

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

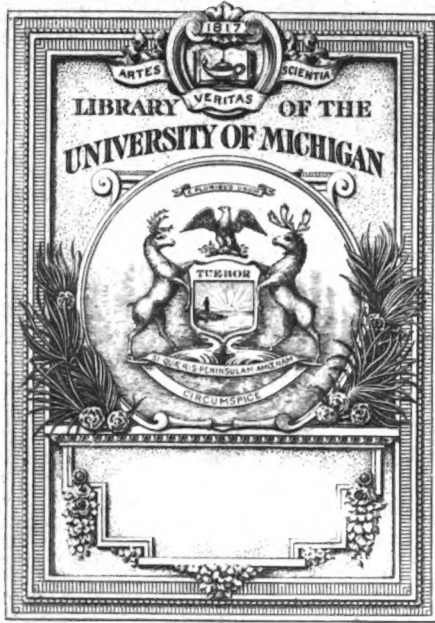
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

888
A620
M11

COMMENTARIORVM IN ARATVM
RELIQVIAE

COLLEGIT RECENSUIT PROLEGOMENIS INDICIBVSQVE
INSTRVXIT

ERNESTVS MAASS

PROFESSOR MARPVRGENSIS

INSVNT TABVLAE DVAE ET TRES IMAGINES TEXTVI IMPRESSAE

BEROLINI
APVD WEIDMANNOS
MDCCCXCVIII

COMMENTARIORVM IN ARATVM
RELIQVIAE

COLLEGIT RECENSIVIT PROLEGOMENIS INDICIBVSQVE
INSTRVXIT

ERNESTUS MAASS
PROFESSOR MARPVGENSIS

INSVNT TABVLAE DVAE ET TRES IMAGINES TEXTVI IMPRESSAE

BEROLINI
APVD WEIDMANNOS
MDCCKCVIII

Greek
Harv.
12-4-31
24804

MANIBVS FRANCISCI VAHLEN

012-5-3, 0124

IN colligendis recensendis emendandis veterum in Arati Phaenomena commentariis bis novem annis a me consumptis tandem emittitur editio neque perfecta tantum, quantum optandum esset, et ne materia quidem exhausta. Deest enim Hygini quod barbari dixerunt 'Poeticum astronomicum', deest illud Arati commentariolum mythologicum, quod codicibus Basileensi et Puteaneo continetur, Germanici versibus inde ab saeculo quarto adscribi solitum, sed nullo pacto Germaniceum. Et isto quidem commentario mihi abstinendum videbatur, postquam Breysigium partim Hertzianis subsidiis partim suis novam editionem parare cognitum est, ac spero haec scholia supplementi Aratei instar habitum iri neque posthac Germanici Phaenomenis unquam, quemadmodum hodieque fieri solet, retributum. Ipse dudum est ex quo Arati et Arateorum gratia manus Hygino quoque admovi. Cui iteratis curis incumbo, dum Arateas litteras pertracto, et brevi ita, ut artis nostrae legibus et ratione poscitur, secundum codices, qui suppetunt permulti, recensitum me proponere posse confido. Praeter hos consulto Vitruvii capita quaedam omisi a Thelio nuperrime in eo libro, quo antiquas imagines et picturas Arateas per tempora et vices studiose felici persequitur eventu, p. 50—54 huic litterarum provinciae revindicata (IX 6. 7) et Martiani Capellae librum VIII, qui est de astronomia, quamquam 'Prolegomenorum' p. XXIV. XXVIII—XXX commentariorum in Aratum vestigia in Martiano ipse monstrare conatus sum. Denique ex 'Arateis' meis (p. 118—207) suppleas, si aut nomina quaedam interpretum Arati aut fragmenta desideres: semel enim ibi et satis dicta repetere nolo.

Videbis 'Supplementa' editionis e mediæ aevi litteris latinis sumpta nonnulla: quae documento sunt, quam alte huius poetae memoria et carminis et commentariorum latine translata ac varie commutata et quantumvis depravata in mediaevales litteras sese paullatim insinuaverit semel recepta et istis quadamtenus saeculis

reviserit. Sed pauca tantummodo scito illinc selecta esse, ne liber nimium gravaretur: facile addet, ubi primum quis sedulo quaerere instituerit, et digna memoria admodum et minus digna. Quae nunc eorum, quorum est mediæ aevi excolere litteras et rerum fontes per rivulos investigare, curae et lectioni iure relinquuntur.

*Codices paene dixerim innumeros libri mei causa contuli per-
lustravi inspexi, plerosque, dum Italiae Galliae Britanniae biblio-
thecas MINISTERII BORVSSICI adiutus munificentia anno 1880
usque ad annum 1882 peragro, ceteros domum reversus rara mul-
torum bibliothecariorum liberalitate transmissos, nec vacare mihi
continua codicum lectione ad hunc usque diem unquam licuit; pauca
sed bona aliis a me rogatis accepta refero, quae suis locis dili-
genter significata invenies. Nihilo tamen setius me fugisse satis
multa intellego e codicibus praesertim et e mediaevalium etiam
litterarum thesauris et arte petenda, usu ipse multifariam ex-
pertus. Quaecunque igitur in tanta materiae copia nescius praeter-
misisse videbor, praetermissorum notitiam ut ad me perferant,
legentes vehementer velim invitatos.*

ARGVMENTVM LIBRI

	pagina
PRAEFATIO	V—VI
PROLEGOMENA De Commentariorum in Aratum reliquiis	IX—LXXI
I De Attalo	XI—XV
II De Achille	XVI—XVIII
III De Anonymo I	XIX—XX
IV De Anonymo II	XXI—XLIV
1 De Isagoga 1: <i>Τῶν Ἀράτου Φαινομένων προοίμιον</i>	XXIII—XXIV
2 De stellarum indicibus	XXIV—XXX
3 De Isagoga 2	XXX
4 De Descriptione duorum semisphaeriorum	XXX
5 De Theonis Alexandrini vita Arati	XXXI—XXXII
6 De Praefatione Arati	XXXII
7 De Sphaera	XXXII—XXXVI
8 De Arato latino cum Scholiis et Supplementis	XXXVI—XLIV
V De Anonymo III (Excerptum de Astrologia Arati) cum Supplemento	XLV—XLVI
VI 1. 2 De Isagoga et Scholiis Marcianis et Parisinis	XLVII—LXIX
VI 3 De Papyro Berolinensi	LXIX—LXX
VII De Leontio	LXXI

COMMENTARIORVM IN ARATVM RELIQVIAE

	pagina
I Attali fragmenta Aratea	1—24
II Achilles	25—85
1. Isagoga bis excerpta	25—75
2. Commentarii fragmentum	76—85
I <i>Γένος Ἀράτου καὶ βίος</i>	76—79
II <i>Περὶ ἐξηγήσεως</i>	80—85
III Anonymus I: <i>Ἐξ ἑτέρων σχολῶν εἰσαγωγή</i>	87—98
IV Anonymus II Aratum latinum Isagogis et Scholiis auctum continens	99—306
I Isagoga 1: <i>Τῶν Ἀράτου Φαινομένων προοίμιον</i>	102—133

	pagina
II Eratosthenis 'De circa exornatione stellarum et ethymologia de quibus videntur'	134—135
Ipparchus 'De magnitudine et positione inerrantium stellarum'	136—139
III Isagoga 2	140—144
IV Descriptio duorum Semisphaeriorum	145
V <i>Γένος Ἀράτου Θεανός Ἀλεξανδρέως</i> , Arati Genus	146—151
VI Praefatio Arati	152—153
VII <i>Σφαῖρα</i>	154—171
1 <i>Ἀπλανῶν ἀστρῶν σφαῖρα</i> , Involutio sphaerae cum recensione interpolata	154—169
2 <i>Πλανητῶν ἀστέρων σφαῖρα</i> , Involutio sphaerae	170—171
VIII Aratus latinus cum Scholiis et recensione interpolata	172—306
Inest Catasterismorum libellus cum versione latina compositus, e codicibus editus (cum Supplementis p. 573—581 et p. LXVIII)	
V Anonymus III: Excerptum De Astrologia Arati	307—312
VI Isagoga et scholia Marciana et Parisina	313—555
I Isagoga bis excerpta	315—333
II Scholia	334—555
III Papyri Berolinensis fragmentum	556—558
VII Leontius	
I De sphaerae Aratae constructione	559—567
II De zodiaco	568—570
SVPPLEMENTA AD ANONYMV M II	571—606
I Excerpta e Catasterismis Marciana	573—581
II Beda De signis coeli	582—594
III Anonymus Sangallensis De Astronomia Arati	595—601
IV Pallii Heinrici II imaginibus intexta	602—603
V Ekkehardi IV Sangallensis carmen	604—606
SVPPLEMENTVM AD ANONYMV M III Baudri abbas ad Adalam comitissam	607—614
INDICES	615 sqq.

PROLEGOMENA

DE COMMENTARIORVM IN ARATVM RELIQVIIS

I DE ATTALO

(p. 1—24)

RHODIORUM rempublicam inde a tertio ante Chr. saeculo studiis philologicis floruisse cum in universum constet, sunt tamen singillatim pauca ad nos de hac re antiquitus propagata. Si minus incensus ille harum litterarum amor adauctus certe est ab Alexandrino Apollonio Callimachi et discipulo et aemulo, cum urbe relicta in hac insula poeticae arti et grammaticae operam daret essetque simul instituendis adolescentibus biographo teste feliciter occupatus. Arati vero studiosus quanto opere fuerit idem ille Apollonius, in 'Arateis' p. 262—267 satis explicatum est. Accessit ad Alexandrinam disciplinam ab Apollonio invectam saeculo post Pergamena ratio: nam Panaetius philosophus, Rhodiarum et vel Graecarum litterarum id temporis princeps, qui Polemonem Iliensem inter philologos Pergamenos nobilissimum habuisset praeceptorem, scriptis suis adsecutus est, ut iure etiam in nostra arte excellens vel hodie consensu summo iudicetur. Post quem litterarum Rhodiarum patrocinium qui suscepit ipsius discipulus Posidonius, is *σύγκρισιν Ἀράτου καὶ Ὀμήρου περὶ τῶν μαθηματικῶν* a se scriptam reliquit (infra p. 143). Et cum crisin Aristarcheam Aristarcheus Dionysius natione Thrax Alexandria profugus praeclaro successu doceret, novo hoc nomine haec litterarum sedes effloruit tunc temporis: Aratum ne ille

quidem neglexit (p. 143). Rhodius porro dicitur vixitque Rhodi saeculo a. Chr. altero Attalus (fr 29 et 24), ante Thracem Dionysium Aristarchi et Panaetii coevus, Rhodius et Hipparchus astronomiae decus, cuius aetatem ex quibusdam siderum observationibus in eodem fere tempore posuerunt astronomi.) Extulit Aratum per commentarium, quo Phaenomena inlustravit, laudatis cum ceteris poetae virtutibus tum scientia rerum caelestium accuratissima Attalus, cui Hipparchus respondit et pleraque Aratum non de suo sed ex Endoxi opere indiligenter composuisse demonstrare conatus est. Unde quae ad noscenda haec Attali studia redundant, videamus missa omni Hipparchi in Aratum vituperatione nimis ista quidem acerba et iniqua. Igitur et editionem criticam poetae et simul commentarium publicavit discipulo cuiusdam inscripta (fr 1 et 24). Illud vero his libris consilium persecutus est, ut Aratum in Phaenomenis scientia astronomica excellere textu et explicando et conformando probaret. Itaque hic illic coniecturas expulsis genuinis lectionibus introduxit et genuinas prava interpretatione frequenter tutatus est, rarius erroris poetam incusavit (cf ad fr 1). Certe globo usus Attalus est vel abusus, cf fr 4. 6 (index s v GLOBUS). Accedit quod in media fere vitae publicae luce, non pone privatorum claustra illa studia Rhodios ex Attali reliquiis coluisse discimus. Gravissimum testimonium ex Hipparcho adscribimus. Dicit enim Hipparchus (cf fr 24)

οὐ μόνον δὲ ὁ Ἄρατος (v. 581) καὶ ὁ Εὐδόξος, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ μαθηματικοὶ πάντες σχεδόν, ὅσοι περὶ τοῦ Βοώτου λόγον πεποιήνται, ὁμοίως τοῦτοις ἀποπεπλάνηται νομίζοντες τέσσαρσι ζῳιδίοις αὐτὸν συγκαταδύνειν. Ἄταλος δὲ καὶ περὶ τοῦ τὴν ἀρχὴν τῆς δύσεως αὐτὸν ποιείσθαι μὴ τῷ Σκορπίῳ συγκαταφερόμενον, ὡς ἡμεῖς ἐδεικνυμεν (cf p. 140 sqq. M.), ἀλλὰ ταῖς Χηλαῖς ἱκανῶς διαβεβαιοῦνται λέγων τὸν τρόπον τοῦτον·

ἐνιοὶ γὰρ οὔτε τοῖς φαινόμενοις παρακολουθοῦντες οὔτε τὰ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγόμενα δυνάμενοι συνεῖναι διαφόρους ἀποφάσεις πεποιήνται περὶ αὐτοῦ. καὶ τινες μὲν φασιν αὐτὸν τῇ Παρθένῳ πρῶτον ἄρχεσθαι συγ-

1) Delamberius *L'hist. de l'astr.* I p. XXI et 106 sqq.

καταδύνειν, εἶτα τοῖς ἐφεξῆς τρισὶ ζωιδίοις, ἔνιοι δὲ ἄρχεσθαι μὲν ἀπὸ τοῦ Σκορπίου, λήγειν δὲ ἐπὶ τὸν Ὑδροχόον. ὧν τισι καὶ σὺ παρατέτευχας ἐλεγχομένοις ὑφ' ἡμῶν καὶ μετατιθεμένοις κτλ.

καλῶς μὲν οὖν εἶχεν, εἰ μὴ μόνον ἀναποδείκτωι φάσει χρώμενος ἔλεγε τοὺς ἀντιδοξοῦντας ἐλεγχομένους ὑπ' αὐτοῦ μετατιθεσθαι, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔγγραπτον ἐτίθει τὴν ἀπόδειξιν, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀντιδοξοῦντων πεισθῶσιν, ὅτι ταῖς Χηλαῖς ἄρχεται συγκαταδύνειν καὶ οὐ τῷ Σκορπίω. πλὴν ἐπεὶ οὗτος παραλέλοιπεν, οὐκ ἄχρηστον ἂν εἶη διὰ βραχέων ὑπομνησαι, δι' ὧν πειθόμεθα τῷ Σκορπίω πρώτως αὐτὸν συγκαταδύνειν.

Sub illis 'quibusdam', quos se refutasse et ad suam perduxisse sententiam Attalus gloriatur, latere Hipparchum qui et ipse Rhodi eodem tempore floruit olim — vix recte fortasse — existimavi ea de causa, quia Hipparchus illud de Scorpio placitum ab Attalo improbatum probari sibi hoc ipso fragmento aperuit cum tanta acerbitate et verborum etiam copia Attalum cavillatus: tantum patet discipulum, cui Aratea sua Attalus inscripserat, tali coram aliis disputandi occasione sive publicae sive scholasticae ipsum affuisse.

Attalus vero qui — ut duobus saeculis post eadem in insula Thrasyllus — non modo mathematicus et astronomus (fr 2 et 22)²⁾ verum etiam grammaticus esset, non praeminens ille quidem sed in Arateis certe nequaquam contemnendus (fr 2), quamvis larga de eo quaerendi suppetat copia, neminemdum ne ipsa copia quidem allexit.³⁾ Ego in hac quidem commentariorum Arateorum sylloga desiderari Attali memoriam⁴⁾ nolui ideoque repetivi

2) Cf 'Aratea' cap. III (p. 121 sqq.).

3) A Schneiderwirthio, qui anno 1868 de Rhodiorum litteris exposuit (Geschichte der Insel Rhodos p. 183 sqq.), vel nomen Attali ignoratur. De astronomia Rhodi exulta cf Hiller de Gaertringen IGI I 913 p. 148, 9.

4) Discernendus a Rhodio is Attalus fortasse erit, quem de proverbii scripsisse Hesychius s v Κορίνθιος ξένος mutilatis verbis tradidit ἐπὶ τῶν τὰς λαταγὰς ῥιπτοῦντων, ἀπὸ τῆς παρ' Εὐριπίδῃ Σθενεβοίας τῷ Βελλεροφόντῃ ἐπιχεούσης, ὡς δὲ Ἄτταλος ἐν τῷ Περί παροιμιῶν ἐπὶ τῶν . . . διὰ κάλλος ὡς ὁ Βελλεροφόντης, vix tamen is, qui Iliadem enarravisse fertur. Cuius has reliquias inveni:

1. Schol A T ad Iliadem XV 444 ἰοδόκον: προπαροξυτόνως τινές

libellum 'de Attali Rhodii fragmentis' anno 1888 in prooemio academico Gryphiswaldensi promulgatum quatenus e re videretur, sed haud mediocriter opinor correctum. Cumque omnia fere quae supersunt Attali fragmenta in Hipparchi astronomi de Phaenomenis Eudoxi et Arati libro reperiantur excerpta, non posse patet fragmentorum Attali recensioem a crisi in Hipparcheo opere exercenda seiungi. Quod opus postquam a Petro Victorio anno 1567 Florentiae editum est et redimpressum novis subsidiis criticis vix adsumptis a Petavio Francogallo in 'Uranologio' anno 1630 Parisiis et haec Petaviana editio anno 1857 in Mignei 'Patrologiae cursus completi' serie graeca (vol XIX p. 1001—1136) post Eusebium, ubi nemo quaesiverit, iterata: plane neglectum iacuit et a studiis nostris semotum. Itaque paucis de Hipparchi codicibus, quos in prooemio olim selegi, dicendum est.

1. Codicum Hipparcheorum antiquissimus est L(aurentianus) XXVIII 39 membranaceus s. XI inde a folio 40, ad quem olim se edidisse hunc scriptorem Victorius dicit ipse in praefatione dixeratque antea iam anno 1566 in epistula ad Andream patri-
cium epistularum Victorii editioni Iuntinae 1588 Florentiae procuratae inserta p. 136 his verbis:

volo Tibi narrare me habere in animo volumen quoddam Hipparchi Bithyni edere, magni illius astrologi, cuius tantum nomen est apud veteres omnes et graecos et latinos scriptores, qui aliquid aliquando attigere quod faciat ad scientiam siderum aut orbis terrae descriptionem. Quod volumen tres libros continens latet in thesauris Mediceae bibliothecae.

P. 150 et 152 'epistularum' de editione ipsa et de versione latina,

'τὸν δεχόμενον ἰούς', ξεινοδόκον δὲ τὸν ξενίζοντα παροξυτόνως ἢ τοὺς ξένους δοκεύοντα. (καὶ) Ἄτταλος δὲ παροξύνει.

2. Schol T ib 641 ἐκ πατρὸς — χεῖρονος υἱὸς ἀμείνων: οὐ κεκράτηκε τῆς φράσεως (Homerus), ὡς φησὶν Ἄτταλος· τὸν μὲν γὰρ λίαν ἐπαινεῖ, τὸν δὲ ἀποδοκιμάζει, ὥστε οὐκ ἔστιν ἐκ συγκρίσεως ὁ λόγος.

3. Schol T ib 651 ἀχνύμενοι περὶ ἑταίρου: λείπει ἢ περὶ τινὲς δὲ Ἀλοικῶς περὶ ἑταίρου φασίν, ἀήθης δὲ ἢ τοιαύτη συναλοιφή τῷ Ὀμηρῶι (hucusque etiam Δ). Ἄτταλος δὲ συγκοπήν φησιν, ὡς ἐν τῷ 'παρ Ζηνί' (II Δ 1).

4. Etym Magn s v μῆλα] τὰ πρόβατα, οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ μακάσθαι, ὅπερ ἀνάρμοστον, ἄλλοι δὲ ἀπὸ τοῦ μηλώδη καρπὸν ἔδεσθαι, Ἄτταλος δὲ παρὰ τὸν μαλλόν. ἐγὼ δὲ φημι, ὅτι μᾶλλον ἀπὸ τοῦ μῆλα ὁ μαλλος εἴρηται.

quam paraturus erat, exponit. Comparato cum Victorii editione codice res per se certa firmatur: Victorius enim ipse manu sua saepenumero menda tinctura flava correxit.

2. V(aticanus) graecus 191 bombycinus s. XIV, de quo accuratius in 'Analectis Eratosthenicis' p. 10 sq. disserui. Praefatur Victorius se usum esse etiam hoc libro Florentiam transmissio ad emendanda Laurentiani vitia et lacunas explendas. Ego rationem utendi aliquatenus invertendam esse putavi et utrumque codicem, ubicumque inter se differunt, ponderavi argumentis usus aut certis aut ex mea sententia probabilibus. A prima manu in utroque libro altera discernenda est correctrix, cuius mutata subtili iudicio pensitanda erant. Tertiam esse manum Victorii didici, qui alterum codicem ex altero emendare studeret: quae omnia diligenter enotavi.

Interim Carolus Manitius totam commentationem Hipparchi Arateam edidit Lipsiae anno 1894, de qua editione iudicium tuli in *Ephemeris litteraria Berolinensi* huius anni p. 427. Paginarum numeros Manitianos tertio loco fragmentis adscripsi et si quae e re viderentur usurpavi.

II DE ACHILLE

(p. 25—86)

De Achillis grammatici in Aratum Isagogae et Commentarii excerptis scripsi in 'Arateorum' capite I. Ibidem codices descriptos videbis p. 9 sqq. Fontes in margine quotquot noveram citavi. Quibus nunc nonnulla per saturam addenda sunt postea a me sive reperta sive observata. Velut omisi in 'Arateis' dicere de codice Achillis Monacensi Victoriano 89 s. XVI accuratius. Feci id propterea, quod Victorianum istum librum indidem putarem deductum, unde editionem Victorii principem Florentiae anno 1567 simul cum Hipparcho emissam fluxisse dudum intellexeram, e libris Vaticano 191 s. XIV et Mediceo-Laurentiano XXVIII 44 s. XV inter se consociatis; vide de his codicibus p. 26 et pluribus in 'Arateorum' capite I disputata. Interim libro Laubmanni benevolentia nobis Marpurgum transmissio perfacile cognitu erat hunc codicem Victorii manu ex illis duobus descriptum ipsum olim typhothetarum in manibus fuisse; conferas, quae italica lingua ipse eorum ille gratia adnotavit: p. 20. 28. 30. 42 alibi, ut ab Achillis verbis citatos ab eo scriptores discernent typorum ratione ita admonebat: 'queste sono parole dell' autore' vel 'pone questi versetti nella medesima, ma un poco distinti'. Hunc igitur librum Achillis, antequam editio mea imprimeretur, totum contuli frustra et abieci.

Achillis grammatici nomen hodie paene obliteratum exeunte antiquitate haud erat ignobile. Quod didici lectis in codice Coisliniano graeco 387 s. XI—XII, qui commentarios in Aphthonium et alia continet grammatica, indiculis cum aliorum hominum litteratorum tum grammaticorum in Byzantinorum usum confectis

fol 154a, cuius indicis partem priorem edidisse Cramerum video in 'Anecdotis Parisinis' IV p. 195 e codice quodam Bodleiano (Auct II π) chartaceo, totum promulgavit Montefalconius 'Bibl Coisl' p. 597. En catalogus grammaticorum redintegratus:

Ὅσοι γραμματικοί.

- 1 Λυκόφρων. 2 Διονύσιος ὁ Θεαῖξ. 3 Ἀπολλώνιος ὁ Ἄνσκολος. 4 Ἀλέξανδρος. 5 Ἄρος. 6 Ἀστυάγης. 7 Ὠριγένης. 8 Ἀγαπητός. 9 Φιλόπονος. 10 Σέργιος ὁ νεώτερος. 11 Ἰωάννης ὁ Χάραξ. 12 Ἀύξόνιος. 13 Ἄδραστος. 14 Θεαγένης. 15 Ἡρωδιανὸς ὁ μέγας. 16 Γεώργιος ὁ Χοιροβοσκός. 17 Θεοδοσίος ὁ τοῦ Κακᾶ (vel similiter). 18 Τρύφων. 19 Δίδυμος ὁ νεώτερος. 20 Νικοκλῆς. 21 Εὐδαίμων. 22 Ὄρος. 23 Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασεύς. 24 Πορφύριος. 25 Ἀχιλλεύς. 26 Ἀρκάδιος. 27 Ὠραπόλλων. 28 Τιμόθεος ὁ Γάζαιος.

Saeculum, quo Achilles vixit, post Chr. tertium erat (cf Diels DG p. 18 'Aratea' l c), patria fortasse Alexandria: Aegypt-

titulum Ὅσοι περὶ γραμμάτων B(odleianus) | 1 om C(oislinianus) | 3 ὁ om C | 4 qui sit Alexander, non liquet; Ἀλεξανδρέως male coní Cramer | 5 om C; intactum relinqui, Ὄρος male coní Cramer cf 22; an Ἄρειος? | 6 Suidas s v Ἀστυάγης γραμματικός: Τέχνην γραμματικὴν, Περὶ διαλέκτων, Περὶ μέτρων, Κανόνας ὀνομαστικόν, καὶ εἰς Καλλιμαχὸν τὸν ποιητὴν ὑπόμνημα. Praeterea invenitur in scholiis ad Dionysii Thracis artem grammaticam (cf L. Cohn in Pauly-Wissowae *Realencyclopaedie* s v) | 7 om C; an Ὠριγένης legendum, scil pater ecclesiasticus, librorum sacrorum idem et editor et interpres? | 8 fortasse idem atque sophista s. VI indice Schmidio Pauly-Wissowa s v | 9 om C | 10 ὁ om B | Sergius s. VI grammaticus a Choerobosco citatus videtur Krumbachero 'Byz Litteraturgeschichte' p. 592 | 12 mihi ignotus | 13 Aphrodisiensis s. II p. Chr, cf Achill p. 43, 9 | 14 mihi ignotus | 15 ὁ μέγας et 16 om C | 17—28 om B, qui deinde πίνακα habet τῶν ἐν ὀητορικῇ διαπρεφάντων | 17 non est Alexandrinus canonographus, sed ab hoc, nisi fallor, ipso additamento ὁ τοῦ ^{αα}κκ (sic) distinctus, latet nomen quale exempli gratia posui; om in editione Montefalconius lacuna post τοῦ signata. Theodosium quendam grammaticum protraxit e codice Vaticano s. XI Krumbacher p. 133 | 19 mihi ignotus, cf 'Aratea' p. 158 | 21 Pelusiota Libanii coaevus, scripsit carmina varia, artem grammaticam, ὀνομαστικὴν ὀρθογραφίαν | 22 Phrynichi adversarius s. III | 26 de Arcadio cf Cohni Pauly-Wissowa s v | 28 ὁ erasum C | c. 500 sub Anastasio imperatore (Suid s v) | secuntur Ὅσοι περὶ ὀρθογραφίας, antecedit Περὶ ποιητῶν C.

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

b

tiorum enim res tanto opere quanto nullius gentis alius comparare cum Graecis assolet. Ac fieri potest, ut Aegyptiorum ille rationes astrologicas peculiari libro exposuerit, quem ita commemoravit Iulius Firmicus Maternus 'Matheseon' IV c. 17 (p. 238 ed Kroll-Skutsch), cum ageret de computationibus astrologicis in hominis genitura instituendis:

'Sic vitam, sic spem, sic fratres, sic parentes, sic filios . . . veris definitionibus explicabis. Quae omnia tunc explicabimus, cum ad interpretationem venerimus sphaerae barbaricae. Haec enim omnia divinus ille Abram et prudentissimus ACHILLES verissimis conati sunt rationibus invenire.

Quantum ex Achillis 'Sphaera barbarica' habeat Firmicus, eorum editorum erit exquirere, qui feliciter contemptum adhuc scriptorem vel male habitum nuperrime attrectare coeperunt¹⁾. Unum inferius ipse indicabo. Quodsi Achilles grammaticus non modo sphaerae Aratae interpretandae sed astrologiae quoque studio erat deditus, apparet cur auctorem quendam ab ipso Achille in Isagoga p. 47, 14 inter scriptores mere astronomicos recensum et in scholiis Arateis graecis pluriens citatum (p. 540, 11. 541, 19) seiungi ab eiusdem nominis astrologo negemus Apollinarium. Cuius Paulus Alexandrinus s. IV astrologus meminit in 'Syntagmate astrologico' e multis scriptoribus compilato, cuius codices cum italici supersunt tum liber Vindobonensis 108 catalogi Nesselii, et in *Εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Ἀποτελεσματικὴν* prooemio, quam Wittenbergae anno 1586 publicavit Andreas Schato.

Achilles dum Aratum explicat utitur grammaticorum more globo ad ipsa poetae Phaenomena accommodato c. 35. 36 (p. 69—73), neque quid doceat de cooccasibus et coortibus c. 37 potest quisquam assequi, nisi globum versatilem si quis audientibus legentibusve ab Achille monstratum in schola fuisse sibi finxerit. Cf c. 28 p. 62. Dicit de globis antiquorum Arateis multa hodie possunt vel in his litteris obviis (cf Thiele p. 27—50).

---

1) Deesse video inter codices editionum his annis promulgatarum librum Patavinum s. XIV—XV in bibliotheca S. Antonii 574 a me olim inspectum.

III DE ANONYMO I

(p. 87—98)

Anonymi primi unicus codex Vaticanus 191 s. XIV miscellaneus. Continet is praeter alia multa astronomica, quae Parthey enumeravit (*Verhandlungen der Berliner Akademie* 1863 p. 374 sqq., cf 'Analecta Eratosthenica' p. 10²⁸, 'Aratea' p. 9. 10), tres isagogas Arateas e diversis poetae editionibus desumptas II 1. 2 (Achillem) III IV 1.

Anonymus et ipse Alexandrinus fuisse mihi visus est eo, quod non modo Alexandrinorum (vel Aegyptiorum) menses sed vel Macedonum appellat cum illis coniunctos (p. 94 sqq.). Certe ob allegoriae studium inter Stoicos numerandus est, nec tamen ipse philosophus sed grammaticus fuit (p. 91 al). De tempore tantum constat, fuisse eum post Eudorum, post primum scilicet post Chr. saeculum. Neque enim Isidorianum scriptoris magistrum neque Quadratum (p. 92) aut ipse novi aut alii alibi redinvenire, ne prosopographi quidem imperii Romani, valuerunt.

Globum versatilem etiam ille coram discipulis usurpat p. 95, siquidem de meridiano dicit ἔστι δὲ ὁ χαλκός, ὃς κύκλῳ ἐν τῇ σφαίρῃ περικείμενος διὰ τοῦ ἄξονος ἐμπέτηγεν¹⁾, de signifero ἔστι δὲ ὁ κατακεχρισμένος ἐν τῇ σφαίρῃ κηρῶι μεμιλτωμένῳι, de lacteo circulo ἔστι δὲ ὁ κατακεχρισμένος ἐν τῇ σφαίρῃ κηρῶι λευκῶι.

---

1) Martianus Capella (VIII p. 301 Eyssenhardt) ita de Urania: 'Gestabat in manu cubitalem fulgentemque mensuram, in alia librum, in quo praemetata divum (i. e. stellarum) itinera et cursus recursusque siderei cum ipsorum polorum cardinibus praenotati ex metallis diversicoloribus apparebant.'

Sciendum est non integrum librum Anonymi I nobis codice unico Vaticano 191 s. XIV esse servatum. Nam quod p. 94, 17 ille promittit accuratius se velle de circulo septentrionali disputare (ζητούμεν οὖν, πῶς μόνην αὐτήν εἶπε μὴ λούεσθαι, τουτέστι καταδύεσθαι, καὶ τοῦ Δράκοντος καὶ μέρους τοῦ Κηφέως μὴ καταδυομένου. λυθήσεται οὖν τὸ ζητούμενον ἐν τῷ περὶ ἀρκτικοῦ λόγῳ), id in ipsa ea quae subnectitur disputatiuncula nequaquam praestitit. Accedit codicis unci Vaticani inscriptio Ἐξ ἑτέρων σχολίων εἰσαγωγή. Excerptam igitur ut Achillis ita Anonymi I isagogam tenemus.

De fontibus notas addidi marginales.

IV DE ANONYMO II

(p. 99—306)

Editionem certe sexti, probabiliter vero anterioris saeculi ut puto, Arateam et textum et scholia cum pluribus isagogis complexam mihi in codicibus B(ruxellensi) et P(uteaneo-Parisino) contigit ut reperirem non graecam tamen, sed in latinam linguam versam prorsus barbaram. Quae et textus et scholorum editio cum ab ea differat admodum, quae e Marciano et Parisino a me promulgata est, disserendum erit de ea fusius. Ac primum quidem de huius editionis partibus graece scriptis loquar. Sunt vero praeter eas in codicibus Dresdensi Sangallensi Coloniensi aliis, quos suis locis inde a p. 102 commemoravi, servatae totius latinae translationis partes nonnullae et inter se et cum alienis confusae. Ego ut par est ordinem e BP sumpsit in editione, partes ceterorum, quos contaminatos dico, exemplis quibusdam ostendam quomodo invicem se excipiant.

DRESDENSIS (D) 183 fere s. IX continet:

1. fol 1 ARATI EA QVAE VIDENTVR (Isagoga I p. 102 b—126 b).
2. fol 4 Stellarum indices (p. 134 b—139 a).
3. fol 5 Isagoga 2 (p. 140 b—144).
4. fol 6 ALIA DESCRIPTIO PREFATIONIS (p. 105b—123b).
5. fol 7 Stellarum index (p. 137 b—139 b).
6. fol 7 DESCRIPTIO DVORVM SEMISPERIORVM (p. 145).
7. fol 8 ARATI GENVS (p. 146 b—150 b).
<omissa PREFATIO ARATI cf p. 152 sq.>
8. fol 9 DE CELI POSITIONE (omisi cum BP, edidit e Sangallensi Sangermanensi Stroziano Urbinatate Breysig

- post Germanicum p. 104—107). Eadem disputatiuncula in 'Fragmento Censorino adscripto' legitur (Censorinus ed. Iahn p. 76—78) simul cum proxima 'De stellis fixis et stantibus' particula (Iahn p. 79—82).
9. fol 10 DE STELLIS FIXIS ET STANTIBVS (omisi cum BP, edidit Breysig p. 221—224, item O. Iahn l c).
  10. fol 11 INVOLUTIO SPHERAE cum imagine (est latina recensio 'Sphaerae' carminis graeci interpolata infra textum genuinum p. 155—161 proposita)
  11. fol 13 Arati latini cum scholiis et imaginibus recensio interpolata (p. 180—277 infra textum genuinum proposita). fol 31 a EXPLICIT LIBER ASTROLOGORVM.
  12. fol 31 EPITHOME PHOENOMENON PRISCIANI GRAMMATICI.
  13. fol 32 Anonymus III (p. 307—312).
  14. fol 33 Hyginus ad M. Fabium.
  15. fol 94 INCIPIVNT VERSI CICERONIS DE SIGNIS.¹⁾
  16. fol 98 EXCERPTIO DE ASTROLOGIA = Anonymus III (p. 307—312) iteratus.
  17. fol 99 DE ORDINE AC POSITIONE STELLARVM IN SIGNIS (initium edidi p. 312 adn).

SANGALLENSIS 250 (S) s. X—XI Dresdensis fere gemellus, nisi quod toti syllogae Arateae latinae inscripsit titulum generalem INCIPIT ASTROLOGIA, traiecit 12 et 13, addidit ante Hyginum (14) fol 527 Anonymum 'De astronomia Arati' (infra p. 595—601) et fol 532 ITEM DE ASTRONOMIA MORE CHRISTIANO, cuius initium exscripsi p. 601 adn, denique omisit 15—17.

COLONIENSIS 83 II (K) in singulis magis Sangermanensi cognatus a Breysigio accurate expresso in Arateis post Germanicum continet partes 1—11 (fol 146 a—154 b) cum iisdem fere imaginibus quas DS. — Ceteros libros singillatim describere nihil attinet.

---

1) Ad imagines illustrandas eclogae Ciceronianae olim selectae (item Thiele p. 152 sq.).

1. DE ISAGOGA 1: ΤΩΝ ΑΡΑΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ
(p. 102—133)

Codices in duas classes facile dispertiendi, quarum altera solo Vaticano 191 s. XIV, altera ceteris continentur: duas libri partes Vaticanus agnoscit, unam ceteri posteriore abiecta. Priore scriptor anonymus, ut caeli formam et ordinem *ὡς πρὸς εἰσαγωγὴν* in universum explicet (c. 1—5 p. 102a—124a), globo utitur, deinde de terra agit (c. 6 p. 124a—126a). Utrumque ita concludit (c. 7 p. 126a), ut promittat, haec ipsa isagoga si ei, cui misit, placuerit, altero libro sese perpetuam in Aratum postea scripturum esse interpretationem. Apparet verbis

τὰ μὲν οὖν ὑπεσχημένα μοι περὶ τῆς τῶν Φαινομένων εἰσαγωγῆς ταῦτ' ἔστιν. εἰ δὲ προσπέσοι τὸ συνταξίδιον, καὶ τὸν ἐξῆς τοῦ ποιήματος προσαποδώσω λόγον, ὡς ἔφην, κατὰ τὸν τοῦ ποιητοῦ Θεμέλιον, ὅπως μηδὲν σε λανθάνη τῶν παρ' αὐτῷ εἰρημένων

scriptionem priorem finiri nec posse ullo pacto de singulis quibusdam rebus ad caelum mundumve pertinentibus quaestionem denuo institui. Nihilo vero setius inde a c. 8 p. 126a in codice Vaticano deficientibus ceteris per duodecim capita agitur de sublimibus de mundo de sole de luna de circulis de sideribus in universum de terrae cingulis partim quidem perbreviter et sic ut concisam proferri interdum et mutilam orationem apertum sit. Statim eximendum est ultimum de terrae cingulis caput ex Achillis isagoga c. 29 p. 64 sq. male subnexum, quamquam exstabat iam peculiaris de illis pars p. 124a sqq. De reliqua appendice cavendum est ne praepropere existimes. Credi potius possunt duo, aut interpolatam esse appendicis seriem aut genuinum et primarium totius libri ordinem nunc perturbatum. Hoc alterum praeopto, cum (excepto capite ultimo) quae enarrantur per alteram partem isagogae Arateae adeo accommodata sint, ut aegre si deessent desiderares omissa, nec dictio totave indoles a priore parte abhorreat. Tamen nolui primariae dispositioni restituendae operam pluribus navare.

Fontes libelli satis in margine aut significavi aut more meo testes alios contuli, velut in priore parte Hygini ad M. Fabium opus, cuius auctorem eundem esse Anonymi perspexi. Addere

tertium potui Martianum Capellam VIII. Tenendum autem est per priorem partem Anonymum non aliter atque Hyginum et Martianum ac ceteros, quos p. XVIII. XIX nominavi, globi auxilio Aratea illustrare, velut p. 110 a 4 sqq. et 23 sqq. (cf p. 102 a):

πλὴν νοητέον τοῦθ', ὅτι κατὰ πλάτος ὁ Ἄρατος τὸν περὶ αὐτῶν (scil. τῶν συνανατολῶν καὶ συγκαταδύσεων) λόγον πεποιήται διὰ τοῦ ποιήματος μὴ πάντα ἀκριβῶς καταλεξάμενος, ἀλλὰ τινα παραλιπῶν, ὅπερ ἐπὶ τῆς σφαίρας θεωρεῖται. —

ἀπὸ γὰρ ἀρχῆς ἕως τελευτῆς τοῦ ζωιδιακοῦ κύκλου ἔρχεται ἐπὶ τὰς συνανατολάς τε καὶ συγκαταδύσεις, ὃν τρόπον ἔστιν ἐπὶ τῆς σφαίρας θεάσασθαι.

Globi imagines, cum commentarius in publicum esset edendus, proiectas in sphaeram planam fuisse consentaneum est. Quam credidi, dum graeca isagogae exempla sola cognita habeo, abesse saeculorum decursu ac traditionis vicissitudinibus deperditam, donec simul cum latina versione cum aliunde tum e Basileensi Germanici codice nunc iuxta exemplar graecum posita tabulam caeli Basileensem deprehendi a Germanico et ipso et scholiis BP omnino alienam et ideo cum isagoga ista fortasse consociabilem. Edidi post Aratum. Plus adfirmare non audeo, quia insunt etiam quae aliquantum differant; vide Thielii de his globis disputata p. 163 sqq.

2. DE STELLARUM INDICIBUS

(p. 134—139)

1. Eratosthenis stellarum index (p. 134 sq.) cum 'Catasterismorum' quos ferunt hodie Eratosthenicos ordine ipso nulla ratione coniungi potest, cf 'Aratea' p. 381 sq. De genuini libri titulo alia, quam p. 134 b 2 protuli, non habeo. Unum addo, quamvis probabilitatem quandam non excedat. Nam si genuinum Eratosthenis opus astronomicum secundum titulum et de ordine et de etymologia siderum erat, fortasse ad Eratosthenem spectavit is, qui 'Sphaeram' poema iambicum a me his commentariis insertum condidit (cf p. 164, v. 99. 102. 110). Totum locum adscribam. Loquitur igitur primum de Tauri sidere poeta, qui 'sententia quidem rusticorum' sit

γαμψοῖς ἀρότροις αὔλακας σχίζων γέας,
 ἦι δ' ἀστέρων ἢ τάξις, ὃς πάλαι ποτέ
 ἐκλήζετ' οὐχὶ ταῦρος, ἀλλ' οὖρος βροτοῖς,
 ὡσπερ καλεῖται πᾶσι τερμόνων φύλαξ.

Δίδυμοι δὲ κείνται τάξεσιν σαφεστάταις.
 ἐπεὶ τόσ' ἤδη καρπὸς αὔξεται διπλοῦς,
 χλόη δ' ὑπὲρ γῆς ἄρχεται σχίζειν φύσιν
 καὶ δισσὰ φύλλων αὔξεται βλαστήματα
 πρὸς εὐδιεινήν ἡέρος κατάστασιν.

Ὁ δ' ἀλλαγὴν στοιχείων ἀντιλαμβάνων
 Καρκίνος ὑπάρχων ἐν χρόνοισι καρπίμοις
 ἐκ τοῦ τέλειον καρπὸν ἐμφαίνειν βροτοῖς
 ἕξῃς τέτακται τάξεσιν σαφεστάταις.

Ubi de ordine siderum certiore factum esse poetam etiam de veriloquiis manifestum; vide adnotata mea ad p. 164. Hinc coniectura ultro haec offertur Eratosthenis librum dici a sphaerographo ipsum eum, quo et ordinem et etymologias stellarum ille persecutus est. Attamen incerta, ut dixi, fide haec nitantur.

2. Notior Hipparchi index videtur apud posteros fuisse (p. 137—9). Certe sunt, qui Hipparcheo ordini si non toti at per partem quandam continuam sese addixerint. Testes proponam, ut aliis et occasio et materia hanc meam quantalameunque opellam supplendi suppetat, praesertim unum et gravissimum: quem e probo codice sed nondum adhibito emaculare possum. Breviter iam de his monui apud Thielium p. 33. Primum igitur Gemini 'Phaenomenorum' caput integrum ad Ambrosiani fidem proferam, deinde Martianum Capellam, denique ex Hygini ad M. Fabium opere astronomico pauca commemorabo (cf p. XXIX adn).

I GEMINUS c. 2 p. 768 Migne: Περὶ τῶν κατηστερισμένων ζωιδίων¹⁾

Τὰ κατηστερισμένα ἄστρα διαιρεῖται εἰς μέρη τρία· ἃ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ζωιδιακοῦ κύκλου κεῖται, ἃ δὲ λέγεται βόρεια, ἃ δὲ προσαγορεύεται νότια.

1) Δ(ambrosianus) C 263 inf s. XV continet Γεμῖνον τὰ Φαινόμενα fol 71 a. — Ceterum totum hoc caput Gemini exscripsit Proclus in 'Sphaera' (Astronomi veteres ed Aldus fol 368 ab).

1 κατεστηριγμένων A cf ad l. 2 | 2 κατεστηριγμένα A

1. τὰ μὲν οὖν ἐπὶ τοῦ ζωιδιακοῦ κύκλου κείμενά ἐστι
τὰ δώδεκα ζωῖδια, ὧν τὰς ὀνομασίας προειρήκαμεν (c. 1
p. 757 Migne ἐστι δὲ τάδε· Κριός, Ζυγός, Ταῦρος, Σκορπίος,
Δίδυμοι, Τοξότης, Καρκίνος, Αἰγόκερος, Λέων, Ὑδροχόος,
5 Παρθένος, Ἰχθύες).

1 a. καὶ ἐν τοῖς δώδεκα ζωιδίοις τινὲς ἀστέρες διὰ τὰς
ἐπ' αὐτοῖς γινομένας ἐπισημασίας ἰδίας προσηγορίας ἤξιω-
μένοι εἰσὶν· οἱ μὲν γὰρ [ἐπὶ] τοῦ Ταύρου ἐπὶ τοῦ νότου
[αὐτοῦ] κείμενοι ἀστέρες τὸν ἀριθμὸν ἕξ καλοῦνται Πλειά-
10 δες, οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ βουρκάνου τοῦ Ταύρου κείμενοι [εἰσὶν] ἀστέ-
ρες τὸν ἀριθμὸν ἕξ καλοῦνται Ὑάδες, ὁ δὲ προηγούμενος τῶν
ποδῶν τῶν Διδύμων ἀστὴρ προσαγορεύεται Πρόπους, οἱ δὲ
ἐν τῷ Καρκίνῳ νεφελοειδεὶ συστροφῆι ἐοικότες καλοῦνται
Φάτνη, οἱ δὲ πλησίον αὐτῆς δύο ἀστέρες κείμενοι Ὅνοι
15 προσαγορεύονται, ὁ δὲ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Λέοντος κείμενος
λαμπρὸς ὁμωνύμως τῷ τύπῳ, ἐφ' ᾧ κεῖται, Καρδία Λέ-
οντος προσαγορεύεται, ὑπὸ δὲ τινῶν Βασιλίσκος καλεῖ-
ται, ὅτι δοκοῦσιν οἱ περὶ τὸν τόπον τοῦτον γεννώμενοι βασι-
λικὸν ἔχειν τὸ γενέθλιον, ὁ δὲ ἐν ἄκραι τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ
20 τῆς Παρθένου κείμενος λαμπρὸς ἀστὴρ Στάχυς προσαγο-
ρεύεται, ὁ δὲ παρὰ τὴν δεξιὰν τῆς Παρθένου πτέρυγα κει-
μενος ἀστερισκὸς Προστρυγητῆρ ὀνομάζεται, οἱ δὲ ἐν ἄκραι
τῇ δεξιᾷ χειρὶ κείμενοι τοῦ Ὑδροχόου τέσσαρες ἀστέρες
Κάλπεις καλοῦνται, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν οὐρανῶν μερῶν τῶν
25 Ἰχθύων κατὰ τὸ ἕξῃς κείμενοι ἀστέρες Λίνοι προσαγορεύ-
ονται (εἰσὶ δὲ ἐν μὲν τῷ νοτίῳ Λίνῳ ἀστέρες ἑννέα, ἐν δὲ
τῷ βορείῳ Λίνῳ ἀστέρες πέντε), ὁ δὲ ἐν ἄκρῳ τῶν Λίνων
κείμενος λαμπρὸς ἀστὴρ Σύνδεσμος προσαγορεύεται.

2. βόρεια δὲ ἐστίν, ὅσα τοῦ τῶν ζωιδίων κύκλου πρὸς
30 ἄρκτους κεῖται. ἐστὶ δὲ τάδε· ἡ Μεγάλη Ἄρκτος, ἡ Μικρά,

2 Semel moneo non Romanos demum, sed Graecos ab Ariete signiferi
initium capere (cf 'Sphaera' v. 83 [p. 162] alia multa). 8, 9, 10 seclusi ||

10 βουρκάνου A || 12 ὁ A || 13 καλεῖται A || 24 κάλπεις A | οὐρανῶν A ||
27 τῷ λίνῳ A: correxi, cf Hipparch p. 254, 6 M. ἔσχατος δὲ ὁ ἐν τῷ Συν-
δέσμῳ τῶν Λίνων; idem Ἄρπεδόνας dicunt Vitruvius alii (cf Thiele p. 33
et 54)

Δράκων ὁ διὰ τῶν Ἄρκτων, Ἀρκτοφύλαξ, Στέφανος, Ἐν γόνασιν, Ὀφιούχος, Ὅφεις, Λύρα, Ὅρνις, Ὀιστίς, Ἀετός, Δελφίς, Πρωτομή Ἴππου (καθ' Ἴππαρχον Ἴππος), Κηφεύς, Κασσιόπεια, Ἀνδρομέδα, Περσεύς, Ἡνίοχος, Δελτωτὸν καὶ ὁ ὕστερον κατηστερισμένος ὑπὸ Καλλιμάχου Βερενίκης Πλό- 5 καμος.

2α. πάλιν δὲ καὶ ἐν τούτοις ἀστέρες τινὲς ἰδίας ἔχουσι προσηγορίας διὰ τὰς ὀλοσχερεῖς ἐπ' αὐτοῖς γινομένης ἐπισημασίας· ὁ μὲν γὰρ ἀνὰ μέσον τῶν σκελῶν τοῦ Ἀρκτοφύλακος κείμενος ἐπίσημος ἀστὴρ Ἀρκτοῦρος ὀνομάζεται, ὁ 10 δὲ παρὰ τὴν Λύραν κείμενος λαμπρὸς ἀστὴρ ὀμωνύμως ὄλωι τῷ ζωιδίῳ Λύρα προσαγορεύεται, οἱ δὲ ἐν ἄκραι τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τοῦ Περσέως κείμενοι ἀστέρες Γοργόνιον καλοῦνται, οἱ δὲ ἐν ἄκραι τῇ δεξιᾷ χειρὶ τοῦ Περσέως κείμενοι ἀστερισκοὶ πυκνοὶ καὶ μικροὶ εἰς τὴν Ἄρπην κατ- 15 αστερίζονται, ὁ δὲ ἐν τῷ ἐωνύμῳ ὦμῳ τοῦ Ἡνίοχου κείμενος λαμπρὸς ἀστὴρ Αἰξ προσαγορεύεται, οἱ δὲ ἐν ἄκραι τοῦ αὐτοῦ χειρὶ κείμενοι ἀστερισκοὶ δύο Ἐριφοὶ καλοῦνται.

3. νότια δὲ ἐστίν, ὅσα τοῦ τῶν ζωιδίων κύκλου πρὸς μεσημβρίαν κείται. ἔστι δὲ τάδε· Ὠρίων, Κύων, καὶ Προ- 20 κύων, Λαγώς, Ἀργώ, Ὑδρος, Κρατὴρ, Κόραξ, Κένταυρος, Θηρίον, ὃ κρατεῖ ὁ Κένταυρος, καὶ Θυρσολόχος, ὃν κρατεῖ ὁ Κένταυρος, (Φάρος) (καθ' Ἴππαρχον Θυματήριον), νότιος

3 πρωτομή A | 4 κασσόπεια A | 5 κατεστηρισμένος A | 12 προσαγορεύεται editio princeps Gemini: προσηγόρευται A | 13 γοργόνων A: correati e Vitruvio IX c. 5 p. 228, 17 Rose aliis | 15,6 καταστηρίζονται A | 22 θυρσολόχος A | 23 suppleni: <Βωμός> Thiele e 'Sphaera' p. 158 v. 49, 'Sacrarium quod et Farum accipitur' C(asinensis) Bedae (p. 592 c. 39). Palermitanus codex, non modo Buhlfi, de quo dixi l c, sed vel editionis Germanici Venetae principis (hinc per Morellianam, cf Buhle II p. 85 et p. VIII) archetypus, idem sic exhibet in recensione interpolata (omissum immerito a Breysigio p. 177 editionis Germanici, cum in programme Posnaniensi anni 1865 p. 10 adn recte ipse ille exhibuisset): 'Sacrarium, quod et Pharus dicitur'. Unde certum est iam interpretem I(atinum), Bedae et rec(ensionis) int(erpolatae) auctorem communem illud de Pharo, imagini turris nimirum inscriptum, tradidisse. Ceterum 'scholiis' Germanici praescripsit editor Venetus Victor Pisanus: 'commentum in Sicilia repertum'. E Palermitano codice in bibliotheca senatus hodie custodito scriptum manu recentiore olim M. Hertzius (apud Breysigium p. XXIV) enotavit: 'fragmentum Arati in Sicilia compertum cum com-

Ἰχθύς, Κῆτος, ὕδωρ τὸ ἀπὸ τοῦ Ὑδροχόου, Ποταμὸς δὲ ἀπὸ τοῦ Ὠρίωνος, νότιος Στέφανος (ἐπὶ δὲ τινῶν Οὐρανίσκος προσαγορευόμενος, Κηρυκίον καὶ Ἰππαρχον).

3a. πάλιν δὲ καὶ ἐν τούτοις τινὲς ἀστέρες ἰδίας ἔχουσι
 5 προσηγορίας· ὁ μὲν γὰρ ἐν τῷ Πρόκνῳ ὧν λαμπρὸς ἀστήρ
 Προκύων καλεῖται, ὁ δὲ ἐν τῷ στόματι τοῦ Κενὸς λαμ-
 πρὸς ἀστήρ, ὃς δοκεῖ τὴν ἐπίκασιν τὴν τῶν καυμάτων ποιεῖν,
 ὁμωνύμως ὄλωι τῷ ζωιδίῳ Κύων προσαγορεύεται, ὁ δὲ ἐν
 ἄκρῳ τῷ Πηθαλίῳ τῆς Ἀργεῶς κείμενος λαμπρὸς ἀστήρ
 10 Κάνωβος ὀνομάζεται. οὗτος μὲν ἐν Ῥόδῳ δυσθεώρητός
 ἐστιν ἢ παντελῶς ἀφ' ἰψηλῶν τόπων ὁρᾶται, ἐν Ἀλεξαν-
 δρείᾳ δὲ ἐστι παντελῶς ἐμφανής· σχεδὸν γὰρ τέταρτον μέρος
 τοῦ ζωιδίου ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος μετεωρισμένος φαίνεται.

II MARTIANUS CAPELLA VIII p. 309—310 Eyss.

1 (cf 1a 2a 3a Gemini). Peracta iam spatiorum circulo-
 rumque breviter ratione sidera, quae appellantur inerrantia,
 percurramus. Dubium enim non est triginta quinque signis
 omne splendescere caelum, nisi forte velit quis eorum gesta-
 mina sociare, licet animalium vocabulis censeantur, ut
 Capram, quae Heniocho superposita, aut Haedos, qui eius
 humeris sustententur, vel Serpentem, quem Ophiuchus tenet,
 aut Pantheram¹⁾, quam Centaurus gestat, quae sidera velut
 partes habendae sunt potiorum.

Haec igitur quinque et triginta signa circuli interiacentis
 ambitu discernuntur. Nam alia sunt aquilonia, alia austrina.
 A regione quippe zodiaci quae Septentriones versus defixa
 sunt aquilonia perhibentur, interius autem numerantur austrina.

2 (cf 2 Gemini). Aquilonis igitur habent partem utra-
 que Septentrio, Draco qui inter utramque flexuosus in(ter)-
 labitur, Arcturus quem alii Booten appellant, Corona Ariadnes,

mento'. Hinc Palermitanum Pisani librum mihi iure dixisse videor. Nec spernendus ille | θυματάριον A

3 κηρύκιον A | 13 cf Hipparchum II p. 114 M. (Aratea p. 303. 4).

1) Panthera est in imaginibus (Thiele p. 128), testes litterarii Θηρίων vel Bestiam dicunt. Ceterum quadrat panthera ad thyrsus Centauri: utrumque bacchicum.

Nixusque quem alii Engonasin dicunt, Lyra, Cygnus, Cepheus, Cassiopeia, Perseus, Deltoton, Heniochus, Andromeda, Pegasus, Ophiuchus, Delphinus, Aquila, Sagitta.¹⁾

3 (*cf 3 Gemini*). Austrina autem haec sunt: Hydrus, Crater, Corvus, Procyon, Orion, Canicula, Lepus, Eridanus qui ab Orionis pede defluit²⁾, Cetus, Centaurus, navis Argo, Piscis austrinus, Caelulum, Ara. Nam et Aquam, quae ex cratere Aquarii fluit, melius partem signi credimus, et stellam, quam quidam Canopon, quidam Ptolemaeum appellant, quae superioribus inconspicua in confinio Alexandriae incipit apparere, ut partem Eridani fluminis aestimabo.³⁾

4 (*cf 1 Gemini*). Haec discernit zodiacus, qui quidem aequales duodecim signorum integrat portiones, sed undecim habet signa. Scorpius enim tam suum spatium corpore quam Chelis occupat Librae, cuius superiorem partem pedes Virginis occupant, maiorem vero Scorpius; denique Chelas, quam Libram dicimus, quidam dixere Graii.⁴⁾ Horum ergo signorum duodecim nomina, quod vulgo nota sunt, praetermitto.

5. Intellego ordinis hoc fuisse, ut quo circulo spatiove quae signa sint demonstrarem. Sed et magnam partem adstructionis exquirat contra propositum brevitatis, et quod mediatenus tertiave parte quaedam signa defixa diversis circulis

1) Signorum septentrionalium ordo paene Hyginianus (II 1):

'E quibus igitur primum duas Arctos et Draconem, deinde Arctophylaxa cum Corona dicemus et eum, qui Engonasin vocatur, exinde Lyram cum Osaere et Cepheo et eius uxore Cassiopeia filiaque eius Andromeda et genero Perseo. Dicemus etiam protinus Aurigam, a Graecis Heniochum appellatum, Ophiuchum praeterea cum Aquila et Sagitta parvoque Delphino. Inde Equum dicemus cum eo sidere, quod Deltoton vocatur.'

Austrina differunt.

2) Vitruvius IX c. 7 p. 231, 13 Rose: 'Flumen profuit initium fontis capiens a laevo pede Orionis' ~ Martianus I c 'Eridanus qui Orionis pede defluit' ~ 'Catasterismi' p. 259 οὗτος (Fluvius) ἐκ τοῦ ποδὸς τοῦ Ὠρίωνος τοῦ ἀριστεροῦ τὴν ἀρχὴν ἔχει. Aliter Aratus eandem rem descripserat v. 361 καὶ τὸ μὲν Ὠρίωνος ὑπὸ σκαίδον πόδα τέλγει. Cf V Anonymum III p. 312, 4.

3) Tacite impugnat Martianus alteram ac diversam sententiam de Canopo, eam scilicet quam legis apud Geminum et in 'Catasterismorum' libro p. 259. Utramque igitur in eo catalogo, quem excerpit, invenerat coniunctam. 'Aratea' p. 303—4 et caput X.

4) Haec turbata.

sua membra discernunt, haec obscuram caliginem derelinquo. quippe, ut cetera transeamus, manus interior Arcturi intra septentrionalem circalam ponitur reliquumque corpus parti alteri deputatur, Cephei corpus mediatenus [septentrionali] thorace partito diversis circalis attribuitur. Nixus vero sinistro pede septentrionalis Draconis verticem calcans capite solstitiali circulum ascendit, unum brachium Lyrae, alterum dans Coronae. Et alia huiusmodi non minus insuavia quam morosa.

Ultimo Martiani capite moneor iniuriam a me p. 136 sqq. esse eidem Hipparchi catalogo inlatam. Ubi quinquens verba *ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμισφαιρίοις* ad sequentia traxi et pro titulo accepi, cum sint proxime antecedentibus tribuenda et legenda *Ἵδροχόος ἐν ἀμφοτέροις ἡμισφαιρίοις* p. 136 sq., item cetera et graeca ipsa et latine translata. Vidit Thiele p. 46¹.

3. DE ISAGOGA 2

(p. 140—144)

Duobus haec isagoga excerptis constat. Insigne excerptum prius propter signorum criticorum numerum quaternarium in editione ipsa, quemadmodum indicat interpres, usurpatum; dixi de illis et de aliis in scholiorum graecorum farragine vestigiis Phaenomenorum 'Proleg' p. XII sqq. Posterius est de proemiis Arati, quae varia ferebantur, et de poetae fide et rerum caelestium cognitione, quae similem in modum, etsi brevius hic illic, aut ab Achille in Isagoga (II 2 p. 80 sq.) aut a Theone in Vita Arati (p. 146 sqq.) tractata invenies, ut fons communis aperiatur. Perit posterioris partis exemplar graecum, latinum ob barbariem dicendi nequaquam satisfacit: velut ultima quis intellegit? Nec cessit prospere res F. Wieckio retro haec graece vertenti (cf. infra p. XXXII²).

4. DE DESCRIPTIONE DUOBUM SEMISPHAERIORUM

(p. 145)

Pertinet Descriptio ad imagines duas in codicibus appositae e graeco fonte transsumptas, sed ipse fons graecus amissus. Nota haec latina cum imaginibus ei, qui pallium Heinrici II ornandum curavit (p. 603, 4).

5. DE THEONIS ALEXANDRINI VITA ARATI

(p. 146—151)

Vitam Theonis s. IV astronomi Alexandrini olim subsequatur commentarius. Neque enim solummodo deficere aliquid in fine Vitae ex ultimis verbis ipsis apertum est (καὶ περὶ μὲν τούτου τοσαῦτα), sed lecturis pollicetur Theo p. 150, 14 sqq. postea de iniusto Hipparchi in Aratum vituperio et de proba Arati rerum caelestium scientia se expositurum esse, in commentario nimirum subiungendo (εὐρήσομεν δὲ αὐτὸν καὶ ἐπιμελέστερον τὰ πλεῖστα τοῦ Εὐδόξου ἐπιστάμενον). Ubi commentarii Theonei reliquiae vel hodie reperiantur, ostendam, si ad scholia graeca pervenero. Conferas horum 'Prolegomenorum' caput VI 1. 2.

Codices Vitae latini permulti supersunt, ex quibus notavi undecim ad unum archetypum redigendos p. 146 b, cognovi vero multo plures nec codices modo verum etiam testes. Quos omnes nihil nunc attinet enumerare. Velut in codice Londinensi (Arun-
deliano 268 s. XIII folio 96^a) ita Germanicus inscribitur *incipit Astronomia Arati astrologi, filii Athenodori et Delitophilae* (cf Baehrensii 'Poetas latini minores' I p. 143): en Arati Vitae Theoneae latinae initium in Germanice poematis titulum delatum. Quod fieri eo potuit facilius, quod 'Aratus latinus' simul cum isagogis et scholiis et vita poetae, sive totus ille sive ex parte, in codicibus cum Germanico saepius consociabatur, quemadmodum videre est in libro Puteaneo (Parisino 7886 s. IX, cf p. 101 et Breysigii praefationem Germanici p. XV sq.) et Matritensi (A 16 s. XII, cf Bethe 'Mus rhen' XLVIII 1893 p. 91 sqq. Thiele p. 143 sqq.). Quid? quod librarium Manilii error gravissimus, ni fallor, fere vulgaris 'Arati latini' traditionis consortio effectus est? Cum enim non modo Ciceronem aut Germanicum sed etiam Manilium cum Arato latino eodem corpore quodammodo (inde a sexto vel septimo, ut puto, saeculo) coniungerent librarii, ultro accidit, ut Manilii et Arati nomina inter se permutarentur. Sic natus hic Manilii titulus in codicibus Cusano (nunc Bruxellensi 10699) Vossiano (Leidensi 18) Lipsiensi (1465)¹⁾ aliis: *Arati philosophi*

1) Cf Iacob in praefatione p. VII, Bechert 'De Manilii emendatione' p. 4 sqq., R. Ellis 'Noctes Manilianae' p. 217 sqq.

Astronomicum liber incipit. Neque igitur recte sive Ciceronem sive Germanicum sive denique Avienum putabant critici cum Manilio consociatum ad ementiendam Arati auctoritatem ansam dedisse. Latina Arati translatio in causa fuit: exceptam esse Manilii carmine Arati nomine inscripto Arati latini Vitae Theoneam a me p. 150 b adnotatum est.

Versio latina graecis Vitae exemplis nonnunquam uberior, uberiora vero etiam interdum graeca, alterum genus ut altero augeatur. Periculum vero fecit nuperrime amissa graeca e latinis renovandi Wieckius.¹⁾

6. DE PRAEFATIONE ARATI

(p. 152. 3)

Editio Aratea ea, quam e latinis quibusdam codicibus p. 99—306 protraxi, ficti Phaenomenorum ad Anclidem sodalem prooemii memoriam servavit obscuram sane vel oblitteratam potius. Versus graecos ab Achille communicatos adscripsi p. 152 b, initium idem latinus iam verterat p. 141, 15 sq. paullo melius. Summam barbariem felicioribus superandam relinquo invitus.

7. DE SPHAERA

(p. 154—171)

Poeta carminis de 'Sphaera' est ignotus codicum interpretis latini, quem saeculo fere sexto infra adscripturi sumus, librariis. Empedoclem Demetrius Triclinius editor 'Sphaerae' Byzantinus perperam vel eo coniecit (in scholio p. 154 adn), quod totum poema in Arati 'Phaenomenis' exstructum esse probavi: vide notata mea ad Aratum passim. Etiam tempus prorsus incertum. De tempore nunc Wieckius²⁾ dubia admodum proposuit. Itaque

1) Libro adn 2 citando p. 33—35. Cf p. XXX.

2) Absoluta hac 'Sphaerae' iambicae editiuncula F. Wieckii libellus prodit *Sphaeram Empedoclis quae dicitur recensuit et dissertationem adiecit F. W.* Gryphiae 1897. Meas collationes et graecas et latinas olim ante sat multos annos Wieckio commodaveram, cum ipsum me 'Sphaera' ista carere posse putarem. Mutato postea consilio totum recensendi opusculi officium tædii et laboris plenum in me suscepti ipse cunctante illo quamvis iterum atque saepius monito. Itaque quae ad Wieckium rettuli in notis sumpta esse scito

quid rei sit paucis indicabo. Erat 'Sphaerae' poeta post Aratum. Accuratiore neque e trimetri formatione tragicis magis quam comicis adaptata neque e sermone multis flosculis alienis ornato colligitur: posset e testibus colligi, si qui essent. Iam vero inter Manilium poetam Augusteum et 'Sphaeram' Scaliger communia quaedam monstravit ex Arato certe non sumpta ad siderum sive figuras sive etymologias spectantia. Velut libro IV v. 259 sq. Manilius de Aquario conspirat egregie vel in singulis cum 'Sphaerae' versibus 146. 7 'ille quoque, inflexa fontem qui proicit Urna, cognatas tribuit iuvenilis Aquarius artes' ~ *δεινὸν δ' ὑπερθευτάξιν ἐκλιπὼν Ἰδωρ νέος προβάλλει λοξὸν ἐκχύσας δέπας κτλ.*, item alia a Wieckio sollerter composita. Igiturne e 'Sphaera' hausisse Manilium necessario consecrarium? Minime! Indidem potius prompsit uterque. Nam praeter Aratum descriptio siderum graeca vix metrica sed pedestri sermone ad globum Arateum fere facta et Manilio et 'Sphaerae' scriptori parata erat Vitruvius (IX 6. 7) et Anonymo III (p. 307—312) non absimilis. De Vitruvius sufficit e Thielii commentariolo (p. 50—54) hunc unum delibasse: p. 230, 18 Rose 'Centauri priores partes proximae sunt Librae et Scorpionis' ~ 'Sphaera' v. 50. 1 *Χηλαῖς δ' ὑπ' αὐταῖς Σκορπίου τε σώματι τὰ πρόσθε Κενταύροιο φαίνεται μέλη.* Quae cum ita sint, de tempore carminis graeci nihil affirmare licet.

Latina exemplaria globo plano instructa feruntur ac vel titulum poematis ex istius instituto acceperunt INVOLUTIO SPHAERAE. 'Involutio' enim id ipsum instrumentum, in quo globus consistere solet, ut est in codicum Dresdensis 183 et Sangallensis 250 delineatione edita a Thielio p. 43 sq. et in musivo nunc Pompeis reperto, quo schola Platonica disputans representatur (*Archiv für Geschichte der Philosophie* 1898 p. 171). Haec igitur

---

non ex impresso libello sed manuscripto, quem ineunte hieme anni 1896 mihi ille, ut iudicium ferrem, transmiserat. E collationibus meis Wieckius pluriens falsa protulit. Qui ubicunque a mea adnotatione critica dissentit, fidem mihi habeas. — Meis iam impressis Manilius ὁ ἕτερος ('Mus rhen' 1897 p. 304 sqq.) Sphaeram latinam et alia pauca Aratea latina publici iuris fecit, meis et ipse codicum collationibus usus, adscitis vero etiam cum aliis quibusdam tum supellectile Breysigiana. Quae videas apud ipsum. Graeca Manilius noluit addere. At quid latina ista sine graecis? Nec quicquam ad explicandum conferre voluit.

delineata e graecis provenerunt. Ac videtur Aratea sphaera versibus iambicis saepius descripta esse. Cuius moris vestigium sese mihi quoddam obtulit in codice Parisino 2381 s. XV post Leontii libellos (VII 1. 2 p. 559—570). Duae ibi caeli imagines occurrunt circulis et paucis siderum nominibus inscriptae praefixo versu τὴν Ἀράτειον σφαιραν ἐνθάδε βλέπε. —

Alterum Sphaerae auctorem in ea poematis parte, quae de zodiaco est, Wieckius non detexit quidem, attamen quadamtenus significavit. Pertinent huc, quae p. XVIII dicere coepi. De signorum enim natura vi nominibus ad veriloquia redigendis nihil magis cum Sphaera quam Excerptum pseudepigraphum congruit a me in 'Analectis Eratosthenicis' p. 141 sqq. e duabus recensioibus publicatum, item capita quaedam Firmici Materni astrologi conspirant. De Excerpti pseudepigraphi Hipparchei satis rem demonstravit p. 10sq. Wieckius (modo ne fontem 'Sphaerae' Excerptum illud iudices ipsum), ut doleam, quod notis meis marginalibus ad hunc Anonymum non delegavi. Firmicum tamen non confecisse vel exhansisse Wieckium cognovi. En Firmici DE MORIBUS SIGNORUM ET NATURA disputatio integra (II 10 p. 52 Kroll-Skutsch):

Nunc de XII signorum natura formis qualitate substantiis anaphoris explicare debemus, ut totam plenissime huius artis scientiam manifestis expositionibus intememus.

1.) Aries est signum in caelo masculinum aequinoctiale solstitiale regale, ignitum ad laniandum, quadrupes corporale oculis languidis erraticum, quod a Graecis . . . , consonans indomitum inpurum libidinosum; domus Martis, altitudo Solis circa partem XIX, deiectio Saturni circa partem XIX, trigonum per diem Solis, per noctem Iovis. Aequinoctiale vel solstitiale ideo dictum est, quod in hoc signo horas noctis ac diei aequata moderatione componit, quod a Graecis 'tropicon isemerinon' appellatum est. Cum enim in Ariete Sol fuerit, diurnas nocturnasque horas componit aequaliter, ut dies habeat XII, nox quoque XII. Crios autem ideo a Graecis dictum est

---

1) Similia vel eadem apud Apotelesmaticos, cuius Corpus aegre desideramus, legi solent (ex. gr. apud Paulum Alexandrinum p. 1 sqq. Schato, cf p. XVIII). Quae non persequor.

hoc signum, quod cum <in> eo Sol fuerit inter diem et noctem quodammodo indicet, quod 'crinein' dicitur, et quod in eo signo inter hiemem positus et aestatem ipse rursus indicetur. 'Tropicum' autem ideo dictum est, quod in eo signo Sol constitutus vernum tempus faciat; ver enim tunc initiatur, cum primam eius signi partem Sol fuerit ingressus. Ignitum ideo dictum est, quia, quicumque in genitura dominium . . . omnia specialiter explicemus.¹⁾

2—11. <desunt in codicibus>.

12. Pisces sunt signum femininum duplex humidum aquosum biforme fecundum squamosum maculosum incurvum mutum mobile; sed unus Piscis ad austrum fertur, alter ad aquilonem. Est autem domus Iovis, trigonum per diem Veneris, per noctem Martis, altitudo Veneris circa partem XXVII, deiectio Mercurii circa partem XV. Positum est autem hoc signum in vento aquilone.

Dicit ipse in proximo libri alterius capite, quod de anaphoris signorum est, Firmicus, unde capituli X doctrinam protulerit (II 11 p. 53):

Explicatis signorum generibus ac formis et natura eorum diligenter perscripta, sicut nobis 'prudenteris' Graecorum magisteriis traditum est, illud sequenti loco debemus ostendere, quoto anno unum quodque signum in genituris oriatur.

'Prudentissimum' Firmicus (IV 17 p. 238) Achillem dixit locupletissimum rationum astrologicarum auctorem (vide p. XVIII et infra p. 53). Videant quibus Firmicus cordi est, utrum sit Achilles is intellegendus, qui signiferi res et notiones Firmico suppeditaverit. Tantum certum est, eandem esse doctrinam in 'Sphaera' exhibitam de Ariete v. 83—94 (p. 162). Perperam 'Sphaeram' ipsam more consueto Wieckius Firmici fontem statuit (p. 11 adn).

Subiunxi latino interpreti infra textum recensionem interpolatam ante me bis a Breysigio, p. 107—109 e Stroziano et Urbinatate p. 224. 5 e Bernensi Sangermanensi duobus Sangallensibus, editam, sed deficiente interpretis latini cognitione non recte aestimatam.

1) Haec ultima turbata et mutila.

Codices 'Sphaerae' et subsidia critica in hanc editionem conversa enumeravi p. 100. 154 adn. 170 adn. Emaculari poema non poterat; intacta vitia sive fortuita sive Demetrii Triclinii et Byzantinorum interpolatione sive utrimque effecta haud pauca reliqui. Feliciores carmini subveniant!

8. DE ARATO LATINO CUM SCHOLIIS
ET SUPPLEMENTIS

(p. 175—306. p. 571—605)

Arati latini textus in codicibus B(ruxellensi 10615—10729) et P(uteaneo Parisino 7886) ex parte mutilus; omissa accurate suis locis notavi. Raro latinus ipse, qualem propono, expertus est interpolatoris manum vel interpretis. Velut post v. 39 (p. 180, 8 sq.) 'maria enim conturbat' de Ursa minore legitur invito Arato, post v. 267 (p. 228, 13) 'has et Vergilias vocant', et alia pauca. Item — quod gravius est — p. 250 Sirium commixtis Arateis et Isidorianis ('Etymologiarum' III 70, 15 [p. 133 Lindemann]) enarravit: vide quae l c distinxerim. Hinc temporis notam certissimam lucratur.

Deinde de distributione versuum dicendum. Nam in particulas Aratei textus partem priorem (v. 1—460) discerptam BP codices monstrant, nimirum ut siderum descriptiones Aratae cum scholiorum vel si mavis 'Catasterismorum' fabulis astronomicis copulari possent. Ita hodie. In graeco exemplari aliud institutum ac diversum fuisse vel hodie percipitur: textus a scholiis ibi discretus et continuus fuerat. Etenim semel (post v. 83 p. 193, 21 DE SERPENTARIO) in medio enuntiato latinus textum abruptit 'ipse autem perseverans innoxius —' fabulam 'Catasterismorum' suppleturus, pergit item in medio enuntiato p. 195, 10 DE SCORPIONE 'pedibus conterit magnam bestiam Scorpionis oculos et thorace stans erectus'; conferas Aratum:

ὁ δ' ἔμμενές εὖ ἐπαρηγῶς
ποσσὶν ἐπιθλίβει μέγα θηρίον ἀμφοτέροισιν,
Σκορπίον, ὄφθαλμοῖς τε καὶ ἐν θώρηκι βεβηκῶς
ὄρθός.

Sic intermedio latino ad Arati exemplar graecum pervenitur cum 'Catasterismorum' libro olim coniunctum, saeculo septimo

certe vetustius. Quae notitia non mira per se et vix nova quid his litteris prosit, facile explicabo ceteris libelli codicibus assumptis. Laurentianus XXVIII 37, Baroccianus 119, Vindobonensis 142, s. XV omnes tres, 'Catasterismos' inter Arati vitam et carmen scholiaque ea, quae edidi in hoc volumine, collocant (nisi quod Vindobonensis Arati textu caret), Matritensis 67 s. XV inter vitam et isagogam (IV Anonymus II 1, cf infra p. 102 sqq.). Restant eclogae Marcianae codicis Veneti 444 s. XV 'Supplementorum ad Anonymum II' capite I p. 573—581 ex Oliverii editione 'Catasterismorum' (a. 1897) subiunctae. Velim adnotata mea pervoles: videbis tam arcto vinculo cum latini interpretis textu illas connexas, ut non possit ullo modo arctius. Adde, quod scholium unum non fabulare sed a fabulis alienum ad Arati v. 137 referendum simul cum eclogis Marcianis ad nos perlatum est p. 574 b sq. Eius igitur exempli graeci, quod ab interprete latino barbare translatum est, gemellum aliquod eclogis istis Marcianis repraesentatur, nec solus et unicus habendus ille testis latinus, sed adiutus, ubicunque discedit a recensione 'Catasterismorum' vulgari, Marcianarum eclogarum consortio. Aegre sane tuli Oliverii inventum mihi tunc demum innotuisse, cum mea iamiam prelis absoluta essent.

De textus latini utilitate cave ne nimium opperiaris. Desunt quidem interpolationes Byzantinae, non modo ut par est Planudeae, quas in Hermae vol XVIII 1883 p. 93 tractavi, sed etiam versus 138 in omnibus, vel in Marciano optimo Arati codice, oblati *δεξιτερῆι πτέρυγι. Προτερυγητῆρ δ' αὖτε καλεῖται*, a Germanico autem et Avieno praetermissus (cf ed meae adn), ac suo consensu monstrat illas bonorum codicum et scholiorum scripturas iam sexto fere saeculo in libris exstitisse. Est hoc aliquid, quamvis haud ita grave, dummodo totius traditionis Aratae historiam et progressum cogitatione percenseas, ne singula a ceteris separata intuearis. Vix tamen unquam ob tam exigua emolumenta critica consilium cepissem edendi Phaenomena tam barbare versa, nisi ipsa versionis rara barbaries invitasset. Sed de hac quidem statim agendum erit, si de scholiorum forma ac quasi facie prius ero praefatus.

Interpolata enim 'Catasterismorum' est in his scholiis memoria indidem, unde textui additamenta quaedam succrevisse modo apparuit (p. XXXVI). Isidoriana habes de Pliadibus p. 229, 3 (cf ad

p. 228, 13) 'ideo et Vergiliae, quod ver oriantur' et de Flumine p. 259, 13 'Geonem quem et' (Genesis 2, 13) e Bedae et recensio- nis interpolatae consensu; vide notata ad Bedam p. 591 c. 37. Alius generis interpolatio hodie p. 269a 9—12 deprehenditur vero expulso, cuius imaginem probe rec-int expressit. Cetera scholiis latinis propria, etsi in graecis 'Catasterismorum' codicibus frustra quaeruntur, pro genuinis accipienda utpote ex auctiore libelli redactione derivatis. Nova duo Archelai fragmenta, alterum de Corvo, quod idem in ecloga exstat Marciana 41 p. 580, 15 (cf p. 269a 1), de Lepore alterum solummodo in latino occurrit p. 254a 17. Nova prorsus, ut mireris et gandeas admodum, tria placita astronomica de Ursarum (p. 183 § 3, p. 186 § 3) Draconis (p. 189 § 3) Cephei (p. 214 § 3) positione. Pluriens habet ampliora latinus quam graeci codices, nec tamen solus, sed accedente aliorum testium, ut Hygini et scholiorum quae vocantur in Germanicum, adiumento. Cf etiam p. 335, 13—16. Satis haec per editionem designata exhibui. His omnibus perpensis ita con- cludo: latina scholia seu latinos si mavis 'Catasterismos' neces- sario fuisse tandem aliquando publici iuris faciendos.

Singillatim interpretem Arati et scholiorum latinum satis persecutus sum. Omnia nunc complexurus momenta ad vim et utilitatem novi huius scriptoris explicandas altiore mihi sentio opus esse indagine.

Saepenumero scripta graeca in sermonem latinum conversa apud Romanos et Romanenses ceterasque huius orbis gentes a Romanis exultas summam auctoritatem consecuta rerum et divi- narum et humanarum scientiam erudire emendare amplificare valebant. Sacris libris et quae cum sacris istis cohaerent ut Iosepho nunc omissis pauca e profanis litteris commemorabo eaque desumpta ita, ut ad Arateorum latinorum barbariem et similitudinem accedere proxime videantur. Et primum quidem relego ad scripta medica Hippocratea latina Galeniana alia, partim a Valentino Rose ('Anecdota graeca et graecolatina' II cap. V 'De oleribus Martialis' und die medicinische Litteratur des sechsten Jahrhunderts p. 115 sqq.) et Ilbergio (*Griechische Studien H. Lipsius dargebracht* 1894 p. 22—39) egregie illustrata. Quae

fortasse iam ante Cassiodorii senatoris aetatem e graeco sermone conversa erant. Impense ille libros graecos latine redditos monachorum suorum usui ac lectioni commendat ('De institutione divinarum litterarum' = Patrol lat ed Migne vol 70 p. 1146 sq.):

Quodsi vobis non fuerit graecarum litterarum nota facundia, imprimis habetis 'Herbarium' Dioscoridis, qui herbas agrorum mirabili proprietate disseruit atque depinxit. Post haec legite Hippocratem atque Galenum latina lingua conversos, id est Therapeutica Galeni ad philosophum Glaucanem destinata et Anonymum quendam, qui ex diversis auctoribus probatur esse collectus. Deinde Aurelii Caelii 'De medicina' et Hippocratis 'De herbis et curis' diversosque alios medendi arte compositos, quos vobis in bibliothecae nostrae sinibus reconditos Deo auxiliante dereliqui.

Prisciani philosophi Lydi 'Eorum de quibus dubitavit Chosroes Persarum rex solutiones' saeculo sexto graece scriptas postea paraphrasi latina, quae sola servata est, male translatas anno 1886 I. Bywater in 'Supplemento Aristotelico' I 2 publicavit, qui 'interpretem' ait p. IX

Carolidarum aetate floruisse, studiis ea graecarum litterarum quasi renascentibus illustri, opinio est probabilis, quamquam Quicheratio vix assentior suspicanti ab ipso Ioanne Scoto interpretationem esse confectam. Nimis barbaramente loquitur, quisquis is fuit, et graece eum parum scivisse apparet, sicubi loci a Prisciano adhibiti nobis quoque graece extant, quos cum versione conferamus.

Deinde venio ad 'Totius orbis descriptionem' Salmasio auctore primum a Gothofredo iurisconsulto a. 1628, nunc e codicibus Cavensi et Parisino a C. Muellero in 'Geographis graecis minoribus' II p. 513sq. editam, ex exemplari saeculi fortasse quarti p. Chr. n. graeco nescio quando et ubi expressam.

Verum multo etiam corruptior latinitas et consummata insignis quaedam barbaries, quidquid editor obloquitur novissimus, in chronographi alexandrini anonymi Excerptis saeculo VI vel VII translatis plane perspicitur, retroversa Scaligeri dummodo attendas, praeclara summi viri graecitatis exempla. Iudicat Frickius 'Chronica minora' I (a. 1892) p. 184sq. LXXXIIIsq.:

Graecum archetypum Excerptorum ab homine gallo in latinum translatum esse cum sermone eorum cognoscitur, qui gallicas proprietates et immoderata casuum permutatione et litterae s in fine verborum servandae usu ostendit, tum eo apparet, quod interpres laterculum regum latinorum ficticio nomine *Franci Silvii* auxit (p. 242, 3. 302, 7), videlicet ut originem regum Francorum ab Aenea Troiano deduceret, edixit Mommsenus 'Chronica minora' I p. 272 ('Monum Germ hist, Auct antiqu' p. 9):

versio latina tam barbare facta est, ut codice quo continetur scripto saeculo VIII vix multo antiquior sit.

Quibus iudiciis facile accedimus. Concessis his mirum est quantum ad Aratea illa quae feruntur latina recte aestimanda iamiam lucrati simus. Hinc ista, ut dixi, edidi simul cum graecis, quaecunque exstabant, omnibus scholiis et isagogis e codicibus non cunctis sed qui potissimi instituto viderentur examine: nam in bibliothecis italicis helveticis germanicis gallicis belgicis hispanicis etiamnunc codices conduntur multi, quorum pauciores totam syllogam Arateam e textu et scholiis et isagogis compositam continent, ceteri disiectas syllogae istius partes, isagogam aliquam vel vitam vel etiam prooemium Arati vel alia quaedam, comprehendunt: de quibus in editione dictum esse semel moneo.

Barbarus Scaligeri hellenismi imperitissimus iudice erat Scaligero. Etiam in Arato latinitas immodice corrupta ac barbara. At vulgaris sermo non Romanorum quidem, sed Romanensium, si minus pleraque, at certe permulta iamiam in se receperat quae peculiaris interpretis vitia primo quis obtutu existimaverit. Sublatas praesertim casuum et praepositionum leges non abusu, sed usu sensim apud Gallos exeunte antiquitate invaluisse notum est ac cum de Barbaro Scaligeri agendum nobis esset modo ipsi commonefecimus. Idem cadit in declinationum et coniugationum differentias, quas saepissime ignorari et tolli intellegitur non aliter quam in Merovingicae aetatis edictis et conciliis apparet¹⁾

---

1) Chartas Longobardorum inde ab anno 712 publicas inspicias in codice Longobardico diplomatico ('Historiae patriae monumenta edita iussu regis Caroli Alberti' vol XIII, Augustae Taurinorum a. 1873, ex. gr. p. 426).

ac similiter in scriptis vel Gregorii Turonensis cognoscitur, viri et litteris istius temporis Francicis et genere Romano praenobilis. Cavendum igitur est, ne interpreti, quemadmodum ipse fecit Scaliger, crimini id vertatur quod toti aetati opprobrio aut esse aut non esse sine negotio patescit.

Scriptos tam barbare quam Aratum latinum libros equidem novi pro mea harum litterarum imperitia paucos tantummodo (erunt multo certe plures), sed pauci isti prorsus nunc inquirenti sufficiunt: Barbari Scaligerani codicem unicum saeculi VIII vel VII exeuntis Parisinum 4884, de quo modo dixi, versionis fortasse epistularum Petrinarum folia quaedam Frisingensia, nunc Monachii asservata (conferas L. Ziegleri disputationem 'Relationibus academiae Bavaricae' a. 1876 p. 607sq. insertam), Canonem librorum Novi Testamenti vetustissimum, quem repertum in bibliotheca Sancti Ambrosii edidit Muratori in 'Antiquitatum Italiae mediæ aevi' volumine III Mediolani a. 1740 p. 809sq., iteravit Tregelles Oxonii a. 1867 p. 17sq. Sed hos quidem mittamus. Primus autem omnino concinit vel in singulis. 'Athineos' interpres p. 214a et alibi Athenienses dixit, Anonymus Scaligeri vel novies (cf Frickii indicem s v). Graeca multa ac simplicissima, quae tamen aut non posset reddere latine aut esse graeca ipse ignoraret, intacta reddidit, ut tantam confusionem linguarum et quae modum excedat obstupescas: item prorsus Anonymus ac constantia eadem. Quid plura? Iidem sane homines non fuerunt isti: fuisse vero eiusdem et nationis et patriae et fere temporis ambos necessario concluditur. Ergo, si modo Gallum Anonymum recte Frickius significavit, Gallia eadem Arati latini et Arateorum patria nobis existimanda. Denique monendum est utrumque librum, et Scaligeri Barbarum et Aratum latinum, olim deductum ex archetypis graecis fuisse imaginibus ornatis. De Anonymo A. Schoenius in 'Eusebio' I p. XV et Frickius l c breviter disputarunt: spatia in codice vacua examinanti omni patet picturarum et delineationum genere fabulari historico geographico personali ut graecum fontem ita illud, unde ipse originem duxit, exemplar etiam latinum illustratum fuisse. Sed de hoc peculiari disputatione instituta accuratissime aliis quaerendum erit. Arati vero interpretem ne ipsum quidem istiusmodi imaginibus primitus

caruisse, quamvis careant quae hodie circumferuntur inde a saeculo VIII apographa, apparet inde, quod et Beda et interpolata recensio eodem utuntur picturarum genere.¹⁾

Deinceps de tempore Arati latini disseram. Quod fieri potest brevissime. Bedae enim latinus innotuit (p. 582—594), latinus Isidori scriptis usus est (cf p. XXXVI). Ergo inter annos $\pm$ 630 et $\pm$ 730 ille, probabiliter apud Gallos, Arato transferendo imaginibus quoque imitandis operam navavit: nam (ut dixi) et Beda, de cuius auctoritate causis vix allatis dubitatum non iure esse video, et alter testis is, qui recensionem interpolatam sub textu a me exhibitam certe s. VIII nescio ubi confecit, imaginum earundem eandem fere seriem ex eodem fonte addiderunt. Et vix aestimari, quam late horum testium pateat memoria, hodie poterit. De Bedae ad medii aevi litteras et ecclesiam potestate tacere praestat. Alter ille, quem interpolatorem nuncupare consuevi, quantum ad scientiam atque artem valuerit, et e codicum multitudine (quam nolui totam proponere) et ex eorum, qui scriptum illius in suum usum varie simul cum aliis excerptis (Plinianis praesertim) converterunt, numero ac gravitate iudicare licebit: legas, quae 'Supplemento' I III—V consociata edidi, e largiore tamen copia, ut dixi p. VI, consulto selecta, item Baudrii abbatis in Adalam comitissam carminis particulam posteriorem (v. 677—718, infra p. 612—614).

Ceterum et recensio ista interpolata et Bedae De signis tractatus pleniore latini interpretis exemplo utebantur, ut possint istis consentientibus vel graviora quaedam nunc deficientia ad latinum ipsum revocari (cf p. XXVII [adn] p. 592 [c. 39] p. 605, 20). Mutilatus erat interdum codicum archetypus.

His de Arati latini origine et propagatione expositis certius de studiorum graecorum aetate Merovingica et Carolidarum apud Francos vestigiis feretur opinor iudicium. De qua re duae hodie inter se non obstant, sed supplere videntur sententiae, altera Zimmeri, qui ista omnia ad monachos doctos Hibernicos refert, altera a Scheffero Boichorst defensa, qui litteris Syrorum intercedentibus a Massalia per Francos perlatis studia graeca coli non desita esse demonstravit, egregie uterque (*Preussische Jahr-*

---

1) Thiele p. 156. 161.

bücher LIX 1887 p. 27 sqq. *Mitteilungen des Instituts für österr. Geschichtsforschung* VI 1885 p. 521 sqq.). Permulta ita, ut illi volunt, explicari apparet, nec tamen explicantur omnia, nedum ea ipsa, a quibus ad haec quaerenda modo delati sumus. Neque enim Barbarus neque interpres Arati latinus nec cum Syris ullo modo coniungendus est nec cum monachis Hibernicis cohaeret per Europam dispersis: Galli fuerunt translators illi vel, si mavis, Franci. In Francorum regno apud Massilienses praesertim ne sexto vel septimo quidem saeculo graecarum rerum aut linguae memoria et cupiditas exstincta evanuerat. Sed memoria invalida, non enecta, avida cupiditas. Hinc intellegitur, quod graeca et Barbarus ille et interpres Arati cum ignorarent ipsi glossaria graecolatina adhibuerunt. Quibus quam male usi fuerint, unaquaque linea clamat. Saeculo octavo ubi primum novo Caroli Magni et sociorum impetu litterarum studia sive adangeri coepta sunt sive emendari sive procreari, Aratea ista tam misere habita apud Francos ipsos, ut videtur, correctiore latinitate in 'recensione interpolata' quam nuncupo renovata sunt. Sic a Francis ut fere fiebat¹⁾ haec in Germanorum et Helvetiorum atque adeo Italarum monasteria traducta, ubi eorum memoria valde increbuit, atque adeo ad Britannos usque: nam eodem fere tempore, quo nova ista recensio coorta est, Beda ex eodem latino excerpta illa arripuit 'Supplementorum ad IV Anonymum II' capite II p. 582—594 a me edita. Denique eodem 'Supplementorum' fasciculo congressi capitibus III—V 'recensionis interpolatae' testes tres, Anonymum Sangallensem in coenobio Sancti Galli a me nuper redinventum, pallii imperatoris Heinrici II in ecclesia Bambergensi custoditi inscripta, Ekkehardi IV carminis de stella Christi partem quandam huc referendam, cum totum poema una cum aliis huius Ekkehardi carminibus his ipsis diebus Egli Sangallensis promulgaverit *Neue Dichtungen aus dem Liber Benedictionum Ekkehards* IV p. 26 sq. —²⁾

1) Wattenbach *Deutsche Geschichtsquellen* I p. 51.

2) De Arato latino Aug. Reifferscheid in 'Suetonii reliquiis' (p. 443 sqq.) aut falsa affirmavit aut tam incerta, ut certare adversus eum noluerim.

Imagines addidi (p. 172—4) tres, unam Matritensem, quam ex Arato latino simul cum aliis in codicem istum Germanicum pervenisse apparet, alteram Vindobonensem sive e graeco sive e latino Arati carmine desumptam, denique Monni musivum Trevirense (p. 173), quod ipsum recta via neque e latino neque e graeco Arato deduci posse confido. Nam cum praeter Aratum et Hesiodum et Ennium et Vergilium Cadmi Milesii et Hyagnidis personae fabulares effigie repraesentatae sint, totum hoc scriptorum sodalicium patet a Monno non ex editionum imaginibus promptum esse, sed aliunde adhibitum. Iam memineris Barbari Scaligerani: non modo historici, sed fabulares quoque homines primitus illic imaginibus erant effecti. Quae cum ita sint, musivi Trevirensis fabricatorem chronico aliquo litterario, consimili graecolatino Scaligerano, usum esse pronuntio.¹⁾

---

1) Quae hoc capite (IV 8) breviter protuli, ea accuratius a me nuper in philologorum et historicorum sodalicio Marpurgensi coram collegis et amicis exposita esse moneo.

V DE ANONYMO III CUM SUPPLEMENTO

(p. 307—312 p. 609—614)

Libellus DE ASTROLOGIA ARATI est permultis codicibus traditus, unde pauca selegi, conferas p. 308 et quae de libris Dresdensi et Sangallensi p. XXI sq. exposui.

Originem etiam huius libelli Aratei latinam esse nequaquam inde cognoscitur, quod sermo flosculo Vergiliano comptus est. P. 306, 9 'duo scilicet Arcturi et Serpens circum atque inter illos in morem fluminis means' non ipsum Aratum (v. 45. 6) sed Vergilianam versus Aratei versionem redolet 'Georgicorum' I 244. 5:

maximus hic flexu sinuoso elabitur Anguis
circum perque duas in morem fluminis Arctos.

Illi vero versus notissimi, ab aliis quoque imitando expressi, ut a Firmico Materno VIII 17 p. 223 (ed. Basileensis a. 1533):

Anguis extremus est, qui inter duas Arctos positus est, in modum fluminis, quod sinuosis flexibus labitur.

Hyginum codices nonnulli p. 309 enumerati ferunt auctorem iniuria. Vidit hoc Bursianus (*Litterarisches Centralblatt* a. 1861 p. 854) consentiente Heydenreichio (*Die Hyginhandschrift der Freiburger Gymnasialbibliothek* a. 1878 p. 2 et 4). Putant duumviri illi medio demum aevo ab Alcuino haec esse conflata, causis quidem nullis allatis nec per se quidem probabiliter. Immo ARATI ASTROLOGIAM vel titulo profitentur. Omnes litterae explicando Arato dedicatae origine graecae, ut par est. Latina tantummodo libelli forma sive exeunti antiquitati romanae sive medio aevo relinquenda. Medii vero aevi hominibus placuisse admodum videtur concisa haec caeli enarratio. Receptit totam in commentarium Bedae 'De Computo' Bridefertus Ramesiensis

(Bedae Opera ed Basil II p. 88), in suum usum convertit praeter alia quaedam Baudri abbas coenobii Bourgneil intra annos 1079—1107, cum miro consilio et instituto cubilis Adelae comitissae tholum caeli picturis ficticiis exornatum laboriosa interpretatione explanaret. Re a me perspecta versus abbatis 'Supplemento ad V Anonymum III' ex editione et principe et unica Leopoldi Delisle Parisiensis iteravi fontis vel fontium notis adscriptis. Vide de codice et editione Baudrii abbatis p. 608.

Describit Anonymus globi in universum Aratei figuras extorsum dispositas, quemadmodum tot alii saeculorum decursu fecerunt. P. 609 adn.

VI

1. 2. DE ISAGOGA ET SCHOLIIS MARCIANIS ET PARISINIS

(p. 313—555)

I. ISAGOGA BIS EXCERPTA

(p. 315—333)

Dissipatam codicum memoriam diligenter recomposui suis locis p. 314. 315. 323 sqq.

Unde haec corrassa sint, difficile dictu, etsi semel de dispositione Aratea Sporus Arati interpres citatur (p. 330 c. 6). Cuius ego commentarii fragmenta omnia congesi 'Analectorum Eratosthenicorum' p. 45—48. Nihilominus affirmare equidem non ausim ceteras quoque isagogae bifariam excerptae partes Sporo esse vindicandas. Veriloquia ac descriptiones sphaerae circuli puncti poli axis vel eadem vel fere eadem alibi saepius et in litteris Arateis, velut in Hygini libro primo, et extra illas occurrere quis serio miretur? Comparavi in margine potissima, alia seponere praeplacuit.¹⁾ Alia nonnulla adhuc inedita sunt, e quibus unum eatenus exhibebo, quoad et huius isagogae et similium compositio ac forma exigere posse videbitur. Iosephi Racendytæ, monachi Byzantini,²⁾ *Περὶ ἀστρονομίας* scriptiunculae, quae codicibus Marciano 529 s. XIV et Taurinensi 238 s. XV—XVI chartaceis continetur, haecce principia³⁾:

---

1) Exempli gratia commemoro 'Artem pseudo-dozeam' papyraceam (*Notices et extraits* XVIII 2 p. 46 sqq.) s. II a. Chr. n. delineationibus insignem ('Aratea' p. 123 sq. Thiele p. 65²⁾).

2) Krumbacher *Byz Litt*³ p. 782.

3) Eiusdem fere commentationis initium in Parisino 2426 s. XV fol 8^a reperitur figura sphaerica circulos et axem habente illustratum.

Σφαῖρά ἐστι σχῆμα στερεὸν ὑπὸ μιᾶς ἐπιφανείας περι-
εχόμενον, πρὸς ἣν ἀφ' ἐνὸς σημείου τῶν ἐντὸς τῆς σφαιρας
κειμένων πᾶσαι αἱ προσπίπτουσαι εὐθεῖαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν.
κέντρον δὲ τῆς σφαιρας τὸ σημείον ἐστιν.

- 5 διάμετρος δὲ εὐθεῖα τις διὰ τοῦ κέντρου ἡγμένη καὶ
ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη περατουμένη. εἰ δὲ περὶ αὐτὴν ἡ
σφαῖρα στρέφοιτο, ἄξων τῆς σφαιρας καλεῖται. σφαιροειδὲς
οὖν σχῆμα σῴζων ὁ οὐρανὸς οἷόν τι κέντρον ἐν μέσῳ φέρει
τὴν γῆν. κινεῖται δὲ ὡς ἐν ἄξονι τῇ διαμέτρῳ ἀπὸ ἀνατολῶν
10 εἰς δυσμὰς ἀκινήτου τοῦ ἄξονος μένοντος· κεῖται γὰρ λοξὸς
πρὸς ἡμᾶς τοσοῦτον προσυπερανεστηκῶς τοῦ ὀριζήσαντος, ὅσον
ἕξ καὶ τριάκοντα μοίρας ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὀριζήσαντος ὑπερανέχειν
τὸν ἄξονα... τοσοῦτω δὲ πάλιν αὐτὸν ἐν τῷ ἀπ' ἐναντίας
τῆς μεσημβρίας ἀντικαταδύεσθαι μέρει, τοσαύτας δὲ μοίρας
15 καὶ τοῦ πρὸς ὀρθὴν τὴν σφαῖραν μεσουρανήματος ἐφ' ἑκάτερα
τὰ μέρη ἐκτρέχοντος, ὀπόσας καὶ ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ ἐφ'
ἑκάτερα τὰ μέρη ἀφίσταται, συμβαίνει ἰβ' μοίρας μέχρι τοῦ
πρὸς ἡμᾶς μεσουρανήματος τὴν τούτου ἀνάβασιν ἐν τῷ θερι-
νῷ γενομένου σημείου ἀπολιμπάνεσθαι. διὸ μηδὲ ἄσκιον τὸ
20 καθ' ἡμᾶς κλίμα δεικνύσθαι [μη] κατὰ κορυφὴν τοῦ ἡλιακοῦ
ἀνιόντος ὑψώματος. κατὰ μὲν οὖν πλάτος τὴν σφαῖραν τέσ-
σαρες τέμνουσι κύκλοι, ὁ ὀριζήων, ὃς διαιρεῖ τὸ ὑπὲρ γῆν
τε καὶ ὑπὸ γῆν ἡμισφαίριον· ὁ μεσημβρινός, ὃς τὸ ἐῶιον
καὶ τὸ ἐσπέριον διαιρεῖ· οἱ δύο καλούμενοι κόλουροι, ὧν
25 ὁ μὲν διὰ τῶν περάτων τοῦ ἄξονος καὶ τῶν ἰσημερινῶν τοῦ
ζωιδιακοῦ διῆκται σημείων, ὃ δὲ διὰ τῶν περάτων καὶ αὐτὸς
ὁμοίως τοῦ ἄξονος καὶ τοῦ τῆς θερινῆς τροπῆς σημείου καὶ
τῆς χειμερινῆς. κατὰ δὲ μῆκος παραλλήλως μὲν πέντε ταίτην
εἰσὶν οἱ τέμνοντες, ὁ ἀρκτικός, ὁ καὶ ἀειφανής, καὶ ὁ ἀντ-
30 αρκτικός, ὁ καὶ ἀφανής, οὓς ὁ ὀριζήων διαγράφει τῇ περι-
δινήσει τῆς σφαιρας, οἱ δύο τροπικοὶ καὶ ὁ ἰσημερινός,
οὓς ἡ ἥλιον διαγράφει φορὰ, ὅτε κατὰ τὰ σημεῖα τῶν τρο-
πῶν καὶ τῆς ἰσημερίας περιοδεύων γένηται, λοξῶς δὲ τέμνουσιν
αὐτὸν ὃ τε ζωιδιακὸς καὶ οἱ τῶν ἑπτὰ πλανητῶν, ὃ
35 μὲν τῶν τροπικῶν ἐφαπτόμενος [ὁ ζωιδιακός] τὸν δὲ ἰσημε-

11, 2 an ὅσον post μοίρας? | 13 lacunam signavi: (συμβαίνει) supplet Thiele ||
13—17 turbata vel graviter corrupta: nolui mutare || 20 cf Ach 1 p. 66 sq | 35 seclusi

ρινὸν τέμνων κατ' αὐτὰ τὰ τῆς ἡμετέρας σημεῖα, ὃ δὲ τοῦ ἡλλου τὴν μέσην τέμνων τοῦ ζωιδιακοῦ (ἐνθεν καὶ ὃ διὰ μέσων καλεῖται), οἱ δὲ τῶν λοιπῶν λοξότερον πρὸς τὸν διὰ μέσων ἐκκείμενοι πρὸς τε νότον καὶ βορρᾶν παρακλίνοντες. καὶ ὃ μὲν ζωιδιακὸς δρόκεντρος τῆι σφαιραὶ ἐστὶ, τὸ αὐτὸ 5 ἐπέχων κέντρον αὐτῆι, ἐν δυοκαίδεκα τομαῖς διαιρούμενος. ἐν αἷς τὰ δυοκαίδεκα ζώϊδια, Κριός, Ταῦρος, Αἰθιοῦς, Καρκίνος, Λέων, Παρθένος, Ζυγός, Σκορπιός, καὶ Τοξότης, Ὑδροχόος, Ἰχθύες, ἐφεξῆς οὕτως ἀπὸ δυσμῶν ἐκκείμενα πρὸς ἀνατολὰς, τῶν μὲν πρὸς δυσμὰς ἡγουμένων, ἐπομένων δὲ τῶν πρὸς 10 ἀνατολὰς καλουμένων κτλ.¹⁾

Sequitur de Planetarum viis ampla commentatiuncula. —

C. 14 p. 318 (περὶ ἀπλανῶν καὶ πλανητῶν) post novum ac pretiosum e Parmenide de sideribus excerptum temporis indicium suppeditant verba τὰ δὲ κατωνομασμένα ὡς ἐκ τοῦ μεγέθους χιλιά εἰσι κατὰ τὸν Ἄρατον. Vera haec, dummodo Ptolemaei inclitos stellarum numeros ad Aratum transferri invitum largiaris, quemadmodum per haece et litteras et picturas saepius accidit; notam legas ad p. 318, 18. Alterum patet vestigium in eorum laterculo, qui Phaenomena (περὶ πόλου) scripserunt, saeculo altero fere post Chr. n. confecto p. 324, 10—14 ('Aratea' p. 120 sqq.). Mensium autem nomina aegyptia p. 320, ne comparatis quidem sive graecis sive macedonicis (cf infra p. LVIII). Sed ut dixi, dilacerata sunt et misella in scholiorum codicibus diversarum membra isagogarum, quarum plures ratione mere astronomica una certe (c. 24 p. 321) genere fabulari Aratum prosequuntur. Vitae poetae in omnibus exstitisse olim videntur.

Semel isagoga in scholiis citatur p. 432, 13.

2. SCHOLIA

(p. 334—555)

PROOEMI tres redactiones eiusdem commentarii stoici supersunt, 1. Achillis (p. 80—85), 2. interpretis latini (p. 176—179. 334, 13—16), 3. scholiorum graecorum (p. 334—339): vide 'Aratea' cap. I. Utebantur prooemio praeterea Avienus initio 'Arati' sui

1) Ἄν κειμένων?

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

d

et Aristides rhetor in oratione 'In Iovem' ('Aratea' p. 251 sqq.), fortasse Plutarchus ('De exilio' p. 601 AB [III p. 555 Bern]).¹⁾

CETERA SCHOLIA eadem redactione hodie tradita e codicibus edidi consulto electis Marciano 476 s. XI Parisino 2403 s. XIV Aldina a. 1499 instar codicis habenda. Reliquos libros in 'Prolegomenis' Arati mei enumeratos (ς) respexi quidem saepissime, sed, ne nimis onerarem librum onustum iam satis superque, perraro enotavi.

Duo scholiorum codicum statui genera, alterum Marciano solo, alterum Parisino et Aldina comprehensum; ς modo alteri accedit generi, modo alteri. Prius integrius ideoque multo praestantius, alterum multifariam sane interpolatum, sed, cum saepe numero copiosius sit priore, non aspernandum ac per totum carmen utilissimum. Aldina coeptam et in Parisino et in aliis libris interpolationem quodammodo consummavit. Omnia haec nunc edico magis quam comprobo argumentis: monstrat critica scholiorum adnotatio mea tota tam manifesto, ut verbis parcam.

Dicam porro, quid notis ego marginalibus meis voluerim. Quas more et per hunc librum et alibi mihi consueto adscripsi, ne si quae colligi certa de fontibus possent ab utentibus pergerent ignorari. Ach(ille) in prooemio, Posidonium Sporum Plutarchum (*Αἰτίαι τῶν Ἀράτου Διοσημιῶν*)²⁾ Apollinarium (de quo vide p. XVIII) in Diosemiis, Cat(asterismorum) codicem arche-

1) ὄραϊς τὸν ὑποῦ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα
καὶ γῆν πέριξ ἔχονθ' ὕγραϊς (έν) ἀγκάλαις;

(Euripides fr 941 N.)

οὔτοι τῆς πατρίδος ἡμῶν ὄροι εἰσὶ, καὶ οὐδεὶς οὔτε φηγὰς ἐν τοῦτοις οὔτε ξένος οὔτ' ἀλλοδαπός, ὅπου τὸ αὐτὸ πῦρ ὕδωρ ἀῆρ ἄρχοντες οἱ αὐτοὶ καὶ διοικηταὶ καὶ πρυτάνεις ἥλιος σελήνη φωσφόρος οἱ αὐτοὶ νόμοι πᾶσιν ὑφ' ἐνὸς τάματος καὶ μιᾶς ἡγεμονίας τροπαὶ βόρειοι τροπαὶ νότιοι ἰσημερία Πλειὰς Ἄρκτουρος ὦραι σπόρων ὦραι φυτειῶν (Aratus v. 742). εἰς δὲ βασιλεὺς καὶ ἄρχων θεὸς ἀρχὴν τε καὶ μέσα καὶ τελευτὴν ἔχων τοῦ παντός εὐθείαι περαινέει κατὰ φύσιν περιπορευόμενος. τῶν δ' ἔπειτα Δίκη τῶν ἀπολειπομένων τοῦ θεῖον νόμον τιμωρός (Plato 'Leges' IV 715 E). ἢ χρώμεθα πάντες ἀνθρώποι φύσει πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὥσπερ πολίτας. Certe et Platonis locus, qui tamen celesber admodum erat ('De mundo' c. VII fin), et Euripideus in his scholiis coniuncti p. 82, 16. 338, 26.

2) Cf Lampriae catalogum no. 119 (VII p. 475 Bern.).

typo eorum, qui supersunt, simillimum per explicandam primam poematis partem scholiographus is, qui haec multifariam compilavit, vel pluriens vel frequenter adhibuit atque adeo citavit semel p. 361, 3. Abstineo exemplis, editionem evolvas (velut p. 405, 15 sqq.). Ne his quidem aliisque sepositis, quae relicta videbis, ea unius omnia eiusdemque farinae esse ac notae legendo facile perspicitur: longe maximam eorum partem arctissimis inter se vinculis cohaerere elucet evidentissime. Ecce argumenta.

1. Saepenumero certus quidam interpres in scholiis exscriptus ad sese provocat ipsum sive dicturum postea de rebus quibusdam Arateis sive ita, ut iamiam antea satis se ille de quaestione aliqua dixisse oblata certa quadam interpretandi opportunitate indicaret. Documenta affero non omnia, sed ex omnibus potissima.

108 (p. 358, 16—18) οὐπω λευγαλέου τότε νεϊκεος: ἔλληρισμὸς πάλιν τὸ τοιοῦτον 'οὐπω ἠπίσταντο νεϊκεος' ἀντὶ τοῦ 'οὐπω ἤιδεσαν τὰς ἀδίκους στάσεις ταύτας καὶ φιλονεικίας ~ 45 (p. 349, 11) τὰς δὲ δι' ἀμφοτέρων: πτώσις δὲ ἀντὶ πτώσεως. ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον ἔλληρισμός.¹⁾

197 (p. 375, 12. 13) τὸ δὲ κυλίνδεται: πάλιν τὴν θέσιν πρὸς τὴν συμφορὰν ~ 73 (p. 353, 12—15) κεκμηότος εἰδῶλοιο: τῷ δὲ κεκμηότι διδασκαλικῶς πάλιν χρῆται πρὸς τὰ προειρημένα (66)· δοκεῖ γὰρ κάμνειν διὰ τὸ ὀκλάζειν καὶ διὰ τὸ τὰς χεῖρας τεινεῖν. Cf p. 372, 19. 373, 22. 374, 6 alia.

242 (p. 382, 22—383, 2) ἀμφοτέρων δὲ σφρων: ὁ νοῦς· ἀμφοτέρων δὲ ἐκ τῶν οὐραίων δεσμός τις ἀποτείνεται εἰκό(τω)ς, ἀλλήλων ὄντων ἐγγὺς καὶ ταῖς οὐραῖς μόνον οὐκ ἐπιψανόντων· προείπομεν γάρ, ὅτι πρὸς τὸν ὤμον Ἄνδρομέδας Ἰχθὺς μόνην τὴν οὐρὰν ἔχων ἐπὶ τῷ ζωδιακῷ κεῖται

1) 121. ἔλληρισμὸς δὲ τὸ ἠπείλει ἀντὶ τοῦ 'διήλεγε τὴν κακίαν αὐτῶν, ὅτι τοιαύτην γενεὴν οἱ χροῦσειοι ἔλιπον'. — 248. γαμβροῦ δὲ τοῦ νυμφίου κατὰ Αἰολέας. ἔλληρισμὸς δὲ τὸ σχῆμα ἀντὶ τοῦ 'γαμβρὸν οἱ πόδες αὐτῆς σημαίνουεν τὸν Περσέα· αἶψα γὰρ ὑπὲρ τῶν ὤμων αὐτοῦ φέρονται· τὸ γὰρ ἐπωμάδιοι κατὰ τῶν ὤμων τοῦ Περσέως. — 332. τὸ δὲ 'οὐκέτι ἐκείνον' (τὸν Σείριον) ἔλληρισμός. οὐκέτι ἐκείνον ἀνιόντος ἅμα ἠλίω αἱ ἄρουραι ψεύδονται. — 435. τὸ δὲ εὐροιο ἔλληρισμός ἀντὶ τοῦ 'εἶρον ἄνεμον'. — 529. τὸ δὲ χειρῶν δεδιδαγμένος ἔλληρισμός ἐστίν ἀντὶ τοῦ 'κατὰ χεῖρας μαθὼν καὶ διδάχθεις παρ' Ἀθηνᾶς (καὶ Ὀμηρος [Od V 250] 'εὐ εἰδὼς τεκτοσυνάων') οὐκ ἂν ἄλλως κατασκευάσειε περιφερῆ τρόχια οὕτως, ὡς ἔχουσι οἱ κύκλοι'.

τοῦ ἑτέρου τοῦ ἀφορῶντος πρὸς τὸν Κριὸν (τῆς) οὐρᾶς ἐπιψαύων. τοῦτον τοίνυν τὸν βορειότερον Ἰχθὺν χελιδόνος ἔχει τὴν κεφαλὴν φασιν, ὃν Χαλδαῖοι καλοῦσι χελιδονίαν Ἰχθύν. τὸ μέντοι σῶμα πλὴν τῆς κεφαλῆς ~ 239 (p. 381, 24. 25) ὁ γὰρ ἕτερος ἐν τῷ βορρῆι καὶ τοῦ Κριοῦ βορειότερος καὶ ἐπιψαύει τοῦ ὤμου τῆς Ἀνδρομέδας.

254 (p. 385, 20—24) ἄγχι δέ οἱ σκαιῆς: τὸ ἀριστερὸν τοῦ Περσείως γόνυ ὀλίγον ἀνωτέρω ὀφείλει εἶναι τοῦ Ταυρείου διχοτομήματος, ὅπου καὶ τὰς Πλειάδας εἶναι ἐλέγομεν, ἐπὶ τὴν ἰξὺν βότρυος δίκην προσαναεκκλιμένης [τῆι τοῦ Ταύρου ἰξύι], οὐρᾶς τρόπον ἀποπληρούσας ~ 172 (p. 370, 13—15) αἱ μέντοι Πλειάδες παρὰ τὸ διχότομον αὐτοῦ ὡς ἐπὶ τὴν ἰξὺν ἀναεκκλιμέναι σχῆμα κατὰ τινὰς οὐρᾶς ἀποτελοῦσιν, ὡς καὶ ὁ Νικανδρὸς φησιν (Ther 121 sqq.).

273 (p. 395, 4—10) ἐπειδὴ δὲ ἀμυδρά ἐστιν ἡ Χέλυς, ὡς ἔφαμεν, διὰ πολλῶν εὐκατάληπτον αὐτὴν πειρᾶται δεικνύειν, καὶ φησιν ἡ δὲ μεταξὺ τῆς Ὅρνιθος κεφαλῆς(ς) καὶ τοῦ γόνατος τοῦ εἰδώλου κείται, ὥστε ἴσον ἀπέχει διαστήμα τὴν Ἀύραν τοῦ τε γόνατος καὶ τῆς Ὅρνιθος κεφαλῆς· τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ μεσηγύ. πάλιν δὲ λαβὼν καιρὸν συντόμως (μνημονεύει) τὸν Ἐν γο(ύ)γασιν ~ 268 (p. 394, 10—13) τὸ δὲ ἡ τ' ὀλίγη ἦτοι ὀλίγων ἀστέρων (κατὰ μὲν Ἰππαρχον, ἰ, ὡς δὲ Τιμόχαρις φησιν, ἡ, ὡς δὲ Εὐδήμος, ἐννέα), ἡ δτι ὀλίγας ἐπέχει μοίρας. Deest tertium de obscuritate stellarum traditionis iniquitate nunc praetermissum.

301 (p. 400, 1—3) τὸ δὲ Τόξον ὅτ' ἡέλιος: τοῦτο σημαντικόν ἐστι τοῦ προειρημένου μηνὸς Χοιᾶχ ~ 300 (p. 399, 13—19) καὶ δ' ἂν ἔτι προτέρω: ἀπὸ κοινοῦ τὸ μηνί (287). πρότερος δὲ μὴν τοῦ Αἰγόκερω ὁ Χοιᾶχ, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Δεκέμβριος, ὅτε ἐν Τοξότηι ὁ ἥλιος. ὁ δὲ νοῦς· καὶ ἐν προτέρω μηνί τοῦ Τυβί, ὅς ἐστιν Ἰανουάριος (λέγει δὲ καὶ κατὰ τὸν Χοιᾶχ μῆνα), πολλὰ κακὰ παθῶν κατὰ Θάλασσαν πρὸς τὴν ἐσπέραν ὀρμίζον· μακρὰ γὰρ εἰσι τότε αἱ νύκτες, καὶ οὐκ ἐστι σοι εὐχερὲς τότε διαπραϊοῦσθαι.

383 (p. 415, 28—416, 8) ἀλλ' οἱ μὲν καθαρῶς: ἐπὶ τὰ ἐφεξῆς κατὰ τάξιν ἦλθε λοιπὸν εἰς τὸ προκειμένον. ἀλλ'

οἱ μὲν προειρημένοι πάντες ἀστέρες εὐσύνοπτοι εἰδῶλοις ἤρμοσμένοι ἡμῖν φανεροί εἰσι, τὰ δὲ προκειμένα ἄστρα κατωτέρω κείμενα τοῦ ἐπιδιωκομένου Λαγωῦ (εἴπομεν δὲ, πῶς διακείνται) πάντα ἐστὶ σκοτεινὰ καὶ ἀνονόμαστα· οὐ γὰρ μορφωθέντα ὀνομασίας ἔτυχεν, ἀλλ' ἀχλωδῆ ὄντα διὰ τὸ εἶναι νότια καὶ ἀπροσηγόρευτά ἐστιν. δι' ἣν δὲ αἰτίαν μέμνηται μόνων αὐτῶν, προεξεθέμεθα ~ 367 (p. 413, 15—27) οἱ δ' ὀλίγωι μέτρῳι: μέτρῳι λέγει τῷ μεγέθει. σμικροὶ δὲ καὶ ἀμυδροί. φησὶ δὲ περὶ τῶν νοτίων ἀστέρων τῶν μεταξὺ τοῦ πηδαλλίου καὶ τοῦ Κήτους διηκόντων κατὰ τῶν τοῦ Λαγωῦ πλευρῶν. οὗτοι δὲ οἱ ἀστέρες παρὰ τῶν παλαιῶν ἀστρονόμων οὐ διετυπώθησαν οὐδὲ εἰδωλοπεποιοῦνται, ὥσπερ ἅπαντα τὰ προειρημένα, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀφανεῖς εἰσιν ὄντες σφόδρα νότιοι καὶ ἡμῖν οὐκ εὐσύνοπτοι, διὰ τοῦτο οὐδὲ τυπώσεως ἔτυχον παρὰ τῶν παλαιωτέρων. οὕτω δὲ αὐτοὺς ψιλῶς μνημονεύει ὑπὲρ τοῦ μὴ τινα ἐν τοῖς νοτίοις τούτους τοὺς ἀστέρας θεασάμενον πλανηθῆναι κτλ.

389 (p. 417, 1—4) ἄλλοι δὲ σποράδην: πάλιν διαλαμβάνει περὶ τινων ἀστέρων κειμένων ἐν τῷ νοτίῳ μεταξὺ τοῦ τε Ἰχθύος καὶ τοῦ Ὑδροχόου καὶ τοῦ Κήτους. μνημονεύει δὲ αὐτῶν πάλιν διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν ~ 388 (p. 416, 22—27) οἶος ἀπὸ προτέρων: σφόδρα ἀκριβῶς, ἵνα μὴ περὶ Ἰχθύος διαλαβὼν σφόδρα πλανᾷ τὸν ἀκούοντα, ὡς πρὸς τοὺς προειρημένους παρατηρήσας φησὶ τὸ οἶος ἀπὸ προτέρων τῶν προειρημένων ἐν τῷ ζωδιακῷ κύκλῳ. καλοῦσι δὲ καὶ τὸν Ἰχθὺν Νότιον ἀπὸ τῆς θέσεως, ἣ ὅτι πρὸς τὸν νότιόν ἐστι κύκλον.

610 (p. 458, 12—14) γραπτέον δὲ οὐ μάλα πᾶσα, ἐπειδὴ οὐχ ὅλη κατηστέρισται, καθ' ὡς εἴπομεν, ἀλλ' ἡμίτομος ~ 342 (p. 410, 5—13) αὕτη δὲ ἡμίτομος φαίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ, ἥτοι οὕτως ἔχουσα θέσεως, ἣ ὅτι [τὰ περὶ] τὴν πρῶιραν ἔχει προνενεκυῖαν καὶ προπλέουσαν, εἶγε ἐν τῇ Ὁρθογραφίᾳ περὶ τοῦ προσκειμένου ἰ τῷ ᾠ λέγων ὁ Ἡρωδιανὸς παρετυμολογεῖ (II 1 p. 410 L.), πρόιραν αὐτὴν εἰπὼν παρὰ τὸ προϊέναι καὶ προπορεύεσθαι. ἐπεὶ οὖν τὴν πρῶιραν οὐκ ἔχει ἡ Ἀργώ, φησὶν, ὅτι πρὸς τὸ ἐναντίον πρυμνόθεν ἔλκεται ἥτοι ὀπισθεν φέρεται.

738 (p. 474, 20—24) αἰεὶ δ' ἄλλοθεν ἄλλα —: διὰ παντός δὲ ἀλλαχόθεν καὶ πολυπλάσιως τὰ πλάτη τοῦ φωτός ἐπεκτείνουσα δηλοῖ καὶ λέγει, ὅποια καὶ πόστη τοῦ μηνός ἐστιν ἡμέρα. προεῖπομεν δέ, ὅτι τῶν μηνῶν αἱ καταλήψεις ἐκ τοῦ φωτός αὐτῆς ἐγγίνονται ὡς 733 (p. 472).

752 (p. 478, 5—21) Μέτων τις γέγονε παλαιὸς ἀστρονόμος, ὃς ἀκριβῶς ἀριθμήσας εἶπε μικρὸν ἐνιαυτὸν ὡς πρὸς σύγκρισιν τοῦ μεγάλου (περὶ οὗ πάλιν λέγομεν),¹⁾ ὅτε σύνοδος τῶν ζ' ἀστέρων γίνεται ἐπ' ἀπωλείαι τοῦ παντός. δεξάμενοι τοίνυν οἱ μετὰ Μέτωνα ἀστρονόμοι πίνακας ἐν ταῖς πόλεσιν ἔθηκαν περὶ τῶν τοῦ ἡλίου περιφορῶν τῶν ἐννεακαίδεκαετηρίδων, ὅτι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν τοιόσδε ἔσται χειμῶν καὶ τοιόνδε θέρος καὶ τοιόνδε φθινόπωρον καὶ τοιοῖδε ἄνεμοι, καὶ πολλὰ πρὸς βιωφελεῖς χρεῖας τοῖς ἀνθρώποις. ἐπειδὴ οὖν ἤδη ταῦτα ἐγνώσθη ἐκ τῶν πινακῶν καὶ αὐτὸς ἐκείθεν ἐγνώ τα πολλὰ ὁ Ἄρατος, φησὶν, ὅτι καὶ αὐτὸς γινώσκεις· πάλαι γὰρ αἰδέεται καὶ φαίνεται καὶ φανερὰ τοῖς Ἕλλησι γέγονεν. ἐδέξαντο δὲ αὐτὰ Ἕλληγες παρ' Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων (cf ad 458 p. 429, 6—17).

779 (p. 481, 16—482, 2) ἄλλοτε γάρ τ' ἄλλη μιν: πρὸς τὴν ἐσπέραν καὶ δύσιν, ὅτε καὶ ἀρχὴν ἔχει ἀπὸ συνόδου οὕσα ἡλίου· εἶπομεν γάρ, ὅτι τὰς ἀρχὰς ἀπὸ συνόδου ἔχουσα τοῦ ἡλίου πρὸς τὴν ἐσπέραν φαίνεται. ὡς 740 (p. 475, 1—8) ἄκρα γε μὴν νυκτῶν: περὶ μὲν τῆς ἐν νυκτὶ τῶν ἁρῶν διακρίσεως ἤδη προεῖπομεν. αὐτὴν δὲ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν, ἣτις ἐστὶ τοῦ μηνός, ἐξῆς διδάσκει. μῆνα δὲ λέγομεν τὸν ἀπὸ συνόδου σελήνης καὶ ἡλίου χρόνον ἐπὶ σύνοδον, ὅταν ἦ ἡμερῶν κθ'. ἐπὶ δὲ τῶν τοιούτων συνόδων ἡμέραν ἄκουε τὸν ἐκ τῆς νυκτός καὶ ἡμέρας χρόνον. τούτῳ δὲ τῷ μηνὶ ἐχρῶντο πρὸς τὴν τῶν πολιτικῶν ἡμερῶν ἀγωγὴν, καὶ νῦν ἔτι χρῶνται πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων.

783 (p. 482, 29—p. 483, 4) τριταίαν ἄγουσα ἡμέραν ἀπὸ συνόδου καὶ οὕσα λεπτή (οὕτω γάρ ἐστι τριταία οὕσα) καθαρὸν καὶ διανγὲς τὸ φῶς ἔχουσα εὐδίας ἐστὶ σημαντική. λεπτή δὲ οὕσα, τουτέστι τριταία, καὶ σφόδρα ἐρενθῆς οὕσα καὶ πυρῶδες

1) Ita libri, scripti vix recte πάλαι ἐλέγομεν.

τὸ φῶς ἔχουσα πνευμάτων ἐστὶ δηλωτική. ταῦτα δὲ προειρήκαμεν ὡς ib (p. 482, 17—28) λεπτή μὲν καθαρή τε —: τουτέστι τριταία οὐσα, εἰ μὲν λαμπρὸν εἶη τὸ φῶς, εὐδίας ἐστὶ σημαντικόν, εἰ δὲ πυρρὸν καὶ ξανθόν, ἀνέμου δηλωτικόν, εἰ δὲ μέλαν καὶ ζοφῶδες, χειμῶνος καὶ ἕτεον. ἔστι μὲν οὖν αὐτὸ τὸ σεληνιακὸν φῶς διόλου ἀπαθὲς καὶ λαμπρὸν (ἄτοπον γὰρ τοῖς στοιχείοις πάθη διδόναι), ὃ δὲ περικείμενος ἡμᾶς οὗτος ἀήρ πρὸς πάντα συμπάθειαν ἔχων τοιοῦτον αὐτῆς ἀποδεικνύει τὸ φῶς· ὅτε γὰρ πνεῖν μέλλουσι ξηροὶ ἄνεμοι, τῆς ξηρότητος τῆς ἐσομένης ἀντιλαμβανόμενος ὁ ἀήρ πυρρὸς γίνεται καὶ ξανθοῦται· καυστικὸν γὰρ αἶε τὸ ξηρὸν καὶ πυρῶδες. καὶ οὗτος ὁ ἀήρ τοιοῦτος γενόμενος σφάλλει ἡμῶν τὴν ὄψιν οὕτως ὅρᾳν τῆς σελήνης τὸ φῶς, καὶ ἔστι σημεῖον ἀνέμων ξηρῶν.

817 (p. 489, 17—20). καὶ εἰ ῥηγνύατο μᾶλλον: καὶ εἰ μειζόνως ἀπολύεται. προεῖπομεν δέ, ὅτι διαρρήγνυται καὶ διαχρονομένη μᾶλλον ἀπλοῦται (καὶ) μὴ δυναμένη δικνεῖσθαι πλεονα τὴν ὑποκειμένην παχύτητα τοῦ ἀέρος δεικνύει ὡς 792 (p. 485, 19—25) εἰ δ' αὕτως ὀρθή: τὴν δὲ ὁμοίαν φαντασίαν καὶ τεταρταία οὐσα εἰ παρέχοιτο, ἀρχὴν χειμῶνος ἀθροιζόμενον μαντεύεται, ἐμοὶ δοκεῖν πυκνωμένου τοῦ ἀέρος διὰ τὴν τῶν ἀπὸ τῆς ἐσπέρας πνευμάτων φύσιν. αἴτιον δὲ τῆς πυκνώσεως τὸ διὰ πολλοῦ τοῦ διαστήματος ἀπὸ τοῦ ἐσπερίου ὠκεανοῦ φερόμενον τὸ πνεῦμα ἀδυνατεῖν τὴν παχύτητα τοῦ ἀέρος ὠθεῖν, ὅθεν ἴσταμένου καὶ ἀντισχομένου ἀπανταῖ ἢ πύκνωσις.

877 (p. 501, 17sq.) οὐδὲ μὲν ἡέλιοιο: καὶ περὶ τὸν ἥλιον ἄλλως συνίστανται, ὡσπερ καὶ ἐπὶ τῆς σελήνης ἔφαμεν ὡς 811 (p. 488).

878 (p. 501, 23—28) ταύτας (τὰς ἀλῶας) δὲ λέγουσι χειμῶνα ποιεῖν· εἰ γάρ, ὡς προεῖπομεν, ὁ χειμερινὸς ἀήρ ἀπὸ τοῦ πλήθους ἀναδίδωσιν αὐτὰς εἰς τὸν οὐρανόν, αὐταὶ δὲ ἐλθοῦσαι ἐγγὺς ἡλίου μὴ καταφλεχθῶσιν, ἀλλ' ἐκ τῆς στερεότητος μείνωσιν οὕτω, πάντως μέγαν πᾶν χειμῶνα σημαίνουσι, καὶ μᾶλλον, ἐὰν δύο γένωνται ὡς 811 (p. 489, 6—13).

905 (p. 507, 23—508, 4) εἰ δ' ὁ μὲν ἐκ βορέως: προεῖπομεν καὶ ἐν Φαινομένοις, ὡς ἐπὶ τοῦ Θυτηρίου καὶ

τοῦ Κενταύρου, ὅτε μέλλουσι πνεῖν, ἄνεμοι τοῖς πλησίον αὐτῶν παχυμερεῖς συστάσεις προαναστελλουσι καὶ λαμπρὰ ἀποδεικνύουσιν. οὕτω καὶ νῦν, ἐάν, φησὶν, ὁ ἐκ βορείου μέρους τῆς Φάτης ἀμαυρὸς φανῆι ἡρέμα πως ἀχλωῶδης ὢν, ὁ δὲ νότιος Ὅνος φαίνεται, τότε ἐπισκόπει καὶ ζῆτει πνευσόμενον τὸν νότον· τὰ γὰρ πρὸ ἑαυτοῦ ὁ ἄνεμος ἀναστεύλας καὶ τὸν νότιον Ὅνον φανερώτερον πεποίηκεν ὡ 415, 6 (p. 421, 26—422, 3) ὕψι — μάλα κυμαίνοντι: καὶ μᾶλλον τὰ ἐν ὕψει αὐτοῦ ἀνωτέρω πεπιεσμένα καὶ ἐσκαπασμένα μέλανι καὶ δεινωῖ νέφει· φιλεῖ γὰρ προαναστελλεῖν ὁ πνεῖν μέλλων ἄνεμος τὰ ὑπερκείμενα νέφη καὶ πυκνοῦν.

982 (p. 525, 17—19) εἴπομεν, ὅτι ἀδιάκριτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις αἱ τοῦ ἔτους ὥραι. μὴ καταφρονήσης οὖν τούτου τοῦ σημείου ὡ 924—9 (p. 512, 12—16) καὶ Θέρρος βρονταί τε —: παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις κεκριμένοι εἰσιν αἱ ὥραι τοῦ ἔτους καὶ ὁ χειμῶν ἔχει τὰ προσήκοντα, ὅλον ἀστραπᾶς καὶ βροντᾶς, καὶ Θέρρος ὁμοίως, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις μέρεσιν ἄκριτά ἐστι καὶ ἀόριστα, καὶ πολλάκις ἐν καιρῶι Θέρρους βρονταί καὶ ἀστραπαί καὶ ὑέτος.

1001 (p. 529, 10—18) καὶ ἥσυχά ποικίλλουσα —: τουτέστι ποικίλλουσα τὴν φωνὴν αὐτῆς εἰς διαφορὰς φωνῶν καὶ πολύφωνα κρώζουσα. προεἶπομεν δέ, ὅτι καὶ οἱ κόρακες καὶ αἱ κορώναι ἀρχομένου χειμῶνος ἠδόμενοι φαίνονται. λοιπὸν δὲ προϊόντος καὶ ἐπίτασιν τοῦ κρύους ἔχοντος οὐκέτι χαιρουσιν, ἀλλ' ἀρχομένου Θέρρους πάλιν ἠδόμενοι φαίνονται· τὰς γὰρ τῶν καιρῶν ὑπερβολὰς οὐ φέρουσιν. φασὶ δέ, ὅτι, ὅταν καὶ ἡ κορώνη ποικίληι τῆι φωνῆι καὶ ἥσυχά κρώζη καὶ μὴ τραχέα, δηλοῖ ὕφ' ἠδονῆς εὐδίαν ὡ 968 (p. 522, 20—23) πάλιν τῆι βαρελαί φωνῆι καὶ τῆι συνεχελαί τῆς κραυγῆς ἐσομένου χειμῶνος [σημεῖον] τὸν ἐνδιαθέτως βοῶντα δεικνυσιν· καὶ αὐτὸς γὰρ φιληθεῖ τοῖς ὕγροις.

1023 (p. 533, 19—22) καὶ ὁψὲ βοῶν τε —: καὶ πρὸς τὴν ἐσπέραν βοῶντες οἱ κολοιοὶ σημειῖον εἰσι χειμῶνος, ὅταν ἐσπερίζοντος τοῦ καιροῦ κοίτου φροντίζωσιν. βοῶσι δὲ χάριν τῆς αὐτῶν κοίτης· ὡς γὰρ εἴπομεν, πρὸ τοῦ χειμῶνος ἔρχονται αὐτόσε ὡ 970 (p. 522, 27—523, 5) . . . καὶ τῶν νησῶν αἱ οἰκουροὶ καὶ οἱ περὶ τοὺς ὀρόφους ἀναστρεφόμενοι

κολοιοὶ κατὰ τὰς τῶν οἰκημάτων ἐξοχὰς ὑπὲρ τοῦ ζητεῖν σκέπας ἀνατινάσσοντες τὰ πτερὰ σημεῖόν εἰσι χειμῶνος. πάντα δὲ τὰ ὄργανα διαινόμενα τινάσσει τὰ πτερά.

1039 (p. 536, 28—537, 3) καὶ περὶ χιόνος ἐσομένης ἀφορῶν μάθοις τοῖς κέγχροις τοῦ λύχνου, ὅταν πάντη πλησίον τῆς μύξης ἔχη σημεῖα· καὶ γὰρ περὶ τὴν μύξαν πολλάκις ὡς κέγχροι τινὲς συνίστανται, ἃ προελέγομεν, ἐκ τῆς ὑγρότητος τοῦ ἀέρος ὡς p. 526.

1064 (p. 541, 1—5) αὐτὰρ ὅτε σφῆκες —: δταν ἐν φθινοπωρινῇ τοῦ ἔτους ὥραι οἱ σφῆκες κατὰ πλῆθος συνηθροισμένοι ἐν πολλοῖς τόποις βλέπνται καὶ πρὸ τῆς ἐσπερίου τῶν Πλειάδων ἀνατολῆς, χειμῶνα δεῖ προσδοκᾶν. προείρηται δέ, ὅτι ἡ ἐσπέριος ἀνατολὴ τῶν Πλειάδων χειμῶνα ἐπιφέρει ~ 257 (p. 392, 3—8) σημαίνουσι αἱ Πλειάδες καιρούς· ἐῶναι μὲν γὰρ ἀνατέλλουσαι σημαίνουσι θέρους ἀρχήν, ἐῶναι δὲ δύνουσαι ἀντίληψιν τῶν κατὰ σπόρον ἔργων. ἐσπερίαν δὲ ἀνατολὴν ποιούμεναι χειμῶνος ἀρχήν σημαίνουσι. τῆς δὲ ἐσπερίου δύσεως οὐκ ἐμνήσθη διὰ τὸ συμβαίνειν αὐτὴν περὶ τὴν ἑαρινὴν ἰσημερίαν καὶ μηδὲν ἐξαιρετον περιέχειν σημεῖον.

His exemplis simul eam elucet astronomum fuisse, qui ita Aratum perpetua interpretatione commentaretur, idque cetera quae de industria omisi in scholiorum compilatione testimonia per totum corpus disiecta comprobant.

Patriam interpretis in Aegypto quaerendam esse sequitur e scholio ad v. 443 (424, 22—425, 13) τοῦτο δὲ τὸ ζῳῖδιον οἱ Ἕλληνες Ὑδραν ἐκάλεσαν τὸ ζῳῖον, ὃ κατηγωνίσαστο ὁ Ἡρακλῆς. οἱ μέντοι Αἰγύπτιοι Νεῖλον εἶναι τοῦτο τὸ ἄστρον λέγουσι καὶ λόγους σφόδρα πιθανοὺς παρέχονται· ἡ γὰρ κεφαλὴ τοῦ ζῳιδίου ἐστὶ περὶ ἰε' μοῖραν τοῦ Καρκίνου περὶ τὴν Ἐπιφί μῆνα, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Ἰούλιος, ὅτε καὶ τὰς ἀρχὰς . . . τὸ μέσον αὐτοῦ ποιεῖται τοῦ σώματος τὸν Λέοντα τῷ Μεσορῆι, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Αὐγουστος, ὅτε τὸ μεσαίτατόν ἐστι τῆς τοῦ Νεῖλου ἀναβάσεως. τὰ δὲ τελευταῖα αὐτοῦ περὶ τὴν Παρθένον· τοῦ γὰρ Θῷθ, ὅς ἐστι Σεπτέμβριος, τὰ τελευταῖα εἰσι τῆς τοῦ Νεῖλου ἀναβάσεως. ἡ δὲ οὐρὰ αὐτῆς ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ὀφείλει εἶναι τοῦ Κεν-

ταύρου, ἵνα καὶ ὑπὸ τὰς Χηλὰς ἦι τὸ τέλος αὐτῆς (τῷ γὰρ Φαωφί παύεται ὁ Νεῖλος, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Ὀκτώβριος), ἄλλως τε καὶ ὁ Κόραξ ἐπὶ τὴν οὐρὰν αὐτοῦ τοῦμφάνες ἡμῖν παρίστησιν· καὶ γὰρ τῆς χοροῦς αὐτοῦ, τοῦ Κόρακος δηλονότι, μελανούσης νοοῦμεν, ὅτι τότε ἀφάνης γίνεται ὁ Νεῖλος. καὶ ὁ Κρατῆρ δὲ οἰκεῖον πηγῆι ἢ ποταμῷ, ἄλλον (δὲ) ζώιου ἄλλοιον.

Perspicuum igitur, cur ad res Aegyptiorum respexerit, et sacras et profanas, identidem et menses Aegyptiorum cum Romanis exaequare voluerit cum alibi tum p. LII. LVI. Hinc eidem enarratori haec sunt consimillima omnia procul dubio assignanda:

150 (365, 24—366, 7) ἄπτεται πως καὶ Θεολογίας ἐνταῦθα ὁ Ἄρατος τὴν τῆς Κόρης ἀρπαγὴν δηλῶν καὶ τὸν πρὸς Αἶδην γάμον ἐν τῷ λέγειν κενεαὶ — ἄρουραι· αὐτὴν γὰρ εἶναι τοὺς καρποὺς καὶ τὴν μητέρα τὴν γῆν· καὶ γὰρ παρ' Αἰγυπτίους τῷ Ἐπιφί [Ιουλίω] μηνί, ὅτε ἐν Λέοντι γίνεται ὁ ἥλιος, τότε καὶ ἡ τῆς Κόρης ἀρπαγὴ τελεῖται. περὶ τὴν ὀγδόην καὶ εἰκάδα τοῦ Ἐπιφί μηνὸς γίνεται ἐν Λέοντι ὁ ἥλιος, ὅτε καὶ ὁ Κύνων τὰς ἐπιτολὰς ποιεῖται· οὐ γὰρ πάντως περὶ πέμπτην καὶ εἰκάδα ὁ Κύνων τὰς ἐπιτολὰς ποιεῖται, ἀλλὰ καὶ περὶ κθ' καὶ λ' πρὸς τὴν βραδυτέραν τοῦ ἡλίου κίνησιν.

152 (p. 366, 8—20) τῆμος καὶ κελάδοντες: τότε, φησί, καὶ κελάδοντες ἄνεμοι ἐμπέπτουσι τῷ πόντιω, ὅτε ὁ ἥλιος ἐν τῷ Λέοντι. καὶ παρ' Αἰγυπτίους αἱ κληῖδες τῶν ἱερῶν λεόντων φέρουσι πρόσωπα καὶ τοῦ ὀχήματος ἀλύσεις ἀπηλώρηται [ἢ χασμῆματος] καρδίαν ἐξηρητημένην ἔχουσαι. τὸ δὲ πλήθος τῶν βρόχων τῆς ἀλύσεως τοσοῦτόν ἐστιν, ὅσας λέγουσι μοίρας ἐπέχειν τὸν ἄστῆρα ἐν τῷ δωδεκατημορίω τοῦ Λέοντος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀριθμουμένου. ὅλον δὲ τὸ ἄστρον ἀνιερώκασιν ἡλίω· τότε γὰρ ἐμβαίνει καὶ ὁ Νεῖλος καὶ ἡ τοῦ Κυνὸς ἐπιτολὴ περὶ τὴν ἡῶ κατὰ ἐνδεκάτην ὥραν φαίνεται. καὶ ταύτην ἀρχὴν ἔτους τίθενται καὶ τῆς Ἰαιδος ἱερὸν εἶναι τὸν Κύνων λέγουσι καὶ αὐτοῦ τὴν ἐπιτολήν. ἐφ' ἣν καὶ τὸν ὄρτυγα θύουσι, τῷ πταρμῷ τοῦ ζώιου σημειούμενοι τὸν καιρὸν τῆς ἐπιτολῆς τοῦ ἄστρου.

265 (p. 392, 21—393, 10) ἦρι καὶ ἐσπέριαι: ἦρι τὸν

ὄρθρον ἀντὶ τοῦ τὴν ἀνατολήν, ὅτε ὑπὸ τὸν ὄρθρον ἀνατέλλουσι σὺν ἡλίῳ ὄντι ἐν τῷ Ταύρω, ἀπὸ ε' καὶ εἰκάδος τοῦ Φαρμουθι μηνός, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Ἀπρίλιος, ὅτε καὶ τοῦ Φερίξειν ὁ καιρὸς παρ' Αἰγυπτίους. ἐσπέριαι δὲ δυτικάι ἀπὸ τῆς ἐσπέρας, ὅτε ἔωιαι δύνουσι ἡλιου ὄντος ἐν Σκορπίῳ Ἀθὺρ μηνί, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Νοέμβριος, ὅτε ἐστὶ καὶ καιρὸς τοῦ ἀροτριᾶν· τότε γὰρ ἐσπέριαι οὐκ εἰσι πρὸς ἐσπέραν δύνουσαι (οὐδὲ γὰρ εἰσι πρὸς ἐσπέραν δύνουσαι), ἀλλὰ κατὰ τῆς ἐσπέρας τὴν δύσιν ποιοῦνται· ὅτε γὰρ σὺν Σκορπίῳ ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, τότε Ταῦρος εἰς δύσιν ἔωιος καταφέρεται. τὸ δὲ ἐξῆς τοῦ ῥητοῦ οὕτως ἔχει· αἱ δὲ ὀνομασταὶ ἦρι καὶ ἐσπέριαι εἰλίσονται καὶ συμπεριφέρονται τῷ οὐρανῷ. καὶ τούτων ὁ Ζεὺς αἴτιος, ὅς κατηστέρισεν αὐτάς, ὅστις αὐταῖς καὶ θέρους ἀρχομένου καὶ χειμῶνος σημεῖα φέρειν ἐποίησεν. ληπτέον· ἔωιαι Φαρμουθι ἀρχομένου θέρους ἀνατέλλουσι, ἔωιαι δὲ δύνουσι τῷ Ἀθὺρ μηνί ἀρχομένου χειμῶνος.

332 (p. 408, 11—18) ἄμ' ἡελίῳ ἀνίοντι: συνανατέλλει τῷ ἡλίῳ ὁ Σείριος, ὅτε γίνεται εἰς τὸν Φερινὸν τροπικὸν ἐν τῷ Καρκίνῳ περὶ τὸν Ἐπιφί μηνᾶ, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Ἰούλιος, ὅτε καὶ φέρει — πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσιν (II XXII 31). τὸ τηνικαῦτα σφοδροῦ γινομένου τοῦ καύματος πάντες οἱ πρόσφοροι καρποὶ πέπειροι γίνονται, φησὶν.

408 (p. 420, 6—13) ἀρχαίη νύξ: ἀρχαιοτέρα γὰρ καὶ πρῶτον τῶν θεῶν καὶ παρ' Ἡσιόδῳ (Theog 123) ἔκ Χάεος δ' Ἐρεβός τε μέλαινά τε Νύξ ἐγένοντο'. φασὶ δέ τινες, ὅτι μυθικῶς τι ἐπιψαύων καὶ φυσικῶς ἀπτεται, ὅτι ἡ νύξ ὀδυρομένη τὴν τῶν ἀνθρώπων τάλαιπῳριαν τοῦ θαλάττιου χειμῶνος καὶ τῆς ζάλης σημεῖον ἔθηκεν ἐκεῖνο τὸ Θυτήριον, ὅτε ὁ ἥλιος (ἐν) Αἰγοκέρῳ τῷ Τυβί μηνί, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Ἰανουάριος, ὅτε καὶ ἐν χειμῶνι πνεῖ ὁ νότος.

462 (p. 430, 18—431, 6) ἦτοι μὲν τὰ γε κεῖται: διδάξας τὰ περὶ τῶν Φαινομένων ἦλθε πάλιν ἐπὶ τὴν τῶν κύκλων διδασκαλίαν, οἵτινες αὐτοὶ μὲν καθ' ἑαυτοὺς ἀφανεῖς εἰσι πλὴν τοῦ γαλαξίου, ὅτι ἐστὶ νεφελοδῆς. ἀπὸ τῶν ἐπιψαύοντων δὲ αἰτῶν ζωιδίων ποιεῖται τὴν κατάληψιν. ποι-

εἶται δὲ λόγον περὶ τῶν δ' κύκλων, τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ καὶ τοῦ ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ χειμερινοῦ καὶ τοῦ ζωδιακοῦ· οὗτοι γὰρ εἰσι μάλιστα βιωφελεῖς, ὁ δὲ ἀρκτικός καὶ ὁ ἀνταρκτικός καὶ ὁ γαλαξίας οὐδεμίαν τροπῆς ὠφέλειαν ἔχουσι, καὶ ὁ μὲν θερινὸς τροπικός, ὅτι ἐν τῷ Καρκίνῳ γινόμενος ἄρχεται τὸ θέρος ποιεῖν, ὁ δὲ ἰσημερινός, ὅτι δύο γίνονται ἰσημερίαι, μία μὲν ἐαρινῇ τῷ Κριῷ Φαμενώθ' κέ', ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Μάρτιος, ὅτε προσθήκην λαμβάνουσιν αἱ ἡμέραι. γίνεται δὲ χειμερινῇ ἰσημερία ἐν ταῖς Χηλαῖς, ἐν τῷ Ζυγῶι τῷ Φαωφί μηνί, ὅς ἐστιν Ὀκτώβριος, ὅτε καὶ αἱ νύκτες προσθήκην λαμβάνουσιν, ὁ δὲ χειμερινός, ὅτε (ἐν) Αἰγυπτίῳ ἄρχεται τὸν χειμῶνα ποιεῖν, καὶ ὁ ζωδιακός δέ, ὅτε διαπορευόμενος τοῦτον ὁ ἥλιος ἐνιασίως τοῦ τε χειμῶνος καὶ τοῦ θέρους αἴτιος γίνεται.

513 (p. 440, 21—26) ἐν δὲ οἱ ἡμέματα: ἐν ἀμφοτέροις δὲ ταῖς ἰσημεριναῖς ἐν αὐτῷ γίνονται αἱ ἡμέραι ταῖς νυξὶν ἴσαι· ἰσοῦνται γὰρ περὶ μόνας τὰς πρώτας μοίρας. δύο δὲ γίνονται ἰσημερίαι, φησί, καὶ μία μὲν, ὅτε φθίνει τὸ θέρος· τῇ γὰρ κέ' τοῦ Θώθ', ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Σεπτέμβριος, γίνεται ἐν ταῖς Χηλαῖς ἡ τροπή, καὶ ἰσημερία ἐστὶ μειουμένων τῶν ἡμερῶν. —

946 (p. 517, 8—15) ἢ μᾶλλον δειλὰι γενεαὶ ὑδροῖσιν —: ὁ ὕδρος οὗτος εἰδός ἐστιν ὄφραως, ὃς τοὺς βατράχους σιτεῖται, ὡς ἔχομεν παρὰ τῷ Νικάνδρῳ (Theg 416). διὰ τοῦτο ὑδροῖς ὄνειρα τὸ τῶν βατράχων γένος· αὐτοὺς γὰρ σιτοῦνται. ὁ δὲ λόγος· ἐστὶ, φησί, τεκμήρια χειμῶνος, ὅταν μᾶλλον παρὰ τὴν συνήθειαν κραυγάζωσιν οἱ βάτραχοι, οἵτινες εἰσιν ὑδροῖς ὄνειρα. παρ' Αἰγυπτίους δὲ ἐν τῷ θέρει μείζον κραυγάζουσι προσδοκίαι τῶν Νειλώϊων ὑδάτων, οἷς φιληθοῦσι καὶ ἀφ' ὧν ζῶσιν.

1010 (p. 531, 17—20) καὶ αἱ γέρανοι πάλιν τὰς τῶν καιρῶν ὑπερβολὰς οὐ φέρουσι, ἀλλὰ χειμῶνι μὲν ἀπὸ Θράκης ὡς ἐπὶ τὰ θερμότερα φεύγουσι [καὶ] εἰς τὴν Αἴγυπτον. πάλιν δέ, ὅτε χειμῶν, καὶ τὸν αὐτὸν ἀνίουσι δρόμον.

Passim per haec scholia ad 'utilitatem vitalem' (τὴν βιωφελείαν) hominum et rusticorum et navigantium spectasse Aratum

non sine consilio ac studio impenso profitetur interpres (p. LIV. LX alibi). Sunt igitur illius certe haec quoque scholia:

287. 8 (p. 397, 16—24) *μη κείνωι ἐνι μηνι* —: πολλάκις εἶπομεν, ὅτι οὐ μόνον ἕνεκα τῆς γνώσεως τῶν φαινομένων γράφει ὁ Ἄρατος, ἀλλὰ καὶ διὰ τούτων βιωφελῆς εἰσάγει καιροὺς τοῖς ἀνθρώποις, καὶ νῦν τὸν χειμερινὸν καιρὸν διαγράφων φησὶν· ἀρχὴ γὰρ χειμῶνος, ὅτε (ἐν) τῷ Αἰγοκέρωτι γίνεται ὁ ἥλιος. ἐπάγει γοῦν, ὅτι 'μη' κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν (λέγει δὲ τὸν Τυβὶ μῆνα, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Ἰανουάριος· τότε γὰρ σφοδρὸς ἐστὶ χειμῶν) ὑπὸ τῆς θαλάσσης περικλύζων πλέων καὶ ναυτιλλόμενος, ἐν ἀναπεπταμένωι πέλγει τὸν πλοῦν ποιούμενος'.

100 (p. 357, 15—21) *εὐκηλος φορέοιτο*: ἦσυχος εὐμενῆς φέροιτο ἐν οὐρανῷ. τῶν μὲν οὖν ἄλλων μύθων ἐπιψαύει μὲν ἐνδεικνύμενος τὸ μη ἀγνοεῖν, τὸν δὲ ἐπὶ τῆς Δίκης μόνον σχεδὸν ἐξείργασται, δεόντως· ἐκπομπεύει γὰρ τὸ κατὰ τὴν Δίκην χρήσιμον καὶ βιωφελὲς ἐκ τοῦ μύθου τοῖς ἀνθρώποις ἐνδεικνύμενος λαμπρῶς καὶ μεγαλοφώνως καὶ ὡς ἂν εἴποι τις Ὀμηρικῶι πλάσματι χρῆσάμενος.

136 (p. 361, 11—16) *τινὲς δὲ τῷ Ἀράτῳ ὡς παρατείνοντι τὴν μυθολογίαν ἐπεμέμψαντο ἐν τῷ προτέρῳ μύθῳ. καὶ φαμεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἐκείνος καὶ βλασφημίαν τινὰ εἶχεν ὁ περὶ Ἄρατων καὶ τοῦ Διὸς τοῦ Κρονίωνος, οὗτος δὲ βιωφελῆς ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις, διὰ τοῦτο καὶ παρεξέτεινεν αὐτόν.*

Item Orionis fabula βιωφελῶς ab Arato explicata dicitur ad v. 636 (p. 461, 10sq.). Cf ad v. 909 p. 508, 21—509, 2.

Mitto alia multa. Porro eidem interpreti astronomo reddiderim sive imaginum sive delineationum memorias per scholia manifestas, sed adhuc Aldinae vitio obscuratas, praesertim cum semel moris cuiusdam aegyptii mentio iniciatur.

24. *τοῦ δὲ ἄξονος τὰ πέρατα πόλοι εἰσὶν εἰρημένοι· περὶ γὰρ αὐτοὺς πολεῖται ὁ οὐρανὸς καὶ στρέφεται. γραμμὴ δὲ ἐστὶν εὐθεῖα ἢ ἀπὸ σημείου ἀρξαμένη, ὡς τὸ ὑποκείμενον (figuram olim adscripserat in ima pagina)· ἀπὸ γὰρ τίνος ἀρχῆς ἐποιήσαμεν τὴν γραμμὴν καὶ εἰς τι τέλος ἐλήξαμεν. ἢ δὲ εὐθεῖα γραμμὴ τοῦ ἄξονος τοὺς δύο πόλους ἔχει τοὺς ἀπὸ σημείου εἰς σημείον.*

318. γλήνεα, παρβολάδην — οὕτως <sequebatur figura adscripta>· ζομβοειδὲς γὰρ τὸ τοιοῦτον σχῆμα. ποιητικῶς δὲ εἶπε τοὺς ἀστέρας γλήνεα· γλήνη γὰρ νῦν ἐστὶν ἡ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ κόρη.

190. οὐ γὰρ μιν πολλοί· ἡ Κασσιέπεια ἀστέρας ἔχει ἐπὶ τοῦ σώματος ἐκ διαστήματος ἀλλήλων κατ' εὐθείαν ὡς ἔγγιστα κειμένους. ὣν ὁ βορειότατος ἐπὶ τῆς καθέδρας ἐστίν, ὁ δὲ νοτιώτατος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, οἱ δὲ τούτων μεταξὺ δύο τὸ τῆς Λακωνικῆς δικλίδος σχῆμα ποιοῦντες τοιοῦτον (sequebatur figura). ὣν ἡ μὲν πρώτη γραμμὴ ἐστὶ τὸ σῶμα, ἡ δὲ πλαγία τὰ γόνατα.

192. οἶην δὲ κληίδι· τὸ ἔνδοθεν ἡρμοσμένην εἶναι τὴν κλειν ἀρχαϊκὸν ἐστίν· οὐ γὰρ ὡς νῦν ἐκτὸς εἰσιν αἱ κλειδες, ἀλλ' ἔνδον τὸ παλαιὸν παρ' Αἰγυπτίους καὶ Λάκωσιν. καὶ Ὅμηρος οἶδε τὸ τοιοῦτον, ὅτι ἔσωθεν τὰ θυρώματα ἀνακρούονται κληίδι . . . ἐστὶν οὖν ἡ Κασσιέπεια ἐν οὐρανῷ οὐχὶ πᾶσα, ὡς γέγραπται, ἀλλ' οὕτω <sequebatur olim figura> κλειδὸς ἔχουσα ἀρχαίας σχῆμα, καὶ οἱ ἀθροοὶ ἀστέρες τὸ σῶμα ἀποτελοῦσιν, οἱ δὲ πλάγιοι τὰς χεῖρας ἐκτεταμέναι, οἱ δὲ κατωτέρω ἅμα καὶ πόδας καὶ τὴν καθέδραν, ὡς δικλίδα. Ceterum ad globum quoque provocat interpretes identidem, velut ad v. 251 (p. 384sq.):

καὶ οἱ δεξιτερῆ μὲν· πάλιν ἐν οὐρανῷ ἡ τοῦ Περσεως δεξιὰ πρὸς τὴν τῆς Κασσιεπείας καθέδραν ἐκτέταται, ἐπειδὴ ἔνδον ὀρῶσι τὰ ζώδια πρὸς τὸν οὐρανόν. ἡμεῖς δὲ τὰ νῶτα ὀρῶμεν ἐν ταῖς σφαιραῖς, ἐκεῖνα δὲ οὐκέτι οὕτως, ἀλλὰ τὰ νῶτα πρὸς τὴν σφαῖραν ἔχουσι πρὸς τὸ ὀρᾶσθαι τὴν ὄψιν. διό, ἐὰν λέγηι δεξιὰν χεῖρα ἢ ἀριστεράν καὶ εὐρωμεν τὸ ἀνάπαλιν ἐν τῇ σφαιραῖ, μὴ ξενίζόμεθα· ἔνδον γὰρ ὤφειλε τὰ ζώδια ὡς πρὸς τὴν σφαῖραν ἔχειν τὴν ὄψιν, ὡς καὶ ἐν οὐρανῷ, ἀλλ' ἐκτὸς γράφεται πρὸς τὸ καὶ ἡμᾶς ἀκριβῶς γνῶναι.

Item ad v. 248 (p. 384, 1—5) v. 322 (p. 406, 1—5, cf Thiele p. 48¹) alibi.

Denique, ne finibus suis excurrat commentatiuncula, paraphrasi praesertim Aratum ille adiuvare studuit interpretes. Docent exempla allata (p. LI—LXI passim), docent alia innumera unaquaque pagina facile invenienda. Lemmata mihi constat primitus illi

commentario non fuisse praefixa: succreverunt tunc demum, cum commentarius perpetua paraphrasi instructus cum aliorum commentariorum reliquiis tempore Byzantinorum in unum quoddam corpus contaminaretur. Videbis in editione me male nunc in scholiis Marcianis et Parisinis discerpta reconciliando saepius sanasse.

Semel in his scholiis ad isagogam relegari p. XLIX dictum est.

Theo Alexandrinus saeculi quarti astronomus idem Arati fuit interpres (p. 146 a). Idem Byzantini testantur. Velut Maximus Planudes eam scholiorum recensionem, quam edidi, a Theone confectam esse nescio ubi legerat: Planudeae enim redactioni in illa ipsa exstructae praescribitur cum alibi tum in codice Achillis Mediceo XXVIII 44 s. XV fol 43 a (cf 'Aratea' p. 2)

ἐκ τῆς εἰς τὰ τοῦ Ἀράτου Φαινόμενα Θέωνος ἐξηγήσεως ἐκλογαὶ διορθωθείσαι παρὰ τοῦ σοφωτάτου μοναχοῦ κυρίου Μαξίμου τοῦ Πλανούδη.

Item in codice Parisino 2842 s. XV fol 27a med scriptum et fol 118 b repetitum legitur manu recentiore

Θέωνος τοῦ μαθηματικοῦ ἐξήγησις τῶν Ἀρατείων Φαινομένων. Pertinere hunc titulum voluit librarius ad p. 1—26a, quibus Phaenomena Arati continentur alia tamen manu exarata. Denique memineris Aldinae ita e codice aliquo, quemadmodum nunc apparet, subscripta (p. 555 adn):

τέλος τῶν τοῦ Ἀράτου Φαινομένων καὶ Διοσημεϊῶν καὶ τῶν τοῦ Θέωνος σχολίων.¹⁾

Eiusdem Theonis esse epistulam ad Iulianum dedicatorem post scholia servatam (p. 554, 20—555, 14) in 'Analectis Eratosthenicis' demonstravi (p. 40 sq.). Paraphrasta etiam et interpres simul

1) S. XVI scriptoris testimonium Aventini nomine hucusque inediti sed, quemadmodum audio, mox edendi Carolo Weyman acceptum refero:

Primi Aegyptii, ut Theon in commentariis, quae scripsit in Aratum, refert, cum animadverterent ob velocitatem lunae facile errari posse, redegerunt annum in menses solares.

Aegyptii incoeperunt annum suum, ut Theon refert, in Leone, id est Iulio, Athenienses in Iunio et solstitio aestivo.

Pertinent haec ad schol 735 (p. 473) et 152 (p. 366). Sumpta fortasse ex Aldina.

Ptolemaei 'Syntaxeos' Theo exstitit. Igitur conspirante etiam tempore, ut ante tria lustra ita hodie Theonem iudico eum ipsum agnoscendum esse Arati commentatorem, cuius vestigia per scholarum nostrorum compagem amplissima patefeci. —

De signis criticis dixi in 'Prolegomenis' Arati p. XII—XIV.

NONNUS in hac de commentariorum Arateorum quaestione difficilis, imitationes aperte Arateas si excipias, quas in editione adnotavi.¹⁾ Ordine progrediar a paene certis ad incerta. Ita Nonnus I 254. 5 et 460—462:

*γέλτων δ' Ἡριγόνης ἐλατῆρ δμόφοιτος Ἀμάξης
πήχει μαρμαίροντι καλαύροπα πάλλε Βοώτης. —
ἔσσο καὶ ἀστερόεις μετὰ βουκόλον, ἦχι Βοώτης
φαίνεται, ἀστραίην δὲ καλαύροπα καὶ σὺ τιταίνων
ἔσσο Λυκαονίης²⁾ ἐλατῆρ Ἀρχτώιος Ἀμάξης.*

Baculum non novit Aratus 91 nec 'Catasterismorum' liber, norunt picturae (Thiele p. 96), ut sive globum sive picturas singillatim sive utrumque habuisse Nonnus videatur. Habet haec e globo:

*γούνατι δ' Εἰδώλοιο καὶ ἀγχιπόρωι παρὰ Κύνωι
Φόρμιγξ ἀστερόεσσα Διὸς μαντεύσατο νίκην (I 256. 7). —
μολπῆς δ' ἄξια δῶρα παρ' ἀστεροφεγγέι Κύνωι³⁾
στηρίξω σέθεν αὐλὸν Ὀλύμπιον, ἠδὲ μελῆ δέ
οὐρανίη Φόρμιγγι τεὴν σύριγγα συνάψω (I 465—467). —
ἀντέλλων δὲ παρὰ σφυρὸν Ἠνιοχῆος
νυμφίος ἀστερόεις ἀμαρύσσετο Ταῦρος Ὀλύμπου
ελαρινῶι Φαέθοντι φιλόδροσα νῶτα φυλάσσω
ὄκλαδὸν ἀντέλλων ἐπικάρσιος, ἡμιβαφῆς δὲ
δεξιὸν Ὠρίωνι πόδα προβλήτα τιταίνων
φαίνεται, ἐσπερίην δὲ θωώτερος ἄντυγα βαινῶν*

1) R. Koehlerum *Ueber die Dionysiaka des Nonnos von Panopolis* p. 93³ video illa in Nonni carmine Aratea negare maluisse. Certe iniuria. Catasterismis Nonnianis praeclarus ceteroquin 'Dionysiacorum' explicator nullam prorsus operam impendit.

2) Cf Callim 'In Jovem' 41 *Λυκαονίης Ἀρχτωίω*.

3) *κύκλωι* (e XXXIII 371 fortasse ἐν ἀστεροφεγγέι *κύκλωι* de Coronae stellis) in codicibus est, correctum a Schuppio discipulo.

σύνδρομον ἀντέλλοντα παρέρχεται Ἴνιοχῆα.
ὡς ὃ μὲν ἐστῆρικτο κατ' οὐρανόν (I 355—362).

Habet vero etiam alia. Affero XXXVIII 97—102

Ἐρμείαν δ' ἐρέεινε (Bacchus) καὶ ἤθελε μᾶλλον ἀκοῦσαι
Κελτοῖς Ἐσπερλοῖσι μεμηλότα μῦθον Ὀλύμπου,
πῶς Φαέθων κεκύλιστο δι' αἰθέρος, ἧ πόθεν αὐταὶ
Ἡλιάδες παρὰ χεῦμα γοήμονος Ἡριδανοῖο
εἰς φντὸν ἤμειβοντο καὶ εὐπετάλων ἀπὸ δένδρων
δάκρυα μαρμαίροντα κατασταλάουσι ρεέθροις

~ schol 359 (p. 413, 2—4) ἔστι δὲ ὁ Ἡριδανὸς τῆς
γειννιώσης τῆι Ἰταλῆι θαλάσσης τῆς Γαλατίας,
καλεῖται δὲ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων Βόχερσος.

Nonni Celtae occidentales sunt ii ipsi, quos scholiasta et ipse
accurate distinxit Italiae finitimos; praeierat ex gr in 'Heliadibus'
Aeschylus (fr 73 N.). Gravius erit I 450. 1 de Auriga

ὃς Ὠλενίην ἐν Ὀλύμπω

πήχει μαρμαίροντι σελασφόρον Αἶγα τιταίνει

~ schol 164 (p. 368, 19. 20) ὠλενίην δέ μιν Αἶγα Διὸς
καλέουσ' ὑποφῆται: ὠλενίη δὲ λέγεται διὰ τὸ ἐπὶ τῆς
ὠλένης τοῦ Ἡνιόχου (εἶναι) ἦ, ὡς ἄλλοι, Ὠλένου θυγάτηρ.

Prius in Arato verum. Tamen posterius Nonnus videtur ipse
intellexisse, e scholio opinor Arateo editioni ei, qua ille utebatur,
addito. De ceteris, quatenus video, dubitari possit. Nonnulla
enumerabo. XXXIII 296. 7 haec de Aquila leguntur

καὶ ἀγρόθι Κασσιεπειῆς

Αἰετὸν Αἰγίνης τανυσίπτερον εἶδεν ἀκόιτην

nisi quid me fefellit alibi non tradita. Ursam maiorem secundum
Amphididis comici narrationem (~ supra p. 181 Hygin II 1 p. 30 B.)
bis descripsit:

ἀλλὰ Κρονίων

Καλλιστοῦς λάχε λέκτρον ἐς Ἄρτεμιν εἶδος ἀμεί-
ψας (II 122. 3). —

ἄξονίω δὲ τένοντι πολυπλανὲς ὄμμα τιταίνων
Καλλιστῶ σκοπίαζε καὶ ἄστατον ὄλκον Ἀμάξης,
γινώσκων ὅτι Θῆλυς ἐδέξατο Θῆλυν ἀκόιτην
μιμηλῆς μεθέποντα νόθον δέμας Ἰοχεαίρης
ἀγνάστοις μελέεσσιν (XXXIII 288—292).

Ex aliquo libro Arateo, sive commentario eodem, unde iam probavi Nonniana provenisse nonnulla, sive 'Catasterismorum' libro, ista sumpta. Indidem XXXVIII 394 (~ p. 190 sq.)

νυμφίος Εὐρώπης μυχῆσατο Ταῦρος Ὀλύμπου
et XXXIII 292—296 (~ p. 210. 368)

ὑπερτέλλοντα δὲ Ταύρου
Μυρτίλον ἐσκοπίαζε πυρρίπνοον Ἠνιοχῆα,
ὄτι πόθῳ χραίσμησε, καὶ εἰς δρόμον Ἰπποδαμείης
ἀξόνιον ποίησε τύπον τροχοειδέι κηρῶι,
ἄχρι Πέλοψ γάμον εὔρε.

XXXVIII 400—405 (~ p. 218 — 9. 376)

καὶ ποδὸς ἀστραίοιο μετάρσια γούνατα πάλλων
Πήγασος ἐχρεμέτιζε καὶ αἰθύσσων πόλον ὀπλῆι
ἡμιφανῆς Αἴβυς ἵππος ἐπέτρεχε γέλονοι Κύνκῳι.
— — — — — *ἀπεσείσαστο Βελλεροφόντην.*

In LEXICIS antiquis scholia Aratea frustra quaesivi.¹⁾

1) Lexica perraro Arati mentionem incipiunt (cf ad p. 388, 3 sqq. Et-M et Gud s. v. ζώιδιον θερεϊτάτη κηχάνω μύκης, Suid s. v. χειμῶν ὀρονίθιας [1021 sqq.]. Et-M et Gud s. v. ἐλλίκωπερς . . . ἢ οἱ ναυτικοί, πρὸς τὴν Ἑλλῆν ὤπῳντες . . . ὡς φησιν Ἄρατος (37. 8)

Ἑλλῆμι γε μὲν ἄνδρες Ἀχαιοί
εἰν ἄλλ τεκμαίρονται, ἵνα χρῆ νῆας ἀγινεῖν
concinunt cum scholio p. 348, 16 sqq. At glossa est Homeric Cratetis propria, cf 'Aratea' p. 167 sqq. Et-M et Gud s. v. Δίκτη ὄρος τῆς Κρήτης καὶ ἄκρα κειμένη κατὰ τὸ Διβυκὸν πέλαγος. καλεῖται δὲ καὶ οὐδετέρως. Ἄρατος (33) 'Δίκται ἐν εὐώδει ὄρεος σχεδὸν Ἰθαλοῖο' ἀπὸ τοῦ [τὸ] Δίκτον. εἴρηται παρὰ τὸ τέκω τίκτω, τίκτα τις οὐσα ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ τεχθῆναι τὸν Δία. Ἀγαθοκλῆς δὲ θηλυκὸν ὄνομα εἶναι τὸ Δικταῖον ὄρος. οἱ δὲ νῆσόν φασιν εἶναι τὴν Δίκτην καὶ ὄνομα ἀπὸ τῶν ἀλιεντικῶν δικτύων. ἐνταῦθα δὲ Διὸς ἄγαλμα ἀγένειον Ἰστατο. λέγεται καὶ Δικταῖον. Aliter scholia Arati hodie servata p. 346. Et-M et Gud s. v. γυρῶσαι Ἄρατος (9) 'καὶ φυτὰ γυρῶσαι'. σημαίνει τὸ φιαλῶσαι (vix φντεῦσαι, cf schol) καὶ περιφράζει ἢ βόθρον ὀρύξαι, ἐν ᾧ τὰ φυτὰ κατατίθενται, παρὰ τὸ γυρὸν ποιεῖν ἐν τῷ περιφράσαι — schol Parisinum (C cf p. 314) p. 337, 11—13. — E scholiis Homericis inserui nonnulla supra p. 388—390 aperte Aratea. Avienum e scholiis in Diosemias scriptis hausisse passim in margine adnotavi. Idem commentarium quendam Arateum in ceteris quoque, opinor, adhibuit: *Deutsche Litt-Zeitung* 1898 p. 667 sq. Cf p. LXIX'.

Subiungam pauca de ANECDOTO quodam BRITANNICO ex Achille Gemino scholiis denique e pleniore 'Catasterismorum' sylloga conflato. Codex bibliothecae Universitatis Cantabrigiensis Ll IV 2 s. XV (de quo vide Catalogum bibl. Univ. Cant. IV p. 65) ¹⁾ fol 79—89 habet capita nonnulla *Περὶ οὐρανοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ζωιδίων τε καὶ πλανητῶν*:

Οὐρανός ἐστιν ἡ ἀνωτάτω κυκλοφορικὴ κόσμου παν- Ign
τὸς ἐπιφάνεια, πάντη πάντοθεν ἰσάκεις ὑπερθεν τῆς γῆς ὁμοιο-
μερῶς περατούμενος πρὸς ὕψος καὶ βάθος.

καὶ φυλακτήριον. κέκληται δὲ οὕτω ἀπὸ τοῦ οὐρεῖν, ὃ Ach p.
86, 14 sqq.
σημαίνει τὸ φυλακτῆριον (εἶναι), ἢ ἀπὸ τοῦ ὀραεῖν, δηλαδὴ
τοῦ κινεῖσθαι· ἀεικλήτων γὰρ δῆτα καὶ ὀξυκλήτων.

ἕξ οὗ καὶ αἰθῆρ ὠνόμασται, οὐχ, ὡς τινες ὑπειλήφασι, Ign
διὰ τὸ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ πυρῶδη οὔσαν αἰθεροῦσαι, πλημμε-
λοῦντες περὶ τὴν πλειστον πυρὸς ἀπη(λ)λαγμένην δύναμιν,
ἀλλὰ διὰ τὸ αἰεθρεῖν κυκλοφορομένην ἐνδελεχῶς οὔσαν σφαι-
ροειδῆ . . . . . 2) οἱ δ' ἀπλανεῖς οὗτοι κοινότερον μὲν ἄστρα
καλούμενοι, ἰδίας μέντοι προσηγορίας ἕκαστος ἤξιωμένοι. καὶ
εἰσιν οἱ πάντες εἰς νῦν ἀναγραφόμενοι κ' πρὸς τοῖς μὶ οὕτω
καλούμενοι·

Ἄρκτος μικρά, Ἄρκτος μεγάλη, Δράκων, Κηφεύς, Βουήτης, Στέ- Gemin
o. 2
φανος, Ἐν γόνασι, Λύρα, Ὅρνις, Κασ(σ)ιέπεια, Περσεύς, Ἥνιοχος,
Ὀφιοῦχος, Ὀφίς, Ὀιστός, Ἄετός, Δελφίν, Ἴππου προτομή, Ἴππος,
Ἄνδρομέδα, Τρίγωνον.

Κῆτος, Ὠρίων, Ποταμός, Λαγός, Κύων, Προκύων, Ἀργώ,
Ἵδρος, Κρατῆρ, Κόραξ, Κένταυρος, Θηρίον, Θυματήριον, Στέ-
φανος νότιος, Ἰχθὺς νότιος.

τὴν μὲν δὴ μικρὰν Ἄρκτον τροφὸν Διὸς Ἑλλήνων παῖδες Cat p. 184
οὔσαν ἐν Κρήτῃ μυθεύονται, Ἑλίκην καλουμένην. Ἀγασθένη 3)
δὲ δοκεῖ Κυνόσουραν καλεῖσθαι μιαν οὔσαν τῶν Ἰδαίων νυμ-
φῶν, ἀφ' ἧς ἐν τῇ πόλει τῇ καλουμένῃ Ἰστοῖς, ἣν οἱ περὶ
Νικόστρατον ἔκεισαν, τὸν ἐπ' αὐτῇ τόπον καὶ λιμένα Κυνό-
σουραν ἐκάλουν.

1) Haud pauca tacite correxi facile obvia.

2) Omisi nonnulla aperte turbata.

3) ἀγασθένη Cant.

Item brevisiter agit eodem quo ante ordine de ceteris, e quibus haec duo enotabo. Ursae magnae fabula sic finita

διωκομένην ὑπὸ τοῦ ἰδίου υἱοῦ καὶ ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων μέλ-
λουσαν ἀναιρεῖσθαι διὰ τὸν νόμον ἐλείψασαν τὴν θεὸν εἰς
τούτον μεταβαλεῖν τὸν ἀστερισμόν

ita narrationem continuavit

οἱ δὲ φασιν, ὡς ἐπιόντα Κρόνον ποτὲ Ζεὺς εἴλαβηθεὶς ἑαυ-
τὸν μὲν εἰς δράκοντα μετεμόρφωσε, τοὺς δὲ τροφοὺς εἰς ἄρκ-
τους. καὶ οὕτως (ἐν) τῷ ἄρκτικῷ κατηστέρισε, καὶ ἔστιν
ἡ κεφαλὴ τοῦ Δράκοντος περὶ τὴν οὐρὰν τῆς Ἑλλικῆς. περι-
λαμβάνει δὲ καὶ τὴν ἑτέραν, τὴν Κυνόσουραν.

Eadem p. 321 et p. 330 ex isagoga quadam plurifariam con-
flata edidi, deficientibus tamen ceteris fabulis 'Catasterismorum'
libello comprehensis. Copiosiora excerpta Cantabrigiensia in
Aurigae catasterismo:

Cantabrig.

οἱ δὲ φασὶ Μυρτίλον εἶναι
τὸν Οἰνομάου ἡνίοχον.

ὑπὸ δὲ Πέλοπος εἰς θάλασ-
σαν ἀπορριφῆναι φθονηθέν-
τα ὡς προσκαλοῦντα Ἴπιπο-
δάμειαν.

Cat supra p. 210 b 4—6

τινὲς δὲ φασὶ Μυρτίλον
ὀνόματι τὸν ἡνίοχον εἶναι,
τὸν ἐξ Ἑρμοῦ γεγονότα.

Pergit catasterismis expositis Cantabrigiensis, ut partim ad
Achillis Isagogam excerptam (ut p. LXVII adnotavi in margine)
partim ad scholia accedat proxime:

Ach 1 c. 40
p. 76

λόγος μὲν οὖν οὗτος μυθικὸς περὶ τούτων· γελοῖον γὰρ
πρὸς τούτων τὸν οὐρανὸν ἀκαταστέριστον οἶεσθαι. διὸ καὶ
παρὰ διαφοροῖς ἔθνεσι (ἕτερα) καὶ τὰ σχήματα τῶν εἰδάλων
τά τε ὀνόματα διάφορα. τοῖς δ' Ἑλλήσιν ἐξετέθη ταῦτα ἀπό
5 τινων ἐπισήμων ἡρώων πρὸς εὐχερῆ κατάληψιν τοῖς περὶ
ταῦτα σπουδάζουσιν, τῶν δ' ἄλλων μάλιστα τοῖς περὶ τε
γεωργίαν πονουμένοις καὶ ναυτιλίαν, ὡς ἔχειν ἐπὶ τῶν ἐπι-
τολῶν τε καὶ δύσεων τεκμαίρεσθαι τὸ λυσιτελέστερον, τὸ
τοῦ καιροῦ κατάσ(τ)ημα διαγινώσκουσιν.

3 supplevi | σχήματα Ach: τεχνήματα Cant || 5 τινων scripsi: τοίνων
Cant, cf Ach || 6 an μάλλον ? || 7 ναυτηλίαν Cant

ἔθεντο δ' οὖν τὰς προσηγορίας δι' αἰτίας εὐλόγους πέντε· ^{schol} καθ' ὁμοίωσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ Σκορπίου, ἢ κατὰ πάθος, ὡς ἐπὶ ^{p. 345, 5—11} τοῦ Κυνός (δοκοῦσι γὰρ ἐπὶ τῆι τούτου ἀνατολῆι λυττᾶν οἱ χειροαῖοι κύνες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον), (ἢ) κατὰ τιμῆν, ὡς ἐπὶ τῶν Διοσκούρων, καὶ μυθικῶς, ὡς ἐπὶ τῆς μεταβληθείσης Καλλιστοῦς εἰς ἄρκτον, ἢ διορισμοῦ καὶ διδασκαλίας χάριν, ὡς τὰ τῶν ζωιδίων πλεῖστα.

Sequuntur e Gemino excoerpta varia.¹⁾

3. DE PAPHYRO BEROLINENSI 5865

(p. 556—558)

Exeuntis antiquitatis papyrus in Aegypto scriptus est sine textu lemmatis praefixis. Glossas interpretes simpliciter expressit vulgari apposito vocabulo. Pauca de rebus astronomicis, nonnulla habet de fabulis. In quibus optimum erit IV 1. 2, ita fere si suppleris: (Πήγασ)ος δ' ἔστι (Ποσειδῶ)ν(ος) καὶ Μεδοῦσης, ut

1) Scholiorum Arateorum exemplar aliquod TATIANUS quoque mihi adfuisse videtur cap. 9 et 10. Conferas haec:

9. Κύων ὁ τῆς Ἡριγόνης ἐν οὐρανῶι δεικνυται

καὶ Σκορπίος ὁ τῆς Ἀρτέμυδος βοηθός

καὶ Χείρων ὁ Κένταυρος

ἢ τε ἡμίτομος Ἄργῶ

καὶ ἡ Καλλιστῶ (-οῦς et libri et editio) Ἄρκτος.

εἶτα πῶς πρὶν τούτους περὶ τὰς προειρημένας

τάξεις γενέσθαι ἀκόσμητος ἦν ὁ οὐρανός;

τίνι δὲ οὐ γελοῖον εἶναι δόξει τὸ κατὰ μὲν

τινας διὰ τὴν Σκελλαν ἀστροθετούμενον

Δελτωτόν,

κατ' ἐπίονος δὲ (ᾧς) τῆς τοῦ Διὸς προσηωνυμίας

πρωτότυπον στοιχείον . . . . .

10. . . . τίς ἐστὶν ὁ Βερενίκης πλόκαμος; . . . .

Ταῦρός ἐστὶν ἐν οὐρανῶι . . . .

ζῶιον πονηρὸν ὁ Ἐν γόνασιν ἐκθλίβει,

καὶ ὁ τὸν ἀνθρωποποιὸν Προμηθεά καταφαγῶν

Ἄετορ τετίμηται.

schol 345 (v. 27) (Hyg II 4

p. 34 sq. schol 454 v. 568)

schol 345 (v. 27)

passim

schol 410, 6 (v. 342 al)

schol 345 (v. 27)

Ach p. 75

Hyg II 19 p. 59

Hyg ib schol 380 (v. 235)

Cat p. 223 b

passim

schol Rhesi v. 528 p. 341 (i e

Hermippus, cf Willamowitz

'Comment gramm' II p. 16.

Idem de GERMANICO statuo et de AVIENO (de quo cf p. LXVI⁴), quamquam paucis transigi nequeunt.

Hyginus ('Astr' II 18 p. 58 Bunte) infra textum a me subscriptus.¹⁾ Ceteris perlectis assequeris ipse, cur sic meam ego nunc sententiam concludam: nihil cum scholiis nostris hunc habere commune commentarium, cuius particulam papyri folia continent; vulgaris potius hic est et cum scholiis in Homerum minoribus, Didymi quae feruntur, apte comparandus, illa ad doctum et peritum astronomum in universum referenda. Contenti puto scholiis erimus e Theone et aliunde excerptis atque adeo gaudebimus, tam exile et misellum profecto commentariolum postquam in papyro isto iamiam cognovimus.

---

1) Hygini 'Fab' p. 12 Schm 'E Neptuno et Medusa Chrysaor et equus Pegasus'. Item alii.

VII DE LEONTIO

(p. 559—570)

I. 'Sphaerae Arateae constructionem' vel ob syntaxin perdifficilem intellectu Leontius enarrat mechanicus incertae aetatis Byzantinus Theodoro sodali in talibus globis fabricandis admodum iam versatus (p. 561). Qua in re simul discimus globos istos Arateae interpretationi destinatos plerumque non Arato sed Ptolemaeo adaequatos fuisse, ac p. 318 adn ipsi simile aliquid necessario statuimus.¹⁾ Praeter Ptolemaeum ille Sporo utebatur Arati interprete (p. 562).

Libellus de Sphaera Aratea hodie imperfectus (cf ad p. 563, 23. 27).

II. Item imperfectus alter libellus adhuc ineditus *Ἐκ τῶν Λεοντίου μηχανικοῦ Περὶ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου* etymologiarum studio insignis. Desunt hodie cum alia tum eius personae mentio, cuius in usum scripta erat haec commentatiuncula (cf p. 570, 4—7).

---

1) Thiele p. 169.

I ATTALVS

L(aurentianus Hipparchi) XXVIII 39 membranaceus s. XI

L² manus altera correctrix

L³ manus tertia Victorii

V(aticanus Hipparchi) 191 bombycinus s. XIV

V² manus altera correctrix

V³ manus tertia Victorii

M(arcianus Arati) 476 membranaceus s. XI

paginae primae nullo signo addito citatae Mignei sunt, qui editionem Pet(avii) Francogalli Hipparcheam anno 1630 Parisiis in Uranologio emissam iteravit in 'Patrologiae cursus completi serie graeca' vol. XIX p. 1001—1136 post Eusebium, secundo loco ad Pet(avii) paginas numeravi, qui Vict(orii) editionem principem Florentiae anno 1567 curatam novis subsidiis vix adsumptis repetivit, tertiae paginae ad Man(itium) spectant Hipparchi editorem novissimum Lipsiae anno 1894

Scal(igeri) coniectanea apud Villoisonum 'Epistulae Vinarienses' Turici 1793 reperiuntur

ATTALI FRAGMENTA ARATEA

1

HIPPARCH. I p. 1013 A (178 P. 24 M.) ὅτι μὲν οὖν Εὐδόξωι prooemium
editionis
commentario
iunctae
 ἐπακολουθήσας ὁ Ἄρατος συντέταχε τὰ Φαινόμενα, ἱκανῶς οἴ-
 μαι δεικνύναι διὰ τῶν προειρημένων, ἐν οἷς δὲ διαπίπτουσιν
 οὗτοι τε καὶ οἱ συνεπιγραφόμενοι αὐτοῖς, ὧν ἔστι καὶ ΑΤΤΑΛΟΣ,
 5 νῦν ὑποδείξομεν. ἐκθυσόμεθα δὲ εὐθέως καὶ ἐν οἷς ἰδίαι ἕκαστος
 αὐτῶν διαμαρτάνει. προληπτέον δέ, διότι ΑΤΤΑΛΟΣ πᾶσι σχε-
 δὸν τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἄρατου λεγομένοις περὶ τῶν οὐρανίων συν-
 επιγράφεται ὡς συμφώνως τοῖς φαινόμενοις ὑπ' αὐτοῦ λεγο-
 μένοις, πλὴν ἐφ' ἐνὸς καὶ δευτέρου, ἃ δὴ καὶ ὑποδείξομεν ἐν
 10 τοῖς ἐξῆς (cf fr 5. 14. 16. 17. 22). λέγει γοῦν ἐν τῷ προοιμίωι
 τὸν τρόπον τοῦτον·

διὸ δὴ τό τε τοῦ Ἄρατου βιβλίον ἔξαπεστάλακμέν σοι
 διωρθωμένον ὑφ' ἡμῶν καὶ τὴν ἐξήγησιν αὐτοῦ, τοῖς τε
 φαινόμενοις ἕκαστα σύμφωνα ποιήσαντες καὶ τοῖς ὑπὸ
 15 τοῦ ποιητοῦ γεγραμμένοις ἀκόλουθα.

καὶ πάλιν ἐξῆς φησιν·
 τάχα δέ τινες ἐπιζητήσουσι, τίνι λόγῳ πεισθέντες φαρὲν
 ἀκολούθως τῆι τοῦ ποιητοῦ προαιρέσει τὴν διόρθωσιν
 τοῦ βιβλίου πεποιθῆσθαι. ἡμεῖς δ' ἀναγκαιοτάτην αἰτίαν
 20 ἀποδίδομεν τὴν τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὰ φαινόμενα συμ-
 φωνίαν.

τοιαύτην οὖν ἔχοντας τοῦ ΑΤΤΑΛΟΥ τὴν διάληψιν, ὅσα ἂν ἀπο-
 δεικνύωμεν τῶν ὑπὸ τοῦ Ἄρατου καὶ Εὐδόξου κοινῶς λεγομένων
 διαφωνοῦντα πρὸς τὰ φαινόμενα, δεῖ διαλαμβάνειν καὶ τὸν
 25 ΑΤΤΑΛΟΝ περὶ τῶν αὐτῶν διημαρτημένως συναποφαινόμενον.

---

3 δεικνύναι LV || 4 ὁ Ἄ. L | Ἄτταλος V || 6 προδιαληπτέον V | Ἄττα-
 λος V || 9 θατέρου coni Man || 10 ἐφεξῆς L || 12 σοι om L || 12, 17 Attali verba
 ab Hipparcheis distinxit L || 17 ἐπιζητοῦσι L || 19 δὲ L || 20 τοῦ ποιητοῦ om
 V | πρὸς τὰ φαινόμενα om L

commentarii
indoles

HIPPARCH. I p. 1004 A (172 P. 4 M.) in epistula ad Aeschri-
onem fratrem praemissa: ἐξηγήσιν μὲν οὖν τῶν Ἀράτου Φαινο-
μένων καὶ ἄλλοι πλείονες συντετάχασιν, ἐπιμελέστατα δὲ δοκεῖ
πάντων ΑΤΤΑΛΟΣ, ὁ καθ' ἡμᾶς μαθηματικός, τὸν περὶ αὐτῶν
πεποιῆσθαι λόγον. ἀλλὰ τὸ μὲν ἐξηγήσασθαι τὴν ἐν τοῖς ποιή- 5
μασι διάνοιαν οὐ μεγάλης ἐπιστροφῆς προσδεῖσθαι νομίζω (ἀπλοῦς
τε γὰρ καὶ σύντομός ἐστι ποιητής, ἔτι δὲ σαφῆς τοῖς καὶ μετρίως
παρηκολουθηκόσι), τὸ δὲ συνεῖναι τὰ λεγόμενα περὶ τῶν οὐρανίων
ὑπ' αὐτοῦ, τίνα τε συμφώνως τοῖς φαινόμενοις ἀναγγέλλεται
καὶ τίνα διημαρτημένως, τοῦτ' ὠφελιμώτατον ἡγήσασθαι ἂν τις 10
καὶ μαθηματικῆς ἴδιον ἐμπειρίας. θεωρῶν δ' οὖν (ἐν) τοῖς πλεί-
στοις καὶ χρησιμωτάτοις διαφωνοῦντα τὸν Ἀρατον πρὸς τὰ φαινό-
μενά τε καὶ γινόμενα κατὰ ἀλήθειαν, τούτοις δ' ἅπασι σχεδὸν
οὐ μόνον τοὺς ἄλλους ἀλλὰ καὶ τὸν ΑΤΤΑΛΟΝ συνεπιγραφόμενον
ἔκρινα τῆς σῆς ἕνεκα φιλομαθ(ε)ίας καὶ τῆς κοινῆς τῶν ἄλλων 15
ἀφελείας ἀναγράψαι τὰ δοκοῦντά μοι διημαρτηθῆναι. τοῦτο δὲ
ποιῆσαι προεθέμην οὐκ ἔκ τοῦ τοὺς ἄλλους ἐλέγχειν φαντασίαν
ἀπενέγκασθαι προαιρούμενος (κενὸν γὰρ καὶ μικρόψυχον παντελῶς·
τοῦναντίον δὲ δεῖν οἶμαι πᾶσιν ἡμᾶς εὐχαριστεῖν, ὅσοι τῆς κοινῆς
ἕνεκεν ἀφελείας ἰδία πονεῖν ἀναδεχόμενοι τυγχάνουσιν), ἀλλ' 20
ἕνεκα τοῦ μήτε σε μήτε τοὺς λοιποὺς τῶν φιλομαθοῦντων ἀπο-
πλανᾶσθαι τῆς περὶ τὰ φαινόμενα κατὰ τὸν κόσμον θεωρίας.
ὅπερ εὐλόγως πολλοὶ πεπόνθασιν.

2 ἐξηγήσιν corr Pet (p. 1004 C [172 P. 6 M.] καὶ πάντες σχεδὸν οἱ τὸν
ποιητὴν τοῦτον ἐξηγούμενοι προστίθενται τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοις): ζήτησιν
LV || 3 πλείονες V || 4 Ἀτταλος corr Pet: αὐτὸς LV | αὐτοῦ V || 6 δεῖσθαι
L || 11 suppl Man || 13 τε om L || 14 συνεπιγραφόμενον om L || 15 τῶν ἄλλων
om L || 17 τοῦ V et corr L, cum prius scripsisset τὸ || 19 δὲ V et super-
scripsit L || 20 ἰδία L: ἴδια V || 21 φιλομαθῶν L

idem

HIPPARCH. I p. 1005 A (173 P. 6 M.) χωρὶς δὲ τῶν ἡγνοημένων
ἐν τοῖς φαινόμενοις ὑπὸ τε Εὐδόξου καὶ τοῦ Ἀράτου καὶ τῶν
συνεπιγραφόμενων ταῖς φάσεσιν αὐτῶν ἀναγγεγραφέ σοι καὶ τὰς
κατ' ἀλήθειαν γινόμενας ἐκάστου τῶν ἀπλανῶν ἄστρον σὺν αὐτοῖς
τοῖς κατηστερισμένοις ἐβ' ζωιδίους συνανατολὰς καὶ συγκαταδύσεις, 5
ἵνα παρακολουθῶν ἐκάστοις ἀκριβῶς καὶ τὰς τῶν ἄλλων ἀπάντων
ἀποφάσεις ἐν τούτοις δοκιμάζῃς.

2 τῶν συνεπιγραφομένων V: τοῦ ἐπιγραφομένου L; significatur Attalus sive solus sive cum aliis coniunctus cf fr 1. 2 || 5 κατηστηρισμένοις V | ζω-
δοις V et ita saepe LV quae non notabo

4

HIPPARCH. I p. 1017 A (180 P. 32 M.) ἔτι δὲ ἄγνοεῖ περὶ τοῦ Ἀράκοντος (Aratus) λέγων οὕτως (v. 58—60).

Draco

λοξὸν δ' ἐστὶ κάρη, νεύοντι δὲ πάμπαν ἔοικεν

ἄκρην εἰς Ἑλλίκης οὐρῆν, μάλα δ' ἐστὶ κατ' ἰθὺ

5 καὶ στόμα καὶ κροτάφοιο τὰ δεξιὰ νειάτῳ οὐρῆι.

οὐ γὰρ ὁ δεξιὸς κροτάφος ἀλλ' ὁ ἀριστερὸς ἐπ' εὐθείας ἐστὶ

τῆι γλώσσει τοῦ Ὁφρεως καὶ τῆι ἄκραι οὐραὶ τῆς μεγάλης Ἄρκτου·

τὸ μὲν γὰρ λέγειν, ὅτι ἀντεστραμμένην τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἀρά-

10 κοντος ὑποτίθεται καὶ οὐχὶ εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ κόσμου ἐπεστραμ-

μένην, καθάπερ φησὶν ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ, τελέως ἐστὶν ἀπίθανον· πάντα

γὰρ τὰ ἄστρα ἡστέρισται πρὸς τὴν ἡμετέραν θεωρίαν καὶ ὡς

ἂν πρὸς ἡμᾶς ἔστραμμένα, εἰ μὴ τι κατάγραφον αὐτῶν ἐστίν.

φανερόν δὲ τοῦτο ποιεῖ καὶ ὁ Ἄρατος διὰ πλειόνων· ἐφ' ὧν

γὰρ δεξιῶν ἢ ἀριστερὸν μέρος ἄστρου διασαφεῖ, ἐπὶ πάντων

15 συμφωνεῖ τῆι προειρημένῃ ὑποθέσει. καὶ ἄλλως δὲ πλασμα-

τώδης ἐστὶν ἢ ὑπόθεσις καὶ ἡρμοσμένη. καὶ τούτῳ δὲ τῷ

ἄγνοήματι βοηθήσει καὶ τὸ περὶ τὸν ἀριστερὸν πόδα τοῦ Ἐν-

γόνασιν, περὶ οὗ προελθόντες ἐροῦμεν (fr 6).

4 Ἑλλίκης VM: Ἑλλίκην L || 7 καὶ om L | οὐραὶ om L; ἄκραι τῆι οὐραὶ
coni Man || 9 ἀντεστραμμένην L || 10 ἅπαντα L || 11 ἡστέρισται L, ἡστέ-
ρισται V²: ἡμέρισται V; ἡστέρισθαι coni Pet || 12 εἴ τι coni Pet (at cf de
voco κατάγραφον GHermanni Opusc V p. 214) || 16 καὶ τ. δὲ L: πρὸς τ.
τε V || 17 βοηθήσαιεν V, -ειεν L; βοηθήσει scripsi olim ego | τὸ L: τῷ V

5

HIPPARCH. I p. 1017 B (181 P. 32 M.) περὶ δὲ τῆς θέσεως τῆς τοῦ Ἀράκοντος κεφαλῆς οἱ μὲν περὶ τὸν Εὐδοξὸν καὶ Ἄρα-

Idem

τον συμφώνως ἀποφαίνονται τῷ φαινομένῳ, ὁ δὲ ΑΤΤΑΛΟΣ

διαφώνως· ὁ μὲν γὰρ Ἄρατος ἀκολουθῶν τῷ Εὐδόξῳ ἐπὶ

5 τοῦ ἀεὶ φανεροῦ κύκλου φησὶν αὐτὴν φαίνεσθαι λέγων οὕτως
(v. 61, 2)

κείνη που κεφαλὴ τῆι νίσσεται, ἥχι περ ἄκραι

μίσσονται δύσιές τε καὶ ἀντολαὶ ἀλλήλημισιν

ὁ δὲ ΑΤΤΑΛΟΣ μακρῶι νοτιώτεραν αὐτὴν εἶναι φησι τοῦ ἀεὶ φα-

νεροῦ κύκλον, ὥστε αὐτὴν ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα βραχὺν γίνεσθαι 10
 χρόνον. ὅτι δὲ διαφωνεῖ πρὸς τὸ φαινόμενον ΑΤΤΑΔΟΣ, οὕτως
 ἂν ἐπιλογισθεῖη· ὁ μὲν γὰρ ἐν ἄκρῳ τῷ στόματι τοῦ Δράκον-
 τος ἀπέχει τοῦ πόλου μοίρας λδ' καὶ γ' πεμπτημόρια, ὁ δὲ νό-
 τιος αὐτοῦ ὀφθαλμὸς μοίρας λέ', ὁ δὲ νότιος κρόταφος μοίρας λζ'.
 ὁ δὲ ἀεὶ φανερὸς κύκλος ἐν τοῖς περιὶ Ἀθήνας τόποις καὶ (ὄπου) 15
 ὁ γνώμων ἐπιτριτός ἐστι τῆς ἰσημερινῆς σκιάς ἀπὸ τοῦ πόλου
 ἀπέχει περιὶ μοίρας λζ'. δῆλον οὖν, ὅτι ἀεὶ ἐν τῷ φανερωῷ
 τόπῳ φέρεται ἡ κεφαλὴ τοῦ Δράκοντος τὸν ἀριστερὸν κρότα-
 φον μόνον ἔχουσα ἐπ' αὐτοῦ καὶ οὐχ, ὡς ὁ ΑΤΤΑΔΟΣ φησι, νο-
 τιωτέρα οὖσα δύνει βραχὺν χρόνον καὶ ἀνατέλλει. 20

1 τῆς posterius L in margine et V || 2 τὸν om L || 3 τὰ φαινόμενα L ||
 4 διαφωνεῖ L || 5 ἀεὶ om L | φέρεσθαι conī Man || 7 κείνη παρ κεφαλῆ L |
 τῇ νίσσεται M: τνηίεσται (i ad ei superacripto) V, τῇ νείεσται L || 8 μί-
 γονται LV²: μίγονται V | δύσιές τε VM: δύσις ἐστὶ L | ἀντολαί LM: ἀνα-
 τολαί V || 11 ὁ Ἄττ. L || 13 μοίρας λδ' V: ὁ μ λς' vel λς' L || 14 μοίρας V:
 ὁ μ L | 15 suppl Man || 16 καὶ post σκιάς add L || 17 μοί V, ὁ μ L | ἀεὶ om L ||
 18 τμήματι conī Man

6

Ingeniouus

HIPPARCH. I p. 1017 D (181 P. 34 M.) ἐπὶ δὲ τοῦ Ἐγγόνασι
 παρῆώρακέναι μοι δοκοῦσιν ὁ τε Εὐδοξος καὶ ὁ Ἄρατος, ἀλλ'
 οὐ διημαρτημέναι, εἰπόντες τὸν δεξιὸν πόδα ἐπὶ μέσης τῆς κε-
 φαλῆς τοῦ Δράκοντος κείσθαι. ὁ μέντοι γε ΑΤΤΑΔΟΣ παρὰ τὸ
 βούλημα τοῦ ποιητοῦ δοκεῖ μοι τὸ ἡμιστήριον μετατιθέναι γρά- 5
 φων οὕτω (v. 69) 'μέσσω δ' ἐφύπερθε καρήνου' καὶ τὴν κεφα-
 λὴν τοῦ Δράκοντος ἔξω τοῦ κόσμου στρέφων, ἵνα γένηται αὐτὸ
 τὸ δεξιὸν μέρος τῆς κεφαλῆς κατὰ τὸν πόδα· τὰ τε γὰρ ἄστρα
 πάντα εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ κόσμου μέρος ἐπεστραμμένα, ὡς ἔφην
 (cf fr 5), ἀστροθετεῖται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπ αὐτοῦ τοῦ Ἄρατου 10
 καὶ ἐν πᾶσι τοῖς βιβλίοις γράφεται (v. 69, 70)

μέσσω δ' ἐφύπερθε καρήνω
 δεξιτεροῦ ποδὸς ἄκρον ἔχει σχολιοτο (Δράκοντος).

1 Ἐγγόνασι LV, cf fr 4 al || 6 μέσσω V; μέσσωι — καρήνωι M ||
 6, 12 ἐφ' ὑπερθεν LVM || 12 μέσσωι LV

7

Anguitonens

HIPPARCH. I p. 1021 B (183 P. 40 M.) δοκεῖ δὲ μοι (Aratus)
 καὶ περιὶ τῶν ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ Ὀφιοῦχου ἀστέρων κατὰ τὸ

μέγεθος αὐτῶν ἀγνοεῖν· τοὺς γὰρ ἐν τοῖς ὤμοις τοῦ Ὀφριούχου
φήσας λαμπροὺς εἶναι, ὥστε καὶ ἐν πανσελήνῳ ἂν θεωρησθῆναι,
5 ἐπιφέρει (v. 79, 80)

ἀτὰρ χεῖρες οὐ μάλα ἴσαι·

λεπτὴ γὰρ τῆι καὶ τῆι ἐπιδέδρομεν αἴγλη.

ἀλλ' οἱ ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ Ὀφριούχου ἀστέρες κοινοὶ εἰσι καὶ
τοῦ Ὀφρεως, καθάπερ καὶ αὐτὸς ὁ Ἄρατος λέγει (v. 82) 'ἀμφο-
10 τεραι δ' Ὀφριος πεπονείαται', οἱ δ' ἐν τῷ Ὀφει ἀστέρες, ὧν
ἔχεται ὁ Ὀφιοῦχος, λειπόμενοι εἰσι τῆι λαμπρότητι τῶν ἐν τοῖς
ὤμοις, οὐ πολλῶι δὲ λαμπρότεροι οἱ ἐν τοῖς ὤμοις. διὸ καὶ
ἐπιστήσειεν ἂν τις, πῶς καὶ ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ φησιν αὐτοὺς ἰκανῶς
λαμπροὺς εἶναι.

3 αὐτοῦ L | 4 ἂν om L | 6 χερσ' L, χεῖρες M | μάλα ἴσαι V, μάλ'
ἴσαι L, μάλ' ἴσαι M | 7 τῆι prius om V | ἐπιδέδρομεν LVM; ἐξεπιδέδρομεν
coni Pet, cf editionem | 9 ὁ αὐτὸς L | 9, 10 ἀμφοτέραι VM: -οι L | 10 ὄφριος
LM: ὄφρεως V | 11 ἔχει L; ὄν ἔχει coni Man | 11, 2 οὐ ante λειπόμενοι LV:
traieci; πολλῶι — ὤμοις delet Man | 12, 3 κατεπιστήσειεν L; καὶ ἀπορήσειεν
scripsi olim ego (cf fr 13 et 23) | 13 μὴ ante ἰκ. supplet Man

8

HIPPARCH. I p. 1021 B (183 P. 42 M.) ἐξῆς δὲ περὶ τῶν
Χηλῶν ὁ Ἄρατος λέγει (v. 90) 'ἀλλ' αἱ μὲν φαέων ἐπιδενέες
οὐδὲν ἀγανά.' φησὶ δὲ ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ μὴ διὰ τὸ μικρὰς εἶναι
τοὺς ἐν ταῖς Χηλαῖς ἀστέρας λέγειν τὸν Ἄρατον 'φαέ' ἐπι-
5 μεμφέας' αὐτὰς εἶναι, ἀλλὰ διὰ τὸ δ' μόνον εἶναι τοὺς πάντας,
οὓς μὴ συμπληροῦν τὴν ὁμοίότητα αὐτῶν. τὸ δὲ 'μηδὲν ἀγανάς'
λέγειν αὐτὸν διὰ τὸ μηδὲ ὁμοίας αὐτὰς ὑπάρχειν. οὐ δοκεῖ δὲ
μοι διὰ τοῦτο λέγειν αὐτὰς 'φαέων ἐπιμεμφέας' καὶ 'μηδὲν
ἀγανάς', ἀλλ' ὡς ἂν μὴ λαμπράς.

Chelae

2 ἀλλ' αἱ μὲν VM: ἄλλοι μὲν L | post ἐπιδενέες add LV ἢ ἐπιμεμ-
φέες (legit Hipparchus in Arato suo ἐπιδενέες, Attalus ἐπιμεμφέες, qua e
discrepantia interpolatum illud ἢ ἐπιμεμφέες explicatur) | 4 λέγειν om L |
5 μόνους L | 6 τὸ δὲ μηδὲν ἀγανάς corr Vict in L² et in editione (hinc τῶι
δὲ μ. ἀ. coni Scal): τὸν δὲ μηδένα ἀγανάς L, τὸ δὲ μηδὲν αὐτάς V | 7 δὴ V |
9 ἀγανάς V: ἀγνάς L

9

HIPPARCH. I p. 1021 D (184 P. 44 M.) ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς περὶ
τῆς Ἄρατου παντελῶς δοκοῦσί μοι ἀγνοεῖν ὁ μὲν Εὐδόξος οὕτως
λέγων

Urna maior

ὑπὸ δὲ τὴν κεφαλὴν τῆς μεγάλης Ἄρκτου οἱ Δίδυμοι
κεῖνται, κατὰ μέσον δὲ ὁ Καρκίνος, ὑπὸ δὲ τοὺς ὀπι- 5
σθίους πόδας ὁ Λέων

ὁ δὲ Ἄρατος (v. 147 sq.)

κρατὶ δὲ οἱ Δίδυμοι, μέσση δ' ὑπο Καρκίνος ἐστίν,
ποσσὶ δ' ὀπισθοτέροισι Λέων ὑπο καλὰ φαίνει,
οἷς ὃ τε ΑΤΤΑΛΟΣ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες συνεπιγράφονται. ὅτι 10
δὲ ἀγνοοῦσιν, ἐκ τούτων ἐστὶ φανερόν· ἢ μὲν γὰρ κεφαλὴ τῆς
μεγάλης Ἄρκτου κατὰ τοὺς προειρημένους ἄνδρας ἐστὶν ὁ βορειό-
τερος ἀστὴρ τῶν β' τῶν ἡγουμένων ἐν τῷ πλινθίῳ, ἐπὶ δὲ τῶν
ἐμπροσθίων ποδῶν κεῖται ὁ νοτιώτερος τῶν αὐτῶν ἀστέρων·
ὅτι μὲν γὰρ ὁ προειρημένος ἀστὴρ κατ' αὐτοὺς ἐπὶ τῆς κεφα- 15
λῆς κεῖται, φανερόν τοῦτο ποιοῦσιν ἐκ τοῦ λέγειν τὸν ἐν ἄρκαι
τῆι οὐρᾷ τοῦ Δράκοντος ἀστὴρα κείσθαι κατὰ τὴν κεφαλὴν τῆς
Ἄρκτου· οὐκ ἄλλος γὰρ κεῖται ἀστὴρ κατὰ τὸν ἐν ἄρκαι τῆι οὐρᾷ
τοῦ Δράκοντος, ἀλλ' ὁ βορειώτερος τῶν ἡγουμένων ἐν τῷ πλιν-
θίῳ· ὁ μὲν γὰρ ἐν ἄρκαι τῆι οὐρᾷ τοῦ Δράκοντος ἐπέχει ὡς 20
κατὰ παράλληλον κύκλον τοῦ Λέοντος μοίρας γ' κτλ.

5 μέσην V || 8 μέση δ' L, μέση δ' V || 13 τῷ om V || 16 τε post ἐκ
LV: omisi || 19 ἀλλ' ὁ L: ἄλλο V

10

Auriga

HIPPARCH. I p. 1025 B (185 P. 48 M.) πάλιν δ' ὁ Ἄρατος
περὶ τοῦ Ἠνιόχου λέγων ἐπιφέρει ταυτί (v. 177, 8)·

ἀλλ' αἰεὶ Ταῦρος προφερέστερος Ἠνιόχοιο
εἰς ἐτέρην καταβῆναι, ὀμηλυσίηι περ ἀνελθῶν.

διαφωνεῖν οὖν μοι δοκεῖ πρὸς τὰ φαινόμενα καὶ ἐν τούτοις. 5
Sequitur probatio Hipparchi; deinde pergitur: εἶπερ οὖν ἀκο-
λούθως τοῖς φαινομένοις ἔγραψεν, ὡς ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ ὑπολαμβάνει,
πολλῶι βέλτιον ἦν καὶ παραδοξότερον λέγειν τὸν πόδα ἄρκου
τοῦ Ἠνιόχου ὕστερον ἀνατείλαντα πρότερον καταδύνειν καὶ
μὴ ἅμα ἀνατείλαντα ὕστερον δύνειν. 10

2 λέγει ἐπιφέρων οὕτως L || 4 ὀμηλυσίηι VM: -ισίη L || 8,9 τὸν δεξιὸν
πόδα τ. conī Man ob v. 174 sq. || 9 ἀνατείλαντος L || 10 ἅμα συνανατ. L

11

Aries

HIPPARCH. I p. 1032 B (189 P. 60 M.) ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν
Κριὸν καὶ ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ ἀγνοεῖ λέγων οὕτως·

- κατανοῶν δὲ τὸν Κριὸν οὔτε ἀκριβῶς διατετυπωμένον οὔτε
λαμπρούς ἀστέρας ἔχοντα, δυναμένους δὲ καὶ ἐν σελήνῃ
λαμπρᾷ θεωρεῖσθαι διὰ τε τῶν παρακειμένων ἀστέρων
5 πειρᾶται τὴν Θέσιν αὐτῶν διασαφεῖν καὶ διὰ τῶν τὸν
αὐτὸν αὐτῷ κύκλον φερομένων.
χωρὶς γὰρ τοῦ λαμπρούς αὐτὸν ἔχειν ἀστέρας, τοὺς ἐν τῇ κε-
φαλῇ ὡς ἔφαμεν (paullo ante) καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἔμπροσθίοις
10 ποσί, καὶ ἀπεκδέχεσθαι μοι δοκεῖ ὑπολαμβάνων διασαφεῖν αὐ-
τὸν τὴν Θέσιν τοῦ Κριοῦ φανεράν ἔσεσθαι διὰ τῶν τὸν αὐτὸν
κύκλον τῷ Κριῷ φερομένων καὶ τούτου χάριν ἐπισημαίνεσθαι.
ἀλλὰ τὸ παρεπόμενον τῷ Κριῷ διασαφῶν ἐπιλέγει οὕτως
(v. 231 sq).
15 μεσσόθι δὲ τρίβει μέγαν οὐρανόν, ἦχι περ ἄκραι
Χηλαὶ καὶ ζῶνῃ περιτέλλεται Ὠρίωνος.

3 τετυπωμένον L || 4 οὐ δυναμένους δὲ conī Scal, δυναμένους ἄν καὶ
Man || 5 λαμπρᾷ scripti: -ως LV || 10 ὑπολαμβάνων L: -ειν V || 12 ἐπιση-
μαίνεσθαι scripti: -εται LV; καὶ (γὰρ οὐ) τούτου χ. ἐπισημαίνεται conī
Man || 13 ἐπιφέρει conī Man || 15 ἦχι V

12

- HIPPARCH. I p. 1032 C (189 P. 60 M.) ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς ἀγνοεῖ Ptolemaeus
ὁ Ἄρατος λέγων περὶ τοῦ Περσέως (v. 254, 5).
ἄγχι δὲ οἱ σκαιῆς ἐπιγουνίδος ἥλιθα πᾶσαι
Πληιάδες φορέονται.
5 πολὺ γὰρ ἀπέχει τὸ ἀριστερὸν γόνυ τοῦ Περσέως ἀπὸ τῶν
Πλειάδων. ὁ δὲ ΑΤΤΑΛΟΣ φησι μὴ δεῖν δέχεσθαι τὸ ἄγχι ἀντὶ
τοῦ ἔγγυς, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἔγγυτάτω.
βούλεται γὰρ λέγειν (φησὶν) ἔγγυτάτω τῶν Πλειάδων
κεῖσθαι τὸ ἀριστερὸν γόνυ παρὰ τοὺς λοιποὺς ἀστέρας.
10 οὐκ εὖ δὲ λέγει τοῦτο· οἱ γὰρ ἐν τῷ ἀριστερῷ ποδί τοῦ Περ-
σέως β' λαμπροὶ καὶ ἔτι (οἱ) ἐν τῇ ἀριστερᾷ κνήμῃ πολλῶν
ἔγγιόνες εἰσι τῶν Πλειάδων ἤπερ τὸ ἀριστερὸν γόνυ.

Schol M ad v. 254 contra illud Hipparchi vituperium haec scribit: φησὶ
δὲ (Hipparchus) τῷ μὲν ποδί τοῦ Περσέως μᾶλλον αὐτὰς πλησιάζειν, πόρρω
δὲ εἶναι τοῦ ἀριστεροῦ γόνατος. πρὸς δ' Διόδωρος μὲν ὑπογουνίδος γρά-
φει, ὅπως ἡ κνήμη σημαίνοιο, Μηνόφαντος δὲ ἐπιγουνίδα τὴν κνήμην
ἀκούει διὰ τὸ εἶναι ἐπ' αὐτῆς τὸ γόνυ. δύναται δ' ἄν καὶ ἀπὸ μέρους
ἄλλου τὸ σκέλος ἀκούεσθαι κτλ. || 3 ἐπιγουνίδος LM: ἐπὶ γουνίδος V ||
6, 8, 12 Πληιάδων L | 6 μὴ δεῖν δέχεσθαι corr Scal: μηδὲ ἐνδέχεσθαι LV ||
8 φησὶν om L || 11 supplet; (ὁ) Man || 12 ἔγγιόντες L

Pliades

HIPPARCH. I p. 1032 D (189 P. 62 M.) ψευδῶς δὲ λέγεται (γ. 257 sqq.) ὑπὸ τοῦ Ἀράτου καὶ τὸ τὰς Πλειάδας ἕξ μόνον ἀστέρας περιέχειν·

ἑπτὰ (γάρ φησιν [γ. 261. 258]) ἐκεῖναι ἐπιρρήθην καλέονται, ἕξ οἷαι περ' ἑοῦσαι ἐπόψιαι. 5

λανθάνει δὲ αὐτόν· τῷ γὰρ ἀτενίσαντι ἐν αἰθρῳίῳ καὶ ἀσελῆνῳι νυκτὶ φαίνονται ἀστέρες ζ' ἐν αὐταῖς περιεχόμενοι. ὁθεν καὶ διαπορήσειεν ἄν τις, πῶς ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ ἐξηγούμενος τὰ περὶ τὰς Πλειάδας παρέπεμψε καὶ τοῦτο τὸ διάπτωμα ὡς εὖ εἰρηκότος αὐτοῦ. 10

1 ψεύδος V | 2 Πληιάδας L | 5 οἷαι LV | 7 αὐταῖς scripsi cf l. 3: αὐτῇ LV | 9 τῆς Πληιάδος L | τὸ om L | εὖ εἰρηκότος corr Vict, cf fr 19: εὐρηκότος LV

Cephei
οοοαααα,
Sagittarii
ortus

HIPPARCH. I p. 1033 A (190 P. 64 M.) ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς ὁ Ἀράτος εἰπὼν περὶ τοῦ μηκέτι δεῖν νυκτοπολεῖν, ὅταν τὸν Τοξότην ὁ ἥλιος ἄρξηται διαπορεύεσθαι, σημεῖα βουλόμενος ὑποδειξάι τοῦ καιροῦ τούτου φησὶν (γ. 303—310)·

σῆμα δέ τοι κείνης ὥρης καὶ μηνὸς ἐκείνου 5

Σκορπιὸς ἀντέλλων εἴη πυμάτης ἐπὶ νυκτός·

ἦτοι γὰρ μέγα Τόξον ἀνέλκεται ἐγγύθι κέντρον

Τοξευτής· ὀλίγον δὲ παρότερος ἴσταιται αὐτοῦ

Σκορπιὸς ἀντέλλων, ὃ δ' ἀνέρχεται ἀντίκα μᾶλλον.

τῆμος καὶ κεφαλὴ Κυνοσουρίδος ἀκρόθι νυκτός 10

ἔψι μάλα τροχάει, ὃ δὲ δύεται ἠῶθι πρό

ἄθροός Ὁρίων, Κηφέας δ' ἀπὸ χειρὸς ἐπ' ἰξύν.

περὶ δὲ τούτων ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ προενεγκάμενος ἀντίκα γράφει ταυτί·

τὰ μὲν οὖν λοιπὰ μετρίως εἰρηκεν ἐν τούτοις ὁ ποιητής,

τὸ δὲ περὶ τοῦ Κηφέως ὁμολογουμένως ἠγγόηκε φήσας αὐ- 15

τὸν δύεσθαι κατὰ τὸν καιρὸν τούτον· οὐ γὰρ δύσιν ἀλλ'

ἐκ τῶν ἐναντίων ἀνατολὴν τότε ποιεῖται. καὶ τοῦτο δι'

αὐτῶν τῶν ποιημάτων φανερόν γίγνεται· τῆς μὲν γὰρ δύ-

σεώς φησιν αὐτὸν ἄρχεσθαι, καθ' ὃν καιρὸν αἱ Χηλαὶ

πρὸς τῇ ἀνατολῇ οὔσαι μέλλουσιν ἀναφῆρεσθαι, πάντα 20

δ' αὐτοῦ δεδυκέναι τὰ μέρη τὰ δυνάμενα δύεσθαι, ὅταν

ὁ Σκορπιὸς πρὸς τῇ ἀνατολῇ γένηται.

δοκεῖ οὖν μοι ἀγνοεῖν ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ φάσκων τὰ μὲν περὶ τῆς κεφαλής τῆς μικρᾶς Ἄρκτου καὶ περὶ τοῦ Ὠρίωνος ὀρθῶς εἰρη-
 26 κέναι τὸν Ἄρατον, περὶ δὲ τοῦ Κηφέως διημαρτημένως· τούναν-
 τιον γὰρ περὶ μὲν τοῦ Κηφέως εἴρηκε (συμφώνως) τοῖς φαινο-
 μένοις, περὶ δὲ τῶν ἄλλων διαφώνως. Sequitur fr 15. Cf fr 16.

2 νυκτοπλοεῖν corr Man cf v. 302: πυκνοπλοεῖν LV | ὅτ' ἄν L || 6 καὶ
 ante Σκ. V || 7 μέγα L³: μετὰ LV || 8 παρολίτερον superscriptos M || 10 κε-
 φαλή VM: -ῆν L || 12 ἀθρόος LM: ἀθρόως V (quod glossema videtur ad
 ἀθρόος, ut est in schol M ὁ Ὠρίων (φησί) τὸ τηρικαῦτα ἀθρόος (-ως super-
 scr M) — πᾶς — καταδύεται πρὸ τῆς ἡμέρας κτλ.) || 13 δὲ om L | τούτου L;
 π. δὲ τούτου conī Vict || 14 ἐν τούτοις om L || 15 περὶ om L || 16 τὸν om
 L || 21 ὅτ' ἄν L || 23 ὁ Ἄτταλος om L || 24 τῆς ante μ. om V || 26 suppl
 Vict || 27 διαφωνοῦσι L

15

HIPPARCH. I p. 1033 C (191 P. 66 M.) τούτου (cf fr 14) δ' ἔτι
 πρότερον διαμαρτάνειν μοι δοκεῖ (ATTALVS) ὑπολαμβάνων τὸν
 Ἄρατον τὰ εἰρημμένα σημεῖα ὑπογράφειν ἡμῖν τῆς τοῦ Τοξότου
 ἀνατολῆς· ὅτι μὲν γὰρ τοῦτ' ἐκδέχεται, φανερόν μὲν ἦν καὶ ἐκ
 5 τῶν προγεγραμμένων αὐτοῦ λέξεων (fr 14), χωρὶς δὲ τούτων καὶ
 ῥητῶς ἐν τοῖς ἐξῆς φησιν οὕτως·

ὁμολογουμένως δὴ κατὰ τούτον τὸν καιρὸν πάντων αὐτοῦ
 τῶν ἐκτὸς τοῦ ἀρκτικοῦ κύκλου κειμένων μερῶν δεδουκότων
 ἤδη μὲν φανερόν ἐστιν, ὅτι τοῦ Τοξότου πρὸς τῆι ἀνατολῆι
 10 ὄντος οὐ ποιεῖται (Cepheus) τὴν ἀρχὴν τῆς δύσεως. . .
 πλὴν ἵνα σαφέστερον γένηται, διότι κατὰ τὴν τοῦ Τοξότου
 ἀνατολὴν οὐ δύσιν ἀλλ' ἀνατολὴν αὐτοῦ συμβαίνει γίνεσθαι,
 λάβωμεν τὰ λεγόμενα ὑπ' αὐτοῦ περὶ τὸν καιρὸν τούτον. . .
 ὃ δὲ ἀπεκδέχεται ἅπαν ψευδές (cf fr 16).

15 ὅτι δὲ Ἄρατος τὰ εἰρημμένα σημεῖα οὐ πρὸς τὴν τοῦ Τοξότου
 ἀνατολὴν τίθησιν, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν τὴν Σκορπίου ἀνατολὴν,
 φανερόν ποιεῖ αὐτὸς ὁ ποιητής. Sequitur refutatio; deinde
 pergit p. 1036 B (191 E P. 68 M.) ita: ἐπλανήθη δὲ ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ
 διὰ τὸ τῶι ἐπὶ τοῦ Τοξότου εἰρημένωι (v. 307) 'ὃ δ' ἀνέρχεται
 20 αὐτίκα μᾶλλον' συνάπτειν τὸ 'τῆμος καὶ κεφαλὴ Κυνοσουρίδος'
 (v. 308) καὶ τὰ ἐξῆς. πλὴν εἴ τις καὶ τοῦτο συγχωρήσειεν αὐ-
 τῶι, οὐδ' οὕτω δύναται ὁ Ἄρατος 'μετρίως' λέγειν, ὡς φησιν
 ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ (fr 14), τούτου ἀνατέλλοντος 'ὑψι μάλα τροχάειν'
 (v. 309) τὴν κεφαλὴν τῆς μικρᾶς Ἄρκτου· ταύτης γὰρ 'ὑψι μάλα'

idem

φερομένης καὶ μεσουρανούσης οὐχ ὅτι Τοξότης ἀνατέλλει, ἀλλὰ 25
 Ὑδροχόος· ἡ μὲν γὰρ κεφαλὴ τῆς μικρᾶς Ἄρκτου ἐπέχει κατὰ
 τὸν παράλληλον τῷ ἰσημερινῷ κύκλον τὴν τελευταίην τοῦ Σκορ-
 πίου, ταύτης δὲ μεσουρανούσης ἐν τῷ ζωδιακῷ μεσουρανεῖ ἡ
 τρίτη μοῖρα τοῦ Τοξότου, ἧς μεσουρανούσης ἐν τοῖς περὶ τὴν
 Ἑλλάδα τόποις καὶ ὅπου ἐστὶν ἡ μεγίστη ἡμέρα ὥρων ἰσημερι- 30
 νῶν ἰδὲ ἀνατέλλει τοῦ Ὑδροχόου μοῖρα ιζ'. ὅταν ἄρα ἡ κεφαλὴ
 τῆς μικρᾶς Ἄρκτου μεσουρανεῖ, ὅπερ ἐστὶ ταῦτὸν (τῷ) ὕψι
 μάλα τροχάει, τότε οὐχ ὁ Σκορπίος ἄρχεται ἀνατέλλειν, ἀλλὰ
 τοῦ Ὑδροχόου πλέον ἢ τὸ ἥμισυ ἀνατέταλκε μέρος, ὁ δὲ Σκορ-
 πῖος ἤδη ὄλος. ὡς μὲν οὖν οὐ μετρίως εἴρηται τοῦτο τῷ 35
 Ἀράτῳ, ὡς ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ φησιν, ἀλλὰ πλείοσιν ἢ τρισὶ ζωδίοις
 διαφωνεῖ πρὸς τὸ φαινόμενον, φανερὸν ἐκ τῶν εἰρημένων. ὅτι
 δὲ οἷδε Ὁρίων ὄλος δύνει τοῦ Σκορπίου ἀρχομένου ἀνατέλλειν,
 ὡς ὁ τε Ἀρατος λέγει καὶ ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ αὐτῷ συναποφαίνεται,
 ἀλλὰ μᾶλλον τοῦ Τοξότου, φανερὸν ἂν γένοιτο διὰ τούτων. Se- 40
 quitur argumentatio Hipparchi.

3 (ἐκ) ante τῆς supplet Scal || 4 τοῦτο L | μὲν ἦν καὶ om L || 7 ἦδη
 L | αὐτῶν L || 8 ἐκτός V: ἐκ L | μερῶν om L || 10 post δύσεως omisissē
 Attalea nonnulla Hipparchum puto; supplet Man (ἀλλ' ἐκ τῶν ἐναντίων τῆς
 ἀνατολῆς) e fr 14 et proxima verba πλὴν — καιρὸν τοῦτον Hipparchi ipsius
 esse putat, item l. 13 (cf fr 16 l. 9) || 13 τὸ λεγόμενον L | τοῦτον LV²:
 om V | omisissē Attalea nonnulla Hipparchum puto || 14 an ψευδής? cf fr 18
 l. 19; post ψευδ. novam lineam incipit L || 15 δ' V || 15, 6 τῆι — ἀνατολῆι V ||
 16 τίθησιν — ἀνατολῆν om L || 25 οὐχ ὁ T. conī Man | ἀλλ' L; ἀλλ' ὁ conī
 Man || 27 τὸ π. V | κύκλῳ V || 28 post δὲ supplet (ἐπὶ τοῦ παραλλήλου) Man ||
 30 καὶ ante ὅπου om L || 31 ἰδὲ L (cf paullo inferius ἐν γὰρ τοῖς περὶ τὴν
 Ἑλλάδα τόποις, ὅπου ἐστὶν ἡ μεγίστη ἡμέρα ὥρων ἰδὲ [ubi ἰδ' V]): ἰδ' V |
 τοῦ delet Man | μοῖ V || 32 supplevi, et ita olim Scal; (ἦ) ὅπερ supplet Man ||
 34 πλέον scripsi: πλείον LV (cf l. 36, fr 2, al) | ἦ L: εἰ V || 35 post ὄλος
 (προηγείται τοῦ μεσημβρινοῦ) supplet Man || 36 τρισὶν L || 38 οὐδὲ scripsi:
 οὔτε LV || 40 μᾶλον L

HIPPARCH. I p. 1037 A (192 P. 70 M.) τὰ δὲ περὶ τοῦ Κη-
 φέως λεγόμενα (v. 310) ὅτι συμφώνως τοῖς φαινόμενοις Ἀρατος
 λέγει καὶ οὐ διαφωνεῖ, ὡς ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ ὑπολαμβάνει (fr 14. 15),
 δῆλον ἂν γένοιτο διὰ τούτων· ἄρχεται μὲν δύνειν τὰ νοτιώτερα
 αὐτοῦ μέρη τοῦ ἀειφανοῦς κύκλου ἀνατελλούσης τῆς ἡ μοίρας 5
 τῶν Χηλῶν, λήγει δὲ δύνειν τῆς ιγ' μοίρας τῶν Χηλῶν. φανε-

ρὸν τοίνυν, ὅτι τοῦ Σχορπίου ἀνατέλλοντος δεδυνέναι δεῖ τὰ β' μέρη τοῦ Κηφέως. ἐπλανήθη δὲ ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ λέγων μὴ δύνειν τὸν Κηφέα ἀλλ' ἐκ τῶν ἐναντίων ἀνατέλλειν ἀπεκδεξάμενος τοῦ
 10 ποιητοῦ τὸ βούλημα, ὡς προείρηκα (fr 15 l. 4), καὶ ὑπολαβῶν τὸν Ἄρατον λέγειν, τοῦ Τοξότου ἀνατέλλοντος τὸν τε Ὠρίωνα καὶ τὸν Κηφέα δύνειν.

1 λοιπὰ ante περι add L | 2 ἀράτωι L | 3 διαφώνως conī Man | 5 αἰε φανεροῦ V | 5, 6 μοίρας V, ὁ L | 6 λήγει δὲ δύνειν corr Scal (unde λήγει δὲ δύνοντα conī Man): λέγει δύναται LV | τῆς γ' μοίρας τ. X. scilicet ἀνατελλούσης, quod supplendum putat Man | 7, 8 τὰ δύνοντα μέρη conī Man | 9 ἀπεκδεξάμενος corr Pet (cf ex gr fr 11 et 15): ἀποδεξάμενος hV | 11 τὸν τε L: τότε V

17

HIPPARCH. I p. 1040 B (193 P. 74 M.) ἐν δὲ τοῖς ἐφεξῆς ὁ Ἄρατος ἐπελθὼν τὰ λοιπὰ τῶν νοτιωτέρων ἄστρον τοῦ ζωιδιακοῦ ἐπιφέρει ταυτί (v. 367—369):

stellae
nomine
carentes

οἱ δ' ὀλίγωι μέτρωι ὀλίγηι δ' ἔγκλειμενοι αἴγληι
 5 μεσσοῦθι Πηθαλλίου καὶ Κήτεος εἰλίσσονται,
 γλαυκοῦ πεπτηῶτες ὑπὸ πλευρῆισι Λαγωῦ.

ἐν δὲ τούτοις παρεωρακέναι μοι δοκεῖ (οὕτω γὰρ δεῖ λέγειν) ὑπολαβῶν μεταξὺ τοῦ Πηθαλλίου καὶ τοῦ Κήτεος κείσθαι τοὺς ἀνω-
 10 Πηθαλλίου κείσθαι. Sequitur probatio et Eudoxi, qui recte haec descripsisset, comparatio. Deinde subicit: ὁ δὲ ΑΤΤΑΛΟΣ τούτου μὲν τοῦ παροράματος οὐκ ἐμνήσθη δεόντως εἰρηκέναι νομίζων τὸν Ἄρατον, ἐπιλαμβάνεται δὲ αὐτοῦ, διότι ἄδυνάτως ἀνέστραπται ἐν τούτοις' (v. 367—385):

οἱ δ' ὀλίγωι μέτρωι ὀλίγηι δ' ἔγκλειμενοι αἴγληι
 15 μεσσοῦθι Πηθαλλίου καὶ Κήτεος εἰλίσσονται,
 γλαυκοῦ πεπτηῶτες ὑπὸ πλευρῆισι Λαγωῦ,
 νώννμοι· οὐ γὰρ τοί γε τετυγμένον εἰδώλοιο
 20 βέβληνται μελέεσσιν ἰοικότες, οἷά τε πολλὰ
 ἐξείης στιχώνοντα παρέρχεται αὐτὰ κέλευθα
 ἀνομένων ἔτεων. τὰ τις ἀνδρῶν οὐκέτ' ἔοντων
 ἐφράσσαι ἢ δ' ἐνόησεν ἅπαντ' ὄνομασι καλέσσαι
 ἤλιθα μορφώσας· οὐ γὰρ κε δυνήσατο πάντων
 25 οἰόθι κεκριμένων ὄνομ' εἰπεῖν οὐδὲ δαῖναι·
 πολλοὶ γὰρ πάντη, πολέων δ' ἐπὶ ἴσα πέλονται

μέτρα τε καὶ χροίῃ, πάντες γε μὲν ἀμφιέλκτοι.
 τῷ καὶ ὀμηγερέας οἱ εἴσατο ποιήσασθαι
 ἀστέρας, ὄφρ' ἐπιτάξ ἄλλω παρακείμενος ἄλλος
 εἶδεα σημαίνειν. ἄφαρ δ' ὀνομαστὰ γέγοντο
 ἄστρα, καὶ οὐκ ἔτι νῦν ὑπὸ θαύματι λάμπεται ἀστήρ. 30
 ἀλλ' οἱ μὲν καθαροῖς ἐναρηρότες εἰδώλοισι
 φαίνονται, τὰ δ' ἐνεργε διωκομένοιο Λαγωῦ
 πάντα μάλ' ἠερόεντα καὶ οὐκ ὀνομαστὰ φέρονται.

ταῦτα δὲ προενεγκάμενος ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ ἐπιφέρει·

ἐν δὲ τούτοις ἀδυνατώτερον ὁ ποιητῆς ἀνέστραπται πολ- 35
 λάκις ἐπὶ τὴν αὐτὴν διάνοιαν ἐπιφερόμενος καὶ οὐ δυνά-
 μενος τὸν λόγον εὐπεριγράφως ἐξενεγκεῖν· βούλεται γὰρ
 δηλῶσαι, διότι οἱ μεταξὺ τοῦ Κήτους καὶ τοῦ Πηδαλλίου
 τεταγμένοι ὑποκάτω τοῦ Λαγωῦ ἐν οὐδενὶ ἄστρω κατα-
 ριθμοῦνται, ἀλλ' εἰσὶν ἀνώνυμοι· πολλῶν γὰρ ὑπαρχόντων 40
 ἀστέρων καὶ ἐνίων τὰ μεγέθη καὶ τὰ χρώματα ὅμοια ἐχόν-
 των ὁ πρῶτος διατάξας τὰ ἄστρα καὶ κατὰ συστάσεις
 ἐκάστοις ὄνομα περιτιθεῖς οὐκ ἂν ἠδυνήθη σποράδην αὐ-
 τῶν κεμένων τὴν ἐπιγνώσιν αὐτῶν λαμβάνειν, εἰ μὴ λαβῶν
 ἐξ αὐτῶν τοὺς δυναμένους μετ' ἀλλήλων διασημαίνειν τι 45
 τῶν ἄστρων οὕτω κατωνόμασεν αὐτά.

δοκεῖ δέ μοι πᾶν τὸ ἄνατλον ὁ μὲν ΑΤΤΑΛΟΣ μὴ κεκρατηκεῖναι
 τῆς τοῦ ποιητοῦ διανοίας, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἦν
 προέθετο διάνοιαν τῶν στίχων ἀποδοῦναι μηδὲ ταύτην σαφῶς
 ἀλλ' ἀσυνέτως ἐξηγηροῦναι, ὁ μὲντοι γε Ἄρατος κεκρατημένως 50
 ἀποδεδωκεῖναι. Sequitur de Arato probatio.

4 μετρίωι L | 6 λαγωῖου L | 15 οἱ LM: οὐ V | μετρίωι L | 16 μεσο-
 σόθι V (L 5) M: μέσσοι L | 18 ἀνώνυμοι VL³M: νωνοι L | τετυγμένον LM:
 -οι V | 19 βεβλέεται M | 20 στιχόωντα LM: -ο V | 21 ἀνομένων VL³, ἀνώ-
 μένων M: ὀνομένων L | 22 ἠδ' M: ἦ οὐδ' V, οὐδ' L | 23 κε δυνήσατο
 Attali paraphrasis l. 43 VM: γ' ἐδυνήσατο L | 25 δ' om M | 26 γέμεν M:
 τε μὲν LV | 27 εἴσατο LM: αἴσατο V | 28 ἐπιτάξ ἄλλωι VL³M: ἐπιτάξ
 ἄλλωι L | 29 εἶδεα V | γέγοντο LVM | 30 ὑπὸ VM: ἐν L | τέλλεται M ||
 31 εἰδώλοισι LM: -οιο V | 32 λαγωῖου L | 33 ἠερόεντα L: ἠρόεντα V,
 ἠερόωντα M | 39 λαγωῖου L | 42 πρώτως L | 49 μὴ δὲ LV | 50 ἀσυν-
 ἔτως Vici: ἀλλασυνέτως L, ἀλλὰ συνέτως V | κεκρατημένως L: -ος V

- αὐτὰρ ὑπ' αἰθομένωι κέντρωι τέρας μεγάλοιο
 Σκορπίου, ἄγχι νότιοι, Θυτήριον αἰωρεῖται.
 5 τοῦ δ' ἦτοι ὄλιγον μὲν ἐπὶ χρόνον ὑψόθ' ἔόντος
 πύσειαι· ἀντιπέρην γὰρ αἰεῖται Ἀρκτούροιο.
 καὶ τοῦ μὲν μάλα πάγχυ μετήροισι εἰσι κέλευθοι
 Ἀρκτούρου, τὸ δὲ θάσσον ὑφ' ἔσπερην ἄλα νεῖται.
 ἐν δὲ τοῦτοις δοκεῖ μοι ἀγνοεῖν ὃ Ἄρατος ὑπολαμβάνων, ὅσον
 10 ἀπέχει ὃ Ἀρκτούρος ἀπὸ τοῦ αἰεὶ φανεροῦ πόλου, τοσοῦτον
 ἀπέχειν καὶ τὸ Θυμιατήριον ἀπὸ τοῦ νοτίου πόλου. ὁμοίως δὲ
 καὶ ὃ ΑΤΤΑΛΟΣ ὡς ἂν συναποφαινόμενος αὐτῷ ἀγνοεῖ· ἐξηγού-
 μενος γὰρ τὴν διάνοιαν τῶν εἰρημένων στίχων λέγει οὕτως·
 15 περὶ δὲ τοῦ Θυμιατηρίου ποιούμενος τὸν λόγον φησὶν αὐτὸ
 κείσθαι πρὸς τὸν ἀφανῆ πόλον οὕτως ἔχον, ὡς ἀστήρ ὁ
 καλούμενος Ἀρκτούρος πρὸς τὸν φανερὸν κείται πόλον.
 διὸ φησι τοῦ Θυμιατηρίου τὴν ὑπὲρ γῆς φορὰν βραχελαν
 εἶναι, τοῦ δὲ Ἀρκτούρου πολλήν.
 20 ψευδῶς δὲ διαλαμβάνουσι τὸν Ἀρκτούρον ἴσον ἀπέχειν ἀπὸ τοῦ
 βορείου πόλου καὶ τὸ Θυμιατήριον ἀπὸ τοῦ νοτίου. Sequitur
 argumentatio Hipparchi.

4 αἰωρεῖται L: -ῆται V | 5 δ' ἦτοι VM: δὴ τοι L | 6 πύσειαι LM:
 -εε V | ἀρκτούροισι V | 16 περὶ coni Vict | 19 ἴσον V

19

- HIPPARCH. I p. 1044 D sq. (197 P. 86 M.) χωρὶς δὲ τούτων Centaurus
 ὀλοσχερῶς ἀγνοεῖ (Aratus v. 435—437) λέγων τὸν Κένταυρον ὑπὸ
 τῷ Σκορπίωι καὶ ταῖς Χηλαῖς κείσθαι· ὅλος γὰρ σχεδὸν ὑπὸ
 τῇ Παρθένωι κείται. Hoc pluribus probat; deinde pergit: παρα-
 5 πέμπει δὲ καὶ τοῦτο ὃ ΑΤΤΑΛΟΣ ὡς εὖ εἰρηκότος αὐτοῦ.

5 εὖ εἰρηκότος V: εὐρηκότος L ut fr 13

20

- HIPPARCH. I p. 1045 B (198 P. 88 M.) ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς περὶ circuli
 τῶν τροπικῶν καὶ τοῦ ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου
 λέγων φησὶν (v. 467—468):
 5 αὐτοὶ δ' ἀπλατέες καὶ ἀρηρότες ἀλλήλοισι
 πάντες· ἀτὰρ μέτρωι γε δύω δυσὶν ἀντιφέρονται.

γραφομένου δὴ διχῶς, καὶ ἐν οἷς μὲν 'αὐτοὶ δ' ἀπλατέες' ἐν οἷς δὲ 'αὐτοὶ δὲ πλατέες', ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ φησὶ βέλτιον εἶναι 'αὐτοὶ δὲ πλατέες'.

καὶ γὰρ οἱ ἀστρολόγοι (φησὶ) πλατεῖς ὑποτίθενται τοὺς τε τροπικοὺς καὶ τὸν ἰσημερινὸν καὶ τὸν ζυωδιακὸν διὰ τὸ τὸν ἥλιον τὰς τροπὰς μὴ αἰεὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κύκλου ποιεῖσθαι, ἀλλὰ ποτε μὲν νοτιώτερον, ποτὲ δὲ βορειότερον.

καὶ ὅτι γίνεται τοῦτο, καὶ Εὐδοξὸς φησιν (fr V syllogae meae). Sequitur Eudoxi placitum; deinde pergit: δοκεῖ δὴ μοι καὶ ἐν τούτοις ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ ἀγνοεῖν ὑπολαμβάνων τὸν ἥλιόν ποτε μὲν νοτιωτέρας ποτὲ δὲ βορειότερας ποιεῖσθαι τὰς τροπὰς καὶ διὰ τοῦτο δεῖν τοὺς κύκλους 'πλατεῖς' ὑποτίθεσθαι. Sequitur Hipparchi argumentatio.

2 κύκλου om L || 4 δ' ἀπλατέες V: δὲ πλατέες L, δ' ἀπλανέες M || 7, 8 ὁ Ἄτταλος — πλατέες om L || 10 διὰ τὸ τὸν Man: διὰ καὶ τὸν V, καὶ τὸν L

de tropico
aestivo

HIPPARCH. I 1013 C (178 P. 26 M.) errasse scribit Aratum (v. 497—499) de tropico aestivo haec proferentem:

τοῦ μὲν, ὅσον τε μάλιστα, δι' ὀκτώ μετρηθέντος πέντε μὲν ἔνδια στρέφεται καὶ ὑπέρτερα γαίης, τὰ τρία δ' ἐν περάτῃ.

συμφωνεῖται δὴ, διότι ἐν μὲν τοῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα τόποις ὁ γνώμων λόγον ἔχει πρὸς τὴν ἰσημερινὴν σκιάν, ὃν ἔχει τὰ τέσσαρα πρὸς τὰ τρία. ἐκεῖ δὴ τοίνυν ἡ μεγαλύτε ἡμέρα ἐστὶν ὠρῶν ἰσημερινῶν ἰδ' καὶ γ' ἔγγιστα πεμπτημορίων, τὸ δὲ ἔξαρμα τοῦ πόλου μοιρῶν λζ' ὡς ἔγγιστα. ὅπου δὲ ἡ μεγαλύτε ἡμέρα λόγον ἔχει πρὸς τὴν ἐλαχίστην ὃν ἔχει τὰ ε' πρὸς τὰ γ', ἐκεῖ ἡ μὲν μεγαλύτε ἡμέρα ἐστὶν ὠρῶν ιε', τὸ δὲ ἔξαρμα τοῦ πόλου μοιρῶν μά' ὡς ἔγγιστα. δῆλον τοίνυν, ὅτι οὐ δυνατὸν ἐν τοῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα τὸν προειρημένον εἶναι λόγον τῆς μεγάλης ἡμέρας πρὸς τὴν ἐλαχίστην, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τοῖς περὶ τὸν Ἑλλήσποντον τόποις. καίτοι γε ὁ μὲν Ἄρατος οὐκ ἀφ' ἑαυτοῦ κρίσιν περὶ τῶν τοιούτων προφερόμενος γέγραφεν, ἀλλὰ τῷ Εὐδόξῳ καὶ περὶ τούτου κατακολουθήσας. εἰ δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ γέγραφεν, οὐ διασαφής ἐν τοῖς ἐστὶν ἡ προειρημένη ἔγκλισις τοῦ κόσμου τάχα ἂν κατὰ γε τοῦτο διακρούοιτο τὸ ἔγκλημα. ὁ μὲντοι γε ΑΤΤΑΛΟΣ ὁμολογουμένως ἠγνῶει λέγων ἐν τοῖς περὶ

τὴν Ἑλλάδα τόποις τὴν μεγίστην ἡμέραν πρὸς τὴν ἐλαχίστην λόγον ἔχειν ὃν τὰ ε' πρὸς τὰ γ'· προεκθέμενος γὰρ τὰ ἐπὶ τοῦ θερينوῦ τροπικοῦ ποιήματα ἐπιφέρεται ταυτί·

25 διὰ δὲ τούτου φανερόν ποιεῖ, διότι τὴν ὄλην πραγματείαν ἐν τοῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα τόποις πεποίηται· παρ' ἐκείνοις γὰρ ἔστιν ἡ μακροτάτη ἡμέρα πρὸς τὴν μικροτάτην νύκτα ὡς τὰ ε' πρὸς τὰ γ'.

Hipparchi doctrinam adversus Attalum promptam schol M refert ad v. 467 et Ach p. 159 P. || 4 ἐνδιαστρέφεται LV || 7 ἡμερινὴν L || 10 μοιρῶν L: μορίων V || 13 ὀ μ L || 14 post Ἑλλάδα supplet (τόποις) Man || 23 ante τα ε' (ἔχει) supplet Man | ἐκθέμενος L || 25 Attali verba ab Hipparcheis distinxit L

22

HIPPARCH. I p. 1056 D (205 P. 108 M.) ἐξῆς δέ φησιν (Aratus de circulo aequatore 522—524)·

idem

οὐ μὴν Αἰητοῦ ἀπαμείρεται, ἀλλὰ μάλ' ἐγγύς
Ζηγὸς ἀητεῖται μέγας ἄγγελος· ἡ δὲ κατ' αὐτόν

5 Ἰππεῖη κεφαλὴ καὶ ὑπαύχενον εἰλίσσονται.

συνεγγίζει δὲ καὶ ταῦτα τῇ ἀληθείαι. ὁ δὲ Εὐδοξος τὰ μὲν ἄλλα ὁμοίως εἶρηκε (fr XXIX), τῶν δὲ Χηλῶν τὰ μέσα φησὶν ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ κείσθαι, τοῦ δ' Ἄετοῦ τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα, τοῦ δὲ Ἰππου καὶ τὴν ὄσφυν καὶ ἔτι τῶν Ἰχθύων τὸν βορειότε-
10 ρον αὐτῶν . . . ὁ δὲ ΑΤΤΑΛΟΣ περὶ τῶν ἐν τοῖς εἰρημένοις κύκλοις ἀστέρων τὸν μὲν κατὰ μέρος λόγον παραπέμπει, γράφει δὲ ταῦτα·

ἐν οἷς δὲ διασαφεῖ (Aratus), διὰ τίνων ἀστέρων ἕκαστος τῶν γ' παραλλήλων διήκει [δ' ὁ παραπέμπει], ὀλοσχερῶς οὐ δυναμένων διέρχεσθαι τῶν κύκλων δι' ὧν φησιν (Aratus) ἀστέρων αὐτοὺς διήκειν, διὰ τὸ παρηκολοθηκέναι σε, διὰ τῆς διόπτρας ἐπεσκεμμένον αὐτά, παρήκα νῦν διασαφεῖν.

πρῶτον μὲν οὖν ἔδει καὶ τῶν λοιπῶν χάριν τῶν φιλομαθόντων, εἴπερ παρηκολοθ(ή)κει, ὑποδείξαι, τίνες τε αὐτῶν νοτιώτεροι
20 καὶ βορειότεροι ἐφαίνοντο τοῦ θερينوῦ τροπικοῦ καὶ πόσωι, ἔπειτα πρὸς τὸ αὐτὸ τοῦτο μόνον κατανοῆσαι, διότι οὐ φέρονται κύκλοι διὰ τῶν εἰρημένων ἀστέρων, οὐ χρεῖα διόπτρας.
Sequitur probatio Hipparchi.

3 αἰητοῦ VM: αἰετοι L || 4 αὐτοὺς M || 5 ὑπαύχενον LM: -ἔνιον V | ἐλίσσονται V || 8 τοῦ τ' αἰετοῦ V, τοῦ τε αἰετοῦ L || 14 ὁ' ὅτι παραπέμπει L; seclusi, secludit correctione ὁ δὲ tentata usque ad σὲ (16) Scal, ὅτι π. ed Man, quod non intellego || 19 supplevi || 22 χρεῖαν V

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

2

horarum
noctis
computatio

HIPPARCH. II p. 1064 B (209 P. 122 M.) πρῶτον μὲν οὖν ὁ Ἄρατος ὑποδειξάει βουλόμενος, πῶς διὰ τῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς δύσεως τῶν ἄστρων ἐπιγνωσόμεθα τὴν ὥραν τῆς νυκτός, λέγει ταυτί. Secuntur v. 559—568 ipsi et paraphrasis; deinde ita pergīt: πρῶτον μὲν οὖν ἀγνοεῖ ὑπολαμβάνων ἀρκεῖν πρὸς 5 τὸ τὴν ὥραν ἐπιγνῶναι τῆς νυκτός τὸ συλλογίσασθαι, πόσα ἔτι ζῳίδια καταλείπεται εἰς τὴν τοῦ ἡλίου ἀνατολήν· τοῦτο γὰρ (ἄν) ἐγένετο, εἰ ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἕκαστον τῶν ζῳιδίων ἀνέτελλεν. ἐπεὶ δὲ μεγάλην εἶναι συμβαίνει διαφορὰν ἐν ταῖς ἀνατολαῖς τῶν ἰβ' ζῳιδίων, ἀγνοήσει τὴν τῆς νυκτός ὥραν ὁ τῷ προειρη- 10 μένῳ συλλογισμῷ χρώμενος. μάλιστα δ' ἄν τις θαναμάσειε, πῶς καὶ ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ συγκατατίθεται τούτῳ· λέγει γὰρ τὸν τρόπον τοῦτον·

ἐν δὲ τοῖς ἐχομένοις (v. 559—568) πειρᾶται ὑποδεικνύειν, πῶς ἂν τις διὰ τῶν ἄστρων δύναίτο τὴν ὥραν τῆς νυκτός 15 ἐπιγιγνώσκειν· ἐπεὶ γὰρ ἔστιν ἀρχὴ νυκτός ἡλίου δύσις, ὁ δὲ ἥλιος αἰεὶ ἐν τινι τῶν ἰβ' ζῳιδίων ἔστί, δηλονότι ὅτι τῷ γιγνώσκοντι, ἐν τίνι τε ζῳιδίῳ ὁ ἥλιός ἐστι καὶ ἐν πόσῃ μοίρῃ τοῦ ζῳιδίου, θάιδιόν ἐστιν ἐπιγνῶναι καὶ ποῖον ζῳίδιον ἐν ἀρχῇ τῆς νυκτός ἀνατέλλει καὶ ποῖαι μοίραι· 20 τῇ γὰρ ὑπὸ τοῦ ἡλίου κατεχομένη μοίρα ἢ κατὰ διάμετρον κειμένη τὴν ἀνατολήν κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς νυκτός ποιήσεται. τοῦτο δὲ προϊστορηκῶς καὶ ἐπεγνωκῶς, ὅτι ἐν πάσῃ νυκτὶ 5' ζῳίδια πρὸς τῇ ἀνατολῇ ἀνίσχουσι, γνώσεται καὶ πόσον τῆς νυκτός παρεληλυθός ἐστι καὶ πόσον 25 τὸ λοιπὸν ἕως τῆς τοῦ ἡλίου ἀνατολῆς.

μετὰ δὲ ταῦτα λέληθεν ἀμφοτέρους αὐτούς, ὅτι οὐδ' ἂν αὐτὸ τὸ ζῳίδιον βλέπῃ τις ἀνατεταλκὸς δυνατός ἐστιν ἀκριβῶς τὴν ὥραν τῆς νυκτός συλλογίσασθαι κατὰ τὸν προειρημένον τρόπον. Deinde refutantur Aratus et ATTALVS. 30

Aratum et Attalum schol M tacite sequitur || 4 ἐπιλέγει L || 7 καταλείπεται V: -ονται L || 8 supplēvi | εἰ ante ἕκαστον L || 9 συμβαίνει om V || 20 ποῖαι μοίραι corr Vict: ποῖαι μοίραι V, ποῖα μοῖρα L || 23 ποιήσει L || 24 ζῳίδια L: ζῳιδίων V | ἀνίσχουσι L: ὑπάρχων V cf p. 19, 21, 20, 28, 24, 63 || 28 δυνατός L: -όν V², om V | 28, 9 ἐστιν — νυκτός LV², om V

HIPPARCH. II p. 1076 A (217 P. 146 M.) οὐ μόνον δὲ ὁ Ἄρα-
τος (v. 581) καὶ ὁ Εὐδοξος (fr XXXVI) ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ μαθη-
ματικοὶ πάντες σχεδόν, ὅσοι περὶ τοῦ Βωώτεω λόγον πεποίηται,
ὁμοίως τούτοις ἀποπεπλάνηται νομίζοντες τέσσαρσι ζωιδίοις
5 αὐτὸν συγκαταδύνειν. ΑΤΤΑΛΟΣ δὲ καὶ περὶ τοῦ τὴν ἀρχὴν τῆς
δύσεως αὐτὸν ποιῆσθαι μὴ τῷ Σκορπίῳ συγκαταφερόμενον,
ὡς ἡμεῖς ἐνδείκνυμεν, ἀλλὰ ταῖς Χηλαῖς ἰκανῶς διαβεβαιούται
λέγων τὸν τρόπον τοῦτον·

ἔνιοι γὰρ οὔτε τοῖς φαινομένοις παρακολουθοῦντες οὔτε
10 τὰ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγόμενα δυνάμενοι συνεῖναι διαφο-
ρους ἀποφάσεις πεποίηται περὶ αὐτοῦ. καὶ τινες μὲν
φασιν αὐτὸν τῇ Παρθένω πρώτον ἄρχεσθαι συγκαταδύ-
νειν, εἶτα τοῖς ἑφεξῆς τρισὶ ζωιδίοις, ἔνιοι δὲ ἄρχεσθαι
μὲν ἀπὸ τοῦ Σκορπίου, λήγειν δὲ ἐπὶ τὸν Ὑδροχόον. ὧν
15 τισι καὶ σὺ παρατέτευχας ἐλεγχόμενοις ὑφ' ἡμῶν καὶ μετα-
τιθεμένοις. καθόλου δὲ καὶ τοῦ φαινομένου τοῦτο συνι-
στάτος καὶ τοῦ ποιητοῦ σαφῶς λέγοντος, ὅτι ὄλος μὲν
δεδουκῶς γίνεται Λέοντος πρὸς ἀνατολὰς ὄντος, ἄρχεται
δὲ δύεσθαι, ὅταν ὁ Ταῦρος μέλλῃ ἀνατέλλειν, τὸ δὲ κατὰ
20 διάμετρον αὐτῷ κείμενον ζώιδιον, ὁ Σκορπίος, πρὸς τῇ
δύσει ὑπάρχη, αἱ δὲ Χηλαὶ ἀρτίως κατενηγεμέναι ὧσιν,
αἷς ἅμα συγκαταφέρεσθαι ἄρχεται ὁ Ἀρκτοφύλαξ, φανερὸν
εἶναι νομίζω, διότι τοὺς ἀντιδοξοῦντας ἡμῖν περὶ τούτου
παντελῶς ἀπειρους εἶναι τῶν φαινομένων συμβέβηκεν.
25 καλῶς μὲν σὺν εἶχεν, εἰ μὴ μόνον ἀναποδείκτωι φάσει χρώμενος
ἔλεγε τοὺς ἀντιδοξοῦντας ἐλεγχόμενους ὑπ' αὐτοῦ μετατίθεσθαι,
ἀλλὰ καὶ νῦν ἔγγραπτον ἐτίθει τὴν ἀπόδειξιν, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ
τῶν ἀντιδοξοῦντων πεισθῶσιν, ὅτι ταῖς Χηλαῖς ἄρχεται συγ-
καταδύνειν καὶ οὐ τῷ Σκορπίῳ. πλήν, ἐπεὶ οὕτως παραλέλοι-
30 πεν, οὐκ ἄχρηστον ἂν εἴη διὰ βραχέων ὑπομνησαί, δι' ὧν
πειθόμεθα τῷ Σκορπίῳ πρώτως αὐτὸν συγκαταδύνειν κτλ.
Sequitur probatio.

7 ἐδείκνυμεν V || 11, 2 φασί μὲν L || 13 εἶτα scripsi: εἶτα ἐν L, εἶτ' ἐν V ||
14 ὕδροχόον L || 15 de τισί cf Proleg I || 15, 6 μεταθεμένοις L || 16, 7 συνιστώ-
τος L || 17 ὄλος V || 18 πρὸς τῇ ἀνατολῇ conl Man || 19 ὅτ' ἐν L || 20 αὐ-
τοῦ L || 21 ὑπάρχη scripsi, -ων Pet, -ειν Scal: -ον L, ὑπαρχ (scripto χ supra ρ)
V | εἶσιν L || 29 οὕτως L, οὕτως (sic) V

Virginis
ortus

HIPPARCHE. II p. 1077 D (219 P. 152 M.) τῆς δὲ Παρθένου ἀρχομένης ἀνατέλλειν (v. 597—606)

Ἀύρη τότε (φησί) Κυλληναίη
 καὶ Δελφίς δύνουσι καὶ εὐποίητος Ὀιστός.
 σὺν τοῖς Ὀρνιθός πρῶτα πτερὰ μέγρι παρ' αὐτήν 5
 οὐρὴν καὶ Ποταμοιο παρηορίαὶ σκιάωνται·
 δύνει δ' Ἰππειὴ κεφαλὴ, δύνει δὲ καὶ αὐχὴν.
 ἀντέλλει δ' Ὑδρὴ μὲν ἐπὶ πλέον ἄχρι παρ' αὐτόν
 Κρητῆρα, φθάμενος δὲ Κύων πόδας αἴνυται ἄλλους
 ἔλκων ἐξόπιθεν πρύμναν πολυτερέος Ἀργούς. 10
 ἢ δὲ θέει γαίης ἴστων διχόωσα κατ' αὐτόν,
 Παρθένος ἦμος ἅπασα περαιόθεν ἄρτι γένηται.
 τῷ δὲ Ἀράτῳ τὰ αὐτὰ καὶ ὁ Εὐδοξὸς λέγει (fr XXXVIII). ὁ
 μέντοι γε ΑΤΤΑΛΟΣ οὐ δυνάμενος κρατῆσαι τῆς διανοίας τοῦ
 ποιητοῦ ἀλλ' ὑπολαβὼν λέγειν αὐτόν, τῆς Παρθένου μελλούσης 15
 ἀνατέλλειν ὅτι ἢ πρύμνα ἀνατέταλκεν ἕως μέσου τοῦ ἴστου,
 φησὶ τὸ ἅπασα τῷ ἐσχάτῳ στίχῳ κενῶς προσκεῖσθαι· ἐκθέ-
 μενος γὰρ τῶν προειρημένων στίχων τοὺς ἐσχάτους ρ' ἔπι-
 φέρει ταυτί·

ἐν δὲ τούτοις τὸ ἅπασα προσαναπληρώματος ἔχει τάξιν· 20
 εἴτε γὰρ ἐπὶ τὴν Ἀργῶ μεταβιβάσειέ τις αὐτὸ ποιῶν τὸν
 λόγον τοιοῦτον ἢ δὲ πᾶσα θέει γαίης ἴστων διχόωσα κατ'
 αὐτόν, Παρθένος ἦμος περαιόθεν ἄρτι γένηται, ὁμολογου-
 μένως ἀναπληρώματος ἔχει τάξιν· εἴτ' ἐπὶ τὴν Παρθένον,
 τὸ αὐτὸ συμβήσεται, ἐὰν μὴ τις δέξηται, ὅτι ὄλην φησὶ 25
 τὴν Παρθένον ἀνατεταλκέναι. ὅπερ οὐ βούλεται λέγειν·
 εἰ γὰρ ἡ Παρθένος ὄλη ἀνατέταλκε, δῆλον ὅτι αἱ Χηλαὶ
 πρὸς τῷ ἀνατέλλειν εἰσὶν. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν και-
 ρὸν ὄλην φησὶ τὴν Ἀργῶ ἀνατεταλκέναι, λέγων οὕτως
 (v. 607—610)·

οὐδ' ἂν ἐπερχόμεναι Χηλαὶ καὶ λεπτὰ φάουσαι
 ἄφραστοι παρίοιεν, ἐπεὶ μέγα σῆμα Βωύτης
 ἄθροός ἀντέλλει βεβολημένος Ἀρκτούροιο.
 Ἀργῶ δ' εὖ μάλα πᾶσα μετήρορος ἴσταται ἤδη.

δοκεῖ οὖν μοι πεπλανῆσθαι ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ οὐ συνίεις, ὅτι ἐπιθέ- 35
 τως λέγεται ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τὸ ἴστων διχόωσα κατ' αὐτόν'
 (v. 605) καὶ οὐχ, ὅτι ἀνατέλλει ἕως μέσου τοῦ ἴστου· ὁ γὰρ ἐξῆς
 λόγος ἐστὶ τοιοῦτος· τῆς Παρθένου ἀρχομένης ἀνατέλλειν ὁ τε

Κύων ἀνατέταλκε καὶ ἡ πρόμνα τῆς Ἀργγοῦς, αὐτὴ μέντοι ἡμί-
 40 σεια οὕσα ἕως τοῦ ἰστοῦ ἀναφέρεται, ἕως ἂν ὅλη ἡ Παρθένος
 ἀνατείλη.

3 κληναῖη LM, κληνή V || 5 δ' post τοῖς V: om LM | μέσφα M ||
 12 παραιοθεν V || 13 ὁ ante Εὐδ. om L || 17 ἄπασα corr Vict: -αν LV | και-
 νῶς V || 18 ρ' delet Pet || 20 πρὸς ἀναπληρώματος V || 21 μεταβιβάσειεν V ||
 21, 2 τ. λ. τοῦτον L || 23, 4 δ. ἄρα πληρώματος L || 24 τὴν Παρθένον corr Man:
 τῆς Παρθένου LV || 26 οὐ om L || 27 ἡ L: ἦν V | ἀνατέταλκεν L || 28 πρὸς
 τὸ ἀ. L || 34 εὖ L paraphrasis l. 29 et quos enumeravi in editione: οὐ VM
 cum schol | ἔσεται M || 35 συνεις L || 37 γὰρ scripsi, δὲ Man: τε LV ||
 39, 40 ἡμίσει L

26

HIPPARCH. I p. 1037 B (193 P. 72 M.) χωρὶς δὲ τῶν εἰρη-
 μένων ἀμφοτέροι ἀγνοοῦσιν ὃ τε Ἄρατος καὶ ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ συν-
 αποφαινόμενος αὐτῶι, διότι ὁ Κηφεὺς τῆι ζώνηι (v. 650—652)
 γαῖαν ἐπιξυει, τὰ μὲν εἰς κεφαλὴν μάλα πάντα
 5 βάπτων ὠκεανοῖο, τὰ δ' οὐ θέμις, ἀλλὰ τὰ γ' αὐτόν
 Ἄρατοι κωλύουσι πόδας καὶ γούνα καὶ ἰξύν.
 ἐν γὰρ τοῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα τόποις οὐχ ἕως τῆς ζώνης δύνει
 ὁ Κηφεὺς, ἀλλ' οὐδὲ ἕως τῶν ὤμων· οἱ γὰρ ἐν τῆι κεφαλῆι
 αὐτοῦ κείμενοι ἀστέρεις μόνον δύνουσι, οἱ δὲ ὤμοι ἐν τῶι ἀεὶ
 10 φανερωῖι τμήματι φέρονται οὔτε δύνοντες οὔτε ἀνατέλλοντες.
 Sequitur probatio Hipparchi.

Cephei
occasus

3 δύνει post διότι LV: omisi || 4 ἐπιξυει VM: -ον L || 5 ἀλλ' ἀστατος
 αὐτόν L, ἀλλὰ τὰ τ' αὐτὰ V, ἀλλὰ τὰ γ' αὐταὶ M || 7 περὶ τοῖς V | ἕως L:
 οἶον ὡς V || 10 δύνοντες V

27

HIPPARCH. II p. 1085 (224 P. 168 M.) παρέχει δὲ τισιν ἐπι-
 στασι, πῶς ἐπὶ τῶν ἄλλων ζωιδίων ὁ Ἄρατος τὰς ἀρχὰς ἐπὶ
 τῆς ἀνατολῆς ὑποτιθέμενος καὶ οὕτω τὰς τῶν ἄλλων ἀστρων
 ἀνατολὰς καὶ δύσεις διασαφῶν τὸν Ὑδροχόον μέσον ἀνατέλλειν
 5 ὑποτίθεται, λέγων οὕτως (v. 693, 4).
 Ἴππος δ' Ὑδροχόοιο μέσον περιτελλομ' νοιο
 ποσσί τε καὶ κεφαλῆι ἀνελλισεται.
 τούτου δ' ἀπορομένου ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ φησιν ἀμάρτημα εἶναι, δεῖν
 δὲ γράφειν οὕτως·
 10 Ἴππος δ' Ὑδροχόοιο νέον περιτελλομένοιο.
 λαμβάνει δὲ τὸν τε ΑΤΤΑΛΟΝ καὶ τοὺς ἄλλους τὸ βούλημα τοῦ

Aqrarii
ortus

ποιητοῦ, τάχα δὲ καὶ τὸ φαινόμενον· ὁ γὰρ Ὑδροχόος τῆι θέσει κείμενος ἀπὸ μεσημβρίας πρὸς Ἄρκτους τὰ μὲν κατὰ τὸ στήθος καὶ τὴν κεφαλὴν μέρη πολὺ ἐκπίπτοντα τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου εἰς τὸ πρὸς Ἄρκτους μέρος, τὰ δὲ κατὰ τοὺς πόδας 15 νοτιώτερα ἔχει τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου. ἐν δὲ τῷ ζωδιακῷ τὰ μέσα αὐτοῦ κεῖται. ἐπεὶ οὖν τὰ δωδεκατημόρια τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου ὑποτίθεται ἀναφερόμενα, διὰ τοῦτο ὁ Ἄρατος λέγει 'τοῦ Ὑδροχόου κατὰ μέσον τοῦ σώματος ἀνατέλλοντος ὁ Ἴππος 20 ποσὶ τε καὶ κεφαλῇ ἀνελλίσσεται', καὶ οὐχὶ τὸ μέσον τοῦ ἐν τῷ δωδεκατημορίῳ μήκους, ὡς οἱ τε πολλοὶ καὶ ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ ἐκδέχεται. ἀναγκαῖον οὖν εἶναι δοκεῖ μοι μὴ μετατιθέναι τὸν στίχον, ὡς ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ ὑποδεικνύει, ἐν πᾶσι γε δὴ τοῖς ἀντιγράφοις οὕτως αὐτοῦ γραφομένου.

4 ὕδροχόον L || 6 ὕδροχόοιο LM || 8 τοῦτο δ' ἀπορῶν L || 10 ὕδροχόοιο L | νέον etiam M al (cf editionem) || 12 ὕδροχόος L || 15 ἄρκτον V | ἔχει post μέρος L || 19 ὕδροχόου L | τὸ σώμα conī Man || 20 ποσὶ conī Man | κεφαλῇ L || 21 παλαιοὶ L || 22 μὴ (superscriptum) μετατιθέναι L: μετὰ τὸ τιθέναι V

28

Aristis
ortus

HIPPARCH. II p. 1088 D (225 P. 172 M.) περὶ δὲ τῆς τοῦ Κριοῦ ἀνατολῆς ὁ Ἄρατος λέγων 'τὰ μὲν δεξιὰ' φησι (v. 707—713) 'τῆς Ἀνδρομέδας οἱ Ἰχθύες'

αὐτοὶ ἐφέλκονται, τὰ δ' ἀριστερὰ νεϊόθεν ἔλκει
Κριὸς ἀνερχόμενος. τοῦ καὶ περιτελλομένοιο 5
ἐσπερόθεν κεν ἴδιοιο Θυτήριον, αὐτὰρ ἐν ἄλλῃ
Περσέος ἀντέλλοντος ὅσον κεφαλὴν τε καὶ ὦμους.
αὐτῇ δὲ ζώνῃ καὶ κ' ἀμφήριστα πέλοιτο
ἢ Κριῶι λήγοντι φαίνεται ἢ ἐπὶ Ταύρωι.

γράφεται μὲν οὕτως ὁ ἔσχατος στίχος. εἰκὸς μέντοι γε ἠγνοῖ- 10
σθαι τὸ 'λήγοντι'. ἐξ ἀρχῆς γὰρ πάντων τῶν ζωιδίων τὰς ἀρχὰς
ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς ὑποτίθεται καὶ οὐχὶ μεσοῦντα ἢ λήγοντα·
ἐπὶ γὰρ τῶν ἄλλων ἄστρον τινὰ μὲν μέρη μεσοῦντων τῶν
ζωιδίων, τινὰ δ' ἀρχομένων ἢ ληγόντων δύνει ἢ ἀνατέλλει.
ὄφεν καὶ ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ κατὰ μὲν τοῦτο ὀρθῶς συνεώρακε τὸ 15
ἀγνόημα, καὶ δεῖ τοι ἢ, ὡς ἐκεῖνός φησι, γράφασθαι 'ἢ Κριῶι
ἀνιόντι φαίνεται ἢ ἐπὶ Ταύρωι' ἢ νῆ Δία οὕτως 'ἢ Κριῶι
λήγουσα φαίνεται', ὥστε τὸ 'λήγουσα' ἐπὶ τὴν ζώνην ἀναφέ-
ρεσθαι, λέληθε μέντοι γε αὐτὸν τὸ βούλημα τοῦ ποιητοῦ καὶ ἐν
τούτοις· λέγει γὰρ οὕτως· 20

ἡμεῖς μέντοι καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ τε ποιητῇ συμφώνως
καὶ τοῖς φαινομένοις ἀκολουθῶς οἰόμεθα δεῖν γράφεσθαι
τὸ ποίημα τὸν τρόπον τοῦτον (v. 712—714).

25 αὐτὴ δὲ ζώνη καὶ κ' ἀμφήριστα πέλονται
ἢ Κριῶι ἀνιόντι φαίνεται ἢ ἐπὶ Ταύρωι,
σὺν τῷ πασσυδίῃ ἀελίσσεται.

ἐπεὶ γὰρ μέλλοντος μὲν τοῦ Κριοῦ ἀνατέλλειν ὁ Περσεὺς
ὁμολογουμένως μέχρι τῶν ὤμων ἐφανῆς γίνεται, ἅμα δὲ
τῷ ἀρξασθαι ἀναφέρεσθαι τὸν Κριὸν εὐθέως ἐκδηλος
80 ἢ τοῦ Περσέως ζώνη γίνεται διὰ τὸ βραχὺ παντελῶς παρ-
αλλάσσειν τῆς τοῦ Κριοῦ ἀρχῆς τὴν φάσιν αὐτῆς, δι-
στάζει, πότερον κατὰ τὴν τοῦ Κριοῦ μέλλοντος ἀνατέλλειν
ἀρχὴν ὑποθῆται φανερά(ν αὐτὴν) ἤδη γίνεσθαι ἢ ἐπὶ τὸ
μᾶλλον ὁμολογούμενον ἔλθῃ, διότι τοῦ Ταύρου μέλλοντος
85 ἀναφέρεσθαι ἐφανῆς ἐστὶ τοῦ Περσέως ἢ ζώνη μετὰ τοῦ
λοιποῦ σώματος. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον γραφομένου τοῦ
ποιήματος τὰ τε φαινόμενα σωθήσεται καὶ τὰ περὶ τῆς
ζώνης ὁ ποιητῆς οὐ μόνον ἐμπειρῶς ἀλλὰ καὶ ἀκριβῶς
ἐξηγούμενος ἂν φαίνοιτο.

40 πρῶτον μὲν οὖν διὰ τούτων ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ ἀγνοεῖ, νομίζων ἐπὶ
τοσοῦτον τὴν ἀκρίβειαν ἐν τοῖς Φαινομένοις ὑπὸ Ἀράτου διε-
λῆφθαι, ὥστε περὶ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ ζώνῃ τοῦ Περσέως ἀστέ-
ρων διατάζει(ν) αὐτόν, πότερον τῆς ἀρχῆς τοῦ Κριοῦ ἐπ' ἀνα-
τολῆς οὔσης καὶ αὐτὴ ἤδη φανερά ἐστὶ σὺν τοῖς ὤμοις καὶ τῇ
45 κεφαλῇ ἢ μετ' ὀλίγον· χωρὶς γὰρ τοῦ ὀλοσχερῶς μὴ μόνον τὸν
Ἄρατον, ἀλλὰ καὶ τὸν Εὐδοξον ἐν τοῖς Φαινομένοις ἀναστρέ-
φεισθαι, καθάπερ ἐπιδεδείχαμεν, ἔτι καὶ οὐ μόνον ἐπὶ τῆς τοῦ
Περσέως ζώνης τοῦτ' ἂν παρὰ τῷ Ἀράτῳ διατάζοιτο, ἀλλὰ
καὶ ἐπὶ πάντων (τῶν) β' ἢ καὶ πλείοσι ζωιδίοις συνανατελλόν-
50 των. τελέως δ' ἀγνοεῖν δόξειεν ἂν ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ καὶ τὰ φαινό-
μενα ὑπολαμβάνων κατὰ ἀλήθειαν οὕτως εἶναι διαταζόμενα
(τὰ) περὶ τὴν ζώνην τοῦ Περσέως, καθάπερ προείρηκεν· οὐ γὰρ
μόνον ἢ ζώνη τοῦ Περσέως φαίνεται ὑπὲρ γῆν τοῦ Κριοῦ ἀρχο-
μένου ἀνατέλλειν, ἀλλὰ καὶ ὅλος σχεδὸν ὁ Περσεὺς πλὴν τοῦ
55 ἀριστεροῦ ποδὸς καὶ τοῦ γόνατος. Sequitur probatio Hipparchi;
deinde pergit: δῆλον οὖν, ὅτι ἀγνοεῖ λέγων τὰ τε φαινόμενα
σωθήσεσθαι καὶ τὸν Ἄρατον ἐμπειρῶς καὶ ἀκριβῶς τὰ περὶ τῆς
τοῦ Περσέως ζώνης φανεῖσθαι ἐξηγούμενον.

δοκεῖ δὲ μοι διηπορηθῆσαι ὁ Ἄρατος παρὰ τὴν αὐτὴν αἰ-
60 τίαν παρ' ἣν καὶ Εὐδοξος (fr IV), ὡς κατηκολούθηκεν ὁ Ἄρατος·

ἐν μὲν γὰρ τῷ συντάγματι τῷ περὶ τῶν Φαινομένων γράφει, δι-
 τοῖς Ἰχθύσι συνανατέλλει τὰ δεξιὰ τοῦ Περσέως, ὥστε τῆς ἀρχῆς
 τοῦ Κριοῦ πρὸς τῆ ἀνατολῆ οὔσης τὰ δεξιὰ μόνον τοῦ Περ-
 σέως μέρη κατ' αὐτὸν ὑπὲρ γῆν φαίνεσθαι, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ
 συντάγματι, ὃ ἐπιγράφεται Ἐνοπτρον, τοῖς Ἰχθύσι φησὶν αὐτὸν 65
 ὅλον πλὴν ὀλλγου συνανατέλλειν. ἐν πᾶσιν οὖν σχεδὸν τοῖς περὶ
 τὰς ἀνατολάς τῶν ἄστρον συμφωνούντων ἀλλήλοις τῶν δύο συν-
 ταγμάτων, περὶ δὲ τοῦ Περσέως διαφόρου τῆς ἀναγραφῆς οὔσης,
 εὐλόγως ὁ Ἄρατος διαπορῶν, ποῖαι τις κατακολουθήσει ἀπο-
 φάσει, ἀμφήριστόν φησιν εἶναι καὶ διασταζόμενον, πότερον καὶ ἡ 70
 ζώνη τοῦ Περσέως μετὰ τῶν ὤμων καὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Κριοῦ
 ἀνατέλλοντος μετέωρος φαίνεται ἢ τοῦ Ταύρου ἀναφερομένου, ὡς
 τὸ ἕτερον τῶν τοῦ Εὐδόξου συνταγμάτων περιέχει. οὐ παρὰ τὸ
 τῆ αἰσθήσει οὖν δύσκριτον εἶναι διὰ μικρότητα τῆς διαφορᾶς,
 ὡς ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ ὑπέλαβεν, ἀμφήριστόν φησιν εἶναι, πότερον ἡ ζώνη 75
 τοῦ Περσέως ὑπὲρ γῆν ἤδη φαίνεται τῆς ἀρχῆς τοῦ Κριοῦ πρὸς
 τῷ ὀρίζοντι οὔσης, ἢ ἀρχομένου ἤδη ἀνατέλλειν τοῦ Ταύρου
 τότε καὶ αὐτὴ ἀναφέρεται, ἀλλὰ (παρὰ) τὸ μὴ ἔχειν εἰπεῖν διὰ
 τὸ ἑκατέρως παραδίδουσαι.

διχῶς δὲ γραφομένου ἐν μὲν τισιν ἀντιγράφοις 'καὶ κ' ἀμ- 80
 φήριστα πέλοιτο', ἐν δὲ τισι 'καὶ κ' ἀμφήριστα πέλονται', δεῖ
 γράφειν 'πέλοιτο', καὶ οὐχ, ὡς ὁ ΑΤΤΑΛΟΣ, 'πέλονται'. τῷ γὰρ
 'ἄν' συνδέσμῳ τὸ 'πέλοιτο' καταλλήλως λέγεται· οὐδὲ γὰρ περι-
 σπᾶσθαι δεῖ διὰ τὸ πληθυντικῶς ἐκφέρεσθαι τὸ 'ἀμφήριστα'.
 σύνηδες γὰρ ἔστι τὸ σχῆμα τοῦτο τῆς ἐκφορᾶς. 85

4 νεῖοθεν ἔλκει VM: εἰώθεν ἔλκειν L || 5 ἀνερχόμενος VM: ἀνελάκόμενος
 L || 6 ἐν VM: om L || 7 Περσέως ἀνατέλλοντος V || 8 αὐτὴ δὲ LM: -ῆι τε V |
 κ' ἀμφήριστα M, καμφήριστα V: ἀμφήριστα L (cf l. 24. 80—84) | γένοιτο LV
 (at cf l. 81, 2) || 11 τὸ L: τῷ V || 13 ἐπὶ γὰρ L: ἐπεὶ οὐτω γε καὶ V || 14 λη-
 γόντων LV²: γόντων V || 15 γε pro μὲν conl Man || 18 λήγουσαν V || 24 αὐτῆ
 (sic) LV | δὲ LM: τε V | καμφήριστα V, ἀμφήριστα L | πέλοιτο LVM (at
 cf l. 80—85) || 26 σὺν τῷ om L | πασσοῦθη LV || 27 μὲν om L || 31, 2 διατά-
 ζειν V || 32 τῆν L: τὸν V || 33 supplvi: (ν) suppl Pet, (αὐτῆν) Man at ante
 φανερά(ν) || 37 φαινόμενα corr Man cf l. 56, 7: γραφόμενα LV || 39 ἀναφαίνοιτο
 L || 40 ἐν τούτοις conl Man | ἀγνοεῖ corr Pet cf l. 56: ἀπορεῖ V, εἰ L ||
 43 suppl Man | αὐτὸν corr Man: τὸ LV || 49 supplvi | δίο V || 50 τέλος V |
 ἄν scripsi: ὅτι L, om V; δ. ὃ τε Ἄτταλος καὶ ὁ τὰ Φαινόμενα conl Scal || 52
 supplvi || 53 μόνη L || 63, 4 μέρη τοῦ Περσέως L || 69 ποῖα τις V | -ει LV ||
 78 supplvi || 79 παραδέδοσθαι L || 80, 1 κ' ἀμφήριστα πέλοιτο M corr Pet Scal:
 καμφήριστα V, καμφίστατο L || 81 καμφήριστα LV || 83 ἄν om L || 83, 4 pro
 περισπᾶσθαι conl 'πέλονται' γράφουσαι Man (cf Aratea p. 110).

II ACHILLES

1. ISAGOGA EXCERPTA

V(aticanus) 191 bombycinus s. XIV
V² manus altera correctrix Victorii
M(ediceus) XXVIII 44 chartaceus s. XV
cf Prolegomena II

2. COMMENTARII FRAGMENTUM

Vaticanus 191

D(iesisii) Doxographi graeci Berolini a. 1879
Ecl(ogae) Achillis Aratae in 'Arateorum' capite I inveniuntur
Pet(avius) cf p. 2
Scal(iger) cf p. 2
Vict(orii) editio princeps Florentiae a. 1567

In exteriore textus margine Achillis fontes notavi sive certos sive probabiles, in interiore paginas P(etaviana) et M(igneana) editionum adscripsi
cf p. 2

**ΤΩΝ ΑΡΑΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΝ ΕΚ ΤΩΝ ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΠΕΡΙ
ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΣ**

1 P. 984 M. 1. *Μισῶ μὲν ὅστις τὰφανῆ περισκοπῶν —* φησὶν ὁ Σοφοκλῆς (fr inc 671). *καὶ ὁ κωμικὸς Ἀριστοφάνης ὅς τὰφανῆ μεριμνᾷ, τὰ δὲ χαμᾶθεν ἐσθίει* φησὶν (fr inc 672 K.). *ἀλλ' οἱ μὲν ἀφανῆ, ἡμεῖς δὲ φαινόμενα, ἀλλ' οὐκ ἀφανῆ ζητοῦμεν.* Ach

5 || *Ἰγυπτίους λόγος ἔχει πρῶτους τὸν οὐρανὸν ὡς καὶ τὴν γῆν καταμετρησαὶ καὶ τὴν ἐμπειρίαν τοῖς ἐξῆς ἐν στήλαις ἀναγράψαι, Χαλδαῖοι δὲ εἰς ἑαυτοὺς μετάγουσι Βήλῳ τὴν εὐρεσιν ἀναθέντες, οἱ δὲ Ἑλλήνων σοφοὶ ὅτε μὲν θεοῖς, ὅτε δὲ ἥρωσιν, ὅτε δὲ τοῖς μετὰ ταῦτα σοφοῖς ἀνατιθέασιν· Αἰσχύλος μὲν γὰρ ἐν Προ-* Compendium astr of An(only-mum) I c. I

10 *μηθεῖ (v. 454—460) τὸν θεὸν εἰσάγει λέγοντα οὐκ ἦν γὰρ αὐτοῖς οὔτε χεῖματος τέκμαρ οὔτ' ἀνθεμῶδους ἦρος οὔτε καρπῖμου*

2 P. 986 M. *θέρους βέβαιον, ἀλλ' ἄτερ γνώμης τὸ πᾶν ἔπρασσον, ἔστε δὴ σφιν ἀντολὰς ἐγὼ ἄστρον ἔδειξα τὰς τε δυσκρίτους δύσεις.*

15 *καὶ μὴν ἀριθμόν, ἕξοχον σοφισμάτων, ἐξηῦρον αὐτοῖς γραμμάτων τε συνθέσεις,*

Σοφοκλῆς δὲ Παλαμῆδει ἀνατίθεισιν· λέγοντα γὰρ Ναύπλιον εἰσάγει (Palamedis fr 399)·

---

titulum dedi e V cf subscriptionem et 'Aratea' p. 16: ἐκ τῶν ἀχιλλέως πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὰ ἀράτου φαινόμενα π. τ. π. M; disjungunt περὶ τοῦ παντός a ceteris et primi capitis titulum putant Vict Diels p. 18¹ || 1 μισῶ-μεν V | τὸν ἀφανῆ M | περισκοπῶν V: -εἰ M || 2 τὸν ἀφανῆ M ut l. 1 || 3 χαμᾶθεν M (cf Eurpol fr 146 K.), χαμόθεν V | ἀλλ' V²M: om V || 4 γὰρ post φαιν. V: om V²M || 11 ἦν δ' οὐδὲν αὐτοῖς Aeschylī codd || 15 ὁδοῦς Stobaeus Ecl I p. 15 W. || 17 ἐξεῦρον VM | αὐτοῖς V²M: om V | τε V²M: om V || 18 γὰρ V²M: om V || 19 εἰσάγει V²M: -ειν V

οὔτος δέ γ' ἦρε τείχος Ἀργείων στρατῶι,
 στάθμης ἀριθμῶν καὶ μέτρων εὐρήματα,
 τάξεις τε ταύτας οὐράνιά τε σήματα
 τάκειν' ἔτευξε πρῶτος· ἐξ ἑνὸς δέκα
 καὶ τῶν δέκ' αὐθις εὔρε πεντηκοντάδας 5
 καὶ χιλιοστῦς καὶ στρατοῦ φρυκτωρίαν
 ἔδειξε κἀνέφηγεν οὐ δεδειγμένα,
 ἐφηῦρε δ' ἄστρον μέτρα καὶ περιστροφάς,
 ὕπνου φύλαξι θεῖα σημαντήρια
 νεῶν τε ποιμαντήρσιν ἐνθάλασσίοις, 10
 Ἄρκτου στροφεία καὶ Κυνὸς ψυχρὰν δύσιν.
 πάλιν δ' Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι (v. 4—6) καὶ τῶι κατασκόπῳ
 τὴν ἐμπειρίαν περιτίθησι ποιῶν λέγοντα·
 ἄστρον κάτοιδα νυκτέρων ὁμήγυριν
 καὶ τοὺς φέροντας χεῖμα καὶ θέρος βροτοῖς 15
 λαμπροὺς δυνάστας, ἐμπρέποντας αἰθέρι.
 Σοφοκλῆς δὲ εἰς Ἀτρεά τὴν εὐρεσιν ἀναφέρει λέγων (fr 672)
 'κἀνταῦθα — πᾶς προσκυνεῖ δὲ τὸν στρέφοντα κύκλον ἡλίου —'.
 ὁ δ' Εὐριπίδης φησὶ (fr 861)

1 οὔτος δέ γ' ἦρε scripsi: οὔτεπιτῦγ' εὔρες V, οὔτος δ' ἐφεῦρε V²M; ἐφηῦρε Nauck, τεύχη ἐφεῦρεν F. G. Schmidt | an Ἀργεῖοι? || 2 στάθμης scripsi: στάθμη δ' V, στάθμην δ' V²M; σταθμῶν coni Salmasius Nauck, σταθμῶν τ' Herwerden | ὄρισματα coni L. Dindorf, σοφίσματα Meineke || 3 post 8 traicit Scal | πάσας coni Herwerden || 4 τάκειν' scripsi: κάκειν' V²M, κάκεινος V | ἔτενξε V²M: ἐξέτενξε V | πρῶτον coni L. Dindorf, πάντων δ' ἔτενξε πρῶτος Herwerden, κάπειτ' ἔταξε πρῶτος ἐς ζεύγος δέκα F. G. Schmidt || 5 δέκ' V: δέ κ' M || 6 καὶ χ. Scal: ὄς VM | χιλιοστῦς corr Nauck ego: χίλια εὐθύς V, χίλι' εὐθύς V²M; ἐς χίλι' εὐθύς coni H. Keil | καὶ Gomperz: ὄς VM | στρατοῦ V (v del V²): στρατῶ M | φρυκτωρίαν V²M: -λα V || 7 κἀνέφηγεν M: κᾶν ἔφηγεν V², κᾶν ἔφανε V | 7 ἔδειξε et 8 ἐφεῦρε permutant Nauck Gomperz || 8 ἐφηῦρε Nauck: ἐφεῦρε VM || 9 φύλαξι θεῖα scripsi: φυλάξει θοά V², φυλάξει σιθθα V, φυλάξεις σιθθα M; φύλαξι τε θοά coni Scal, -ι πιστὰ Wagner, -ι σιλιπνὰ M. Schmidt, -ιν ἐσθλά H. Keil | σημαντήρια coni Vict || 10 νεῶν corr Blomfield Nauck: ναῶν VM | ποιμαντήρσιν corr Heath: πυμαντήρσιν V, πημαντήρσιν V²M; σημαντήρσιν coni Pet || 11 Ἄρκτου στροφεία scripsi, cf Philolaum (Stob I p. 18 W.) ἂ τὰς σφαιρας ὀκάς: ἄρκτον τὲ στρόφεια V, ἄρκτον στροφάς τε V²M || 12 versusum ordinem mutant H. Keil (1, 2, 4, 5, 1/16 [tunc lacunam statuit unius versus] 1/16, 7, 8, 3, 11, 9, 10) Gomperz (2, 7, 8, 3, 9, 10, 11, 1 [ubi αὐτὸς δ' ἐφεῦρε coni] 4, 5, 6) | καὶ V: om V²M || 14 κατ' οἶδα V | νυκτέρων V²M: νυκτέον V || 16 αἰθέρι V²M: ἐν θέρει V || 17 κἀνταῦθα om M; noli λέγοντα ταῦτα || 18 an προσκυνεῖ σε τ.? | τρέφοντα coni Nauck (at cf Welcker 'Die griechischen Trag' I p. 361) | ἡλ. κ. V | cf schol Eur Or 998 al

δείξας γὰρ ἄστρον τὴν ἐναντίαν ὁδὸν
δόμους τ' ἔσσωσα καὶ τύραννος ἰζόμεν

123 P. τὰς τῶν πλανήτων ὁδοὺς ἐναντίας τοῖς λοιποῖς φερομένας ταύτῳ
πάλιν Ἀτρεΐ περιτιθεῖς. ὁ δὲ Ἄρατος τὴν μὲν θέσιν τῶν ὄλων
6 εἰς Δία ἔοικεν ἀναφέρειν, τὴν δὲ γέννησιν καὶ ἔννοιαν εἰς
Ἄστραϊον· περὶ μὲν γὰρ τοῦ Διὸς λέγων ἐπιφέρει (v. 11—13,
Ecl I 3)

αὐτὸς γὰρ τάδε σήματ' ἐν οὐρανῷ ἐστήριξεν
ἄστρα διακρίνας, ἐσκέψατο δ' εἰς ἐνιαυτὸν
10 ἀστέρας, οἳ κε μάλιστα τετυγμένα σημαίνουεν,
περὶ δὲ τοῦ Ἀστραίου φησὶν (v. 98, 9, Ecl I 4)
εἴτ' οὖν Ἀστραίου — γένος, ὃν ῥά τέ φασιν
ἄστρον ἀρχαῖον πατέρ' ἔμμεναι,

εἰ μὴ ἄρα τὸν μὲν Ἀστραίου ποιητὴν τῶν ἀστέρων ὑποβάλλει,
15 τὸν δὲ Δία κοσμητὴν γεγενῆσθαι ἱστορεῖ. τινὲς δὲ ἄλλον ἄλλο
τι εὐρηκέναι. διὸ καὶ συμβέβηκεν εἶναι διαφωνίαν περὶ τῆς
εὐρέσεως αὐτῶν. ὅτι δὲ ἄλλοι ἄλλο εὐρήκασιν, ἐκ τοῦ καὶ Θά-
λητα τὴν μικρὰν Ἀμαξαν εὐρηκέναι δῆλον. ὁ γοῦν Καλλιμαχὸς
φησιν (fr 94)·

20 ἔπλευσεν εἰς Μίλητον· ἦν γὰρ ἡ νίκη
Θάλητος, ὃς τὰ τ' ἄλλα δεξιὸς γνώμη
καὶ τῆς Ἀμάξης ἐλέγετο σταθμῆσασθαι
τοὺς ἀστερίσκους, ἦι πλέουσι Φοίνικες.

ἥρμωτε δὲ μεγάλῳ ποιητῆι περὶ μεγάλων εἰπεῖν Ὀμήρωι.
25 ἀλλ' ἐπειδὴ κατήπειγε τὰ Ἰλιακὰ γράψαι εἰς ἐπιστροφὴν τῶν
Ἑλλήνων, διὰ τὰς συνεχεῖς ἐπαναστάσεις ἐπ' ἐκείνην ὤρμησε
987 M. τὴν ὑπόθεσιν, περιέσπειρε δέ τι καὶ περὶ τῶν ὄλων καὶ περὶ
τῶν ἄστρον τινὰ λέγων, περὶ μὲν τῶν ὄλων, ὡς ὅταν λέγηι

ᾠκεανὸν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν (II XIV 201. 302)

30 ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανόν, ἐν δὲ θάλασσαν (II XVIII 483)

2 δόμους scripsi (ut VM c. 20): δήμους VM; φρόνους conī Heimsoeth,
γῆν ἐξέσωσα F. G. Schmidt | errat Ach, nam Euripides de Sole et Pliadibus
inversum ordinem tenentibus loquitur, cf Eur Or 999sq. | 3 ταύτῳ scripsi:
αὐτῷ VM | 10 καὶ μάλα VM | 13 ἀρχαῖον M Anonymus II: -ων V |
17 εὐρον M | 18 δῆλον om V | 21 ὃς τὰ τ' ἄλλα corr Scal: ὃς τὰλλα V,
ὃς τὸν ἄλλα M; ὃς τ' ἦν ἄλλα conī Bentley, ὃς τ' ἦν κάλλα Meineke, ὃς
γ' ἦν τὰλλα Hecker | γνώμη V; γνώμη conī Vict | 22 ἐλέγετο codd Dio-
genis Laertii I 23: λέγετο V, λέγεται M | 26 ἐκείνην scripsi: -ων VM | 27
περιέ||σπειρε V | 29 τε V: τι M | θεῶν V²M: θεων V | 30 ἐν pr V²M:
ἐὰν V | scripsi (ut codd nonnulli Iliadis): ἔτευξε δ' V, ἔτευξε ἰδ' M

Apio e Cratetis
Homericis of An
I c. 1

καὶ πάλιν 'ἀλλ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε' (II VII 99), περὶ δὲ ἄστρον

Πηλιάδας εἰσορόωντι καὶ ὄψῃ δύνοντα Βωώτην
 Ἄρκτον θ', ἣν καὶ Ἀμαξαν ἐπικλήσιν καλέουσιν (Od V 272—3) 124 P.
 ἠέλιόν τ' ἀκάμαντα σελήνην τε πλήθουσας, 5
 ἐν δέ τε τείρεα πάντα, τὰ τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται,
 Πηλιάδας θ' Ἰάδας τε τό τε σθένος Ὠρίωνος (II XVIII 484—6)
 ἄστρο δὲ δὴ προβέβηκε, παρῶιχκεν δὲ πλέω νύξ
 τῶν δύο μοιράων, τριτάτῃ δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται (II X 252—3).

ἐκ γὰρ τούτων τὰς προφάσεις ἔλαβον οἱ ὕστερον περὶ τούτων 10
 πραγματευσάμενοι· ὡς γὰρ τοῖς τραγικοῖς παρέσχεν ἱστορικῶν
 ἀφορμάς, οὕτω καὶ διὰ τούτων ἰποθέσεις τοῖς περὶ ἀστρολογίας
 γράψασιν. μαρτυροῦσι δὲ Κράτης (p. 40 Wachsm) καὶ Ἀπίων ὁ
 Πλειστον(ε)λικῆς (p. 25 Lehrs), ὅτι ἀστρονόμος Ὅμηρος. οὐδὲν δὲ
 παράδοξον ὑπ' ἀνθρώπων τσαυτήν εὑρεθῆναι θεωρεῖαν· ψυχὴ 15
 γὰρ πᾶσα ἀθάνατος κατελθοῦσα ἐξ οὐρανοῦ ἀνανεύουσα ὡς
 ἐς συγγενῆ τὸν οὐρανὸν πάντα τὰ συνήθη θεωρεῖ καὶ ἐπισπᾶ-
 ται, πρὸς ὃν καὶ ἀναχθῆναι ἐπείγεται.

2. Τίνοι διαφέρει μαθηματικὴ φυσιολογίας.

Eudorus e Dio-
 dori Posidonia-
 nis ὡς Geminus
 Simplic in Arist
 Phys II 2
 p. 291 D.

Ἐὐδωρος ὁ φιλόσοφος φησι (Diels p. 22) Διόδωρον τὸν Ἄλε- 20
 ξανδρέα μαθηματικὸν τούτωι διαφέρειν εἰπεῖν τὴν μαθηματικὴν
 τῆς φυσιολογίας, ὅτι ἡ μὲν μαθηματικὴ τὰ παρεπόμενα τῇ οὐ-
 σίαι ζητεῖ, πόθεν καὶ πῶς ἐκλείψεις γίνονται, ἡ δὲ φυσιολογία
 περὶ τῆς οὐσίας, τίς ἡλίου φύσις, πότερον μῦδρος ἐστὶ κατὰ 25
 Ἀναξαγόραν (fr 24 Schaub) ἢ πῦρ κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς ἢ κατὰ
 Ἀριστοτέλην (De caelo 270 b 20 al) πέμπτη οὐσία μηδενὶ τῶν τεσ-
 σάρων στοιχείων ἐπικοινωνοῦσα, ἀγέννητος τε καὶ ἀφθαρτος καὶ
 ἀμετάβολος. διαφερούσας γοῖν ταύτας ἐν ταῖς ζητήσεσιν ἐπι-
 πεπ λέχθαι τὴν ἑτέραν δεομένην τῆς ἑτέρας.

1 μὲν om M || 3 Πηλιάδας εἰσορόωντι scripsi (Aratea p. 313): πηλιάδας
 τ' εἰσορόωντι V, πηλιάδας εἰσορόωντι M | δύνοντα M || 6 ἐν δέ τε M (ut
 codd II nonnulli 'Iustinus' Cohort 28 al): ἐν δὲ τὰ V (ut vulgata II) || 8 παρῶι-
 χκεν M, -κε V (cf Porphyry I p. 147 Schr) | πλέω V ut Porphyry: πλέα M ||
 9 τριτάτῃ δ' ἔτι scripsi (ut codd II nonnulli): τριτάτῃ δ' ἔστι V, τριτάτῃ
 δέ τι M; τριτάτῃ δ' ἔτι 'quidam' apud Porphyry || 10 οἱ om V || 16 ἀν-
 τινεύουσα V | ὡς om M || 21 εἰπεῖν M: ἔπεε V || 22 ὅτι om V || 28 οἶν M

3. Περὶ τῆς τῶν ὄλων ἀρχῆς.

- || Ζήνων ὁ Κιτιεὺς (fr 35 Pearson) ἀρχὴν εἶναι λέγει τῶν ὄλων Plutarchus Plac
I 8 p. 22 D.
- 125 P. Θεὸν καὶ ἕλην, Θεὸν μὲν τὸ ποιοῦν ἕλην δὲ τὸ ποιούμενον, ἀφ'
ὧν τὰ τέσσαρα στοιχεῖα γεγονέαι. Ἐπίκουρος δὲ ὁ Ἀθηναῖος
- 5 (p. 191, 18 Us) ἐκ σωμαίων νοητῶν μικροτάτων τὰς ἀρχὰς τῶν
ὄλων εἶναι φησι, καλεῖ δὲ αὐτὰς ἀτόμους ἢ διὰ μικρότητα ἀκα-
ριαίας τινὰς οὐσας ἢ διὰ τὸ ἀφθάρτους αὐτὰς εἶναι καὶ μὴ
τέμνεσθαι. Ἀριστοτέλης δὲ ὁ Σταγειρίτης (De caelo I c al) ἀρ-
χὰς λέγει τῶν ὄλων εἶδος καὶ ἕλην καὶ στέρησιν, ἐκ δὲ τούτων
- 10 τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, καὶ πέμπτον σῶμα ἀδιάφθαρτον καὶ καθαρ-
ρόν, ὃ δὴ αἰθέρα λέγουσιν. Σωκράτης δὲ καὶ Πλάτων (Tim 29 Esqq.)
- 940 M. ἀρχὰς τῶν ὄλων καλοῦσι Θεὸν καὶ ἕλην καὶ τρίτον τὸ ὑποκεί-
μενον γενέσει καὶ φθορᾷ, ἐκ δὲ τούτων τὰ τέσσαρα στοιχεῖα
γενέσθαι. Ἐμπεδοκλῆς δὲ (v. 33 sqq. St.) ἀρχὰς φησι τῶν ὄλων
- 15 τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, καὶ τὸ μὲν πῦρ καλεῖ Αἰα καὶ αἰθέρα,
τὴν δὲ γῆν Ἥραν, τὸν δὲ ἄερα Αἰδωνέα, τὸ δὲ ὕδωρ Νῆστιν,
τὰς δὲ τούτων δυνάμεις νεῖκος καὶ φιλιαν, νεῖκος μὲν τὴν διά-
λυσιν φιλιαν δὲ τὴν σύνοδον. || Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ῥόδιος ἐν τῷ
πρώτῳ τῶν Ἀργοναυτικῶν (496—8) εἰσάγει τὸν Ὀρφέα ταῦτα
- 20 λέγοντα·

ἦειδεν δ', ὡς γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερθε
τὸ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι μιῆι συναρηρότα μορφῆι
νεῖκος ἕξ ὀλοοῖο διέκριθεν ἀμφὶς ἕκαστον.

- πάλαι γὰρ ποτε ἀναμιξ φερομένων τῶν στοιχείων ὑπὸ τοῦ νεί-
25 κους ὕστερον διακριθῆναι αὐτά, παντὸς μὲν τοῦ γεώδους συστρέ-
φοντος εἰς ἓν, ὄλου δὲ τοῦ πυρώδους περιεληθέντος εἰς τὸ αὐτὸ
καὶ τοῦ ὑδατώδους συρρέοντος εἰς τὸ ὅμοιον καὶ τοῦ ἀέρος
περιχυθέντος πρὸς τὸ ὁμόφυλον. || Θαλῆς δὲ ὁ Μιλήσιος καὶ Ign(otus) et adn
Φερεκίδης ὁ Σύριος (p. 39 Sturz) ἀρχὴν τῶν ὄλων τὸ ὕδωρ
- 30 ὑφίστανται, ὃ δὴ καὶ χάος καλεῖ ὁ Φερεκίδης, ὡς εἰκός, τοῦτο
ἐκλεξάμενος παρὰ τοῦ Ἡσιόδου οὕτω λέγοντος (Theog 116) ἥτοι
μὲν πρώτιστα χάος γένετο· παρὰ γὰρ τὸ χεῖσθαι (ὑπολαμβάνει)

2 κητιεύς V, κητιεύς M || 5 μικροτάτων V || 6 καλεῖ M || 11 ὁ ante
Σ. V: om V²M || 17,8 τὴν διάλυσιν V²M: om V lacuna signata || 21 ἦειδ' ἐν
V | οὐρ. ἠδὲ θάλασσα Apollonii codd || 22 τοπρὶν M | ἐν M || 23 διακριθὲν
M | τὴν ante ἀμφὶς add V, τὴν M | ἕκαστον om M; ἕκαστα coni Vict (ut
Apollonii codd) || 25 αὐτά V²M: -ό V || 28 θαλῆς M | 28—32 ~schol Hesiodi
Theog 116 et Tzetz Lyc 145 || 29 σύρος M || 30 ὑφίστανται V: -ᾶσιν V²M |
τοῦτο V²M: οὕτος V || 31 ἥτοι VM (ut Hesiodi codd) || 32 γένεθ V

τὸ ὕδωρ χάος ὠνόμασται. Ἡράκλειτος δὲ (cf fr XXI Byw) πῦρ
 πρῶτόν φησι γεγονέναι. εἰσὶ δ' οἱ τὴν γῆν πρῶτον λέγουσι 128 P.
 γεγονέναι, θλιβομένην δὲ καὶ σφιγγομένην οὕτως ἐνάψαι μὲν τὸ
 πῦρ, ἀναπέμψαι δὲ τὸ ὕδωρ, διαδοῦναι δὲ τὸν ἀέρα (Pherecyd
 p. 40 Sturz).

5

4. Περὶ τῆς συστάσεως τῶν δλων.

Eudorus e Dio-
 dori Posidonia-
 nis p. 21 D., cf
 An I c. 8

|| Καλῶς ἂν ἔχοι περθεσθαι τῷ Χρυσίππῳ· φησὶ γὰρ ἐκ
 τῶν τεσσάρων στοιχείων τὴν σύστασιν τῶν ὄλων γεγονέναι.
 αἷτιον δὲ τῆς μονῆς τούτων τὸ ἰσοβαρές· δύο γὰρ ὑποκειμένων
 βαρέων, γῆς καὶ ὕδατος, δύο δὲ κούφων, πυρὸς καὶ ἀέρος, τὴν 10
 τούτων σύγκρασιν αἷτιαν εἶναι τῆς τοῦ παντός τάξεως (ὥσπερ
 γάρ, εἰ ἦν ὁ κόσμος βαρῦς, κάτω ἂν ἐφέρετο, οὕτω καὶ, εἰ
 κούφος, ἂνω· μένει δὲ τῷ ἴσον ἔχειν τὸ βαρὺ τῷ κούφῳ),
 τὸν δὲ αἰθέρα καὶ οὐρανόν, εἴτε ὁ αὐτὸς εἴτε διάφορος, ἔξω-
 15 θεν εἶναι σφαιρικὸν σχῆμα ἔχοντα. μετὰ δὲ τοῦτον ἐντὸς αὐ-
 τοῦ τὸν ἀέρα εἶναι καὶ αὐτὸν σφαιρικῶς περιειμένον ἔξωθεν
 τῆ γῆ. ἐνδοτέρω δὲ αὐτοῦ τρίτην εἶναι σφαῖραν τὴν τοῦ ὕδα-
 τος περὶ αὐτὴν τὴν γῆν μεταξὺ τοῦ ἀέρος καὶ τῆς γῆς. ἐν δὲ
 τῷ μεσαιτάτῳ τὴν γῆν εἶναι κέντρον τάξιν καὶ μέγεθος ἐπ-
 20 ἔχουσαν [ὡς αἱ σφαῖραι]. καὶ τὰς μὲν ἄλλας τρεῖς σφαῖρας ἢ
 τέσσαρας περιδιναῖσθαι, τὴν δὲ τῆς γῆς μόνην ἐστάναι.

ἔξωθεν δὲ τὴν τοῦ πυρὸς σφαῖραν καὶ ἐνδοτέρω, μετὰ ταύ-
 25 τῃν δέ, τὴν τοῦ ἀέρος δεδώκασιν οἱ Ἀρχιμήδαιοι περιδιναῖσθαι,
 ἐν μέσῳ δ' εἶναι τὴν τοῦ ὕδατος καὶ τὴν τῆς γῆς διὰ τὴν τοι-
 αῦτην αἷτιαν· εἴ τις γὰρ (φασὶ) λάβοι τῶν σωμάτων τὰ βαρῦ-
 30 τατα, οἶον μόλιβδον, καὶ πάλιν αὐτὰ τὰ κούφοτατα, οἶον
 φελλόν, [ἔξισης] καὶ ἴσα ἀλλήλοις στήσειε καὶ ἰσόσταθμα ποιή-
 σειε καὶ συνδήσειε, συμβήσεται μηδέτερον ὑπὸ τοῦ ἐτέρου ἔλ-
 κεσθαι· οἶον, εἴ τις βάλοι ταῦτα εἰς θάλασσαν, συμβήσεται
 μήτε κάτω εἰς τὸν βυθὸν καθέλκεσθαι τὸν φελλὸν ὑπὸ τοῦ μο-
 35 λιβδου μήτε τὸν μόλιβδον ὑπὸ τοῦ φελλοῦ ἀνέλκεσθαι εἰς τὴν

1 ὠνόμασται V: -άσθαι M || 3 δὲ scripsi: τε VM | οὕτως V²M: ·ω V ||
 4 δὲ utrumque om V || 7 φησὶ γὰρ V: φήσαντι M || 8 γεγονέναι V || 12 γὰρ
 om V | ἐφέρετον expuncto v M | οὕτως om V | εἰ καὶ M, εἰ δὲ V || 13 τῷ βαρεῖ
 τὸ κούφον M || 15 τοῦτον M: αὐτὸν V || 23 δέ V: om V²M | τὴν V²M: om
 V || 25 ζητεῖται πῶς τὰ μὲν κούφα ἂνω φέρεται τὰ δὲ βαρέα κάτω in mar-
 gine M | γὰρ V²M: om V || 26 τὰ V²M: om V || 27 ἔξισης om M || 28,9 ἀνέλ-
 κεσθαι V || 29 ταῦτα V²M: om V || 31 τοῦ φελλοῦ scripsi: τῶν φελ-
 λῶν VM

ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, ἀλλ' ὡς ἐπίσης ὑπ' ἀλλήλων ἀνθελ-
κόμενα μεταξὺ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ βυθοῦ εἶναι
τὸν μόλιβδον καὶ τὸν φελλόν. τεσσάρων οὖν ὄντων τῶν στοι-
χείων συμβέβηκε τὸ πῦρ καὶ τὸν ἀέρα κουφότατα ὄντα ἐπὶ τὴν
5 ἄνω φορᾶν ἔχειν τὴν ὀρμὴν καὶ περιδινεῖσθαι. ὅτι δὲ πῦρ καὶ
ἀήρ κουφότατα καὶ ἀνωφερῆ, δῆλον μὲν καὶ ἐκ τῆς ὄψεως, ἀλλὰ
μὴν καὶ ἐκ τῶν παρὰ τοῖς ἰατροῖς σικυῶν, ἐν αἷς ὀρῶμεν ἀπο-
λαμβανόμενον τὸ πῦρ ἅμα τῷ ἀέρι τοῦ κατὰ βάρους αἵματος τὴν
127 P. ἀναγωγὴν ποιούμενα (Plato Tim 79 E), ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς
10 λύχνους πυρός, ὅπερ ἄνω φερόμενον τὸ ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ
λύχνου ἔλαιον ἀνιμάται. ἀλλὰ μὴν καὶ θαλὸν εἴ τις ἐξάψας
στρέψειε, κάτω φέρεσθαι τὸ πῦρ οὐκ ἂν δυνήθει· ἀνωφερῆ
γὰρ ἴσχει τὴν ὀρμὴν. πάλιν δέ, εἴ τις ἀσκὸν πλήσειε πνεύμα-
τος καὶ ἀποσφίξει(ε), θίψει(ε) δὲ εἰς ὕδωρ, οὐδὲν ἦττον ἐπι-
15 πολάζει ὁ ἀσκός. ὅτι δὲ ἡ γῆ καὶ τὸ ὕδωρ βαρέα καὶ κατω-
φερῆ, οὐ δεῖ λόγον τῆς πείρας διδασκούσης.

|| τὴν δὲ τάξιν, ἣν δεδώκαμεν τῷ σφαιρώματι, οἱ Ὀρφικοὶ
λέγουσι παραπλησίαν εἶναι τῇ ἐν τοῖς ὠίοις· ὃν γὰρ ἔχει λόγον
τὸ λέπυρον ἐν τῷ ὠίῳ, τοῦτον ἐν τῷ παντὶ ὁ οὐρανός, καὶ
20 ὡς ἐξήρηται τοῦ οὐρανοῦ κυκλοτερῶς ὁ αἰθήρ, οὕτω τοῦ λεπύ-
ρου ὁ ὕμῃν. κατὰ δέ τινας, ἐπειδὴ ὁ οὐρανός καὶ ὁ αἰθήρ εἰς
ἓστι, μετὰ δὲ τοῦτον ὁ ἀήρ, ἔσται ἐν τοῖς ὠίοις ὁ ὕμῃν τοῦ
ἀέρος τάξιν ἐπέχων. ἡ δὲ λευκὴ σὰρξ ἡ ἐν τῷ ὠίῳ ἐὰν τὴν
τοῦ ἀέρος τάξιν ἐπέχηι, ἔσται ἡ λέκιθος τοῦ ὠιοῦ τὴν τοῦ ὕδα-
25 τος τάξιν ἐπέχουσα, τὸ δὲ ἐνδότετον καὶ μεσαιτάτον τῆς λεκίδου
τὴν τάξιν ἔχον τῆς γῆς. εἰ δὲ ὕμενα τὸν ἐν τῷ ὠίῳ ἀντὶ τοῦ
αἰθέρος λάβωμεν, τὸ τῶν ὀρνίθων γάλα ἀντ' ἀέρος ἔσται καὶ
ἡ ἔξωθεν περιφορὰ τῆς λεκίδου ἀντὶ ὕδατος, τὸ δὲ ἐνδότετον
καὶ μεσαιτάτον ἀντὶ τῆς γῆς. καθόλου δέ, ἐὰν πέντε σφαίρας
30 εἴπωμεν κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην (De mundo p. 392 a — 393 a), τὸ
ἐνδότετον τῆς λεκίδου ἀντὶ τῆς γῆς παραληφθήσεται, ἐὰν δὲ

1 ἀλλ' V²M: om V | ὡς V: om M || 4 κουφότατα V²M: -ον V || 6 ἀνω-
φερῆ M | 8 καὶ ἐκ ante τοῦ V: om V²M | τὴν om V²M || 9 ποιούμενα V:
-ένοις V²M || 12 στρέψειε M, στρίψειε V²: θίψειε V | οὐκ ἂν δυνήθει M:
om V || 13 γὰρ M: om V | ἴσχειν V || 18 ζητεῖται ὅτι τὰ ὠία εἰκόνα τοῦ παν-
τός φέρουσιν in margine M | τῇ ἐν scripsi: τὴν ἐν V, om M | ὠίοις VM
et ita semper || 19 ἔχειν ante ἐν alt M | ὁ οὐρανός scripsi: τὸν οὐρανὸν VM ||
20 ἐξερόνηται V | οὕτως V || 21 ὁ ante αἰθ. om V || 23, 4 εἰ — ἐπέχει M ||
25 τῷ δὲ ἐνδοτάτω καὶ μεσαιτάτω V || 28, 9 τῷ δὲ ἐνδοτάτῳ καὶ μεσαιτά-
τῳ V

τέσσαρας κατὰ τοὺς ἄλλους, ὅλη ἡ λέκιθος ἀντὶ τῆς γῆς ἔσται, οὐ κατὰ τὸ μέγεθος, ἀλλὰ κατὰ τὴν τάξιν.

• Posidonio
cf. c. 9 Manil I
168 sqq.

|| ὅτι δὲ καὶ ἔστηκεν ἡ γῆ, παραδειγματι χρωῖνται τούτῳ· εἴ τις (φασίν) εἰς φύσαν κέγχρον βάλοι ἢ κόκκον φακοῦ καὶ φουσήσειε καὶ ἐμπλήσειεν αὐτὴν ἄερος, συμβήσεται μετεωρισθέντα 5 τὸν κόκκον ἐν μέσῳ τῆς κύστεως στήναι, καὶ τὴν γῆν δὲ πανταχόθεν ὑπὸ τοῦ ἄερος ὠθουμένην ἰσορρόπως ἐν τῷ μέσῳ εἶναι καὶ ἑστάναι. ἢ πάλιν, ὥσπερ εἴ τις λαβὼν σῶμα δήσειε πανταχόθεν ἐξ ἑκατέρου σχοινοῖς καὶ δοίη τισὶν ἰσορρόπως ἔλκειν ἐπ' ἀκριβείας, συμβήσεται πανταχόθεν ἐπίσης περιελκόμενον 10 στήναι καὶ ἀτρεμῆσαι. Ξενοφάνης δὲ οὐκ οἶεται (p. 49. 154 K.) μετέωρον εἶναι τὴν γῆν, ἀλλὰ κάτω εἰς ἄπειρον καθήκειν·

‘γαίης μὲν’ γάρ φησι ‘τόδε πείραρ ἄνω παρὰ ποσσὶν 944 M. 128 P.
[ὄραται

αἰθέρι προσπλάζον, τὸ κάτω δ' ἐς ἄπειρον ἰκνεῖται'. 15

Ἀριστοφάνης δ' ἐν Νεφέλαις μετέωρον αὐτὴν εἶπεν· λέγει γάρ (v. 264)· ‘ὦ δέσποϊ’ ἀναξ, ἀμέτρητ' Ἀθήρ, ὅς ἔχεις τὴν γῆν μετέωρον’ ἐστῶσαν μέντοι καὶ ἀκίνητον. ὅθεν καὶ Ἀρατὸς φησιν (v. 22, 3, Ecl II)· ‘ἔχει δ' ἀτάλαντον ἀπάντη Μεσσηγὺς γαίαν’ 20 μηδαμοῦ ταλαντευομένην. || ὁ δὲ Ἐμπεδοκλῆς οὐ δίδωσι τοῖς στοιχείοις ὠρισμένους τόπους, ἀλλ' ἀντιπαραχωρεῖν ἀλλήλοις φησὶν, ὥστε καὶ τὴν γῆν μετέωρον φέρεσθαι καὶ τὸ πῦρ ταπεινότερον.

Plutarchus Plac
p. 836 D.

5. Τίς οὐσία οὐρανοῦ.

Plutarchus Plac
p. 839 sq. D.

|| Τὸν δὲ οὐρανὸν οἱ μὲν πυρῶδη εἶναι καὶ στερεόμνιον, ἐντὸς 25 δὲ αὐτοῦ τοῦ αἰθέρος τὴν σφαῖραν ἐχομένην ὥσπερ δαλόν, διαφέρειν δὲ ταύτῃ, ἢ ἡ δὲ μὲν δαλὸς ἀνωφερὲς ἔχει τὸ πῦρ, ὁ δὲ αἰθήρ κατωφερὲς, καὶ τῷ μὲν θεῖον εἶναι καὶ καθαρὸν καὶ ἀμετάληπτον, τὸ δὲ φθαρτόν· Ἐμπεδοκλῆς δὲ (p. 422 K.) κρυσταλλῶδη τοῦτον εἶναι φησιν ἐκ τοῦ παγετώδους συλλεγόντα, 30

1 τέσσαρα V || 3 sqq. ζητεῖται πῶς ἡ γῆ τὴν μέσῃν ἐπέχει χώραν in margine M || 4 φύσαν scripsi: φύσαν V, φύσαν M || 9 ἐξ ἑκατέρου om M || 10 ἀκριβὲς M | γάρ post σ. V: om M || 13 γαίης γάρ φησι V, φησὶ γάρ γαίης μὲν M | πείραρ scripsi: πείραν V, πείρας M | παρὰ ποσσὶν V, παρ ποσσὶν M || 15 αἰθέρα corr Karsten: καὶ δεῖ VM | εἰς V || 16 δ' M: om V | εἶτε VM || 17 μέτρητ' V || 22 τὴν M: om V || 26 δαλόν M: -οῦ V || 27 ταύτῃ scripsi: -ην VM || 29 scripsi: ἀμ. τὸ τοῦ αἰθέρος τὸ δὲ φθαρτόν M, ἀμ. τὸ δὲ φθαρτόν ἐστὶ δεύτερον τὸ πῦρ τοῦ αἰθέρος V || 29, 30 κρυσταλλῶδη M | κρυσταλλῶδες ἐκ τοῦ παγετώδους συλλεγόντος εἶναι V

¹ *Ἀναξίμανδρος δὲ πτηνὸν πυρὸς μετέχοντα, Ἀριστοτέλης δὲ* (Meteor I p. 340 b?) *σῶμα ἐκ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ.*

|| *ζῶιον δὲ φασιν εἶναι τὸν κόσμον· τὸ γὰρ αὐτοκίνητον εἶναι αὐτὸν καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ τὴν περιφορὰν αἰεὶ ποιεῖσθαι καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν σημείων ἐπὶ τὰ αὐτὰ περιδινεῖσθαι νοῦν ἔχοντός ἐστι, φησὶν ὁ Πλάτων (Tim 47 B, Leg 897 C). ἀλλὰ καὶ ὡς ζῶιον ζωιογονεῖ. τοὺς δὲ ἀστέρας γεννήματα αὐτοῦ εἶναι φασιν. καὶ ἥλιον δὲ δρόμον δρῶμεν καὶ σελήνης περιφορὰς καὶ τῶν ἄλλων πλανήτων περιόδους καὶ κινήσεις. ἴδιον δὲ ζῶιον τὸ ὑφ' αὐτοῦ κινεῖσθαι· καὶ γὰρ ἐν γῆι καὶ ἀέρι καὶ ὕδατι ζῶιά ἐστιν. διὸ ἀκόλουθον καὶ ἐν οὐρανῶι καὶ αἰθέρι εἶναι. μήποτε μέντοι καὶ Ὅμηρος ὡς πρὸς ζῶιόν φησιν (Od XI 109, XII 323)· 'Ἡελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει'. οἱ δὲ μουσικοὶ ἀρμονικῶν τοῦ οὐρανοῦ τὴν περιφορὰν λέγουσιν εἶναι.*

Ign

15 || *τροφῆι δὲ χρῆται, ὡς μὲν τινες, παρ' ἑαυτοῦ, ἄλλοι δὲ ἀνα-* Plutarchus Plac p. 332 sqq. D.

129 P. || *Ἀριστοτέλης δὲ (De caelo 279 b sqq.) μὴ δεῖσθαι τροφῆς αὐτὸν λέγει (τὸ γὰρ δεόμενον φθαρτόν), αἰδῖος δὲ ἐστὶ κατ' αὐτόν. ὁ δὲ Πλάτων τὸν μὲν νοητὸν κόσμον αἰδῖον καὶ ἀφθαρτον λέγει, τὸν δὲ αἰσθητὸν φθαρτόν (εἰ γὰρ αἰσθητός ἐστι, καὶ γενητός δηλονότι καὶ φθαρτός), ἔτι (φησὶν <ἐν> τῶι Πολιτικῶι p. 274 D, εἴτε μυθικῶς εἴτε φυσικῶς) κίνησιν ἔχειν διττήν, τὴν μὲν ὑφ' ἑαυτοῦ, τὴν δὲ ὑπὸ τοῦ θεοῦ. καὶ ὅτε μὲν ὑπὸ τοῦ θεοῦ κινεῖται, εὐτακτεῖ καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ φέρεται, ὅτε δὲ ὑφ' ἑαυτοῦ, τὴν ἐναντίαν φορὰν κινεῖται καὶ διαφθείρεται, ἔστ' ἂν ἐπιστῆ πάλιν ὁ θεὸς καὶ ἠνιοχήσας ἀποκαταστήσῃ εἰς τὴν ἀρχαίαν κίνησιν ἀνακύλῃσιν ποιησάμενος. ὠνόμασται δὲ κόσμος παρὰ τὴν τῶν συμπάντων διακόσμησιν.*

Ign

945 M. || *Διόδωρος δὲ ἐξαχῶς τὸν κόσμον φησὶ νοεῖσθαι ἐφ' ἑκάστου ἔννοιαν διδοὺς οὕτως· 'κόσμος ἐστὶ σύστημα ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν μεταξὺ φύσεων'. πάλιν· 'κόσμος ἐστὶν οἰκητήριον θεῶν'. νῦν οὖν τὸ πλήρωμα λέγει ἐκτὸς τῶν ἐν αὐτῶι. τρι-*

Eudorus p. 20 D. cf Arius Did p. 464 D. Cleomed I 1

1 πτηνὸν VM: an γῆινον (cf p. 40, 1)?; sive καὶ Ζήνων sive πέμπτον comi ceteris conlatis doxographis Diels p. 23 || 3 ζῶιον ζωιογονεῖ omisso i muto (ut saepser) VM | τὸ M: τῶι V || 5 ἔχοντε V || 12 τὸ ζ. V || 13 ἥελιον codd Od: ἡέλιός θ' VM || 14 αὐτοῦ post οὐφ. V || 18 ὁ δὲ αἰδῖος M || 20 αἰσθητῶν M || 21 γένητος M | δηλονότι: ὅτι καὶ V | suppl Pet || 25 διαφθείρεσθαι V | ποι' post δ. V: om M || 26 ἀποκαταστήσῃ M, -ει V || 29 sqq. ὅτι ἐξαχῶς λέγεται ὁ κόσμος in margine M || 30 οὕτω M

τον· ὁ κόσμος ἐστὶ σύστημα ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώπων· τοῦτο ὁμοιον τῷ βίῳ, ὡς εἴ τις λέγοι ἄρχοντων καὶ ἀρχομένων· τέταρτον· κόσμος ἐστὶν αἰθήρ· οὗτος δὲ πῦρ εἰλικρινές ὢν ἀνώτερός ἐστι τοῦ φυσικοῦ κόσμου. πέμπτον· κόσμος ἐστὶν ἡ τῶν ἀπλανῶν σφαῖρα· τοῦτου καὶ Πλάτων ἐν 5 Τιμαίῳ μέμνηται (p. 28 B). ἕκτον· κόσμος ἐστὶν ὁ διακοσμῆσας τὰ πάντα· ἔοικε δὲ νῦν ἡ πρόνοια λέγεσθαι.

Iga

|| τὸ δὲ πᾶν κόσμον Πυθαγόρας ἐκάλεσεν ἐκ τῆς διακοσμῆσεως, οὐδείς δὲ πρὸ αὐτοῦ. τὸ δὲ πᾶν τοῦ ὄλου παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς διαφέρει· ὄλον μὲν γὰρ λέγουσι τὸν κόσμον, πᾶν δὲ 10 <τὸ> μετὰ τοῦ κενοῦ. τηρητέον, ὅτι οὐδαμοῦ δι' ὄλου κόσμος οὕτως ὠνόμασται.

Eudorus
p. 20^s D.

|| οὐρανὸς δὲ ἡτυμολόγηται, ἦτοι ἐπεὶ ὄρος παλαιὸς ἐστὶν ἡ ἐπεὶ σφαιροειδῆς ὢν ἐνδοθεν αὐτοῦ ἡμᾶς οὐρεῖ, ὃ ἐστὶ φυλάσσει, ἡ ἐπεὶ ἀνώτατός ἐστι (τῷ δὲ ὄρωι τὸ ἄνω δηλοῦν Φρυγῶν 15 ἴδιον, ὡς Νεοπτόλεμος ἐν ταῖς Φρυγίαις φωναῖς [Meineke Anal Al p. 360]) ἡ ἀπὸ τοῦ ὄρασθαι ἡ ἀπὸ τοῦ ὄρουειν (κινεῖται γάρ) ἡ ἀπὸ τοῦ οὐρος εἶναι καὶ ἔσχατος ὄρος. λέγεται δὲ πολλαχῶς. οὐρανὸς ἡ τῶν ἀπλανῶν σφαῖρα . . . Ζήνων γοῦν ὁ Κιτιεὺς 180 P. (fr 65 Pearson) οὕτως αὐτὸν ὠρίσατο· οὐρανὸς ἐστὶν αἰθέρος τὸ 20 ἔσχατον, ἐξ οὗ καὶ ἐν ὧι ἐστὶ πάντα ἐμφανῶς. τοῦτο δὲ καὶ πάντα περιέχει πλὴν αὐτοῦ· εὖ πάνν εἰπῶν· οὐδὲν γὰρ ἐαυτὸ περιέχει, ἀλλ' ἑτέρου ἐστὶ περιεκτικόν. τοῦ δὲ οὕτως ὠρισμένου οὐρανοῦ μέμνηται καὶ Πλάτων (Tim p. 32 B sqq.) καὶ Ἀριστοτέλης ἐν δευτέρῳ Περὶ οὐρανοῦ (p. 284 a sqq.). λέγεται δὲ 25 οὐρανὸς καὶ ἡ ἐκάστου τῶν πλανήτων σφαῖρα, καθ' ὃν λόγον ἐν οὐρανοῖ φημεν εἶναι (ib p. 278 b). καὶ ἔτι οὐρανὸς πᾶς ὁ μετὰ τὸν ἀέρα τόπος, ὁπόσος εἰλικρινῆς ἐστὶν αἰθήρ. καὶ ἔτι οὐρανὸς λέγεται πᾶν τὸ ὑπεράνω βλεπόμενον ἐν τῇ ὄψει μὴ πρὸς

1 (καὶ τῶν ἔνεκα τούτων γεγονότων) ante τοῦτο supplet Diels | τοῦτον V || 1, 2 τ. μόνον τῷ VM: corr Diels || 4 κατώτερος VM: corr Pet || 8 κόσμος V | ἐκέλευσεν VM: corr Vict || 11 <δὲ> post τηρ. supplet Pet | ἄρα post κόσμος V: om M || 13 λέγεται pro ἦτ. M || 14 ἐπεὶ om M | αὐτοῦ VM | οὐρεῖ scripsi: ἀρεῖ VM || 15 τὸ δὲ ὄρου VM | τὸ om V | δηλοῦν M: λέγεται V || 19 post οὐρανὸς supplet <πρωτον> Diels | lacunam qua secunda definitio perierit statuit Diels | κητιεύς VM || 20, 1 tentavi: ἐν ὧι ἐπὶ τὰ ἐμφανέστερα· τοῦτο δὲ καὶ πάντα περιέχει πλὴν αὐτοῦ οὐ πάνν εἰπῶν· οὐδὲν γὰρ V, ἐν ὧι ἐστὶ πάντα ἐμφανῶς· περιέχει γὰρ πάντα πλὴν αὐτοῦ· οὐδὲν γὰρ M || 26 καὶ ante οὐρ. V || 28 scripsi: τόπον οὐ τόσος μὴ V, τόπος ὅς M | ἔτι om V || 29 λέγεται V: ἐστὶ M | ἐν V: om M || 29—37, 2 ὄψει καθ' ὃ ὀρατόν ἐστὶ καὶ ὅπως ἂν ἕκαστος ὀξύτητος ἔχοι βλέπειν M

τι ὄν, καθὸ λέγομεν τὸν οὐρανὸν ὄρανόν. αὐτὸς δὴ καὶ ἄλλοι¹
 ἄλλω ὀρατός ἐστιν, ὅπως ἂν ὀξύτητός τις ἔχοι βλέπειν. καὶ ἔτι
 οὐρανὸς λέγεται ὁ κόσμος, ὃ Διὸς οἰκητήριον λέγομεν, οὗ Πλά-
 τῶν μέμνηται (Phaedr p. 246 E) ἐπὶ τοῦ ἡλλου ὃ μὲν δὴ μέγας —
 5 ἐν οὐρανῷ Ζεὺς² εἰπών. Ἐπίκουρος δὲ (p. 213 Us) πολλοὺς κόσ-
 μους ὑποτίθεται καὶ ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ Μητρόδωρος.

6. Περὶ σχήματος κόσμου.

|| Σχῆμα δὲ κόσμου οἱ μὲν κωνοειδές, οἱ δὲ σφαιροειδές, οἱ
 δὲ ὠιοειδές, ἧς δόξης ἔχονται οἱ τὰ Ὀρφικά μυστήρια τελοῦν-
 10 τες. σαφηνείας δὲ ἕνεκα πιθανῆς παρελήφθη τοῦ ὠιοῦ ἢ εἰ-
 κών. ἄμεινον δὲ σφαίρας ἐκδέχεσθαι σχῆμα ἔχειν τὸν οὐρανὸν
 καὶ τὰ ἐν αὐτῷ κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα, ὃς ἔφη οὕτως (138 St):
 'σφαῖρος κυκλωτερῆς, μονίη περιηγεί χαίρων'. || δῆλον δὲ καὶ ἐκ
 τοῦ εἶναι ἕξ ζώδια ὑπὸ γῆν, ἕξ δὲ ὑπὲρ γῆν. ἐπ' οὐδενὸς δὲ
 15 ἄλλου σχήματος ἢ τοιαύτη εὐταξία καὶ περιφορὰ γίνεται ἢ ἐπὶ
 τοῦ σφαιρικοῦ. τὸ δὲ σφαιροειδές σχῆμα διδόναι τῷ κόσμῳ.
 248 M. σφαῖρα μὲν γὰρ ὁ οὐρανός, σφαιροειδῆς δὲ ἡ γῆ. διαφέρει δὲ
 ἑκάτερα, ἦι τὸ μὲν σφαιροειδές σχῆμα καὶ ἐξοχὰς ἔχει καὶ κοι-
 λότητας, τὸ δὲ τῆς σφαίρας σχῆμα πανταχόθεν ἴσον καὶ ἀπὸ
 20 τοῦ μέσου κέντρου ἐμβαλλομένας εὐθείας εἰς τὴν ἐπιφάνειαν
 ἴσας ἔχον, ὥσπερ οἶνος καὶ οἰνωδες τὸ τῆς οἴνου οὐσίας μεθεκτι-
 κόν. ἔστιν οὖν ὁ οὐρανὸς σφαῖρα, ὅθεν τὴν κύκλωι φορὰν
 ποιεῖται. περὶ ὃν καὶ ἥλιος τὴν περιφορὰν ποιεῖται "Ἤλιε,
 25 θοαῖς ἵπποισιν εἰλλίσσων φλόγα" (Eur Phoen 3)· καὶ γὰρ ἕξ Ὀκεα-
 181 P. 25 νοῦ ἀνατέλλοντα αὐτὸν ὀρῶμεν ("Ἡέλιος δ' ἀνόρουσε λιπῶν
 περικαλλέα λμηνῆ" Od III 1 al) καὶ πάλιν ἐς Ὀκεανὸν κατα-
 δύόμενον "ἐν δ' ἔπεσ' Ὀκεανῷ λαμπρὸν φάος ἡέλλιοιο" (II VIII
 485). οὐκ ἂν δὲ τοῦτο ἐγίνετο, εἰ μὴ τὴν κύκλωι περιφορὰν
 ἐποιεῖτο. οἱ δὲ Πυθαγόρειοι, ἐπεὶ πάντα ἕξ ἀριθμῶν καὶ γραμ-
 30 μῶν συνεστάναι θέλουσι, τὴν μὲν γῆν φασιν ἔχειν σχῆμα κυβι-

1 ἄλλος VM || 3 δ Διὸς Dieterich: ὅτι V, om M | οἰκ. — λέγομεν om M |
 καὶ ante Πλ. M || 8 κόσμον δὲ σχῆμα M | εἰπον post w. v. M || 9, 10 ὠιοειδές et
 ὠοῦ VM || 10 ἢ om V || 12 οὕτω om M || 13 μονίη Simplicius in Arist Phys I
 p. 52, 28 D.: μούνη VM, μόνη Proclus in Plat Tim p. 160, μονῆ Antoninus
 XII 3, μιμίης Stobaeus Eclog I p. 145 W. | περιήθει Antoninus, περιτεθῆ
 vel περιτείθη Stobaei codd | χαίρων Antoninus, χαίρων Stob || 14 ζώδια VM ||
 17 οὐκ ἐν σφαίρα μ. V | σφαιροειδές V || 18 ἑκάτερα coni Vict | ἦι corr Pet:
 ἦ VM | σχῆμα om M || 21 ἔχον M: ἔχουσιν V | ὥσπερ — μεθεκτικόν V: om
 M | οἶνον οὐσίας scripsi: οἰκίας V || 22 καὶ ante τὴν add M || 24 γὰρ M:
 πάλιν V || 25 ἀνατέλλοντα M || 26 περικαλέα M || 28 τοῦτ' M

κόν, τὸ δὲ πῦρ πυραμοειδές, τὸν δ' ἀέρα ὀκτάεδρον, τὸ δὲ ἰδωρ εἰκοσάεδρον, τὴν δὲ τῶν ὄλων σύστασιν δωδεκάεδρον.

7. Περὶ περιφορᾶς.

Ign || Οἱ Στωϊκοὶ φασιν ἐκ τῆς γῆς τὴν ἔξωθεν γίνεσθαι πρῶτον περιφορᾶν· ἐπεὶ γὰρ ἡ γῆ κέντρον τάξιν ἐπέχει, ὅπως περ ἀπὸ 5 κέντρον κύκλος γίνεται, οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς γῆς εἰκὸς ἔξω περιφέρειαν γεγονέναι. οἱ δὲ φασὶ τὸ πῦρ (διὰ τὸ) ἀνωφερές εἶναι καὶ τὴν κύκλωι φορὰν εἰωθὸς ποιεῖσθαι τὴν σύστασιν τῆς τῶν ὄλων περιφορᾶς πεποιῆσθαι.

8. Εἰ ἔστι τι ἐκτὸς κενόν.

10

Ign || Οἱ μὲν εἶναι τι ἐκτὸς φασιν, ὡς περ καὶ Ἐπίκουρος (ὃς καὶ ἀπειρούς κόσμους ὑποτίθεται ἐν ἀπειρῶι τῶι κενῶι [p. 213 Us]), οἱ δὲ Στωϊκοὶ ἐκπύρῳσιν λέγοντες κόσμους κατὰ τινὰς ὄρισμένους χρόνους εἶναι κενόν μὲν, οὐ μὴν ἀπειρόν φασιν, ἀλλὰ τσοῦτον ὅσον χωρῆσαι λυθὲν τὸ πᾶν. οἱ δὲ μὴδὲν εἶναι λέγοντες 15 χρῶνται λόγῳ τοιούτῳ· τοῦ οὐρανοῦ σφαιρικῶς κινουμένον, εἰ ἔστι τι ἐκτὸς κενόν, συμβήσεται τὴν σφαιραν παρεγκλίσεις τινὰς ὑπομένειν ἐξολιοθαινούσαν τῆιδε κάκει· τοῦτο δὲ οὐ γίνεται· οὐκ ἄρα ἔστι κενόν· αἰεὶ γὰρ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν ὀρῶμεν τὰς ἀνατολάς καὶ τὰς δύσεις. 20

9. Εἰ ἔστηκεν ὁ κόσμος.

Ign || Δόγμα ἔστι τῶν Στωϊκῶν καὶ μαθηματικῶν μένειν τὸν κόσμον, τὸ μέντοι δόγμα διὰ τοιούτων λόγων κατασκευάζεται· εἰ ὁ κόσμος κενῶι ἐν ἀπειρῶι ὑπάρχων κάτω ἐφέρετο, οὐκ ἂν ὄμβροι κατελάμβανον τὴν γῆν· καταλαμβάνουσι δὲ· οὐκ ἄρα 25 φέρεται ὁ κόσμος, ἀλλὰ ἔστηκεν· καὶ πάλιν· οἱ ἄνεμοι ἄλλοι μὲν ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἀέρα, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τὰ κάτω εἰς καταβαλλόμενοι· εἰ δὲ . . . οὐ . . . οὐκ ἄρα φέρεται ὁ κόσμος· φασὶ μὲν οὖν μένειν τὸν κόσμον ἐν ἀπειρῶι κενῶι διὰ τὴν ἐπὶ τὸ μέσον φορὰν, ἐπεὶ πάντα αὐτοῦ τὰ μέρη ἐπὶ τὸ μέσον νένευκεν. μέρη 30 δὲ ἔστιν αὐτοῦ γῆ ἕδωρ ἀῆρ πῦρ, ἃ πάντα νεύει ἐπὶ τὸ μέσον.

5 ὡς περ M || 6 τῆς M: τε V || 7 suppl Pet || 9 πεποιῆσθαι V: ποιεῖται M || 10 ἐκτὸς om M || 11 τι ἐκτὸς φασιν om V || 18 ἐξολιοθαινούσης V | κάκεισε M || 19 κατὰ αὐτὰ V || 23 λόγων scripsi: λέγων V, om M || 26 ἔστηκε VM || 27 ἄλλοι δὲ om V | εἰσι om V | καταβαλλομένους V || 28 εἰ δ' M | corrupta et truncata, lacunam indicavi || 28, 9 μὲν οὖν V: δὲ M

διὰ τοῦτο οὖν οὐδαμοῦ φέπει ὁ κόσμος. οἱ δὲ Ἐπικούρειοι φασὶ
(p. 353 Us) μένειν τὸν κόσμον ἀνακοπτόμενον ὑπὸ τοῦ ἄερος
249 M. τοῦ ἐν τοῖς μετακοσμοῖσι. μετακόσμια δὲ ἔστι τὰ μεταξὺ τῶν
κόσμων διαστήματα.

5

10. Περὶ ἀστέρων.

Ἡ Ἀστήρ ἐστὶ κατὰ Διόδωρον (Doxogr p. 19 sq.) σῶμα θεῖον
οὐράνιον τῆς αὐτῆς μετεληφὸς οὐσίας τῶι ἐν ᾧ ἐστὶ τόπων, Eudorus e
σῶμά τι λαμπρὸν καὶ οὐδέποτε στάσιν ἔχον ἀλλ' αἰεὶ φερόμενον Diodori Posido-
κυκλικῶς. ὡσαύτως δὲ ὠρίσατο καὶ Ποσειδώνιος πρὸ αὐτοῦ ὁ nianis p. 21 D.
10 Στωϊκός (p. 65 Bake). τὸ δὲ οὐδέποτε στάσιν ἔχον' ἐπι μὲν
τῶν πλανήτων οὕτως εἰρησθῆναι δοκεῖ, πλὴν κατὰ τῶν ἀπλανῶν
πρὸς τοὺς ὡς ἔτυχεν αἰτιωμένους οὐ καλῶς ἔχειν τῆς αὐτῆς ἐν-
νοίας ἔχεται· οὐδέποτε γὰρ στάσιν ἔχουσι τῶι ὑπὸ τοῦ κόσμου
15 περιάγεσθαι, κἂν ἐπ' αὐτοῦ μένωσιν· τῶν γὰρ ἀστέρων οἱ μὲν
15 ἔμπεπηγότες τῶι οὐρανῶι ἀπλανεῖς λέγονται, οἱ δὲ τὴν ἐναν-
τίαν φερόμενοι πλάνητες. αὐτοὶ δὲ ἑπτὰ ὄντες κατωτέρω τοῦ
οὐρανοῦ καὶ τοῦ αἰθέρος περιδινόμενοι τὸν ἐναντίον τῆι τοῦ
κόσμου στροφῆι δρόμον τρέχουσιν, ὡσπερ εἰ νεὺς εἰς βορέαν
ἄνεμον φερομένης ἐπιβάτης εἰς νότον τρέχει (ἐν) αὐτῆι τῆι νηὶ
20 τρέχων. εἰσὶ δὲ αὐτῶν αἱ κινήσεις διτταί, ἥ τε κοσμικὴ καὶ ἡ
ἴδια· διὸ καὶ πρὸς σύγκρισιν τῶν ἀπλανῶν οὕτω πλάνητες ἐκλή-
θησαν ἥτοι ἀπὸ τοῦ πλανᾶν ἡμῶν τὰς ὄψεις (καὶ γὰρ πλάγιοι
φέρονται καὶ ἀναποδίξουσιν ἐνίοτε, ἔσθ' ὅτε δὲ προσωπέρω
χωροῦσιν) ἢ ἀπὸ τοῦ αὐτοὺς πλανᾶσθαι καὶ μὴ τὴν αὐτῆν
25 πορείαν ποιεῖσθαι τοῖς ἀπλανέσιν. ὅθεν καὶ Ἄρατος (v. 319,
Ecl VII) τὴν πορείαν, δι' ἧς φέρεται ὁ ἥλιος, πλάνην εἶπεν
αὐτοῦ καὶ ἄλησιν 'καὶ τὰ μὲν οὖν βορέω καὶ ἀλήσιος ἡέλλιοιο'.
οἱ δὲ Πυθαγόρειοι οὐ μόνον τοὺς πλάνητας ἀστέρων βούλονται
ἴδιαν κίνησιν ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπλανεῖς, οὕτω μὲντοι κι-
30 νεῖσθαι καὶ περὶ τὸν ἴδιον κυκλεῖσθαι κύκλον, ὡσπερ τοῦ παν-
τὸς μὴ μεταβαίνοντος ἐτέρωθι, ἀλλὰ περὶ τὸν αὐτὸν τόπον
εἰλουμένου.

3, 4 τοῦ κόσμον M || 5 ἀστέρων conl Diels || 7 μετεληφὸς V: -ὡς M | τῶι
M: om V || 8 σῶμά τι scripsi: σῶματι V, σῶμα M | veriloquium proponit
(Roepert 'Philologus' VII p. 538) || 11 πλὴν M: om V | δὲ post ἀπλ. V: om
M || 12 οὐ καλῶς M: om V || 13 ἔχεται M: ἔχεσθαι V || 14 αὐτοῦ corr Pet:
αὐτόν VM || 16 πλανηταὶ V || 19 τρέχει (ἐν) αὐτῆι τῆι νηὶ τρέχων tentavi:
παρέχει τῆι νηὶ τρέχειν V, παρ' αὐτῆι τῆι νηὶ τρέχει M (hinc ἐπ' αὐτῆι
conl Diels); cf Aristot De anima I p. 406 a 5 || 23 καὶ post δὲ M || 24 αὐτοῦ
V || 27 ἄλησιν V | κατὰ μὲν VM | οὖν om M | ἀλήσιος M, ἀλήσιον V

11. Τίς οὐσία ἀστέρων.

Plutarchus Plac
p. 841 sqq. D.

|| Θαλής μὲν δὴ γῆνιν ἔμπυρον εἶπε τῶν ἀστέρων οὐ-
 σίαν. Ἐμπεδοκλῆς δὲ πυρίνους αὐτοὺς εἶπεν. τινὲς δὲ γεώδεις
 εἶπειν αὐτοὺς ἐτόλμησαν, ὧν ἔστι καὶ Ἀναξαγόρας (fr 24)· μετὰ γὰρ
 τὴν πρώτην φησὶ διάκρισιν τῶν στοιχείων τὸ πῦρ χωριζόμενον 5
 ἐπὶ τὴν ἴδιαν φύσιν ἀνασπάσαι καὶ διάπυρα ποιῆσαι καὶ τῆς
 γῆς μόριά τινα· ὅθεν καὶ τὸν ἥλιον ἔλεγεν εἶναι μύδρον, ὡς
 ἔξῃς ἐροῦμεν (c. 19). ἔνιοι δὲ (Diog Apoll p. 101 Panz) κίσηριν
 πλαγίαν οὖσαν ἐπὶ τῆς θερμότητος τοῦ αἰθέρος ἀναπτομένην
 ὑπὸ τῶν τρυμαλιῶν τοὺς ἀστέρας φαίνειν. Πλάτων δὲ (Tim 10
 p. 32 C sqq.) ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων, πλείστον δὲ πυρός.
 Ξενοφάνης δὲ λέγει (p. 165 K.) τοὺς ἀστέρας ἐκ νεφῶν συνεστά-
 ναι ἔμπυρον καὶ σβέννυσθαι καὶ ἀνάπτεσθαι ὡσανεὶ ἄνθρα-
 κας, καὶ, ὅτε μὲν ἄπτονται, φαντασίαν ἡμᾶς ἔχειν ἀνατολῆς,
 ὅτε δὲ σβέννυνται, δύσεως. || οἱ Στωϊκοὶ δὲ ἐκ πυρός λέγουσιν 15
 αὐτοὺς, πυρός δὲ τοῦ θείου καὶ αἰθίου καὶ οὐ παραπλησίον τῷ
 παρ' ἡμῖν· τοῦτο γὰρ φθαρτικὸν καὶ οὐ παμφαές.

Eudorus?
p. 26 D.

12. Περὶ σχήματος ἀστέρων.

962 M.

Plutarchus Plac
p. 844 D.

|| Κλεάνθης (fr 33 Pearson) αὐτοὺς κωνοειδῆς ἔχειν σχῆμά
 φησὶ, τινὲς δὲ πετάλοις ἐοικέναι ἐκπύροις βάθος οὐκ ἔχοντας, 20
 ἄλλ' ὡσπερ γραφᾶς εἶναι, τινὲς δὲ πυραμίδας. || οἱ δὲ Στωϊκοὶ
 σφαιρικὸν ἔχειν σχῆμα λέγουσι, καθάπερ καὶ τὸν ἥλιον καὶ τὸν
 περιέχοντα οὐρανόν.

Eudorus?

13. Εἰ ζῶια οἱ ἀστέρες.

Eudorus

|| Ζῶιον δὲ ἔστιν, ὡς Εὐδωρος (p. 22 Diels), ἔμψυχος οὐσία. 25
 τοὺς ἀστέρας δὲ ζῶια εἶναι οὔτε Ἀναξαγόραι (p. 159 Schaub)
 οὔτε Δημοκρίτῳ ἐν τῷ Μεγάλῳ (δια)κόσμῳ δοκεῖ οὔτε Ἐπι-
 κούρῳ ἐν τῇ πρὸς Ἡρόδοτον Ἐπιτομῇ (p. 2 et 28 Us), δοκεῖ δὲ
 Πλάτῳ ἐν Τιμαίῳ (p. 40 B), Ἀριστοτέλει ἐν δευτέρῳ Περὶ
 οὐρανοῦ (p. 292 b), Χρυσίππῳ ἐν τῷ Περὶ προνοίας καὶ θεῶν. 30

2 τὴν τῶν ἀστέρων οὐσίαν om V || 6 ἀνασπάσαι V || 7 μόρια rasura
 ante ρ V || 8 ἔνιοι V: ἔτεροι M | κίσηριν coni Vict || 9 πλαγίαν corruptum,
 πλατεῖαν coni Diels; an παγίαν? || 10 καὶ ὑπὸ M | διὰ τ. coni Diels ||
 16 καὶ οὐ om V || 17 οὐ om V || 20 φησιν om V | ἐκπύροις scripsi: ἐκ πυρός
 VM | ἔχοντος V || 22 ἔχειν σχῆμα λέγουσι om V | καὶ prius om M || 24 ζῶια
 25 ζῶων 26 ζῶια VM || 25 δὲ om M | φησὶν post Εὐδ. add M | οὐσίαν V ||
 26 τοὺς ἀστέρας δὲ om V || 27 ἐν scripsi: σὺν V, om M | μεγάλῳ κόσμῳ
 V: om M || 28, 9 Πλάτῳ δὲ δοκεῖ M || 29 καὶ Ἀρ. M || 30 καὶ Χρ. M

οἱ δὲ Ἐπικουρείοι φασὶ μὴ εἶναι ζώδια, ἐπειδὴ ὑπὸ σωμάτων
 συνέχεται, οἱ δὲ Στωϊκοὶ τὸ ἀνάπαλιν. Ποσειδώνιος δὲ (p. 65
 Bake) ἀγνοεῖν τοὺς Ἐπικουρείους ἔφη, ὡς οὐ τὰ σώματα τὰς
 184 P. 5 καὶ ψυχὰς συνέχει, ἀλλ' αἱ ψυχὰς τὰ σώματα, ὡσπερ καὶ ἡ κόλλα
 καὶ ἐαυτὴν καὶ τὰ ἐκτὸς κρατεῖ. ὅτι δὲ οἱ ἀστέρες ζῶια, χρῶν-
 ται πρὸς ἀπόδειξιν οἱ Στωϊκοὶ τούτοις· 'πάντα τὰ ἐν τῷ οὐ-
 ρανῷ πυρῶδη [καὶ] κατὰ φύσιν καὶ πολυχρονίως κινεῖται καὶ
 κυκλικῶς. οὐκοῦν καὶ κρίσιν ἔχει. εἰ δὲ κρίσιν ἔχει, καὶ ζῶιά
 ἐστίν'. καὶ ὅτι ποικίλλας ἔχουσι κινήσεις. τοῦτο δὲ τοῖς ζῴοις
 10 ἔπεται. καὶ ὅτι πάντα τὰ στοιχεῖα ζῶια ἔχει. ἄτοπον δὲ τὸ
 κρεῖττον πάντων τῶν στοιχείων ζῴων ἄμοιρον εἰπεῖν.

14. Τί μὲν ἀστήρ, τί δὲ ἄστρον.

Ἡ Ἀστήρ μὲν ἐστίν, ὡς ἂν ὁ τοῦ Κρόνου ἢ τοῦ Ἑρμοῦ, εἰς Eudorus e Dio-
dori Posidonia-
nis. p. 19 D. ἀριθμῶν, ἄστρον δὲ τὸ ἐκ πολλῶν ἀστέρων σύστημα, ὡς ἡ Ἀν-
 15 δρομέδα ἢ ὁ Κένταυρος. οἶδε δὲ τὴν διαφορὰν καὶ Ἄρατος
 (v. 11, 2, Ecl I 2) 'ἄστρα διακρίνας· ἐσκέψατο δ' εἰς ἐνιαυτὸν
 Ἀστέρας' λέγων. Διόδωρος δὲ καὶ οἱ ἄλλοι μαθηματικοὶ ἰδίως
 καὶ κοινῶς τὰ ζώδια ἄστρα καλοῦσι καὶ ἀστέρας παρατιθέ-
 20 (p. 40 B) εἰρηκότα. τὸν Κύνα μέντοι ἀστέρα ὄντα ἐν τῷ βίω
 ἄστρον λέγομεν. ἀλλ' ὁ μὲν ἀστήρ καὶ ἄστρον, οὐκέτι δὲ τὸ
 ἀνάπαλιν. οὕτως μέντοι ὁ Καλλιμαχος (fr 35 d) 'πρὶν ἀστέρι
 τῷ Βερενίκης' ἐπὶ τοῦ Πλοκάμου φησίν, ὅς ἐξ ἀστέρων σύγ-
 25 Ἄρατος, παρετήρησε δὲ Κόνων ὁ μαθηματικός). σώματα δὲ
 νοεῖται, ὅσα ὑπὸ μιᾶς ἕξεως ἠνωμένα κρατεῖται, ὅλον λίθος
 ξύλον, καὶ εἴη ἂν ἕξις πνεῦμα σώματος συνεκτικόν, συνημμένα
 δέ, ὅσα οὐχ ὑπὸ μιᾶς ἕξεως δέδεται ὡς πλοῖον καὶ οἰκία (τὸ μὲν
 γὰρ ἐκ πολλῶν σανίδων, ἡ δὲ ἐκ πολλῶν λίθων σύγκεται), διε-

1 ζῶδια M, ζώ||||α V | ἐπειδὴ scripsi: ἐπει δὲ V, ἐπει M || 3 οὔτε VM || 5
 ζῶα om V || 7 πολυχρονίως V || 8 ἔχειν V || 8, 9 ζῶα ἐστὶ VM || 9 ὅτι ante ποικ.
 om M || 10 ὅτι ante π. om M | ζῶα VM || 14 ἐν ἀρ. V || 19 μάρτυρα post Πλ. add
 M || 22 οὕτως scripsi: ὅταν VM; ὁ μέντοι K. conl Valckenar Call fr p. 42 ||
 22, 3 post K. ἄστρα τὰ ἐπὶ τοῦ πλοκάμου τῆς βερενίκης ἀστέρι τῷ βερενίκης
 λέγει δς M | ὅτε — σύγκεται (ἡμάρτηται) conl O. Schneider || 23 ἀστέρων
 scripsi: ἄκρων V, om M || 24 εἰ scripsi, οὐ Valck cf Cat XII p. 98 R.: εἰ V,
 om M | σύγκεται post καταφανῶν M | δὲ om M || 25 Ἄρατος om M || 25, 6 δὲ
 νοεῖται V: λέγεσθαι M; λέγεται conl Pet || 27 καὶ εἴη ἂν V: ἐστὶ δὲ M || 29
 ἡ δὲ — σύγκεται om V

στῶτα δέ, ὡς χορός. τῶν δὴ τοιούτων διτταὶ αἱ διαφοραὶ· τὰ μὲν γὰρ ἐξ ὠρισμένων σωματίων καὶ ἀριθμῶι ληπτῶν ὡς χορός, τὰ δὲ ἐξ ἀορίστων ὡς ὄχλος. εἴη οὖν ὁ μὲν ἀστὴρ σῶμα ἠνωμένον, τὸ δὲ ἄστρον ἐκ διεστώτων καὶ ὠρισμένων· ἀριθμὸς γὰρ ἀστέρων ἐφ' ἐκάστου δεικνυται. Πίνδαρος δὲ τὸν ἀστέρα ἄστρον ὀνομάζει λέγων (Ol I 5 sq.) 'μηκέθ' ἄλλου σκόπει Ἄλλο θαλπνό-958 M. 185 P. τερον ἐν ἀμέραι φαεννὸν ἄστρον' κατὰ τὴν συνήθειαν.

15. Περὶ πλανήτων.

Iga

|| 'Ο Ἄρατος (v. 10. 453, Ecl I 1) τῆι τῶν πολλῶν δόξει κατακο-
λουθήσας τοὺς ἀπλανεῖς ἐναρηρέναι φησὶ τῶι οὐρανῶι 'αὐτὸς γὰρ 10
τάδε σήματ' ἐν οὐρανῶι ἐστήριξε' παρὰ τὸ 'ἐστήριξεν' ἀστέρας
αὐτοὺς παρετυμολογῶν. τὸν δὲ τῶν πλανήτων λόγον παρητη-
σατο ὁ Ἄρατος, δταν λέγη (v. 454, 5. 460—462, Ecl VIII)·

οἱ δ' ἐπιμιξ ἄλλοι πέντε' ἀστέρες, οὐδὲν ὁμοιοι,

ἔμπαλιν εἰδώλων δυοκαίδεκα δινεύονται. . .

15

οὐδ' ἔτι θαρσαλέως κείνων ἐγώ· ἄρκιος εἶην

ἀπλανέων τὰ τε κύκλα τὰ τ' αἰθέρι — δινεύουσιν.

παρατεῖται δὲ διὰ πολλὰς αἰτίας, πρῶτον ὅτι φαινόμενα
ἠθέλησε καὶ πᾶσι σύμφωνα δεῖξαι ἄστρα, οὗτοι δὲ πολλὴν δια-
φωνίαν ἔχουσι καὶ οὐδὲ πᾶσιν εἰσι φανεροί. ἐν δὲ τῶι ἐπι- 20
γραφομένῳ αὐτοῦ Κανόνι (fr IV a) τὸν περὶ αὐτῶν ποιούμενος
λόγον ἁρμονίαι τινὲ καὶ συμφωνίαι μουσικῆι τὰς κινήσεις αὐτῶν
λέγει γεγονέναι. λεκτέον δὲ περὶ αὐτῶν.

16. Τάξις τῶν ζ' σφαιρῶν.

o Posidonio
5 Gemin c. 1
Cleomed p. 80

|| Οἱ περὶ τὰ μετέωρα δεινοὶ φασὶ ζῶνας τινὰς εἶναι ἑπτὰ, 25
δι' ὧν φέρεσθαι τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας, καὶ ἐν μὲν τῆι ὑψηλοτάτῃ
φέρεσθαι τὸν τοῦ Κρόνου, ἐν δὲ τῆι μετ' αὐτὴν τὸν τοῦ Διός,
καὶ ἐν τῆι τρίτῃ τὸν τοῦ Ἄρεος, ἐν τῆι τετάρτῃ τὸν τοῦ
ἡλίου, ἐν τῆι πέμπτῃ τὸν τῆς Ἀφροδίτης, ἐν δὲ τῆι ἕκτῃ τὸν
τοῦ Ἑρμοῦ, ἐν δὲ τῆι ἑβδόμῃ τὸν τῆς σελήνης. τινὲς δὲ ἐν τῆι 30
τετάρτῃ τὴν Ἀφροδίτην λέγουσιν, ἐν τῆι πέμπτῃ δὲ τὸν

1 δὴ V: δὲ M || 4, 5 ἐκ διεστώτων — ἄστρον om V || 6 μηκέτ' ἄελλο
M (ut V c. 21 fin) || 8 πλανητῶν V || 9 ὁ ante Ἄρ. om M || 12 τ. δ. τὸν πλ.
M | λόγον posteriore o in rasura V | παρητήσατο M || 13 λέγη M || 25 ζῶνας
M || 26 φέρονται οἱ ἐ. ἀστέρες M || 28 ἄρεος M, ἄρεος V || 29 Ἑρμοῦ pro ἡλίου
V | δὲ om M || 30 τοῦ ἡλίου VM (p. 43, 1 et Gemin) || 31 τῆι om V

Ἐρμῆν, ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ τὸν ἥλιον. ἄλλοι δὲ τέταρτον τὸν Ἐρμῆν, ἕκτην δὲ τὴν Ἀφροδίτην, μέσον δὲ τὸν ἥλιον. εἰσὶ δὲ οἱ πρῶτον τὸν ἥλιον λέγουσιν, δευτέραν δὲ τὴν σελήνην, τρίτον δὲ τὸν Κρόνον. ἥ δὲ πλείων δόξα, καθ' ἣν πρώτη ἡ σελήνη, ἐπεὶ
 5 καὶ ἀπόσπασμα τοῦ ἡλίου λέγουσιν αὐτήν, ὡς καὶ Ἐμπεδοκλῆς
 188 P. (v. 154 St) 'κυκλοτερές περὶ γαίαν ἐλίσσεται ἀλλότριον φῶς.'
 ἥ περὶ δὲ τῆς ἑναρμονίου κινήσεως αὐτῶν εἶπεν, ὡς ἔφην (c. 15),
 Ἄρατος ἐν τῷ Κανόνι (fr. IV b) καὶ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Ἐρμῆτι
 (fr XV Hill) καὶ Ὑψικλῆς καὶ Θράσυλλος καὶ Ἄδραστος Ἀφρο-
 10 δισιεύς. ἤρξαντο δὲ τοῦ λόγου τούτου οἱ Πυθαγορικοί· πάντα γὰρ ἁρμονίαι καὶ τάξει λέγουσι κινεῖσθαι, καθὰ καὶ ἱατροὶ τοὺς σφυγμούς, καὶ ὑγιαίνειν μὲν, ὅταν εὐτακτῶσι, νοσεῖν δέ, ὅτε ἀτάκτως κινουῦνται.

Adrastus?
Theo p. 189 H.

Ach

17. Τὰ ὀνόματα τῶν πλανήτων διαφόρως.

15 ἥ περὶ δὲ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν καὶ τοῦ χρόνου ἐκάστου
 διαφωνία· πολλοῖς γάρ, Αἰγυπτίοις καὶ Ἕλλησι, τοῦ Κρόνου
 968 M. ὁ ἀστὴρ λέγεται καίτοι ἀμαυρότατος ὢν Φαίνων κατὰ τὸ εὐ-
 φημον παρ' Ἕλλησι, παρὰ δὲ Αἰγυπτίοις Νεμέσεως ἀστὴρ.
 δεύτερος ὁ τοῦ Διὸς καθ' Ἕλληνας Φαέθων, κατὰ δὲ Αἰγυπτίους
 20 Ὅσιριδος ἀστὴρ. τρίτος ὁ τοῦ Ἄρεος παρὰ μὲν Ἕλλησι Πυ-
 ρόεις, παρὰ δὲ Αἰγυπτίοις Ἡρακλέους ἀστὴρ. τέταρτος ὁ τοῦ
 Ἐρμοῦ (δεδοσθῶ γὰρ νῦν τέταρτον αὐτὸν εἶναι· εἴρηται γὰρ c. 16,
 ὅτι διαφωνία πολλή περὶ τῶν ἀστέρων Ἐρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης
 καὶ ἡλίου), ὁ τοίνυν τοῦ Ἐρμοῦ ἀστὴρ καλεῖται παρὰ μὲν
 25 Ἕλλησι Στίλβων, παρὰ δὲ Αἰγυπτίοις Ἀπόλλωνος ἀστὴρ. πέμ-
 πτος ὁ τῆς Ἀφροδίτης παρὰ μὲν Ἕλλησιν Ἐωσφόρος... πρῶ-
 τος δὲ Ἴβυκος (fr 42 B.) εἰς ἓν συνέστειλε τὰς προσηγορίας.
 τέταρτος δὲ ὁ ἥλιος κατ' Αἰγυπτίους, ἔκτος δὲ καθ' Ἕλληνας.
 ἕβδομος δὲ ὁ τῆς σελήνης. ἥ οἱ δὲ μουσικοὶ ὑποτίθενται τὸν
 30 ζῳδιακὸν κύκλον ὡς ἐν ἁρμονίαι τάξιν ἔχειν φθόγγου τοῦ τῆς

Ign

Adrastus?
Theo p. 189 H.

1 Ἐρμῆν ἕκτην δὲ V | τέτατον M || 3 τὸν prius om V | λέγουσιν scripsi: λέγοντες VM | δευτέρον σελ. V || 4 καθ' ἣν om M | πρώτη ἡ σελήνη scripsi: πρώτην σελήνην V, πρώτην τὴν σελήνην λέγει M || 9 θρασύλλος M || 10 πυθαγόρειοι M || 14 περὶ τῶν ὀνομάτων τῶν πλανήτων M || 15 τὰ ὀνόματα τῶν πλανήτων διαφόρως ἐκλήθησαν καὶ περὶ τοῦ χρ. M || 16 πολλή γέγονε post διαφωνία M | Αἰγ. γὰρ κ. M || 17 λέγεται post Φ. M || 17, 8 Φ. λ. ἀλλὰ παρ' Ἕλλησι μὲν κ. τ. εὐφ. λέγεται οὕτω παρὰ δὲ Αἰγ. M || 20 ἄρεως V || 23 τούτων εἶσιν post ἀστ. M || 24 ὁ post τοίν. iterat V || 26 lacunam signavit Diels p. 19² || 27 ἔνα VM || 29 δὲ post ἕβδ. M: om V || 30 ζῳδιακὸν VM

χρωματικῆς διεξευγμένον, τὸν δὲ τοῦ Κρόνου ἐπέχειν [λόγον] τῆς ἑναρμονίου φθόγγον τὸν διεξευγμένον. ὁ δὲ τοῦ Διὸς τάξιν ἔχει ἐν μουσικῇ φθόγγον τοῦ καλουμένου διατόνου διεξευγμένον. ὁ δὲ τοῦ Ἄρεος τάξιν ἔχει φθόγγον τοῦ καλουμένου παραμέσου. ὁ δὲ τοῦ Ἑρμοῦ τάξιν ἐπέχει φθόγγον παρὰ μουσικοῖς τῆς μέσης. ὁ δὲ τῆς Ἀφροδίτης τάξιν ἔχει φθόγγον (τοῦ) λεγομένου μέσου διατόνου. ὁ δὲ ἥλιος, ἐὰν μὴ τέταρτος ἀλλὰ ἕκτος δοθῆι, ἔσται τάξιν ἐπέχων μέσου λιχανοῦ. ἡ δὲ σελήνη ἐβδόμη οὕσα τάξιν ἐπέχει φθόγγον τοῦ λεγομένου ὑπάτης μέσης. τὸ δὲ ἀπὸ γῆς διάστημα μέχρι τῆς σελήνης θέλουσιν εἶναι τινες ἀπὸ φθόγγου τοῦ παρὰ τοῖς μουσικοῖς ὑπάτων διατόνου. 15 187 P.

18. Τίς ὁ καλούμενος μέγας ἐνιαυτός, καὶ ἐν πόσοις χρόνοις ἕκαστος τῶν πλανήτων ἀποκαθίσταται.

e Posidonio of
c. 16. 17. Cleo-
med I 8 p. 80

Ἢ Πάλιν ὁ πρῶτος, ὁ τοῦ Κρόνου, ἀστὴρ παραγίνεται ἀπὸ ζωιδίου ἐπὶ ζώιδιον παχυμερῶς μὲν καὶ πλατυκῶς ἔτεσι τριάκοντα, ἀπὸ δὲ σημείου ἐπὶ σημειον ἀποκαθίσταται ἐν ἐτῶν μυριάσι τριακοταπέντε καὶ ἔτεσιν ἑξακοσίοις τριακοταπέντε. οὗτος δὲ ἔστιν ὁ καλούμενος μέγας ἐνιαυτός. ὁ δὲ τοῦ Διὸς ἀστὴρ, ὁ δεύτερος, παραγίνεται ἀπὸ ζωιδίου ἐπὶ ζώιδιον πλατυκῶς καὶ παχυμερῶς ἔτεσιν δυοκαίδεκα, ἀπὸ δὲ σημείου ἐπὶ σημειον ἀποκαθίσταται ἐν μυριάσιν ἐτῶν δεκαεπτὰ καὶ ἔτεσι χξ'. ὁ δὲ τοῦ Ἄρεος περιέρχεται ἀπὸ ζωιδίου ἐπὶ ζώιδιον δι' ἐτῶν δύο καὶ ἀπὸ σημείου ἐπὶ σημειον ἐν μυριάσιν ἐτῶν δυοκαίδεκα. ὁ δὲ τῆς σελήνης περιέρχεται ἀπὸ ζωιδίου ἐπὶ ζώιδιον κατὰ μῆνα ἕκαστον, ὁ δὲ ἥλιος ἐν τξέ' ἡμέραις καὶ λεπτῶι, ὃς δὴ χρόνος καλεῖται ἐνιαυτός ἡλιακός. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ τῆς Ἀφροδίτης καὶ (ὁ) τοῦ Ἑρμοῦ τῶι ἡλίω δι' ἐνιαυτοῦ ἀπὸ ζωιδίου ἐπὶ ζώιδιον παραγίνονται· σχεδὸν γὰρ ἴσοταχεῖς εἰσιν. διὸ καὶ διάφωνος αὐτῶν ἡ τάξις. Ἢ τούτων δὴ τῶν διαστημάτων τῶν [φθόγγων] ἀπὸ τῶν κατωτάτω τόπων μέχρι τοῦ ζωιδιακοῦ γίνεται διάστημα συμφωνίας τῆς παρὰ τοῖς μουσικοῖς λεγομένης διὰ πασῶν. 15 20 80

Adrastus?
Theo p. 141 H.

1 διεξευγμένον V || 2 φθόγγον post ἑναρμ. om M | τὸν διεξευγμένον M: τῆς διεξευγμένον V | ἔχει corr Pet: ἔχειν VM || 4 ἄρεως VM || 6, 7 μέσον διατόνου M: μέσων διατόνων V || 7 δοκῆι M || 8 μέσῳ V || 9 μέσων V || 15 ζωδίου et ζώδιον VM et sic toto in capite | πλατυκῶς corr Vict: -ικῶς VM || 17 χλε V || 19, 20 πλατυκῶς corr Vict: -ικῶς VM || 21 ἔτεσιν ἑξακοσίοις M || 22 ἄρεως V || 23 δύο (καὶ πέντε μηνῶν) secundum Cleomedem || 24 σελήνης corr Pet: ἀφροδίτης VM || 25 λεπτῶν V || 27 σὺν post Ἑ. M || 30 κατωτάτων V

|| Χαλδαῖοι δὲ περιεργότατοι γενόμενοι ἐτόλμησαν τοῦ ἡλίου
 τὸν δρόμον καὶ τὰς ὥρας διορίσασθαι· τὴν γὰρ ἐν ταῖς ἡμε-
 967 M. ραῖς ὥραν αὐτοῦ, καθ' ἣν ἴσως διέρχεται τὸν πόλον, εἰς τριά-
 κοντα ὄρους μερίζουσιν, ὥστε τὸ τριακοστὸν μέρος τῆς ὥρας τῆς
 5 ἐν τῇ ἡμερῇ ἡμέραι ὄρον λέγεσθαι τοῦ δρόμου τοῦ ἡλίου.
 λέγουσι δὲ πάλιν ἀνδρὸς πορείαν μῆτε τρέχοντος μῆτε ἡρέμα
 βαδίζοντος μῆτε γέροντος μῆτε παιδὸς τὴν πορείαν εἶναι τοῦ
 ἡλίου καὶ τριάκοντα σταδίων καθαρῶν εἶναι.

|| ἐπειδὴ δὲ εἶπομεν (p. 44) καθυποβεβηκέναι τοὺς ἀστέρας τοὺς
 10 πλάνητας τῶν ἐπάνω, τὴν ἀνωτάτω ζώνην ἔχοντος τοῦ Κρόνου,
 τὴν δὲ μετὰ ταῦτα τοῦ Διός, τὴν δὲ τρίτην τοῦ Ἄρατος καὶ
 καθεξῆς τῶν ἄλλων, ἴσως ἂν ζητήσῃ τις, πῶς φαμεν, εἰ οὕτω
 τύχοι, Κρόνον καὶ ἡλίον ἐν Κριῶι εἶναι ἢ σελήνην καὶ Δία ἐν
 Ταύρωι ἢ ἄλλων τινῶν ἀστέρων σύνοδον, ὅποτε μὴ εἰσιν ἐν τῷ
 15 αὐτῷ ὕψει φερόμενοι. λεκτέον δέ, ὅτι ὑπ' ἀλλήλους ὄντες
 τότε συνόδους ποιῶσιν, ὅταν κατὰ κάθετον ἀλλήλων γίνωνται.
 198 P. εἰδέναι δὲ χρὴ, ὡς οἱ ἀστρονόμοι διδύασι ζώνας τῶν πλανή-
 των ἀστέρων, ὁ δὲ Πλάτων σφαιρας εἶναι λέγει (Tim p. 38 C)
 μίαν ὑπὸ τὴν μίαν ἐκάστωι. ὁ δὲ Ἄρατος περὶ τῶν πέντε λέ-
 20 γειν παραιτησάμενος (v. 460, Ecl VIII) μετὰ τὴν τῶν Φαινομέ-
 νων δεῖξιν περὶ ἡλίου καὶ σελήνης λέγει (v. 733 sq.)

τῶν δὲ ἀστέρων οἱ μὲν ἀπλανεῖς ἐναρῆρασι τῷ οὐρανῷ
 (cf Ar v. 453) καὶ εἰσιν ἀκίνητοι κατὰ τὸν ἴδιον λόγον, συμπερι-
 φέρονται δὲ τῇ θύμῃ τοῦ οὐρανοῦ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ
 25 ὡσαύτως δύνοντες καὶ ἀνατέλλοντες (διὸ καὶ ἀπλανεῖς ἐκλήθη-
 σαν), ἄλλοι δὲ εἰσιν ἐπὶ ἀστέρες κατωτέρω τοῦ οὐρανοῦ ἐν
 τῷ αἰθέρι καὶ ἰδίως καὶ μετὰ τοῦ οὐρανοῦ κινούμενοι, οἵτινες
 τῷ ἰδίῳ κίνησιν ἔχειν καὶ μὴ (ἐν)αρηρένασι τῷ οὐρανῷ, ἀλλ'
 ἐν τῷ αἰθέρι φέρεσθαι οὔτε κατὰ τὰ αὐτὰ οὔτε ὡσαύτως ἀνα-
 30 τέλλουσι (διὸ πρὸς σύγκρισιν τῶν ἀπλανῶν πλάνητες λέγονται).
 οἱ δὲ Πυθαγόρειοι οὐ μόνον τοὺς πλάνητας ἰδίῳ κίνησιν ἔχειν
 φασίν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπλανεῖς, οὕτω μέντοι κινεῖσθαι ὡς τε-

5 in margine ζ⁷ M || 7, 8 εἶναι τοῦ ἡλίου καὶ om V || 9, 10 τῶν ἐπάνω
 τοὺς πλάνητας V || 10 τὴν ἀνωτάτω ζώνην ἔχοντος τοῦ V: καὶ τὴν ἀνω-
 τάτω ζώνην ἔχειν τὸν τοῦ M || 11 ταῦτα V: ταύτην M | τὸν ante τοῦ bis
 VM: deleui | ἄρατος V || 12 τις om V || 14 ἄλλους τινὰς ἀστέρας σ. M (ubi
 <ποιεῖν> addit post σ. Pet) || 16 γένωνται ἀλλήλων M || 19 τὴν om M || 27
 αἰθέρι M (ut l. 29 VM et Aratus v. 461): αἴερι V || 28 supplevi e l. 22 et
 Arato v. 453

πανον περιδινούμενον περι τὸν αὐτὸν τόπον. ἐκλείπειν δὲ ἕκαστος τότε τῶν ἀστέρων δοκεῖ, ὅταν προσγειότερος αὐτοῦ κατὰ κάθετον γενόμενος ἐπισκιάσῃ τὴν αὐγὴν τοῦ ἡλίου.

19. Περὶ ἡλίου.

Ach

|| Πολλοὶ τῶν ἐπιφανεστέρων περι ἡλίου καὶ σελήνης ἐπραγ- 5
ματεύσαντο, ἰδῖαι δὲ καὶ περι τῶν πέντε. διὸ καὶ Ἄρατος
ἰδίως μὲν περι ἡλίου καὶ σελήνης πρὸς τῷ τέλει τῆς ποιήσεως
εἶπεν (v. 733 sqq.), ἰδῖαι δὲ περι τῶν πέντε ἐν τῷ ἐπιγραφο-
μένῳ Κανόνι (fr IV c). || τὴν δὲ οὐσίαν τοῦ ἡλίου Πλάτων περι-
έρχως ἐκ πυρὸς εἶναι φησι (Tim p. 39 B), τινὲς δὲ τῶν φυσικῶν 10
(c. 11, cf Xenophanes p. 165 K.) ἐξ ἀναθυμιάσεως γῆς καὶ νεφῶν
αὐτὸν εἶναι. Ἀναξαγόρας μύθρον αὐτὸν εἶπε (fr 24 Schaub),
Φιλόλαος δὲ (p. 127 B.) τὸ πυρῶδες καὶ διαγγὲς λαμβάνοντα
ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ αἰθερίου πυρὸς πρὸς ἡμᾶς πέμπειν τὴν αὐγὴν
διὰ τινῶν ἀραιωμάτων, ὥστε κατ' αὐτὸν τρισσὸν εἶναι τὸν ἡλίου, 15
τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ αἰθερίου πυρὸς, τὸ δὲ ἀπ' ἐκείνου πεμπόμενον
ἐπὶ τὸν ὑελοειδῆ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενον ἡλίου, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ
τοιούτου ἡλίου πρὸς ἡμᾶς πεμπόμενον. Ἐπίκουρος δὲ κισηρο-
ειδῆ αὐτὸν ἔφη (p. 229 Us) ἐκ πυρὸς διὰ τρημάτων τινῶν τὸ
φῶς ἐκπέμποντα. τινὲς δέ, ὧν ἔστι καὶ Ἀναξίμανδρος, φασὶ 20
πέμπειν αὐτὸν τὸ φῶς σχῆμα ἔχοντα τροχοῦ· ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ
τροχῷ κοίλῃ ἔστιν ἡ πλήμνη, ἔχει δὲ ἀπ' αὐτῆς ἀνατεταμένας
τὰς κνημίδας πρὸς τὴν ἕξωθεν τῆς ἀψίδος περιφορὰν, οὕτω καὶ
αὐτὸν ἀπὸ κοίλου τὸ φῶς ἐκπέμποντα τὴν ἀνάτασιν τῶν ἀκτί- 25
νων ποιῆσθαι καὶ ἕξωθεν αὐτὰς κύκλῳ φωτίζειν. τινὲς δὲ
ὡς ἀπὸ σάλπιγγος ἐκ κοίλου τόπου καὶ στενοῦ ἐκπέμπειν αὐ-
τὸν τὸ φῶς ὥσπερ πρηστῆρα. σχῆμα δὲ αὐτοῦ οἱ μὲν (Anaxi-
menes) δισκοειδές, Ἡράκλειτος δὲ σφαροειδές, Στωϊκοὶ δὲ σφαι-
ροειδές εἶναι λέγουσιν. || πολλοῖς δὲ περι τοῦτου πραγματεῖαι 30
γεγόνασιν, ὥσπερ Θρασύλλῳ καὶ Ἀδράστῳ τῷ ἀπὸ τοῦ Περι-
πάτου τῷ Ἀφροδισει.

Ach

Ign

|| ἐκλείπει δέ, ὡς μὲν τινὲς φασιν, ἔμπροσθεν αὐτοῦ τῆς

1 ἕκαστον V || 2 ὅτε V (cum coniunctivo ut saepe) M | προσγειότερον V || 3 ἐπισκιάση V: ὑπεσέλθοι M || 6 ἰδῖαι M || 18 κισσηροειδῆ VM, cf c. 11 || 19 αὐτὸν ἔφη om V | ἐκ M: καὶ V || 24 ἐκπέμποντα M || 25 ἴμμο idem Anaximander' Diels p. 25 sq. 348 || 27 πρηστῆρας VM || 31 τῷ A. V: καὶ A. M | ἀφροδισει M || 32 περι ἐκλείψεως ἡλίου in margine M | ἐκλείπειν V

σελήνης κατὰ κάθετον αὐτοῦ γιγνομένης, ὃ καὶ μᾶλλον πιθανόν· προσγειότερα γὰρ αὐτοῦ ἔστιν ἢ σελήνη καὶ κατωτέρα τοῦ ἡλίου· οὕτω γὰρ καὶ ὁ Ἄρατος (v. 865, 4, Ecl XVI)· ἴσταμένη γαίης τε καὶ ἡελίοιο — κατ' ἰθὺς· οὐκ ἐκλείπει δὲ ὁ ἥλιος, 5 ἀλλ' ἡμῖν δοκεῖ· κατὰ κάθετον γὰρ ἢ σελήνη γενομένη τῷ ἡλίω καὶ τῇ γῆι ἀνείργει τὰς πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἐπὶ γῆς αὐγὰς αὐτοῦ. καὶ ἡμῖν οὕτω φαίνεται κατωτέρω σελήνης οὖσιν. οὐχ ὄλου δέ, ἀλλὰ μέρους ἐκλείψις γίνεται· οὐ γὰρ δυνατὸν ἐλάττονα οὖσαν τὴν σελήνην πολὺ ὄλον ἀποκρύπτειν τὸν ἥλιον. διὸ οὐ παρὰ 10 πᾶσιν ἀνθρώποις ἅμα ἐκλείψιν δοκεῖν, ἀλλὰ παρ' ἑτέροις ἄλλοτε, ὅλον ἐν Συήνῃ καὶ Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Ἐλεφαντίνῃ ἅμα ἐκλείπειν· τοῦ γὰρ αὐτοῦ κλίματος δοκεῖ ταῦτα τὰ χωρία εἶναι. ἥ ἐπραγματεύσαντο δὲ πολλοὶ περὶ ἐκλείψεων ἡλίου κατὰ τὰ ἑπτὰ κλίματα, ὡσπερ Ὡρίων Ἀπολλινάριος Πτολεμαῖος Ἰππάρχος. 15 ἥ κλίματα δὲ εἴρηται διὰ τὴν γῆν μὴ εἶναι ὁμαλὴν, ἀλλ' ἔχειν οἶον ἐγκλίματά τινα ὑψηλοτέρων ὄντων καὶ ταπεινοτέρων τῶν μερῶν αὐτῆς καὶ τὰς οἰκήσεις τῶν ἐθνῶν ἄλλας ἀλλαχῶ εἶναι. ἐνιαυτὸς δὲ ἡλίου εἴρηται, ἐπεὶ ἔχει τὰς πάσας ὥρας ἐν ἐαυτῷ τέσσαρας κατὰ τὸν Εὐριπίδην (fr 862) ὄθουνεκα ἐν αὐτῷ 20 πάντα συλλαβῶν ἔχει· λέγεται δὲ ἐνιαυτὸς ἢ ἀπὸ ζωιδίου ἐπὶ ζωιδίον ἀποκατάστασις αὐτοῦ ἐν ἡμέραις τξέ καὶ ἐλαχίστω μορῶι. ἀπὸ δὲ σημείου ἐπὶ σημείον ἀποκαθίσταται ἐν ὀκταετη- 140 P. ρίδι, εἶγε γηγσίον ἔστι τὸ σύγγραμμα (Ἐρατοσθένης γὰρ ἀντέγραψεν δεικνίς, ὡς οὐκ εἶη Εὐδόξου), κατὰ δὲ τινὰς ἐν (ἐξ καὶ) 25 ἐβδομήκοντα ἔτεσιν (ἧς δόξης ἐστὶ καὶ Κάλλιππος), κατὰ δὲ Μέτωνα δι' ἑνεακαιδεκαετηρίδος. ταύτην κατηκολούθησεν Ἄρατος· φησὶ γάρ (v. 752—755, Ecl XIV)·

Ach

e Postdonio
Gemin c. 6

1 κατακάθετον V | ὃ corr Wil: ὡι VM | πιθανόν V: ὡς πιθανῶι πιστέον M; δοκεῖ ἀναγνωστέον ὃ καὶ μᾶλλον πιθανόν vel ὡι καὶ μᾶλλον ὡς πιθανῶι πιστευτέον manus recens in margine codicis Monacensis 89 p. 24 (de quo cf Proleg II) | 3 Ἄρ. λέγει M | ἴσταμένης M | 5, 6 τῷ ἡλίω καὶ τῇ γῆι V: τοῦ ἡλίου M | 7 τῆς σ. M | 10 ἐκλείψιν V: ἐκλείπειν M | δοκεῖ M (ita dudam coni Pet) | 12 ἐκλείπει M | 14 ὁ ante Ἄπ. M | 15 — 18 post ὁμαλὴν sic μηδὲ τὰς οἰκήσεις τῶν ἐθνῶν ἀλλὰ ἔχειν. κλίματα (ἐγκλίματα V²) δὲ εἴρηται διὰ τὸ τὴν γῆν εἶναι ὁμαλὴν ὑψηλοτέρων καὶ ταπεινοτέρων μερῶν. ἐνιαυτὸς δὲ V | 18 in margine τίς ἐνιαυτὸς ἡλίου M | 19 ὄθ' οὐνεκ' M | αὐτῶι VM | 20 scripsi: ἄ. τοῦ ζ. V, ἄ. τοῦ αὐτοῦ ζ. M | 20, 1 ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀπ. M | 22 ὀκτωκαιδεκαετηρίδι VM: corr Scal, cf Aratea p. 14 | 23 ἐρατοσθέτους οὗτος γὰρ ἀνέγραψεν M | 24 suppl Pet

συναγείρεται ἤδη
 ἔννεακαίδεκα κύκλα φαινοῦ ἡλίου,
 ὅσσα τ' ἀπὸ ζώνης εἰς ἔσχατον Ὠρίωνα
 νῦξ ἐπιδιδνεῖται Κῦνα τε Θρασύν Ὠρίωνος.

20. Περὶ μεγέθους ἡλίου.

5

Eudorus
 P. 21 D.
 Cleomedes
 I 8 p. 80

|| Μέγεθος ἡλίου μείζον γῆς φασιν. καὶ οἱ μὲν ποδιαῖον, οἱ δὲ ὀκταπλασίονα, οἱ δὲ ἔννεακαίδεκαπλασίον(α), φέρεσθαι δὲ αἰ- 981 M.
 τὸν τὴν ἐναντίαν τοῖς ἀπλανέσι φορὰν κατὰ τὴν ἰδίαν κίνησιν
 ἀπὸ δυσμῶν ἐπ' ἀνατολάς, ἄγεσθαι δὲ ὑπὸ τῆς ἀπλανοῦς ἀπὸ
 τῶν ἀνατολικῶν μερῶν ἐπὶ τὰ δυτικὰ κατὰ τὸν Εὐριπίδην λέ- 10
 γοντα (fr 861):

δείξας γὰρ ἄστρων τὴν ἐναντίαν ὁδὸν
 δόμους τ' ἔσωσα καὶ τύραννος ἰζόμεν.

Ἄτρεῦς γὰρ εὔρε τῶν πλανήτων τὴν ἐναντίαν φορὰν, ὥσπερ 15
 καὶ ἡλίου ἀπὸ ἀνατολῶν κυλιόμενον καὶ φερομένου εἰς δυσμᾶς·
 ὥσπερ γάρ, εἰ τύχοι μύρμηξ ἐπὶ τῆς ἔξωθεν περιφερείας
 ἔρπων ἀπὸ δυσμῶν ἐπ' ἀνατολάς τὴν ἐναντίαν τῷ τροχῷ
 ποιούμενος πορείαν, συμβήσεται αὐτὸν ὑπὸ μὲν τῆς τοῦ τροχοῦ
 περιδινησεως ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμᾶς ἄγεσθαι, ὑπὸ δὲ τῆς
 ἰδίας κινήσεως ἀπὸ δυσμῶν ἐπ' ἀνατολάς, ἡμῖν δὲ δυσκατά- 20
 ληπτον εἶναι τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κίνησιν, ἅτε δὴ μικρὰν οὖσαν
 (διὸ καὶ παρατρέχει ἡμῶν τὴν ὕψιν ἢ τοῦ μύρμηκος ὀξυτέρας
 οὔσης τῆς τροχοῦ), τὸν αὐτὸν τρόπον νόει καὶ ἐπὶ ἡλίου· ἔστι
 γὰρ τροχὸς ὁ οὐρανός, ὁ δὲ μύρμηξ ἀντὶ ἡλίου. τὴν δὲ δεῖξιν
 ταύτην ἐπ' αὐτῆς τῆς σφαίρας ἔστιν ἰδεῖν· ἐὰν γὰρ ὑποθά- 25
 μεθα πρῶτον ἀνατέλλειν Κριὸν καὶ τὸν ἥλιον ἐν ταύτῳ εἶναι
 ἐπὶ ἡμέρας λ' τὴν μετάβασιν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Κριοῦ εὐρίσκομεν
 εἰς τὸν Ταῦρον γινομένην (ὁ δ' ἔστι μετὰ τὸν Κριόν). ἀπὸ τῶν
 δυτικῶν ἄρα μερῶν ἐπὶ τὰ ἀνατολικά, ἀλλ' οὐκ ἀνάπαλιν ἀπὸ
 τῶν ἀνατολικῶν ἐπὶ τὰ δυτικὰ εὐρίσκομεν φερόμενον αὐτόν. δῆλον 30
 οὖν· κινεῖται καὶ φέρεται κατὰ τὴν ἰδίαν κίνησιν ἀπὸ τῶν δυ-
 τικῶν ἐπὶ τὰ ἀνατολικά.

1 συναγείρεται M: συνεγείρεται V, cf Aratea p. 18 || 6 φασί VM || 7

οκταπλασίον V: -ον M || 13 δόμους VM (δήμους VM c. 1) || 14 γὰρ om V || 15
 καὶ prius om V || 16 ζητεῖται πῶς κινεῖται ὁ ἥλιος in margine M | ὥσπερ γὰρ
 om V | scripsi: μύρμηξ ἐπὶ τὰ ἔξωθεν π. ἔρποι ἀπὸ V, μύρμηξ ἔρπων ἔξω-
 θεν π. τινός ἀπὸ M || 21 συμβαίνει post εἶναι M || 22 ἢ V | κινήσις post
 μ. M || 23 τοῦ post τῆς M || 24 ὁ δὲ ἥλιος ἀντὶ μύρμηκος M || 29 ἄρα om
 V || 30 εὐρίσκομεν om V || 31 ὡς post οὖν M

21. Περὶ σελήνης.

- 141 P. || Τινὲς οὐδὲ ὅλως βούλονται εἶναι σελήνην. ἄλλοι δὲ αὐτὴν Π^{lutarcho} Plac II 26 p. 26. 866 D.
 ἐξ ἀναθυμιάσεως γῆς εἶναι λέγουσιν, ἕτεροι δὲ ἐκ πυρός, ἄλλοι
 καὶ ἀέρος, ἄλλοι ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων, ἕτεροι δὲ γῆν πε-
 5 πυρωμένην στερέμνιον ἔχουσαν πῦρ, εἶναι δὲ ἐπ' αὐτῆς οἴκησιν
 ἄλλην ποταμούς τε καὶ ὅσα ἐπὶ γῆς, καὶ τὸν λέοντα τὸν Νε-
 μειαιον ἐκεῖθεν πεσεῖν μυθολογοῦσιν. Ἐμπεδοκλῆς δὲ (v. 154 St,
 cf c. 16) ἀπόσπασμα αὐτὴν φησὶν ἡλίου. || σχῆμα δὲ αὐτῆς οἷ μὲν Π^{lutarcho} Plac II 27 p. 26. 867 D.
 σφαιροειδές, οἷ δὲ δισκοειδές. κατὰ μῆνα δὲ ἐκλείπει, ὡς μὲν
 10 Ἡράκλειτός φησιν, ὁμοίως τῷ ἡλίῳ τοῦ φωτοειδοῦς [σχήματος]
 ἀναστραφέντος, ἄλλοι δὲ τοῦ στομίλου τοῦ τροχοειδοῦς, δι' οὗ
 ἐκπέμπεται τὸ φῶς, ἀποφραχθέντος, ὡς δὲ ἄλλοι, δταν περὶ
 τὸ κωνοειδές τῆς γῆς γένηται δύνουσα, ὡς δὲ οἱ πολλοί, κατὰ
 διάμετρον γενομένη ἡλίῳ. γίνεται δὲ κατὰ μῆνα ἕκαστον. || γέννα
 15 δὲ σελήνης καὶ ἀνατολὴ διαφέρει· μετὰ γὰρ τρεῖς ἢ τέσσαρας
 τοῦ γεννηθῆναι ἡμέρας φαίνεται καὶ οὐχ ἅμα τῷ γεννηθῆναι.
 ἀνατέλλει δὲ οὐχ ὅλον τὸ φῶς ἔχουσα περιφερές, ἀλλὰ μνηοει-
 δής. μέχρι δὲ τοῦ ἡμίσεος αὐξηθεῖσα γίνεται διχότομος. ἐὰν δὲ
 τὸ δίμοιρον περιφωτισθῆι, καλεῖται ἀμφίκυρτος. πληρωθεῖσα
 20 δὲ γίνεται πληροσέληνος καὶ πανσέληνος καὶ διχόμηγυς (πεντε-
 καιδεκαταία γὰρ ἔστιν, ὅτε πληροῦται, ὅ ἔστιν ἡμισυ μηνός
 διχαζομένων τῶν λ' ἡμερῶν), καὶ πάλιν αὐτὸ ἀπὸ τῆς πανσελήνου
 ἀρχεται μειοῦσθαι καὶ γίνεται πρῶτον ἀμφίκυρτος, εἶτα διχό-
 μηγυς, εἶτα μνηοειδής.
 25 || ἄξιον δὲ ζητῆσαι, τί δήποτε ἐπὶ τοῦ φωτός τῆς σελήνης
 964 M. ταῦτα τὰ σχήματα γίνεται. πρὸς δὴ τοῦτο οἷ μὲν λέγουσι περὶ
 τὸν κῶνον αὐτὴν γινομένην τῆς γῆς τοῦτο πάσχειν· ὥσπερ γὰρ,
 εἴ τις εἰς ὄρος ἀναβαλῆ καὶ ἐπὶ ἄκρου αὐτοῦ σταθῆ, δλος φαί-
 νεται τοῖς ἄποθεν οὔσι, κατιῶν δὲ ἐπὶ τὸ ἕτερον μέρος τοῖς
 30 κατόπιν αὐτοῦ οὐκ ἔτι ὄλος φαίνεται, ἀλλὰ παρὰ τοὺς πόδας
 ἐφάνη ἐκεῖ ἢ ἔτι μᾶλλον κατιῶν κατὰ βραχὺ (τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν
 χειρῶν μέχρις ἄνω 'κατὰ βραχὺ' λέγει), ἕως οὔ ὄλος ἀφανῆς γέ-
 νηται, οὕτω φησὶ καὶ τὴν σελήνην ποτὲ μὲν πλήρη φαίνεσθαι,

2 οὐδ' M || 6 ἄλλην 'praeter terram nimirum' Diels | ποταμοῦ V | νε-
 μαῖον VM || 9 ἐκλείπει δέ V || 10 σκαφοειδοῦς σχήματος coni Diels e Plut
 Plac II 29, 3 || 14 γενομένην V || 17, 8 μνηοειδές V || 18 ἡμίσεος V || 21 ὡς
 ἐπὶ τὸ πληροῦνται V, γὰρ ἔστι πληρωθεῖσα M || 27 γινομένης V || 28 ζήτημα
 in margine M | ἐπ' M | σταθῆ M | ὄλος M: ὁ λόφος V || 29 ἀποθεν M || 30
 παρὰ corr Pet: περὶ VM || 31 βραχὺ τὰ γὰρ scripsi: βραχύτατα V, βραχὺ M ||
 31, 2 ἀπὸ — λέγει om M || 32 μερῶν VM cf p. 50, 11. 54, 31 || 33 φησὶ V: φασὶ M

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

ποτὲ δὲ ἐκ μέρους περὶ τὸν κῶνον γενομένην τῆς γῆς, οὐχὶ
 μειουμένην αὐτήν, ἀλλ' ἤμιν οὕτω φαινομένην. οἱ δὲ λέγοντες
 αὐτὴν κατόπτρῳ παραπλήσιαν εἶναι ἐκλείψεις λέγουσι γίνεσθαι 142 P.
 αὐτῆς, αἱ τοῦ ποτε μὲν πλήρη φαίνεσθαι αὐτὴν αἰτίαι γίνονται,
 ποτὲ δὲ ἐνδεᾶ τοῦ φωτίζεσθαι· ὥσπερ γὰρ εἰ κάτοπτρον λαβὼν 5
 τις ἐθέλοι τὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀντανάκλασιν τοῦ εἰδώλου θεάσασθαι,
 ἐξ ἐναντίας τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν θέσιν τοῦ κατόπτρου
 ποιήσεται (τοῦτο γὰρ ποιήσας ὅλον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεά-
 σεται ἐν τῷ κατόπτρῳ), εἰ δὲ πλαγιάσειε τὸ κάτοπτρον, πρὸς
 τὸν πλαγιασμὸν καὶ τὴν ἔγκλισιν τοῦ κατόπτρου ἢ τὸ δίμοιρον 10
 ἢ τὸ ἥμισυ ἢ βραχὺ τι μέρος τούτου θεάσεται ἀντανακλῶμενον
 [τοῦ προσώπου αὐτοῦ] τοῦ κατόπτρου ἐγκλινομένου, οὕτω καὶ
 ἐπὶ τῆς σελήνης. ταύτηι τῆι δόξῃ ἔοικεν Ἄρατος ἀκολουθεῖν·
 φησὶ γάρ (v. 738, Ecl XIII) 'αἰεὶ δ' ἄλλοθεν ἄλλα παρεκκλίνουσα
 πρόσωπα' τὸ τοῦ κατόπτρου παράδειγμα αἰνιττόμενος. προείρη- 15
 ται δὲ ὁ κόσμος σφαιρᾶς ἔχειν σχῆμα ἔξωθεν μὲν κυκλοτερῶς
 περικειμένον ἔχων τὸν οὐρανόν, μεσαιτάτην δὲ τὴν γῆν κέντρον καὶ
 σημείου τάξιν ἐπέχουσαν, μεταξὺ δὲ αὐτῆς καὶ οὐρανοῦ αἰθέρα τε
 αὐτὸν εἶναι καὶ ἄερα καὶ ὕδωρ σφαιρικῶς ὑπ' ἀλλήλων ἐχόμενα.
 || κόσμον δὲ τὴν τῶν ὄλων σύστασιν παρὰ τὴν διακόσμη- 20
 σιν καὶ εὐταξίαν ἐκάλεσαν οἱ παλαιοί, ὡς καὶ Ὅμηρος (II II 554)
 'κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας' καὶ πάλιν 'αὐτὰρ
 ἐπεὶ κόσμηθεν ἄμ' ἠγεμόνεσσιν ἕκαστοι' (II III 1) τὴν εὐταξίαν
 λέγων. αἰθέρη δὲ λέγεται ἀπὸ τοῦ αἰθεσθαι (πυρώδης γάρ
 ἔστιν) ἢ ἀπὸ τοῦ αἰεῖ θεῖν καὶ ὄρμαῖν, ἐπειδὴ αἰεὶ περιφέρεται, 25
 ἄρη δὲ ἀπὸ τοῦ ἄειν (ἄειν γὰρ τὸ πνεῖν), οὐρανοῦ δὲ διὰ τί,
 προείρηται (c. 5).

Endorus?
cf c. 5

Ign || ζητοῦσι δὲ τινες, εἰ πυρώδεις εἰσὶν οἱ ἀστέρες, πῶς οὐ
 καίειν ἡμᾶς φαίνονται. λέγομεν οὖν, ὡς εἰσι μὲν ὑπὲρ γῆς,
 καταναγάζονται δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ ἀμαυροῦνται. ἐν γοῦν ἐκ- 30
 λείψει τοῦ ἡλίου πολλάκις ἀστέρες ὠφθησαν ἐν ἡμέραι.

Ign || καὶ πάλιν ζητεῖται, εἰ ἐμπετήγασι τῷ οὐρανῷ οἱ ἀστέρες,
 πῶς ὄρωμεν ἐνίοτε νυκτὸς καὶ ἡμέρας καταφερομένους ἀστέρας.
 φαμὲν δέ, ὅτι οὐκ αὐτοὶ καταπίπτουσιν, ἀλλὰ φῶς τι ἐξ αὐ-

1 γινομένην M || 2 φαινόμενον V || 5 τοῦ φωτίζεσθαι scripsi: τῷ φωτὶ V,
 φωτὸς εἶναι M || 6 τις om V || 7, 8 αὐτοῦ V || 12 secluisit Wil; τοῦ προσώπου
 — ἐγκλ. om M | ἐκκλινομένου V: correxi cf l. 10 || 16 ἔχει V || 17 ἔχων post
 περικ. M: om V || 18 τοῦ post καὶ M || 19, 20 τε αὐτῆς V || 20 ἐχόμενα M:
 ὄντας V || 22 ἀνέρας V || 23 ἠγεμόνεσσιν V || 24 αἰθεῖν M || 26 οὐρ. δὲ ὄθεν
 ἐκλήθη M || 30, 1 ἐκλείψειν ἡλίου M || 33 φερομένους M

τῶν ἀπορρεῖ, καί, ὡσπερ οἱ ἀνδρακες ῥιπιζόμενοι ἢ κινούμενοι λαμπρότεροι γίνονται καὶ σπινθήρας ἀποπέμπουσι, τὸν αὐτὸν

65 M. 143P. τρόπον καὶ οἱ ἀστέρες ποτὲ μὲν ἀμυδροὶ ποτὲ δὲ φαῖδροι γίνονται, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ φῶς ἐξ αὐτῶν ἐκπέμπουσιν. || σήματος

e Posidonio?
of Gemīn c. 8

5 τοίνυν σφαιρικοῦ περὶ τὸν κόσμον ὄντος καὶ τῆς γῆς ἐν μέσῳ κέντρον τάξιν ἐπεχούσης ὁ ἀπὸ τῆς περιφερείας τῆς σφαίρας διὰ τοῦ κέντρον αὐτῆς διήκων ἐπὶ τὴν περιφέρειαν ἄξων καλεῖται, περὶ ὃν στρέφεται ἡ σφαῖρα, ἥτοι ἀφ' ἑαυτῆς ἢ ὑφ' ἑτέρου κινουμένη· ἀμφοτέραις γὰρ ταῖς δόξαις ὁ Πλάτων ἐν τῷ

10 Πολιτικῷ κέχρηται (p. 269 C).

|| Ἰστέον δέ, ὅτι ἐξωμάλισαν ἄστρον καὶ ἀστέρας τὴν διαφορὰν οἱ ποιηταί· τοὺς γὰρ πλάνητάς ποτε μὲν ἄστρα ποτὲ δὲ ἀστέρας ὀνομάζουσιν· ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν Σείριον ἀστέρα ὄντα ἄστρον ὀνομάζουσιν (Alcaeus fr 39). σαφές δὲ ποιήσῃ Πίνδα-

Eudorus?
of c. 14

15 ρος ἄστρον τὸν ἥλιον καλῶν διὰ τούτων (O I 3—6)· 'εἰ δ' ἄεθλα γαρύεν Ἐλδαί, φίλον ἦτορ, Μηκέτ' ἀελίου σκόπει Ἄλλο θαλπνότερον ἐν ἀμέραι φαεινὸν ἄστρον ἐρήμας δι' αἰθέρος.' μή ποτ' οὖν πρὸς τοὺς ἀπλανεῖς (διὰ τὴν) τοῦ φωτὸς αὐτῶν ὑπεροχὴν ἄστρα αὐτοὺς καλοῦσιν.

20 22. Περὶ κύκλων καὶ ὅτι ἰά.

|| Κύκλοι δὲ εἰσιν ἰά, ἔξωθεν μὲν τῆς σφαίρας δύο μέγιστοι, ὅ τε ὀρίζων καὶ ὁ μεσημβρινός, λοξοὶ δὲ δύο μέγιστοι καὶ τοῖς προτέροις ἴσοι, ὁ ζωδιακὸς καὶ ὁ γαλαξίας, κόλουροι δὲ δύο καὶ αὐτοὶ μέγιστοι, παράλληλοι δὲ πέντε, ὧν ὁ μέσος κατὰ μέ-

Ach?

25 γεθος ἴσος τοῖς προειρημένοις. ὡσθ' ὅ τε ὀρίζων καὶ ὁ μεσημβρινός ἴσοι εἰσὶ, διότι διὰ τοῦ κέντρον τέμνουσι τὴν σφαῖραν. || ῥητέον δὲ περὶ ἐκάστου. λέγεται δὲ ὀρίζων, διότι ὀρίζει τὸ ὑπὸ γῆν καὶ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον· περὶ γὰρ τὴν σφαῖραν ἔξωθεν ὧν τάξιν ἔχει τοῦ Ὠκεανοῦ, ὃς ἔξωθεν περικλύζει τὴν

e Posidonio
of Gemīn c. 4
Manil I 648 sqq.

30 γῆν, ἀφ' οὗ ἀνατέλλειν καὶ εἰς ὃν δύνειν δοκεῖ τὰ ἄστρα. ὄθεν καὶ Νεοπτόλεμος ὁ Παριανὸς ἐν τῇ Τριχθονίαι φησὶν (Meineke

4 αὐτῶν VM || 11 ἰστέον δὲ ὅτι — 19 καλοῦσιν om M | post δὲ lacuna 1 vel 2 litt V | ὅτι ἐξωμάλισαν scripsi: κἔξω μαλιστ' ἄν V || 12 πλανήτας πότε — πότε V || 13 σείριον V | 16 γαρύεν libri Pindari: γαροῖεν V || 18 supplevi || 21 ἑνδεκα M || 22 post μέγιστοι M primitus scripserat καὶ τοῖς προτέροις ἴσοι ὁ ζωδιακός, at ipse expunxit rubra tinctura || 23 κόλλουροι M || 25 ἴσως M | ὡσθ' ὅ τε scripsi: ὡς ὅτε VM; ὡστε coni Vict || 30 ἀνατέλειν M || 31 'Cyrillus' pro Neoptolemo Pariano Probus ad Verg Georg I 244 p. 42 K., Εὐφορίων (fr 108 p. 155 Mein) Anonymus I, cf Aratea p. 205 | Ἐριχθονιάδι coni Meineke

Anal Al p. 357) 'τῶι πᾶσα περιόρουτος ἐνδέδεται χθών.' ὄθεν
καὶ Ἄρατος Ὠκεανὸν αὐτὸν καλεῖ διὰ τε ἄλλων καὶ τούτων
(v. 537—9, Ecl XI 2).

αὐτὰρ ὁ γ' Ὠκεανοῦ τόσσον παραμειβεται ὕδωρ,
ὅσσον ἀπ' Αἰγιοκερῆος ἀνερχομένοιο μάλιστα
Καρκίνον εἰς ἀνιόντα —

5

εἰκὸς δὲ αὐτὸν ἐξ Ὀμήρου τὴν ἀφορμὴν ἔχειν λέγοντος (II VIII
485, 6).

ἐν δ' ἔπεσ' Ὠκεανῶι λαμπρὸν φάος ἡέλλιοιο
ἔλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζεῖδωρον ἄρουραν

10

καὶ (Od III 1 al) 'Ἡέλιος δ' ἀνόρουσε λιπῶν περικαλλέα λίμνην.'
φιλόσοφοι δὲ καὶ γεωμέτραι ὀρίζοντα αὐτὸν καλοῦσιν. οἶδε δὲ
Ἄρατος αὐτὸν διορίζοντα τὰ δύο ἡμισφαίρια· φησὶ γάρ (v. 61, 2,
Ecl V 2)· 'ἤχι περ — Μισγοῦνται δύοσιές τε καὶ ἀντολαὶ ἡέλλιοιο.' 144 P.
τὸν δὲ ὀρίζοντα καὶ μεσημβρινὸν ἐντὸς εἶναι τῆς σφαίρας τῶν 15
ὄλων νοητέον (οὐδὲν γὰρ τῶν ὄντων αὐτῆς ἐστὶν ἐκτός), ὑπὲρ
δὲ τοῦ παρακολοῦθῆσαι ἡμᾶς ἐκτός εἶναι λέγονται [εἰς τὸ ἐντὸς
τῆς σφαίρας πέρασ]. ὁ δὲ μεσημβρινὸς παρελήφθη, ἵνα τὰ ἀπὸ
τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως δεικνύηι καὶ ἵνα μάθωμεν, ὅτι 20
κατὰ τοῦτον γινόμενος ὁ ἥλιος καὶ τὰ λοιπὰ ἄστρα ὑπὲρ γῆς
μεσουρανεῖ. καὶ ὁ χρόνος οὗτός ἐστι μεσημβρία, μεσημερία τις
οὕσα. τοὺς δὲ λοξοὺς οἱ μὲν αἰσθητοὺς, οἱ δὲ πλείους τὸν γα-
λαξίαν μόνον εἶναι βούλονται, τοὺς δὲ λοιποὺς πάντας νοητοὺς.

23. Πόσον τὸ πλάτος τοῦ ζωιδιακοῦ.

o Posidonio?
of Gemín c. 4
Manil I 686 sqq.

||'Ο δὲ ζωιδιακὸς λοξὸς ὢν περιφέρειαν ἔχει μεγίστην διὰ 25
τοῦ κέντρου τῆς σφαίρας τὴν περιγραφὴν ἔχων. πλάτος δὲ ἔχει 988 M.
τῆς Θέσεως τὸ ἀπὸ Αἰγιοκερω μέχρι Καρκίνου διάστημα. τοῦτο
τὸ πλάτος δηλῶσαι βουλόμενος Ἄρατος φησιν (v. 537—9,
Ecl XI 1).

αὐτὰρ ὁ γ' Ὠκεανοῦ τόσσον παραμειβεται ὕδωρ,
ὅσσον ἀπ' Αἰγιοκερῆος ἀνερχομένοιο μάλιστα
Καρκίνον εἰς ἀνιόντα —

30

δοκοῦσι δὲ δι' αὐτοῦ φέρεσθαι οἱ ἐπτὰ πλάνητες ἐπὶ τριῶν
γραμμῶν. δείκνυται δὲ ἐπὶ τῆς σφαίρας, ἵνα νοῶμεν τὸ πλά-

1 ὦι Probus || 2 τούτων καὶ ἄλλων VM: traieci || 6 εἰσανιόντα M || 11
καὶ om M || 12 καὶ post δὲ alt M || 13 ὀρίζοντα M || 14 ἀνατολαὶ V || 16—18
ὑπὲρ — πέρασ om M || 24 ζωδιακοῦ, et ita semper in hoc capite VM || 27
αἰγιοκέρωτος M || 32 εἰσανιόντα M

τος τῆς πορείας τῶν πλανήτων καὶ ἡλίου καὶ σελήνης, ἐπειδὴ οἱ πέντε μὴ ἐπὶ μιᾶς γραμμῆς ποιοῦνται τὴν περιφορὰν. τί οὖν δῆποτε οὐ δύο κύκλοι ἀλλὰ τρεῖς ἐσημειώσαντο ἐπὶ τῆς περιφορᾶς τὸν ζωδιακὸν κύκλον; διότι οἱ προειρημένοι πέντε ἀστέρες τὸ μεταξὺ τῶν δύο κύκλων πλάτος περιφέρονται, ὃ δὲ ἥλιος οὐ τοσοῦτον παραβαίνει ἐπὶ τὰ δεξιὰ καὶ εὐώνυμα, ὅσον οἱ πέντε, ἀλλὰ τῶν τριῶν τούτων κύκλων τῶν τὸ πλάτος τοῦ ζωδιακοῦ δεικνύτων ἡμῖν κατὰ τὸν μέσον ὃ ἥλιος φέρεται. διὸ καὶ ἡλιακὸς ὑπὸ τῶν ταῦτα δεινῶν προσηγόρεται καὶ ἐκλειπτικός, ἐπειδὴ ἐν αὐτῷ αἱ ἡλιακαὶ ἐκλείψεις γίνονται. τὸν δὲ προειρημένον πλατὸν κύκλον ζωδιακὸν καλοῦμεν ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῷ ἰβ' ζωιδίων, ἃ ἔστι Κριὸς Ταῦρος Δίδυμοι Καρκίνος Ἰχθύες. καλεῖται δὲ καὶ εἰδῶλα, ὡς καὶ Ἄρατος (v. 455, Ecl VIII 2) 'ἔμπαλιν εἰδώλοις ὀνοκαίδεκα δινεύονται.'

Ἄξιον δὲ ζητῆσαι, τί δῆποτε τῆς Κασσιεπείας καὶ Ἀνδρομέδας καὶ τῶν ἄλλων εἰδώλων ἐξ ἀστέρων συγκεκριμένων τὰ ἰβ' μόνον ζωῖδια, τὰ δὲ λοιπὰ ἄστρα καλεῖται. μήποτε οὖν ἀπὸ τῶν πλεοναζόντων ἐν τῷ κύκλῳ ζωίων ζωῖα λέγεται (ἔστι γὰρ ἐν τοῖς λοιποῖς ἄστροις, ἃ μὴ ἔστι ζωῖδια, τουτέστι ζωίων εἰδῶλα), ἢ πάλιν, ὅτι οἱ γενεσιολόγοι τὰς γενέσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ περὶ ζωῆς καὶ θανάτου πρὸς ταῦτα σκοποῦσι καὶ τοὺς περὶ αὐτὰ τὰ ζωῖδια πλάνητας ἀστέρας, ἢ ὅτι περὶ τὸν κύκλον καὶ περὶ αὐτὰ οἱ ἑπτὰ πλάνητες περιφέρονται καὶ οὐχ ὑπερβάλλονται τὸν ζωδιακὸν κύκλον; ζωῖα δὲ εἰσιν οἱ ἑπτὰ πλάνητες τῷ αὐτοκίνητοι εἶναι. ἐπειδὴ δι' αὐτοῦ φέρονται οἱ ἑπτὰ, πλάνητες, παρὰ τὴν ἄλην καὶ πλάνην. ἔστιν ὅτε τοῦτον τὸν κύκλον ἄλησιν ὀνομάζουσιν ἡλίου, ὡς καὶ Ἄρατος (v. 319, 20, Ecl VII 3):

καὶ τὰ μὲν οὖν βορέω καὶ ἀλήσιος ἡελίοιο μεσσηγὺς κέχνται.

ἔχει δὲ οὗτος ὁ κύκλος μέγεθος μέγιστον, αἶε δὲ τὸ ἥμισυ ὑπὸ γῆν ἔχει. διὸ καὶ ἐξ ὑπὲρ γῆν αἶε ἐν ἡμέραι ἐστὶ καὶ ἐξ ὑπὸ γῆν ἐν νυκτί. ἐπισημαίνεται δὲ τοῦτο Ἄρατος λέγων

12 ὀνοκαίδεκα M || 19 ζ. ζωῖδια conl Pet || 20 τουτέστι om M || 22, 3 τοὺς περὶ αὐτὰ διερχομένους πλάνητας ἢ ὅτι M || 24, 5 ὑπερβάλλουσι M || 25 εἰσι καὶ οὗτοι οἱ M || 26, 7 εἶναι· πλάνητες δὲ καλοῦνται παρὰ τ. ἄ. τὴν πλ. M || 27 ἔστι δ' ὅτε M || 27, 8 κ. καὶ ἄλ. M || 30 cf variam lectionem versus 319 in c. 10 || 33 ζωῖδια post ἔστι M || 34 καὶ post τοῦτο M

(v. 555, Eol VII 3) 'ἔξ αἰεὶ δύνουσι δωδεκάδες κύκλιοι·' *δυωδεκάδας γὰρ εἶπε τὰ δωδεκατημόρια τῶν ζωιδίων. μηδεὶς δὲ νῦν ὑποκρουέτω λέγων 'εἰ καθ'* ἐκάστην ἡμέραν ὑπὲρ γῆν καὶ ὑπὸ γῆν ἴσα γίνεται ζωίδια, πῶς οὐκ ἴσαι εἰσὶν αἱ ἡμέραι ἀλλήλαις αἰεῖ'; ἐροῦμεν γὰρ περὶ τούτου, ὅταν περὶ ἀνατολῆς 5 ἐκάστου ζωιδίου λέγωμεν (c. 39).

Iga || τούτου τοῦ κύκλου τοῦ ζωδιακοῦ τὸ μὲν βορειότερον μέρος 269 M. ἐφάπτεται τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ κατὰ Καρκίνον, τὸ δὲ νοτιώτερον τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ κατὰ Αἰγόκερω, τοῦ δὲ μεσαίτατον τοῦ ἰσημερινοῦ κατὰ δύο μέρη καὶ δύο ζωίδια, κατὰ τε 10 Κριὸν καὶ τὰς Χηλαῖς. καὶ δὴ τέμνει τὸν ἰσημερινὸν καὶ τέμνεται ὑπ' αὐτοῦ. ὅτε τοίνυν ἐπὶ τὰ βορειότερα ἀπὸ τῶν νοτιωτέρων ὑψοῦται ὁ ἥλιος, μέχρι Καρκίνου γίνεται (διὸ καὶ 146 P. θερμὸς ἡμῖν ὑποπίπτει ἄτε πλησίον ἡμῶν ὢν) καὶ ἐπέκεινα Καρκίνου οὐχ ὑψοῦται ἀλλὰ προσιῶν τρέπεται ἐπὶ τὰ νότια, 15 καὶ καλεῖται θερινὴ τροπὴ τὸ ἐν τῷ Καρκίνῳ ὕψος τοῦ ἡλίου. βούλονται δὲ τροπῆν αὐτὸν ποιεῖσθαι οἱ μὲν περὶ τὰς ἀρχάς, οἱ δὲ περὶ ὀγδόην μοῖραν, οἱ δὲ περὶ δωδεκάτην, οἱ δὲ περὶ πεντεκαδεκάτην τοῦ Καρκίνου. κατιῶν δὲ ἐπὶ τὰ νότια ὁ ἥλιος, ἐπὰν κατὰ τοῦ ἰσημερινοῦ γένηται, τότε ἰσημερίαν ποιεῖ. ποιεῖ 20 δὲ τοῦτο δις τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐπειδὴ καὶ δις ἐφάπτεται τοῦ ἰσημερινοῦ. καὶ ἡ μὲν ἐστὶν ἔαρινή, ἡ δὲ μετοπωρινὴ ἰσημερία, ἔαρινή μὲν ἐν Κριῳ, ὅτε ἐφάπτεται τοῦ ἰσημερινοῦ κύκλου, μετοπωρινὴ δέ, ὅτε γίνεται ἐν Χηλαῖς πάλιν ἐφαπτόμενος τοῦ ἰσημερινοῦ. ἀπὸ δὲ Χηλῶν κάτεισι νοτιώτερος ἕως Αἰγόκερω. 25 τότε δὲ ἐφάπτεται ὁ ζωδιακὸς τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ, καὶ ὁ ἥλιος πάλιν ἀπὸ τῶν ταπεινῶν ἐπὶ τὰ ὑψηλότερα τρέπεται, καὶ καλεῖται τροπὴ ἡλίου ἢ ἀπὸ ταπεινοτέρου ἐπὶ τὸ ὑψηλότερον πορεία. ποτὲ δὲ Αἰγύπτιοι ἀπὸ Καρκίνου ἐπὶ Αἰγόκερω τὸν ἥλιον κατιόντα ὀρῶντες καὶ ἐκ μακροτέρων σμικρύνοντα τὰς ἡμέρας ἐπένθουν, εὐλαβούμενοι μὴ κατὰ βραχὺ καταλίπηι αὐτοὺς ὁ ἥλιος. καὶ ἔστιν ὁ καιρὸς οὗτος τῶν καλουμένων παρ' αὐ-

2 δ. ζωίδια V || 3 νῦν ὑπονοεῖτω M || 5 περὶ τούτου post γὰρ om V || 8 κατὰ τὸν K. M || 8, 9 νοτ. κατὰ τὸ χειμερινὸν τροπικὸν V || 9 κατὰ τὸν αἰγοκέρωτα M || 9, 10 τὸ δὲ μεσαίτατον κατὰ τοῦ λ. V || 11 X. τέμνη δὴ τ. M || 12 ἐπὶ τὰ β. post νοτ. M || 14 ἐπιπίπτει M | ὢν ἐπέκεινα δὲ M || 15 ἐνταῦθα post πρ. M || 18 δωδεκάτην M: ιβ' V || 19 πεντεκαδεκάτην M: ιε' V || 22 ἐστὶν V: καλεῖται M || 25 αἰγοκέρωτος M || 27 τῶν om V || 29 αἰγύπτιοι ποτε δὲ M | αἰγοκέρωτα M || 30 sqq. in margine ζ⁷ M || 32 ὁ post οὗτος V: om M | ὁ παρ' αὐτοῖς τῶν καλουμένων Ἰ. V

τοῖς Ἴσιων. ἐπεὶ δὲ πάλιν ἀναβαίνειν ἤρξατο καὶ μακροτέρας ποιεῖν τὰς ἡμέρας, τηγικαῦτα λευχειμονήσαντες ἐστεφανηφόρησαν. οὗτος ὁ κύκλος εἰ διαιρεθεῖται εἰς ὀκτώ μέρη, τέσσαρα μὲν ἔξει ὑπὲρ γῆν, τὰ δὲ ἕτερα τέσσαρα ὑπὸ γῆν. ὥστε ἴσον ἔχει ὑπὸ γῆν καὶ ἴσον ὑπὲρ γῆν. τέμνει δὲ τὸν ἰσημερινὸν καὶ τέμνεται ὑπ' αὐτοῦ.

24. Περὶ τοῦ γαλαξίου.

Ἦ δὲ γαλαξίας εἶρηται μὲν (c. 22) ὡς ἐστὶν ὄρατος καὶ μόνος ἐπὶ τῆς σφαίρας αἰσθητός, τῶν ἄλλων ὄντων νοητῶν. περὶ δὲ τοῦ του φησὶν Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Καταμερισμῷ μυθικώτερον τὸν γαλαξίαν κύκλον γεγονέναι ἐκ τοῦ τῆς Ἥρας γάλακτος· τοῦ γὰρ Ἡρακλέους ἔτι βρέφους ὄντος [καὶ] τὸν μαστὸν τῆς Ἥρας ἐπισπασαμένου σφοδρότερον ἐκείνην ἀντισπάσαι, καὶ οὕτω περιχυθέντος τοῦ γάλακτος κύκλον γενέσθαι παγέντος. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ λέγει γεγενῆσθαι Ἐρατοσθένης ('Mercurii' 15 147 P. fr II p. 6 Hill), ὡς ἄρα ὁ Ἑρμῆς τοῦ μαστοῦ τῆς Ἥρας ἐπεσπασατο. ἄλλοι δὲ ἐκ τῆς συμβολῆς τῶν δύο ἡμισφαιρίων λέγουσιν αὐτὸν γεγονέναι. ἕτεροι δὲ φασιν, ὧν ἐστὶ καὶ Οἰνοπίδης ὁ Χίος, ὅτι πρότερον διὰ τούτου ἐφέρετο ὁ ἥλιος, διὰ δὲ τὰ 20 Θυέστεια δειπνα ἀπεστράφη καὶ τὴν ἐναντίαν τούτῳ πεποιήται περιφοράν, ἣν νῦν περιγράφει ὁ ζωδιακός. ἐστὶ δὲ μυθῶδες τοῦτο καὶ ψεῦδος· τί γὰρ ἐροῦσιν οἱ ταῦτα λέγοντες περὶ τῆς σελήνης καὶ τῶν πέντε ἀστέρων; οὐ γὰρ δὴ καὶ οὗτοι διὰ τὰ Θυέστεια δειπνα ἀπεστράφησαν. ἄλλοι δὲ (Democritus) ἐκ μικρῶν 25 πᾶν καὶ πεπυκνωμένων καὶ ἡμῖν δοκούντων ἠγῶσθαι διὰ τὸ 972 M. διάστημα τὸ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἀστέρων αὐτὸν εἶναι φασιν, ὡς εἴ τις ἀλάσι λεπτοῖς καὶ πολλοῖς καταπάσειε τι μῆποτε μέντοι ἄμεινον αὐτὸν λέγειν ἐκ νεφῶν ἢ πύλημά τι ἀέρος διαυγὲς εἶναι κύκλον σχῆμα ἔχον. μέμνηται δὲ αὐτοῦ ὁ 30 Ἄρατος δι' ὧν φησιν (v. 476, Ecl IX)· 'κεῖνο περιγλήρον τροχαλόν, Γάλα μιν καλέουσι'· Γάλα γὰρ αὐτὸν ὠνόμασε διὰ τὸ

Eudorus
e Posidonianis
p. 229 D. et
Diels Mus rhen
1881 p. 487 sqq.,
of Philo' De
providentia' e
versione Aucherii
p. 101 (Eratosth
carm rel p. 47
Hill)

28, 29 Posido-
nius p. 886 a 1 D.
(ex Aristotelis
Meteor p. 345
b 81)

1 δὲ om V || 5 γ. καὶ τὸ ἔ. V || 7 τοῦ om M | γαλαξία manus recens in Monacensi 89 p. 34 (cf p. 47, 1) || 9 ταῖς σφαίραις V || 10 Καταστρεμῶν coni Koppiers Hiller (Eratosthenis carminum reliquiae p. 6 sq.) alii, ἐν τῷ Ἑρμῆ Diels (ut videtur, p. 230), dubitabat Bernhardy (Eratosthenica p. 164); at cf 'Orpheus' p. 134 'Aratea' p. 381 An II || 14 ἱστορία in margine M || 16, 7 ἐπάσατο M || 17 λέγουσι V || 18 οἰνωπίδης VM || 19 κατὰ τ. VM || 20 θυέστεια VM || 24 θυέστια V || 26 αὐτῶν V || 27 ἀλάσι M | λ. τε καὶ M || 29 ὁ V: καὶ M || 30 περὶ γλήρον V

μὴ δύνασθαι αὐτὸ ἐντεθῆναι εἰς ἔπος τοῦ γαλαξίου τὸ ὄνομα. λέγεται δὲ ἀπὸ τῆς χροιάς τοῦ γάλακτος οὕτω· λευκὸς γὰρ καὶ διαυγῆς φαίνεται. τέμνει δὲ δέχα τὴν σφαῖραν καὶ τὸν ζωδιακὸν κύκλον καὶ ἰσημερινὸν καὶ τέμνεται ὑπ' αὐτῶν ἴσος αὐτοῖς ὦν.

5

25. Περὶ τῶν πέντε παραλλήλων.

e Posidonio
of Gemin c. 4
Manil I 564 sqq.

Ἢ Οἱ δὲ παράλληλοι εἰσι πέντε. 1. ἀρκτικός, ὅς ἐστι βορειότερος, ἐντὸς ἔχων τὰς Ἄρκτους καὶ τὸν Ἀράκοντα, καὶ ὁ τοῦτοι ἀντικείμενος νότιος ἀνταρκτικός καὶ θερινὸς τροπικὸς μετὰ τὸν ἀρκτικὸν καὶ χειμερινὸς τροπικὸς μετὰ τὸν ἀνταρκτικόν, μέσος 10 δὲ τούτων πέμπτος ὁ ἰσημερινὸς τοσοῦτον ἀπέχων τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ, ὅσον τοῦ χειμερινοῦ. ἔστι δὲ ὁ ἀρκτικός τῶν ἐλαχίστων καὶ περὶ τὸν βόρειον πόλον ἐντὸς ἔχων μεσαίτατον τὸν πόλον ὡσπερὲν κέντρον αὐτοῦ, καλεῖται δὲ ἀρκτικός ἀπὸ τοῦ ἐντὸς ἔχειν τὰς Ἄρκτους καὶ βόρειος διὰ τὸ πρὸς βορρᾶν εἶναι 15 αἰεὶ, φανερός δὲ διὰ τὸ αἰεὶ φαίνεσθαι καὶ μὴ δύνειν. 2. ὁ δὲ τοῦτοι ἀντικείμενος νότιος κατὰ τὴν θέσειν ἴσος μὲν ἐστὶν αὐτῷ, περιέχει δὲ τὸν νότιον πόλον. λέγεται δὲ ἀνταρκτικός ἦτοι ἀπὸ τοῦ ἐναντίος κείσθαι τῷ ἀρκτικῷ (ὁ μὲν γὰρ ἀρκτικός κατὰ βορρᾶν, οὗτος δὲ κατὰ νότον ἐστὶ, καὶ ὁ μὲν ἀρκτικός 20 κατὰ τὴν σφαῖραν ὑψηλότατός ἐστιν, ὁ δὲ ταπεινότατος. διὸ ὁ 148 P. μὲν ἀρκτικός ἀειφανής ἐστιν, οὗτος δὲ οὐ φαίνεται ἡμῖν) ἢ ὅτι ἴσος ἐστὶ τῷ ἀρκτικῷ, τῆς ἀντὶ προθέσεως τὸ ἴσον σημαινούσης ὡς ἐν τῷ ἀντίθεον θεράποντα' (II XI 322 al). καλεῖται δὲ ἀνταρκτικός καὶ νότιος· ἔστι δὲ αἰεὶ ἀφανής. 3. ὁ δὲ θερινὸς 25 τροπικὸς κείται μετὰ τὸν ἀρκτικὸν καὶ τοῦ ἰσημερινοῦ. ἔχει δὲ ἐν ἑαυτῷ τὰς θερινὰς τροπὰς τοῦ ἡλίου· ὅτε γὰρ ὁ ἡλῖος ἐν τῷ Καρκίνῳ γένηται, ἐφαιψάμενος αὐτοῦ τὴν θερινὴν ποιεῖ τροπὴν. διὸ καὶ θερινὸς τροπικὸς κέκληται. ἔστι δὲ τοῦ μὲν ἀρκτικοῦ μεῖζων, τοῦ δὲ ἰσημερινοῦ βραχύτερος. εἰ δὲ τις αὐτὸν διέλοι εἰς ὀκτὼ μέρη κατὰ τὸν Ἄρατον (v. 497), ἔσται μὲν αὐτοῦ πέντε μὲν ὑπὲρ γῆν, τρία δὲ ὑπὸ γῆν. φησὶ δὲ περὶ αὐτοῦ οὕτως Ἄρατος (v. 498, 9, Ecl X)

πέντε μὲν ἔνδια στρέφεται καθ' ὑπέριερα γαίης,

τὰ τρία δ' ἐν περάτηι· θέρεος δὲ οἱ ἐν τροπαί εἰσιν

35

6 ε' M || 9 ὁ post v. M | post ἀνταρκτ. M καλούμενος ὁ: om V | καὶ ante θ. om M || 10 κ. ὁ γ. M || 13 τὸν alt om V || 15 βορρᾶν M || 16 ἔστι post δὲ prius M (unde ἐτι conii Pet) || 19 ἦτοι om M || 20 βορρᾶν M || 25 ἀρκτικός V | ἔστι δὲ om V || 28 ποιεῖ om V || 34 καὶ ὑ. V || 35 τὰ om V | ἀντροπαί M

ἀπὸ τῶν ὀκτώ μερῶν δηλῶν τὰ πέντε ὑπὲρ γῆν ἔχειν, τὰ δὲ
 τρία ὑπὸ γῆν. κατὰ ταύτην τὴν θέσιν τῆς σφαιρας, ἥτις κατὰ
 τὸ κλίμα τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τῆς Μακεδονίας ἐστὶ καὶ τῆς
 Ἑλλάδος, ἡλίου γινομένου ἐπὶ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ ἢ μεγίστη
 5 ἡμέρα ἐστὶν ὠρῶν ιε', ἢ δὲ ἐλαχίστη ὠρῶν θ' πανταχοῦ τοῦ
 978 M. ἡμερονυκτιοῦ κδ' ὠρῶν ὄντος. εἰ ὑποστησόμεθα οὖν ἐν ταῖς
 θεριναῖς τροπαῖς, ὡσπερ εἶπομεν (l. 5), ιε' ὠρῶν τὴν μεγίστην
 ἡμέραν εἶναι, ἀκόλουθόν ἐστι τότε βραχυτάτην καὶ ἐννέωρον
 εἶναι τὴν νύκτα. τοῦτο δὲ δῆλον ἐκ τε ἄλλων καὶ ἐξ ὧν Ἄρα-
 10 τός φησιν· εἰ γὰρ τὸ ἡμερονύκτιόν ἐστὶν εικοσιτεσσάρων ὠρῶν,
 εἰς ἣ' δὲ μέρη τὸν θερινὸν τροπικὸν τέμνεσθαι δεῖ, ἕκαστον δὲ
 τμήμα ὠρῶν εἶναι γ', τρις δὲ τὰ ἣ' κδ' — εἰ τοίνυν ἀπὸ τῶν
 ὀκτώ τούτων μερῶν πέντε ἐστὶν ὑπὲρ γῆν, ἕκαστον δὲ τρισὶν
 ὠραῖς περιδινεῖται, τρις δὲ τὰ πέντε γίνεται ιε', πεντεκαίδεκα
 15 ὠρῶν γίνεται ἢ περιφορά. εἰ δὲ ὑπὸ γῆν τρία μέρη ἐστὶ τότε,
 ἕκαστον δὲ τῶν τριῶν τρισὶν ὠραῖς περιδινεῖται, τρις δὲ τὰ τρία
 ἐννέα ἐστὶ, δῆλον ὅτι ἔσται ἢ νῦξ ὠρῶν θ', ἥτις ἐλαχίστη ἐστὶν
 ἐν τούτῳ τῷ κλίματι.

4. ὁ δὲ χειμερινὸς τροπικὸς κεῖται μεταξὺ τοῦ ἀνταρκτικοῦ καὶ
 20 τοῦ ἰσημερινοῦ ἐναντίον τῷ θερινῷ τροπικῷ ἴσος αὐτῷ
 149 P. ὑπάρχων. ἐφάπτεται δὲ αὐτοῦ ὁ ζωδιακὸς κύκλος κατὰ Αἰγύ-
 κερῳ, καθ' ὃν γενόμενος ὁ ἥλιος ποιεῖται χειμερινὰς τροπὰς·
 ἐκεῖ γὰρ γενόμενος παυσάμενος τῆς καθόδου πάλιν ἀνωτέρω
 ἀνεισιν. διὸ καὶ τροπὴ αὐτοῦ λέγεται ἢ ἀπὸ Αἰγύκερω ἐπὶ
 25 Καρκίνου ἀνοδος. χειμερινὸς δὲ ἐκλήθη, ὅτι ἐν αὐτῷ γενομέ-
 νος ὁ ἥλιος ἐν Αἰγύκερω χειμῶνα ποιεῖ ἀκρότατον. ἴσος δὲ ὧν
 οὗτος ὁ χειμερινὸς τροπικὸς τῷ θερινῷ τροπικῷ ἐτήθη εἰς
 μέρη ἢ καθάπερ ἐκεῖνος. τούναντιον οὖν ἐκείνῳ ἔξει ἀπὸ
 τῶν ἢ μερῶν πέντε μὲν ὑπὸ γῆν, τρία δὲ ὑπὲρ γῆν, ὡς γίνε-
 30 θαι τὴν ἡμέραν τότε ἐλαχίστην, ὅτε ἐν Αἰγύκερω γενομένου

1 δηλῶν om V | γῆς M | ἔχει V || 4 τοῦ ἡλ. M | ἐνθα ἔλ. post Ἑλλ. V |
 γενομένου (videtur velle γινομένου) M, γενομένου V | ἐπὶ om V || 6 οὖν om
 V || 8 ἀκολουθεῖν V | βραχυτάτην τότε M | ἐννέα ὠρῶν Dieterich (unde ἐν-
 νέωρον scriptis): ἐν μετέωρον V: om M || 9 νομίζειν ante εἶναι M || 11 ὀκτώ
 M | δεῖ om V | δὲ om V || 12 ὠρῶν (deinde 2 litt rasura) γ' V | δὲ om V |
 ὀκτώ M | κδ' καὶ εἰ ἀπὸ (omisso τοίνυν) M || 13 γῆς M || 13,4 τριῶν ὠρῶν
 (cf l. 17) V || 14 τρις δὲ — 16 περιδινεῖται om V || 16 τρία τὰ τρία δὲ ἐννέα
 V || 17 ἐννέα M || 20 αὐτοῦ VM || 21 δὲ om V | κ. τὸν αἰγύκερωτα M || 22 κ. ὁ
 V | ποιεῖ τὰς χ. M | τροπὰς om V || 24 αἰγύκερωτος M || 26 αἰγύκερωτι M || 28
 ὀκτώ M | ὡσπερ ἐκ. M | οὖν om V || 29 ὀκτώ M | ὑπὸ V² M: ὑπὲρ V | ὑπὲρ
 V² M: ἐπὸ V | γῆς M || 30 αἰγύκερωτι M

ὁ ἥλιος ἐφάπτεται τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ· γενέσθαι γὰρ τὴν ἡμέραν ὠρῶν θ', τὴν δὲ νύκτα ὠρῶν ιε' κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τῷ θερινῷ τροπικῷ (δῆλον).

5. ὁ δὲ ἰσημερινὸς μεταξὺ τῶν πέντε παραλλήλων κείμενος μείζων ἐστὶ τῶν ἄλλων τεσσάρων, ἐπειδὴ διὰ τοῦ κέντρου τὴν περιφέρειαν ἔχει. ποιεῖ δὲ ἐν αὐτῷ ὁ ἥλιος τὰς προσειρημένας δύο ἰσημερίας, ἑαρινὴν μὲν ἐν Κριῶι γινόμενος, μετωπωρινὴν δὲ ἐν Χηλαῖς. ἰσημερινὸς δὲ λέγεται, ἐπειδὴ ἐν αὐτῷ τὰς ἰσημερίας ποιεῖ ὁ ἥλιος. τμηθεῖς δὲ εἰς ἡ' τέσσαρα μὲν ὑπὲρ γῆν, τέσσαρα δὲ ὑπὸ γῆν ἔξει μέρη. καὶ ἔστιν ἴσος τῷ ζωδιακῷ καὶ τῷ γαλαξίαι.

6. ἴσως δ' ἂν τις ζητήσῃ, πῶς ἔφαμεν ἐν θεριναῖς τροπαῖς γινόμενον τὸν ἥλιον ιε' ὠρῶν τὴν ἡμέραν ποιεῖν, ἐν δὲ χειμεριναῖς θ', ὅποτε ἐν τοῖς μηχανικοῖς ὥρολογίοις καὶ ὑδρολογίοις αἰεὶ ἡ ἡμέρα ιβ' ὠρῶν φαίνεται. λέγομεν οὖν, ὅτι, ὡς περ πᾶς ἄνθρωπος πέντε δακτύλων ἔχει τὴν χεῖρα, παῖς τε καὶ ἀνήρ, οὐ μὴν ἴσων, ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν νυκτῶν πρὸς τὸ μέγεθος καὶ τὴν ταχυτήτα ἔχειν φαρμέν τὰς ὥρας, καὶ μεγάλων μὲν μεγάλας, μικρῶν δὲ μικράς. πρὸς οὖν τὰς χειμερινὰς ἡμέρας αἱ θεριναὶ μεγάλαι οὔσαι ιε' ὥρας ἰσημερινῆς 20 ἡμέρας διάστημα ἔχουσαι εἰς ιβ' ἀναλόγως διηρέθησαν. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ νυκτῶν μεγάλων καὶ μικρῶν καὶ ἡμερῶν (μεγάλων καὶ) μικρῶν σκόπει.

7. παράλληλοι δὲ ἐκλήθησαν οἱ ἐ κύκλοι ἀπὸ τῶν παρὰ τοῖς γεωμέτραις παραλλήλων γραμμῶν. παράλληλοι δὲ γραμμαὶ λέγονται παρ' αὐτοῖς αἱ ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ οὔσαι καὶ μὴ συμπιπτουσαι ἐπὶ μηδέτερα μέρη. σαφηνείας δὲ ἕνεκα ἐκ τοῦ παρακολουθούντος εἵπωμεν. φαρμέν οὖν, ὅτι παράλληλοι εἰσὶν οἱ κύκλοι μεταξὺ ἀλλήλων ἀπὸ περιφερείας ἐπὶ περιφέρειαν τὸ ἴσον μὲν πλάτος ἔχοντες πανταχόθεν, οὐ μέντοι ἴσον καὶ τὸ πλάτος τὸ μεταξὺ αὐτῶν.

1, 2 τροπικοῦ ἦτοι ὠρῶν θ' (omissis γεν. γ. τ. ἡ.) M || 2 ε καὶ δέκα V || 6 ποιεῖται δὲ V ut Gemin || 9 ποιεῖται V | ὀκτώ M || 10 γῆς τ. M || 12 ἐν μὲν M || 14 ὥρολογείοις M | ὑδρολογείοις M || 15 ιβ' ὠρῶν φ. om V || 17 ἴσους VM | ἐπὶ om V || 18 φαρμέν om V | καὶ om M || 20—26 μεγάλαι εἰσί· πρὸς δὲ τὰς νύκτας αἱ νύκτες ἐλάχισται· τὸ αὐτὸ γὰρ ἔχουσιν αἱ ἡμέραι ἐνταῦθα, ὅπερ αἱ νύκτες ἐκεῖ, καὶ ἀνάπαλιν, ὅπερ ἐνταῦθα αἱ νύκτες ἔχουσι, τοῦτο αἱ ἡμέραι ἐκεῖ· μέγισται γὰρ καὶ μικραὶ κατ' ἀναλογίαν εἰσὶν ἀμφοτέραι. παράλληλοι δὲ γραμμαὶ λέγονται αἱ ἐν τῷ αὐτῷ κτλ. M || 21 διηρέθη V: corr Pet || 22, 3 suppl Pet

26. Περὶ τῆς πρὸς ἀλλήλας τῶν ζωνῶν διαστάσεως.

Ἴνα δὲ καὶ τὰ μεταξὺ τούτων διαστήματα μάθωμεν, ἔστω τεμονομένη ἡ σφαῖρα διὰ τοῦ κέντρου αὐτῆς, ὥστε εἰς διχα τέμνεσθαι τοὺς παραλλήλους, καθάπερ ἰπὸ τῶν κολούρων τέμνονται, καὶ ἔστω ὁ κύκλος οὗτος μοιρῶν ξ'. ἕκαστον οὖν ἡμισφαιριον ἀνὰ λ' μοιρῶν ἔξει. ἀπὸ τούτων τοῦ ὀρίζοντος ἐπὶ τὸν βόρειον πόλον ἕξ μοιρῶν ἔσται διάστημα τῶν τοῦ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίου λ' μοιρῶν· τοσοῦτον γὰρ ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος ἐπὶ τὸν βόρειον πόλον ἔστι τὸ ἕξαγμα· ἀπὸ μὲν γὰρ τοῦ βορείου πόλου ἐπὶ τὴν ἄνω περιφέρειαν τοῦ ἀρκτικού κύκλου κέντρου τάξις ἔχει ὁ βόρειος πόλος, ἀπὸ δὲ τοῦ μέσου κέντρου παντός τοῦ κύκλου αἱ ἐκβαλλόμεναι εὐθεῖαι εἰς τὴν περιφέρειαν πᾶσαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ ἀρκτικού κύκλου διάστημα ἐπὶ τὸν θερινὸν τροπικὸν ἔσται μοιρῶν ε', τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ ἐπὶ τὸν ἰσημερινὸν ἔσται μοιρῶν δ', τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ μέχρι τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ ἔσται τῶν ἴσων τεσσάρων, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ μέχρι τοῦ ὀρίζοντος μοιρῶν ε'. ἀπὸ δὲ τοῦ ὀρίζοντος ἐπὶ τὸν νότιον πόλον καὶ ἀεὶ ἀφανῆ μοῖραι εἰσι ζ', ἀπὸ δὲ τοῦ αὐτοῦ νοτίου πόλου ἐπὶ τὴν κάτω περιφορὰν τοῦ ἀνταρκτικοῦ ἕξ εἰσίν. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀνταρκτικοῦ ἐν τῷ κάτω ἡμισφαιρίῳ μέχρι τοῦ ὀρίζοντος, καθὼ ἐφάπτεται ὁ ἀρκτικὸς κύκλος αὐτοῦ, ἀναλόγως τοῖς προειρημένοις ὑπὲρ γῆς καὶ αἱ λοιπαὶ ἡ μοῖραι εὐρεθήσονται. τινὲς δὲ τέμνοντες τὴν σφαῖραν διὰ τῶν πόλων ὥσπερ διὰ τῶν κολούρων τὰ μεταξὺ τῶν παραλλήλων διαστήματα κατὰ πλάτος οὐκ εἰς ξ' μοῖρας τέμνουσιν, ἀλλ' εἰς τξ', ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐνιαυτός τξέ' ἔστιν ἡμερῶν, καὶ φασιν ῥπ' εἶναι μοῖρας τὸ ἡμισυ, τὸ ὑπὲρ γῆς ἡμισφαιριον, καὶ πάλιν ῥπ' τὸ ὑπὸ γῆν. ὣν ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος μέχρι (τοῦ) βορείου πόλου [καὶ ἕως τῆς περιφερείας τοῦ ἀρκτικοῦ κύκλου τῆς ὑψηλοτέρας] εἰσὶ μοῖραι λη', ἀπὸ δὲ τοῦ

e Posidonio
cf Gemina I c
Manil I c

2 τούτων V: τῶν ζωδίων (i. e. τ. ζωνῶν) M || 3 εἰς om M || 4 κολούρων V² | τέμνεται M || 6 ἔσται M || 7 τοῦ post γ. VM | γῆς M || 9 ἔστιν ἕξαγμα ἀπὸ τοῦ (omissis μὲν γὰρ) V || 12 ἐκβαλλόμεναι M || 16 τοῦ ante χ. om V || 17 δ' M || 19 τοῦ αὐτοῦ νοτίου πόλου M: τοῦ πόλου τοῦ αὐτοῦ νοτίου V || 20 καὶ αἱ λοιπαὶ ἡ μοῖραι traieci post γῆς l. 23 et ἕξ εἰσιν scripsi (praeunte Pet qui μοῖραι εἰσιν ἕξ): ἀντ. καὶ (om M) αἱ λοιπαὶ ἕξ ἡ μοῖραι ἀπὸ VM | δὲ om V || 21 ἐπὶ τῷ κ. M || 25 κολούρων M || 28 τὸ — ἡμισφαιριον scripsi: τοῦ — ἡμισφαιρίου V, ἦτοι τὸ — ἡμισφαιριον M | τὸ M: τοῦ V | ἕξ ante ὦν M || 29 μὲν ante τοῦ M | καὶ M, ἕως V

βορείου ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν μοῖραι ἄλλαι λή, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀρκτι-
κοῦ μέχρι τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ μοῖραι εἰσι κδ', ἀπὸ δὲ τοῦ
θερινοῦ τροπικοῦ μέχρι τοῦ ἰσημερινοῦ μοῖραι κδ', ἀπὸ δὲ τοῦ
ἰσημερινοῦ ἕως τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ μοῖραι κδ', ἀπὸ δὲ τοῦ
χειμερινοῦ ἕως τοῦ ἀνταρκτικοῦ, τοῦ ἐφαπτομένου τοῦ ὀρίζον- 5
τος, ἄλλαι εἰσι μοῖραι λβ'. αὗται δὲ ἐπὶ τὸ αὐτὸ γινόμεναι, 151 P.
ὡς εἶπομεν, ρπ'. ὁμοίως δὲ καὶ ὑπὸ γῆν κατὰ τὸν αὐτὸν τρό-
πον ἴσαι ἄλλαι ρπ' μοῖραι. δύνανται δὲ οἱ παράλληλοι οὗτοι
καὶ ὀρθοὶ καλεῖσθαι. παρελήφθησαν δὲ ὑπὲρ τοῦ εὐπαρα-
κολούθητον ἡμῖν τὴν δεῖξιν γενέσθαι τῶν βορειοτέρων καὶ νο- 10
τιωτέρων καὶ ὥστε γινῶναι ἡμᾶς τὰς χειμερινὰς καὶ τὰς θερινὰς
καὶ τὰς ἰσημερινὰς καὶ ἑαρινὰς καὶ μετοπωρινὰς τροπὰς.

27. Περὶ κολούρων.

977 M.

e Posidonio
of Gemin c. 4
Manil I 608 sqq.

|| Οἱ δὲ κόλουροι εἰσι μὲν δύο ἀπὸ βορρᾶ ἐπὶ νότον διὰ τῶν
πόλων τέμνοντες τὴν σφαῖραν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ πάντας ἄλλους 15
κύκλους. εἰσι δὲ μέγιστοι καὶ αὐτοὶ ὡς ἂν διὰ τοῦ κέντρου τῆς
σφαίρας ἡγμένοι. τέμνουσι δέ, ἵνα τὰς δ' ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ
ἐκάστου χραίδιως καταλαμβάνωμεν· τεμνόντων γὰρ τούτων ἀλλή-
λους καὶ τὴν σφαῖραν συμβήσεται εἰς τέσσαρα τεμῆσθαι, ὥστε
ἐκαστον τῶν τεσσάρων τμημάτων μίαν ὥραν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἔχειν. 20
καὶ ὁ μὲν αὐτῶν κατὰ Καρκίνον καὶ Αἰγόκερω ἔχει τὴν περι-
φέρειαν διὰ μὲν τοῦ ἐτέρου ἡμικυκλίου δεικνύων ἐν Καρκίνω
θέρους, διὰ δὲ τοῦ ἐτέρου ἐν Αἰγόκερω χειμῶνα, ὁ δὲ κατὰ
Κριὸν καὶ Χηλᾶς τὴν περιφέρειαν ἔχει καὶ δηλοῖ τὰς ἄλλας δύο
ὥρας τὰς ἰσημερινὰς, τὴν μὲν ἑαρινὴν ἐν Κριῶι, τὴν δὲ μετο- 25
πωρινὴν ἐν Χηλαῖς. κόλουροι δὲ κέκληνται, διότι δοκοῦσιν ἡμῖν
κεκολοῦσθαι ὥσπερ τὰς οὐρὰς διὰ τὸ ἡμῖν μὴ φαίνεσθαι αὐ-
τῶν τὰ ἀπὸ ἀνταρκτικοῦ καὶ ἀεὶ ἀφανοῦς κύκλου καὶ δοκεῖν κε-
κολοῦσθαι αὐτοὺς κατὰ τοῦτο τὸ μέρος· συμβέβηκε γὰρ τὰ μὲν
ἀπὸ τοῦ ἀειφανοῦς κύκλου, τουτέστι τοῦ ἀρκτικοῦ, μέρη φαί- 30
νεσθαι, ταῦτα δὲ τὰ μέρη τῶν κολούρων κύκλων, τὰ τοῦ
ἀνταρκτικοῦ, ἀεὶ ἀφανῆ εἶναι.

2 μέχρις V || 6 λ' V || 7 γίνονται post ρπ' M || 10 γενέσθαι τὴν δεῖξιν M || 12 ε.
τε V || 13 κολούρων V² (ut saepius) M || 14 κόλουροι M | βορείου M || 17 τέ-
σσαρας M || 18 ἐκάστου om M || 21 αἰγοκέρωτα M || 22 ἐνός ἡ. M || 23 αἰγοκέ-
ρωτι M || 25 τὰς post ὥρας om V || 26 κόλουροι V² || 27 κεκολοῦσθαι scripsi:
κολλοῦσθαι VM || 28 ἀπὸ ἀντ. V: ἐπὶ τοῦ ἀντ. μέρη M | καὶ ἀειφανεῖς κύκλους
V, om M || 29 κολλοῦσθαι M || 29—31 post τὸ μέρος sic διὰ τὸ ἡμῖν μὴ φαίνε-
σθαι· τῶν γὰρ περιειληφθαι ἀπὸ τοῦ ἀειφανοῦς τουτέστι τοῦ ἀρκτικοῦ συμ-
βέβηκε καὶ αὐτοὺς ταῦτα τὰ μ. V || 31 δὲ om V | κολούρων VM || 31, 2 τὰ
τοῦ ἀντ. om V

28. Περὶ τοῦ ἄξονος.

|| Διήκει δὲ ὁ ἄξων ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ ἀρκτικοῦ κύκλου of Gemm c. 18
Priscian p. 66 B.

διὰ τοῦ κέντρου τῆς σφαιρας ἕως τοῦ κέντρου τοῦ ἀνταρκτικοῦ.

παρείληπται δέ, ἵνα εἰδῶμεν, ὅτι περὶ αὐτὸν καὶ τὰ ἴσρα αὐ-

5 τοῦ δινεῖται ὁ οὐρανός, ὡσπερ περὶ ἀρμάτειον ἄξωνα δινούνται

οἱ τροχοί. τὴν δὲ ὕλην αὐτοῦ οὐκ ἐδίδαξεν ἡμᾶς Ἄρατος, ἀλλ'

ὡς ἐν ποιήσει μυστικώτερον ὡσπερ ὀβελισκον αὐτὸν εἶπεν

(v. 21—23). εἰ μὲν οὖν λέγοι τις αὐτοῦ τὴν ὕλην ἐκ πυρός, ἐλθὼν

152 P. 10 ἐπὶ τὴν τοῦ ὕδατος σφαιραν βεσθθήσεται, εἰ (δὲ ἐκ γῆς), ὑπὸ

τῆς τοῦ πυρός καταφλεχθήσεται. εἰ δὲ ἐκ τῆς τῶν λοιπῶν,

ἀέρος ἢ ὕδατος, ἀμυγῆς ἔσται τοῖς ἄλλοις καὶ ὑπὸ τῶν ἐναν-

τιῶν ἀφανισθήσεται. γεωμέτραι δὲ αὐτὸν ὑποτίθενται γραμ-

15 φιλόσοφοι τὸ μεταξὺ διήκον πνεῦμα λέγουσιν ἄξωνα. μέμνηται

δὲ αὐτοῦ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Ἐρμηῖ λέγων (fr XVIII Hill).

αὐτὴν μὲν μιν ἔτετμε μεσήρεα παντός Ὀλύμπου

κέντρου ἄπο σφαιρας, διὰ δ' ἄξονος ἡρήρειστο

καὶ ὁ Ἄρατος λέγων (v. 21—23, Aratea p. 41)

20 αὐτὰρ ὁ γ' οὐδ' ὀλίγον μεταπίσσειται, ἀλλὰ μάλ' αὐτως

ἄξων αἰὲν ἄρηρεν, ἔχει δ' ἀτάλαντον ἀπάντη

μεσσηγὺς γαῖαν, περὶ δ' οὐρανός αὐτὸν ἀγινεῖ.

ὠνόμασται δ' ἄξων διὰ τὸ περὶ αὐτὸν ἄγεσθαι καὶ περιδινεῖ-

σθαι τὸν οὐρανόν. τὰ δὲ πέρατα αὐτοῦ πρὸς τοῖς κέντροις τοῦ

25 τε ἀρκτικοῦ καὶ τοῦ ἀνταρκτικοῦ ἔστιν. καλοῦσι δ' αὐτὰ πό-

λους ἀπὸ τοῦ περιπολεῖσθαι καὶ στρέφουσθαι περὶ αὐτὰ τὸν οὐ-

ρανόν. τούτων δὲ ὁ μὲν καλεῖται βόρειος καὶ αἰὲ φανερός, ὁ δὲ

νότιος καὶ αἰὲ ἀφανής. μέμνηται δὲ αὐτῶν καὶ Ἄρατος (v. 24—27,

Ecl III).

30 καὶ μιν πειραίνουσι δύο πόλοι ἀμφὶς ἔόντες·

980 M. ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐπίοπτος, ὁ δ' ἀντίος ἐκ βορέαιο

2 ἀρκτικοῦ corr Pet: ἀνταρκτικοῦ VM | καθ' ὃν post κύκλου V ||

4 γνώμεν M || 9 ἐπὶ M: ὅτι V | εἰ (δὲ ἐκ γῆς) ὑπὸ coni et suppl Wil:

ἢ ὑπὸ VM || 10 σφαιρας post πυρός M || 14 καθάπερ M | φυσικοὶ super-

scripsit V || 17 an αὐτὴ (terra)? | παν (i. e. παντὶ aut παντός) V: παντὶ

M || 18 ἀπὸ VM; ἐπὶ coni Bergk || 20 οὐκ V | μεταπίσσειται V | μάλ' αἰεὶ V ||

21 αἰὲν M: αἰὼν V || 27 καὶ om M | ὢν post φ. M || 28 καὶ prius om M |

δὲ om M || 30 μὴν V | δύο M | πόλλοι M

ὑπόθεν Ὠκεανοῖο· δὴ δέ μιν ἀμφὶς ἔχουσιν
Ἄρκτοι ἅμα τροχόωσαι.

τηρητέον δέ, ὅτι ἀρρενικῶς λέγονται οὗτοι οἱ πόλοι. ὁ δὲ Ἄρι-
στοφάνης ἐν τοῖς Δαιταλεύσιν ἐπὶ ἡλιοτροπίου τέθεικε τὸ ὄνομα
τοῦ πόλου καὶ θηλυκῶς·

πόλος τοῦτ' ἐστίν, ἥ ἢ Κολωνῶ
σκοποῦσι τὰ μετέωρα ταυτὶ καὶ τὰ πλάγια ταυτὶ.

οἱ δὲ Πυθαγόρειοι δεξιὰ μὲν τὰ βόρεια, ἀριστερὰ δὲ τὰ νότια
καλοῦσιν. Ὅμηρος δεξιὰ μὲν καλεῖ τὰ ἀνατολικά, ἀριστερὰ δὲ
τὰ δυτικά διὰ τούτων (II XII 239 sq.)·

εἴτ' ἐπὶ δεξι' ἴωσι πρὸς ἡῶ τ' ἡέλιόν τε
εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοί γε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.

ἐπὶ μὲν οὖν τῆς σφαίρας τῆς ξυλίνης ταῦτα τὰ ἄκρα τοῦ
ἄξονος φαίνεται ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς σφαίρας ἐξέχοντα.
χρῆ δὲ νοεῖν συναποπαύεσθαι αὐτὰ τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ οὐρανοῦ
καὶ μὴ ἐξέχειν.

29. Περὶ ζωνῶν, καὶ ὅτι πέντε.

158 P.

Ach? || Περὶ δὲ τῶν ζωνῶν Ἄρατος ἐν τοῖς Φαινομένοις οὐκ
ἐμνήσθη, ἄλλοι δέ, ὧν καὶ Ἐρατοσθένης (fr XIX H.), ἐμνημόνευ-
σαν. ζῶναι τοίνυν λέγονται τὰ μεταξὺ τῶν παραλλήλων κύκλων
διαστήματα. εἰσὶ δὲ καὶ ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, αἱ κατὰ κάθε-
τόν εἰσι τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ. πέντε δὲ εἰσι πᾶσαι. ὧν δύο
εἰσὶν ἀοικητοὶ διὰ τὸ πάνυ κατεψύχθαι. καὶ ἡ μὲν λέγεται νό-
τιος, ἡ δὲ βόρειος. τῶν δὲ μεταξὺ τούτων τριῶν δύο μὲν εἰσὶν
εὐκράτοι, μία δὲ διακεκαυμένη. τῶν δὲ εὐκράτων ἡ μὲν ἐστὶ
βορειοτέρα, ἡ δὲ νοτιωτέρα. καὶ ἔστιν ἡ βορειοτέρα ἀπὸ ἀρκτι-
κοῦ κύκλου μέχρι θερινοῦ τροπικοῦ, ἡ δὲ ἑτέρα ἀπὸ ἀνταρκτι-
κοῦ μέχρι χειμερινοῦ τροπικοῦ. εἰσὶ δὲ εὐκράτοι τῷ μῆτε ὑπὸ
ἀκράτου ψυχους μῆτε ὑπὸ καύματος ἐνοχλεῖσθαι, εἶναι δ' αὐ-
τὰς μεταξὺ τῆς τοῦ ἡλίου πορείας καὶ τῶν κατεψυγμένων ζωνῶν

3-7 ὁ δὲ — πλάγια ταυτὶ om M (cf Aratea p. 13) || 4 ἢ ἐπεὶ ἡλίον
τροπίον V: correxi || 6 τοιτέστιν V: correxi | ἡ ἢ Wil, Κολωνῶ ego: ἡλι-
κολωνῶ ἐν ᾧ V || 7 σκοποῦσι corr Wil: σκέπτονται V || 8 δὲ ante δεξιὰ
M || 9 ὁ δὲ ante Ὅμ. M || 11 ἐπίδεξιῶσι V, ἐπὶ δεξιὰ M || 12 τοί Pet: τῷ V ut
videtur, τῷ M || 13 μὲν οὖν om M | δὲ post sp. VM: omisi || 15 αὐτοῦς V ||
21 κατακάθετον ut saepius V || 23, 4 βόρειος — νότιος M || 26 τοῦ post ἀπὸ
M || 27 τοῦ post μ. M | ἡ δὲ νοτιωτέρα M || 27, 8 ἀπὸ τοῦ ἄ. μ. τοῦ M || 29
ἐνοχλ. καὶ τῷ εἶναι αὐτὰς M

νῶν. ἡ δὲ τούτων μέση πασῶν ἐστὶν ἀπὸ τοῦ θερικοῦ τροπικοῦ
μέχρι τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ (τοσοῦτον γὰρ πλάτος ἔχει, ὅσον
καὶ ὁ ἥλιος περιέρχεται), καλεῖται δὲ διακεκαυμένη διὰ τὸ πυ-
ρῶδης εἶναι τοῦ ἡλίου δι' αὐτῆς τὴν πορείαν ποιουμένου. ταύ-
5 τὴν δὲ οἱ μὲν ἀοίκητον, οἱ παλαιοί, τινὲς δὲ οἰκείσθαι λέγουσιν.
μέμνηται δὲ αὐτῶν Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Ἑρμῆι λέγων (fr XIX):

πέντε δὲ οἱ ζῶναι περιηγέες ἐσπείρηντο,
αἱ δύο μὲν γλαυκοῖο κελαινότεραι κνάνοιο,
ἡ δὲ μία ψαφαρὴ τε καὶ ἐκ πυρὸς οἶον ἐρυθρή.
10 ἡ μὲν ἔην μέσση, ἐκέκαστο δὲ πᾶσα περὶ . . .
τυπτομένη φλογμοῖσιν, ἐπεὶ ῥά ἐ Μαίραν ὑπ' αὐτὴν
κεκλιμένην ἀκτίνες ἀειθερέες πυρῶσιν.
αἱ δὲ δύο ἐκάτερθε πόλοις περιπεπτηνῖαι
αἰεὶ φρικαλαίαι, αἰεὶ δ' ὕδατι νοτέουσαι.
15 οὐ μὲν ὕδωρ, ἀλλ' αὐτὸς ἀπ' οὐρανόθεν κρυστάλλος
† κείται ἀναπέσχε, περίψυκτος δὲ τέτυκται.

4 αἰεὶ post πορ. M || 5 οἱ παλαιοὶ om M | τινὲς V: οἱ M || 6 αὐτῶν V:
τῶν ζωνῶν τούτων καὶ M || 7 οἱ Heraclitus Alleg L p. 107 Mehl Probi cod
Bobiensis ad Verg Georg I 233 sqq.: αἱ VM | περιηγέες Heraclitus (cf Arati
v. 401 περιηγέες εἰλλίσσονται, Naeke Opusc II p. 106): περιειλάε V, περιειλά-
δες M, περιαρέες Probus | ἐσπείρηντο schol Ven B² ad II XVIII 468 ex
Heraclito, πείρηνθο Probi Bobiensis, ἐσπείρηνται M Heracliti codd, σπείρην-
ται V || 8 κνανότεραι Probi Bobiensis || 9 ψαφαρά schol Ven B² | ἔκπυρος
schol B² || 10 μέσση scripsi: μέση V || 10–12 ἡ μὲν ἔην μεσάτη περιτυπτο-
μένη φλογμοῖσιν· ἀκτίνες γὰρ πᾶσαν ἀειθερέες πυρῶσιν M (adscriptis in
margine his verbis ὅτι τινὰ παρελείφθη ὡς ἀδιάγνωστα καὶ ἐσφαλμένα.
διωρθώθη δὲ τινα παρ' ἐμοῦ, ὡς οἶόν τε ἦν, ὥστε σωῆσαι τὴν ἔννοιαν) || 10
πᾶσα περὶ V | lacunam indicavi: περὶ <πρό> suppl Fell, πυρὶ <πρό> con
et suppl Pet || 11 τυ...πτομένη (v in rasura scripto) V, τυπτομένη (omisso
praecedenti versu) Heraclitus; τυφομένη con
Emperius Opusc p. 306 | ἐπεὶ
ῥά ἐ Μαίραν (Sirium) corr Matranga Anecd gr p. 341: ἐπεὶ ῥά ἐ (vel omisso ἐ)
μοίραν Heracliti codd, ἐπεὶ ῥά ἐ μαῦραν schol Ven B² ex Heraclito, ἐπι-
ρασμοίραν V; ἐπεὶ ῥά ἀναυροὶ ἐπ' con
Bernhardy, ἐπεὶ ῥά σμερδόνον ἐπ'
Mehler || 12 κεκλιμένη schol Ven B²: κεκλιμένοι V (hinc κεκλιμένοι con
Vict), κεκλιμένοι Heracliti codd (et e coniectura Scal ad Manil p. 354) || 13
δύο M: -ο V | supra λο in πόλοις rasura V | περιπεπτηνῖαι Heracliti codd ||
14 αἰεὶ φρ. V schol Ven B² | κρικαλαίαι Heracliti codd, βρικαλαίαι schol Ven
B² | αἰεὶ δ' Heraclitus: εἰθ' V (hinc αἰεὶ θ' con
Scal), οὐ μὴν M | ὕδωρ
M | νοτέουσαι corr Lobeck (Pathol Proleg p. 100): νοτέουσιν V, ἀλλ' αὐτὸς
M, μογιόουσαι Heraclitus; νοσέουσαι con
Scal || 15–16 οὐρανόθεν γε περί-
ψυκτος κείται κρυστάλλος (cf ad l. 10–12) M || 15 μὲν corr Scal: μὴν V || 16
desideres fere κείται τοῖς ἐκάτερθε περὶ ψῆχος δὲ τέτυκται; κεί γαίαν ἀμ-
πέσχε (?) π. δὲ τέτυκτο con
Scal, καὶ γαίαν ἀμπέσχε περίψυχος δ' ἐτέτυκτο

ἀλλὰ τὰ μὲν χερσαία καὶ ἄμβατὰ ἀνθρώποισιν.
δοιαὶ δ' ἄλλαι ἕασιν ἐναντία ἀλλήλαισι
μεσσηγὺς θέρεός τε καὶ ὑετίου κρυστάλλου,
ἄμφω εὐκρητοὶ τε καὶ ὄμπνιον ἀλόησκουσαι
καρπὸν Ἐλευσίνης Δημήτερος. ἐν δέ μιν ἄνδρες
ἀντίποδες ναίουσι.

154 P.

5

Posidonius? ταῦτα μὲν Ἐρατοσθένης. || ζητήσωμεν δέ, τῶν δύο εὐκράτων ὀπο-
τέραν ἡμεῖς οἰκοῦμεν. ὁρῶμεν οὖν· ὅταν ὁ ἥλιος ἐν Αἰγόκρωι
γένηται, πόρρω ἡμῶν ἀφίστηκε, καὶ χειμῶν ἐστὶ παρ' ἡμῖν.
ὅταν δὲ ἐν Καρκίνωι γένηται, ὅς ἐστι κατὰ διάμετρον τῷ Αἰγό-
κρωι, τότε πλησίον ἡμῶν ἐστὶ καὶ καῦμα πολὺ παρ' ἡμῖν. ὁ
δὲ Καρκίνος τῶν ἰβ' ζωιδίων βορειότατός ἐστιν. δῆλον οὖν, ὅτι
τὴν βόρειον οἰκοῦμεν ζώνην· ἐν γὰρ Καρκίνωι γενόμενος ὁ ἥλιος
ἀριστερὸς ἡμῶν ἀνατέλλει τὴν σκιὰν ἡμῶν εἰς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ
κλίνων, ὅ ἐστι σημεῖον ἐναργὲς τοῦ ἡμᾶς δεξιούς εἶναι τοῦ
ἥλιου. εἰ γοῦν τις λύχνον ἄψας ἐν μέσῳ οἰκίματος θείῃ, ἐν
δεξιᾷ δὲ αὐτοῦ σταίῃ, τὸ σκίασμα τοῦ ἐστῶτος οὐ πρὸς τὸν
λύχνον, ἀλλ' ἐν δεξιᾷ τοῦ ἀνθρώπου τρέφεται. εἰ τοίνυν καὶ
ἡμῶν αἱ σκιαί ἐν δεξιᾷ ἡμῶν γίνονται, δῆλον ὅτι ἀριστερὸς
ἡμῶν ἐστὶν ὁ ἥλιος. ἀνάπαλιν δὲ τοῖς ἐν τῇ νοτίῳι ζώνῃι οἰ-
κοῦσιν ἐν δεξιᾷ μὲν ἐστὶν ὁ ἥλιος, ἐν ἀριστεραῖ δὲ αὐτῶν ἡ
σκιά πρὸς νότον ἐκπέμπεται. οὕτως οὖν ἀποδείκνυται ἡμᾶς τὴν
βόρειον ζώνην τὴν εὐκρατον οἰκεῖν.

10
981 M.

15

20

**Posidonius of
Geminus c. 18**

|| τινὲς δὲ καὶ ταῦτα περὶ τῶν ζωνῶν εἰρήκασιν. ζῶναί εἰσι
τῆς γῆς ὑπὸ τοὺς παραλλήλους ὁμοίως πέντε· βόρειος, ὅλη
μετέωρος, αἰκητος, κατεψυγμένη, Κρόνου, ἐξηκοστῶν μὲν 5,
σταδίων δὲ διςμυρίων 90 (τὸ γὰρ ἐξηκοστὸν σταδίων ἐστὶ 90)
θερινή, πλείονα ἔχουσα τὰ ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα, εὐκρατος, ἐν ἧ
ἐστὶν ἡ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένη, Διός, ἐξηκοστῶν 6, σταδίων δὲ

25

Brunck, ὅς γαίαν τ' ἀμπέσχε περιψυχός τ' ἐτέτυκτο Hermann Orph p. 766,
κεῖται ἀν' ἀμφὶ πάχησι περὶ ψυχτός δὲ τέτυκτο Bernhardy, κείνην γαίαν
ἐπέσχε περιψυχτός δὲ τέτυκτο Bergk

1 ἀνεώβατα V || 3 κρυστάλλου om V || 4 ἄκρητοί τε M | ἀλόησκουσαι
corr Ursinus: ἀλόησκουσαι VM; ἀλόησκουσαι conl Scal || 5 Ἐλευσίνης VM
(Vergil Georg I 163 *Eleusinam matrem*) || 7 ζητήσω V || 7, 8 ποτέραν M || 8 γὰρ
pro οὖν M | μὲν post ὅταν M | αἰγόκρωι M || 10 ὁ V || 10, 1 αἰγόκρωι M ||
12 βορειότερος VM || 14 μέρη post δ. M | αὐτοῦ V, om M || 16 γοῦν V: γὰρ M ||
23 τὴν om V || 24—65, 13 om V (cf Berger Die geogr Fragm des Eratosthenes
p. 113) || 27 ὄσ' editio Mignei, cf Geminus c. 13 (Berger Geschichte der wissen-
schaftl Erdkunde bei den Griechen III p. 85): ὄσ' M; ἄσ' conl Vict

δισμυρίων καὶ α' ἰσημερινή, ἴσον ἔχουσα τὸν ὑπὲρ γῆς ὀρίζοντα
 τῷ ὑπ' αὐτὴν, ἀοικητος, διακακαυμένη, Ἄρεος, ἐξηκοστῶν μὲν ἧ',
 ἐξ ἑκατέρου μέρους τοῦ ἰσημερινοῦ τεσσάρων (οὗτος γὰρ αὐτὴν
 ὅλην τὴν σφαῖραν τέμνει μέση), σταδίων δὲ τρισμυρίων καὶ γχ'
 5 χειμαρινή, ἀνάπαλιν τῆς θερυγῆς, πλείον ἔχουσα τὸ ὑπὸ τὸν ὀρί-
 155 P. ζοντα, οἰκουμένη, εὐκρατος, Ἀφροδίτης, ἐξηκοστῶν ε', σταδίων
 δὲ δισμυρίων καὶ α' νότιος, ὅλη ἀφανής, ἀοικητος, κατεψηγ-
 μένη, Ἐρμοῦ, ἐξηκοστῶν μὲν ς', σταδίων δὲ δισμυρίων εσ', ὡς
 εἶναι τὸ ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα περιμετρον τῆς γῆς ἐξηκοστῶν μὲν
 10 τριάκοντα, σταδίων δὲ μυριάδων ιβ' καὶ ς. καλοῦνται δὲ οἱ
 μὲν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἡμισφαιρίου βόρειοι τε καὶ νότιοι κατοικοῦν-
 τες ἀντίχθονες, οἱ δ' ἐφ' ἑκάτερα τῶν ἡμισφαιρίων ὑπὲρ γῆς
 τε καὶ ὑπὸ γῆν ἀντίποδες.

30. Περὶ τῶν ἐν ταῖς εὐκράτοις ζώναις οἰκούντων.

15 || Τῶν δὲ ἐν ταῖς δύο εὐκράτοις ζώναις οἰκούντων, ἵνα σαφέ-
 στερον διέλωμεν, οἱ μὲν εἰσι περλοικοι, οἱ δὲ ἀντικοι, οἱ δὲ
 ἀντίχθονες, οἱ δὲ ἀντίποδες· περλοικοι μὲν, ὅσοι τὴν αὐτὴν οἴ-
 κησιν οἰκοῦσιν, οἷον οἱ τὴν βόρειον οἰκούντες περλοικοι εἰσιν
 ἀλλήλοις, καὶ πάλιν οἱ τὴν νότιον περλοικοὶ εἰσιν ἀλλήλοις· ἀν-
 20 οικοι δὲ οἱ τὴν νότιον τοῖς τὴν βόρειον οἰκοῦσι ζώον, καὶ ἀν-
 οικουμένη ἐστὶν ἡ βόρειος τῆι νοτίωι καὶ ἡ νότιος τῆι βορειώι·
 ἀντίχθονες δὲ οἱ κατὰ διάμετρον ἐν ταῖς ὁμοίαις ζώναις οἰκοῦν-
 τες, οἷον ἐν τῆι βορειώι ἐν τῷ ὑπὲρ γῆς ἡμισφαιρίωι, ὁμοίως
 δὲ καὶ ἐν τῆι νοτίωι· ἀντίποδες οἱ κατὰ διάμετρον ἐν ταῖς
 25 ἐναντίαις ζώναις οἰκοῦντες, οἷον τῶν πρὸς τῷ Καρκίνωι οἰ-
 κούντων ἀντίποδες εἰσιν οἱ πρὸς τῷ Αἰγόκερωι. οἱ μὲν οὖν
 984 M. περλοικοι τὴν αὐτὴν ἔχουσιν αἰεὶ νύκτα καὶ ἡμέραν καὶ τὰς
 ἔτησίαις ὥρας, οἱ δὲ ἀντικοι τὴν μὲν αὐτὴν ἔχουσιν ἀλλήλους
 ἡμέραν καὶ νύκτα, οὐ τὰς αὐτὰς δὲ τροπὰς· ἐν Καρκίνωι γὰρ
 30 γενόμενος ὁ ἥλιος ἡμῖν θέρος βορειότεροις οὔσι ποιεῖ, τοῖς δὲ
 νοτιωτέροις χειμῶνα. ὅταν δὲ ἐν Αἰγόκερωι γένηται, ἡμῖν μὲν
 χειμῶνα βορειότεροις οὔσι, τοῖς δὲ τὴν νότιον οἰκοῦσι θέρος
 ποιεῖ. καὶ πάλιν τῶν ἰσημεριῶν διισῶν οὔσων ἐν μὲν Κριῶι

Eudorus?
 cf Cleomedes
 p. 22 sq.
 An I c. 6

2 αὐτόν M || 7 δὴ M || 7, 8 κατεψηγμένη M: corr Vict || 12 ἀντίχθονες
 conl Vict || 18 δοῦν M || 15, 6 ἵνα σ. διέλωμεν om V || 20 οἰκούντες post v.
 M || 24 τῷ v. VM || δε post ἀντ. M || 25 τῶν om V || 25, 6 οἰκούντων om V ||
 26 αἰγόκερωι M || 25 ἐτησίους M || 30 μὲν post ἡμῖν M || 31 αἰγόκερωι
 M || 32 ζώον post οἰκ. M || 33 ἰ. δύο M | κριῶι M: χηλαῖς V

ἥλιος γενόμενος ἡμῖν ἔαρινήν, τοῖς τὴν βόρειον, τοῖς δὲ ἀντο-
 κοῖς μετοπωρινήν ἰσημεριαν ποιεῖ. ἐὰν δὲ ἐν Χηλαῖς γένηται,
 ἡμῖν μὲν μετοπωρινήν, τοῖς δὲ ἀντοκοῖς ἔαρινήν ἰσημεριαν
 ποιεῖ. ἀπὸ δὲ τῆς τοῦ Κριοῦ ἰσημερίας τῆς παρ' ἡμῖν ἔαρινῆς
 ὁ ἥλιος ἀναβαίνων ἐν Καρκίνῳ θέρος μὲν ἡμῖν ποιεῖ καὶ αὖξει 5
 τὰς ἡμέρας, τὰς δὲ νύκτας ἐλάττους ποιεῖ [καὶ τὴν ἰσημε-
 ριαν τὴν ἐν Κριῶι παρ' ἡμῖν ἔαρινῆν, αὐτοῖς μετοπωρινήν. καὶ]
 ἐν Χηλαῖς δὲ γενόμενος εἰς Αἰγόκερω καταβαίνων παρ' ἡμῖν 156 P.
 μὲν μειοῖ τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας αὖξει χειμῶνα ἀπεργαζό-
 μενος, παρ' ἐκείνοις δὲ αὖξει τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα μειοῖ 10
 θέρος ποιῶν. καθόλου δὲ εἰπεῖν, ὃ ἡμῖν ποιεῖ Καρκίνος, τοῦτ'
 ἐκείνοις Αἰγόκερος, ὃ δ' ἡμῖν Αἰγόκερος, τοῦτ' ἐκείνοις Καρ-
 κίνος, ὃ δ' ἡμῖν Κριός, τοῦτ' ἐκείνοις Χηλαί. καὶ τὸ ἀνάπαλιν.
 οἱ δὲ ἀντίχθονες τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας παρηλλαγμένας
 ἔχουσιν· τοῖς γὰρ ὑπὲρ γῆν ἀνατέλλων ὁ ἥλιος ἀντίχθουσι ἡμέραν 15
 ποιεῖ, τοῖς δὲ ὑπὸ γῆν νύκτα. καὶ πάλιν παρ' ἡμῖν δύνων ὁ
 ἥλιος νύκτα ποιεῖ, παρὰ δὲ τοῖς κάτω ἀνατέλλει ἡμέραν ποιῶν.
 τροπὰς μέντοι καὶ ἰσημερίας τὰς αὐτὰς ἔχουσιν οἱ ἄνω βόρειοι
 τοῖς κάτω [βορείοις], τουτέστιν οἱ ἀντίχθονες. οἱ δὲ ἀντίποδες
 πάντα ἐναντία καὶ μαχόμενα ἔχουσιν· ὅτε μὲν γὰρ παρ' ἡμῖν νύξ 20
 ἔστι, παρ' ἐκείνοις ἡμέρα, καὶ ὅτε παρ' ἐκείνοις θέρος, ἐν τῇ καθ'
 ἡμᾶς οἰκουμένην χειμῶν. καὶ καθόλου, ὅτε τοῖς ἐν <τῇ> νοτίῳ
 ζώνῃ ἀντοικοῦσι χειμῶν ἔστι καὶ ἡμέρα, τότε τοῖς ἐν τῇ βορειῳ
 οἰκοῦσι θέρος ἔστι καὶ νύξ. ὥστε καὶ νύκτας καὶ ἡμέρας καὶ
 τροπὰς καὶ ἰσημερίας καὶ οἰκῆσεις ἐναντίας οἱ ἄντοικοι ἔχουσιν. 25

31. Περὶ διαφορᾶς τῶν ἐν ταῖς οἰκῆσεσι σκιῶν,
 καὶ κατὰ πολούς τόπους οἰκοῦσιν.

Posidonius of Ge-
 min c. 18 Strab
 II p. 94 sqq.
 Cleomed I
 p. 22 sq.

|| Τῶν δὲ ἐν ταῖς οἰκῆσεσιν οἱ μὲν εἰσιν ἄσκιοι, οἱ δὲ βραχύ-
 σκιοι, οἱ δὲ μακρόσκιοι, οἱ δὲ ἑτερόσκιοι, οἱ δὲ ἀντίσκιοι, οἱ δὲ
 ἀμφίσκιοι. ἄσκιοι μὲν οἱ κατὰ κορυφὴν ὥραι ἔκτιμι τὸν ἥλιον ἔχον- 30
 τες ὥσπερ γὰρ, εἴ τις δαλὸν ἀνάψας ὀρθὸν στήσειε, τοῦτου οὐκ ἂν

1 γενόμενος ἥλιος M | μὲν post ἡμῖν M || 2—4 ἐὰν — ἔαρινῆς om V ||
 5 ἰσημερίας ante ὁ ἥλ. V || 6 ἢ. καὶ ἐλάττους (omisso τὰς δὲ νύκτας et ποιεῖ)
 V || 6—8 καὶ — καταβαίνων V: ἀπὸ δὲ τῆς ἐν χηλαῖς ἰσημερίας ἐπὶ τὸν
 αἰγόκερωτα καταβαίνων M || 9 τὰς νύκτας αὖξει χειμῶνα ἀπεργαζόμενος
 M: μετοπωρινήν ἰσημεριαν ποιεῖ V || 10, 1 καὶ τὴν νύκτα μειοῖ θέρος ποιῶν
 M: ἔαρινῆν ἰσημεριαν παρέχων V || 13 τοῦτο M | καὶ τὸ ἀνάπαλιν om V ||
 15 γῆς ἀντίχθουσι ἀνατ. M || 20 πρὸς ἡμᾶς VM || 22 τοῖς ἐν scripsi: ἐν τοῖς
 VM || 22, 3 τὴν νότιον ζώνην M || 23 τότε ἐν τοῖς τὴν βόρειον M || 24 δὲ post
 νύκτας M || 26 σκιῶν om V || 29 ἀντίσκιοι corr Pet: αὐτόσκιοι VM

γένοιτο σκιά, οὕτως οὐδὲ τῶν ὑπὲρ κορυφῆς ἔχόντων τὸν ἥλιον μεσουρανοῦντα γένοιτο ἄν. εἰσι δὲ οὗτοι οἱ ὑπὸ τὸν ἰσημερινὸν οἰκοῦντες. ἥλιον (δὲ) γενομένου ἐν Κριῶι ἢ ἐν Χηλαῖς τότε κατὰ κορυφῆς ἔχουσι τὸν ἥλιον, εἰ συγχωρήσασιν οἰκείσθαι τοὺς τό-
 5 πους. φασὶ δὲ ἐν Σὺνήμῃ καὶ Ἐλεφαντίνῃ ἄσκιους γίνεσθαι, ὅτε ὁ ἥλιος γίνεται ἐν Καρκίνῳ περὶ ὥραν ἕκτην· βραχύσκιοι δὲ οἱ τὸν ἥλιον ὀλλγον ἀφροστώτα ἔχοντες· μακρόσκιοι δὲ οἱ πόρρω αὐτὸν ἔχοντες· ἑτερόσκιοι δὲ οἱ ἐν ταύτῃ τῇ οἰκουμένη οἰκοῦντες, ἐπειδὴ ἐπὶ τὸ ἕτερον μέρος ἢ σκιά ἡμῶν τρέπεται
 10 (λέγω δὲ ἐν δεξιᾷ ἐπὶ τὸ βόρειον)· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄντοικοι ἑτερόσκιοι εἰσιν, ἐπειδὴ καὶ τούτων ἢ σκιά ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν
 985 M. 157 P. μέρος τὸ νοτιώτερον τρέπεται· ἀντίσκιοι δὲ οἱ ἐν τῷ βορρῆι, ἐπειδὴ ἐναντίας τὰς σκιάς ἔχουσιν οἱ μὲν εἰς τὰ δεξιὰ μέρη αὐτῶν, οἱ δὲ εἰς τὰ ἀριστερὰ διὰ τὸ μέσον εἶναι αὐτῶν τὸν
 15 ἥλιον· ἀμφίσκιοι δὲ γίνονται οἱ ὑπὸ τὸν ἰσημερινὸν κύκλον οἰκοῦντες· οἱ δὲ αὐτοὶ καὶ ἄσκιοι· ὅτε μὲν γὰρ ὑπὲρ κορυφῆς αὐτῶν ἔστιν ὁ ἥλιος, ὡς εἵπομεν (p. 66, 31), ἄσκιοι εἰσιν· ὅτε δὲ ἀφίσταται αὐτῶν ἀπὸ Κριοῦ εἰς Ταῦρον καὶ τὰ ἐξῆς ζῳίδια, τὴν αὐτὴν σκιάν ἔχουσιν ἐπὶ τὰ εὐώνυμα μέρη· ὅτε δὲ ἀπὸ ἰσημερίας τῆς
 20 ἐν Χηλαῖς ὁ ἥλιος γένηται ἐν Σκορπίῳ καὶ τοῖς ἐξῆς ζῳίοις, τότε ἢ σκιά αὐτῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ μέρη ἐκπέμπεται, ὥστε συμβαίνει τοὺς τῆϊδε οἰκοῦντάς ποτε μὲν ἄσκιους γίνεσθαι, ὅταν ἐν Χηλαῖς ἢ Κριῶι ὁ ἥλιος ᾖν κατὰ κορυφῆς αὐτῶν ἢ, ποτὲ δὲ ἐν ἀριστεραῖ ἔχειν τὴν σκιάν, ὅτε ἐν Σκορπίῳ καὶ τοῖς ἐξῆς
 25 ὁ ἥλιος γίνεται. τινὲς δὲ καὶ περισκίλους τοὺς περὶ αὐτοὺς κύκλῳ ἔχοντας τὴν σκιάν εἶναι βούλονται.

|| πρώτος δὲ Παρμενίδης ὁ Ἐλεάτης τὸν περὶ τῶν ζωνῶν ἐκίνησε λόγον. περὶ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν πολλή διαφωνία τοῖς μετ' αὐτὸν γέγονεν· οἱ μὲν γὰρ ἔξ αὐτὰς εἶπον ὡς Πολύ-
 30 βιος ('De aequatore', V p. 28 Schweigh) καὶ Ποσειδώνιος (p. 92 Bakh) τὴν διακεκαυμένην εἰς δύο διαιροῦντες, οἱ δὲ πέντε παρελάβον, ὡς περὶ Ἐρατοσθένους ('Mercurii' fr XIX al) καὶ ἄλλοι πολλοί, οἷς καὶ ἡμεῖς κατηκολουθήσαμεν. περὶ δὲ οἰκήσεων πάλιν καὶ τῶν ἐνοικούντων καὶ ὀνομάτων γέγονε πολλή ταραχή
 35 καὶ περὶ ἀντιχρόνων καὶ ἀντιπόδων.

Ach

2 εἰσι δὲ om V | ὑπὸ om M | 3 οὗτοι post οἰκοῦντες iterum M | 4 corr Dieterich: εἰσι χ. μ. οἰκ. τ. τ. V, om M | 6 ὁ om M | 12 post δὲ supplet Pet (τοῖς ἐν τῷ νοτίῳ) | 16 δ' M | 17 ἀφίσταται V | 24 τῆς ἐ. M | 25 αὐτοὺς VM | 25, 6 ἔχοντας post τοὺς M | 27 ὁ Ἐλεάτης τὸν scripsi: ὁ στεατῆς τον V, om M | 35 καὶ ante περὶ om V

32. Περὶ μεταρσίων καὶ μετεώρων.

Endorus? of
Seneca NQ II
1, 1 Geminus
Simplic in Phys
II 2 p. 91 D.

|| Διαφέρει δὲ μετέωρα μεταρσίων, ἦι τὰ μὲν μετέωρα ἐν οὐ-
ρανῶι καὶ αἰθέρι ἔστιν, ὡς ἥλιος καὶ τὰ λοιπὰ καὶ οὐρανὸς
καὶ αἰθήρ, μεταρσία δὲ τὰ μεταξὺ τοῦ αἰθέρος καὶ τῆς γῆς,
οἶον ἄνεμοι νεφέλαι ὄμβροι ἀστραπαὶ βρονταὶ κομήται δοκίδες⁵
πύργωνες λαμπάδες ἕρπιδες ἄλλως διαίτιοντες ἄνεμοι ῥύακες.
λεπτέον δὲ περὶ μεταρσίων· περὶ γὰρ μετεώρων προσηγορεῖται
(e. 10 sqq.). πρῶτον δὲ περὶ ἀνέμων εἵπωμεν.

33. Περὶ ἀνέμων, καὶ ὅτι διαφέρει αὔρα
ἀναθυμιάσεως.

10

Plutarchus Plac
p. 874 sq. D.

of De mundo
p. 894 b

|| Ἀναξίμανδρος τοίνυν ἔφασκε τὸν ἄνεμον εἶπε, τινὲς
δὲ ἀναθυμιάσιν ἄερος. || ἄλλοι δὲ διαφέρειν ἄνεμον λέγουσιν^{158 P.}
αὔρας· ἄνεμον γὰρ εἶναι ἔφασκε τὸν ἄερον, αὔραν δὲ ἀναθυμιάσιν
γῆς. καὶ τοὺς μὲν ἐκ νεφῶν λέγουσιν εἶναι ἀνέμους καὶ καλεῖ-
σθαι ἐνεσφίας, τοὺς δὲ ἀπὸ γῆς φεραμένους ἀπογε(λ)ους, τοὺς¹⁵
δὲ ἀπὸ ποταμῶν ἐξυδρίας, ἀπὸ δὲ κόλπων κοιλίας, ἀπὸ δὲ
ἀρῶν ἀρίας ἢ ὄρεστίας καὶ παρὰ Ἀριστοτέλει ἐν τῷ Περὶ
ἀνέμων (II p. 973. Arist pseud p. 622) καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ (fr 39
II p. 170 Sehn), ὥστε καὶ ἀπὸ τόπων τινὰς λέγεσθαι, οἶον
Καικίαν τὸν ἀπὸ Καῖκου τοῦ ποταμοῦ πνέοντα καὶ Σιείρωνα²⁰
τὸν ἀπὸ τῶν Σιειρωνίδων πετρῶν. τινὲς δὲ ἀπὸ ὀρητῆς ὠνο-
μάσθησαν, ὡς οἱ σφοδρῶς ἔχοντες καταγιγίδες καὶ οἱ μετὰ παλ-
μοῦ τινος καὶ πηδήματος θύελλαι. οἱ δὲ ἀπὸ σχήματος λέγον-^{988 M.}
ται, ὡς περὶ οἱ μετὰ διηήσεως στρόβιλοι καὶ οἱ κάτωθεν εἰς
ὑψος φερόμενοι περηστήρες. || ἐπραγματεύσατο δὲ περὶ ἀνέμων²⁵
καὶ Ἐρατοσθένης (p. 165 Bernh). || οἱ δὲ γενικώτατοι ἄνεμοι τέσ-
σαρές εἰσι, καὶ ὁ μὲν ἀπὸ ἀνατολῶν πνέων καλεῖται ἀπηνλιώ-
της, ἃ δὲ ἀπὸ τοῦ ἀρκτικού πόλου βορέας, ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ
ἀνταρκτικού νότος, ὁ δὲ ἀπὸ δύσεως ζέφυρος· ζόφος γὰρ ἢ δύσις
κατὰ τοὺς ποιητάς.

Ach

Plutarchus Plac
III 7 p. 874 sq.

50

2 μετάρσια μετεώρων M | 4 ἄερος M | x. ὑπὸ γῆς V | 5 ὄμβροι V ||
6 παγωνίαι M | διαίτιοντες VM || 7 δὴ M || 15 suppl Vict || 16 ἐνεσφίας VM:
corr Rose | τοὺς δὲ ἀπὸ x. M | ἐγκοιλίας 'De mundo' 394 b al || 17 γὰρ ante
παρὰ M || 18 καλλιμάχον V | post Καλλ. οὕτως ὀνομάζονται M || 19 ὡς
V | τινῶν φασὶ post τόπων V || 20 καικίαν VM: corr Vict | κάιος M | τοῦ
om M || 21 τῶν α. τ. V | τῶν om M || 22 οἱ ante σφ. em M | ῥέοντες cf
l. 13 | καταγιγίδες om M || 29 ζόφος scriptis e Plat: ζέφος VM

34. Περὶ κομητῶν.

Ἔστω δὲ κομητῶν καὶ δοκίδων ἐπραγματεύσαντο πολλοί, ὡς περὶ καὶ Δημήτριος. Ἔστω δὲ οὐκ ἐν οὐρανῷ, ἀλλ' ἐν τῷ αἰθέρι. οἱ μὲν οὖν κάτω τὸ φῶς ἔχοντες καὶ τὰς μαρμαρυγὰς 5 κάτω νεούσας καλοῦνται κομήται, οἱ δὲ ἄνω τὸ φῶς νενευκῶς ἔχοντες καλοῦνται λαμπάδες. ὅποτε δὲ ἐπιμήκεις ἔχουσι τὸ φῶς, καλοῦνται δοκίδες. ὅποτε δὲ ἰκματώδες φῶς ὄραται, καλεῖται ἰρις. ὅταν δὲ περὶ τὸν ἥλιον ἢ κύκλος (ἐνίοτε καὶ δύο καὶ 10 ἄλλω), ἄλλως καλεῖται. ἔαν δὲ ἀπὸ ἀστέρων ὡς τοῦ φωτὸς γένηται ἐπὶ τὰ κάτω, καλοῦνται ζυμοὶ καὶ ζύμαες· ἀπὸ δὲ τόπου εἰς τόπον μετερχόμενοι καλοῦνται αἰττοντες καὶ διαίττοντες. γίνεται δὲ τοῦτο τῶν ἀστέρων ὑπὸ πνεύματος τινασσομένων καὶ οἰονεὶ σπινθήρας ἀφιέντων, διὸ καὶ σημεῖον ἀνέμων 15 εἶπεν Ἄρατος τοῦτο (v. 926). καὶ Φάτην δὲ νέφος πεφωτισμένον περὶ τὸν Καρκίνον φασίν, ὡς καὶ Ἄρατος (v. 892). ἀπολούθως δὲ ταῦτη καὶ Ὅρους λέγουσι περὶ τὸν Καρκίνον ἀστέρας εἶναι. τοὺς δὲ κομήτας καὶ τοὺς τοιοῦτους οἱ μὲν λέγουσιν ἐξ 159 P. ἀστέρων συνερχομένων γίνεσθαι καὶ ἐμφωτιζομένων, οἱ δὲ ἐκ 20 νεφῶν περιπεφωτισμένων, ἄλλοι δὲ ἐκ παρατρέψεως αὐτοὺς φωτίζεσθαι λέγουσιν. οὐ φαίνονται δὲ αἰεὶ, ἀλλὰ γίνονται κατὰ περιόδους χρόνων. ὅτε μὲν οὖν συγκρούονται αἱ νεφέλαι πρὸς ἀλλήλας, βροντὰς ποιοῦσι, θάλασσα δὲ καὶ πνεῦμα μετὰ θύμης καὶ σφοδρᾶς ὀρμῆς ἀφείσαι κεραννοὺς ποιοῦσι διὰ τῆς θύμης 25 ἀναπτομένου τοῦ πνεύματος. ἀστραπαὶ δὲ γίνονται ἤτοι ἐξ αὐτῶν πάλιν τῶν νεφῶν φωτὸς ἀναπτομένου καὶ σβεννυμένου ἢ ἐκ πυρὸς μαρμαρυγῆς ἐκτεμπομένης. ὄμβροι δὲ ἐξ ὑγρασίας ἀναδόσεως καὶ νεφελῶν ὑγρῶν γίνονται. ταῦτα μὲν οὖν ὡς ἐν ὀλίγῳ περὶ μεταρσιῶν.

Ach

of Posidonius
p. 79 sqq. Bako
(Seneca NQ
VII 11 al)

30

35. Περὶ θέσεως.

Ἔιδέναι χρῆ περὶ τῆς θέσεως τῆς σφαιρας, ὡς οὐκ ἔστι μία ἀλλ' ὅποσα τὰ κλίματα τῆς γῆς, πρὸς ἃ καὶ αἱ θέσεις τῆς

Ach

5 νεύοντες V | τὸ φῶς om V | 7 καὶ δοκίς post δοκίδες V | 8 (οἶον) ante ἐνίοτε supplet Wil | δὲ post ἐνίοτε M | 11 οἱ δὲ ἀπὸ M | 12 αἰττοντες et διαίττοντες VM | 19 αὐτοὺς post γίν. V | 21 γίνεσθαι V | 23 ποιοῦσιν M | 24 ἀφῆσαι M | 27 scripsi: μαρμαρυγαὶ εἰσιν ἐκτεμπομέναι VM | ὑγρᾶς ἀναδόσεως M | 30 (τῆς σφαιρας) post θ. supplet Pet | 32 ἀλλ' ὅποσα scripsi: ἀλλὰ πρὸς VM | πρὸς ἃ om M

σφαίρας γίνονται. λεκτέον δὲ περὶ ὀλίγων, καὶ τότε τῆς κατὰ τὸν Ἄρατον ἀψόμεθα. Θέσις τίς ἐστὶ κατὰ τὸ Ἑλλησποντιακὸν καὶ τῆς Μακεδονίας κλίμα· παρὰ γὰρ Ἀντιγόνοι διατρίβων Ἄρατος, τῷ τῆς Μακεδονίας βασιλεῖ, πρὸς τὸ αὐτόδι κλίμα καὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν φαινομένων πεποιοῦται. ἔαν μὲν οὖν οἱ 5 πόλοι πρὸς τῷ ὀρίζοντι τὴν θέσιν ἔχωσιν ὥστε ἐφάπτεσθαι τοῦ ὀρίζοντος, συμβήσεται μήτε τὸν ἀρκτικὸν μήτε τὸν ἀνταρκτικὸν ἀειφανῆ εἶναι, ἀλλ' ἑκάτερον τούτων ἡμικύκλιον ἀνατέλλειν ἀεὶ καὶ δύνειν. ἔαν δὲ τὸν βόρειον πόλον ὑψηλότερον ποιήσω- 989 M. μεν τοῦ ὀρίζοντος, πρὸς τὸ γινόμενον ἕξαγμα καὶ ὕψος αὐτοῦ 10 καὶ τὰ κλίματα τῆς γῆς ἔξει τὰ μεγέθη τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν νυκτῶν διάφορα. δῶμεν ἕ μοιρῶν κύκλον τέμνοντα τὴν σφαιραν διὰ τῶν πόλων, ὥσπερ τοὺς κολούρους. δῆλον οὖν, ὅτι ἕκαστον τῶν ἡμισφαιρίων ἔξει ἀνὰ λ', τὸ δὲ ὑπὲρ γῆν μοίρας λ' ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος μέχρι τοῦ πόλου. ἔαν οὖν μετεωρίσω τὸν 15 βόρειον πόλον μοίρας ε', ἔσται τοῦ Ἑλλησπόντου τὸ κλίμα καὶ ἡ ἡμέρα μεγίστη ὠρῶν ιε', ἡ δὲ νύξ (ἐλαχίστη) θ' χειμῶνος. ἔαν δὲ μὴ μόνον ἔξ ἀλλ' ἐννέα ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος μετεωρίσω τὸν βόρειον πόλον, μακροτέρα ἔσται ἡ μεγίστη ἡμέρα παρὰ τοῖς οὕτως οἰκοῦσιν ἢ τοῖς προειρημένοις ἐν τῷ Ἑλλησ- 20 πόντῳ. καὶ πάλιν, ἔαν ὑψηλότερον αὐτὸν ποιήσω καὶ πολὺ ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος ἀπέχοντα, μακρότεραι εὐρεθήσονται αἱ ἡμέραι, ἕως οὗ ἂν ὁ βόρειος πόλος μεσουραλίαν τὴν θέσιν σχῆι, καὶ τότε οὕτως κειμένης τῆς σφαίρας συμβήσεται ἕξ μηνῶν εἶναι τὴν ἡμέραν καὶ ἕξ μηνῶν τὴν νύκτα· μεσουρανοῦντος γὰρ 25 τοῦ βορείου εὐρεθήσεται ὁ ζωδιακὸς ὑπὸ τοῦ ὀρίζοντος διχα 180 P. τεμνόμενος καὶ τὸ ἡμισυ ὑπὲρ γῆν καὶ τὸ λοιπὸν ἡμισυ ὑπὸ γῆν ἀεὶ ἔχων. τούτου δὲ ὄντος δῆλον, ὅτι καὶ ἕξ ζωῖδια ὑπὲρ γῆν ἔσται, ταῦτα, ἐν οἷς ὁ ἥλιος γενόμενος καὶ καθ' ἕκαστον λ' ἡμέρας ποιῶν ποιήσει τὴν ἡμέραν μηνῶν ε', τὰ δὲ ἄλλα ε' 30

4, 5 καὶ τὴν διδασκαλίαν om V || 10 πρὸς τοῦτο post αὐτοῦ V || 12 δῶκεν M || 13 κολούρους M || 14 τριάκοντα M | τὸ corr Pet: τῶν VM | ὅη ὑ.

coni Pet | γῆς M | ὁ V (ut fere semper) || 15 οὖν om V || 16—18 scripsi e V et supplevi e M: κλίμα ἔχον τὴν μὲν ἡμέραν τὴν μεγίστην ὠρῶν ιε' τὴν δὲ νύκτα τὴν ἐλαχίστην ὠρῶν θ' M || 18 μόνον post ἕξ iterum V | ὀρίζωντος M || 21, 2 π. αὐτοῦ τοῦ M || 22 ἡμέραι corr Pet: ὠραι VM || 23 οὗ ἂν scripsi: οὗ V, ἂν M | μεσουραλίαν scripsi: -ῶν V, -ῆση (ante πόλος) M | σχῆι vel ἔχη V || 26 πόλου post βορ. M | εἰς ante δ. deleui | δύο M || 27 μὲν ante ἡμ. M | γῆς τὸ δὲ λοιπὸν M || 28 οὕτως ante ὄντος M | δῆλ. ὡς M | ζωῖδια VM || 29 γῆς M | δηλονότι post ταῦτα M || 30 μ. ἕξ M | δ' M

ζώϊδια ἀεὶ ἀφανῆ καὶ ὑπὸ γῆν ἔσται, ἐν οἷς ὁ ἥλιος γινόμενος ποιήσει τὴν νύκτα μηνῶν 5' διὰ τὸ μὴ ἀνατέλλειν ἐν τοῖς 5' τούτοις γινόμενον αὐτόν. ταῦτα δὲ ἡμῖν εἰλήφθω τῆς ἀνωμαλίας τῶν ἡμερῶν καὶ νυκτῶν χάριν. χρῆ δὲ εἶδέναι, ὅτι λόγῳ
 5 καὶ θεωραὶ ταῦτα κατ' ἀκολουθίαν ἐκ τῶν φανερῶν ἐδείχθη ἀφανῆ ὄντα· οὐ γὰρ ἔχομεν ἀπὸ ἐμπειρίας ἕξ μηνῶν τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα ἕξ μηνῶν δεῖξαι. τινὲς δὲ ἰστοροῦσιν ἢ ἡμερῶν ἕκτασιν μιᾶς ἡμέρας, ἄλλοι δὲ π' ἡμερῶν. εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ ὑπὲρ Θούλην τὴν νῆσον λεγόμενοι εἶναι. ἢ μὲν οὖν κατὰ τὰ
 10 κλίματα διαφορὰ τῶν ἡμερῶν τε καὶ νυκτῶν παραδειγματος χάριν τοῦτον τὸν τρόπον ἡμῖν εἴρηται.

ἢ δὲ κατὰ τὰ Φαινόμενα Ἀράτου τῆς σφαίρας θέσεις ὀφείλει
 ἔχειν τὸν ἀρκτικὸν κύκλον τοῦ ὀρλιζοντος ἐφαπτόμενον τῆς τε
 τοῦ Δράκοντος κεφαλῆς ἐφαπτομένης τοῦ ἀρκτικοῦ κύκλου, αὐ-
 15 τοῦ δὲ τοῦ ἀρκτικοῦ ἐφαπτομένου τοῦ ὀρλιζοντος καὶ ὡσπερ ξύοντος. διὸ καὶ Ἄρατος φησιν (v. 61, 2, Ecl V):

κείνη πον κεφαλῇ τῆι νίσσεται, ἦχι περ ἄραι
 μίλογονται δύσιές τε καὶ ἀντολαὶ ἡλίοιο.

τὸν γὰρ ὀρλιζοντα μεταξὺ τοῦ ὑπὲρ γῆν καὶ (τοῦ) ὑπὸ γῆν ἡμισφαι-
 20 ρίου εἶναι συμβέβηκεν. τινὲς δὲ οὐκ ἐπὶ τοῦ ὀρλιζοντος ἀκούου-
 σιν ἀλλ' ἐπὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀράτου λεχθέν, διότι τοῦ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίου τεμνομένου ὑπὸ τοῦ μεσημβρι-
 νοῦ τὸ μὲν ἔστι πρὸς τῆι ἀνατολῆι, τὸ δὲ πρὸς τῆι δύ-
 σει. ἔμοι δὲ οὐ πάνν τι δοκεῖ τοῦτο λέγειν Ἄρατος, εἰ μὴ
 25 ἄρα τις οὕτω λέγοι τὴν κεφαλὴν τοῦ Δράκοντος πορεύεσθαι (v. 61, 2, ib.)

ἦχι περ ἄραι

μίλογονται δύσιές τε καὶ ἀντολαὶ ἡλίοιο,

καθ' ὃ τοῦ ὀρλιζοντος ἐφαπτομένη ἢ κεφαλῇ τοῦ Δράκοντος ἔστι
 30 καὶ πρὸς τῶι μεσημβρινῶι, καθ' ὃ συμβολὴ γίνεται τοῦ μεσημ-
 βρινοῦ καὶ τοῦ ὀρλιζοντος καὶ τέμνουσιν ἀλλήλους. καὶ διὰ

1 γινόμενος M | 2 μ. ἕξ M | ἕξ M | 4 τε καὶ ν. M | 6 μηνῶν om V | 7 ἕξ μηνῶν V: τοσοῦτων M | ὀκτώ M | 9, 10 εἰ μὲν — διάφοροι νύκτες καὶ ἡμέραι παραδ. V | 12 supra ρ vocis ἀράτου superscriptum videtur o | 13 cf c. 22. 26 al | τὴν τε M | 14 κεφαλῆς scripsi: τῆς κεφαλῆς V, κεφαλὴν M | ἐφαπτομένην M | 14—16 αὐτοῦ δὲ — ξ. om M | 16 ξύοντος scripsi (cf v. 650): ξέειν αὐτόν V | φησί VM | 18 ἀντολαὶ V | 21, 2 ἐπὶ — τεμνομένου om V | 22 γῆς M | 24 π. τοι M | 28 ἀντολαὶ V | 29 καθὸ VM | ἔστιν post ἐφαπτ. M | 30 μεσημβρινῶι M | καθο M, καθὰ V | 30, 1 μεσημβρινοῦ M

τούτου περὶ Κηφῆως λέγων τὸν αὐτὸν ἐνέφηγεν ἡμῖν ὁ Ἄρατος
(v. 182)· τούτου γὰρ τὰ ἀπὸ τῆς ζώνης ἕως τῶν ποδῶν ἐντός 161 P.
ἔστι τοῦ ἀρκτικοῦ. ἔπει δὲ ὁ ἀρκτικὸς κύκλος οὐδέποτε κατα-
δύεται, ἢ δὲ ζώνη τοῦ Κηφῆως ἐν τῇ περιφερείᾳ ἔστι τοῦ
ἀρκτικοῦ κύκλου, τὸν ὀρίζοντα διὰ τῆς ζώνης αὐτοῦ ἐμφαίνει 5
(v. 649—652, Ecl V)·

ὁ δὲ ζώνῃ τότε Κηφῆς
γαίαν ἐπιξύνει, τὰ μὲν ἐξ κεφαλῆν μάλα πάντα
βάπτων Ὠκεανοῖο, τὰ δ' οὐ θέμις, ἀλλὰ τὰ γ' αὐτόν
Ἄρκτοι κωλύουσι, πόδας καὶ γούνα καὶ ἰξύν. 10

Ἄρκτους δ' εἶπε νῦν τὸν ἀρκτικὸν κύκλον. τὰ μὲν οὖν τῆς θέ- 982 M.
σεως ταῦτα.

Ach || τὸν δὲ ἐξηγούμενον ἐν δεξιᾷι χρητὸν βόρειον πόλον ἔχειν
καὶ ἐν ἀριστεραῖ τὸν νότιον, ἐπειδὴ αἱ Ἄρκτοι ἐπὶ ἀνατολῶν
ἐν δεξιᾷι κείνται, ἐν ἀριστεραῖ δὲ ὁ νότος. τινὲς δὲ τῶν ἐξ- 15
ηγουμένων βούλονται ἔμπροσθεν μὲν τὰς Ἄρκτους, ὀπίσω δὲ
τὸν νότον, δεξιὰ(ς) δὲ τὰς ἀνατολάς, ἀριστερά(ν) δὲ τὴν δύσιν
ἔχειν, ἴσως ἀπὸ τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν κινήθεντες (II XII 239 sq.)

εἴτ' ἐπὶ δεξι' ἴωσι πρὸς ἡῶ τ' ἠέλιόν τε
εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοί γε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα 20

οὐκ εἰδότες, ὡς ὁ ποιητὴς πρὸς τὴν τῶν τόπων ἐκεῖνων θέσιν
δεξιὰ μὲν τὰ ἀνατολικά, ἀριστερὰ δὲ τὰ δυτικά εἶπεν. ἢ δὲ
τοῦ κόσμου θέσις, καθὰ προεῖπον (l. 13), δεξιὰς ἔχει τὰς Ἄρκτους,
καὶ οὕτως τιθέναι χρητὴν σφαῖραν τὸν ἐξηγούμενον.

36. Περὶ κινήσεως.

25

Ach || Χρητὸν ἐξηγούμενον ἐπὶ τὰ ἐναντία περιδινεῖν τὴν σφαι-
ραν· εἰ γάρ τις ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἐφ' ἑαυτὸν περιδινήσει τὴν
σφαῖραν, αἱ Ἄρκτοι ἐν ἀριστεραῖ ἔσσονται τῶν ἀνατολῶν, ὁ δὲ
νότος ἐν δεξιᾷι. ὅπερ ἀδύνατον. ὅτι δέ, ὡς εἶπον, χρητὴν
σφαῖραν κινεῖν, διδάξει ἡμᾶς αὐτὸς Ἄρατος (Ecl IV), ποτὲ μὲν 30
περὶ τῶν Ἄρκτων λέγων (v. 29, 30)

1 τούτου scripsi: τοῦτο VM | λόγου V || 3 δὴ V || 7 ἢ V | ζώνῃ VM ||
8 γαίαν M: τε V | ἐπὶ ξύ V | ἐν κεφαλῇ V || 9 ἀλλ' ἀτὰρ αὐτοί V, ἀλλὰ
τὰ γ' αὐταί M || 10 ἀρκτου V || 11 correxi: ἀριστους δεκηνόλιον τὸν ἀρκτι-
κὸν κύκλον V, om M || 15 κείνται V in margine || 17 supplevi | δὲ ante τὴν
om V | 19 δεξιῶσι V, δεξιὰ sequente lacuna 4 litt M || 20 τῶν γε M || 21 τῶν
om V || 26 περὶ τὰ V || 28 ἐν om M | ἀριστεραί V, -α M || 29 ἐν δεξιὰ M

αἰεὶ δὲ κατωμάδιαι φορέονται

ἔμπαλιν εἰς ὤμους τετραμμέναι

ποτὲ δὲ ἐπὶ τοῦ Ὀφιοῦχου λέγων (v. 577, 8)

τὸν δὲ καὶ εἰς ὤμους κατάγει μογερόν Ὀφιοῦχον

102 P. 5 Καρκίνος ἐκ γονάτων, κατάγει δ' Ὀφιν αἰχένος ἐγγύς.

καὶ πάλιν (v. 594, 5)·

ἀντέλλει δ' Ὑδρης κεφαλὴ χαροπός τε Λαγώς

καὶ Προκύων προτεροί τε Κυνὸς πόδες αἰθρομένοιο.

καὶ πάλιν (v. 625, 6)·

10 ἦμισον δὲ Στεφάνοιο καὶ αὐτὴν ἔσχατον οὐρῆν

Κενταύρου φορέουσιν ἀνερχόμεναι ἔτι Χηλαί.

καὶ περὶ τοῦ Κήτους (v. 632, 3)·

καὶ τὸ μὲν εἰς λοφιῆν τετραμμένον ἄχρι παρ' αὐτὴν

δύνει, ἀτὰρ Κηφεύς κεφαλῆι καὶ χειρὶ καὶ ὤμοις.

15 καὶ πάλιν (v. 693—695)·

Ἴππος δ' Ὑδροχόοιο νέον περιτελλομένοιο

ποσσὶ τε καὶ κεφαλῆι ἀνελλίσσεται· ἀντία δ' Ἴππου

ἔξ οὐρῆς Κένταυρον ἐφέλκεται ἐσπερήν Νύξ.

ταῦτα μὲν ὡς ἐν βραχεὶ περὶ κινήσεως.

20 37. Περὶ ἄστρον δύσεώς τε καὶ ἀνατολῆς.

998 M. || Τῶν ἄστρον τὰ μὲν ἔστιν ἀειφανῆ, τὰ δὲ ποτε μὲν φαινόμενα, ποτὲ δὲ ἀφανῆ γινόμενα. ἀειφανῆ μὲν οὖν ἔστι τὰ ἐντὸς Ἀστ.

τοῦ ἀρκτικοῦ κύκλου· οὐδέποτε γὰρ καταδύεται ταῦτα, ἐπειδὴ

μηδὲ ὁ περιέχων αὐτὰ κύκλος, ἀλλ' ἔστιν αἰεὶ ἐν τῷ ὑπὲρ γῆς

25 ἡμισφαιρίῳ ἀειφανῆς μετὰ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἄστρον, ἀφανῆ

δὲ τὰ ἐντὸς τοῦ ἀνταρκτικοῦ κύκλου, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς αἰεὶ

ἀφανῆς ἔστιν. τῶν δὲ λοιπῶν ἄστρον τὰ μὲν ποτε μὲν ἀνα

τέλλει, ποτὲ δὲ δύνει, τὰ δὲ τῆς αὐτῆς νυκτὸς καὶ ἀνατέλλει

καὶ δύνει. οἷον ἔστω ὁ ἥλιος ἐν Κριῳ· τούτου ἀνατέλλοντος

30 προανατέλλει Ἴππος· ἐν Χηλαῖς δὲ ὄντος τοῦ ἡλίου καὶ ἀνα

τέλλοντος δέδυκεν ἤδη Ἴππος· ὥστε ποτὲ μὲν φαίνεται ἀνα

τέλλων Ἴππος, ποτὲ δὲ δύνων. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα

ἀπὸ θερινοῦ τροπικοῦ μέχρι τοῦ χειμερινοῦ· τὰ γὰρ ἐν τῷ

2 ἔμπαλιν εἰς M: καὶ ἐς V || 7 τε om V || 8 πόδες κυνὸς M || 11 φο

ρίουσαν V || 13 τὰ V | ἐς M || 14 ὤμοι M || 16 ὕδροχόο V || 16, 7 περιτελλ.

— κεφαλῆι om V || 21 ἄ μὲν V | τὰ δὲ π. μὲν φ. M: καὶ τὰ μὲν π. φ. V ||

24 γῆν V || 28 ἐπὶ αὐτῆς M || 31 φαίνει V | ὁ Ἴ. M || 33—p. 74, 1 μέχρι

τοῦ θερινοῦ ἀνταρκτικοῦ πρὸς τ. ν. V

ἀνταρτικῶι τῶι πρὸς τῶι νότῳ ὄντα βράδιον ἀνατέλλοντα δύνει
ταχέως διὰ τὸ πλεῖον εἶναι μέρος τῆς σφαίρας ὑπὸ γῆν πρὸς
τῶι νότῳ. ἀνάπαλιν δὲ τὰ βορειότερα καὶ μεταξὺ ἀρκτικῶ
κύκλου καὶ ἰσημερινῶ ταχέως ἀνατέλλοντα βραδέως δύνει διὰ
τὸ πλεῖον ἔχειν μέρος ὑπὲρ γῆς τῆς σφαίρας πρὸς τῶι βορρῶι. 5
συμβήσεται οὖν τινα τῶν ἐνταῦθα κειμένων ἄστρον τῆς αὐτῆς 188 P.
νυκτὸς ἀνατέλλειν καὶ δύνειν, ἃ καλεῖται ἀμφιφανῆ. παρα-
δειγματος δὲ χάριν παρελήφθω ὁ Ἐγγόνασι καὶ ἔστω ὁ ἥλιος
ἐν Τοξότῃ καὶ ἀνατελλέτω ἐν αὐτῶι· πάλιν δυνέτω δύνοντος
ἡλίου· ἔσπερα ἐστὶ καὶ νύξ· ὁ δὲ Ἐγγόνασιν οὐδέπω δέδουκεν, 10
ἀλλ' ἐπιμεινας ἐν τῶι ὑπὲρ γῆς ἡμισφαιρίῳ πρὸς τῆι δύσει
δύνων ὕστερον τῆς αὐτῆς νυκτὸς προλαμβάνει τὴν τοῦ ἡλίου
ἀνατολὴν καὶ τοῦ Τοξότου προανατέλλων αὐτῶν καὶ ὕστερον
αὐτῶν δύνων. δηλοὶ γοῦν τοῦτο Ἄρατος λέγων (v. 616—618,
Ecl. XII).

15

ὄντινα τοῦτον ἄριστον ὑπουρανίων εἰδώλων
ἀμφοτέρων δύνοντα καὶ ἐξ ἑτέρας ἀνιόντα
πολλάκις αὐτονυχὶ θεούμεθα.

38. Ὅτι δύσεις διτταὶ καὶ ἀνατολαί.

Ach?

|| Δύσεις δὲ ἄστρον ἐστὶ διττὴ καὶ ἀνατολή, καὶ ἡ μὲν ἑώια 20
λέγεται, ἡ δὲ ἔσπερα, ἑώια μὲν ἀνατολή, ὅταν συνανατέλλῃ
τῶι ἡλίῳ ἄστρον καὶ μὴ μετ' αὐτόν, ἔσπερα δέ, ὅταν δύνον-
τος ἡλίου ἀνατέλλῃ τινὰ τῶν ἄστρον. δύσεις δὲ ἑώια ἐστίν,
ὅταν ἡλίου ἀνατέλλοντος δύνῃ τὰ ἄστρον τὰδε ἢ τὰδε, ἔσπερα
δέ, ὅταν συγκαταδύῃ αὐτῶι.

25

39. Ὅτι διαφέρει ἀνατολὴ ἐπιτολῆς.

o Posidonio? of
Arius Didym
p. 466 D.

|| Διαφέρει δὲ ἀνατολὴ ἐπιτολῆς· ἀνατολὴ μὲν γάρ ἐστιν ἡ
ἅμα τῶι ἡλίῳ ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα ἀναφορά, ἐπιτολὴ δέ, ὅταν
πρὸ ἡλίου ὑπὸ τὴν ἕω ἀνατελλῃ ἄστρον, εἶτα ἐπ' αὐτῶι ὁ ἥλιος
ἐπιτελλῃ. || δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι πάσης ὥρας περιφερομένης καὶ 30
περιδινουμένης τῆς σφαίρας ἀνάγκη ἐστὶ καὶ τὰ ἄστρον παντὶ

1 νότον (omisso articulo) M || 3 βόρεια τα μετ. M || 5 γῆν V | τὴν σφαί-
ραν M | τὰ ante πρὸς V | βορέα M || 6 ὑπὸ ante τῆς M || 9 ἀνατελλέτω scripsi:
-ει VM; -μι conl Pet || 11 γῆν V || 12 δύνας V | ἐπὶ ante τῆς (cf l. 6) M ||
13,4 καὶ τὸ ὕ. αὐτ. δύνας V || 16 ὑπ' οὐρανίων V, ἐπ' οὐρανίων M || 17 ἀμ-
φοτέρων V | ἑτέρας V || 18 αὐτονυχὶ V || 22 ὡς post ἡλίῳ del Pet | αὐτοῦ
M || 26 ὅτι om M || 29 ἑώϊαν ἄ. V |

καιρῶι, καὶ ἐν ἡμέραι καὶ ἐν νυκτί, εἶναι ἐν οὐρανῶι συμπερι-
 δινούμενα, μὴ φαίνεσθαι δὲ ἐν ἡμέραι τῇ ὑπερβολῇ τῆς λαμ-
 πρότητος τοῦ ἡλίου καλυπτόμενα. ἀνατολὴν δὲ οὐ λεπτέον
 996 M. 5 τότε μόνον, ὅτε ἅμα ἡλίω ἀνατέλλει. ὁμοίως δὲ καὶ δύσειν, ὅτε
 σὺν αὐτῶι δύνει.

|| 40. ἐπὶ δὲ πᾶσι χρὴ εἰδέναι, ὅτι οὔτε Κηφεὺς οὔτε Κασ- Ach?
 σιέπεια οὔτε Ἀνδρομέδα ἐστὶν ἐν οὐρανῶι· γελοῖον γὰρ ὑπο-
 νοεῖν πρὸ τούτων ἀκαταστέριστον τὸν οὐρανόν (ἀεὶ γὰρ ἦσαν
 10 ἀστέρες καὶ πρὸ Περσέως καὶ Ὠρίωνος). διὸ καὶ ἐν διαφύ-
 164 P. ροις ἔθνεσι διάφορα καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀστέρων ἔστιν εὑρεῖν.
 ἐν γοῦν τῇ τῶν Αἰγυπτίων σφαίρῃ οὔτε ὁ Δράκων ἐστὶ νομι-
 ζόμενος ἢ ὀνομαζόμενος οὔτε Ἄρκτοι οὔτε Κηφεὺς, ἀλλ' ἕτερα
 15 σχήματα εἰδώλων καὶ ὀνόματα τεθειμένα. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῇ
 τῶν Χαλδαίων. Ἕλληνες δὲ ταῦτα τὰ ὀνόματα ἔθεντο τοῖς
 ἀστροῖς ἀπὸ ἐπισήμων ἡρώων πρὸς τὸ εὐκατάληπτα εἶναι καὶ
 εὐγνώστα· ἀνώνυμα γὰρ ὄντα πολλὴν παρεῖχε ταραχὴν τοῖς περὶ
 ταῦτα σπουδάζουσιν. περὶ πολλοῦ δὲ μάλιστα τούτων τὴν γνώσιν
 20 ἐποιοῦντο εἰδέναι οἱ περὶ γεωργίαν καὶ ναυτιλίαν τὸν βίον ἔχον-
 τες· ἐκ γὰρ τῶν ἀνατολῶν καὶ δύσεων αὐτῶν τὸν καιρὸν τοῦ
 πλοῦ καὶ τοῦ τρυγητοῦ ἐσημειοῦντο.

ΤΩΝ ΑΡΑΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΝ ΕΚ ΤΩΝ
 ΑΧΙΑΛΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΣ.

4 γῆν V | 6 δύνει om V | 6,7 discrevi coniuncta | 7 πάση V | 11 ἀστρον
 M | 17 correxi cf Aratus v. 373—385: εὐώνυμα VM | ταραχὴν superscripsit
 V | 20 τῶν ante δ. iterum M | 22,3 V: τέλος τῶν ἀχιλλέως πρὸς εἰσαγωγὴν
 εἰς τὰ ἀράτου φαινόμενα M (cf inscriptionem c. 1).

COMMENTARIUM FRAGMENTUM

I ΓΕΝΟΣ ΑΡΑΤΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΣ

Asclepiades

|| 1. Ἄρατος ὁ ποιητὴς πατρὸς μὲν ἦν Ἀθηνοδώρου, μητρὸς δὲ Ἀποφίλας, ἀδελφοὺς δὲ ἔσχε τρεῖς, Μύριν καὶ Καλλίνδαν καὶ Ἀθηνόδωρον ὁμώνυμον τῷ πατρὶ. μέμνηται δ' αὐτοῦ τῶν ἀδελφῶν ἐν ταῖς εἰς αὐτὸν ἀναφερομέναις Ἐπιστολαῖς. Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρλεανὸς ἐν τῷ ἰαΐ Περὶ γραμματικῶν Ταρσέα φησὶν αὐτὸν γεγονέναι ἀλλ' οὐ Σολέα, Καλλιμάχου πολυῖστορος ἀνδρὸς καὶ ἀξιοπῖστου Σολέα λέγοντος αὐτὸν γεγονέναι διὰ τούτων (Epiigr XXVII)

ἀλλ' ὀκνέω, μὴ τὸ μελιχρότατον

τῶν ἐπέων ὁ Σολεὺς ἀπεμάξατο

10

καὶ τῶν ἄλλων σχεδὸν πάντων.

Ach

|| 2. οἱ δὲ Σόλοι πόλις ἐπιφανεστάτη τῆς Κιλικίας, ἀφ' ἧς πολλοὶ κάγαθοι γέγονασιν ἄνδρες. καλεῖται δὲ νῦν Πομπηίου-πόλις. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Σόλοι τῆς Κύπρου. ἀλλ' οἱ μὲν Κύπριοι Σόλοι καλοῦνται, οἱ δὲ Κιλικιοὶ Σολεῖς, ὡς καὶ διὰ τοῦ προκειμένου Καλλιμαχείου παραδείγματος δῆλον. οὐδὲν δὲ θαυμαστόν, εἰ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος διάφορα τῶν πολιτῶν τὰ ὀνόματα·

Apollodorus
Comm Hom. of
Strab X p. 487

|| καὶ γὰρ Σάις πόλις ἐστὶν ἐν Θρακίῃ καὶ ἕτερα ταύτη ὁμώνυμος ἐν Αἰγύπτῳ. ἀλλ' ἀπὸ μὲν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ οἱ πολῖται Σαῖται καλοῦνται, οἱ δὲ τῆς Θρακίης Σάιοι, ὡς καὶ Ἀρχίλοχος φησὶν (fr 6 B.)

Achilles huius fragmenti scriptor dicitur in subscriptione sub finem adnotata (Aratea p. 16, Proleg II).

2 Καλιόνδαν V: corr Bergk (e Suida qui Καλώνδας) cf vitam graecam et latinam apud An Π || 9 μελιχρότατον infra p. 78, 28 et Anth Pal IX 507: μὲν κράτος V; μὴ τοῦ μὲν Ἄρατος coni Scal

ἀσπίδι μὲν Σαῖων τις ἀγάλλεται, ἦν παρὰ Θάμνῳ,
ἔντος ἀμώμητον, κάλλιπον οὐκ ἐθέλων.

269 P. καὶ πάλιν Ἀθῆναι μὲν εἰσι τῆς Ἀττικῆς, εἰσὶ δὲ καὶ τῆς Εὐ-
5 βόιας Ἀθῆναι αἱ Διάδες (μέμνηται ἐν Γλαύκῳ ποντίῳ Αἰσχό-
λος [fr 31 N.] 'κάπειτ' Ἀθῆνας Διάδας παρεκπερῶν'), ἀλλ' ἀπὸ
τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ οἱ πολῖται Ἀθηναῖοι, ἀπὸ δὲ τῶν ἐν Εὐ-
βόλαι Ἀθηναῖοι λέγονται, ὥσπερ Ἐρατοσθένης φησὶν ἐν τῷ
πρῶτῳ Γεωγραφουμένων (p. 352 Berger). οὕτως οὖν καὶ ἀπὸ
τῶν ἐν Κιλικίαι Σόλων οἱ πολῖται Σολεῖς, ἀπὸ δὲ τῶν ἐν Κύ-
10 πρῳ Σόλιοι. μέμνηται δὲ τούτων Σόλων ἐν ταῖς Ἐλεγείαις ταῖς
πρὸς Κυπράνορα τὸν βασιλέα, ὃς συμβουλεύθεις ὑπὸ Σόλωνος
πίσαι τὴν πόλιν χάριν τοῦ ἀνδρὸς Σόλους ὠνόμασεν ἀμοιβὴν
ταύτην νέμων τῆς συμβουλῆς αὐτῷ. λέγει δὲ ὁ Σόλων οὕτως
(fr 19 B.):

15 τῶν δὲ σὺ μὲν Σολλοῖσι πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἀνάσσω
τήνδε πόλιν ναλοῖς καὶ γένος ὑμέτερον·
αὐτὰρ ἐμὲ ξὺν νῆϊ Θοῆι κλεινῆς ἀπὸ νήσου
ἀσηθῆ πέμπτοι Κύπρις ἰσοτέφανος.

3. || γέγονε δὲ ὁ Ἄρατος κατὰ Ἀντίγονον τὸν τῆς Μακεδονίας
20 βασιλέα, ὃς ἐπεκαλεῖτο Γονατᾶς. ἦν δὲ υἱὸς Δημητρίου τοῦ
Πολιορκητοῦ καὶ γυναῖκα εἶχε Θίλαν τὴν Σσλεῦκου καὶ Στρατονίκης
Θυγατέρα. πάνν δὲ φιλόλογος γενόμενος καὶ περὶ ποιητικὴν
ἔσπουδακῶς περὶ πολλοῦ ἐποίησατο πολλοὺς μὲν καὶ ἄλλους
τῶν πεπαιδευμένων ἔχειν παρ' αὐτῷ καὶ δὴ καὶ τὸν Ἄρατον. ὃς
25 παρὰ τῷ βασιλεῖ γενόμενος καὶ εὐδοκίμησας ἐν τε τῇ ἄλλῃ πολυ-
μαθεῖαι καὶ (τῆι) ποιητικῇ προετράπη ὑπ' αὐτοῦ τὰ Φαινόμενα
γράψαι, τοῦ βασιλέως Εὐδόξου ἐπιγραφόμενον βιβλίον 'Κάτοπτρον'
δόντος αὐτῷ καὶ ἀξιώσατος τὰ ἐν αὐτῷ καταλογάδην λεχθέντα
περὶ τῶν φαινομένων μετρικὰ εἶναι καὶ ἅμα εἰπόντος, ὡς 'εὐδο-
30 ξότερον ποιεῖς τὸν Εὐδόξον ἐντείνας τὰ παρ' αὐτῷ κείμενα

1 τὴν Strabo X p. 457 || 2 ἔντος corr Brunek al: ἐντός V || 4 correxi
(praeunte Pet qui Ἀθῆναι αἱ Διάδες ὦν μ., cf Steph Byz al): ἀθηναίων δαδαις
μ. V; Διάδες Ἀθῆναι ὦν μ. coni Scal || 5 Διάδας corr Valckenaer (Diatribē
p. 149): δαδας V | παρεκπερῶν corr Scal: παρ' ἐκ περῶν V; παρεκπερῶν
coni Valckenaer || 7 Ἀθηναῖοι coni Holsten || 8 τρίτωι coni Bernhardy (Era-
tosthenica p. 35) || 11 Φιλόσοφον Plat (Sol c. 26, cf Herod V 113) || 15 Σολ-
λοῖσι Plat: -ῖσι V || 16 ναλοῖς Plat: δόοις V || 22 πάνν scripsi: ἦν V; φιλό-
λογος δὲ (electo ἦν) coni Meineke || 24 αὐτῷ V || 27 Κάτοπτρον corr Scal:
-ον V || 29 μετρικὰ εἶναι scripsi: μέτρα εἶναι V; μ. ἐκθεῖναι coni Scal, ἔμ-
μετρα εἶναι Pet, μ. ἐντείναι Westermans (Biogr gr min p. 53) || 30 ποιήσεις
coni Scal | ἐντείνας corr Westerm: ἐκτείνας V; ἐκθεῖς coni Scal

μέτρῳ'. γέγονε δὲ Ἀντίγονος κατὰ τὴν ρηε' Ὀλυμπιάδα, καθ' ὃν χρόνον ἴχμασεν ὁ Ἄρατος καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλός. μέμνηται δὲ τοῦ Κατόπτρου Εὐδόξου καὶ Ἀντιόχου (καὶ) Ἀλεξάνδρου τοῦ Αἰτωλοῦ καὶ ὡς ἤξιώθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως γράψαι ἐν ταῖς ἰδίαις Ἐπιστολαῖς Ἄρατος. 5

4. λέγεται δὲ ἐσχολακῆναι Διονυσίῳ τῷ Ἡρακλειώτῃ. καὶ τὴν Ὀδύσειαν δὲ διώρθωσε, καὶ καλεῖται τις διόρθωσις οὕτως Ἀράτειος ὡς Ἀριστάρχειος καὶ Ἀριστοφάνειος. τινὲς δὲ αὐτὸν εἰς Συρίαν ἐληλυθῆναι φασὶ καὶ γεγονέναι παρ' Ἀντιόχῳ καὶ 270 P. ἀξιῶσθαι ὑπ' αὐτοῦ ὥστε τὴν Ἰλιάδα διορθώσασθαι διὰ τὸ 10 ὑπὸ πολλῶν λελυμάνθαι. οἱ δὲ λέγοντες Νικάνδρον τὸν Κολοφώνιον μετὰ Ἀράτου Ἀντιόχῳ συγχερονικῆναι καὶ Ἄρατον μὴ εἶναι ἐπιστήμονα τῶν οὐρανίων μήτε Νικάνδρον τῶν ἰατρικῶν (λέγουσι γάρ, ὡς ἄρα ὁ Ἀντίγονος Ἀράτῳ μὲν ὄντι ἰατρῷ ἐπέταξε τὰ Φαινόμενα γράψαι, Νικάνδρῳ δὲ ἀστρολόγῳ ὑπάρ- 15 1157 M χοντι τὰ Θηριακὰ καὶ τὰ Ἀλεξιφάρμακα, ὅθεν καὶ ἐκάτερον αὐτῶν ἐσφάλθαι κατολισθαίνοντα ἐπὶ τὰ ἴδια τῆς τέχνης) ψεύδονται· ἀγνοοῦσι γάρ, ὡς οὐ συνήκμασε τῷ Ἀράτῳ Νικάνδρος, ἀλλ' ἔστιν αὐτοῦ πολὺ νεώτερος· Ἀντίγονος γάρ, ὡς συνεγένετο Ἄρατος, κατὰ τὸν πρῶτον καὶ δεύτερον γέγονε Πτολεμαῖον, 20 Νικάνδρος δὲ κατὰ τὸν πέμπτον. μέμνηται γοῦν αὐτοῦ καὶ Καλλιμάχος ὡς πρεσβύτερον οὐ μόνον ἐν τοῖς Ἐπιγράμμασιν (XXVII), ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς πρὸς Πραξιφάνην (fr 100 g), πάνυ ἐπαινῶν αὐτὸν ὡς πολυμαθῆ καὶ ἄριστον ποιητὴν.

5. γέγονε δὲ ὁ Ἄρατος ζηλωτῆς Ἡσιόδου, ὡς καὶ Καλλιμάχος 25 παρεσημήνατο τοῦτο διὰ τοῦ εἰς αὐτὸν ἐπιγράμματος (XXVII) οὕτως·

Ἡσιόδον τόδ' ἄϊσμα καὶ ὁ τρόπος. οὐ τὸν αἰοιδόν
ἔσχατον, ἀλλ' ὀκνέω μὴ τὸ μελιχρότατον
τῶν ἐπέων ὁ Σολεὺς ἀπεμάξατο. χαιρετε λεπταὶ 90
θήσιες Ἀρήτου † σύγγονος ἀργυπνίης.

6. ἔγραψε δὲ καὶ ἄλλα [ποιήματα]. Περὶ τε Ὀμήρου καὶ Ἰλιάδος [οὐ μόνον τὰ Φαινόμενα] καὶ Ὀστολογίαν καὶ Ἰατρικὰς δυνάμεις καὶ Εἰς Πᾶνα ὕμνον καὶ Εἰς Μύριν τὸν ἀδελφὸν ἐπικήδειον καὶ

3 suppl Scal Pet || 10 καὶ pro ὥστε conī Westerm || 12 Ἄρατου corr Pet: ἄρατον V || 28 τόδ' V Anth Pal (unde τό τ' corr Blomfield) | αἰοιδῶν conī Scal | ὀκνέω μὴ τὸ Anth: ὀκαισωμητο V || 31 θήσιες Anth: -εις V | σύντονος Anth; σύγγονοι conī Scal (Aratea p. 311 sqq.), σύμβολον Ruhnken (Kaibel Hermes XIX p. 120) | ἀργυπνίη Anth || 32, 3 seclui (Aratea p. 247) || 33 ὀστολογίαν V (sic; erravi ib p. 216)

Διοσημείας καὶ Ἐπιθνητικὸν καὶ Κατὰ λεπτὸν ἄλλα. ἐπιτετευγ-
 μένωσ δὲ αὐτῷ ἐγράφη τὰ Φαινόμενα, ὡς παρευδοκιμηθῆναι
 πάντας ὑπ' Ἀράτου (καὶ γὰρ Εὐδοξὸς ὁ Κνίδιος ἐγραψε Φαινό-
 μενα καὶ Λᾶσος ὁ Μάγνης, οὐχὶ ὁ Ἑρμιονεὺς ἀλλ' ὁμώνυμος
 ἄλλος Λάσωι τῷ Ἑρμιονεῖ, καὶ Ἑρμιππος καὶ Ἡγησιάναξ καὶ
 Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος καὶ ἄλλοι πολλοί), ὡς καὶ Πτολεμαῖος
 μέμνηται ὁ βασιλεὺς Ἰδιοφνέσιν οὕτως·

πάνθ' Ἡγησιάναξ τε καὶ Ἑρμιππος (τὰ) κατ' αἴθρη
 τείρεα καὶ πολλοὶ ταῦτα τὰ φαινόμενα

βίβλοισ ἐγκατέθεντο, † ἀπὸ σκοποῦ δ' ἀφάμαρτον.

ἀλλ' ὁ γε λεπτολόγος σκῆπτρον Ἄρατος ἔχει.

7. καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ γεγονάσιν Ἄρατοι ἄνδρες ἐλλόγμοι,
 ἱστοριογράφοι, ὡσπερ ὁ Κνίδιος, οὗ φέρονται Αἰγυπτιακὰ ἱστο-
 ρικὰ συγγράμματα, καὶ τρίτος ἐπισημότετος Σικωνίος, οὗ ἔστιν
 ἡ Πολύβιβλος ἱστορία ὑπὲρ τὰ λ' βιβλία ἔχουσα. τὰς δὲ Ἀράτου
 Ἐπιστολάς, ὧν ἀνωτέρω ἐμνήσθημεν (§ 1. 3), πάντων σχεδὸν
 συμφωνούντων τὰς εἰς αὐτὸν ἀναφερομένας αὐτοῦ εἶναι καὶ ὁμο-
 λογούντων γησιᾶς αὐτὰς μόνος Ἀπολλωνίδης ὁ Κηφεὺς ἐν τῷ
 ὀγδόωι Περὶ κατεψευσμένης ἱστορίας οὐκ εἶναι αὐτὰς Ἀράτου
 φησὶν, ἀλλὰ Σαβιρίου Πόλλωνος. τοῦ δὲ αὐτοῦ τούτου φησὶν
 εἶναι ἐπιγεγραμμένας (τὰς) Εὐριπίδου Ἐπιστολάς.

1 διοσημείας V | ἐπιθνητικὸν corr Hemsterhuys (e Suida s. v. Ἄρατος, cf Aratea p. 247): σκνθικὸν V | 6 ὡς scripsi: ὧν V | 6, 7 testimonium breviando corruptum puto ob Antigoni Mirabil XIX p. 6 Keller (ut Aratea p. 365 sq.); scriptum videtur tale quid olim fuisse ὡς καὶ Ἀρχέλαος Ἰδιοφνέσιν ἃ προσφωνεῖ Πτολεμαίω τῷ βασιλεῖ; adhibentur enim Archelai epigrammata in his litteris, cf interpretem latinum (An II) ad v. 338. 449; β. ἰδίως καὶ φησὶν conī Pet | 8 suppl Scal Pet | 10 ἀποσκόπιοι δ' conī Scal Pet, σκοποῦ δ' ἀπὸ πάντες ἄμαρτον 'alii' apud Westerm, ἐπίσκοποι οὐδ' ἀφ. Kaibel p. 123 | 11 ἀλλ' ὁ γε corr ego Kaibel: ἀλλὰ τό τε V; ἀλλὰ τὸ conī Scal Pet, ἀλλά γε Ursinus | λεπτολόγος corr Ursinus (cf Callim Ep XXVII 3): -ου V | σκῆπτρον corr Scal: σκῆπτου V | 18 Νικαεὺς conī Bentley (Phalar p. 574 Ribb, at cf Marcks Symbola ad epistologr gr p. 6) | 20 Σαβιδίου conī Bentley, ἄσινλου Bergk, Σαβινίου vel Γαβινίου vel Παβιρίου 'alii' (cf Westerm in ed) | Πολ- λ(δ)ωνος supplent Scal Bentley.

II ΠΕΡΙ ΕΞΗΓΗΣΕΩΣ.

Ign || 1. Τὴν δὲ τῶν Φαινόμενων ἐξηγήσιν πρῶτον μὲν ἐστῶσης
 τῆς σφαίρας, μετὰ δὲ ταῦτα κινουμένης ἐποιήσατο Ἄρατος. διὸ
 συμβέβηκε πάσας τὰς σφαίρας ἐν ἁμαρτίαι ὑπὸ τῶν ζωγράφων
 γράφασθαι· ἐστῶτα γὰρ καὶ ἀκίνητα γράφοντες αὐτὰ σφάλλονται
 πολλὰ ἐν τῇ κινήσει ἐν τοῖς συνανατέλλουσι καὶ ἀντιδύνουσιν 5
 ἀστροῖς.

Ign ~ An II
 1, 4 p. 108

|| 2. ποιούμενος δὲ τὴν ἀρχὴν ἐστῶσης τῆς σφαίρας περὶ ἄξο- 1160 M.
 νος καὶ πόλων καὶ τῶν ἐντὸς τοῦ ἀρκτικοῦ κύκλου ἀστρον τὸν
 λόγον ποιεῖται (λέγω δὲ Ἄρκτων καὶ Ἀράκωντος καὶ τῶν ἀπὸ
 τῆς ζώνης μέχρι ποδῶν τοῦ Κηφῶς), εἶτα περὶ τῶν μεταξὺ τοῦ 10
 ἀρκτικοῦ καὶ ζωδιακοῦ εἶναι νομιζομένων. λέγει δὲ περὶ τῶν
 μεταξὺ τοῦ ἀρκτικοῦ καὶ ζωδιακοῦ καὶ ἀνταρκτικοῦ οὕτως (v.
 319 sq., Ecl VII 2).

καὶ τὰ μὲν οὖν βορέω καὶ ἀλήσιος ἡέλλιοιο

μεσσηγῆς κέχεται, τὰ δὲ νειόθεν ἀρχεται ἄλλα. 15

κινουμένης δὲ τῆς σφαίρας τῶν ἀστρον καὶ συνανατελλόντων
 καὶ ἀντιδυνόντων πεποληται (ἀρχὴν) ἀπὸ Καρκίνου ἀνατέλλοντος
 καὶ μεσουρανοῦντος Κριοῦ καὶ Αἰγόκερω δύνοντος. ἀρξάμενος
 μέντοι ἀπὸ Καρκίνου ἀνατέλλοντος καὶ προθεῖς τὰ συνανατέλ-
 λοντα αὐτῷ ἄστρα καὶ τὰ ἀντιδύνοντα ἐν τοῖς ἐξῆς οὐκ ἐτή- 20
 ρησε ταύτην τὴν τάξιν, ἀλλὰ διαφόρως ποτὲ μὲν τὰ ἀντιδύνοντα
 πρῶτα λέγει, ὕστερον δὲ τὰ συνανατέλλοντα, ἐπὶ δὲ τινων ἀνά- 272 P.
 παλιν, πρῶτα μὲν τὰ συνανατέλλοντα, ὕστερον δὲ τὰ ἀντιδύνοντα.

Ign ~ An II
 8 et 6

|| 3. ἐλύμηναν δὲ πολλοὶ τοῦτο τὸ ποίημα ζωγράφοι καὶ ἀστρο-
 νόμοι καὶ γραμματικοὶ καὶ γεωμέτραι, ἕκαστος αὐτῶν πρὸς τὸ 25
 βούλημα τὸ ἴδιον γραφὰς καὶ ἐξηγήσεις ἰδίας ποιούμενοι. φέρε-
 ται δὲ τὰ Φαινόμενα ὑπὸ μὲν τινων ἀπροοιμίιστα (v. 19) ὅ μὲν
 ὁμῶς πολέες τε καὶ ἄλλυδις ἄλλοι ἔοντες, ὑπὸ δὲ τινων διάφορα

4 σφάλλονται scripsi: σφάλματα V || 7 ποιούμενος scripsi: -οῦσι V ||
 16 ἀστρον scripsi: ἀνατολῶν V || 17 supplevi (praeunte Pet qui idem post
 σφαίρας) || 19 προθεῖς scripsi: προσέτι V

(ἔχοντα) προοίμια, ἀρχὴν ἔχοντα ἄμφι μοι ἡελλιοιο περικλειτοῖο τε μῆνης Ἔσπετέ μοι Μοῦσαι, τινὰ δὲ τῶν ἀντιγράφων Ἀγκλειδῆ, ξείνων ἱερὸν θάλος, εἰ δ' ἄγε σύ(ν) μοι Οὐρανίην ψαύσειας ἐπι τρίβον, ἔνια δὲ Ἀντίγονε, ξείνων ἱερὸν θάλος. τὸ μὲν
 5 οὖν ἀπροοιμίαστον φέρεσθαι τὸ ποίημα παντελῶς ἔστιν ἀπρε-
 πές καὶ ἀνάξιον τῆς τοῦ ποιητοῦ ἀρετῆς καὶ τῆς τηλικαύτης
 ὑποθέσεως (ἀναρχον γὰρ καὶ ἀκέφαλον ἔσται τὸ ποίημα), τὸ δὲ
 ἀπὸ τοῦ Ἀγκλειδῆ καὶ τῶν ἐξῆς ἄρχεσθαι πρὸς τῶι διὰ κακο-
 ζήλιαν ἐκφυγεῖν ταῦτα τὰ ἔπη τὸν Ἀράτειον χαρακτῆρα ἔτι καὶ
 10 ἐναντίωμα ἔχει τὸ οἶεσθαι ἑβδομηκονταετηρίδα εἶναι, ἐν ἧι ἀπο-
 καθίσταται ὁ ἥλιος ἀπὸ σημείου ἐπὶ σημείον· ἔχει γὰρ τὸ κατε-
 ψευσμένον προοίμιον οὕτως ἕπταχα σὺν δεκάδεσ(σ)ι περι-
 πλομένων ἐνιαυτῶν τοῦ Ἀράτου ἐννεακαιδεκαετηρίδα εἰδότης
 ἀποκαταστατικὴν τοῦ ἡλλιοιο διὰ τούτων (v. 752—755, Aratea
 15 p. 17)

τὰ γὰρ συναγείρεται ἦδη

ἐννεακαίδεκα κύκλα φαινοῦ ἡελλιοιο,

ὄ(σ)σα τ' ἀπὸ ζώνης εἰς ἔσχατον Ὠρίωνα

Νῦξ ἐπιδινεῖται Κῦνα τε θρασὺν Ὠρίωνος.

20 ὥστε, εἰ προσδεχθῆμεν τὸ προοίμιον, ἐν αὐτῶι μὲν ἑβδομηκον-
 1161 M. ταετηρίδα ἔσται λέγων ὁ ποιητής, ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς ἐννεακαιδεκαε-
 τηρίδα, αὐτὸς ἐαυτῶι ἐναντιούμενος· ὅπερ ἄτοπον. ἄμεινον οὖν
 τὸ διὰ τῶν πλείστων ἀντιγράφων φερόμενον προσῆσθαι, οὗ ἡ
 278 P. ἀρχή (v. 1) ἔκ Διὸς ἀρχώμε(σ)θα. τὸν οὐδέποτε ἄνδρες ἐώμεν·
 25 ἀρμόττον γὰρ ἂν εἴη ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν ποιήσασθαι τὸν περὶ
 τῶν οὐρανίων ἐξηγούμενον. πρέπει δὲ καὶ ποιηταῖς μάλιστα
 αὕτη ἡ ἀρχή, ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς συμποσίοις τρεῖς κρατῆρας ἐκίρ-
 νων, καὶ τὸν μὲν πρῶτον Διὸς Ὀλυμπίου, τὸν δὲ δεῦτερον
 Διοσκουῶν καὶ ἠρώων, τὸν δὲ τρίτον Διὸς Σωτῆρος. διὸ καὶ
 30 ὁ Θεόκριτος (XVII 1) ἔκ Διὸς ἀρχώμε(σ)θα φησὶ καὶ ἐς Δία
 λήγετε Μοῦσαι, ὁ δὲ Ὀρφεὺς πάντα καιρὸν ἀνατίθησι Διὶ
 λέγων (p. 457. 460 Herm, fr 46, 2 Ab) Ζεὺς ἀρχή, Ζεὺς μέσ(σ)α,
 Διὸς δ' ἐκ πάντα τέτυκται. ὅθεν ἀκολούθως καὶ τῶι ἔθει τῶι
 παλαιῶι καὶ τῆι ὑποκειμένῃ ὑποθέσει ἀπὸ Διὸς πεποίηται
 35 τὴν ἀρχήν.

2 ἔπετε V | 3 suppl Meineke ego; notum hoc prooemium schollio ad
 v. 733 et Anonymo II 3 et 6, servatum ab interprete latino (cf infra) | 10 ἑβδο-
 μηκονταεταετηρίδα conl Scal | 16 συναγείρεται (ex Arati codd) conl Scal ||
 17 κύκλα corr Vict: -ov V | 18 suppl Vict | 22 καὶ ante αὐτὸς del Wil ||
 31 Μοῖσαι Theocriti codd

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

6

schol graeca

||1. ἐγκαλοῦσι δὲ αὐτῷ τὴν ἐκ πρόθεσιν ἀντι τῆς ἀπὸ
 παρειληφότε· ἔδει γὰρ (φασίν) εἰπεῖν ἀπὸ Διὸς. ἀγνοοῦσι δέ,
 δεῖ καὶ Πίνδαρος κατεχρήσατο τῷ ἔδει τούτῳ λέγων (Nem II
 1—3) ὄθεν περ καὶ Ὀμηρίδαι Γαυτῶν ἐπέων τὰ πόλλ' αἰοῖτο
 ἄρχονται, Διὸς ἐκ προομιῶν καὶ Ἀλκμᾶν (fr 2 B.) ἔγω δ' 5
 ἀείσομαι ἐκ Διὸς ἀρχομένα', ἄλλως τε καὶ τὸ ἀπὸ δύσφημόν
 ἔστιν, ὡς εἶ τις λέγοι ἄποθεν.

schol A P
 Germ p. 55 sqq.
 Br. interpretam
 lat schol graeca

|| Δία δὲ οἱ μὲν τὸν οὐρανόν, οἱ δὲ τὸν αἰθέρα, οἱ δὲ τὸν
 ἥλιον, οἱ δὲ τὸν μυθικὸν ἐξεδέξαντο. οἱ μὲν οὖν τὸν οὐρανὸν
 λέγοντες παρατίθενται τὸν ποιητὴν λέγοντα (II XIX 357) ὡς 10
 δ' ὅτε ταρφειαὶ νιφάδες Διὸς ἐκποτόνται', τουτέστιν ἐξ οὐ-
 ρανῶ, καὶ Ἄρατον αὐτὸν ἐν τοῖς ἐξῆς (v. 224) λέγοντα περὶ
 τοῦ Ἴππου ἐν Διὸς εἰλεῖται ὃ ἔστιν ἐν τῷ οὐρανῷ, οἱ δὲ
 Δία τὸν αἰθέρα παραλαβόντες παρατίθενται Εὐριπίδην λέγοντα
 (fr 941 N.) 15

ὄραϊς τὸν ὑψοῦ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα
 καὶ γῆν πέριξ ἔχονθ' ὕγραϊς ἐν ἀγκάλαις;
 τοῦτον νόμιζε Ζῆνα, τόνδ' ἠγοῦ θεόν.

καὶ ἴσως Ζῆνα (ἄν) τις αὐτὸν καλοῖη διὰ τὸ πυρώδη εἶναι τὸν
 αἰθέρα, ἀπὸ μὲν τοῦ αἰθεσθαι αἰθέρα, ἀπὸ δὲ τοῦ ζῆν ἢ παρὰ 20
 τὴν ζέειν Ζῆνα. οἱ δὲ Δία τὸν ἥλιον νοήσαντες λέγουσιν, ὅτι π. P.
 καὶ Σοφοκλῆς Δία τὸν ἥλιον καλεῖ λέγων (fr 1017 N.)

Ἥλι', οἰκτεῖροισ ἐμέ,
 <ὄν> οἱ σοφοὶ λέγουσι γεννητὴν θεῶν
 πατέρα <τε> πάντων 25

καὶ ἔννοιαν τῆς δόξης ταύτης φασίν ἔχειν τὸν ποιητὴν, ὅταν
 λέγη (II XIII 837) ἠχῆ δ' ἀμφοτέρων ἵκετ' αἰθέρα καὶ Διὸς
 ἀνγᾶς καὶ τὸ ἠέλιός θ', ὅς πάντ' ἐφορᾶϊς καὶ πάντ' ἐπ- 1164 M.

1 ἐγκαλοῦσι Wil: ἐπικαλοῦσι V || 3 ἔθει V (ut coni Haupt); σχήματι
 olim ego (cf Leabonax ed Rud Mueller Gryphiae 1891 p. 36), τῷ ἐκ οὕτως
 Wil || 4 πολλά V || 5 ἐκ Διὸς ἐκ V || 5, 6 corr Valckenaer: δὲ αἰ σοι με V;
 δὲ ἀείσομι (sic) coni Scal || 6 ἀρχομένα corr Bergk: -όμενα V; -όμενος coni
 Scal | τε scripsit: δὲ V || 7 λέγοι corr Scal: λέγει V | ἄποθεν coni Scal ||
 11 ἐκποτόνται Homeri codd || 13 εἰλεῖται V || 16 τὸν ὄ. schol Ven B* ad II
 XIV 200 p. 51, 15 al (item coni Scal): τόνδ' ὄ. V || 17 περιεσχόντα V (cf
 schol II l c ἐπήγαγε, κατὰ τί ἄπειρον εἶρηκεν, ὅτι κατὰ τὸ τὴν γῆν ἔχειν
 πέριξ ὕγραϊσιν ἀγκάλαις al) || 18 τοῦτο V || 20 ζεῖν coni Pet | ἦ scripsit: καὶ V ||
 21 ζέειν corr Pet (cf Etymologica al): ζήτησιν V || 23 ἠέλιος κτεῖροισ ἐμέ
 V: corr M. Schmidt Bergk Nauck; ἠέλιος οἰκτεῖροισ ἐμέ coni Scal || 24 suppl
 Pet || 25 suppl Wagner; <καὶ> πατέρ' ἀπάντων suppl et coni Pet

ακούεις' (Π III 277), παρό ἐστι 'πάντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμὸς
καὶ πάντα νοήσας' (Hesiod Opp 267). οἱ δὲ Δία τὸν ἄερα
ἀκούσαντες φέρουσι μάρτυν Φιλήμονα τὸν κωμικόν· φησὶ γάρ
(fr 91 K.)·

5 ὃν οὐδὲ εἰς λέληθεν (οὐδὲ ἐν ποιῶν,
οὔτε) κακὸν οὐδέ γ' ἐσθλόν, οὔτός εἰμ' ἐγώ
Ἄηρ, ὃν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ Δία.

διὸ καὶ τὸν Ἄρατον ἐπάγειν (v. 2, 3) 'μεσταὶ δὲ Διὸς πᾶσαι
μὲν ἀγνῖαι, Πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραί'· πάντη γὰρ Διὸς
10 κεκρήμεθα· σπῶντες γὰρ τὸν ἄερα ἀναπνέομεν. ἀλλὰ μὴν καὶ
ἐν τῷ βίῳ φαμέν τὸν Δία ἕιν καὶ διοσημίας καλοῦμεν καὶ
νεφεληγερέτην παρὰ τοῖς ποιηταῖς εὐρίσκομεν. ταῦτα δὲ καὶ
τὰ τοιαῦτα πάντα ἐν τῷ ἄερι. οἱ δὲ Δία τὸν μυθικὸν τὸν
Κρόνου παῖδα νοοῦσιν. ἡμῖν δὲ δοκεῖ τριχῶς ὑπὸ τοῦ Ἄρατου
15 προφέρεσθαι, μυθικῶς μὲν, ὡς ὅταν λέγη (v. 31, 2)·

εἰ ἔτεὸν δῆ,

Κρήτηθεν κείναι γε Διὸς μεγάλου ἰότητι.

ἔστι γὰρ καὶ φυσικῶς καὶ μυθικῶς ἐξηγήσασθαι τὸ προοίμιον.
τὸ δὲ 'ὡς δ' ὅτε ταρφῆαι νιφάδες Διὸς ἐκποτέονται' (Π XIX
20 357) 'ἔξ οὐρανοῦ' νοῆσαι ὅλον ἐστὶ πλάσμα· Ὁμηρος γὰρ
οἶδε τὸν Δία ὄμβρων παραιτίον (Π XII 25. Od XIV 457). καὶ
πάλιν τὸ 'ἐν Διὸς εἰλεῖται' (v. 224) ὡσαύτως παραλαβεῖν ἀνόη-
τον· οὐ γὰρ εἶπεν ἐν Διί, ἀλλ' ἐν τῷ τοῦ Διὸς κλίματι ἢ οἰ-
κητηρίῳ (τῷ) οὐρανῷ κατὰ παράλειψιν, ὡς ἐν παιδοτρῖβου ἢ
25 κιδαριστοῦ.

276 P. || οἰκειότατα δὲ ἀπὸ Διὸς ἤρξατο ὡς ποιητοῦ καὶ τῶν ὄλων schol graeca
δεσπότου, ὥστε τὰ λοιπὰ προοίμια παραιτητέον (cf p. 80, 1)
καὶ γὰρ Ἡσίοδος (Opp 2), οὐ μάλιστα ζηλωτὴν τὴν Ἄρατόν φα-
μεν γεγονέναι, ἀπὸ Διὸς ἤρξατο.

1 ἰδὼν Hesiodi codd: εἰδὼς ὁ τοῦ V || 2 νοήσας Hesiodi codd: νοῶν
V || 5 (οὐδὲ ἐν ποιῶν) supplēvi e schol Germ p. 55 Breys (cf Aratea p. 26)
et Stobaei Ecl p. 39. 120 W. || 6 (οὔτε) supplēvi e schol Germ | οὐδέ γ' ἐσθλόν
scripsit: οὔτε ἐσθλόν V, οὔτε γε ἐσθλόν schol Germ (unde οὔτε γ' ἐσθλόν
Scal), οὐδ' αὖ ποιῶν οὐδὲ πεποιμῶς πάλαι οὔτε θεος οὐτ' ἀνθρωπος
ex interpolato exemplari Stob bis; οὔτ' ἄρ' ἐσθλόν coni Meineke Koek |
εἰμ' V Stob bis || 11 διοσημίας scripsit: διοσημείας V || 17 καὶ νῆγε V | μεγά-
λοιο V || 22 εἰλεῖται V || 23, 4 cf Ach c. 5 (p. 35, 31. 37, 3) || 24 supplēvi |
cf Ach c. 5 (p. 35, 31. 37, 3)

ἤτιάσαντο δέ τινες, ὅτι ἔγκειται τὸ σ τῷ ἀρχώμε-
(σ)θα. ὁμοιον δέ ἐστι τῷ παρὰ τῷ ποιητῆι 'χαζώμε(σ)θα'
(Π V 34) καὶ 'σοὶ πάντες μαχόμε(σ)θα' (Π V 875).

ἀρχώμεσθα δὲ εἶπεν ὡς κοινὰ πᾶσι γράφων, οὐχ ὡς
'Ἀπολλώνιος ἐξ ἰδίου μόνου προσώπου 'ἀρχόμενος σέο, Φοῖβε' 5
(Arg I 1).

τὸν οὐδέποτε: ἄρθρον προτακτικὸν ἀντὶ ὑποτακτικοῦ ὄν
διὰ τὸν συγκρουσμένον.

ἄνδρες δὲ ἰδικὸν ἀντὶ γενικοῦ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ ὅμοιον
τῷ 'ἄλλοι μὲν θεοὶ τε καὶ ἄνδρες ἱπποκορυσταί' (Π II 1). 10

2, 3. μεσσαι δὲ Διὸς πᾶσαι μὲν ἀγνιαι: ὅτι καὶ
οἱ ποιηταὶ πανόπτῃν καλοῦσιν· ὃ Ζεῦ πανόπτα πανταχοῦ'
(Tr gr fr adesp 43 N.) καὶ 'ἥλιος, ὃς πάντ' ἐφορᾷς' (Π
III 277).

ἀγνιαι δὲ τὰ ἄμφοδα, δι' ὧν τὰ γνῖα φέρομεν. 15

ἀγοραὶ δὲ αἱ ἐκκλησῖαι καὶ αἱ σύνοδοι. λέγεται γὰρ καὶ 1165 M
βουλαῖος Ζεὺς καὶ ξένιος καὶ ἐταίρειος φίλιος φντάλιμος ἐπι-
κάρπιος.

3. μεστὶ δὲ θάλασσα καὶ λιμένες: ἐμπόριος καὶ λι-
μένιος καὶ κερδῶιος τοῖς ἐμπόροις. 20

5. ὃ δ' ἥπιος ἀνθρώποισιν: ἐπεὶ 'πατὴρ ἀνδρῶν τε
θεῶν τε', διὰ τοῦτο καὶ 'ἥπιος'. 'πατὴρ δ' ὡς ἥπιος ἦεν' (Od
II 47 al.).

7. λέγει δ', ὅτε βῶλος ἀρίστη: γράφεται καὶ 'ἀροστή'
ἢ ἀροσίμη, (οὐκ εὖ)· ἐπιλέγει γὰρ 'βουσί τε καὶ μακέλ(η)σι' 25
(v. 8). μακέλαις δὲ οὐκ ἀροῦται γῆ.

9. γυρῶσαι: κύκλωι περισκάψαι· πᾶν γὰρ τὸ κυκλοτερές
γυρόν. 'γυρὸς ἐν ὤμοισιν' (Od XIX 246).

10. αὐτὸς γὰρ τάδε σήματ' ἐν οὐρανῷ ἐστήριξε:
τοὺς ἀστέρας καὶ τὰ εἶδωλα. παρὰ δὲ τὸ ἐστηρίχθαι ἡτυμο-
λόγησε τῶν ἀστέρων τὸ ὄνομα. ἄλλοι δὲ φασιν ἀπὸ 'Ἀστραίου.
διὰ δὲ τοῦ ἐστήριξε τὸ ἀκίνητον τῶν ἀπλανῶν ἐδήλωσεν.

1 τὸ σ τὸ ἀρχώμεθα V || 2, 3 supplevi || 7 lemma separavi (ut semper
in hoc fragmento) || 9 ἄνδρες scripsi: ἀνδρός V || 12 corr Meineke: πανταχοῦ
ὃ Ζεῦ πανόπτα V || 17 ὡς ξ: corr Wil | φίλιος cetera indicis exempla (cf
ex gr Anecdota varia ed Studemund et Schoell I p. 267): φίλιος V | φντάλι-
μος corr Scal (cf cetera indicis exempla ib): φντάλιμος V || 19 ἐπιπόριος
V: corr Pet || 25 deesse aliquid vidit Pet, supplevi || 26 γῆ scripsi: τις V ||
30, 1 ἐτυμολόγησε V || 32 τοῦ scripsi: τὸ V | ἐδήλωσε V

12. τετυγμένα: παρωιχημένου χρόνου ἀντὶ μέλλοντος, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ (Od V 90)· 'εἰ δύνamai τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν' ἀντὶ τοῦ τελεσθησόμενον.

13. ἀνδράσιν ὠράων: ἀντὶ τοῦ ὠρῶν.

5 14. ὄφρ' ἔμπεδα πάντα φύωνται: ἀσφαλῶς φυτεύσωσι, πρ. παθητικῶ ἀντὶ ἐνεργητικοῦ, ἢ 'ἵνα φαίνεται', ὡς 'σπάρτα λελυται' (Π II 135).

15. χαίρε, πάτερ, μέγα θαῦμα, μέγ' ἀνθρώποισιν ὄνειρα: 'οὐλέ τε καὶ μέγα χαίρε' (Od XXIV 402).

16. αὐτὸς καὶ προτέρη γενεή: ὦ Ζεῦ σὺ καὶ ἡ σὴ γενεά, ἦτοι οἱ Τιτᾶνες, ὡς καὶ παρὰ Ἀντιμάχῳ (fr 42 K.) 'γηγενεᾶς τε θεοὺς προτερηγενεᾶς Τιτῆνας'. καὶ Ὅμηρος (Π XIV 201. 302) 'Ἰσμενόν τε, θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν'. εἰ δὲ ὡς πρὸς ἀνθρώπους 'προτέραν' νοήσομεν, λέγοι ἂν τὴν τε-
15 τάρτην ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ γένους τὴν τῶν ἡμιθέων (Hesiod Opp 160)· ἡμεῖς γὰρ τῆς πέμπτης γενεᾶς. Τιτῆνας δὲ διὰ τοῦτο λέγει χαίρειν, ἐπειδὴ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς Ἀστραίου ἕνα τῶν Τιτᾶνων ὄντα ὑμεῖς λέγων (v. 98, 9)·

εἶτ' οὖν Ἀστραίου κείνου γένος, ὃν δά τέ φασι

20 ἄστρον ἀρχαίων πατέρ' ἔμμεναι.

δύναται δὲ τὸ αὐτὸ καὶ τοῖς προειρημένοις καὶ τοῖς ἐπιφερομένοις συνάπτεσθαι, ὡς περ καὶ χαίρετε δὲ Μοῦσαι (v. 16) καθ' ἑαυτό.

17. εἶτα μάλα πᾶσαι ὑφ' ἕν.

25 17, 8. ἐμοί γε — ἀστέρας εἰπεῖν ἢ(ι) θέμις εὐχομένῳ τεκμήρατε πᾶσαν ἀοιδίην: τὸ θέμις ἀμφίβολον· ἦτοι γὰρ τῷ προτέρῳ συναπτέον ἢ τῷ ἐξῆς, ἦτοι ἀστέρας εἰπεῖν ὡς προσήκον τεκμήρατε, ἢ εὐχομένῳ ὡς προσήκον παρασχέτε εἰπεῖν, ὡ Μοῦσαι.

30 18. τεκμήρατε: μέχρι τέλους εἶπατε· τέμωρ γὰρ τὸ τέλος.

ΤΩΝ ΑΡΑΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΚΙΣΙΑΓΩΓΗΝ ΕΚ ΤΩΝ
ΑΧΙΛΛΕΩΣ

4 schol post l. 7 V: traieci || 6 an ἵνα φύηται? || 9 corr Wil: οὐ λέγει κ. V || 11 ὡς scripsi: ἴσως V || 12 τε ante Tit. del editores Antimachi || 22 χαίρετε in Arati cod M eodem vitio affectum || 28 προσήκον alt scripsi: -ήκοντα V.

III ANONYMUS I

V(aticanus) 191 bombycinus s. XIV (cf p. 2)

ΕΞ ΕΤΕΡΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Προοίμιον.

165 P. 986 M. || Καλὸν κατὰ τὸν Κυρηναῖον (Callim Epigr XXVII) ἀμειψασθαι τῷ λόγῳ τὸν Ἀράτου πόνον, ὃν ἐπόνησεν Ach 1 c. 1
p. 23 sq. c. 20
p. 48

5 ἦμενος (οὐδέ οἱ ἔπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπιπεν·
Πληιάδας εἰσορόωντι καὶ ὄψε δύοντα Βοώτην
Ἄρκτον 3, ἣν καὶ Ἀμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν)

ὑπὲρ τὸν Ἰθακήσιον κυβερνήτην (Od V 271—3): τῷ μὲν γὰρ
Ἀλικαρνασσεῖ (Herod I 8) ὅσα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν τυγχάνει,
10 Ἀράτος δὲ τὴν μάθησιν ἅμα τοῖς ὠσὶν ἐπιδείκνυσι τοῖς ὄμμα-
σιν. οὐ περὶ ἀστρολογίας δέ, ἀλλὰ περὶ ἀστρονομίας τὸν λόγον
ποιούμεθα, μαθήματος εὐχρήστου τῷ βίῳ, δι' ὃ καὶ ἡ Μέτω-
νος γεωμετρία καὶ ἡ Πυθαγόρου φιλοσοφία. τοῦτο τὸ μάθημα
κυβερνήτην μὲν ἐν καιρῷ πεποίηκεν (Ὀδυσσεύς), Ἀτρεΐα δὲ βα-
15 σιλέα· δειξας γὰρ ἄστρον τὴν ἐναντίαν ὁδόν' καὶ τὴν ἄρα
ἔλαβε τὴν χρυσῆν καὶ τὴν βασιλείαν ἀπέειλε (Eur fr 861) 'πολυ-
χρύσειο Μυκήνης' (Il XI 46 al). οὐδὲ μὴν οὐδὲ Ὀμηρος τοῦ μα-
θήματος ἀμύητος, ἀλλ' οἶδε μὲθ' Ἡφαίστου τὰ κατ' οὐρανὸν
ἄστρα τῆι τοῦ Ἀχιλλέως ἀσπίδι ἐγγράφειν. παρ' αὐτῷ δὲ καὶ
20 στρατιώτης νυκτομαχῶν τοῖς ἄστροις τὴν νύκτα μετρεῖ (Il X
252 sq.)·

ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε· παρώιχηκεν δὲ πλέον νύξ
τῶν δύο μοιρῶν, τρίτατ' ὃ' ἔτι μοῖρα λείπεται.

εἰ δέ τῳ φίλον καὶ τὰς παρ' Ὀμήρῳ ἀλληγορίας ἐξετάσαι,
986 M. 25 φαίδιόν ἐστιν ἰδεῖν καὶ τοῦ πόλου καὶ τὴν αἰθρῶν κίνησιν καὶ

4 ἐπόνησεν scripsi (Aratea p. 313): ἐποίησεν V | 8 τὸν Ἰθακήσιον scripsi:
τὸν Ἰθάκης τὸν V | 9 ἀλικαρνασοῖ V | 12 διὸ V: discrevi | 14 supplevi ||
22 πλέον etiam Herodianus schematographus (Rhet gr VIII p. 608, 3 Walts)

τὰ ἡμισφαίρια καὶ τὴν εἰς φῶς αὐτῶν ἀμοιβήν. . . . ‘ἄλλοτε δ’ αὐ(τε) Τεθναῖσι’ (Od XI 303, 4). μὴ βλασφημῆσις, ἀνθρῶπε, οὐκ ἀποθνή(ι)σκει θεός. τὸ ἀφανὲς τοῦτου θάνατος ἦν. διὰ τοῦτο καὶ ζωγράφοι τέμνουσι τῶν θεῶν τὴν κεφαλὴν εἰς ἴσον ἑκατέρωι (τῶν) τοῦ πόλου ἡμισφαιρίων.

5

ἀρκτέον οὖν λέγειν περὶ τῆς τῶν πάντων ἀρχῆς.

2. Περὶ ἀρχῆς.

e. Pseudo-Platonic
of Ach 1 c. 4
(p. 84 et 82)

|| ‘Ὁ τῶν ὄλων δημιουργὸς τῶν πάντων στοιχείων ἀτάκτως ἐν ἀλλήλοις πλανωμένων καὶ στρεφόμενων καὶ περὶ ἄλληλα κυλινδουμένων καὶ φερομένων ἀκόσμως πνεῦμα θεῖον ἐμβάλλει, ὅπερ 10 οἱ ποιηταὶ καλοῦσι νεῖκος (ἦν γὰρ τὸ πᾶν εἰς ἑαυτὸ συντεθλιμμένον ἀσχοῦ τρόπον καὶ ἐν τῇ θλίψει συμμεμνῆκος). τὸ δὲ πνεῦμα τὸ θεῖον ἐμπροσθὸν ᾠ(ι)στούκησε τὸ πᾶν διαστήσαν καὶ ἀνευρῶναν ἀπ’ ἀλλήλων τὰ στοιχεῖα. τοῦτο τὸ γενόμενον χάος 15 οἱ ποιηταὶ καλοῦσι διὰ τὸ κεχηρῆναι. ἐκ τοῦ πνεύματος ὁ πόλος γίνεταί, οὗ τὸ ἄνω χάσμα οὐρανὸς διπλοῦς, ὃ μὲν ἄνω αἰωροῦ- 166 P. μενος, ὃ δὲ κάτω κυλινδούμενος. τὴν γῆν οὖν οὔσαν βαρυτάτην μέσην συνέβη συναχθῆναι (ὄρμησασαν γὰρ διὰ βαρυτητα δύναμι κατώ)· τὸ (γὰρ) πνεῦμα πανταχόθεν περιελάσαν αὐτὴν ἐν μέσῳ 20 στήναι τοῦ παντὸς φυσήματος συνέσχεν. ἔμεινεν οὖν πᾶσα ἡ γῆ τῶν μὲν ἄνωθεν ἐκαρεμαμένη, τοῖς κάτωθεν δὲ ἑπαιωρομένη κατὰ τὸ ἐπὶ τοῦ φακοῦ καὶ τῆς φύσης παράδειγμα· καὶ 207 K. γὰρ φακοειδὴς ἐστὶν ἡ γῆ, ἐκ μὲν ἑκατέρων τῶν μερῶν τοῦ τε ἄνω καὶ (τοῦ) κάτω πρὸς ὕψος ὀγκουμένη, πρὸς δὲ τὰ πέρατα εἰς λεπτότητα στενοχωρουμένη. ὡς οὖν ὑποστάθμη οὔσα διὰ τὸ 25 βᾶρος πρώτη μετὰ τὸ χάος πέπηγεν. διὰ τοι τοῦτο καὶ Ἡσίοδος τοῦτ’ εἰδώς φησιν (Theog 116 sq.)·

ἦτοι μὲν πρώτιστα χάος γένητ’, αὐτὰρ ἔπειτα
γαί’ εὐρύστερον, πάντων ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ.

ὅτι δὲ καὶ μέση ἡ γῆ, μαρτυρεῖ Ἄρατος λέγων (v. 22, 3)·

90

ἄξων ἀλὲν ἄρηρεν, ἔχει δ’ ἀτάλαντον ἀπάντη
μεσηγῆς γαίαν.

1 lacunam indicavi, suppleas (ὡς ἐν τῷι) vel simile || 2 βλασφημῆσις scripsi: -ήσας V; -ήσαις (sic) conl Pet || 4 ἴσον V || 5 ἡμισφαιρίων scripsi: τὴν ἰσομοιρίαν V; ‘deest νέμοντες aut alliquid simile’ Pet || 10 ἐμβάλλει corr Pet: -αλεῖ V || 11 corr Pet: καλοῦσιν εἰκός V || 12 συμβεβηκός conl Vict || 15 ὁ πόλος scripsi (Aratea p. 139 D): ἀπλόθεν V || 19 supplevi || 20 φυσήματος V || 22 sqq. cf Ach 1 c || 24 ὀγκουμένη scripsi: οἰκουμένη V || 31 ἄξων ἀδενάρηρεν V

τὸ γὰρ 'ἀτάλαντον' ἀντὶ τοῦ ἀκίνητον. περὶ δὲ τὴν γῆν κυκλικῶς ἄλλη ἐστὶν ἐπάνω σφαῖρα ἢ τοῦ ὕδατος μελῶν τῆς γῆς (τὸ γὰρ περιέχον τοῦ περιεχομένου μελῶν εἶναι δεῖ), μετὰ δὲ τὴν τοῦ ὕδατος εὐθὺς ἢ τοῦ ἀέρος καὶ αὐτὴ κύκλωι τὸ ὕδωρ περιέχουσα, μετὰ δὲ τὴν τοῦ ἀέρος ἢ τοῦ αἰθέρος. διὸ καὶ Ὀμηρός που λέγει (Π XIV 287 sq.):

εἰς ἐλάτην ἀναβὰς περιμήκετον, ἢ τότε' ἐν Ἰδηι
μακροτάτη πεφνυῖα δι' ἠέρος αἰθέρ' Ἰανεν.

εἰσὶν οὖν τέσσαρες σφαῖραι, ἃ στοιχεῖα καλοῦσιν οἱ παλαιοὶ
10 διὰ τὸ στοίχῳι καὶ τάξει ἕκαστον αὐτῶν ὑποκεισθαι, ὡς που καὶ Ἀλκμὰν ὁμοστοίχους ἐκάλεσε (fr 146a B.) τὰς ἐν τάξει χορευούσας παρθένους. καὶ ἐν γραμματικῇ στοιχεῖα καλοῦμεν τὰ γράμματα διὰ τὸ στοίχῳι καὶ τάξει τὰς ἐξ αὐτῶν πλέκεσθαι συλλαβάς. μέσα οὖν ἐστὶ τὰ βαρῆα στοιχεῖα· θανμαστῶς γὰρ
15 πάντα κατέταξεν ὁ δημιουργός· ὁ γὰρ αἰθέρ καὶ τὸ πνεῦμα πάντα εἰς ἑαυτὰ ἔξωθεν ἐπάγεται καὶ οὔτε τῷ ἀέρι ζυῆναι συγχωρεῖ οὔτε τῷ ὕδατι χυθῆναι, ἀλλ' ἕκαστον μόνιμον τοῦ τόπου τηρεῖν) τὴν στάσιν κατὰ τὸ ἐπὶ τοῦ λύχνου ὑπόδειγμα καὶ τῆς παρὰ τοῖς λατροῖς σικύας, ἢ τῷ πυρὶ πρὸς ἑαυτὴν ἄγει τὰς
20 φλέβας. ὁ μὲν οὖν ἀήρ ὑπὸ τοῦ πυρὸς συνέχεται, τὸ δὲ πῦρ μετὰ τοῦ ἀέρος (συνέχει) τὰ πάντα. διὸ τοῦτο (τῷ) ὕδωρ καὶ γαλα γένοισθε', οὐχ ὡς τινες, κατάραν τοῖς στρατιώταις κατηράσατο, ἀλλὰ τὸν ὄκνον εἰδὼς ἐκ τῶν βαρυτάτων ὄντα στοιχείων τὴν βαρύτητα αὐτοῖς ὠνείδισεν εἰπὼν (Π VII 99) 'ἀλλ' ὑμεῖς
25 μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαλα γένοισθε.'

schol II
ATB 1 c

3. Εἰ ἔστηκεν ἢ γῆ ἢ κινεῖται.

Τινὲς καὶ αὐτὴν συμπεριστρέφουσα τῷ παντὶ φασιν, ἀναισθήτως δὲ ἡμᾶς τοὺς ἐνοικοῦντας ἔχειν διὰ τὸ ἐν μικρῷ (μ)ορῶι τῆς γῆς κατοικεῖν. βέλτιον δὲ αὐτὴν ἀκίνητον λέγειν
30 πανταχόθεν ὑπὸ τῶν περὶ αὐτὴν στοιχείων περιωθουμένην. δῶμεν δὲ καὶ ὑπόδειγμα. ὁ ἄξων ἀπὸ ἀρκτικού πόλου μέχρι τοῦ ἀνταρκτικοῦ διήκει διὰ τοῦ αἰθέρος καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων ἰκνούμενος. ἢ γῆ οὖν βαρυτάτη οὕσα ἐνεῖρται καὶ ἐμπεπερόνη-

12 καλοῦμεν scripsi: μὲν καλεῖ V; καλεῖται conl Pet || 13 ἐξ scripsi: ἐπ' V || 16 ἐπάγεται scripsi dubitanter: ἐπαι (sic) lacuna 4 fere litt insequente V | πτήναι V: correxi, cf p. 68 || 17 ἐκάστην V || 18, 9 cf Ach 1 c. 4 (p. 33, 7—11) || 18, 21, 29 supplēvi || 29 λέγειν scripsi: ἔχειν V || 31 δῶκεν conl Vict || 33 ἐνεῖρται corr Pet: ἐνεῖρται V

ται ἔμπερειλημμένη ὑπὸ τοῦ ἄξονος, ὡς μὴ δύνασθαι κινεῖσθαι, τὰ δὲ ἄλλα χαυνότερα ὄντα τόπον ἔχοντα στρέφεται, ὡσπερ ἂν εἴ τις ὀβελίσκω ξύλον ἀκινήτως ἔμπερονήσειεν ἔμπεριθεὶς τῷ ξύλῳ τροχοῦς κυκλοτερεῖς· συμβαίνει γὰρ τοὺς μὲν τροχοῦς κινεῖσθαι, τὸ δὲ ξύλον ἀκινήτεῖν ὑπὸ τοῦ κρατοῦντος στενοχω- 5 ρούμενον.

Eudorus (Ach 1
c. 4 p. 82 sqq.)?
Diels p. 413

|| φασὶ δὲ Διόδωρος καὶ Κοδράτος καὶ ὁ διδάσκαλός μου 998 M.
Ἰσιδωριανὸς διαφέρειν σφαιρας τὸ σφαιροειδὲς ταύτη, ἣ ἢ μὲν σφαῖρα κυκλοτερῶς πανταχόθεν εἰς λειότητα ἀπῆρτισται, τὸ σφαιροειδὲς δὲ κύκλος, οὐ μὴν ἴσος, ἀλλ' ἔχων εἰσοχὰς καὶ ἔξο- 10 χάς. ἔστιν οὖν ἡ γῆ σφαιροειδῆς ἐν κοιλότησί τε ταπεινουμένη καὶ ἐν ἀναστήμασιν ὑψουμένη. ἦν οὖν οἰκοῦμεν ἡμεῖς γῆν, μαστός ἐστιν καὶ ὡσπερ κορυφῆ τῆς πάσης, καθάπερ καὶ τὰς νήσους ἐν μέσῳ τῷ πελάγει ἐπαναβάσας τῷ ὕδατι ὀρώμεν. οὕτω καὶ τὴν πᾶσαν οἰκουμένην γῆν νήσου τρόπον ἐπέχει(ν φα- 15 σιν) τῷ ὄγκῳ τοῦ ἀναστήματος ἐπανακύπτουσιν· συμβαίνει γὰρ τὸ ὕδωρ κατὰ τινα μέρη τῆς γῆς, καθ' ἃ ἂν τύχη, ποτὲ μὲν πλεονάζειν ποτὲ δὲ λήγειν οὕτως, ὥστε ἐπινηχομένην φέρε- 167 P. σθαι τὴν γῆν. καὶ τὸ πάθος οὐ περὶ τὸ πάσχον, ἀλλὰ περὶ τὸ βαστάζον, καθάπερ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ γίνεται· τὸ (γὰρ) ὕδωρ 20 ὑπὸ τῶν ἀνέμων κινούμενον ἀνώμαλον δείκνυσι τὴν ἐπιφάνειάν ποτε μὲν κυρτουμένων κυμάτων διὰ τὴν τοῦ πνεύματος σφοδρότητα, εἰθ' ὑπὸ τῆς φυσικῆς ἀνάγκης εἰς λειότητα διαχεομένων. εἰ οὖν συμβαίη κῦμα ὑψηλὸν ὑποδραμεῖν ναῦν, ἐπαιωρίζει μὲν αὐτὴν εἰς ὕψος, διαχυθὲν δὲ συγκατασπᾶι καὶ τὴν ναῦν. καὶ ἡ 25 κίνησις οὐ τῆς νηός, ἀλλὰ τοῦ ὕδατος γίνεται. δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι τῶν στοιχείων ἕκαστον οὐ τὴν ἑαυτοῦ μόνην ἔχει φύσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν λοιπῶν, καὶ οὐδὲν ἄμοιρον τῆς τῶν λοιπῶν μετουσίας.

Eudorus (Ach 1
c. 5 p. 86)

|| ἐπὶ τούτοις δὴ τοῖς στοιχείοις ἔξωθεν ἔστι πάντα περι- 30 ἔχων ὁ οὐρανός, σφαῖρα πέμπτη, οὔτε βαρὺς οὔτε κοῦφος, ἀλλὰ μεμιγμένη ἐκ πάντων ἔχων τὴν κράσιν (διὸ καὶ τὴν σύστασιν ἐκ τῆς κράσεως βεβαίαν ἔχει), καὶ ὠνόμασται παρὰ τὸ ὀρούειν, ὃ ἔστιν ὄρμαῖν· προώρησε γὰρ ὁ οὐρανὸς τῶν ἄλλων στοιχείων.

Posidonius (Ae-
tius p. 886 D.)

|| εἰ δὲ ἔστί τι κενὸν ἔξωθεν τοῦ οὐρανοῦ, οὐ περιέργος ἡμῖν ἢ ζήτησις. πλὴν οἱ Στωικοὶ λέγουσιν εἶναι (ταύτη γὰρ διαφέρειν 35

3 ἔμπερονήση V | 4 κυκλοτερῶς V: correxi | 7 φησὶ V | 11 τε ταπεινου-
μένη corr Pet: τεταπεινωμένη V | 13 ὡσπερ καὶ V: traieci | 15 γῆν νήσου
corr Pet: γενήσουσι V | ἐπέχει(ν) suppl Pet | <φασί> supplevi | cf Diels p. 18
(Aratea p. 20) | 18, 9 φέρεσθαι scripsi: οἴεσθαι V | 20 supplevi | 27, 8 ἀλλ'
καὶ τὴν scripsi: ἀλλ' ἑκάστων V | 31 ἔχων scripsi: -ει V

τὸ ὄλον τοῦ παντός), ἀλλ' οὐκ ἄπειρον, ὡς Ἐπίκουρος (p. 211 Us) καὶ οἱ λοιποὶ (cf Aetius p. 316 D.). ἐπεὶ δὲ συμμεμῖχθαι τῷ ὕδατι τὴν γῆν φαμεν τυχόν, ἀμφοτέρων ποιήματα ἦν ὁ ἄνθρωπος. Ἡσιόδος (Opp 61) 'γαίαν ὕδει φύρειν, ἐν δ' ἀνθρώπου θέμεν 5 αὐδὴν Καὶ (σθένος)· τοῦτό ἐστιν ὁ μῦθος ὁ Προμηθέως.

4. Εἰ ζωῖα τρέφει ὁ αἰθέρ.

|| Ὁ μὲν ποιητὴς που λέγει (Π XVII 425) 'δι' αἰθέρος ἀτρύ-
γέτοιο' ἄγονον καὶ ἄκαρπον, ὡς τινες, αὐτὸν αἰνιττόμενος (ἦς
γνώμης κινδυνεύει καὶ ὁ Πίνδαρος εἶναι λέγων [ΟΙ I 10] 'ἐρήμας
10 δι' αἰθέρος'), εὐρίσχομεν δὲ αὐτὸν ζωογονοῦντα καὶ ζωῖα ἔχοντα,
μάλιστα τοὺς πλάνητας, διὰ τὸ αὐτοκίνητον. καὶ Ὅμηρος (Π
III 277) 'Ἥλιος — ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις' ζωῖον
εἰπὼν ἔδειξε τὸν ἥλιον. τί οὖν λέγομεν ἀτρύγετον; οὐ τὸ ἄκαρ-
πον καὶ ἄγονον; ἔοικε δὲ καὶ διὰ τὴν τάξιν τοῦ παντός καὶ τὴν
15 φύσιν. Ὅμηρος οὖν καταμίγνυσι τὸ μνθῶδες τῷ φυσικῷ· ὁ
γὰρ Ζεὺς, ὃν φαμεν εἶναι τοῦ παντός δημιουργόν, πρὸς τὸν ἀέρα
τὴν Ἥραν λέγει (Π XV 18 sq.)·

ἦ οὐ μένηι, ὅτε τ' ἐκρέμω ὑπόθεν, ἐκ δὲ ποδοῖιν
ἄκμονας ἦκα δύω, περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἴηλα;

990 M. 20 ἔστι μὲν γὰρ ὁ κρεμάμενος ἀῆρ Ἥρα, οἱ δὲ ἄκμονες τῶν στοι-
χειῶν τὰ βαρύτερα τοῦ ἀέρος ἠρτημένα, ὁ δὲ χρυσοῦς δεσμὸς
τῶν χειρῶν τὸ πῦρ· συνδέεται γὰρ τῷ αἰθέρι τὸ πᾶν. ζωῖα
δὲ τοῦ ἀέρος τὰ ἐν τῷ αἰέρι φερόμενα αὐτομολήσαντα πρὸς
τὸ φύσᾶν.

25 5. Περὶ κύκλων.

|| Κύκλοι δὲ εἰσι τὸν ἀριθμὸν ἰά, ἀρκτικὸς ἀνταρκτικὸς τρο-
πικοὶ δύο ἰσημερινὸς ὀρίζων μεσημβρινὸς ζωιδιακὸς γαλαξίας
κόλουροι δύο. μνημονεύων δὲ αὐτῶν Ἄρατος οὐθετέρως αὐτοὺς
καλεῖ (v. 460, 1, Aratea p. 53)·

30 ἄρκιος εἶην
ἀπλανέων τά τε κύκλα τά τ' ἠέρι σήματ' ἐνισπεῖν.
ἐπαινωῶν δὲ αὐτῶν τὴν ἰσότητα τῆς δημιουργίας

3 τυχόν coni Pet: -ὦν V || 4 (ὡς) Ἡ. supplet Pet || 5 supplevi || 6 ζωᾶ
et ita fere semper ac derivata || 8 αἰνιττόμενος corr Pet: -οι V || 14 ἄγονον
scripsi e l. 8: γὰρ γῆν V || 15 καταμίγνυσι scripsi: -ὦς V || 21 χρυσοῦς corr
Pet: -ὄς V || 23, 4 non intellego

σ Heraclitus
Alleg c. 40
(p. 88 sq. M.)
Probus ad Verg
Ecl VI 81
(p. 19 sq. K.)

Ign

οὐκ ἂν Ἀθηναίης (φησί) χειρῶν δεδαημένος ἀνήρ
ἄλληι κοσμήσειεν

(v. 529 sq.). εἰσὶ δὲ οὗτοι· ἀρκτικός θερινὸς τροπικὸς ἰσημερινὸς
χειμερινὸς τροπικὸς ἀνταρκτικός. οὗτοι οἱ πέντε καλοῦνται παρά-
λληλοι διὰ τὴν τάξιν τῆς θέσεως· κείνται γὰρ παραλλήλως ἐφεξῆς. 5

ὁ μὲν οὖν ἀρκτικός, ὁ ἄνω πρὸς τῷ ἄκρῳ τοῦ ἄξονος τῷ
ὑψηλῷ, καλεῖται κατὰ τινάς, ὅτι πρῶτος ἄρχεται, τὸ δ' ἄληθές,
ὅτι ἐν αὐτῷ τὰς καλουμένας Ἄρκτους ἔχει. ἐντεῦθεν μανθάνομεν
τὸ παρὰ τῷ ποιητῇ (Π XVIII 487—9, Od V 273—5)·

Ἄρκτον θ', ἣν καὶ Ἀμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
ἣ τ' αὐτοῦ στρέφεται καὶ τ' Ὠκεῖονα δοκεῖει,
οἷη δ' ἄμμορός ἐστι λοστρῶν Ὠκεανοῖο.

10 188 P.

οὔσα γὰρ ἐν τῷ ἀρκτικῷ, ὡς ὀρώμεν, οὐ καταδύεται, ὡς δὲ ἡ
χάρις φησὶν ἢ ποιητικῇ, ἐν Ὠκεανῷ οὐ λούεται. ζητοῦμεν οὖν,
πῶς μόνῃ αὐτὴν εἶπε μὴ λούεσθαι, τουτέστι καταδύεσθαι, καὶ 15
τοῦ Δράκοντος καὶ μέρους τοῦ Κηφέως μὴ καταδυομένου. λυθῆ-
σεται οὖν τὸ ζητούμενον ἐν τῷ περὶ ἀρκτικοῦ λόγῳ (in scholiis?).

εὐθύς μετὰ τοῦτον καταβαίνοντι ἐστὶν ὁ καλούμενος θερι-
νὸς τροπικὸς, ὅτι γενόμενος ἥλιος ἐν Καρκίνῳ, ὃς κείται ἐν
αὐτῷ, θερινὰς τροπὰς ποιεῖται, κατὰ Μακεδόνας μὲν Πανήμου 20
εἰκάδι τετάρτη, κατὰ δὲ Ἀλεξανδρέας Ἐπιφί τετάρτη εἰκάδι.
περὶ τοῦτου φησὶν Ἄρατος (v. 497—9, Aratea p. 94)·

τοῦ μὲν — τε — δι' ὀκτῶ μετρηθέντος

πέντε μὲν ἔνδια στρέφεται καθ' ὑπέρτερα γαίης,

τὰ τρία δ' ἐν περάτῃ. θέρους δὲ οἱ ἐν τροπαί εἰσιν. 25

μετὰ τοῦτον ὑποκαταβάντι ἐστὶν ὁ καλούμενος ἰσημερινός,
ὅτι ὁ ἥλιος ἐν τῷ ζωδιακῷ κύκλῳ φερόμενος, ὅταν κατὰ
Κριὸν γένηται ἢ κατὰ Χηλᾶς, τὰς καλουμένας ὑπ' Αἰγυπτίων
Ζυγόν, ἰσημερίαν ποιεῖ, ἅπαξ μὲν Θαμενώθ εἰκάδι τετάρτη,
... τουτέστι Γορπιαίου. καὶ ἐν Κριῷ μὲν ἑαρινὰς ποιεῖ τροπὰς, 30
ἐν δὲ Χηλαῖς, ἧτοι Ζυγῷ, φθινοπωρινὰς.

μετὰ τοῦτον κατ' ἐναντίαν ἐστὶν ὁ καλούμενος χειμερινὸς
τροπικὸς, ἐπειδὴ ἥλιος ἐν Αἰγύκρω γενόμενος, ὃς κείται ἐν
αὐτῷ, χειμερινὰς ποιεῖ τροπὰς.

μετὰ τοῦτόν ἐστὶν ὁ καλούμενος ἀνταρκτικός, ἢ ἐπεὶ ἀντι- 35
κεῖται ἢ ἐπεὶ ἴσος ἐστὶ τῷ ἀρκτικῷ.

2 cf ed || 5 post παράλληλοι add ὀρίζων μεσημβρινὸς ζωδιακὸς γα-
λαξίας κόλouroι δύο. οἱ μὲν οὖν πέντε παράλληλοι καλοῦνται V || 15 cf
p. 112 || 20 παναίμου V || 23 μετρηθέντας V || 32 ἀνταρκτικός post καλ.
delevi || 36 ἴσος ut fere V

ἔστι δὲ ἴσος ὁ ἀρκτικὸς τῷ ἀνταρκτικῷ, ὁ χειμερινὸς τροπικὸς τῷ θερινῷ τροπικῷ. ὁ δὲ πάντων μείζων ὁ ἰσημερινὸς ἔστι μέσος ὢν, ἰσομεγέθης ὢν τῷ ζωιδιακῷ καὶ τῷ γαλαξίαι.
 1000 M. ἔστι δὲ ζωίδια τὰ κατὰ κάθετον ἀλλήλοις κείμενα Καρκίνος
 5 Αἰγόκερωι, Χηλαὶ Κριῶι.

ὁ δὲ ὀριζων λέγεται μὲν, ἐπειδὴ διορίζει κατὰ πλάτος τὰ δύο ἡμισφαίρια, διάζωσμα ὢν τοῦ οὐρανοῦ, κείται δὲ ἔξω τῆς σφαίρας ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν ὄψιν. τὸ δ' ἀληθές, τῷ νῶι αὐτὸν ἔσω δεῖ παραλαβεῖν κείμενον. οἱ δὲ ποιηταὶ Ὠκεανὸν αὐτὸν καλοῦσιν. ὁ γοῦν Εὐφορίων φησὶν (fr 108 p. 155 M.): 'Ὠκεανός, τῷ πᾶσα περιέρχεται ἐνδέδεται χθῶν.'

ὁ δὲ μεσημβρινὸς καλεῖται μὲν οὕτως, ὅτι ἥλιος ἐν τῷ ζωιδιακῷ κύκλῳ φερόμενος, ὅταν γένηται κατὰ μεσημβρίαν, τούτου ἀπτεται· τοσοῦτον γὰρ ἀπέχει τῆς ἀναβάσεως ὅσον τῆς κατα-
 15 βάσεως. ἔστι δὲ ὁ χαλκός, ὁ(ς) κύκλῳ ἐν τῇ σφαίρῃ περι-
 κείμενος διὰ τοῦ ἄξονος ἐμπέπηγεν.

ὁ δὲ ζωιδιακὸς καλεῖται μὲν, ἐπειδὴ ἐν αὐτῷ τὰ ἑβ' ζωίδια ἔχει. ἔχει δὲ ἐγχαράξεις τρεῖς, ἅς οἱ μαθηματικοὶ ταινίας καλοῦσιν. πλατύς δέ ἐστιν· ἐν αὐτῷ γὰρ φέρεται ὁ ἥλιος πλατυ-
 20 κῶς. φασὶ δὲ οἱ ἀστρολόγοι, εἴ ποτε παραρρνεῖται τι τῶν ταινιῶν ἢ τοῦ ἡλίου φορὰ, τέρας εἶναι τότε τὸ γεννώμενον. ἔστι δὲ ὁ κατακεχρισμένος ἐν τῇ σφαίρῃ κηρῷ μεμιλωμένῳ.

Ἢ ὁ δὲ γαλαξίας καλεῖται μὲν, ὡς οἱ μῦθοι φασιν, οἱ μὲν <δι> Ἡρακλέα, οἱ δὲ <δι> Ἐρμῆν, ὅτε προσετέθη(σαν) τῷ μαζῶι τῆς
 25 Ἡρας ὑπὸ τοῦ Διός, ἵνα κλέψειεν ὁ θεὸς τοῖς τέκνοις ἀθανάσιος τροφήν. ἢ δέ, ἐπεὶ ἡγανάκτησε πρὸς τὴν κλοπήν, ἐξανέστη καὶ τὴν θηλὴν τοῦ στόματος ἀπέσπασε βλαὶ ἐκμυζῶντος ἔτι τοῦ παιδίου, ὥστε τὸ <ἐκ> τῆς θηλῆς ῥέον τῷ οὐρανῷ κύκλῳ περιχυθὲν ἐκτυπῶσαι τι σχῆμα τῆς ἐκροῆς. τὸ δὲ ἀληθές, διὰ τὴν λευκό-
 30 τητα φερωνύμου προσηγορίας ἔτυχεν. ἔστι δὲ ὁ κατακεχρισμένος ἐν τῇ σφαίρῃ κηρῷ λευκῷ.

Ἢ οἱ δὲ κόλουροι λέγονται μὲν, ὅτι τὸ καταδύνον αὐτῶν εἰς τὸν ἀνταρκτικὸν ἀφανὲς ὃν ὀλόκληρον ἡμῶν γενέσθαι κολούει τὴν θέαν. εἰ δὲ ἦσαν τέσσαρες, ὡς φασὶ τινες, μέχρι τοῦ βλέ-

4 ἀλλήλων V || 8 τὸ corr Vict (cf p. 84, 1 al): τῷ V; τῷ δ' ἀληθεῖ olim ego (Aratea p. 205) || 10 Παριανός coni Hiller ego pro Εὐφορίων (ib) || 11 ἐνδέδεται scripsi (ib): -ται V || 15 ὁ(ς) suppl Pet || 15, 6 sphaerae formam explicat e solida quadam materia factam, item l. 22. 30 || 17 αὐτῷ V || 19, 20 πλατυκῶς scripsi: πλατύς ὡς V || 23, 4 supplevi || 26 ἐξανέστη ἡγ. V: traieci || 28 ὥστε τὸ scripsi: ὡς τότε V | τῇ θηλῇ V: correxi

Arch 1 o. 24
p. 55

Ign

ποντος ἀπαρτιζόμενοι, οὐκ ἂν ἦσαν κόλουροι. εἰ δέ τις λέγοι
 'καὶ γὰρ τῶν ἄλλων κύκλων τὰ ὑπὸ γῆν οὐ φαίνονται, ὥστε
 κακεῖνοι κόλουροι', ἴστω, ὅτι τῶν μὲν τοῦ πόλου στρεφομένου
 καὶ τὰ ὑπὸ γῆν ὀφθῆσεται, τῶν δὲ κολούρων καὶ ἐν ταῖς τοῦ
 πόλου στροφαῖς τὰ ἐν τῷ ἀφανεί πάντα καταδέδυνκεν. 5

τούτων τῶν ἰά διχῆι τέμνουσι τὴν σφαῖραν οὔδε· ὀρίζων
 μεσημβρινὸς ζωδιακὸς γαλαξίας ἰσημερινὸς οἱ δύο κόλουροι. οἱ
 μὲν οὖν κόλουροι καὶ ὁ ἰσημερινὸς καὶ ὁ ὀρίζων καὶ (ὁ) μεσημ-
 βρινὸς κύκλωι φέρονται καὶ ἴσον τῆι μεταφοραῖ τὸν κύκλον 169 P.
 ἔχουσιν, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς σφαίρας εἰσι λοξοί. ὁ 10
 γοῦν ζωδιακὸς καὶ λοξίας ὑπὸ τινων καλεῖται, ἐπειδὴ ἥλιος τὰς
 ὁδοὺς ἐν αὐτῷ πορεύεται λοξάς. ἐν δὲ τῷ ἡλίω ὁ Ἀπόλλων,
 ὃς καλεῖται Λοξίας ὑπὸ τῶν ποιητῶν, εἶναι πιστεύεται. ἀρχε-
 ται δὲ ὁ ζωδιακὸς ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ, ἐνθα
 συνέχει τὸν Καρκίνον ὁ κύκλος, καταβαίνει δὲ λοξούμενος ὡς 15
 πρὸς τὰ κάτω μέχρι τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ, ὅπου συνέχει Αἰγύ-
 κερων. τούτον τὸν πόρον ὁ ἥλιος, ὡς ἔφαμεν, βαδίζων ὄντα
 λοξὸν πῆ μὲν ὑπερπετεῖς καὶ πλατείας ὁδοὺς βαδίζει τὰς
 ἄνω, ὅταν ἦ ἐν Καρκίνωι, ὡς πρὸς τὸ ἡμέτερον κλίμα ἐν
 ὑψηλῷ κείμενον, πῆ δὲ στενὰς καὶ χθαμαλὰς τὰς κάτω, ὅταν 20 1001 M
 ἐν Αἰγύκερωι, τὰς δὲ μέσας καὶ ἴσας ἀμφοῖν, ὅταν ἐν Κριῶι
 ἢ Ζυγῶι.

6. Περὶ ζωνῶν.

|| Ζῶναι δὲ εἰσιν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς πέντε. ὧν δύο μόναι
 οἰκοῦνται, μία μὲν ἢ μεταξὺ τοῦ ἀρκτικοῦ καὶ θερινοῦ τροπικοῦ, 25
 ἑτέρα δὲ ἢ μεταξὺ χειμερινοῦ τροπικοῦ μέχρις ἀνταρκτικοῦ, αἱ
 δὲ λοιπαὶ ἀοίκητοι δύο μὲν διὰ ψυχρότητα, αἱ ὑπὸ ἀρκτικὸν
 καὶ ἀνταρκτικόν, μία δὲ διὰ θερμότητα, ἢ ὑπὸ τὸν ἰσημερινόν,
 (ἢ) καλεῖται διακεκαυμένη. οἰκοῦμεν δὲ ἡμεῖς τὴν παρὰ θερι-
 νὸν τροπικὸν τεκμαιρόμενοι, ὅτι ἡμεῖς ταύτην ἔχοντες τὴν οἰ- 30
 κουμένην (ἐν) δεξιᾷ μὲν ἔχομεν τὴν διὰ ψυχρότητα ἀοίκητον
 κατὰ βορρᾶν ζώνην, ἐν ἀριστεραῖ δὲ τὴν διακεκαυμένην· εἰ γὰρ
 τὴν ὑπὸ χειμερινὸν τροπικὸν ὠικοῦμεν, δεξιὰ μὲν ἦν ἂν ἡμῖν
 ἢ διακεκαυμένη, ἀριστερὰ δὲ ἢ πρὸς τὸν νότον κατεψυγμένη.

8 πάντη V || 12 λοξάς scripsi cf l. 17, 8: -ός V || 16 τὸν κύκλον post ὅπου
 deleui || 16,7 Αἰγύκερων scripsi: -ως V || 17 πόρον scripsi: τρόπον V || 20 κεί-
 μενον corr Pet: -ένον V || 21 ἐν alt scripsi: ἢ V; ἢ ἐν conl Pet || 29,30 θερι-
 νούς -ούς V || 33 χειμερινούς -ούς V | corr Pet: οἰκοῦμεν V | (ἐν) δεξιᾷ
 conl Pet

τινὲς δέ, ὧν ἔστι Παναίτιος ὁ Στωϊκὸς (p. 73 van Lynden, fr 33 Fowler) καὶ Εὐδωρος ὁ Ἀκαδημαϊκός (p. 22 D.), οἰκείσθαι φασὶ τὴν διακαυμένην τῆς κρᾶσεως τοῦ ἀέρος γινομένην ἔκ τε τοῦ σφοδροτέρους εἶναι ἐκείσε τοὺς ἐτησίας καὶ ἔκ τοῦ τὴν ἀναπνοὴν 5 τῆς ἐκεῖ μεγάλης θαλάσσης μιν γίνουσι τὴν ἀναθυμίασιν τῆς ψυχρότητος πρὸς τὴν τῆς θερμότητος καῦσιν.

|| καλοῦνται δὲ οἱ ταύτας οἰκοῦντες τὰς ζώνας περιόικοι ἄντ- οἰκοὶ ἀντίχθονες ἀντίποδες, περιόικοι μὲν οἱ τὴν αὐτὴν οἰκοῦν- 10 τες ζώην διὰ τὸ περὶ τὸν αὐτὸν οἰκεῖν τόπον, ἄντῑκοι δὲ [ἀλλήλοισ] οἱ τὴν ὑπ' Ἀιγύοκρω ζώην τοῖς τὴν ὑπὸ τὸν Καρκίνον οἰκοῦσιν, ἀντίχθονες δὲ οἱ ἐν τῷ κάτω ἡμισφαιρίῳ κατὰ κάθετον οἰκοῦντες τοῖς ἐν τῷ θερινῷ ἢ χειμερινῷ τροπικῷ οἰκοῦσιν. ἄνω δὲ οἱ αὐτοὶ καὶ ἀντίποδες λέγονται, ἀντίχθονες μὲν διὰ 15 τὸ ἄνω εἶναι καὶ κάτω, ἀντίποδες δὲ διὰ τὸ κατὰ κάθετον ἀλ- λήλων στήναι. συντόμως δὲ εἰπεῖν, οἱ περιόικοι τὰ αὐτὰ δι' ἐκατέρων ἀλλήλοισ ἔχουσι, τὰς τε τοῦ ἐνιαυτοῦ ὥρας καὶ τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας τὰς αὐτάς. οἱ ἄντῑκοι τὸ μὲν τῶν ἡμερῶν ἔχουσι ὡσαύτως, τὸ δὲ τῶν καιρῶν οὐκ ἔχουσι. οἱ ἀντίχθονες τὸ μὲν τῶν καιρῶν ἔχουσι, τὸ δὲ τῶν ἡμερῶν οὐ. οἱ 20 ἀντίποδες οὔτε τὸ τῶν ἡμερῶν οὔτε τὸ τῶν ὥρων. πλὴν καὶ ταύτῃ οἱ ἀντίχθονες ἀλλήλων διαφέρουσι, ὅσῳ τῶν ἄνω ἀγόντων μακρὰς ἡμέρας οἱ κάτω κολοβωτέρας ἔχουσι τὰς ἐαντῶν ἡμέρας. τὸ δὲ αἷτιον ἢ τῶν κύκλων ἀνισότης.

|| στρέφεται δὲ τὸ πᾶν αὐτὸ περὶ αὐτὸ ὁσημέραι καὶ ὥραι, 25 καθ' ὃ καὶ ὁ Ἀραγαρινός φησι (v. 138 St) 'σφαῖρος κυκλοτερής, μονίῃ περιηγεί χαιρων' σφαῖρον μὲν καλέσας τὴν σφαῖραν, ὡς καὶ Ὅμηρος ἔσπερον τὴν ἐσπέραν (Od I 422 al), [καὶ] κυκλοτερῆ δὲ διὰ τὸ σφαιροειδές, μονίαν δὲ περιηγέα τῆς στροφῆς τὴν μονήν.

30 || φέρεται δὲ ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῶν ἀνατολῶν ἐπὶ τὰς δυσμὰς, ὁ δὲ ἥλιος καὶ οἱ λοιποὶ πλάνητες τὴν ἐναντίαν, τουτέστιν ἀπὸ τῶν δυσμῶν ἐπὶ τὰς ἀνατολάς, ὡς εἶναι διπλῆν κίνησιν αὐτῶν γε, τὴν μὲν ἐρχομένων, τὴν δὲ φερομένων, καθ' ἃ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ καὶ μύρμηκος καὶ τῆς νηὸς καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ πρὸς τὴν ἐναντίαν

5 τῆς Lynden ego: τοῖς V || 6 scripsi: κρᾶσιν V || 10 seclusi || 13 ἀντίχθονες cf An II 1 p. 125a 6 || 22 μακρὰς corr Pet: μικρὰς V || 25 scripsi: ἀσφαῖρος V || 25, 6 σφαῖρας κυκλοτερῆ μανία V (cf l. 28 et Ach 1 c. 6) || 26 σφαῖρον scripsi: -αν V || 27 ἔσπερον scripsi: -έριον V | seclusi || 28 μονίαν scripsi: μανίαν V || 30 ἀνατολικῶν V || 32 αὐτῶν corr Pet: -ῶ V || 33 cf p. 48, 15 al || 34 cf Ach 1 c. 20

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

αὐτῆς φορὰν ἔχοντος. πεποίηκε δὲ τοῦτο ὁ δημιουργός, ἵνα μὴ μετὰ ῥύμης φερόμενον τὸ πᾶν ἑτεροκλινῆι μίαν τὴν κίνησιν ἔχον σφοδρὰν, ἀνθελκόμενον δὲ καὶ τῆς ἐντόνου φορᾶς μειούμενον τῆι τῶν πλανητῶν πρὸς τὸναντίον ὀλίκι εὐσταθεστέραν τῆς κινήσεως τὴν ὁρμὴν λαμβάνη. ὥς δὲ οἱ μῦθοι παῖζουσι, 5 ἀπεστράφη ταῦτα τὰ ἄστρα (διὰ) τὰ Θυέστεια δειπνα καὶ (ἐν)-έμεινε τῆι φορᾷ πλανώμενα.

δεῖ δὲ τὸν τὴν σφαῖραν ἐξηγούμενον ἀπ' ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμᾶς αὐτὴν κινεῖν ἀνατολᾶς λαμβάνοντα τὴν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ κινουῦντος φορὰν.

10

---

1 post ἔχοντος delevi παράδειγμα ¶ 2 μετὰ ῥύμης corr Pet: μεταρρμῆσαι V | ἑτεροκλινῆι μίαν τὴν scripsi: ἑτεροκλινησίαν τὴν V ¶ 5 λαμβάνοι V ¶ 6 supplevi | θυέστια V.

IV ANONYMVS II

ARATI EPITOMAM ISAGOGIS ET SCHOLIIS AVCTAM
CONTINENS

I

- V(aticanus 191) s. XIV cf p. 2
 A(mbrosianus C 263 inf fol 306 b) s. XV
 B(aroccianus 119 fol 113 a) s. XV
 L(aurentianus XXVIII 37 fol 1 a) s. XV
 L^{II} (Laurentianus LXXXVII 10 fol 182—183 a) s. XIV } contuli
 Matr(itensis 67) s. XV—XVI, unde caput 7 et alia quaedam Iriarte edidit
 'Regiae bibl Matr codices graeci' a. 1769 p. 239
 P(arisinus 2381 fol 66 b) s. XV in fine mutilus (desinit p. 122, 11); contuli
 Vi(ndobonensis 142) s. XV; contuli usque ad p. 108 fin., cetera passim inspexi
 A codicum ABL^L Matr PVi sive omnium sive plurimorum (lis interdum ex-
 ceptis qui notati sunt) consensus

partes II et III solo L^{II} continentur, de ceteris praeter septimam suis locis dictum est

VII

- P { P^I (Parisinus 1310) s. XV
 P^{II} (Parisinus 2381) s. XV } contuli
 P^{III} (Parisinus 1630) s. XIV
 P^{IV} (Parisinus 3047) s. XV }
 V (Venetus 636) s. XVI } contulit Corays (Empedocles ed Sturz, Lip-
 A { A^I (Ambrosianus I 202) } siae 1805, p. 678—688)
 A^{II} (Ambrosianus N 234) }

Mor(elliana editio) — Empedoclis Sphaera vel Demetrii Triclinii senariis versibus ab eruditissimis viris castigatis descripta e bibliotheca

Io. a S. Andrea, apud F. Morellum, Parisiis 1586

Hederich — Sphaera Empedoclis notis cum suis tum Christiani illustrata ed Hederich, Dresdae 1711

similitudines Arateas in Arati editione adnotatas invenies

I—VI. VIII

- I**(atina Anonymi translatio) barbata versa ante s. VIII
A (Basileensis AN IV 18) s. VIII—IX; descripsi
B(ruxellensis 10615—10729) s. XII; descripsit M. Hertz
C(olbertinus Parisinus 7897) s. VIII; contulerunt M. Hertz et partem Bethae;
non omnia enotavi
D(resdensis 183) s. IX; contuli
G (Sangermanensis 12957) s. IX; contulerunt M. Hertz et partem Bethae;
non omnia enotavi
K (Coloniensis bibliothecae Metrop 83) s. VIII conlatum a Breysigio et
Bethio et ipse perlustravi totum, neque vero totum enotandum duxi
M(onacensis lat. 560) s. XI—XII; descripsit partem G. Thiele
Ma(tritensis 60) s. XII, cf Iriarte l c
P(uteanus Parisinus 7886) s. IX; contuli
S(angallenses duos 250 [SII]. 902 [SI]) s. X et XI ab Hertzio conlatos per-
lustravi totos, sed raro enotandos duxi
Hyg(ini Astronomia ed Bunte a. 1875)

VII

I(atina translatio) e codicibus ADKP a me et B ab Hertzio conlatis
int(erpolata huius translationis recensio) e DK inspectis passim Hertzianis
quibusdam edita est

ARATI EA QVAE VIDENTVR

I

ΤΩΝ ΑΡΑΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

1. Τὴν μὲν δεῖξιν τῶν φαινομένων δέον ποιεῖσθαι πρὸς τῷ νότῳ ἀντίας ἔχοντα τὰς Ἄρκτους, δεξιὰς τὰς ἀνατολάς, ἐώνυμους δὲ τὰς δύσεις. ἡ δὲ φυσικὴ θέσις τῆς σφαίρας τοῦ κόσμου ἐστὶ τοιαύτη, ὥστε ἔχειν μεσουρανοῦντα Καρκίνον ἐπὶ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ, ἀνατολικὰς Χηλὰς ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ, δυτικὸν Κριόν, Δράκοντος κεφαλὴν πρὸς τῷ ὀρίζοντι. περιέχεται δὲ ὑπὸ τοῦ ὀρίζοντος.

2. Περὶ τῆς τῶν φαινομένων θέσεως.

Ἡ δὲ κατὰ τὴν ἐξήγησιν θέσις τῶν Ἀράτου Φαινομένων ἐστὶ

1. Ostensionem quoque de quibus videntur oportet fieri ad austrum ex adverso habens septentrionem, a dextris orientem, a sinistris occidentem. naturalis autem positio sphaerae mundi haec est, quod sit medio caelo Cancer super solistitio aestivo, orientales partes super aequinoctialem, occidentalem Arietem, Draconis caput deorsum in id quod terminat. circuit autem sub quo terminatur.

2. Ipsa quoque secundum narrationem positio de quibus Arati

2 titulum dedi e LVi: Ἐρατοσθένους ἐν ἄλλω Ἰππάρχου εἰς τὰ Ἀράτου Φαινόμενα V, τῶν Ἀράτου Φαινομένων προοίμιον Ἐρατοσθένους ἐν ἄλλω δὲ Ἰππάρχου AP Butlerianus (Musei Britannici Add 11886 fol 61a s. XV—XVI), εἰς τὰ τοῦ Ἀράτου Φαινόμενα B Matr, om L¹¹ (cf p. 137) || 4,5 πρὸς νότῳ || A, πρὸς νότῳ P || 5 ἐναντίας AP | ἔχοντι A, ἔχων L¹¹ | τοὺς B || 6 δεξιὰς ABL: -ὰ V; ἄρκτους τὰς ἀνατολάς δεξιὰ τὰς δύσεις ἐώνυμους ἡ δὲ L¹¹ || 7 δὲ ante τὰς om Δ || 8,9 τοῦ κόσμου om L¹¹ || 9 ὥστε V: ὡς Δ | ἔχειν V: -ει Δ || 14 πρὸς V: κάτω ἐπὶ Δ || 16,7 novi capituli indicium BLL¹¹, περὶ τῆς τῶν φαινομένων θέσεως in margine B, περὶ θέσεως Matr

1 Arati ea quae videntur BCDG²KP: om A cf Prol || 3 titulum sumas ex eius commentatiunculae quae subsequitur inscriptione p. 105 ALTERA DESCRIPTIO PRAEFATIONIS; ostensionem — fieri tinctura rubra pro titulo scripta A || 5,6 septemtrionem G || 8 autem superscr B² | sperae CD, sphaerae P; mundi fere B, mundi sperae B² || 9 si B | celo G, caeli CP || 10 cantur G | solistio aestivo P, solistitium aestivum CD; superstitionem solis estate B || 11 orientalis G, orientalis D, -i D² | partis G, parte D | equinoctialem BG, aequinoctialem P, aequinoctiale (superscripto libra) D² || 12 occidentale D²G || 15 quod C || 18,9 narratione posicio G, et ita saepe et hic et ceteri codd, quae non semper notabo

- τοιαύτη, ὡστ' ἔχειν μεσουρα- videntur talis est, quod habeat
 νοῦντα Αἰγύκερων ἐπὶ τοῦ χει- medio caelo Capricornium super
 μερινοῦ τροπικοῦ, ἀνατολικὸν hiemalem solistitium, orientalem
 Κριὸν ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ, δυτι- Arietem super aequinoctialem,
 5 κὰς Χηλὰς, Δράκοντος κεφαλὴν occidentales plagas, Draconis
 ἄνω πρὸς τῷ ὀρίζοντι, δπου caput sursum apud arcticum, ubi
 'μίσγονται δύσιές τε καὶ ἀντολαὶ 'miscentur occasu erit et orientis
 ἀλλήλοισιν' (Aratus v. 62). ἔχει alterutri.' habet quidem et po-
 10 δὲ καὶ πόλους δύο, ἀρκτικόν, los duos, arcticum totum spa-
 ὄλον τοῦτον μετέωρον, τὸν καὶ tiosum, qui et aquilus dicitur,
 βόρειον λεγόμενον, ἀνταρκτικὸν (ant)arcticum invisibilem, qui et
 δὲ ἐν τῷ ἀφανεί, τὸν καὶ νό- australis dicitur.
 τιον λεγόμενον.

3. Περὶ κύκλων (cf c. 15).

- 15 ἔχει δὲ κύκλους μεγάλους τεσσ- 3. Habet quidem et circulos
 σαρας χωρὶς τοῦ ὀρίζοντος, ἐπεὶ maximos quattuor absque illum,
 προσιεργαί μὲν ἔχων μεσημβρι- qui terminat, in quo dictum est
 νὸν ἰσημερινὸν ζωδιακὸν γα- habens aequinoctialem signum
 λαξίαν, ἐλαχίστους δὲ τέσσαρας, candidum, parvos autem quat-
 20 ἀρκτικόν, ὄλον μετέωρον, ἐφ' ᾧ tuor, arcticum, totum sublimem,
 κατεστήρικται ζωῖδια τέσσαρα, in qua adornantur signa quattuor,

1 τοιαύτε ABLPVI | ἔχειν omisso ὡστε
 A || 2 αἰγύκερων L¹¹ || 6 τῷ ἀρκτικῷ pro
 τῷ ὀρ. ABLP, τὸ -όν L¹¹ (postea sese
 ipse corr) || 7 δύσις L¹¹ | ἀντολαὶ AP:
 ἀνατολαὶ VBLL¹¹ VI || 8 ἀλλήλοισιν B ||
 10 τοῦτον scripsi: τοιοῦτον V, om A ||
 11 καλούμενον P | καὶ ἄ. A || 12 δὲ om
 A || 13 καλούμενον pro λεγ. AP || 14
 novi capitū indicium BLL¹¹, περὶ κύ-
 κλων in margine B, π. τῶν κ. Matr ||
 15 καὶ ante x. ABLPVI | μὲν post με-
 γάλους A || 16, 7 ἐπεὶ — ἔχων om A ||
 17 μεσημβρικὸν A || 21 καταστήρικται
 A, κατηστήρικται BLL¹¹ VI | δ' BLVI

1 vident B || 2 in m. B | celi BP ||
 3 hiemalem ACD, -e D² | sol stitium
 B, solis titium CDP *et ita pluriens et
 hi et ceteri codd, quae non notabo* ||
 4 ariete G | aequinoctiales ACG, equi-
 noctialem B || 6 capud BG | araticum
 B, articum D || 7 ocasu B, occasus C |
 orientales BG; *vertit δύσις ἔσται
 pro δύσιές τε, cf interpretem* || 9 duo
 AP | araticum B | totum bis D || 10
 aquilos C || 11 araticum B | arcticum —
 12 dicitur om CD, alterum antarcticum
 qui *et quinque insuper verba hodie
 inlegibilia suppl* D² || 15 capita distinxi ||
 16 quattuor A, quatuor C | illo BD ||
 18 equinoctialem B || 19 parvus BGP |
 quatuor CG || 20 araticum B, articum
 G | quoque (*pro totum*) P | sublime
 CD || 21 quo CG | quatuor CG

Ἄρκτοι δύο Κηφεὺς ἀπὸ τῶν Arcturi duo Caepheus a pectore
στηθῶν Δράκων, Φερινὸν τρο- Draco, aestivum solistitium plus
πικὸν πλειὸν ἔχοντα τὸ ὑπὲρ γῆν, habens quod super terra, aequum
ἦσον δὲ τὸ ὑπὸ γῆν, ἐφ' ᾧ autem quod subtus terra, in quo 267 P.
κατεστήρικται ζώδια ἧ', Βωώ- adornantur signa octo, Bootis 5
της Στέφανος Ἐγγούνασιν Λύρα Corona Ingeniculo Lyra Cassi-
Κασσιέπεια Ἡνίοχος Ὀρνις Περ- epia Agitator Cygnus Perseus.
σεύς.

ὁ δὲ χειμερινὸς τροπικὸς πλειὸν
ἔχει τὸ ὑπὸ γῆν, ἦσον δὲ τὸ
ὑπὲρ γῆν, ἐφ' ᾧ κατεστήρικται
ζώδια ε', Ἡριδανὸς Ἀργὼ Κέν-
ταυρος, ἐφ' ᾧ Θηρίον, Θυτήριον
Ἰχθὺς μέγας νότιος ἀφανής.

ὁ δὲ ἱσημερινὸς κύκλος ἴσον 20
ἔχει τὸ ὑπὲρ γῆν καὶ τὸ ὑπὸ
γῆν, ἐφ' ᾧ κατηστέρισται ζώ-
δια ιβ', Ἴππος Ὀφιοῦχος, ἐφ'

Hiemale solistitium plus ha-
bens quod subtus terra, aequum
autem hoc quod super terra, in 10
quo adfirmantur signa octo, Boo-
tem Corona Ingeniculo Lyra Cas-
siepia Agitator Cygnus Perseus.

Hiemale solistitium plus habens
quod super terra, aequum autem 15
quod

3 γῆς AP || 3—17 post ὑπὲρ γῆν
ἠ
Δ ἐφ' ᾧ κατηστέρισται (καταστέρισται
A [expuncto α]) ζώδια ἧ (ἧ L) βωώτης
(-ῆς BVI) στέφανος ἐν γούνασι λύρα
κασσιέπεια ἠνίοχος ὀρνις περσεύς χει-
μερινὸν τροπικὸν πλειὸν ἔχοντα τὸ
ὑπὸ γῆν ἦσον (μεῖον [primitus ἴσον]
L¹¹) δὲ τὸ ὑπὸ (ὑπὲρ ABLVI) γῆν (γῆς
A), ἐφ' ᾧ κατεστήρικται (-ηστέρισται
VI) ζώδια ε' πλ. || 7 Κέντρος legit I ||
16 κατηστέρισται V || 17 ζώδια V || 19
ἀφανής νότιος Δ || 20 sqq. in margine
περὶ τῶν τοῦ οὐρανοῦ κύκλων καὶ τῶν
περιεχομένων τούτοις ζωδίων AP ||
21 καὶ ante τὸ prius Δ || 22 γῆς AP ||
22, 3 ζώδια VΔ ut fere semper || 23
ιέ' Δ1

1 cepheus D || 2 aestivus solistitius AP,
estivus solistitius B, aestivus vero sol-
stitius G || 3 habens desuper t. B | terram
C | aequum C, qua B || 4 super P | terram
CDG || 5 adornant A | bootem AP, boe-
tem B, bootes G || 6 uirginiculo B, in-
geniculo B², ingenuculo G | lira BDGP |
caiae pea B, casiepia G || 7 cignus DGP,
cicnus B || 8 hiemale AC, solstitium
BG || 9 super t. CDP | terram CD |
equum B || 10 autem om D | hoc D: om
ABCGP | subtus CDP | terram D || 11
affirmantur B | octo — signa (p. 105a 4)
om D || 12 ingenuculo G | liracasiapie
B | casiepia G || 13 cignus BP || 14 hye-
male A | post hiem. supatitio solstitium
B | 15 sit post quod B | terram B

ALIA DESCRIPTIO PRAEFATIONIS

subtus terra, in quo adfirmantur signa sex Heridanum Navis Cen- 5 taurus, in quo Bestia, Sacrarium Piscis maior invisibilis australis. Aequinoctialis autem circulus aequum habet quod super terra et quod subtus terra, in quo 10 adfirmantur signa quindecim	Subtus terra, ubi adornantur signa septem Heridanus Navis Centaurus in quo Bestia Sacrarium Piscis grandis invisibilis favonius. Aequinoctialis autem circulus aequum habet quod super terra et sub terra in quo adornan- tur signa quindecim

3 quod *om et* sub anstro in quo
affirmantur B || 4 signa australia VI
de herodanum B || 5 B. sit arcturion P.
B || 7 autem P | circulos ACP || 8 equum
B | terram CD || 9 et quod *om* B | ter-
ram CD || 10 affirmantur B

1, 2 titulum ABC (descrio priefatio-
nis) D: *om* KP; *recensio haec bre-
viata et mutila initio in libris post
partem III huius Anonymi colloca-
tur* || 3 ubi *om* D | adorantur A, firman-
tur D || 4 sex D | eridianus D, *om*
ABP || 8 equum B | terram BD || 9 sub-
tus terram D || 9, 10 adorantur BP, ad-
firmantur D

ὡι Ὀφεις, ὕδρος, ἐφ' ὡι κατ-
 ηστέρισται Κρατήρ, Κόραξ Προ-
 κίων Ἀετὸς Δελφίς Ὠρίων
 Ὀιστὸς Δελτωτὸν Ἀνδρομέδα
 Λαγὼς Κήτος Κύων, ὥστ' εἶναι 5
 τὰ πάντα ζώϊδια λ' τὸν ἀριθμὸν
 χωρὶς τῶν ἐπισήμων ἐν αὐτοῖς
 ἀστέρων κατηστερισμένων ἢ,
 οἶον ἐπὶ τοῦ Βωώτου Ἀρκτου-
 ρος, ἐπὶ τοῦ Ἡνιόχου Αἶξ τε 10
 καὶ Ἐριφοί, ἐπὶ τοῦ Ταύρου
 Πλειάδες Ὑάδες, ἐπὶ τῆς Παρ-
 θένου Στάχυς Προτρυγητή, ἐπὶ
 τοῦ Κυνὸς Σείριος, καὶ εἴ τινα
 τοῦτοις ὅμοια. 15

ὁ δὲ ζωδιακὸς κύκλος ἔχει
 ζώϊδια ιβ', Καρκίνον Λέοντα
 Παρθένον Χηλᾶς, ὃ ἐστι Ζυγός,
 Σκορπίον Τοξότην Αἰγόκερων
 Ὑδροχόον Ἰχθύας Κριὸν Ταῦρον 20
 Διδύμους, ὥστε εἶναι τὰ πάντα
 ζώϊδια μβ'.

1, 2 κατηστέρισται om A || 2 καὶ ante
 κόρ. ABLVi || 3 αετὸς A || 4 ἀνδρο-
 μήδα BVi || 6 πάντα τὰ ζ. ABPVi | λ'
 (τριάκοντα Δ) τὸν ἀριθμὸν A: εικο-
 σιτρία V || 7 ἐκτὸς τ. A | τῶν ἐπ' (ἐν
 postea superscripsit L¹¹) αὐτοῖς ἐπι-
 σήμων A || 8 ἢ om ABL¹¹ PVi legit l ||
 9, 10 ἄρκτου μέρος ἐπὶ BLVi || 10, 1
 τε καὶ om ABLVi || 11 ἐριφοί L ||
 12 πλειάδες BLVi | ὑάδες om ABL
 PVi || 16 περὶ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου
 καὶ τῶν ἐν τούτοις ζωθίων in margine
 AP, περὶ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου BMatr |
 ζωδιακὸς VA || 18 π. ζυγὸν χηλᾶς
 σκορπίου A, π. χηλᾶς ἄς ζυγὸν ὀνο-
 μάζουσιν AP || 21 ὥστ' ABVi | τὰ om
 L¹¹ || 22 μβ' A1: μγ' V

- Equus Serpentarius, in quo Serpens, Ylidris, in quo Urceus, Corvus Antecanis Aquila Delphinus Orion Tela Deltoton Andromeda Laepus Caetus Canis. Unde fieri omnia signa numero triginta unum absque eorum inlustrissimos alterutrum constitutos, quomodo super Bootem Septentrio, super Agitatorem Sex Hedos, super Taurum Vergiliae, super Virginem Spica Praevindemia, super Canem Sirius, et si qua horum similia.
- Equus Serpentarius, in quo Serpens, Ylidris, in qua Urceus, Corvus Antecanis Aquila Delphinus Orionem Tela Deltoton Andromeda Laepus Caetus Canis, unde fieri tota signa numero XXX absque eorum inlustrissimis exornatis stellis, quomodo super Bootem Septentrionem, super Agitatorem Sex Hedos, super Taurum Vergilias, super Virginem Spica Praevindemia, super Canem Sirius, et si qua horum similia.
- Zodiacus autem circulus habet signa XII, Cancer Leonem Virginem Libram Scorpionem Sagittarium Capricornum Aquarium Pisces Arietem Taurum Geminos, unde fieri omnia signa XLII.
- Signalis vero circulus habet signa XII, Cancerum Leonem Virginem Librem Scorpionem Sagittarium Capricornium Aquarium Pisces Arietem Taurum Geminos, unde fieri omnia signa XLII.

1 equus B, equos C, aequus G | Serpentarius om B | 2 hildris B, ilidris P, ydris G | 3 et C. CD | carpus aquila pro Corvus B | antea canis B, antecanis G | 3, 4 delphinus B | 4 celat B; Tela est *Ἰοστός* cum ὁ *ἰστός* confusus, cf p. 134, 11 | deltoto nandromeda B | post Andromeda lacunam 7 litt, deinde protricin (ita legi) A | 5 lepus

BCDG | coetus C, cetus D | 7 absque CD: queque AB, quodque G, quaeque P | 7, 8 inlustrissimum G, -a CD | 8 ab alterutro G | constituta CD, -um G | 9 botem B | 10 actatorem B | 11 sex cathedos (i. e. *ἄξ καί* —) B; hedi D | taurum B | vigiliae A, vergiliae P | 13 Praevindemia est *Προτρυνήθηρ* | spice propter vindemiam G | 14 quarum horum B | 16 zodaicus B | 17

cancrum CG | 18 libri AP | 19 capricornium BP | aquari P

1 aequus B | 1, 2 Serpens om P | 2 quo B | 3 corveus A | 3, 4 delphinus B | 4 Orionem — Deltoton om B | orion D | 5 andromenda A, nandromeda B | lepus BD | cetus B | 6 f. omnia D | 7 XXXI D | 7, 8 inlustrissimis D (si *super-scripsit* D²) | 8 exhornatis B | 9, 10 septentrio D | 11 edos B, edi D | thaurum B | *spatium post t. vacuum* A, *suppleas* (Hyadas) | vergiliae D | 12 spice C, spicae D, -as BP | 12, 3 pre vindemia P | 13 syrius DP | 17 cancrum D, om B | 18 et Virg. B | 19 capricornem AP, -um D² | aquari AP | 20 thaurum B | 21 gemines P | constat post fieri D

εἰσι δὲ καὶ πλάνητες ἀστέρες
χωρὶς ἡλίου τε καὶ σελήνης ε',
Κρόνος Ζεὺς Ἄρης Ἀφροδίτη
Ἑρμῆς.

4. Τὴν δὲ τῶν φαινομένων 5
ἐξήγησιν πεποιήται Ἄρατος ἀρ-
ξάμενος ἀπὸ τῶν Ἄρκτων καὶ
περιλαβὼν πάντα τὰ βόρεια κυ-
κλόθεν μέχρι τοῦ ζωδιακοῦ,
εἶτα μεταβάς καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ 10
τοῦ Ὠρίωνος, ἐπεὶ λαμπρὸς
ἐστίν. τὰ δ' ἀπὸ τοῦ ζωδιακοῦ
νότια πάντα καταλέγεται μέχρι
τοῦ ἀνταρκτικοῦ, εἰδ' οὕτως
μέτειςιν ἐπὶ τὰ ἐξῆς. 15

τούτων οὕτως ἐχόντων λοιπὸν
μεταβατέον ἐπὶ τοὺς τέμνοντας
κύκλους καὶ τὰ τεμνόμενα ὑπ'
αὐτῶν ζῳῖδια, ὁμοίως δὲ ἐπὶ τε

1 πλανηται B | 2 τε om A | πέντε
AL¹¹ || 5, 6 δὲ τούτων ἐξήγ. ABLPVi ||
8 περιελθὼν ABLPVi | ἅπαντα P ||
9 μετὰ L¹¹ || 10 δὲ post εἶτα BLL¹¹, δὴ
AP | post καὶ iterum τούτων οὖν τὴν
ἐξήγησιν πεποιήται ABLVi || 11 ἐπεὶ
λαμπρὸς ἐστι V, ἐπειδὴ λαμπρὸς οὗτος
(omisso ἐστίν) L¹¹: ὡς (om P) ἐπιση-
μοτέρου AP, ἐπισημότου B, ἐπιση-
μότου Vi, ἐπισημοτάτου L || 12 δ' om
A | ζωδιακοῦ A: ἡλιακοῦ V || 13 κύ-
κλου ante v. ABPVi | καταλέγεται A
legit 1: καλεῖται V || 16 οὖν post τούτων
BL¹¹ Vi | λοιπὸν om ABLVi || 17 μετα-
βατέον VAP: -πτεόν BLVi, μετι-
τέον L¹¹

Et erraticae stellae extra Solem et Lunam quinque, Saturnus Iovis Mars Venus Mercurius. Sunt autem et erraticae stellae absque Sole et Luna V, Saturnus Ioves Mars Venus Mercurius.

- 5 4. Horum quidem narrationem fecit Aratus incipiens a Septentrione et pertransiens omnes orientales in circuitu usque ad signalem, itaque transiens et inchoans ab Orione, eo quod splendidus hic. ea quae a signale favonias omnes percurrit usque ad antarcticum, sic quoque transit ad cetera.
4. Horum autem narrationem Aratus fecit incipiens a Septentrione et percircuens totum orientem in circuitu usque ad signalem, inde quoque transiens et incipiens ab Orionem, pro eo quod splendidus hic. a sole favonias omnes pertransit usque ad antarcticum, deinceps transit ad cetera.
- 15 Haec ergo cum ita se habeant, iam transgreditur super incidentes circulos et quae inciduntur sub ipsis signa, simili modo Haec ergo cum ita se habeant, iam transit ad incidentes circulos et quae inciduntur ab eis signa similiter.

1 erraticae B | stelle BD || 2 sole et luna AP || 3 Iovis *om* P | veneris AP, venerem B || 5 quidem D², qui D || 6 septentriones AP || 7 sed B | pertransiens P || 9 transiens P || 10 inchoans BDP | orionem AP || 11 splendidus B | ea q//// D, eaque CG || 12 percurritur que ad C || 13 arctarticum A, aratarticum B, arctaticum P || 14 ad ethera B || 15 it B | se *om* ABP || 17 que BCG || 18 super C | ipsi AP | signis BDG

1 erraticae P, -ivae B | errantiae stelle D || 3 Iovis BDP | veneris A, veneris P || 7 percircuens AP, percumiens D || 10 orione D, oriente B || 11 splendidus B || 12 favonias omnes *om* B || 13 u. antarcticum A (cf A¹) P, u. anadarticum B, u. ad antarctum D || 14 ad cōta B || 15 se *om* ABP || 17 et quae *om* ABP | incidimus ABP

τὰς συνανατολὰς καὶ τὰς συ-
καταδύσεις αὐτῶν, ὅπως μὴδὲν
ὑπολίπωμεν τῶν πρὸς τὸν κατα-
στερισμόν. πλὴν νοητέον τοῦδ',
ὅτι κατὰ πλάτος ὁ Ἄρατος τὸν 5
περὶ αὐτῶν λόγον πεποίηται διὰ
τοῦ ποιήματος μὴ πάντα ἀκρι-
βῶς καταλεξάμενος, ἀλλὰ τινα
παρალიπῶν, ἅπερ ἐπὶ τῆς σφαι-
ρας θεωρεῖται. ἐγὼ δὲ τὰ παρα- 10
λελειμμένα ὑπ' αὐτοῦ προσαπο-
δώσω, ὅπως μὴδὲν ἐλλείπημι τῶν
πρὸς τὴν θεωρίαν.

1140 M.

268 P.

5. Περὶ τῶν ἀνατολῶν
καὶ δύσεων. 15

Ἐγένοντο δὲ τρισσαὶ στάσεις
περὶ (συν)ανατολῶν καὶ συγκατα-
δύσεων· οἱ μὲν γὰρ ἔφρασαν τὴν
πραγματεῖαν εἶναι τῷ Ἀράτῳ
ἄρχοντος ἀνατέλλειν τοῦ ζωιδια- 20
κοῦ, οἱ δὲ μεσοῦντος, οἱ δὲ ἀπὸ
τῆς ὅλης ἀνατολῆς. τοῦτο δὲ
οὐχ ἔστηκεν· ἀπὸ γὰρ ἀρχῆς ἕως
τελευτῆς τοῦ ζωιδιακοῦ κύκλου
ἔρχεται ἐπὶ τὰς συνανατολὰς τε 25
καὶ συγκαταδύσεις, ὃν τρόπον
ἔστιν ἐπὶ τῆς σφαίρας θεά-
σασθαι.

1 τὰς alt om A | 3 ὑπολίπωμεν V: καταδύσεων B, κ. τῶν καταδύσεων L¹¹ |
ὑπολείπωμεν L¹¹, ἀπολίπωμεν ABLP | 18 ἐφράσαντο τὴν L¹¹ | 19 πρ. γενέ-
τῶν πρὸς τὸν V: εἰς τὸν ABLP, τῶν σθαι A (γενέσθαι τῷ ἀράτῳ in rasura
εἰς τὸν L¹¹ | 4 τοῦτο ABLP | 5 οὐ L¹¹) | 20 ἀνατ. ἤδη τοῦ AP | ζωδίου (pro
post ὅτι AP, μὴ BL | ὁ om ABL | 6 αὐτῶν (ex αὐτῆς) L¹¹ | 6, 7 διὰ τοῦ ποιή- ζωιδιακοῦ) ABL¹¹ | 21 δ' ἤδη μ. A | 22
ματος post κατ. traiecit A | 8 καταλεξά- ἄλης B | δ' L; τοῦτ' οὐχ A | 24 ζωδίου
μενος ABLP (cf. p. 108, 13): κατα- (pro ζωιδιακοῦ) ABL¹¹ | 24, 5 κύκλου
δεξάμενος VL¹¹ | α. καὶ τινα AP | 14sq. ἔρχεται ἐπὶ V: συνεξέρχεται A | 25
περὶ τῶν ἀνατολῶν καὶ δύσεων in συνανατολὰς BP1: ἀνατολὰς VAL,
margine B, περὶ — δύσεων τῶν ζωδίων ἀνατολὰς τε καὶ om L¹¹ | 26 ἀτάκτως
Matr | 16 τρεῖς αἱ A | 17 suppl Pet; ante ὃν A | 27 εἰσὶν P | ὑπὸ VBL¹¹ |
περὶ τε τῶν ἀνατ. A | κ. τῶν συ- 28 ἔστιν οὖν τὰ τεμνόμενα ζωῖα λξ'
post θεάσ. V: om A

ergo apud orientales et cumoc-
 occidentales eorum, ut nihil relin-
 quamus quorum ad exornatio-
 nem. verumtamen intellegendum
 5 hoc, quia per latitudinem Aratus
 de his verbum fecit non omnia
 perfecte suscipiens per factura,
 sed quaedam reliquit, quae circa
 sphaera videntur. ego quippe
 10 ea quae derelicta sunt ab eo
 restituam, ut nihil derelictum
 sit de quibus contemplantur.

5. Factae sunt autem tres
 dissensiones circa orientales et
 15 cumoccidentales. quidam enim
 adfati sunt negotiationem fieri
 Arati a principio iam orienti
 signo, alii vero iam mediante,
 quidam autem a toto oriente.
 20 hoc quidem non stetit. a prin-
 cipio enim usque ad calcem de
 signo congregitur cumorientales
 quoque et occidentales inces-
 santer, quemadmodum est in
 25 sphaera intuere.

1 aput C | cum om G || 1, 2 cumocci-
 dentalibus D² || 3, 4 exornacionem cause
 aguntur ver. G || 4 verimtamen B | in-
 telligendum BP, intellegendo G || 5 qua
 D | aratur G || 7 per facturam B, per-
 factura C || 8 que B || 9 spera B, spera
 G | ergo BP || 10 ea quippe P | que
 B | delicta B | habeo r. B || 11 delictum
 B || 13 facte BD | aut B || 14 dis-
 cum
 siones P || 15 circaoccidentales B, et oc-
 cidentales D | autem B || 16 fati B, affati

CDG | negotiatiionem A, negotiatiione
 B, negociationem D || 17 iam om D ||
 orientis P || 18 aliquo iam B || 19 autem
 om B | ab omni B, a tota AP || 20 fecit
 BD *superscr* || 21 calcedem (*omisso* de)
 A, calce BP || 22 congregietur B²G, con-
 grediehtur P | cum orientalibus CD || 23
 occidentalibus CD | *vertit ἀδιαλείπτως*
in graecis omissum || 24 est om B || 25
 spera B | intueri C, instituere P

- ~ Hyg IV 6
 p. 104 sqq. || 6. ὁ μὲν οὖν ἀρκτικός κύκλος
 τέμνει [ζώδια δύο] Βοώτου μέ-
 στον ἀγκῶνα καὶ Κηφέως στήθη.
 οὐκ εἴρηκε δὲ περὶ τοῦτου
 Ἄρατος. 5
- ~ Hyg IV 2
 p. 99 sq. || ὁ δὲ θερινὸς τροπικὸς τέμνει
 [ζώδια ι'] Ἡνιόχου γόνατα Ὀφι-
 ούχου ὤμους Ὀφείως τράχηλον
 Ὀρνιθοῦ κεφαλὴν καὶ τὸ ὑπανχέ-
 νιον Ἴππου ὀπλὰς Περσείως 10
 ὤμον ἀριστερὸν καὶ κνήμην ἀρι-
 στερὰν Ἀνδρομέδας χεῖρα δεξιὰν
 Διδύμων κεφαλὰς Καρκίνου μέ-
 στον Λέοντα παράμεσον Πρό-
 κυνος . . . ὄλος Λαγῶς παρ- 15
 εἶνται (Aratus v. 480—500).
 [Ὀφιοῦχου ὤμους τράχηλον Ὀ-
 φείως.]
- ~ Hyg IV 3
 p. 102 || ὁ δὲ ἰσημερινὸς κύκλος τέμνει
 [ζώδια ιε'] Ἴππου κεφαλὴν καὶ 20
 τράχηλον Ὀφιοῦχου γόνατα
 Ὑδροῦ τράχηλον Κρατῆρα Κό-
 ρακα Ὠρίωνα μέσον ἀριστερὸν

1 sq. πόσα τῶν ζῳδίων ἕκαστος seclusi propter Aratum, legit l || 21
 (-ωι P) τῶν δ' περιέχει (-εται P) κύ- τράχηλον om P || 22 ὕδρου om AB
 κλων in margine AP, cf p. 106, 16 || 2 se- LP | τράχηλον om A || 23 Ὠρίωνος
 clusi propter Aratum, legit l || 2, 3 μέσον coni Scal | ἀριστεροῦ A, om L
 om Δ || 3 καὶ om L¹¹ || 4 οὐκ V: ὡς
 Δ, legit l | δὲ om Δ | τούτων P || 6 ὁ
 δὲ om BL¹¹ P || 7 ια' Δ | seclusi propter
 interpolata l. 17, 8, legit l || 9 τὸ om Δ ||
 11, 2 ἀριστερὰν om Δ || 14 παράμεσον
 ALP: παρὰ μέσον VBL¹¹ | προκ. —
 18 ὄφείως om AP || 14, 5 πρόκυνος Δ
 (προκύνος, ο alt in rasura, L): om V ||
 15 lacunam indicavi | ὄλος λαγῶς Δ:
 om V || 15, 6 παρῆνται LL¹¹: παρῆντε
 V, παρῆται (eraso υ) B || 17, 8 seclusi cf
 l. 7, legit l || 17 ὤμοι Δ; παρῆται Ὀφ.
 ὤμος coni Scal || 17, 8 ὄφείως τράχηλος
 L¹¹, ὄφείως τράχηλον BL || 20 ζ. ιγ' AP;

6. Igitur arcticus circulus incidit signa duo, Bootis cubitum Caephei pectus, sicut refert de his Aratus.
6. Septentrionalis circulus incidit signa duo, Bootis cubitos Caephei pectus, sicut ait de istis Aratus.
- 5 Aestivum solistitium incidit signa X, Agitatoris genua Serpentarii humeros Serpentis collum Cycni caput et subcervical Equi terga Persei humerum sinistrum et tibia Andromedae manu sinistra Geminum capita Cancer medius Leonem simulque Serpentarii humeros Serpentis cervicem.
- Aestivus solistitialis incidit signa X, Agitatoris genua Serpentarii humeros Serpentis collum Cycni caput et subcervical Equi scapulas Persei collum sinistrum tibiam Andromedae manu dextram et Geminum capita Cancrum medium Leonem dimidium simulque Serpentarii humeros Serpentis collum.
- 15 Aequinoctialis circulus incidit signa XV, Equi caput et cervicem Serpentarii genua Ylidris collum Urceum Corvum Orionem medium Antecanis caput Andromedae pectus Aquilam mediam sinistri Piscis caudam
- Aequinoctialis circulus incidit signa XV, Equi caput et collum Serpentarii genua Aquarii collum Urceum genua Orionem medium Andromedae pectus sinistrum Piscis summitatem mediam

1 legitur A, itaque P | arcticus B || 2 ù pro duo B || 3 cephei BD², epei
 3 cephei CD || 5 estivum B | solstitium D || 5 estivus solstitalis B || 6, 7 ser-
 B | aestivum solistitius D² || 7—17 hu-
 meros — Serpentarii om D || 8 cigni B,
 cigni G | subcervical A || 9 aequi G ||
 10 tibiam G | andromede G || 11 ma-
 nus B, manum G | sinistram G || 12
 simulque e vocibus *ναπέτται* et *να-
 πείτα* inter se confusis ortum putat
Bethe (*Mus rhen* 1893 p. 478) || 14
 cervicem A || 15 aequinoctialis B || 16
 XII A || 16, 7 cervicem A || 17 genua
crasit et humeros fecit D² || 18 ca-
 put (pro collum) CP || 20 andromede
 CG | caput (pro pectus) P | sinistrum
 (post pectus) C | aquila G || 21 can-
 dam G

[Ἰχθύος οὐραν] Κριὸν μέσον Ταύ-
ρου γόνατα [Παρθένου πόδα]
Χηλᾶς μέσας [Σκορπίου μέρος].
. . . . παρῆται Προκίων . . . .
(Aratus 516—524). 5

Hyg IV 4
p. 108 sqq.

|| ὁ δὲ χειμερινὸς κύκλος τέμνει
[ζώδια ἰ· Ἡριδανὸν ποταμὸν]
Ἀργαῶς νηὸς πρύμναν Κενταύρου
μετάφρενον Κυνὸς μεγάλου ὀπι-
σθίου πόδας Κήτους οὐραν 10
Λαγωῦ μέσον Σκορπίου κέντρον
Τοξότου τόξον Αἰγόκερω μέσον
Υδροχόου πόδας (Aratus 501—
510) [ὥστε εἶναι τοὺς τέμνοντας
κύκλους δ', τὰ δὲ τεμνόμενα ὑπ' 15
αὐτῶν ζώδια τριάκοντα καὶ
ἑπτὰ].
. . . . .

6. Ποῖα τῶν ζωιδίων
συνανατέλλουσι καὶ συγ- 20
καταδύνουσι τοῖς ἐν τῷ
ζωιδιακῷ ἰβ' ζωιδίοις.

Συνανατέλλουσι δὲ καὶ συγ-
καταδύνουσι τοῖς ἐν τῷ ζωιδια-
κῷ ἰβ' ζωιδίοις τὰ φαινόμενα 25
οὕτως·

1, 2, 3 seclusi propter l Aratum, ir-
repsisse verba e nota olim finali nunc
mutilla videntur; quapropter l 4 post
Προκίων lacunam indicavi || 1, 2 Ἰχθύος
— πόδα V et A (qui tamen πόδας):
πρόκωνος κεφαλὴν ἀνδρομέδας ἀριστε-
ρὸν θέναρ (θέναρ ἀρ. L^{II}) αἰετὸν μέ-
σον ἀριστεροῦ Ἰχθύος οὐραν κριὸν μέ-
σον ταύρου γόνατα παρθένου πόδα
BLL^{II} legit l || 3, 4 σκορπίου — προ-
κίων om AP || 4 deest Aquilae mentio
(Aratus v. 522 cf BLL^{II} 1), desunt latina
post *simulque*, quapropter lacunam ante
παρ. indicavi (cf p. 112, 15) | προκίων V:

Ἰχθύος οὐραν καρκίνου πόδα BLL^{II},
om P || 7 seclusi numerum propter Ara-
tum, legit l | seclusi Ἡρ. ποτ. propter Ara-
tum, irrepsisse verba e nota olim finali
nunc mutilla videntur (cf l. 1. 2. 3), legit l |
ποταμὸν et 8 νηὸς om A || 9 μετάφρενα
A || 11 λαγωῦ μέσον κήτους οὐραν
traiecit P | λαγῶν BL^{II} || 12 αἰγο-
κέρωτα BLL^{II} P, -ατα A || 14—7 seclusi
ob computandi fallaciam et lacunam in-
dicavi, excidit in archetypo quaedam
de antarctico circulo particula, legit l ||
14 ὡστ' AB | τοὺς AL^{II}: αὐτοὺς VB
L | μὲν ante τέμν. A || 15 τέσσαρας

Arietem medium Tauri genua Virginis pedem Librae medium Scorpium partem simulque Piscis cauda Cancri pes Scorpionis pars 5 Andromedae pectus sinistrum Antecanis. Hiemalis circulus incidit signa X Heridanum Navis puppem Centauri scapulas Canis maioris 10 retrorsos pedes Caeti caudam Laepus medium Scorpium aculeum Sagittarii arcum Capricornem medium Aquarii pedes, unde fieri incidentia signa quattuor, 15 quae autem inoiduntur ab eis signa XXXVII.	diam Tauri genua Virginis pedem Vergilias medias Scorpionis pars. simul Piscis caudam Virginis pes Antecanis. Hiemalis circulus incidit signa X Heridanum Navis puppe Cen- tauri scapulam Canis maioris posterioribus pedes Caeti caudam Laepus medium Scorpionis acu- leum Sagittarii Sagittam Capri- cornem medium Aquarii pedes, unde sunt qui non inciduntur circuli quattuor, quae autem ab eis inciduntur signa XXXVII. .....

iamque de his a nobis dic-   Quoniam de his nobis . .
 tum transgredi ad orientales . . .
 20 et cumoccidentales.

ALII || 16, 7 λγ' AP, λζ' BLLII || 19—26 pedes sociat cauda B | coeti C, ceti P |
 ποια — ούτως V: ἐπειδὴ (ἐπεὶ LII) δὲ cauda AP || 11 leporem C, -us P || 12 sa-
 περὶ αὐτῶν ἡμῶν εἴρηται μετῆτον ἐπὶ gitarii B | capricornium BP || 13 inde P ||
 (τε add LII) τὰς ἀνατολὰς καὶ τὰς 14 incidentia B | quattuor C || 15 que
 (τὰς om LII) καταδύσεις (δύσεις LII) G || 19 post transgredi add oportet C,
 αὐτῶν A, legit I autem oportet G | ab C || 20 et CG |
 cum occidentalibus CG

1 arietem G || 2 libram AG, -e C, 1 thauri B || 2 virgillias D | partem D ||
 -em P | mediam AGP || 3 pars ABP || 3, 4 3 cf ad p. 113a 12; simul piscisque D ||
 simulque Piscis cauda om D || 4 pedem 4 pedes D | 6 antecanem D || 7 hyemalis
 D | scorpionem BCP | Scorpionis — 6 Antecanem ADP || 8 heridianum ABP | puppem D ||
 canis om D || 5 andromede BCG || 6 anti- 9 maiori ABP | ceti B || 11 lepus B, lepo-
 canis P, antiquanis G || 7 hyemalis AD || rem D || 12 sagittarii BP | capricornum
 8 decem D | heridianum D | puppe AP, D^s || 13 aquari B || 14 incid. ab eis D ||
 -ae B, -im G || 9 centauris capulas AG | 15 q' (pro quae) B || 18 deis BP || 19
 maiori ABP || 10 retrorsis CG, -us P | lacunam indicavi

↙ Hyg IV 12
 p. 110, 12—28 || Καρκίνου ἀνατέλλοντος ἀνα-
 τέλλει ὄλος Ὠρίων καὶ ποταμὸς
 Ἡριδανός, δύνει δὲ Στέφανος
 Ἰχθύος τὸ ἥμισυ ἕως ἐπὶ ῥάχιν
 Ὀφιοῦχος ἕως ὤμων Ὀφίς ἕως 5
 τραχήλου Ἀρκτοφύλαξ παρ' ὀλί-
 γον... (Aratus v. 569—589).

269 P.

↙ Hyg ib.
 19—28 || Λέοντος ἀνατέλλοντος ἀνα-
 τέλλει Προκύων ὄλος Λαγῶς
 ὕδρου κεφαλῇ Κυνὸς ἐμπρό- 10
 σθιοι πόδες, δύνει δὲ τὰ λοιπὰ
 τῶν σὺν Καρκίνῳ προκαταθεδυ-
 κότων Βούτου τὸ λοιπὸν Στέ-
 φανος Ὀφιοῦχος καὶ Ὀφίς αὐτοῦ
 Ἰχθύες Ἀετὸς Κῆτος Ἐν γόνα- 15
 σιν ὄλος πλὴν κνήμης ἀριστερᾶς
 ἕως γόνατος (Aratus v. 590—595).

1141 M.

↙ Hyg ib.
 24—28 || Παρθένου ἀνατελλούσης ἀνα-
 τέλλει ὕδρου ἕως τοῦ Κρατῆ-
 ρος Κυνὸς μεγάλου ὀπίσθιοι 20
 πόδες Ἀργούς τρόπεως πρύμνα,
 δύνει δὲ Λύρα Δελφίς Ὀιστὸς
 Ὀρνίς ἕως οὐρᾶς ποταμοῦ

1 τῖνα τῶν ἀστρῶν συνανατέλλει
 καὶ δύνει τῷ Καρκίνῳ in margine AP,
 item in ceteris zodiaci sideribus quae
 non notabo || 2 post Ὠρ. V Ὠρίων ἐστὶ
 τὸ λεγόμενον παρ' ἰδιώταις Ἀλε(κ)τρο-
 πόδιον. πρώτως δὲ ἀνατέλλει κατὰ
 τὴν κβ' τοῦ Ἰουλλου, ὃ δὲ Κύων κατὰ
 τὴν ζ' τοῦ Αὐγούστου. ἔστι δὲ ὁ λαμ-
 πρὸς τοῦ Κυνὸς μείζων τῶν ἀπλανῶν
 πάντων ἀστέρων in inferiore margine
 duabus manibus rec. scripta, quartam
 altera usque ad ἀλε(κ)τροπόδιον, altera
 ad ἀστέρων pertinet (ceterum γένος
 conii Scal Pet; θρηνός(?) legerat Vict):
 om A || 2, 3 καὶ π. Ἡρ. V cf Hyg (ita Ara-
 tus v. 589): λαγῶς A || 4 τὸ om A | ἕως
 om A || 5 ὄφίς ἕως τραχήλου A cf Hyg
 (ita Aratus v. 578): ὄφειος τραχήλος V ||

7 lacunam indicavi, deest Ingeniculus
 Arati (v. 575) cf Hyg || 12 τῷ post σὺν
 P || 13 τὸ om A || 14 καὶ om A | αὐτὸς
 AP, om LII || 15 καὶ ante Ἰχθ. BLVI |
 Ἰχθύς (-ὺς ΔLPVI) A | αἰετὸς BLLII VI,
 αἰετὸς AP, legit l (cf Hyg qui tamen
 male traiecit et Aratus v. 591): om V |
 κῆτος cf Hyg p. 110, 13 ↙ Aratus v. 591, 2
 (cf p. 118, 20) || 16 ὄλος ante Ἐν γ. A
 (ἐν γόνασι P) || 17 ἕως γόνατος AB
 LP, legit l (cf Hyg Aratus v. 575 sq.):
 προκύων ὄλος λαγῶς LII, om V || 18
 ὕδρου κεφαλῆς (pro Παρθένου) LII ||
 19 τοῦ om A || 20 ἐμπρόσθιοι LII ||
 21 τρόπεως om A

Cancro oriente oritur totus Orion
Orion Fluvius, occidit autem Laepus, occidit Corona Piscis
Corona Piscis medius ad spinum medius ab spino Serpentarius
Serpentarius usque humeros usque humeris Serpens usque ad
5 Serpens usque ad collum Sep- collum
tentrionis custos abque modi- Arcturi custos paulo minus.
cum.

Leone oriente oritur Anteca- Leone oriente oritur Ante-
nis totus Laepus Aquarii caput canis totus Aquarii caput Canis
10 Canis anteriores pedes, occidunt anteriores pedes, occidit autem
residua cum Cancro praeocci- residua quae cum Cancro prae-
dentia, occidit Bootes reliquum occidentia Bootes reliquum Co-
Coronae Serpentarius Serpens ronae Serpentarius Serpens eius
Piscis Aquila totus Ingenua Piscis Aquila Caetus Ingeniculo
15 absque tibia sinistra usque geni- totus absque tibia sinistra usque
culum. ad geniculum.

Virginis orientis oritur

20

Ylidris usque ad Urceum Canis Aquarius usque ad Urceum Ca-
maioris posteriores pedes Navis nis maioris retrorsi pedes Navis
25 puppe, occidit autem Fidicula puppe, occidit autem Fidicula

1 cancer BP || 3 coronam P. me-
diam aspät B || 4 umeros D || 5, 6 sep-
tentrioni ABP (hic *subterscripto* em) ||
6 custos AP (-os P²) || 6, 7 modico B ||
9 lepus B | *post* caput B oi''' || 10 an-
terioris B || 11 cancro AP || 11, 2 pec-
cora o. A, pecora o. BP || 12 relicum
P || 14 totus qui ingenuculo est absque
D || 15, 6 geniculo ABP || 17 virgine D |
orientis *post* Urceum B; oriente D || 23
u canis B || 24 maiori BP | posteres P,
pus B || 25 puppis D

1 cancro ABP || 2 lepus B |
autem *post* occ. D || 3 sub (*pro* ab)
B || 4 u. ad humeros D || 6 custos
AP (-os P²) | paulom B || 8, 9 ante
canis B || 9 aquari AB | capet B ||
10 anterioris B | occidunt BC || 11
quaeque D | cancro AP || 12, 21 re-
licum P || 14 cetus BP | in genicula
B, ingenuculo D || 16 geniculum B ||
18 lepus BD | aquari AB | caput DP ||
20 cancro AP || 22 corona ABP ||
24 maiori ABP || 25 puppae B, pup-
pis D

Ἡριδανοῦ πρῶτα μέρη Ἴππου
κεφαλή και αὐχὴν (Aratus v. 596
—606).

5 Hyg ib
28—p. 111, 7

|| Χηλῶν ἀνατελλουσῶν ἀνα-
τέλλει Βούτης ὄλος Ἀργῶ ναῦς 5
ὄλη Ὑδρος [Κρατῆρ Κόραξ]
δεξιὰ κνήμη τοῦ Ἐν γόνασιν ἕως
γόνατος ἤμισυ Στεφάνου ἄκρον
τῆς οὐράς τοῦ Κενταύρου (παρ-
εῖται Κρατῆρ Κόραξ), δύνει δὲ 10
Ἴππου τὸ λοιπὸν Ὅρνιθος με-
γάλου οὐρὰ Ἀνδρομέδας κεφαλή
και Κῆτος ἕως λοφιαῖς Κηφέως
κεφαλή και ὦμοι και χεῖρες
(Aratus v. 607—633). 15

5 Hyg ib
7—17

|| Σκορπίου ἀνατέλλοντος ἀνα-
τέλλει Στεφάνου τὸ λοιπὸν ἤμισυ
Ὑδρου οὐρὰ Κενταύρου σῶμα
και κεφαλή και τὸ Θηρίον ὃ ἔχει
ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ Ὀφιούχου 20
κεφαλή τε και χεῖρ και Ὀφειως
κεφαλή και πρώτη καμπή ὃ Ἐν
γόνασιν ὄλος πλήν κεφαλῆς και
ἀριστερᾶς χειρός, δύνει δὲ ὄλος
Ποταμὸς Ὠρίων παρ' ὀλίγον 25
Κήτους λοφιαῖ Ἀνδρομέδα [Δελ-
τωτὸν] Κασσιέπεια Κηφεὺς ἀπὸ

1 Ἡριδανοῦ om Δ || 2 κεφαλή και αὐχὴν VP: κεφαλή (omisso και αὐχὴν) BL, Z αὐχὴν και κεφαλή LII, κεφαλήν (expuncto ν) και αὐχὴν (expuncto ν) Δ || 5 βοῶτις ABLVI | ναῦς om Δ || 6 esclusi ob l. 10, legit l || 9 τῆς om Δ | τοῦ om Δ | post Κενταύρου BL ὄρνιθος τοῦ κύκλου (scribe Κύκνου) μεγάλου οὐρά. παρεῖται κόραξ ἀνδρομέδας κεφαλή κῆτος ἕως λοφιαῖς κηφέως κεφαλή ὦμοι χεῖρες (post οὐρά et κόραξ traiectionis signa L) || 9, 10 παρεῖται κρατῆρ κόραξ om AP, κρατῆρ om LII || 11, 2 post μεγ. P τοῦ κύκνου || 13 και om ΔLII P || 14 και utrumque om ΔLII P | χερσὶ testes nonnulli in Arato v. 633, cf editionem || 17 ἤμισον LII || 18 οὐρά om LII || 19 post κεφ. et Θηρίον crucis signa L | post κεφ. (ὀφιούχου κεφαλή Δ) και ὄφειως κεφαλή και πρώτη καμπή ὃν (δ P) κρατεῖ AP || 19, 20 δ — χειρὶ hoc loco om BLP, cf ad l. 22 | κρατεῖ (pro ἔχει) LII || 20—24 Ὀφιούχου — χειρός non Aratus, at 20 (de Anguitenente) Hyg, nonnulla legit l || 20 ὀφιόχου B || 21 τε και χεῖρ om Δ | και ὄφειως κεφαλή ante και πρ. B, ὄφιος 11, 2 post μεγ. P τοῦ κύκνου || 13 και om

Delfinus Tela Cyeni cauda Fluvii prior pars Equi principium. Delfinus Tela Cyenus usque ad caudam Fluvii priores partes Equi collum.

Libri orientis oritur Sagittarius totus Navis tota Ylidris Urceus Corvus dextera tibia In-
 5 genu usque ad geniculum semis Coronae extremum caudae Cent-
 tauri, simulque Corvus, occidit
 10 autem Equi reliquum Cycni magni cauda Andromedae caput Caetus usque ad crura, Caephei vero caput humeri manu.

Vergilias oritur Bootes totus Capricornius totus Aquarius Corvus dextera tibia In-
 genu
 Coronae summum cauda Cent-
 tauri, simul Urceus Corvus,
 occidit Equi residuum Cycni
 maioris cauda Andromedae ca-
 put Caetus usque ad lumbos
 Caephei caput humeri manus.

Scorpione oriente oritur Co-
 15 ronae residuum semis Ylidri Centauri corpus et caput et Bestia quam tenet in dextera manu Serpentarii caput et prima
 20 caput et sinistra manu, occidit autem totus Fluvius Incolo abs-
 que modicum Caeti lumbos Andromeda Deltoton Cassiepia

Scorpione oriente oritur Co-
 ronae residuum medium Aquarii cauda Centauri corpus et caput et Bestiam <quam> tenet in propria manu Serpentarii caput prima
 frons Ingener totus absque caput et sinistra manu, occidit vero totus Fluvius Orionem nihilo-
 minus Caeti lumbos Andromeda Deltoton.

B) *καταεί ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ* post *καμπή* BLP, cf ad l. 19 || 22, 3 *ἐν γούνασιν* B || 25 *ὁ* ante *Ἰδρ.* L | *Ἰδρῶνος* coni Scal || 26 *ἀνδρομέδας* LII | seclusi ob p. 120, 2, legit l

pes B, caput P | qui ante ingenu D | totus B², tempus B || 20 capite D || 22 modico^u B, modico D | ceti D | lumbi D || 23 andromedae B | cassiepia B

1 delphinus B | taela P | cicni DP | telacioni cauda B || 2 aequi BD || 6, 7 eius qui in geniculo est D || 7 geniculum B, geniculum P | scinis B || 9 simulque cf ad p. 113a 12 || 10 cicni B || 12 cetus B | cephei BD || 13 manum P || 14 propius haec ad Arati verba quam graeca (v. 833 *ἀτὰρ Κηφένος κεφαλῆ καὶ χειρὶ καὶ ὤμοις*, cf editionem) || 14, 5 corone B || 16 capud B || 17 dextra B || 19 cum-

1 delphinus B | et a cicnis B | cignus P || 4 virgilias BD | libra oriente post V. add CD; lacunam indicavi || 6 corbus A | dextra B | tibia om B || 8 corone B | caude B || 10 cicni P || 11, 2 caput om B || 13 cephei BD | capud B || 14, 5 corone B || 15 aquari A || 16 capud B || 17 bestia D || 18 serpentari A | capud B | prima om B || 19 capite s. BD || 20 autem BD || 21 orion D || 22 ceti B | lumbi D

κεφαλῆς ἕως ὀσφύος. παρῆται
Δελτωτόν (Aratus v. 634—664).

~ Hyg ib
17—24

|| Τοξότου ἀνατέλλοντος ἀνα-
τέλλει Ὀφιούχου σῶμα Ὀφειως
τὸ λοιπὸν τοῦ Ἐν γόνασι κεφαλῇ 5
καὶ ἀριστερὰ χεῖρ Ἀύρα Κηφεύς,
δύνει δὲ Κύων ὄλος Ὠρίων Λα-
γῶς Ἠνίοχος πλὴν κνήμης ἀρι-
στερᾶς καὶ τῆς χειρὸς ἐφ' ἧς
εἰσὶν Αἰξ Ἐριφοὶ Περσεὺς πλὴν 10
τοῦ δεξιῷ ποδὸς Ἀργοῦς πρύμνα
(Aratus v. 665—682. 684—688).

~ Hyg ib
24—P. 112, 3

|| Αἰγόνερω ἀνατέλλοντος ἀνα-
τέλλει Ἀετὸς ὄλος Ὀιστὸς Θυ-
τήριον Δελφίς Ὅρνις, δύνει δὲ 15
Ἠνιόχου τὰ λοιπὰ κεφαλῇ καὶ
χεῖρ ἀριστερὰ ἐφ' ἧι Αἰξ Ἐρι-
φοὶ Ἀργῶ ὅλη Προκύνων Ὑδρος
ἕως Κρατήρος Κενταύρου ὀπί-
σθιοι πόδες (Aratus v. 683, 4. 20
689—692).

~ Hyg ib
2—6

|| Ὑδροχόου ἀνατέλλοντος ἀνα-
τέλλει Ἴππου κεφαλῇ καὶ πόδες
ἐμπρόσθιοι (Κασσιέπεια παρῆ- 25
ται), δύνει δὲ Κενταύρου ὀπί-
σθια Ὑδρος [τε καὶ Κρατήρ]
ἕως Κόρακος. παρῆται Κρατήρ
(Aratus v. 693—698).

260 P.

1, 2 παρῆται Δελτωτόν om AP, legit l || 5 post κεφαλῇ B κύων ὠρίων ὄλος || 6 καὶ Δ: om V || 7 ὄλος κύων L || 7, 8 κῆτος post λαγ. LII, om etiam Hyg Aratus || 9 καὶ τῆς χειρὸς V, omisso τῆς LII: om ABL | ἧς V || 10 εἰσὶν om Δ | ἔριφοι αἰξ LII || 10,1 Περσεὺς—πρύμνα Προκύνων (cf ad l. 11) om LII || 11 τοῦ om ABL | προκύνων post πρ. VABL: traieci in l. 18 (ut Hyg Aratus v. 690) || 13 αἰγόνερωτος ABL | post ἀνατέλλει BLII ὀφιούχου σῶμα ὀφειως τὸ λοιπὸν τοῦ ἐν γόνασι κεφαλῇ αἰετὸς ὀ-

στὸς || 14 ὄλος om L || 15 Delphinum om Hyg Aratus, habet Avienus v. 1260 | δ' B || 18 Perseum om codd, legit l (cf Hyg Aratus v. 685) || 18—20 Ὑδρος — πόδες om Hyg Aratus Avienus || 24 καὶ ante K. VL: om ABLII P || 24, 5 παρῆται om AP | post παρῆται et 27 post Κόρακος crucis signa L || 26 seclusi ob l. 26 | τε om Δ || 27 παρῆται Κρατήρ om ALII, παρῆται om P

Caepheus a capite usque ad lumbos. absque Deltoton.

5 Sagittarius oriente oritur Serpentarius Colubrae residuum Ingeniculo sinistrum caput sinistra manu Fidicula Caepheus, occidit autem Incolo Laepus Agitator absque tibia et sinistra manus, in qua Sex Hedos.

10

Capricornem orientem oritur

15

20 Perseus, verumtamen Antecanis Navis tota Ylidris usque ad Urceum Centauri retrorsi pedes.

25 Aquario oriente oritur Equi caput et pedes anteriores, Cassiepia simulque, occidit etiam Centauri posteriora, Ylidris autem et Urceus usque ad Corvum. simulque Urceus.

Sagittario oriente oritur

Ingeniculo caput et sinistra manus Fidicula Caepheum, occidit autem Canis totus Orion Laepus Caetus Agitator absque tibia et sinistra manu, in qua Sex Haedos, Perseus absque dextro pede Navis puppe Antecanis.

Capricorne oriente oritur Serpentarii corpus Serpentis residuum Ingeniculo caput Aquila Tela Sacrarium Delfinus Cynus, occidit Agitatoris residuum caput manu sinistra in qua Sex Hedos Navis tota Aquarium usque ad Urceum Centauri retrorsi pedes.

Aquario oriente oritur Equi caput et pedes anteriores Cassiepia simul, occidunt autem Centauri posteriora Aquarius et Urceus usque ad Corvum.

1 cepheus BD || 2 absque modico deltoton D; absque *i. e.* *καπεῖται* cf ad p. 113a 12 || 3 sagittario D || 4 -os P | colub' B, colubri D | 4, 5 qui ingeniculo est D | 5 *post* sin. *add* et eius caput sive sinistra D || 6 cetheus B, cepheus D || 7 lepus B || 8 *me post* absque B || 9 manu B, manis P | Sex *i. e.* *ἄλξ*; VI B | *post* H. *add* portat D || 12 capricorne oriente BD || 19 us ad D || 20 caput *pro* Urceum P || 22 et pedes *iteratum* B | anterioris B || 23 occidente etiam D || 24 posteariora D, posteriora D² || 25 ad corvus AP, om B || 26 urceum D

5 eius qui in geniculo est D | caput *add in margine* B² | manu AB || 6 cepheum BD || 7 lepus BD || 8 cetus B || 9 s. et *libri* || 10 hedos BDP | habet Pers. D | dextero P || 11 puppe B, puppis D | ante oculos canis B || 12 capricornae AP || 12, 3 serpentari A || 13, 4 res. eius qui in geniculo est D || 14 capud BD || 15 tela *om* B | delphinus B | ctenus BP || 16 occidit autem A. BD || 16, 7 capud B || 22 capud B | anteriores pedes B || 23 simulque D | occidit ABP || 24 posterior B || 25 corbum A

Hyg. fb
6-7

|| *Ἰχθύων ανατελλόντων ἀνατέλλει νότιος Ἰχθύς οὐχ ὅλος Ἀνδρομέδας δεξιὸν μέρος, δύνει δὲ ὅλος Κένταυρος Ὑδρος [Κόραξ] Κρατήρ. παρῆται Κόραξ* 5
(Aratus v. 699—708).

Hyg. fb
p. 109, 37-110, 2

|| *Κριοῦ ἀνατέλλοντος ἀνατέλλει κεφαλὴ καὶ ὦμοι Περσεύς Ἀνδρομέδας ἀριστερὸν μέρος (Δελτωτὸν παρῆται), δύνει δὲ 10 Θυτήριον [Ἀρκτοφύλαξ] (Aratus v. 708—713).*

Ταύρου ἀνατέλλοντος ἀνατέλλει Περσεὺς ὅλος Ἡνιόχου ποδὸς ἀριστεροῦ ἄκρον καὶ ἀριστερὰ 15 χεῖρ ἐφ' ἣι εἰσιν Αἰξ Ἐριφοὶ Κήτους λοφία καὶ οὐρά, δύνει δὲ Ἀρκτοφύλαξ σὺν τῇ ἀμοίραι [τοῦ Κριοῦ] (Aratus v. 713—724).

Διδύμων ἀνατελλόντων ἀνατέλλει ποταμὸς Ἡριδανὸς Κῆτος Ὠρίων, δύνει δὲ Ὀφιοῦχος ἕως γονάτων (Aratus v. 725—731).

3 μέρος δεξιὸν LII || 4 κένταυρος ολος ΔL || 4, 5 κόραξ V, legit l: om BLILII | κρατήρ κόραξ AP || 5 κρατήρα L | παρῆται κόραξ BLILII, legit l: om VAP || 8 κεφαλὴ om A | ὦμοι Δ ut l Hyg Aratus v. 711: -ος V || 10 παρῆται om AP, crucibus notavit L || 11 seclui cf l. 18 (Hyg Aratus v. 721) | desinit in voce Ἀρκτοφύλαξ P || 13 ἀνατέλλοντος crucibus notavit L || 14 ὄνος Δ || 15 ἀριστερὸν Δ | καὶ om Δ || 16 εἰσιν om Δ || 18 δ' AB | τῇ πρώτῃ αὐτοῦ μ. Δ || 19 seclui (cf l Hyg Aratus v. 721) || 21 Ἡριδανὸς om Δ || 21, 2 Ὠρίων Κῆτος LII | δὲ om B

Pisces orientes oritur favo- Piscium orientium oritur fa-
 nius Piscis non totus Andro- vonius Piscis non totus Andro-
 medae dextera pars, occidit medae dextera pars, occidit
 autem Centaurus totus Ylidris autem totus Centaurus Serpens
 5 Urceus. simulque Corvus. Aquarius Urceus. simul Corvus.

Arietem orientem oritur caput Ariete oriente oritur caput
 et humeros Persei Andromedae et humeri Persei Andromedae
 sinistra pars, Deltoton simulque sinistra pars, Deltoton simul,
 occidit autem Sacrarium. occidit autem Sacrarium Arcturi
 10 custos.

Tauro oriente oritur Perseus Tauro oriente oritur Perseus
 Agitatoris pedis sinistri summi- totus Agitatoris pedis sinistri
 tas sinistra manu, in qua Sex summitatem sinistra manus, in
 Hedos, Caeti femora et canda, qua Sex Hedos, Caeti lumbos,
 15 occidit autem Arcturi custos cum occidit autem Septentrionis cu-
 prima sua portio Aries. stos cum sua prima portione.

Gemines orientes oritur Flu- Geminum orientium oritur
 vius Caetus Incolo, occidit autem Fluvius Orion, occidit vero et
 Serpentarius usque ad genicula. Serpentarius usque ad genua.

1 piscis oriente B, piscibus orienti-
 bus D, pisces orientes P | oritur *om* P ||
 2 motus B || 3 dextra B || 4 centau-
 rus B²DP: taurus B || 5 corvus *pro*
 Urceus ABP || 6 arietem oriente B,
 ariete oriente D | orientem orientem
 or. P | *legit* *παρῆται Κόραξ*, *interpo-*
lata igitur Corvi mentio anterior (cf
graeca) || 7 humerus D || 8 *post* pars
add and B || 11 thauro oritur Perseus
 B || 12 perseus *pro* pedis BP || 14 portat
add *post* H. D | ceti BD || 15 custos
 AP (-os P²) || 16 porcio B, porcione D ||
 17 gemiñ oriente B, geminis orientibus
 D || 18 cetus BD | orion (*pro* Incolo) D,
 oriono C; in collo B || 19 Serpentarius
om B (*in margine saē*)

1 piscibus orientibus D || 3 dextra
 B || 5 aquarii P | simulque D | corbus
 A || 6 ariete *om* B | capud B || 7 hume-
 rus D | andromede B || 10 custos AP
 (-os P²) || 11 tauro *om* BP || 12 pedi A
 B | sinistrae B || 13 summitas D | manu
 ABP || 14 qua *om* ABP | portat *post*
 H. D | ceti B | lumbi D || 15 septen-
 trioni BP || 15,6 custos (-os P²) P, *om*
 B | *legit* *αὐτοῦ (pro τοῦ Κριού)*, *cf*
Bethe l c | prima *om* BP | porcione
 D || 17 geminis orientibus D || 19 *se-*
quitur ecloga II in BDKP, cf p. 137 b

ἃ μὲν οὖν ἐχοῖν περὶ τῆς Quae omnia oportet in sphaera
σφαίρας εἰπεῖν ὡς πρὸς εἰσ- intueri ut dictum est haec sunt.
αγωγήν, σχεδὸν ταῦτ' ἐστίν.

6*. (cf c. 19) Ἀκολουθῶς δὲ καὶ Sequenter et terra est in
ἡ γῆ ἐστὶ σφαιροειδῆς ἔχουσα sphaerae modum habens medio
μέσον ἄξονα διήκοντα, ὃς κρατεῖ axem positam, qui continet
αὐτὴν ἀκίνητον ἔχον τὰ πέρατα eam immobilem habens fines in-
ἐνηρησιμμένα ἐν τε τῷ βορείῳ divisas quam in aquilonio polo
πόλῳ καὶ τῷ νοτίῳ. et favonio.

ⲥ Ach 1 c. 29
p. 64 sq.

Ἢχει δὲ ζώνας ε' βόρειον ὄλην Habet autem zonas V' aqui- 10 1144 M.
μετέωρον ἀοίκητον κατεπυγμέ- lum totum spatiosum inhabitabi-
λην, Κρόνου· Φερρινὴν πλέον lem siccum, Saturnus· aestivus
ἔχουσαν τὸ ὑπὲρ γῆν, ἥσσον δὲ plus habens super terra, aequum
τὸ ὑπὸ γῆν, κυκλόθεν οἰκησίμην autem quod sup̄tus terra, in cir-
εὐκρατον, Διός· ἰσημερινὴν ἴσον cuitu habitabilem temperatam, 15
ἔχουσαν τὸ ὑπὸ γῆν, ἴσον δὲ τὸ
ὑπὲρ γῆν, διακκαυμένην, Ἄρεος·
χειμερινὴν πλέον ἔχουσαν τὸ ὑπὸ
γῆν, ἥσσον δὲ τὸ ὑπὲρ γῆν,
κυκλόθεν ὠικισμένην εὐκρατον, 20
vero quod super terra, in cir-

1 ἐπὶ BL || 2 ἰδεῖν BL, legit I || 2, 3
ἀγωγήν LII || 3 ταῦτα Δ || 8 ἀπηρησι-
μμένα LII, ἀπηρωρημένα ABL || 10 καὶ
ante ζ. Δ | πέντε LII | τε post β. om
Δ || 11 μετάροσιον Δ || 11-17 κατε-
πυγμένην — ὑπὲρ γῆν om Δ || 12
πλεῖον Δ || 15 ἴσον VLII, ἴσην BL ||
16 ἔχουσαν — ἴ. δὲ om LII, τὸ ὑπὸ
γῆν ἴσον δὲ om BL || 17 post ὑπὲρ
γῆν Δ τῷ ὑπὸ (τὴν add B) γῆν |

ἀοίκητον ante διακ. B | ἄρεος^ω V,
ἄρεως Δ || 18 μεῖζον ἔχ. ABL || 20
κύκλωθεν L | οἰκησίμω Δ, οἰκισίμω
(ν add L²) L

1 quaeque op. AP, queque op. B |
spera B || 2 intueri BD | autem post sunt
D || 4 sequentia et B | sequentia terra est
D || 5 spere BD, sphere P | in m. D | me-
dio om P || 6 positum BD || 7 immobilem
om D || 8 divisio B | tam in a. p. quam
et f. D || 11 inhabitabilem A || 12 estivus
B || 13 terram BDP | equum B || 14 sub-
tutus P | terram D || 15 habitabilem A
(b *superscripto*), habens vilem B | tem-
peratum B || 16 iobis A, locis P || 17 ter-
ram DP | quam C: quum D, aequum
D², om BP, fere erasum A || 18 inhabi-
tabilem A || 18, 9 ad austrum CD || 19
hyemalis A || 20 terram D || 21 subtus
ABP | terram D

Ἀφροδίτης· νότιον ἀφανῆ κατ-
εψυγμένην ἀοίκητον, Ἑρμοῦ.

οἱ μὲν οὖν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἡμι-
5 σφαιρίου οἰκοῦντες βόρειοι καὶ
νότιοι ἑαυτοῖς εἰσὶν ἀντίχθονες,
οἱ δὲ ἐφ' ἑκατέρων τῶν ἡμι-
σφαιρίων οἰκοῦντες ὑπέργειοι
καὶ ὑπόγειοι ἑαυτοῖς εἰσὶν ἀντι-
10 ποδες.

ἢ ἡ μὲν οὖν ἀρκτική ζώνη ἔχει
ἔξηκοστὰ 5', ἡ δὲ θερινὴ ε', ἡ δὲ
ἰσημερινὴ ἢ ἔξ ἑκατέρου μέρους
τοῦ ἰσημερινοῦ ἔξηκοστὰ δ' (οὐ-
15 τος γὰρ μέσην αὐτὴν τέμνει κατὰ
τὴν ὄλην σφαιραν), ἡ δὲ χειμε-
ρινὴ ἔξηκοστὰ ε', ἡ ἀνταρκτική
ἔξηκοστὰ 5', ὥστε εἶναι τῆς
γῆς τὸ ὑπέργειον ἔξηκοστῶν λ',
20 ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ἔξη-
κοστῶν λ'. γίνεσθαι οὖν ὄλην
τὴν γῆν ἔξηκοστῶν 5'. δύναται

cuitu habitabilem temperatum,
Venus favonium invisibilem sic-
cum inhabitabilem, Mercurius.

Qui ergo in ipsa semispheria
habitantes aquilonii et favonii
quibusdam hi sunt hiemales. qui
vero in utraque semispheria ha-
bitant super terra et subtus terra,
ipsi(s) sunt antipodae.

Igitur septentrionalis zona ha-
bet LXVI, aestivus autem LXV,
aequinoctialis LXVI ex utraque
parte aequinoctialis circuli cir-
culos IV (hic enim mediam illam
incidit et totam spheram), hie-
malis autem LX, antarcticus
autem LXVI, unde fieri terrae
quod super terra est sexagesi-
mum <XXX>, quam fieri totam
terram in circuitu sexages sex.
potest autem sexagesimum hoc

Ign

1, 2 κατεψυγμένον A | 4—10 οἱ μὲν
— ἀντίποδες A: traiecit ad p. 133 V,
ubi vide || 6 ἀντίχθονες cf p. 97, 13 || 9
ἑαυτ (sic) A || 12 ἔξ A || 12—14 scripsi:
ἡ δὲ θερινὴ (ἔξηκοντα [scribe ἔξηκοστὰ]
add LII) ε' ἡ δὲ ἔξ ἑκατέρον μέρος τοῦ
ἰσημερινοῦ κύκλου δ' οὗτος A, ἡ δὲ
ἰσημερινὴ ἢ ἔξ ἑκατέρον μέρος τοῦ
ἰσημερινοῦ μέρους τεθεικότα οὗτος V ||
15 κατὰ V: καὶ A || 16, 7 χειμερινὴ A:
θερινὴ ο εν τε V || 17 ἔξηκοστὰ om L |
πόσαν σταδίων ἐστὶ τὸ περίμετρον
τῆς γῆς in margine A | δὲ ante ἀντ.
AL || 18 ἔξηκοστὰ om ABL | || 19 ὡστ' A || 19 τὸ ὑπέργειον A: τὴν περι-
γείον V | ἔξηκοστὰ LII || 20, 1 ὁμοίως—
λ' om LLII || 21, 2 τὴν ὄλην γῆν BLLII;
τὴν δὲ ὄλην γῆν γίνεσθαι ἔξηκ. ἔξη-
κοντα δ. A || 22 κύκλοθεν post γῆν
ABL

1 habitabilem A, abitabilem B | tem-
perat ut B || 2 venere AP, munere B |
favium B, favonium D², -am D || 2, 3
siccā D | -ii BP || 4 sphaera B, semis-
sphaera P || 5 habentes D | aquilonis
et favonius D | favonius AB || 6 hyema-
les A || 7 semisphaera B || 8 terram D |
terram D || 9 anguipedes AB²P, angulis
pedes B || 12 LXVI BD: LXIII AP ||
12, 13 aest. — LXVI om P || 12 aesti-
vus B | LXV B: LX AD || 13 ae-
qu. LVI B, LXIII C || 16 speram B ||
16, 7 hyemalis AD || 17 immo LXV;
LX — autem om B || 19 terram D ||
20 supplevi || 21 sexagilis B, sexag///ies
D, sexagesies P

δὲ ἔχειν τὸ ἐξηκοστὸν σταδίου stadiis quinque(?) colligere. ergo
 δσ'. συνάγονται οὖν ἐπὶ τὸ αὐτὸ in id ipsum totam terram
 γῆς ὅλης σταδίων μυριάδες κε' stadiorum dena milia XXV. et
 καὶ β'. καὶ τὰδ' ὡς λόγος ἐκ hoc 'verbum a patribus termi-
 πατέρων ὄρωρε' κατὰ τὸν Ἀλ- natur' secundum Alcaicum, et 5
 καίον (fr 71 B.) καὶ οὕτως ἔχοντα ita habere constat.
 τυγχάνει.

7. Τὰ μὲν οὖν ὑπεσχημένα μοι 7. Quae ergo demonstrata
 περὶ τῆς τῶν φαινομένων εἰσα- sunt mihi de quibus videntur
 γωγῆς ταυτ' ἔστιν. εἰ δὲ προσ- mei collectio haec est. si autem 10
 πέσοι τὸ συνταξιδιον, καὶ τὸν constiterit ratio, et ceterorum
 ἐξῆς τοῦ ποιήματος προσαπο- huius facturae adimplebo ver-
 δώσω λόγον, ὡς ἔφην, κατὰ τὸν bium, ut dixi, secundum facto-
 τοῦ ποιητοῦ Θεμέλιον, ὅπως μη- ris fundamentum, ut nihil te
 θέν σε λανθάνη τῶν παρ' αὐ- latere possit, quorum ab eo 15
 τῶι εἰρημένων.

8. Περὶ μεταρσίων.

Posidonius || Γίνονται οὖν (ψησίν) ἀναθυμιάσεις ἐκ τῶν ὑδάτων τῆς γῆς, 261 p.
 (partim ex Ari- || μὲν ἕγρα καὶ ἀτμώδης, ἡ δὲ ξηρὰ καὶ καπνώδης. καὶ ἡ
 stot Meteorol I 7
 9. 10 p. 846 b sqq.
 al) cf De mundo
 c. 4 p. 294a sqq.
 || πλεονάζουσα ἕγρα καὶ συνισταμένη νέφη ποιεῖ καὶ κατὰ μετα- 20
 βολὴν ἕτερος καὶ ὕμβρους καὶ πνεύματα ὅσα ἐκ τούτων γίνεται.
 ἔστι δὲ ὁμίχλη νέφος ἄγονον ὕδατος ἢ ἀτμώδης ἀναθυμιασις,
 ζόφος δὲ νέφος μέλαν τε καὶ πεπληρωμένον, αἰθρία δὲ ἀήρ
 ἀνέφελος καὶ ἀνόμιχλος, ἀχλὺς δὲ πάχος ἀέρος ἀσύστατον, κνη-
 κίς δὲ νεφέλη λεπτοτάτη κενὴ ὕδατος, δρόσος δὲ ἕγρον ἐξ ἀέ- 25
 ρος αἰθρίου κατὰ σύστασιν λεπτήν, ψακὰς δὲ ὕδωρ λεπτιῶς

1 ἔχειν om AL || 2 συνάγονται scripsi: 1 studiis B | colligere D || 2 id om
 -εσθαι VA | οὖν om A || 3 γῆς ὅλης P || 3 stadiorum X XXXV (at tertium
 scripsi: αὶ τῆς ὅλης V, ὅλης τῆς γῆς A X in rasura) B || 4, 5 est post term. D ||
 Matr || 3, 4 κε' καὶ β' ABL Matr: κ' καὶ 5 alcaicum B || 8 que BD || 10 me BD |
 ε' V, βῆε LII || 4—16 om V || 4 τὰ σ' post collectio add N datio B | 11 cetero-
 ὁ λόγος LII || 5 τὸν om Matr || 8 ὑπε- rum B || 15 p. quo habeo dictas D ||
 σχηματισμένα LII || 9, 10 συναγωγῆς sequitur ecloga II p. 134 b.
 LII || 10, 1 προσπέσει LII || 11 συνταξεί-
 διον ABL Matr VI, συντάξει θέον LII ||
 15, 6 αὐτῶ LII: -οὐ ABL Matr VI; se-
 quitur Γένος Ἀράτον BL Matr VI.

18 ψησίν 'is quem exscribo' || 25, 6 αἰθέρος V

διεσπασμένον ἐπὶ τῆς γῆς, ὑετὸς δὲ ψακὰς ἀδρὰ καὶ συνεχῆς, ὄμβρος δὲ μικρὰ συστήματα ὕδατος ἐκ νέφους κατὰ μεταβολήν, πάγος δὲ ἐστὶν ὕδωρ πεπηγός, πάχνη δὲ ἡμιπαγῆς δρόσος, χιών δὲ ὑετῶν ψακὰς ἐν νέφει πεπηγότει, νιφὰς δὲ ἐστὶ χιών πλ-
 5 πτουσα λεπτιῶς, χάλαζα δὲ ἐστὶν ὄμβρος πεπηγός. ἡ δὲ ξηρὰ ἀναθυμίασις ἐκ τοῦ (ὑδατος) ὑπὸ ψύχους μὲν ὠσθεῖσ' ἀνέμους ἐμποιεῖ, ἐμπύπτουσα δὲ διάπτυρος γενομένη κεραννοῦς, ἀθρόα δὲ φερομένη ἡμίπτυρος οὖσα πρηστῆρας, μὴ πεπτρωμένη δὲ πως τυφῶνας, ἀνεμιμένη δὲ ἡ αὐτὴ ἐκνεφίας ποιεῖ. κεραννὸς δὲ
 10 καὶ πρηστῆρ καὶ τυφῶς κατασκήψας σκηπτὸς λέγεται.
 τούτῳτα μὲν ἀρκέσει ὡς ἐν ἐπιτομῇ περὶ τούτων εἰρησθαι, ἐξῆς δὲ τὰ ἀκόλουθα τούτων ἐροῦμεν.

9. Περὶ κόσμου.

|| Κόσμος ἐστὶ σύστημα οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν ἐν τούτοις
 15 φύσεων, οὐρανὸς δὲ τὸ περιέχον πάντα τὰ ὄντα πλὴν αὐτοῦ, αἰθῆρ δὲ οὐσίας χύμα τὸ λεπτότατον θερμὸν φύσει καὶ λαμπρόν, τὸ πρῶτον φῶς καὶ μὴ κατὰ μετοχὴν ἑτέρου γινόμενον, αἴθρ δὲ οὐσία κούφη ζοφερά, κατὰ μετοχὴν δὲ γινόμενον, ἡ δὲ
 1145 M. Θερμὴ καὶ φωτεινὴ θεῶν ἐξ αἰθέρος συνέστηκεν, ὅς ἐστι λαμπρὸς
 20 καὶ πυρώδης οὐδέποτε στάσιν ἔχων, ἀλλ' αἰε φερόμενος κύκλῳ.
 πόλοι δὲ καλοῦνται οἱ κατὰ κορυφὴν τόποι τῆς σφαίρας, ἄξων δὲ τὸ διὰ μέσον τῆς σφαίρας διήκον πνεῦμα, ὅπερ ἐστὶν
 282 P. εὐθελιά τις. κύκλοι δὲ λέγονται ἐν τῷ οὐρανῷ, ζῶναι δὲ ἐπὶ τῆς γῆς. κόλουροι δὲ εἰσὶν ζ'.
 25 οὗτοι δύο ἀναγκαῖοι, ὁ μεσημβρινὸς καὶ ὁ τὸ μέσον τέμνων. νοητοὶ μὲν οὖν οὗτοι. αἰσθητὸς δὲ ὁ γαλαξίας. ὁ (δὲ τὸ μέσον) τέμνων καὶ ὀρίζων ἐστὶν, ὀρίζων δὲ λέγεται διιστὰς τῶν ὀρωμένων τὰ μὴ ὀρώμενα τῆς σφαίρας, καὶ ἐστὶ τῶν μεγίστων. τέμνει δὲ τὸν ζωδιακὸν καὶ τέμνεται ὑπ' αὐ-
 30 τοῦ. ὅλοι δ' εἰσὶ κύκλοι ἐξ οἷ τέμνοντες καὶ διορίζοντες τὰ δωδεκατημόρια. δωδεκατημόριον δὲ ἐστὶν ἕκαστον τμημα τῶν ἐν τῷ ζωδιακῷ.

1 διεσπασμένον scripsi (cf De mundo l c): διεστιασμένον τε V | ἀδρὰ V || 6 supplēvi e p. 126, 18 | μὲν ὠσθεῖσ' scripsi (praesunte Pet): μενωσ θεισ V || 7 δὲ καὶ ὁ. γινομ. V || 10 ὁ ante σκ. V (cf De mundo p. 395a 25) || 18 ζοφερά V (ζ et φ in rasura V²); ζοφώδης De mundo p. 392 b 7 | cf De mundo l c; depravatam et mutilum censet Pet || 19 συνέστηκεν ὅς ἐστι scripsi: συνεστηκός ὅς ὢν V || 20 ἔχων scripsi: -ον V | φερόμενος scripsi (cf De mundo p. 292 a 35 sqq.): -ἐνη V || 22 μέσον V || 25 δὲ οἱ V | τὸ corr Pet: τοῦ V || 26 cf p. 52, 22 || 28 ὁ ante δι. deleti || 30 τέμνοντες scripsi: τράνοντες V; τρανοῦντες coni Pet

10. Τί διαφέρει ἄστρον ἀστέρος (cf c. 18).

↪ Ach 1 c. 14
p. 42

|| Διαφέρει δὲ ἄστρον ἀστέρος· τὸ μὲν γὰρ ἔστιν εἶδωλον ἐκ πολλῶν ἀστέρων μεμορφωμένον, τὸ δὲ κατὰ μίαν γραφὴν περι-
οριζόμενον.

Ign

|| 11. Φέρεται δὲ ὁ ἥλιος τὴν ἐναντίαν φορὰν τῷ οὐρανῷ, ὥστε δισσην αὐτοῦ τὴν κίνησιν εἶναι, τὴν μὲν σὺν τῷ κόσμῳ, τὴν δὲ κατ' ἰδίαν. ἔχει δὲ τοῦ μὲν θέρους ἢ ἡμέρα, ὅτε ἔστιν ὁ ἥλιος ἐν Καρκίνῳ, (ῶρας . . . . .) κατὰ τὴν Ἑλλάδα, ἢ δὲ νύξ (ῶρας . . .) καὶ δύο πεμπτημόρια, ἐπὶ δὲ χειμῶνος τὸ ἀνάπαλιν . . ἄστρα ἀμφιφανῆ· δις γὰρ τὴν αὐτὴν ὁρᾶται νύκτα. ἐν τῷ 10 νοτίῳ οὐκ ἔστιν ἰδεῖν τι τοιοῦτον.

12. Πόσοι οἱ πάντες ἀστέρες.

of p. 187

|| Τοὺς πάντας ἀστέρας εἶναι Ἰππαρχὸς φησιν ἀπ', ὅσοι οὖν κληροῦσι τὰ ἐν τοῖς φαινομένοις ὁρώμενα.

13. Ἀντίζυγα δὲ ἔστι ζώδια τάδε· Κριὸς Χηλαί, Ταῦρος 15 Σκορπίος, Λίδουμοι Τοξότης, καὶ Αἰγύκεως Καρκίνῳ, Λέοντι Ὑδροχόος, Παρθένῳ Ἰχθύες.

14. Περὶ τῶν τῆς σελήνης σχημάτων.

↪ Ach 1 c. 21
p. 49

|| Τῶν δὲ σχηματ(ισμ)ῶν τῆς σελήνης φωτεινοὶ εἰσιν οἶδε. . . . . μνησιδῆς μὲν οὖν ἔστιν, ὅταν ὑπὸ γραμμῶν (μὴ ὄλως) περι-
φερῶν περιέχηται, διχότομος δὲ, ὅταν (ὑφ') ἡμικύκλων. . .

↪ Ach 1 c. 25
p. 56 sqq.

|| 15. (cf c. 3) . . . . διαφορὰς τέμνεσθαι τῆς σφαίρας, τὴν δὲ παράλληλον καὶ τὴν λεγομένην λοξήν, ἔτι δὲ τὴν ὀρθήν. παρα-
λήλους μὲν ἐν τῷ κόσμῳ συμβέβηκε λέγειν, ὅσοι τὸν αὐτὸν ἔχουσι πόλον τῆς σφαίρας, ὀρθοὺς δὲ τοὺς διὰ τῶν πόλων, 25
λοξοὺς δὲ ὧν τὰ ἐπίπεδα κέκλιται πρὸς τοὺς λεγομένους 288 P.
ὀρθοὺς καὶ τοὺς παραλλήλους. ἀπειρῶν δὲ ἐπινοεῖσθαι δυνα-
μένων ἐν τρισὶ διαφοραῖς κύκλων νοητέον ὑπὸ τῶν μαθηματικῶν

3 an γραμμῆν? || 5—11 novum caput feci || 9 πεμπτημόρια corr Pet: πέμ-
πη μόνα V || 10 κατὰ pro γὰρ conī Pet || 13 ἀπ' conī Scal || 15—17 novum
caput feci || 19 supplevi (ex Ach 1 c. 21 al) | φωτεινοὶ scripsi: -ῶν V || 20 μὲν
ante μνησιδῆς del Pet || 20, 1 περιφέρειαν V || 20, 1, 2 lacunam indicavi (cf Pro-
leg IV) || 22 novum caput feci || 23 ὀρθήν scripsi: ὀρθινὴν V || 25 αὐτῆ post
τῆ deleui | τοὺς διὰ scripsi: τοῦσδε τοὺς ἀπὸ V || 26 ἐπίπεδα κέκλιται corr
Pet: ἐπίποδα κέκρυπται V || 27 ἀπειρῶν scripsi: -ως V || 29 an ἐπι?

τοὺς εἰς τὴν χρεῖαν τῆς θεωρίας ἔχοντα(ς) παρειλήφθαι, παραλλήλους δὲ τὸν τε ἀρκτικὸν καὶ τὸν θερινὸν τροπικὸν καὶ τὸν ἀνταρκτικόν. ἀρκτικὸς δ' ὁ αὐτὸς καὶ ἀεὶ φανερός διὰ τὸ πάν-
 1148 M. τότε φαίνεσθαι καὶ μηδέποτε δύνην. συμπέπτουσι <δ' αἱ παράλ-
 5 ληλοι> κατὰ τὰς διαφόρους οἰκήσεις τοῦ κατὰ κορυφὴν σημείου νοτιωτέρου ἢ βορειωτέρου γινομένου.

¶ νοεῖσθω δ' ὁ μὲν θερινὸς τροπικὸς τοῦ ἡλίου ἐπὶ θερινῶν τροπῶν γινομένου καὶ πρὸς αἴσθησιν τούτου παράλληλον γράφοντος, ὁ δὲ ἰσημερινὸς διὰ τὸ τὰς ἡμέρας ταῖς νυξὶν ἕξιουσ-
 10 σθαι τοῦ ἡλίου κατὰ τούτον γινομένου τὸν κύκλον πρὸς αἴσθησιν, ὁ δὲ χειμερινὸς διὰ τὸ τὸν ἥλιον κατὰ τούτον γινομένου τὸν κύκλον χειμερινᾶς τροπᾶς ποιεῖσθαι. ἀνταρκτικὸς δ' αὐτὸς καὶ ἀεὶ (ἀ)φανὴς ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος <τὸ ὄνομα> ἔχει καὶ οὐδέποτε φαίνεται. τῶν δὲ λοξῶν δύο μὲν γράφονται πρὸς αἴσθησιν,
 15 δ τε ζωδιακὸς καὶ ὁ γαλαξίας, οἱ δὲ ὀρίζοντες ἐπινοοῖται μόνον λαμβάνονται, τῶν δὲ ὀρθῶν οἱ μὲν κόλουροι τὴν ὀνομασίαν ἔχουσι ἀπὸ τοῦ κολοβοὶ καὶ μὴ ὀλοτελεῖς φαίνεσθαι κατὰ τῆς στροφῆς τῆς σφαιρας, ὁ δὲ ἰσημερινὸς ἀπὸ τοῦ κατ' αὐτὸν γίνεσθαι τὰς ἰσημερίας. λέγονται δὲ πάντες οὗτοι πρὸς τὰς
 20 ὀρθᾶς παραλλήλους. οἱ δὲ λοξοὶ ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ἔχουσι τὴν ὀνομασίαν.

Hgg I 6
p. 24sq.

¶ 16. τοῦ κόσμου σφαιροειδοῦς ὑποκειμένου καὶ τῆς γῆς πρὸς αὐτὸν κέντρον λόγον ἐπεχούσης ἢ διὰ μέσου αὐτῶν ἀγομένη εὐθεία νοητή, περὶ ἣν μένουσαν ὁ κόσμος στρέφεται, ἄξιων κα-
 25 λεῖται καὶ τὰ τούτου πέρατα πόλοι, ἅπερ τινὲς μὲν ἀστέρων εἶναι μικροῦς ἔφασαν, ἔνιοι δὲ σημεῖα νοητά, καθὰ καὶ Ἄρατος (v. 24). τούτων δὲ ὁ μὲν ἔστι μετέωρος καὶ φανερώτερος ἡμῖν, ὁ δὲ οὐχ ὀραῖται ὑπ' ἡμῶν. καὶ καλεῖται ὁ μὲν ἀεὶ φανερός καὶ βόρειος, ὁ δὲ ἀεὶ ἀφανὴς καὶ νότιος.

Gemin o.

¶ 17. κύκλων δὲ ἐν τῷ κόσμῳ κατανοουμένων ἀπειρων οἱ μὲν παράλληλοι ὀνομάζονται, οἱ δὲ διὰ τῶν πόλων, οἱ δὲ ὀρι-

Posidonius
(Gemin c. 4
Cleomed I c. 2
II c. 5 Ach 1
c. 25 sq.)
cf c. 15

1 suppleni || 3 ἀρκτικὸς δ' ὁ corr Pet: ἅμα τὲ δὲ V | τε post τὸ del Pet || 4, 5 suppleni (cf Cleomedes p. 70, 10 Z.) al; lacunam ante συμπ. Pet || 8 τούτων scripsi: τούτο V || 12 οὗτος V || 13 suppl Pet | suppleni || 14 γράφονται scripsi ut l. 8: ὄντων V; ὄντες conl Pet || 17 ἔχουσιν scripsi: -οντες V || 19 ἰσημερίας corr Pet: μεσημβρινᾶς V || 22 δὲ post τοῦ supplet Pet || 30 κατανοουμένων scripsi: καὶ μὴ νοουμένων V; καὶ μὴ delet Pet

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

9

ζοντες, οἱ δὲ λοξοί. καὶ οἱ τέσσαρες παράλληλοι μὲν εἰσιν οἱ τοὺς αὐτοὺς πόλους ἔχοντες τῷ κόσμῳ, λοξοὶ δὲ οἱ μὴ τοὺς αὐτούς, διὰ δὲ τῶν πόλων κύκλοι καλοῦνται οἱ ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιφερείας τοὺς τοῦ κόσμου πόλους ἔχοντες (οἱ δὲ αὐτοὶ οὗτοι ὀρθοὶ τε καὶ κόλουροι καὶ μεσημβρινοὶ προσονομάζονται), ὀρ- 5 ζοντες δὲ οἱ διορίζοντες ἡμῖν τό τε φανερόν τοῦ κόσμου (καὶ τὸ ἀφανές), τουτέστι τό τε ὑπὲρ γῆν καὶ τὸ ὑπὸ γῆν. οὗτοι δὲ μεταβάλλουσιν, ὅταν τὸ κατὰ κορυφὴν σημειον ἕτερον γένηται· τοῦτο γάρ ἐστι πόλος ὀρίζωντος.

Ἄρατος μέντο(ι) πρὸς τὸ) τῆς Ἑλλάδος κλίμα τὰ Φαινόμενα 10 πραγματευσάμενος ἐννέα μόνων ἐπεμνήσθη κύκλων, ὅκτῳ μὲν νοητῶν, αἰσθητοῦ δὲ καὶ κατὰ τὸ πλέον ἑνός, τοῦ καλουμένου γαλαξίου (καὶ ἐν τούτῳ γὰρ νοεῖται † διὰ τούτου τοῦ κύκλου). τούτων δ' εἰσὶ παράλληλοι ε', ἀρκτικός θερυνός τροπικός ἰσημερινός χειμερινός τροπικός ἀνταρκτικός, λοξοὶ δὲ δύο, ὃ τε ζωι- 15 διακός καὶ ὁ γαλαξίας, ἐναντίως ἀλλήλοις κατὰ τὴν θέσειν διὰ τῶν τροπικῶν λελοξωμένοι, καὶ δύο διὰ τῶν πόλων, μεσημβρινός τε εἷς καὶ ὁ ὀρίζων ἕτερος. τούτων δὲ εἰσὶ μέγιστοι ὃ τε ἰσημερινός καὶ οἱ λοξοὶ καὶ οἱ διὰ τῶν πόλων. μέγιστοι δὲ καλοῦνται, ὧν αἱ τε διάμετροι ἴσαι εἰσὶν ἀλλήλοις καὶ τῆι τοῦ 20 1149 M. κόσμου διαμέτρῳ καὶ ὅσοι τὸ αὐτὸ κέντρον ἔχουσι τῷ κόσμῳ. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ὁ διὰ μέσων τῶν ζωιδίων λεγόμενος μεσαίτατος ὑπάρχων τοῦ ζωιδιακοῦ, ἡλιακός τε καὶ ἐκλειπτικός ἐπικαλούμενος, ἡλιακός μὲν, ὅτι ὁ ἥλιος τὴν πορείαν δι' αὐτοῦ ποιεῖται, ἐκλειπτικός δέ, ὅτι δι' αὐτοῦ ἐκλείπουσιν ὃ τε ἥλιος 25 καὶ ἡ σελήνη. καὶ τῶν παραλλήλων δὲ ὁ μὲν ἀρκτικός οὕτως ὠνομάσθη, ὅτι πρὸς τοῖς ἀρκτώσις ὑπάρχει, ὁ δὲ θερυνός τροπικός, ὅτι ἐπὶ τούτου γενόμενος ἥλιος κατὰ τὴν τοῦ Καρκίνου ἀρχήν, καὶ τότε μάλιστα ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν, θέρους τροπᾶς ποιεῖται, ἰσημερινός δέ, ὅτι ἐν τούτῳ ἰσημερίας δύο ποιεῖ, 30 ἔαρινήν μὲν κατὰ τὴν τοῦ Κριοῦ ἀρχήν, μετοπωρινήν δὲ κατὰ (τὴν) τῶν Χηλῶν, χειμερινός δὲ τροπικός, ἐφ' οὗ κατὰ τὴν τοῦ Αἰγόκερω ἀρχήν ὁ ἥλιος τοῦ κατὰ κορυφὴν ἡμῶν τόπου ἀφε-

3 δὲ post οἱ V: traieci post διὰ || 6, 7 supplēvi || 7 τε post τὸ iterum V: del Pet || 10 μέντο(ι) πρὸς τὸ) supplēvi: μὲν τὸ πρὸ V; μὲν πρὸς το conī Vict || 13 corrupta putat Pet || 21 κέντρον corr Vict: μέτρον V || 22 ἔστι scripsit: ὅτι V (vix excerptoris videbitur cf p. 131, 3) | καὶ ἄλλως V | μέσων (ων in rasura) V | an φερόμενος? || 26 οὕτως corr Pet: οὐκ V || 29 an x. τά γε μ. ? || 32 supplēvi

σὼς χειμῶνος τροπᾶς ποιεῖται, ἀνταρκτικὸς δὲ ὁ τῷ ἀρκτικῷ ἴσος ὑπάρχων πρὸς τῷ νοτίῳ τεθεματίσται πόλῳι, οἱ δὲ διὰ τῶν πόλων καὶ λοξοὶ παρὰ τὴν θέσιν ὠνομάσθησαν καὶ ἔτι ὁ μὲν ζῳιδιακός, ἔπει ἐν αὐτῷ τὰ ἰβ' ζῳίδια κατηστέρισται

285 P. 5 τοῦ διὰ μέσου αὐτῶν κύκλου ἐφαπτομένου τῶν τροπικῶν κατὰ (α')
 10 τι μόνον σημεῖον (κατὰ μὲν γὰρ τὸν θερινὸν τροπικὸν ἢ τοῦ Καρκίνου ἐστὶν ἀρχή, κατὰ δὲ τὸν χειμερινὸν τοῦ Αἰγίουπερου), ὁ δὲ γαλαξίας καὶ παρὰ τὴν χροιάν ὠνομάσται (λευκὸς γὰρ φαίνεται καὶ αὐτὸς διὰ τῶν τροπικῶν λελοξωμένος, μικρὸν μὲν-
 15 τοι ὑποπίπτων), μεσημβρινὸς δέ, ἐφ' οὗ τέμνοντος τὸν ὀρ-
 ζοντα ἀπὸ τῶν πόλων καὶ εἰς δύο τινὰ ἡμικύκλια διαιροῦντος, ὧν τὸ μὲν ἀνατολικόν, τὸ δὲ δυτικὸν ὠνομάζεται, συμβαίνει τὰς μεσημβρίας ἀποτελεῖσθαι. ἔχει δὲ τὸ μὲν ἡμισιὺν ὑπὲρ γῆν, τὸ δὲ ἕτερον ἡμισιὺν ὑπὸ γῆν, καὶ αὐτὸς διὰ τῶν πόλων ἀντιτεμνό-
 15 μενος διχα ὑπὸ τοῦ ὀρζοντος, ὀρζων δέ, καθὰ προεῖρηται, ὑπὸ τῶν παραλλήλων· ὁ μὲν γὰρ ἀρκτικὸς ἐλάχιστος ὧν ὅλος ὑπὲρ γῆν ἐστὶ διὰ τὴν ὡς πρὸς τὸ τῆς Ἑλλάδος κλίμα τοῦ κόσμου ἔγκλισιν ἀπτομένης αὐτοῦ τῆς κάτω περιφερείας, ὁ δὲ ἀνάπαλιν ὑπὸ γῆν ὅλος ὑπάρχει.

20 ὁ δὲ ἰσημερινὸς μέγιστος ὧν μέσος τῶν παραλλήλων τὸ μὲν ἡμισιὺν ἔχει ὑπὲρ γῆν, τεμνόμενος ὑπὸ τοῦ ὀρζοντος διχα, τὸ δὲ λοιπὸν ἡμισιὺν ὑπὸ γῆν. τέμνεται (δὲ) διὰ μέσων διχα κατὰ δύο σημεῖα, ὧν κατὰ μὲν τὸ ἐν ἢ τοῦ Κριου ἐστὶν ἀρχή, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἢ τῶν Χηλῶν. τοῦ μέντοι θερινοῦ τροπικοῦ πλέον ἢ
 25 τὸ ἡμισιὺν ὑπὲρ γῆν ὑπὸ τοῦ ὀρζοντος τέμνεται, τὸ δὲ λοιπὸν ἡμισιὺν ὑπὸ γῆν ἐστὶ, καὶ τοῦ χειμερινοῦ δὲ τροπικοῦ ἀνάπαλιν. εἰσὶ τε ἐλάσσονες μὲν τῶν μεγίστων, μεζζονες δὲ τῶν ἐλαχίστων, (ἴσοι) δὲ ἀλλήλοις μετὰ τοὺς μεγίστους, ὃ τε θερινὸς τῷ χει-
 30 μερινῷ καὶ ὁ ἀρκτικὸς τῷ ἀνταρκτικῷ· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἰσημερι-
 νοῦ ἴσον ἀπέχουσιν, ὅς διὰ τοῦ κέντρου ἐστὶν ἐν διαφοραῖς ἴσον ἀπέχοντος ἀπὸ τοῦ κέντρου ἴσοι εἰσὶν. τεμνομένου γὰρ τοῦ μεσημβρινοῦ κύκλου εἰς τξ' μοίρας ἀπὸ [μεσημβρινοῦ] τοῦ πόλου ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν κύκλον μοῖραι λς', ἀπὸ δὲ τοῦ(του) ἐπὶ τὸν

3 ἔτι scripsi: ὅτι V, cf p. 130, 22 | 5 αὐτῶν scripsi: -οῦ V | supplēvi ||
 10 δὲ scripsi: τε V | 11 ἀπὸ scripsi: πρὸ V; διὰ conl Pet | 13 μεσημβρίας
 scripsi: -ινᾶς V | 15 ὑπὸ alt corr Pet: ἐπὶ V | 17 post ἐστὶ lacunam Pet | 18 ὁ
 δὲ scripsi: τοῦ V; post περιφερείας lacunam Pet | 21 τεμνόμενος corr Pet:
 -ον V | 22 suppl Pet | 25 δὲ τὸ V: traiecit Vict | 28 suppl Pet | 30 cor-
 ruptam; an ἐν δὲ σφαιραὶ οἱ ἴσον ἀπέχοντες? | 32 τοῦ πόλου scripsi (ita
 suppleverat Pet): κύκλου V | seclui | 33 λς' corr Pet: τς' V | suppl Pet

Θερινὸν τροπικὸν λ', ἀφ' οὗ (ἐπι) τὸν ἰσημερινὸν κδ', ἀφ' οὗ 1152 M.
 ... ἐπι τὸν (ἀντ)αρκτικὸν λ', ὄθεν ἐπι τὸν ἀφανῆ πόλον λς'. καὶ
 εἶσιν αὐταὶ τοῦ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίου, μοῖραι ρπ', αἱ δὲ λοιπαὶ
 τοῦ ὑπὸ γῆν.

18. Περὶ ἄστροων.

5

Ptolemaeus
 (Cleomed I 4
 p. 86)

|| Τῶν δὲ ἄστροων τὰ μὲν ἀπλανῆ καλεῖται, τὰ δὲ πλανώ-
 μενα, ἀπλανῆ μὲν τὰ κατὰ τὴν ἐπιφανείαν τοῦ κόσμου μὴ
 κινούμενα, ἀλλ' αἰετὴν αὐτὴν ἔχοντα τάξιν πρὸς ἄλληλα, 208 P.
 πλανώμενα δὲ . . . . ἐστὶν ὃ τε ἥλιος καὶ ἡ σελήνη καὶ οἱ εἰ-
 κλανῆται ἀστέρες· τούτων γὰρ ὁ μὲν ἥλιος ἐφ' ἐνὸς τοῦ ἡλια- 10
 κοῦ κύκλου κινεῖται . . . . στηρίζονται ἀναποδίζοντες ἐπὶ τὸν
 διὰ μέσου τὸν ἡλιακὸν κύκλον παριόντες πρὸς τε τὰ ἀρκτικὰ
 καὶ πρὸς μεσημβριαν τὶ, ἴσον ἐφ' ἐκάτερα. τῶν δ' ἀπλανῶν 15
 τὰ μὲν πρὸς βορρᾶν κεῖται τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, τὰ δὲ πρὸς
 νότον. καλεῖται δὲ τὰ μὲν βόρεια μέρη δεξιὰ τε καὶ ἄνω ἐν ὕψει 15
 μᾶλλον ὑπάρχοντα, τὰ δὲ νότια εὐώνυμά τε καὶ κάτω. τοῦ μὲν-
 τοι κόσμου τὴν ἀπ' ἀνατολῆς ἐπὶ δύσειν φορὰν στρεφομένου τὴν
 ἐναντίαν αὐτῶι οἱ πλανῆται ποιοῦνται πορείαν οὐδὲν ἥττον,
 διὰ τὸ τάχος τῆς τοῦ κόσμου περιστροφῆς συμπεριστροφόμενοι 20
 ὁμοίως δὴ τοῖς ἀπλανέσιν ἄστροις.

19. Περὶ τῶν ἐν γῆι ζωνῶν (cf p. 124).

Ach 1 c. 20
 p. 64 sq.

|| Ζῶναι δὲ εἶσι τῆς γῆς ὑπὸ τοὺς παραλλήλους κύκλους
 ὁμοίως εἰς· βόρειος ὄλη μετέωρος ἀοίκητος κατεψυγμένη, Κρό-
 νου, ἐξηκοστῶν μὲν 5' σταδίων δὲ δισμυρίων εἶς (τὸ γὰρ ἐξη- 25
 κοστὸν σταδίων ἐστὶν δσ'). Θερινῆ πλείονα ἔχουσα τὰ ὑπὲρ τῶν
 τὸν ὀρίζοντα εὐκρατος, ἐν ἧ ἐστὶν ἡ καδ' ἡμᾶς οἰκουμένη,
 Διός, ἐξηκοστῶν εἰ σταδίων δὲ δισμυρίων καὶ α· ἰσημερινὴ
 ἴσον ἔχουσα τὸν ὑπὲρ γῆν ὀρίζοντα τῶι ὑπ' αὐτὴν ἀοίκητος
 διακεκαυμένη, Ἄρως, ἐξηκοστῶν μὲν ἡ' ἐξ ἑκατέρου μέρους τοῦ
 ἰσημερινοῦ τεσσάρων (οὗτος γὰρ αὐτὴν καὶ τὴν ὄλην σφαῖραν 30

1 suppl Vict || 2 lacunam indicavi | suppl Pet || 9 suppleas ex gr (τὰ κινούμενα, ὦν) || 10 lacunam post ἥλιος indicat Pet || 10, 1 τοῦ ἡλιακοῦ scripsi (cf Cleomed I c): τόπου ζωδιακοῦ V || 11 κινεῖται scripsi: -οὔνται V | lacunam indicavi | ante ἀνακ. lacunam indicat Pet || 12 ἡλιακὸν scripsi: ζωδιακὸν V | τὰς -ὰς V || 13 τὸ ἴ. V | δ' ἀπλανῶν corr Pet: δὲ κλανῆτων V || 18 ποιούμενοι V | ἡ post ἥττον del Pet || 22-133, 10 iterata, cf p. 124 || 25 δσ' corr Pet: ας V; μσ' (?) conji Scal || 28 ἴσον V | αὐτὸν V

τέμνει μέσην) σταδίων δὲ τρισμυρίων καὶ γχ'· χειμερινὴ ἀνά-
 παλιν τῆι θερινῆι πλεῖον ἔχουσα τὸ ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα οἰκου-
 μένη εὐκρατος, Ἀφροδίτης, ἑξηκοστῶν ε' σταδίων δὲ δισμυρίων
 καὶ α' νότιος ὄλη ἀφανῆς ἀόικητος κατεψυγμένη, Ἑρμοῦ,
 5 ἑξηκοστῶν μὲν ε' σταδίων δὲ δισμυρίων εσ', ὡς εἶναι (τὸ) ὑπὲρ
 τὸν ὀρίζοντα περιμετρον τῆς γῆς ἑξηκοστῶν μὲν λ' σταδίων μυ-
 ριάδων δὲ ιβ' καὶ ε.

καλοῦνται δὲ οἱ μὲν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἡμισφαιρίου βόρειοι τε
 καὶ νοτιώτεροι κατοικοῦντες ἀντόχθονες, οἱ δὲ ἐφ' ἑκατέρου τῶν
 10 ἡμισφαιρίων ὑπὲρ γῆν τε καὶ ὑπὸ γῆν ἀντίποδες.

---

1 χειμερινὴ corr Pet: -ῆν V | 2 ὑπὸ corr Pet: ὑπὲρ V | 6 ἑξηκοστὰ
 V | 9 cf Ach 1 c. 29 p. 65, 12. c. 30 p. 66, 30; ἀντίχθονες conl Pet | ἑκατέρου
 corr Pet: -εροι V | 10 enumerantur nullo spatio intercedente οἱ περὶ τοῦ
 ποιητοῦ (corrīgas πόλον) συνταξάμενοι, de quibus vide Aratea c. III.

II

ERATOSTHENIS 'DE CIRCA EXORNATIONE STELLARUM ET
ETHYMOLOGIA DE QUIBUS VIDENTUR'.

βόρεια·

Ἄρκτος μεγάλη, Ἄρκτος μικρά,
Ὅφις ὁ δι' ἀμφοτέρων τῶν
Ἄρκτων, Κηφεύς, Περσεύς,
Ἀνδρομέδα, Κασσιόπεια, Ὅρ-
νις, Λύρα, Ἐγνόνασι, Στέφα-
νος, Ἀρκτοφύλαξ, Ἡνίοχος ἐφ'
ᾧ Ἀλξ' Ἐριφοί, Δελτωτόν,
Ἴππος, Οἰστός, Ἀετός, Ὅφιου-
χος, Προκύων, Καρκίνος, Λέων,
Παρθένος, Χηλαί, Σκορπιός,
Τοξότης, Αἰγόκερως, Ὑδρο-
χόος, Ἰχθύες, Ταῦρος, Κριός,
Δίδυμοι.

Haec autem sunt ad aquilonem:
Septentrio maior, Septentrio
minor, Serpens inter utras- 5
que Septentriones, Caepheus,
Perseus, Andromeda, Cassi-
epia, Cycnus, Fidicula, In-
genu, Corona, Arcturi Custos,
Agitator, 10
Deltoton, Equus, Tela, Aquila,
Serpentarius, Antecanis, Can-
cer, Leo, Virgo, Librem, Scor-
pio, Sagittarius, Capricornius,
Aquarius, Pisces, Taurus, 15
Gemini.

habet LII fol 183^b.

15 ἰχθύες

habent A¹BCDGK (cuius errata non
emotavi omnia) P, cf Proleg IV

1 erat osthenis AP, -es B, erat
osthennis DGK, ostenis C | exorna-
tionem DGK, exoroenationem C | 2
ethimologia BP, -am CDK, ethymolo-
giam G; vertit aut Περί διακοσμῆ-
σεως (Aratea p. 380) καὶ ἐτυμολογίας
(cf Deutsche Literaturzeitung 1897
p. 470) aut Περί καταστερισμοῦ (male
intellectum pro καταμερισμοῦ [Ach
c. 24 p. 55, 40]) καὶ ἐτυμολογίας τῶν
φαινομένων, cf Proleg IV | 3 vertit
τάδε | 5 in BP | 6 cepheus BCGK | 8
cicnus ABP | 9 custos AP | 11 Tela
om B | 13 libra BCDG | 14 capricor-
num A¹, -ium P | 15 thaurus B

νότια δέ·

Ὠρίων, Κῆτος, Δελφίς, Ὑδρος
 ἐφ' ᾧ Κρατήρ καὶ ὁ Κόραξ,
 Κύων, Θυτήριον, Κένταυρος
 ἐφ' ᾧ Θηρίον, Λαγῶς, Ἄρ-
 γῶ, Ποταμός, Ἰχθύες, ἀστέρες
 πέντε πλανῆται: —

favonii:

Incolo, Caetus, Delfinus, Yli-
 dris in qua Urceus et Cor-
 vus, Canis, Bestia,
 Centaurus, Laepus, Navis,
 Fluvius, Pisces, V stellae er-
 raticae.

6 ἰχθῦς.

2 cetus BD | delphinus B | 5 lepus
 BD | 6, 7 erratice P.

κείται δ' ἐν μὲν τῷ βο-
 ρεῖωι ἡμισφαιρίωι τὰδε·
 Ἄρκτος μείζων, Ἄρκτος ἐλάσ-
 σων, Ὅφις δι' ἀμφοτέρων τῶν 5
 Ἄρκτων, Βωώτης, Στέφανος,
 Ἐγγόνασιν, Ὀφιούχος.
 ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμι-
 σφαιρίοις·
 Λύρα, Ὄρνις, Ὀιστός, Αἰετός, 10
 Δελφίς, Ἴππος.
 ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμι-
 σφαιρίοις·
 Κηφεύς, Κασσιέπεια, Ἄνδρο-
 μέδα, Τρίγωνον, Περσεύς, Ἡμί- 15
 οχος.
 ἐν δὲ τῷ νοτίωι τοῦ ζωι-
 διακοῦ.
 Ὑδροχόος.

---

14 incohaerat librarius περ, scil
 Περσεύς, tum e περ fecit Κασσιέπεια ||
 17 τῷ νοτίω sine i ut pluriens

A

B

5 IPPARCHUS DE MAGNITUDE ET POSITONE <IN>ERRANTIUM STELLARUM.

ERATOSTHENES DE EXORNATIONE ET PROPRIETATE SERMONUM QUIBUS VIDENTUR ET IPPARCHI DE MAGNITUDE ET POSITONE DE INERRANTIUM STELLARUM. SECUNDUM QUALITER SUNT CIRCUMVENIENTIA SECUNDUM IPPARCHUM ET ERATOSTHENEM.

10

constat autem in aquilonio semispherio haec:

Septentrio maior, Septentrio minor, Coluber inter ambas

Septentrio maior, Septentrio minor, Serpens inter ambas

15 Septentriones, Bootes, Corona, Ingenu, Serpentarius. ambabus semispheriis:

Septentriones, Bootes, Corona, Ingeniculo, Serpentarius. inter amba semispheria:

Caepheus, Cassiepia, Andromeda, Triangulum, Perseus,

Caepheus, Cassiepia, Andromeda, Triangulum, Perseus, Agitatorem.

20 Agitator.

in favonio autem signale:

in favonio signale:

Aquarius.

Aquarius.

habent A^IBCD^GK (*inde a l. 24*) P.

5 ipparcus CDK (-chus K²) P, inparchas B || 6 *supplevi* || 5—7 de magnitudine errantium et positione stellarum G || 11, 2 scinis perius B; -io A, -aerio P || 14 columber C | inter *om* DGK || 15 corona *om* G || 17 semisperis B || 17 sqq. *om nonnulla homoeoteleuto seductus* || 18 cepheus BGK || 19 triangulus C

9 inparthum B, ipparcum K || 9, 10 eratustenens B, aratos thenes K, erat osth (*om* M) enen DMP || 13 et *ante* S. m. *add* C || 14 ambos DKM || 15 semisperia *ante* Sept. *add* B | Bootes *om* M | corone B || 16 ingeniculus C, ingenuculo D || 17 ambas semispherias DGKM || 18 cepheus BC (*bis*) D || 19 triangulus DKM || 20 agitator DKM

habent A^{II}BCD^GKMP.

2 aratus tenens B, erathostenes D, erat osthenes K, erat ostennes M, aratos thenes P || 2, 3 exornatione B || 5 iparchi B | ipparchide m. P || 6 et positione *om* P | p. deinerrantium A, p. dein err. B, p. err. D, p. de err. K, p. err. M || 7 *index Eratosthenis om; pergitur l. 10, 1 ne linea quidem interrupta* ||

ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμι-
σφαιρίοις·

Κρατήρ, Κόραξ, Ἀργώ, Κέν-
ταυρος, τὸ θηρίον ὃ ἔχει ὁ
Κένταυρος ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ, 5
Θυτήριον, ὃ ὑπὸ τὸν Τοξότην
Στέφανος [Ἀριάδνης], Ἰχθύς,
Κῆτος, Ὠρίων.

ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμι-
σφαιρίοις· 10

Λαγῶς, Προκύων.

ἐν δὲ τῷ βορείῳ τοῦ ζωι-
διακοῦ κύκλου.

βόρεια·

Καρκίνος, Λέων, Παφθένος, 15
Κριός, Ταῦρος, Δίδυμοι.

νότια·

Χηλαί, Σκορπιός, Τοξότης, Αἰ-
γόκερος, Ὑδροχόος, Ἰχθύες.

ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμι-
σφαιρίοις· 20

.....

---

7 seclusi, cf v. 400, 1 et p. 142, 19 |
ἰχθύς || 15 κακείνος || 20, 1 post ἡμι-
σφαιρίοις: — quae desiderantur, e l
suppleas

in utraque semispheria:

inter ambobus semispheriis:

Urceus, Corvus, Centaurus, Urceus, Corvus, Navis, Centaurus, Bestia quam habet Centaurus et Bestia quam tenet in manu dextera, Sacrarium, sub Sagittario Corona gittarium . . . . ., Pisces, Caetus, Inrigator, Piscis, Caetus, Incolo.

in utraque semispheria:

Laepus, Antecanis.

10 in aquilonio autem et in signale circulo.

aquilo:

Cancer, Leo, Virgo.

favonium:

15 Librem, Scorpio, Sagittarius, Capricornius.

in amba semispheria.

aquilo:

Aries, Taurus, Gemini.

1 semispera B || 2 om Navis | et C. DGK || 2,3 Centaurus om C || 4 dextra CDKP || 5 subsagittarium B, sub sagittario AP || 6 inrigator *sine dubio est ἀρδεντής ex 'Αρδόνης factum; hausit interpret e glossario graeco-latino (Corp gloss II p. 86) || 8 semisphaera B || 9 anticanis C || 9-17 om B || 10 in alt om K || 12 aquila DGK || 14 favonius DGK || 15 libra DK, libras G || 16 capricornus D, -em P || 17 ambis C, ambas D²G | semispheriis C, semispherias D² || 18 aquila D² || 19 thaurus B | sequitur p. 140 b.*

1 semispheriis A, semisperiis B, om C; inter (in M) utrumque semispherium DKM || 2 corbus A || 2,3 centarus KM || 4 sacrarum M || 4,5 pro necnon Sagittarium *debebat* Corona sub Sagittario | sagittarius C, sagitta M || 5 piscis CK || 6 orion CDKM | sequitur DESCRIPTIO DVORVM SEMISPHERIORVM (p. 145).

III

1. Τῶν Ἀράτου Φαινομένων Quibus Arati videntur quaedam sunt secundum caelum stellarum ecce sicut videntur dicta sunt, de sub caelo autem et quibus olim dicta sunt transgrediamur item videntur secundum astronomicum poni locum, de quibus et recensere consideravi.

ὅτι τῷ μαθηματικῷ εἰς δύο quum mathematicis constat in 10
προσῆκει τὸ τοῦ ποιητοῦ σύγ-
γραμμα τὸ μὲν εἰς τὰ φαινόμενα
καὶ ἀστρολογικῶς ἐξηγηγμένα,
τὸ δὲ εἰς τὰ ἕτερα, πέμψαι σοι
προήχθην τὰ Φαινόμενα Ἀρά-
του διορθωθῆναι καὶ τὴν ἐμὴν
γνώμην, οὐδέπω τῆς διορθώσεως
ταύτης ἐκδεδομένης. ἴσθι δὲ
χρῶμενόν με σημειοῖς τέτταρι

habet L^{II} fol 183^b.

16 διορθωθέντα κατὰ scripsi Her-
mes 1884 p. 108, Aratea p. 380

habent A^IBCDGKMP.

1 arathi B || 1, 2 quaedam AB || 2 celi B,
caeli CDKMP || 2, 3 stellarum et ordi-
nem C || 3 sic AC || 4, 5 de — sunt om
DM || 4 sub celo BK || 8 recensare A^IC
GP || 10 quom MP, quoniam CGK |
mathematicus M || 11 conditoribus C |
scriptio B || 12 quaedam BKM || 14 que-
dam BKM, que C, quidam G || 15 pro-
venit hec que C | arathi B || 16 diri-
gere BDGKM | et mecum B | conscien-
tiam A^I, consciam K || 17 usque
P | de hac om M || 17, 8 traditam DGK ||
19 autem B | meum C || 19 indiens A^IM,
indicus B

τῶι τε χ καὶ τῆι διπλῆι καὶ τῶι sexcentesimo et duplo et utrum et ἀμφὶ καὶ τῶι ἀστέρι ἐν τῶι stellantium pavimento. scriptum ἐδάφει. γραφὴν δ' ἂν ἴδοις autem si videris versum minus στήχῳ παρακείμενον ἐν τι τῶν positum aliquid de quibus praedictum est signorum.

3, 4 corrupta, cf ib || 3 ἴθις.

2. Hoc in fronte scire oportet, quia secundum signum scriptae scripturae ad alias quasque creditas. horum autem expositio in memoriam venit et tamquam non in peccato. in quo autem est secundum pavimento intuenda atque narranda hiemalium, quae quidem melius secus pavimento feruntur. Hoc adducitur in praefatione illius ipso inchoante ad Anclidem, unum de sociis, qui verbum fecerat (p. 81). quidam autem putaverunt sic. quidam vero non aestimant hoc Arati esse proverbium, quod principium 'a Iove inchoamus', sed haec auferentes proverbialia alia praecipiant. ista sunt autem 'Anclidis ostensio sacrum praepositum itaque caelestem vitam peragens' et cetera (p. 134). quidam tamen sic et alii aliter profanant. hi quidem ut Aratus faciunt per totam creaturam ad quendam locum depinxerunt hos versiculos, ut cognoscatur, ad quem est eorum suggestio. hoc quidem est bene compositum facturae consuetudo. etenim Homerus ubi dicit

1 sexcentesimo DGK, sextesimo P || 1, 2 utrum st. (omisso et) G || 2 stellarum M | pavimento B || 3 minis C || 4, 5 predictum CKMP, scriptum B || 6 verba huius eclogae parti praescripta et sub paginem (pagine B) ad exemplar graecum spectare videntur: omisi | fronte |||| scire AI || 7 scripad C | pro autem D h. || 8 memoriam DGKM: -a BP | veniunt A'BP || 9 pavimento CD GKM | adque A, ad quae CK, ad (omisso quae) M | hiemalium A'DKP | que B || 10 pavimento CDGKM | feruntur AI || 11 praefatione G | ipso om P | indicante B, inchoante D | anclidem A'BP, hanc lidem C, anclidem D, anclydem G | socios A'P, socii CK, socio suo B || 12 fecerant P || 13 existimabant M || 14 a om B | inchoamus BDK, inchoam M | haec om B | auferentes B || 15 anclidis A'BDP, anclidis G, anclidis M || 15, 6 Ἀγκλειδῆν, ξείνων ἑρῶν θάλλος, εἰ δ' ἄγε σὺ μοι οὐρανὴν ψαύσειας ἐπὶ τριβῶν Ach p. 81. hemistichium εἰ δ' ἄγε σὺ μοι etiam Callimacheum Epigr I 5 || 15 prepositum DP || 16 caelestem BP | Ach p. 80 ἐλύμηναν δὲ πολλοὶ τοῦτο τὸ πόλημα ζωγράφου καὶ ἀστρονόμου καὶ γραμματικοὶ καὶ γεωμέτραι | quidam autem sic P || 17 proferunt B, profanantes M | hii A'K | ut om G | apatus A'P, aptus B, ecratus K | fatiant B, fiant CDK, sciant G | totum C || 18 depixurus B || 19 cognoscitur B, cognoscantur CG | est prius om B | suggestio B | hoc idem D | est bene om DG | bene om KM || 20 compositum P | facere C, factura A | etenim est homeri(s) K) GK || 20—p. 142, 1 ubi dicit homerus non pare C

nuncupare hos apices alterutris hoc est vocare et in aliis, in quibus non est manifestum scire prout scias quisnam. quantum enim potest nunc hoc scire quisnam et rursus nuncupare et Zacynthum extantum decorum esse, prout nuncupatur quisnam absque nisi et Homerum nuncupare quidem clamare aliquem quia 5 et enuntiatio praefationis quid faciat adloquitur ante septuaginta annos dicit (p. 152, 15) adnuntiatum, quasi nihil dicat. quom ergo recalumniantes inquit et apud nos praefationem habens quaedam litigiosa quid faciant. dicit enim in ipsa praefatione, quia Iuppiter stellas hominibus signa constituit (v. 10). sic quoque et 10 facturam iudicio fugiens hominis malitiam veniens in caelum stella fieri, unde iam non Iuppiter omnes stellas constituit. sunt quidem bene composita eorum verba. stellas enim constituit et fundavit deus, nomina vero et signa postea et astrologiam peritissimi addiderunt eis et fabulas condiderunt proprias. nihil 15 tamen prohibet conditorem et factorem dicere deum. dicionem autem quadam ab ipsis nuncupari, quibus stellarum rationem dixerunt, quia sicut fabulas hoc dicit Aratus (v. 100) 'verbum quidem currit sed humanus'. simili modo et de Corona Ariadnes

---

1 apicis G | alterutris A^I | vocare et (in BCP) aliis BCGKP || 3 hoc sc. nunc quisquam P || 4 zizintum B, zacinthum DP | extensum BC | *cf schol in Dionys Thrac p. 815, 29* ὁ Ὀμηρος τὸ ζ οὐ κατ' ἐπέκτασιν λαμβάνει, οἷον ὅτε Ζάκυνθον ἔναιον' (II v. 634) *et schol MP v. 413* τῷ μὴ μοι πελάγει νεφέων εἰλυμένον ἄλλων: τῷ μὴ μοι εἰλυμένων ἦν· ἀλλὰ διὰ τὸ μέτρον ὄν ἐστίν. διὸ τὸ σημεῖον ἔχει ὁ στίχος. *De aliis editionis 'signatae' in MP vestigiis cf Herm 1884 p. 107 et Prolegomena editionis p. XII sqq.* | decorum BM || 5 quidem om GK || 6 nuntiatio A¹M, enuntio C | fatiat alloquitur B || 7 die annuntiatum B | quas K | qm̄ P, quoniam CDGK | ergo om M || 8 recalumpniantes B | inquiet ap. A^I (*qui primitus inquit scripserat*) || 8, 9 habens — praefatione om P || 8 habentes DGKM | quedam DK, quidam M || 9 litigiosa iteravit B, itagiosa C | quid om DGKM | facit A^I, fatiat B, faciat C | dicitur enim CDK || 10 iuppiter omnipotens st. G | constituerit B || 10—12 sic — constituit om B || 11 indicium C | fugiens om DM || 13 stellas hominibus c. DKMP | autem pro enim B || 14 deus om GKM || 15 post condiderunt lacunam 8 fere litt A^I || 16 proibet BD | dice d. M | ditionem B, dictionem D || 17 quadam BC, qua DM, quidam P || 18 sic A^IKMP | fabulis dicit Ar. C || 18, 9 λόγος γε μὲν ἐντρέχει ἄλλος ἀνθρώποις; *redit eadem translatio apud interpretem latinum* || 19 currum B | humanus A^I, u(hu)B)manum BC, humanos M, horum G, hunus K | et de Corona om G | et corono K | Στέφανος, τὸν ἀγανὸν ἔθρηκεν σῆμ' ἔμεναι Διόνυσος ἀποιομένης Ἀριάδνης

- (v. 71, 2). hanc enim per Dionysum quasi exornatam in carmine suo et ille Coronam manifeste, quod fabulationem primus reddidit. de tali constitutione stellarum homines committunt, non qualem Iuppiter praecipit. istas enim appellationes et significat
- 5 tiones stellarum postea aliquando BEROSSUS ait in 'Procreatione' ita significans exposuit nihil ad constitutionem mundi ab eo factam. talia quippe aliqua EUDORUS dicit. amplius quidem nos artificiose exposuimus anni creationem. dicitur autem simili modo, quod quasi praefatus Antigonus hanc expositionem Arati
- 10 traditam nondum esset et astrologus refert dare Endoxii rescriptu et iubet hoc per carmine adnuntiare quasi factorem manentem inperitum autem astrologiae. hanc excepit gloriam IPPARCHUS quoque Bithyneus 'Apud Aratum et Eudoxum' et DIONYSIUM, manifeste potius Thrax, et POSIDONIUS in 'Praedicatione Homeri et Arati de mathematicis'. sunt quidem omnes
- 15 benivoli. efficeret enim Aratum demonstrare perfectum astrologum, etsi nihil differre dixisset de Endoxum, qui ea ipsa communicanti per commentum dianae nihil aratione excessisse. impossibile enim quendam hoc facere non praeceptorem esse.
- 20 tanta quidem apud eos, qui sine praefatione conantur facturam declarare. quidam autem aiunt et hoc postea repositum

---

1 ergo *pro* enim B | dionis(ss K)ium BDGKM, dionisum CP | exhornata(u B)m BD || 2 manifestale B | fabulationes B, fabutionem C | primum B || 3 et alem A^I, de talem BP | constitutionem A^IP, constructionem C || 4 iupiter B | precepit D | ista D | apellationes B || 5 berossus CG, -ossos P, liberossus DM | *nimirum* 'Περὶ κοσμογονίας', cf *Aratea* p. 226; *Mueller F H G II* || 6 ista P | mundi *om* M || 7 alia B | aliqua que odorus B, al. eodorus CG || 7, 8 quidom̄s M || 8 rtificatiose C | autem *etiam* D², enim D || 9 praefatur A^I, -us P || 10 tradidit M | esset (*sine* et) DP, esse A^I | astrologis B | dares G || 10,1 eudoxii scriptum B | rescriptum DGKP || 11 pro D | carmen C | nuntiare B | pactorum K || 12 imperitum B | accepit M || 13 in parthus B, ipparcus CP | bithyneos C, bithineus BD, bythineus G, byttumnis K, bittinius M, bythyneus P | aratum B, -ti B² | eudoxium M || 14 dionisium CDGKM, dionysum A^I, dyoniumsq P | pridem (*pro* potius) CKM, quidem potius BDP | quidem *post* potius *iteravit* B | trax CKP | positonius A^I, possidonius BD, possidanus K, posydonius P || 15 et erat M || 16 officeret B | quidem *pro* enim B | demonstratum P || 17 differri dixisse A^IBC, defferri dixisset D, deferri dixisset M, if deferre dixisse P | de *om* BD | eudoxium M, eudoxo P | ipse B || 18 diane C GK | *Aratum dicere videtur* | excessasse M || 19 impossibile DP | quemquam B | preceptorem D | esset M || 20 tanti B | praefatione DP || 21 agiunt ex M

κείται δ' ἐν μὲν τῷ βο-
 ρείῳ ἡμισφαιρίῳ τάδε·
 Ἄρκτος μείζων, Ἄρκτος ἐλάσ-
 σων, Ὅφις δι' ἀμφοτέρων τῶν 5
 Ἄρκτων, Βωώτης, Στέφανος,
 Ἐγγόνασι, Ὀφιούχος.
 ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμι-
 σφαιρίοις·
 Λύρα, Ὅρνις, Ὀιστός, Αἰετός, 10
 Δελφίς, Ἴππος.
 ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμι-
 σφαιρίοις·
 Κηφεύς, Κασσιόπεια, Ἄνδρο-
 μέδα, Τρίγωνον, Περσεύς, Ἡνί- 15
 οχος.
 ἐν δὲ τῷ νοτίῳ τοῦ ζωι-
 διακοῦ.
 Ὑδροχόος.

---

14 incohaerat librarius περ, scil
 Περσεύς, tum e περ fecit Κασσιόπεια ||
 17 τῷ νοτίῳ sine ι ut pluriens

A

B

5 IPPARCHUS DE MAGNITUDE ET POSITONE <IN>ERRANTIUM STELLARUM.

ERATOSTHENES DE EXORNATIONE ET PROPRIETATE SERMONUM QUIBUS VIDENTUR ET IPPARCHI DE MAGNITUDE ET POSITONE DE INERRANTIUM STELLARUM. SECUNDUM QUALITER SUNT CIRCUMVENIENTIA SECUNDUM IPPARCHUM ET ERATOSTHENEM.

10

constat autem in aquilonio semispherio haec:

Septentrio maior, Septentrio minor, Coluber inter ambas

Septentrio maior, Septentrio minor, Serpens inter ambas

15 Septentriones, Bootes, Corona, Ingenu, Serpentarius. ambabus semispheriis:

Septentriones, Bootes, Corona, Ingeniculo, Serpentarius. inter amba semispheria:

Caepheus, Cassiepia, Andromeda, Triangulum, Perseus,

Caepheus, Cassiepia, Andromeda, Triangulum, Perseus,

20 Agitator.

Agitatorem.

in favonio autem signale:

in favonio signale:

Aquarius.

Aquarius.

habent A^IBCD GK (*inde a l. 24*) P.

5 *ipparcus* CDK (-chus K²) P, *inparchas* B || 6 *supplevi* || 5—7 de magnitudine errantium et positione stellarum G || 11, 2 *scinis perius* B; -*lo* A, -*aerio* P || 14 *columber* C | *inter om* DGK || 15 *corona om* G || 17 *semisperis* B || 17 *sqq. om nonnulla homoeoteleuto seductus* || 18 *cephus* BGK || 19 *triangulus* C

9 *inparthum* B, *ipparcum* K || 9, 10 *eratustenens* B, *aratostenem* K, *erat osth* (*om M*) *enen* DMP || 13 *et ante* S. m. *add* C || 14 *ambos* DKM || 15 *semisperia ante* Sept. *add* B | *Bootes om* M | *corone* B || 16 *ingeniculus* C, *ingenuculo* D || 17 *ambas semispherias* DGKM || 18 *cephus* BC (*bis*) D || 19 *triangulus* DKM || 20 *agitator* DKM

habent A^{II}BCD GKMP.

2 *aratus tenens* B, *erathostenes* D, *erat osthenes* K, *erat ostennes* M, *eratos thenes* P || 2, 3 *exornatione* B || 5 *iparchi* B | *ipparchide* m. P || 6 *et positione om* P | *p. deinerrantium* A, *p. dein* err. B, *p. err.* D, *p. de err.* K, *p. err.* M || 7 *index Eratosthenis om; pergitur* l. 10, 1 *ne linea quidem interrupta* ||

ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμι-
σφαιρίοις·

Κρατῆρ, Κόραξ, Ἀργώ, Κέν-
ταυρος, τὸ θηρίον ὃ ἔχει ὁ
Κένταυρος ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ, 5
Θυτήριον, ὃ ὑπὸ τὸν Τοξότην
Στέφανος [Ἀριάδνης], Ἰχθύς,
Κῆτος, Ὠρίων.

ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμι-
σφαιρίοις· 10

Λαγώς, Προκύων.

ἐν δὲ τῷ βορείῳ τοῦ ζωι-
διακοῦ κύκλου.

βόρεια·

Καρκίνος, Λέων, Παρθένος, 15

Κριός, Ταῦρος, Αἰδύμοι.

νότια·

Χηλαί, Σκορπίος, Τοξότης, Αἰ-
γόκερως, Ὑδροχόος, Ἰχθύες.

ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμι-
σφαιρίοις· 20

.....

---

7 seclusi, cf v. 400, 1 et p. 142, 19 |
ἰχθύς || 15 κακείνος || 20, 1 post ἡμι-
σφαιρίοις: — quae desiderantur, e l.
suppleas

in utraque semispheria:

inter ambobus semispheriis:

Urcens, Corvus, Centaurus, Urcens, Corvus, Navis, Centaurus, Bestia quam habet Centaurus et Bestia quam tenet in manu dextera, Sacrarium, necnon Sagittarium . . . . ., Pisces, Caetus, Inrigator, Piscis, Caetus, Incolo.

in utraque semispheria:

Laepus, Antecanis.

10 in aquilonio autem et in signale circulo.

aquilo:

Cancer, Leo, Virgo.

favonium:

15 Librem, Scorpio, Sagittarius, Capricornius.

in amba semispheria.

aquilo:

Aries, Taurus, Gemini.

1 semisphaera B || 2 om Navis | et C. DGK || 2,3 Centaurus om C || 4 dextra CDKP || 5 subsagittarium B, sub sagittario AP || 6 inrigator *sine dubio est ἀρδεντής ex Ἀγιάδης factum; hausit interpret e glossario graeco-latino (Corp gloss II p. 86) || 8 semisphaera B || 9 anticanis C || 9-17 om B || 10 in alt om K || 12 aquila DGK || 14 favonium DGK || 15 libra DK, libras G || 16 capricornus D, -em P || 17 ambis C, ambas D²G | semispheriis C, semispherias D² || 18 aquila D² || 19 thaurus B | sequitur p. 140 b.*

1 semispheriis A, semispheriis B, om C; inter (in M) utrumque semisphaerium DKM || 2 corbus A || 2,3 centaurus KM || 4 sacrarium M || 4,5 pro necnon Sagittarium *debebat* Corona sub Sagittario | sagittarius C, sagitta M || 5 piscis CK || 6 orion CDKM | sequitur DESCRIPTIO DVORVM SEMISPHERIORVM (p. 145).

III

1. Τῶν Ἀράτου Φαινόμενων Quibus Arati videntur quaedam sunt secundum caelum stellarum ecce sicut videntur dicta sunt, de sub caelo autem et quibus olim dicta sunt transgrediamur item videntur secundum astronomicum poni locum, de quibus et recensere consideravi.

ὅτι τῷ μαθηματικῷ εἰς δύο quum mathematicis constat in 10
προσῆκει τὸ τοῦ ποιητοῦ σύ-
γραμμα τὸ μὲν εἰς τὰ φαινόμενα
καὶ ἀστρολογικῶς ἐξηγηγεμένα, in duobus conditoris conscriptio
τὸ δὲ εἰς τὰ ἕτερα, πέμψαι σοι
προήχθην τὰ Φαινόμενα Ἀρά-
του διορθωθῆναι καὶ τὴν ἐμὴν
γνώμην, οὐδέπω τῆς διορθώσεως
ταύτης ἐκδεδομένης. ἴσθι δὲ
χρῶμενόν με σημείοις τέσσαρι
signis quoque et indicis de

habet LII fol 183^b.

16 διορθωθέντα κατὰ *scripsi Her-
mes* 1884 p. 108, *Aratea* p. 380

habent A¹BCDGKMP.

1 arathi B || 1, 2 quaedam AB || 2 celi B,
caeli CDKMP || 2, 3 stellarum et ordi-
nem C || 3 sic AC || 4, 5 de — sunt om
DM || 4 sub celo BK || 8 recensare A¹C
GP || 10 quom MP, quoniam CGK |
mathematicus M || 11 conditoribus C |
scriptio B || 12 quaedam BKM || 14 que-
dam BKM, que C, quidam G || 15 pro-
venit hec que C | arathi B || 16 diri-
gere BDGKM | et mecum B | conscien-
tiam A¹, consciam K || 17 usque
P | de hac om M || 17, 8 traditam DGK ||
18 autem B | meum C || 19 indiens A¹M,
indicus B

τῶι τε χ καὶ τῆι διπλῆι καὶ τῶι sexcentesimo et duplo et utrum et
 ἀμφὶ καὶ τῶι ἀστέρι ἐν τῶι stellantium pavimento. scriptum
 ἐδάφει. γραφὴν δ' ἂν ἴδοις autem si videris versum minus
 στίχῳ παρακείμενον ἐν τι τῶν positum aliquid de quibus prae-
 5 προειρημένων σημείων. dictum est signorum.

3, 4 corrupta, cf ib || 3 ἴδης.

2. Hoc in fronte scire oportet, quia secundum signum scriptae
 scripturae ad alias quasque creditas. horum autem expositio in
 memoriam venit et tamquam non in peccato. in quo autem est
 secundam pavimento intuenda atque narranda hiemalium, quae
 10 quidem melius secus pavimento feruntur. Hoc adducitur in
 - praefatione illius ipso inchoante ad Anclidem, unum de sociis,
 qui verbum fecerat (p. 81). quidam autem putaverunt sic. quidam
 vero non aestimant hoc Arati esse proverbium, quod principium
 'a Iove inchoamus', sed haec auferentes proverbialia alia prae-
 15 cipiunt. ista sunt autem 'Anclidis ostensio sacrum praepositum
 itaque caelestem vitam peragens' et cetera (p. 134). quidam tamen
 sic et alii aliter profanant. hi quidem ut Aratus faciunt per totam
 creaturam ad quendam locum depinxerunt hos versiculos, ut
 cognoscatur, ad quem est eorum suggestio. hoc quidem est bene
 20 compositum facturae consuetudo. etenim Homerus ubi dicit

---

1 sexcentissimo DGK, sextesimo P || 1, 2 utrum st. (omisso et) G || 2 stel-
 larum M | pavimento B || 3 minus C || 4, 5 predictum CKMP, scriptum B ||
 6 verba huic eclogae parti praescripta et sub paginem (pagine B) ad exemplar
 graecum spectare videntur: omisi | fronte |||| scire AI || 7 scripad C | pro
 autem D E || 8 memoriam DGKM: -a BP | veniant A¹BP || 9 pavimento CD
 GKM | adque A, ad quae CK, ad (omisso quae) M | hyemalium A¹DKP | que
 B || 10 pavementum CDGKM | ferentur AI || 11 praefatione G | ipso om P |
 indicante B, inchoante D | andidem A¹BP, hanc lidem C, anchlidem D, ancly-
 dem G | socios A¹P, socii CK, socio suo B || 12 fecerat P || 13 existimabant
 M || 14 a om B | inchoamus BDK, inchoam M | haec om B | auferentes B ||
 15 andidis A¹BDP, anclidis G, anchlidis M || 15, 6 Ἀγκλείδη, ξείνων ἱερὸν θά-
 λος, εἰ δ' ἄγε σὺν μοι οὐρανὴν ψαύσειας ἐπὶ τρίβον Ach p. 81. hemistichium
 εἰ δ' ἄγε σὺν μοι etiam Callimacheum Epigr I 5 || 15 prepositum DP || 16 ce-
 lestem BP | Ach p. 80 ἐλλύμεναν δὲ πολλοὶ τοῦτο τὸ ποίημα ζωγράφου καὶ
 ἀστρονόμου καὶ γραμματικοὶ καὶ γεωμέτραι | quidam autem sic P || 17 pro-
 ferunt B, profanantes M | hii A¹K | ut om G | apatus A¹P, aptius B, ecratus
 K | fatiant B, fiant CDK, sciant G | totum C || 18 depicturus B || 19 cognoscitur
 B, cognoscantur CG | est prius om B | suggestio B | hoc idem D | est bene
 om DG | bene om KM || 20 compositum P | facere C, factura A | etenim est
 homeri(s) K) GK || 20—p. 142, 1 ubi dicit homerus non pare C

nuncupare hos apices alterutris hoc est vocare et in aliis, in quibus non est manifestum scire prout scias quisnam. quantum enim potest nunc hoc scire quisnam et rursus nuncupare et Zacynthus extensum decorum esse, prout nuncupatur quisnam absque nisi et Homerum nuncupare quidem clamare aliquem quia 5 et enuntiatio praefationis quid faciat adloquitur ante septuaginta annos dicit (p. 152, 15) adnuntiatum, quasi nihil dicat. quom ergo recalumniantes inquit et apud nos praefationem habens quaedam litigiosa quid faciant. dicit enim in ipsa praefatione, quia Iuppiter stellas hominibus signa constituit (v. 10). sic quoque et 10 facturam iudicio fugiens hominis malitiam veniens in caelum stella fieri, unde iam non Iuppiter omnes stellas constituit. sunt quidem bene composita eorum verba. stellas enim constituit et fundavit deus, nomina vero et signa postea et astrologiam peritissimi addiderunt eis et fabulas condiderunt proprias. nihil 15 tamen prohibet conditorem et factorem dicere deum. dictionem autem quadam ab ipsis nuncupari, quibus stellarum rationem dixerunt, quia sicut fabulas hoc dicit Aratus (v. 100) 'verbum quidem currit sed humanus'. simili modo et de Corona Ariadnes

---

1 apices G | alterutris AI | vocare et (in BCP) aliis BCGKP || 3 hoc sc. nunc quisquam P || 4 zizintum B, zacynthus DP | extensum BC | cf schol in *Dionys Thrac* p. 815, 29 δ' Ὀμηρος τὸ ζ οὐ κατ' ἐπέκτασιν λαμβάνει, οἷον 'ὄλι τε Ζάκυνθον ἔβαιον' (II v. 634) et schol MP v. 413 τῷ μὴ μοι πελάγει νεφέων εἰλυμένον ἄλλον: 'τῷ μὴ μοι εἰλυμένων' ἦν· ἀλλὰ διὰ τὸ μέτρον ὄν ἐστίν. διὸ τὸ σημεῖον ἔχει ὁ στίχος. De aliis editionis 'signatae' in MP *vestigii* cf Herm 1884 p. 107 et *Prolegomena editionis* p. XII sqq. | decorum BM || 5 quidem om GK || 6 nuntiatio A¹M, enuntio C | fatiat alloquitur B || 7 die annuntiatum B | quas K | qm P, quoniam CDGK | ergo om M || 8 recalumpniantes B | inquiet ap. AI (qui primitus inquit scripserat) || 8, 9 habens — praefatione om P || 8 habentes DGKM | quedam DK, quidam M || 9 litigiosa iteravit B, itagiosa C | quid om DGKM | facit AI, fatiat B, faciat C | dicitur enim CDK || 10 iuppiter omnipotens st. G | constituerit B || 10—12 sic — constituit om B || 11 indicium C | fugiens om DM || 13 stellas hominibus c. DKMP | autem pro enim B || 14 deus om GKM || 15 post condiderunt lacunam 8 fere litt AI || 16 proibet BD | dice d. M | ditionem B, dictionem D || 17 quadam BC, qua DM, quidam P || 18 sic A¹KMP | fabulis dicit Ar. C || 18, 9 λόγος γε μὲν ἐντρέχει ἄλλος ἀνθρώποις; redit eadem translatio apud interpretem latinum || 19 currum B | humanus AI, u(hu B)manus BC, humanos M, horum G, hunus K | et de Corona om G | et coronato K | Στέφανος, τὸν ἀγανὸν ἔθρηκεν σῆμ' ἔμειναι Διόνυσος ἀποιομένης Ἀριάδνης

- (v. 71, 2). hanc enim per Dionysum quasi exornatam in carmine suo et ille Coronam manifeste, quod fabulationem primus reddidit. de tali constitutione stellarum homines committunt, non qualem Iuppiter praecipit. istas enim appellationes et significaciones stellarum postea aliquando BEROSSUS ait in 'Procreatione' ita significans exposuit nihil ad constitutionem mundi ab eo factam. talia quippe aliqua EUDORUS dicit. amplius quidem nos artificiose exposuimus anni creationem. dicitur autem simili modo, quod quasi praefatus Antigonus hanc expositionem Arati traditam nondum esset et astrologus refert dare Endoxii re-scriptu et iubet hoc per carmine adnuntiare quasi factorem manentem inperitum autem astrologiae. hanc excepit gloriam IPPARCHUS quoque Bithyneus 'Apud Aratum et Eudoxum' et DIONYSIUM, manifeste potius Thrax, et POSIDONIUS in 'Praedicatione Homeri et Arati de mathematicis'. sunt quidem omnes benivoli. efficeret enim Aratum demonstrare perfectum astrologum, etsi nihil differre dixisset de Endoxum, qui ea ipsa communicanti per commentum dianae nihil aratione excessisse. impossibile enim quendam hoc facere non praeceptorem esse.
- 20 tanta quidem apud eos, qui sine praefatione conantur facturam declarare. quidam autem aiunt et hoc postea repositum

---

1 ergo *pro* enim B | dionis(ss K)ium BDGKM, dionisum CP | exornata(u B)m BD || 2 manifestale B | fabulationes B, fabulationem C | primum B || 3 et alem A^I, de talem BP | constitutionem A^IP, constructionem C || 4 iuppiter B | precepit D | ista D | appellationes B || 5 berossus CG, -ossos P, liberossus DM | *nimirum* 'Περὶ κοσμογονίας', cf *Aratea* p. 226; *Mueller F H G II* || 6 ista P | mundi *om* M || 7 alia B | aliqua que odorus B, al. eodorus CG || 7, 8 quidom̄s M || 8 rtificatiose C | autem *etiam* D², enim D || 9 praefatur A^I, -us P || 10 tradidit M | esset (*sine* et) DP, esse A^I | astrologis B | dares G || 10,1 eudoxii scriptum B | reascriptum DGKP || 11 pro D | carmen C | nuntiare B | pactorum K || 12 imperitum B | accepit M || 13 in parthus B, ipparcus CP | bithyneus C, bithineus BD, bythineus G, byttumnis K, bittinius M, bythyneus P | arathum B, -ti B² | eudoxium M || 14 dionysium CDGKM, dionysum A^I, dyonismq̄ P | pridem (*pro* potius) CKM, quidem potius BDP | quidem *post* potius *iteravit* B | trax CKP | positonius A^I, possidonius BD, possidanus K, posydonius P || 15 et erat M || 16 officeret B | quidem *pro* enim B | demonstratum P || 17 differri dixisse A^IBC, defferri dixisset D, deferri dixisset M, ^{if} deferre dixisse P | de *om* BD | eudoxium M, eudoxo P | ipse B || 18 diane C GK | *Aratum dicere videtur* | excessasse M || 19 impossibile DP | quemquam B | preceptorem D | esset M || 20 tanti B | praefatione DP || 21 agiunt ex M

ab eodem praenominato Antigono imperatori priori amico Arati. de praefatione autem quod esset Arati et quoniam in Macedoniam est inventum in Antigoni bibliothecam quidam in membranis, quidam in tabulas, alii vero in Samo de carmine hoc inventum esse, ubi et illud aliud, quia simili modo in ipsum suggerunt. 5

---

1 antigone D | imperatore KM (*qui in haec verba desinit*) | priori om B ||
 2 de — Arati om G | quum AB | macedonia C, machedoniam K || 3 bibli-
 theca D, -otica K, bib/ biblioteca B || 4 tabulis BD, tabolis CGK | samo C ||
 5 id post in add BCDGP | ipsam B | *sequitur in A spatium vacuum imagini
 alicui adpingendae ut putamus relictum, in omnibus p. 105b — 123b.*

IV

DESCRIPTIO DUORUM SEMISPHERIORUM.

Habet autem pondus totum medium terrae terrenum. differt enim per totum caelum seu terram aculeo suo, quod in circuitu habet, et dividit medium, quoniam terram pertundit, sicut per
 5 latera axis terrae aequaliter illam habet et ab eo ponderatam ubique. aequalem enim ex utraque parte illam facit ipse medio constans et in duo eam dividens aut inponderatam ubique aequalem et similem. et ipsa enim est in modum sphaerae seu
 10 caelo stellantia, ut iam per omnia vel et per circuitum simili modo pondere aequalem per spatium sicut semispheriis. quantum enim a terra habet altitudinem hoc semispherium, tantum habet quod subtus terra longitudinem aliud semispherium. ipsa enim in medio iacet duobus semispheriis.

habent BDKP, DK a me, BP ab Hertzio conlati; ceteros perillustravi sed vix utiles cognovi.

1 semisperium B, semisperiorum D; *inscriptionem om KP* || 2—6 *multa non intellego* || 2—8 *cf Arati v. 22, 3 de axe έχει δ' ἀτάλαντον ἀπάντη μεσοσηγός γαίαν, περὶ δ' οὐρανός αὐτὸς ἀγινεῖ* et *interpretem latinum infra VIII* || 2 pondere BP | medio BP | terre B | terraenum P || 3 autem P | *vertit* διὰ τοῦ κέντρον τῆς περιφερείας κτλ. || 4 vidit K | *mediam* DKP | *vertit* διήκει || 5 equaliter BK | illum B | equaliter *post* et B, aequaliter P | ponderatum B || 6 ubique *om* BP | equaliter BK | fecit B || 7 eum B | ubi D || 8 equaliter BD | enim *om* B (*add* B²) | sperae B, sphaerae DK || 9 facti B, factu *vel* facta D, facta P | quia meam B, equam eam D || 10 caelo B | stellantia P | valet D | circuitu P || 11 sperae *post* modo B | equaliter B, equidem D | spatium D | semis spheriis P || 13 subtus terram K | longitudine B | semisperium BD || 14 m. ita et d. B | semispheriis B.

secuntur hemisphaeriorum imagines delineatas in D, pagina vacua relicta in K, deinde in utroque Arati Genus; statim Arati Genus in BP.

ab eodem praenominato Antigono imperatori priori amico Arati. de praefatione autem quod esset Arati et quoniam in Macedoniam est inventum in Antigoni bibliothecam quidam in membranis, quidam in tabulas, alii vero in Samo de carmine hoc inventum esse, ubi et illud aliud, quia simili modo in ipsum suggerunt. 5

---

1 antigone D | imperatore KM (*qui in haec verba desinit*) | priori om B ||
 2 de — Arati om G | quum AB | macedonia C, machedoniam K || 3 bibli-
 theca D, -otica K, bibl' biblioteca B || 4 tabulis BD, tabolis CGK | somo C ||
 5 id *post in add* BCDGP | ipsam B | *sequitur in A spatium vacuum imagini*
alicui adpingendae ut putamus relictum, in omnibus p. 105b — 123b.

IV

DESCRIPTIO DUORUM SEMISPHERIORUM.

Habet autem pondus totum medium terrae terrenum. differt enim per totum caelum seu terram aculeo suo, quod in circuitu habet, et dividit medium, quoniam terram pertundit, sicut per 5 latera axis terrae aequaliter illam habet et ab eo ponderatam ubique. aequalem enim ex utraque parte illam facit ipse medio constans et in duo eam dividens aut inponderatam ubique aequalem et similem. et ipsa enim est in modum sphaerae seu et caelum ita et terra, sicuti primis quidem facta aequam eam 10 caelo stellantia, ut iam per omnia vel et per circuitum simili modo pondere aequalem per spatium sicut semispheriis. quantum enim a terra habet altitudinem hoc semispherium, tantum habet quod subtus terra longitudinem aliud semispherium. ipsa enim in medio iacet duobus semispheriis.

habent BDKP, DK a me, BP ab Hertzio conlati; ceteros perlustravi sed via utiles cognovi.

1 semisperium B, semisperiorum D; *inscriptionem om KP* || 2—6 *multa non intellego* || 2—8 *cf Arati v. 22, 3 de axe έχει δ' ἀτάλαντον ἀπάντη μεσσηγὸς γαλαν, περὶ δ' οὐρανὸς αὐτὸς ἀγινεῖ et interpretem latinum infra VIII* || 2 pondere BP | medio BP | terre B | terraenum P || 3 autem P | *vertit διὰ τοῦ κέντρον τῆς περιφερείας κτλ.* || 4 vidit K | *mediam DKP* | *vertit διήκει* || 5 equaliter BK | illum B | equaliter *post* et B, aequaliter P | ponderatum B || 6 ubique *om BP* | equalem BK | fecit B || 7 eum B | ubi D || 8 equalem BD | enim *om B (add B³)* | sperae B, sphere DK || 9 facti B, factu *vel* facta D, facta P | quia meam B, equam eam D || 10 celo B | staellantia P | valet D | circuitu P || 11 sperae *post* modo B | equalem B, equidem D | spacium D | semis spheriis P || 13 subtus terram K | longitudine B | semisperium BD || 14 m. ita et d. B | semispheriis B.

secunter hemisphaeriorum imagines delineatae in D, pagina vacua relicta in K, deinde in utroque Arati Genus; statim Arati Genus in BP.

ΓΕΝΟΣ ΑΡΑΤΟΥ
ΘΕΩΝΟΣ ΑΛΕΞΑΝ-
ΔΡΕΩΣ

ARATI GENVS

1. Ἄρατος πατὴρ μὲν ἐστὶν Ἀθηνόδωρου, μητὴρ δὲ Ἀθηνοφίλας, τὸ δὲ γένος ἀπὸ Σόλων τῆς Κιλικίας (ἀνομάσθαι δὲ φασὶ τὴν πόλιν ἀπὸ Σόλωνος τοῦ Λινδίου), ἀδελφοὺς δ' ἔσχε Ἀύρην τε καὶ Καλλιῶδαν καὶ Ἀθηνόδωρον, ὃν φησὶν Εὐφράνωρ ἀντιγράψαι πρὸς τὰς Ζωΐλου κατηγορίας. διέπρειψε δὲ

Aratus patris quidem est Athinodori, matris autem Delitophilae, genere vero de Solon Ciliciae. nominatur autem civitas de Solonem Lindium. fratres autem habuit Lyrem quoque et Calliodam et Athinodorum, 10 quem ait Eufranor in descriptione ingenio furtim rescribere apud Zoilum accusationes. per-

A(mbrosianus C 263 inf s. XIV); praecedit Anonymus II 1 (supra p. 102) sequitur Theo Smyrnaeus alia

B(aroccianus 119 s. XV); praecedit Aratus cum scholiis

L(aurentianus XXVIII 37 s. XV); praecedit Anonymus II 1, sequitur Catasteriamorum liber

Matr(itensis LXVII s. XV); praecedit Anonymus II 1, sequitur Catasteris-morum liber

Vi(ndobonensis 142 s. XV); praecedit Anonymus II 1, sequitur Catasteris-morum liber

ABLVI contuli ipse, Matr edidit Iriarte l c p. 239

2 Θέωνος Ἀλεξανδρέως A: om BL Matr VI || 5 ἀθηνοδώρου Vi || 6 σόλων A || 8 φασὶ om Matr | σόλωνος A || 10 μύριν Ach 2 p. 76 Suid s v Ἄρατος | Καλλιῶδαν AVI: Καλλιῶδαν ceteri; Καλλιῶδαν coni Bergk cf Ach l c || 12 τ. τοῦ Z. Matr

habent BCDGK Ma P SI SII Strozzi-anus (XLVI s. XIV) U(rbinas 1358 s. XV) alii; totos enotavi BDK Ma P, ceteros passim.

4 Aratus genus patris B | filius post Ath. K, post patris Ma | quidam K || 5 athinodori BCK Ma P: anthinodori G SII | 5, 6 delitophilae (i. e. δὲ Ἀθηνοφίλης) archetypus: aditophilae B, dolithophile DP, delitophile S, deltophile M, dolitophile CK || 6 vero erode solo in liciae B || 7 cilicie CGK, cilitiae D, ciliae P || 8 tesolonem B, de solem C | indium SI || 9 lyrem KP: lirem BDMa, linem U || 10 calliod/a B | at thinorum D, athinorum Ma, at thinodorum SI SII, thinodorum K || 11 euphranor BMa || 12 ingenio CDGK Ma S I SII: in genuo B, ingeni P | furt ≡ im K || 13 apud D | zoillum K | accusationes K

παρὰ Ἀντιγόνῳ, ὃς ἐβασίλευσε *mansit autem apud Antigonum*
 Μακεδονίας παρελθούσης τῆς *regem Macedonum transeunte*
 βασιλείας εἰς αὐτὸν τρόπον τοῦ- *regno in ipsum sicuti hunc.*
 τον. μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τε- *post Alexandri obitum optinuit*
 5 λευτὴν ἐκράτει τῆς Μακεδονίας *Macedoniam Arideus, qui cog-*
 Ἀριδαῖος ὁ κληθεὶς Φίλιππος. *nominatus est Philippus. isto*
 τούτου δὲ ἀποθανόντος διεδέ- *autem defuncto successit Seleu-*
 ξατο τὴν ἀρχὴν Σέλευκος ὁ Νι- *cius Victor, quem interficit Ptolomeus*
 10 κάνωρ, ὃν ἀναιρεῖ Πτολεμαῖος *Fulminalis cognominatus,*
 ὁ κληθεὶς Κεραυνός, Πτολεμαίου *Ptolomaei Salvatoris et Eury-*
 τοῦ Σωτήρος καὶ Εὐρυδικῆς υἱός, *dicis filius, qui regnavit in*
 ὃς βασιλεύει Μακεδονίας. ἀν- *Macedonia. perempto autem illo*
 15 αιρεθέντος δὲ αὐτοῦ ὑπὸ Γαλα- *a Galatis sibi elegerunt Mace-*
 τῶν ἑαυτοῖς αἰροῦνται Μακεδό- *dones Sosthenem, post quem*
 20 νες Σωσθένην, μεθ' ὃν βασιλεύει *regnavit in eis Antigonus Phi-*
 αὐτῶν Ἀντίγονος Φιλίππου, οὗ *lippii. cuius fit puer Demetrius*
 γίνεται παῖς Δημήτριος ὁ Πολι- *Obsessor, Demetrii autem Anti-*
 ορκητής, Δημητρίου δὲ Ἀντίγο- *gonus Genuculosus, apud quem*
 νος ὁ Γονατᾶς, παρ' ᾧ διέτρι- *frequentabat ut Persens Stoi-*
 20 βεν αὐτός τε Ἄρατος καὶ σὺν

1 ἀντιγόνῳ A | 2 παρελθούσης coni
 Meineke | 3 τοῦτον τὸν τρ. Matr | 6
 ἀρδαῖος ABLVI, ἀρδαῖος Matr | 8 τὴν
 ἀρχὴν om BLMatrVI | 8, 9 νικάνων A
 Matr; Νικάτωρ Meineke | 9 πτολο-
 μαῖος A | 14 ἑαυτοῖς om Matr | 18, 9
 ἀντίλογος BLVI | 19 γονατᾶς A, γαλά-
 τας BVI, γαλατᾶς L, γαλά^τ Matr | 20
 τε Ἄρατος om BLMatrVI

1 antionem DKMa | 3 regnum BP |
 hoc DKMa | 4 obtinuit BDK | 5 arri-
 deus BDKP | 5, 6 cognominabatur B ||
 7 successit B | 7, 8 seleu^ucius D, se-
 leucus K | 8 interfecit BDMaP, inter-
 ficet K | 8, 9 ptolomeus DMa SISI:
 ptholomeus BP, tolomeus C, ptole-
 meus G | 10 ptolomaei om DKMa |
 phtolomeo B, ptholomeo P | salvatoris
 BP | 10, 1 erudicis B, uridicis K, euri-
 dicis DMa | 12 macedoniam BCP | per-
 emto DK | enim (pro autem) B | 13
 agalathis B, agalatis DK, agalitis BMa
 P | 13, 4 macedones (vel -ii) sosthenem
archetypus: macedonii sosthenem B,
 macedoni osthenem C, macedones oste-
 nem DGKMa, macedoniis osthenem P ||
 16 cum fit Ma | puer ·5· (tunc De-
 metrius in margine B²) obsessor de-
 metrii B; deme etrius K | 17 deme etrii
 K || 18 genuculosus K | 19 ei (pro ut)
 BDKMaP | perseas K

10*

αὐτῷ Περσεὺς ὁ Στωϊκὸς καὶ Ἀνταγόρας ὁ Ῥόδιος ὁ τὴν Θηβαΐδα ποιήσας καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλός, ὡς αὐτὸς φησιν ὁ Ἀντίγονος ἐν τοῖς Πρὸς Ἱερώνυμον. ἐπισταθεὶς δὲ τῷ βασιλεῖ πρῶτον μὲν αὐτῷ ποιήματα ἀνεγνώ τὸ εἰς τὸν Πᾶνα τὸν Ἀρκαδίας, εἶτ' ἐκείνου κελεύσαντος ἔγραψε τὰ Φαινόμενα.

2. Ἐπέχρητο δὲ ὁ Ἄρατος Ζήνωνι τῷ στωϊκῷ φιλοσόφῳ, καὶ γέγραπται αὐτῷ ἐπιστολὴ πρὸς τοῦτον. διώρθωσε δὲ καὶ τὴν Ὀδυσσεΐαν.

cus et Antagoras Rodius, qui Thebaida fecit, et Alexander Aetolus, ut ipse ait Antigonus apud quem Hieronimus. assistens quidem regis primum vero illi carmen exposuit apud Pana Arcadiensem. idem ipso iubente scripsit ea quae videntur.

Frequentabat autem Aratus ad Zenonem stoicum philosophum et scribitur ei epistula apud eundem. didicit quidem et Odisseam, et Geeraustius inquit quasi praesidens ab imperatore et Heliadam scripsisse seu Homerum dirigere; vitiatum enim

1 servavi traditam nominis formam: Περσαῖος coni Hemsterhuys || 5 πρὸς vertit l, coni Meineke: περὶ libri || 6 ουσταθεὶς coni Hemsterhuys || 7 αὐτοῦ BL Matr, αὐτὸν Vi, αὐτῶν idem in margine || 8 τῆς (pro τὸν) Matr

1 antagorus K, antogoras BMa || 2 thebaida B, thebaidam DMaP, tebaidam K || 3 etolus BMa, etholus K || 4 ieronimus MaP, hyronimus Pal || 4,5 assistens B || 5 reg B, regi G || 6 carmen K | ex (omisso posuit) KMa || 7 panem B, panam DKP | circadiensem B, archadiensem D; arcadiensem idem om K | ipse ipso B | ipse MaP || 8 iuvente Ma | que K || 12 zenonem G: zinomen D, zionem BKP || 12,3 philosophum om B, filosofum G || 13 ei om DMa || 14 eundem KP | dicit K || 15 odisseam B, odysseam DK | et geeraustius (ecra in rasura) C, ut geeraustius DGMa, ut greca ustius SI, ut graeca 'vstius (v in rasura) in margine vel hist (reliqua abscissa; an hist(oricus)?) SII, ut gegra urcius K, et gegastius (a supra g scripto) B, om U | inquit K || 16 praesidens P | imperatore K || 17 heliadam CDGK: eliadam BP, hiliadam Ma || 17,8 omerum Ma, humerum BP || 18 viciatum Ma | autem (pro enim) DKMa

ἐγένετο δὲ σφόδρα πολυγράμ-
ματος ἀνήρ, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Καλ-
λλίμαχος (fr 100 g Schn).

5

Δωσίθεος δὲ ὁ Πολιτικός ἐν
τῷ Πρὸς Διόδωρον ἐλθεῖν φησιν
αὐτὸν καὶ πρὸς Ἀντίοχον τὸν
Σελεύκου καὶ διατρίψαι παρ'
10 αὐτῷ χρόνον ἱκανόν.

3. Τὴν δὲ τῶν Φαινομένων
ὑπόθεσιν παρέβαλεν αὐτῷ ὁ
Ἀντίγονος δούς τὸ Εὐδόξου σύγ-
γραμμα καὶ κελεύσας ἐπεσθαι
15 αὐτῷ. ὅθεν τινὲς τῶν ἀπαλω-
τέρως προσερχομένων ταῖς ἐξη-
γήσεσιν ἔδοξαν μὴ μαθηματι-
κὸν εἶναι τὸν Ἄρατον· ὑπέλαβον
γὰρ μηδὲν ἕτερον τῶν Εὐδόξου
20 Φαινομένων ποιήσαντα αὐτὸν
εἰς τὸ σύγγραμμα θεῖναι. ταύ-
της δὲ τῆς γνώμης ἔχεται καὶ
Ἰππαρχος ὁ Βιθυνός· ἐν γὰρ

illum a conpluribus. factus est
autem nimis multum litteratus
vir, sicut testatur Callimachus
adsistens ei ab infantia propter
Praxiphanem Mytilenum. Dosi-
theus autem Pelusinus in quo
apud Diodorum venire inquit et
apud Antiochum Seleucium et
permanere ad eum tempore
sufficiente.

Eam quoque quae videntur
subministrationem accepit ei
Antigonus dans illud Eudoxi
conscriptum et iubens adhaerere
illi. unde quidam de mollibus
recensitorum putaverunt non
mathematicum esse Aratum.
susceperunt enim nihil aliud
quorum Eudoxi videntur facere
illum in conscriptum reponi.
huic autem conscientiae habe-
tur et Ipparcus Bitineus. in
quibus enim apud Eudoxum et

2 ὁ om LMatr || 6 δωσίθεος libri ||
9 διατρίψας Matr || 12 παρέβαλεν
corr Ruhnken: παρέλαβεν ἐν libri ||
15, 6 ἀπαλωτέρως BLVi: -ων A Matr
legit 1 || 20 ποιήσαντα corr Meineke:
ποιῆσαι libri, legit 1 || 21 θῆναι Vi ||
21, 2 ταύτη LVi

2 nimis om DK | multum om Ma ||
3 sicut om Ma | allimachus B || 4 as-
sistens BMa || 5 praxiphanem B, paxi-
phanem DK, paxiphanem Ma, paxipha-
lem P | mitilenum BDMa || 5, 6 dosi-
theus K || 7 diorum Ma || 8 apud
anthlochiam Ma, a. anthiocum P | se-
leucium DKMa | 11 ea qu. BP, earum
qu. DKMa || 13 dans dans P | illum

Ma || 14 conscriptam P | post con-
scriptum 'id est opus' Ma | iuvens
Ma | adherere BDKP || 15 quidem K ||
16 recensio-num BDKMaP || 17 mathe-
maticum K, mathematicum P | esse
om P || 18 suscepit DMaP | nichil Ma ||
22 hiparchus B, ipparchus D, yppar-
chus Ma | bithi(y D)neus BD, bytineus
K, bythineus Ma || 23 eudoxium Ma

τοῖς Πρὸς Εὐδόξον καὶ Ἄρατον Aratum probat hoc declarasse. πειρᾶται τοῦτο ἀποδεικνύναι. consentit autem ei et Dionisius . . . Arati et Homeri de mathematicis, sicut ait "non συναγορεύει δὲ αὐτῶι καὶ Διονύσιος . . . ἐν τῶι Περὶ συγκρίσεως Ἄρατου καὶ Ὀμήρου ponimus illum medicum esse, 5 περὶ τῶν μαθηματικῶν" ὥσπερ quod scriberet 'Medicinales virtutes', neque mathematicum ponamur nihil mirum dixisse quibus Eudoxus." vim moderatur. 10 πρὸς τῶν μαθηματικῶν ὅτι οὐκ εἶδεναι ἐπιμέλειαν αὐτῶν. βιάζονται δὲ οὐ μετρίως· ἦν γὰρ καὶ τὸ εἶδέναι repperimus autem illum et super . . . μεταφράσαι ἐμπειρίας μαθηματικῆς. εὐρήσομεν δὲ αὐτὸν καὶ 15 ἐπιμελέστερον τὰ πλεῖστα τοῦ Εὐδόξου ἐπιστάμενον. ἤδη καὶ 16 ὁ Καλλιμάχος (Erigt XXVII) συνεγγίζων αὐτῶι κατὰ τοὺς χρό-

3, 4 post Διονύσιος (ὁ Θραῖξ nimirum, cf Aratea p. 385) lacunam statui; excidit certe nomen Posidonii, cf Aratea l c (supra p. 143) || 6, 7 ὅσπερ γε BL Matr, ὅπερ γε VI || 8 τὰς ante Ἰ. L Matr || 10 οὐδὲν VI || 11 δ' VI || 14 αὐτὸν καὶ BLVI: καὶ αὐτὸν A Matr || 16 συνεκλῆτων BLVI | αὐτῶ Matr

3 lacunam statui; archetypus latinus mutilo vitae graecae exemplo et ipse usus est || 4 mathematicis P | post alt lacuna fere 5 litt K | alt om DMA || 7 mathematicum K cf p. 149, 15 || 8 nichil Ma || 9 moderatus B DMA || 11 peritiae B, periciae KMa | mathematicae K, mathematicae BMa, mathematicis P || 12 reperimus BD Ma || 12, 3 illum et illum et super B || 13 post super hodie nullum lacunae signum in libris; finis aut archetypi latini aut graeci vitae Theoneae exempli erat mutilus. — subsequitur in B Manilius ita inscriptus ARATI PHILOSOPHI ASTRONOMICŌ LIBER PRIMVS INCIPIT PRELIBATIO, in Ma primum imago quaedam astronomica quadrata, deinde verba aiunt nec fabuloso Iovi sufficere eiusmodi opinionem; esse enim talem causam Iovem et convenire etc (= schol AP in Germanicum p. 57, 11 sqq. Breysig, cf Aratea p. 27b 21 sqq. et infra VII), in DGK SI SII DE CAELI POSITIONE (cf infra), de ceteris cf Proleg IV.

νοὺς τῷ Ἀράτῳ ἰσὺγονοσ ἀγροπνλῆσ τῆσ τῶν Φαινομένων
θεωρίας διὰ τὴν παρατήρησιν.

4. Πολλοὶ δὲ μετ' αὐτὸν ἐγένοντο Φαινόμενα γράψαντες,
καὶ οὐδεμιᾶσ ἀξιούνται φροντίδοσ. καὶ περὶ μὲν τούτου το-
5 σαῦτα.

---

1 τοῦ Ἀράτου BLViMa | ἀγροπνλῆσ A | φησὶ post Φ. A: om BL Matr
Vi | 3 δὲ post πολλοὶ BL Matr Vi: om A.

VI

PREFACIO ARATI

(Τὸ κατεψευσμένον προ-
οίριον Ach p. 81)

Praeclara ostensio sacri voluminis, namque cum mihi caelestem propinaret adminiculum conditor saeculi, auctor et custos mundi, quantave cum occidentalibus partibus constituta aut quanta a finibus revoluta per singulos dies quantave inlustrantur et quorum nobilium totidemque creator Iovis Saturnus Marius puer a primordio ut fuerat cultor, quantave divitia tempestas ac serenitas sacra paret septuplum cum decies cumulantur anni. cuncta mihi solis locupletat, quando mei memoriam carissimi filii honorificent pro eo an ex aliorum beatitudine, qui Olimpum habent. nondum perierunt caeli cultores qui signa

Ἄγκλειδῃ, ξείνων ἱερὸν θά-
λος, εἰ δ' ἄγε σύ(ν) μοι οὐρανίην
ψαύσειας ἔπι τρίβον

5

10

Ἑπτάχα σὺν δεκάδεσ(σ)ιν περι-
πλομένων ἐνιαυτῶν

15

enotavi BP totos, CG perlustravi.
1 titulum dedi e B, quamquam potest
ad ea omnia, quae Arati interpretationi
latinae praemittuntur, significantia
pertinere: om P, qui INCIPIT prae-
scripsit; ceterum multa non intellego ||
1—3 melius haec versa supra p. 141,
15 sq. || 3 preclara B; vertit Ἄγκλειδῃ |
vertitne θέλος a θέλω derivatum? ||
4 namquae G | michi B || 4, 5 caelestem G ||
5 an propinaret?; propinaret P,
properaret B | adminiculum vix ἐπιτρίβον
possit esse || 6 scli BP | auctor G |
custor P || 7 quantane B || 7, 8 occiden-
tali BP || 8 autem B || 12 creator G ||
12, 3 Marius (magna initiali) P; an Μαιάδος
νόος? || 13 primordia B || 14 divina
B || 15 ac P: huc B || 16, 7 cumulantur
G, cummulantur P || 17 memoria G ||
18 karissimi P

1 schol v. 733 οὐχ ὀράαις;
ὀλίγη μὲν: ἡ δοκοῦσα εἶναι πρὸς
τινα τοῦ λόγου ἀπότασις ἐπλαγίασε
πρὸς τὸ οὐχ ὀράαις ἐντείναι τὸ
εἰς Ἄγκλειδῃν προοίριον [ἀνα]φερό-
μενον κτλ. cf p. 141, 15 sq.

et prodigia patris ad omnes tribuit et quanta in mari seu in terra vel quanta circa ignem significantur aut quanta quadripedibus et quanta volucris natant hinc atque inde bruta animalia monstruosa hieme vel aestate sacrae conventionis aut
 5 quaecumque tonitrua et fulgura adferentes spiritum repleta in aetheria summitate omnia signa, quae super terra fiunt, a Iove fieri, quod per omnia facta fabulis disponam quasi optima. tu autem cum sapientia haec intelliges.

---

1 p. omnibus C | mare BP || 2 t. ul' B || 3 natant C || 4 hyeme P | estate B | sacre B || 4,5 convencionis atquecumque B || 5 fulgora P | spm̄ BP || 6 etherea B | terram B || 8 hic BP | intellegis B | *sequitur ea quam proximam subiecti Sphaera in BP.*

VII

ΣΦΑΙΡΑ

1. ΑΠΛΑΝΩΝ ΑΣΤΡΩΝ ΣΦΑΙΡΑ

Ἦδ' ἐστὶν ἄστρον τάξις· ἀμφὶ μὲν πόλον
 Ἄρκτους διπλᾶς πρὸς νῶτα νεούσας τύποις
 ἀντιστρόφοις οὐραΐσιν ἀλλήλων φοραῖς
 σκολιὸς διείργει μὴ πελάζεσθαι Δράκων.
 5 τοῦδ' ἀμφὶ χάσμ' Ἐγγόνασι δεξιὸν πόδα
 ἔχει, κᾶρα δὲ κρατὸς Ὀφιοῦχου πέλας,
 ὃς ἐν μετώπῳ Σκορπίου βάλνει ποδί.
 τῆς Μείζονος δ' ὀπισθεν ἴσταται Φύλαξ
 Ἄρκτου. ποσὶν δὲ τοῦδε Παρθένος κυρεῖ
 10 ἔχουσα λαμπρὸν χειρὶ Δήμητρος Στάχυν.
 μεταξὺ δ' ἄστρον τῶνδε κυκλοῦνται τύποις

habent A (ΔI ΔII) P (PI PII) V, cf p. 100.

Νουθεσία. Οἱ παρόντες στίχοι λαμβικοὶ εἰσι τρίμετροι ακατάληκτοι. εἰσὶ δὲ γεγραμμένοι κατὰ τὸν τρόπον τῶν ποιητῶν· δέχονται γὰρ σπονδεῖον δάκτυλον ἀνάπαιστον τρίβραχυν ἤτοι χόρειόν τε καὶ πυρόβηχον. Ἰστέον δέ, ὅτι διωρθώθησαν παρὰ (ἐμοῦ add ΔII) Δημητρίῳ τοῦ Τρικλινίου· ἦσαν γὰρ ἐν πολλοῖς μέρεσι διεφθαρμένοι (ἀδιάγνωστοι P) καὶ πολλοὶ ἐκ τούτων παρελείφθησαν ὡς ἀδιάγνωστοι (add καὶ ὅτι ἐξ ἑτέρου βιβλίου ταῦτα ἐγράφη ΔII manus altera). — titulos scripsi: Ἐμπεδοκλέους ἀπλανῶν ἄστρον (ἀστέρων PII) σφαῖρα AP || 1 ἄδ' PI || 2 τύποις est figuris pro capitibus; τόποις conī Scal || 3 ἀλλήλαιν Mor || 4 σκολιαῖσιν Mor | διείργει corr Wieck: εἶργει libri; σκολιὸς δὲ ἀργεῖ vertit l || 5 ἐν γούνασι libri || 7 ὡς PI || 8 νῆς PI || 9 pedibus hunc assequitur | ποσὶ PII; ποσὶν δ' ἐν conī Wieck || 10 χερσὶ vertit l, cf ad Arati v. 97 || 11 κυκλοῦνται scripsi: κυκλοῦται libri vertit l

INVOLUTIO SPHAERAE

I

Hic est stellarum ordo utrorumque circularum. | Septentriones
 duplices ad austrum vertunt figuram, | aversis caudibus invicem
 sibi adversantur, | obliquus autem vacat, ne vagare possit, Draco. |
 hic quoque ambas dividit genibus in dextro pede | habet quidem 5
 continentem Serpentarium iuxta, | quod in fronte Scorpionis ad-
 tingit pedem, | Maiori autem retro stat Custos | Septentrioni. pedi-
 bus quidem eius Virginalis uterus | habens igneam manibus frugis 10
 Spicam. | inter stellas autem haec adimpletur figura | simul quippe

---

habent ABCKP, *cf p. 101*; *contuli* ABP, *ceteros perlustravi.*

involutio B | sphaerae A, sphaerae B | *inscriptionem* om P | 2 septentrio-
 nes B | veniunt vertunt B | figura AB | 4 obliquus B | 6 serpentarium B |
 8 custos AP | 9 septentrioni B | quid est eius B | 10 frugispicam P | 11 haec B

RECENSIO INTERPOLATA

Involutio Sphaerae. Hic est stellarum ordo utrorumque circularum. |
 Septentriones duplices ad austrum vertuntur, figurantur | aversis caudibus
 invicem sibi adversantes. | inter quos obliquus dilabitur Draco. | ad unius nam- 5
 que dextrum pedem | est Serpentarius, | cuius Serpentarii pedes attingunt
 frontem Scorpionis; | alteri autem retro stat Custos. | sub pedibus quidem
 eius Virgo | habens igneam in manibus Spicam. | habent autem Septentrio- 10

---

contuli DK (*cf p. 101*), *Hertzianos codices apud Breysigium enotatos
 invenies in editione Germanici p. 224 sqq. 107 sqq. nonnulla delibavi.*

involutio K | sphaerae DK | quae K | 2 septentrionis K | figura DK | 3 aver-
 santes K | 4 obliquus K | 5 sub unius namque pedibus GStrozianus (*Breysig
 p. 108*) | 7 scorpionis K | 8 custos K | 9 sub om D (*add D?*) K | 12—14 habent
 — Serpentarii *post* 4 (Draco) *collocat Breysig, post* 25 (Septentrionis) UStroz-
 zianus *ita* 'habet autem Septentrio a dextris iuxta Coronam desuper Serpen-
 tem in manibus Serpentarii et eum qui in geniculo stat et sinistro pede septen-
 trionalis Draconis verticem calcans (= Arat. v. 69. 70), unum brachium Lyrae,
 alterum dans Coronae. namque a minori Septentrione ultimus pes Cephei
 continetur — apprehendentis, super cuius alas', *unde patet SPHAERAE de-
 scriptionem memoris et Arateis et aliis auctam esse ab hoc redactore (USt),
 quamquam insunt plenioris recensiois vestigia*

- ὦμον μὲν Ἄρκτου ὄρειο δεξιῷ πέλας
 Στέφανος, ὑπερθεν δ' Ὀφιος, ὃν φέρει χειρὶ,
 Ὀφιοῦχος. Ἄρκτου δ' ἐγκυκλούμενος πάλιν
 15 ὀπισθίοις ἐν βήμασιν κείται Λέων.
 μέσαις δὲ θειραῖς ἐν τροπαῖσι Καρῖνος,
 Δίδυμοι δ' ἐνερθεν προσθίων κείται ποδῶν.
 κεφαλὴν δ' ὑπ' αὐτὴν Ἀρματηλάτης ποδι
 Ταύρου κέρατι τῷ δεξιῷ στηρίζεται.
 20 λαιῷ δ' ἐν ὦμῳ Ζηνὸς Αἰξῆ ἐστι τροφός,
 ἣν αὐτὸς ἄστροις ἐγκαθίδρυσεν καλῶς
 θρόνων κρατήσας, οὐρανοῦ σκηπτουχίας.
 Ἐριφοὶ δὲ ταύτης νέρθεν εἴληχαν τόπον
 καρπὸν κατ' ἄκρας χειρὸς Ἠνιοστρόφου.
 25 Ἄρκτου δὲ Μικρᾶς ἕς τὸν ἕσχατον πόδα
 Κηφεὺς τριγώνου τάξιν ἐξεργάζεται
 Ὅρνιθα χειρὶ δεξιᾷ θηρώμενος·
 πτέρυγα δ' ὑπ' αὐτὴν Ἴππος ἰθύνει πόδα
 μέσαισι χώραις Ἰχθύων ὀρώμενος.
 30 ἄστρον δὲ τῶν πρὶν τῶν τε νῦν εἰρημένων
 ὄδ' ἐξικνεῖται καὶ πεπλήρωται τόπος.

Ἐμπροσθε κείται Κασσιόπεια Κηφέως
 αὐτὸς θ' ὁ Περσεὺς ὠκύς ἐσθ' ἀρτην ἔχων
 πόδας τιθεῖς νῶτοισιν Ἀρματηλάτου.

13 δ' corr Wieck: τ' APIV, τε PI | χειρὶ PI || 14 πάλιν cf v. 8; πο-
 σίν Mor || 16 μέσος conl Wieck | δ' ἐν θειραῖς ἐντροπαῖ PI || 17 Δίδυμοι
 vertit l: Διδύμοις libri | δ' corr Wieck: τ' vertit l, om libri | κείται vertit l:
 κείται libri || 18 ἐπαντον A, ἐπ' αὐτὴν ceteri, ὑπ' αὐτῇ vertit l; ὑπ' αὐ-
 τὴν conl Christian | πέλει PI || 18, 9 corruptos putat Wieck || 19 laevum
 cornu dicunt Eudoxus Aratus v. 174 ceteri || 20 ἐπ' Aratus v. 162 | Ζηνὸς
 ἕξεσι P¹, cf p. 107a 11 || 21 ὄν PI || 22 θρόνων PI | οὐρανῶν PI; κούρανοῦ conl
 Wieck || 23 Ἐριφοὶ — εἴληχαν vertit l: Ἐριφος — εἴληγεν libri || 24 καρπὸν
 Aratus v. 166: καρποῦ libri | χειρας A || 25 ἕς πόδ' ἕσχατον ποσὶ conl Wieck ||
 28 ὑπ' αὐτῆς conl Medenbach apud Sturzium p. 687 (ex Hyg III 7) | ἐκτείνει
 vertit l | πόδας conl Medenbach Wieck (ex Eudoxo, cf Aratea p. 69, 54) || 29
 μέσαισι acrisi: μέσαις γε libri, μέσαις δὲ vertit l | ὠρισμένος conl Wieck
 (ex Hyg III 17) || 30 πρὶν v. 1—24 ~ 25—29 | δὲ νῦν AV | 30, 1 cf v. 67; cor-
 rupta putat Wieck || 33 ὠκύπους conl Corays | ὄς θ' ἀρτην ἔχει Hederich |
 ἄρκην A || 34 νῶτοισιν ἐν conl Wieck

Septentriones a dextris iuxta | Coronam desuper Serpentem prae
 manibus habens | Serpentarium. Septentrionem circumdatus item, |
 retrorsis autem vestigiis adiacet Leo. | mediis quidem aestivis 15
 solistitiis Cancer, | Gemini quoque item apud divinis iacent pedi-
 bus. | caput autem sub ipsa Agitatoris pedes | Tauri cornua dextera
 confirmantur. | Leo autem ab humero usque ad urnam nutritor, | 20
 quem ipse stellis conlocavit bene | solium tenens caelestem virga
 regia. | Heduli autem huic desuper optinent locum | fructus a
 principio manibus portant aescam. | Septentrionis autem Minoris in 25
 ultimum pedem | Caepheus trianguli ordinem continetur | Cycnum
 manu dextera adprehendens. | ala autem sub ipsa Equus extendit
 pedem, | mediis autem regionibus Pisces videntur. | stellarumque 30
 quarum primis et nunc dicitur | quanta existimantur et adimple-
 tur locus. | Antea iacet Cassiepia Caepheo |
 ipse quidem Perseus velox cum sit | pedes ponit super dorsum

---

12 ad B || 13 pre P || 14 septentrionem B || 16 quidem vestigiis solistiti-
 cus B || 20 autem *superscripsit* P | urna AP | nutritae A || 21 collocavit BP ||
 24 fructos P | aescam P | *vertit -τροφῆν* || 25 septentrionis B || 26 cepheus
 B || 27 cycinum ABP | manum P | adprehendens A | 28 ala B || 31 existi-
 mantur B || 32 cassiepia AB | cepheo B || 33 cum sit velox B

RECENSIO INTERPOLATA

nes a dextris iuxta | Coronam, desuper Serpentem in manibus | Serpentarii. |
 retrorsis vero vestigiis adiacet Leo, | mediis aestivis solistitiis Cancer | et 15
 Gemini. | pedes autem Agitatoris | Tauri cornibus iunguntur, | cuius Haeduli 16 23
 desuper obtinent locum. | Septentrionis namque Minoris in ultimum pedem | 25
 Cepheus trianguli ordinem continetur, | Cycnum manu dextera adprehendens, |
 sub cuius ala Equus extendit pedem, | ad cuius Equi medium Pisces conlo- 28
 cati sunt. | constituta ante Cepheum Cassiepia | et dorso Agitatoris Persei 32

---

15 adiecit D (*corr* D²) K || 16 aestivus D, stivus K | solistitiis D² || 17 G.
 genus autem Agitatoris capud (*capite vel capitibus con Breysig, cf graeca*)
 Gemini attingunt, pedes autem eius Tauri cornibus iunguntur UStrozianus ||
 23 heduli DK | optinent D || 25 septentriones K || 26 chefeus K | ordine S ||
 28 al////a K | *post pedem pergunt* UStrozianus *ita* 'et super Equum Aqua-
 rius extollitur, iuxta quem Capricornus eat; sub Aquarii pedibus Piscis mag-
 nus anstrinus. constituta' | aequus D || 29 aequi D | pescis K | conlati D
 (*corr* D²) || 32 chepueum K | casiepia K || 33, 34 'et a dorso Agitatoris Perseus
 pedes extendit. super Persei capud Cassiepieae pedibus propinquare videtur.
 inter' UStrozianus | perseus D²

- 35 "Ιππῶι συνάπτουσ' Ἀνδρομέδα τὸν κραῖ' ἔχει,
τὸν αὐτὸν Ἴππου γαστρὶ κοινὸν ἀστέρα.
μεταξὺ δ' Ὀριθός τε τοῦ τ' Ἐγγούνασι
Λύρα τέταχται. πρὸς μέσον δὲ τοῦμπαλιν
πρὸς ἀνατολάς τε τῶνδε Δελφίνος δέμας
- 40 Ἴππου τε κεφαλῇ πλησίον φαντάζεται.
† Ὑδωρ χέοντα δ' ὑπερθεν Αἰγόκερος ἔχει
οὐρὰν παρ' αὐτὴν ἐξικνούμενος κάρα.
Δελφίς δ' ὑπερθεν Οἰστός Αἰετός θ' ὁμοῦ·
αὐτὸς Δράκοντα δ' ἐν διπλαῖς χερσὶν κρατεῖ
- 45 Ὀφιούχος ἐγγύς. ἀλλ' Ὀφιούχεον κάρα
Στεφάνῳι συνάπτει νέρθεν ἐξικνούμενον.
τούτοις μὲν οὖν βόρειος ὤρισται τόπος.

- Τὰ πρὸς νότον δὲ τήνδε τάξιν ἐκπεραῖ·
ὑπ' αὐτὸ κέντρον Σκορπίου Βωμὸς τέως,
- 50 Χηλαῖς δ' ὑπ' αὐταῖς Σκορπίου τε σώματι
τὰ πρόσθε Κενταύροιο φαίνεται μέλη,
νέρθεν χερσὶν δὲ τοῦδε Θηρίου δέμας.
ἐμπροσθίῳι δὲ Τοξότου χερσὶν ὑπο
δινωτὸς ἀστρων Κύκλος ἀμφελλίσσεται

35 συνάρκτους A | τοῦ κράτους P^I || 36 κοινὸν γαστρὶ P^I || 37 μετὰ
A || 38 τέταρτον P^I | μέσον nimirum 'caeli' || 39 ἀνατολάς P^I: ἀντολάς A
P^{II} V Aratus v. 62 | τε AV vertit l: δὲ P | Δελφίνος vertit l: Δελφίνων libri ||
40 δὲ vertit l | Ἴππου δὲ κεφαλῆς coni Wieck || 41 Αἰγόκερων P; Ὑδωρ χέων
δὲ νέρθεν Αἰγόκερων ἔχει coni Wieck || 42 αὐτὸν A; Ἀετὸν coni Mor in
margine | ἐξικνούμενος vertit l' Wieck || 43 αἰετός P^I || 44 οὐρὰ Δράκοντος
δ' ὄν(?) coni Wieck e l || 45 ἀλλ' Ὀφιούχεον κάρα scripsi (ex Arato v. 75):
ἀλλὰ AV, ἀλλ' ὄρα P et τὸν δὲ γε κάρα A P^{II} V, τὴν δὲ γε κάραν P^I || 46
συνάπτου coni Mor | ἐξικνούμενον corr Wieck e l (cf ad v. 42): -ος libri ||
47 ὄκισται coni Mor in margine || 48 τὰ Christian: τὸ libri | ἐκπεραῖ P^{II};
τήνδε τὴν τάξιν κρατεῖ Mor (qui in margine coni ἔχει) || 49 ἐπ' P^I | θεῶν
Wieck; vix τέως (ex Arato v. 402); πέλει? || 50 χηλαῖς καὶ ὑπ' P^I | αὐτῆς(?)
A; χηλαῖς δ' ὑπ' αὐτὰς coni Mor in margine | σώματι corr Christian: σώ-
ματα AP, σώματος V || 52 cf Aratus v. 440; τοῦ Θνητρίου δ. coni Meden-
bach || 53 ἐμπροσθίῳ V | ποδοῖν Aratus v. 400 || 54 Coronam dicit australem
(Aratus v. 401); νωτὸς P^I | ἀμφελλίσσεται P^I

Agitatoris | Equo conexus Andromedae caput tenens, | ipsum 35
autem Equum uterus communi stella. | Inter Cycnum quidem et
ipsum Ingeniculo | Lyra constituitur. in medio eorum item | ad
orientem quoque Delphinus adest. | Equi autem caput iuxta ex- 40
tollitur. | desuper Aquarius Capricornium tenet | cauda ab ipsa
investigatur caput. | Delphinus autem super Tela Aquilae os. | cau-
dam Draconis duplicis manibus tenens | Serpentarius in proximo 45
habens tenaciter membra | Coronam coniungens rursus investiga-
bilem. | his ergo aquilonius definit locus. |
Ad australem quippe ordinem properemus. | sub ipso aculeum
Scorpionis Sacrarium tamen | Vergiliasque sub ipsas Scorpionis 50
corpus | anteriora Centauri videntur membra, | de quo pessima
Bestia incipit esse. | anteriori autem Sagittarii pessimus sub |
australi circulo convolvitur |

---

35 connexus A || andromede B || 36 aequum AP | communi (i e col) *corr*
Wick: cani ABP | stellam P || 37 cycinum AB, cicinum P || 38 lira B || 39 del-
phinus B || 40 aequi P | capud P || 43 Tela *est δ Ἰστιάς (Aratea p. 377¹²)* |
aquileos A, aquile os BP || 46 investigabilem A, -ibilem P || 47 desinit A || 48
aut B | properem A || 49 tam A || 50 vergiliaeque ABP | ipsos P || 54 *'de νότοις*
cogitavit' Wick | volvitur P

RECENSIO INTERPOLATA

pedibus | suppositi Andromedae caput Equo conexus. | ipsi autem Equo 35
Canis stella. | inter Cycnum igitur et eum qui in genuculo stat | Lyra con-
stituitur. in quorum medio | ad orientem Delphinus agnoscitur. | et super 40
Equi caput | Aquarius extollitur, iuxta quem Capricornus est, | cuius caudae
haeret. | Delphinus est super Telo Aquilae | in proximo habentis Serpen- 45
tarium et Coronam. |

Iam quia de aquilonio circulo dictum est, | nunc ad australem ordinem pro- 47
peremus. | sub aculeo Scorpionis Sacrarium constitutum est, | sub corpore 50
eius | anteriora Centauri videntur, | in quo est Bestia. | conspicitur et Sagit-
tarii pes summus sub | australi circulo, |

54

---

35 superpositis DK | andromede K | capud K, capiti D² | conexo DK ||
36 aequo D | canis DK || 37 ingeniculo K || 38 λίγγια D, libra K || 39 delphinus
DK | agnoscitur K | *post* agnoscitur UStrozianus *ita* 'sub cuius cauda est
Aquila in proximo habens Serpentarium' (v. 40—46) || 40 aequi K | capud K ||
42 caude K | heret DK || 43 delphinus D | qui est DK | tela D (alam D²) K |
aquile K || 44 habens DK | corona K || 48 ad om D (*add* D²) | ordine D || 53 pes-
summus K | *post* summus *add* UStrozianus 'et ex alia parte' || 54 *post* circulo
UStrozianus *pergunt ita* 'prope Centauri membra Hydri cauda et Corvus. ad
genua Virginis Urna est posita. a sinistris Orionis, qui et Incolo, Fluvius, qui et
Eridanus, nec non et Padus. sub pedibus Orionis, qui et Incolo dicitur, Lepus'

- 55 [ἐνθένδε δ' ἄλλος κύκλος, ὃς κυκλήσεται]
 ὁ νότιος Ἰχθύς τ' ἄλλος ἐσθ' ὀρώμενος,
 "Υδρα δ' ὑπ' αὐτὴν Παρθένον Λέοντά τε
 μέσον, πρὸς αὐτὸν Καρκίνον δὲ κρατ' ἔχει,
 οὐρὰν δὲ Κενταύρου πρὸς ὀπισθίους πόδας.
 60 καμπαῖς δ' ἐπ' αὐταῖς ἔστιν εὐσημος μάλα
 Κρατὴρ Κόραξ τε πρὸς τὰ Κενταύρου μέλη.
 ἴδοις δ' ἂν Ὠρίωνος ἐξ ἀριστερᾶς
 Ποταμὸν ποσὶν θ' ὑπ' αὐτοῖς ἀκύπουν Λαγών,
 ὃς λαμπρὸν ἀγαῖς Σείριον φεύγει κύνα.
 65 Κυνὸς δ' ὀπισθίοις πελάζεται ποσὶ
 Πηδάλιον ἀστήρ τ' ἕξαναστράπτων φλόγι
 μέλει συνάπτει. καὶ πεπλήρωται τόπος.

Ταύρου δὲ δεινὸν πρὸς πόδ' ἐντείνων χεῖρα
 λαμπροῖς ἐν ἄστροις λαμπρὸς Ὠρίων μέγας
 70 Διδύμοις προτείνει χεῖρα δεξιούμενος.
 Προκύων δὲ χειρὸς δεξιᾶς ἔστιν πέλας
 Κριός θ' ὑπ' αὐτὸν Ἰχθύων τε σώματα.
 παρ' οὗς ἰκνεῖται Κῆτος. ἐν πρώτοιισι δὲ
 Σύνδεσμον Ἰχθύς κοινὸν ἔσχον ἀστέρα.

55 ἐνθένδε δ' ΠΙ: ἐνθεν δὲ ΑΡΙV | γ' ἄλλος vertit l | κυκλήσεται ΠΙ |
 seclusi, cf Aratus l c || 55, 6 corruptos putat Wieck et conī ex gr ἐνεροθε δ'
 Αἰγοκερῆος ἐσθ' ὀρώμενος Ἰχθύς τις ἄλλος, νότιος ὃς κυκλήσεται || 58 δὲ
 Καρκίνον Δ || 60 καμπεῖν Δ | ἐπ' Hederich (ex Arato v. 448): ὑπ' libri ||
 61 sub caudam (Anguis) subiectus est Centaurus Vitruvius IX 7 p. 231 | δὲ
 vertit l || 62 ἴδης ΠΙ | ἀριστερᾶς corr Wieck: -αῖς ΠΙ, -ῶν ΑΡΙV || 63 αὐ-
 τοῖς ΑΡΙV: αὐτοῖσιν ΠΙ | ἀκύπους ΠΙ vertit l | λαγών ΠΙ, λαγῶς vertit l ||
 64 κύνα Δ || 65 πελάζεται ΔV || 66 φλόγη (η incertum) ΠΙ | 67 μέλει Δ |
 Canobum dicit (Aratea p. 333 sq.) || 68 χεῖρα ΠΙ || 70 Διδύμοις corr Christian:
 -οισι libri || 72 Κριὸν δ' conī Wieck (ex Arato v. 357) || 73 παρ' οἰσι κείται
 vertit l; παρὲς l. conī Wieck | πρώτοιισι conī Mor in margine

hinc iam gallus circulus nuncupatur | australis Piscis alter erit 55
 videndus, | Aquariam autem sub ipsam Virginem Leonemque |
 medio, apud ipsum Cancer optinevit, | caudam autem retro
 Taurus erit summum habens. | campestem quoque sub ipsa 60
 est bonum signum magis | Urna Corvus quidem apud Centauri
 membra. | videbis autem a sinistris Incolum | Fluvium in pedi-
 busque sub ipsis velocissimus Laepus | quasi splendidum lucoem
 ingulam fugit Canem. | Canis autem retrorsis vagatur pedibus | 65
 Pedalius stella refulgens fulgoribus | membris contrectat et replet
 locis. | Tauri autem pessimo ad pedem protendit manu |
 splendidus in astris splendidus Orion magnus | Geminis proten- 70
 dens manu porrigens. | Antecanis autem manu dextera est iuxta, |
 Arius vero sub ipso Piscium corpora. | erga quibus iacet Caetus.
 inprimis ecce | Conexio Piscium communem habent stellam. | 74

^a
 55 hic P | nuncupatur A | 57 aquarium B | virginem A | 58 apud om B |
 cancer ipsum B | optinevit B | 60 l. et A | 61 apud B | 62 apud sinistrum P |
 63 fluvium in B: fluxu in A, fluvium P | laepus A, lepus B | 64 luciosem B |
 65 retrorsus B | 67 repletur BP | loci B | 68 autem tauri B | pessimo B | ma-
 nus B | 69 orinor B, orior P | 71 anticanis P | 74 connexio B

RECENSIO INTERPOLATA

ubi australis Piscis | et Aquaria sub ipsa Virgine Leoneque | medio apud 56
 Cancrum obtinetur. | retro cauda autem Taurus est. | |
 prope Centauri membra Urna et Corvus. | a sinistris Incolo, | Fluvius sub pedi- 61
 bus Orionis, qui et Incolo dicitur, Lepus | splendidam ingulam fugiens aspi-
 citur. | Canis vero retrorsis pedibus | fulgida stella resplendet. | 65
 | ad Tauri pedem protendit manum | Orion magnus | Geminis, 68—70
 adpropinquat | Antecanis | Arieti et Piscibus | Cetus. | Conexio vero Piscium 71—74
 communem habet stellam.

57 ydra *superscripsit* voci *expunctae* aquaria D² | que om D | 58 canch-
 rum K | optinetur D | 59 cauda *superscripsit* D | cen *superscripsit* voci
 taurus D² | 63 quae K | 64 ingulam K | figiens D (*corr* D²) | 65 retrorsis vero
 pedibus eius Canis f. UStrozianus | 65 *post* resplendet UStrozianus *ita* 'post
 cuius caudam Navis constituta est' | 69 *post* Orion UStrozianus *ita* 'pedi-
 bus Geminis appropinquat Anticania. super capud Arietis non longe ab Andro-
 medae pedibus Triangulus positus est, sub Ariete et Piscibus Cetus' | 70 ap-
 propinquat D² | 71 anticanis D² | 72 arieti D | 73 coetus D | 74 habet om
 K | Zodiacum ex alio fonte habent DK et libri Breysigii p. 224—6, omittunt
 UStrozianus (*Breysig* p. 107—9).

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

75 *Τοιαῖδε τάξει σχηματίζοντ' ἀστέρες
 Θεῶν βροτοῖσι τὴν χάριν δωρουμένων.
 εἶτ' οὖν ἀμήτωρ Παλλὰς ὤρισεν βροτοῖς
 εἶθ' Ἕλιος τηλωπὸν ἀστέρων Θεῶν,
 Θεῶν τὸ μηχανήμα. πάντα δ' ἐν βραχεὶ
 80 φράσαι βρότειος οὐκ ἂν ἐξεύροι νόος.*

*Ἄθρει δέ, κόσμον τὸν δι' αἰῶνος δρόμον
 ὡς εὖ διεστάθμησεν αὐτουργὸς φύσις.*

*Πρῶτος χορείας Κριὸς ἡγέται κύκλου,
 διότι κρίσει γε πάντα συγκρίνας ἔχει·
 85 συνῆλθε γὰρ πρὸς αὐτὸ τοῦτο συγκριθεῖς,
 ἔξ οὗ γε τοῦτο Κριὸς ὄνομ' ἔσχεν βροτοῖς,
 κρίνων μὲν ἕαρος χειματός τε μεταβολῆς,
 κρίνων δὲ μήκος ἡμέρας νυκτός τ' ἴσον.
 ὅθεν γε κόσμον κόσμον ἀντηλλάξατο.
 90 ὃ γὰρ βροτοῖς ἔνειμε παρὰ Θεῶν ἔχει.
 διὸ δὴ κρίσει καὶ τοῦνομ' ὤρισαν Θεοὶ
 ,Κριὸν“ κριτηρίω γὰρ εὖ διελλετο
 ἴσην πρὸς ἡῶ καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔχων
 τὴν ἐν κύκλῳ δίνῃσιν οὐρίω δρόμῳ.
 95 Κεῖται δ' ἐφεξῆς Ταῦρος, ὡς γεωμόροις
 τυποῦσ' εἰκῶς, κείνος ὃς κατ' ἀνχένα
 στερερῶι τένοντι τοῖον ἀρμόζει ζυγόν*

76 πρὸς χ. conī Wleek | δωρημένον A | 78 τηλωπὸν A | 80 βρότειος A | 81 κόσμον ΠI | τοῦδέ τ' αἰ. AV | 83—94 erraverunt de his versibus editores. Nam fingitur Crius fuisse heros, antequam e mundo ad caelum ob artem perveniret (v. 89), idque ex Hesiodo (Theog 374 sqq.) videtur derivatum Crium Astraei parentem dicente (cf GKirchner *Attica et Peloponnesiaca Gryphae* 1890 p. 37 sqq.). De duplici huius particulae recensione (84—88—89—94) male cogitavit Wleek, siquidem altero membro de Crii apud homines auctoritate, altero de honoribus a diis acceptis sermo est solito is quidem uberior || 83 πρῶτον V vertit l | κ. χ. πρ. ἡγ. Κρ. traicit Scal ad Man p. 83 | 84 εἶθ' ὅτι APV (et Mor in margine, qui ὅτι in textu); 'aut excidisse versus aut διότι scribendum videtur' Wleek || 85 corruptum putat Wleek | τὰντὸ ΠIV | 89 γ' ἀκόσμον conī Mor in margine | ἀντειλλάξατο A | 90 δ' ἄρ conī Mor in margine | πᾶρ ΠII | εὐόχευ A | 91 ὤρισαν ΠII | 93 ὁσην ΠI, ἴσως vertit l | ἔχειν libri || 94 om ΠII (Mor) | τὸν — ὕριω A (corr AII manus alt) | 95,6 ὡς — εἰκῶς non duplicato comparandi instrumento (cf Aratum meum p. 98), sed est 'ut figurantibus aratoribus consentaneus est' || 95 γεωμόροις V | 96 τυποῦσ' scripsi: τύποις libri; an γεωμόροι τυποῦσιν εἰκῶ? | κείνω vertit l | ὡς ΠII vertit l

Tantoque ordine fingitur natura
 deorum mortalium partim autem videntur. 75
 namque sine matre Minerva decrevit mortalibus
 aut Solis prodigiosam stellarum positionem,
 per dei argumentum. omnia breviter
 dicere mortalium non adinveniet sensus. 80

Ab initio mundi et saeculi cursus,
 quem non pensavit suae facturae natura.

Primum autem ordinem Arietis praecedit circulus,
 pro eo quod in iudicio omnia convicta habeat.
 convenit enim in id ipso hoc convincere, 85
 a quo et pro quo Aries nominatus mortalibus,
 iudicare ergo positus tempestatum tranquillitates,
 iudicare autem spatium diei noctisque aequitatem.
 unde mundum mundo recuperavit.
 cum enim mortalis sit, partem deorum habet; 90
 pro quo etiam iudicio et hunc nominaverunt dii
 Arietem. iudicium enim pertransiit
 aequaliter ad mane et ad vesperum currens
 in circuitu peragere omnem cursum.

Iacet quidem post ipsum Taurus quasi laboriosus, 95
 figura similis illi tamquam in cervice
 continentem, qualem condecet iugum

---

77 nam P || 78 autem B | posicionem B || 80 sensu B || 81 initio B |
 m. a s. BP | seculi B || 82 naturae factura P || 83 *nomina siderum praescripsit*
 ABP || 84 coniuncta B | habent A || 88 spacium B | die BP | equitatem A ||
 92 pertransit AB || 93 equaliter B | admanet ad B | 93, 4 currens in circuito
 A || 94 per acere A || 96, 7 cervice continentem A, cerviceo tenentem B

γαμφοῖς ἀρότροις αὐλακας σχίζων γέας,
 ἦι δ' ἀστέρων ἡ τάξις, ὃς πάλαι ποτέ
 100 ἐκλήϊζετ' οὐχὶ ταῦρος, ἀλλ' οὐρος βροτοῖς,
 ὡσπερ καλεῖται πᾶσι τερμόνων φύλαξ.

Αἰδύμοι δὲ κείνται τάξεσιν σαφεστάταις,
 ἐπει τότ' ἦδη καρπὸς αὔξεται διπλοῦς,
 χλόη δ' ὑπὲρ γῆς ἄρχεται σχίζειν φύσιν
 105 καὶ δισὰ φύλλων αὔξεται βλαστήματα
 πρὸς εὐδιεινήν ἡέρος κατάστασιν.

Ὁ δ' ἀλλαγὸν στοιχεῖον ἀντιλαμβάνων
 Καρκίνος ὑπάρχων ἐν χρόνοισι καρπίμοις
 ἐκ τοῦ τέλειον καρπὸν ἐμφαίνειν βροτοῖς
 110 ἐξῆς τέτακται τάξεσιν σαφεστάταις.

Ἔχει δ' ἀριθμὸν ἐν μέρει πέμπτῳ Λέων·
 λαινεται γὰρ αἶα καὶ χαράσσεται,
 θερμοῖς πυριφλόγοισι δ' ἡλίου βολαῖς
 τὰ πρὶν βρούοντα γῆς ὑπερθεῖν αὔεται,
 115 ὁ δ' ὀλλύων φλογμοῖσιν αὐδάται Λέων.

Ἐγγὺς δὲ τούτου Παρθένου κείται τύπος·
 πρὸ τοῦ γὰρ εἰς τόδ' ἄστρον ἡλίον μολεῖν
 ἄφθαρτα γαίης πάντα τηρεῖται γένη·
 τὸ δ' οὐδέπω τὴν πείραν εἰληφὸς φθορᾶς
 120 κατωνόμασται πᾶσι 'παρθένου βίος'.

Χηλαὶ δ', ἐπειδὴ σίτος εἰς δόμους βροτῶν

98 *καμφοῖς* PI | *αὐλακας* corr Wieck: -ος libri | *γέας* PI vertit l: *γίας* APIV | 99 *ἦι δ'* scripsi: *ἦδ'* APIV, *ὃδ'* PI; *ἦ δ'* ἀστέρων μὲν τάξις conī Medembach | *ὃς* PII vertit l: ὡς APIV | quem dicat 'stellarum indicem', non liquet; similiter *Catasterismorum compilerator*, cf ad v. 102. 110 'Aratea' p. 381 (supra p. 134), Proleg IV | 100 *κλήϊζετ'* PI | 101 ὡσπερ APIV | πᾶσι dicit sermonem vulgarem | 102 *κείνται τάξεσιν σαφεστάταις* est 'in coelo constituti sunt indicibus stellarum quam maxime probatis' (cf ad v. 99. 110); ferebantur enim praeter hanc etymologiam alias (Anal Eratosth p. 142) | 103 *τόδ'* A | 104 *ὀλόη* PI | *ἀρχεται* PI | 106 *εὐδιεινήν* AV | *ἡέρα* A | 107 *στοιχεῖον* libri; *στοιχῆρον* conī Medembach | 108 *καρπίμοις* corr Mor in margine: *κάρπιμος* libri | 109 *ἐκ τοῦ* PI (AII manus alt) vertit l: *ἐκ γῆς* APIV | *ἐμφαίνειν* PI (AII manus alt) vertit l: *ἐμφαίνων* APIV | 112 *λαινεται* PI (σιναινεταί codicis rubricator), *μελαινεται* vertit l | *μὲν γὰρ* A | *αἶα* scripsi: *εἶα* libri | *καὶ* om AV | *χαλάζεται* conī Mor in margine | 113 *θερμὸς πυριφλόγοισιν ἦ*. conī et ante v. 112 ponit Medembach | 114 *αὔξεται* vertit l | 115 ὁ om PI | *φλογμοῖσιν* scripsi: *χρόνοισιν* libri | 116 *τόπος* conī Mor in margine | 118 *ἄσπαρτα* conī Wieck | 119 ὁ — *εἰληφὸς* (βίος) conī Wieck | *τὸν* (pro τὴν) AII | *εἰληφὸς* V: *εἰληφὸς* AP | *φθορᾶς* APIV vertit l: *φθορᾶι* PI

directis aratris sulcis dividit terras,
 in stellarum ordo, qui olim quondam
 dimicatur taurus, sed et hic mortalis,
 sic vocatur universorum finium custos. 100

Gemini autem iacent ordine manifesto,
 eo quod fructus adreverit duplex,
 virides autem supra terra inchoant findi naturam
 et duplices folias addidit germinantes
 ad serenitatem sacrae disciplinae. 105

Hic mutatio elementi recipienda est
 Cancer existens temporibus Canceris,
 quod maximum fructum demonstret mortalibus,
 a quo constituitur ordine manifesto. 110

Habet autem numerum in parte quinta Leo,
 nigrescit enim iamque et figuratur
 calidis igne combustis solis immissionibus,
 quae germinant terrae desuper crescunt,
 hic amittens tempora accedit Leo. 115

Proxime istius Virginis iacet figura.
 primum enim in hac stella sol vix
 incorrupta terrae cuncta observantur genera.
 quaecumque finem acceptura corruptionis
 denominatur omnibus virginis vita. 120

Libri autem, quod triticum in domibus brutorum

---

98 terram P || 99 ordinem quidam quondam B || 100 'vertit οὐρανός' Wicck ||
 101 custos AP || 104 terram BP | inchoant BP || 105 filias B || 106 sacre P,
 sancte B | discipline B || 107 mutatio B | alimentum A || 108 temporis P || 109
 demonstraret B || 113 combustis AP | immissionibus AP || 114 tenue B || 115
 amittens B

- γεωμόροισι χερσὶν ἐξηθροισμένος
 πόνοισιν εἰς τὰ δώματα' ἐνσωρεύεται.
 τότε' εἰς μέλαθρα συμφορούμενος τροφάς
- 125 παρέχει τροφαῖσι ταῖσιν ἠριδμημέναις.
 Ὅταν δὲ Πλειὰς ὦριον τεύχηι σπόρον
 ὃς ἐκιομίζει σπέρμα γῆς ἐν ἀγκάλαις
 μόχθων ἐπ' ἄκρων ἐκτός εἰσφορούμενον,
 ὑπερθεν ἦδη Σκορπίος τότε' οἴχεται·
- 130 σκορπίζεται γὰρ σίτος εἰς δόμους χθονός,
 ὅπως τέλειος καρπὸς ἀύξηθῆι βροτοῖς.
 Μεθ' ὃν κύκλου φοραῖσι ταῖς πολυστροφῶσι
 εὐσημος οὐκ ἄσημός ἐστι Τοξότης
 (ἐκ γῆς γὰρ ἦδη καρπὸς ἐκποξεύεται)
- 135 τὰ νέφθε δεικνύς γαστροῦς οὐ κεκρυμμένα
 νέοις θ' ὑπερθε φύεται κεντρολισμασιν.
 Ὁ δ' ἐκ διμόρφου σώματος φαίνων μέλη
 τηλωπὸς ἄστρων Αἰγόκερος κεκλημένος
 καλῶς τετύχηκεν ὀνόματος τοῦδ' ἐν βροτοῖς·
- 140 τὰ πρόσθε μὲν γὰρ αἰγόπλαστα δεικνυται,
 οὐρὰ δ' ὀπισθεν ἰχθύος θαλασσίον·
 ἦ μὲν γὰρ ἐν γῆι φέρβεται χλοηφόρῳι,
 ὃ δ' ἐν κλύδωνι νήχεται γλαυκηπόρῳι.
 εἰς ταῦτόν ἦχθη· πᾶσα γὰρ θνητὴ φύσις
- 145 ἔχει δίνυρον πνεῦμα καὶ ξηρὰς τροφάς.
 Δεινὸν δ' ὑπερθεν τάξιν ἐκλιπῶν ὕδωρ
 νέος προβάλλει λοξὸν ἐκχύσας δέπας,

122 χερσὶν A || 123 corruptum putat Wieck | δώματα PI, χώματα V (AII manus alt) || 124 νότ' PI || 125 βροτοῖσι μηδ' ἐνηριδμημένους(?) conii Medembach (hinc βροτοῖσι πᾶσιν οὐ μετρουμένας Wieck) || 127 ὃς scripsi: ὃ δ' A PIV, ἦ δ' PI || 128 εἰσφορούμενον scripsi: -ος libri || 130 τόμους conii Wieck || 132 dicit Coronam australem, cf v. 66 || 134, 5 traicit Wieck || 135 κεκρυμμένα AV || 136 θ' vertit l: γὰρ libri | cf Aratus v. 305 ἦτοι γὰρ μέγα Τόξον ἀνέλεκεται ἐγγύθι κέντρον (Scorpionis) || 137 σκώμματος A || 138 ζηλωπὸς PI || 139 τετύχηκε AV | τοῦδ' PI || 141 δ' corr Wieck: τε libri | ἰχθύος θαλασσίον PI: ἐν θαλάσσιαις ἰχθύος PII (AII manus alt), omisso ἐν AV, vertit l || 142, 3 ἦ — ἦ conii Wieck || 143 ἦ libri | γλαυκηφόρῳι conii Scal || 144 ταῦτόν PI: ταυτὸ δ' APIV; τοῦτον conii Scal, τοῦτον vel αὐτόν Christian | ἦλθε conii Wieck | γὰρ libri, vertit l: καὶ Wieck | θνητὴ APIV, vertit l: θνητῶν PI || 145 πῶμα Wieck, an σπέρμα? | ἄκξ ξηρὰς AII manus alt V || 146 δεινὸν API: δεινῶν AII manus alt PIV || 147 νέος Mor in margine: νέφος libri, vertit l | τόξον vertit l; λοξὸν 'inflexam urnam' conii Wieck: λοξός libri | ἐκχύσας conii Wieck: ἐκχῦσαι PI, εἰ δύναι APII, εἰσδύναι AII manus alt V

terrigenis manibus coacervatum
 laboribus terrenis tot collegitur.
 tunc in opacis conditas escas
 tribuit innumerabiles nutrimenta.

125

Quando Vergiliae Incolo continent sementem,
 hic accommodat semen terrae in ulnis
 et sine certamen ad summum introducit.
 hinc iam Scorpio conlocatus est;
 spargitur enim triticum in edibus tellis,
 ut maior fructus aderescat mortalibus.

130

Post quod circulum videtur multis modis
 bonum signum non malum hic est Sagittarius.
 a terra autem fructus velut sagittae mittitur.
 hinc ostendit in uteris non occulta,
 novasque desuper germinare in sertas.

135

Hic ex duplici forma corporis visibiles membra
 monstruosum sidus Capricornius nuncupatus
 bene sortitus nomine hoc inter mortalibus.
 anteriora quippe capri aspicitur forma,
 cauda posterior in maribus Piscis.
 quaedam vero in terris ponitur virentibus,
 quaedam autem in fluctibus natat itinere rubro.
 in hoc enim aspicitur mortalis natura.

140

145 habet autem humoris spiritum et ariditatis escas.

145

Pessimo autem ordine desuper minuens aqua
 nubem praemittit arcus inducere cavernis,

---

123 terraenis A | collegit B | 124 aescas P | 127 adcommodat P | terre
 BP | ulnisset s. B | 128 introducit B | 129 hic B | 130 enim *evanidam* A |
 stellis B | 131 adorescat B | 133 sagitarius P, sagittarus B | 134 velud B |
 sagittae B | 135 hic P | 136 germine A | insertas B | 137 visibiliter B | 138 non-
 cupatus P | 140 caprei AP | 141 manibus P | 142 quedam B | 143 quedam B |
 145 h/meris B, humeris P | spm ABP | aescas P | 146 aquam B | 147 pre-
 mittit P

- ὃς συνταράσσει χείματος κόσμον πάγοις·
 ἐκ γῆς δὲ νοτιδανάματος διαρπάσας
 150 ἐπάγει πολὺν χειμῶνα καὶ πνοὰς βροτοῖς
 κόσμον καλύπτων ὅλαπερ λευκῶι πέπλωι,
 δεικνὺς ἐν οἰοῖς σῆμα δηλοῦται κύκλου.
 διοδὴ καλῶς εἴληχε καὶ τόδ' ἐπώνυμον
 ὕδρηχόος δίναισιν εἰς τάξιν μολῶν.
 155 Μεθ' ὃν κυκλεῖται κύκλος εἰλίσεων πνοάς
 ἀνέμοις ἐναλλάξ σχῆμα τηλανγὲς διπλοῦν
 ἀντίστροφον δρόμοισιν ἐμφαινῶν τρόπον
 (οὐ γὰρ κάρα μὲν λοξὸν οὐδ' ἀπόστροφον
 πρόσωπον ὄφθῆν τάξιν εἰλεῖται κύκλου),
 160 ὃ μὲν βορείου κλίματι προσνεύων πόλου,
 ὃ δ' εἰς νότου κέλευθον εἰσδύνων βίαι.
 διοδὴ πνοαῖσι τὰν βυθῶι κεκρυμμένα
 ἔδειξαν Ἰχθῦς· πᾶς γὰρ εἰς βυθὸν πεσῶν
 ἄνεμος ταρασσει κῦμα σημαίνων βροτοῖς
 165 χειμῶν' ἄτακτον. ἐκ δ' ἐπιστροφῆς κλύδων
 εἰλιγμὸν ἐκ γῆς ὕδασι προσφέρων σφοδρὸν
 δείκνυσι καιροῦ σχῆμα, χειμῶνος φύσιν.
 ὄθεν διπλοῖσι χρωμένοι καιροῦ δρόμοις
 ἀνέμων ἔχουσι τάξιν οὐ μετρομένην.

149 διαρπάσας AΠV: διὰ πᾶσαν PI || 151 non vertit l, secludit Wieck |
 τόσῳ PI || 152 δεικνῶσιν οἰοῖς — κύκλος vertit l || 153 τόδ' AΠ manus alt
 PV: τοῦτο A || 154 ὕδρηχόος AΠ manus alt: ὕδροχόος APV | μελῶν PΠ ||
 156 σχήματα A || 157 δρόμοισιν AV vertit l || 158 οὐ γ. AV, οὐ P vertit l | οὐτ'
 APV vertit l || 159 εἰλεῖτ' οὐρανοῦ vertit l || 160 βορείῳ κλίματι API V vertit l,
 βορείου κλίματος PΠ, βορείῳ κλιμάτοις AΠ manus alt | προσνεύων APV
 vertit l; κλίματος νεύων Mor | πόλου PΠ: πόλῳ API V vertit l || post 161
 versum excidisse statuit Wieck e l || 162 διόδοις PI | τ' ἐν A | τ' ἐν β. κε-
 κρυμμένα A || 163 ἔδειξαν PI (Mor): ἔδειξεν AΠV vertit l || 164 ἀναίμοις
 PI || 165 χειμῶν' ἄτακτον corr Wieck (De mundo c. 6): χειμῶνα (λειμῶνα PI)
 τακτόν libri vertit l | ἐξ ἐπιστροφῆς Mor || 166 ὕδασι AV || 169 ἀνέμων (ἀναί-
 μων PI) libri, vertit l || post v. 169 subacriptum τέλος τῆς τῶν πλανομένων
 ἀστέρων σφαίρας A.

- quod conterit tempestate mundi gelidam.
- 149 ex humore autem fontibus subripit
undae articulis distorquet habitatum 150
- 151 excursu orbem tegit polumque caeli
inebrians naturalis iter per longa curricula
- 153 propter quod bene sortitus nomine hoc
- 154 Aquarius pestifero ordine truculentus.
totum aethere obliquam accepit nubem. 155
- 150 inducit multam tempestatem et spiramina brutis
- 152 ostendit, quibus signis innotescit circulus.
- 155 Post quam circuit circulum involvens spiramenta
ventis immutans habitum luore duplo
revolutum domibus ostentat morem. 160
non enim pura quidem transversa nec
faciem rectam in ordine volvitur caelum.
- 160 quaedam aquilonio latere innuit polo,
- 161 alius autem australis iubetur inicere violentia. 165
signa videntur per circuitum caeli,
- 162 eo quod spiramentis quae in profundo celantur
- 163 ostendit Piscis. omnis enim in fundo cadens
- 164 ventus concitat undam significans brutis
- 165 hieme constitutum. convertit in tempestatem 170
involutio a terra aquarum spargit decursus
demonstrant tempora hiemis tempestatum natura.
hic duplicibus utitur temporum curricula
ventorum habentes ordinem innumerabilem.
- 170 quorum priora Iuppiter a Sole menses condidit, 175
Mars vero et honorifica Venus deorum
Mercurius quoque et Saturnus exigent circuli vias,
per septenarium numerum figuram indicant circulorum.

---

148 continet P | tempestatem BP | unde B, undi P || 149 fontibus om P |
sub ripae A || 150 undis P | habitum BP || 152 inebrians B || 155 ether B,
ethaere P || 160 immittas B, inmutans P | duplum B || 161 ostendat P || 163
volvitur om P | 164 quedam A, quidem BP || 165 violenta A, videnti B, violenti
P || 166 circulum B || 167 caelantur AB || 170 hyeme AP | constitutis P || 171 in-
volucio B | quarum AB || 172 hyemis AP || 173 item t. B || 175—178 *desunt*
in graecis, cf. p. 171 || 175 Iuppiter B || 177 vero et P | curricula P || 178 indi-
cant B.

2. ΠΛΑΝΗΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ ΣΦΑΙΡΑ

Ἐπτά πολυπλανέες κατ' Ὀλύμπιον ἀστέρες οὐδὸν
 εἰλεῦνται, καὶ τοῖσιν ἀεὶ κανονίζεται αἰών.
 νυκτιφανῆς Μήνη, στυγνὸς Κρόνος, Ἥλιος ἡδύς,
 παστοφόρος Παφίη, Θρασοῦς Ἄρης, εὐπερος Ἐρμῆς
 5 καὶ Ζεὺς ἀρχιγένεθλος, ἀφ' οὗ φύσις ἐβλάστησεν.
 οἱ δ' αὐτοὶ μερόπων γένος ἔλκουσ', ἔστι δ' ἐν ἡμῖν
 Μήνη Ζεὺς Ἄρης Παφίη Κρόνος Ἥλιος Ἐρμῆς,
 οὐνεκ' ἀπ' αἰθερίου μεμερισμέθα πνεύματος ἔλκειν
 δάκρυ γέλωτα χόλον γένεσιν λόγον ὕπνον ὄρεξι.
 10 δάκρυ μὲν ἔστι Κρόνος, Ζεὺς δὲ γένεσις, λόγος Ἐρμῆς,
 θυμὸς Ἄρης, Μήνη δ' ἄρ' ὕπνος, Κυθήρεια δ' ὄρεξις,
 Ἥλιος δὲ γέλωσ'· τούτῳ γὰρ ἅπαντα δικαίως
 καὶ θνητῇ διάνοια γελᾷ καὶ κόσμος ἀπείρων.

habent AP (P1P2) P3P4, cf p. 100.

titulum scripti: τοῦ αὐτοῦ Ἐμπεδοκλέους πλανήτων ἀστέρων σφαῖρα
 P (ἀστρῶν et in margine δακτυλικὸν P2), Ἐμπεδοκλέους σφαῖρα P3, Ἐ. εἰς
 τοὺς ἑπτὰ πλάνητας καὶ τὰς ἐν ἡμῖν δυνάμεις καὶ πάθη P4, τ. α. Ἐ. πλανο-
 μένων ἀστέρων σφαῖραι διὰ μέτρων ἡρωϊκῶν V, τ. α. πλανομένων ἀστέρων
 σφαῖρα ἐν ἡρωϊκοῖς μέτροις A (Ἐ. πλανήτων ἀστέρων σφαῖρας A2 manus
 alt); Hermeti hos versus tribuit Stobaeus I p. 77, septimus Theoni (mathe-
 matico nimirum Alexandrino) adscribitur in Anth Pal IX 491 ('Theoni vel
 Hermeti' in Appendice Planudea 40 [Iacobs II 175]) et redit apud Manetho-
 nem V v. 34 || 1 Ὀλύμπιον P4 manus alt: οὐλύμπιον P4, οὐλυμπον P3,
 ὄλυμπον AV || 3 νυκτιφανῆς A | μήνι στρυγνός A || 4 ἄρεις P3 | ἔσπερος
 P4; εὐπορος conī nescio quis apud Wieckium || 6 γένος ἔλκουσ' AP: ἔλαχον
 γένος P3, ἐλάουσι γένος P4; ἐλώσαι βίον conī Scal ad Manil (ed 1590)
 p. 50 || 9 δάκρυα libri | γέλωτα P3 | χολήν P4 || 10 in margine P3 || 11 ὄρε-
 ξεις A || 12 δὲ P4: τὲ AP3 | τούτων P2, τούτω P1P3 || τέλος τῆς τοῦ
 Ἐμπεδοκλέους σφαῖρας subscriptum in A; subsequitur versiculus ἀδικον τὸ
 λυπεῖν τοὺς φλόγος ἐκοναίως P4.

2

Septem circuli erratici quorum caelestes stellas haec sunt
vertuntur, per quas semper volvitur saeculum.

nocte vigens Mensis, tristis Saturnus, Sol suavis,
nuptialis Omnino, hirsutus Mars, velox Mercurius,
Iuppiter princeps solemniorum, a quo nativitas germinavit. 5
hic quoque meropis sortitus genere, est in nobis vero
Mensis Iuppiter Mars Omnino Saturnus Sol Mercurius,
pro eo quod ab aethereo partim spiritus adducit
lacrimis risus cholus genere verbum somni eructatio.

10

ira Mars, Mensis id est somnus, lectique pansatio,
Solis risus; hoc enim omnis iustus
et mortalis conscientia ridet et mundus imperitus.

habent BP, cf p. 101.

INVOLVIO SPERE *pro titulo B, om P* || 1 caelestes B | hec B || 2 saeculus P, mundus *alii* || 3 ingens B | tristes BP || 4 *vertit Πασιη a παρ-derivatum* || 5 solemniorum P || 6 vero in nobis P || 7 iupiter B | iupiter (Iuppiter P) *post Sol iterant BP* || 8 adducere BP || 9 cholus scripsi: clodos BP | verbum *om B* | eructatio B, eructatio P || 11 idem s. P || 13 conscientia B | imperitus P | *subscribitur expl BP; tunc sequitur Aratus latinus BP.*

VIII

〈ARATVS LATINVS CVM SCHOLIIS〉

1

* Repetivi imaginem (1) olim a Bethio e codice bibliothecae nationalis Matritensis fol A 16 (fol 55a) membranaceo s. XII in Museo rheno XLVIII p. 91 editam redemptore permittente, ut pateat qualem fere 'ARATI LATINI' lectores hunc poetam oculis spectasse videantur. Nam probabile, istius imaginis barbariem mediaevalem non Germanici Phaenomenis, quibus in libro Matritensi, sed ARATO ipsi LATINO primitus fuisse praefixam. —

2

Addidi (2) Monni musivum Trevirense (Antike Denkmäler 1889 tab. 48), ne deesset exemplum graecum non illud quidem integrum, attamen integrus e graeca ut videtur Arati editione delibatum. Ceterum latinus, quamquam docens et ipsa adsistit Musa, Aratum docentem finxit, ut est apud Honorium Augustodunensem De animae exilio (Pez, Thesaurus Anecdotorum II 1 p. 231, Specht, Geschichte des Unterrichtswesens in Deutschland 139), of Proleg. Colorem Bethae esse canum nuntiavit crinium et barbas Arati et sphaerae in pictura Matritensi, ut in musivo. Tunica Musae cana in pictura, rubra in

*musivo, toga rubra in pictura, in musivo
cana. — Imaginem (3) e codice astrolo-
gico Vindobonensi 2352 s. XIV fol 1
sumptiam (cf Schlosser, Jahrbuch der
Kunstsammlungen des allerhöchsten
Kaiserhauses, Wien 1893, S. 260) nobis
Georgio Thiele intercedente transmisit
Dr. Gödlin von Tiefenau. Vestis Musae
(‘astronomum’ dixit male Schlosser)
caerulea, Arati toga rubra; calcei
Musae rubri, Arati caerulei; tabula
nigra numeris 1393 et 1000 inscripta;
firmamentum caeruleum, stellae flavae;
tota littera initialis P rubra.*

〈PROOEMIUM IN IOVEM v. 1—18〉

A Iove incipimus. quem numquam, viri, relinquimus | archa-
 num. quippe est Iovis omnis terra | omnemque hominum forum,
 plerumque maria | et litora. ubique autem Iovem utimur omnes. |
 cuius enim et genus sumus. ipse quidem hominibus | dextra
 5 designat, populosque ad opus erigit | reminiscit vitam, hoc dicit,
 quando glebas | per sulcos bonumque laborem, dicit autem, qui-
 bus horis | plantas et semina omnia mittere. | ipse enim haec
 signa in caelo adfirmavit | stellas pertractans, consideravit in
 annum | stellas tibi maxime compositam designavit | virorum
 10 horas, [quae] ophrem puerum omnia creat, ut maneat. | primum
 et postremo propitietur. | habe, pater, magnum gaudium, magnum
 hominibus virtus | et prima generatio. gaudete quoque, Camenae, |
 coetanei quippe omnes. mihi quidem stellas dixisse | nunc autem
 incipiens portenta omnia dabo.

---

*edidit e B ab Hertzio descripto et P a me conlato. C Hertzianum per-
 illustravi sed raro enotandum duxi. — INCIPIT inscribit P.*

1 ab P || 1, 2 archanum CP (*ἄρχηρον* cf p. 178, 12 'inenarrabilem'): archai-
 cum B || 3 litera B | utitur P | omnis B || 5 designat B | erigit B, eriget P ||

6 sulcum P | bonumque B || 7 mittē B | hec B || 8 pertractans P | ⁱⁿ
 maximae P | compositam P | *vertit ἀστέρας σοι κε μάλιστα* || 10 horas OP:
om B | que C, ζ B | *scripsi*: honophrem puerum C, honoph rem puero B,
 honophrem puero P || 11 propicietur B || 12 virtus et C: virtute B, virtu et
 P | generatio B | camenae B || 13 caetanaei B; *vertit μελλχιαι*, cf *infra* ad
 v. 119 | michi B | stellae P

Quaerendum est, cur a Iove
 inchoavit et non a Camenis,
 sicut Homerus. proprium ex-
 posuit principium de quibus
 videntur fieri a Iove, eo quod 5
 et Camenis, id est Musis, prin-
 ceptus est ipse Iuppiter. non
 videtur ergo Aratus solus ita
 incipere, sed etiam Socrates
 poeta ab ipsis sumpsit prin- 10
 cipium 'obsecrans diis' et
 Sobrius per rationem scribens
 inchoet 'et ego per omnia ita
 incipiam'.

quaeritur autem, quod Iovis 15
 meminisse de fabulatione seu
 natura. et philosophorum
 quidem complures de natura-
 lium aiunt ipsum Iovem me-
 minisse, Crates vero dici cae- 20
 lum, cognominari autem per
 rationem aera et aethera, pro
 eo quod ibi essent stellae. et
 non putandum, ubi Iovis di-
 ceretur caelum dixisse 'ut dat 25
 et arphiae niphades Iovem
 aliquotiens' et ipsum Aratum
 dicentem 'autar o equum ad

---

1 sqq. *coniuncta cum p. 175, 14 BP* | conplures danaturalium P | 20 di-
 1 querendum B | cur a Iove P: qua racione B | 2 inchoavit B | achamenis B |
 6 camenis B | 7 iste P | iupiter B | 8 ita C: ista BP | 9 sacrates P (*est Crates, cf schol Germ*) | 10 sumpsit P | 11 obsecrandus P | ut libri | 12 racionem B | 13 inchoet B | ergo B | 13,4 *vertit*
διὰ πάντων ἀρχηγεῶν | 15 queritur B | qd' BC | ioves BP | 16 fabulacione B | 17 philoforum B | 18 quidam B |
 20 di-
 21 vidit libri | 21 autem CP: aiunt B |
 22 racionem B | nera B | ethera B |
 23 essent CP: cent B | stelle B | 24
 ioves B | 25 *vertit ὡς δότε τ' ἀρφηιαί*
litteris male diremptis, sed νιφάδες
rectius quam schol Germ, cf Ach p. 82
 26 arpeniphades B, arphie n. C | 27
 aliquociens B; *vertit ποτέ* | 28 autaro
 P, antaro B

SCHOL PARIS 2728 (s. XV, Ara- SCHOL AP GERMAN (p. 54 Br.)
tea p. 37)

⟨Ζητείται, διὰ τί ἐκ τοῦ Διὸς [Quaeritur, quare ab Iove
ἤρξατο, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν Μου- coepit et non a Musis ut Ho-
5 σῶν, ὡς Ὀμηρος. οἰκειότερον merus. conveniens magis hoc
ἤγήσατο ἀρχὴν τῶν Φαινομένων aestimavit principium Phaeno-
ποιησασθαι ἀπὸ τοῦ Διός, ἐπει- menis, uti Iovem invocaret, quo-
δὴ καὶ τῶν Μουσῶν ἀρχηγέτης niam et ipsarum Camenarum
αὐτός ἐστιν. οὐ φαίνεται δὲ est origo Iuppiter. non solus
10 Ἄρατος μόνος οὕτως ἤρχθαι, autem ita coepisse videtur Ara-
ἀλλὰ καὶ Κράτης ὁ κωμικός (fr tus, sed et Crates comicus a
52 K.) εἰπὼν ‘ἔξ Ἑστίας ἀρχό- Vesta incipiens et profari car-
μενος εὐχομαι θεοῖς’ καὶ Σώ- mina et Sophron in mimo, qui
φρων (fr 51 Botzon) ‘ἔξ Ἑστίας Nuntius scribitur, ‘a Vesta inci-
15 ἀρχόμενος καλῶ Δία πάντων piens omnes invoco deos, Iovem
ἀρχηγέτη(ν)’.

20

25

et quaeritur, cuius Iovis me-
minerit, utrumne fabulosi an na-
turalis. et philosophorum qui-
dem plurimi naturalis aiunt eum
Iovis meminisse, Crates autem
(p. 62 W.) Iovem dictum caelum,
invocatum vero merito aerem et
aetherem, quod in his sunt sidera.
et Homerum Iovem dixisse in ali-
qua parte caelum (II XIX 357)
ὡς δ’ ὅτε ταρφέλαι νεφέλαι
Διὸς ἐκποτέονται et ipsum Ara-
tum (v. 223, 4) ἀντὰρ ὁ Ἴππος

1 cf schol graeca infra edenda ad
v. 1 || 11 κρατῆρ P.

linensem Germanici 1832 fol 86 s. X)
genere in Palermitanum Strozianum
Urbinatem pervenit (Breysig p. 109
sqg.), deest in recensionis interpolatae
exemplis DGKS; quapropter totum
uncis [ ] inclusi. — denuo contuli P.

3 queritur P || 6, 7 phaenomenis P ||
7 ut P || 17 queritur P || 27, 8 ΘCAO-
TOY ἸΑΡΦΕΙΑ ΙΝΕΦΕΑ ΑΙΔΙΟC ΕΚ-
ΠΟΤΟΑΝΤΟΙ P || 29 ΑΥΤΑΡΟ ΙΠΙΤΟ-
CΕΙ ΕΙΔΕΙΤΑΙ P

scholium hoc de Iove latinum e
codicum AP (addas Philippicum Bero-
Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

Iovem refert'. Herodotus *ἐν Διὸς εἰλεῖται*. cum dicit Hero-
 autem Dianam ait dixisse dotus (I 131) Iovem dictum aera,
 aerem, et tenet haec istius et Crates eiusdem opinionis esse
 habere cognitionem testante et testem [quem] esse Philemo- 5
 illi et Philemonem poetam nem comicum dicit "Ὀν οὐδὲ εἰς 5
 dicentem 'quem nullus obli- λέληθεν οὐδὲ ἐν ποιῶν Οὔτε κα-
 tus est neque in cuiusquam κὸν οὔτ' ἄρ' ἐσθλόν, οὐτός εἰμ'
 mali seu boni, ita et ego ut ἐγὼ Ἀθήρ, ὃν ἄν τις ὀνομάσειε
 si quis nominare voluerit et καὶ Δία (fr 91 K.). hoc autem
 propterea' confitetur et ipsum constat et ipsum Aratum dicere 10
 Aratum dicentem 'quem nun- τὸν οὐδέποτε', ἄνδρες, ἐῷμεν
 quam, viri, relinquimus in- ἄρρητον (v. 1). namque quoniam
 enarrabilem'. namque aliud nihil aliud est vox quam per-
 nihil est vox aut aer concus- cussus aer, videtur convenien-
 sus, rursumque videtur <con- ter dixisse, auctoritatemque rei 15
 venienter> dixisse. adtestatur praestat 'plenas Iove vias' (v. 2)
 quidem adhuc magis dicens referens et 'omnis hominum con-
 'plerique Iovis omnis terrae ventus' (v. 3). nihil eorum, quae
 omnemque hominum forum'. in terra sint, sine aere est. ra-
 nulla enim super terra vacua tione etiam 'cuius omnes usum 20
 est pars. rationabile quidem, desideramus' (v. 4); nam cuncti
 quoniam ipsum utimur omnes. mortales ostendunt usum suspi-
 omnes enim qui vivimus rio, sed per quae vivimus aere
 manifestamus utiliter per in- indigent. ad quod ait 'dextra
 spirationem et expirationem, monstrat' (v. 6), ad auguria per- 25
 sed et illa alia, in quibus tinet avium. propter quod et
 vivimus, aerem opus habent. quod 'dextra significat' ad-
 versum volucris significa- tionem. propter quod Stoici

30

1 heroditus libri || 2 vertit Δία ||
 2, 3 d. fabulam P || 3 vertit κρατεῖ (Κρά-
 τος) || 4 cognitionem B || 5 philimonem
 P || 9, 10 vertit καὶ διὰ vel δι' ἄ || 11 quae
 B || 12 linquimus P || 14 nichil B ||
 18 vertit πλήρεις | ioves P | omnes B |
 terre B || 19 hominem B | 20 terram
 B || 21 rationabile B || 22 quā B || 24, 5
 inspirationem B || 25 expirationem B ||
 27 habet B || 29, 30 vaticinationis B

1 cum dicit σύμφωνοι (nimirum Homeri
 opinioni ab Arato defensae) || 1, 2 erodo-
 tus P || 3 cratem P || 4 seclusi; om Phi-
 lippicus || 4, 5 philonem P Philippicus ||
 5—9 ΟΝΟΥΑΘΕΙΣ ΔΕΛΙΕΝ ΝΟΥΛΕ
 ΕΝΙΤΟΥΩ ΝΟΥΤΟ ΚΑΚῸ ΟΥΤΕ ΓΕΕΟ
 ΑΝΟΙCΕΥΜΕ ΙCΙΩ ΑΝΡΟΝΑΝΤΙCΟ-
 ΝΟΜΑCΕΙΕ ΚΑΙΑ ΕΙΑ P || 11, 2 ΙΟΝΟΥ-
 ΛΕΝΟΤΑΝΑΝΑΡΘΙΕΩ ΜῘΑΡΡΙΤΟΝ P ||
 16 prestat P || 19, 20 rationi P || 21 cunc-
 (lacuna indicata 3 litt) P || 25 monstra P

digne diuum esse quod per Stoici Iovem esse adfirmant, qui
aerem praestet spiritum et per materiam manat spiritus.
participem fieri nostrae ani- et similis nostra anima. Zeno-
mae. Zinodotus autem Aeto- dotus Aetolus et Diodorus aiunt
5 lus et Diodorus aiunt neque nec fabuloso Iovi efficere huius-
fabulis contendere huiusce- modi opinionem. esse enim
modi subministratione; fit talem causam Iovem et conve-
enim omnium rerum Iovis. nire omnes vias eo confertas
bene ergo sicut et terras ple- (v. 2), quas tamquam loco eius
10 nas esse Iovis qua ubi ait describit. dicendo autem 'nos
dixisse quos 'et genus nos etiam genus eius' (v. 5) ostendit
illius' manifestat animae im- animae immortalitatem. bene
mortalitatem. bene ergo et praeterea, quod 'lenem' (v. 5)
subiectum. sciebat enim ad- (noverat enim virtuti aliquid
15 versarium, qui esset. hunc aemulum futurum), deum igitur
autem pro peccatis subiectum. adversus delicta lenem. sed
sed quia iam omnium bono- quoniam omnium in totum bo-
rum contentus est, ratio est, norum causa est, rationabiliter
ut sit omnium pater, non so- et omnium parens adfirmatur et
20 lum hominum etiam deorum- non solum hominum sed etiam
que putetur. deorum.]

(v. 19—42, *omissis* 31—35. 37—39)

Quidam tamen multa dicunt et alii aliter narrasse | caelum
diversis proferentes vocabulis. | sed ipse magis axe continetur, qui
25 se continuo | in semet ipso revolvitur, habet autem undique in-
ponderatam | per medio terrae, in circuitu caeli aequaliter de-
ductum. | quem etiam dividunt duo poli ab invicem. |

1 pquod p P || 2 prestat P || 3 nostre 3, 4 nenodotus eotolus P || 9 tamen
B || 4 synodatus B || 4, 5 aetolos B || 7 P || 10 non P || 15 dō P || 18 causas et P
subministratione B | phit B || 8 an
<auctor> Iovis? || 9, 10 plenasset B ||
10, 1 non extrico || 12 anime B || 12, 3 in-
mortalitatem P || 14 subiectum *nimirum*
ὑποκείμενον ὑπόθεσις || 18 racio B

22 *om fabulam de Urvis Arateam hoc loco, postea in commentario sup-
pleturus p. 185; de inscriptione vide p. 175* || 24 *veritē ἠήμασι* (v. 20) | sed
om B || 25, 6 imponderatam B || 27 abinvicem *cf Bonnet Le latin de Grégoire
de Tours p. 481*

sed unus quidem non aspicitur, alter vero econtra ab aquilone | ex alto a parte oceani, duo quoque ab utroque habens | Arcturos simul cum rotis, quem quidam Plaustrum vocant. | quae etiam capita per summum habent. | alterutraque quidem in deorsum, altera vero sursum aspiciunt. | et Arcturum quidem 5 maiorem vocant Helicem, | Arcturum autem minorem vocant Canis caudam. | altera namque Helice, quae apparet prima noctis, | alia vero pusilla quidem, sed a navigantibus observatur. | *maria enim conturbat.*

---

1 quidem om B | cf *Bonnet p. 484* | 2 utrumque B | habentes libri | 3-4 quae — alterutra om B | 7 que B | aparet B | 8 altera B | 8, 9 maria e. c. desunt in *Arato*, cf REC INT

RECENSIO INTERPOLATA. Vertices extremos, circa quos sphaera caeli volvitur, polos antiqui nuncupaverunt. e quibus unus est australis, qui terrae obiectu a nobis numquam videtur, alter septentrionalis, qui et boreus vocatur, qui numquam occidit, duos habens Arcturos, quorum maiorem vocant Helicem, minorem Canis caudam. alterutra quidem horum 5 capita deorsum, alterutra sursum aspiciunt. altera namque Helice est, quae apparet prima noctis, altera pusilla quidem, sed a navigantibus observatur. *maria enim conturbat.*

---

habent DGKS; contuli DK ipse, GS Hertzianos e Breysigii editione Germanici sumpsit. Strozianum et Urbinatem et ipsos a Breysigio editos omisi, quoniam interpolatam hanc recensioem alienis contaminarunt.

1 antecedit INVOLVTIO SPHAERAE (*supra p. 155-161*) DGK, inscribitur et ipsa INVOLVTIO SPHERAE D, om GK | post inscriptionem globus columnis fultus figuris stellarum ornatus D, omisa inscriptione G | 1-3 propius quam ad *Aratum latinum ad 'Hygini philosophi'* qui falso fertur in *codicibus Parisino 7400 A s. XIV alius excerptum 'De imaginibus coeli'* (*ed W. Hasper, Lipsiae 1861, p. 11*) cf V: duo sunt extremi vertices mundi, quos appellant polos, septentrionis et austri, quorum alter semper videtur, alter nunquam | sphaera D, exphaera K | 2 graeci G | 3 terre K | obiectu S | septentrionales GK | 4 boreas GS | qui DKS: et G | *scholia Stroziana et Urbinatia ad haec e fabularum exemplari Hyginiano narrationem de Tethye et Callisto addunt ea copiosiore, quae p. 50 Schm. servata est in Frisingensi (Robert Erat Cat p. 211-220), cf Breysig p. 112 adn | habens GKSI; om DSI | 5 elicem GK | minoris (sic) D | quidam G | horam G, horam K | 6 nam quae K | 7 aperit G, apparet K | pusilla D (corr D^a) | observantur S | 8 mari K (-ia K^a), cf *supra l. 9**

HELICE ARCTVREVS MAIOR

ΑΡΚΤΟΥ ΜΕΓΑΛΗΣ

1. Hanc quidem Hesiodus dicit *Ταύτην Ἡσιόδος φησι* (fr 15)
 Licaonis filiam, in Arcadia *Λυκάονος θυγατέρα ἐν Ἀρχαδίαι*
 autem habitantem cum Diana *οἰκεῖν, ἐλέσθαι δὲ μετὰ Ἀρτέ-*
 5 *μιδος τὴν περὶ τὰς θήρας ἀγω-*
γὴν ἐν τοῖς ὄρεσι ποιεῖσθαι
 in montibus facere. deviolata *φθαρεῖσάν τε ὑπὸ Διὸς ἐμ-*
μεῖναι λανθάνουσαν τὴν θεόν.
 autem a Iove non prius in-
 dicavit Dianae ruinam. ipsa *φωραθῆναι δὲ ὕστερον ἐπι-*
 10 *τοκον ἤδη οὖσαν ὀφθεῖσαν ὑπ’*
αὐτῆς λουομένην. ἐφ’ ᾧ ὄργι-
σθεῖσαν τὴν θεὸν ἀποθηριῶσαι
 in quo irata dea Diana be-
 stiam fieri iussit et sic parere *αὐτήν. καὶ οὕτως τεκεῖν ἄρκτον*
 15 *γενομένην τὸν κληθέντα Ἀρ-*
κάδα.
 Arcturum, quem vocant Ar-
 cadem. Amphis (fr 47 K.) vero
 20 carminum poeta differenter
 dixit. Iovem enim ait Dianae
 adsimilatum venire ad montem
 et, cum ipsa simul venare,
 violavit illam. post tempore
 autem uteris cum peperisset

1 *inscriptionem spatio tamen vacuo relicto om* CP | 2 dixit B | 3 *arcada* B | 5 *venacionis* B | 11 *qua* P, *cf p. 182a 4* | i *arata* P | 12 *parare* B | 13 *arcturam* P | *vocat* B | 13, 4 *archadem* B | 16, 7 *diane ait adsimilatum* B | 16 *venari* B | 19 *ipsam* B

contuli BVI ipse; L passim inspiciendum curavi.

9, 10 *ἐπὶ τόκον* BVI: corr Koppiers | 10 *ὀφθεῖσαν* B (corr B²)

1. Helicem autem dicit Hesiodus Licaonis filiam fuisse. quae cum in Arcadia habitaret et cum Diana venationis causa in montibus esset et a Iove violata rem celaret Dianae, in lavacro partum accelerans ab ea deprehensa, quia factum celavit, bestia fieri iussa est et parere Arcturum, quem vocant Arcadem. Amphis autem dicit Iovem Dianae adsimilatum cum ea coisse et eam concepisse. cum ergo nollet interrogantibus post partum

1 quid Hesiodus de Helice dicat *in margine* D² | esiodus G, heriodus S | ḡ ai q G, quaecumque K | 1, 2 *archadia* DG | 2 *isset* D² | 3 *caelaret* S¹ | *accederans* S | *ha(b add K²)ea* K | 4 *caelavit* D | *arctum* DS | *que* K | 5 *archadem (post vocant)* DS | quid Amphis *in margine* D² | dicit *om* GK | *diane* D (-ae D²) | *assimilatum* D² | 6 *concepisse* G

elata facta, interrogabatur dicere, quis hoc fecisset. at illa nullum culpabilem ait ruinae quam Dianam; in quo irata dea bestiam fieri iubet. esse autem in monte et observari a quibusdam pastoribus tradiditque cum puero ad Licaonem. post tempore aliquo probans ingredi in templum, quod est Iovis, ignorans legem persequitur a proprio filio Iovis. utrique autem ab Arcades interfici futuri propter praedictam legem Iuppiter pro cognatione eximit eos et inter astra posuit Arcturum nominans propter ruinam.

2. Habet autem stellas in capite sex obscuras, in ambas aures duas, in scapula unam, in pectore unam, in pede unam,

οὔσαν δὲ ἐν τῷ ὄρει θηρευ- 5
θῆναι ὑπὸ αἰπόλων τινῶν καὶ
παραδοθῆναι μετὰ τοῦ βρέφους
τῷ Λυκάονι. μετὰ χρόνον δὲ 10
τινα δόξαι εἰσελθεῖν εἰς τὸ
τοῦ Διὸς ἄβατον ἱερὸν ἀγνοή-
σασαν τὸν νόμον. ὑπὸ δὲ τοῦ
ἰδίου υἱοῦ διωκομένην καὶ τῶν
Ἀρκάδων καὶ ἀναιρεῖσθαι μέλ- 15
λουςαν διὰ τὸν εἰρημένον νόμον
ὁ Ζεὺς διὰ τὴν συγγένειαν αὐ-
τὴν ἐξείλετο καὶ ἐν τοῖς ἀστροῖς
αὐτὴν ἔθηκεν. Ἄρκτον δὲ αὐτὴν
ὠνόμασε διὰ τὸ συμβεβηκὸς 20
αὐτῇ σύμπτωμα.

Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τῆς κε-
φαλῆς ζ' ἀμυροῦς, ἐφ' ἑκατέ-
ρων ὠτίων β', ὠμοπλατῶν λαμ-
πρὸν α', ἐπὶ τοῦ στήθους β',
ἐπὶ τῆς ῥάχεως λαμπρὸν α', 25

ⁱ
2 quos P | 4 ruine B | 12, 3 perse-
quuntura proprio B | 13 ἰδίον et Διὸς
confusa | 14 archades B | 15 predic-
tam P | 16 iupiter B | cognatione B

23 ὠμοπλατῶν BVi

dicere, a quo concepisset, tandem perpressae violationis Dianam culpabilem dixit. quae mox ab ea in bestiam conversa est et cum puero Licaoni tradita et a Iove una cum filio inter astra conlocata Arcturi nomen propter ruinam sortita est.

2. Habet autem stellas in capite VI obscuras, in singulis auribus singulas, 5

1 concipisset G | perperse K | diana S | 2 mox om DG | lycaoni G |
5 aur. singulis D (corr D²) S

in spino unam, in tibia an- οκέλειν ὀπισθίοις β', ἐπ' ἄκρωι
teriore duas, supra postero- τῶι ποδὶ β', ἐπὶ τῆς κέρον γ'.
rem tres. τὸς πάντα κδ'.

3. Maior Arcturus ad aquilonem adiacens in longitudine qui-
dem recipit aequinoctiales sortes ciclus partium trecentorum
5 sexaginta quinque. a Geminis aequinoctium manente usque
ad Vergilias sortes V. in latitudine quidem distat sortes XXIII,
quas sortes X et VIII semis ab aquilonio polo usque ad
sortes XL, quod iuxta antecedit. super ipsam in gutture
10 praeclara stella distans a Geminis sortes X et VIII semis.
novissimus quidem ad orientales adiacet distans sortes XXX.
item aquilonius est qui super humeros, qui distat ab aquilonio
polo sortes XVIII semis. australis qui in duobus retrorsis

---

1 I P | tibi B | 2 II P | posteriore B | 3 III P | 4 autem *post* maior *Hygini*
codex D *interpolatus fol 77a* | longitudinem B | 5 equinoctiales B | partes D
Hygini | cidus P, circulos D *Hygini* | ducentarum D | 6 equinoctium B, aequi-
noctio D | 7 sortes *alt om* D | 8 decem et octo P | 10 preclaram D, preclara
P | stellam distantem D | 12, 3 h. et distat ad aquilonio p. X et octo a. D |
13 X et VIII P | quin d. B

---

in scapulo unam, in pectore unam, in pede unam, in spino unam, in tibia
antereore duas, super caudam tres.

3. Maior Arcturus ad aquilonem adiacens in longitudine quidem recipit ae-
quinoctiales sortes ciclus partium <C>CCLXV. a Geminis aequinoctio
5 manente usque ad Virgilias sortes V. in latitudine quidem distat sortes
XXIII, quas sortes XVIII et semis ab aquilonio polo usque ad sortes XL,
quod iuxta antecedit. super ipsam in gutture praeclaram stellam distantem
a Geminis sortes XVIII S novissimus quidem ad orientales adiacet distans
sortes XXX. item aquilonius est qui super humeros, et distat ab aequi-

---

1 scapula D², scapulo K | una *post* sc. S | p. unum K | spina D² |
2 anteriores SI | 3 acturus SI, arcturus SII | longitudinem G | recepit KS |
3, 4 equinoctiales K | 4 cidus K, *om* G | partius K, parcius G, *om* S | CC F
LXXV G, ducentorum sexaginta (-enta K) quinque DKS | 5 quinque D, -ae
K | quidam DGKS | 6 viginti tres DK | sortes XXIII quas *om* S¹ | decem et
octo semis DKS | quadraginta D, -enta K | 7 guttore G, guturae K | pre-
claram K | 8 decem et octo semis DKS | orientalis D (-es D²) KSII | adiacet
om SII (*add* SII²) | 9 triginta D, -enta K | humerus K

pedibus, qui distant a polo aquilonio sortes XL. restant X et duo centum sortes et pars.

CANIS CAUDA ARCTVRS MINOR (v. 42—44)

Altera namque pusilla, sed a navigantibus observatur; | tota enim revolvitur atque contorquetur. | quem Sidones aspicientes 5 continuo navigant.

ΑΡΚΤΟΥ ΜΙΚΡΑΣ

1. Ista minor, quae vocatur a plurimis Phenices, honorata est a Diana propter praedictas ruinas. ignorans enim, quod Iuppiter eam violasset. sicut iam antea dictum est (p. 181), fecit illam agrestem. postea vero sentiens dicitur gloriam ei superponere adiciens illi aliud signum inter astra, ut duplices habeat honores.
- Ἄρτη ἐστὶν ἡ μικρὰ καλουμένη. προσηγορεύθη δὲ ὑπὸ τῶν πλείστων Φοινίκῃ. ἐτιμήθη δὲ ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος. ἀγνοοῦσα δέ, ὅτι ὁ Ζεὺς αὐτὴν ἔφθαιρεν, ἠγγίωσεν αὐτήν. ὕστερον δὲ ἐγγωσμένη λέγεται δόξαν αὐτῇ περιθεῖναι ἀντιθεῖσαν ἕτερον εἶδωλον ἐν τοῖς ἀστροῖς, ὥστε δισσὰς ἔχει τιμὰς.*

1 distat B | restant CXII sortes ceteris omissis D || 2 II P || 3 titulum om P || 5 contorquitur B | sydones P || 6, 8 discrevi coniuncta || 9 pohenices B | honorataq. est P || 10, 1 predictas P || 12 iupiter B || 13 enim post sicut B || 14 eam P || 15 senciens B || 17 alium P

7 ἄρκτον μικρὰς Vi: ἄρκτος ἡ μικρὰ B || 10 καὶ τιμήθη δὲ Vi || 11 ἀγνοοῦσα vertit l: γνοῦσα BVi || 13, 4 ἐγνωσμένη vertit l (corr Robert): σεωσωμένη BVi || 14 αὐτῇ BVi

lonio polo sortes XVIII S. australis, qui in duobus retrorsis pedibus, qui distant a polo aquilonio sortes XL. restant CXII sortes.

1. Porro Arcturus minor, qui a pluribus Foenice, a Graecis Arctophilax, a nonnullis Canis cauda vocatur. dicitur a Iove inter astra collocatus, ut duplex honor Helicis monstraretur.

1 decem et octo semis DKS || 2 quadraginta DK | centum duodecim DK | sequitur 'Arcturus maior' delineatus et inscriptus DGS, piotus at sine inscriptione K || 3 aurcturus G | phoenicae D, foenicae KS | a grecis DK | artophilax DK, artofilax G, archophilax S || 4 collocatus D² || 5 elicis K

Agasthenis quidem in carminibus suis ait nutricem fieri Iovis Canis caudam, unam de propriis sponis, de qua in civitate quidem, quae hoc nomine vocatur, quam Nicostrata condidit et quae in ea sunt, et de eius locis Canis caudam nuncupari. venire autem cum Telchines, quos Neraida adstantes quasi Quiritas digitis vocat.

Aratus autem eam vocat Helicem, quod de Cretem fuisset, et fieri illam Iovis altricem; pro hoc in caelo honorificari. Habet autem stellas per unumquemque angulum de humero unam splendidam, in

Ἀγασθένης δὲ ἐν τοῖς Ναξικοῖς (fr 2M.) φησι τροφὸν γενέσθαι τοῦ Διὸς Κυνόσουραν, εἶναι δὲ μίαν τῶν Ἰδαίων νυμφῶν. ἀφ' ἧς ἐν μὲν τῇ πόλει τῇ καλουμένῃ Ἴστοῖς τοῦνομα τοῦτο ἦν, ἣν οἱ περὶ Νικόστρατον ἔκτισαν, καὶ τὸν ἐν αὐτῇ δὲ λιμένα καὶ τὸν ἐπ' αὐτῇ τόπον Κυνόσουραν κληθῆναι.

Ἄρατος δὲ (v. 31—37) αὐτὴν καλεῖ Ἑλικὴν ἐκ Κρήτης οὖσαν, γενέσθαι δὲ Διὸς τροφὸν καὶ διὰ τοῦτο ἐν οὐρανοῖς τιμῆς ἀξιωθῆναι. Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ μὲν ἐκάστης γωνίας τοῦ πλινθίου λαμπρὸν α', ἐπὶ δὲ τῆς κέρκου

3 una P | 4 proprius B | Ἰδαίων 1 dicit Aglaosthenem | 4, 5 corrupta | Νυμφῶν | 5 que B | 6 nomen B | vocantur P | 7 ἡ B | 10 theohines B | 11 Dactylos vel Curetes Rhae adfuisse parturienti dicere videtur secundum eam fabulam quam in Arateis tractavi p. 546.7 | sermo est de Curetibus et Idaeis Dactylis, cf. schol. Germ. AP p. 59 Br. haec Cynosura fuit, cum Telchines qui dicuntur Curetes Idaei | 13 eum B | 14 decret. ὁ f. B | 19 splendidam P

Agasthenis quidem in carminibus suis dicit, eam nutricem fuisse Iovis et a civitate, quam Nicostrata condidit, quae hoc nomine vocatur, Canis caudam nuncupatam esse.

Aratus autem vocat (v. 31—37) eam Helicem, quod de Crete fuisset, et inter astra propter Iovem collocatam esse. quam Sidones aspicientes continuo navigant (Aratus v. 44).

2. Habet autem stellas per unumquemque angulum in humero unam splen-

1 agasthenis GK, agastherenis DS | suis om S (add SII²) | 2 nicostrata GK, nicustra D | quam — condidit om S (add SII²) | hec G, haec K | 4 hili-cem G, om S (add SII²) | minorem ad H. in margine adscripsit D² | cum Iove iacuisse superscripsit ad fuisset D² | 5 collocatam D² | 5, 6 cf. p. 184 l. 5, 6 supra | 7 unguulum DS (corr. SII²) | umero G, numero K

cauda tres, omnes septem. λαμπροὺς γ'. τοὺς πάντας ζ'.
 super autem alias X, quae ὑπὸ δὲ τὸν ἕτερον τῶν ἡγου-
 praecedunt, minimissima qui- μένων κατώτερός ἐστὶν ἄλλος
 dem altera stella, quae vo- ἀστήρ, ὃς καλεῖται Πόλος, περι-
 catur polum, ad quem puta- ὄν δοκεῖ ὅλος ὁ πόλος στρέ-
 tur totus mundus revolvi. φεσθαι.

3. Minor Arcturus, qui ad aquilonem adiacet, in longitudine
 quidem habet quartam partem aequinoctialis circuli et sortes
 septem, a latere autem habet sortes una semis, quae ab octo
 sortibus minus sunt. duodecim pars et duo quinta sors. 10
 antecedunt autem illam quae deducunt XII, de quibus in
 humerum habent principatum de Sagittario. novissima ad
 orientem adiacet ad summum habens Piscem sortes XVII.
 item aquilonium duobus, quibus in humero distat aquilonio

1 III P | VII^a item B | 2 decem P | 4 πόλον in margine B | 4,5 περι οὐ

B | 5 ὅλος om B

8 habet om B | quartam^a P | equinoc-
 tialis B | 9 VII P | sortem P | 10 sordi-
 bus P | XII P | 11 illa P | 11, 2 inume-
 rum B | 12 sagittario B | 13 orientēs
 B | habet B | XV et VII B | 14 inter
 B | quidem P | aquiloniam B

didam, in cauda tres. fiunt omnes VII. supra alias X, quae praecedunt,
 minima altera, quae vocatur Polus, ad quem putatur totus mundus re-
 volvi.

3. Minor Arcturus, qui ad aquilonem adiacet, in longitudine habet quartam
 partem aequinoctialis circuli et sortes VII. a latere autem habet sortem 5
 unam semis, quae ab VIII sortibus minus sunt. † duodecima pars et
 duo quintam sortem antecedunt illam quam deducunt XII, de quibus in
 humero habent principatum. de Sagittario novissima ad orientem adiacet
 ad summum habens Piscem sortes XVII. item aquilonium duobus, quibus

1 caudam GK | septem DK | decem DK | que K | pre(ae)cedent GK |

2 nomina D, lineam subduxit D² | alteram D² | polos S^I, polos^u S^{II}, populus
 GK | 4 adiacet K | longitudinem GK | quartum D | 5 aequinoctialis K |
 septem DK | 6 octo DK | 7 quintum D | quae DK | ducunt DS | duodecim
 DK | 8 numero GK | ab o. K | adiacet K | 9 decem et septem DK | aquil-
 onio GS

polo sortes XL. restant aequinoctiales. australis quoque est, qui in cauda. reliqui vero duo nominantur Circenses, eo quod in circuitu perambulent.

DE DRACONE (v. 45—62)

5 Haec quidem de alterutris cum tibi dixissem | est magnum
miraculum Draconem inter ambas cernere, | quod in medio utro-
rumque ponatur | Arcturus observantes Oceanum. | altera nam-
que circumcidit caudam, | altera vero circumcidit usque ad
summitatem | caudae et super caput Helicem quiescit Arcturum, |
10 seminat autem in Canis cauda. habet quidem adversus eam | ob-
volutum caput quousque ad pedes veniat, | ex ipsa autem rursus
recte recurrit, quod quasi illa | capitis superlucet stella, | sed
duo quidem in tempora, duo vero in oculis, unam desuper | extre-
mam quam habet sub mentum pessima mortalis. | obliqua qui-
15 dem est, innuit autem totum simulantem | Helicis caudae, magis
quoque est, sicut ipsa | et os et temporis qui ad dextera sunt
caudae. | movet ubique caput, sed ubi ad summum | miscuntur
occasu erit et orientis alterutri.

ΔΡΑΚΟΝΤΟΣ

20 1. Hic est magnus et inter am- Oὗτός ἐστιν ὁ μέγας τε καὶ
bas Arcturos iacet. dicitur δι' ἀμφοτέρων τῶν Ἀρκῶν καί-
autem esse, qui aurea mala μενος. λέγεται δὲ εἶναι ὁ τὰ

---

1 equinoctiales B || 2 circenses (s. *priore postea inserto*) B || 4 titulum
om P spatio tamen vacuo relicto || 5 hec B || 7 arcturus BP | oceanum B ||
9 caude B | custodit P | aucturum B || 10 caudam B || 11 ad p. advenit
B || 13 oculis B || 14 summentum P || 15 sonilantem B | helicis B | caude
BP || 16 dextra P || 17 caude B || 18 horientes B | v. 62 *eadem translatione*
expressus p. 105b || 18, 20 *discrevi coniuncta* || 21 arturos B

---

in humero distat aquilonio polo sortes XL. restant aequinoctialis. australis
quoque est, qui in cauda. reliquae vero duae nominantur Circenses, eo
quod in circuitu perambulent.

1. Inter ambas ergo Arcturus maximus flexuoso corpore adiacet Serpens,

---

1 numero GK | aequinoctiales DK | australes G || 2 reliquo D, -e KSI,
reliq̄ G || 3 ambulant G | sequitur 'Arcturus minor' delineatus et inscriptus
DG, pictus at sine inscriptione KS || 4 arctus DSI, arcturas G, arctus SII^{ro}

custodit, ab Herculem qui χρύσεια μήλα φυλάσσωσιν, ὑπὸ δὲ
 dem periturum. pro quod et Ἡρακλέους ἀναιρεθείς. ὡς καὶ
 inter astra datus est propter ἐν τοῖς ἄστροις τάξις ἐδόθη δι'
 Innam deam, quae et consti- ἼΗραν, ἣ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ
 tuit eum ad vesperum cus- τῆς ἑσπέρας φύλακα τῶν μήλων. 5
 todem horti et aurei mali. Φερεκύδης γὰρ φησιν (fr 30), ὅτε
 Pherecydis enim ait, quando ἐγαμεῖτο ἡ ἼΗρα ὑπὸ Διὸς, φε-
 nubebatur dea Iuna a Iove, ρόντων αὐτῇ τῶν θεῶν δῶρα
 adferentes ei dii munera, τὴν Γῆν ἐλθεῖν φέρουσαν τὰ
 Terram venire adducentem χρύσεια μήλα. ἰδοῦσαν δὲ τὴν 10
 aurea mala cum ramis. vi- ἼΗραν θανατῶσαι καὶ εἰπεῖν
 dente autem mirare etiam et καταφυτεύσαι εἰς τὸν τῶν θεῶν
 dicere plantare ea in deo- κῆπον, ὅς ἦν παρὰ τῷ Ἄτ-
 rum hortum qui erat apud λαντι. ὑπὸ δὲ τῶν ἐκείνου
 Atlantem, ab ipsa autem mala παρθέτων ἀεὶ ὑφαιρουμένων 15
 virgines, qui ibi erant, cotti- τῶν μήλων κατέστησε φύλακα
 die laetari. constituit qui- τὸν ὄφιν ὑπερμεγέθη ὄντα. μέ-
 dem custodem hunc serpen- γιστον δὲ ἔχει σημεῖον. ἐπίκει-
 tem, eo quod sit satis magnus. ται δὲ αὐτῷ Ἡρακλέους εἶδω-
 maximum quoque habet sig- 20
 num, quoniam hoc simulac-
 rum quod in Herculem iacet,

---

4 iuna dea P; cf l. 8 || 6 ortῶ P || 5 ταῖς Ἑσπερίαις coni Robert || 6
 pherecidis BP || 8 iuno P, cf l. 4 | a ὅτι B
 om B || 11, 2 videntem B || 12 mirari
 B | et om B || 13 plantari B || 14 ortum P || 15 ad lanthem B, athlantem P ||
 16, 7 cotidie B, cottidiae P || 17 letari B || 21 qm̄ BP | simulachrum P

---

qui utramque Arcturum flexuoso corpore semicingit. hunc Pherecydes
 dicit inter astra conlocatum, eo quod, cum nuberetur a Iove Iuno, diis
 offerentibus munera Terra quoque obtulerit aurea mala cum ramis, qui-
 bus in deorum horto qui erat apud Atlantem plantatis, ut his cotidie
 virgines laetarent, custos constitutus est ob magnitudinem sui ad praefata 5
 mala custodienda.

---

1 qui — corpore om SI | utraque D, utraquae K | flexuoro K | fericides
 DK, fericides G || 2 cum om GK | et ante Iuno G || 3 offerentibus K | obtul-
 lerit GK || 4 in qu. deorum K | ordo K | adlantem D, athlantem G, abhlan-
 tem K, alantem SI | cot(tt S)idiae DS || 5 laetarentur D², letarent GKS |
 custus K | constitus D, constitu K, constitutōs SI | praefa(e)G)tam GK

quantum in astris recordatur *λον, ὑπόμνημα τοῦ ἀγῶνος Διὸς*
certaminis Diosthenes in dies *θέντος ἐναργέστατον τῆι σχη-*
feriales habitu facit. *ματοποιίαι.*

2. Habet autem stellas in sum- *Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ μὲν*
5 mitate capitis splendidas tres, *τῆς κεφαλῆς λαμπροῦς γ', ἐπὶ*
in corpore vero usque ad *δὲ τοῦ σώματος ἕως τῆς κέρκον*
caudam alias duas ab invicem *ἕξ παραπλησίους ἀλλήλοις, διε-*
distantes propter Arcturum. *σῶτας δὲ διὰ τῶν Ἄρκτων.*
3. Serpens, qui ad aquilonium iacet, in longitudine quidem
10 habet incidens circulum aequinoctialis circuli a quarta sorte
Leonis quod XXVIII Capricornii, in latitudine autem habet
sortes XXVI et duas partes, in unam quidem partem poli
qui ad Leonem sortes V et duas partes, in alio vero quod
ad Sagittarium sortes XXXV. praecedit quidem et qui ad
15 summitatem caudae habens a Leone sortem unam. extremus
ad orientem iacet aquilonius, de quibus a latere, qui super
collo ab alterutrum scriptus distat a polo sortes XXVII.
itemque apud Leonis quidem partes australis in cauda distans
ab hoc polo sortes X.

---

2 diosthenes B; *est Διὸς θέντος* || 7, 8 *ἀεστῶς* BVI: corr Wester-
5 splendidas B | III P || 8 distentas P || mann, cf l
10 equinoctialis B | nocte sorte B ||
11 viginti octo P | capricorni B || 12 viginti septem P || 14 sagittarium B | pra-
caedit P || 15 caude B

---

2. Habet autem stellas in summitate capitis splendidas tres, in corpore
vero usque ad caudam XII ab invicem distantes.
3. In longitudine quidem incidit in circulum aequinoctialem a quarta sorte
Leonis usque ad XXVIII Capricorni, habens in latitudine sortes XXVI et
5 duas partes . . . . . in alia vero qui ad Sagittarium sortes XXXV. praecedit
namque qui ad summitatem caudae habens a Leone sortem unam.
extremus ad orientem iacet aquilonius, sed quibus a latere super collo ab
alterutro scriptus distat polo sortes XXVII. itemque apud Leonis partes
australes in cauda distans ab hoc polo sortes X.

---

1 summitate K || 2 duodecim DK | ab invice DGK | stantes S || 3 aequi-
noctialem K || 4 vicesimam DS, incessimam K et octavam S, octavam DK |
longitudine S (corr SII²), -em D | viginti sex DK || 5 lacunam indicavi | tri-
ginta quinque DK, XXXta quinque S || 6 caude K | leonem K | sortem om
G || 7 extremis DS, -as GK | aquilonis GS | de quibus DS || 8 viginti septem D,
v. septe K | quae K | leones S || 9 ad hoc DS¹ (postea corr) | decem D |
sequitur 'Serpens inter ambas Arcturos' (-as S¹) delineatus et inscriptus DGS,
pictus at sine inscriptione K

DE EO QVI IN GENICVLO EST (v. 63—70 *omisso* 69)

Hic autem consternatus vir adsimulatus est | simulacro, quem
 nemo sciens dubitet esse dicere | neque quod pendit inanis
 dolus, sed illum quidem | Ingeniculo vocant. hoc ipsum autem
 quod in genu laborat | hesitanti quidem adsimulatus est. ab 5
 ambobus autem humeris | manus in aera extensus | dextro pede
 summitatem habens revelat Draconi.

ΤΟΥ ΕΝΓΟΝΑΣΙΝ

1. Hic est Hercules, qui super *Οὗτος (φασίν) Ἡρακλῆς ἐστίν*
 Serpentem supersedit. *ὁ ἐπὶ τοῦ Ὄφραως βεβηκώς. ἐν-* 10
 perfectus quidem stetit et leo- *αργῶς δὲ ἔστηκε τό τε ῥόπαλον*
 ninam circumvolutus. dicitur *ἀνατετακῶς καὶ τὴν λεοντῆν*
 autem: quando apud aurea *περιειλημένος. λέγεται δέ, ὅτε*
 mala habuit serpentem con- *ἐπὶ τὰ χρύσεια μῆλα ἐπορεύθη,*
 stitutum, custodem perimit. *τὸν ὄφιν τὸν τεταγμένον φύ-* 15
 multas quidem habens res. *λακα ἀνελεῖν. ἦν δὲ ὑπὸ Ἡρας*
 multorum enim erat inter- *δι' αὐτὸ τοῦτο τεταγμένος, ὅπως*
 fector et magnitudine super- *ἀνταγωνίζεται τῷ Ἡρακλεῖ.*
 ponens et potentia mirabilis. *ὄθεν ἐπιτελεσθέντος τοῦ ἔργου*
 solus quidem insomnis erat, *μετὰ κινδύνου ἄξιον ὁ Ζεὺς* 20
 ut nullus tangeret ea. erat *κρίνας τὸν ἄθλον μνήμης ἐν*
 enim a Iuno dea constitutus, *τοῖς ἄστροις ἔθηκε τὸ Εἶδωλον.*
ἔστι δὲ ὁ μὲν Ὄφρις μετέωρον

1 *titulum om P spatium tamen vacuo* 11 *ἔστηκεν* VI || 13 *περιειλημένος*
reſecto || 2, 5 *adsimilatus P* || 3 *esse* BVI: *corr Struve* | *ὄτη* VI || 14 *χρύ-*
om P || 4 *hoc a ipsum P* || 6 *aere B* || *σα* VI: *-εα B* || 18 *ἀνταγωνίζεται B*
 13 *apud B* || 13, 4 *mala aurea P* || 14 *ha-*
buit BP (P primitus, nunc ablit rasura factum) || 14, 5 *constituit P* || 16 *res om*
 B || 19 *potencia B* || 21 *et B* || 22 *a. tuna P, cf p. 188 l. 4. 8*

1. Serpentem a Iunone ad custodienda aurea mala constitutum Hercules
 fertur peremisse et idcirco a Iove inter astra ob certaminis memoriam
 dicitur collocatus. qui ideo in genu stans, manibus sursum extensis,
 dextro pede contra Draconem porrecto pingitur, ut certaminis labor signi-

1 *constitutum D* | *hercules GK* || 2 *in a. K* | *ob superscripsit D² SII²*: *hoc*
 DGKS | *hulus in rasura D²* || 3 *collocatus D²* | *verba qui* — 4 *pingitur in*
græco exemplari p. 191 b 8 sqq. exstant

pro hoc quomodo decertare *ἔχων τὴν κεφαλὴν, ὃ δ' ἐπιβε-*
βηκῶς αὐτῶι καθεικῶς τὸ ἐν
 ter dicitur hunc magis super- *γόνν, τῶι δ' ἑτέρωι ποδὶ ἐπὶ*
 asset Hercules. unde per- *τὴν κεφαλὴν ἐπιβαίνων, τὴν δὲ*
 5 fecto opere cum periculo *δεξιὰν χεῖρα ἐκτείνων, ἐν ἧι τὸ*
 Iuppiter iustum indicans pro *ῥόπαλον, ὡς παίσων, τῆι δ' εὐ-*
 certaminis memorialem inter *ωνύμωι χειρὶ τὴν λεοντὴν περι-*
 astra posuit. *βεβλημένος.*

2. Habet autem stellas in capite *Ἔχει δ' ἀστέρας ἐπὶ τῆς*
 10 quidem unam, in brachio *κεφαλῆς λαμπρὸν α', βραχί-*
 <unam>, utrisque humeris *νος δεξιῶι λαμπρὸν α', ἐφ'*
 unam splendidam, in cubitu *ἐκατέρων ὤμων λαμπρὸν α' . . .*
 sinistro unam, in ambis mani- *ἄκρας χειρὸς α', ἐφ' ἑκατέρας*
 15 bus unam, in utraque ilia *λαγόνος α', λαμπρότερον δὲ τὸν*
 unam, in dextera coxa duas, *ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς, δεξιῶι μηροῦ*
 in geniculo unam, in tibia *β', γόνατος α', καμπῆς α', κνή-*
 unam, in sinistro geniculo *μης β', ποδὸς α', ὑπὲρ τὴν δεξιὰν*
 unam, in tibia unam, in dex- *χεῖρα α', ὃς καλεῖται Ῥόπαλον,*
 20 tera manu quod vocatur Ro- *ἐπὶ τῆς λεοντῆς δ'. τοὺς πάν-*
 palum duas. omnes simul *τας ιθ'.*
 XVIII.

1 quom B || 2 istorialiter B || 6 in- 2 τεθεικῶς BVI: corr Struve || 12
 piter B || 10 quidam B || 11 umeris P || lacunam indicavi, cf 1
 12 cubito B || 13 *veritit ἐκατέρας χ.* ||
 15 I P *et ita usque ad l. 20* || 18, 9
 dextra P || 21 XXIV BP, *cf graeca*

fieetur. ideo pellem leonis in brachio habere fingitur, ut insigne virtutis
 monstretur, quia leonem interfecisse narratur.

2. Habet autem stellas in capite unam, in singulis brachiis singulas, in
 5 singulis humeris singulas splendidas, in cubito sinistro unam, in ipsa
 manu unam, in unoquoque illo unam, in dextera coxa duas, in sinistro
 geniculo unam, in dextera manu unam, qui vocatur Ropalus.

1 brachio *libri* || 2 monstraretur S | qui K, qua GK² || 3 brachis K ||
 5 u. in una DK | queque manu u. D, quaque manum K | in dextera quo-
 que (*om* K) coxa duas in genu unam in tibia unam in sin. D || 6 genuculo
 DK | dextra DK, dexta G | *sequitur 'Hercules' contra Draconem pugnans*
sinistro genu inclinato delineatus et inscriptus DGS¹, *pictus sine inscrip-*
tione KS¹¹

DE CORONA (v. 71—73)

Ipsius ille Coronam inposuit victoriae | significans Liber pater
Ariatnes | laborantis simulacro.

ΣΤΕΦΑΝΟΥ

1. Ista dicitur de Ariatnes, quod Liber pater eam inter astra posuit, quando nuptias dii fecerunt sibi in Idem locum qui vocatur. volens inlustris fieri prima sponsa est absque modum accipiens et Venerem. qui autem in Crete scripsit, sic ait: quando venit Liber pater apud Minoem volens eam violare, hanc ei munus dedit, propter quod et delusit Ariatnem.

Οὗτος λέγεται ὁ τῆς Ἀριάδ-
νης (Διώνυσος δὲ αὐτὸν εἰς τὰ
ἄστρα ἔθηκεν, ὅτε τοὺς γάμους
οἱ θεοὶ ἐν τῇ καλουμένῃ Ἴδη
ἐποίησαν), ὡς πρῶτοι ἡ νύμφη
ἔστεφανώσατο παρὰ Ὠρῶν λα-
βοῦσα καὶ Ἀφροδίτης.

Vulcani autem opus hoc esse inquit ex auro purissimo dans et lapidibus Indicis. historialiter quippe dicitur per hanc et Thesea salvare de laberinteo faciente corona

Ἡφαίστου δὲ ἔργον εἶναι
φασιν ἐκ χρυσοῦ πυρῶδους καὶ
λίθων Ἰνδικῶν.
Ἱστορεῖται δὲ καὶ διὰ τοῦτου
τὸν Θησέα σεσωσθαι ἐκ τοῦ
λαβυρίνθου, φέγγος ποιῶντος.

1 *titulum om* P || 2 ipse illius P | 8 ἴδη BVI; Δίαι corr Koppiers
victorie B || 3 laboranti P | *post simu-*
lacro BP *pergunt* Coronam quoque
iuxta capite ad summum, *cf p. 195* || 5 de om B || 6 eam om P || 10, 1 absque
modum *scil* παρὰ Ὠρῶν || 11 veneram P || 12 cretae P; *scil* ἐν Κρητικῶς ||
15 violari P | minus P || 16, 7 derisit P || 19, 20 purissimo dans *scil* πυρῶ —
δος || 21 istorialiter P || 22 theseam BP || 23 laberinthico B

1. Coronam ideo inter astra conlocatam ferunt, eo quod a Vulcano facta auro et gemmis pretiosis ornata Ariathni, filiae Minois regis, in munere apud Cretem insulam donata fuerit, cum a Dionysio, qui et pater Liber, qui etiam Bachus dicitur, nuberetur.

1 fecerunt GKS || 2 pretiosis DK | *cf supra l 5* Ariatnes | inmanere G || 3 insulam G | donatam GSH | a *erasem* D | dionisio DG | liber pater G || 3, 4 L. qui//// D || 4 e////tiam K | nuberet'//// D

lumen. inter astra vero eam
postea poni, quando ad Naxum
venerunt utrique, signum re-
ligionis. cooperabatur et diis.

5 aiunt quoque et crinem ipsius
esse quod videtur sub cau-
dam Leonis.

φασὶ καὶ τὸν πλόκαμον ταύ-
της εἶναι τὸν φαινόμενον ἐπὶ
τῆς κέρατος τοῦ Λέοντος.

2. Habet autem stellas Corona
VIII in circuitu positas, quo-
rum tres splendas ad capite
10 Serpentis Arcturi.

Ἔχει δὲ ἀστέρας ὁ Στέφανος
ἐννέα κύκλῳ κειμένους, ὧν εἰσι
λαμπροὶ (γ') οἱ κατὰ τὴν κε-
φαλὴν τοῦ Ὄφρεως τοῦ διὰ τῶν
Ἀρκτων.

DE SERPENTARIO (v. 74—83)

Coronam quoque iuxta capite ad summum | considerandum
15 est secus capite Serpentarii, ex ipsa quasi | eum cognominari
Serpentarium. | et quod super capite adiacet gloriosior humeris |
videntes illi et bipertitam lunam, | si quando veniat turbato
aere. | magis sectilis enim. sed tamen occurrit ei splendor. |
sed et ipsum ad vespere levem. | utraque autem Serpens dolore
20 incutit quasi per medium | ostendens Serpentarium. ipse autem
perseverans innoxius | —

---

4 cooperabant B | *cf schol AP German p. 62* quae post astris adfixa,
cum in Naxo utrique venissent, signum amoris *verbis* cooperabatur et diis
omissis || 5 crineo P || 6, 7 cauda B || 10 III P || 11, 14 *coniuncta in P* ||
13 *titulum om P* || 14 coronam — summum p. 192, 5 *ponunt BP: traieci* || 17 *ex*
εἰσωποὶ τελέθειεν vertit ei. . . ἔλθειεν || 18 fertilis B || 20, 1 ipse tuitur p.
B || 21 *cf abruptae orationis partem alteram p. 195, 11*

---

aiunt quoque et crines ipsius esse stellas quae videntur sub cauda Leonis.
2. Habet Corona stellas VIII in circuitu positas, quarum tres sunt splen-
didae ad caput Serpentis Arcturi.

---

1 que K | cada K || 2 stellas D || 3 capud GK | *sequitur 'Corona' de-*
lineata et inscripta DGS, omisa est spatio vacuo relicto K

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

13

ΟΦΙΟΥΣΧΟΥ

1. Hic est super Scorpionem constitutus, habens in utrisque manu Serpentem. dicitur autem esse Asclepius ab astrologis, quem Iuppiter donavit Apollini propter fluvii emissionem putans ei honorem praebere hunc. inter homines enim cum esset artem medicinae usus, quosdam mortuos suscitavit. pro eo quod iratus Iuppiter domum eius fulminavit, ipsum vero in astra posuit propter Apollinem.
- Οὗτός ἐστιν ὁ ἐπὶ Σκορπίου ἐστηκώς, ἔχων ἐν ἀμφοτέραις χερσὶ τὸν Ὅφιν. λέγεται δὲ εἶναι Ἀσκληπιός, ὃν Ζεὺς χαρίζομενος Ἀπόλλωνι εἰς τὰ ἄστρα ἀνήγαγεν (ἐς) τοῦτο τέχνην ἰατρικὴν χρώμενον, ὡς καὶ τοὺς ἤδη τεθνηκότας ἐγείρειν, ἐν οἷς καὶ Ἰππόλυτον, ἔσχατον, (τὸν) τοῦ Θησέως. καὶ τῶν θεῶν δυσχερῶς τοῦτο φερόντων, εἰ αἱ τιμαὶ καταλυθήσονται αὐτῶν τηλικαῦτα ἔργα Ἀσκληπιοῦ ἐπιτελοῦντος, λέγεται τὸν Δία ὀργισθέντα κεραυνοβολῆσαι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, εἶτα διὰ τὸν Ἀπόλλωνα τοῦτον εἰς τὰ ἄστρα ἀγαγεῖν. ἔχει δὲ ἐπιφάνειαν ἰκανὴν ἐπὶ τοῦ μεγίστου ἄστρου ὧν, λέγω δὴ τοῦ Σκορπίου, ἐν σήμῳ τῷ τύπῳ φαινόμενος.
2. Habet autem stellas in capite splendidam unam, in sinistra
- Ἔχει δ' ἀστέρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λαμπρὸν α', ἐφ' ἑκατέ-

4 asclepius B | 5 astrologis B | iupiter B | 6 apolloni B | fluminis B || 5 ὄπλα B | 6 τοῦτον BVi legit l; delet Robert | 8 ἀγείρειν Vi | 9 ἔσχατον Ἰππόλυτον traiecit Heyne | 10 τὸν Θησέως coni Heyne
10 medicine B | 12 iupiter B | 13 fulminavit P | 22—p. 195, 9 *numerosum signis utitur* P

1. Ceterum Serpentarius, qui super Scorpionem constitutus est tenens utraque manu Serpentem, ab astrologis dicitur fuisse Asclepius, qui dum medicina arte uteretur mortuos fertur suscitasse. quam ob rem iratus in eum Iovis domum eius fulminis ictu percussit, ipsum vero Apollini donasse et inter astra constituisse putatur.
2. Habet autem stellas in capite splendidam unam, in sinistra manu tres, in

1 constitus D | 2 astrologis D | 3 ueretur D (*corr* D²) GK, ueretur S | mortuus K | 4 apollini D, apolini G, abpolloni K, apolloni S

manu tres, in dextera manu ρων τῶν ὤμων λαμπρὸν α', ἐπὶ
 quatuor, in utroque humero τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς γ', ἐπὶ τῆς
 splendidam unam, in alter- τῆς δεξιᾶς δ', ἐφ' ἑκατέρων ἰσχυίων α',
 utris lumbis unam, in utro- ἐφ' ἑκατέρων γονάτων α', (ἐπὶ
 5 que genu unam, in dextera τῆς δεξιᾶς κνήμης α', ἐφ'
 tibia unam, in alterutris pedi- ἑκατέρων ποδῶν α'), τὸν ἐπὶ
 bus unam. omnes decem et τοῦ δεξιοῦ λαμπρὸν [α']. τοὺς
 septem. Serpentis vero se- πάντας ιζ'. τοῦ δὲ Ὀφειως ἐπ'
 quentes. omnes viginti tres. ἄκρας κεφαλῆς β'.

10

DE SCORPIONE (v. 84—87)

— pedibus conterit magnam bestiam utriusque | Scorpionis oculos
 et thorace stans | erectus. in id ipso Serpens duabus torquitor
 manibus | dextra leuaque.

ΣΚΟΡΠΙΟΥ

15 1. Hic autem propter magnitu- Οὔτος διὰ τὸ μέγεθος εἰς
 dinem in duodecies vindex δύο δωδεκατημόρια διαιρεῖται,
 dividitur, et unam quidem καὶ τὸ μὲν ἐπέχουσιν αἱ χηλαί,
 habent Vergiliae, ceterum θάτερον δὲ τὸ σᾶμα καὶ τὸ

4, 5 utraque genua P || 6, 9 voce se-
 quentes indicare videtur latinus se non-
 nulla omittere ex sideris delineatione
 facile aperta, quae magis etiam ob-
 scuravit interpolator infra subscrip-
 tus || 10 titulum om spatium tamen vacuo

relicto P || 11 cf p. 193, 21 | oculus B ||

12 thorace scripsi ex Arato: ore B, hore P || 16 vindex (ἔκδικος cf Corp
 gloss lat II p. 289) non intellego || 17 quid esse ἰ h. B || 18 vergilie B; immo
 brachia χηλαί

2, 3 δεξιᾶς — ἀριστερᾶς BVI ceteri:
 traiecit Robert || 7 λαμπρότερον omissio
 α' coni Robert || 7, 8 τοὺς πάντας ιζ'
 post κεφαλῆς β' (9) scripta BVI: tra-
 iecit et scripsit ιζ' Robert

dextera tres, in unoquoque humero splendidam unam, in lumbis duas, in
 utroque genu singulas, in dextera tibia unam, in singulis pedibus sin-
 gulas. sunt omnes XVII. cum his vero quae in Serpenti sunt XXXIII.

1. Scorpionum sane ideo a Iove inter astra conlocatum ferunt, eo quod Orio-

1 tres, immo quattuor | umero K (humero K²) || 2 dextera K (dextera K²) ||
 3 decem et septem DK | qui D (quae D²) K | serpente D²SI | viginti tres D |
 sequitur Serpentarius delineatus et inscriptus DGS, pictus at sine inscrip-
 tione K || 4 scorpionis G | collocatum SI | ferunt//// D, ferunt' S

autem corpus et aculeum. *κέντρον. τοῦτον (φασίν) ἐποίη-*
putatur Incolo huic a Terra σεν Ἄρτεμις ἀναδοθῆναι (ἐκ)
missum apud Dianam nun- τῆς Κολώνης τῆς Χίου νήσου
tiare ei, quoniam ulla illi dif- και τὸν Ὠρίωνα πληῖσαι, και
fugiet bestia. cernitur autem οὕτως ἀποθανεῖν, ἐπειδὴ ἐν 5
per actionem huic esse com- κνηγεῖσθαι ἀκόσμως αὐτὴν ἐβιά-
missum, quod Incolum aiunt σατο. ὃν Ζεὺς ἐν τοῖς λαμ-
percussum a bestia et ita προῖς ἔθηκε τῶν ἀστέρων, ἔν'
mortuum. denique propter εἰδῶσιν οἱ ἐπιγινόμενοι ἄνθρω-
quod Terra audito hoc mirata ποι τὴν ἰσχὺν τε αὐτοῦ και τὴν 10
est, Iuppiter inter astra po- δύναμιν.

2. Habet autem stellas in utraque *Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐφ' ἑκατέ-* 15
 labia duas, quarum priores *ρας χηλῆς β', ὧν εἰσιν οἱ μὲν*
 quidem sunt magnae, secun- *πρῶτοι μεγάλοι οἱ δὲ δεύτεροι*
 dae obscurae, in fronte vero *ἀμαυροί, ἐπὶ δὲ τοῦ μετώπου*
 tres, ex quibus una splendida *(γ', ὧν ὁ μέσος λαμπρότατος,*
 media, in spinale splendidas 20

2 inculo P || 3, 4 nunciare B || 5 cf 2 suppl Schaubach || 6 κνηγεῖσθαι B
schol AP German p. 65 Br. Hygin VI: corr Robert || 6, 7 ἐβιάσατο B;
Il 26 || 6 accione P || 11 iupiter B | cf Arati v. 637—644 || 16 δύο Vi || 19 cf
inater P || 13, 4 potenciam B || 15 sqq. uti- ad p. 197b 1
tur numerorum signis P || 16 labia e
χειλεῖ et χηλῆ commutatis ortum | quorum B || 17 magne BP || 17, 8 secunde
obscure B || 19 IV P

nem, qui et Incolo dicitur, adminiculo Dianae paene omnes bestias inter-
 ficientem percusserit et occiderit ailiae; quod Terra hac re conperta
 mirata et laetata sit, a se videlicet exortum serpentem interemptorem
 suarum interemisse bestiarum.

2. Habet autem stellas in utroque labio duas, quarum priores sunt magnae,
 sequentes minores, in fronte tres, e quibus media splendidior est, in

1 *magis etiam corruptis* l | adminiculo D | pene D, poene GS || 2 an sti-
 mulo? | ailiae D (*nunc paene crasum*) KS, silvae G | terrae SI | conperta
 K || 3 mirata l (*Broysig e conioctura*): miratam D (*m paene craso*) GKS |
 letata G || 5 labia GSI | priorum D (-es D^a) SI | magne DK || 6 in qu. G ||
 splendor K

tres, in ventre duas, in cauda ἐπὶ τοῦ νώτου) λαμπροὺς γ', ἐπὶ
quinque, in aculei summitate τῆς κοιλίας β', ἐπὶ τῆς κέρκου ε',
duas. omnes XVIII. ἐπὶ τοῦ κέντρον β'.

5

προηγείται μὲν ἐν αὐτοῖς πάν-
των φαιδρότερος ὢν ὁ ἐπὶ τῆς
βορείας χηλῆς λαμπρὸς ἀστήρ.

DE BOOTEM (v. 91—95)

A tergo quippe indicio fertur similis | Arcturi custos (quem
viri vocant Bootem, | pro eo quod sequitur Plaustrum, idem
10 Septentrionem) | et quasi succinctus ipse | ab aliis Septentri-
bus obvolvitur utrum stella.

ΑΡΚΤΟΦΥΛΑΚΟΣ

1. Sed hoc dicitur, quod ipse Περὶ τούτου λέγεται, ὅτι
sit Arcas, qui de Calliste et Ἀρκιάς ἐστὶν ὁ (ἐκ) Καλλιστοῦς
15 Iove factus est. habitavit καὶ Διὸς γεγωνῶς, ὃν κατα-
autem erga Liceum violavit-
que eam Iovis nondum adsi-

1 IV in v. P || 3 ///X et VIII P || 7 titu- 1 suppl Robert | λαμπροὶ BVI ||
lum om spatio tamen vacuo relicto P || 3 β' Vi: δ' B || 14 supplevi; ἐκ pro
8 indicio non extrico | custos P || 9, 10 ὁ coni Fell
id est S. P || 10 septentrionem B | suc-
cinctus scil ὑπὸ ζώνη | septentrioni-
bus B || 13 sed occiditur B || 14 caliste B || 16 sqq. haec pervertit interpres
male intellecta

dorso tres claras, in ventre duas, in cauda quinque, in aculeo duas. sunt
omnes XVIII.

Arcturi custos ideo Bootes dicitur, eo quod Plaustrum sequitur, id est
Septentrionem, et quasi succinctus sit Septentrionibus.

5 1. Dicitur autem Callisto et Iove genitus et habitasse erga Licaone et ab
eodem Iove in frustra concisus et in mensa positus, iterum reformatus et

1 V D || 2 X et VIII D, decem et nove K | sequitur 'Scorpius' de-
lineatus et inscriptus DGS, pictus at sine inscriptione K || 3 custos GK (pri-
mius) | ideo om DS | e quod D || 4 succinctus GK, cf 1 || 5 caliste D, caliste
GS, calliste K | licaone S: lycaone DGK, licaonem D² || 6 Iove post refor-
matus D² | frustra DGK | iterumque D²

- milans Licaonem. Iovis autem κόψας Λυκάων ἐξένισε τὸν Δία
muneravit illum, ut ait He- παραθεῖς [ἐπὶ] τράπεζαν. ὄθεν
siodus (*cf p. 181*), et concidens
infantem minutatim adposuit
super mensam. propter quod 5
et confudit eam (ex quo Mensa
vocata est civitas), domum ἐκείνην μὲν ἀνατρέπει (ἄφ' οὗ
autem fulminavit, Licaonem ἢ Τραπεζοῦς καλεῖται πόλις),
vero in bestiam transmutavit τὴν δὲ οἰκίαν αὐτοῦ κερανοὶ
et lupum fecit. Arcadem τῆς ὠμότητος αὐτὸν μυσσαχθεῖς, 10
autem denuo reformavit. et τὸν δὲ Ἀρχάδα πάλιν συμπλά-
enutritus est ad quendam ca- σας ἔθνηκεν ἄρτιον καὶ
prario. iuvenis cum esset, vi-
detur recurrere apud Liceum
ignoransque patrem. habita- 15
tores autem loci utrosque se-
cundum legem immolare fu-
turi, Iuppiter liberavit eos
propter cognationem et inter
astra posuit. ἐν τοῖς ἄστροις ἀνήγαγεν. 20
2. Habet autem stellas in dex- Ἔχει δ' ἀστέρας ἐπὶ μὲν τῆς
tera quidem manu (quattuor), δεξιᾶς χειρὸς δ', οἱ οὐ δύνουσι,
quae non occidunt, in capite ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς λαμπρὸν α',
nitidam unam, per singula ἐφ' ἑκατέρων τῶν ὠμων λαμ-
humera unam, in mamilla πρὸν α', ἐπὶ τῶν μαστῶν ἑκα- 25

1 lycaonem B; immo Dianam | ioves 7, 8 eicit Robert || 22 δ' legit interpres
B; immo Iovem — ille || 2, 3 esiodus (corr Robert): β' BVi || 25 μασθῶν BVi
B || 8 lycaonem BP || 10 archadem B ||

12 immo a quodam || 14 lyceum B || 15 patres^m B || 16 utrasque B || 18 iuppiter
B || 19 cognacionem B || 22 *supplevi e graecis et interpolatore* || 24 sqq. *utitur
numerorum signis* P

a quodam caprario enutritus. quem cum immolare vellent habitatores
loci, Iuppiter liberans inter astra conlocavit, Licaonem vero convertit in
bestiam.

2. Habet stellas in dextera quidem manu quattuor, quae non occidunt, in
capite splendidam unam, in singulis humeris singulas, in mamilla unam, 5

1 et nutritus K || 2 iuppiter G || 4 dextera G | quattuor DGK | que K ||
5 umeris D

unam, in dextro cubitu IV, *τέρων α', λαμπρόν τὸν ἐπὶ τοῦ*
 in sinistro unam, in medio *δεξιῶ, καὶ ἐπ' αὐτὸν α' ἀμαν-*
geniculorum unam. *ρόν, καὶ ἐπὶ τοῦ (δεξιῶ) ἀγκῶ-*

5

νος α' λαμπρόν, ἀνὰ μέσον τῶν
γονάτων α' λαμπρότατον, ὃς δὴ
Ἀρκτοῦρος καλεῖται, ἐφ' ἑκα-
τέρωι ποδὶ λαμπρόν α'.

omnes quatuordecim.

DE VIRGINE (v. 96—146 *omissis* 105—110, *cf p. 201, 6 sqq.*)

- 10 Alterutris pedibus suspiciēs Bootes | Virginem [tulit] manu
 ferentem Spica dilucida. | quae astra non movet genus videtur
 inquit | stellarum a priscis perseveret parentibus, | de qua facile
 profertur. verbum quidem procedit sed (100) | humanum, quod
 denique terrigena cum existeret | principatum tenebat homini-
 15 bus contraria. numquam virorum | numquam antiquorum fuit ut
 dilectio mulierum, | sed sine coitu sedebat et immortalis per-
 mansit. | unde et Iusta inter seniores posita invenietur (105). | (*cf*
p. 201, 6). cuius tempore quieta reiacent maria (110) | et vita nulli
 20 dolet priori generis, | sed boves et aratri ipsaque diligit plebem |
 dena miliis cuncta praebens, dator iustorum. | creatque terra genus
 aureum. | argentoque parvo et amplius iam Silvanus (115) | [non

1 cubito B || 2 sinistro *ex αὐτὸν* 3 suppl post *ἀγκ.* Gale Robert
et ἀριστερόν confusis ortum? || 9 *titu-*
lum om P || 10 *suspiciēs scripsi (ex*
ἵποσκέπτοι v. 96), cf rec int: subsistens BP | *seclusi* | in manu B || 11 astra
 non movet = *Ἀστράλ—ου κείνη (κινεῖ)* || 12 inquit B | perseverans B (*vertit*
ἐμμένειν pro ἔμμεναι) || 13 v. 100 verbum quidem currit s. h. *iteratus p. 142, 18* ||
 16 *vertit φῖλα pro φῦλα* | sine coitu = *ἀναμῆξ* | se debebat B || 19 ipsa qui
 B || 21 v. 115 *ἀργυρέωι δ' ὄλληγ τε καὶ οὐκέτι πάμπαν ἐτοίμη ὠμῖλαι* (= lo-
 quitur) | Silvanus *e πάμπαν fictus, cf infra p. 200, 10*

in dextro cubito quattuor, in sinistro unam, in singulis genibus singulas.
 sunt omnes XIII.

Ad aspectum autem Bootis Virgo constituta est, quae inter Leonem
 et Libram in zodiaco locum tenet.

1 genitus K | unam DS || 2 quatuordecem D, quatuordecim K | *sequi-*
tur 'Bootes' delineatus et inscriptus DGS, delineatus at sine inscriptione K ||
 3 autem *om SII (add SII²)* | bootes GSII | quam GSII || 4 loco S (*corr SII²*)

erit hominum noxius neque malorum superveniet dolus 126] | lo-
 quitur pacifica populo diva, | sed replebitur adhuc illud argentum
 genus, quando | venerit a montibus non dividit cum fragoribus |
 silvas neque commiscetur coetaneis, | sed ab hominibus magnis
 replebitur colonias (120) | nec adpropinquaverit cum furore ad- 8
 prehendere malis, | neque adveniet fletus. | 'qualem aurei patres
 generationi relinquebant | in peius. vos autem pessimiora parie-
 tis. | et quid ubique praelia et innocentium sanguina (125) | non
 erunt in hominibus, malum vero non erit | sed fructus.' et in
 montibus ascensus populi | in ipsis amplius Silvanus relinquitur 10
 videndus. | sed quandoquidem et illi obierint, quidam autem
 effecti sunt | aenei genus, primum omnium ceteri viri (130), | qui
 priores venefici fabri erunt mucronem, | pro eo quod primi bo-
 vem ceciderunt aratores, | tunc autem odio habetur Iusta,
 cum genus virorum | septem sub caelo masculos creat. | pro- 15
 pterea personat nunc hominibus (135) | esse Virgo propinquior
 Bootes. |

Cui super utraque humera involvitur stella | tanta quidem
 magnitudine tantoque subiacet splendore, | qui et maiori Arcturi
 cauda videtur (140). | saeva enim movetur, saeva quidem quibus 20
 propinquo sunt | astris. nonne talem vidi pavidam, | qualem
 secus pedibus fertur bona magnaue | una quidem in maio, alia
 autem a dextris descendens, | altera a sinistris in geniculo. sed
 omnes quidem (145) | repente aliunde alius sine nomine vi-
 dentur. 25

---

2 *vertit ἢ θεὰ pro ἡθεα* | *vertit ἔμπλεως pro ἔμπης* || 3 *fragore B* ||
 4 *miscetur B* | *coetaneis B* || 5 *replebit B* | *colonias — κολώνας* | *ne ea ἔπρο-*
pinquaverit B || 5, 6 *adprehendere B* || 7 *generacioni B* | *inpetus B* || 8 *quit*
P | *prelia P* | *innocencium B, innocenium P*; *vertit ἀνάροιον* || 9 (*cf 1*) *v. 126*
lagisse videtur κατὸν δ' οὐκ ἔσσειται ἀλήη cf ed || 10 *Silvanus — πάντας*
cf supra ad v. 115 || 12 *omnium — ὁλωότεροι cum ὅλοι confusum* || 13, 4
bovm P || 14 *iusta* || *P* || 15 *septem — ἑπταθ' cum ἑπτά confusum* || 16 *nunc*
— ἐννοχίη (νῦν) || 19 *minori P* || 20 *seva B* | *movitur P* | *seva B* | *quidem*
om P || 21 *pavidam — ἐπιτεκμήραιο (cum -ταραχ- confusum?)* || 23 *sinistris*
— οὐραίοις cum ἀριστεροῖς confusum || 24 *quippe r. B* | *alias B*

ΠΑΡΘΕΝΟΥ

1. Hanc dicit Hesiodus in Operibus (v. 256) et in Deorum creationem (v. 901, 2) filiam esse Iovis et Dianae vocarique eam Iustam. dicit autem et Aratus ab ipso sumere historiam, quod cum esset prius immortalis super terram cum hominibus conversabatur et a quibusdam non videbatur. cum mulieribus autem erat et quia Iustam semper vocabant eam mulieres (cf p. 199, 18).
- 5
10
15
20
25
- Ταύτην Ἡσίοδος ἐν Θεογονίᾳ (v. 901, 2) εἶρηκε θυγατέρα Διὸς καὶ Θέμιδος, καλεῖσθαι δὲ αὐτὴν Δίκην. λέγει δὲ καὶ Ἄρατος παρὰ τούτου λαβὼν τὴν ἱστορίαν (v. 105—110), ὡς οὕσα πρότερον ἀθάνατος καὶ ἐπὶ τῆς γῆς σὺν τοῖς ἀνθρώποις ἦν, καὶ ὅτι Δίκην αὐτὴν ἐκάλουν. μεταστάντων δὲ αὐτῶν καὶ μηκέτι τὸ δίκαιον συντηρούντων οὐκέτι σὺν αὐτοῖς ἦν, ἀλλ' εἰς τὰ ὄρη ὑπεχώρει. εἶτα στάσεων καὶ πολέμων αὐτοῖς ὄντων διὰ τὴν παντελῆ αὐτῶν ἀδικίαν ἀπομισήσασαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀελθεῖν.*
- narrantur autem et cetera verba de ipsa plures. quidam enim aiunt illam esse Cererem, quidam vero Fortunam, pro eo quod et sine capite eam conpingunt.
- λέγονται δὲ καὶ ἕτεροι λόγοι περὶ αὐτῆς πλείστοι· οἱ μὲν γὰρ αὐτὴν φασιν εἶναι Δήμητραν διὰ τὸ ἔχειν στάχυν, οἱ δὲ Ἴσιν, οἱ δὲ Ἀταργάτιν, οἱ δὲ Τύχην. διὸ καὶ ἀκέφαλον αὐτὴν σχηματίζουσιν.*

2 diat B || 3, 4 creacione B || 5 diane B || 6 iustum B || sumens? || 7, 8 istoriam B || 19 narratur B || 21 ipsam B || 21, 2 cerem B

1 Παρθένου inscriptum, in margine add ἀρατικῆς B, ἀρατικοῦ Vi || 15 πο^ωλέμων Vi || 23 ἀταργάντην οἱ δὲ τύχην B, ἀταργαντηνοὶ τύχην Vi || 24, 5 σχηματίζουσιν Vi

1. Quam fabulose Hesiodus dicit filiam fuisse Iovis et Dianae et vocatam Iustam. hunc secutus Aratus dicit, quod, cum esset prius immortalis, cum hominibus versabatur et a quibusdam non videbatur. cum mulieribus erat et ab eis Iusta vocabatur. nonnulli eam aiunt esse Cererem, quidam vero Fortunam, pro eo quod et sine capite eam pingunt.
- 5

1 fabulose G | esiodus DS || 2 dixit D || 4 a viris quidem coni Breysig | enim post n. K: om DGS || 5 furtunam DS^I | et om S || 6 eam om DS

2. Habet autem stellas in capite quidem obscuram valde unam, in utrisque alis duas, in utroque cubito unam, in alterutris manibus unam, in penula vestimenti sex, in utrisque pedibus unam. omnes XVIII.
- Ἐχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς α' ἀμαυρόν, ἐκατέρω ὤμῳ α', πτέρυγι ἐκατέρω β' (ὁ δ' ἐν τῇ δεξιᾷ πτέρυγι (μεταξὺ) τοῦ τε ὤμου καὶ τοῦ ἄκρου τῆς πτέρυγος Προτρυγητῆρ καλεῖται), ἀγκῶνος ἐκατέρω α', χειρὸς ἄκρας ἐκατέρας α' (ὁ δ' ἐπὶ τῆς εὐωνύμου λαμπρὸς καλεῖται Στάχυς), ἐπὶ τῆς πέλξης τοῦ χιτῶνος ἀμαυροῦς ζ', ἐκατέρω ποδὸς α' [οἱ πάντες κ'].

(DE GEMINIS CANCERE v. 147)

Tenent quippe Gemini medio subter Cancerem.

ΔΙΔΥΜΩΝ

15

- I 1. Hi dicuntur esse divi curiales. in Lacedemonia autem nutriti illustres habebantur,
- Οὗτοι λέγονται Διόσκουροι εἶναι. ἐν δὲ τῇ Λακωνικῇ τραφέντες ἐπιφάνειαν ἔσχον,

1—8 numerorum signis utitur P || 2 α' ἀμαυρόν vertit l (corr Fell) : 3 utraque alas B || 4 unoquoque P | δ' ἀμαυροῦς BVi || 3 ἐκατέρω BVi || cubitu B || 6 penulo B | vestimentis 4 suppl IHVoss || 6 in margine Προτρυγητῆρα Vi || 7 ἐπ' ἀγκ. B || 9, 10 in margine Στάχυος Vi || 11 ἀμαυροῦς ζ' vertit l (corr Fell) : ἀμαυρόν α' divi curiales vertit Διόσκουροι || 17 luce BVi || 12 seclusi demonia B || 18 illustres P

2. Habet autem stellas in capite quidem obscuram unam, in unaquaque ala duas, in singulis humeris singulas, in unoquoque cubito unam, in singulis manibus singulas, in penula vestimenti sex, in unoquoque pede unam. omnes decem et novem.

1. Castor interea et Pollux, quos nos Geminos vocamus, dicuntur fuisse divi

1 quidam DGK (i in rasura) || 1 ala — 2 unoquoque om K | in a. — singulas om G || 3 vestimentis DSI || 4 sequitur 'Virgo' delineata libram sinistra dextra spicam tenens et inscripta DGS, delineata at invisibilibus hodie manibus sine inscriptione K

in dilectione quidem fraterna *φιλαδελφίαι δὲ ὑπερήνεγκαν*
 superabant omnes. non enim *πάντας· οὔτε γὰρ περὶ ἀρχῆς*
 propter principatum neque *οὔτε περὶ ἄλλου τινὸς ἤρισαν.*
 5 *bant, sed cuncta simul age-*
bant. ex quibus unus cum
incidisset in furorem propter
 Athineorum iurgia, quae inter
 eos exarserant, sustinuit pa-
 10 *tienter concedere illi immor-*
talitatem alter, in quo aequum
inter eis convenerat ut antea
tempus.

15 *μνήμην δὲ αὐτῶν Ζεὺς θέσθαι*
βουλόμενος τῆς κοινότητος Δι-
δύμους ὀνομάσας εἰς τὸ αὐτὸ
ἀμφοτέρους ἔστησεν ἐν τοῖς
ἄστροις.

2. Habent autem stellas unus *Ἔχουσι δὲ ἀστέρας ὁ μὲν ἐπο-*
 20 *quidem, qui excedit a Cancero, χούμενος τοῦ Καρκίνου τῆς κε-*
in capite splendidam unam, φαλῆς
in singulis humeris unam
splendidam, in utroque genu
 unam. omnes primus V. qui *ἐκατέρωι γόνατι ἀ', ὁ δ'*
 25 *ἐχόμενος ἔχει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς*
suscipit alter in capite splen-
didam unam, in humero si-
λαμπρὸν ἀ', ἐπὶ μαστῶι ἑκα-

4, 5 contendeat P || 7 incedisset B | 26 *μασθῶ* BVI
 furor P || 8 que B || 9 exarserant P ||
 12 eos B || 19 sqq. *numerosum signis utitur* P || 20 qui excedit — *ἐποχού-*
μενος | a cancro B || 23, 4 utraque genua una B || 24, 5 qui suscepit B; — *ὁ*
ἐχόμενος

---

curiales, nutriti autem in Lacedaemonia et propter dilectionem fraternam,
 in qua omnes superabant, illustres habiti et in astra conlocati. est
 enim signum omnibus signis in zodiaco altius.

2. Habent autem stellas unus quidem, qui excedit Cancrum, in capite splen-
 5 *didam unam, in singulis humeris singulas splendidas, in unoquoque genu*

---

1 lacedemonia DGS, lacaedaemonia K || 2 illustris D (-es sunt D²) GK |
 inter G || 3 signum in SI | signis om DS || 4 unam D (us D²) || 5 sigulis SI |
 singulas om G

nistro unam, per singula fe-
mora unam, in dorso tres.
omnes decem.

τέρωι α', ἀριστεροῦ ἀγκῶνος α',
ἄκρας χειρὸς α', ἀριστερῶι γό-
νατι α', ἐκατέρωι ποδὶ α', ὑπὸ
τὸν ἀριστερὸν πόδα α', ὃς κα-
λεῖται Πρόπους.

5

II 1. CANCER. Hic videtur poni
inter astra propter Iunonem,
quoniam Hercules aliis auxi-
liando, eo quod hydriam
Neraida abstulit, de fonte
saliens percussit eum in pede,
sicut ait Panyasis in Hera-
clea.

ΚΑΡΚΙΝΟΥ. Οὗτος δοκεῖ ἐν
τοῖς ἄστροις τεθῆναι δι' Ἡραν,
ὅτι μόνος Ἡρακλεῖ τῶν ἄλλων
συμμαχοῦντων, ὅτε τὴν ἕδραν
ἀνήρει, ἐκ τῆς λίμνης ἐπηθῆ- 10
σας ἔδακεν αὐτοῦ τὸν πόδα,
καθάπερ φησὶ Πανύασις ἐν
Ἡρακλείαι (fr 3 K). Θυμωθεὶς
δ' ὁ Ἡρακλῆς δοκεῖ τῶι ποδὶ
συνθλάσαι αὐτόν. ὅθεν μεγάλης 15
τιμῆς τετύχηκε καταριθμούμενος
ἐν τοῖς ἰβ' ζωιδίοις.

2. Habet autem stellas in testo
splendidas duas, in dextris

2. Ἔχει δὲ ὁ Καρκίνος ἐπὶ τοῦ
ὀστράκου ἀστέρας λαμπροὺς β'

2 dorsu P || 7 iuno P || 8 quā B ||
9 ydriam B || 10 ἕδραν Δερναλαν ἀνή-
ρει || 11 eam in pedem B || 12 ait om
P | panyas BP || 12, 3 heradea B, era-
clea P || 18 testam B || 19 sqq. numero-
rum signis utitur P

3, 4 ἐκατέρωι — πόδα α' om Vi ||
17 secuntur Asinorum et Praesepis
catasterismi in BVi ceterisque codici-
bus, quos ad v. 892 adscripsit l, ubi
videas || 19 ἰβ' BVi

unam. sunt simul V. alter in capite splendidam unam, in humero sinistro
unam, in singulis femoribus singulas, in dorso sex. sunt simul X.

1. Cancrum namque ideo fabulae inter astra locatum aiunt, quoniam Her-
culem aliis auxiliantem et hydriam de fonte Neraida auferentem saliens
in pede percusserit, sicut ait Panyas in Heraclea.
2. Habet stellas in testo splendidas duas, in duobus dextris pedibus in uno-

5

1 quinque DK || 2 secuntur 'Gemini' delineati et inscripti DGS, deli-
neati sine inscriptione K || 3 inter astra locatum DS: locatum inter astra G,
in astra conlocatum K || 3, 4 herculum D (-em D²) K, erculem S || 4 auxiliantem
K | neraida S || 5 ait om S | panyas DGS | heradia S, hereaclea K || 6 testa
D², texto S | dubus K | in ante un. om K

- (οὗτοι εἰσιν οἱ ὄνοι, τὸ δὲ νεφελίον ἔστιν ἢ ἐν αὐτῷ ὄρωμένη Φάνη, παρ' ἧι δοκοῦσιν
- 5 pedibus per singulos unam, in sinistro priori I, in tertio unam, in os unam, in dextro labio tres, in sinistro unam. omnes decem.
- 10 οὐκ ἐφ' ἐκάστῳ ἀ λαμπρόν, ἐπὶ δὲ τῶν ἀριστερῶν τοῦ πρώτου β' λαμπρούς, καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου β', καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου ἀ', ὁμοίως ἐπ' ἄκρας τοῦ δ', ἐπὶ τοῦ στόματος <α'> καὶ ἐπὶ τῆς χηλῆς τῆς δεξιᾶς γ' ὁμοίως μεγάλους, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς χηλῆς <α'>. οἱ πάντες ιη'.

<DE LEONE v. 148—155>

- 15 Pedibus quidem retrorsis Leo subsistens bene decet. | hic quoque aestu messorum inici iubet. | hic autem ubi spicas et vacue cernuntur segetes | aestatisque prima convenit Leo. | honorifice decantantes annua dicere adinventi | repente incedunt, navigia vero non amplius remigis | rectum cognoscere iter. mihi
- 20 placita [sine ventis] | ad ventum quidem transcurrit gubernacula tendens.

4 singulis P | 5 terciō B | 7 sinistro II P | 14 *titulum supplendi* | 15 dicet P (decet P¹ vel P²) | 16 messorum — iubet = *θερεῖται* — *κέλευθαι cum θερισται et κέλευει confusa* | 17 estatisque B | 17, 8 honorifice *ε* τῆμος *et τιμ- confusus ortum* | 18 decantes P | annua = *ἐτηλαί* | 19 michi B | 20 *seclusi* 5 ἐκάστον coni Robert; ἀνατέρω BVI | 6 τῶν ἀριστερῶν corr Robert: τοῖς -οῖς BVI | 7 λαμπροί BVI | 7, 8 δευτέρου β' καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου ἀ' vertit l (corr Fell): δεξιῶν καὶ ἐπὶ τοῦ τροπικοῦ BVI | 9 ἄκρας αὐτοῦ δ' BVI | 10 <α'> vertit l (suppl Robert) | 11 vertit χεῖλει l, cf ad p. 196 a 16

quoque unam, in sinistro priore duas, in tertio unam, in ore unam, in quarto unam, in dextro labio tres, in sinistro duas.

1 in ore unam om GS | 1, 2 in quotto GK | *sequitur 'Cancer' delineatus et inscriptus DGS, sine inscriptione K*

nistro unam, per singula fe-
mora unam, in dorso tres.
omnes decem.

τέρωι α', ἀριστεροῦ ἀγκῶνος α',
ἄκρας χειρὸς α', ἀριστερῶι γό-
νατι α', ἐκατέρωι ποδὶ α', ἐπὶ
τὸν ἀριστερὸν πόδα α', ὃς κα-
λεῖται Πρόπους. 5

II 1. CANCER. Hic videtur poni
inter astra propter Innonem,
quoniam Hercules aliis auxi-
liando, eo quod hydriam
Neraida abstulit, de fonte
saliens percussit eum in pede,
sicut ait Panyasis in Hera-
clea.

ΚΑΡΚΙΝΟΥ. Οὗτος δοκεῖ ἐν
τοῖς ἄστροις τεθῆναι δι' Ἡραν,
ὅτι μόνος Ἡρακλεῖ τῶν ἄλλων
συμμάχουσαν, ὅτε τὴν ὕδραν
ἀνήρει, ἐκ τῆς λίμνης ἐκπηδή- 10
σας ἔδακεν αὐτοῦ τὸν πόδα,
καθάπερ φησὶ Πανύασις ἐν
Ἡρακλείαι (fr 3 K). Θυμωθεὶς
δ' ὁ Ἡρακλῆς δοκεῖ τῶι ποδὶ
συνθλάσαι αὐτόν. ὅθεν μεγάλης 15
τιμῆς τετύχηκε καταριθμούμενος
ἐν τοῖς ἰβ' ζωιδίοις.

2. Habet autem stellas in testo
splendidas duas, in dextris

2. Ἔχει δὲ ὁ Καρκίνος ἐπὶ τοῦ
ὀστροῦ ἀστέρας λαμπροὺς β'

2 dorsu P || 7 iuno P || 8 qm̄ B ||
9 ydriam B || 10 ὕδραν Δερναλαν ἀνή-
ρει || 11 eam in pedem B || 12 ait om
P | panyas BP || 12, 3 heradea B, era-
clea P || 18 testam B || 19 sqq. numero-
rum signis utitur P

3, 4 ἐκατέρωι — πόδα α' om Vi ||
17 secuntur Asinorum et Praesepis
catasterismi in BVi ceterisque codici-
bus, quos ad v. 892 adscripsit I, ubi
videas || 19 ἰβ' BVi

unam. sunt simul V. alter in capite splendidam unam, in humero sinistro
unam, in singulis femoribus singulas, in dorso sex. sunt simul X.

1. Cancrum namque ideo fabulae inter astra locatum aiunt, quoniam Her-
culem aliis auxiliantem et hydriam de fonte Neraida auferentem saliens
in pede percusserit, sicut ait Panyas in Heraclea. 5
2. Habet stellas in testo splendidas duas, in duobus dextris pedibus in uno-

1 quinque DK || 2 secuntur 'Gemini' delineati et inscripti DGS, deli-
neati sine inscriptione K || 3 inter astra locatum DS: locatum inter astra G,
in astra conlocatum K || 3, 4 herculum D (-em D²) K, erculem S || 4 auxiliantem
K | nerarida S || 5 ait om S | panias DGS | heradia S, hereaclea K || 6 testa
D², texto S | dubus K | in ante un. om K

- (οὔτοι εἰσιν οἱ ὄνοι, τὸ δὲ νεφελίον ἔστιν ἢ ἐν αὐτῷ ὄρωμένη Φάτνη, παρ' ἧι δοκοῦσιν ἐστάναι), ἐπὶ τοῖς δεξιοῖς ποσὶν ἐφ' ἐκάστῳ α' λαμπρόν, ἐπὶ δὲ τῶν ἀριστερῶν τοῦ πρώτου β' λαμπρούς, καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου β', καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου α', ὁμοίως ἐπ' ἄκρας τοῦ δ', ἐπὶ τοῦ στόματος (α') καὶ ἐπὶ τῆς χηλῆς τῆς δεξιᾶς γ' ὁμοίως μεγάλους, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς χηλῆς (α'). οἱ πάντες ἠ'.
- 5 pedibus per singulos unam, in sinistro priori I, in tertio unam, in os unam, in dextro labio tres, in sinistro unam. omnes decem.
- 10

<DE LEONE v. 148—155>

- 15 Pedibus quidem retrorsis Leo subsistens bene decet. | hic quoque aestu messoris inici iubet. | hic autem ubi spicas et vacue cernuntur segetes | aestatisque prima convenit Leo. | honorifice decantantes annua dicere adinventi | repente incedunt, navigia vero non amplius remigis | rectum cognoscere iter. mihi placita [sine ventis] | ad ventum quidem transcurrit gubernacula tendens.

4 singulis P || 5 tercio B || 7 sinistro BVI || 8 ἐκάστον coni Robert; ἐκατέρω II P || 14 *titulum suppleri* || 15 dicet BVI || 6 τῶν ἀριστερῶν corr Robert: P (decet P¹ vel P²) || 16 messoris — τοῖς -οῖς BVI || 7 λαμπροί BVI || 7, 8 δευτέρου β' καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου α' vertit l (corr Fell): δεξιῶν καὶ ἐπὶ τοῦ τροπικοῦ BVI || 9 ἄκρας αὐτοῦ δ' BVI || 10 (α') vertit l (suppl Robert) || 11 vertit annua — ἐτησίαι || 19 michi B || 20 *seclusi* χελλει l, cf ad p. 196a 16

quoque unam, in sinistro priore duas, in tertio unam, in ore unam, in quarto unam, in dextro labio tres, in sinistro duas.

1 in ore unam om GS || 1, 2 in quotto GK | sequitur 'Cancer' delineatus et inscriptus DGS, sine inscriptione K

ΛΕΟΝΤΟΣ

1. Hic est autem de inlustrissimis astris. putatur etiam a Iove honorificatum animal istud, pro eo quod quadrupedibus praeest. quidam vero aiunt, quoniam Hercules primus dimicatur fuit memoratus. laudabilem enim solum hunc inermis perimit, sed adprehensum effocavit.
- Οὗτός ἐστι μὲν τῶν ἐπιφανῶν ἄστρον, δοκεῖ δ' ὑπὸ Διὸς τιμηθῆναι τοῦτο τὸ ζώιδιον διὰ τὸ τῶν τετραπόδων ἡγεῖσθαι. 5
 τινὲς δὲ φασιν, ὅτι Ἡρακλέους πρῶτος ἄθλος ἦν εἰς τὸ μνημονευθῆναι· φιλοδοξῶν γὰρ μόνον τοῦτον οὐχ ὅποιοις ἀνείλεν, ἀλλὰ συμπλακεῖς ἀπέπνιξεν. λέγει δὲ 10
 περὶ αὐτοῦ Πελσανδρος ὁ Ῥόδιος (fr 1 K.). ὄθεν καὶ τὴν δορὰν αὐτοῦ ἔχει, ὡς ἔνδοξον ἔργον πεποιηκώς. οὗτός ἐστιν ὁ ἐν τῇ Νεμέαι ὑπ' αὐτοῦ φο- 15
 νευθεῖς.
2. Habet autem stellas in capite quidem tres, in cervice duas, in pectore unam, in spinale tres, in caudae summitate splendidam unam, sub pectore duas, in anteriore pede nitidam unam. omnes XVIII.
- Ἐχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς γ', ἐπὶ τοῦ στήθους β', ἐπὶ τοῦ δεξιῦ ποδὸς λαμπρὸν α', ἐπὶ μέσης α', ὑπὸ τὴν κοιλίαν α', ἐπὶ τοῦ ἰσχυρίου α', ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου γόνατος α', ποδὸς ἄκρον λαμπρὸν α', ἐπὶ τοῦ τρα-

1, 2 illustrissimis B || 6 preest B || 7 quā B, quaenam P || 8 *idem ac* dimicator (= ἄθλος) || 10 inermis B || 11 adprae-hensum B | offucavit B || 17 sqq. *signis numerorum utitur* P || 23 X et VIII P

3 ἀστέρων VI || 7 πρῶτον BVI || 10 συμπλακεῖς VI || 11 πίνδαρος BVI || 13 ἔχειν BVI; subindicat picturam (p. 190) || 14 ἔργον om B || 22 γάγα-τος VI

1. Leonem aiunt idcirco inter astra conlocatum, eo quod praesit quadrupedibus, sive propter memoriam Herculis, qui leonem ingentem inermis dicitur peremisse.
2. Habet autem stellas in capite tres, in vertice duas, in pectore unam, sub pectore duas, in dorso tres, in caudae summitate splendidam unam, in anteriore pede splendidam unam. sunt omnes XVIII.

1 intes K || 3 perimisse G || 4 cervice *recte* | || 5 caude K | tres ante sum. iteravit K | sumitate D, summitatem G || 6 decem et IX DK | *sequitur* 'Leo' *delineatus et inscriptus* DGS, *deest spatio tamen vacuo relicto* K

5

χήλου β', ἐπὶ τῆς δάχρυς γ',
ἐπὶ μέσου τῆς κέρκου α', ἐπ'
ἄκρας λαμπρὸν α', ἐπὶ τῆς κοι-
λίας α'. — ὁρῶνται δὲ ὑπὲρ αὐ-
τὸν ἐν τριγώνῳ κατὰ τὴν κέρ-
κον ἄμαυροὶ ἑπτὰ, οἳ καλοῦνται
Πλόκαμοι Βερενίκης Εὐεργέτι-
δος.

⟨DE AGITATORE v. 156—166⟩

- 10 Ecce iam Agitator inter astra ponitur. | cogitare videtur, qua
ratione accedit Caprea | eorundem Hedorum, quem quidam pur-
puream vocant. | aliquotiens cogitaverunt postulantes homines, |
ipsum quidem ubique magnis Geminis (160) | adponi, nuncupari
autem propter Helicem quibus summae carinae | contra innuit.
15 et hic convolvitur humeris | Caprea sacra, quem verbo mammas
promittit, | quam Capream nutricem esse Iovis vocant. | sed qui-
dam multum dilucidam. et quod eius (165) | subtiles Heduli cer-
nantur prae manibus fructus signat.

ΗΝΙΟΧΟΥ.

- 20 1. Hunc dicunt, quem Iuppiter *Τοῦτον λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς*
primum vidit inter homines *ἰδὼν πρῶτον ἐν ἀνθρώποις ἄρ-*

9 *titulum supplēvi* || 11 racione B | 2 τοῦ κ. B || 7 πλόκαμοι BVI
edorum B | quidem B || 12 aliquociens
B | postulaverant cogitantes B || 13 non capari B; *κεκλιμένον δὲ εἰς vertit pro*
κεκλιμένον δήεις || 14 summe carine B; *ἄκρα κάρηνα Aratus* | econtra B || 17
eduli B || 18 p *superscripto* re P | fructus prae manibus s. B (*καρπὸν κατὰ*
χειρὸς) || 20 iuppiter B

Cuius caput non multum distat ab Helice, genua adponuntur Geminis,
pedes iuxta Tauri cornua. Capream autem, quae ante eum pingitur, nutri-
cem eiusdem Iovis fuisse asseverant et idcirco inter astra conlocatam. Hae-
duli vero, quos Agitatur in brachio portat, secundum gentilium opinionem
5 fructus significare noscuntur.

1. Agitatore ferunt Erichthonium fuisse, quem fabulae poetarum Vulcani

1—5 *post p. 208, 4 scripta: traieci ut l* || 1 capud GK | helicae DS,
halyce G, haelicae K | genu//// D | adponitur G | gemmis DSI || 2 pedibus GSI |
agitemque SI || 3 conlocatum K || 3, 4 heduli GKS || 4 agitator D *cf p. 206 a 8* ||
5 fluctus *Breyzig nescio unde* || 6 erichthonium D, erichonium K

equorum iungere currum,
Erichthonem quidem Vulcano
et Terra factum, et admiratus,
quod solis consimilem
fecerit currum subiungens
equos albos primusque Athenis
pompam induxerit arcem
et templum fecit.

μα ζεύξαντα ἵππων (ὅς ἐστιν
Ἐριχθόνιος ἐξ Ἡφαιστοῦ καὶ Γῆς
γενόμενος) καὶ θαυμάσας, ὅτι
τῆι τοῦ Ἑλλοῦ ἀντιμιμον ἐποι-
ήσατο διαφρεῖαν ὑποζεύξας ἵπ- 5
πους λευκοὺς πρῶτόν τε Ἀθη-
ναί πομπὴν ἤγαγεν ἐν ἀκροπό-
λει καὶ ἐποίησατο πρὸς τοῦτοις
ἐπιφανῆ τὴν θυσίαν αὐτῆς σε-
μνύων. . . . 10

dicit autem et Euripides de eius
natione.

λέγει δὲ καὶ Εὐριπίδης περὶ
τῆς γενέσεως αὐτοῦ τὸν τρόπον
τοῦτον. Ἡφαιστον ἐρασθέντα
Ἀθηνας βούλεσθαι αὐτῆι μιγῆ-
ναι. τῆς δὲ ἀποστρεφομένης 15
καὶ τὴν παρθενίαν μᾶλλον αἰ-
ρουμένης ἐν τινι τόπῳ τῆς Ἀε-
τικῆς κρύπτεσθαι, ὃν λέγουσι
καὶ ἀπ' ἐκεῖνου προσαγορευ-
θῆναι, Ἡφαιστος δόξας αὐ- 20
τὴν κρατήσειν καὶ ἐπιθέμενος
πληγῆς ὑπ' αὐτῆς τῷ δόρατι
ἀφῆκε τὴν ἐπιθυμίαν φερομέ-
νης εἰς τὴν γῆν τῆς σποράς.
ἐξ ἧς γεγενῆσθαι λέγουσι παῖδα, 25
ὅς ἐκ τοῦτου Ἐριχθόνιος ἐκλήθη.
καὶ ἀνξήθεις τοῦθ' εὔρε καὶ
ἐθαυμάσθη ἀγωνιστῆς γενόμε-

4 soli tam similem B || 6 aequos 6 πρῶτος coni Robert || 9, 10 σεμνύων
albas P || 7 urbem pro arcem B || 11 Vi || 20 scil Παρθενῶνα | scripsi, cf
euripides P || 12 nacione B; = γενέσεως p. 181b 3—5: Ἡφαιστον ὃς BVi; Ἡφαι-
στ(εῖ)ον suppl ex Hygino II 13 (qui
tamen et ipse male graeca intellexit) Matthiae || 25 γεγενῆσθαι Vi

et Terrae filium asserunt. quem cum Iovis vidisset inter homines equos
albos iungere et Solis quadrigae similem hominibus facere primumque
Athenis pompam inducere arcem templumque aedificare, inter astra con-
stituit.

1 adserunt G | hominis K | aequos K || 2 quadrigae DS | primum quae (q̄ G)
GK || 3 edificare G | in K

νος. ἤγαγε δὲ ἐπιμελῶς τὰ Παναθήναια καὶ ἄρμα ἠνιόχει ἔχων παραβάτην ἀσπίδιον ἔχοντα καὶ τριλοφίαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.
 5 ἀπ' ἐκείνου δὲ κατὰ μίμησιν ὁ καλούμενος ἀποβάτης.

ἑσχημάτισται δ' ἐν τούτῳ ἡ Αἴξ καὶ οἱ Ἑριφοί.

Μουσαῖος γάρ φησι Δία γεν-
 10 νώμενον ἐγχειρισθῆναι ὑπὸ
 'Ρέας Θέμιδι, Θέμιν δὲ Ἀμαλ-
 θεῖαι δοῦναι τὸ βρέφος, τὴν δὲ
 ἔχουσαν αἶγα ὑποθεῖναι, τὴν δ'
 ἐκθρέψαι Δία. τὴν δὲ αἶγα
 15 εἶναι Ἑλλίου θυγατέρα φοβερὰν
 οὕτως, ὥστε τοὺς κατὰ Κρόνον
 θεοὺς βδελυττομένους τὴν μορ-
 φὴν τῆς παιδὸς ἀξιῶσαι Γῆν
 κρύψαι αὐτὴν ἐν τινι τῶν κατὰ
 20 Κρήτην ἄντρων. καὶ ἀποκρυ-
 ψαμένην ἐπιμέλειαν αὐτῆς τῇ
 Ἀμαλθεῖαι ἐγχειρῆσαι, τὴν δὲ
 τῷ ἐκεῖνης γάλακτι τὸν Δία
 ἐκθρέψαι. ἐλθόντος δὲ τοῦ παι-
 25 δὸς εἰς ἤλικίαν καὶ μέλλοντος
 Γίγασι πολεμεῖν, οὐκ ἔχοντος δὲ
 ὄπλα, θεσπισθῆναι αὐτῷ τῆς
 αἰγὸς τῇ δορᾷ ὄπλωι χρησα-
 σθαι διὰ τε τὸ ἄτρωτον αὐτῆς
 30 καὶ φοβερὸν καὶ διὰ τὸ εἰς μέ-
 σην τὴν ῥάχιν Γοργόνος πρόσω-
 πον ἔχειν. ποιήσαντος δὲ ταῦτα
 τοῦ Διὸς καὶ τῇ σκέτῃ φανέν-
 τος διπλασίονος, τὰ ὅσα δὲ
 35 τῆς αἰγὸς καλύψαντος ἄλλῃ δο-
 ρᾷ καὶ ἔμψυχον αὐτὴν καὶ ἀθά-

2 ἄμα ἠνιόχον BVI: corr Robert | 8 in margine Αἰγός Ἑριφῶν VI ||
 13 ὑποθεῖναι | diversa tinctura in rasura VI | 16 χρόνον VI | 18 αἰγὸς coni
 Koppiers | 26 Τιταῖσι coni Robert | 33 τῇ τέχνῃ VI | 35, 6 δορᾷ VI

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

νατον κατασκευάσαντος αὐτῆν
 μέν φασιν ἄστρον οὐράνιον κα-
 τασκεύασαι . . .

quidam vero aiunt Myrtelum *τινὲς δὲ φασὶ Μυρτίλον ὀνό-*
 esse, cuius nomine agitator *ματι τὸν ἠρίλοχον εἶναι, τὸν ἐξ 5*
 Oenomao fuit. *Ἐρμοῦ γεγονότα.*

2. Habet autem stellas in ca- *Ἔχει δ' ἀστέρων ἐπὶ τῆς κε-*
 pite unam, in utroque humero *φαλῆς α' καὶ ἐφ' ἑκατέρων τῶν*
 unam, *ῶμων α' (ᾧν τὸν μὲν ἐπὶ τοῦ*
ἀριστεροῦ λαμπρόν, ὃς καλεῖται 10
 per singula cubita unam, *Αἴς), ἐφ' ἑκατέρου ἀγκῶνος α',*
 super dextram manum unam,
 in sinistrae summitate duas, *ἀριστερᾶς χειρὸς β', οἱ δὲ κα-*
 quae et vocantur Heduli. *λοῦνται Ἐριφοί. τοὺς πάντας*
 omnes octo. *ὀκτώ. 15*

⟨DE TAURO v. 167—178⟩

Secus pedes quidem Agitatoris cornibus ruit Taurus. | quem
 quidam putant inter signa positum, | quod in capite discernitur.
 non amplius aliud | quam signis prodigiosum in bubus, qualis

4 mirtelum B || 5 esse *superscriptum* 1 κατασκευάζοντος Vi || 2, 3 lacunam
 P | eius *ante* cuius *linea subducta* P || indicavit Robert eictis verbis ἄ. οὐρ.
 5, 6 agitator Oenomao *tentavi*: agita- *κατ.* || 5 supplet Schaubach (Οἰνομάου)
 tori diamo BP || 8—15 *numerorum signis* post τὸν e ceteris testibus
utitur P || 8 utroque humero B || 12
 dextra manu B || 13 sinistra B || 16 *titu-*
lum supplevi || 19 bubus a *ex u facto* P

2. Habet quidem stellas in capite unam, in singulis humeris singulas, in sin-
 gulis cubitis nihilominus singulas, in dextera manu unam, in sinistrae
 summitate duas, qui vocantur Heduli. sunt in summa VIII.
 1. [Porro Taurum inter astra quidam putant positum propter Iovem, quod
 in bovem sit fabulose conversus]

1—2 in sing. hum. — manu unam om G | in sing. cub. nih. sing. om
 SII || 2 cubitos K | nihil hominus K | dextra K | sinistra DGK || 3 heduli DG
 KS | summo octo DKS | *sequitur* 'Agitator' cum Haedulis et Capra flagellum
 dextra tenens DGS, *pictus Capra hodie invisibili sine inscriptione* K || 4, 5 *ex*
Isidori Etym III 70, 24 interpolator ea explevit, quae in l intellegi non
possunt || 5 fabulosae DSI, *fabulare* K

ipse (170) | stellarum utrumque obvolutus figuratur. | vocarique eorum nomine dictum, neque ut | victoria. talis quidem est, qualis in omni fronte | Taurus committere. neque cornu summitate | et pede dextro adiacens Agitatori (175) | una stella super
 5 eminet. quae comprehendere fertur, | sed Taurus preponitur Agitatori | in aliis descendere satur magis quam ascendisse.

ΤΑΥΡΟΥ

1. Hic dicitur inter astra poni, *Οὗτος λέγεται ἐν τοῖς ἄστροις*
 pro eo quod Europem ad- *τεθῆναι διὰ τὸ Εὐρώπην ἀγα-*
 10 duxerit a Phoenice in Cretem *γεῖν ἐκ Φοινίκης εἰς Κρήτην*
 [certum est] per medio ae- *διὰ τοῦ πελάγους, ὡς Εὐριπί-*
 quore, sicut Euripedes ait in *δης φησὶν ἐν τῷ Φοίξῳ (fr 820*
 Frixo. pro hac ratione inter *N.). χάριν δὲ τούτου ἐν τοῖς ἐπι-*
 15 inlustrissimis est a Iove ho- *φανεστάτοις ἐστὶν ὑπὸ Διὸς τι-*
 norificatus. *μηθεῖς.*
 alii quoque aiunt bovem esse, *ἕτεροι δὲ φασὶ βοῦν εἶναι,*
 imitatorem Ius. inter astra *τῆς Ἰοῦς μίμημα. χάριν δὲ ἐκεί-*
 etiam pro hoc a Iove hono- *νης ὑπὸ Διὸς ἐτιμήθη τὸ ἄστρον.*
 20 Tauri quoque frons, quae Sub- *τοῦ δὲ Ταύρου τὸ μέτωπον*
 culae nominantur. *σὺν τῷ προσώπῳ αἱ Ὑάδες*
καλούμεναι περιέχουσιν.

1 obvolvitur figuratus B | 2 victoria
 — *νήκουστοι* | 3 committere B | 6 fa-
 tur P | 8 *post* poni P *quo* | 10 faenice
 B, phenicae P | 11 *seclusi* | medium
 P | 11, 2 equore B | 12 euripides B |
 13 fixo B | racione B | 14 inlustrissi-
 mis B | 17 inimitatorem P | i. eius et
 inter B | in a. P | 18 etiam *om* B |
 hanc P | 20, 1 subucule B

20 in margine ΥΑΔΩΝ Vi

alii vero, pro eo quod Europam adduxerit a Phoenice per medium aequor in Cretem. plerique autem aiunt bovem esse, imitatorem Ius, et ideo inter astra a Iove conlocatum. Tauri quoque frons, quae Subuculae no-

1 aduxerit K | foenicæ DK, foenice GS | 2 emitatorem SI | iuris DG
 KS | 3 subuculae D (*superscripsit* a septem stellis abest D³)

idcirco ait Pherecydis Atheniensis mammae esse Liberi patris, quae Dodoniadae sponsae vocabantur.

πρὸς δὲ τῇ ἀποτομῇ τῆς ἑξῆς ἡ Πλειάς ἐστὶν ἀστέρας ἔχουσα ἑπτὰ, διὸ καὶ ἑπτάστερος καλεῖται. οὐχ ὀρῶνται δὲ εἰ μὴ ἔξ, ὃ δὲ ἑβδομος ἀμαυρός ἐστι σφόδρα. 5 10

2. Habet quidem stellas Taurus

in cornu quippe utroque unam, in fronte duas, per singulos oculos unam, in nare I, . . .

(haec septem Subuculae dicuntur), in geniculo anteriore unam, in paleo duas et in dextero geniculo unam, in

ἔχει δ' ὁ Ταῦρος ἀστέρας ζ', ὅς δὲ ὑπεναντία ἔρπει καθ' ἑαυτὸν ἔχων τὴν κεφαλὴν, ἐφ' ἑκατέρων δὲ τῶν κέρατων ἐπὶ τῆς ἐκφύσεως α', ὧν λαμπρότερος ὁ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς, ἐφ' ἑκατέρων τῶν ὀφθαλμῶν α', ἐπὶ τοῦ μυκτῆρος α', ἐφ' ἑκατέρων τῶν ὠμῶν α' (οὗτοι Ἰάδες λέγονται), ἐπὶ δὲ τοῦ ἀριστεροῦ γόνατος τοῦ ἔμπροσθίου α', ἐπὶ τῶν χιλῶν α', ἐπὶ τοῦ δεξιῶν γόνατος α', 15 20

1, 2 athenensis B | 3 dodoniade sponse B | 14 sqq. numerorum signis utitur P | 14 cornua — utraque B | 16 oculos B | lacunam indicavi | 19 hec a. subucule B | 21 in p. — 22 gen. unam om P

5 in margine ΠΑΡΙΑΔΩΝ Vi | 7 ἐπτάσπερος conl Wilamowitz, cf ad Arati v. 257 | 9 μὲ Vi | 10 ἐστὶν Vi | 11 post ζ' (ἐπὶ τῆς κεφαλῆς) supplet Robert | 12 cf p. 210 b 13; δ' δὲ conl Heyne | ὑπ' ἐναντία Vi | 12, 3 καθεμῆνην ἔχων conl Robert | 18, 9 ἐ. τῶν ἄκρων κέρατων α' conl Robert | 22 β' ἐ. Robert

minantur, a Pherecide Atheniensi mammae fuisse dicuntur Liberi patris et vocatae Dodoniades sponsae.

2. Habet stellas in singulis cornibus singulas, in fronte duas, in unoquoque oculo unam, in nare unam (haec septem Subuculae sive Pliades nominantur), in geniculo anteriore unam, in palearibus duas, in dextro geniculo 5

1 pherecidae D, pherecyde K | mammae subducta linea D², mamme S | 2 vocatae DGKS | toniadae (n expuncto D) DS, todoniadae GK | 3 unoquoquae K | 4 Hyades conl Robert | 5 geniculo a. GS | d. geniculo G

collo duas, in spinale III, ἐπὶ τοῦ τραχήλου β', ἐπὶ τῆς
 novissima splendida, in ven- ῥάχεως γ', τὸν ἄσχατον λαμ-
 tre I, in pectore unam. omnes πρὸν, ὑπὸ τὴν κοιλίαν α', ἐπὶ
 decem et octo. τοῦ στήθους λαμπρὸν α'. τοὺς
 πάντας ιη'.

5

(DE CEPHEO v. 179—185)

Nec non etiam Cepheus Medorum genus adest. | ipse inter
 archana praeponitur | caelumque penetrat, eo quod quasi pro-
 pinquus erat. | ipse quoque a dorsum veniens Canis cauda, id est
 10 Septentrionis Minoris, | Cepheus utrumque manibus extensis si-
 mili modo | aequaliter deductas protenditur Arcturi | pedibus
 alterutris, pedem ad pedem tendit.

ΚΗΦΕΟΣ

3. Hic est in ordine quartus. Οὗτος ἐν τάξει τέτακται τέ-
 15 arcticus circulus hunc recipit τάρτος (p. 134). ὁ δ' ἀρκτικός
 a pedibus usque ad pectore, κύκλος αὐτὸν ἀπολαμβάνει ἀπὸ
 reliquum autem intermedium ποδῶν ἕως στήθους, τὸ δὲ λοι-
 excedit ei ab arctico et ae- πὸν εἰς τὸ ἀνὰ μέσον πίπτει
 stivo solistitio. αὐτοῦ τοῦ τε ἀρκτικοῦ καὶ θε-
 20 ρινοῦ τροπικοῦ.

2, 3 venire est una B | 7 adest — 3 ἔνα VI | 18 ἀνάμεσον VI
 Ἰασίδαο? | ad. hisippe i. B | 8 archa B |
 preponitur P | quasi = Διός | 9 dorso C |
 10 minori P | 11 equaliter B | Arcturi = οὐρῆς | 12 protendit B | 15 arctici-
 cus circuli B | 17 intermediorum B | 18 arctico B | 18, 9 estivo B | 19 soli-
 sticio B

unam, in collo duas, in dorso tres, in ventre splendidam unam, in pectore
 unam. sunt in summa XVIII.

Cepheus ad Arcturi Minoris dorsum constitutus ad Arcturum Maiorem
 extenditur, ad pedem videlicet eius pedem tendens.

5 3. Hic est in ordine quartus. arcticus circulus hunc recipit a pedibus us-
 que ad pectus. reliquum autem eius excedit ab arctico et aestivo soli-
 stitio.

2 decem et octo DK | sequitur 'Taurus' delineatus et inscriptus DGS,
 sine inscriptione K | 3 chepheus G | constitus D | maiorum SII | 4 et tenditur
 G | 5 recepit D²K | 5, 6 usquae K | 6, 7 solisticio GK

1. Fuit ergo, sicut Euripedes ait, Aethiopum rex, Andromedae autem pater. qui filiam suam ad caetum dicitur adposuisse, quam Perseus divinus salvavit. per quem et ipse inter astra factus est Athineorum scientia. *Ἦν δέ, ὡς Εὐριπίδης (p. 392) φησίν, Αἰθίοπων βασιλεὺς, Ἀνδρομέδας δὲ πατήρ. τὴν δ' αὐτοῦ θυγατέρα δοκεῖ παραθεῖναι τῷ κήτει βοράν, ἣν Περσεὺς ὁ Διὸς διέσωσεν. δι' ἣν καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς ἄστροις ἐτέθη Ἀθηναῖς γνῶμη.* 5
2. Habet quidem stellas in capite splendidas duas, in dextra manu nitidam unam, in utraque humera unam, in zona tres ex transverso, in dextro ilio septem, in sinistro geniculo duas, in summitate pedum supra pedes *Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λαμπροὺς β', ἐφ' ἑκατέρων ὤμων α' καὶ χειρῶν ἑκατέρων α', ἀγκύων ἑκατέρων α', ζώνης γ' λοξοὺς ἀμαυροὺς, κοίλας μέσης λαμπρὸν α', δεξιᾶς λαγόνος α', γόνατος α', ποδὸς ἄκρου α'.* 10
- IV. omnes XVIII.
3. Haec autem in septentrionis incisionem constituitur, intermedium autem septentrionalis circuli et aestivo solistitio. hic aquilonius vocatur sic. 20

2, 3 andromede B | 4 caetam B | 4, 5 3, 4 αὐτοῦ BVi | 9 δ' Vi
adposuisse P | 5, 6 divus = Διὸς | 6 sal-
vabit P | 8 athyneorum P (Ἀθηναῖς) | scientia B | 10 II splendidas P | 11 I P |
12 humero B | I P | 13 III P | 14 hilio B | VIII P; numeri corrupti | 15 II
P | 17 X et VIII P qui numerorum signis utitur, quod nolo amplius enotare |
18 hec B | incisione B | 18, 9 inter medio B | 19 solistitio B | 19, 20 hic — sic
contra Aratum dicta, cf p. 112 a 4—5; quae antecedunt, suo ibi loco leguntur
quamvis nunc mutata, aliena sunt p. 213, cf p. 183—9

1. Fuit ergo, sicut Euripedes ait, Aethiopum rex, Andromedae pater, qui filiam suam ad Cetum dicitur adposuisse, quam Perseus salvavit. per quem et ipse inter astra conlocatus est.
2. Habet quidem stellas in capite splendidas duas, in dextra manu nitidam unam, in unoquoque humero unam, in zona tres ex transverso, in dextrum filium septem.
3. Hic autem in septentrionis incisione constitutus est inter medium septentrionalis circuli et aestivi solistitii.

1 euripede K, euru pedes S | ethiopum S | andromede S | 2 coetum DK | quem peraius G | salvit S | 4 splendidas G | dextera DS | 5 humero D | tres et G | 7 constitutus D | 8 aestivis DKS | sequitur 'Cepheus' delineatus et inscriptus DGS, spatium vacuum imagini adpingendae relictum K

(DE CASSIEPIA v. 186—191)

Hanc igitur a cinctura paululum transfigurata | prima ingressa est speluncam magni Draconis. | cuius pedibus demon provolutus etiam multum | nocte apparet ubique Cassiepia. | neque enim plures consimiles facti | astra vobis et elementa demonstrant.

ΚΑΣΣΙΕΠΗΡΙΑΣ

1. Hanc istorialiter profert Sophocles carminum vates propter invidiam Andromedae seu Neraidis et earum pulchritudinem pervenisse ad ruinam, et Neptunum propter ipsam omnem regionem disperdere caetum transmittens. unde, ut dictum est (p. 214), inter astra ponitur iuxta alterutrum. formatur quidem ipsa super solum sedens.
2. Habet autem stellas in capite quidem splendidam unam, in
- Ταύτην ἱστορεῖ Σοφοκλῆς ὁ τῆς τραγωιδίας ποιητῆς ἐν Ἀνδρομέδαι (p. 157) ἐρίσασαν περὶ κάλλους ταῖς Νηρηῆσιν εἰσελθεῖν εἰς τὸ σύμπτωμα, καὶ Ποσειδῶνα διαφθεῖραι τὴν χώραν κῆτος ἐπιπέμψαντα. δι' ἣν πρόκειται τῶι κῆτει ἡ Θυγάτηρ. οἰκείως δὲ ἐσχημάτισται ἐγγὺς ἐπὶ δίφρου καθήμενη.*
- Ἔχει δ' ἀστέρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λαμπρόν α',*

2 accinctura P | transfigurata = 11 νηρηῆσιν BVi || 16 ἐσχ. δὲ BVi: μεταβλέψεως || 3 speluncam = καμ- traiecit Robert || 17 καθιμένη B πῆς || 4 ubique = παμμήνιδι || 5 facti = γανόσοι | vobis = οἱ μιν (ἑμῖν) || 5, 6 elementa demonstrant = στιχόωσιν (στοιχεῖα) ἐπιροήδην || 10 andromede B || 11 naraidis B, cf grassca | et erum P || 12 pervenire P || 13, 4 pro ipsa P || 15 centum B | transmittens B, tranamittentes P

1. Cassiepia interea, ut ait Sophocles carminum vates, propter invidiam Andromedae seu Neraidis et earum pulchritudinem dicitur pervenisse ad ruinam, et pro ea fertur Neptunus omnem regionem cetu transmissio vastasse. quam ob causam inter astra conlocata est. pingitur enim super sellam sedens.
2. Habet autem stellas in capite splendidam unam, in unoquoque humero

1 casiepia G, cassiaepia K || 1, 2 andromede S || 3 neptun' D | coetu GK, ceu SII || 4 pingitur SII || 5 umero D

utraque humera splendidam
 unam, in dextro pectore splen-
 didam unam, in dextro cubito
 unam, in summitate et de
 manu usam splendidam, in
 lumbagine splendidam unam
 maiorem, in sinistro femore
 duas, in geniculo splendidam
 unam, per singula in summi-
 tate sellulae, ubi sedet, splen-
 didam unam. omnes qua-
 tuordecim.

ἐπὶ τοῦ δεξιῦ ἀγκῶνος ἀμαυρὸν
ἀ', ἐπὶ τῆς χειρὸς ἀ', γόνατος
ἀ', ποδὸς ἄκρον ἀ', στίθους ἀ' 5
ἀμαυρὸν, ἀριστεροῦ μηροῦ λαμ-
πρὸν ἀ', γόνατος ἀ' λαμπρὸν,
ἐπὶ τοῦ πλινθίου ἀ', τοῦ δίφρου
οὗ καθήται ἐκάστης γωνίας ἀ'.

10

(DE ANDROMEDA v. 197—204)

Hoc enim et illud laudibus provoluta statua | Andromedae
 a matre tradita. quem oportet | nocte circumspicere, quod statim 15
 videtur | caput et utraque | humera pedesque summi et cinctura
 omnia. | etiam distenta | vinculis conexa cernitur et in caelo,
 reiciuntur | ad ipsum extensae prodigia dant manus ill(a)e.

ΑΝΔΡΟΜΕΔΑΣ

1. Haec autem inter astra poni- *Ἀὕτη κεῖται ἐν τοῖς ἄστροις 20*
 tur propter inmortalem Persei *διὰ τὴν Ἀθηνᾶν, τῶν Περσεῶς*

3 cubitu B | 4 et om B | 6 I P | 10 sel- 9 ξνα Vi
 lule B | 14 laudibus = ἀδρόν | andromede

B | 15 quam B | n. susceperē P | 17 distincta B | 18 et id l. B | extense B |
 prodigia = πάντ' ἤματα (φαντάσματα cf Corp gloss II p. 160, 19) | 20 hec B

splendidam unam, in dextra parte pectoris unam, in dextro cubito unam,
 in unaquaque manu lucidam unam, in umbilico lucidam unam, in sinistro
 femore duas, in genu lucidam unam, in extrema parte pedis lucidam
 unam, in unoquoque angulo sellae, in qua sedet, lucidam unam. sunt in
 summa quattuordecim.

5

1. Andromedam namque Euripedes dicit inter astra conlocatam esse propter

1 pectores K | 2—3 in sin. — l. unam om G | 3, 4 in extrema p. p. l. u.
 om DSISII¹ | 3 dextrema K | 4 selle DK | sedit G | 5 summo K | XII G | se-
 quitur 'Cassiepia' (Cassiephia D) delineata et inscripta DG, delineata S |
 6 euripedes G, erupedes S

- certaminis memoriam. ex- ἄθλων ὑπόμνημα, διατεταμένη
 tensas quidem habet manus, τὰς χεῖρας, ὡς καὶ προσετέθη
 qualiter et ipsa adposita τῷ κήτει, ἀνθ' ὧν σωθεῖσα
 est caeto, pro eo quod sal- ὑπὸ τοῦ Περσέως οἶχ' εἴλετο
 5 vata a Perseo noluit patri τῷ πατρὶ συμμῆνειν οὐδὲ τῇ
 commanere neque matri, sed μητρὶ, ἀλλ' αὐθαίρετος εἰς τὸ
 spontanea voluntate in tem- Ἄργος ἀπῆλθε μετ' ἐκείνου,
 plum abiit cum illo, nobiliter εὐγενές τι φρονήσασα. λέγει
 agens. dicit quidem et Eu- δὲ καὶ Εὐριπίδης σαφῶς ἐν τῷ
 10 ripedes veraciter in quo de περὶ αὐτῆς γεγραμμένῳ δρά-
 ea conscriptum est textum. ματι (p. 392 N²).
2. Habet autem stellas in capite Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τῆς κε-
 quidem splendidam I, in utra- φαλῆς λαμπρὸν α', ἐφ' ἑκατέρου
 15 que humera unam, ὤμου α', δεξιῶν ποδὸς β', ἀρι-
 in cubitu dextro unam, in κωνος α', ἐπ' ἄκρας τῆς χειρὸς
 summitate de manu unam ni- λαμπρὸν α', ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ
 tidam, in sinistro cubitu unam, ἀγκωνος α', ἐπὶ τοῦ δεξιῶν λαμ-
 in pedaliū de summitate πρὸν α', ἐπὶ τῆς ζώνης γ', ὑπὲρ
 20 manu nitidas duas, in zona τὴν ζώνην δ', ἐφ' ἑκατέρου
 tres, super zona quatuor, per singula genicula splendidam

1, 2 extensa B || 3 i. et apposita B || 2 προσετέθη BVI || 19 ὑπὲρ corr
 7 voluntate om P || 7, 8 templum = Robert: ὑπὸ BVI
 Ἄργος (ἄλσος?) || 8 habiit P: ab ar-
 cum B || 13, 4 utroque humero B || 16
 cubito P || 19 non extrico

---

aeternam Persei certaminis memoriam. quae cetui adposita et a Perseo
 salvata contempsit habitare cum parentibus, sed sponte cum eo in templum
 abiit.

2. Habet quidem stellas in capite splendidam unam, in utroque humero
 5 unam, in cubito dextro unam, in manu nitidam unam, in sinistro cubito
 unam, in brachio nitidas duas, in zona tres, super zonam quatuor, in

---

1 eternam G | coetui GK || 2 templo G || 3 habiit DGS || 4 utroque K |
 umero D || 6 quatuor G

unam, in dextro pede duas, γόνυτος λαμπρόν α', ἐπὶ τοῦ
in sinistro unam. omnes δεξιῶν ποδὸς β', ἐπὶ τοῦ ἀρι-
viginti. στεροῦ α'.

(DE EQVO v. 205—224)

Sed utique tenens propinquior adsequitur Equus | a ventre 5
velox, quippe superemicat stella una, | quidam ab umbilico
alterna novissima, quae supra renes posita est. | verum tamen
tres alias ad costas et humeros | Equum efficiunt distante ab
invicem aequis iugeribus, | bonae et magnae, in capite vero
nulla similis (210), | neque cervix longe definit novissimam stel- 10
lam | et priores, ut dictum est, | quaternis vicibus habentes circa
se considerandum est. | neque quadrupes est (ab umbilico enim
summo | medietate medius inciditur) sacer Equus (215). | quem et
aiunt a celsitudine Helicei | bonam aquam produci speciosior
Equus. | non enim ab Helicei summitate deponebat fontes, | sed 15
Equus quidem ipse conlisus. exinde subito aquam | effundit per-
cussu priore pede, quod (220) | primitus ab ipso aestimantes defama-
tus est Equi crinem. | sed quidam defnierunt nonnulli | egregii viri
dicentes ipsum Equum | Ioves usus esset et eum commendaret.

IIIIOY

20

1. Hic cernitur medietate di- Τούτου μόνον τὰ ἔμπροσθεν
visus; ipsa anteriora parent φαίνεται ἕως ὀμφαλοῦ. Ἄρατος

5 tenens — κρατί, cf p. 178 a 3 | pro- 2 β' corr Robert: α' BVi || 3 α' corr
pinquior — πέλωρ (πέλας) || 6 quipe B | Robert: β' BVi || 21 μόνον corr Arnal-
I P || 7 renes — κα-ρήναι || 8 equo B | dus: μόνον BVi
distantes B || 9 equis B | bone B | magne

B || 11 ut dictum est — ἐρίσειεν || 12 quadrupes⁸ P || 13 medius et medietate
B | inciditur B | et om B || 15 H. potestate d. P || 17 estimantes B (= νο-
μῆς) || 17, 8 defamati sunt P || 18 aegregii P (Θεσπιέων ἀνδρῶν) || 19 iove susus
B || 21 cernitur scil in pictura || 22 pareat B

singulis genibus singulas splendidas, in dextro pede duas, in sinistro
unam. sunt omnes XX.

1. Equus praeterea. quem quidam poetarum falsissime arbitrantur inter astra

2 viginti K | sequitur 'Andromeda' inter rupes dolineata et inscripta
DGS, delineata K || 3 praeterea D | quidem K | arbitrantur D

usque ad umbilicum. Aratus μὲν οὖν φησι τὸν ἐπὶ τοῦ Ἑλι-
 ait super Heliconem esse κῶνος εἶναι ποιήσαντα κρήνην
 crinem ad scapulam, a quo τῆι ὀπλῆι, ἀφ' οὗ καλεῖσθαι
 et vocatur 'Equi crinem'. — Ἴπκου κρήνην. — ἄλλοι δὲ τὸν
 5 alii vero aiunt Pegasus esse, Πήγασον εἶναι φασὶ τὸν εἰς τὰ
 qui ad astra evolavit post ἄστρα ἀναπτάντα ὑστερον τῆς
 Bellerophontis interitum. ve- Βελλεροφόντου πτώσεως. διὰ
 rumtamen, pro eo quod non δὲ τὸ μὴ ἔχειν πτέρυγας ἀπι-
 habuit alas, ingenio se quasi θανον δοκεῖ τισὶ ποιεῖν τὸν
 10 videtur fecisse. — poeta car- λόγον. — Εὐριπίδης δὲ φησι
 minum Euripides ait apud Μελανίπτην εἶναι τὴν τοῦ Χελ-
 Mel(an)ippe fuisse filia inter
 astra, quod in historiarum
 refert, nutriri quam plurimum
 15 circa silvestria loca. quod
 enim et naturalem aspectum
 conservat, ab Eolo autem de- ρωνος θυγατέρα, ὑπ' Αἰόλου
 lusa violari et aliquantulu- δὲ ἀπατηθεῖσαν φθαρῆναι καὶ
 lum occulta. sed cum iam
 20 manifestaretur propter pleni-
 tudinem ventris fugiens in διὰ τὸν ὄγκον τῆς γαστρὸς φυ-
 montibus et illuc parturiens, γεῖν εἰς τὰ ὄρη, κάκει ὠδινούσης
 pater venire ad perquirendum αὐτῆς τὸν πατέρα ἔλθειν κατὰ

2 eliconem B | 5 pigasum P | 7 bel- 8, 9 ἀπίθανως (sic) VI | 17 θυγατέ-
 lurofontis B | 9 ingenio — ἀπίθανον, ραν VI
 cf p. 146b 12 | 11 aput B | 12 me-
 leppe B | 13 istoriarum BP | 14 re-
 ferit B | plurimam B | 23 perquirendam B

conlocatum esse, eo quod a celsitudine Heliconis montis colibus percusso
 priore pede aquam produxerit, quidam, pro eo quod Iovis eo usus fuerit,
 nonnulli vero Pegasus putantes, qui ad astra post Bellerofontis interitum
 evolaverit, plerique autem Meleppae filiam arbitantes ab Eolo occulte
 5 delusam et, ne a parentibus concepisse deprehenderetur, ad montana
 fugisse, et, dum a patre comprehendi timeret, ut ab eo minime cognos-

1 hylicones G | montes GS | colysus DK | 2 equus G, eu sus K | 3 nun-
 nulli K | pi(y)gasum DGKS | quia astra D | pro G | uellere fontis DGS,
 bellere fontes K | 4 meleppae DK: -e GS | eo loco S | obculte K | 5 dilusam
 G | a om K | depraeenderetur D | 6 fuisse KSI | conpraehendi D, depre-
 hendi G | cognusceretur GK

filiam. ipsa autem precabatur *ζήτησιν, τὴν δ' εὐχασθαι κατα-*
 tur adprehensa non cognosci *λαμβανομένην πρὸς τὸ μὴ γνω-*
 transfigurata est, et ita fieri *σθῆναι μεταμορφωθῆναι καὶ*
 equum, sicque paritara pue- *γενέσθαι ἵππον. διὰ γοῦν τὴν*
 rum. propter pietatem vero *εὐσέβειαν αὐτῆς τε καὶ τοῦ πα-*
 eius ac patris inter astra per *τρὸς ὑπ' Ἀρτέμιδος εἰς τὰ*
 Dianam honorificari, pro eo *ἄστρα τεθῆναι, ὅθεν τῷ Κεν-*
 quod Centauri non est visa. *ταύρω οὐχ ὄρατή ἐστι (Χείρων*
 deterius enim dicitur illius *γὰρ λέγεται εἶναι ἐκεῖνος). τὰ*
 esse posterior pars. pro hoc *δὲ ὀπίσθια μέρη αὐτῆς ἀφανῆ*
 invisibilis est, ut non cognos- *ἐστι πρὸς τὸ μὴ γινώσκεσθαι*
 ceretur femineum sexus. *θῆλειαν οὖσαν.*

2. Habet quidem stellas in rostro *Ἔχει δὲ ἀστέρων ἐπὶ τοῦ ῥύγ-*
 obscuras duas, in capite nitida- *χους β' ἀμαυρούς, ἐπὶ τῆς κε-*
 dam unam, in collo unam, *φαλῆς α', ἐπὶ τῆς σιαγόνας α',*
 in maxilla unam, in ambas *ἐφ' ἑκατέρω ὠτίω ἀμαυρὸν α',*
 aures splendidas singulas, *τῷ τραχήλῳ δ', ὧν τὸν πρὸς*
 in cervice quatuor, *τῇ κεφαλῇ λαμπρότερον, ἐπὶ*
 in humero unam, in pectore *τοῦ ὤμου α', στήθους α', ῥά-*
 unam, in spino unam, in *χεως α', ὀμφαλοῦ ἔσχατον α'*
 umbilico novissimam splen-
 didam unam, in anteriora

6, 7 per Dianam *om* B || 9 deterius 13, 4 τοῦ ῥύγχους corr Robert: τῆς
 — Χείρων || 11 non *om* P || 12 sex P | ῥάχεως BVi || 14 δύο Vi
 13 rostrum B || 22 umbiculo P || 22, 3
 nitidam P || 23 in anteriora B: in-
 teriora P

ceretur, in equum conversam miseratione patris et Dianae ad astra conscen-
 disse. cuius posteriores corporis partes propter feminei sexus pudorem
 pingere contempserunt.

1. Habet autem stellas super nares obscuras duas, in capite nitidam unam,
 in maxilla unam, in singulis auribus singulas splendidas, in collo quattuor, 5
 in humero unam, in pectore unam, in spino unam, in umbilico nitidam

1 miseratione/// K | diane DS || 1, 2 conscenderit DGKS: correxi || 3 pin-
 gere D, pingere/// K || 4 autem *om* GK || 5 maxilla/// K | quatuor G || 6 umero
 DGK | spina K | umbiculo K

genicula duas, per singulas λαμπρόν, ἐμπροσθίων γονάτων
ungues unam. omnes decem β', ἐφ' ἑκατέρας ὀπλῆς α'.
et octo.

⟨DE ARIETE v. 225—232⟩

- 5 Ipseque Arias inter divinis proferri iubetur, | videturque
longinquo persequens erga circula | nihil hominum celeris currit
Canis caudae Arcturi, | ipse quidem sollicitus et sine astra
veluti lunae | circumspicere zonam, et sine lege quidem pro-
digiosum | Andromedae (pauillum enim sub ipsa adfirmatur). |
10 medio autem tristis magnum caelum perstrepat summae | Vergilias-
que zona circumcidit Orioni.

ΚΡΙΟΥ

1. Hic dicitur esse, qui ad Οὔτος ὁ Φρίξον διακομίσας
Phrixum ministravit et ad καὶ Ἑλλήν. ἀφ' οὗτος δὲ ὦν
15 Hellam, concessus a nubibus. ἐδόθη αὐτοῖς ὑπὸ Νεφέλης τῆς
habebat quippe et auream μηρός. εἶχε δὲ χρυσὴν δοράν,
pellem, ut ait Hesiodus et ὡς Ἡσίοδος (fr 169) καὶ Φερε-
Pherecydis Athenienses. cum κίδης (fr 40) εἰρήκασιν. δια-
transfretaret eos, unam qui- κομίζων δ' αὐτοῦς κατὰ τὸ

2, 3 XVIII || 5 ipse Ar. P | ipseque — 15 ἐδέθη Vi || 19 τὸν Vi
iubetur = αὐτοῦ καὶ Κριοῖο θωάτατα
εἶσι κέλευθοι v. 225 || 6 longico P |
nichil B | hominus P | scelerit B || 7 cande BP || 8 lune B || 8, 9 σκένασθαι,
ζώνη δ' ἂν ὄμως ἐπιτεκμήραιο v. 229 || 9 andromede B || 10 perstrepat =
ἡχί περ (ἡχεῖ) | summe B || 14 paxum B, frixum P | ὁ Φρίξον διακομίσας
καὶ Ἑλλήν || 15 ellam B || 16 habeat P || 19 transferet P

unam, in singulis genibus singulas, in unaquaque ungula unam. sunt sub
uno decem et octo.

Sub Andromedae signo haut longe ab Orione Virgiliisque Arietis signum
agnoscitur.

- 5 1. Quem Arietem Hesiodus et Pherecidas dicunt ad ministrandum Frixo et
Helli concessum a nubibus fuisse. qui cum transfretaret eas, Hellim secus

2 sequitur 'Equus' delineatus et inscriptus DGS, delineatus K || 3 hand
DSII², aut K | oriente G | virgiliisque G, vergiliisque K, cf p. 229¹ | 4 agnus-
citar K || 5 esiodus S | dicunt om D || 6 heli DS | cum om S | transfretaret
K | hellem GS

dem secus angustissimum στενότατον τοῦ πελάγους τοῦ
 mare, quod ab illa vocatum ἀπ' ἐκείνης κληθέντος Ἑλλη-
 est Helispontus, transitum σπόντου ἔρριψεν αὐτὴν καὶ τὸ
 perdidit, Neptunum ἀπολέσας (Ποσειδῶν δὲ
 salvavit et ex ipsa peperit σώζει τὴν Ἑλλην καὶ μιχθεὶς 5
 puerum Paeonem, Phrixum γέννησεν ἐξ αὐτῆς παῖδα ὀνί-
 autem apud Euxinum sinum ματι Παίονα), τὸν δὲ Φοῖξον
 salvatum ad Aeetem perduxit εἰς τὸν Εὐξείνῳ πόντῳ σω-
 et exuens dedit auream pel- θέντα πρὸς Αἰήτην διεκόμισεν,
 lem, ut memoriam haberet, ὦι καὶ ἐκδὺς ἔδωκε τὴν χρυσὴν 10
 ipse quidem inter astra pro- δοράν, ὅπως μνημόσυνον ἔχη,
 cessavit. αὐτὸς δὲ εἰς τὰ ἀστρα ἀπῆλθεν.
 ὄθεν ἀμαυρότερον φαίνεται.

2. Stellas quoque habet in capite Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τῆς κε-
 quidem unam, in nares tres, φαλῆς α', ἐπὶ τῶν μυκτίρων γ', 15
 in collo autem unam, in ἐπὶ τοῦ τραχήλου β', ἄκρου
 summitate anterioris pedis ἐμπροσθίου ποδὸς λαμπρὸν α',
 unam, in spino quatuor, in ῥάχεως δ', κέρκου α', ὑπὸ τὴν
 cauda unam, sub ventriculo κοιλίαν γ', ἐπὶ τοῦ λοχίου α',
 tres, in lumbo unam, in ἐπ' ἄκρου ὀπισθίου ποδὸς α'. 20
 summo pede unam. omnes τοὺς πάντας ιζ̄.

XVII.

2 marem P || 3 elispontum P | trans- 5 σώζει BVi; σώσας coni Robert ||
 itum — κέρας (πόρος) || 5 salvabit BP | 16 α' vertit l
 ex om B || 5, 6 puerum peperit poeonem
 P || 7 sinum om P || 8 eihem BP || 16 I P || 17 pedi BP || 20, 1 in summo *super-*
scripsit P || 21 X et VII P

angustissimum mare ac potius in mari proiecit, qui pelagus ab eius
 nomine Hellispontus vocatur. quam aiunt a Neptuno salvatam et eidem
 puerum Peonem genuisse. F(r)ixum autem apud Euxinum praefatum arie-
 tetem salvasse sinum et ad Eidem perduxisse eique suam auream pellem,
 antequam inter astra procederet, concessisse. 5

2. Habet quidem stellas decem et septem, id est in capite unam, in naribus
 tres, in collo duas, in summitate anterioris pedis unam, in spino quattuor,
 in cauda unam, in ventre tres, in lumbo unam, in summo pede unam.

1 in om SII | pylagus GSI || 3 poe(o)G)nem GK | esinum DS, eusinum
 GK || 4 salvare S | post salv. DGKS sinum || 5 proce//deret K, produceret S ||
 6 siquidem D || 7 c. tres K | anteriores pedes K || 8 pedem G | sequitur 'Aries'
 delineatus et inscriptus DG, delineatus K

〈DE TRIANGVLO v. 233—238〉

Est quidem et adhuc aliud positum e propinquo significans ||
Andromedam. hoc autem in tribus ponderatur | angulis e lateris
aequaliter deductum | alterutri, quasi cum sint parati | inveniu-
5 tur erga urbium. bene enim comptum est. | quorum pauxillum
ab Ariete australes stellae sunt.

ΔΕΛΤΩΤΟΥ

1. Hoc est super capite, quippe *Τοῦτό ἐστιν ὑπὲρ μὲν τὴν*
Arietis adiacens, dicitur autem *κεφαλὴν τοῦ Κριοῦ κείμενον,*
10 Deltoton, eo quod illud ob- *λέγεται δὲ ἐκείνον ἀμαρρότερον*
scourissimum esse, optimum *εἶναι, εὖσημον δὲ τὸ γράμμα*
signum litterae super eum ia- *ἐπ' αὐτοῦ κείσθαι ἀπὸ Διὸς*
cent a Iove primum nomen *〈τὸ〉 πρῶτον 〈τοῦ ὀνόματος〉*
per Mercurio positum, qui or- *Ἑρμοῦ ἀναθέντος, ὃς τὸν διά-*
15 namentum stellarum fecit. — *κοσμον τῶν ἀστρων ἐποιήσατο.*
quidam autem aiunt et Ae- — *φασὶ δὲ τινες καὶ τὴν τῆς*
gypti positionem ex quo inter *Αἰγύπτου θέσιν ἐκ τοῦ ἐν τοῖς*
astra esse terangulum, et *ἀστροῖς εἶναι τριγώνου, καὶ τὸν*
Nilum talem habitum facere *Νεῖλον τοιαύτην περιοχὴν ποιή-*
20 regionis suae simul conclu- *σασθαι τῆς χώρας, ἅμα μὲν ἀσφά-*
sionem eius lucratus, in se- *λειαν αὐτῆι πορίζομενον, εἰς δὲ*

2 est prop. B | significans = σῆμα 7 δελτωτόν Vi || 13 suppl Heyne |
νειόθεν || 4 equaliter ductum B | cum suppl Schaubach || 14 ἐρμηνευθέντος
om B || 5 enim bene P | compositum BVi: corr Arnaldus et Robert || 20 μὲν
P | bene comptum = εὐάστερος (εὐπτε- Wilam: τὴν BVi || 21 αὐτῆς B | δὲ
ρος?) || 6 stelle B || 9 autem dicitur B || pro te corr Fell
10 illum P || 11 obtimum B || 12 li-
t(tt P)ere BP || 12, 3 iaceat P || 16, 7 ut P, egypti posicionem B || 19 nilēm P |
habitum fecere B || 20 regioni P | sue B

1. Super caput quippe Arietis non longe ab Andromeda adiacet signum,
quod Greci ob similitudinem deltae litterae Deltoton, Latini ob proprie-
tatem formae Triangulum vocant. quod quidam fabulose a Iove per
Mercurium inter astra positum putant. — quidam vero propter Aegypti
5 positionem, cui dicunt Nilum talem ambitum facere.

2 deldae G, delta S | littere DS | delton DS | latine K || 2, 3 proprie-
tatem D || 3 forme DK | fabulosae D

minibus salubrem et in fructibus perfectionem oportune terminum fieri. τὸν σπόρον εὐμαρεστέραν ποιούμενον καὶ εἰς τὴν τῶν καρπῶν ἀνακομιδὴν εὐχέρειαν παρεχόμενον.

2. Habet autem stellas tres per singula angula splendidae ipsas tres. Ἐχει δ' ἀστέρας γ' ἑφ' ἑκάστηι τῶν γωνιῶν λαμπρούς. 5

⟨DE PISCIBVS v. 239—247⟩

Hii quidem adhuc primum, adhucque proponuntur | Pisces, sed unus alter speciosior alterius, | et maxime aquilonius deposito 10 audit. | utrorumque autem sibimet extendunt vinculum, | caudibus utrumque ex aduerso positis cernitur. | verum tamen una stella abest bonaque magnaue | videtur et conexa, subsinistrum vocant. | Andromedae autem humerus sinister Piscis est | signum; aquilonio enim magis proximus adest. 15

ΙΧΘΥΩΝ

1. Hii sunt magni Piscis nepotes, de quo historiam redditurus veraciter, quando ad eum pervenerimus. hii qui- Οἱτοὶ εἰσι τοῦ μεγάλου Ἰχθύος ἔγγονοι, περὶ οὗ τὴν ἱστορίαν ἀποδώσομεν σαφέστερον, ὅταν ἐπ' αὐτῷ ἔλθωμεν (cf ad 20

1, 2 instructibus B || 7 III P || 9 ad huc BP || 10 depositio B, -tio P; an depositio? || 13 abest — ἐπέχει (ἀπέχει) | magnaue bonaue P | sub sinistram B (ὑπούραιον, cf p. 253⁹) || 14 andromede B | pisces B || 17 hi B | pisci P || 18 istoriam B | redditurus B || 20 hic B 3, 4 εὐχ. ὄρων ἐσόμενα BVi (ὄρων vertit l): corr Bernhardy (Eratosthenica p. 125); lacunam post εὐχέρειαν indicavit Robert

2. Habet autem stellas tres, in singulis videlicet angulis singulas, unam ceteris splendidiorem.

Piscium denique unus aquilonius est, alter australis et ex aduerso caudis utrimque positus quodam sibi vinculo iuxta astrologorum peritiam coherent. quod vinculum usque ad Arietem pertingit. Andromedae autem humerus sinister Piscis est signum.

1 a^ungulis D, a singulis S | singula GK || 2 splendidiorem D | sequitur 'Deltoton' delineatum et inscriptum DG, delineatum KS || 3 aduer SI || 4 utrumque K | iuxta G | coherent S || 5 andromede S | umerus DGK

- dem utrique iacent alterutrius v. 386—388). *τούτων δὲ ἐκά-*
partem commutantes; et unus τερος κείται ἐν ἐκατέρω μέρει
quidem aquilonius, alter vero διαλλάσσω· ὁ μὲν γὰρ βόρειος,
australis vocantur. habent au- ὁ δὲ νότιος κ(αλ)είται. ἔχουσι
 5 *tem Vinculum conexum inter δὲ Σύνδεσμον ἕως τοῦ ἔμπρο-*
alterutrum usque ad Arietem. σθίου ποδὸς τοῦ Κριοῦ.
2. *Habet quidem aquilonius Ἐχουσι δ' ἀστέρας ὁ μὲν βό-*
stellas duodecim et in linteο ρειος ἰβ' καὶ ἐπὶ τοῦ μνίου β',
duas, australis autem quindecim. ὁ δὲ νότιος ιε', τὸ δὲ λίνον αὐ-
 10 *linteum quoque eorum, τῶν, ὧν συνέχονται, ἔχει ἀστέ-*
in quo continentur, habet stel- ρας ἐπὶ τοῦ βορείου γ', ἐπὶ τοῦ
las ad aquilonem tres, ad νοτίου γ', πρὸς ἀνατολὰς γ', ἐπὶ
occasum tres, ad orientem τοῦ Συνδέσμου γ'. οἱ πάντες
 15 *tres, in Conexum tres. omnes τῶν δύο Ἰχθύων καὶ τοῦ Συν-*
XLI. δέσμου ἀστέρας μγ'.

(DE PERSEO v. 248—253)

Utrique pedes generum designant | Persei humero superum
 differentes. | ipsique ad aquilonem feruntur circiter alterni, | et
 hic quidem dextra leuaque extenditur ad | soceri sedem, quando
 20 autem pedibus sectatur | vestigia pulverulentis communi patris.

ii

2 par^m P || 5, 6 inter arietem usque 3 *διαλάσσω* B, *διαλ* (fol 139 a inc)
 ad arietem P || 11 continetur P || 13, 4 *διαλλάσσω* Vi || 4 suppl Fell, cf l ||
 ad orientem tres *om* B || 17—20 (pul- 8 *καὶ ἐπὶ τοῦ μνείου* BVi; delet Fell ||
 verulentis) *bis scripta* P || 17 generum 9 *λίνον* BVi || 15 *ιβ' con* Fell, cf l
 pedes *loco altero* P | hii vero *bis* P ||
 17, 8 humero superum differentes =
ἐπωμάδιοι φορέονται || 20 *pulvera lentis* B | *communi patris* = *ἐν Διὶ πατρὶ*

2. *Habet quidem aquilonius stellas duodecim, australis quindecim. Vinculum*
quoque eorum, in quo continentur, habet ab aquilone stellas tres, ab oc-
casu tres, ab oriente tres, in Conexu tres. sunt omnes quadraginta una.

Dextra leuaque Perseus extenditur ad soceri sedem, Cephei videlicet,
 5 *patris Andromedae, cuius pedibus capud praefati Persei haut longe stellarum*
ordine constitutum est.

1 quidam S | duodecim K | australis *bis* K || 2 ad aquilonio G || 3 *connexu*
 GKS | *secuntur 'Pisces' delineati et inscripti* DGKS || 4 *peraius* G | *ostendi-*
 tur S | *coephei* G || 5 *capud* DSI | *haut* D², aut DK || 6 *constitutum* DG

Comm. in Ar. rel. ed. Maas.

15

ΠΕΡΣΕΩΣ

1. De hunc historia refert inter astra poni propter gloriam. Danae quidem tamquam aurum mixtum Iuppiter genuit eum. Polydectus autem misit eum ad Gorgones insum quidem a Mercurio et campestris, in quibus per aerem gradiebatur iter. putatur quidem et falcem a Vulcano sumpsisse ex adamante. sicut Aeschylus autem ait carminum poeta apud Phorceses, quas habebant pro custodia Gorgones. et ips(a)e quidem unum habebant oculum.
- Περὶ τοῦτου ἱστορεῖται, ὅτι ἐν τοῖς ἀστροῖς ἐτέθη διὰ τὴν δόξαν· τῆι γὰρ Δανάη ὡς χρυσὸς μίγεις ὁ Ζεὺς ἐγέννησεν αὐτόν. ὑπὸ δὲ τοῦ Πολυδέκτου πεμφθεὶς εἰς Γοργόνας τὴν τε κυνὴν ἔλαβε παρ' Ἑρμοῦ καὶ τὰ πέδιλα, ἐν οἷς διὰ τοῦ ἀέρος ἐποιεῖτο τὴν πορείαν. δοκεῖ δὲ καὶ ἄρπην παρ' Ἡφαίστου λαβεῖν ἐξ ἀδάμαντος. ὡς <δ'> Αἰσχύλος ἐν Φορκίαι φησὶν (fr 262), ὁ τῶν τραγωιδῶν ποιητῆς, Φορκίδας εἶχον προφύλακας αἱ Γοργόνες. αὗται δὲ ἕνα εἶχον ὀφθαλμὸν καὶ τοῦτον ἀλλήλαις ἐδίδοσαν κατὰ φυλακὴν, τηρήσας δ' ὁ Περσεὺς ἐν τῆι παραδόσει, λαβὼν ἔρριψεν αὐτόν εἰς τὴν Τριτωνίδα λίμνην*
- ipsum autem in Tritonide

2 deunc B | istoria referit B | 4 danae P: diane B | 5 mixtum P: mutum B | iupiter B | 6 polidectus B | 7 iussum κυνήν? | 8 e M. B | campestris — πέδιλα | 9 peragerem B | 12 estilus B, aescylus P | 14 forcesses P | 16, 7 habebat P | 17 oculum B

6 πολυδέκτου BVi || 7 ἐπέμφθη εἰς B Vi; πεμφθεὶς <ἐπὶ τὰς> Heyne Robert || 12 <δ'> supplevi e l || 13 φόρκοι BVi || 14 τραγωιδῶν B || 15 Φορκίδας scripsi: φόρκοισιν ἄς BVi legit l; delete φόρκοισιν coni Γραίας Gale, τρεῖς δ' Wilam || 16 γοργόνες Vi

1. Dicitur autem fabulose inter astra conlocatus, eo quod Iuppiter in similitudinem aurei imbris se transformans delusa Danae eum genuerit. qui missus a Polidecto iussu Mercurii accepta a Vulcano falce adamantina per aera iter faciens ad Gorgonas perhibetur, quae dum tres sorores fuerint uno oculo, una videlicet pulchritudine utebantur. e quibus uni, 5

1 iupiter G | 2 imbros S | dilusa G | diane eum S, daeneum K | 3 falcae DKS | 4 gorganas DG, gorganas K | que K | 5 fierent DKS | pulchritudine G

- stagnum aquarum, itaque apud Gorgones veniens dormientes abstulit caput Medusae. quem Minerva in pectore posuit suo, Perseum quidem inter astra conlocare fecit. unde habere videtur et Gorgonis caput, ut praedictum est.
2. Habet autem stellas per singula humera nitidam unam, in manus dextrae summitate nitidam unam, in cubitu unam, in summitate manus sinistrae unam, unam dicitur Gorgonis habere [in] caput, in ventre vero unam, in dextro lumbo nitidam unam, in dextro femore nitidam unam, in geniculo unam, in tibia duas, in sinistra manu unam, in Gorgone crinibus tres. omnes decem et novem. iam caput
- καὶ οὕτως ἔλθὼν ἐπὶ τὰς Γοργόνας ὑπνωκτίας ἀφείλετο τῆς Μεδούσης τὴν κεφαλὴν. ἦν ἡ Ἀθηνᾶ περὶ τὰ στῆθη ἔθηκεν αὐτῆς, τῷ δὲ Περσεῖ τὴν περὶ τὰ ἄστρα θέσειν ἐποίησεν. ὅθεν ἔχων θεωρεῖται καὶ τὴν Γοργόνος κεφαλὴν.
- Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς α', ἐφ' ἑκατέρῳ ὤμῳ λαμπρὸν α', ἐπ' ἄκρας τῆς δεξιᾶς χειρὸς λαμπρὸν α', ἀγκῶνος α', ἄκρας χειρὸς ἀριστερᾶς α', ἐν ἧι τὴν κεφαλὴν δοκεῖ τῆς Γοργόνος ἔχειν,
- δεξιῷ μηροῦ λαμπρὸν α', γόνατος α', ἀντικνημίου α', περὶ τοὺς Γοργόνος πλοκάμους γ'.

1 agnum a caput aquarium B | apud om B | 3 capud meduse B | quam B | 4 minervam p. B | 6 collocare B | 8 praedictum P | 11 manu dextre B | 12 cubito P | 13 sinistre B | 14 gorgones P | 16 vero om P | 22 XVIII P | iam — ἡ δὲ (ἡδη)

2 ὑπνωκτίας BVI | 7 θεωρεῖται VI

quae Medusa dicebatur, capud abstulit et Minervae tradidit. quod illa in suo pectore, Perseum vero inter sidera conlocasse opinatur.

2. Habet autem stellas in singulis humeris singulas, in manu dextra nitidam unam, in manu sinistra unam, in cubito sinistro unam, in Gorgonis capite unam, in ventre unam, in dextra parte lumborum nitidam unam, in dextro femore nitidam unam, in genu unam, in sinistra tibia duas, in Gorgonis crinibus tres, in tibia unam, in sinistro femore unam, in sinistro genu

1 que DG | media S | caput DS | abstulit GK | minerve GS | pro illa G | 2 suoque S | s. pecto pectore P. D | sydera S | apinatur K | 3 umeris D | 4 in m. s. u. om GK | unam post c. s. om S | 7 tibi SI | in s. genu unam om S, genu om D

et falx absque astra videtur, ἡ δὲ κεφαλὴ [ἡ] (καὶ) ἡ [δ']
inter nubium autem vertigi- ἄρη [ἔχουσα εἰ] ἄναστρος ὄρα-
nem putatur videre. ται, διὰ δὲ νεφελώδους συστρο-
φῆς δοκεῖ τισιν ὄρασθαι.

(DE PLIADIBVS v. 254—267 (cf p. 229, 4—7) 5
omissis 262, 3; de versibus 265—7 cf graeca l. 15—17)

Coarte quidem pluresve conveniunt omnes | Pliades videntur.
quas equidem universas | chorus habentur, et ipsas quoque con-
spicere iugiter. | in septem personis hominum cognoscuntur, |
sex quidem coram oculis videntur, | ut Iovis ait. una quippe 10
perdidit claritatem stella, | ex quo a generationibus audivimus,
ut ipse | ait. septem quidem illae assiduae vocantur. | quae qui-
dem pusillae et sine lumine videntur [has et Vergilias vocant].

ΠΑΡΙΑΔΩΝ

Μεγίστην δ' ἔχουσι δόξαν ἐν 15
τοῖς ἀνθρώποις ἐπισημαίνουσαι
καθ' ὄραν (Aratus v. 264—267).

3. Ipparchus septem inquit stel- 3. Θέσιν δὲ ἔχουσιν εὖ μάλα
las iuges bene iacentes trian- κείμεναι κατὰ τὸν Ἰππαρχον
guli speciem demonstrant. τριγωνοειδοῦς σχήματος (cf 20
p. 137).

2, 3 vertigine B || 7 ἄρχι δὲ οἱ σκαιῆς 1 ἡ ait om Vi || 1, 2 interpolata delet
ἐπιγουνίδος ἥλιθα πᾶσαι v. 254 | vi- Fell, cf l || 2, 3 ὄραται delet Robert,
dentur — φορέονται || 8 χῶρος ἔχει || cf l || 14 κλειάς B || 15—20 μεγίστην —
9 septem in P | septem personis — σχήματος post p. 230, 12 scripta: traieci
ἐπτάποροι || 10 quorum oculis B | ioves ad l || 18—20 θέσιν — σχήματος seclu-
B | una quidem P (= οὐ μὲν πως) || 11 dunt post Fellum editores, at cf Anal
stellae P | generacionibus B || 12 ait — Eratosth p. 15—17
εἴρεται | quidem post ipse B | ille B |
assiduae B | om Pliadum nomina (v. 262, 3) hoc loco, in commentario supplē-
turus cf p. 250 || 13 pusille B | seclusi ex Isidoro l c sumpta, item p. 229, 2 ||
18 inquit septem B || 19 iugēs B

unam. sunt in summa decem et novem. capud autem et falx absque
astris sunt.

[Quas Graeci a pluralitate Pliadas, Latini ab eo quod vere exoriantur,

1 caput D | flax K, fax S || 2 sequitur 'Perseus' delineatus (genu sinistro
inclinato D) et inscriptus DGS, sine inscriptione K || 3 pluralite S | veri G

et Aratus quidem (v. 257. 265) septem infit esse, septima autem vix intueri potest; hae et aestu et hieme incipiunt [*ideo et Vergiliae, quod ver oriantur*], propter quod et addidit dicens (v. 259—261. 258) ‘una quippe quomodo perdidit claritatem
 5 stella, et aliud quod Iovis ait, eo quod esse cassa ut est septem-
 que esse aspectu oculis, quae sex ab hominibus coniunct(a)e videntur.’ — alii vero qui iam putant fugiens prae timore Orionis. — Aratus autem in ‘Divinis’ (*Aratea* p. 233) ait primum
 10 persecuta a Sole Electra non sustinens videre casus pronepotum fugit; unde illam per quod tempora parere dissolutis crinibus propter luctum et ita cognominari eam stellam ‘Co-

---

1 actus B || 2 vix B | heae B | estu B | hyeme P || 3 vergilie B | oriatur B |
 et om P || 3, 4 dicen sono B || 4 claritate P || 5 Ioves B || 5, 6 casta autem septem-
 que B || 6 oculisque B || 7 an vero Pliadem p.? | ramputant P | pre P || 8 ἐν
 τῷ εἰς θεόπροπον ποιήματι, cf schol graeca ad h l || 9 persecute P | Sole
 cf graeca φνεῖν καὶ μὴ ὑπομείναι ἰδεῖν τὴν Ἴλιον ἀλίσκομένην | Ilectra P ||
 10 fugiit P | parare B || 11 stella B

Vergilias vocant.] sunt septem stellae, quarum septima, ut ait Aratus, vix intueri potest. quam quidam fabulose gentilium prae timore Orionis fugisse putant, quidam a Sole persecutam arbitrantur vocatamque Electram, quae non sustinens videre casus pronepotum fugerit; unde et illam dis-
 5 solutis crinibus propter luctum ire adserunt et propter comas ‘Cometem’ appellari. nonnulli vero Meropen esse autumant, quae nupta a quodam viro nominata sit Ypodamia. sunt enim hae septem stellae ante genua Tauri, quae occasu suo hiemem, ortu aestatem primaeque navigationis tempus ostendunt (cf *Aratus* v. 266, 7).

---

1 virgiliacas G, ut vi(e)Srgilias DS, vergilius K; cf p. 224². *Eandem habes corruptelam, qua Vergilius inter sidera transfertur, in Columbae maioris hymno a verbis ‘Altus prositor’ incipiente* (JHTodd, *The book of hymns of the ancient church of Ireland, fasc. II* [Dublin 1869] p. 246 sq.) v. 116—121: vagatur ex climatico Orion coeli cardine | derelicto Virgilio astrorum splendidissimo (-um?) | per metas Tethis ignoti orientalis circuli | girans certis ambagibus redit priscis reditibus, | oriens post biennium, vesperugo in vesperum | sumpta in problematibus (alii proplasmatis) tropicis intellectibus || 1 septina D (corr D²) || 2 fabulosae D | pre D || 3 ylectram DGK, ylectam S || 4 que D, queque S | non om G | videri G | fugierit D (corr D²) K || 5 irae S | asserunt S || 6 appellare D, apellari G | autumant G || 7 vi K | haec DS, hec G | stelle SI | anta S | ianuam GKSI || 8 que D | hyemem SI | estatem SII | primeque DK || 9 secuntur septem ‘Vergiliae’ delineatae et inscriptae DGS, spatium vacuum K

mitem'. — quidam autem illam, quae non paret, Meropen esse dicunt nupta(m) a quodam viro nominari Ippodamia(m).

1. Ἐπὶ τῆς ἀποτομῆς τοῦ Ταύρου τῆς καλουμένης ῥάχεως ἡ Πλειάς ἐστιν. συνηγμένης δ' αὐτῆς εἰς ἀστέρας ἑπτὰ λέγουσιν εἶναι τῶν Ἄτλαντος θυγατέρων, διὸ καὶ ἑπτάστερον καλεῖται. 5 οὐχ ὀρῶνται δὲ αἱ ἑπτὰ, ἀλλ' αἱ ἕξ, τὸ δὲ αἴτιον οὕτω πως λέγεται. τὰς μὲν γὰρ φασὶ θεοῖς μιγῆναι, τὴν δὲ μίαν θνητῶι. τρεῖς μὲν οὖν μιγῆναι Διὶ, Ἡλέκτραν, ἕξ ἧς Δάρδανος, Μαίαν, 10 ἕξ ἧς Ἐρμῆς, Ταυγέτην, ἕξ ἧς Λακεδαιμῶν, Ποσειδῶνι δὲ δύο μιγῆναι, Ἀλκυόνην, ἕξ ἧς Ὑριεύς, Κελαινώ, ἕξ ἧς Ἀνός. Στερόπη δὲ λέγεται Ἄρει μιγῆναι, ἕξ ἧς Οἰνόμαος ἐγένετο, Μερόπη δὲ Σισύφωι θνητῶι, διὸ παναφανής ἐστιν.

DE LYRA (v. 268. 9)

Lyra, etsi parva ipsa, tamen virtutes habet. | Mercurius appellavit eam lyram. 15

ΛΥΡΑΣ

1. Haec quidem ponitur et inter Ἄστρη ἐνάτη κείται ἐν τοῖς astra et in musicis. condita ἄστροις (p. 134). ἔστι δὲ Μου-primium quidem a Mercurio σῶν. κατεσκευάσθη δὲ τὸ μὲν de testudine propter Apol-πρῶτον ὑπὸ Ἐρμοῦ ἐκ τῆς χε- 20 linis boves, habuit autem λώγης καὶ τῶν Ἀπόλλωνος βοῶν,

1, 2 quidam — Ippodamia cf l. 12 || 1 quem n. B | ni eropene est B || 2 cf rec int et Robert h l

4 ζ' Vi || 5 ἑπτάπορος coni Wilam, cf p. 212 b 7 || 6 ζ' Vi | 5' Vi || 7 ζξ post γὰρ supplent editores praeter Fellum || 10 λεῦκος BVi: corr Heyne ad Apollod p. 272 || 12 cf l. 2

13 titulum om P || 14 lira B | virtu- 16 λύρα B
tes = ἄρ' ἔτι (ἀρετή) || 15 liram B ||
17 hec B | et ante i. om B | vides
quid l e male intellectis graecis effe-
cerit || 20, 1 apollonis B

1. Lyram denique gentilium opinio inter astra conlocatam dicit propter honorem Mercurii, qui eam condidisse ad similitudinem testudinis fertur.

1, 2 cf Isid l c 36 || 1 liram D | deni quae K | opinione GSII | dicunt GS || 2 testitudinis S

chordas septem de Atlantes. ἔσχε δὲ χορδὰς ἑπτὰ ἀπὸ τῶν
mutavit eam iterum Apollo et Ἀτλαντίδων. μετέλαβε δὲ αὐ-
compositam tradidit Orphei, τὴν Ἀπόλλων καὶ συναρμοσά-
eo quod esset Calliope filius, μενος ᾠδὴν Ὀρφεὶ ἔδωκεν, ὃς
5 unius ex Musis, fecit autem Καλλιόπης νιὸς ὧν, μιᾶς τῶν
ei chordas novem in numero Μουσῶν, ἐποίησε τὰς χορδὰς
Musarum et protulit amplius ἑννέα ἀπὸ τοῦ τῶν Μουσῶν
inter omnes hominibus glori- ἀριθμοῦ καὶ προήγαγεν ἐπι-
ficatum ita, ut et opinionem πλέον, ἐν τοῖς ἀνθρώποις δοξα-
10 . . . de eo talem, quoniam et ζόμενος οὕτως, ὥστε καὶ ὑπό-
petras et bestias vocabat per ληψιν ἔχειν περὶ αὐτοῦ τοιαύ-
την, ὅτι καὶ τὰς πέτρας καὶ τὰ
Θηρία ἐκῆλει διὰ τῆς ᾠδῆς.

canticis. ad inferos autem
15 descendit et vidit illic, qua-
liter esset. Liberum patrem ὃς τὸν μὲν Διόνυσον οὐκ ἐτίμα,
iam non honoravit, a quo fue- τὸν δὲ Ἴλιον μέγιστον τῶν Θεῶν
rat glorificatus, Solem autem ἐνόμιζεν εἶναι, ὃν καὶ Ἀπόλλωνα
maximum deorum nominavit.

1 cordas B | deathalantes B || 2 eum 2 ἀτλαντηρίδων BVi: corr Muncker |
B || 3 Ὀρφεὶ || 4 esse B || 6 cordas BP | μετέβαλε BVi: corr Unger || 3 ἀπόλων
an a n. ? || 8 omnes om P || 9 et om B || B || 4 ἔδωκεν BVi || 5 ᾠ Vi || 13 ἐκάλει
10 deo B || 11 vocabat = ἐκῆλει (ἐκῆλει) || BVi, legit l: corr Kopplers || 19 ἀπόλ-
15 illuc vidit B || 17 honoravit BP²: λων Vi
honorificavit P || 19 nominavit = ἐνό-
μιζεν

[regrediente igitur Nilo ad suos meatus inter cetera animalia relicta
etiam testudo est, quae, cum putrefacta fuisset et nervi eius extensi intra
corium remansissent, percussa a Mercurio sonitum dedit.] in cuius simili-
tudine Mercurius lyram fecit et Orpheo tradidit, eo quod esset unius ex
5 Musis, id est Calliope, filius. fecit autem ei cordas novem iuxta numerum
Musarum. tantae namque dicitur dulcedinis in modulando fuisse, ut
arbores saxa bestias atque inferos commovisse putetur. qui cum Solem
iuxta illorum falsissimam opinionem maximum deorum honoraret, Liberum

1—3 seclusi ex Isidoro III 24, 8 sumpta, cf Robert p. 202² || 1 meatus G ||
2 que D | post putrefacta 5 lit rasura K || 3, 4 similitudinem G || 4 lyram D,
litteram S | orfeo D, horfeo S | tradedit K | unus D² S || 5 idem K | call(aly)iope
DGKS | faecit K | ei om DS || 6 tante S | dulcidinis K | modulando DGS¹, modu-
landos K primitus || 7 bestiae S | putaetur S^{II} | quae S || 8 oppinionem K

surgens quidem nocte ad auroram in monte, quae vocatur Paggeum, expectabat ortum solis, ut videret Solem primum deum. Liber pater iratus ei misit Bassares, ut ait Aeschylus carminum poeta, et dissipaverunt eum, et (Musae) membra discerpta sepelierunt

in inferioribus. lyram autem non habentes obsecraverunt fieri ad memoriam patris seu organi compositionem.

προσηγόρευσεν, ἐπεχειρόμενός τε τῆς νυκτὸς κατὰ τὴν ἐωθινὴν ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Πάγγαιον (ἀνιών) προσέμνετὰς ἀνατολάς, ἵνα ἴδῃ τὸν Ἥλιον πρῶτον. ὄθεν ὁ Διόνυσος ὀργισθεὶς αὐτῷ ἐπεμίμνε τὰς Βασσαρίδας, ὡς φησὶν Ἀλοχύλος ὁ ποιητής (p. 9 N.), αἵτινες αὐτὸν διέσπασαν καὶ τὰ μέλη διέτριψαν χωρὶς ἕκαστον. αἱ δὲ Μοῦσαι συναγαγούσαι ἔθαψαν ἐπὶ τοῖς λεγομένοις Δειβήθροις. τὴν δὲ λύραν οὐκ ἔχουσαι ὅτι δώσει(α)ν τὸν Δία ἠξίωσαν καταστερίζειν, ὅπως ἔκεινον τε καὶ αὐτῶν μνημόσυνον τεθῆι ἐν τοῖς ἄστροις. τοῦ δὲ ἐπινεύσαντος οὕτως ἐτέθη. ἐπισημασίαν δὲ ἔχει ἐπὶ τῷ ἔκεινον συμπτώματι ὀνομένη καθ' ὧραν.

2. Habet autem stellas in utroque pectines unam, in singu-

ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τῶν κτενῶν ἑκατέρων α', ἕφ' ἑκάστου

1, 2 aurora P || 2 quae P: que B || 6 bassares B || 6, 7 esclus B || 9 discerpta B || 13 inferioribus = τοῖς Δειβήθροις | libram B || 15 obsecraverant B || 17 composicionem B

1 προηγόρευσεν Vi || 4 suppl Wilam; λῶν suppleverat Heyne || 15 suppl Struve || 16 καταστερίζειν BVI

autem patrem, a quo fuerat glorificatus, minime glorificaret, sedens in monte Paggeo, expectans Solis ortum, missis a Libero patre passeribus membratim discerptus et in inferioribus sepultus.

2. Habet stellas in utroque pectine singulas, in cacuminibus cornuorum singulas, in humeris singulis (I), in fundo I, in dorso unam. fiunt VIII. 5

2 puggeo GS, pugeo K | exspectans S | legit Bassares, cf I | 3 discerptus GS | inferioribus S | sepultus est S || 4, 5 habet — VIII D: om GKS || 4 qua cuminibus D: correxi; textum interpretis ad imaginem delineatam immutavit interpolator || 5 d. uno D | sequitur 'Lyra' delineata et inscripta DGS, sine inscriptione K

los pedales unam, in modulo *πήχεως α', ἀκρωτηρι ὁμοίως α',*
 unam, in utraque humera *ἐφ' ἑκατέρων ὤμων α', ἐπὶ ζυ-*
 unam, in iugo unam, in tym- *γοῦ α', ἐπὶ τοῦ πυθμένου α'*
 pano unam candidam et splen- *λευκὸν καὶ λαμπρόν. τοὺς πάν-*
 didam. omnes VIII. *τας θ'.*

⟨DE AVE MAGNA v. 275—281⟩

Iam enim ad vitam percurrit aeolus Cygnus, | sed ἡερόεις ita
 consequitur | astris quidem magnis ipsique non obscuri. | sed hic
 serenum cum esset cygno adsimulatus | sinister in aliam dedu-
 10 citur | Caephei regionem, | pinnis evolans celeris praecellit Equo.

KYKNOY

1. Hic magnus vocatur, quem *Οὗτός ἐστιν ὁ καλούμενος μέ-*
 Cygnum putant. dicitur au- *γας, ὃν Κύκνωι εἰκάζουσιν. λέ-*
 tem, quod Iuppiter huic Cygno *γεται δὲ τὸν Δία ὁμοιωθέντα*
 15 adsimulatus *τῶι ζῶωι τούτῳι Νεμέσεως*
ἐρασθῆναι, ἐπεὶ αὐτῇ πᾶσαν
ἤμειβε μορφήν, ἵνα τὴν παρθε-
νίαν φυλάξῃ, καὶ τότε κύκνος
γένονεν. οὕτω καὶ αὐτὸν ὁμοι-
 20 *ωθέντα τῶι ὀρνέωι τούτῳι*
 evolare in Ramnum Atticae *καταπτῆναι εἰς Ῥαμοῦντα τῆς*

1 pedes B || 3, 4 tymphano B, tim-
 pano P || 7 vitam = Ζητή | precurrit
 P | aeolus B | cignus BP | ἡερόεις
 scripsi: heroes B, erohes P || 8 astres
 B | non om B || 9 cum esset = ποτήν
 (ὄτ' ἦν?) | cycino B, cincino P | ad-
 similatus P | sinister = οὐριος | 10 sce-
 leris B | precellit B || 13 cicinum B,
 cycynum P || 14 iupiter B | cicino B,
 cycyno P || 15 adsimilatus BP || 21
 ram///num P | attice B

1 α' prius delet Robert, cf 1 | ἀκρωτη-
 ριον coni Robert, ἀκρότηι Fell || 5 ἡ
 coni Robert || 11 κύκνος B || 12 οὐτον
 Vi || 12, 3 ὄρνιθος igitur inscriptum
 olim fuit, hinc 1 inscripsi; (ὄρνις) μέ-
 γας Heyne || 13 indicat certam ima-
 ginem || 18 κ. τὸ τέλος κ. coni Robert

1. Cygnum dicunt inter astra constitutum, eo quod Iuppiter cygno adsimu-

1 cicinum D, cycnum K, cignum S | constitum D | iupiter G | cicno D,
 cycno K, cigno S | adsimilatus GKSI

regionis ibique Nemesiam Ἀττικῆς καὶ ἐν τῇ Νέμεσιν
violare. illa autem peperit φθείραι. τὴν δὲ τεκεῖν ὠϊόν,
ovum, ex quo nasceretur He- ἔξ οὗ ἐκκολαφθῆναι καὶ γενέσθαι
lena, sicut in historia refert τὴν Ἑλένην, ὡς φησι Κράτης ὁ
Crates poeta. pro eo quod ποιητής. καὶ διὰ τὸ μὴ μετα- 5
transfiguratus ita in caelo vo- μορφωθῆναι αὐτὸν ἀλλ' οὕτως
litare figuram habens cygui, ἀναπτῆναι εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ
quem et posuit inter astra vo- τὸν τύπον τοῦ κύκνου ἔθηκεν
lantem. ἐν τοῖς ἄστροις. ἔστι δὲ ἑπτά- 10
μενος, οἶος τότε ἦν.

2. Habet autem stellas in capite Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ μὲν τῆς
quidem splendidam unam, in κεφαλῆς λαμπρὸν α', ἐπὶ τοῦ
collo splendidam unam, in τραχήλου λαμπρὸν α', ἐπὶ τῆς
dextra ala V (unam nitidam δεξιᾶς πτέρυγος ε', 15
erga collum), in sinistra si-
mili modo quinque, in cor- ἐπὶ τοῦ σώματος δ',
pore unam, in ortopigio unam. ἐπὶ τοῦ ὀρθοπίγλου α', ὅς ἐστι
omnes novem. μέγιστος.

(DE AQUARIO v. 282—285)

Hunc post tempore Pisces utrique pascuntur | Equum. utrique 20
capite manus Aquarii | dextra leuaque tenditur, posteriora quidem
Capricornius | dividitur. ipse autem primus evacuatur magis.

2 illam P || 3, 4 helena B: aeolus 4 est Κρατικός (p. 47 K.), servari
P || 7 cicini B, cyni P || 20 uti c. B || traditam formam, cf p. 148a 1 || 15 sq.
21 aquari P | levāque P | pisteriora nolui numeros ad 1 supplere nec cor-
P || 22 capricornus B | evacuatur = rigere
καὶ νεῖοθι (κενοῦται)

latus evolaverit in Ramnum Atticae regionis ibique Nemesiam violaverit.
quae peperit ovum, ex quo nata est Helena, sicut refert Crates poeta.

2. Habet autem stellas in capite clara(m) una(m), in utroque ala quinas,
in corpore I, in cauda I. fiunt XIII.

1 ramum S | attice DS, atthicae G, atice K | nemoesiam G, nemessiam S ||
2 que G | elena DS | refret K || 3 habet autem stellas *omissis ceteris* GKS ||
4 sequitur 'Cygnus' delineatus et inscriptus DGS, delineatus K

ΥΔΡΟΧΟΟΥ

1. Hic videtur vocari ab ipsa *Οὗτος δοκεῖ κεκλήσθαι ἀπὸ*
actione Aquarius. tenens τῆς πράξεως Ὑδροχόος· ἔχων
 enim manibus stat vinum *γὰρ ἔστηκεν οἰνοχόην καὶ ἔκχυσιν*
 5 effundens in tellam et effu- *πολλὴν ποιεῖται ὑγροῦ. λέγουσι*
 sionem facit multam humoris. *δέ τινες αὐτὸν εἶναι τὸν Γανυ-*
 quidam autem dicunt eum *μήδην ἱκανὸν ὑπολαμβάνοντες*
 esse Ganimedem satis aesti- *σημεῖον εἶναι τὸ ἐσχηματῖσθαι*
 mantes signum fieri huic idolo *τὸ εἶδωλον οὕτως, ὡσπερ ἂν*
 10 quod figuratur, quale effusor *οἰνοχόον χέειν. ἐπάγονται δὲ καὶ*
 vini potest. addunt quoque *τὸν ποιητὴν μάρτυρα διὰ τὸ*
 et poetam testificantem, quod *λέγειν αὐτόν (II XX 233 sq.),*
 Iovis eum transtulit propter *ὡς ἀνεκομισθῆ οὗτος πρὸς τὸν*
 nimiam pulchritudinem, ut *Ἄλλὰ κάλλει ὑπερενέγκας, ἵνα οἰ-*
 15 vinum effundere sit dignus *νοχοῦν, ἄξιον κρινάτων αὐτὸν*
 iudicatus a diis, et quia in- *τῶν θεῶν, καὶ ὅτι τέτευχεν ἀ-*
 petravit immortalitatem. ho- *θανασίας τοῖς ἀνθρώποις ἀ-*
 minibus quidem ignotus erat. *γνώστου οὕσης. ἡ δὲ γινομένη*
 20 inter astra autem putatur *ἔκχυσις εἰκάζεται τῷ νέκταρι,*
 certum esse. effusio vero, *ὃ καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν πίνεται*
 quae fit, aestimatur per deum *εἰς μαρτύριον τῆς εἰρημένης*
 fieri. putatur quidem habere *πόσεως τῶν θεῶν ὑπολαμβά-*
 in effusionem caeleste donum *νοντες τοῦτο εἶναι.*
 25 aestimantes fidem eius apud
 deum.

4 statu B | 6 humoribus B | 8 cani-
 medem P | 8, 9 estimantes BP | 10 quod
 f. P: perf. B | 12 poetem B | 13 ioves
 B | 15 inter effundere et sit lacuna 5
 fere litt P | dignum B | 16, 7 impetra-
 vit B | 20, 1 vereque B | 21 estimatur B |
 23 effusione P | celestem B | 24 esti-
 mantes B

1 ὑδροχόος B | 6, 7 γαννιμήδην B |
 13 ἀν. οὕτως BVi: corr Robert | 15 κρι-
 νειν BVi: corr Schaubach | 16, 7 ἀθα-
 νασιαν BVi | 17, 8 ἀγνωστον οὕσαν B
 Vi | 21—23 εἰς — εἶναι secludit Heyne,
 cf l | 21 post μαρτύριον addit Fell (ὡς
 τινες λέγουσι)

1. Porro Aquarius. quem [nos propter imbres mensis ipsius sic nominamus,
 gentiles autem] arbitrantur Canimedem fuisse et ob nimiam pulchritudinem
 inter astra conlocatam a Iove et, ut vinum sit dignus fundere, iudicatum
 a diis.

1, 2 seclusi ex Isidoro 32 sumpta | 2 canimidem G | pulchritudinem G |
 3 ut om DS

2. Habet autem stellas in capite obscuras duas, in utraque humera unam, in alterutra cubita unam nitidam, in summis manibus unam, per singulas mammas unam, sub mammas ex utraque parte unam, in sinistro lumbo unam, in utroque genu unam, in dextera tibia unam, in singulis pedibus unam. omnes XVIII.

Ἐχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀμυροὺς β', ἐφ' ἑκατέρων ὤμων α' ἀμφοτέρους μεγάλους, ἐφ' ἑκατέρωι ἀγκῶνι α', ἐπ' ἄκρας χειρὸς δεξιᾶς λαμπρὸν α', ἐφ' ἑκατέρου μαστοῦ α', ὑπὸ τοὺς μαστοὺς ἑκατέρωθεν α', ἀριστεροῦ ἰσχίου α', ἑκατέρου γόνατος α', δεξιᾶς κνήμης α', ἑκατέρωι ποδὶ α'.

effusio autem aquae fit dextra levaque, in quo duae splendidae sunt, ceterae vero planae.

(DE CAPRICORNIO v. 286—299 *omissis* 289. 292, 3. 295)

Nuncupatur Capricornius, ut vertatur hiemes. | in longitudine autem circumdiluit mare | cadens ab alto iactatus fluctibus | superfundit neque nocte sine timore iuxta Aurora | veniet | navigio pessime periclitantur, | ut neque natantes evadere possent, | quotiens ab alto mare revoluti | ad litora usque vertuntur, quidam per | fluctibus. parvi autem in ligno transeunt mare.

2, 3 utroque humero B || 10 dextra 4 ἑκατέρων ἀγκῶνι Vi || 14 ἐξ ἀστέρων λα' ἔχ. coni Robert
B || 16 *pro* planae *schol* AP obscurae ||
18—23 *post p. 288, 15 scripta: traieci* || 18 nuncupatur = κέκλιται (κέκληται), *cf p. 207, 15* | capricornus B | hyemes P (= ἔς) || 18, 9 in longitudine = μή κελί - νωι || 19 cadens = πεπταμένωι (πίπτοντι); candens B || 22 quociens B | litura B || 23 longo B

2. Habet stellas in capite obscuras II, in umeris claras singulas, in sinistro cubito I claram, in dextro cubito I et in manu I, in mammis singulas, in dextro crure I, in pedibus singulas claras. summa XII. — effusio aquae notata est ex stellis XXX, ex quibus duae clarae, ceterae obscurae sunt.

1 habet stellas omnibus ceteris omissis GK, omnia om S || 4, 5 due clare ceterae obscure D || 5 sequitur 'Aquarius' urnam effundens delineatus et in scriptus DGS, delineatus K

(ΑΙΓΟΚΕΡΩΤΟΣ)

1. Hic est qui figura similis caprei; pro eo quidem positus est. habet ergo bestiae posteriora cornua in capite. honorificatus est quippe, eo quod connutricius fuerat Iovis, sicut Epimenides ait, qui partes Crete conpingit, quia cum illo erat, quando super Titanas militabatur. hic videtur adinvenire coclam, quando hostes excoriorum terruit, et per eius sonitum Titanas exterritos fugavit. adprehendens autem princi-
- Οὗτός ἐστι τῶι εἶδει ὁμοιος τῶι *Αιγίπτανι*. ἐξ ἐκεῖνου δὲ γέγονεν. ἔχει δὲ θηρίου τὰ κάτω μέρη καὶ κέρατα ἐπὶ τῆι κεφαλῆι. ἐτιμήθη δὲ διὰ τὸ σύντροφος εἶναι τῶι Διι, καθάπερ Ἐπιμενίδης ὁ τὰ Κρητικὰ ἱστορῶν φησιν (cf Aratea p. 342 sqq.), ὅτι ἐν τῆι Ἰδηι συνῆν αὐτῶι, ὅτε ἐπὶ τοὺς Τιτᾶνας ἐστράτευσεν (οὗτος δὲ δοκεῖ εὐρεῖν τὸν κόχλον, [ἐν] ᾧ τοὺς συμμάχους καθώπλισεν), <ῆ> διὰ τὸ τοῦ ἤχου Πανικὸν καλούμενον, ὃ οἱ Τιτᾶνες ἔφευγον. παραλαβὼν

3 caprael P | 4 bestie B | 7 con-
nutritus B | 10 ipso P | 12 coclam P,
quodam B | 13 excoriorum non ex-
trico | 15 exterritus B | 16 adpraehen-
dens B

1 Πάν inscribit B, deest inscriptio
Vi | 3 αἰγί πανί Vi | γὰρ pro δὲ coni
Wilam | 4 θηρίου BVi; ἰχθύος coni
Fell, θαλασσίου Roscher (Anal philol
1895 p. 338) | 5 μέρατα Vi | 6, 7 σύν-
τροφον BVi | 12—13 verba οὗτος —
κόχλον post μητέρα p. 238 b 3 traicit
Robert | 13 κόχλον Vi | [ἐν] seclusi et 14

<ῆ> supplevi (cf Hyg II 28 'hic etiam dicitur, cum Iuppiter Titanas oppug-
naret, primus oblicisse hostibus timorem, qui Πανικός appellatur, ut ait Erato-
sthenes. hac etiam de causa eius inferiorem partem piscis esse formationem,
et (aut corrigas) quod muricibus hostes sit iaculatus pro lapidum iactatione.'
Germanicus fr III v. 105 sqq. 'Aegoceros — tremuloque nitore flagrantis teli
mortalia lumina vincet') | 14 καθώπλιζεν coni Robert | 14—16 verba διὰ τὸ —
ἔφευγον post κόχλον l. 13 traicit Robert sic immutata οὗ τὸν ἤχον Πανικὸν
καλούμενον οἱ Τιτᾶνες ἔφυγον; <καὶ> διὰ — καλ. οἱ T. ἔφευγον coni Roscher

1. [Capricornus sane, qui cum cauda piscis pingitur, eo quod huius mensis, in quo per eum sol currit, ultima sint pluviosa.] quem fabulae a Iove inter astra conlocatum ferunt propter capream matrem eius, quae dicitur fuisse nutrix Iovis, sive quod cum illo fuerit, quando super Titanas militabant, et adinvenerit coclam, ex cuius sonitu hostes exterruerit atque

1, 2 = Isid 81 | 1 capricornius S | eo om G | ius K | 2 iovae S | 3 in
D | preter D | que K | 5 militabat G | caudam G, quodam S | adque K

patum inter astra eum posuit et capream matrem eius. propter coclam autem in mari monstruosum signum habet piscis caudam. δὲ τὴν ἀρχὴν ἐν τοῖς ἄστροις αὐτὸν ἔθηκε καὶ τὴν αἶγα τὴν μητέρα. διὰ δὲ τὸν κόλπον τὸν θαλάσσιον παράσημον ἔχει ἰχθύος.

2. Habet autem in utraque cornua stellas duas, in capite duas, in collo splendidas tres, in pectore III, in anteriore pede unam, in summo pedis unam, in spino septem, in ventre quinque, in cauda duas. omnes XXVI. Ἐχει δ' ἀστέρας ἐφ' ἑκατέρου κέρατος α' λαμπρόν, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς β', τραχήλου γ', στήθους β', ἐμπροσθίου ποδὸς α', ῥάχews ζ', γαστρὸς ε', οὐρῆς β' λαμπρούς. τοὺς πάντας κβ'. 5

⟨DE SAGITTARIO v. 300—310⟩

Quin etiam adhuc antea in mare multa passus | Sagittarius 15
hiemis tempore Sagitta | vesper terraneus confidere nullatenus
nocte. | signum quidem ab hora mensis illius | Scorpio oritur. |
sic enim post Sagittam iuxta stimulum | Sagittator. paululum

3 coloca B || 4 mare B || 7 cf rec 3 κόλπον VI || 3, 4 τὸν θαλάσσιον
int || 11 pedis scripsi, cf rec int et scripsi: ἐν τῇ θαλάσση BVI || 4 εὐρεῖν
graeca: eius BP || 13 numeros non post θ. et οὐραν post ἰχθύος supplet
mutavi, cf graeca et rec int || 15 ante Heyne || 7 cf rec int || 12 numeros nolui
B || 16 hyemis P | sagita B | v. 301 tentare, cf l et rec int
Τόξον ὅτ' ἠέλιος καίη καὶ Ῥύτορα
Τόξον || 16, 7 v. 302 ἐσπέριος κατάγειο,
πεποιθώς οὐκέτι νυκτὶ || 18 sagitatur B, cf p. 206 a 8

fugaverit. quem illic caudam piscis habere fingunt propter marinam coclam, de quo prefati sumus.

2. Habet stellas in singulis cornibus singulas, in naso claram I, in capite II, sub collo I, in pectore I, in pede priori I, in summitate pedis I, in dorso VII, in ventre V, in cauda II claras. summa XXIV. 5

Porro Sagittarius Scorpione oriente ascendit, quo ascendente occidit Orion et Cephei manus, in cuius signi regione zodiacus circulus humillimus est.

1 illic DGKS | cauda S || 2 caclam SII | qua GK || 3 habet stellas omis-
sis ceteris GKS || 5 sequitur 'Capricornus' delineatus et inscriptus DGS ||
7 reione K

quippe ab altero veniet ipse. | Scorpione oriente ipse ascendit
statim maxime. | honorificatus a capite Canis[que] cauda extrema
noctis | alto magis currit, ipse quidem occidit aurora procedente |
subito Orion et Cephei manus.

5

ΤΟΞΟΤΟΥ

1. Hic est Sagittarius, quem *Οὗτος ἐστὶν ὁ Τοξότης, ὃν*
plures dicunt Centaurum esse, *οἱ πλείστοι λέγουσι Κένταυρον*
alii quidem non dicunt, eo *εἶναι, ἕτεροι δ' οὐ φασὶ διὰ τὸ*
quod non videtur quadrupes, *μὴ τετρασκελῆ αὐτὸν ὀρᾶσθαι,*
10 sed stantem et sagittantem. *ἀλλ' ἐστηκότα καὶ τοξεύοντα.*
centaurus autem nullus sa- *Κενταύρων δὲ οὐδεὶς τόξωι κέ-*
gittam usus est. hic autem, *χρηται. οὗτος δ' ἀνήρ ὢν σκέλη*
cum esset vir, crura habet
equi et caudam

15

ἔχει ἵππου καὶ κέρκον, καθάπερ
οἱ Σάτυροι. διόπερ αὐτοῖς ἀ-
πίθανον ἐδόκει εἶναι, ἀλλὰ μᾶλ-
λον Κρότον τὸν Εὐφήμης τῆς
τῶν Μουσῶν τροφοῦ υἱόν. οἰ-
κεῖν δ' αὐτὸν καὶ διαιτᾶσθαι ἐν
20 *τῷ Ἐλικῶνι. ὃν καὶ αἱ Μοῦσαι*
τὴν τοξέλειαν εὐράμενον τὴν τρο-
φήν ἀπὸ τῶν ἀγρίων ἔχειν ἐποίτη-
σαν, καθάπερ φησὶ Σωσίθεος
(fr 5 N.). συμμίσγοντα δὲ ταῖς
25 *Μούσαις καὶ ἀκούοντα αὐτῶν*

20

25

ut ait Sosithens carminum
poeta filium eum esse Musarum.
est autem et amplius de

1 ab altero = *παρότερος* (*παρ' ἑτέρου*) || 2 honorificus P (= *τῆμος cum τιμ- confusum, cf p. 205 a 17*) | *seclusi*; Fell || 18 *τρόφον* BVi
v. 308 *κεφαλῆ Κνωσοουρίδος ἀκρόθι νυκτός* || 4 subito = *ἀθρόος* | orione BP || 6 sagittarius B || 7 sagittarium esse B || 10 sagittantem B || 11 nullos P || 24, 5 cum essemus arum P

1. Sagittarium nonnulli Centaurum fuisse autumant propter equina crura. quidam negant dicentes numquam Centauros sagittis usos fuisse. Sosithens autem illum adfirmat filium Musarum fuisse.

1 Sagittarium — autumant *om* DS || 2 sagittas G | usus DGS || 3 illum post fil. *iterant* DS

hoc testimonium, quod omnibus est certum, non solum his, qui in chersone sunt, sed etiam (qui in mari). qui eum scribunt centaurem, delinquant.

ἐπισημασίας ἐπαινέσαι κρότον
ποιούντα· τὸ γὰρ τῆς φωνῆς
ἄσαφές ἦν ὑπὸ ἐνὸς [Κρότου]
σημαινόμενον (ὄθεν ὀρῶντες
τοῦτον καὶ οἱ ἄλλοι ἐπραττον 5
τὸ αὐτό). διόπερ αἱ Μοῦσαι
δόξης χάριν ἔχουσαι τῆι τοῦτου
βουλεύσει ἠξίωσαν τὸν Δία ἐπι-
φανῆ αὐτὸν ποιῆσαι ὅσιον ὄντα.
καὶ οὕτως ἐν τοῖς ἄστροις ἐτέθη 10
τῆι τῶν χειρῶν χρήσει τὴν το-
ξείαν προσλαβὼν σύσσημον. ἐν
δὲ τοῖς ἀνθρώποις ἔμεινεν ἡ
ἐκείνου πράξις. [ὄ] ἔστι καὶ
πλοῖον αὐτοῦ μαρτύριον, ὅτι 15
πᾶσιν ἔστι σαφές, οὐ μόνον
τοῖς ἐν χέρσῳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς
ἐν πελάγει. διόπερ οἱ γράφον-
τες αὐτὸν Κένταυρον διαμαρ-
τάνουσιν. 20

2. Habet autem stellas in capite
duas, in costas duas, in arcu
duas, in dextro cubito unam,
in scapula unam nitidam, in

Ἐχει δ' ἀστέρας ἐπὶ τῆς κε-
φαλῆς β', ἐπὶ τοῦ
τόξου β', ἐπὶ τῆς ἀκίδος β', ἐπὶ
τοῦ δεξιῦ ἀγκῶνος α', ἄκρας

3 ἐν χέρσῳ || 4 *supplevi* || 5 scri-
bent B || 5, 6 delinquent B || 22 arco B ||
23 cubitu B || 24 scapulo B

1 ἐπισημασίας ἐπαινέσθαι BVi:
corr Weesseling (ad Diodorum p. 254) ||
3 delet Wilam || 5 ἐπραττον Vi || 7, 8
δόξης χάριν τυχούσαι τῆ τ. βουλήσει
BVi: correxi; δόξης τυχούσαι χάριν

τῆς τ. βουλεύσεως coni Robert, delet Schaubach || 14 seclusi, cf 1; ὄ(θεν)
supplent praeter Fellam editores || 15 πλεῖον vertit || 15—18 ὅτι — πελάγει
delet Schaubach || 16 ἔσται BVi || 23 τοξότου B | ἀκίδος BVi

2. Habet stellas in capite II, in acumine Sagitt(a)e II, in dextro cubito (I),
in manu I, in ventre I clara, in dorso II, in cauda I, in genu priori I,
in summo pede I, in posteriori genu I. fiunt XIV.

1 habet stellas in capite *ceteris omnibus omissis* GKS | acumine StU:
cacumine D | *supplevi e* 1 StU || 2 II DStU || 3 renu D | XV StU | *sequitur*
'Sagittarius' centauri currentis specie delineatus et inscriptus DGK, *delinea-*
tus K

- spino duas, in cauda duas, χειρὸς α', ἐπὶ τῆς κοιλίας λαμ-
 in anteriore geniculo unam, πρὸν α', ῥάχεως β', κέρκου α',
 in pede duas. omnes XVI. ἐμπροσθίου γόνατος α', ὀπλῆς
 5 crura similes quidem sunt πλοίου ἐπὶ ἀστέρας ὑπὸ τὸ
 posterioribus, quae non ma- σκέλος. ὅμοιοι δὲ εἰσι τῶν ὀ-
 nifestantur. Centaurus au- πισθίων μὴ δεικνυμένων δλων
 tem, ut praediximus (p. 240 a) φανερωῶν.
 . non est.

10 <DE SAGITTA v. 311—313>

Est quidem aliud Iaculum missile | similis sagittae, ex quo
 vulneratus Cycnus | ab interiore aquilone. quod continuo aliud
 subsequitur Aquil(a)e.

ΟΙΣΤΟΥ

- 15 1. Hoc est Iaculum, quod per arcum mittitur, quem dicunt
 Apollinis, quando interfecit ὃ φασι εἶναι Ἀπόλλωνος, ὅτε
 omnes cygnos, qui Iovis ful- δὴ τοὺς Κύκλωπας τῶι Διὶ κε-
 men furaverant. quos inter- ραννὸν ἐργασαμένους ἀπέκτεινε
 20 emit per Asclepium. quem et δι' Ἀσκληπιόν. ἔκρυψε δὲ αὐτὸ
 abdidit ad aquilonem. ἐν Ὑπερβορε(λοις), οὐ καὶ ὁ ναὸς
 ὁ πτέρυγος. λέγεται δὲ ὕστερον

2 gen. II P || 8 prediximus P || 4 id' conl Fell, ié Robert || 4, 5
 9 non ante est om P || 11 simile P | τὸν δὲ λοιπὸν BVI vertit l: corr
 sagitte BP || 12 vulneratus = παρα- Wilam || 5 ζ' B || 14 τόξον B || 16, 7
 πέπταται | cicnus B, cignus P || 13 aquil- ὅτε δὴ τοὺς BVI vertit l; ὡς τε τοὺς
 one B (ἀγται) || 18 cicinos B, cycynus conl Heyne, ὡς τοὺς Robert || 22 πρό-
 P (= Κύκλωπας, item rec int; hinc fura- τερον BVI: corr Heyne
 verant l. 19) || 19, 20 interimit B || 20 has
 dipium B, asclipium P || 21 abscon-
 dit P

1. Iaculum autem, ex quo dicunt omnes cygnos ab Apolline interfectos, eo
 quod Iovis fulmen fugati fecissent, quod et absconditum ferunt ad aquil-

1 est quo St U | cicnus D, cignus KSI | appolline D, apolene S | inter-
 fectus K || 2 cf Robert p. 22 adn 43 | fecisset G | absconditum D | f//erunt K
 Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

et quando cessavit.

tunc et iaculum adsumptum
est cum fructiferam Cererem.
erat autem super magnitu-
dine Herculis Pontici in quo
propter iustitiam

et in hoc graviter aliquid
ferebat futurum.

unde memoriale de sua lite
Apollo adornavit eum inter
astra.

2. Habet autem stellas [quatuor]
in summo unam et in medio
unam obscuram, in pinnacula
ipsius Iaculi duas. inlustris
quidem est una. omnes
quattuor.

ἀπενηρέχθαι, ὅτε τοῦ φόνου αὐ-
τὸν ὁ Ζεὺς ἀπέλυσε καὶ ἐπαύ-
σατο τῆς παρὰ Ἀδμήτῳ λα-
τρείας, περὶ ἧς λέγει Εὐριπίδης
ἐν τῇ Ἀλκίσιδι (v. 1 sqq.). 5
δοκεῖ δὲ τότε ἀνακομισθῆναι ὁ
ὀλοτὸς μετὰ τῆς καρποφόρου
Ἀθήμητρος διὰ τοῦ ἄερος. ἴν
δὲ ὑπερμεγέθης, ὡς Ἡρακλείδης
ὁ Ποντικὸς φησιν ἐν τῷ Περὶ 10
δικαιοσύνης (p. 52 Desw).

ὄθεν εἰς τὰ ἄστρα τέθεικε τὸ
βέλος ὁ Ἀπόλλων εἰς ὑπόμνημα 15
τῆς ἑαυτοῦ μάχης καταστρεφίας.

Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τοῦ
ἄκρου α', κατὰ τὸ μέσον ἕνα
ἀμυρόν, ἐπὶ τοῦ χηλώματος β'.
εὐσημότατος δὲ ἐστὶν ὁ εἰς. οἱ 20
πάντες δ'.

(DE AQUILA v. 314, 5)

Haec tot magnitudine, pessima quidem advenit | nocte super-
veniente, quam vocant Aquilam.

25

3 cessabit B | 7 ceteram B | 9 Ἡρα- 1 ἀπενηρέχθαι (sic) Vi | 8 Δήμη-
κλείδης etc | punctici P | 10 iusti- τρος delet Robert | ἄερος B
ciam B | 12 ho B | 13 venturum B |
14 memorialem B | 14, 5 desualitea
pollo BP | 19 pinacula B | 20 iacula
B, -is P | 22 quattuor P: IV B | 24 hec B | 25 quem B

lonem et peracta ac potius sedata lite adsumptum et ad pedes Sagittarii
inter astra conlocatum.

2. Sagitta habet stellas IV. in summo I, in media I, in alia summitate II.

^u
1 sedatam DKS | adsumptum K | 2 inter om D | colulcatum K | 3 habet
stellas ceteris omissis DGKS; reposui quae D post p. 244, 5 exhibet | Sagittae
stellarum enumeratio p. 244 legitur, deinde 'Aquilae' imago in Sagitta se-
dentis inscripta DGS

ΑΕΤΟΥ

1. Haec adportavit Ganymedi *Οὗτός ἐστιν ὁ Γανυμήδην*
 divo, ut haberet administra- *ἀνακομίσας εἰς οὐρανὸν τῷ Διί,*
 torem vini. est et aliud. *ὅπως ἔχη οἰνοχόον.* ἔστι δὲ
 5 quando enim diviserunt sibi *ἐν τοῖς ἀστροῖς,* διόσον καὶ
 volatilia dii, Iuppiter hanc *πρότερον, ὅτε οἱ θεοὶ τὰ πτηνὰ*
 sortitus est, eo quod super *διεμερῶζοντο, τοῦτον ἔλαχεν ὁ*
 omnes volucres evolet. habet *Ζεὺς. μόνον δὲ τῶν ζώων ἀνθ-*
 quidem principatum omnium. *ἥλιον ἵπταται ταῖς ἀκτίσιν οὐ*
 10 *ταπεινούμενον. ἔχει δὲ τὴν ἡγε-*
μονίαν ἀπάντων.

fit autem et inter astra con-
 spectu orientis. designatur *ἐσχημάτισται δὲ διαπεπταμένος*
 quoque extensis alis evoli- *τὰς πτέρυγας ὡς ἂν καθιπτά-*
 15 *μενος.*
 tans.

Eratosthenes autem ait a Iove *Ἐρατοσθένης δὲ φησι (καὶ*
 quesitum transfiguratus as- *Ἀγλαοσθένης) ἐν τοῖς Ναξικοῖς*
 cendere in Naxus regionem, *γενόμενον τὸν Δία ἐν Κρήτῃ*
 ubi nutritus factusque adultus *καὶ κατὰ κράτος ζητούμενον ἐκεῖ-*
 20 *θεν ἐκλαπῆναι καὶ ἀχθῆναι εἰς*
Νάξον, ἐκτραφέντα δὲ καὶ γενό-

2 hec B || 6 iupiter B || 7 est om P || 1 αἰτός B || 2 γανυμήδην BVI || 8 γὰρ
 8 evolat B || 12 astrem P || 14,5 an de- pro δὲ coni Wilam || 8,9 ἀντίλιον coni
 volitans? || 16 erat ostensens B | aut Robert || 13—15 ἐσχημάτισται — ὡς ἂν
 a B καθιπτάμενος ad figuram spectant olim
 appictam, cf p. 195a; ὡς ἀνατολὴν κ.
 coni Robert e schol Germ AP, at cf l ||

16,7 supplevi e schol Germ AP et Hygino II 16; Ἀγλαοσθένης δὲ coni deleto
 Eratosthenis nomine Fell ceteri editores || 17 Ναξικοῖς coni Matthiae || 19 κατὰ
 κράτος BVI; παρὰ τοῦ πατρὸς coni Robert | δις ἐκλαπέντα (ἐκλ. B) post
 ζητ. BVI: del Fell

1. Aquilam sane inter sidera conlocatam fabulae fingunt propter Iovem,
 qui, cum dii omnes volucres inter se dividerent, eam in portione sortitus
 sit, eo quod altius cunctis volatilibus evolet et pene inter omnia princi-
 5 Naxum regionem, ubi nutritus fuerat, petisse refert et regnum adsumpisse.

1 fabule K | ferunt G || 3 alcus K | poene S || 4 tenet S | aquila DG
 KSI || 5 naxium S | fueret D, -it SI | refret K

(a)state regnum adprehendere. egressus autem de Naxo apud Titanas Aquila videbatur, quod inter aruspices sacrarium ei fieri exornatum.

μενον ἐν ἡλικίαι τὴν τῶν θεῶν βασιλείαν κατασχεῖν. ἐξορμῶν-
τος δὲ ἐκ τῆς Νάξου ἐπὶ τοὺς
Τιτᾶνας καὶ ἀετὸν αὐτῶι φανῆ-
ναι θύοντι, τὸν δὲ οὐρανισάμενον
λερὸν αὐτοῦ ποιήσασθαι κατη-
στερισμένον. καὶ διὰ τοῦτο τῆς
ἐν οὐρανῶι τιμῆς ἀξιωθῆναι.

2. Habet autem stellas IV, quarum media splendida est.

Ἔχει δὲ ἀστέρας δ', ὧν ὁ μέσος ἐστὶ λαμπρός. 10

<DE DELPHINO v. 316—321>

Delfinus quidem non multum supercurrit, Capricornio | medio autem erohesita in quadro iacet, | verum tamen ab alterutro duo ad duo cadentia. |

Et qu(a)edam ad aquilonem et alia ad hiemem, | medio autem 15 terra vocatur. et quaedam aliter dividuntur | multum, distare inter austrum et hiemem iubetur.

ΔΕΛΦΙΝΟΣ

1. Hic inter astra dicitur positus hac ratione, quod Neptuno 20

Οὗτος ἐν τοῖς ἄστροις λέγεται τεθῆναι δι' αἰτίαν τοιαύτην. 20

2, 3 adprehendere B || 3 nato B || 5 auruspices B || 12 delphinus B ut semper || 13 ero hesita B, hero esita P cf p. 255; v. 547 μεσσόθεν ἠερόεις, τὰ γλῆνα? | alterutrum B || 14 cadentia B (= πεπτηῶτα cum πίπτοντα confusum) || 15 alia ad hiemem = ἀλῆσιος ἡελλοιο, item l. 17 | hyeme P || 15, 6 medio autem terra vocatur = μεσσηγὸς κέχνηται || 16 quedam B | dividuntur = νεῖόθι τέλλεται || 17 hyeme P | videtur B | hiemem iubetur = ἡελλοιο κελύθου || 20 racione B

egressum vero de Naxo apud Titanas pugnasse et ideo aquilam inter astra conlocasse.

2. Habet stellas IV, ex his media clara est.

1. Neptunum aiunt fabulae poetarum Amphitritem voluisse in coniugium

1 in K || 3 habet stellas (-is G) ceteris omissis GKS | cf p. 242 | de imagine cf p. 242 || 4 aiunt G | amphitritionem G, amphitridem K, amphitricem S | voluisse c. G

Amphitritem volente acci- τοῦ Ποσειδῶνος βουλομένου τὴν
 pere uxorem verecundata Ἀμφιτρίτην λαβεῖν ὡς γυναῖκα,
 illa fugiit apud Atlantem ad εὐλαβηθεῖσα ἐκεῖνη ἔφυγε πρὸς
 observandam virginitatem fe- τὸν Ἄτλαντα διατηρῆσαι τὴν
 5 stinans, sicut et plurim(a)e παρθενίαν σπεύδουσα. ὡς δὲ
 Neridae. abdita quippe illa καὶ αἱ πλείσται Νηρηίδες ἐκρύ-
 multas Neptunus mittens ad πτοντο κρυμμένης ἐκεῖνης,
 eam petitores, inter quos et πολλοὺς ὁ Ποσειδῶν ἐξέπεμψε
 delfinum. illo autem errante μαστῆρας, ἐν οἷς καὶ τὸν δελ-
 10 secus insulas Atlantis adpro- φῖνα. πλανώμενος δὲ κατὰ τὰς
 pinquans ei adloquitur et ad- νήσους τοῦ Ἄτλαντος περιπεσῶν
 duxit ad Neptunum. ipse αὐτῇ προσαγγέλλει καὶ ἄγει
 autem obvians puellae accep- πρὸς Ποσειδῶνα. ὁ δὲ γῆμας
 15 pit de litore traditam. ge- αὐτὴν μεγίστας τιμὰς ἐν τῇ
 mas quidem maximis eam θαλάσση αὐτῷ ὤρῃσεν ἱερὸν
 honoribus honoravit ipsum αὐτὸν ὀνομάσας εἶναι καὶ εἰς τὰ
 que in mari constituit sacrum ἄστρα αὐτοῦ σύστημα ἔθηκεν.
 eum nominans esse et inter ὅσοι δ' ἂν αὐτῷ τῷ Ποσει-
 20 astra suum compositum dedit, δῶνι χαρίσασθαι θέλωσιν, ἐν
 ut ipse scit Neptunus con- τῇ χειρὶ ποιοῦσιν ἔχοντα τὸν
 cedere ei habente delfino δελφίνα τῆς εὐεργεσίας μεγί-
 remunerationis maximam glo- στην δόξαν αὐτῷ ἀπονέμοντες.
 riam. dicit autem de eo et λέγει δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ Ἀρ-

1 amphitrite B, amphytritē P || 2 εἰς BVi: corr Wilam || 5-7 ὡς —
 3 fugiet B | atlantem B || 6 nera ἐκρύπτοντο delet Robert || 6,7 ἐκρύ-
 iove B || 7 multos B || 10 insulans B | πτων τὸ Vi || 9 μνηστῆρας BVi: corr
 atlantes B || 13 puella B || 14 delitor Koppiers || 17 μίμημα coni Wilam,
 BP || 14, 5 gemas P (γῆμας): gemmis ὑπόμνημα Robert, cf 1
 B || 17 mare B || 19 suum om B | com-
 positam B || 21 ei om B || 22 remunera-
 tionis B || 23 dicit B | deo B

accipere. quae cum ob verecundiae magnitudinem et virginitatis obser-
 vantiam ad Athlantem confugisset, Neptunus post eam inter ceteros missos
 delphinum etiam dicitur misisse, qui per Athlantis insulas circumvagans
 eam adlocutus sit et Neptuno in matrimonium adsumendam adduxerit et
 5 ob hanc causam inter astra conlocatus sit.

1 verecundiae K || 2 confugisse DGKS | cetero D | missus S || 3 delfi-
 num S | misisse GK | adhlantis K || 4 eum G | matrimonio SI || 5 sit om DS

Artemidorus in libris, quos *τεμίδωρος ἐν ταῖς ἐλεγείαις*
de amore fecit. *ταῖς περὶ Ἐρωτος αὐτῶι πε-*
ποιημέναις [βίβλοις].

2. Habet autem stellas in os *Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τοῦ στό-*
unam, super crines duas, in *ματος α', ἐπὶ τῆς λοφιᾶς β',* 5
ala secus ventre tres, super *ἐπὶ τῶν πρὸς τῆι κοιλίαι πε-*
dorsum unam, in cauda duas. *ρύγων γ', νωτιαίων α', οὐρᾶς β'.*
omnes stellas, ex quibus con- *τοὺς πάντας θ'.*
stat qui vocatur Delfinus,
novem.

λέγεται δὲ καὶ φιλόμουσον
εἶναι τὸ ζῶιον διὰ τὸ ἀπὸ τῶν
Μουσῶν τὸν ἀριθμὸν ἔχειν τῶν
αστέρων.

⟨DE ORIONE v. 322—325⟩

Obliquus quidem Tauro sed non sub nomine vocatur ipse |
Incolo. porro autem usque purificat nocte | ab alto cadens,
dum pertransiet caelum, sed confidens | quis intuat manifeste
conspicere.

1 artemydorus P || 4 stellam P | 3 secludit Wilam; *ταῖς — βίβλοις*
litteras numerales habet || 5 clunes P || delet Heyne || 7 *νώται α' BVi*: corr
6 ventrem B || 9 delph(i) B)ynus BP || 16 Fell
v. 322 *λοξὸς μὲν Τάυροιο τομηὶ ὑπο-*
κέκλιται αὐτός || 17 v. 325 *μή, κείνον*
ὅτις καθαρῆι ἐν νυκτι | in collo B | usque autem P | noctem B | cadens —
πεπητῶτα || 18 sed confidens — *ἄλλα πεποῖθοι* | intuat BP

2. Habet stellas in ore I, in cornu II, in ventris pennulis III, in dorso I, in
cauda II. sunt omnes VIII.

[Orion, qui et Incolo dicitur, ante Tauri vestigia fulget et dictus Orion
ab urina, id est ab inundatione aquarum. tempore enim hiemis obortus
mare et terras aquis ac tempestatibus turbat. hunc Latini Iugulam vocant, 5
quod sit armatus, ut gladius, et stellarum luce terribilis atque clarissimus.
qui si fulget, serenitatem portendit, si obscuratur, tempestatem innuit im-
minere.]

1 habet stellas GKS *ceteris omissis* || 2 *sequitur 'Delphinus' delineatus*
et inscriptus DGS, delineatus K || 3—8 *ex Isidori Etym III 70, 40, 41 inter-*
polata || 4 obortus D || 6 lucet DK | clarissimis K || 7 quis fulgit K | portendit
— *tempestatem om in textu nota hic ᾧ superscripta, suppl in margine in-*
férieure nota hic ᾧ praescripta K | ostendit S || 7, 8 iminere K, imminere S

ΩΡΙΩΝΟΣ

1. Hunc Hesiodus dicit Eurialae *Τοῦτον Ἡσιόδός φησιν (fr 17)*
 esse ex Minoe et Neptuno, *Εὐρύαλης τῆς Μίνωος καὶ Πο-*
 darique ei donum, eo quod *σειδῶνος εἶναι, δοθῆναι δὲ αὐ-*
 5 super undas ambularet quasi *τῶι δωρεάν, ὥστε ἐπὶ τῶν κυ-*
 per terram. veniente autem *μάτων πορεύεσθαι καθάπερ ἐπὶ*
 illo in Chio regionem Mero- *τῆς γῆς. ἔλθόντα δὲ αὐτὸν εἰς*
 pem Vinolenti filiam violare *Χίον Μερόπην τὴν Οἰνωπίωνος*
 vino deditum. dum cogno- *βιάσασθαι οἰνωθέντα. γνόντα*
 10 visset autem Vinolentus et *δὲ τὸν Οἰνωπίωνα καὶ χαλεπῶς*
 pessime indignatus est propter *ἐνεγκόντα τὴν ὕβριν ἐκτυφλῶσαι*
 iniuriam, iratus exorbavit *αὐτὸν καὶ ἐκ τῆς χώρας ἐμβα-*
 eum et de regione expulit. *λεῖν. ἔλθόντα δὲ εἰς Ἀῆμιον*
 15 veniens autem in Lemnum *ἀλητεύοντα Ἐφαιστῶι συμμιξαι.*
 manifestans Neptuno concu- *ὃς αὐτὸν ἐλέησας δίδωσιν αὐ-*
 bitum suum quod gesserat. *τῶι Κηδάλιωνα τὸν αὐτοῦ [οἰ-*
 misertus dedit ei Cedalionem *κεῖον] οἰκέτην, ὅπως ὁδηγήι [καὶ*
 quendam famulum suum, *ἡγήται αὐτοῦ]. ὃν λαβὼν ἐπὶ*
 20 qui eum deduceret. quem *τῶν ὤμων ἔφερε σημαίνοντα*
 accipiens praë humeris fere- *τὰς ὁδοὺς. ἔλθῶν δ' ἐπὶ τὰς*
 bat ad demonstrandam viam. *ἀνατολὰς καὶ Ἡλίῳ συμμιξας*
 veniente autem apud orient- *δοκεῖ ὑγιασθῆναι καὶ οὕτως ἐπὶ*
 tales partes et, cum solem
 adpropinquaret, sanati sunt

2 esiodus B | eurialem P | 3 numine
 et B | neptunum BP | 8, 9 violare vino
 P: vero illa revino B | 11 peasimae P |
 15 manifestans — ἀλητεύοντα cum
 ἀληθ- confusum | 17, 8 caedalionem
 P | 20 pre P | 22 venientes B | 23 so-
 lem C: sole BP

1 ὄριων B | 10 οἰνωπίωνα Vi | 14
 ἀλιτεύοντα BVi: corr Heyne | συμ-
 μιξαι Vi | 16 ἢ δαλίωνα BVi: corr
 Kopplers et Heyne | αὐτοῦ BVi | 16, 7
 del Heyne | 17, 8 del Robert

1. Hunc Hesiodus fabulose dicit a Neptuno accepisse donum, ut super undas ambularet et propter stuprum Meropis a Vinolento patre caecatum esse et de regione expulsus et Neptuni miseratione Cedalionem ducem gressuum suorum ad tolerandam caecitatem accepisse et denuo a Sole in

1 esiodus K | fabulosae D | accipisse G | 2 binolento DK | 3 caedalionem K | 4 tollerandam DK

oculi eius, et sic apud Vinolentum reverti item vindictam ei retribuere. ipse autem a civibus subter terram occultabatur. dissimulante ergo illius inquisitionem abiit in Cretem et illic commanebat circa bestias factus venator praesentia Dianae et Latonae et profitebatur se omnem bestiam perimere, quibus sunt super terram. irata autem ei Terra eduxit scorpionem magnissimum, pellente illum contra Latonem adveniens ipse percussit eum, et vulneratus de aculeo periit. unde pro virilitate posuit eum Iupiter inter astra et a Diana et Latone precatus, simili modo et scorpionem, ut sit in memoria de quo gestum est. maxime autem inter astra factus.

de hoc verius plurimi testificantur. de natione quidem

τὸν Οἰνοπίωνα ἔλθειν πάλιν τιμωρίαν αὐτῷ ἐπιθήσων. ὁ δὲ ὑπὸ τῶν πολιτῶν ὑπὸ γῆν ἐκέρυπτο. ἀπελπίσας δὲ τὴν 5 ἐκείνου ζήτησιν ἀπῆλθεν εἰς Κρήτην καὶ περὶ τὰς θήρας διῆγε κυνηγετῶν τῆς Ἀρτέμιδος παρουσίας καὶ τῆς Λητοῦς, καὶ δοκεῖ ἀπειλησασθαι ὡς πᾶν θηρίον ἀνελεῖν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς γιγνομένων. θυμωθεῖσα δὲ αὐτῷ Γῆ ἀνῆκε σκορπιὸν εὐμεγέθη,

ὑφ' οὗ τῷ κέντρῳ πληγεὶς ἀπώλετο. ὅθεν διὰ τὴν αὐτοῦ ἀνδρίαν ἐν τοῖς ἄστροις αὐτὸν ἔθηκεν ὁ Ζεὺς ὑπὸ Ἀρτέμιδος καὶ Λητοῦς ἀξιωθεὶς, ὁμοίως 20 καὶ τὸ θηρίον τοῦ εἶναι μνημόσυνον καὶ τῆς πράξεως.

1 oculi B | 2 revera item B | 5 dissimulante — ἀπελπίσας | 6 inquisitionem B (= ζήτησιν) | 8 bestias — θήρας (cum θήρας confusum) | 9 praesentia B | diane B | latone BP | 15 litone B, litonem P | 18 utilitate B | 18, 9 iupiter B | 19 et om B | 20 litone B | 22 de quod B | 26 natione B

11 τῆς om VI | 20 λεθοῦς VI | 22 καὶ del Heyne

orientalibus partibus lucem recepisse et redeuntem nec se ulcisci de Vinolento valentem in Cretem fugisse et cum Diana plurimas bestias peremisse et, irata contra eum Terra, scorpionis ictu interisse et ob hoc a Iove inter astra conlocatum esse.

2 lavantem D | cretam D | fuisse DK

eius Aristomachus scriptor ait:
 cum iniuriam fecisset cuidam
 in Thebaida, deprecatus est
 diis, eo quod puer erat Iovis
 5 et Neptuni et Mercurii et
 hospitabatur apud eos, iube-
 tur immolare eis victimam.
 ille autem bovem mactans
 excoriari corium et in medio
 10 poni dixit, et ita bibere uri-
 nam eius iubet et corium
 eius induere. unde factus puer
 supereminens natura. Orio-
 nem nominavit propter uri-
 15 nam.

ἄλλοι δὲ φασιν ἀϋξηθέντα
 τοῦτον ἐρασθῆναι τῆς Ἀρτέμι-
 δος, τὴν δὲ σκορπιον ἀνενεγκεῖν
 20 κατ' αὐτοῦ, ὑφ' οὗ κρουσθέντα
 ἀποθανεῖν, τοὺς δὲ θεοὺς ἐλεή-
 σαντας αὐτὸν ἐν οὐρανῶι κατα-
 στερίσαι καὶ τὸ θηρίον εἰς
 μνημόσυνον τῆς πράξεως.

2. Habet autem stellas in capite 25 Ἔχει δ' ἀστέρας ἐπὶ μὲν
 quidem splendidas III, et τῆς κεφαλῆς γ' λαμπρούς,

1 aristomachus P | 2 omnia deprava-
 vavit, cf schol Germ AP et Hyg | 3 in
 om P | 5 neptuno BP | 9 excoriare
 B | corium om P | 14, 5 ruinam BP,
 cf rec int

16 e vocabulo ἀϋξηθέντα conclusit
 Wilam Aristomachi de Orionis ortu
 narrationem praecessisse, cf l | 25 ἀμα-
 ρούς BVi: correxi e l schol Germ AP
 Hyg

Aristomachus autem dicit eum propter iniuriam cuiusdam pueri in Thebaida
 Iovi Neptuno et Mercurio bovem immolasse, cuius bovis corium induere
 et urinam potare sit iussus et idcirco factus sit supereminens et propter
 urinam Orion nominatus.

5 2. Habet autem stellas in capite claras tres, in singulis humeris singulas

1 aristomachus G | autem om DS | 2 corius DS | 3 urinam om S | factum
 D | 5 habet claras (claras om S) ceteris omissis GKS | autem om D

supervidetur nitida una, in
 utraque humera splendidam ἐφ' ἐκατέρωι ὠμῶι λαμπρὸν α',
 I, in dextro cubito unam ἐπὶ τοῦ δεξιῶι ἀγκῶνος α' ἐπ'
 obscuram, in summa manu ἄκρας χειρὸς α' ἀμαυρούς [β'],
 unam, in zona III, in man- ἐπὶ τῆς ζώνης γ', ἐπὶ τοῦ ἐγ- 5
 dile tres obscuras, in utraque χειριδίου τρεῖς ἀμαυρούς, ἐφ'
 genua unam, in utrisque pedi- ἐκατέρωι γόνατι λαμπρὸν α', ἐφ'
 bus I. omnes stellas XVIII. ἐκατέρωι ποδὶ ὁμοίως λαμ-
 πρὸν α'.

(DE SIRIO v. 326—335)

10

Talis custos ubique videtur sub austro | apparens utrumque
 Canis super pedibus adstans, | vario colore nitens, sed non
 totus videndus, nisi erga | utero summitate canicularis circum-
 ciditur stella, quem | vocant homines | Sirium. [Sirius quoque 15
 appellata propter flammae candorem et eo quod praeter ceteras
 lucere videatur.] haec cum orta fuerit, ardore nimio calor
 mundum incendit et fructus exurit [morboque corpora adfligit
 exurens].

2 utroque humero B || 3 dextero 4 seclusi cf Hyg, ἀμαυρούς β' se-
 cubito B || 8 stellae P || 11 austro = cludit Fell
 νότωι (νότωι) | aparens B || 12 ὑπὸ
 ποσὶ βεβηκώς || 14 vocantem B | sy-
 rium P || 14—16 seclusi ab Arato aliena ex Isidori Hispalensis Etymologia-
 rum libro III 70, 15 (p. 153 L.) interpolata ('Canis autem vocatur propterea,
 quod corpora morbo afficiat, vel propter flammae candorem, quod eiusmodi,
 ut prae ceteris lucere videatur') || 14 syrius P || 15 appellata B | flamme B |
 et prae ceteris P | eo quod om BP || 16—17 haec — exurit praeter solitum
 liberius e v. 532—5 expressa || 16 hec B | candore P || 17, 8 adfligitur cor-
 rumpens B

claras, in dextro cubito I obscuram, in dextra manu I, in balteo III, in
 e(n)cheridion III claras, in genibus singulas duas, in pedibus singulas.
 fiunt XVII.

[Syrius stella est in medio centro caeli. ad quam cum sol ascenderit,
 duplicatur calor ipsius et languore afficiuntur corpora.] [Syrium autem illam 5
 vocatam putant propter flammae candorem, Latini autem illam Caniculum
 vocant, unde et dies caniculares dicuntur.]

3 sequitur Orion gladio armatus (addito postea ab alia manu Leone D)
 delineatus et inscriptus DGS, delinatus K || 4—5 ex Isidori Etym l c 44 sq.
 interpolata || 5—7 cf I || 7 dicunt S

ΚΥΝΟΣ

1. De hoc historialiter dicitur, quod datus est ad Europe
 5   custos cum dracone. haec vero utraque Minos accepit.
 et postea sanata Procride de infirmitate post tempore ali-
 quot donavit ei. capita utrum-
 10   que eorum . . . , eo quod esset vir Procride. ascendit
 autem in Thebaida propter vulpem ducens eum secum;
 dicebatur enim a nullo perit-
 15   uram. non habens ergo de ea quid faceret Iuppiter vul-
 pem quidem fecit lapideam, canem autem inter astra po-
 suit digne iudicans.
- de ortu autem eius Amphis car-
 20   minum poeta ait (fr 48 K.): quum ab hominibus stellas de-
 ficere deprecatus, Canis mis-
 sus est ab eis. et videns fructus eo tempore matures-

Περὶ τούτου ἱστορεῖται ὅτι ἐστὶν ὁ δοθεὶς Εὐρώπῃ φύλαξ μετὰ τοῦ ἄκοντος. ἀμφοτέρω δὲ ταῦτα Μίνως ἔλαβεν. καὶ ὕστερον ὑπὸ Προκρίδος ἐγιασθεὶς ἐκ νόσου ἐδώρησατο αὐτῇ. μετὰ δὲ χρόνον Κέφαλος ἀμφοτέρων αὐτῶν ἐκράτησε διὰ τὸ εἶναι Προκρίδος ἀνήρ. ἦλθε δὲ εἰς τὰς Θήβας ἐπὶ τὴν ἀλώπεκα ἄγων αὐτόν, εἰς ἣν λόγιον ἦν ὑπὸ μηδενοῦ ἀπολέσθαι. οὐκ ἔχων οὐν ὁ τι ποιῆσαι ὁ Ζεὺς τὴν μὲν ἀπελλέθωσε, τὸν δὲ εἰς τὰ ἄστρα ἀνήγαγεν ἄξιον κρίνας.

2 hunc B | istorialiter BP || 4 custus B | hec B || 5 minae B, minoe P || 7 tempore BP || 8 capita = Κέφαλος || 9 lacunam indicavi, omissum ἐκράτησε || 15 facere B || 19 amphys P || 21 schol Germ AP, quae sola haec eadem tradiderunt, ita incipiunt cum sub hominibus stellae relinquerent locum, missus legatus Canis ad Oporam. *vix ὑπ' οὐρανῷ (οὐρανῶι) et ὑπ' ἄνων (ἀνθρώπων) confusum* || 22 videtur dici ab hominibus exoratas stellas locum suum caelestem relinquere consuevisse, ut Arcturus in Diphili Rudense (Orpheus p. 260) | et depr. B || 24 fructus = Ὀπίωρον cf schol Germ

1. Quidam vero gentilium fabulose dicunt eam canem fuisse et Europae cum dracone in custodem datum et a Iove inter astra conlocatum.

1 fabulosae D | europe DK || 2 costodem DK

cere, concupivit ea et cum
 hominibus mansit ostendens
 illis potentiam suam. ob
 amorem quidem exardescibat
 et non potens inpetrare magis
 agrestabatur. homines qui-
 dem obsessi ab eo precati
 sunt deos auxiliores. tunc
 Aquilonius mittit filios suos
 iuniores, qui Fructum tradi-
 derunt Cani. et quod eorum
 flatibus succendebantur, man-
 nefecerunt et sic quidem vo-
 cati sunt postulaticii. amoris
 autem memoria remansit in
 tempore fructuum fieri appa-
 ritio stellarum constante et
 significante potentiam eius.
 quae autem in capite eius est,
 id est in os, Sirius stella
 vocatur. a quibusdam autem
 raro propter flammae motum
 aspicitur. tales enim stellas
 astrologi Sirios vocant.
 alii quippe dicunt eum esse de
 Orione [fieri], et circum be-
 stias factum consequere, sicut
 hii, qui venationes exercent,

5
10
15
20
25

ἕτεροι δὲ φασιν αὐτὸν εἶναι
 κύνα Ὀρίωνος καὶ περὶ τὰς
 θήρας γινομένῳ συνέπεσθαι,
 καθάπερ καὶ τοῖς κυνηγετοῦσι

3 potenciam B | 4 amore B | 5 impetrare B | 6 agrestabatur — ἡγρωῖσθη (cf p. 184, 13 sq.) | 6, 7 quidem om P (= δὲ ut saepe) | 9 Aquilo schol Germ | 11 cani schol Germ: canibus B, canis P | 12 ὑπεκροῦντο et ὑπεκράννοντο confusum videtur | 12, 3 an ἡμερώσαντες ἐκλήθησαν ἐτῆσαι (= αἰτησαι)? | 13 si B | 16, 7 apparicio B, appart. // cio P | 18 potenciam B | 19—24 quae — vocant vide in graecis p. 253 b 13—16 | 19 sunt P | 20 hōs B | syrius BP | 22 flamme B | 24 airias B, syrius P | 25 eam B | 26 circa P | 28 venaciones exercent B

quidam vero dicunt hunc Canem Orionis fuisse et cum eo in montibus
 venationem exercuisse et pro adsumptione Orionis in caelum hunc quo-
 que adsumptum fuisse.

2 per GKS | adsumptione G, adsumptionem K

omnibus animalibus concor-
dantur et bestiis. adsumere
quidem illum inter astra se-
cundum Orionis adsumptio-
nem, et hoc quasi factum, ut
5 nihil sciamus de quibus con-
tingerunt Incolo.

2. Habet autem stellas in lingua
unam, quam et Sirium et
10 Canem vocant (magna quidem
est et splendida), in utraque
humera I obscuram, in pec-
tore duas,

15 in sinistro lumbo tres, in
summitate pedis unam, in
cauda IV, in dextro pede
unam. omnes XX.

20

πᾶσι τὸ ζῶιον συναμύνασθαι
δοκεῖ τὰ θηρία. ἀναχθῆναι δὲ
αὐτὸν εἰς τὰ ἄστρα κατὰ τὴν
τοῦ Ὠρίωνος ἀναγωγὴν, καὶ τού-
του εἰκότως γεγονότος διὰ τὸ
μηδὲν ἀπολείπειν τῶν συμβεβη-
κότων Ὠρίωνι.

Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ μὲν τῆς
κεφαλῆς ἢ γλώττης α', ὃν καὶ
Σείριον καλοῦσιν. μέγας δὲ ἐστὶ

καὶ λαμπρός. τοὺς δὲ τοιού-
τους ἀστέρας οἱ ἀστρολόγοι Σει-
ρίους καλοῦσι διὰ τὴν τῆς φλογὸς
κίνησιν. ἐφ' ἑκατέρωι ὤμωι α'
ἄμαυρόν, στήθους β', ἐμπρο-
σθίου ποδὸς γ', κοιλίας β', ἐπὶ
τοῦ ἀριστεροῦ ἰσχίου α', ἄκρωι
ποδὶ α', ἐπὶ δεξιῶι ποδὸς α',
κέρου α'. τοὺς πάντας ιγ'.

3 in astra B || 4, 5 adsumtionem
P || 6 nichil B || 6, 7 contegerunt P ||
9 syrium P || 11, 2 utroque humero I -as
B || 16 tres, cf *gracca* (α') || 17—19 in
c. — p. unam *ordo inversus in gras-*
cis || 18 IV, cf *grasca* (α') || 19 XVI
reo int, cf grasca

5 εἰκότως VI || 8 μὲν superscrip-
tum VI || 10 in margine Σείριον VI ||
13—16 τοὺς — κίνησιν vide in l
p. 252a 19—24

2. Habet autem stellas in lingua unam, quam Syrium et Canem vocant
(magna quidem est et splendida), in armis singulis singulas obacuras, in
pectore II, in pede priori III, in ventre II, in sinistro femore I, in ex-
tremo pede I claram, in cauda IV. fiunt XVI.

1 linguam G || 2 quippe G, quidam K | splendidam K, -i SII || 4 sequitur
spatium vacuum K, *delineatus (solem circum caput gerens) et inscriptus*
Canis DGS

DE LEPORE (v. 338—341)

Pedibus quippe Incolo sub alterutris manet Laepus | signa
quae omnia sectans. utraque | Sirius post tergum fertur transire
similis, | et hic iam cum ortus fuerit econtra sectatur.

ΑΑΓΩΥ

5

1. Hic est, qui dicitur in vena- *Οὗτός ἐστιν ὁ ἐν τῇ καλου-*
tione inventus, propter velo- *μένη κνηγίαι εὐρεθεῖς, διὰ δὲ*
citatatem autem animalis Mer- *τὴν ταχυτῆτα τοῦ ζώου ὁ Ἐρ-*
curius ponere videtur eum *μῆς δοκεῖ θείναι αὐτὸν ἐν τοῖς*
inter astra. solus quidem in *ἄστροις (cf p. 223). μόνον δὲ* 10
quadrupedibus putatur parere *τῶν τετραπόδων δοκεῖ κίειν*
plurima, et quaedam parit, *πλειονα, ὧν τὰ μὲν τίκει τὰ*
quaedam habet in ventre, *δ' ἔχει ἐν τῇ κοιλίαι, καθάπερ*
sicut ait Aristotelis philoso- *Ἀριστοτέλης ὁ φιλόσοφος λέγει*
phus De animalium ratione. *ἐν τῇ Περὶ τῶν ζώων πραγ-* 15
ματεῖαι (H. A. VI 33 p. 579 b 32).

simili modo quidem et Arche-
laus in suis voluminibus ita
manifestat.

---

1 *titulum om* P | 2 manet = *ἐμμενές* | 5 *om* B | 7 *ὑποθεθεῖς* conii Robert |
lepus B | 2, 3 signa quae = *ἡματα* | 12 *κίει* BVI: corr Valckenaer (ad Hero-
(*σημα τὰ*) | 3 utraque = *ἀντὰρ ὃ γε* | dotum III 108)
syrius P | 6,7 venacione B | 7,8 velo-
citate P | 9 videtur ponere B | 12, 3
quedam p. quedam B | 13 autem *post*
qu. B | venire B | 14 aristotiles B | 15
ratione B | 17—19 simili — manifestat
novum Archelai postae fragmentum (cf p. 79, 6 adn et infra de Corvo)

Sub pedibus namque Orionis post tergum Syrii Lepus est constitutus.

1. Quem gentiles a Mercurio inter astra conlocatum ferunt propter nimiam
velocitatem, sive quod inter quadrupedes solus plus pariat et quosdam
foetus pariat, quosdam vero in ventre, sicut Aristoteles philosophus ait
de animalium ratione, retineat.

---

1 syri D | 3 parat DK, pareat G, parit SII | 4 foetus K, fetus S |
aristotelis K, -ilis DS | philosophus D

2. Habet autem stellas per sin- *Ἔχει δ' ἀστέρας ἐφ' ἐκατέ-*
 gulas aures unam, in cor- *ρων ὠτίων α', ἐπὶ τοῦ σώμα-*
 pore duas, in spino unam *τος β' (ὧν ὁ ἐπὶ τῆς θάλασσης*
 nitidam, in alterutris pedibus *λαμπρός), ἐφ' ἐκατέρων ὀπι-*
 5 retrorsis unam nitidam. om- *σθίων ποδῶν α'.*
 nes septem.

DE NAVICVLA (v. 342—352)

Haec quidem Canis magni post caudam trahitur Navis |
 puppis. nondum habet secundum ordinem aequalis trahit, |
 10 posterior fertur, instructa ut haec | navis, quandoquidem nautae
 convertuntur, | ut classes venientes. haec statim totam incidit |
 navem, vetusta quidem obtrectare experietur. | et quasi in puppe
 aequalis trahitur navis. | et quod aere quasi sine stellis usque
 ad | velum a prora fertur, omnia quippe parent. | temones qui-
 15 dem ipsos dimissos firmatur | pedibus sinistris Canem praecedit
 statim.

ΑΡΘΡΟΥΣ

1. Haec propter Minervam ha- *Αὕτη διὰ τὴν Ἀθηνῶν ἐν τοῖς*
 bet inter astra ordinem. prius *ἄστροις ἐτάχθη (πρῶτη γὰρ αὕτη*

4 nitidam om P ut graeca || 6 sep- 3 β' 1: α' BVI; γ' conī Fell || 17
 tem P: VII B || 7 nitulum om P || 8 ἀργῶ B
 cauda BP || 9 nondum B | debet P |
 equalis B | aequalis trahit — εἰσὶ κέ-
 λευθοί? | trait B || 10 instructa — τετραμμένη | hec BP | nautae BP || 11 hec
 B || 12 vetusta quidem obtrectatio experietur — παλιρροθίη δὲ καθάπτεται
 ἠπείροιο || 13 equalis trahitur B (= Ἰησονίς?) | aere quasi — ἠερόη καὶ || 14 ve-
 lum — ἰστόν || 14, 5 parentemonesque d. B | temones P || 15 dimissos om P |
 sinistris — οὐράλοισι | praecedit P (προπάροισεν) || 18 hec B

2. Habet quidem stellas in singulis auribus singulas, in corpore II, in extre-
 mitate caud(a)e I, in posterioribus pedibus singulas. finit VII.

Post Canis igitur magni caudam secundum stellarum ordinem Navis
 constituta est.

- 5 1. Quam fabulae poetarum inter astra conlocatam dicunt propter Minervam,

1 quid D, quidam SI | stellas om SII || 1—2 in corpore — finit VII om
 GKS || 2 sequitur Lepus delineatus et inscriptus DGS, delineatus K || 5 fa-
 bole K | conlocatum DS

enim haec navis excogitata ναῦς [κατεσκευάσθη καὶ] ἀρχῆ-
 pro ipsa ab artifice summo θεὸν ἐτεκτονήθη, φωνήεσσα δὲ
 vocata et facta prima με- γενομένη πρώτη τὸ πέλαγος
 diuisit mare, inuium διείλεν ἄβατον ὄν), ἕν' ἧι τοῖς
 cum esset, factaque est trans- ἐπιγινομένοις παράδειγμα σα-
 fretantibus exemplum mani- φέστατον. εἰς δὲ τὰ ἄστρα
 festum. inter astra autem ὑπετέθη τὸ εἶδωλον οὐχ ὄλον
 recondita est eius figura non αὐτῆς, οἱ δ' οἰακῆς εἰσιν ἕως
 tota, nisi quantum puppe τοῦ ἰστοῦ σὺν τοῖς πηδαλλοῖς,
 usque ad velum cum temoni- ὅπως δρωῶντες οἱ τῆι ναυτιλίαι 10
 bus, ut hii videntes eam χρώμενοι θαρρῶσιν ἐπὶ τῆι ἐρ-
 . . . gloria eius non extruatur, γασίαι, αὐτῆς τε ἡ δόξα ἀγή-
 sed semper inreprehensa ma- ρατος διαμείνη οὔσης ἐν τοῖς
 neat. θεοῖς.

2. Habet autem stellas in puppe Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τῆς 15
 quatuor, in uno temone quin- πρύμνης δ', ἐφ' ἐνὶ πηδαλίῳ ε'
 que, in alio quatuor, in καὶ τῷ ἐτέρῳ δ', στυλίδος
 tractu V, sub carina quinque, ἄκρας γ', καταστρώματι ε', ὑπὸ
 in summo velo tres. omnes τρόπῳ ζ' παραπλησίους ἀλλή-
 XXVI. λοῖς. 20

1 hec B | excondita P *cf* rec int | 1, 2 seclusi; καὶ ἀρχῆθεν ἐτεκτο-
 3 *cf* graeca | 5, 6 transfretantibus — νήθη delet Schaubach | 5, 6 σαφέστε-
 ἐπιγινομένοις | 10, 1 themonibus B | ρον B | 14 θεοῖς stellas dicit, *cf* De
 12 puncta posui | *an* ναυτιλῆαι cum ἐν- Germanici prooemio p. V et schol
 κλησίαι *confusum*? | 13 inrepraehensa Arati MP graeca infra edenda ad
 B | 15 puppe B | 16 themone B | 18 tractu v. 188
 B; *an* transtro? | super carinam B |
 20 *de numero cf* rec int

quae primum eam excogitasse dicitur et mare, quod antea inuium fuerat
 hominibus, pervium navali ingenio fecisse.

2. Habet autem stellas in puppe quattuor, in latere V, in summo mali III,
 quia non tota caelo sed a gubernaculo usque ad malum figuratur, sub
 carina V. fiunt XVII. 5

1 que D | 2 navali DGKS | 3 iuppe D | quatuor G | 3-5 in latere —
 fiunt XVII *om* GKS | 5 sequitur *Navis dimidiata, aedicularum portans, de-*
lineata et inscripta DGS, *delineata* K

(DE CAETO v. 353—358)

Hunc quidem paululum primitus lapsum | Andromede magnum Caetus superveniens adpropinquabat. | ipsa enim exterrita flatans aquilonem | vocat de quo dicitur anster contrarius esse |
 5 Caetus, sub Ariete et Piscibus alterutris | gradiens super Flumine positum stellis ornatur.

ΚΗΤΟΥΣ

1. Hic est quem Neptunus misit *Τοῦτό ἐστιν ὁ Ποσειδῶν*
 apud Caepheum, eo quod *ἔπεμψε Κηφεὶ διὰ τὸ Κασσιέ-*
 10 *πειαν ἐρίσαι περὶ κάλλους ταῖς*
Νηρηΐσιν. Περσεὺς δ' αὐτὸ ἀνεῖ-
 quidem illum interemit et *λεν, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὰ ἄστρα*
 propter hoc inter astra posi- *ἐτέθη ὑπόμνημα τῆς πράξεως*
 tus est memoriale de hac eius *αὐτοῦ. Ἰστορεῖ δὲ ταῦτα Σοφο-*
 15 *actione. conpingit αὐτὸν κλῆς ὁ τῶν τραγωιδιῶν ποιητῆς*
 haec Sophocles carminum *ἐν τῇ Ἀνδρομέδαι (p. 157 N.).*
 poeta ad Andromedam.
2. Habet autem stellas in cauda *Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τοῦ οὐ-*
 obscuras duas, super cauda *ραίου β' ἀμανρούς, ἀπὸ δὲ τῆς*

2 v. 353 τὴν δὲ καὶ οὐκ ὀλίγον περὶ 7 om B | 9 ἐπέπεμψε coni Nauck ||
 ἀπόπροθι πεπτησάν || 3 coetus B, 9, 10 κασιέπειαν BVI
 coetus P | exterrita = θρημικός (cum τρέ-
 confusum?) || 4 v. 556 κεκλιμένη φέ-
 ρεται, τὸ δὲ οἱ νότος ἐχθρὸν ἀγινεῖ || 6 ἀστερόεντος || 9 apud cepheum B ||
 10 casiepia B || 10, 1 nerahidis B || 13 pro P || 15 conpigit P || 16 hec sopodes
 B || 17 ad om P || 19 caudam B

Porro sub Ariete et Piscibus super Fluvium Coetus in caeli regione conlocatus est.

1. Dicitur autem fabulose a Neptuno missus ad Caepheum propter invidiam
 et Andromedae et Neraidis, quae contra Cassiepiam exardecebant propter
 5 nimiam pulchritudinem, a Perseo autem interemptus et ob hoc inter astra
 conlocatus.
2. Habet stellas in cauda claras II et a cauda usque ad flexum eius V, sub
 ventre VI. finnt XIII.

1 coetus DGK: cetus S | celi G, caelo S | 3 autem om D | fabulosae
 DS | misus D | cepheum K | 4 et prius om DK | qua DS, qui G, qu/// *super-*
scripto a K | casiepiam GK | exardecebat D, exardiscebat G | 5 pulchritudi-
 nem G | et vel ob D | 7 habet stellas *ceteris omisissis* K | 8 sequitur *Cetus*
delineatus et inscriptus DGS, *delineatus* K

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

a gimbo usque ad crunes V, οὐράς τοῦ κυρτώματος ἕως τοῦ
sub ventriculo VI. omnes κενῶνος ε', ὑπὸ τὴν κοιλίαν ἔξ.
habet Caetus in semet ipso τοὺς πάντας γγ'.
stellas XIII.

(DE ERIDANO v. 359—385, 373—380 *liberius expressis*) 5

Quid enim et illud deorum sub pedibus fertur | reliquias
Hiridano, quod multum inundat fluvius. | et ad Incolo quidem
pede tendit, | vincula autem Piscium usque ad caudae summi-
tatem habent | utrique continent a sinistris descendentes. | iacent
unus quidem retro crunibus permixti vagitant | in uno commit- 10
tentes, una autem stella directi (365) | et Caeto illo prima spina. |

Quaedam vero modica mensura parvo [quae habentes] splen-
dore | medio pedalis et Caeti involvuntur, | pallore cadet, quando
sub latere Laepus; | uniformes enim non positi figura (370) | sed
membris inmittuntur adsimilantes, ut alia multa | ex quibus ver- 15
sus est pertransiens haec iubentes (372). | tamen etsi figuras
compositas vides hominum transfiguratas non aestimandum est
quod in veritate, sed historiae causa stellae tibi demonstrans ad

---

1 crunes B (*cf p. 246 a 5 al*): crines 1 ἕως post οὐράς traicit Robert;
P || 3 caetus B || 6 quid — οἶον || 6, 7 r. *cf* 1
inridano P || 7 quod multum inundat flu-
vius — πολυκλαύτον ποταμοῖο | et in-
loco P || 8 caudam B || 9 sinistris — οὐράων (*cf p. 200, 25. 224, 15*) || 9, 10
iacent unus quidem — Κητεῖς δὲ (κεῖται εἰς δὲ) || 10, 1 comittentes B || 11 coeto
B || 12 quedam B | que B || 12, 3 splendores B || 13 caetim volvuntur P | pal-
lore cadet quando — γλαυκοῦ πεπηῶτες (*cf p. 244, 14*) || 14 lepus B | unifor-
mes — νόνημοι || 15, 6 ex quibus versus est — ἐξείης στιχόωντα || 16 hec B |
iubentes — κέλευθα (*cf p. 205, 16*) || 17 conditas P | hominem B | estimandum
B || 18 historie B | demonstras B

Fluvius, ut superius diximus (p. 257), super Coetum conlocatus in caeli
regione cernitur, ad quem sinister pes Orionis extenditur. Coeti autem dor-
sum et Pisces caudis alternatis ex adverso sibi invicem vinculo interiecto
coherentes quaedam stella modicum habens splendorem coniungit. quibus
sideribus e regione Leporis sidus ostenditur. 5

---

1 subter DG | celi G || 2 at G | caeti D || 3 piscis GK || 5 syderibus SII |
regioe D

significandam rationem earum, et quaedam apertius declarantur. aliae vero transformatae in | effigiis virorum nominatae fiunt (381) | stellae, et non iam sub miraculo absciditur stella. | sed quaedam veraciter figurantur effigiae, | quaedam autem transformata, |
5 omnia ergo consecrata et in nomine posita (385).

ΠΟΤΑΜΟΥ

1. Hic quoque de pede sinistro *Οὗτος ἐκ τοῦ ποδὸς τοῦ*
Incolo principatum habet. *Ἠριδανὸς τοῦ ἀριστεροῦ τὴν ἀρ-*
vocatur quidem secundum *χὴν ἔχει. καλεῖται δὲ κατὰ μὲν*
10 Aratum Hiridanus, nullam *τὸν Ἄρατον Ἠριδανός, οὐδεμίαν*
autem ostensionem facit de *δὲ ἀπόδειξιν περὶ αὐτοῦ φέρει.*
eo. — alii vero dicunt iuste — *ἕτεροι δὲ φασὶ δικαιοτάτων*
eum nominare Nilum fluvium; *αὐτὸν εἶναι Νεῖλον· μόνος γὰρ*
solus enim hic a meridianis *οὗτος ἀπὸ μεσημβρίας τὰς ἀρ-*
15 partibus initium habet. mul- *χὰς ἔχει. πολλοῖς δὲ ἄστροις*
tisque astris exornatur. sub- *διακεκόσμηται. ὑπόκειται δὲ*
iacet quippe ei stella, quae *αὐτῷ καὶ ὁ καλούμενος ἄστηρ*
vocatur Canobus, tangitque *Κάνωβος, ὃς ἐγγίξει τῶν πηδα-*
temonem Navis. huic ergo *λλίων τῆς Ἀργούς. τοῦ του δ*
20 nulla stella minima paret. *οὐδὲν ἄστρον κατώτερον φαίνε-*
propterea et circa terram esse *ται. διὸ καὶ Περιγίγιος [φαί-*
videtur. *νεται].*

1 rationem B | quaedam B | apercius 6 Ἠριδανός B || 18 Κανώβον in
B || 2 alia B | transformate B | nomi- margine VI || 21, 2 seclusi, legit 1; κα-
nate B || 3 stelle B | quaedam B || 4 ef- λείται coni Fell
figie B | quaedam B || 10 iridanus B ||
12 ea B || 14 hic om P | meridiaeis B ||
15 initium B || 18 canophus P || 20 minima — κατώτερον || 21 terra P

1. Hic autem fluvius, de quo praefati sumus, ab Arato vel a quibusdam Heridanus [qui et Padus dicitur] esse putatur. — a quibusdam vero [Geon qui et] Nilus esse existimatur. ideo ergo inter sidera conlocatum ferunt, quoniam a meridianis partibus uterque cursum dirigere ad mare cernuntur. est autem sidus multarum stellarum luce exornatum. cui subiacet stella, quae vocatur Canobus, tangitque temonem Navis. apparet enim humillima, unde et circa terram esse videtur.

1 praefati D || 2 eridanus G | padas K | putant S | a om G || 3 gyon G | seclusi ex Isidoro Etym XIII 21, 7 interpolata | sydera S^I || 4 cursu GS ||
5 sydus S | cum GK || 6 que DS^I, qui S^{II} | canopus D² | aparet G || 7 humi-
llima G

2. Habet autem stellas in prima <Ἔχει> δὲ ἀστέρας ἐπὶ τῆς κα-
 acie tres, in secunda tres, φαλῆς α', ἐπὶ τῆς πρώτης καί-
 in tertia tres usque ad no- πῆ γ', ἐπὶ τῆς δευτέρας γ', ἐπὶ
 vissimas septem, quas esse τῆς τρίτης ἕως τῶν ἑσχατῶν ζ',
 dicunt in ore Nili fluvii. ἃ φασιν εἶναι τὰ στόματα τοῦ 5
 omnes XVI. Νείλου. τοὺς πάντας ἰδ'.

<DE FISCE v. 386—401, *omisso* 395>

Nuper quidem Capricornius subflat ad austrum | Piscis unus
 Caetus adversus videtur, | qualis a primordio. austrum vocant. |

Quaedam autem tempore sementis subsistunt Capricornio, | 10
 Caetus Piscem quem aethereum dicunt (390), | medio autem
 Vergilias. iuxta sibimet | dextra levaeque manibus fulget Aqua-
 rius, | qui et paulatim fundit aquam hinc atque hinc | pariterque
 laeti et absque periculo convolutae (394) . . . | stellae, nec ali-
 quot multum longe neque iuxta (396), | una quippe sub alter- 15
 utris pedibus bonaque magnaue, | Aquarius autem hic subiacet
 Canis caudae. | [queque] omnes vocant Aquam. parvae quidem
 alterae | nuper Capricornio sub anterioribus pedibus (400) | pes-
 simo circuitu erga terram volutantur.

3 tertia B, terra P | 4 VI P | quae 1, 2 ἐπὶ τῆς κεφαλῆς α' delet Robert;
 P | 8 nuper = νεῖθε | unius B | 9 vi- at nom fluvii figuram sed dei fluvialis
 detur = αἰωρεῖται | qualis B (οἶος): imagine expressam explicat, cf rec int |
 quia P | 10 quidam B | tempore se- 6 τὰ πάντα B, τὰς πάντας VI | γ'
 mentis = σποράσθην | Capricornio = conī Robert
 Ὑδροχόοιο | 11 aethereum B | v. 390
 Κῆτεος ἀθερλοῖο καὶ Ἰχθύος ἡερέ-
 θονται | modio B | 12 Vergilias = ναχελῆες cum Χηλαί confusum, cf p. 224, 12 |
 fulgit B | 13 adque P | 14 convolute B | stelle B | 15 nec B | uno B | ab alt.
 B | 17 Canis = Κῆτεος | caedque quae B | 17, 8 parve qu. altero B | 18 nuper
 = νεῖθε | anterioris P | 18, 9 pessimo = δινωτῶι | 19 erga terram = περι-
 ηγῆες | terra P | volvitatur B

2. Habet autem stellas in prima acie tres, secundo III, tertio VII, qu(a)e di-
 cuntur ora Nili. summa XIII [huic subest qu(a)e Canopus appellatur].

1 habet autem — tres K, om GS | aciae K | 2 hora D | kanopus D |
 sestusi, cf 1 | sequitur dei fluvialis delineatio urnam affidentis K, 'Hæri-
 dani' caput et pectus delineata et inscripta DGS

ΙΧΘΥΟΣ

1. Hic ergo est magnus vocatus Oὗτός ἐστιν ὁ μέγας καλού-
Piscis, quem dicunt declinare μενος Ἰχθύς, ὃν κάπτειν λέγουσι
aquas ab Aquarii effusione. τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ Ὑδροχόου ἐκ-
5 conpingitur autem hic, ut χύσεως. ἱστορεῖται δὲ περὶ τού-
ait Ctesias, primis in quo του, ὡς φησι Κτησίας (fr 5 M.),
dam stagno apud Bambycen εἶναι πρότερον ἐν λίμνῃ τιῇ
fuisse, in quo incedit nocte κατὰ τὴν Βαμβύκιην. ἐμπροσού-
Dereetus, quam habitatores σης δὲ τῆς Δερκετοῦς νυκτός, ἣν
10 loci Syriam deam vocabant, οἱ περὶ τοὺς τόπους οἰκοῦντες
hic videtur salvare eam. huic Συρίαν θεὸν ὠνόμασαν, (ὄψιος
quidem aiunt et duos Pisces δοκεῖ σῶσαι αὐτήν). τοῦτου καὶ
nepotes esse. qui omnes pro τοὺς δύο φασὶν Ἰχθύας ἐγγόνους
15 ipsa, eo quod Veneris filia εἶναι (cf p. 224b). οὗς πάντας
esset, honorificati sunt et inter ἐτίμησαν καὶ ἐν τοῖς ἄστροις
astra conlocaverunt. faciunt ἔθθηκαν.
autem hii, qui regionem
illam inhabitant, aureos et
argenteos pisces et tamquam
20 sacratissimos colunt.

3 declinare — κλίειν cum κάπτειν
confusum || 4 effusionem P || 5 com-
pungitur B, conpigitur P || 6 casias B,
casias P || 7 begmicem B, boecmycen
P || 8 cedit B || 9 dircetus B || 10 si-
riam B || 14 ipsam B || 14, 5 esset filia
B || 15 honorificata sunt B || 16 collo-
caverunt B || 17 autem *om* P || 20 co-
lent B, incolent P

1 ἰχθύς BVi || 3 καὶ πλεῖν BVi:
corr Koppiers et Valckenaer, cf 1 ||
8 βοββύκιων B, βορβύκιων Vi || 8, 9 ἐμ-
προσούσης BVi: corr Fell || 9 δερκε-
τοῦς νυκτός ἣν BVi; Δ. (τῆς Ἀφρο-
δίτης θυγατρὸς) ἣν coni Robert || 11
συρίας BVi: corr Heyne || 11, 2 supplēvi
e 1; (σῶσαι αὐτήν) supplēt Fell Ro-
bert || 13 β' Vi | ἐγγόνους coni Robert

1. Piscis ergo magnus, cuius nepotes fabulose dicuntur Pisces, qui in
zodiaco circulo constituti sunt, dicitur a gentilibus inter astra conlocatus,
eo quod decidentem in Boecmice stagno quodam deam, quam Syriam vo-
cabant (et dicebatur filia Veneris), salvaverit.
5 Est autem signum in parte australi, quod Piscibus orientibus oritur,
haud longe situm ab Aquario et Capricorno, unde et ei Aquarius aquam
fundere dicitur.

1 fabulose DS, fabulose K | in *om* G || 2 zosiaco K | conlocatos G ||
3 decidente in boecmice *libri* | quodam GK, quaedam DS | siriam GS || 6 haut
G, aut K | capricornio S | et *ait om* G

2. Habet quidem stellas XII.

Ἔχει δὲ ἀστέρων ἑβ',
ὧν τοὺς ἐπὶ τοῦ ῥύγγου λαμ-
περοὺς γ'.

⟨DE SACRARIO v. 402—435, *omissis* 411—413⟩

Hoc quippe signum magni | Scorpionis sequitur caudam, 5
quod Sacrarium videtur. | cuius equidem parvo tempore ab alto
veniens | celerius nimis circumdat Septentrionem (405). | et quae-
dam pars obtusior ac sublimis | Arcturi, quaedam autem cito
sub vespero deficit. | quod Sacrarium principium noctis | ab
hominibus cernitur fletumque doloris ab hieme ponit, | quod 10
magnum signum circa homines est, ut non alto mare (410) |
navibus perituros | obsecra aspicere in caelo stellam (414) | ipsam-
que sine nube fulgentem altumque magis (415) | fluctibus nubes
elatum, qualis multotiens | tristatur, cum oritur post fructibus
ventum. | aliquotiens enim et austrum designat | nox, ipsa labo- 15
riosum concedens nautibus. | qui etiam signa aspicientes (420) |
eiectam faciunt et vela deponunt, | ut leviores inveniantur. do-
lent quidem vacui | alto flante pessima ventorum vertigine |

1 *cf rec int* | 5 hoc quippe signum   2 ῥύγγου B | 3 τρεῖς VI
— αὐτὰρ — τέρας | quidem B | mag-
nis P | 5, 6 caudam quod = νότοιο? ||
6 videtur = ἀλωρεῖται, *cf p. 260, 9* | 7 celerius = πένσεαι (= σπένδ-) | nimis
— ἀντιπέραν (ἄπερ) || 7, 8 quaedam B | 8 obtusior = πάγγυ (παχὺ) | que-
dam B | 9 vespero P | principio B (ἀρχαίη Νύξ) || 10 hieme P | 10, 1 quod
— circa homines est = ἐναλλον (λα-) | ut — mare non extrico || 12 nubi-
bus P | obsecro BP: *correat* | caelo B | 14 multociens B | tristatus P | fictibus
B || 15 ventura B, -am P (ὀπωρινῶ ἀνέμοιο) | aliquociens B | austrum B ||
17 eiectam B | 18 altos B

2. Habet quidem stellas duodecim in ordine positas a capite usque ad caudam.

Sacrarium namque est signum navigantibus percontrarium, quod sequitur Scorpionis caudam.

1 habet — duodecim *ceteris omissis* GS | quidam K | XII GS | ad D ||
2 sequitur 'Piscis' delineatus et inscriptus DGS, delineatus K | 3 nam quae
K | 4 cadam D

omnia turbans ipsique sine fiducia | sub pluvias navigant (425), |
 aliquando et nulla spe habentes | optantur aquilum coruscare
 ventum. | multo periclitantes item cogitaverunt | alterutri ad
 austrum | recurrere, quousque aquilus revolvatur ad mare (430). |
 5 ipse autem ad vesperum magis ad Centaurum transiit, | ita
 tamen, ut antea paulatim permanens solvit caliginem. | ipse qui-
 dem post tergum simili modo signa peragit. | nocte quidem ubi-
 que paret Sacrarium, quo magis oportet | in austrum repperire,
 per quo possis circumspicere ventum (435).

10

ΘΥΤΗΡΙΟΥ

1. Hic est, in quo prius dii con- *Τοῦτό ἐστιν, ἐν ᾧ πρῶτον*
 iuramentum posuerunt, quan- *οἱ θεοὶ τὴν συνωμοσίαν ἔθεντο,*
 do super Saturnum Iuppiter *δτε ἐπὶ Κρόνον ὁ Ζεὺς ἐστρά-*
 militavit Cyclopas et condidit *τευσεν.*
 15 habens igneum velamentum,
 ut non viderent fulminis po-
 tentiam. impetrantes autem *ἐπιτυχόντες δὲ τῆς πρῶ-*
 actionem tunc posuerunt et *ξως ἔθηκαν καὶ αὐτὸ ἐν τῷ*
 in homines hoc ipsum con- *ὄρανῳ ὡς μνημόσυνον. ὃ καὶ*
 20 iuramentum. in quo sacri-

1 ipsique sine fiducia = *αὐτως ἀπρό-* 10 *νέκταρ* inscripsit B || 13 *κρό-*
φατος? || 1, 2 pluvias navigantia linquando *νον* Vi || 19 *εἰς* BVi: correxi
 B || 2 *spem* B | *choruscare* B || 4 ad
 mane P || 5 *εἰ δὲ τοι ἐσπερίης μὲν ἄλδος*
Κενταύρον ἀπέλη || 5, 6 ita tamen ut = *ᾧμος ὄσον* || 6 *permanes* B (*μν εἰ-*
λόοι cum μένει et λῶοι confusa) || 7 *postergum* B | *peragens* B (*φαίνοι*) ||
 7, 8 ubique paret = *παμφανόωντι* || 8 *quod* B | *repperire* B (*εὑροιο*) || 9 p.
repperire v. P || 13 *iuppiter* B || 14 *de Cyclopiibus cf Hyg II 59 schol Arat ad*
v. 403 infra edenda || 16, 7 *potenciam* B || 17 *impetrantes* B || 19 in homines =
ἐν ὄρανῳ (*ὄρνῳ = ἀρνῳ*)

1. Quod ideo inter astra collocatum fabulae ferunt, eo quod in eo dii mutuo
 inter se iurasse(nt), quando Iuppiter super Saturnum cum Cyclopiibus
 militavit et idem Iuppiter igneum sibi velamen, ne eius fulminis potentia
 deprehenderetur, adhibuit.

1 conlocatum G | fabule GS, fabule K | eo dū G || 2 iuppiter G | ciclopi-
 bus DS || 3 militavit G | iuppiter G || 4 deprehenderetur D

ficant qui se invicem adhor- *εις τὰ συμπόσια οἱ ἄνθρωποι*
 tantur tam in certamine quam *φέρουσι. καὶ θύουσι οἱ κοι-*
 in quibus iurare vellent, quasi *νωσεῖν ἀλλήλοις προαιρούμενοι*
 iustum foedus ponentes et *καὶ ὀμνύειν, καὶ τῇ χειρὶ ἐφ-*
 manu tangentes dextera testa- *άπτονται τῇ δεξιᾷ μαρτύριον* 5
 mentum concordiae habentes *εὐγνωμοσύνης τοῦτο ἡγούμενοι.*
 hoc. simili modo et vates in
 hoc sacrificant, quando vo-
 lunt verius scire.

2. Habet autem stellas supra *Ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τῆς ἑκα-* 10
 craticulam duas, in vasile *ρίδος α', ἐπὶ τῆς βάσεως β'.*
 duas. omnes quatuordecim. *τοὺς πάντας γ'.*

(DE CENTAVRO ET BESTIA v. 436—442)

Oportet quidem in illa stella duas subsistere alias. | una
 quidem adsimilantem viro adiacens | Scorpioni, equi autem sub- 15
 sistunt Vergiliae. | habet autem dextra leuaque distentas simili
 modo manus | contra Sacrarium, quod magis prae manu | Bestiam
 tenet, | et quasi pessima priori signo permiscitur.

KENTAVPOY

1. Hic videtur Chiron esse qui *Οὗτος δοκεῖ Χείρων εἶναι ὁ* 20
 in Pelio habitavit iustitia qui- *ἐν τῷ Πηλίω οὐκίσας δικαιο-*

1 invice B || 3 in B: et P || 4 fedus 2 *ὡς θύουσι* con Robert | *οἱ* delet
 B || 6 concordie B || 8, 9 volent B || Wilam || 4 *καὶ ὀμνύειν* delet Heyne ||
 10 super B || 11 graticulam P | in va- 6 *εὐγνωμοσύνην* BVI || 10, 1 *εὐχάρι-*
 sile — *ἐπὶ βάσεως* || 12 omnes IV P || *δος* VI || 20 *χείρων* B
 14 oportet quidem — *ὁμνύει δέ* | sub-
 sistere B | unam B || 15 adsimilantem
 — *δοικόντα* | adiacens — *νεῖοθι κεῖται* || 16 vergilie B (*Χηλαί, cf p. 115 b 2*) |
Σκορπίου, ἱππούραια δ' ὑπὸ σφίσι Χηλαί ἔχουσι | distentas — *τανύοντι* ||
 17 sacrium B | pre B || 18 pessima *διὰ χειρός (Χείρων)* | promiscitur B (*ἐπ-*
εφη-μύξατο) || 20 chiron B, chyron P || 21 pilo B, pilio P | habitabit B | iu-
 sticia B

2. Habet autem stellas in superficie, in qua prunae fuisse dicuntur, duas, in
 base duas. sunt simul quattuor.
 1. Centaurus dicitur fuisse Chiron et habitasse in stabulis et sectasse iustitiam

1 superficiae D | prune DGK || 2 basse K | quattuor G | *sequitur Sacra-*
rium quadrupedale ardens delineatum K, *delineatum et inscriptum* DGS ||
 3 stabulis: cf pilio I | iusticiam KSI

dem superans homines omnes *σύνη τε ὑπερενέγκας πάντας ἀν-*
 et ipse correxerat Asclepium et *θρώπους καὶ παιδεύσας Ἀσκλη-*
 Achilleum. apud quem Her- *πιόν τε καὶ Ἀχιλλέα. ἐφ' ὃν*
 eules videtur venisse propter *Ἡρακλῆς δοκεῖ ἔλθειν δι' ἔρωτα,*
 5 amorem, cum quo et simul *ὦ καὶ συνεῖναι ἐν τῷ ἄνθρωπῳ*
 fuerat in antro honorificans *τιμῶν τὸν Πᾶνα. μόνον δὲ τῶν*
 Panem. solummodo quidem *Κενταύρων οὐκ ἀνείλεν, ἀλλ'*
 Centaurum non occidit, sed *ἤκουεν αὐτοῦ, καθάπερ Ἀντι-*
 obaudibat ei, ut ait Anti- *σθένης φησὶν ὁ Σωκρατικὸς ἐν*
 10 sthenis Socratensis in tem- *τῷ Ἡρακλεῖ (fr IV W.). χρόνον*
 pore Herculis super bona *δὲ ἱκανὸν ὁμιλούντων αὐτῶν ἐκ*
 loquentes et quoniam de *τῆς φαρέτρας αὐτοῦ βέλος ἐξέ-*
 cura eius excidit sagitta supra *πεσεν εἰς τὸν πόδα τοῦ Χεί-*
 pede Chironis, et ita mortuus *ρωνος. καὶ οὕτως ἀποθανόντος*
 15 est. quem Iuppiter propter *αὐτοῦ ὁ Ζεὺς διὰ τὴν εὐσέβειαν*
 eius pietatem et ruinam inter *αὐτοῦ καὶ τὸ σύμπτωμα ἐν τοῖς*
 astra posuit. iste autem ha- *ἄστροις ἔθρηκεν αὐτόν. ἔχει δὲ*
 bens Bestiam in manibus *τὸ Θηρίον ἐν ταῖς χερσὶ πλη-*
 iuxta Sacrarium, in quo vi- *σίον τοῦ Θυτηρίου. ὁ δοκεῖ προσ-*
 20 detur offerre quasi sacrificans, *φέρειν θύσων, ὃ ἐστι μέγιστον*
 quod est signum maximum *σημεῖον τῆς εὐσεβείας αὐτοῦ.*
 de pietate quam in se habebat.

1 superabit B || 3, 4 ercules P ||
 7 paneam BP || 10 socratensis B || 11
 H. semper B || 12 *omnia corruptit* || 12, 3
 decnaura P; an de curvatura? || 14 pe-
 des B | ironis B, chyronis P || 15 in-
 ppter B || 16 in B || 22 habeat P

1 δὲ BVi || 6, 7 τὸν Κένταυρον BVi:
 corr Koppiers || 8 post αὐτοῦ incipit co-
 dex PI (Parisinus 1310, cf p. 100), quem
 totum enotabo || 16 αὐτοῦ PI vertit l:
 om BVi || 17 αὐτόν ἔθρηκεν PI || 18 τι
 coni Wilam; ad Arat' v. 442 sive ad
 picturam delegatur, cf p. 194a. 243b.
 260 b alia

et, quoniam Asclepium et Achillem nutrierit, inter astra conlocatus esse.
 Antisthenis autem dicit e faretra Herculis lapsam sagittam pedem eius
 vulnerasse acceptoque vulnere animam exalasse et ob hoc a Iove inter
 astra conlocatum esse. est autem signum ad aspectum Sacrarum, unde
 5 et in eodem Sacratio sacrificare a gentilibus putabatur. a quibusdam
 autem arbitrabatur Bestiam in dextra manu tenere, in sinistra tyrum, a
 nonnullis vero utrem vini aceti, ex quo libaret diis in Sacratio.

1 achillem K | c. sit libri || 2 hae GK | pharetra GK || 3 ab D || 4 hastra
 SI | aspectum K || 5 in ede sacrio S || 6 teneri G || 7 dies GK

2. Habet autem stellas super caput tres obscuras, in utraque humera unam splendidam, in sinistro cubito unam, in summa manu unam, in medio equi pectore unam, in utrosque pedes anteriores unam, in spino duas, in ventre duas splendidas, in cauda tres, in equi lumbo unam splendidam, in utraque genicula retrorsa duas, per unaquaeque arma unam. omnes **XXIV.**
- Ἐχει δὲ ἀστέρας ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς ἀμυροῦς γ', ἐφ' ἑκατέρων τῶν ὤμων λαμπρὸν α', ἀριστεροῦ ἀγκῶνος α', ἄκρας χειρὸς α', ἐπὶ μέσου τοῦ ἵππελου στήθους α', ἐφ' ἑκατέρων τῶν ἐμπροσθίων ὀπλῶν α', ῥάχως δ', κοιλίας β' λαμπροῦς, κέρκου γ', ἐπὶ τοῦ ἵππελου ἰσχίου α' λαμπρὸν, ἐφ' ἑκατέρων τῶν ὀπισθίων γονάτων α', ἐφ' ἑκτέρας ὀπλῆς α'. τοὺς πάντας κδ'.

1. Habet autem et Bestiam, quam in manu extensam tenet, et quam quidam dicunt utrem esse vini aceti, quod sacrificat diis super Sacrum. tenet quidem illud in dextera manu, in sinistra autem thyrsus.
- Ἐχει δὲ καὶ ἐν ταῖς χερσὶ τὸ λεγόμενον Θηρίον, οὐ ποιοῦσι τὸ σχῆμα τετραγώνον. τινὲς δὲ ἀσκόν φασιν αὐτὸ εἶναι οἶνον, ἐξ οὗ σπένδει τοῖς θεοῖς ἐπὶ τὸ Θυτήριον. ἔχει δὲ αὐτὸ ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ θύρσον.

2 capud B || 2, 3 utroque humero B || 4 cubitu B || 8 I P, *quattuor novit graecus* || 12 duas BP; *unam novit graecus* || 12, 3 unaquaeque B || 16 quem P | extensa P; *vertit tetamenon* || 18 aceri B || 19 dis B || 21 dextra B

2 τρεῖς Vi || 4—6 ἄκρας — στήθους α' om Vi || 17 *tetamenon* BVi: corr Heringa; sive *tetamenon* sive *tetamenon* (sic vertit l) conī Heyne, qui post hoc verbum (*πρὸς τὸν βωμόν*) supplet || 19 *σπένδει* B, *σπένδεται* P1

2. Habet autem stellas in singulis humeris singulas, et in cubitis binas, in pectore IV, in reliquo corpore X, in pedibus duas, in veste II, in tyrao quem portat duas, in Bestia quam manu tenet X, in ipsa manu II, in capite V. fiunt XLIII.

1 habet autem stellas *ceteris omissis* GKS || 3 que in D || 4 *sequitur Centaurus delineatus Bestiam tenens dextra, sinistra baculum (quo lepus suspensus est)* DK(GS?)

2. Habet quidem stellas in Ἐχει δὲ ἀστέρας τὸ Θηρίον
 cauda duas, in summo pede ἐπὶ τῆς κέρκου β', ἐπ' ἄρκου
 retrorso nitidam unam, τοῦ ὀπισθοίου ποδὸς λαμπρόν α',
 et in spino nitidam unam,
 5 et in anteriore pede nitidam καὶ ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθοίου ποδὸς α'
 unam, et sub ipso unam, in λαμπρόν, καὶ ὑπ' αὐτὸν α', ἐπὶ
 capite tres. omnes novem. τῆς κεφαλῆς γ'. τοὺς πάντας ζ'.

(DE CORVO AQUARIA VRNA v. 443—449)

Et adhuc enim alia trahitur mane stella, | quam Aquariam
 10 vocant. quae ut coluber similis | est. a capite usque sub me-
 dio | Cancerum adorat, seminat autem sub corpore Leonis, | cau-
 dam quidem tendit ad Centaurum. | medio autem seminat Vrna,
 cuius figura subterposita | Corvo similis videtur.

ΚΟΡΑΞ ΥΔΡΟΣ ΚΝ ΩΙ ΚΡΑΤΗΡ

- 15 1. Haec stella communis est ab Τοῦτο τὸ ἄστρον κοινόν ἐστὶν
 ipsa actione factum et opere ἀπὸ πράξεως γεγονὸς ἐναργοῦς.
 perfectum. honorem enim τιμὴν γὰρ ἔχει ὁ κόραξ παρὰ
 habet corvus per Apollinem τῷ Ἀπόλλωνι (ἐκάστωι γὰρ
 (omnium enim deorum est τῶν θεῶν ὄργεόν ἐστιν ἀνακε-

9 adhuc etiam mane tr. st. B | manes 5 καὶ om PI || 14 κόραξ om Vi, ὕδρος
 P | mane = πρῶτ (περαιόθεν) || 10 ut ἐν ᾧ κρατήρ om B, solum ὕδρον in-
 coluber non extrico || 11 adorat = ἔκ- scribit PI
 νεῖται || 12 medio — seminat = μέσση
 — σπείρη (σπείρει) || 13 om σπείρη
 κόπτοντι (δοικός) || 15 hec B || 16, 7 et
 opere perfectum = ἐναργοῦς (ἐνεργοῦς) || 18 pro Apolline P

Ydra, in qua Crater et Corvus, est signum in parte australi, caput
 videlicet deflexum habens ad Cancrum, cuius sinuosi corporis medietas est
 convexa sub Leonem, cauda vero extenditur ad Centaurum. [Corvus sub
 Geminis noscitur conlocatus.]

- 5 1. Qui Corvus ideo secundum gentilium deliramenta inter astra sedem pro-
 meruisse dicitur, eo quod fuerit in tutelam Apollinis et ab eo missus ad

1 australae S | capud K || 2 sinuori S || 3 conexa S | leonum GK, leone
 S | centarum S^{II} | sechusi; addita e charta caelesti videntur, qualem edidi
 post Aratum; cf V || 6 tutelam S | appollinis D, apolonis S^I

avia). sacrificium quippe factum diis libamina missus ad-
 ducere a Crete, eo quod prius
 scitissima fuerat, antequam
 vinum fieret, videns ficulneas
 secus Cretem optimos grossos
 habentes mansit ibi, donec
 perflouerent. post dies qui-
 dem plurimos perficiens hoc
 et vascens ficum sensit quod
 peccaret abripiens et quod in
 Crete aquarium forebat cum
 urna, aestimans se bibere per
 singulos dies quae in Crete
 fuerat aqua. Apollo autem
 dum cognovisset, quae gesta
 erant, corvum quidem homi-
 nibus ad increpandum posuit
 satis tempore isto sitientem,
 ut Aristoteles ait De bestiis

μενον). θυσίας δὲ γινομένης
 τοῖς θεοῖς σπονδὴν πεμφθεὶς
 ἐνέγκαι ἀπὸ κρήνης τινὸς ἰδὼν
 παρὰ τὴν κρήνην συκῆν ὀλίγησιν
 ἔχουσαν ἔμεινεν, ἕως πεπαιθω- 5
 σιν. μεθ' ἱκανὰς δὲ ἡμέρας πε-
 πανθέτων τούτων καὶ φαγῶν
 τῶν συκῶν αἰσθόμενος τὸ ἀμάρ-
 τημα ἔξαρπάσας [καὶ] τὸν ἐν
 τῇ κρήνῃ ὕδρον ἔφερε σὺν τῷ 10
 κρατῆρι, φάσκων αὐτὸν ἐπιπίνειν
 καθ' ἡμέραν τὸ γινόμενον ἐν
 τῇ κρήνῃ ὕδωρ. ὁ δὲ Ἀπόλ-
 λων ἐπιγνοὺς τὰ γενόμενα τῷ
 μὲν κόρακι ἐν τοῖς ἀνθρώποις 15
 ἐπιτίμιον ἔθηκεν ἱκανὸν τοῦτον
 τὸν χρόνον διψῆν, καθάπερ Ἀρι-
 στοτέλης εἴρηκεν ἐν τοῖς Περὶ
 θηρίων (fr 329),

20

1 sacrificiam B | 2 libamina B | 3 ad
 cretem B | 4 scissima BP (quod fuit
 castum *schol Germ AP*) | antiquum B |
 6 secus Cretem — παρὰ τὴν κρήνην |
 grossos B | 9 perficiens hoc — πεπαν-
 θέτων τούτων | 11 et quod iteratum
 P | 13 estimans BP | se — αὐτὸν |
 17 sunt P | 19 sicientem B | 20 aristo-
 tiles B

2 τῷ θεῷ coni Schaubach | 4 ὀλῆ-
 θους PI | 5 ὡς BPIVI vertit l: corr
 Fell | 9 ἔξαρπάσας Vi | καὶ BPIVI ver-
 tit l: del Heyne | 12 γινόμενον PI:
 γιγνόμενον BVi | 16 ἐπιτιμῶν BPIVI:
 corr Heyne | ἱκανὸν Vi

fontem, ut diis ad libandum aquam deferret, ficorum ingluvie captus al-
 quantiper illarum esibus inhians commoratus aquam deferre distulerit
 et postea deprehendens se diis peccasse denuo ad fontem, ut aquam
 auriret, redierit et ab ydra exterritus vas vacuum reportaverit et, ut
 aquam eo tempore non bibat, ab eodem Apolline inhibatum ei fuerit. 5

1 dies G (*primitus*) K | differret K | ingluviae DGKS | 1, 2 aliquantus
 per D | 2 hesibus D, acibus S | distullerit G | 3 deprahendens D | 4 hydra
 GK | 5 appolline D | inhabitum K

et Archelaus quidem simili modo ait in suis voluminibus.

8

μνημόνευμα δὲ τῆς εἰς θεοὺς ἁμαρτίας σαφὲς εἰκονίσας ἐν τοῖς ἄστροις ἔθηκεν εἶναι τὸν τε Ὑδροῦν καὶ τὸν Κρατῆρα καὶ τὸν Κόρακα) μὴ δυνάμενον πιεῖν μηδὲ προσελθεῖν.

2. [Habet quidem stellas Aquarius tres, in cervice unam, in pectore unam, in ventre unam.]

15

Ἔχουσι δ' ἀστέρας ὁ μὲν Ὑδροῦς ἐπ' ἄκρας τῆς κεφαλῆς γ' λαμπρούς, ἐπὶ τῆς πρώτης καμπῆς ζ', λαμπρὸν δὲ α' τὸν ἔσχατον, ἐπὶ τῆς δευτέρας καμπῆς γ', ἐπὶ τῆς τρίτης δ', ἐπὶ τῆς τετάρτης β', ἀπὸ τῆς ε' καμπῆς μέχρι τῆς κέρκου θ' ἀμαυρούς. τοὺς πάντας κζ'.

Est quidem et super caudam eius Corvus aspiciens occasum.

20 2. Habet autem stellas quatuor, in rostro unam, in ala duas, in orthopigio unam.

Ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ τῆς κέρκου ὁ Κόραξ βλέπων εἰς δυσμᾶς.

Ἔχει δ' ἀστέρας ἐπὶ τοῦ ῥύγχους ἀμαυρὸν α', ἐπὶ τῆς πτέρυγος β', ἐπὶ τοῦ ὀρθοπυγίου β', ἐφ' ἑκατέρων ποδῶν ἄκρων α'. τοὺς πάντας ζ'.

^h
1 arcelaus P | 2 *fr novum, cf* p. 254 a 17 | 9—12 *seclusi interpolata nescio unde; verum stellarum indiculam paene integrum servavit infra recitat, quam videas* | 22 orthopigio P

3 δὲ scripsi: δὲ γε P¹, δώσας B, δώσε V¹; δάισων coni Gale, δὲ δάισων post alios Robert | 6, 7 suppl Heyne; εἶναι τὸν κρατῆρα καὶ τὸν ὕδρον P¹ | 8 μηδὲ P¹: καὶ μὴ B^{VI} | 20 δὲ V¹ | 20, 1 ῥύγχος P¹ | 21 τῆς V¹

2. Habet igitur hoc signum stellas: Serpens ille habet stellas in capite III claras, in prima flexura VI, in secunda III, in quarta II, in quinta usque ad caudam VIII claras. fiunt XXVI.

1. Corvus in cauda spectans occasum.

5 2. Habet in oculos stellam I, in pinnis II, in cauda II, in pedibus singulas. fiunt VII.

1 habet — stellas *ceteris omissis* GKS | 5 oculos = τοῦ ῥύγχους?

avis). sacrificium quippe factum diis libamina missus adducere a Crete, eo quod prius scitissima fuerat, antequam vinum fieret, videns ficulneas secus Cretem optimos grossos habentes mansit ibi, donec perflorescerent. post dies quidem plurimos perficiens hoc et vescens ficum sensit quod peccaret abripiens et quod in Crete aquarium ferebat cum urna, aestimans se bibere per singulos dies quae in Crete fuerat aqua. Apollo autem dum cognovisset, quae gesta erant, corvum quidem hominibus ad increpandum posuit satis tempore isto sitientem, ut Aristoteles ait De bestiis

μενον). θυσίας δὲ γινομένης τοῖς θεοῖς σπονδὴν πεμφθεὶς ἐνέγκαι ἀπὸ κρήνης τινὸς ἰδῶν παρὰ τὴν κρήνην σικῆν ὀλλίνθους ἔχουσαν ἔμεινεν, ἕως πεπανθῶ- 5 σιν. μεθ' ἱκανὰς δὲ ἡμέρας πεπανθέντων τούτων καὶ φαγῶν τῶν σικῶν αἰσθόμενος τὸ ἀμάρτημα ἔξαρπάσας [καὶ] τὸν ἐν τῇ κρήνῃ ὕδρον ἔφερε σὺν τῷ 10 κρατῆρι, φάσιων αὐτὸν ἐπιπίνειν καθ' ἡμέραν τὸ γινόμενον ἐν τῇ κρήνῃ ὕδωρ. ὁ δὲ Ἀπόλλων ἐπιγνοὺς τὰ γεγόμενα τῷ 15 μὲν κόρακι ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐπιτίμιον ἔθηκεν ἱκανὸν τοῦτον τὸν χρόνον διυρῆν, καθάπερ Ἀριστοτέλης εἶρηκεν ἐν τοῖς Περὶ θηρίων (fr 329),

20

1 sacrificiam B | 2 libamina B | 3 ad cretem B | 4 scissima BP (quod fuit castum *schol Germ AP*) | antiquum B | 6 secus Cretem — παρὰ τὴν κρήνην | crossos B | 9 perficiens hoc — πεπανθέντων τούτων | 11 et quod iteratum P | 13 estimans BP | se — αὐτὸν | 17 sunt P | 19 sicientem B | 20 aristotiles B

2 τῷ θεῷ coni Schaubach | 4 ὀλλίνθους PI | 5 ὡς BPIVI verit l: corr Fell | 9 ἔξαρπάσας Vi | καὶ BPIVI verit l: del Heyne | 12 γινόμενον PI: γιγνόμενον BVi | 16 ἐπιτιμῶν BPIVI: corr Heyne | ἱκανὸν VI

fontem, ut diis ad libandum aquam deferret, ficorum ingluvie captus aliquantisper illarum esibus inhians commoratus aquam deferre distulerit et postea deprehendens se diis peccasse denuo ad fontem, ut aquam auriret, redierit et ab ydra exterritus vas vacuum reportaverit et, ut aquam eo tempore non bibat, ab eodem Apolline inhibitum ei fuerit.

5

1 dies G (*primitus*) K | differret K | ingluviae DGKS | 1, 2 aliquantis per D | 2 hesibus D, aesibus S | distullerit G | 3 deprehendens D | 4 hydra GK | 5 appolline D | inhabitum K

et Archelans quidem simili modo ait in suis voluminibus.

5

μνημόνευμα δὲ τῆς εἰς θεοὺς ἁμαρτίας σαφὲς εἰκονίσας ἐν τοῖς ἄστροις ἔθηκεν εἶναι τὸν τε Ὑδρον καὶ (τὸν Κρατήρα καὶ τὸν Κόρακα) μὴ δυνάμενον πιεῖν μηδὲ προσελθεῖν.

2. [Habet quidem stellas Aquarius tres, in cervice unam, in pectore unam, in ventre unam.]

15

Ἔχουσι δ' ἀστέρας ὁ μὲν Ὑδρος ἐπ' ἄκρας τῆς κεφαλῆς γ' λαμπρούς, ἐπὶ τῆς πρώτης καμπῆς ζ', λαμπρὸν δὲ α' τὸν ἔσχατον, ἐπὶ τῆς δευτέρας καμπῆς γ', ἐπὶ τῆς τρίτης δ', ἐπὶ τῆς τετάρτης β', ἀπὸ τῆς ε' καμπῆς μέχρι τῆς κέρκου θ' ἀμαυρούς. τοὺς πάντας κζ'.

Est quidem et super caudam eius Corvus aspiciens occasum.

20 2. Habet autem stellas quatuor, in rostro unam, in ala duas, in orthopigio unam.

Ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ τῆς κέρκου ὁ Κόραξ βλέπων εἰς δυσμάς.

Ἔχει δ' ἀστέρας ἐπὶ τοῦ ῥύγχους ἀμαυρὸν α', ἐπὶ τῆς πτέρυγος β', ἐπὶ τοῦ ὀρθοπυγίου β', ἐφ' ἑκατέρων ποδῶν ἄκρων α'. τοὺς πάντας ζ'.

^h
1 arcelans P || 2 *fr novum, cf* p. 254 a 17 || 9—12 *seclusi interpolata nescio unde; verum stellarum indiculam paene integrum servavit infra recitat, quam videas* || 22 orthopigio P

3 δὲ scripsi: δὲ γε PI, δώσας B, δώσε VI; δάσων coni Gale, δὲ δώσων post alios Robert || 6, 7 suppl Heyne; εἶναι τὸν κρατήρα καὶ τὸν ὕδρον PI || 8 μηδὲ PI: καὶ μὴ BVI || 20 δὲ VI || 20, 1 ῥύγχος PI || 21 τῆς VI

2. Habet igitur hoc signum stellas: Serpens ille habet stellas in capite III claras, in prima flexura VI, in secunda III, in quarta II, in quinta usque ad caudam VIII claras. fiunt XXVI.

1. Corvus in cauda spectans occasum.

5 2. Habet in oculos stellam I, in pinnis II, in cauda II, in pedibus singulas. fiunt VII.

1 habet — stellas ceteris omissis GKS || 5 oculos = τοῦ ῥύγχους?

Ab hoc quidem satis distat   Τούτου δὲ ἰκανὸν ἀπέχων
usque ad Vrnā, quae adiacet   ἀπὸ τῆς καμπῆς ὁ Κρατῆρ κεί-
panda secus genua Virginis.   ται ἐγκεκλιμένος πρὸς τὰ γό-
νατα τῆς Παρθένου.

2. Habet autem stellas Vrna in   Ἔχει δὲ ἀστέρας ὁ Κρατῆρ ἐπὶ 5
medio labiorum tres obscuras.   τοῦ χείλους β' ἀμυροῦς, ἐπὶ
τοῦ μέσου β' καὶ παρὰ τῷ
omnes decem.   πυθμένι β'. τοὺς πάντας ζ'.

(DE ANTECANE v. 450—453)

Quin etiam et Antecanis sub Geminos bene paret. | 10

Haec adposita praeteritorum annorum | erunt, quorum iterum
videntur. omnia magis ipse | in caelo bene conpositas figuras
noctis advenientis.

ΠΡΟΚΥΝΟΣ

1. Hic est qui ante magno   Οὗτός ἐστιν ὁ πρὸ τοῦ με- 15
Cane fit. vocatur autem Ca-   γάλου Κυνός. Προκύων δὲ λέ-
nis Orioni. dicitur enim de   γεται ὡς πρὸ τοῦ κυνός (ὦν).
eo, quod amator venationis   Ὠρίωνος δὲ κύων ἐστίν. λέγε-
esset, hunc ipso Orione com-   ται γὰρ διὰ τὸ φιλοκύνηγον
αὐτὸν εἶναι παρατεθῆναι τοῦτον 20

1 ad hoc B || 3 secus — πρὸς (*supra*
p. 286 a 6 — παρά) || 11 hec B | adposita
— κε θηρησαιο *cum* καταθε- *confusa* |
preteritorum P || 11, 2 erunt quorum
iterum videntur — ἐξελίξ καλίνωρα ||
12 magis ipse — μάλ' αὐτως | com-
positas B (= ἐνάφηρεν) || 13 convenien-
tis P || 17, 8 deo qu. B || 18 veneracio-
nis B

7 τὸ μέσον BVI || 8 ἰ coni Robert
qui indicem ex Hygino supplet || 14 προ-
κυνός PI (in margine *ιστορία* PI): προ-
κύων VI, om B || 15 αὐτὸς Fell (errore
typographico) || 17 suppl Robert || 19 δὲ
B || 20 ἀνατεθῆναι VI

1. Crater sive Vrna posita ultra primam flexuram Serpentis.
2. Habet in labio stellas II obscuras, in ventre tres, in fundo II. fiunt VII.

Antecanis, quod Graeci Procyona, eo quod ante maiorem Canem ex-
oriri videtur, appellant, est signum in lacteo circulo defixum, pertingens

2 in ventre tres — ἐπὶ τοῦ μέσου β' | sequitur *Ydra cum Corvo et Crateres*
delineata et inscripta DGS, *delineata* K || 3 procyona G: procyon DKS ||
4 videantur K | appellant G

mendare. nam et ipse Laepus videtur comprehensus et aliae ferusculae ab ipso. αὐτῶι· καὶ γὰρ Λαγωὸς ἐχόμενος καὶ ἄλλα θηρία παρ' αὐτὸν συνορᾶται.

2. Habet quidem stellas tres, quarum una oritur splendidi-
5 dissima. et facit similitudinem Canis. propter quod et circa Orionem oritur et occidit, et Antecanis vocatur,
10 pro eo quod primus de illo oritur.

*Ἐχει δὲ ἀστέρας γ', ὧν εἰς, ὁ πρῶτος ἀνατέλλων, λαμπρὸς. καὶ ποιεῖ ὁμοιότητα τοῦ Κυνὸς (διὸ καὶ Προκύων καλεῖται) καὶ πρότερος ἀνατέλλει καὶ δύνει ἐκείνου.

3^b. Stellae autem, quae post ista, sunt in signali circulo, quem sol pro duodecim menses
15 perambulat, inveniuntur, pro eo quod et signa haec coaequali numero sunt.

Τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ἄστροα γίνεται ἐν τῶι ζωδιακῶι κύκλωι, ὃν ὁ ἥλιος διαπορεύεται ἐν ἑβ' μηνίν. διώπερ καὶ τὰ ζώδια τοῦτου ἰσάριθμά ἐστιν.

1 ipse om P | lepus B || 2 comprehensus P || 2, 3 alie ferusculae B || 8 orientem orietur B || 12 stelle B || 12, 3 positae s. B || 16 hec B || 16, 7 coequali B || 17 post sunt unius lineae spatium P

1 καὶ Λ. γὰρ P1 || 1, 2 ἐρχόμενος P1 || 5 scripsi: ἀνατέλλει BP1V1, delet Robert || 8 πρῶτος BP1V1 vertit 1: corr Struve || 12—16 cf Analecta Eratosthenica p. 23; secludant Heyne Robert

aequinoctialem circulum, tendens ad occasum inter Geminos et Cancrum. oritur enim cum Leone, occidit exorto Capricorno.

1. Dicitur ergo fabulose inter astra conlocatus, eo quod canis fuerit Orionis et ad capiendos lepores sive in omni studio venandi exercitatus
5 extiterit.

2. Habet quidem stellas III.

1 equinoctialem DG || 2 excidit K | capricornio S || 3 fulcoae D | flerit K || 4 capiendas leporis K, cf 1 || 6 stellis K | III D: om GKS | sequitur Antecanis delineatus et inscriptus DGS, delineatus K

⟨DE PLANETIS v. 454—460⟩

Haec sunt simul aliae quinque stellae nihilominus similes, | undique figuras duodecim denuntiantes (455), | anni metas et terminos dierum prodigia designantes, per quas semper | in longitudine spatia in semet ipso convolvitur annus (458). | longa 5 quippe signa iacent a principio simul convenientia, | neque adhuc confidens illis ego sufficio (460) | narrare, eo quod sunt erraticae et per circuitum menses significant, menses autem annum.

1. De stellis ergo quae *Περὶ τῶν πέντε ἀστέρων* 10
vocantur Planetæ, id *τῶν καλουμένων Πλανη-*
est erraticæ, pro eo *τῶν διὰ τὸ κίνησιν ἔχειν*
quod proprium motum *ἰδίαν αὐτούς.*
habeant.

2 hec B | alie B | stelle B | nichilominus B | nihilominus = οὐδέν || 3 duo PI, *πλανήτας* VI, om B | ε' VI || 13 et decem P | denunciante B | v. 455 *λεπτόν* post αὐτούς PI, at cf l schol Germ AP
*πάντοθεν εἰδῶλων δυοκαίδεκα διενέον-
ται* || 3—4 anni — semper e *græcis*
(v. 456 sq.) non *extrico* || 5 spatia B || 6 convenientiæ B; a principio sim. conv. *ἀπόπροθεν εἰς ἕν ἴοντων* || 8 narratice B || 7—9 v. 460 *ἀπλανέων τά τε κύκλα τά τ' ἀθέρι (vel ἡέρι) σήματ' ἐνισκεῖν* || 10 stellas B || 11 planete B || 12 erraticæ B || 14 ha (in habeant) in rasura P

Cum sole et luna septem astra numerantur, quae non sunt fixa in caelo, ut cetera sidera, sed in aere feruntur, quae grece planetæ, latine autem errantia sidera nuncupantur, non quod ipsa errent, quae cursus suos secundum divini imperii dispensationem peragunt, sed quod nos errare in sui motus investigatione faciunt, cum interdum in austrum, interdum in septentrionem, plerumque contra mundum, nonnumquam cum mundo feruntur (= *Isidorus Etym III 70, 20. De natura rerum 25 p. 45 B.*)

sed ex his duorum maximorum siderum ratione ad tempus dilata ceterorum quinque cursus nomina et ordines explicemus.

Summum igitur Planetarum Saturni sidus est, qui *grece Foeton dicitur*, 10

2 caetera D | greci K | plantæ DS (e *superscripto*, cf p. 227 Br.), planete K | latinae D || 4 dissipationem D || 5 faciunt D || 8, 9 ceterarum D || post 9 *inscriptum SATVRNVS* D || 16 *solummodo quae (usque ad p. 275, 9) inclinatis litteris descripsi e l pleniore (an ex Hygino II 42?) deprompta sunt (Robert p. 205. 4) | feton vel foeton alii*

- Ips(a)e dicuntur quidem deorum nomina esse quinque. λέγονται δὲ θεῶν εἶναι πέντε.
- prima quidem Iovis, magna, pareť. πρῶτον μὲν Διός, Φαίνοντα, μέγαν.
- 6 secunda vero vocata est Phe- ὁ δεύτερος ἐκλήθη μὲν Φαέ-
thon. sic vocata est a Sole. θων, οὐ μέγας. οὗτος ἀνο-
μάσθη ἀπὸ τοῦ Ἥλιου.

2 nominē^a P | esse om P

1 λέγεται P I || 3—4 ὁ πρῶτος μὲν ἐστὶ Κρόνον, Φαίνων καλούμενος P I || 5—7 ὁ δεύτερος Διός, ἐκλήθη δὲ Φαέθων, οὐ μέγας omīssis οὗτος — Ἥλιου P I

colore candidum, natura gelidum, triginta annis zodiacum peragens. cuius absides altissima in Scorpione est (= *Plinius HN II 52—54. 64*).

Inde Iovis temperatum, quod *Greci Phenon vocant*, quod est colore clarum. cuius absides altissima in Virgine est. et duodecim annis signiferum 5 percurrit.

Hinc Martis, quod *grece Pyrois vocatur*, colore igneum, natura fervidum. cuius absides altissima in signo Leonis est. et duobus annis signiferi ambitum lustrare dicitur (= *Plinius 34. 64*).

10 Infra solem namque Venus, quae *grece Phosphoron vocatur*. quae cum solem praecedit, Lucifer, cum vero sequitur, Vesper appellatur; et cum Lucifer est, colorem habet gaudentem, cum Vesper, fulgentem, CCC quadraginta octo diebus signiferum discurrens a sole numquam absistens longius partibus XLVI (= *Plinius 36. 53*).

15 Proximum illi Mercurii sidus colore radians, cuius absides ultima in Capricorno est, novem diebus ociore ambitu modo ante solis exortus, modo post occasus, numquam ab eo remotior viginti duabus partibus (= *Plinius 64*).

Inmorantur igitur in coitu solis et non comparent in caelo Saturni sidus et Martis cum plurimum diebus CLXX, Iovis triginta sex aut cum minimum denis detractis diebus, Veneris CLXVIII aut cum minimum LII,

3 IOVIS in *marginē* D | pheonon D || 6 MARTIS in *marginē* D | pyrohis KD (*primitus*) alii || 7 signiferum D² || 8 ambitum om D || 9 VENVS in *marginē* D | *grecae* K | *adscripti* D² lucis sedem | fosforon alii || 11 candentem conī *Breysig* || 13 VI atque XL *postea add* K || 14 MERCVRIVS in *marginē* D | *ad* Mercurii in *marginē* D² *greci stilbon o mercurium vocant* | altissima GK || 15 exortum conī *Breysig* || 16 occasum G || 17 comparent D, comparem S || 19 XXXVI K

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

18

tertia autem Mars, rubea. una *ὁ δὲ τρίτος Ἄρως. Πυρόεις*
 quidem magna, colore similis *δὲ καλεῖται. οὐ μέγας, τὸ χρῶμα*
 Aquilae. *δὲ ὁμοίος τῷ ἐν τῷ Αἰετῷ.*
 Venus, qui et Lucifer, candido *ὁ δὲ τέταρτος Φωσφόρος,*
 colore. omnium quippe stel- *Ἀφροδίτης, λευκὸς τῷ χρώματι. 5*
 larum maxima est. quem et *πάντων δὲ μέγιστός ἐστι τού-*
 Luciferum vocant, eo quod *των τῶν ἄστρον. ὄν καὶ Ἔσπε-*
 mane oritur. *ρον καὶ Φωσφόρον καλοῦσιν.*

1 tertia B | 3 aquile B | 4 venere
 qui B | 6 quam B | 8 oritur B

1—2 ὁ δὲ — μέγας om PI || 1 πυ-
 ροειδής BPIVi: corr Kopplers || 3 δὲ
 ὁμ. PI: ὁμ. δὲ BVI | αἰετῷ PI || 4—5
 ὁ τέταρτος Ἀφροδίτης, καλεῖται δὲ
 Φωσφόρος. ἔστι δὲ λευκὸς τὸ χρῶμα
 PI || 6, 7 δὲ τούτων τ. ἄ. μέγ. ἐστὶν PI ||
 7, 8 ἔσπερον BPI, ἔως φόρον Vi:
 corr Wilam

Mercurii XIII aut cum plurimum XVIII. occultantur vero meantes cum sole
 partibus nonnumquam amplius undenis, interdum et a septenis partibus
 erumpunt (= *Ign*).

Iam vero, quia eorum ordines sive cursus sub brevitate perstrinximus,
 restat, ut quid de his gentilium ridiculosissima vanitas senserit explicemus. 5

Saturnum namque, a quo se tarditatem accipere opinabantur, Faethonta
 Solis filium esse dixerunt et, quia paternos currus affectans sibi atque mundo
 concremationis detrimenta conflaverit, ab Iove fulmine percussus in Eridanum
 deciderit et a Sole patre inter sidera sit conlocatus (= *Hyg II 42*).

Stellam Iovis, a qua se accipere temperantiam autumabant, dixerunt 10
 quendam hominem fuisse, conditum a Prometheo cunctis forma praestantio-
 rem. quem cum Iovi ut ceteros reddere nollet, idem Phenon a Mercurio
 persuasus, ut immortalitatem perciperet, esse dicitur, ut ad Iovem veniret. ad
 quem veniens et proprio nomine honoratus et inter astra conlocatus iuxta
 eorum vanitatem est (= *Hyg I c*). 15

Martis autem stella, quam quidam illorum Herculis esse dixerunt,
 Veneris sequax ab illis fuisse putabatur. nam cum Vulcanus Venerem duxisset

1 occultatur DKSI || 4 ordinis K | perstrinximus D | 6 tarditate G | opina-
 batur D (n add D²) KS | quae abhinc inclinatis litteris descripsi, non ex
Hygino sumpta sunt, sed e 'Sphaerae' parte altera (p. 170. 4) || 6, 7 feton-
talis (-idis GKS) solis filii filium DGKS: corr Breysig e Stroziano || 7 an qui
pro et? || 8 conflaverint SI | eridianum SI || 10 temperantiam K | autumant
DS || 11 phoenonem post fuisse add D² || 11, 2 praestantiorum DK || 12 cum
om DKSI || 16 stellam D

- quinta vero Mercurius, rutilans *πέμπτος δὲ Ἐρμοῦ, Στίλβων,*
 atque splendida et minor. *λαμπρὸς καὶ μικρὸς. τῷι δὲ*
 Mercurio autem data est, eo *Ἐρμηϊ ἐδόθη διὰ τὸ πρῶτον*
 quod primum ipse fecit ex- *αὐτὸν τὸν διάκοσμον ὀρῖσαι τοῦ*
 5 ornationem caeli et cetero- *οὐρανοῦ καὶ τῶν ἄστρον τὰς*
 rum ordines et horas dinu- *τάξεις καὶ τὰς ὥρας μετρηῖσαι*
 meravit et significationes tem- *καὶ ἐπισημασίας καιρῶν δεῖξαι.*
 porum demonstravit. Rutilus *Στίλβων δὲ καλεῖται διὰ τὸ φαν-*
 autem vocatur, eo quod tan- *τασίαν τοιαύτην αὐτὸν ποιεῖν.*
 10 tam claritatem ostenderit.

4, 5 exornacionem B | 5, 6 *an* et siderum? | 7 significaciones B

1—3 ὁ δὲ πέμπτος Ἐρμοῦ Στ. καλούμενος — τῷι Ἐρμηϊ δὲ ΠΙ | 1 στίλβων VI | 7 ἐπισημασίας καιρῶν vertit l (corr Wilam): ἐπισημασιῶν καιροῦς B ΠΙ Vi | 9 in margine planetarum signa ΠΙ

uxorem et propter eius observantiam Marti copia non fieret nihilque adsequi videretur, a Venere coitum impetravit. et quia vehementer morsum incenderit, Pyrois est appellata. *a qua etiam se fervorem accipere credebant* (= Hyg l c).

- 5 Veneris vero stella(m), quam nonnulli Innonis esse opinabantur, dixerunt fuisse Hesperum, Aurorae et Cephalii filium, et ob pulchritudinem cum Venere certasse et idcirco inter astra conlocatum esse et Veneris nomen accepisse, eo quod vi quadam nonnumquam oriente sole, nonnumquam occidente videatur. *ab hac enim stella se voluptatem accipere profitebantur* (= Hyg l c).

- 10 Porro Mercurii stella, *a qua se linguam et sapientiam percipere arbitrantur*, idcirco Mercurio data existimatur, quoniam primum menses secundum illorum ineptiam instituerit et siderum cursus. a quibusdam vero sidera a Venere condita et Mercurio demonstrata esse credebantur (= Hyg l c).

2 videtur K (corr K²) | Hyginum falso interpretatus est | amor eum coni Breyzig | 3 sit DGK, stella est S | credebat G | 5 nonnulli K | opinabatur K | 6 aureo DK | pulchritudinem G | 7 et — Veneris in inferiore margine suppl K | accepisse K | 8 vi D: diu K | 9 voluptatem — ὄρεξιν (eruciationem l) Sphaera p. 470 | 10 stellam D | linguam et sapientiam — λόγον ibidem | 11 existimantur S | quom GS | primus S | 12 ineptiam S | syderum S ut saepius | 13 secuntur quinque Planetae delineati sine inscriptione DGS, spatium vacuum K

⟨DE QVATTVOR CIRCVLIS v. 462—468⟩

Quin etiam hinc continentur tempora cognoscere | quattuor,
quorum maxime diligentibus proderit, | quibus metra conspiciere
volunt ad cognoscendos annos. | signa quippe bene composita
omnibus manifesta esse | multa quidem continuo ubique conferta 5
omnia. | ipsa vero sine errore manifestantur alterutra | omnia,
itaque metra duplicia proferuntur.

⟨DE LACTEO CIRCULO v. 469—476⟩

Siquidem nocte mundo aere, quando omnes splendidae |
stellae hominibus ostendit praeclara nox, | neque aliqua crassi-
tudine aeris cernitur bipertita luna, | sed sic sine nubilo videntur
acuta omnia sidera — | siquidem ob honorem erga sapientes
veniet miraculum | cogitantibus ubique considerandum invenire
circulum | caeli, aut quis subsistens aliter ostendat, | quod illi
prae tanto nitore fulgentem Galam invocant. 15

ΓΑΛΑΞΙΑΣ

Quem pro candore Graeci Ga- μένοις κύκλοις. ὃν προσαγορεύ-
laxiam circulum appellant. εσθαί φασι Γαλαξίαν· οὐ γὰρ

2 hic B | hinc continentur — τά γε 16 περί τοῦ γαλαξία P1, om B
κεῖται | tempora cognoscere e graecis
non extrico | quattuor B || 3 maxime
diligentibus — μάλιστα ποθή | an qui m.? || 4 composita B || 5 manifesta esse
— ἐπιφρήθην ἐπικεῖται | quibus ante multa B || 6 ipse vel -a P | sine errore
— ἀπλανέες (cf var lect in editione) | manifestantur — ἀρρηότες || 7 itaque
— ἀτάρ || 9 nocte mundo aere — νυκτός καθαῆς | splendide B || 10 praeclara
P || 11 dubio primitus P || 12 acuta B | honore B (= τημόσε cum τιμ- con-
fusum ut p. 205, 47 alibi) | ergo B || 12, 3 erga sapientes veniet — περί φρέ-
νας ἕκετο || 13 ubique ante cogit. P, cf graeca || 13, 4 considerandum invenire
circulum — κεκασμένον εὐρέι κύκλω || 15 pre B | calam P || 15, 6 distincti
coniuncta || 18 calore B || 18, 9 galaxan B

Lacteus circulus, quem Graeci Galaxian vocant, est per medium caeli
verticem a septentrione consurgens in austrum devexus. quem nonnulli id-

1 galasian K | quem — vocant e 1, cetera aliunde || 2 vertice G

5 ἐξῆν τοῖς Διὸς υἱοῖς τῆς οὐρα-
 νίου τιμῆς μετασχεῖν, εἰ μὴ τις
 αὐτῶν θηλάσειε τὸν τῆς Ἥρας
 μαστόν. διόπερ φασὶ τὸν Ἑρμῆν
 10 μετὰ τὴν γένεσιν ἀνακομίσει τὸν
 Ἡρακλέα καὶ προσσχεῖν αὐτὸν
 τῷ τῆς Ἥρας μαστῷ, τὸν δὲ
 θηλάζειν. ἐπινοήσασαν δὲ τὴν
 Ἥραν ἀποσεύσασθαι αὐτόν, καὶ
 οὕτως ἐκχυθέντος τοῦ περισσεύ-
 ματος ἀποτελεσθῆναι τὴν γα-
 λαξίαν κύκλον.

⟨DE TROPICIS ET AEQUATORE v. 478—527⟩

Mensura autem tanta est, | de quibus magna duo luminaria
 15 per menses et tempora in semet ipso revolvuntur. |

Quorum unus quidem a propinquo descendit (480). | hinc utra-
 que capita Geminis videntur, | hic ad geniculos iacet Agitatoris |
 et tibias et sinister humerus, super ipsum autem | Perseus,

14 duo magna B, magna post duo 3 αὐτῷ Vi | θηλάσει BPIVi || 4, 5
 primitus iteratum P || 14, 5 lum. pre- ἐρμῆ βρέφος ὄντα omissis μ. τ. γέν.
 menses et tempora P | de quibus — PI || 5 ὑπὸ BVi: corr Heyne || 6 προ-
 revolvuntur plane depravata || 15 ipsa σχεῖν BPIVi || 9 post αὐτόν PI τὸν δὲ
 B || 16 a propinquo descendit—ἐγγύ- μαστόν καὶ ἔτι δεῖν || 10, 1 περισσεύμα-
 θεν ἐστὶ κατερχομένον βορέαο | hinc τος PI || 12 sequitur Sphaera supra
 —ἐν δὲ (ἐνθεν) || 17 videntur—φορέον- impressa (p. 154 sqq.) in PI, Arati scho-
 ται || 18 super—Perseus—ἐπ' αὐτῷ lia sine carmine omissa inscriptione in
 Περσέος | ipso B Vi, Arati et scholiorum frustulum casu
 fortasse amissis ceteris in B

circo candidiorem putant, eo quod solis cursum per eum fieri arbitrentur.
 quae opinatio in eo falsa esse convincitur, quoniam non in eo solis cursus
 est nisi in ea parte, quae a signifero contingitur. qui videlicet dum sint
 5 uterque obliqui et alternatim invicem sibi pene ex adverso conveniant, in
 aestivo circulo in Geminis, in hiemali in Sagittario tantam se contingant.

3 in superscripsit K | que D, qua (a in rasura) K | a om G || 4 utriusque G,
 uterque K || 5 estivo K | hiemali DKS | sequitur Lacteus circulus delineatus
 et inscriptus DS (cf p. 250 Breysig)

Andromedae vero medius cubitus superior | dextra leuaque
 tenens. unum quidem, in quo iacet altus (485), | interior ab
 aquilone, ad austrum autem vocatur cubitus. | scapulae vero
 Equi et subcervical Avis quoque | summitas cum capite et Ser-
 pentarii humera | ad ipsum respicientes consecuti in circuitu. | 5
 ipse autem pusillum fertur australis, sed non superponit (490) |
 Virginis, sed Leo et Cancer. ipsi autem simul ambo | habent
 umbram inmissam circulo huic, | unus quidem a pectore et ventre
 usque ad clunibus | secat, alterum namque assiduae superposi-
 tum lyrae | Cancer habet magis duplicem signum, quem et in- 10
 telligas (495) | rectum esse, oculis prospicere circulum ex utra-
 que parte, | unum quidem quanto magis per octo partibus
 mensuratum, | in quinque autem revoluitur super terram, | tres
 quoque tempore aestuque solistitiales sunt. | sed unus quidem ad
 aquilonem circa Cancrum est collocatus (500). | 15

Alter vero contra ad austrum per medium Capricornium, |
 dividit autem et pedes Aquari et Caeti caudam | ibi. est autem
 et Laepus et Canis magnus, | quod pedibus habeat Navem | et
 magni Centauri scapulas ibi et aculeum (505) | Scorpionis et
 Arcum levioris Sagittatoris. | qui purus transit ad aquilonem, | ad 20
 austrum vero Fidicula ponitur, adversatur autem illi | hiemalis.
 et tres quidem circumcidunt in altitudine | ab octo partibus,
 quinque autem in deorsum prospiciunt (510). |

Medio vero inter utrosque ponitur candidus circulus [quem
 Galaxian Graeci appellant], | quod ad terram revertatur hic cir- 25
 culus. | qui et signa noctis ostendit utraque, | postquam recesserit

1 andromede B || 2 a quo B || 2,3 interior ab aquilone = *ἀσσότερον βορέαιο* || 3 austrum *ίταται* P | *ἐπιπέκνεται*, cf p. 207, 13 | scapulae B || 4 aequi P || 4,5 serpentarium era B || 6,7 s. ponitur genus B | superponit Virginis = *ἐπιβάλλει Παρθένος* || 7 ambo *om* P || 7,8 habent umbram inmissam = *ἐξείης κέεται βεβλημένοι* || 8 unum B || 9 crunibus B, clunibus *novato* 1P | assidie B || 10 lire B | lyrae = *χελεῖον* | Cancer habet = *Καρκίνον ἤχι* || 10,1 intelligas B || 11 oculis conspicerem B || 12 quando B | peracto partes B || 13 mensuratum P || 14 tempore = *ἐν περάτῃ?* | estaque B | sol estivales B || 15 cancro P || 16 medio P | capricorni P || 17 autem et *om* P | aquarii B | ibi = *ἐν δε* || 18 lepus B | et Canis magnus = *ἀτὰρ Κυνὸς οὐ μάλα πολλήν* | quod = *ὀπίσθη (omisso αἰνται)* || 20 circum B | leviorum B (= *ἐλαφροῦ*) | sagittarios B || 21 Fidicula = *ἥλιος (χέλως)* | adversatur = *τρέπεται* | hiemales P || 22 circumcidunt = *περιέλλεται* | altitudinem B || 23 aspiciunt B (= *διενέονται*) || 24 in u. B || 24,5 e p. 276 a 18 sq. *repetitum* || 26 signa noctis ostendit = *ἡμᾶτα νυξὶν λαιεῖται* | recesserat B

aestas, tunc autem verenus adsistit. | signum quidem Arietis et Tauri quando in genibus iacent (515), | Aries quippe per longitudinem extensus in circuitu, | Taurus autem a tibia circumspicitur clarus. | hinc vero et zona dilucida Orionis. | cam-
 5 pes autem et Aquarius divagi et leviores sunt, | Vrna autem et Corvus, stellae non multum densiores (520), | Vergiliae quidem secus Serpentarii genibus iacent. | quae non longe adiacent, sed iuxta cui | adiacet velocissimus angelus. apud ipsum autem | Equi caput et subcervical involvuntur. |

10 Vnde quidem sine modum recte circumspicitur axis (525) | in medio omnia habens, quartus autem revincitur | obliquus (527).

CIRCVLVS SIGNALIS (v. 544—732)

Signalem autem circulum ita appellaverunt, | quod unus quidem Cancer est, Leo autem super ipsum, Virgo in id ipso (545) |
 15 quidem Vergiliae et Scorpio, ipse | autem Sagittator et Capricornius, super Capricornium vero | Aquarius, duo autem super ipsos Piscium stellas positas, | his quippe magnus Aries, deinde Taurus, Gemini autem. | inter quibus Fidicula adponitur duodecim omnibus (550) | totum annum inducunt, et ex ipsis per
 20 | circuitum erunt omnes dinumeratae horae. | unus quidem, quantum circuit et ad oceanum occidit, | tantum super terram reducitur. per totam noctem | ex his occidunt duodecim circuli (555), | tot vero et oriuntur. tantumque in longitudinem universa | nox extenditur, quantum ad medietatem circuli | inci-
 25 piens a nocte et erigitur ab altitudine terrae. |

1 estas B || 3 autem om P || 4 clarus — *όκλάς* | hinc — *έν δέ* || 4, 5 caupes B (*καυπή*) || 5 et Aquarius — *Υδρης* | divagi — *ένι όι (ένιοι?)* | leviores — *έλαφρός* || 6 stelle B | densiores — *πολλοί* | virgiliae B (*Χηλαί*) || 7 que P | quae — adiacent — *ού μήν Αιητου άπαμειρωται* || 8, 9 et qui c. B || 10 sine modum — *παρβολάδην* || 11 revincitur — *έσφήκωται* || 12 *τίτulum* om P || 13 unus — *ένι* || 14 in id — *έν' αυτόν* || 15 vergiliae B, virgiliae P | sagittator B || 16 vero om B || 17 his quidem magnus — *τούς δέ μέτα* || 18 quidem autem B | inter quibus — *έν τοίς* | Fidicula — *ήέλιος*, cf p. 278, 21. 280, 5. 281, 1. 284, 5 || 18, 9 duo et decem P || 19 inducunt — *άγων* || 20 erunt — *άέξονται* | dinumerate B (= *έπικάρπιοι*) | hore BP || 21 oceanum B | v. 355 *του δ' όσον κολλοιο κατ' άκεανοιο δύηται* || 22 reducitur — *φέρεται* | ex his — *έξ*

Quod non est abiectum, sed probatum et | dena milibus
pertractatum, quando oriuntur uniuersa (560). | semper enim cum
ipsis consurgit ipsa | Fidicula. quodque pertractandum magis |
mane recte si [non] fuerint nubes nigrae | fiunt aut montibus
absconsae dum oriuntur, | signa supervenientes inestimabiles 5
fieri (565). | ipse autem magis signa utrumque dat | oceano, tunc
quoque multum circumvertitur, ipse | super vitulos portatur sin-
gulariter. |

Cuius obscuritas, quando Cancer oritur, | stellae utrumque
convolutae circumiacent (570), | quaedam autem occidunt, aliae 10
vero oriuntur. | occidit quidem Corona, occidit autem ab spino
Piscis | medius a sublimitate dimidiae partis, | novissime autem
mittit declinante Corona. | ipsa quoque a retro conversa, sed
nondum (575) | praecedit superiore nocte ferenda. | unde quidem
et in humeris deponit laboriosum Serpentarium, | Cancer vero a 15
geniculis deponitur, iuxta autem Serpentis collum. | necnon et
Arctophylax [id est Arcturi custos], quod non multum ex utra-
que parte, | minus vel maius, sed plurime ad matutinum cerni-
tur (580). | quaternis enim vicibus descendit Bootes | et suscipi-
tur ab oceano. ipse autem praeclarus ostenditur, | vult quidem 20
superesse alia nocte superveniente (583), | et per noctibus ad

1 abiectam P | v. 559 οὐ κεν ἀπόβλητον δεδοκμημένοι ἡματος εἶη | dena
milibus = μοιράων (μυρίων) || 2 v. 560 μοιράων σκέπτεσθαι, ὄτ' ἀντέλλησιν
ἐκάστη || 3 v. 562 ἥλιος. τὰς δ' ἂν κε περισκέψαιο μάλιστα || 3, 4 pertractum
m. ad mane B || 4 nigre B | v. 565 εἰς αὐτὰς ὀρώων, ἀτάρ, εἰ νεφέεσι μέ-
λαινοι || 5 absconse B | v. 564 σήματ' ἐπερχομένησιν ἀρηρότα ποιήσασθαι ||
5, 6 signa = κεράων || 5 inestimabiles B || 6 oceano B || 7 super vitulos =
νειόθεν ὀππῆμος (cum μόσχος confusum) || 7, 8 singulariter = ὑψόθι γαίης ||
9 cuius obscuritas = οὐ οἱ ἀφανρότατοι || 10 convolute B | quedam aut B || 12
medius piscis P | medius a sublimitate = ἡμισυ — μετήρορον | ab s. B || 13 ipsa
quoque = αὐτὰρ Γνύξ || 14 praecedit P | v. 576 γαστέρι νειαίρηι, τὰ δ' ὑπέρ-
τερα νυκτὶ φορεῖται || 15 humeros B | deponit om P || 16 deponitur — collum
= κατάγει δ' ὄφιν ἀχένος ἐγγύς | d. autem iuxta P || 17 arctosylax B, arcto-
filax P | custos P | quod non multum = εἶη πολὺς || 18 minus vel maius =
μείων ἡμῆτιος | ad matutinum = ἔννηχος | matutine P || 19 vocibus B || 20 oc-
ceano B | praeclarus ostenditur = φάεος κορέσεται || 20, 1 vult quidem super-
esse alia = βουλυτῶι ἐπέχει πλεῖον δίχα

Quae de coortibus et cooccasibus ex Arato v. 569—752 vertit 1, desunt
in rec int, cf p. 285 sqq.

vesperum occidere dicitur (585), | novissime quando Fidicula
descendente occidit (584). | quanti quidem occidunt, sed contra-
rium nihil agunt, | sed bono quidem circulo, bona autem utraque
et dilucida | tamen Orion [qui et Iugula] confidenter | omnia
5 ferens Fluvium rapidum extendens inrigat agros. |

Incipiente autem Leone quaedam per omnia feruntur (590), |
Cancer quando occidit et Aquila, statim et nox | volvitur, alia
quidem remanent per ordinem splendida | nondum fluctibus re-
vertitur oceanus, | oritur autem Aquarii caput et Laepusculus | et
10 Antecanis, priores pedes consequentes (595). |

Non autem paululum terrae subposita mittit | Virgine oriente.
Lyra tunc revolvitur | et Delfinus occidit et Iaculus. | cum ipsis
autem et Cygni priores alas simul cum ipso | et cauda et Flu-
minis terminos adiacentes (600). | occidit autem Equi caput,
15 occidit et cervix. | oritur vero Aquarius super ipsum usque ad
summum, | Vrnam autem adiungit et Canis pedes alterutros |
trahens a retro Navis puppem. | quem dividit arbor in id ipsa
(605), | Virgo tamen tota pertransiens nunc facta. |

Neque autem supervenientes Vergiliae et subtilius lucentes, |
20 inenarrabilem autem magnum Bootis signum | subito exoritur
convolutus Septentrioni. | Navis autem tranquilla tota sublimis
adsistens (610), | sed Aquarius funditur multum veniens in cae-
lum, | caudam quippe. tantummodo apud Vergilies adducit |
dextra levaque tibias eius usque ad genibus | semper nox ubi-
25 que, sic autem Lyra recedit (615). | hunc autem iaculum quem

1 v. 585 *κείναι οἱ καὶ νύκτες ἐπ' ὅψ' ἴδονται* λέγονται || 1, 2 v. 584 *ἦμος ὅτ' ἠέλλοιο κατερχομένοιο δύηται* || 2 quanti — *ὡς οἱ (ᾄσοι)* || 3 agunt — *ἀει-*

κῆς | s. bona B | *an* cingulo (*ζώνη*)? || 4 tamen — *ᾄμοις*? | *γῖγγυλα* P || 4, 5 omnia f. Fl. — *πάντα φέρων Ποτ.* || 5 rapidum extendens inrigat agros — *κέραος παρατείνεται ἄλλον?* || 6 quaedam B || 7 statim et nox — *αὐτὰρ ὃ γε γνῆξ* || 8 v. 592 *ἦμενος ἄλλα μὲν ἦδη, ἀτὰρ γόνυ καὶ πόδα λαιόν* || 9 oceanus B | Aquarii — *Υδροῦς* | lepusculus B || 10 consequentes — *Κυνὸς αἰθρομένοιο (συνεπομένοιο?)* || 11 paululum terrae subposita mittit — *γαιῆς ὑπὸ νεῖατα βάλλει* || 12 revolvitur — *Κυλληγαίη?* | delphinus B | ipso B || 13 cigni B, cicni P || 14 terminos adiacentes — *παρηγοῖαι σκιάωνται (κει-)* || 15 Aquarius — *Υδροῦς* || 16 v. 605 *Κρητῆρα, φθάμενος δὲ Κύων πόδας αἰνῶται ἄλλους* || 17 quem B: nen P | v. 605 *ἰστὸν διχῶσα κατ' αὐτόν* || 19 vergilie B || 21 tranquillus P || 22 multum veniens — *ἦλυθα πολλή* || 23 quidem B | caudam quippe — *οὐρῆς ἄν (omisso δεύοιτο)* | tantam modo B || 24 dextra levaque tibias eius — *δεξιτερὴν κνήμην* || 25 lira B | v. 615 *αἰεὶ γνῆξ αἰεὶ δὲ Λύρη παραπεπηῶτος* | hanc B | iaculum quem — *ἄιστον (ἰοστόν)*

signum sub caelo | utraque occidentia et rursus orientia | multotiens ea ad mane aspicimus in aere. | tibiae autem cum Vergiliae videntur utraque, | ipse vero a capite convertitur alter (620) | Scorpionem expectans et spiculum Sagittae. | haec enim feruntur in medio eaque omnia, | manu quidem quam et caput simul et 5 Arcum adducit. | sed ista velut capilli capitis omnia membratim ordinantur, | medio autem Scorpione et novissime ipsa cauda (625) | Centauri vide(n)tur ascendere adhuc Vergiliae | distantes a capite Equi, donec occidant, | et prioris Avis adducitur ultima cauda. occidit autem Andromedae caput, quod 10 in mains adnixum | Caetum inducit ad austrum. e contrario ei (630) | Caepheum magnum ab aquilone adirectare iubet. | et partem lumborum eius ex adverso usque ad eam | occiditque Caephei caput et humeri et manus. |

Declinat autem Fluvius superveniente ei | Scorpione acci- 15 dens ab euro oceanus (635). | atque superveniens terret magnum Orionem. | Diana helicen primo sermone locuta | ducere plurimas imbres super bestias cunctas | sustinentes [Incolum, id est] Orionem, fortiter lamentata cornicla | ferociter abnuens ei pro vino deditum (640). | iam ex ipso surgens bestia alia | dissipante insulas per medias utrum regiones persequens | scorpionem et extendens multum veniens, | plurime inlustrans super Dianam 20

1 occidentia B | oriencia B, occidentia P || 1, 2 in mult. P | multociens B || 2 ad mane — *ἀντονυχελ* | aspiciens B | in aere — *τοῦ μὲν ἄρ' οἷη* | tible B || 2, 3 vergilias B || 3 vero *om* B *lacuna indicata* | *alt* B | v. 620 *αὐτὸς δ' ἐς κεφαλὴν ἔτι που τετραμμένος ἄλλη* || 4 spectans P | spiculum B (*ρύτορα*) | sagitte B | ipse enim hec enim B | haec enim feruntur — *οὐ γὰρ μιν φορέουσιν* || 5, 6 v. 623 *χειρα δὲ οἱ σκαίην κεφαλὴν θ' ἅμα Τόξον ἀγινεῖ* || 6 velud B || 6—8 v. 624, 5 *ἀλλ' ὁ μὲν ὡς τρίχα πάντα καταμελεῖσσι φορεῖται, ἦμισον δὲ Στεφάνοιο καὶ αὐτὴν ἔσχατον οὐρὴν* || 7 scorpionem P || 8 videntur B (*φορέουσι*) | vergillie B || 10 andromede B || 11 in mains adnixum — *μέγα δειμα* | v. 650 *Κήτεος ἡερόεις ἐπάγει νότος* | cetum P | et austrum B || 12 v. 651 *Κηφὲς ἐκ βορέω μεγάλη ἀνὰ χειρὶ κελεύει* || 13 quae B || 15 declinat autem Fluvius — *καμπαὶ δ' ἄν Ποταμοῖο* | scorpionis B || 15, 6 accidens ab euro oceanus — *ἐμπύπτειεν ἐνρρόον ὠκεανοῖο* || 16 oceanus B | adque P || 17 helicen — *ἰλήκοι* | primo sermone locuta — *προτέρων λόγος, οἳ μιν ἔφαντο* | inducere P (*ἐλκῆσαι*) || 17, 8 plurimos himbres B (*πέπλοιο Χίωι*) || 18 suiper B (*ὄτε*) | sustinens B || 19 cornicla B | v. 639 *καρτερός Ὠρίων σιβαρηῖ ἐπέκοπτε κορύνῃ (κορώνῃ)* | vino *om* P || 19, 20 v. 640 *θῆρης ἀρνύμενος κελίωι χάριν Οἰνοπίωι* || 20 vestigia alia B || 22 extendens multum veniens — *ἐκτανε πολλὸν ἐόντα* | plurimae BP | inlustras B (*προφανείς*)

Incolo super castitatem. | qua ratione dicunt superveniente (645) |
 Scorpione Incolo circa terras novissime fugientem. | necnon
 Andromeda et Caetus derelicti | ipso quoque oriente continuo
 alia | simul omnia confugiunt. tunc autem cingitur Caepheus |
 5 terram radens et quaedam a capite omnia (650) | tinget in ocea-
 num, necnon etiam ipsi | Septentriones prohibent pedes ac
 manus. | statimque ipsa puero admiscitur | ostendens Cassiepieae
 simulacrum. reliqua autem iam non secundum ornamentum |
 videntur de sellula pedes et manus desuper (655), | sed a capite
 10 videtur | observare a femoribus et genibus; nam non utique
 ventura esset illa | salva fieri rerum magnitudo. | alia autem
 pars in altera fertur, altera vero nuper ad altera | caelum refert,
 quando Coronam circuit secundus ordo (660), | Aquarius autem
 ultimam adducit Centauri partem, | corpus quidem et caput, et
 15 Bestiam, quam manu | dextera Centaurus habet. alia quippe
 remanent | Arcum [autem] supervenientem primi pedes equi se-
 pultoris. |

Et in Arcum seminat Serpens et corpus Serpentarii (665) |
 orietur superveniente ei pinguior esca | Scorpionis orienti, ad-
 20 sumens quidem ipse Serpentarii | manus et Serpentis multiformem
 splendorem. | Ingenu autem per circuitum semper conversus |
 oritur, tunc ergo transiens egreditur, sed (670) | zona et pectus
 et humeri omnia | dextra levaeque cum capite et manibus simul
 cum | Arcu ascendunt et Sagittario oriente. | cum Mercurio seu
 25 Lyra et usque ad pectus | Caepheus consequitur oceanum (675). |

1 incolo *om P* | propter *B* | racione *B* | superveniente — *περαιόθεν έρχομέ-
 νοιο* || 2 terras n. f. — *χθονός έσχατα φεύγειν* || 3 andromeda *B* | cetus *B* | ipsi
B || 3, 4 v. 648 *κείνου έτ' άντέλλοντος άπενθέα, άλλ' άρα και τοι* || 4 cin-
 gitur — *ζώνη* || 5 rudens *B* | quaedam *B* | tangit *B* || 5, 6 oceanum *B* || 6 nec-
 non etiam ipsi — *τά δ' ού θέμις, αλλά τά γ' αυτόν* || 7—8 v. 655. 4 *ή δέ και
 αυτή παιδός έπειγεται ειδώλοιο δειλή (δήλη) K.* || 7 cassiepie *B*, sassiepieae *P* ||
 8 n. seculorum o. *B* || 9 stellula *B* || 10 videtur *non extrico* | observare *om P*
(αιρομένη — άθρ-?) | utique (*άρα*) *refeci*: utique *B*, uti quo *P* || 11 v. 657
 ventura esset — *έμελλεν* | v. et equotua fueri r. *B* | v. 658 *Δωρίδι και Πανόπη
 μεγάλων άτερ Ισώσασθαι* || 12 alia v. *P* | nuper *P*: pars *B* | referit *B* (*άντι-
 φέρει*) || 13 incipit circuit *B* | Aquarius — *Υδρης* || 14 ultimum *P* || 15 vestiam
B || 16, 7 equi sepultoris — *ίππότα φηρός (ίππο τάφηρος)* || 18 et in Arcum
 seminat — *Τόξωι και σπείρη, cf p. 267a 12* || 19 aescas *P* | v. 666 *άντέλλει έπι-
 όντι καρήατα δ' αυτός άγεινεί* || 20, 1 multiformem splendorem — *πολυτει-
 ρέος άγήν* || 20 multiformem *B* || 21 autem *om P* || 22 egredietur *B* | sed — *άλλα* ||
 24 arco *B* | sagittario *B* || 25 v. 674 *σύν τοις Έρμαίη τε Δύρη και στήθεος
 άχρις* | cepheus *B* | consequitur oceanum — *παρελαίνεται άκεανοιο*

verum tamen et Canis magni radia omnes | occidunt, et omnia descendunt ad Incolo, | omnia quippe infinita sectatur Laepusculum. | sed non Agitatoris Hedulos neque Capream, | sed statim descendunt magnifice prae manibus (680) | lucentes, et Leo quidem discernitur alteras | commovere tempestates, dum Fidiculae 5 fuerint sociata, | sed quaedam a capite et manu [Scorpionis] | Capricornio ascendente omnia deponit contraria | ipso Sagittario descendente. iam non Perseus (685) | neque adhuc summa Corona manet et observatur Navis, | sed Perseus quidem a geniculo pedeque | dextro occidit, puppis autem quantum in circuitu 10 habet, | ista quidem Capricornio oriente descendit, | verum etiam et Antecanis occidit, alia autem signa ascendunt (690), | Cygnus et Aquila et Iaculus quae sunt volatiles | et australis Sacarii sacra positio. |

Equus autem et Aquarius circumciduntur | pedibus et capite 15 convoluti. e contrario autem Equi | Centauri cauda inducitur vespere noctis (695). | sed non occidit caput neque humeri | eius cum pectore sed Serpentis Aquariae | cervix ad terram prospiciunt omnia anteriora frontis, | siquidem retrorsa magis remanent, sed et | Centaurus aliquotiens cum Piscibus oritur (700) | ascen- 20 dentes. et super Pisces veniet Piscis | ille magnus subiacens Capricornio. | nam paululum quidem duo et decem perseverant omnes. | ita et [in genu laborantis] manus et genicula et humeri | Andromedae absque omnia, quaedam ante altera retro (705), |

1 verum tamen — ἡμος, cf v. 690 || 2 descendunt ad Incolo — κατέρχεται Ὠρίωνος | inficta B || 2,3 sectantur lepusculum B (= διακομμένοι Λαγωῦ) || 3 edulos B || 4 pre B | magnifice prae manibus — τὰ τέ οἱ μεγάλην ἀνά χειρά || 4, 5 Leo quidem — μελέων (λέων μὲν) || 5 ulterius c. B | fidicule B (= ἡέλιωι cum χέλυσ confusum) || 6 fuerunt B | quedam BP || 6,7 seclusi: manus capricornio omisso scorpionis P || 7 ipsa P | sagittario B || 9 Corona — κόρυμβα | observatur — πολυτερέος (τηρ-) || 11, 2 verum tamen etiam et B || 12 cicinus et P, om B || 14 posicio B || 15 v. 693 Ἴππος δ' Ὑδροχόοιο μέσον περιτελλομένοιο || 17 legit ἔσπερην νύξ ut Ach p. 73, cf Arati ed || 18 aquarie B | cervix B: caput P || 18, 9 v. 698 ἀρχενίην κατάγει σπείρην καὶ πάντα πρόσωπα || 19 siquidem — ἢ δέ (εἰ δέ) || 20 aliquociens B | v. 700, 1 ἀντῶι Κενταύρωι, ὀπότ' Ἰχθύες ἀντέλλωσιν, ἀθρόον ἐμφέρεται || 21 veniet — ἔρχεται | ille magnus — ἀντῶι κνανέωι || 22 qu. de duodecim B || 22, 3 perseverant omnes — ἀμ-ⁱ μένει ἄλλην || 23 seclusi: vertit μογεραί, cf v. 65 (p. 190, 5) | laborantes P | quedam B

extenduntur ad oceanum, ut procedant | Piscibus. utique autem
 hi secus dextra manu | ipsi portantur, alia quidem nuper in sinistra
 adducitur | Ariete ascendente. et circumciso | ad vesperum mo-
 vetur Sacrarium, cum ipso et (710) | Perseo oriente, quantum a
 5 capite et humeris. | ipsaque zona utraque pereunt extremum |
 quid parvulum paret super Tauro | cum densitate obvoluto. ne-
 que ergo Taurus | minuitur, cum oritur, nam maxime inter qui-
 bus (715) | Agitatoris fertur. portio nondum super hanc | subito
 oritur, Gemini autem cum ipsis venient. | sed Heduli pars pedis
 10 [non] cum ipsa Caprea | miscuntur Tauro, quando crines et
 cauda | Caeti aestatis tempore oriuntur (720). | occidit autem
 Arctofilax [id est Arcturi custos] iam prima. tunc portionem |
 manu trahentes deponunt | consecuta ei maior subiecta Septen-
 trio. | utrique autem pedes duo Serpentarii | simul cum eis geni-
 15 cula Geminis super signum inpetrantes (725) | ex alio latere

1 oceanum B | et P | procedunt (vel -ant) P || 1, 2 v. 706, 7 *τείνεται, ὠκεανοῖο νέον ὁπότε προγένωνται ἰχθύες* || 2 nuper = *νειόθι* || 3 adducit B | arietem B || 4 cum ipso *superscripsit* P || 5 v. 712 *αὐτῇ δὲ ζώνῃ καὶ κ' ἀμφήριστα πέλονται (ita legisse videtur, cf ed Arati)* || 6 quid parvulum = *ἡ Κριῶν λήγοντι (ὀλίγω)* | obvolutum P | cum densitate obvoluto = *σὺν τῷ πανσὸδῳ ἀνελίσσεται* || 7 minuit P || 7-8 nam — fertur = *ἐπεὶ μάλα οὐ συναρρηῶς Ἡνίοχος φέρεται* || 8 portio B | portio = *μοῖρη* | subito = *ἀθρόος, cf v. 133 (p. 205, 18) v. 219 (p. 218, 16)* || 9 cum ipsis venient = *μὴν οὐλον ἄγουσιν* | pars = *θέναρ* || 10 *seclusi* | crines B, *cf p. 258 a 1* || 11 cetistate B | aestatis tempore = *αἰθεροῖο περαιόθεν* || 12 arctofilax B | idem B || 13 v. 722, 5 *τάων, αἰ πλουρές μιν ἀτερ χειρὸς κατάγονσι λαιῆς (ἢ δ' αὐτῶν μεγάλῃ ἰποτέλλεται Ἄρκτω)* || 14 utrumque B | duo = *καταδνομένου (δύο)* || 15 v. 725 *μέσφ' αὐτῶν γονάτων Διδύμοις ἐπὶ σῆμα τετύχθων*

ZODIACUS, vel signifer, est circulus duodecim signis constans, id est
 Ariete Tauro Geminis Cancro Leone Virgine Libra Scorpione Sagittario
 Capricorne Aquario Piscibus. quorum signorum tempora et ordines, sive
 quae unoquoque signo oriente signa oriantur vel occidente occidunt, in su-
 5 periori parte libelli exsecuti sumus. nunc quod restat domino adiuvante
 breviter exponemus.

GS *apud Breysigium p. 250, 15 sqq. invenies.* — *font ignotus praeter Pliniana, quae notavi* || 1 duodecem G | signa G, signum K || 2 sagitario D || 3 capricornio S || 4 que D (*corr D?*) || 4, 5 superiore G, -ae K || 5 executi S | sum S | *desunt hodie, erant eadem quae 1 exhibet supra p. 416-425, cf Hyg IV 12* || 5, 6 adiuante br. exponam S

ascendentes. tunc nequaquam Caeti nihil | veniet ex utraque,
totum serotino tempore. | iamque Fluminis primam partem ex-
ortam | fieri mundo aequore cogitanti et super ipsam | ipsum

1 ceti nichil B || 2 serotino tempore = ὄψεαι (ὄψέ) || 3 fieri = καμ-
πήν? | equore B | cogitanti et super ipsam = σκέψαιτό κε ναύτης (αὐτῆς)

Est ergo zodiacus circulus obliquus, cuius obliquitas solis cursum modo ad hiemalem circulum vergit, modo ad aestivum adtollit, modo ad aequinoc- tialem bis in anno, id est euntem et redeuntem, admittit. unde fit, ut, cum ad hiemalem devexus fuerit, maiora sint spatia noctis quam diei et terra eo a se longius discurrens hiemis rigores sustineat et, cum se ad aestivum ex- 5 tulerit, maiora sint spatia diei quam noctis et terra eo supra se propius cursum faciente calefacta semina quaeque concepta matura reddere cogatur et, cum se aequinoctiali dederit, aequalia sint spatia dierum ac noctium et terra vernaes sive autumnales temperies aut eo a brumali veniente aut ab aestivo redeunte suscipiat. quae omnia, ut praefati sumus (*l. 1 sq.*), eiusdem 10 signiferi obliquitas facit. qui si recta linea ab oriente in occidentem discureret, semper aequales dies et noctes existerent et nulla temporum varietas mundum ornaret. nam, ut philosophi aiunt (*Plinius II 66*), 'non aliud habi- tatur in terris quam quod illi subiacet, reliqua autem a polis squalent', a septentrionali videlicet, qui appellatur boreus et numquam occidit, et ab 15 australi, qui appellatur austronotius et numquam videtur: de quibus in libro beati Iob scribitur (IX 9) 'qui facit Arcturum et Oriona et Yadas et interiora austri.' est igitur per eundem signiferum septem stellarum errantium cursus. Veneris tantum stella excedit eum binis partibus. Luna quoque per totam eius latitudinem vagatur, sed omnino non excedit eum. ab his Mercurii 20 stella laxissime, ut tamen e duodenis partibus (tot sunt enim latitudinis) non amplius octonas pererret, neque has aequaliter, sed duas medio eius et supra

2 hyemalem DS | estivum K | attollit S || 3 est ///euntem K | et redeun-
tem om S || 4 ad om DS (*superscriptum* D² SII²) | hyemalem DGS || 5 hyemis
DG | estivum K || 5, 6 extulerit D, extulerit G || 6 ///supra K | re S | pro-
prius GK, propitius S || 7 cursus G | tale fata S | queque D, quaeque K |
cogitatur D *primitus* || 9 t. at S || 10 praefati K || 11 quasi r. S | linia G ||
11, 2 discurret D (discurreret *superscriptum* D²), -erit K || 13 aliut G || 13, 4
habetur G || 14 illis G || 15 apellatur boreas G || 15—16 boreus — appellatur om S ||
15, 6 et abstrali K || 16 apelatur G | austronocius GSI | in om S || 17 Iobis
locum profert etiam Isidorus *De natura rerum XXVII 4* | arturum G | hyathas
SI || 19 tamen S | eum om DS | lunam GK || 21 at t. D² | et DK, ea G |
latitudinis *Plinius*: -es DGKS || 22 pererret *Plinius*: -at DGKS | e. ut a. K

Orionem manentem, quem signum (730) | aut noctis mensura aut Navigii nuntius. | ubique enim haec multiformes dii hominibus referent.

(LYNAE SIGNA v. 733—818, *omisso* 768)

5 Iam cum videris parvulis cornibus esse lunam | vespere lucentem, ex ipsa doceris | mensem, quando primordio absciditur lux ex alto (735). | quantum super umbram in quarta fuerit die. | octava autem per medium dividitur ad omnem vultum, | undique ergo aliunde altera reclinat frontibus | hic dicit, quo modo
10 in mense circumciditur aurora. | noctis extrema illa duodecim sortes (740) | sufficere dicit. haec ubi magna in annum, | quando terminavit plantas ponere. | a Iove enim omnia constituta ubique iacet. | equidem tabernaculum circuit tempestatis | dixit quid oportet recordatus a Septentrione (745) | aut alterum, quo-
15 rum in oceano revertuntur | stellae utraque, quarum prima noctis. | sic enim omnia removentur in annum | seu Septentrionem pondus minitans aliquotiens aliquot | replevit, tunc quoque

1 orientem orionem B | manentem quem signum = μένον, εἴ οἱ ποδι σῆμα || 2 navi (i ad i *superscripto*) P | navigii = πλόου (πλοίου) | nuntius B (ἀγγελλειν) | hec B | multiformes = πολλά || 3 referent = λέγουσιν || 6 ex ipsa doceris = ἀεξομένοιο δίδασκει || 7 ex alto = ἀπόθεν | quartum B | v. 736 ὄσον ἐπισκιάειν ἐπὶ τέτρατον ἡμᾶρ λοῦσα || 8 octavo B | medio B | v. 737 ὀκτὼ δ' ἐν διχάσει, διχόμενα δὲ παντὶ προσώπῳ || 8, 9 ubique autem ergo B || 9 post ergo 8 *ferè* litterae erasae, aliunde *omissum* P | quo md' B || 10 illae P || 11 efficere P | hec B || 13 v. 744 καὶ μὲν τις καὶ νηὶ πολυκλύστον χειμῶνος (tabernaculum [σκηνῆ] ε -ς καὶ νηὶ συμπτῶν) || 14 septentrione B || 15 oceano B | revertuntur = ἀρύνονται | stelle B | utraque = ἀμφιλόκης || 16 removentur = ἀμείβεται || 16, 7 septentrionem B || 17 aliquociens B | aliquod P | v. 749 ἡέλιος μέγαν ὄγμον ἐλαύνων, ἄλλοτε δ' ἄλλωι | replevit = ἐμπελάει

quattuor et infra duas. Sol deinde medio fertur inter duas partes flexuoso draconum meatu inequalis. Martis stella quattuor mediis, Iovis media et super eam duabus, Saturni duabus ut Sol (= *Plinius II* 66. 7).

1 et *om Plinius* | sol *Plinius*: sed DGKS | *scripsi e Plinio*: in medio DKS, in demedio G | fluxuoso S || 2 inequalis D || 3 ea S | *sequitur 'Zodiacus circulus' cum Sole et Luna delineatus et inscriptus D*

ascendens et statim occidens (750). | alter alterius stellae procedunt auror(a)e. | cognoscis haec et tu, quando conveniunt simul | decennovenalem circulum lucente Septentrione, | quantum a zona usque ad novissimum Orionem | nox superponitur Canis hirsuti Orionis locus (755), | ecce ut cernimus proprius eius | 5
 stellae omnibus constitutas hominibus significant. | illarum et ego considerabo laborem. | credo enim, quod revelata iacent | signa hiemalis ventibus tempestatis marium (760). | certamen quidem parvum, sed dena milibus ei perfectum | fit sobrietatis semper observanti viro. | ipse autem priora tua et alter bene 10
 cum alio | praedixerit, quando e propinquo oritur tempestas. | multotiens enim et serenitatem superveniente nocte (765) | circummittit pavidam undam maris. | aliquando enim tertia feria occurrit, aliquotiens quinta. | a Iove enim omnia scimus adhuc, alia multa | celata, et quibus ipse voluerit sponte dabit (770) | 15
 Iuppiter; qui etiam virorum generationi orienti propitiatur, | undique volens, signa dabit ubique. | hic autem dicit, ubi divisa luna | multiplici modo utrumque mox super abundans, | sed ascendere aliquando iubet summa noctis (775) | Septentrionem minorem. haec quoque erunt et Apollinis alia | signa et de nocte 20
 et de diebus fieri. |

Considerandum est quidem primis cornibus utrumque lunae. |

---

1 occidentia P | stella B || 2 v. 754 ἄλλος δ' ἄλλοιῶν ἀστὴρ ἐπιδέρεται ἡῶ | hec B || 3 decem novalem B | septentrione B (ἡέλλοιο) || 4 novissimam B | superponitur = ἐπιδινεῖται || 5 hirsuti B (θρασύν) | proprius B | v. 756 οἱ τε Ποσειδάωνος ὀρώμενοι ἢ Διὸς αὐτοῦ || 7 v. 758, 9 τῶν κελῶν πεπότησο. μέλοι δέ τοι, εἴ ποτε νηὶ πιστεύεις, εὔρειν, ὅσα πον κεχηρημένα κείται ||
 8 hiemalis P || 9 milibus P | v. 764 τὸ δὲ μυρίον αὐτίκ' ὄνειρα | sit B || 10 observantis B | tua et alter = σωότερος (σὰ ἕτερος) || 11 praedixerit P (παρεῖπὼν ὄνησεν) | ei B || 12 multotiens B | serenitatem superveniente nocte = γαληναίη ὑπὸ νυκτὶ || 12, 3 circummittit B || 13 pavidam undam = πεφωβημένος ἦρι | etenim B | tertia B || 14 aliquotiens B | V P | v. 768 *ferre om* | e. homines B || 15 celata B || 16 iuppiter B | generatione B | orienti = ἀναφαντόν | propitiatur B (ὀφέλλει) || 17 unde v. B | volens = εἰδόμενος || v. 773—6 ἄλλα δέ τοι ἐρέει ἢ πον διχόσωσα σελήνη πληθύνος ἀμφοτέρωθεν ἢ αὐτίκα πεπληθύνει, ἄλλα δ' ἀνερχόμενος, τότε δ' ἀκρι νυκτὶ κελύων Ἡέλιος (cf p. 287, 46. 7) || 18 abundans BP || 19 septentrionem B || 20 hec B, haec P | apollinis B (ἀπ' ἄλλων) || 21 diebus fieri = ἡματι ποιήσασθαι || 22 considerandum est = σκέπτεο (σκεπτέον) ut saepius (v. 892 al) || 22 primis — lunae = πρῶτον κερῶν ἐκάτερθε σελήνην

aliquotiens enim aliter incurrit vespertino lumine, | aliquotiens enim aliter figura cornibus suis luna (780) | mox fuerit, alia quidem tertia, alia autem quarta. | quod circa mense adsistens perficit. | tenuis quidem pura cum fuerit die, | serenitas erit, si autem
 5 tenuis non fuerit inventa | spiramine denso et obscuris cornibus (785), | quarta ex tertia lumen pallidum habens | aut austro obscuratur aut aqua iuxta erit. | si autem et ambobus cornibus tertio die habens | nec obtunsa nec supina apparuerit, | sed directa utriusque cornibus circumpexeris lucentia cornua (790), | ad
 10 vesperum non venti in illa nocte feruntur. | si autem sic erecta in quarta die fuerit, | tempestatem colligere docet. | si vero cornibus spatium grande visa fuerit, | aquilonem ostendit. quando autem supina est, austrum designat (795). | itaque in tertia si tota in circuitu videris | undique pallidiorem, magis et tunc
 15 tempestatas erit. | maxima autem tempestatas erit, si rutilans apparuerit. |

Considerandum autem multiplici modo et in utrumque divisam, | si quando fuerit aut in cornibus suis lucida (800), | et ardore significans mensis uniuscuiusque. | undique pura magis
 20 serenum significat, | omnia autem pertractantes videtur ventis iubere, | alii autem aliter putant; quod cum obscura fuerit, pluvias | significat. sic omnibus signis omnia designat (805), | sed, quanta in tertia aut quarta computantes | abbreviaverunt abscisa divisione, donec ad ipsam | significationem perveniat. diviso

1 incurrit vespertino lumine — επιγράφει ἑσπερος ἀγλήη | aliquotiens — ἄλλοτε || 2 fuerit — ἀεξομένην, cf p. 279, 20 || 3 tertia B | menses B || 3, 4 v. 782 τάων καὶ περὶ μηνὸς ἑφεστατότος κε κύθιοιο || 5 non fuerit inventa — οὐ μάλ' ἐρευθῆς (legit οὐ, non εὐ, cf ed) | spi(e)Bramine denso — πνευματική, παχίων δὲ — || 6 tertia B || 7 erit — ἐόντος | si autem *iteratum* P | ambobus P || 8 terciio B | obtunsa — ἐπινευστάζη | aparuerit B || 9 lucentia B, om P | circumpexeris lucentia cornua — περιγνάμπτωσι κεραταί || 9, 10 ad vesperum non venti — ἑσπέριοι κ' ἄνεμοι || 10 venit B || 11 fuerit — ἀγνεῖ | colligere B || 12 spacium B | grandis P | visa fuerit — εὐ ἐπινεῦη || 13 tertia B || 14 totum B || 14, 5 v. 796, 7 αὐτὰρ ἐπὶ τριτόωσαν ὄλος περὶ κύκλος ἔλλασση πάντη ἐρευθόμενος || 17 multiplici modo — ἐς πληθύν | in om B || 18 v. 800 ἤμην ἀεξομένην ἢ δ' ἐς κέρασ ἀθις λοῦσαν || 19 calore P || 20 autem om P | pertractantes — ἐρευθόμενη || 20, 1 ventis iubere — ἀνεμοιο κελεύθους || 21, 2 pluviam B || 22 significet B | v. 805 σήματα δ' οὐ μάλ' (v. l. οὐτ' ἄρ) πᾶσιν ἐπ' ἡμασι πάντα τέτυκται || 23 quantum in tertia et aut B | computantes P (πέληται) || 23, 4 v. 807, 8 μέσσα διχαιομένης, διχάδος γε μὲν ἄχρισ ἐπ' αὐτὴν σημαίνει διχόμυρον || 24 significationem perveniant B | divisio B

autem mense | statim item diminutionem patitur; suscipitur autem
 continente quarta | mensis transacti. si vero tertia transacta (810) |
 et per circuitum tota aream se circumdederit | aut tres vel duos
 circumiacentes in orbe eius, | significat venti tranquillitatem
 putandam, | aut disruptione ventorum deficiente tranquillitate, | 5

1 mensae P | diminucionem B | potitur B | autem om P || 2 tertia B |
 si vero t. tr. — τῆ δὲ τριτάτῃ ἀπίόντος (v. l. ἐπίόντος) || 3 circuitu P |
 totum B

LUNA terris vicinior est quam sol sive cetera errantia sidera, unde
 et breviori orbe celerius peragit cursum suum. nam iter, quod sol in tre-
 centis sexaginta quinque diebus et sex horis peragit, luna in viginti septem
 diebus et octo horis percurrit. singula vero signa sol tricenis diebus et
 denis horis ac semisse, luna autem binis diebus et senis horis ac bisse unius 5
 horae perlabitur. unde fit, ut, quantum spatii in zodiaco una die luna per-
 currit, tantum sol in tredecim diebus expleat. bisse autem dicimus, cum
 quidam numerus in tres aequas partes dividitur, ut duodecimus in tres
 quaternarios, cuius duae partes, id est octo, bisse, tertia vero, id est qua-
 tuor, trien appellatur (cf *Isidorus De nat rer XIX*). 10

Hanc enim quidam philosophorum dicunt proprium lumen habere globi-
 que eius unam partem esse lucifluam, aliam vero obscuram, et paulatim se
 vertendo diversas formas efficere. alii econtra aiunt, lunam non suum lumen
 habere, sed solis radiis inluminari; unde et defectum patitur, quem Graeci
 eclipsin vocant, si inter ipsam et solem umbra terrae interveniat (= *Isidorus* 15
Etym III 52).

Hanc gentiles Dianam germanam Solis, quem Apollinem nuncupabant,
 fuisse dixerunt, et sicut a sole spiritum ita se a luna corpus accipere falso
 arbitrabantur. dicebant enim eam viarum praesidem et virginem, eo quod
 via nihil pariat. idcirco igitur ambo sagittas habere finguntur, quod ipsa 20
 duo sidera de caelo radios usque ad terram emittant. ideo facies, quia luna
 inluminat, sol et inluminat et exurit. ideo luna bigam habere dicitur sive
 propter velocitatem sive pro eo, quod die et nocte apparet, sive quod hieme
 et aestate lucet, sol vero quadrigam propter quattuor tempora, hiemem ver-
 num aestatem et autumnum. Diana autem luna dicta est quasi Duana, 25

1 vitinior D | est om DK || 2 brevior DK || 2, 3 tricentis DS || 5 d. oris
 D || 6 hore K | spatii D | diae K || 7 bisse S: -em DKG || 8 tres et aequas K |
 duodecim G || 9 bissem libri || 10 appellantur S || 11 philosophorum S || 12 luci-
 fluvam G || 15 eclipsin K || 17 appollinem D || 19 presidem D || 20 pareat S ||
 21 usquae K | terras D | facis K || 22 illuminat G bis | exeurit SI || 22—25 (ideo
 — aut.) in *Isidoro desunt, ad explicandam imaginem appictam idonea, cf*
p. 292, 44. 295, 9 al || 23 hyeme libri || 24 estate K | quattuor GS | hyemem DGKS

si duo non adhuc tempestas circumdat lunam (815), | maiorem autem tempestatem inducit, si tres se circumdederit areas, | magisque nigrescere et dirumpere magis. | et hoc quidem permanet lunae et satis facit nos ita esse.

5

SOLIS SIGNA (v. 819—891)

Sole autem ex utraque parte oriente . . . | solis magis adsimilantis signa haec sunt (820), | utrumque occidenti et a finibus suis orienti. | non varias mittit segetes hic | circulus, quando serena utitur signa, | etiam adhuc haec signa refert, cum apparuerit haec simplex ubique. | si autem ipse purum non habuerit orbem (825), | occidit vero sine nubibus obtunsum subdividens nitorem, | et surgens mane rutilus, serenitas erit. | nam si aliquotiens vario colore circumamicitur | et neque radia fuerint, iam aquilonium | divisum inmittit, alia autem per medium lucent (830), | 15 tunc ubique pluviales pertranseunt venti. |

---

1 v. 815 *ταλ δύο δ' ἄν χειμῶνι περιτροχάοιντο σελήνην* || 2 *traes P* || 3—4 *permanet — esse — ἐπὶ μηνὶ σεληναίης κε πύθοιο* || 4 *lune B* || 5 *itulum om P* || 6 *solem B* | *om τοι μελέτω* | 6, 7 *adsimilante P (έοικότα)* || 7 *hec B* || 8 *no B* | *mitit B* | v. 822 *μή οὐ ποικίλλοιτο νέον βάλλοντος ἀρούρας κύκλος* || 9 *signa — ἡματος, cf p. 292, 9 al* | *hec B* | *refert B* || 9, 10 *aparuerit B* | v. 824 *μηδέ τι σῆμα φέροι, φαίνοιτο δὲ λιτός ἀπάντη* || 10 *haec om B* | *ipse — αὐτως* | *non — μιν* || 11 *orbem — βουλύσιος ὄρη?* | *subdividens — ὑποδείελος* || 12 *nitore B* | *surgens mane — ἐπερχομένης ἡοῦς* || 12, 3 *aliquotiens B* || 13 *vario colore — κοῖλος εἰδόμενος* || 14 *divisum — σχιζόμεναι* | *inmittit B (βάλλωσι)* | *medio B* || 15 v. 831 *ἀλλά που ἢ ὑέτοιο δέρεται ἢ ἀνέμοιο*

---

quod luna et die et nocte appareat, ipsa et Lucina, eo quod luceat, et Trivia, eo quod tribus figuratur figuris. de qua Virgilius (*Aen IV 511*) 'tria virginis ora Dianae', quia eadem luna eadem Diana eadem Proserpina vocabatur. de qua quidam (*Prudentius, Contra Symmachum I 565—7*):

5 denique cum luna est, sublastris splendet amictu;
cum subcincta iacet calamis, Latonia virgo est;
cum subnixta sedet solio, Plutonia coniunx (= *Isiderus Etym VIII 41, 56—58*).

---

1 et post l. *om DGS* || 2 *fugantur KS* || 3 *hora GKS* || 5 *splendet K* || 6 *subcincta K* || 7 *versum om D*

19*

Considerandum autem, si ad auroram subalbidus fuerit sol | ipse (sic enim oportet conspicerem), | si inventus fuerit supercurrens multis | advenientibus nubibus venientes aliunde aliae (835) | nigrae. et tunc aquae erunt | signa ventura(e), haec inveniuntur omnia ventis. | si autem utraque similiter usus fuerit, | et tunc 5 demum aquam adducit et a ventibus extenditur. | si autem orienti aut occidenti (840) | radia fulserint et luore repletus | aut aliquoties nubibus madidis rorante | incipiens a nocte aut in alia nocte, | aquam deponit praecedente hoc signum. | necnon adhuc modica nubes dum oritur (845), | tunc autem tranquillus utitur 10

1 auroram P | si — sol = εἴ κέ τοι ἀγῶαι ὑπείκαω ἡελιοιο || 2 oportet conspicerem = σκοπαί εἰσιν ἄρισται | inventus fuerit supercurrens = ξρευθος ἐπιτρέχει || 4 nigre P | aque B | haec P: et B || 4—5 haec — ventis = τὰ δ' ἐρευθεα πάντ' ἀνέμοιο || 6 a ventibus extenditur = ὑπηνέμος τανύοιτο || 7 luore repletus B (ἀμφ' ἐνι πεπλήθωσι) || 7, 8 aliquoties B || 8 madidis rorante = πεπιεσμένος ἢ ὁ γ' ἐς ἡῶ | incipiens = ἔρχεται (ἀρχεται) || 8, 9 in alia nocte = ἐξ ἡούς ἐπὶ νύκτα || 9 precedente BP | ad hac B | v. 844 ὕδατι κεν κατιόντι παρατρέχει ἡματα κείνα || 10 nubis B | v. 846 τὴν δὲ μετ' ἀκτινων κεχρημένος αὐτὸς ἀερεθῆ

Quaedam praeterea signa antiqui tempestatis vel serenitatis in ea videri posse dixerunt. Nigidius ait (fr CV): luna si summo in corniculo maculas nigras habuerit in primis partibus mensis, imbres fore; si in media, tunc, cum [in] plena sit in eo corniculo, serenitas. certe, si rubet quasi aurum, ventos ostendit; fit enim ventus ex aeris densitate. densitate obducta sol et 5 luna rubescunt. item, si cornua eius tecta fuerint nebula, tempestas futura est. Aratus autem dicit (v. 794. 5), si aquilonium cornu lunae est correctius, aquilonem imminere; item, si cornu australe sit erectius, notum imminere. quarta autem luna index futurarum certissima habetur aurarum. unde et Virgilius (Georg I 432) 'sin ortu quarto, namque is certissimus auctor' (= *Isidorus De nat rer XXXVIII 2*).

SOLEM per se ipsum moveri, non cum mundo verti, sed in zodiaci circuli obliquitate cursum peragere paulo superius diximus (p. 290). qui dum per trecentos sexaginta quinque dies et quadrantem zodiaci ambitum lustret

1 quaedam om D || 2 dixerunt posse G | circulo m. SII || 4 in *erasm D*, om *Isidorus* | sint in ea cornicula serenitatem recte *Isidorus* || 7 luna K | correctius etiam *Isidorus*; porrectius *coni Buhle* || 8 imminere G | nothum DKS || 9 futurorum S || 10 hortu DKS | his DKS || 11 sequitur 'Luna' in curru boario vehens face instructa DS, spatium hic vacuum K || 12 solem — verti verba sunt *Isidori Etym III 49, 1. De nat rer XVII 1* | si SI || 12, 3 zodiaci circulo S || 14 sexaginta K | s. et qu. DSI

in aere ipsam | iam memoratam pluviam discutens. multo am-
 plius autem, quando erga circulum | veluti adflictus et conlace-
 ratus inventus fuerit | primum ascendens et rubigines in medio
 fuerint, | serenitas erit; et si aliquotiens tempestatem videris (850) |
 5 pallidam deponentem, statim aquam in ipsa die | fieri circa
 nubes secutam, | et cum occiderit exadversum sol | aut obumbra-
 tum fuerit nigro colore | sol, nubes autem ex utraque parte
 hinc atque inde (855) | radia per medium involutus dividerit, |

---

1 discutens B || 2, 3 v. 848 οἶον τηκομένωι ἐναλλγκιος εὐφύνηται | vel
 laceratus B || 3 rubidines B | rubigines non extrico || 3, 4 in medio fuerit =
 ἐπὶ μεῖον ἔησιον || 4 fuerit B | aliquociens B | tempestatem videris = χεῖμα-
 τος ὄρηι || 5 pallidum B | pallidam deponentem = ὠχρήσει κατιών | aqua
 B | in ipsa crasum B | fuerit B || 6 secutam = σκοπέεσθαι | exadversa aut
 B || 7 nubis B || 8 adque P | medio B | dividerit BP

---

et singula signa tricenis diebus denisque horis ac semisse, id est dimidia
 hora, transcurrat, incremento dimidiarum horarum quarto anno unum diem
 complet, quem bissextum nuncupant, qui dies conficitur ex quadrantibus.
 nam cum duodecies semis horae sex integrae fiant et sex integrae quadrans
 5 et hic quadrans quater ductus viginti quattuor horas perficiat, unus dies
 cum nocte sua completur, qui quarto anno bissextum, ut praefati sumus,
 efficiat. sunt namque, qui quadrantem non sex, sed tres horas putant, di-
 centes in unoquoque anno super trecentos sexaginta quinque dies tres tan-
 tum horas ad crescere. quae tres quater ductae duodecim horas, id est unum
 10 diem, efficiunt. a quibus quaerendum est, qualiter ille dies duodecim hora-
 rum sine nocte sua anno possit inseri (= *Ign*).

Sol interea, dum igneus sit, prae nimio motu conversionis suae amplius
 incalescit. cuius ignem dicunt philosophi aqua nutriri et e contrario ele-
 mento virtutem luminis et caloris accipere, unde videmus eum saepius madi-
 15 dum atque rorantem (= *Isidorus Etym III 48*).

Hic autem eclipsin patitur, quotiens luna tricesima ad eandem lineam,
 qua sol vehitur, pervenit eique se obiciens eum obscurat. unde deficere
 nobis videtur, cum ei orbis lunae opponitur (= *ib 57*).

Signa autem in eo tempestatis vel serenitatis hoc modo sapientes mundi

---

1 denis GS | dimedia D || 2 hara K || 3 bissextus S || 4 integre DGS |
 integre DK || 5 quatuor S || 6 qui om D || 9 ducte K | idem S || 10 queren-
 dum DGS || 12 natura dum *coni Reifferscheid, Suet vel p. 205* || 13 incaliscit
 G | nutrire G, nutriti S | e om K || 14 sepius DK || 15 adque K || 16 eclipsin
 GK | trecessima K || 18 videtur om S | obponitur GK || 19 ideo DS | tempe-
 states vel serenitates K

aut si adhuc operimentum ad auroram usus fuerit | ecce iam si
 nubibus tinctum ad vesperum | haec descendentes nubes et con-
 placatae | iuxta constitutae fuerint (860), | in crastinum neque
 super nocte circumfertur pluvia, | sed aliquotiens sol defluens
 similiter | subito de caelo radia extenduntur, | ut simul occidant, 5
 [aut] quando obumbrata mox | stantes ad terram sol et luna (865). |
 neque quando superveniente die | visae fuerint, ut solitum est,
 primae nubes desursum aliunde aliae | advenientes fieri super
 messorum segetes. | nec non ipsa aliquando extensa | radia vi- 10
 dentur obumbrata, ut solitum est, prae (870) | aquam aut ven-

1 autem op. B | aurora P || 2 tinctum ad *erasum* B | nubibus tinctum
 — ἀνέφελος βάπτοι | hec B | descendentes — κατερχομένου || 2, 3 conplacatae
 — οίχομένοιο || 3 -ae iuxta *erasum* B | constitute BP || 4 circumfertur — περι-
 τρομέειν | fertur plu- *erasum* B | aliquociens B (ὁπότε) | sol defluens — ἡέλιοιο
 μαραινομένησι || 5 -o de caelo radia *erasum* B | occidunt B || 6 *seclusi* |
 obumbrata mox *erasum* B || 7 veniente d. visae *erasum* B || 7. 10 ut solitum
 est — ἡῶδι || 8 prime B | desursum — ὑπερευθέες | aliae ad- *erasum* B | adve-
 nientes — ἄρραντοι || 9 non P: cum B || 10 obumbratam B | est om P | per B

cognoscenda esse dixerunt. Virgilius namque ait (Georg I 441sq.), si sol
 in ortu suo maculosus sit atque sub nube latens aut si dimidia parte ap-
 paruerit, imbres futuros. item Varro ait, si exoriens concavus videbitur, ita
 ut e medio fulgeat et radios faciat partim ad aquilonem, tempestatem humi-
 dam et ventosam futuram. item si sol, inquit, rubeat, sincerus dies erit; si 5
 palleat, tempestatem significat. Nigidius quoque ait (fr CVI): si pallidus sol
 in nigras nubes occidit, aquilonem ventum significat (= *Isidorus De nat rer*
XXXVIII).

Hunc idem gentiles Apollinem dici voluerunt, a quo se spiritum acci-
 pere arbitrantur. Apollon enim grece perdens dicitur, quod fervere suo 10
 omnem sucum virentium decoquendo perdat herbarum. hunc etiam divi-
 nationis deum voluerunt, seu quod sol omnia obscura manifestat in lucem
 seu quod in suo processu et occasa eius orbita multimodos significationum
 monstret effectus. sol vero dicitur aut ex eo, quod solus sit, aut quod

1 cognoscendam S || 2 dimidiam K | eius *post* p. K || 3 futuros demonstrat
 S || 4 e om DS | partim ad austrum *post* faciat *Isidorus* || 5 ventuosam S |
 inquit D (d *pasne eraso*) SI | rubeat (r *adraso*) D, subeat K | sinceris DG
 KS (u *superscripsit* D²) || 7 occidat D || 9 appollinem DS || 10 arbitrabantur
 K | appollon D || 11 virentem SI | de quoquendo K || 11, 2 divinationes DKS ||
 12 sive K || 14 effectus K

torum descendente turbidine. | sed illa magis nubibus obscurantur | radia, maxime et nubes et aquas significant. | si autem paxillum extenduntur circa nubes radia, | quasi ubi magis et nubes videntur maxime (875), | si et supervenientes circumstantes
5 venti. | nec quidem sol statim nigrescit in area | serenum sine squalore et limpidus in proximo | magis tempestatem duae pessimae esse. |

Considerandum orienti quippe et occidenti (880), | si ubi nubila adiacentia videantur, | aut auster aut aquilonius invenitur in utroque, | nec ita contemplandum hoc vanum observare. | non enim, quando ex utraque simul per medium habent |
10 solem nubes illae in oceanum (885), | fit inmissio, pro eo quod

1 descendenti B | 1, 2 obscuratur B | nubibus obscurantur = κνέφαος

φορέοιτο || 2 significat P || 3 paxillum B | ubi = που | magis et = μαλακαί (μάλα καί) || 4 videntur = φορέοιαι | si = ἤ || 4, 5 sup. circ. venti = ἐπερχομένοιο περιδνοφείοντ' ἀνέμοιο || 5 sol = area = ἡέλιου σχεδόθεν μελανεύσαι ἀλωαί | aera B || 5, 6 sine squalore = ἀσσοτέραί || 6 limpidus = ἀστεμφές || 6, 7 tempestatis duae pessimae B || 7, 8 consid. esse P || 8 sic ubi BP = εἴ που || 9 adiacentia videantur = παρήλια κικλήσκονται | adiacentia B | astra B | ut B || 9, 10 v. 882 ἢ νότον ἢ βορῆος ἐρείθεται ἢ ἐκάτερθεν || 10 contemplandum = σκοπιήν || 11 medio B || 12 ille B | inmissio = ἀμβολλή | pro eo quod = Διόθεν (cum διὸ et ὕθεν confusum)

sollte per dies surgat et occidat. huic quoque quadrigam scribunt illam ob causam, quod aut quadripertitis temporum varietatibus anni circulum peragat, aut quod quadrifido limite diei metiatur spatium. unde et ipsis equis condigna huic nomina posuerunt, id est Erithreus Acteon Lampus et Filogeus.
5 Erithreus grece rubens dicitur, quod a matutinae horae lumine rubicundus exsurgat, Acteon splendens dicitur, quod tertiae horae cursu insistens lucidior fulgeat, Lampus vero, dum ad umbilicum diei centratum conscenderit circulum, Filogeus grece terram amans dicitur, quod horae nonae proclivior vergens occasibus pronus incumbat (= *Fulgentius Mythol I 41*).

2 quadripertitis SI | varietatibus D | circuli S || 3 metiarum G | aequis S || 4 idem S | ery(iDS)treus DGS || 5 erytreus DGS | rebeus S | matutinae G | limite DGK || 6 exurgat GKS^I | actaeon SI || 7 lampus — centratum om DBI | umbilicum K || 8 hore KS | nonae S; hora nona *Fulgentius* | proclivior K || 9 sequitur 'Sol' in quadriga vehens face instructus DS, spatium vacuum K, qui tamen Solis currum e maris undis orientem iam fol 154b adpinxerat

tempestate ventura, | siquidem ab aquilone simili modo visus fuerit, | ex aquilo flans et adducit austrum, | aut si alicubi vertiginosi occurrunt venti. | ad vesperum et magis administrantes signa eorum (890). | verum tamen vespertinum significat permanere semper.

<PRAESEPI SIGNA v. 892—908 *omissis* 903. 7. 8>

Pertractandum est, quod et Praesepe quidem parvum veniet, | sed caligat ab aquilone sub Cancero propinquans, | ambeduae quidem subtiles videntur | stellae neque adhuc multum a se distant neque autem iuxta (895), | sed quanto quidem maxime 10 ab invicem veniet, | una ab aquilone, alia vero ab austro vocantur. | quorum quidem Asini sunt, medio autem Praesepe positum. | quod repente ubique serenitatem facit | et est invisibilis totus, quod autem ab invicem (900) | videntur stellae utrumque sibimet iunctae. | non parvulo hieme abluuntur segetes. | stellae 15 utraque aquarum sonitum significant. | en quippe unus ab aquilone Praesepe manet invisibilis (905) | subtilitate caligans, auster vero splendidus est.

1, 2 simili modo visus fuerit = *μὴ ὀψὲ φοινίσσοιτο (cum ὁμοίῃ φαίνοιτο confusum)* || 2 flans et adducit austrum = *πνοιᾶς κε φέροι, νοτίῃ δὲ νότοιο* | sic B || 3 vertiginosi B | administrantes = *ἐπίτρεπε* || 4, 5 permanere = *ἐμμενές* || 6 *titulum suppleri* || 7 pertractandum est = *σκέπτεο* | presepe B || 8 aligat B | cancro B | ambaeduae P || 9 stelle B | ad hunc B || 10 quando B | maximae P || 11 ab invice veniente B | ab invicem veniet = *πυγοῦσιον οἰήσεσθαι, cf var lect in ed* || 11, 2 ab austro vocantur = *νότοι δ' ἐπικέκλιται* || 12 presepe P || 13 ubique *om* P || 14 ab invice B || 15 iuncte P | i. in p. h. B | parv^{nlo} P | hieme P || 16 aquarius B || 17 manet *iteratum* P || 17, 8 auster vero spl. est = *νότιος δ' Ὀνος ἀγλαὸς εἴη; an australis?* || 18 vero *erasum* B

Sidera, quae gentiles Praesepe et Asinos vocaverunt, sunt sub Cancro constituta. sunt autem stellae non multum splendoris habentes neque a se plurimum distantes, in quarum medio in modum praesepe stellarum quidam ambitus est. cui illae praesent una ab aquilone, altera ab austro.

2 constita D | no G | non multum *om* DS | splendoris DS, -es GK || 4 ille DGKSI | preminent DSII

ΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΑΤΝΗΣ

Καλοῦνται δὲ τινες αὐτῶν
ἀστέρες Ὅνοι, οὓς Διόνυσος
ἀνήγαγεν εἰς τὰ ἄστρα. ἔστι δὲ
αὐτοῖς καὶ Φάτνη παράσημον.

5

Dicitur autem et alia historia ἡ δὲ τούτων ἱστορία αὕτη.
de ipsis haec. quando a Gi- ὅτε ἐπὶ Γίγαντας ἐστρατεύοντο
gantes militabantur dii, ut οἱ θεοί, λέγεται Διόνυσον καὶ
dictum est (cf p. 200. 237), Ἡφαιστον καὶ Σατύρους ἐπὶ
10 Dionisus, id est Liber pater, ὄνων πορεύεσθαι. οὐπω δὲ
et Vulcanus et Saturnus super ἐωραμένον αὐτοῖς τῶν Γιγάν-
asinos ambulare. quod cum των πλησίον ὄντες ἀγκήθησαν
viderent ipsi asini Gigantes οἱ ὄνοι, οἱ δὲ Γίγαντες ἀκού-
adpropinquare, raclaverunt, σαντες τῆς φωνῆς ἔφρων. διὸ
15 Gigantes autem audita voce ἐτιμήθησαν τῶι ἐν Καρκίνωι
fugerunt. hinc honorati et εἶναι ἐπὶ δυσμάς.
inter astra positi sunt.

6 istoria P | 7 hec B, est P | 7, 8
agitantes B | 11 saturus P, cf rec int |
14 raglaverunt C, om B | 15 auditu B

1 haec p. 204, 17 scripta: traieci
propter l; inscripsit post lin. 6 VI |
2 αὐτοῦ (Canceri) coni Koppiers | 11
ὄρωμένων BVI: corr Robert | 15 τῶι
ἐν scripsi: ἐν τῶι BVI; ἐν τῶι Καρ-
κίνου εἶδει coni Struve

1. Autumabant autem eosdem Asinos gentiles deorum suorum, Dionisi vi-
delicet, qui et Liber pater, et Vulcani sive Satyri, vehiculos fuisse. quibus
ascensis cum contra Gigantes ad bellum procederent et illi naturali zelo
accensi viso tumultu diro cum murmure rugissent, Gigantes eorum rugitu
5 perterriti compendium fugae arripuerint, et confestim dii de Gigantibus
triumphaverint, et idcirco eos una cum praesepi suo inter astra conloca-
verint. talis quidem extitit gentilium socordia, qui deos suos non pro-
priis armis nec viribus, sed asinorum rugitibus adeptos fuisse opinabantur
victoriam.
2. cf p. 204 a sq.

1 gentilis K | suorum om S | dyonisi S | 2 satiri K, cf l | vehiculos D ||
4 tumulto K | murmure DK | 5 fuge D | arripuerunt primitus K | 7 estetit D,
estitit K | 9 EXPLICIT LIBER ASTROLOGORVM D (cf p. 102 b 1) S; se-
quitur ibidem 'Epitome Phoenomenon Prisciani grammatici' (cf p. 512 adn)

<v. 909—993>

Signa quoque ventorum elatione maris | fieri a longe ad
litora clamans (910), | et ripae ut plane aliquotiens perstrepi |
fiuntque quasi cacumina montis summae. | [unda autem et fluctus
clamant a vento sinistro.]

5

Et arida quidem quando fulica non per orbem tunc | a latere
veniet vox prae multitudine clamans, | commota maria ob super-
biam ventorum (915). | et . . . quando serena videntur, | contraria
ventus futuri flatibus. | quotiens et agrestes anates et aliae aves |
silvestres, quae concutiunt alas, | aut nubes montibus condensa 10
in vertices (920). | atque vetusta candore senuerit spina, | signa
facta ventorum, vacuae aliquando nubes summa in multitudine, |
quaedam antea, quaedam autem a retro feruntur. |

Aestuque tonitrua et fulgora hinc oriuntur, | hinc super-
venientia, unde ventus aspirat (925). | et per noctem nigrae sub 15
nocte latitant stellae | statimque retro rubidae dealbescent, | osten-
tare illis ipsam venire viam | spiramentisque alterutris contraria
simul, | alteri autem ex alteris partibus tumque custodito (930) |
ab omnibus ventis, magis quando in pares sunt; | contrarii quippe
spirant, ut viri mirentur. | tunc autem quando ab euro et austro 20
coruscant | aliter quando zephyrus et al(i)ter ab aquilone, | tunc,
qui in aequore videntur navigare viri (935), | imitatorem quidem
habent Iovem per aquas | (aquae enim tantae vertiginis ferun-
tur). | quotiens autem venientibus pluviis nubes recedunt, | quae
magis invicem venientia inruent pari, | aut geminum cingere 25

1—p. 301, 5 *post p. 303, 7 scripta habent* BP || 2 elacione B | a = *καί*;
ac? || 3 ripe B | aliquotiens B | ut — perstrepi = *εὐνάλαι ὀπότ' εὐδοί ἡχῆσο-
σαι* || 4, 5 *seclusi* || 5 vesto B || 6 arida quidem quando fulica tunc per orbem
quidem tum a l. B, arida quid equidem quando f. non p. o. tunc a l. P | a
latere = *ἐξ ἀλόος* || 7 mox B | pre P || 7, 8 ob superbia P (*ὑπερφορέουτ'*) ||
9 ventis B | quociens B | agrestes = *ἀγριάδες* | alie B || 10 silvestresque B |
concutiunt P: concutiunt B || 11 atque vetusta = *ἦδη καὶ πάπποι* || 12 vacuae B ||
13 quedam B | quedam B || 14 aestuque B | fulgora B || 14, 5 supervenientia B ||
15 nigrae B || 16 nube B | stelle B | rubidae B (*ῥυμοί*) || 17 tuam B | alterius
B || 20 ut viri mirentur = *ἐπ' ἀνδράσι τεκμήρασθαι* | mirentur B || 21 zefirus
B || 22 equore B | imitatorem quidem = *μή μιν (μυμ-)* || 23 tante B | verti-
gines B || 24 quociens B | pluviis B | recedunt = *προσάροιδεν* | que B || 25 in-
vite P | venientia B | inruent pari = *ινδάλλονται* | gemina B

magnitudine caelestis iris (940), | aut qualis stella nigerrimam
habet aram. |

Multae enim pro stagnis inescantur aves | insatiabili dela-
bantur revolut(a)e aquis, | aut stagnum circumveniunt hirundines
5 multae | ventriculis conlisis sese commiscent aquis (945), | seu qui-
dem manifestae gentes aquis tempore ver | deinde ex aqua pa-
rentes pascere fenum, | aut mane vociferans per deserti soluccus, |
aut sicubi pertransiens ululat bubo | tempestate veniente agrestis
conluditur corniola (950), | sicubi et flumina inundaverunt usque
10 ad summum | humeris super capite, multo amplius natat, | aut
multo vertitur secus aqua crassa clamitans. |

Et boves namque per aquam deficientes | caelum intueri
ἀπ' αἰθέρος olfacti sunt (955), | ventrisque formiculis repleri
extrinsecus omnes | cito ascenderunt, et subito viderunt in agris |
15 muribus reptantes, et erratici vermes, | sic illi vocant nigerrima
intrinsicus terrae, | et pulli gallinarum, quae gallo efficere sex (960), |
bene peduculati et clamare maxima voce, | ut quando se invicem
perstrept aqua super aquam. |

Tunc et genus corvorum et fulica cedunt | ad aquam ve-
20 nientes Iovis signum minime facto, | videntur greges et narra-
tes similia (965) | loquentur. et ubi per quae stillicidia corvi |
voce imitati sunt cum aqua statim veniente, | aut quando clama-

1 magnitudinem B | caelestis iris — οὐρανὸν ἴρις || 2 habent P || 3 multe
B | pertagni senescuntur P | inescantur — ἢ εἰνάλαι (cf Corp gloss lat II
p. 267 b 52 δελεάσαι inescare) || 3, 4 in savabili relabantur B, insatiabili de-
bantur P || 4 revolutae — ἐνέμεναι | autem P | circumveniunt — περὶ δηθά |
hyrundines P || 5 multe B | sese commiscent — αἰτῶς εἰλυμένον || 6 mani-
feste B | v. 946 ἢ μάλλον δειλαὶ γενεαὶ ὕδροισιν ὄνειαρ || 7 pascere fenum
— βοόωσι γυρίων | solacis B (dicit ululam [ib II p. 382 a 30]) || 8 ulula P |
agrestis — χερσαία || 9 conluditur B | ^{an}indaverunt P (ἐβάρητο) || 11 secus aqua
— παρ' ὕδαρ | crassa B || 12 etiboves P | deficientes — ἐνδίοιο (ἐνδεοῦς) ||
13 scripsi: habet hera B, abast hera P || 13, 4 v. 956 καὶ κοίλης μύρμηκας ὄχης
ἔξ ὡσα πάντα || 14 subito viderunt in agris — ἀθρόοι ὄφθεν ἰουλοι || 15 muri-
bus — τείχεα | reptante secertatici B | sic illi — κείνοι τοὺς || 16 pullis BP |
que B | efficere sex — ἐξεγένοντο || 17 invice B | ut quando se invicem —
οἶόν τε σταλάων (ἄλληλον?) || 18 aquas s. P || 19 caedunt P | fulica cedunt —
φῶλα κολοῖων || 20 Iovis — facto — Διὸς παρά σῆμ' ἐγένοντο | factum est
vid. B | greges et narrantes — ἀγεληδὰ καὶ ἰρήμεσσι || 21 que B, quos P |
et ubi per quae stillicidia — καὶ πον κόρακας δίους σταλαγμούς || 22 post sta-
litque (sic) et ante aut 11 litt spatium vacuum B

verunt gravi aut duplici voce | longe consonuerint alas percutiunt
universi, | novam curavere sub tegmine domum (970) | venientes
ad terram, quae concutiunt alas, | aut super unda sectatur fulica
acute secuta. |

Quorum nihil expellere observantia aquis | fiat, ut non am- 5
plius deserere dictum | mordere musca et sanguine mitescunt (975) |
aut lucernae extinctae erect(a)e ad ora | nocte ad austrum, nulla
sub tempestatis hora | lucernae aliud quando compositum lumen
videris | et bullas aquae ferventis, nec hoc aestimes vanum (980), |
nec radiis candentibus magis aestu cadentes | anates quae cras- 10
s(a)e feruntur aves. | neque tibi sub olla tripes superposito igni |
scintillas emittere, quando plures latebunt, | neque sub cinere si
quando carbunculo motu (985) | lucentemque signum simili modo
adcommodat, | sed adhuc considerare explorandam pluviam. |

Si quando mansit madida sine fine magna | profunda ten- 15
ditur per regiones summa nubes | videntur purae, si tunc tran-
quillitas erit (990). | serenum ac dilucidum, quando spatiosum
mare | videtur, praeclara nubes ne alto incurvet, | sed ipsum
temonem prae scapulis adfert.

<v. 994—1002>

20

Tractandum quippe serenum, quod super hiemem magis, |
quorum tranquillitas hiemis quidem bene usa (995) est, | quod

---

1 gravi aut = βαρειη (βαρεῖ ἦ) | cum sonuerint a. percuciant B | 2 curam
vero B | novam curavere = καὶ νῆσαι οἰκουροί | sub B: sed P | 3 terra P
(γείσα) | concuciant B | undam B | fectatur B | 4 acute B: aica P | secuta = λε-
ληκώς || 5 quarum B | nichil B | observancia aquas B | 6 deserere dictum = ἡ
πάροιθεν | muscum B | 7 lucerne P | extincte B | erecte ad *evanidum* B | aura
B | nulla = μηδ' ἦν || 8 lucerne B || 8, 9 v. 978 λύχνων ἄλλοτε μὲν τε φάος
κατὰ κόσμον ὀρώρη || 9 nullas aque B | estimes B, extimes P | v. 980 πο-
φόλυγες, μηδ' εἴ κεν ἐπ' αὐτόφι μαραινονται, cf var lect || 10 candentibus
non *extrico* | estu B | candentes B, = πεπταμένοιο (cum *πλπτοντος confu-
sum*) || 12 latebant B (λελαθέσθαι) || 13 carbunculo motu = ἀνθρακος αἰθο-
μένοιο | lucentem lucentemque P || 14 adcommodat = κεγχρῆλοισιν | explanan-
dam B || 15 mansit B: madabit P | mansit madida sine fine = μὲν ἡερόεσσα
παρῆξ ὄρεος || 16 pure B || 17 spaciosum B, spatiosus P || 18 mare B: amare
P | preclara P | incurvet = κύρη || 19 themonem B | prae scapulis adfert =
παραθλίβηται ὁμοίη || 21 hyeme P || 21, 2 vergis qu. B || 22 hyemis P

Praesepe convolvitur, | primum purgata omni caligine. | ipsa enim defluens purificatur hiems. |

Et flammis quietis lucernas et nocturna noctua | quietes semper extinguuntur hiems (1000) | hoc facto signo et tacita volat | 5 montes in quibus circumcrocit multivox cornicla. |

<v. 1021—1043 *omisso* 1026>

Et anseres cum clangore supersidunt squalori | hiemisque magnum signum, cum se vexat cornicla | nocte vigilans, luscinius [quo] vespere clamitans prohibet, | vesperilio videtur ad mansionem properare | et fringullus qui fremet et mergulus et aves omnes | a pelago fugientes (1025) | ex lege venientia pro victu vespere ad terras (1027). | neque ergo a foris veniunt, nisi magnam hiemem sentiant. | sed et fulvidae apes, quae ceram gignunt, | ipsius mellis opus se involvuntur (1030), | nec pr(a)ecelsae grues 15 longis tibiis sese | extendunt ad escas, neque quando araneae per parietes subtilitate feruntur | aut flammis se lucernas nigris extinguunt | aut ignis vix sub sereno lucet (1035), | credendum hiemem magnam propinquo venturam. | ... signa super homines. oportet enim semper et cinis | in id ipso conficta esse prodigiosa, | et lucernae | signum habetur igne lucente iuxta muco 20 (1040), | prunas autem vivos grandinis nequaquam lucentes | ipsi, tamen medio luce subtili | videtur quae nobis signa deintus pulsant.

1 presepe P | omne B || 2 hiemps B, hyems P || 3 quiete B || 4 semper — *ἀείδουσα* | hiemps B, hyemps P | volat — *ποικιλλουσα* || 5 montis B (*ὄρη*) | circumcrox(c P)itat BP || 6 vide p. 298, 1 || 7 hyemisque P || 8 post vexat *iteravit* cum se P | cornicla B | luscinius B (*non extrico*) || 9 *scotusi* | clamitans *om laoua signata* B | prohibet — *κολοιοί (καλύει)* || 9—10 vesperilio — *properare deest in graecis, an est v. 1026?* || 10, 1 v. 1024 *καὶ σπίνος ἡῶια σπίζων καὶ ὄρνεα πάντα* || 10 fringulas B || 11 lege — *νομοῦ* | venientia B | victum B || 11, 2 pro victu vespere ad terram — *τραφεροῦ ἐπὶ ὄριον αὐλιν* || 12, 3 magna hyeme P || 13 sentiant B | fulvide B | quae om B || 14 precesse B || 14, 5 v. 1051, 2 *οὐδ' ἄρου ἡράνων μακρὰ στίχες αὐτὰ κέλευθα τείνονται* || 15 haraneae B || 16 pro B; pro (*vel per*) parietes *non extrico* || 17 extinguunt B, extinguunt P || 18 hyemem P | magnum propinqua B | signum B | hominibus B | eo post hom. B || 19, 20 v. 1038 *αὐτοῦ πηγνημένῃ νιφετοῦ ἐπιτεκμήραιο* || 20 lucerne B | mucco B || 21 prunas — *ἀνθρακι* | grandinis om P | nequaquam — *ὀππότε (οὐποτε)* || 22 medio B || 22, 3 v. 1043 *φαίνεται νεφέλη πυρρός ἔνδοθεν αἰθομένοιο*

<v. 1044—1063>

Prini quippe fructiferi necnon etiam | scini abique dinoscuntur, tamen multum inferunt. | semper cavendum est, nec messis de manibus auferat [ara]. | prini autem pro tempore secundum modum habentes | hieme et dicitur amplius cum praevaluerit | ipsum defluere fructum ubique, | denique pessimo humore per spicas messis (1050), | triplum lentiscus infert tantave peraugens | fructa quod videtur fieri signum per singulis | habere arantis. etenim arandum est terminos | triplici modo in medio et per ambarum partium, | primus quidem primam araturam, 10 medius autem mediam (1055) | fructus praedicere factos, novissimus vero alter. | qui meliora adfert lentiscus videtur, | ipse autem ab aliis arantibus multo plenus erit, | quod vero obscurissimum parvo, medio positum (1059). | quanta per lentisco arentur adherent fructum (1062), | tantave et in scilla mirandum flores albos (1063). | 15 ipse quippe velociter super scilla floret (1060), | signa praedicere messis (1061).

<v. 1064—1067>

Simili modo et vespae quando autumnno tempore multae simul | conveniunt ubique imbricantes, et vespero stellas profectae (1065) | Pliades continuo superveniente hieme pessima tempestas erit | qualis super vespas. |

2, 3 dinoscuntur = ἀπειρητοι? || 3 tam B | inferunt = ἀλωεύς? | canendum B (παπταίνει) || 4 seclusi | per P | pro tempore non extrinsecus || 5 hyemem P | et dicitur = κε λέγοιεν || 5, 6 pervaluerit B || 6, 7 v. 1049, 50 μὴ μὲν ἄθην ἔκπαγλα περιβρίθουεν ἀπάντη, τηλοτέρω δ' ἀρχμοιο συνασταχούιεν ἄρουραι || 7 infert B (κτέει) || 8 peraugens BP (αὐξαι) | fructu B | pro B | v. 1052 γίνονται καρποιο (vertit καρποιο δ), φέρει δέ τε σήμαθ' ἐκάστη || 8, 9 habere arantis = ἐξείης ἀρότοιο || 9 terminus P (= ὠρον cum ὄρον confusum) || 10 parcium B || 11 fructus praedicere B | praedicere factos = ἀπαγγέλλει || 11, 2 novissimus vero alter = πυμάτην γε μὲν ἔσχατος ἄλλων || 12 meliora adferit B | autem P: vero B || 13 planus B, plenus (a ali manu) P || 14 parcium m. B | lentis || 10 P || 14 quanto pro l. arantur afferent B || 15 albas P || 16 praecedere B || 19 vespe B | multe B || 20 convenerint B | et spero B || 20, 1 profecte B (προπαροίθεν) || 21 hyeme P || 22 vespas B

〈v. 1068—1074〉

Feminae quidem sues femin(a)eque oves atque capreae |
 si quando convers(a)e fuerint ad fetum masculos omnes | con-
 ceperint, item eas reverti ad fetum (1070), | ita ut vespas magnum
 5 hiemem dicitur venturum. | vespere autem iunctis ovibus capra-
 rumque suesque | gaudebit dives vir, inpellit eas magis ubi cal-
 faciat | serenum videtur peragere annum. |

〈v. 1075—1081〉

Gaudet specialiter arator, quando congregantur grues (1075) |
 10 sub Incolo venientes, hic autem sine dubio statim magis laborat. |
 sic enim hieme superveniunt grues, | mane quippe et [vespere]
 magis clamitantes veniunt | anticipantes alterutrae non ut greges
 videntur | plurime proferri ad tempus non magis multae (1080), |
 inundatio imbrum [erit quod] postremo prodificat labore. |

15

〈v. 1082—1093〉

En boves pecudesque postquam recessere poma | terram effo-
 diunt, capita quippe aquilo vento | contra tendunt, magis tunc
 hiemis ipse | Vergiliae descendunt imbremque demonstrant(1085). |
 qui maxime per orbem | factus nec plantaginis hiems amicus neque
 20 aranti, | sed imbris multis magnum in segetes | nondum vocat
 neque crescere facit, | tum l(a)etus gaudet inrigatus vir (1090). |

---

2 capreae B | 3 adfectos B | 4 reunti odfectum B | vespes P | 5 hiemem
 P | cunctis B | 6 divitus vir (= ἀνολβος ἀνήρ) | 7 peragere B (βιβαιο-
 μται) | cf p. 298, 1 | 9 ar. spec. B | 10 sub Incolo = ὠριον | post Incolo
 12 ἕττ lacuna B | sine dubio = ἀώριος | labore P | 11 hyeme P | 12 alter-
 utre B | 12, 3 v. 1079 πρώιοι· ἀντὰρ ὅτ' ὄψθ' οὐκ ἀγεληδὰ φανεῖσαι |
 13 tempus B | 14 inundatio = ἀμβολημι | imbrum B | sestisi | 16 vobis B |
 quae B | postquam recessere poma = μετὰ βρῆθουσαν ὀπώρην | 17 contra-
 tendent B | 18 hiemis P | demonstrant = φορέοιεν | 19 maxime per orbem
 = μέγας οὐ κατὰ κόσμον | orbe B | hiemps B, hyema P | 20 magnus B |
 segetis B | 20, 1 v. 1089 μήπω κεκρυμένη μηδὲ βλωθρῆι ἐπὶ ποιῆι | 21 in-
 rigatus = ποτιδέγμενος, cf p. 159 a 6

quaedam similes stellae semper, | non una nec duas neque plu-
res fructuantes; | multum enim fructum adferent per madidum
annum. |

<v. 1094—1103>

Necnon etiam per avibus greges praenoscit vir, | ab insulis 5
quando plures conlacerant messes (1095), | veniente aestate gau-
dent, de una quidem | meta, nec novus nec veteris veniat | hu-
midus tempus. gaudet quippe caprarius vir | ipse avibus dicere
secundum mensuram similis, | venientes postmodum multo glorio-
sior annus (1100). | sic enim decertantes et laborantes aliunde 10
alius | vivimus homines omnes quique prae pedibus parati | cog-
noscere signa et secundum ea statim peragere. |

<v. 1104—1112>

Agnis quidem hiems significat pascua, | quibus lex ipsa ali-
quando magis superveniens recurrit (1105), | alii quippe ex grege 15
arietes, alii vero et agni | simul exultant conlisis cornibus. | seu
aliquotiens alterutris percutientes, | quaternis pedibus hii, caesis
cornuis invicem. | quando de grege voluntariae moventur (1110) |
egredere pascuis, haec autem omnia faciunt | quae ab ipsis iu-
bentur vera esse. |

20

1 quedam B | similis B || 2 fructuantes = κομόωντες | afferent B || 2, 3 ma-
dido anno B (αύχμηρῶι ἐναντῶι) || 5 hoc non B | pernoscitur P (ἡπειρόθεν) |
vir om P || 6 collacerant B | estate B || 7 de una quidem meta = περιδείδιε
δ' αἰνῶς ἀμῆται | nec novus nec veteris = μή οἱ κενεὸς καὶ ἀχρημὸς ||
7, 8 humidus *superscriptum* P (αύχμῶι, cf. l. 2 et p. 502, 5) || 8 dicere = ἐπῆν ||
9 mensura P | similis = ἴωσιν || 9, 10 gloriosius B | v. 1100 ἐλπόμενος μετέ-
πειτα πολυγλαγέος ἐναντοῦ || 11 quippe B | pre P || 12 ea statim P: estatem
B || 14 hiemps B, hyemps P || 15 supervenientes B | v. 1105 ἐς νομὸν ὀππότε
μᾶλλον ἐπειγόμενοι τροχόωσιν || 16 collisis B || 17 hi caesis B || 17—18 hi —
invicem: κερατοὶ γε μὲν ἀμφοτέροισιν || 18 invice B | voluntarie B || 19 hec
B | faciunt = ποιῆς || 19, 20 videntur B | v. 1112 δάκνωσιν πυκνήσι κε-
λενώμενα λιθάκεσσιν

<v. 1113—1123>

Ex bovis quoque sciscitabantur aratores viri bubulci | mo-
 tum hiemis super boves aliquotiens labia | linguis sublingentes
 et pedibus pulverem ventilantes (1115). | venient erga latere dextra
 5 leuaque distenti, | aratro senisque hortatur arator. | neque, quando
 mugitus quod plurimum emittunt | venientes ad stabula aspicere |
 tristes hiemis inundatio est et boum (1120), | statim designat sine
 periculo satiari. | neque capreae properantes sub ilice spinosa |
 tranquilli, neque sues deficiunt arolis fecundae. |

10

<v. 1124—1131, *omisso* 1127>

Et lupus aliquando a longe solus rugiens erit, | quando aratrum
 tenet vir paulatim observat (1125) | opus descendit extensus fugienti
 simulans, | ter dividens [semitam varicos] hiemem mane expectare
 (1128). | itaque priscis designat prodigiosa | esse ventorum sonitus
 15 pluviarum (1130), | ipsam quidem post aliquot et tertiam extendit
 diem. |

<v. 1132—1154, *omissis* 1138—1141>

Nec non etiam mures expectantes cupiunt magis | sereni
 exultaverunt adsimilantes ludentibus, | sine cogitatione effecti
 20 sunt veteris hominibus, | neque canes. etenim ipse effodit pedi-
 bus (1135) | alternis putaverunt hiemem supervenientem. | at illi
 hiemis mures tunc divinaverant (1137). |

---

3 hyemis P || 4 venient erga latere — ἡ κοίται πλευράς || 6 aspicere —
 ὠρον || 7 hyemis P | inundatio est et boum — πόριες καὶ βοῦβοσλοιο | bonum
 B || 7, 8 designat sine periculo — τεκμαίρονται ἀχειμεροί || 8 saciari B ||
 9 arolis *evanidum* B | deficiunt arolis fecundae — φορνῶν ἐπι μαργαίνουσαι ||
 12 tenetur vir P || 12, 3 extensus fugienti simulans — ἀέπαιος χατέοντι δοικῶς ||
 13 similans P | semita B | semitam varicos *desunt in graecis* | m. hiemem B,
 hyemem m. P || 15 terciam B || 18 expectantes cupiunt — τετραγότες εἴ
 ποτε? || 19 commotione B || 20 *post* hominibus *novam particulam incipi*
spatio vacuo signant BP | canis B || 21 hyemem P || 22 hyemis P | divina-
 verunt B

Quorum nullius minime. bonum quidem designaverint (1142) | tractandum. magis quidem et duo in unum convenientes | sperare finitum. quod et tertium confido. | semper quippe transeunte numerum anni (1145) | signa committit, sicubi et stella | mane oriente videtur aut decrescente | qualis sit et signum dicit. magis- 5 que ursina est | dicendum autumnno superveniente quando mensis | quaternis vicibus. etenim convenientes (1150) | menses temptatio- nes habent, quando tenebricoso aethere | octo noctibus finitus gaudio perfecta luna. |

Quibus omnibus a nobis pertractandum in annum | unquam 10 reliquimus continentem in caelo signum.

ARATI QVAE VIDENTVR

---

1 designaverint — ἐπὶ σήματι σῆμα | 2, 3 sperare finitum — ἐλπὼσὴ τελέθει | sperate P | 3 tercium B | 4 numerum — ἀριθμολῆς | 6 ursina — ἄρκιον | 7, 8 temptationes — πειράτα | 8 ethere B, ethaere P | finitus — πέλει (τέλει) | 10 unquam P | 11 celo B, caelos P.

AR. EA QVE B (cf inscriptionem supra p. 102); secuntur in P fol 36 a et b excerpta ex Ovidii Fastis (primus Romanas ordiris Iane kalendas), alia eadem manu scripta a Claudio Puteano codicis possessore correcte, in B ea quas p. 102 b sqq. impressa est Isagoga latina.

V ANONYMVS III

D^I (Dresdensis) 183 s. IX fol 32a, cf p. 101; contuli

D^{II} (Dresdensis) 183 s. IX fol 98a; contuli

M(ontepessulanus) H 334 s. XI; nonnulla enotavit Hasper 'Hyginus philosophus De imaginibus caeli', Lipsiae 1861

P(ariatinus) 7400 A s. XIV; edidit Hasper ib

Ph(illippicus Berolinensis) 1832 s. XI fol 81a; contuli

S^{II} (cf p. 101); inspexi

V(ossianus Leidensis) 92 s. XIII; edidit Kiehl 'Mnemosyne' II, a. 1853
p. 88—93

EXCERPTVM DE ASTROLOGIA ARATI

Duo sunt extremi vertices mundi, quos appellant polos, septentrionis et austri, quorum alter a nobis semper videtur, alter nunquam. in eo, qui a nobis cernitur, tria sunt signa
 5 constituta, duo scilicet Arcturi et Serpens circum atque inter illos in morem fluminis means. Helice Arcturus maior, Cynosura minor appellatur. qui diversum quidem aspiciunt; nam dorsa eorum sibimet mutuo obvertuntur aversis huc atque illuc pedibus. Serpens vero cauda cingit Helicem, cetero circuitu
 10 Cynosuram, ita tamen, ut eosdem medius interlabens separet. cuius caput ad dextrum pedem eius, qui in geniculo stat, videtur extensum. ille vero, qui in geniculo stat, quem Herculem dicunt, dextro pede caput premit Serpentis capite ad austrum converso, humeris suis Coronae tangit confinia. ipsa autem
 15 Corona post tergum Herculis sita, capiti Serpentis, quem Serpentarius tenet, adpropinquat. Serpentarius vero, qui a Grecis Ophiuchus vocatur, sub Hercule positus ad austrum versis pedibus Scorpionem calcat, Serpente praecinctus, quem utraque manu

1 *titulum dedi e Ph: EXCERPTIO (-VM M [cf Hasper p. 8] Monacensis 210 s. IX fol 114 a [cf Rück, Auszüge aus Plinius in einem astronomisch-komputistischen Sammelwerk des achten Jahrh., Progr., München 1888]) DE ASTROLOGIA D^ISII, YGINVS PHILOSOPHVS DE IMAGINIBVS CELI PV, om DI || 2—3 cf rec int interpretis latini p. 180 || 3 a nobis om P || 4 nunquam D^ID^{II} | alter nunquam om V | videtur PV || 5, 6 atque inter illa more P || 6 Helice in margine adscriptum, itemque in ceteris sideribus Ph | arturus DI || 6, 7 maior dicitur minor arcturus cenosura app. P | cynosiras DI, cinosura V || 7 qui Ph: quae D^{II}MP, que DI V | aspiciunt V || 9 dorso DI | eo~~rum~~rum D^{II} | sibi P | avertuntur D^IPh, abvertuntur D^{II} || 9 quippe PV | helicen DI Ph || 10 cynosiram DI, cinosuram D^{II}V, cenosuram P | eosdem m. Ph: easdem medius D^ID^{II}M, medius easdem PV | interlabens om DI, in margine add D^{II} || 11 genuclo D^ID^{II} || 12 genuclo D^ID^{II} | erculem D^{II} || 13 pmit caput DI || 14 converso om M | et hum. PV | corone D^ID^{II}V || 15 pos D^ID^{II} || 16 appropinquat P | a erasum DI || 17 ophiucus D^ID^{II}, ophyuchus Ph | conversis PV || 18 serpentem P | punctus DI, praecinctus Ph*

tenet. qui plurima longitudine protentus usque ad Coronam extenditur. iuxta huius Serpentis flexuosa volumina nullo alio interveniente signo Bootes post tergum Arcturi maioris videtur pedibus ad Virginem versis; nam Virgo sub pedibus Bootis est constituta. contra guttur ad pedes anteriores Vrsae maioris in 5 commissura zodiaci atque lactei circulorum Gemini sunt locati habentes a levo latere Agitorem cum Hedulis duobus, qui contra caput Helicis capite verso pede dextro sinistrum Tauri cornu tangere videtur. iuxta Geminos, qua zodiacus altissime erigitur, contra ventrem Vrsae maioris Cancer situs est habens 10 in dorso Asellos albicante inter eos nubecula, quae Praesepium appellatur. at contra pedes eiusdem Vrsae posteriores inter Cancrum et Virginem Leo dicitur constitutus Bootem habens iuxta se. sub pedibus vero Agitatoris Taurus iacet uno pede protento ad Orionem, qui sub illo est constitutus. Cepheus inter 15 Lyram et Cassiepiam medius expansis brachiis pedibus ad terga minoris Vrsae perrectia. Cassiepia contra volumen maximum septentrionalis Serpentis inter Agitorem Perseum Andromedam Cepheumque consistit in lacteo circulo. inter Pisces Cassiepiam atque Arietem Andromeda est locata cum Triangulo, quem post 20 tergum habere dicitur caput versum habens ad alvum Equi, qui Equus supra est positus. Aries in commissura zodiaci atque aequinoctialis circuli sub Triangulo situs est habens sub se Cetum ad australem partem. at proximum ei signum Pisces duo, quorum alter in aquilonem erectus, alter in anstrum pronus, 25 caudis tamen vinculo quodam conexis colligati sunt. aquilonius ad Andromedam extenditur, austrinus ad Aquarium. iuxta

2 flexuosa volumina cf p. 187 sq. (rec int) 312, 4 || 5 gutur Ph | vero post g. DI V | et p. PPhV | ursi DI DII (corr DI²), ursae V | ||n DI || 6 commixtura P | commissura circulorum in margine signo N praefixe addit Ph | conlocati DI || 7 agitorem V | haedulis P, edulis DI Ph || 8 elicis DI DII | capite om MV || 9 quo || DI DII, qua vel qui V, G. contra a. P || 10 || contra DI | minoris P | abens DII || 11 asello V | aebucula DI, nubucula V | que DI DII || 12 ac || (fuit d) DI, atque P | pedem DI | posterioris DI V || 13 bootem DI Ph V || 14 suppedibus DI || 15 orisatem V | constitutus est P || 16 liram DI | libram et cassiopiam P | mediis DI (corr DI²) DII (corr DI²) | casiepiam DI DII | terram V || 17 porrectus DI | casiepia DI, -ephia DII, -opia P || 19 circumssistit DI, consistit Ph | et cepheum est locata in lacteo PV | casiepiam DI DII, cassiopiam P || 20 conlocata DI || 22 sub DI | A. commixtura P | commissuram DI || 23 equinoctialis DI PV, item ceteris locis | est om P || 24 caetum DII, coetum DI Ph | ad DI DII | signum om P | pr. ei huius signi DI DII (-um DI²) || 26 connexis P | conligati DI || 26,7 aquilonis V || 27 anstr. quidem ad P

pedes autem Andromedae a latere Cassioepiae Perseus ostenditur Gorgonis caput manu sinistra tenens. cuius sub femore sinistro iuxta caudam Tauri Pleiades videntur constitutae. Lyra vero inter levum crus Herculis et inter Cignum posita est. sed
 5 Ciguus expansis alis volitanti similis ad dextram Cephei manum dextram alam, sinistram ad pedes Equi porrigit. inter Pisces et Equum caudamque Capricorni Aquarius est collocatus aquam Vrna fundens. quae effusio ad magnum Piscem usque decurrit. in parte autem humillima zodiaci iuxta Sagittarium atque Aquilam Capricornus in commissura hiemalis circuli ac signiferi situs
 10 est habens post se Sagittarium in commissura circulorum zodiaci atque lactei sub Delphino constitutum. est et Sagitta quaedam sola sub Cigno iuxta Aquilam iacens. supra Capricorni vero caput Delphinus est positus post caudam Serpentis, qui a Serpentario tenetur. sub ipso autem Serpentario Scorpionem dicunt
 15 esse locatum, ita ut pedibus Serpentarii tangatur, et habere sub se ad australem plagam Centaurum Bestiam manu quasi ad aram ferentem. haec ara a quibusdam Sacrarium vocatur, et est contra summitatem caudae Scorpionis ad austrum posita. brachia vero
 20 Scorpionis locum obtinent, quem Libram dicunt, eo quod in eo sol aequinoctium faciat autumnale. Hydra quoque iacet in circulo aequinoctiali nimia longitudine protenta capite Canero, medietate Leoni, cauda Virgini subiecta, Corvum atque Vrnas in dorso gestans. at sub pectore Tauri Orion gladio accinctus
 25 conspicitur Lepori, qui sub pedibus eius est, superpositus; habet enim post vestigia sua Canem, quem Sirium quemque Caniculam

---

1 autem pedes PV | andromede DIV | cassioepie DIDII, cassioepiae P | 2 sub cuius f. DI | 3 pleiades PPh | constitute DIV | lyra (e libra DI) DIV | 4 crus P | inter om PV | sed DIDII MPh: dicitur et P | 5 volitanti//// Ph | dexteram DI | manum cephei DIPV | 6 dexteram DIV | equi pedes DIDII | 7 aequum DI | 8 que V | usque om PV | 9 sagittarium Ph, sagittam e sagittarium fecit DI | 9—11 atque Aquilam — post se Sagittarium om V | 10 commixtura P, commisura Ph | hyemalis P | sinistri P | 11 est om Ph | 11, 2 circulorum post lactei ponit PV, om M | 12 delphino Ph | constitutum DI | quaedam DIDII V | 13 sub DI | 14 capud DI | delphinus P, delphynus Ph | que V | 17 manum DI P | quasi ad aram manum P, quasi manu ad aram V | 18 hec V | 19 sumitatem Ph | acorpil PV | 20 scorpil PV | optinent DI V | in ea MP | 20, 1 sol in eo DI DI | 21 equinoctium faciat DI Ph, faciat equinoctium MPV | autumnale P | ydra DIDII, idra P | 22 equ. DI | equ. in unam longitudinem P, equ. in -e V, cf p. 310, 1 | 24 acclnatus Ph | 25 lepori superpositus qui sub pedibus eius constituitur P | eius pedibus V | 26 autem post V | syrium DIDII PPh | quem C. P

appellant, collocatum, Cancri signo subiectum, ante quem sub Geminis Anticanem cognoscere potes. post caudam vero Sirii ad austrum navis, quam Argo dicunt, videtur effulgere. at sub pede sinistro Orionis fluvius, quem Heridanum vocant, flexuoso cursu perlabitur usque ad Cetum. Cetus autem subiacet Arieti ac Piscibus longissimo tractu porrectus. post cuius caudam longo quidem intervallo sub Aquario et Capricorno in austrum proiectus Piscis magnus conspicitur, ultimum eorum, quae videri possunt, signorum, effusionem Vrnae Aquarii, qui ad ipsum usque decurrit, accipiens.*)

10

1 collocatam DI, om PV || 2 antecanem DI | anticanem sub geminis PV | potest DI | syrii P, scorpii DI || 3 argon P | didicunt Ph | videretur V | refulgere DIDII, effugere V || 4 herridiacum V | flexuo V || 5 caetum DII, coetum Ph | caetus DII, coetus DI Ph | subiectus DI || 6 aꝑ DII | uis DI, eius MP | caudam om Ph || 6, 7 longissimo i. DI DII || 7 inter DI | porrectus V | notius ad proiectus *superscripsit* DII || 8 quem V | possint DI || 9 urne DI | q̄ DI, quae DII, q̄/// Ph || 10 aspiciens P.

*) *sequitur disputatiuncula haec sine picturis ab eadem manu in DII fol 99 a, item in M (Hasper p. 8) et Monacensi 210 (Rück p. 6), in Ph picturis ornata excerptis Servianis in margine a prima manu adaucta fol 81 b (cf p. 150 b adn):*

DE ORDINE AC POSITIONE STELLARVM IN SIGNIS.

Est quidem hic ordo et positio (posicio D) siderum, quae (que D) fixa caelo plurium coacervatione stellarum in signum aliquod formata vel fabulose variarum genera formarum in caelum recepta creduntur, quorum nomina non naturae constitutio (constitutio D) sed humana persuasio, quae stellis numeros et nomina fecit (*Vergil Georg I 157*), adinvenit. sed quia iuxta Aratum numerus stellarum unicuique signo ascriptus est, eo quo ab ipso est ordine digesta descriptio (descripcio D) proferatur.

Helice, Arcturus maior, habet stellas in capite septem, in singulis humeris singulas, in armo I, in pectore I, in pede priori claras II, in summa cauda claram unam, in ventre claram unam, in crure posteriore duas (in summa — posteriore duas om D), in extremo pede duas, in cauda III (IV D). fiunt XXII etc.

Quae in P secuntur, impressit Hasper p. 15 sqq. (est alia caeli descriptio cum stellarum indicibus Hygini libro III similibus coniuncta), in DI subnexus est Hygini liber, in SII Prisciani versus XII de sideribus (cf p. 297 infra, Breysig p. 202).

VI ISAGOGA ET SCHOLIA
MARCIANA ET PARISINA

PAPYRI BEROLINENSIS FRAGMENTVM

I ISAGOGA BIS EXCERPTA

1. Parisinus Suppl grec 607 A) s. X; edidit Treu (*Exccerpta Anonymi Byzantini*, Ohlau 1880, p. 50 sqq.); denuo ipse contuli
2. A (Parisinus 2403) s. XIV; contuli
M(arcianus 476) s. XI; descripsi
Ma^I (Matritensis N 61) s. XV; contulerunt Vitas Arati Iriarte in Catalogo p. 202 et Bethe l c
Ma^{II} (Matritensis N 67) s. XV; contulit Vitam Arati Bethe
P (Parisinus 2728) s. XV; contuli
P^{II} (Parisinus 2860) s. XV; contuli
V(aticanus 1910) s. XIII; contuli
V(aticanus Palatinus 137) s. XIV; contuli
Ald(ina) 'Astronomorum veterum' editio, Venetiis a. 1499, nobis codicis instar habenda; totam perlustravi, multa enotavi neque tamen omnia

---

II SCHOLIA

- A (Parisinus 2403) s. XIV; contuli
M(arcianus 476) s. XI; descripsi, evanida in M ex apographo Vaticano 1307 s. XI (sive e codice A) suppleta cancellis (( )) significavi (cf Arati editionem p. V—VIII)
* stellulam scholiis interlinearibus praefixi
§ ceteros codices in Arati editione p. XVII—XX enumeratos — quibus addas Vi(ndobonensem 142 s. XV [cf p. 100] alios) — designat aut plures aut pauciores
Ald(ina) 'Astronomorum veterum' editio

C (Parisinus 2728) s. XV (= P) } eclogas continent ad v. 1—27 uncis
Par(isinus Suppl grec 607 A) s. X }
< > a me inclusas; contuli seu descripsi

III PAPYRVS BEROLINENSIS

- Musei Aegyptii 5865; mihi contulerunt Krebs et Thiele, cf Blass, *Zeitschrift f. aegypt. Sprache und Alterthumskunde* XVIII (a. 1880) p. 35; ipse denuo contuli

I ISAGOGA BIS EXCERPTA

1

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΙΩΝ

1. Σφαῖρά ἐστι σχῆμα ἐπίπεδον ἐπιφανείας, πρὸς ἣν ἀπό p. 380
5 τινος σημείου τῶν ἐντὸς τῆς σφαίρας κειμένων πᾶσαι αἱ [πρὸς
τὴν ἐπιφάνειαν] προσπίπτουσαι εὐθεῖαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν. τὸ
δὲ σημεῖον κέντρον καλεῖται τῆς σφαίρας.

2. Τί ἐστι κύκλος;

Σχῆμα ἐπίπεδον ὑπὸ μιᾶς περιφερείας περιεχόμενον, πρὸς
10 ἣν τῶν ἀπὸ τινος τῶν ἐντὸς τοῦ κύκλου κειμένων σημείων ἅπασαι
αἱ [πρὸς τὴν περιφέρειαν] προσπίπτουσαι εὐθεῖαι ἴσαι ἀλλήλαις
εἰσίν. τὸ δὲ σημεῖον κέντρον καλεῖται τοῦ κύκλου.

3. Τί ἐστι σημεῖον;

Οὗ μέρος οὐθέν, ταῦτόν τῃ στιγμῇ, ἣν πέρασ ἡ ἀρχὴν με-
15 γέθρους ὀρίζονται. ἡ δὲ γραμμὴ μῆκος ἀπλατές, ὥσπερ ἐπιφάνεια

---

habet Par; lectionis varietatem ex altera Excerptorum serie (VI I 2)
hauriendam infra suo loco invenies; cf praeterea Proleg VI I 1.

4—7 cf adn ad p. 330, 5 | 4 προσῆν | 5, 6, 11 seclusi

μεγέθους διχῆι διαστατοῦ, ἐπὶ τε μῆκος καὶ πλάτος. τὸ δὲ στερεὸν μέγεθος τριχῆι διαστατόν, (ἐπὶ) πλάτος μῆκος βάθος.

4. Τί ἐστι πόλος;

Πόλος ἐστὶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς κινουμένης σφαίρας ἀνάλογον κέντρῳ κύκλου λαμβανόμενος. 5

5. Τί ἐστιν ἄξων;

ἄξων ἐστὶ σφαίρας εὐθεῖα ἐπιζευγνυμένη ἀπὸ τοῦ πόλου ἐπὶ τὸ κέντρον τῆς σφαίρας καὶ ἐπὶ θάτερα ἐκβαλλομένη. schol p. 841, 11

6. Τί ἐστι πέρασ τοῦ ἄξονος;

Πέρασ τοῦ ἄξονός ἐστιν ὁ πόλος. An II p. 129 10

7. Πόσοι πόλοι;

Πόλοι εἰσὶ δύο, ὁ μὲν καθ' ἡμᾶς βόρειος, ὁ δὲ ἀντίχθουσι καταφανῆς νότιος. ib

8. Πόσοι κύκλοι παράλληλοι;

Κύκλοι παράλληλοι πέντε, ἰσημερινός, τροπικοὶ β', ἀρκτι- 15
κοὶ β'. (α') ἰσημερινός ὁ μέγιστος τῶν παραλλήλων, ἐφ' οὗ γινόμενος ὁ ἥλιος ἰσημερινὸν ποιεῖ. (β') θερρινός τροπικός, ἐφ' οὗ ὁ ἥλιος γινόμενος θερρινὰς ὡς πρὸς ἡμᾶς ποιεῖται τροπὰς. καὶ γράφεται διὰ Καρκίνου μοιρῶν ἡ'. (γ') χειμερινός δέ, ἐφ' οὗ γινόμενος χειμερινὰς ἐργάζεται τροπὰς περὶ μοῖραν Αἰγοκέρωτος ὀγδόην. 20
(δ') ὅτι τῶν ἀρκτικῶν ὁ μὲν ἐστὶ βόρειος καὶ ἀειφανῆς καθ' ἡμᾶς, (ε') ὁ δὲ νότιος, τὸ ἀφανὲς διορίζων ἀπὸ τοῦ φαινομένου.

1 ἀρχῆι διαστατόν περὶ 2 τριχῆ 5 λαμβανόμενον 13 καὶ ἀφανῆς: corr-
recti || 15 ἰσημερινός scripsi: -οί || 17 οὗ corr Treu: ὄν

9. Ὅτι ὁ ἰσημερινὸς ταύτην ἔλαχε τὴν ἐπωνυμίαν, ἐπειδὴ πρὸς πᾶσαν οἴκησιν μένει ἰσημερινός, τῶν δὲ τροπικῶν ὁ μὲν ἡμῖν θερινὸς τοῖς ἀντίποσι χειμερινὸς γίνεται, ὁ δὲ ἡμῖν χειμερινὸς ἐκεῖνοις θερινός, τοῖς δὲ ὑπὸ τῷ ἰσημερινῷ οἰκοῦσιν οἱ δύο τροπικοὶ χειμερινοὶ τυγχάνουσιν, ἐπειδὴ μακρότατα ἀφίσταται αὐτῶν ὁ ἥλιος.

10. Περὶ ἀνεγκλίτων καὶ κεκλιμένων τόπων.

Ὅτι δύο τόποι εἰσὶν ἀνέγκλιτοι, ὁ ὑπὸ τῷ ἰσημερινῷ καὶ ὁ ὑπὸ τοῖς πόλοις, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες ἐγκεκλιμένοι, οἱ μὲν 10 πρὸς ἄρκτον, οἱ δὲ πρὸς μεσημβρίαν.

11. Πόσαι ζῶναι τῆς γῆς;

Σφαιροειδοῦς τῆς γῆς οὔσης ζῶναι αὐτῆς εἰσι πέντε, εὐκρατοὶ μὲν δύο αἱ μεταξὺ τῶν τροπικῶν, ἀπὸ Καρκίνου ἕως τοῦ βορείου πόλου καὶ ἀπὸ [τοῦ] Αἰγοκέρωτος [τοῦ χειμερινοῦ 15 τροπικοῦ] ἕως τοῦ νοτίου πόλου (αὗται αἱ δύο ζῶναι μόναι οἰκοῦνται), δύο δὲ ζῶναι ἕτεραι κατεψυγμέναι ὑπὸ τοῖς δυοῖ πόλοις, αἱ καὶ ἀοίκητοι, μία δὲ ἡ μέση τῶν τροπικῶν τοῦ χειμερινοῦ καὶ θερινοῦ, λέγω δὴ ἡ ἀπὸ Καρκίνου ἕως Ὑδρικόου λεγομένη διακεκαυμένη, καὶ αὐτὴ ἀοίκητος. ὥστε δύο μὲν ζῶναι 20 οἰκοῦνται, τρεῖς δὲ εἰσὶν ἀοίκητοι.

✓ An I
p. 96

12. Ὅτι, εἰ μὴ ἦν σφαιροειδῆς ἡ γῆ, οὐκ ἂν προανατολαὶ καὶ προκαταδύσεις ἐγίνοντο. Ἀλεξάνδρου γοῦν ἐν Ἀρβήλοις παραταττομένου Δαρείω ἢ σελήνῃ ἐξέλιπε ζωιδίου μέγεθος ἀφρεσιῶσα τοῦ ὀρίζοντος. ἡ δὲ αὐτὴ ἐκλείψις τοῖς ἐν Σικελίαι 25 ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα ἐγένετο.

13. Ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἕως τοῦ οὐρανοῦ δύο ἄστρον ἐστὶ διάστημα, οἶονεὶ ἕκτον μέρος [ἐστὶ] τοῦ ὀρίζοντος·

3 ἀντίποσι || 21 ἦν | οὐκ ἂν || 22—24 cf Plut Alex 31 Arrian III 15, 7 || 27 ἀστέρων: correct, cf p. 318, 1

ὁ γὰρ ὀρίζων ἔχει ἄστρον δώδεκα, καὶ ἡ διάστασις ἄστρον δύο· ἡ γὰρ τοῦ ἑξαγώνου πλευρὰ λέγεται ἴση εἶναι τῆι ἐκ τοῦ κέντρου καὶ ἐκάστη ἴση δυοὶ ζωιδίοις καὶ οὐδὲν τὸ διαφέρον, εἴτε ἐπὶ τῆς ὄψεως λέγοιτο (cf Aratus v. 541—3) εἴτε ἐπὶ τοῦ κέντρου τῆς γῆς, ὡς (ἀ)διαφοροῦσης τῆς ἐκ τοῦ κέντρου πρὸς τὴν ἐκ 5 τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ὄψιν.

14. Περὶ ἀπλανῶν καὶ πλανητῶν.

Ἔσα τῶν ἄστρον ἐκ τῶν αὐτῶν ἀεὶ τόπων τὰς ἀνατολάς ποιεῖται καὶ εἰς τοὺς αὐτοὺς καταδύσεις, ταυτὶ δὴ ἀπλανῆ καλεῖται, ὅσα δὲ ἀμείβει τὰς τε ἀνατολάς καὶ τὰς δύσεις ἐξ ἄλλων 10 τόπων εἰς ἄλλους, ταυτὶ δὴ πλανώμενα ἐπὶ κλην, οὐχ ὅτι πλανᾶται (τεταγμένως γὰρ φέρονται), ἀλλ' οἱ ἀρχαῖοι μὴ συνιέντες αὐτῶν τῆς τάξεως ἐκείνως ἐκάλεσαν, ἡμεῖς δὲ τῆι συνηθεῖαι ἐπόμενοι οὕτως καλοῦμεν ὥσπερ καὶ τὰς ἐκλείψεις, καίτοι σαφῶς 15 εἰδότες οὐκ ἐκλείψεις οὔσας, ἀλλ' ἐπιπροσθήσεις. καὶ τῶν μὲν ἀπλανῶν τῶν σὺν τῶι παντὶ περιγαγομένων τὰ μὲν ἀκατονόμαστα ἡμῖν καὶ ἀπερίληπτα, ὡς καὶ ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ ὁ φυσικὸς εἶρηκε (fr 109), τὰ δὲ κατονομασμένα ὡς ἐκ τοῦ μεγέθους χίλιά εἰσι κατὰ τὸν Ἄρατον.

15. Τίνες πρῶτον ἐξεῦρον ἀστρονομίαν; 20

Οἱ μὲν Σύρους λέγουσιν, οἱ δὲ Χαλδαίους, ἕτεροι δὲ Αἰγυπτίους.

16. Τίς πρῶτος ἤνεγκε σφαῖραν εἰς Ἑλλάδα;

Ἔτι Εὐδοξὸν τὸν Ἀσσύριον λέγουσι πρῶτον εἰς Ἑλλάδα κομίσειν σφαῖραν, ἣν δεῖ κρατεῖν τὸν ἐπιδεικνύντα τὰ φαινόμενα. 25

5 supplevi | 9 δὴ scripsi: δὲ | 18 κατονομασμένα | ὡς scripsi, cf p. 316, 18: ἕως | 18,9 Arati siderum stellas si quis e Ptolemaei indice computaverit, fere 1000 habebit, sin ex Hygini vel 'Catasterismorum' tabulis, 674 fere numerabit (Hipparchus 1080 habuit, cf supra p. 126, 13); erravit igitur de Arati stellarum numero anonymus. eodem vero tenetur erronee Vossianarum imaginum pictor antiquus: Ptolemaei ille et ipse laterculis, vix Hipparchi, usus est ad Avieni et Germanici, qui Aratea expriment, veras illustrandas (cf G. Thiele, *De antiquorum libris pictis*, Marburgi 1897, p. 7—10) | 20—22 cf Prolog VI I 1

|| και ὅτι ἀριστερὰ λέγουσι τὰ δυτικά, δεξιὰ δὲ τὰ ἀνατολικά, ✓ Ach
p. 62. 72
καθὼς και Ὅμηρός φησιν (II XII 239 sq.).

εἶτ' ἐπὶ δεξι' ἴωσι πρὸς ἡῶ τ' ἡέλιόν τε,
εἶτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοί γε ποτὶ ζόφον ἡερόεντα.

5

17. Ἥλιος.

Τὸν δὲ ἥλιον οἱ μὲν ὠρίσαντο [τὸ] πῦρ, οἱ δὲ μύθρον, ὡς ✓ Ach p. 49
Ἀναξαγόρας (fr 24 Sch), και φασιν αὐτὸν κυκλοτερῆ ὄντα ὀκτω-
καιδεκαπλάσιον εἶναι τῆς γῆς.

18. Σελήνη.

10 Τὴν δὲ σελήνην σύγκριμα ἐκ πυρὸς και ἀέρος, διὰ τοῦτο ✓ Ach p. 49
και πάντων κατωτέρα(ν) τῶν ἀστέρων, (φασίν). οἱ δὲ κάτοπ-
τρὸν τι.

19. Περὶ ἀποστάσεως τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς.

Τοσοῦτον τὸ ὑπὲρ γῆς μέρος τοῦ οὐρανοῦ ἀπέχει τῆς γῆς, p. 882, 16 sqq.
15 ὅσον και ἡ γῆ πρὸς τὸ ἕτερον αὐτῆς τέλος, τὸν καλούμενον τάρ-
ταρον. εἶτα ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου, τοῦ ταρτάρου, τὸ ὑπὸ τὴν
γῆν ἄλλο μέρος τοῦ οὐρανοῦ πάλιν ὁμοίως διέστηκεν. ὁ γοῦν
Ἡσίοδος φυσικευόμενός φησιν (Theog 722—725):

20 ἐννέα γὰρ νύκτας τε και ἤματα χάλκεος ἄκμων
οὐρανόθεν κατιῶν δεκάτη ἐς γαίαν ἵκοιτο.

εἶτα πρὸς τὸ ἴσον [τὸ] βάρους τῆς γῆς·

ἐννέα δ' αὖ νύκτας τε και ἤματα χάλκεος ἄκμων
ἐς γαίαν κατιῶν δεκάτη ἐς τάρταρον ἵκοι.

λοιπὸν δὲ και (τὸ) ἀπὸ τοῦ ταρτάρου ἕως τοῦ ὑπὸ γῆν ἡμισφαι-
25 ρίου διατεῖνον μέγεθος ἄλλο τοσοῦτόν ἐστιν, ὅσον τὸ τῆς γῆς
βάρους, ὥστε διὰ τριάκοντα ἡμερῶν τὰς δύο ἀρχὰς τοῦ ἄξονος
δύνασθαι διανύσαι τὸν ἄκμονα.

ἀπὸ ἀνατολῶν δὲ ἐπὶ δυσμᾶς στρέφεται ὁ οὐρανός.

5 signo solis utitur ut solet | 7, 8 ὀκτωκαιδεκαπλάσιον | 11 supplēvi |
20. 23 δεκάτη δ', cf p. 333, 8 et Hesiodi codd | 23 γαίην | 25 an μήκος?

↪ An I p. 91 sq.

|| ὁ δὲ ἄξων ἐστὶν ἀκίνητος, διήκει δὲ δι' ὄλου τοῦ οὐρανοῦ
καὶ τὴν γῆν ἐαυτῷ ἐμπεπαρμένην ἔχει, καὶ ἔστιν αὐτὸς μὲν
ἀκίνητος, ἐπ' αὐτῷ δὲ ὁ οὐρανὸς κινεῖται καὶ καταφέρεται
τῷ δοκεῖν ἐπὶ ὠκεανόν. τὸ δὲ δοκεῖν εἶπον, ἐπεὶ οὐκ ἀλη-
θῶς, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὑπόνοιαν οἱ ποιηταὶ ταῦτ' εἶπον (Od III 1 al). 5
'Ἡέλιος δ' ἀπόρουσε λιπὼν περικαλλέα λμνῆν', τὸν ὠκεανόν·
ἔστι γὰρ ὠκεανὸς (φασί) καθ' Ὅμηρον, ὃς πᾶσαν τὴν οἰκουμέ-
νην ἐμπεριέχει.

20. Πόσοι κύκλοι τῆς σφαίρας;

↪ An I p. 94

'Ἡ σφαῖρα ἔχει κύκλους πέντε, ὧν ὁ μὲν ἀρκτικὸς βόρειος, 10
β' θερινὸς τροπικὸς, γ' ἰσημερινὸς τροπικὸς, δ' χειμερινὸς τρο-
πικὸς, ε' ἀνταρκτικὸς. καὶ ὁ μὲν ἀρκτικὸς τὰς Ἄρκτους περι-
έχει. ὃς καὶ βόρειος καλεῖται· ἐν γὰρ τῷ βορείῳ μάλιστα
εἰσὶν αἱ Ἄρκτοι, καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένη μᾶλλον βορειότερα
ἐστίν. ὁ δὲ ἐξῆς κύκλος καλεῖται θερινὸς τροπικὸς, ὅτι ὁ κύκλος 15
ἐκεῖνος μέσον τέμνει τὸν Καρκίνον, ὃς πάντων τῶν ζωιδίων ἐστὶ
βορειότερος, οὗ περὶ τὴν πρώτην μοῖραν (τῆ) κη' τοῦ Ἐπιφί γενό-
μενος ὁ ἥλιος θερινὴν ποιεῖται τὴν τροπὴν. ὁ δὲ τρίτος ἰσημερι-
νὸς τροπικὸς· τὴν γὰρ τῆς ἰσημερίας τροπὴν ἔχει· μέσον γὰρ
τὸν Κριὸν τέμνει οὗτος ὁ κύκλος. γινόμενος οὖν τῆι κέ' τοῦ Θα- 20
μενώθ ὁ ἥλιος περὶ (τὴν) α' μοῖραν τοῦ Κριοῦ ἴσην τὴν ἡμέραν καὶ
τὴν νύκτα ποιεῖ. διὰ τί ποιεῖται οὗτος τὴν ἰσημερίαν; ἐπειδὴ
μέσος τῶν πέντε κύκλων οὗτός ἐστιν ὁ κύκλος καὶ τὸ μεσαίτατον
ἔχει τοῦ οὐρανοῦ, διὰ τοῦτο ὡς πρὸς τὰ βόρεια [μέγεθος] καὶ
ἐπὶ τὰ νότια ἴσον ἔχων τὸ διάστημα ἴσην ποιεῖ τὴν τε νύκτα 25
καὶ ἡμέραν. ὁ δὲ τέταρτος κύκλος χειμερινὸς τροπικὸς, ἐπειδὴ
[γὰρ] τέμνει μέσον τὸν Αἰγόκερον. ὁ δὲ πέμπτος κύκλος ὁ καλού-
μενος ἀνταρκτικὸς· ἐναντίος γὰρ τῆι θέσει καὶ κατέναντι τοῦ
ἀρκτικοῦ. ὁ δ' αὐτὸς καὶ νότιος· ἔστι γὰρ καὶ περὶ τὰ νότια.
ὁ δὲ ἐν τοῖς νοτίοις οὐρανὸς οὐκ ἔστι τοῖς ἀνθρώποις θεατός, 30
ἀλλ' ὁ βόρειος· καὶ γὰρ ἐν τῆι τῆς σφαίρας θέσει ἀφανής ἐστίν
ὡς πρὸς τὴν τῆς σφαίρας ὀροφὴν (οὐ) γνωριζόμενος, ὅτι τὰ ὑπὸ
γῆν μέρη ἐστὶν ὑπὸ τοῦ ὀρίζοντος. καὶ οὗτοι μὲν εἰσὶν οἱ παράλ-
ληλοι κύκλοι. παράλληλοι δὲ λέγονται κατὰ τοὺς γεωμέτρως.
πλησίον μὲν ἀλλήλων οὗ γε μὴν ἐαυτῶν ἐπιψαύουσιν, ἀλλ' ὀλί- 35
γον ἀφροστήκασιν.

1 ἄξων || 17 παῦν, cf An I p. 94 || 23 μεσότατον || 27 seclusi, an περ?

|| δεῖ εἰδέναι, ὡς ἕκαστον ζώιδιον κατὰ μὲν μῆκος μοίρας ἔχει τριάκοντα, κατὰ δὲ πλάτος μοίρας δώδεκα.

ὅτι τὸ ἡμισφαίριον ἀπὸ τῶν νοτίων ἐπὶ τὰ βόρεια ἔχει μοίρας ρη', τῶν δὲ ἰβ' ζωιδίων ἀνατολαὶ καὶ δύσεις εἰσὶ, καὶ 5 ἕκαστον τῶν ζωιδίων δύο ὥρας ἐπέχει ἀνατέλλον, ὡς τὰ μὲν ἕξ ζώϊδια ἀνατέλλειν τὴν ἡμέραν, τὰ δὲ ἕτερα ἕξ τὴν νύκτα.

21. Πόσοι γενικοὶ ἄνεμοι;

Ἄνεμοι δὲ γενικοὶ πνέουσι τέσσαρες, ἀπὸ τῆς Ἄρκτου ὁ ἄρκτης ἄρκτης, ἀπὸ μεσημβρίας ὁ νότος, ἀπὸ ἀνατολῆς ἀπηνλιώτης, 10 ἀπὸ δύσεως ζέφυρος. ἕκαστω δὲ τούτων δύο παράκεινται, ὡς εἶναι τοῖς πάντας δώδεκα.

22. Διὰ τί ἐπὶ τῶν Ἄρκτων ἐποιήσατο τὴν ἀρχὴν ὁ Ἄρατος (v. 27).

Ἐποιήσατο δὲ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν βορειοτέρων, καθ' ὃ 15 ὑψηλὰ ὄντα φανερά ἐστιν, ἢ διὰ τὸ εἶναι τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην περὶ τὰ βόρεια, ἢ πρὸς τιμὴν τοῦ Διός· ὁ γὰρ ἀρκτικός κύκλος περιέχει τὰς Ἄρκτους καὶ τὸν Δράκοντα.

περὶ ὧν φέρεται ἱστορία μυθική. τὸν Δία ἐν Κρήτῃ τεχθέντα δύο νύμφαι ἐκείσε ἔτρεφον. καὶ ἡ μὲν Ἑλλίκη ὄνομα 20 μάζετο, ἡ δὲ Κυνόσουρα. Κρόνου δὲ ποτε ἐπελθόντος ὁ Ζεὺς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα παραλογισάμενος τὰς μὲν νύμφας μετέβαλεν εἰς ἄρκτους, αὐτὸς δὲ εἰς δράκοντα μετεβλήθη. καὶ τῆς βασιλείας ἀντιλαβόμενος εἰς τὸν οὐρανὸν φαίνεται μετ' αὐτῶν.

23. (Ἐκ τοῦ γένους Ἀράτου.)

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ὁ Ἄρατος ἀπὸ Σόλων ἦν τῆς Κιλικίας. ἢ δὲ κατὰ τὸν χρόνον Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέφου. 25

18 κρήτη || 21 παραλογιζόμενον, cf ad VI I 2. 6 (p. 330) | 23 ἀντιλαμβανόμενος, cf ibidem | spectat haec historiola ad imaginem p. 189 inferius commemoratam, vide ad VI I 2. 6 || 24 supplevi, vide Arati genus infra VI I 2. 1

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

24. Πόσοι πόλοι;

↪ Δη II p. 129 δύο· βόρειος καὶ νότιος.

↪ ib 25. Ὅτι τὰ πέρατα τοῦ ἄξονος πόλοι καλοῦνται, ὀρίζων δὲ ὁ τέμνων τό τε ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον καὶ τὸ ὑπὸ γῆν.

Sequuntur scholia pauca ad 'Phaenomenorum' Arati initium spectantia, quae suis locis scholiorum Marcianorum et Parisinorum editioni inserta inuenies p. 334 sqq. uncis < > significata; cf VI I 2. 9 fin adn. —

1a (cf 1b). Γένος Ἀράτου τοῦ ποιητοῦ.

1. Ἄρατος ὁ ποιητῆς γένει μὲν ἦν ἀπὸ Σόλων τῆς Κιλικίας, πατὴρ δ' Ἀθηνοδώρου, μητὴρ δὲ Αἰτωφίλας. γένους δὲ ἐγένετο [πατὴρ] ἐπιφανοῦς καὶ ἐν πολλοῖς εὐδοκίμου καὶ ἐν
 5 πολέμῳ ἀριστεύσαντος· ἤλευθέρωσε γοῦν τὴν πατρίδα πολ-
 λάκις. τοῖς χρόνοις δὲ ἐγένετο κατὰ Φιλάδελφον τὸν βασιλέα, συνήμαξε δὲ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Αἰτωλῷ καὶ Φιληταῖ καὶ Διο-
 νυσίῳ τῷ φιλοσόφῳ (τῷ) εἰς ἡδονὰς μεταθεμένῳ, οὗ καθηγή-
 10 σατο τὰ μαθηματικά, ὃ Ἄρατος. καὶ ἔστιν αὐτοῦ ἕτερα συντάγ-
 ματα, ἄξια δὲ μνήμης δ', ἐν μὲν Ἰατρικῶν δυνάμεων, δεῦτερον δὲ
 Κανόνος κατατομή, τρίτον τὰ Φαινόμενα, τέταρτον τὸ Περὶ
 ἀνατολῆς, ὃ φασὶ τινες μὴ εἶναι Ἀράτου, ἀλλ' Ἡγησιάνατος.

✓ Ach
 p. 76-79, Theo
 p. 146-151

2. ἐνίοις δὲ ἀρέσκει Ἄρατον ἰατρὸν γεγενῆσθαι τῇ ἐπιστήμῃ
 φίλον τε γεγονότα γνήσιον Νικάνδρῳ τῷ μαθηματικῷ γράψαι
 15 τὰ Θηριακὰ καὶ δοῦναι Νικάνδρῳ λαβεῖν τε παρ' αὐτοῦ τὰ
 Φαινόμενα καὶ ἴδια γράψαι.

3. ἔστι δὲ τριχῶς ἡ Φαινομένων αὐτοῦ πραγματεία, κατασ-
 20 τέρωσις καὶ (περὶ) συνατελλόντων καὶ συνδυνόντων καὶ προ-
 γνώσεις διὰ σημειῶν.

✓ p. 826 sqq.

habet Mal.

2 sqq. capita distincti || 3 'malim πατρόθεν, confundi autem Solensem cum Sicyonio apparet ex sequentibus' West(ermann) || 6 ἐν ante τοῖς del West || 8 εἰς ἡδονὰς corr West (Diog Laert VII 37. 167): εἰς ἀθήνας || 12 ἀνατομῆς coni Bernhardy (Suid p. 688), cf Aratea p. 220 || 14 φίλον corr Schneider ad Nicandri Ther p. 6: ὄλον | δὲ coni Buhle || 16 κ. ὡς ἴδια coni Iriarte, 'quod non sufficit, nisi etiam ἐπιγράψαι scribitur; sed fortasse ipsum γράψαι corruptum est: sensus postulat ἴδια πρᾶξαι vel ἰδιάσασθαι vel tale quid' West || 18 'ante συναν. videtur aliquid excidisse velut τάξις' West

4. Ζηλωτῆς δὲ ἐγένετο τοῦ Ὀμηρικοῦ χαρακτῆρος κατὰ τὴν τῶν ἐπῶν σύνθεσιν. ἔνιοι δὲ αὐτὸν λέγουσιν Ἡσιόδου μιμητὴν γεγονέναι· καθάπερ γὰρ ὁ Ἡσιόδος Ἔργων καὶ ἡμερῶν ἀρχόμενος ὕμνων ἀπὸ Διὸς ἤρξατο, λέγων Ἐοῦσαι Πιερίηθεν ἀοιδῆσι κλείουσαι (v. 1), οὕτω καὶ ὁ Ἄρατος τῆς ποιήσεως ἀρχόμενος ἔφη ἔκ Διὸς ἀρχώμεσθα (v. 1) τὰ τε περὶ τοῦ χρυσοῦ γένους ὁμοίως τῷ Ἡσιόδῳ (Opp 109 sqq. ~ Aratus v. 100 sqq).

5. Βόηθος δὲ ὁ Σιδώνιος ἐν τῷ α' περὶ αὐτοῦ (Aratea p. 152 sq.) φησιν οὐχ Ἡσιόδου ἀλλ' Ὀμήρου ζηλωτὴν γεγονέναι· τὸ γὰρ πλάσμα τῆς ποιήσεως μείζον ἢ κατὰ Ἡσιόδον· πολλοὶ γὰρ καὶ ἄλλοι Φαινόμενα ἔγραψαν καὶ Κλεόστρατος καὶ Σμίνθης καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλὸς καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Ἐφέσιος καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Ἀνακτῆς καὶ Ἀνακρέων καὶ Ἀρτεμίδωρος καὶ Ἰππαρχος καὶ ἄλλοι πολλοί. ἀλλ' ὅμως πάντων λαμπρότερον ὁ Ἄρατος ἔγραψεν (cf Aratea p. 140). ἐχρήσατο γὰρ τῇ τῶν κοσμικῶν φιλοσόφων δυνάμει· εἶναι γὰρ φησι τὸ διοικῶν τὸν κόσμον ἀκριβῶς περὶ τε τοὺς ἐνιαυτοὺς καὶ μῆνας καὶ ἡμέρας καὶ ὥρας καὶ ἀνατολᾶς καὶ δύσεις ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν πέντε ἄστρον.

✓ Ach. p. 65
An II p. 132 sq.

6. λέγει δὲ καὶ τὴν γῆν σφαιροειδοῦς σημεῖον τάξιν ἐπέχειν πρὸς ὅλον τὸν κόσμον ἀκίνητόν τε ὑπάρχειν οὖσαν σταδίων μυριάδων εἴκοσι πέντε καὶ δισχιλίων.

1 b (cf 1 a).

Ἄλλως. 1. Ἄρατος πατρὸς | Ἄρατου γένος. 1. Ἄρατος
μὲν Ἀθηνοδώρου, μητρὸς δὲ | πατρὸς μὲν ἦν Ἀθηνοδώρου, μη-
Ἀτοφίλλας, ἀπὸ Σόλων τῆς | τρὸς δὲ Ἀθηνοδώρας, ἐκ Σόλων x

4 τῶν ὕμνων || 6 ἀρχώμεσθα, cf Arati ed || 10 δὲ vel οὖν conl West || 11 Κλεόστρατος corr Bergk (Diar stud ant 1843 p. 926) Meineke (Exerc in Athen p. 23, cf Aratea p. 156): κλεοπάτης || 18 cf Ach p. 41, 19

habent MaI MaII.

habent APPHV(aticanus Palatinus 137).

23 — p. 325, 5 excerpait Par (VI I 1. 23) p. 321 || 23 ὁ ante Ἄρ. A || 23, 4 Ἄρ. ἐγένετο πατρὸς μὲν Ἀθ. PPII || 25 Ἀθηνοδώρας V | post Δ. τὸ δὲ γένος A

Κιλικίας (ὠνομάζετο δὲ ἡ πό-
 λης ἀπὸ Σόλωνος τοῦ Λινδίου,
 ἔστι δὲ ἡ νῦν Πομπηίουπολις),
 ἐγένετο δὲ ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ
 5 Φιλαδέλφου καὶ ἐσχόλασε Διο-
 νυσίω τῷ Ἡρακλειώτῃ. συν-
 ἦν δὲ Ἀντιγόνω τῷ βασιλεῖ
 Μακεδόνων καὶ Φίλαι τῇ τού-
 του γαμετῇ. συνήκμασε δὲ
 10 Ἀλεξάνδρῳ τῷ Αἰτωλῷ καὶ
 Φιλιτᾷ καὶ Καλλιμάχῳ καὶ
 Μελανχρίῳ. ἀδελφούς δὲ εἶχε
 τρεῖς, Μύρην Καλῶνδαν Ἀθη-
 νόδωρον, ὃς πρῶτος ἀντιπεῖν
 15 λέγεται Ζωῖλῳ τῷ κατὰ τῆς
 Ὀμηρικῆς ποιήσεως γράψαντι.
 σχολάσας δὲ ὁ Ἄρατος Περ-
 σα(α)λίῳ τῷ φιλοσόφῳ ἐν Ἀθή-
 ναις καὶ συνελθὼν αὐτῷ εἰς
 20 Μακεδονίαν μεταπεμφθέντι ὑπ'
 Ἀντιγόνου καὶ παρελθὼν εἰς
 τὸν Ἀντιγόνου καὶ Φίλας γά-
 μον καὶ εὐδοκίμησας τὸ λοιπὸν
 τοῦ χρόνου διέτριψεν ἐκεῖ. ἦν
 25 δὲ Ἀντιγόνος υἱὸς Δημητρίου
 τοῦ Πολιορκητοῦ καὶ παρέλαβε
 τὴν ἀρχὴν περὶ τὴν ἑκατοστὴν
 καὶ ε' Ὀλυμπιάδα, καθ' ἣν

τῆς Κιλικίας (ὠνόμασται δὲ ἡ
 πόλις ἀπὸ Σόλωνος τοῦ Λινδίου,
 ὡς φησιν Ἀριστοτέλης (fr 582),
 ἔστι δὲ ἡ νῦν Πομπηίουπολις).
 ἦν δὲ ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλα-
 δέλφου καὶ ἐσχόλασε Διονυσίῳ
 τῷ Ἡρακλειώτῃ, συνῆν δὲ Ἀν-
 τιγόνω τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ
 καὶ Φίλαι τῇ τούτου γαμετῇ.
 συνήκμασε δὲ Ἀλεξάνδρῳ τῷ
 Αἰτωλῷ καὶ Καλλιμάχῳ καὶ
 Μενάνδρῳ καὶ Φιλιτᾷ. ἀδελ-
 φούς δὲ εἶχε τρεῖς, Μύριν Κα-
 λῶνδαν καὶ Ἀθηνόδωρον, ὃς
 πρῶτος ἀντιπεῖν λέγεται Ζωί-
 λῳ τῷ κατὰ τῆς Ὀμηρικῆς
 ποιήσεως γράψαντι. σχολάσας
 δὲ ὁ Ἄρατος Περσαλίῳ τῷ φι-
 λοσόφῳ Ἀθήνησι καὶ συνελθὼν
 αὐτῷ εἰς Μακεδονίαν μετα-
 πεμφθέντι ὑπ' Ἀντιγόνου καὶ
 παρελθὼν εἰς Ἀντιγόνου καὶ
 Φίλας γάμον καὶ εὐδοκίμησας
 τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου διέτριψεν
 αὐτόθι. ἦν δὲ Ἀντιγόνος υἱὸς
 Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ καὶ
 παρέλαβε τὴν ἀρχὴν περὶ ἑκα-
 τοστὴν καὶ πέμπτην Ὀλυμπιάδα,

2 λευανδρίου MaI, λευανδίου MaII ||
 8 φίλα Ma || 12 an Μαιανδρίῳ? (cf alt
 ex, Aratea p. 323) | ἔσχε MaI || 19 συν-
 οδοπορήσας MaI, cf alt ex || 27 παρὰ
 Ma

1, 2 ὠνόμασε δὲ τὴν πόλιν φασίν
 ἀπὸ σάλωνος P, ὠνομάσθαι δὲ τὴν
 πόλιν φασίν ε. Σ. PII || 2 post πόλ.
 αὐτοῦ σόλους A || 3 ὡς φ. Ἀρ. om PV ||
 6 διονύσω A || 8 μακεδονίας AP || 12
 μελανδρίῳ A (Aratea p. 323) | καὶ Με-
 νάνδρῳ om P | φιλιτᾷ P || 14 καὶ
 ante Ἀθ. om A || 15 ἀντιπεῖν AP ||
 18 περσίῳ AV || 19 ἀθήνησι A || 20 αὐ-
 τῷ om A || 21 ἀντιγόνου P || 22 τὸν Ἀ.
 P || 25 ἐκείσε A | ὁ Ἀντ. P || 26 Δη-
 μητρίου post Πολ. P || 27 π. τὴν ἐκ. A

Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος Αἰ- | καθ' ἣν Πτολεμαῖος ὁ Φιλά-
 γύπτου ἐβασίλευσεν. ὥστε καὶ | δελφος Αἰγύπτου ἐβασίλευσεν.
 Θρυλούμενον ἦν ὑπὸ τινων, | ὥστε καὶ Θρυλούμενόν ἐστιν ὑπὸ
 ὡς ἦν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον | τινων, ὡς ἦν κατὰ τὸν αὐτὸν
 Νικάνδρῳ τῷ Κολοφωνίῳ, | χρόνον Νικάνδρῳ τῷ Κολοφω- 5
 ψευδῶς. | νίῳ τῷ τὰ Θηριακὰ γράψαντι.

2. λέγονται τε προτεῖναι ἀλλήλοις ὁ μὲν Νικάνδρῳ σκέψα-
 σθαι τὰ Φαινόμενα, ὁ δὲ Ἀράτῳ τὰ Θηριακὰ. τοῦτο δὲ κατα-
 φανῶς ἐστὶ ψεύδος· ὁ γὰρ Νικάνδρος δώδεκα ὄλαις ὀλυμπιάσι 10
 νεώτερος φαίνεται. ἔνιοι δὲ φασὶ τὸν Ἄρατον Μνασέου πατρὸς
 γεγονέναι, Ἀριστοδήρου δὲ τινος μαθηματικῷ διακοῦσαι, λατρὸν
 δὲ προηγουμένως καὶ ποιητὴν γενέσθαι ἐν τοῖς Ἀντιγόνου βα-
 σιλείοις. γηραιῷ δὲ τῷ Κυρηναίῳ ἐπεβάλλετο, παρ' οὗ καὶ
 ἐπιγράμματος (XXVII) ἠξιώθη. συνήκμασε δὲ Νικάνδρῳ μαθη- 15
 ματικῶι καὶ αὐτῷ Κολοφωνίῳ θεραπεύοντι ἅμα αὐτόν.

4. ζηλωτὴν δὲ φασὶ τοῦτον γενέσθαι Ὀμήρου.

5. οἱ δὲ Ἡσιόδου μᾶλλον.

2. Περὶ τῶν Φαινομένων Ἄρατου.

✓ p. 828 c. 3
 Ach p. 80
 An II p. 108

Πρῶτον μὲν ἀπαγγέλλει προοίμιον εἰς τὸν Δία, δεύτερον 20
 δὲ διεξέρχεται τὴν τῶν φαινομένων ἀπλανῶν διακόσμησιν εἰς γ' ἄ-
 μέρη διελὼν αὐτήν, ἐν μὲν τὸ ἐντὸς τοῦ ἀρκτικοῦ φαινομένου

5 κολοφωνίῳ MaI || 7—17 om Ma.

1 ὄν P || 2 ἐβασίλευεν P || 3—9
 ὥστε τὸ διαθρυλούμενον ὑπὸ τινος
 ὡς — θηριακὰ ἐκθεμένῳ καταφανῶς
 ψεύδος δεικνύσθαι ὅτι προὔτειναν ἀλ-

λήλοις ὁ μὲν τῷ ἀράτῳ σκ. τ. Φ. ὁ δὲ νικάνδρῳ τὰ θηριακὰ P || 5—9 K.
 τὸ τὰ θηριακὰ καταφανῶς ψευδῶς δεικνύσθαι· λέγονσι γὰρ προὔτειναι (sic)
 ἀλλήλοις ὁ μὲν ἀράτῳ σκ. τ. Φ. ὁ δὲ νικάνδρῳ τὰ Θ. ὁ δὲ N. A || 9—10
 δώδεκα δὲ ὄλ. ὄλαις ὁ N. v. φ. P, δ. γὰρ ὄλ. ὄλαις ὁ N. v. φ. PII || 10 μνα-
 σαιῶν ΔΡΡΠ || 11 ἤκουσεν P | λατρὸς ΡΡΠ || 12 ποιητὴς ΡΡΠ | γενέσθαι
 om P || 12, 3 βασιλέως AP || 13 ἐπεβάλλετο V | οὗ δὲ κ. A || 14, 5 N. τῷ
 κολοφωνίῳ τῷ μαθηματικῷ καὶ αὐτῷ ΡΡΠ || 15 ἅμα τὸν αὐτόν ΡΡΠ ||
 16 τοῦτόν φασὶ ΡΡΠ || 17 μᾶλλον om P.

habent AMV(aticanus 1910) Ald.

18 titulum AM: ὑπόθεσις τῶν Φ. Ἄ. Ald, om V || 19 τὸν om AV

αἰ ἐπὲρ γῆν, ἔπειτα [στερεὰ] δύο ἀνατέλλοντα καὶ δύνοντα, τὸ μὲν βόρειον μεταξὺ τοῦ ἀρκτικοῦ καὶ ζωιδιακοῦ, τὸ δὲ νότιον μεταξὺ (τοῦ) ζωιδιακοῦ καὶ (ἀντ)αρκτικοῦ. ἀπαγγέλλει δὲ ἕκαστον κατὰ μήκος καὶ πλάτος, τὰ μὲν μήκη ἀπὸ ἀνατολῶν ἰῶν
 5 ἐπὶ δυσμᾶς διὰ τῶν προανατελλόντων, μέχρις ἂν ἐπανέλθῃ, τὰ δὲ πλάτη ἀπὸ βορέου ἐπὶ νότον. κατὰ μήκος μὲν οὖν τὸν βόρειον τόπον ἀπὸ τοῦ Ἐγγούνασι καὶ Ὀφιούχου εἰς τὸ πρόσθεν αἰὲς μέχρι τῶν αὐτῶν κύκλων ἀπαγγέλλει, τὸν δὲ νότιον ἀπὸ Ὠρίωνος καὶ Κυνὸς καὶ Ἀργούσος ὁμοίως μέχρι τῶν αὐτῶν. κατὰ
 10 πλάτος δὲ τὸν μὲν βόρειον τόπον ἀπ' ἀρκτικοῦ μέχρι ζωιδιακοῦ, τὸν δὲ νότιον ἐξῆς ἀπὸ ζωιδιακοῦ μέχρι τοῦ ἀνταρκτικοῦ συντάσσων τὰ μὲν ἐξῆς καθ' ἕν, τὰ δὲ κατὰ ἴλας καὶ συγγενείας καὶ ἄλλας τινὰς αἰτίας εὐλόγως περιλαμβάνων. συντελέσας δὲ τὴν διάθεσιν τῶν ἀπλανῶν μετὰ ταῦτα περὶ τῶν ἐ
 15 πλανητῶν λέγει. ἐξῆς δὲ ἀρμόσας τοὺς κύκλους ἐκάστων ἀπαγγέλλει ἀπαναίνεται μὲν τοὺς τῶν πλανωμένων καὶ οὐ θαρρεῖ λέγειν, ὡς χαλεπὸν, εὔχεται δὲ (ν. 461) ἱκανὸς γενέσθαι τῶν ἀπλανῶν τὰ τε κύκλα τὰ τ' αἰθέρι σήματ' ἐνισπεῖν καὶ τοὺς ἀναγκαιοτάτους κύκλους τῶν ἀπλανῶν τοὺς τέσσαρας λέγει, δύο
 20 μὲν τροπικούς, ἕνα δὲ ἰσημερινὸν καὶ τέταρτον τὸν ζωιδιακόν. πάρεργον δὲ αὐτοῖς ὡς ἐν παραδείγματος μέρει τὸν γαλαξίαν παραβέβληται. μετὰ ταῦτα δὲ ἀνατολὰς ἐκάστων καὶ δύσεις ἀπαγγέλλει χρώμενος τῷ τρόπῳ, καὶ ἕκαστον τῶν ζωιδίων καταλέγει, καὶ τοὺς συνανατέλλοντας (καὶ τοὺς ἀντιδύνοντας),
 25 ἀρξάμενος ἀπὸ ἐσπερινῆς ἀνατολῆς Καρκίνου (ν. 569). κατὰ δύο δὲ

2 τὸ ante μεταξὺ add AVAld | τοῦ ante ἀρκτ. om A | κύκλον post ζ. A || 2, 3 τὸ δὲ νότιον — ἀρκτικοῦ om A || 3 suppl Ald || 3, 4 ἕκαστα V || 4 καὶ κατὰ πλ. VAld || 5 ἐπέλθῃ AV | ἐπὶ τὴν ἀρχὴν A post ἐπ. || 6 τοῦ β. MVAld | βορέου AVAld | τὸ νότιον AVAld | μῆ A || 7 ἐγγούνασι VAld || 8 αὐτοῦ A | τὸ AMV || 10 τόπον om Ald | ἀπὸ A || 11 τὸ AV | ἀρκτικοῦ AV || 12 ἴλας M || 13 καὶ ἄλλας om AVAld | αἰτίας om VAld | εὐλόγως VAld, ους
 εὐλόγως A: -ους M | παραλαμβάνων A || 15 καὶ ἐξῆς ἀρμ. Ald || 15, 6 ἀπαγγέλλει AV || 16 ἀναίνεται A | θαρρεῖ A || 17 ὡς χαλεπὸν MAld: ἀσφαλέστερον V | ἱκανῶς A || 18 ἐναίθερια M, αἰθέρια VAld | σήματα VAld || 19 τοὺς om Ald || 20 ἰσ. τέταρτον δὲ VAld || 21 αὐτὸν AM, δὲ ἐν π. μ. αὐτὸν V, δὲ καὶ ὡς ἐν π. μέρει αὐτὸν Ald | ὡς om A | τὸν γαλαξίαν AVAld: τῷ -α M ||

22 περιβέβληκεν A || 23 ἐπαγγέλλει A | suppl Ald (δὲ οὐ) ante ἕκ. (omisso καὶ) | ζωιδιακῶν AAld || 24 καταγγέλλει A | καὶ τοὺς om Ald | συνανατέλλοντα A, συνανατέλλοντα Ald, cf p. 328, 1—3 Ach p. 41 sq. | suppl Ald || 25 ἄ. καὶ K. AMV | δὲ om AM

τρόπους ταῦτα διεξέρχεται, ποτὲ μὲν προτέρους τοὺς συνανατέλλοντας καὶ δευτέρους τοὺς ἀντιδύοντας, ποτὲ δὲ τὸναντίον προτέρους μὲν τοὺς ἀντιδύοντας, ὑστέρους δὲ τοῖς συνανατέλλοντας, καὶ τούτῳ μᾶλλον τῷ τρόπῳ πλεονάζει ἢ περὶ τῷ προτέρῳ.

5

2. μετὰ ταῦτα δὲ καὶ περὶ διοσημείων διεξέρχεται, καὶ πρῶτον μὲν προοίμιον αὐτῶν ἀπαγγέλλει, μετὰ ταῦτα δὲ λέγει σημεῖα χειμῶνος καὶ εὐδίας, πρῶτον μὲν, ὅσα σελήνη παρέχει, δεύτερον δέ, ὅσα ἥλιος, τρίτον, ὅσα ἡ καλουμένη Φάττη. μετὰ ταῦτα δὲ ἀπαγγέλλει σημεῖα σύμμικτα χειμῶνός τε καὶ εὐδιῶν καὶ θερσιμῶν καὶ ἀρότων, ὅσα δηλοῖ τὰ τε μετέωρα καὶ τὰ ἐπίγεια φυτὰ τε καὶ ζῶια καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσια, τὰ μὲν σεμνότερα, τὰ δὲ φαυλότερα. κοσμεῖ δὲ τὰ φαυλότερα σεμνότητι διχῶς, ποτὲ μὲν ἀναμίσγων τὰ σεμνότερα, ποτὲ δὲ ἀπολογούμενος καὶ τὴν χρεῖαν αὐτῶν ἀναγκαίαν εἶναι λέγων.

15

Aoh p. 27

3. καλῶς δὲ ὠνόμασται τὰ Φαινόμενα πρῶτον μὲν, ὅτι τὰ ἐν τῷ ἀναρκτικῷ οὐ λέγει, τὰ ἀφανῆ τοῦ οὐρανοῦ (οὐ γὰρ ἴσμεν), ἀλλὰ μόνον λέγει τὰ ἐν τοῖς φανεροῖς, τὰ μεταξὺ τοῦ τε ἀρκτικοῦ καὶ τοῦ βορείου πόλου, δεύτερον δέ, ὅτι περὶ μεγεθῶν καὶ διαστημάτων οὐ διαλέγεται, τρίτον, ὅτι περὶ ὑποθεότων πλανωμένων καὶ τῶν ἀκριβῶν κύκλων οὐ περιεργάζεται, καθάπερ ἄλλοι πράγματα ἀσαφῆ καὶ στοχαστικά καὶ ἄδηλα κατὰ τὸ πλεῖστον λέγοντες, ἀλλὰ παραιτεῖται οὕτως λέγων (v. 460) 'οὐκέτι θαρσαλέως κείνων ἐγώ' (ἐν τούτοις γὰρ τὰ μὲν τῶν πλανωμένων φησὶ μὴ θαρρεῖν λέγειν, τὰ δὲ τῶν ἀπλανῶν εὐχεται ἰκανὸς γενέσθαι εἰπεῖν), πρὸς τούτοις δέ, ὅτι καὶ

25

1 ὅτε Ald || 1, 2 πρότερα τὰ συνανατέλλοντα καὶ δεύτερα τὰ ἀντιδύοντα VAlD || 2, 3 ὅτε δὲ τ. προτέρους μὲν τοὺς ἀντιδύοντας A, ὅτε δὲ τ. πρότερα μὲν τὰ ἀντιδύοντα VAlD: om M || 3 ὕστερα δὲ τὰ συνανατέλλοντα VAlD || 4 ἢ περ VAlD: εἴπερ AM || 7 αὐτοῖς VAlD || 7, 8 σημεῖα λέγει Ald || 9 καὶ τρ. A, τρ. δὲ Ald || 10 δὲ om AVAlD | τε om AVAlD | εὐδίας AVAlD || 11 καὶ ante θ. AVAlD: om M | θρεμμάτων libri | ἀρότρων V | δη ὦ (superscripto ἢ δηλοῖ) A, δηλώ V | τὰ ante ἐπίγεια om M || 13, 4 τὰ φαυλότερα σεμνότητι Ald: τὴν φαυλοτέραν σεμνότητι A, τὴν φαυλοτέραν σεμνότητα MV || 15 αὐτοῦ V | εἶναι λέγει ἀναγκαίαν Ald | λέγων: — (sic) M || 17 ἀρκτικῷ AM | λέγεται V || 18 μόνον MV || 20 τρίτην δὲ A || 23 τὸ om A | παραιτεῖται A: παραιρεῖται MVAlD || 24 versus scriptura est eadem in textu A, cf editionem | ἐν τούτοις AAld: τούτοις MV || 25 λέγειν μὴ θαρρεῖν Ald

τῶν ἄλλων καὶ τῶν ἐν τέλει καταλεχθέντων σημείων τὰ μὲν φαινόμενα λέγει, τὰς δὲ αἰτίας ἐκάστων ἀφανείς οὔσας παρήσει καὶ στοχασμοὺς ἀδήλους περὶ αὐτῶν οὐ διεξέρχεται, καθάπερ οἱ φιλόσοφοι.

5 3. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἰστᾶν τὴν σφαῖραν.

Ὁ βουλόμενος ὁμοίως τῷ κόσμῳ θεῖναι τὴν σφαῖραν τὸν πόλον τῆς σφαίρας πρὸς βορέαν τρεπέτω.

ὁ βουλόμενος ποιεῖν τὴν φορὰν τοῦ οὐρανοῦ ὑπὸ τῇ δεξιᾷ τὸν πόλον ἔχων στρεφέτω ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς τὸνναντιον τὴν
10 σφαῖραν.

ὁ θέλων ποιεῖν ἀναπόλησιν στρεφέτω αὐτὴν εἰς τὸνναντιον.

4. Οἱ εὐθεῖς προγράφουσι τοῦ ποιήματος τὰ φαινόμενα, οἱ δὲ ἀκριβεῖς τὴν διάθεσιν τοῦ λόγου ὑπὸ τὴν θέσιν καὶ κίνησιν τῆς σφαίρας· ἡ μὲν γὰρ διάθεσις διασαφεῖ τὸ ποιήμα,
15 τὸ δὲ ποιήμα δηλοῖ τὰ φαινόμενα, ἀλλὰ καὶ ἡ κίνησις καὶ ἡ θέσις τῆς σφαίρας τὰς ἀρχὰς καὶ ἀναφορὰς ὄλων τῶν φαινομένων περιέχουσι καὶ πᾶσαν ἐξῆς τὴν θεωρίαν σαφῆ καὶ ἐτοίμην παρέχουσι πάντως συνεπομένην.

|| Ὅμηρον μὲν ἐν εἶδος γραφέων βλάπτει, τῶν βιβλιογράφων,
20 Ἄρατον δὲ δύο, βιβλιογράφων τε καὶ ζωγράφων, ὧν τὰ ἅμα-

Leontius
VII c. 2

1 τῶν ἄλλων καὶ om V | τὰ ante τῶν ᾤ. Ald || 2 δ' V | ἔκ. ἀπλανεῖς A ||
3 περὶ αὐτῶν om VAld.

c. 3—5 habent AMV (aticanus 1910) Ald.

Leontii haec excerpta esse coniecit qui codicis M indicem scripsit bibliothecarius (cf VII I 1. 2).

5 περὶ τοῦ A: om MAld, totam inscriptionem om V || 6 τὴν om Ald ||
8. 11 ὁ om V || 8 τὴν φορὰν ποιεῖν Ald | ξιᾷ A | δὲ post δεξιᾷ (omissis τὸν πόλον ἔχων) V || 11 ἀνάπαλιν AV, ἀνάπλασιν Ald | αὐτὸν Ald | εἰς τὸνναντιον αὐτὴν AV || 12 μὲν post οἱ Ald | προγράφουσιν A | τὰ om A || 13 τοῦ λόγου om VAld | ὑπὸ τὴν θέσιν AM: om VAld, cf l. 15, 6 || 14 διασαφεῖ A Ald: -ῆ M, -οῖ V || 16 ἀναφορὰς καὶ ἀρχὰς V || 18 καὶ post πάντως Ald | post συνεπ. novī excerpti initium posui || 20 ὧν τὰ om M

τῆματα τῶν Ἀράτου θεωρημάτων ἐγκλήματα ποιοῦσιν οἱ κουφό-
τεροι διὰ τὴν ἄγνοιαν τοῦ παντός [λόγου] καὶ τῆς ἀληθείας.

5. Περὶ σφαίρας.

p. 315, 4-7 Σφαῖρά ἐστι σχῆμα στερεὸν ὑπὸ μιᾶς ἐπιφανείας περιεχό-
μενον, πρὸς ἣν ἀπ' ἐνός του ἐντός τῆς σφαίρας σημείου ἐκάστη 5
εὐθεῖα [πᾶσαι] ἀλλήλαις ἴσαι. τὸ δὲ σημεῖον τοῦτο κέντρον κα-
λεῖται, ὃ ἐστὶν ἡ γῆ.

6. Ἰππάρχου Σπόρος.

p. 321, 12-23 Διαιρεῖ τὴν σφαῖραν εἰς τε βόρεια καὶ νότια καὶ τῶν βο-
ρειῶν βορειότερα. ἕξ ὧν καὶ τὴν ἀρχὴν ποιεῖται, καθ' ὃ ὑψηλὰ 10
ὄντα φανερά ἐστιν. ἢ διὰ τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην ἢ πρὸς
τιμὴν τοῦ Διὸς ἐκείθεν ἤρξατο· ὁ γὰρ ἀρκτικός κύκλος περιέχει
τὰς Ἄρκτους καὶ τὸν Δράκοντα. περὶ ὧν φέρεται ἱστορία ἥδε·
τὸν Δία ἐν Κρήτῃ τεχθέντα δύο νύμφαι ἐκείσε ἀνέτρεφον. καὶ
ἡ μὲν Ἑλίκη ὠνομάζετο, ἡ δὲ Κυνόσουρα. Κρόνου δὲ ἐπελθόν- 15
τος ποτὲ ὁ Ζεὺς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα παραλογισάμενος τὰς μὲν

2 seclusi, cf p. 318, 16 titulum Achillei operis p. 27 | ἀληθείας: — (sic) M ||
3-7 om V, post c. 7 collocat A || 3 περὶ σφαίρας inscripsit A: cum ἀληθείας(2)
coniunctum Ald, om MV || 4 cf Analecta Eratosthenica p. 45 | ὑπερ A || 5 ἐνός
του scripsi: ἐνός τοῦ M, ἐνός AAld | σημείου post ἐνός A Ald || 5, 6 τῶν
ἐντός τῆς σφαίρας κειμένων πᾶσαι αἱ προσπίπτουσαι εὐθεῖαι πρὸς τὴν ἀν-
τὴς περιφέρειαν ἀλλήλαις εἰσὶν ἴσαι κτλ. A fere ut Par (p. 315) et scriptor Περὶ
ἀστρονομίας Taurinensis (de quo vide Proleg VI I 1) || 7 Ἰππάρχου Σπόρος post
γῆ: — sequente capite 6 M: om A Par Ald, sed vide ad c. 6 et Proleg VI I 2.

c. 6 et 7 habent AM Par (p. 321, 316) V(aticanus 1910) Ald.

8 Ἰππάρχου Σπόρος inscripsit A, de M ad c. 5: om VAld | διαίρεσις
τῆς σφαίρας inscripsit Ald: om AMV || 9 δὲ post Δ. MVAlD: om A | εἰς τε
νότια καὶ β. AV, διαιρεῖται ἡ σφαῖρα εἰς τε τὰ νότια καὶ βόρεια κτλ. Ald,
διὰ τί ἐπὶ τῶν Ἀρκτῶν ἐποιήσατο τὴν ἀρχὴν ὁ Ἄρατος; ἐποιήσατο δὲ τὴν
σφαῖραν ἀπὸ τῶν βορειοτέρων, καθ' ὃ ὑψηλὰ κτλ. Par || 10 ἢ ante καθ' V
Ald || 11 εἰσὶν VAld | τὸ ante τὴν MVAlD: om A || 12 ἐκείθεν ἤρξατο om
Par | δὲ pro γὰρ AV || 13 μυθική (pro ἥδε) Par || 14 κρίτη et ἔτρεφον Par ||
15, 6 ποτὲ ἐπελθ. Par || 16 παραλογισζομένου Par, cf p. 321, 18

νύμφας μετέβαλεν εἰς ἄρκτους, αὐτὸς δὲ εἰς δράκοντα μετεβλήθη. εἶτα τῆς βασιλείας ἀντιλαβόμενος τὸ σχῆμα κατηστέρωσε, φημὶ δὴ τὰς νύμφας καὶ ἑαυτὸν.

7. Ἄξων δὲ λέγεται, ἐπεὶ περὶ αὐτὸν στρέφεται ὁ οὐρανός, πόλοι δὲ, ἐπεὶ περὶ αὐτοὺς πολεῖται καὶ στρέφεται ὁ οὐρανός. φασὶ δὲ τὸν ἄξωνα τοῦτον εἶναι τὸν παρὰ τῷ ποιητῇ Ἄτλαντα εἰρημένον.

8. Κύκλοι πέντε, ἀρκτικός ὁ καὶ βόρειος καὶ ἀειφανής, p. 816, 15 sqq. 820, 10 sqq. θερυνός τροπικός, ὅτε ὁ ἥλιος Καρκίνῳ, ἰσημερινός, ὅτε ὁ ἥλιος Κριῶν, χειμερινός τροπικός, ὅτε ὁ ἥλιος Αἰγοκέρωτι, ἀνταρκτικός ὁ καὶ νότιος, ἔνθα ἡ κατεψυγμένη ζώνη (ἡ νοτία).

9. Κύκλοι λοξοί, ὃ τε ζωδιακός καὶ ὁ γαλαξίας. τὰ πέρατα τοῦ ἄξωνος ἐκάτερθε καλοῦνται πόλοι. ὀρίζων ὁ τέμνων τό τε ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον καὶ τὸ ὑπὸ γῆν.

1, 2 μεταβέβληται AV, μετεβέβλητο Ald; μετεβλήθη καὶ τῆς βασιλείας ἀντιλαμβανόμενος εἰς τὸν οὐρανὸν φαίνεται μετ' αὐτῶν (ceteris omissis) Par || 2, 3 κατήστερισε scripsi: ἀνεστήριξε A, κατεστήριξε MV || 3 τὰς τε ν. AV | post ἑαυτὸν c. 10 subiungit Ald, cf p. 332, 1 || 4 δὲ om A | καὶ ἄξων λέγεται ἐ. π. αὐτ. ὁ οὐρ. ἄγεται Ald | ὁ om V || 4, 5 ὁ οὐρανός πολεῖται καὶ στρέφεται (omissis intermediis) AVAld; prorsus aliter de axe Par p. 316 || 6, 7 τοῦτον δὲ (δὲ om A) τὸν ἄξονά φασιν εἶναι — Ἄτλ. καλούμενον AAld || 7 sequitur c. 5 (Περὶ σφαιρας) A.

c. 8 et 9 habent AMPar (cf p. 315 sqq.) V(aticanus 1910) Ald.

8—11 multo ampliora Par || 8, 9 ὁ ἀρκτ. ὁ καὶ β. θερ. πτλ. (ceteris omissis)

V || 10 χειμερ. τρ. (spatio vacuo relicto) om V | αἰγοκέρω^ω A, αἰγοκέρω V || 11 καλουμένη libri || 12 τε om AV | ὅτι ante τὰ Par || 13 ἐκατέρωθε AAld: ἐκάτερθε M, om Par | πόλοι καλ. A ParAld | δὲ ante ὁ Par || 14 γῆς — γῆς A | sequitur in M c. 3 (p. 329, 5—11), in V Aratus ipse cum scholiis, in Par nonnullae e scholiis Arateis eclogae praefixo titulo ἐκ τοῦ κειμένου (de quo vide Proleg VI I 1), cf scholiorum editionem: sequor ordinem in A.

10. Περὶ τοῦ Διὸς. σχόλιον.

✓ Ach p. 84
cf schol
p. 886, 7. 8

Πότερον σῶμα ἢ πρᾶγμα καὶ πότερόν ἐστι ψυχὴ ἢ νοῦς; ὅτι κρείττων τις δύναμις καὶ ὑπερουράνιος καὶ ἀκίνητος καθ' ἑαυτήν. ὁ γὰρ τοὶ Ἄρατος κατὰ τὴν κοινὴν ἀπάντων δόξαν εἴρηκε τοῦ Διὸς τὸ ὄνομα ὡς ἂν βασιλέως τῶν ὄλων. οὖειν θά- 5
τερον ἢ ὅτι δι' ὄλου τοῦ κόσμου ἢ πρόνοια χωρεῖ τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς διὰ παντὸς ἔρχεται τοῦ κόσμου συνέχων αὐτόν, ἢ κατὰ μὲν τὰς ἐπωνυμίας αἰνίττεται αὐτόν, ὡς ἐφ' ἐκάστηι πράξει (ἐπίθετον) εἰς Θεὸν ἀναφέροντες οἱ ἄρχαιοι τὰ καλῶς γινόμενα, ὡς εἰσι (φασί) γενέτωρ φράτριος ὁμόγνιος ἑταιρείος 10
φίλιος ἰκέσιος ξένιος ἀγοραῖος βουλαῖος βρονταῖος καὶ τὰ ὅμοια.

✓ Ach p. 86
schol
p. 881, 9 sq.

11. Τί ἐστιν οὐρανός; ὁ περιέχων τὰ πάντα πλὴν αὐτοῦ. σφαιροειδῆς οὖν ἐστιν ὁ οὐρανός καὶ οὕτω περὶ τὴν γῆν δια-
κεῖται ἔχων αὐτὴν ἐν ἑαυτῷ, καὶ τὸ μὲν ἐν ἡμισφαιρίῳ ἐστιν ὑπὸ γῆν . . . διὰ πάσης δὲ ὥρας στρέφεται καὶ κινεῖται. 15

p. 819, 18 sqq.

12. Τοσοῦτον δὲ τὸ ὑπὲρ γῆν μέρος τοῦ οὐρανοῦ ἀπέχει τῆς γῆς, ὅσον καὶ ἡ γῆ πρὸς τὸ ἕτερον μέρος αὐτῆς, ἧγουν τέλος, τὸν καλούμενον τάρταρον. εἶτα ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου,

c. 10 habent AM (ad v. 14) Ald (post c. 6).

2 ita A et M (omisso titulo): ζητεῖται δὲ ἡ οὐσία τοῦ Διὸς, πότερον σῶμα ἢ πρᾶγμα καὶ ψυχὴ ἢ νοῦς S, ζητεῖται δὲ πότερον ὁ Ζεὺς σῶμα ἢ πρᾶγμα ἐστὶν καὶ πότερον ψυχὴ ἢ νοῦς Ald | πότερον — πότερα M p. 335, 8 adn || 4 ἑαυτὸν Ald | ἀπάντων om Ald || 5 τοῦνομα MAld | ad ὄντων superscriptum ὄλων A | ὡς ἂν τῶν ὄντων βάσειν Ald | βασιλέως M | δὲ ante θ. Ald || 7 ἢ ante κατὰ MAld: om A || 8 μέντοι τὰς M | ἐκάστη AM || 9 sup-
levi || 10 φάτριος A || 11 nullo intervallo seiuncta ecloga 11 in A.

c. 11 et 12 habent AMV (aticanus 1910) Ald, c. 12 Par (p. 319).

12 c. 11 post c. 2 M, post c. 7 Ald, post c. 6 V: sequor A | τί δέ ἐ. V | αὐτοῦ A || 13—15 σφ. γὰρ ὁ οὐρ. κ. οὕτω περὶ τ. γ. δ. ἔ. αὐτὸν ἐν V; οὐρα-
νὸς δὲ ἐστὶν ὁ περιέχων τὰ πάντα πλὴν αὐτοῦ. σφαιρίον ἐστὶν ὑπὲρ γῆν, τὸ δὲ ἕτερον ὑπὸ γῆν. διὰ πάσης κτλ. (ceteris ut puto casu omissis) Ald || 15 αὔρας A || 16 inde a τοσοῦτον (omisso δέ) incipit Par inscriptione Περὶ ἀποστάσεως τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς praefixa p. 319, 13 || 17 τῆς γῆς A Par VAld: τὴν γῆν M | αὐτῆς om Ald || 18 τέλος et καλούμενον om VAld; τὸ ἕτερον αὐτῆς τέλος τὸν Par

τοῦ ταρτάρου, τὸ ὑπὸ τὴν γῆν ἄλλο μέρος τοῦ οὐρανοῦ πάλιν ὁμοίως διέστηκεν. ὁ γοῦν Ἡσίοδος φυσικευόμενός φησιν (Theog v. 722—725):

5 ἐννέα γὰρ νύκτας τε καὶ ἡμέατα χάλκεος ἄκμων
οὐρανόθεν κατιῶν δεκάτη ἐς γαίαν ἵκοιτο.
εἶτα πρὸς τὸ ἴσον βάθος τῆς γῆς·

ἐννέα δ' αὖ νύκτας τε καὶ ἡμέατα χάλκεος ἄκμων
εἰς γαίαν κατιῶν δεκάτη ἐς τάρταρον ἵκει.

λοιπὸν δὲ καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ ταρτάρου ἕως τοῦ ὑπὸ γῆν ἡμισφαι-
10 ρίου διατεῖνον μέγεθος ἄλλο τοσοῦτόν ἐστιν, ὅσον τὸ τῆς γῆς
βάθος, ὥστε διὰ τριάκοντα ἡμερῶν τὰς δύο ἀρχὰς τοῦ ἄξονος
δύνασθαι διανύσαι τὸν ἄκμονα.

στρέφεται δὲ καὶ καταφέρεται ἐπὶ δυσμὰς ὁ οὐρανὸς ἀπὸ
ἀνατολῶν.

1 τὸ Par: τοῦ MVAld, om A || 2 γὰρ AVAld || 4 φησι post γ. V || 5 δε-
κάτη δ' libri || 6 τὸ ἴσον βάθος om V || 8 καὶ γαίαν V, ἐς γαίην Par, ἐκ γαίης
Hesiodi codd, cf p. 319 | τάρταρον AMParV: τάρταρ' Ald | ἵκει Par: ἵκοιτο
AMVAld || 9 λ. τοίνυν AVAld | τοῦ ante τ. om Ald | ἕως τοῦ ὑπὸ γῆν om
V || 10 an μήκος? | ἄλλο om AVAld || 12 διανύσαι (spatio vacuo relicto) om
V || 13 καὶ φέρεται AV | ἀπ' V || 13, 4 ἀπὸ ἀνατολῶν δὲ ἐπὶ δυσμὰς στρέφε-
ται ὁ οὐρανὸς Par || 14 sequitur Aratus cum scholiis in A, de M cf Proleg
VI II, de Par p. 322.

II SCHOLIA

1. <<Ζ>ητείται, διὰ τί ἐκ τοῦ Διὸς ἤρξατο καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν Μουσῶν, ὡς Ὅμηρος. οἰκειότερον ἠγγήσατο ἀρχὴν τῶν Φαινομένων ποιήσασθαι ἀπὸ τοῦ Διός, ἐπειδὴ καὶ τῶν Μουσῶν ἀρχηγέτης αὐτός ἐστιν. οὐ φαίνεται δὲ Ἄρατος μόνος οὕτως ἤρχθαι, ἀλλὰ καὶ Κράτης ὁ κωμικὸς (fr 52 K.) εἰπὼν 'ἐξ Ἑστίας ἀρχόμενος εὐχομαι θεοῖς' καὶ Σώφρων (fr 51 Botzou) 'ἐξ Ἑστίας ἀρχόμενος καλῶ Δία πάντων ἀρχηγέτη<ν>' C, cf IV VIII p. 177 b).

- ✓ Ach p. 81 ἐκ Διός: πάνυ πρεπόντως ὁ Ἄρατος τὴν τῶν ἄστρον διεξιέναι μέλλων θεῶν τούτων ((τὸν πατέρα καὶ δημιουργὸν Δία ἐν πρώτοις)) προσφωνεῖ. Δία δὲ νῦν τὸν δημιουργὸν ἀκουστέον. 10
- ✓ Ach p. 82 § τὸ δὲ ἐκ Διός ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ Διός. Πίνδαρος 'Διὸς ἐκ προομιλίου' (Nem II 3): ἢ γὰρ ((ἐκ πρόθεσις. .)) ἀπὸ . . .
- ✓ Ach ib <Pyrrhus geometra in 'Arato' dixit: principium istud 'ex Iove incipiamus' falsum dicit, quoniam a Iove, non ex Iove, ordiamur Gromaticorum codex Arcerianus (s. VI vel VII) p. 251 15
Lachm. (Haupt 'Opusc' III p. 360. Aratea p. 22. 162).
- ✓ Ach p. 84 τὸ δὲ ἀρχώμεσθαι μετὰ τοῦ σίγμα· ἔστι γὰρ καὶ ἀρχαισμός. Ὅμηρος 'δόρπον ἐφοπλισόμεσθαι' (Π VIII 503. IX 66).
- p. 888, 26 sqq. ἄλλως. ἐκ Διός: τῆς Φαινομένων ἀρχῆς ἀπὸ Διός τε καὶ θεῶν ἀπαρχομένης· ἔθος γὰρ τοῖς ἀρχαίοις φιλοθέοις 20
((οὔσιν ἐπιεικῶς)) ἅπασιν ἀπὸ θεῶν ἀρχεσθαι ὡς καὶ πάντων

codices enumeravi p. 314.

5 κρατῆρ C || 9 μέλλων om A | τὸν πατέρα τούτων κ. AAld | Δία om M || 11 τοῦ αὐτ om M || 11, 2 Πίνδ. — προομιλίον AAld: om M || 12 ἢ — ἀπὸ om AAld, explens ἀντὶ τῆς et παρεληπται || 17 καὶ om A || 18 καὶ Ὁμ. A | δόρπον τ' ἔφ. A; δόρπα τ' ἔφ. Π codd | ἐφοπλισόμεθα A || 19 καὶ ἄλλως A || 19, 20 ἤμ — ἀρχῆμ — ἀπαρχομένη M, τὴν τῶν Φ. ἀρχὴν — θεῶν ποιεῖται AAld || 21 γὰρ δὴ τοῦτο τοῖς AAld

ἀνθρώποις τῶν καλῶν αἰτίων. Ὀμηρος μὲν ἄξειδε θεά' (Π I 1) καὶ ἄνδρα μοι ἔνεπε, ((Μοῦσα' Od I 1)) καὶ Πλάτων ἐν Νόμοις (I 624A) ἑὸς ἢ τίς ὑμῖν, ὦ Ξένη, τὴν ἀρχὴν εἴληφε τῆς τῶν νόμων διαθέσεως'; cf ad v. 14.

5 ἄλλως. ἐκ Διός: ἀπὸ τοῦ Διὸς ἄρχεται, ἐπειδὴ μέλλει r p. 832, 1 sqq.
μετεωρολογεῖν. βασιλεὺς δὲ τῶν ὄλων καὶ πατήρ ((ὁ Ζεὺς)). ο((ὁ)) προσήκει δὲ τὸ νῦν τὴν οὐσίαν ζητεῖσθαι τοῦ Διός, πότερον σῶμα ἢ πρᾶγμα καὶ πότερὰ ἐστι ψυχὴ ἢ νοῦς (cf VI I 2.10).

τὸν οὐδέποτε', ἄνδρες: μετέβη ἐπὶ τὸν κατ' ἐπωνυμίαν r Ach p. 88
10 Δία τὸν φυσικόν, ὃς ἐστὶν ἀήρ· καὶ γὰρ τὸν ἀέρα Δία λέγουσιν. οὗτος ἐστὶν (ὁ) διὰ πάντων διήκων κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς. ἔτι οἱ γοῦν φασὶ τὸν Πρωτέα τοῦτον εἶναι τὸν ἀέρα· αἰνίττεται γὰρ Ὀμηρος λέγων (Od III 458) ἄγλυτο δ' ὑγρὸν ὕδωρ καὶ δένδρον ὑψηπέτηλον καὶ πῦρ· ὁ γὰρ (Ζεὺς) πάντα ἐστὶ καὶ ἐξ
15 αὐτοῦ πάντα, ὡς ὁ λόγος (ex gr cf p. 81). § τὸν Δία δὲ οὐδέποτε ἄρρητον καὶ ἀπροσαγόρευτον ἐῶμεν οἱ ἄνθρωποι. εἰκότως· οἱ γὰρ Στωϊκοὶ ὑποτίθενται, μᾶλλον δὲ πάντες οἱ ὄρον φωνῆς γρά((ψαντες)), πεπληρωμένον ἀέρα ταύτην καλοῦντες· οὐδέποτε γὰρ ἄρρητον αὐτὸν ἐῶμεν· αἰεὶ γὰρ δι' αὐτοῦ τὰς δῆσεις ποιοῦ-
20 μεθα.

(ἄνδρες: ἀντὶ τοῦ ἄνθρωποι. εἶδει ἐχρήσατο (ἀντὶ) τοῦ r Ach p. 84
γένους. τρία δὲ σημαίνει, τὸν γαμέτην, τὸν ἄρρητον, τὸν ἀνδρείον Παγ).

2. μεστὰι δὲ Διός: οὐδὲν γὰρ ἐστὶν, ὃ μὴ πεπλήρωται r Ach p. 88
25 ἀέρος. Ἡσιόδος (Opp 267) ἄπαντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμὸς Διὸς ὀφθαλμὸν τὸν ἀέρα λέγων.

1 τῶν om A | καὶ Ὁ. μὲν A | 2 ἔνεπε A | καὶ om A | 3 θεός om A | εἴ τις ἡμῖν AM | ξεῖνε A | εἴληφε τὴν αἰτίαν Plato | εἴληφε AM | 5—8 repetitum in M ad v. 14 post ὦραν schollum, ubi tamen ἐκ τ. Δ. — ὁ Ζ. καὶ πατήρ — τὰ νῦν — οὐσίαν — κ. πότερον κτλ. M | 5 ἐκ Διός M: om A | τοῦ om A; καὶ ἔτι. ἀπὸ Διὸς ἄρχεται Ald | 5, 6 χαίρει μ. M | 7 τὰ A (cf ad l. 5—8) | 7, 8 πότερον — νοῦς sumpsit e scholio ad v. 14 repetito: om AM hoc loco | 11 κατὰ τ. Στ. ante διὰ π. A | 13 γ. καὶ Ὀμ. AAld | γένοτο AM | 14 δένδρον M | καὶ πῦρ deest in Od (fortasse ex Od III 418 sumpsit allegorata, cf Heracliti Alleg c. 66) | 14, 5 οὗτος γὰρ ἐστὶ πηγὴ πάντων. ὁ δὲ λόγος· ὄντινα τὸν Δία οὐδ. A | 16 ἀπροσαγόρευτον A | 18 πεπληρωμένον A | πεπλ. αὐτὸν εἶναι M | 19 αὐτὸν ἄρρητον A | 19, 20 αἰεὶ δι' — ποιούμενοι A | 24 ἄλλως. οὐδὲν A | 25 εἰδώς A | 25, 6 Διὸς ὀφθαλμὸν om A | 26 οὕτως post ἀέρα A | καλῶν A

3. *πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραί: τοῦτο ἐνδεικτικὸν τῆς προνομίας, δι' ἣν ἡ ζωὴ τε ἡμῖν καὶ ἡ εὐζωΐα ἀπανταῖ· τοῦτο γὰρ τὰ δύο ὀνόματα συντεθέντα δηλοῖ, τό τε τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Ζηγός.*

✓ Ach p. 84

5. τοῦ γὰρ καὶ γένος εἰμέν: παρὰ τὸ 'πατὴρ ἀνδρῶν 5 τε θεῶν τε'· εἰ γὰρ αὐτὸς ταῦτ' ἐδημιούργησε πρὸς τὸ τοῖς ἀνθρώποις βιωφελές, αὐτοῦ ἂν κληθεῖμεν, αὐτὸν πατέρα καὶ δημιουργὸν ἀναγραφόμενοι. δύναται ((καὶ ἐπι)) τοῦ ἄερος· αὐτὸν γὰρ ἐπισπώμενοι ἐξ αὐτοῦ ζῶμεν, καὶ ἐστὶ ζωτικὸς καὶ τῆς ἀναπνοῆς ἡμῶν αἴτιος. 10

⟨οἱ μὲν πρὸς τὸ πάντα ὑπ' αὐτοῦ ζωιογονεῖσθαι, οἱ δὲ ἐπι τοῦ δημιουργοῦ ἀπεδέξαντο C⟩.

⟨ἴσως μὲν ἐκ ποιητικῆς ταύτης ἀδειας τοὺς προγόνους καὶ προπάτορας ἡμῶν 'θεῶν παῖδας' [ὡς τὸ 'πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε' (Π I 544 al)]. δύναται δ' ἂν νοεῖν ὁ Ἄρατος τὸ δημιουρ- 15 γεῖσθαι ἡμᾶς ὑπὸ φύσεως καὶ θεῶν διὰ τὴν πρόνοιαν C⟩.

ἦπιος: ἀρμόδιον ἐπίθετον πατρὸς εἶπε τὸ ἦπιος.

6. δεξιὰ δὲ τὰ αἴσια καὶ πρὸς τὸν βίον συμφέροντα. οὕτω καὶ δεξιὸς οἰωνοὺς λέγομεν τοὺς αἰσίλους.

δεξιὰ σημαίνει: καλά.

20

ἔργον δὲ λέγει κατ' ἐξοχὴν τὸ τῆς γεωργίας.

⟨ἔργον δὲ τὸ τῆς γεωργίας νοεῖ ἰδίως, καθὼς καὶ ὁ Ἡσίο- 20 δος (Opp 311)· ἔργον οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δὲ τ' ὄνειδος. § 'βίτου' δὲ λέγει κτήσεως καὶ χρημάτων C⟩.

1—4 schol habet etiam C || 1 μεσαι δὲ pro lemmate A, πᾶσαι C || 2 καὶ δι' ἦν C | ἡμῖν ACald: ἡμῶν M | ἀπανταῖ om C | τουτι AC || 3 δύο συντεθέντα δηλοῖ ὄν. τό τοῦ C || 5—10 habet etiam C lemmate ἄλλως δέ (delet Wilam) praefixo post l. 24 || 5 καὶ om M || 7 ἂν om A || 7, 8 αὐτὸν ἂν καλέσοιμεν πατέρα καὶ δημιουργόν C || 8 ἐπιγραφόμενοι A | δὲ καὶ A || 9 ὡς post ἐπισπ. A | δι' αὐτοῦ C | ζῶμεν ὄντος ζωτικοῦ κ. A || 10 πνοῆς A || 11 schol discrevī a l. 4, cf adn | ἐπι corr Wilam: παρὰ C || 12 scripsi: ὑπεδέξαντο C; ἐδέξαντο conī Wilam || 13, 4 videtur licentia poetica in proxime antecedentibus fuisse commemorata, nisi forte ταύτης vitiosum || 14 'Euripidem Med 825 dicere videtur' Wilam || 14, 5 uncōs posuit Wilam || 17 habet etiam C | δ' δ' ἦπιος (ἀνθρώποισιν C) AC | ἄγαν ἄρμ. τὸ ἐπιθ. τῶι πατρὶ τό ἦπιος ἀποδέδωκεν A | πατρὸς om C || 17, 8 disiunxi || 18, 9 habet etiam C || 18 δεξιὰ σημαίνει τὰ αἴσια λέγει A || 18, 9 δὲ καὶ τὰ αἴσια καὶ συμφ. καὶ δ. οἰωνοὺς λ. τ. αἰσίλους φαινομένους C | 19 τοὺς οἰωνοὺς λ. τ. M || 20 δεξιὰ — καλά om A | καλά καὶ συμφέροντα (sic sine lemmate) C || 21 habet etiam C | λέγει om C | το κατὰ γεωργίαν AC || 22 νοεῖ scripsi: νοεῖν C

7. (λέγει δὲ ἀντὶ τοῦ σημαίνει. καὶ Ὅμηρος (II II 49) 'Ζηνὶ φάος ἔρεουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν' C).

βῶλος ἀριστή: οὐκ ἀροστή, ὡς Ἀσκληπιάδης (cf Aratea p. 33)· οὐ γὰρ δύναται μακέλλι βῶλος ἀροῦσθαι, ἀλλὰ σκάπτε-
8 σθαι. § τὸ δὲ γυρῶσαι (9) ἢ φντεῦσαι ἢ βόθρον ὀρύξαι, ἐν
ὧι τὰ φυτὰ κατατίθεται. ὁ δὲ Ζεὺς σημαίνει τὰς ὥρας τῆς
γεωργίας καὶ τοῦ σπόρου· λέγει γὰρ (7) ἀντὶ τοῦ σημαίνει.
'Ζηνὶ φάος ἔρεουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν' (II II 49).

8. μακέλλισι: μάκελλα ἢ μονόθεν κέλλουσα, ὃ ἔστι τέμ-
10 νουσα, δίκελλα δὲ ἢ διχόθεν.

9. (τὸ γυρῶσαι ἀντὶ τοῦ φντεῦσαι ἢ βόθρον ὀρύξαι, ἐν
ὧι τὰ φυτὰ κατατίθεται· οὗτος γὰρ σημαίνει τὰς ὥρας τῆς
γεωργίας καὶ τοῦ σπόρου C).

καὶ φυτὰ γυρῶσαι: καλῶς περισκάψαι, (εὖ γεωργῆσαι) ✓ Ach p. 84
15 (τὰ γὰρ φυτὰ λαμβάνει κύκλωι τὴν γῆν περὶ τὴν ἐπιφάνειαν
πρὸς τὸ μὴ ψυχεσθαι· ἢ γὰρ θερμασία αὐτοῖς συμβάλλεται),
ἢ σωρεῖσαι, τουτέστι κύκλωι τῶν φυτῶν τὴν γῆν σωρεῖσαι.

10. αὐτὸς γὰρ τὰ γε σήματα: αὐτὸς γὰρ τῶν ὥρῶν
σημεῖα ἐποιήσατο τοὺς ἀστέρας. θέλει ((δὲ)) τὰς ἀνατολὰς αὐ-
20 τῶν καὶ τὰς δύσεις δηλῶσαι, οἷον Πηλιάδων ἐώϊαν ἐπιτολήν
ἀρχὴν θέρους γενέσθαι, δύσιν δὲ ἐώϊαν ἀρχὴν χειμῶνος. § κακῶς
δὲ οἱ γράφοντες 'σηματὰ' τὴν τελευταίαν ὀξύνουσι, ἵν' ἦι τὰ
δηλούμενα· θέλει γὰρ τοὺς ἀστέρας σημεῖα λέγειν τῶν καιρῶν.
§ καλῶς δὲ τοὺς ἀστέρας σημεῖα εἶπεν· καὶ γὰρ ὁ ποιητὴς τὸν
25 κομήτην ἀστὲρα σημεῖον εἶναι πολέμου λέγει 'ἢ ναύτησι τέρας
<ἦ ἐ στρατῶι' (II IV 76) C). § τὸ δὲ ἐσκέψατο (11) ἀντὶ τοῦ

1—2 scripta post l. 13 C || 1 σημαίνει scripsi: σημασιόμενον C || 3 ὄτε β.
ἀ. pro lemmate A | βῶλος οὐκ ἀροτή AAld || 4 δύναται M | μακέλλι A, μακέλ-
λαις Ald | ἀροῦσθαι A || 5 καὶ φντ. A || 6 οὗτος γὰρ σημαίνει A || 7, 8 λέγει
δὲ ..... Ζηνὶ M || 8 καὶ ἄλλ. ἀθ. om M || 9, 10 om A || 14—17 habet
etiam C || 14 κ. φ. et καλῶς om C | suppleni e C || 15 κατὰ C || 16 θερμότης C |
αὐτῆς C | συμβ. αὐτοῖς A || 17 ἢ σωρεῖσαι scripsi e C (quā ἔστι δὲ καὶ σωρεῖ-
σαι τουτέστιν κτλ.): ἢ γυρῶσαι AMAld | τὴν γῆν τῶν φυτῶν C || 18—23 habet
etiam C || 18 αὐτὸς — αὐτὸς γὰρ om C | σήματα om A | γὰρ om M | ὀρῶν
C || 19 τὰ σημ. C | ἐθέλει A || 19, 20 αὐτὸν C || 20 φύσεις M | δηλοῦν C | οἷον
om C | πλειάδος C | ἐώϊαν om A || 20, 1 ἐώϊα ἐπιτολὴ θέρους δύσεις δὲ ἐώϊα
ἀρχὴ θέρους C || 21 ἀρχῆι M | δύσιν Ald §: δύσεως AM | ἀρχῆ A, ἀρχῆ M |
καλῶς A || 24—26 habet etiam C partim evanida || 24 καλῶς σημεῖα εἶρηκε
τὰ ἀστρα καὶ — 25 τέρας omisso λέγει (post l. 21 cf adn) C || 26 ἢ στρα-
τόν C || 26—p. 338, 2 habet etiam C partim evanida || 26 τὸ δὲ om C

ἐφρόντισεν, ((ὥστε) ἐκάστου μέρους ἐνιαυτοῦ σημεῖον εἶναι, οἶον Πλειάδας ἀρότου καὶ ἀμήτου (Hesiod Opp 383, 4), Κύνα Θέρου.

τά γε σήματα: τὸ ἐξῆς· αὐτὸς γὰρ τά γε σήματα, ἦτοι τὰ ἄστρα σημεῖα, ἐστήριξεν. § ἐσκέψατο δὲ (11) ἀντὶ τοῦ ἐθεώρησεν ἐνόησεν ἔγνω ποιῆσαι.

~ Ach p. 84

10. ἐστήριξεν: ὅτι ἀκλήτοι εἰσιν οὔτοι οἱ ἀπλανεῖς καθ' αὐτούς, συμπεριάγονται δὲ τῆι τῶν ὄλων ῥύμηι.

~ Ach p. 41 sq.

11. ἄστρον δὲ ἐστὶ (τὸ) κινούμενον, ἦδη δὲ καὶ τὸ ἐκ πλείστων ἀστέρων σύστημα, οἶον Καρκίνος καὶ Λέων, ἢ ἐπιτολῆ δέ τινος ἀστέρος νεωτερίζουσα τι τῶν περιγεῖων [ἄστρον], οἶον Ἄρκτουρον ἐπιτολῆ ἢ Κυνός. λέγεται δὲ καὶ ὁ ἥλιος ἄστρον ἰδίως παρὰ Πινδάρωι (fr 107 B.) 'ἄστρον ὑπέραστον' (καὶ ((φαινόν ἄστρον' Ol I 6)). σώματα δὲ καὶ οἱ διαίτητοντες C). νῦν δὲ ὁ Ἄρατος τοὺς ἀστέρας ἄστρα εἶρηκεν.

(τί διαφέρει ἀστῆρ ἄστρον; ἄστρον μὲν ἐστὶν ὁλότης καὶ συναγωγῆ ἀστέρων, ὡς ὁ Κριὸς καὶ ὁ Ὠρίων, ἀστῆρ δὲ ὁ εἰς, ὡς ἡ καρδία τοῦ Λέοντος C).

12. οἷ κε μάλιστα: τὸ ἐξῆς· οἷ κε μάλιστα τετυγμένα τῶν Ὠρῶν σημαίνειν ἀνδράσιν.

* τοῖς ἀνθρώποις. οἶον ὠρισμένα, ἀπαράλλακτα.

13. ἔμπεδα: τοὺς οἰκειοὺς χρόνους.

(ὄφρ' ἔμπεδα: ἡ διάνοιά ἐστι τοιαύτη C). ὁ τὰ πάντα δημιουργῶν θεὸς παρορμαῖ τοὺς ὄχλους πρὸς ἀντίληψιν τῶν εἰς τὸν βίον ἐπιτηδεῖων σημαίνων τοὺς οἰκειοὺς χρόνους ἐκ τῶν ἐτησίων ὠρῶν, ἕαρος θέρου φθινοπώρου χειμῶνος.

14. τῶι μὲν ἀεὶ πρῶτόν τε: καὶ Πλάτων ἐν Νόμοις (IV 715 E) 'ὁ μὲν θεὸς ἀρχὴν τε καὶ τελευτήν καὶ μέσα πάντων

1 ὥστε om C | ἐκάστου AMald: ἐκ τοῦ C | σημεῖα A || 2 πλειάδας (α αὐτ in rasura) A, πλειάδος C | ἀ. τοῦ xv (cetera evanida) C || 3—5 om M || 4 σημεῖω AAld || 6, 7 habet etiam C || 6 οἶον ἀκλήτοι ἀπλανεῖς C ceteris usque ad ῥύμηι omissis || 8 ἦδη δὲ ante καὶ C: om AMald || 9 οἶος M | Δ. καὶ libri | δὲ om C || 10 ἄστρον om C | ἄστρον λέγεται οἶον Ald, cf Ach I p. 39 || 11 καὶ om A || 11, 2 ἄ. ὡς C || 12 π. τῶι II. C || 12, 3 supplēvi evanida in C uncis (( )) inclusa || 13 διαίτητοντες scripsi: διαιτῶντες C || 13, 4 ὁ δὲ Ἄρ. νῦν ἀστέρας εἶρηκεν C || 21 ἔμπεδα — χρόνους om AAld || 22—25 habet etiam C || 22 καὶ ἐσκέψατο pro lemmate A || 23 post θεὸς verba ἢ δὲ (γὰρ A) διάνοια τοιαύτη ἐστίν AM: omissi, cf C in textu | ὁ θεὸς (post παρορμαῖ) M: om AC | καὶ (i. e. κατ') ἀντ. C || 23, 4 τῶν κατὰ τ. β. C || 24 τοὺς οἰκειοὺς χρόνους AC: om M | ἐκ τε τ. C || 26 μιν A | πρῶτόν τε om A || 27 ἡμῶν post θ. add M | τε om M

ἔχων εὐθεῖαι περαίνει κατὰ φύσιν πορευόμενος'. ἴσως δὲ καὶ ἀπὸ τῶν σπονδῶν, τῷ τὴν μὲν πρώτην σπονδὴν εἶναι τῶν θεῶν τῶν Ὀλυμπίων, δευτέραν δὲ ἡρώων καὶ τρίτην Διὸς σωτήρος. Ὅμηρος δὲ (II IX 97) ἐπὶ τοῦ βασιλέως 'ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι'.

πρῶτόν τε καὶ ὕστατον: ἀντὶ τοῦ διὰ παντὸς χρόνου καὶ καθ' ἑκάστην ὥραν.

15. χαῖρε πάτερ: ἐπὶ τοῦ Διὸς ἄμφω (τῷ) 'χαῖρε', ἐπεὶ αὐτὸς εἶ καὶ ἡ προτέρα γενεά. οἱ μὲν 'προτέραν γενεάν' τοὺς Τιτάνάς φασιν, οὓς καλεῖσθαι τὸ νῦν οὐδένα λόγον ἔχει καταταρταρωθέντας ὑπὸ τοῦ Διὸς, ἄλλοι τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Διὸς πρότερον γὰρ γεγόνασι καθ' Ἡσίοδον (Theog 468). προτέραν δὲ ἡμῶν γενεάν, τοὺς πρώτους καὶ πρὸ ἡμῶν ἀστρονόμους. βέλτιον δὲ καὶ τοὺς ἥρωας τοῖς προτέροις ἡμῶν νοεῖσθαι, ὧν καὶ τὰ πολλὰ τῶν ἀστρων ἐπώνυμα, οἷον Περσεὺς Ὠρίων.

16. προτέρη γενεή: τινὲς τοὺς περὶ Ὀφίωνα καὶ Εὐρυνόμην καὶ Οὐρανὸν (καὶ) Κρόνον· ἀπὸ γὰρ τῶν πρώτων βασιλευσάντων πεποιήται τὴν κλησιν. τινὲς δὲ τοὺς ἥρωας, οὓς Ἡσίοδος 'προτέρη γενεή κατ' ἀπειρονα γαῖαν' (Opp 160). ἄλλοι τὸ χρύσειον γένος, ἐπεὶ δικαιοτέρον ἐγένετο. οἱ δὲ ἀκριβέστεροί φασι τὴν τῶν μαθηματικῶν καὶ ποιητῶν, παρ' ὧν ἔλαβε καὶ τὴν τῶν Φαινομένων πραγματείαν.

17. μειλίχαι μάλα πᾶσαι: μειλίχαι αἱ Μοῦσαι, ὅτι πρὸς πάντας καὶ καθόλου εὐμενεῖς.

25 <τοὺς γὰρ λόγων εἰλουμένους πρᾶιους ποιοῦντες φύσει διαλεγόμενος C>.

18. τεκμήρατε: πιστώσασθε, ἀπὸ τοῦ τεκμηρίου, καὶ εἰς τέλος ἀγάγετε· τὸ γὰρ τέκμωρ τέλος. ἄλλοι δὲ δεῖξατε.

1 πορευόμενος etiam 'De mundo' liber pseudaristotelicus p. 401 b 26: περιπορευόμενος Platonis codd | καὶ om A || 2 τῶν alt om A || 6 τε om A || 7 καὶ om AAld | sequitur schol de Iove (VI I 10) in A, cf p. 332, 1—11 || 8 πάτερ om A || 10 τὰ νῦν AAld | ἦδη ante κατατ. AAld || 11 ἄλλοι — Διὸς om A || 12, 3 καὶ προτέραν ἑαυτοῦ (ἢ πρ. γὰρ Ald) φησιν ὁ ποιητὴς γενεάν AAld ||

ἡμῶν

13 αὐτοῦ A, αὐτοῦ Ald || 14 κ. τοὺς ἀστέρας νοεῖσθαι ὧν καὶ A || 19 γαίην C || 23 μειλ. — πᾶσαι om A || 25, 6 τοὺς γὰρ λόγων ἐπιμελουμένους πρᾶιους ποιοῦσιν αἱ Μοῦσαι διαλέγεσθαι tentavi Aratea p. 39 || 27 ἀντὶ τοῦ πιστ. A Ald || 28 ἄγεται A, ἀγάγεται Ald | τέκμωρ M | τέκμωρ γὰρ τὸ τέλος καὶ τέκμωρ Ald | σημαίνει post τέλος A

19. οὗ μὲν ὁ μῶς: λέγει, ὅτι οἱ ἀπλανεῖς ὁμοίως αὐτοῖς ἔλκονται, οὐ μὴν κινῶνται· στηρίζονται γὰρ καὶ ἀναποδιῶσιν. § οὐρανῶι δὲ ἔλκονται ἀντὶ τοῦ σὺν τῶι οὐρανῶι φέρονται.

ἄλλως. οὗ μὲν ὁ μῶς: οἱ ἀπλανεῖς πάντες ὡς πρὸς αἴσθησιν ἐπὶ μιᾷς ὑποκειμένοι ἐπιφανείας ὁμοίως συμπεριφέρονται παντὶ μέρει τοῦ οὐρανοῦ ὁμοιοταχῶς μὲν, οὐ μὴν ἰσοταχῶς· ὁμοιοταχεῖς μὲν γὰρ εἰσιν ἀστέρες οἱ τὰς ὁμοίας περιφερείας ἐν ἴσῳ ἔχοντες χρόνῳ καὶ διανύοντες, ἰσοταχεῖς δὲ οἱ τὰς ἴσας περιφερείας ἐν ἴσῳ χρόνῳ κινούμενοι, καθότι κινήθησονται 10 οἱ ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ τοῖς περὶ τοὺς πόλους κειμένοις (ὁμοιοταχῶς). § Ὀμηρικὰ δὲ τὰ ἔπη καὶ λαμπρὰ ἢ προσεχῆς τοῦ ποιήματος ἀρχή. § περισπαστέον δὲ τὸ ὁ μῶς, ἢ ἢ ὁμοίως δὲ τῆς ἡμέρας· ἀκουστέον τὸ νυχθημέρας.

καὶ ἄλλυδις ἄλλοι ἐόντες: πολλοὶ τῶν γραμματικῶν ἀντὶ τοῦ ἐόντες ((ἰ))όν((τες ἔ))γραψαν καὶ φασὶ πάντας τοὺς ἀστέρας πορεύεσθαι. § ἔστι δὲ ὁ λόγος Ἀράτῳ περὶ τῶν φαινομένων καὶ ἀπλανῶν ἀστέρων, οὐ τῶν πλανητῶν τῶν ἑπτὰ· οἱ γὰρ ἀπλανεῖς αἰεὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐστήκασιν καὶ μόνον συγκυρῶνται καὶ ἀναφέρονται τῶι οὐρανῶι καὶ ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ 20 ἔλκονται καὶ ἀναφέρονται πᾶσαν ἡμέραν. καὶ ἐπειδὴ ταῦτα οὐκ ἤρκει, προσέθηκε τὸ συνεχές, κατὰ πᾶσαν ὥραν καὶ ἡμέραν. μᾶλλον δὲ ὁ οὐρανὸς ἀδιαλείπτως κινεῖται, καθά φασιν οἱ ποιηταί. καὶ οἱ φυσικοὶ μηδὲν εἶναι ὀξύτερον εἰς κίνησιν οὐρανοῦ· σκόπησαι γάρ, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐνὸς πέρατος τοῦ ἀνατολικοῦ ἐν ἡμέρᾳ 25 ὥραις εἰς τὸ ἄλλο δυτικὸν ἔρχεται πέρασ. ἢ δὲ τοῦ οὐρανοῦ κίνησις γίνεται ἔκ τινων ἀναθυμιάσεων κατὰ τοὺς φυσικοὺς, αἵτινες ἀναθυμιάσεις ἔρῳμῳ τιμὴν αὐτὸν κινῶσιν.

ἄλλως: οἱ μὲν δὴ ἀστέρες πολλοὶ ὄντες καὶ κατ' ἄλλους ἄλλως τόπους κατεστηριγμένοι συμπεριφέρονται τῶι οὐρανῶι 30

1 αὐτοῖς AM, om Ald || 5—14 schol bis et ad v. 19 et post v. 25 A (A¹ A²) || 5 εἰς τὸ αὐτό. τὸ οὗ μὲν ὁμοῦ pro lemmate A¹, lemma om A² | ὁμῶς M | οἱ om A¹ | φησὶ post ἀπλ. A² || 6 ὑπὸ μιᾷ κειμένοι ἐπιφανεία A² || 8 ὁμοιοταχῶς M | μὲν om A² | γὰρ om A¹ || 10 κ. κινῶνται A² || 11 οἱ om A¹ | τῶν — κειμένων A || 12, 3 Ὀμ. — ποιήματος ἀρχή om A¹, habet A² || 12 τὰ ἐπιχειρήματα καὶ λ. A² | λαμπρῶς M | ἢ προσεχῶς M || 12, 3 τοῦ π. ἀρχή A², ἀρχή τοῦ π. M || 13 δὴ A || 15 καὶ ἄλλυδις pro lemmate A, ἄλλοι ἐόντες M: conlunxi || 16 φασὶ om M || 17, 8 Ἀράτῳ δὲ περὶ τῶν φ. — ἄ. ἐστιν ὁ λόγος A || 24 οἱ om M | εἶναι om M | ὀξύτερον post οὐρ. A || 25 σκοπήσαι M, evanidum in A | τ. πρώτου πέρατος A

καθ' ἐκάστην ἡμέραν. ὁ δὲ νοούμενος ἄξων οὐδὲ κατ' ὀλίγον
κινεῖται, μένει δὲ ἀσάλευτος ἔχων τὴν γῆν μέσσην καὶ ἰσόρροπον.
περὶ δὲ τὸν ἄξωνα ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ δίνης ὁ οὐρανὸς κινεῖται.
τῶν δὲ περὶ τὸν οὐρανὸν οἱ περὶ τῷ ἄξωνι περατοποιοῦντες
5 πόλοι δύο, ὁ μὲν εἰς ἀφανῆς διὰ παντὸς ὑπὸ τῆς γῆς, (ὁ) κα-
λούμενος νότιος, ὁ δὲ ἀειφανῆς, ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα διὰ παντὸς
ὀρώμενος, ὁ καλούμενος βόρειος. ἕξ ἑκατέρου μέρους τοῦ βορείου
πόλου Ἄρκτοι κατεστηριγμένοι τὴν ἴσην πορείαν ποιοῦνται.

20. οὐρανῶι ἔλκονται: τί ἐστιν οὐρανός; ὁ περιέχων p. 332, 12
10 τὰ ἄλλα πάντα πλὴν αὐτοῦ.

τί ἐστιν ἄξων; διάμετρος τοῦ κόσμου εὐθεία διὰ τῶν πό- p. 316, 7 sq.
331, 4
λων ἐπιζευγνυμένη, μέσση μὲν ἔχουσα τὴν γῆν, τοὺς δὲ δύο
πόλους πέρατα. καὶ περὶ ταύτην μένουσα(ν) ἡ σφαῖρα στρέφεται.

22. ἄξων αἰὲν ἄρηρεν: τὸν ἄξωνα συμβέβηκε νοεῖσθαι
15 εὐθειᾶν τινα καὶ ἀσάλευτον γραμμὴν ἀπὸ τοῦ βορείου πόλου
μέχρι τοῦ νοτίου καὶ διὰ μέσης πεφυκκυῖαν τῆς γῆς, ἣι συμβέ-
βηκε κέντρον εἶναι τοῦ κόσμου, τῇ ἰδίᾳ φύσει, καθ' ἣν ἀμετα-
κίνητός ἐστι καὶ ἀσάλευτος αὐτὴν περιέχει τὴν θέσιν. τὰ δὲ
20 πέρατα τοῦ οὐρανοῦ, ἃ δὴ παρὰ τοῖς ἄκροις τοῦ ἄξωνος ἕξ ἑκα-
τέρων τῶν μερῶν νοοῦνται, πόλοι ταῦτα καλοῦνται.

ἀτάλαντον ἀπάντη: διήκων γὰρ διὰ παντὸς τοῦ οὐρα-
νοῦ εἰκότως τὴν γῆν αὐτοῦ οὔσαν κέντρον περιέχει καὶ διαπερίζει
αὐτήν. μέσση οὖν τὴν γῆν διαπερίζει. τὰ πλευρὰ τοῖνον τὰ παρ'
ἐκότερα τοῦ ἄξωνος (ἴσα). § ἴσην αὐτὴν ἔχει καὶ ὑπ' αὐτοῦ τα-
25 λαντευομένην· ἴσην γὰρ αὐτὴν ἕξ ἑκατέρου μέρους ποιεῖ αὐτὸς
μέσος ὢν καὶ εἰς δύο αὐτὴν διαιρῶν.

ἀτάλαντον ἀπάντη: ἴσην καὶ ὁμοίαν· καὶ αὐτὴ γὰρ σφαι-
ροειδῆς καὶ ὁ οὐρανός. Ἡσιόδος (Theog 124, 5):

γαῖα δὲ τοι πρῶτον μὲν ἐγέλνατο ἴσον ἑαυτῇ
30 οὐρανὸν ἀστερόεντα.

§ ἡ ἀτάλαντον ἴσην κατὰ διάστημα ὡς πρὸς τὰ δύο ἡμι-

1 ἡμέραν om A || 2—8 μένει δὲ — ποιοῦνται om A || 3 κινεῖται ὁ οὐρ.

A || 10, 1 αὐτοῦ τί (inserto δέ) ἐστιν coninncta M || 13 πόλλους A | ταῦτα
A || 14 ἄρηρεν om A || 14—16 τ. ἄ. συνμάτον γραμμὴν ἄ. τ. β. π. μ. τ. νοτίου
διὰ μ. A || 16 ἣν libri || 18 καὶ om A | περιέχων A || 20 ταῦτα om A || 22 αὐτοῦ
οὔσαν om A || 23 δὲ τ. A | post διαπερίζει add M ὥσπερ: om A | τοῦ παρ'
A || 24 post ἄξ. τῆς γῆς A || 26 ὢν scripsi: ὢν AMald | τέμνει (pro δια-
ρῶν) A, -ων Ald || 28 ἡσιόδος M || 31 τὴν ἴ. A | τὸ δ. A

σφαίρια· ὅσον γὰρ ἀπὸ τοῦ ὑπὲρ αὐτὴν τὸ ὕψος [ἡμισφαιρίου], τοσοῦτον ἐπὶ τὸ ὑπὸ γῆν μῆκος ἄλλο [ἡμισφαιρίου]· αὐτὴ γὰρ ἐν μέσῳ τῶν δύο ἡμισφαιρίων κεῖται.

23. οὐρανὸν — ἀγινεῖ: πολλὴ καὶ διάφορος ἐνταῦθα ζήτησις περὶ τὴν γραφὴν ἐγένετο τοῖς μαθηματικοῖς καὶ γραμμα- 5
 τικοῖς· οἱ μὲν γὰρ γραμματικοὶ ἀγνοήσαντες εἶπον 'περιάγει οὖν ὁ οὐρανὸς τὸν ἄξονα'. ἔστι δὲ τοῦτο τῶν ἀτοπωτάτων· εἰ γὰρ αἰνήτητον αὐτὸν ἀπεδώκαμεν καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀράτου ἀντικρὺς εἰπόντος 'ἀλλὰ μάλ' αὖτως ἄξων ἀλὲν ἄρηρε' (ν. 21, 2), πῶς οὗτοι περιάγεσθαι αὐτόν φασιν; ἀλλ' οἱ μὲν μαθηματικοὶ τὸ 10
 αὐτόν δασύνουσι, ἴν' ἢ 'ἑαυτόν', ὁ δὲ λόγος 'περὶ δὲ τὸν ἄξονα ἄγει καὶ στρέφει ὁ οὐρανὸς ἑαυτόν', δύναται δὲ καὶ οὕτως ψιλουμένον τοῦ αὐτόν, ἴν' ἢ ὡς πρὸς τὰ προειρημένα 'περὶ δὲ τὸν ἄξονα αὐτόν πάντα τὰ ἄστρα ὁ οὐρανὸς ἀγινεῖ καὶ 15
 περιφέρει'.

ἄλλως. αὐτόν: περιάγει, ((φησίν)), ὁ ἄξων τὸν οὐρανόν. οὐχ οὕτω δὲ ἔχει· ὁ γὰρ οὐρανὸς ἀφ' ἑαυτοῦ στρέφεται. ὥσπερ δὲ λέγομεν, ὅτι ὁ χρόνος πάντα φέρει καὶ τοὺς ὁδοιπόρους ἢ ὁδός (ex gr Callim epigr 28), οὕτως ὁ ἄξων τὸν οὐρανὸν φέρει.

24. καὶ μιν πειραίνουσιν —: ἀντὶ τοῦ περατοῦσιν· τὰ 20
 γὰρ τοῦ ἄξονος πέρατα (οἱ) δύο εἰσι πόλοι, οὓς καὶ αὐτὸς ἐπάγει. § τοῦ δὲ ἄξονος τὰ πέρατα πόλοι εἰσιν εἰρημένοι· περὶ γὰρ αὐτοὺς πολεῖται ὁ οὐρανὸς καὶ στρέφεται. γραμμὴ δὲ ἔστιν εὐθεῖα ἢ ἀπὸ σημείου ἀρξάμενη, ὡς τὸ ὑποκειμενον· ἀπὸ γὰρ τινος ἀρχῆς ἐποιήσαμεν τὴν γραμμὴν καὶ εἰς τι τέλος ἐλήξα- 25
 μεν. ἢ δὲ εὐθεῖα γραμμὴ τοῦ ἄξονος τοὺς δύο πόλους ἔχει τοὺς ἀπὸ σημείου εἰς σημείον.

25. ἀλλ' ὁ μὲν οὐχ ἐπιλοπτος: οὐχ ἐσαφήνισε, ποῖον λέγει, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἐπιφερομένου ἐσήμανε τὸ ποῖον λέγει, δη- 30
 λονότι τὸν νότιον. § ζητητέον δέ, τί δήποτε τὴν ἀρχὴν ἐθέλων

1 ὑπὲρ Ald 5: περὶ AM | αὐτόν A || 4 περὶ δ' οὐρανός AAld || 5 τοῖς om M || 6 γὰρ om A | οὖν om MAld || 10 αὐτοὶ π. libri || 11 τὸ ante ε. M || 11—13 περὶ δὲ — προειρημένα om A || 14 ὡς τὸ προειρημένον post ἀγινεῖ add M || 16 lemma om A, ἄλλως om Ald || 16, 7 mutat Ald || 20 περατοῦσι M || 21 supplevi || 23 γ. αὐτόν ὁ οὐρ. στρέφει A || 24 σημασίας A | ἔστι post ὡς A || 24—27 figuram adscripsit in ima pagina (Vitruv p. 214, 4. 215, 7. 110, 21 R.) || 25 τινὸς ἀρχὴν ἐποιήσαμεν τὴν ἀρχὴν γραμμὴν A, τινὸς ἀρχῆς ποιησάμενοι τὴν ἀρχὴν τῆς γραμμῆς Ald || 26 δὲ A: μὲν M, οὖν Ald || 28 ὁποῖον A || 29 ἐδήλωσε A

ποιήσασθαι πρῶτον τοῦ νοτίου ἐμνήσθη. καὶ φάμεν, ὅτι ἡμελλε διατρέψαι ἐν τῷ βορείῳ πόλῳ. καὶ διὰ τοῦτο τὸν νότιον προέταξε τοῦ βορείου.

26. ὑπόθεεν ὠκεανοῖο: ἀντὶ τοῦ ὠκεανοῦ. ὑψηλότερος γάρ ἐστι καὶ ἀειφανής, οὐδέποτε δυόμενος. καὶ Ὅμηρος περὶ τῆς Ἄρκτου, ἣ ἐστὶν ἐν τούτῳ, ὁῖη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν ὠκεανοῖο' (Π XVIII 489. Od V 275): μόνη γὰρ οὐ δύεται τῶν ἄλλων δυομένων (ἢ δλων) ἢ ἀπὸ μέρους τινός, ὡς ὁ Κηφεὺς ἀπὸ ἄκρας κεφαλῆς (Aratus v. 650).

10 ἄλλως: ὠκεανὸν λέγει ὁ Ἄρατος τὸν ὀρίζοντα ποιητικῶς. ἐστὶ δὲ ὁ ὀρίζων, μεθ' ὃν οὐδὲν ἔτι ἐστίν, ἐπειδὴ ἡ ἐκτὸς θάλασσα καὶ μεγάλη ὠκεανὸς καλεῖται, παρόσον ὠκέως φεῖ· κύκλῳ μὲν γὰρ τὴν καθ' ἡμᾶς περικείται οἰκουμένην, ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ εἰς αὐτὸν αἶ τε δύσεις καὶ ἀνατολαὶ γίνονται, καθάπερ καὶ 15 Ὅμηρος πολλαχῶς εἴρηκεν. παρηκολούθηκε δὲ αὐτῷ εἰπόντι ὠκεανὸν τὸν ὀρίζοντα· δημιουργῶι γὰρ τῷ Ἡφαίστῳ χρησάμενος τῆς Ἀχιλλέως ἀσπίδος ταύτην ὑπέθετο κόσμον μίμημα, ὅπου δὴ τελευταῖον τὸν ὠκεανὸν ἐποίησεν (Π XVIII 607). ὁ δὲ Ἡρόδοτος οὐ παραδέχεται τὸν ὠκεανόν, τὸ σύμπαν λέγων τι 20 πλάσμα εἶναι ποιητικόν, Ἀτλαντικὸν δὲ αὐτὸ πέλαγος (λέγει) (II 53. IV 8).

δύω δὲ μιν ἀμφὶς ἔχουσιν: τὸν βορείον πόλον.

27. Ἄρκτοι ἅμα τροχόωσι: ἀντὶ τοῦ ἅμα τρεχουσιν· διὰ τοῦτο γὰρ Ἀμαξία ὠνομάσθησαν· διτταὶ γὰρ εἰσιν, ὧν τὴν 25 μὲν μείζονα Ναύπλιος εὔρε, τὴν δὲ ἐλάττονα Θαλῆς ὁ σοφός. § λέγει δὲ τὴν ἐλάττονα κυνὸς εἰκόνα εἶναι, ἣτις ἦν Καλλιστοῦς, ὅτε

1 νότου A | ἔμελλε AAld | 3 sequitur schol alterum ad v. 19 hic repetitum, cf p. 340, 5 sqq. | 4 ὑφ. ἐκ βορέαο pro lemme M | ἀντὶ τ. ὠκ. om AAld | 6 ἣτις ἐστίν A | 9 κόσμον ante κεφ. A | 10 ἄλλως om A | ποιητικὸς A | 11 ἐστὶ δὲ traieci: δέ ἐστι AM; ὀρίζων μὲν γὰρ ἐστὶ Ald | ἔτι om A | ἡ om A | 12, 3 κ. δὲ τὴν Ald | 13 δὲ om M | 14 αἱ τὰς δ. A | καθάπερ καὶ om A | 16 ὠκεανὸν Ald: om AM | 17 ταύτην scripsi: ἦν M; τὴν τοῦ Ἀχ. ἀσπίδα ἦν A, τὴν τοῦ Ἀχ. ἀσπίδα ποιεῖ ἦν Ald | 18 ὅπου δὴ om A | 19, 20 δὲ λέγει πλ. AAld | 20 καλεῖ add post πέλ. Ald | 22 δύο A | ἔχουσιν cf ed | δηλονότι post π. A | 23 περὶ τὸν βορείον πόλον Ἄρκτοι ἅμα τροχόωσιν ante ἀντὶ post lemma A | 24 γὰρ τοῦτο A | 25 πρῶτην (pro μείζ.) A | τὴν δὲ δευτέραν τὴν ἐλάττονα A | θαλάσσης ὁ σ. A | 26 λέγει scil aut is quem excscribo aut certus quidam scriptor, cuius nomen excidit (possis de 'Hesiodi' Astronomia [fr 15] cogitare, cf alterum ad v. 27 scholium p. 344, 10 sqq.) | εἰκόνα κυνὸς A | ὅτι post K. A, ἣτις Ald, om M

συγκυνηγὸς ἦν τῆι Ἀρτέμιδι, ἀποθανούσης δὲ αὐτῆς ἀπέθανεν.
§ τὸ δὲ ὄνομα (36) ἔχει διὰ τὸ οὐρὰν κυνὸς ἔχειν.

ἅμα τροχόωσιν: ἀλλήλαις ἐπιφέρονται.

τὸ δὴ καλέονται Ἀμαξαι: καὶ γὰρ ἐπιεικῶς ἐν ταῖς
ὁδοῖς ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλαις αἱ ἄμαξαι ἴσως τάχει τῶν βοῶν 5
χρωμένων ἐν τῆι πορείαι. διαγράφεται δὲ ἐν ἑκατέραι πλιν-
θίον τι καὶ ὁ ἔρμος, οἱ μὲν τέσσαρες ἐν τῷ σώματι πλινθίον,
ἔρμος δὲ ἡ οὐρά. Ὅμηρος Ἄρκτον κυρίως, Ἀμαξαν δὲ κατ'
ἐπίκλησιν (II XVIII 487. Od V 273).

Περὶ Ἄρκτων. τὴν μίαν τούτων τὴν μεγάλην, ἦν μετ' 10
Cat p. 181 b sq. ὄλλγον ὀνομαῖζει Ἑλλίην (37), Ἡσίοδος φησι (fr 15) Λυκάονος θυ-
γατέρα εἶναι καὶ ἐν Ἀρκαδίαι κατοικοῦσαν ἐλεῖσθαι μετὰ Ἀρτέ-
μιδος τὴν περὶ τὰς θήρας ἀγωγήν ἐν τοῖς ὄρεσι ποιεῖσθαι,
φθαρεῖσαν δὲ ὑπὸ Διὸς ἐμμεῖναι ἐν τοῖς πρότερον κλέπτουσαν
τῆι Ἀρτέμιδι τὸ σύμπτωμα. ἤδη δὲ ἐπίτοκον οὖσαν ὀφθῆναι 15
ὑπ' αὐτῆς λουομένην. ἐφ' ᾧ ὀργισθεῖσαν τὴν Ἀρτεμιν θηριώ-
σαι αὐτήν. καὶ οὕτω τεκεῖν ἄρκτον οὖσαν τὸν κληθέντα Ἀρκάδα.
οὖσαν δὲ ἐν τῷ ὄρει θηρευθῆναι ὑπὸ αἰπόλων τινῶν καὶ παρα-
δοθῆναι Λυκάονι μετὰ τοῦ βρέφους. μετὰ χρόνον δὲ τινα δόξαι
εἰσελθεῖν εἰς τὸ Λυκαῖον, ὃ ἐστὶ τοῦ Διὸς λεγόμενον ἄβατον, 20
ἀγνοήσασαν τὸν νόμον. ὑπὸ (δὲ) τοῦ ἰδίου νιοῦ διωκομένην καὶ
αὐτὴν τῶν Ἀρκάδων ἀναιρεῖσθαι μελλόντων διὰ τὸν εἰρημένον
νόμον ὃ Ζεὺς διὰ τὴν συγγένειαν αὐτῆς ἐξείλετο, καὶ ἐν τοῖς
ἄστροις αὐτὴν ἔθηκεν. Ἄρκτον δὲ αὐτὴν ὠνόμασε διὰ τὸ σύμ-
πτωμα.

ib ἔχει δὲ ἀστέρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἑπτὰ ἀμυδρούς, ἐφ' ἑκα-
τέρων τῶν νώτων δύο, ἐπὶ ταῖς ὠμοπλάταις α', ἐπὶ τοῖς ἔμ-

1 συναπέθανε καὶ ἡ κύων Ald || 2 scil ἡ Κυνόσουρα | κυνὸς οὐρὰν Ald ||
3 ἄματροχόωσιν M, om AAld | ἐπιφέρονται AAld || 4 lemma om M || 5 ἴσοταχει (sic)
A || 6 γὰρ M | ἑκατέρω A || 7 οἱ μὲν — πλινθίον om A || 8 Ὅμηρος M: ὁ μὲν
AAld | ἄρκτηι A, ἄρκτον Ald || 10—13 habet C fabulae initium τὴν μεῖζονα
Ἄρκτον Ἡσίοδος εἶρηκε Λυκάονος εἶναι θυγατέρα, ἐν Ἀρκαδίαι δὲ κατοι-
κοῦσαν ἐλεῖσθαι μετὰ Ἀρτέμιδος τὴν θήραν ἐν τοῖς ὄρεσι || 10 περὶ ἄρκτων
AM (in margine): ἄρκτοι M in textu, utrumque om Ald || 11 δὲ post Ἡσίο-
δος M: om AC || 13—15 ποιεῖσθαι φθαρεῖσαν δὲ ὑπὸ Διὸς καὶ ἤδη μελλου-
σαν τεκεῖν ὀφθῆναι AAld || 14 λέγουσαν M: corr Wilam, cf Cat p. 181 b 8 ||
20 λυκαῖον AMald || 21 supplevi || 24 δὲ om A || 24, 5 σύμπτωμα A Ald Cat:
πτῶμα M, ruinam interpretes lat || 27 νώτων δύο M, νώτων ζ (ξξ Ald) δύο A
Ald; verum est ὠτων (cf Cat p. 182 b 23), at vitium iam schol in Germ AP
innotuit (Robert p. 54 adn) || 27—p. 345, 1 τοῖς — ποσὶν AAld: τοὺς — πόδας M

προσθεν ποσὶ δύο, ἐπ' ἄκρων τῆς ῥάχως ἓνα λαμπρόν, ἐπὶ δὲ τοῦ ὀπισθίου σκέλους δύο, ἐπ' ἄκρων τῶν ποδῶν β', ἐπὶ τῆς κέρκου τρεῖς. οἱ πάντες κδ'.

οὗ χρῆ δὲ ἐν τῷ οὐρανῷ τινὰς οἶσθαι ἄρκτους καὶ ἀμάξας, ἀλλὰ πέντε αἰτίας εὐλόγως τῆς ἀστροθεσίας τίθενται· ἢ γὰρ καθ' ὁμοίωσιν τοῦνομα τῷ ἄστρῳ, ὥσπερ ὁ Σκορπιός, ἢ κατὰ πάθος, ὡς ὁ Κίων (δοκοῦσι γὰρ ἐπὶ τῇ ἀνατολῇ τοῦ Κυνὸς λυττᾶν οἱ χειρᾶλοι κύνες ὡς ἐπὶ πλειστον), ἢ μυθικῶς, ὡς ἡ μεταβληθεῖσα Καλλισιῶ εἰς ἄρκτον, ἢ κατὰ τιμὴν, ὡς οἱ Διόσκουροι οἱ Δίδυμοι, ἢ διορισμοῦ καὶ διδασκαλίας χάριν, ὡς τὰ πολλὰ τῶν ζωιδίων. αἱ τοίνυν Ἄρκτοι Ἀμαξαι μὲν καθ' ὁμοιότητα, Ἄρκτοι δὲ μυθικῶς.

τὸ δὲ καλέονται Ἀμαξαι: διὰ τοῦτο (φησὶ), διὰ τὸ τρέχειν ὡς ἀμαξαι, ταύτην τὴν ὀνομασίαν ἔσχον, ἢ διὰ τὸ ἔχειν σχῆμα ἀμάξης τῶν τεσσάρων ἀστέρων ἀντὶ τροχῶν παραλαβανομένων, τῶν δὲ τριῶν τῆς οὐρᾶς ἀντὶ ἔνυμοῦ.

ἄλλως: Ἀμαξαι διὰ τὸ ἅμα ἐν τῷ ἄξονι καὶ τῇ τούτου ἀρχῇ εἶναι, ἢ ὅπερ ἐπὶ τῆς μιᾶς λέγεται τοῦτο ἐπὶ τῶν δύο εἴληφεν· κυρίως γὰρ ἡ Ἑλίκη Ἀμαξα λέγεται· οἱ γὰρ ἐπὶ αὐτῆς ἀστέρες ἀμάξης τύπον ἔχουσιν, (ὧν) οἱ μὲν ἐπὶ τοῦ πλινθίου τέσσαρες (πλινθίον δὲ λέγεται παρὰ τοῖς γεωμέτραις πᾶν τετράγωνον) (τοὺς τροχοὺς), οἱ δὲ τρεῖς ἐπὶ μήκος τὸν ἔνυμον πληροῦσιν. δεῖξομεν δὲ καὶ παρ' Ὀμήρῳ τὸ ἐπὶ τῶν δύο λεγόμενον (Od VIII 229) 'δοῦρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις οἰστώι'· τὸ γὰρ ἀκοντίζειν ἴδιον μόνον ἐπὶ δόρατος, ὃ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ οἰστοῦ αὐτὸ ἔθηκεν.

28. αἶ δ' ἦτοι κεφαλᾶς: ἐπὶ τὰς ἀλλήλων ἰξίας τὰς κεφαλᾶς ἔχουσι τετραμμένας, οὐκ ἐπὶ τὰς αὐτῶν, ὡς Ἀρίσταρ-

1 ἄκρων AAld: ἄκρον M | δὲ om AAld | 3 τρεῖς om AAld | 4—11 brevius Par δεῖ γινώσκειν, ὡς κατὰ πέντε αἰτίας ἡ ἀστροθεσία γέγονεν, ἢ καθ' ὁμοίωσιν, ὥσπερ ὁ Σκορπιός, ἢ κατὰ πάθος, ὡς ὁ Κίων, ἢ μυθικῶς, ὡς — τιμὴν et cetera usque ad ζωιδίων, quae non enotabo, vide ad l. 10 | 5 ἄς post αἰτίας M: om AAld | εὐλόγως AAld: om M | τίθ. τῆς ἀστρ. AAld | 8 ὡς ἐπὶ πλ. om AAld | πλειστον S: πλήθους M | 10 οἱ Par: om MAld | δίδομοι Par | 11 ζωιδίων MAld ut semper | 13 Ἀμαξαι om AAld | 14 ἀμαξαι superscripto ἢ ἅμα A | ἔχουσιν AAld | 17 ἄλλως om A | 20 αὐτῆς om AAld | τόπον A | 22 μήκος AAld: μήκους M | 23 δεῖξομεν A | τὸ ἐφ' ἐνός λεγόμενον καὶ ἐπὶ τῶν δύο ληφθὲν Ald | 24 ἀκοντίζεν AAld | 25 ε. τοῦ δ. Ald | καὶ MAld: β A | 27 δῆ τοι AAld | ἀλλήλων superscripto τῶν ἀγγίχιων A, cf ad p. 346, 3

χος ὁ γραμματικὸς ὠιήθη (cf Aratea p. 201) τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πρὸς τὴν ἰδίαν ἰξὺν ἀποστρέφουσαι παρὰ τὸ φαινόμενον· ὀρῶσι γὰρ εἰς τοῦμπροσθεν καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλήλαις ἀντεστραμμέναι. ἡ δὲ ἰξὺς λέγεται καὶ ἄκηστις, ἣν οὐκ ἔστι ζῦσαι οὐδὲ ράϊδιον κῆσαι.

5

30. ἔμπαλιν: χωρὶς, εἰς τοῦπίσω. ὃ καὶ ἐπιφέρει λέγων εἰς ὤμους τετραμμέναι (30).

30, 1. εἰ ἔτεδον δῆ, Κρήτηθεν κείναι γε: ὁ Ἄρατος τὸ ποιῆμα τὸ ἑαυτοῦ (ἐν) τοῖς ποιητικοῖς μᾶλλον εἶναι θελήσας, ἀλλ' οὐκ ἰσχυρὸν φυσικώτατον, ὅπερ ἴδιον ποιητοῦ, τοῦτο μεταχειρίζεται, λέγων δῆ τὸν μῦθον, κατὰ καιρὸν μέντοι, οὐκ ἀπιθάμως· καὶ ὡς μὲν ποιητὴς παρεισάγει, ὡς δὲ περὶ φυσικῶν διαλεγόμενος οὐ πάνυ τῶι μῦθῳ συντρέχειν δοκεῖ. ἐπήγαγε γοῦν τὸ εἰ ἔτεδον δῆ, ὅπερ ἔστι δισταγμοῦ, ἦτοι τοῦ ἀμφιβάλλοντος. ὁ δὲ μῦθος βούλεται ταύτας ἀνατετραφηκέναι τὸν Δία ἐν Κρήτῃ, ὅτε τὴν πυρρίχην, ἣ ἔστιν ἔνοπλιος ὄρησις, γενέσθαι λέγεται, ἣν ὀρχούμενοι οἱ Κορύβαντες ἐπὶ ὄλον ἐνιαυτὸν τὸν Δία ἔθρεψαν, λαθόντες τὸν Κρόνον.

33. Δίκτωι: ἀκρωτήριον τῆς Κρήτης πλησίον τῆς Ἰδῆς τοῦ Κρητικοῦ ὄρους, ἐνθα ἔστιν Ἄλσειον Διὸς τέμενος. (ἐκλήθη δὲ οὗτος) παρὰ τὸ περικείμενον ἄλσος.

σχεδὸν Ἰδαίοιο: τινὲς γράφουσι σχεδὸν Αἰγαίοιο παρ' Ἡσιόδου (Theog 484) λαβόντες, φάσκοντες τραφῆναι τὸν Δία Ἀιγαίῳ ἐν ὄρει πεπυκασμένῳ ὑλήεντι. εἰ δὲ μηδὲν ἔστιν ὄρος ἐν Κρήτῃ Αἰγαίον, ἄμεινον διαστέλλειν τῇ ἀναγνώσει ὁ μιν — ὅτε αὐτόν — κουρίζοντα Δίκτωι ἐν εὐώδει

2 ἐπιστρέφουσαι AAld | περὶ A || 3 τὸ ἔμπροσθεν A | ἀγγίχαις superscripto ἢ ἀλλήλαις A, πρὸς ἑαυτὰς Ald | ἀντεστραμμέναι scripsi (Aratea l c): ἀνατετραμμέναι AMald || 4 ἔξεστι AAld | ράϊδιον scripsi: ῥάϊον AMald || 6, 7 schol om AAld || 8 ἐκεῖναι γε M, om AAld || 9 θελήσας εἶναι A Ald | τὸ ἑαυτοῦ ποιῆμα καὶ ποιητικόν πως θελ. εἶναι ἀλλ' — 10 φυσικὸν Ald || 10 ἔστι post ἴδιον Ald || 10, 1 ἴδ. τοῦτο τῆς τοῦ ποιητοῦ μεταχειρίσεως λέγων A, ἴδ. δ. ποιητοῦ τὸν μῦθον λέγων κατὰ καιρὸν καὶ οὐκ ἀπιθάμως μεταχειρίζεται καὶ ὡς μὲν Ald || 11 λέγων M, cf Ald | μέντοι om A || 13 γ' οὐν M, οὐν AAld || 14 δισταγμοῦ ἦτοι om M || 15 τὸν Δία M, evanidum in A, om Ald || 16 ἔνοπλος AAld || 16, 7 γενέσθαι λέγεται om M || 18 λαυθάρωντες Ald || 19 Δίκτων post lemma AAld || 20 scripsi: ἄλσειον AMald || 21 scripsi: περὶ τὸ περικ. AM, παρὰ τὸ παρακ. Ald || 21 ἢ ἄλσος superscripsit ad ἄλσος A, om M, perfecit corruptelam Ald παρ. ἐκεῖ ὄρος ἄλσις || 22 Ἰδαίοιο om AAld | αἰγαίοιο M || 24 ἐν αἰγαίῳ ὄρει AAld

καὶ ἀφ' ἐτέρας ἀρχῆς (ἄρχεσθαι) ὄρους σχεδὸν Ἰδαίῳ ἀντρωί
 ἐγκατέθεντο (34) καὶ νοεῖν, ὅτι ἐγενήθη μὲν ἐν τῇ Δίκτῃ,
 μετεκομίσθη δὲ ἐπὶ τὸ ἄντρον τῆς Ἰδῆς. Ζηρόδοτος δὲ ὁ Μαλ-
 λώτης (Aratea p. 163) δίκτον ἦκουσε τὸ καλούμενον δίκταμνον,
 5 καὶ διὰ τοῦτο καὶ εὐώδες τοῦτο εἰρησθαι. § δοκεῖ δὲ πρὸς εὐτο-
 κλαν συμβάλλεσθαι αὐτό. ὦι καὶ τὴν Εἰλειθυϊαν στέφουσι, καὶ
 πον ἐπ' αὐτῆς Εὐφορίων (fr 79 Mein) 'στεψαμένη Θαλεροῖσι
 συνήντετο δικτάμοισι'. § καὶ ταῖς αἰξὶ δὲ προσφιλῆς ἢ βοτάνη·
 βέλει γὰρ τρωθεῖσαι καὶ ὀρύττουσαι αὐτὴν ἀποβάλλονται τὸ
 10 βέλος. § Κούρητες καὶ Κορύβαντες καὶ Ἰδαῖοι Δάκτυλοι οἱ αὐ-
 τοὶ εἰσι, περὶ ὧν καὶ Ἀπολλώνιος (Arg I 1129 sqq.).

Apollodorus
 Atheniensis
 (schol Eurip
 Hipp 78)

Alexander
 Myndius (Plut
 De soll anim
 c. 20, Ael V H
 I c. 10, schol
 Verg Aen XII
 412; cf Aratea
 p. 264)

Ἰδαῖοιο: ζητοῦσι δέ, τίνος χάριν τὸ Δίκτον εἶναι φησι
 πλησίον τοῦ Ἰδαίου ὄρους (ἔστι γὰρ πολὺ τὸ διάστημα), ἀλλ'
 ἐὰν στίξωμεν εἰς τὸ εὐώδει, οὐδὲν ζητηθήσεται. καὶ τὸ ὄρ(ε)ος
 15 σχεδὸν Ἰδαῖοιο συναπτέον εἰς τὸ ἄντρον ἐν ὧι κατέθεντο.

ἔδει δὲ εἰπεῖν 'Δίκτῃ', ἀλλ' οἱ ποιηταὶ εἰώθασιν τὰ γένη
 ἐναλλάσσειν. ὡς χώρα χῶρος ὠνή ἄνος, οὕτως οὖν Δίκτῃ Δίκ-
 τος. κατὰ τροπήν οὖν τοῦ σ̄ εἰς δ̄ γίνεται. λέγεται δὲ καὶ
 οὕτως παρὰ τὸ ἐκεῖσε τὸν Δία τεχθῆναι.

20 εὐώδει δὲ διὰ τὴν ἐκεῖσε λεγομένην φύεσθαι βοτάνην τὴν
 δίκταμνον καλουμένην.

(περὶ Δίκτου. Δίκτῃ ἦν, καὶ εἶπεν αὐτὸ Δίκτος· ἔθος
 γὰρ παρεναλ(λ)άσσειν τὰ γένη, ὡς παρ' Ὀμήρῳ χολή χόλος.
 οὕτως δὲ ὀνομάζεται διὰ τὸ δίκταμ(ν)ον γίνεσθαι ἐν ἐκείνῳ τῷ
 25 ὄρει. προσφιλῆς δὲ αὐτῇ ἢ βοτάνῃ ταῖς αἰξίν· βέλει γὰρ τρω-
 θεῖσαι καὶ ὀρύττουσαι αὐτὴν ἀποβάλλονται τὸ βέλος Par).

35. Δικταῖοι Κούρητες: οἱ Κούρητες ἐκάλουν τὴν μὲν

1 εἶτα (omisso καὶ) ἀφ' AAld || 2 καὶ δὴ νοητέον ὅτι AAld || 3, 4 ὁ μα-
 κεδών A § 5 καὶ ante διὰ om M || 6 αὐτῷ A | ὦι om A; συμβ. διὸ καὶ τ. Εἰλ.
 τούτωι Ald || 7 φησὶν post Εὐφ. AAld || 8 δὴ AAld | ἢ βάτος A || 9 καὶ om
 Ald, dein ὀρύττουσιν αὐτὴν καὶ | αὐταὶ M | ἀποβάλλουσι AAld || 10 κούρη-
 τες δὲ κ. AAld | κορυβάντιοι A || 11 ἀπόλλ AM, om περὶ — Ἀπ. et sequentia
 usque ad 15 immutat Ald || 12 lemma om A | δὲ τινες τίνος A | τὸ δίκτον
 εἶναι φησι A: τὴν δίκτην φασὶν εἶναι M || 13 ὄρους A | γ. καταπολὺ A ||
 14 πλησίον (post ὄρ.) A || 15 ἀντρωί Ald | ἐν ὧι κατέθεντο om Ald || 18 οὖν
 om A | γίνεται om MAld | κατὰ — γίνεται non intellego | καὶ om Ald, λέ-
 γεται δὲ καὶ οὕτως om M || 19 παρὰ AM: περὶ Ald | τὸν Δία ἐκεῖσε A ||
 20 ε. φρομένην β. A || 20, 1 τὴν καλ. δίκταμνον A

μικρὰν Κυνόσουραν διὰ τὴν τῆς οὐρᾶς ὁμοιότητα, τὴν δὲ ἑτέραν Ἑλικὴν διὰ τὸ ἐλίσσεσθαι καὶ ἐλικώδη πως τὴν οὐρὰν ἔχειν καὶ διὰ τὸ ἔλκεσθαι ὑπὸ οὐρανοῦ. § κατ' ἐξοχὴν ὠνομάσθη πάντων, ὡς ὁ λέων θῆρ κατ' ἐξοχὴν πάντων.

37. τὴν δ' ἑτέραν Ἑλικὴν: τὴν μείζονα Ἄρκτον Ἑλικὴν 5
παρὰ τὰς ἑλικὰς καὶ συστροφὰς αὐτῆς· μείζονας γὰρ ἔχει τὰς περιφορὰς τῆς Κυνοσοῦρας, ἅτε καὶ μείζων οὔσα κατὰ τὸ μέγεθος· ἢ μὲν γὰρ Κυνόσουρα περὶ τὸν πόλον ἐστίν, ἢ δὲ περὶ τὸν ὅλον βόρειον κύκλον. τινὲς δὲ λέγουσιν καὶ ἐλικώπας ἐνταῦθα τοῖς Ἑλληνας ὠνομασθῆναι, ὅτι πρὸς τὴν Ἑλικὴν ἔχουσι 10
τοὺς ὥπας πλέοντες, ποῦ δέον τὰς ναῦς ἀγαγεῖν.

39. τῆι δ' ἄρα Φοίνικες: τῆι Κυνοσοῦραι τῆι μικρᾷ·
βραχεῖα γὰρ οὔσα ἐν τῷ αὐτῷ στρέφεται καὶ ἐστὶ μᾶλλον τῆς Ἑλικῆς εὐσύνοπτος, οὐ τῆι λαμπηδόνη (ἀμυδρὰ γάρ), ἀλλὰ τῷ ἐν τῷ αὐτῷ στρέφεσθαι· ἢ γὰρ ἑτέρα ἐν τῆι περιφορᾷ μείζων 15
κυκλουμένη οὐκ ἐστὶν εὐσύνοπτος διὰ τὸ πολυφερές. § πεπιστευται δέ, ὡς ἀκριβέστεροι Φοίνικες τὰ ναυτικά καὶ ἐμπειρότεροι τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὴν ἐλάσσω βλέποντες· ὁ γὰρ εὐρετῆς αὐτῆς Θαλῆς εἰς Φοίνικας ἀνάγει τὸ γένος. οἱ δὲ Ἕλληνες ἐν ἀγνωσίᾳ τῆς μικρᾶς ὄντες πρὸς τὴν Ἑλικὴν ὀρώντες ὡς 20
μείζονα διέπλεον καὶ πλέουσιν. ὅθεν αὐτοὺς Ὅμηρος ἑλικώπας Ἀχαιοί' (Π I 389 a1), ὡς εἰς αὐτὴν τοὺς ὥπας ἀνατείνοντες. οἱ δὲ λέγοντες ((εὐοφθάμ))ου((ς)) τοὺς ἐλικώπας ἀμαρτάνουσιν· παρθέμων γὰρ τὸ ἐπίθετον (Π I 98).

41. πολλὴ φαινομένη: οὐ τῷ μεγέθει, ἀλλὰ τῆι λαμ- 25
πηδόνη. § τὸ δὲ πρῶτης ἀπὸ νυκτός ἀπὸ ἐσπέρας φησίν·

3 ἐξοχὴν πάντων ὠν. AAld || 4 πάντων om AAld | ὠνομάσθη post ἐξοχὴν add A, ἐξ. εἴρηται Ald || 9 ὅτι post λέγ. add AM: omisi || 10 τὴν μὲν οὖν Ἑλικὴν τεκμήριον οἱ Ἕλληνες ἔχουσι πλέοντες ὅπου χρητὰς ναῦς ἀγαγεῖν ἤγουν στρέφειν Ald || 11 τοῦ δέοντος τὰς A | ἀγειν A || 13 γὰρ om

A || 13, 4 τῆς Ἑλικῆς om M || 14 ἀμυδρον A || 14, 5 τὸ ἐν ταυτῷ A || 17 οἱ Φ. A; οἱ οὖν Φ. ὡς ἀκρ. τὰ ν. κ. ἐμπ. τ. Ἐ. θαρροῦντες παρὰ τὴν ἐλάσσω βλέπουσι καὶ ἅμα ὁ εὐρ. αὐτῆς Θ. κτλ. post πολυφερές Ald || 17 εἰσι post ἐμπ. A || 18 παρὰ τ. AAld || 21 μ. διαπλέουσι ὅθεν omissis medfīs AAld | ὁ Ὅμ. AAld || 21, 2 ἐλικώπας καλεῖ ὡς AAld || 22 ἀνατείνοντας AAld || 23 λέγουσιν A | post ἐλικώπας A οἵτινες καὶ ἀμ. | οἱ δὲ λέγ. διὰ τὸ εὐοφθ. εἶναι τοὺς Ἕλλ. ἐλ. καλεῖσθαι ἀμαρτάνουσι Ald || 26 φησίν om M

Cratetis Homeria (schol II Lips III 19) p. 169 B. Aratea p. 167 sqq.) cf Hyg II 2 p 53, 5-16

εὐθέως γὰρ δύντος ἡλίου φαίνεται· ἔστι μὲν γὰρ δι' ἄλλου, ἀλλὰ μεθ' ἡμέραν ὑπὸ τοῦ ἡλίου κρύπτεται.

42. ἡ δ' ἑτέρα ὀλίγη μὲν: ἡ δὲ Κυνόσουρα τῷ φωτὶ μὲν ὀλίγη (ἔστι γὰρ ἀμυδροτέρα), τοῖς δὲ ναυτιλλομένοις ἐπιτηδειοτέρα. καὶ ἐπιφέρει, ὅτι ἐλάττονι στροφῇ χρῆται καὶ περιφορᾷ. ὥστε ἐν τῷ αὐτῷ στρεφομένῃ εὐσύνοπτος ἔστιν οὐ μεγάλην τὴν περιφορὰν ποιουμένη καὶ ἀποπλανῶσα τοῦ τόπου τὴν θᾶν, ὡς ἡ Ἑλλίτη.

45. τὰς δὲ δι' ἀμφοτέρας —: ἀντὶ τοῦ δι' ἀμφοτέρων αὐτῶν εἰλείται ὁ Δράκων. § ἡ ὅτι διαχωρίζει τὰς ἀμφοτέρας. § πτώσις δὲ ἀντὶ πτώσεως. ἔστι δὲ τὸ τοι(ούτων) ἑλληνισμός. § τὸ δὲ ποταμοῖο ἅμα καὶ πρὸς τὸ πολυκαμπὲς τῶν ποταμίων ὑδάτων καὶ πρὸς τὸ τοῦ Δράκοντος μέγεθος. καὶ ἐν τούτῳ δὲ Ἡσιόδου ζηλωτῆς φαίνεται· ἐκεῖνος γὰρ ποταμὸν εἶκασε δράκοντι εἰπὼν ('Catal' fr 65 Rz) 'καὶ τε δι' Ἐρχομενοῦ ἠπειγμένος εἰσι δράκων ὡς', οὗτος δὲ τὸνναντιον δράκοντι ποταμὸν ἀπέεικασεν. § Δράκων δὲ οὗτος ἔστιν, ὃν ἀνείλε Κάδμος, καθ' ἑτέρουσ δὲ ὁ τὰ μῆλα φυλάσσω τῶν Ἑσπερίδων, ὡς δὲ ὁ πολὺς λόγος, ὁ ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἀναιρεθεὶς, ὁ Πύθων.

§ Sphaera p. 154, 4

20 ἀπορρώξ: ὡς καὶ Ὅμηρος (II II 755) 'Στυγὸς ὕδατος ἔστιν ἀπορρώξ', ἀπόρροια καὶ ἀπόσπασμα.

Cat p. 187 b sq.

46. εἰλείται, μέγα θαῦμα: καθ' ὑπερβολὴν λαμπρὸς ὢν καὶ μέγας ἀμφοτέρας διέζωκε τὰς ἄρκτους. § φέρεται δὲ περὶ τοῦ Δράκοντος Κρητικὸς μῦθος, ὡς ἄρα ἐπιόντος ποτὲ τοῦ Κρόνου ὁ Ζεὺς εὐλαβηθεὶς ἑαυτὸν μὲν εἰς δράκοντα μετεμόρφωσε, τὰς δὲ τροφούς εἰς ἄρκτους, καὶ ἀπατήσας τὸν πατέρα

fort Epimenides (Aratea p. 942), cf p. 821, 18 sqq. 880, 18 sqq.

1 δύντος scripsi: δύν (τ incertum) A, δύναντος MAld | καὶ ante ἔστι A || 2 μεθήμεραν M || 3 μὲν om A | τῷ AAld: τῇ M || 4 ἅμ. γὰρ Ald || 7 ἀποπλανῶσαν AAld || 8 ἡ μ(εἰ Ald)ζων Ἑλ. AAld || 9 ante schol v. 45 οἱ Κούρητες ἐκάλουν καὶ ἐγ' ὀπισθεν A, cf p. 347, 27 || 10 ὁ Δρ. εἰλείται AAld | ἡ — ἀμφοτέρας post ἑλλ. (l. 11) Ald | τὰς om Ald || 11 τῆς ante πτ. in M evanidum: om AAld | καὶ ἔστι τὸ A, καὶ καλεῖται τὸ Ald | τοιούτου Ald | post ἑλλ. A ὡς καὶ — ἀπόσπασμα sine lemmate (l. 20, 1) || 12 ἅμα καὶ deesse videtur in A; παραβάλλει omisso ἅμα καὶ πρὸς et καὶ post ὑδ. Ald || 14 ἐκεῖνος AAld: οὗτος M || 15 δράκοντα A | δι' Ἐρχομενοῦ Strabo IX p. 424 (Aratea p. 271): διερχομένου M, διερχόμενος AAld || 15, 6 ἠπειγμένος MAld: -ως A, εἰλιγμένος Strabo || 16 δράκοντα Ald || 16, 7 ποτ. ὠνόμασε μᾶλλον δὲ ἀπέεικασε AAld || 17 ἔστιν om AAld || 18, 9 cf 'Orphei' mei p. 252 || 20 cf ad l. 11 | ἀπορρώξ om M | ὡς om AAld || 21 οἶον ante ἀπόρροια Ald || 23 διέζωσε Ald, διεξέδωκε A || 24 ὡς ἄρα om M || 25 μὲν αὐτὸν M

μετὰ τὸ παραλαβεῖν τὴν βασιλείαν τὸ συμβᾶν ἑαυτῷ τε καὶ ταῖς τροφοῖς τῷ ἀρκτικῷ ἐνεστήριξε κύκλωι. ὡς ἂν σὺν εἰδῶς ὁ ποιητής, ὅτι μετεμορφώθη εἰς δράκοντα, εἶπε (v. 15) χαῖρε, πάτερ, μέγα θαῦμα. § τὸ δὲ περὶ τ' ἀμφὶ τε ἀπὸ τοῦ περὶ τὰς Ἄρκτους καὶ ὑπὸ τὰς Ἄρκτους κεκλασμένος.

47. αἶ δ' ἄρα οἱ σπειρης: αἵτινες Ἄρκτοι ἐκατέρωθεν αὐτοῦ τῆς σπείρας τὸν ὠκεανὸν φυλάττονται· μόναι γὰρ οὐ δύνουσιν διὰ τὸ εἶναι αὐτὰς ἐν τῷ βορειοτέρωι.

49. αὐτὰρ ὃ γ' ἄλλην μὲν νεάτηι: περὶ τῶν δύο Ἄρκτων ὁ λόγος. λέγει δέ· ὁ Δράκων ἑτέραν μὲν τῶν Ἄρκτων τῆι ἐσχάτῃ αὐτοῦ οὐραῖ ἀποτείνεται. § γράφεται δὲ καὶ ἐπιτέλλεται· κατὰ γὰρ τὴν οὐρὰν ἀποτέταται ὁ Δράκων. ἔστιν οὖν περὶ τὴν κεφαλὴν τῆς Ἑλλάκης ἡ οὐρά, ὡς φησιν ἔξῃς (v. 50, 1). § περιτέμνεται (50) ἀπὸ τοῦ περιλαμβάνει τὴν Κυνόσουραν.

53. καὶ οἱ ποδὸς ἔρχεται ἄχρισ: ἡ σπείρα φθάνει, ἢ φησὶν, ἄχρι τοῦ ὀπισθίου.

54. ἐκ δ' αὐτῆς παλινόρσος: ἡ σπείρα, φησὶν, ἐξ ὑποστραφῆς ἀναστρέφει. ὅπερ δὲ ὁ ποιητής ἐπὶ τοῦ φοβουμένου τὸν δράκοντα εἶπεν (II III 33) 'ὡς δ' ὅτε τις — δράκοντα ἰδὼν —', τοῦτο οὖν ὁ Ἄρκτος ἐπὶ τοῦ Δράκοντος αὐτοῦ αἰνίττεται καὶ 'τῆι μὲν οὐραῖ' φησὶ 'περιλαμβάνει τὴν κεφαλὴν τῆς Ἑλλάκης, τῆι δὲ σπείραι οὐ πάσῃ περιλαμβάνει τὴν Κυνόσουραν, ἀλλ' ἄχρι τῶν ὀπισθίων ποδῶν, εἶτα αὐθις ὡς εἰς ἀνατολὴν νεύσας πάλιν ἀποκλίνει εἰς δύοσιν καὶ τὴν κεφαλὴν ἔχει ὑπὸ τὸν πόδα τοῦ Ἐν γούνασιν.'

οὐ μὲν ἐκελίηι: τῆι σπείραι.

55. οἰόθεν οὐδ' οἶος: ἐξ ἐνὸς μέρους οὐδὲ εἰς, ἀλλὰ πολλοὶ εἰσιν ἐπικείμενοι τῆι τοῦ Δράκοντος κεφαλῆι φαιδροὶ ἀστέρες, ε'.

2 τοῖς M | 4 περὶ τε A | 6 ἐκ δ' ἄρα Ald | αἵτινες ἄρκτοι post σπείρας (l. 7) M | ἐκατέρωθεν A || 8 βορειοτέρωι AAld: βορέι' (sic) M | 9 μὲν νεάτηι om AAld || 10 ἑτέρα M, θατέρα Ald | 11 αὐτοῦ AMald | γρ. δὲ κ. ἐπιτείνεται ἢ ἀποτείνεται Ald quas cetera commutavit || 15 τὸ δὲ ποδὸς ἄχρισ ὅτι AAld || 16 φησὶν om M | 17 αὐθις A | φησὶν om M || 18 ἀντιστρέφει AAld | φοβουμένου superscripto γραφομένου A || 19 παλινόρσος ἀπέστη add post ἰδὼν Ald || 20 οὖν om AAld | αὐτοῦ scripsi: τοιοῦτον AM, φησὶ. τοιοῦτον Ald | δέ τι ante αἰν. Ald | αἰνίττεται om M | καὶ om M, ὅτι pro καὶ Ald || 21 φησὶ om MAld || 22 σπείρα A | τῆι κυνοσοῦρα A | ἀλλ' om AAld || 24 πᾶσιν ἀποκλ. AAld | δύοσιν A | τοὺς πόδας AAld || 25 ἐν γούνασιν A || 26 ἄγον ante τῆι Ald || 29 ἄ. πέντε γάρ Ald

58. λοξὸν δ' ἐστὶ κάρη: λαν διδασκαλικῶς· ἡ δὲ κεφαλή αὐτοῦ λελόξωται καὶ οὐκ ἔστιν ἀνατεταμένη ἴση, ἀλλ' ὥσπερ ὀλίγον ἐπινεύουσα εἰς ἄκραν τὴν οὐραν τῆς Ἑλλάκης.

60. (καὶ στόμα καὶ κροτάφοιο τὰ δεξιὰ:) τό τε στόμα 5 τοῦ Δράκοντος καὶ ὁ δεξιὸς κροτάφος. § ἐπιλαμβάνονται δέ τινες καὶ λέγουσι μὴ εἶναι τὰ δεξιὰ, ἀλλὰ τὰ ἀριστερά. ἀπολογητέον δέ, ὅτι τοῦ ἀριστεροῦ κροτάφου τοῦ Δράκοντος τὸ δεξιὸν μέρος οὗτος εἶπεν.

62. μίσγονται δύσιές τε: καὶ αἱ δύσεις καὶ αἱ ἀνα- 10 τολαι πλησιάζουσιν ἀλλήλαις, λήγουσα μὲν ἡ ἀνατολή, ἀρχομένη δὲ ἡ δύσις, κατὰ τὸν μεσημβρινὸν πόλον, ὅς ἐστι μεσαίτατος πάσης τῆς σφαίρας· ἐκεῖ γὰρ γινόμενος ὁ ἥλιος μεσημβρινὸς γίνεται καὶ λοιπὸν ἐβδομῆν ὥραν ἐπ' αὐτοῦ ὡς ἐπὶ δύσιν ἄρχεται ποιεῖν. ἡ δὲ τοῦ Δράκοντος κεφαλή ὑπὸ τὸ πέλμα οὔσα τοῦ 15 Ἐν γούνασι καὶ τοῦ ὑπὸ τὸν πόδα κύκλου ἐπιψαύουσα ἐν τῷ τὸν οὐρανὸν κινεῖσθαι γινομένη περὶ τὸν μεσημβρινὸν κύκλον ἐπ' ἄκροις τοῖς τοῦ ὕδασι ἐρχεται· οὐ γὰρ καταδύεται, ἀλλ' ὥσπερ αὐτοῖς ἐπινέχεται· ὀλίγον γὰρ σφόδρα τοῦ ὀρίζοντος ἐπιψαύει. § ὁ δὲ νοῦς· ἐκείνη δὲ ἡ κεφαλή, ἡ τοῦ Δρά- 20 κοντος, κατὰ τοῦτο τὸ μέρος νήχεται καὶ κολυμβᾷ (ἐπ') ἄκρωι τοῦ ὕδασι, τουτέστι (τοῦ ὀρίζοντος ἐπι)ψαύουσα, ὅπου ἡ τε δύσις καὶ ἡ ἀνατολή ψαύουσιν ἀλλήλων, δηλονότι περὶ τὸν μεσημβρινὸν πόλον ἤγουν κύκλον. § ὁ δὲ Κράτης φησὶν (p. 63 W. Crates Aratea p. 167), ὡς ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα μίξις ἀμφοτέρων γίνεται, 25 ὡς καὶ Ὅμηρος (Od X 86) ἔγγυς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κέλευθοι· ἐπεὶ γὰρ παρ' ἐκείνοις ἡ ἡμέρα ὡρῶν εἴκοσιν, ἡ δὲ νῦξ τεσσαράων, συναπτούσης ὅσον οὐδέπω τῆς δύσεως τῆ ἀνατολῆι, εὐλόγως εἶπεν.

1 κάρη om AAld | τοῦτο post διδ. AAld | 2 scripsi: ἀνατεταμένη M Ald, ἀνατεταμένη A | 3 ἄκρον τῆς Ἑλλάκης τὴν οὐραν A, τὸ ἄκρον τῆς οὐράς τῆς Ἑλ. Ald | 4 supplevi; τό τε — 5 κροτάφος cum l. 3 coniuncta AM, τῆς Ἑλ. ὥστε κατ' εὐθὺ τοῦ ἄκρον τῆς οὐράς ἴστασθαι τό τε — κροτάφος Ald | 5—8 om M | 6 τ. λέγοντες Ald | 7 οὐν Ald | ὅτι καὶ οὗτος Ald | τοῦ Δράκοντος om Ald | 9 δύσιές τε καὶ om AAld | αἱ om AAld | 11 π. ἤγουν κύκλον Ald | 13 εὐδόμην A | ἀπ' AAld | 14 τὸ om M | πέλμα Bekker: τέλμα AMAld | 15 ἐν γούνασι A | κύκλω M | 15, 6 ἐν τῇ τοῦ οὐρ. κινήσει AAld | 18 γὰρ ἐστὶ σφ. τὸ διορίζον (omisso ἐπιψαύει) AAld | 19 δὲ ante ἡ om AAld | 20 ἄκρω superscripto ἄκρω A | 24 ὡς om M | τὸ ὀρίζοντα M | 25 τε om AAld | 28 εὐλ. τοῦτο εἶρηκεν Ald

63. τῆς δ' αὐτοῦ μογέοντι: ἀντὶ τοῦ σύνεγγυς. § Ἄρα-
τος ἀπὸ τῶν ἐγνωσμένων ἤδη τὰ μὴ ἐγνωσμένα διδάσκει· ἐπειδὴ
γὰρ τὰ περὶ τῆς τοῦ Ἀράκοντος κεφαλῆς διεξήλθεν, ἐκ ταύτης
τὸν ἐπικείμενον Ἐν γούνασι καλούμενον διδάσκει. § ὁ δὲ λόγος·
πλησίον δὲ τῆς κεφαλῆς ἀνδρὶ μογέοντι καὶ κάμνοντι ὁμοίος 5
κυλίνδεται. οὐχ οὕτω δὲ αὐτὸ κυλίνδεται, ἀλλὰ συγκαταφερο-
μένῳ τῷ οὐρανῷ συμφέρεται, ὡς πρὸς τὴν Θέσιν δὲ ἀπο-
βλέπει· ὀκλάσας γὰρ ἔστι καὶ ὡσπερ καταπεσῶν ἀπὸ τινος κα-
μάτου. § περὶ δὲ τοῦ εἰδώλου τούτου οὐδεὶς ἱστορήσαι ἴσχυσεν,
ἀλλὰ μόνον τὸν Ἐν γούνασιν αὐτὸ προσείπον τουτέστιν ἐπινό- 10
μασαν (ὀκλάζον γὰρ ἔστι) κατὰ τὴν Θέσιν. § εἶδωλον δὲ ἔστιν
ἀφωμοιωμένον ἀνθρώπῳ.

69. ὅσον ἐπ' ὀργυιήν: περὶ τοῦ Ἐν γούνασι βουλόμενος
δειξάι, ὅτι πάντῃ ἐκτεταμέναι εἰσὶν αἱ χεῖρες, τὴν ὀργυιὰν ((εἰ-
πεν))· ἔστι γὰρ ὀργυιὰ ἢ τῶν δύο χειρῶν ἑκτασίς· 15

μέσ(σ)ωι δ' ἐφύπερθε καρήνωι: ὑπεράνωθεν δὲ τῆς
κεφαλῆς τοῦ Ἀράκοντος ὁ Ἐν γούνασι τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ
ἔχει τοῦ ἀριστεροῦ. § τὸ δεξιτεροῦ συντακτέον τῷ Ἀρά-
κοντος, ἢ ἢ τοῦ βορειότερου Ἀράκοντος· ὁ γὰρ Ἀράκων
βορειώτερός ἐστι τοῦ Ἐν γούνασιν. § τὸ δὲ δεξιτεροῦ σημαίνει 20
τὸ βορειότερον. καὶ ἰστέον, ὅτι εὐλογώτατα ἡμᾶς διδάσκει·
ἡμῶν γὰρ ἰσταμένων πρὸς τὴν τοῦ παντὸς κίνησιν τὰ δεξιὰ
μέρη ἔστι τὰ βόρεια, τὰ δὲ ἀριστερὰ τὰ νότια. ὥστε οὖν φν-
σικῶς τὸ δεξιτεροῦ ἔστι 'τοῦ βορειότερου'. ἢ δὲ τοῦ παντὸς
κίνησις πρὸς δυσμὰς γίνεται. 25

Cat p. 192

71. αὐτοῦ κάκεινος Στέφανος: τὸν κίσεινον στέφανον,
ὃν ἐφόρει μετὰ θάνατον τῆς Ἀριάδνης ἰσχυροπαθῶν, ἀπέθετο
καὶ κατηστέρησε μνημόσυνον τῆς ἐπὶ Ἀριάδνῃ συμφορᾶς. τινὲς

4 ἐν γούνασι M || 5 δὲ om AAld || 6 οὐ καθ' αὐτὸν δὲ κυλ. Ald || 7 συμ-
περιφέρεται A, συγκαταφέρεται Ald || 7, 8 δὲ ἀποβλέπει om M || 8 καὶ γὰρ
ὀκλάσας AAld | ὡσπερ om AAld | ἔστιν post καταπεσῶν AAld | ὡς ἀπὸ
Ald || 10 ἐν γούνασιν A | αὐτὸν M || 10, 1 κατανόμασαν A, ἤγουν ἀνόμασαν
Ald || 11 ὀκλάζων A | κεῖται post ἔστι A; ὀκλάζοντι δὲ ἔοικε κ. τ. θ. Ald ||
12 ἀφωμοιωμένων M, ἀφομοιωμένων A, ἀφομοίωμα Ald | ἀνθρώπου Ald ||
13 ὅσον M | ἐς ὀργυιήν A, ἐς ὀργυιήν Ald | ἐν γούνασι A || 15 ἢ ante
ὀργ. M || 18 τῷ AAld: τοῦ M || 19 ἢ ἢ Ald: ὃν ἢς A; ἢν' — Ἀράκον-
τος om M || 23 εἰσὶ AAld || 24 τὸ ante β. Ald, om M || 26 ἱστορία in mar-
gine A, περὶ τοῦ στεφάνου in margine M || 28 scil Bacchus | κατηστέρησε
A | ἐπ' Ald

δὲ αὐτὸν εἶναι φασιν, ὃν ἔλαβεν Ἀριάδην γαμουμένη Διονύσει
δῶρον παρὰ τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῶν Ὠρῶν, καταστερισθῆναι
δὲ ἐπὶ μνήμη τῆς Διονύσου φιλίας.

τὸν ἀγαυὸς ἔφηκεν: ἂν μὲν ἀγαυὸς ἀναγνώμεν, ὁ
5 Διονύσος, ἂν δὲ ἀγαυὸν ἦι, τὸν ἐπίσημον (σημαίνει δὲ καὶ
τὸν ἔνδοξον), ὅτι τὸν τῆς ἐρωμένης στέφανον ἀγαυὸν ἐποίησεν
ἐν τῷ οὐρανῷ, τουτέστι λαμπρόν· πέντε γὰρ εἰσι λαμπρότατοι
ἀστέρες, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὸν Στέφανον.

73. νῶτῳ ὑποστρέφεται: τὸ στρέφεται ἤγουν συγ-
10 κινεῖται τῷ οὐρανῷ ἢ ἐπιστρέφεται τῷ νῶτῳ· δοκεῖ γὰρ
ὥσπερ ἐπικυλλεσθαι τῷ νῶτῳ τοῦ Ἐν γούνασιν.

κεκμηῶτος εἰδώλοιο: ἀπὸ τοῦ ἐγνωσμένου τὸ ἄγνω-
στον ἔδειξεν, ἀπὸ τοῦ εἰδώλου τὸν Στέφανον. τῷ δὲ κεκμηῶτι
διδασκαλικῶς πάλιν χρῆται πρὸς τὰ προειρημένα (66)· δοκεῖ
15 γὰρ κάμνειν διὰ τὸ ὀκλάζειν καὶ διὰ τὰς χεῖρας τείνειν.

75. σκέπτειο παρ κεφαλῆν: συνήθως πάλιν ἐκ τοῦ ἐγνωσ-
μένου τὸ μῆπω ἡμῖν γνωσθὲν εἰς γνῶσιν φέρει. ὁ δὲ νοῦς· παρὰ
δὲ τῆ ἀραι κεφαλῆ τοῦ Ἐν γούνασι τὴν κεφαλῆν τοῦ Ὀφιοῦχου
βλέπει· ἐπιψαύει γὰρ ἡ κεφαλὴ τοῦ Ὀφιοῦχου τοῦ Ἐν γούνασιν.
20 εἴρηται δὲ Ὀφιοῦχος, ὅτι Ὀφιν ἔχει καὶ φέρει. § οὗτος δὲ ἐστι
κατὰ τινες Ἡρακλῆς ἐπὶ τοῦ Ὀφειως βεβηκῶς. οἱ δὲ Προμηθεά
λέγουσιν. οἱ δὲ Τάνταλον. ἄλλοι Θάμυριν. ἢ Θησεά. ἄλλοι δὲ
φασὶ τινες αὐτὸν εἶναι τὸν Ἡρακλέα τοῖς Αἰβυσι πολεμοῦντα.
ἐπιλιπόντων αὐτῷ τῶν τοξευμάτων ἐπὶ γόνυ ((πεσόντα)) λίθους
25 βαλεῖν, οὓς αὐτῷ Ζεὺς ὕσεν ((εὐξαμένω)). τινὲς δὲ Ἴξιονα αὐ-
τὸν λέγουσιν εἶναι, καὶ ἄλλοι ἄλλως.

Cat p. 194

2 εἰς δῶρον post Ὠρῶν AAld | παρ' Ἀφρ. M, ὑπὲρ τῆς Ἀφρ. Ald |
καταστερισθῆναι A || 3 ἐπὶ μνήμη τ. Δ. φ. AAld: ἐπὶ Διονύσου μνήμη φι-
λίας τῆς πρὸς αὐτήν M || 5 Διονύσιος A | ἂν εἴη post Δ. add Ald || 5-7 ἀγ-
τὸν Στέφανον δεῖ νοεῖν, ἴν' ἦι τὸν τῆς ἐρωμένης στέφανον ἀγαυὸν καὶ ἔν-
δοξον καὶ ἐπίσημον καὶ λαμπρόν ἐποίησεν ἐν τῷ οὐρανῷ· πέντε κτλ. Ald ||
7 τῷ om M | λαμπροὶ A | ἐννέα Cat p. 193b 9 || 9-11 νῶτῳ - Ἐν γούνασι
AAld §: om M || 10 δὲ pro γὰρ AAld || 11 ἐν γούνασιν A || 12 κεκμηῶτος
εἰδώλοιο M: κεκμηῶτος omissio εἰδώλοιο §, κεκμηῶτος eodem omissio
AAld || 14 κέρχεται πάλιν AAld | ὡς ante πρὸς A | εἰρημένα AAld || 15 διὰ
τὸ ante τὰς om A || 17 γνωστὸν AAld | ἄγει AAld | περὶ Ald || 18 ἐγγόνασι
A || 18, 9 βλέπει τοῦ Ὀφ. AAld || 19 ἐγγόνασιν A || 21 τοῦ om AAld || 22

θίβριν AAld | ἢ θησεά A, οἱ δὲ θησεά Ald || 23 τινες om MAld | τοῖς om A
Ald || 24 αὐτῷ Ald: αὐτῶν AM || 25 βάλλειν AAld | ἄλλοι δὲ καὶ Ἴξιονά
φασιν post εἰξ. Ald, οἱ μὲν θησεά λέγουσιν εἶναι, τινὲς δὲ Ἴξιονα A || 26 καὶ
ἄλλοι ἄλλως A: om MAld

77. τοιοῖοί οἱ κεφαλῆι: θανμαστικῶς φησιν· τοιοῦτοι γὰρ οἱ ὤμοι ὑπὸ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὄντες λάμπουσιν· οἱ γὰρ τοὺς ὤμους αὐτοῦ ἀποτελοῦντες ἀστέρες καθ' ὑπερβολὴν εἰσι λαμπροί.

78. καὶ ἂν διχόμηνι σελήνηι: διχομίγνυι. οὐ δεῖ δὲ 5 τῶν μεταπλασμῶν τὰς εἰδήλας ἐπιζητεῖν, ὡς τὸ 'ἐρυσάρματες' (II XVI 370). § τὸ δὲ εἰσωποῖ — ἴσοι κατὰ τὴν λαμπρότητα, οὐ μὴν καὶ αἱ χεῖρες.

80. λεπτή γὰρ τῆι καὶ τῆι: καὶ τῆι ἀριστεραῖ γὰρ χεῖρι καὶ τῆι ἄλλῃ, ἥγουν δεξιᾷ, λεπτοτέρα καὶ ἀμυδροτέρα ὡς πρὸς 10 σύγκρισιν τῶν ὤμων ἐπικεῖται λαμπηδῶν.

82. ἀμφοτέραι δ' Ὀφιοιοσ πεπονεῖαται: ἀμφοτέραι δὲ αἱ χεῖρες τοῦ Ὀφιοῦχου περὶ τὸν Ὀφιν πονοῦσι καὶ ἐνεργοῦσιν.

83. ὃ δ' ἐμμενές: αἰεῖ. ὃ δὲ Ὀφιοῦχος ἀσφαλῶς δι' ὄλου 15 βαίνων ἀμφοτέροις τοῖς ἑαυτοῦ ποσὶ τὸ μέγα θηρίον, τὸν Σκορπιόν, ἐκθλίβει καὶ πατεῖ, τῷ μὲν ἀριστερῷ ποδὶ ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ βαίνων, τῷ δὲ δεξιῷ ἐπὶ τοῦ θώρακος. Εὐδόξωι δὲ καὶ Ἰππάρχωι ἀρχαιοτέροις οὖσιν Ἀράτου (cf *Analecta Eratosth* p. 17 sq.) οὐ δοκεῖ ἀμφοτέρους τοὺς πόδας τοῦ Ὀφιοῦχου 20 βεβηκέναι ἐπὶ τοῦ Σκορπιου, ἀλλὰ μόνον τὸν ἕτερον, τὸν δ' ἕτερον ὑπὸ τὸν Σκορπιον δοκεῖ εἶναι, καὶ μὴ φαίνεσθαι ὅλως τὸν ταρσόν. ἵνα οὖν μὴ δῶμεν αὐτὸν Εὐδόξωι καὶ Ἰππάρχωι δοκίμοις οὖσι ἐναντιοῦσθαι, ἀρμόσομεν αὐτοῦ τὸ δητὸν πρὸς τὴν ἔκδοσιν οὕτως 'ὃ δ' ἐμμενές εὐ' ἐπαρηρῶς πο(σ)σίν' ((εἶτα 25 'μέγα)) ἐπιθλίβει θηρίον τῷ ἐνὶ ποδὶ κατ' ἀμφοτέρα· ὃ γὰρ εἰς ποῦς κεῖται ((μεταξὺ τοῦ)) ὀφθαλμοῦ καὶ τοῦ θώρακος. § μέγα δὲ θηρίον, ἢ ὅτι τὸν Ὠρίωνα ἀνε(ἴλεν, ἢ διὰ) τὸ μέγεθος τοῦ Σκορπιου (644).

1—4 *evanida* in M a prima manu (novata ab altera), recensui e Vaticano (cf p. 314), quocum et spatia in M ac vestigia congruunt, et AAld || 5 *διχομίγη* M || 6 *ὡσπερ* ερ. A, *ὡσπερ καὶ* τὸ ερ. Ald || 7 *ἴσωποῖ* AAld || 8 *δὲ* pro *καὶ* AAld | ἴσοι post χ. Ald || 9 de *lemmate* cf ed | γὰρ AM: φησὶ Ald | τῆι δ. Ald || 10 *τε καὶ* Ald || 11 sequitur schol. p. 355, 5—7 AAld || 12 *ἀμφοτέραι* pro *lemmate* AAld || 13 *ποιοῦσι* Ald || 15 *αἰεῖ* post *ἐμμενές* om AAld || 19 *ἀράτω* A || 20, 1 *βεβηκέναι* τοῦ Ὀφ. AAld || 24 *ἐναντιώσασθαι* A, *-ώσασθαι* Ald | *ἀρμόσομεν* A, *ἀρμόσομεν* Ald || 25, 6 *εἶτα εἰς μέσον ἐπιθλ.* A || 27 *θώρακος* AAld

86. ἀτάρ οἱ Ὅφεις γε δύο στρέφεται μετὰ χερσίν: πάλιν ἐπεξεργάζεται· ὁ δὲ Ὅφεις ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ τοῦ Ὅφιουχου ἐλλίσσεται, καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ ὀλλγος ἐστὶν ὁ Δράκων· βραχὺ γὰρ αὐτοῦ ἐστὶν ἐν τῇ δεξιᾷ, τὸ περὶ τὴν οὐράν, ἐν δὲ
5 τῇ ἀριστερᾷ τὸ λοιπὸν σῶμά ἐστιν. § κάτω δὲ τῆς τοῦ Ὀφιούχου ἀριστερᾶς καὶ τῆς τοῦ Δράκοντος σπειρώσεως καὶ τὰς τοῦ Σκορπίου μεγάλας Χηλὰς ἐπιζήτει (89). καλῶς δὲ εἶπεν ἐπιμαίεο· ἐπειδὴ γὰρ ἐξῆς ὡς ἀμυδρὰς αὐτὰς φησι, διὰ τοῦτο φησι ἰσκέπτου καὶ κατανοεῖ· οὐ γὰρ εἰσὶν ἔκλαμπροι·

10 88. καὶ δὴ οἱ Στεφάνωι: ἔχει ὁ Ὅφεις τὴν κεφαλὴν συνάπτουσαν τῷ Στεφάνωι, τὴν δὲ τοῦ σώματος καμπὴν κατ' εὐθείαν ταῖς Χηλαῖς. § μεγάλας δὲ εἶπε τὰς Χηλὰς (89), ὅτι ζωιδίου μέγεθος ἔχουσιν, ἢ πρὸς σύγκρισιν τῶν τοῦ Καρκίνου Χηλῶν, ἢ ὅτι ἐν δωδεκατημόριον ἐπέχουσιν αἱ Χηλαὶ τοῦ Σκορ-
15 πίου. ταύτας δὲ οἱ ἀστρολόγοι Ζυγὸν εἶναι φασιν, ἦτοι ὅτι ἐμπερεῖς εἰσι πλάστιγγι, ἢ ὅτι παρὰ τοῖς ποσὶν εἰσι τῆς Παρθένου. ἢ αὐτὴ δὲ ἐστὶ Δίκη, ἣτις τὰ ζυγὰ ταλαντεύει.

91. ἐξόπισθεν δ' Ἑλίκης φέρεται: σφόδρα καλῶς καὶ
20 πρεπόντως τῇ ἀκολουθίᾳ χρῆται· ἀπὸ γὰρ τῶν βορείων κατηλθὼν ἐπὶ τὸν κύκλον καὶ πάλιν ἐπὶ τὰ λειπόμενα ἀνατρέχει. ὁ δὲ νοῦς οὕτως· ὄπισθεν δὲ τῆς Ἑλίκης Ἄρκτου φέρεται τις ἐλαύνοντι ὁμοίως, ὁ καλούμενος Ἄρκτηφύλαξ. § τὸ δὲ ἐλάοντι ἰοικώς, ὅτι τῇ δεξιᾷ καλαύροπα φέρει [καὶ] ὡσπερ τῇ ἀριστερᾷ ἐφαπτόμενος τῆς Ἀμάξης, τῆς Ἄρκτου δῆλον· δοκεῖ γὰρ
25 αὐτὸς φύλαξ εἶναι τῆς Ἀμάξης, τῆς λεγομένης Ἄρκτου, ὁ Βώτης, ὅσπερ τὰς ἐν αὐτῇ βοῦς ἐλαύνων καλαύροπα φέρει, ὅ ἐστι ῥόπαλον.

1 αὐτὰρ οἱ M | γε — χερσίν om AAld || 2 πάλιν AM: ἔτι Ald | ἐπεργάζεται AAld || 3 ἐλλίσσεται A || 6 σπειρώσεως Ald: π(λ add M)ηρώσεως AM || 7—9 schol iteravit A || 8 γὰρ φησιν ὡς ἀμ. αὐτοῦ σκέπτου κτλ. A altero loco | ὡς περὶ ἀμ. A | αὐτὰς om A | ἐφεξῆς ἀμ. — ἐρεῖ Ald || 9 λέγει AAld | καὶ κατανοεῖ om AAld || 11 δὲ post τὴν om A || 12 τῶν χηλῶν AAld || 14 δωδεκάτη μόριον A, δωδέκατον μόριον Ald | τοῦ ζωδιακοῦ post ἐπέχ. Ald || 15 γὰρ pro δὲ Ald | τὸν Z. Ald | φ. ἢ Ald || 17 ε. καὶ Δ. Ald | καὶ ζ. Ald || 18 περὶ τοῦ βοώτου in margine M | ἐξόπισθεν A | φέρεται om Ald || 19 διὸ καὶ ἀπὸ Ald | τοῦ βορείου AAld || 19, 20 κατελθὼν omisso καὶ Ald || 20 τοῦ κύκλου M | ἀνατρέχει post πάλιν AAld || 21 οὗτος Ald | τῆς Ἑλ. τῆς Ald || 22 ὁμοίως Ald || 23 διὰ τὸ τῇ δ. AAld | κ. ἐπιφέρειν A, καλάβροπα φέρειν Ald || 23, 4 καὶ τῇ ἀρ. ὡσπερ ἐφάπτεσθαι τ. Ald | 24 ἐφαπτομένον A | δηλονότι AAld || 25 αὐτὸν superscripto ἢ αὐτὸν (volebat ἢ αὐτὴν) A, αὐτὴν Ald || 25, 6 φυλάττειν βοώτης (-ας Ald) δὲ τῆς λεγομένης ἄρκτου ἡγουν τῆς ἀμάξης ὡσπερ τὰς — φέρων κτλ. AAld

Cat p. 197^{sqq.}

ἄλλως. οἷτος ὁ Ἄρκτοφύλαξ Ἀρκάς ἐστι, Διὸς καὶ Καλλιστῆς παῖς, ὃς ὤκει τὸ Λύκειον παρ' αἰπόλῳ τινι τραφεῖς, ὃν λέγεται κινδυνεύοντα δὸν τῇ μητρὶ ἀνααιρεθῆναι κατὰ τὸν ἐν τῷ Λυκαίῳ νόμον. Ζεὺς δὲ αὐτὸν ἐλεήσας κατηστέρισεν.

τοῦτον δὲ λέγεται εἶναι Ἄρκτοφύλακα καὶ Βουώτην (v. 92) 5 καὶ Ὠρίωνα· φησὶ γὰρ ὁ ποιητὴς (Od V 272) 'καὶ ὄψε δύνοντα Βουώτην'. λέγεται δὲ καὶ Τρυγητῆς.

(ὅτι τριώνυμός ἐστιν ὁ Ἄρκτοφύλαξ· λέγεται γὰρ Βουώτης καὶ Ὠρίων καὶ Ἄρκτοφύλαξ Παρ.).

94. καὶ μάλα πᾶς ἀρίσθηλος: ὁ δὲ νοῦς· σφόδρα γὰρ 10 ἔχει τοὺς πάντας λαμπροτάτους ἀστέρας, ἕνα δὲ ἔχει ἐν μέσῃ ζώνῃ, ὅστις διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς λαμπρότητος ἰδίως καὶ αὐτὸς λέγεται Ἄρκτουρος ὁμοίως τῷ παντὶ Ἄρκτουρῳ· λαμπηδόνα γὰρ οὐ τὴν τυχοῦσαν ἔχει.

97. Παρθένον: ὑπὸ δὲ τοῖς ἀμφοτέροις ποσὶ τοῦ Βουῖτου 15 ἐστὶν ἡ Παρθένος. Στάχυς δὲ ἐστὶν ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς αὐτῆς χειρὸς εὐμεγέθης. ὄθεν καὶ 'αἰγλήεις'. διὰ τί Στάχυν φέρει; ἐπεὶ εὐσεβεστάτη ἐστὶν ἡ γεωργική.

Περὶ τῆς Παρθένου. οἱ πάντες μὲν, ὅσοι περ κατέλεξαν 20 περὶ τῆς Παρθένου, ληροῦσι, πεποιήται δὲ τὸ πᾶν ποιητικῇ αἰνιγματώδει ἐξουσίαι κεχαρισμένον τοῦ ποιητοῦ τὴν Δίκην ὡς ἀδιάφθαρτον ὑποτιθεμένου καὶ καταλιπούσαν μὲν τὸν περιγίειον κόσμον διὰ τὴν τῆς πονηρίας αὔξησιν, καταλαβοῦσαν δὲ τὸν οὐρανόν. ὅπερ πού καὶ ὁ Ἡσίοδος ἐπὶ τῆς Αἰδοῦς καὶ Νεμέσεως εἶπε (Opp 197) '(κ)αὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ χθονὸς 25

1 ἱστορία in margine A | ἀρκτοφύλαξ pro lemmate A || 2 λύκειον M || 3 τῇ om A || 3, 4 κατὰ νόμον ἐν τῷ λυκαίῳ M || 4 κατηστέρισεν A || 5 λέγει M || 6 φησὶν ὁ M || 7 λέγεται MAld: λέγει A | δὲ om Ald | τρυγητῆς Ald: τρυγητὴν A, ὁ τρυγητῆρ M || 10 ἀρίσθηλος om AAld | ὁ δὲ νοῦς om M, δὲ Ald || 11 ἀστέρας om AAld || 13 ὁμοίως Ald: ὡς AM | τῷ Ald: τὸ A, τῷ M || 14 ἔχει post γὰρ AAld || 15 δὲ om A || 16 ὑπὸ τῆς AAld || 16, 7 χειρὸς αὐτῆς Ald || 17 εὐμεγέθης Ald: πρὸ τοῦ μεγέθους A, πρὸς τῷ μεγέθει M | περὶ τῆς παρθένου post αἰγλήεις A: omisi hic ut inscriptionem e margine male insertam et ad l. 19 removi | τὸ M, om A | 17, 8 Στ. δὲ ἡ Π. φέρει, ἐπειδὴ εὐσεβεστάτην ἡ γεωργία Ald || 18 ἐστὶν om AAld || 19 περὶ τῆς παρθένου in margine M, cf de lemmate ad l. 17; παρθένον pro lemmate M: om AAld quae πάντες δὲ ὅσοι περὶ τ. Π. κατ. || 20 γὰρ τὸ Ald || 20, 1 π. καὶ αἰν. Ald || 21 κεχαρισμένον AM, om Ald: correxi || 21, 2 ὁ μέντοι ποιητὴς τὴν Δ. ὡς ἀδ. κόρην ὑποτίθεται καταλ. μὲν Ald || 24 πού om Ald | ὁ om MAld

εἰρουδείης' καὶ τὰ ἐξῆς, ὅλον διὰ τοῦ ὀνειδούς πειρώμενος πρὸς δικαιοσύνην ἐπιστρέφειν.

97. τὸ δ' ἐν χειρὶ φέρει (Σ)τάχυν: οὐ διεσάφησε, ποίαι χειρὶ, ἴσως διὰ τὸ μέτρον ἐμποδιζόμενος. θεωρεῖται δὲ ἐν τῇ 5 ἀριστεραῖ. § τινὲς δὲ φασιν Ἀστραῖον (98) ἀρχαῖον γεγονέναι μαθηματικὸν τὸν πρῶτον εὐρόντα τὴν τῶν ἄστρον ὀνομασίαν, ὅθεν καὶ 'πατέρα ἄστρον' ὀνομασθῆναι (99). § πολὺς δὲ καὶ διάφορος λόγος τοῖς παλαιότεροις περὶ ταύτης τῆς Παρθένου ἐκνήθη, καὶ οἱ μὲν αὐτὴν ἔφασαν εἶναι θυγατέρα Διός, καθὼς 10 καὶ Ἡσίοδος (Opp 256) 'Δίκη Διὸς ἐκγεγαυῖα', ἄλλοι δὲ αὐτὴν Ἀστραίου καὶ Ἡμέρας. ἐπειδὴ οὖν πολὺς καὶ διάφορος περὶ αὐτῆς ὁ λόγος, φησὶν Ἄρατος εἶτ' οὖν Ἀστραίου — εἴτε τευ ἄλλου, ἀπλῶς μὲν ἐπισημαινόμενος εἶναι αὐτὴν Ἀστραίου, οὐχὶ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐναντιούμενος.

of Cat
p. 201, 2-5

15 100. εὐκηλος φορέοιτο: ἥσυχος εὐμενὴς φέροιο ἐν οὐρανῶι. τῶν μὲν οὖν ἄλλων μύθων ἐπιφανέει μὲν ἐνδεικνύμενος τὸ μὴ ἀγνοεῖν, τὸν δὲ ἐπὶ τῆς Δίκης μόνον σχεδὸν ἐξείργασται, δεόντως· ἐκπομπέει γὰρ τὸ κατὰ τὴν δίκην χρήσιμον καὶ βιωφελὲς ἐκ τοῦ μύθου τοῖς ἀνθρώποις ἐνδεικνύμενος λαμπρῶς καὶ 20 μεγαλοφώνως καὶ ὡς ἂν εἴποι τις Ὀμηρικῶι πλάσματι χρησάμενος.

102. ἤρχετο δ' ἀνθρώπων κατεναντίη: εἰς συνάντησιν τῶν ἀνθρώπων ἤρχετο, τουτέστι φανερῶς ἐωρᾶτο. § ἡ τὸ δίκαιον τῶν προτέρων ἀνθρώπων θέλων Ἄρατος δεῖξαι φησιν, 25 ὅτι καὶ θεὸς οὕσα εἰς τὸ φανερόν καὶ κατ' αὐτῶν ἐφοῖτα τοῖς ἀνθρώποις διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς δικαίους.

103, 4. — ἀλλ' ἀναμίξ' ἐκάθητο: τὸ δὲ ἀρχαῖον τὸ χροσούν γένος. § παρὰ τὸ Ἡσιόδειον 'ξυναὶ γὰρ τότε δαίτες ἔσαν, ξυνοὶ δὲ θ(ό)ωκοι' (fr 216 Rz).

1 εὐρουδείης A | οἰονεὶ Ald || 1, 2 πρὸς τὴν δ. Ald || 3 τὸ δ' om M | χειρὶ AAld | στάχυν om AAld || 4 θ. γὰρ pro δὲ A || 5 Ἀστραῖον corr Bekker: ἄστρον AMald || 6 μαθηματικὸν AAld: καὶ μάθημα M | καὶ ante τὸν A: om MAld | τὸν πρῶτον εὐρόντα AAld: τῶν πρώτως εὐρόντων M || 7 καλεῖσθαι A, ἐπικαλεῖσθαι Ald || 9 θυγατέρα Διός Ald: θυγατέρα (omisso Διός) post Ἡσ. (10) A, om M || 11, 2 ὁ ante περὶ A || 12 αὐτὴν AMald || 15 ἀμενῆς Ald || 16 ἐπιφανέεται AAld || 18 εἰκότως AAld | τὸ κατὰ τ. δ. χρ. Ald: τοῖς κατὰ τ. δ. τὸ χρ. AM || 20 φαίη τις A, ἄλλος τις εἶπεν MAld || 22 κατεναντίη om AAld || 24 θέλων δεῖξαι ὁ Ἄρ. Ald || 24, 5 φησὶν ὅτι om M || 25 καὶ κατ' αὐτῶν om AAld || 26, 7 lemmate omisso scholia coniungit AAld || 28 παρ' Ἡσιόδω A || 29 sequitur schol ad v. 121 AAld (p. 359, 10-12)

105. ἀγειρομένη δὲ γέροντας: ἀντὶ τοῦ ἀγειροῦσα, ὃ ἐστὶ συναθροίζουσα. τοὺς δὲ παλαιότερους ἀνθρώπους συναγειροῦσα ἦτοι ἔν τινι ἐκκλησίᾳ ἢ ἐκ τοῦ παρατυχόντος ἐν ὁδῷ τὰς δημοφειεῖς θέμιστας ἐξηγεῖτο. § τὸ δὲ ἐπισπέρχουσα (107) ἐπισπουδαῖουσα σπεύδουσα διδάσκουσα. § δημοτέρας δὲ δημοτικάς, ὑποδεικνύουσα τὴν δικαιοσύνην καὶ διδάσκουσα.

Cat p. 201, 6 sqq.

ἄλλως. ὅλην τὴν ἱστορίαν παρ' Ἡσιόδου εἴληφεν (Opp 109 sqq. Aratea p. 273), ὅτι συνάγουσα τοὺς πρεσβυτέρους εἰς τὰς ἐκκλησίας ἢ Δίῃ αὐτοῖς ἐξηγεῖτο. οὐδέπω δὲ τότε οἱ ἄνθρωποι περὶ κακῆς στάσεως ἔννοιαν εἶχον οὐδὲ τὸ δίκαιον ἀντερέπετο, ἀλλ' ἀπὸ γεωργίας ἔζων, καθ' οὓς χρόνους ἦν τὸ χρυσοῦν γένος. μεταστάντων δὲ κείνων οὐκέτι ὁμοίως συνῆν αὐτοῖς, ἀλλ' εἰς τὰ ὄρη τέως ἀνεχώρει διὰ τὰς ἐπιγινομένας ἀδικίας τὸ ἀνθρώπινον γένος μισήσασα καὶ λοιπὸν τοῖς ἄστροις συνηριζμήθη.

δημοτέρας δὲ πραείας καὶ οὐ τυραννικάς

15

108. οὐπω λευγαλέου τότε νείκεος: ἑλληνισμὸς πάλιν (cf p. 359, 10 adn) τὸ τοιοῦτον 'οὐπω ἠπίσταντο νείκεος' ἀντὶ τοῦ 'οὐπω ἤιδεσαν τὰς ἀδικίας στάσεις ταύτας καὶ φιλονεικίας'.

τὸ δὲ διακρίσιος πολυμεμφέος τῆς ἀδικον διαχωρέσεως, τῆς ἐχούσης μέμψεις καὶ ψόγους καὶ ἀμφισβητήσεις.

20

110. αὐτως δ' ἔζων: ἀπλῶς, ἀκάκως, χωρὶς ἀδικίας καὶ τῶν ἄλλων κακῶν. § τὸ δὲ χαλεπὴ δ' ἀπέκειτο θάλασσα ἀντὶ τοῦ 'οὐ παρεκινδύνευον οἱ ἄνθρωποι ἐν θαλάσῃ διὰ τὸν βίον'. ἱκανὴ γὰρ ἦν ἡ γεωργία καὶ ἐκάστῳ τὰ ἐπιχώρια ἤρει τε καὶ ἤρσεκεν. καὶ ὁ Πίνδαρος (Ol II 64 sq.) 'οὐδὲ πόντιον ὕδωρ κενεῖν παρὰ δόλαιταν' περὶ τῶν μακάρων λέγων.

ἀπέκειτο: ἄπωθεν τοῦ νοῦ αὐτῶν ἔκειτο, οὐκ ἐνεθυμοῦντο πλεῖν. § τὸ δὲ αὐτως ἀπλῶς καὶ ἄνευ πανουργίας ἔζων. § χαλεπὴ δέ, ἦτοι διὰ τὸ ληστεύεσθαι τότε ἢ διὰ τοὺς χειμῶνας ἢ δι' ἀπειρίαν.

30

1 γέροντας om AAld || 2 συναθροίονουσα A; ὃ ἐ. συναθρ. om M || 4 ἐπισπέρχουσα A || 5 διδάσκουσα σπεύδουσα AAld || 6 ὑποδεικνύουσα Ald post διδ. (5) | post δικ. δηλαδὴ καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς. ὅλην δὲ Ald || 7 lemma om A Ald || 8 ἦτις σ. A || 8, 9 ὅτι — ἐξηγεῖτο om Ald || 9 ἢ Δίῃ ante εἰς A | φησὶ ante τότε add Ald || 10 ὑπὸ Ald || 13 ἐπιγενομένας Ald || 16 τότε νείκεος om AAld || 18 εἶδεν A, εἶδον Ald || 19 ἀδικον φιλονεικίας τ. AAld || 20 ἐκούσας Ald | λόγους Ald || 21 ἀδικίας Ald: δίκης AM || 23 τοῦ οὐδὲ AAld | οἱ om M || 25 ὁ om AAld || 26 κενεῖν Pindari codd: κενεὸν AAld, κενεὸν ἄν M | περὶ δ. AMAld || 27—p. 359, 2 om A || 29 δε ληστεύεσθαι cf Arati ed Prol p. VI

111. καὶ βίον οὐπω νῆες —: ἀλλ' ἕκαστος ἤρχετο τοῖς ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ γινομένοις.

114. τόφρ' ἦν, ὄφρ' ἔτι γαῖα: τὸ τηρικαῦτα δὲ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν ἦν, ἕως περιῆν καὶ τὸ χρυσοῦν
5 γένος ἐπὶ τῆς γῆς, τῷ δὲ ἀργυρέῳ σπανίως καὶ ὀλίγως διέ-
τριβεν.

117. ἀλλ' ἔμπης ἔτι κείνο —: ἀλλ' ὅμως, φησὶν, εἰ καὶ τοὺς παλαιότερους ἐπόθει, ἀλλ' οὖν καὶ κατ' ἐκεῖνο (συν)ῆν τοῖς ἀνθρώποις, ἦγουν κατὰ τὸ ἀργυροῦν γένος. ἠπέλλει δὲ αὐ-
10 τοῖς τὴν ἐνυπάρχουσαν κακίαν διελέγχουσα. § ἑλληνισμὸς δὲ τὸ ἠπέλλει (121) ἀντὶ τοῦ διήλεγχε τὴν κακίαν αὐτῶν, ὅτι τοιαύτην γενεὴν οἱ χρύσειοι ἔλιπον (123).

118. ἤρχετο δ' ἐξ ὀρέων: παρεγίνετο δὲ ἐν ταῖς πόλεσιν ἐπὶ εἰρήνῃ ἐκ τῶν ὀρέων· ἐν γὰρ τοῖς ὄρεσι διέτριβε μῆκετι ταῖς
15 ἀστικάς διατριβαῖς ἀρεσκομένη. ἐσπέρας δὲ ἤρχετο ἐν ταῖς πό-
λεσιν, ὅτε αὐτὴν οὐδεὶς ἐώρα· φησὶ γάρ, ὅτι οὐδενὶ ἤθελεν ἀναμίγνυσθαι (119). § τὸ δὲ μουνάξ (119) σὺν ἐνὶ μόνῳ ἀνδρὶ. κάκεινῳ δὲ συνετύγχανε, ὡς ἔοικεν, (ἐπὶ) τῷ τὴν κακίαν τοῦ γένους ἀλλάξαι.

20 120. ἀλλ' ὁπότ' ἀνθρώπων: ἀλλ' ὀπηνίκα ποιουμένη ἐν τοῖς ὄρεσι τὰς διατριβὰς (οὐκέτι γὰρ ἐν ταῖς πόλεσιν) ἀνδρῶν ἐπλήρου τὰς κολώνας. ἐκείνους τοὺς ἄνδρας μεταπεμπομένη ἠπέλλει τοῖς λοιποῖς καὶ διήλεγχε τὴν αὐτῶν κακίαν· ἐτιοεῖτο γὰρ τὴν ἐκκλησίαν οὐκέτι συμβουλεύουσα, ἀλλὰ τὰ παρόντα
25 διελέγχουσα.

μεγάλας πλήσαιτο κολώνας: ἐν γὰρ τοῖς ὄρεσι λοιπὸν τοὺς ἀνθρώπους ἐσώρευε καὶ ἐν ταῖς κολώναῖς. τοῦτο δὲ αἰνίττεται, ὅτι τὰ μεσόγαια δικαίοις ζῶσι καμάτοις, γεωργίαι προσέχοντα καὶ οὐκ ἐμπορίαις καὶ ἀδικίαις κέρδους.

3 ὄφρ' ἔτι γαῖα τὸ om AAld || 4 ἐπὶ ταῖς π. A || 5 γῆς ἀργυρέω δ' ὀλίγη ἀντὶ τοῦ Ald, ἀντὶ τοῦ post ἀργυρέω A || 8 ἀλλ' οὖν A: ἀλλὰ καὶ Ald, om M || 10—12 scriptum ad v. 102 p. 357, 29 AAld, cf l c || 12 χρύσειοι A || 13 παρεγίνετο AAld || 14 εἰρήνη MAld, εἰρήνην A || 18 ὡς ἔοικε Ald: καὶ ὡς ἔοικε A, om M | supplevi || 22 ἐκεῖ αὐτοὺς μετ. ἦπ. Ald || 24 παρόντα AAld: προόντα M || 26, 7 μεγάλας — κολώνας om Ald || 26 μ. πλήσσειτο (omisso κολώνας) A || 27 ἐσώρευον M || 28 αἰνίττεται οὖν διὰ τοῦ εἰπεῖν
'ἐπλήρου τὰς κολώνας' ὅτι Ald || 29 προσέχοντες Ald | ἐμπορίαις A | ἀδικίαις A | καὶ οὐκ ἀδικίαις κέρδους ἐμπορίας Ald

123. οἷν χρύσειοι πατέρες γενεὴν ἐλίποντο: ἐκ προσώπου ταῦτα τῆς Δίκης, θαυμαζούσης ὅτι χρύσειοι πατέρες χεῖρω γενεὴν ἐλίποντο. καὶ δήπου ἐκ τοῦ ἐπιγινομένου γένους τοῦ χαλκεῖου ἐπικέλσεται δὲ ἄλγος (126) ἐκάστωι καὶ διὰ τοὺς πολέμους καὶ διὰ τὰ φαῦλα. 5

127. ὡς εἰποῦσ' ὄρέω(ν) ἐπεμαίετο: ταῦτα εἰποῦσα ἀπὸ τῶν κολωνῶν ἐπὶ τὰ ὑψηλότερα τῶν ὄρων ἔβαινεν αἰετῆς ὄρειου διαίτης φροντίζουσα. ὅμως μέντοι ἐπὶ γῆς οὐσα καὶ ἐν ὄρει τοὺς ὄχλους εἰς αὐτὴν ἀφορῶντας κατελίμπανεν. § αἱ διαφοραὶ τῶν λέξεων παριστῶσι τὰς κακίας τῶν ἀνθρώπων. 10

132. ((πρ))ῶτοι δὲ βοῶν ἐπάσαντ' ἀροτῆρων: ((καὶ)) εἰς τοῦτο ἱκανῶς μέμφεται αὐτοῖς, ὡς ἀρξαμένων αὐτῶν κρεοβορεῖν, τῆς προτέρας γενεᾶς μήπω τοῦτο ἐργασαμένης.

((οἰ)) ἀρχαῖοι ἐφυλάττοντο τοὺς ἐργάτας βοῦς καθιερεύειν. τοῦτο δὲ καὶ Ὅμηρος οἶδε 'βοῦν ἀδμήτην, ἣν οὐπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ' (Od III 383 al) 'ἦνις ἠέστας' (Il VI 94 al): ἀσεβὲς γὰρ ἐδόκει τοῦτο εἶναι τὸ ((σφ))αγῆναι ἀρότην. πρῶτοι δὲ Ἀθηναῖοι ἐγεύσαντο τῶν τοιούτων βοῶν, ἐπεὶ ποτε βουθυσίας ἀγομένης πόπανα κατέφαγεν. φασὶ δὲ καὶ τοὺς τοῦ Ὀδυσσεῶς ἐταίρους (Od XII 359 sq.) τοιούτους βοῦς κατεδηδοκέναι, ὡργί- 20 σθαι δὲ τὸν Ἥλιον, ἐπεὶ οἱ ἀροτῆρες βοῦς τοῦ ὄραν ἡμᾶς τὸν ἥλιον αἴτιοι εἰσι ποριστικοὶ ὄντες τροφῆς καὶ τὴν ζωτικὴν δύναμιν διὰ ταύτης τοῖς πᾶσιν ἔμμογον ἀπεργαζόμενοι.

1 χρυσεῖην Ald | πατέρες om Ald | γενεὴν ἐλίποντο om AAld ||
 2 ταῦτα om AAld | ὑπερ οἱ χρ. A, ὅπως οἱ χρ. Ald || 3, 4 καὶ ὡς οὗτοι οἱ ἀργυροὶ τέξονται τοὺς χαλκοῦς πολὺν χεῖρους Ald || 3 ἐπιγινομένου A || 4, 5 οἷς ἐπικέλσεται ἄλγος καὶ διὰ τοὺς — φαῦλα Ald || 6 ἐπεμαίετο om A Ald || 7 ἀπὸ τῶν κολωνῶν post ἔβαινεν A || 9, 10 αἰετῆς. — ἀνθρώπων om A Ald, αἱ διαφοραὶ τῶν λ.. παριστῶ.. τὰς κεκ..... M || 11 ἐπάσαντ' ἀροτῆρων om AAld || 12 ὡς ἀρξαμένοις A, ἀρξαμένοις Ald || 12, 3 κρεοβορεῖν AM, ἐσθίειν ἀροτῆρας βοῦς Ald || 14 οἱ γὰρ ἀρχ. Ald | ἐφυλάττον Ald || 14—22 οἱ ἀρχ. — τροφῆς etiam Par || 15 τοῦτο om A | δὲ om APar | διὸ καὶ Ὅμ. Ald | εἶπεν A, φησὶ Ald | ἀδμήτην AParAld: ἀτμήτην M || 16 ἤγαγε τις ἀσ. A, ἤγαγ' ἀρότας ἀσ. Ald || 17 ἐδ. τῷ (om Ald) τὸν ἀρότην σφάζει AAld, ἦν τὸν ἀρότην βοῦν φαγεῖν Par || 18 ποτε evanidum Par | βοοθυσίας M, βοῦς θυσίας Par || 18, 9 ἀγο..... οπ... κατέφαγε Par | ἐπεὶ — κατέφαγεν om A || 19 πόπανα scripsi, cf Par et schol Aristoph Nub 985: ποτὰν M | τοῦ om AAld || 19, 20 τοὺς ἐτέρους τοῦ Ὀδυσσεῶς τ..... Par || 20, 1 ὡργίσθη δὲ ὁ ἥλιος AAld || 21 βόες AAld || 22 εἰσὶν αἴτιοι τροφῆς ὄντες ποριστικοὶ ceteris omissis Par | τροφῆς πορ. ὄντες A || 22, 3 καὶ τὴν — ἀπεργ. om M

134. ἔπταθ' ὑπουρανίη: οἶδε γὰρ ὁ Ἄρατος τὴν Παρθένον δύο πτέρυγας ἔχουσαν, καθάπερ καὶ ἄλλοι μαρτυροῦσι [τὸ πτέρυγας αὐτὴν ἔχειν] ἐν τοῖς Καταστερισμοῖς (p. 202 b 3—6).

135. ἦ ἰχί περ ἐν νυχίῃ ἔτι φαίνεται: ὡς περ ποιητικῶς κεύομενός φησιν, ὅτι πρότερον ἐπὶ γῆς συνοῦσα τοῖς ἀνθρώποις διὰ τὰς ἐπιγινόμενας νῦν ἀδικίας μόγις ἐν οὐρανῶι οὐσα τοῖς ἐν τῇ γῆι ἐν νυκτὶ φαίνεται. § τὸ δὲ ἕγγυς — Βούτω (136) καὶ τοῦτο ποιητικῶς, ὅτι, ἐπειδὴ τῶν τοιούτων ἦν φίλη, τοῦ γεωργεῖν (ἔνεκα) καὶ τοῦ ἀπράγμονα βίον μετιέναι τοὺς ἀνθρώπους διὰ τοῦτο ἕγγυς τοῦ Βούτου κατηστέριστα.

136. πολυσκέπτοιο δὲ (136) τοῦ λίαν λαμπροῦ. § τινὲς δὲ τῷ Ἀράτῳ ὡς ((παρ))ατελνοσι τὴν μυθολογίαν ἐπεμύσαντο ἐν τῷ προτέρῳ μῦθῳ. καὶ φασιν, ὅτι, ἐπειδὴ ἐκεῖνος καὶ βλασφημίαν τινὰ εἶχεν ὁ περὶ Ἄρκτων καὶ τοῦ Διὸς τοῦ Κρονίωνος, οὗτος δὲ βιωφελής ἐστι τοῖς ἀνθρώποις, διὰ τοῦτο καὶ παρεξέτεινεν αὐτόν.

137. τῆς ὑπερ ἀμφοτέρων: ἐπειδὴ πολλὸς ἐνέμεινε τῷ μυθικῶι καὶ δοκεῖ παρεκτετράφθαι, διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐπαναλαμβάνει, καὶ ἐπὶ τῶν θεωρουμένων ἀκριβείαν ἔρχεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἀστέρος τοῦ ἐπικειμένου ἐν τῷ δεξιῶι ὦμῳ τῆς Παρθένου, ὅστις σφόδρα ἐστὶ λαμπρὸς καὶ καλεῖται Προτρυνγῆτη· πρὸ γὰρ τῆς τοῦ τρυγῆτου ὥρας ὀλίγον προανατέλλει· ἐπιτέλλει γὰρ ἡ κεφαλή καὶ οἱ ὦμοι τῆς Παρθένου τῷ Ἄροντι. ἄλλο δὲ ἐπιτολή καὶ ἄλλο ἀνατολή· ἀνατολή μὲν γὰρ ἡ τοῦ ζωιδίου παντός, καθό ἐστιν ἡ τοῦ ἡλίου ἐπιφάνεια, ἐπιτολή δὲ τὸ ὑπὸ τὸ ζωίδιον· ὅταν γὰρ συνανατείλη ἐπὶ τινι, ἐπιτέλλει λέγεται, ὡς τὸ Πηλιάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομένων (Hesiod Opp 383)· αἱ γὰρ Πλειάδες ἐπὶ τὴν τοῦ Ταύρου εἰσὶ τομῆν, αἵτινες τῷ Κριῶι ἐπιτέλλονται, ὅτε ὁ ἥλιος ἐν τῷ Κριῶι

of Ach.
p. 74, 27 sqq.

1—3 schol om M || 1 ὑπουρανίην A | οἶδε Ald: ἦ ἰδε A || 3 seclusi | cf p. 202, 3 sqq. et imagines a Thieleo editas (Antike Himmelsbilder) || 4 ἔτι φαίνεται om AAld || 5 καὶ post γῆς M: om AAld || 6 νῦν om M || 7 ἕγγυς οὐσα καὶ AAld || 9 supplevi || 10 καὶ ante ἕγγυς Ald | κατηστέριστα A || 11 δὲ om A || 12 τοῦ ἀράτου A | παρατελνοσι A | κατεμύσαντο A, -αντο Ald || 13 καὶ φησὶν μὲν A || 14 ἄρκτων A || 14, 5 τοῦ Κρονίωνος om M || 15 ἐστὶν post ἀνθ. A, τοῖς ἀνθρώποις om Ald || 16 αὐτόν om Ald || 20 ? || 21 καλεῖ A || 24 μὲν (pro δὲ) A, μὲν οὖν ἀνατολή καὶ ἄλλο ἐπιτολή Ald | μὲν om M | ἐστὶ post γὰρ AAld || 26 ὑπὸ τὸ ζ. AAld: ὑπερ ζ. S, ὑποζώδιον M | γὰρ om AM | συνανατέλλη AAld || 26, 7 ἐπιτέλοντι λ. A || 27 ὁ ante τὸ A | Ἀτλαγενέων om A || 29 τῷ: alt om M

ἔστι καὶ ὅτε γίνεται καὶ θερισμοῦ ἀρχή, ὅτε πρῶτον τὰς κριθὰς
θερίζουσιν. § τὸ δὲ ὑπὲρ ἀμφοτέρων ὤμων (137), ὅτι οὐδὲ
ὁ ἀστήρ τοῦ δεξιοῦ ἐπιψαύει, ἀλλ' ὡσπερ ὀλίγον ἤρηται. διὸ
εἶπεν ὑπ(ὲρ) — ὤμων ἐλίσσεται σὺν οὐρανῶι καὶ αὐτῆι
τῆι Παρθένωι. 5

139. τόσσοι μὲν μεγέθει: ὀλίγοι μὲν οὗτοι τῶι μεγέθει
καὶ τῆι λαμπηδόνι ἐγκείμενοι, ὅποιοι καὶ τῆς μεγάλης Ἄρκτου
τῆς Ἑλίκης φαίνεται ὑπὸ τῆς οὐρᾶς. καὶ διδασκαλικώτατα πε-
ποίηκεν· ἅμα γὰρ τῶι τε παραβάλλειν ἐδίδαξε καὶ τεχνικῶς πάλιν
δέδωκεν ἀφορμὴν αὐτῶι, ὥστε ἀνελθεῖν ἐπὶ τὰ βόρεια κάκειθεν 10
πάλιν ἄρξασθαι ἄλλων.

141. δεινὴ γὰρ κείνη: ἀντὶ τοῦ 'λαμπρὰ κάκεινη ἢ Ἄρκ-
τος ἐστὶν ἅπασα' ('Ὀμηρος [Π XVI 104 sq.] 'δεινὴ(ν) δὲ περὶ
κροτάφοισι φαινὴ πῆληξ'), οὐ μόνον δὲ αὐτῆ· § ἐγγύθεν δὲ
πλησίον περικείμενοι αὐτοῦ ἀνονόμαστοι ὄντες λαμπροὶ εἰσιν. 15
§ τοῖσι δὲ αἴγλι (139), οἷος ὁ τῆς οὐρᾶς ἀστήρ, τῆς Ἄρκτου
δηλονότι. ἕνα λέγει τῶν τὸν ἕνμον τῆς Ἄρκτου ἀποτελούντων.

δεινὴ: ἀντὶ τοῦ καταπληκτικῆ, οὐκ ἀγρία, διὰ τὴν λαμπρό-
τητα τῶν ἀστέρων, λαμπρὰ δὲ ἅπασα.

142. οὐκ ἂν τοὺς γε ἰδῶν: οὐκ ἂν, φησί, τούτους τοὺς 20
τῆς Ἄρκτου θεασάμενος ἀστέρας ἔτι κατασκοπήσειας πρὸς τὸ
γνωρίσαι αὐτήν· ἰδῶν γὰρ ἐκείνους εὐθὺς ἐγνώρισας. τοῦτο
ἔστι τὸ ἐπιτεκμηραιο, ἐπὶ τούτοις τοῖς ὄφθεισι λαμπροῖς
ἀστράσιν οὐκ ἄλλου τινὸς πρὸς τὴν κατάληψιν τῆς Ἄρκτου
χρεῖαν σχολίης. τινὲς δὲ 'τῆς μεγάλης οὐρᾶς τῆς Κυνοσούρας' 25
ἤκουσαν. μεγάλη δὲ αὐτῆ ἢ οὐρὰ ὡς πρὸς τὴν Ἑλίκης. ἀλλ'

1 ἔστι κατὰ τὴν (τοῦ add Ald) θέρον ἀρχὴν ὅτε (ὅτι Ald) πρ. AAld ||
3-5 ἀλλ' — Π. om AAld || 6 μὲν om Ald || 8 ἀπό libri | διδασκαλικώτατον M;
διδασκαλικῶς γὰρ τοῦτο· ἅμα Ald || 9 τό τε Ald, τὸ M, τῶι A | παρα-
λαβεῖν A | τεχνικῶν Ald || 9, 10 πᾶν δεδ. AAld || 10 αὐτῶι AAld || 12 γὰρ κα-
κείνη AAld | ἀντὶ τοῦ om Ald || 12, 3 λαμπρὰ post Ἄρκτος iteravit M || 13 ἐστὶν
καὶ Ὀμ. A, καὶ Ὀμ. Ald | δεινὴ δὲ οἱ περὶ AAld || 14 οὐ μόνον δὲ αὐτῆ
om M; ἀλλὰ καὶ οἱ ἐγγύθεν ἦγον πλησίον αὐτῆς περικείμενοι ἀστέρες
Ald || 16 τοῖσι δὲ αἴγλι οἷος scripsi: τὸ δὲ λέγει οἷον AM || 16, 7 λέγει
δὲ τοὺς τὴν οὐρὰν τῆς Ἄρκτου, ἦγον τὸν ἕνμον, ἀναπληροῦντας ceteris
omissis Ald || 17 λέγει M | ἀναπληροῦντων A || 18, 9 schol om M, post ἀναπλη-
ροῦντας (adn l. 16, 7) Ald sic δεινὴ δὲ κατ. κτλ. || 18 καταπληκτικῆ A || 19 γὰρ
Ald || 20 ἰδῶν om AAld || 21 τῆς om AAld || 22 εὐθὺς om M || 23 γὰρ ἐστὶ
Ald | ἦγον ἐπὶ Ald || 24, 5 ἀστράσιν οὐ δεηθήσῃ πρὸς τὴν τῆς Ἄρκτου κ.
χρεῖαν (om Ald) σχολίης (σχολίης Ald) AAld || 26 οὐν pro δὲ Ald | τῆς Ἑλ.
AAld

εἰσὶν οἱ ἀστέρες ἀμυδροὶ ἐκεῖνοι. 'μεγάλης' οὖν 'Ἄρκτου οὐρῆς' τοῦτο ὑπερβατόν.

143. οἶος οἱ πρὸ ποδῶν: τὸ οἶος οὐκ εἰκασμοῦ, ἀλλὰ θαύματος. τοιοῦτος ἦν, ὁποῖος τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν ἄνω-
5 θε(ν) περι μηρούς ((φέρ))εται ἀστήρ.

144. εἰς μὲν ὑπωμαίων: περι τῶν τῆς Παρθένου ἀστέ-
ρων διαλέγεται, ὅτι πλησίον τοῦ Προτρογγητήρος εἰσιν ἀστέρες δ',
εἰς μὲν πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῆς, εἰς ((δὲ)) ὑπὸ τοὺς ὦμους, εἰς
δὲ ὑπὸ τῆς ὀσφύος κάτω, εἰς δὲ μεταξὺ τῆς οὐρᾶς καὶ τῶν
10 ὀπισθίων γονάτων τῆς Ἄρκτου τῆς μεγάλης.

ἀπλόοι δέ, τουτέστιν ἀκατονόμαστοί εἰσι καὶ οὐδὲ συμ-
πληροῦνται εἰς τύπον ἐξ αὐτῶν. οἱ δὲ Ἡλακᾶτην αὐτὴν λέγουσιν.
Κόνων δὲ ὁ μαθηματικὸς Πτολεμαίωι χαριζόμενος Βερονίκης
πλόκαμον ἐξ αὐτῶν κατηστέρισεν. τοῦτο καὶ Καλλιμαχὸς πού
15 φησιν (fr 34 Schn).

ἦ με Κόνων ἔβλεψεν ἐν ἡέρι, τὸν Βερονίκης
βόστρυχον, ὃν κείνη πᾶσιν ἔθηκε θεοῖς.

§ ἦ ἀπλόοι οἷς οὐδεὶς πλέει διὰ τὸ ἀνώνυμον.

147. κρατὶ δέ οἱ Διδύμοι: εἰς γ' διαιρεῖ τὴν Ἄρκτον
20 καὶ φησιν, ὅτι τῆς μὲν κεφαλῆς αὐτῆς τὸ (κατὰ) διάμετρον ἄνω
τῶν Διδύμων, τὸ δὲ μέσον (ἄνω) τοῦ Καρκίνου, οἱ δὲ ὀπισθεν
πόδες ἄνω τοῦ Λέοντος. καὶ ἐπειδὴ οὐδὲν ἦν τὸ μεταξὺ τῆς
κατὰ τοῦτο τὸ μέρος (Ἄρκτου) καὶ τοῦ ζωιδιακοῦ, ἀπ' αὐτῆς
τὸν ζωιδιακὸν διηγείται· ἔστι γὰρ ταῦτα τὰ ζώδια βόρεια
25 σφόδρα. (καὶ) ἄλλως δὲ ἀπὸ τῆς προγνωσθείσης τὰ ἀγνωσόμενα
διδάσκει (cf p. 353, 12. 16 al).

ἄλλως. τινὲς ἐμέμψαντο τῷ Ἀράτῳ λέγοντες, ὅτι τριά-

1, 2 οἱ γὰρ ἀστέρες ἐκεῖνοι ἀμυδροὶ εἰσιν. καὶ εἰ οὕτω, τὸ μεγάλην
ἄρκτου οὐρᾶν εἴη ἄν ὑπερβατόν Ald || 1 ἐκεῖνοι ἀμυδροὶ A, cf Ald || 3 τοιοῦτος
οἱ A | τὸ τοιοῦτος A || 4 ἦ τοιοῦτος οἶος ὁ τῶν ἐμπροσθίων Ald || 4, 5 πο-
δῶν — ἀστήρ om AAld || 6 τῶν τῆς AAld: τῆς τῶν M || 8 ὑπὲρ τ. ὦ. AAld ||
9 ἀπὸ τῆς AAld | κάτω om AAld || 10 τ. μεγάλης ἄρκτου AAld || 11 ἀπλόοι
M || 12 αὐτῶν AMAld | αὐτὴν λέγουσιν om M || 13 βερονίκης M || 14 κατη-
στέρισεν A || 16 ἦ με AM, ἦδὲ Ald: corr Valckenaer (Callim fr p. 81); εἶδε
K. μ' coni Muret et Schneider | αἰθέρι coni Bergk (Anth lyr II p. 154) | βερ-
νίκης M || 17 πᾶσ' ἀνέθηκε coni Valckenaer (p. 85) || 18 οὐς AAld || 20 sup-
plevi; ἢ διάμετρος Ald || 21, 3, 5 supplevi || 22 οὐδὲ M || 24, 5 σφόδρα βόρεια
AAld || 25, 6 ἄλλως — διδάσκει om AAld || 25 δὲ scripsi: τε M || 27 lemma om

οὐ
ου
AAld | τῷ ἀράτῳ A; κατεμέμψαντο τοῦ ἀράτου Ald

κοντα μοιρῶν οὐσα μόλις ἢ Ἄρατος πῶς ἐπέχει ἐνετήκοντα μοιρῶν ὡς πρὸς τὰ γ' ζῳίδια τὴν ἑκτασιν. καὶ φαμεν, ὅτι ἀεὶ ὁμοχρόνως καὶ ἰσοπαλῶς αἱ σφαιροειδεῖς θέσεις τὰς κινήσεις ἔχουσιν· ἐν γὰρ ἔστι καὶ μία ἢ περιχειμένη ἐπιφάνεια καὶ (ἐπι) 5 πᾶσιν ἴση. καὶ ὅτι τοῦτό ἐστιν, ὁ μέγιστος τῶν κύκλων, ὁ ἰσημερινός, τῷ βορείῳ κύκλῳ καταπολείοντι βραδύτερῳ ὁμῶς κατὰ τὴν σφαιροθεσίαν ὁμοχρόνως κινεῖται. ὅταν οὖν ἢ Ἄρατος ἢ μεῖζων ἐν τῇ στροφῇ γένηται περὶ τὸν μεσημβρινὸν κύκλον, τότε ἄρχεται ὁ Ταῦρος ἀνατέλλειν. καὶ πάλιν ἐν πάσῃ 10 τῇ περιφερείᾳ, ἕως (ἂν) γένηται πάλιν περὶ τὸν μεσημβρινὸν κύκλον, οὐκ ἀνατέλλει ὁ Ταῦρος. ἐπειδὴν δὲ γένηται, ἀνατέλλει. οὕτως ἢ σφαιροειδῆς κινήσεις ἢ αὐτὴ δι' ὄλου (cf p. 340, 5—12).

Cat p. 204 b
297 b

Καρκίνος ἐστίν· οὗτος δοκεῖ ἐν τοῖς ἀστροῖς τεθῆναι διὰ τὴν Ἥραν, (ὅτι) μόνος, τῷ Ἡρακλεῖ τῶν ἄλλων συμμαχούντων, ὅτε τὴν Ὑδραν ἀνήρει, ἐκ τῆς λίμνης πηδύσας ἔδακεν αὐτόν. 15 καλοῦνται δὲ τινες αὐτοῦ ἀστέρες Ὀνοι, οὓς Διόνυσος ἀνήγαγεν ἐπὶ τὰ ἄστρα.

Λέων· ὁ Λέων ἔχει ἐπὶ τῆς καρδίας ἀστέρα Βασιλλικον λεγόμενον, ὃν οἱ Χαλδαῖοι νομίζουσιν ἄρχειν τῶν οὐρανίων. ὄντος δὲ ἡλίου ἐν Λέοντι ὁ Νεῖλος ἐμβαίνει. 20

149. ἔνθα μὲν ἡελίοιο· ἐζήτηται δὲ, διὰ ποίαν αἰτίαν ὁ Ἄρατος τὰς θερμοτάτας ἡμέρας ἐν τῷ Λέοντι εἶπε γίνεσθαι καὶ οὐκ ἐν τῷ Καρκίνῳ. ζητέον δὴ ἴσως μὲν καὶ φυσικῶι τινι λόγῳ καύματα γίνεσθαι ἐν τῷ Λέοντι διὰ τὸ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀνατέλλειν τὸν Κῦνα, τὸν δὲ Ἄρατον μὴ 25 ἐφ' ἐνὸς ζωιδίου τὸ συμβαῖνον ἀποδεδωκέναι ἀλλ' ἐπὶ τῶν τριῶν· προτάξας γὰρ τοὺς Διδύμους καὶ Καρκίνον καὶ Λέοντα, ἐν οἷς συμβαίνει τὰς θερμοτάτας ἡμέρας γίνεσθαι, ἐπήνεγκεν (149)

1 οὐσα om Ald || 2 τὴν ἑκτασιν post μοιρῶν AAld | ἀεὶ AM: ἂν Ald || 4 ἔχ. μία γὰρ ἢ περιχ. AAld | παρακειμένη M || 6 καταπολείοντι AAld: καταπαλεῖοντι M || 7 κινουῦσιν AAld, κινούνται M: correxi | ὅτε AMAld || 8,9 ἰσημερινὸν κ. AAld || 10 περιφ. ὁμοίως πρὸ τοῦ γενέσθαι δὲ κατὰ τὸν μ. κ. Ald | κατὰ τὸν AAld | 11 κύκλον om M | ἐπειδὴν δὲ γ. ἀνατ. om Ald || 12 ὄλου M || 13 ἐστίν om Ald || 13,4 τῷ γὰρ Ἡρακλεῖ τῶν ἄλλων συμμαχούντων, ὅποτε τὴν Ὑδραν ἀνήρει, μόνος ἐκ τ. λ. οὗτος πηδ. ἔδ. αὐτόν Ald || 15 ὅτε M Cat: ὅποτε AAld || 16 αὐτῶν τινες AAld, τινὲς αὐτῶν Cat p. 297 b 2 | αὐτοὺς post ἀνήγ. A: om MAld Cat || 17 εἰς τὰ Cat || 20 ἀναβαίνει Ald, cf p. 366, 16 || 22 ἐδήλωσε (post Ἀρ.) AAld || 23 οὖν (pro δὴ) AAld | ὅτι post δὴ AAld: om M || 25,6 μὴ ἐφ' ἐνὸς scripsi: μὴ ἀφ' ἐνὸς A, μὴ καθ' ἐνὸς Ald, μηθενὸς M || 26 τὸ συμβαῖνον om AAld | παραδεδωκέναι M

ἔνθα μὲν ἡελίοιο θερεῖται εἰσι κέλευθοι, τουτέστιν ἐν τοῖς τρισὶ ζωῖδιοις. πέρα δὲ ἀντιδιέστειλε τὸ ἐξαιρέτως τῆι ἐν τῷ Λέοντι πορεία τοῦ ἡλίου συμβαῖνον διὰ τὸ καὶ τὰ δύο θερινὰ ζῶδια προθερμαινόμενα καὶ ἐκπυρούμενα ὑπὸ τοῦ ἡλίου
 5 τὸν Λέοντα θερμότερον ποιεῖν γίνεσθαι. ἔδει δὲ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ Καρκίνου εἰρησθαι τοῦτο. λεκτέον δέ, ὅτι ἤδη ὑπὸ τοῦ θέρους κεκμηότες ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι πλέον ἀντιλαμβανόμεθα, ὅταν ὁ ἥλιος ἐν Λέοντι ἦ· ὡς γὰρ ἐν ἡμέραις θερινῆι οὐχ οὕτω κατὰ τὴν γ' καὶ δ' ὥραν μεσοῦντος τοῦ ἡλίου ἀντιλαμβανόμεθα
 10 τοῦ καύματος ὡς κατὰ τὴν ἐβδόμην, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ Λέοντος νοητέον, ἅτε προθερμασμένη τῆι γῆι ἐντυγχάνοντος τοῦ ἡλίου. κατὰ ταῦτα δὲ καὶ τὸν Ὑδροχόον διαπορευομένον (τοῦ ἡλίου) τὸ ψῦχος ἐπιτείνεται προκατεψυγμένη ὁμιλοῦντος τῆι γῆι. κατὰ ταῦτ' οὖν καὶ τὰ βαλανεῖα πρῶτως ἐκκαιόμενα οὐκ εὐθέως πυ-
 15 ρώδη γίνεται, ἀλλ' ἐν χρόνῳ αὐξάνεται.

τὸν δὲ Λέοντά φασιν οἱ μὲν, ὅτι ὑπὸ Διὸς ἐτιμήθη, διότι τῶν τετραπόδων ἡγεῖται, ἢ, ὅτι πρῶτος ἄθλος Ἡρακλέος. ἔστι δὲ τῶν ἐπιφανῶν ἄστρων.

Cat. p. 208 b
(Anal. Erat. p. 5)

150. κενεαὶ φαίνονται ἄρουραι: λοιπὸν γὰρ κεκνω-
 20 μέναι εἰσὶ καρπῶν· αἱ γὰρ προτρυγήσεις διὰ τοῦ ἡλίου τὸ κατ' ἀρχὰς συνερχομένου τῷ Λέοντι. § τινὲς δὲ τολμῶσι γράφειν ἡελίῳ τὰ πρῶτα συνερχομένοιο Λέοντος, ἀπαιδευ-
 τως· οὐ γὰρ τὰ ζῶδια συνέρχονται, ἀλλ' ὁ ἥλιος ἕκαστον ἐπι-
 πορεύεται. § ἀπτεταί πως καὶ θεολογίας ἐνταῦθα ὁ Ἄρατος,
 25 τὴν τῆς Κόρης ἀρπαγὴν δηλῶν καὶ τὸν πρὸς Αἶδην γάμον ἐν τῷ λέγειν κενεαὶ — ἄρουραι· αὐτὴν γὰρ εἶναι τοὺς καρπούς

2-8 post ζωῖδιοις Ald εἰ δὲ τις ἐρεῖ 'καὶ πῶς αὐτὸ ἐξαιρέτον τοῦ ἡλίου συμβαῖνον τῆι ἐν τῷ Λέοντι πορεία ἀπέδωκεν, ἀλλ' οὐ καὶ τοῖς ἄλλοις, καίτοι ἔδει μᾶλλον τῷ Καρκίνῳ', ρητέον, ὅτι τὰ δύο θερινὰ ζῶδια προθερμαινόμενα καὶ ἐκπυρούμενα ὑπὸ τοῦ ἡλίου τὸν Λέοντα θερμὸν ποιεῖ γίνεσθαι. καὶ ἅμα ἤδη ὑπὸ τοῦ θέρους κεκμηότες οἱ ἄνθρωποι πλέον ἀντιλαμβάνονται τῆς θερμότητος, ὅταν ὁ ἥλιος ἐν Λέοντι ἦ· ἐν γὰρ ἡμέραις κτλ. || 2 ἐξαιρέτον A || 4 προθερμαινόμενα A || 5 ποιεῖ A || 7 κεκμηότες AAld || 8 ὁ AAld: om M || 9 γ' καὶ om A, τὴν γ' καὶ om Ald || 10, 1 νοητέον post οὕτω A, οὕτως οὖν ρητέον καὶ ἐπὶ τ. Δ. Ald || 11-15 ἅτε — αὐξάνεται om AAld || 12 supplevi || 16 φασὶν om A, post μὲν Ald | τοῦ Δ. A Ald || 19 ἄρουραι om AAld || 19, 20 λοιπὸν καὶ κενωμένα A; κεκεν. γάρ εἰσι omisso λοιπὸν Ald || 22 ἡελίοιο M | τὰ τὰ πρῶτα A | συνερχομένου M | λέοντι A || 24 videtur δὲ πως post ἄπτ. in A; δὲ καὶ Ald || 25 ἐν αἴδου AAld

καὶ τὴν μητέρα τὴν γῆν· καὶ γὰρ παρ' Αἰγυπτίοις τῷ Ἐπιφί [Ἰουλίῳ] μηνί, ὅτε ἐν Λέοντι γίνεται ὁ ἥλιος, τότε καὶ ἡ τῆς Κόρης ἀρπαγὴ τελείται. § περὶ τὴν ὀγδόην καὶ εἰκάδα τοῦ Ἐπιφί μηνός γίνεται ἐν Λέοντι ὁ ἥλιος, ὅτε καὶ ὁ Κύων τὰς ἐπιτολάς ποιεῖται· οὐ γὰρ πάντως περὶ πέμπτην καὶ εἰκάδα ὁ 5 Κύων τὰς ἐπιτολάς ποιεῖται, ἀλλὰ καὶ περὶ κθ' καὶ λ' πρὸς τὴν βραδυτέραν τοῦ ἡλλίου κίνησιν.

152. τῆμος καὶ κελάδοντες: τότε, φησί, καὶ κελάδοντες ἄνεμοι ἐμπέπτουσι τῷ πόντῳ, ὅτε ὁ ἥλιος ἐν τῷ Λέοντι καὶ παρ' Αἰγυπτίοις αἱ κλιῖδες τῶν ἱερῶν λεόντων φέρουσι 10 πρόσωπα καὶ τοῦ ὀχήματος ἀλύσεις ἀπημώρηται [ἢ χασμήματος] καρδίαν ἐξηρημέην ἔχουσαι. τὸ δὲ πλῆθος τῶν βρόχων τῆς ἀλύσεως τοσοῦτόν ἐστιν, ὅσας λέγουσι μοίρας ἐπέχειν τὸν ἄστρα ἐν τῷ δωδεκατημορίῳ τοῦ Λέοντος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀριθμουμένου. ὅλον δὲ τὸ ἄστρον ἀνιερώκασιν ἡλλίῳ· τότε γὰρ 15 ἐμβαίνει καὶ ὁ Νείλος καὶ ἡ τοῦ Κυνὸς ἐπιτολὴ περὶ τὴν ἡῶ κατὰ ἐνδεκάτην ὄραν φαίνεται. καὶ ταύτην ἀρχὴν ἔτους τίθενται καὶ τῆς Ἰσιδος ἱερὸν εἶναι τὸν Κύνα λέγουσι καὶ αὐτοῦ τὴν ἐπιτολήν. ἐφ' ἣν καὶ τὸν ὄρτιγα θύουσι, τῷ παλμῷ τοῦ ζώου σημειούμενοι τὸν καιρὸν τῆς ἐπιτολῆς τοῦ ἄστρου. 20

152. ἐτησίαι εὐρέι πόντῳ: οἱ ἐτησίαι ἀπὸ τῆς τοῦ Κυνὸς ἐώιας ἐπιτολῆς [μέχρι Ἄρκτου ἐπιτολῆς] ὡς ἐπὶ πλῆθος ἐξήκοντα ἡμερῶν πνέουσιν. ὠνομάσθησαν δὲ ἦτοι, ὅτι κατ' ἔτος πνέουσι ταῖς τακταῖς αὐτῶν ἡμέραις, παρὰ τὸ ἔτος, ἢ παρὰ τὸ ἔτερον διὰ τὸ μηδέποτε αὐτοὺς μεταβάλλειν, ὅταν ὁ 25 καιρὸς αὐτῶν ἐνστή. § καλῶς δὲ τὸ 'μεγάλα σκάφη τότε χρήσιμα' (153)· τότε γὰρ τὸ κύμα μέγα καὶ τὸ πνεῦμα σφοδρόν.

1, 2 κατὰ τὸν ἐπιφί μῆνα AAld || 2 ἐν om A | ἥλιος τότε καὶ om (spatio vacuo 4 litt relicto) A, τότε καὶ om Ald || 3 τελειοῦται AAld || 3—7 om AAld || 6 ποιεῖτε M | supplevi || 9 ἐμπέπτουσιν ἐν AAld | ἐστὶν post ἡλ. AAld || 11 ὀχήματος scripsi: σχήματος AMald, cf Diels Parmenides p. 124—129 || 11, 2 ἢ χασμήματος M: om AAld || 12—15 τὸ δὲ — ἀριθμ. om AAld || 15 ἀριθμουμένης? | ἀνιερώκασιν AAld || 16 ἢ om A | περὶ τὴν ἡῶ M: om A Ald || 17 κατὰ ἐνδεκάτην ὄραν AAld: om M || 18, 9 καὶ αὐτοῦ τ. ἐ. scripsi: καὶ om M, αὐτοῦ καὶ τ. ἐ. A, καὶ τ. ἐ. αὐτοῦ Ald || 19 τὴν ὄρτ. A | παλμῷ AM, παλμῷ Ald; ἢ παλμῷ superscripsit A || 20 τῆς om M || 21 εὐρέι πόντῳ om AAld | οἱ ἐτήσιοι AAld | τοῦ om AAld || 22 μέχρι Ἄρκτου ἐπιτ. AM: om Ald | ὡς ἐπὶ τὸ (om Ald) πλείστον AAld || 23 ἡμέρας Ald | δὲ om A; δὲ οὕτως Ald | ἢ ὅτι Ald || 24, 5 παρὰ ἔτος ἢ τὰ ἔτερον Ald || 25 μεταβάλλειν αὐτοὺς AAld | ὁ om M || 26 αὐτῶν ἢ κ. M | τὸ scripsi: τὰ AMald

παρηκολούθησε δὲ Ἡσιόδῳ (Opp 643) 'νῆ' ὀλλήην αἰνεῖν, μεγάλην δ' ἐνι φορτία θέσθαι'.

155. εἰς ἄνεμον δὲ τὰ πηδά: κατὰ συγκοπὴν τὰ πηδάλια, ἧ τὰς κώπας ἀπὸ τοῦ πηδόν. καὶ Ὅμηρος (Od XIII 78)
5 'ἀνεροῖπτον ἄλα πηδῶι'.

(κυβερνητῆρες —): οἱ δὲ κυβερνηταὶ θαρροῦντες τοῖς ἀνέμοις ἔχοιεν τὰ πηδάλια.

156. εἰ δέ τοι Ἠνίοχόν τε: ἐπανῆλθε πάλιν ἀπὸ τοῦ ζωϊδιακοῦ πρὸς τὰ βόρεια. τὸ δὲ ἀστέρας διδασκαλικῶς·
10 τρεῖς γὰρ ἔχει ἐν τῇ χειρὶ, ὧν ὁ μὲν ὑπὸ τὸν ὦμον σφόδρα ἐστὶ λαμπρὸς καὶ καλεῖται Αἶξ, οἱ δὲ ἄλλοι δύο ἐξῆς ἀμυροῖ-
τεροι, οἱ καλοῦνται Ἐριφοί. καὶ χαριέντως τὸν μὲν ἐπίλαμπρον ὡς ἐπὶ μητρὸς Αἶγα εἶπε, τοὺς δὲ ἀμυροτέρους Ἐρίφους ὡς νεογνά. § ὁ δὲ μῦθος οὕτως ἔχει, ὅτι ἡ Αἶξ αὕτη γυνή
15 ἦν Ἀρκαδική, ἧτις ἀνέθρεψε τὸν Αἶα. καὶ φασιν, ὅτι μετὰ θάνατον λαβὼν αὐτῆς τὸ δέρμα κατὰ τὴν συνείλησιν περιέθετο καὶ αὐτὴν κατηστέρισεν. διὸ Ἀίγιοχος κικλήσκειται ἀνθρώποι-
σιν' (fr anon). ταύτην δὲ καλοῦσι καὶ Ἀμάλθειαν, καὶ Ἀμαλθειας κέρας τὸ τῆς Αἶγός (cf Nicandri fr 114 Schn).

20 158. εἰν ἄλλ πορφυρούση: μελαινομένη· κινουμένη γὰρ ὑπὸ τῶν ἀνέμων ταύτην ποιεῖται τὴν σύστασιν. § τὸ δὲ κεδαιομένους ἀντὶ τοῦ φθειρομένους. γράφεται δὲ καὶ (κε)-
ραιομένους ἀντὶ τοῦ κεραῖζομένους· ἡ γὰρ ἑώια δίσις τῶν Ἐρίφων χειμῶνα φέρει ἡλίῳ Τοξότην διανύοντος, ἡ δὲ Αἶξ
25 τὴν ἑώϊαν ποιεῖται δύσιν ἡλίῳ ὄντος ἐν Αἰγοκέρωτι περὶ τὰς χειμερινὰς τροπὰς.

(κεδαιομένους: σκορπιζομένους. εἰ δὲ διὰ τοῦ ῥ γράφοιτο, φθειρομένους. ὄθεν τὸ ἀδιά(ρηκτ)ον ἀκέραιον καλοῦ(σι διὰ τῆν)) στέρησιν τοῦ κέρατος Par).

30 160. Διδύμων ἐπὶ λαιῶι: ὁ γὰρ Ἠνίοχος βορειότερός

4 ἦγον Ald | πηδῶ libri || 6,7 om AAld || 8 περὶ τοῦ ἡνίοχου in margine M | ἐκ τοῦ M || 9 ἀστέρες AM || 11 ἔτι M || 12 μὲν om AAld || 16 τὴν om M || 17 κατηστέρισεν A | διὸ αἰγίος A, διὸ αἰγίος Ald | Musaeum agnoscit Robert (Erat Catast p. 240); possis de Nicandro aliusque cogitare, cf schol ad v. 161 || 18,9 καὶ Ἀμαλθειας — Αἶγός om AAld || 20 εἰν ἄλλ om AAld || 21 στάσιν AAld || 22 δαιομένους M, καὶ θεομένους Par l. 27 | δὲ om MAld | supplevi e l. 27 || 22,3 καὶ φθειρομένους AAld || 24 φέρειν Ald || 27 cf ad l. 22 || 28 supplevi Par, lacunam signavit Treu p. 56 || 30 λαίᾶ A

ἔστι τῶν Διδύμων, ὥστε ἀνατελλόντων τῶν Διδύμων κατὰ πόδας τὰ εὐώνυμα μέρη αὐτῶν ὀρίζεσθαι πρὸς βορρᾶν καὶ διὰ τοῦτο τὸν Ἥνιοχον κατὰ κεφαλὴν ἀνατέλλοντα παρακείσθαι τοῖς εὐωνύμοις μέρεσι τῶν Διδύμων.

161. κεκλιμένον δῆεις: σφόδρα ἀκριβῶς ὁ Ἄρατος 5 προσέχων τῶι ζωιδίῳ κατὰ θέσιν φησὶ τὸ κεκλιμένον· οὐ γάρ ἐστιν ἔξορθιος, ἀλλ' ὥσπερ ἐπινεύων καὶ πρὸς τὸ ἐλαύνειν ἐπειγόμενος.

Ἐλίκης δέ οἱ ἄκρα κάρηνα: πληθυντικῶι ἐχρήσατο ἀντὶ τοῦ ἐνικοῦ, ἀντὶ τοῦ ἥ κεφαλῇ αὐτοῦ κατὰ διάμετρον 10 κειμένη ἀντία δινεύει'. ἱερά' δέ, ὅτι τὸν Δία ἐθήλασεν. § οἱ δὲ μυθολόγοι τὸν Ἥνιοχον λέγουσιν εἶναι εἰδωλον ἢ Βελ(λ)εροφόντου ἢ Τροχίλου τοῦ Καλλιθέας παιδός, τῆς πρώτης ἐν Ἄργει γενομένης ἱερείας, ἄρμα πρώτου ζεύξαντος. οἱ δὲ Μυρτίλου, οἱ δὲ Κίλλαντος τοῦ Πέλοπος ἠνιόχου εἶπον, ἄλλοι δὲ Οἰνομάου. τὴν δὲ Αἶγα Νικάνδρος (fr 114 Sohn, cf ad schol 156) Ἀμάλθειαν καὶ Διὸς τροφόν. φαίη δ' ἂν τις ἀτεχνῶς εἰδῶλα τοὺς περὶ θεῶν ταῦτα ληροῦντας.

ᾠλενίη' δὲ (164) λέγεται διὰ τὸ ἐπὶ τῆς ᾠλένης τοῦ Ἥνιοχου (εἶναι) ἢ, ὡς ἄλλοι, ᾠλένου θυγάτηρ. 20

167. πὰρ ποσὶ δ' Ἥνιοχον: περὶ τοῦ Ταύρου. πάλιν ἐγνωσμένως ἀπὸ τῶν παρακολουθούντων εἰς τὸν ζωιδιακὸν κατέρχεται. § κεραόν δὲ διὰ τὴν τῶν κεράτων θέσιν. § τὸ δὲ πεπτητότα διὰ τὸ ποιὸν κατάστημα· ὥσπερ γὰρ ὀκλάσας ἐστίν, ἡμίτομος δὲ καὶ τοὺς ὀπισθίους οὐκ ἔχων πόδας. § τοῦτον 25 οὖν οἱ μὲν τὸν τὴν Εὐρώπην διαγαγόντα ἐκ Φοινίκης εἰς Κρήτην διὰ τοῦ πελάγους [κατηστερίσθαι] φασίν, οἱ δὲ τοῦτον, οὗ Πασσιφάη ἠγάσθη, οἱ δὲ τὸν ἐκ Κρήτης εἰς Μαραθῶνα παραγεγόμενον, ὃν Θησεὺς κατηγωνίσαστο. § τὸ δὲ μαίεσθαι ἐπι-

1 ἀνατελλόντων A | τῶν om AAld || 2 ὀρίζεσθαι αὐτῶν πρὸς AAld || 5 δῆεις om AAld | ἀκριβῶς post Ἄρατος AAld || 6 προσέχων om AAld || 7 ἔξορθιος AAld: ἔξορθος M || 9 ἄκρα κάρηνα om AAld || 10 τοῦ prius om MAld || 10, 1 κατὰ δ. κειμένη om AAld || 13 καλλιθέας Ald || 14 οἱ δὲ Μυρτίλου §: οἱ μὲν Μυρτίλου A, ἄλλοι δὲ M. Ald, om M || 15 οἱ δὲ Ald || 17 καὶ et τροφὸν evanida A | φαίην δ' M | εἰδῶλον AAld || 19 ᾠλενίη ᾠλενίη λέγ. Ald || 20 ὡς om M || 21 sqq. περὶ τοῦ Ταύρου etiam in margine M: utramque om AAld || 24 ὀκλάσας AM, κλάσας Ald || 25 καὶ om Ald | ὀκλάσας ante οὐκ M: om AAld || 26 δὲ pro οὖν Ald | διαπορθμεύσαντα AAld || 27 τοῦ om M | clausi; κατηστέριστ .. (terminatione invisibili) A || 29 κατηγωνίσαστο A

σκοπειν ἐπιζητεῖν κατοπτεύειν. ὁ δὲ νοῦς· παρὰ δὲ τοῖς ποσὶν Ἡνιόχου ὑποπεσόντα ζήτηι τὸν Ταῦρον. § τὸ δὲ ἑοικότα ὁμοία· οἱ γὰρ ἀστέρες αὐτοῦ βούκρανον ἀληθινῶς διαγράφουσι καὶ διὰ τοῦτό εἰσι γνώριμοι, οὐδενὸς τῶν γενησιώτατων πρὸς κατανόησιν δεόμενοι, ὡς ὁ Κριὸς ἀμυδρὸς ἂν ὑπ' ἄλλων εὐρίσκειται.

ἢ ὅτι πλουτοδότειρά ἐστι (163), καθὼ λέγουσιν Ἀμαλθείας κέρας· Ἀμάλθεια γὰρ αὕτη καλεῖται (cf 368, 16).

ἄλλως. ἢ τοῦ Ἡνιόχου κεφαλή ἐξ ἐναντίας τῶν γενύων τῆς Ἑλικῆς κεῖται· εὐθεία γὰρ γραμμὴ ἐξηνέχθη ἀπὸ τῆς ἄκρας κεφαλῆς τοῦ Ἡνιόχου κατὰ τὰ τῆς Ἑλικῆς γένηια, καὶ οὕτως ἐξ ἐναντίας κεῖται.

169. τοιῆ οἱ: θανμαστικῶς τὸ τοιῆ ἀντὶ τοῦ τοιαύτη· σφόδρα γὰρ ἔκλαμπρος ἢ κεφαλή ὑποφαίνεται καὶ ἔκκριτός ἐστι καὶ οὐκ ἂν τις ἐξ ἄλλου τεκμηρίου ἔτι σκέψαιτο τὴν τοῦ Ταύρου κεφαλὴν, ἀλλ' ἐκ τῶν τὸ πρόσωπον ἀποτελούντων ἀστέρων.

171. ἀστέρες ἀμφοτέρωθεν: ἐκ τῶν δύο γραμμῶν τοῦ Υ στοιχείου· αἱ γὰρ Ὑάδες τοῦτο τὸ στοιχεῖον ἀπομιμούμεναι τὸ ταύρειον ἀποτελοῦσι πρόσωπον. διὸ καὶ τινες Ὑάδας αὐτὰς ἐντεῦθεν εἶπον. οἱ δὲ, ὅτι δύομεναι αἷται ὑετοῦ γίνονται (cf 388, 20 sqq.).

172. καὶ λίην κείνων ὄνομα εἴρεται: οὐκ ἀνωνώμως, φησί, φέρονται αἱ Ὑάδες ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Ταύρου. Θαλῆς μὲν οὖν δύο αὐτὰς εἶπεν εἶναι, τὴν μὲν βόρειον, τὴν δὲ νότιον, Εὐρυπίδης δ' ἐν τῷ Φασέθοντι (fr 780 N.) τρεῖς, Ἀχαιοὺς δὲ τέσσαρας (fr 46 N.), Μουσαῖος (fr 14 P.) ε', Ἰππίας δὲ (fr 11 M.) καὶ Φερεκύδης (fr 16 St.) ἑπτὰ. ἢ δὲ προσωνημία, ὅτι τὸν Διό-

1 κατοπτεύειν om Ald | ὁ νοῦς δὲ Ald | δὲ om AAld | 1, 2 τ. ποσὶ τοῦ Ἡ. AAld | 2 ὑποπεπτακότα AAld | 3, 4 διαγράφουσι AAld §: γράφουσι M | 4 οὐδὲν M | 5 δεχόμενοι M | 7—12 scholia om Ald | 13 τοιόν (superscripto τοιῆ) οἱ M (cf editionem Arati): τοιῆ κεφαλή AAld | 14 κεφαλή ἔκλαμπρος ὤ. (omisso σφόδρα γὰρ ἢ) AAld | 18 ἀστέρες (omisso ἀμφοτέρωθεν) pro lemmate AAld, ἀστέρας ἀμφ. M | οὐκ ἐκ A | τῶν Ald: om AM | 20 ταύριον A | 20, 1 δ. κ. τινες αὐτὰς ἐντεῦθεν ἔνεκεν Ὑάδας εἶπον A, τινὲς μὲν οὖν φασιν, ὅτι διὰ τοῦτο ταύτας Ὑάδας εἶπον Ald | 21 ἐντεῦθεν A: ἐθεν M, διὰ τοῦτο Ald | 23 ὄνομα εἴρεται om A Ald | 24 φέρονται AAld §: φαίνονται M | ἐν τῷ μετώπῳ AAld | 26 δ' om A | 27 Μουσαῖος ε' om AAld | 28 ἐστὶν ὅτι AAld

νυσον ἀνεθρέψατο. Ὅγης δὲ ὁ Διώνυσος. Εὐφορίων δὲ (fr 14 M.)
 ὅγῃ ταυροκέρωτι Διονύσωι κοτέσσασα. οἱ μὲν οὖν δύο λέγον-
 τες ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Ταύρου φασί, οἱ δὲ τρεῖς προσ-
 λαμβάνουσι καὶ τὸν ἐπὶ τῷ χελύνωι. Εὐριπίδης μὲν οὖν ἐν
 Ἐρεχθεῖ (fr 357 N.) τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας Ὑάδας φησὶ γενέ- 5
 σθαι τρεῖς οὖσας, ὁ δὲ Μυρτίλος (fr 6 FHG IV p. 458) τὰς Κάδμου
 θυγατέρας, κληθῆναι δὲ οὕτω δι' ἣν προείπομεν (p. 369, 28) αἰ-
 τίαν· Ἡσίοδος γάρ φησι περὶ αὐτῶν (fr 14)·

νύμφαι Χαρίτεσ(σ)ιν ὁμοῖαι

Φαιούλη ἡδὲ Κορωνίς εὐστέρανός τε Κλέεια 10
 Φαίω θ' ἱμερόεσσα καὶ Εὐδώρη τανύπεπλος,
 αἷς Ὑάδας καλέουσιν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.

αἱ μέντοι Πλειάδες παρὰ τὸ διχότομον αὐτοῦ ὡς ἐπὶ τὴν ἱξὺν
 ἀνακεκλιμέναι σχῆμα κατὰ τινὰς οὐραῖς ἀποτελοῦσιν, ὡς καὶ ὁ
 Νικανδρὸς φησιν (Thea 121 sqq.)· 15

ἐξάλεσθαι

Πληιάδων φάσις δεδοχημένον, αἶ θ' ὑπὸ Ταύρου
 ὀλα(α)λῆν ψαίρουσαι ὀλλῶνες φορέονται.

οὐκ ἔστι δὲ οὐρὰ τοῦ Ταύρου· πόθε(ν) γάρ, ὁπότε μὴδὲ ὀπίσθια
 ἔχων δεικνύται; cf p. 387. 20

174. λαιοῦ δὲ κεράατος (ἄκρον) — παρακειμένου: τὸ
 ἄκρον τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος τοῦ Ταύρου καὶ τὸν ἀριστερόν
 πόδα τοῦ Ἠνιόχου εἰς ἀστήρ ἐπέχει. § συνεληγμένοι δὲ (176)
 τῷ τόνωι ὡς ὀυτάμενοι· ὑφαιρεθέντος γάρ τοῦ σ' ἀναβιβάζε-
 ται ὁ τόνος. ὁ δὲ νοῦς· συνηρμοσμένοι δὲ φέρονται. 25

177. ἀλλ' αἰεὶ Ταῦρος: ἄπερ κατὰ φυσικὴν αἰτίαν εἴωθε
 γίνεσθαι, ταῦτα οἱ ποιηταὶ ὡς ἐν παραδόξωι λαμβάνουσι καὶ
 ὡς καινότερα αὐτὰ καὶ ἀδύνατα προφέρονται, ὡς καὶ νῦν ἐπὶ

1 ἀνεθρέψατο A | ὕης A | 1, 2 δὲ ὅγῃ A5, ὅγῃ Ald, ὅγῃ M | 2 ταυροκέ-
 ρωτι M | διονύσω AM | κοτέσσασα M | 3, 4 προλαμβάνουσι A | 4 corr Thiele:
 χελῶ AMald; χηλίω Bekker | ἐν om M | 7 οὕτως M | αἰτίαν: — A | 8 δὲ
 post Ἡσ. Ald, om A | 10 ἡδε MAld, ἐκ δὲ A | 11 καὶ AAld: ἰδ' M | 13—20
 schol om AAld | 14 ἀνακλιόμεναι καὶ M | 16 Nicantri codd: πλαγισθεῖς M |
 17 αἱ δ' ὑπὸ M | 18 ὀλλῶνες M | 19 οὐκ ἔστι δὲ scripti: ἡλί δὲ M | 21
 (ἄκρον) παρακειμένου scripti: παρὰ δὲ M, om AAld | 21, 2 τὸ δὲ ἄ. A
 Ald, τοῦ ἄ. M | 22 τοῦ Ταύρου om M | 23—25 συνεληγμένοι δὲ (ἦγονν add
 Ald) συνηρμοσμένοι φέρονται. ἀναβιβάξει (ἀνεβιβάσθη Ald) δὲ ὁ τόνος ἀφ-
 αιρεθέντος (ἀναίρ- Ald) τοῦ σ' ὡς ὀυτάμενοι' AAld | 26—p. 371, 3 post
 p. 371, 15 AAld | 26 post Ταῦρος et ante ἄπερ fere 10 litt erasae A | 27 ὁ
 ποιητῆς AAld | λαμβάνουσι (sic) A, λαμβάνει Ald

τοῦ Ταύρου καὶ τοῦ Ἡνίοχου φησὶν ὁ Ἄρατος, ὅτι καὶ τοῦτο καινότερον ἔχει καὶ ἄμεινον [ἀνατέλλων] ὁ Ταῦρος· κρείττων γὰρ ἔστι καὶ ταχίων εἰς τὸ δύσεσθαι.

τριῶν κύκλων τῶν παραλλήλων παραδιδομένων συμβέ-
 5 βηκε διαιρεῖσθαι τὸ ὅλον σχῆμα εἰς μέρη ἡ, (καὶ) τοῦ μὲν
 Θερινοῦ τροπικοῦ ἐν τῷ βορειῷ μέρει τὰ ε' μέρη διηνεκῶς
 εἶναι ὑπὲρ γῆν, τὰ δὲ γ' ὑπὸ γῆν, τοῦ δὲ ἰσημερινοῦ ἴσον
 [ἔχοντος] τὸ ὑπὲρ γῆς τῷ ὑπὸ γῆν. κατὰ δὲ τὴν διαίρεσιν
 ταύτην ἀνατελλέτωσαν ὁ μὲν Ἡνίοχος ἐπὶ τοῦ Θερινοῦ τροπικοῦ,
 10 ὁ δὲ Ταῦρος ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ. περιενεχθέντος οὖν τοῦ οὐ-
 ρανοῦ ὁ μὲν Ταῦρος λήψεται ἐκ τοῦ ὑπὸ γῆν τμήματος (τὸ)
 λοιπόν, ἐκ τῶν ἡ' τὰ γ', ὁ δὲ Ἡνίοχος ἐφάψεται τοῦ ὀρίζοντος,
 ὥστε λοιπὰ ἔχειν ὑπὸ γῆς γ'. περιενεχθέντος οὖν πάλιν τοῦ
 οὐρανοῦ τὰ λείποντα εἰς ἡ' τμήματα, τὰ γ', συμβήσεται τὸν
 15 Ἡνίοχον καὶ τὸν Ταῦρον ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀνατεῖλαι.

ἄλλως. τάχιον δύνει ὁ Ταῦρος, ἐπεὶ νοτιώτερός ἐστι τοῦ
 Ἡνίοχου. τὰ δὲ νότια πλεον ὑπὸ γῆν μέρος ἔχει, καὶ ὅλως
 τὰ ἐπὶ διαφόρων παραλλήλων κύκλων ἄστρα τὰς ἀνατολὰς
 ἅμα ποιησάμενα οὐχ ἅμα δύσεται· τὸ γὰρ βορειότερον καὶ
 20 μείζονα κύκλον φερόμενον ὑστερεῖ τῷ χρόνῳ τῆς δύσεως,
 τὸ δὲ νοτιώτερον κατενεχθήσεται ὡς ἂν ἐλάσσονα κύκλον φερό-
 μενον. ἀπουστέον δὲ συνανατέλλειν τῷ Ταύρῳ τὸν Ἡνίοχον, οὐχ
 ὅλον ὅλως (τοῦτο γὰρ ψεῦδος), ἀλλ', ὅσα τῶν μερῶν συνανα-
 τέλλει, ταῦτα οὐ συγκαταδύεται διὰ τὴν ἑγκλισιν τοῦ κόσμου,
 25 ὡς εἶπεν.

178. καίπερ ὁμοῦ ἀνελθῶν. λέγει δέ, ὅτι ὁ Ταῦρος σὺν
 τῷ Ἡνίοχῳ ὁμοῦ ἀνελθῶν πρότερος δύνει.

τὸ δὲ ὁμηλυσίη (περὶ ἀνελθῶν) ἀντὶ τοῦ ἅμα καὶ
 κατὰ τὸ αὐτὸ ἀνατελλας. τὸ δὲ αἴτιον, ὅτι τὰ βόρεια ἢ ὅλως οὐ

1 τοῦτο Ald: τὸ AM || 2 καὶ Ald: τι M || 2, 3 post καιν. A ἀνατέλλων ἔχει . . . . . ταῦρος . . . . . ἔστι, Ald καὶ ἄμεινον ἔχει· συνανατέλλων γὰρ τῷ Ἡνίοχῳ πρότερον αὐτοῦ δύνει || 4—15 om Ald || 6 μέρει alt M || 13 ὥστε scripsi: ὡς τὸ M || 16 ἄλλως pro lemme A in textu, M in margine, ἀλλ' αἰεὶ ταῦρος Ald || 19 δύεται Ald || 19, 20 καὶ μείζονα κύκλον scripsi (cf l. 21): κατὰ μείζονος κύκλου AMald || 20 τῇ δύσει Ald || 23 ὅλως Ald: ὅλος M | τοῦτ' Ald || 23, 4 συνανατέλλειν A || 24 συγκαταδύεται A || 25 ὡς εἶπεν M: om Ald; vix εἶπον, cf ad v. 171 || 26 schol cum antecedenti cohaeret AMald || 27 Ἡ ἀνατελλας ὁμοῦ πρ. Ald | πρότερον Ald || 28 ὁμηλυσία M || 28, 9 καὶ κατ' αὐτὸ τὸ αἴτιον A, καὶ κατὰ ταῦτό. τὸ δὲ αἴτιον Ald

δύεται ἢ κατὰ τι δύεται ἢ βραδέως δύεται, οἷον Ἄρκτοι ὄλωσ
 οὐ δύνουσι, ὁ Κηφεὺς καταδύεται, ὅσον αὐτοῦ ἔστιν ἐκ τοῦ
 νοτίου, οὕτω καὶ ὁ Ἡνίοχος βραδέως δύει ὡς πρὸς τὰ ὑπο-
 καίμενα αὐτῷ νοτιώτερα ζώδια. οὗτος οὖν ὁ Ταῦρος νοτιώ-
 τερος αὐτοῦ ὢν πρότερος μᾶλλον καταφέρεται, ἐκείνος δὲ βρα- 5
 δύτερος, ὅσαι καὶ βορειότερος. ἅμα δὲ ἀνατέλλουσι διὰ τὸ ἐξ
 ἀναπολῶν ὥσπερ ἐκινησενότα καὶ κακυρωμένον ἄνω φέρεσθαι
 τὸν Ἡνίοχον. ὅτε μέντοι δύεται, καὶ πλείονα χρόνον ἀναλλίσκει
 ἐνόμενος, ὅτι τῶν ἐπὶ τῆς κινουμένης σφαιρας ἀνατελλόντων
 ἅμα σημείοις ὕστερον δύει τὰ προσεγγίζοντα τῷ φανερῷ 10
 πόλῳ· μείζους γὰρ κατὰ τὴν ὁμοίωσιν διανύει περιφερείας
 διὰ τὸ μετέωρον τοῦ πόλου. λήξας οὖν ἐπὶ τὸν Ταῦρον (177)
 ἄνεισι πάλιν ἐπὶ τὰ συνεχῆ καὶ βόρεια.

179. οὐδ' ἄρα Κηφεῖος: πάλιν ἕως τοῦ ζωδιακοῦ ἑλθὼν
 καὶ διδάξας τὰ περὶ τοῦ Ταύρου ἀνέδραμεν ἐπὶ τὰ τοῦ βορείου 15
 λειπόμενα. πάλιν δὲ οὐδὲ τὸν Κηφέα ἀφ' ἑαυτοῦ διδάσκει,
 ἀλλ', ὥσπερ τὰ φθάσαντα διὰ τῶν ἔγνωσμένων, οὕτω καὶ τοῦ-
 τον διὰ τῆς ἡδῆ (52) γνωσθείσης Κυνοσούρας Ἄρκτου (182).
 § τὸ δὲ μαγερόν (179) διὰ τὴν συμβᾶσαν συμφορὰν ἐν τῷ
 οἴκῳ αὐτοῦ χάριν Κασσιεπείας· αὕτη γὰρ ἤρισε ταῖς Νηρηΐσι 20
 περὶ κάλλους, αἱ δὲ ὀργισθεῖσαι Κῆτος ἐπαφῆκαν τῇ Αἰθιοπίαι.
 ἔχρησε δὲ ὁ Θεός, ἐὰν μὴ ἡ ταύτης θυγάτηρ Ἀνδρομέδα παρα-
 δοθῆι τῷ Κῆτει, μὴ παύσεσθαι. ἡ δὲ ἐξετέθη. παριῶν δὲ ὁ
 Περσεὺς ἔσωσε τῇ Γοργόνι τὴν Ἀνδρομέδαν. πάντες οὖν κατη-
 στερίσθησαν ἀπλώσαντες τὰς χεῖρας ὥσπερ ὑπόμνημα τοῦ πά- 25
 θους φέροντες.

Ἰασιδαο: Ἰασιδὴν τὸν Κηφέα εἶπε διὰ τὸ ἔχειν τὸ γένος
 ἀπὸ Ἰνάχου, ἀπὸ μητρὸς δὲ αὐτὸν ὠνόμασεν· οὐ γὰρ ἔστι
 Κηφεὺς Ἰάσου, ἀλλ' Ἴουσι τῆς Ἰνάχου. Ἰασιδης οὖν υἱὸς Ἴουσι.
 Ἴουσι γὰρ Ἐπαφος, οὗ Αἰβύη, ἧς Βῆλος, οὗ Ἀγῆνωρ, οὗ 30
 Κηφεύς.

1 ἢ καταδύεται AAld | ἢ βραδέως δύεται om Ald | 2 καταδ. δς A | 3 ὁ δὲ Ἡν.
 βραδέως δύει ὥσπερ τὰ Ald | 4—13 om AAld | 5 πρῶτος M | 15, 6 τὰ λοιπὰ
 τοῦ βορείου A, τὰ λειπόμενα τοῦ βορείου Ald | 17 τὸν φθ. A | 18 τῆς ante
 K. iterat A | 20 κασιεπείας Ald | νηρηΐαι AMald | 21 τῆς αἰθιοπίων Ald | 22 εἰ
 AMald | ἢ om AAld | ἀνδρομέθη Ald | 23 παύσεσθαι AMald | ἐξετέθη M |
 24 γοργόνι Ald, cf p. 226b: γοργόνη AM ut Nicol p. 376 West | ἀνδρομέθην
 Ald | πάντα Ald | 24, 5 κατηστερήθησαν AAld | 25 τὸ δὲ ante ἀπλ. Ald |
 27 ἰασιδαο δὲ τὸν A, ἰασιδὴν δὲ τὸν Ald | 28 ἢ ἀπὸ μ. αὐτ. κατονομάσεν
 Ald | 29 ἰασιδαο οὖν ὡς υἱὸς Ald | ὡς ante υἱὸς A | ἐοῦς A | 30 ἐοῦς A

181. ἐπεὶ Διὸς ἐγγύθεν ἦσαν: ἐπεὶ δοκοῦσιν οἱ βασι-
 λεις ἀπὸ Διὸς ἔχειν τὸ γένος. ἢ αὐτοῦ πρὸς γένους. ἄλλ' ἄρα
 καὶ τὸν οὐρανὸν ἐφθασεν ὁ Κηφέως, ἐπειδὴ Διὸς ἦν· πρόγονος
 (γὰρ) αὐτοῦ ἐστὶν Ἰώ.

5 184. Ἰση οἱ στάθμη: Ἰση εὐθεία. Ἰση διάμετρος ἀπὸ
 τῆς Ἄρκτου ἕως ποδῶν ἀμφοτέρων τοῦ Κηφέως, ὅση ἀπὸ ποδὸς
 ἐς πόδα τείνει. ὅσον ἀπέχουσιν ἑαυτῶν οἱ πόδες, τοσοῦτον
 ἀπέχει ἢ οὐρὰ τῆς Ἄρκτου ἐκατέρου ποδὸς τοῦ Κηφέως.

ἄλλως. στάθμη ἐστὶν ἢ εὐθεία γραμμὴ. § νεάτης δὲ
 10 οὐρᾶς, τῆς Κυνοσούρας Ἄρκτου. ἀπὸ ἄκρας τῆς οὐρᾶς εὐθείά
 τις γραμμὴ φέρεται εἰς ἐκάτερον πόδα τοῦ Κηφέως τοσοῦτον
 ἀπέχοντα τὸ διάστημα, ὅσον καὶ ἀπὸ τοῦ ποδὸς τοῦ Κηφέως
 ἐπὶ τὸν ἄλλον πόδα, ὡς τὸ μέγεθος εἶναι τρίγωνον ἰσοπλευρον
 ἀπὸ τῆς οὐρᾶς ἐπὶ τοὺς δύο πόδας καὶ τούτων δύο ποδῶν αὐτοῦ
 15 διάστημα.

186. αὐτὰρ ἀπὸ ζώνης: ἐπειδὴ ἢ τοῦ Κηφέως ζώνη
 ἀμυδρά ἐστίν, ἐκ τοῦ παρακειμένου Δράκοντος διδάσκει (187). ὁ
 δὲ νοῦς· κάτω δὲ τῆς τοῦ Κηφέως ζώνης ὀλίγον ἰέμενος καὶ περι-
 σκοπήσας βλέψειας (ἄν) τοῦ Δράκοντος πρώτην καμπήν, τὴν
 20 ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ Δράκοντος κύκλωσιν.

188. τοῦ δ' ἄρα: πλησίον τοῦ Κηφέως. § τὸ δαιμονίη
 διὰ τὸ ποῖον αὐτῆς κατάστημα ὡσπερ ἐν συμφοραῖς οὐσης διὰ
 τὴν παῖδα. ἐν νυκτὶ δὲ ἐχούσῃ πλήρη τὴν σελήνην οὐ πολλή
 καὶ λαμπρὰ φαίνεται ἢ Κασσιόπεια· ἀμυδροτέρους γὰρ ἔχει τοὺς
 25 ἀστέρας.

τοῦ δ' ἄρα δαιμονίη: ἀνατολικωτέρα προθεωρεῖται. § τὸ
 δὲ (προ)κυλίνδεται οὐκ ἀσχημόνως κείται· πλατεία γὰρ καθ'
 ἐκάτερα.

1 οὐρανὸν εἰς ὄνομα ἦλθεν ἐπειδὴ AAld || 2 ἢ — γένους om A; τὸ γ.
 ἢ εἰς τὸν οὐρ. Ald || 3 πρόγονος A: πρὸς γένους M; ἐπ. ἀπογόνος ἦν Διὸς·
 πρόγονος γὰρ Ald || 4 supplēvi e § || 5 lemma om AAld | δὲ post Ἰση Ald | Ἰση
 δ. AM: φησὶν ἢ δ. Ald || 6 τῶν ποδῶν τοῦ Κ. ἀμφ. καὶ ὅση Ald || 7 ἦγον
 ὅσον Ald | ἑαυτοῦ Ald || 7, 8 οἱ π. ἀπ' ἀλλήλων τ. Ald || 8 τῆς ἄρκτου ἢ οὐρὰ
 AAld | ε. τοῦ π. Ald || 9 ἄλλως iterat in margine M, utrumque om AAld | ἐστὶν
 AM: δὲ Ald || 10 Ἄ. τὸ δὲ πᾶν ἀπὸ Ald || 12 ἀπέχοντος τὸ δ. AM, ἀπέχουσα δ.
 Ald || 13 cf p. 381, 15 | εἶναι τὸ μέγ. Ald || 14 εἰς δύο π. AAld | τ. δῶν A || 16 ἐπεὶ
 AAld || 19 supplēvi | τὴν Δρ. Ald | ὁ εἰ (om Ald) ἐστὶν ante τὴν add AAld ||
 21—25 om AAld || 22 ποῖον scripsi: ποῖον M | οὐσης scripsi: ζ' (i e εἶναι)
 M || 26 schol om A | ἀνατολικωτέρον Ald || 26, 7 τὸ γὰρ προκυλίνδεται
 τοῦτο σημαίνει, οὐ τὸ ἀσχημόνως κείσθαι Ald || 27 οὐκ εὐσχημόνως M ||
 28 ἐκάτερον Ald

ἄλλως. ἔνιοι νομίζουσιν ἠγνοημένοι τὸν Ἄρατον, ὅτι ἡ Κασσιόπεια ἔπανατέλλει τῷ Κηφεί καὶ ἐπικαταδύνει, μὴ νοήσαντες ὅτι ἔθος ἐστὶ τῷ ποιητῇ τὴν ἀνατολὴν προτέραν καλεῖν. τὸ οὖν προκυλίνδεται σημαίνει, ὅτι ἡ Κασσιόπεια ἀνατολικωτέρα Κηφέως. § τὸ δὲ δαιμονίη ἦτοι κακοδαίμων 5 διὰ τὰ φαινόμενα καὶ συμβαλόντα αὐτῇ ἢ μακαρία διὰ τὸ ἐν θεοῖς εἶναι.

προκυλίνδεται οὐ μάλα πολλή: καὶ γὰρ μικρὸν ἐπέχει τοῦ οὐρανοῦ τόπον καὶ οὐ πάντη ἐν νυκτὶ πανσελήνῳ λαμπρὰ φαίνεται· οὐ γὰρ πολλοὶ αὐτὴν λαμπρύνουσιν ἀστέρες. 10

190. οὐ γὰρ μιν πολλοί: ἡ Κασσιόπεια ἀστέρας ἔχει ἐπὶ τοῦ σώματος ἐκ διαστήματος ἀλλήλων κατ' εὐθείαν ὡς ἔγγιστα κειμένους. ὧν ὁ βορειώτατος ἐπὶ τῆς καθέδρας ἐστίν, ὁ δὲ νοτιώτατος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, οἱ δὲ τούτων μεταξύ δύο τὸ τῆς Λακωνικῆς δικλίδος σχῆμα ποιοῦντες τοι(οῦτον) <sequebatur 15 figura>. ὧν ἡ μὲν πρώτη γραμμὴ ἐστὶ τὸ σῶμα, ἡ ((δὲ)) πλαγία τὰ γόνατα.

192. οὕην δὲ κληίδι: τὸ ἔνδοθεν ἡρμοσμένην εἶναι τὴν κλειν ἀρχαϊκόν ἐστιν· οὐ γὰρ ὡς νῦν ἐκτός εἰσιν αἱ κλειδες, ἀλλ' ἔνδον τὸ παλαιὸν παρ' Αἰγυπτίους καὶ Λάκωσιν. καὶ 20 Ὀμηρος οἶδε τὸ τοιοῦτον, ὅτι ἔσωθεν τὰ θυρώματα ἀνακροῦνται κληίδι θυρῶν ἀνέκοπτεν ὄχηα — τὰ δ' ἀνέβραχε δαίδαλα πάντα, <τὰ> ἀσφαλίσματα (Od XXI 47 sqq. et Π XIX 13 confusa). ἔστιν οὖν ἡ Κασσιόπεια ἐν οὐρανῷ οὐχὶ πᾶσα, ὡς γέγραπται, ἀλλ' οὕτω <sequebatur olim figura, cf ad v. 190> κλειδὸς 25 ἔχουσα ἀρχαίας σχῆμα, καὶ οἱ ἀθρόοι ἀστέρες τὸ σῶμα ἀποτελοῦσιν, οἱ δὲ πλάγιοι τὰς χεῖρας ἐκτεταμένας, οἱ δὲ κατωτέρω

1 ἄλλως om et δὲ post ἔνιοι add Ald | ἠγνοημένοι A | 3 πρότερον Ald | 4 προκυλίνδεται A² | 5 δὲ bis A | ἠγουν Ald | 6 συμβάντα αὐτοῦ AAld | 7 θεοῖς, dicit stellas, cf De Germanici prooemio p. IV | 8 προκυλίνδεται om AAld | οὐδ' ἄρα πολλή Ald | μικρὸν AAld | 10 οὐ AAld: οὔτε M | 13 δὲ iterat M | 15 τοιοῦτον om Ald; subindicat olim hic figuram claustrī fuisse subscriptam (p. 366, 10. Diels Parmenides p. 141), cf p. 342, 24—27) | 16, 7 ὧν τὸ μὲν ἐν γραμμῇ ἐστὶ, τὸ δὲ πλάγιον τὰ γ. Ald | 16 σῶμα om AAld | 19 ἀρχαϊκῶς (omisso ἐστίν) Ald | 20 παρὰ Ald | 21, 2 ἀνακροῦνται scripsi: ἀνακροῦμενα AM, κλειονται ἐν οἷς φησι Ald | 22 θυρή AM Ald | ἀνέκοπτεν AAld: -ον M | ὄχηας Od codd | ἐνέβραχε A, ἀνέβραβε M, ἔμβραχε Ald | 23 supplēvi | ἀσφ. om Ald | 24 ἐν οὐρανῷ om AAld | 24, 5 ὡς γέγραπται AM (spectat ad imaginem Cassiopeae ab aliis formatam): φανερά Ald | 25 οὕτω AM: ὡς Ald | 26, 7 καὶ οἱ ἀστέρες δὲ οὐκ ἀθρόοι τὸ σῶμα ἀποτελοῦσιν, ἀλλ' οἱ μὲν πλάγιοι τὰς χεῖρας κτλ. Ald | 27 ἐκτεταμένας M

αμα και πόδας και τήν καθέδραν, ὡς δικλίδα [ὡς πρόθυρα].
 § τὸ δὲ δικλίδα (ὡς) δίθυρον. § μουνάξ (194) δὲ εἰς ἐφ'
 ἓνα, οὐχ ἕνα πολλοί, ὀλίγων τῶν ἀμυδρῶν ὄντων.

195. ἀποτείνεται ὤμων: ἡ δὲ Κασσιέπεια ἀποτεταμέ-
 5 νας ἔχει τὰς χεῖρας εἰς ὄργυιαν. ἐσχημάτισται δὲ ὡσπερ στερο-
 κοπουμένη.

ἄλλως. ἀποτελεῖ ὄργυιαν, και εἵποις ἂν αὐτὴν τῷ ποιῶι
 σχήματι ὡσπερ ἐπανιᾶσθαι τῇ παιδί, ὃ ἔστιν ἀνιάζειν (196),
 και λυπεῖσθαι.

197. αὐτοῦ γὰρ κάκεινο (— αἰνὸν ἄγαλμα): τὸ χαλε-
 10 ποῖς πάθειν ὑποπεπτωκός.

κεκασμένον: διατετυπωμένον. § τὸ δὲ κυλίνδεται πά-
 λιν τὴν θέσιν πρὸς τὴν συμφορὰν (cf p. 372, 19. 373, 22. 374, 6).
 § τὸ δὲ ἄγαλμα ἦτοι καταχρηστικῶς τὸ εἶδωλον ἢ [ἄγαλμα]
 15 διότι κατηστέριστα μετὰ παντὸς τοῦ γυναικείου κόσμου και
 ὡσπερ κεκοσμημένον ἔστιν αἰνὸν ἄγαλμα.

198. Ἀνδρομέδης ὑπὸ μητρὶ κεκασμένον: ὡς πρὸς
 σύγκρισιν τῆς μητρός. § τὸ δὲ κεκασμένον κεχωρισμένον· οὐ
 γὰρ πάνυ πλησίον αὐτῆς ἔστιν. § γράφεται και κεκομμένον, ἔν'
 20 ἡ τεθρονημένον. § κείται δὲ ἐν τοῖς ἄστροις ἡ Ἀνδρομέδα διὰ Cat p. 216b
 τὴν Ἀθηνᾶν, τῶν Περσέως ἄθλων ὑπόμνημα. ἔχει δὲ και αὐτὴ
 τὰς χεῖρας ἐκτεταμένας, ὡς προστέθη τῷ κῆτει (cf l. 4).

οὐ σε μάλ' οἴω: ὁ νοῦς οὗτος· οὐδαμῶς δέ σε ὑπολαμ-
 βάνω νύκτα ἐπιτηρησάσι ἀσέληνον και σκοτεινὴν, ἵνα εὐσυν-
 25 ὀπτως τὴν Ἀνδρομέδαν θεάσῃ· και γὰρ αὐτόθεν λαμπροτάτη

1 δικλείδα AM | seclusi | πρόθυρον A | 2 δικλείδα AM | τὸ δικλείδα
 δὲ σημαῖνοι ἂν και τὸ δίθυρον Ald | τὸ δὲ μουνάξ Ald | 2, 3 μουνάξ —
 ὄντων om M | 3 ἓνα A | 4 ἡ δ' αὐτῶς pro lemmate AAld | 4, 5 ἀποτετα-
 μένας M | 5 εἰς om A | γὰρ pro δὲ AAld | 5, 6 στεροκοπουμένη AM | 7 ἄλ-
 λως ἀπ. ὄργ. om Ald | πόω A, τοιωίδε Ald | 8 τῶι Ald | 8, 9 ὄ — λυπεῖ-
 σθαι om M, ὄ — ἀνιάζειν om Ald | 9 και Ald: om A | 14 δὲ ἄλγημα A |
 ὅτι post ἡ M | ἄγαλμα om Ald | 15 κατηστέριται AAld, κατηστέριται M |
 ὅτι post και add M | 16 ἔστιν αἰνὸν ἄγαλμα om Ald | 17 Ἀνδρ. —
 18 μητρός om hic Ald, cf ad l. 20 | κεκασμένον om A; ἡ κεκασμέ-
 νον οἰονεῖ κεχ. Ald | 19, 20 κεκασμένον (κεκασιμένον [sic] Ald) ἔν' ἡ τε-
 θρονημένον AAld | 20 post τεθρ. Ald τὸ δὲ ὑπὸ μητρὶ ὡς πρὸς σύγκρισιν
 τῆς μητρός, cf l. 18 | ἀνδρομέδη Ald | 21 ὑπόδειγμα AAld | και om A
 Ald | 23 coniunxit cum praecedentibus A | οὕτως M | 24 ἀσέληνον Ald | και
 σκοτεινὴν om AAld | 25 ἀνδρομέδην Ald | αὐτόθεν AAld

οὔσα καὶ ἐν παμμήριδι νυκτὶ φαίνει. § τὰ δὲ ζώματα (201) ἱμάτια. § ὠλενίη (202) δὲ ἐκτεταμένος χειρᾶς ἔχουσα.

203. δεσμὰ δὲ οἱ κεῖται καὶ ἐν οὐρανῶι: διατέταται (φησί) τὰς χειρᾶς καὶ ἐν οὐρανῶι ὡσπερ δεδεμένη, καθάπερ προῦκειτο τῶι κήτει.

205. ἀλλ' ἄρα οἱ καὶ κρατὶ πέλωρ: πάλιν ἀπὸ τῆς Ἀνδρομέδας διδάσκει τὸν Πήγασον, ὅς ἐστιν ἡμίτομος κατὰ τὸν ἀστερισμὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς Ἀνδρομέδας κείμενος. § πέλωρ δὲ ἦτοι ἀπὸ τοῦ τμήματος τὸ ὅλον ἀναλογιζόμενος ἢ διὰ τὸ λαμπροὺς ἔχειν ἀστέρας. § ἡμιτελής δὲ ἐστὶν αὐτὰ τὰ ἐμ- 10 πρόσθια φαίνων ἄχρι τοῦ ὀμφαλοῦ. § οἱ μὲν (Aratus ipse) αὐ- τὸν λέγουσιν εἶναι τὸν κολάψαντα τὴν κρήνην ἐν τῶι Ἐλικῶνι, οἱ δὲ [τὸν Πήγασον] μίμημά φασιν εἶναι Ἴππου τοῦ Πηγάσου. ὃς πορευόμενος διὰ τοῦ Ἐλικῶνος τοῖς ποσὶν ἔρηξε πηγήν τὴν καλουμένην Ἴππου κρήνην. § ἰερὸς (215) δὲ ὁ Ἴππος, ὅτι κατη- 15 στερίσται, ἢ ὅτι Ποσειδῶν αὐτὸν ἐγέννησεν, ἢ ὅτι βροτὴν τε στεροπὴν τε φέρει Διὶ μητιόεντι' (Hesiod Theog 286). εἴληφε δὲ τὴν ἱστορίαν παρ' Ἡσιόδου (l c). διό φησιν οἱ δὲ νομῆες πρῶτοι κείνο ποτόν (220, 1).

204. γαστέρι νειάρι: τῆι ἐσχάτη τῆς ἡμιτόμου γασ- 20 τρός. ἐπιψάυει δὲ τῆς Ἀνδρομέδας. εἰς δὲ ἀστήρ ἐστὶν, ὃς διαλεύγνυσι τῆς τε Ἀνδρομέδας τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν τοῦ Ἴππου ἡμίτομον γαστέρα.

208. οἱ δ' ἄρ' ἔτι τρεῖς ἄλλοι: ἡ διάνοια τοιαύτη ἐστίν· εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι τρεῖς ἀστέρες κατὰ τὰ πλευρὰ τοῦ Ἴππου, οἱ- 25

2 ἔχουσα τὰς χειρᾶς AAld || 3—5 om Ald || 6sq. περὶ τοῦ Ἴππου in mar-
gine M || 6 καὶ et πέλωρ om AAld || 7, 8 ἀνδρομέδης Ald | ὁ ε. A || 8 στηρι-
μὸν libri | ἐπὶ τὴν κεφαλὴν AAld | πέλωρος Ald || 9 τῶν ὄλων AAld || 10
τοὺς ἀστ. AAld || 11 ὀφθαλμοῦ Ald | οὖν post μὲν Ald || 12 φασιν Ald | εἶναι
om M | κολάψαντα Ald: κολάψαντα AM || 13—15 οἱ δὲ — Ἴππου κρήνην
om Ald || 13 seclusi; τὸν πηγάσον M, τοῦ πηγάσου A | Ἴππου post εἶναι
om A | τοῦ πηγάσου M: τὸν πηγάσον A || 14 ἔρηξε A || 15 κρήνην Ἴππου
A | ἦτοι ὅτι Ald | ὅταν A || 15, 6 κατηστερίσται Ald: κατηστερήται A, κατε-
στήρικται M || 16 ὅταν II. A | ὁ II. Ald | ἐγέννησεν M || 16, 7 βρ. τε καὶ στεφ.
τρέφει ἢ μάλλον φέρει Δ. A, βρ. καὶ ἀστραπὴν τρέφει, καθ' ὃ ἐμφερὴς
ἐστὶ τῶι Διὶ Ald || 18 διό φησιν om M || 19 ἐκείνο τὸ ποτόν κρήνην ἀνώ-
μασαν Ald || 19, 20 coniunxit scholia omisso lemmate A || 20 γαστρὶ δὲ νει-
αίρι τι ἡμιτόμου γαστρὶ Ald || 21 δὲ ante τῆς Ἄ. A: γὰρ Ald, om M |
ἀνδρομέδης Ald | εἰς ἀστήρ δς δ. Ald || 22 ἀνδρομέδης Ald | τὴν prius om
A || 24 ἔννοια αὐτῆ AAld || 25 δὲ ante καὶ om AAld | κατὰ — Ἴππου om
AAld

τινες ἴσον ἔχοντες διάστημα πρὸς τὸν εἰρημένον ἀστέρα τετραγώνον ἰσοπλευρον ἀποτελοῦσι καὶ τὸν εἰκονισμόν τοῦ Ἴππου εὖσημον ποιοῦσι λαμπρότατοι ὄντες.

211. κεφαλή δέ οἱ οὐδὲν ὁμοίη: καλοὶ καὶ μεγάλοι κατὰ τὸ φῶς· ἀμυδροὶ γὰρ οἱ ἐκείσε ἀστέρες. § τὸ δὲ δόλιχος περὶ ἑὼν οἶδε καὶ Ὀμηρος, τοὺς Ἴππους 'ἐριαύχενας' λέγων. διὸ καὶ οὗτός φησι πέλωρ — Ἴππος (205).

212. αἰθρομένης γένυος: καταλαμπούσης· ἐπ' ἄκραν γὰρ τὴν γένυν ἀστέρα ἔχει, ὃς τοῖς προειρημένοις τέτρασιν ἀστράσιν ἴσος ἐστὶ κατὰ τὸ φῶς. § ἡμιτελής δὲ (215) καὶ οὐχ ὀλοτελής ἐστίν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ σὺν τοῖς ἐμπροσθίοις μέρεσι θεωρεῖται.

222, 3. ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦ Πηγάσου ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς ρεῖ, καὶ οὐδέποτε τοῦτο τὸ ὕδωρ τῶν τὴν Θέσπειαν οἰκούντων ἐκὰς ὄψει· ἵπὸ τὰς ὑπωρείας γὰρ τοῦ Ἐλικώνος ἡ Θέσπεια κείται, ἐν δὲ ταῖς ὑπωρεῖαις ἡ κρήνη εἰς Θέσπειαν ἐκβάλλουσα.

223, 4. αὐτὰρ ὁ Ἴππος ἐνδιος: ὁ δὲ Ἴππος ἐν τῷ τοῦ Διὸς οἴκῳ, ἐν τῷ οὐρανῷ. § εἰλεῖται ἀντὶ τοῦ κύκλῳ συστρέφεται, καὶ δύναται κατοπτεῦεσθαι ἡ μὲν κρήνη ἐν Θεσπειᾷ, ὁ δὲ Ἴππος ἐν τῷ τοῦ Διὸς οἴκῳ, ἐν τῷ οὐρανῷ. § ἡ, ὡς Διόδωρος (Diels Doxogr p. 21 sq.), ἐνδιος ὁ μεσημβρινός. 'ἐνδιος δ' ὁ γέρων ἡλθ' ἐξ ἀλόγ' (Od IV 450)· κείται γὰρ μεταξὺ τοῦ Θερῖνου τροπικοῦ καὶ τοῦ ἰσημερινοῦ. βέβαιον δὲ καὶ γὰρ ἐπὶ τοῦ Περσέως εἶπεν Ἄρατος (253) ἔχνια μηκύνει κενονιμένος ἐν Διὶ πατρὶ. § Θέσπεια δὲ πόλις Βοιωτίας

3 λαμπροὶ Ald | 4 lemma om AAld | καλοὶ καὶ μεγ. om M | δὲ post meg. Ald | 5 οὐ γὰρ ἀμυδροὶ εἰσιν οἱ Ald, cf infra | 5—11 τὸ δὲ δόλιχος. τοῦτο δηλοῖ, ὅτι καίτοι ἐπιμήκης ὢν ὁ αὐχὴν τοῦ Ἴππου ἀλλ' οὐν οὐχ ὁμοίως ἀστέρας ἔχει τοῖς ἐπὶ ταῖς πλευραῖς, οὐτ' αὐτὸς οὐθ' ἡ κεφαλή· ἀμυδροὶ γὰρ εἰσιν οἱ ἐκείσε ἀστέρες. καὶ Ὀμηρος δὲ τοὺς Ἴππους 'ἐριαύχενας' καλεῖ. τὸ δὲ αἰθρομένης γένυος, ὅτι ἐπ' ἄκραν τὴν γένυν ἀστέρα ἔχει, ὃς τοῖς προειρημένοις τέτρασιν ἀστράσιν ἴσος ἐστὶ κατὰ τὸ φῶς. ἡμιτελής δὲ, οὐχ ὀλοτελής, ἀλλ' κτλ. Ald | 6 καὶ alt A: om M | 8 καταλάμπουσιν A | 10 ἴσως A | καὶ om A, cf Ald adn l. 5—11 | 13 schol post p. 375, 16 AM, post p. 376, 12 (adn) Ald | 14 τὸ ὕδωρ τοῦτο A | ἐκὰς scripsi: ἐκτὸς AMAld | 16 ἐκβάλλουσα om A | ἡ κρ. ἐστίν: — Ald | 17 ἐνδιος om M | 17, 8 τοῦ — τῷ om M | 18 ἦγον τῷ οὐρ. ἐστίν Ald | 18—20 εἰλεῖται — οὐρανῷ om AAld | 19 δύναται κατοπτεῦεσθαι scripsi: δυνατὸν κατοπτεῦσαι M | 22 ἡλθεν AAld | 23—25 βέβαιον — πατρὶ om AAld | 25 θέσπεια π. A | 25—p. 378, 3 cf 'Commentationem mythogr II' (Gryphiae 1894) p. IV sq.

υπὸ τῷ Ἐλικῶνι, ἀπὸ Θεσπείας τῆς Ἀσωποῦ. ἦι τρεῖς δωρεὰς Ἀπόλλων δέδωκεν, ἐπώνυμον αὐτῆς πόλιν ἐπὶ γῆς, ἐν οὐρανῶι τὴν Παρθένον, ἐν τοῖς μαντείοις τὸ Θεσπιζέιν.

Cat p. 221 sq.

225. αὐτοῦ καὶ Κριοῖο: τοῦτον τὸν Κριὸν Ἐρατοσθένης (fr XLI p. 151 Bernh.) εἶναι φησι τὸν Ἑλλῆς καὶ Φοῖξον. ὃν 5
 θύσας τῷ Φυξίῳ Διὶ Φοῖξος τὴν δορὰν ((δέδωκεν)) Αἰήτηι. διὸ
 καὶ τοὺς ἀστέρας αὐτοῦ ἀμαυροῦσθαι φησιν (228) ὡς ἐκδαρέντος.
 § τὸ δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Ἴππου κεῖται. φησὶ δὲ τοῦ τε Ἴππου
 καὶ τοῦ Κριοῦ διὰ τὸ πλησίον εἶναι τοῦ Ἰσημερινοῦ ταχυτάτην
 εἶναι τὴν κίνησιν. δύναται δὲ καὶ τοπικῶς τὸ αὐτοῦ ὑπα- 10
 κούεσθαι, ὡς ἐνθά(δε). φασὶ δέ, ὅτι ἀκαίρως ἦλθεν ἐπὶ τὸν
 Κριὸν ἀπὸ τοῦ Ἴππου· ἔδει γὰρ τὰ ὑποκείμενα δηλῶσαι, τοὺς
 Ἰχθύς ἢ τὸν Ὑδροχόον. ἀλλὰ φάμεν, ὅτι ἀπὸ τοῦ Σκορπίου
 ἐξῆς τοὺς ἄλλους τοῦ Ταύρου διδάξας ἔπειτα ἐξῆς ἦλθεν ἐπὶ
 τὸν Κριόν. αὐτὸς δὲ πλησίον Ἀνδρομέδας. καὶ πόθεν τοῦτο, 15
 ὑποκατιῶν φησι νεϊόθεν Ἀνδρομέδης (234). ὀλίγον γὰρ
 ὑπ' αὐτὴν ἐστήρικται (230). § θοώταται (225) δὲ διὰ
 τὴν ἐπαγομένην θεωρίαν (226).

226. ὅς ῥά τε καὶ μάλιστα διωκόμενος περὶ κύκλα:
 ὁ Κριός. πληθυντικῶς δὲ εἶπε μέγιστον κύκλον τὸν Ἰσημερινόν· 20
 μέγιστος γὰρ ἐστὶ πάντων, ἐπειδὴ καὶ μέσην τέμνει τὴν σφαῖραν.
 § τὸ δὲ διωκόμενος ἐπειγόμενος χαριέντως εἶπεν ὡς πρὸς
 τὰς ταχείας αὐτοῦ ὁδοῦς. ὅπερ οὖν κατὰ φύσιν ἔχει, τοῦτο καὶ
 προείπομεν (p. 370, 26) ὅτι ἐν θανμασμῶι λαμβάνει. § ὁ Κριός
 οὗτος ἐπὶ τοῦ μεγίστου τῶν παραλλήλων κύκλων τοῦ Ἰσημερι- 25
 νοῦ ὧν ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἀπὸ σημείου ἐπὶ σημεῖον φέρεται, ἐν
 ὅσῳ καὶ ἡ μικρὰ Ἄρκτος τὸν ἐλάχιστον περιγράφουσα κύκλον
 (φησὶ) τῶν περὶ ἄξονα κινουμένων κύκλων τῶν τε μεγίστων καὶ
 ἐλαχίστων ἰσόχρονον ἔχόντων τὴν ἀποκατάστασιν, ὡς καὶ ἐπὶ
 θύρας· ἐν ταύτῳ γὰρ ἀποκαθίσταται ὁ στρόφιγξ καὶ τὸ ἀκρό- 30

5 φούξου Ald || 6 φούξος AAld | τῷ Al. Ald || 8 δὲ prius om A | ἦγον
 ante ἐπὶ Ald || 9 ταχυτάτη (sic) A || 10 καὶ om M | τὸ αὐτὸ A || 13 Ἰχθύας
 AAld || 13, 4 Σκ. τοὺς φρεξῆς τοῦ T. AAld || 14 ἔπειτα AAld: ἐπὶ τὰ M |
 ἐξῆς post ἦλθεν AAld || 15—17 γὰρ πλ. ἀνδρομέδης· ὀλίγον γὰρ ὑπ' αὐ-
 τὴν ἐστήρικθαι ὑπ. αὐτὸς φησιν. τὸ δὲ θοώτατοι Ald || 16 νεϊόθεν
 om A || 17 θοώτατοι AMald || 19 διωκ. π. κ. om M || 20 ὁ Κριός om A
 Ald | δὲ om AAld || 21 μέγισται γ. (sic) A | γὰρ (δὲ Ald) δηλοῖ post ἰσημ. A
 Ald || 22 ἐπειγόμενος om Ald | χαριέντα Ald || 23 ὅπερ om A || 23, 4 ὡσπερ
 οὖν προείπομεν, ὅτι τὸ κατὰ φύσιν ἔχον ἐν θ. λ. Ald || 24—p. 370, 2 ὁ Κριός
 — αὐτῆς om AAld || 28 φησὶ scripsi, cf p. 379, 10. 380, 7 al: φύσει M

τατον μέρος τῆς Θύρας ἀνοιγομένης καὶ κλειομένης αὐτῆς. οὐ-
 τως οὖν καὶ ἡ σφαῖρα ὁμοχρόνως ἑαυτῇ πᾶσα κινεῖται. ἔστι
 δὲ ὁ Κριὸς μέσος ὑπὸ τοῦ ἡμερινοῦ τεμνόμενος. διὸ καὶ ἡση-
 μερία ἔστι τοῦ ἡλίου ἐν Κριῷ γινομένου. ἀνατέλλοντος τοίνυν
 5 τοῦ Κριοῦ ἡ Κυνόσουρα μέση ἔστιν ὑπὸ τὸν μεσημβρινὸν πόλον.
 ἀνύοντος δὲ τοῦ Κριοῦ τὸ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον καὶ τὸ ὑπὸ
 γῆν, εἶτα πάλιν ἐπ' ἀνατολὰς ἔρχομένου ἰσοχρόνως κινεῖται ἡ
 Κυνόσουρα καὶ πάλιν εὐρίσκειται ὑπὸ τὸν μεσημβρινὸν πόλον.
 εἰ καὶ ὄλλγον οὖν κινεῖται ἡ Κυνόσουρα περὶ τὸν βόρειον πόλον,
 10 ὅμως (φησὶ) μέγιστα τὰ κύκλα ἀνύων ὁ Κριὸς κατ' οὐδὲν αὐτῆς
 βραδύτερα κινεῖται. ἔστι δὲ ἰδεῖν καὶ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ τοῦτο καὶ
 χοινικίδος· τῷ γὰρ παντὶ κύκλῳ τοῦ τροχοῦ συμφέρεται ἡ χοι-
 νικίς. § καίτοι ἕλαττον στρεφομένη ἰσοχρόνως κινεῖται (227).

228. αὐτὸς μὲν νωθῆς· βραδύς. δοκεῖ δὲ ἐναντίος εἶναι
 15 τοῖς προειρημένους (225), ἀλλὰ τὸ βραδύς εἴρηται πρὸς τὴν
 κατάληψιν· ἀμυδρὸς γάρ ἐστιν. § τὸ δὲ οἷα σελήνην ὥσπερ ἐν
 πληθούσῃ σελήνῃ φαινόμενος· αὕτη γάρ, ὅτε πλήθει, ἀμυδρό-
 τερα ποιεῖ τὰ ἄστρα. ἄνευ οὖν καὶ σελήνης αὐτὸς ἀμυδρὸς
 ἐστι, λαμπροὺς δὲ ἔχει μόνους τοὺς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. § ἀνά-
 20 στερος δὲ οἷον μὴ λαμπροὺς ἔχων ἄστερας· ἔχει γὰρ ἄστερας
 τέσσαρας. § νωθῆς δὲ εἴρηται διὰ τὸ ἀμυδρο(ῦ)ς εἶναι τοὺς
 ἄστερας, οὐχὶ τῇ φορᾷ (ὀξύτατος γάρ ἐστιν). § ἡ ἀμαυρο(ῦ)ς
 καὶ ἀμυδροὺς ἔχων ἄστερας.

ζῶνῃ δ' ἂν ὅμως ἐπιτεκμήριο: ἄρα οὖν ἀπροόρατος
 25 ὁ Κριός, καὶ οὐκέτι ὁ περὶ τῶν φαινομένων λόγος ἔρρωται·
 ὑπὸ γὰρ τὴν Ἀνδρομέδας ζῶνῃ ἐστίν, ἣτις ζῶνῃ λαμπρὰ πεπί-
 στενται. § τὸ δὲ ἐστῆρικται (230) καλῶς ἐπήνεγκεν, ἐπειδὴ εἶπε
 διωκόμενος (226), ἵνα μὴ τις νομίσει, ὅτι τῶν πλανήτων ἐστίν.

2 αἰεὶ δὲ ἡ σφαῖρα AAld || 3 μέσος post ἡσημ. AAld | ἀπὸ M || 4 γενο-
 μένον Ald || 5 μεσημβρινὸς (sic) A | πόλον om A || 6 ὑπὲρ — τὸ om A
 Ald | τὸ alt scripsi: τοῦ M || 7 εἶτα ante πάλιν om M | ἔρχομένου AAld: -ον
 M || 8, 9 καὶ — Κυνόσουρα om AAld || 9 a περὶ novum schol incipit A || 9, 10
 πόλ. φησὶν οὖν καίτοι μ. κ. ἀ. Ald || 10 φασὶ A | τὰ om A || 10, 1 ὅμως βρα-
 δύτερον Ald || 11 ἔστιν ἰ. A || 11, 2 καὶ χοινικίδος om AAld || 12 τὸ γὰρ Ald |
 συμφέρεται om M || 12, 3 χοινικίς A || 13 pro ἰσ. κιν. Ald τὸ δὲ 'τροχέυει'
 ἀντὶ τοῦ κινεῖται || 14 lemma om A | ἐναντίως A, -ία Ald | ἔχειν pro εἶναι
 Ald || 16 σελήνη AAld | ἀντὶ τοῦ ὥσπερ Ald || 18 καὶ om Ald | αὐτῆς A || 19—23
 λαμπροὺς — ἄστερας om AAld || 24 lemma om A, ἐπιτεκμ. om Ald || 26 ζῶν-
 νῃν A | ζῶνῃ A || 26, 7 post ἔρρωται Ald ἀλλὰ πεπίστενται αὐτὸν ὑπὸ τὴν
 ἀνδρομέδας ζῶνῃν τυγχάνειν, ἣτις ζῶνῃ λ. ἐστίν || 27, 8 ἐπειδὴ — διωκ. om Ald

231. μεσσόθι δὲ τρίβει μέγαν οὐρανόν: ἀντίε δια-
πορεύεται. ὄθεν καὶ τρίβους τὰς τετραμμένας ὁδοὺς φαιμεν. ὁ
νοῦς· κατὰ τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ πορεύεται· ἐν γὰρ τῷ ἰση-
μερινῷ κύκλῳ ἐστίν. εἶτα, ἐπειδὴ ὄψει οὐκ εἶσιν οἱ κύκλοι
καταληπτοὶ πλὴν μόνου τοῦ γαλαξίου, διὰ τοῦτο ἐπήγαγε καὶ 5
δίδωσιν ἕτερα σημεῖα, ὧν ὁ ἰσημερινὸς ἐφάπτεται κύκλος, ὅπου
(φησὶν) ἄραι αἱ τοῦ Σκορπίου Χηλαί· ἄραως γὰρ ἀμφοτέρων
τῶν Χηλῶν ἐπιψαύει ὁ ἰσημερινὸς καὶ τῆς ζώνης τοῦ Ὠρίωνος.
μέσῳ δὲ (τῷ οὐρανῷ) ὁ κύκλος οὗτος ἐπίκειται.

232. Χηλαὶ καὶ ζώνη: σαφηνίσας τὰ περὶ τοῦ Κριοῦ, ἐν 10
ὧ ἰσημερινὸν ἐαρινὴν ὁ ἥλιος ποιεῖται, ἐπεμνήσθη καὶ τῶν
Χηλῶν, ἐν αἷς ἡ φθινοπωρινὴ ἰσημερία γίνεται, ἐπεὶ δι' αὐτοῦ
καὶ τῶν Χηλῶν καὶ τῆς τοῦ Ὠρίωνος ζώνης γράφεται ὁ ἰση-
μερινὸς μέσος ὧν τῶν παραλλήλων κύκλων καὶ μέγιστος.

233. ἔστι δέ τοι καὶ — ἄλλο: ἐπειδὴ ἀμυδρὸς ὧν ὁ 15
Κριὸς δυσκαταλήπτως ἔχει, πειράται διὰ πολλῶν σημείων τοῦ-
τον εὐκατάληπτον ποιῆσαι καὶ φησὶν, ὅτι καὶ ἄλλο ἐστὶ σημεῖον
πλησίον αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Ἀνδρομέδας, ὃ Δελτωτὸν καλεῖται·
τῷ γὰρ δέλτα στοιχεῖω εἴχασται.

235. Δελτωτὸν πλευρῆσιν: τὸ Δελτωτὸν τρίγωνόν ἐστιν 20
ἰσοσκελές, οὐκ ἰσοπλευρον· τὰς γὰρ κατιούσας πλευρὰς ἴσας ἔχει,
τὴν δὲ κάτωθεν ὑποτείνουσαν βραχυτέραν ἐκείνων. τούτων τῶν
σημείων τοῦ τε Δελτωτοῦ καὶ τῆς ζώνης τῆς Ἀνδρομέδας μικρὸν
διεστῶς ὁ Κριὸς νοτιωτέραν ἔχει τὴν θέσιν. ἀλλὰ τοῦτό ἐστι 25
μὲν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τοῦ Κριοῦ κείμενον, λέγεται δὲ διὰ τὸ
τὸν Κριὸν ἀμαυρότερον εἶναι ἐπίσημον ἐπ' αὐτοῦ κείσθαι τὸ
γράμμα ἀπὸ Διὸς τὸ πρῶτον τοῦ ὀνόματος δι' Ἐρμοῦ τεθέν.

Cat p. 228 b,
cf p. 381, 8

1 μέγαν οὐρανόν om AAld | 2 φασιν Ald | 2, 3 ὁ δὲ νοῦς Ald |
5 ἐπήγαγε καὶ om M | 6 ὁ om Ald | κύκλος ἐφάπτεται AAld | 7 αἱ τοῦ
Σκορπίου om AAld | ἄραως AAld | 8 ὁ ἰσημερινὸς om M | ζώνης A |
9 μέσῳ scripsi, cf Ar: μέσος AAld, μέσως M | supplevi | 10 καὶ ζώνη
om A, lemma totum om Ald οὐν post σαφ. addito | τὰ om Ald | 11, 2 περὶ
χηλῶν in margine Ald | 12—14 ἐπεὶ — μέγιστος om AAld | 15 lemma om
AAld | ἐπεὶ δὲ Ald | ἄ. ἐστίν AAld | 16 καὶ ante π. A, ante δυσκ. Ald |
σημείων πολλῶν AAld | 16, 7 τοῦτον om M | 18 πλ. ὑποκάτω τῆς AAld |
ἀνδρομέδης Ald | 19 τὸ γὰρ A | 20 lemma om AAld | τὸ δὲ Δ. Ald | 22 τού-
των δὲ AAld | 23 σημεῖον A, τῶν σημεῖον (sic) Ald | τε om Ald | ζώνης
A | ἀνδρομέδης Ald | 24 διεστῆκεν Ald | 24, 5 ἀλλὰ — κείμενον om AAld |
25 ὑπὲρ Cat cf Ar v. 238: ὑπὸ libri | 26 ἀπ' αὐτοῦ AAld | 27 τεθέντος libri;
ὄν. Δ Ἐρμοῦ ἀναθέντος coni Robert

φασί δὲ καὶ κατὰ τὴν τῆς Αἰγύπτου θέσει εἶναι τὸ σχῆμα τοῦ ἐν τοῖς ἄστροις τριγώνου. ἔχει δὲ ἐφ' ἐκάστης γωνίας α'. ἔστι δὲ καὶ ἐν τῷ βορείῳ ἡμισφαιρίῳ.

236. ἢ δ' οὕτι τόση: τῶν γὰρ τεσσάρων ἀστέρων τοῦ Τριγώνου οἱ γ' ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτοῦ. τούτων οὖν τῶν ἐν τῇ βάσει τοῦ Τριγώνου ἀστέρων οἱ ἐν τῷ Κριῷ νοτιώτεροι ὄλλγον εἰσίν· ὁμολογουμένως γὰρ ἐν τῷ βορείῳ μέρει τὸ Τρίγωνον, ὃ δὲ Κριὸς αὐτοῦ νοτιώτερος. § φασί δέ, ὅτι κατὰ τὴν τῆς Αἰγύπτου cf p. 380, 24 sqq. θέσει καὶ μίμημα ἐκ τοῦ δελτωτοῦ τριγώνου τοῦτο ἐν τοῖς ἄστροις ἔστιν· ἔμμερης γὰρ ἡ Αἴγυπτος τῷ δελτωτῷ σχήματι, ἡ Ἀλεξάνδρεια χλαμῦδι στρατιωτικῇ, ἡ Ἰταλία κιτῶι, καὶ ἡ Νάξος φύλλῳ ἀμπέλου.

236. ἢ δ' οὕτι τόση — μάλα δὲ — ἐτοιμῆ: λείπει. τῶν ἀστέρων (οὐ) λαμπρῶν ὄντων ἢ κάτω τοῦ Δελτωτοῦ γραμμῆ 15 κατὰ τὸ μέγεθος τῶν λοιπῶν πλευρῶν ὅμως εὐκατάληπτός ἐστιν· περισσῶς γὰρ διὰ τῶν προκειμένων ἀστέρων ἔστιν ἑλαμπρος. ἄλλως, τούτων τῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ γραμμῇ τοῦ Δελτωτοῦ ἀστέρων οἱ δύο τοῦ Κριοῦ νοτιώτεροί εἰσι (κατωτέρω γάρ), τὸ <δὲ> Δελτωτὸν ((βορείῳ))τερον.

239. οἱ δ' ἄρ' ἔτι προτέρω: οἱ δὲ τοῦ Δελτωτοῦ ἀστέρες προτέρω· βορειώτεροι γάρ εἰσιν.

ἔτι δ' ἐν προμολῆσι νότιοι: τοῦ Κριοῦ οἱ Ἰχθύες καὶ δυτικώτεροι καὶ νοτιώτεροί εἰσιν. δύο δὲ ἀκουστόν νοτιωτέρους κατὰ τὸ ἀληθές· ὃ γὰρ ἕτερος ἐν τῷ βορείῳ καὶ τοῦ Κριοῦ βορειώτερος καὶ ἐπιψαύει τοῦ ὤμου τῆς Ἀνδρομέδας. § τὸ δὲ ἀκούει (241): ὁ βόρειος Ἰχθύς μᾶλλον τοῦ βορέου αἰσθάνεται. εἶπε δὲ εἶδος ἀντὶ γένους. § οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ τοῦ μεγάλου Ἰχθύος ἔκγονοι, περὶ οὓ ἐν τοῖς ἐξῆς ἐρεῖ (ad v. 386), οἵτινες Δέρκην τὴν Ἀφροδίτης θυγατέρα ἐμπεσοῦσαν εἰς Θάλασσαν Cat p. 224 b

1 κατὰ τὸ σχῆμα ΔΑld, om M | 1, 2 εἶναι ἐκ τοῦ ἐν coni Robert | 2 α' scripsi: δ' AM, ἀστέρας τέσσαρας Ald | 3 καὶ om M | 4—12 om ΔΑld | 8 καὶ M | 13 ἢ δ' οὕτι τόση (σ Ald) η pro lemmate ΔΑld, μάλα δὲ ἐτοιμῆ M: conianxi | λείπει M: λείπεται γὰρ ΔΑld | 14 τῶν — ὄντων om ΔΑld | suppleni | 15 κατὰ — ὅμως om M | 16 δὲ om M | 17 ἄλλως om et scholia conianxit ΔΑld | 19 suppleni | 20 lemma om et scholia conianxit ΔΑld | 21 εἰσίν om ΔΑld | 22 lemma om Δ, προμολῆσι νότιοι om Ald | 23—28 δύο — ἀκούει om ΔΑld | 26 βόρειος Α, βόρειος δὲ Ald | ἰχθύς M | βορρᾶ Ald | 26, 7 post αἰσθ. Α ἀκουστόν γένος ἀντὶ τοῦ γ. Α, τὸ δὲ ἀκούει τὸ αἰσθάνεσθαι σημαίνει. τὸ δὲ τοιοῦτον γένος ἀντὶ γένους εἴρηται. οὗτοι Ald | 28 ὦν ἐν M | 29 Δέρκην Ald, cf Avien 541: δερκῆν AM; Δερκετῶ coni Robert

ἔσωσαν. ὅθεν καὶ εἰς τιμὴν τῆς θεᾶς οἱ Σύροι ἰχθύων ἀπέχονται. τούτων δὲ ὁ μὲν βόρειος, ὁ δὲ νότιος. ἔχουσι δὲ Σύνδεσμον (ἐν) ἀλλήλοις ἕως τοῦ ἔμπροσθίου ποδὸς τοῦ Κριοῦ. § ἡ οὕτως: ἀλλὰ τῶν δύο τούτων ὁ εἰς καὶ προφερέστερος ἦτοι διαυγέστερος καὶ βορειότερος κατὰ τὴν θέσιν. διὸ καὶ πρότερον τοῦ β βορέου κατιόντος αἰσθάνεται.

Cat p. 225 b

εἰσι δὲ οἱ Ἰχθύες καὶ ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμισφαιρίοις καὶ ἔχουσι τοὺς ἅπαντας ἀστέρας μ'.

240. ἀλλ' αἰεὶ ἕτερος προφερέστερος — ἀλλ' ὁ ἕτερος αὐτῶν, ὅς ἐστιν ἔκτος τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου πλὴν μόνης 10 οὐραῆς (λέγει δὲ [διὰ] τὸν βόρειον Ἰχθύν, ὅς καὶ τῆς Ἀνδρομέδας ἐπιψαύει), τοῦ νοτιωτέρου ἐστὶ κρείσσων καὶ ἀμείνων, ὥστε τοῦ βορέου μᾶλλον πνέοντος αἰσθάνεσθαι, ὅσῳ βορειότερός ἐστιν. τὸ δὲ προφερέστερος οὐχὶ τὸ πρότερος ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν δύσιν, ὡς ὁ Ταῦρος προφερέστατος Ἡνιόχοιο (177), 15 ἀλλὰ τὸ κρείττων, ὡς ὑπὸ λαμπροτέρων ἀστέρων διατυπούμενος. ὁ δὲ Ἰππαρχος (I c. 6 p. 58 M.) οὐχ ὡς πρὸς τὸ Δελτωτὸν ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν Κριὸν ἐν προμολῆσι νότιοιο (239) λέγει τοὺς Ἰχθύας, ἵνα τὸν Ἄρατον εὐθύνη. βέλτιον δὲ καὶ ἀνυπεύθυνον ἀκούειν ἐκείνης. 20

241. (βορέαο): ὅτι ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν πρὸς τὰ κάτω πνεῖ.

242. ἀμφοτέρων δὲ σφεων: ὁ νοῦς ἀμφοτέρων δὲ ἐκ τῶν οὐραίων δεσμός τις ἀποτείνεται εἰκό(τω)ς, ἀλλήλων ὄντων ἐγγύς καὶ ταῖς οὐραῖς μόνον οὐκ ἐπιψανόντων· προσίπομεν γάρ (p. 381, 25), οτι πρὸς τὸν ὦμον Ἀνδρομέδας Ἰχθὺς μόνην τὴν οὐρὰν ἔχων 25 ἐπὶ τῷ ζωδιακῷ κεῖται τοῦ ἑτέρου τοῦ ἀφορῶντος πρὸς τὸν Κριὸν (τῆς) οὐραῆς ἐπιψαύων. τοῦτον τοίνυν τὸν βορειότερον Ἰχθύν

1 καὶ om AAld | τῆς θεοῦ M | σύροι MAld || 2 δὲ primum om Ald || 3—6 ἡ οὕτως — αἰσθάνεται om M || 4 τίτων A || 5 καὶ β. Ald: ὁ A || 6, 7 scholia coniunxit M || 7 οἱ om AM | ἰχθύες καὶ om M || 8 τεσσαράκοντα AAld || 9 ἀλλ' αἰεὶ Ald, lemma om A || 10 ἔκτος Ald: ἐκ AM || 10, 1 πλὴν μ. οὐραῆς om AAld || 11 λέγει — Ἰχθύν om M || 11, 2 ἀνδρομέδης Ald || 12 τοῦ om A || 16 κρείττων AAld || 17, 8 ἀλλὰ πρὸς A || 18 προβολῆσι AAld | λέγοντα τοὺς M || 19 ἵνα AAld: εἶναι M | εὐθύνη AAld: -ει M || 20 ἐκείνος A || 22 σφέων om AAld | ἐκ om M || 24 ταῖς οὐραῖς AAld: τῆς οὐραῆς M | μόνον οὐκ Ald: οὐ μόνον A, μόνον M | post ἐπιψ. AAld ἔστι· δὲ πρὸς τὸν ἀρστέρον ὦμον τῆς Ἀνδρομέδας (-ης Ald) Ἰχθὺς ἕτερος βορειότερος· νοτίων γὰρ ὄντων τῶν δύο τούτων Ἰχθύων οὗτος βορειότερός (ὁ βορ. Ald) ἐστι (πρὸς τὴν Ἀνδρομέδην add Ald). τοῦτον τοίνυν || 25 ἰχθύς M || 27 οὐραίας ἐπιψαύει libri, cf p. 385, 23 | ἰχθύν M

χειλιόνοσ ἔχειν τὴν κεφαλὴν φασιν, ὃν Χαλδαῖοι καλοῦσι χειλιόνοιαν ἰχθύον. τὸ μέντοι σῶμα πλὴν τῆσ κεφαλῆσ.

244. καὶ τὰ μὲν εἰς ἄστυρ ἐπέχει: τὰ μὲν δεσμὰ εἰς ἄστυρ ἐπέχει. § τὸ δὲ εἰς ἔν ἰόντων (243) εἰς συναφὴν παρα-
5 γινομένων τῶν οὐρῶν.

καὶ τὰ μὲν εἰς ἄστυρ ἐπέχει: εἰς ἄστυρ ἔστιν ἔν μέσῳ τῶν οὐραίων, ὅστις ὡσπερ συνδεῖ ἀμφοτέρους, ὃν καλοῦσιν Οὐραῖον δεσμόν.

245. ὑπούραιον: εἰ δὲ β' μέρος λόγου, ὑπ' οὐραῖον.

10 247. (σῆμα βορειοτέρου): σημειόν σοι γίνεται τοῦ βορειοτέρου ἰχθύος.

248. ἀμφοτέροισ δὲ πόδες: σφόδρα θαυμάσαι ἔστιν αὐτόν, πῶσ εὐαφόρῳσ προφάσεισ ἑαντῶι δίδωσιν· ἐπειδὴ γὰρ ὑπολείπεται αὐτῶι εἰς τὸ κατὰ Κηφέα ὁ Περσέυσ, ἐπὶ τὸν
15 Κριόν καὶ τὸν Ἴππον καὶ τοὺσ ἰχθύσ ἐξώκειλε τέωσ (205—247). ἀψάμενοσ (δὲ) διὰ τῶν ἰχθύων τῆσ Ἀνδρομέδασ ἑτέραν πάλιν δίδωσιν ἀφορμὴν. ὡστε τοῦ βορειοτέρου ἰχθύος τεκμήριον γινέσθω ὁ ἀριστερόσ ὦμοσ τῆσ Ἀνδρομέδασ, (οἱ δὲ πόδεσ) συν-
20 μείωτον.

ἄλλωσ. τὸν ὑποκείμενον ὑπὸ τοὺσ πόδασ αὐτῆσ Περσέα διηγείσθαι βούλεται. § γαμβροῦ δὲ τοῦ νυμφιον κατὰ Αἰολέασ. ἑλληνισμόσ δὲ τὸ σχῆμα ἀντὶ τοῦ γαμβρόν οἱ πόδεσ αὐτῆσ σημαῖνοισ τὸν Περσέα· αἰεὶ γὰρ ὑπὲρ τῶν ὤμων αὐτοῦ
25 φέρονται· τὸ γὰρ ἐπωμάδιοι κατὰ τῶν ὤμων τοῦ Περσέωσ. ὁ ἀριστερόσ ὦμοσ τῆσ Ἀνδρομέδασ λαμπρόσ ἔστιν, ἐξ οὗ

1, 2 ἰ. χ. Ald || 2 τὸ — κεφ. om Ald || 3—5 om AAld || 6 lemma om M, ἄ. ἐπ. om Ald | ἐν τῶι μ. Ald || 7 οὐρῶν M || 12 σφόδρα om A || 13 ἀφόρῳσ Ald || 14 τὰ Ald | μετὰ τὸν AAld || 15 ἐξῆσ ante καὶ alt M || 15—20 Ἴ. ἀνέτρεψεν εἰς τὴν Ἀνδρομάχην (ἑδὴν Ald) καὶ ἀπὸ ταύτησ τὰ περὶ Περσέωσ διδάσκει, ἐπὶ τῶν ποδῶν δὲ τῆσ Ἀνδρομέδασ (ῆσ Ald) συνάψασ τοὺσ ὦμοσ τοῦ Περσέωσ διὰ τούτων εὐσύννοπτον αὐτὸν τίθησιν AAld || 18 supplevi ex Ar v. 248 || 21, 2 (ἄλλωσ — βουλ.) om Ald || 22 γαμβρῶ A, -ὃν Ald | ἀντὶ τοῦ τὸν νυμφιον A, τὸν νυμφιον Ald || 23, 4 ἀντὶ τοῦ οἱ πόδεσ αὐτοῦ (ῆσ Ald) τὸν γαμβρόν ἐπισημέ(α) Ald) νοισ τὸν AAld || 24 ἐπὶ AAld | τὸν ὦμον A | αἰεὶ δὲ οἱ πόδεσ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ φ. Ald || 25 γὰρ AAld: δὲ M | κατωμάδιοι A | κατὰ τὸν ὦμον A, ἐπὶ τὸν ὦμον Ald | δηλοῖ post II. AAld || 26 scholia coniunxit M || 26—384, 4 ἰστέον δέ, ὅτι ἀριστερόσ ὦμοσ τῆσ Ἀνδρομέδασ λαμπρόσ ἔστιν, ἐξ οὗ — ἰχθύον. ἀλλ' ὅμοσ ἔν τῆι σχεδογραφίαι ὁ δεξιόσ αὐτῆσ πλησιάζει τῶι ἰχθύι, καίπερ ἔν τῆι οὐρανοθεσίαι ὁ ἀρ. — ὁρῶμεν. ἡμεῖσ δὲ τὸ ἀνάπαλιν τὰ νῶτα πρὸσ τὴν σφαιραν γράφομεν· οὐ Ald

διδάσκει τὸν ἀμυδρὸν Ἰχθύν. ὁ δὲ ἀριστερὸς ὤμος τῆς Ἀνδρομέδας πλησιάζει τῷ Ἰχθύι ἐν τῇ σφαιρογραφίᾳ, ὁ δὲ δεξιὸς (ἐν) τῇ οὐρανοθεσίᾳ· ἐμπέπηγε γὰρ ἐπὶ ὄψιν τῷ οὐρανῷ τὰ ζώδια, καὶ τὰ νῶτα αὐτῶν ἡμεῖς ὀρώμεν· οὐ γὰρ δυνατόν ((αὐ)τὰ ἐν τῇ σφαίρᾳ γραφήναι οὕτως, ὡς ὀρώμεν (cf ad v. 251). 5

250. αὐτὰρ ὁ γ' ἐν βορέῳ φέρεται: ὁ δὲ ἐν τῷ βορείῳ ἐστὶ κύκλῳ τῶν ἄλλων μᾶλλον, μείζων κατὰ φαντασίαν τῆς τε Κασσιεπείας καὶ αὐτοῦ τοῦ Κηφέως.

ἄλλως. ἀμφοτέρω δὲ οἱ πόδες, οἱ ῥά οἱ αἰὲν ἐπωμάδιοι [Περσέως] φορέονται, γαμβροῦ τοῦ Περσέως τὸ εἶδωλον 10 διασημαινέτωσάν σοι.

περιμῆκετος ἄλλων: περὶ Ἀνδρομέδας εἰπὼν μετῆλθεν ἐπὶ τὸν Περσέα, τοὺς πόδας αὐτῆς λέγων ἐπὶ τοῖς ὤμοις τοῦ Περσέως κείσθαι. γαμβρὸν δὲ Ἀιολικῶς τὸν ἄνδρα. Σαπφῶ (fr 103 B.) 'χαίρε, νύμφα, χαιρέτω δ' ὁ γαμβρός'. φέρεται δὲ 15 οὕτως ἐν τῷ βορείῳ ἡμισφαιρίῳ.

ἄλλως. τῶν ἄλλων μᾶλλον, μείζων κατὰ φαντασίαν τῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἢ τῶν προειρημένων, οἶον Δελτωτοῦ Κριτοῦ Ἀνδρομέδας Ἰχθύων Κασσιεπείας καὶ αὐτοῦ τοῦ Κηφέως.

251. καὶ οἱ δεξιτερῆ μέν: πάλιν ἐν οὐρανῷ ἢ τοῦ Περ- 20 σέως δεξιὰ πρὸς τὴν τῆς Κασσιεπείας καθέδραν ἐκτέταται, ἐπειδὴ ἔνδον ὀρώσι τὰ ζώδια πρὸς τὸν οὐρανόν. ἡμεῖς δὲ τὰ νῶτα ὀρώμεν ἐν ταῖς σφαίραις, ἐκεῖνα δὲ οὐκέτι οὕτως, ἀλλὰ τὰ νῶτα πρὸς τὴν σφαῖραν ἔχουσι πρὸς τὸ ὀρᾶσθαι τὴν ὄψιν. διὸ, ἐὰν λέγηι δεξιὰν χεῖρα ἢ ἀριστεράν καὶ εὐρώμεν τὸ ἀνά- 25 παλιν ἐν τῇ σφαίρᾳ, μὴ ξενιζόμεθα· ἔνδον γὰρ ὤφειλε τὰ ζώδια ὡς πρὸς τὴν σφαῖραν ἔχειν τὴν ὄψιν, ὡς καὶ ἐν οὐρανῷ,

1 τὸν βορείον Y. AAld | Ἰχθύν M | scripsi: ὁ δὲ δεξιὸς ὤμος, φησὶν, τῆς A, τῷ δεξιῷ δὲ τῇ M | 2 σφαιρογραφία M: σχεδογραφία AAld | τῷ δεξιῷ δὲ AM: correcti | supplevi | 3 γοννοθεσία A | 4 ((αὐ)τὰ scripsi: . . . τὸν M, om AAld | 5 σφ. οὕτως· οὐ γὰρ ἂν ἑωρώμεν A5, σφ. οὕτως ὡσπερ ἐν οὐρανῷ γραφήναι· οὐ γὰρ ἂν αὐτὰ ἑωρώμεν Ald | 6 φέρεται om Ald | 7 τὴν φαντ. Ald | 9-19 om AAld | 10 seclusi | 12 εἰπὼν scripsi: εἶπεν M | 15 χαιροῖς ἢ νύμφα Hephaestionis codd (p. 14, 22 W.); χαιροῖσθα coni Neue, χαιροῖσα Bergk Westphal al | 20 lemma om AAld | 22-25 ἐν δὲ τῇ σχεδογραφίᾳ ἢ ἀριστερὰ διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν· δεῖ γὰρ ἡμᾶς ὀρᾶν τὴν ὄψιν τοῦ ζωδίου. διὸ Ald | 23 ὀρᾶ M, ὀρᾶ A | 24 νῶτα πρὸς τὴν σφαῖραν ἔχο (vel ἔχου) πρὸς τὸ ὀρᾶσθαι τὴν ὄψιν A | 25, 6 ἀνάπαλιν αὐτῆς σφαῖρα A, ἀν. ἐπὶ τῆς σφαίρας Ald | 26 ξενιζόμεθα A | 27 καὶ om AAld

ἀλλ' ἐκτὸς γράφεται πρὸς τὸ καὶ ἡμᾶς ἀκριβῶς γνῶναι (cf ad v. 250). § κατηστέριστο δὲ ὁ Περσεύς ἐν τῷ οὐρανῷ ἀκριβῶς Cat. p. 228 b sq. διὰ τὴν δόξαν, ὅτι ἐπὶ τὰς Γοργόνας σταλεῖς ὑπὸ τοῦ Πολυδέκτου τὸν ἄθλον κατώρθωσε λαβὼν παρ' Ἡφαίστου ἄρπην 5 καὶ παρ' Ἑρμοῦ πέδιλα. θεωρεῖται δὲ ἐν τοῖς ἄστροις τὴν Γοργόνας κατέχων κεφαλήν.

252. τὰ δ' ἐν ποσὶν οἶα: τὰ δὲ ἐν τοῖς ποσὶν ἔχνη καὶ τὰς τῶν ποδῶν βάσεις ὡσπερ διώκων καὶ ἐπαίρων προσδρομὴν μῆκνυει καὶ ἐκτείνει. ἔστι δὲ κατανοήσαντα ἰδεῖν ὡς ἀληθῶς 10 ἐπὶ δρόμον σπεύδοντα αὐτόν. τὸ δὲ κεκονιμένος (253) διὰ τὴν ὑπόνοιαν τὴν προειρημένην τῆς σπουδῆς τοῦ δρόμου.

253. κεκονιμένος ἐν Διὶ πατρὶ: ἡ ἱστορία δίδωσιν αὐτῷ τὸν δρόμον μετὰ τὸν Ἡσίοδον (Scut 228 sqq.), ὅτε ὑπὸ τῶν ἄλλων Γοργόνων διὰ τὴν Μέδουσαν ἐδιώκετο.

15 ἄλλως. κεκονιμένος: ἦτοι κόνιν ἐκ τῆς σποδοῦ ἐγείρων. καὶ Ὅμηρος (II XIII 820) 'κονίοντες πεδλοιο' κονιόμενοι· καὶ γὰρ νεφελοειδεῖς εἰσι περὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ συστροφαὶ καὶ κονιορτώδεις ἄτε τοῦ γαλαξίου κύκλου γειννιῶντος. § τὸ ἐν Διὶ δὲ ἐν τῷ οὐρανῷ.

20 254. ἄγχι δὲ οἱ σκαιῆς: τὸ ἀριστερὸν τοῦ Περσεύς γόνυ ὀλίγον ἀνωτέρω ὀφείλει εἶναι τοῦ Ταυρείου διχοτομήματος, ὅπου καὶ τὰς Πλειάδας εἶναι ἐλέγομεν (p. 370, 13), ἐπὶ τὴν ἕξιν βότρυος δίκην προσανακεκλιμένης [τῆι τοῦ Ταύρου ἕξιν], οὐρᾶς τρόπον ἀποπληρούσας. § τὸ δὲ ἤλιθα ἀντὶ τοῦ ἅμα καὶ κατὰ τὸ 25 αὐτό· ἐπάγει γὰρ, ὅτι οὐ πολὺς ἔστι τόπος, ὃς ἐπέχει αὐτάς, ἀλλ' ὀλίγος· σφόδρα γὰρ πλησίον ἀλλήλων καὶ οὐ διεστῶσαι εἰσιν.

1 ἕξω Ald | προσιτόν καὶ A | αὐτὰ ἀκριβῶς ὄραν Ald || 2 κατηστέριστο §: κατεστήρικται AAld, -ο M | ἐν τῷ οὐρ. om M | ἀκριβῶς om A Ald || 3, 4 ἐπὶ Πολ. A | πολυδέκτους Ald || 7 lemma om AAld | καὶ om A, ἦγονν pro καὶ Ald || 8, 9 post βάσεις AAld πλατύνων (-ει Ald) διὰ τὴν προειρημένην τῆς σπονδοῦ (σποδοῦ Ald) αἰτίαν, ὅτι (ὅτε Ald) τὰς γοργόνας ἐδίωκε || 8 πρὸς δρομὴν M || 9—14 (ἔ. — δρ.) om Ald || 10 κεκονιμένος M || 13 ὅτε scripsi: ὅτι M || 15 ἄλλως om Ald | οὐν ἦγονν κ. Ald | σπονδοῦ A || 16 κονίην πεδ. Ald | κονιόμενοι A || 16, 7 πεδ. ἢ ὅτι κεκονιμένοι καὶ νεφελοειδεῖς Ald || 18, 9 τὸ δὲ ἐν Διὶ (τῷ add Ald) οὐρανῷ AAld || 20 lemma om AAld | scholia coniunxit A, inserto δὲ Ald || 21 βορείου AAld || 22 sqq. περὶ Πλειάδων in margine M || 22 λέγομεν AAld | ἐπὶ τὴν ἕξιν om Ald || 23 οὐρᾶς scripsi: οὐραίας M || 23, 4 τῆι — ἀποπλ. om AAld || 25 ἐπάγει γὰρ ὅτι om AAld | οὐ γὰρ Ald || 26 καὶ om AAld | οὐ AAld: οἱ M

254, 5. ἤλιθα πᾶσαι Πληιάδες: τὸ μὲν ἤλιθα ἀθρόως παρὰ τὸ ἔλις, ἐνθεν καὶ ἄλλαν οἱ Λωριεῖς τὴν ἐκκλησίαν καλοῦσιν.

φασὶν οἱ μῦθοι περὶ τῶν Πλειάδων, ὅτι ἀπὸ τοῦ Ἄτλαντος ἐγεννήθησαν καὶ Πλειόνης τῆς τοῦ Ὠκεανοῦ θυγατρὸς. ὁ δὲ Ἄτλας, μεθ' οὗ καὶ ὁ Προμηθεὺς καὶ ὁ Ἐπιμηθεὺς, ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ Κλυμένης τῆς τοῦ Ὠκεανοῦ θυγατρὸς. γεννηθεῖσαι δὲ οὕτως ἀπὸ τοῦ Ἄτλαντος καὶ τῆς Πλειόνης ἐδιώκοντο πέντε ὄλους ἐνιαυτοὺς κατὰ Βοιωτίαν ὑπὸ τοῦ Ὠρίωνος μετὰ καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, συγγενέσθαι ζητοῦντος αὐταῖς. καὶ τοῖς θεοῖς εὐξάμεναι εἰς π(ε)λειάδας ἡμείφθησαν. εἶτα οἰκτεῖρας αὐτὰς ὁ Ζεὺς τῆς κακοπαθείας ἐν τῷ οὐρανῷ κατηστέρισεν.

ἐκ τούτου δὴ τοῦ Ἄτλαντός φασιν οἱ μῦθοι καὶ τὰς Ἰάδας γενέσθαι καὶ υἱὸν Ἰαντα. ὃν ἐν Λιβύῃ θηρῶντα ἐπειδὴ ὄφις ἀνείλεν, αἱ ἀδελφαὶ τῷ θηρῶνι νικηθεῖσαι ἀπώλοντο. Ζεὺς δὲ ἄστειρας αὐτὰς πεποίηκε, τὰς καλουμένας Ἰάδας. ὧν τὰ ὀνόματα Ἡσίδοδος ἐν τῇ Ἀστροικῇ αὐτοῦ βίβλῳ διδάσκει λέγων (fr 14)·

Φαιούλη ἠδὲ Κορωνίς ἐυστέφανός τε Κλέεια

Φαίω θ' ἱμερόεσσα καὶ Εὐδώρη ταυῖνπεπλος.

ἀλλὰ ταῦτα μὲν τὰ μυθικά. ἀλληγορικῶς δὲ Ἄτλαντα νόησον τὸν ὀρίζοντα καὶ Πλειόνην τὸν Ὠκεανόν. ἐκ τούτων γενέσθαι δοκοῦσι καὶ αἱ Πλειάδες καὶ αἱ Ἰάδες καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἄστρον, ὅτι ἐξ αὐτῶν ἀνερχόμενα φαίνονται. καλοῦνται δὲ αἱ Πλειάδες τῷ ὀνόματι τούτῳ ἀπὸ Πλειόνης τῆς ἐαυτῶν μητρὸς, ἢ ἀπὸ τοῦ π(ε)λειάδας γενέσθαι, φευγούσας τὸν Ὠρίωνα, ἢ ἀπὸ τοῦ εἰς πολλὰ χρησιμεύειν (σημάντριαί γὰρ καὶ θέρους καὶ σπόρου), ἢ ὅτι πλησίον ἀλλήλων κείνται παρὰ τὸ λαῖον γόνυ τοῦ Περσέως, ἢ ὅτι χρήσιμοι εἰσι τοῖς πλέουσιν.

ἰστέον, ὡς ἡ ἑώια ἀνατολὴ τῶν Πλειάδων γίνεται ἀπὸ Μαΐου ἕως κ' τοῦ Ἰουνίου, ἢ δὲ ἐσπερία ἀνατολὴ ἀπὸ Ὀκτωβρίου μέχρι Δεκεμβρίου ιθ'.

1 πλειάδες A | lemma om Ald || 1, 2 ἢ ἡλιθα ἦγον ἀθρ. ἔστι δὲ παρὰ Ald || 2 ὅθεν AAlD || 4—31 schol om M, cf p. 370, 8 || 4 φασὶ δὲ Ald | τοῦ om Ald || 5 θυγατρὸς A | post θυγ. γεννηθεῖσαι δὲ οὕτως ἀπὸ τοῦ Ἄτλαντος καὶ Πλειόνης (quae iterum l. 7, 8) ὁ δὲ A || 6 ἐγεννήθησαν Ald || 9 κατὰ Ald: καὶ A || 10 αὐτὰς Ald || 11 εἰς scripsi: πρὸς AAlD | πελειάδας Ald || 12 κατεστέρησεν A || 16, 7 ὧν καὶ H. ἐν τῇ Ἀστρ. αὐτοῦ τὰ ὀν. διδ. β. λ. Ald || 18 φαιούλη A || 19 ἱμερόεσσα A || 20 δὲ om A || 23 αὐτοῦ A | ἀνερχόμενα Ald | φαίνεται Ald || 24 αὐτῶν Ald || 25 πελειάδας Ald || 26 σημαντικαὶ Ald || 28 ἢ om A || 29 δὲ post lot. Ald || 31 θ' A

Ἄτλαντος δὲ καὶ Πλειόνης γενεαλογοῦνται Πλειάδες. παρ' Cat p. 280, 289
 ὁ καὶ λέγονται, (ἦ) ἐπεὶ πλειοσὶν εἰσι χρειώδεις, τοῖς τε πλέουσι
 καὶ γεωργοῦσιν, ἦ ὅτι εἰς πελειᾶς μετεμορφώθησαν τὸν Ὠρίωνα
 φεύγουσαι, ἦ ἀπὸ τοῦ πολεῖν ἐκ περιόδου καὶ συμπληροῦν τὸν
 5 ἐνιαυτόν· ἀπὸ τούτων γὰρ κατ' ἐξοχὴν πλειῶν ἐκλήθη ὁ ἐνιαυ-
 τός. § ὁμοῦ μὲν δρώμεναι λαμπραί, καθ' ἐκάστην δὲ ἀμυδραί.
 καὶ ἔχουσι σχῆμα τρίγωνον, οὗ ἡ βᾶσις ἐπ' ἀνατολὴν τέτραπται.
 Νικάνδρος μὲν οὖν (Theor v. 122, 3) ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ Ταύρου
 τίθεισιν αὐτὰς 'αἰθ' ὑπὸ Ταύρου ὀλκατὴν ψαίρουσαι ὀλλζωνες
 10 φορέονται', Ἰππαρχος δὲ (II c. 6 p. 206, 2 M.) ἐπὶ (τοῦ μετώπου)
 τοῦ Ταύρου (καὶ γὰρ αὐτὸς ἡμίτομον τὸν Ταῦρον ποιεῖ), φησὶ
 δὲ (I c. 6 p. 60, 20 sq.) τῷ μὲν ποδὶ τοῦ Περσέως μᾶλλον αὐ-
 τὰς πλῆσιάζειν, πόρρω δὲ τὴν κνήμην εἶναι τοῦ ἀριστεροῦ γό-
 νατος. πρὸς ὃ Διόδωρος μὲν ὑπογονυίδας γράφει (Aratea
 15 p. 70), ὅπως ἡ κνήμη σημαίνοιο, Μηνόφαντος δὲ (ib) ἐπιγουν-
 νίδα τὴν κνήμην ἀκούει διὰ τὸ εἶναι ἐπ' αὐτῆς τὸ γόνυ. δύναιτο
 δ' ἂν καὶ ἀπὸ μέρους ὄλον τὸ σκέλος ἀκούεσθαι. παρ' Ὀμήρῳ
 δὲ (Od XVII 225) ἐπιγονυῖς τὸ ἄνω τοῦ γόνατος, ὡς Ἀρισταρ-
 χος, ὡς δὲ Κράτης (p. 54 W.), ἐπωμίς, ὡς δὲ Χάρης, ἡ ἐφ'
 20 ὄλον τοῦ σώματος εὐσαρκία. § οὐκ ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτὰς χωρίον
 ἐπέχειν φησὶν, ἐπειδὴ κατὰ μὲν μῆκος μίαν μοῖραν ἐπέχουσι,
 κατὰ δὲ πλάτος ἡμισυ καὶ ὄγδοον. εἰώσιαν δὲ ἐπιτολὴν ποιοῦν-
 ται μεθ' ἡμέρας νβ' τῆς βαρυνῆς ἰσημερίας, (ὅτε) καὶ ὁ ἥλιός
 ἐστι μοιρῶν ιζ' ἐν Ταύρῳ. δύνουσι δὲ μεθ' ἡμέρας νβ' τῆς φθινο-
 25 πωρινῆς ἰσημερίας ἡλίου ὄντος ἐν Τοξότηι μοιρῶν ιθ'. § φασὶ
 δέ, ὅτι μία τῶν Πλειάδων ἐκαρυνώθη. διὸ οὐ φαίνεται.

256. (ἀφανραί): ἀμαυρόταται γὰρ εἰσι κατὰ τὸ φῶς,

1, 2 πλειάδες post λέγονται A | 2 supplevi | 3 ἦ ὅτι χρειώδους τοῖς περι-
 πλέουσι καὶ τοῖς γεωργοῦσιν A | 1—4 om Ald quas sic καλοῦντο δ' ἂν
 ἔτι Πλειάδες καὶ ἀπὸ τοῦ πολεῖν κτλ. Ald | 6 μὲν οὖν Ald | ἕκαστα Ald ||
 9 ἀλκατὴν codd nonnulli Nicandrei | ψαίρουσαι Nic: ψαίρουσαι AMald | ὀλλό-
 ζονες A, ὀλλζωνες M || 10 ὁ ἴ. δὲ Ald | supplevi, (τοῦ διχοτομήματος) olim
 e schol II XVIII 486, quod inferius editum est p. 388, 3 sqq., et Cat (cf Anal
 Eratosth p. 52) || 11 ποιεῖ om AAld || 11, 2 φασὶν. ἀλλὰ τῷ μὲν π. Ald || 13 τὴν
 κνήμην om M || 14 ἐπιγουννίδα A || 15 ὄπερ ἢ κν. σῆμα γένοιτο Ald | μονό-
 φαντος AAld || 15, 6 ἐπιγουννίδας Ald || 16, 7 δ. οὖν ἀπὸ A, δ. δ' ἂν ἀπὸ Ald ||
 18 ἐπιγονος A || 20 οὐ πολὺ δὲ Ald || 23 ἐφ' ἡμ. Ald | πενήτηντα δύο A
 Ald || 24 T. καὶ τὴν ἑσπερίαν δὲ ἐφ' ἡμ. τοσαύτας τῆς φθ. Ald | δύνουσι δὲ om
 A | καθ' A | πενήτηντα δύο A || 25 μοιρῶν ιθ' om AAld || 26 καὶ διὰ τοῦτο
 οὐ φ. AAld

ἀλλ', ἐπειδὴ ἄμα εἰσὶ, διὰ τοῦτο γνώριμοι ἐκ τῆς συνόδου καθεστήκασιν.

(SCHOL AD IL XVIII 486 Πλητιάδας: ζ' ἀστέρες εἰσὶ κείμενοι ἐπὶ τῇ οὐρᾷ τοῦ Ταύρου, μᾶλλον δὲ ἐπὶ τοῦ διχοτομήματος αὐτοῦ· ὁ γὰρ Ταῦρος σῶιος οὐκ ἀησιτέρισται, ἀλλ' ἕως τῶν 5 ἰσχιῶν. αὗται δὲ εἰσιν Ἄτλαντος καὶ Πληϊόνης θυγατέρες. ὧν τὰ ὀνόματα Μαῖα Ταυγέτη Κελαινὴ Μερόπη Ἡλέκτρα Στερόπη Ἀλκυνόη. Ἄτλας δὲ εἰς τῶν Γιγάντων μίγεις Πληϊόνη τῇ Ὠκεανοῦ ἔσχε θυγατέρας ζ', αἱ τὴν παρθενίαν ἀγαπήσασαι συνεκινήθουσι τῇ Ἀρτέμιδι. Θεασάμενος δὲ Ὠρίων 10 ἠράσθη καὶ ἐδίωκεν αὐτὰς μιγῆναι βουλόμενος. αἱ δὲ περικατάληπτοι γενόμενοι θεοῖς ἠΰξαντο μεταβαλεῖν τὴν φύσιν. Ζεὺς δὲ ἐλέησας αὐτὰς πελειάδας ἐποίησε καὶ διὰ τῶν ἄστρον κατεστήριξεν. ὠνομάσθησαν δὲ Πληϊάδες ἀπὸ Πληϊόνης τῆς 15 μητρὸς αὐτῶν.

φασὶ δὲ Ἡλέκτραν οὐ βουλομένην τὴν Ἰλλου πόρθησιν θεάσασθαι διὰ τὸ κτίσμα εἶναι τῶν ἀπογόνων καταλιπεῖν τὸν τόπον, οὐ κατηστέριστο. διόπερ οὔσας πρότερον ζ' γενέσθαι ζ'. [ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς κυκλικοῖς.] Cf ad p. 391, 9.

Υάδας: τοὺς ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ Ταύρου ζ' ἀστέρας κει- 20 μένους. καλοῦνται δὲ Υάδες ἦτοι διὰ τὴν πρὸς τὸ Υ στοιχείον ὁμοιότητα, ἣ ἐπειδὴ αἷται ὄμβρων καὶ ὑετῶν καθίστανται. Cf p. 369, 18. 390, 5.

3—p. 390, 28 scholia Homérica ex Arateis orta huc inserui, et D quidem sumpsit ex 'Homeri interprete' (Argentoratí, per Vuendellinum Rihelium, a. 1539) p. 477, ex Eu(stathio Stallbaumii) pauca enotavi, Etymologica (a. v. Πλειάς et Υάδες) omittere placuit.

3, 4 schol Nicandr Ther 123 ὀλκαίην ψαίρουσαι — αἰτινες ὑπὸ τὴν οὐρὰν τοῦ Ταύρου ἐγγύζουσαι καὶ ἀπτόμεναι. ἢ ψαίρουσαι ἀντὶ τοῦ κινούμεναι. § μικρόταται ἐπιφέρονται. λέγει δ' ἐν ταῖς ἐπιτολαῖς τῶν Πλειάδων. τότε οὖν (φησὶν) ἔκφυγε τὸ δῆγμα. ὀλκαίην δέ: τὴν οὐρὰν λέγει, παρὰ τὸ ἔλκεσθαι ὑπὸ τοῦ ὄλον σώματος. γράφεται καὶ ἄλκαίην καταχρηστικῶς· κυρίως γὰρ ἡ τοῦ λέοντος οὐρὰ ἄλκαία καλεῖται, ὅτι δι' αὐτῆς δαντὸν ἐποτρύνει καὶ ἐγείρει εἰς ἀλκίην. 'ἐξ δ' (aiei δ' codd) αὐτὸν ἐποτρύνει μαγέσασθαι' (II XX 171). Ἄρατος μὲν ἡμιτελῆ φησιν (517) εἶναι τὸν Ταῦρον, οὗτος δὲ ὀλόκληρον· ὀλκή γὰρ ἡ οὐρὰ. cf schol Pind Nem II 16 || 4 ἐπὶ τὴν πλευρὰν D || 4—5 μᾶλλον — αὐτοῦ om D || 4 χοτομήματος A || 5 ἀνιστόρηται D || 7 Κελαινὴ Bekker || 11 αὐτὰς om A || 12 γιγνόμεναι D || 13 πελ. ἐποίησε om A || 13, 4 corr Robert (p. 42): διὰ τῶν ἄρκων κατηστέρισεν A, δι' αὐτῶν ἄστρον κατηστέρισεν D || 14 ἀπὸ om A || 16 οὐ om A || 17 διὰ om D | εἶναι om D | 18 ἔνθα D | πρότερον om A || 19 seclusi subscriptionem || 20, 1 οἱ — ἀστέρες κείμενοι A || 22 αἷται Bekker

Ζεὺς ἐκ τοῦ μηροῦ γεννηθέντα Διώνυσον ταῖς Λωδωνίαι νύμφαις
 τρέφειν ἔδωκεν Ἀμβροσίαι Κορωνίδι Εὐδώρῃ Διώνῃ (Φ)αι-
 σὺλη Πολυξοί. αὐταὶ θρέψασαι τὸν Διώνυσον περιήρισαν
 σὺν αὐτῷ τὴν εὐρεθείσαν ἄμπελον ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῖς ἀν-
 5 θρώποισι χαριζόμεναι. Λυκοῦργος δὲ μέχρι τῆς θαλάσσης
 συνεδίωξε τὸν Διώνυσον. ἐκεῖνας δὲ ὁ Ζεὺς ἐλεήσας κατη-
 στέρισεν. [ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδει.]

Πηλιάδας Ὑάδας τε: τὰς μὲν κατηστερισμένας ἐν τῷ με-
 τώπῳ τοῦ Ταύρου Ὑάδας φασὶν εἰρησθαι, τὰς δὲ ἐπὶ τῆς
 10 ἡμιτόμου πλευρᾶς Πηλιάδας καλεῖσθαι. Ἄτλαντι γὰρ (τῷ)
 τοῦ Ἰαπετοῦ καὶ Αἰθραὶ τῆς Ὠκεανοῦ, καθά φησι Τίμαιος
 (fr 25 M.), θυγατέρες δώδεκα καὶ υἱὸς Ὑας. τοῦτον ἐν Λι-
 βύῃ κνηγοῦντα ὄφις κτείνει. καὶ αἱ μὲν εἴ τὸν ἀδελφὸν
 θρηνοῦσαι ἀπόλλυνται, τὰς δὲ λοιπὰς δι' οἴκτον καταστερί-
 15 σας Ζεὺς Ὑάδας ἐπωνόμασεν ἐπωνύμως τοῦ ἀδελφοῦ. αἱ δὲ
 ζ' βραδέως μὲν πλείους δὲ ἀποθανοῦσαι Πηλιάδες εἰρηται.
 Φερεκύδης δὲ [καθὰ εἰρηται l. 7] τὰς Ὑάδας Λωδωνιάδας
 νύμφας φησὶν εἶναι καὶ Διονύσου τροφούς, ἃς παρακαταθέ-
 σθαι τὸν Διώνυσον Ἴνοι διὰ τὸν Ἥρας φόβον, καθ' ὃν και-
 20 ρὸν αὐτὰς καὶ Λυκοῦργος ἐδίωξεν. τῶν δὲ Πηλιάδων οὐσῶν
 ἑπτὰ πάνυ ἀμαυρὸς ὁ ἕβδομος ἀστήρ ἐστιν, ὡς μὲν Ἄρατος ἐν
 τῷ Πρὸς Θεόπροπον ἐπικηδεῖωι (Aratea p. 233; cf ad p. 391, 9)
 φησί, (διὰ τὸ) Τροίας πορθουμένης τὴν Δαρδάνου μητέρα
 Ἥλεκτραν μίαν οὔσαν τῶν Πηλιάδων φγεῖν τε τὴν τῶν
 25 ἀδελφῶν σύνοδον καὶ τὰς κόμας λύσασαν ἐνίοτε κομήτην
 ἀστὲρα φαίνεσθαι.

φησὶ δὲ καὶ Ἑλλάνικος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἀτλαντικῶν (fr 56 M.)
 τὰς μὲν ζ' θεοῖς συνελθεῖν, Ταῦγέτην Διί, ὣν γενέσθαι
 Λαικεδαίμονα, Μαίαν Διί, ἀφ' ὧν Ἐρμῆς, Ἥλεκτραν Διί, ὧν
 30 Δάρδανος, Ἀλκωνὴν Ποσειδῶνι, ὧν Ὑριεύς, Στερόπην Ἄρει,

1 ἄλλως praescribit Bekker | 2 suppl Robert, cf schol Arateum (p. 386, 18) ||
 3 Φαιοὶ post Πολ. supplet CMüller (FHG I p. 84) | περιέσαν A || 6 ἐλεή-
 σας ὁ Ζ. D || 7 seclusi ut l. 17 | φερεκύδη D || 8 lemma om A; ἄλλως
 Bekker || 10, 1 ἄτλαντα γὰρ τὸν A; Ἄτλαντος γὰρ τοῦ coni Bekker || 10
 supplevi || 11 αἰθέρας τῆς A; Αἰθρας τῆς coni Bekker | Μουσατος coni
 Robert || 12 ὕας A || 13 κνηγετοῦντα Eu Bekker || 14 ἀπ. διὰ λύπην ἃς coni
 Wilam || 15 νιάδας A | ἐπωνυμίαι A || 15, 6 αἱ δὲ πλείους ζ' βραδέως μὲν
 πλὴν ἀποθανοῦσαι AD: corr et traiecit Wilam || 17 seclusi ut l. 7 |
 προεἰρηται A || 23 supplevi | δαῦ A || 25 συνοδίαν D || 27 ἀτλαντίδων D ||
 30 ὧν Ὑριεύς om A

ὦν Οἰνόμαος, Κελαινὸ Ποσειδῶνι καὶ αὐτὴν συγγενέσθαι, ὦν Λύκος, Μερόπην δὲ Σισύφωι θνητῶι ὄντι, ὦν Γλαῦκος. ἦν καὶ ἄμανρῶν εἶναι.

Ύαδας δὲ εἰρησθαι, ἦτοι παρὰ τὸ σχῆμα τῆς τῶν ἀστέρων θέσεως (τῶι γὰρ Υ̅ στοιχείωι παραπλήσιόν ἐστιν), ἣ̅ ἔπει ἀνατελλουσῶν αὐτῶν καὶ θνυουσῶν ὕει ὁ Ζεὺς.

αἱ δὲ Πληιάδες ἦτοι ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτῶν Πληϊόνης, ἣ̅ ὅτι πλείους ὁμοῦ κατὰ μίαν συναγωγὴν εἰσι (Βότρυν γὰρ αὐτὰς λέγουσιν), ἣ̅ ὅτι πλείους μὲν εἶναι δοκοῦσιν, ἐπὶ δὲ τῆς ἀληθείας ἐλάττους εἰσιν, ἣ̅ πλησιάδες (πλησίον γὰρ κείνται), ἣ̅ ὅτι πλείωνος (ὃ̅ ἐστιν ἐνιαυτοῦ) σημαντικαί· χειμῶνα γὰρ καὶ θέρος διορίζουσιν, καθὸ̅ ἐπιφέρονται, καὶ διὰ μόνων αὐτῶν σημειοῦνται τὰς ἐώιας ἐπιτολὰς πρὸς Θέρος καὶ τὰς ἐσπερίους πρὸς ἄροτον, ὡς Ἡσίοδος (Opp 383, 4) 'Πληϊάδων Ἀτληγενέων ἐπιτελλομενάων ἄρχησθ' ἀμῆτου, ἀρότιοιο δὲ δυσσομενάων'. τὰς δὲ Ἄτλαντος ἀνχίλας κλαιούσας αὐτὰς καταστερισθῆναι φησιν ὁ Αἰσχύλος (fr 312 N.²).

Πληϊάδων δὲ ἀνατολὴ ἐώια ἡλίου ὄντος ἐν Διδύμοις, δύσις δὲ ἐώια κατὰ τὴν διάμετρον ἡλίου ὄντος ἐν Σκορπίωι. (ἐν) Ταύρωι δὲ ὄντος ἡλίου κατὰ τὸ εἶδος ἐκατέρωθεν ἐπίφασις γίνεσθαι· καὶ γὰρ τὸν προανατέλλοντα Κριὸν ἐπὶ ἑ̅ ἡμέρας προκαταλάμπει κατ' ἀρχὰς ἐγγὺς ὦν αὐτοῦ καὶ τοὺς προανατέλλοντας Διδύμους ἐπ' ἄλλας ἡμέρας ἑ̅, ὥσπερ τὸ̅ ἐν τινι καιόμενον πῦρ Θέρμης ἀπόρροϊαν ἔχει βραχεῖαν καὶ πρὸς τοὺς ἐκατέρωθεν. διὰ τοῦτο καὶ Ἡσίοδος ἔφη (Opp 385 sq.) 'αἶ δῆ̅ τοι νύκτας τε καὶ ἡμέματα τεσσαράκοντα κεκρύφεται', διότι καταυγάζονται).

257. ἐπτάποροι δῆ̅ ται̅ γε: ἐπτά̅ οὖσαι (φησι) δοξάζονται παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ῥ'̅ διὰ τὸ̅ ἀμυδρῶς μὲν τὴν ῥ'̅ ὄρασθαι, τὰς δὲ ῥ'̅ ἐναργῶς.

1, 2 κελαινὸ ποσειδῶνι, ὦν λύκος, στερόπην ἄρει, δν οἰνόμαον, μερόπη A || 2 ἦν D: διὸ A || 4 ὕαδες εἰρηται coni Dindorf || 7 πλειιάδες A || 9 καὶ ζ' post μὲν A || 10 πλησιιάδες AD || 11 μὲν πλείους A | αὐτὰς αἱ τῶν ὄρων D || 13 καθότι D || 15 ἄροτρον AD | ἀτληγενέων D || 16 ἀμῆτιο D | ἀρότιοιο A || 17 ὃς ἀχθοφορεῖ τὰς μωθενομένας κλονας addit Eu | κατῆστερισθαι D || 19 πλειιάδων A | ἀνατολὴν ἐώϊαν A || 20 ἐν om A | ταύρου AD || 21 ἡλίου A: om D | ἐκατέρωθε A || 24, 5 ὥσπερ τι καιόμενον D

29 δὲ ται̅ γε A | δὲ post ἐπτά̅ AAld || 30 ῥ'̅ om AAld | μὲν om A Ald | ἐβδόμη A || 31 τὰς — ἐναργῶς om AAld

- ἄλλως. φασὶ ζ' εἶναι 'μετ' ἀνθρώπους', τῇ δὲ ἀληθείαι
 ζ' εἰσὶ μόναι φαινόμεναι· ὁ γὰρ Εὐριπίδης (Orest 1005 sq.) 'ἑπτά-
 πορον δρόμημα Π(ε)λειάδος <εἰς> ὁδόν'. § φασὶ δὲ τινες τοι-
 οὔτον μῦθον, ὅτι μία ἐκ τῶν ζ' τὸ τῆς Ἴλιου πάθος ἰδοῦσα, ἢ
 5 Ἠλέκτρα, ὑπεχώρησε τοῦ συστήματος (ἔστι γὰρ μήτηρ Δαρ-
 δάνου) καὶ ὑπὸ τὸν β' ἀστέρα τοῦ θυμοῦ, ὃς λέγεται εἶναι τῆς
 Ἄρκτου, ἦλθε πλησίον. τοῦτον δὲ τὸν ἀστέρα, τὸν ὑπὸ τὸν
 θυμὸν τῆς Ἄρκτου, ἐκ τῶν Πλειάδων ἀναχωρήσαντα Ἀλωπτεκά
 τινες καλοῦσιν. Cf p. 388, 16. 389, 21. 391, 20. 392, 13.
- 10 259. οὐ μὲν πως ἀπόλωλεν ἀπευθής: τοῦτο χαριεντι-
 ζόμενος ἐπὶ τῇ μυθολογίαι, ὅτι ἑπτὰ εἰσι, φησὶν. 'οὐδέποτε
 ἀνήκουστος ὢν ἀστὴρ ἀπόλωλεν, οὐδὲ τοῦτο ἠκούσαμεν, ἀφ' οὗ
 ἐγενήθημεν καὶ ἀφ' οὗ τὰ ἀστρα γεγένηται, ἀπολωλότα καὶ
 ἀνήκουστον γεγενημένον ἀστέρα. εἰ οὖν 'οὐδέποτε', διὰ τί οἱ ζ',
 15 ὡς λέγουσιν, οὐ φαίνονται ἀστέρες; ἀλλὰ τοῦτο (φασὶ) τὸ περὶ
 τοῦ ὅτι ἑπτὰ εἶναι λέγονται μάταιόν ἐστιν· καὶ γὰρ εἰσὶν ἀλη-
 θῶς. ὅμως δὲ ἐπιρρήθην (261) καὶ ἐκ τοῦ φανεροῦ ἀπλῶς
 μυθολογούντες ἑπτὰ αὐτάς φασιν. καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν
 ἐφρονται.
- 20 ἄλλως. τοῦτο πρὸς τοὺς εἰπόντας, ὧν ἔστι καὶ αὐτὸς ἐν
 τῷ εἰς Θεόπροπον ποιήματι (cf ad l. 9), τὴν Ἠλέκτραν φυγεῖν
 καὶ μὴ ὑπομεῖναι ἰδεῖν τὴν Ἴλιον ἀλισκομένην καὶ τοὺς ἐκγό-
 νους δυστυχοῦντας· τὸν γὰρ Δάρδανον παῖδα Διὸς καὶ Ἠλέκτρας
 εἰρήκασιν. δύναται δ' ἂν καὶ ὑπερβατὸν εἶναι 'ἑπτάποροι οὔσαι'
 25 καὶ ἐπόψιαι ὀφθαλμοῖσιν ἕξ οἶαι παρ' ἀνθρώποις ὑδέονται·

1 φ. εἶναι τὰς πλειάδας ἑπτὰ τῇ Α, omisso lemmate πλὴν εἰ καὶ ἑπτὰ
 ταύτας φησὶν εἶναι ἀλλὰ τῇ Ald | 2 §ξ ΑAld | μόναι om M || 2-3 ὁ γὰρ — ὁδόν
 om ΑAld | ἑπταπόρον τε Euripidis codd || 4 ἑπτὰ διὰ τὸ τοῦ ἡλίου πάθος ὑπ.
 (ceteris omisais) ΑAld || 5, 6 ἔστι — Δαρδάνου om ΑAld || 5 ἢ μ. M || 6 δεύτερον Α
 Ald || 6, 7 ὃς λέγ. εἶναι τῆς ἄρκτου (τῆς Ἠλέκτρας MAld, τῆς Ἠλέκτρας γέγονεν
 Α: correxi) post πλησίον M || 7 ἦλθε πλησίον om ΑAld || 8 ἐκ τῶν Πλ. om M ||
 10 ἀπευθής om M || 10, 1 φησὶ ante χ. Ald || 11 ζ' Ald || ὅτι post φ. Α, καὶ
 Ald: om M || 12 ὢν om Ald | ὁ α. AM: om Ald | ἀπόλωλεν Ald: om AM |
 οὐδὲ τοῦτο ἠκούσαμεν post γεγένηται iterum Α | ἦκ. τοῦτο Ald || 14 γενό-
 μενον ΑAld || 14-19 εἰ — φέρονται om ΑAld || 16 ὅτι tentavi: νοτίου M ||
 18 φησὶν M || 20 ἄλλως in margine iteratum M; omisso lemmate πρὸς οὖν
 τοὺς τὸν μῦθον εἰπόντας φησὶ τοῦτο — ἐν γὰρ τῷ — π. φησὶ φεύγειν τ. Ἡ.
 Ald || 21 θεοπροπον ΑMAld, cf Suid s. v. Ἄρατος (Aratea p. 223) schol II
 (p. 389, 22) | φυγεῖν corr Wilam: φεύγειν ΑMAld || 22 τὸν ἡλίον ἄλ. Ald || 24
 εὐρήκασι Α, εἶναι Ald, ἠκούσαμεν § | ἔστι δὲ ὑπ. τὸ ἑπτ. οὕτως ἑπτ. Ald ||
 25 ἕξ οἶς Α

τῶν γὰρ ζ' ὀνομάτων λέγων τὸν κατάλογον σύνδηλός ἐστι συμβαίνων τῷ ἀριθμῷ τούτῳ καὶ συντιθέμενος. § ὑδέονται δέ (257): σημαίνουσι αἱ Πλειάδες καιροῦς· ἐῷαι μὲν γὰρ ἀνατέλλουσαι σημαίνουσι θέρους ἀρχήν, ἐῷαι δὲ δύνουσαι ἀντίληψιν τῶν κατὰ σπόρον ἔργων. ἐσπερίαν δὲ ἀνατολήν ποιούμεναι χειμῶνος ἀρχήν σημαίνουσιν. τῆς δὲ ἐσπερίου δύσεως οὐκ ἐμνήσθη διὰ τὸ συμβαίνειν αὐτὴν περὶ τὴν ἐαρινὴν ἰσημερίαν καὶ μηδὲν ἐξαίρετον περιέχειν σημεῖον.

ἀπόλωλεν ἀπευθῆς —: ἄπυστος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. § φασὶ δέ, ὅτι μία τῶν Πλειάδων ἐκεραυνώθη. διὸ οὐ φαίνεται. § τὸ δὲ 10 ἐξ οὗ καὶ γενεῆθεν (260) ἀποσκευάζεται τὸν μῦθον τὸν ἐπ' αὐτα(ί)ς λέγοντα φygεῖν τὴν μίαν, τὴν Μερόπην, ὑπ' αἰδοῦς θητώϊ μγείσαν τῷ Σισύφῳ ἢ τὴν ἐκ Διὸς τεκοῦσαν Δάρδανον Ἥλέκτραν (ad 391, 9).

264. αἴ μὲν ὁμῶς: μικρὸν κατεληφθῆαι τύπον καὶ ἐξ 15 ἀμαρῶν συγκείμεναι ἄστρων.

ἀλλ' ὀνομασται: ἀντὶ τοῦ ὀνομασται εἰσι καὶ ἐπίδοξοι διὰ τὸ καὶ τὴν ἀνατολήν αὐτῶν καὶ τὴν δύσιν πως ἀναγκαίαν εἶναι τοῖς ἀνθρώποις· ἐπιτελλομένων γὰρ ἄρχεσθ' ἀμήτου, ἀρό- 20 τοιο δὲ δυσομενάων' (Hesiod Opp 384). Cf p. 390, 15.

265. ἦρι καὶ ἐσπέριαι: ἦρι τὸν ὄρθρον ἀντὶ τοῦ τὴν ἀνατολήν, ὅτε ὑπὸ τὸν ὄρθρον ἀνατέλλουσι σὺν ἡλίῳ ὄντι ἐν τῷ Ταύρωι, ἀπὸ ἐ καὶ εἰκάδος τοῦ Φαρμονοῦ μνηός, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Ἀπρίλιος, ὅτε καὶ τοῦ Φερλίξιν ὁ καιρὸς παρ' Αἰγυπτίους. ἐσπέριαι δὲ δυτικά ἀπὸ τῆς ἐσπέρας, ὅτε ἐῷαι 25 δύνουσιν ἡλλου ὄντος ἐν Σκορπίῳ Ἀθῦρ μνηί, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Νοέμβριος, ὅτε ἐστὶ καὶ καιρὸς τοῦ ἀροτριᾶν· τότε

1, 2 συμβαίνων scriptis: σημαίνων AMald, cf p. 64. 400, 2 | 3, 4 ἐῷαι γὰρ ἀνατολήν ἀνατέλλουσαι AAld | 4 ἐῷαι δὲ δύσιν δύνουσαι AAld | 6 σημαίνουσιν om Ald | ἐσπερίας Ald | 8 παρέχειν conl Bekker | 9—14 om Ald | 9 ἀπό-λωλεν om M | 9, 10 φησὶν ὅτι A | 10—14 τὸ δὲ — Ἥλέκτραν om A | 12 sup-plevi | 15 αἰ μ. ὁ. ὀλίγα Ald, om A | 15, 6 ὀλίγας αὐτάς φησι διὰ τὸ ἐξ ἀμνδρῶν συγκεῖσθαι ἀστέρων, ὀνομασται δὲ ὅμως καὶ ἐπίδοξοι Ald | 18 δ. προσαναγκαῖον AAld | 19, 20 τοῦ ἀμήτου ἀρχ. δυομένων δὲ τοῦ ἀρότου Ald | 19 ἀμήτω AM | 20 δυομένων AAld | 21 lemma om AAld | ἦρι σὺν Ald | ὁ. ἦγον τὴν ἀ. φησιν ὑπὸ τ. ὄρθρον γὰρ ἀν. Ald | 22 ὅτε M: αὐταί A | 23 τῷ om M | 24 Ῥωμαίους A | ἀπρίλλιος AMald | 25 δυτικά om AAld | τῆς om AAld | post ἐσπέρας AAld ἀνατέλλουσιν ἡλλου ὄντος | 26 ἐν om M | παρὰ Ald | 27 Ῥωμαίους AAld | καὶ om AAld

γὰρ ἐσπέριαι οἶκ' εἰσι πρὸς ἐσπέραν δύνουσαι (οὐδὲ γὰρ εἰσι πρὸς ἐσπέραν δύνουσαι), ἀλλὰ κατὰ τῆς ἐσπέρας τὴν δύσιν ποιοῦνται· ὅτε γὰρ σὺν Σκορπίῳ ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, τότε Ταῦρος εἰς δύσιν ἐῷιος καταφέρεται. § τὸ δὲ ἐξῆς τοῦ ἡμεῶν οὕτως
 5 ἔχει· αἱ δὲ ὀνομασται ἤρι καὶ ἐσπέριαι εἰλλισσονται καὶ συμπεριφέρονται τῷ οὐρανῷ. καὶ τούτων ὁ Ζεὺς αἴτιος, ὃς κατηστέρισεν αὐτάς, ὅστις αὐταῖς καὶ θέρους ἀρχομένου καὶ χειμῶνος σημεῖα φέρειν ἐποίησεν. § ληπτέον· ἐῷια Φαρμουθὶ ἀρχομένου θέρους ἀνατέλλουσιν, ἐῷια δὲ δύνουσι τῷ Ἄθῳρ
 10 μηνὶ ἀρχομένου χειμῶνος.

268. καὶ χέλυς, ἧ τ' ὀλίγη: τὰ ὑπολειπόμενα τῷ βορείῳ διδάσκει, τὴν τε Χέλυν καὶ τὸν Ὅρνιν. οὐκ ἀπ' ἐαυτοῦ δὲ ταῦτα διδάσκει, ἀλλ' ἐκ τῶν προεγνωσμένων· ((ὑποκ)ατιῶν γὰρ φησι (270) καδ' δ' ἔθετο προπάροιθεν ἀπευθέως εἰδῶλοιο.

15 § χέλυς δέ, ὅτι χελώνην ὁ Ἑρμῆς ἐκδείρας αὐτὴν κατεσκευάσεν τὴν κισθάραν. καὶ Νικανδρὸς φησι περὶ αὐτῆς (Theor 700 sqq.).

καὶ παρὰ λίκνῳ: σφόδρα νήπιος ὢν καὶ βραχὺς ὁ Ἑρμῆς τὴν κισθάραν κατεσκευάσεν. ἐν δὲ τοῖς λιχμητηρίοις γεννώμενα τὰ βρέφη ἐτίθεισαν εἰς σύμβολον εὐτροφίας· Ἀθήνητος γὰρ καρ-
 20 πῶν τὸ ἐργαλεῖον. § ἡ ἱστορία δέ, ὅτι τρίτατος ὢν ἀπὸ τοῦ τόκου ὁ Ἑρμῆς καὶ σφόδρα μικρὸς ὢν ἐποίησε τὴν λύραν· ὡς γὰρ ἐάλῳ κεκλοφῶς τοὺς Ἀπόλλωνος βοῦς, ἐπὶ ποινῆτι τῆς κλοπῆς ἐδωρήσατο αὐτῷ τὴν λύραν κατασκευάσας. ἦν φησι κατη-
 25 στερίσθαι. § παρὰ λίκνῳ δὲ ἦτοι κονίῳ, ἐν ᾧ τὰ νήπια κατετίθεισαν.

Cat p. 280 b sq.

λίκνον παρὰ τὸ λίαν κινεῖσθαι.

1—4 post ἐσπ. AAld εἰσιν (omisso οἶκ) ὅτι (ὅτε Ald) πρὸς ἐσπέραν ἀνατέλλουσι (ceteris usque ad κατεφέρετο [sic M] omissis) AAld || 4 δὲ om A || 5 ἐλλισσονται AAld || 6 δὲ ὁ Ald || 7 αὐτάς om AAld || 7, 8 καὶ χειμ. om M || 8 σημαίνειν ἐκέλευσεν (267) S, om M | σὺν post ληπτ. Ald || 9 δὲ om M | τοῦ Ἄθῳρ M || 11 ἧ τ' ὀλίγη om AAld || 12 τὸν χ. M | καὶ ante ταῦτα Ald || 13—15 ὑποκατιῶν | ὅτι om AAld || 15 χελώνην δὲ ὁ AAld || 16 τὴν κισθάραν om Ald | καὶ Νικ. φ. π. αὐτῆς om Ald || 17—21 habet A post 25, om Ald || 17 καὶ βραχὺς om A || 18, 9 λιχμητηρίοις δὲ ἐτίθεισαν τῷ πρώτῳ τὰ βρέφη τὰ γεννώμενα εἰς A || 20 δὲ ἱστ. A | ὁ τρίτατος A || 21 καὶ om A || 21—25 ὡς — κατηστερίσθαι om A (κατεστηρίχθαι M) || 24, 5 schol post p. 395, 4 (Λύρα) A || 24—26 λίκνον δὲ τὸ κονίον φησὶ παρὰ τὸ λίαν κινεῖσθαι, ἐν ᾧ τὰ νήπια κατετίθεισαν. § ἡ λίκνον τὸ λιχμητήριον φησὶν· τὰ γὰρ βρέφη τὸ πρῶτον γεννώμενα ἐν τῷ λιχμητήριῳ ἐτίθεισαν εἰς σύμβολον εὐτροφίας· Δημ. γ. καρποῦ τὸ ἐργ. σφόδρα γοῦν νήπιος ὁ Ἑρμῆς τὴν λ. κατ. Ald post p. 394, 16 || 24 καὶ παρὰ λίκνῳ A | ἦτοι κονίῳ om M || 25 subsequitur schol p. 394, 15—24 in A || 26 λίκνον — κινεῖσθαι om MAld (cf l. 24—26 adn)

269. *Λύρην δέ μιν εἶπε λέγεσθαι: αὐτὸς (φησί) καὶ τὴν ὀνομασίαν δέδωκε τῷ ὄργάνῳ κατασκευάσας αὐτήν. § αὕτη δὲ κατασκευάσθη μὲν ὑφ' Ἑρμοῦ πρῶτον ἐκ τῆς χελώνης ἐπτάχορδος ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἀτλαντίδων, μετέλαβε δὲ αὐτὴν ὁ Ἀπόλλων καὶ Ὅρφει παρέδωκεν, ὃς ἐννεάχορδον ἐποίησεν ἀπὸ τοῦ τῶν Μουσῶν ἀριθμοῦ. καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ τὴν λύραν αἱ Μοῦσαι ἔδωκαν Μουσαιῶι ἀξιώσαντι τὸν Δία, ὅπως αὐτοῦ μνημόσυνον εἶη ἐν τοῖς ἄστροις. § λίκνον δὲ ἐστὶ σιαεὺς, ἐν ᾧ διαχωρίζουσιν ἀπὸ τοῦ πυροῦ τὴν ἀπαθαρσίαν, τὸ λεγόμενον λιμητήριον. § τὸ δὲ ἦ τ' ὀλίγη (268) ἦτοι ὀλίγων ἀστέρων (κατὰ μὲν Ἰππαρχον, ἰ', ὡς δὲ Τιμόχαρις φησιν [cf Anal Eratosth p. 30], ἦ', ὡς δὲ Εὐδήμος, ἐννέα [fr nov]), ἢ ὅτι ὀλίγας ἐπέχει μοίρας. § ἀπευθέος (270) δὲ τοῦ Ἐν γούνασιν, ἐπεὶ οἱ μὲν Ἑρακλέα, ἄλλοι δὲ Ἴξιωνα λέγουσιν.*

Cat p. 190 b
(Hys II 6 p. 42)

271. *τὸ δ' ἐπὶ σκελέεσσι πέτηλον: τὸ τοῦ Ἐν γούνασιν εἶδωλον ἐπὶ τοῖς σκέλεσι πίπτον. § πέτηλον δὲ ἢ τὸ ἀναπεπ(τ)αμένον ἢ τὸ πεπτωκός.*

Cat p. 238 b sq.

273. *ἀντιπέτρην Ὅρφιθος: τοῦτον τὸν Ὅρφιν οἱ μὲν λέγουσι Κύκνον ὄντα καταστρεψθῆναι μὲν εἰς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἅτε μουσικὸν ὄντα, οἱ δὲ, ᾧ Ζεὺς εἰκασθεὶς ὠμίλησε Ἀθήναι, κατὰ δὲ τοὺς πλείστους Νεμέσει· ἐκ τῆς Ἀθήδας γὰρ τὴν Ἑλένην γενέσθαι καὶ τοὺς Διοσκούρους ἐν ὠϊῶι λέγουσιν. § τὸ δὲ αἰόλος (275), ἐπεὶ τὰ μὲν εἰσιν αὐτοῦ ἀνάστερα, τὰ δὲ ἡστέρωται.*

2, 3 αὕτη δὲ M | κ. ταύτην δὲ κατασκευασθεῖσαν ὑφ' Α | 3—5 ἐπτάχορδος δὲ ἦν αὕτη, ἢν Ἑρμοῦς κατ' ἀριθμὸν τῶν πλανήτων ἐκ χελώνης κατασκευάσας Ἀπόλλωνι δέδωκεν, ὃ δὲ Ὅρφει παρ. Ald | 3, 4 ἐπτάχορδον Α | 4 πλανήτων pro Ἀτλ. AAld | 4, 5 μετέλαβεν ὁ Ἀπόλλων Α | 5 ἐννέαχορδον M | 6 αὐτὴν ante ἀπὸ Ald | 7 λ. ἔδωκε (omisso αἱ Μοῦσαι) Μουσαιῶ. οὐ ἀξιώσαντος ὁ Ζεὺς αὐτὴν κατηστέρισε, ὅπως AAld | 8 ἢ Ald | 8—10 λίκνον — λιμητήριον om AAld | 10 ἀντὶ τοῦ pro ἦτοι AAld | 11 δέκα Ald | τιμοχάρης Α | 12 ὀλίγη om M | 12 ὀλίγη Ald | ὡς δὲ Εὐδήμος ἐννέα om AAld | ὀλίγων M | 13 ἀπευθέα δὲ τὸν Ald | 14 Ἴξιωνα AAld | 15 σκέλεσι Α | ἢ ante τὸ alt Α | 15, 6 post Ἐν γ. AAld πέτηλον, τουτέστι τὸ εἶδωλον τοῦ ἐν γούνασιν, ἢ τὸ πέτηλον τῆς χέλου ἐν τῷ ἀριστερῷ γούνατι τοῦ ἐπὶ σκελέεσιν (σκελέεσιν Α), ἦτοι τοῦ ἐν γούνασι, κείται | 16 πίπτει M | 16, 7 ἀναπεπτασμένον AAld | 17 ἀναπεπτωκός AAld | 18—24 post p. 396, 6 AAld | 18—22 περὶ τοῦ (τοῦ om Α) κύκνον in margine AM | 18 lemma om AAld | 19 ὄντα K. Ald | μὲν om AAld | 20 ὅτι Ζ. εἰκ. κύκνω AAld | 21 πολλοὺς Α | νεμέση Α, cf Ald | 21, 2 κατὰ μὲν τοὺς πολλοὺς ὠμίλησε νεμέση, κατὰ δὲ ἐνίους λήδα, ἐκ δὲ τῆς λ. τ. Ald | 21 τῆς λήδας AAld: ταύτης M | 22 λέγουσιν om M | 23 εἰσιν om AAld | 24 κατηστέρωται Ald

ἢ δὲ μεσηγύ: ἡ Λύρα δοκεῖ Ἐρμου ἔργον εἶναι. κείται δὲ πρὸ τοῦ Ἐν γούνασι παρὰ τὸ ἀριστερὸν αὐτοῦ γόνυ. τῆς δὲ κεφαλῆς τοῦ Ἐν γούνασι πλησίον ἐστὶν ὄρνις Κύκνος, οὐ μεταξὺ καὶ τοῦ γόνατος τοῦ Ἐν γούνασι κείται ἡ Λύρα. ἐπειδὴ δὲ ἀμυδρὰ ἐστὶν ἡ Χέλυς, ὡς ἔφραμεν (p. 394, 10), διὰ πολλῶν εὐκατάληπτον αὐτὴν πειρᾶται δεικνύναι, καὶ φησιν ἡ δὲ μεταξὺ τῆς Ὀρνιθος κεφαλῆς) καὶ τοῦ γόνατος τοῦ εἰδώλου κείται, ὥστε ἴσον ἀπέχειν διάστημα τὴν Λύραν τοῦ τε γόνατος καὶ τῆς Ὀρνιθος κεφαλῆς· τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ μεσηγύ. πάλιν δὲ λαβῶν καιρὸν συντόμως (μνημονεύει) τὸν Ἐν γούνασιν. § τὸ δὲ γούνατι οἱ σκαιῶι: ἐνταῦθα φανερόν, ὅτι τὸν δεξιὸν ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ Δράκοντος ἔχει πόδα ὁ Ἐν γούνασιν (70, cf p. 352).

275. ἦτοι γὰρ καὶ Ζηνὶ παρατρέχει: πάλιν τῷ οὐρανῷ (p. 392, 9). § τὸ δὲ παρατρέχει: ἦ ὅτι τὰς πτέρυγας ἀπλώσας ἔμφρασιν δρόμον καὶ πτήσεως ἔμφραίνει, [καὶ] διὰ τοῦτο εἶπε παρατρέχει, ἦ ὅτι τῷ οὐρανῷ συμπεριφέρεται· τοῦτο γὰρ τὸ Ζηνὶ παρατρέχει. οὐκ ἀπεικὸς δὲ ὡς μουσικὸν ὄντα τὸν Ὀρνιν πλησίον εἶναι τῆς Λύρας.

20 παρατρέχει: οἱ μὲν παροξύνουσι τὴν παρα, ἢ ἡ παρα Διί, ἄμεινον δὲ ὑφ' ἐν ἀναγινώσκειν, ἢ ἡ παρατρέχει.

276. ἀλλ' ὁ μὲν ἡερόεις: ἀλλ' ὁ μὲν Κύκνος ἀμυδρὸς πῶς ἐστι, τὰ δὲ πτερὰ αὐτοῦ τετράχυνται καὶ αὐτά, οὐ πᾶν λαμπρὰ (ὄντα). λαμπρὸς δὲ ἐστὶν ὁ ἐπὶ τοῦ ῥάμφους καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ὄρθοπυγίου.

277. ἀστράσιν οὐτι λίην μεγάλοις: ἦτοι ὅτι πολλοὶ ἀστέρες τὰς ἀπλώσεις τῶν πτερῶν ἀποτελοῦσι (διὸ τετρήχυνται 276), ἦ ὅτι τοῦ πτεροῦ ἐπιψαύει ὁ γαλαξίας κύκλος (διὸ ὡσπερ τραχὺ τοῦτο ἀποτελεῖ). ὕπερ καὶ ἐπὶ τοῦ Περσέως (ἐ)λέγο-

1 lemma om AAld | οὐν post λύρα Ald | εἶναι ἔργον A | 2 ἐν γούνασι A | κεῖ τὸ Ald | 4 γούνατος Ald | τοῦ ἐν γούνασι γόνατος M | 4-12 ἐπειδὴ — Ἐν γούνασιν om AAld | 8 γούνατος M | 8, 9 τῆς ante κεφ. iterum M | 9 σημαίνει scripsi: σημειον M | 10 supplevi | 14 παρατρέχει om M | post lemma Ζηνὶ τῷ οὐρανῷ λέγει AAld | 16, 7 seclui; καὶ διὰ — παρατρέχει om AAld | 17 συμφέρεται M | 17, 8 τοῦτο — παρατρέχει om AAld | 18-21 om A | 20, 1 om Ald | 21 παρατρέχειν M | 22-26 post ἀμυδρὸς Ald περὶ δὲ τὰ πτερὰ αὐτοῦ τετράχυνται ἦ ὅτι πολλοὶ | 23-25 καὶ — ὄρθοπυγίου om A | 24 supplevi | 26 lemma om et scholia conlunxit AAld | ἦ ὅτι AAld | 27, 8 δ. καὶ τετρ. Ald | τετράχυνται M | 29 τοῦτο om M

μεν (? , cf p. 385, 22). § τὸ δὲ οὐ μὲν ἀφανροῖς ἀμαυροῖς μὲν, οὐ παντελῶς δὲ ἀφανέσιν.

279. οὐριος εἰς ἑτέραν φέρεται: ἐπὶ τὴν δύσιν, ὡς πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς ἀνατολῆς. § τὸ δὲ φέρεται ὡς πρὸς τὴν τῆς πτήσεως ἔμφασιν διὰ τὸ ἠπλωσθαι τὰς πτέρυγας. ἢ 5 συμπεριφέρεται τῷ οὐρανῷ. § τὸ δὲ εὐδιόωντι (278), (ὄτι) δύνει ὀρθός. ἠρεμαίως δὲ (φησὶν) ἀποτέτακε τὰς πτέρυγας· οἱ γὰρ ἐπειγόμενοι κατὰ τάχος χειμῶνι βιαζόμενοι κραδαινοῦσιν.

280. ταρσοῖο τὰ δεξιὰ: ὁ νοῦς· φέρεται ὁ Κύνκος τῆς Κηφείας χειρὸς κατὰ δεξιὸν [ταρσοῦ τέλος]· παράκειται γὰρ τῇ 10 τοῦ Κηφέως δεξιᾷ ὁ δεξιὸς ταρσὸς τοῦ Κύνκου, ἦγον ἢ πτέρυξ.

281. σκαρθμός: ἡ συνεχῆς κίνησις τῶν ποδῶν· σκαρθμὸς γὰρ σημαίνει τὸν πόδα κατὰ πλεονασμὸν τοῦ θῆτα παρὰ τὸ 15 σκαίρειν.

282. τὸν δὲ μετασκαίροντα: τὸν Ἴππον φησὶν. σφόδρα δὲ πάλιν καθαρὰν ἑαυτῷ δέδωκε πρόφασιν, ὥστε ἔλθειν ἐπὶ Περσέα καὶ Χέλυν καὶ Ὅρνιν, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἴππου πάλιν ἐπὶ τοὺς ὑποκειμένους Ἰχθύς, εἶτα ἀπὸ τῶν ἐγνωσμένων Ἰχθύων καὶ τοῦ Ἴππου ἐπάγει (283) πὰρ δ' ἄρα οἱ κεφαλῆι 'παρὰ 20 δὲ τῇ κεφαλῇ τοῦ Ἴππου ἢ τοῦ Ὑδροχόου χεῖρ'.

Cat p. 285 b

283. χεῖρ Ὑδροχόοιο: ὁ Ὑδροχόος οὗτος δοκεῖ κεκλησθαι ἀπὸ τῆς πράξεως· ἔχων γὰρ ἔστηκεν οἰνοχόην καὶ ἔκχυσιν πολλὴν ποιεῖται ὕγρου, ἣτις εἰκάζεται τῷ νέκταρι· Γανυμήδην γὰρ αὐτὸν ἔφησαν. οἱ δὲ τὸν παρὰ τῷ Πινδάρῳ (fr 282 B.) ἑκατοντόρ- 25 γυιον ἀνδριάντα, ἀφ' οὗ τῆς κινήσεως τῶν ποδῶν τὸν Νεῖλον πλημ-

1 lemma αὐτὰρ οὐ μὲν ἀφανροῖς A | οὐ λαμπροῖς μὲν κτλ. A Ald || 3 φέρεται om AAld || 4 περιφέρεται A || 6 τῷ οὐρανῷ AAld: om M || 6—8 τὸ δὲ — κραδαινοῦσιν om A subiuncta de Olore historiola (p. 394, 18) et Ald || 9 ταρσοῖο — νοῦς om AAld | δὲ ὁ Ald || 9, 10 κύκκος κατὰ τὰ δεξιὰ τῆς κηφείας χειρὸς· τὰ (γὰρ add Ald) δεξιὰ τῆς πτέρυγος· ὁ δηλοῖ τὸ ταρσοῦ AAld || 10 γὰρ om Ald || 11 οὐν post ὁ δεξ. Ald | τουτέστιν ἢ Ald || 13, 4 ὁ δὲ (om utrumque A) σκαρθμὸς σημαίνει τὸν πόδα AAld || 14 post πόδα Ald περὶ σκαίρειν πλεονασμῷ τοῦ θ'· Ald: om AM | τοῦ θ' A || 14, 5 τοῦ σκ. A || 16 μετασκαίροντα AAld: μετὰ σκαίροντα M || 16, 7 σφόδρα πάλιν post lemma (omissis τ. ἴ. φ.) AAld || 17 ἐαυτῷ AAld post δέδ., αὐτῷ post καθ. M || 19 ἰχθύας AAld || 20 ἐπάγει: — A | παρὰ δ' ἄρα Ald | ἦγον περὶ Ald || 22—26 in margine περὶ ὕδροχόου M || 22 ὁ Ὑ. om M; omissio lemmate ὁ δὲ Ὑ. οὗτος δ. κ. Ald | δοκεῖν A || 24 εἰκάζει M | τοῦ γαν(ν)A)ν-μῆδους post νέκταρι AAld | τὸν γαν(ν)A)νμῆδην γὰρ AAld || 25 ἔφασαν A Ald | δὲ τὸν om AAld | περὶ πινδαρον Ald | ἑκατοντόγγυ(ι add Ald)ον AMAld

μυρεῖν. § ὁ δὲ Αἰγόμενος ὁμοίος ἐστὶ τῷ Αἰγίπανι. κατησθε- Cat p. 287 b sq.
 ρισθη δὲ εἰς τιμὴν τοῦ Πανός (εἰς γὰρ τοῦτον μετεβλήθη διω-
 κόμενος μετὰ τῶν ἄλλων Θεῶν), ἢ ὅτι σύντροφός ἐστι τοῦ Διός.
 εὔρε δὲ οὗτος τὸν κόχλακα ἐν τῇ θαλάσσῃ. διὸ παράσημον
 5 οὐρὰν ἰχθύος ἔχει. τῷ δὲ ἤχῳ αὐτοῦ (τῷ) Πανικῶι καλου-
 μένῳ τοὺς Τιτᾶνας ἐτρέψατο.

285. αὐτὰρ ὁ γε πρότερος καὶ νεϊόθι μᾶλλον: ὁ
 Αἰγόμενος πρότερός ἐστιν αὐτοῦ τῇ θέσει. διὸ καὶ πρότερον
 αὐτοῦ ἀνατέλλει, ἤγουν τοῦ Ὑδροχόου. § τὸ δὲ νεϊόθι κατω-
 10 τέρω, πρότερος. καὶ μᾶλλον πρὸς νότον ὁ Αἰγόμενος τοῦ
 Ὑδροχόου κεῖται καὶ ἐστὶ πάντων τῶν δώδεκα ζωιδίων νο-
 τιώτερος.

286. Ἴνα τρέπεται ἡελιοιο ἕς: ὅπου συμβαίνει τὰς χει-
 μερινὰς τροπὰς γίνεσθαι. ἐντεῦθεν ἐπὶ τὰ βόρεια καὶ εἰς εὐδίαν
 15 ἐκ τοῦ χειμῶνος ἀνατρέχει.

287, 8. μὴ κελίωι ἐνὶ μηνί —: πολλάκις εἶπομεν (p. 357, 18.
 361, 15 al), ὅτι οὐ μόνον ἕνεκα τῆς γνώσεως τῶν φαινομένων γράφει
 ὁ Ἄρατος, ἀλλὰ καὶ διὰ τούτων βιωφελεῖς εἰσάγει καιροὺς τοῖς
 ἀνθρώποις, καὶ νῦν τὸν χειμερινὸν καιρὸν διαγράφων φησὶν·
 20 ἀρχὴ γὰρ χειμῶνος, ὅτε (ἐν) τῷ Αἰγοκέρωτι γίνεται ὁ ἥλιος.
 ἐπάγει γοῦν, ὅτι 'μὴ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν (λέγει δὲ τὸν Τυβλ
 μῆνα, ὃς ἐστὶ κατὰ Ῥωμαίους Ἰανουάριος· τότε γὰρ σφοδρός
 ἐστὶ χειμῶν) ὑπὸ τῆς θαλάσσης περικλύζον πλέων καὶ ναυτιλ-
 λόμενος, ἐν ἀναπεπταμένῳ πελάγει τὸν πλοῦν ποιούμενος'.

288. οὔτε κεν ἦοι —: οὔτε γὰρ πολλὴν θάλασσαν δυνα-
 τὸς εἰ διαπεράσαι διὰ μιᾶς ἡμέρας (μικραὶ γὰρ τὸ τηρικαῦτα
 αἱ ἡμέραι), οὔτε ἐν νυκτί σοι φόβον καὶ κίνδυνον ἐκ τοῦ χει-

1 τῇ αἰγί ΑΑld || 4 κόχλακα M | τῇ om M || 5 αὐτοῦ AMald || 7 lemma om
 AAld | ὁ οὖν Ald, ὁ om A || 8 πρῶτος AMald | τοῦ ὕδροχόου τῇ Ald | διὸ Ald:
 ὃς AM || 9 ἤγουν τ. Υ. om Ald || 10—12 πρότερος ἢ ὅτι πρὸς νότον ἐστὶν
 (ceteris omisissis) A, ἢ πρῶτός ἐστιν, ἐπειδὴ πρὸς νότον ἐστὶν (ceteris omisissis)
 Ald || 13 lemma om scholiis coniunctis AAld | de lemmatis vitis cf ed || 14 καὶ
 om AAld | εἰς εὐδίαν A || 16 κελίωι M; lemma om A; Ἴνα τρέπεται
 πολλάκις ὡς (omisso ὅτι) Ald || 17 ἕνεκεν M || 18 καὶ ante β. Ald, om A ||
 20 γὰρ om AAld | ὅταν — γένηται Ald || 21 οὖν AAld | καιρὸν πλεύσης
 Ald, μῆνα πλεύσης A | λιβν A || 22 Ἰαννουάριος AM || 23 post χ. Ald τὸ
 δὲ ὑπὸ τ. θ. περικλυζόμενος πλέων δηλαδὴ κ. ν. | μηδὲ ante ἵπὸ A: om
 M | θ. εἰς περικλυζόμενος A || 24 ἐν AM: καὶ Ald || 25 lemma om AAld ||
 26 διαπεράσαι AMald || 26, 7 μικρὰ — ἡ ἡμέρα Ald

μῶνος ἔχουσι μετ' ὀλίγον ἂν ἐπέλθοι ἡ ἡμέρα· μακρόταται γὰρ αἱ νύκτες. 'μακρὰ γὰρ ἐπίρροθοι εὐφρόναι εἰσι' (Hesiod Opp 560). ταχέως δὲ τὴν ἐσπέραν προσδόκα, βραδέως δὲ τὴν ἡῶ καὶ τὴν διὰ νυκτὸς δυστυχίαν κατὰ τὸ ποιητικὸν 'ἐκ νυκτῶν ἄνεμοι χαλεποὶ, δηλήματα νηῶν' (Od XII 286). § τὸ δὲ ταχινώταται 5 εἰσιν (289) αἱ ἡμέραι δηλονότι.

291. <καὶ μάλα> πολλὰ βοωμένωι: καὶ σφόδρα ἐπι-καλουμένωι, ὥστε ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν διὰ τὸν παρόντα κίνδυνον. μηδὲ τῇ νυκτὶ (φησι) πίστευε· μακρὰ γὰρ ἦδη, καὶ βραδέως ἡ ἡμέρα ἐπιφαίνεται. τὸ τηρικαῦτα δὲ καὶ ὁ νότος πολὺς πνεῖ. 10

294. ναύτηι μαλκιόωντι: ναρκῶντι τῷ ναύτηι. μάλα καὶ ἐστὶν ἡ ἐκ ψύχους ἐπὶ ἄκρας χεῖρας καὶ πόδας ἐπανάστασις τοῦ χείματος, τὰ λεγόμενα χεῖμετλα. μαλκιόωντι οὖν τῷ εἰλωθότι ἐν ψυχροῖς τόποις καὶ ὑγροῖς διάγειν. τινὲς δὲ μαλ-15 κιοῶντι τῷ ἐντὸς ἔχοντι τὰς χεῖρας διὰ τὸ κρύος ὤρισαν.

ἀλλὰ καὶ ἔμπης: τοῦτο ὡς πρὸς τὸ ἐτοιμὸς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους διὰ χρήματα ἀποκινδυνεύειν καὶ μὴ τὸν τοιοῦτον καιρὸν παραιτεῖσθαι. ὁ δὲ λόγος· ἀλλ' ὅμως (φησὶν), εἰ καὶ τοιαῦτα κακὰ ἐστὶ τοῖς κατὰ τὴν θάλασσαν πλέουσι καὶ τοσοῦ-20 των ἐπηρητημένων κινδύνων τοῖς ἐν χειμῶνι πλωτίζομένοις.

295. ἦδη πάντ' ἐνιαυτόν: ἦδη πάντοτε, ἐν παντὶ καιρῷ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἡ θάλασσα διαπερᾶται.

στείρησι: ναυσίη.

296. πορφύρει: μελαίνεται, κινεῖται ὑπὸ τῶν νηῶν.

296. ἴκελοι δὲ κολυμβίσιν: ἡ αἴθουα ἐν τοῖς παραλλοῖς 25 τόποις ζῆι. ὁμοίους δὲ αἰθύλαις τοὺς διόλου βιοῦντας ἐν τοῖς

1 τὸ δὲ ἐγγύθεν ἡ ὥς post ἔχοντι M: om schollis coniunctis AAld | ἂν Ald: om AM | ἐπέλθῃ AAld | 3 καὶ AM: διό Ald | 4 δυστυχίαν μεγάλην ἡγητέον ὡς καὶ ὁ ποιητής· ἐκ ν. Ald | 5 τότε A, τὸ οὖν Ald | ταχινώ-
 τεραι A | 6 sequitur schol ad 294 sq. M | 7 τὸ δὲ πολλα β. Ald | καὶ om
 AAld | 9 μὴ δὴ Ald | μακρὰ γὰρ βρ. δὲ ἡ Ald | 10 τὸ — πνεῖ om Ald | 11
 τὸ δὲ ν. μαλκιόωντι Ald | ναρκῶντι Ald | 12 ἡ Ald: om AM | ἄκρα (om
 Ald) χειρῶν καὶ ποδῶν AAld | 13 τοῦ χ. om Ald | ἄ δὴ καὶ χ. λέγονται ἡ
 μ. Ald | οὖν om AAld | τῷ om M | 15 διὰ τὸ κρύος om AAld | ὤρισαν
 om M | 16 τὸ M: τοὺς Ald, om A | εἶναι τοὺς om AAld | 17 κ. μηδὲ τ. A
 Ald | 18 αὐτὰ post καιρὸν AAld | εἰ om A | 18, 9 κ. τὰ τ. AAld | 19 πλ. κατὰ
 θ. AAld | 18—21 καὶ τοσοῦτοι κίνδυνοι ἐπήρηται ἐσμός τις αὐτῶν ἐν
 χειμῶνι πλέει. τὸ δὲ ἦδη π. ἐ. Ald | 20 εὐμουσον ut videtur post κινδ. A |
 21 ἀντὶ τοῦ πάντοτε Ald | ἦδη om etiam A | 23 στείρησι δὲ Ald | 25
 lemma om AAld | ἡ δὲ αἰθ. Ald | παραλλήλοισ Ald | 26 ὁμοίους οὖν ταῖς
 αἰθύλαις φησὶ τοὺς Ald | αἰθ. τὸ δ. AM | βιοῦν AM

ὕγραῖς (λέγει) δίκην αἰθυῶν ἐν τῇ θαλάσῃ διὰ παντὸς διάγοντας.

298. ἦμεθ' ἐπ' αἰγιαλούς: ἐπὶ ταῖς χειμαζομέναις πολλάκις ναυσὶν ἦμεθα τὸ πέλαγος περιβλέποντες καὶ περισκοποῦντες τοὺς αἰγιαλοὺς, εὐχόμενοι λιμένος τυχεῖν.

298, 9. οἷ δ' ἔτι πόρρω κλύζονται: ἀπὸ τοῦ 'πόρρω δὲ εἰσιν οἱ αἰγιαλοί'.

299. ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον: ὀλίγον δὲ καὶ εὐτελὲς ξύλον διεργεῖ τὸν θάνατον, ἀπὸ τοῦ ἡ ναῦς. καὶ Ἡσίοδος (Opp 686) 10 'χρήματα δὲ ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι' καὶ Καλλιμαχος (fr 111; cf Aratea p. 261) 'ἀλλ' ἐμὸς αἰὼν κύμασιν αἰθυῆς μάλλον ἐσωκίσατο'.

300. καὶ δ' ἂν ἔτι προτέρωι: ἀπὸ κοινοῦ τὸ μηνί (287). 15 πρότερος δὲ μὴν τοῦ Αἰγόκερω ὁ Χοιάχ, ὃς ἐστὶ κατὰ Ῥωμαίους Δεκέμβριος, ὅτε ἐν Τοξότηι ὁ ἥλιος. ὁ δὲ νοῦς· 'καὶ ἐν προτέρωι μηνί τοῦ Τυβί, ὃς ἐστὶν Ἰανουάριος (λέγει δὲ καὶ κατὰ τὸν Χοιάχ μῆνα), πολλὰ κακὰ παθῶν κατὰ θάλασσαν πρὸς τὴν ἐσπέραν ὀρμίζου' μακρὰ γὰρ εἰσι τότε αἱ νύκτες, καὶ οὐκ ἐστὶ σοι εὐχερὲς τότε διαπεραιούσθαι.

20 προτέρωι: πρότερος γὰρ ἐστὶν ὁ Τοξότης τοῦ Αἰγοκέρωτος· ὁ γὰρ ἥλιος ἐπὶ ἀνατολὰς τὰ ζώδια (δια)πορεύεται, ὁ μὲντοι οὐρανὸς ἐπὶ δυσμὰς καταφέρε(τα) κινούμενος καὶ ἐκάστην μοῖραν τοῦ ζωδιακοῦ ἀνῖει. διὸ Εὐριπίδης τὸ φυσικὸν ὡς μυθικὸν παρείληψε λέγων (Orest 1006, cf p. 391, 2) 'εἰς ὁδὸν ἄλλη(ν) 25 Ζεὺς μεταβάλλει'. § τὸ δὲ καὶ δ' ἂν ἔτι προτέρωι φησὶ τοὺς πλόοντας ἡσυχάζειν καὶ μὴ πελαγίζειν οὐ μόνον τῇ χειμερινῇ τροπῇ, ἀλλὰ καὶ τῷ προτέρωι μηνί, ἐν ᾧ ὁ ἥλιος διερχεται Τοξότην. § καλῶς δὲ ἔχει (τὸ) ἐσπέρας κατάγεισθαι καὶ μὴ πιστεύειν ταῖς νυξίν, ἐπειδὴ καὶ ὁ Τοξότης ἀόρατός ἐστιν. τὸ

1 supplevi | 3 lemma om AAld | 3, 4 πολλάκι ἐπὶ τ. χ. πολλ. Ald | πολλάκις om M | 4 περὶ τὸ π. Α, πρὸς τὸ π. Ald | βλέποντες AAld | 6 κλύζονται om M | 6, 7 ἦγουν πόρρω εἰσὶν Ald | 8 ἀπὸ τοῦ ὁ. ξ. Ald | καὶ om A | 9 τοῦ θανάτου M | ἦγουν ἡ ναῦς Ald | 10 γὰρ Hesiodi codd | 11 ἐὼν AAld | αἰθυῆς M | 11, 2 μάλλον om Ald | 13 ἐπὶ AAld | κατὰ κοινοῦ τῷ μ. Ald | 14 πρ. δ. μ. om M | τῷ M | αἰγοκέρωτος AM | κατὰ Ῥωμαίους om AAld | 15 δεκέμβριος A | τῷ πρ. Ald | 16 τοῦ AAld: τῷ M | Ἰαννουάριος M | 16, 7 cf p. 400, 2 | ἦτοι (ἦγουν Ald) τοῦ Ἰαν(ν) Δουαρῖου. λέγει δὲ διὰ τὸν δεκέμ(μ) Α)βριον μῆνα· οὕτως γὰρ ἐστὶν ὁ πρὸ τοῦ Ἰαν(ν) Δουαρῖου (-ιος Α)· πολλά παθῶν κατὰ θάλασσαν AAld | 19 σοι om A | τὸ δ. Ald | 20— p. 400, 5 om AAld | 20 πρότερος scripsi: πρῶτος M | 21, 24 supplevi

τηνικαῦτα δὲ τὰ σημεῖα τοῦ καιροῦ δίδωσιν. § τὸ δὲ Τόξον ὄτ' ἡέλιος (301) τοῦτο σημαντικόν ἐστι τοῦ προσηρημένου μηνὸς Χοιιάχ (p. 399, 14). τὸ δὲ πεποιθῶς οὐκέτι νυκτί (302) μηκέτι (φησὶ) τῆι νυκτί πιστευσ· μακρὰ γὰρ ἤδη καὶ βραδέως ἡ ἡμέρα τοῖς κινδυνεύουσιν ἐπιφαίνεται. 5

303. σῆμα δέ τοι κείνης ὥρης: ἐπειδὴ ἐν τῷ Τοξότηι ὧν ὁ ἥλιος οὐκ ἔαῖ αὐτὸν φαίνεσθαι, ἐξ ἄλλων τεκμηρίων τοῦ μηνὸς σοι δίδωσι κατάληψιν. ὁ δὲ νοῦς· τεκμήριόν σοι ἔστω τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ μηνὸς ἐκείνου ὁ Σκορπίος ἀνατέλλων ἐπὶ τῆς ἐσχάτης νυκτός, ἡγουν ἐπὶ ὄρθρου· περὶ γὰρ ἐνδεκάτην καὶ 10 δωδεκάτην ὦραν ὁ Σκορπίος ἀνατέλλει· αὐτὸς γὰρ ὁ Τοξότης ὑπὸ τοῦ ἡλίου τότε κατέχεται.

304. Σκορπίος ἀντέλλων: ὁ Σκορπίος μικρὸν πρὸ τῆς τοῦ ἡλίου ἀνατολῆς θεωρεῖται ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ὀρῖζοντος· τότε γὰρ συμβαίνει τὸ κέντρον τοῦ Σκορπίου ἀνατέλλον 15 θεωρεῖσθαι καὶ τὴν τοῦ Τοξότου κορωνίδα συνάπτουσαν τῷ κέντρῳ.

308. τῆμος καὶ κεφαλῆ: ἐπειδὴ συμβαίνει τὸ τηνικαῦτα χειμῶνος ὄντος συστάσεις νεφελώδεις γίνεσθαι καὶ ὁ Σκορπίος ἀφανής ἐστιν, ἐξ ἄλλων πειρᾶται φανεράν ποιῆσαι τοῦ μηνὸς 20 τὴν κατάληψιν· τὸ τηνικαῦτα γὰρ (φησὶ) καὶ τῆς Κυνοσουρίδος ἡ κεφαλῆ περὶ τὸ ὄρθρον ἀνατέλλει, ὅτε αὐτὸς ὁ ἥλιος Σκορπίῳ (συν)ἀνατέλλει.

309. ὕψι μάλα τροχάει: εἰς ὕψος ἀνατέλλει ἡ κεφαλῆ τῆς Κυνοσουρίδος ὡς ἐπὶ τὴν ἴξυν τῆς μεγάλης Ἄρκτου ἐν τῷ 25 ἀνατρέχειν ἀποβλέπουσα. εἶτα καὶ ἕτερον τεκμήριον δίδωσι καὶ ὁ Ὠρίων φησὶ τὸ τηνικαῦτα ἀθρόος πᾶς καταδύεται πρὸ τῆς ἡμέρας· ὀλλυγὸν γὰρ πρὸ τῆς ἡμέρας δύεται δωδεκάτη ὦρα

6 lemma om A, δὲ — ὥρης om Ald || 12 κατέχεται Ald: κατάγεται AM || 13 lemma om AAld | ὁ γὰρ Ald || 15 συμβαίνει Ald, cf l. 18 p. 392, 1: σημαίνει AM || 16 τοῦ om A || 18 lemma om A, Ὠρίων (323) pro lemme Ald || 20 ἐφανής A | γὰρ post περ. A || 19—27 καὶ τὸν Σκορπίον μὴ εἶναι ἐφανῆ, πειρᾶται καὶ ἐξ ἄλλων φανεράν ποιῆσαι τὴν τοῦ Τοξότου κατάληψιν καὶ φησιν, ὅτι ὁ Ὠρίων τὸ τηνικαῦτα ἀθρόως Ald || 20 τοῦ τοξότου A Ald || 21, 2 separavit et duo scholia fecit A || 22 τὸ περὶ AM: traieci || 23 supplevi || 24—26 (δίδωσι) post p. 401, 5 A || 24 τῆμος καὶ κεφαλῆν (sic) κυνοσουρίδος (308) pro lemme A || 24—p. 401, 1 τῆμος δὲ ἡγουν τότε καὶ ἡ x. τ. Κυν. εἰς ὕ. ἀνατ. ἡ γὰρ κεφ. τ. Κυν. ἐπὶ τὴν ἴξυν τῆς μ. — ἀποβλέπει. § τὰ περὶ τ. π. δὲ Ὁ. Ald || 27 ἀθρόως AAld, ἀθρόος M | 28 δωδεκάτη ὦρα M, -ην -αν AAld

τῆς νυκτός. ἔστι δὲ ὁ Ὠρίων λαμπρότατος ἀστὴρ νότιος. καὶ ὁ Κηφεὺς (φησὶν) ἀπὸ χειρὸς ἐπ' ἰξύν (310)· τὰ γὰρ λοιπὰ μέρη αὐτοῦ ἄδντα. πλεῖω δὲ ἐξεπίτηδες τὰ σημεῖα τοῦ χρόνου τίθεται, ὥστε καὶ, εἰ μὴ πάντα τις δύναιτο ἀλλ' οὐν γε ἐν ἔξ
5 αὐτῶν φυλάξαι, σῶιζεσθαι.

311. ἔστι δέ τις προτέρω: τὰ περὶ τοῦ παρακειμένου Οἰστοῦ καὶ τοῦ Ἄετοῦ οὐκ ἀπὸ τινος διδάσκει προεγνωσμένου. κατὰ τοῦτο δὲ μόνον τὴν συνήθειαν παρέλειψεν. μικρὸν δὲ ἔμ-
προσθεν τοῦ Τοξότου βέλος κατεστήρικται δίχα Τόξου, πλησίον
10 δὲ αὐτοῦ θεωρεῖται Ὅρνις βορειοτέραν ἔχων τὴν Θέσιν. παρὰ-
κείται δὲ αὐτῷ Ὅρνις ἕτερος ἐκ τοῦ σύνεγγυς, τῷ μὲν μεγέθει
λειπόμενος ἐκείνου, χειμεριώτατος δὲ γινόμενος κατὰ τὴν ἐώϊαν
ἀνατολήν. καλεῖται δὲ Ἄετός. § προειπῶν οὐν περὶ τοῦ Τοξό-
του φησὶν 'ἔστι δὲ καὶ ἕτερος Οἰστός περὶ τὸν ὑπὸ τὴν τοῦ
15 Τόξου προβολὴν ἡτοιμασμένος'. § τὸ δὲ αὐτός (312) ἀντὶ τοῦ
μόνος. 'Τυδείδης δ' αὐτός περ ἐὼν προμάχοισιν ἐμίχθη' (Π
VIII 99). § τὸ δὲ προτέρω (311) οὐκ ἔμπροσθεν τοῦ Τοξότου,
ἀλλὰ προτέρω προσωτέρω ἀνωτέρω, ὡς καὶ ἐπὶ τὰ βόρεια βε-
βλημένος, οὐχ ὑπὸ τοῦ Τοξότου βληθείς, ἀλλ' ἀπλῶς κείμενος,
20 ὡς καὶ οὗτος ἐπιφέρει, ἄνευ τόξου καὶ τοξεύσαντος (312).

312. ὁ δὲ οἱ παραπέπταται Ὅρνις: περιπέπταται, τὰς
πτέρυγας ἀπλοῖ. § ἀσσότερον δὲ (313) πλησίον τοῦ βορέου·
σφόδρα γὰρ ἔστι βόρειος ὁ Ὅρνις.

Ὅρνις τοῦ Οἰστοῦ νοτιώτερος περιπέπταται καὶ ἐκ τοῦ
25 κύκλου ἤδη προγνωσθέντος τὴν κατάληψιν τῷ Τοξότηι καὶ
τῷ Ἄετῷ δίδωσιν.

314. χαλεπός γε μὲν: τὴν ἐώϊαν ἐπιτολήν ποιούμενος ὁ
Ἄετός μέγαν χειμῶνα συνάγει τοῦ ἡλλίου ὄντος τότε περὶ τὰ
μέσα τοῦ Τοξότου.

1 νότιος om M || 2 γὰρ om M || 4 γε om AAld | ἐν AAld || 5 πιστεύ-
σας σῶζεσθαι AAld || 6 lemma om AAld || 6, 7 παρακειμένου δὲ Ὁ. Ald || 8 κ.
τουδὲ Ald | μόνου MAld | παρέλειψεν: — Δ, παραλείψας Ald, sequente sine
lemmate scholio ad v. 314 (τὴν ἐώϊαν —) AAld; μικρὸν κτλ. post p. 400, 17
(κέντρῳ) scripta AAld || 9 τόξου β. M || 10 αὐτῷ A || 11 ὁ ante Ὅρν. MAld ||
12 λαμπόμενος A || 13 αὐτοῦ ante ἀν. AAld | δὲ om M | αἰετός A, ἀήτὸς
Ald || 13—20 om AAld || 14 παρὰ M || 15 προσβολὴν Ald || 16 ὡς τὸ T. Ald |
Τυδ. — ἐμίχθη om M || 17—20 τὸ δὲ — τοξεύσαντος om AAld || 21 περι-
πέπταται scripsi: περιπέτεται M || 25 ἤδη scripsi: εἶδη M || 27 δὲ post ἐώϊαν
Ald || 28 ἀήτὸς Ald || 29 τόξου A

315. νυκτὸς ἀπερχομένης: ὅτε λοιπὸν ἀνατέλλοντος ἡλλοῦ σὺν τῷ Τοξότῃ καὶ αὐτὸς ἅμα ἀνατέλλει. ὁ δὲ λόγος· χαλεπὸς οὗτος καὶ δεινὸς ἀνατείλας παριούσης νυκτὸς· ἑῷος γὰρ ἀνατέλλων σὺν τῷ Τοξότῃ ἐν τῷ Χοιῶχ, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Δεκέμβριος, χειμῶνός ἐστι σημεῖον. διὸ εἶπε 'τοῖς 5 πλέουσι χαλεπός' (314) διὰ τὸ τότε κρύος.

καὶ μιν καλέουσιν Ἀητόν: Ἀετὸν αὐτὸν καλοῦσιν. οἱ δὲ ἐτυμολογήσαντες αὐτὸν εἶπον παρὰ τοὺς ἀήτας καὶ τὰ χειμερινὰ πνεύματα, ἃ δηλοῖ χειμερινὸς ἀνατέλλων.

316. Δελφίς δ', οὐ μάλα πολλός: πάλιν τὸν Δελφίνα 10 ἀπὸ τοῦ προεγνωσμένου διδάσκει Αἰγόκερω.

οὐ μάλα πολλός: οὐ σφόδρα λαμπρός.

τὸ δὲ ἐπιτρέχει: ὅτι ἄνω ἐστὶ τοῦ Αἰγόκερω ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπιτρέχων καὶ σπεύδων (τὴν γὰρ ὄψιν ὁ Δελφίς 15 ὡς ἐπὶ τὸν Αἰγόκερων σπεύδων ἔχει), διὰ τοῦτο ἐπιτρέχειν εἶπεν. καὶ ὑπέρεκειται δὲ τοῦ Αἰγόκερω ὁ Δελφίς, οἷον ἐπιφερόμενος αὐτῷ. § τὸ δὲ μεσσόθεν ἡερόεις (317), ὅτι τὸ μέσον αὐτοῦ σφόδρα σκοτεινόν ἐστιν. ἔχει δὲ τέσσαρας ἀστέρας λαμπρούς. διδάσκει δὲ καί, οἷαν ἔχουσι τὴν Θέσιν· καὶ γὰρ ἔχει αὐτοὺς ἐν παραλλήλῳ σχήματι θεωρουμένους τοὺς σημαίνοντας 20 αὐτοῦ τὴν διατύπωσιν. § τὸ δὲ δύο παρ δύο (318) οὐκ ὄντας ἐν τετραγώνῳ σχήματι δύο ἐπὶ δύο, ἀλλὰ δύο παρὰ δύο παραβηλημένους καὶ ποιούντας παραλληλόγραμμον ἑομβοειδές. § πεπτῆῳτα δὲ δυϊκῶς τὰ γλήνεα. γλήνεα δὲ ἐκλήθησαν ἀπὸ τοῦ λάμπειν. καὶ Ὅμηρος (Π XXIV 192) 'ὅς γλήνεα πολλὰ κε- 25 χάνδει' ἀντὶ τοῦ λαμπρά. ἔνθεν καὶ ἡ κόρη γλήνη λέγεται διὰ τὸ στίλβειν.

ἄλλως. Δελφίς — οὐ μάλα πολλός: τῷ Αἰγόκερωτι

1 lemma om Ald | ὅτι M || 1, 2 ἀνατέλλει σὺν αὐτοῖς (omisso ἅμα) A || 4 ἀνατέλλει libri | ἐν om AM || 4, 5 τὸ X. μηνί ἦτοι δεκεβρίῳ A | X. μηνί ἦγον τῷ Δ. Ald || 5 χ. ἐ. σ. om M || 7—9 om Ald || 7, 8 omisso lemmate ὃν καλοῦσιν ἀητόν ἐτυμολογοῦντες παρὰ Ald || 7 αἱ μιν A | ἀητόν post lemma A || 8 δὲ om A | αὐτόν εἶπον om A || 9 ἃ — ἀνατ. om A | ἀνατείλας Ald || 10 ἐλφίς A || 11 ἐγνωσμένον Ald | αἰγόκερωτος AAld || 12 οὐ μάλα πολλός om AAld || 10, 12, 3 scholia coniunxit M || 13—17 οὐ γὰρ σφ. φησὶν ἔκλαμπρος. ἐπιφέρει οὐν μεσσόθεν ἡερόεις ὅτι (ceteris omissis) AAld || 17 τὸ αἰτ om M || 18 ἐστιν: — AAld || 18—27 om AAld || 19 οἷαν scripsi: ὅταν M || 21 παρὰ M || 28 lemmata om Ald, ἄλλως om A || 28—403, 1 ἐπικατ. οὐν τῷ αἰγ. Ald

ἐπι καταφέρεται ὁ Δελφίς ἀνάστερος τὰ πολλά, δ' ἔχων ἀστέρας ἐπισήμους ἐν [τῶι] παραλλήλωι [κύκλωι] κειμένους.

318. γλήνεα, παρβολάδην —: οὕτως (sequebatur figura adscripta) ῥομβοειδῆς γὰρ τὸ τοιοῦτον σχῆμα. ποιητικῶς δὲ εἶπε
 5 τοὺς ἀστέρας γλήνεα· γλήνη γὰρ νῦν ἐστὶν ἢ ἐν τῶι ὀφθαλμῶι κόρη. § κατηστέρισται δὲ εἰς τιμὴν τοῦ Ποσειδῶνος· ἐρασθέντος γὰρ τῆς Ἀμφιτρίτης αὐτοῦ συνήγησε τῶι γάμωι. Ἐρμιππος δὲ (p. 54 M.) ἐπὶ Ἀπόλλωνος τιμῆι ἡγησαμένον Κρησὶν εἰς
 10 τὸν κιθαρῳιδὸν εἰς γῆν.

Cat. p. 244 b sqq.
(Hyr II 17 p. 67)

Μέχρι τούτου τὰ περὶ τῶν βορείων ἀστέρων. μέτεισι δὲ ἐντεῦθεν ἐπὶ τὰ νότια.

319. καὶ τὰ μὲν — βορέω: τριμερῆ τὸν τῆς ἀστροθεσίας ἐποιήσατο λόγον, τὸν μὲν περὶ τῶν βορείων, τὸν δὲ περὶ τῶν
 15 ἐν τῶι ζωδιακῶι κειμένων, ἃ δὴ μεταξύ ἐστὶ τῶν βορείων καὶ τῶν νοτίων, (τὸν δὲ περὶ τῶν νοτίων). ἐπλήρωσε δὲ πάντα τὰ ἐν τῶι βορείωι μέχρι τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου καὶ αὐτὰ τὰ ἰσζώδια, καὶ φησι ἅπαντα ταῦτα τὰ προειρημένα ζώδια μεταξύ
 20 ἐστὶ τοῦ βορείου καὶ τῆς τοῦ ἡλίου πορείας καὶ πλάνης, ἵνα λέγη μέσον βορείου καὶ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου. § ἀλήσιος δέ, ὅτι καὶ ὁ ἥλιος εἰς τῶν πλανητῶν ἐστὶ, τὰ μέντοι φαινόμενα ἀπλανῆ.

320, 1. τὰ δὲ νειόθι —: τὰ νότια· κάτω γὰρ ἐκείνα ὡς πρὸς τὸ ἔγκλημα τοῦ κόσμου, ὡσπερ ἄνω τὰ βόρεια διὰ τὸ ἔξαγμα.
 25 ὁ δὲ νοῦς τὰ δὲ ἄλλα ζώδια κάτω ὡς πρὸς τὸν νότον τέλλεται καὶ ἐστὶ πολλα(χού) μεταξύ τοῦ τε νότου καὶ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, καὶ ἄλλ' ἐν ἄλλοις κέχνται τόποις. τὰ δὲ ὑπὸ ταῦτα λέγεται φέρεσθαι μεταξύ νότου καὶ τῆς τοῦ ἡλίου κελεύθου.

1 τέσσαρας AAld || 2 παραλλήλωι A | κύκλωι om AAld || 2, 3 κ. φησι δὲ (ὄν Ald) τὰ δέ οἱ περὶ τέσσαρα κείναι γλήνεα schollis coniunctis AAld || 3 cf p. 374 al || 3, 4 ἔοικε δὲ ῥομβ. ἔχειν τὸ σχ. Ald || 5 γὰρ om M | νῦν om AAld || 6 κατηστέριται A || 7 αὐτοῦ τ. Ἀ. AAld | συνερηῆσαι M || 8, 9 δὲ φησιν ὅτι ἐπὶ — ἡγήσατο — Δελφούς. ἔνιοι δὲ AAld || 9 ὀμοιωθέντος scripsi: -a M | ἀρίωνα libri || 10 ἐν τῇ γῆ M || 11 δὲ AAld: om M || 13—16 καὶ — νοτίων om AAld || 16 supplevi | πλήρωσε A | δὲ om AAld || 17 ζώδια post βορ. M: om hic AAld || 18 ταῦτα πάντα AAld || 19 καὶ πλάνης om AAld || 20 βορέου M || 23—28 post p. 404, 7 AAld || 23 νειόθι τέλλεται pro lemmate AAld || 23, 4 ν. γὰρ κάτω κείναι ὡς πρὸς τὸ κλίμα τοῦ AAld || 24 ἔγκλημα M || 25 ἀστρα pro ζ. AAld | ὡς πρ. τ. ν. om Ald || 26 supplevi; πολλά AM, om Ald || 27 καὶ ante ἄλλ' om M | τόποις κέχνται AAld

321. καὶ ἡ ἑλλιοιο κελεύθου: ἡλίου κέλευθός ἐστιν ἡ διὰ μέσου τῶν ἰβ' ζωιδίων ἐξ ἑναντίας τῷ παντὶ κίνησις. ἦν ἄλλην εἶπεν (319) οὐκ ἀπεικός· ἀνώματος γὰρ καὶ βραδεία· ἀγόμενος γὰρ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῆς τοῦ οὐρανοῦ περιφερείας αὐτὸς εἰς τοῦ-πίσω κατὰ μικρὸν ὑπονοστέι. καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κίνησιν 5 λέγουσιν ἄριστον ἐν ἰσημερίαις καὶ τοῖς διαστήμασι τοῦ χρόνου θεωρουμένην.

322. λοξὸς μὲν Ταύροιο: πληρώσας πάντα τὰ ἐν τῷ βορειῳ καὶ ἐξ ἐκείνων διδάξας τὰ ἰβ' ζώδια ἔρχεται ἐπὶ τὰ νότια. καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ διδασκαλίαν ποιούμενος ἐκ 10 τοῦ ἐπισημοτέρου καὶ λαμπροτέρου ὑπὲρ πάντα τὰ νότια ἤρξατο, ὅτι καὶ τῆς Ὀμηρικῆς χρήσεως ἔτυχε· ἐν βραχεῖ γὰρ ὁ ποιητῆς ἀπὸ β' ζωιδίων ἐπισήμων τὰ τε βόρεια καὶ τὰ νότια ἐδήλωσε, καὶ ὅτι ὥσπερ εὐθεία τις ἐστὶν ἀπὸ τῆς ὄψεως τῆς Ἄρκτου μέχρις Ὠρίωνος· κατὰ γὰρ τὸν ποιητὴν ἀστρονομικῶς 15 εἰπόντα (II XVIII 488. Od V 274) 'ἦ τ' αὐτοῦ στρέφεται καὶ τ' Ὠρίωνα δοκεῖει' εἰκότως ἐν τοῖς βορείοις ἐκείνης πρώτον μνήμην ποιησάμενος (37) νῦν ἐν τοῖς νοτίοις τοῦ ἀντικειμένου μνημονεύει.

εἰς τὸ αὐτό. ἐπεὶ τὴν διὰ τῶν πόλων ἀγομένην περι- 20 φέρειαν τέμνων φωρᾶται, ἐν ἀμφοτέροις δὲ κείμενος τοῖς ἡμισφαιρίοις ἐπέχει μοίρας κατὰ μῆκος ιζ', κατὰ δὲ πλάτος λ'.

Ταύροιο τομῆι ὑποκέκλιται: μέμφοιτο ἂν τις Ἀρά-τωι ὡς μὴ ἀκριβῶς προσσχόντι τῇ τοῦ Ὠρίωνος θέσει· οὐ γὰρ ὑπὸ τὸ διχοτόμημα τοῦ Ταύρου ἐστὶν, ἀλλ' ἔτι τοῦ Ταύρου 25 ἀνατολικώτερος. ἄρα οὖν ἐν πᾶσι τὴν ἀκρίβειαν ἐνδειξάμενος κατὰ τοῦτο μόνον ἐσφάλη; οὐδαμῶς· ἀλλὰ φαμεν, ὅτι νῦν τομῆν

1 καὶ om AAld | ελλίου A || 2 μέσον A | ζωίων ἰβ' A | ἐξ scripsi: τῆς libri | κινήσεως libri | ἄλλην A, ἄλλην M || 3 ἐστι post γὰρ Ald || 4 δὲ pro γὰρ AAld | περιφορᾶς AAld | αὐτὸς om Ald || 5 ὑπονοσθῆ A | ταύτην ζ. libri | αὐτοῦ ἰδίαν AAld || 6 ἰσημερίοις M | τοῖς om AAld | τοῦ om AAld || 8 Ταύροιο om Ald, lemma om A | praescripserunt περι τοῦ Ὠρίωνος (νῦν λέγει add Ald) AAld || 8, 9 πάντα γὰρ τὰ ἐν τῷ β. καὶ τὰ ἐξ ε. δ. Ald || 9, 10 τὸν νότιον M || 10, 1 ἀπὸ τοῦ AAld || 11 ἐπισημοτάτου AAld | λαμπροτάτου Ald || 13 δύο ζ. AAld | τὰ τε νότια καὶ τὰ β. AAld || 15, 6 omisso κ. γ. τ. π. AAld ἀστρ. εἰπὼν || 16 τὸν Ὠ. A, ὁ Ὠ. Ald || 17 οὖν ἐν Ald || 20 lemma om AAld | ἐπεὶ Ald: ἐπὶ AM | πόλων Ald: πολλῶν AM | ἀγομένην om M || 21 cf p. 136, 8 sqq. || 22 μοιρῶν μῆκος A || 23 lemma om scholiis coniunctis AAld | δὲ post μ. AAld | ἂν om M || 24 προσέχοντι Ald | τῇ om A || 26 ἐστὶν post ἀνατ. iterum AAld || 27 λέγομεν AAld

λέγει τὴν περιγραφὴν καὶ τὸ διαμεμετρημένον χωρίον, τὸν τε Ταῦρον καὶ τοὺς Διδύμους· ὑπὸ γὰρ τὸ τμήμα (τοῦτό) ἐστὶν ὁ Ὠρίων· ὁ γὰρ πᾶς ζωδιακὸς κύκλος ἑβ' τομαὶς ἔχει, αἷς διαιρεῖται ἕκαστον ζωίδιον. τομῇ οὖν λέγεται τὸ διαχωρίζον μέρος τὸν τε Ταῦρον καὶ τοὺς Διδύμους· ὑπὸ γὰρ τὸ τμήμα τοῦτό ἐστὶν ὁ Ὠρίων.

τομῇ ὑποκέκλιται: ὅτι οὐκ ἐξωρθωμένος ἐστίν, ἀλλὰ σχῆμα ἔχων κωνηγετικὸν καὶ ὥσπερ ἐπισπεύδων κωνηγετεῖ, ὡς συντρέχειν τῇ ἱστορίᾳ καὶ τὸν καταστερισμόν· ἔχει γὰρ τὴν δεξιὰν ὥσπερ ῥόπαλον ἐπιφέρουσαν καὶ ἐπινεύει διὰ τοῦ βλέμματος σπουδῆν ἐνδεικνύμενος. καὶ Ὅμηρος (Od XI 572—5).

τὸν δὲ μετ' Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα
Θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσ(σ)ι
χερσὶν ἔχων ῥόπαλον — αἶν ἀγάγς.

15 322, 3. ὑποκέκλιται αὐτὸς Ὠρίων: τοῦτον μὲν ὁ Ἡσιό- Cat p. 247bqq.
δός φησιν (fr 17) Εὐρύαλης τῆς Μίνω καὶ Ποσειδῶνος εἶναι, δωρεὰν δὲ ἔχειν παρὰ τοῦ πατρός, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν κυμάτων πορεύεσθαι. ἐλθόντα δὲ εἰς Χίον Μερόπην τὴν Οἰνοπίωνος βιάσασθαι οἰνωθέντα. τὸν δὲ Οἰνοπίωνα χαλεπήναντα αὐτὸν
20 ἐκτυφλῶσαι. ἐλθόντα δὲ εἰς Ἀῆμον ἀλγτεύοντα Ἡραίστωι συμμιξαι. ὅς αὐτὸν ἐλεήσας δίδωσιν αὐτῷ ποδηγέτην Κηδαλίωνα. ὃν λαβὼν ἐπὶ τῶν ὤμων ἔφερε τὰς ὁδοὺς σημαίνοντα. ἐλθὼν δὲ εἰς ἀνατολὰς καὶ ἡλίωι συμμιξας ὑγιάσθη. καὶ οὕτως ἐπὶ τὸν Οἰνοπίωνα ἐλθὼν τιμωρήσασθαι ἔμελλεν. ὁ δὲ μαθὼν
25 ὑπὸ γῆν ἐκρύβη. ἀπελπίσας δὲ αὐτὸν εὐρεῖν εἰς Κρήτην ἦλθε καὶ τῇ Ἀρτέμιδι σύνθηρος ἦν . . . . ἐπιχειρήσας οὖν καὶ ταύτην

1 διαμεμετρημένον Ald: διάμετρον AM || 1, 2 τὸν — Διδ. om AAld || 2 ὑφ' ὃ τμ. Ald | τὸ om A | Ὠρίων: — A || 3 τομαῖς διαιρεῖται AAld | ἕκαστον ante ἔκ. Ald || 4 τὸ μὲν A, τομῆν Ald | λέγει AAld || 4, 5 μέρος ἕκαστον (ἔκ. μ. Ald) τῶν ζωδίων ὑπὸ τοιοῦτον τὸ (γὰρ pro τὸ Ald) τμήμα AAld || 6 τομῇ M || 6—10 post p. 406, 29 AAld || 6 τὸ δὲ ὑποκέκλιται ἀντὶ τοῦ οὐκ AAld || 7 κωνηγετεῖν Ald || 8 καταστερισμόν AAld || 9 φέρουσαν AAld | ἐπιβλέπει AAld || 9, 10 νέματος AAld || 10—14 καὶ Ὅμ. — ἀγάγς om AAld || 15 lemma om AAld | τ. δὲ Ἡσ. Ald | ὁ om AAld || 16 Εὐρύαλης Cat alii: βούλλης A, βρούλλης MAld | μίνωος AAld | 17 ὡς om Ald | καὶ om AAld || 18 ἐς AAld | οἰνωπίωνος A || 19 χαλεπαίνοντα AAld || 19, 20 ἐκτ. αὐτόν Ald || 20 λίμην A | ἀ(α Ald)λιτεύοντα AAld | τῷ H. Ald || 21 δ. αὐτόν A || 21, 2 κηδαλλίωνα M, κυθαλίωνα Ald || 22 αὐτῷ post ὁδοῦς AAld || 23 καὶ ὑγίης ἐγένετο post ὑγ. A: om MAld || 24 οἰνωπίωνα A | ἦλθε τ. μέλλων AAld || 25 εὐρεῖν om AM || 26 lacunam indicavi, om libri finem narrationis Hesiodaeae, add aliena, cf Cat p. 249 b

βιάσασθαι ὑπὸ σκορπίου πληγείς ἐτελεύτησεν. § ἤρξεται δὲ ὁ ποιητής ἀπὸ τούτου, διότι συνεγγίζει μᾶλλον τοῖς βορείοις· ἔχει γὰρ τὴν ζώνην κατὰ τὸν ἰσημερινὸν καὶ τῇ δεξιᾷ καλαύροπα κρατῶν ἐφάπτεται τοῦ ζιωδιακοῦ, ἐπὶ δὲ τῆς ἀριστερᾶς δορᾶν ἔχει ἐν(ε)άστερον.

323. μῆ, κείνον ὅστις: τοῦτον τὸν Ὠρίωνα ὅστις παρέρχεται μεσουρανοῖντα, μηκέτι προσδοκᾶτω ἐν τῇ (αὐτῇ) νυκτὶ ἄλλα ἄστρα λαμπρότερα ἰδεῖν, ἐπειδὴ τούτου μεσουρανοῦντος τὰ λοιπὰ λαμπρὰ ἄστρα ὑπὲρ γῆς εἰσιν, οἷον ὁ Ταῦρος (καὶ) οἱ Δίδυμοι καὶ ὁ Καρκίνος (καὶ) ὁ Κύων καὶ ὁ Ἥνιοχος.

324. ὑψοῦ πεπτηῶτα: ἐν οὐρανῷ σφόδρα ἐκτεταμένος ἐστὶν ὁ Ὠρίων, ὡς καὶ ζῶν ἐκτράπελος εἶναι ἐλέγετο· λέγει γὰρ ὁ ποιητής (Od XI 311 sq.) 'ἐννέωροι γὰρ τοί γε καὶ ἐννεαπῆχες ἦσαν — ἀτὰρ μήκος — ἐννεόρηνιοι'. ὕστερον δὲ ἀποφαίνεται ἐλάττους Ὠρίωνος, ἐν οἷς φησὶ 'μετὰ γε κλυτὸν Ὠρίωνα' (Od XI 310). ὅτι δὲ ἔχει σφόδρα λαμπροὺς ἀστέρας, καὶ μάλιστα μὲν τοὺς τὸ ζῶμα ἀποτελοῦντας, ἐτέρους δὲ τοὺς περὶ (τούς) ἱμάντας καὶ (τούς τὸ) ξίφος μιμουμένους καὶ δύο λαμπροὺς τοὺς ἐπ' ἄκρων ποδῶν, φησὶ καὶ Εὐφορίων (fr nov)· 'οὐδὲ νεογνοὶ παῖδες ἐδιζήσαντο πελώριον Ὠρίωνα —'.

325. οὐρανὸν εἰσανιδῶν: ὁ ἀναβλέψας (φησὶν) ἐν καθαρᾷ καὶ ἀσελήνῳ νυκτὶ εἰς τὸν οὐρανὸν οὐκ ἂν εὗροι ἄλλα λαμπρότερα τοῦ Ὠρίωνος ἄστρα· περιέχεται γὰρ εὐμεγέθης. ἢ τάχα τοῦτο εἶπεν, ἐπειδὴ μεσουρανοῦντος Ὠρίωνος τὰ λαμπρότατα τῶν ἄστρον ὑπὲρ γῆς ὁράται, Ταῦρος Ἥνιοχος Δίδυμοι Περσεὺς Ἀνδρομέδα Κασσιόπεια· τὸ γὰρ ὑψοῦ πεπτηῶτα (324) ἀντὶ τοῦ μεσουρανοῦντα. § τὸ δὲ παρέρχεται —: τοιοῦτόν ἐστιν· ὅστις αὐτὸν παρέρχεται, μὴ νομίση ἄλλα αὐτοῦ λαμπρότερα θεάσεσθαι.

326. τοῖός οἱ καὶ φρουρός: κάτω τοῦ Ὠρίωνος νοτιωτέρός ἐστιν ὁ Κύων, ὁ Σείριος καλούμενος, ὃν Ὠρίωνος κύνα

1—5 om AAld || 4 pedum, non clavam Orionis praeter imagines Germanicus novit v. 651 (*nudabatque feris angusto stipite silvas*) e globo vel libro picto || 6 schol v. 323 om Ald || 9 ὑπὸ γῆν AM, cf l. 24 || 11 schol v. 324 om AAld | ἐκτεταμένος M || 14 ἀτὰρ M || 17, 8 supplevi || 22 πανσελήνῳ Ald || 22, 3 ἄλλο λαμπρότερον — ἄστρον Ald || 23 τοῦ om AAld | περιέχεται γ. εὐμ. om AAld || 24 τάχα om AAld || 25 ἀστέρων M | γῆν AAld || 26 Περσεὺς Ἀνδρομέδα om AAld || 27 ἀντὶ τοῦ om AAld | μεσουρανοῦντος A | σημαίνει post μ. Ald || 28, 9 ἀ. αὐτοῦ κρείττω παρέρχεται (om Ald) θεάσασθαι AAld || 29 θεάσασθαι etiam M || 30 lemma om AAld || 30, 1 φαίνεται κάτω omissio ἐστιν Ald

καλοῦσι κατ' ἐπικλησιν, ὡς φησιν Ὅμηρος (II XXII 29 sq.) 'ὄν τε κί' Ὠρίωνος ἐπικλησιν καλέουσιν. λαμπρότατος μὲν δ' γ' ἐστίν'. τὸ δὲ φρουρός, ὅτι κυνηγῶι ὄντι τῷ Ὠρίωνι συνακολουθεῖ ὁ Κύνων καὶ ἐστίν αὐτοῦ φύλαξ.

5 327. φαίνεται ἀμφοτέροισι Κύνων: ἤτοι τοῖς ὀπισθίοις (ἐπ' αὐτῶν γὰρ βεβηκώς ἐστίν) ἢ ἀμφοτέροισι τοῖς ἐμπροσθίοις. ὁ καὶ μᾶλλον· τὰ γὰρ σφυρὰ αὐτοῦ τῶν ποδῶν τῶν ὀπισθίων [νότια], ἐφ' ὧν βέβηκεν, ἀφανῆ ἤμῖν καὶ οὐ πάνυ εὐσύννοπα ἐστίν. διὰ τοῦτο ἀμφοτέροις λέγει τοῖς ἐμπρο-
10 σθίοις καὶ προδήλοις μᾶλλον διὰ τὴν κατάληψιν. νομισθῶ τοίνυν τὸ βεβηκώς οἷον ὀρμῶν καὶ ἀνατέλλων τοῖς ἐμπροσθίοις ποσίν· μετὰ γὰρ τῆς κεφαλῆς οἱ ἐμπρόσθιοι πόδες ἀνατέλλουσιν.

328. ποικίλος, οὐ μὲν πάντα πεφασμένος: πρόκειται,
15 ὅτι ποικίλιαν ἀστέρων ἐστίν ἰδεῖν, ἄστρον τι ἔχον καὶ ἀμυδρούς καὶ λαμπροὺς ἀστέρας παραλλήλους· οὕτω γὰρ ποικίλια λέγεται. τὸ δὲ 'παραλλήλους' εἶπομεν, ὅτι οὐ δεῖ εἶναι ὁμοῦ μόνους λαμπροὺς οὔτε τὸ ἀνάπαλιν, ἀλλὰ δεῖ κρᾶσιν εἶναι τινα. ἐστίν οὖν ὁ Κύνων πεποικιλμένος, ἐξ ὧν καὶ αὐτὸς ἐπιφέρει ἀλλ' οὐ
20 πάντα πεφασμένος· οὐ γὰρ ἐκ μόνων συγκείμενος λαμπρῶν ἀστέρων ἐστίν, ἀλλ' ἔχων καὶ τινὰς ἀμυδρούς. εἰκότως οὖν ποικίλος ἐστίν. ἢ ποικίλος διὰ τὸν ἐπ' ἄκρας αὐτοῦ τῆς γέννως ἀστέρα, ὃς ἰδίως Σείριος καλεῖται, παρ' ὅσον σέσηρεν αὐτοῦ τὸ φῶς. καὶ ἐστὶ πορφυρίζων ἐκ τοῦ παλμοῦ τῆς λαμ-
25 πηδόνο. καὶ κατὰ τοῦτο οὖν ποικίλος, κατὰ τὰς τοῦ ἀστέρος μαρμαρυγὰς ὥσπερ πορφυρίζουσας.

329. γαστέρα κυάνεος περιτέλλεται: οὐδὲ γὰρ οἱ τὴν γαστέρα αὐτοῦ ἀποτελοῦντες ἀγτέρες σφόδρα λαμπροὶ εἰσιν.

1 λέγουσι ΔAld | 2 λαμπρ. — ἐστὶ om ΔAld, sequentia seiunxit A || 3 συνακολουθεῖ Ald | 5 ποσίν omisi post φ.: φαίνεται ποσίν om M, Κύνων om ΔAld; τὸ δὲ ποσίν ἀμφ. Ald | 6 βεβηκός ΔAld | ἢ om M | 8 τῶν ὀπισθίων om M | νότια om ΔAld | 9 εἰσιν Ald | 10 πρόδηλον ΔAld | διὰ om ΔAld | δίδωσιν post κατάλ. A, post καὶ Ald: om M | 11 βεβηκός A | 12 οἱ π. ἀνατ. οἱ ἐμπρόσθιοι ΔAld | 13 sequitur p. 409, 2 (οἱ δὲ) 3 A | 14 ποικίλως A | 14, 5 οὐ — ὅτι om M | 14 π. ἀλλ' οὐ π. Ald | τὸ ποικίλος πρ. ὅτι Ald | 15 ὅτε post ἰδεῖν M: omisi | ἰδεῖν ἔχει γὰρ καὶ ᾠ. ΔAld | 17 ὁμοῦ om ΔAld | 18 δὴ A | 21 ἀστέρων om M | ἐστίν om Ald | ἀλλὰ A | οὖν om M | 22 ποικίλως A | ὁ post ἢ ΔM: om Ald | 23 ἰδία Ald | 25 καὶ om A Ald | 25, 6 τὰς ἀστερομαρμαρυγὰς ΔAld | 27 lemma om ΔAld | οὐ γὰρ A Ald | 28 αὐτοῦ om A | εἰσιν om A

330. *ὅς ἤα μάλιστα: ὄστις. οὗτος ὁ ἀστήρ ὁ παρακείμενος αὐτοῦ τῆι γέννι ὀξέα καὶ σφόδρα σιλβόντως τὸ φῶς ἀποπέμπει. σειριάει οὖν (331) ἀντὶ τοῦ τὸ φῶς ἀφίησι σεσηρότως· οὐ γὰρ ἐν ἑαυτῶι πεπικνωμένην ἔχει ὁ ἀστήρ τὴν λαμπηδόνα, ἀλλὰ διαχάσκουσιν καὶ ὡς ἐν παλμῶι οὔσαν. § ἡ ὀξέα σειριάει: πυκνὰς καὶ ἀλλοχρούους ἀφίησι λαμπηδόνας, ποικίλα διαδεικνύμενος χρώματα.*

331. *καὶ μιν καλέουσι: ἀντὶ τοῦ 'καὶ δὴ ἐκείνον τὸν οὕτω λάμποντα ἀστέρα Σείριόν φασι' παρὰ τὸ φῶς αὐτοῦ καὶ τὰ προειρημένα.*

332. *ἅμ' ἠελίωι ἀνιόντι: συνανατέλλει τῶι ἠλίωι ὁ Σείριος, ὅτε γίνεται εἰς τὸν θερινὸν τροπικὸν ἐν τῶι Καρκίνωι περὶ τὸν Ἐπιφθ μῆνα, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Ἰούλιος, ὅτε καὶ φέρει — πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσιν' (II XXII 31). τὸ τρηγκαῦτα σφοδροῦ γινομένου τοῦ καύματος πάντες οἱ πρόσφοροι καρποὶ πέπειροι γίνονται, φησίν. § τὸ δὲ 'οὐκέτι ἐκείνον' (τὸν Σείριον) ἑλληρισμός· οὐκέτι ἐκείνου ἀνιόντος ἅμα ἠλίωι αἱ ἄρουραι ψεύδονται.*

333. *ἀναλδέα φυλλιόωσαι: ἀναυξῆ θάλλουσαι. ἀλλὰ τὰ ἰσχυρὰ καὶ ἀντέχοντα πρὸς τὸ καῦμα [τὸν καρπὸν] πέπειρα ποιεῖ καὶ τὰ ἐξασθενήσαντα διαφθείρει. § τὸ δὲ κείνου καὶ κατιόντος ἀκούομεν (336) ἀντὶ τοῦ Σείριον οὐ μόνον τῆς ἀνατολῆς διὰ τὸ καῦμα καὶ τὸν πολὺν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον πυρετὸν αἰσθησιν λαμβάνομεν, ἀλλὰ καὶ δύνοτος αὐτοῦ τῆς ψύξεως αἰσθανόμεθα· ἐῷος γὰρ δύεται ὁ Σείριος, ὅτε γίνεται ὁ ἠλιος ἐν τῶι χειμερινῶι τροπικῶι ἐν τῶι Αἰγοκέρωτι, ὅτε σφόδρα ἐστὶ χειμῶν. § τὸ δὲ ἔρρωσεν (335) εὐερνέστερα καὶ ἰσχυρότερα ἐποίησεν.*

336. *οἱ δὲ δὴ ἄλλοι: ἐπειδὴ οὗτος ὁ ἀστήρ ἐστὶν ἐν*

1 lemma om AAld | ὁ alt om M || 1, 2 περικείμενος M || 2 τὴν γέννιν M | καὶ om M || 3 ἀποπέμπων A | τὸ om M || 5—10 ἡ — προειρημένα om AAld || 11 οὐκέτι Ald, lemma om A; ἠελίοιο M || 12 τὸ M || 16 γίνονται A | φησίν om Ald | φησὶ γὰρ ὅτι οὐκέτι A || 17 ἑλλ. ἐστὶ ἀντὶ τοῦ Ald | κείνου A | ἠλίω AM || 17, 8 ψεύδονται (αἱ add Ald) ἄρουραι AAld || 20 τὰ μὲν ἰσχ. διανέχονται Ald | ἀνέχοντα A | τῶν καρπῶν Ald; an τ. καῦσον? | πέπειρα γίνονται M || 21 ἡ AM | π. τὰ δὲ ἐξασθ. Ald | δ' ἐκείνου M || 21—28 ἀκούομεν (δὲ add Ald) ἀντὶ τοῦ αἰσθανόμεθα· ἀνατέλλοντος γὰρ αὐτοῦ ἀντιλαμβανόμεθα, καὶ ὅτε τροπήν (ποιεῖται add Ald) καὶ δύσιν, πάλιν γινώσκομεν. ἐπειδὴ (γὰρ add Ald) οὗτος AAld || 29 lemma om A

παντὶ τῷ Κυνὶ ἐπισημότετος, φησὶν, ὅτι καὶ ἀνατολῆς καὶ δύσεως αὐτοῦ αἰσθανόμεθα, οἱ δὲ ἄλλοι οἱ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ ἀποπληροῦντες σῶμα ἀστέρες ἐλαφροὶ καὶ ἀνεπαχθεῖς εἰσιν ἡμῖν. ὑπὲρ δὲ τοῦ ἀποπληροῦν αὐτοῦ τὸ σῶμά φησι περικρίνεται (337).

338. ποσσι(ν) δ' Ὀρίωνος: εὖ καὶ προσηκόντως ἐστὶν ἔχουσα ἢ τῶν ἄστρων θεῖσις· τῷ γὰρ κυνηγῷ εἰκότως ὁ κύων φρουρός πρόσκειται καὶ ὁ ἐν τῇ ἄγρῃ λαγῶς παρὰ πόδας τοῦ κυνηγοῦ.

10 ἄλλως. ὑπὸ δὲ τοῖς ποσὶ τοῦ Ὀρίωνος Λαγῶς, ὡς ἂν διωκόμενος ὑπὸ τοῦ Κυνὸς ἤγουν. προανατέλλοντα αὐτοῦ παραλλήλως τὰ ἄστρα. § κατηστερισθαι δὲ αὐτὸν λέγουσιν ὑφ' Ἐρμου διὰ τὴν ταχυτητα καὶ τὴν πολυγονίαν. μόνωι δὲ τούτωι ἐδόθη κύειν πολλά, ὧν τὰ μὲν τίκει, τὰ δὲ ἔχει ἐν τῇ κοιλίῃ. Cat p. 264 b

15 § τὸ δὲ ἐμμενὲς ἤματα πάντα διώκεται (339) εἶπε πρὸς τὸ ποιητικὸν καὶ χαριεντίζεται ἅμα καὶ πρὸς τὸ διηγετικὸν τῆς φύσεως τοῦ κόσμου καὶ τὸ εἰς αἶθρῶν τοῦ κόσμου καὶ τοῦ οὐρανοῦ. φησὶ δὲ ὁ Λαγῶς ἀδιαλείπτως διώκεται. § τὸ δὲ ἐμμενὲς διηγετικῶς. σημαίνει δὲ καὶ τὸ αἰώνιον τοῦ κόσμου καὶ ἄφθαρτον.

20 § τὸ δὲ μετιόντι (340) διώκοντι κατὰ τὴν γῆν τὸν Λαγῶν· ἔχει γὰρ καὶ τὸ στόμα σεσηρός.

341. καὶ μιν κατιόντα διώκει: ὡςπερ ἐπικαταφερόμενός ἐστιν εἰς τὸν Λαγῶν ὁ Κύων. § τὸ δὲ μετιόντι (340) οὐ καλῶς προσέθηκεν, ἐπειδὴ τὰ ὕστερον ἀνατέλλοντα πρότερα δύνει τῶν βορειοτάτων, μάλιστα τὰ πρὸς τὸν νότον κείμενα. καὶ ὁ Τοξότης ἐπανατέλλον τῇ Λύρῃ πρότερος αὐτῆς ἐπὶ τὴν δύσιν παραγίνεται.

1 ἐπισημότερος M | ἀνατολῶν M || 2, 3 (οἱ — ἡμῖν) post v. 327 A (p. 407, 13) || 2 οἱ alt om A || 3 καὶ MAld: δὲ A || 4, 5 περικρίνεται Aratus: πρόσκεινται M; ὑπὲρ — πρόσκεινται om A || 6 sqq. περὶ τοῦ λαγῶς in margine M || 6 λαγῶς pro lemmate AAld | ἐστὶν om MAld || 7 ἀστέρων M || 8 πρόσκειται om AAld | ἐν τῇ ἄγρῃ om AAld || 10 lemma om AAld | οὖν (pro δὲ) Ald || 11 corrupta | κυνὸς ἤγουν M: κυνὸς οὖ AAld | αὐτοῦ om AAld || 11, 2 παραλλήλου M || 12 τὰ AAld: om M || 13 γὰρ Ald || 14 πλείονα AAld || 15 τὸ δὲ M: om AAld | ἤματα πάντα AAld: om M | διώκεται M: om AAld || 16 post lemma Ald ποιητικῶς χαριεντιζόμενος ἅμα Ald || 17 καὶ τὴν εἰσαεὶ Ald || 17, 8 αἶθρῶν τοῦ οὐρανοῦ διαμένειν φ. δὲ A, αἶθρ. οὐρ. διαμονὴν ἀποβλέπων φησὶν Ald || 19 σημαίνει M, συμβαίνει Ald | καὶ prius om Ald || 20, 1 τὸ — σεσηρός om AAld || 21, 2 coniunxit A || 22 γὰρ post ὡςπερ Ald || 22, 3 καταφερόμενος AAld | ὡς post κατ. A || 23 ἐστὶν post A. AAld | μετιόντα M || 23—27 (τὸ — παραγ.) om AAld || 25 τὸν νότον cum primitas scripsisset τῷ νότῳ M

342. ἡ δὲ Κυνὸς μεγάλοιο: τὸ μεγάλοιο ὡς πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ μικροῦ Κυνός, ὃς καλεῖται Προκίων διὰ τὸ καὶ πρὸ τοῦ Σειρίου ἀνατέλλειν. περὶ ὃν μικρὸν Κίνα ἐπίκει-
ται καὶ ὁ γαλαξίας. ὁ δὲ νοῦς ὀπισθεν δὲ τοῦ Σειρίου Κυνός
ἐστὶν ἡ Ἀργὼ καὶ ἐπιψαύει τῆς οὐρᾶς αὐτοῦ. αὕτη δὲ ἡμί- 5
τομος φαίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ, ἵτοι οὕτως ἔχουσα θέσεως, ἣ
ὅτι [τὰ περὶ] τὴν πρῶραν ἔχει προνευκυῖαν καὶ προπλέουσαν,
εἶγε ἐν τῇ Ὁρθογραφίᾳ περὶ τοῦ προσκειμένου ἰ τῷ ω λέγειν
ὁ Ἡρωδιανὸς παρετυμολογεῖ (Π 1 p. 410 L.), πρῶραν αὐτὴν εἰ-
πὼν παρὰ τὸ προϊέναι καὶ προπορεύεσθαι. ἐπεὶ οὖν τὴν πρῶ- 10
ραν οὐκ ἔχει ἡ Ἀργὼ, φησὶν, ὅτι πρὸς τὸ ἐναντιὸν πρυμνόθεν
ἔλκεται (343, 2) ἵτοι ὀπισθεν φέρεται. καὶ αὕτη δὲ ἡ τοῦ ποιητοῦ
λέξις ἔχει τινὰ ἔμφασιν· πρὸς τὸ βλαιοῦ γὰρ φησὶν ἔλκεται.

344. ἀλλ' ὀπιθεν φέρεται: ἡ Ἀργὼ κατ' οὐρὰν ἔλκεται
τοῦ Κυνός· φέρεται γὰρ ὡς ἐπὶ πρύμναν ὁμοίως ταῖς καταγο- 15
μέναις τῶν νηῶν· καὶ γὰρ ἐστὶν ἡμίτομος. § τὸ δὲ ἔλκεται (342)
ἴσως μὲν, ὅτι σκάφος, μᾶλλον δὲ ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ περιάγεται.
οὐκ εἰς δέον δὲ (φησὶν) ἐστὶν αὐτῆς ὁ πλοῦς, ὅτι μὴ ἐπὶ πρῶ-
ραν, ἐπὶ πρύμναν δὲ φέρεται. § κορώνην δὲ (345) τὸ τῆς
πρύμνης ἐπικαμπές. ὁ δὲ Ἄρατος λέγει τὴν πρύμναν αὐτὴν (343). 20
ὄθεν καὶ Ὀμηρος (passim) κορωνίδας ναῦς.

ἄλλως. ὀπιθεν φέρεται: ἀλλ' εἰς τὸ ἐναντιὸν φέρεται
ὡς ἐπὶ τὴν πρύμναν τραπέισα, ὥσπερ καὶ αἱ ἄλλαι νῆες ἐπὶ
τὴν πρύμναν στρέφονται, ὅταν μόνον προσορμίζονται, ἢ ἢ
'ἡ δὲ πρύμνα ὡς ἐπὶ γῆν ἐν τῷ ὄρμῳ εἰσάγεται'. ὄθεν καὶ 25

1 ἡ δὲ Κ. κατ' οὐρὰν μεγάληοιο πρὸς Ald | μεγάλοιο τὸ με-
γάλοιο om A | 2 τοῦ μεγάλου Κ. A | 3 ὃν τὸν μ. Ald | μικρὸν Κίνα om
A | 4 post γαλ. A εἰς τὸν μικρὸν κίνα | 4sq. περὶ τῆς ἀργούς in margine
M | 4 Κυνός MAld: ὃς A | 5 post Ἀργὼ (omisso ἐστὶν) AAld φαίνεται; deinde
ἡ τοιούτως ἔχουσα θ. A | οὐραίας M | 5—10 οὐκ ἔχουσα τὴν θέσιν κατὰ
τὴν φύσιν, ἐπειδὴ αὐτὴν πρῶραν ἔχει προνευκυῖαν καὶ πρ., ὥσπερ ὀφείλει·
διὰ γὰρ τοῦτο καὶ πρῶρα καλεῖται κατὰ Ἡρωδιανὸν ἐτυμολογοῦντα αὐ-
τὴν παρὰ τ. πρ. τὸ πρ., πρῶρά τις οὐσα καὶ πρῶρα προσγεγραμμένον
ἔχουσα τὸ ἰ. ἐπεὶ οὖν Ald | 7 seclusi cf Ald | πρῶραν M | προνευκυῖαν
A | προσπλέουσαν A | 8 προκειμένου A | τὸ ω A | 9 ὁ om M | πρῶραν AM
Ald | 12 ἵτοι — φερ. om M | αὐτὴ M | 12, 3 καὶ — ἔλκεται om AAld | 14 lemma
om Ald | 14, 5 ἡ ἀργὼ περὶ πρύμναν ὁμ. Ald | 15 τοῦ Κυνός om A | γὰρ περὶ
A, cf Ald | 16 νηῶν περὶ πρύμναν καὶ Ald | γὰρ om AAld | 17 ἴσως ὡς σκ.
ἣ ὅτι ὑπὸ AAld | 18 ἐστὶν om AAld | 18, 9 πρῶραν AM | 19 κορώνη A
Ald | 21 καὶ om AAld | 22 lemma om AAld | ἡ εἰς τὸν. Ald | εἰς τὸ ἐν.
φ. om A | 23 αἰ om Ald | 24 μόνον om Bekker | 25 ὄρμῳ M: οὐρανῷ AAld

τὰ πρυμνήσια δεσμοὶ εἰσιν. ὅπερ οὖν κατὰ τινὰ καιρὸν αἱ ἄλλαι ἔχουσι, τοῦτο αὐτῆ δι' ὄλου διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὴν πρῶϊραν.

345. ἐπιστρέψωσι κορώνην: αὐτὸ τὸ τῆς πρύμνης ἀροστόλιον· παρὰ γὰρ τὸ ἐπικαμπές. ὁ δὲ νοῦς· ὡσπερ καὶ αἱ ἄλλαι νῆες, ἐπειδὴν οἱ ναῦται ἐπιστρέψωσι τὴν κορώνην καὶ τὴν πρύμναν ἐν τῷ ὀρμίζεσθαι. § τὸ δὲ (τὴν δὲ —) πᾶς ἀνακόπτει (346) τὴν δὲ εἰσορμιζομένην πᾶς τῶν ναυτῶν [ἀνακόπτει δὲ] ἀνωθεὶ εἰς τὸ ἐναντίον καὶ ἀνακρούει, ἵνα μὴ ὀρμηὶ χρησαμένη ἢ ναῦς ἀθρόως ἐμπέσῃ τῆι γῆι. εἰς τὸν πλοῦ οὖν ἡρέμα κωπηλατοῦντες κατ' ὀλίγον αὐτὴν προσορμισαι ποιοῦσιν. διὸ καὶ αὐτὸς φησι (347) παλιρροθίη δὲ καθάπτεται ἡ πείροιο ἢ εἰς τὸ ἐναντίον κωπηλασία. ἀνακρονομένη δὲ καθορμιζεται τῆι ἡπείρωι. § ἢ ἀνακόπτει (346) ἐπέχει τοῦ πρόσω δρόμου καὶ εἰς τὸνναντίον βιαζόμενος ἄγει. § ἡερίη δὲ (349) ἀντὶ τοῦ ἀμανρά. § καὶ ἀνάστ(ε)ρος ἢ ναῦς: καὶ ἀλαμπής.

348. ὡς ἢ γε πρύμνηθεν Ἰησονίς: ὡς Ἰάσονος σκάφος. § αὐτῆ δὲ κατηστερίσθη διὰ τὴν Ἀθηῶν, ὅτι πρώτη ναῦς ἐδέλχθη παρ' αὐτῆς. § ἀλλ' εἰς τὸ ἐναντίον φέρεται (344).

Cat p. 255 b sq.

351. καὶ οἱ πηδάλιον: παρηωρημένον τὸ πηδάλιον κείται παρὰ τοῖς ὀπισθίοις ποσὶ τοῦ Κυνός, ὅστις Κύνων τῆς Ἀργούης ἐμπροσθεν πορεύεται.

ἄλλως. κεχάλασαι γὰρ τὸ πηδάλιον, ὡς ὀρμίζονται αἱ νῆες. <ἦ> ἐπειδὴ πρύμναν ἔχει μόνην καὶ ὡσπερ δι' ὄλου εἰσορμιζομένη ἐστίν. § ἐπ' ἄκρον δὲ τοῦ πηδαλίου κείται μέγας ἀστὴρ ἐπώνυμος τοῦ Κανώβου τοῦ κυβερνήτου Μενελάου. οὐ μνημονεύει δὲ τοῦ ἀστέρος ὁ Ἄρατος· οὐδὲ γὰρ κατὰ τοὺς περὶ τὴν Ἑλλάδα τόπους, οὐδὲ τοῖς ἔτι βορειοτέροις ἐπέχει τόπους,

Posidonius (Aratea p. 368)

1 δεσμοὶ εἰσιν scripsi: δεσμοῦσιν AMald || 1—4 ὅπερ — νοῦς om A Ald || 2 πρῶϊραν Ald || 4 ante ὡσπερ pro lemmate οἷα καὶ αὐταὶ νῆες A | καὶ om A || 4, 5 καὶ γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων νηῶν ἐπειδὴν Ald || 5 ἀποστρέψωσι AAld | ἦγουν τὴν Ald || 6 πρύμνην AAld || 6—8 τότε πᾶς αὐτὴν τὴν ναῦν ἀνακόπτει καὶ ἀνορθοὶ εἰς τὸ ἐν., ἵνα Ald || 7, 8 τὴν — δὲ om A || 8 ἀνορθοὶ AAld | καὶ ἀνακρούει om AAld | ὀρμηὶ Ald || 10 αὐτὴν om AAld || 11 καθάπτεται ἡ π. om M || 12 τῆ (ἦγουν τῆι Ald) εἰς τὸν. AAld | ἀνακρ. δὲ om AAld || 13, 4 ἢ — ἄγει om AAld || 15 ἀμανρά καὶ om AAld | ἢ ναῦς om M | καὶ ἀλαμπής om AAld || 16 Ἰησονίς om A, lemma om Ald | Ἰησονίς δὲ ἢ ναῦς τοῦ Ἰάσονος Ald || 17 κατηστερίσθη δὲ αὐτῆ Ald || 18 τὸν. Ald || 20 ὅτι ὁ Κ. AAld || 22 ἄλλως om Ald | δὲ (pro γὰρ) Ald || 22, 3 π. αὐτῆς ὡσπερ ὀρμιζομένης νηὸς ἐπ. Ald | αἱ ναῦς M || 23 supplevi | ὡς τὴν δι' A || 24—p. 412, 4 (ἐπ' — ἀνιοῦσιν) om AAld

ἀλλ' ἔστιν ἀφανῆς ὑπὸ γῆν φερόμενος, φαίνεται δὲ πρῶτον ἀπὸ Ῥόδου τοῖς ἐπ' Αἴγυπτον πλέουσι καὶ τοῖς ἤδη καταίρουσιν, ἔτι μᾶλλον τοῖς διὰ τοῦ Νείλου πρὸς Αἰθίοπας ἀνιούσιν.

353, 4. τὴν δὲ καὶ οὐκ ὀλίγον περ —: διαλαμβάνει περὶ 5 τοῦ Κήτους, ὃ ὁ Ποσειδῶν ἔπεμψε τῷ Κηφεῖ, καὶ περὶ τῆς Ἀνδρομέδας, καὶ διδάσκει αὐτὸ τὸ Κήτος ἀπὸ τινων προεγνωσμένων, τοῦ τε Κριοῦ καὶ τῶν Ἰχθύων. ὃ δὲ νοῦς· τὴν δὲ Ἀνδρομέδα καίπερ πολὺ πύρρω τοῦ Κήτους οὔσαν ὅμως ἐκροβεῖ. § πεπτηνίαν δὲ ἦτοι ὡς πρὸς τὸ δεδέσθαι, ἐτοίμην οὔσαν τῷ 10 Κήτει, ἣ ὅτι ἔμφασιν παρέχει τοῦ δέους· ἀπεστράφη γὰρ καὶ οὐκ ἀφοραῖ πρὸς τὸ Κήτος, ἐπὶ τὰ βόρεια τὴν ὄψιν φέρουσα.

355. ἡ μὲν γὰρ Θρηῖκος: τὸ διάστημα τοῦ Κήτους καὶ τῆς Ἀνδρομέδας φησὶν· ἡ μὲν γὰρ Ἀνδρομέδα βόρειός ἐστι, τὸ δὲ Κήτος πόλεμον αὐτῇ φέρει. ὅπερ 'αἰθέριον' (390. 720) εἶπεν ὁ 15 Ἄρατος, εἰς τὰ νότια ὄν κάτω τοῦ Κριοῦ καὶ τῶν Ἰχθύων ἀμφοτέρων, ὀλίγον ἄνω κείμενον τοῦ ἀστερώδους Ποταμοῦ· ἔστι γὰρ τι σύστημα νεφελῶδες ἐξ ἀστέρων, ὕδατος ῥύσιν μιμούμενον, ὅπερ φησὶν Ἡριδανοῦ εἶναι λείψανον (360) — καὶ γὰρ ἐκεραυνώθη μετασχῶν τοῦ κεραυνοῦ τοῦ Φαέθοντος — εἰς αὐτὸν γὰρ κατηνέχθη 20 ὁ Φαέθων ὑπὸ Διὸς καταπλεχθεὶς διὰ τὸ ἐπιβῆναι τῷ τοῦ Ἥλιου ἄρματι. πολυκλαύτου δὲ (360) εἶπεν, ὅτι αἱ Ἠλιάδες παρὰ ταῖς τοῦ Ἡριδανοῦ ὄχθαις ὀδυρόμεναι τὸν ἀδελφὸν εἰς αἰγείρους μετεβάλλοντο, ὅπου αὐτῶν καὶ τὸ δάκρυον ἤλεκτρον ποιεῖ. 25

359. οἶον γὰρ κάκεινο: θανμαστικῶς ἐδέξατο ἐκ τοῦ Κήτους διδάξαι τὸν παρακείμενον Ποταμόν. καὶ τὸ μὲν Ἡριδανοῦ καλούμενον λείψανον (360) ἐπὶ τὸν τοῦ Ὠρίωνος κείται ἀριστερὸν πόδα, οἱ δὲ οὐραῖοι δεσμοὶ τῶν Ἰχθύων, οἷς ἀμφοτέροι δέδενται, συμπεριφέρονται καὶ ἐπιψάνουσι τῆς τοῦ 30 Κήτους ἀκάνθης· ἡ γὰρ τοῦ Θηρίου ἀκάνθα ἢ περὶ τὴν οὐρὰν

5 πεπτηνίαν Ἀνδρομέδα(η Ald)ν pro lemme ΔAld || 6 ὁ om Ald || 6, 7 ἀνδρομέδης Ald || 8 ἀνδρομέδην Ald || 10 πρὸς τὸ δεδέσθαι Bekker: ὡς προσδέσθαι libri || 10, 1 τῷ κήτει ΔAld: τὸ κήτος M || 11 περιέχει Ald || 12 δὲ post ἐπὶ ΔAld | φέρει Ald || 14 ἀνδρομέδης Ald | φασὶν M | ἀνδρομέδην Ald || 15 πολέμιον Ald | τῇ ἀνδρομέδα omisso φέρει ΔAld | αἰθέριον scripsi: θηρίον libri || 15, 6 ὁ Ἄρατος om ΔAld || 16 τὸ κήτος post Ἄρ. M: om ΔAld || 17 ὀλλοί A | κείμενα A || 22—25 om ΔAld || 26 οἶον MAld || 27 παρακείμενον Bekker: περικείμενον ΔMAld || 31 ἀκάνθη alt ΔAld

σεληνοειδῆς οὐσα ἄκρως ἐπιψαύει ἀμφοτέρων τῶν δεσμῶν, οἷς καὶ αἱ τῶν Ἰχθύων οὐραὶ δέδονται. § ἔστι δὲ ὁ Ἡριδανὸς τῆς γειτνιώσεως τῆ Ἰταλίας θαλάσσης τῆς Γαλατίας, καλεῖται δὲ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων Βόχερρος. Αἰγύπτιοι δὲ φασὶ Νεῖλον εἶναι τὸν 5 κατηστερισμένον.

364. Κητεῖης δ' ὄπιθεν λοφιῆς ἀναμιξ φορέονται: περὶ τῶν δεσμῶν τῶν Ἰχθύων διαλέγεται. ὄπιθεν δὲ τῆς τοῦ Κήτους λοφιᾶς ἀναμιξ ὄρωνται οἱ δεσμοὶ εἰς ταύτην περατούμενοι, καὶ εἰς τὸ τέλος ἔρχονται οἱ δεσμοί. § τὸ δὲ ὅς κελ- 10 νου — (366) ἀπὸ τοῦ ὅστις ἀστὴρ τοῦ προειρημένου Κήτους ἐπ' ἄκραν κείται ἄκανθαν· τὸ γὰρ τῶν δεσμῶν τέλος ἕως τῆς ἀρχῆς τῆς οὐρᾶς τοῦ Κήτους· ὁ γὰρ ἐπὶ τῆς ἀκάνθης ἀστὴρ τέλος ἔστι τῶν δεσμῶν τῶν Ἰχθύων.

367. οἱ δ' ὀλίγωι μέτρῳι: μέτρῳι λέγει τῷ μεγέθει. 15 σμικροὶ δὲ καὶ ἀμυδροί. φησὶ δὲ περὶ τῶν νοτίων ἀστέρων τῶν μεταξὺ τοῦ πηδαλλίου καὶ τοῦ Κήτους διηκόντων κατὰ τῶν τοῦ Λαγωῦ πλευρῶν. οὗτοι δὲ οἱ ἀστέρες παρὰ τῶν παλαιῶν ἀστρονόμων οὐ διετυπώθησαν οὐδὲ εἰδωλοπεποιοῦνται, ὥσπερ ἅπαντα τὰ προειρημένα, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀφανεῖς εἰσιν ὄντες σφόδρα 20 νότιοι καὶ ἡμῖν οὐκ εὐσύνοπτοι, διὰ τοῦτο οὐδὲ τυπώσεως ἔτυχον παρὰ τῶν παλαιωτέρων. οὕτω δὲ αὐτοὺς ψιλῶς μνημονεύει ὑπὲρ τοῦ μή τινα ἐν τοῖς νοτίοις τούτους τοὺς ἀστέρας θεασάμενον πλαγηθῆναι. τίνες οὖν οὗτοι εἰσιν οἱ ἀστέρες, οὐ λέγει, ἀλλὰ προδιδάσκει, ὅτι μάτην φέρονται. εἰσὶ δὲ οἱ νο- 25 τιώτεροι ἀστέρες ἀμυδροί. τίνος ἕνεκεν; ὅτι προσγειότεροί εἰσι τῶν βορείων, αἱ δὲ τῆς γῆς ἀναθυμιάσεις ἀναδιδόμεναι ἀμανροῦσι τοὺς ἀστέρας.

ἄλλως. οἱ δ' ὀλίγωι μέτρῳι: μεταξὺ δὲ τοῦ Κήτους καὶ τοῦ πηδαλλίου εἰσὶν ἀστέρες ἐν τε ὀλίγωι χωρίῳ καὶ οὐ 30 πᾶν ἐμφανεῖς ὑπὸ τῷ Λαγωῦ κείμενοι. § γλαυκοῦ δὲ (369)

3 τῆς Γαλατίας om AAld | 4 βόχερρος AAld | 6 λοφιῆς — φορέον-
ται om M | 7,8 περὶ — ὄρωνται om AAld | 8 δηλαδὴ post δεσμοὶ Ald |
9 ἐρχόμενοι τὸ Ald | 10—12 ἐπ' — Κήτους om A, δ. ἀ. ἐπίκειται τῆ ἀκάν-
θῃ τοῦ πρ. K. ὁ γὰρ Ald | 14 μέτρον λ. τὸ μέγεθος Ald | 14,5 λέγει οὖν,
ὅτι μικροὶ εἰσι καὶ Ald | 15 μικροὶ A | 18 εἰδωλοπεποιοῦνται corr Bekker:
εἰδῶλοις πεποιοῦνται AMald | 20 καὶ — εὐσύνοπτοι om AAld | οὐ τ. AAld |
21 ἔλαχον AAld | αὐτῶν Ald | 22 τίνος AAld | 23 θεασαμένους AAld | οὗτοι
post ἀστέρες AAld | 24 διδάσκει Ald | λέγονται A | 24,5 ἀμ. δὲ εἰσιν οἱ
νοτ. ἀστ. Ald | νοτιώτατοι A | 25 τίνος ἕν. om Ald | ἐπειδὴ Ald | περι-
γιώτεροι M | 26 διδόμεναι A, διδόμεναι Ald | 28—414, 6 M: om AAld

εἶπεν ἦτοι ἀναφέρων ἐπὶ τὸ ζώδιον ἧ καὶ τὸν τοῦ οὐρανοῦ τόπον, ἐν ᾧ ὁ Λαγῶς, οὐ πάνυ εὐάστερον ὄντα, χρωμα δὲ καὶ μόνον οὐρανοῦ παρεχόμενον οἶον γλαυκίζον· οὐδὲν γὰρ εἶδωλον ἐξ αὐτοῦ μεμόρφωται, οἷα δὴ τὰ κατὰ τὸν ἄλλον οὐρανὸν φέρεται. τὰ μὲν οὖν πλεῖστα τῶν ἄστρον διετυπώθη, οἱ δὲ ὑπὸ τὸν Λαγῶν ἀερώδεις τέ εἰσι καὶ ἀνώνυμοι.

370 sqq. νώνυμοι —: οὐ γὰρ μορφωθέντος εἰδώλου ἐπὶ τοῖς μέλεσι κεῖνται, ὅποια πολλὰ εἶδωλα, τὰ προειρημένα, πάντα ἐφεξῆς καὶ κατὰ τάξιν κείμενα ἀνυεῖ τὰς αὐτὰς ὁδοὺς ἐπιγιγνομένων τῶν χρόνων. ἐδίδαξεν οὖν ἡμᾶς, ὅτι εἰδωλοποίησαν οἱ παλαιοὶ τοὺς ἀστέρας ὑπὲρ τοῦ εὐσυνόπτου εἶναι. οὗτοι μέντοι οὐκ εἰδωλοποιήθησαν, ὡς τὰ προειρημένα. § τὸ δὲ ἐξείλης στιχόωντα (372) ἐφεξῆς καὶ κατὰ τάξιν κείμενα, τὰ προειρημένα εἶδωλα.

οὐ γὰρ τοὶ — τετυγμένον: οὐ γὰρ οὗτοι οἱ ἀστέρες εἰκοότες εἰσὶν ἀστράσι τοῖς ἐν τοῖς μέλεσι [βεβλημένοις] τῶν εἰς εἶδωλον βεβλημένων.

372. αὐτὰ κέλευθα: περὶ τῶν λοιπῶν διαλέγεται ἀστέρων, ὅτι ἕκαστον αὐτῶν τὰς αὐτὰς ὁδοὺς καὶ περιφορὰς ἔχει· ἀφ' οὗ γὰρ ἂν σημείου τοῦ ὀρίζοντος ἀνατείλη ὁ Αἰγύκερος, πάλιν ἀνατέλλων ἐξ ἐκείνου τοῦ σημείου ἀνατέλλει, καὶ εἰς οἶον μέρος ἂν δύσιν ποιήσεται, πάλιν δυόμενος οὐκ εἰς ἕτερον μέρος δύσεται ἀλλ' εἰς τὸ αὐτό. τὸ δὲ αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐπὶ πάντων· ἕκαστον γὰρ κατὰ τῶν αὐτῶν σημείων ἀνατέλλει τε καὶ δύνει.

373. τὰ τις ἀνδρῶν οὐκέτ' ἐόντων —: τὰ εἶδωλα τῶν οὐκέτι ὄντων ἀνδρῶν [ἀλλὰ] παλαιὸς ἀνὴρ ἐσκέψατο καὶ διενόηθη ἅπαντα ἀθρόα καὶ ὁμοῦ μορφῶσαι καὶ ὄνομα ἐκάστωι θέσθαι· οὐ γὰρ (ἂν) ἠδυνήθη πάντων τῶν ἀστέρων καθ' ἓνα διακρίνων

3 παρεχόμενον corr Bekker: παρεχόμενον AMald || 7 οὐ γὰρ τοι (γε add Ald) τετυγμένον pro lemmate AAld || 8 κεῖνται om AAld || 9 πάντα om M || 10 ἐπιγιγνομένων A || 12 δὲ οὐκ AAld | εἰδωλοποιήθησαν M | καὶ post ὡς M: om AAld | εἰδωλοποιήθησαν post προειρ. iterum M: om AAld || 12—17 (τὸ — βεβλημένων) om AAld || 16 seclusi || 18 ἐξείλης στιχόωντα pro lemmate AAld || 20 ὁ Αἰγ. ἀνατέλλει (-η Ald) AAld || 21 ἀνατέλλων scripsi: δύνει καὶ AM; εἰς ἐκεῖνο πάλιν τὸ σημεῖον ἀνατέλλει, καὶ εἰς οἶον ἂν μέρος Ald || 22 ἂν Ald: ἐὰν M, om A || 23 δύεται M | ἀλλ' εἰς τὸ αὐτό om AAld || 24 τὰ αὐτὰ σημεῖα AAld | τε om AAld || 27 ἀλλὰ om Ald; seclusi | τις post παλ. Ald || 28 μορφῶσα A, -ώσας Ald | τὸ δν. A | θέσθαι ἐκάστω A | θεῖς Ald || 29 supplevi ex Arato | ἄστρον A

ὄνομα εἰπεῖν ἢ μαθεῖν, ἀλλ' ἀπὸ πολλῶν Κηφέα (καὶ) Λέοντα καὶ Τοξότην εἰπὼν καὶ τᾶλλα πάντα διετύπωσε καὶ προσηγορίαν πάσῃ τῇ διατυπώσει δέδωκε, Τοξότην εἰπὼν καὶ Λέοντα καὶ τὰ ἐξῆς. εἰδίδαξεν δὲ ἡμᾶς, καὶ πῶς εἰδωλοποιήθησαν καὶ 5 δι' ἣν αἰτίαν.

375. οὐ γὰρ κε δυνήσατο πάντων: πολλοὶ γὰρ ἀστέρες κατὰ πᾶν μέρος τοῦ οὐρανοῦ καὶ πολλῶν ἴσα τὰ μεγέθη εἰσὶ καὶ τὸ φῶς, καὶ αἱ χροαὶ ὅμοιαι καὶ πάντες εἰσὶν ἀμφιέλικτοι (378), οἷον συμπεριφερόμενοι τῷ οὐρανῷ, ἀνατέλλοντες τε καὶ δύνοντες. ἐπεὶ οὖν πολλά εἰσὶ τὰ ὁμοιούμενα αὐτῶν, οὐκ ἠδύνατο ἰδίως καὶ καθ' ἓνα σκοπεῖν. διὸ καὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀθρόως ἔδοξεν αὐτῷ συναγαγεῖν πλείους ἀστέρας εὐεπίγνωστον τὸ σχῆμα ἀπεργαζομένους.

379 sqq. τῷ καὶ ὀμηγερέας —: διὰ ταύτην, φησί, τὴν αἰτίαν αὐτῷ τῷ ἐξ ἀρχῆς τὴν διατύπωσιν ποιησαμένῳ ἔδοξεν ὀμηγερέας καὶ ἅμα πλείονας ποιήσασθαι καὶ διατάξαι ἀστέρας, ὅπως ἐφεξῆς καὶ κατὰ τάξιν ἄλλῳ παρακειμενος ἄλλος ἰδέας καὶ μορφώσεις ἀποτελοῖη. εὐθέως οὖν ἐγένετο τὰ εἰδῶλα τὰ προειρημένα ταῦτα τὰ παρ' ἐκείνου μορφωθέντα ὀνομαστά. 20 καὶ νῦν οὐκέτι ἐν θαύματι ἀνατέλλει ἀστὴρ οὐδὲ ξενίζει τῇ καινότητι τῆς ὄψεως· πάσαι γὰρ τὴν ὄψιν αὐτοῦ ἔσχομέν τε καὶ ἔγνωμεν.

381. εἶδεα σημαίνουσαν: τοῖς προειρημένοις εἰδῶλοις. ἢ οὐδετέρως εἶπε τὰς ἰδέας αὐτῶν. § τὸ δὲ ἄφαρ... οὐ 25 γὰρ ἠδύνατο πάντων ἰδίαι καὶ καθ' ἓνα κεχωρισμένων ὄνομα ἐπιθεῖναι, οὐδὲ μαθεῖν ἕκαστον καὶ γνῶναι οὕτω καθ' ἓνα πολλῶν ὄντων δυνατὸν ἦν.

383. ἀλλ' οἱ μὲν καθαροῖς: ἐπὶ τὰ ἐφεξῆς κατὰ τάξιν

1 κηφέας A | suppl Bekker || 1, 2 λέγει καὶ AAld || 2 δὲ post εἰπὼν Ald || 4 δὲ om Ald | εἰδωλοποιήθησαν M || 5 χροαίαν AAld || 6 ἦλιθα μορφώσας pro lemmate AAld | πάντα M || 7 ἴσα AAld: ἴσαι M || 8 αἰ om M |

πάντα AAld || 9 συμπεριφερόμενα A || 9, 10 ἀνατέλλοντα A || 10 δύνον A | ἐστὶ AAld || 11 αὐτῶν AAld: ἐαυτοῖς M | ἐν A || 12 ἀθρόως om AAld |

αστέρας πλείους AAld || 13 ἀπεργαζόμενος M || 14 τῷ A || 15 αὐτοῖς τοῖς — οῖς Ald | ποιησάμενος A || 16 ὀμηγερέας Ald: -εσ AM || 19 ἐκείνω Ald || 20 καινίζει AAld || 21 αὐτοῦ om A | ἔχομεν Ald || 24 αὐτοῦ A | lacunam signavit Bekker || 25 πάντα A | κεχωρισμένον AMald: correxi || 25, 6 ὀνομάσαι Ald || 26, 7 πολλῶν om A | οὕτω μεμυγμένων ὄντων δ. ἦν Ald || 28 καθαροῖσι AAld | τὸ AAld | ἐξῆς Ald; ἐπὶ τὰ ἐφεξῆς om Bekker

ἤλθε λοιπὸν εἰς τὸ προκειμενον. ἄλλ' οἱ μὲν προειρημένοι πάντες ἀστέρες εὐσύνοπτοι εἰδώλοις ἡρμοσμένοι ἡμῖν φανεροί εἰσι, τὰ δὲ προκειμένα ἄστρα κατωτέρω κείμενα τοῦ ἐπιδιωκόμενου Λαγῶου (εἶπομεν δέ, πῶς διάκεινται [p. 413, 15 sqq.]) πάντα ἐστὶ σκοτεινὰ καὶ ἀνονόμαστα· οὐ γὰρ μορφωθέντα ὀνομασίας 5 ἔτυχεν, ἀλλ' ἀχλῦδῃ ὄντα διὰ τὸ εἶναι νότια καὶ ἀπροσηγόμενά ἐστιν. δι' ἣν δὲ αἰτίαν μέμνηται μόνων αὐτῶν, προεξεθέμεθα (ad v. 316, cf ad v. 386).

386. νεῖοθι δ' Αἰγοκερῆος: διαλαμβάνει περὶ τοῦ καλουμένου Νοτίου Ἰχθύος καὶ τοῦτον πάλιν ἀπὸ τῶν προεγνωμένων διδάσκει, ἀπὸ τοῦ Αἰγοκέρωτος ἐν ταῖς τοῦ νότου προαῖς· σφύδρα γὰρ νοτι(ώτερος)ός ἐστι καὶ τοῦ Αἰγοκέρω ὁ 10 Ἰχθύς. § οὗτος δὲ ἐστὶν ὁ Ἰχθύς ὁ Μέγας καλούμενος, ὃν κάπτειν λέγουσιν ὕδωρ ἀπὸ τῆς τοῦ Ὑδροχόου ἐκχύσεως. τοῦτον δὲ ἐγγόνους καὶ τοὺς δύο Ἰχθύας εἶναι λέγουσιν (cf p. 224b). 15

387. ἐς Κῆτος τετραμμένος: τὴν γὰρ ὄψιν ἐπὶ τὸ Κῆτος ἀφορῶσαν ἔχει. δύο οὖν δίδωσι τεκμήρια, τῆς καταλήψεως ἀπὸ τοῦ Αἰγοκέρω, τῆς δὲ θέσεως τῆς ποιᾶς ἀπὸ τοῦ Κήτους. § τὸ δὲ αἰρωεῖται ἦτοι ἀπλῶς φέρεται, ἢ τὸ κυριώτερον, 20 ἐπειδήπερ ἐπὶ νότον ἐστὶ καὶ ἄνω αἰωρουμένην καὶ μετεωρίζομένην ἔχει τὴν ὄψιν ὡς ἐπὶ τὸ Κῆτος.

388. οἶος ἀπὸ προτέρων: σφύδρα ἀκριβῶς, ἵνα μὴ περὶ Ἰχθύος διαλαβὼν σφύδρα πλανᾷ τὸν ἀκούοντα, ὡς πρὸς τοὺς προειρημένους παρατηρήσας φησὶ τὸ οἶος ἀπὸ προτέρων, τῶν προειρημένων ἐν τῷ ζωδιακῷ κύκλῳ. § καλοῦσι δὲ καὶ 25 τὸν Ἰχθὺν Νότιον ἀπὸ τῆς θέσεως, ἢ ὅτι πρὸς τὸν νότιόν ἐστι κύκλον.

1, 2 πρ. πῶς εἰσιν ἀ. Α || 2 εὐσύνοπτος Ald | ἡρμοσμένοις Α | καὶ ἡ. Ald | φανεροί om M || 3 κατωτέρω κειμένον Α || 4 εἶπομεν Α | διώκεται Α || 5, 6 ὀνομασίαν ἔσχεν Α || 9, 10 διαλαμβάνει post Ἰ. AAld | καλουμένον om AAld || 10 τοῦτο AAld || 12 suppl Bekker | καὶ om Α | ὁ τοῦ αἰγοκέρωτος AAld || 13 Ἰχθύς M | ὁ Ἰχθύς ἐστὶν AAld || 13, 4 ὅς κ. λέγεται AAld || 14 κάπτειν Bekker, cf Cat p. 261 b 3: κάμπτειν AMald | χύσεως AAld || 15 ἐγγόνους Α | Ἰχθύς AAld | λέγεται AAld || 17 ἔχει ἀφορῶσαν AAld | δίο Ald: δίο AM | τὰ τ. AM || 18 αἰγοκέρωτος AAld | τῆς — κήτους om Α Ald || 20 ἐπειδήπερ om AAld || 20, 1 ἐστὶν ἀναμετεωριζόμενον (-ην Ald) ἔχων τὴν AAld || 22 οἶος AMald || 23 διαλαβὼν Α, διαλαμβάνων Ald | λλαν Α Ald || 24 παρατηρήσας φησὶ scripsi: παρατηρήσει Α, παρατηρήσει φ^{αι} M, προστίθῃ Ald | τῶν προτ. δηλαδὴ τῶν προεγνωσμένων Ald || 25 προειρησμένων Α | καὶ om AAld

389. ἄλλοι δὲ σποράδην: πάλιν διαλαμβάνει περὶ τινῶν ἀστέρων κειμένων ἐν τῷ νοτίῳ μεταξὺ τοῦ τε Ἰχθύος καὶ τοῦ Ὑδροχόου καὶ τοῦ Κήτους. μνημονεύει δὲ αὐτῶν πάλιν διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν (p. 416, 22). ὑπὲρ τοῦ μὴ τινα ἐν τοῖς νο-
5 τοῖς ὄντα καὶ θεασάμενον ζητεῖν, ποῖόν ἐστιν εἰδῶλον ἐκείνοι οἱ ἀστέρες, φησὶν, ὅτι ἀνονόμαστοί εἰσιν.

391. μέσσοι νωχελέες: βραδείαν ἔχοντες τὴν κατάληψιν· ἀμυδροὶ γὰρ διὰ τὸ εἶναι περιγειότεροι καὶ ἐκ τῶν τῆς γῆς ἀναθυμιάσεων εὐχερῶς ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ ἀμυδροῦσθαι.

10 τὸ δὲ ἐγγύθι: ὁ Ὑδροχόος ἔχει ὥσπερ ὕδρειον ἀπὸ ἀστέρων, ἀφ' οὗ λοιπὸν ἕξ κάτω ἀστέρες φέρονται ὕδατος χύσιν ἀπομιμούμενοι (393). § ἔνθα δὲ καὶ ἔνθα (393) φησὶ διὰ τὰς καμπὰς τῶν ἔκχεομένων ὑδάτων, 'τῆιδε κάκισε'. οὕτως εἰσὶ καὶ οἱ ἀστέρες.

15 394. χαροποὶ καὶ ἀναλδέες εἰλλισσονται: οὗ πυροειδεῖς καὶ ἔκλαμπροι, ἧ οἱ μὴ μεγάλοι· ἀλδαίνειν γὰρ τὸ αὔξεσθαι.

τὸ δὲ ἐν δέ σφιν (395): ἐν πᾶσι τοῖς τὸ Ὑδωρ ἀποτελοῦσιν ἀστράσι μᾶλλον τῶν ἄλλων δύο ἀστέρες φανερώτεροι καὶ
20 λαμπρότεροι φέρονται. οὗτοι δέ, φησὶν, οὔτε πολὺ ἀπ' ἀλλήλων διεστήκασιν οὔτε ἐπὶ πολὺ ψαύουσιν ἀλλήλων. § τὸ δὲ ἀπήωροι (396) διεστῶτες ἀπ' ἀλλήλων.

399. ὀλίγοι — μὲν ἄλλοι: περὶ τοῦ Νοτίου Στεφάνου διαλαμβάνει καὶ διδάσκει αὐτὸν ἀπὸ τοῦ προεγνωσμένου Τοξότου
25 (306). φησὶ δὲ 'κατὰ τὰ νοτιώτερα ἄλλοι ὀλίγοι ἀστέρες ὑπὸ τοὺς ἔμπροσθίλους πόδας τοῦ Τοξότου ἐν κυκλωτέρῃ σήματι κατεστηρικμένοι εἰσίν'. κατὰ δὲ τὸ λάμπειν ἀμυδροὶ διὰ τὸ καὶ νότιοι (εἶναι).

2 ἀστέρος pro Ἰχθύος Ald || 2,3 τοῦ ante 'Y. om AAld || 3 αὐτοῦ A || 4—6 τινα πλανῆσαι (-ηθῆναι Ald) ἐν τῷ νότῳ ἰδόντες αὐτὸν (ἰδόντα αὐτοὺς ἐν τ. ν. Ald) κείμενον. φησὶν οὖν, ὅτι AAld || 7 μέσσοι om AAld || 8 διὰ om A | περιγειότερους Ald || 8,9 καὶ ἐκ — ἀμυδροῦσθαι om AAld || 10 ὅτι post ἐγγύθι Ald | ὕδροχόος M | ὕδρειον M || 11 β' Cat p. 236b 15 cf adn et rec int | ὑδάτων Ald || 12 δὲ ante φ. iteravit A || 13 τῆ δὲ AM || 13,4 οὕτω γὰρ καὶ οἱ ἀ. ἐκείνοι Ald || 15 χαροποὶ om M | εἰλλισσονται om A Ald || 17 αὐξάνεσθαι AAld || 18 ἐν δὲ σφισιν A | ἐν σφισιν Ald || 19 φαινότεροι AAld || 20 οὗτοι δὲ φησιν om AAld | πολὺ om A || 21 διεστηκότες — ψαύοντες Ald || 21,2 ἀπήωροι M || 21—27 τὸ — νότιοι om A Ald || 28 supplēvi

397—9. εἰς μὲν ὑπ' ἀμφοτέροισι—: ὁ μὲν εἰς καὶ πάντῃ ἐστὶ φαιδρὸς ὑπὸ τοὺς τοῦ Ὑδροχόου πόδας, ὁ δὲ ἕτερος τοῦ κτανέου Κήτους ὑπὸ τὴν οὐράν. καὶ εἰσι μὲν ἐγγὺς ἀλλ' οὐκ ἐπιψαύουσιν ἀλλήλων.

400. νεϊόθι Τοξευτήρος: εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι ὁμοίως 5 ἀφανέστεροι ἐν κύκλου περιγραφῇ, οὓς τῶν νεωτέρων τινὲς Οὐρανίσκον καλοῦσιν, οἱ δὲ Νότιον Στέφανον. εἶναι δὲ αὐτοὺς οἱ μὲν Προμηθέως (στέφανον), οἱ δὲ Ἰξίονος τροχόν. κείνται δὲ ὑπὸ τοῖς ἐμπροσθίοις ποσὶ τοῦ Τοξότου. ἀστέρων δὲ ἐστὶ ιθ'. § τὸ δὲ δεινωτοὶ περιφερεῖς καὶ εἰς κύκλον περιηγμένοι, οὓς Νότιον 10 Στέφανον οἱ νεώτεροι λέγουσιν. § ἢ παρὰ τὸν δίνον, τὴν ἐν κύκλῳ φορᾶν.

Cat? of Hyg II
6 p. 42, 21—23

402. αὐτὰρ ὑπ' αἰθρομένῳ κέντρῳ: λαμπρῶι· λαμπρότεροι γὰρ εἰσιν οἱ ἐπὶ τοῦ κέντρον ἐπικείμενοι ἀστέρες. 'μέγα' δὲ 'τέρας' τὸν Σκορπίον φησὶ διὰ τὰ προειρημένα (84), 15 ὅτι δύο ζωιδίων ἐπέχει τάξιν· ἐξήκοντα γὰρ μοιρῶν ἐστὶ τὸ ζωίδιον. § 'αἰθρόμενον' δὲ αὐτὸ φησὶ τὸ κέντρον ὡς πρὸς τὰ τοῦ σκορπίου δῆγματα· ἔνιοι γὰρ σφόδρα διάπυρον ἔχουσι τοῦ κέντρον τὸ τύμμα. ὁ δὲ νοῦς· κάτω δὲ τοῦ διαπύρου κέντρον τοῦ Σκορπίου πλησίον αὐτοῦ τοῦ νότου Θυτήριον ἀπαιωρεῖται 20 καὶ ἤρηται καὶ φέρεται. § τὸ δὲ ἄγχι νότοιο (403) σχεδόν· νοτιώτερον γὰρ ἐστὶ πάντων τῶν ζωιδίων τὸ Θυτήριον καὶ τοῦ νοτίου πόλου ἐπιψαῦον.

403. Θυτήριον αἰωρεῖται: Θυτήριόν ἐστὶ λιβανάτιδι ὅμοιον, ὡς φασὶ τοὺς θεοὺς χρῆσασθαι, ὅτε τοὺς Τιτᾶνας 25 κατηγωνίσαντο.

Cat p. 268 b sq.

ἄλλως. Ἐρατοσθένης φησὶ (fr 49 B.) τὸ Θυτήριον τοῦτο εἶναι, ἐφ' ὧι τὸ πρῶτον οἱ θεοὶ συνωμοσίαν ἔθεντο, ὅτε ἐπὶ

1 ὑπ' ἀμφ. om Ald || 2 σφοδρὸς AM | τοῖς Ald | ποσὶν Ald | τοῦ τροχοῦ π. A || 3 κτανέου M || 3, 4 καὶ — ἀλλήλων om AAld || 4 praecedit schol p. 417, 23 sqq. in A || 6 γραφῇ M || 8 προμηθέα Ald | ἱζίνωρος Ald || 9 δέκα θ' A | καὶ εἰσὶν ἄ. ιθ' Ald || 10 δεινωτοὶ Ald | περιηγμένοι εἰς κ. (omisso περιφερεῖς καὶ) AAld || 10, 1 οὓς—ἢ om Ald || 11 τὸ Ald || 11, 2 ἐγκλιον A, ἐγκύκλιον Ald || 13 αὐτὰρ om AAld || 14 ἵποκείμενοι AAld || 16 ζωιδίων AM | ξ' AAld || 17 αὐτοῦ Ald || 18 τὰ post σκορπίου Ald, om A || 18, 9 τὸ κέντρον M || 19 τύμμα A || 20 πλησίον αὐτοῦ τ. ν. om Ald | νοτίου A | αἰωρεῖται AAld || 21 ὅ ἐστιν ἤρηται φέρεται AAld | ἀντὶ τοῦ σχεδόν τοῦ νότου Ald || 24 lemma om Ald | τὸ δὲ θ. Ald || 24, 5 ὅμ. ἐστὶν Ald || 25 ὁ A | φησι M | ὅτι A || 27 lemma om Ald | δὲ post Ἐρ. Ald | τοῦτο τὸ θ. AAld || 28 ἐν Cat | ἐποιήσαντο AAld

τοὺς Τιτᾶνας ἐστράτευσεν ὁ Ζεὺς, Κυκλώπων κατασκευασάντων ἔχον ἐπὶ τοῦ πυρὸς κάλυμμα, ὅπως μὴ ἴδωσι τὴν τοῦ κερανοῦ δύναμιν. ἐπιτηχόντες δὲ τῇ πράξει ἔθηκαν καὶ εἰς οὐρανοῦς τὸ αὐτὸ κατασκευάσασμα. ὁ καὶ εἰς τὰ συμπόσια φέρουσιν. (καὶ 5 ἔχουσιν) οἱ κοινωνεῖν [βουλόμενοι ἦ] αὐτοῖς αἰρούμενοι ὡς ἐπίδυσιν <καὶ> ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ ἐν τῷ ὀμνύειν βουλόμενοι ὡς δικαιοσύνην πίστιν τηρεῖν καὶ τῇ χειρὶ ἐφάπτονται δεικνύντες μαρτύριον εὐγνωμοσύνης τοῦτο. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ μάντιες τοῦτο ποιοῦσιν.

Θυτήριον: τὸ Θυτήριον ἄλλοι τοῦ Κενταύρου εἶναι φα- Cat? of Hyg II
10 σιν, ὃν φησιν Ὅμηρος 'δικαιότατον Κενταύρων' (II XI 832). 88 p. 75, 22

404. τοῦ δ' ἦτοι ὀλίγον: ἀπὸ τοῦ 'τοῦτο δὲ ἐπ' ὀλίγον χρόνον ὑπὲρ γῆς φερόμενον θεάσῃ'.

405. ἀντιπέρην γὰρ ἀείρεται: εἰς τὸ ἐναντίον. καὶ πῶς ἐς τὸ ἐναντίον τὰς περιφερείας ἔχει, ἐπάγει καὶ διδάσκει.

15 406, 7. κέλευθοι Ἀρκτούρωι: καὶ τῷ μὲν Ἀρκτούρωι σφόδρα μετέωροι καὶ μεγάλαι εἰσὶν αἱ περιφοραί, ἅτε δὴ καὶ βορεῖω ὄντι, τὸ δὲ Θυτήριον ταχέως ὑπὸ τὸν ἐσπέριον Ὠκεανὸν δύεται. περιέλαβε δὲ τὸν Ἀρκτούρον, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἐπιψαύει τοῦ βορείου κύκλου [καὶ πόλου], καὶ τὸ Θυτήριον δέ, (ὅτι) 20 τοῦ ἀνταρκτικοῦ. καὶ ἔστιν οὕτως ἀνατέλλει μετὰ Λέοντα ὁ Ἀρκτούρος. ἰδοὺ δύο ὥραι. εἶτα Παρθένος. ἰδοὺ δ'. εἶτα Ζυγόν. ἰδοὺ ὥραι 5'. εἶτα Σκορπιός. ὥραι ἦ. καὶ τότε μετὰ ὥραν ἦ τὸ Θυτήριον ἀνατέλλει. εἶτα ὁ Τοξότης. ὥραι ἦ, τοῦ Θυτηρίου ὥραι δ'. εἶτα Αἰγόκερως. ὥραι ιβ', τοῦ Θυτηρίου 25 ὥραι 5'. Ὑδροχόος. ὥραι ιδ', τοῦ δὲ Θυτηρίου ὥραι ἦ. εἶτα

4 καὶ ante δ' Ald, om AM || 5 αὐτοῖς scripsi: αὐτοὺς AAld, αὐτοῖς M; κριτὰς conii Bekker | ὡς om Ald | πεποιθήσιν A, om Ald || 6 ἐν om AAld | τῷ scripsi: τοῖς AMald | ὁ. (δίδοται add Ald) βουλομένοις AMald | δικαιοσύνην A || 7 τηρεῖν καὶ A: τηροῦσι καὶ M, τηρῶσι καὶ Ald || 7, 8 εὐγν. μαρτ. τὸ πῦρ ὄμ. Ald || 9, 10 om AAld || 11 ὀλίγον om M || 11, 2 ἀ. τοῦ ἐπ' ὀλίγον χρ. τοῦτο Ald || 12 ἐπὶ γῆς AAld || 13 ἀείρεται om M | τὸ δὲ ἀντ. ἀείρ. ἦγον Ald || 14 πῶς AM | πῶς δὲ τὸ ἐν. Ald | περιφορὰς A | ἔχει ἐπέχει A | ἐπάγει καὶ om Ald || 15 sqq. scholia deinceps hoc ordine scripta in M, ad v. 404. 405. 403. 410 (p. 420, 19). 411 (marg int). 408. 410 (p. 420, 15 [marg ext]) || 15 κέλευθοι om M | καὶ om Ald || 18 ἔλαβε Ald || 19 seclusi | κύκλου καὶ om M | ἦ πόλου Ald || 19, 20 ὡσπερ καὶ τὸ Θ. τοῦ Ald | Θ. τε τοῦ A || 20 οὔτος Ald | λέοντος AAld || 21, 22 ζυγός AAld || 22 post Σκ. Ald ἰδοὺ || 23 ὀγδόην Ald | ὁ om AAld | ι' (pro ἦ) Ald || 24, 5 τοῦ Θ. ὥραι 5' om Ald | δ' — Θ. ὥραι om A || 24 εἶτα et ὥραι om Ald || 25 ὁ ante Ὑδρ. A | ὥραι post Ὑ. om Ald | τὸ δὲ θυτήριον A | τοῦ — ἦ om Ald

Ἰχθύες. ὥραι ις', καὶ τοῦ Θυτήριου ὥραι ι'. καὶ ὅμως ι' ὥρας ποιήσαν δύεται τὸ Θυτήριον, ὃ δὲ Τοξότης ις' πάλιν ὑπέργειος ἔστιν. οὕτως εἰς τὸ ἐναντίον τοῦ Ἀρκτούρου πορεύεται. καὶ τὸ μὲν θάπτον δύνει, ὃ δὲ μέλλοντας ἔχει τὰς περιφορὰς.

407. ἔσπερίην δὲ ἄλα: τὴν δύσιν λέγει. 5

408. ἀρχαίη νύξ: ἀρχαιότερα γὰρ καὶ πρεσβύτερα τῶν θεῶν καὶ παρ' Ἡσιόδωι (Theog 123) 'ἐκ Χάεος δ' Ἐρεβός τε μέλαινά τε Νύξ ἐγένοντο'. φασὶ δὲ τινες, ὅτι μυθικῶς τι ἐπιψαύων καὶ φυσικῶς ἄπτεται, ὅτι ἡ νύξ ὀδυρομένη τὴν τῶν ἀνθρώπων τάλαιπωρίαν τοῦ θαλαττίου χειμῶνος καὶ τῆς ζάλης 10 σημεῖον ἔδθηκεν ἐκεῖνο τὸ Θυτήριον, ὅτε ὁ ἥλιος (ἐν) Αἰγοκέρωτι τῶι Τυβλ μνηί, δς ἔστι κατὰ Ῥωμαίους Ἰανουάριος, ὅτε καὶ ἐν χειμῶνι πνεῖ ὁ νότος (p. 397, 21). § ἡ ἀρχαίη νύξ ἡ ὑπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς τοῦ κόσμου διατυπώσεως (cf l. 7).

410, 1. κεδαιόμεναι γὰρ ἐκεῖνηι νῆες ἀπὸ φρενός: 15 αἱ νῆες γὰρ ἀποφθειρόμεναι —. § ἐκεῖνηι ἤγουν τῆι νυκτί. § οὐκ ἀρέσκονται αὐτῆι. ἀπὸ τοῦ ἐναντίου, ἀλλ' ἄχθεται ἐφ' οἷς κινδυνεύουσι κατὰ τὸ πέλαγος οἱ ἄνθρωποι.

σκεδαννόμεναι σκορπιζόμεναι τῆι νυκτί.

ἀπὸ φρενός: οὐκ ἀρέσκουσιν αὐτῆι, ἀποθύμιαί εἰσιν. 20

411. τὰ δ' ἄλλοθεν ἄλλα πιφάσκει: τὸ βιωφελές φησιν, ὃ προείπομεν (cf p. 397, 16), καὶ φυσικώτατα ἄπτεται. ἡ δὲ νύξ, φησί, πανταχόθεν πολλὰ τεκμήρια ἐπιδείκνυται ἐποικτείρουσα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς περικλυζομένους καὶ κινδυνεύοντας· δι' ὧν γὰρ ἐπιδείκνυσι, προεπισκέπτεσθαι τὰ μέλλοντα ποιεῖ. § τὸ δὲ 25 παλιρροθίους (412) τοὺς περικλυζομένους ἀνθρώπους τοῖς κύμασιν· ῥόθια γὰρ τὰ κύματα. κυρῶς δὲ αἱ τοῦ κλυδῶνος

1 ἡ (pro i' priore) Ald quae pergit ὁκτὼ οὖν ὥρας π. || 2 ὃ δὲ ἀρκτούρος Ald || 2, 3 ις' ὑπέργειος μὲν γὰρ οὗτος, ὑπόγειον δὲ ἐκεῖνο καὶ ἐναντίον τοῦ-
τον πορ. διὸ καὶ τὸ Ald || 5 ἔσπερίαν Ald | ἄλα δὲ AAld || 6 γὰρ ἔστι Ald |
καὶ πρ. om AAld || 7 δ' om M || 8 ἐγένετο A || 9 ὄτ' A, ὅτε Ald | ἡ om A ||
10, 1 καὶ τοῦ πάθους σ. AAld || 11 ἦλ. ἔστιν ἐν Aly. Ald | 12 Ἰανουάριος AM ||
13 ὁ νότος ante ἐν χ. Ald || 13, 4 ἡ — διατυπώσεως om AAld || 15 κεδαιό-
μεναι γὰρ ἐκεῖνηι om AAld | νῆες ἀπὸ φρενός om M || 16 ναὺς M |
γαρ om M || 17 ἀπὸ τοῦ ἐν. om Ald || 18 οἱ ἄ. ante κατὰ AAld || 20 lemma om
A || 21 scholia coniunxit A | πιφάσκει AAld || 21—23 ἤγουν τὸ β. ὡς γὰρ
πρ. καὶ φυσικῶς ἄ., ὅτι ἡ ν. πολλὰ τ. Ald || 22 φυσικό^τ A, φυσικότητος
M, φυσικῶς Ald || 23 ἐπιδείκνυσιν οὐκτείρουσα AAld || 25 προῖσθε Ald|πι-
δείκνυσαι προσκέπασθαι AAld || 26 τε pro τοὺς A, τοὺς om Ald || 26, 7 τοῖς
κύμασιν om AAld || 27 τὰ ῥεύματα AAld

ὄρμαί. ὅταν οὖν συννεφῆς ὁ ἀήρ ἦι, φανῆι δὲ τὸ Θυτήριον καθαρόν καὶ ἀνέφελον, τὰ δὲ ἄνω πρὸς βορέαν αὐτοῦ πυκνονεφῆ [καὶ] κατέχηται, οἷα πολλάκις γίνεται, μάνθανε παρ' αὐτὰ χειμῶνα ἐσομενον. § ἔνιοι δὲ τὸ εἰλυμένον (413) εἰλυμένω(ι) γράφουσι καὶ συνάπτουσι αὐτὸ τῷ πελάγει, ἢ ἦι οὕτως ὅπως μὴ ἐγκεκλεισμένος ἦις τῷ πελάγει. σημεῖον δὲ φησιν αὐτὸ εἶναι τοῦ νότου πνέοντος.

413. τῷ μὴ μοι — εἰλυμένω(ι) ἦν, ἀλλὰ διὰ τὸ μέτρον ὄν ἐστίν. διὸ σημεῖον ἔχει ὁ στίχος (cf Proleg editionis p. XII). § ὁ νοῦς· μὴ δῆ, φησί, ἐν πελάγει μέσῳ ὦν τῶν πλησίον τοῦ Θυτήριου καὶ ἀνωτέρω ἄλλων ἀστέρων ὑπὸ νεφελῶν κεκαλυμμένων εἴχου αὐτὸ ἐν μέσῳ οὐρανοῦ ἀνέφελον καὶ εὐσύνοπτον ἰδεῖν· τότε γὰρ σφοδρὸς χειμῶν ἐστίν· ἐπειδὴ γὰρ αὐτὸ τὸ Θυτήριον σφοδρὰ πλησιάζει αὐτῷ τῷ νότῳ, διὰ τοῦτο ὁ νότος 15 κάτωθεν αὐτοῦ πνέων τὰ ἐπιόντα εἰς αὐτὸν νέφη προαναπέμπει καὶ ἐπίπροσθεν ἀνωτέρω ἐπωθεῖται τὰ νέφη, αὐτὸ δὲ ἀνέφελον καὶ εὐσύνοπτον μένει. μὴ οὖν, φησί, ἐν μέσῳ πελάγει ὦν εἴχου ἰδεῖν τὰ μὲν ἀνωτέρω αὐτοῦ ἄστρα κεκαλυμμένα νέφεσιν, αὐτὸ δὲ ἀνέφελον· τότε γὰρ χειμῶν καὶ ῥότοιο τέ 20 δεινὸς ἀήτης, ὅς τ' ὤρινε θάλασσαν ὀμαρτήσας Διὸς ὄμβρωι' (fortasse 'Epimenides', cf Cat p. 237 b 263 b). τὸ δὲ Θυτήριον τρισὶ μέρεσιν ὑπέργειον, πέντε δὲ ὑπόγειον· κατηστέρισται γὰρ ὁ Ἀρκοπούλαξ ἐν τῷ βορείῳ, τὸ δὲ Θυτήριον ἐν τῷ νοτίῳ.

εἰλυμένον ἄλλων: τουτέστιν ἔκ νεφελῶν ἄλλων εἰλυμένον τὸ Θυτήριον'.

415, 6. ὕψι — μαῖλλον κυμαίνοντι: καὶ μαῖλλον τὰ ἐν

1 συννεφῆς ἐστίν ὁ ἀήρ A || 2, 3 ἄνω νέφη κατέχε(η Ald)ται (mediis omissis) AAld || 3 seclusi | γίνεται AAld: -ονται M || 3, 4 μ. ὅτι χειμῶν ἐρχεται παρ' αὐτόν (παραντίκα Ald) AAld || 4 εὐλυμένον A, κεκαλυμένον Ald || 5 αὐτὸ ante τῷ om AAld || 5, 6 ἦν' — πελάγει om AAld || 7 αὐτοῦς (sic) A | εἶναι om Ald | τοῦ om AAld | ῥότοιο A | πνέοντος Ald || 8, 9 schol om Ald || 8 τῷ A | εἰλυμένον ἄλλων εἰλυμένον ἦν A | ὁ pro ὄν A || 10 ὁ νοῦς δὲ Ald, om M | μὴ μοι ἐν τῷ π. A | μηδεὶς φ. A | μέσῳ om AAld || 11 ἀνωτέρων M | νεφέλη Ald || 11, 2 κεκαλυμ(μμ M)ένον A, -ων M || 12 τοῦ οὐρ. Ald || 14, 5 ὁ ῥότος κάτωθεν πνέων (omisso αὐτοῦ) post νέφη Ald | δ. τ. ὅταν τὰ ἐπιόντα M || 15—17 post πνέων Ald ἀποπέμπη ἀφ' ἑαυτοῦ αὐτὰ, αὐτὸς δὲ μένη ἀνέφελος, κακίνο ἀνέφελον μένει || 15, 6 προαναπέμπει — νέφη om A || 17 καὶ εὐσύνοπτον om AAld || 18 κεκαλυμμένα A || 19, 20 ῥότος ὅτε (ὁ Ald) δεινὸς AAld || 20 ὅστις ὄρ. Ald | ὀμαρτή A | ὀμαρτεῖ δ' αὐτὸς Διὸς ὄμβρος Ald || 21—p. 422, 2 (τὸ — νέφει) om AAld || 24, 5 schol om M || 25 δὲ post εἰλ. Ald

ὄψει αὐτοῦ ἀνωτέρω πεπιεσμένα καὶ ἐσκαπασμένα μέλανι καὶ δευτέρῳ νέφει· φιλεῖ γὰρ προαναστέλλειν ὁ πνεῖν μέλλων ἄνεμος τὰ ὑπερκείμενα νέφη καὶ πυκνοῦν.

418. ἐπὶ σῆμα τιτύσκει: τουτέστι 'σημεῖον αὐτὸ ποιεῖ ἐπὶ νότον'.

5

ἄλλως. ἐπὶ τῷ σημείῳ τοῦ Θυτηρίου φοβοῦ πνέοντα νότον, ἕως ἂν ἐπιστρέψαντος αὐτοῦ βορέου αἰσθήσῃ καὶ γνώσῃ.

420. οἱ δ' εἰ μὲν κε πίθωνται: οἱ δὲ ναῦται, ἐὰν μὲν πιστεύσωσι τῇ νυκτὶ καθήκοντα καὶ ὠφέλιμα δηλοῦσῃ, καὶ εὐθέως τεκμήριον ἰδόντες, ὅτι ταραχὸς ἔστ(α)ι τῶν ὑδάτων, κοῦφα πάντα τὰ ἐν τῇ νηϊ ποιήσονται καὶ ἄρτια (τὰ) πρὸς σωτηρίαν τείνοντα. λέγει δὲ κοῦφα (421) πρὸς τὸ ὑποχαλάσαι τοῖς τοῦ ἀρμένου ποσὶ καὶ μὴ φιλονεικεῖν ἐναντίοις πνεύμασιν. ἔσθη δ' αὐθις, ἣν χαλαῖ πόδα' Εὐριπίδης (Orest 707). τὸ δὲ ἐξῆς ὁ πόνος καὶ τὸ κακὸν ἐλαφρότερον καὶ εὐχερέστερον ἔσται.

15

424. αὐτως ἀπρόφατος: ἀπροσδόκητος. καὶ διαταράξει τὰ ἄρμενα μὴ χαλασθέντα, ἀλλ' ἐναντιούμενα τῷ κακῷ. τότε οἱ μὲν πλείοντες ἔσθ' ὅτε καὶ ὑποβρύχιοι καὶ ὑπ' αὐτὸ τὸ ὕδωρ πλείουσιν οὐκ ἐπὶ νηὸς ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν τῶν ὑδάτων φερόμενοι, ἔσθ' ὅτε καί, ἐὰν ἐπιτύχωσι τοῦ Διὸς παριόντος, (σώζονται). τοῦτο δὲ ὡς ἐν θαύματι, ὅτι 'εἰ μὴ ἄρα αὐτὸς ὁ Ζεὺς παριῶν τύχῃ καὶ εὐχομένοις ἐπέλθῃ καὶ τοῦ βορέου ἡ δύναμις ἐναντίον τῷ νότῳ πνεύσασα διασκορπίσῃ τὰ νέφη καὶ αἰθρὰν ποιήσῃ' (πνεύσας γὰρ ὁ βορέας αἰεὶ σχεδαννύει τὰ νέφη. Ομηρος (II XV 171. XIX 358) 'αἰθρηγενέος βορέας'), 'οἱ τότε πολλὰ

25

1—3 κυμαίνοντι φιλεῖ πρ. κτλ. omnibus anterioribus omissis AAld || 2 προπέμπειν Ald | μέλλων πνεῖν AAld || 3 καὶ πνεῖν post v. A, om Ald | 4 πολλὰ γὰρ pro lemmate A, πολλάκι γὰρ Ald || 6 ἄλλως om AAld | δὲ post ἐπὶ A | φοβοῦ τοίνυν ἐπὶ τ. σ. Ald || 7 ἔ. τοῦ β. AAld | καὶ γνώσῃ om AAld || 8 κεν Ald | πείθονται AMald || 9 δηλώσῃ A || 10 εἰδότες A Ald | ταραχὴ AAld | ἔσται Ald || 11 τὰ π. Ald | τάντῃ AAld | ποιήσονται A Ald | καὶ ἄρτια om AAld || 12 τείνουσι Ald | ἐγχαλάσαι AAld || 13 καὶ om A | φ. τε A | ἐναντίον τοῖς πν. AAld | καὶ (om A) ὁ πόνος ἐλαφρότερος ἔσται post πν. AAld || 13, 4 ἔσθη — Εὐρ. om AAld | ἔστι δὲ M || 16 omisso lemmate εἰ δὲ μὴ ἀπρόφατος, ἦγον ἀπροσδόκητος, ἐμποιεῖται καὶ δ. Ald || 17 κακῷ M || 18 δὲ οἱ πλ. Ald | ἔστιν ὅτε ὕ. AAld || 20 δὲ pro καὶ Ald || 20, 1 ῥύονται Ald, om AM || 21 φροῖν post θ. Ald | ὁ Ζ. αὐτὸς A || 22 ἐπέλθῃ MAld | εὐχόμενος ἀπέλθῃ A || 23 ἐναντίον Ald: -τω AM | τῇ τοῦ νότου AAld | πνεύσοι καὶ διασκορπίσοι A, -η καὶ -η Ald | αἰθρίαν Ald

παθόντες πάλιν ὀρώσιν ἀλλήλους ἐν τῇ νηί' (426—9)· οὐ γὰρ ἀπὸ τοῦ κακοῦ ἴσασιν, ὅπου εἰσιν.

431—5. εἰ δέ κεν ἔσπερις —: ἔαν δὲ μεσουρανήσει ο τοῦ Κενταύρου ὤμος, ὀλλίγη δὲ περὶ αὐτὸν ἀχλὺς ἦι, ἕτοι τὸν
 5 ὤμον ἢ τὸν Κένταυρον, τὰ δὲ ἐπὶ τῷ Θυτηρίῳ σημεῖα ὅμοια ἦι, οὐ χρεῖ σε νότον φαντάζεσθαι, ἀλλ' εὔρον. τῷ δὲ προτέ-
 ρης (432) συνυπακουστέον 'θαλάσσης'· τὸν γὰρ ὀρίζοντα καὶ ὤκεανὸν καὶ θάλασσαν καλεῖ. ἀχλὺν δὲ τὴν ἐκ τῶν νεφῶν ἀορα-
 σίαν. § ὁ δὲ νοῦς· ἔαν δὲ ὁ τοῦ νοτίου Κενταύρου ὤμος
 10 τοσοῦτον ἀπέχη τῆς ἀνατολῆς ὅσον καὶ τῆς δύσεως (ἀντὶ τοῦ 'ὄτε μεσαίτατός ἐστι καὶ μεσημβρινός') καὶ αὐτὸν μὲν τὸν Κέν-
 ταυρον κατὰ πᾶν τὸ ἄλλο σῶμα περιβάλλῃ ἐκ νεφῶν ὀλλίγη ἀορασία, μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τῷ Θυτηρίῳ τὰ προειρημένα
 σημεῖα ἀποτελεῖ ἢ νύξ, οὐκέτι (φησὶν) ὀφείλεις νότον προσ-
 15 δοκᾶν, ἀλλὰ τὸν εὔρον ἐπιτηρεῖν, ὃς ἀπὸ χειμερινῆς ἀνατο-
 λῆς πνεῖ.

433. ἀτὰρ μετόπισθεν: μετὰ δὲ ταῦτα, ὡς διασαφη-
 θῆναι τὸν Κένταυρον ἐπὶ τῷ λάμποντι Θυτηρίῳ· εἵπομεν γάρ,
 ὅτι, ἔαν ἦι αὐτὸ μόνον ἀνέφελον, τὰ δὲ ὑπεράνω αὐτοῦ νεφε-
 20 λώδη, ταῦτα φησι τὰ ξοικότα σήματα. § τὸ δὲ εὔροιο (435)
 ἔλληρισμός, ἀντὶ τοῦ 'εὔρον ἄνεμον'. λοιπὸν 'ὡς πνευσόμενον'
 περισκοπεῖν.

436. δῆεις δ' ἄστρον ἐκεῖνο: ὁ Κένταυρος δυοῖν ὑπο-
 κέλιται ζωιδίοις· τὰ μὲν γὰρ ἀνδρὶ εἴκελα αὐτοῦ ὑπὸ τῷ Σχορ-
 25 πῖωι κείται πρὸς ἀνατολάς, τὰ δὲ ἵππῳ παραπλήσια ὑπὸ ταῖς
 Χηλαῖς πρὸς δύσιν. αὐτὸν μὲν οὖν Ἑρμιππος Χείρωνά φησιν
 (fr 82 M.) εἶναι, τὸ δὲ Θηρίον σύμβολον θήρας, τὸ δὲ Θυτήριον
 τοῦ Πηλέως γάμου σημεῖον.

1 οὐ ΔAld: οὔτε M || 1, 2 ἴσασιν ἀπὸ A, ἴσ. ὑπὸ Ald || 3 ἄν δὲ μεσουρα-
 νίση Ald || 4, 6 εἴη Ald || 6 τῷ Ald: τὸ AM || 7 συνυπακουστέον Ald | ὀρί-
 ζοντα M || 8, 9 ἀχλὺν — ἀορασίαν om ΔAld || 9 ὁ post K. ΔAld || 10 ἀπέχει
 Δ || 11 καὶ μεσ. om ΔAld || 12 τὸ Ald: om AM | περιβάλλει M | νεφελῶν Δ
 Ald || 13 δὲ post ταῦτα ΔAld || 14 ἀποτελοῖη AMald | οὐκ ἔτι M | ὀφείλεις
 om ΔAld || 15 ἀλλ' αὐτὸν ΔAld || 17 ἀτὰρ Δ || 17, 8 διασαφη (εἰ Ald) εἶναι
 ΔAld || 18 δὲ pro γὰρ Ald || 19 ὅτι ἄν εἴη ΔAld | ὑπεράνω δὲ Ald || 19, 20 ν.
 ἔφεται τὰ ε. σημεῖα Ald || 20—22 (τὸ — περισκοπεῖν) om ΔAld || 23 δειλῆς
 (δῆεις Ald) δ' ἄστρον pro lemmate ΔAld || 23, 4 ζωόεις ὑποκ. ΔAld ||
 24 ἔκελα ΔAld || 25 πρὸς ἀνατολάς om Δ || 26 πρὸς δύσιν om Δ || 26—28 cf
 Robert p. 222 sqq.

Cat p. 264 b sq. *δύω ὑποκείμενον ἄστροις: ὁ γὰρ Κένταυρος δύο ἐπί-
κειται ζωιδίοις, Σκορπίω καὶ Χηλαίς. § οὗτος δὲ ὁ Χείρων,
ὁ ἐν τῷ σπηλαίω κατοικήσας, δικαιοσύνην πάντας ἀνθρώπους
ὑπερβάλλον καὶ παιδεύσας Ἀσκληπιόν, τὸν υἱὸν Ἀπόλλωνος,
καὶ Ἀχιλλέα (τὸν) Πηλέως τὴν ἰατρικὴν καὶ Ἰάσονα πρὸς τιμὴν 5
κατηστερίσθη. § τὸ δὲ ἐσφῆκται (441) δυσσαποσπάτως ἀσφα-
λῶς ἐστήρικται, ἐνήρυσται.*

440. ἐν δὲ οἱ ἀπρίξ: ἐνταῦθα συνείληφε σῶμά τι ἀδιάρ-
θρωτον, ὃ καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Θηρίων προσηγορεύθη.

441. ἐηλάμενον: ἐνηρημένον ἐνηροσμένον τε. § τῷ δὲ 10
λέγειν ἄλλο — Θηρίον (442) οὐ πρὸς αὐτὸν τὸν Κένταυρον
ἀντιδιέστειλεν (ἄτοπον γὰρ Θηρίον λέγειν τὸν Χείρωνα, τὸν πάν-
των Κενταύρων δικαιοτέρον καὶ λογιώτερον), ἀλλὰ πρὸς ἀντι-
διαστολὴν τοῦ Σκορπίου, ὃς ὑπέρεκται τοῦ Κενταύρου, τὸ ἄλλο
εἶπε Θηρίον· ἄμεινον γὰρ οὕτως ἀκοῦσαι. 15

443. ἄλλο περαιόθεν: νῦν περαιὴν τὴν ἀνατολὴν λέγει.
Ὅμηρος (Od XXIII 243) ἄνικτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σκέθεν'.
λέγεται δὲ περαία καὶ ἡ δύσις· πέρα γὰρ ἐστὶ τῆς γῆς. § τὸ
δὲ ἔλκεται σφόδρα κυριολεκτήσας εἶπεν· ἴλιαν γὰρ καὶ πάνν
ἐπὶ μῆχιστον ἐπέταται ἢ Ὑδρα, ὡς τριῶν ζωιδίων μοίρας 20
ἐπέχειν, τοῦ τε Καρκίνου καὶ τοῦ Λέοντος καὶ τῆς Παρθένου.
§ τοῦτο δὲ τὸ ζῶιδιον οἱ Ἕλληνας Ὑδραν ἐκάλεσαν τὸ ζῶιον, ὃ
κατηγωνίσαστο ὁ Ἡρακλῆς. οἱ μέντοι Αἰγύπτιοι Νεῖλον εἶναι
τοῦτο τὸ ἄστρον λέγουσι καὶ λόγους σφόδρα πιθανοὺς παρέχον-
ται· ἢ γὰρ κεφαλή τοῦ ζωιδίου ἐστὶ περὶ τὴν ἰε' μοῖραν τοῦ 25

1 ἄστροις om M || 1, 2 δύο — οὗτος om Ald || 2 οὗτος Cat: αὐτὸ
A, αὐτὸς A, ὁ Ald || 3 ὁ om Ald | post δικ. Ald συνέζη καὶ παιδ. || 3, 4 ἀν-
θρώπους ὑπερβάλλον om A || 4 κ. παιδεύσας καὶ A || 5 καὶ alt om A | ἰά-
σονι M || 6 καὶ ἀσφ. Ald || 7 ἐστήρικται ἐνήρυσται A: ἐστήρ. ἐνήρυσται
Ald, ἐνήρυσται M || 8 ἀντία δεῖ(δε Ald)νωτοῦ AΔld | συνέλαβε Ald ||
10 ἄλλο μὲν ἐσφ. τὸ λέγειν AΔld | ἐηλάμενον ἐνηρτ. ἐνηρομ. τε om
AΔld | τῷ scripsi: τὸ AΔld || 11 καὶ pro οὐ A || 12 λέγει AΔld || 13 κένταυ-
ρον A | λογιώτερον M, λογ. καὶ δικ. A, λογιώτατον καὶ δικαιοτάτον Ald ||
15 Θηρίον εἶπεν Ald || 16 ἄλλο et νῦν om AΔld | λέγει τ. ἀν. καὶ AΔld ||
17 ἐν om AΔld | περαιή Ald | δολιχὴ Ald, om A | σκέθεν om Ald || 18 πέ-
ρατα M | εἰσι M | τῆς γῆς ante ἐστὶ AΔld || 20 ζωιδίων AM || 21 τοῦ II. A ||
22 γὰρ pro δὲ AΔld | τὸ ζῶιον prius Ald | οἱ om M | τὸ ζῶιον om Ald |
ζῶον AM || 22, 3 ὅπερ Ἡρ. κατηγ. AΔld || 24 τοῦτο post ἄστρον AΔld, quae
deinde Ὑδρην μιν καλέουσι λ. | σφόδρα om AΔld | π. προσφέρουσι A, π.
προφέρουσι Ald || 25 ζωιδίου Ald | τὴν ἱερὴν μ. Ald

Καρκίνου περὶ τὸν Ἐπιφὶ μῆνα, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Ἰούλιος, ὅτε καὶ τὰς ἀρχὰς . . . τὸ μέσον αὐτοῦ ποιεῖται τοῦ σώματος τὸν Λέοντα τῷ Μεσορῆι, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Αὐγουστος, ὅτε τὸ μεσαίτατόν ἐστι τῆς τοῦ Νείλου ἀναβάσεως. τὰ δὲ τελευ-
 5 ταια αὐτοῦ περὶ τὴν Παρθένον· τοῦ γὰρ Θῶθ, ὅς ἐστι Σεπτέμ-
 βριος, τὰ τελευταῖα εἰσι τῆς τοῦ Νείλου ἀναβάσεως. ἡ δὲ οὐρὰ αὐτῆς ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ὀφείλει εἶναι τοῦ Κενταύρου, ἵνα καὶ ὑπὸ τὰς Χηλὰς ἢ τὸ τέλος αὐτῆς (τῷ γὰρ Φαωφί παύεται ὁ Νείλος, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Ὀκτώβριος), ἄλλως τε καὶ ὁ
 10 Κόραξ ἐπὶ τὴν οὐρὰν αὐτοῦ τοῦμφανὲς ἤμῖν παρίστησιν· καὶ γὰρ τῆς χροιάς αὐτοῦ, τοῦ Κόρακος δηλονότι, μελανούσης νοοῦμεν, ὅτι τότε ἀφανῆς γίνεται ὁ Νείλος. καὶ ὁ Κρατῆρ δὲ οἰκείον πηγῆι ἢ ποταμῷ, ἄλλου (δὲ) ζώιον ἄλλοιον. § τὸ δὲ περαιόθεν ἦτοι ἐκ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν ἢ ἐκ τῶν πέραν
 15 καὶ πόρρω τοῦ Κενταύρου.

449. εἶδωλον Κόρακος: τινές φασὶ τὸν Κόρακα θερά- Cat p. 267 b sqq.
 ποντα Ἀπόλλωνος ὄντα ὑπ' αὐτοῦ τοῦτον πεμφθῆναι σπονδῶν χάριν ἐκ τινος, φησί, καθαρᾶς κρήνης ἐν κρατῆρι κομιοῦντα ὕδωρ. ἰδόντα δὲ συκὴν ὀλύνθους ἔχουσαν ἀναμείναι, μέχρις ἂν
 20 πεπανθῶσιν. φαγόντα δὲ οὕτω καὶ τὸ ἀμάρτημα συννοήσαντα ἀρπάσαντα τὸν ὕδρον ἐκ τῆς πηγῆς ὁμοῦ τῷ κρατῆρι φέρειν καὶ λέγειν, ὡς διεκωλύετο ὑδρεύσασθαι ὑπ' αὐτοῦ. Ἀπόλλωνα δὲ γνόντα τὸ ἀληθές τὸν μὲν εἰς ὄρνειον μεταμορφῶσαι καὶ ποιῆσαι διψᾶν περὶ τὴν ἀκμὴν τῆς ὀπώρας. κατηστερίσθη δὲ
 25 πάντων τὰ εἶδωλα.

450. ναὶ μὴν καὶ Προκῶν: λοιπός ἐστιν ὁ Προκῶν

1—3 (Ἰούλιος — Ῥωμαίους) om Ald || 2 corrupta; lacunam post ἀρχὰς signavit Bekker || 3 μεσορῆ M; μεσορί Bekker || 5 τὸ γὰρ γῶθ A, τὸν θῶθ Ald || 5, 6 σεπτέβριος A | post Σ. Ald ὅτε καὶ τὰ || 7 αὐτοῦ AAld | περὶ τ. Ald || 8 αὐτοῦ A | φαωφί A || 9 κατὰ P. om M | ὀκτώμβριος A || 11 δηλονότι ante τοῦ AAld || 11, 2 μελαίνης οὔσης coni Bekker || 12 δὲ νοοῦμεν A || 13 οἰκείος τῆι γῆι omissio ἢ ποταμῷ Ald | ποταμοῦ A | ἄλλου — ἄλλοιον om Bekker || 13—15 (τὸ — Κενταύρου) om AAld || 16, 7 θερ. — ὄντα delet Robert (p. 188) | 17 τοῦτον om AAld || 18 φησὶν scil is quem exscribo | φησὶν (om Ald) κρήνης κομιοῦντα καθαρὸν ὕδωρ ἐν κρ. AAld || 19 συκὴ A | μέχρι Ald | ἂν om AAld || 20 συννοήσαντα corr Wilam: συνθήσαντα AM, συνθήσαν (sic) Ald || 21 ἀρπάσαντος A | τὸ ὕδωρ (τε ὕδωρ Ald) ἐκ πηγῆς AAld || 22, 3 ἀπόλλωνος — γνόντος A || 23 αὐτὸν post ὄρν. Ald | εἰς ὄρνειον μεταμ. καὶ delet Robert || 24, 5 κατηστερίσθη — εἶδωλα om AAld || 25 post εἶδ. M ἔως ὧδε τὰ τῆς ἀστροθεσίας: traieci ad p. 426, 12, om Ald || 26 ὁ om AAld

ὑπὸ τοῖς Διδύμοις κείμενος. καλεῖται δὲ οὕτως, ἐπειδὴ πρὸ
 τοῦ Κυνὸς ἐώϊαν ποιεῖται ἀνατολὴν ἐν τῷ δι' Ἑλλάδος κλίματι,
 Cat p. 270 b sq. διὸ τοῦ Κυνὸς ἀνατολικώτερός ἐστιν. ἀστέρων δὲ ἐστὶν ἰ λαμ-
 πρῶν οὗτος, ὧν εἰς ὁμωνύμως Προκύων. § οὗτος δὲ πρὸ τοῦ
 μεγάλου Κυνὸς ἐστὶν. Ὁρίωνος δὲ κύων. καὶ λέγεται διὰ τὸ 5
 φιλοκύνηγον εἶναι ταῦτα αὐτῷ παρατεθῆναι τὰ σημεῖα· καὶ
 γὰρ Ἄρκτος συνοραῖται καὶ (ἄλλα) θηρία παρ' αὐτῷ. § οὗτος
 δὲ ὁ Προκύων ἔσχε τὴν ὀνομασίαν, οὐχ ὅτι τὴν θέσιν πρὸ τοῦ
 Σειρίου ὧν πρώτην καὶ ὑψηλὴν ἔχει, ἀλλ' ὅτι βορειότερος ὧν
 τὰς ἀνατολὰς πρὸ αὐτοῦ ποιεῖται. ὑπὸ δὲ τοὺς Διδύμους ἐστὶ 10
 καὶ καλὰ φαίνει· ἐκ γὰρ ἀστέρων λαμπρῶν σύγκειται.
 ἕως ὧδε τὰ τῆς ἀστροθεσίας.

451. ταῦτά κε θηήσαιο: ταῦτα τὰ προειρημένα θεω-
 ρήσεως (ἄν) τῶν ἐνιαυτῶν ἀνομένων ἐφεξῆς κείμενα καὶ κατὰ
 τάξιν τὰς αὐτὰς ὥρας ἀνατέλλοντα καὶ δύόμενα. ἡ Παρθένος 15
 ἀεὶ τῷ αὐτῷ καιρῷ καὶ δύεται καὶ ἀνατίλλει. ὡσαύτως καὶ
 ὁ Λέων καὶ τὰ ἄλλα πάντα τὰ ἀπλανῆ. τοῦτο οὖν εἶπε πρὸς
 τοὺς πλάνητας, ὅτι ἄτακτοι ἐκείνοι καὶ οὐ τὴν αὐτὴν πορείαν
 ὠρισμένην ἔχουσι καὶ περιφοράν, τὰ δὲ 'έξῆς' (452) καὶ κατὰ
 τάξιν κείμενά εἰσιν· οἱ γὰρ πλάνητες οὐκ ἔχουσι τάξιν τῆς 20
 θέσεως τοιαύτην, ἀλλὰ πλανώμενοι καὶ μετανάσται εἰσιν.

454. οἱ δ' ἐπιμιξῆ ἄλλοι πέντε: προειπῶν περὶ τῶν
 ἀπλανῶν μεταβαίνει νῦν ἐπὶ τὸν τῶν πλανήτων λόγον. ε' δὲ
 τούτους φησὶν εἶναι, δῆλον ὑπεξαίρουμενος ἥλιον καὶ σελήνην·
 οὗτοι γὰρ οἱ δύο τὸ ἀνάπαλιν πορεύονται (ἀπὸ γὰρ Καρκίνου 25
 ἐπὶ Λέοντα καὶ ἀπὸ Λέοντος ἐπὶ Παρθένου), οἱ μέντοι ἄλλοι
 ἀτάκτως φέρονται, ἔστι δὲ ὅτε ἰστάμενοι καὶ ὑποποδίζοντες·

1 τῶν διδύμων M | 3 ὅτε AAld | δέκα Ald | 5 λέγεται post δὲ AAld: traieci ut Cat | 5, 6 κύων ἐπειδὴ φιλοκύνητος ἦν (διὸ καὶ add Ald) ταῦτα A Ald | 6 παρατεθῆναι Cat: περιτεθῆναι AM, περιτέθειται Ald | 7 supplevi e Cat | 7—11 οὗτος — σύγκειται om AAld | 12 om AAld: huc traieci, cf ad p. 425, 25 | 13 τε θ. A | post θ. Ald πληρώσας τὰ περὶ τῆς ἀστροθεσίας ἐπιφέρει λέγων | 15 δύοντα Ald | ἡ γὰρ Π. Ald | 16 καιρῷ MAld: καὶ β' A | ἀνατίλλει καὶ δύει AAld | ὡς αὐτως M | 16, 7 καὶ ὁ λ. ὡς. Ald | 18 ἄτακτον M | οὐ om A | 18, 9 αὐτὴν ὠρ. ἔχ. φοράν. τὰ AAld | 19 ἐξῆς καὶ om AAld | 20 πλανῆται A | 21 ἀλλὰ — εἰσὶν om M | 22 ἄλλοι πάντες AM | 23 νῦν om M | εἰ δὲ M | 24 δηλονότι Ald | corr Bekker: ὑπεξαίρουμενον A, -ενοι M, -ένου Ald | ἡλίου καὶ σελήνης Ald | 25 γὰρ alt om A | 26 οἱ δὲ AAld | 27 post φέρονται AAld πρότερον (ὅτ' pro pr. Ald) μὲν τοῦ ἡλίου προβαίνοντος ρ' καὶ κ' (ρὰ' Ald) μοίρας, ὅτ' δὲ καὶ (καὶ om Ald) ὀπισθεν ἀπομένοντος omissis usque ad p. 427, 6 (ὁ δὲ —) omnibus

πολλάκις γὰρ [δ' ζῳίδια] εἰς ἐκ τῶν ἐ' ἀστέρων πρὸ τοῦ ἡλίου ῥ' καὶ κ' μοίρας προάγων οὐκέτι κινεῖται, ἕως οὗ (ἂν) ὁ ἥλιος ἐπί-
 προσθε γενόμενος ποιήσῃ αὐτὸν ὑποποδίσαι· καὶ γὰρ ῥ' μοίρας,
 εἶτα π' καὶ πάλιν ἐλάττωνας, ἕως οὗ (ἂν) ἀποστῆ αὐτοῦ τὰς
 5 αὐτὰς ῥ', καὶ πάλιν πρόεισιν οὕτως. κυρίως οὖν εἶπεν αὐτοὺς
 πλάνητας διὰ τὴν ἄστατον καὶ ἄτακτον φοράν. § ὁ δὲ λόγος·
 οἱ δὲ ἄλλοι ἐ' πλάνητες ἐπιμύξ — (οὐδὲν ὅμοιοι —) δι-
 νεύονται ἀντὶ τοῦ ἀναμεμιγμένοι, οὐκ ὄντες ὅμοιοι τοῖς προ-
 ειρημένοις ἀπλανέσι, διὰ τῶν ἰβ' ζῳιδίων πλανῶνται'. § ἦτοι
 10 ἀναμεμιγμένοι ἢ ἀνάμικτοι τοῖς ἀπλανέσιν ἄστροις, οὐκέτι δὲ
 ὁμοίαν ἔχοντες τὴν φύσιν οὔτε τὴν λαμπηδόνα οὔτε τὴν θῆσιν.
 ἢ ἄλλοι ἢ κατὰ ταῦτα ἢ κατὰ τὰς ἐνεργείας, φέρεσθαι δὲ αὐτοὺς
 διὰ τῶν ἰβ' ζῳιδίων (φησί). § τὸ δὲ παλίνωρα (452) πάλιν τὰς
 ὥρας ἄγοντα, ἢ πάλιν κατὰ τὰς ὥρας ἀνατέλλοντα καὶ δύνοντα.

15 455. πάντοθεν εἰδῶλων: παντόθεν φέρονται ἡρμουςμένην
 οὐκ ἔχοντες τάξιν. ἔχει δὲ οὕτως· ὁ οὐρανὸς ζ' ζῳνας ἔχει οὐκ
 ἐπιψανούσας τοῦ ζῳδιακοῦ, ἀλλ' ἀπηρητημένας ἐξ αὐτοῦ. τὴν
 μὲν πρώτην ἔχει ὁ Κρόνος, τὴν δὲ δευτέραν ὁ Ζεὺς, τὴν δὲ
 τρίτην ὁ Ἄρης, τὴν δὲ τετάρτην ὁ ἥλιος, τὴν δὲ πέμπτην ἢ
 20 Ἀφροδίτη, τὴν δὲ ἕκτην ὁ Ἑρμῆς, τὴν δὲ ἑβδόμην ἢ σελήνη. καὶ
 ὁ μὲν ζῳδιακὸς κύκλος ἀνώτερος αὐτῶν ἐστι πάντων, αὐτοὶ δὲ
 εἰς ἰδικὸν κύκλον κεῖνται. ὑποκάτωθεν δὲ εἰσι τοῦ ζῳδιακοῦ
 κύκλου ταπεινότεροι τῶν ἀπλανῶν ἄλλοι ἐν ἄλλῳ ὕψει κατὰ
 τὸν ζῳδιακὸν κύκλον πλανῆται ἐκτρεπόμενοι τῆς ἴσης ὁδοῦ, δι'
 25 ἧς τὸν ἥλιον ἐπινοοῦμεν φερόμενον. καὶ ὁ μὲν Κρόνος εἰς ἕκα-
 στον ζῳίδιον ποιεῖ ἐνιαυτοὺς β' καὶ μῆνας ζ' (μείζων γὰρ αὐτοῦ
 ἢ περιφορά), ὡς ἀνύειν πάντα τὸν ζῳδιακὸν κύκλον δι' ἐτῶν λ',
 τὸν δὲ Δία (φασί) δι' ἐτῶν ἰβ', τὸν δὲ Ἄρεα εἰς ἕκαστον ζῳίδιον
 ἡμέρας μὲ καὶ τὸν πάντα κύκλον ἀνύειν εἰς ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας

of Ach p. 44
Aetius p. 368 D.

1 cf Vitruv IX 4 (maxime § 11 sqq.) | διὰ τῶν ζῳιδίων coni Thiele ||
 4 ἐλαττόνως M || 8 ἀναμεμιγμένως Ald || 8, 9 τοῖς πρότερον ἂ. A || 9 δὲ post
 διὰ AAld: om M | ζῳιδίων om M || 9—13 (ἦτοι — ζῳιδίων) om AAld || 12 ἄλλοι
 scripsi: ἄλλοις M || 13 ζῳιδίων AM || 13, 4 τῆς ὥρας AAld || 14 ἄγοντα om AAld ||
 15 ἡρμουςμένα Ald || 16 μὴ ἔχοντα AAld | ἔχει M: καὶ A; ἔχει γὰρ ὁ οὐρ. ζ'
 ζῳνας οὐκ Ald || 17 τοῦ ζῳδιακοῦ corr Bekker: τῶ -ω AAld, τῶν -ων M |
 ἀλλ' — αὐτοῦ om AAld | ὦν ante τὴν Ald || 19 ἢ om AM || 20 ὁ om AM |
 ἢ om AM | καὶ om AM || 21 πάντων om M || 22 ἰδικὸν κύκλον Ald | ὑποκάτω
 AAld || 23 ἄλλοι scripsi: ἄλλοι δὲ Ald, ἄλλο AM || 24 πλανῆται scripsi: πλα-
 νῶνται AMald || 26 ποιεῖ Ald: om AM || 27 ὡς M: καὶ AAld | ἀνύει Ald, κύ-
 κλον om M || 28 supplevi || 28, 9 ὁ δὲ Ζεὺς — ὁ δὲ Ἄρης — ἡμέρας οὐ' ποιεῖ
 καὶ π. τὸν κύκλον ἀνύει εἰς β' ἐνιαυτοὺς καὶ μῆνας ε' Ald || 29 πάντα τὸν A

δ'. ὁ δὲ ἥλιος εἰς ἕκαστον ζώιδιον ποιεῖ μῆνα καὶ τὸν κύκλον εἰς ἑνιαυτὸν πληροῖ, ἡ δὲ Ἀφροδίτη εἰς ἕκαστον ζώιδιον καὶ ἡμέρας, ὡς τὸν πάντα κύκλον εἰς ἡμέρας τλς', ὁ δὲ Ἐρμῆς εἰς ἕκαστον ζώιδιον ποιεῖ μῆνα καὶ τὸν πάντα κύκλον εἰς ἑνιαυτὸν. ἡ δὲ σελήνη μένει εἰς ἕκαστον ζώιδιον βς' ἡμέρας, ἐπειδὴ καὶ 5 πάντων βραχυτέρος ἐστὶν αὐτῆς ὁ κύκλος, ὡς τὸν ἅπαντα ζωδιακὸν ἀνύειν αὐτὴν ἐν ἐνὶ μηνί. καὶ αὕτη μὲν ἡ τῶν πλανητῶν διακόσμησις.

εἴπομεν δέ (? p. 128, 19 sqq., cf p. 432, 13), ὅτι ἡ σελήνη αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἀφανῆς ἡμῖν ἐστίν, ὑπὸ δὲ τοῦ ἡλίου φωτι- 10 ζομένη φανερά ἡμῖν γίνεται. καὶ ὅτε μὲν αὐτῷ πλησιάζει, πᾶσα καὶ φαίνεται, ὅτε δὲ αὐτοῦ χωρίζεται, κατ' ὀλίγον ἀπολήγει καὶ πάλιν [ὅσον πλησιάζει] ὥσπερ γεννᾶται. διὸ καὶ παρὰ τραγικοῖς (Aeschyl fr 457 N.² Eurip Phoen 175) Ἥλιου θυγάτηρ λέγεται, διότι τὸ φῶς ἀπ' αὐτοῦ ἔχει. 15

456. οὐκ ἂν ἔτ' εἰς ἄλλους ὁρόων: ἐπειδὴ αὐτὸς τὴν διδασκαλίαν ἐποιήσατο τῶν Φαινομένων, ἀπ' αὐτῶν αὐτὰ διδάσκει, καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ Βοώτου τὴν Παρθένον (96), ἀπὸ δὲ τῆς Ἄρκτου καὶ τοῦ Δράκοντος τὸν Ἐν γούνασι (63), καὶ δι' ὅλου ἀπὸ τῶν προεγνωσμένων καὶ παρακειμένων τὰ ἐξῆς ἐδίδαξεν. καὶ νῦν 20 φησιν, ὅτι περὶ τῶν πλανητῶν οὐκ ἐστὶ τοῦτο εἰπεῖν· οὐδὲ γὰρ εἰς ἄλλους καὶ τοὺς πλησίον ἀφορῶν ἐκείνους ἂν εὔροις, παῦ ποτε κείνται, ἐπειδὴ πάντες μετανάσται (457) καὶ φυγάδες καὶ οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ κείμενοι.

καὶ ἄλλως. ὥστε οὐκ ἂν αὐτοὺς σημειωθῆναι ἔκ τινος 25 τῶν ἀπλανῶν, ὥσπερ τῆι κεφαλῇ τῆς Ἀνδρομέδας τὸν Ἴππον σημειούμεθα (205) καὶ τοῖς ποσὶ τὸν Περσέα (248)· οὐ γὰρ τῶν μενούτων εἰσίν, ἀλλ' ἀντιφέρονται τῷ κόσμῳ.

2—4 (καὶ — ζώιδιον) om A || 2, 3 post ἄφρ. Ald κατὰ τινὰς μὲν ἑνιαυσιαίαν, κατὰ δὲ ἑνίους ὀκτωμησιαίαν τὴν περίοδον ποιεῖ, ὁ δὲ Ἐρμῆς εἰς ἕξ μῆνας καὶ ἡμέρας ἕξ τὸν ἴδιον κύκλον ἀπαρτίζει || 5 μένει om et ποιεῖ post ἡμέρας Ald | βς' scripsi, cf p. 12, 31: βλ' M, β' ἡμῶν A || 6 ὡς καὶ τὸν πάντα Ald || 7 ἀνύει ἐνὶ (omisso αὐτὴν) Ald | ἐνὶ om A || 9 εἴτ. δὲ ὅτι om Ald || 9, 10 αὕτη δὲ ἡ σελ. Ald | σελήνη om A || 10 ἄφαντος ἡ. AAld | ὑπὸ Ald: ἀπὸ AM || 11 πλησιάζει AMAld | πᾶσα om AAld || 12 τότε καὶ φαίνει Ald || 13 ὁ. πλησιάζει AMAld | ὥσπερ om Ald | δι' ὁ M | τοῖς τρ. Ald || 15 ἐπειδὴ τὸ AAld | ἐξ AAld || 16 αὐτὴν τὴν AAld || 17 ἐποιήσατο post Φαιν. AAld | ἀπ' αὐτῶν M: ἀπάντων AAld | αὐτὰ διδάσκει om AAld || 18 τοῦ Ἄ. Ald || 19 ἐν γούνασι M || 20 παρακ. καὶ προεγν. Ald | καὶ ante νῦν om AAld || 22 ἀλλήλους libri || ἀφορῶν ante καὶ AAld | αὐτῶν post πλησίον AAld | ἐκείνους M || 23 πάντων M | καὶ φγγ. om AAld || 24 ταυτῷ AAld || 25 lemma om Ald, καὶ om M | ὅτε pro ὥστε A | αὐτὸν σημειώσατο A | σημειώσαίτο τις Ald

457. ἐπεὶ πάντες μετανάσται: οἱ πλάνητες συμφέρονται μὲν τῷ οὐρανῷ ἀπὸ ἀνατολῆς ἐπὶ δύσιν καὶ ἀπὸ δύσεως ἐπὶ ἀνατολήν, κινουῦνται δὲ ἰδίαν τιὰ καὶ προαιρετικὴν κίνησιν διὰ τῶν ἰβ' ζωιδίων ἐναντιοὶ φερόμενοι, τουτέστιν ἀπὸ δύσεως
5 ἐπὶ ἀνατολήν πορευόμενοι.

458. μακροὶ δὲ σφρων εἰσίν: μακροὶ δὲ καὶ πολλοὶ κυκλωμένων αὐτῶν οἱ ἐνιαυτοὶ ἔσονται, καὶ σφόδρα πολὺς ὁ χρόνος, καὶ μεγάλα τὰ τεκμήρια ἀπόπροθεν καὶ ἐκ τοῦ διεστηκέναι αὐτῶν κατὰ τὴν περιφορὰν συνερχομένων καὶ εἰς ταῦτο συνιόντων.
10 αἰνιττεται δὲ εἰς τὸν εἰρημένον ὑπὸ τῶν φυσικῶν καὶ φιλοσόφων καὶ μαθηματικῶν, ὧν ὁ δοκιμώτερος ὁ Πλάτων (Tim p. 39 D)· τότε γὰρ εἶπον μέγαν ἐνιαυτόν, ὅτε συνέρχονται οἱ ζ' οὗτοι ἀστέρες ἐν ἐνὶ ζωιδίῳ ὑπὸ τὴν αὐτὴν μοῖραν· τότε γὰρ συμπέρασμα τῆς οἰκουμένης γίνεται, καὶ ἀπόλλυται οὗτος ὁ κόσμος
15 συνελθόντων αὐτῶν. καὶ πάλιν κινήθόντων ἐκ τοῦ αὐτοῦ ζωιδίου ἀνανέωσιν καὶ κτίσιν ἄλλου κόσμου εἶναι ἔφασαν. ἐψήφισαν δὲ καὶ κατελάβοντο τοῦτο γίνεσθαι μυριάσι πολλῶν ἐνιαυτῶν.

καὶ ἄλλως. ὅταν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου ἐπὶ τὸ αὐτὸ σημεῖον καταστήσωσιν οἱ πάντες, ἐνιαυτός ἐστιν. ὅταν ἀφ' οὗ
20 (ἄν) τις ἄρξῃται σημείου φέρεσθαι ἐπὶ τὸ αὐτὸ πάλιν ἔλθῃ χρόνῳ τινί.

460. οὐδέ τι θαρσαλέος κείνων ἐγώ: ἄχρι τοῦ ἐγὼ στικτέον, εἶτα ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς τὸ ἄρκιος εἶην ἀγανωστέον, ἵν' ἦι οὐκ ἂν εὐθαρσῆς εἶην περὶ τῶν πλανητῶν εἰπεῖν, ἀρκοῦν
25 δ' ἂν εἶη μοι τὸ περὶ τῶν ἀπλανῶν μάθημα'.

1—5 om A Ald | 6 εἰσίν om M, καὶ om A | 6,7 κυκλωμένων A | 7 ὁ λόγος τοῦ χρόνου A, ὁ τοῦ χρ. λόγος Ald | 8 μακρὰ pro μεγ. Ald, om A | ἀπόπροθεν εἰς ἐν αὐτῶν λόντων, ἀντὶ τοῦ διὰ μακροῦ χρόνου κατὰ τὴν περιφ. εἰς ταῦτόν συνερχομένων ἐκ τοῦ διεστηκέναι αὐτὰ κάμπολυ. αἰν. δὲ Ald | αὐτὰ A, -οὺς M | 9 συνεισερχόμενα καὶ εἰς ταυτὸν συνιέντα A | 10 δὲ εἰς om A Ald | τὸ Ald | καὶ ante φ. om A Ald | 11 καὶ δ. ὁ Πλ. AM, ὁ δ. Πλ. Ald | 12 ἐκείνον pro τότε Ald | ὅταν A | συνέρχονται Ald | 13 ὑπὲρ A | 15 ζωιδίου om Ald | 16 ἀνανέωσιν A Ald | εἶναι κόσμον ἄλλου Ald | ἔφασαν ut videtur A | 17 κ. τὸ γ. A | δὲ καὶ εὐρον γίν. ἐν μ. π. ε. Ald | 18 καὶ ἄλλως om MAld | οὖν post ὅταν Ald | 19 ὁ ε. M | γὰρ (om A) ἀφ' οὗ A Ald, αὐτοῦ M | 20 supplevi | ἢ χρόνου post σ. (omisso φέρεσθαι) Ald | 20,1 τῷ αὐτῷ — χρ. (omisso τινί) A | 20 ἐνιαυτός ἐστι post ἔλθῃ iterum Ald | 22 οὐκέτι A Ald | θαρσαλέως (omisso κείνων ἐγώ) A, cf ed Arati | 22,3 μέχρι τούτου στικτέον Ald | 23 ἀπογνωστέον Ald | 24 ἦι — εὐθαρσῆς om M | εἶην om Ald | 25 τὸ om M

ἄλλως. οὐκέτι θαρσαλέος εἰμι ἐγώ, ἀλλὰ γενομένην αὐτάρ-
 κης καὶ τῶν ἀπλανῶν τὰς περιτροπὰς καὶ περιφορὰς καὶ τὰ ἐν αἰ-
 θέρι σημεῖα εἰπεῖν. αἰτία δὲ τούτου ἢ τῶν περὶ αὐτοὺς γινομένων
 ποικιλία, στηριγμοί, προηγήσεις, ὑπολείψεις, ἐπιτολαὶ ἐπιθινά
 τε καὶ ἐσπέριοι καὶ τὰ τούτων ἀδελφά. φαίνονται δὲ ἀνώμαλοι 5
 τοῖς μεγέθεσιν καὶ ταῖς χρόαις ἀνόμοιοι πρὸς τε ἑαυτοὺς καὶ
 πρὸς ἀλλήλους. ἴσως οὕτω διηκριβώσατο ταῦτα, ἐπεὶ μηδὲ
 ράϊδια ἦν ἐντιθέσθαι εἰς ποιήσιν· ἐχώρει γὰρ ἂν εἰς ἀριθμοὺς
 καὶ μέτρα καὶ λεπτὰ καὶ μόρια. Cf Aratea p. 219 sq.

ἄλλως. φησὶν, ὅτι τῶν πλανητῶν οὐ δυνατόν ἐστι τοὺς 10
 κύκλους εἰπεῖν οὐδὲ τὰ ἐν τῷ αἰθέρι σημεῖα. ὅθεν ἐπιτιμῶσι
 τῷ Ἀράτῳ ἀδυναμίαν, φήσαντι ἀδυνάτῳ εἶναι περὶ τοιῶν
 λέγειν, ἀπαξάπλῳ προθεμένῳ περὶ τῶν Φαινομένων εἰπεῖν
 (cf Ach p. 42). ἢ δὲ φράσις πέπλεκται, καὶ ἐστι κοινὸν 'τά τε
 κύκλα τά τε σημεῖα εἰπεῖν', ἢ 'τῶν μὲν πλανητῶν τὰ σημεῖα 15
 καὶ τὰ κύκλα οὐ θαρρῶ εἰπεῖν, ἐκείνων δέ, τουτέστι τῶν ἀπλα-
 νῶν, ἄρκιος εἶην'.

462. ἦτοι μὲν τὰ γε κεῖται: διδάξας τὰ περὶ τῶν Φαι-
 νομένων ἤλθε πάλιν ἐπὶ τὴν τῶν κύκλων διδασκαλίαν, οὔτινες
 αὐτοὶ μὲν καθ' ἑαυτοὺς ἀφανεῖς εἰσι πλὴν τοῦ γαλαξίου, ὅτι 20
 ἐστὶ νεφελώδης. ἀπὸ τῶν ἐπιψανόντων δὲ αὐτῶν ζωιδίων ποι-
 εῖται τὴν κατάληψιν. ποιεῖται δὲ λόγον περὶ τῶν δ' κύκλων,
 τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ καὶ τοῦ ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ χειμερινοῦ
 καὶ τοῦ ζωιδιακοῦ· οὗτοι γὰρ εἰσι μάλιστα βιωφελεῖς, ὁ δὲ ἀρκ-
 τικός καὶ ὁ ἀνταρκτικός καὶ ὁ γαλαξίας οὐδεμίαν τροπῆς ὠφέ- 25
 λειαν ἔχουσι, καὶ ὁ μὲν θερινὸς τροπικός, ὅτι ἐν τῷ Καρκίνῳ
 γινόμενος ἄρχεται τὸ θέρος ποιεῖν, ὁ δὲ ἰσημερινός, ὅτι δύο
 γίνονται ἰσημερίαι, μία μὲν ἑαρινή τῷ Κριῷ Φαιμενώθ κε', ὅς
 ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Μάρτιος, ὅτε προσθήκη λαμβάνουσι αἱ

1 ἐγώ om A, ἄλλως — ἀλλὰ om Ald | γενομένην οὖν φησιν Ald || 2, 3 ἐν
 ἐκάστῳ libri: correxi e l. 11, cf v. 461 || 3 τούτων AAld | αὐτὰ Ald | γινο-
 μένη AAld || 4 ὑπολείψεις scripsi: ὑπολήψεις libri || 6 τοῖς μεγέθεσιν om Ald |
 πρὸς τε ε. καὶ om AAld || 7 καὶ ἴσως οὐδὲ προηκριβώσατο περὶ τούτων Ald || 7, 8
 οὐδὲ ράϊδιόν ἐστι τὸ περὶ τούτων θεῖναι Ald || 8 ἂν om AM || 10 φησὶν om A
 Ald | ὅταν AAld | δὲ post ὅτ. Ald || 11 post εἰπεῖν Ald εὐδῆλον ὅτι οὐδὲ Ald | καὶ
 εἰκότως post ὅθεν Ald || 12 ἀδυνάτῳ ὄντι A, ἀδυνάτον εἶναι Ald || 13 λέγει A |
 ἀπαξ ἀπλῶς A | προθεμένῳ Ald: προθέμενος A, -ου M | τῶν om M || 15 x. καὶ
 τὰ σ. Ald || 17 εἰμι Ald, om A || 18 κεῖται om M || 19 ἤλθον A || 20 αὐτοὺς
 Ald | εἰσὶν M | εἰσὶ εἰμι (ἡμῖν Ald) πλὴν AAld || 21 αὐτοῦ A, αὐτοῖς M || 25 ὁ
 prius om Ald || 26 τῷ om AAld || 28 φαιμενώθ M | κε' om AAld || 29 ὅτι A

ἡμέραι. γίνεται δὲ χειμερινὴ ἰσημερία ἐν ταῖς Χηλαῖς, ἐν τῷ Ζυγῷ, τῷ Φαωφῷ μηνί, ὅς ἐστιν Ὀκτώβριος, ὅτε καὶ αἱ νύκτες προσθήκην λαμβάνουσιν, ὁ δὲ χειμερινός, ὅτε (ἐν) Αἰγοκέρωτι ἄρχεται τὸν χειμῶνα ποιεῖν, καὶ ὁ ζωιδιακός δέ, ὅτε διαπορευόμενος τοῦτον ὁ ἥλιος ἐνιαυσίως τοῦ τε χειμῶνος καὶ τοῦ θέρους αἴτιος γίνεται.

Ἐναλίγκια δινωτοῖσιν: ὅμοια ὄντα περιφερέσιν, οἰοεὶ τροχοειδῆ κυκλοτερῆ. § τούτων δὲ τῶν κύκλων, φησί (463), τῶν δ' ὠφέλεια γένοιτο (καὶ) ποθῆ διὰ τὴν (ἐν)τροπήν, ποίου ἐπιψαύσας τροπήν ποιεῖ. ἐκ δὲ τούτου ὠφέλεια· τοῖς γὰρ πράγμασιν εὐκαίρως ἐπιβάλλομεν ἢ ἐν τῷ γεωργεῖν ἢ ἐν τῷ πλεῖν. περιέπουσι δὲ τὸν οὐρανὸν κύκλοι τέσσαρες, θερινὸς τροπικός, χειμερινὸς τροπικός, ἰσημερινὸς καὶ ζωιδιακός, οἱ ὠφέλιμοι διὰ τῆς σκέψεως αὐτῶν, τὰς διαφορὰς τῶν ἐτησίων ἀνέμων δεικνύ-
 15 τες, καιρῶν τε καὶ διαστημάτων. σημεῖα δὲ πᾶσιν αὐτοῖς ἐφηροῦσται κατωνομασμένα, πολλῶν ζωιδίων περὶ ἕκαστον κύκλον θεωρουμένων καὶ ἀλλήλοις συνηρμοσμένων, αὐτοὶ δὲ καταλαμβάνονται ἐν παραλλήλῳ θέσει ἀσάλευτον ἔχοντες φύσιν, ὅσον μὲν ἐπὶ τῷ ἀκίνητοι καὶ ἀπλανεῖς εἶναι ἀναλογοῦντες ἀλλήλοις,
 20 τῷ δὲ μεγέθει διαφέροντες οἱ δύο τῶν δύο· ὁ μὲν γὰρ ἰσημερινὸς καὶ ζωιδιακός διάκεντροι τυγχάνοντες καὶ τὸν μέγιστον διαγράφοντες κύκλον τῶν μὲν πρότερόν εἰσι μείζους, αὐτοὶ δὲ ἑαυτοῖς ἀναλογοῦσι τῷ μεγέθει. § τὸ δὲ μέτρα περισκοπέοντι τὰς τοῦ ἔτους περιτροπὰς καὶ περιόδους σκοποῦντι,
 25 ἀνομένων τῶν ἐνιαυτῶν· ἕκαστη γὰρ τροπή [ἡ] περιόδου.

466. σήματ(α δ') εὐ μάλα πᾶσιν: σημεῖα δὲ φησιν αὐτοῖς

1 δὲ om A | ἰσ. χειμ. A | ἕτερα δὲ χειμ. ἢ ἐν τ. Ald || 3 ὅτι ἐν Ald || 4 ὁ δὲ ζ. Ald | ὅτι Ald, evanidum A || 5 τοῦτο A | τῶν τε χειμῶνων M, τοῦ χειμῶνος τε AAld || 7 τῶν καὶ μάλιστα ποθῆ pro lemmate A, τὸ δὲ ἐναλίγκια δεινωτοῖσιν ἤγον ὁ. Ald || 8 τῶν καὶ μάλιστα lemmate

praefixo Ald | δὲ om Ald || 8, 9 τ. τεσσάρων Ald || 9 supplevi M | ποθεῖ M | ὠφ. γέν. τὸ ποθῆ μὲν διὰ A; ποθῆ γέν. καὶ ὠφ. ποθῆ μὲν, ὅτι δεῖ εἰδέναι ποίου — ὠφ. δὲ ὅτι τοῖς πράγμασιν Ald | supplevi | ποιού A || 10 ποῖαν post ἐπιψ. add Ald | τούτων A || 12—23 om AAld || 14 σκέψεως M || 19 ἀκίνητους M || 20 τῶν δὲ μ. M || 23 ἑαυτοῦς M, cf l. 19 sqq. | schol post l. 11 A | τὸ δὲ om AAld || 23, 4 περισκοπέοντι om Ald || 24 μέτρα ante τὰς iteratum A, ἤγον Ald | τροπὰς AAld | περισκοποῦντι AAld || 25 ἕκαστου Ald | seclausi || 26 — p. 432, 1 post p. 432, 8 κατωτέρω: — lemmate ἄλλως praefixo A, sine lemmate Ald sic λέγει δὲ σήματα αὐτοῦς τοὺς ἀστέρους τῶν κύκλων, δὲ ὡν γρ. σαφῶς, ὧν τὰ μὲν περὶ αὐτοῦς τὰ δὲ ἐπ' αὐτοῖς τὰ δὲ σύνεγγυς || 26 σήματα M: σήματα A, cf Ald | φησιν om A

τοῖς κύκλοις, τοὺς ἀστέρας λέγων, δι' ὧν γράφονται, σαφῆ καὶ γνώριμα εἶναι. ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ αὐτοὺς, τὰ δὲ ἐπ' αὐτῶν, τὰ δὲ σύνεγγυς. § συνεεργμένα δὲ (466) συνηρμοσμένα. § τὸ δὲ ἐπιρρηθῆν (465) ὡς ἐξονομακλήθην (Π XXII 415 al).

σήματα δ' εὖ μάλα: ἐπειδὴ οὗτοι καθ' ἑαυτοὺς ἀόρατοι εἰσι καὶ οὐ καταλαμβάνονται, διὰ τοῦτο φησιν, ὅτι σημεῖα ἐκάστω ἐπιρρηθῆν καὶ δυνάμενα ληφθῆναι ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ πανταχόθεν συνημμένα, καὶ ἐπάγει τὰ σημεῖα κατωτέρω (480 sqq.). ἐντεῦθεν δὲ περὶ τῶν κύκλων διεξέρχεται· τὸν γὰρ πάντα λόγον τῆς σφαίρας εἰς ὃ διείλεν. καὶ πρῶτον μὲν ἠρίθμηται τὰ ἡστερισμένα, δεύτερον δὲ περὶ κύκλων λέγει, ἐξῆς δὲ περὶ συνανατολῶν καὶ συνδύσεων, τελευταῖν δὲ περὶ σημείων. ὄντων δὲ πλείονων κύκλων, ὡς ἐδηλώσαμεν ἐν ἀρχῇ τοῦ βιβλίου (? p. 128, 27 sqq.), τούτους μόνους ἐξείλετο, ἡμερινόν τε καὶ ζωιδιακόν καὶ τοὺς τροπικούς δύο· τούτων γὰρ μάλιστα δεόμεθα πρὸς γνώσιν τῶν φαινομένων. εἰσι δὲ καὶ βέβαιοι καὶ μόνιμοι· τῶν γὰρ ἄλλων οἱ μὲν κατὰ μέγεθος μεταβάλλουσι, ὥσπερ οἱ ἀρκτικοί, οἱ δὲ κατὰ τὰ μεγέθη· εἰσι γὰρ τέλειοι οἱ μέγιστοι ἐν τοῖς μάλιστα μεταπίπτουσι ζωιδίοις, οἱ δὲ δ' πᾶσιν οἱ αὐτοὶ ἀεὶ, ζωιδιακὸς ἡμερινὸς (τροπικοὶ δύο). 20

467. αὐτοὶ δ' ἀπλανέες —: αὐτοὶ δὲ κύκλοι ἀπλανεῖς καὶ πάντες ἡρμοσμένοι ἀλλήλοις εἰσίν, εἶγε καὶ ἀρχόμενοι παραλλήλους αὐτοὺς εἰρήκασιν εἶναι. τί οὖν φαμεν εἶναι τὸ ἀρρηότες κατὰ τὸ μέγεθος ἀλλήλοισι; ἴσοι γὰρ εἰσι τῶι μεγέθει οὐχ οἱ πάντες, ἀλλ' ὁ ἡμερινὸς τῶι ζωιδιακῶι (οὗτοι γὰρ μεσάζουσι τὴν σφαῖραν), ἴσοι δὲ ὁ τε φερινὸς τροπικὸς καὶ ὁ χειμερινὸς. καὶ ὅτι τοῦτο ἔστιν, ἐπιφέρει καὶ αὐτὸς ἀτὰρ μέτρῳι γε δύο δυσὶν ἀντιφέρονται (468). τινὲς δὲ οὕτως ἤκουσαν τὸ δύο δυσὶν ἀντιφέρονται ἀπὸ τοῦ ἐναντιοῦνται (καὶ γὰρ ἀντι-

1 λέγει A, cf Ald ad l. 431, 26 || 1, 2 καὶ γνώριμα εἶναι om A || 2 π. αὐτὰ A | ἐπ' αὐτὰ A, ἐπ' αὐτοὺς Ald || 3, 4 τὸ — ἐξον. om AAld || 5 lemma om et scholia coniunxit A | αὐτοὺς A | ἄρατοι A || 6 οὐδὲ κατ. M || 6, 7 ἐκάστω AAld || 8 συνημμένα AAld: συνημμένα M | σ. (κεῖνται add Ald), ἐπάγει (ἐρεῖ Ald) δὲ τὰ AAld | κατωτέρω: — A sequente p. 431, 26 sqq. || 9—20 om A Ald || 19 ? || 20 supplevi || 22 παρηρμοσμένοι Ald | ἀρχόμενοι om Ald || 23 αὐτοὺς om M | καὶ τί A || φασὶ A | εἶναι om A || 23—27 ἀρρηότες οὖν ἦγον ἡρμοσμένοι ἀλλ. κατὰ τὸ μ. πλὴν οὐχὶ πάντες ἴσοι εἰσίν, ἀλλ' ὁ μὲν ἴσ. — σφαῖραν, ὁ δὲ φερ. τρ. τῶι χειμερινῶι. καὶ ὅτι Ald || 24 ἀλλήλοισι κατὰ μέγεθος A || 24, 5 τὸ μέγεθος οὐχὶ πάντες A || 26 ἴσοι δὲ om A || 27 ἐπιφέροντων A | αὐτὰρ MAld | δύο M || 27, 8 δύο δυσὶν om AAld || 29 ἐναντιοῦνται A

φερίζειν ἐστὶ τὸ ἐναντιοῦσθαι), ἴν' οὕτως ἀκούωμεν, ὅτι ὁ ζωι-
 διακὸς καὶ ὁ Φερινὸς ἐναντίοι εἰσὶν· ὁ μὲν γὰρ ζωιδιακὸς μείλων,
 ὁ δὲ ἐλάσσων, καὶ πάλιν ὁ μὲν ἰσημερινὸς μείλων, ὁ δὲ χειμερινὸς
 ἐλάσσων. § ἡ δὴ δύω δυσὶν ἀντιφέρονται: τῷ μεγέθει κατὰ
 5 **δ**υάδα ἀναλογοῦσιν ἀλλήλοις ἡμεροσμένοι. τούτων οἱ μὲν τροπι-
 κοὶ κατὰ τὰς ἐπαφὰς συνέχουσιν τὸν ζωιδιακόν, ὁ δὲ ἰσημερινὸς
 κατὰ τομὰς συνδέεται τῷ ζωιδιακῷ. τὸ δὲ ἀπλανέες νοητοί.
 διὸ καὶ σημείων τινῶν ἐδεήθημεν κατὰ τὴν ἐπίγνωσιν, τῶν τό-
 πων αὐτῶν οὐ δυναμένων τῇ ὄψει ληφθῆναι, καθάπερ ὁ Γάλακ-
 10 **τ**ος τύπος, ὃς καλεῖται γαλαξίας. ὁ ἰσημερινὸς δὲ τέμνει μέσα
 τὸν διὰ μέσων καὶ τέμνεται ὑπ' αὐτοῦ. τομαὶ δὲ εἰσὶν αὐτοῦ
 Κριοῦ καὶ τῶν Χηλῶν ἀρχαί, καθ' ἃς ἀμφοτέρας γενόμενος ὁ
 ἥλιος τὰς ἰσημερίας ἄγει ἕαρος καὶ μετοπώρου καὶ κατ' ἀμφο-
 15 **τ**έρας δι' αὐτοῦ τὴν περιφορὰν ποιεῖται [παρ' αὐτοῦ] τοῦ κλη-
τ 15 **θ**έντος ἰσημερινοῦ. ἴσος δὲ ἐστὶ . . . καὶ διὰ μέσων καὶ μέγιστος
 τῶν παραλλήλων καὶ διχα τὴν γῆν καὶ τὸν οὐρανὸν τέμνει τῶν
 πόλων ἐκατέρων τῷ ἴσῳ διεστῶς. τούτων δὲ ὠμολογημένων
 σαφῆ γίνεται τὰ λεγόμενα. § τὸ δὲ ἀτὰρ μέτρῳ γε —
 (468): ἴσοι ὁ ἰσημερινὸς καὶ ὁ ζωιδιακὸς (μέγιστοι γάρ). οἱ δὲ
 20 **τ**ροπικοὶ τούτων μὲν ἐλάττους, ἴσος δὲ ἐκάτερος αὐτῶν τῷ
 λοιπῷ.

ἄλλως. ἕκαστον δωδεκατημόριον μοιρῶν λ', ὥστε εἶναι
 τὸν κύκλον μοιρῶν τξ'. ὁ τοίνυν ἥλιος ὑπεναντίως τῷ παντὶ
 τὴν ἰδίαν ποιούμενος κίνησιν μίαν ἔγγιστα μοῖραν ἐκάστης ἡμέ-
 25 **ρ**ας ὑπολειπόμενος, κατὰ μὲν τὴν ἀρχὴν τοῦ Καρκίνου γενόμενος,
 ὅτε καὶ βορειότατός ἐστι, θέρους ἄγει τροπὴν, καθ' ἣν μάλιστα
 τὴν ὑπὲρ γῆς αὐτοῦ φαινομένην ἀπὸ ἀνατολῆς ἐπὶ δύσιν φορᾶν,
 ἣν κοινῶς λέγομεν ἡμέραν, μεγίστην τῶν ἄλλων ἐν τῷ ἐνιαυ-
 τῷ πασῶν, τὴν δὲ λοιπὴν ὑπὲρ γῆς ἀνατολὴν καὶ περιφορᾶν,
 30 **ἣ**ν νύκτα λέγομεν, ἐλαχίστην εἶναι συμβέβηκε διὰ τὸ κατὰ τὸ
 ὡς πρὸς ἡμᾶς μέρος ἐξηρημένον τοῦ πόλου.

469. εἴ ποτέ τοι νυκτός: τῆς ἀνεφέλου. ὁ δὲ λόγος· εἴ
 ποτέ σοι ἀνεφέλου νυκτός οὔσης, ὅτε καὶ τοὺς ἐαντῆς ἀστέρας

1 ἐστὶ om AAld | ἴνα οὕτω A || 4—31 om AAld || 4, 5 κ. δὲ **δ**υάδα
 Bekker || 7 τομὰς Bekker, cf l. 11: τὸ μὲν M || 8 τὴν om Bekker || 10 το-
 πος Bekker || 10—31 om Bekker || 11 μέσον M || 14 seclusi || 15 ἴσως δὲ
 ἔστω M || 23 ἡ. -ος M || 29 ἀν ὑπὸ γῆς ἐπ' ἀνατολὴν φορᾶν? || 31 μέρος
 ante ὡς M: traieci || 32 νυκτός — λόγος om AAld || 33 ὅτι A; τότε γὰρ
 τοὺς ἀ. ἀφρ. Ald

ἀκριβέστερον ἐπιδείκνυται ἢ νύξ καὶ οὐδεις τῶν ἀστέρων ἀδρανῆς τὸ φῶς ἐκ τῆς σελήνης φέρεται, ἀλλὰ πᾶς ἀστὴρ φαίνεται· εἰ δὴποτε σοὶ τὸ τηλικαῦτα ἐκπληξίς ἦλθε καὶ θαυμασμός κατανοήσαντι τὸν οὐρανὸν πανταχόθεν ἠπλωμένον σφαιροειδῶς καὶ περιφερῶς ἢ καὶ ἄλλος παρεστηκώς τις ἔδειξεν ἐκείνο τὸ 5 περιβλεπτόν, [ὅπερ] Γάλα καλοῦσιν. λέγει δὲ τὸν γαλαξίαν κύκλον· οὗτος γὰρ μόνος παρὰ τοὺς ἄλλους πάντας ὄψει ἐστὶν εἰκατάληπτος διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ὡσπερ νεφελώδη πύλησιν. § τὸ δὲ ἀδρανέοντι (471) ἐκ τοῦ φωτὸς τῆς σελήνης ἀδρανίζομένωι. § τὸ δὲ διχόμηνι γράφεται καὶ νεόμηνι, τῆι νεωστὶ καὶ 10 πρῶτον ἐκ συνόδου φαινομένηι, ἐπειδὴ τότε ἐμφανῆ εἰσι τὰ ἄστρα μὴ καταναζόμενα ὑπὸ τοῦ σεληνιακοῦ φωτός.

470. οὐρανίη Νύξ: ἦτοι ὅτι τῶν οὐρανίων θεῶν, ἣ ἐν τῆι μάλιστα ἐφανῆς ὁ οὐρανός. ἣ τάχα κατὰ τὸ μεσονύκτιον· τότε γὰρ ἀκριβοῦται μάλιστα τὰ ἄστρα ὀξέως φαινόμενα. 15

✓ Ach I p. 55
An I p. 96
HVG II 43 al

474. εὐρέει κύκλωι: εἰ τοίνυν ἀσελήνου νυκτὸς οὕσης θελήσεις τὸν γαλαξίαν σκέψασθαι, ὡι πᾶς διχοτομεῖται ὁ οὐρανός (ἔστι γὰρ τῶν μεγίστων κύκλων), φανήσεται σοὶ ὅμοιος γάλακτι· ἔστι γὰρ οὗτος λευκός, λοξούμενος διὰ τῶν τροπικῶν καὶ σμικρὸν ὑπερπίπτων αἰτούς, τέμνων τὸν ζωδιακὸν κύκλον 20 κατὰ Διδύμους καὶ Τοξότην. εἴρηται δὲ οὕτως διὰ τὸ λευκαῖς νεφέλαις σημαίνεσθαι τὴν περιγραφὴν αὐτοῦ. § Ἐρατοσθένης δὲ φησι μυθικῶς αὐτὸν ἐξηγούμενος (Mercur fr II p. 6 Hill) ὑπὸ τοῦ τῆς Ἥρας γάλακτος γεγενῆσθαι, ἐκχυθέντος· ἦκουσε γὰρ περὶ τοῦ Ἐρμού, ὅτε οὐκ ἴδιος αὐτῆς ἐστίν. 25

476. κείνο περιγληνές: ὅπερ κύκλωι τὸν οὐρανὸν περι-

1 ἐπιδ. ἀκρ. A || 2 κατὰ ante τὸ Ald | τῆς ἡλίον περιφορᾶς ἀλλὰ A Ald | ἀστὴρ om Ald || 3 δὲ A, om Ald | οὖν ante σοὶ Ald || 5 ἄλλως A | τις παρ. Ald || 6 seclusi, cf Aratus | γάλα om A | καλοῦσι γάλα Ald | τὸν om A || 7 μόνος τῶν ἄλλων ὄψει Ald | πάντας om A | ἐστὶν om AAld || 8 καταλ. Ald | πόλησιν A || 9 ἀφανέων A, ἀδρανέων Ald ut Aratus | φωτὸς ἡλίον ἀδρανίζων A, φ. τοῦ ἢ ἀδρανίζόμενος Ald || 10 ἦγουν τῆι Ald || 13, 4 Ald ita ἴσθι, ὅτι τοῦτωι τῷ γαλαξίαι ὁμόχρους ἄλλος οὐδεις κύκλος ἐστίν. τὸ οὖν ὅτε πάντας ἀγανούς ἦτοι ὅτε τὰ οὐράνια ὁρῶνται ἢ ἐφ' ἣ μάλιστα ἐμφανῆς ὁ οὐρανός, ἢ τάχα κατὰ τὸ μ. || 13 ὅτε πάντας ἀγανούς (469) pro lemmate A | ὅτε A || 14 τάχα A, ἢ τάχα γὰρ (om Ald) MAld || 15 ἀκριβοῦνται Ald | ὀξέα AAld || 16 πάντη (γε add Ald) κεκασμένον pro lemmate AAld || 17 ὁ om A || 23 διηγούμενος AAld || 25 περὶ A: παρὰ MAld | αὐτῆς om AAld || 26 θεάσθι οὖν ante κείνο Ald | γὰρ post κείνο A | τὸ περ. Ald | τὸν οὐρανὸν om M

λαμβάνει, τὸ καλούμενον Γάλα· καὶ γὰρ τοῦ ζωϊδιακοῦ μᾶλλον ἐμπεριέλαβε τὸν οὐρανόν· ὁ μὲν γὰρ ζωϊδιακὸς μέχρι τῶν τροπικῶν κάτεισιν, ὁ δὲ καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιψαύει κύκλων.

477. τῷ ἐ δὴ τοι χροίην μὲν: τούτῳ δὴ τῷ γαλαξίαι.
 5 § νοοῦνται δὲ καὶ ἄλλοι κύκλοι, ἄπειροι μὲν (οἱ) ὑφ' ἐκάστου τῶν ἀστέρων τῇ περιφορᾷ γραφόμενοι παράλληλοι περὶ τοὺς αὐτοὺς τῷ κόσμῳ πόλους κείμενοι, ἄπειροι δὲ οἱ διὰ τῶν πόλων ὀρθοὶ πρὸς τοὺς παραλλήλους καλούμενοι κόλουροι, ἄπειροι δὲ οἱ μήτε παράλληλοι μήτε διὰ τῶν πόλων ἀλλὰ λοξοί, πεπαρ-
 10 μένοι δὲ ἐν τοῖς ἀπείροις. κόλουροι δέ, ὅτι μέρος αὐτῶν ἀφαιρεῖται τι καὶ ἔστιν ὑπὸ γῆν. ὁ δὲ Ἄρατος τούτων οὐκ ἐμνήσθη οὐδενός. § ὁ δὲ νοῦς· τούτῳ δὴ τῷ γαλαξίαι οὐδεὶς τῶν ἄλλων ἔστι τὴν χροιάν ὅμοιος. διὸ καὶ οἱ ἄλλοι ἀφανεῖς, αὐτὸς δὲ φανερός ἐστιν. § τὸ δὲ δινεῖται (478) συμπεριφέρε-
 15 ται τῷ οὐρανῷ.

ἄλλως. τῷ γαλαξίαι οἱ δύο τῶν εἰρημένων τεσσάρων ἰσόμετροί εἰσιν, ὃ τε ζωϊδιακὸς καὶ ὁ ἰσημερινός (καὶ γὰρ οὗτοι μέγιστοι), οἱ δὲ λοιποὶ δύο μείονες, τουτέστιν ὃ τε χειμερινός τροπικός καὶ ὁ θερινός.

- 20 480. τῶν ὃ μὲν ἐγγύθεν ἐστίν: λοιπὸν ἐξῆς διδασκαλίαν ποιεῖται ἀκολουθῶς πάλιν ἀπὸ τοῦ βορειοτέρου κύκλου καὶ φησιν ὁ μὲν θερινός πλησιον ἐστὶ τοῦ βορέου. καὶ ἐν ἄλλοις εἶπεν νέον κατιόντος ἀκούει (241).

481. ἐν δὲ οἱ ἀμφοτέραι: λοιπὸν ἀπὸ τῶν ἐπικειμένων
 25 ἄστρον τὴν κατάθεσιν ποιεῖται. ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῶν Διδύμων, ὧν ἐν ταῖς κεφαλαῖς ἐστὶν ὁ κύκλος. ἐν αὐτῷ δὴ καὶ τοῦ Ἡνιόχου τὰ γόνατα. § ἀρηρότος (482) δὲ τοῦ ἡρμοσμένου καὶ οἶον συμπεφυκὸτος τῷ Ταύρωι.

1 τὸ καλ. Γάλα post περιγλ. Ald || 2 περιέλαβε AAld || 3 λοιπῶν σχεδὸν ἐπιπυ. (omisso κύκλων) AAld || 4 τοι om AAld | χροίην M | μὲν om A, μὲν — γαλ. om Ald | γὰρ (pro δὴ) A || 5 δὲ om A, μὲν Ald | ἐφ' Ald || 7 κείμενος A | δὲ καὶ οἱ Ald || 8 ὀρθοί: Ald | παραλλήλους Ald: καταλλήλους A, πρὸς ἀλλήλους M | κόλουροι M || 8, 9 δὲ καὶ οἱ Ald || 10 τὸ μέρ. Ald || 11 τι M: τε A, om Ald || 12 οὐδένα M | δὲ τ. AAld || 13 τῶν om Ald || 16 ἄλλως om Ald | δὴ post τῷ: Ald || 17 ἰσόμοιροι AAld | καὶ post γὰρ add Ald || 18 δύο om AAld | τούτων ante μ. Ald | τουτέστιν om AAld || 18, 9 γ. καὶ θερινός τροπικός AAld || 20 ὧν ὁ A | ἐστίν om A Ald || 21 βορείου Ald | καὶ om A || 22, 3 καὶ — ἀκούει om AAld || 24—26 λοιπὸν — κύκλος om AAld || 27 γόνατα Ald | δὲ οἶον συνηρ. A, δὲ ἦγονν Ald | συνηρμοσμένον καὶ συμπ. AAld

483: λαϊή δὲ κνήμη: ἡ δὲ τοῦ Περσέως ἀριστερὰ κνήμη καὶ αὐτὸς ὁ ἀριστερὸς ὤμος ἐπίκειται τῷ κύκλῳ. § τὸ δὲ Ἀνδρομέδης (484): τὴν δεξιὰν (φησί) τῆς Ἀνδρομέδας μετὰ τὸ μέσον ἐπέχει ὁ κύκλος ὀλίγον ἀνωτέρω τοῦ ἀγκῶνος. εἶτα, ἐπειδὴ τὸ λέγειν ἀνωτέρω τοῦ ἀγκῶνος ἀσαφὲς ἦν, πότερον ὡς ἐπὶ τὸν καρπὸν ἢ ἐπὶ τὸν ὤμον αὐτὸς αὐτὸ φησι, (ἐπιφέρει 485, 6) τὸ μὲν θέναρ καὶ τὸ τῆς χειρὸς κοίλωμα ἐν ὕψει κεῖται πλησίον τοῦ βορέου, αὐτὸς δὲ ὁ ἀγκὼν νοτιώτερος. § τὸ δὲ ὄπλαϊ δ' ἵππειοι — (487—9): αἱ δὲ τοῦ Ἴππου (φησί) ὄπλαϊ καὶ ὁ τοῦ Ὀρνίθου ἀχὴν σὺν αὐτῇ τῇ ἄκρῃ κεφαλῇ καὶ οἱ λαμπροὶ τοῦ Ὀρπιούχου ὤμοι αὐτοῦ περὶ τὸν κύκλον κινοῦνται περιελαθέντες καὶ ἐγκείμενοι.

490, 1. ἡ δ' ὀλίγον φέρεται —: σημειοῦται καὶ φησιν ἡ δὲ Παρθένος ὀλίγον ἐστὶ νοτιώτερα τοῦ κύκλου καὶ οὐκ ἐπιψαύει αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ Λέων καὶ ὁ Καρκίνος. § κατὰ κοινού τὸ ἐπιβάλλουσιν (491). ἀλλὰ ὁ Λέων καὶ ὁ Καρκίνος ἐπιψαύουσι τοῦ κύκλου· ὁ γὰρ κύκλος τὸν μὲν Λέοντα ὑπὸ τὸ στήθος καὶ τὴν γαστέρα μέχρι τῶν αἰδοίων τέμνει, τὸν δὲ Καρκίνον δι' ὄλον τέμνει ἄχρι τοῦ νωτιαίου ὀστράκου (491—5). ὑπὸ γὰρ τὰ ζῳία ἐστὶν ὁ κύκλος· αὐτὰ γὰρ ἐπίκειται. § ὑπένερθε τοῦ χελείου (494) ὑπὸ τὸν νῶτον.

494—6. — διχαιόμενον — νοήσαις ὀρθῶν: δικαίως καὶ ὀρθῶς, ὅπου μάλιστα — ἐν τούτῳ τῷ ζωιδίῳ — χωριζόμενον καὶ διχῶς τεμνόμενον θεωρήσεως (ἄν) τὸν Καρκίνον.

οὕτως ὀρθῶς καὶ θαυμαστῶς διχῇ αὐτὸν τέμνει, ὡς καὶ διὰ μέσων τῶν ὀφθαλμῶν εἶναι τὸν κύκλον, καὶ τὸν μὲν ὡς ἐπὶ τὰ βόρεια τῶ(ν) ὀφθαλμῶ(ν), τὸν δὲ ὡς ἐπὶ τὰ νότια. οὕτως ἀκρίβειά τις τοῦ διχοτομήματος.

497. τοῦ μὲν ὅσον τε: πρὸς τὸ κλίμα Ἑλλησπόντου καὶ

✓ Ach I p. 70
(Aratea
p. 289 sq.)

1—8 (τὸ δὲ) om AAld || 9 φησί om AAld || 10 ὁ om A || 11 αὐτοῦ M: ἀντὶ τοῦ A, om Ald || 13 φαίνεται AAld || 14 ἐστὶ M: εἰς τὸ AAld | νοτιώτερον Ald | φαίνεται post κύκλου Ald || 15, 6 κατὰ — Καρκ. om AAld || 16, 7 ἐπιψαύει αὐτοῦ ὁ AAld || 17 τὸ om A || 18 καὶ ante μέχρι AAld || 19 νοτιαίου AAld || 20 ζῳία AAld | ὑπέρεκειται AAld | ὑπέρθε εν Ald || 21 τοῦ — νῶτον om AAld || 22 ἡχι μάλιστα pro lemme Ald || 22, 3 δικαίως καὶ ὀρθῶς hoc loco om Ald qui post K. ὀρθῶς καὶ σφόδρα καλῶς | post lemma ἀντὶ τοῦ ὀρθῶς καὶ σφόδρα καλλίστως ὅπου A || 23 γνωρίση pro χωρίζ. Ald || 25—28 schol om AAld | 26 μέσον M | τὰ μὲν M || 29 εἰ μὲν ἐνδία (ἐνθα Ald) στρέφεται pro lemme Ald | τοῦ E. Ald

Μακεδονίας δοκεῖ εἰπεῖν τὴν τῶν Φαινομένων πραγματείαν, καὶ ἦν πιθανόν, ἔνθα καὶ διέτριβεν, ἐκεῖ τοὺς λόγους ποιεῖσθαι. § ἀντιπίπτει τὸ ῥηθὲν τῷ κείνῃ που κεφαλῇ τῆι νίσσειται, ἥχι περ ἄκραι (61), τουτέστιν ὑπὸ τοῦ ἀρχτικοῦ φέρεται κύκλου, καθ' ὃ κλίμα ἡ μεγαλύτε ἡμέρα ὠρῶν ἰσημερινῶν ἰδ' καὶ γ' πεμπτημορίων ὥρας, τουτέστι καθ' ὃ τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἑρπσον κείσθαι λέγουσι, καὶ ὁ πόλος ἐξήρηται μοίρας ζ' καὶ λ'.

Cf p. 438, 20—25.

498. πέντε μὲν ἔνδια: τούτου μὲν (φησὶ) τοῦ κύκλου (οὐκ εἶπε τῆς καταλήψεως [δώδεκα μὲν σημεῖα]) εἰς ὀκτώ μετρηθέντος καὶ μερισθέντος τὰ μὲν πέντε μέρη ὑπέργεια καὶ ἐν ὕψει εὐρεθείη (ἄν) κινούμενα, τὰ δὲ λοιπὰ γ' ἐν δύσει καὶ ὑπὸ γῆν. ἐν δὲ τούτῳ τῷ κύκλῳ τροπαὶ θερῖναι γίνονται. ἐκ δὲ τούτου τοῦ μέτρου ἐστὶν οὕτω συνιδεῖν. Θῶμεν γὰρ τὰς τοῦ νυχθημέρου ὥρας, αἱ εἰσιν κδ'. ἦν οὖν τῶν ὀκτώ τὰ πέντε διηνεκῶς ὑπέργεια, τὰ δὲ τρία ὑπόγεια. ἀριθμήσωμεν ἐκάστου μέρους εἰς τρεῖς ὥρας συμπληρούμενον τρι(σ)άκις πέντε, ἰέ, ὥστε εἶναι τὴν θερῖνῃ ὠρῶν ἰέ, πάλιν τὰ ὑπόγεια μοίρας ἔχοντα τρεῖς, ὃ ἐστὶ τρεῖς τρία, θ'. τὸ δὲ ἀνάπαλιν ἐπὶ τοῦ χειμῶνος ἡ μὲν ἡμέρα ὠρῶν θ', ἡ δὲ νύξ ἰέ. ἐπειδὴ γὰρ μελίζων ἡ περιφορὰ γίνεται τῶν ἡ ζωιδίων, διὰ τοῦτο, εἰ καὶ δύο ὥρας

1 λακεδαίμονος pro M. AAld | εἰπεῖν om AAld | συνθεῖναι post pr. Ald || 2,3 καὶ ἔστι π. ἐκεῖσε διατρίβειν ἔνθα καὶ τοὺς λόγους ἐποίησεν. ἀντ. δὲ Ald || 2 ἐδιέτριβεν A | ἐκεῖ post λόγους iterum A || 3 τῷ scripsi: αὐτοῦ AAld, αὐτῷ M || 3,4 τηλίσειται A || 4 ἥχι περ ἄκραι om M | ἐπὶ A || 6 πεμπτημορίων A | τοῦτό ἐστιν A | καὶ ante τὴν om A || 7 λέγει A | post ἐξήρηται A μηνός, Ald μόνον: — | λ' Att p. 16: δ' libri || 9 τὰ τρία δ' ἐν περάτῃ pro lem-mate AAld | μὲν om Ald || 10 τὰ ἰβ' ζώδια ἢ σημεῖα εἰς ἡ Ald | ἰβ' AAld | seclusi | ἡ AAld || 10,1 μετρηθέντα καὶ μερισθέντα καὶ μετρηθέντα A, μετρηθέν καὶ μερισθέν Ald || 11,2 εὐρεθῆσεται καὶ ἐν ὕψει AAld || 12 supplvi | λοιπὰ om AAld | τρία Ald || 13 ὑπόγεια AAld || 14 an τὰ μέτρα? || 14,5 γὰρ et τοῦ om Ald || 15 οὖν αὐτῶν A | δ. μερῶν αὐτοῦ τὰ Ald || 16,7 ἕκαστον μέρος Ald || 17,8 συμπληρούμενον οὕτως γ' ἰέ ὥστε Ald, συμπληρούμενα γ' ἰέ ἰς ὥστε A || 18 θ. ἡμέραν ὠρ. Ald | ὥραν A || 19 τρεῖς τρεῖς A, γ' γ' Ald | καὶ ἐστὶν ἡ θερῖνῃ ὠρα θ' νύξ post θ' A || 20 τὴν μὲν ἡ. θ' ὥρας (ὠρῶν θ' Ald), τὴν δὲ νύκτα AAld || 20,1 ἰέ — περιφορὰ evanida A, qui deinde μελίζων || 20—p. 438, 3 ἰέ συμβαίνει γίνεσθαι. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τόποις τοῖς ἀρχικωτέροις ἢ τε θερῖνῃ ἡμέρα καὶ ἡ χειμερινῇ νύξ πλειόνων εἰσὶν ὠρῶν ἢ ἰέ διὰ τὸ καὶ πλείους μοίρας τῶν πέντε ὑπεργειους εἶναι. ὅθεν, εἰ καὶ ἕκαστον ζωιδιον δύο ὥρας ἐπέχει καὶ ἡ τε χειμερινῇ νύξ ἢ τε θερῖνῃ ἡμέρα δωδεκάωρος ὀφείλει εἶναι, ὅμως διὰ τὰς διαφορὰς περιφορὰς ἀλλαχού μὲν μελίζων, ἀλλαχού δὲ ἐλάττων γίνεται Ald || 21 — p. 438, 1 δύο μοίρας (sic) post ζώδιον A

ἕκαστον ζώιδιον ἐπέχει (καὶ) ὀφείλει δωδεκάωρον ἔχειν ἢ χειμερινή
νύξ καὶ ἡ θερινὴ ἡμέρα, ὅμως διὰ τὴν μεγάλην περιφορὰν τε-
λειῶς ἀναλίσκται χρόνος. § τὸ δὲ ἔνδια (498) ἡμερινά, ὑψηλά,
ὑπὲρ γῆν, περὶ τὸν ἔνδιον καιρὸν τὸν μεσημβρινόν, εἶγε καὶ ἡ
μεσημβρία μεσαιτάτη ἐστὶ πάσης τῆς σφαιρας. 5

λέγεται [ὡς] εἰς ὀκτώ μέρη τοῦ κύκλου μερισθέντος τὸ πέμ-
πτον μέρος διημερεύειν, τὰ δὲ γ' ἔχειν τὴν νύκτα.

499. Θέρσεος δέ οἱ: ἐν τῷ θερινῷ κύκλῳ αἱ τροπαὶ εἰσι
τοῦ ἡλίου.

Θέρσεος δέ οἱ ἐν τροπαί: κατὰ λόγον· αἱ γὰρ θεριναὶ 10
τροπαὶ ἐν τούτῳ τῷ ζωιδίῳ γίνονται τοῦ ἡλίου ὀγδόην μοί-
ραν Καρκίνου ἐπέχοντος· μετὰ γὰρ τὴν ὀγδόην ἄρχεται ταπει-
νότερος ὁ ἥλιος πρὸς ἀναλογίαν γίνεσθαι καὶ διὰ τοῦτο οὐκέτι
ἐπιδίδωσιν ἡ ἡμέρα, ἀλλ' ὑφαιρεῖ. μαρτυρεῖ δὲ τῷ λόγῳ
τούτῳ ἢ διὰ τῶν ὠρολογίων ἐνάργεια· ἡ γὰρ σκιά τοῦ γνώμο- 15
νος μετὰ τὸ παραλλάξαι τὸν ἥλιον τὴν ὀγδόην μοῖραν Καρ-
κίνου οὐκέτι ἐπεκτείνεται, ἀλλ' ἀνασπᾶται. § τὸ δὲ ἐν τρο-
παί: τουτέστι τῷ ζωιδίῳ τούτῳ τὸ τέλειον τοῦ ἑαυτοῦ
ὑψους καταλιμπάνει καὶ τὴν ἐπὶ τὸ νοτιώτερον τροπὴν ποιεῖ- 20
ται'. § τῷ δὲ ὅσον τε μάλιστα (497) προσεκτέον, ὡς ὀρθῶς 20
ἔχει· δηλοῖ γὰρ μὴ διηκριβῶσθαι, ἐν πλάτει δὲ λέγεσθαι τὸν
ἀριθμὸν τῆς διαιρέσεως, ὅπως μὴ ἐνοχλήται ὁ Ἄρατος ὡς
ἀγνοήσας καὶ τὸ δι' Ἑλλησπόντου κλίμα (ὡς) τὸ δι' Ἀθηνῶν
γράφας (cf Hipparchus I c. 3 p. 26, c. 9 p. 92 M. Aratea 25
p. 92 sqq.).

500. ἀλλ' ὁ μὲν ἐν βορέῳ: καὶ οὗτος μὲν οὖν (φησὶν)
ἐν τῷ βορειῳ μέρει ὑπὸ τὸν Καρκίνον ἐστήρικται· ἐν γὰρ
τῷ Καρκίνῳ, ὅτε ὁ ἥλιος ὑψοῦται, ποιεῖ τὴν θερινὴν τρο-
πικὴν ὥραν.

1 ἢ om A || 2, 3 τελείων AM || 3 χρόνον A || 4 παρὰ Ald | καὶ om Ald ||
5 μεσαιτατον AAld || 6 sq. schol om AAld || 6 τὸν κύκλον M | μερισθέντος
tentavi: ποιήσαντα M || 8 lemma om M | αἱ om AAld || 8 et 10 coniunxerunt
omisso lemmate AAld || 10—13 ἐν τῷ Καρκίνῳ γίνονται ἢ μοῖραν αὐτοῦ τοῦ
ἡλίου ἐπέχοντος. ὁ δὲ ζώιδιον ἐν τούτῳ τῷ κύκλῳ ἐστίν. μετὰ οὖν
τὴν ἢ μοῖραν τοῦ Καρκίνου τ. ὁ ἥλ. πρὸς ἀν. ἄρχεται γίν. Ald || 14 ὑφαι-
ρεῖται Ald || 15 ἐνάργεια AAld | ἡ γὰρ Ald: om AM || 18 ἐν τῷ Ald | αὐ-
τοῦ A, om Ald || 19 λιμπάνει M || 20—24 om AAld || 23 supplevi || 26 καὶ om
AAld || 27 ἐν τῷ εἰρημέῳ ἐπὶ τὸν A, ὁ κύκλος ὡς εἴρηται ἐπὶ τὸν Ald ||
28 τῷ Καρκ. om A, τούτῳ Ald | τούτῳ ὁ ἥλ. ὑψοῦμενος π. Ald | ὁ
om A

501. ἄλλος δ' ἀντιόωντι —: περὶ τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ διαλαμβάνει καὶ φησιν ἄλλος δὲ κύκλος ἐν τῷ νοτίῳ, τῷ ἐξ ἐναντίας τοῦ βορέω ἀντιόωντι, ὃς τέμνει μέσον τὸν Αἰγίοκερων· ἐν τούτῳ γὰρ τῷ ζωιδίῳ τροπαὶ χειμεριναὶ 5 γίνονται. τινὲς γὰρ ἔγραψαν ἀντιόωντι νότῳ ἀμαθῶς· ἀντιόων γὰρ ἐστὶν ὁ μεταλαμβάνων τῶν τοῦ νότου πνευμάτων. Ὅμηρος (Π I 31) ἔχει ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν· οὐκ ἔστι δέ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τοῖς ἄνω (500) ἔχει πλησίον βορέου εἶπε, λέγει καὶ νῦν ἐν τῷ νότῳ τῷ ἔχοντι ἐναντίαν θέσιν τοῦ βορῶ. διὰ δὲ 10 τούτων δηλοῦται, ὅτι ὁ χειμερινὸς τροπικὸς νότιον ἔχων τὴν θέσιν ἐναντίας ἐστὶ τῷ θερινῷ τροπικῷ καὶ περιγράφει τὸν Αἰγίοκερων. λοιπὸν δὲ ἐκ τῶν ἐπιψανόντων δίδωσιν αὐτοῦ τὴν κατάληψιν.

503, 4. ἀτὰρ Κυνὸς οὐ μάλα πολλὴν αἴνυται —: μερίδα 15 τοῦ σώματος λαμβάνει· αἴνυσθαι γὰρ τὸ λαμβάνειν. ἀλλ' ὅποσιν μερίδα ἐπέχει τοῦ σώματος τοῦ Κυνὸς ἄχρι τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν, τοσαύτην τούτου αἴνυται μερίδα· ἄκροι γὰρ οὗτοι [πόδες] ψαύουσι τοῦ Κυνός.

505. μετάφρενον: αἱ φρένες ἐν τῷ στήθει περικρίνται· 20 μετάφρενον γὰρ τὸ μετὰ τὴν φρένα, ἧτοι τὸ ὀπισθεν τῆς φρένης, τὸ διμοιρον τῆς ῥάχεως.

506. γράφεται καὶ ἐλαφροῦ Τοξευτηρος, καθὼ οἱ τοξόται ψιλοὶ εἰσιν.

507. τὸν πύματον καθαροῖο: τοῦ Τοξότου οὐκ ἔστι 25 νοτιώτερος ἄλλος. τοῦτο οὖν, ὅτι εἰς τὸν Τοξότην πύματον καὶ ἔσχατον φέρεται ὁ ἥλιος ὡς ἐπὶ τὸν νότον κατιῶν καὶ λοιπὸν διερχόμενος ὡς ἐπὶ τὰ βόρεια ἀπὸ Αἰγιοκέρωτος. § τὸ δὲ

2 νότῳ AAlD | post νότ. Ald ἀντιόωντι ἤγουν iterum Ald || 3 τοῦ AAlD: τῷ M | ἀντιόωντος A, om Ald | μέσον om AAlD || 5 δὲ A | νότον Ald || 5, 6 ἔγραψαν ἴν' ἢ μεταλαμβάνοντι post ἀμ. Ald || 6 νοτίου M || 7 Ὅμ. — ἀντιόωσαν Ald: om AM || 8 λέγει om M || 9 νοτίῳ M | τῷ ἔχοντι om A | ἐναντίον M | τῷ ἐναντίαν θέσιν ἔχ. Ald | βορέω AAlD || 10 νοτιώτερον A Ald || 12 ἀπὸ AAlD | αὐτῷ A || 14 ἀτὰρ M | πολλὴν αἴνυται om M | ἤγουν μερ. Ald || 15, 6 ὅποσιν scripsi: ὀλίγην libri || 17 οὖν pro τούτου Ald | seclui || 17, 8 μερ. ὄσιν οἱ ἄκροι οὗτοι πόδες τοῦ κυνός ψ. Ald || 19—21 om M || 20 οὖν τὸ Ald | τούτεστι τὸ Ald || 22 schol v. 506 om AAlD || 24 καθαροῖο om AAlD || 25 ἄλλος om M | φησιν ante ὅτι Ald || 26, 7 post κατ. Ald ἀπὸ τοῦ καθαροῦ βορέου κἀκείνον διελθὼν ὡς ἐπὶ τὰ βόρεια ἔρχεται ἄνω ἀπὸ τ. Αἰγ.

καθαρῶ, ὅτι αἰθρηγενέτης ὁ ἄνεμος τὸν Τοξότην τοῦτον τελευταῖον ἐν τοῖς νοτίοις παρέρχεται.

508. ἐς νότον ἡέλιος — τρέπεται γε μὲν αὐτοῦ: ἐν αὐτῷ δὲ τῷ Τοξότηι ἐν τοῖς τελευταίοις χειμερινὸς τρέπεται ὁ ἥλιος ἀπὸ τοῦ Τοξότου τελειωτῶν καὶ ἄρχεσθαι μέλλων τῷ Αἰγοκέρωτι.

509. καὶ οἱ τρία μὲν: ἴσοι οὗτοι κατὰ τὸ μέγεθος. ὁ χειμερινὸς τροπικὸς ἐναντίον τῷ θερινῷ τροπικῷ κατὰ τὴν θέσιν πέπονθεν· τρία μὲν γὰρ αὐτοῦ διαστήματα [εἶναι] ὑπερ- 10 γεια, πέντε δὲ ὑπόγεια. διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἥλιος Αἰγοκέρωτος ἐπέχων μοῖραν ὀγδόην ἐννέα μὲν ὥρων τὴν ἡμέραν ποιεῖ, τὴν δὲ νύκτα ἰε'. κατὰ δὲ τὴν χειμερινὴν τροπὴν τὸ πέμπτον ὑπὸ γῆν, τὸ δὲ τρίτον ὑπὲρ γῆν.

511. μεσσοῦσι δ' ἀμφοτέρων: διαλαμβάνει τὰ περὶ τοῦ ἰσημερινοῦ, καὶ τούτου τὸ μέγεθος δίδωσιν ἀπὸ τοῦ ἤδη ἐγνωσ- 15 μένου κύκλου τοῦ γαλαξίου. ἴσους δὲ ἀποφαινόμεθα εἶναι κατὰ τὸ μέγεθος τὸν τε γαλαξίαν καὶ τὸν ζωδιακὸν καὶ τὸν ἰσημερινόν· πάντες γὰρ διχῶς τέμνουσι τὴν σφαῖραν. ὁ δὲ νοῦς· ἀμφοτέρων δέ, τοῦ τε θερινοῦ τροπικοῦ καὶ τοῦ χειμερινοῦ, κατὰ τὸ μέσον ἐστὶν [ὁ] κύκλος, ὅσος καὶ ὁ τοῦ γαλαξίου. 20

513. ἐν δὲ οἱ ἡμέρατα: ἐν ἀμφοτέροις δὲ ταῖς ἰσημεριναῖς ἐν αὐτῷ γίνονται αἱ ἡμέραι ταῖς νυξίν ἴσαι· ἰσοῦνται γὰρ περὶ μόνας τὰς πρώτας μοῖρας. δύο δὲ γίνονται ἰσημερία, φησί, καὶ μία μὲν, ὅτε φθίνει τὸ θέρος· τῇ γὰρ κ' τοῦ Θωῶ, ὅς ἐστι κατὰ Ῥωμαίους Σεπτέμβριος, γίνεται ἐν ταῖς Χηλαῖς ἡ τροπή, 25 καὶ ἰσημερία ἐστὶ μειουμένων τῶν ἡμερῶν.

515. σῆμα δὲ οἱ Κριός: τὴν κατάληψιν αὐτοῦ δίδωσιν

1 αἰθρ. ὁ βορέας: — Ald || 2 τελευταῖον om M || 3 ἐς νότον ἡέριος AAld, om M || 7 οὔτοι ἴσοι AAld | μὲν post ἴσοι A, ὄντες Ald || 8 ἐναντίος AM, cf Ald || 8, 9 τρ. καὶ ὁ θερινὸς ὅμως ἐναντίον τι πέπονθεν ὁ χειμερινὸς τῷ θερινῷ κατὰ τὴν θέσιν Ald || 9 εἶναι om Ald || 10 τὰ δὲ πέντε Ald | δὲ alt om M || 11 κ' θ' μὲν Ald || 12 ν. ὥρων ἰ' καὶ ε' A, ἰε' δὲ τὴν ν.

Ald || 12, 3 τὰ μὲν ε' ὄ. Ald || 13 ἐπὶ A | τὰ δὲ γ' ὄ. Ald | ὑπὲρ A || 14 τὰ om Ald || 16 ἴσον δὲ ἀποφαίνεται Ald || 17, 8 μ. τὸν ἰσημερινὸν τοῦ τε γαλαξίου καὶ τοῦ ζωδιακοῦ π. Ald || 19 δὲ om AAld || 21 ἡματι Ald | ἀμφοτέραι δὲ αἱ ἰσημερία Ald || 22 ἡμ. δηλαδὴ ἴσαι τ. ν. Ald || 23 φησί, καὶ scripsi: καὶ φησι AM, om Ald || 25 σεπτέμβριος A | δ' post γίν. Ald || 26 post ἡμ. add Ald ἐτέρα δὲ κατὰ τὸν Μάρτιον μειουμένων τῶν νυκτῶν

ἐκ τῶν ἐπιφανόντων αὐτοῦ ζωιδίων. σημεῖον δὲ τοῦ κύκλου ὁ Κριὸς ὁ πᾶς καὶ τὰ τοῦ Ταύρου γόνατα κείται. ἀλλ' ὁ μὲν Κριὸς κατὰ τὸ μήκος καὶ δι' ὄλου ἡρμοσμένος φέρεται τῷ κύκλῳ, τοῦ δὲ Ταύρου, ὁπόση ἐστὶ κλάσις καὶ καμπή τῶν σκελῶν
5 [γίνεται].

ἄλλως. ὁ μὲν Κριὸς ὄλος ἐστὶν τῷ κύκλῳ προσηρμοσμένος, ὁ δὲ Ταῦρος κατὰ μόνην τὴν τῶν σκελῶν καμπήν.

519. καμπή τ' αἰθρομένης: ἡ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς πρώτη καμπή. § αἰθρομένης δὲ ἦτοι τῆς ἐχούσης καυσώδη ἰόν· καυ-
10 στικός γὰρ αὐτῆς ἐστὶν ὁ ἴος. καὶ Εὐφορίων (fr 54 M.).

τῆς μὲν τῶν —, ὄσα φύει εὐδελεχος αἶα,
ἢ φύλλ' ἢ ποιή, ὅτ' ἐχρίμψατο λύθρον,
ὡς πυρὶ καρφόμενον ψαφαρῆι ἰνδάλλεται τέφρη.

ἄλλως. αἰθρομένης: τῆς καιομένης ἐφ' ἡλίου· σφόδρα
15 γὰρ καταλάμπεται ὑπὸ τὰ ζώϊδια ταῦτα οὕσα.

ἐλαφρὸς Κρητῆρ: ἔνιοι ἀντὶ τοῦ ἐν αὐτῷ ἐστι, τῷ ἰσημερινῷ κύκλῳ, καὶ ὁ ἐλαφρὸς Κρατήρ'. ἐλαφρὸς δὲ ὁ ἐλαφρῶς ἐγκείμενος τῷ τῆς Ὑδρας σώματι ἢ ὁ ἀλαμπής· ἀμυδροὺς γὰρ ἔχει τοὺς πέντε ἀστέρας (cf p. 270). § τὸ δὲ ἐνὶ δ'
20 ἀστέρες (520) οὐχ, ὅτι οὐ πολλοὺς ἔχουσιν ἀστέρας αἱ Χηλαὶ (ἔχουσι γάρ), ἀλλ' ὅτι οὐ πολλοὶ τῶν ἐν ταῖς Χηλαῖς ἀστέρων ἐπιψαύουσι τοῦ κύκλου· αἱ γὰρ ἀραιαὶ Χηλαὶ ἐπιψαύουσιν.

522. οὐ μὴν Αἰητοῦ: τοῦ μὲν Αἰετοῦ οὐκ ἀπολαμβάνει
τι, ἀλλὰ μᾶλλον ἐγγὺς αὐτοῦ ἐστὶν ὁ τοῦ Διὸς ἄγγελος Αἰτός.

25 525. τοὺς μὲν παρβολάδην: τούτους μὲν δὴ τοὺς κύκ-

1 αὐτῷ AMald | τοῦ κύκλου om Ald || 2 ὅπου καὶ Ald || 3 τὸ om M | διόλου A || 5 γίνεται om M || 6, 7 om M₁ || 6 lemma om Ald | μὲν γὰρ Ald || 8 ἦγον ἢ Ald || 9 ἦγον Ald || 10 ἐστὶν αὐτῆς AAld | καὶ om M || 11 ὄσα AAld | ἢ μὲν πάνθ' ὄσα που φ. Ald || 12 φύλλ' scripsi, φυτὸν coni Lobeck Aglaophami p. 567 et Meineke: φύλλον AM, φύλλον γε Ald | ὅτε A | ἢ ποιήν ὅτεω ἐγχρίμψατο λ. coni Lobeck, ἢ ποιήν ὅτεω χριμψαίατο λ. Meineke || 13 καρφόμενον AM || 14 ἄλλως A: om M, ἢ Ald | δὲ post αἰθρομένης M | ὑπὸ τοῦ Ald | ἡλλίου A || 16 καὶ ε. Ald | κρατήρ M | ἔνιοι α. τ. om Ald | ἐστι om Ald || 17 φησὶ ante κύκλῳ Ald | κρητῆρ A | ὁ ἐλαφρὸς Ald || 19 ε' Ald | τὸ δὲ om et scholia seiunxit AAld || 20 οὐ τοῦτό φησιν ὅτι Ald || 20, 1 π. ἀστέρες εἰσὶ τῶν χ. εἰσὶ γὰρ ἀλλ' Ald || 21 οὐ om A | ταῖς om A Ald || 23 μ. ἀητοῦ AM || 23, 4 post lemma Ald ἦγον οὐκ ἀπ. τινὰ μοῖραν τοῦ αἰετοῦ ὁ κύκλος ἀλλ' ἐστὶν ἐγγὺς αὐτοῦ ὁ || 24 Αἰτός om M || 25—p. 442, 7 Ald sic τοὺς μὲν παρβολάδην: τοὺς μὲν οὖν τρεῖς κύκλους, φησὶ, τοὺς τε τροπικούς καὶ τὸν ἰσημερινόν, ὁ ἄξων παραβολάδην κειμένους ἔχει· περι-

λους παραβολάδην κειμένους ὁ ἄξων ὀρθοῦς περιβάλλεται καὶ περιέχει (διαπειρεῖ γὰρ τοὺς πάντας), οἱ δὲ ὡσπερ ἔξορθούμενοι εἰσιν ἐπ' αὐτῷ.

ἄλλως. τούτους τοὺς κύκλους παραβολάδην, ὡσανεὶ παραβλητικῶς καὶ παραλλήλως, κειμένους ὁ ἄξων ὀρθοῦς περιέχει· δια- 5
πειρων γὰρ αὐτοὺς (ἐν) τῇ τῆς σφαίρας θέσει ἔξορθοῖ ἄτε δὴ αὐτὸς ὀρθὸς ὢν.

τούτους τοὺς κύκλους παραλλήλους κειμένους ὁ ἄξων ὀρθοῦς περιέχει· ὀρθοῦς γὰρ διαπειρεῖ αὐτούς.

526. ὁ δὲ τέταρτος ἐσφήκωται: περὶ τοῦ ζωιδιακοῦ 10
κύκλου λέγει· τέσσαρες γὰρ εἰσι κύκλοι. νῦν δὲ περὶ τοῦ ζωι-
διακοῦ. τὸ δὲ ἐσφήκωται ἀντὶ τοῦ συνέχεται· Ὅμηρος (Π
XVII 52) 'πλοχομοὶ — οἱ χρυσοῖ τε καὶ ἀργύρωι ἐσφήκωντο'. ὁ
δὲ λόγος· ὁ δὲ ζωιδιακός, ὁ τέταρτος, συνέχεται ὑπ' ἀμφοτέρων,
τοῦ χειμερινοῦ καὶ τοῦ θερινοῦ, λελοξωμένος· διὰ γὰρ τοῦτο 15
ὑπὸ τῶν κύκλων συνέχεται, ἐπειδὴ λελόξωται. καὶ οἱ μὲν τρο-
πικοὶ ἀντιπέρην καὶ ἐναντίοι ἀλλήλοις κείμενοι (ὁ μὲν γὰρ
νότιος, ὁ δὲ βόρειος) ἐκατέρωθεν αὐτὸν ἔχουσιν. καὶ ὁ μὲν
θερινὸς τοῦ Καρκίνου ἐπιψαύει, ὁ δὲ χειμερινὸς τοῦ Αἰγοκέ-
ρωτος. 20

527. (λοξὸς ἐν ἀμφοτέροις): ὁ ζωιδιακός τροπικο(ῖ)ς.

529. οὐ κεν Ἀθηναίης: οὐκ ἂν οὕτω τέκτων καλῶς ἀρ-
μόσει(ε) τροχοῦς, ὡσπερ οἱ ἐν αἰθέρι καλῶς κεκόλληται.

οὐκ ἂν Ἀθηναίης χειρῶν: οὐκ ἂν ἀπὶ τῆς Ἀθηναῖς
ἀνὴρ ζωγράφος λαβῶν τορνευτὴν σφαῖραν οὕτω γράψειεν, ὡς 25
ἐστὶν ἐν τῷ οὐρανῷ. λείπει δὲ ἡ ὑπὸ πρόθεσις, ἵν' ἦι ὑπὸ
τῶν χειρῶν τῆς Ἀθηναῖς. § τὸ δὲ κολλήσαιτο ἀντὶ τοῦ κατα-
σκευάσειεν.

βάλλεται γὰρ αὐτοὺς καὶ περιέχεται ὑπ' αὐτῶν διαπειρων αὐτούς, οἱ δὲ ὡσπερ ἔξορθούμενοι εἰσιν ἐπ' αὐτῷ, ἢ ὅτι τούτους τοὺς κύκλους 'παραβολάδην'. ὡσανεὶ παραβλητικῶς καὶ παραλλήλως, κειμένους ὁ ἄξων τοὺς ὀρθοῦς περιφέρει (log περιέχει)· διαπειρων γὰρ τοὺς πάντας μόνους τούτους τοὺς ὀρθοῦς κύκλους παραλλήλους ἔχει ἐπικειμένους.

1 ὁ ἄξων om A || 5 παραλλήλως scripsi, cf Ald infra: -ους A, πρὸς ἀλλήλους M || 5, 6 διαπειρων A || 6 αὐτοὺς τῇ τῆς evanida vel abscissa A | post θέσει duae fere litt evanidae, deinde τοῦτο (sic) ὀρθοῦς τοὺς κύκλους ἔχει ἐπικειμένους A || 7 ὀρθῶς M || 8, 9 om AAld || 9 ὀρθοῦς γὰρ M || 10 τέταρτος Ald || 11 κύκλου om Ald, λέγει M | post λέγει Ald ἐπειδὴ περὶ τῶν ἄλλων τριῶν διέλαβε, τὸ δὲ ἐσφήκωται || 13 πλοιομοὶ M, πλοχομοὶ θ' Ald || 18 βόρειος ὁ δὲ νότιος AAld || 22 οὐκ ἐν AM || 24 παρὰ Ald || 26 δὲ om Ald || 27 κολλήσειεν AAld, cf Aratum

ἄλλως. οὐκ ἂν ὁ τεχνικώτατος, φησί, καὶ αὐτῆς τῆς Ἀθη-
νᾶς ὁ μαθητῆς ἀμύμονας συνήρμωσε τοὺς κύκλους, ὡς εἰσιν.

ἄλλως. οὐκ ἂν ὑπὸ τῶν χειρῶν τῆς Ἀθηναῖς δεδιδαγμένους
τις ἀνῆρ ἄλλως κολλήσειε κυλιόμενους τοὺς κύκλους, ὡς αὐτοὶ
5 ἐν τῷ αἰθέρι περὶ τὸν πλάγιον κύκλον, τὸν ζωιδιακόν, ἀφ' ἡμέ-
ρας εἰς νύκτα διαπορεύονται. § τὸ δὲ χειρῶν δεδιδαγμένους
ἐλληνισμός ἐστιν ἀντὶ τοῦ 'κατὰ χειρας μαθῶν καὶ διδαχθεὶς
παρ' Ἀθηναῖς (καὶ Ὅμηρος [Od V 250]. 'εὐ εἰδὼς τεκτοσυνάων')
οὐκ ἂν ἄλλως κατασκευάσειε περιφερῆ τρόχια οὕτως, ὡς ἔχουσιν
10 οἱ κύκλοι'.

530. (ἄλληι —): ἄλλωι τρόπωι ἀρμόσει(ε) καὶ σοφὸς (ῶν)
ἐπιόντας ἀλλήλοισι τοὺς κύκλους καὶ ἐπιπλεκομένους.

τὸ δὲ κυλινδόμενα ἀντὶ τοῦ περιφερῆ. § τροχάλεια
δὲ τροχοῦς. § τὸ δὲ τοιά τε καὶ τόσα (531) ἀντὶ τοῦ τηλι-
15 καῦτα καὶ τοσαῦτα κυκλοτερεῆ περιέχων καὶ περιγράφων τὰ
τροχάλεια. § τὸ δὲ περισφαιρηδὸν περὶ τὴν σφαιραν. § συν-
αρηρότα (532) δὲ λέγων ἀκίνητά φησι (τὰ) τροπικὰ σημεῖα. § ἐξ
ἧ οὗς δὲ (533) ἐξ ἀνατολῆς ἐπὶ νύκτα, ἐπὶ τὴν δύσειν.

ἦματα πάντα: ὅτι κατὰ τοὺς λόγους τῶν Ἑλλήνων ἀει-
20 κίνητός ἐστιν ὁ κόσμος.

534—6. καὶ τὰ μὲν ἀνατέλλει —: καὶ ταῦτα μὲν τὰ
κύκλα ἀνατέλλει καὶ δύνει τὰ πάντα κείμενα παραλλήλως. μία
δὲ ἐστὶν ἐκάστου ἄνοδος καὶ δύσις. § ἕκαστος τῶν κύκλων τὸ
αὐτὸ σημεῖον ἔχει, ὅθεν ἀνατέλλει καὶ πάλιν ὅπου δύνει. τού-
25 τωι δὲ ὡς πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ζωιδιακοῦ καὶ τὸ ἐξῆς ἐπι-
φέρει.

536. ἐξείλης ἐκάτερθε: ἐξ ἐκατέρου μέρους, καὶ ἐκ δύσεως

1 οὐκ ἂν οὖν omisso ἄλλως Ald | αὐτός M, om A, φησί καὶ αὐτός om
Ald || 2 ὁ om Ald | ἄμεινον Ald | ἢ εἰσιν Ald || 3 ἢ pro ἄλλως Ald ||
4 ἀνῆρ τις AAld || 6 διαπορεύονται M: om A, κεκόλληται Ald quae pergit
εἶη δ' ἂν τὸ χ. δεδ. καὶ ἔλλ. || 8 τῆς Ἀθ. Ald | διδαχθεὶς post Ἀθ. AAld |
καὶ om M || 9 ἄλλος τις Ald | κατασκευάση AAld | περιφερεῖς τροχοῦς
Ald || 13 κυλινδόμενα Ald || 14 ἀντὶ τοῦ τρ. AAld | τόσσα AAld || 15
κυκλοτερές M | περιέχων καὶ om M | τὰ om Ald || 16 τὸ δὲ om A | ἦγουν
περὶ Ald || 16, 7 συναρηρότως δὲ συνηρμοσμένως. λέγει δὲ τοῦτο ὅτι ἀκί-
νητά εἰσι τα τρ. σ. Ald | scholia seiunxit A, cf Ald || 18 δὲ om Ald || 19
λόγους AAld: λήρους M || 21 ἀνατέλλει om A || 21, 2 καὶ τὰ κύκλα μὲν
ταῦτα AAld || 23 ἕκαστον M | γὰρ post ἔκ. Ald || 24 πάλιν om Ald || 24, 5
τοῦτο A || 24—26 τούτωι — ἐπιφέρει om Ald || 25 καὶ om M || 27 τὸ δὲ ante
lemma Ald quae deinde ἀντὶ τοῦ | καὶ om A

καὶ ἐξ ἀνατολῆς, ἐκάστου κύκλου ἐν σημείον καὶ τὸ αὐτὸ ἐν τῷ ἀνατέλλειν καὶ δύνειν νομίζεται. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἐν παραλλήλῳ σχήματι κατεστηριγμένοι ἀνατέλλουσί τε καὶ δύνουσιν, ὁ μὲντοι ζωιδιακὸς οὐκέτι.

537—40. αὐτὰρ ὁ γ' ὠκεανοῦ — ὁ δὲ ζωιδιακὸς κύκλος 5 κατὰ τὴν ἀίδιον τοῦ κόσμου κίνησιν (οὔτω γὰρ ληροῦσιν Ἕλληνες) ἀπ' ἀνατολῆς ἐπὶ τὴν ἐξῆς ἀνατολὴν (ὠκεανὸς γὰρ ὁ ὀρίζων). ὅσον ἔχει διάστημα ἀπὸ τοῦ Αἰγοκέρωτος ἀνατέλλοντος ἕως ἀνατέλλοντος Καρκίνου, ἀπὸ Αἰγοκέρωτος μὲν χειμερινοῦ τροπικοῦ μέχρι Καρκίνου θερινοῦ τροπικοῦ, ὑπὲρ γῆν, τοσοῦτον 10 πάλιν ἀπὸ τοῦ Καρκίνου μέχρι τοῦ Αἰγοκέρωτος ὑπὸ γῆν. διηλεκῶς τε ἴσον αὐτοῦ γίνεται τὸ ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα τμήμα τῷ ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα· ὅσον γὰρ ἡ ἀνατολὴ τῆς δύσεως ἀπέχει, τοσοῦτον ἡ δύσις τῆς ἀνατολῆς.

ὁ ζωιδιακὸς τοσοῦτον τὸν ὀρίζοντα παρέρχεται, ὅσον ἐστὶ 15 διάστημα ἀπὸ Καρκίνου ἕως Αἰγοκέρωτος καὶ αὐθις ἀπὸ Αἰγοκέρωτος ἄχρι Καρκίνου.

539. ὅσον ἀπάντη· ὅσον ἀπὸ ἀνατολῆς ἔχει τοῦ ὀρίζοντος, τοσοῦτον καὶ ἐν τῇ δύσει [τὸ καταφέρεισθαι]. τὸ οὖν μία δέ σφρων (535) ἔοικε πρὸς ἀντιδιαστολὴν εἰρηθῆσαι τοῦ ζωιδιακοῦ 20 διὰ τὸ τοὺς μὲν ἄλλους ἀπὸ ἐνὸς σημείου ἀνατέλλοντας εἰς ἐν πάλιν δύνειν, τὸν δὲ ζωιδιακὸν πλάτος ἀξίολογον ἔχειν.

541 sqq. ὅσον δ' ὀφθαλμοῖο βολῆς — ἐξάγωνόν ἐστι 25 τοῦτο τὸ σχῆμα καὶ φυσικώτατον· καὶ γὰρ αἱ μέλισσαι φύσει ζῶσαι καὶ οὐ λόγῳ τὰς κατατρήσεις τῶν κηρίων ἐξαγώνους ποιοῦσιν. τὸν μὲν οὖν κόσμον σφαιρικὸν συμβέβηκεν εἶναι, τὴν δὲ γῆν κέντρον. ἀνάγκη οὖν ἐκβαλλομένας ἀπὸ τῆς ὕψεως ἐπὶ τὸν οὐρανὸν εὐθείας, συμβεβηκότων ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ σχήματος τυγχάνοντος σφαιροειδοῦς, ἴσας εἶναι. ὅση οὖν, φησὶν, ὕψεως γίνεται εὐθεῖα ἀναβλεπόντων ἡμῶν πρὸς τὸν οὐρανόν, 30

1 ἐν τῷ om A Ald || 5 δὲ om Ald || 6 supra κόσμον scriptum legisse videor ἢ μηνῶν in A, sed incertum | ἢ φασιν Ἕλληνες Ald || 7 ὀρίζων A || 12, 3 γίνεται τε διηλεκῶς ἴσον αὐτοῦ τὸ ὑπὸ τοῦ ὀρίζοντος αὐτοῦ τμήμα τὸ μὲν ἔπο τὸν ὀρίζοντα A, γίνεται ἴσον γὰρ αὐτοῦ τὸ ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα τμήμα τῷ ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα Ald || 15—17 om A Ald || 18 τὸ δὲ ὅσον ἀπ. ἤγον Ald || 19 τοῦτον Ald | δ. ἐν τῷ κατ. Ald || 19—22 τὸ — ἔχειν om AM || 23 βολῆς om A || 27 ἐπὸ A Ald || 29 ἴσας Ald: ἴσας ἴσας A, ἴσως ἴσας M || 30 ἄνω βλεπ. Ald | εἰς A Ald

τοσαῦται ὀφείλουσιν ἔξ νοεῖσθαι δι' ὅλης τῆς περιφερείας. αὐ-
ται δὲ λαμβανόμεναι κατὰ παράλληλον σχῆμα καὶ ἴσον ἀλλήλων
ἀφαιρῶσαι δύο περιλαμβάνουσι κατὰ τὴν ἐαυτῶν μεσότητα ζώι-
δια· οὕτω γὰρ ἀποτελοῦσι τὸ ἐξάγωνον σχῆμα.

- 5 ἄλλως. τεχνικῶς πᾶν καὶ γεωμετρικῶς διήρηκε τὸν ζωι-
διακὸν κύκλον εἰς τὰ δωδεκατημόρια· λέγει γὰρ· ὅσον ἡ ὄρατικὴ
ὄψις, τουτέστιν ἀκτὶς ἢ ἀφ' ἡμῶν ἀφιεμένη, ἐπέχει μέχρι τῆς
τοῦ ἀνωτάτω οὐρανοῦ ἐπιφανείας, τηλικαύτην εὐθείαν ἐξάκις
ἔγγράφας τῷ κύκλῳ, εἶτα ἐκάστην αὐτῶν τεμῶν διχῶς εὐρήσεις
10 ἐβ' τῶν ζωιδίων δωδεκατημόρια· εἶτα καταριθμεῖται τὰ ζώιδια.
τὸ δὲ θεώρημα, ὡς ἄρα ἢ ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ κύκλου ἴση ἐστὶ
τῇ ἔγγραφομένῃ ἐν κύκλῳ ἐξαγώνῳ πλευρᾷ.

541. ἀποτέμενεται: ἀντὶ τοῦ περιγράφεται καὶ δεικνύει.
μὴ θαναμάσωμεν δέ, εἰ ἕκαστον τῶν ζωιδίων τηλικαῦτον κατὰ
15 μέγεθος, ὡς τὸ ἡμισυ ἐπέχειν τοῦ ἀπὸ γῆς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν δια-
στήματος· καὶ γὰρ χώρας ὀλοκλήρου ἕκαστον μείζον ἐστίν, ἀλλ',
ἐπειδὴ πόρρωθὲν ἔσμεν, οὕτως ἡμῖν φαίνεται ὀλίγα, καίπερ
ὄντα μεγάλα, ὡς καὶ ὁ ἥλιος παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς ἐπιστεῦθη
τῆς πάσης οἰκουμένης ὀκτωκαιδεκαπλασίῳ ὢν, καὶ ἡ πᾶσα γῆ
20 τοῦ μεγέθους αὐτοῦ ὀκτωκαιδέκατόν ἐστι, καὶ δμως ἡ περιφέ-
ρεια αὐτοῦ οὐ πᾶν δοκεῖ μεγάλη εἶναι, ἐπειδὴ σφόδρα αὐτοῦ
ἔσμεν κεχωρισμένοι. οὕτω τὰ ἄστρα μεγάλα ἐστὶ καὶ σφόδρα
ἐπὶ πολὺ ἐκτεταμένα, ἀλλὰ τῷ χωρισμῷ ἡμῶν βραχέα φαί-
νεται.

- 25 ἄλλως. ὁ Σπόρος οὕτω φησὶν (fr 2, cf Anal Eratosth p. 48
Aratea p. 95)· ὅσον δὲ τῆς ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ βολίδος τῆς ἀκτι-
νος ἀποτέμενεται καὶ ἀφαιρεῖται ἡ ἀγῆ τοῦ αἰθέρος, ἐξάκις

3 ἀφαιρῶσαι A | παραλαμβάνουσι Ald || 5 ἄλλως om Ald | πᾶν οὖν
τεχν. Ald || 6 ὄση Ald || 7 ὄψις ἐστὶ τουτέστιν Ald | ἢ om M | ἢ ἀκτὶς ἢ Ald ||
7, 8 ἀφ. ἐπὶ τὴν ἀνωτάτω τοῦ οὐρανοῦ ἐπιφανείαν Ald || 7 μέχρι om A || 8 τοῦ
om A || 8, 9 ἔγγράφας τῷ κύκλῳ ἐξάκις AAld || 9 τέμνων AAld || 11 τοῦ κύκλου
τοῦ κέντρου AAld || 13 δὲ post lemma Ald || 13, 4 δ. καὶ μὴ A || 14 θαναμάσω-
μεν (δὲ Ald) εἰ AAld | τηλικαῦτων (omisso ζωιδίων) A | ὄν post τηλ. Ald ||
14, 5 κατὰ τὸ μ. Ald || 15-17 διαστ. σμικρότατον ὄραται· διὰ γὰρ τὸ πόρ-
ρωθεν ἡμᾶς εἶναι ἐκείνων διὰ τοῦτο ἡμῖν μικρὰ φαίνεται καίπερ Ald ||
18 ὡς ὁ ἥ. AAld || 19 τῆς πάσης οἰκουμένης om A | τῆς γῆς δ. Ald || 21
παντὶ A | σφ. αὐτῆς libri || 22 καὶ ante τὰ Ald | ε. σφόδρα καὶ Ald || 23 ἐκτε-
ταμένα M, ἐκ (ceteris abscissis) A, ἐκτείνεται Ald || 25 ἄλλως om Ald |
ὁ Σπ. δὲ οὕτως ἐξέλαβεν Ald || 26 καὶ pro τῆς alt Ald || 27 καὶ ante ἢ add
M: om Ald; ἀπ. καὶ ἡ ἀγῆ τοῦ αἰθ. ἀφαιρεῖται A

ἂν τοσαύτη (ἡ) ἄκτις ὑποδράμοι τὸν ζωδιακὸν ἀπηρτισμένον. ἐκάστη δὲ οὕτως ὑποδραμοῦσα ἴση δύο ἂν περιτέμοι καὶ περιλάβοι ζωῖδια τῶν ὑποκειμένων ιβ'.

ἄλλως. ἐν παντὶ κύκλῳ ἡ ἐκ τοῦ κέντρον πρὸς τὴν περιφέρειαν πίπτουσα εὐθεία ἐξάκις ὑποτείνει τὴν ὅλην περιφέρειαν. 5 ἔπειτα συγχρῆται τῷ τὴν γῆν σημείου καὶ κέντρον λόγον ἐπέχειν πρὸς τὴν τῶν ἀπλανῶν ἀστρων σφαῖραν, ὡς τῶν ὄψεων τῶν ἡμετέρων οὐδὲν τοῦ κέντρον τῆς σφαίρας διαφεροσῶν κατὰ γε τὴν θέσιν πρὸς τὸ πᾶν καὶ ὅτι οὐδενὶ διαφέρον ἐστὶν ἢ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ κέντρον, τουτέστι τῆς γῆς, ὄραν τὰ οὐράνια ἢ ἀπὸ 10 τινος τόπου τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἐπιφανείας κειμένων. οὕτως ἐστὶ μικρὸν καὶ σημειῶδες τὸ μεταξὺ τοῦ κέντρον καὶ τῆς ἐπιφανείας διάστημα.

544. ζωῖδιον δὲ ἐκ κύκλον: λοιπὸν τῶν ιβ' ζωιδίων ὀνομασίαν ποιεῖται, καὶ ἄρχεται πάλιν ἀπὸ τοῦ ἐπισημοτέρου ἐν 15 τοῖς βορείοις, τοῦ Καρκίνου.

545. τῷ ἐνι Καρκίνος ἐστὶ: διὰ τί ἀπὸ Καρκίνου ἤρξατο τῶν Αἰγυπτίων αἰεὶ ἀπὸ Κριοῦ λαμβανόντων τὴν ἀρχήν; ὅτι αἰεὶ ὁ Ἄρατος ἀπὸ τῶν βορείων ἄρχεται, βορειότατος δὲ ἐστὶ πάντων ὁ Καρκίνος. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι εἰκότως ἀπὸ τοῦ 20 Κριοῦ ποιοῦνται τὴν ἀρχήν πάντα τὰ ζωῖδια λαμβάνοντες κατὰ ἀναλογίαν τῶν μελῶν. καὶ τὸν μὲν Κριὸν κεφαλὴν εἶναι φασιν, ἐν ἧι τὸ ἡγεμονικόν [ἐπειδὴ ὁ Κριὸς τῶν προβάτων ἡγεμὼν καὶ προόδός ἐστι καὶ ὅτι ἐν τῷ Κριῷ ὁ ἥλιος ἰσημερίαν ποιεῖται],

1 ἂν τοι ὑποδράμη ἄκτις τὸν ζ. A, ἂν ὑποδράμη τὸν ζ. Ald | ἀπαρτησμένον A || 1—4 ἕκαστον δὲ τῶν ἕξ εἰς δύο τεμῶν περιτέμη ἂν καὶ περιλάβη τὰ ὑποκειμένα ιβ' ζωῖδια, ἐπειδὴ γὰρ ἐν π. Ald || 2 περιτέμη (ἂν Ald) καὶ περιλάβη AAld || 4 ἡ ante ἐν iteravit A | τοῦ om M || 5 ἀχθεῖσα Ald || 5—7 π. διὰ τοῦτο χρῆσάμενος τῷ πρὸς γῆν σημείῳ τῇ ἡμετέρα ὄψει, ἧτις ἡ γῆ κέντρον λόγον ἐπέχει πρὸς Ald || 6 τῷ πρὸς γ. σημείῳ. κέντρον δὲ λ. ἐπέ A, cf Ald || 7 ὥστε AM, cf Ald || 7, 8 σφ. ἡ δὲ ἡμετέρα ὄψις οὐδὲν τοῦ κέντρον τῆς σφαίρας διαφέρει Ald || 8, 9 τε τὴν A || 9 οὐδὲν διαφέρει ἀπὸ Ald | ἀπὸ AAld || 9, 10 α. τε τοῦ κέντρον Ald || 11 τόπου om AAld | γῆς om Ald || 11—13 κ. αὕτη δὴ μικροῦ καὶ σημείου λόγον ἐπέχοντος, χρῆσάμενος οὖν ὡς σημείῳ τῇ ἡμετέρα ὄψει, οὕτω τὴν τοῦ ζωδιακοῦ πεπολιῖται περμέτρῃσιν: — Ald || 12 καὶ τῆς ἐπ. δ. abscissa A || 14 κύκλον om A || 17 ἐστὶ om A | lemma om Ald | δ. τί δὲ Ald || 18 αἰεὶ om M || 19 ὅτι εἰώθει αἰεὶ Ald | ὁ Ἄρατος om AAld | ἄρχεσθαι Ald || 20 πάντων om M || 21, 2 λαμβάνοντες post ἀναλ. AAld || 22 δὴ post καὶ Ald || 23, 4 ἐπειδὴ — ἐστὶ om M | seclusi || 24 ἔσται A | καὶ — ποιεῖται hic Ald: post Ἰχθ. (p. 447, 1) AM

Ταῦρον δὲ τὸν αὐχένα ἄχρι τῶν ποδῶν, οἳ εἰσιν οἱ Ἰχθύες.
 § τὰ ὀνόματα τῶν δωδεκατημορίων καὶ ζωιδίων ἐν τούτοις. τὰ
 δὲ πολλὰ αὐτῶν καθ' ὁμοιότητα. ἔστι δὲ ἅ καὶ κατὰ πάθος,
 ὡς Ὑδροχόος, πολλῶν τὸ τρηκαῦτα ὑετῶν καταφερομένων ἡλίου
 5 διαβαλόντος αὐτόν. διαφέρειν δὲ ζωιδιον δωδεκατημορίου τῷ
 μὴ συναπαρτίζειν τὸ ζωιδιον τῷ δωδεκάτῳ μέρει τοῦ ζωι-
 διακοῦ, ἀλλ' ἕνια μὲν ἠλλείπειν, ὡς ἐπὶ τοῦ Κριοῦ καὶ (τοῦ)
 Καρκίνου, ὅπου δὲ ὑπερβάλλειν, ὡς ἐπὶ τοῦ Σκορπίου καὶ τῆς
 Παρθένου.

10 550. ἐν τοῖς ἡέλιος φέρεται: ἐναντίαν τῷ παντὶ κίνησιν
 ποιεῖται ὁ ἡλιος, ἡμέρας ἐκάστης μοῖραν μίαν οὐχ ὄλην κινού-
 μενος. τξ' οὖν μεθιστάμενος μοίρας τὸν ὄλον κύκλον ἐν τξέ' ἡμέ-
 ραις καὶ τετάρτῳ μάλιστα μέρει τοῦ νυχθημέρου διανύει πάντα τὸν
 ἐνιαυτόν. ἐν τούτοις οὖν τοῖς δώδεκα ζωιδίοις ὁ ἡλιος φέρεται
 15 τὸν ἐνιαυτὸν συντελῶν ἅπαντα· ἐν ἐκάστῳ γὰρ ζωιδίῳ ποιεῖ
 μῆνα καὶ μίαν ἡμέραν ἐφ' ἐκάστης (μοίρας) ἀνύει. πορεύεται
 δὲ τὴν μέσσην γραμμὴν τοῦ ζωιδιακοῦ πρὸς μῆκος κινούμενος
 καὶ οὐχ, ὡς οἱ ἄλλοι πλάνητες, πρὸς πλάτος. ποιεῖται δὲ τὴν
 πορείαν ἐναντίαν τῷ παντὶ κόσμῳ· ὁ μὲν γὰρ κόσμος ἀπὸ
 20 ἀνατολῶν ἐπὶ δύσιν φέρεται, ὃ δὲ ὡς ἐπὶ ἀνατολὰς διὰ τοιοῦτον
 λόγον, ὅλον τοῦ Κριοῦ βραδύτερον δύνει ὁ Ταῦρος, ὅσῳ ἀνωτέρω
 αὐτοῦ ἔστι, καὶ καταφερομένου τοῦ Ταῦρου οἱ Δίδυμοι καὶ
 ἔξῃς τὰ λοιπά. τῆς τοίνυν καταφορᾶς καὶ δύσεως τοῦ παντὸς
 αἰεὶ ὑψηλότερος καὶ ἀνωτέρω πορεύεται ὡς ἐπὶ τὸ φανερὸν τοῖς
 25 ἀνθρώποις.

551. καὶ οἱ περι τούτον ἰόντι: τῶν γὰρ ἀστέρων κατὰ

1 οἱ om M | 2 τὰ — τούτοις om Ald | 3 πολλὰ δὲ Ald | εἰσιν post
 ὁμ. Ald | ἕνια δὲ καὶ Ald | 4 ὑδροχόος M | καταφερομένων ὑετῶν τοῦ ἡ. A
 Ald | 5 διαφέρειν M | 5, 6 τῷ μὴ Ald: τῷ om AM | 6 συνα. ἕκαστον ζ. τὸ
 δωδέκατον τοῦ ζ. Ald | μέχρι AM | 7 ἐνθα M | 11 ἡμέρας om A, post ἐκ. Ald |
 μίαν μοῖραν Ald | ὄλην Ald: ὅλος AM | 12 post οὖν Ald πασῶν οὐσῶν τῶν
 κύκλου μοιρῶν ἐν Ald | ταῖς ξέ' A | 13 δ' μάλ. Ald | ν. ὁ ἡλιος διανύει
 Ald | 14 ἰβ' A | 16 ἡμέραν μίαν A | 16, 7 καὶ ἰα' που ὥρας· ἐφ' ἐκάστης γὰρ
 μοίρας μίαν ἡμέραν καὶ μικρόν τι προσαποτελεῖ. πορεύεται Ald | 16 sup-
 plevi ex Ald | ἀνύει scripti cf Ald: ἀνύων AM | 18 οἱ om M | εἰς πλ. A
 Ald | 19 ἐναντίω M | κύκλω AAld, κύκλω superscripto κόσμῳ M | κόσμος
 scripti: κύκλος AMald | 20 δύσεως AAld | 20, 1 post ἀνατολὰς Ald τὸ δὲ
 Ταῦρος δ' ἐπὶ τῷ ὅτι τοῦ Κριοῦ ὁ Ταῦρος βρ. δ. ὅσῳ καὶ ἀνώτερος ||
 21 ὁ om A | ἀνώτερος A | 24 ἀνώτερος Ald | φέρεται A, φαίνεται ὁ ζωι-
 διακός Ald | 26—p. 448, 2 γὰρ ὥρων τὰς μεταβολὰς ἢ τοῦ ἡλίου κίνησις
 ποιεῖ, ἃς ἐπικαρπύους διὰ τὸ μητέρας εἶναι τῶν καρπῶν· καιροὶ γὰρ κ. Ald

καιρὸν ἀνατελλόντων αὖξονται καὶ οἱ καρποὶ τῶν φυτῶν· τῶν καρπῶν γὰρ μητέρες αἱ ὼραι. οἱ καιροὶ οὖν τῶν καρπῶν γεννητόρες. αὖξονται δὲ διανύοντος τοῦ ἡλίου τὸν πάντα κύκλον.

553. τοῦ δ' ὅσον κοίλοιο: κοῖλον ὀρθῶς ἔφη τὸν ὀρίζοντα· τῷ μὲν γὰρ ἔξωθεν ὀρῶντι κυρτὸς φανείται, τῷ δὲ 5 ἔνδοθεν καὶ ἀπὸ τῆς γῆς κοῖλος. ὁ δὲ νοῦς· ὅσον δὲ αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα πίπτει, τοσοῦτον καὶ ὑπὲρ γῆς ἀναφέρεται· αἰεὶ γὰρ ἐπ' ἀκριβὲς ἔξ μὲν ὑπὲρ γῆς ζώδια, ἔξ δὲ πάλιν ὑπὸ γῆν. γεωμετρικῶς δὲ καὶ ἀστρονομικῶς ἔφη.

555. δωδεκάδες κύκλιοι: τὰ μὲν γὰρ ζώδια οὔτε ἐντὸς 10 τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου εἰσὶν ὅλα οὔτε ἐκπεπλήρωται... ἔστι δὲ ᾧ καὶ ὑπερπέπτωκε, τὰ δὲ πολλὰ αἰτῶν καὶ πλάγια καταδύνει καὶ οὐκ ὀρθὰ ἀναφέρεται, ὥστε οὐκ ἂν τις ἔξ αὐτῶν λάβοι ἀκριβές. τῶν δωδεκατημορίων δὲ ἕκαστον λ' μοίρας ἔχει· κᾶν γὰρ καὶ τὸν ἡλιακὸν λογίζεται τις κύκλον, εὐρίσκει μόνις ἑκατὸν ὀγδοήκοντα 15 ὑπὲρ γῆς αἰεὶ καὶ διὰ παντὸς μοίρας.

556. τόσον δ' ἐπὶ μῆκος: διὰ συντομίας εἶπε τὰ διαστήματα τῶν νυκτῶν, ἀφ' ὧν καὶ τὰ τῶν ἡμερῶν νοητέον· ὅμοιον γάρ. ὁ δὲ λόγος· ἐκάστη νύξ ἐπὶ τοσοῦτον μῆκος γίνεται ἢ τοσοῦτον διάστημα ἔχει τῆς περιφερείας, ὅσον ἀπὸ νυκτὸς ἀρχο- 20 μένης ἐπαίρεται καὶ περιάγεται μέρος τοῦ κύκλου, τὸ ἡμισυ, ἐπέχον ἔξ ζώδια. οἶονεὶ ἀρχομένης τῆς νυκτὸς ἀνατέλλων Καρκίνος περὶ πρώτην καὶ δευτέραν ὥραν τοσοῦτον ἔξει διάστημα, ἕως οὗ πάλιν (ἂν) ἐπὶ δύοσιν ἔλθῃ. ἀνυσθέντος τοῦ ἡμικυκλίου ἀπὸ Καρκίνου ἕως Τοξότου τὸ πᾶν τῆς νυκτὸς μῆκος τελεῖται. 25 πάλιν δὲ δύνειν ἀπὸ Αἰγοκέρωτος ἤρχετο ἢ νύξ. κατὰ τὸ διάμετρον οὖν ἕως τῶν Διδύμων εἶχε τὴν περιφορὰν. φησὶν οὖν, ὅτι ἐκάστης νυκτὸς τοιοῦτόν ἐστι τὸ μῆκος, οἷον ἐπαίρεται μέρος τοῦ κύκλου, λέγω δὴ τὸ ἡμισυ, ἀρχομένης αὐτῆς. καλῶς δὲ εἶπε τὸ ὅσον — ἡμισυ (557), ἐπειδὴ τὰ μὲν μεγάλην ἔχει 30

3 δὲ om M || 5 νοοῦντι AAld | κυρτὸν AM | φαίνεται Ald | τὸ δὲ A || 6 τῆς om AAld | κοῖλον AM || 7 γῆν Ald || 8 μὲν pro γὰρ A | κατὰ τὸ ἀρχ. Ald | γῆν AAld || 9 τοῦτο ante ἔφη Ald || 10 δωδεκάδος AAld || 11 οὔτε δὲ A | λ' μοιρῶν post ἐκπ. Ald || 13 τὸ ἀρχ. Ald || 14 κᾶν γὰρ καὶ AAld: κᾶν κατὰ M || 15 ἡλιακὸν AAld: ἡλιον M | ῥή' AAld || 17 τόσον MAld | συντομῶν Ald || 17, 8 τὰ τῶν νυκτῶν τὰ διαστ. AAld || 20 ἔχει διάστ. A Ald || 22 οἷον εἰ Ald | ἀνατέλλει libri || 23 α' καὶ Ald || 24 ἔλθου A || 26 δὲ ἀνατέλλειν ᾠ. Ald | τὸ om Ald || 27 οὖν prius om AM || 29 καλῶς Ald || 30 τὸ ὅσον scripsi: τόσον AM, ὅσον ἄρ' Ald

τὴν περιφορὰν, τὰ περὶ τὰ βόρεια, τὸ δὲ ἡμισυ ἐλάττονα, τὸ περὶ τὰ νότια. ἅπαξ οὐ τοσοῦτον ἔσται τὸ μῆκος, ὅσον καὶ τὸ ἐπιπερόμενον ἡμικύκλιον.

557. τοῦτό φησιν ἡμισυ κύκλου τὸ ὑπέργειον, τὸ ἡμισυ, οἷον τὸ ἀπὸ Καρκίνου μέχρι Τοξότου. ἐπὶ τοσοῦτον μῆκος ἐκτείνεται ἐκάστη τῶν νυκτῶν, ἐφ' ὅσον καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ κύκλου ἀπ' ἀρχομένης τῆς νυκτὸς ἀρχεται ἀνατέλλειν.

τετάνυσται: τοσοῦτον ἐπὶ μῆκος ἐκάστη νύξ αἰετίνεται, καθ' ὅσον καὶ τὸ ἡμικύκλιον. διὰ δὲ τὸ τὰς νύκτας πῆμι μὲν μείζους εἶναι πῆμι δὲ ἐλάττους καὶ μὴ φθάνειν τὸν κύκλον περιλαμβανόμενον πάντως διὰ τοῦτο προσέθηκε τὸ ἀρχομένης ἀπὸ νυκτὸς αἰετρεται ὑπόθι γαίης (558), ὡς τῶν βορείων, ἅτε ὑψηλοτέρων, καὶ τὸ ὅλον ἡμικύκλιον διὰ τῆς νυκτὸς περιλαμβανόντων.

559. οὗ κεν ἀπόβλητον: σφόδρα φροντίζει ὁ Ἄρατος τῶν ναυτιλλομένων καὶ διὰ πολλῶν τεμηρίων πειράται αὐτοῖς χειμαζόμενοις, καθ' ὅσον ἔξεστι, βοηθεῖν. διὸ ἐναντίον ποιεῖ Ἡσιόδωι· ὁ μὲν γὰρ σφόδρα τῶν γεωργῶν, ὁ δὲ σφόδρα τῶν ναυτιλλομένων ποιεῖται ἐπιμέλειαν.

ἄλλως. οὐ σφόδρα ἀδόκιμον καὶ πάρεργον. βούλεται δὲ σημεῖα λέγειν τοῖς ναυτιλλομένοις, ὅτι, ἐὰν νυκτὶς συμβαίη τινὰ κινδυνεῦσαι, ἀφοράτω, καὶ μαθήσεται, μετὰ πόσας ὥρας ἔσται ἡ ἡμέρα, καὶ ἐκ τούτου γνωσκέτω, τί δεῖ ποιεῖν. καὶ τότε οὐκ ἂν τοι εἴη ἀδόκιμον καὶ [τῶι] μηδὲν ἐπιτηροῦντι τὴν ἡμέραν καὶ ἐκδεχομένωι περισκοπεῖν ἕκαστον τῶν ἄστρων, ἐπειδὴν ἀνατείλη, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἐναντίου ἐλευθέριον ἂν εἴη.

ἄλλως. οὐκ ἀδόκιμον ἔσται σοι τοῦτο παρατηροῦντι σκέπτεσθαι τὰς τῶν ζωιδίων ἀνατολάς, ἐν οἷς ἔστιν ὁ ἥλιος· μαθὼν γάρ, ὅτι ἐν Κριῶι ἔστιν ἕαρος ἀρχή, γνώσῃ ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. ταῦτα δὲ τις γνούς, πότε δεῖ σπειρεῖν καὶ

1 τὰ δὲ MAld || 1, 2 τὰ π. M || 2 ἐφ' ὧν (pro ἅπαξ οὐ) Ald || 4—7 om AAld || 7 ἀπαρχομένης M || 8 ὅσον περ (ἀρ' Ald) ἡμισυ κύκλου ἀρχομένης ἀπὸ νυκτὸς (557, 8) AAld || 11 ἀνεσθαι libri | πάντα M || 11, 2 ἀρχ. ἀ. νυκτὸς om Ald || 13 ὄντων post ὑψ. Ald || 17 pro διὸ ἐν. ποιεῖ Ald παρόμοιον ποιῶν || 18 γεωργικῶν libri || 20 ἄλλως om Ald || 20, 1 οὐκ ἀδ. οὐν οὐδὲ πάρεργον σημεῖον λέγει τοῖς Ald || 23 τούτω (sic) A || 23, 4 post ποιεῖν Ald ὁ δὲ νοῦς· οὐκ ἂν εἴη σοι || 24, 5 ἀδ. ἐπιτηροῦντι τὴν ἡμ. Ald || 26 ἐκ τοῦ Ald | ἀφέλιμον Ald || 27 ἢ pro ἄλλως Ald || 28 post ἀνατ. Ald καὶ ἐν ποίω τούτων ἔστιν ὁ ἥλ. | ἐν οἷς evanida in A || 29 post γὰρ ἐν Κριῶι εἶναι αὐτὸν Ald | ἀρχὴν Ald

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

θερίζειν, εἴσεται. οἱ δὲ τὸ ἐξῆς οὕτω λέγουσιν· ἐπιτήρει, πότε ἡ ἡμέρα ἐστίν, ἤγουν ἐν τίνι ζωιδίῳ ἐστίν ὁ ἥλιος· ὁ γὰρ εἰδὼς τοῦτο εἴσεται, πόση τῆς νυκτός ἐστιν ὥρα, θεωρῶν ἐντεῦθεν ἀρχὴν τῶν ἀνατολῶν καὶ συγκαταδύσεων. § μοῖρας δὲ εἶπε νῦν τὰ ζώidia, δι' ὧν ὁ ἥλιος φέρεται.

ἤματος εἶη —: λείπει ἡ περὶ πρόθεσις, ἵν' ἡμὶ περὶ τοῦ ἤματος τῶν μοιρῶν (τουτέστι τῶν ζωιδίων) ἐννοοῦντι καὶ θεωροῦντι σκέψασθαι καὶ διαγνῶναι, πότε ἀνατέλλει ἐκάστη μοῖρα (τουτέστιν ἕκαστον ζώιδιον)· τὸ γὰρ καθ' ἐν ζώιδιον μοῖρά ἐστι τοῦ παντός κύκλου.

560. μοιρῶν σκέπτεσθαι: μοῖρας φησὶν καὶ τὰς εἰς 5' λεπτὰ κατατομὰς καὶ τὰς ἡμέρας καὶ τὰ ζώidia. νῦν δὲ τὴν ὅλην τοῦ ζωιδίου περιπόλησιν μοῖραν ὠνόμασεν.

561. ἀεὶ γὰρ τῶν —: τούτων γὰρ τῶν μοιρῶν, ἀντὶ τοῦ τῶν ἀστέρων, (μιαῖ) διὰ παντός συνανατέλλει ὁ ἥλιος, ὥστε σὺν αὐτῷ πάλιν ἐκείνῳ τῷ ἀστρῷ δύοντος τοῦ ἡλίου τὰ ἄλλα ἐκ τῆς νυκτός ἀνιόντα δυνατόν περισκοπεῖν.

562. περισκέψαιο μάλιστα: ταύτας δὴ τὰς μοῖρας περισκοπούμενος ἀκριβῶς καὶ εἰς αὐτὰς ὁρῶν, εἰς ἐν ἕκαστον τῶν ἰβ' ζωιδίων ἀφορῶν, πάντῃ ἂν δύναιο καταλαβέσθαι αὐτάς. εἰ δὲ ἐξ ὄμβρων κατακαλύπτονται ἢ ἐκ τῶν παρακειμένων ὁρῶν γίνονται ἀφανεῖς ἢ κεκρυμμένα ἀπὸ ὄρους ἔχουσι τὰς ἀνατολάς, ὥστε συνορᾶν (ἀδύνατον), ἡρμοσμένα καὶ ἀσφαλῆ πάλιν ποιοῦσι τεκμήρια τοῖς ἐπερχομένοις, τοῖς συνανατέλλουσι τοῦ ζωιδιακοῦ παρ' ἐκάτερα, ἔν τε τῷ νοτίῳ καὶ ἐν τῷ βορείῳ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, ἀστροῖς.

1 ἕτεροι δὲ οὕτως ἐξέλαβον ἐπ. Ald || 2 ἡ om M || 3 πόση AAld | τῆς om M | ἡ ὥρα AAld | post ὥρα Ald ἐκ δὲ τούτου καὶ τὴν ἀρχὴν || 4,5 μοῖρας — φέρεται om M || 6 ἐν δὲ τῷ ἡμ. εἶη Ald schollis coniunctis | πρόθεσις om Ald || 9 ἤγουν εκ. Ald || 10 ὅλον Ald || 11—13 Ald λέγονται μὲν γὰρ μοῖραι καὶ αἱ διαιρούμεναι εἰς λεπτὰ ἐξήκοντα· λέγεται καὶ αὐτὰ τὰ ζώidia. νῦν οὖν τὴν ὅλην τοῦ ζώιδίου περιπόλησιν μοῖραν ὠνόμασεν || 12 λεπτὰ M: -ὰς A || 14 τῶν om Ald | τοῦ τούτων τῶν ζώιδίων Ald || 15 διὰ παντός AM: ἐν ἀεὶ Ald || 15,6 ἥλ. σὺν αὐτῷ δὲ πάλιν Ald || 16 ἀετῶ M | ἄ. ἤγουν ζώidia Ald || 18 τὰς δ' ἂν κε περισκ. pro lemme Ald | δὲ Ald || 19 εἰς scripsi: ἤγουν εἰς Ald, om AM || 21 καλύπτοντο AAld, κατακαλύπτοντο M | ὁρῶν M || 22 κεκρυμμένα ἢ ἀπὸ ὄρους ἔχουσαι AMald || 23 ἡρμοσμένους A | καὶ ante πάλ. AM: om Ald || 26 τοῖς om AAld

566, 7. αὐτὸς δ' ἂν μάλα σοι: [περὶ] τοῦ ὀρίζοντός φησι κέρατα τὴν τε ἀνατολὴν καὶ τὴν δύσιν· καὶ γὰρ περιφερεῖς πάλιν ἐν τῇ δύσει κέρασιν εἰσι παραπλήσιαι. ὁ δὲ νοῦς· αὐτὸς δὲ ὁ ὤκεανός ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους καὶ τοῦ δυτικοῦ
 5 τεκμήρια δίδωσιν ἐκδηλα καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀνατέλλοντα καὶ δύνοντα τῶν ζωιδίων καὶ τῶν λοιπῶν· καὶ γὰρ, εἴτε (τὰ ἔξ) ἀνατολῆς ἄστρα κατέχοιτο, ἐκ τῶν δύσεων τεκμήριά σοι δίδωσιν, εἴτε καὶ τὰ ἐκ τῶν δύσεων, τὰ ἔξ ἀνατολῆς.

— τὰ τε πολλὰ περιστρέφεται: ἔξ ἀμφοτέρων τῶν με-
 10 ρῶν τοῦ ὀρίζοντος, ἐκ τε τοῦ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίου καὶ τῶν λοιπῶν μορίων, λέγει δὲ τῶν ἄστρον. τοῦτο δέ· ὁ ὤκεανός ἔξ ἀμφοτέρων τῶν κεράτων παρέχει τεκμήρια δι' ἄστρον, ἀπερ, ἕκαστον ἐκ τούτων, πολλὰ ἐπιστεφανοῦται ἐαυτῷ καὶ περικεῖται, ὅταν ἐκάστην μοῖραν ἕκαστον ἄστρον ἀναφέρεται· ἐκ
 15 γὰρ τοῦ ὑπογείου κύκλου ὑποτίθεται εἶναι τὸν ἥλιον (ἐν) Καρκίνῳ (569). πρὶν δὲ (ἂν) ἀνέλθῃ, δεῖ σκοποῦντα τὰ ἄστρα συμβάλλειν, ὅτι μέλλει ἡμέρα γίνεσθαι. πάλιν μεταφέρει τὸν ἥλιον εἰς Λέοντα καὶ φησι 'πρὶν ἀνελθεῖν τὸν Λέοντα, σκοπεῖ τὰ παρακείμενα ἄστρα καὶ συμβαλεῖς'. εἶτα μετὰγει ἐπὶ τὴν
 20 Παρθένον τὸν ἥλιον (590. 6).

568. ὁ ππῆμος: ὑφ' ἐν ἀναγνωστέον· ὁ γὰρ λέγει, τοιοῦ-
 τόν ἐστιν· αὐτὸς δέ σοι ὁ ὀρίζων κατὰ ἀνατολὴν καὶ δύσιν δειξέι τὰ ζωῖδια, ἃ περιστρέφει ἐν ἐαυτῷ· τὸ γὰρ περιστρέ-
 φεται (567) ἀντὶ ἐνεργητικοῦ ἐστιν. δειξέι τότε ἐκάστην τῶν
 25 μοιρῶν (ἀντὶ τοῦ 'τῶν δωδεκατημορίων ἀναφαίνει'), ὅποτε τέλοισαν παρέρχεται.

1, 2 φησιν οὐ κερ. Ald || 2 τὴν ante δύσιν om M | δύσιν λέγει Ald | post περιφερεῖς Ald | οὔσαι ἢ τε δύσιν καὶ ἢ ἀνατολὴ κέρ. || 3 παραπλήσιοι AM || 6 τῆς ἀν. Ald || 7 διδολή A || 8 τῶν om A | εἴτε καὶ post δύσ. A: om M, καὶ om Ald | ἐκ τῆς ἀν. Ald || 9 περιστρέφεται om M || 9, 10 δηλαδὴ τοῦ ὀρ. Ald || 11 ζωιδίων λ. AAld | τουτέστιν ὁ Ald || 12 κεράτων scripsi ex Arato: ἄρκτων (superscripto ἄστρον) M, ἀρκτικῶν ἄστρον AAld | παρέχοι M || 13, 4 ἐπι-κεῖται Ald || 14 ὅτι A | σὺν ἐκάστη γὰρ μοῖρα Ald | ἀναφέρεται AAld || 14, 5 ἐν τῷ ὑπογείῳ οὖν κύκλῳ Ald || 16 δὴ Ald | ἀνέρθῃ A | σκοπεῖν τὰ τε ἄ. libri || 17 συμβαλεῖν Ald; συμβαλεῖν Bekker | εἶτα μετ. Ald || 18 ἐπὶ τὸν Ald || 19 συμβάλη M | ἐπάγει AAld || 21 τὸ δὲ ὁ ππῆμος Ald || 23 γὰρ

M: δὲ AAld || 24 οὖν post δειξέι Ald: om AM || 25 τῶν om Ald | ἀναφέρει αἶν AM, ἀναφέρων Ald || 25, 6 τελοῦσαν A, ἀνατέλλουσαν Ald

569 sqq. οὗ οἱ ἀφανρότατοι —: μέλλων διεξέρχασθαι τὸν περὶ ἀνατολῶν καὶ δύσεων λόγον καὶ συνανατελλόντων καὶ συγκαταδύνων τὴν ἀρχὴν ἀπὸ Καρκίνου ποιεῖται, ὃν καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου πρῶτον ὠνόμασε (545), καὶ φησιν, ὅτι Καρκίνου ἀνατέλλοντος οὐκ ἀμαυρὰ οὐδὲ ἄσθημα ἄστρα συν- 5 ἀνατέλλει αὐτῷ καὶ ἀντικαταδύνει, δύνειν δὲ τὸν Στεφάνον φησι κατὰ τὸ ἡμισὸν (573) καὶ τὸν Νότιον Ἰχθύον κατὰ ῥάχιν (572), πρὸς ἀνατολὰς ἐστραμμένων αὐτοῦ τῶν περὶ τὴν γαστέρα μερῶν. καὶ ἀντικαταδύνειν δὲ φησι τὸν Ὀφιοῦχον ἀπὸ ποδῶν μέχρις ὤμων καὶ τὸν Ὀφιν, ὃν ἔχει ἐν ταῖς χερσὶ, μέχρι τρα- 10 χήλου (578).

572. κατὰ ῥάχιν Ἰχθύς: εἰς δυσμὰς φέρεται ὡς ἐπὶ τὴν ῥάχιν ὁ Νότιος Ἰχθύς· ἄνω γὰρ νένευκεν. ὅτε δὲ ταῦτα δύ- 15 ται ἀνατέλλοντος τοῦ Καρκίνου, πρώτη ἢ δευτέρα ὠρα τῆς νυκτός.

574. ἐσχατιαὶ βάλλουσι: πάλιν περὶ τοῦ Στεφάνου ἀναλαμβάνει μέλλοντος ἀνατέλλειν τοῦ Καρκίνου· τούτου γὰρ ἀνατέλλοντος τὸ ἡμισὸν τοῦ Στεφάνου ἴδους ἂν ὑπέργειον, τὸ δ' ἄλλο ἡμισὸν δύσει προσβάλλουσι καὶ ἀφανίζουσι εἰς δύσιν τοῦ Στεφάνου κατιόντος. § 'ἐσχατίας' δὲ τὰς δύσεις φησιν, ἐπεὶ 20 καὶ 'προτέρη' (432) τὴν ἀνατολὴν λέγει.

575. αὐτὰρ ὁ γ' ἐξόπιθεν: ὁ δὲ Νότιος Ἰχθύς εἰς ὀπίσω τραπεῖς καὶ οὕτως ἔχων τὴν θέσιν τὰ μὲν ὑπέρτερα, τὰ οὐραία, ἐν τῷ ἀφανεῖ ἔχει, τὰ δὲ ὑπὸ τὴν γαστέρα ἐν τῷ μετεώρῳ. ὅπερ βιαιὸν ἐστὶ τὰ ὑπέρτερα δύνειν, τὰ οὐραία 25 διό τινες ἐπὶ τὸν Ἐν γόνασι τοῦτο μετενηρόχασιν· τὰ γὰρ ὑπέρτερα αὐτοῦ ἐπὶ κεφαλὴν ἤδη δέδυκεν, ὅτε καὶ τὸ ἡμισὸν τοῦ Στεφάνου, τὰ δὲ κάτω περὶ τὴν ἐσχάτην γαστέρα ἔτι ἐν τῷ μετεώρῳ ἔχει.

577, 8. τὸν δὲ καὶ εἰς ὤμους κατὰγει: τὸν δὲ Ὀφιοῦχον 30 ἀπὸ γονάτων μέχρι τῶν ὤμων ἐπὶ δυσμὰς ἄγει ἀνατέλλον ὁ

1 οὐ τοὶ οἱ ἀφ. A || 3 τῇ om M || 8 κατὰ ἀ. AAld || 10 μέχρι libri || 12 Ἰχθύς om M || 13 ὁ om A | νένευκεν δύεται δὲ ταῦτα Ald || 14 τῆς om M || 17 οὖν post μ. Ald || 17, 8 τούτου γὰρ ἀνατ. om Ald || 19 ἡμισὸν αἱ δύσεις AAld | προσβάλλονται A, -ι M, παρέλαβον Ald || 20 ἐπεὶ δὲ A, ἐπειδὴ Ald || 22 ἐξόπισθεν A | δὲ om Ald | τοῦπίσω Ald || 23 δύσιν M || 25 ὁ. λέγειν Ald | ἢ τὰ ἐναντία A post οὐρ., οὗ τὸ ἐναντίον ἔδει Ald || 27 ὅτε Ald: ὅτι AM | τὸ ἡμισὸν om AAld || 28 ἔτι om AAld || 30 κατὰγει om AAld

Καρκίνος καὶ τὸν Ὀφιν ἄχει ἀχένος. § μογερόν δέ, ὅτι ὄλος περὶ τὸν Ὀφιν πονεῖ.

578. ἀχένος ἐγγύς: τουτέστι μέχρις ἀχένος αὐτοῦ τοῦ Ὀφιοῦχου.

5 ἄλλως. τοῦτο προσλαβεῖν ἀναγκαῖον, ὅτι ὁ Ὀφιοῦχος ἅμα Διδύμοις ἀναφερόμενος ἄρχεται δύνειν ἀπὸ τῶν ποδῶν μέχρι γονάτων, ὥστε ἀκόλουθόν ἐστι τὸ νῦν εἰρημένον. καὶ οὕτως ἔχει ὁ λόγος· μέχρι τῶν ὤμων καταφέρεται καὶ μέχρι τοῦ ἀχένος τοῦ Ὀφews· ὀρθοῦ γὰρ αὐτοῦ δύνοντος τὰ μέχρι τῶν
10 γονάτων ἀπὸ τῶν ποδῶν προκαταδέδυνκεν ἤδη [καὶ] Διδύμων ἀναφερομένων (724, 5).

579. οὐδ' ἂν ἔτ' Ἀρκτοφύλαξ: οὐ πολὺς οὐδὲ ἐξ ἴσου φαίνεται ἀμφοτέρωθεν, τουτέστιν ἐκ τῶν ὑπὲρ γῆν καὶ τῶν ὑπὸ γῆν, ἀλλὰ τὸ μὲν ὀλίγον ἄνω ὑπὲρ γῆν, τὸ δὲ πλεῖον ὑπὸ γῆν.
15 § ἡμάτιος (580) δὲ ὑπέργειος, ἐννευχος ὑπόγειος. οὐκ ἂν οὖν εἴη πολὺς οὔτε ὑπὲρ γῆν οὔτε ὑπὸ γῆν ὁ Βωώτης τοῦ Καρκίνου ἀνατέλλοντος, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον αὐτοῦ καταδεδυνκός ἐστιν, ἐλάχιστον δὲ τὸ ἔτι ὑπὲρ γῆς· ἐπεὶ γὰρ φησιν αὐτὸν τέσσαρσι ζωιδίοις ἀνατέλλουσιν ἀντικαταδύεσθαι (581), Ταύρωι
20 Διδύμοις Καρκίνωι Λέοντι, ὅταν ὁ Καρκίνος ἀνατέλλειν ἄρχεται, οὐθ' ὑπὲρ γῆν πολὺς ἐστὶν οὐθ' ὑπὸ γῆν· δύο μὲν γὰρ αὐτοῦ ἤδη παρεληλύθασι μοῖραι, δύο δὲ ἔτι λείπονται. ὅταν δὲ ἀνενεχθῆι, τρεῖς μὲν αὐτοῦ δεδύκασι, μία δ' ἐστὶν ἢ ὑπολείπεται ὑπὲρ γῆς. Ταύρου δὲ ἀνατέλλοντος αὐτὸς δύνειν
25 ἄρχεται (721).

581. τέτρασι γὰρ μοῖραις: τοῦτο ἦν αἴτιον τοῦ ἀνατέλλοντος Καρκίνου, τὸ φαινόμενον ὀλίγον ἔχειν ὑπὲρ γῆς τὸν Βωώτην. μοῖραις δὲ νῦν τοῖς ζωιδίοις. ὁ δὲ λόγος· τέτρασι ζωιδίοις ὁμοῦ καταφερόμενον αὐτὸν δέχεται ὁ ὀρίζων· ὁ γὰρ
30 Βωώτης ἐπιψαίνει τῶν δύσεων μετὰ Χηλῶν, εἶτα μετὰ Σκορ-

1 μογερόν AAld: -οῦ M | δὲ αὐτὸν λέγει ὅτι Ald | ὄλος Ald: -ον AM ||
3 τὸ δὲ ἀχένος Ald || 5 προσλαβεῖν δὲ τοῦτο Ald || 6 τῶν om Ald || 9 ὄφις AAld | τὰ om A || 10 τῶν (pro καὶ) Ald || 14 πλεόν AAld || 15 οὖν pro δὲ Ald || 16 οὖν ἔτι π. εἴη Ald | ὁ Βωώτης om Ald || 17 Κ. ἤδη ἀρξαμένου ἀνατέλλοντος ἀνατέλλοντος δὲ τὸ πλ. Ald | πλεῖον AAld | δεδυνκός AAld || 18 γὰρ pro δὲ AAld | δὲ ἐστὶ τὸ AAld | γῆν AAld | ἐπειδὴ AAld | φασὶν AAld || 22 παρ. ἤδη AAld || 23, 4 δ' ἔτι ὑπολείπεται AAld || 24 ὑπὲρ γῆς om Ald || 26, 7 ἀνατέλλοντος Ald || 27 γῆν AAld || 29 ὁμοῦ κατιόντων τὸν Βωώτην ὑποδέχεται Ald

πίου καὶ Τοξότου, καὶ ὅτε ὁ Αἰγόκερος ἔρχεται ἐπὶ δύσιν τε-
λείως καὶ ὀλοσχερῶς δύεται. καὶ οὕτω δ' ἑκιδίων ἐπέχει
χρόνον ἐν τῷ δύεσθαι. ἐπειδὴ τοίνυν, ἕως οὗ (ἂν) ἔλθῃ ὁ
Αἰγόκερος εἰς δύσιν, καθ' ὃν καὶ τελείως ὁ Βούτης δύεται,
λοιπὸν Καρκίνου κατὰ διάμετρον γίνεται ἀνατολή, διὰ τοῦτο
φησιν, ὅτι τὸ τηρικαῦτα ἡμάτιος ὅλος φαίνεται, ἐπειδὴ ἐν τέ-
τρασι μοίραις δέχεται αὐτὸν ὁ ἄκεανός. διηγήσθησαν λοιπὸν
Καρκίνου ἀνιόντος.

Cat (Cosmas in
Gregorium | A.
Mai, Spic Hom
II p. 148. cf Hyg
II 4 p. 84 sq.
Anal Eratosth
p. 71)

Βούτην καὶ Ἀρκτοφύλακά φησιν, οὗ ἐν τῷ μῆσωι τῶν
σκελῶν ἀνατέλλει Ἀρκτοῦρος (94), τὸν τῆς Παρθένου . . . 10

582. ὁ δ' ἐπὴν φάεος: ὁ δὲ Βούτης, ἐπὴν τοῦ φωτός
καὶ τοῦ φαίνεσθαι κορεσθῆι ὑπέργειος ὦν. καλῶς εἶπε κορε-
σθῆι, ἐπειδὴ ὑπέργειος φαινόμενος πολὺν χρόνον ἀναλλίσκει,
τῆς μὲν ἡμέρας ὥρας 5', τῆς δὲ νυκτὸς πάσας τὰς ἰβ'. διὸ
χαριέντως εἶπεν ἐπὴν — κορέσεται, ὅτι τοσοῦτον χρόνον 15
ἀναλλίσκει φαινόμενος· ἀνατέλλει γὰρ τῆι Παρθένωι περὶ ὥραν
5' ἡμερινήν, ἧ(ν) καθ' ὑπόθεσιν ἐν Καρκίνωι λάβωμεν τὸν ἥλιον·
Καρκίνου (γὰρ) ὥραι δύο, Ἀέοντος ὥραι β', Παρθένου β', εἴθ'
οὕτως ἀνέτειλεν ὥρας 5'. εἰ τοίνυν τὰς μὲν τῆς ἡμέρας λοι-
πὰς β' ὥρας ἐν τῷ ὑπεργείωι καὶ τὰς τῆς νυκτὸς ἰβ', ἕως ἂν 20
εἰς τελείαν δύσιν ἔλθῃ (ἕως γὰρ ἂν οἱ Διδύμοι ἔλθωσι, φαί-
νεται, ἐν δὲ τοῖς Διδύμοις τὸ τῆς νυκτὸς συμπέρασμα) — ἐπεὶ
οὖν ὅλας ἡ' ὥρας ἔμεινε φαινόμενος καὶ ὑπέργειος ὦν, διὰ
τοῦτο εἶπεν ἐπειδὴν τοῦ φωτὸς κορεσθῆι, λοιπὸν πάλιν μέλ-
λοντος Καρκίνου ἀνατέλλειν (ἐν) τῆι δύσει (τὸ) πλεόν ἔχει τοῦ 25
σώματος' (582, 3).

583. βουλευτῶι ἐπέχει: τουτέστιν· ὅταν ὅλος ἀναχωρήσῃ

1, 2 Αἰγ. δύνει ἐπὶ δύσιν καὶ αὐτὸς τελείως Ald | 2 οὕτω Ald: οὗτος
AM | 3, 4 τοῦ Αἰγοκέρωτος ἐλθόντος εἰς Ald | 4 post δύσιν Ald ὁ B. τελείως
δ. ὁ δὲ Καρκ. τότε x. δ. γίνεται τοῦ Αἰγοκέρωτος | 5 τοῦ post Καρκ. A |
6 ἡ. ὀλίγον AAld | αἴρεται Ald | 7 ? | δὲ post διην. Ald: om AM | 9, 10 om
Ald | 10 ἀρκοῦρον δὲ τ. AM | signavi lacunam, supplicat (πατέρα, ὃν Ἰκά-
ριον λέγουσιν ἔνιοι —) vel simile | 11 ἐπειδὴν Ald | 12 x. ὑπόγειος A |
post ὦν Ald πρὸς δύσιν βαδίζει | δὲ post καλῶς Ald | 14 πάσης Ald | 16, 7
5' ὥραν A | 17 supplēvi; εἰ Ald | 18 supplēvi ex Ald: om AM | δύο γὰρ
ὥραι K. Ald | ὥραι om Ald | 18, 9 ὥστε περὶ ἕκτην ὥραν ἀνατέλλει. ἐπεὶ
τοίνυν Ald | 18 εἶτα A | 19 ἀνατέλλει A | τὰς τε Ald | 19, 20 λ. 5ξ ὥρας AAld |
20 post ὑπεργ. Ald ἐστι | δώδεκα Ald | ἂν Ald: om AM | 21 δύσιν δύνει M |
ἂν Ald: om AM | ἀνέλθωσι Ald | 23 μένει Ald | ἐστὶ pro ὦν Ald | 25 cf
p. 455, 10 | 27 ὅτε — ἀναχωρήσει A | ὅλος om Ald

τοῦ ὑπὲρ γῆν μέρους καὶ πανδυσίαν ποιήσῃ, προσλαμβάνει τῷ
 μεσονυκτίῳ (τουτέστι ταῖς ἕξ ὥραις τῆς νυκτός) ἄλλας ὥρας β',
 ὥστε ἐν ὀκτῶ ὄλαις ὥραις γίνεσθαι αὐτοῦ τὴν παντελῆ κατά-
 5 **δυσιν**. διὸ εἶπε κελναί τοι — νύκτες ἐποψὲ δύνοντι λέ-
 γονται (585), ἐπεὶ μακροτάτην ποιεῖται τὴν κατάδυσιν. βουλυ-
 τὸν (583) δὲ λέγει τὴν ἐσπέραν, καθ' ὃν καιρὸν λύονται οἱ βόες.
 ἐδίδαξεν οὖν ἡμᾶς, ὅτι ἕξ ὥρας ποιεῖται τῆς ἡμέρας, τῆς δὲ
 νυκτός ἰβ' (τοῦτο οὖν ἐστὶ τὸ δίχα εἶναι τὴν νύκτα, <τὸ> διπλοῦν
 ἀνύειν τοῦ καιροῦ) διπλάσιον τῆς νυκτός πορευόμενος. φησὶν
 10 οὖν· ἐπειδὴν τοῦ φωτός κορροσθῆι, ἐν τῇ δύσει λοιπὸν τὸ πλεῖον
 ἔχει τοῦ σώματος, ἐπειδὴ ἄκρα αὐτοῦ ἡ κεφαλὴ ἀπολείπεται
 καὶ χεῖρες, τῆς νυκτός τὸ τηλικαῦτα διπλάσιον λύσης τῶν ἕξ
 ἡμερικῶν ὥρῶν.

νυκτός λύσης: τὸ μὲν ὀλίγον ὑπὲρ γῆν, τὸ δὲ πλεόν
 15 ὑπὸ γῆν ἐν τῷ βουλυτῷ, τουτέστιν ἐν τῇ δύσει, μένει πλεόν
 τοῦ ἡμισσοῦ τῆς νυκτός, εἰς δύο αὐτῆς τεμνομένης. § ὅτε ὁ Καρ-
 κίνος, φησὶν, ἀνατέλλει, τότε ὁ Ἀρκτοφύλαξ τὸ μὲν ὀλίγον [ἔχων]
 ὑπὲρ γῆν, τὸ δὲ πλεόν ὑπὸ γῆν ἔχει καὶ ἐμβραδύνει καὶ ἐγχρο-
 νίζει τῷ βουλυτῷ, οἷον ἐν τῇ δύσει, τουτέστιν ἐγχρονομίζει δύνων
 20 πλεόν τοῦ ἡμισσοῦ τῆς νυκτός, εἰς δύο αὐτῆς τεμνομένης, ὅπηγικα
 τοῦ ἡλίου δύνοντος καὶ αὐτὸς δύνεται.

ἐποψὲ δύνοντι λέγονται: ὁψὲ δύνων ὁ Βωώτης διὰ τῶν
 δ' μοιρῶν, τουτέστιν ἡ ὥρας, ἐπέχει αὐτόν. Ὁμηρος (Od V 272)
 ὁψὲ δύνοντα Βωώτην ἀντὶ τοῦ βραδέως δυόμενον. αὐτὰι δὲ
 25 μάλιστα αἱ περιφοραὶ ὁψὲ δύνοντος ἂν κληθεῖησαν οὐ μόνον διὰ

1 ποιήσει A || 2 5' A || 3 ὄλαις om M || 4 κ. καὶ ν. Ald || 6 ἢ ἐσπέραν A, ἢν
 omisso καιρὸν Ald | οἱ βόες λύονται AAld || 6—10 post λύονται Ald ἢ τὸ
 δίχα νυκτός λύσης τοῦτο φησὶν τὸ διπλασιῶ τῆς νυκτός καιρὸν ἀνύειν
 πορευόμενον τοῦ τῆς ἡμέρας. καὶ ἀπὸ τούτου ἐδίδαξεν ἡμᾶς, ὅτι ἕξ ὥρας
 ποιεῖται τῆς ἡμέρας, τῆς δὲ νυκτός ἰβ'. φησὶν οὖν Ald || 8 δίχα AM || 9 τὸν
 καιρὸν A | διπλασιῶ A, -ίῳ M || 10, 1 ἔχει τὸ πλεῖον AAld || 12 διπλάσιον
 A, -ίῳ M, -ίῳ Ald || 14—17 Ald sine lemmate ἢ ὅτε τὸ πλεόν τοῦ ἡμισσοῦ
 τῆς νυκτός παρέλθῃ εἰς δύο αὐτῆς τεμνομένης τοῦ Καρκίνου ἀνατέλλον-
 τος τότε || 15 ὑπὸ γῆν om M || 16 ὁ om M || 17, 8 ὑπὲρ γῆν ὀλίγον Ald || 18
 ἔχων post ὑπὲρ γῆν A, om Ald || 18—20 τὸ δὲ ἐν τῷ βουλυτῷ, τουτέστιν
 ἐν τῇ δύσει, καὶ ὑπὸ γῆν πλεόν ἔχει, ἐμβραδύνει δὲ καὶ ἐγχρονομίζει τῷ βου-
 λυτῷ, ἤγουν τῇ δύσει, δύνων Ald || 21 δύνεται Ald || 22 ὁψὲ Ald | δ. ἐστιν
 Ald || 22, 3 τῶν διμοίρων ὥρῶν A, διὰ τῶν ὥρῶν τῶν τεσσάρων μοιρῶν του-
 τέστιν Ald || 23 ἐπέχει Ald: -ων A, -ειν M | pro αὐτὸν Ald ὃν καὶ | καὶ Ὁ. A ||
 24 δύνοντι A | φησὶν ἀντὶ τοῦ βρ. Ald || 25 δύνοντος A

τὸ τὰς ἐν τῷ καταφέρεσθαι ὀκτὼ ὥρας ἐπέχειν, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐν ὥραι γεγόνασιν, ἕως οὐ (ἄν) παντελῶς δύηται. αὐταὶ οὖν αἰ νύκτες μάλιστα ἐποψὲ δύνοντι ἄν κληθῆισαν.

586. ὡς οἱ μὲν δύνουσιν: τοῦτον τὸν τρόπον οἱ προειρημένοι δύνουσιν, ὁ Στέφανος ὁ Ἐν γούνασι καὶ ὅσα προείπε 5 καὶ ἐν τῇ δύσει τὰ ἰβ' σημεῖα. λοιπὸν δὲ καὶ ἀπὸ ἀνατολῆς. ἀνατέλλει δὲ ὁ Ὠρίων λαμπρὸς ὧν κατὰ τὴν ζώνην καὶ τοὺς ὤμους, ἔχων δὲ καὶ τῷ ξίφει λαμπροὺς ἀστέρας γ' συναναφέρει καὶ Ποταμὸν κέρας — ἄλλου (589), τουτέστιν ἀνατολικῶ 10 μέρους.

ὁ δ' ἀντίος: τὰ μὲν οὖν προειρημένα ζῴδια ἀνατέλλοντι τῷ Καρκίνῳ ἀντικαταδύνει, ὁ δὲ Ὠρίων συνανατέλλει αὐτοῖς, οὐκ ἀπρεπής, ἀλλὰ καὶ τὴν ζώνην εὐδηλοτάτην ἔχων καὶ τοὺς ὤμους καὶ τὸ ξίφος. ἀνατέλλειν δὲ τὸν Ἡριδανὸν ποταμὸν καὶ ὄλον θεωρεῖσθαι ἑπὲρ τὸν ὀρίζοντά (φησιν 589). 15

590. ἐρχομένῳ δὲ Λέοντι —: ἀνατέλλοντος δὲ τοῦ Λέοντος ὅσα μὲν ἀντικατέδυνε τῷ Καρκίνῳ παντελῆ ποιεῖται τὴν καταδύσιν, δύνει δὲ καὶ ὁ Ἀετὸς ὄλος, τοῦ δὲ Ἐν γούνασι τὰ ἄλλα μέρη δέδυνε, τὸ δὲ γόνυ τὸ λαιὸν καὶ ἡ κνήμη καὶ ὁ 20 πούς ἀκμήν εἰσιν ἑπὲρ γῆν.

594. ἀντέλλει δ' Ὑδρῆς κεφαλῆ: συνανατέλλει δὲ τῷ Λέοντι ἡ κεφαλῆ τῆς Ὑδρῆς ὁ Λαγῶς ὁ Προκύων καὶ τοῦ Μεγάλου Κυνοῦ οἱ ἐμπρόσθιοι πόδες. τὸ δὲ χαροπὸς ἴστροι λαμπρὸς. καὶ ἐν τῇ ἀνατολῇ τοῦ Καρκίνου ἡ κεφαλῆ τοῦ Λαγῶ 25 οὔ ἄκρας ἦν ἀνατέλλασα. ἀλλ' ἐπειδὴ οὐ δυνατόν ἦν ἄκρας μόνῃς κεφαλῆς μνημονεῦσαι οὕτω σμικροῦ ἄστρου, ὅτε σὺν τῷ Λέοντι πᾶσα ἀνῆλθεν, εἶπε καὶ ἐμνημόνευσεν.

596—606. οὐ μὲν θῆν: περὶ τῆς τοῦ Λέοντος φάσεως ἱκανῶς εἰπὼν λοιπὸν καὶ περὶ τῆς ἀνατολῆς τῆς Παρθένου τεκμήρια

1 τὰς om Ald | κάτω φ. Ald | κατ. ἡ' A | ἐν M: ἡ' AAld || 2 ἕως ἄν δ. π. Ald | supplevi || 5—7 post προείπεν Ald εἰπὼν δὲ περὶ τῶν ἀπὸ δύσεως δώδεκα ζῴδιων σημείων νῦν καὶ περὶ τῶν ἀπ' ἀνατολῆς λέγει. ἀνατέλλει οὖν, φησίν, ὁ Ὠρ. || 6 ἰβ' ζῴδια ἢ σημ. A, cf Ald || 8 καὶ τῷ A, καὶ ἐν τῷ Ald | καὶ pro γ' Ald || 9 καὶ om Ald | τοῦ ἄν. Ald || 10 μέρους om Ald || 12 ἀντίκα δύνει Ald | αὐτῷ Ald || 14 ἠριδανὸν ut solet M, cf ed ad v. 360 || 14, 5 ἀνατέλλει δὲ σὺν τῷ Ἡριδανῷ ποταμῷ καὶ ὄλος θεωρεῖται ὑ. τ. ὀρίζοντα Ald || 15 supplevi || 18 καὶ om M | ὄλος om M | ἐν γούνασι M || 19 τὰ μὲν ἄλλα Ald | τὰ ὅλα μ. A || 20 ὑπὸ AAld, cf ed || 26 οὕτως μ. A, οὕτω μ. Ald || 27 πᾶσαν Ald || 28 φάσεως AAld || 29 εἶπεν M | τῆς prius om AAld

δίδωσιν. ἡ δὲ Παρθένος ἀνατέλλουσα οὐκ ὀλίγους ἀστέρας ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα βάλλει, ἀλλὰ πολλοὺς εἰς δύοσιν κατὰγει, καὶ λέγει ποίους· ἡ γὰρ Ἀρκαδικὴ τοῦ Ἑρμοῦ Ἀύρα καὶ ὁ Δελφίς καὶ ὁ ὑπὸ τὸν Ἀετὸν Ὀιστός (οὗτοι γὰρ ὑπὸ δυσμὰς φέρονται), σὺν 5 τούτοις καὶ τοῦ Κύνου τὰ πρῶτα πτερὰ περὶ ἄκρους τοὺς ὤμους ἄχρι καὶ τῆς οὐρᾶς δύνει καὶ τοῦ Ἡριδανοῦ τὰ ἄκρα ἄρχεται σκιάζεσθαι· λοιπὸν γὰρ καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ Ἡριδανοῦ πρὸς δυσμὰς φέρεται καὶ παρήγοροι οἱ ἐν τοῖς ἄκροις ὄντες, τοῦ δὲ Ἴππου ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ ἀνὴρ δύνει, ἀνατέλλει δὲ ἡ Ὑδρα ἐπὶ πλέον ἕως 10 τοῦ Κρατῆρος. ἀναφέρονται δὲ οἱ ὀπίσθιοι πόδες τοῦ Κυνοῦ καὶ ἡ πρύμνα τῆς Ἀργούσ. ἐμφαντικῶς δὲ εἶπεν ἔλκων ἐξόπισθεν πρύμναν (604). ἡ δὲ ἡμίτομος οὔσα καὶ μέχρι τοῦ ἰστοῦ κατηστερισμένη ἐμφαίνεται (605), ὅταν ἀνατέλλῃ ὅλη ἡ Παρθένος.

15 596—609. ὑπὸ νελατα βάλλει: ἰκανῶς περὶ τῶν τῆς ἀνατολῆς τῆς Παρθένου τεκμηρίων ἐπεξελεθῶν ἐπὶ Χηλὰς ἔρχεται καὶ φησιν· ἐπερχόμεναι δὲ αἱ Χηλαὶ καὶ μέλλουσαι ἀνατέλλειν, εἰ καὶ λεπτὰ φαίνουσι καὶ εἰσιν ἀμαυραὶ (καὶ) ἄγνωστοι καὶ ἀκατάληπτοι, παρέρχονται οὐδαμῶς, ἐπειδὴ μετ' αὐτῶν τεκμηρίων 20 ὁ Βούτης ἅπας ἀθρόως ἀνατέλλει καταλαμπόμενος τῷ Ἀρκτούρωι ἀστέρι, ὅς ἐστι μέσος αὐτοῦ τῶν μερῶν περὶ τὸ ἐν τοῖς μηροῖς ζῶμα.

603. φθάνεμος δὲ Κύων: ὁ δὲ Σελριος τοὺς ὀπισθίους πόδας ἀναιρεῖται φθασάντων τῶν ἐμπροσθίων. διὸ εἶπε φθάνεμος, ὅτι τοὺς ὀπισθίους φθάνει πόδας ἀνατέλλων.

605. ἡ δὲ θέει γαίης: λείπει ἡ ὑπὲρ πρόθεσις, ἢ ἡ ὑπὲρ γαίης. ἡ δὲ Ἀργὼ φαίνεται ὑπὲρ γειος κατὰ τὸν ἰστόν διχαζομένη· ὁ γὰρ ἰστός ἐπ' ἄκρον ἐστὶ διχοτομήματος, ἐπειδὴ ἡμίτομος ἐστίν· ἐν γὰρ τῷ μέσῳ τῆς νηὸς ἐστίν. διὸ καὶ ὁ

5 τούτω M || 8,9 φ. παρηγορίας γὰρ τὰς ἄκρας φησίν. καὶ τοῦ Ἴππου δὲ ἡ κεφαλὴ δύνει, ἀν. Ald | ἡ ante κεφ. om A || 11,2 ἐξόπισθεν AM ||

12 τοῦ ὀπιστοῦ AM Ald: correxi ex Arato || 13 ἐμφέρεται M, φαίνεται A Ald || 16 τῆς ante Π. om Ald | ἐπεξελεθῶν A | τὰς X. Ald || 18 ἀμ. ἀλλ' οὐν οὐδαμῶς ἄγν. Ald || 19 οὐδαμῶς hic om Ald || 20 ἀθρόως om Ald, cf p. 458, 8 | καὶ post ἀνατ. A || 20,1 ὑπὸ τοῦ -ον ὅς Ald || 21 ἐ. μέρος Ald | post αὐτοῦ Ald κεῖται γὰρ παρὰ τὸ ἐν τοῖς μηροῖς ζῶμα || 24 ἀνατειλάντων Ald | διὰ τοῦτο οὐν φησι φθ. Ald || 25 πόδας φθάνει AAld | ἀνατέλλει M || 27 ἡ γὰρ AAld | φέρεται AAld | ὀπιστόν A || 28 τοῦ διχ. Ald | ἐπεὶ AAld || 29 post ἐστίν Ald ὁ δὲ ἐν τῷ μ.

τόπος, ἐνθα κεῖται, μεσόδμη καλεῖται. ὁ δὲ λόγος· ἡ δὲ Ἀργῶ πᾶσα ὑπέργειος φέρεται, ἥτις κατὰ τὸν ἰστὸν ἔχει διχοτόμημα, δπηνίκα πᾶσα ἢ Παρθένος ἀνατείλη. § περαιόθεν — δὲ ἐκ τοῦ ὑπὸ γῆν μέρους ἀνέλθῃ εἰς ἀνατολήν.

607—9. οὐδ' ἄν ἐπερχόμεναι: ἀλλ' οὐδὲ αἱ Χηλαὶ ἐπ-
 5 ἐρχόμεναι, τουτέστι ἀνατέλλουσαι, ἀσημειωτοὶ εἰσιν· συνανατέλλει γὰρ αὐταῖς ὁ Βωώτης. § ἀφρόος δὲ (609) εἶπε τὴν ιδιότητα τῆς ἀνατολῆς δηλῶν, ὅτι τὰ ἐν πολλῶι χρόνῳ δύνοντα ἀφρόως ἀνατέλλει. ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων τὰ ταχέως δύνοντα πλείονι χρόνῳ τὰς ἀνατολὰς ποιεῖται, ὡσπερ ὁ Ὠρίων. § ἡ δὲ Ἀργῶ 10 μετέωρος ἦδη πᾶσα· μέρη γὰρ αὐτῆς συνανατέλλει Λέοντι, ὥστε ὁμοῦ ταῖς Χηλαῖς τὴν πᾶσαν ἀνατεταλκέναι. § γραπτέον δὲ οὐ μάλα πᾶσα (610), ἐπειδὴ οὐχ ὅλη κατηστέριστα, καθὼς εἶπομεν (p. 410. 457), ἀλλ' ἡμίτομος. § τὸ δὲ βεβολημένος — (609) ἀντὶ τοῦ καταλαμβανόμενος τῶι Ἀρκτούρωι. 15

607—612. Χηλαὶ καὶ λεπτὰ φάουσαι —: ἐπειδὴ εἶπεν
 ὅτε ἄνευσιν ὁ Λέων, ἢ κεφαλὴ τῆς Ὑδρας φαίνεται, ὅτε ἢ Παρθέ-
 νος, ἀνατέλλει μέχρι τοῦ Κρατήρος, ὅτε αἱ Χηλαὶ, λοιπὸν ἅπαν
 τὸ σῶμα πλὴν μόνης τῆς ἄκρας οὐράς, ἐπάγει εἰκότως, ὅτι 20
 πολλὴ τίς ἐστὶν ἐν οὐρανῶι κειμένη (cf 594. 602).

ἄλλως. ἀντὶ τοῦ καὶ ἡ Ὑδρα φαίνεται πᾶσα. οἱ δὲ οὐ-
 τως ἤκουσαν (τὸ) Ἀργῶ δ' οὐ μάλα πᾶσα μετήρορος, ὅτι
 οὐ τὸ τηρικαῦτα ἢ Ἀργῶ ἐστὶ μετήρορος, ἀλλὰ καὶ πρὶν τὴν
 πᾶσαν ἀνελθεῖν Παρθένον. ὅτε μέντοι ἢ πᾶσα ἀνέρχεται, τότε 25
 καὶ ἡ Ὑδρα ὀλοσχερῶς φαίνεται.

615. αἰεὶ γνύξ —: τοῦ δὲ διὰ παντὸς γνύξ πεπτηῶτος
 (λέγει δὲ τοῦ Ἐν γούνασιν) αἱ Χηλαὶ ἀνιούσαι μόνην τὴν δεξιὰν
 κτήμην μέχρι αὐτῆς τῆς ἐπιγοννίδος ἄγουσιν.

αἰεὶ δὲ Λύρηι: τῶι αἰεὶ ἐν γούνασιν ὄντι, πλησίον τῆς

2 τὸν om Ald | 3, 4 δὲ ἤγονν ἐκ τοῦ Ald | 4 εἰς ἀνατολήν om M |
 6 ἀσημειώτατοι A, ἀσημειότατοι Ald | 9 τοῦ ἐναντίου Ald | ταχέα A | 10
 χρ. ἀνατέλλει ὦ. Ald | ὁ om M | 11 μετήρορος A, μετήρορος Ald | μέρη Ald:
 μέρει AM | τῶι A. Ald | ὥστε AAld: ὡσπερ M | 12 τὴν om Ald | 12, 3 post
 ἀνατ. Ald τὸ δὲ οὐ μάλα πᾶσα φησὶν, ἐπειδὴ | 15 ἢ καταλαμπόμενος
 ante τῶι Ald | 16 φαίνουσαι A, φάρουσαι Ald | 20 ἐστὶν om AAld |
 21 ἄλλως — πᾶσα om et scholia coniunxit Ald | πᾶσα φαίνεται A | 22 sup-
 plevi ex Ald | οἱ δὲ τὸ Ἀργῶ δ' οὐ μάλα πᾶσα οὕτως ἤκουσαν, ὅτι
 Ald | πᾶσα μάλα A | 24, 5 τότε κάκεινη καὶ ἡ Ald | 27 οὕτως ante αἱ A:
 om MAld | τὴν om M | δεξιτερὴν Ald | 28 αὐτῆς om AAld | 29—459, 2 τὸ δὲ
 αἰεὶ Λύρηι πρὸς τὴν διδ. ἐστὶ τῆς θέσεως Ald | 29 τῶ M: τὸ A

Λύρας ὀκλάζοντι (67), τούτωι πρὸς τὴν διδασκαλίαν οὕτω τῆς θέσεως (πλησίον γάρ ἐστι τῆς Λύρας) (ἐχρήσατο). εἶγε ἐν τοῖς πρώτοις εἶπε γούνατι οἱ σκαιοῦι πελάει (272).

617. ἀμφοτέρων δύνοντα: δύνειν καὶ πάλιν φησὶ τὸν
 5 Ἐν γούνασι καὶ διὰ τῆς αὐτῆς νυκτὸς ἀνίεναι, ἐπειδὴ τῶν ἀμφιφανῶν ἀστρων ἐστίν. ἀμφιφανῆ δὲ τὰ ἐπὶ δεξιὰ τοῦ Θερινοῦ τροπικοῦ, ὅσα ἀρχομένης νυκτὸς ἀνατέλλοντα φαίνεται, ὡσπερ καὶ ὁ Ἀρκτοῦρος.

618. πολλάκις αὐτονυχεί: κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα. ὁ δὲ
 10 Ἐν γούνασι τῶν ἀμφιφανῶν ἀστρων ἐστίν, ὃν συμβέβηκε διὰ τῆς αὐτῆς νυκτὸς Θεωρεῖσθαι καὶ ἀνατέλλοντα καὶ δύνοντα· μεταξὺ γὰρ τοῦ ἀρκτικού κύκλου κατηστέρισται, ὃν ἔοικεν ἀεφανῆ τυγχάνειν, καὶ μεταξὺ τοῦ Θερινοῦ τροπικοῦ, ὃν παρέδωκε πέντε μέρη τῶν ἢ ὑπέργεια ἔχειν καὶ γ' ὑπόγεια (498 sq.). ὅταν οὖν
 15 ὁ ἥλιος τὸν χειμερινὸν τροπικὸν διοδεύη ἔχοντας αὐτοῦ τῶν ἢ μερῶν τὰ ε' μέρη ὑπόγεια, τὰ δὲ γ' ὑπέργεια, τῆς νυκτὸς κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν (ε') καὶ ε' ὥρῶν γινομένης, ὁ Ἐν γούνασι μεταξὺ τοῦ Θερινοῦ καὶ τοῦ ἀρκτικού κύκλου τεταγμένος καὶ περισηνεγμένος ἤδη διὰ τῆς ἡμέρας τὸ ὑπέργειον μέρος ποιεῖται
 20 τὴν δύσιν ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀναγκαῖον καὶ περὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας ἀνατέλλων εὐρίσκεται σὺν ταῖς Χηλαῖς καὶ τῷ Τοξότῃ (καὶ) τὸ ἥμισυ τοῦ Στεφάνου συνανατέλλει καὶ τοῦ Κενταύρου (τὰ) πρὸς τὴν οὐραν (619—626).

618. τοῦ μὲν ἄρ' οἴη: σὺν ταῖς Χηλαῖς, φησὶ, τοῦ Ἐν
 25 γούνασιν ἢ κνήμη φαίνεται μέλλοντος ἀνίεναι τοῦ Ζυγοῦ. ἀνέλαβε δὲ τὸ προειρημένον (612).

620. αὐτὸς δ' ἐς κεφαλὴν: ἢ μὲν κνήμη, φησὶν, αὐτοῦ φαίνεται μελλουσῶν ἀνίεναι τῶν Χηλῶν, αὐτὸς δὲ ἐπὶ κεφαλὴν

1 τοῦτο A | οὕτω scripsi: οὐ τὸ A, οὐ τῶ M, om Ald || 2 suppleni | post A. Ald καὶ ἔοικεν ὀκλάζοντι πλησίον αὐτῆς καὶ ἐν τοῖς πρ. δὲ εἶπεν || 3 de πρώτοις cf ad v. 796 || 4 καὶ πάλιν om Ald || 5 καὶ om Ald || 6 ἀστέρων libri | ὃν συμβέβηκε διὰ τῆς αὐτῆς νυκτὸς Θεωρεῖσθαι καὶ ἀνατέλλοντα καὶ δύνοντα post ἐστίν iteravit (cf l. 10) AAld | γὰρ pro δὲ AAld | ἐπιδέξια Ald || 9 τὸ δὲ πολλάκις αὐτ. ἀντι τοῦ κατὰ Ald || 9—11 (ὁ — δύνοντα) om Ald, cf ad l. 6 || 10 ἐν γούνασι M | ἀστέρων A || 11 καὶ post θ. om M || 12 κατεστήρηται M | ἀμφιφανῆ A || 15 ὁκτώ A || 16 ὑπέργεια — ὑπόγεια A || 17 ὥρῶν γινομένης Ald: ὥραις γινόμενος (γενόμενος A) AM || 18 καὶ post τ. om M || 19 ὑπόγειον Bekker || 20 πρώτης ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ ἀναγκαῖως Bekker | θ' A, ἐνάτην M || 22, 3 μὲν (om A) ταύρου libri || 24 ἄρ M || 25 μελλουσῶν α. τῶν χηλῶν A || 27, 8 ἢ μὲν — κεφαλὴν om A

καίμενος ἐν τῇ ἀνατολῇ ἐκδέχεται τὰς τοῦ Σκορπίου ἀνατολάς καὶ τοῦ Τοξότου· οὗτοι γὰρ τέλεον αὐτὸν ἄγουσιν.

ἄλλως. ταῖς μὲν Χηλαῖς ἢ κνήμη αὐτοῦ συναναφαίνεται, τὰ δὲ μέσα τῷ Σκορπίῳ, ἢ δὲ ἀριστερὰ χεῖρ ἄμα τῇ κεφαλῇ τῷ Τοξότηι, ὥστε τρισὶ ζωιδίοις αὐτὸν συναναφέρεσθαι. 5

627. τῆμος ἀποικομένην κεφαλὴν —: ἐν τῷ ἀνιέναι μέλλειν τὴν Παρθένον ἢ κεφαλὴ τοῦ Ἴππου εἰς δυσμὰς κατενεχθεῖσα μόνη. νῦν μελλουσῶν τῶν Χηλῶν ἀνιέναι (626) σὺν ἡλίῳ ἔστιν ἰδεῖν τὸν πάντα Ἴππον δύνοντα. διό φησι 'τὸ τνηκῆαυτα μετὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑαυτοῦ κεφαλὴν καὶ δύσασαν ὁ Ἴππος 10 ὄλοσχερῶς ὄλος δύεται'.

628. καὶ προτέρου Ὁρνιθός ἐφέλκεται ἔσχατος οὐρῆ: ἢ προτέρου λέγει κατὰ τὴν θέσιν (τοῦ γὰρ Ἴππου ἐπίπροσθέν ἔστι κατὰ τὴν θέσιν) ἢ πρότερον τὸν Κύκνον λέγει ὡς πρὸς ἀντιδιαίρεσιν καὶ πρὸς σύγκρισιν τοῦ Ἄετος· βορειότερος γὰρ αὐτοῦ ὁ Κύκνος, τὰ δὲ βορειότερα καὶ ἀνώτερα, ἐπεὶ προανατέλλει τῶν νοτίων. ἄνω δὲ τὰ βόρεια, ὅτι μετεωρότερα, ὡς πρὸς τὸν ὀρίζοντα. 15

629—633. δύνει δ' Ἀνδρομέδης κεφαλῆ: δύνει δὲ ἢ τῆς Ἀνδρομέδης κεφαλῆ· τῶν δὲ νοτίων τὸ Κῆτος ὥσπερ 20 ἐπ' αὐτὴν καταφέρεται, ὁ δὲ Κηφεὺς ὥσπερ ἀποσοβῶν τὸ Κῆτος φαίνεται. τοῦ μὲν οὖν Κήτους τὸ μέχρι τῆς λοφιᾶς δύνει, τοῦ δὲ Κηφεύς ἢ κεφαλῆ.

629. τὸ δὲ οἱ μέγα δεῖμα: ἐπάγει τῇ Ἀνδρομέδαι τὸ Κῆτος ὁ νότος· συνδυόμενον γὰρ δοκεῖ ὥσπερ ἐπ' αὐτὴν σπεύδειν. 25 § τὸ δὲ ἡερόεις (630) ἀχλυώδης καὶ χειμερινὸς καὶ σκοτεινός· ἐν γὰρ τῷ χειμῶνι μᾶλλον πνεῖ.

630, 1. ἀντία δ' αὐτός: ποιητικεύεται· ἐκτείνει γὰρ τὴν χεῖρα, ὥσπερ παρακελευόμενος τῇ παιδί ἐκκλίνειν τὸ Κῆτος, ἐπειδὴ σὺν αὐτῇ κατῆλθεν. 30

2 τόξου A || 3 αὐτῆς M || 5 τῷ om M | ὥστε Bekker: ὥσπερ, cf p. 458, 11 | συναναφαίνεσθαι A || 8, 9 σὺν ἡλίῳ post ἴ. iterat A Ald: om M || 10 ἑαυτοῦ A Ald: -ῶι M | δύσαν A || 11 ὄλοσχερῶς om A, ante ὁ Ald || 12 schol praecedenti adhaeret nullo addito distinctionis signo AM || 12—15 τὸ δὲ πρότερον — οὐρῆ εἶπεν ἢ διὰ τὴν θέσιν — θέσιν ἢ πρὸς ἀντιδιαίρεσιν καὶ σύγκρισιν Ald || 14 μετὰ libri || 15 ὡς om M || 19 κεφαλῆ om A Ald || 21 ἐπὶ αὐτῇ M || 22 τὰ μ. A || 24 ἀνδρομέδῃ Ald || 25 ὡς M || 26 ὁ ἀχλ. M | καὶ σκοτεινός om M || 27 χειμερινῶ A | πνεῖ μᾶλλον A Ald || 28, 9 π. καὶ φησιν ἐκτείνειν τὸν Κηφέα τ. χ. — παρακελευόμενον τῷ π. Ald

632. και τὸ μὲν ἐς λοφιήν: και τὸ μὲν Κῆτος μέχρι ὤμων και στήθους δύεται, ὁ δὲ Κηφεὺς μόνηι τῆι κεφαλῆι· τὰ γὰρ λοιπὰ αὐτοῦ ἄδυντα, ὅτι ἔνδον ἐστὶν ἐν τῷ βορείω.

634—646. καμπαὶ δ' ἂν Ποταμοί: ἅμα τῷ Σκορπίω
 5 ἀνατέλλονται αἱ τοῦ Ποταμοῦ καμπαὶ δύνουσι και ὁ Ὠρίων. ὅς κυνηγετῶν περὶ Χίον τὴν Ἄρτεμιν ἐθεάσατο και τῶν πέπλων αὐτῆς ἐλάβετο. ἡ δὲ θυμωθεῖσα παραντὰ ἐκ γῆς σκορπίον ἀνέδωκεν, ὑφ' οὗ ἐπλήγη ὁ Ὠρίων. και νῦν οὖν ὡς διὰ φόβον ἀνατέλλοντος Σκορπίου ὁ Ὠρίων δύνει.

10 636. ὅς και ἐπερχόμενος: ὅστις, ὁ Σκορπίος, ἀνατέλλων ἐκφοβεῖ και εἰς θυμῶς ἄγει τὸν Ὠρίωνα. εἶτα ἐπάγει βιωφελῶς τὴν ἱστορίαν δεικνύς, ὅτι δεῖ μὴ ἀσεβεῖν, ἐξ ὧν ὁ Ὠρίων πέπονθεν. ἀρχόμενος δὲ τῆς ἱστορίας ἐξευμενίζεται τὴν Ἄρτεμιν, ὅτι ἀρχεται λέγειν, ὡς ὑπ' ἀνθρώπου Ὠρίωνος ἐβιάζετο,
 15 και τὴν αἰτίαν ἀφοσιούται, λέγων ὅτι τῶν παλαιότερων ἐστὶν ἡ φήμη και οὐκ ἐμοῦ (637). και σφόδρα ἀστεῖως αὐτὸ πεποίηκεν· βιωφελῆ γὰρ ἐκτιθέμενος τὴν ἱστορίαν, ἐξ ὧν προευμενίζεται, δεικνυσὶν, ὅτι οὐδὲ λόγῳ θεμιτὸν ταῦτα λέγειν, μὴ ὅτι γε και πράττειν. ἔχει δὲ ὡδε ἡ ἱστορία ἀπ' ἀρχῆς· Οἰνοπίων, ὁ Διο-
 20 νύσου και Ἀριάδνης παῖς, ἐν Χίωι τῆι νήσῳ ὤκει ταύτης βασιλεύων. αὕτη ἡ Χίος εἶχε πλεῖστα ἔρπετά, ὡς και διὰ τὸ πολύθηρον αὐτὴν εἶναι Ὀφιοῦς(σ)αν κληθῆναι. πρὸς χάριν τοῖων Οἰνοπίωνος ἦλθεν ἀπὸ Βοιωτίας ὁ Ὠρίων ἄριστος ὦν κυνηγός, ὅπως καθάρηι τὴν νήσον. ἔχων δὲ σὺν αὐτῷ τὴν Ἄρτεμιν κυνη-
 25 γούσαν ἀκόσμως ἐβιάζετο. ἡ δὲ κολώνηι τῆς νήσου ἐποίησε διαρραγῆναι και ἀναδοθῆναι τὸν σκορπίον, ὑφ' οὗ ὁ Ὠρίων πληγείς ἀπώλετο. και κατηστερίσθη και αὐτὸς και ὁ σκορπίος. ὥσπερ δὲ (ἐν γῆι), και ἐν οὐρανῷ δεδοικῶς αὐτὸν ὁ Ὠρίων αἰε φεύγει, και ὅτε ἐκεῖνος ἀνατέλλει, ὁ Ὠρίων δύνει, ὅτε δὲ δύνει ὁ Σκορπίος,
 30 ὁ Ὠρίων ἀνατέλλει. ὁ μὲν οὖν Νικάνδρος, τῆς τῶν θεῶν εὐσεβείας γλιχόμενος, βραχύν τινά φησιν (Theor 18) εἶναι τὸν σκορπίον δεικνύς, ὅτι θεῶν βουλήσει και βραχέα ἰσχύει κατὰ μει-

3 δὲ pro γὰρ Ald | 7 σκορπίον ἐκ τῆς γῆς AAld | 8 ἐπλήγην A ||
 10 ὁ om M | 14 Ὠρίωνος om Ald | 15 και ἀφ. αὐτὴν λέγων Ald | 16 ἐμὴ Ald | 18 τὰ τοιαῦτα λ. Ald | μῆτι δὲ και A, μῆτε δὲ και Ald | 19 ἀπ' ἀρχῆς Ald: ἀπαρχὴν AM | 19 sqq. ἱστορία in margine A | 19 οἰνοπίων A ||
 21 ἔχει Ald | 23 οἰνοπίωνος A | 24 αὐτῷ AMald | 24, 5 κυνηγετούσαν A Ald | 26 ὁ Ὠρίων post οὗ AAld: om M | 27 και ante αὐτὸς om A | 31 γινόμενος libri | 32 και ante θεῶν A | βραχέα M: μικρὸς ὦν AAld

ζώνων, οὗτος δέ, ὁ Ἄρατος, (τῆς) ἀστροθέσεως κατανοήσας τὸ μέγεθός φησιν, ὅτι καὶ ὅλον ὄρος ἀνέρεθξεν, ἵνα ἀναδοθῆι ὁ σκορπίος (642).

640. Θήρης ἀρνούμενος: περιποιούμενος ἀντικαταλασσόμενος διὰ τοῦ φονεύειν τὰ ζῶια χάριν Οἰνοπίωνι. ἐὰν δὲ αἰνύμενος γράφεται, σημαίνει τὸ λαμβάνων. ὁ δὲ Ὠρίων κατὰ διάμετρον τῷ Σκορπίῳ.

641. ἢ δέ οἱ ἐξ αὐτῆς ἐπετείλατο: γράφεται καὶ ἐπετείλατο. ὁ δὲ λόγος· ἢ δὲ Ἄρτεμις ἐξ αὐτῆς, τῆς Χίου, ἐπετείλατο ἀναδοθῆναι, τουτέστιν ἐποίησεν. Θηρίον δὲ ἄλλο, ὡς πρὸς τὰ ὄντα ἐν τῇ Χίῳ, ὧν καὶ φόνον εἰργάζετο ὁ Ὠρίων. § τὸ δὲ πολλὸν ἰόντα (643): ὅτι μέγας ἦν ὁ Ὠρίων, καὶ κατὰ τὸν Ὅμηρον ἔξεστί τινα μαθεῖν· λέγων γὰρ τὸ μέγεθος τῶν παιδῶν τῆς Ἰφιδείας τὸ μὲν μῆκος ἐννεόργιον ἐπιφέρει· μετὰ γε κλυτὸν Ὠρίωνα (Od XI 310. 312).

644. πλειότερος προφανείς: τὸν Σκορπίον φησὶ πλειονα αὐτοῦ καὶ μείζονα, στοχαζόμενος ὅτι καὶ δύο ἄστρον μῆκος ἐπέχει καὶ ἐξηκοντάμοιρός ἐστι μόνος.

646. Ὠρίωνα περὶ χθονὸς ἔσχατα φεύγειν: καὶ αὐτὸν ἀπὸ τῶν λέξεων σφόδρα ὑπογράφει τὸν Ὠρίωνα δεδοικῶτα τὰ τῆς γῆς ἔσχατα καταλαμβάνειν ὑπερβολῇ τοῦ φόβου καὶ τῆς δειλίας.

648. οὐδὲ μὲν Ἀνδρομέδης: τότε, καὶ τῆς Ἀνδρομέδας καὶ τοῦ Κήτους ὅσα ὑπελείπετο τῇ τῶν Χηλῶν ἀνατολῇ, καὶ ταῦτα δύνει, τοῦ δὲ Κηφέως τὰ μέχρι ζώνης δέδυνεν· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ἀπὸ τῶν ποδῶν μέχρι τῆς ἰξύος ἐν τῷ ἀεφανερωῖ ἐστι κύκλωι, ἢ δὲ ζώνῃ ἄπτεται τοῦ ὀρίζοντος· τοῦτο γὰρ ἐστι τὸ γαῖαν ἐπιξύει (650). § Ἄρκτους δὲ εἶπεν ἀρκτικὸν κύκλον (652).

1 οὗτως μέντοι A | supplevi | ὁ ante ἀστρ. A, ἐκ τῆς Ald || 4 θήρης om M || 4, 5 ἀντι(δ)καταλασσόμενος AAld || 5 τὸ φ. AAld | οἰνοπίωνος A, οἰνοπίωνος Ald | εἰ MAld || 6 γράφοιτο AAld | ἔστι δὲ ὁ Ald || 7 τοῦ σκορπίου Ald || 8 ἐπετείλατο om AAld || 8, 9 γράφεται — λόγος om hic Ald, cf l. 11 || 9 ἢ Ἄρτ. φησιν ἐξ Ald || 10 δὲ om Ald || 11 καὶ om Ald | εἰργάζετο A | post Ω. Ald τὸ οὖν ἐπετείλατο γράφεται καὶ ἐπετείλατο, cf l. 8 || 12 τὸ δὲ om et scholia coniunxit AAld | ὅτι γὰρ σφόδρα μ. A Ald || 13 τινα om Ald || 14 ἐννεόργιον κατὰ τὸ μῆκος Ald || 16 πλειότερα Ald || 18 ἐξηκοντάμοιρος Ald) AMald, cf p. 354, 29 | μόνος Ald: -ον AM || 19 ἔσχατα φεύγειν om AAld || 19, 20 αὐτὸς ἀπ' αὐτῶν τῶν AAld || 23 ἀνδρομέδης Ald || 28 τὸν ἀρκτ. Ald

649. παγσυδίηι φεύγουσιν: σὺν παντὶ τῷ πλήθει
κατάγονται οὖν· ὁ γὰρ Ὁρίων δυόμενος ἐκ τοῦ σπεύδειν καὶ
δεδοικέναι τὰ προειρημένα αὐτοῦ πάντα ἄστρα διώκει καὶ προ-
θεῖ. διὸ εἶπεν, ὅτι σὺν πᾶσι τοῖς μετ' Ὁρίωνος κατιούσι, τῷ
5 Δελτωτῷ τῷ Ταύρωι τῷ Κηφεί τῷ Περσεΐ —. § τὸ δὲ ἄπευ-
θεές (648) ἄπευστοι καὶ παρημελημένοι. ἀλλὰ δεῖ νοεῖν, ὅτι
καὶ αὐτοί, τό τε Κῆτος καὶ ἡ Ἀνδρομέδα, δι' ὄλου δεδύκασιν.

653. ἡ δὲ καὶ αὐτὴ παιδός: λείπει ἢ μετὰ, ἔν' ἦι·
μετὰ τοῦ εἰδώλου τῆς Θυγατρὸς αὐτῆς φέρεται ἡ Κασσιόπεια,
10 οἱ δὲ πόδες αὐτῆς καὶ τὰ γόνατα οὐ κοσμίως φέρονται, ἀλλ'
ἀκόσμως· ἐπὶ κεφαλῇ γὰρ δίκην κυβιστητῆρος δύεται.

657. μειρομένη γονάτων: τῆι δύσει τῶν γονάτων· ὁ
γὰρ ὀρίων οὐ δέχεται αὐτῆς τὰ γόνατα ὡς ἐπὶ τὰ βόρεια ὄντα.

657, 8. ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλεν ἐκείνη Δωρίδι καὶ
15 Πανόπηι μεγάλων ἄτερ ἰσώσασθαι: ἐπειδὴ ἐκείνη, ἡ
Κασσιόπεια, οὐκ ἔμελλεν ἰσώσασθαι καὶ περὶ κάλλους ἐναντιω-
θῆναι ταῖς Νηρησίαι ἀνευ μεγάλων τιμωριῶν καὶ ζημιῶν· διὰ
γὰρ τὴν αἰτίαν ταύτην καὶ ὁ Ποσειδῶν τὸ κῆτος ἐπεμψεν
αὐτῇ τῆι χώρῃ, ὡς ἀναγκασθῆναι θοίνην αὐτῷ προθεῖναι
20 τὴν Ἀνδρομέδαν.

659. ἡ μὲν ἄρ' εἰς ἑτέραν φέρεται: οὕτω μὲν οὖν ἡ
Κασσιόπεια ἐπὶ δυσμᾶς κατάγεται (νῦν γὰρ ἑτέραν τὴν δύσιν),
ὁ δὲ οὐρανός, φησί, κάτωθεν, ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος, ἄλλα ἄστρα
ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς φέρει, ὡσανεὶ (λέγοι) τὰ μὲν ἀνατέλλει, τὰ
25 δὲ δύνει'.

660. Στεφάνοιό τε δεύτερα κύκλα: ἀντὶ τοῦ δεύτεραι
περίοδοι· ἐν γὰρ τῷ ἀνιέναι τὸν Καρκίνον εἶπεν, ὅτι ὁ Στέφανος
δύεται (572). νῦν οὖν, ἐπειδὴ ἀνῆλθεν, εἶπε δεύτερα κύκλα.
§ [ἐπειδὴ] Χηλῶν μελλουσῶν ἀνιέναι, ὅτε καὶ ἡ τοῦ Κενταύρου

1 ἦγουν σὺν Ald | 2 οὖν om Ald | 3 δεδοικέναι MAld: δεδύκασιν A |
προκειμένα M | 4 εἶπε σὺν (omisso ὅτι) AAld | 6 ἀσκεπτοι AAld | δεῖ δὲ
ν. Ald | 7 Ἀνδρομέδῃ καταδεδύκασιν (omisso δι' ὄλου) Ald | 9 ἢ om M ||
11 κυβιστητῆρος AM | 12, 3 ἦγουν ἐπὶ τῆς δύσεως μεριζομένη κατὰ τὰ γό-
νατα Ald | 14 ἄρ AM | 14, 5 ἐκείνη — ἰσώσασθαι om MAld | 17 νη-
ρησίαι AMAld | 18 ἐπεμψε (ἀνέπεμψε Ald) τὸ κῆτος AAld | 19 τῆι χώρῃ
αὐτῆς Ald | αὐτοῦ M | 20 ἀνδρομέδην Ald | 21 ἄρ' om AM | 22 φησὶν post
δύσει traiecit Ald | 23 ἄστρα ἄλλα (-ὰ Ald) AAld | 26 δεύτεροι AMAld ||
28 ἡ ante ἐπ. Ald | 29 μελλουσῶν τῶν χηλῶν ἀ. AAld | ὅτε καὶ om Ald

οὐρά ἐφαίνεται, τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ἦν φανερόν (625). νῦν δέ, ὅτε Σκορπίος ἀνῆλθεν, ὁ πᾶς φαίνεται. διὰ τοῦτο δεύτερα κύκλα.

ἄλλως. τοῦτό φησι δεύτερα κύκλα ὅταν δύνῃ εἰς κύκλος καὶ ὅταν μέλλῃ ἕτερος ἀνατέλλειν, καὶ λοιπὸν δύο εἰσὶ κύκλοι'. 5

661—4. Ὑδροῦς τ' ἐσχατιήν, φορέει —: καὶ τὴν οὐρὰν τῆς Ὑδρας (ὅτε γὰρ ἤμελλον αἱ Χηλαὶ ἀνίεναι, εἶπεν ἔπειδ' ἂν ἀνῆλθον τὰ ἔσχατα μέρη τῆς Ὑδρας' 611 sq.) συναναβαίνειν φησὶ καὶ τὸν (Κέν)ταυρον τῷ λοιπῷ σώματι μέχρι τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς δεξιᾶς χειρός, ἐν ἧι τὸ Θηρίον κρατεῖ, τοὺς τε ἔμπροσ- 10 θίους πόδας τεκμήριον τοῦ μέλλειν ἀνίεναι (τὸ Τόξον) σὺν ἡλίω.

664. ἱππότα φηρός: παρὰ τὸ Ὀμηρικὸν ἦθος· τῷ γὰρ ἱππότα ἀντ' εὐθείας ἐχρήσατο ὁ ποιητής (passim), οὗτος δὲ ἀντὶ γενικῆς. φῆρα δὲ λέγει τὸν Κένταυρον ποιητικῶς.

665, 6. Τόξωι καὶ σπείρῃ Ὀφίως: ἐπιόντι δὲ τῷ 15 Τοξότῃ καὶ ἀνατέλλοντι ἀνατέλλει ἢ τοῦ Ὀφείως σπείρα καὶ τὸ σῶμα τοῦ Ὀφιοῦχου, ἀνάγει δὲ αὐτὰς τὰς τοῦ Ὀφιοῦχου χεῖρας καὶ τὴν προτέραν περίκλασιν καὶ καμπὴν τοῦ Δράκοντος.

πολυτεϊρέος δὲ (668) τοῦ πολὺν κάματον παρέχοντος τῷ φέροντι, παρὰ τὸ τεῖρειν. τοῦτο δὲ οὐκ ἦν τῷ φυσικῶς ἐξηγου- 20 μένωι (cf Proleg VI), ἀλλὰ πολυτεϊρέος τοῦ πολυαστέρου. καὶ μᾶλλον θεωρηματικῶς.

669. τοῦ γε μὲν Ἐν γόνασιν: εἶτα παρένθεσις· αἰεὶ γὰρ ἀνατέλλει εἰς τὸ ἐναντίον προτραπεῖς· οἱ γὰρ πόδες πρῶτοι ἀνάγονται, ὕστερον δὲ ἡ κεφαλή. ὁ δὲ λόγος· τοῦ γε μὴν Ἐν 25 γούνασιν ἀνατέλλει τὰ γόνατα καὶ ἡ ζώνη καὶ ὁ ὦμος σὺν τῇ δεξιᾷ χειρὶ. τίνος δὲ ἔνεκεν οἱ πόδες πρῶτοι ἀνατέλλουσι,

1 ἐμφαίνεται A | τὸ δὲ ἦ. A, καὶ τὸ ἦ. Ald || 3—5 (ἄλλως — κύκλοι) om M || 3 ἦ pro ἄλλως Ald | δύο x. Ald || 6 φορέει om Ald || 7 ἔμελλον Ald || 7—9 post εἶπεν Ald αὐτὴν ἀνεηλωθέναι. νῦν δὲ καὶ τὰ ἔσχατα μέρη αὐτῆς φησι συναναβαίνειν καὶ τοῦ Κενταύρου τὸ λοιπὸν σῶμα || 8 ἀνῆλθε A || 9 supplevi ex Arato, cf Ald || 10 χειρός om Ald || 10, 1 οἱ δὲ ἔμπροσθοι πόδες τ. ΔAld || 13 ἀντὶ ΔAld || 15, 6 ἐπιόντος δὲ τοῦ τοξότου καὶ ἀνατέλλοντος ΔAld || 18 περίκλασιν ΔAld: περίκλασιν M || 18, 9 scholia coniunxit M || 19 τὸ δὲ π. οὐ τοῦ πολλῆν (sic) καμπὴν π. Ald | κάμπηνον A || 20 φ. ἢ κόπον Ald | οὐ γὰρ φυσικὸν τὸ οὕτως ἐξηγεῖσθαι, ἀλλὰ π. Ald || 21 πολυάστρου Ald || 21, 2 τοῦτο γὰρ μᾶλλον θεωρηματικόν Ald || 23 ἐγγόνασιν A, ἐν γούνασιν MAld || 25, 6 ἐν γόνασιν A

εἶπε περὶ γὰρ τετραμμένος αἰεὶ ἀντέλλει (669, 70), καὶ οὐχ οὐ ζώνην ἔχει, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ζώνης τὸν τόπον ἴσον ἐκτίθεται, δηλόν· ἐπήγαγε γὰρ καὶ στήθεα (671) μέχρι κάρη δ' ἐτέρης μετὰ χειρός (672) ἡ δὲ κεφαλὴ μετὰ χειρός [τῆς κεφαλῆς] τῆς ἐτέρας, τουτέστι τῆς ἀριστερᾶς, τῶι Τόξωι ἀνέρχονται καὶ τῶι Τοξότηι ἀνατέλλονται.

672. κάρη δ' ἐτέρης μετὰ χειρός: ἡ κεφαλὴ τοῦ Ἐν γούνασι μετὰ τῆς ἐτέρης χειρός, τουτέστι τῆς ἀριστερᾶς, σὺν τῶι Τόξωι καὶ τῶι Τοξότηι ἀνατέλλονται ἀνέρχονται ἢ συνανέρχονται.

674, 5. σὺν τοῖς Ἐρμαίη — Λύρη —: σὺν δὲ τοῖς προσηρημένοις ἢ τοῦ Ἐρμου Λύρα καὶ ὁ Κηφεὺς ἄχρι τοῦ στήθους ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ ὠκεανοῦ ἀναπέμπεται. καλῶς δὲ εἶπε τὸ παρελαύνεται (675) ὥσπερ παρωθεῖται [φησίν], ἐπειδὴ ἐστὶ τὰ αὐτοῦ βόρεια ἃ εἶπε μὴ δύεσθαι διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ ὀλίγον παντελῶς μένει χρόνον ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα.

καὶ στήθεος ἄχρισ: ὅτι τὰ ἄλλα αὐτοῦ ἄδυστα, τοῦτο δὲ μόνον αὐτοῦ τὸ ἄχρι τοῦ στήθους τοῦ σώματος ἀνιὸν καὶ κατιόν.

20 καὶ ἄλλως. ὅτι τὰ ἄλλα αὐτοῦ ἄδυστα, τοῦτο δὲ μόνον αὐτοῦ τὸ ἄχρι τοῦ στήθους [αὐτοῦ μόνον] καὶ δύο καὶ ἄνεισιν.

676. ἦμος καὶ μεγάλοιο Κυνός: τὸ τηρικαῦτα, φησί, καὶ τοῦ Σειρίου αἱ λαμπηδόνες εἰς δυσμὰς φέρονται, ὅτε ὁ Τοξότης ἀνατέλλει. μεγάλοιο δὲ εἶπεν ἀμαρυγαὶ διὰ τὸν Σειρίου αὐτοῦ ἀστέρα. καὶ τὸ πᾶν γοῦν σῶμα δέδυκε τοῦ Ὠρίωνος πλὴν τῆς δεξιᾶς χειρός (677).

677. καὶ πάντα κατέρχεται Ὠρίωνος: τοῦ Τοξότου,

1 post εἶπε Ald αἰεὶ γὰρ περιτετραμμένος ἀνατ. | ἀνατέλλει libri || 2 ἔχει Ald: -ων AM || 3 δὲ post δηλόν Ald | καὶ om M || 4, 5 seclusi; om Ald || 7—10 schol om M || 7 ἄλλως pro lemmate A, ἢ Ald || 8 μετὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός AAld || 8, 9 σὺν τῶι τοξότηι ἀνέρχεται: — AAld || 11 λύρα Ald | δὲ om M || 13, 4 τῶι π. M || 14 γὰρ post ὥσπερ Ald | φησιν om Ald || 15, 6 δύεσθαι. διὸ καὶ ὀλίγον παντελῶς μ. χρ. Ald || 16 παντελῶς post χρόνον A || 16, 7 τὸ οὖν στήθεος ἄχρι Ald || 17 διότι AAld || 18 τοῦ prius om Ald | τοῦ σώματος om Ald | ἄχρι στήθους αὐτοῦ μόνον A, cf l. 21 | καὶ δύο καὶ ἄνεισιν AAld || 20, 1 schol M: om AAld || 21 seclusi || 25 γοῦν om Ald | τοῦ Ὠρ. ante δέδυκε Ald || 26—p. 466, 2 post χ. Ald ἀνερχομένου γὰρ τοῦ Τοξότου τὰ τοῦ Ὠρίωνος πάντα δύνει πλὴν τῆς δεξιᾶς χειρός· αὕτη γὰρ μένει ὡς βορειότερα

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

φησί, ἀνερχομένου τὰ τοῦ Ὁρίωνος πάντα κατέρχεται πλὴν τῆς χειρός, ἤγουν τῆς δεξιᾶς, λειπομένης ὡς βορειότερας οὔσης.

678. πάντα γε μὴν ἀτέλεστα: τοῦ (αὐτοῦ) παραλλήλου εἶσιν ὁ τε Λαγῶς καὶ ὁ Κύων, ὥστε προανατέλλειν τε αἰεὶ τὸν Λαγῶν καὶ προκαταδύνειν, μηδέποτε δὲ ἐτέρως ἔχειν ὡς ἐν 5 ἄλλωι. τὸ δὲ ἀτέλεστα, ἔπει οὐδέποτε καταλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ Κυνός· οὕτω γὰρ κατηστέρισται ὑπὸ τοῦ Κυνός διωκόμενος.

679—692. ἀλλ' οὐχ Ἠνιόχῳ Ἐριφοί: οἱ μέντοι Ἐριφοὶ καὶ ἡ Αἰξ κατὰ τὴν χεῖρα τοῦ Ἠνιόχου σημεῖα μὲν χειμῶνος φέρουσιν, ὅταν ἐσπερίαν δύσιν ποιῶνται, οὐ μέντοι εὐθὺς δύονται, ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἠνιόχου καὶ τὴν χεῖρα τὴν ἐτέραν καὶ τὴν ἰξὺν τῷ Αἰγοκέρῳτι κατέρχεται, τὰ δὲ λοιπὰ Τοξότῃ ἀνατέλλοντι. ὁ μὲν(τοι) Περσεὺς ἄνευ γόνατος καὶ δεξιῶν ποδῶν δύνει, τῆς δὲ Ἀργούης ἡ περιφέρεια ἢ κατὰ πρῶμαν, 15 αὐτὴ δὲ ἡ Ἀργῶ ἅμα Αἰγοκέρῳτι ἀνιόντι κατέρχεται καὶ ὁ Προκύων. ἀνατέλλουσι δὲ ὁ τε Κύκνος καὶ ὁ Ἀστὸς καὶ ὁ καλούμενος Ὀιστὸς καὶ τὸ Θυτήριον.

680. μεγάλην ἀνὰ χεῖρα: ἔχειν φησὶ (cf 157 sqq.) τὴν χεῖρα ταύτην ἐξαίρετόν τινα διαφορὰν πρὸς τὸ λοιπὸν σῶμα τοῦ 20 Ἠνιόχου· κατὰ γὰρ τὴν ἐώϊαν ἀνατολὴν τῆς Αἰγὸς καὶ τῶν Ἐριφῶν χαλεπώτατος χειμῶν γίνεται.

681, 2 καὶ οἱ μελέων διακέκριται ἄλλων: καὶ οἱ Ἐριφοὶ διακριτικοὶ εἰσιν ἀστέρες ἐν πᾶσι τοῖς τοῦ Ἠνιόχου ἀστράσι καὶ ἱκανοὶ πρὸς τὸ κινήσαι χειμῶνα, ὅτε σὺν ἡλίῳ εἰσὶ καὶ 2 πορεύονται. δοκεῖ δὲ μὴ εἶναι ἀληθές· οὐ γὰρ γίνεται πλησίον τῆς Αἰγὸς καὶ τῶν Ἐριφῶν, μᾶλλον δὲ τοῦ Ἠνιόχου, ὅτε (ἐν) τῷ Ταύρῳ ἢ τῶν Διδύμων θατέρῳ ἐστίν. ἀλλὰ φαμεν, ὅτι, ὅταν ὁ ἥλιος ἦ (ἐν τῷ) Τοξότῃ κατὰ τὴν τάξιν ταύτην, ἦν 30 νῦν ἐξηγουμένα, ἐώϊου ἀνατέλλοντος ἐκείνου ἐώϊοι αὐτοὶ δύνον-

3 supplevi; τοῦ αὐτοῦ post παρ. Ald || 4 τε alt om AAld || 5 καὶ μηδ. ἐτ. AAld || 6 ἐπειδὴ AAld || 8 sequitur schol l. 19 M || 9 lemma om M | μέντοι om Ald || 11 ποιῶνται A || 13 τοῦ αἰγοκέρωτος A || 14 μέντοι Ald | ὄλωσ ante ἄνευ τοῦ γ. Ald || 15 τοῦ δ. Ald | καὶ τῆς Α. Ald | ἢ ante κατὰ om AAld || 16 αὐτὴ A || 18 sequitur schol v. 683, 4 M || 20 τινα om AAld || 21 ἀνοτολήν A || 23 διακέκριται ἄλλων om AAld || 24 post ἀστράσι A add εἶναι ἰ. Ald ὡς εἶναι ἰ. || 25 ὅταν Ald | τῷ ἡλ. Ald | εἰσὶ scripsi: ὡς AAld || 26 πορεύονται Ald || 28 ἢ διδύμοις ἐν θατέρῳ A, ἢ διδύμοις ἐνθα θέρος M. | ὅτι om AAld || 29 suppl Ald | τὴν om A | αὐτὴν Ald

ται καὶ ὅτι χειμῶν ἔστιν ἄκρος. ἔχουσιν οὖν τινα πρὸς τὸν ἥλιον κοινωvιαν ἐκ τοῦ καιροῦ διὰ τὸ ἐώιον, ὅτι οἱ μὲν ἀνατέλλουσι, οἱ δὲ δύνουσι.

683, 4. ἀλλὰ τὰ μὲν κεφαλήν —: ἀνελθόντος τοῦ Τοξό-
5 του οὐχ ὁ πᾶς Ἠνίοχος εἰς δυσμὰς φέρεται, ἀλλὰ ἀπὸ ποδῶν
μέχρις ἰξύος. ἀνερχόμενος δὲ ὁ Αἰγυόκρωτος τὴν ἄλλην χεῖρα,
ἐφ' ἧς εἰσιν οἱ Ἐριφοί, (κατάγει). λέγει δὲ τὴν ἀριστεράν· ἡ
γὰρ δεξιὰ ἔδη δέδυκε, τὰ δὲ ἔσχατα μέρη τοῦ Ἠνιόχου, τὰ ἀπὸ
10 τῶν ποδῶν ἕως ἰξύος, οὖν τῷ Τοξότηι ἀνιόντι εἰς δυσμὰς
κατάγεται.

685—8. οὐδέ τι Περσεὺς —: μέλλοντος δὲ Αἰγυόκρωτος
ἀνιέναι οὔτε ὁ Περσεὺς οὔτε τὸ ἀκροστόλιον τῆς Ἀργυίας
πρῦμνης ἔτι φαίνεται, ἀλλ' ὁ μὲν Περσεὺς δύεται πλὴν μόνου
τοῦ γόνατος καὶ τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ (ταῦτα γὰρ ἔχει φαινό-
15 μενα), τῆς δὲ τοσοῦτον δέδυκεν, ὅσον εἰς τὴν περικλασιν καὶ
καμπὴν τῆς πρῦμνης.

689 sq. αὐτὴ δ' Αἰγυόκρωτι: αὐτὴ δὲ πᾶσα ἡ Ἀργὴ ἀνα-
τέλλοντος Αἰγυόκρωτος κάτεισιν, ὅτε καὶ ὁ Προκύων εἰς δυσμὰς
φέρεται.

20 690. ἡμὸς καὶ Προκύων δύεται: ἀνατέλλοντος τοῦ
Ἠνιόχου αὐτίκα δύνει ὁ Κύων καὶ ὁ Ὠρίων ὄλος καὶ ὁ Λα-
γωός, ὃν ἀτέλεστα διωκόμενον (678) εἶπε πιθανῶς πάνν·
ἀμτακλινητος γὰρ ἡ τῶν ἀστρων θέσις. δύνειν δὲ καὶ τὸν
Ἠνίοχον καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος, τὴν ἀριστεράν αὐτοῦ
25 χεῖρα, (φησὶν), ἐφ' ἧς κατεστήρικται ἡ Αἰξ καὶ οἱ Ἐριφοί.

693, 4. Ἴππος δ' Ὑδριχόοιο: ὁ δὲ Ἴππος τοῦ Ὑδροχόου
ἐπιτελλομένου τοῖς ποσὶ καὶ τῇ κεφαλῇ ἀνεκλίσσεται καὶ
ἀνατέλλει.

694, 5. ἀντία δ' Ἴππου ἐξ οὐρῆς: κατὰ διάμετρον δὲ
30 τοῦ Ἴππου κατ' οὐρὰν ὁ Κένταυρος δύνει. ὁ δὲ λόγος· δύνει
δὲ κατ' οὐρὰν [καὶ] ὁ Κένταυρος, ἡ μέντοι κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ

2 ? | 4 τε post κεφ. Ald | 5 ἀλλ' Ald | 6 ἀνερχόμενον δὲ αἰγυόκρωτος ἡ
ἄλλη χεῖρ Ald | 7 supplevi | δύνει post Ἐρ. add Ald | 8 ὑπὸ Α | 9 τῶν om
AAld | 13 δύνεται Α, δύνει Ald | 15 τῆς Ald: τὸ ΑΜ | 20 lemma om Ald | 20, 1
ἀν. γὰρ αὐτοῦ αὐτίκα Ald | 23, 4 καὶ τὸν Ἡ. om Ald | 24 τοῦ ἡνιόχου post
σώμ. Ald | 24, 5 ἡ ἀριστερὰ χεῖρ δηλαδὴ, ἐφ' Ald | 26 ὕδροχόοιο AAld |
ὁ om Ald | Ἴππ. δὲ Ald | 27 ἀναδύεται libri | 29 ἐξ οὐρῆς om AAld | 31 οἱ
μ. ἄμοι αὐτοῦ καὶ ἡ κεφ. Ald

οἱ ὦμοι καὶ ὁ θώραξ οὐ δύναται ἅμα τῷ Ὑδροχόω καταφέρεισθαι (697).

696, 7. ἀλλ' οὐ οἱ δύναται κεφαλὴν: εἰς τὴν θέσιν ποιητικεύεται. ὅμως γε μὴν, φησίν, ἔλκουσα αὐτὸν ἢ νύξ οὐ δύναται αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὦμους σὺν τῷ στήθει χωρῆσαι καὶ λαβεῖν, ἀλλὰ τῆς Ὑδρας τῆς διαπύρου —

697. ἀλλ' αἴθοπος Ὑδρης: αἴθοπος τῆς διαπύρου, ὅτι ὑπὸ τὰ θερυνὰ ζώϊδια τὴν ἀπὸ τοῦ ἀνχένος σπειρωσιν καὶ τὰ μέτωπα καταφέρει.

ἄλλως. τῆς δέ γε Ὑδρας τὰ μέτωπα καὶ ἡ κατὰ τὸν ἀνχένα σπειρα... τὰ μέντοι πλείω αὐτῆς καὶ ὑπὲρ γῆς ἐστι καὶ ἀναφερομένων τῶν Ἰχθύων συγκαταφέρεται ἅμα τῷ Κενταύρῳ.

ἄλλως. ἡ διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν πλησίον τῶν θερυνῶν ζωιδίων, ἡ διὰ τὸ λαμπρὸν τῶν ἀστέρων αὐτῆς, ἡ διὰ τὸ δάκνον· ἐὰν γὰρ δήξει, ὡσαυτεὶ καλεῖ. 15

699—701. ἡ δὲ καὶ ἐξόπιθεν πολλὴ μένει: (εἰ) καὶ τὰ πρῶτα μέρη δέδυκε τῆς Ὑδρας, καὶ ὀπισθεν πολλή τις καὶ ἐκτεταμένη φαίνεται (λέγει δὲ τὰ ὀπισθεν αὐτῆς μέρη). ἀλλ' ὅμως καὶ αὐτὴν πᾶσαν τὴν Ὑδραν σὺν παντὶ τῷ Κενταύρῳ, ἐπειδὴν οἱ Ἰχθύες ἀνατέλλωσιν, ἀθρόως ἐμφέρεται. 20

701, 2. ὁ δ' ἐπ' Ἰχθύσιν ἔρχεται Ἰχθύς: ὁ δὲ [Νότιος] Ἰχθύς ἀνατέλλοντων τῶν Ἰχθύων ἔρχεται καὶ φαίνεται, ὅσον ὀπίσω τοῦ Αἰγοκέρωτος κεῖται, ὁ Νότιος.

702. ὑποκείμενος: ὑποκάτω μὲν κείμενος τοῦ Αἰγοκέρωτος, πλὴν καὶ ὑποκάτω τῶν Ἰχθύων· δύο γὰρ ζώϊδια ἐπέχει. 25

703. οὐ μὲν ἄδην: οὐ μὲν παντελῶς καὶ δι' ὅλου ἀνέρχεται ὁ Ἰχθύς· ἐκδέχεται γὰρ ἐπ' ὀλίγον ἄλλου ἀστρου ἀνατολήν.

1 δύνονται M | ὕδροχόω AAld || 3 lemma om Ald quae sic incipit ἀποβλέπων δὲ εἰς τὴν θέσιν ποιητ. λέγων ἔλκουσα || 6 τῆς δ. M: τοῦ δ. A | ἀλλὰ — διαπύρου om Ald || 7 post lemma διάπυρος ἢ Ὑδρα, ὅτι Ald || 8 post ζ. Ald ἐστι. ταύτης σὺν τὴν τοῦ ἀνχένος σπ. Ald | ὑπὸ A | σπειρωσιν A || 10, 1 ἄλλως — σπειρα om Ald || 10 μετέωρα M || 11 καὶ ante ὑπὲρ om A Ald | γῆν Ald | καὶ alt om AAld || 12 δὲ τῶν Ald | τῷ om AAld || 13 schol om M | om lemma Ald quae sic αἴθοπα δὲ αὐτὴν φησιν ἡ διὰ || 14 ὡς ἔφη post ζ. add Ald || 16 ἐξόπισθεν AMAld | πολλὴ μένει om AAld | suppl Ald || 18 φ. ἦγουν τὰ Ald || 19 τῷ om AAld || 21 Ἰχθύς om MAld || 21, 2 ὁ δὲ N. — ἔρχεται om Ald || 23 κινεῖται AAld | ὁ om Ald || 24 schol om M | ὑποκείμενος δὲ ἦγουν ὑπ. κείμενος Ald || 26 ἦγουν οὐ Ald | μὴν alt AAld || 27 ἐκδ. ὑπ' ὀλ. A | κατ' ὀλ. Ald

λέγει δέ, ὅτι αὐτῶν (τῶν) Ἰχθύων ἀνελεθόντων ὁ πᾶς φανερός γίνεται.

ἄλλως. τῶν Ἰχθύων ἀναφερομένων ἀναφέρεται καὶ ὁ Νότιος Ἰχθύς ὑπὸ τῷ Αἰγοκέρωτι κείμενος οὐχ ὅλως (μέρη γὰρ αὐτοῦ τῷ ἔξῃς δωδεκατημορίῳ συναναφέρεται, τοντέστι τῷ Κριῶι). οὕτω καὶ ἡ Ἄνδρομέδα δυοὶ ζωιδίους συναναφέρεται, τὸ μὲν δεξιὰ αὐτοῦ Ἰχθύσι, τὰ δ' ἀριστερὰ ἅμα τῷ Κριῶι (704—9).

704. οὕτω καὶ μογεραὶ χεῖρες: κακοπαθεῖς φησι τὰς χεῖρας τῆς Ἄνδρομέδας διὰ τὰ δεσμά, ἃ περιέκονται.

10 ἄλλως. ὥσπερ ὁ Ἰχθύς οὐχ ἅπας ἄνεισιν, ἀλλὰ ἄλλον ἄστρου προσμένει ἐπιτολήν, τοντέστι δωδεκατημορίου, οὕτω καὶ ἡ Ἄνδρομέδα. καὶ τὸ πῶς λέγει, ὅτι τὰ πάντα μέρη αὐτῆς τοῦ σώματος δεχῶς ἀνέρχεται, ὥστε τὸ μὲν ἡμισυ αὐτῆς ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα θεωρεῖσθαι, τὸ δὲ ἡμισυ συγκαταλείπεσθαι.

15 707—11. τὰ μὲν οἱ κατὰ δεξιὰ χεῖρός: τὰ μὲν οὖν δεξιὰ μέρη αὐτῆς τῶν Ἰχθύων ἀνατελλόντων ἀναφέρεται, τὰ δὲ ἀριστερὰ ὁ Κριὸς ἀνίων ἔλκει. οὗ ἀνιόντος κατὰ διάμετρον θεωρεῖσθαι ἐπὶ τῆς δύσεως τὸ Θυτήριόν (φησι), τοῦ δὲ Περσεύς τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὤμους ἀνατέλλοντας.

20 712, 3. καὶ κ' ἀμφήριστα πέλοιτο ἕως ἢ ἐπὶ Ταύρωι: ἐπειδὴ πλησίον ἀλλήλων εἰσὶ τὰ ζωῖδια ταῦτα, ὃ τε Κριὸς καὶ ὁ Ταῦρος, φησὶν, ὅτι ἀμφίβολα (ἂν) γένοιτο, πότερον ποτε λήγοντι τῷ Κριῶι ὁ πᾶς συνανέρχεται ἢ τοῖς πρώτοις μέρεσι τοῦ Ταύρου. ὅλος μέντοι γε γίνεται ὑπέργειος ἀνατέλλοντος τοῦ
25 Ταύρου (714, cf Attali fr 28 p. 22—24).

714, 5. οὐδ' ὃ γε Ταύρου λείπεται: οὐδὲ ὁ Ἥνιοχος ὑστερεῖ τότε, ἀλλὰ συνανατέλλει τῷ Ταύρωι ἐπιβεβηκῶς αὐτοῦ τῷ ἀριστερῷ κέρατι, καὶ οὐδαμῶς αὐτοῦ ἀνιόντος, τοῦ Ταύρου, ὁ Ἥνιοχος ἀπολείπεται.

1 suppl Ald || 3 ἄλλως om Ald | τῶν οὖν Ald || 5 τοντέστι om A Ald || 6, 7 οὕτω — Κριῶι om AAld || 9 Ἄνδρομέδης Ald || 10 ἄλλως om Ald | δὲ post ὥσπερ Ald || 11 ἐπιτολήν προσμένει AAld | τ. τοῦ δωδ. Ald || 12 ἢ om A | Ἄνδρομέθῃ Ald, ἀνδρομέδας A | καὶ ὅπως Ald | πάντα τὰ Ald || 14 θεωρεῖται Ald | καταλείπεσθαι M || 15 χεῖρός om AAld || 16 ἀναφέρεισθαι M || 17 ἔλκει om M || 19 καὶ ante τὴν Ald: om AM || 20 πέλοιτο om AAld | ἕως — Ταύρωι om Ald || 21 εἰσὶν ἀλλ. Ald || 22 ἀμφίβολον Ald | suppl Ald || 22, 3 πότ. καὶ αὐτὴ ἢ ζ. λήγοντι Ald || 24 ὅλως Ald || 24, 5 ὑπέργειος γίν. τοῦ T. ἀνατ. AAld || 26 ὁ alt om A || 27 αὐτοῦ om A || 29 ἡνίοχος AAld: περσεύς M

716—20. μοίρηι γε μὲν οὐκ ἐπὶ ταύτῃ — οὐκ ἅπας, φησὶν, ἅμα ἀνατέλλει ὁ Ἥλιος τῷ Ταύρω (μοίρα γὰρ τὸ ζώδιον τοῦ Ταύρου), ἀλλ' ὄλον τὸν Ἥλιοχον οἱ Δίδυμοι ἀνάγουσιν. οἱ μὲντοι Ἐριφοὶ καὶ ἡ Αἰξ καὶ τὸ Θέταρ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ἅμα τῷ Ταύρω συναναφέρονται, ὁμοίως δὲ καὶ 5 τοῦ Κήτους ἢ τε λοφία καὶ ἡ οὐρά.

719. ὅτε λοφίη τε καὶ οὐρή: καὶ καθ' ὃν καιρὸν συμβέβηκε τοῦ Κήτους τὴν τε λοφίαν καὶ τὴν οὐρὰν ἐκ τῶν νοτίων μερῶν ἀνατέλλειν, τότε δὴ καὶ ὁ Ἄρκτοφύλαξ ἄρχεται μετὰ τοῦ πρώτου ζωιδίου, τουτέστι τοῦ Σκορπίου, δύνειν, ὅς ἐστι κατὰ 10 διάμετρον τῷ Ταύρω.

721—3. δύνει δ' Ἄρκτοφύλαξ (— μοίρηι): πάλιν τὸ ζώδιον εἶπεν (cf 716), ἐπειδὴ ἐν τέτρασι μοίραις δύνει, τουτέστιν ἐν τέσσαρσι ζωιδίοις. κατὰ διάμετρον τοίνυν ἄρχεται καὶ ὁ Ἄρκτοφύλαξ δύνειν ἀνελθόντος Κριοῦ, ὅτε αἱ Χηλαὶ δύνονται· πρώτη 15 γὰρ μοίρα τῆς τοῦ Βωῦτου δύσεως αἱ Χηλαί. αἱ δὲ τέσσαρες μοίραι, Χηλαὶ Σκορπίος Τοξότης καὶ Αἰγύκειος, κατάγουσιν ἐπὶ δύσειν ἄνευ χειρὸς τὸν Βωῦτην· ἄδυστος γὰρ αὐτοῦ ἡ χεὶρ, ἐπειδὴ ἔνδον ἐστὶ τοῦ ἀρκτικού· αὕτη γὰρ, ἡ λαία αὐτοῦ χεὶρ, πλησιον ἐστὶ τῆς μεγάλης Ἄρκτου. 20

724—7. ἀμφοτέροί τε πόδες: οἱ δὲ τοῦ Ὀφιοῦχου πόδες μέχρι γονάτων καταδύμενοι ἔστωσάν σοι τεκμήριον τῶν Διδύμων ἀνιόντων, καθ' ὃν καιρὸν καὶ ὄλον τὸ Κήτος ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα θεωρεῖται.

726, 7. Κήτεος οὐδὲν ἔλκεται: τῶν Διδύμων ἀνιόντων 25 οὐδὲν τῶν προειρημένων τοῦ Κήτους ἔτι ἔλκεται ἐπὶ ἀνατολάς, ἀλλ' ὄλον ἤδη ἐπὶ τὸ φανερόν ἐστιν. τὸ δὲ ἀμφοτέρωθεν οὔτε ἐξ ἀνατολῶν οὔτε ἐκ δύσεων.

727—31. ὄλον δέ μιν ὄψαι ἤδη: κατ' ἐκείνον δὲ τὸν καιρὸν ὄλον τὸ Κήτος ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα θεωρεῖται, ἅμα σὺν αὐ- 30

1 μὴν M | οὐκ ἐπὶ ταύτῃ om AAld | 2 ὁ om A | 2—3 μοίραν — ζ. εἶπεν ἤγουν τὸν Ταῦρον Ald | 3 ἡνίοχος superscripto τὸ ζώδιον A | 7 lemma et καὶ om Ald | δὲ post ὃν Ald | 10 δύνειν τουτέστι Σκ. AAld | 11 post Ταύρω Ald omisso lemma εἶπομεν δὲ πρώτον, ὅτι ὁ Ἄρκτοφύλαξ ἐν τέτρασι μοίραις δύνει, ἤγουν ἐν τέτρασι ζωιδίοις, κατὰ | 13 εἶπομεν M, -ωμεν A | 14 post ἄρχεται Ald τότε (omisso καὶ ὁ Ἄρκτ.) | 15 δύνονται Ald | 17 καὶ ante Αἰγ. om Ald | 18 τοῦ βοῦτου A | 19 τοῦ ἀρκτικού ἐστὶν ἔνδον AAld | αὕτη Ald: αὕτη AM | 25 τὸ δὲ Κήτ. Ald, cf p. 471, 2 | ἤγουν τῶν Ald | 26 τοῦ προειρημένου κήτους Ald | 27 ἐστίν: — A | 28 δύσεως M | 29, 30 ὄλον — θεωρεῖται om Ald | 29 δὴ τὸν M

τῷ καὶ ὁ Ἡριδανὸς ποταμὸς κατηστερισμένος ὑπὸ τὸν ἀριστερὸν πόδα τοῦ Ὠρίωνος. δύναται οὖν, φησὶν, οἱ ναῦται ἐν αἰθέρῳ τῷ καταστήματι ταῦτα τὰ ἄστρα ἐπιτηροῦντες καὶ μάλιστα τὸν Ὠρίωνα τεκμήρασθαι, πόσον τῆς νυκτὸς ὑπολείπεται μέρος καὶ πόσον διάστημα πεπλεύκασιν.

728. ἤδη καὶ Ποταμοῦ: τότε τὴν τοῦ Ποταμοῦ πρώτην καμπὴν ἐν καθαρῷ καὶ εὐδίῳ πελάγει ναύτης ἀφορῶν ἴδοι (ἄν).

ἔζητησαν δέ, δι' ἣν αἰτίαν ἐν τούτῳ μόνῳ αὐτοῦ ἐμνήσθη. καὶ φασί, ὅτι, ἐπειδὴ ἐπάγει (730) τὸν Ὠρίωνα πρὸς ὃν μάλιστα ἀφορῶντες πλέουσιν οἱ ναῦται, ὑπὸ δὲ τοὺς τοῦ Ὠρίωνος πόδας οὗτος ἐστι, διὰ τοῦτο αὐτοῦ ἐμνήσθη.

730—2. αὐτὸν ἐπ' Ὠρίωνα μένων: ἐκδεχόμενος· ἰδὼν γὰρ τὴν τοῦ Ποταμοῦ πρώτην καμπὴν μετανοήσεις, ὅτι λοιπὸν Ὠρίων ἀνατέλλει, ἵνα ἀπὸ τοῦ Ὠρίωνος φανέντος γνῶις, πόση νυκτὸς ἐστὶν ὥρα· πανταχῇ γάρ, ἐν παντὶ τῷ οὐρανῷ, ταῦτα τὰ διὰ τῶν ἄστρον τεκμήρια θεὸς παρέχει.

730, 1. εἴ οἱ ποθὶ σῆμα: ἂν ποτε αὐτῷ ἢ νυκτὸς σημεῖον ἢ πλοῦ μέτρον εἴποι.

731. ἢ νυκτὸς μέτρον ἢ πλόου: τουτέστιν· τεκμαίρεται ἀπὸ τοῦ δεινὸς ἀστέρος ἀνατέλλοντος, πόσον πλοῦν παραιώσει, δύνοτος τοῦ σεσημειωμένου ἀστέρος. οἶον, ἔστ' ἂν δύναί θέλημι ὁ δεινα ἀστήρ, ἡμεῖς ἀποπλεύσομεν ἐν τῷ δεινῷ τόπῳ. ἢ τούναντιον, ἔστ' ἂν ὁ δεινα ἀστήρ μέλλῃ ἀνατεῖλαι· παρασημειοῦνται γὰρ αὐτούς, ὅπερ ἐλέγομεν.

ἰστέον δέ, ὅτι τέλος τῶν ἄστρον ἐποίησεν.

2 post Ὠρ. schol ad 726 sq. sequitur in AAld | αὐτὸν ἐπ' Ὠρίωνα μένων: ἦγον ἐκδεχόμενος· οἱ γὰρ ναῦται δύναται ἐν Ald || 3 αἰθρίῳ M || 8 ἰθὶ AM | suppl Ald || 9 sqq. in margine A ἀπορία λύσις || 9 ἐζήτηται AAld | ἦν M: ποίαν AAld | μόνῳ M || 12 οὗτος scriptal: αὐτός AAld, τοῦτο M || 13—17 cf de Ald ad l. 2 quae post πεπλ. l. 5 sic ἰδόντες γὰρ τὴν τοῦ Ποταμοῦ ἀ καμπὴν κατανοήσουσιν, ὅτι λοιπὸν ὁ Ὠρίων ἀνατέλλει. τοῦ δὲ Ὠρίωνος φανέντος γνῶσονται, πόση τῆς νυκτὸς ἐστὶν ὥρα· πανταχῇ — οἱ θεοὶ παρέχουσι || 15 πόση AAld || 17 οἱ θεοὶ παρέχουσι AAld || 18, 9 schol om M || 19 εἴποι· τεκμαίρεται γὰρ ἀπὸ τοῦδε τοῦ ἀστρον Ald || 22, 3 δύναί θέλλῃ A, δύνη Ald || 23 εἰς τὸν δεινα τόπον Ald || 24 μέλλει ἀνατεῖλαι (sic) Ald || 25 ? | ὡς ἔφημεν Ald || 26 ἰστέον — ἐποίησεν M: ἕως ὅδε τὰ περὶ τῶν ἄστρον, ἦγον τῶν φαινομένων Ald, om A

733. Οὐχ ὁράαις; ὀλίγη μὲν: ἡ δοκοῦσα εἶναι πρὸς τινὰ τοῦ λόγου ἀπότασις ἐπλαγίασε πρὸς τὸ [οὐχ ὁράαις] ἐν-
 θείναι τὸ εἰς Ἀγκλειδὴν προοίμιον [ἀνα]φερόμενον (cf Ach p. 81
 An II p. 141. 152 sq.). ἀλλ' ἠγνόησαν, ὅτι ποιητικὸν ἐστὶν ἔθος,
 ὡς καὶ Ὀμηρος 'ἐνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις' (II IV 223) καὶ 5
 'Πατρόκλεις ἵππευ' (II XVI 20 al) καὶ 'οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε' (II
 IV 127), καὶ διὰ τούτων ἡθὸς ἐγγίνεται τοῖς ὑποκειμένοις.

ἄλλως. οὐχ ὁράαις: λοιπὸν πειρᾶται διὰ πολλῶν παρα-
 στήσαι, ὅτι πολλὰ τεκμήρια ἡμῖν οἱ θεοὶ παρέχουσι καὶ οὐ μόν-
 ον δι' ἡλίου καὶ σελήνης, ἀλλ' ἤδη καὶ ζώων ἐρπετῶν φυτῶν 10
 καὶ ἄλλων, ὅτι διὰ πάντων προνοεῖται ἡμῶν ὁ θεός. ἄρχεται
 οὖν τὰς τῆς σελήνης φάσεις ἐκτιθέναι καὶ φησιν, ὅτι μετὰ τὴν
 τοῦ ἡλίου δύσιν ἐπὶ τῆς ἑσπέρας, ἐὰν φανῆι μηνοειδεῖς καὶ
 λεπτὰς ἔχουσα τὰς κεραίας, αὐξήσιν τοῦ αὐτῆς φωτὸς ἐπι-
 δείκνυται. ὅταν δὲ ἄρχηται σκιὰν τῶν σωμάτων ἀποτελεῖν, 15
 τετραδά τοῦ μηνὸς σημαίνει. ὅταν δὲ εἰς ἡμικύκλιον διαιρῆται,
 διχότομος ὀνομάζεται, ὀγδόην ἡμέραν ἐπέχουσα. πλήρης δὲ γε-
 νομένη πανσέληνος καλεῖται. ἐντεῦθεν δὲ πάλιν μειουμένη τῷ
 φωτὶ πολλὰς ἀπαλλάσσει φάσεις, καὶ καθ' ἑκάστην φάσιν αὐ-
 τῆς ἐπινοίας λαμβάνομεν τῶν τοῦ μηνὸς ἡμερῶν ἢ μὲν γὰρ 20
 ἀμφίκυρτος ἐνεακαιδεκάτην δηλοῖ, διχότομος δὲ λήγουσα εἰ-
 κάδα καὶ δευτέραν ἢ τετάρτην. μετὰ δὲ τὴν διχότομον λεπτὰς
 πάλιν ἔχουσα καὶ μηνοειδεῖς τὰς κεραίας δηλοῖ τὰς ἐπὶ συνόδου
 ἡμέρας. εἶτα συν(ο)δε(ύ)ουσα τῷ ἡλίῳ καὶ περιφωτιζομένη ὑπ'
 αὐτοῦ ἀφανὴς γίνεται ἡμέραις δυοῖ καὶ μοῖραις ὀλίγαις. 25

ἄλλως. διαλεχθεῖς ἡμῖν καὶ πληρώσας τὸν περὶ τῶν

1—7 post χειμῶν p. 473, 5 Ald ἔδοξε δέ τισιν ὅτι τὸ οὐχ ὁράαις β' πρόσωπον ὄν πρὸς τινὰ ἀναφέρεται, πρὸς δὲ ὁ Ἄρατος διαλεγόμενος προοιμιάζεται, Ἀγκλειδὴν καλούμενον. ἠγνόησαν δέ, ὅτι οὐχ ὡς προσφω-
 νῶν τινι τῷ δευτέρῳ ἐχρήσατο προσώπῳ, ἀλλὰ ποιητικῶι ἔθει οὕτω τὸν
 λόγον ἐσχηματίσατο. καὶ Ὀμηρος — διὰ γὰρ τῶν τοιούτων ἡθὸς κτλ., cf
 l. 5 sqq. || 1 ὁράαις M || 2, 3 seclusi || 8 sqq. περὶ σελήνης textui praescrip-
 tum A, ὀλίγη μὲν pro lemme Ald || 8 ὁράαις M | λοιπὸν om Ald ||
 10 καὶ δι' ante ἐσπ. M, καὶ Ald: om A | καὶ ante φ. Ald: om AM || 11 post
 ἄλλων Ald παντοίῳν δεικνύς | προνοοῦνται ἢ οἱ θεοὶ AAld || 12 φάσεις
 AAld || 13 μηνοειδῆς AAld || 14 ἔχουσα om A, post κεραίας Ald || 16 εἰς
 Ald: om AM | διαιρῆται Ald: διήρηται AM || 17 ἢ μοῖραν Ald || 17, 8 γενο-
 μένης Ald || 19 ἀλλάσσει A, ἀλλάσσει Ald | φάσεις AM Ald; φάσεις coni
 Bekker | φαῦσιν AAld || 21, 2 δὲ γενομένη κβ' ἢ κγ' Ald || 22 ἢ τετάρτην om
 M || 23 ἀνοδον AAld || 26 οὐχ ὁράαις pro lemme AAld | διαλεχθεῖς ἡμῖν
 καὶ AAld: om M

ἠρώων καὶ τῆς τῶν ἄστρον καταλήψεως λόγον ἔρχεται ἐπὶ ἄλλο βιβλίον σφόδρα βιωφελές, ὃ καλεῖται Διοσημείαι, καὶ βούλεται περὶ σελήνης διαλαβεῖν· ἀπὸ γὰρ τοῦ ποιοῦ τῆς σελήνης σχήματος καὶ ἀπὸ τῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίνων δηλοῖ ἡμῖν, εἰ ἔστιν 5 χειμῶν. περὶ δὲ τῶν τῆς σελήνης σχημάτων ἔστιν εἰπεῖν ἑτέρως (? 740, 1). § τὸ δὲ ἐξῆς οὐχ ὀράαις — ὅταν ἀπὸ τῆς δύσεως ἡ σελήνη φαίνεται, αὐξομένου καὶ ἰσταμένου τοῦ μηνὸς διδάσκει, ἡμέραν δ' ἔμην, ὅταν πρῶτον ἀποβάλλῃ σιαν ἀπὸ τῶν σωμα- 10 τῶν ἡμῶν, ἡ δὲ ἰσταμένου καὶ ἡμιλάμπρου τοῦ φωτός, διχομη- νίαν δὲ πανσέληνον καὶ πᾶν τὸ ἐν αὐτῇ πρόσωπον πλήρες τοῦ φωτὸς ἐχούσης.

734. ἔσπερόθεν φαίνεται: ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ὅτε φαίνεται, ἐσπέραν τὸν ὑπὸ γῆν τόπον καλῶν· ἀποστᾶσα γὰρ ἡ σελήνη ἡλίου δώδεκα μοίρας τίκτεται.

15 735. μῆνος ὅτι πρώτη ἀποκίδνεται: μῆνα κυρίως ἔλεγον οἱ Ἕλληνες τὸν χρόνον τὸν ἀπὸ τῆς σεληνιακῆς συνόδου παρὰ τὴν μῆνην μῆνα ὀνομάσαντες· ἐμέτρουν γὰρ οἱ Ἕλληνες πρὸς τὸν τῆς σελήνης δρόμον τοὺς μῆνας; Αἰγύπτιοι δὲ πρὸς τὸν τοῦ ἡλίου. ἀπὸ δὲ γέννης τρίτην ἡμέραν ἄγουσα ἡ σελήνη 20 μνηοειδῆς κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ φωτὸς καλεῖται, ἦν ἴκα λεπτὸν φῶς τοῖς κέρασιν ἐπιτρέχει. ὀγδοαία δὲ οὕσα διχότομος ὀνομάζεται, ὅταν τοῦ ὕλου κύκλου τὸ ἥμισυ φωτισθῆι, ἐναταία δὲ ἀμφικυρτος, ὅταν τῷ διχοτόμῳ κυρτώσεις προσγένωνται τοῦ φωτός, ὥστε κατ' ὀλίγον τὸ ἥμισυ τοῦ κύκλου φωτισθῆιαι. 25 πεντεκαίδεκαταία δὲ οὕσα πανσέληνος καὶ διχόμηνος, πληρωθεῖσα [τοῖς φωσί]· πᾶσα γὰρ ἐν διαμέτρῳ οὕσα τοῦ ἡλίου διχασθέντα ἐν εἰ ἡμέραις δηλοῖ τὸν μῆνα. ἐντεῦθεν λοιπὸν κατὰ

1 τῶν ἄστρον τῆς καταλήψεως A || 2, 3 καὶ β. — διαλαβεῖν om M || 4 εἰ ἔ. ἢ μὴ Ald || 5 περὶ — ἑτέρως om Ald (cf ad p. 472, 1), post ἑτέρως scholii finem A || 6 οὕτως post ἐξῆς Ald | ὀράαις Ald | τῆς om Ald || 7, 8 αὐξανόμενον μηνός, ἡγουν τοῦ φωτός, σημεῖον διδάσκει, δ' δὲ ἡμέραν, ὅταν Ald || 8 δ' ἔμην ἡμ. A | ἀποβάλλη A || 9 ἡ δὲ ἡμιλ. ὄντος τοῦ φ. Ald | ἰσταμένης A || 10 πανσέληνον πᾶν Ald || 10—13 καὶ πλ. φωτὸς ἐχούσαι. τὸ οὖν ἐσπ. φ. ἡγουν ὅτε φ. ἀπὸ τῆς ἐσπ. ἐσπέραν δὲ τὸν ὑπὸ γῆς τόπον καλεῖ Ald || 13 γῆς AAld | καλεῖ Ald || 14 ἡλίου om Ald | β' AAld | μοίραις M || 15 ἀποκίδνεται om A, lemma Ald quae sic ἰστέον δέ, ὅτι μῆνα || 17 παρὰ τὸ μένειν ἢ παρὰ τ. μ. Ald | ἐμέτρουν^π M | οἱ om M || 18 τοὺς μῆνας ante πρὸς AAld || 22 ὄλον om Ald | αὐτῆς post κ. Ald | ἐναταία AM, δεκαταία Ald || 23 τοῦ om A Ald || 24 ὥστε πλέον ἢ τὸ Ald || 25 διχόμηνος AAld: διχότομος M || 26 τῷ φωτί Ald || 26, 7 διχασθέντα AAld: -ος M

τὸ ἀνάπαλιν β' ἀμφίκυρτος, β' διχότομος, β' μηνοειδής, ἔπειτα ἀρπαγμαία (ἀφανής γὰρ λοιπὸν φαίνεται ὑπὸ τὰς τοῦ ἡλίου αὐγὰς γενομένη), ἔπειτα συνοδική, ἤνικα ἐν τῷ αὐτῷ ζωιδίῳ τὰς αὐτὰς μοίρας ἔχει. ἔπειδὰν δὲ τὴν ἰσομοίριαν παραλλάξῃ, τότε πάλιν γένναν φαμέν.

5

735. ὅτε πρώτη ἀποκίδναται: ἐν ταῖς ἀρχαῖς τοῦ μηνὸς τοσοῦτον ἄρχεται ἀποσκίδνασθαι φῶς τῆς σελήνης καὶ αὐγὴ ἀπ' αὐτῆς, ὅσον ἀμυδρὰν σκιὰν ἡμῶν τοῖς σώμασι ποιεῖν· ὅταν γὰρ πανσέληνος ἦ ἤτοι ὀλόκυκλος, τότε καὶ τὸ φῶς πλείον ἔχουσα σκιὰν οὐχὶ μικρὰν ἡμῖν ἀποτελεῖ.

10

736. ἐπὶ τέτρατον ἡμαρ ἰουσα: τεταρταία, φησί, γενομένη ἄρχεται δύνασθαι σκιάζειν [ἐν] τῷ φωτὶ αὐτῆς (τριταία γὰρ οὐ δύναται διὰ τὴν περικειμένην τοῦ φωτὸς ἀδράνειαν). φησὶν οὖν· ὅταν πρώτη τῆς σελήνης αὐγὴ ἀπὸ γέννης ὑψόθεν σκεδαννύ(η)ται, ὥστε καὶ σκιὰν δύνασθαι ποιεῖν, γίνωσκε (ἀπὸ 15 κοινού) τεσσάρων οὔσαν ἡμερῶν τὴν σελήνην.

737. ὀκτὼ δ' ἐν διχάσιν —: ὀκτὼ δὲ ἡμέρας ἄγει διχότομος οὔσα. διχόμηνος δὲ παντὶ προσώπῳ πεντεκαίδεκαταία οὔσα· πληροστέρα γάρ.

738, 9. αἰεὶ δ' ἄλλοθεν ἄλλα —: διὰ παντὸς δὲ ἄλλα- 20 χόθεν καὶ πολυπλάσιως τὰ πλάτη τοῦ φωτὸς ἐπεκτείνουσα δηλοῖ καὶ λέγει, ὅποια καὶ πόση τοῦ μηνὸς ἐστὶν ἡμέρα. προεῖπομεν δὲ (p. 472), ὅτι τῶν μηνῶν αἱ καταλήψεις ἐκ τοῦ φωτὸς αὐτῆς ἐγγίνονται.

ἄλλως. αἰεὶ δὲ ἄλλοθεν ἄλλα δεικνῦσα πρόσωπα ἦγουν 25 εἶδη, τοντέστιν ἐν πολλαῖς μορφαῖς φαινομένη, λέγει ἡμῖν, πόση ἡμέρα τοῦ μηνὸς ἀνατέλλει.

1 δευτέρω ter (pro β') A | 2 φαίνεται A, γίνεται superscriptio φαίνεται M: γίνεται Ald || 3, 4 ἐν τῷ αὐτῷ ζωιδίῳ iterum M post ἔχει || 5 γεννᾶν Ald, cf p. 473, 19 || 6—10 schol om M || 6 ἀποσκίδναται A: om Ald || 7 τὸ ante φῶς AM: om Ald || 8 τὸ ἀμ. A || 9 ἦγουν Ald || 10 ἡμῖν A || 11 τέταρτον A | οὖν ante ἡμαρ Ald | ἰουσα om AAld | τοντέστιν tet. γεν. omisso φησὶ Ald || 14—16 (φησὶν — σελήνην) om Ald || 14 ὅτι A || 15 supplevi | καὶ om A || 17 de διχάσιν cf ed | ἡμερῶν M || 18, 9 τὰ δὲ διχόμενα ἄγει, ἦγουν τὴν μέσην τοῦ μηνὸς, ὅταν ἐν παντὶ προ. ἦγουν κύκλοι πληρωθῆι φωτὸς, τοντέστιν ὅταν ἦ πεντεκαίδεκαταία Ald || 19 πληροῦται γάρ A || 22 δὲ λ. (pro καὶ) M | πόση A | ἐστὶν om Ald | ἡ ἡμ. Ald || 22, 3 προεῖπομεν A || 24 γίνονται AAld || 25 omisso lemmate ἡ αἰεὶ ἄλλοθεν — ἦγουν Ald || 26 γενομένη AAld | εἴρει καὶ λέγει Ald | πόση A || 27 τῆς σελήνης A

740. ἄκρα γε μὴν νυκτῶν: περὶ μὲν τῆς ἐν νυκτὶ τῶν ὥρων διακρίσεως ἤδη προείπομεν (p. 448 sq. 471, 15). αὐτὴν δὲ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν, ἧτις ἐστὶ τοῦ μηνός, ἐξῆς διδάσκει. μῆνα δὲ λέγομεν τὸν ἀπὸ συνόδου σελήνης καὶ ἡλλου χρόνον ἐπὶ σύνοδον, ὅταν ἦ ἡμερῶν κθ'. ἐπὶ δὲ τῶν τοιούτων συνόδων ἡμέραν ἄκουε τὸν ἐκ τῆς νυκτός καὶ ἡμέρας χρόνον. τούτῳ δὲ τῷ μηνὶ ἐχρῶντο πρὸς τὴν τῶν πολιτικῶν ἡμερῶν ἀγωγὴν, καὶ νῦν ἔτι χρῶνται πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων. § ἄκρα δὲ νυκτῶν: ἡ ἑσπέρα καὶ ὄρθρος, ἀπερὶ ἱκανὰ πρὸς τὸ σαφὲς δηλώσαι ἐκεῖναι αἱ ἰβ' μοῖραι, τῶν ἰβ' ζωιδίων δηλονότι.

ἄλλως. τὰ ἰβ' ζωῖδια ἱκανὰ ἐστὶ σημαίνειν ἀρχάς τε καὶ τέλη τῶν νυκτῶν. § μέγαν δὲ ἐνιαυτὸν (741) λέγει τὸν ἥλιακόν· οἱ γὰρ παλαιοὶ γ' ἠίδεσαν μέτρα χρόνου, [τὴν τῆς σελήνης περιόδον] ἡμέραν μῆνην ἐνιαυτόν. μέγιστον δὲ τούτων ὁ ἐνιαυτός. ὅτι δὲ λέγει τὸν ἥλιακόν, δῆλον ἐξ ὧν ἀρότου καὶ φντείας μῆμηρην ποιεῖται (742). ὁμοία δὲ τῷ προοιμίῳ ἢ διάνοια ἐσκέψατο δ' εἰς ἐνιαυτὸν ἀστέρων, οἷ κε μάλιστα τετυγμένα σημαίνουσιν (11, 2).

ἄλλως. ὁ λόγος· αἱ τῶν δώδεκα ζωιδίων ἀνατολαὶ καὶ δύσεις ἱκαναὶ πεφύκασιν τῶν ἐνιαυσιαίων καιρῶν τὴν διαφορὰν οἰκείως διασαφῆσαι, ἕκαστος θέρους μετοπώρου χειμῶνος· διὰ γὰρ τούτων καταλαμβάνομεν τὴν διαφορὰν τῶν κατὰ τὴν γεωργίαν ἔργων, σπόρου φντείας ἀμῆτου τῶν ἄλλων ἀπάντων. ἐμφανεῖς δὲ τοῖς βουλομένοις ἀκριβῶς προσέχειν τυγχάνουσιν αἱ τε ἀνατολαὶ καὶ δύσεις τῶν ζωιδίων διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ πρόνοιαν. ὁμοία δὲ τῷ προοιμίῳ ἢ διάνοια ἐσκέψατο δ' εἰς ἐνιαυτὸν ἀστέρων, οἷ κε μάλιστα τετυγμένα σημαίνουσιν (11, 2; cf l. 16—18).

1 μὲν Ald || 4, 5 σ. ὅς ἐστιν ἡμ. Ald || 5 οὖν post ὅταν A: om M, cf Ald | ἀκούει Ald || 7 διαγωγὴν AAld || 8 ἢ om M || 9 ἱκανὰ Ald: -ὰ AM | σαφὲς AMAld; σαφῶς Bekker | ἐκεῖναι om Ald || 11, 2 ἄλλως — νυκτῶν om Ald || 11 σημαίνει A || 12 τὰ δὲ πού μέγαν εἰς ἐνιαυτόν (741): μέγαν ἐνιαυτὸν τὸν ἥλ. λέγει Ald || 13, 4 τὴν — ἐνιαυτόν om A || 13 τρία AAld || 14—18 post περιόδον Ald τὴν ἐκάστην ὥραν τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ τὴν ἥλιακὴν περίοδον. μέγιστον δὲ τῶν ἄλλων ἢ ἥλιακῆ. ὅτι δὲ τὸν ἥλιακόν χρόνον λέγει, δῆλον — ποιεῖται, ἢ δὲ διάνοια ὁμοία τῆ τοῦ προοιμίον — σημαίνουσιν || 15 λέγει om A || 16—18 ὁμοία — σημ. om hic M, cf l. 26, 7 || 16 ὁμοίως A || 17 καὶ A || 26, 7 ἐσκέψατο — σημαίνουσιν om A hoc loco, cf l. 16—18

743—7. ἐκ Διὸς ἤδη πάντα —: ὑπὸ τοῦ Διὸς παρεδόθη τοῖς ἀνθρώποις, ἵνα οἱ μὲν πρὸς ἀντίληψιν τῶν κατὰ τὴν γεωργίαν ἔργων ὠφελήθωσιν, οἱ δὲ εἰς ναυτιλίαν φυλασσόμενοι τὰς χειμερινούς ἀνατολάς τε καὶ δύσεις τῶν ἄστρον, ὅλον Ἀρκτοῦρου Ἐρίφων Αἰγίος, ἀπὸ τε τῆς ἐσπέρας σημειώσιν ποιοίμενοι τοῦ μέλλοντος καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρθρου, τουτέστιν ἀπὸ τῆς ἐκάστου τῶν ἰβ' ζωιδίων ἀνατολῆς τε καὶ δύσεως· ὁ γὰρ ἥλιος ἐν τῇ ἐνιαυσιαίᾳ περιόδῳ διεξιὼν τὸν ζωδιακὸν κύκλον κατὰ τάξιν εἰς ἐν ἑκαστῶν ζωιδίων μεταβαίνει. διὸ ὄγμον τὴν πορείαν αὐτοῦ ὠνόμασεν (749). καὶ Ὅμηρος ὄγμον ἐλαύνω(σιν) (II XI 68).

744—6. καὶ μὲν τις καὶ νηῖ —: ὅτι τὰ ἀπλανῆ, φησί, δηλοῖ τοὺς καιρούς, καὶ τεκμήρια δίδωσι τοῦ πλοῦ· καὶ γὰρ τις καὶ νηῖ ἐναντὸν εἰσοδεωκῶς πολυκλύστου χειμῶνος ἐσκέψατο ἢ τοῦ δεινοῦ Ἀρκτοῦρου μνημονεύσας· ὀλίγη γὰρ αὐτοῦ ἢ χειμερινῆ δύσις. ὁ δὲ Χηλαῖς συγκατέρχεται Σκορπίῳ Τοξότῃ Αἰγοκέρῳτι (722), ἢ δὲ τετράμηνος χειμερινῆ ἐστίν. ἔμαθεν οὖν περὶ ἐσομένου χειμῶνος ὁ ναυτίλος ἢ τοῦ Βούτου μνησθεῖς (δεινοῦ δὲ (745) οἱ μὲν τοῦ λαμπροῦ, οἱ δὲ τοῦ χειμερινοῦ ὡς πρὸς τὸ παρόν) ἢ τινῶν ἄλλων ἀστέρων θέας, οὔτινες ἐξ ὠκεανοῦ ἀρύονται (746) ἀντὶ τοῦ ἀνατέλλουσιν.

747. ἀμφιλύκης: φασὶ γὰρ τὸν λύκον ἀνακείσθαι τῷ Ἀπόλλωνι. καὶ ὡς περ ἐκείνον μὲν τις ὦν προβλέπει, οὕτω καὶ τὸν λύκον διὰ τὸ ὀξυδερκὲς αὐτοῦ προσήρμοσαν [αὐτὸν] τῷ Ἀπόλλωνι. διὰ τοῦτο καὶ λυκόφως λέγεται, ὅταν ὁ λύκος θεάσθαι.

749. ὄγμον ἐλαύνων: ὄγμος κυρίως ἢ τάξις καλεῖται

1 ἦγον ἰπὸ Ald || 2 τὴν om MAld || 3 εἰς M: πρὸς Ald, om A || 6 ἐκάστης AAld || 10 ἐλαίνω AM, ἐλαύνων Ald || 14 δεδωκῶς τοῦ Ald | πολυκλύστοιο AM || 15 ἢ et δεινοῦ om MAld | οὐκ ὄλ. γὰρ Ald || 15, 6 δύσις χειμερινῆ AM; χ. αὐτοῦ δ. Ald || 16 ταῖς γὰρ X. Ald || 17 ὡστε τετρ. ἐστίν (omisso χειμ.) Ald || 18 περιεσομένου AM, περὶ τοῦ ἐσομένου Ald || 18—20 ἢ τοῦ δεινοῦ Ἀρκτοῦρου μνημονεύσας ἦγον τοῦ Βούτου· ἀπὸ μέρους γὰρ τὸ πᾶν. ἢ τινῶν Ald || 19 ἢ δεινοῦ μεμνημένος pro lemmate A | τοῦ alt om A || 20 θέας scripsi: θεάσσιτο AM, om Ald || 21 ἦγον ἀν. Ald || 22—27 ἀμφιλύκην δὲ τὴν ἀνατολήν φησι διὰ τὸ τ. λ. — Ἀπ. ὡς γὰρ ἐκεῖνος μακρόθεν ὦν ὄραν δύναται, οὕτω δὴ καὶ ὁ λύκος ὀξυδερκὲς ἐστίν. διὰ δὴ τὸ ὀξυδερκὲς αὐτοῦ — Ἀπ. ταύτη τοι καὶ λυκόφως τὴν αἰγὴν λέγουσιν, ἦγον ὅταν ὁ λύκος θεᾶται. τὸ δὲ ὄγμος σημαίνει μὲν κυρίως τὴν τάξιν τῶν θ. Ald, om M || 23 corrupta || 25 λυκόφωτον AM || 27 ἐλαύνων om A | ὄγμον x. M | δὲ post ὄγμ. A | καλεῖται om A

τῶν φερζόντων, ὅπου ἀμῶνται, ἢ ὁ μεταξὺ δύο φντειῶν τόπος ἀργός. ἐπειδὴ οὖν τὴν μέσσην γραμμὴν τοῦ ζωιδιακοῦ ὁ ἥλιος πορεύεται, ἔχει δὲ ὁ κύκλος ἄλλας δύο ἐκατέρωθεν γραμμάς, διὰ τοῦτο εἶπεν ὄγμον τὸν τοῦ ἡλίου δρόμον.

5 750. τοτὲ μὲν τ' ἀνιῶν — ἢ γὰρ ἀνατέλλων ἐώιας τὰς φαύσεις παρέχει αὐτοῖς ἢ δύνων ἐσπερίας.

τὸ δὲ αὐτίκα: οὐκ ἀργῶς. ἐπ' ἀμφοτέρων ἢ γὰρ ἀντίκα ἀνιῶν μετὰ τὴν ἐώϊαν τοῦ ἄστρου φαῦσιν ἢ πρὸ ὀλλῆγον τῆς τοῦ ἄστρου ἐσπερίας φαύσεως δεδυνκώς.

10 751. ἄλλος δ' ἄλλοιην ἀστήρ: ἐφ' ἕκαστον ὁ ἥλιος τῶν ἐν ταῖς μοῖραις ἄστρον ἔρχεται... , ὅλον σήμερον, τῆ δὲ ἐξῆς οὐκέτι σὺν αὐτῶι ἔρχεται γὰρ ἐπὶ τὴν δευτέραν μοῖραν καὶ ἐπιψαύει τοῦ ἀστέρος τοῦ ἐν τῆ δευτέραι μοῖραι ὄντος. διὸ εἶπεν ἄλλος δ' ἄλλοιην — ἐπιδέρκεται ἡμέραν ἀστήρ. ἢ
15 ἄλλος κατὰ [τὴν] ἄλλοιην [τῶν ἀστέρων] ἡμέραν φεωρεῖται. κατὰ ποῖαν δηλονότι φησὶν ἐώϊαν ἀνατολὴν ἢ ἐσπέριον ἢ δύσιν τινὰ τούτων; ἐπέλπει γε καδ' ἐκάστην ἡμέραν ἕκαστος αὐτῶν καὶ ἀνατέλλει καὶ δύεται, ὡσὰν τοῦ κόσμου καὶ ἐν ἡμέραι καὶ ἐν νυκτι ἀπὸ σημείου ἐπὶ σημείον φερομένου.

20 752. γινώσκεις τάδε καὶ σύ: ὀριστικὸν ἀντὶ προστακτικοῦ, ἀντὶ τοῦ γινώσκει. § συναείδεται δὲ ἀντὶ τοῦ συναίδεται πρόκειται. § κύκλα (753) ἐνιαυτοί. § ἐπιδινεῖται (755) παρέρχεται. § ὁ δὲ λόγος· γινώσκει, ὅτι ἀναλογοῦντες ἀλλήλοις καὶ σύμφωνοι γίνονται οἱ τοῦ ἡλίου δρόμοι διὰ ἰθ' ἐτῶν ἐπι-
25 φεωρούμενοι. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἀνατολὴ τῆς τοῦ Ὀρῶνος ζώνης μέχρι τῆς παντελοῦς δύσεως αὐτοῦ, ἔτι γε μὴν καὶ ἡ τοῦ Κυνοῦ ἀνατολὴ τε καὶ δίσις διὰ τῶν ἴσων ἐτῶν σύμφωνοι γίνονται.

1 post ἀμ. Ald σημαίνει δὲ καὶ τὸν μ. | 1, 2 τόπον ἀργόν Ald | 2 οὖν om et δι' αὐτὸν add A | 4 ἢ κύκλον AAld | 5 αὐτοῖς post ἐώιας Ald | 6 φαύσεις AAld: φάσεις M | αὐτῆς A | 7 τὸ δὲ MAld: τοτὲ A | οὐκ ἀργῶς A: om MAld | 8 φάσιν M | 9 φαύσεως om M | 10 ἄλλοτε δ' Ald | 11 ἀστέρων AAld | 11, 2 post σήμερον A ἐλθὼν ἐπὶ τὴν πρώτην μοῖραν ἀνατέλλει. τὸ ἐξῆς οὐκέτι, Ald τυχὸν τῶι ἐπὶ α' μοῖραν συνανατέλλει. οὐκοῦν τὸ ἐξῆς οὐκέτι | 14 σὺν ἡλίωι ante ἀστήρ AAld | 15 κατὰ ἄλλην ἡμέραν τῶν ἀστέρων φ. Ald | 15, 6 κατὰ τὴν ἐώϊαν δηλ. ἀν. ἢ δύσιν ἢ τινὰ Ald | 16 ? | φησὶν A: φάσιν M | ἐσπέριον ἢ om A | 18 ὡσὰν M: ὡς AAld | καὶ ἐν νυκτι καὶ ἐν ἡμέραι AAld | 20 ἢ ante lemma Ald | post lemma ἀντὶ τοῦ γίν. Ald | 21, 2 συναίδεται δὲ ἡγουν πρόκ. Ald | 22 ἐνιαυτοί κύκλα M | 23 ὁ δὲ λόγος om AAld | γίν. οὖν φησὶν ὅτι Ald | ἀναλογοῦσι AAld | τοῖς ἀλλ. A | 24 δέκα ἐννέα A | 27 τε om Ald

τὰς μὲν οὖν ἡμέρας τῆς ἔννεακαιδεκαετηρίδος ἀπὸ τῆς τοῦ ἡλίου ἐνεργείας ἐπέδειξε (748 sqq.), τὰς δὲ νύκτας ἀπὸ τῆς τοῦ Ὠρίωνος ἀνατολῆς τε καὶ δύσεως διὰ τὸ ἐκεῖνα τὰ ἄστρα καταληπτὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐν τῇ νυκτὶ μάλα γίνεσθαι (754, 5).

ἄλλως. Μένων τις γέγονε παλαιὸς ἀστρονόμος, ὃς ἀκρι-³
βῶς ἀριθμήσας εἶπε μικρὸν ἔνιαυτὸν ὡς πρὸς σύγκρισιν τοῦ
μεγάλου, περὶ οὗ πάσαι ἐλέγομεν (cf p. 429, 6 sqq.), ὅτε σύνοδος
τῶν ζ' ἀστέρων γίνεται ἐπ' ἀπωλείαι τοῦ παντός. δεξάμενοι
τοίνυν οἱ μετὰ Μένωνα ἀστρονόμοι πίνακας ἐν ταῖς πόλεσιν
ἔθηκαν περὶ τῶν τοῦ ἡλίου περιφορῶν τῶν ἔννεακαιδεκαετηρί-¹⁰
δων, ὅτι καθ' ἕκαστον ἔνιαυτὸν τοιοῦσδε ἔσται χειμῶν καὶ τοιόνδε
θέρους καὶ τοιόνδε φθινόπωρον καὶ τοιοῦδε ἀνεμοί, καὶ πολλὰ
πρὸς βιωφελεῖς χρεῖας τοῖς ἀνθρώποις. ἐπειδὴ οὖν ἤδη ταῦτα
ἐγνώσθη ἐκ τῶν πινάκων καὶ αὐτὸς ἐκεῖθεν ἔγνω τὰ πολλὰ ὁ
Ἄρατος, φησὶν, ὅτι καὶ αὐτὸς γινώσκεις· πάσαι γὰρ αἰεῖδεται¹⁵
καὶ φαίνεται καὶ φανερὰ τοῖς Ἕλλησι γέγονεν. ἐδέξαντο δὲ αὐτὰ
Ἕλλητες παρ' Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων. ποῖα οὖν ἔστι ταῦτα,
ἃ συναεῖδεται, ἐπήγαγε, τὰ κύκλα καὶ αἱ περιφοραὶ αἱ διὰ ἔν-
νεακαίδεκα ἔτων γινόμεναι τοῦ ἡλίου. φησὶν οὖν, ὅτι πάντας
τοὺς ἀστέρας ὁ ἥλιος ἐπέρχεται καθ' ἕκαστον ἔνιαυτὸν, ἄλλοτε²⁰
ἄλλω ἐμπελάζων, ὅτε μὲν ἀνίων, ὅτε δὲ καὶ δύνων (748—50).

754, 5. Ὅσα τ' ἀπὸ ζώνης: ὅσα, φησί, καὶ ἑμαθες ἀπὸ
τῶν παλαιότερων, ἀπὸ τῆς ζώνης τοῦ Ὠρίωνος πάλιν εἰς αὐ-
τὸν τὸν Ὠρίωνα ἢ νῦξ ἄστρα ἐπιφέρει καὶ ὅσα ἀπὸ τοῦ Κυνοῦς
εἰς αὐτὸν τὸν Κύνα. βούλεται δὲ καὶ περὶ πάντων εἰπεῖν τῶν ζ
ἀπλανῶν. προεῖπον δὲ περὶ τῶν ἄλλων πολλοὶ [γὰρ], οἱ [πρὸ
Ἄρατου] περὶ Εὐδόξου καὶ Ἰππαρχου καὶ ἄλλοι τινές. ἤρξατο

1 οὖν om A | τῆς ἔννεακαιδεκαῆτων A, τῶν ἔννεακαίδεκα ἔτων Ald ||
5 γινώσκεις τὰδε (752) pro lemmate Ald || 7 πάλιν ἐλέγομεν AM: cor-
recti; οὐ πρότερον εἴπομεν ἤγον ὅταν Ald | ὅταν AAld || 8 γίνεται scripsi:
γένηται AMald | ἐπὶ A || 8, 9 οἱ δὲ μετὰ Μένωνα ἄ. καὶ π. Ald | μέτων
M || 10 ἔννεακαιδεκαετηρίδων A, cf p. 479, 11 || 11 καὶ τοιόνδε ἔαρ post χ.
add Ald || 13 δὲ (pro οὖν) A || 15 αὐτὸς M, αὐτὰ A; καὶ αὐτὸς γινώ-
σκεις αὐτὰ Ald || 16 καὶ φαίνεται A, καὶ αἰεῖται Ald: om M || 18 συνεί-
δεται A Ald || 19 γινόμεναι A Ald | τοῦ ἡλίου post περιφοραὶ A Ald || 21
ὅτε — ὅτε M || 22 καὶ om Ald || 24 τὴν νύκτα ἄστρα περιφέρειν Ald |
περιφέρει A || 24, 5 καὶ ὅσα — Κύνα post ἀπλανῶν l. 26 A || 25 καὶ om
MAld | λέγειν Ald || 26 γὰρ Ald (pro δὲ) || 26, 7 seclusi (cf p. 354, 19 et
Anal Eratosth p. 17 sq.) | οἱ πρὸ Ἄρατου Εὐδόξος τε καὶ Ἰππαρχος καὶ Ald ||
27 ἤρξαντο AAld

δὲ ἀπὸ Ὁρίωνος, ὅτι ὑπόκειται Καρίνῳ καὶ ὅτι μάλιστα εἰς αὐτὸν οἱ πλείοντες ὀρώσι καὶ ὅτι νότιός ἐστιν, ἐκ δὲ τῶν νοτίων μερῶν καὶ αἶε ἐκδέχονται ἐσόμενον χειμῶνα.

ἄλλως. ὅσα ἄστρα ἀπὸ τῆς ζώνης τοῦ Ὁρίωνος εἰς ἔσχα-
 5 τον Ὁρίωνα (ὃ ἐστὶ μέχρι τῶν ποδῶν αὐτοῦ) ἢ νῆξ ἐπιδιναί-
 ται — ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ γινώσκεις (752). ἀρχὴ δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ
 ἐστὶν ἢ τῆς ζώνης τοῦ Ὁρίωνος ἐπιτολή, τέλος δὲ τῶν ποδῶν
 τοῦ Ὁρίωνος ἢ ἐπιτολή καὶ τοῦ Κυρός. εἰς τρία δὲ αὐτοῦ
 διίριγται ἢ ἐπιτολή, ὤμον ζώνην πόδας.

10 756—64. οἷ τε Ποσειδάωνος ὀρώμενοι —: οὐ μόνον,
 φησὶν, ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐννεακαιδεκατηρίδος ἐστὶν εὐχρηστος τοῖς
 ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων αἱ παρατηρήσεις, τῶν
 τε Ποσειδῶνος καὶ τῶν τοῦ Διός. εἰς δὲ Ποσειδῶνος μὲν ἀστέ-
 ρες οἱ τοὺς χειμῶνας καὶ τὰς εὐδίας δηλοῦντες, Διὸς δὲ οἱ τὰ
 15 πρὸς γεωργίαν εὐχρηστα μηνύοντες. ὅταν οὖν μέλλῃς πελαγίω
 δρόμῳι σεαυτὸν ἐμπιστεύειν, πολυπραγμότησον πρῶτον τὴν παρα-
 τήρησιν τῶν τὰς εὐδίας ἢ τοὺς χειμῶνας δηλοῦντων ἀστέρων.
 κόπος μὲν γὰρ βραχὺς τυγχάνει τῷ βουλομένῳ τὴν τῶν ση-
 μείων ἀκριβείαν μετέρχεσθαι, ἢ δὲ ὠφέλεια πολλή· ἑαυτοῦς τε
 20 γὰρ τότε σώιζουσιν οἱ ἄνθρωποι πρῶτον οἱ τὴν παρατήρησιν
 αὐτῶν ἔχοντες, τῶν τε ἀνατολῶν καὶ (τῶν) δύσεων τῶν ἄστρον,
 καὶ τοῖς ἄλλοις παραίτιοι γίνονται ἀσφαλείας, προμηνύοντες
 αὐτοῖς τὰς μελλούσας τοῦ ἀέρος περιστάσεις ἐκ τῶν περὶ οὐ-
 ρανὸν σημείων.

25 758—62. τῷ κελῶν πεπόνησο —: διὸ ἐκεῖνων τῶν
 ἄστρον, τῶν βιωφελῆ χρεῖαν ἔχόντων, ἐν ἐπιμελείᾳ ἔσο καὶ γί-
 νωσκε καὶ μάνθανε αὐτούς· ὀλίγος μὲν γὰρ ἐκ τούτων κάματος,
 τουτέστιν ἐκ τῆς μαθήσεως, πολὺ δὲ τὸ βιωφελές ἐστὶ τῷ ταῦτα
 παρατηροῦντι ἀνδρὶ ἐπιφροσύναις καὶ λογισμοῖς. § τὸ δὲ
 30 μέλοι δέ τοι: περὶ δὲ τούτων τῶν ἀστέρων μελέτω σοι, ὅσα

2 τῶν om AAld | 3 καὶ om Ald | αἶε post ἐκδ. AAld | 4 ἢ γινώσκεις
 pro lemmate Ald | καὶ ὅσα AAld | 6 κατὰ κ. Ald | 8 αὐτοῦ (pro τοῦ Ὁρ.)
 Ald | 9 πόδα ζώνην AAld | 11 ἐννεακαιδεκατηρίδος A | 12 τῶν om M | 14
 τὰ om M | 15 δεικνύοντες AAld | 18, 9 γὰρ ἐστὶ τῷ βουλομένῳ βραχὺς τὴν
 τῶν σημ. μαθεῖν ἀκρ. ἢ AAld | 20 τότε om AAld | 21 τε om Ald | 22 τοῖς
 om M | 23 τὰς om AAld | ἀστέρος AAld | ἐπιστάσεις AAld | 26 ἐν M: om
 A; ἐπιμέλειαν ἔχε Ald | 29 ἐν ταῖς post ἀ. add Ald | 30 μέλει Ald |
 ἄστρον AAld

κεκρημένα καὶ ασφαλῶς εἰρημένα περὶ πλοῦ ἔστιν, ὅταν [ἐν] νηΐ σαντὸν πιστεύης καὶ μέλλεις εὐρεῖν, πόθεν ἔσται κύματα.

765. πολλάκι γὰρ καὶ τίς τε: πολλάκις γάρ, φησί, γαλήνης οὕσης θεασάμενός τις ἀνὴρ ἔμπειρος σημεῖόν τι διὰ τῆς νυκτός προέγνω χειμῶνα ἐπιγενησόμενον καὶ ἀσφαλίσάμενος τὴν 5 ναῦν ἔμπειρίαί ναυτικῆι διεσώθη.

ἄλλως. πολλάκις γάρ, φησί, καὶ γαλήνης ὑπαρχούσης ἀσφαλίζεται τις περὶ τῆς νηὸς ἐκ τῆς περὶ τὰ μέλλοντα προγνώσεως· οὐ γὰρ ἐκ τοῦ παραχρῆμα γίνονται οἱ χειμῶνες, ἀλλὰ 10 πολλάκις ἐκ τῶν σημείων τεκμαιρόμεθα καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας 10 χειμῶνα γενησόμενον καὶ μετὰ πέντε.

767, 8. ἄλλοτε δὲ τρίτον: ποτὲ μὲν μετὰ τρεῖς ἡμέρας γίνεται χειμῶν, ποτὲ δὲ μετὰ ε', (ἦ) ἀπροοράτως. ἀλλ' ὁμως ἐκ τῶν πρώην γινομένων σημείων προγινώσκωμεν.

768—71. καὶ πολλάκις ἀπροσδόκητος ὁ χειμῶν ἐπέρχεται· οὐ 15 γὰρ πάντα οἱ ἄνθρωποι τὰ σημεῖα ἐπιστάμεθα, ἀλλ' ἔτι καταλείπεται ἡμῖν ἄδηλά τινα, ἧν ἴσως ἔξ ὑστέρου δώσει καὶ ἡμῖν ὁ θεὸς τὴν γνώσιν.

771. Ζεὺς: ὁ οὐρανός, ὡς καὶ ἐν ἄλλωι (265) Ζεὺς ἀΐτιος. καὶ ὁ μὲν οὐρανός, φησὶν, ἐκ τῶν ἐγκειμένων αὐτῷ 20 ἀστέρων δίδωσιν ἡμῖν σημεῖα, ἀλλὰ δὲ ἡμῖν παρέχει ἡ σελήνη διχότομος γινομένη (τοῦτο δὲ εἶπεν, ἐπεὶ καθ' ἑκάστην αὐτῆς περιόδον διχότομος γίνεται δίς), ἀλλὰ καὶ πεπληθυῖα, τουτέστι πληροσέληνος οὐσα. συμβάλλεσθαι δὲ οὐκ ὀλίγα εἰς πρόγνωσιν 25 εὐδίας τε καὶ χειμῶνος τὸν ἥλιον δύνοντά τε καὶ ἀνατέλλοντα, 25 ἃ μὲν εἰς ὄλον μῆνα, ἃ δὲ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν· ὁ γὰρ ἥλιος ἀνατέλλων σημεῖα τῆς ἡμέρας παρέχει ἥτοι χειμερίου ἢ εὐδινῆς ἢ καὶ δύνων γε τῆς νυκτός. ὅποια μέντοι γε μνησ

1 κεκρημένα Ald: κεκρι(μ Ald)ένα AM | 2 μέλλεις A, μέλεις M, μέλλης Ald | ὄρεῖν (sic) καὶ ὀρμῶν ἐπάνω τῶν κυμάτων δηλαδῆ: — Ald | 3 καὶ τίς τε om Ald | 5 προεἶδε Ald | 6 θάλασσαν pro ναῦν Ald | 7 ἦ pro ἄλλως Ald | γὰρ φησι abacissa A | καὶ ante γαλ. deesse videtur in A | 7, 8 οὕσης ἐν τῆι νυκτὶ ἀσφ. Ald | 8 τῆς ante ν. om M | 9 ἐκ τοῦ παραντίκα δεῖ προσμένειν τὸν χειμῶνα ἀλλὰ Ald | 10 καὶ μετὰ ε' γενησόμενον AAld | 12—14 schol om M | 12 μὲν Ald | 13 ποτὲ δὲ καὶ ante ἀπρ. add Ald: om A | τῶν προγινόμενων Ald | 14 γινώσκωμεν Ald | 15 ἀπροσδοκῆτως AAld | 16 πάντες A | 17 ἔ. καὶ ἐξ ὑστέρου Ald | καὶ om Ald | 18 τοῦ γνῶναι A | 19 δώσει Ζεὺς ἤγουν Ald | de v. 265 cf adn in ed | 22 γενομένη ἀμφοτέρωθεν καὶ γὰρ καθ' ἑκάστην Ald | 25 τε alt om Ald | 26 καὶ om M | 27 ἥτοι om Ald | 28 εὐδινῆς AAld | καὶ om Ald | τοῦ ante μ. Ald: om AM

σημεῖα γίνεται, ὅτε τὰ ζώδια διέρχεται, δείκνυσιν (779 sqq.). ὁ γοῦν Εὐδοξος Κριὸν μὲν φησὶν ἥλιου διερχομένου μαλακὰ γίνεσθαι πνεύματα, ὁμοίως δὲ καὶ Ταῦρον, ὅταν δὲ Διδύμους, ζεφύρους τε πνεῖν καὶ βορέας ψυχρούς.

5 771, 2. ὁ γὰρ οὖν γενεήν: οὔτος γὰρ ἀεὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ὠφελεῖ πανταχόθεν καὶ ἐν παντὶ ὀρώμενος καὶ παρέχων τὰ φανερά σημεῖα.

10 τὸ δὲ πάντοθεν εἰδόμενος (772) οἱ μὲν οὕτως 'διὰ γῆς διὰ θαλάττης διὰ παντὸς μέρους τοῦ κόσμου', οἱ δὲ οὕτως ἐξέλαβον 'διὰ κληθόνων διὰ μαντειῶν δι' ὀνειρῶν διὰ σημειῶν διὰ τῶν παραπλησιῶν πάντων'.

15 778. σκέπτεο δέ: περισκέπτου δὲ πρῶτον (τουτέστιν ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρῃ, ἣ καὶ φαίνεται) τῶν κεράτων αὐτῆς τῆς σελήνης· ἐξ αὐτῶν γὰρ ἔστι καταλαβεῖν τὰ ἐναντία ὄντα ἀλλήλοις, τουτέστι χειμῶνά τε καὶ εὐδίαν.

20 779. ἄλλοτε γὰρ τ' ἄλλῃ μιν: πρὸς τὴν ἐσπέραν καὶ δύσειν, ὅτε καὶ ἀρχὴν ἔχει ἀπὸ συνόδου οὕσα ἥλιου· εἵπομεν γὰρ (p. 475, 2 sqq.), ὅτι τὰς ἀρχὰς ἀπὸ συνόδου ἔχουσα τοῦ ἥλιου πρὸς τὴν ἐσπέραν φαίνεται, εἰκότως· εἰ γὰρ νομίζεται (ἐν) Ταύρωι εἶναι ὁ ἥλιος περὶ τρίτην ἢ τετάρτην, αὕτη δὲ τοῦ Ταύρου περὶ τριακοστὴν μοῖραν δύνοντος τοῦ ἥλιου, λοιπὸν αὕτη πρὸς τῇ δύσει φαίνεται, ἕως οὗ (ἂν) ὄλος ὁ Ταῦρος κατενεχθῆι. καὶ ἐὰν πάλιν ἦ ἐν Διδύμοις τοῦ ἥλιου μετὰ τοῦ Ταύρου δύνοντος, αὕτη ἄλλας δύο ὥρας ἔχει ὑπὲρ γῆν, ἕως (ἂν) καὶ οἱ Διδυμοὶ κατέλθωσι, καὶ οὕτως ὅσον αὐτοῦ ἀποκλίνει, μείζον τὸ φῶς αὐτῆς γίνεται καὶ ἀνωτέρω φαίνεται τῆς δύσεως. ὅτε ἀπ'

1 μὲν τὰ ζώδια γ. A | ὅτε Ald: om AM | γ. σημεῖα δι. A | δείκνυσιν Ald: om AM | μέντοι (pro γοῦν) A, γὰρ Ald || 2 γίνεσθαι Ald: γίνεται A M || 3 post T. Ald Διδύμους δὲ ζεφύρον τε πνεῖν || 4 πνεῖς καὶ βορέαν M || 5 ὁ Ζεὺς post ἀεὶ AAld || 8 τὸ οὖν Ald, om A || 8, 10 ἐξέλαβον ἦγον post οὕτως Ald || 9 θαλάσσης AAld || 9, 10 οὕτως ἦγον Ald || 10 κλειδόνων S || 11 καὶ διὰ Ald || 13 ἐν ἣι Ald | τὰ κέρατα Ald || 15 χειμῶνος καὶ (τῆς add Ald) εὐδίας AAld || 16 τ' om AAld | ἄλλῃ AM, ἄλλῃ Ald | ἦγον (pro καὶ) Ald || 17 post συνόδου AAld συνοδεύουσα (γὰρ add Ald S) πλησίον τοῦ ἥλιου πρὸς || 18 ἔχουσα scripsi: οὕσα M || 19 suppl Bekker || 20 τὴν τρ. A | μοῖραν post τετ. Ald | αὕτη M || 21 δύναντος M | τοῦ om M | αὕτη M || 22 τὴν δόσειν AAld || 22, 3 κ. ἐὰν δὲ Ald || 23 πάλιν om MAld | ἐν om AM || 23, 4 δύνοντος Bekker: δύναντος AMAld || 24 αὕτη M || 25 αὖ A, αὐτὸς Ald || 26—482, 1 ἀπ' οὖν scripsi: ἀπὸ A, ἔπον (sic) M, οὖν ἀπὸ Ald

οὖν συνόδου οὕσα ἄγει τρίτην ἢ τετάρτην ἡμέραν καὶ ἔχει λαμπρὸν τὸ φῶς, εὐδίας ἐστὶ σημαντικῆ.

ἄλλως. πολλὰς φαντασίας ἔχει, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὑδάτων· ὡς γὰρ ἂν ταῦτα ἔχοι φύσεως, οὕτω καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἡμῖν προσπίπτει· ἄλλοια οὖν τὰ ἐν θολερωῖ καὶ παχεῖ τῷ ὕδατι, 5 ἄλλοια δὲ τὰ ἐν καθαρωῖ. ποτὲ μὲν οὖν (καθαρόν, ποτὲ δὲ) διάφορον τὸ φῶς ἐστὶ, καὶ ἡ μορφή δὲ κερατοειδῆς ἐστίν, ὅτε δὲ ἄλλοια καὶ διάφορός ἐστίν. ὁ δὲ νοῦς· εὐθύς ἀπὸ συνόδου οὕσα καὶ γέννης τρίτην ἢ καὶ τετάρτην ἡμέραν διάφορον αὐτῆς τῶν κεράτων ἔχει τὸ σχῆμα. 10

ἐπιγράφει: τὸ δὲ ἐπιγράφει ἐπιχρωματίζει. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν χρωμάτων. § κερόωσι δὲ (780) κεραιοποιοῦσι σχηματίζουσιν εἰς κεραιάς.

782. τᾶων καὶ περὶ μηνός: ἀπὸ γὰρ τῶν περὶ τὴν αὔξησιν αὐτῆς σημείων δυνήσῃ μαθεῖν περὶ ὅλου τοῦ μηνός, εἰ ὁμοβρινός ἢ ἀνεμώδης ἢ αὐχηρὸς ἢ νήνεμος ἐστίν.

783—7. λεπτή μὲν καθαρή τε —: τουτέστι τριταία οὕσα, εἰ μὲν λαμπρὸν εἶη τὸ φῶς, εὐδίας ἐστὶ σημαντικόν, εἰ δὲ πυρρὸν καὶ ξανθόν, ἀνέμου δηλωτικόν, εἰ δὲ μέλαν καὶ ζοφῶδες, χειμῶνος καὶ ὑετοῦ. ἐστὶ μὲν οὖν αὐτὸ τὸ σεληνιακὸν φῶς 20 διόλου ἀπαθὲς καὶ λαμπρὸν (ἄτοπον γὰρ τοῖς στοιχείοις πάθῃ διδόναι), ὁ δὲ περικείμενος ἡμᾶς οὗτος ἀῆρ πρὸς πάντα συμπάθειαν ἔχων τοιοῦτον αὐτῆς ἀποδεικνύει τὸ φῶς· ὅτε γὰρ πνεῖν μέλλουσι ξηροὶ ἀνεμοὶ, τῆς ξηρότητος τῆς ἐσομένης ἀντιλαμβανόμενος ὁ ἀῆρ πυρρὸς γίνεται καὶ ξανθοῦται· καυστικὸν γὰρ 25 αἰεὶ τὸ ξηρὸν καὶ πυρῶδες. καὶ οὗτος ὁ ἀῆρ τοιοῦτος γενόμενος σφάλλει ἡμῶν τὴν ὄψιν οὕτως ὁρᾶν τῆς σελήνης τὸ φῶς, καὶ ἐστὶ σημεῖον ἀνέμων ξηρῶν.

ἄλλως. τριταίαν ἄγουσα ἡμέραν ἀπὸ συνόδου καὶ οὕσα

1 τρίτον A | 2 σημαντικὸν A | 4 ἔχει Bekker: ἔχη AM, ἔχει Ald | τὰ Ald: om AM | 5 γοῦν AAld | 6,7 supplēvi; ποτὲ δὲ καὶ ἡ μ. ὅτε μὲν γὰρ κερ. Ald | 7 ἐστὶ τὸ φῶς AAld | 8 ἐστίν post διάφ. om Ald | 9 γεννήσεως A, γεννᾶται M; γενήσεως περὶ γ' Ald | ἢ om Ald | 9, 10 αὐτῆς post περ. Ald | τ. περάτων libri | 10 τὸ om AAld | 11—13 post l. 16 M | 11 lemma om M Ald | 12 σωματων libri | 15 εἰ M: ἢ AAld | ἐστίν post ὁμοβρ. AM | 16 νηέμος M | 18 ἢ libri | σημαντικῆ AAld | 19 πυρρὸν M | ἀνεμον δηλοῖ AAld | 21, 2 διδόναι πάθῃ AAld | 22 παρακείμενος ἡμῖν AAld | καὶ post ἡμ. M: om AAld | 23, 4 ὅταν — μέλλωσι AAld | 24 τῆς ante ἐσ. om A | 25 πυρρὸς MAld | ξανθός AAld | 26 γινόμενος A | 29 omissio lemmate Ald ἢ τριταία οὕσα ἴγουν τρίτην ἡμέραν ἄγ. | ἄγουσα AAld: -αν M

λεπτὴ (οὕτω γὰρ ἔστι τριταία οὐσα) καθαρὸν καὶ διαγνῆς τὸ φῶς ἔχουσα εὐδίας ἔστι σημαντικὴ. λεπτή δὲ οὐσα, τουτέστι τριταία, καὶ σφόδρα ἐρευθῆς οὐσα καὶ πυρῶδες τὸ φῶς ἔχουσα πνευμάτων ἔστι δηλωτικὴ. ταῦτα δὲ προειρήχκαμεν (p. 482, 20—28).

- 5 785. πνευματικῇ —: ὅταν δὲ ἄνεμοι μέλλωσι πνεῖν, πάλιν τῆς ἔσομένης ὑγρότητος ὁ ἀπὸ ἀντιλαμβανόμενος παχυμερῆς τις ἐκ τῆς ὑγρότητος γίνεται καὶ ζοφώδης καὶ τοιοῦτον ἡμῖν δείκνυσι μέλαν καὶ ζοφώδες τὸ τῆς σελήνης φῶς· καὶ γὰρ καὶ τὰς μελαίνας τῶν νεφελῶν καὶ ζοφώδεις ἕτεοῦ αἰτίας φαινομένη εἶναι, 10 τὰς δὲ καθαρὰς ἀνέμων· τὰ γὰρ πνεύματα, ὡς σίφωνας καλοῦσιν οἱ ναυτίλοι, συστρεφόμενα ἐν τῇ θαλάσῃ ἀνιμῶνται τὸ ὕδωρ καὶ συνιστάμενα παχέα καὶ ζοφώδη γίνεται καὶ ἀποτελοῦντα πιλῶσεις νεφελώδεις, ἐξ ὧν φέρεται καὶ ὁ ἕτεος. σίφωνας δὲ αὐτοὺς λέγουσιν οἱ ναυτίλοι· πολλάκις γὰρ καὶ αὐτ- 15 ἀνδρον τὸ σκάφος μετὰ τοῦ ὕδατος ἀνιμῶνται εἰς ὕψος καὶ ἐξασθενοῦντες πάλιν ἀφιασίν. κάτωθεν τοίνυν ἐκ τῆς γῆς πολλὰ ἀναθυμιάσεις γίνονται, αἱ τὸν ἀέρα μεταβάλλουσιν.

- 785, 6. παχίων δὲ καὶ ἀμβλειῆσι κεραταῖς —: παχυμερῆς δὲ καὶ ζοφωδεστέρᾳ φαινομένη καὶ ἔχουσα τὰς κερατὰς ἀμ- 20 βλυτέρας καὶ ἀμαυροτέρας ἐν τετάρτῃ ἡμέρᾳ, ὅτε οὐκ ἔδει, εἶγε καὶ σκιὰν πέμπει τεταρταία οὐσα, ὑπὸ [δὲ] νότου ἀμβλύνεται (ὑγρὸς γὰρ καὶ χειμερινὸς οὗτος, καὶ δηλονότι τῇ ὑγρότητι παχυμερῇ ποιῶν τὸν ἀέρα τοιαύτην ὁρᾶσθαι ποιεῖ τὴν σελήνην) (ἦ) ἕτεοῦ ἐπιγινόμενου.

- 25 ἄλλως. ὅταν δὲ παχεῖα ἦι καὶ ἀμβλυτέρας τὰς κερατὰς ἔχη, νότον προσδοκᾷ ἢ ὄμβρον. ὅταν δὲ τρίτην ἄγουσα ἡμέραν μῆτε περιεκλασμένης ἔχη τὰς κερατὰς μῆτε ὑπτιάζηται, ζεφύρου σημαντικὴ. εἰ δὲ ἀπὸ τρίτης μέχρι τετάρτης ἡμέρας

3 πυρῶδες A || 4 ταῦτα δὲ πρ. M: om AAld || 5 δὲ om Ald | μίλωσι A || 8 εἰ γὰρ x. M || 9 νεφῶν A || 10 ε Ald || 11 ναῦται AAld, cf l. 14 | συστρεφόμενα A | ἀνιμῶνται AAld || 12, 3 ἀποτελοῦντα A: -οῦνται M, -οῦσι Ald || 13 πιλώσεις AAld | καὶ om M || 14 ναῦται Ald | ἐπειδὴ πολλάκις καὶ Ald || 16 scripsi: ἐξασθενοῦντας πάλιν M, πάλιν ἐξασθενοῦντα A, πάλιν ἐξασθενοῦντες Ald | ἀφιασί Ald: ἀφίησι AM | κάτωθεν. ἐκ γῆς τ. Ald || 18 super ἀμβλειῆσι scriptum ἀμβλῆσι A | κεραταῖς om AAld || 19 δὲ om Ald || 21 πέμπει τεταρταίαν οὐσαν εἰκόσ. ὑπὸ Ald | δὲ om AAld || 22 δηλονότι M || 22, 3 τῇ ὑγρότητι post α. AAld || 23 ἀστέρᾳ A | post σελ. Ald ἢ οὐκ ὑπὸ νότου ἀμβλύνεται ἢ ἕτεοῦ ἐπιγινόμενου || 24 ἐπιγινόμενου M || 25 pro ἄλλως Ald ἢ καὶ οὕτως || 27 παραεκλασμένης AAld | ἔχει A || 28 ἀπὸ τρίτης (γ' Ald) ἢ. μέχρι τετάρτης (δ' Ald) AAld

τὸ αὐτὸ τηρήσει σχῆμα, χειμῶνος ὑπογύλου σηματικῆ τυγχάνει. ὄθεν κελύει θεωρεῖν αὐτὰς ἀμφοτέρας τὰς κεφαλὰς ἀπὸ πρώτης ἀξήσεως.

786. τέτατον ἐκ τριτάτοις: ἐν τετάρτῃ ἡμέρῃ οὐκ ἔδει εἶναι τὸ φῶς αὐτῆς ἀμετηνόν, ἀλλ' ἔδει καὶ σκιὰν ἀποπέμπειν. ἐκ τούτου δὲ δήλον, ὅτι ὀφείλουσα ἔχειν ἰσχυρὸν τὸ φῶς ἀμετηνόν ἔχει. ἄρα οὖν ἐξ αἰτίας τινὸς τοῦτο πέπονθεν; ἢ γὰρ νότῳ ἀμβλύνεται ἢ ἰσομένῳ ὕδατι (787)· καὶ γὰρ ὁ νότος ἐξ ὑγροῦ ἀέρος συνίσταται· διὸ καὶ καρηβαρῆς. πάντα δὲ τὰ πυρῶδη διὰ μὲν πυκνοῦ τοῦ ἀέρος ὀρώμενα ἐρυθρὰ φαίνεται, 10 δι' ἀκράτου δὲ καθαρὰ. καὶ ἡ σελήνη καὶ οἱ ἀστέρες πάντες φλογώδους οὐσίας κεκοινωνήκασιν καὶ αἰθέρος εἰσὶ πιλήματα. διαυγῆ τοίνυν αὐτὴν φαινομένην σημειῖον εὐδίας (ψησί), ἅτε διὰ ξηροῦ τοῦ ἀέρος φερομένην, ἐρυθρὰ(ν) δὲ κίνησιν πνευμάτων διὰ τὴν περὶ τὸν ἀέρα πύκνωσιν, ὡς διαχεόμενος ἀνέμους 15 ποιεῖ· καὶ γὰρ οὐδὲν ἔστιν ἄλλο ἄνεμος ἢ ῥύσις ἀέρος.

Seneca NQ
V 1 Plut Plac
III 7 p. 374 D.
(infra p. 498, 11)

788 sqq. εἰ δὲ κ' ἀπ' ἀμφοτέρων: οἱ ἄνεμοι πάλιν οἱ πνέοντες τοῦτον τὸν περικείμενον ἡμᾶς ἀέρα ἐπιπροσθεν ἑαυτῶν διωθούνται. καὶ ἐὰν μὲν ζέφυρος πνεύσῃ, ἀπὸ τῆς δύσεως ἐπιπροσθεν αὐτοῦ διωθόμενος τὸν ἀέρα ἔμφρασιν ἡμῖν παρέχει 20 τοῦ δοκεῖν τῆς σελήνης τὰ κέρατα ὡς ἐπὶ ἀνατολῆς πρηγῆ φέρεσθαι. ἐὰν δὲ ἀπηλιώτης πνεύσῃ, τότε ἀνάπαλιν ἄνω νενευκότα τὰ κέρατα φαίνονται ὡς ὑπτιούμενα. ἐὰν δὲ βορέας πνεύσῃ, τὸ ἐν κέρας τὸ βορειον ἐπικαμπῆς γίνεται, πάλιν ἐὰν νότος, τὸ πρὸς νότον κέρας καμπτόμενον. εἶπομεν δὲ (l. 15), 25 ὅτι τοῦ ἀέρος ἔστιν ἡ συνήθεια. ἐὰν δὲ, ψησί, τρίτην ἡμέραν ἀπὸ συνόδου ἔχουσα ἀμφοτέροις τοῖς κέρασι μήτε νευστάζῃ, ὡς ἐπὶ ἀνατολῆς, μήτε ὑπτία φαίνεται, ἀλλ' αἱ κεραταὶ αὐτῆς ὀρθαὶ οὐσαι κυκλοτερεῖς φαίνονται, τότε μὲν οὐκ ἔστιν ἄνεμος δη-

1 τηρήσει A | ὑπογύλου Bekker: ὑπογούου Ald, -εῖου AM | σηματικὸν σημαίνει A, σηματικῆ ἔστιν Ald || 4 τέτατον A || 5 αὐτῆς om M || 5, 6 ἐξ αὐτῆς ἢ δηλονότι ὄφ. post ἀπ. Ald || 6 δηλονότι AAld || 9 μὲν (pro δὲ) A || 11 διὰ ὄρατου libri | δὲ post σ. Ald || 12 ἐπιλήματα AAld, ἐπιλήματα M: corr Thiele || 13 διαυγῆς τοίνυν καὶ αὐτὴ φαινομένη σημαίνει εὐδίας A Ald | φερομένη A, φαινομένη Ald | supplevi || 14 κίνησιν om M || 16 ῥῶσις A, ῥεῦσις Ald || 17 κεν ἀπ' M | ἐπ' AAld || 18 ἡμῶν Ald || 19 ὠθούνται AAld | ἐὰν scripsi: εἰ AMald | πνεύσει AM | τῆς om M || 20 αὐτοῦ AM Ald || 21 ἀνατολάς M || 22 ἄνω om AAld || 23 φαίνεται AAld || 25 ὁ νότ. M || 25, 6 ὡς οὖν εἶπομεν, ὁ ἀήρ ἔστιν αἴτιος. ἐὰν οὖν φ. Ald || 28 ἀνατολάς M | ὑπτίος Ald | αὐτῆς AAld: αὐταὶ M || 29 φαίνονται A

λονότι, τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέραι πρὸς τὴν ἐσπέραν μετ' ἐκείνην τὴν νύκτα, ἐν ἧι τοιαύδε ἐφάνη ἡ σελήνη, γενήσεται. καὶ πολλοὶ δέ, φησί, πνεύσονται.

789—795. μήτ' ἔτι νευστάζῃ: ἐάν, φησί, τριταίαν ἄγουσα
 5 ἡμέραν μήτε ὑπτιάζῃ μήτε ἐπινεύῃ τοῖς κέρασι, τότε προσ-
 δέχου τοὺς ἐσπερίους ἀνέμους, τουτέστι τοὺς ἀπὸ δύσεως, οἷον
 ζεφύρους καὶ ἀργέστας· ξηρὸς γὰρ ὢν ὁ ἀήρ εἰς τὰ τοιαῦτα
 πνεύματα τὴν μεταβολὴν λαμβάνει διὰ τὴν ἐσπερινὴν ψῦξιν.
 ἐάν μέντοι γε ἐπιμένῃ καὶ τῇ τετάρτῃ ἡμέραι ταύτας τὰς κε-
 10 ραίας ἔχουσα, λέγω δὴ ὀρθάς, χειμῶνός ἐστι σημαντικὴ· πλεῖον
 γὰρ ἢ ξηρασία ἐπιμένουσα κατὰ τὴν ἐπιπλέον ἐκπύρωσιν ἐφ'
 αὐτῇ ἔλκει τὸ ὑγρὸν. ἡ δὲ μεταβολὴ τῶν τῆς σελήνης κεράτων
 κατὰ διαφόρους καιροὺς. ἐν μὲν τοῖς βορείοις καταστήμασι
 λεπτότερος ὁ ἀήρ ὑπάρχων ἀκριβῆ τὴν θέαν παρέχει ἡμῖν τότε.
 15 διὸ καὶ ἐπινεύειν τὸ τηρικαῦτα δοκεῖ τὰ κέρατα αὐτῆς (794). ὅταν
 δὲ ἦ νότιος καὶ ἰκμάδος πλήρης ὁ ἀήρ, τότε φαίνονται ἀνα-
 νεύουσαι αἱ κεραταί, ἐπειδὴ καὶ πάντα τὰ κάθυγρα πλατύτερα
 φαίνονται.

792. εἰ δ' αὖτως ὀρθή: τὴν δὲ ὁμοίαν φαντασίαν καὶ
 20 τεταρταία οὔσα εἰ παρέχοιτο, ἀρχὴν χειμῶνος ἀθροιζομένου μαν-
 τεύεται, ἐμοὶ δοκεῖν πυκνουμένου τοῦ ἀέρος διὰ τὴν τῶν ἀπὸ
 τῆς ἐσπέρας πνευμάτων φύσιν. αἴτιον δὲ τῆς πυκνώσεως τὸ διὰ
 πολλοῦ τοῦ διαστήματος ἀπὸ τοῦ ἐσπερίου ὠκεανοῦ φερόμενον
 τὸ πνεῦμα ἀδυνατεῖν τὴν παχύτητα τοῦ ἀέρος ὠθεῖν, ὅθεν ἴστα-
 25 μένου καὶ ἀντισχομένου ἀπαντᾷ ἡ πύκνωσις.

ἀπορία. διὰ τί δὲ ἐν μὲν τῇ τρίτῃ ἡμέρῃ ἀνεμος, ἐν
 δὲ τῇ τετάρτῃ χειμών; ἐν μὲν τῇ τρίτῃ, ὅτι τὸ συνιστάμενον
 μήπω πεπεισμένον εὐκίνητόν ἐστιν, ἐν δὲ τῇ δ' ἀδιάλυτον γενό-
 μενον πύκνωσιν δηλοῖ.

30 794. εἰ δέ κέν οἱ κεράων —: κέρας φησὶν ὑψηλὸν τὸ

4 μήτε τι ν. Ald || 4,5 ἡμέραν ἄγουσα AAld || 5 μήτι ὕ. M | ἐπι-
 νεύει A || 9 γε om Ald || 10 πλείων AAld || 11 ἐπὶ πλείω A, ἐπιπλείω M ||
 11,2 ἐν αὐτῇ libri || 14 ἡμῖν παρέχει AAld || 16 ἢ post ἀήρ AAld | νότιος om
 A | τινός post ἰκμ. add AAld | φαίνεται AAld || 17 ἐπεὶ AAld || 18 φαίνε-
 ται Ald || 19 εἰ δὲ τὴν AAld || 20,1 μαντεύοιτο A, μαντεύει Ald || 21 πυκ-
 ναμένου M || 23 τοῦ ante δ. om M || 23,4 τὸ φερ. Ald, τὸ om A || 25 ἀν-
 σχομένου M || 26 ἀπορία om Ald || 27 λύσις ante ἐν add A || 28 εὐκίνητον
 A || 28,9 γινόμενον M || 30 κε A

βορειότερον. ὁ δὲ λόγος· τὸ ὑψηλότερον αὐτῆς τῶν κεράτων ἐὰν ἐπινεύηι ὡς ἐπὶ τὸ ἔμπροσθεν ὀξυνόμενον, προσδόκα τὸν βορέαν πνευσόμενον, ὅτε δὲ ὑπτίον ἐστὶ τὸ προειρημένον κέρας, τὸν νότον· ἀντιπνεῖ γὰρ ὁ νότος τῷ βορραῖ, καὶ ὁ μὲν ὑπτιον ποιεῖ τὸ κέρας, ὁ δὲ βορραῖς πρηγές. 5

ἄλλως. τὸ μετέωρον δὲ κέρας τῆς σελήνης (τουτέστι τὸ βόρειον) ἐὰν μὲν ἐπινεύηι, προσδέχου τὸ πνεῦσαι βορραῖν, ἐὰν δὲ ὑπτιον (ἦι), νότον. μετέωρον δὲ κέρας τὸ βόρειον κέκληκεν ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν φαντασίαν.

796—8. αὐτὰρ ἐπὴν τριτόωσαν —: ἐτοίμης οὔσης διχοτόμου τῆς σελήνης τὸ πρὸς εὐδίαν καθαρὸν περιλαμπές ἐστι, τὸ δὲ ἔρευθόμενον ἐνεμῶδες, τὸ δὲ διασπάσματα ἔχον καὶ μελανίας λαμβάνον ἐπομβρίας δηλοῖ. ἐπὰν δὲ τριταίαν οὔσαν ἀπὸ συνόδου ὄλην τὴν μηνοειδῆ κύκλος περιλάβηι πανταχόθεν φοινισσόμενος, σφόδρα ἂν τότε χειμερινὸς εἴη καιρὸς. καὶ ἐν τοῖς πρώτοις (784, 5) εἶπε λεπτή δὲ καὶ οὐ μάλ' ἔρευθῆς πνευματίη. ἐκ δὲ τῶν πνευμάτων τεκμαίρεται τοῦ καὶ χειμῶνα γενέσθαι.

796, 7. περὶ κύκλος ἐλίσσηι: ἐὰν, φησὶν, αὐτὴν τριταίαν οὔσαν κύκλος περιόσσηι ἔρευθόμενος πανταχόθεν, χειμῶνα γενησόμενον ἴσθαι. σαφῆς δὲ ἡ τοῦτου αἰτία· συγκαταδύμεναι γὰρ αἱ ἀκτῖνες τῆς σελήνης ὑγροῖς τοῖς νέφεσι κωλύονται μὲν ἐξικνεῖσθαι μέχρις ἡμῶν διὰ τὴν παχύτητα τῶν νεφῶν, αὐτὸν δὲ τὸν κύκλον τὰ νέφη διανοοῦσι καὶ ἀνθύνουσι. 20

ἄλλως. περὶ δὲ κύκλος ἐλίσσηι: ὅταν ἴδῃς, φησί, περὶ τρίτην ἡμέραν κύκλον τινὰ ἔρευθρὸν περὶ αὐτὴν ἔχουσαν, σημείον ἐστὶ χειμῶνος. καὶ ὅσῳ μᾶλλον πυρρότερος ὁ κύκλος θεωρεῖται, σφοδρότερον χειμῶνα σημαίνει.

799 sq. σκέπτεο δ' ἐς πληθύντε —: περισκόπει δὲ εἰς τὴν πασέληνον καὶ εἰς ἀμφοτέρω αὐτῆς τὰ διχάσματα, αὐξομένης τε καὶ πάλιν εἰς μηνοειδῆ δευτέραν ἐρχομένης. 30

1 βόρειον A Ald | 2 συν(ν) A) εὐή A M Ald | 3 ὅτι M | προκειμενον A Ald | 6 ἦ (pro ἄλλως) Ald | δὲ om Ald | 7 τὸ A: τοῦ M, om Ald | βορέαν Ald | 10 διχοτόμου μὲν οὔσης τ. Ald | 13 ἐπομβρίαν A Ald | 14 περιλάβοι A | 15 καὶ AM: ὡς Ald | 16 cf ad p. 459, 3 | εὐ Ald, om A | μάλα A Ald | 17 τὸ Ald | 18 δὲ post περὶ A, cf ad l. 24 | ἐλίσσει M | sequitur post lemma schol l. 24 (lemmate ἄλλως in M instructum) A Ald | ἢ ἐὰν Ald | φησὶν om Ald | 19 περιέχη A, περιόχη Ald | 20 ἐγκαταδ. M | 22 μέχρι Ald | 23 ἀδαινοῦσιν A Ald | 24 περὶ — ἐλ. om M, ἄλλως om Ald | 25 αὐτὴν libri | 26 πυρρότερος M | 27 χειμ. σημ. Ald | 28 ἐς bis Ald | 29 αὐξομένης Ald: ἀρξαμένης AM | 30 ἐς Ald

ἐς πληθύν τε: πληθύν δὲ λέγει τὴν πανσέληνον, τὴν διχόμενον· πεπλήρωται γὰρ τὸ τηρικαῦτα φωτός.

καὶ ἀμφοτέρων διχόωσαν: τὴν διχότομον ἐξ ἀμφοτέρων, ἵνα λέγη τὴν ἀπὸ συνόδου ὀγδοαίαν οὖσαν διχότομον καὶ τὴν ἐν τῇ ἀποφθίσει δευτέραν διχότομον (ἢ δὲ τριτάτη ἀπιόντος 810). 'διχότομον' τὴν σελήνην σημαίνει ἐς δις τοῦ μηνὸς γίνεσθαι. ὁ δὲ λόγος· τὴν χρόαν αὐτῆς ἐν ταῖς φάσεσι ταύταις (σκόπει)· ὅταν μὲν γὰρ καθαρὰ ἦι δι' ὅλου τοῦ κύκλου, σημαίνει εὐδίαν, (ὅταν) δὲ ἄλλοτε ἄλλο μέρος τοῦ κύκλου μελανηται, ὄμβρους δεῖ προσδέχεσθαι. τὰ μέντοι σημεία ταῦτα.

805—10. σήματα δ' οὗτ' ἄρ παῖσιν: οὐ πάσαις ἡμέραις, φησὶν, ἐφαρμύζεται τὰ σημεία ταῦτα, ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τὴν τρίτην ἢ τετάρτην ἡμέραν τοῦ μηνὸς γινόμενα σημεία μέχρι ὀγδόης δεῖ παρατηρεῖν, τουτέστιν ἀύξανομένης διχότομου, ἀπὸ δὲ τῆς διχότομου μέχρι τῆς πανσελήνου, καὶ ἀπὸ πανσελήνου μέχρι διχότομου φθίνοντος μηνός, εἶτα ἀπὸ ταύτης μέχρι ἡμερῶν πρὸ τῆς συνόδου τριῶν ἢ τεσσάρων.

ἄλλως. τουτέστι τὸ σημεῖον τὸ γινόμενον ἀπὸ τρίτης ἢ τετάρτης ἡμέρας τῆς σελήνης μὴ ἔλπιζε τοῦτο ἕως τοῦ τέλους ἐκβῆναι, ἀλλὰ τὰ ἀπὸ τρίτης ἢ τετάρτης ἕως ὀγδόης, τὰ δὲ ἀπὸ ὀγδόης ἕως πεντεκαίδεκάτης, τουτέστι διχομήνου οὕσης.

806. ἀλλ' ὅσα μὲν: συνάπτει αὐτὰ ταῦτα μέχρι τῆς δευτέρας διχότομου, ἀφ' ἧς μέχρι τρίτης ἢ τετάρτης φαινούσης. τούτων δὲ αἴτιον οἱ Πυθαγορικοὶ τὸν ἔβδομον ἀριθμὸν ὑποτί-

1 πληθύν δὲ λέγει M, πληθύν μὲν οὖν τὴν π. λέγει Ald || 1, 2 τὴν διχ. om M || 3 ἀμφοτέρων δὲ διχόωσαν post φωτός (2) Ald | διχότομον Ald: διχόμενον AM || 5 ἀποφθίσει Ald: ἀποκρίσει AM | ἐτέραν Ald | ἢ δὲ om A | 5—8 post διχ. Ald ἦν φασὶν ἀπιόντος τρίτην. ὁ δὲ λόγος· ὅταν τὴν σελήνην διχότομον ἴδῃς ἀμφοτέρων· δις γὰρ τοῦ μηνὸς γίνεται τοιαύτη τὴν χρόαν αὐτῆς ἐν ταῖς φάσεσιν· ὅταν μὲν γ. || 6, 7 ὁ δὲ λόγος ante διχότομον libri: traieci || 6 ἐς A: εἰ M || 7 γίνεται A | φάσεσι A, cf Ald || 8 supplevi || 9 εὐδίαν σημαίνει AAld | post σημ. Ald ἐνθρὰ δὲ ἀνεμους ὅταν δὲ ἄλλο μ. | εὐδ. ἀλλ' ὅτε δὲ AM, cf Ald || 10 ὄμβρον Ald | τὰ — ταῦτα om Ald || 11, 2 lemma ante ἀλλὰ M | οὐ — ταῦτα om M || 12 φησὶν om M | μὲν om Ald | τὴν om MAld || 13 ἢ δευτέραν Ald | γινόμενα τοῦ μηνός Ald | μέχρι MAld || 15 τῆς prius A: om MAld | τῆς alt AM: om Ald || 18—21 schol om M || 18 ἢ τὸ σημεῖον incipit Ald || 18, 9 ἀπὸ γ' ἢ δ' ἡμέρας Ald || 19 τοῦ om A || 20 ἢ Ald || 21 ἐ' AAld || 22, 3 post lemma Ald ἦγον τὰ μὲν ἀπὸ τρίτης ἢ δ' μέχρι ὀγδόης, τὰ δὲ ἀπ' αὐτῆς μέχρι ἐ', ἀπὸ δὲ ταύτης μέχρι τῆς || 22 συμπίπτει A, cf ad l. 23 || 23 τετάρτης ἢ τρίτης M | συμπίπτει γὰρ οὕτω κατὰ τάξιν αὐτὰ post φαιν. Ald || 24 αἴτιοι A, αἰτίαν Ald | ζ' AAld

θενται, φυσικώτατόν τε καὶ θαυμαστόν εἶναι λέγοντες. καὶ τὸ μὲν πλησίον τοῦ ἄστρου φαίνεται λευκὸν διὰ τὴν τοῦ φωτὸς ἐπικράτειαν, τὸ δὲ ἐξῆς τούτου μέλαν διὰ τὴν πρὸς τὰ νέφη παράθεσιν.

811—8. εἰ δὲ κέ μιν περὶ πᾶσαν —: ἐὰν δὲ κύκλῳ περὶ 5 πᾶσαν τὴν σελήνην ἄλῳαι κείμεναι περιφέρωνται, ἢ γ' ἢ β' ἢ καὶ δ', ἐπεὶ πολλάκις καὶ δ', ἢ α', ἀπὸ τῆς μιᾶς, ἐὰν μὲν ῥηγνί(η)ται, ἄνεμον ἀπὸ τῆς χύσεως (δηγνυμένην γὰρ τὴν διαχυσμένην), ἐὰν δὲ κατ' ὀλίγον μαραίνεται, γαλήνην δεῖ προσδοκᾶν. ἐὰν δὲ δύο γένωνται περὶ αὐτὴν κύκλοι, χειμῶνα σημαίνει. 10 ἐὰν δὲ καὶ τρεῖς ἢ καὶ τέσσαρες, μελίζονα τὸν χειμῶνα. καὶ ταῦτα μὲν τὰ περὶ τὴν σελήνην λαμβανόμενα σημεῖα περὶ τοῦ καταστήματος τοῦ ἀέρος ταύτην ἔχει τὴν κατάληψιν.

ἄλῳαι κυκλώσονται: τῶν γινομένων καὶ ἐν τῷ μετεώρῳ συνισταμένων μεταξὺ γῆς (καὶ οὐρανοῦ) τὰ μὲν ἐστὶ 15 κατ' ἔμφασιν, τὰ δὲ μικτὰ, τὰ δὲ καθ' ὑπόστασιν, κατ' ἔμφασιν μὲν οἷον ἱρις ἄλως, μικτὰ δὲ, παρήλιοι, καθ' ὑπόστασιν δὲ κομῆται δοκίδες λαμπάδες αἵττοντες. ἄλω(ε)ς δὲ εἶρη(ν)ται, ὅτι τὰς ἄλῳνας τῷ σχήματι κυκλοτερῶς διαγράφουσιν. καὶ ἔστιν ἢ ἄλως περὶ τὴν σελήνην κύκλος, (οὐ) καὶ αὕτη ἐν μέσῳ 20 ἀμυδροτέρα φαίνεται. ἢ τὸ λύννυ ὄψις κατὰ τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀέρος τραχέσι μὲν προσπεσοῦσα αὐτοῦ πον καταπαύεται μηκέτι λαμβάνουσα ἑτέρας φορᾶς ἀρχήν, λειοῖς δὲ καὶ ὀμαλοῖς προσφερομένη (οἷά ἐστι τὰ ἔσοπτρα καὶ τὰ ὕδατα) ἤτοι ἐνδοτέρω διαδύεται οἷονεὶ ἐγκατακλωμένη, ἢ, εἴπερ τοῦτο ἀδυνατεῖ ποιεῖν 25

1, 2 post λέγ. Ald τοῦ δὲ ἐν διαφόροις μέρεσι μελαινέσθαι τὴν σελήνην αἷτιον τὸ μὲν || 2 λευκὸν φαίνεσθαι Ald || 4 adscripsit in margine interiore

post schol ad v. 806 prima fortasse manns ζῆ ὅπιθεν γυρίσαι ἢ φύλλον καὶ εὐρήσ(εις) τὸ λείπον, οὐ ἢ ἀρχὴ 'εἰ δὲ κέ μιν περὶ πᾶσαν' || 5 περὶ πᾶσαν om ΔAld || 6 ἢ β' (δευτέραν Δ) ἢ γ' ΔAld | τρεῖς M || 7, 8 ἐπεὶ πολλάκις καὶ δύο καὶ γ' ἀπὸ τῆς M, ἐπεὶ καὶ δευτέραν καὶ τρίτην ἀπὸ τῆς Δ, ἐπεὶ γίνονται πολλάκις καὶ τέσσαρες ἀπὸ μὲν τῆς Ald || 8 δὲ (pro γὰρ) Δ Ald || 8, 9 λέγει post διαχ. Ald || 11 καὶ post δὲ om M || 11, 2 καὶ τὰ μὲν Ald omisso τὰ altero || 12 ἐπὶ τοῦ Ald || 14 omisso lemmate scholia coniunxit Ald inserto δὲ post τῶν || 15 suppl Bekker; τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς Ald || 15, 6 ἐστὶ post ἔμφασιν Ald || 17 ἄλως om ΔAld | παρήλιος Ald || 17, 8 καθ' — κομῆται om M || 18 κομῆται Δ, κομῆται Ald | παγωνία post κ. add Ald | αἵττοντες libri || 19 post α. finem scholii (: —) M || 20 ἢ om ΔAld | ἄλλως Δ, ἄλλος Ald || 22 προπεσοῦσα M || 24 ἢ τὰ ἐνδ. Δ

δι' ἀντιτυπίας τῶν σωμάτων, ἀνακλᾶται ἐμφανίζουσα κατ' ἐκεί-
 νον τὸν τόπον τὰ δρώμενα, ἀφ' οὗ καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνακλά-
 σεως ποιεῖται. ὅταν τοίνυν περὶ τι ἄστρον νέφη συστήῃ συνεχῆ
 καὶ κοῖλα, ἐνταῦθι δὲ ὁ ἀήρ ἐπὶ ταῦτα, εἴτα ἀνάκλασιν σχῆι
 5 εἰς αὐτὸ τὸ ἄστρον, ἐμφανίζεται τοῦτο καθ' ἑκάστην ἀνάκλασιν·
 καὶ οὕτως ἢ ἄλλως ἀποτελεῖται. καὶ τὸ μὲν πηλοῦν τοῦ ἄστρου
 φαίνεται λευκὸν διὰ τὴν τοῦ φωτὸς ἐπικράτειαν, τὸ δὲ ἕξω
 τούτου μέλαν διὰ τὴν πρὸς τὰ νέφη παράθεσιν γίνεται. περὶ δὲ
 τὴν σελήνην ἔαν μία γένηται, εὐδίαν προσδόκα (διαλύεται
 10 γὰρ ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ἢ πύκνωσις), εἰ δὲ ῥήγνται, ἄνεμον ἕξ
 ἐκείνου τοῦ τόπου, καθ' ὃν τὴν ῥῆξιν λαμβάνει, εἰ δὲ δύο, χει-
 μῶνα προσδόκα. καὶ ἔτι μείζονα, ἔαν τρεῖς. οὐ μόνον δὲ περὶ
 σελήνην ἀλλὰ καὶ ἥλιον γίνεται καὶ ἀστέρας.

τί ἐστιν ἄλλως; ἢ ὑγροῦ τοῦ ἀέρος ἐπικειμένου καὶ παχέος
 15 ὄντος φαντασία φωτὸς κυκλοειδοῦς περὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σε-
 λήνην συνισταμένη.

817. καὶ εἰ ῥηγνύατο μᾶλλον: καὶ εἰ μείζονως ἀπο-
 λύεται. προσέτιομεν δὲ (p. 485, 20), ὅτι διαρρήγνται καὶ διακρονο-
 μένη μᾶλλον ἀπλοῦται (καὶ) μὴ δυναμένη δικνεῖσθαι πλείονα
 20 τὴν ὑποκειμένην καχύτητα τοῦ ἀέρος δεικνύει.

819. ἡελίοιο δέ τοι μελέτω —: πληρώσας τὸν περὶ τῶν
 τῆς σελήνης τεκμηρίων λόγον ἐπὶ τὰ τοῦ ἡλίου σημεῖα ἔρχεται,
 ἅπερ καὶ αὐτὰ ἀκολουθῶς καὶ ἀκριβῶς διδάσκει. τὸ δὲ ἕξῃς·
 περὶ δὲ τοῦ ἡλίου, φησί, μελέτω σοι ἐκατέρωθεν πορευομένου·
 25 τῶι γὰρ ἡλίωι μᾶλλον τῆς σελήνης ἐπίκειται τεκμήρια ἰοικότα
 καὶ ἀρμόζοντα τοῖς σκοποῦσι τάληθῆ, καὶ δύνοντι οὖν καὶ ἀνα-
 τέλλοντι· τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ ἐκάτερθεν ἰόντος· καὶ γὰρ ἀνα-
 τέλλοντος αὐτοῦ ἐστὶν ἰδεῖν τεκμήρια καὶ δυομένου ὁμοίως.

1 τὰ ante κατ' Ald || 2, 3 κατακλάσεως A || 4 περὶ post ἀήρ AAld || 5 εἰς
 ταῦτο M || 8 δὲ περὶ libri || 9 καὶ ante ἔαν add Ald || 11 τοῦ μέρους Ald | 8 Ald ||
 12 post τρεῖς Ald καὶ ἔτι μᾶλλον μολαινομένη καὶ ἔτι μᾶλλον εἰ ῥήγνται. ἢ δὲ
 αἰτία, διότι διακρονομένη μᾶλλον ἀπλοῦται μὴ δυναμένη δικνεῖσθαι. διὸ καὶ
 πλείονα τὴν ὑποκειμένην καχύτητα τοῦ ἀέρος δεικνύει, cf schol l. 17—20 ||
 13 post ἀστέρας Ald ὀρίζεται δὲ οὕτως· ἄλλως ἐστὶν || 14 ἢ om Ald || 16 συν-
 σταμένην Ald, quae pergit ταῦτα μὲν δὴ περὶ τῶν ἀπὸ σελήνης σημεῖων ||
 17—20 schol v. 817 M: om AAld (cf ad l. 12) || 17, 8 ἀπολείπεται primitus,
 δεῖν ἀπολύεται A || 21 sqq. περὶ ἡλίου in margine A || 21 ἡέλιω A, ἡέλλιο
 M | τὸν om M | τῶν et 22 λόγον om A || 24 δὲ om AAld | πορευομένου
 Ald: -ω AM || 25 τὰ ante τεκμ. M: om AAld || 26, 7 δύνοντος — ἀνατέλλον-
 τος Ald || 27 τὸ om M | ἐκατέρωθεν M

ἄλλως. παρατήρει, φησί, μάλιστα τὰ περὶ τὸν ἥλιον γινόμενα σημεῖα· καὶ γὰρ ἀνατέλλων (καὶ δύνων) ἀληθῆ τεκμήρια παρέχει.

820. ἀπορία. μᾶλλον ἰοικότα [σημεῖα]: διὰ τί τὰ τοῦ ἡλίου σημεῖα βεβαιότερα τῆς σελήνης ἔφη; ἐπειδὴ πολλὴν ἔχων ἰσχὺν πρὸς τὸ διαλύειν ταῖς ἀκτίσι τὰ ὑποπίπτοντα παχέα νικώμενος ὑπ' αὐτῶν μείζονα τὸν χειμῶνα προσαπαγγέλλει.

καὶ ἄλλως. αἱ τοῦ ἡλίου πρὸς τὸν ἄερα διαφοραὶ κυριώτεραι τῶν τῆς σελήνης εἰσὶν· δυναστευῶν γὰρ ἡμέρας σαφέστερα δείκνυσι τὰ τεκμήρια. δεύτερον δέ, ὅτι λαμπρότερός ἐστι, καὶ εἰ μὴ μεγάλη καὶ ἰσχυρὰ τοῦ ἀέρος εἶη μεταβολή, οὐκ ἂν κρατηθεῖ· τὰς γὰρ μικρὰς καὶ ἐλαφρὰς ἀναστέλλει. οὕτω ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ (fr 1 W.).

821. ἀπορία. ἀμφοτέρων δύνονται: διὰ τί τότε μόνον, καὶ μὴ ὅτε μεσουρανεῖ; τότε γὰρ φαίνεται (διὰ) τοῦ ἀέρος τοῦ ὑπεργείου τοῦ δεχομένου πάχη καὶ μεταβολᾶς διὰ τὰς ἀναθυμιάσεις, ὡς ἡ γῆ ἀναδίδωσι, τοῦ ἡλίου ταῦτα κινούντος· ἔξαρθοὶς γὰρ καὶ ἐψωθεὶς τὸ οἰκτεῖον ἑαυτοῦ χρῶμα εἰλικρινὲς ἐμφαίνει.

822. μή οἱ ποικίλλοιτο: ἐὰν οὖν μέλλοντος ἀνατέλλειν αὐτοῦ ἴδῃς τὸν κύκλον μὴ ἔχοντα λαμπρὸν καὶ εἰλικρινὲς τὸ φῶς, γίνωσκε χειμῶνα ἐπιγενησόμενον. ἐὰν δὲ δύνειν μέλλον καθαρὸς καὶ ἀνεπιθόλωτος ἐπὶ τὴν δύσιν χωρῆι, τῆι ἐξῆς ἡμέραι εὐδῖαν προσδόκα. ὅταν μὲν οὖν μέλλοντος ἀνατέλλειν κοιλότητος φαντασίαν ὁ κύκλος ἐμφαίνῃ, καὶ τῶν ἀκτίνων τινὲς μὲν πρὸς νότον, τινὲς δὲ πρὸς βορρᾶν τρέπωνται, τινὲς δὲ καὶ κατὰ μέσον τὸν κύκλον, ἄνεμον ἢ ὄμβρον δεῖ προσδοκᾶν.

1—3 om M | lemma om et scholia coniunxit Ald || 1 οὖν post παρ. Ald || 2 supplevi ex Ald || 3 μᾶλλον ante παρέχει Ald || 4 ἀπορία om A Ald | lemma om Ald, δὲ post τί Ald | σημεῖα om M || 4,5 τοῦ ἡλίου τὰ σημεῖα A || 5 φησι ante τῆς add M: delevi | ἔφη M: καὶ λέγει A, om Ald || 7 προσαπαγγέλλει AAld, προσαπαγγέλλει M || 8 ἢ ὅτι Ald omissio lemme | καὶ om A || 10 δεύτερον δὲ AM: καὶ αὐθις δὲ A, ἢ Ald || 12 ἀνατέλλει AAld || 14—19 schol Plutarcheum esse color Wyttenbachio prodere videbatur || 13—16 post Πλ. omissio lemme Ald διὰ τί δὲ ἀνατέλλοντος μόνον καὶ δύνοντος καὶ οὐ καὶ μεσουρανοῦντος; ἢ ὅτι τότε φαίνεται διὰ τοῦ ὑπεργείου ἀέρος τοῦ δεχομένου πάχη || 14 ἀπορία om A || 18 δὲ (pro γὰρ) Ald | αὐτοῦ AAld | εἰλικρινῶς M || 20 οὖν om AAld || 20, 1 αὐτοῦ ἀνατ. AAld || 21 ἴδοις A || 23, 4 τῆς ἐ. ἡμέρας Ald || 24 ὅτε μὲν (omisso οὖν) A, ὅταν δὲ Ald || 25 ἐμφαίνει A || 26 βορρᾶν MAld | τρέπωνται AAld | καὶ om M

ἄλλως. μή οἱ ποικίλλοιτο: τῷ ἀπαγορευτικῷ καί ἐξ ἀρχῆς χρησάμενος ἐμφαίνει τὸ ἀπεικτὸν καί φησι, μηδαμῶς ποικίλος καὶ κατάστικτος φανείη σοι ὁ τοῦ ἡλίου κύκλος νεωστὶ ἀνατέλλοντος, ὁπότεν εὐδινηῆς ἡμέρας εἰς χρεῖαν ἔλθῃς· διὰ
 5 γὰρ τὴν τοῦ ἀέρος παχυμέρειαν καὶ ὑγρότητα ἐμπίπτουσα ἢ ἀκτῖς τοιοῦτον ὀραῖσθαι ποιεῖ, ποικίλον καὶ κατάστικτον, τὸν κύκλον, ὥστε καὶ ἐρυθρὸν εἶναι φαίνεσθαι. τὸ δὲ ὅμοιον συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῆς Ἰριδος. εἰς ὑγρότητα ἀέρος καὶ παχυμέρειαν ἐμπίπτων ὁ ἥλιος ἀποτελεῖ τὴν Ἰριν ταύτην ποικίλην τινὰ καὶ
 10 κατάστικτον, περὶ ἧς καὶ ἐξῆς διαλαμβάνει.

ἄλλως. εἰ, φησί, περὶ τὴν ἀνατολὴν ποικίλος φαίνοιτο ὁ περὶ τὸν ἥλιον κύκλος, χειμῶνα γενησόμενον ἴσθι εἰκότως· συμβαίνει γὰρ τοῦτο διὰ τὴν τῶν ἀνέμων ἐπιπρόσθησιν, ὅπερ οὐκ ἔστι καθαρὸν ἡμῖν φαίνεσθαι αὐτόν. καθαρὸς μέντοι, φησὶν,
 15 ἀνατέλλον καὶ μηδὲν ἔχων σημεῖον εὐδίας ἐστὶ σημαντικός. ὁμοίως δὲ καὶ δύνῃ καθαρὸς καὶ ἀνέφελος, τὴν ἐπιούσαν ἀγγέλλει ἡμέραν εὐδινην· ‘βουλύσιον’ μὲν γὰρ ὥραν (825) τὴν δύσιν κέλῃκε, μαλακὴν δὲ αἴγλην (826), ἐπεὶ τὸ πολὺ τοῦ πυρρώδους αὐτοῦ πρὸς ἐσπέραν πέπνυται· τοῦ γὰρ περὶ αὐτὸν
 20 ἀέρος μηδεμίαν ἔχοντος πύκνωσιν, ἀλλ’ ὄντος ἀτρέπτου, καθαρὰ καὶ ἡ ἀνατολὴ καὶ ἡ δύσις γίνεταί αὐτοῦ.

824. φαίνοιτο δὲ λιτὸς ἀπάντη: ὁ γὰρ λιτὸς καὶ ἀπλοῦς διὰ ἀκεραίου ἀέρος στίλβων ἥλιος εὐδίας δηλωτικός ἐστιν.

25 825. εἰ δ’ αὐτῶς καθαρὸν μιν: ἀπόκλισιν λαμβάνων

1 μή οἱ ποικ. om M; lemma om et scholia δὲ inserto coniunxit Ald | μ̄ pro καὶ Ald (hinc μή Bekker) | 2 ἀπεικταῖον Ald | 3 φανείη AM: φανῆ Ald | 4 εὐδινηῆς AAld | 5 sqq. post παχυμέρειαν AAld ἐμπίπτων ὁ ἥλιος (ἀποτελεῖ add Ald) τὴν Ἰριν ταύτην ποικίλην τινὰ καὶ κατάστικτον φανείη σοι ὁ τοῦ ἡλίου κύκλος νεωστὶ ἀνατέλλοντος, ὁπότεν εὐδινηῆς ἡμέρας εἰς χρεῖαν ἔλθῃς· διὰ γὰρ τὴν τοῦ ἀέρος παχυμέρειαν ἐμπίπτων ὁ ἥλιος ἀποτελειῶν τὴν Ἰριν ταύτην ποικίλην τινὰ καὶ κατάστικτον. περὶ ἧς καὶ ἐξῆς διαλαμβάνει (τινα — ποικίλην om Ald) AAld | 7 ὥσπερ AM | 10—13 post διαλαμβάνει Ald τοῦτο δὲ συμβαίνει διὰ τὴν τῶν | 11 ἐὰν libri | 13 ἐπιπρόσθεσιν A | ἀπερ A, ἧτις Ald | 15 ἀντέλλον A | 16 δὲ om AAld | 17 εὐδινην AAld | 17—21 (βουλύσιον — αὐτοῦ) post p. 492, 5 (σημεῖον) Ald | post εὐδ. Ald εἶθε δέ, φησί, φαίνοιτο λιτὸς ἀπάντη· ὁ γὰρ ut l. 22 | 17 βουλ. δὲ ὥρην Ald | 18 ἐπειδὴ AAld | 19 πυρρώδους A | 25 post lemma Ald ὁ νοῦς οὕτως· εἰ κατὰ τὸ δειλινὸν καθαρὸς φαίνοιτο καὶ ἀνέφελος δύνοι καὶ ἡ οὐς ἐπερχομένης ἦγον ἐπὶ τὴν αὔριον εὐδία ἔσται. δείλον δὲ φησιν αὐτόν, ἐπειδὴ ἀπ. | 25 ἀπολαμβάνων Ald

ἀμβλείαν ποιείται τὴν τῆς ἀκτίνος ἐπαφήν καὶ μαραινεται τὰ τῆς θερμότητος. διὸ καὶ δειλὴ ἐκλήθη ἐνδεῶς τῆς ἕλης ἔχουσα. ὅτε οὖν μάλιστα τὸ θερμὸν ἐξασθενεῖ, καθαρὸς καὶ διαφανὴς ὁ ἀήρ· ἔοικε (γὰρ) κεκρατῆσθαι βεβαίως ἢ ἄγουσα τὰ νέφη περιψυξίς. διὸ καὶ εὐδίας τὸ σημεῖον.

828. ἀλλ' οὐχ, ὁ(κ)πότε κοίλος: αἱ ἐν τῷ ἡλίῳ κοιλότητες οὐκ εἰσιν αὐτοῦ, φαντασίαι δέ εἰσι τῆς ὄψεως κατ' ἐπιπρόσθεσιν ζοφεροῦ ἀέρος· οὐ γὰρ τὸ μέσον ὁράται, ἀλλ' ἡ κύκλῳ ἀψίς. λαμπρὰ δὲ οὐσα δοκεῖ περιφεύγειν εἰς τὸ ἐκλειπὲς (καὶ) ἔμφρασιν κοιλότητος παρέχειν· ὃν γὰρ τρόπον οἱ ζωγράφοι ἀντρώπους τόπους γράφοντες φωτὶ τραχύνουσι τὴν ὄψιν, ἅτε τῆ φύσει τοῦ μὲν λαμπροῦ προβάλλοντος ἔξω καὶ διωθούντος τὴν φαντασίαν, τοῦ δὲ μέλανος ὑποσκιάζειν καὶ βαθύνεσθαι δοκοῦντος, οὕτω καὶ περὶ τὸν ἥλιον τὸ φαινόμενον τῆι ὄψει κατ' ἀντίφραξιν τοῦ ἀέρος ἐκκοπή(ν) τοῦ μέσου λαμπροῦ διὰ τὴν σκιὰν (ποιεῖ) ὑποφαίνεσθαι.

ἄλλως. κατὰ τινὰς καιροὺς ὁ ἥλιος ὁράται κοίλος. τοῦτου δὲ αἷτια τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἰστάμενα νέφη, μελαινώμενα διὰ τὴν πολλὴν πύκνωσιν. πέφυκε δὲ πάντα τὰ διὰ τῶν μελάνων ὁρώμενα κοιλότητος φαντασίαν παρέχειν· οὕτω γὰρ καὶ οἱ ζωγράφοι, ὅσα μὲν βούλονται προσεχῆ δεικνύναι, τῷ λευκῷ ἀπογράφονται, ὅσα δὲ κοῖλα καὶ ἐν βάθει, τῷ μέλανι. ἐὰν οὖν, φησί, τοιοῦτον γένηται τὰς τε ἀκτῖνας μὴ κατ' εὐθείαν φερομένας ἔχη, ἀλλ' ἐσχισμένας, καὶ τὰς μὲν τῆιδε τετραμένας τὰς δὲ τῆιδε (ὅπερ συμβαίνει ὑπὸ τῆς τοῦ ἀέρος παχύτητος οὐκ ἐωμένων αὐτῶν κατ' εὐθὺ φέρεσθαι), ἣ ἄνεμον ἴσθι γινόμενον ἢ ὑετόν.

1 ἀμβλίαν A | τὴν om AAld | post ἀκτ. A ἢ ὀμίλιαν ἐπαφήν καὶ μ., Ald καὶ λείαν τὴν ἐπαφήν· μ. γὰρ || 2 δελεος Ald | ἐκλ. ὡς ε. ἔχων τ. θ. ἤγονν τῆς θερμασίας Ald || 3 ἐξασθενεῖν A, cf Ald || 3, 4 ὅταν οὖν μάλιστα τοῦ θερμοῦ ἐξασθενεῖντος διαφανῆς ὁ ἀήρ ἢ Ald || 4 ἢ post ἀήρ AM, cf Ald | βιαίως AAld || 5 ἐστὶ post εὐδ. Ald || 8 ἐπιπρόσθεσιν M || 9 δε om A M | περιφέγγειν coni Wyttenbach | ἐκλειπὲς MAld, ἐκλειπῶς A || 10 suppl Bekker | ὡς ἔμφ. Ald | τρόπον γὰρ AMald || 11 τῆι om Ald || 12 προβάλλοντος MAld || 13 pro ὑποσκιάζειν Wyttenbach aliud requirit velut 'se removere' (an ὑποποδίζειν? cf indicem) || 14 μὲν post τὸ A, μὴ M: om Ald | τῆς ὄψεως Ald || 15 κατὰ Ald | ἢ post ἀέρος AM || 16 supplevi ex Ald | post ὑποφ. lem-mate omisso Ald ἢ ὅτι τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἰστάμενα νέφη μελαινώμενα διὰ τὴν πολλὴν πύκνωσιν τὴν κοιλότητα ἀποτελεῖ· πέφυκε γὰρ || 18 αἷτιον τὸ ε. M || 20 ποιεῖ (sic) Ald | καὶ οὕτω καὶ A, καὶ γὰρ καὶ Ald || 22 ἀπογράφουσι Ald | ἐμ M || 23 τε post τοιοῦτον Ald | γ. ἢ τὰς α. Ald || 26 εὐθείαν Ald || 26, 7 γενόμενον A, γενησόμενον Ald

829. οὐδ', ὅπότε' ἀκτίων: ἀπὸ κοινοῦ τὸ εὐδιος (827)
 'ἀλλ' οὐκ ἔσται εὐδιος, ὅταν ἀνατέλλων κεκοιλωμένον ἔχη τὸ
 μέσον τοῦ κύκλου', δηλονότι ὡσπερ κακωθέντος τοῦ φωτός.
 5 τοῦτο (δὲ) συμβαίνει πάλιν ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος δυσκρασίας· ὡσπερ
 ὅφθαλμοὺς, δηλονότι ἐξασθενήσαντος τοῦ σώματος, ἢ ὡσπερ
 ὅταν βλέφαρον κατ(αγ)αγόντες ἢ περιθλίψαντες τῷ λύχνῳ τὴν
 ὄψιν προσβάλλωμεν, οὐ φαίνεται συνεχῶς τὸ φῶς, ἀλλὰ πλά-
 γαιαι καὶ σποράδες αἱ αὐγαί, οὕτως, ὅταν ἀχλὺς ἢ νέφωσις ἀνώ-
 10 μαλος πρὸ τοῦ ἡλίου στᾶσα περιθλίψῃ καὶ σείσῃ τὸν τῆς
 ὀψεως κῶνον εἰς λεπτάς ἀκτίνας καὶ ξαβδοειδεῖς, ὃ πάσχομεν
 αὐτοὶ τῇ αἰσθήσει, τοῦτο περὶ τὸν ἡλίον εἶναι δοκοῦμεν· οὕτω
 ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ (fr 2 W.).

830, 1. σχιζόμεναι βάλλωσι —: ἀντιφέρονται, πάλιν ἐκ τῆς
 15 τοῦ ἀέρος παχύτητος δι' ὅλου τοῦ κύκλου ἀποφέρονται αἱ ἀκτί-
 νες, ἀλλ' αἱ μὲν πρὸς νότον, αἱ δὲ πρὸς βορρᾶν βάλλουσι, τὰ
 δὲ μέσα τοῦ δίσκου φαίνονται ἄνευ τινῶν ἀκτίων. τότε, φησί,
 δι' ὕδατος ἔρχεται ὁ ἥλιος ἢ ἀνέμου.

τὰ δ' αὖ περὶ μέσσα φαίνηι: εἰ δὲ τὸ μέσον αὐ-
 20 τοῦ φαίνοιτο μόνον, τὸ δὲ ἐκατέρωθεν διὰ νέφους πυκνότητα
 μὴ ὀρῶιτο σχιζομένων τῶν ἀκτίων πρὸς τε βορρᾶν καὶ νότον
 πεμπομένων, καὶ τοῦτο σύνθημα πνεύματος ἢ ὑετοῦ.

832. σκέπτεο δ', εἴ καὶ τοι αὐγαί: κατανοεῖν, φησί,
 δεῖ τὰ περὶ τὸν ἡλίον σημεῖα ἐνατενίζοντας αὐτῷ τῷ κύκλῳ·
 25 οὕτω γὰρ γενήσεται σαφῆ τὰ τεκμήρια. ἐὰν οὖν, φησὶν, ἐρευ-
 θῆς γένηται (οἷαν χροιάν συμβαίνει γίνεσθαι πολλάκις περὶ
 τοῖς νέφεσι δύνοντος αὐτοῦ) ἢ μελανίζων, ὅταν μὲν ἀχλυωδέστε-
 ρος φαίνηται, ὕδωρ σημαίνει, ὅταν δὲ ἐρευθῆς, ἀνέμους. ὅταν
 δὲ ἀμφοτέρω τὰ σημεῖα περὶ τὸν ἡλίον φαίνηται, ὥστε μέρη
 30 μὲν αὐτοῦ τοῦ κύκλου μελαινεσθαι μέρη δὲ φοινίσσεσθαι, τότε
 δεῖ καὶ ἄνεμον καὶ ὄμβρον προσδοκᾶν.

1 οὖν post κοινοῦ Ald | 2 ἢ ἢ ante ἀλλ' Ald | 4 ὃ δὴ (pro τοῦτο)
 Ald | πάλιν om Ald | 5 γὰρ om M | ὀφθαλμῶν Ald | ὅτι συμβαίνει M ||
 5, 6 τοὺς ὀφθ. AM: αὐτοὺς Ald | 6 πώματος M | 7, 8 τὴν ὄψιν τῷ λύχνῳ
 ΔAld | 8 συνεχῆς M | 11 λοξὰς ΔAld | ῥομβοειδεῖς ΔAld | 12 αὐτῇ ΔAld ||
 14 post lemma Ald εἰ οὖν ἐκ τῆς Ald | 15, 6 αἱ ἀκτ. ἀποφ. καὶ αἱ Ald | 17
 φαίνεται Ald | 17, 8 φησὶ τὸ ante δι' AM, om Ald | 18 ὁ ἥλιος ἔρχεται Ald ||
 19 φαίνηι om ΔAld | 20 ἐκατέρωθεν ΔAld | πυκνότητος A | 23, 4 δεῖ
 φησὶν ΔAld | 27 οὖν post μὲν A | 28 θεωρεῖται A, -εῖται Ald, φανῆται M

ἄλλως. τὸ τοῦ ἡλίου φῶς, ὅτε καθαρὸν ἔστιν, οὐ συ-
χωρεῖ ἀντωπεῖν τινι πρὸς τὰς ἀκτῖνας, ὅτε δὲ ἐξ ἀκρασίας ἀέρος
ἐξασθενεῖ, τότε δυνατόν αὐτῷ προσβλέπειν. φησὶν οὖν· περι-
σκέπτου εἰς αὐτόν, εἰ αὐγαὶ αὐτοῦ ὑπέκνουσί σου τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς, καὶ ἐκ τούτου γνώσῃ, ὅτι ἀκρασίας οὔσης χειμῶνός ἐστι 5
σύμβολον.

833. αὐτὸν ἐς ἡέλιον: ὁ πεπυκνωμένος ἀῆρ τῆι πρὸς τὸ
φῶς μίξει ἐρυθαίνεται καὶ διὰ λεπτότητα πρὸς γένεσιν ἀνέμων
ὄξυρροπός ἐστιν, ὁ δὲ συνηγμένος μᾶλλον ὡς ἐπιμελαινῶν οὐ
μακρὰν ἔστι τῆι διαθέσει τῆς εἰς τὸ ὕδωρ μεταβολῆς. 10

833. τοῦ γὰρ σκοπιαὶ καὶ ἄρισται: τοῦ ἡλίου ἔξοχοί
εἰσι καὶ εὐσύμβολοι αἱ σκοπιαί. οἶον τὸ σκοπεῖν εἰς ἡλίον καὶ
ἐξ αὐτοῦ δέχεσθαι τεκμήρια ἄριστόν ἐστιν. προεῖπε δὲ καὶ ἐν
τοῖς ἀνωτέρω ἡελίωι καὶ μᾶλλον ἐοικότα σήματα κει-
ται (820). 15

834. εἴ τί οἱ που ἦ ἔρευθος: εἰ δέ τι αὐτῷ καὶ ἔρευθος
ἐπίκειται τοιοῦτον, οἶον ἔχουσαι καὶ αἱ νεφέλαι, ὅτε αὐτὸν τὸν
ἡλίον περιτρέχουσι, βαλλόμεναι ἐξ αὐτοῦ ὑπέρευθρον σχῆμα
ποιούσι, σκόπει τοῖνυν τὸ τοιοῦτον.

836. ἢ εἴ που μελανεῖ: ἀπὸ κοινοῦ τὸ 'φράζω' (832). 20
'εἰ μελάντερον αὐτοῦ καὶ ζοφωδέστερον εἶναι δοκεῖ τὸ φῶς'. καὶ
δῆλον ἐκ τῆς πολλῆς τοῦ ἀέρος ὑποκειμένης ὑγρότητος. καὶ τὰ
τεκμήρια τοῦ εἶναι αὐτὸν ζοφώδη ἱετοῦ ἐστι σημεῖον, τὰ δὲ
ἐρευθρὰ ἀνέμου.

838. εἴ γε μὲν ἀμφοτέροις: ἔαν δέ, φησὶν, ἀμφοτέροις 25
τοῖς καταστήμασι, τῷ τε μέλανι καὶ τῷ πε(ρ)ρῶι, ἅμα καὶ
κατὰ τὸ αὐτὸ ἐμπεριέχεται ὁ ἡλίος, καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μέλαν
φαίνεται, τί δὲ ξανθόν, ἐκ ποικιλίας τότε ἀμφοτέρα προσδόκα,
καὶ ὑετὸν ἐσόμενον καὶ ἄνεμον.

1 ἄλλως M: ἢ ὅτι AAld | ὅταν AAld | ἢ Ald || 2 ὅτι A, ὅταν Ald |
δὲ om A || 3 ἐξασθενεῖ Ald || 4 εἰκονοι AAld | σοι A | σου post ὀφθ. Ald ||
5 γνώσεις omisso ὅτι A || 7 lemma om et scholia coniunxit Ald | οὖν post
ὁ Ald || 8 ἐρυθαίνεται Ald | λεπτότητος AM || 9 ἐπιμελαινει libri || 10 ταῖς
— μεταβολαῖς Ald || 11 καὶ om AAld | ἄρισται om Ald || 13 καὶ om A ||
14 ἡλίω AAld || 16 εἴ τί που ἦ καὶ ἔρευθος AAld | ἦ (pro καὶ) ante
ἔρ. Ald || 17 ἔχουσαι AM: -ι Ald || 17, 8 ὅταν — περιτρέχουσι Ald || 18 βου-
λόμεναι A, λαμπόμεναι γὰρ Ald | αὐτοῦ τοιοῦτο(γ add A) ὁ. AAld || 19 ἀπο-
τελοῦσι. σκόπει δὴ τὸ τοιοῦτο Ald || 20 μελαινει AM || 21 ζοφωδέστε-
ρον MAld || 23 ἔστω A || 23, 4 τοῦ δὲ ἐρευθρὸν Ald || 24 ἀνέμων AAld || 26 τε
om AAld || 27 ἐμπεριέχεται AM || 28 φαίνεται AM | ποικίλου A, τοῦ ποι-
κίλου Ald | δὴ τούτου pro τότε Ald

840 sqq. εἰ δέ οἱ ἦ ἀνιόντος —: εἰ δέ, φησίν, ἀνίσχοντος ἡλίου ἢ καὶ δύνοντος εἰς τὸν αὐτὸν τόπον συνίειεν αἱ ἀκτῖνες ἢ νέφουσιν αὐτὸς εἶη πεπεισμένος, τὸ τοιοῦτον ποιοῦ ὕδατος σημείον, κατανικωμένου δηλονότι τοῦ ἡλίου ὑπὸ τῆς περὶ τὰ νέφη
5 παχύτητος.

841. καὶ ἀμφ' ἐνὶ πεπληθῶσιν: ἀντὶ τοῦ εἰς ἓνα τόπον συστρέφονται, ὅταν πεπλησμένος ὑπὸ νεφῶν ἕττον ἐκφαίνηται τῆς θερμότητος τὴν ἀκτίνα.

844. ὕδατι κεν κατιόντι: ἐὰν δέ, φησίν, ἀνατέλλοντος
10 ἢ δύνοντος τοῦ ἡλίου αἱ ἀκτῖνες ἀπὸ τῆς περιφερείας εἰς τὸ μέσον ἔλκωνται ἢ καὶ εἰς ἓνα τόπον συστρέφονται κωνοειδῆς τὸ σχῆμα ποιούσαι ἢ ὁ κύκλος ὑπὸ τοῦ νέφους ἐπιπροσθῆται ἀνατέλλοντος καὶ δύνοντος, ἄνεμον δεῖ προσδοκᾶν.

845. μηδ', ὅτε οἱ ὀλίγη νεφέλη: ἀλλὰ καὶ προανα-
15 τείλει τοῦ ἡλίου ὀλίγη νεφέλη, εἴτα αὐτὸς ἐπιφέρεται, ἴσθι, ὡς οὐκ ἂν οὕτω ταῖς ὄψεσιν ἡμῶν προσέπιπτεν, εἰ μὴ ἐπεπάχυντο ὁ ἄηρ.

ἄλλως. ἐὰν ἀνατέλλειν μέλλοντος τοῦ ἡλίου νεφέλη προ-
ανατείλει μέλαινα ἐπισκιάζουσα σχίζονται τε περὶ αὐτὴν αἱ
20 ἀκτῖνες οἷονεὶ μεσολαβοῦσαι τὴν νεφέλην, σκέπης χρεῖαν ἔχειν, καὶ τὸ συντρέχειν εἰς ταύτην τὰς ἀκτῖνας ὑγρότητα κατηγορεῖ τοῦ ἀέρος· λειος γὰρ ὢν ἐπιταράττει τὴν ὄψιν, ὡς ἐν τῷ δακρύειν φαίνεται τὸ φῶς οὐ καθεστηκός, ἀλλ' ἀφαλλόμενον καὶ τρομῶδες, εἴτε τοῦ λαμπροῦ ἐκ τοῦ ὑγραίνεσθαι σβεννυμένου
25 περὶ αὐτόν, εἴτε κλωμένης πρὸς τὸ ὑγρὸν αὐτῆς διὰ τὸ ἀνωμαλόν.

ἄλλως. ἐὰν, φησίν, ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου προανατείλει

1 τοι: A Ald | ἦ om Ald | εἰ scripsi: ἐὰν libri | 1, 2 ἀνιόντος τοῦ ἡ. Ald | 3 ἢ M | 5, 6 τὸ οἶν ἀμφ' post παχ. Ald | 6 ἀντὶ τοῦ A: αὐτοῦ MAld | 7 συστρέφονται M, περιστρέφονται AAld | ἐκφαίνει M | 8 τὰς ἀκτῖνας Ald | 9 τὸ δὲ ὕδατι Ald | κεν om A | δέ om Ald | φησιν post ἄν. Ald | 10 ἐκ AAld | 11 ἔλκονται Ald | συστρέφονται A | 12 ἐπὶ A | 13 ἕτερον Ald | 14 ἀλλ' ὅταν A, καὶ ὅταν Ald | 15 τὸν ἡλίον M | ὀλίγον A | νεφέλη τοῦ ἡλίου A | αὐτόν A | 15, 6 post ἐπιφ. Ald κερωσμένος ἕτερον προσδόκα· οὐ γὰρ ἂν οὕτω Ald | 18 ἢ οὕτως pro lemme Ald | ἀνατείλειν M | 18, 9 προανατέλλειν A, -έλλη Ald | 19 καὶ σχ. Ald | σχίζονται A | 20 οἷονεὶ om AAld | μεσοσυλλαβοῦσαι AAld | post νεφέλην Ald καὶ χρωάζουσαι τὸ συντρέχειν | σκέπης scripsi: σκόπης M | 21 ὑγρότητος A | κατηγορεῖ M | 23 φαίνεσθαι A Ald | ἐφαλλόμενον AAld | 25, 6 τὴν ἀνωμαλίαν AAld | 27 φησίν om Ald | τοῦ om M | 27—p. 496, 1 νέφος προανατείλειν Ald

Avien
1812-5

νέφος περιαγόμενον κύκλωι, [ἄπερ] εἰ ἐπὶ πλέον εὐρύνεται, εὐ-
διαν προσδόκα· διαχεῖται γὰρ ὁ κύκλος οὗτος νικώμενος ὑπὸ
τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. τὸ δὲ ὁμοίον φησι γίνεσθαι, καὶ ἐὰν
χειμῶνος ἀρχὸς δύηται, τῶν νεφῶν ὡσπερ διακαιομένων ὑπ'
αὐτοῦ καὶ διαλυομένων. ἐὰν μέντοι γε δύνοντος αὐτοῦ ἐπισυνη- 5
στήται νέφη, τῆι ἐξῆς ὕδωρ προσδέχου· πιλουμένον γὰρ ἰκανῶς
τοῦ ἀέρος ἢ μεταβολῇ αὐτοῦ γενήσεται εἰς τὴν συγγενεστάτην
αὐτοῦ φύσιν τοῦ ὕδατος· καὶ γὰρ ἡ τῶν νεφῶν πύκνωσις οὐδὲν
ἔστιν ἄλλο ἢ πάχος ἀέρος ὑπὸ ὕγρου πεπαχυμμένου. ἐντεῦθεν
τὰ σημεῖα ἢ ὄμβρων γίνεται διὰ τὴν συγγένειαν ἢ ἀνέμων· καὶ 10
γὰρ ὁ ἄνεμος οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀπὸ θέων καὶ ποιῶν λαμβάνων κί-
νησιν, ἄπερ ἐκ τῆς αὐτοῦ τροπῆς συμβαίνει γίνεσθαι.

ἄλλως. ὅταν δὲ αὐτοῦ βραχεῖα προαναφέρηται νεφέλη,
εἶτα αὐτὸς ἐπιὼν φέρεται ὡσπερ ἐνδεῆς ἀκτίνων, καὶ τοῦτο σύν-
θημα ἕτεοῦ. εἰ δὲ μέγας ὄφθεις ὁ ἥλιος καὶ ὀλίγον μειούμενος 15
ἐπὶ τὸ κατὰ φύσιν ὄρατόν μέγεθος αὐτοῦ ἀφικνοῖτο, καὶ τοῦτο
σημεῖον εὐδίας, ἥκιστα τῆς παχύτητος καὶ ὑγρότητος περὶ τὸν
ἀέρα μενούσης, δι' ἣν μεῖζων φαίνεται.

846. ἀκτίνων κεχρωσμένοις: πάλιν ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος
παχυμεροῦς συστάσεως ἀνατρεπόμεναι αἱ ἀκτίνες εἰς ἓν μέρος 20
τοῦ δίσκου φέρονται καὶ ἀφ' ἑνὸς μέρους φαίνουσι. ὁ δὲ
λόγος· σκόπει πάλιν χειμῶνος σημεῖα· ὅταν ἢ ἀνατέλλοντος ἢ
δυομένου ἡλίου αἱ ἀκτίνες συνέρχωνται καὶ ἐν ἑνὶ μέρει τοῦ
δίσκου πᾶσαι πληρῶνται καὶ φαίνονται, ἢ καὶ ὅταν ὑπὸ νεφῶν
πιεσθεῖς ἔρχηται ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὰς ἀνατολάς, ἢ ὅταν ἐξ 25
ἀνατολῆς ἐπὶ δύσιν, τεκμήριον [ὡς] ἐκεῖναι αἱ ἡμέραι ἕτεοῦ εἰσιν.

847. πολὺς δ' ὅτε οἱ περὶ κύκλος: περὶ τὰς ἀνατολάς
καὶ τὰς δύσεις δοκεῖ ὁ τοῦ ἡλίου κύκλος μεῖζων φαίνεσθαι.
ἔστι δὲ ἡ αἰτία τοιαύτη. αἱ τῆς γῆς περὶ ἀνατολάς καὶ δύσεις

Avien
1808-9

1 κύκλωι περιαγ. AAld | ὄπερ εἰ om Ald | εὐρύνεται AAld || 5, 6 ἐπι-
συνίστανται A, -αται M, -ῶνται Ald || 8 φύσιν post ὕδ. AAld || 9 -ον AM, πεπαχυ-
μένον Ald || 11 λαμβάνων AAld: -ειν M || 13-18 om AAld || 19 cf ad l. 24 |
21 φαίνονται A || 22 ἀνωθεν οὕτως post λόγος add Ald | πάλιν om Ald |
σημεῖον AAld || 24 πληρῶνται A | post φαιν. Ald ἐκ γὰρ τῆς τοῦ ἀέρος
παχυμεροῦς συστάσεως ἀνατρεπόμεναι αἱ ἀκτίνες εἰς ἓν μέρος τοῦ δίσκου
φαίνονται καὶ ἀφ' ἑνὸς μέρους φαίνουσι, cf l. 19-24 || 25 ἔρχεται A | ἀπὸ
τῆς νυκτὸς post ἀνατ. AAld || 26 γὰρ post τεκμ. Ald | post εἰσιν Ald καὶ ἔτι
ἕτεοῦ σημεῖον, ἐὰν πρὸ μὲν ἀνατολῆς ἡλίου νεφέλη ἀνέλθῃ, εὐθὺς δὲ μετ'
αὐτὴν ἐκεῖνος ἀνατείλῃ || 27 οἱ om A | περικυκλος M || 29 καὶ ἔστιν ἡ Ald

- αναθυμιάσεις ἀερώδεις οὔσαι καὶ παχέαι, αὐτὸ τὸ τοῦ ἡλίου φῶς δεχόμεναι, εἰ μὴ συγχωροῦσι δικνεῖσθαι τῷ φωτὶ, πλατύτερον αὐτὸ ὡσπερ τῷ δοκεῖν ὄρασθαι ποιοῦσιν. ἀνιῶν δὲ ὁ ἥλιος, ἀπὸ τῶν ἀναθυμιάσεων χωριζόμενος καὶ εἰς τὸ ὕψος
- 5 χωρῶν, ὅτε εὐρίσκει καθαρὸν τὸν ἀέρα, δοκεῖ πάλιν τὸν κύκλον ἐλάττονα φαίνεσθαι τοῦ φωτὸς (δι)ικνουμένου. τουτέστιν, ὅταν ὁ κύκλος πολὺς εὐρύνηται καὶ πλατύνηται τηχομένῳ καὶ λυομένῳ ὁμοίως, ἀνατέλλοντος δηλονότι καὶ καθαροῦ ὄντος τοῦ ἀέρος, εὐδινὸς ἂν δοκιμάζοιτο.
- 10 851—3. ὠχρήσηι κατιῶν —: δυομένου ἡλίου σκόπει, εἰ ἔστι περὶ αὐτὸν νέφη συνεῆ καὶ ὕδατος ἡμερινοῦ γε μετὰ ταῦτα σύμβολα, μετὰ τὴν νύκτα ἐκεῖνην καὶ τὴν ἑσπέραν, ὅτε συνίστανται περὶ τὸν ἥλιον τὰ νέφη. § ἡμερινοῖο δὲ τῇ ἐξῆς ἡμέραι φαινομένου.
- 15 ἄλλως. ἀπὸ κοινοῦ τὸ εὐδιὸς κε φέροιο (850). πάλιν ἑτέραν κατάληψιν δίδωσιν εὐδίας· ὅτε γὰρ διαλύεται ἡ ὑγρότης ἐκεῖνη καὶ παχύτης τοῦ ἀέρος, πρὸς δυσμὰς ὁ ἥλιος ὠχρὸν ἔχων τὸ φῶς εὐδιὸς ἔστιν ὡς πρὸς τὴν τοῦ ἀέρος λοιπὸν διάλυσιν.
- 20 853—7. καὶ δὴ δυομένου τετραμμένος: ἐὰν δὲ δύνοντα τὸν ἥλιον ὑποσκιάζη μέλαινα νεφέλη, τὰ δὲ ἐκατέρωθεν αὐτοῦ περιλαμβάνωσιν ἀκτῖνες, ἴσθι κατὰ τὴν ὑστεραίαν ἐσόμενον ὑετόν.
- ἄλλως. καὶ εἰ δύνοντα, φησί, τὸν ἥλιον ἐπίπροσθεν ἴστα-
- 25 μένη νεφέλη σκιάζει, αἱ δὲ ἀκτῖνες αὐτοῦ ἐκατέρωθεν τοῦ νέφους σχίζονται, χεμῶνα προσδέχου· ἀδύνατος γὰρ γέγονεν ὁ

1 οὔσαι scripsi: εἰσι AMald | post παχ. Ald διὰ μέσων οὖν αὐτῶν αἱ ὄψεις προσβάλλουσαι τῷ ἡλίῳ παχύτερον || 4 καὶ ante ἀπὸ Ald || 5 ὅτε om Ald | καὶ ταύτη post ἀέρα Ald || 5, 6 π. ὁ κύκλος ἐλάττων τοῦ φωτὸς φαίνεσθαι ἴκν. A | ὁ κ. αὐτοῦ ἐλάττων φαίνεσθαι. ὅταν οὖν φησιν ὁ κ. Ald || 7 διαλυομένῳ ΔAld || 8 καὶ om A || 8, 9 post ὁμοίως Ald ἀνερχομένου τοῦ ἡλίου, ἔπειτα μειῶται οὐ δεινῶς ἂν δοκιμάζοιτο καθαροῦ ὄντος τοῦ ἀέρος. ὁ δὲ νοῦς· ἐὰν ἀνατέλλοντος κτλ., cf p. 495, 27 sqq. || 9 οὐ δεινῶς ΔAld, οὐ δεινὸς M || 10 αὐτὰρ ὕδατος δυομένου δὲ τοῦ Ald || 11 ᾱ δὴ (pro καὶ) Ald | γε om Ald || 12 σύμβολα A: σύμβαλλε M, ἔστι σύμβολα ἥγρον Ald || 12, 3 συνίστατο AM || 13 οὖν pro δὲ Ald || 15 ὠχρήσηι κατιῶν pro lemmate Ald | εὐδ. καταφέροιο AM, εὐδ. φέροιο Ald || 15, 6 παραδίδωσι δὲ ἔρ. post lemma Ald || 16, 7 ὅταν γὰρ διαλυομένης τῆς ὑγρότητος ἐκεῖνης καὶ παχύτητος τοῦ Ald || 18 ἔχη Ald || 24 ἢ οὕτως pro lemmate Ald | καὶ et φησί om Ald || 25 ἐπισκιάζει Ald

ἥλιος διαχέει τὴν πύκνωσιν. ἐντεῦθεν καὶ σκίζονται περὶ τὴν νεφέλην αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, τῆς κατ' εὐθείαν φορᾶς ὑπὸ τῆς περὶ τὸν ἄερα πυκνώσεως διακοπτομένης.

ἄλλως. καὶ δὴ πρὸς δυνόμενον τὸν ἥλιον ἀφορῶν, ἐὰν αὐτὸν σκιαῶσι νεφέλη μέλαινα τὴν χροιάν, αἱ δὲ ἀκτῖνες ἅπασαι 5 κατὰ μέσον τὸν δίσκον ἐλισσόμεναι εἰς δύο μέρη τοῦ δίσκου διασχισθῶσι καὶ αἱ μὲν ἐπὶ τοῦδε τοῦ μέρους αἱ δὲ ἐπὶ τοῦδε χωρήσωσιν, εἰς τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν σκέπης ἂν χρηίζοις· χειμῶν γὰρ ἔσται.

854. ἦν μὲν ὑποσκιάησι: ὁποῖον μάλιστα ἀμαλδύνον- 10 ται καὶ ἀμανροῦνται, [καὶ] ὅτε σκιάζει κατ' ἰθὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ ἡλίου ἢ σελήνης ἐν τῇ ἐκλείψει (864). κατ' ἰθὺ τοῦ ἡλιακοῦ κώνου καὶ τοῦ γῆϊνου ὅταν ταῦτα ἴδῃς τὰ σημεῖα, χειμῶνα προσδόκα. Cf p. 500, 7 sqq.

858. εἰ δ' ὁ μὲν ἀνέφελος —: ἐὰν δέ, φησί, ὁ ἥλιος αὐ- 15 τὸς δίχα νεφελῶν δύηται, ἀνωτέρω δὲ αὐτοῦ νεφέλαι ὑπάρχωσι καταδύνοντος [δὲ αὐτοῦ] καὶ ἤδη δεδυκότος ἐρυθραί, εὐδίαν ἴσθι κάκεινη τῇ νυκτὶ καὶ τῇ ἐπιούσῃ ἡμέραι γενησομένην. αἴτιον δὲ τούτου τὸ μὴ σφόδρα πυκνὰ εἶναι τὰ νέφη ἀλλ' ἄραια καὶ οὕτως ἐνδιανγείσθαι. ἔξ αὐτοῦ δὲ τοῦ ἡλίου αἱ νεφέλαι φαί- 20 νονται καθάπερ χρυσίζουσαι, ὅτε σφόδρα αὐταὶ καθαρὸν δέχονται τὸ φῶς. ὅτε δὲ πυροῦνται, οὐ πάνυ τι καθαρὸν, ἀλλ' ἔστι μὲν εὐδία τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ τε καὶ ἡμέραι, οὐχ ἔξῃς δὲ <δι> ἄλλων ἡμερῶν. ὅτε δὲ χρυσίζουσι, καθαρὸν ἐδέξαντο τὸ φῶς, καὶ ἔξῃς εὐδινὸς καιρὸς. § 'ῥόον' δὲ 'ἐσπέριόν' φησι τὸν ὀρί- 25 ζοντα. ἐὰν οὖν καθαρὰν καὶ ἀνεπιθύλωτον νέφους ὁ ἥλιος ποιήσῃ τὴν δύσιν, αἱ δὲ πλησίον τοῦ ὀρίζοντος νεφέλαι <ῶσιν> ἐρυθραί, εὐδίαν δεῖ προσδοκᾶν.

3 περὶ om A | διακοπτομένης Ald: διακοπτόμεναι A, ἀνακοπτόμεναι M || 4 ἢ οὕτως (pro ἄλλως) Ald || 7 τοῦδε Ald, τοῦ αὐτοῦ AM || 8 χωρήσουσιν A || 10 ἢ τὸ pro ἦν μὲν Ald || 10, 1 ὥστε δύειν ποιεῖν αὐτὸν καὶ ἀμανροῦσθαι μάλιστα ὡς ὅταν σκιάζῃ κατ' εὐθὺν post lemma Ald || 12 ὅταν οὖν κατ' εὐθὺν Ald || 13 ὅταν om Ald | ἴδεις A || 15 ἀνέφελος M | δὲ om Ald || 16 δύνηται Ald | ἐρυθραί post ὑπ. AAld | ὑπάρχουσι M || 17 δὲ om Ald || 18 ἐκείνη Ald || 20 αἱ om Ald || 21 ὅτε A: ὅτι δὲ M, ὅταν Ald | αὐταὶ AAld || 21, 2 δέχονται Ald || 22 ὅταν Ald | πυροῦνται Ald | δέχονται τὸ φῶς post τι καθ. Ald || 23 τε om M || 24 ὅταν — χρυσίζουσι Ald | τὸ om M || 25 εὐδινὸς AAld | ὁ καιρὸς ἔσται Ald || 27 τὴν δύσιν ποιήσῃ Ald || 28 προσδόκα εὐδίαν AAld

862. ἀλλ', ὁπότ' ἡελλοιο μαραιομένησι: σκοτεινότεραις· ὅταν γὰρ ἐπὶ μιᾶς καθέτου τὰ τρία ἄστρα γενηθῆι, γῆ ἥλιος σελήνη (κλεισθω γὰρ καὶ ἡ γῆ ἄστρον), ἀνάγκη τότε, εἰ μὲν μέση ἡ γῆ εὐρισκοίτο, σελήνης ἔκλειψιν γίνεσθαι, ἐμπιπτούσης αὐτῆς εἰς τὸν σκιερὸν κώνον, ὃν ἀποτείνει ἡ γῆ, μέσης δ' αὐτῆς σελήνης εὐρισκομένης, ἥλιον μέρει τινὲ ἐπιπροσθούσης, τὸ τηρικαῦτα ἡλιω(ι) ἐπισκότωσιν γίνεσθαι, ἣν δι' ἀγνωσίαν ἔκλειψιν οἱ παλαιοὶ κεκλήκασιν. κυρίως δὲ καὶ τῆι λέξει κέχρηται εἰπὼν (864) ὅτε σκιάηισι κατ' ἰθὺ· οὐ γὰρ ἐκλείπει κατὰ ἀλήθειαν, σκιάζεται δέ, ὅπερ ἔστιν ἐπιπροσθουμένωι αὐτῶι ὑποθεούσης τῆς σελήνης. καὶ δεῖ μὴ ἐπισκοτεῖσθαι πάντα ὑπ' αὐτῆς.

ἄλλως. τότε δῆ, φησί, προσδόκα ὄμβρον, ὅταν αἱ τοῦ ἡλίου ἀκτῖνες ἐξαπίνης ἀσθενεῖς καὶ ἀμαυραὶ φανῶσιν ὅμοια γινόμενα τῆι ἐκλειπτικῆι περιστάσει, ὅτε συμβαίνει τὸν ἥλιον ἐπιπροσθούμενον ὑπὸ τῆς σελήνης τὸ φέγγος ἀμαυρὸν καὶ σκιῶδες ἐπιδεικνυσθαι. εἰ δὲ μέλλοντος αὐτοῦ ἀνατέλλειν νεφέλαι ἐρυθραὶ ἄλλοθεν ἄλλαι βλέπονται, οὐ δεῖ προσδοκᾶν ἐκείνης τῆς ἡμέρας ὄμβρον (862—8).

20. ἄλλως. ὅτε κατὰ κάθετον ἰσομοιρίαν ἡ σελήνη πρὸς τὸν ἥλιον ἔρχεται, τότε αὐτὸν ἀποφράττει καὶ ἀφανῆ ποιεῖ, καὶ γίνεται τὸ τηρικαῦτα ἡλίου ἔκλειψις ἐπὶ δευτέρας ἢ καὶ τρίτης ὥρας, ἕως οὗ (ἀν) ἡ σελήνη τὴν ἰσομοιρίαν παραδράμηι. γίνεται δὲ τοῦτο πολλάκις καὶ δεύτερον τοῦ ἐνιαυτοῦ, πολλάκις δὲ καὶ διὰ πολλοῦ χρόνου πρὸς τὴν τῆς σελήνης κίνησιν. καὶ κατὰ μῆνα γίνεται μὲν αὐτῶι ὑπὸ τὴν ἰσομοιρίαν, ἀλλ' οὐ κατὰ κάθετον τῆς μέσης γραμμῆς τοῦ ζωδιακοῦ. ἀλλὰ καὶ κατὰ πλάτος κινεῖται ἢ τὰ πρὸς βορρᾶν ἡλίου ἢ τὰ πρὸς νότον. ὅτε

1 sqq. in margine περι ἐκλείψεως ἡλίου M | 1 μαραιομένοιισιν A | ἦγον σκοτ. Ald | 2 γεννηθῆ A, γένηται Ald | 3 καλεισθω Ald | 4 γενέσθαι AAld | 6 αὐτῆς AAld | 7 ἡλίου AAld | σκότωσιν ἐπιγενέσθαι AAld | 9 ὅτι M | 9, 10 οὐ γὰρ — δέ om Ald | 10 ὅπερ om M | 10, 1 ἐπιπροσθουμένω A | 11 post σελ. Ald ὅλος δὲ οὐδέποτε ἐκλείπει. διὰ δὲ τὸ πολλῶν μείζονα εἶναι τὴν σελήνην τῆς ὄψεως ἡμῶν ἐπισκοτεῖται πάντα ὑπ' αὐτῆς.

ἢ οὕτως· ὅτε κατὰ, A ὅλος οὐδ' οὐποτε ceteris omissis | δῆ A, om M | 17 ἀποδεικνυσθαι AAld | 20 ἰσομοιρία AAld | 21 ἀποφράττει αὐτὸν AAld | 22 δύο ἢ (καὶ add Ald) τρεῖς AAld | 24 δὲ alt om AAld | 25 τοῦ ante χρ. Ald | 25, 6 γ. μὲν αὐτῶι κατὰ μῆνα Ald | 26 ἢ σελ. post ἰσ. Ald | 27 καὶ Ald: om AM | κατὰ om M

μέντοι ἰσομοιρεῖ κατὰ κάθετον, αὐτὴ μὲν ἐν τῇ ζ' ζώνῃ οὐσα ἐκείνον ἐν τῇ τετάρτῃ ὄντα κατὰ κάθετον ἀφανῆ [αὐτὸν] ποιεῖ, καὶ ἀκούει ἡλιακῆ ἔκλειψις, παρ' οἷς τελεία, παρ' οἷς μερικῆ, παρ' οἷς οὐδὲ ὅλως περιικνουμένη ἢ ἀκίς πάσχει τι τοιοῦτον, οἷον καὶ ὑπὸ τῆς σελήνης, ὅτε ἐκλείπει· σφόδρα γὰρ ὡς μαραν- 5 θείσα καὶ ἀποσβεσθεῖσα ὁράται.

864. ὅτε σκιάηισι κατ' ἰθὺ: οἷον κατὰ κάθετον γῆς καὶ ἡλίου· καὶ γὰρ τῆς γῆς πολὺ μελλῶν ἐστὶν ἡ σελήνη, ὥστε ἀποφράττει(ν) ἡμῶν τὰς ὄψεις μὴ ὁρᾶν αὐτὸν ἐν τῇ ἰσομοιρία καθεῖτω. γίνονται δὲ αἱ ἡλιακαὶ ἐκλείψεις τοῦ μὲν φθίνοντος 10 μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένου' (Od XIX 307) κατὰ τὸν τῆς σελήνης δρόμον, ὅτε ἐν μήκει γίνεται, ὅτε ἐν σκιάῃ ἐπισκιάζεται ὁ ἥλιος ἰσταμένης τῆς σελήνης κατ' ἰθὺ τῆς γῆς τε καὶ τοῦ ἡλίου. Cf p. 498, 10—14.

866, 7. οὐδ', ὅτε οἱ ἐπέχοντι: ὁ λόγος· οὐδέ, ὅτε φανῆναι 15 αὐτῶι ἐπέχοντι καὶ μέλλοντι ἀνατεῖλαι πρὸ τοῦ ὄρθρου φανῶσι νεφέλαι ὑπέρυθροι πανταχοῦ ἐν τῇ ἀνατολῇ, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ ἄρρανοι μένουσιν αἱ γαῖαι, ἀλλ' ὑετῶι περιρραίνονται ὄμβρου κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν γενομένου.

869. μηδ' αὐτως, ἔτ' ἐόντι πέρην: ἐν τῇ ἀνατολῇ. 20 § προταθείσαι προπεμφθεῖσαι. § ἐπίσκοιοι δὲ (870) ἀμυδρότεροι μαλακαί, αἱ μὴ σφόδρα πεπιλημέναι μηδὲ πάνυ ζοφώδεις. § περιόνοφείοντο (876) μελαινοῖεν καὶ ταύτην ἔχουσιν τὴν κατάστασιν.

869—76. μηδ' αὐτως, ἔτ' ἐόντι —: οὐδ', ὅταν τοῦ ἡλίου 25 μέλλοντος ἀνατέλλειν, ἀκμὴν δὲ ὄντος ὑπὸ τῶι ὀρίζοντι, αἱ ἀκτῖνες αὐτοῦ περὶ τὸν ὄρθρον προαναφερόμεναι θεωρῶνται ὑπονόφελιοι καὶ ζοφώδεις, εὐδίαν δει προσδοκᾶν, ἀλλ' ὄμβρον καὶ ἀνέμους,

1, 2 ἐβδόμη ζ. οὐσα, αὐτῶι δὲ ἐν τῇ β' ὄντι Ald || 2 αὐτὸν δὲ ἐν τῇ δ' A | ποιεῖ αὐτὸν AAld || 3 τελλᾶ Ald || 4 παρέχει AAld || 4—6 post τοιοῦτον Ald τὸ δὲ οἷον ἀμαλδύνονται (864) ἀντὶ τοῦ ὡσπερ ἀμαρρουνται ὅτε ὑπὸ τ. || 5, 6 ὡσπερ μαρανθείσαι καὶ -αι ὄρῶνται Ald || 8 γῆς om A Ald | ὄψεως ἡμῶν ante πολὺν Ald || 9 τῇ om Ald || 10 κατὰ κάθετον γινόμενῃ. αἱ Ald | ἡλια καὶ M | τοῦ μὲν om Ald || 11 γίνονται post μηνός Ald | τὸ δ' ἰσταμένη Ald | ἡγουν ὅταν ante κατὰ Ald || 11, 2 τὸν οἰκείον δρ. ἡ σελήνη ἐν μήκει γενομένη ἐπισκιάζει Ald || 12 γένηται A | ἐν alt om A || 12, 3 τὸν ἥλιον ἰσταμένη κατ' εὐθὺ τῆς γῆς καὶ Ald || 13 τῆς alt om A | τοῦ om A || 15 ὁ λόγος om AAld | οὐδ' AAld | φανήμεναι A || 17 αἱ v. Ald || 18 οὐκ ante ἄρρ. AM || 20—24 om AAld || 21 προπεμφθεῖσαι scripsi, cf p. 501, 4: -ῆναι M || 22, 3 ζοφώδης M || 25 lemma om M || 26 ἀκμὴν AAld: ἂν μὴ M || 27 θεωρῶνται AMald || 28 ἀνεμον AAld

μελαινόμενων μὲν ἄγαν ὄμβρον, ἐπ' ὀλίγον δὲ σκιαζομένων καὶ ὁμοίων τυγχανουσῶν ταῖς διανγέσει νεφέλαις ἄνεμον.

ἄλλως. ὁ νοῦς· μηδέ, τοῦ ἡλίου ἔτι ἐν τῷ ἀνατέλλειν ὄντος, ὅπταν ἀπὸ τοῦ δίσκου προπεμφθεῖσαι αἱ ἀκτίνες πρὶν
5 τελέως ἡμέραν φανῆναι ὡσπερ ἐσκιασμένον καὶ οὐ πᾶν φαιδρὸν φαίνωσιν, ὕδατος ἐσομένου ἢ ἀνέμου ἐπιλανθάνου. ἀλλ', εἰ μὲν αἱ ἀκτίνες ἐκεῖναι πᾶν ζοφώδεις φαίνονται (τοῦτο γὰρ ἔστι τὸ κνέφαρος μᾶλλον 872), ἐπὶ πλείονι ὕδατι τὴν σημασίαν ἔχουσιν, εἰ δὲ ὀλίγος γνόφος καὶ ὀλίγη ἀμαύρωσις περὶ τὰς
10 ἀκτίνας κεῖται, ὅποια περὶ τὰς πεπιλημένας νεφέλας φαίνεται ἀμαύρωσις, ἐπερχομένου ἀνέμου σημείον. § τὸ δὲ ἐπίσκιιοι (870) οὐ καθαραί, ἀλλὰ διεσκεδασμένα, οἷον σωματοειδεῖς καὶ παχεῖαι.

872—6. μᾶλλον κνέφαρος φορέοιντο: μᾶλλον γὰρ με-
15 λαινόμεναι ὕδωρ σημαίνουσιν. εἰ δὲ βραχίς τις περὶ αὐτὰς σκιασμός εἴη, οἷος ἐκ μαλακοῦ νέφους ἐπιγίνεται, ἄνεμος ἔσται.

877—9. οὐδὲ μὲν ἡελίοιο: καὶ περὶ τὸν ἡλίον ἄλλως συνίστανται, ὡσπερ καὶ ἐπὶ τῆς σελήνης ἔφαμεν (p. 488). ὁ δὲ λόγος· οὐδὲ μὴν πλησίον τοῦ ἡλίου μελαινόμεναι ἄλλως εὐδίας εἰσὶ ση-
20 μαντικάι, πλησίαι δὲ μᾶλλον τυγχάνουσαι καὶ διηλεκῶς μέλαιναι ἐπίτασιν ἔχουσι χειμῶνος, πολλῶι δὲ μᾶλλον, ἐὰν δύο τυγχάνωσιν. τὸ δὲ ἀστεμφές (878) ἀντὶ τοῦ σκληρῶς καὶ ἀμετακινήτως. ταύτας δὲ λέγουσι χειμῶνα ποιεῖν· εἰ γὰρ, ὡς προείπομεν (p. 489), ὁ χειμερινὸς ἀῆρ ἀπὸ τοῦ πλήθους ἀναδίδωσιν
25 αὐτὰς εἰς τὸν οὐρανόν, αὐταὶ δὲ ἐλθοῦσαι ἐγγὺς ἡλίου μὴ καταφλεχθῶσιν, ἀλλ' ἐκ τῆς στερεότητος μείνωσιν οὕτω, πάντως μέγαν πᾶν χειμῶνα σημαίνουσι, καὶ μᾶλλον, ἐὰν δύο γένωνται.

880. σκέπτεο δ' ἢ ἀνιόντος: διὰ τούτων παραινεῖ

1 ὄμβροι M | σκιαζουσῶν M || 3 ὁ δὲ νοῦς *lemmate omissio* A (*novi scholii initio indicato*), Ald *scholiis coniunctis* || 6 φαίνουσιν A | μὴ ἐπιλ. M || 7 αἱ om AAld || 10, 1 ἀμαύρωσις φαίνεται Ald || 12 διεσκεδασμένα om A Ald || 14 ἢ *lemmati praescripsit, ut esset scholii numerus*, AM, τὸ δὲ Ald || 14, 5 ἀντὶ τοῦ μ. μελ. τότε δὲ ὕδ. Ald | μελαινόμενος A || 15 σημαίνει A || 15, 6 σκιασμός περὶ αὐτὰς εἴη AAld || 16 οἷον M || 17, 9 ἄλλως AAld || 18 ἔφαμεν AAld || 19 πλησίον AAld || 20 μέλαινε M || 21 πολλῶ AAld: πολλὴν M || 22 ἀστεμφέως M || 22, 3 ἀστ. ἀμετακινήτως καὶ σκληρῶς AAld | τοιαῦται γὰρ οὐσαι μᾶλλον ποιοῦσι χειμῶνα· εἰ γὰρ *post σκληρῶς add* Ald || 25 τὸν om AAld || 26 στερεότητος Ald; στερεότητος Bekker | 29 σκέπταιο M

ἐπιμελέστερον αἰεὶ σκέπτεσθαι περὶ τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα ἢ μέλλοντα δύνειν, εἰ θεωρεῖται τὰ παρήλια λεγόμενα νέφη, καὶ παρατηρεῖν, πότερον τὸ πρὸς βορέαν νέφος ἐρυθαίνεται ἢ τὸ πρὸς νότον, ὡς τῆς ἀπὸ τούτων σημειώσεως βεβαίου οὐσης· ὅταν γὰρ ἐξ ἑκατέρων μερῶν, βορέου καὶ νότου, τὰ παρήλια 5 φοινισσόμενα φαίνηται, ἐπίγειον χειμῶνα βαρὺν σημαίνει. ἔαν δὲ μόνον τὸ βόρειον τοιοῦτον ἴη, βορέαν ἄνεμον μὴνυει. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ νότου νότον. ἔαν δὲ ποτε σταλαγμοὶ μεγάλοι θραδαῖοι περὶ τὴν ἐσπέραν γένωνται, χειμῶνα σημαίνουσιν. εἶναι μέντοι ἀκριβέστερα τὰ περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου συνιστάμενα σημεῖα. 10

Posidonius

881. τὰ παρήλια κικλήσκονται: ὁ μὲν Ποσειδώνιος παρήλιόν φησι (p. 77 Bake) νέφος στρογγύλον περὶ τὴν τοῦ ἡλίου ἔκλαμψιν ἐκ τοῦ ἡλίου λάμπον· οὐ γὰρ ἰδίῳ φωτὶ κέχρηται, ἀλλὰ τῷ τοῦ ἡλίου, ὡσπερ καὶ ἡ σελήνη. ἡλιοειδὲς δὲ εἶπε τῷ τε στρογγύλον εἶναι καὶ τῷ ἐλλάμπεσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου. 15 ὅμοιον οὖν αὐτὸ γίνεται παρεπόμενον τῷ ἡλίῳ, παρ' ὅσον ἐκ πλαγίου αὐτοῦ ὁρᾶται. διὸ καὶ λευκὸν φαίνεται· περὶ γὰρ τὴν ἔκλαμψιν τοῦ ἡλίου τὸ τοιοῦτον αὐτῷ συμπύπτει· ἐκπέφυκε γὰρ ἐκ πλαγιῶν τοῦ ἡλίου ταῦτα γίνεσθαι, ἐπεὶ τὰ μὲν ὑπὸ τὸν ἥλιον νέφη ταχεῖαν λαμβάνει τὴν διάλυσιν, τὰ δὲ πολὺ ἀπηρη- 20 μένα οὐ δύναται τὴν ἀνάκλασιν τῶν ἀκτίνων ποιεῖσθαι. ἐκ δὲ τῶν πλαγιῶν θαιδίως τὴν ἔκλαμψιν συμβαίνει γίνεσθαι. ὅθεν καὶ δυομένου καὶ ἀνίσχοντος τοῦ ἡλίου ταῦτα συνίστανται τῷ λοξᾷς ἐμπύπτειν εἰς αὐτὰ τὰς ἀκτῖνας μὴ οὔσας καθετικᾷς. συνίστανται δὲ ταῦτα καὶ ἑκατέρωθεν τοῦ ἡλίου πολλάκις. Ἄρι- 25 στοτέλης (Meteor III 6 p. 377 B.) δὲ τὰ παρήλια φησιν ἔμφασιν εἶναι μὴ ἔχοντα ὑπόστασιν.

ἄλλως. παρήλια καλοῦνται νεφέλαι αἱ τῷ ἡλίῳ παρεοικυῖαι οὐ μόνον κατὰ τὴν χροίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ κυκλοτερές

3 βορρᾶν AAld | ἐρυθαίνεται Ald || 4 ὡς — οὐσης om M | βεβαιούσης A || 6 φαίνονται AAld || 8 καὶ post ποτε Ald || 11 ὁ μὲν om M || 11, 2 παρ. δὲ ὁ Π. φησι νέφη εἶναι στρογγύλα Ald || 13 ἐκλείπειν A, ἔλλαμψιν Ald | λάμπωντος A, λαμπόμενα Ald || 14 ἡλιώδες A || 14, 5 διὸ καὶ παρήλια εἴρηται τῷ τε Ald || 15 στρογγύλα Ald || 16 ὅμοια — αὐτὰ γ. παρεπόμενα Ald | αὐτὸ A, αὐτῷ M || 17 λευκὰ Ald | περὶ Ald: παρὰ AM | τὴν om Ald || 18 τὰ τοιαῦτα Ald | πέφυκε Ald || 20, 1 ἀπηρητισμένα AAld | δύνανται M || 21 ἀνάκλασιν M || 22 θαιδίαν Ald | ἔλλαμψιν AAld || 23 δ. ἢ ἀν. libri | τοῦ om M | συνίσταται AAld || 25 συνίστανται 5: -αται AMAld | καὶ om AAld || 28 ἢ (pro ἄλλως) Ald || 29 κατὰ alt om A

αὐτοῦ τοῦ δίσκου. πλησίον δὲ αὐτοῦ τοῦ ἡλίου εἰσὶν αἱ νεφέλαι αὐται καὶ ἐξ αὐτοῦ φωτιζόμεναι τὴν χροιάν αὐτοῦ ἀπομιμοῦνται. εἰσὶ δὲ καὶ κυκλοτερεῖς τὸ σχῆμα. διὸ παρήλια ἐκλήθησαν φερωνύμως· παρεοίκασι γὰρ τῷ ἡλίω.

5 ἄλλως. παρήλιόν ἐστιν ἔμφασις ἡλίω παρεμφερῆς, ὁμοία καὶ ἴση αὐτῷ, πεπιλημένου νέφους τὰς ἀκτῖνας ὑποδεχομένου καὶ διὰ τῆς ἐκλάμψεως ἡλιοειδῆ παρέχοντος τὴν φαντασίαν καὶ οἶον ἂν φλογοειδῆ καὶ εἰς ἓν συνηγμένην καὶ μεταξὺ μηδὲν καταλείπουσαν διάστημα, παρεπομένην τῇ τοῦ ἡλίου περι-
10 φορᾷ. οὕτω Σπόρος (fr 4).

ἄλλως. τὰ παρήλια ἀνθήλια μὲν καλεῖται, νέφη δὲ εἰσι στρογγύλα ἀντιλάμποντα τῷ ἡλίω, ὥστε δοκεῖν ἡλιοειδῆ ὄντα ἡλίον εἶναι. γίνονται δὲ τὰ παρήλια ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν θάλασσαν ὑγροῦ ἀέρος, ὃς ἀναδιδόμενος εἰς νέφη διαφορεῖται. ψυχρὸς
15 δὲ ἄνεμος ἐμπεσὼν πῆγνυσι αὐτά, κάκεινα ἄτε δὴ στερεὰ καὶ τὰς ἀκτῖνας δυνάμενα δέχεσθαι ἐρυθαίνονται. διὸ καὶ ἀνέμου φησὶν αὐτά σημεῖα. ὕλης δὲ πυκνῆς δεῖται ἢ τούτων σύστασις καὶ πολλῆς. διὰ τοι τοῦτο καὶ ἀμφὶ τὸν Εὐξείνιον πόντον τὰ πολλὰ φαίνεται συνιστάμενα, σπανίως δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα.
20 σημεῖον δὲ ἐστὶν ἐναργὲς χειμῶνος. ὁ δὲ νοῦς (880—8)· περισκόπει δὲ ἢ ἀνατέλλοντος ἢ εὐθέως δυομένου τοῦ ἡλίου, εἴ που πλησίον αὐτοῦ εἰσι νεφέλαι, ἅπερ καλεῖται παρήλια, ἢ ἐκ τῶν νοτίων μερῶν τοῦ ἡλίου ἢ ἐκ τῶν βορείων ἢ καὶ ἐξ ἑκατέρου μέρους, καὶ ἐκ νότου καὶ ἐκ βορέου. μηδαμῶς δὲ τὴν ὄψιν ταύτην τῶν
25 παρηλίων νεφῶν ἀμετηνῶς καὶ ὡς ἔτυχε φυλάσσου, ἀλλ' ἐπιμελῶς· ἔστι γὰρ χρεῖωδες καὶ κάλλιστον τὸ τεκμήριον· οὐδὲ γάρ, ἐκεῖναι αἱ παρήλιοι νεφέλαι ὅτε ἐξ ἑκατέρου μέρους ἔχουσι τὸν ἡλίον πλησίον τοῦ ὠκεανοῦ ἢ τοῦ ἀνατολικοῦ ἢ τοῦ δυτικοῦ, γίνεται παρὰ Διὸς ἀναβολὴ χειμῶνος, ἀλλ' εὐθέως ἐπιπεσεῖται
30 μέγας χειμῶν.

885. ὠκεανοῖο: τοῦ ὀρίζοντος, τοῦ τε ἀνατολικοῦ καὶ

1 τοῦ δίσκου αὐτοῦ Ald || 3 εἰσὶν οὖν κ. Ald | παρήλιοι Ald || 4 τῷ om ΔAld || 5, 11 ἢ (pro ἄλλως) Ald || 5 παρήλια ΔAld | ἡλίον περιφερῆς ΔAld || 8 ἂν Ald: ἄνω AM || 9 καταλείπουσα M, παραλείπουσαν Ald || 11 μὲν om ΔAld | καλ. ἀνθ. Ald || 13 γίνεται Ald || 15 στερεὰ om ΔAld || 16 ἐρυθαίνονται ΔAld | ἀνέμων ΔAld || 21, 2 πλησίον post νεφ. ΔAld || 22 ἅπερ καλοῦνται παρήλιοι: ἐκ ΔAld || 23 καὶ om ΔAld || 24 νοτίου et βορείου Δ Ald || 26 τὸ om ΔAld || 27 ὅτε post γὰρ Ald | παρήλια A || 31 schol 885 Δ: om M; Ald sic ὀρίζονται οὖν τὸν ὠκεανὸν λέγει, τὸν τε ἀνατολικὸν καὶ τὸν δυτικόν· καὶ γὰρ ἐν κτλ.

τοῦ δυτικῆς· καὶ γὰρ ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἐν τῇ δύσει φαίνονται ἄλωναε ἡλίου ἐκατέρωθεν.

887—9. εἴ γε μὲν ἐκ βορέαο —: ὁ νοῦς· ἐὰν μίαν νεφέλην ἐκ τοῦ βορέου φοινίσσοιτο, βορέαν δηλοῖ. ἐὰν δὲ νοτία, νότον. ἔσθ' ὅτε καὶ ῥαθάμιγγες ὑετοῦ συνεχεῖς καταφέρονται. 5

ἄλλως. ἐὰν πού καὶ ῥαθάμιγγες καὶ σταγόνες ὑετοῦ ἐπιτρέχωσι μετ' αὐτῶν τῶν παρηλλίων κατὰ κοινού, οὐ γίνεται ἀναβολὴ τοῦ σχεδὸν ὄντος καὶ ἐκ τοῦ Διὸς ἐπερχομένου χειμῶνος.

889. ἢ καὶ πού ῥαθάμιγγες —: ἐὰν δὲ ποτε σταλαγμοὶ 10 μεγάλοι καὶ ῥαγάδοι περὶ τὴν ἑσπέραν γένωνται, χειμῶνα σημαίνουσιν. εἶναι μέντοι ἀκριβέστατα τέρατά (φησι τὰ) περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου συνιστάμενα σημεῖα (890).

890. ἑσπερλοῖς καὶ μάλλον —: ἐκθέμενος πάντα τὰ ἐκ τοῦ ἡλίου τεκμήρια παραγγελίαν τινὰ εἰσάγει καὶ παραινεῖ 15 μάλλον τοῖς πρὸς τῇ δύσει τεκμηρίοις προσέχειν τὸν νόον, ἐπειδὴ τὰ ἐν τῇ ἀνατολῇ συνιστάμενα τεκμήρια ἢ ἀπὸ νεφῶν ἢ ἀπὸ ἄλλων τινῶν ἀνιόντος τοῦ ἡλίου εὐθέως διαλύεται καὶ πολλάκις τις οὐδὲ πάνυ τὴν κατάληψιν δέχεται. τὰ δὲ ἐν τῇ 20 δύσει ἀληθῆ, ἐπεὶ φασιν ἐνταῦθα τὸν ἀέρα ἐπὶ πλεῖον συνῆχθαι κατακρατηθέντα τῇ ἀναθυμιάσει. διὸ καὶ παχύτερον εἶναι λέγομεν τὸν νότιον ἀέρα, ὅτι πορρωτέρω ἔστι τῆς ἡλιακῆς περιόδου.

ἐπίτρεπε: τὴν τῶν σημείων κρίσιν. τοῦτο γὰρ τὸ ἐπιτρέπειν Ἀττικῶς ἔστιν αἰρεῖσθαι τινα διαιτητὴν διακρίνοντα τὸ ἀμφισβητήσιμον. τὸ δὲ ἑσπέρας σημεῖον μένον ἀεὶ ἰσχυρὸν καὶ 25 βέβαιον μάλλον ἢ τὸ ἐωθινόν.

1, 2 φαίνεται τὰ παρήλια ἐκατ. τοῦ ἡλίου Ald || 3 μὴν A | lemmate omissio post ἡλίου (cf ad l. 1) Ald sic καὶ εἰ μὲν ἐκ τοῦ βορέου ἢ νεφέλη φοινίσσοιτο, βορέαν δηλοῖ, εἰ δὲ ἐκ νότου, νότον ceteris omissis, deinde pergit ἔσθ' ὅτε καὶ ῥαθάμιγγες: γράφεται εἰ καὶ πού ῥαθάμιγγες. δ καὶ ἄμεινον || 4 νότον νότον Ald || 5 δὲ om A | ὑετοῦς A || 6 καὶ πού A || 8 τοῦ om A || 10 ἢ (pro lemmate) Ald || 12, 3 εἶναι — σημεῖα om Ald || 12 ἀκριβὲς τὰ AM || 16 νοῦν Ald || 19 τις post πάνυ AAld || 19, 20 τὰ γε μὲν περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡ. συνιστάμενα σημεῖα ἀληθῆ Ald || 21 κρατηθέντα AAld | τῇ om M | εἶναι om AAld || 23, 4 ἐπίτρεπε et ἐπιτρέπειν scripsi e scholii explicatione: ἐπίτρεπε et ἐπιτρέχειν libri || 23 ἐπίτρεπε οὖν scholii coniunctis Ald | post κρίσιν Ald τὸ δὲ ἔχειν ταῦτα ἀκριβῶς || 24 ἀττικῶς M: ἀκριβῶς AAld | ἔστιν scripsi: τὸ AM, om Ald || 25, 6 post σημ. Ald τοιοῦτόν ἐστι μ. ἂ. καὶ l. || 26 ὄν post βέβ. add Ald | ἢ μάλλον AM

892. σκέπτεο καὶ Φάτνην: θεωρεῖται τις ὑπὸ τῷ Καρκίνω Φάτνη, νεφελοειδῆς τῇ συστροφῇ μικρὰ καὶ μᾶλλον ἀμυδροτέρα ὑπὸ τὸ νωτιαῖον ὄστρακον τοῦ Καρκίνου, ἥτις ὑπὸ τῶν προτέρων φιλοσόφων οὕτω Φάτνη προσηγόρευται. εἰσὶ δὲ 5 καὶ παρ' ἑκατέρωι τῆς Φάτνης δύο ἀστέρες, ὃ μὲν βόρειος, ὃ δὲ νότιος, οὓς Ὅνουσ ἐκάλεσαν διὰ τὸ παρακείσθαι τῇ Φάτνη. δίδωσι γοῦν ἡμῖν καὶ ἐκ ταύτης τῆς Φάτνης τεκμήριον χεμιῶνος ὃ ποιητής.

ἢ μὲν τ' ὀλίγηι εἰκνῖα: ἥτις, ἡ Φάτνη, ὀλίγηι εἰ- 10 κνῖα ἀορασίαι, οἶονεὶ μᾶλλον τις ἀμυδροτέρα οὖσα, ἐπὶ τῷ Καρκίνω συνῆκται καὶ συνέστραπται. § τὸ δὲ βορραῖη (893) ἀντὶ τοῦ βορεινῆ, εἰκότως· εἰ γὰρ ὑπὸ τὸ νωτιαῖον ὄστρακόν ἐστι τοῦ Καρκίνου, ὅς ἐστι παντὸς τοῦ ζωδιακοῦ βορειότερος, εἰκότως ἂν εἶη βορεινῆ ὑπὸ Καρκίνωι.

15 893. ὑπὸ Καρκίνωι ἡγηλάζει: ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Καρκίνου· αὐτὸς γὰρ ὁ Καρκίνος ἐπὶ πρόσωπόν ἐστιν ἐμπεπηγῶς τῷ οὐρανῷ. ὑποκάτω οὖν αὐτοῦ, ἐν τῷ νωτιαίω ὄστράκωι δηλονότι, ἡγηλάζει ἀντὶ τοῦ συνέστραπται συνέσταλαι ἢ 20 ὑπόκειται· ἐν ὀλίγωι γὰρ ἐστιν ἡ [κίνησις] συστροφῇ καὶ πύλησις νεφελώδης.

ἄλλως. περὶ Φάτνης. ἐν τῷ δωδεκατημορίω τοῦ Καρκίνου νεφέλιόν τι ἐστι προσεικὸς τῷ γαλαξίαι μεταξὺ ἀστερισκῶν κείμενον, οἱ δοκοῦσιν ὀφθαλμοὶ εἶναι Καρκίνου. καλεῖται δὲ τὸ μὲν νεφέλιον Φάτνη, οἱ δὲ ἀστέρες Ὅνοι. καὶ ἐστιν 25 ὃ μὲν βόρειος ὃ δὲ νότιος. μεταξὺ δὲ αὐτῶν διάστημα ὅσον πηγῶνός ἐστιν.

894. ἀμφὶ δέ μιν δύο λεπτά —: τὸ λεπτά ἀντὶ τοῦ λεπτῶς καὶ ἀμυδρῶς· εἰσὶ γὰρ οὗτοι οἱ ἀστέρες οὐ πάντ λαμπροί.

2 νεφελώδης AAld | μάλα libri | 3 ἀμυδρὰ Ald | νοτιαῖον libri | 4 de φιλοσόφων cf Golt Gei Anz 1893 p. 635¹ | προσαγόρευται A | 5 ἑκάτερα AAld | 7 οὖν Ald | καὶ om Ald | 7, 8 τεκμήρια χ. ὁ θανμάσιος AAld | 8 ἡμῖν ante ὃ iterum M | 9 ἡ alt om M | εἰκνῖα bis Ald | ὀλίγη libri | 9, 10 ἀορασία εἰκνῖα (εἰκνῖα Ald) A Ald | 11 συνῆκται Ald: συνῆπται AM | καὶ συνέστραπται om M | 12, 14 βορινῆ M | 12, 17 νοτιαῖον et νοτιαῶ AM | 14 καρκίνον AAld | 15, 6 ὑπὸ — Καρκίνου om M | 15 ἀγηλάζει pro lemmate Ald | 15, 6 ἀντὶ — γὰρ om Ald | 16 ἐμπ. ἐστιν A | 17 δὲ pro οὖν Ald | 18 δ. ἡ φάτνη ἀγηλάζει ἡγουν Ald | 18, 9 συνέστ. ἢ ὑπ. om M | 19 καὶ post x. suppl Ald | 19, 20 συστροφῇ αὐτῆς καὶ ἡ νεφ. ἐπίπλοσις Ald | ἐπίπλοσις νεφελώδης A | 21 περὶ Φ. om M | 24 ἐστιν om Ald | 25 οὗτοι om M | 28, 9 μάλα λ. AAld

894—6. φαεινόμενοι (φορέονται): φαίνονται. ὁ δὲ νοῦς· περὶ δὲ τὴν Φάττην δύο ἀστέρες λεπτῶς φαίνονται οὔτε σφόδρα ἀλλήλων ἀπηρητημένοι οὔτε μὴν συνηνωμένοι, ἀλλ' ἐν τῷ ὄρασθαι τοσοῦτον φαίνονται ἀφαστικότες, ὅσον ἐστὶ πυγούσιον ὑπονοῆσαι τινα. 5

896. πυγούσιον οὐκ ἴσασθαι: πυγῶν δὲ ἐστὶ τὸ ἀπὸ τοῦ ὠλεκράνου μέχρι τοῦ μετακονδυλλίου ἐπὶ τὸν μικρὸν δάκτυλον τῆς χειρὸς κεκαμμένον μέτρον.

897, 8. εἰς μὲν πὰρ βορέαο —: καὶ ὁ μὲν εἰς αὐτῶν βορειότερός ἐστιν, ὁ δὲ ἄλλος νοτιώτερος. οὗτοι δὲ καλοῦνται 10 ὄνοι, ἀνὰ μέσον δὲ αὐτῶν ἡ Φάττη ἐστίν.

899—902. ἡ τε καὶ ἐξαπίνης —: ἦτις, ἡ Φάττη, καὶ παντελῶς οὔσης εὐδίας αἰφνιδίως ἀφανῆς γίνεται. οἱ δὲ ἑκάτεροι περὶ αὐτὴν ἀστέρες ὥσπερ συνεχόμενοι πλησίον ἀλλήλων φαντασίαν παρέχουσιν. ὅτε δὲ τοῦτο τὸ σημεῖον γίνεται, τότε 15 ἡ Φάττη αἰφνιδίως ἀφαντος οὕτως εὐδίας οὔσης καὶ μέλλοντος χειμῶνος ἔσασθαι γίνεται. τὸ δὲ αἴτιον τοιοῦτον· ὑγρότης ἀέρος γίνεται ἡμῖν ἀνεπαίσθητος, καὶ ἐκ τῆς παχύτητος καὶ ὑγρότητος ἐκείνης ἡ Φάττη οὔσα καὶ κατὰ φύσιν ἀμυδρὰ ἀφανῆς γίνεται. διείργουσα δὲ τοὺς ὄνους, ὅτε ἀφαντοῦται, ὑπόνοιαν 20 ἡμῖν παρέχει τοῦ πλησιάζειν ἀλλήλοις.

ὁ νοῦς (899—908)· εἰάν, φησὶν, οἱ μὲν ἀστέρες ἐγγὺς ἀλλήλων φαίνωνται, ἀφανῆς δὲ ἡ Φάττη, τηρικαῦτα βαρὺν χειμῶνα προσδέχου. αἴτιον δὲ τοῦ μὴ τὴν Φάττην ὄρασθαι καὶ τοὺς ἀστέρας ἐγγὺς ἀλλήλων (φαίνεσθαι) τὸ διὰ νεφῶδους αὐτοὺς τοῦ ἀέρος ὄρασθαι καὶ ὅσον οὐδέπω μεταβαλόντος εἰς ὕδωρ· συγκλέπτεσθαι 25 γὰρ φιλεῖ τὸ μεταξὺ διάστημα τῶν δι' ὕδατος δρωμένων. ὁμοίως δέ, κἄν μελαίνηται μὲν ἡ Φάττη, οἱ δὲ ἀστέρες καταφαίνωνται

1 φαεινόμενοι φαίν. om M; τὸ δὲ φαεινόμενοι φορέονται ἀντὶ τοῦ φαίνονται Ald || 3 ἐν τῷ Ald omisso ἀλλ' || 3, 4 συνορασθαι δὲ Ald || 4 φαίνονται om M || 6 schol bis lemmate omisso M | πυγούσιον δὲ ἦγον πυγῶνα ante πυγῶν add Ald | λέγεται pro ἐστὶ A, καλεῖται M altero loco | ὁ AM || 7 μέχρι τ. μετ. om AAld || 8 κεκαμμένον Ald || 9 lemma om M | καὶ om M || 10 ἕτερος AAld | οὔτοι Ald: αὐτὶ A, αὐτοὶ M || 12 καὶ om AAld | ἡ om M || 15 ὅταν Ald | γένηται libri | τὸ σημεῖον post γ. A, om Ald || 15, 6 γ. καὶ τὸ τὴν Φάττην ἀφαντον γενέσθαι αἰφνιδίως εὐδίας οὔσης μέλλ. Ald || 16 ἀφ. αἰφν. γίνεται εὐδίας A || 17 τοιοῦτο Ald || 19 καὶ om AAld || 22 δὲ post ὁ AAld || 23 βαρῶν AAld, cf Ar || 23, 4 προσδόκα AAld || 24 τὴν om A | ὄρ. τοὺς δὲ Ald || 25 εἶναι suppl Ald | τοῦ om Ald || 26 μεταβαλόντας A || 27 ὑδάτων Ald || 28 καταφαίνονται A

τὴν αὐτὴν θέσιν ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους, ἕτερον προδηλοῖ· πάλιν γὰρ ἡ Φάτνη μελαινεται, τοῦ ἀέρος εἰς αὐτὴν στελλομένου. ἔαν δὲ τῶν ἀστέρων τούτων ὁ μὲν βόρειος ἀμαυρὸς φαίνεται, λαμπρὸς δὲ ὁ νότιος, νότον ἴσθι πνευσόμενον. καὶ ἔμπαλιν, ἔαν μὲν ἀμαυρὸς ὁ νότιος, λαμπρὸς δὲ ὁ βόρειος, βορέαν προσδέχου πνευσόμενον.

ἄλλως. ἔαν εὐδίας οὐσης ἴδῃς τὴν Φάτνην αἰφνιδίως γενομένην ἀφανῆ, τοὺς δὲ ὄνους ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν φαινομένους λαμπρούς, μέγαν χειμῶνα προσδόκα. ἔαν δὲ μὴ μόνον ἀφανῆς γένηται ἡ Φάτνη, ἀλλὰ μελαινηται ὁ τόπος, ἐφ' ᾧ κατεστήρικται, οἱ ὄνοι δὲ τότε καὶ αὐτοὶ ἀμαυροὶ φαίνονται, ὄμβρον προσδοκᾶν. ἂν τοίνυν ἐξαίφνης ἀφανῆς μὲν ἡ Φάτνη γενηθῆι, οἱ δ' ἀστέρες ἐγγυτέρω ἀλλήλων φανῶσι, χειμῶνα ἔπομβρον δηλοῖ. εἰ δὲ μέλαινα [ἡ] τῆι φαντασται, οἱ δὲ ἀστέρες τὴν αὐτὴν σχέσιν πρὸς ἀλλήλους ἔχουσιν, ἕτερον προσημαίνει.

903, 4. εἰ δὲ μελαινηται —: ἔαν δὲ μέλαιναν καὶ ζοφώδη ἔχη τὴν χοιρῶν ἡ Φάτνη πάλιν ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος παχύτητος, οἱ δὲ ἀστέρες ὧσιν ἑοικότες αὐτοῖς μηδὲν τι περὶ τὸ φῶς ἀμαυρούμενοι, τότε σημείον ἐστὶν ὄμβρου ἔσομένου· τὰ γὰρ ζοφώδη τῶν διαστημάτων πολλάκις προεῖπεν ὅτι δηλωτικά ἐστὶν ὕδατος.

905. εἰ δ' ὁ μὲν ἐκ βορέω: προεῖπομεν καὶ ἐν Φαινομένοις (p. 422 sq.), ὡς ἐπὶ τοῦ Θυτηρίου καὶ τοῦ Κενταύρου, ὅτε μέλλουσι πνεῖν, ἄνεμοι τοῖς πλησίον αὐτῶν παχυμερεῖς συστάσεις προανα(σ)τέλλουσι καὶ λαμπρὰ ἀποδεικνύουσιν. οὕτω καὶ νῦν, ἔαν, φησὶν, ὁ ἐκ βορείου μέρους τῆς Φάτνης ἀμαυρὸς φανη

1 προσδηλοῖ A Ald | 2 αὐτὸν M | 3, 4 ὁ δὲ νότιος λαμπρὸς A Ald | 5 νότος A | φαίνεται post ὁ v. Ald | ὁ πρὸς βορέαν βορέαν A Ald | 7 ἢ pro ἄλλως Ald | 8 γενομένην A Ald | 9, 10 εἰ δὲ μὴ μόνον ἀφ. γίνεται A | μόνον om et μὲν post ἀφ. add Ald | 10 ᾧ A Ald: οὗ M | 11 δὲ Ὁ. οὐκ ἀμ. Ald | τότε scriptis: ὅτε AM, om Ald | αὐτοὶ om A | φαίνονται A Ald | 12 προσδόκα A Ald | ὥστε εἰ μὲν ἐξ. Ald | μὲν hic om Ald | 13 γεννηθῆ A | ἐγγύτερον A Ald | 14 ἐπ' ὄμβρον A | ἦν A | μὲν ἐκείνη post μέλ. add Ald | 15 ἔχουσιν Ald | 15, 6 προσδόκα A Ald | 18 Φ. καὶ τοῦτο δὲ ἐκ τῆς Ald | γίνεται post παχ. Ald | 19 αὐτοῖς libri | μηδέ M | περὶ A Ald: παρὰ M | 21 ὡς προεῖπομεν δ. A Ald | 23 βορέω A Ald: βορέαο M | ἐμ M | 24, 5 ὅταν μέλλωσι Ald | 25 ἄνεμοι om A | τὰς M | ἀστροῖς ante παχ. add Ald | 26 λαμπρούς ἐπίδεικνύουσιν A, πρ. αὐτὰ δὲ λαμπρὰ ἐπίδεικνυται. οὕτως οὖν καὶ Ald | 27 ὡς ἐκ Ald | ὁ om A Ald | ἀστῆρ post Φ. add Ald

915. *κινυμένου κε θάλασσαν: κινουμένου καὶ πνεῖν μέλλοντος ἀνέμου ὑπὲρ τὴν θάλασσαν φροέοιτο καὶ κομίζοιτο ἐπὶ τὴν ξηρὰν ὁ ἔρωδιός.*

916, 7. *καὶ ποτε καὶ κέπφοι —: ἀπὸ κοινοῦ τὸ κινυ- μένου ἀνέμοιο (915)· κινουμένου ἀνέμου καὶ τότε ἔστι [τὸ] 5 σημεῖον. ὁ δὲ κέπφος τὸ ὄρνεον τῶν λειποσάρκων ἔστιν· σφόδρα γὰρ αὐτὸν ἐπιλείπει ἢ σὰρξ καὶ ἔστιν ὁστέον μόνον σχεδὸν καὶ πτερά. ἔστι δὲ ὄλον τὸ ὄρνεον ἰσχρόν, αἰὲ δὲ φιληδοῦν τῷ ἀφρωῖ· τοῦτον γὰρ καὶ σιτεῖται περὶ τὰ ὕδατα ἀναστρεφόμενος, ὡς καὶ Νίκανδρός φησι (Alex 170) ‘Θηρέων ἀφροῖο νέην κλύδα 10 λευκαίνουσαν’. ἐπειδὴν οὖν προαίσθηται ὀλίγον πνεύματος πνεῖν μέλλοντος, ἵπταται (ἐναντίον) τοῦ ἀνέμου, ἐπειδὴ, ὡς εἵπομεν (l. 689q.), τὸ σῶμα σφόδρα ἰσχρόν ἔχει καὶ ψυχὸς ὅλως οὐ δύναται ἀντέχεσθαι, ἀλλὰ τῇ αἰσθήσει τοῦ πνεύματος ἵπταται οὐ φεύγων τὸν ἄνεμον, ἀλλ’ αὐτοῦ τοῦ ἀνέμου ἀντιπρόσωπος, ἵνα πνέων 15 ἐκεῖνος, τοῦτου ὡς ἐπ’ αὐτὸν φερομένου, σκέπη αὐτὸν τοῖς πτεροῖς. τέχνη δὲ αὐτὸ ποιεῖ ὁ κέπφος· εἰ γὰρ ἐπίπροσθεν ἔφυγεν ὀπισθεν ἔχων τὸν ἄνεμον, ἀναστελλομένων τῶν περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ πτερῶν ἐκ τοῦ ἀνέμου κακῶς (ἀν) διετίθετο. νῦν δὲ ἀντιπρόσωπος ἵπταται, ἵνα πνέων ὁ ἄνεμος σκέπη αὐτοῦ 20 τὰ πτερὰ καὶ οὕτως ἐνέγκη τὸ πνεῦμα. ὅταν οὖν ἐναντίον τῶν μελλόντων (ἀνέμων) πνεῖν οἱ κέπφοι εἰληθὰ πέτνται (οἶον κατὰ συστροφὴν, κατὰ ἀγέλην κινῶνται), τότε πνεύσεται ὁ ἄνεμος.*

εὔδιοι ποτέονται: εὔδιοι φερόμενοι, ὅταν προαί- 25 σθωνται τῶν ἀνέμων, ὅτι πνεύματα ἔσται, ἀντιπρόσωποι τῶν ἀνέμων ἵπτανται. φέρονται δὲ ἀντιπρόσωποι, ὥσπερ καὶ οἱ ἰχθύες πρὸς ἄνεμον νηχόμενοι· καταστέλλει γὰρ τὸ κῆμα τὴν φρέκην τῆς λεπίδος ἐκ κεφαλῆς ἐπερχόμενον.

1 lemma A (quī κινουμένου), om M | κινυμένου x. M | schol Ald sic τὸ δὲ κινουμένου κε θάλασσαν ἦγον κινουμένου κτλ. || 4 καὶ alt om A | κέπφοιο M || 4, 5 κινυμένου ἀνέμοιο κινουμένου ἀνέμου scripsi: κινουμένου ἀνέμοιο A, κινουμένου ἀνέμου MAld || 5 τὸ om Ald || 7 ἢ om M || 8, 9 δὲ alt et καὶ om M || 9 ἀναστρεφόμενον AAld || 11 αἰσθηται Ald | ὀλίγον M || 12 ἵπταται M | supplevi || 12—15 post ἵπτ. οὐ φεύγων τὸν ἄνεμον Ald || 12 ὡς εἵπομεν om M || 19, 22 suppl Ald || 20 ἵσταται M || 21 ἐναντίος A, -οι Ald || 22 τουτέστι (pro οἶον) AAld || 23 κινῶνται Ald: κινούνται A, om M | ὁ om Ald || 25 εὔδιενῶς AAld | φέρονται Ald || 26 τότε γὰρ post ἔσται add Ald || 27—29 φέρονται — ἐπερχ. om M || 29 ἐλπίδος A

ἄλλως, ὁ κέφρος ἐνάλιον ζῳῖόν ἐστιν, ἀφρωῖ τε χαιρών
καὶ τούτῳι τρεφόμενος. ὄθεν φαίνονται τε τῷ ἀφρωῖ καὶ οὐχ
ἐποχωροῦσι τοὺς φαίνοντας. εἰκότως ἄρα ἀντικρὺς τῶν πνευ-
μάτων ἵπτανται. ἢ καί, ὅπως μὴ παραφέρωνται δι' ἐλαφρό-
5 τητα κατ' οὐρὰν ἀλισκόμενοι, ὡσπερ καὶ οἱ λχθῦες πρὸς ἄνεμον
νηχόμενοι· καταστέλλει γὰρ τὸ κῦμα τὴν φρέκην τῆς λεπίδος ἐκ
κεφαλῆς ἐπερχόμενον.

918. πολλάκι δ' ἀγριάδες νῆσαι: νήσας νῦν ἀγριά-
δας τὰς ἐν ταῖς νήσοις διατριβούσας ὄρνιθας, τὰς ἀνημέ-
10 ρους καὶ ἀγρίας, τὰς δὲ αἰθυλάς εἰναλιδίνας φησίν, ἐπειδὴ
δυνουσῶν αὐτῶν τῇ θαλάσσει ἐπιγίνεται τις δίνος, τουτέστι
κυκλοτερῆς τοῦ ὕδατος φορὰ. ταῦτα οὖν ἐπὶ τῆς χέρσου, φησίν,
ὅταν τινάσσηται τὰ περὰ, ἄνεμον σημαίνει· φεύγοντα γὰρ τὸν
θαλάττιον χειμῶνα τὴν ἐκ τῆς θαλάττης ὑγρότητα ἀποβαλόντα
15 ἐπὶ τὴν χέρσον παραγίνονται.

920. ἢ νεφέλη ὄρεος —: καὶ τὰς ἐπὶ τῶν ὄρων δὲ μηκυ-
νομένας νεφέλας πνεύματός φησιν εἶναι σημαντικὰς· καὶ γὰρ
αὐταὶ εἰς μῆκος ἐπιιδιόασι κατὰ πύκνωσιν τοῦ ἀέρος. ἴσμεν
δέ, ὅτι συνιστάμεναι αἱ νεφέλαι ἐπὶ ταῖς τῶν ὄρων ἀκρωρείαις
20 ἀναπαύονται, ἕως ἂν ἄνεμος πνεύσας ὠθήσῃ αὐτάς. ὅταν οὖν
ἄνεμος ἄρξῃται διώκειν τὴν νεφέλην, ἐπεκτείνει ἑαυτὴν καὶ
τοῦτο τεκμήριον τίθησιν ἀνέμου [μηκνομένην τὴν νεφέλην].

921. ἦδη καὶ πάπποι λευκῆς —: ἡ ἄκανθα, ἡ καλου-
μένη κινάρα, ἐπειδὴν ἐξανθήσῃ, ἀλλοιοῦται. γήραμα δὲ αὐτῆς
25 ἐστὶν ὁ καλούμενος πάππος. ἐν δὲ τοῖς παραθαλαττίοις χω-
ρίοις, ἐπειδὴν πνεύσῃ ἄνεμος, οἱ πάπποι κοῦφοι ὄντες καὶ
[εὐριπτοὶ ἢ] εὐθρυπτοὶ καὶ ὑπὸ ὀλλίγου ἀνέμου ἀνατρεπόμενοι
ἐμπλῖττουσι τῷ ὕδατι καὶ ἐπιπλέοντες δῆλοι εἰσιν ὅτι ἀνεμου
κατιόντος σημεῖόν εἰσιν. ὁ δὲ λόγος· καὶ οἱ πάπποι, οὔτινές
30 εἰσι γηράματα τῆς ἀκάνθης, σημεῖον ἐγένοντο ἀνέμου κωφῆς
καὶ ἀναισθήτου οὔσης τῆς θαλάσσης.

1—7 schol om AAld, cf ad p. 510, 27 || 4, 5 διελλαφρότητα M || 8 νῆσαι
om M | νήσας ν. M || 9 νήσοις δ. M | λέγει ante τὰς alt add Ald || 10 εἰναλιδί-
νας M | ἐπεὶ AAld || 12 οὖν om AAld || 14 θαλάσσης A | ἀποβάλλονσαι AM, -ιν
Ald || 15 παραγινόμενα Ald || 17 φησι post εἶναι AAld || 19 αἱ om AAld || 20 ὅτε
M || 21 ὁ ἄν. M | ἄρξεται M | διώκων Bekker | -ειν Ald | αὐτὴν AAld || 22 μη-
κύνοντος Ald | seclusi || 23 λευκῆς om M || 24 αὐριοῦται Ald | γήραμα M,
cf l. 30: -ος AAld || 27 εὐριπτοὶ ἢ εὐθρυπτοὶ καὶ A, εὐριπτοὶ ἢ θρυπτοὶ
Ald, εὐθρυπτοὶ solum M | ἀπὸ M || 30 τῆς om Ald

ἄλλως. τῆι πρασάτῃ τοῦ ἀνέμου κινήσει σημαίνει μὲν ταραχὴν φησιν, ἀνεπαισθήτον δέ, τοὺς δὲ πάππους διὰ τὴν κοφότητα εὐχερῶς κινεῖν.

922. κωφῆς ἀλός: τῆς ἔτι ἀνεπαισθήτου. καὶ Ὅμηρος (II XIV 16)· '(ὅτε πορφύρη πέλαγος —) κύματι κωφῶι' τὸ κωφὰ καὶ προηρημοῦντα ἔχον τὰ κύματα.

923. τὰ μὲν πάρος ἄλλα δ' ὀπίσω: ὅταν πολλὰ γηράματα τῆς ἀκάνθης εἰς τὸ ἄκρον ὕδωρ πλήει, τότε ἄνεμον δηλοῖ, τὰ μὲν καταπεσόντα εἰς τὸ ὕδωρ, ἄλλα δὲ ὕστερον καταφερόμενα, ὁπότε εἰσι πολλοὶ πάπποι. πάππος δὲ ἐστὶν ὑμῆν 10 κελυφανώδης.

924—9. καὶ θέρος βρονταί τε —: παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις κεκριμένοι εἰσὶν (αἰ) ὥραι τοῦ ἔτους, καὶ ὁ χειμῶν ἔχει τὰ προσήκοντα, ὅλον ἀστραπὰς καὶ βροντάς, καὶ θέρος ὁμοίως, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις μέρεσιν ἄκριτά ἐσσι καὶ ἀόριστα, καὶ πολλάκις ἐν 15 καιρῶι θέρους βρονταί καὶ ἀστραπαὶ γίνονται καὶ ὑετός. τοῦτο οὖν φησιν· καὶ θέρους δέ, ὅθεν αἰ βρονταί καὶ ἀστραπαὶ γίνονται, καὶ ἡ ἐκ νοτίων ἢ ἐκ βορείων ἢ ὅθενδήποτε, ἐκ τούτου τοῦ μέρους σκόπει ἐσόμενον ἄνεμον.

ἄλλως. ἐν θερινῶι, φησί, καταστίματι ἀέρος, ὅθεν βρον- 20 ταί τε καὶ ἀστραπαὶ γίνονται κατὰ τὸ κλίμα τοῦ κόσμου, ἐκείθεν γενησόμενον προσδόκα ὑετόν.

πόθεν βρονταί καὶ ἀστραπαί. ἄλλως: τὴν βροντὴν φησὶ κατὰ ῥῆξιν γίνεσθαι τῶν νεφῶν, τὴν δὲ ἀστραπὴν κατὰ παράτριψιν τῶν ξηγνυμένων νεφῶν. τούτων οὖν, φησί, θέ- 25 ρους γινομένων ἄνεμον ἴσθι πνευσόμενον ἐντευθεν, ὅθεν γίνονται· ἡ γὰρ τοῦ θέρους ἔκκασις ἐκκαίουσα τὸν παχὺν ἀέρα τὴν μὲν εἰς ὕδωρ οὐ ποιεῖ μεταβολήν, λεπτύνουσα δὲ αὐτὸν ἀραιοῖ καὶ εἰς ἄνεμον διαλύει.

926. καὶ διὰ νύκτα μέλαιναν —: ὁ αἰθὴρ σφόδρα ἐστὶ 30 διάπυρος, ὅθεν καὶ ὠνόμασται παρὰ τὸ αἶθω. ἔστι δὲ [ὑπὸ

1—3 schol om AAld | 4 τὸ οὖν ante lemma add Ald | ἔτι om Ald || 5 post κωφῶι Ald τῶι ἡρημοῦντι δηλαδὴ: — | τὸ scripsi: τὰ M, τὰ δὲ A || 6 ἔχον τὰ scripsi: ἔχοντα AM; cf Ald || 8 πλέωσι Ald | τότε om M || 9 καταπίπτοντα Ald | ὕστερα οὐ κατ. A || 10 ὁπότε — πάπποι om Ald || 13 αἰ ὥραι Ald || 15 ἄκριτά εἰσι καὶ ἀόριστα Ald | εἰσι etiam A || 17 καὶ θέρους AAld: ἐς M | φησὶν post δὲ iterum M || 20—22 schol M: om AAld || 23 lemma om AAld || 23, 4 βρ. μὲν οὖν φησι Ald || 24 κατὰ om M || 25 περι- τριψιν AAld || 26 ἐκείθεν AAld || 31 δὲ ὅτε καὶ ὑπὸ Ald

τοῦ ἡλλου] καὶ ὅτε ξηρὰς ἀναθυμιάσεις δέχεται ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ ξηρὸς ὢν καὶ αὐτὸς καὶ πυρώδης πυκνούμενος ἀποπέμπει τινὰς ὡσπερ σπινθήρας, ἃς ὑπονοοῦμεν ἀστέρων εἶναι διαδρομάς. οὐκ εἰσὶ δέ· οὐ γὰρ ἀστέρες κινοῦνται, ἀλλὰ στιλβηδόνας
 5 πυρώδεις ἀποβάλλει ὁ αἰθήρ. διὸ καὶ ὀλίγον δραμοῦσαι παύονται, ὡς καὶ οἱ σπινθήρες, ὥστε τοῦ αἰθέρος ἔστι πύκνωσις τὸ τοιοῦτον. § δεδέχθαι [ἐν] ἐκείνοις αὐτοῖς καὶ ἐν νυκτὶ [δέ], ὅτι οὐκ εἰσὶν ἀστέρες οἱ τὰς ἐκδρομὰς ποιοῦντες ἐν τῷ αἰθέρι (926—8). ὅταν τόπων μεταβάσεις ποιῶνται ἀστέρες (τοῦτο γὰρ ἔστι τὸ
 10 αἰσσωσι ταρφέα 926, 7), ὅπισθεν δὲ αὐτῶν οἱ ὄλκοι λαμπροὶ φαίνονται, προσδοκᾶν δεῖ αὐτοῖς τοῖς ἀστράσι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐρχομένον τοῦ πνεύματος, ὅλον, ἐὰν ὡς ἐπὶ τὰ βόρεια τὰς ὁρμὰς ποιῶνται, βορέας πνεύσεται, ἐὰν δὲ ὡς ἐπὶ τὰ νότια, νότος κατὰ τὴν τῶν ἀστρῶν φορὰν.

15 927. θυμαὶ ὑπολευκαίνονται: ὄλκοι, εἰς μῆκος τοῦ πυρὸς ἐκτάσεις. § ὑπολευκαίνονται λευκανθίζονται. ἀστέρας (λέγει) τοὺς συρμὸν ἐπισπωμένους.

ὁ διά(ι)πτων ἀστὴρ μὲν οὐκ ἔστι, παρατρίψεως δὲ ἄερος γένεσις πυρὸς φερομένου. σημεῖον δὲ ἔστι πνεύματος. καὶ ἡ
 20 ἀστραπὴ δὲ καὶ ἡ βροντὴ γίνεται ἐκ τῆς τῶν νεφῶν ἐκθλίψεως, ἡ δὲ ἐκθλίψις ἐκ τοῦ πλησίον πνεύματος γίνεται. καὶ οἱ διαίπτοντες ἀστέρες ὅθεν οὖν ἐκπηδῶσιν, ἐκείθεν τὸ πνεῦμα δεῖ προσδοκᾶν (ὡθεὶ γὰρ αὐτοὺς ἐκείθεν). ὅθεν καὶ ἡ κατὰ τὴν ὁδὸν λευκότης φαίνεται· ἐξωθουμένων γὰρ ὑπὸ τῆς πνοῆς τῶν
 25 ἀστέρων καὶ πιπτόντων ὀλίγον ἐκ τοῦ αἰθέρος εἰς τὸν ἄερα

2 καὶ primum om M | καὶ αὐτὸς om AAld || 3 ταύτας ante ἃς add M | οὐς δὴ ὅ. Ald || 3, 4 διαδρομάς Ald: δρομάς AM || 4 οὐκ εἰσὶ δέ add Ald: om AM | οὐδὲ γὰρ M | οἱ ἄ. Ald || 4, 5 στιλβηδόνες π. εἰσὶν, ἃς ὡς ἔφην ἀποπέμπει ὁ αἰθήρ Ald || 5 ἀποπέμπει AAld || 6 ὡς καὶ οἱ evanidum A | ὡσπερ Ald || 7 τοιοῦτο Ald | δεδ. — αὐτοῖς om Ald; seclusi | ἐν A: om M | τ. ἐν νυκτὶ οὖν φησὶν, ὅταν Ald | ? || 9 οἱ ἄ. Ald || 11 φαίνονται M: φαίνονται AAld || 12 τοῦ om Ald | ἐὰν ἀπὸ τῶν βορείων τὰς Ald | ὡς om A || 13 δὲ ἀπὸ τῶν νοτίων Ald || 14 κίνησιν Ald || 15 ὑπο ο. λ. om Ald | δὲ ἦγον ὄλκοι Ald || 16 λευκανθίζονται AAld: -ας M || 17 supplevi | συρμιγὸν ἢ συρμὸν ἐπισπομένους A || 16—9 ὅ. λ. τουτέστιν οἱ ἀστέρες ἐπισπῶνται συρμιγὸν ἢ συρμὸν λευκόν. λέγει δὲ τοὺς διαίπτοντας, οἱ ἀστέρες μὲν οὐκ εἰσὶν, γένεσις δὲ πυρὸς φερομένου ἐκ παρατρίψεως ἀστέρων Ald || 19 εἰσὶ Ald || 19, 20 ὡσπερ καὶ ἡ ἄ. καὶ Ald || 20 καὶ ἡ βρ. om M | παρατρίψεως Ald || 21 καὶ ἡ ἐκθλίψις ἐκάστου σημείου τοῦ πλ. γίν. πν. Ald || 22 οὖν post διάπτ. Ald, om M | δεῖ τὸ πν. AAld || 23 αὐτοῖς M || 24 τῆς om Ald | τῶν om AAld || 25—p. 513, 1 ἄερα, τὸ πνεῦμα, ὅθεν ἂν μέλλῃ πνεύσειν, κινεῖ ἐκείθεν αὐτά, καὶ ἡ πορεία, καθ' ἣν χωροῦσι, λευκαίνεται Ald

αὕτη ἢ πορεία λευκαίνεται κατὰ φύσιν ποιούντος τοῦτο τοῦ
 ἄερος καὶ μένει ἐπ' ὀλίγον, ἄχρις ἂν πάλιν εἰς τὸν αἰθέρα
 ἀνελθούσα ἢ ἐκλαμψις σβεσθῆι ὑπὸ τῆς θερμότητος τοῦ αἰ-
 θέρος.

929. ἦν δέ κεν ἄλλοι —: ἐὰν δὲ καὶ ἄλλοι ἀστέρες ἐναν-⁵
 τιον τῶν προειρημένων ὕρμῳσι, καὶ ἄλλοι ἐξ ἄλλων μερῶν, τὸ
 τηνικαῦτα φυλάσσουν περὶ παντοίων ἀνέμων πνευσομένων, οἵτι-
 νες ἅμα πνέοντες ἄτακτοι καὶ ἀδιόριστοι εἰσι καὶ πνέουσιν ἅμα
 ἐντεῦθεν κάκεισε, ὥστε μὴ διακρίνεσθαι. τὸ δὲ ἄλλοι — ἐξ
 ἄλλων μερῶν (929 sq.), τουτέστιν ἐκ παντὸς μέρους τοῦ κόσ-¹⁰
 μου, ἀπὸ ἀνατολῆς δύσεως ἄρκτου μεσημβρίας.

932. ἐπ' ἀνδράσι τεκμήρασθαι: καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ
 τῶν ἀνθρώπων νοήσει καὶ σημειώσει, συγκεχυμένους ἀνέμους αἰεὶ
 προσδοκᾶν.

ἄλλως. τουτέστιν· οὐδ' οἱ ἄνδρες τεκμήριον (ἂν) δυνθῆειν¹⁵
 σχεῖν ἐπὶ τῇ τούτων συγχύσει καὶ ἀκρισίαι.

933—7. αὐτὰρ ὅτ' ἐξ εὐροιο —: ἐπειδὴν δὲ ἐκ τοῦ εὐρου
 ἀστράπτει καὶ ἐκ τοῦ νότου, πῆι δὲ καὶ ἐκ ζεφύρου καὶ βορέου,
 τότε ἐν πελάγει ναύτης τις ὧν φοβεῖται, μὴ ποτε ὁ καιρὸς
 αὐτὸν ἐκβάλλῃ τῷ τε ἐκ τοῦ πελάγους ὕδατι καὶ τῷ ἐκ τοῦ²⁰
 Διός· αἱ γὰρ ἀστραπαὶ αὗται ἐπὶ ἔσομένου σφόδρα πολλοῦ
 ὑετοῦ φαίνονται.

ἄλλως. ἢ πανταχόθεν ἀστραπή διέξοδον οὐ δίδωσι τῇ
 πυκνότητι τοῦ ἄερος. καὶ διὰ τοῦτο χειμέριον τὸ σημεῖον μενού-
 σης τῆς συστάσεως.²⁵

936. μή μιν τῇ μὲν ἔχοι πέλαγος —: ἄπορον ἐνταῦθα
 φήσαντι τῷ ποιητῇ, μὴ αὐτὸν τότε ἔχοι τὸ πέλαγος, καὶ
 εἶασεν ἀτελεῖ τὸν λόγον. τοῦτο οὖν ἔστι 'μηδὲ τὸ πέλαγος μηδ'

1, 2 φύσιν τοῦτο ἀστέρων ποιούντων μένει τε ἐπ' Ald || 2 ἀστέρος A ||
 3 ἀνελθόντων Ald || 5 εἰ AAld || 5, 6 ἐναντῖοι AAld || 7 περὶ et πνευσομέ-
 νων om Ald || 8 ἀναπνέοντες Ald || 9 ἐνθεν κάκειθεν AAld || 10 μερῶν
 AAld || 11 ἀπ' om M | καὶ μεσ. Ald || 12 τὸ δὲ ante ἐπ' Ald | ἦτοι pro καὶ
 Ald || 14 προσδόκα Ald || 15, 6 schol om M || 17 ἦ (pro lemmate) Ald || 18 ἐκ
 prius om A | νότου πάλιν δὲ Ald | καὶ om AAld | τοῦ ζ. καὶ τοῦ β. Ald || 20 ἐκ-
 βάλλῃ M | τοῦ prius om M | τοῦ pro τῷ A | ἐκ om M || 21 πολὺ Ald ||
 22 φαίνονται M: γίνονται ἢ (om Ald) φαίνονται AAld || 23 φ. γὰρ πανταχ.
 scholiis coniunctis Ald, omisso et γὰρ et lemmate A | ἀστραπαὶ et δίδοντας
 Ald || 24 χειμ. διὰ τ. Ald || 26—p. 515, 4 om M || 26 ἔχει Ald || 27 φήσαντι
 τῷ ποιητῇ A: φησιν εἰπὼν Ald || 27 ἔχη libri || 27, 8 καὶ om et γὰρ post
 εἶασε add Ald || 28 π. μηδὲ Ald

ὁ τοῦ Διὸς ὄμβρος, ἤγουν τοῦ οὐρανοῦ· εἰπὼν γὰρ τῇ δ' ἐκ Διὸς εἶασε τὸ λοιπόν. σὺ δὲ νόει μὴ πέλαγος, ἀλλ' ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος ὄμβρον· τῷ γὰρ οὐρανῷ οὐ πέλαγος, ἀλλ' ὄμβρος παρέπεται.

5 938, 9. πολλάκι δ' ἐρχομένων ὑετῶν —: πολλάκις δὲ γινομένων ὑετῶν προπάρουθεν καὶ πρὶν ἐλθεῖν τὸν ὑετὸν φαίνεται νέφη ὅποια πόκοι ἐρίων, ἵνα λέγηι νέφη τὰ μὴ πάνυ ζοφώδη (ἐκεῖνα γὰρ ἤδη ἐλθόντος ὑετοῦ ἐστίν), ἀλλὰ μᾶλλον ὀλίγου λευκῆ καὶ μὴ πάνυ συνεστραμμένα, οἷά ἐστι καὶ τὰ ἔρια. καὶ δηλο-
10 νότι προϊόντος τοῦ καιροῦ ὡς ἐπὶ ζοφωδέστερον χωροῦσι, κατ' ὀλλῖον τοῦ ὠθοῦντος πνεύματος ἀξιομένον.

ἄλλως. τὰ ὑγρά νέφη σημεῖα ὑετοῦ πόκοις καλῶς ὅμοια· σχεδὸν γὰρ σπόγγοις ἔοικεν ἀβρόχοις.

940. ἡ διδύμη ἔξω σε —: καὶ τὴν διδύμην Ἰριν ἀκριβέ-
15 στατον ὄμβρου σημεῖον ἡμῖν δίδωσιν· ἀπὸ γὰρ ὀλλῖης τοῦ ἀέρος συγχύσεως μίαν Ἰριν συμβαίνει γίνεσθαι. ὅταν δὲ πολὺ τὸ πύκνωμα ἢ τῶν νεφῶν, ἀπὸ τῆς πρώτον γενομένης Ἰριδος ἄλλι γίνεται ὅμοια περιγραφῆι, ὄμβρον πολὺν σημαίνουσα.

ἄλλως. διδύμη: ἡ διττή· οὕτω γὰρ αὐτῆς ἐστὶν ἡ κατά-
20 στασις τῆς χροιάς.

μέγαν οὐρανὸν Ἰρις: οὐ γὰρ μονόχρως ἐστὶν ἡ Ἰρις, συνίσταται δὲ ἐξ ὑγρότητος καὶ παχύτητος τοῦ ἀέρος· ἐμπί-
πτουσα γὰρ ἡ τοῦ ἡλίου ἀκτὶς καὶ ἐκ τῆς παχύτητος οὐ διακνεί-
σθαι δυναμένη ἐπὶ πολὺ ἀπλοῦται καὶ ἀποτελεῖ τὴν ζώνην
25 ταύτην, ἣτις ἐκ τῆς τῶν νεφῶν ὑγρότητος καὶ παχύτητος τοῦ ἀέρος καὶ τὸ ποικίλον ἔχει.

ἄλλως. τὴν Ἰριν Ἀναξιμένης (Diels DG p. 231) φησὶ γί-
νεσθαι, ἡνίκα ἂν ἐπιπέσωσιν αἱ τοῦ ἡλίου ἀγλαὶ εἰς παχὺν καὶ
πυκνὸν τὸν ἀέρα. ὅθεν τὸ μὲν πρότερον αὐτοῦ τοῦ ἡλίου φοι-

e Posidonio
of Diels 1 c

5, 6 post lemma Ald πολλάκις δὲ γινομένων ὑετῶν προπάρουθεν καὶ πρὶν || 8 ἐλθόντος ἤδη AAld | εἰσὶν AAld | ὀλλῖω AM, -ον Ald || 12 ἢ ὅτι pro ἄλλως Ald || 12, 3 post σημ. Ald ἐστὶν ὑετοῦ ἃ δὴ πόκοις παρέλασε σχ. || 12 ὅμοια om A || 14 ἔξω σε om Ald || 15 ὄμβρων AAld | τῆς pro τοῦ Ald || 17 πρώτης AAld | Ἰριδος AAld: Ἰως M || 18 τῆι suppl Ald || 18, 9 post σημ. διδύμη γὰρ ἡ διττή scholiis coniunctis AAld || 19, 20 σύστασις A Ald || 21 lemma om et scholia coniunxit M | μονόχρως A | ἡ δὲ Ἰρις οὐ μονόχρως ἐστίν· συνίσταται γὰρ Ald || 23 οὐ om AAld || 24 μὴ συν. AAld || 25, 6 καὶ παχ. τοῦ ἀέρος om M || 26, 7 post ἔχει Ald scholiis coniunctis Ἀν. δὲ τὴν Ἰριν || 27, 8 φησὶν γενέσθαι Ald || 29 τὸν om Ald | αὐτῆς M

νικοῦν φαίνεται διακαίόμενον ὑπὸ τῶν ἀκτίνων, τὸ δὲ μέλαν κατακρατούμενον ὑπὸ τῆς ὑγρότητος. καὶ νυκτὸς δὲ φησι γίνεσθαι τὴν ἴριν ἀπὸ τῆς σελήνης, ἀλλ' οὐ πολλάκις διὰ τὸ μὴ πανσέληνον εἶναι διὰ παντὸς καὶ ἀσθενέστερον αὐτὴν φῶς ἔχειν τοῦ ἡλίου.

5

Plut. Plac. III 3
(p. 874 D.)

ἄλλως. Μητρόδωρος (Diels p. 231) τὴν ἴριν αἰτιολογῶν φησιν· ὅταν ἐξ ἀντίας τῷ ἡλίῳ συνσταθῆι νέφος πεπευκνωμένον, τηρικαῦτα ἐμπιπτούσης τῆς αἰγῆς τὸ μὲν νέφος φαίνεται κυανοῦν διὰ τὴν κρᾶσιν, τὸ δὲ περιφαινόμενον τῇ αἰγῇ φοινικαῦν, τὸ δὲ ὃν κάτω λευκόν. τοῦτο εἶναι ἔθεσαν ἡλιακὸν φέγγος'.

10

ἄλλως. Ἀριστοτέλης (Meteor III 4 p. 373) κατοπτρικὴν ἐποιήσατο ἔμφασιν· πέφυκε γὰρ τοῦτο πάσχειν τὴν ὄψιν προσπίπτουσαν τοῖς λελοις σώμασι καὶ ἀνακλωμένην καὶ κατακλωμένην. τοιοῦτον δὲ εἶναι τὸν ἀέρα καὶ τὸ ὕδωρ. ἐπὰν τοίνυν ἀντικρὺς τοῦ ἡλίου νέφος συστήῃ συνεστὸς κατὰ θανάδα, ἐγγίνεσθαι τὴν ὄψιν καθ' ἐκάστην θανάδα καὶ τὴν ἐπὶ τὸν ἡλίον ἀνάκλασιν ἴσχειν, δόξαν δ' ἐμποιεῖν τοῦ συνεχεῖς εἶναι τὰς ἐμφάσεις καὶ ὀποσηροῦν ἐχούσας διάστασιν διὰ τὸ ἀφ' ἡμῶν ἐπ' ἐκείνους τοὺς τόπους διάστημα.

15

941. ἦ καὶ πού τις ἄλωα —: οἱ λαμπροὶ τῶν ἀστέρων ὡς 20 πῦρ εἰσι καὶ ἀμαργὰς ἔχουσι καὶ παρέχουσι, ὡσπερ ἡ σελήνη καὶ ὁ ἥλιος ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος παχύτητος καὶ αὐτοὶ ἄλωας ἔξωθεν ἑαυτῶν ἔχουσι. δῆλον οὖν, ὅτι ἡ μέλαινα ἄλωα ὕδατος ἔστι ποιητικὴ καὶ σημαντικὴ.

942. πολλάκι λιμναῖαι —: ὅτε γὰρ αἰσθεται χειμῶνος 25 ἔσομένου τὰ ὄρνεα τὰ φιληθοῦντα τοῖς ὕδασι, ἐπειδὴ μετ' οὐ πολὺ ἔσται χειμῶν καὶ μέλλουσι ἀφίστασθαι τῶν ὑδάτων, πρὶν ἔλθειν τὸν χειμῶνα ἀπολαίουσι τῶν ὑδάτων, ὡς μελλόντων αὐτῶν ἀποσχοινίεσθαι, ἤτοι ἀποχωρίεσθαι.

2 κρατούμενον AAld | δὲ om Ald || 6 ἄλλως om et δὲ post M. add Ald || 7 ἀντίας scripsi: αἰτίας AM, ἐναντίας Ald | συνσταθῆι corr Diels: ἐνσταθῆι libri || 8 ἐν AM, om Ald | φαίνεται om AAld | κυανὸν AM || 8, 9 γίνε-
ται post κρ. Ald || 10 φῶς Ald || 11 κατοπτρικὴν MAld || 12 πάσχειν corr
Diels: ἄσσειν libri || 13 καὶ prius om M | κατακλ. καὶ ἀνακλ. AAld || 14 γὰρ pro
δὲ A || 15 ἀντικρὺν AAld | συστή et συνεστὸς libri || 18 scripsi: καὶ τὸ πό-
σην AM, κᾶν ὀπόσην Ald | ἔχωσι Ald || 21 μαρμαργὰς Ald | ὄπερ A ||
23 αὐτῶν AAld || 25, 6 ὅταν γ. αἰσθεται ἐσ. χ. AAld || 28 πρὶν — ὑδάτων
om M || 28, 9 μέλλοντα αὐτῶν ἀφίστασθαι ἢ ἀποσχ. καὶ ἀποχωρ. Ald | ἤτοι
ἀποχ. A: om M

943. ἐνιέμεναι ὑδάτεσσιν: τουτέστιν ἐγκαθιεῖσαι ἑα-
τάς τοῖς ὕδασι.

944, 5. ἡ λίμνην περιδηθᾶ —: ἐὰν δὲ περὶ λίμνην χελι-
δόνες συνεχῶς ὀρμῶσιν ἐν τῷ ἵπτασθαι τύπτουσαι τὴν γα-
5 στέρα θαμινῶς τῷ ὕδατι, χεიმῶν ἔσται τότε.

945. εἰλλυμένον δὲ ὕδωρ: τὸ ἤδη ἐκ τοῦ ἀνέμου συστραφὲν
καὶ ἀρξάμενον κινεῖσθαι.

946. ἡ μᾶλλον δειλαὶ γενεαὶ ὑδροῖσιν —: ὁ ὕδρος
οὗτος εἶδός ἐστιν ὄφρεως, ὅς τοὺς βατράχους σιτεῖται, ὡς ἔχομεν
10 παρὰ τῷ Νικάνδρῳ (Ther 416). διὰ τοῦτο ὕδροις ὄνειαρ τὸ
τῶν βατράχων γένος· αὐτοὺς γὰρ σιτοῦνται. ὁ δὲ λόγος· ἔσται,
φρσί, τεκμήρια χεიმῶνος, ὅταν μᾶλλον παρὰ τὴν συνήθειαν
κραυγάζωσιν οἱ βάτραχοι, οἵτινές εἰσιν ὕδροις ὄνειαρ. παρ'
Αἰγυπτίοις δὲ ἐν τῷ θέρει μείζον κραυγάζουσι προσδοκίαι
15 τῶν Νειλώων ὑδάτων, οἷς φιληθοῦσι καὶ ἀφ' ὧν ζῶσιν.

ἡ μᾶλλον δειλαὶ γενεαὶ ὑδροῖσιν —: σημείον χεიმῶνος
βατράχων φριναί· προαισθάνονται μὲν γὰρ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὕδα-
τος μεταλλασσομένου εἰς ψυχρότητα. χαίροντες δὲ πᾶν βοῶ-
σιν· εἰσὶ γὰρ καὶ φίλυδροι, καὶ μάλιστα, ὅτε τὸ ὄμβριον ὕδωρ
20 γλυκύτερον ὂν τοῦ πηγαίου εὐφραίνει αὐτοὺς καὶ πλεόν ζωογο-
νεῖν ποιεῖ, ὡς καὶ τὰ φρτὰ μᾶλλον ὑπὸ τοῦ ὄμβριου θάλλουσιν.
καὶ ἡ ὀλολυγῶν δὲ ὁμοίως ἐπὶ τούτῳ χαίρει καὶ κράζει ἅμα
ἡμέραι. ἔστι δὲ ζῶιον λιμναῖον φιλόψυχρον.

γυρῖνων: γυρῖνοι λέγονται οἱ ἀδιάπλαστοι βάτραχοι, τουτ-
25 ἔστι τὰ γεννήματα τῶν βατράχων· καὶ ἀδιάπλαστα γὰρ τίκτου-
ται καὶ ἄποδα, ὡς ἐπὶ τῆς ἀρκτου.

948. ἡ τρύζηι ὄρθρινόν —: ἡ ὀλολυγῶν ὄρνεόν ἐστι

1 τὸ δὲ lemmati praescripsit et ἤγουν postposuit Ald | ὑδάτεσσιν om
M | ἐγκαθίσει A, -εῖσαι MAld || 4 ἐν τῷ ἵπτασθαι om M || 4, 5 τῆι γαστέρι
τύπτουσαι τὸ λιμναῖον ὕδωρ τότε ἔ. χ. Ald | γαστέρα τὸ λιμναῖον ὕδωρ
τότε ἔ. χ. A || 6 ἡδῆ alt AAld: om M || 8—15 om M || 10 τῷ om Ald | νε-
κάνδρον AAld || 16 ἀλλως omissis poetae verbis pro lemmate A, lemma om
et δὲ post σημ. add Ald || 17 αἰ φ. τῶν β. ἐπειδὴ πρ. μὲν ἀπ' Ald || 19 β. ὁμοῦ
et μὲν γ. post εἰσι Ald | φιλόδροιοι libri | καὶ alt om AAld | δὲ φιλοῦσι post
μάλ. add Ald | ὅτι AM, om Ald | ὕδωρ om Ald || 20 γλ. γὰρ ἔστι τοῦ π. διὸ
εὐφρ. Ald | ὦν A || 22, 3 M: om A; Ald sic οἱ δὲ φασιν, ὅτι καὶ ὀλολυγῶν
ὁμοίως ἐπὶ τοῖς ὕδασι χαίρων κράζει ἡμερῶι ζῶιον οὔσα λιμναῖον καὶ φιλό-
ψυχρον. ἔστιν οὖν ἐπόμηνες ἀδιάρθρωτον; cf p. 518, 5 || 22 τοῦτοις A | ἅμα
om A || 24 γυρῖνοι δὲ sine lemmate Ald || 25 καὶ om AAld | γὰρ om A || 26
de ἐπὶ cf p. 520, 14 || 27 τρύζη AM: -ει Ald | ὄρθρινόν om Ald

κατὰ τὴν τρυγὸνα τῆι ξερημαίαι φιληδοῦν. ἐν ξερήμοις τοίνυν οὔσα
καὶ ξεμψυκτικοῖς τόποις ἀντιλαμβάνεται τοῦ κρύους καὶ τρυῦζει
τὰ προσόρθρα. ἄλλοι δὲ ζῶιον ἐνυδρον ὅμοιον γῆς ἐντέρωι,
πολὺ μέντοι γε ἰσχνότερον.

ἄλλως. ὀλολυγῶν δὲ ζῶιόν ἐστι λιμναῖον ὑπόμηκες ἀδιάρ- 5
θρωτον.

Ἀριστοτέλης (Hist anim 9 p. 536 a 11 B.) τοῦτο οὐκ οἶδεν,
ἀλλὰ τὴν τοῦ ἄρρενος βατράχου φωνὴν πρὸς συνουσίαν ὀργῶσαν
ἐπὶ τὴν θήλειαν.

949, 50. ἡ που καὶ λακέρυζα — ὑπέτυψεν: ἀντὶ τοῦ 10
ὑπῆλθεν. λέγει δὲ τὴν χερσαίαν κορώνην· εἰσι γὰρ καὶ θαλάτ-
ταια καθ' Ὅμηρον (Od V 66. 7) 'τανύγλωσσοί τε κορώναι εἰνάλιαι,
τῆσιόν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν'. ὁ δὲ νοῖς· καὶ ἡ κορώνη ἡ
χερσαία ἐν αἰγιαλοῖς προῆλθε καὶ παρὰ τῆι θαλάσσει ὤφθη
ἀρχομένου χειμῶνος· φιληδεῖ γὰρ τοῖς ὕδασι. 15

951, 2. ἡ που καὶ ποταμοῖο —: καὶ ἡ κορώνη καὶ ὁ
κόραξ (τοῦ γὰρ αὐτοῦ γένους εἰσι) σφόδρα κατάξηρον ἔχουσι τὸ
σῶμα· τοῖς γὰρ ὑγραίνουσι σφόδρα φιληδοῦσιν. ὅτε οὖν ἀρχῆς
χειμῶνος ἐπαίσθονται καὶ ὑγραίνει αὐτῶν τὰ περιέχοντα σώ- 20
ματα, τότε καὶ ἐπινήχονται τοῖς ὕδασι σφόδρα χαίρουσαι αἰ-
τοῖς· ἄνευ γὰρ χειμῶνος οὐ τοσοῦτον ὕδωρ ποτάμιον ἢ θαλάσ-
σιον αὐτὰς ὀνίνησιν, εἰ μὴ καὶ τὸ περιέχον ὑγρὸν ὑπάρχει. ὁ
δὲ λόγος· πολλακίς δὲ καὶ ἐν ποταμῶι ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ἄκρων
τῶν ὤμων ἐβάπτισεν ἑαυτήν, ἔσθ' ὅτε καὶ [ἡ] πᾶσα νήχεται.

953. ἡ πολλὴ στρέφεται —: ἡ πολλακίς ἀναστρέ- 25
φεται ἐν ποταμοῖς ὕδασι ἢ θαλαττοῖς παχείαι τῆι φωνῆι
κρῶζουσα. τὸ δὲ τοιαύτην ἀφιέναι τὴν φωνὴν δηλοῖ τὴν ἐκ
παντὸς σώματος ἐκ διαθέσεως κρῶζουσαν ὡς ἐπὶ τοῖς γινο-
μένοις καθ' ἡδονὴν ὕδασι.

ἄλλως. ὅσαι τῶν ὀρνίθων βρέχουσαι ἑαυτὰς τῶι ὕδατι 30

1 κατὰ Ald: ἐπὶ AM | scripsi: ξερημαίη M, ξερήμω AAld || 2 ὑποψύχρο
A, ὑποψύχροις Ald || 3 ἐνυδρον post ἐντέρωι A || 4 γε om A || 5 δὲ om M ||
7 δὲ ταῦτα Ald || 8 post φ. Ald σημειον εἶναι φησιν add Ald | ὀργῶντα A,
-ος Ald || 12, 3 εἰνάλια — μέμηλεν om AAld || 14 προσηλθε AAld || 17, 8 τὸ
σῶμα ἔχοντες omisso ἔχουσι et γὰρ AAld || 18, 9 ὅταν — ἐπαίσθονται —
ὑγραίνη Ald || 19 ὑγραίνειν A || 20 σφόδρα γὰρ χαίρουσιν AAld || 21 τὸ ὕ.
τὸ π. ἢ τὸ θ. Ald || 22 καὶ μὴ A || 23 δὲ alt om AAld || 24 αὐτήν AAld |
ἡ om AAld || 25, 6 π. ἐὰν -ηται libri || 26 θαλασσίους AAld || 27 τῶ δὲ A | τὴν
prius om AAld || 28 κρῶζουσα A | ὡς om A || 28, 9 διαθ. κραυγὴν ἐπὶ τ. γιγνο-
μένοις Ald || 30 ἄλλως bis scriptum M

προσημαίνουσιν υετούς, υπομιμνήσκονται τοῦ πάθους διὰ τὸν μέλλοντα ὄμβρον, καθάπερ τὰ ἀπουροῦντα τῶν ὑποζυγίων ἐν ταῖς διαβάσεσι τῶν ποταμῶν. λιμναῖαι μὲν οὖν ὄρνιθες νῆσαι χῆνες ἐρωδιοί, ἐνάλια δὲ αἰθυαί. γυρνοὶ οἱ ἀδιάπλαστοι
 5 βάτραχοι καὶ ἄποδες. κεκράσασιν δ' οἱ βάτραχοι χαίροντες τῷ ὑγρῷ. τὴν δ' ὀλολυγόνα φασὶν εἶναι ζῶιον ἄπλουν λιμναῖον ἰσχνόν. § ὁ δὲ Ἀριστοτέλης (cf p. 518, 7) τὴν τοῦ ἄρρενος φωνὴν ὀργῶσαν ἐπὶ τὴν θήλειαν. § βάπτει δ' ἑαυτὴν ἡ κορώνη ψυχῆς ζητούσα, ἥτοι ψυχομένου τοῦ ἔξω ἀέρος καὶ εἰς τὸ βάθος περιω-
 10 θουμένης τῆς θερμότητος τοῖς ζώοις ἢ καὶ διὰ τὴν ἔξω θερμότητα· ὡς γὰρ ἐπὶ πληθους πρὸ τῶν υετῶν θερμότερος αὐτὸς ἑαυτοῦ ὁ περιγίειος ἀήρ, ἐκθλιβομένου τοῦ πυρῶδους ἐκ τῆς ψυχομένης νεφέλης καὶ εἰς ὕδωρ μεταβαλλούσης καὶ εἰς τὸν περιγίειον χωροῦντος τόπον.

15 ἄλλως. ἡ πολλὰ χαίρουσα σκιρτᾷ· φιλεῖ γὰρ τὰ ψυχρὰ διὰ τὸ φλέγεσθαι· ἔστι γὰρ ἡ κορώνη φυσικῶς θερμῆ.

954, 5. καὶ βόες ἦδη τοι —: οἱ βόες ἡραιωμένους καὶ διαχάσκοντας ἔχοντες τοὺς μυκτῆρας αἰσθητικώτεροι μᾶλλον εἰσιν. καὶ πᾶν μὲν τετράποδον τῶν ἀνθρώπων αἰσθητικώτερόν
 20 ἔστιν, ἐξαιρέτως δὲ ὁ βουὸς διὰ τὴν τῶν μυκτῆρων ἀραιώσιν. ὅταν τοίνυν ἀναθυμιάσεών τινων ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος ἀκρασίας αἰσθῆται ἀφορῶν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὀσφραῖται τῆς τοῦ ἀέρος παχύτητος, πρὶν γενέσθαι τὸν ὄμβρον, καὶ δηλοῖ ἐκ τῆς ὀσφρήσεως, ὡς ἔσται χειμῶν. διὸ καὶ εὐρύτεροι οἱ μυκτῆρες γεγο-
 25 νότες παχνομένου τοῦ ἀέρος καὶ οὐκ εὐμαρῶς ἔλκομένου βιαιότερον τὸν ἄνωθεν ἔλκουσιν ἀέρα μᾶλλον ἐψυγμένον. ἡ καὶ τοῦ δέρματος μᾶλλον πεπιλημένου καὶ τοῦ θερμοῦ ἐναποκλειομένου δεόμενοι πλείονος ἐμψύξεως τὸν κατεψυγμένον ἔλκουσιν ἀέρα.

ἄλλως. οἱ βόες ἐν τῇ ὀσφρήσει ἄνωθεν ἔλκοντες τὸν
 30 ἀέρα χειμῶνα σημαίνουσιν· πνικνομένου γὰρ τοῦ περιγίειου ἀέρος

2 ἀπουροῦντα AAld || 4 ἐνάλια A | γ. δὲ Ald || 5 καὶ ἄποδες om A
 Ald || 7, 8 ὁ δὲ — θήλειαν om Ald || 8 βάπτει M || 11 πληθους A, ἐπὶ τὸ
 πολὺ Ald || 14 χωροῦντα A || 15 lemma om Ald | χαίρει τε καὶ σκ. ἐπειδὴ

αἰ
 φ. τὰ Ald || 20 οἱ A, αἰ M, οἱ Ald || 21 ὅτε A || 22 αἰσθῆται ἀφορῶντες
 AAld | ὀσφραίνονται AAld || 24 ὅτι ἔ. AAld | ἄλλως ante διὸ add et novi
 scholii initium fecit A || 24, 5 γεγόνασι libri || 25 ἀλλὰ βιαι. Ald || 29 ἡ pro
 lemme Ald

καὶ θερμότερου γινομένου τὸν λεπτότερόν τε καὶ ψυχρότερον ποθοῦσιν ἀναπνεῖν τε καὶ ἔξωθεν ἔλκειν.

ὕδατος ἐνδίοιο: μεσημβρινοῦ ἢ τοῦ οὐρανόου. ὁ δὲ λόγος· οἱ δὲ βόες ἐπιγέλου καθεστῶτος ὄμβρου ἀναβλέψαντες εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπισπῶνται τὸν ἀέρα καὶ παραπλήσιοι γίνονται ὁσφραινομένοις.

956, 7. καὶ κοίλης μύρμηκες —: ἡ γῆ σῶμά ἐστι τριχῆ διαστατόν. καὶ ἀναγκαῖον σῶμα αὐτὴν οὖσαν κεκῶσθαι ὑγρῶι τε καὶ θερμῶι. ἔνιοι γοῦν τόποι αὐτῆς ὀρυττόμενοι καπνὸν ἀφιαῖσιν, ἄλλοι δὲ φρέατα καὶ ὕδατα, καὶ δηλονότι κέκραται τοῖς ὀφειλομένοις. καὶ ἐν μὲν θέρει ἐν βάθει αὐτῆς ἐστὶν ἡ ψυχρότης, τὰ δὲ ἄνω θερμά, τῶι δὲ χειμῶνι τὸ ἔμπαλιν τὰ μὲν βαθέα θερμά σφόδρα (κατὰ βάθος γὰρ αὐτῆς χωρεῖ ἡ θερμότης), τὰ δὲ ἄνω ἔψυκται, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων σωμάτων· τὰ μὲν γὰρ ἐνδον χειμῶνι θερμά ἐστὶν, ὥστε καὶ ἐκ τῶν οἴρων καὶ ἐκ τῶν σκυβάλων καπνὸν ἀφίεται. διὰ τοῦτο καὶ οἱ αὐλοὶ καὶ τὰ ὀρύγματα χειμῶνι, ἐπειδὴ ἐν βάθει ἐστὶ, θερμά, τῶι δὲ θέρει ψυχρά. οἱ τοίνυν μύρμηκες καὶ οἱ ἴουλοι, οἳ εἰσι πολύποδες, (καὶ οἱ) σκώληκες, ἐπειδὴ ἐν βάθει τῆς γῆς εἰσι, τῶι δὲ χειμῶνι τὰ ἐν τῶι βάθει σφόδρα πυροῦται, τὴν θερμότητα τὴν ὑπὸ γῆν οὐ φέροντες καὶ τοῦ χειμῶνος ὄντος ἀνέρχονται καὶ τὰ ὠὰ αὐτῶν μεταγούσι καὶ εἰσι σημεῖον χειμῶνος. εἶπον δὲ ἔνιοι τῶν φιλοσόφων, ὅτι ἐκ τοῦ ἡλίου τὸ τοιοῦτον συμβαίνει· ὅτε γὰρ χειμῶν ἐστὶ, τότε καὶ περιγειότερος γίνεται νότιος ὦν (τὰ δὲ νότια χθαμαλά) καὶ τὴν γῆν θερμαίνει, τὰ δὲ κάτω ἔψυκται. διὸ καὶ οἱ ποιηταὶ ἀστεεινόμενοι ἐνίας τῶν πηγῶν θερμὸν ρεῖν χειμῶνι φασί, θέρει δὲ ψυχρόν.

ἄλλως. οἱ μύρμηκες ἐκ τῶν μυρμηκῶν διὰ σπουδῆς ἔξω

1 τε om AAld | 2 ἔλκειν ἔξωθεν AAld, ἔξωθεν ἔλκει M | 3 τὸ δὲ ὕδ. ἐν δ. ἤγουν μ. Ald | δὲ om M | 4 οἱ δὲ βόες hic om et δὲ omisso post ὄμβρου posuit Ald | πρότερον ante ἀναβλ. add Ald | 9 οὖν AAld | ὀρυττόμενοι om Ald | 10 δὲ om M | 11 ἐν μεταθέρει (sic) Ald | 13 σφόδρα θερμά AAld | βάθους libri | 13, 4 ἡ θ. χ. Ald | 14 καὶ om Ald | 15 τῶ χ. A | ἄτε A | 16 ἐκ om A | 17 καὶ ante οἱ om AAld | ἀύχμοι libri: corr Thiele | 18, 9 καὶ — σκώλ. om Ald | οἰτίνες εἰσι A | 20 τῶι om M | πάντα pro σφ. Ald | 21 καὶ τοῦ om Ald | 22 αὐτῶν AAld | σημεῖον M: -α AAld | 23 ἐκ M: ἐκ τὸς A, ἐκ τῆς Ald | ἡλ. κινήσεως τοῦτο συμβ. Ald | 25 τῶι δὲ θέρει βόρειός ἐστιν, ὅθεν τὰ μὲν ἄνω θερμαίνεται Ald post θερμ. | 26 ἀστεϊζόμενοι Bekker | ἐνίας Ald | 27 χειμῶνι θερμὸν ρεῖν AAld | εἶπον Ald | 28 ἡ pro lemmate Ald | μυρμηκῶν A

φέρουσι τὰ ὡιὰ ψύχοντες ὑποψλαί σηπεδόνος ἀντιπερισταμένον τῷ θερμῷ τοῦ ψυχροῦ καὶ πυρουμένων τῶν μυρμηκιῶν.

957. Ἰουλοι: ὁ Ἰουλός ἐστι σκώληξ μυρλοῖς ποσὶ χρώμενος, ὁμοῖος ταῖς σκολοπένδραις. οἱ δὲ αὐτὰς τὰς σκολοπένδρας, 5 ἄλλοι δὲ τὸν σκώληκα τὸν μυρλοῖς ποσὶ χρώμενον. γνώριμα δὲ καὶ τὰ τῆς γῆς ἔντερα. πᾶσι δὲ τοῦτοις αἴτιος τῆς ἐπὶ τὰ ἔξω κινήσεως ὁ τοῦ ἐπιγείου θερμοῦ πλεονασμός.

Ἰουλοι: οἱ μὲν ὁμοίους εἶναι σκολοπένδραις, οἱ δὲ αὐτὰς τὰς σκολοπένδρας, ἄλλοι δὲ τὸν σκώληκα τὸν μυρλοῖς ποσὶ 10 χρώμενον. § τὸ δὲ ἀνέροντες (958) ἀντὶ τοῦ προσπελάζοντες.

959. ἔντερα γαίης: πρῶτον μὲν, ὅτι οὕτω πεφύκασι καὶ οὕτω φύσεως ἔχουσιν (ἐντέροις γὰρ εἰκόσιν ἐπιμίξεις ὄντες), καὶ ὅτι ἐν βάρει τῆς γῆς εἰσιν, εἰκότως ἔντερα γῆς καλοῦνται.

15 960. καὶ τιθαὶ ὄρνιθες —: τὰς κατοικίδιους ὄρνιθας λέγει ἀπὸ τοῦ γεννησαμένου ἀλέκτορος. τιθαὶ δὲ λέγονται αἱ ἡμεροὶ καὶ πραεῖαι.

961. εὐὲ φθειρήσαντο: ἀπαλὸν ἔχουσι τὸ σῶμα αἱ κατοικίδιοι ὄρνιθες καί, ἐπειδὴν ἀέρος ὑγρότητος αἰσθάνονται 20 καὶ ψῦξις ἐμπέσῃ, εὐθέως περὶ τὸ σῶμα δῆξέως τινος ἀντιλαμβάνονται καὶ αἰσθάνονται καὶ συνεχέστερον φθειρίζονται τῇ δῆξει συνεχόμεναι.

961, 2. καὶ ἔκρωξαν μέγα φωνῆι: καὶ μεγάλως ἔκρωξαν πιεζόμεναι τῇ δῆξει. εἶτα μίμησιν τῆς ποιᾶς αὐτῶν φωνῆς δι- 25 ὠσιν, ὥσπερ ὑδωρ ἐπὶ ἕδατι καταστάζον.

1 γὰρ post ἀντ. Ald | 2 τῶν μ. πυρ. Ald | post πυρ. Ald αἰσθάνονται ὅτι ψῦχος ἔσται οἱ μύρμηκες add | 3 lemmate omissio scholia δὲ post ὁ inserto coniunxit M | 3, 4 σκ. ἐστι πολύπους· μυρλοῖς γὰρ ποσὶ χροῖται ὁμοίως τ. Ald, cf ad l. 5 | 5—13 λούλους φασί. τὰ δὲ τῆς γῆς ἔντερα οὕτω καλοῦνται πρῶτον μὲν, ὅτι οὕτω πεφύκασι καὶ οὕτω φύσεως Ald, cf infra || 5 τὸν prius M: οὐ A | τὸν alt M: τοῖς A | post χρ. A schol 959, deinde ἄλλως. γνώριμα κτλ. || 5—7 hic om Ald, cf ad l. 14 || 6 καὶ om M || 7 ὑπογείου A, ὑπεργείου Ald, cf ad l. 14 || 8—11 schol 957, 8 om AAld, cf ad l. 5—7 || 14 τῆς γῆς Ald | ὥσπερ pro εἰκότως Ald | καλ. γῆς A, om Ald, quae sic pergit σημεῖον οὖν χειμῶνος καὶ τὰ τῆς ἔντερα. πάντων δὲ τούτων αἴτιον ἡ τῆς ἐπὶ τὰ ἔξω κινήσεως τοῦ ὑπεργείου θερμοῦ πλεονασμός, cf l. 5—7 || 16 post λέγει Ald ἐδήλωσε γὰρ εἰπὼν ‘αἴτινες ἐκ τοῦ ἀλέκτορος ἐγένοντο’. τιθαὶ | γεννησαμένον scripsi: -ομένων AM || 18 εὐὲ φθειρήσαντο A, om Ald | δὲ post ἀπ. add Ald | τὸ σῶμα ἔχουσιν Ald || 20 εὐθὺς AAld || 21 αἰσθάνονται καὶ om M || 23 μεγάλη A || 24 post εἶτα A ἵνα δείξῃ μίμησιν τ. π. φωνῆς αὐτῶν διδ. || 24, 5 Ald sine lemmate πιεζόμεναι δὲ μᾶλλον τῇ δῆξει καὶ μεγάλως κρωζουσιν, ἔπειτα διδούς μίμησιν — αὐτῶν φωνῶν ὥσπερ

963. δῆποτε καὶ γενεαὶ κοράκων —: ὁμοίως καὶ οἱ κόρακες καὶ οἱ κολιοὶ κατὰ συστροφὴν καὶ ἀγέλας φαινόμενοι τοῦ ἐκ Διὸς ἐρχομένου ὕδατος ὅλον χειμῶνος ἔσομένου σημεῖον εἰσιν.

965, 6. ἰρήκεσσιν ὁμοιοὶ φθεγξάμενοι: δηλονότι ὁξείαι φωνῆι κραυγάζοντες· τοιαύτη γὰρ ἡ τῶν ἱεράκων φωνή.

ἄλλως. κολιοὶ δέ, ἔστιν ὅτε καὶ κόρακες, ἀγελήδων πετόμενοι ἱέρακι ὅμοιον φθέγγονται. μιμοῦνται δὲ καὶ τὸν ἀπὸ τῶν σταλαγμῶν ψόφον κόρακες ἕτερον προδηλοῦντες ἢ καὶ ἀνακράζοντες βαρεῖαι τῆι φωνῆι τινάσσουσι τὰς πτέρυγας. καὶ αἱ 10 κατοικίδιοι δὲ νῆσαι καὶ οἱ κολιοὶ τινασσόμενοι τὰ πτερὰ τὰ ὅμοια δηλοῦσιν.

966, 7. δίους σταλαγμούς: καὶ οἱ κόρακες ὕδατος καὶ ὄμβρου γενησομένου ἐμιμήσαντο τῆι φωνῆι μεγάλους σταλαγμούς οὕτω 'κλάγξ' 'κλάγξ'. § δίους δὲ ἀντὶ τοῦ μεγάλους. Ὅμη- 15 ρος 'εἰς ἄλα διαν'.

ἄλλως. ἐὰν συνεχῶς φωνῶσιν ἢ μετὰ ῥοίζου φέρωνται, καὶ ἐὰν συγκεχυμένην τὴν φωνὴν ἔχωσιν ὅμοιαν σταλαγμοῖς ὄμβρου, χειμῶνα σημαίνουσιν.

968. ἢ ποτε καὶ κρώξαντε —: ἀντὶ τοῦ 'πολλάκις'. 20 πάλιν τῆι βαρεῖαι φωνῆι καὶ τῆι συνεχελαι τῆς κραυγῆς ἔσομένου χειμῶνος σημεῖον. τὸν ἐνδιαθέτως βοῶντα δεικνυσιν· καὶ αὐτὸς γὰρ φιληθεῖ τοῖς ὑγροῖς.

969. μακρὸν ἐπιρροιζεῦσι: ἀντὶ τοῦ μεγάλως ἡχοῦσι καὶ κτυποῦσι τοῖς πτεροῖς τὰ πτερὰ αὐτῶν πάντα ἀνατινασ- 25 σόμενοι.

970. καὶ νῆσαι οἰκουροὶ —: νῆσσα εἰδός ἔστιν ὄρ-

1 κοράκων ὁμοίως om M | 2 δὲ post κορ. add M | 5 τὸ δὲ ἱερή-
κεσσιν ὁμοιοὶ δηλ. M, τοῖς ἱέραξιν ὁμοίως φθεγξάμενοι Ald | 7, 8 καὶ
κολ. et καὶ ἱέρ. Ald | 8 φθεγγόμενοι καὶ μιμούμενοι τὸν Ald | γὰρ (pro
δὲ) A | 9 προδηλοῦσιν Ald | 9—11 ἀνακράζοντες μεγάλην τ. φ. καὶ τ. πτ.
τινάσσ. Ald | 11 νῆσαι M | τινάσσοντες Ald | 13 δὲ post κόρ. M: om A
Ald | 14 τοὺς μεγ. Ald | 15 κλάξ (semel) AAld | ἀντὶ τοῦ om M | καὶ Ὅμ.
Ald | 17 ἢ οὕτως (pro ἄλλως) Ald | ἐὰν — φέρ. om AAld | 18 ὅμοιαν
Ald: -ον M, om A | 21 πάλιν om M | γὰρ post βαρ. add M | συνεχία A |
καὶ ποτε πάλιν βαρεῖαι τῆι φωνῆι Ald | 22 γίνονται post σ. et γὰρ αὐτοὺς
post ἐνδ. Ald | βοῶντας Ald | παραδείκνυσιν AAld | 22—4 π. αὐτὸς γὰρ
φ. τ. ὑγραίνουσιν. τὸ δὲ μ. A, π. φιληθεῖσι γὰρ τ. ὑγροῖς. τὸ δὲ μ. Ald |
25 καὶ κτ. om Ald | 25, 6 πτ. πάντα αὐτῶν τὰ πτ. ἀνατιναξάμενοι Ald

νέου. ὁ δὲ λόγος· καὶ τῶν νησσῶν αἱ οἰκουροὶ καὶ οἱ περὶ τοὺς ὀρόφους ἀναστρεφόμενοι κολοιοὶ κατὰ τὰς τῶν οἰκημάτων ἔξοχὰς ὑπὲρ τοῦ ζητεῖν σκέπας ἀνατινάσσοντες τὰ πτερὰ σημεῖόν εἰσι χειμῶνος. πάντα δὲ τὰ ὄρνεα διαινόμενα τινάσσει τὰ
5 πτερά.

971. ἐρχόμενοι κατὰ γεῖσα: ἡ τῶν οἰκημάτων ἔξοχη. εἰς ἃ ἐπικαθίζονται ἐπιζητοῦντες σκέπας, ἢ τὰ λεγόμενα σκόμια. καὶ Εὐριπίδης (Or 1570) ῥήξας παλαιὰ γεῖσα, τεκτόνων πόνον'. διατινάσσουσι δὲ τὰς πτέρυγας διὰ τὴν τοῦ ἀέρος
10 ὑγρότητα.

972. ἢ ἐπὶ κῦμα διώκει —: ἢ ὅταν ἐρωδιοὶ μετὰ πολλῆς κλαγγῆς ἐπὶ τὴν θάλασσαν σπεύδωσι, τὸ αὐτὸ δηλοῦσιν.

973. τῶν τοι μηδὲν ἀπόβλητον —: τούτων πάντων τῶν προειρημένων τεκμηρίων μηδὲν σοι ἔστω ἀπόβλητον τὸ ἐκ
15 Διὸς ἕδωρ σκοπομένωι καὶ ἐπιτηροῦντι χειμῶνα ἐσόμενον.

974. μηδ' εἴ κεν ἐπὶ πλέον —: αἱ μυῖαι τοῖς ὑγροῖς σφοδρὰ χαίρουσι καὶ αἰεὶ τὰς ὑγρὰς οὐσίας σιτοῦνται. ὅτε τοῖνυν ὑγροῦ ἀέρος αἰσθονται ἐσομένου χειμῶνος (καὶ) ὑγραίνεται τὸ σῶμα, τότε μᾶλλον τοῦ αἵματος καθάπτονται ὑγρανομένου ἐκ
20 τοῦ περιέχοντος. ὁ δὲ λόγος· μηδὲ ἐὰν ἐπὶ πλέον τοῦ πάροιθεν, τουτέστι τοῦ χθές, αἱ μυῖαι δάκνωσι καὶ ἐπιθυμῶσι τοῦ αἵματος τῆς σαρκός, μηδενὸς τούτων καταφρόνει.

ἄλλως. ἢ ὅταν ἐρωδιοὶ σπεύδωσιν ἐπὶ τὴν θάλασσαν κερκαγότες, ἢ μυῖαι πλέον τοῦ συνήθους δάκνωσιν αἵματος ὀρεγόμεναι, μηδενὸς τούτων καταφρόνει. αἱ δὲ μυῖαι πύκνωσιν ἀέρος δηλοῦσιν· ἢ γὰρ ἀνακοπτομένου τοῦ ὕδατος μέγα καὶ σφοδρότερον νύττουσιν ἢ καὶ πλείονος ὑγροῦ δέονται διὰ τὴν θερμότητα (972—5).

ἄλλως. ἢ ἐν βάρει τοῦ αἵματος χωροῦντος διὰ τὴν

1 αὶ τ. ν. libri | νησσῶν A || 3 σημεία AAld || 4 τινάσσουσι AAld || 6 γεῖσσα A | γ. δὲ pro lemmate Ald || 7 ἄς AM, ἦν Ald | ἐπικαθίζονται Bekker | ζητοῦντες Ald || 7, 8 σκόμια Ald: κόσμια AM | καὶ om M | γεῖσσα AAld || 11, 2 ἐρωδιός — σπεύδη — δηλοῖ Ald || 13 τοι om A, ἀπόβλητον Ald || 14 το τῶ A, τῶι τὸ Ald || 16 δάκνωσι μυῖαι pro lemmate A || 18 αἰσθονται AAld: om M; αἰσθάνονται Bekker || 20 ἐπὶ om AAld || 20, 1 πάρ. — τοῦ om Ald || 23—6 ἢ διὰ τοῦτο αἱ μυῖαι σφοδρότερον δάκνουσαι πύκνωσιν τοῦ ἀέρος δηλοῦσιν, ἐπειδὴ ἀνακοπτομένου τοῦ ὕδατος μέγα κ. σφ. sine lemmate Ald || 23 ἢ om A || 24 πλέον μυῖαι A || 25 ἀνασκοπτομένου τοῦ αἵματος M || 27 sq. νύττουσιν AAld || 29 sq. δάκνουσι μᾶλλον διὰ τὴν π. AAld

πίκνωσιν τοῦ δέρματος μάλλον δάκνουσιν, ἵνα ἐφίκωνται τοῦ αἵματος, ἣ καὶ δι' αὐτὴν τὴν τοῦ δέρματος πίκνωσιν πλείονος δέονται πληγῆς· ἴρραιωμένου γὰρ τοῦ δέρματος ἐκ τῶν ἀδηλων πόρων φαιδίως ἔλκουσιν εἶκει τὸ αἷμα.

976—81. ἡ λύχνιοι μύκητες —: τὸ πῦρ ὠμολόγηται 5
 ξηρᾶς οὐσίας, ὑγρὸς δὲ ὁ ἀήρ πολλάκις ἐν χειμῶνι ἐμπιπτῶν
 τῷ πυρὶ ἀποτελεῖ τούτους τοὺς σπινθῆρας· δύο γὰρ οὐσίαι ἐναν-
 τίαι ἀλλήλαις συνεπιπτουσι καὶ μὴ φέρον τὸ πῦρ τὸ ἰγρὸν
 τοῦ ἀέρος τοῦ ἐμπεσόντος ἀφίησί τινας σπινθῆρας. ὅπερ καὶ
 ὁ Καλλιμαχος ὠφελήθει εἶπεν (Hecale fr 47) 'εὐτ' ἂν ἀπὸ λύχ- 10
 νιοιο δαιομένου — ἄδην ἐγένοντο μύκητες'.

ἄλλως. προσέχειν δὲ χρῆ, ὅποταν καὶ περὶ τὰς μύξας τῶν
 λύχνων μύκητες ἀθροίζονται. συμβαίνει δὲ τοῦτο διὰ τὸ πάχος
 τοῦ ἀέρος· καὶ γὰρ κατὰ τὴν χειμερινὴν ὥραν τὸ περὶ τῷ λύχνῳ 15
 φῶς ποτε μὲν ἐν τάχει φέρεται, ποτὲ δ' αὖ πομφόλυξιν ὅμοια
 ἀποβάλλει. ταραχῆς δὲ ἀέρος ταυτὶ τὰ σημεῖα. § ἐπιτῆρει δὲ
 καὶ θέρους καθαροῦ νήσας ἀθρόας πετομένης (981, 2).

977—81. μὴ δ' ἦν ὑπὸ χεῖματος ὄρην —: μὴδὲ τοῦτο,
 φησί, τὸ τεκμήριον παραπέμπου, ὅταν ἐν καιρῷ χειμῶνος τὸ
 ἀπὸ τῶν λύχνων φῶς ἔσθ' ὅτε μὲν κοσμίως φαίνεται, ἄλλοτε 20
 δὲ πολλῆς ὑγρότητος ἀέρος ἐμπιπτούσης ἀπὸ τοῦ πυρὸς ὡσπερ
 τινὰ πυρώδη ἐπαναστήματα ὀρμαῖ καὶ φαίνεται.

980. πομφόλυγες: κυρίως μὲν ἔστι πομφόλυξ ἡ ἐπιπε-
 σόντος ὕδατος ἐν ὑποκειμένῳ ὕδατι ὕδατος ἐπανάστασις, νῦν δὲ
 ἐπὶ πυρὸς κατεχρήσατο τοιοῦτον συνιδῶν· ὡσπερ γὰρ ἐν πυρὶ ἦ 25
 ἐν λύχνῳ καιομένῳ, ἐὰν ὕδωρ ἐπιρράνωμεν, εὐθὺς τοῦ πυρὸς
 φλογώδεις γίνονται ἐπαναστάσεις, τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς ὑγρό-
 τητος ἐμπιπτούσης μετὰ τινος ὀλίγου ἤχου αἰ τοῦ πυρὸς γίνον-

3 δεῖται libri | ἡραιομένου A || 6 ὁ om M | οὖν post πολλ. add Ald || 8 scripsi:
 ἐμπιπτουσι A, -αι Ald, συνεπιπτουσι M, postea τοῦτο ἀποτελοῦσι τὸ
 γὰρ πῦρ μὴ φέρον τὸ Ald || 10 νοήσας εἶπεν Ald || 10, 1 λύχνου A | εὐτ' ἂν
 λύχνου δ. ἄδην Ald, ὅποτε λύχνου Theodosius Can (Gramm gr IV 1)
 p. 158 H. et Choeroboscus in Herodiano Lentzii II p. 678, ὅποτε λύχνου
 Herodiani excerptum I p. 61 L; an εὐτ' ἀπὸ λύχνου? || 12 οὖν pro δὲ
 omisso lemme Ald | δεῖ AAld || 14 παρὰ τῷ M || 15 αὖ om AAld | ὅμοια Ald:
 -ως A, -ας M || 16 αὐτὰ τὰ σ. A, αὐτὰ σ. Ald || 17 ἀθρόως M || 16, 7 ἐπι-
 τῆρει — πετ. om AAld || 18 ἦν om M | ὄρην om Ald || 20 ἀπὸ om M ||
 22 φαίνεται libri || 23 πομφόλυγες AM, item p. 525, 1 et 4 | μὲν οὖν π. ἐστὶν
 Ald || 24 ὕδατος om Ald || 25 τοῦτο A, om Ald | συνιδῶν scripsi: -εἶν AM,
 om Ald | οὖν pro γὰρ Ald || 26 ἐν om AAld

ται περὶ τὸν λύχνον πομφόλυγες. ὅταν οὖν περὶ ἀπτόμενον λύχνον μύκητες συνιστῶνται χειμῶνος ὥραι αἶ τε φλόγες τεταγμένως καὶ κατὰ φύσιν εἰς ὕψος αἴρωνται, ποτὲ δὲ πλαγιαίζονται καὶ λεπταὶ πομφόλυγες περὶ αὐτὰς γίνονται καὶ σπινθήρες ἀπορρέουσι, μὴ ἔστω σοι ἀπόβλητον κατὰ κοινὸν τοῦτο τὸ σημεῖον.

980. μηδ' εἶ κεν ἀπόπροθι —: αὐτοῦ τοῦ λύχνου. πάλιν δὲ τῆς παχύτητος καὶ ὑγρότητος ἐκνικώσης σφόδρα δι' ὄλου ὁ λύχνος λάμπει οὐ δύναται, ἀλλ' ἀκτίνας ἀφήσει λεπτάς
10 καὶ ἐσκορπισμένας, καὶ ἔστιν ἰδεῖν πόρρωθεν ὄλλγον τοῦ λύχνου ἀποστάντας διηκούσας λεπτάς ἀπ' αὐτοῦ ἀκτίνας διὰ τὸ μὴ δύνασθαι δι' ὄλου λάμπειν ἐκ τοῦ ὑποκειμένου ἀέρος. μηδὲ τούτου οὖν τοῦ σημείου καταφρόνει.

981, 2. μηδ' ἦν θέρους —: καὶ ὅταν εὐδίας οὔσης ἐν θερινῷ καταστήματι αἶ νῆσαι κατὰ πλήθος συνηθροισμένοι ἐπ' ἀλλήλαις φέρωνται, χειμῶνα ἐκδέχον ἐσόμενον.

ἄλλως. εἵπομεν (ad 924), ὅτι ἀδιάκριτοι εἰσιν ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις αἶ τοῦ ἔτους ὥραι. μὴ καταφρονήσης οὖν τούτου τοῦ σημείου· [καὶ] ἐὰν γὰρ ἦι θέρους ἀναπεπταμένον καὶ πᾶν καθαρὸν καὶ νήσας τὰς ὄρνις ἀλλεπαλλήλους θεάσει ἐρχομένας, μὴ παραπέμψῃ· χειμῶν γὰρ ἔσται.

983. μηδὲ σύ γ' ἦ χύτρης —: μὴ ἀμελήσης δέ, φησί, μηδὲ τῶν παρὰ ταῖς χύτραις καὶ τοῖς πυροστάταις τρίποσι συμβαινόντων, ὅταν σπινθήρων πλήθος περὶ αὐτούς βλέπεται.

25 985—7. ὁμοίως δὲ καὶ, ὅταν ἐν τῇ σποδιᾷ διαπύροις ἄνθραξιν ἀπόρροιαὶ γίνονται κέγχροις ὅμοιαι, ὄμβρον δεῖ προσ-

1, 2 περιηπτομένω λύχνω AM || 1, 4 πομφόλυγγες AM || 2 συνιστῶντες A | ὥραν A || 2, 3 συνι. περὶ χ. ὥραν καὶ ὅταν αἶ πομφόλυγγές ποτε μὲν τετ. Ald | τεταγμένως Ald: τετιμμένως A, τεταμένως M || 3 αἴρωνται scripsi: αἴρονται M, ἀναφέρωνται A, -ονται Ald || 3, 4 πλαγιαίζονται A || 5 σπινθήρας A Ald | κοινού libri || 5, 6 μηδὲ τοῦτο ἔ. — κοινού σημ. Ald || 7 ἀπόπροσθεν A, ἐπ' αὐτόφιν ἦγουν ἐπ' Ald | αὐτὸν τὸν λύχνον Ald || 8 πάλιν δὲ om Ald || 9 ἀκτὰς Ald || 10 ὄλλγον om A Ald || 14 schol post l. 21 sine lemmate Ald, om A | ἦ ἐὰν εὐδίας οὐ. ὡς Ald || 15, 6 φέρονται ἐπ' ἄλλ. Ald || 17 μηδ' ἐν θέρους (pro ἄλλως) A || 17, 8 αἶ τοῦ ἔτους ὥραι ἐν ταῖς ἄ. χ. Ald || 19 σημειον· ἐὰν ποτε θέρους -ου Ald || 19, 20 καθαρῶ ὄντος τὰς νήσας Ald || 20 ἀλλ' ἐπαλλήλους M, ἀλλεπαλλήλας Ald | ἀνερχομένας Ald || 21 μηδὲ παραπέμψῃς Ald || 22 μὴ δὲ σ. libri || 23 περὶ Ald | πυριστάταις A Ald || 25 μηδὲ κατὰ σποδιάν pro lemmate Ald: om AM | ὑπὸ pro ἐν A | ὑπὸ τοῖς ante διαπ. add Ald || 26 ὄμβρους A Ald

δοκᾶν καὶ χειμῶνας. τὸ δὲ τοιοῦτον συμβαίνει διὰ τὴν πολλὴν τοῦ ἀέρος ἀγωγὴν.

ἄλλως. ὅταν ἢ χύτρας ἢ τρίποδος πυριβήτου τὰ ἐκτὸς κύτῃ σπινθήρων ἢ πεπληρωμένα, τουτέστιν ἐπὶ πυρὸς κειμένων, ἐὰν περὶ τοὺς πυθμένους ὀρῶνται σπινθήρες, ἴσθι χειμῶνα 5 ἐσόμενον· τὸ γὰρ τοιοῦτο συμβαίνει διὰ τὴν πολλὴν τοῦ ἀέρος ἀγωγὴν.

ἄλλως. σκόπει δὲ χύτρας καὶ λέβητας, εἴ ποτε ὡσπερ σπινθήρων ἀνάπλεοι γένωνται ἢ καὶ ἄνθρακι ὑπὸ σποδιᾶς καιομένῳ ἐκφαίνεται τινα κέγχροις ὅμοια· καὶ γὰρ τὰ τοιαῦτα 10 ὑετοῦ σημεῖα.

985. μηδὲ κατὰ σποδιήν· ὁμοίως δέ, κἂν καιομένων ἀνθράκων ἐπὶ τῇ σποδιᾷ οἴονεϊ κέγχροις ὅμοιοι σπινθήρες ὀρῶνται, ὑετὸν ἐκδέχου.

ἄλλως. σποδιὰν λέγει αὐτὴν τὴν ἐσχάραν, τὴν ἐστίαν. 15 § πολλάκις δὲ πάλιν ἐκ τῆς προειρημένης θεωρίας καὶ περὶ τοῖς ἄνθρακας ἔτι διαπύρους ὕψας ἐν μέσῳ τοῦ ἄνθρακος ἔστιν ἰδεῖν ὡς μικρὰ κέγχρια ὅμοια σπινθήρ(σ)ιν. μηδὲ τοῦτο οὖν τὸ σημεῖον. παραιτοῦ, ὁπόταν ἐν ἐσχάραι καιομένου ἄνθρακος περὶ τὸν ἄνθρακα λάμπῃ σημεῖα χειμῶνος κέγχροις καὶ σπινθήρσιν 20 ὅμοια.

988—93. εἴ γε μὲν ἠερόεσσα —: ἤγουν λεπτομερῆς. ἐὰν οὖν τοιαύτη νεφέλη (ἐν) ταῖς ὑπὸ ὀρεαῖς παρεκτείνηται, αἱ δὲ ἀκρῶρειαι καθαραὶ φαίνονται, εὐδίαν ἴσθι γινομένην. ὁμοίως καί, ἐὰν τῇ θαλάσσει ὁμοία πλαταμῶνι ἐπικαθέξηται νεφέλη 25 λεία καὶ λευκή, καὶ αὕτη (μὴ) μετεωρίζηται, εὐδίαν προσδόκα· αἱ γὰρ τοιαῦται διὰ τὴν λεπτομέρειαν εὐδίαν μᾶλλον καὶ συστολήν τοῦ ἀέρος ἐμφαίνουσιν.

988. πάρεξ: ἢ παρὰ τὴν ἐγγύτητα σημαίνει, ἢ δὲ ἐξ τῆς ὀλίγον ἀπὸ τοῦ ὄρους ἀποχῆν. ὁ δὲ νοῦς· εἶγε μὲν ἀχλωδῆς 30

1, 2 καὶ χ. — ἀγωγὴν AAld: om hic M, cf l. 5—7 | 1 χειμῶνα Ald || 3—7 schol hic om AAld || 12 schol omissio lemmate cum l. 2 coniunctum Ald verbis ἐὰν οὖν incipiens || 14, 5 ὄμβρους ἐκδ. σποδιὰν δὲ λ. AAld || 16—21 πολλάκις — ὅμοια om AAld || 25 δὲ καὶ ἐὰν ἐν Ald | ἄν (om A) ἐπικαθῆται AAld || 26 αὕτη M: αὐτὴ A, αὐτοῦ Ald | suppl Ald, cf Ar 992 || 29, 30 πάρεξ — ἀποχῆν om M | τὸ δὲ πάρεξ ἢ μὲν παρὰ Ald || 30 post ἀπ. add Ald πνθμένα δὲ τὴν ὑπὸ ὀρειαν λέγει (989), deinde omissio lemmate p. 527, 4 πνθμένους ὀρῶν — ὑπὸ ὀρειαι. μεταβεβηκῶς οὖν ἐπὶ τὰ τῆς εὐδίας σημεῖα φ., ὅτι καὶ ἐὰν ἀχλωδῆς ν. π. τὸν πνθμ. καὶ τὴν πεδ. τοῦ μ. δ. — ἀέρος. ἢ ἐὰν αἱ ν. (ib 7)

νεφέλη παρὰ πυθμένα καὶ πεδιάδα μεγάλου ὄρους τείνεται καὶ φέρεται, τὰ δὲ ἐν ὕψει τοῦ ὄρους καθαρεύοντα νεφῶν φαίνονται, σφόδρα εὐδίων ἂν εἴη τὸ κατάστημα τοῦ ἀέρος.

989. πυθμένα τείνεται: πυθμένες ὄρων καλοῦνται αὐ-
5 ται αἱ ὑπώρειαι.

ἄκραι δὲ κολῶναι: μεταβέβηκεν ἐξῆς ἐπὶ τὰ τῆς εὐ-
δίας σημεῖα, καὶ φησιν, ὅτι, ἐὰν αἱ νεφέλαι τὰ ἔσχατα τῶν
ὄρων, τὰ παρὰ τοῖς πυθμέσι, σκέπωσιν, αἱ δὲ ἀκρώρειαι κα-
θαραὶ θεωρῶνται, εὐδὶαν δεῖ προσδέχεσθαι. ὡσαύτως δέ, καὶ
10 ὅταν παρὰ τοῖς αἰγιαλοῖς τῆς θαλάσσης ταπεινὸν νέφος ἀγχι-
βαθεῖ καὶ ἐπιμήκει πέτρα(ι) θεωρῆται ὁμοία, εὐδὶαν σημαίνει.

991. εὐδιός κ' εἴης —: πάλιν, εἰ τῆι αὐτῆι θεωρίαι
χθαμαλῇ ἐπὶ πόντου νεφέλη φέρεται ἀνέμων μὴ ἀναρριπιζόν-
των αὐτὴν ἐν ταπεινώσει σχεδὸν καὶ πλησίον τοῦ ὕδατος, εὐδὶαν
15 προσδόκα.

993. ἀλλ' αὐτοῦ πλαταμῶνι —: πλαταμῶν πέτρα ἐστὶν
ὀλίγον ἐξέχουσα τῆς θαλάσσης, λεία τις οὖσα καὶ ὁμαλῇ καὶ
πλατεῖα. Ἀπολλωνίος (I 364—6) φησιν·

εἴματα — νήσαντο

20 λείω ἐπὶ πλαταμῶνι, τὸν οἶκ ἐπέβαλλε θάλασσα
κῦμασι, χειμερὶ δὲ πάλαι ἀπέκλυσεν ἄλμη.

ὁ δὲ λόγος (991—3)· εὐδίων ἂν εἴη τὸ κατάστημα τηνικαῦτα, ὅταν
ἐπὶ τὸν πόντον φαίνεται νεφέλη καὶ μὴ ἐν ὕψει ὑπάρχει, ἀλλ'
αὐτοῦ πλησίον τοῦ πόντου παραθλίβηται πλαταμῶνι ὁμοία, καὶ
25 αὐτῇ ἢ νεφέλῃ ὁμοίως ὀλίγον προνεεικυῖα τῆς θαλάσσης ὑπάρ-
χει, καθάπερ ὁ πλαταμῶν. πλαταμῶν δὲ ἐστὶν ἢ ὀλίγον ὑπερ-
κύπτουσα τῆς θαλάσσης ὁμαλῇ πέτρα καὶ ὕψαλος.

994—8. σκέπτεο δ' εὐδιος μὲν —: εὐδίας μὲν οὖν οὕσης

2, 3 φαίνεται M | 8 σκοπῶσιν libri | 9 προσδοκᾶν AAld | δὲ om Ald ||
10 τῆς θ. om AAld | ταπ. om Ald | 10, 1 ν. οἶα ἀγχιβαθῆς καὶ ἐπιμήκης πέτρα
AAld | 11 ὁμοίως AM, om Ald | 12, 3 schol Ald omisso lemmate sic incipit ἢ ἐὰν
ἐπὶ τὸν πόντον χθαμαλῇ νεφέλῃ | 12 εἰ A: ἐν M | 14 οὖσαν post ταπ. add
Ald | 15 σημαίνει AAld | 16 πλαταμῶν δὲ ἐστὶ πέτρα sine lemmate Ald ||
17 οὖσα om M | 18 ἀπόλλωνος M | 19 ἤματα A | νήσαντο Apollonius: ἤσαντο
A, ἤσαντο M, εἶσαντο Ald | 20 λεία AAld | ἐπέβαλε A, ἀπέβαλλε Ald | 21 ἀπέ-
κλυζεν Ald; ἀποέκλυσεν coni Merkel | 24 περιθλίβηται A | τοῖς (om A)
πλαταμῶσιν ὁμοίως AAld | 24, 5 καὶ γὰρ καὶ αὐτῇ Ald | 25 ἢ αὐτῇ νεφ. A |
ὁμοίως om M | 25, 6 ὑπάρχει Ald | 26 ἐστὶ γὰρ πλ. ὡς ἔφην ἢ ὀλ. Ald ||
28 σκέπτεο pro lemmate Ald | οὖν om M

σημεῖα λάμβανε χειμῶνος, χειμῶνος δὲ ὄντος σημεῖα ζήτει γαλήνης, μάλιστα δὲ πάντων σκόπει τὴν Φάτιν καὶ ζήτει· καθαιρομένης γὰρ τῆς ἀχλύος μεταβολὴν τὴν ἐκ χειμῶνος εἰς εὐδλίαν ὑποδηλοῖ.

ἄλλως. περισκόπει δὲ τὰ τεκμήρια τοῦ χειμῶνος ἔτι ἐν 5 εὐδλίαι ὢν, ἀπὸ δὲ χειμῶνος λήγοντος τὰ τῆς γαλήνης. σφόδρα δὲ ἀναγκαῖόν ἐστιν ἀφορᾶν πρὸς τὴν Φάτιν, ἣν ὁ Καρκίνος περὶ ἑαυτὸν κύκλωι ἔχει.

997. πρῶτα καθαιρομένην —: περισκόπει δὲ αὐτὴν λοιπὸν ἀρχὴν λαμβάνουσαν τοῦ καθαιρεσθαι πάσης ὀμίχλης 10 ὑπένερθε γενομένης καὶ ἔκτος αὐτῆς.

997. πάσης ὑπένερθεν ὀμίχλης —: οὐ τὴν Φάτιν κατωτέραν πάσης ὀμίχλης (ἢ γὰρ τῶν ἀέρων ἀκρασία πολὺ τοῦ οὐρανοῦ κατωτέρω), ἀλλὰ πάσης ὀμίχλης κατωτέρω καὶ ἔκτος 15 γινομένης τοῦ Καρκίνου καὶ τῆς Φάτις.

998. κείνη γὰρ φθίνοντι —: ἐκείνη γὰρ ἡ Φάτις φθίνοντος χειμῶνος καθαιρεται. καὶ δῆλον, ὅτι σφόδρα ἀκριβὲς τὸ σημεῖόν ἐστιν εὐδλίας· ἢ γὰρ Φάτις φύσει σφόδρα ἐστὶν ἀμαυρὰ καὶ δυσκατάληπτος καὶ ὑπὸ ἄλλης ἀέρος δυσκρασίας ἀφανίζομένη. ὅτε δὲ φαίνεται καθαρά, δῆλον ἐστὶ οὐδ' ἡ τεχούσα 20 ὑπόκειται δυσκρασία, ἀλλὰ πάντῃ καθαρὸς ἐστὶν ὁ αἶρ.

999 sqq. καὶ φλόγες ἡσύχαι —: προεπιπομεν (p. 524), τίνα συμβαίνει τῷ λύχνωι ἐν τῷ χειμῶνι. ἡσυχὰ οὖν φαίνων δηλοῖ εὐδλίαν. ὁ δὲ νοῦς, καὶ τὰς τῶν λύχνων δὲ φλόγας ἡσυχίους, 25 τουτέστι μὴ σπινθηροπόμπους, εἶναι μηδὲ κτυπούσας καὶ τὰς νυκτερίους γλαῦκας ἀταράχως βωύσας (ἐν γὰρ τῷ χειμῶνι

1 σημεῖον Ald || 2 καὶ ζήτει om M || 5 ἄλλως om et scholia coniunxit AAld | οὖν pro δὲ Ald || 5, 6 τοῦ χ. ὅταν ἐν εὐδλίαι ἦς Ald || 5 ὅτι A || 8 κύκλου A | περικυκλῶν περιέχει Ald; K. κύκλωι περιέχει Bekker || 9 lemma om MAld || 9, 10 post αὐτὴν Ald πρῶτα καθαιρομένην ἦγον ἡδὴ ἀρχομένην αὐτὴν τοῦ κ. || 10 λ. αὐτὴν λαμβάνεσθαι τοῦ κ. A || 11 γινομένης omisso καὶ AAld || 12 schol post l. 21 scriptum MAld: traieci | τὸ δὲ πάσης A Ald || 13 κατωτέρω AAld | φησὶν post ὀμ. add Ald | δυσκρασία Ald || 15 γινομένην A, γενομένης M || 16 lemma om et scholia coniunxit M || 16, 7 φθίνοντι χειμῶνι A || 18 φύσει om AAld | σφόδρα om M || 19 δυσκρ. ἀέρ. AAld ||

^{αι}
22 ἡσύχιοι A, ἡσύχαιοι Ald || 22, 3 τίνα συμβαίνειν M || 24 ἡσυχίας M || 25 οὐσας pro εἶναι M | σημεῖον εὐδλίας ἴσθι post κτ. Ald || 26 νυκτερινὰς A

περιεχομένη τῷ κρῦει ἀτάκτως κραυγάζει), καὶ τὰς κορώνας δὲ ἡρέμα [καὶ] ποικίλη τῇ φωνῇ χρωμέναις εὐδίας γίνεσθαι σημεῖα· αἱ τε γὰρ φλόγες ὑπ' οὐδενὸς ταρασσόμεναι κατὰ τὸν ἴδιον φέρονται θεομὸν τὰ τε ὄρνεα ἀταρακτοῦντα ὥσπερ ὑφ' ἡδονῆς τοῦτο πάσχει.

ἄλλως. καὶ φλόγες ἡσύχιαι —: εὐδίας σημεῖον καὶ φῶς ἀπὸ τῶν λύχνων ἡσυχαιὸν καὶ γλαυξ αἰδουσα ἡσύχως καὶ κορώνη ἐσπέρας ποικίλον φθεγγόμενη καὶ μεθ' ἡσυχίας. αἶδει δὲ ἡ γλαυξ προσδοκῶσα πραιεῖαν νύκτα καὶ νομὴν ἄφθονον.

10 1001. καὶ ἡσυχὰ ποικίλλουσα —: τοῦτέστι ποικίλλουσα τὴν φωνὴν αὐτῆς εἰς διαφορὰς φωνῶν καὶ πολύφωνα κρώζουσα. προεῖπομεν δὲ (p. 522, 20), ὅτι καὶ οἱ κόρακες καὶ αἱ κορώναι ἀρχομένου χειμῶνος ἡδόμενοι φαίνονται. λοιπὸν δὲ προλόγτος καὶ ἐπίτασιν τοῦ κρῦους ἔχοντος οὐκέτι χαιρουσίν, 15 ἀλλ' ἀρχομένου θέρους πάλιν ἡδόμενοι φαίνονται· τὰς γὰρ τῶν καιρῶν ὑπερβολὰς οὐ φέρουσιν. φασὶ δέ, ὅτι, ὅταν καὶ ἡ κορώνη ποικίλη τῇ φωνῇ καὶ ἡσυχὰ κρώζῃ καὶ μὴ τραχέα, δηλοῖ ὑφ' ἡδονῆς εὐδίαν.

1003 sqq. καὶ κόρακες μοῦνοι —: τὴν αἰτίαν καὶ ἀν- 20 τὸς εἶπεν· χαιρόντων γὰρ αἱ τοιαῦται φωναὶ καὶ αἱ κινήσεις ἐκθαροσησάντων τῇ καθαρότητι τοῦ ἀέρος. πρῶτον δὲ ἰδίαι βοῶσιν ἀλλήλοις προσημαινόντες, εἶτα πιστεύσαντες ἅμα καὶ γεγηθότες διεπταται.

ἄλλως. καὶ οἱ κόρακες ἔστωσαν σημεῖον εὐδίας, ὅταν 25 μόνου καὶ καθ' ἓνα ἐν τῇ ἐρημίαι βοήσαντες, εἶτα καὶ δευτέρον βοήσαντες μηκέτι μόνου ἀλλ' ἀγεληδὸν προέρχονται πρὸς τὴν ἐσπέραν κοίτου φροντίζοντες καὶ φωνῆς οἱ πάντες πεπληρωμένοι ἐπὶ τῇ ἐσομένῃ εὐδίαι. ὁ δὲ νοῦς· καὶ οἱ κόρακες κατὰ μόνας μὲν ἐπιεικῶς φθεγγόμενοι καὶ ἐπαναδιπλοῦντες τὴν φω- 30 νήν, ἔπειτα λαμπροτέραι τῇ φωνῇ χρώμενοι καὶ περὶ τὴν τοῦ

1 περιεχομένης τῷ κρῦει ἴδοι τις ἂν κραυγάζουσας ἀτάκτως Ald || 1—5 iterum M post p. 530, 7 lemmate πολύφωνα κορώνη (1002) praescripto sic καὶ τὰς κορώναις ποικίλη τῇ φ. χρ. ἡρ. εὐδίας σημ. — πάσχει || 2, 3 εὐδίας γίνεσθαι σημεῖα om hic Ald, cf p. 528, 25 || 4 ἀτακτοῦντα Bekker || 6—9 schol om AAld || 7 ἡσυχαιὸν M || 10 τὸ δὲ ante lemma Ald | καὶ om Ald || 12 καὶ prius om M || 13 ἡδόμενοι M: εὐφραϊνόμεναι A, -οι Ald || 15 ἐφάνησαν post πάλιν Ald | ἡδόμεναι libri || 16 ὅτι om M | καὶ om Ald || 17 τῇ φ. ποικ. AAld || 19 καὶ om Ald || 19, 20 αὐτὴν A || 24—8 om Ald || 24 εὐδίας σημ. A || 28, 9 κατὰ μόνας μὲν om AAld

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

ὑπνου ὤραν συνουσιαζόμενοι καὶ μετὰ γοερωτέρας φωνῆς ἐπὶ τὴν ἀνάπαυσιν χωροῦντες παραπλήσιοι ἡδομένοις ἐπὶ τῷ εὐδινῷ καταστήματι, καὶ ἐν τῇ ἐγρηγόρσει τῇ φωνῇ τερπόμενοι ἐν [δὲ] τῷ ὀρθρινῷ καιρῷ πολλοὶ μὲν ἐπὶ τῷ φλοιῷ τῶν δένδρων, πολλοὶ δὲ ἐπὶ τοῖς ἀκρεμοῖσι παρεϊκότες τὰ πτερὰ καὶ ἦσυχαι διατελοῦντες εὐδίαν σημαίνουσιν. 5

1005. πλειότερον δ' ἀγεληδὸν —: πλειότερον δὲ φωνῆς ἔμπλεοι γίνονται ἀγεληδὸν ὄντες, ἐπειδὴν τοῦ κοίτου φροντίδα ποιῶσιν.

1006. χαίρειν κέ τις ὠλισσοίτο: ὡς ἐκ τοῦ φθέγμα- 10
τος χαίρειν ἄν τις ὑπολάβοι αὐτούς, ὅποια κρᾶζουσιν ἦσυχαι καὶ ἀνεϊμένα· τοῦτο γὰρ ἔστι τὸ λιγαινομένοισιν ὁμοῖα (1007).

1008. πολλὰ δὲ δενδρεῖοιο —: πολλοὶ δὲ καὶ ὅταν τῷ δένδρῳ, εἰς ὃ αὐλλίζονται περὶ τὸν φλοῦν καὶ τὸ στέλεχος 15
καθεσθέντες, κρᾶζωσι καὶ (ἄλλοτε) ἄλλα μέλη λέγωσι, ταῦτα σημεῖα εὐδίας.

1009. ἦχι τε κείουσιν —: ἐν ᾧ αὐλλίζονται καὶ καθέζονται, ἀπ' αὐτοῦ (εἰ) πάλιν αἴρονται, καὶ περιπετασθέντες πάλιν 20
ἐπ' αὐτὸ εἰ ὑποστρέφουσιν, εὐδινὸν τὸ περὶ τὸν ἄερα κατὰ-
στημα γίνωσκε· χαίρόντων γὰρ αἱ τοιαῦται φωναὶ καὶ κινήσεις, ἐκθαρσησάντων τῇ καθαρότητι τοῦ ἀέρος. § οὗτος δηλώσαι ἠθέλησε, ποῖον δένδρον εἴρηκεν· λέγει γὰρ 'ὅπου τίκτουσιν', ἀπὸ τοῦ τεκεῖω δῆματος. ἔμοι δὲ δοκεῖ μᾶλλον κείουσιν 25
ἀντὶ τοῦ κοιμῶνται ἀπὸ τοῦ κείω, ὃ δὲ τε σύνδεσμος, ἦν' ἦι

1 δὲ post ὑπνον add M || 2, 3 εὐδινῷ ΔAld || 6 ἦσυχαι ΔAld || 7 τὸ δὲ πλ. Ald | πλειότεροι ΔAld | ἦγουν post lemma Ald | πλειοτέρας ΔAld | δὲ om Ald || 8 φ. ἔχοντες τουτέστιν ξ. Α, ἐχόμενοι τουτέστιν Ald | γενόμενοι ἄγ. Ald || 9 ποιήσουσι Α, -οσι Ald || 10 τὸ δὲ χαίρ. Ald | καὶ τις M || 10, 1 φθ. δηλαδὴ χ. Ald || 11 ὑπολάβη Α | αὐτούς om M | ὅπως Ald | κρᾶζουσιν ΔAld || 12 τὸ om M | λιγαινομένοις ΔM || 14 τὸ δὲ πολλὰ δένδρ. ἀντὶ τοῦ πολλοὶ καὶ ὅταν ἐν Ald || 15 δένδρω ΔAld | τὸν στέλεχος ΔAld || 16 μέλη ἄλλα ΔAld || 16—18 λέγωσιν εὐδίαν σημειούμενοι. τὸ δὲ ἦχι τε κ. ἦγουν Ald || 19 (καὶ) ἀπ' suppl Ald || 19, 20 γὰρ ἀπ' αὐτοῦ αἰρούμενοι καὶ πετασθέντες πάλιν ἐπ' αὐτὸ ὑποστρέφουσιν Ald || 19 -α M, πετασθέντες ΔAld || 20 αὐτοῦ Α | ὑποστρέφουσιν Α || 22—25 δηλώσαι οὖν βουλόμενος τὸ δένδρον ἔρη ὅπου τεκεῖουσι. τιγὲς οὖν τὸ ἦχι τε κείουσιν εἰς δύο μέρη διαιροῦντες τὸ τεκεῖουσι δῆμά φασιν ἀπὸ τοῦ τεκεῖω, ἦν' ἦι 'ὅπου γεννώσι'. κρεῖττον δὲ λέγειν ἦχι τε κείουσιν (ἦγουν ὅπου κοιμῶνται) ἀπὸ τοῦ κείω τοῦ τε συνδέσμου ὄντος, ἦν' Ald || 23 ἠθέλησα Α || 23, 4 ὅπου τεκεῖουσιν Α, cf Ald || 24 post δῆματος add M ὅπου τίκτουσιν: om Α || 25 γὰρ pro δὲ Α | ἴνα Α

ὄπου καὶ τὴν κοίτην ἔχουσι καὶ ὄπου αὐλλίζονται καὶ τῆς πτήσεως παύονται· τὸ γὰρ ἀπτερεύονται (1009) οἰονεὶ τὰ πτερὰ χαλάσαντες. ἢ τὸ ἀπτερεύονται ἀντὶ τοῦ διασειοῦσι τὰς πτέρυγας ὑποστρέψαντες· διακινουῦσι γὰρ τὰς πτέρυγας ἦτοι ὕφ' ἡδονῆς τὴν κοίτην καταλαβόντες ἢ τὴν ἐκ τοῦ ἀέρος διατινάσσοντες ἱκμάδα. καὶ παρ' Ἀρχιλόχῳ (cf fr 141 et Aratea p. 352—355) ἢ ὕφ' ἡδονῆς σαλευομένη κορώνη ὥσπερ κηρύλος πέτρης ἐπὶ προβλήτος ἀπτερύσσετο'. § τὸ δὲ ὑπότροποι ἀπὸ τοῦ νομοῦ πάλιν ὡς ἐπὶ τὴν κοίτην.

10 ἀπτερεύονται: προσέθηκε τὸ ᾱ διὰ τὸ μέτρον. πτερύσειν δὲ ἐτυμολογεῖται οἰονεὶ πτεροσειεῖν.

1010—2. καὶ δ' ἄν που γέρανοι —: καὶ αἱ γέρανοι συνηθροισμένοι δταν μακρὰν πτήσιν ἀνύουσι καὶ μὴ εἰς τοῦπίσω ὑποστραφῶσιν, εὐδῖαν δηλοῦσιν· προγινώσκουσαι γὰρ πολλῶν ἡμερῶν εὐδῖαν γενησομένην διαίρονται εἰς ὕψος καὶ ἐπιθαροῦσι τῷ διαστήματι τῆς πτήσεως.

ἄλλως. καὶ αἱ γέρανοι πάλιν τὰς τῶν καιρῶν ὑπερβολὰς οὐ φέρουσι, ἀλλὰ χειμῶνι μὲν ἀπὸ Θράκης ὡς ἐπὶ τὰ θερμοτέρα φεύγουσι [καὶ] εἰς τὴν Αἴγυπτον. πάλιν δέ, ὅτε χειμῶν, καὶ τὸν αὐτὸν ἀνύουσι δρόμον. καὶ ἐὰν πετομένων αὐτῶν πνεύματα ποιητικὰ χειμῶνος ἐμπέσῃ, οὐκέτι αἱ πᾶσαι τὸν αὐτὸν ἀνύουσι δρόμον, ἀλλὰ φεύγουσ(α)ι τὰ πνεύματα ἐξ ἰσοστροφῆς ἀτάκτως ποιῶνται τὰς πτήσεις μετὰ κλαγγῆς καὶ φόβου τοῦ χειμῶνος. βῶσι δὲ πάλιν ὡς ἡδόμεναι, ὅταν εἰς τὰ θερμὰ τῶν τόπων ἐν χειμῶνι γένωνται· φησὶ γὰρ· καὶ ὅτε τὸν αὐτὸν ἀνύουσι δρόμον, εὐδῖαν δηλοῦσιν· ἐπάγει γὰρ οἱ δὲ παλιρρόθοι κεν ὑπεύδιοι φορέοιντο (1012). καὶ Ὅμηρος (II·III 5) 'κλαγγῆταί γε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων' καὶ ὁ Ἡσίοδος (Opp 448—451)

3 χαλῶσιν Ald | τὸ ἀπτ. ἀντὶ τοῦ om AAld || 4 δὲ pro γὰρ A || 4, 5 οὔτοι ὕφ' A || 5, 6 ἱκμ. διατ. AAld || 7 ἢ AM: om Ald || 7, 8 ὥσπερ — ἀπτ. M: om AAld || 8 post ὑπ. add Ald ἀντὶ τοῦ τραπέντες || 10 ἐν δὲ τῷ ἀπτ. Ald scholiis coniunctis | δὲ τὸ A || 11 γὰρ pro δὲ AAld, quae deinde ἐστὶ καὶ πτεροῦσιν. ἐτ. δὲ || 12 αἱ om Ald || 14 προγινώσκουσαι AAld: -ι M || 15, 6 ἐπιθαροῦσαι Ald || 17 ἕνα δρόμον ἢ λιθὰ πᾶσαι pro lemmate A, αἱ γὰρ γέρανοι τὰς τῶν omisso lemmate Ald || 18 χειμῶνα A, -ος Ald || 19 διατρέβουσι post Αἴγ. add AAld | δὲ om M | καὶ alt om AAld || 21 ἐμπέση χειμῶνος AAld || 23 ποιῶσαι Ald | φόβον M: ψόφον AAld | δεδοικῶσαι τὸν χειμῶνα Ald || 25—27 φησὶ — φορέοιντο M post p. 532, 4 || 26 ἐπιφέρει M || 28 ὁ om Ald

φράζω δ', εὐτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἑπακούσης
 ὑψόθεν ἐκ νεφῶν ἐνιαύσια κεκληγυῖης,
 ἧ τ' ἀροστοῖό τε σῆμα φέρει καὶ χείματος ὤρη
 δεικνύει ὄμβρηροῦ¹.

ἐν εὐδίαι οὐκ ἂν παλιρρόθιοι καὶ ἄτακτοι φέροντο, ἀλλὰ λείον
 τινα καὶ τὸν αὐτὸν ἀποτελοῦσι δρόμον.

1012. οὐδὲ παλιρρόθιοι —: πνεύματος σκληροῦ ὄντος
 διὰ τὴν πύκνωσιν τοῦ ἀέρος παλινδρομοῦσιν αἱ γέρανοι, ἐν δὲ
 ἀκύμονι καὶ κεχυμένῳ καὶ λείῳ καὶ ἀπταίστῳ εὐδρομοῦσιν.

1013 sqq. ἦμος δ' ἀστερόθεν —: μεταβέβηκε πάλιν ἐπὶ
 τὰ τοῦ χειμῶνος σημεῖα καὶ φησὶν· ὅταν ἴδῃς ἐν καθαρῷ ἀέρι
 αἰφνίδιον ἀμβλυνομένους ἀστέρας μήτε νέφους μήτ' ἄλλης τινὸς
 ἀχλύος ἐπισκιαζούσης μήτε σελήνης ἐπιπροσθούσης, χειμῶνα
 προσδόκα. δηλοῖ δέ, ὅτι ἡμῖν ἀνεπαισθήτως ὁ ἀῆρ παχυμερῆς
 γενόμενος τοῦτο ποιεῖ. 15

ἄλλως. ἦνγκα τὸ τῶν ἀστέρων φῶς καθαρὸν ὃν ἄρχεται
 ἀμαυροῦσθαι καὶ μὴ εἰσι νεφέλαι πεπιλημέναι αἱ τὴν ἄρα-
 σίαν ποιοῦσαι, μηδ' ἄλλος τις ζόφος ὀμιχλώδης ὑπαντᾷ μήτε
 ἡ σελήνη, ἀλλὰ αὐτὰ τὰ ἄστρα ἄνευ τινὸς ἐποκειμένης αἰτίας
 ἀμαυρὰ φαίνονται, μηκέτι τοῦτο τὸ σημεῖον εὐδίας σοι ἔστω, 20
 ἀλλ' ἐπιτήρει ἐσόμενον χειμῶνα. γίνεται δὲ τοῦτο ἀχμοῦ ἐπι-
 προσθούντος τοῖς ἄστροις καὶ τὸ λαμπρὸν αὐτῶν ἀμβλύνοτος.

1015. οὐδὲ σελήνη: τοῦτο εἶπεν, ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἐπι-
 σκέπει τῷ ἰδίῳ φωτὶ καὶ ἀμαυροῖ τοὺς ἀστέρας. τῶν οὖν
 ἀστέρων ἐξαιφνης σκοτεινῶν γινομένων χειμῶν ἔσται. 25

1018—20. καὶ ὁππότε ταὶ μὲν ἔωσιν —: ὡσαύτως,
 καὶ ὅταν τῶν νεφελῶν αἱ μὲν ὑψηλότεραι ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ
 μένωσιν ἀκίνητοι, αἱ δ' ὑπ' αὐταῖς διαρρηπίζωνται αἱ μὲν

1 φράζεσθαι δ' Hesiodus | εὐτ' ἂν γεράνου φωνὴν M: αὐτε εἰαν γε-
 ράνων φωνῆς AAld || 2 ἐνιαύσια A || 3 τε om M || 4 ὄμβρηροῦ AAld || 5 cf
 ad p. 531, 25 | οὖν οὐκ ἂν A, οὖν κἂν Ald | ἀτάκτως Ald | λείον AAld: λέ-
 γει ὃν M || 7 ἧ ὅτι πν. μὲν σκληροῦ omisso lemmate Ald || 12 αἰφνίδιος Ald |
 μήτε AAld || 14 ἀνεπαισθήτως Ald: -ος AM | ὁ om M || 15 γινόμενος A
 Ald || 16—21 (χειμῶνα) om AAld || 17 εἰσι scripta: ὡσι M || 23 τὸ οὖν lem-
 mati praescripsit et scholia coniunxit Ald || 23, 4 ἐπισκέπει A, ἐπὶ σκέπει
 M, σκέπει Ald || 24, 5 ἄ. εἰ οὖν ἄνευ τούτων ἐξ. σκοτεινα τὰ ἄστρα γένη-
 ται χ. ἔ. Ald || 25 ἐξέφνης M || 26 μενέωσιν Ald || 28 αὐταῖς ABessarion
 in M (= rec², cf ed Arati p. XXXV) Ald: αὐτοὺς M | ὑπορρηπίζωνται A,
 -ονται Ald

προηγούμεναι, αἱ δὲ καταλαμβάνουσαι, ὡσαύτως χειμῶνα δεῖ προσδοκᾶν.

ἄλλως. καὶ τοῦτο σημεῖον ἔστω χειμῶνος, ὅταν ἐν τινι τόπῳ τῶν νεφελῶν αἱ μὲν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ μένουσιν ἀκίνητοι, ἄλλαι δὲ ἀπ' αὐτῆς ἐκείνης τῆς χώρας καὶ ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου ἔλθωσιν, αἱ μὲν τὰς ἰσταμένας περιτρέχουσαι, ἄλλαι δ' ὅπιθεν ἐρχόμεναι.

1021 sqq. καὶ χῆνες —: τοὺς τε χῆνας καὶ τὰ λοιπὰ ἐφεξῆς, ἃ καταλέγει, ὄρνεα παραχωδῶς καὶ μετὰ πολλῆς κινούμενα κραυγῆς σύμβολα γίνονται χειμῶνος· τῆς γὰρ τοῦ ἀέρος ἀκρασίας αἰσθανόμενα οὐ φυλάττουσι τὴν προτέραν εὐκοσμίαν.

ἄλλως. ἐξίσασιν εἰς κατανομήν μετὰ φωνῆς τινος πλειονοῦ τοῦ εἰωθότου βοσκομένοι διὰ τὸ μηκέτι δύνασθαι εὐχερῶς ἐξελεῖν καὶ βοσκηθῆναι ἐκ τοῦ χειμῶνος τοῦ γενομένου.

15 1022. καὶ ἐννεάγηρα κορώνη: ἐννεὰ γὰρ γενεάς, ἔτη ε', ζῆι ἡ κορώνη. ἣ τὸ ἐννεὰ ἐπὶ πλήθους ποιητικῶς λαπτέον. καὶ ἡ πολύγηρα οὖν κορώνη ὄξεια κρώζουσα νυκτὸς χειμῶνός ἐστι δηλωτικῆ.

1023. καὶ ὄψε βοῶντε —: καὶ πρὸς τὴν ἐσπέραν βοῶντες οἱ κολοιοὶ σημεῖόν εἰσι χειμῶνος, ὅταν ἐσπερίζοντος τοῦ καιροῦ κοίτου φροντίζουσιν. βοῶσι δὲ χάριν τῆς αὐτῶν κοίτης· ὡς γὰρ εἵπομεν (p. 522 sq.), πρὸ τοῦ χειμῶνος ἐρχονται αὐτόσε. § τὸ δὲ βοῶντε (1023): δοκίμῃ ἀριθμῶν ἐχρήσατο ἀντὶ πληθυντικοῦ· τοῦτο γὰρ ἔθος αὐτῶν. τοῦτο καὶ Ὅμηρος οἶδεν (II V 487).

25 1024. καὶ σπίνος —: σπίνος καὶ ὀρχίλος καὶ θριθεὺς εἶδη ὄρνέων. § τὸ δὲ ἡῶ ἀσπίζων οἶον ὁ σπίνος ὑπὸ ὄρθρον

1 χειμῶνας Ald || 1—3 δεῖ—χειμῶνος om Ald || 3 ἄλλως om AAld | τὸ post τοῦτο M: omisi || 4 αὐτῷ τῷ τ. M || 4, 5 ἀκίνητοι om M || 5 ἄλλοι A || 5, 6 καὶ τοῦ τόπου ἐκείνου ἐξέλθωσιν Ald || 6 παρατρέχουσι A, -αι Ald || 7 ὅπιθεν Ald | ἔρχονται A, -ωνται M || 8 τὰς Ald || 10 σ. φησι γίνεσθαι Ald || 12 τὸ δὲ ἐπειγόμενοι ἀντὶ τοῦ ἐξ. omisso lemmate Ald | νομῆν AAld | πλειονοῦ AM || 14 τοῦ γενομένου om M || 15 γενεάς M: -εῶν AAld || 16 τ' scripsi: τὰ M, om AAld | ἀντὶ τοῦ πολλά (pro ἐπὶ πλ.) Ald || 17 ἡγουν ἡ π. κ. Ald || 19 lemma om et scholia coniunxit M || 20 σῆμα A | δηλαδή post ὅταν add Ald || 21 κοίτης χρήζωσι Ald | φροντίζουσιν A || 21, 2 βοῶσι — αὐτόσε om M || 22 ἐρχόμενον αὐτόν A | αὐτοῦ Ald || 23 τῷ δὲ Ald || 24 τοῦτο M: ὡς A, ὁ Ald || 25, 6 post lemma A εἶδος ὄρνέου. τὸ δὲ ἡῶ ἀσπίζων οἶον, Ald εἶδος ὄρνέου καὶ ὁ σπίνος. τὸ δὲ ἡῶ ἀσπίζων ἡγουν

φθεγγόμενος. καὶ πάντα, φησί, τὰ ὄρνεα ἐμφεύγοντα τὸ πέλαγος διὰ τὴν ψῦξιν σημειόν εἰσι χειμῶνος.

1025. καὶ ὀρχίλος ἦ καὶ ἐριθεύς: καὶ ταῦτα εἶδη ὀρνέων. δῆλον δέ, ὅτι εἰς φωλεοὺς καταδύομενα τὸν ἐπιόντα προδεικνύουσι καὶ προσημαίνουσι χειμῶνα. 5

1026. καὶ φύλα κολοιῶν: καὶ τὰ συστήματα τῶν κολοιῶν πρὸς τὴν ἐσπέραν ἐπὶ κοίτην ἐρχόμενα ἀπὸ τῆς ἐν τῇ γῆ κατανομῆς χειμῶνα δηλοῦσιν. § τραφεροῦ δὲ (1027) τῆς γῆς· ἐπὶ γὰρ τῶν ἀρουρῶν βόσκονται τὰ ἀποβαλλόμενα ἢ ἐκπίπτοντα τῶν καρπῶν διεπόμενοι. § ἐπὶ ὄψιον δὲ αὐλιν (1027): τὴν ἐσπερινὴν κοίτην. 10

1028—30. οὐδ' ἂν ἐπὶ ξουθαί —: αἱ κατάστικτοι μέλισσαι. ὁ δὲ νοῦς· μεγάλου χειμῶνος ἴοντος οὐδὲ αἱ ξουθαὶ μέλισσαι ἐπὶ τὸ πρόσω ἢ πόρρω τὴν κατανομὴν τῶν σίμβλων ποιοῦνται, ἀλλ' αὐτοῦ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἐλλίσσονται, ἦτοι 15 γε ἀναστρέφονται, καὶ ἐλλίσσουσι τὰ τοῦ μέλιτος καὶ τῶν ἔργων φροντισματα. οἱ δὲ ἔργων (1030) τῶν γεωργικῶν ἀνθῶν· ἐν γὰρ τοῖς ἀγροῖς αὐτῶν εἰσιν αἱ ὁδοί. ἐξιοῦσαι οὖν τῶν σίμβλων εὐθὺς ἔρχονται ἐπὶ τοὺς ἀγρούς καὶ πλησίον βόσκονται, μήποτε ἄφρω ἐπιγένηται χειμῶν, ἵνα ἐγγὺς ὡς [τὰ] τῶν σίμβλων· 20 δυσριγοτάτη γὰρ ἡ μέλισσα.

ἄλλως. αἱ μέλισσαι ἐγγὺς τῶν κυψελῶν ἀναστρεφόμεναι καὶ μὴ πόρρω τὴν νομὴν ποιοῦσαι (δυσριγοτάται γάρ) χειμῶνα προδηλοῦσι καὶ προφαίνουσιν ἐσόμενον.

1031, 2. οὐδ' ὑψοῦ γεράνων —: ἡ γέρανος δυσπαθὲς 25 ἔχει τὸ σῶμα καὶ πρὸς τὰς τῶν καιρῶν ὑπερβολὰς ἀντέχειν οὐ δύναται. τὸ δὲ ἐξῆς· οὐδὲ αἱ τῶν γεράνων μακρὰ τάξεις τὰς αὐτὰς ὁδοὺς παρατείνουσαι (τοῦτο γὰρ ἦν εὐδίας σύμβολον p. 531)

1 post φθ. Ald lemma add καὶ πάντα | φησί post ὄρνεα Ald, om M | 3 καὶ alt om ΔM | 9 post γῆς Ald ἐπειδὴ τὰς ἀρούρας | 10, 1 ἐπὶ — κοίτην ΔAld: om M | 12 ἐπίξουθαι ἦγον Ald | 14 πρόσω ἦγον ἐκτός Ald, πρόσωπον ἢ πόρω M, evanida in A | 15, 6 ἦτοι γε M: καὶ ΔAld | 16 καὶ prius ΔM: ἦ Ald | 18 καὶ μόνον post ἀγροῖς add Ald || 19, 20 μήτε M | 20 τὰ om ΔAld | 21 δυσριγοτάτη γὰρ ἡ μ. om ΔAld || 22 ἦ ὅτι (pro ἄλλως) Ald | μέλιται ΔAld | 23 δυσριγο(ῶ Ald)τατοι ΔAld | 25 post l. 24 sequitur p. 535, 4 lemmate οὐδ' ὑψοῦ γεράνων praefixo ΔAld | lemma om et αὐτὴ γὰρ ἡ γέρ. scripsit ΔAld | 26 ὠρῶν (ex ὀρῶν) A, ὠρῶν Ald | 27 ὁ δὲ νοῦς· αἱ δὲ τῶν ΔAld | 28 τείνουσαι ΔAld

ἀλλ' ὑποστραφείσαι τὸ ὑγρὸν πνεῦμα ἐξ ὑποστροφῆς πορεύονται. καὶ γέρανοι οὖν μὴ διαιρούμεναι εἰς ὕψος μηδὲ ἐπ' εὐθείας ποιούμεναι τὴν πτήσιν, ἀλλ' ὑποστρέφουσαι εἰς τοὺς τόπους, ὅθεν ἐκινήθησαν, τὸ αὐτὸ σημαίνουσιν.

- 5 ἄλλως. καὶ ταυτὶ δὲ σημεῖα χειμῶνος, γέρανοι μὴ εὐθυποροῦσαι ἰπτάμεναι, ἀράχνια νηνεμίας μετακινούμενα, φλόξ ἀπὸ λύχνου μὴ καθαρὰ καὶ μόγις ἀπτόμενον πῦρ. πῆξις δὲ τέφρας νιφετοῦ σημεῖον καὶ τὰ περὶ τὰς μύξας τῶν λύχνων κέγχροις ὅμοια φαινόμενα· καὶ γὰρ καὶ τοῦτο νιφετοῦ. χαλαΐζης
10 δὲ διαπίρου ἀνθρακος τὸ μέσον νεφελῶδες.

ἄλλως. ἀλλὰ — οὐδέ: τὰς γεράνους φασὶν ὄμβρων μελόντων καταφέρεσθαι, οὐ μετεώρους αἶρεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῆς εὐθείας ἐμποδίζεσθαι πτήσεως.

1033. μηδ', ὅτε νηνεμίηι — καὶ ὅταν τὰ ἀράχνια νη-
15 νεμίας οὕσης ἐν τῷ ἀέρι πλάζωνται. ὡσαύτως δὲ καί, ὅταν ἀμαυρὸν ἦι τὸ περὶ τοὺς λύχνους φέγγος καὶ μὴ εἰς ὕψος ἀνάπτηται, ἀλλὰ περιτρέπεται ὅμοιον γινόμενον τοῖς ἐπὶ τῶν θερμοτέρων ἀτμῶν τιθεμένοις λύχνους. τὸ αὐτὸ σημαίνει καὶ τὸ πῦρ ὑπὸ τῆι σποδιαῖ ἀφανιζόμενον. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα γίνεται
20 ὑπὸ τῆς χειμερινῆς καταστάσεως.

ἄλλως. καὶ ἐν νηνεμίαι ὅτε ἡ ἀράχνη φέρεται μὴ καταφρόνει.

- ἄλλως. ἡ ἀράχνη λεπτή ἐστι καὶ ἰσχνή, ἄλλως (τε) καὶ (εἰ) ἐν μετεώρῳ ἐστίν. καὶ ἔτι ἡμῖν ἀνεπαισθήτου ὄντος τοῦ πνεύματος αὕτη καὶ ἐκ βραχείας κινήσεως φέρεται καὶ κινεῖται. ὁ δὲ λόγος· ἐν νηνεμίαι δὲ ὅτε ἡ ἀράχνη κινεῖται, μὴ καταφρόνει τοῦ σημείου· εἰ γὰρ καὶ τὸ αὐτίκα νηνεμία ἐστίν, ἀλλ' οὖν γε προδηλοῖ τὸν ἐσόμενον χειμῶνα.

1034. καὶ φλόγες αἰθύσσωσι —: λύχνων φλόγες ἡρέμα

1 ἀλλὰ ἀποστραφείσαι AAld | καὶ ante ἐξ add Ald || 1, 2 πορεύονται τὸ αὐτὸ σημείον εἰσι Ald || 2 διαιρούμεναι Ald || 4 σημαίνουσιν scripsi: σημειῶν εἰσι A, σημείον Ald || 5 οὐδ' ὑψοῦ γεράνων pro lemme AAld | ταῦτα Ald || 6 νηνεμία AAld || 7 καθὰ M | μόλις AAld | καιομένη post μόγις add M || 9 σημείον post νιφ. add Ald || 10 διαπίρου καὶ διαπύρου A || 10, 1 post νεφ. Ald φασὶν οὖν τὰς γεράνους ὄμβρων Ald || 11 ἀλλ' M | ἀλλ' — οὐδὲ om A || 13 post πτήσεως sequitur p. 534, 25 Ald || 14 μὴ δ' M || 15 δὲ om MAld || 17 περιστρέπεται AAld || 18 scripsi: σημαίνουσι M, σημείον AAld || 19, 20 καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ σημεῖα γ. ἐπὶ τῆς Ald || 20 τῆς om M || 21, 2 schol om Ald || 26 καὶ ante ἐν add M || 27 τὸ om AAld

παραφαινόμεναι πῦρ τε μόγις ἀναπτόμενον καὶ τὰ ἐλλύχνια φῶτα χειμῶνος σημεῖα· συμπύπτει γὰρ τὰ ὑποκειμένα ὑπὸ τοῦ ἀέρος.

1035,6. ἢ πῦρ αὔηται —: ἀπὸ κοινοῦ· μηδὲ τότε πίστευε τῶι χειμῶνι, ὅτε πῦρ ἐφάπτεται μετὰ κακοπαθείας καὶ βρα- 5 δέως καὶ τὰ ὑπαίθρια λύχνα· δῆλον γάρ, ὅτι πολλοῦ ὄγκος τοῦ περιέχοντος ὑγροῦ βράδιον τὸ πῦρ ὑφάπτεται καὶ τὰ λύχνα. αὔηται οὖν ἀπὲρ τοῦ ὑφάπτεται.

Plat ἄλλως. ἢ πῦρ αὔηται: τὰ καυστὰ βραδέως ἐξάπτεται παχυμεροῦς τοὺς πόρους ἐπιφράττοντος τοῦ ἀέρος. δίοπερ οἱ 10 τὰς δαΐδας ἀπτοντες προτριβουσιν ἐν τῇ τέφρῃ, ἵνα ἀποκρουσθῆι, εἴ τι ἔνικμον, καὶ τὸ πῦρ τῆς ὕλης μᾶλλον ἀψηται. οὕτω ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ (fr 3 W.).

1036. τί τοι λέγω, ὅσα πέλονται —: τί σοι καταλέγω, ὅσα σημεῖα ἐπ' ἀνθρώποις γίνονται χειμῶνος καὶ εὐδίας; 15 καὶ γὰρ ἐν τῇ πάντων εὐτελεστάτῃ τέφρῃ περὶ ἐκεῖνον τὸν τόπον, ἔνθα ἐστί, πηγνυμένη χειμῶνα σημαίνει· πολλῆς γὰρ περὶ τὸν ἀέρα νοτίας σημεῖον τὸ τοιοῦτον.

1038. αὐτοῦ πηγνυμένηι —: ἡ τέφρα μὴ διαλυομένη καὶ ὁμοία πεπηγυλαὶ χειμῶνα σημαίνει. καὶ κέγχροι πολλαὶ 20 ἐπὶ τῆς τοῦ λύχνου φλογὸς ἐπανιστάμεναι νιφετὸν σημαίνουσιν. ὅταν δὲ τοῦ διαπύρου ἀνθρακος ἡ μὲν ἐπιφάνεια λαμπρὰ τεγχεάνη, ἡ δὲ μεσότης μελαίνηται, χάλαζαν ἔσομένην δεῖ σημειοῦσθαι.

1039. καὶ λύχνωι χιόνος —: καὶ ἐπὶ τῶι λύχνωι χιόνος 25 γίνωσκε σημεῖα, ἐὰν κέγχροις ἑοικότα σήματα πανταχοῦ καὶ κύκλωι ἔχη ἐγγὺς τῆς περιλαμπούσης μύξης.

ἄλλως. καὶ περὶ χιόνος ἔσομένης ἀφορῶν μάθοις τοῖς

1 περιφερόμεναι AAld || 2 σημεῖον AAld || 4 τὸ ante μηδὲ add Ald || 5 ὅταν — ἐφάπτεται AAld || 6 δηλῶν A || 7 ἐφάπτεται AAld || 8 ἐφάπτεται A Ald || 9 lemma ἢ πῦρ αὔηται om AAld | Πλούταρχος δέ φησι τὰ (omisso οὕτω Πλ. l. 13) Ald | ἐξάπτεσθαι Ald || 10 τοῖς πόροις M | τοῦ om Ald || 11 προτριβουσιν libri: correxi || 12 ἢ post ἔνικμον libri || 14 ὅσα πέλονται om Ald, πέλονται A || 15 γινεται ἐπ' ἀνθρ. AAld || 16 ἀσφαλεστάτῃ AAld || 17 χειμῶν ἔσται Ald || 17,8 πολλοῦ γὰρ π. τ. ἀ. νότον τ. τ. σ. A | πολλοῦ γὰρ τοῦ π. τ. ἀ. νοτίσματος τ. τ. σ. Ald || 19 πηγνυμένη AM | οὖν post τ. add Ald || 20 ὥσπερ (pro ὁμοίᾳ) Ald | σημαντικῆ χειμῶνος Ald || 21 τοῦ τοῦ λύχνου φωτὸς AAld || 26 σημεῖον Ald | σημεῖα Ald || 27 περιλαμποῦς Ald || 28 — p. 537, 5 M: om AAld

κέγχροις τοῦ λύχνου, ὅταν πάντῃ πλησίον τῆς μύξης ἔχη σημεῖα· καὶ γὰρ περὶ τὴν μύξαν πολλάκις ὡς κέγχροι τινὲς συνίστανται, ἃ προελέγομεν (p. 526), ἐκ τῆς ὑγρότητος τοῦ ἀέρος. ἢ σύνταξις· ὅτε κέγχροις ἰοικότα σημεῖα πάντῃ ἔχει κύκλωι τῆς
5 λαμπρούσης μύξης, περὶ χιόνος πύθιοιο.

1040. πυριλαμπέος ἐγγύθι μύξης —: καὶ περὶ τὰς μύξας τῶν λύχνων ἐὰν κέγχροις ὁμοιά τινα ἀνιστῶνται· καὶ γὰρ ταῦτα γίνεται κατὰ τὴν ἔξωθεν ψῦξιν τοῦ ἑλληνίου ὡσπερ σβεννυμένου. καὶ ταῦτα μὲν χιόνος φησὶν εἶναι σημεῖα.

10 1041—3. ἄνθρακι δὲ ζῶντι —: τουτέστι κάρβωνι ἠνθρακωμένωι καὶ ζῶντι. ἐπὶ τούτῳ, φησί, χαλάζης ἴσθι σημεῖον, ὁπότεν ὁ ἄνθραξ λαμπρὸς ὑπάρχηι, ἐν δὲ τῷ μέσῳ ἔνδον ἐν τῇ καρδίαι αὐτοῦ ὡσπερ νεφέλη πυρὸς καιομένου φαίνεται.

15 ἄλλως. ἐὰν ζῶντος ἄνθρακος, τουτέστι καιομένου, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ φλογὸς ὡς μεταξὺ ὡσπερ νεφέλη τις γένηται, χαλάζης τὸ τοιοῦτον σημεῖον. λευκὸν δὲ (δεῖ) φαντάζεσθαι τὸν ἄνθρακα διὰ τὴν πεπηγυῖαν τέφραν, καὶ εἰκότως τὸ τοιοῦτον σημεῖον χειμῶνος· ἢ γὰρ τοῦ ἀέρος ψῦξις τοιαύτη ἐστίν, ὡς καὶ
20 μέχρι τοῦ πυρὸς διήκειν.

ὁπότε λαμπρὸς —: ὅταν δὲ τοῦ διαπύρου ἄνθρακος ἢ μὲν ἐπιφάνεια λαμπρὰ τυγχάνηι, ἢ δὲ μεσότης μελαινηται, χάλαζαν ἔσομένην δεῖ σημειοῦσθαι.

1044 sqq. πρίνοι δ' οὐ καρποῖο —: ἄρχεται λοιπὸν καὶ
25 ἀπὸ δένδρων τεκμήρια ἡμῖν διδόναι περὶ χειμῶνων καὶ καιρῶν ἐπιτηδεῖων πρὸς γεωργίαν. δεῖ οὖν, φησί, λαβεῖν ἀπὸ πρίνου καὶ σχίνου σημεῖα· ὁ μὲν γὰρ τῆς πρίνου καρπὸς σύμμετρος ὢν τοιοῦτον καὶ τὸν χειμῶνα δηλοῖ, ὁ δὲ πλείων τοῦ συνήθους πλείονα αὐχμόν.

4 ἔχει scripsi, cf Ar: ἔχη M || 6—9 Ald omisso lemmate post p. 536, 27 ἐὰν οὖν καὶ περὶ τὰς μύξας κέγχροις ὁμοια σημεῖα γένηται, καὶ ταῦτα σημεῖον ἡγοῦ χειμῶνος || 6 μύξης om M || 7 τῶν λύχνων om A | τινὰ om A | ὁμοια γένηται, καὶ ταῦτα σημεῖον χειμῶνος A, cf Ald | ἀνίστανται M || 10 δὲ om Ald || 10, 1 ἦγον ἠνθρακωμένωι καὶ καιοντι Ald quae pergit ἐὰν οὖν ζ. (l. 15) || 11—14 (ἐπὶ — φαίνεται) M: om AAld, cf ad l. 10, 1 || 11 τούτων M || 15—20 schol AAld: om M, cf p. 536, 28 sqq. || 15 ἄλλως omisso ἐὰν οὖν post l. 11 Ald | ἦγον καιομένου Ald || 15, 6 καὶ ἐπὶ τῆς Ald || 16 ὡς om Ald || 17 δεῖ suppl Ald || 21—3 schol M: om AAld || 24 αὐ Ald | καὶ om AAld || 25 καὶ om AAld || 26 ἐπιτήδεια Ald | φησί om AAld || 27 μὲν om AAld || 28 καὶ τὸν om AAld

ἄλλως. μεταβέβηκεν ἐξῆς ἐπὶ τὰ τῆς γεωργίας σημεῖα, καὶ νῦν διδάσκειν πειράται ἡμᾶς καὶ φησιν, ὅτι πρῖνοι καὶ σχῖνοι, μετρίαν τὴν καρποφορίαν ὅταν ἔχωσιν, ... αἰχμηρὸν τὸ τέλος σημαίνουσι. αἱ μὲν οὖν πρῖνοι μὴ ὑπὲρ τὸ θεόν εὐφοροῦσαι μακρὸν ἐσόμενον τὸν χειμῶνα σημαίνουσι, ἐὰν δὲ πολυ- 5 φορῶσι περὶ τὰ ἔσχατα μέρη τοῦ θέρους, βλάβην τοῦ σιτικῶν καρποῦ γενησομένην ὑπὸ αὐχμοῦ. ἡ δὲ τοῦ σχίνου καρποφορία τρισσὴ τυγχάνει· τρεῖς γὰρ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνθεῖ καὶ τρεῖς τελεσφορεῖ, ἐκάστη δὲ καρποφορία ἴδιον σημεῖον ποιεῖ· ἐὰν γὰρ ὁ πρῶτος καρπὸς κατὰ πρόπον γένηται, πρῶτιμον δεῖ τὸ θέρους 10 προσδοκᾶν. ἐὰν δὲ ὁ δεύτερος, τὸν μέσον καιρὸν τῆς θερείας κρείσσονα σημαίνει, ὁ δὲ τρίτος τὸν ἔσχατον.

ἡ σύνταξις οὕτως· καταχθές καρποῖο (1044) τὸ πρῶτον, τουτέστι βαρούμεναι τῷ καρπῷ, οὐκ ἀπειρητοί εἰσι χειμῶνος. 15

Plut 1045. σχῖνοι ἀπειρητοί: ὅσα τὴν σχῖνον ἐκ τοῦ ἀέρος ὠφελεῖ, ταῦτα καὶ τὸν σῖτον. ὁμοίως καὶ τὰ βλάπτοντα. δελγ-
ματα οὖν τῶν σπόρων ὁ πρῶτος ἐν τῇ σχίνῳ ἐστὶ τῶν πρώ-
των καὶ τῶν μέσων ὁ μέσος καὶ ὁ τρίτος τῶν τελευταίων. οὕτω
ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ (fr 4 W.). 20

1045. πολλὸς δὲ ἄλωεύς: ὁ σπουδαῖος γεωργὸς καὶ ἀροτρῦς (ἀφορᾷ) ἐπὶ τὰ σημεῖα τῆς γεωργίας.

1046. μὴ οἱ θέρους ἐκ χειρὸς ἔρρηι: ἀντὶ τοῦ ῥεύσει φθαρή. ὁ δὲ σῖτος, ὅταν ἀρχὴν ἔχη τοῦ ἀναφύεσθαι, οὔτε ὑπερβολὴν χειμῶνος δύναται βαστάζειν οὔτε αὐχμοῦ συμπεσόντος (ἐν 25 ἔαρι γὰρ φνόμενος τούτου δοκεῖ ἀπαλλάττεσθαι), ἀλλ' ἐπειδὴν ἐμπέσει, ἀπόλλυται. φησὶν οὖν, ὅτι καὶ πρῖνοι οὐ καρποῦ μεστὰ οὔσαι καὶ μέλαινα σχῖνοι οὐκ ἀπειρητοί εἰσι χειμῶνος. δυνατὸν οὖν ἐκ τῆς τῶν καρπῶν αὐτῶν ἀναφύσεως συμβάλλειν

1 ἄλλως omisso μεταβὰς οὖν ἐπὶ τὰ Ald || 2 καὶ — ἡμᾶς A: om M, πειράται διδ. ἡμᾶς Ald || 4 τὸ om M || 4, 5 εὐφοροῦντες AAld || 9 γὰρ (pro δὲ) Ald, καὶ ἐκ. καρπ. A || 10 πρόπον Ald: τρόπον AM | τὸ om Ald || 11 κατὰ (pro τὸν) AAld || 13 ἡ δὲ σύνταξις οὕτως Ald scholiis coniunctis | οὕτως om M || 13, 4 τὸ πρῶτον om AAld || 14 βαρυνόμεναι Ald || 16 ὅσα γὰρ omisso lemmate Ald || 18 γοῦν A | πρώτων post τῶν add Ald || 18, 9 τῶν πρώτων om Ald || 19 τῶν τελευταίων Ald: -ου -ου AM || 21, 2 σπ. ἀρο-
τριεὺς AAld || 22 ἀφορᾷ Ald: om AM | ἐπὶ — γεωργίας om M || 23 τὸ δὲ μὴ usque ad ἔρρηι Ald scholiis coniunctis | θέρους ἐκ χειρὸς M | ἀντὶ τοῦ om M || 24 ἔχει A || 26 ἔαρι AAld: ἄρι M || 27 καὶ om M || 27, 8 μεστὰ καρποῦ AAld

καὶ χειμῶνος καιρούς. ὁ μὲν οὖν τῆς πρίνου καρπὸς σύμμετρος ὦν χειμῶνα δηλοῖ, ὁ δὲ πλείων τοῦ συνήθους αὐχμῶν.

1047. πρίνοι μὲν θαμινῆς ἀκύλου —: ὁ πρίνος τὸ δένδρον τῶν πάντων καταξήρων ἐστίν. καὶ μαρτυρεῖ καὶ Ἀριστοφάνης (Ran 859) λέγων 'σὺ δ' εὐθὺς ὡσπερ πρίνος ἐμπρησθεῖς βοαῖς' τῶν ξύλων γὰρ τὰ κατάξηρα ἐμπρησθέντα καὶ καυθέντα τῇ ξηρότητι ἀντηχεῖ τῷ πυρὶ. αὕτη τοίνυν ἡ πρίνος ξηρά τις οὕσα τὴν φύσιν, ὡς ἔφημεν (l. 4), τοῖς ὑγραίνουσι τέθηλε καὶ τέρπεται, καὶ ὅτε χειμῶνος ὄντος σφόδρα ὑγρὸν γίνεται τὸ περιέχον, τῇ ὑγρότητι ἡσθεῖσα καρποφορεῖ καὶ δηλοῖ τῷ καρπῷ τὸν ἐσόμενον μέγαν χειμῶνα, ὑφ' οὗ τῆς ὑγρασίας μεταλαβοῦσα ἐκαρποφόρησεν. θαμινῆς δὲ τῆς συνεχῶς φρομένης ἀκύλου· τρίτον γὰρ τοῦ χειμῶνος φύει. ἀκύλου δὲ τοῦ καρποῦ τῆς πρίνου. καὶ Ὅμηρος (Od X 242) 'παρὰ δ' ἄκυλον βάλανόν τε'.

κατὰ μέτρον ἔχουσαι —: ἀντὶ τοῦ συμμέτρως ἔχουσαι Plat τῶν καρπῶν. φησὶν οὖν καὶ ὁ Θεόφραστος (De Signis 55), ὅτι ὁ πρίνος καὶ ἡ σχίνος αὐχμηρὰ τῇ κράσει καὶ ξηρότερα τῶν ἄλλων πεφυκότεα πολλὸν καρπὸν οὐ φέρει, ἐὰν μὴ εἰς βάθος ὑγρανθῇ. εἰκότως οὖν τῇ τούτων ἀφορίαι καταμαντεύονται περὶ τῶν σπερμάτων οἱ γεωργοὶ μιᾶς αἰτίας οὕσης, δι' ἣν ἀμφοτέρων ἡ πολυκαρπία. εἰ δὲ ὑπερβάλλει τοῦ καρποῦ τὸ πλῆθος, οὐκ ἀγαθὸν σημειῖον· ἄμετρον γὰρ ἐπομβρίαν καὶ πλεονασμὸν ὑγρότητος ἢ περὶ τὸν ἀέρα ἀνεσις καὶ θηλύτης δηλοῖ. οὕτω ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ (fr 5 W.).

1049 sqq. μὴ μὲν ἄσθην ἔκπαγλα —: μὴ λίαν κορεστικῶς καὶ ἐξόχως βαρυνθεῖν τῷ καρπῷ παντελῶς. τουτέστιν· μὴ λίαν ἔχοιεν καρπὸν, ἀλλὰ σύμμετρον· τότε γὰρ ἐκτὸς αὐχμοῦ αἰ

1 χειμῶνος καιρούς AAlld: χειμῶνα καὶ καιρούς M | λέγει οὖν· ὁ μὲν

AAlld | 3 ἀκύλου om Ald || 5 ὡσπερ πρίνος εὐθὺς AAlld | ἐμπρησθεῖς A || 7 ἀντηχεῖ Dübner: ἀντέχει libri || 8 ὡς ἔφ. et 9 τέθηλε καὶ et ὅτε om AAlld || 9 post σφ. Ald ὑγροῦ τοῦ περιέχοντος γενομένου | ὄντος χ. A || 9, 10 γένηται A || 11 τῷ καρπῷ om AAlld | μέγαν om M | ? || 13 ἀκύλου om M | φύεται. ἢ (ὁ Ald) δὲ ἄκυλος ὁ καρπὸς ἐστὶ τῆς πρίνου AAlld || 14, 5 καὶ — τε om M || 14 ἀρ ῥ' ἄ. Odysseae codd || 16 δὲ post μ. Ald | ἀντὶ τοῦ om M || 17 τὸν καρπὸν M | καὶ om M | ὁ om AAlld || 18 ὁ πρ. M: ἡ AAlld | αὐχμηρὰ καὶ ξηρότερα M: -αὶ καὶ -αι AAlld || 19 πεφυκότεα M: πέφυκταν A, -ασι Ald | οὖν post πολ. add Ald | ἐὰν Bekker: εἰ AAlld || 21 ἤς AAlld || 21, 2 ἀμφοτέροις M || 22 ἐπέρχεται post πολ. add Ald || 26 μηδὲ AAlld || 27 βαρυνθεῖεν Ald | ἦγον (pro τουτ.) Ald || 28 ἐκ τοῦ Ald

ἄρourke θάλλουσιν. τὸ δὲ τηλοτέρω (1050) ἀντὶ τοῦ 'πορρω-
τέρω'. (πορρωτέρω) δὲ τοῦ αὐχοῦ αἱ ἄρourke οὐσαι πλήθουσι
καὶ θάλλουσι τοῖς ἀστάχουσιν.

1051. *τριπλόα δὲ σχίνος* κυέει —: *τριτὸν γάρ φησι
φέρειν τὴν σχίνον τὸν καρπὸν, ἕκαστον δὲ τούτων σημεῖον εἶναι* 5
*σπόρου· καὶ γάρ φησι σπόρους τρεῖς εἶναι, πρῶτον μέσον
ὑστερον. ἔν ἂν οὖν καρπὸν εὐφορήσῃ μάλιστα ἢ σχίνος, κατὰ
λόγον καὶ τὸν σπόρον ἐκείνον γίνεσθαι κάλλιστον.*

Apollinarius

1057. *λοχαίη σχίνος* —: *βαθεῖα καὶ ὑψηλή, ἀπὸ τοῦ
λοχῆσαι δύνασθαι καὶ ἐνεδρεῦσαι ἐν αὐτῇ κρυπτόμενον. οὕτως* 10
*ΑΠΟΛΛΙΝΑΡΙΟΣ. τὸ δὲ ἄρηται ἀντὶ τοῦ ἐνέγκῃ. (ἐν) ἐκείνω
τῷ καρπῷ ἢ ἄροσις πολὺ κρείττων ἔσται.*

Plut

1058. *κείνωι γ' ἐξ ἄλλων* —: *οὐ μόνον ἐν τοῖς ζώοις
συμπάθειά ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς. ὅσ' ἂν οὖν κεκρα-
μένη(ν) ὑγρότητι ἢ ψυχρότητι παραπλησίως ἔχη τὴν ἔξιν, ἢ* 15
*τρέφεται ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἢ τοῖς αὐτοῖς εὐθηνεῖ καὶ μαραίνε-
ται. διὸ πολλὰ μετ' ἀλλήλων συνακμάζει καὶ καρποφορεῖ, τὰ
μὲν θέρει, τὰ δὲ χειμῶνι, τινὰ δὲ καὶ ἔαρι. τῶν μὲν οὖν αἱ
κράσεις διάφοροι, τῶν δὲ ὅμοιοι καὶ συγγενεῖς σφόδρα. τῶν
οὖν τὴν ὁμοίαν κρᾶσιν ἐχόντων πρίνος σχίνος σκίλλα πυρός. 20
οὕτω ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ (fr 6 W.).*

1060. *οὕτω δ' ἀνθέρικος* —: *ἀνθέρικον νῦν εἴρηκε τὸ
ἄνθος τῆς σκίλλης· κυρίως γὰρ τὸ ἄνθος τῶν ἀσταχύων. ἀπο-
λούθως δὲ φησι καὶ τῷ τῆς σκίλλης ἄνθει τεκμαίρεσθαι περὶ
τῶν ἐσομένων καρπῶν· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἄνθος περὶ τοῦ πρῶ- 25
του σπόρου διδάσκει ἡμᾶς, τὸ δὲ δεύτερον περὶ τοῦ δευτέρου,
καὶ τὸ τρίτον ὁμοίως περὶ τοῦ τρίτου.*

1 θάλλουσαι εἰσι. τὸ οὖν Ald | δὲ om Ald || 2 οὐσαι αἱ ἄρ. τοῦ αὐχοῦ
πλ. τοῖς ἀ. AAld | πληθύνουσι Ald || 4 τριπλόα M | τρίτον libri | γάρ om
M || 5 τὸν om Ald || 6 φησι om M | τοὺς σπ. Ald | δεύτερον AAld || 7 ὑστα-
τον Ald || 8 ἄριστον AAld || 9 τὸ δὲ λοχαίη σχ. Ald || 11 ἐνέγκῃ Ald: -οι
AM || 11, 2 δὲ post ἐκ. et καὶ post καρπῷ add Ald || 13 οὐ γὰρ omisso lem-
mate Ald | ζωόις A || 14 γίνεται AAld | ὅσ' ἂν Dübner: ὅταν libri | ἢ ante
κ. M: om AAld || 14, 5 κεκραμένη A, κεκραμένην τῇ Ald || 15 καὶ (pro ἢ priore)
Ald | ἢ ψυχρότης A | ἔχη Ald: ἔχει AM | ἢ posterius om et (καὶ) suppl Ald ||
16 καὶ pro ἢ Ald | εὐθαλεῖ AAld || 18 τινὰ M: τὰ AAld || 19 ἀδιάφοροι
A || 20 οὖν μίαν AAld | συνεχόντων AM || 20, 1 ἐ. εἰσι — π. κατὰ Πλούταρχον
Ald || 20 πρίνος AAld: σπίνος M | πυροὶ M || 23 ἄκρον τῶν AAld || 24 τὸ —
ἄνθος AAld || 25 γάρ om A || 25, 6 πρῶτον om M || 26 χρόνου A | ἡμᾶς om
M || 27 τὸ δὲ τρ. A | ὁμοίως om MAld

1064. αὐτὰρ ὅτε σφῆκες —: ὅταν ἐν φθινοπωρινῇ τοῦ
 ἔτους ὥραι οἱ σφῆκες κατὰ πλῆθος συνηθροισμένοι ἐν πολλοῖς
 τόποις βλέπονται καὶ πρὸ τῆς ἑσπερίων τῶν Πλειάδων ἀνατολῆς,
 χειμῶνα δεῖ προσδοκᾶν. προσέληται δέ (p. 392, 5), ὅτι ἡ ἑσπερίος
 5 ἀνατολὴ τῶν Πλειάδων χειμῶνα ἐπιφέρει.

1065. ἑσπερίων δὲ τῶν ἀπὸ ἑσπέρας ἀνατελλουσῶν·
 ἐῷται γὰρ ἀνατέλλουσι θέρει. τότε οὖν, εἰ πρὸ τῶν ἑσπερίων
 Πλειάδων οἱ σφῆκες βλέπονται συνηθροισμένοι, εἴποι τις ἂν
 ἔσσεσθαι χειμῶνα. γίνονται δὲ οἱ σφῆκες ἐκ γῆς. εὐφύης δὲ
 10 πρὸς τὸ γενεῶν τὰ τοιαῦτα ἢ γῆ, ὅταν ἰκμαρώδης ᾖ.

1068. Θήλειαι δὲ σύες —: ἡ ὑγρότης γόνιμος καὶ κι-
 νητικὴ σπερματικῆς δυνάμεως· διαχυθὲν γὰρ τὸ σῶμα καὶ τὸ
 πνεῦμα εὐρον τῇ ἀνέσει γίνεται καὶ ὑπόθερμον εἰς ὄρμας
 ἀγωγούς ἐπὶ τὸ τῆς γενέσεως ἔργον. διὸ καὶ οἱ παλαιοὶ τὸν
 15 Διόνυσον τῇ Δημήτρει συγκαθιέρωσαν αἰνιττόμενοι τὸ γόνιμον
 τῆς ὑγρότητος. ὡς οὖν τὰ δένδρα εὐσθενήσαντα διανθεῖ καὶ
 δικαρπεῖ τῇ εὐκρασίᾳ πιόντα τὴν ἐπιρρέουσαν τροφήν, οὕτω
 καὶ τὰ ζῶια ἐν ὑγρῷ τῷ ἀέρι καὶ μαλακῷ τῷ σπέρματι (κι-
 νεῖται). οὕτως ΑΠΟΛΛΙΝΑΡΙΟΣ.

20 ἄλλως. καὶ σύες δὲ Θήλειαι καὶ πρόβατα καὶ αἴγες, ὅταν
 ὑπομείναντα τὴν ὄχρυσιν τῶν ἄρρῶν ἐπαναστρέφαντα ἐπιβαίνει
 τοῖς ἄρρῶσι, μέγαν χειμῶνα καὶ οὐκ ἐλάσσονα τοῦ ἀπὸ τῶν σφη-
 κῶν σημαίνει. ὅταν δὲ μὴ προλαμβάνῃ τὰ προειρημένα τὴν
 μίξιν ἀλλὰ βράδιον τοῦ εἰθισμένου ὄχευμι, εὐθυμίαν τοῖς πέ-

2 οἱ om Ald, evanidum in A | συνηθροισμένοι A || 4 δεῖ πρ. χ. Ald |
 Πλ. (sine τῶν) ante ἀνατ. ΔAld || 6 καὶ ἑσπερίων προπάρουθε (omisso
 δὲ) A, τὸ οὖν ἐσπ. πρ. ἤγουν Ald || 7 εἰ scripsi: καὶ AM, εἰ καὶ Ald ||
 8 ἂν Ald: οὖν A, om M || 9, 10 γὰρ ἐκ γῆς εὐφ. πρὸς Ald || 10 ἰκμαρώδης
 Ald, cf Ach 1 p. 69, 7 (ἰκματώδης) || 11, 2 ἢ ὑ. τῆς γονιμῶν καὶ κινήτικῶν
 σπερματικῆς δ. Ald (unde conī Bekker ἢ ὑ. γόνιμον καὶ κινήτικῶν τῆς σπ.
 δ.) || 13 τῇ ἀνέσει εὐρον (ἄρον Ald) ΔAld | ἀραιὸν conī Bekker || 15 Δημήτρα
 ΔAld || 16 ὡσπερ οὖν τὰ φυτὰ Ald, evanida A | ἀσθ. AM, ἔξασθ. Ald | καὶ
 om Ald || 17 δικαρπεῖ scripsi: διακαρπεῖ M, om ΔAld | τῇ ἀκρασίᾳ A | scripsi:
 ἐπιόντα τὴν ἐπιρρέουσαν τροφήν AM, ἐπελθούσης τῆς ὑγρᾶς καὶ ἐπιρρεούσης
 τροφῆς Ald || 18 in margine dextro interiore M ἢ ἡ τοῦ ἀέρος κινήσις εἰς χει-
 μῶνα, quod quo pertineat incertum | τῷ σπ. om Ald || 18, 9 supplevi; μάλιστα
 πρὸς συνοσίαν κινεῖται supplet Ald | τῷ σπ. — Ἄπ. evanida in A || 20 ἄλ-
 λως om MAld | καὶ primum et δὲ om A | αἰ οὖν θ. σύες καὶ Ald || 21 τὴν
 τῶν ἄρρῶν ὄχρυσιν ΔAld | scripsi: ἐπιστρέφαντα ΔAld, ἀντιστρέφαντα M |
 ἐπιβαίνει M || 22 ἄρρῶσι Ald | τὸν ἀπὸ AM || 23 σημαίνουσι ΔAld || 24 και-
 ροῦ post εἰθ. AM: om Ald | ὄχευμι ἢ ὄψευμι A, ὄψευμι Ald

νησι παρέχεται, ὅτι μὴ ἔχοντες εὐπορεῖν ἐσθημάτων προσδοκῶσιν εὐδινώτερον ἔσεσθαι τὸν χειμῶνα.

ἄλλως. Θήλειαι δὲ σύες: καὶ ταῦτα γὰρ τὰ ζῶια ἐπιθυμητικῶς ἔχουσι συνουσίας ἐν χειμῶνι· τότε γὰρ ἔξωθεν ὄντος τοῦ ὑγροῦ τὸ θερμὸν ἐνδοθέν ἐστι καὶ φλέγον αὐτὰ ἐγείρει 5 πρὸς συνουσίαν. διὸ καὶ ἐξῆς φησιν, ὅτι, ἐὰν βραδέως καὶ μὴ συνεχῶς συνουσιάζωσι, δηλοῦσιν οὐ ψυχρὸν τὸν χειμῶνα, ἀλλ' εὐκρατον. ὁθεν καὶ τὸν πένητα χαίρειν ποιούσιν· μὴ ἔχων γὰρ σκέπη ἐν χειμῶνι ὁ πένης χαίρει, ὅταν χειμῶν μὴ πᾶν ὑπάρχη ψυχρός. 10

1072. ὀψὲ δὲ μισγομένων —: ἐν τοῖς ἀχμηροῖς τε καὶ ἀνόμβροις ἔτεσι τὰ ζῶια ἀπρόθυμα πρὸς συνουσίαν· διὰ (γὰρ) τὴν τῶν σωμάτων ὑγρότητα ὀλίγην οὖσαν βραδύτερον τοῦτο δρᾷ. ὁθεν καὶ ὀψὲ δρωῖντα τὴν συνουσίαν εὐθυμίαν παρέχουσι τοῖς γεωργοῖς· ἢ γὰρ πλείων ἐπιθυμία ἐξ ὑγρότητος πλεοναζού- 15 σης γίνεται.

1073. χαίρει ἄνολβος ἀνήρ: ὁ πένης καὶ ἀνείμων ἀνὴρ χαίρει, ὅτι οὐ πᾶν αὐτῷ θερμαινομένωι, ἤγουν σκεπομένωι ὑπὸ ἀμφίων, εὔδιον τὸν ἐνιαυτὸν γενήσεσθαι ὑποφαίνουσι. 20

1074. βιβαιόμεναι: ἀντὶ τοῦ βι(β)αζόμεναι πρὸς συνουσίαν.

1075. χαίρει καὶ γεράνων ἀγέλαις: καὶ ὅταν αἱ τῶν γεράνων ἀγέλαι ἐπὶ τοὺς εἰθισμένους τόπους μετάβασιν προλάβωσιν, ὁ ἐπιθυμῶν γεωργὸς ἐν τάχει τοὺς καρποὺς ἀκμάσαι 25 γέγηθεν. ὅταν δὲ βραδύτερον διαίρωνται, ὁ βουλόμενος βραδῖον ἀκμάσαι τὴν θερεῖαν γεωργὸς γέγηθεν· ἀκόλουθος γὰρ ὁ χειμῶν γίνεται τῷ τῶν γεράνων διάρματι· ὅταν μὲν γὰρ προ-

1 παρέχονται AAld || 2 εὐδινώτερον AAld || 3 ἢ ταῦτα τὰ scholia coniunctis Ald || 4, 5 ἐπειδὴ (pro γὰρ) et ἔξ. τότε τοῦ ὑγροῦ ὄντος Ald || 5 φλέγων αὐτάς A || 6, 7 συνεχῶς (omisso μὴ) A, οὐ συνεχῶς Ald || 8—10 μὴ — ψυχρός om AAld || 11 ἢ omisso lemmate Ald | τε om Ald || 12 πρὸς σ. οὐ πρόθυμα Ald | suppl Ald || 13, 4 τ. δρᾶν AM || 14 διὸ φησιν ὀψὲ Ald || 17 χαίρει οὖν ὁ ἀν. ἀ. ἤγουν ὁ πένης Ald | ἀνὴρ om M || 18 ἀνὴρ om MAld | χαίρει om Ald | ἤγουν σκ. om AAld || 21 τὸ δὲ ante βιβ. add et scholia coniunxit AAld || 23 ἀγέλαις om A, καὶ — ἀγ. om Ald || 24 τοῖς -οις τόποις AAld || 24, 5 προλάβωσιν scripsi: προσλαμβάνωσιν A, -ουσι Ald, προσλάβωσι M || 25 ἀμῆσαι Ald || 26, 7 βραδύτερον Ald || 27 ἀμᾶσαι A, ἀμῆσαι Ald | ὁ om AAld || 28—543, 1 scripsi, cf ad l. 24, 5: προλαμβάνωσι AAld, προσλάβωσι M

λάβωσι τὴν μετάβασιν καὶ κατὰ μείζονα συστήματα ποιῶσι τὴν
 πτήσιν, πρῶτον δηλοῦσι τὸ ἔτος. ὅταν δὲ τοῖς αὐτοῖς τόποις
 ἐμβραδύνωσι καὶ ἀναχωροῦσαι πραιοῖαν τὴν πτήσιν ποιῶνται
 καὶ μὴ συνηθροισμένοι φέρωνται, ὅψε γενησόμενον τὸν χειμῶνα
 5 σημαίνουσι καὶ τὴν παρολικὴν τῶν γεωργιῶν χρησιμωτέραν οὖσαν
 τοῖς γεωργοῖς.

1076. ὥριον ἐρχομέναις: ταῖς καθ' ὥραν ἐρχομέναις
 γεράνοις ὁ βουλόμενος καθ' ὥραν τῶν ἔργων ἀπτεσθαι γεωργὸς
 χαίρει, ὁ δὲ βουλόμενος ὀψιέστερον σπεύρειν ταῖς ὀψιμωτέραις·
 10 ἔπτεσθαι γὰρ αὐτῶν τῆι πτήσει πέφυκεν ὄμβρος· καὶ γὰρ αὐταὶ
 αἰσθανόμεναι τῆς περὶ τὸν ἀέρα ψύξεως ἐκ τῶν συνήθων ἐπὶ
 τοὺς ἀήθεις μετέρχονται τόπων.

1078—81. πρῶτα μὲν καὶ μᾶλλον —: ταῖς μὲν θᾶττον
 καὶ κατὰ πληθός φαινομέναις θᾶττων καὶ πλείων ὁ χειμῶν ἐπι-
 15 φαίνεται. ὅταν δὲ ὅψε καὶ μὴ ἀγεληδὸν φανεῖσαι πλείοτε-
 ραι (1080), ἀλλὰ [καὶ] κατ' ὀλίγον καὶ ἐκ διαστημάτων, οὐδ'
 ἅμα πολλὰ ἀμβολίη χειμῶνος ὀφέλλεται ὕστερα
 ἔργα (1081).

1082. εἰ δὲ βόες καὶ μῆλα —: εἰ δὲ οἱ βόες καὶ τὰ
 20 μῆλα, ἤγουν τὰ πρόβατα, ἐν τῆι παρακμῆι τοῦ φθινοπώρου
 τὴν γῆν τοῖς ποσὶν ὀρύσσουσι, τὰς δὲ κεφαλὰς πρὸς βορέαν
 ἀνατείνουσι, χειμῶν γενήσεται μέγας κατὰ τὴν τῶν Πλειάδων
 δύσιν. ἐὰν δὲ μᾶλλον ὀρύττωσι, μείζονα δεῖ τὸν χειμῶνα προσ-
 δέχεσθαι καὶ ἀσύμφορον φντοῖς τε καὶ τῶι σιτικῶι καρπῶι·
 25 πολλὴν γὰρ ἔσομένην χιόνα σημαίνει, ὑφ' ἧς συμβήσεται τὸν ἐν
 ταῖς χώραις ἔτι τρυφερὸν ὄντα καὶ μηδέπω ἐπὶ τοσοῦτον ἠύξη-
 κότα, ὥστε μὴ μαραίνεσθαι, ξηρανθῆναι ὑπὸ τῆς ψυχρότητος·
 εἰ γὰρ ἐτύγχανεν ἰσχυρός, ὁ γεωργὸς οὐκ ἂν ἐδεδοίκει τὴν ἐκ
 τῆς χιόνος βλάβην.

30 1083. γαῖαν ὀρύσσωσιν —: καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ζώων ὀρυ-

Avien
1810—2

1 ἀπίωσι M || 3 ἐμβραδύνωσι Ald: -ουσαι A, -ουσι M | βραδείαν A
 Ald | ποιούonta M || 6 γεωργοῖς AAld: -ικοῖς M || 9 ὀψιέστερον MAld | ὀψι-
 μωτέραις M || 10 ὁ ὄμβρος Ald || 12 τόπους AAld || 15 φανῶνται Ald,
 φαίνονται coni Bekker || 15, 6 πλείοτεραι om AAld || 16 καὶ prius om
 AAld || 17 δὲ post κολλαῖ A | ἀναβολή Ald | post χ. Ald ὠφελοῦσα τὰς
 ἰστέρας σποράς || 19 καὶ μῆλα om M || 19, 20 τὰ μῆλα ἤγουν om M ||
 21 ὀρύσσωσι M || 24 τῶι om AAld || 25 σ. ὥστε σ. Ald || 28 πυρὸν post χ.
 add Ald | ἔτι om AAld || 27 καὶ ante ξ. A: om MAld || 30 lemma om Ald |
 καὶ ἡ A, om M; ἡ δὲ Ald

σομένη γῆ χειμῶνα δηλοῖ· μαντεύεται γὰρ δεῖσθαι ψύξεως διὰ πλῆθος θερμότητος, ἣτις διὰ τὴν ἔξωθεν πυκνότητα ἐγκλείεται τοῖς ζώοις. εἰ δὲ πλεον ὀρύττει τὴν γῆν τὰ ζῶια, ὁ χειμῶν βλαβερώτερος καὶ φυτοῖς καὶ ἀρότροις. εὖχον δὲ πλεονα χιόνα ἔσσεσθαι· σημεῖον γὰρ καρποῦ, ἐπειδὴ ριζοῦνται τὰ σπέρματα 5 μᾶλλον ἐπεχόμενα τῆς ἐπὶ τὸ ἄνω ἀνύξεως. § κομῆται δὲ ἀστέρες ἀνχμοῦ σημεῖον ὑπερβάλλοντος τοῦ θερμοῦ [καὶ] τοῦ ψυχροῦ (1092).

1084—93. μάλα κεν τότε —: ἔστωσαν δὲ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἀστέρες τὸ κατὰ φύσιν σῶιζοντες κατάστημα καθαροὶ 10 καὶ ἀνεπιθόλωτοι, μηδὲ οἱ καλούμενοι κομῆται θεωρηθείσαν, ἧ εἰς ἧ δύο ἧ καὶ τρεῖς· φανέντες γὰρ οὗτοι ἀνχμηρὸν τὸ ἔτος σημαίνουσιν.

1085. Πληιάδες χειμῶνα —: εἴπομεν γὰρ ἄνω (p. 541), ὅτι καὶ φθινοπωρινὰ ἀνατέλλουσιν αἱ Πληιάδες· φησὶ δέ, ὅτι 15 κατερχόμενα χειμῶνα φέρουσιν.

ἄλλως. οἰονεὶ εἰς τὸν καιρὸν, ὅτε δύνουσιν αἱ Πληιάδες, ἐὰν αἶγες καὶ μῆλα κερατίζωσι τὴν γῆν, χειμῶν γενήσεται μέγας.

1088. ἀλλὰ χιῶν εἷη πολλή —: ἀλλὰ χιῶν ἔστω, φησὶ, 20 πολλή ἐπὶ ταῖς μεγάλαις ἀρούραις ἐπὶ τῇ μήπω ἀκμῆν κριθείσῃ καὶ οἰονεὶ διάκρισιν καὶ ἰσχὺν λαβούσῃ πόαι, τῇ τέως μὴ βαθεῖαι ἀλλ' ἐπιπολαίω οὔσῃ.

ἄλλως. χιῶν δὲ ἂν πίπτῃ, γινέσθω μὴ ἤδη εἰς πολὺ τῆς πόας ἠϋξήμενης, ἵνα μὴ κατακλᾶται αὕτη, ἀλλ' ἔτι ἀπαλῆς· 25 καὶ γὰρ αὕτη κατ' ὀλίγον τηκομένη καὶ ποτιζούσα τὴν γῆν τρόφιμός ἐστι τοῖς ἐσπαρμένοις.

1 δ. ἐπειδὴ μαντεύονται δ. Ald || 3 πλεον AAld || 5 γενέσθαι Ald, om A || 6 τὰ libri | κομῆται A || 7 seclusi; om Ald || 7, 8 τὸ ψυχρὸν Ald || 9 lemma om MAld || 9, 10 τότε οὖν κατ' — καιρὸν ἔστωσαν οἱ ἀ. Ald || 10, 1 καθαρόν καὶ -ον Ald || 11 κομῆται A | θεωρηθείσαν M || 12 καὶ om M || 12, 3 ἔαρ σ. Ald || 14, 5 εἶπ. ἀνωτέρω ὅτι Ald || 15 πληιάδες M | post Πλ. AAld αὐταὶ οὖν κατ. χ. || 17—19 om M || 17 ἄλλως A: om Ald | ἐὰν οὖν εἰς τ. κ. ὅτε Ald | 18 ἐὰν A: αἱ Ald | τὰ μ. Ald || 20, 1 πολλή φησιν Ald || 21 ἐν ταῖς AAld | ἐπὶ alt scripsi ex Arato: περὶ libri | τῇ AM, τὴν Ald | ἀκμῆν om Ald || 21, 2 κριθείσῃ AM, κριθείσαν Ald || 22 λαβούσῃ πόαι AM, λαβούσαν πόαν Ald || 22, 3 τῇ τέως μὴ δὲ βαθεῖα M, τῇ τέως μὲν βαθεῖα A, οὐδὲ τὴν βαθεῖαν Ald || 23 ἐπιπολαίον οὔσαν Ald || 24 ἄλλως om AAld | ἦγουν ἐὰν ἡ χιῶν π. Ald | γενέσθω Ald || 25 κλᾶται AAld | ἀπαλῆς AAld: -ῆ M || 26 ἡ γὰρ χιῶν τηκομένη κατ' ὀλ. Ald

1090. ὄφρα τις εὐεστοῖ —: τῆι εὐετηραίαι. τοῦτο ἀκο-
λουθεῖ τῶι μῆ — λίην ὀρύχοιεν (1086). ὁ δὲ νοῦς· ὅπως
τις εὐεστῶ προσδεχόμενος χαίρηι· εἰ γὰρ λίαν ὀρύχοιεν, οὐ
κατὰ κόσμον ἀλλὰ χαλεπὸν καὶ τεταραγμένον τὸν ἀέρα μηνίου-
5 σιν. καὶ χιῶν ἂν εἶη πολὺς ἐν ταῖς ἀρούραις ἐπὶ [τῆι] μήπω
κεκριμένῃ καὶ ἰσχυραῖ τῆι πόαι τῶν ἀσταχῶν πρὸς τὸ χιόνα
δύνασθαι φέρειν καὶ τοσοῦτον ψῆχος ἀναδέξασθαι.

1091. οἱ δ' εἶεν καθύπερθε —: τοὺς κομήτας οἱ Posidonius
p. 230 Diels (cf
Aetius p. 866 D.)
Πυθαγορικοὶ τοῖς πλανωμένοις συγκατηρίθμουν, κατὰ μακρὰς
10 ἀνακυκλήσεις χρόνων ἄλλοτε ἄλλῃ προφαινομένους, ἕνα τοῦτον
ὑποτιθέμενοι, καὶ κατὰ τὰ βόρεια ἔκτος τοῦ ζωδιακοῦ φαινομέ-
νους. οἷς αὐτὸ τοῦτο ἀντιπίπτει· τοῖς γὰρ πλανήταις ὠρισμένους
τόπος ἐστὶν ὁ ζωδιακὸς κύκλος, οὗτος δὲ οὐκ ἂν εἶη τῶν πλανή-
των ἔκτος τούτου τοῦ τόπου φαινομένων. καὶ εἴπερ εἰς τῶν
15 πλανήτων (ἦν), πάντως ἂν καὶ τὰς τούτου περιόδους οἱ περὶ
τὰ μαθήματα δεινοὶ παρατήρησαν ὡς καὶ τῶν πλανήτων. (ἀλλ')
οὐδὲ εἰς ἐστίν, ἀλλὰ πλειονες, καὶ οὐχ ἐνὶ τόπῳ ὀρώμενοι,
ἀλλὰ τοὺς μὲν αὐτῶν κομήτας λέγουσι ἄνω τῶν ἀστέρων ἔχον-
τας τὴν κόμην, παγωνίας δὲ τοὺς κάτω, ξιφηφόρους δὲ τοὺς
20 ἑκατέρωθεν, καὶ ἄλλους ἄλλως ἔχοντας. Δημόκριτος (p. 392 Mull)
δὲ καὶ Ἀναξαγόρας (p. 167 Sch) κατὰ σύλλαμψιν δύο πλανωμέ-
νων, ἦνίκα πλησίον ἀλλήλων γένωνται, καθάπερ ἐσόπτρων ἀντι-
λαμπόντων ἀλλήλοις τοὺς κομήτας συνίστασθαι λέγουσιν. καὶ
οὔτοι δὲ πλανώμενοι τοῦτο λέγουσιν· οὔτε γὰρ ἐν τῶι ζωδιακῶι
25 μόνῳ φαίνονται, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς βορείοις καὶ ἐν τοῖς νοτίοις,

1 εὐ. χαίρηι Ald || 2 τῶι — ὄφρ. om Ald quae add τὸ χαίρειν τὸν
γεωργόν | ὁ δὲ νοῦς om M || 3 εὐεστῶ scripsi: εὐθέτως libri; εὐθέως conī
Bekker | λίαν om A || 3, 4 μῆ οὐκ ὀρυχοίεν λίαν οἱ βόες· οὐ γὰρ κατὰ
Ald || 5 χιῶν Bekker: χεῖμων AMald || 6 τὸν χ. A || 7 τοιοῦτο Ald, -ον AM ||
8 οὐδ' ἔπερθε pro lemmate A || 9 μακρὰς AAld: μακρὰς M || 10 τοῦτον Ald:
τούτων AM || 11 καὶ ante κατὰ om AAld || 11, 2 ζ. φαινομένων A, ζ. καὶ τῶν
φαινομένων Ald || 14 φαινόμενος libri | ἅμα post καὶ add Ald || 15 suppl
Ald || 17 οὐδὲ scripsi: οὔτε δὲ AM, ἀλλ' οὐδὲ Ald | τύπω M || 17, 8 ὄφρ.
τοῖς μὲν ἄνω τῶν ἀστέρων ἔχοντας τὴν κόμην κομήτας ἐκάλεσαν,
τοῖς δὲ κατὰ παγωνίας, ξιφ. δὲ τοὺς κάτωθεν. Δημ. Ald || 18 αὐτῶν M:
om A | κομήτας A || 18, 9 ἄνω — κόμην A: hic om M, cf ad l. 20 || 19 τοὺς
δὲ παγωνίας (omisso κάτω) M | τοὺς δὲ ξιφ. (omisso κάτωθεν, cf ad l. 20)
A || 20 ἑκατέρωθεν scripsi e M altero loco, cf infra: κάτωθεν Ald, om
hic M | καὶ ἄλλους ἄλλως ἔχ. M: om AAld | post ἔχ. M iterum κομή-
τας μὲν τοὺς ἄνω τῶν ἀστέρων ἔχοντας τὴν κόμην, παγωνίας δὲ τοὺς
κάτω, ξιφηφόρους δὲ τοὺς ἑκατέρωθεν || 21 σύλλαμψιν corr Diels: σύλληψιν
libri || 21, 2 πλανωμένους A || 23 κομήτας A || 25 ἐν alt om A

τρεις τε πολλάκις ὑπὸ τὸ αὐτὸ δρῶνται κομήται. πέντε δὲ ὄντων πλανήτων τρεῖς ὄρασθαι κομήτας (ἀδύνατον). καὶ τῶν ἀπλανῶν δὲ τινες ὄρῶνται κόμας ἔχοντες. ἐπὶ γοῦν τῷ Ἰσχυί τοῦ Κυνοῦ Ἀριστοτέλης (Meteor I 6. 7) φησὶ παρατηρηθέναι κομήτην καὶ τοῦτο προσιστορῶν, ὅτι χωρὶς δύσεως οἱ κομήται κατὰ 5 μικρὸν ἀπομαρνανθέντες ἀφανίζονται. πολλάκις τε ἐγγὺς ἀλλήλων ἐγένοντο πλανῆται καὶ κομήται οὕτως, (ὥστε) παραφαίνεσθαι. ὁ δὲ Ποσειδώνιος (p. 79 B. Diels p. 231) ἀρχὴν γενέσεώς φησιν ἴσχειν τοὺς κομήτας, ὅταν τι τοῦ ἀέρος παχυμερέστερον εἰς τὸν αέρα ἐκθλιβὲν τῆι τοῦ ἀέρος δίνῃ ἐνδεθῆι, εἶτα πρὸς πλείονα 10 δῖον ἐπιρρεούσης τῆς (συ)στροφῆς φέρονται. ἔνθεν αὐτοὺς καὶ μείζονας αὐτῶν ὄρασθαι καὶ ἥττονας, ὡς ἂν ποτε μὲν ἥλιον ἐπιδιδούσης τῆς (συ)στροφῆς αὔξεσθαι, ποτὲ δὲ λειπούσης συστέλλεσθαι. ταύτη γοῦν καὶ εἰς τὸν ἀρκτικὸν οὐ συνίστασθαι μάλιστα τόπον, ἀλλ' ἐνθα παχυμερῆς καὶ πεπιλημένος ἐστὶν ὁ 15 ἀήρ. κατὰ δὲ τὰς φαύσεις αὐτῶν καὶ πάλιν διαλύσεις τροπὰς γίνεσθαι συμβαίνει τοῦ ἀέρος· αὐχμούς τε γὰρ καὶ τῶν ἐναντίων θαλασσίων ὄμβρους κατὰ τὴν διάλυσιν αὐτῶν γίνεσθαι, ἅτε δὴ ἐν αέρι τῆς συστάσεως αὐτῶν γινομένης. ὅπερ καὶ ὁ Ἄρατος λέγει, αὐχμῶν αὐτοὺς σύμβολα παραδιδούς ὑπάρχοντας, 20 λέγων οἱ δ' εἶεν καθύπερθεν καὶ τὰ ἐξῆς. Ἰπποκράτης μὲντοι ὁ Πυθαγορικὸς (Diels DG p. 231) ἕνα λέγει τὸν κομήτην. καὶ οἱ μὲν λοιποὶ ἰδίας αὐτῶν τὰς κόμας ἀποφαίνονται, ὁ δὲ κατὰ ἀνάκλασιν τὴν ὡς ἐπὶ τὸν ἥλιον ἀπὸ τῶν ὄψεων διὰ τῆν τῶν ὑγρῶν ἀναθυμιασιν εἰς αὐτὸν ὄλασιν φαίνεσθαι. 25

Sporus.
Avien
1615—9

1093. πολλοὶ γὰρ κομώσιν —: ἡ ξηρὰ ἀναθυμιασὶς ξηρᾶς τῆς γῆς καὶ αὐχμηρᾶς τυγχανούσης ἀναδιδομένη ποιεῖ τοὺς κομήτας ἀστέρας καλουμένους· ὑπὸ (γὰρ) τῆς ἰδίας θερμότητος

1 ἐν τῷ αὐτῷ ante πολλ. AAld | κομήται A | 2 κομήτας A | suppl Ald || 3 ὄρῶντες A | 4 τετηρηθέναι AAld | 5 κομήτην A | κομίται A | 7 κομήτης M | κομῆ(ῆ) Ald) καὶ πλανῆται AAld | οὕτω παραφαίνεται AM, ὡς ἐστὶ σκοπεῖν Ald | 8, 9 ἴσχειν φησὶ Ald | 9 κομήτας A | 9, 10 ἐκθλιβὲν εἰς τὸν αέρα Ald | 10 αἰθέρα et αἰθέρος coni Bake | 11 suppl Ald | φέρονται M | ἔνθα A, διδ συμβαίνει αὐτοὺς Ald | 12 αὐτῶν libri | ἥλιον om Ald | 13 ἐπιδιδούσης Bekker: ἐπιδηλούσης libri | suppl Ald | 14 ταύτη Ald: -ην AM | συνέστανται Ald | 15 πεπ. καὶ παχ. AAld | 17 συμβαίνει γιν. Ald | τε καὶ ἐκ τ. A Ald | 18 τὴν om AAld | γιν. αὐτῶν AAld | 21 λέγων — ἐξῆς om AAld | φησὶ post καθ. M; an 'is quem exscribo'? | 22 κομήτην A | 25 ὄλασιν AAld | 26 Σπόρος δὲ φησιν, ὅτι ἡ ξ. ἀναθ. scholiis coniunctis omisso lemmate Ald | κομῶσιν A | 27, 8 ποιεῖται κ. Ald | 28 κομήτας A | ὑπὲρ Ald | suppl Ald

ἔξαπτομένη ῥαιδίως ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἀκτίνας καὶ οἶον ἀστέρας ἀναπέμπει πρὸς τὸ ἄνω· τὸ γὰρ πῦρ ἄνω πέφυκε φέρεσθαι, τὰς δὲ ἀκτίνας τοῦ παντός ἀστέρος κόμας εἶναι νομίζουσιν. οὕτω Σπόρος (fr 3 Anal Erat p. 48).

- 5 1094. οὐδὲ μὲν ὀρνίθων —: ὅταν πολλαὶ ὀρνίθων ἀγέλαι ἀπὸ τῶν νήσων ἐπὶ τὴν χέρσον ἐπειγῶνται, οἱ μὲν γεωργοὶ περὶ τοῦ θέρους ἀγωνιῶσιν ἀνχηρὸν τεκμηράμενοι γενήσεσθαι, οἱ δὲ βουκόλοι γεγήθασιν μάλιστα, ὅταν μὴ κατὰ πληθὸς συνηθροισμένοι γένωνται ἐπὶ τὴν γῆν, ἀλλὰ τεταγμένως
10 ἰπτάμεναι· πολυγάλακτον γὰρ προσδοκῶσι τὸν ἐνιαυτόν. εἶτα ἐπιφέρει οἶκτόν τινα τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀσθενείας καὶ φησὶν, ὅτι τούτῳ τῷ τρόπῳ ζῶμεν οἱ ἄνθρωποι κακοπαθῶς καὶ μὴδὲν βέβαιον ἔχοντες ἐν τῷ βίῳ, ἀλλὰ μόνον τὰ περὶ τὸν κόσμον σημεῖα τὰ μὲν κατελιφότες ἐκ διηνεκοῦς ἐμπειρίας, τὰ
15 δὲ καὶ προσδοκῶντες διὰ τῆς μελλούσης παρατηρήσεως γενήσεσθαι.

ἄλλως. οὐδαμῶς δὲ ταῖς ὀρνίθων ἀγέλαις ἐκ νήσων ἐρχόμεναις, ὅτε πολλαὶ ἐμπλήσ(σ)ωσιν ἀρούραις, ὃ ἠπειρόθεν ἀνὴρ ἔνεκεν τοῦ θέρους χαιρεῖ.

- 20 1095—1100. ἐκ νήσων ὅτε πολλαὶ —: Ἀριστοτέλης (fr 240 R.) φησὶν· ὅταν μὲν ὑγρὸς ἦ καὶ ψυχρὸς ὁ αἶθρ, τὸ τηνεαῦτα καὶ αἱ νῆσοι βρεχόμεναι ἀναφύουσι καὶ τὰ ἐν αὐταῖς ὄρνεα τρέφουσιν. ὅταν δὲ ἀνχμῶδης ἦ καὶ ξηρὸς, τότε παντελῶς τῶν νήσων μὴ ἀναφουσῶν ἐπὶ τὴν γῆν τὰ ἐν ταῖς νήσοις ὄρνεα
25 φεύγουσιν, εἰς ἣν <διαφυγόντα> δύνανται κἄν ἐξ ὀλλοῦ τρέφεσθαι. καὶ οἱ κολοιοὶ δὲ ἐκ τῶν νήσων πετόμενοι τοῖς γεωργοῖς σημεῖον ἀνχμοῦ καὶ ἀφορίας. ἐὰν δὲ ἔμμετροι χωρῶσιν, εὐκαρπλίαν δηλοῦσιν.

1098. ἀνχμῶι ἀνιηθεῖς: βλαβεῖς ὑπὸ τοῦ ἀνχμοῦ· Plut. Ἰ Avien
30 ξηρότεραι γὰρ αἱ νῆσοι τῶν ἠπειρῶν ὑπάρχουσαι, ὡς φησι 182B—6

1 ἔξαπτομένη Ald: -ης AM | καὶ ante οἶον AM: om Ald | ἀκτίνας ἢ post οἶον A, ἢ ἄ. post ἀστ. Ald, om M || 2 τὰ ἄ. A || 4 οὕτω Σπ. om hic Ald, cf p. 546, 26 || 6 ἔρχονται (post νήσων) Ald | μὲν om Ald || 7 τεκμηράμενοι Ald || 7, 8 post γενήσεσθαι: — χαιρεῖ δὲ που αἰπόλος ἀνὴρ A || 10 ἰπτάμεναι ὡς Ald || 12 καὶ ante κακ. add A | κακοπαθοῦντες AAld || 14 ἄ — ἄ libri | γὰρ post μὲν M: om AAld || 15, 6 γνώσεσθαι Ald, om A || 17—19 om AAld || 20 lemma om Ald | περὶ δὲ τῶν ὀρνίθων ante Ἄρ. add Ald || 21 ὅτε M | ψυχρὸς καὶ ὑ. AAld || 22, 3 ἀνατρέφουσιν AAld || 25 <φυγόντα> Winterfeld || 27 εἶσιν post ἀφ. add Ald | ἔμμετροι Ald: ἄμετροι AM || 29 τὸ δὲ ante lemma et ἦγον post add Ald || 30 τυγχάνουσαι AAld

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ (fr 8 W.), θᾶττον καὶ ῥᾷιον τοῦ ἀνύχηροῦ καταστή-
ματος ἀντιλαμβάνονται. διὸ καὶ τὰ ὄρνεα φεύγει καὶ ταῖς ἠπέ-
ροις ἐπιπελάζει. καὶ ἄχθεται μὲν ὁ γεωργὸς τῆι τῶν ὀρνίθων
ἐπιδημία τὸν ἀνύχμον ὑποπτεύων, χαίρει δὲ ταῖς αὐταῖς ὄρνεσιν
ὁ αἰπόλος, ὅταν ἐν κόσμῳ καὶ τεταγμένοι φέρωνται, ὡς πλειονος 5
γάλακτος γενησομένου διὰ τὸ ἐνθερμον εἶναι τὸν ἐνιαυτόν.

1101. οὕτω γὰρ μογεροὶ —: καματηροὶ καὶ πλανώμενοι
ἐν πολλοῖς πράγμασιν, ἄλλος ἐξ ἄλλων ἔργων καὶ ἐλπίδων ζῶν,
ὁ μὲν γεωργὸς ἀπὸ σπερμάτων, ὁ δὲ αἰπόλος ἀπὸ αἰπολίων,
οἱ δὲ ναῦται ἀπὸ θαλάσσης, καὶ τὰ παρὰ ποσὶ σημεία (1102), 10
τουτέστι τὰ πλησίον, γινώσκειν πάντες ἔτοιμοι ἐξ ὧν μετα-
χειρίζονται καὶ τὰ ἀπὸ τῆς σημειώσεως [ἢ ἅπαντα] ἀποβάττα
δυνατοὶ εἰς πρόγνωσιν ἀγαγεῖν ὕστερον. εἶτα ἐπέξεισι τὰ
ἐκάστου.

1104, 5. ἀρνάσι μὲν χειμῶνας: οἱ ποιμένες, φησὶν, ὅταν 15
θεάσωνται τοὺς ἄρνas μετὰ τινος ἐπείξεως ἐπὶ τὴν νομὴν ἐρχο-
μένους, χειμῶνα τεκμαίρονται.

1106. ἄλλοι δ' ἐξ ἀγέλης κριοὶ —: ὡσαύτως δὲ καὶ
ὅταν κριοὺς ἢ ἀμνοὺς ἐν ταῖς τριόδοις ἴδωσι τοῖς κέρασι δι-
ερεϊδομένους, τινὰς δὲ τοῖς ποσὶν ἀλλομένους, τοὺς μὲν ἄρνas 20
τοῖς τέτρασι, τοὺς δὲ τελείους τοῖς ἐμπροσθίοις, καὶ ὁμοίους
γινομένους ὀρχουμένους, χειμῶνός ἐστι σημεῖον.

1107. ἐρειδόμενοι κεράεσσιν —: τοῦτο πάσχοσι τῆς
περὶ τὸν ἄερα αἰσθανόμενοι ψύξεως· νοτιζόμενα γὰρ αὐτῶν τὰ
κέρατα κησμοδῆ γίνεται. 25

1108. ἀναπλήσσωσι πόδεσσιν —: καὶ ὁπότεν δὲ κατὰ
τὴν ἀγέλην σκιρτῶσιν, οἱ μὲν ἄρνas τοῖς τέτρασιν ἀλλόμενοι
ποσὶ διὰ τὸ κουφοτέρους ὑπάρχειν, οἱ δὲ τέλειοι τοῖς δυσὶν ἄτε

3 προπελάζει AAld || 5 τεταγμένως AAld || 6 τὸν ἄερα AAld || 7 γὰρ
om A | ἦγουν post lemma add Ald || 8 ζῶντες AAld || 9 τῶν αἰπ. AAld |
10 πὰρ Ald, περὶ A || 11 τὰ παραπλήσια A || 12 ἐκ τῆς AAld | ἦγουν Ald | ἢ
ἅπαντα om M || 13 δυνατοὶ Bekker: -ον libri || 15 χειμῶνας om Ald ||
16 μετὰ κατεπίξεως Ald || 17, 8 scholia coniunxit lemmate omisso M || 18 καὶ
om Ald || 22 ὀρχουμένοις Ald: ὀρθουμένοις AM | χ. ἐ. σημ. A: om M | ἦγού-
νται (pro ἐστι) Ald || 23 lemmate omisso scholia sic coniunxit Ald τὸ μὲν οὖν
τοῖς κέρασιν ἐρείδεσθαι πάσχοσι || 24 ψυχραίνόμενα AAld || 26 lemma A:
om MAld || 26 — p. 549, 1 pergīt Ald τὸ δὲ ἀναπλήττειν τοῖς ποσὶν, ὁπότεν
κατὰ τὴν ἀγέλην ὄσι, τοὺς μὲν τοῖς τέτρασιν ἀλλόμενοις ποσὶ τοὺς κου-
φοτέρους, τοὺς δὲ τελείους τοῖς δυσὶν, ἄτε βαρύτερους, χειμῶνός ἐστι ση-
μεῖον || 26 ὁπότε M || 27 τέσσαρσιν A

βαρύτεροι, χειμῶνος σημεῖον· ταράττονται γὰρ τοῦ καταρρήξον-
τος προαισθανόμενοι ὄμβρον. ἢ μὲν οὖν μάχη αὕτη ὑγρότητα
τοῦ ἐγκεφάλου δηλοῖ, ἢ δὲ ἐπὶ τὴν νομὴν ἄφεις, διτι πλεῖον τὸ
θερμὸν διὰ τὴν ἀντιπεριστάσιν ἀθροίζεται εἰς βάθη χωροῦν.

5 1010. ἢ καὶ ὅτ' ἐξ ἀγέλης —: καὶ ὅταν ἐκ τῆς ἀγέλης
ἄκοντες ἐπὶ τὸν σταθμὸν ἐπειγῶνται εἰωθότες δείλης ὑπὸ τοῦ
ποιμένος ἀπελαύνεσθαι, καὶ ὅταν πλησίον ὄντων τῶν ποιμένων
ἀπληστότερον (πρὸς) τὴν νομὴν προσφέρωνται καίπερ ὑπὸ τῶν
ποιμένων τυπτόμενοι τοῖς λίθοις, πάντα τὰ τοιαῦτα σημεῖα
10 χειμῶνος.

1111. δεῖλεον, εἰσελάοντες —: ὅταν ἐλαύνονται ταῦτα
μὴ θέλοντα, χειμῶνα σημαίνει· πάλιν γὰρ αἰσθανόμενα τὴν
τοῦ ἄερος ταραχὴν ἐμπορεῖσθαι βούλονται τροφῆς· οἱ τε γὰρ
νομεῖς, ὅταν ἴδωσι τοὺς ἄρνας ἐπὶ τὰς νομάς προθυμότερον
15 ὄρμώντας, χειμῶνα σημειοῦνται τῷ βούλεσθαι δεδοικῶτα τὰ
θρόματα, μὴ συγκλεισθέντα κωλυθῆναι, ἀπολαύειν τῆς τροφῆς.

1113—17. ἐκ δὲ βοῶν —: οἱ μέντοι περὶ τοὺς βόας ἀσχο-
λούμενοι ἀπὸ τούτων τεκμαίρονται τὸν μέλλοντα ὄμβρον καὶ
ἐσόμενον χειμῶνα· ἐάν τε γὰρ τὰς ἐμπροσθίους χηλὰς περιλεί-
20 χωσιν, ἐάν τε κατὰ τὰ δεξιὰ μέρη κατακλιθῶσιν, ἀνάπασιν
τὴν ἀπὸ τῶν ἔργων σημαίνει. Θεραπεύουσι μέντοι ἀπὸ τοῦ
κόπου τοὺς πόδας, τὴν δὲ κατάκλισιν μᾶλλον κατὰ φύσιν καὶ
πρὸς τὴν πέψιν μᾶλλον αὐτοῖς συμβάλλονται ἀρμόζουσαν.
τεκμαίρονται δὲ χειμῶνα καὶ ὅταν εἰς αὐλιν εἰσελαυνόμενοι
25 σκιρτώσι μετὰ τῶν ἐκγόνων αὐτῶν· τοῦτο γὰρ ποιοῦσιν ἐμ-
πλησθῆναι βουλόμενοι τῆς τροφῆς.

1113. ἐκ δὲ βοῶν ἐπύθοντ' ἄρόται —: καὶ ἀπὸ τῶν
βοῶν σημειοῦνται οἱ γεωργοὶ γενησόμενον χειμῶνα, ὅταν τὰς
χηλὰς τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν τῆ γλώσση περιλείχωσιν ἢ κατὰ
30 τὸν δεξιὸν μηρὸν ἀνακλίνωνται.

1, 2 γ. τοῦ μέλλοντος καταρρήξαντος (-ξιν Ald) ὄμβρον αἰσθανόμενοι
AAld || 2 αὕτη om Ald || 4 περιστάσιν A || 5 lemma om et scholia sic con-
iunxit Ald καὶ ὅταν οὖν ἐκ — ἐλαύνεσθαι || 7 αὐτοὶ δὲ πλησίον ὄντες τῶν Ald |
ὄντων scripsi: ὄντα AM, cf Ald || 8 πανταχόθεν post ἀπλ. add Ald | προ-
φέρωνται AM || 11—14 post lemma Ald ἤγουν κατὰ τὴν δείλην ἐλαύνοντες
αὐτούς. ἀκούσια δὲ εἰσέρχονται, ἐπειδὴ αἰσθανόμενα τῆς ταραχῆς τοῦ ἄερος
ἐμπορεῖσθαι β. τρ. ὅταν οὖν οἱ νομεῖς ἴδωσι || 12 χειμῶνος σημεῖον A ||
14 οἱ iterum ante ν. A: om M, cf Ald || 15 σημειοῦσθαι A || 16 μὴ scripsi: μῆ-
ποτε AAld, μήτε M | τῆς om Ald || 17—26 schol om AAld || 23 συμβάλλεσθαι
libri || 27—30 om M || 27 ἄρόται om Ald || 30 sq. post ἀνακλ. Ald ἐπειδὴ
γὰρ ἐν τῇ ἀρχῇ lemmate omissio

1114. ὅπποτε χηλᾶς —: ἐπειδὴ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ χειμῶνος ψυχρὰ ἢ γῆ γίνεται, ὁ βοῦς ψυχιζομένην τὴν χηλὴν τὴν ἐμπροσθίαν τῇ περιλιχημίσει πειρᾶται θερμαίνειν· τοῦ γὰρ ὀπισθίου ποδὸς οὐ δύναται τῇ γλώσση ἐφικέσθαι. φησὶν οὖν τοῦτο ἀρχὴν χειμῶνος. τοῦτο γὰρ εἶπεν ἄροτου ἀναβολὴν (1117)· οὐ γὰρ εὐθὺς ἀροτριῶμεν, ἐὰν μὴ καὶ βροχὴν ὀλίγην ἴδωμεν. πάλιν δὲ ὁ βοῦς ἐν ἀρχῇ χειμῶνος διὰ τὴν μέλλουσαν ψῦξιν κατὰ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς καθεύδει θερμᾶναι θέλων τὸ ἦπαρ ἐκείσε ὑπάραχον.

1116. ἐπὶ δεξιτερᾶς τανύσωνται: τὸ γὰρ φουσαῖον σῆμᾶ ἐστὶν αὐτῶν τὰ εὐώνυμα· προθερμαίνουσι γὰρ αὐτῶν οἱ βόες τὸ ἦπαρ ἐν τοῖς δεξιοῖς τόποις καὶ μέρεσι κείμενον οὕτω κατακείμενοι.

1117. ἀμβολίην ἀρότοιο γέρων —: τουτέστιν· ἀναβολὴν ὁ ἔμπειρος ἀροτριεὺς ἐτεκμήρατο.

1118. οὐδ', ὅτε μνηθμοιο —: ὁμοίως δὲ καί, ὅταν μετὰ πλείονος μνηθμοῦ οἱ βόες ἐπελγῶνται ἐπὶ τὸν σταθμὸν, αἱ δὲ δαμάλεις ἀνά(λ)λωνται τοῖς ποσὶ, καθάπερ ἐπὶ τῶν κριῶν (p. 548, 18), χειμῶνα σημαίνει.

1118. τὸ δὲ περίπλειοι: ἀντὶ τοῦ πεπληρωμένα. § σκυ- θραϊ — σκυθροπαὶ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ βουβοσίου, τοῦ τὴν βόσιν καὶ τὴν τροφήν παρέχοντος τόπου, ἐπὶ τὸν σταθμὸν παραγεγόμενοι ἀχειμεροὶ ἐμπλήσασθαι βουλόμενοι ὀκνηρῶς ἐπὶ τὸν σταθμὸν ἔρχονται, χειμῶνα προσδεχόμενοι καὶ συγκλεισμόν. διὸ βούλονται ἐμπλησθῆναι.

1122. οὐδ' αἴγες πρίνοιο —: καὶ αἱ αἴγες δέ, ὅταν

2 ψυχομένην Ald || 3 περιλιχημίσει M || 5sq. τὸ δὲ ἀμβολίην ἀρότοιο εἶπεν, ἐπειδὴ οὐκ εὐθὺς ἀροτριῶμεν, εἰ μὴ καὶ βροχὴν ὀλίγην ἴδωμεν. ὁ δὲ βοῦς ἐν ἀρχῇ τοῦ χειμῶνος τοῦτο ποιεῖ τὴν μέλλουσαν ψῦξιν προφυλαττόμενος. ἀναβολὴν οὖν ἀρότρου ἀπὸ τούτου ὁ ἔμπειρος ἀροτριεὺς ἐτεκμήρατο Ald | ἀμβολίην ἀρότοιο τοῦτο γὰρ εἶπεν A | ἀρότρου M || 6 εἰ libri || 8 θερμᾶναι A: θερμαῖ M || 9 τυγχάνον A || 10 τανύσωνται om AAld || 11 δὲ pro γὰρ Ald || 14 ἄλλως A || 16 ἢ δ' ὅτε μ. AAld || 18 ἐνάλωται A, ἐνάλλονται Ald || 19 χειμ. σημ. om M | post σημ. sequitur τὸ δὲ π. (l. 20) A || 20 οὖν pro δὲ Ald || 21 post σκυθραὶ A χειμῶνος τὴν δελινήν: om M | δὲ post σκυθραὶ add Ald, quae deinde σκυθροπαὶ. τὴν οὖν δελιὴν σκυθροπαὶ ἀπὸ | λεμῶνος M | post βουβ. add Ald ἦγον, A τουτέστι σκυθροπαὶ τουτέστι | 22 τὴν alt om Ald || 23 παραγεγόμενοι M | ὡς πολυχειμεροὶ βουλ. ἐμπλ. καὶ διὰ τοῦτο ὀκνηρῶς Ald | βουλόμενοι M || 24 ἐρχόμενοι χ. προσδέχονται Ald || 26 lemma om MAld | καὶ αἱ om M

μετὰ τινος ἐπειξεως δρέπωνται τὰς πρίνουσ καὶ τοὺς κλάδουσ ἀποσπῶσι, χειμῶνα σημαίνουσι προσλαμβάνουσαι τὸν ἀπὸ τῆς νομῆς κόρον.

1122, 3. οὐδ' αἶγες πρίνοιο —: καὶ αἱ αἶγες ὅταν
5 μετὰ τινος ἐπειξεως πρὸς τὰς τοῦ πρίνου ἀκάνθας οἱ τε σῦες
πρὸς τὸν φορντόν, ὃ ἔστι βέρβορον, ἀπλήστως ἔχωσι, τὰ ὅμοια
σημαίνουσιν· τὸν γὰρ ἐσόμενον δεδοικότες χειμῶνα καὶ συγ-
κλεισμὸν τοῖς βοσκήμασιν ἐγχερονίζειν βούλονται.

1124—28. καὶ λύκος ὁππότε μακρὰ —: καὶ λύκοι ὅταν
10 κατὰ μόνας γινόμενοι ἐπιμηκέστερον ὠρύωνται, καὶ ὅταν σύνεγ-
γυς παραγίνεσθαι τοῖς τῶν γεωργῶν ἔργοις τολμῶσι μὴ κατα-
πλησσομένοι τοὺς ἀνθρώπους διὰ τὸ χρεῖαν αὐτοῖς εἶναι σκέπης,
χειμῶνα σημαίνουσι μέχρι τρίτης ἡμέρας. καὶ ἐπὶ τῶν προειρη-
μένων δὲ πάντων τὸ αὐτὸ δεῖ παρατηρεῖν ἀπὸ τῆς ἐνεστῶσης
15 ἡμέρας μέχρι τῆς δευτέρας ἢ καὶ τρίτης.

1127. ἵνα οἱ λέχος αὐτόθεν εἴη: ... οἱ δὲ λόχος ἀντὶ
τοῦ ἐνέδρα, ἵνα τι ἀρπάσῃ, χειμῶνα προσδόκα· τοῦτο γὰρ ποιεῖ
ὑπὲρ τοῦ προλαβεῖν τὴν τοῦ ἀέρος ταραχὴν καὶ, πρὶν ἢ συγ-
κλεισθῆναι τὰ θρέμματα, ἀρπάσαι τι καὶ παρασχεῖν ἑαυτῶι
20 τροφήν.

1128. τρεῖς περιτελλομένης ἡοῦς: ἀντὶ τοῦ τρίτου
τῆς ἡμέρας παρελθούσης, τουτέστι μετὰ τρεῖς ἡμέρας.

1129. οὕτω καὶ προτέροις —: ὁμοίως, φησί, καὶ περὶ
τῶν προειρημένων σημείων οὕτως ἔχε, ὡς ἢ παραχρημα τοῖ
25 ἀέρος σημειομένου ἢ παρὰ δύο ἡμέρας ἢ παρὰ τρεῖς.

1132. ἀλλὰ γὰρ οὐδὲ μύες —: καὶ οἱ μύες φθεγγό-
μενοι καὶ σκιρτῶντες ὅμοιοί τε γινόμενοι ὀρχουμένοι χειμῶνα
σημαίνουσιν· καὶ γὰρ καὶ οὗτοι τῆς τοῦ ἀέρος πιλήσεως αἰσθανό-
μενοι τοῦτο ποιούσιν. ἢ [ὅτι] ἀσθενὲς καὶ λεπτόν τὸ δέρμα

4 schol sic AAld οὐδὲ σῦες φορντῶι: οὐδὲ μὲν οἱ σῦες (καὶ οἱ σῦες δὲ Ald) πρὸς τὸν φ., ὃ ἔστι β., ὅταν ἀπλήστως AAld || 7 δεδνκότες MAld || 9 μακρὰ om Ald || 9, 10 ὅποταν — γενόμενοι AAld || 10 ὠρύονται MAld || 12 εἶναι αὐτοῖς Ald || 15—7 post τρ. scholiis coniunctis Ald λέχος δὲ οἱ μὲν τὴν κοίτην, οἱ δὲ τὴν ἐνέδραν ἐξέλαβον, ἵνα τι ἀρπάσῃ. τότε οὖν χ. δεῖ προσδοκᾶν τρίτη ἡμέρα· τοῦτο || 17 post ἀρπ. A τῆι τρίτηι ἡμέραι χ. δεῖ προσδοκᾶν || 20 τὸ οὖν post τρ. scholiis coniunctis Ald || 22 παρελθούσας MAld | ἤγουν μ. Ald | μετὰ τρίτην ἡμέραν AAld || 24 οὕτως om Ald | ἔσχεν A || 25 περὶ δ. Ald | παρὰ alt om AAld || 28 καὶ alt om M

ἔχοντες, ἐπειδὴν ψυχρὰν γενομένην πατήσωσι τὴν γῆν, μὴ φέροντες τὸ κρύος ἄλλονται.

1135. οὐδὲ κύνες —: κατὰ κοινού τὸ ἄσκειπτοι (1134). καὶ οἱ κύνες οὖν τοῖς ἐμπροσθίοις ποσὶ τὴν γῆν ὀρύττοντες καὶ οἰονεὶ βαθεῖαν ἑαυτοῖς κολίτην εὐτρεπίζοντες ταῦτα σημαίνουσιν· 5 ἀπὸ γὰρ τῆς τοῦ ἄερος ὑγρασίας ὡσπερ κατάδυσιν τινα ζητοῦντες τὰ αὐτὰ σημαίνουσιν.

καὶ γὰρ τε κύων ὠρέξατο ποσ(σ)λιν —: τινὲς γράφουσιν ὠρέξατο· φιλόψυχρος γὰρ ὢν ὁ κύων καὶ χαίρων ἐπὶ τῷ ἔσομένῳ χειμῶνι σκάπτει τὴν γῆν παίζων. τινὲς δὲ ὠ- 10 ρέξατο ἀντὶ τοῦ ἐξέτεινεν· ἀρχομένου γὰρ τοῦ σώματος αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ψύχους πικνουῖσθαι ὄντος κατὰ φύσιν ψυχροῦ βουλόμενος τὸ σῶμα διαλύειν ἐκτείνει αὐτό, ὡς ἡμεῖς μετὰ τὸν ὕπνον.

1142. τῶν μηδὲν κατόνησο —: τῶν καταριθμηθέντων 15 σημείων μηδὲν καταμεμφάμενος παροδεύσης. ἀλλὰ καὶ δύο σοι, φησὶν, (ἐν) τῷ αὐτῷ γένωνται σημεῖα, βεβαιότερα σοι γενήσεται ἢ πρόγνωσις· εἰ δὲ τρία, μᾶλλον.

1143—8. μᾶλλον δὲ δεῖν ἐς ταυτὸν ἰόντων —: τὴν δὲ σημείωσιν, φησὶν, εἰ βουλοίμεθα βέβαιον καὶ ἀκριβῆ ἔσο- 20 σθαι, οὐκ ὀφείλομεν ἐνὶ σημείῳ πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ δευτέρῳ. ἔαν μέντοι γε καὶ τρίτον προστεθῆι, βεβαιότερα γενήσεται ἢ κατάληψις. χρήσιμον δὲ καὶ τοῦτο, τὸ τὰ σημεῖα τοῦ παρελθόντος χρόνου συμβάλλειν τοῖς τοῦ ἐνεστώτος καὶ ἀπὸ τῆς τῶν ἀστέρων ἀνατολῆς τε καὶ δύσεως στοχάσασθαι περὶ τοῦ μέλλον- 25 τος, εἰ τοῖς προλαβοῦσιν ὅμοια γίνεται σημεῖα.

1145—8. αἰεὶ δ' ἂν παριόντος —: παρατηρητέον δὲ καὶ τὰ τοῦ παρελθόντος ἐνιαυτοῦ σημεῖα πρὸς τὰ τοῦ ἐνεστώτος συμβάλλοντι, εἰ τοῦ αὐτοῦ ἀστέρος ἀνατέλλοντος ἢ δύνοντος τὰ

1 τὴν γῆν πατ. AAld || 3 ἀπὸ κ. AAld || 4 οὖν om M || 5 ταῦτα M: χειμῶνα AAld || 6 γὰρ om M || 7—9 lemma om et scholia sic coniunxit Ald ἢ ὅτι φιλόψυχρος ὢν ommissis intermediis || 8 ὠρέξατο A | ποσσλιν om A || 9 γρ. ὠρέξατο A | φιλόψυχρος A | γὰρ om Ald | καὶ om M || 10 σκάπτων A || 10, 1 δὲ τὸ ὠρέξατο ὠρέξατο γράφουσιν, ἢ ἢ ἀντὶ Ald || 15 de κατόνησο cf adn in ed | κατόνησο om Ald || 16 ἀλλὰ om M || 17 φησὶ om Ald | ἐν τῷ Ald | ἔστω pro γεν. Ald || 18 τρεῖς A || 18—20 μᾶλλον δὲ τῶν δύο. ἢ εἰς ταυτὸν συνέλωστρον· τὴν γὰρ σημ. εἰ β. βεβαίαν Ald || 19 δύοιν A || 20 βεβαίαν AAld || 21 ἐν ἐνὶ librī || 22 γ' A || 24 μεταβάλλειν Ald || 25 στοχάζεσθαι Ald || 26 τὰ σημ. Ald || 27—29 αἰεὶ — συμβ. om Ald quae εἴπουν καὶ ἐπ' ἀστέρῳ ἢ εἰ τοῦ || 29 συμβάλλοντα A | εἰ scripsi: ἢ AM, ἢ εἰ Ald | τοῦ om A | ἢ M: καὶ AAld

αὐτὰ σημεία ἐστίν, ἢ εἰ πρὸς τὸ σημεῖον τοῦ ἀστέρου τοιαύτη
καὶ ἡ ἡμέρα φαίνεται. οἶον, ἂν ὁ ἀστὴρ χειμῶνα δηλώσῃ, καὶ
ἡ ἡμέρα (ἂν) εὐρεθῆι σκοτεινὴ καὶ χειμερινή.

1146 sqq. εἴ που καὶ ἐπ' ἀστέρι τοίη —: ἐάν που καὶ
5 ἐπὶ ἀστέρι ἀνατέλλονται ἢ δύνονται τοιαύτη γενήσεται ἡ ἡμέρα,
οἷαν λέγει καὶ τὸ σημεῖον. τουτέστιν· ἐάν πρὸς τὸ σημεῖον
(ἦγουν, ἐάν πρὸς ἃ λέγει τὸ σημεῖον) τοιαῦτα σύμβολα καὶ ἐπὶ
ἀστέρι ἀνατέλλονται ἢ δύνονται ἔσται, ὥστε τοιαύτην φανῆναι
τὴν ἡμέραν, ὡς λέγει τὸ σημεῖον.

10 ἄλλως. ἢ ἐάν ἐπὶ τοιούτῳ ἀστέρι προσφόρως ἀνατέλ-
λονται ἢ δύνονται, ὅποιον λέγει τὸ σημεῖον, ἡ ἡμέρα ἔλθῃ. ἦγουν,
ἐάν πρὸς τὸ σημεῖον καὶ ἀστὴρ ἀνατέλλων ἢ δύνων σύμβολον
ἡμῖν δείξῃ τοιαύτης γενησομένης ἡμέρας.

1148. μάλα δ' ἄρκιον εἶη —: χρῆ δέ, φησί, πρὸ πάν-
15 των τὰς τετράδας τοῦ μηνὸς παρατηρεῖν ἀρχομένης τῆς σελήνης
καὶ ληγούσης· αὐταὶ γὰρ αἱ ὀκτὼ ἡμέραι τετάρτη ἀρχομένου τοῦ
μηνὸς καὶ ἑβδόμη καὶ εἰκάδι λήγοντος ἀκριβεστάτην ἔχουσι τὴν
παρατήρησιν διὰ τὸ τὴν σελήνην ἐνδεῖν ἑαυτῆς ὡς πρὸς τὴν
πληροσέληνον. τούτων οὖν τῶν προειρημένων σημείων ἐάν ἔχῃς
20 παρατήρησιν ἀκριβῆ καὶ ἔντεχρον, οὐδέποτε πλανηθήσῃ περὶ
τὴν πρόθεσιν τοῦ περὶ τὸν ἀέρα καταστήματος.

ἄλλως. προσήκει, φησί, τὰς τετράδας τῶν μηνῶν φθινόν-
των τε καὶ ἰσταμένων προ(σ)ορᾶν· ἐν γὰρ ταύταις καὶ σύνοδοι
παρέρχονται σελήνης, ὅτε καὶ μάλιστα μεταβολὰς ὁ ἀήρ ποιεῖ
25 τῇ νυκτὶ διὰ τὸ μὴ καταλάμπειν τὴν σελήνην μηδὲ θερμαίνειν
τὸν ἀέρα παχὺν ὄντα.

ὁ δὲ νοῦς· φυλάσσον τὰς τετράδας τὰς β', ἐπεὶ πέρατα

2 δηλώσῃ AM, δηλώσει Ald || 3 supplevi || 4 καὶ om M, τοίη om A |
ἢ pro lemmate Ald || 5 ἐπ' Ald | γένηται Ald || 6 οἶον M | λέγοι Ald | του-
τέστιν AM: ἢ Ald | τὰ σημεία A, τῷ σημείῳ M || 7 ἦγουν πρὸς ἃ Ald | ἐάν
om AAld || 8 ἔσται AM: εἶεν (ceteris omissis) Ald | post ἔσται A ἢ ὡς ἀνα-
τέλλονται: (sic) || 10 ἄλλως om AAld | ἢ ἐάν AAld: καὶ M | προσφόρως
Ald || 11 ὅποια M | ἔλθῃ A | ἢ (pro ἦγουν) Ald || 12 τὰ σημεία AAld || 14 ἄρ-
κειον A | εἶη om Ald || 15 τῆς om M || 15,6 ἀρχ. τε καὶ ληγούσης τῆς σ.
αὐταὶ Ald || 16 τοῦ om Ald | τετάρτη γὰρ ἀρχομένη τοῦ A || 17 εἰκάδι Ald:
εἰκάς AM || 18 αὐτῆς A, ἐν αὐταῖς Ald || 19—21 τούτων — καταστήματος post
p. 554, 13 A ἄλλως lemmate praefixo et Ald || 20 καὶ ἔντεχρον om AAld || 20, 1
περὶ τὸν ἀέρα τοῦ περὶ τὴν πρόθεσιν καταστήματος A; de Ald cf ad v. 1053 ||
22 ἢ pro ἄλλως Ald | φησί om MAld || 24 ἐπέρχονται AAld | ὁ ἀήρ μετ.
ποιεῖ AAld || 26, 7 coniunxit Ald || 27 δύο AAld

τῶν δύο μηνῶν εἰσιν ὁμοῦ συνερχομένων, ὡς οἶον μεθόριον ὑπαρχούσας, ὅτε καὶ ὁ αἰθῆρ σφαλερός ἐστι καὶ ὀμβροφόρος.

1151. ὅτε σφαλερώτερος αἰθῆρ: σφαλερὰ γὰρ τὰ περὶ τὸν ἄερα ἐν ταῖς ὀκτῶ ταύταις ἡμέραις διὰ τὸ ἀπεινὰ τὴν σελήτην καὶ κατεψύχθαι ἅπαντα τὸν ἄερα. 5

1152. ὀκτῶ νυξὶ πέλει χήτει —: ἐνδεῖται τοῦ σεληνιακοῦ φωτὸς αἰ ὀκτῶ νύκτες εἰσὶν ἐπισφαλεῖς διὰ τὸ ἄνευ φωτὸς εἶναι καὶ κατεψύχθαι.

1153. τῶν ἄμυδις πάντων —: τούτων ἀθρόως, ὡς εἵπομεν (p. 552), συνελθόντων, τῶν τε ἀπὸ τῶν μετεώρων καὶ τῶν περιγεῶν ζώων καὶ φυτῶν, οὐκ ἂν σχεδίως τεκμήριο ἐπὶ ταῖς γενομέναις τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἀέρος μεταβολαῖς. 10

ἄλλως. τούτων οὖν πάντων εἴ τις ποιήσαιο κατάληψιν, οὐδέποτε σχεδιάσει τὰ περὶ τοῦ ἀέρος, ἀλλ' ἀκριβώσει τὸ περὶ αὐτόν. 15

1154. οὐδέποτε σχεδίως κεν —: οὐκ ἂν σχεδιάσας, φησί, εἰκῆ τι σημειώσαιο, ὅταν ταῦτα μὲν πάντα σκοπῆς, μέτρον δὲ τῆς τηρήσεως τοῦ ἐνιαυτοῦ συνέχης. τὸ δὲ σχεδίως ἀντὶ τοῦ προσφάτως ἀκόπως παρέργως προπετῶς καὶ ὡς ἔτυχεν.

Theo Alex
(Anal. Erat
p. 84 sqq.)

Ταῦτά σοι, ὦ Ἰουλιανέ, συναγαγόντες ταχείαν πεποιήμεθα τὴν ἐπαγγελίαν. ἄλλοις δὲ μελέτω γραφὰς ἀλλοίας ποιεῖν, εἰ μὲν τοι ὁ Ἄρατος ἐμνήσθη Περσέως, πάντα τὰ περὶ Περ-

1 μεθόριον AAld || 3 lemma om Ald || 4 ἡ' A || 6—8 schol ita Ald sine lemmate (post l. 5) ἐνδεεῖς γὰρ τοῦ — καὶ ἐπισφαλεῖς || 6 ἐνδεῖα M || 7 ἡ' A || 9 ἀπάντων A, om M || 10, 1 καὶ τῶν ἀπὸ τῶν π. ζ. M || 12 γινομέναις A Ald | post μετ. AAld ἀλλὰ ἀκριβώσεις (Ald) τὰ περὶ αὐτόν || 13 ἄλλως AM: ἡ' Ald | οὖν om AAld | εἰ ποιήσαιο Ald | post κατάληψιν A τῶν τε ἀπὸ τῶν μετεώρων καὶ τῶν, dein lacuna 22 fere litt (quas fere expleas ope Aldinae), tum ἄλλως. τούτων κτλ. (vide ad p. 553, 19—21), Ald καὶ παρατήρησιν ἀκριβῆ τῶν τε ἀπὸ τῶν μετεώρων καὶ τῶν ἄλλων τῶν προειρημένων οὐδέποτε πλανηθήσῃ περὶ τὸν ἄερα, ἦτοι περὶ τὴν πρόθεσιν τοῦ καταστήματος || 15, 6 scholia coniunxit Ald τὸ οὖν οὐδέποτε σχεδίως ἀντὶ τοῦ οὐκ ἂν σχ. εἰκῆ τι || 17 πάντα om AAld || 18 τοῦ om A | ἐνιαυτοῦ AAld: ἐν αὐτῷ M | an ἔχης? | οὖν pro δὲ (post σχεδίως) Ald || 19 ἀκόπως libri, cf p. 563, 24 || 20 ἐπίλογος inscribit Ald || 21 ἀπαγγελίαν coni Bekker | δὲ M: μὲν Ald, om A || 22 καὶ εἰ μὲν Περσέως ὁ Ἄρ. μν. Ald | μὲν τοι cf p. 555, 4 | ἐμνήσθη scripsi: μνησθείη AAld S, μνήσθει M

σέως διερευνᾶν, εἰ δὲ περὶ Βούτου, τὰ περὶ ἐκείνου, εἰ δὲ περὶ Ἀργούσ, τὰ περὶ Ἀργοναυτῶν· τοῖς γὰρ βουλομένοις τὰ περιμηκέστερα βιβλία ἢ πλείονα καὶ τοῦ ἀναγκαίου ἐκτὸς καταλιπεῖν, τοιαύτ' ὁδός. ὑμῖν δέ τοι καὶ ταῖς κατὰ καιρὸν ἐξηγή-
 5 σεσι καταλείπω τὸ περιττὸν τῆς συνταγματικῆς ἐκδόσεως. εἴρηται δὲ πάντα τὰ ἀναγκαῖα καὶ συντελοῦντα πρὸς τὸ σαφὲς ἀπεριέργως καὶ ὡς [ἄν] ἄνδρὶ διὰ τῶν μαθημάτων φιλοσοφοῦντι ἐξηγήσασθαι πρόπον ἢ τὰ ποιήματα. (τὰ) δὲ λίαν φανερά, ὡς λέγουσιν, ἐξ ἀγωνίας παραλέλειπται· τί γὰρ ἤπειγεν ἄκαιρον
 10 ἐνδεικνυσθαι πολυμάθειαν καὶ καταλέγειν, ὅσων καὶ ἡλικῶν ἀστέρων ἕκαστον ἄστρον, καὶ θέσεις διηγείσθαι κύκλων πολλῶν μηδὲν εἰς τὸ ποιημᾶ συντελούντων καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα γράφουσιν ἀμέτρως, οὐ πολυμάθειαν τῆν ἑαυτῶν εἰς μέσον τιθέντες, πάντες δὲ φιλόσοφοι θέλοντες εἶναι.

1, 2 ἐκείνον et τοὺς (om M) ἀργονάυτας libri || 3 περὶ μήμισα Ald || 3, 4 β. καταλιπεῖν καὶ πλ. καὶ τοῦ ἄν. ἐ. τοσσαῖδε ὁδοί Ald || 4 scripsi, τοσαῖδ' ὁδοί Bekker: τὰ σα ὁδός AM | τι M || 4, 5 ἡμεῖς δὲ ἐγκαίρους τὰς ἐξηγήσεις ποιησάμενοι κατελίπομεν τὸ περιττὸν Ald || 5 τῆς συντακτικῆς A Ald || 8 suppl Bekker || 12 ὅλα ὁ. AAld || 13 αὐτῶν AAld, αὐτὴν M.

Arato scholiis instructo subscripsit A εἰς τὸ τέλος ἀράτου: — ἀράτος ὁ ἐν πᾶσι κατάρατος πολλὰ καμῶν καὶ οὐκ ὀλίγα μογήσας δόξας τε καταλαβ... ἐν νῶ καὶ χειρὶ τοῦ μόνου ἀλήπτου καὶ ἀράτου θεοῦ τῶν ὄντων τε δημιουργοῦ ἔμεινεν ὅπερ ... κατάρατος: — Ald τέλος τῶν τοῦ ἀράτου φανομένων καὶ διοσημείων καὶ τῶν τοῦ θέονος σχολίων.

III PAPYRVS BEROLINENSIS 5865

I

A

- 1 *θε ο*
- 2 *βαθως εν*
- 3 *θνησκειν*
- 4 *καμνα*
- 5
- 6 *κ*
- 7
- 8

B

- Ursa maior (v. 146) 1 *απλοοι απλως και*
2 *ως ετυχεν διχα ονο*
3 *ματος κρατι δε*
- Gemini (v. 147) 4
5 *κατ ιδυ της κεφ(αλης)*
6 *της ελι(κ)ης*
7

Cf p. 314; lemmata Aratea diductis litteris, supplementa mea uncis significavi. — Ceterum lectu haec difficillima sunt; aderat imaginem photographi-
cam iteratis curis tractanti prompto auxilio W. Iudeich collega.

A 3 cuius mors dicatur, mihi non liquet.

B 1—6 cf schol p. 363, quo dicitur cum de Magnae Ursae capitis positione ¶ 2—6 haec legit ante multos annos Blass l c, hodie sunt inlegibilia.

II

- Taurus (v. 167 sqq.) 1 τον την ευρωπην
 2 κατεστηριξεν
 Hyades (v. 173) 3 (οτε) γαρ δυνουσι
 4 ν πετρον ν

1 scil διαγαγόντα ταῦρον εἰς Κρήτην, ὃν Ζεὺς κατεστήριξεν, cf schol supra p. 368 | 3 ὅτε non legi, legerunt Krebs et Thiele; sermo de Hyadum veriloquio est | 4 cf schol p. 369, 21 ... δνόμενα αἴτια ἔτεοῦ γίνονται.

III

A

- Cepheus (v. 184) 1 ἴση σταθμη α(πο)
 2 μερους της αρκτου
 οση
 3 εως απ αλληλων α
 4 βλεψιν ακτιν εις το βα
 5 .κασσειπεια ειπεν π
 (v. 184) 6 (ν)εατης αρκτου τ
 7 εν γαρ τη πληρο(σε)λη(νω)
 8

B

- Casiepia (v. 191) 1 επιρρηδην φανερωσ
 (v. 194) 2 υπ(ο)κειμενοι αδριν
 (v. 194) 3 ινδαλλονται αντιφαι(γονται)

A 1—4 cf schol p. 373; non extrico 3—5 | 6, 7 cf schol l c ἐν νωκτι δὲ ἐχούση πλήρη την σελήνην οὐ πολλή και λαμπρὰ φαίνεται ἡ Κασσιόπεια.

B scripta επιρρη^δ υποκειμ̄ (o incerto, ε legit Iudeich) ινδαλλον^τ ανφαι^τ || 2 αδριν non extrico.

IV

- 1 ος δ εστι
 2 ν και μεδουσης

cf schol de Perseo (v. 251—3) p. 385 θεωρεῖται — τὴν Γοργόνος κατέχων κεφαλήν et qui magis quadrat Hyginum (II 18 p. 58 B.) de Equo: 'hunc ... Pegasum, Neptuni et Medusae Gorgonis filium, dixerunt'.

- Capricornus (v. 294) 1 τῶι ναύτῃ
 2 μάλκῃν οἶον
 3 ν
 4

in margine sinistro super lineas hastas iacentes appropinquat.

1, 2 τότε δὲ κρύος ἐκ Διός ἐστι ναύτῃ μαλκιδόωντι κακώτερον Aratus. ναρκῶντι τῶι ναύτῃ. μάλκῃ δὲ ἐστὶν ἢ ἐκ ψύχους ἐπὶ ἄκρας χειρᾶς καὶ πόδας ἐπανάστασις τοῦ χειμάτος, τὰ λεγόμενα χεῖμετρα schol || 3 ν(αρκῆν) fortasse.

non legibilia.

- Sirius (v. 337) 1 σημ' ἐμεν(αι) με(λεεσσιν)
 2 ἀλλὰ ἀστὲρες εἰσιν
 3 οτε δελ ἀστὲρας
 4 ἡμισυ ἵππου ἐν τῷ
 5 ἀδι τυπο
 6 αὐτον
 7 ρ διατ
 8 ἀστρον

- Sirius (v. 329) κν(α)ν(εος) ἀφανῆς

οθ
 κατ

A 1 ἐμε^ν scriptum, cf III B || 2, 3 cf schol l c || 4 cf Aratus v. 215 (de dimidiato Equo).

B γαστέρα κνάνεος περιτέλλεται Aratus.

C non liquet.

non legibilia.

VII LEONTIVS

I DE SPHAERAE ARATEAE CONSTRUCTIONE

P(arisinus 2381) s. XV (fol 64^b); contuli

Ald(ina), cf p. 314

Matritensem 67 s. XV fol 207 non novi (cf Iriarte p. 232 sqq.)

II DE ZODIACO

A(mbrosianus C 263 inf) s. XIV; contuli

M(arcianus Arati 476) s. XI; descripsi

P(arisinus 2381) s. XV (fol 70^b); contuli

I

ΛΕΟΝΤΙΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΑΡΑΤΕΙΑΣ ΣΦΑΙΡΑΣ

1. Πρώην, ὡ καλὲ Θεόδωρε, ἐτυγχάνομεν ἐν τῷ μηχανικῷ ἐργαστηρίῳ ἐργαζόμενοι. καὶ ἐπυνθάνου, εἴ τις εἶη μέθοδος, δι' ἧς δυνατόν Ἀρατεῖαν σφαῖραν κατασκευάσαι οὕτως, ὥστε τὰ ἐν αὐτῇ ζῶδια πρὸς ἄλληλά τε καὶ πρὸς τοὺς ἐν τῇ σφαίρᾳ
5 γραφομένους κύκλους καὶ ἔτι πρὸς (τὰ) ἀνατέλλοντα μέρη τοῦ ζωδιακοῦ θέσιν ἔχειν σύμφωνον τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἀράτου λεγομένοις (ἐτύγχανον γὰρ καὶ τοιαύτην τινὰ σφαῖραν ἐργαζόμενος Ἐλπιδίῳ τῷ σχολαστικῷ, ἀνδρὶ ἀξιολόγῳ ὁμοῦ καὶ φιλομαθεῖ), ἐγὼ δὲ τότε ἀσχολίας τινὸς ἐγγενομένης οὐδὲν ἔφην.
10 νῦν δ', ἐπεὶ σύ τε καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἐταίρων παρακαλοῦσι καὶ λόγον τινὰ περὶ τούτου γράψαι, ἔρχομαι τὴν σὴν προθυμίαν ἐκτελέσω.

2. ἔστω δὲ δῆλον, ὅτι τοῖς πρώτως μάλιστα ἀναγινώσκουσι τὰ Ἀράτεια χρήσιμος ὁ λόγος, εἴγε καὶ μέλλοιεν τὰ λεγόμενα
15 καταλαμβάνειν· πᾶσαι γάρ, ὡς οἶσθα, αἱ νῦν φερόμεναι σφαῖραι Πτολεμαίῳ μὲν, ὡς εἰκός, ἐν τισιν, Ἀράτῳ δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον οὐ συμφωνοῦσιν, ὥστε τῶν πρώτως μάλιστα ἀναγινωσκόντων τὰ Ἀράτεια τοὺς μὲν δυσχερῶς ἐφικνεῖσθαι τῶν λεγομένων τινὰς δὲ μὴδ' ὄλως παρακολουθεῖν δύνασθαι. καίτοι ἐπενοήθη-
20 σαν μὲν αἱ τοιαῦται σφαῖραι πρὸς τὸ νοεῖν σαφῶς τὸν Ἀρατον (διὸ δὴ καὶ παρωνύμῳ ἀπ' αὐτοῦ λέγονται), καθὼς δὲ ἔφαμεν, ἐν τοῖς πλείστοις αὐτῷ οὐ συμφωνοῦσιν. διὸ δὴ καὶ ἡμεῖς πειρασόμεθα, ὡς μάλιστα δυνατόν, καὶ ἐπὶ πλέον τῶν ἄλλων σύμφωνον τὴν ὑποκειμένην σφαῖραν κατασκευάσαι.

capita distincti.

9 σχολῆς Ald | 10 καὶ οὐ καὶ Ald | 12 ἐκτελῶν Ald | 13 πρώτως corr Thiele, cf l. 17: -ως Pald | 14 μέλλοιεν καὶ Ald | 21 καὶ (pro δὲ) Ald | 23 πλείστον Ald | 24 σύμφωνον Ald: -ως P

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

3. Ἰστέον δέ, ὅτι τὰ περὶ τῶν ἄστρον τῷ Ἀράτῳ εἰρημένα οὐ πάνυ καλῶς εἴρηται, ὡς ἔστιν ἐκ τε τῶν Ἰππάρχῳ καὶ Πτολεμαίῳ συντεταγμένων περὶ τούτων μαθεῖν. αἷτια δὲ πρῶτον μὲν καὶ τὰ Εὐδόξου, οἷς μάλιστα ἠκολούθησεν ὁ Ἄρατος, οὐ λίαν ὀρθῶς εἰρημένα, ἔπειτα δέ, ὅτι καὶ οὐ πρὸς τὸ ἀκριβές, 5 ὡς φησι Σπόρος ὁ ὑπομνηματιστής (fr 5, Anal Erat p. 49), ἀλλὰ πρὸς τὸ χρήσιμον τοῖς ναυτιλλομένοις ταῦτα οὕτω διαγράφεται, εἰκότως τε ὀλοσχερέστερον περὶ τούτων διαλαμβάνει· καὶ γὰρ καὶ οἱ πλωτίζόμενοι οὐ διὰ μηχανικῶν ὀργάνων καὶ ἀκριβῶς, ἀλλὰ διὰ ψιλῆς ἀναβλέψεως καὶ παχυμερῶς τὴν τῶν ἄστρον 10 θέσιν ἔμελλον ἐπισκοπεῖν. ὥστε καὶ ἡ κατασκευαζομένη σφαῖρα πρὸς μὲν ἄκρα(το)ν ἀλήθειαν οὐδαμῶς, πρὸς δὲ κατάληψιν τῶν Ἀρατείων καὶ πάνυ χρήσιμος. ῥαῖδιον δὲ γνότας ἀπαξ τὰ Ἀρατεία τὰ τε μὴ καλῶς ἐν αὐτοῖς ἔχοντα καὶ ὡς ἔχει ἀλήθειας λέγοντός τινος καταμαθεῖν. ὥστε καὶ πρὸς τὴν ἀλήθειαν 15 διὰ μέσου τινὸς συμβάλλεται ὁ λόγος.

4. ἀλλὰ μὴν οὔτε ἐκεῖνο λαθεῖν καὶ οὔτε τὸν περὶ τῶν ἄστρον λόγον· εἰς τρία γὰρ μέρη διαιρεῖ τούτον ὁ Ἄρατος, καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ διδάσκει περὶ τῆς πρὸς ἄλληλα αὐτῶν θέσεως (ὡσπερ ὅταν λέγηι, ὅτι αἱ Ἄρατοι κείνται τὰς κεφαλὰς 20 ἔχουσαι ἐπὶ τὰς ἀλλήλων ἰξύας νεοῦσας (28)), ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς νοουμένης αὐτῶν ὑπὸ τῶν κύκλων τομῆς ἢ ὅποιασούν αὐτῶν πρὸς τοὺς κύκλους σχέσεως (οἷον ἐπὶ ὑποδεγματος τομῆς μὲν, ὅτι οἱ Δίδυμοι τέμνονται ὑπὸ τοῦ Φερινοῦ τροπικοῦ κατὰ τὰς κεφαλὰς (481), σχέσεως δέ, ὅτι αὐτὸς ἐγγύς ἐστι τοῦ 25 ἰσημερινοῦ), ἐν δὲ τῷ λοιπῷ περὶ τῆς γενομένης αὐτῶν πρὸς τὰ ἀνατέλλοντα μέρη τοῦ ζωιδιακοῦ στάσεως (οἷον ὅτι Καρκίνου μὲν ἀνατέλλοντος δύνει τὸ ἥμισυ τοῦ Στεφάνου (574), Χηλῶν δὲ ἀνατελλουσῶν ἀνατέλλει τὸ ἥμισυ αὐτοῦ (625), καὶ ὅτι Κριοῦ ἀνατέλλοντος τὸ Θυμιατήριον ὀράται ἐπὶ δύοσιν (710), καὶ τὰ παραπλήσια). ὥστε, ἂν φελήσωμεν ἕκαστον τῶν ζωιδίων κατὰ πάντα συμφώνως ἐντάξαι, δεήσει τοῖς τρισὶ τόποις ἐντυγχάνοντας ἐπισκέψασθαι, εἴ τι(να) λέγονται περὶ τοῦ ζητουμένου ζωιδίου κατὰ 30 μέρος ἐν τῷ ἐνὶ ἧτοι τοῖς δύοσιν ἢ καὶ ἐν τοῖς τρισὶ τμήμασιν,

3 αἷτια scripsi: -ον P Ald || 3—5 πρῶτον μὲν ἐπεὶ κ. — ὀρθῶς εἴληπται ἔπειτα Ald || 10 ἀστέρων Ald || 12 supplevi || 13 γνότας scripsi: γνότας P Ald || 18 ἀστέρων Ald, cf ad l. 10 | τρία μέρη διαιρεῖ ὁ Ἄρ. Ald || 20 ὥστε Ald || 22 αὐτῶν Ald, tres litt resectae P | τῆς post ὑπὸ add Ald: om P || 23 ὑπὸ ὑπ. Ald || 28, 9 ἀνατελλουσῶν Ald et ita Aratus: δυνουσῶν P || 33 supplevi | καὶ κατὰ Ald || 34 δ. ἧτοι καὶ ἐν τοῖς Ald

ἐὰν (δ') οὕτω τύχη, καὶ τὰ περὶ αὐτοῦ λεγόμενα εἰς ἓν συναγα-
 γόντας ἔν τινι πτυχίῳ ἤτοι σχεδαρίῳ πρὸς τὸ ἔτοιμον σχεδιάσαι.
 οἶον σαφηνείας ἔνεκεν τῶν λεγομένων ἡμῖν ἐπὶ τοῦ Ὀφιοῦχου ὁ
 λόγος ἔστω· τούτου γὰρ ἐν τοῖς τρισὶ τόποις μέμνηται. ἐπειδὴ
 5 τοῖσιν ἐν μὲν τῷ πρώτῳ μέρει λέγει περὶ αὐτοῦ, ὅτι ὁ Ὀφιοῦχος
 κεῖται ὀρθὸς τὴν κεφαλὴν ἔχων πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἐν γό-
 νασι (74, 5), τοὺς δὲ πόδας ἐπὶ τοῦ θώρακος τοῦ Σκορπίου καὶ
 τοῦ ὀφθαλμοῦ (85), καὶ ὅτι περὶ τὸ μέσον αὐτοῦ εἰλείται ὁ Ὀφίς
 (82, 3) καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ στρέφεται ὀλλγος μὲν τῆι δεξιᾷ
 10 πολὺς δ' εἰς τὸ ὕψος τῆι ἀριστερᾷ (86, 7), καὶ ὅτι τὰ γένηα
 τοῦ κατ' αὐτὸν Ὀφειως παράκειται τῷ Στεφάνῳ (88), ἔτι δέ,
 ὅτι ἔχει ἀστέρας ἐπὶ μὲν τῶν ὤμων λαμπρούς, ἐπὶ δὲ τῶν χειρῶν
 ἔλαττον λαμπρούς (77—80), καὶ ὅτι ὑποκάτω τῆς σπείρας τοῦ
 Ὀφειῶς εἰσὶν αἱ Χηλαί (89), . . . καὶ τέμνεται μὲν ὑπὸ τοῦ χει-
 15 μερινοῦ τροπικοῦ κατὰ τοὺς ὤμους (488), ὑπὸ δὲ τοῦ ἰσημερινοῦ
 κατὰ τὰ γόνατα (521), ἐν δὲ τῷ τρίτῳ πάλιν σποράδην, ὅτι
 Καρκίνου μὲν ἀνατέλλοντος δύνει ἀπὸ γόνατος ἕως τῶν ὤμων
 κατάγων τὸν Ὀφιν [ἕως τοῦ] ἀχένος ἔγγυς (577, 8), Σκορπίου
 20 τοῦ Ὀφιοῦχου καὶ ἡ προτέρα καμπὴ τοῦ Ὀφειως (666—8), Τοξό-
 του δὲ ἀνατέλλοντος ἀνατέλλει ἡ σπείρα τοῦ Ὀφειως καὶ τὸ σῶμα
 τοῦ Ὀφιοῦχου (665, 6), πάντα ταῦτα συναγαγόντες ἔν τινι τόμῳ
 ἀπογραφόμεθα. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ποιητέον· πρόκει-
 25 σκευάζειν. καὶ τὰ περὶ τῶν ἄλλων ζωιδίων ἐκάστου κατὰ μέρος
 λεγόμενα εἰς ἓν συνάψαντες ὁμοίως τοῖς ἐπὶ τοῦ Ὀφιοῦχου εἰρη-
 μένοις ἐν τῷ τέλει τοῦ λόγου παραθήσομεν (cf l. 22, 3). κάκεινο
 μέντοι χρήσιμον ὄν πρὸς τὸ προκείμενον καλῶς ἔχει παραβάλλειν,
 ὅτι ἕξ ἐν ταῖς Ἀρατεαῖς σφαίραις κύκλους ἐντακτέον, πρώτον
 30 τὸν μέγιστον τῶν αἰετῶν φανερῶν, τὸν καὶ ἀρκτικὸν ὀνομαζόμενον,
 δευτέρον τὸν θερινὸν τροπικόν, τρίτον τὸν ἰσημερινόν, τέταρτον
 τὸν χειμερινὸν τροπικόν, πέμπτον τὸν μέγιστον τῶν αἰετῶν φανῶν,
 τὸν καὶ ἀνταρκτικὸν προσαγορευόμενον, ἕκτον τὸν ζωιδιακόν, τὸν
 καὶ ἐφαπτόμενον τῶν τροπικῶν· περὶ μὲν γὰρ τῶν τεσσάρων

1 τύχη Ald: τύχ^ε τοῖς P | τὰ ante λεγ. Ald || 2 σχεδιάσασθαι Ald ||
 4 ἔστω om Ald | inscribit Περὶ τοῦ Ὀφιοῦχου Ald | τούτου καὶ γὰρ ἐν Ald ||
 5 μὲν om Ald || 6 τὴν μὲν Ald || 7 τοῦ θώρ. Ald || 8 αὐτοῦ om Ald || 14 sup-
 ples fere <ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ σποράδην, ὅτι> . . . || 18 seclui | ἔγγυς τοῦ
 ἀχένος Ald || 23 ἀπογραφόμεθα PAld || 24, 5 παρασκευάζει P || 25 τὰ post
 ἐκ. add Ald

(λέγω δὴ τοῦ Φερινοῦ καὶ Ἰσημερινοῦ καὶ χειμερινοῦ καὶ τοῦ ζωιδιακοῦ) πολὺν ποιεῖται λόγον, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἐναργῶς μὲν οὐ μέμνηται, ἐξ ὧν δέ φησι περὶ τοῦ Δράκοντος, ὅτι ἐκεῖνου ἢ κεφαλὴ κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ἐστὶ τοῦ οὐρανοῦ, καθ' ὃ αἶτε ἀνατολαὶ καὶ αἱ δύσεις μίγνυνται ἀλλήλοις (61, 2), δῆλον ποιεῖται, ὅτι τὴν κεφαλὴν τοῦ Δράκοντος ἐν τῷ μεγίστῳ τῶν αἰεὶ φανερῶν βούλεται εἶναι· οὗτος γὰρ καὶ μόνος διὰ τῆς βορείας κοινῆς τομῆς τοῦ τε ἀνατολικοῦ ἡμικυκλίου τοῦ ὀριζοντος καὶ τοῦ δυτικοῦ τὴν περιφέρειαν ποιεῖται. ἀπὸ δὲ τούτου καὶ τὸν ἀνταρκτικὸν ὁμοίον τε καὶ ἴσον ὄντα τῷ ἀρκτικῷ ἐμποητέον. 10 δυνατὸν δὲ ἐστὶ καὶ ἐτέρως περὶ τῶν δύο τούτων κύκλων ἐξ αὐτῶν πάλιν τῶν Ἀρατείων παραμυθῆσασθαι. τὴν δὲ τοῦ Γάλακτος ζώνην οὐκ ἐντακτέον, ἐπειδὴ πρὸς τῷ ποικίλῃ εἶναι οὐδὲ πολλὴν περὶ αὐτῆς καταβάλλει μνήμην. δτι δὲ ποικίλη ἐστὶ καὶ περιεργότερας ἐπιστάσεως δεομένη, δῆλον ἐξ ὧν καὶ Πτολεμαῖος 15 ἐν τῷ ὀγδόῳ βιβλίῳ τῆς Συντάξεώς φησιν (p. 202 Bas)· οὐ γὰρ ὁμαλὴ τίς ἐστὶν οὐδὲ τεταγμένη, ἀλλὰ καὶ τῷ πλατεῖ καὶ τῷ χρώματι καὶ τῇ πυκνότητι καὶ τῇ θέσει διάφορος· δεῖ δὲ ἑκάτερον μὲν τῶν τροπικῶν ἀπέχειν τοῦ Ἰσημερινοῦ μεγίστου ὄντος τὰς δεδειγμένας τῷ Πτολεμαίῳ ἐν τῷ τετάρτῳ βιβλίῳ 20 τῆς Συντάξεως (I p. 23 Bas?) μοίρας κδ', ἑκάτερον δὲ τῶν ἄλλων (λέγω δὴ τὸν τε ἀρκτικὸν καὶ τὸν ἀνταρκτικὸν) ἀπέχειν τοῦ καθ' ἑαυτὸν πόλου τῆς σφαιρας μοίρας μα', εἶγε μέλλει συμφώνως τῷ Ἀράτῳ τὸ ὑπὲρ γῆν τμήμα τοῦ Φερινοῦ, τουτέστιν ἢ μεγίστη ἡμέρα, τοιούτων εἶναι πέντε, οἷον ὅλος ὁ Φερινός, τουτέστιν ὅλον τὸ νυχθήμερον, ὀκτώ (497—9)· κατὰ γὰρ τὴν τοιαύτην 25 θέσει τῆς σφαιρας καὶ τὸ τοσόνδε μέγεθος τῆς μεγίστης ἡμέρας σώιζεται, ὡς ὀλίγω ὕστερον μαθησόμεθα (p. 566).

5. τούτων δὲ οὕτως διειλημμένων ἡμῖν ἔλθωμεν ἐπὶ τὸ προκείμενον. στάσις μὲν οὖν ἢ ἐπὶ τοῖς κίοσιν ἴτυς, ἢ δὴ καὶ 30 ὀριζοντος τάξιν ποιεῖται, καὶ ἕτερος δὲ ἴσος μὲν τῇ βάσει καὶ φέρων τὴν σφαῖραν κρικός, μεσημβρινοῦ δὲ λεγόμενος τάξιν ἐπέχειν, ὁμοίως μὲν τοῖς ἐν ταῖς ἄλλαις σφαῖραις γίνονται, ἐπιμελῶς δὲ καὶ τεχνικῶς οὕτως, ὥστε τὴν σφαῖραν πάντοθεν μὲν ἴσον ἀπέχειν ἀπὸ τῆς κοίλης ἐπιφανείας τοῦ τε ὀριζοντος καὶ 35 τοῦ μεσημβρινοῦ, διχοτομεῖσθαι δὲ ὑπὸ τῆς ἄνωθεν τοῦ ὀριζοντος

1 τοῦ χειμ. Ald || 3 ἐξ οὗ Ald || 9 περιφορὰν Ald || 10 ἐννοητέον P Ald: correcti e l. 13 || 11 κύκλων τούτων Ald || 24 ἢ om Ald || 25 οἷον Ald || 29 ἡμῖν διελ. Ald || 32 κρικός P, κρικῶν Ald | λεγόμενος scripti: λέγει P Ald || 32, 3 ἐπέχων Ald || 33 ταῖς ἐν P Ald

ἐπιφανείας. τοῦτο δὲ ἔσται, ἐὰν καὶ ὁ μεσημβρινὸς μέσῃν τε καὶ κατὰ διάμετρον τέμνων τὴν σφαῖραν δίχα τέμνηι καὶ τὸν ὀρίζοντα καὶ αὐτὸς διχοτομῆται ὑπὸ τῆς ἄνωθεν τοῦ ὀρίζοντος ἐπιφανείας. ἔχοντες δὲ πρότερον τοῦ ὑπὲρ γῆν ἔσομένου ἡμικυκλίου, ὡς ἔθος, μίαν πλευρὰν εὐθείαις γραμμαῖς κατὰ διάμετρον κειμέναις εἰς ἴσας μοίρας διηρημένην, τοῦτέστιν εἰς ἑπτὰ ἴσα τμήματα, πρὸς τὴν τῶν ἑξαγμάτων, ἤτοι κλιμάτων, ἐπίγνωσιν καὶ χρώσαντες τὴν σφαῖραν, ἐὰν ἢ ξυλλῆν, καὶ περιπλάσαντες πρῶτον μὲν γύψωι ἢ κηρῶι, ὥστε καὶ τὰς ἐν αὐτῇ ῥαγ(ά)δας, ἐὰν ἄρα τύχωσι, θεραπεῦσαι, ἔπειτα δὲ ξηραίνονμένου τούτου δηλαδὴ καὶ ἄλλωι βαθεῖ τινι χρώματι ἐπαλείψαντες, ὅλον τῷ καλουμένω λαζουρίωι, ἀφιστάντες δηλονότι μετὰ τὸ ξηρανθῆναι ἐπὶ τοῦ διηρημένου τοῦ μεσημβρινοῦ ἡμικυκλίου ἀπὸ τοῦ βορείου πόλου μοίρας μὰ κατατίθεμεν κατὰ τοῦ ἐτέρου πέρατος ἐπὶ τῆς τῶν μὰ μοιρῶν διαστάσεως, τοῦτέστιν ἐπὶ τὴν ἀφορίζουσαν ἐν τῇ διηρημένῃ τοῦ ἡμικυκλίου πλευρᾷ τὴν τῶν μὰ μοιρῶν περιφέρειαν, βελόνῃν τινὰ ὀρθὴν μὲν πρὸς τὴν κυρτὴν καὶ [τὴν] κοίλην τοῦ ἡμικυκλίου ἐπιφάνειαν, τοῦτέστι νεύουσαν ἐπὶ τὸ μέσον τῆς σφαίρας, τέμνουσαν δὲ ἐπὶ ποσὸν καὶ διεισοδύνουσαν τὰ περὶ τὴν σφαῖραν χρώματα. ἐὰν ἄρα ταύτης μενούσης ἀκινήτου περιστρέψωμεν τὴν σφαῖραν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό, τοῦτέστιν ἐπὶ μίαν στροφῆν αὐτὴν κινήσωμεν, ἐκτορνευθήσεται ἡμῖν κύκλος τὴν αὐτὴν τάξιν ἔχων καὶ ὁμοταγῇ τῷ κατὰ τὸν Ἄρατον ἀρκτικῶι κύκλωι· καὶ γὰρ κατὰ τοῦτον, ὡς ἔφαμεν (p. 564, 17), ὁ ἀρκτικὸς κύκλος ἀπέχει ἀπὸ βορείου πόλου μοίρας μὰ. ὁμοίως δὲ ἀποστάντες ἀπὸ μὲν τοῦ βορείου ἢ νοτίου πόλου μοίρας ἐννεήκοντα γράψωμεν τὸν ἰσημερινόν, ἀπὸ δὲ τοῦ νοτίου μοίρας πάλιν μὰ γράψωμεν τὸν ἀνταρκτικὸν ἴσον τε καὶ ὅμοιον ὄντα τῷ ἀρκτικῶι, ἔτι δὲ ἀφιστάντες μοίρας κδ' ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν ἰσημερινόν εὐθείας ἐπὶ μὲν τὸ βόρειον μέρος χαράξωμεν τὸν θερινὸν τροπικόν, ἐπὶ δὲ τὸ νότιον τὸν χειμερινὸν τροπικόν· καὶ γὰρ καὶ τούτων ἑκάτερος, ὡς ἔφαμεν (l ο), ἀπέχει ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ μοίρας κδ'. πάλιν δὲ ἀποστάντες ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἡμικυκλίου [καὶ] ἀπὸ τοῦ βορείου πόλου μοίρας κδ', ὅσον καὶ οἱ τροπικοὶ ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ διεστήκασι, λάβωμέν τι σημεῖον

2 διάμετρον τὴν σφαῖραν δίχα τέμνων τὸν ὄρ. Ald || 3 διχοτομεῖται Ald || 6 εἰς τὰς μ. PAld | διηρημένην Ald: -αις P | ἑκατὸν π' Ald || 8 παραπλάσαντες PAld || 9 κηρῶι Ald | supplevi || 14 τέρατος Ald | παρὰ τῆς Ald || 15 κατὰ τῆς ἀφορίζουσης Ald; scil γραμμῆν || 27, 8 γράψωμεν Ald || 30 χαράξωμεν PAld || 33 ἐπὶ scriptis, cf l. 12, 3: ἀπὸ PAld || 34 seclusi

ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς σφαίρας. ὡς ὡς πόλοι χρησάμενοι, δια-
 στήματι δὲ τῆι τοῦ πόλου πλευρᾷ τοῦ εἰς τὸν μέγιστον κύκλον
 ἔγγραφόμενου γράψωμεν διὰ τοῦ διαβήτου τοῦ λεγομένου καρ-
 κίνου τὸν ζωδιακὸν κύκλον, ἐφαπτόμενον δηλονότι τῶν τροπικῶν,
 διχοτομούμενον δὲ ὑπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ. ὃν εἰς ἑβ' ἴσα μερίσαν- 5
 τες τὰς ἀρχὰς τῶν δωδεκατημορίων ἀπὸ [τε] τῶν κατὰ τὸν ἰση-
 μερινὸν αὐτοῦ τομῶν καὶ τὴν πρὸς τοὺς τροπικοὺς ἐπαφὴν αὐτοῦ
 ποιησάμενοι σημειωσώμεθα τοὺς μὲν ἕξ κύκλους ἐτέρωτι τινὶ
 παρὰ τὸ βαθὺ χρώματι γράψωμεν τε λευκῶι τινι, εἰ τύχοι, καὶ
 ἀερῶι χρώματι πρὸς τὸ μετὰ τὴν χρεῖαν εὐχερῶς ἀπαλειφθῆναι 10
 δύνασθαι πρὸς μὲν τῆι πρὸς τὸν θερινὸν ἐπαφῆι τὸ τοῦ Καρ-
 κίνου ὄνομα διὰ τὸ ἐνταῦθα τὴν ἀρχὴν εἶναι τοῦ κατὰ Καρκίνον
 δωδεκατημορίου, πρὸς δὲ τῆι ἐφεξῆς διαιρέσει καὶ ἐπ' ἀνατολὴν
 τὸ τοῦ Λέοντος ὄνομα, ἐπεὶ καὶ αὐτὴ ἡ διαίρεσις πέρας μὲν ἔστι 15
 τοῦ Καρκίνου, ἀρχὴ δὲ τοῦ κατὰ τὸν Καρκίνον δωδεκατημορίου,
 πρὸς δὲ τῆι τρίτῃ πάλιν καὶ ἐπ' ἀνατολὰς τὸ τῆς Παρθένου
 καὶ οὕτως ἐφεξῆς ἀκολουθῶς, ἕως οὗ πάντων (ἄν) τῶν δωδεκατη-
 μορίων τὰ ὀνόματα κατὰ τὸν οἰκείον τόπον σημειωσώμεθα.

β. τούτων οὕτως ἔχόντων, ἐὰν χαλάσωμεν τὸν κατὰ τὸν
 μεσημβρινὸν κλίον διὰ τῶν ἐπὶ τοῦ ὀριζοντος ἔντομῶν, δηλαδὴ 20
 εἰς τὴν βᾶσιν, οὕτως, ὥστε ἐκάτερον τῶν μικρῶν κύκλων, τουτέστι
 τὸν τε ἀρκτικὸν καὶ τὸν ἀνταρκτικόν, στρεφομένης τῆς σφαίρας
 ἄπτεσθαι τῆς ἄνω τοῦ ὀριζοντος ἐπιφανείας καὶ τῆς κάτω, ἀλλὰ
 τὸν μὲν ἀρκτικὸν τῆς ἄνω, τὸν δὲ ἀνταρκτικὸν τῆς κάτω, εὐδη- 25
 λον, ὅτι ὁ θερινὸς καὶ ὁ χειμερινὸς ἐκάτερος διαιρεθῆσεται ὑπὸ
 τῆς ἄνωθεν τοῦ ὀριζοντος ἐπιφανείας καὶ τῆς κάτω κατὰ λόγον
 τῶν ιε' πρὸς τοῖς θ'. τουτέστιν· ἔσται ἐπὶ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ
 τὸ μὲν ὑπὲρ τὸν ὀριζοντα καὶ ὡσανεὶ τῆς ἡμέρας τμήμα τοιοῦ-
 τον ὠρῶν ιε', ὅλον ὅλος ἔστιν ὁ κύκλος, τουτέστι τὸ νυχθί- 30
 μερον, κδ', τὸ δὲ ὑπὸ τὸν ὀριζοντα καὶ τὸ τῆς νυκτὸς διάστημα
 ὠρῶν θ', ἐπὶ δὲ τοῦ χειμερινοῦ ἀνάπαλιν τὸ μὲν ὑπὲρ γῆν θ',
 τὸ δὲ ὑπὸ γῆν ιε'· κατὰ γὰρ τὴν τοιαύτην θέσιν τῆς σφαίρας,
 τουτέστιν ἐφ' ἧς ὁ μέγιστος τῶν ἀεὶ φαινομένων κύκλων μαί-
 μοίρας ἀπὸ τοῦ πόλου διέστηκε, καὶ τοιαύτη τομὴ τῶν κύκλων

2 τοῦ Ald: τῆι P || 3 γράψωμεν δὲ Ald || 5 διχοτομουμένων Ald || 6 se-
 clusi || 7, 8 αὐτοῦ ἐπαφὴν π. σημειωσώμεθα Ald || 9 τῶι βαθεὶ PALd | γράφο-
 μεν Ald || 10 ἀερῶι P: ξαρίωι Ald || 14, 6 utitur Leonis et Virginis signis, non
 nominibus PALd || 16 πάλιν P || 18 τύπον PALd | σημειωσώμεθα PALd || 27 μὲν
 post ἐπὶ Ald || 28 τμήματα PALd || 28, 9 τοιούτων PALd || 29 ιε' ὠρῶν Ald |
 οἶων P | ἔστω Ald | ὅλος ὁ Ald || 32 γὰρ om P

γίνεται, ὡς δείκνυσιν ὁ Πτολεμαῖος ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ
 τῆς Συντάξεως (p. 25 Bas?). ὁ αὐτὸς λόγος ἐστὶ τῶν ιε' πρὸς
 τὰ θ' καὶ ὁ τῶν ε' πρὸς τὰ γ'· καὶ γὰρ ὁ πέντε ἔχει ὄλον τε
 τὸν γ' καὶ τὸ δέμοιρον αὐτοῦ τὸν δύο, ὥσπερ ὁ ιε' ἔχει ὄλον
 5 τὸν θ' καὶ τὸ δέμοιρον αὐτοῦ τὸν ξξ, ὥστε κατὰ τὴν τοιαύτην
 θέσειν τῆς σφαίρας, οἷον μὲν ἐπὶ τοῦ θερينوῦ τροπικοῦ τὸ ὑπὲρ
 γῆν τμήμα ε', τοιοῦτον τὸ ὑπὸ γῆν γ', οἷον δὲ ἐπὶ τοῦ χειμερινοῦ
 τὸ ὑπὲρ γῆν γ', τοιοῦτον τὸ ὑπὸ γῆν ε', συμφώνως τοῖς ὑπὸ
 τοῦ Ἀράτου λεγομένοις. διελθόντες δὲ εἰς τὴν βάσιν κατὰ τὸν
 10 εἰρημένον τρόπον τοῦ ἰσημερινοῦ, εἰ περιστρέψαιμεν τὴν σφαῖραν,
 ἕως οὗ (ἂν) ἡ ἀρχὴ τοῦ κατὰ τὸν Καρκίνου δωδεκατημορίου
 ἀνατελλῆι ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ γενομένη τῇ ἄνω τοῦ ὀρίζον-
 τος ἐπιφανεῖται, ἀσφαλίσάμενοι τε τὴν σφαῖραν, τουτέστι κηρῶι
 ἢ τινι τοιούτῳ, ἀκίνητόν τε αὐτὴν ποιήσαντες γράψωμεν πάλιν
 15 ἐν τῇ σφαίρῃ κύκλον ἐρχόμενον διὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Καρκίνου,
 ὁμοταγῆ δὲ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ γινόμενον πάντοτε τῷ
 ὀρίζοντι κατὰ τὴν τοῦ εἰρημένου δωδεκατημορίου ἀνατολήν. γρά-
 ψωμεν δὲ αὐτὸν βελόνῃ τινί, περιφέροντες μὲν αὐτὴν καθ' ὅλης
 τῆς τοῦ ὀρίζοντος περιφερείας, οὕτω δ' αὐτὴν σχηματίζοντες,
 20 ὥστε τὸν δι' αὐτῆς ἐγγραφόμενον ἐν τῇ σφαίρῃ κύκλον ἐν τῷ
 αὐτῷ, ὡς ἔφαμεν (l. 10), ἐπιπέδῳ γενέσθαι τῇ ἄνω τοῦ ὀρίζον-
 τος ἐπιφανεῖται. ἐπιγράψωμεν δὲ τὸν κύκλον δι' ὀλίγων γραμ-
 μάτων κατὰ μὲν τὸ ἀνατολικὸν αὐτοῦ ἡμικύκλιον Καρκίνου ἀνα-
 τολικόν, κατὰ δὲ τὸ δυτικὸν Καρκίνου δυτικόν. τουτέστι, σημειω-
 25 σόμεθα ἐπὶ τῶν ἡμικυκλίων γράψαντες γράμματα τινα, οἷον ὅτι
 τοῦτο μὲν ἐστὶ τὸ κατὰ τὴν ἀνατολήν τοῦ Καρκίνου, τουτέστιν,
 ὅταν ἡ ἀρχὴ τοῦ κατὰ τὸν Καρκίνου δωδεκατημορίου ἀνατελλῆι,
 ποῖον μὲν τῆς σφαίρας ἡμισφαίριον ὑπὲρ γῆν ἐστὶ, ποῖον δὲ ὑπὸ
 γῆν. γράψωμεν δὲ ἐπὶ τῶν ἡμικυκλίων τὰ διαγράμματα.

3 τρία Ald || 4 τὴν δίμ. Ald || 5 τὸν ξξ scripsi: τὰ ξξ PAld || 6 οἷον
 Ald: ὄλων P || 7 οἷον Ald: ὄλων P || 8 γ. τρίτον PAld || 9 ἐπελθόντες Ald | δὲ
 om Ald || 14 γράψωμεν Ald || 17, 8 γράψωμεν P, γράφομεν Ald || 18 δὲ om
 P || 22 ἐπιγράφαντες τὸν Ald || 24, 5 σημειωσάμενοι Ald || 25 καὶ ante γράψ.
 add Ald || 29 γράψωμεν Ald | γράμματα Ald

II

ΕΚ ΤΩΝ ΛΕΟΝΤΙΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΖΩΔΙΑΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

1. Ὅτι διὰ δύο αἰτίας καλεῖται ζωδιακός, ἢ διὰ τὰ περιεχόμενα ἐν αὐτῷ ἢ ζώδια ἢ διὰ τὸ τὴν ζωὴν τῶν ἐνταῦθα σημαίνειν ἢ ποιεῖν. ὅτι δὲ κύκλος, διὰ πολλὰς αἰτίας, ἢ διὰ τὸ 5 μιμῆσθαι τὸν δημιουργόν (ὡσπερ γὰρ ὁ δημιουργὸς οὔτε ἀρχῆν ὑποπίπτει οὔτε τέλει, οὕτω καὶ ὁ κύκλος οὐκ ἔχει οὔτε ἀρχὴν οὔτε τέλος), ἢ διὰ τὸ στερεὸν εἶναι τὸ τοῦ κύκλου σχῆμα, ἢ διὰ τὸ εὐκίνητον τοῦ σχήματος, ἢ διὰ τὸ πολυχώρητον αὐτοῦ.

2. ἐφάπτεται δὲ ὁ ζωδιακὸς ἑκατέρων τῶν τροπικῶν κύκλων, 10 καὶ τοῦ χειμερινοῦ μὲν τροπικοῦ ἐφάπτεται κατὰ τὸν Αἰγιοκώρωτα, τοῦ δὲ θερινοῦ τροπικοῦ κατὰ τὸν Καρκίνον, τοῦ δὲ ἰσημερινοῦ ἐφάπτεται κατὰ δύο σημεῖα ὁμοίως, κατὰ τε τὸν Κριὸν καὶ τὸν Ζυγόν, ἐν μὲν τῷ Κριῷ ποιῶν τὴν ἰσημερίαν τὴν ἑαρινήν, ἐν δὲ τῷ Ζυγῷ τὴν ἰσημερίαν τὴν φθινοπωρινήν. 15

3. συγκινεῖται δὲ τῷ οὐρανῷ ὁ ζωδιακὸς κύκλος καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κίνησιν ἔχει ἐναντίαν τινὰ τῷ κόσμῳ φορὰν. εἶδέναι δὲ δεῖ, ὅτι καὶ τὰ ἐν τῇ ἀπλανεῖ σφαιρᾷ ἄστρα ἔχει ἰδίαν τινὰ κίνησιν, ὡς Πτολεμαῖος ἀποδείκνυσι (Magna Synt I p. 6 sq. Bas), καὶ ἕκαστος τῶν ἀστέρων τούτων κινεῖται κατὰ τὴν 20 ἰδίαν αὐτοῦ κίνησιν διὰ ἑκατὸν ἐτῶν μοῖραν μίαν πρὸς τὸ μέ-

capita distinxi.

1 ἐκ τῶν λεοντίου μηχανικοῦ A: om MP || 2 ζωδιακοῦ AMP ut semper || 3 ὅτι om AP | ζωδιακὸς καλεῖται P || 4 ἢ διὰ αὐτοῦ AP | ζώδια AMP ut semper || 5 ὅτι om AP | κύκλος δὲ AP || 8 διὰ τὸ τοῦ κύκλου σχῆμα στερεὸν εἶναι M || 11 καὶ om MP | μὲν om AM || 12 τροπικοῦ om AP || 13 σημεῖα ὁμοίως om M | τὸν om M || 14 τῷ om M || 15 τῷ om M | post Ζυγῷ add ποιῶν MP || 17 τινὰ om AP | σημειῶσαι in margine P || 18 δὲ om A || 19 τινὰ ἰδίαν MP || 21 κινεῖται (post κίνησιν) M, κίνησιν αὐτοῦ κινεῖται διὰ A | ρ P

γεθος τοῦ ἑαυτοῦ κύκλου, τὰς δὲ τῶν τροπικῶν μοίρας μείζους εἶναι τῶν μοιρῶν τοῦ ἀρκτικού, ἐπειδήπερ καὶ οἱ τροπικοὶ κύκλοι μείζους εἰσὶ τοῦ ἀρκτικού καὶ τοῦ ἀνταρκτικού. ὁμως δὲ εἰς ἕσας τῶι ἀριθμῶι μοίρας διηρημένοι εἰσὶν οἱ κύκλοι, κἄν τε ἴσοι 5 ὡσιν ἀλλήλοις κἄντε ἄνισοι.

4. κινεῖται δὲ λοξῶς ὁ ζωδιακός, ἄλλος δὲ οὐδεὶς τῶν κύκλων ἄνευ τοῦ γαλαξίου, ἐπειδὴ ὁ ἥλιος οὐδένα τῶν ἄλλων κύκλων διικνεῖται, ἀλλὰ τὸν ζωδιακὸν μόνον. καὶ ἐπειδὴ ὁ ἥλιός ἐστιν ὁ τὰ ἐνταῦθα ψύχων καὶ θερμαίνων καὶ ὑγραίνων καὶ 10 ξηραίνων καὶ τὰς διαφόρους τροπὰς ποιῶν (λέγω δὴ ἐαρινὴν θερινὴν φθινοπωρινὴν καὶ χειμερινὴν), κατ' εὐθείαν δὲ κινούμενος οὐκ ἄν ἠδύνατο τὰ ἐνταῦθά ποτε μὲν ψύχειν, ποτὲ δὲ θερμαίνειν, ἀλλ' ἦν ἀνάγκη τοὺς αὐτοὺς τόπους ἀεὶ θερμαίνεσθαι καὶ μηδέποτε ψύχεσθαι καὶ ἑτέροισι τόποις ἀεὶ ψύχεσθαι καὶ 15 μηδέποτε θερμαίνεσθαι, καὶ, εἰ τοῦτο ἦν, οὔτε καρποὶ ἐφύοντο ἂν οὔτε τὰ ἡμέτερα σώματα ἐσώζοντο, ἅτε δὴ ἐξ ἐναντίας κείμενα (οὐ μόνον γὰρ ψύξεως χηρίζομεν καὶ θερμότητος, ἀλλὰ καὶ ὑγρότητος καὶ ξηρότητος, ἅτε δὴ ἐκ τούτων συγκαίμενοι), εἰκότως ἄρα ὁ δημιουργὸς λοξὸν ἐποίησε τὸν ζωδιακόν. ὅτε οὖν 20 γίνεται ὁ ἥλιος εἰς τὰ βόρεια μέρη, θερμαίνεται τὰ ἐνταῦθα, ὅτε δὲ εἰς τὰ νότια, ψύχεται τὰ ἐνταῦθα. καὶ αὕτη μὲν ἐστὶν ἡ αἰτία, δι' ἣν λοξῶς κινεῖται ὁ ζωδιακός.

5. διηρηται δὲ εἰς τμήματα ἰβ', ἃ καλεῖται ζώδια, ὅτι πρῶτος ὁ δωδέκατος ἀριθμὸς δέχεται τοὺς θείους ἑ' λόγους 25 τοὺς μουσικούς, τὸν διπλασίονα τὸν τριπλασίονα τὸν τετραπλασίονα τὸν ἡμιόλιον τὸν ἐπίτριτον. διηρημένου δὲ τοῦ ζωδιακοῦ εἰς ἰβ' ζώδια ἔτι διαιρεῖται ἕκαστον τῶν ζωδίων εἰς μοίρας λ', εἰς δεκανοὺς γ'. δεκανὸς δὲ ἐστὶ δύναμις τις δέκα μοίρας

2 καὶ om AP || 3 καὶ τοῦ ἀνταρκτικοῦ om M, τοῦ om A || 5 εἰσὶν libri | ἀλλήλαις AP || 6 ἄλλος δὲ AP: καὶ M | τ. ἄλλων κ. M || 7 πλὴν A || 8 κινεῖται libri: correxi | ζ. καὶ μόνον M || 10 κινούμενος ποιῶν λ. M || 11 διὰ τί λοξός ὁ ζωδιακός in margine P || 12 τὰ om MP || 13 ἦν ἀνάγκη AP: ἀεὶ ἀναπνεῖν M || 16 ἂν om M | ἐσώζοντο AM, ἐσώζετο P (qui prius ἐσώζοντο) || 16, 7 συγκαίμενα M || 17 χηρίζομεν AMP | ἦ θ. AM || 19 ἄρα om M || 20 τὰ μέρη τὰ βόρεια AP || 20, 1 θερμαίνει μὲν τὰ ἐνταῦθα, ψύχει δὲ τὰ νότια. ὅτε δὲ γίνεται πρὸς τὰ νότια, ἐκεῖνα μὲν θερμαίνει κατ' ἀναλογίαν, ψύχει δὲ τὰ βόρεια, καὶ αὕτη κτλ. AP || 22 λοξῶς superscripto λοξός M | ἐστὶν AP | ὁ ζωδιακός post ἐστὶν P | post ζωδιακός add διηρημένους εἰς τμήματα δώδεκα M || 23 καλοῦνται AP | ἐπειδὴ AP || 24 πρῶτος AP: -ως M | δώδεκα AP | δέχεται om AP | τοὺς πέντε λόγους AP || 27, 8 μ. μὲν τριάκοντα A || 28 δεκανοὺς δὲ P

περιέχουσα ἐν τῷ ζωιδίῳ. ἡ δὲ μοῖρα ἔχει λεπτά ἑξήκοντα. κινεῖται οὖν ἐν ταύταις ταῖς μοῖραις καὶ ταῖς ὥραις τῶν τε ἡμερῶν καὶ νυκτῶν ὁ ἥλιος τὸν ἑαυτοῦ διανύων δρόμον καὶ τὸν χρόνον ὅλον συμπερατοῖ. ἔστωσαν οὖν σοι οἱ τε μῆνες καὶ αἱ ἡμέραι καὶ ὥραι εὐγνωστοὶ εἰς τὸ ἐπισκέπτεσθαι τὰς ἀνατολάς 5 τε καὶ δύσεις τῶν τε ζωιδίων τῶν δυοκαίδεκα καὶ τῶν λοιπῶν ἄστρον, καὶ οὐχ ἁμαρτήσῃ τῆς διασκέψεως.

2—7 κινεῖται — διασκέψεως om MP.

SUPPLEMENTA

AD

IV ANONYMVM II

I EXCERPTA E CATASTERISMIS MARCIANA

R (Venetus Marcianus 444. miscellaneus p. 177) s. XV; edidit Olivieri in
'Pseudo-Eratosthenis Catasterismis' Lipsiae a. 1897 (Mythogr. graeci
III 1)

caeteri Catasterismorum codices, cf. p. 100 et p. 181 b 1 adn
latina translatio, cf. p. 101

II BEDAE DE SIGNIS COELI

Bernensis 88) s. X; edidit Breysig post Germanicum p. 233—238 (praef. p. XVII);
desunt c. 13—17. 19. 20. 39—42

Casinensis 3) s. XI; mihi contulit Br. Albers bibliothecae Casinensis praefectus
Basileensis Bedae editio a. 1563 vol I p. 442—456)

latina translatio, cf. p. 101 et 175 sqq.

rec-int (interpolata translationis latinae recensio), cf. p. 101 et 180 sqq.

III <ANONYMVS SANGALLENSIS DE ASTRONOMIA ARATI>

Sangallensis 250 p. 527 sqq., cf. p. 101) s. X; descripsi

IV PALLII HEINRICI II IMAGINIBVS INTEXTA

cf. Fr. Bock *Die Kleinodien des heiligen roemischen Reichs deutscher Nation
nebst den Kroninsignien Boehmens Ungarns und der Lombardei,
Wien 1864, Taf. XLI Fig. 64* p. 191 sqq.

V EKKEHARDI IV SANGALLENSIS CARMEN

Sangallensis 393 p. 34 sqq.) s. XI; partem edidit E. Dümmler *Zeitschrift für
deutsches Altertum* XIV (1869) p. 23 sqq., cetera mihi descripsit Egli
philologus Sangallensis

I EXCERPTA E CATASTERISMIS MARCIANA

5 (14). <Π>ερὶ τοῦ Στεφάνου (= supra p. 192 b).

Οὗτος λέγεται ὁ τῆς Ἀριάδνης. Διόνυσος δὲ αὐτὸν εἰς τὰ ἄστρον ἔθηκεν, ὅτε τοὺς γάμους οἱ θεοὶ ἐν τῇ καλουμένῃ Ἰδῆι ἐποίησαν, αὐτῆς βουλόμενος ἐπιφανῆς γενέσθαι. ὡς πρῶτον ἢ νύμφη ἐστεφανώσατο παρ' Ὠρῶν λαβοῦσα καὶ Ἀφροδίτης.

ὁ δὲ τὰ Κρητικὰ γεγραφὼς λέγει· ὅτε ἦλθε Διόνυσος πρὸς Μίνω φθεῖραι βουλόμενος αὐτήν, δῶρον αὐτῇ τοῦτο(ν) δέδωκεν. ὡς ἠπατήθη ἢ Ἀριάδνη.

10 Ἡφαίστου δὲ ἔργον εἶναι φασιν ἐκ χρυσοῦ πυρώδους καὶ λίθων Ἰνδικῶν.

ἱστορεῖται δὲ διὰ τούτου καὶ τὸν Θησέα σωθῆναι ἐκ τοῦ λαβυρίνθου, ποιούντος τοῦ στεφάνου φέγγος. ἐν δὲ τοῖς ἄστροις ὕστερον αὐτὸν τεθεικέναι, ὅτε εἰς Νάξον ἦλθον ἀμφοτέρω, ση-
15 μείον τῆς αἰρέσεως. συνεδόκει δὲ καὶ τοῖς θεοῖς.

φασὶ καὶ τὸν πλόκαμον ταύτης εἶναι τὸν φαινόμενον ὑπὸ τὴν κέρκον τοῦ Λέοντος.

numeri posteriores uncis inclusi sunt capitum in R, priores in cet.

4 αὐτοῖς βουλ. ἐπιφ. γεν. 'volens illustris fieri' l (p. 192 a 9, ubi punctum delas) || 7—9 om cet, habet l || 7 τε R: correxi | <ὅτι> ante ὅτε supplet Oliv; sunt potius ipsa auctoris pedestris verba adscripta, cf l ||

8 supplevi || 10 φ^η R || 12 τούτου e τοῦτο R | καὶ ante διὰ cet || 13 φέγγος ποιούντος (omisso τοῦ στ.) cet | 13—15 om cet, habet l || 14 τεθεικέναι R || 14, 5 'signum religionis. cooperabatur et diis' l || 16, 7 'sub' l, ἐπὶ τῆς κέρκον cet.

6 (15). <Π>ερὶ τοῦ Ὀφιοῦχου (= supra p. 194 b).

Οὗτός ἐστιν ὁ ἐπὶ τοῦ Σκορπίου συνεστηκώς, ἔχων ἐν ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις Ὀφιν. λέγεται δὲ εἶναι Ἀσκληπιὸς ὑπὸ τινων

ἀστρολόγων, ὃν ὁ Ζεὺς χαρίζομενος Ἀπόλλωνι . . . διὰ (δὲ) τὴν
κεραυνοβολίαν δοκεῖ αὐτῷ τιμὴν ἀπονεῖμαι ταύτην· ἐν γὰρ τοῖς 5
ἀνθρώποις ὧν τῆι τέχνῃ ἰατρικῇ χρώμενος τοὺς ἤδη τεθνη-
κότας ἤγειρεν. ὀργισθέντα δὲ κεραυνοβολῆσαι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.
τοῦτον δὲ εἰς τὰ ἄστρα ἀνάγει διὰ τὸν Ἀπόλλωνα.

3 τὸν Ὁ. cet || 3, 4 ὑπό τινων ἀστρολόγων om cet, habet l || 4 ὁ om
cet | lacunam signavi, item l; suppleas e cet (εἰς τὰ ἄστρα ἀνήγαγεν), cf l. 8 ||
4, 5 διὰ — ταύτην om cet (p. 194 b 6 sqq.), habet l | διὰ τ. κερ. secludit Oliv,
cf l p. 194 a 6 'propter fluvii [corrigas e B 'fulminis'] emissionem' || 8 ἀνάγει
R, 'posuit' l.

8 (16). <Π>ερὶ τοῦ Βούτου τοῦ καὶ Ἀρχτοφύλακος
(= supra p. 197 b).

<Π>ερὶ τούτου λέγεται ὅτι Ἀρκάς ἐστιν ὁ <ἐκ> Καλλιστοῦς
καὶ Διὸς γεγονώς, ὠίκησε δὲ περὶ τὸ Λύκαιον. φθειραντος
αὐτὴν Διὸς οὐ προσποιησάμενος ὁ Λυκάων τὸν Δία ἐξένιζεν, 5
ὡς φησιν Ἡσίοδος (fr 15), καὶ τὸ βρέφος κατακόψας παρέθηκεν
ἐπὶ τὴν τράπεζαν. θέν ἐκείνην μὲν ἀνατρέπει (ἀφ' οὗ ἡ Τρα-
πεζοῦς καλεῖται πόλις), τὴν δὲ οἰκίαν ἐκεραύνωσε, τὸν δὲ Λυ-
κάονα ἀπεθέρωσε καὶ αὐτὸν λύκον ἐποίησε, τὸν δὲ Ἀρκάδα
πάλιν ἀναπλάσας ἔθηκεν ἄρτιον. καὶ ἐτράφη παρ' αἰπόλῳ. 10
γεανίσκος δ' ὧν ἤδη δοκεῖ καταδραμεῖν εἰς τὸ Λύκαιον καὶ
ἀγνοήσας τὴν μητέρα γῆμαι. οἱ δὲ κατοικοῦντες τὸν τόπον
ἀμφοτέρους κατὰ νόμον θύειν ἐμελλον. ὁ δὲ Ζεὺς ἐξελόμενος
αὐτοὺς διὰ τὴν συγγένειαν εἰς τὰ ἄστρα ἀνήγαγεν.

4—6 (ὠικ. — Ἡσ.) om cet, habet l (p. 197 a 15 sqq.) || 5 οὗ R: correxi e l
nondum adsimilans Licaonem' || 7 ἐφ' R || 8 κεραυνοῖ cet || 8, 9 (τὸν —
ἐποίησε) om cet, habet l || 10 συμπλάσας cet || 10—14 (καὶ — συγγένειαν) om
cet, habet l || 12 'ignoransque patrem' (omisso γῆμαι) l, 'matri inscius vim
ferre voluit' schol Germ BP p. 64 Br.

(7 p. XII Oliv)

Schol 137 (supra p. 361, 20sqq.).

. . . καὶ ἐπὶ τὴν τῶν θεωρου-
μένων ἀρχίβειαν ἔρχεται καὶ ἐπὶ
τοῦ ἀστέρος τοῦ ἐπικειμένου

<Ε>ν τῷ δεξιῷ ὦμῳ τῆς ἐν τῷ δεξιῷ ὦμῳ τῆς Παρ- 5
Παρθένου κεῖται ἀστήρ λαμπρὸς θένου, ὅστις σφόδρα ἐστὶ λαμ-

καλούμενος Προτρυγητήρ (πρὸ πρὸς καὶ καλεῖται Προτρυγητήρ· γὰρ τῆς τοῦ τρυγήτου ὥρας πρὸ γὰρ τῆς τοῦ τρυγήτου ὥρας ὀλίγον προανατέλλει), ὀλίγον προανατέλλει.

10

144. εἰς μὲν ὑπωμαίων:

περὶ τῶν τῆς Παρθένου ἀστέ-

ρων διαλέγεται, ὅτι πλησίον τοῦ

καὶ πλησίον αὐτοῦ εἰσιν ἄστερες καλοί, Προτρυγητήρός εἰσιν ἄστερες δ',

εἰς μὲν πρὸ ποδῶν αὐτῆς, εἰς μὲν πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῆς,

15 δὲ ὑπὸ τοὺς ὤμους, εἰς δὲ κά- εἰς δὲ ὑπὸ τοὺς ὤμους, εἰς δὲ

τω τῆς ὀσφύος, ἕτερος δὲ με- ὑπὸ τῆς ὀσφύος κάτω, εἰς δὲ

ταξὺ τῆς οὐράς καὶ τῶν ὀπι- μεταξὺ τῆς οὐράς καὶ τῶν ὀπι-

σθίων γονάτων τῆς Ἄρκτου τῆς σθίων γονάτων τῆς Ἄρκτου τῆς

μεγάλης. μεγάλης.

20 εἰσὶ τοίνυν οὗτοι ἀστέρες ἀπλόιοι δέ, τουτέστιν ἀκα-

ἀκατονόμαστοι δ' καὶ οὐκ ἐπὶ ονόμαστοι εἰσι καὶ οὐδὲ συμ-

τινι εἰδῶλωι κείμενοι. πληροῦνται εἰς τύπον ἐξ αὐτῶν.

οἱ δὲ Ἡλακάτην αὐτὴν λέγουσιν.

Κόνων δὲ ὁ μαθηματικὸς Πτο- Κόνων δὲ ὁ μαθηματικὸς Πτο-

25 λεμαίωι χαριζόμενος Βερονίκης λεμαίωι χαριζόμενος Βερονίκης

πλόκαμον ἐξ αὐτῶν κατηστέρι- πλόκαμον ἐξ αὐτῶν κατηστέρι-

κεν· ἦν γὰρ ἡ Βερονίκη Αἰ- κεν.

γυπτία γυνὴ τοῦ Πτολεμαίου

τοῦ τρίτου.

30

τοῦτο καὶ Καλλιμάχος ποῦ φη-

σιν (fr 34 Schn)·

ἡ με Κόνων ἔβλεψεν ἐν ἡέρι,

τὸν Βερονίκης

βόστρυχον, ὃν κελὴ πᾶσιν

ἔθηκε θεοῖς.

9 προανατέλλει R || 13 seclusi; ε' adn vide p. 361 sqq. Comae catas-
coni Oliv || 21 ε' R || 26 πλόκαμοι R ||
26, 7 κατηστέρηκεν R || 29 πρώτου R.

adn vide p. 361 sqq. Comae catas-
terismum habet etiam Cosmas Hiero-
solymitanus s. VIII Gregorii interpres
indidem excerptum, unde scholia et
Marcianus Olivierii ('Spicilegium Ro-
manum' Angeli Mai II p. 147 sq. et
praef p. XV), item septem alias de
sideribus fabulas: cf 'Anal Eratosth'
p. 4—7.

13 (6). *Περὶ τῶν Ὀνῶν καὶ τῆς Φάτνης*
(= supra p. 297 b).

Λέγεται δὲ καὶ ἄλλη ἱστορία περὶ αὐτῶν αὕτη. ὅτε ἐπὶ Γίγαντας ἐστρατεύοντο οἱ θεοί, ὡς εἴρηται, Διόνυσον καὶ Ἥφαιστον καὶ Σατύρους ἐπὶ ὄνων πορεύεσθαι. οὕτω δὲ ὄρων μένων αὐτοῖς τῶν Γιγάντων πλησίον ὄντες ὠγκήθησαν οἱ ὄνοι, οἱ δὲ Γίγαντες ἀκούσαντες τὴν φωνὴν ἔφυγον. ἔνθεν ἐτιμήθησαν καὶ ἐν τοῖς ἀστροῖς ἐτέθησαν.

narrationem in verbis graviter dissentientem a cet habet R congruens cum I; cf I c || 3 λέγεται — αὕτη R, 'dicitur autem et alia historia' (omissa tamen illa) I, καλοῦνται δὲ τινες αὐτῶν ἀστέρες ὄνοι, οὗς Διόνυσος ἀτήγαγεν εἰς τὰ ἀστρού. ἔστι δὲ αὐτοῖς καὶ Φάτνη παράσημον. ἡ δὲ τούτων ἱστορία αὕτη cet || 4 ὡς εἴρηται R, 'ut dictum est' I, λέγεται cet || 5 οὕτω δὲ ὄρων μένων αὐτοῖς R, 'quod cum viderent ipsi asini Gigantes' I, οὕτω δὲ ὄρων μένων cet || 7 τῆς φωνῆς cet || 7, 8 ἔνθεν — ἐτέθησαν R, 'hinc honorati et inter astra positi sunt' I, διὸ ἐτιμήθησαν ἐν τῶι Καρκίνω εἶναι ἐπὶ δυσμᾶς cet.

20 (9). <Π>ερὶ τοῦ Δελτωτοῦ (= supra p. 223 b).

Τοῦτό ἐστιν ὑπὲρ μὲν τὴν κεφαλὴν τοῦ Κριοῦ κείμενον, λέγεται δὲ διὰ τὸ (ἐκείνον) ἀμαυρότερον εἶναι εὐσημον ἐπ' αὐτοῦ γράμμα κείσθαι ἀπὸ Διὸς τὸ πρῶτον τοῦ ὀνόματος δι' Ἐρμού τεθέν, ὃς τὸν διάκοσμον τῶν ἀστρον ἐποίησατο. φασὶ δὲ τινες καὶ τὴν τῆς Αἰγύπτου θέσει τοῦ ἐν τοῖς ἀστροῖς εἶναι τριγώνου, καὶ τὸν Νεῖλον τοιαύτην τὴν περιοχὴν ποιήσασθαι τῆς χώρας ἅμα τε τὴν ἀσφάλειαν αὐτῇ ποριζόμενον εἰς τε τὸν σπόρον εὐμαρεστέραν ποιούμενον καὶ εἰς τὴν τῶν καρπῶν ἀνακομιδὴν εὐκαιρίαν ὠρῶν ἐσομένων.

Ἔχει δ' ἀστέρας γ', ἐφ' ἐκάστης τῶν γωνιῶν α', λαμπροὺς τοὺς γ'.

2 μὲν om cet || 3 suppl Oliv e cet || 3, 4 R ut I p. 233a 10—14, λέγεται δὲ ἐκείνον ἀμαυρότερον εἶναι, εὐσημον δὲ τὸ γράμμα ἐπ' αὐτοῦ κείσθαι ἀπὸ Διὸς πρῶτον ἐρμηνευθέντος cet || 5 ἀστέρων R || 6 ἐκ ante τοῦ cet: om R ut I || 7 Δ pro τριγώνου coni Vitelli | τὴν om cet || 8 τε om cet || 8, 9 ποριζόμενος et ποιούμενος R || 10 εὐκαιρίαν (sic) R | corrupta, ὠρῶν ἐσόμενα cet, cf supra p. 224b 3sq. || 11 ἐκάστη cet || 12 τοὺς γ' om cet.

21 (10). <Π>ερὶ Ἰχθύων (= supra p. 224 b).

Οὗτοι εἰσι τοῦ μεγάλου Ἰχθύος ἕγγονοι, περὶ οὗ τὴν ἱστορίαν ἀποδώσομεν σαφέστερον, ὅταν ἐπ' αὐτὸν ἔλθωμεν. τούτων δὲ ἑκάτερος κείται ἐν ἑκατέρῳ μέρει διαλλάσσω· ὃ μὲν γὰρ βόρειος, ὃ δὲ νότιος καλεῖται. ἔχουσι δὲ σύνδεσμον ἕως τοῦ ἐμπροσθίου ποδὸς τοῦ Κριοῦ.

Ἔχει δὲ ὃ μὲν ἀστέρας β' καὶ ἐπὶ τοῦ <μυελου> β', ὃ δὲ νότιος ε'. τὸ δὲ λίνον αὐτό, ὡς συνέχονται, ἔχει ἀστέρας ἐπὶ τοῦ βορείου γ', πρὸς ἀνατολὰς γ', ἐπὶ τοῦ Συνδέσμου γ'. τοὺς 10 πάντας θ'. οἱ πάντες τῶν δύο Ἰχθύων καὶ τοῦ Συνδέσμου ἀστέρες μγ'.

2 οὗ ex ὧν ut videtur R (Oliv) || 3 αὐτῶν R, -ω cet; αὐτὸν coni Oliv (corrigan p. 224b 20) || 4 μέρει μέρει R | διαλλάσσω R || 5 νότιος ὃ δὲ βόρειος R || 7 'in linteo' 1 (legit igitur λινεῖω, idque coni Oliv) | καὶ — μυελου secludunt Schiaparelli Oliv || 8 αὐτὸ R: αὐτῶν cet 1 || 9 ἐπὶ τοῦ νοτίου post βορ. γ' add cet, legit 1 || 10 β' coni Oliv.

22 (11). <Π>ερὶ τοῦ Περσέως (= supra p. 226 b).

7 πεμφθεὶς ἐπὶ τὰς R || 7, 8 τὴν δὲ δελκύνην ἔ. παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ R || 12 δὲ R, legit 1 || 13—15 Αἰσχύλος φησὶν ὃ τῶν τραγωιδῶν ποιητὴς ἐν Φορκισίν ἄς R || 16 Γοργόναί R || 18 παρεδίδοσαν R || 20, 1 ἔρρ. τὸν ὀφθαλμον αὐτῶν R || p. 227, 1 ἔλθῶν post Γ. R, legit 1 || 2 ἀφείλε R || 3 κεφ. Ἀθηναῖ περὶ τὰ στήθη ἔθρηκεν αὐτός R || 5 εἰς τὰ R || 8 post κεφ. R ἐν ἧ προεῖρηται διασκευῇ R, 'ut praedictum est' 1: om cet || 9sq. stellarum indicem om R.

24 (12). <Π>ερὶ τῆς Λύρας (= supra p. 230 b sqq.).

Αὕτη ἐνάτη κείται καὶ ἔστι Μουσῶν. κατεσκευάσθη δὲ τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ Ἑρμοῦ ἐκ τῆς χελώνης καὶ τῶν Ἀπόλλωνος βοῶν, ἔσχε δὲ χορδὰς ἑπτὰ ἢ ἀπὸ τῶν ζ' πλανητῶν 5 ἢ τῶν Ἀτλαντίδων. μετέλαβε δ' αὐτὴν Ἀπόλλων καὶ συναρμολογῶν ὠιδῆν <Ἄρφει> παρέδωκεν, <ὄς Καλλιόπης υἱὸς ἄν>, μιᾶς τῶν Μουσῶν, ἐποίησε τὰς χορδὰς <ἐννέα> ἀπὸ τοῦ τῶν Μουσῶν ἀριθμοῦ καὶ προηγείται ἐπὶ πλέον <ἐν> τοῖς ἀνθρώποις δοξαζόμενος οὕτως, ὥστε <καὶ ὑπόληψιν> ἔχειν περὶ 10 αὐτοῦ τοιαύτην, ὡς θηρία κηλεῖν διὰ τῆς ὠιδῆς. διὰ δὲ τὴν

γυναῖκα εἰς Αἶδου καταβάς καὶ ἰδὼν τὰ ἐκεῖ, οἷα ἦν, τὸν μὲν Διόνυσον οὐκ ἐτίμα, ὑφ' οὗ ἦν δεδοξασμένος, τὸν δὲ Ἥλιον μέγιστον τῶν θεῶν ἐνόμισεν, ὃν καὶ Ἀπόλλωνα προσηγόρευσεν, ἐπεγειρόμενός τε τὴν νίκτα ἔωθεν κατὰ τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Πάγγαιον (ἀνιών) προσέμενε τὰς ἀνατολάς, ἵνα ἴδῃ (τὸν Ἥλιον) 15 πρῶτον. ὅθεν ὁ Διόνυσος ὀργισθεὶς αὐτῷ ἐπεμψε τὰς Βασσαρίδας, ὡς φησιν Αἰσχύλος ὁ τῶν τραγωιδιῶν ποιητής (p. 9 N.), αἱ διέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ μέλη ἔρριψαν χωρὶς ἕκαστον. αἱ δὲ Μοῦσαι συναγαγοῦσαι ἔθαψαν ἐπὶ τοῖς καλουμένοις Λειβήθροις . . . τοῦ δ' ἐπινείσαντος οὕτως ἐτέθη. ἐπισημασίαν δὲ 20 ἔχει ἐν τῷ κοινῶς . . .

2 κείται ἐν τοῖς ἀστροῖς. ἔστι δὲ cet || 4 ἢ ἀπὸ τῶν ζ' πλανητῶν om cet l || 5 μετέβαλε R cet, 'mutavit' l || 6 ὠδή R || 6—9 supplementa habent cet l || 6 post παρέδωκεν spatium vacuum R || 8 προήγαγεν cet l || 9 οὕτω post α. iterum R | post ὡστε spatium vacuum R || 10 κήδειν R | ὅτι καὶ τὰς πέτρας καὶ τὰ θηρία ἐκήλει δ. cet l || 10, 1 διὰ — ἦν R, 'ad inferos autem descendit et vidit illic, qualiter esset' l: om cet || 11 ὅς τὸν cet || 12 οὐκέτι R | ὑφ' οὗ ἦν δεδοξασμένος R, 'a quo fuerat glorificatus' l: om cet || 13 ἐνόμιζεν εἶναι cet || 14 κατὰ τὴν ἐωθινήν ἐπὶ τὸ cet || 15 habent cet l || 19, 20 λειβήθροις R, deinde om nonnulla quae habent cet l || 20, 1 corrupta et mutila, ἐπὶ τῷ ἐκείνου συμπτώματι δομένη καθ' ὄραν cet, om l || indicem stellarum l cet: om R.

25 (13). <Π>ερὶ τοῦ Ὁρνιθοῦς (= p. 233 b).

Οὗτος ὁ Μέγας καλεῖται, ὃν κύκνωι εἰκάζουσιν. . . . τοῦτῳ Ζεὺς ὁμοιωθεὶς κατέπηγί εἰς Ῥαμνοῦντα τῆς Ἀττικῆς κάκει Νέμεσιν ἔφθειρεν. ἐκεῖνη δὲ ὠϊὸν ἔτεκεν, ἐξ οὗ γεννηθῆναι, ὡς Κράτης (p. 47 K.) ἰστόρησε, τὴν Ἑλένην. διὰ δὲ τὸ μὴ μετα- 5 μορφωθῆναι ἀλλ' οὕτως εἰς οὐρανὸν ἀναπηγῆναι τὸν τύπον τοῦ κύκνου ἔχοντα τοῦτον καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τῶν ἀστρων διηπτάμενον.

2 ὁ μέγας καλεῖται R, 'magnus vocatur' l: ἔστιν ὁ καλούμενος μέγας cet | lacunam signavi, item l, cf cet || 2—4 oratione obliqua utuntur cet || 4 item l: οὐ ἐκκολαφθῆναι καὶ γενέσθαι cet || 4, 5 'sicut in historia refert Crates poeta' l; ὡς φησι Κρ. ὁ ποιητής cet || 5 καὶ διὰ τὸ cet || 6 ἀναπηγῆναι εἰς τὸν οὐρ. cet || 7 post κύκνου cet ἔθηκεν ἐν τοῖς ἀστροῖς. ἔστι δὲ ἰπτάμενος οἷος τότε ἦν cet.

33 (8). <Π>ερὶ τοῦ Κυνός (= p. 251 b sqq.).

Cetera fere habet, ut l c edita sunt, additis post p. 251 b 16 his, quae plena recurring in l: περὶ δὲ τῆς ἀνατολῆς αὐτοῦ Ἄμφις ὁ τῶν κωμωιδιῶν ποιητῆς φησιν, ὅτι ὑπὸ τῶν ἀνδρώπων οmissa reliqua excerpti portione, vacuis tamen duabus lineis relictis; cf Olivierium p. 39 sq. adn. Praeterea notamus:

2 εὐρώπη R || 6 -κρίδος ὑγιασθεῖς et 10 -κρίδος ἀνήρ om spatia vacua R || 7 ἐκ μέσου ὕδαρ ἠτήσατο αὐτῆ R || 8 χρόνων δὲ κεφαλᾶς R || 10 ἀνῆλθε R, 'ascendit' l || 12 ἀγῶνα αὐτὸν ἦ λ. R || 14 ποιῆσει R || 15 τῆ R || 16 ἀνήνεγκεν R || 253, 8—21 stellarum indicem om R.

38 (1). <Π>ερὶ τοῦ Ἰχθύος = p. 261 b).

<Ο>ντός ἐστὶν ὁ Μέγας καλούμενος Ἰχθύς, ὃν κάπτειν λέγουσι τὸ ἕδωρ ἀπὸ τῆς τοῦ Ὑδροχόου ἐκχύσεως. ἱστορεῖται δ' οὗτος, ὡς Κτησίας φησί (fr 5), πρότερον ἐν λίμνῃ τιῆν κατὰ τὴν Βαμβύκην εἶναι. ἐμπεισούσης δὲ τῆς Δεκετουῆς νυκτός, ἦν οἱ περὶ τοὺς τόπους οἰκοῦντες Συρίαν ὠνόμασαν θεόν, οὗτος δοκεῖ σῶσαι αὐτήν. τούτου δὲ καὶ τοὺς δύο φασὶν Ἰχθύας ἐκγόνους εἶναι. οὓς πάντας δι' ἐκείνην Ἀφροδίτης οὖσαν θυματέρα καὶ ἐτίμησαν καὶ ἐν τοῖς ἀστροῖς ἔθηκαν. ποιοῦσι δὲ οἱ τὴν χώραν ἐκείνην κατοικοῦντες χρυσοῦς τε καὶ ἀργυροῦς ἰχθύας καὶ ὡς ἱεροῦς τιμῶσι τελείαν περὶ τοῦ συμπτώματος τιμῆν.

2 κάπτειν R (cf p. 261 b 2, 'declinare' l [ib a 2]) || 3 'conpingitur autem hic' l; ἱστορεῖται δὲ περὶ τούτου cet || 4 φησι Κτ. cet || 5 βοσκμῶκην R, 'begmicem' vel 'boecmycen' l | δεκετουῆς R || 6, 7 οὗτος — αὐτήν R, legit l: om cet || 7 δὲ R: om cet || 8, 9 θυγατέραν R | δι' — θυγ. R, 'eo quod Veneris filia esset' l: om cet || 9—11 (ποιοῦσι — τιμῆν) R, (π. — τιμῶσι) legit l: om cet.

39 (2). <Π>ερὶ τοῦ Θυτηρίου (= p. 263 b).

Τοῦτό ἐστὶν, ἐν ᾧ πρῶτον οἱ θεοὶ τὴν συνωμοσίαν ἔθεντο, ὅτε ἐπὶ τὸν Κρόνον ὁ Ζεὺς ἐστράτευσε Κυκλάπων κατασκευασάντων, ἔχοντος τοῦ πυρὸς κάλυμμα, ὅπως μὴ ἴδωσι τὴν τοῦ κερανοῦ δύναμιν. ἐπιτυχόντες δὲ τῆς πράξεως ἔθηκαν καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτὸ κατασκευάσμα. ἐφ' ᾧ θύουσιν οἱ κοινῶν ἀλλήλοις προαιρούμενοι ἐν τε τοῖς ἀγῶσι καὶ τοῖς ὀμνίειν βουλομένοις ὡς δικαιοσύνην πίστιν τιθέντες, καὶ τῇ χειρὶ ἐγράφονται τῇ δεξιᾷ μαρτύριον εὐγνωμοσύνης ἡγούμενοι τοῦτο.

ὁμοίως δὲ καὶ οἱ μάντιες ἐπὶ τούτῳ θύουσιν, ὅταν βοίλωνται 10
ἀσφαλέστερον ἰδεῖν.

3—5 R, 'Cyclopas et condidit habens igneum velamentum, ut non viderent fulminis potentiam' 1: om cet || 5—9 item 1: καὶ αὐτὸ ἐν τῷ οὐρανῷ εἰς μημόσνον. ὃ καὶ εἰς τὰ συμπόσια οἱ ἄνθρωποι φέρουσιν. καὶ θύουσιν οἱ κοινωστέιν ἀλλήλοις προαιρούμενοι καὶ ὁμνύειν, καὶ τῇ χειρὶ ἐφ. τῇ δ. μ. εὐγν. τ. ἡγ. cet, corrigas igitur in R οὐρανοὺς τὸ pro ἀνθρώπους αὐτὸ || 7 post τοῖς alt lacunam notat Oliv || 10, 1 R, legit 1: om cet || 10 τῷ legit 1 ut videtur ('in hoc'): τοῦτο R.

40 (3). <Π>ερὶ τοῦ Κενταύρου (= supra p. 264 b sqq.).

265a 6 μόνου R || 6, 7 τῶν Κενταύρων R || 17 ἔστι δὲ R.

41 (4). <Π>ερὶ τοῦ Ὑδροῦ, ἐφ' ᾧ Κρατῆρ καὶ Κόραξ
(= p. 267 b).

<Τ>οῦτο τὸ ἄστρον κοινόν ἐστιν ἀπὸ πράξεως γεγονὸς ἐναργυῶς· τιμὴν γὰρ ἔχει ὁ κόραξ παρὰ τῷ Ἀπόλλωνι (ἐκάστου γὰρ θεοῦ ὄρνεόν ἐστιν). Θυσίας δὲ γενομένης τοῖς θεοῖς σπονδὴν πεμφθεῖς κομίσαι ἀπὸ κρήνης τινὸς (ἢ πρότερον μὲν ἀγινάτην, πρὶν ἢ τὸν οἶνον φανῆναι) ἰδὼν συκῆν παρὰ τὴν κρήνην [ἐρινεοῦς] ὀλίγους ἔχουσαν ἔμεινεν, ἕως πεπανθῶσιν. μεθ' ἡμέρας δὲ ἱκανὰς ἐπιτελεσθέντων τούτων φαγὼν συκῶν αἰσθόμενος τὸ ἀμάρτημα ἐξαρκάσας [καὶ] τὸν ἐν τῇ κρήνῃ ὕδρον 10 ἔφερε σὺν τῷ κρατῆρι, φάσκων αὐτὸν ἐκπίνειν καθ' ἡμέραν τὸ γινόμενον ἐν τῇ κρήνῃ ὕδωρ. ὃ δὲ Ἀπόλλων ἐπιγνοὺς τὰ ὄντα τῷ μὲν κόρακι ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐπιτίμιον ἔθηκεν ἱκανὸν τὸν χρόνον τούτον διψῆν, καθάπερ Ἀριστοτέλης εἶρηκεν ἐν τοῖς Περὶ θηρίων (fr 329). καὶ Ἀρχέλαος δὲ φησιν ὁμοίως ἐν 15 τοῖς Ἰδιοφυσίαι (fr nov).

3, 4 γεγονὸς ἐνεργουῶς R || 4 ἐκάστου R, 'omnium enim deorum' 1: -αι cet || 5 τῶν θεῶν cet | ἀνακείμενον post ἐστιν add cet: om R || 5, 6 σπονδὴν R || 6 'adducere' 1, ἐνέγκαι cet || 6, 7 (ἢ — φανῆναι) R, legit 1 (ubi corrigas 'sanctissima' e 'scitissima'): om cet || 7 σὺκα R, legit 1; συκῆν post κρήνην cet || 8 ἐρινεοῦς R: om 1 cet | ἐχούσας R || 9 item legit 1; ἱκανὰς δὲ ἡμέρας cet | πεπανθέντων cet | καὶ φαγὼν cet, legit 1 | σύκων R || 10 τῶν ἐν R || 11 ἔφερε cet, legit 1: ἐφέροντο R; ἔφερε τούτον coni Oliv || 14 τούτον τὸν χρ. cet | διψᾶν R || 15 θηρίου R | ἀρχαίλαος R || 15, 6 R, legit 1: om cet || 16 διοφύλου R: corr Oliv; 'in suis voluminibus' 1 (p. 269a 2) i e ἐν τοῖς ἰδίαις βυβλίαις.

42 (5). <Π>ερὶ τοῦ Προκυνός (= p. 270 b).

<Π>ροκύων καλεῖται. λέγεται δὲ διὰ τὸ φιλοκύνηγον αὐτῷ τῷ Ὠρίωνι παρατεθῆναι· καὶ γὰρ Λαγῶς ἐχόμενος καὶ ἄλλα θηρία παρ' αὐτόν.

---

2 lacunam post καλεῖται signavit Oliv, cf 1 cet | γὰρ (pro δὲ) 1 cet || 2, 3 αὐτόν αὐτῷ legit 1; φ. αὐτόν εἶναι παρ. τοῦτον αὐτῷ cet || 4 συνορᾶται post αὐτόν cet: om R, non legit 1.

II BEDA DE SIGNIS COELI

1. *Imago Ursae maioris C.*

1 p. 180 Helix, id est Arcturus maior.

Habet autem in capite stellas obscuras VII, in singulis auribus singulas, super pectus I, in spatula I, in pede I, in dorso I, in tibia anteriore II, super eandem III. sunt omnes XVIII.

FONTEM in margine adscripti. IMAGINES editionis Basileensis omisi, quia vel dubiae vel nullius fidei omnes impressae videntur (cf ad p. 592); vide de his imaginibus Thiele l c p. 151. B habet imagines aliunde (Thiele p. 85).

TESTIMONIA 1—4 Hrabanus Maurus De Computo c. LI (Patrol lat Mignei vol 107 p. 695 sq.) DISCIPLVVS 'Sed de positione siderum, sicut mihi promisisti, peto ut edisseras'. MAGISTER 'Sunt ergo signa extra ea, quae in zodiaco consistunt, ut Arati Phaenomena testantur, numero triginta, quorum alia horoscopus ad septentrionem, alia ad austrum sequestrat'. DISC 'Quae sunt illa, quae ad septentrionem sunt?' MAG 'Duae videlicet primum Ursae, hoc est Helix, quae et Arcturus maior, et Phoenix sive Cynosura, quae et Arcturus minor dicitur' (cf c. 2).

ADNOTATIO CRITICA de codicibus vide p. 572. 1 helice Ba | id est om B || 2 autem om Ba | sex 1 (ζ' Cat); numeros, non voces numerales scripsi vel contra codices constanter nec tamen codices enotare volui || 2, 3 in singulis — singulas om B | in singulis — pectus I om C || 3 super pectus I post in spatula I B | scapula 1 | spino pro dorso 1 (ἀάχεως Cat) || 4 eandem (scil' tibiam) fecit Beda e posteriorem, cf 1 (κέρον Cat) | XVI BC, xδ' Cat, om 1

2. *Imago Ursae minoris C.*

1 p. 184 Cynosura sive Fenix, qui et Arcturus minor et a quibusdam Canis cauda vocatur.

Habet autem per unumquemque angulum in humero splendidam stellam I,

---

Strozianus p. 115 Breysig 'supra — revolvi'.

---

1 cynosura sive om BC | helix B; phenices 1 | dicitur post minor add B || 3 umero B | stellam om Ba

in cauda III. sunt autem inter ambos Arcturos stellae XXIV. — Super autem sunt aliae stellae X, quae praecedunt et dicuntur Ludentes, et minimissima I, quae vocatur Polus, ubi dicunt totum mundum revolvi.

---

1 sunt — XXIV *om* | Cat | arctos Ba, stelle C | XXIII BBa || 1, 2 supersunt autem Ba || 1—3 super autem alias X quae praecedunt minimissima quidem altera stella quae v. polum I, *cf* Cat || 2 aliae *om* B | stelle C | que BC | et dicuntur Ludentes *om* hic Cat et I Hygin qui postea Circenses (χορεντάς): habet Strozianus, *cf* *infra ad Suppl V* (carmen Ekkehardi IV Sangallensis) p. 603, 20 || 2, 3 scripsi ut I: minimissima BC, minima Ba; nitidissima *coni* Breysig

3. Imago Draconis C.

Draco, qui continet utrosque Arcturos, Helicis supervolvit capud, Fenicis 1 p. 187 circumcingit caudam.

Habet autem in capite stellas splendidas III et per totum corpus XII ab invicem distantes. sunt omnes XV.

1, 2 Hrabanus 'et Draco, qui continet utrosque Arcturos, Helicis supervolvens caput et Phoenicis circumci(n)gens caudam'. Strozianus p. 116 'Helicis — cauda'.

---

1 caput BBa || 2 circumcidit I || 3 XII *etiam* rec-int Cat: II I || 3, 4 ab invice B || 4 sunt — XV *om* | Cat

4. Imago Herculis Serpentem prementis C.

Hercules, qui stans genu flectit.

1 p. 190

Habet autem stellas in capite I, in utroque humero I splendidam, in cubito sinistro I, in dextera coxa II, in genu dextro I, in eadem tibia I, in sinistro genu I, in eadem tibia I, in dextera manu I et in ropalo, quem tenet in eadem manu, I. sunt omnes XII.

---

1 Hrabanus 'deinde Hercules super Anguem incumbens genu flexo clava reiecta pelle leonis opertus dicitur' (*cf* I).

---

1 erculus C | flexu B, *unde* flexum (habet) *coni* Breysig || 2 stellam BBa | in capite stellam unam Ba | umero B || 2, 3 splendidam I in cito Ba || 3 dextra Ba | coxia BC || 4 in sinistro genu I in eadem tibia I *hic* BC I: *om* hic Ba qui ponit post manu I l. 5 | ropalum I, ropolo BC, ropulo Ba, *cf* p. 604, 9 || 5 ante in rasuram circa 8 litt C: *om* BBa

5. *Imago Coronae C.*

- 1 p. 192 Corona vero habet stellas IX in circuitu positas. sed ex ipsis sunt III splendidiore ad capud Serpentis Arcturi.

1, 2 Hrabanus 'postea Corona habens stellas novem in circuitu positas'.

---

2 caput BBa | serpenti arcti Ba

6. *Imago Serpentarii Scorpium calcantis C.*

- 1 p. 198 Serpentarius, qui et Aesclepius dicitur. stans vero supra Scorpionem tenet Serpentem in manibus.

Habet autem in capite stellam splendidam I, in sinistra manu III, in dextra IV, in utroque humero I splendidam, in utrisque lumbis I, in utroque genu I, in dextra tibia I, in utroque pede I. sunt omnes XVII. Serpens, quem tenet in manu, habet stellas in capite II, per reliquum corpus IV. fiunt insimul XXIII.

1, 2 Hrabanus 'tunc Serpentarius — manibus'.

---

1 vero om Hrabanus || 4 umero B ut semper || 5 dextera l || 6, 7 cf l || 6 manus C || 7 f. hi simul B

7. *Imago Scorpii C.*

- 1 p. 195 Scorpio.

Habet stellas in utrisque labiis II, quarum priores sunt magnae, secundae obscurae, in fronte vero III (media autem ex ipsis splendidior est ceteris), in spino splendidas III, in ventre II, in cauda V, super aculeum II. sunt omnes XVIII.

Scorpii et ceteros signiferi signa Hrabanus e Bedae 'De natura rerum' capite XVIII hausit, Beda ipse ex Isidori 'Etymologüs' III 70, 24.

---

2 magne secunde BC || 3 obscure B || 4 spina Ba.

8. *Imago 'Arcadis' pellem tenentis C.*

- 1 p. 197 Arcas, qui et Bootis, fertur esse custos Plaustri.

Habet autem stellas in dextra manu, quae non occidunt, IV, in capite splendidam I, in utroque humero I, in utrisque mamillis I, in dextro cubito IV, in sinistro I, in utroque genu I. sunt omnes XVI.

---

1 Hrabanus 'item Arcas — Plaustri, praecedit Arcturum maiorem, quem et ipse sequitur'. Strozianus p. 123 'fertur — Plaustri'.

---

1 arctos B | bootes Ba Hrabanus | custos plaustri fertur esse Ba || 3 umero B | mamillis Ba

9. *Imago Virginis Libram tenentis C.*

Virgo, quae et Iustitia appellatur.

1 p. 201

Habet stellam in capite obscuram valde I, in unaquaque ala II, in utrisque humeris singulas, in unoquoque cubito I, in singulis manibus singulas, in penula vestimenti VI, in unoquoque pede I. omnes XVIII.

1 appellatur B || 3 singulis hum. Ba | umeris B || 4 omnes XIX om Ba

10. *Imago Geminorum C.*

Ex Geminis prior, qui excedit a Cancro, habet stellam in capite splendidam I, in utroque humero splendidam I, in utroque genu I. sunt omnes V. alter vero habet stellam in capite splendidam I, in humero sinistro I, per singula femora I, in dorso III. sunt omnes VII, inter utrosque vero XII.

1 p. 202

1 exc. ex C. Ba || 2 in utroque genu I om Ba || 3 in capite st. Ba | umero CBa || 4 post dorso III omnes decem *ceteris omissis* l, *item* rec-int

11. *Imago Cancris C.*

Cancer.

1 p. 204

Habet stellas splendidas in testo IV, in dextris pedibus per singulos I, in sinistro primo I et in sinistro tertio I, in quarto I, in ore I, in dextro labio III, in sinistro II. sunt omnes XVIII.

2 testa Ba | t. II l rec-int || 3 primo II Ba | tergo I C

12. *Imago Leonis C.*

Leo.

1 p. 205

Habet stellas in capite III, in cervice II, in pectore I, in dorso III, in summitate caudae splendidam I, sub pectore II, in anteriori pede splendidam I. sunt omnes XIII.

3 summitatem caude C

13. *Imago Aurigae Haedos et Capream dextra, sinistra manu flagellum gestantis C.*

Agitator.

1 p. 207

Habet stellam in capite I, in utroque humero I (sed ea est clarior, quae

1 Hrabanus 'deinde Perseus et Agitator cum Haedis suis clarescunt'.

2 set C | sed — h. est (p. 586, 1) om l rec-int, *habent* Cat

in sinistro humero est), in utroque cubito I, in dextra manu I, in summitate manus sinistrae [II et] super ipso brachio Edulos II et in utroque Hedulo stellam I. sunt omnes X.

---

2 sinistre C | *seclusi*, cf 1 rec-int Cat || 3 immo VIII.

14. *Imago Tauri geniculati* C.

1 p. 210 Taurus.

Habet stellas in utroque cornu I, in fronte II, per singulos oculos I, in nare I (hae autem stellae Pliades et Virgiliae necnon et Subuculae dicuntur), in utroque genu I, in paleario II, in collo II, in dorso III, ex quibus novissima splendida est, in ventre I, in pectore I. sunt omnes XVIII.

Strozianus p. 137 'ex quibus — est'.

---

3 pleiades Ba, virgiliae C, *utrumque om 1 | habet ad Germanici v. 265 de Virgiliis particulam B (p. 235, 31 sqq. Br.) manu altera interpolatam, de qua vide ad Suppl V p. 598: om CBa | subuculae C || 4 pallio C || 5 nobissima C*

15. *Imago Cephei* C.

1 p. 213 Cepheus.

Habet in capite stellas splendidas II et in dextra manu splendidam I, in utroque humero I, in zona III, in dextro latere ex transverso super ilium VII, in sinistro genu II, in summitate pedum IV. sunt omnes XXI.

Hic autem in septemtrionis incisionem constituitur inter medium septemtrionalis circuli et aestivali solstitio.

Hrabanus 'Cepheus et Aquila tunc splendidis stellis Cassiopeia et Andromeda dignoscuntur' (post c. 8 p. 584, cf c. 46 et 47).

---

1 cephaeus Ba || 3 ex transverso (*λοξός*) *pertinet post zona III || 5 incisione Ba | constituitur C || 6 stuali solstitio C, cf 1 p. 244*

16. *Imago Cassiopeae sedentis* C.

1 p. 215 Cassiopea.

Habet in capite stellam splendidam I, in utroque humero splendidam I, in dextra parte pectoris splendidam I, in dextro cubito I, in utrisque manibus [summitatem] splendidam I, in umbilico splendidam et magnam I, in sinistro femore II, in genu splendidam I et per singulos angulos in summitate sellulae I. sunt omnes XIII.

---

1 cassepia C || 3,4 in utrarumque manuum summitate spl. Ba || 4 *seclusi* || 6 sellule C

17. *Imago Andromedae inter rupes affixae C.***Andromeda.**

1 p. 216

Habet stellam splendidam in capite I, in utroque humero I, in cubito dextro I, in sinistro I, in summitate manus splendidam I, in pedaliū summitate splēdidas II, in zona III, super zonam IV, in unoquoque genu splendidam I, in dextro pede II, in sinistro I. sunt omnes XXI.

3 in pedaliū *cf ad l p. 217a 19, est πῆλξς ut c. 24 p. 588* || 4 summitates C

18. *Imago Equi alati C.***Equus, qui et bellorum fons dicitur.**

1 p. 218

Habet stellas in rostro II obscuras, in capite splendidam I, in maxilla I, in utrisque auribus splendidam I, in cervice IV, in humero I, in pectore I, in spino I, in umbilico I nitidam, in utroque genu I, per singulos ungues anteriores I. sunt omnes XVIII.

Hrabanus 'Bellorofons quoque et Delphin, Cygnus et Libra (*corrigan* Lira) suis in locis'. *Sequitur c. 20.*

1 et bellerum fons d. C, et bellorum fons et belloforeus d. Ba || 2 II Ba I: III C || 3 umero C || 4 spina Ba || 5 XVIII C I: XIX Ba

19. *Imago Arietis C.***Aries.**

1 p. 221

Habet stellam in capite I, in nare III, in collo II, in summitate anterioris pedis I, in dorso IV, in cauda I, in ventre III, in lumbo I, in summo pedis I. sunt omnes XVII.

2 c. I I (*at II rec-int Cat*) || 3 pede I C || 4 pede C I *rec-int*

20. *Imago Trianguli C.***Triangulus, qui iacet supra caput Arietis.**

1 p. 228

Habet stellas per singulos angulos I nitidam, ex quibus una est splendidior ceteris.

1 Hrabanus '... et Trigon super caput Arietis splendore notabiles sunt'.

2, 3 ex — ceteris om I, *habet rec-int* || 3 caeteris Ba

21. *Imago Piscium C.*

1 p. 224 Pisces.

Aquilonius habet stellas XII, australis XV. Linteum eorum, in quo continentur, habet stellas ad aquilonem III, ad occasum III, ad orientem III, in Connexum III. sunt omnes XXXVIII.

---

1 piscis CBa | 2 linteum C | 4 connexu Ba | XLI | rec-int

22. *Imago Persei Medusae caput gestantis C.*

1 p. 225 Persens, qui fertur tenere capud Gorgonis.

Habet stellas in utroque humero splendidam I, in summitatem manus dextrae I, in eiusdem cubito I, in summitatem manus sinistrae I, in ventre I, in dextro lumbo nitidam I, in dextro femore splendidam I, in utroque genu I, in tibia II. Gorgonis autem dicitur habere in capite stellam I et in crinibus III. sunt omnes XVI.

---

1 Persens — G. om rec-int | caput BBa | gurgonis BC | 2 umero B ||
2, 3 summitate Ba | 3 dextre C | sinistre C | 4 I post nit. om B | 5 gorgo-
nis 1: gurgonus B, gorgonius CBa | autem om B

23. *(De Pliadibus cf c. 14 p. 586 et c. 23 p. 598).*24. *Imago Lyræ C.*

1 p. 280 Lira.

Habet stellas in utroque pectine I, in singulos pedales I, in modolo I, in utroque humero I, in iugo I, in tympano splendidam atque candidam I. sunt omnes VIII.

---

2 pectino B | singulas. Ba | modulo Ba | 3 umero B | tympanus C

25. *Imago Oloris C.*

p. 288 Cignus.

Habet stellam in capite splendidam I, in collo splendidam I, in dextra ala V (unam nitidam, quæ est erga collum), in sinistra ala V, in corpore I, in genitale suo magnam I. sunt omnes XIII.

---

3 V om C | que C | 4 genitali Ba, ortopigio | Cat, cauda rec-int

26. *Imago Aquarii C.*

Aquarius.

1 p. 284

Habet in capite stellas obscuras II, in utroque humero I, in utroque cubito splendidam I, in summis manibus I, per singulas mamillas I, subtus mamillas ex utraque parte I, in sinistro lumbo I, in utroque genu I, in dextra tibia I, in singulis pedibus I. sunt omnes XVIII.

effusio autem aquae fit dextra leuaque, in qua II splendidae sunt, ceterae vero obscurae.

6, 7 Strozianus p. 236 'effusio — obscurae'.

---

2 st. in c. II obscuras Ba | umero B || 2, 3 I in utroque cubito om Ba ||
3 mamillas bis Ba, mammas I || 5 XIX C || 6 aque C | quo . u . spl. B | sunt
splendidae Ba | due splendide C || 7 cetera v. obscure C | vero planae I

27. *Imago Capricorni C.*

Capricornus.

1 p. 287

Habet in utroque cornu stellas II, in naribus splendidam I, in capite II, in collo splendidam I, in pectore II, in anteriore pede I, in summitatem ipsius pedis I, in dorso VII, in ventre V, in cauda II. sunt omnes XXVI.

2—4 Strozianus p. 158.

---

2 in naribus splendidam I om I Cat, *habet* rec-int || 3 anteriori Ba, in-
teriore C | summitate BBa

28. 29. *Imago Centauri sagittantis et Sagittae C.*

Sagittarius.

1 p. 288

Habet stellas in capite II, in costis II, in dextro cubito I, in scapula nitidam I, in dorso II, in cauda II, in anteriori genu I, in utroque pede I, in arcu II.

et in Iaculo IV, una vero in summo, alia in medio obscura et II in pennis Iaculi, ex quibus una est clarior. sunt omnes XVIII.

5, 6 Strozianus p. 160 'et in — clarior'.

---

2 in costis — cubito I om Ba || 3 I n. in dorso III Ba || 5, 6 due in
pinnis C || 6 clarior est una Ba

30. *Imago Aquilae C.*

Aquila.

Habet in pede stellam I, in medio corpore obscuram I, in rostro superiori I, in subteriori I. sunt omnes IV.

---

de B cf p. 258, 47 adn Breys.; aliter et multo brevius l rec-int Cat (velut l Habet autem stellas IV, quarum media splendida est), aliter etiam Strozianus p. 161 et Hyginus III, 45 p. 88, 12; certe ex alio fonte haec a Beda hausta, cf p. 598 (de Serpente)

31. *Imago Delfini C.*

1 p. 244 Delfinus non multum supercurrit Capricorno.

Habet in ore stellam I, in vertice II, in ala secus ventrem III, supra dorsum I, in cauda II. sunt omnes VIII.

Strozianus p. 162 'Delfinus — Capricorno'.

---

1 Delfinus — Capr. 1 *ex Arato* | delphinus Ba | copri corno B || 2 ore etiam rec-int: os l | alas C

32. *Imago Orionis C.*

1 p. 246 Orion obliquus quidem Tauro.

Habet in capite stellas splendidas III, ex quibus una est splendidior ceteris, in utroque humero splendidam I, in dextro cubito I obscuram, in summitatem manus I, in zona III, in mantile III obscuras, in utroque genu I, in utrisque pedibus I. sunt omnes XVII.

Hrabanus 'DISC Quae sunt ista, quae zodiacus ad austrum sui secludit? MAG Orion scilicet et Canicula, Lepus et Argo, Cetus et Eurus — tangit (*cf c. 35—37*), Piscis magnus, qui et Auster dicitur, Sacrarium, Centaurus — tenet (*cf c. 38—40*), Serpens — asserunt' (*cf p. 598*).

---

1 Orion — Tauro 1 *ex Arato* | oblicus C || 2, 3 ex quibus — ceteris om Cat || 3 umero B | dextro om Ba || 4 summitate BBa | mantili Ba, mandile I, encheridion rec-int Cat || 5 utriusque C

33. *Imago Canis currentis C.*

1 p. 250 Canicula, quae oritur post Orionem.

Habet stellam splendidam in linguam I, quam Syrium et Canem vocant, rutilantem multum et per intervalla colores inmutantem, in utroque humero

---

hoc caput de Cane post Leporem libri praeter B || 1 horitur C || 2 linguam (m in rasura) B, lingua Ba l | syrium canem C, syrii canem Ba || 3 intervalla om BC | mutantem habet in Ba | umero B

obscuram I, in pectore II, in anteriore pede sinistro III, in dextro I, supra dorsum III, in ventre II, in sinistro lumbo I, in posteriori pede sinistro I, in summitatem caudae I. sunt omnes XVII.

1 anteri B, anteriori Ba || 2 ventre III Ba || 2, 3 sinistro pede Ba || 3 summitate BBa | caude C | in ultimis I hodie decurtatum, cf Cat

34. Imago Leporis C.

Lepus.

1 p. 254

Habet stellas in utrisque auribus I, in corpore II, in dorso nitidam I, in posterioribus pedibus per singulos I. sunt omnes VII.

3 spino (ῥάχεως Cat) I, in extremitate caudae rec-int

35. Imago Navis C.

Navis, quae apud Argivos Argo vocatur.

1 p. 255

Habet stellas [in anteriore parte navis IV et] in puppi IV, in utroque timone V, in velo III, in costa navis V. sunt omnes XXVI.

1 Navis — vocatur om testes | que C || 2 seclusi; om testes, cf I | anteriori Ba | puppi C || 3 timone C, humero Ba | t. II C | navis om Ba | XXI Ba

36. Imago Ceti C.

Cetus sub Ariete et Piscibus gradiens.

p. 257

Habet stellas in cauda II obscuras, a cauda usque ad gymbum VI, in ventre VI. sunt omnes XIII.

1 Cetus — gradiens I ex Arato | coetus B || 2 gymbum C | V I Cat || 3 XIII I Cat

37. Imago dei fluvialis C.

Eurus, qui et Eridanus et a quibusdam Nilus, qui et Gion (cf Gen 2, 15), a meridianis partibus habens initium, ad Orionis pedem tendens. subiacet ei

1 — p. 592, 1 Hrabanus '... Eurus, qui et Euridanus. cui subiacet stella, quae dicitur Canopos, splendens, quae timonem Navis tangit'. Cf c. 32 p. 590.

1 yridanus C | qui et Gion etiam rec-int; itaque, quamquam hodie interpolata ista sive Isidoriana sive aliunde, vel e chronico aliquo, sumpta desunt in I, primitus insuisse illa necesse est, cf p. 259 | Geon e Ba || 2 initium B | originis p. BC

stella, quae vocatur Canopus, splendens, quae tangit temonem Navis. spatium parvum paret, eo quod circa terram esse videtur.

Habet stellas in prima acie III, in secunda III, in tertia III usque ad novissimas VII, quas dicunt in ore Nili fluvii esse. sunt omnes XVI.

2, 3 Strozianus p. 176.

---

1 canovos BC, canopos Ba | splendens *post* tangit Ba | timone B, timonem C || 1, 2 spacium p. patet Ba || 4 nobissimas C | VI Ba | quas — XVI om Ba | in ore C | rec-int Cat: more B

38. *Imago Piscis magni C.*

1 p. 260 Piscis magnus, qui et auster dicitur. a Capricorno usque ad Pisces eius longitudo protenditur. qui subiacet [et] Aquario et suscipit eius effusionem.

Habet stellas XII, ex quibus una fertur esse subtus pedes Aquarii et III in branchiis eius. ipsae autem clariores esse ceteris noscuntur.

---

1 Hrabanus 'Piscis magnus, qui et auster dicitur'. 2, 3 Strozianus p. 176.

---

1 qui om Ba | qui — dicitur l *ex Arato* | ad om Ba || 2 provolvitur Ba | et *prius om C* Ba || 3, 4 ex quibus — noscuntur om l || 3 una — et om Cat | una om Ba | esse fertur Ba || 4 brancis BC Ba | ipse BC | clarior C | ceteris om B | caeteris esse Ba | ipsae — noscuntur om Cat

39. *Imago Fari C.**

1 p. 262 Sacrarium, quod et Farum accipitur. hoc signum sequitur caudam magni Scorpii, circumdat Septentrionem. et quaedam pars obtusior Arcturi, quaedam autem cito sub vespere deficit.

Habet autem stellas super craticulam II, in vasile II. sunt omnes IV.

---

*) *imago arae duobus diabolis circumvolantibus Ba, ut solet in impressis* || 1 qui C | fanum Ba | quod — accipitur om *hodie exemplaria* l Cat, *sed olim in iis inerat, nam habet etiam codex Palermitanus* (rec-int), *unde Buhle II p. 83 (cf Proh); ex imagine turris, qualis in libris pictis inesse solet, est haustum* || 1—3 hoc — deficit l *ex Arato* || 2 septentrionem C | quedam C | quedam C || 3 deficit C || 4 graticulam C | IV *etiam* rec-int; XIV l, *γ'* Cat | vasile *etiam* l: base rec-int, βασιλ Cat

40. *Imago Centauri Bestiam et utrem vini gestantis dextra, sinistra leporem in hasta gerentis C.*

Centaurus. fertur habere Bestiam in manu iuxta Sacrarium, in quo videtur offerre. 1 p. 264

Habet stellas in capite obscuras III, in utroque humero splendidam I, in sinistro cubito I, in summa manu I, in medio pectore I, in spino II, in ventre splendidas II, in lumbo splendidam I, in cauda III, in utrisque genibus retrorsis II, in utroque armo I, in utroque pede anteriori I. sunt omnes XXIV.

Fertur tenere, sicut superius (l. 1) significavimus, in sinistra manu arma et leporem, in dextra vero Bestiam (et a quibusdam hydriam aceti).

Quae habet stellas in cauda II, in summo pede anteriore nitidam I et in spino nitidam I et in anteriore pede splendidam I et subter ipsum pedem I, in capite III. sunt omnes IX. in totum vero XXXIII.

Hrabanus 'Centaurus cum Bestia, quam manu tenet'.

4 spino C I: spina Ba || 6 retrorsis Ba || 8 ferunt Ba || 10 que C || 10—12 c. II in summo pede posteriore nitidam I et in anteriore pede splendidam I et subter ipso pede I C || 11 spino I: spina Ba

41. *Imago Serpentis Hydrae Corvi C.*

Serpens. super cuius caudam Corvum sedere dicunt et in medio Urnam adserunt. fertur enim, ut caput submitatur Cancro et cauda ad Centaurum tendat. 1 p. 267

Qui habet stellas III, in cervice I, in pectore I, in ventre I.

Corvus vero habet stellas III, in rostro I, in ala I, in genitale I.

Urna autem in medio labiorum habet stellas obscuras III. sunt omnes XI.

Sunt qui eam aliter pingunt, nempe Serpentem supinum Urnam gestantem in dorso et Corvum caudam Serpentis mordentem.

Hrabanus *cf ad p. 590 c. 32 et Strozianus* (p. 179, 15 sq. Br.).

1 super — dicunt l e Cat, 2, 3 fertur — tendat *ex Arato* || 2 asserunt Ba | ferunt Ba | ut C: quod Ba | capud C | summitatis Ba | caudam CBa || 4—6 *haec eadem in interprete (latino) p. 269 a 9—12, in Cat et rec-int non item, cf de Aquila p. 590* || 5 corvus C | IV C | ala II | rec-int Cat | genitali Ba; ortopigio l Cat || 6 in medio labiorum post III Ba | III obscuras Ba | X Ba || 7, 8 sunt — mordentem *om testes, ex altera et diversa pictura hausta*

42. *Imago Anticani C.*

1 p. 270 Anticanus dicitur subtus Geminos bene parere.

Habet stellas III, quarum I splendidior est ceteris et ideo Anticanus vocatur, eo quod contrarius sit Cani.*)

Hrabanus 'ultimus omnium Anticanus est situs sub Geminis et ideo Anticanus vocatur, quod contrarius est Cani. et mira gentium stultitia, quod sidera, quae Deus ad honorem nominis sui creavit et in coelestibus constituit, ea ipsi sceleratis hominibus et brutis animalibus in terra adscriperunt'. Sequitur de Lacteo circulo expositio astronomica e Bedae 'De natura rerum' capite XVIII hausta.

---

1 | ex Arato | anticani Ba | sub Ba Hrabanus | geminos C1: -is Ba Hrabanus | 3 sit contrarius Ba | *) sequitur de Lacteo circulo et de Sagitta narrationes in Ba ex Hygino simul cum imaginibus sumptae, quemadmodum vel subscriptiones duae testantur 'haec Hyginus': omisi.

III <ANONYMVS SANGALLENSIS DE ASTRO- NOMIA ARATI>.*

1. 2. Hesiodus dicit **ELICEM** Licaonis fuisse filiam. quae a Iove vio- rec-int p. 181
lata versa est in bestiam. nam Diana, cum qua venationis causa morabatur
in montibus, in lavacroprehendit eam. Amphis dicit Iovem in similitudine
Dianae coisse cum ea. quae multum interrogata Dianam dixit culpabilem.
quae vertit eam in bestiam et simul cum puero reddidit patri. sed Iovis
una cum filio posuit eam inter astra. ipse est **ARCTURUS MINOR**.

---

* DE ASTRONOMIA *supplevi ex inscriptione disputatiunculae insequentis (cf p. 604 adn, in margine arctus), ARATI addidi e fontis indole et origine. FONTEM in margine indicavi.*

1 herodius S § 6 *omissa minoris Ursae historia, quoniam excerptor ipse filium maioris putavit esse minorem*

3. Ferunt **SERPENTEM** inter Arcturos positum, eo quod, cum Iuno ib p. 187
nuberetur a Iove, diis offerentibus munera Terra obtulit aurea mala, quibus
Serpens ille factus est custos.

4. **ERCULES** autem ipsum occidit Serpentem et ideo pellem leonis in ib p. 190
manu habuisse et in genu stetisse pingitur, ut fortitudo eius monstretur.
quapropter inter astra est collocatus.

---

2 fingitur rec-int

3. **CORONAM** a Vulcano factam auro et gemmis paratam Ariatn(a)® ib p. 192
filiae Minois ferunt datam regis in Creta, cum a Dionisio, qui et Liber
pater, nuberetur. et ideo posita est inter astra.

6. **SERPENTARIUS**, qui dicitur fuisse Asclepius medicus, dum arte ib p. 194
sua mortuos suscitaret, Iovis domum eius fulmine percussit. ipse autem
Apollini datus inter astra est locatus.

- ib p. 196 7. SCORPIUM dicunt ideo inter astra, quia occidit Orionem, qui et Incolo dicitur, administrato Dianae occidentem omnes bestias. quod Terra comperta est atque mirata a se exortum serpentem interemptorem suarum interensisse bestiarum.

---

2 incola S | administrato Dianae cf ad p. 196 | 3 hac re comperta mirata et lactata rec-int, quam vide

- ib p. 197 8. BOOTES Arcturi custos a Calisto et Iove dicitur genitus et ab eodem Iove in frusta concinna. et iterum restauratus a quodam caprario nutritur. quem cum immolare vellent habitatores loci illius, Iuppiter liberans inter astra locavit.

- ib p. 201 9. VIRGO, ut Esiodus dicit, filia erat Iovis et Dianae et vocabatur Inata. nonnulli eam aiunt esse Cererem, quidam vero Fortunam, eo quod sine capite pingitur. Virgiliani aliter.

---

3 Virgiliani aliter nullus testium, scholiastas dicit Vergiliā, vide p. 597 (c. 19); de codice Phillipico p. 512 adn

- ib p. 202 10. Castor et Pollux, quos GEMINOS vocamus, dicuntur fuisse Divi curiales nutriti in Lacedaemonia et propter dilectionem fraternam, qua omnes praemiabant, inter astra locantur.

- ib p. 204 11. CANCER, quoniam Erculem aliis auxiliantem et idriam de fonte Nereida auferentem saliens in pedem percussit, inter astra locatur. sic ait Paeas in Eraclia.

---

2 cf p. 204 adn | pede rec-int | 3, 4 cf ib

- ib p. 206 12. LEONEM inter astra aiunt collocatum, eo quod praesit quadrupedibus, sive propter memoriam Erculis, qui leonem ingentem occidit inermis.

- ib p. 207 13. AGITATOREM dicunt fuisse Erichthonium Vulcani filium et Terrae. quem cum Iovis vidisset inter homines albos iungere equos et Solis quadrigae similem facere primumque hominibus Athenis pompam inducere, inter astra constituit. Caprea, quae ante eum pingitur, nutricem Iovis asseverant et ideo inter astra collocatam. Eduli, quos Agitator habet, fructus significare dicunt fabulae gentilium.

14. TAURUM inter astra dicunt collocatum propter Iovem, quod in ib p. 211 bovem sit fabulose conversus. alii dicunt bovem esse imitatore[m] Iuris et ideo a Iove inter astra positum. Tauri frons, quae Subuculae nominantur, mammae dicuntur Liberi patris.

1, 2 *ex Isidori Etym III 70, 24 interpolavit rec-int, cf ib*

15. CEPHEUS fuit, ut dicunt, Aethiopum rex, Andromedae pater, qui ib p. 214 filiam suam adduxit ad Coetum, quam Perseus salvavit. per quem et ipse inter astra locatus est.

---

1 cetheus S

16. CASIEPHIA propter invidiam Andromedae seu (Ne)reidis et propter ib p. 215 pulchritudinem earum dicitur pervenisse ad ruinam, et pro ea Neptunus coeto transmissa vastavit omnem regionem eamque inter astra in sede collocavit.

---

1 *supplevi e rec-int*

17. ANDROMEDAM dicunt inter astra locatam propter aeternam Persei ib p. 216 certaminis memoriam. quae coetui adposita et a Perseo salvata contempsit parentes et sponte abiit in templum.

---

3 templum *cf ad p. 217 a 7, 8*

18. EQUUM dicunt Pegasus fuisse, qui astra post Bellerofontis interitum ib p. 219 penetravit. alii dicunt Meleppae filiam fuisse et ab Eolo stupratam, sed propter parentum timorem in equum conversam et miseratione Dianae ad astra conscendisse. posterioraque corporis propter femineam pudorem non pingunt.

---

1 pellerefontis S

19. ARIETEM ad ministrandum dicunt Frixae et Helli concessum a ib p. 221 nubibus. transfretando autem eas Hellem in mare proiecit, unde dicitur Hellepontus. Neptunus vero salvavit eam. quae genuit ei puerum Peonem. Frixus autem praefatum salvavit arietem auream eius pellem accipiens, antequam inter astra procederet. Virgiliani aliter sentiunt.

---

3 peonem S, *cf rec-int* || 5 Virg. — sentiunt *om rec-int, cf p. 596 (c. 9)*

- ib p. 228 20. DELTOTON, quem Triangulum vocamus, dicunt a Iove per Mercurium inter astra positum. quidam vero propter Aegypti positionem, cui dicunt Nilum talem ambitum facere.

---

2 cui rec-int: qui S

- ib p. 224 21. PISCES dicunt Andromedae humerum esse sinistrum.

---

immo sinistrum Piscem, cf rec-int

- ib p. 225 22. PERSEUS dicitur inter astra locatus, eo quod Iuppiter de Danae genuerit eum. qui iussu Mercurii a Vulcano falcem accepit adamantinam per aera iter faciens ad Gorgonas tres sorores, quae una pulchritudine utebantur. uni, quae Medusa vocabatur, abstulit caput et tradidit Minervae. quod illa accipiens Perseum inter astra locavit; nam invidebat Gorgonae.

---

1 de hidanae S || 5 nam — Gorgonae *om testes*

- ib p. 228 23. VIRGILIARUM sunt VII stellae, quarum una vix intuetur. quam dicunt ob timorem Orionis fugisse. quidam a Sole persecutam arbitrantur vocatamque Electram. nonnulli vero Meropen esse autumant, quae a quodam nupta dicta sit Ypodamia.

1—4 *fabula ab alio scriba inlata in Bedae codicem B(ernensem) (cf p. 572. 586 adn) || 1 quam B: om S || 2 amore B | persecutam rec-int: persecutas B et s in rasura S || 3 ylectram S | vero om S | pen B || 4 dicta om B*

- ib p. 230 24. LYRAM dicunt propter honorem Mercurii, qui eam primum operatus est ad similitudinem testudinis, quae percussa sonitum dedit, inter astra locatam. quam Orpheo dedit habentem fides VIII propter novem Nymphas. qui Orpheus filius fuit unius Nympharum, hoc est Caliope.

---

2 -is in rasura S | quae — dedit ex *Isidoro III 21, 8, cf p. 231*

- ib p. 233 25. CIGNUM dicunt inter astra locatum, eo quod Iuppiter cigno adsimilatus evolaverit in Ramnum Atticae regionis ibique Nemesiam violaverit, quae peperit ovum, ex quo nata Helena, ut refert Crates.

---

3 ovum rec-int: ovem S

26. AQUARIUM dicunt Canimedem fuisse et ob nimiam pulchritudinem ib p. 235
inter astra locatum a Iove, ut funderet aquam vel vinum in manus deorum.

27. CAPRICORNUM a Iove inter astra locatum (ferunt) propter ca- ib p. 237
pream matrem eius, quae dicitur fuisse nutrix Iovis, sive quod cum illo
fuerit, quando super Titanas militabant et inventa cocla sonitum hostes
terrui eius.

---

1 *supplevi e* rec-int || 3 osten S || 4 terruitur S

28. SAGITTARIUM dicunt filium fuisse Musarum. in cuius signi re- ib p. 238
gione zodiacus circulus humillimus est.

29. IACULUM autem, ex quo dicunt omnes cignos ab Apolline inter- ib p. 241
fectos et ideo assumptum atque ad pedes Sagittarii locatum.

30. AQUILAM dicunt adsumptum propter Iovem, qui eam sortitus est ib p. 243
in portionem, eo quod altius ceteris volatilibus evolet et principatum teneat.
alii dicunt Iovem in aquilam transfiguratum Naxum regionem petisse et
regnum accepisse et ideo inter astra locatum.

---

2 cunctis vol. rec-int || 4 accipisse S

(31. *Delphinus omissus*).

32. ORIONEM dicunt propter stuprum Meropis caecatum et item a ib p. 247
Sole inluminatum et cum Diana plurimas bestias peremisse. et ideo Terra
irata scorpionis ictu eum percussit. et ideo a Iove inter astra locatum. alii
dicunt propter urinam Orion(em) vocatum.

33. SIRIUM dicunt canem fuisse et Europae cum dracone in custodem ib p. 251
datum et ideo a Iove inter astra locatum. quidam dicunt hunc Canem
Orionis fuisse. et pro assumptione eius ipse est assumptus.

---

2 datam S

34. LEPOREM dicunt a Mercurio inter astra locatum propter nimiam ib p. 254
velocitatem, sive quod inter quadrupedes solus plus pariat.

---

2 pariat rec-int: parat S

ib p. 266 35. NAVEM dicunt assumptam propter Minervam, quae primum eam excogitasse fertur, ut mare hominibus pervium esset.

ib p. 267 36. COETUS in caelo locatur, quia missus a Neptuno ad Cepheum propter invidiam Andromedae et Nereidis, qua contra Casiepiam exardescabant propter nimiam pulchritudinem, a Perseo autem interemptus est et ob hoc inter astra locatus.

---

1 cetheum S | 2 casiepiam (h *superscripto*) S | 2, 3 exardescabant rec-int: -bantur S | 4 locatus rec-int: locatur S

ib p. 269 37. FLUVIUS, qui dicitur Eridanus, qui et Padus putatur, a quibusdam vero Geon, qui et Nilus, ideo inter sidera locatur, quia uterque cursum suum a meridianis partibus dirigunt ad mare. cui subiacet stella, quae vocatur Canobus.

---

1 qui et Padus putatur *ex Isidoro XIII 21, 7, cf p. 259* | 2 Geon *cf ib*

ib p. 261 38. PISCIS magnus ideo dicitur inter astra locatus, quia Siriam filiam Veneris in Bocmice stagnum cadentem salvavit.

---

2 *de Bocmice cf p. 261*

ib p. 263 39. SACRARIUM inter astra locatur, eo quod in eo dii iurabant mutuo, quando Iuppiter super Saturnum cum Ciclopibus militavit et idem Iuppiter, ne deprehenderetur, igneum velamen accepit.

ib p. 264 40. CENTAURUS dicitur fuisse Chyron, Asclepium et Achillem in stabulis nutrire et ideo adesse sideribus. alii dicunt a faretra Erculis cecidisse sagittam eumque percussisse, et ideo a Iove assumptum esse, et in manu Bestiam (tenere), in alia tyrsuum vel utrem vini, quibus in Sacrario libaret diis.

---

1 chyron (h *superscripto*) S | 4 *supplevi e* rec-int

ib p. 267 41. YDRAM dicunt in tutela fuisse Apollinis. missa ad aquam est, sed diu morata nihil deferens exterrita inhibita est ab eodem Apolline, ne hiberet aquam.

1-3 *male habita narratio ab excerptore, cf rec-int* | 2 *tentavi: inhibitum* S

42. ANTICANEM supra quaere de Sirio (p. 599 c. 53). Anticanis ib p. 270, 8
antem grece dicitur Procyon.

---

1 di S || 2 procyno S

43 Septem sidera, quae non sunt fixa, grece PLANETAE, latine di- ib p. 272, 8
cuntur errantia.

summum igitur Planetarum Saturni sidus est, qui grece Pheton dicitur.
XXX annis perficit cursum. cuius absides altissima est in Scorpione.

inde Iovis, quod Greci Phenon dicunt. XII annis perficit cursum. eius
absides in Virgine altissima est.

hinc Martis, quod grece Pyrois vocatur. duobus annis perficit cursum.
altissimum est in signo Leonis.

infra Solem autem Venus, quod grece Phosphoron vocatur. perficit
cursum diebus CCCXLVIII numquam distans a Sole longius XLVI partibus.

proximum illi Mercurii sidus novem diebus ociore ambitu modo ante
modo post Solem numquam longius XXIIbus partibus. absides eius ultima
in Capricorno est.

---

1 huc spectare videtur Planetarum absidum tabula p. 25 codicis ab
antiqua manu adscripta || 9 phosphoronon S || 10 CCCLXVIII S, cf rec-int ||
11 otiore S || 13 sequitur rubrum ITEM DE ASTRONOMIA MORE CHRIS-
TIANO (XAP)^N S, quod inc (p. 552) 'Hae fisicae partes, quae astronomia
et astrologia dicuntur, dum deest mathematica, constant esse ultimae', expl
(p. 558) 'In religionis tamen atramentario calamus tingens pro falsis vera,
pro turpibus honesta, pro religiosis religiosa conscripsi occasionem qui vo-
luerit tribuens de ceteris astronomicis conscribere signis'.

IV PALLII HEINRICI II IMAGINIBVS INTEXTA.

rec-int
p. 181 sqq. I Maior Arcturus. — Minor Arcturus. — Inter ambas Arcturos sinuoso
fl(e)ctitur corpore Serpens. — Hercules Serpentem occidit aurea mala ser-
vantem. — Serpentarius dicitur Arciepius (*legas* Asclepius) medicus. — [Scorpio
dum oritur, mortalitas ginnitur. —] Bootes Arcturi custos, qui et Ar(c)to-
philax dicitur. — Virgo Iusta, qu(a)e et Libra vocatur. — Gemini (*legas* Ge- 5
mini) Castor et Pollux, curiale(s) divi. — [Hoc sidus Cancri (*legas* Cancr) 5
fert noctua mundi. astrologus hic sit cautus. —] (Leo. —) Eri(ch)thonius. —
Taurum imitatore[m] Iuris legimus inter as(tra) collocatum. — Cepheus quartum
(*legas* quartus) ar(c)ticum tenet circulum. — Casiepia (*suppleas* ut ait So-
phocles) carminum vates. — Pegasus eq(u)us Musi(s) consecratus. — Aries 10
minister Frixe et Helli. — (Triangulum. —) Pisces. — (Perseus) caput absci-

( ) *suppleta*, [ ] *aliena a fonte consueto, qui est* rec-int, *indiciant. ordi-*
nem imaginum pallii vix certum ad rec-int *redegi. — II et III seposui.*

1, 2 'inter ambas ergo Arcturos maximus flexuoso corpore adiacet Ser-
pens' rec-int p. 187 || 2, 3 'Serpentem a Iunone ad custodienda aurea mala
constitutum Hercules fertur peremisse' rec-int p. 190 || 3 'Serpentarius . . . ab
astrologis dicitur fuisse Asclepius, qui dum medicina arte uteretur' etc rec-int
p. 194 || 4, 5 'Arcturi custos ideo Bootes dicitur' etc rec-int p. 197. *verba*
qui — dicitur a ceteris dirempta || 5 'Virgo . . . Iusta vocabatur' rec-int p. 201.
Libram eandem esse vocatam errore scripsit qui pallii titulos composuit ||
5, 6 'Castor interea et Pollux, quos nos Geminos vocamus, dicuntur fuisse divi
curiales' rec-int p. 202, 3. *vide quid Bock pallii interpret e curiales divi ef-*
fecerit apud ipsum. Dioscuri olim coni Wilamowitzius in rec-int (p. 87a Rob.),
ne ille quidem recte || 7 *non intellego* 'noctua'; *nociva mavult Bock | de Er.*
rec-int p. 207 || 8 'Taurum . . . aiunt bovem esse, imitatore[m] Iuris (*μύκηνα*
'*Ιούς*, cf 1 et rec-int p. 211), et ideo inter astra a Iove conlocatum'. *Bock*
initiatorem mutat et Osirin Iuris et morum donatorem significari ideoque in
ter(r)as supplendum censet, falsa ille omnia || 8, 9 'hic est in ordine quartus.
arcticus circulus hunc recipit a pedibus usque ad pectus' rec-int p. 213 ||
9, 10 'Casiepia interea, ut ait Sophocles carminum vates, propter invidiam' etc
rec-int p. 215. *ad Lyram paullo superius pallio intextam male refert Murr,*
cf Bock l c || 10 *verborum similitudo nulla in* rec-int p. 218 || 10, 1 'Arietem
Hesiodus et Pherecides dicunt ad ministrandum Frixe et Helli (ὁ διαχομι-
σας Cat) concessum a Nubibus fuisse' rec-int p. 221. *Bock* veris est et
Helles *mavolt. ceterum* 1 ὁ διαχομίσας et ὁ διαχομίσας *solito more permu-*
tavit glossariis male usus, cf Cat || 11 'capud abstulit' rec-int p. 227

dens. — Lira Mer(curii) occi(si Orp)hei. — Signum Cigni. — Aquarius, qui et Ganimedes. — (Capricornus. —) Sagitarius Tauro odit Orion manus. — Aquila p(ro)pt(er) velocitatem volatus inter astra positus. — Mare. — Serpens. — Canicula. — Descripcio tocius orbis. — Descripcio duorum semi-
 5 speriorum.

II Agne Dei, dele crimina ndimu (*legas mundi*). — Sanctus Ioha(n)nes, qui et gratia Dei. — Virginitas paprobate (*legas approbata*) mire mere. — Sancta Maria, stella maris inclita. — Cherubim. — Seraphim.

III Superne usye sit gratum hoc Cesaris donum. — O decus Europae,
 10 Cesar Heinrice, beare angeat imprelum (*legas imperium*) ibti (*legas tibi*) rex QRENWINE. — Pax Ismaheli, qui hoc ordinavit.

1 coniunxi 'Lira Mer' et 'occi hei' spatii inter se paulum dirempta, ad rec-int p. 230 'Mercurius lyram fecit et Orpheo tradidit . . . qui membratim discerptus et . . . sepultus'. Bock 'signum Cigni occisi Orphei' coniungere vult || 1, 2 de Aquario rec-int p. 235 || 2 sententiam refingas e rec-int p. 238 '(Sagittario) ascendente occidit Orion et Cephei manus'. in 'Tauro' viz Centaurus latebit. verba reparare neque possum nec cupio || 3 'Aquilam sane inter sidera conlocatam fabulae fingunt . . . , eo quod altius cunctis volatilibus evolet' rec-int p. 243 | 'Mare' Fluvius videtur, viz Cetus || 3, 4 'Serpens' Hydra est cum Corvo et Urna || 4 'Canicula' aut Procyon aut Sirius | cf rec-int p. 145.

II 6—8 christiana haec per totum pallium dispersa || 7 intexta est persona ramos ferens. pertinere haec ad virginitatem Mariae experimento miro modo plene approbatam collega Bauer consultus mecum communicavit; falsa excogitavit Bock. Virginis sidus esse Mariae cum alii tum Bridefertus Ramesiensis defendit (Bedae Opera II Basileae 1563 p. 85) || 8 intexta est persona gladium ferens, Orio ut puto. Mariam inde ab Hieronymo (Opera III p. 92) per totum aevum medium et vel hodie dici 'stellam maris' Piper (Mythologie und Symbolik der christlichen Kunst II p. 421—427) exposuit | 'Cherubim' et 'Seraphim' infra Solis et Lunae imagines.

III 9 usye = οὐρα (Murr) || 9, 10 haec in margine pallii intexta ||
 11 fortasse qui regnat in aevum Bock, quem conferas | de Ismahelo duce Apulo mortuo Bambergi 1020 cf Bock p. 197.

V EKKEHARDI IV SANGALLENSIS CARMEN

(omisi initium quod est de stella Christi)

- Nil par huic astro fuit expertum Zoroastro,
 sed nec Alexandro, nihil Eginō vel Arato.
 palluit Egypti Pharus hinc Gallecis et alta.
 portentis suete retrahunt sua tela cometae.
 5 ad facis huius opus stupuit demersa Canopus.
 ambo timent astrum, polus hic mersusque sub austrum.
 offundens Pliadas fax ampla nigrabat Hiadas.
 ante genu cambas prolapsus flexerat ambas
 Engonasis Cropolus, face visa fit cito nullus.
 10 Orion ante facem fugiens abiecerat ensem.
 aruerant Suculae tabescebantque Maiae.

GLOSSAE EKKEHARDI 1 notum regi Bactrianorum summo astro-
 logo. 2 astronomiae scriptoribus. 3 in Alexandria turris altissima, in quo
 lucerna maris. cui similis in Gallecia est altera. 4 telo similis stella tristia
 portendere solita. 5 stella infra caeteras mersa in meridie. 6 duo sunt poli,
 unus altus, alter mersus. 7 Septistellium (*est ἐπτάστερον, cf p. 250, 5*).
 Succulas in cornu Tauri. 8, 9 Hercules tunc coram hoc astro. 9 engnōsis id
 est in genu Erculis. 10 astrum cum gladio exerto. 11 item Hiadae.
 item Pliadae.

---

5 'demersa Canopus' rec-int p. 259 || 9 'Engonasis Cropolus' *Herculis
 manus clava insignis Ekkehardo est. fictus 'Cropolus' e ropalo. hausit
 igitur Ekkehardus siderum indicem e latino scriptore, qui non clavam, sed
 graeco nomine ῥόπαλον stellam Herculis significaret. non facit cum Hy-
 gino III 5 p. 83, 45, facit vero cum l interprete, cui 'ropalum' p. 494 a 49,
 et magis etiam cum rec-int, cui 'ropalus' ibidem audit ita: 'in dextra manu
 unam, qui vocatur Ropalus'. fons ergo Ekkehardi IV, qui scripsit s. XI
 fere medio (E. Dümmler, Zeitschrift für deutsches Altertum XIV 1869 p. 4 sqq.),
 rec-int, cuius codex vel hodie superest Sangallensis s. X—XI, cf p. 404 ||
 11 'Maiae' a Maia, una Pliadum*

- protenus Aselli centro cessare gemelli.
 hinc Gemini tanta face pallent, inde Leonta
 horruit, Erigones Chelae stupuere sequentes.
 15 nil peperit mordens face visa Sirius ardens.
 Anticanis Leporem patitur transire fugacem.
 semper stans illa pede cessit et axica stella,
 liquerat illa polos septemterionaque solos.
 dorsa paralleli dederant et cingula caeli.
 20 atque sui cautae iubar hoc fugere Chorentae.
 vix in ter denis loca parta patent duodenis.
 lychnum divinum decus horruit omne polinum.
 dens astrolapsi mala nulla doli rapit ipsi
 nec quadra flexorum Ptolomeaque vis radorum.
 25 laus ita splendenti tamen in presepe iacenti.

---

12 porro duae stellae Cancrī, in quibus sol centrum tangit. 14 Virgo.
 Libra. 15 Sirius, stella in lingua Caniculae, sole in Leone aerem cor-
 rumpit. 16 duo talia signa sunt inter pedes Orionis. 17 numquam mobilis
 fugit stella centrum signans. 18 septem stellas Arcturi. 19 eque stantes
 circuli, qui quinque zonas distinguunt. 20 Chorentae quadripertunt firma-
 mentum. 21 triginta partes XII signa explicant singula signis. 23 per
 denticulos astrolapsi magica ars solet exprimi. 24 quarta pars astrolapsi
 sine dolo magie utiliter usurpatur. ambo Ptolomeus rex per septem climata.
 idem horologiorum loca per latum terrae invenit.

---

14 'sequentes' scilicet *Virginem, a qua manu tenetur Libra, cf Vergilii Georg I 33* 'qua locus Erigonen inter Chelasque sequentes' || 16 'fugacem' in *rasura S | cf l et rec-int p. 271* || 17, 8 *polarem stellam dicit* || 20 'Chorentae' *circumpolares stellae sunt, cf Hyginus III 4 p. 84 Bunte* 'reliqui autem duo Chorentae dicuntur, quod circum polum versantur', *desunt in Cat hodie, Circenses dicunt hodierna l et rec-int exempla, at 'Ludentes' Beda habet e l (supra p. 583): ergo utrumque et Circenses et Chorentae (unde Ludentes translatum) primitus et in l et in rec-int infuisse probabile videtur; cf l c. — In codice Sangallensi 459 p. 128 idem Ekkehardus de duodecim signis ita: 'Physiologorum quidam signa XII in corpore hominis dispertunt, sic Arietem in capillorum lanam, Taurum in frontem, Geminos in oculos et aures, Cancrum in nares halitu retrogrados, Leonem in labia dentes et barbam, Virginem, quia nihil parit (cf p. 164 v. 118 al), in nuda colli et gutturis, Libram in brachia et manus, Scorpionem in pectus et ventrem, Sagittarium in verendorum virgam, Capricornum genuflexilem in femora et genua, Aquarium in crura aquis apta, Pisces in pedes'. Cf *Analecta mea Eratosthenica p. 144 sqq.**

SUPPLEMENTVM

AD

V ANONYMVM III

R(eginensis) inter Vaticanos, cf Prol; edidit ex apographo Andreae Salmon
Leopoldus Delisle in libello *Poème adressé à Adèle fille de Guillaume
le Conquérant par Baudri, abbé de Bourgueil, publié par L. D., Caën
1874 (Mémoires de la Société des antiquaires de Normandie, III série,
tome XXVIII p. 20 sqq.)*

An(onymus III) p. 309—312

rec(ensio) **int**(erpolata); cf p. 180 sqq.

BAVDRI ABBAS AD ADELAM COMITISSAM

(v. 583—718 de cubiculo Adelae)

In thalami coelo coeli quoque nosse meatus
ipsius posses assiduamque rotam.
585 et quamvis staret tanquam tamen ipsa rotabat
machina: sic studium fecerat artificis,
aptaratque polos, Helicem simul et Cinosuram,
quaeque colore suo pinxerat et studio.
lactea zona suo distincta colore decenter
590 et rubicunda simul et glacialis erat.
zodiacus sua signa gerit, sua lactea zona.
circulus omnis adest et duo solstitia.
extremus vertex, Arcturus et ipse vocatus, An III p. 807—812
visibilis nobis haec sua signa gerit.
595 est polus, Arcturos qui subvehat inque rotetur
hunc circa coeli machina tota simul.
est polus est regio caecis immersa cavernis:
quam quia conticuit pictor ego taceo.

FONTIVM ADNOTATIO *Baudri poeta partem e picturis sive globi sive planae sphaerae (ut versifex incertus 'De sphaera caeli' in Baehrensii 'Poetarum lat min' vol V p. 380—382, qui praeterea utitur Hygino latino et Ciceronis Phaenomenis ex Arato versis, cf v. 1. 27), partem maiorem hausit ex Anonymo III (supra p. 509—512), alia e rec-int (p. 180 sqq.), quorum potiora adnotanda duxi, ut quae e picturis desumpta sint facilius appereat (cf adn ad v. 620); nonnulla denique aliunde mutuatus est.*

593 *An(onymus III)* 'duo sunt extremi vertices'. 594 *An* 'in eo, qui a nobis cernitur, tria sunt signa constituta'.

---

590 glacialis R || 594 an hic sua? || 595 arcturum R: *correxi*
Comm. in Ar. rel. ed. Maass. 39

- circulus ipse duas habet et collimitat Ursa
 600 nostris visibilibus appropiansque ocalia.
 inter utramque iacet Serpens circumflans Ursaam,
 in cuius flexu sistitur Ursa minor,
 maiorem cauda complectitur osque caputque
 erigit inque pedem circinat Herculeum.
 605 ipsum nempe caput urget pes Herculis alter,
 alter enim pes est curvus ab usque genu
 Herculis, et vultus tanquam conversus ad aastrum
 intuitu recto respicit Ophiacum.
 obitus a lumbis est idem pelle leonis.
 610 cuius crus dextrum mox Lira contiguat.
 albidus expansis Cignus velut evolat alis.
 Cepheus est subtua. Cassiopia secus
 Andromedam videas, quae palmas tendit utrasque.
 haec cervice sua femina tangit Equum.
 615 Deltoton a dextris est forma triangula iuxta,
 confinesque plagas Aries obtinuit,
 quodque tenet Perseus caput est de Gorgone truncum.
 hic Agitatoris calce caput reprimit;
 a pede pes procul est, quia Taurum pes premit alter;
 620 dextra caput gestat, laeva manus gladium.
 Arcturi custos piger ille senexque Bootes
 respicit Arcturos Herculeumque pedem.
 Herculis a dorso praeclara Corona videtur,

599—601 *An* 'duo scilicet Arcturi et Serpens circa atque inter illos in morem fluminis means'. 602—4 *An* 'Serpens vero cauda cingit Helicem, cetero circuito Cynosuram . . . cuius caput ad dextrum pedem eius, qui in geniculo stat, videtur extensum'. 605—7 *An* '(Hercules) dextro pede caput premit Serpentis capite ad austrum converso'. 608 *An* 'Serpentarius vero, qui a Grecis Ophiuchus vocatur, sub Hercule positus ad austrum versis pedibus'. 610—2 *An* 'Lyra vero inter laevum crus Herculis et inter Cignum posita est. sed Cignus expansis alis volitanti similis ad dextram Cephei manum dextram alam . . . porrigit'. 614 *An* 'Andromeda . . . caput versum habens ad alvum Equi, qui Equus supra est positus'. 619—21 *An* 'iuxta pedes autem Andromedae a latere Cassiepie Perseus ostenditur Gorgonis caput manu sinistra tenens. cuius sub femore sinistro iuxta caudam Tauri Pliades videntur constitutae'. 623, 4 *An* 'Hercules . . . humeris suis Coronae tangit confinia. ipsa autem Corona post tergum Herculis sita capiti Serpentis, quem Serpentarius tenet, adpropinquat'.

---

608 *Ophiacus est Serpentarius nomine his litteris insolito* | 620 *Baudri dextram et laevam manum permutavit, ut v. 610; nam ipse intrinsecus pictum cubituli orbem a se spectari fingit, cum Anonymus III globi figuras extrorsum dispositas describat*

- Serpentis medii quae caput appropriat.
 625 Anguifer a dorso super apparente Sagitta
 vicinat Volucris, quae Iovis armiger est.
 ipsa caput Cigni semper quasi mandere temptat.
 Delphinus semper obvius instat Equo.
 qua quoque zodiaci magis ardua linea surgit,
 630 Cancris designant sidera solsticium.
 comportatque suos in semet Cancer Asellos,
 nec Praesepe suis bestiolis deerat.
 et qua zodiacus declinat solque gradatim
 orbe rotante, ferus mox Leo subsequitur.
 635 proximat hunc Virgo, quae librat in ordine pensas:
 sed Libram Scorpii brachia progenerant.
 Scorpio subsequitur, quem Serpentarius angens
 et velut infestans calcatur utroque pede.
 imminet Architenens pedibus caudaque ferinus;
 640 penna coaptat avem, sed facies hominem.
 haec velut extensa minuitur forma Sagitta.
 tu, Capricorne, tenes altera solsticia.
 qua committuntur plaga lactea zodiacusque,
 albicolores sunt et nivei Gemini.
 645 separat a Tauro Geminos Agitator et Edi
 (nam Taurum curvo percussit ipse pede),
 at pede producto Taurus petit Orionem,
 Orionis pes impetit Eridanum.
 Eridanus siquidem longo sinuante recurso
 650 appropians Coeto, tela vocatur ob id.

---

625 *An* 'est et Sagitta quaedam sub Cigno iuxta Aquilam iacens'.
 629—32 *An* 'iuxta Geminos, qua zodiacus altissime erigitur, . . . Cancer situs
 est habens in dorso Asellos albicante inter eos nubecula, quae Praesepeium
 appellatur'. 637, 8 *An* 'Serpentarius . . . pedibus Scorpionem calcatur Ser-
 pente praecinctus, quem utraque manu tenet'. 643—7 *An* 'in commissura
 zodiaci atque lactei circulorum Gemini sunt locati habentes a levo latere
 Agitorem cum Hedulis duobus, qui . . . pede dextro sinistrum Tauri cornu
 tangere videtur . . . sub pedibus vero Agitatoris Taurus iacet uno pede pro-
 tento ad Orionem, qui sub illo est constitutus'. 648—50 *An* 'at sub pede
 sinistro Orionis fluvius, quem Heridanum vocant, flexuoso cursu perlabitur
 usque ad Cetum'.

---

626 *cf Arieni v. 694* Armiger hanc etiam Iovis advolat || 627 ipsa scilicet
Aquila (v. 626); est hoc e *pictura sumptum* || 637 anguens R. *reapse An-*
guem manu angit Serpentarius; voluit tamen ita Baudri, ut angit pedibus
Scorpio diceretur || 650 tela vocatur ob id *an etymologiam voluit (= ἔριον)?*

inde sequens Aries noctemque diemque coaequat;
 tempus adaequat idem tempore Libra suo.
 succedunt Pisces. tua stella refulget, Aquari,
 tangere quae candam vult, Capricorne, tuam.
 655 in Piscem magnum diffundit Aquarius Urnam,
 bestia cui Pistrix proxima semper erit.
 ensifer Orion spectat confinia Tauri.
 sub cuius pedibus est Lepus, inde Canis.
 infima Navis erat, navis quae dicitur Argo.
 660 a puppi navis ista propinqua Cani,
 a prora vero Centaurus: et ipsa supinam
 in dextra portat bestia Bestiolam.
 hanc quoque Centaurus portare putatur ad Aram,
 quae quasi sacra micat igne sacro rutilans.
 665 Centauro Navique simul super astat Ylidris,
 qui super est Corvus Urceolusque, simul.
 proximus Anticanis Geminis est et praecit Ydram;
 vendicat hunc totum lactea zona sibi.
 his inerant signis super edita nomina semper
 670 stellarum numerus tempora circuitus;
 littera signabat super addita nomina signis,
 signabat cursus tempus et officium.
 horologos etiam possem numerare meatus:
 copia sed fecit me cumulata inopem.
 675 hoc fuerant camerae laquearia picta labore,
 singula signabat forma colorque suos.

Praeterea septem spatio sed non in eodem
 stellae conspiceres inferiore loco.

rec-int p. 272

651 *An* 'Aries in commissura zodiaci atque aequinoctialis circuli sub
 Triangulo situs est habens sub se Cetum ad australem partem'. 653—7
An 'Cetus autem subiacet Arieti ac Piscibus longissimo tractu porrectus.
 post cuius candam longo quidem intervallo sub Aquario et Capricorno in
 austrum porrectus Piscis magnus conspicitur . . . effusionem Urnae Aquari,
 qui ad ipsum usque decurrit, accipiens'. 657, 8 *An* 'at sub pectore Tauri
 Orion gladio accinctus conspicitur Lepori, qui sub pedibus eius est, super-
 positus; habet enim post vestigia sua Canem'. 659 *An* 'post candam vero
 Sirii ad austrum navis, quam Argo dicunt'. 661—4 *An* 'dicunt . . . habere
 sub se ad australem plagam Centaurum Bestiam manu quasi ad Aram ferentem.
 haec Ara a quibusdam Sacrarium vocatur'. 667 *An* '(ante Canem) sub
 Geminis Anticanem cognoscere potes'. 677, 8 *rec-int* p. 272 'cum sole et

665 Ylidris *pro* Hydra *cf* p. 421, 19 *al*

- in curru proprio quasi stabat Solis imago,
 680 isque videbatur irradiare domum.
 lucebant radii, lucebat fervidus axis;
 efflabant ignem naribus eius equi.
 Luna sibi suberat speciemque globumque retentans;
 ipse suum lumen Sol tribuebat ei.
 685 nam quando obliquis sibi vultibus adversantur,
 conspicitur proprio Luna vigere globo.
 mox geminum cornu semesa videtur habere
 paulatimque velut deficit in nichilum.
 cum vero fratri succedit tramite recto
 690 exhilarata micans pleniter orbe suo,
 tunc fit ut eclypsin sol ipse pati videatur,
 in rectum cum fit obvia Luna sibi.
 algens Saturnus, inopacus decrepitusque,
 quem veterana facit frigiditas sterilem,
 695 vix inter denos cursum piger explicat annos :
 tam lento speram circuit ipse pede.
 stella benigna Iovis et patre citatior ipsa
 in bis sex annis signiferum peragrat.
 horridus et siccus Mars belliger immoderatus,
 700 sive furit flammis sive cruore rubet.
 ipse repentinos mortalibus edere morbos
 dicitur aut populis horrida bella parat.
 signiferum fertur annis lustrare duobus,
 estque diu Martem cernere cum nequeas.
 705 fulgebat Veneris formosa binomia stella
 roscida clara micans et gemina specie:
 Esperus est sero, mane quoque Lucifer ipsa;
 sero Venus fulget maneque ridet ovans.
 stella salutaris applaudit amantibus ipsa.
 710 ocior haec anno signiferum peragrat;

luna septem astra numerantur, quae non sunt fixa in caelo . . . sed in aere feruntur'. 689—92 *rec-int* p. 293 '(sol) eclypsin patitur, quotiens luna tricesima ad eandem lineam, qua sol vehitur, pervenit ei que se obiciens eum obscurat. unde deficere nobis videtur, cum ei orbis lunae opponitur'.

693—6 *rec-int* p. 272 'Saturni sidus . . . natura gelidum triginta annis zodiacum peragens'. 697, 8 *rec-int* p. 273 'inde Iovis temperatum . . . duodecim annis signiferum percurrit'. 699—704 *rec-int* 'hinc Martis colore igneum, natura fervidum . . . et duobus annis signiferi ambitum lustrare dicitur'.

705—12 *rec-int* '(Venus) cum solem praecedat, Vesper appellatur, et cum Lucifer est colorem habet gaudentem, cum Vesper fulgentem, CCC quadraginta octo diebus signiferum discurrens a sole numquam absistens longius partibus XLVI'.

nam quadraginta ter centum octoque diebus
expleto cursu lucida stella redit.

Mercuri facunde, tibi facundia linguae
creditur, atque simul mercibus ipse faves.

715 ut decet, est rutili tua prospera forma coloris,
tuque novem metis ocior es Venere.

contiguat Solis vestigia sidus utrumque.

718 ambo tenent Solis e regione viam.

713 *Horatius* c. I 10, 1—3.   715—18 *rec-ant* 'proximum illi Mercurii
sidus colore radians . . . novem diebus ocioire ambitu modo ante solis exor-
tus, modo post occasus, numquam ab eo remotior viginti duabus partibus'.

INDICES

SIGLA

Ach(illes)
An(onymus)
Att(alus)
Hi(pparchus)
Is(agoga)
Le(ontius)
Pap(yrus)
Prol(egomena)
Sch(olia Marciana et Parisina)
Suppl(ementa)
    sim(ile quid)
    al(ibi)

In indice graeco (II) paraphrases Aratae non semper excerptae, voces Aratae omissae, item omissus eorum scriptorum qui citantur sermo. Operam vero dedi, ut ex hoc indice de litterarum Aratearum dictione aliquatenus constaret: quamquam multa collecta iamiam et suis locis descripta delere placuit. Errata operarum nonnulla scito per singula huius lexici capita a me correctae esse.

In indice rerum et scriptorum (I) positiones siderum fere non notavi in his sive commentariis sive sphaeris plerumque secundum Aratum enarratas; facile talia indicis ope editioni carminis Aratei ipsius subnexi inveniri poterunt.

Eodem vocum Aratearum indice graeco utatur, si cui versio Arati et Arateorum latina curae erit.

I INDEX RERVM ET SCRIPTORVM SELECTVS

A.

ACHAEVS de Hyadibus (fr 46 N.) Sch 369

ACHILLES grammaticus s. III p. Chr. Prol XVI—XVIII, fortasse Alexandrinus natione Prol XVII sq., 'prudētissimus' dictus Prol XXXV

Ἦεϋ τοῦ παντός editur in II 1 cf Ach 27. 75, globo usus Prol XVIII, excerptus in Anecdoto Britannico Prol LXVII—LXIX, fontes et testimonia in margine editionis notata, figuris rhetoricis sermonem ornauit passim

Commentarii in Aratum fragmentum cum Vita editur II 2 (vide etiam prooemium Sch p. 334 sqq. cum Ach comparatum)

Sphaera barbarica astrologica a Firmico excerpta Prol XXXIV sq.

ACHILLES educatus a Chirone An II 264—5 Sch 424, clipeus mundi instar Sch 343

ACROPOLIS vide **PARTHENO**

ADMETVS et Apollo An II 241—2

ADRASTVS Aphrodisiensis peripateticus de musico planetarum motu Ach 43, de sole peculiarem librum composuit Ach 46, grammaticus erat Prol XVII

AETES et Phrixus An II 222 Sch 378

AEGBVS mons utrum fuerit in Creta an non Sch 346

AEGINA a Ioue amata Pol LXV

AEGIPAN similis Capricorno An II 237 Sch 397

AEGYPTII AEGYPTVS

primi caelum et terram dimensi Ach 27 Is 318, hoc in tabulis inscripserunt Ach 27, tabulas calendarias simul cum Chaldaeis tradiderunt Graecis Sch 478, soli Aeg. ita discretas habent anni partes, ut et aestati et hiemi suae sint tempestates, hiemi tonitrua et fulmina, item aestati Sch 512. 525, initium anni Sch 366, signiferum ab Ariete quasi a capite incohant Sch 446, Taurum cervici similem dixerunt Pisces pedibus ib, leo soli sacer Sch 366, planetarum nomina Ach 43, in solstitiis ritus Isiaci Ach 54—5, Sirius Isidis sacer Sch 366, versus Sirii ortum coturnicem mactant augurantes Sch 366, Nilus Fluvii sidus Sch 413, Nilus Hydri sidus Sch 424—5, Aegypti positio Deltoton An II 223 Suppl I 1, 576 Sch 381, sphaera Aeg. neque Urtae nec Draconem nec Cepheum habet Ach 75

menses Prol LI—LX, Athyr (November) Sch 392. 393, Choiach (December) Sch 399. 400, Epiphi (Iulius) Canis exoritur Sch 366 (cf Sch 408. 425), Mesore (Augustus) Sch 425, Phaophi Sch 425. 431, Phame-noth (Martius, Macedonum Gorp-

- acus) An I 94 Sch 430, Pharmuthi (Aprilis) Sch 392. 393, Thoth (September) Sch 425, Tybi (Ianuarius) Sch 397. 399. 420
varia Aeg. patria commentarii cuiusdam Aratei Prol LVII sqq., claustrorum forma leonibus sacris ornata Sch 366. 374, ranae apud Aeg. Sch 517
- AEOLVS** Melanippam corrupit (Eurip fr 488) An II 219—220
- AEQVATOR** maximus circulus Sch 378 al
- AEQVINOCTIA** in Ariete et Chelis incipientia Ach 54—5. 65—6
- AER** etymologia Ach 50, definitio An II 127 cf Sch 496, personatus (Aristoph Nub 264) Ach 34, Iuppiter vel oculus Iovis An II 176—8 Sch 335, vox percussus aer An II 178, aer ad lunae colores valet Sch 489 sqq. item ad solis Sch 490 sqq., crassitudine cometas efficit Sch 546 imbrem et tenuitate ventum Sch 512, aer crassus grues repellit Sch 532—3, varia de effectu aeris Sch 536—7, aeris pori Sch 536
- AESCHRIO** Hipparchi frater in Arato *φιλομαθής* Att et Hi 4, ad eum Hipparchus librum misit ib
- AESCHYLVS** (Prometheus v. 454—460) Ach 27, (Agam v. 4—6) Ach 28, (Glaucus Pontius fr 31 N.²) Ach 77, de Perseo (Phorcides fr 262) An II 226, Bassarides Orpheum Bacchi iussu lacerarunt (Bassar p. 9 N.) An II 232 Suppl I 1, 578, de Pliadibus (fr 312) Sch 390
- AESCVLAPIVS** Serpentarius An II 194 Suppl I 1, 573—4, Hippolyto resuscitato occisus a Iove ib An II 241, educatus a Chirone An II 265 Sch 424
- AETHER** etymologia Ach 50. 82, definitio An II 127, circulus inter terram et caelum ib, igneus Ach 82 Sch 512—3, post aerem apud Homerum (II XIV 287—8) An I 91, omnia in se attrahit ib, num nutriat animales An I 93, sterilis ib, idem atque Iuppiter An II 176—7, vide **AER CAELVM**
- AETHRA** Oceani filia, ex Atlante mater Hyadum et Hyantis Sch 389
- AETIVS** An I 93 al
- AGAPETVS** grammaticus Byzantius Prol XVII
- AGENOR**, filius Beli pater Cephei Sch 372
- AGLAOSTHENES** (Agasthenes) de Cynsura in 'Naxicis' (fr 2) An II 185, de Aquilae sidere et de Iove infante An II 243
- AGNI**, praesagia Sch 548—9
- ALGAEVS** Sirium *ἄστρον* dicit (fr 39) Ach 51
- ALOMAN** *ἐκ Διός* pro *ἀπὸ Διός* (fr 2) Ach 82, *τὰς ἐν τάξει χορευούσας παρθένους ὁμοστοίχους* (fr 146 a) dixit An I 91
- ALCYONE** a Neptuno mater Hyriei An II 230 Sch 389
- ALDINA** Arati scholiorum editio Prol L
- ALEXANDER**
1. Aetolus poeta Arati apud Antigonum socius 'Epistulis' Arateis memoratus Ach 78, Arati coaevus Is 323. 325, ab Antigono *ἐν τοῖς Πρὸς Ἱερώνυμον* memoratus An II 148 (Theo), 'Phaenomena' scripsit Is 324 ('Aratea' p. 149)
  2. Ephesius poeta 'Phaenomenorum' scriptor Is 324 ('Aratea' p. 149)
  3. *ὁ Δυκαίτης* 'Phaenomenorum' scriptor Is 324 ('Aratea' p. 149—150)
  4. grammaticus incertus Prol XVII
- ALEXANDER** Magnus, successores An II 147 (Theo), Arbelis pugnans Is 317
- ALEXANDRIA**, solis defectus Ach 47, Canobus totus visibilis Prol XXVIII—XXIX, saga militari similis Sch 381
- AMALTHEA** Iovem infantem nutritiv An II 209 Sch 367. 369, cornu Sch 367. 369

- AMBROSIA** Hyas Sch 389
- AMPHIS** comicus de Callisto i e Ursa maiore (fr 47 K.) An II 151 a b Prol LXV sq., de Cane et Opora (fr 48 K.) An II 251 a—2a Suppl I 1, 579
- AMPHITRITE** a Neptuno appetita An II 245—6 Sch 403, apud Atlantem recondita An II 245—6
- ANACREO** poeta 'Phaenomenorum' scriptor Is 324 ('Aratea' p. 150) idem ac poeta Teius quamquam obloquente Meinekio ('Analecta Alex' p. 150)
- ANAS** marina, praesagia Sch 511
- ANAXAGORAS** de solis natura (fr 24 Sch) Ach 30. 40. 46 Is 319, stellas terrenas natura dicit (ib) Ach 40, negat stellas animantes esse (p. 159) ib, de cometarum origine (fr 167) Sch 545
- ANAXIMANDER** de coeli natura ignea Ach 35, de lucis solaris figura Ach 46
- ANAXIMENES** solem *διακοειδῆ* dicit Ach 46, de iride (Diels DG p. 231) Sch 515
- ANCLIDES** Arati sodalis, ad eum prooemium ficticium Ach 81 An II 141. 152—3 Sch 472, cf Prol XXXII
- ANDROMEDA** sidus, fabula et stellae An II 214—8 Sch 372. 463, Sophoclis tragoedia An II 215. 257 (cf Sch 372), a Minerva in caelo locata *τῶν Περσέως ἀθλῶν ὑπόμνημα* Sch 375, Ceto non adversa Sch 412
- ANBODOTVM** Britannicum astronomicum editur ex parte fontibus adscriptis Prol LXVII sqq.
- ANIMALIA** varie tempestates praenuntiant Sch 509 sqq.
- ANNVS** magnus Ach 44 sq. 81 Sch 475. 478, solaris Ach 47 Sch 475. 478 sqq., partes passim, anni tempestates indiscretae praeter Aegyptum Sch 512. 525
- ANONYMVS I** editus e codice Vaticano 191 p. 87—98 (Prol XIX sq.), grammaticus stoicus alexandrinus Prol XIX, tempus ib, figuris rhetoricis ornatus passim, globo versatili usus Prol XX, excerptus ib
- ANONYMVS II** Arateus editus p. 99—306 'recensione interpolata' adscripta p. 155—297, haec ab Anonymo Sangallensi (p. 595—601) Ekkehardo IV (p. 604—5) Baudrio abbate (p. 605—614) in pallii Heinrici II titulis (p. 602—3) usurpata, de singulis eius partibus diversis videas Prol XXI—XLIV
- ANONYMVS III** editus p. 307—312 (Prol XLV sq.)
- ANONYMVS Sangallensis** 'De astronomia Arati' editus fontibus adscriptis p. 595—601 (Prol XLII), in Bedae codice Bernensi interpolatus p. 595
- ANONYMVS** poeta de Iove pellem caprae tenente Sch 367, de Arae periculo Sch 421
- ANONYMVS Scaligeri** chronographus alexandrinus latinus Prol XXXIX sqq., dictionis proprietates XL sq., imaginibus olim refertus XLI sq.
- ANSER**, praesagia Sch 533
- ANTAGORAS** Rhodius, poeta Thebaidis An II 148 (Theo)
- ANTECANIS** vide PROCYO
- ANTIGONVS** Philippi filius, Demetrii Oppugnatoris pater rex Macedoniae An II 147 (Theo)
- ANTIGONVS** Gonatas Demetrii Oppugnatoris filius Arati hospes philologus Ach 77 An II 147 (Theo) Is 325, Philae coniux ib, medicum et astronomum habuit Aratum apud se Ach 77 Is 316, quando regnaverit Ach 78 Is 326, alios quoque viros litteratos ad se vocavit velut Persaeum Antagoram Alexandrum Aetolum Ach 77—8 An II 148 (Theo), Eudoxi 'Speculum' Arato dedit versibus exprimentum Ach 77—8 An II 143. 149 (Theo), in epistulis Arateis memoratus Ach 78, *ξείνων ἱερὸν θάλοσ* in prooemio ficticio dictus Ach 81, quid habeat cum praefatione

- Arati An II 144, bibliotheca Antigonii ib, scripsit de litteris Pellae florentibus *ἐν τοῖς Πρὸς Τερώννυμον* An II 148 (Theo)
- ANTIMACHVS de Titanibus (fr 42 K.) Ach 55
- ANTIOCHVS Syriae rex Seleuci filius Arati per aliquod tempus hospes Ach 78 An II 149 (Theo)
- ANTISTHENES Socraticus de Hercule (fr IV W.) An II 265
- APES τὰς κατατρήσεις τῶν κηρίων ἐξαγώνους ποιοῦσιν Sch 444, praesagia 534
- APIO in 'Homericis' fons Achillis Ach 29. 30, Homerum astronomum dixit (p. 25 L.) Ach 30
- APOLLINARIUS de defectu solis scripsit Ach 47, de lentisco Sch 540, de praesagiorum ex arboribus et bestiis sumptorum causis Sch 541
- APOLLO planeta Ach 43, *Δοξίας* a poetis vocatus astronomice An I 96, sol An II 231—2
- Ap. et Admetus An II 242, Aesculapii pater An II 194 Sch 424, hunc in caelo locandam curavit a Iove An II 194 Suppl I 1, 574, et Mercurius de bovis certantes An II 230—1 Sch 393, et Corvus An II 267—70 Suppl I 1, 580 Sch 425, Cretensibus Delphis monstrat viam delphino similis (hinc Delphini sidus) Sch 403, lyram a Mercurio acceptam Orpheo tradidit filio An II 231 Suppl I 1, 577 Sch 394, Sagittam in caelo locavit An II 242, cur ei lupus sit sacer Sch 476, Thespiæ Thespiarum eponymae tria dona dedit Sch 378
- APOLLONIDES ὁ Κηφεὺς ἐν τῷ ὀγδόῳ *Περὶ κατενευσμένης ἱστορίας* Epistularum Aratearum et Euripidearum scriptorem dixit Sabirium Pollonem (?) Ach 79
- APOLLONIUS 1. Dyscolus grammaticus Prol XVII
2. Rhodius prooemium ab Iove (Arg I 1) Ach 84, *πλαταμών* (I 364—6) Sch 527, de Orpheo (I 496—8) Ach 31, de Dactylis Idaeis (I 1129 sqq.) Sch 347, Rhodi docuit et Arati studiosus erat Prol XI
- APRILIS apud Aegyptios Pharmathi Sch 392
- AQVA repercutit varie Sch 482
- AQVA Aquarii effusio An II 236 Suppl I 1, 579 al
- AQVARIA vide HYDRVS
- AQVARIUS sidus, iuvenis An II 166. 8 (Sphaera), etymologia ib, *κατὰ πάθος* dictus Sch 447, fabulae et stellae An II 235—7 Suppl I 1, 579 Sch 396
- AQVILA, sideris fabulae et stellae An II 243—4 Prol I.XV, avis adversus solem volare valet An II 243, Iovem portans in pictura An II 274, vide AEGINA
- ARA positio sideris polaris Att et Hi 14—5, simile sidus turibulo Sch 418, eius fabula ib, et Centaurus in caelo Sch 419, in iurando et sacrificando ib, cum quibus signis oriatur vel occidat Sch 419—20, ara in auguriis et conviviis usitata Sch 419, vide SACRARIUM
- ARANEA, praesagia Sch 535
- ARATVS
1. vita Achillis Ach 76—9 Theonis An II 146—151 Is 323—6, pater secundum quosdam Mnaseas Is 326, parentes et tres fratres Ach 76 An II 146 Is 323—5, patria Soli Is 321. 323 al, secundum Asclepiadem grammaticum non Soli sed Tarsus Ciliciae Ach 76, gens bellis celebris Is 323, magister Aristotherus mathematicus Is 326, magister Athenis Persaeus stoicus Is 325 Zeno An II 148, audivit Dionysium Metathemenum Ach 78 Is 325, tempus Ach 77—8 Is 321. 323, coevi Alexander Aetolus Philetas Dionysius Metath Is 323 Callimachus An II 150—1, in Macedonia cum Persaeo apud Antigonum Ach 70 An II 147—8 (Theo) Is 325, auctore

Antigono Eudoxi vertit Speculum Ach 77 An II 148—9 (Theo), non mathematicus Ach 78 An II 143. 149, sed medicus Ach 78 Is 323, mathematicus vel astronomus An II 143. 151 (Theo), apud Antiochum in Syria vixit Ach 78 An II 149 (Theo), Nicandro anterior Ach 78 Is 326 Eudoxo Sch 354

2. scripta: *Odysseam* et *Iliadem* emendatiora edidit Ach 78 An II 148 (Theo), scripta alia poetica Ach 78—9 Is 323 (cf 'Aratea' p. 209—248), 'Phaenomena' omnium eius et eiusmodi scriptorum optimum Ach 79 An II 151 (Theo) Is 324, *πολυγράμματος ἀνθή* An II 149 (Theo), Epistulae ficticiae Ach 76. 78—9, ad Zenonem epistula An II 148, in Theopropum Epicedium An II 229 al ('Aratea' p. 233)

3. e Phaenomenis mere astronomica quaedam: poli cogitando percipiendi An II 129, de axe Ach 61, media mundi terra (v. 22—3) An I 90, de Ursis Ach 72, de Ursa maiore Att et Hi 7 An II 185, de Draconis positione Att et Hi 5. 6 Ach 71, de Ingeniculo 6, de Corona a Baccho ad caelum traducta An II 143, de Arcturi occasu Att et Hi 19, de Virgine 20—21 An II 201, de Serpentarii stellis quas manu tenet et Serpentis Att et Hi 6—7, de Chelaurum stellis 7 (ubi lectionum varietas inter Hipparchum et Attalum notabilis), de Auriga 8, de Equo An II 218—221, de Ariete et ortu Arietis Att et Hi 8—9. 22—24, de Perseo 9, de Pliadibus An II 228 sq., de Pliadam numero senario Att et Hi 10, de Cephei occasu 10—13. 21, de Sagittarii ortu 10—12, de Aquarii ortu 21—22, de Orione et Scorpio 12, de Eridano An II 259, de Ara Att et Hi 14—15, de Praesepis natura Ach 69, de circulis Att et Hi 15—17, de tropico aestivo 16—17,

de aequatore 17, de horarum noctis computatione 18, de occasibus et coortibus An II 110, de lunae signis An II 292 (rec int), de solis motu et itinere Ach 39. 53, de planetis (praeter solem et lunam) cur nolit exponere in 'Phaenomenis', exponat tamen in Canone (fr IV) Ach 42. 45—6 Is 328—9 Sch 430, musica ratione eos ferri Ach 42—3. 44, de sole et luna *πρὸς τῷ τέλει τῆς ποιήσεως* (v. 733 sqq.) egit Ach 46, de senis noctis et diei signis Ach 54, innumeri sunt circuli sed novem tantummodo Aratus commemorat An II 130 cf Sch 431, circulorum ordo Arateus An II 108, accurate de circulis egit nonnullis tamen quae in globo visuntur omissis An II 110, sidera circulis secta notavit An II 112—114 Sch 430 sqq., de meridiano Ach 71 al, de circulo boreali Ach 80, Ursas pro circulo boreali dixit Ach 72 al, a Cancro signiferum incohavit ut borealiore Sch 446 al, de circulo lacteo Ach 55—6, de quinque cingulis Ach 62 sqq., de areis solis Ach 69, de cometis (v. 926) Ach 69, 'Phaenomena' ad Macedoniae et Hellesponti clima adaptavit Ach 70 Sch 436—7 vel ad Graeciae An II 130

e Phaenomenis varia: cur titulus 'Phaenomena' Is 328—9, ad Iovem siderum positionem ad Astraeum originem refert Ach 29 (cf Ach 80—83), cur non a Musis incohaverit carmen sed a Iove An II 176—7 Sch 334, cuius Iovis meminerit naturalis an fabulosi An 176—7, cur ab Ursis coeperit Is 321, philosophatur de caelo Is 324, *ἀστέρων παρὰ τὸ ἐστῆ-εἶεν* (v. 10) derivat secundum opinionem vulgarem stellas fixas affixas reapse sibi fingens Ach 41—42. 84, Berenicæ sidus ignorat Ach 41, speculi imagine in describenda luna utitur Ach 50, alatum facit Virginem Sch 361, horizontem dicit oceanum

Ach 52 bis (cf Ach 71), praepositiones permutat (*ἐκ* et *ἀπό*) Ach 82 Sch 334 (Pyrrhus geometra), item genera vocum (*κύκλα*) An I 93, *παρὰ τὸ Ὀμηρικὸν ἔθος* genitivus *ἰππότα φηρός* Sch 464, de caelii et terrae distantia (v. 541—3) Is 318

prooemia varia: Ach 80—3 An II 144 Sch 472 Prol XXX. XXXII, pr. ad Anclidem servatum est latine An II 152—3, pr. ad Antigonom in regis bibliotheca inventum, aliud quoddam Sami(?) An II 144, prooemium genuinum melius scholiis latine versis enarratum An II 175—9, *Ἀ. ἀπροοιμιαστος* Ach 80—1

dispositio carminis: Ach 80 An II 140 Is 326 Sch 471—3, tripartita Is 323 Le 562—3, quadripartita Sch 432, de dispositione carminis tractatus Is 326—8

iudicia: *ἀπλοῦς καὶ σύντομος ἔτι δὲ σαφὴς τοῖς καὶ μετρίως παρηκολουθηκόσιν* ideoque facillis explicatu verborum Arati sententia, difficilia vero astronomica ob materiam Att et Hi 4 (vide Indicem II 1 s v *ἀπλοῖς*), *ἀκριβὴς ἐν πάσιν* Sch 404—5, imitator Hesiodi Ach 78 Is 324. 326 Sch 357—8. 376. 420 cogitat in 'Phaenomenis' de navigantium usu et diversus est idcirco a consilio Hesiodo (Sch 449, 'Dioemias' fere rusticis scripsit Sch 537—8), Homeri imitator Is 324. 326 Sch 340. 357. 404, Ulixi similis An I 89, in fabulando iudit Sch 391. 462, fabulandi et theologiae consilium Sch 346. 357. 361. 365. 461, comparando docet Sch 362, *εὐλογώτατα διδάσκει* Sch 352, *ποιητικέυεται* Sch 361. 472, mirus in inveniendis describendi rationibus Sch 383, a notis ad ignota procedit Sch 352. 353 bis. 363. 368. 372. 376. 396. 402. 412. 416. 417. 428 (a qua ratione Aratus defecisse dicitur Sch 401. 440), *βιωφελῆς* Sch 397. 420. 430. 432. 461. 508, artificiose et geometricè

divisit signiferum Sch 445 a1, ne dissentiat ab Eudoxo et Hipparcho cavendum Sch 354, ne incusetur ignorantiae Sch 438, figurationem stellarum quae et unde sit docet Sch 415, *μυθικῶς* et *φυσικῶς* Noctem dicit hominum miserias deflere Sch 420, non ignorat veras Cassiepieae et Cephei oriendi et occidendi rationes Sch 374, probe ab Equo ad Arietem venit celerrimos Sch 378, circulus perite e certis sideribus designat Sch 380 a1, non bene omnia scripsit secundum Hipparchum et Ptolemaeum Le 562, immerito ab Hipparcho castigatur Sch 382

4. homonymi: 1. Cnidius 'De Aegypto' scripsit, 2. Sicyonius *τὴν πολὺβιβλον ἱστορίαν* Ach 79

5. fontes: Eudoxum secutus Att et Hi 3—24 passim Le 562, Metonem Ach 47, Hesiodum de Virgine (Opp 256 Theog 901—2) An II 201 Is 324 aliis, vide iudicia, globum reddidit Ach 69—71. 80, tabulas calendarias novit Sch 478

6. exscriptores: vide Aratum meum, versibus iambicis 'Phaenomena' Arati reddita Prol XXXIV

7. enarratores editores: ab Attalo explicatus est Att et Hi 3—24 passim, antea complures habuere eosque fere consentientes Att et Hi 4 (cf Att fr 2 adn), omnium interpretum de coortibus et cooccasibus sententiae reprobandae Att et Hi 4, a multis (grammaticis astronomis pictoribus geometria) male habitus Ach 80, editio a Theone astronomo confecta signis instructa An II 140—2 (cf Prol Arati mei p. XII), interpres quidam physicus Sch 464, prooemium varie explicatum *φυσικῶς* et *μυθικῶς* Ach 80—3 a1, picturis expressus p. 172—4 (vide GLOBVS ET PICTVRAE), dinoscuntur in Sch(oliis) graecis varii interpretes Prol II—LXIV, paraphrasis Prol LXII sq., editionum Ara-

ti antiquarum isagogae (οἱ ἀκριβεῖς τὴν διάθεσιν τοῦ λόγου προορά-
φουσαν, οἱ εὐθεῖς τὰ φαινόμενα)
Is 329—330, Arato et librariorum
et pictorum errata officiant ib, Ara-
teae sphaerae ab Arato dissentiunt
cum Ptolemaeo concordantes Le 562,
Leontii 'De sphaerae Arateae con-
structione' libellus Le 561—7

8. interpres Arati ipsius isa-
gogarum scholiorum latinus:
editus in 'IV Anonymo II' p. 99—306
(cf Prol XXXVI sqq.), dictio latina
Prol XXXVII, origo et historia XLI
—XLIII, tempus et similitudines
XXXVIII—XLIII, textus Arati raro
ex Isidoro interpolatus a trans-
latore Prol XXXVI, varie postea a
librariis traiectus et dissectus ib,
exemplar graecum Prol XXXVI sqq.
nondum interpolationes Byzantinas
perpessus XXXVII, isagogae et
scholia male a Reifferscheidio in
'Suetonii reliquiis' aestimantur Prol
XLIII adn, scholia ('Catasterismi') ex
Isidoro interpolata Prol XXXVII sqq.,
auctiora graecis Prol XXXVIII, exem-
plar graecum eclogis Marcianis (Suppl
I 1) melius quam ceteris codicibus re-
praesentatum Prol XXXVII, olim ima-
ginibus refertum Prol XLI—XLIII

9. versus sive citati sive pa-
raphrasi expressi sive satis in-
dicati: 1) Att vel Hi I 5 (v. 58—62)
6 (v. 69—70) 7 (v. 79—80. 82. 90)
8 (v. 147—8. 177—8) 9 (v. 231—2.
254—5) 10 (v. 258. 261. 303—310) 11
(v. 307—9) 12 (v. 310) 13 (v. 367—385)
14 (v. 402—7) 15 (v. 435—7. 467—8) 16
(v. 497—9) 17 (v. 522—4) 18 (v. 569
—68) 19 (v. 581) 20 (v. 597—610) 21
(v. 650—2. 693—4) 22—4 (v. 707—
14) Ach 29 (v. 11—3. 98—9) 34
(v. 22—3) 39 (v. 319) 41 (v. 11—2) 42
(v. 454—5. 460—2) 45 (v. 453. 460)

47 (v. 752—5. 864—5) 50 (v. 738) 52 (v.
61—2. 537—9 bis) 53 (v. 319—20. 455)
54 (v. 555) 55 (v. 476) 56 (v. 497—9)
61 (v. 21—3. 24—7) 69 (v. 816. 892.
926) 71 (v. 61—2) 72 (v. 29—30. 182.
649—652) 73 (v. 577—8. 594—5. 625
—6. 632—3. 693—5) 74 (v. 616—8)
80 (v. 19. 319—20) 81 (v. 1. 752—55)
82 (v. 1. 224) 83 (v. 2—3. 31—2. 224)
85 (v. 98—9) An I 90 (v. 22—3)
93 (v. 460—1) 94 (v. 529—30) An
II 129 (v. 24) 142—3 (v. 10. 71—2. 100)
176—7 (v. 223—4) 178—9 (v. 1—6)
185 (v. 31—37) 201 (v. 105—110)
218—9 (v. 205 sqq.) 228—9 (v. 258—
61. 264—7) 259 (v. 360) 292 (v. 794
—5) Is 321 (v. 27) 324 (v. 1. 100 sqq.)
327 (v. 461. 569) 328 (v. 460) Sch
342 (v. 21—2) 343 (v. 650) 350 (v. 15)
412 (v. 390. 720) 435 (v. 241) 437 (v. 61)
454 (v. 94) 457 (v. 604—5) 459 (v. 67.
272. 498 sq.) 464 (v. 611) 475
(v. 11—2) 480 (v. 265) 486 (v. 784—5)
494 (v. 820) 498 (v. 864) Le 562—4
(v. 28. 61—2. 74—5. 77—80. 82—3.
85—89. 481. 488. 497—9. 521. 574.
577—8. 625. 665—8. 710)

ARBELA, victoria Alexandri Is 317

ARBORES variae, praesagia Sch 537—
540

ARCADIVS grammaticus Prol XVII

ARCAS Callistus filius (Hesiod fr 15)

An II 181 Suppl I 1, 574

ARCHELAUS de lepore parturienti (fr

nov) An II 254a, de Corvo (fr nov)

An II 268a—9a Suppl I 1, 580

ARCHILOCHVS Satorum Thraciae gen-

tis meminit (fr 6 B.) Ach 76—7,

de cornice (fr nov, Aratea' p. 352—

5) Sch 531

ARCHIMEDEI de sphaeris Ach 32

ARCTVRVS num quattuor signis coocci-

dat Att et Hi 19, cum quibus sig-

nis oriatur Sch 419, ortus compu-

tatur Sch 454, Arcas Callistus filius

1) Versuum ordinem Arateum nolui praeoptare, quoniam is ex editionis
meae carminis Aratei adnotationibus facile recuperatur.

- An II 181 a b 197 Suppl I 1, 574
Sch 356 Prol LXIV, stellae An II
189—190, una stella An II 199, in
libro Hiob IX 9 An II (rec int) 286,
pedum gestans in picturis Sch 355,
Orion vocatur (per errorem) Sch 356,
pater Virginis (Icarus) Sch 454
- ARGO sidus, fabula et stellae An II
255—7 Sch 411, et Canobus An II
259 Sch 411—2, *ἡμυτομος* Sch 410 al
- ARGOS Persae et Andromedae sedes
An II 217
- ARIADNE a Baccho Corona sidere ho-
norata An II 192 Suppl I 1, 573,
Crinis in cauda Leonis An II 193,
Oenopionis e Baccho mater Sch 461
- ARIDAEVS Philippus Macedoniae rex
post Alexandrum An II 147 (Theo)
- ARIES etymologia (*Κριός*) An II 162
Prol XXXV, stellae figura fabula Att
et Hi 9 An II 221—2 Sch 378, pri-
mus in signifero apud Aegyptios et
Graecos Ach 48. 53 An II 162
(Sphaera) Prol XXVI, in A. veris
initium Sch 449, obscurus Sch 369,
non explet suam signiferi partem
Sch 447, capituli similis in quo τὸ
ἡγεμονικόν Sch 446
- ARISTES, praesagia Sch 548
- ARIO delphino servatus Sch 403
- ARISTARCHVS grammaticus de Ursarum
positione (Ar. v. 27) Sch 345—6 (cf
'Aratea' p. 201), de *ἐπιγοννίς* Ho-
merico (v. 254) Sch 387
- ARISTIDES rhetor utitur Arati pro-
oemio cum scholiis Prol L
- ARISTOMACHVS de Orionis origine An
II 248 a—9 a
- ARISTOPHANES
1. comicus (fr inc 672 K.) Ach
27, de horologio Metonis in 'Daeta-
lensibus' (fr nov) Ach 62, terram sub-
limem dixit (Nub 264) Ach 34, de
illice ardenti (Ran 859) Sch 539
2. Byzantius 'Phaenomena' scrip-
sit Ach 79, vide HOMERVS
- ARISTOTELES de solis natura (De caelo
270 b 20 al) Ach 30, de principiis
Ach 31, mundi partes cum ovo com-
paravit ('De mundo' p. 392a—393a)
Ach 33, naturam caeli e frigido et
calido mixtam dixit (Meteor I p. 340
b7) Ach 35, caelum egere nutrimen-
to negavit (De caelo 279 b sqq.) Ach
35, caelum *αἰθέρος τὸ ἔσχατον* (ib
284 a sqq.) Ach 36, de planetarum
sphaera (ib 278 b) Ach 36, stellae ani-
mantes esse (ib 292 b) Ach 40, de
ventis (II p. 973 Aristot pseudépigr
p. 622) Ach 68, de cometa (Meteor
I 6—7) Sch 546, de iride (Meteor
III 4, 373) Sch 516, de parheliis
(Meteor III 6, 377) Sch 502
de lepore parturienti (H A VI 33,
579 b 32) An II 254, de corvo (*Περὶ
θηρίων* fr 329) An II 269 Suppl I 1,
580, de avium insularum praesa-
gis (fr 240 R.) Sch 547, de ranun-
culis (H A IX 536 a 11) Sch 518—
9, de Solorum urbis origine (fr 582)
Is 325 b, liber pseudaristotelicus 'De
mundo' (p. 401 b 26) p. 339 adn (vide
supra)
- ARISTOTHEVS Arati magister in ma-
thematicis Is 326
- ARIUS(?) grammaticus Prol XVII
- ARTEMIDORUS 1. *ἐν ταῖς ἐλεγείαις ταῖς
περὶ Ἐρωτος αὐτῶν πεποιμημένας*
de Neptuni et Amphitritae amore et
de Delphino An II 245—6
2. 'Phaenomenorum', scriptor Is
324 'Aratea' p. 152
- ASCLEPIADES Myrleanus, in libro *Περὶ
γραμματικῶν* Tarsensem Aratum
dixit Ach 76
- ASINI sidus cum Praesepi Ach 69 An
II 205. 297 Suppl I 1, 576 Sch 505 sqq.
- ASTRAEVS vetustus mathematicus ca-
tasterismorum inventor Sch 357, si-
derum sive pater sive ordinator ab
Arato iudicatus Ach 29, *ἀστὴρ* ab
Ἀστραῖος derivatum Ach 84, Titan
Ach 85, Virginis pater ex Hemera
Sch 357
- ASTROLOGI ASTROLOGIA astrologi stel-
las Sirios vocant propter flammae

mobilitatem An II 252a—3a, Chelas Libram fingunt Sch 355, 'astrologus in Cancro sit cautus' Pallium Heinrichi 602, 'Liber astrologorum' vel 'Astrologia' Prol XXII, 'Astrologia Arati' alter libellus An III 309 sqq., origine graecus flosculo Vergiliano comptus medio aevo celeser Prol XLVsq., astrologia postea sideribus addita a peritis An II 142

ASTRONOMI ASTRONOMIA

astronomi veteres figuras caelestes invenerunt Sch 413, de planetarum cingulis Ach 45

astronomia geometriae Metonis et Pythagorae philosophiae fundamentum An I 89, non de astrologia sed de astronomia scribit Anonymus I 89, a quibus inventa Is 318, 'De astronomia Arati' libellus Sangallensis p. 595 sqq. Prol XXII, 'De astronomia more christiano' Hbelli item Sangallensis inediti initium et finis eduntur p. 601 adn (cf Prol XXII)

ASTROTHERIA quinque de causis facta Sch 345, Arati Sch 403. 426, Scorpii *ἀστρόθεσις* Sch 462

ASTYAGES grammaticus Prol XVII

ATARGATIS Virgo An II 201

ATHENAE a polo intervallum Att et Hi 6, Athenae Aratus Persaeum audivit Is 325, clima Sch 437—8

Athenae plures urbes 1. Atticae, unde *Ἀθηναῖοι*, 2. Euboeae *αἱ Διάδες*, unde *Ἀθηνηταί* Ach 77

ATHENODORUS Arati pater et frater Ach 76 An II 146 Is 323—5, Arati frater oblocutus Zoilo Homeromastigi Is 325

ATHYR mensis Aegyptius November Sch 392

ATLANTIDES septem chordis lyrae numerum fecerunt An II 231 Suppl I 1, 577 Sch 394

ATLAS Gigas Sch 388, Pliadam e Phione pater An II 280 Sch 386 sqq., frater Promethei et Epimethei filius Caeli et Clymenae Oceani filiae Sch 386, Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

ex Aethra pater Hyadum et Hyantis Sch 386. 389, ex A. filiarum numero lyrae chordae factae Sch 394 (vide supra), horizon allegorice Sch 386, A. Americus axis Is 331, abscondit Amphitriten in insulis suis An II 245, Atlantis miseriae Pliades cum defierent in caelo locatae secundum Aeschylum (fr 312) Sch 390

ATREUS astronomiae inventor Ach 28—9, planetarum diversum iter primus observavit Ach 48, rex arte astronomica factus (Eurip fr 861) An I 89

ATTALVS Prol XI—XV, nomen in *αὐτός* corruptum Att et Hi 4 (fr 2, 4), mathematicus Hipparchi coaevus 4, aduersarii 19, discipulus quidam 19, ab Hipparcho excerptus 12 (adn 10. 13), dioptra utebatur 17, Aratum edidit et explicavit Att et Hi 3—24, idque *πάντων ἐπιμελέστατα* 4, cum Arato consentiebat plerumque, raro differebat passim, prooemium editiois ad sodalem vel discipulum misae 3, ratio Aratum emendandi ἢ τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὰ φαινόμενα συμφωνία 3. 4, errat de Draconis positione globo quo utebatur deductus 5 (τὸ μὲν γὰρ λέγειν, ὅτι ἀντεστραμμένην τὴν κεφαλὴν τοῦ Δράκοντος ὑποτίθεται [Aratus] καὶ οὐχὶ εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ κόσμου ἐπεστραμμένην, καθάπερ φησὶν ὁ Ἄτταλος, τελῶς ἐστὶν ἀπίθανον) 6 (fr 4, 8—10), Aratum coniectura de Ingeniculo corruptus 6, errat de Serpentarii et Serpentis stellarum luce 7, de Chelarum stellis 7, de Auriga 8, de Ariete 8. 9, de Perseo et Pliadibus 9, de Pliadam numero senario 10, de Cephei occasu 10—3. 21, de Sagittarii ortu 10—3, de Oriōne et Scorpio 12, de stellis nomine carentibus 13—4, de Arae a polo australi intervallo 15, de Centauro 15, de circulis 16, de tropico aestivo 16—7, de aequatore 17, de horarum noctis computatione 18, de Arcturi occasu

19, de Virginis ortu 20—1, de Aquarii ortu 21—2, de Arietis ortu 22—4
ATTICAE *ἐπιτρέπειν* idem atque *ἀφρείσθαι* Sch 504
AVES, praesagia Sch 516—7. 533—5, varia genera Sch 533. 547—8
AVGVRIA tangit Aratus (v. 6) An II 178, Aegyptiorum Sch 366
AVGVSTVS mensis Mesore Aegyptiorum Sch 425
AVRIGA sidus, fabulae et stellae An II 207—210 Sch 367—8
AVIENVS scholiis usus in Aratum iam iam compilatis passim in margine ad Sch(olia) Diosemiarum cf Prol IL sq. LXVI LXIX adn, innotuit Baudrio abbati p. 611 adn
AVIS MAGNA, fabulae et stellae An II 233—4 Suppl I 1, 578—9 Sch 394—5
AVXONIVS grammaticus Prol XVII
AXIS mundi, definitio etymologia descriptio Ach 51. 61—2 An II 127. 145 Is 316. 320. 331 Sch 341—2, axis termini poli Ach 62 An II 124. 129 Is 322 in globo ligneo visibiles Ach 62, circulos persecat recta Sch 442, *μυθικώτερον* obeliscus est (Aratus v. 21—3) Ach 61, Homero Atlas Is 331, scriptores de axe Ach 61

B

BACCHVS ab Hyadibus nutritus Sch 389, *Υἱος* Sch 370, et Ceres consociati Sch 541, a Lycurgo petitus Sch 389, Asinos in caelo locavit An II 297 Suppl I 1, 576 Sch 364, item Ariadnae Coronam An II 192, Orpheo inimicus An II 231 Suppl I 1, 578 vide **HYADES**
BALNEA paullatim incalescunt Sch 365
BAMBYCE locus Syrius lacu insignis An II 261 Suppl I 1, 579, nomen varie corruptum in Arateis ib
BASILISCVS in Leonis corde stella e Chaldaeorum sententia princeps omnium Sch 364, secundum Geminum, *ὅτι δοκοῦσιν οἱ περὶ τὸν τόπον τοῦ-*

τον γεννώμενοι βασιλικὸν ἔχειν τὸ γενέθλιον Prol XXVI

BASSARIDES in Orphei fabula (Aeschyl fr 9) An II 232 Suppl I 1, 578

BAVDRI abbas de cubiculo Adelaë editus e Reginensi codice adscriptis fontibus secundum L. Delislii procedosin 607—14 cf Prol XLII. XLVI, meminit Avieni p. 611 adn Horatii p. 614 adn

BEDA 'De signis editus p. 582—594, codices p. 572, imagines p. 582 sqq. cf Prol XLI—XLII, fontes (interpretatus latinus Hyginus Isidorus Anonymus) compilatores (Hrabanus Maurus recensio scholiorum Germ Stroziana) 582 sqq. Prol XLII, interpolatus p. 586 adn, plenior raro interprete latino p. 592 cf Prol XLII sq., Bedae codex Bernensis interpolatus ex An Sangallensi p. 598 med, liber 'De Computo' a Bridefero enarratus Prol XLV

liber 'De natura rerum' XVIII a Hrabanus exscriptus p. 594 adn Prol XLII

BELLEROPHO cecidit de Pegaso An II 219 Prol LXVI, Auriga sidus Sch 368

BELVS astronomiae inventor Ach 27, filius Libyae pater Agenoris Sch 372

BERENICE, crinis sidus (Callim fr 35 d) Arato ignotum a Conone mathematico observatum Ach 41 Sch 363, idem alii 'Fusum' (*Ἡλακάνην*) Sch 363 Suppl I 1, 575

BESTIA sidus in Centauri manu, positio fabulae stellae An II 265—7 Sch 423—4, symbolum venationis Sch 423, *σῶμά τι ἀδιάρθρωτον* Sch 424

BEROSSVS in 'Procreatione' de siderum origine An II 143

BOCHERSVS (vel **BOCHERNVS** potius iudice Zimmero) gallice Eridanus (Rhodanus) Sch 413

BOECMICE corruptum e **BAMBYCE**

BOEOTIA Pliadis et Orionis commoratio Sch 386

- BOETHVS** Sidonius *ἐν τῷ α΄ Περὶ Ἀράτου* non Hesiodi sed Homeri imitatore dicit Aratum Is 324 ('Aratea' p. 152 sq.)
- BOOTES** sidus dictus quod Planstri boves agitat Sch 355, vide **ARCTVRVS**
- BOVES**, praesagia Sch 519—20. 543—4. 549—50
- BRIDEFERTVS** Ramesiensis Virginis sidus dicit Mariae esse p. 603, 'Astrologiam Arati' (= An III) totam in Bedae 'De Computo' librum recepit Prol XLV sq.
- C**
- CADMVVS** draconem interfecit Sch 349, filiae Hyades Sch 370
- CAELESTIA** (*μετέωρα*) a sublimibus (*μετάρσια*) diversa Ach 68, exponuntur Ach p. 39—68
- CAELVLVM** (*Οὐρανίσκος*) quod alibi Corona australis Sch 418
- CAELVM** Iovis domus Sch 377, Iuppiter ipse (quem vide) Sch 490. 515, natura et nutrimentum Ach 34—5, duplex An I 90, forma sphaerica Ach 40 Sch 341, unde rotundum c. esse patescat Ach 37, *ὁ ἀνωτάτω οὐρανός* Sch 445, quinta sphaera An I 92, definitiones variae Ach 36—7 An II 127 Is 332 Sch 341, cum rota comparabile Ach 48 An I 97, vertitur circa axem aut de suo aut aliunde (Plato Politic 269C) Ach 51 Sch 341, ab oriente ad occidentem movetur An I 97 Is 319. 333, distantia a terra Is 317—20. 332—3, vide **IVPPITER MVNDVS**
- 'De caeli positione' libellus An II 150 adn Prol XXI—XXII, 'De caelo' Anecdotum Britannicum ex parte editur Prol LXVII
- CAELVS** e Clymena pater Atlantis Promethei Epimethei Sch 386
- CAICVS** fluvius vento Calcio nomen dedit Ach 68
- CALLIMACHVS** Arati coevus An II 150—1 (Theo) Is 325, sed senex eum vidit Is 326, *πολυίστωρ* Ach 76, de Arato (Epigr XXVII et *Πρὸς Πραξιφάνην* fr 100g) Ach 76—8 An I 89 An II 149—50 (Theo) Is 326, de Berenicae Crine (fr 34. 35d) Ach 41 Sch 363 Suppl I 1, 575 b, 'De ventis' (fr 39) Ach 68, de navibus periclitantibus (fr 111. 261) Sch 399 ('Aratea' p. 261)
- CALLIOPE** Musa, Orphei mater An II 231 Suppl I 1, 577
- CALLIPPVS** de anni magni tempore Ach 47
- CALLISTO** vide **VRSA MAIOR**, Callistus canis Vrsa minor Sch 343—4, C. *μυθικῶς* inter astra locata Sch 345
- CALLITHYIA** Trochili mater Argis prima sacerdos Sch 368
- CALLONDAS** vel **CALONDAS** vel **CALLIONDAS** frater Arati Ach 76 An II 146 Is 325
- CANCER** sidus etymologia An II 164 (Sphaera), fabula et stellae An II 204—5 Sch 364, in Cancro Asini et Praesepe An II 297, non explet duodecimam signiferi partem Sch 447, a Cancro initium Aratus cepit Sch 446. 452, oculi Cancri Sch 505
- CANIS** vide **SIRIVS**, canum praesagia Sch 552
- CANOBVS** stella sub Flumine *Περίγειος* dictus An II 259 Sch 411—2, visibilis a Rhodo in Aegyptum navigantibus et magis etiam per Nilum in Aethiopiam Sch 412, Alexandriae totus visibilis Prol XXVIII
- CANON** N. T. Muratorii vetustissimus, latinus Prol XLI
- CAPRA** Iovis nutrix Arcadica ab ipso Iove ad caelum traducta An II 156 (Sphaera) An II 209 Sch 367—8, ab eius pelle *αλύλοχος* Iuppiter dictus Sch 367, in Aurigae sidere cum Haedis locata An II 209 Sch 367, Amalthea Sch 367—8, cornu Amaltheae Sch 367—8, Solis nata adeo terribilis Gorgonis capite ut dii per-

- CHRYSIPPVS** de compositione mundi Ach 32, stellae animantes esse dixit (*Περὶ πρῶνολας, Περὶ θεῶν*) Ach 40
- CICERO** De signis excerptus Prol XXII
- CINGVLI** a circulis distincti An II 127, descriptio Ach 62sq. An II 124, quinque in mundo et terra Ach 59. 62 Is 317 (cf Ach 67 An I 96—7), intervalla Ach 59—60. 64—5 An II 125. 132—3 al, incolae Ach 65—6 An I 96—7, Saturni frigidus c. borealis, Iovis et Veneris temperati, Martis ustus, Mercurii frigidus australis Ach 64—5 An II 124—5, ab Arato omissi Ach 62, ab Eratosthene memorati (fr XIX 'Mercurii') Ach 62—4, item a Parmenide Polybio Posidonio Ach 67, a Panaetio (fr 73L.) Eudoro (Diels DG p. 22) An I 97
- CILLAS** sive Pelopis sive Oenomai (?) auriga Aurigae sidus Sch 368
- CINIS**, praesagia Sch 536—7
- CIRCENSES** (*χορευταί*) stellae An II 187, vide **LYDENTES**
- CIRCULI** Att et Hi 15—6 Ach 51 sqq. Sch 430 sqq. Le 562 sqq. al, etymologia et descriptio Ach 58 Is 315. 331 Sch 444, enumerantur et tractantur Ach 51 An I 93 sqq. An II 102 sqq. 128—32 Is 320—1, ordo Arateus An II 108, c. intra signiferum Ach 53, quinque paralleli Ach 56—8 Is 316—7, c. invisibiles Sch 380 alii, a polo distantes Ach 59, a cingulis distincti An II 127, sidera circulis secta apud Aratum An II 112—4 (cum interpolamentis), cum Hygini ad M. Fabium libro IV comparanda ib, qui circuli *βιωφελεις* maxime Sch 430, arcticus Ach 56. 72—3. 80, antarcticus Ach 56, tropici duo Att et Hi 16 Ach 56—8, aequator Att et Hi 17 Ach 58, meridianus apud Aratum Ach 71, horizon apud Aratum Ach 71, horizonis a polo intervallum sex partes item de ceteris Ach 59, signifer vide **SIGNIFER**, solaris vel eclipticus Ach 53 Sch 448, lacteus Ach 55 sqq., eius etymologia origo fabulae scriptores Ach 55—6 An I 95
- CLAVSTRVM** laconicum figuratum Sch 374, aegyptium ib, Homericum ib, graecum vetustum ib
- CLEMANTHES** de conica stellarum figura Ach 40
- CLEEA** Hyas Sch 386
- CLEOSTRATVS** 'Phaenomenorum' scriptor Is 324 ('Aratea' p. 158)
- CLIMATA** diversa Ach 47, Hellesponti Macedoniae Graeciae Ach 57. 70, ad terrae climata positio globi instituenda Ach 69—70
- CODICES** a me ante singulorum commentariorum editiones signati in iisdem 'Prolegomenorum' capitibus descripti sunt et iudicati
- COLONVS** forensis Athenarum pagus horologium Metonis habebat ('Aratea' p. 13) Ach 62
- COLVRI** Ach 59 al, definitio etymologia descriptio Ach 60 An I 95 cf An II 127 al
- COMETAE** inter sublimia numerati Ach 69, natura diversitas nomina ib Sch 545, Electra cometa An II 229 Sch 389, cometa apud Homerum (II IV 76) belli signum Sch 337, de cometis placita et scriptores Ach 69 Sch 545—7, c. et planetae interdum *παράφαλνοντα* Sch 546, praesagia Sch 544
- COMMENTARIVS** in Aratum mythologicus Sch 554—5 al, vide AN II mathematicus (vel physicus) Sch 464. 554—5
- CONEXVS** Piscium sideris An II 225, vide **VINCVLVM**
- COMO** mathematicus Berenicae sidus appellavit Ach 41 Sch 363 Suppl I 1, 575
- CONVIVALIA** sacra An II 263—4 Sch 419
- CORNIX**, praesagia Sch 518. 522. 529—531, *ἐννεάγῃρα* Sch 533

- gine Ach 55, de cometarum origine (p. 392 M.) Sch 545
- DERCETO vel DERCE dea Syria, fabula An II 261 Suppl I 1, 579 Sch 381
- DIABOLI aram circumvolitantes (sidus Sacrarli) p. 592 adn
- DIANA et Ursae duae fabulis coniunctae An II 181—7, in caelo locavit Melanippam (Eurip fr 488) An II 219—220, et Orio An II 248—9 Sch 405. 461, oravit Iovem ut Orio et Scorpis in caelo locarentur ib, cum Callisto venatur Sch 344 vide VRS MAIOR, cum Pliadibus venatur Sch 388
- DICTAMNVM herba capris salutare Sch 346—7 ('Aratea' p. 264 adn)
- DICTVM promuntorium Cretae prope Idam Sch 346, *Δικτή* dici debebat Sch 347
- DIDYMVS grammaticus, scholia Homerica cum Papyro Arateo comparantur Prol LXX
- ΔΙΔΥΜΟΣ ὁ νεώτερος grammaticus Prol XVII
- DIES, sex diei signa Ach 53—4, diei et noctis horae An II 128, dierum longitudines Ach 57—8, diversitas Ach 70 in diversis cingulis Ach 65—6, dierum politicorum ratio apud Graecos Sch 475
- DIODORVS stoicus alexandrinus mathematicus Ach 41, Eudori stoici fons Ach 30, qua definitione mathematicam discernat Ach 30, sex *κόσμων* definitiones Ach 35, definitio *ἀστέρως* (e Posidonio) Ach 39, *ἄστρον* et *ἀστέρων* promiscue dicit (secundum Platonem Tim 40B) Ach 41, de Iove Arateo An II 176—9, de Pliadum positione (v. 254 'Aratea' p. 70) Sch 387
- DIODEGENES APOLLONIATA de stellarum natura (p. 101 Panz) Ach 40
- DIONE Hyas Sch 389
- DIONYSIVS Halicarnaensis Prol XVII
- DIONYSIVS philosophus Heracleota *εἰς ἡδονὰς μεταθέμενος* Arati magister Ach 78 Is 325, ab Arato in mathematica eruditus Is 323
- DIONYSIVS Thrax, grammaticus Prol XVII, Aratum imperitum dixit astrologiae An II 143 Prol XI—XII, Rhodi docuit ib XI
- DIOPTRA Att et Hi 17
- DIOSCORIDES 'Herbarium' imaginibus illustratum Prol XXXIX
- DIOSCURI Geminorum sidus An II 202—3, Iovis et Ledae sive Nemesis filii Sch 394, *κατὰ τιμὴν* inter sidera locati Sch 345
- DIOSEMIAE peculiaris Arati liber Ach 79 Sch 473, unde sumantur An II 152—3
- DISCVS solis Sch 496
- DODONIDES nymphae Hyades Bacchum nutriebant Sch 389
- DOBIMENSES *ἀλλαν τὴν ἐκκλησίαν* Sch 386
- DOSITHEVS ὁ Πολιτικός (vel 'Pelusinus') *Πρὸς Διόδωρον* apud Antiochum vixisse Aratum dixit An II 149 (Theo)
- DRACO, stellarum a polo intervallum Att et Hi 6, deerat in Aegyptiorum sphaera Ach 75, non occidit An I 94, fabulae An II 187—9 Sch 349, stellae An 189 Sch 350, positio borealis ib, et Ursarum fabula Is 321 330 Sch 349—50, de pede dissensus Sch 351

E

- EKKEHARD IV Sangallensis De stella Christi e codice Sangallensi 393 s. XI editus fonte notato p. 572. 604—5 Prol XLIII, eius erratum p. 604 adn, de duodecim signis Ineditum Sangallense 159 p. 605 adn, Virgillum imitatur ib
- ELECTRA Plias, fabula An II 229—230 Sch 388—391, filius Electrae et Iovis Dardanus ib
- ELEMENTA secundum philosophos Ach 31 sqq., Empedoclea An I 90 sq. naturam non modo sibi propriam sed communem habent An I 92

ELEPHANTINE, solis defectus Ach 47, umbrae Ach 67

ELPIDVS scholasticus Byzantinus incertae aetatis amicus Leontii Le 561

EMPROCLEVS de principis (v. 33 sqq. St.) Ach 31, principiorum loca mutabilia dixit Ach 34, caelum glaciale ib, mundi figuram circulo similem (v. 138) Ach 37 An I 97, stellas igneas Ach 40, falso 'Sphaeram' carmen Arateum confecisse fertur a Triclinio An II 146 adn (cf Prol XXXII)

ENOPTERYM titulus operis Eudoxei Hi 24, vide PHAENOMENA

ERAPHVS Ius filius pater Libyae Sch 372

ERHVSVS, clima Sch 437

ERICVRVS de principis (p. 191, 18 Vs) Ach 31, multos mundos dixit (p. 213) Ach 37, de inani (ib) Ach 38, negat stellas animantes *ἐν τῇ πρὸς Ἡρόδοτον Ἐπιτομῇ* (p. 2. 28) Ach 40, *μυθοειδῆ* solem dicit (p. 229) Ach 46

ERICVRVREI μένειν τὸν κόσμον ἀνακοπτόμενον ὑπὸ τοῦ ἀέρος τοῦ ἐν τοῖς μετακοσμοῖς (p. 353 Vs) Ach 39, stellas animantes esse negant Ach 41, a Posidonio ob hoc ipsum impugnati Ach 41

ERIMENIDES de Iove et Ursis Sch 349 ('Aratea' p. 342), Cretica fabula de Capricorno (Aratea ib) An II 237, de Ara Sch 421, de Corona Suppl I 1, 573

ERIPHI mensis Aegyptius Iulius Sch 409. 425

ΕΠΙΘΥΤΙΚΟΝ Arati liber Ach 79 (cf *ἐπίθυσος* Sch 419)

EQVVS vel Pegasus, sidus ab Arato (v. 205—224) enarratum An II 218—9) vide MELANIPPE, fabulae Sch 376—7 Prol LXVI, stellae An II 220 Sch 376

ERATOSTHENES, 'Mercurius' poema (fr II XV XVIII XIX H.) Ach 43. 55. 61. 63—4. 67, 'De circa exornatione stellarum et ethymologia de quibus videntur'

An II 134—5. 137 b 1—3. 6 Prol XXIV sqq., qui liber in 'Sphaera' isambica fortasse usurpatur Prol XXIV sq., de Aquilae sidere fabula An II 243—4, de Ariste fabula Sch 378, de axe Ach 61, de lacteo circulo Ach 55 Sch 434, de quinque cingulis Ach 62—4. 67, de musico planetarum motu Ach 43, de ventis Ach 68, *ἐν τῷ Καταμερισμῷ* (de lacteo circulo) Ach 55 cf ad 134 b adn

librum Eudoxeum 'De Octaeteride' Eudoxo abiudicavit ('Aratea' p. 14) Ach 47, in 'Geographumenis' (p. 352 Berger) Athenarum τῶν Διάδων meminuit Ach 77

ERECTHVS Hyades filias habuit Sch 370

ERICTHONIVS, sidus Aurigae, Vulcani et Terrae filius primus pompam et sacrificium Minervae egit in arce An II 208—9, etymologia nominis ib

ERIDANVS vide FLYMEN, sive Bocherus Gallorum sive Nilus Sch 413 Prol LXV

EVDAEMO grammaticus Prol XVII

EVDEMVS novem Lyrae stellas novit Sch 394

ETYMOLOGIAE

ἀήρ Ach 50, *Αἰγόκερως* An II 162 (Sphaera), *αἰθήρ* Ach 50, *ἄκηστις* Sch 346, *ἄλσειος* (Ζεὺς) Sch 316, *Ἄμαξαι* Sch 343. 345, *ἄξων* Sch 342 (vide AXIS), *ἀπλανεῖς* Ach 45 Ia 318, Apollo An II (rec-int) 294, *ἀστήρ* Ach 39. 84, *Βοώτης* Sch 355, circuli singuli An I 94—6 An II 130—1, Diana (Lucina Trivia) An II (rec-int) 290, *Διδνομοί* An II 164 (Sphaera), *Δικτιον* (Δικτη) Sch 347, *Ἑλλκη* Sch 348, *ἐκλειπτικός* Ach 53, *ἐτησιαί* Sch 366, *Ζεὺς* Sch 336, *ζέφυρος* Ach 68, *Ἰχθύες* An II 168 (Sphaera) Sch 416, *Καικίας* Ach 68, *Καρλινός* An II 164 (Sphaera), *κόλουροι* Ach 60 al, *κόσμος* Ach 35—6. 50, *Κρός* An II 162 (Sphaera), *Κυνόσουρα* Sch 348, *Λέων*

An II 164 (Sphaera), *λκνον* Sch 393, *μεσημβρία* Ach 52, *ὄρλιων* Ach 51—2, *οὐρανός* Ach 36. 50, *παράλληλοι* Ach 53, *Παρήλια* Sch 503, *Πλάνητες* Ach 45 An II 272 Is 318, *Πλειάδες* Sch 386 sqq., *πόλος* Sch 342, *ὠκεανός* Sch 343, *Προκύων* An II 270 Sch 410. 426, *Προτρογγητήρ* Sch 361, *Σελήριος* Sch 408, *Σκορπίος* An II 166 (Sphaera), *Σκείρων* Ach 68, *Στίλβων* An II 275, *Solis equi* An II (rec-int) 295, *Ταῦρος* An II 162 (Sphaera), *Τοξότης* An II 166 (Sphaera), *Θέσπεια* Sch 378, *Vergiliae* An II 229, *Ύάδες* Sch 369. 388—90, *Ύδροχόος* An II 166—8 (Sphaera) Sch 447, *Φαινόμενα* Is 328

de etymologia eorum quae videntur scriptis Eratosthenes (quem vide) An II 134. 137 b

ETYMOLOGICA pauca habent e commentariis Arateis sumpta Prol LXVI adn

EVDORE Hyas Sch 386. 389.

EVDORVS stoicus e Diodoro stoico hausit Ach 30, qua definitione mathematicam et physiologiam discernat Ach 30, stellas dixit animantes Ach 40, definivit *ἀστέρα* et *ἄστρον* Ach 41, de siderum origine An II 143

EVDORVS Assyrius (?) Is 318, primus sphaeram Graecis fecit ib, et *Φαινόμενα* scripsit et *Ἐνοπτρον* Att et Hi 24 Ach 78—9, idem *Κάτοπτρον* dicit Ach 77—80, et *Epistulae* Ps.-Arateae Ach 78, non accuratus in priore libro Hi 23 Le 552, *Arati* fons Ach 77—80 An II 143. 149—50 (Theo) Le 562, lusus Antigonī in nomine (*εὐδοξότερον ποιεῖς τὸν Εὐδοξον ἐντείνας τὰ παρ' αὐτῶι κείμενα μέτρῳι*) Ach 77—8

de Draconis situ Att et Hi 5. 6, de Ingeniculo 6, de Ursa maiore 7. 8, de stellis nomine carentibus 13, de circulis 16, de aequatore 17, de Arcturi occasu 19, cf Prol XII sq.

de Virginis ortu 20, de Arietis ortu 23—4, de Serpentarii positione Sch 354, sole Arietem et Taurum permeante molles flare ventos dicit, frigidus si Geminus permeat Sch 481, *ὀί περὶ Εὐδόξου* de planetis Sch 478

Pseudeudoxus, liber De Octaeteride ('Aratea' p. 14) Ach 47, Ars figuris ornata Prol XLVII adn

EVPHEME nutrix Musarum Croti mater An II 239

EUPHORBIO terram Oceano circumdatam (fr 108 p. 155 M.) dixit An I 95, de Hye Baccho (fr 14 M.) Sch 370, de Orione (fr nov) Sch 406, (fr 54) Sch 441

EUPHRANOR in 'Descriptione ingenio furtim' *πρὸς τὰς Ζωῶλον κατηγορίας* An II 146 (Theo), quod ita retro vertit Wieck (p. 33 libelli de Sphaera Empedoclis) *ἐν τῇ Ἀναγραφῇ γνησίῳν καὶ κλοπιμῶν* vix recte

EVRIPIDES ab Achille 28 male intellectus de planetis (fr 861), de solis itinere (fr 861) Ach 48 An I 89, de Sole et Pliadibus inversum ordinem tenentibus (Or 999 sq.) Ach 29 adn, solem circuire terram (Phoen 3) Ach 37, de anno solari (fr 862) Ach 47, 'Epistulae' a Sabirio Pollone (?) confectae teste Apollonide Ach 79, Iovem aetherem dixit (fr 941) Ach 82, de Admeto et Apolline (Alcestis 1 sqq.) An II 242, de Andromeda et Cepheo (p. 392 N.) An II 214. 217, de Erichthonii origine (fr 925) An II 205—9, de Europa (Phrixus fr 820) An II 211, de Hyadibus (Erechth fr 357) Sch 370 (Phaëth fr 780) Sch 369, de Melanippa (fr 488) An II 219 sq., de Pliadis cursu (Orest 1005—6) Sch 391. 399, *θεῶν παῖδες* (Med 825?) Sch 336 adn 14, *γείσα* (Orest 1570) Sch 523, navigium per tempestatem exonerandum (Orest 767) Sch 422

EVROPE e Phoenice Cretam perducta An II 211 Sch 368 Prol LXIV LXVI,

custos Europae Sirius canis, item iaculum Europae datum An II 251, cf Pap 557
 ERYALE filia Minois Orionis e Neptuno mater An II 247 Sch 405
 ERYDICE mater Ptolemaei Cerauni An II 147 (Theo)
 EVXINVS pontus An II 222, parheliis insignis Sch 503

F

FIRMICVS Maternus in 'Matheseon' libris utitur Achille Prol XVIII, codex Patavinus ib adn, eodem utitur fonte atque 'Sphaera' metrica Prol XXXIV, Virgilianis flosculis ornatus Prol XLV
 FLAMMA, praesagia Sch 524. 528. 536—8
 FLVMEN caeleste sive Eridanus, positio fabulae stellae An II 259—60 Sch 412, σύστημα νεφελῶδες ἐξ ἀστέρων ὕδατος ὅσιν μιμοῦμενον Sch 412
 FORMICA, praesagia Sch 520—1
 FORTVNA Virgo An II 201
 FVLGENTIVS in 'Mythol' excerptus An II (rec-int) 295
 FVLICA, praesagia Sch 510 sq.
 FVLMINA, origo Ach 69 Sch 512—3
 FVSVS ('Ηλακάτη) sidus quod alii 'Berenicae crinem' Sch 363

G

GALENVS latinus Prol XXXVIII sq.
 GALLI occidunt Ptolemaeum Ceraunum An II 147 (Theo), occidentales Eridanum (Bochernum) incolunt Sch 413 Prol LXIV sq.
 GALLIA Arati latini patria et aliorum et graecis litteris versio An Prol XL—XLII, studia graeca XLIII
 GALLINAE, praesagia Sch 521
 GALLVS avis Sch 521
 GANYMEDES Aquarii sidus An II 235 Sch 396, ab Aquila (sidere) in caelum portatus An II 243
 GEMINI, etymologia An II 164 (Sphaera),

fabulae stellae positio An II 202—205
 GEMINVS astronomus c. 2 utitur stellarum catalogo Hipparcheo Prol XXV—XXVIII, editor Gemini catalogus ib, idem excerptus in Anecdoto Britannico Prol LXVII—LXIX
 GENESIALOGI de signis et planetis Ach 53
 GENTILES An II (rec-int) 229. 290 saepius
 GEON fluvius Hebraeorum caelestis (Genesis 2, 13) An II (rec-int) 259 Beda 591 Prol XXXVIII
 GEORGIVS Choeroboscus grammaticus Prol XVII
 GERMANICVS, editionum usque ad Buhlium archetypus Palermitanus codex Prol XXVII adn, Germanicus commentario Arateo utitur Prol LXIX adn, scholia in G. reapse nulla exstant p. V
 GIGANTES in Iovem bellaverunt An II 209, et deos An II 297 Suppl I 1, 576
 GLAVOVS Sisyphi e Meropa filius Sch 390
 GLOBVS, primum gl. fecit Eudoxus Is 318, Aratus non ad globum sidera descripsit Att et Hi 5, globum fixum deinde mobilem adhibuit Ach 60, non accurate gl. expressit An II 110, gl. Arateus quomodo ponendus carmen explicanti Ach 69—72 An II 102 Is 329, quomodo versandus Ach 72—3, in sphaeram planam Arati edendi causa protectus Prol XXIV (cf tabulam meam Basileensem post editionem Arati), semisphaeria plana Prol XXX, 'Involutions sphaerae' Prol XXXIII—XXXIV, imagines caeli Parisinae Prol XXXIV
 Attali gl. 5—6 Prol XI (vide ATTALVS), Hipparchus de gl. fide (πάντα γὰρ τὰ ἀστρο ἰστέρισται πρὸς τὴν ἡμετέραν θεωρίαν καὶ ὡς ἐν πρὸς ἡμᾶς ἐστραμμένα, εἰ μὴ τι κατάγραφον [oblique dispositum] αὐτῶν ἐστίν,

- cf Thiele '*Antike Himmelsbilder*' p. 36—7) 5, Achillis gl. ligneus Prol XVIII Ach 62. 70—2, de globis falsis Arateis Ach 80, Anonymi I globus Prol XIX, circuli huius globi coloribus distincti An I 95, Anonymi II gl. An II 102 Prol XXIII, Anonymi III gl. p. 609 adn Prol XLVII, 'Sphaerae' gl. Prol XXXIV, Scholiorum gl. Prol LXII (de figuris in Scholiis adscriptis cf Prol LXI—LXII), Leonti gl. Le 559—70 Prol LXXI, Baudrii gl. p. 609, 610 adn, Hygini gl. Prol XXIV, Martiani gl. Prol XXIV, poetae incerti (Baehrensii PLM V 380—2) p. 609
- GLOSSARIA graecolatina Arati latini fontes 102—306 passim in adn
- GNOMON Sch 438
- GORGO, caput Sch 385 Prol XXVII (sidus), in Capra An II 209, in Gorgones Perseus missus An II 226—7 Sch 372. 385, Gorgonum custodes Phorcides An II 226
- GORPIAEVS Macedonum mensis An I 94
- GRACVLVS, praesagia Sch 533
- GRAECIA regiones Att et Hi 17. 21, clima Ach 57 Sch 426, in Gr. rarescunt parhelia Sch 503
- GRAECI de astronomiae inventione quid senserint Ach 27, ab Aegyptiis et Chaldaeis calendaria acceperunt Sch 476, ex ortu et occasu siderum tempus navigandi et vindemiandi definiabant Ach 75, diei et noctis longitudo An II 128, dierum politicorum ratio Sch 475, *ἑλικωνες* cur Sch 348, *ληροῦσιν* Sch 444
- GRAMMATICI in Arato criticam facientes Sch 342 al
- GRVES, praesagia Sch 531. 542—3, e Thracia in Aegyptum volant ib, apud Homerum (Il III 5) et Hesiodum (Opp 448—51) Sch 531
- H**
- HAEDI in Aurigae sidere locati simul cum Capra An II 209, tempestatem excitantes si cum sole meant Sch 466
- HEGESIANAX 'Phaenomena' scripsit Ach 79, '*Περὶ ἀνατολῆς*' liber inter Arateos ferebatur Is 323
- HEINRICI pallii Bambergensis intexti tituli eduntur p. 602—3 Prol XLIII, eius donator fons errata ib
- HELENA vide NEMESIS
- HELIADES Phaethontis sorores in populos mutatae, quarum lacrimae electrum Sch 412 Prol LXV
- HELIOE et Cynosura in Vrsas commutatae An II 185 al, Graecorum sidus unde *ἑλικωνες* Sch 348
- HELICON, fons equinus a Pegaso excussus Sch 376, sub H. radices Thespiæ Hippucrenen excipiebant Sch 377, in Croti fabula An II 239
- HELLANICVS (*ἐν τοῖς πρώτοις Περὶ τῶν Ἀτλαντικῶν* fr 56 M.) de Pliadibus Sch 389
- HELLENISMVS figura dictionis Prol LI cum adn
- HELLESPONTVS, regiones Att et Hi 16, clima Ach 57. 70 Sch 437—8, etymologia An II 222
- HEMERA et Astraeus Virginis parentes Sch 357
- HERACIDES Ponticus (*Περὶ δικαιοσύνης* fr p. 52 Desw.) An II 242
- HERACLITVS fr XXI Byw ignem principium dixit Ach 32, solem *σαφοειδῆ* Ach 46, defectum menstruum lunae explicat Ach 49
- HERCVLES planeta apud Aegyptios Ach 43, infans a Iunone nutritus lacteum circumlocum effecit Ach 55 An I 95 II 276—7, Draconem (sidus) interfecit An II 188—9, sidus ad Draconem iacens An II 188—91 III 309 Sch 353, eius positio caelestis ib, stellae An II 191, a Cancro (sidere) morsus Hydram iugulans An II 204 Sch 364. 394. 424, leonem Nemeaeum iugulat An II 206, audivit Chironem in Pelio An II 265
- HERMIPPVS 'Phaenomena' scripsit Ach

- CORONA** sidus, fabulae An II 192 Suppl I 1, 573, stellae ib Sch 353, c. hederae post mortem Ariadnae gestabat dolens Bacchus dein sideribus intulit Sch 352, Veneris et Horarum donum Ariadnae oblatum An II 192 Sch 353
- CORONA australis** Sch 417—8, fabulae stellae positio Sch 418
- CORONIS Hyas** Sch 386. 389
- CORYBANTES** circa Iovem saltaverunt Sch 346, iidem ac Curetes et Idaei Dactyli Sch 347
- CORVVS** sidus, positio fabula stellae An II 267—70 Suppl I 1, 580 Sch 425, colore corvi nigrescente Nilum defecturum Aegyptii sentiebant Sch 425 (Prol LVII sq.)
- CORVVS avis, praesagia** Sch 522. 529—31
- COSMAS Hierosolymitanus** s. VIII Gregorii interpres p. 575 adn
- CRATER** positio fabula stellae An II 267—70 Suppl I 1, 580 Sch 441, aptus fontis vel amni, aliis animalibus non aptus Sch 425
- CRATES**
1. stoicus Homerum astronomum dixit (p. 40 W.) Ach 30, Iovem caelum esse, invocari vero merito aërem et aetherem quod in his sint sidera (p. 62 W.) An II 176—8, *ἐλλκωνες* Sch 348, de horizonte ortum et occasum miscente (p. 63 W. 'Aratea' p. 167) Sch 351, de *ἐπιγονίς* Homericis (p. 54 W.) Sch 387
  2. comicus a Vesta incohavit (fr 52K.) An II 176—7 Sch 334
- CRATINVS** sive **CRATES** comicus de Nemesi (p. 47K.) An II 234 Suppl I 1, 578
- CRETA**, in Cretae antris Capra a Terra celata An II 209, Cretam Europa perducta An II 211, Creta Orionis et Dianae regio venatoria An II 248 Sch 405
- CRETENSES** oraculum Delphicum considerunt Apollinis ductu Sch 403
- CROPOLVS** e ropalum (*ρόπαλον*) corruptum ab Ekkeharδο IV p. 604 adn (Egli *Neue Dichtungen aus dem Liber Benedictionum Ekkehards IV* p. 26 adn)
- CROTVS** Sagittarii sidus An II 239
- CTESIAS** de Pisce sidere (fr 5M.) An II 261 Suppl I 1, 579
- CVBITVS** definitur Sch 508
- CVNABVLA** infantium (*λίκνοι*) Sch 393
- CVRETES** An II 185 a (cum adn), iidem ac Corybantes et Idaei Dactyli Sch 347
- CYCLICI** interpolati Sch 388
- CYCLOPES** Aram Iovi et ceteris diis eam fecerunt, in qua Titanes coniuraverunt An II 263 a Suppl I 1, 579 Sch 419
- D**
- DACTYLI** Idaei iidem ac Corybantes et Curetes Sch 347
- DANAE** et Iuppiter An II 226
- DARDANVS** vide **ELECTRA**
- DARIVS** Arbelis victus Is 317
- DECANI** in signifero Le 569—70
- DECEMBER** Sch 386, Choiach mensis Aegyptiorum Sch 399. 402
- DEFECTVS** solis quando totus quando ex parte Sch 499 sq. al, lunae passim
- DEI** sunt sidera vel stellae An II 256
- DELPHIN** fabula et stellae An II 244—6 Sch 402—3
- DELTOTON** sive Triangulum, positio fabula stellae An II 223—4 Suppl I 1, 576 Sch 380—1
- DEMETRIVS** Oppugnator, pater Antigoni Gonatae et antecessor Ach 76 An II 147 (Theo) Is 325
- DEMETRIVS**
1. de cometis scriptor ignotus Ach 69
  2. Triclinius Byzantinus 'Sphaeram' carmen interpolavit An II 154 adn Prol XXXII
- DEMOCRITVS** negat stellas esse animantes (*ἐν τῷ Μεγάλῳ (δια)κόσμῳ*) Ach 40, de lactei circuli ori-

- gine Ach 55, de cometarum origine (p. 392 M.) Sch 545
- DEROETO vel DERCE dea Syria, fabula An II 261 Suppl I 1, 579 Sch 381
- DIABOLI aram circumvolitantes (sidus Sacrarii) p. 592 adn
- DIANA et Ursae duae fabulis coniunctae An II 181—7, in caelo locavit Melanippam (Eurip fr 488) An II 219—220, et Orio An II 248—9 Sch 405. 461, oravit Iovem ut Orio et Scorpius in caelo locarentur ib, cum Callisto venatur Sch 344 vide VRS MAIOR, cum Pliadibus venatur Sch 388
- DICTAMNVM herba capris salutare Sch 346—7 ('Aratea' p. 264 adn)
- DICTVM promuntorium Cretae prope Idam Sch 346, *Δικτη* dici debebat Sch 347
- DIIDYMVS grammaticus, scholia Homerica cum Papyro Arateo comparantur Prol LXX
- DIIDYMVS ὁ νεώτερος grammaticus Prol XVII
- DIES, sex diei signa Ach 53—4, diei et noctis horae An II 128, dierum longitudo Ach 57—8, diversitas Ach 70 in diversis cingulis Ach 65—6, dierum politicorum ratio apud Graecos Sch 475
- DIODORVS stoicus alexandrinus mathematicus Ach 41, Eudori stoici fons Ach 30, qua definitione mathematicam discernat Ach 30, sex *κόσμον* definitiones Ach 35, definitio *ἀστέρος* (e Posidonio) Ach 39, *ἄστρον* et *ἀστέρα* promiscue dicit (secundum Platonem Tim 40B) Ach 41, de Iove Arateo An II 176—9, de Pliadum positione (v. 254 'Aratea' p. 70) Sch 387
- DIODEGENS APOLLONIATA de stellarum natura (p. 101 Panz) Ach 40
- DIONE Hyas Sch 389
- DIONYSIVS Halicarnasensis Prol XVII
- DIONYSIVS philosophus Heracleota *εἰς ἠθονὰς μεταθέμενος* Arati magister Ach 78 Is 325, ab Arato in mathematica eruditus Is 323
- DIONYSIVS Thrax, grammaticus Prol XVII, Aratum imperitum dixit astrologiae An II 143 Prol XI—XII, Rhodi docuit ib XI
- DIOPTRA Att et Hi 17
- DIOSCORIDES 'Herbarium' imaginibus illustratum Prol XXXIX
- DIOSOVBI Geminorum sidus An II 202—3, Iovis et Ladae sive Nemesis filii Sch 394, *κατὰ τιμὴν* inter sidera locati Sch 345
- DIOSEMIAE peculiaris Arati liber Ach 79 Sch 473, unde sumantur An II 152—3
- DISCVS solis Sch 496
- DODONIDES nymphae Hyades Bacchum nutriebant Sch 389
- DORIENSES *ἄλλαν τὴν ἐκκλησίαν* Sch 386
- DOSITHEVS ὁ Πολιτικός (vel 'Pelusinus') *Πρὸς Διόδωρον* apud Antiochum vixisse Aratum dixit An II 149 (Theo)
- DRACO, stellarum a polo intervallum Att et Hi 6, deerat in Aegyptiorum sphaera Ach 75, non occidit An I 94, fabulae An II 187—9 Sch 349, stellae An 189 Sch 350, positio borealis ib, et Ursarum fabula Is 321 330 Sch 349—50, de pede dissensus Sch 351

E

- EKKEHARD IV Sangallensis De stella Christi e codice Sangallensi 393 a. XI editus fonte notato p. 572. 604—5 Prol XLIII, eius erratum p. 604 adn, de duodecim signis Ineditum Sangallense 159 p. 605 adn, Virgilium imitatur ib
- ELECTRA Plias, fabula An II 229—230 Sch 388—391, filius Electrae et Iovis Dardanus ib
- ELEMENTA secundum philosophos Ach 31 sqq., Empedoclea An I 90 sq. naturam non modo sibi propriam sed communem habent An I 92

- ELEPHANTINE**, solis defectus Ach 47, umbræ Ach 67
- ELPIDIVS** scholasticus Byzantinus incertae ætatis amicus Leontii Le 561
- EMPEDOCLEVS** de principiis (v. 33 sqq. St.) Ach 31, principiorum loca mutabilia dixit Ach 34, caelum glaciale ib, mundi figuram circulo similem (v. 138) Ach 37 An I 97, stellas igneas Ach 40, falso 'Sphaeram' carmen Arateum confecisse fertur a Triclinio An II 145 adn (cf Prol XXXII)
- ENOPTERYM** titulus operis Eudoxei Hi 24, vide PHAENOMENA
- ERAPHVS** Ius filius pater Libyæ Sch 372
- EPHESVS**, clima Sch 437
- ERICVRVS** de principiis (p. 191, 18 Vs) Ach 31, multos mundos dixit (p. 213) Ach 37, de inani (ib) Ach 39, negat stellas animantes *ἐν τῇ πρὸς Ἡρόδοτον Ἐπιτομῇ* (p. 2. 28) Ach 40, *κισσηροειδῆ* solem dicit (p. 229) Ach 46
- ERICVRÆI** *μένειν τὸν κόσμον ἀνακοπτόμενον ὑπὸ τοῦ ἀέρος τοῦ ἐν τοῖς μετακοσμίαις* (p. 353 Vs) Ach 39, stellas animantes esse negant Ach 41, a Posidonio ob hoc ipsum impugnati Ach 41
- ERIDANIDES** de Iove et Ursis Sch 349 ('Aratea' p. 342), Cretica fabula de Capricorno (Aratea ib) An II 237, de Ara Sch 421, de Corona Suppl I 1, 573
- ERIPHI** mensis Aegyptius Iulius Sch 409. 425
- ΕΠΙΘΥΤΙΚΟΝ** Arati liber Ach 79 (cf *ἐπιθυσίς* Sch 419)
- EQVVS** vel Pegasus, sidus ab Arato (v. 205—224) enarratum An II 218—9) vide MELANIPPE, fabulae Sch 376—7 Prol LXVI, stellæ An II 220 Sch 376
- ERATOSTHENES**, 'Mercurius' poema (fr II XV XVIII XIX H.) Ach 43. 55. 61. 63—4. 67, 'De circa exornatione stellarum et ethymologia de quibus videntur' An II 134—5. 137 b 1—3. 8 Prol XXIV sqq., qui liber in 'Sphaera' iambica fortasse usurpatur Prol XXIV sq., de Aquilæ sidere fabula An II 243—4, de Ariete fabula Sch 378, de axe Ach 61, de lacteo circulo Ach 55 Sch 434, de quinque cingulis Ach 62—4. 67, de musico planetarum motu Ach 43, de ventis Ach 68, *ἐν τῷ Καταμερισμῷ* (de lacteo circulo) Ach 55 cf ad 134 b adn
- librum Eudoxeum 'De Octaeteride' Eudoxo abindicavit ('Aratea' p. 14) Ach 47, in 'Geographumenis' (p. 352 Berger) Athenarum *τῶν Διάδων* meminit Ach 77
- ERECTHEVS** Hyades filias habuit Sch 370
- ERICHTHONIVS**, sidus Aurigæ, Vulcani et Terræ filius primus pompam et sacrificium Minervæ egit in arce An II 208—9, etymologia nominis ib
- ERIDANVS** vide FLVMEN, sive Bocherus Gallorum sive Nilus Sch 413 Prol LXV
- EYDAEMO** grammaticus Prol XVII
- EYDEMVS** novem Lyrae stellas novit Sch 394
- ETYMOLOGIAE**
- ἀήρ* Ach 50, *Αιγλόκερος* An II 162 (Sphaera), *αἰθήρ* Ach 50, *ἐκηρσις* Sch 346, *ἄλσειος* (Ζεύς) Sch 346, *Ἄμαξι* Sch 343. 345, *ἄξων* Sch 342 (vide AXIS), *ἀπλανεῖς* Ach 45 Is 318, Apollo An II (rec-int) 294, *ἀστήρ* Ach 39. 84, *Βοώτης* Sch 355, circuli singuli An I 94—6 An II 130—1, Diana (Lucina Trivia) An II (rec-int) 290, *Δίδυμοι* An II 164 (Sphaera), *Δίκτιον* (Δίκτη) Sch 347, *Ἑλλη* Sch 348, *ἐκλειπτικός* Ach 53, *ἐτησιαί* Sch 366, *Ζεύς* Sch 336, *ζέφυρος* Ach 68, *Ἰχθύες* An II 168 (Sphaera) Sch 416, *Καικίας* Ach 68, *Καρκίλος* An II 164 (Sphaera), *κόλουροι* Ach 60 al, *κόσμος* Ach 35—6. 50, *Κρόνος* An II 162 (Sphaera), *Κυνόσουρα* Sch 348, *Ἄεων*

An II 164 (Sphaera), *Μικρον* Sch 393, *μεσημβρία* Ach 52, *ὄρλων* Ach 51—2, *οὐρανός* Ach 36. 50, *παράλληλοι* Ach 53, *Παρήλια* Sch 503, *Πλάνητες* Ach 45 An II 272 Is 318, *Πλειάδες* Sch 386 sqq., *πόλος* Sch 342, *ὠκεανός* Sch 343, *Προκύνων* An II 270 Sch 410. 426, *Προτρογητήρ* Sch 361, *Σείριος* Sch 408, *Σκορπίος* An II 186 (Sphaera), *Σκείρων* Ach 68, *Στίλβων* An II 275, *Solis equi* An II (rec-int) 295, *Ταῦρος* An II 162 (Sphaera), *Τοξότης* An II 166 (Sphaera), *Θέσπεια* Sch 378, *Vergiliae* An II 229, *Υάδες* Sch 369. 388—90, *Υδροχόος* An II 166—8 (Sphaera) Sch 447, *Φαινόμενα* Is 328
 de etymologia eorum quae videntur scripsit Eratosthenes (quem vide) An II 134. 137 b

ETYMOLOGICA pauca habent e commentariis Arateis sumpta Prol LXVI adn

EVDORÉ Hyas Sch 386. 389.

EVDORVS stoicus e Diodoro stoico hausit Ach 30, qua definitione mathematicam et physiologiam discernat Ach 30, stellas dixit animantes Ach 40, definivit *ἀστέρα* et *ἄστρον* Ach 41, de siderum origine An II 143

EVDORVS Assyrius (?) Is 318, primus sphaeram Graecis fecit ib, et *Φαινόμενα* scripsit et *Ἐνοπιτρον* Att et Hi 24 Ach 78—9, idem *Κάτοπιτρον* dicit Ach 77—80, et Epistulae Ps.-Arateae Ach 78, non accuratus in priore libro Hi 23 Le 552, *Arati fons* Ach 77—80 An II 143. 149—50 (Theo) Le 562, *lusus Antigoni* in nomine (*εὐδοξότερον ποιεῖς τὸν Εὐδοξον ἐντείνας τὰ παρ' αὐτῶν κείμενα μέτροι*) Ach 77—8
 de Draconis situ Att et Hi 5. 6, de Ingenculo 6, de Ursa maiore 7. 8, de stellis nomine carentibus 13, de circulis 16, de aequatore 17, de Arcturi occasu 19, cf Prol XII sq.

de Virginis ortu 20, de Arietis ortu 23—4, de Serpentarii positione Sch 354, sole Arietem et Taurum permeante molles flare ventos dicit, frigidus si Geminus permeat Sch 481, *ὀ περὶ Εὐδοξον* de planetis Sch 478
 Pseudeudoxus, liber De Octasteteride ('Aratea' p. 14) Ach 47, *Ars figuris ornata* Prol XLVII adn

EVPHEME nutrix Musarum Croti mater An II 239

EUPHORIO terram Oceano circumdatam (fr 108 p. 155 M.) dixit An I 95, de Hye Baccho (fr 14 M.) Sch 370, de Orione (fr nov) Sch 406, (fr 54) Sch 441

EUPHRANOR in 'Descriptione ingenio furtim' *πρὸς τὰς Ζωῶλων κατηγορίας* An II 146 (Theo), quod ita retro vertit Wieck (p. 33 libelli de Sphaera Empedoclis) *ἐν τῇ Ἀναγραφῇ γησίων καὶ κλοπιμῶν* vix recte

EUPRIPIDES ab Achille 28 male intellectus de planetis (fr 861), de solis itinere (fr 861) Ach 48 An I 89, de Sole et Pliadibus inversum ordinem tenentibus (Or 999 sq.) Ach 29 adn, solem circuire terram (Phoen 3) Ach 37, de anno solari (fr 862) Ach 47, 'Epistulae' a Sabirio Pollone (?) confectae teste Apollonide Ach 79, Iovem aetherem dixit (fr 941) Ach 82, de Admeto et Apolline (Alcestis 1 sqq.) An II 242, de Andromeda et Cepheo (p. 392 N.) An II 214. 217, de Erichthonii origine (fr 925) An II 208—9, de Europa (Phrixus fr 820) An II 211, de Hyadibus (Erechth fr 357) Sch 370 (Phaëth fr 780) Sch 369, de Melanippa (fr 498) An II 219 sq., de Pliadis cursu (Orest 1005—6) Sch 391. 399, *θεῶν παῖδες* (Med 825?) Sch 336 adn 14, *γεῖσα* (Orest 1570) Sch 523, *navigium per tempestatem exonerandum* (Orest 767) Sch 422

EVROPE e Phoenice Cretam perducta An II 211 Sch 368 Prol LXIV LXVI,

custos Europae Sirius canis, item
iaculum Europae datum An II 251,
cf Pap 557
EVRYALE filia Minois Orionis e Nep-
tuno mater An II 247 Sch 405
EVRYDICE mater Ptolemaei Cerauni
An II 147 (Theo)
EVXINVS pontus An II 222, parheliis
insignis Sch 503

F

FIRMICVS Maternus in 'Matheseon' li-
bris utitur Achille Prol XVIII, co-
dex Patavinus ib adn, eodem utitur
fonte atque 'Sphaera' metrica Prol
XXXIV, Virgilianis flosculis ornatus
Prol XLV
FLAMMA, praesagia Sch 524. 528. 536
—8
FLVMEN caeleste sive Eridanus, positio
fabulae stellae An II 259—60 Sch
412, *σύστημα νεφελῶδες ἐξ ἀστέρων*
ὑδατος ὅσιν μιμούμενον Sch 412
FORMICA, praesagia Sch 520—1
FORTVNA Virgo An II 201
FVLGENTIVS in 'Mythol' excerptus An
II (rec-int) 295
FVLICA, praesagia Sch 510 sq.
FVLMINA, origo Ach 69 Sch 512—3
FVSVS (*Ἡλακᾶτη*) sidus quod alii 'Be-
renicae crinem' Sch 363

G

GALENVS latinus Prol XXXVIII sq.
GALLI occidunt Ptolemaeum Ceraunum
An II 147 (Theo), occidentales Eri-
danum (Bochernum) incolunt Sch 413
Prol LXIV sq.
GALLIA Arati latini patria et aliorum
e graecis litteris versionum Prol XL
—XLII, studia graeca XLIII
GALLINAE, praesagia Sch 521
GALLVS avis Sch 521
GANYMEDES Aquarii sidus An II 235
Sch 396, ab Aquila (sidere) in caelum
portatus An II 243
GEMINI, etymologia An II 164 (Sphaera),

fabulae stellae positio An II 202—
205

GEMINVS astronomus c. 2 utitur stel-
larum catalogo Hipparcheo Prol XXV
—XXVIII, editor Gemini catalogus
ib, idem excerptus in Anecdoto Bri-
tannico Prol LXVII—LXIX
GENESIALOGI de signis et planetis Ach
53
GENTILES An II (rec-int) 229. 290 sae-
pius
GEON fluvius Hebraeorum caelestis (Ge-
nesis 2, 13) An II (rec-int) 259 Beda
591 Prol XXXVIII
GEORGIVS Choeroboscus grammaticus
Prol XVII
GERMANICVS, editionum usque ad Buh-
lium archetypus Palermitanus codex
Prol XXVII adn, Germanicus com-
mentario Arateo utitur Prol LXIX
adn, scholia in G. reapse nulla ex-
stant p. V
GIGANTES in Iovem bellaverunt An II
209, et deos An II 297 Suppl I 1,
576
GLAVOVVS Sisyphi e Meropa filius Sch
390
GLOBVS, primum gl. fecit Eudoxus Is
318, Aratus non ad globum sidera
descripsit Att et Hi 5, globum fixum
deinde mobilem adhibuit Ach 60, non
accurate gl. expressit An II 110, gl.
Arateus quomodo ponendus carmen
explicanti Ach 69—72 An II 102 Is
329, quomodo versandus Ach 72—3,
in sphaeram planam Arati edendi
causa protectus Prol XXIV (cf tab-
ulam meam Basileensem post edi-
tionem Arati), semisphaeria plana
Prol XXX, 'Involutiones sphaerae'
Prol XXXIII—XXXIV, imagines
caeli Parisinae Prol XXXIV
Attali gl. 5—6 Prol XI (vide ATTA-
LVS), Hipparchus de gl. fide (*πάντα*
γὰρ τὰ ἄστρα ἰστέρισται πρὸς τὴν
ἡμετέραν θεωρίαν καὶ ὡς ἂν πρὸς
ἡμᾶς ἐστραμμένα, εἰ μὴ τι κατάγρα-
φον [oblique dispositum] *αὐτῶν ἐστίν,*

- cf Thiele 'Antike Himmelsbilder' p. 36—7) 5, Achillis gl. ligneus Prol XVIII Ach 62. 70—2, de globis falsis Arateis Ach 80, Anonymi I globus Prol XIX, circuli huius globi coloribus distincti An I 95, Anonymi II gl. An II 102 Prol XXIII, Anonymi III gl. p. 609 adn Prol XLVII, 'Sphaerae' gl. Prol XXXIV, Scholi-orum gl. Prol LXII (de figuris in Schollis adscriptis cf Prol LXI—LXII), Leonti gl. Le 559—70 Prol LXXI, Baudrii gl. p. 609, 610 adn, Hygini gl. Prol XXIV, Martiani gl. Prol XXIV, poetae incerti (Baehrensii PLM V 380—2) p. 609
- GLOSSARIA graecolatina Arati latini fontes 102—306 passim in adn
- GNOMON Sch 438
- GORGO, caput Sch 385 Prol XXVII (sidus), in Capra An II 209, in Gorgones Perseus missus An II 226—7 Sch 372. 385, Gorgonum custodes Phorcides An II 226
- GORPIAEVS Macedonum mensis An I 94
- GRACVLVS, praesagia Sch 533
- GRAECIA regiones Att et Hi 17. 21, clima Ach 57 Sch 426, in Gr. rare-
scunt parhelia Sch 503
- GRAECI de astronomiae inventione quid senserint Ach 27, ab Aegyptiis et Chaldaeis calendaria acceperunt Sch 478, ex ortu et occasu siderum tempus navigandi et vindemiandi defini-
ebant Ach 75, diei et noctis longi-
tudo An II 128, dierum politicorum ratio Sch 475, *ἔλλωπες* cur Sch 348, *ληροῦσαν* Sch 444
- GRAMMATICI in Arato criticam facientes Sch 342 al
- GRVES, praesagia Sch 531. 542—3, e Thracia in Aegyptum volant ib, apud Homerum (II III 5) et Hesiodum (Opp 448—51) Sch 531
- H
- HAEDI in Aurigae sidere locati simul cum Capra An II 209, tempestatem excitantes si cum sole meant Sch 466
- HEGESIANAX 'Phaenomena' scripsit Ach 79, 'Περὶ ἀνατολῆς' liber inter Arateos ferebatur Is 323
- HEINRICI pallii Bambergensis intexti tituli eduntur p. 602—3 Prol XLIII, eius donator fons errata ib
- HELENA vide NEMESIS
- HELIADAE Phaethontis sorores in populos mutatae, quarum lacrimae electrum Sch 412 Prol LXV
- HELICE et Cynosura in Vrsas commutatae An II 185 al, Graecorum sidus unde *ἑλλωπες* Sch 348
- HELICON, fons equinus a Pegaso excussus Sch 376, sub H. radices Thespiæ Hippucrenen excipiebant Sch 377, in Croti fabula An II 239
- HELLANICVS (ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ τῶν Ἀτλαντικῶν fr 56 M.) de Pliadibus Sch 359
- HELLENISMVS figura dictionis Prol LI cum adn
- HELLESPONTVS, regiones Att et Hi 16, clima Ach 57. 70 Sch 437—8, etymologia An II 222
- HEMERA et Astraeus Virginis parentes Sch 357
- HERACIDES Ponticus (Περὶ δικαιούσης fr p. 52 Desw.) An II 242
- HERACLITVS fr XXI Byw ignem principium dixit Ach 32, solem *σαφο-
εἶδη* Ach 46, defectum menstruum lunae explicat Ach 49
- HERCVLES planeta apud Aegyptios Ach 43, infans a Iunone nutritus lac-
teum circulum effecit Ach 55 An I 95 II 276—7, Draconem (sidus) inter-
fecit An II 188—9, sidus ad Draco-
nem iacens An II 188—91 III 309
Sch 353, eius positio caelestis ib, stellae An II 191, a Cancro (sidere) morsus Hydram iugulans An II 204
Sch 364. 394. 424, leonem Nemeaeum iugulat An II 206, audivit Chironem in Pelio An II 265
- HERMIPPVS 'Phaenomena' scripsit Ach

- CORONA** sidus, fabulae An II 192 Suppl I 1, 573, stellae ib Sch 353, c. hederaceam post mortem Ariadnae gestabat dolens Bacchus dein sideribus intulit Sch 352, Veneris et Horarum donum Ariadnae oblatum An II 192 Sch 353
- CORONA australis** Sch 417—8, fabulae stellae positio Sch 418
- CORONIS** Hyas Sch 386. 389
- CORYBANTES** circa Iovem saltaverunt Sch 346, iidem ac Curetes et Idaei Dactyli Sch 347
- CORVVS** sidus, positio fabula stellae An II 267—70 Suppl I 1, 580 Sch 425, colore corvi nigrescente Nilum defecturum Aegyptii sentiebant Sch 425 (Prol LVII sq.)
- CORVVS** avis, praesagia Sch 522. 529—31
- COSMAS** Hierosolymitanus s. VIII Gregorii interpres p. 575 adn
- CRATER** positio fabula stellae An II 267—70 Suppl I 1, 580 Sch 441, aptus fonti vel amni, aliis animalibus non aptus Sch 425
- CRATES**
 1. stoicus Homerum astronomum dixit (p. 40 W.) Ach 30, Iovem caelum esse, invocari vero merito aerem et aethereum quod in his sint sidera (p. 62 W.) An II 176—8, *ἐλικωνες* Sch 348, de horizonte ortum et occasum miscente (p. 63 W. 'Aratea' p. 167) Sch 351, de *ἐπιγοννίς* Homericis (p. 54 W.) Sch 387
 2. comicus a Vesta incohavit (fr 52K.) An II 176—7 Sch 334
- CRATINVS** sive CRATES comicus de Nemesi (p. 47K.) An II 234 Suppl I 1, 578
- CRETA**, in Cretae antris Capra a Terra celata An II 209, Cretam Europa perducta An II 211, Creta Orionis et Dianae regio venatoria An II 248 Sch 405
- CRETENSIS** oraculum Delphicum considerunt Apollinis ductu Sch 403
- CROPOLVS** e ropalum (*ρόπαλον*) corruptum ab Ekkeharδο IV p. 604 adn (Egli *Neue Dichtungen aus dem Liber Benedictionum Ekkehards IV* p. 26 adn)
- CROTVS** Sagittarii sidus An II 239
- CTESIAS** de Piscis sidere (fr 5M.) An II 261 Suppl I 1, 579
- CVBITVS** definitur Sch 506
- CVNABVLA** infantium (*λίχνοι*) Sch 393
- CVRETES** An II 185 a (cum adn), iidem ac Corybantes et Idaei Dactyli Sch 347
- CYCLICI** interpolati Sch 388
- CYCLOPES** Aram Iovi et ceteris diis eam fecerunt, in qua Titanes coniuraverunt An II 263 a Suppl I 1, 579 Sch 419
- D**
- DACTYLI** Idaei iidem ac Corybantes et Curetes Sch 347
- DANAE** et Iuppiter An II 226
- DARDANVS** vide ELECTRA
- DARIVS** Arbellis victus Is 317
- DECANI** in signifero Le 569—70
- DECEMBER** Sch 386, Choiach mensis Aegyptiorum Sch 399. 402
- DEFECTVS** solis quando totus quando ex parte Sch 499 sq. al, lunae passim
- DEI** sunt sidera vel stellae An II 256
- DELPHIN** fabula et stellae An II 244—6 Sch 402—3
- DELTOTON** sive Triangulum, positio fabula stellae An II 223—4 Suppl I 1, 576 Sch 380—1
- DEMETRIVS** Oppugnator, pater Antigoni Gonatae et antecessor Ach 76 An II 147 (Theo) Is 325
- DEMETRIVS**
 1. de cometis scriptor ignotus Ach 69
 2. Triclinius Byzantinus 'Sphaeram' carmen interpolavit An II 154 adn Prol XXXII
- DEMOCRITVS** negat stellas esse animantes (*ἐν τῷ Μεγάλῳ (δια)κόσμῳ*) Ach 40, de lactei circuli ori-

- gine Ach 55, de cometarum origine (p. 392 M.) Sch 545
- DERCETO vel DERCE dea Syria, fabula An II 261 Suppl I 1, 579 Sch 381
- DIABOLI aram circumvolitantes (sidus Sacrarii) p. 592 adn
- DIANA et Ursae duae fabulis coniunctae An II 181—7, in caelo locavit Melanippam (Eurip fr 488) An II 219—220, et Orio An II 248—9 Sch 405. 461, oravit Iovem ut Orio et Scorpius in caelo locarentur ib, cum Callisto venatur Sch 344 vide VRSA MAIOR, cum Pliadibus venatur Sch 388
- DICTAMNUM herba capris salutare Sch 346—7 ('Aratea' p. 264 adn)
- DICTVM promuntorium Cretae prope Idam Sch 346, *Δικτη* dici debebat Sch 347
- DIDYMVS grammaticus, scholia Homericam cum Papyro Arateo comparantur Prol LXX
- ΔΙΔΥΜΟΣ ὁ νεώτερος grammaticus Prol XVII
- DIES, sex diei signa Ach 53—4, diei et noctis horae An II 128, dierum longitudo Ach 57—8, diversitas Ach 70 in diversis cingulis Ach 65—6, dierum politicorum ratio apud Graecos Sch 475
- DIODORVS stoicus alexandrinus mathematicus Ach 41, Eudori stoici fons Ach 30, qua definitione mathematicam discernat Ach 30, sex κόσμον definitiones Ach 35, definitio ἀστέρως (e Posidonio) Ach 39, ἀστρὼν et ἀστέρα promiscue dicit (secundum Platonem Tim 40B) Ach 41, de Iove Arateo An II 176—9, de Pliadum positione (v. 254 'Aratea' p. 70) Sch 387
- DIOGENES APOLLONIATA de stellarum natura (p. 101 Panz) Ach 40
- DIONE Hyas Sch 389
- DIONYSIVS Halicarnasensis Prol XVII
- DIONYSIVS philosophus Heracleota εἰς ἠδονὰς μεταθέμενος Arati magister Ach 78 Is 325, ab Arato in mathematica eruditus Is 323
- DIONYSIVS Thrax, grammaticus Prol XVII, Aratum imperitum dixit astrologiae An II 143 Prol XI—XII, Rhodi docuit ib XI
- DIOPTRA Att et Hi 17
- DIOSCORIDES 'Herbarium' imaginibus illustratum Prol XXXIX
- DIOSOVRV Geminorum sidus An II 202—3, Iovis et Ledae sive Nemeis filii Sch 394, κατὰ τιμὴν inter sidera locati Sch 345
- DIOSEMIAS peculiaris Arati liber Ach 79 Sch 473, unde sumantur An II 152—3
- DISCVS solis Sch 496
- DODONIDES nymphae Hyades Bacchum nutriebant Sch 389
- DORIENSES ἀλλαν τὴν ἐκκλησίαν Sch 386
- DOSITHEVS ὁ Πολιτικός (vel 'Pelusinus') Πρὸς Διόδωρον apud Antiochum vixisse Aratum dixit An II 149 (Theo)
- DRACO, stellarum a polo intervallum Att et Hi 6, deerat in Aegyptiorum sphaera Ach 75, non occidit An I 94, fabulae An II 187—9 Sch 349, stellae An 189 Sch 350, positio borealis ib, et Ursarum fabula Is 321 330 Sch 349—50, de pede dissensus Sch 351

E

- EKKEHARD IV Sangallensis De stella Christi e codice Sangallensi 393 s. XI editus fonte notato p. 572. 604—5 Prol XLIII, eius erratum p. 604 adn, de duodecim signis Ineditum Sangallense 159 p. 605 adn, Virgillum imitatur ib
- ELECTRA Plias, fabula An II 229—230 Sch 388—391, filius Electrae et Iovis Dardanus ib
- ELEMENTA secundum philosophos Ach 31 sqq., Empedoclea An I 90 sq. naturam non modo sibi propriam sed communem habent An I 92

ELEPHANTINE, solis defectus Ach 47, umbrae Ach 67

ELPIDIVS scholasticus Byzantinus incertae aetatis amicus Leontii Le 561

EMPEDOCLEES de principiis (v. 33 sqq. St.) Ach 31, principiorum loca mutabilia dixit Ach 34, caelum glaciale ib, mundi figuram circulo similem (v. 138) Ach 37 An I 97, stellas igneas Ach 40, falso 'Sphaeram' carmen Arateum confecisse fertur a Triclinio An II 145 adn (cf Prol XXXII)

ENOPTERVN titulus operis Eudoxei Hi 24, vide PHAENOMENA

EPAPHVS Ius filius pater Libyae Sch 372

EPHEVS, clima Sch 437

EPICVRVS de principiis (p. 191, 18 Vs) Ach 31, multos mundos dixit (p. 213) Ach 37, de inani (ib) Ach 38, negat stellas animantes *ἐν τῇ πρὸς Ἡρόδοτον Ἐπιτομῇ* (p. 2. 28) Ach 40, *κισσοειδῆ* solem dicit (p. 229) Ach 46

EPICVRVS *μένειν τὸν κόσμον ἀνακοπόμενον ὑπὸ τοῦ ἀέρος τοῦ ἐν τοῖς μετακοσμοῖς* (p. 353 Vs) Ach 39, stellas animantes esse negant Ach 41, a Posidonio ob hoc ipsum impugnati Ach 41

EPIMENIDES de Iove et Ursis Sch 349 ('Aratea' p. 342), Cretica fabula de Capricorno (Aratea ib) An II 237, de Ara Sch 421, de Corona Suppl I 1, 573

ERIPIHI mensis Aegyptius Iulius Sch 408. 425

EPIΘYTIKON Arati liber Ach 79 (cf *ἐπιθυσίς* Sch 419)

EQVVS vel Pegasus, sidus ab Arato (v. 205—224) enarratum An II 218—9) vide MELANIPPE, fabulae Sch 376—7 Prol LXVI, stellae An II 220 Sch 376

ERATOSTHENES, 'Mercurius' poema (fr II XV XVIII XIX H.) Ach 43. 55. 61. 63—4. 67, 'De circa exornatione stellarum et ethymologia de quibus videntur'

An II 134—5. 137 b 1—3. 8 Prol XXIV sqq., qui liber in 'Sphaera' iambica fortasse usurpatur Prol XXIV sq., de Aquilae sidere fabula An II 243—4, de Ariete fabula Sch 378, de axe Ach 61, de lacteo circulo Ach 55 Sch 434, de quinque cingulis Ach 62—4. 67, de musico planetarum motu Ach 43, de ventis Ach 68, *ἐν τῷ Καταμερισμῷ* (de lacteo circulo) Ach 55 cf ad 134 b adn

librum Eudoxeum 'De Octaeteride' Eudoxo abiudicavit ('Aratea' p. 14) Ach 47, in 'Geographumenis' (p. 352 Berger) Athenarum *τῶν Διαδων* meminit Ach 77

ERMOTHEVS Hyades filias habuit Sch 370

ERICHTHONIVS, sidus Aurigae, Vulcani et Terrae filius primus pompam et sacrificium Minervae egit in arce An II 208—9, etymologia nominis ib

ERIDANVS vide FLVMEN, sive Bocher-nus Gallorum sive Nilus Sch 413 Prol LXV

EVDAEMO grammaticus Prol XVII

EVDEMVVS novem Lyrae stellae novit Sch 394

ETYMOLOGIAE

ἀήρ Ach 50, *Αγλόκερος* An II 162 (Sphaera), *αἰθήρ* Ach 50, *ἀκνηστis* Sch 346, *ἄλσειος* (Zeús) Sch 346, *Ἀμαζαι* Sch 343. 345, *ἄξων* Sch 342 (vide AXIS), *ἀπλανεῖς* Ach 45 Is 318, Apollo An II (rec-int) 294, *ἀστῆρ* Ach 39. 84, *Βωώτης* Sch 355, circuli singuli An I 94—6 An II 130—1, Diana (Lucina Trivia) An II (rec-int) 290, *Ἄδνμοι* An II 164 (Sphaera), *Δίκτων* (*Δικτη*) Sch 347, *Ἑλλικη* Sch 348, *ἐκλειπτικός* Ach 53, *ἐτησῖαι* Sch 366, *Ζεὺς* Sch 336, *ζέφυρος* Ach 68, *Ἰχθύες* An II 168 (Sphaera) Sch 416, *Καικίας* Ach 68, *Καρκίνος* An II 164 (Sphaera), *κόλουροι* Ach 60 al, *κόσμος* Ach 35—6. 50, *Κριός* An II 162 (Sphaera), *Κυνόσουρα* Sch 348, *Δέων*

An II 164 (Sphaera), *λίκνον* Sch 393, *μεσημβρία* Ach 52, *ὄριζων* Ach 51—2, *οὐρανός* Ach 36. 50, *παράλληλοι* Ach 58, *Παρήλια* Sch 503, *Πλάγητες* Ach 45 An II 272 Is 318, *Πλειάδες* Sch 386 sqq., *πόλος* Sch 342, *ὠκεανός* Sch 343, *Προκύων* An II 270 Sch 410. 426, *Προτρυνγήτηρ* Sch 361, *Σείριος* Sch 408, *Σκορπίος* An II 166 (Sphaera), *Σκείρων* Ach 68, *Στίλβων* An II 275, *Solis equi* An II (rec-int) 295, *Ταῦρος* An II 162 (Sphaera), *Τοξότης* An II 166 (Sphaera), *Θέσπεια* Sch 378, *Vergiliae* An II 229, *Υάδες* Sch 369. 389—90, *Υδροχόος* An II 166—8 (Sphaera) Sch 447, *Φαινόμενα* Is 328
de etymologia eorum quae videntur scripsit Eratosthenes (quem vide) An II 134. 137 b

ETYMOLOGICA pauca habent e commentariis Arateis sumpta Prol LXVI adn

EVDORÉ Hyas Sch 386. 389.

EVDORVS stoicus e Diodoro stoico hausit Ach 30, qua definitione mathematicam et physiologiam discernat Ach 30, stellas dixit animantes Ach 40, definivit *ἀστέραι* et *ἄστρον* Ach 41, de siderum origine An II 143

EVDORVS Assyrius (?) Is 318, primus sphaeram Graecis fecit ib, et *Φαινόμενα* scripsit et *Ἐνοπτρον* Att et Hi 24 Ach 78—9, idem *Κάτοπτρον* dicit Ach 77—80, et Epistolae Ps.-Arateae Ach 78, non accuratas in priore libro Hi 23 Le 552, Arati fons Ach 77—80 An II 143. 149—50 (Theo) Le 562, iusus Antigoni in nomine (*εὐδοξότερον ποιεῖς τὸν Εὐδοξον ἐντείνεις τὰ παρ' αὐτῶν κείμενα μέτρῳ*) Ach 77—8'
de Draconis situ Att et Hi 5. 6, de Ingeniculo 6, de Ursa maiore 7. 8, de stellis nomine carentibus 13, de circulis 16, de aequatore 17, de Arcturi occasu 19, cf Prol XII sq.

de Virginis ortu 20, de Arietis ortu 23—4, de Serpentarii positione Sch 354, sole Arietem et Taurum permeante molles flare ventos dicit, frigidus si Geminus permeat Sch 481, *ὀίπερ* *Εὐδοξον* de planetis Sch 478
Pseudeudoxus, liber De Octaeteride ('Aratea' p. 14) Ach 47, Ars figuris ornata Prol XLVII adn

EΥΡΗΜΕ nutrix Musarum Croti mater An II 239

EΥΡΗΦΟΡΙΟ terram Oceano circumdatam (fr 108 p. 155 M.) dixit An I 95, de Hye Baccho (fr 14 M.) Sch 370, de Orione (fr nov) Sch 406, (fr 54) Sch 441

EΥΡΗΡΑΝΟΡ in 'Descriptione ingenio furtim' *πρὸς τὰς Ζωίλων κατηγορίας* An II 146 (Theo), quod ita retro vertit Wieck (p. 33 libelli de Sphaera Empedoclis) *ἐν τῇ Ἀναγραφῇ γησίῳν καὶ κλοπίμων* vix recte

EΥΡΗΡΙΔΕΣ ab Achille 28 male intellectus de planetis (fr 861), de solis itinere (fr 861) Ach 48 An I 89, de Sole et Pliadibus inversum ordinem tenentibus (Or 999 sq.) Ach 29 adn, solem circuire terram (Phoen 3) Ach 37, de anno solari (fr 862) Ach 47, 'Epistolae' a Sabirio Pollone (?) confectae teste Apollonide Ach 79, Iovem aetherem dixit (fr 941) Ach 82, de Admeto et Apolline (Alcestis 1 sqq.) An II 242, de Andromeda et Cepheo (p. 392 N.) An II 214. 217, de Erichthonii origine (fr 925) An II 208—9, de Europa (Phrixus fr 820) An II 211, de Hyadibus (Erechth fr 357) Sch 370 (Phaëth fr 780) Sch 369, de Melanippa (fr 488) An II 219 sq., de Pliadis cursu (Orest 1005—6) Sch 391. 399, *θεῶν παῖδες* (Med 825?) Sch 336 adn 14, *γεῖσα* (Orest 1570) Sch 523, navigium per tempestatem exonerandum (Orest 707) Sch 422

EΥΡΟΠΕ e Phoenice Cretam perducta An II 211 Sch 368 Prol LXIV LXVI,

custos Europae Sirius canis, item
iacalum Europae datum An II 251,
cf Pap 557
EVRYALE filia Minois Orionis e Nep-
tuno mater An II 247 Sch 405
EVRYDICE mater Ptolemaei Cerauni
An II 147 (Theo)
EVXINVS pontus An II 222, parbellis
insignis Sch 503

F

FIRMICVS Maternus in 'Matheseon' li-
bris utitur Achille Prol XVIII, co-
dex Patavinus ib adn, eodem utitur
fonte atque 'Sphaera' metrica Prol
XXXIV, Virgilianis flosculis ornatus
Prol XLV
FLAMMA, praesagia Sch 521. 528. 536
—8
FLVMEN caeleste sive Eridanus, positio
fabulae stellae An II 259—60 Sch
412, *οὐστήμα νεφελῶδες ἐξ ἀστέρων
ὕδατος ὄναι μμοίμενον* Sch 412
FORMICA, praesagia Sch 520—1
FORTVNA Virgo An II 201
FVLGENTIVS in 'Mythol' excerptus An
II (rec-int) 295
FVLICA, praesagia Sch 510 sq.
FVLMINA, origo Ach 69 Sch 512—3
FVSVS ('*Ηλαξάτης*) sidus quod alii 'Be-
renicæ crinem' Sch 363

G

GALENVS latinus Prol XXXVIII sq.
GALLI occidunt Ptolemaeum Ceraunum
An II 147 (Theo), occidentales Eri-
danum (Bochernum) incolunt Sch 413
Prol LXIV sq.
GALLIA Arati latini patria et aliorum
e graecis litteris versionum Prol XL
—XLII, studia graeca XLIII
GALLINAE, praesagia Sch 521
GALLVS avis Sch 521
GANYMEDES Aquarii sidus An II 235
Sch 396, ab Aquila (sidere) in caelum
portatus An II 243
GEMINI, etymologia An II 164 (Sphaera),

fabulae stellae positio An II 202—
205

GEMINVS astronomus c. 2 utitur stel-
larum catalogo Hipparcheo Prol XXV
—XXVIII, editor Gemini catalogus
ib, idem excerptus in Anecdoto Bri-
tannico Prol LXVII—LXIX

GENESIALOGI de signis et planetis Ach
53

GESTILES An II (rec-int) 229. 290 sae-
pius

GEON fluvius Hebraeorum caelestis (Ge-
nesis 2, 13) An II (rec-int) 259 Beda
591 Prol XXXVIII

GEORGIVS Choeroboscus grammaticus
Prol XVII

GERMANICVS, editionum usque ad Bah-
lium archetypus Palermitanus codex
Prol XXVII adn, Germanicus com-
mentario Arateo utitur Prol LXIX
adn, scholia in G. reapae nulla ex-
stant p. V

GIGANTES in Iovem bellaverunt An II
209, et deos An II 297 Suppl I 1,
576

GLAVCVS Sisyphi e Meropa filius Sch
390

GLOBVS, primum gl. fecit Eudoxus Is
318, Aratus non ad globum sidera
descripsit Att et Hi 5, globum fixum
deinde mobilem adhibuit Ach 60, non
accurate gl. expressit An II 110, gl.
Arateus quomodo ponendus carmen
explicanti Ach 69—72 An II 102 Is
329, quomodo versandus Ach 72—3,
in sphaeram planam Arati edendi
causa proiectus Prol XXIV (cf ta-
bulam meam Basileensem post edi-
tionem Arati), semisphaeria plana
Prol XXX, 'Involutiones sphaerae'
Prol XXXIII—XXXIV, imagines
caeli Parisinae Prol XXXIV

Attali gl. 5—6 Prol XI (vide ΑΤΤΑ-
ΛΥΣ), Hipparchus de gl. fide (*πάντα
γὰρ τὰ ἀστρα ἰστέρισται πρὸς τὴν
ἡμετέραν θεωρίαν καὶ ὡς ἂν πρὸς
ἡμᾶς ἐστραμμένα, εἰ μὴ τι κατὰ γρα-
φὸν* [oblique dispositum] *αὐτῶν ἐστίν,*

- cf Thiele 'Antike Himmelsbilder' p. 36—7) 5, Achillis gl. ligneus Prol XVIII Ach 62. 70—2, de globis falsis Arateis Ach 80, Anonymi I globus Prol XIX, circuli huius globi coloribus distincti An I 95, Anonymi II gl. An II 102 Prol XXIII, Anonymi III gl. p. 609 adn Prol XLVII, 'Sphaerae' gl. Prol XXXIV, Scholi-
orum gl. Prol LXII (de figuris in Scholiis adscriptis cf Prol LXI—LXII), Leonti gl. Le 559—70 Prol LXXI, Baudril gl. p. 609. 610 adn, Hygini gl. Prol XXIV, Martiani gl. Prol XXIV, poetae incerti (Baehrensii PLM V 380—2) p. 609
- GLOSSARIA graecolatina Arati latini fontes 102—306 passim in adn
- GNOMON Sch 438
- GORGO, caput Sch 385 Prol XXVII (sidus), in Capra An II 209, in Gorgones Perseus missus An II 226—7 Sch 372. 385, Gorgonum custodes Phorcides An II 226
- GORPIAEVS Macedonum mensis An I 94
- GRACVLVS, praesagia Sch 533
- GRAECIA regiones Att et Hi 17. 21, clima Ach 57 Sch 426, in Gr. rare-
scunt parhelia Sch 503
- GRAECI de astronomiae inventionione quid senserint Ach 27, ab Aegyptiis et Chaldaeis calendaria acceperunt Sch 478, ex ortu et occasu siderum tempus navigandi et vindemiandi defini-
ebant Ach 75, diei et noctis longi-
tudo An II 128, dierum politicorum ratio Sch 475, *ἑλικωνες* cur Sch 348, *ληροῦσιν* Sch 444
- GRAMMATICI in Arato criticamfacientes Sch 342 al
- GRVES, praesagia Sch 531. 542—3, e Thracia in Aegyptum volant ib, apud Homerum (II III 5) et Hesiodum (Opp 448—51) Sch 531
- H
- HAEDI in Aurigae sidere locati simul cum Capra An II 209, tempestatem
excitantes si cum sole meant Sch 466
- HEGESIANAX 'Phaenomena' scripsit Ach 79, 'Περὶ ἀνατολῆς' liber inter Arateos ferebatur Is 323
- HEINRICI pallii Bambergensis intexti tituli eduntur p. 602—3 Prol XLIII, eius donator fons errata ib
- HELENA vide NEMESIS
- HELLADES Phaethontis sorores in populos mutatae, quarum lacrimae electrum Sch 412 Prol LXV
- HELICE et Cynosura in Vrsas commu-
tatae An II 185 al, Graecorum sidus unde *ἑλικωνες* Sch 348
- HELICON, fons equinus a Pegaso ex-
cussus Sch 376, sub H. radices The-
spiae Hippucrenen excipiebant Sch 377, in Croti fabula An II 239
- HELLANICVS (ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ τῶν Ἀτλαντικῶν fr 56 M.) de Pliadibus Sch 359
- HELLENISMVS figura dictionis Prol LI cum adn
- HELLESPONTVS, regiones Att et Hi 16, clima Ach 57. 70 Sch 437—8, etymo-
logia An II 222
- HEMERA et Astraeus Virginis paren-
tes Sch 357
- HERACIDES Ponticus (Περὶ δικαιοσύνης fr p. 52 Desw.) An II 242
- HERACLITVS fr XXI Byw ignem prin-
cipium dixit Ach 32, solem *σαφο-
εδοῆ* Ach 46, defectum menstruum
lunae explicat Ach 49
- HERCVLES planeta apud Aegyptios Ach 43, infans a Iunone nutritus lac-
teum circumum effecit Ach 55 An I 95 II 276—7, Draconem (sidus) inter-
fecit An II 188—9, sidus ad Draco-
nem iacens An II 188—91 III 309
Sch 353, eius positio caelestis ib, stellae An II 191, a Cancro (sidere) morsus Hydram iugulans An II 204
Sch 364. 394. 424, leonem Nemeaeum iugulat An II 206, audivit Chironem in Pelio An II 265
- HERMIPPVS 'Phaenomena' scripsit Ach

... de ...

... de ...

... de ...

... de ...

... de ...

... de ...

... de ...

... de ...

... de ...

... de ...

... de ...

... de ...

... de ...

19, de Virginis ortu 20, de Aquarii ortu 21—2, de Arietis ortu 22—4, de Pliadum positione An II 228 Sch 387, de Piscium positione Sch 382, de Lyrae decem stellis Sch 394, de defectu solis scripsit Ach 47, stellarum numerus An II 128, catalogus siderum editus An II 137 Prol XXV (emendatius proponitur Prol XXX), apud posteriores frequens Prol XXV—XXX

Hipparchus pseudepigraphus: 1. de Arati dispositione (*Ἰν-πάρχου Σπόρος*) Is 336; 2. excerptum Ps.-Hipparchum 'Dezodiaco' eodem fonte utitur atque 'Sphaera' iambica et Firmicus Maternus Prol XXXIV

HIPPAS de Hyadibus (fr 11M.) Sch 369

HIPPOCRATES Pythagoricus unum cometen esse dicit (Diels DG p. 231) Sch 546

HIPPOCRATES latinus Prol XXXVIII sq.

HIPPODAMIA 1. Plias An II 229—30

2. Pelopis uxor Prol LXVI

HIPPVCRENE fabula Sch 376

HIRVNO marina, praesagia Sch 517

HISTOE urbs Cretica An II 185

HOMERVS magnus poeta de magnis dixit Ach 29, Iliaca scripsit *εις επι-στροφήν τῶν Ἑλλήνων διὰ τὰς συνεχεῖς ἐπαναστάσεις* Ib, Arati exemplum Is 324. 326 Sch 404 vide ARATVS, allegoriae in univcrsum An I 89, de Proteo allegoria (Od III 458) Sch 336, initia carminum a Musa petita An II 176—7 Sch 335, allocutio poetica (II IV 127. 223 XVI 20 al) Sch 472, de libationibus convivalibus (II IX 97) Sch 339, de boum mactatione (II VI 94 al Od III 383 al XII 359 sq.) Sch 360 sq., de Ganymede (II XX 233—4) An II 235, de Chirone (II XI 832) Sch 419, aquilonem dicit *αἰθρηγενή* (II XV 171 XIX 358) Sch 422, astronomica quaedam insperant (II VII 99 VIII 485 X 252—3 XIV 201. 302 XVIII 484—6 Od III 1 al V 271—3

[An I 89. 94]) Ach 29. 30. 37, de Ursae occasu (II XVIII 457—9 Od V 275) Sch 343—4, omnino de ortu et occasu siderum ib, de occasu Boötis (Od V 272) Sch 455, de Orionis magnitudine (Od XI 310—312) Sch 406. 462, ab Ursa et Orione duo semisphaeria monstravit (II XVIII 489 Od V 274) Sch 404, de Sirio Orionis cane (II XXII 29—31) Sch 407—8, posterioribus ansam dedit de talibus scribendi Ach 30, noctis et diei vias esse proximas (Od X 56) Sch 351, dextra orientalia laeva occidentalia (II XII 239 sqq.) Ach 62. 72 Is 319, cometen belli signum (II IV 76) Sch 337, de oceano (II VIII 485—6 Od III 1 al) Ach 52 Is 320, Arato exemplum fuit oceanum dicenti horizon-tem Sch 343, in Achillis clipeo mundi instar facto oceanum expressit (II XVIII 607) Sch 343, de ventis nocturnis (Od XII 286) Sch 398, de mensis exitu et initio (Od XIX 307) Sch 500, de maris sonitu (II II 210 Od V 402) Sch 508, mare insensibile (II XIV 16) Sch 512, de grnibus (II III 5) Sch 531, de cornice (Od V 66—7) Sch 518, de illicis frugibus (Od X 242) Sch 539

Homeri imitator Aratus vide ARATVS, Aratus Iliadem et Odysseam emendavit Ach 78, item Aristarchus et Aristophanes ib, Aratus *Περὶ Ὁμήρου καὶ Ἰλιάδος* ib, Homero solummodo librarii nocuerunt Is 329 *ἀντίθεος* (II XI 322 al) pro *ισόθεος* Ach 56, *ἄνδρες* pro *ἄνθρωποι* (II II 1) Ach 84, *ἦπιος* de patre (Od II 47 al) Ach 84, *χαζώμεθα* (II V 34) et sim (II V 875) Ach 84, *ἐφοπλισόμεσθα* (II VIII 503 IX 66) Sch 334, *γυρός* (Od XIX 246) Ach 84, *δεινή* pro *λαμπρά* (II XVI 104—5) Sch 362, *αὐτός* pro *μόνος* (II VIII 99) Sch 401, *χαίρει* (II XXI V 402) Ach 85, *γλήνεα* (II XXIV 192) Sch 402, *λέγειν* pro *σημαίνειν* (II II 49) Sch 337, *περάτη* pro *ἀνατολή*

- Sch 424, *ἔσπερον* pro *ἑσπέραν* (Od I 422 al) An I 97, *πηδόν* pro *πηδάλιον* (II XIII 78) Sch 367, *ἔλλωπες* (II I 389 al) quid reapse significet Sch 348, *εὐόφθαλμος* virginum epithetum Sch 348, *ἀπορρωξ* (II II 755) Sch 349, equi *ἐριαύχενες* Sch 377, perfectum pro futuro (Od V 90) Ach 85, verbi pluralis cum neutro pluralis coniunctio (II II 135) Ach 85, *τὰ γένη ἐναλλάσσει* Sch 347, dualis pro plurali (II V 487) Sch 533, Iovem pro caelo (II XIX 357) Ach 82—3 An II 177 (Crates), Iovem pro sole (II III 277 XIII 837) Ach 82—3, Iovem imbriferum (II XII 25 Od XIV 457) Ach 83, Iovem patrem omnium (II I 544 al) Sch 336, Iunonem aerem (II XV 18—9) An I 93, *ἔξονομακλήδην* (II XXII 415 al) Sch 432, *ἀντιᾶν* (II I 31) Sch 439, *ἔσφηκονται* (II XVII 52) Sch 442, *εὖ εἰδώς* (Od V 250) Sch 443, *ἠπτότα* nominativus Sch 464, *ὄγμος* (II XI 68) Sch 476, *κονίοντες πεδίοιο* (II XIII 820) Sch 385, *εἰς ἄλλα δὲαν* passim Sch 522
- HORAE**, H. et Venus coronam Ariadnae nubenti donant An II 192 Suppl I 1, 573, matres frugum (*καιροί*) Sch 448
horarum noctis cognitio Sch 475, vide NOX
- HORAPOLLO** grammaticus Prol XVII
- HORATIVS** (c. I 10, 1—3) innotuit Baudrio abbati p. 614
- HORIZON** apud Aratum Ach 71, definitio An II 127 Is 322, idem atque oceanus Sch 343. 351. 444, sub horizontem miscentur ortus et occasus e Cratetis sententia Sch 351, cornua horizontis ortus et occasus Sch 451, idem atque Atlas allegorice Sch 386
- HOROLOGIA** Ach 58 Sch 438
- HRABANVS** Maurus Fuldensis 'De Computo' Bedam 'De Signis' compilavit p. 582 sqq., eundem 'De natura rerum' p. 594 adn
- HYADES** sidus in Tauri fronte An II 211—2 Sch 369—70, nutrices Iovis Dodonides nymphae An II 212 Sch 389, nutrices et comites Bacchi 369—70. 389, aliae fabulae Sch 370. 386 sqq., in libro Hiob An II (rec-int) 286
etymologiae duae Sch 369, duae vel tres vel quattuor vel quinque vel septem H. Sch 369
- HYAS** Atlantis filius, fabula Sch 386 sqq., sorores ib
- HYDROLOGIA** Ach 58
- HYDRVS** vel Hydra (Aquaria), sideris fabula stellae An II 267—70 Suppl I 1, 580 Sch 364. 424—5, bestia ranas vorans Sch 517
- HYGINVS** de lacteo circulo et de Sagitta in Bedae editionem Basileensem interpolatus p. 594 adn, de planetis excerptus An II (rec-int) 274—5, codices Dreadensis et Sangallensis p. 312 adn Prol XXII, fontis Aratei indicia Prol XXIII. XLVII, Papyro Arateo cognatus Prol LXX, stellarum index cum Gemino Martiano Capella aliis conlatus Prol XXIX adn, falso scripsisse 'Astrologiam Arati' (An III) dicitur Prol XLV (cf nunc M. Manitius 'Mus rhen' LIII p. 393 sqq.)
- HYPERBOREI** templum Apollinis *περιγινόν* habebant ubi sagitta dei abscondita ferebatur An II 241
- HYPSICLES** de musico planetarum motu Ach 43
- HYRIEVS** vide **ALCYONE**
- I
- IANVARIVS** mensis apud Aegyptios Tybi Sch 397. 399. 420
- IAPETVS** pater Atlantis Sch 389
- IASON** Chironis alumnus Sch 424
- IASVS** negatur esse Cephei proavus Sch 372
- IBYCVS** de Lucifero et Vespero (fr 42 B.) Ach 43
- IDAEAE** nymphae An II 185
- IDE** Cretae mons nuptiarum Ariadnae et Bacchi locus An II 192, in Ida

- Capricornus Iovis connutricius An II 237
- ILEX, praesagia Sch 537
- ILIAS ab Arato edita Ach 78, Aratus *Περὶ Τιάρδος* scripsit ib
- ILITHYIA dictamno coronari solita (Euphorio fr 79 Mein) Sch 347
- ILIVM et ἧλιος permutata An II 229, excidium Sch 388—391
- IMBRES, origo Ach 69, inter sublimia, quod vide
- INANE Stoicorum An I 92, Epicureorum An I 93
- INCOLO 'Summeilus' Orio An II 246 a (rec-int) et alibi saepissime (cf 'Aratea' p. 379b)
- INDEX grammaticorum Byzantinus Prol XVI—XVIII, scriptorum *Περὶ ὀρθογραφίας* XVII adn, ποιητῶν ib
- INDICI lapides in Ariadnae corona An II 192 Suppl I 1, 573
- INGENICVLVS, stellae Att et Hl 6, fabulae An II 190—1 Schol 353. 394
- INO Bacchum nutriendum accepit ab Hyadibus Sch 389
- INTERPES LATINVS vide ANONYMVS II et Prol
- INVOLVTIO sphaerae, instrumentum intra quod circumverti possit globus Prol XXII. XXXIII—XXXIV al
- IO vacca Tauri sidus a Iove facta An II 211, mater Epaphi Sch 372, proava Cephei Sch 372—3
- IOANNES Charax grammaticus Prol XVII
- IOSEPHVS Racendyta, libri *Περὶ ἀστρονομίας* inediti initium editur Prol XLVII—IL
- IOSEPHVS latinus Prol XXXVIII
- IPHIMEDIA, filii Sch 462
- IRIS, praesagia Sch 515
- ISAGOGAE membratim in Schollorum Arateorum praefatione dilaceratae Prol IL
- ISIDORIANVS magister Anonymi Aratei I 92 Prol XIX
- ISIDORVS et in 'Etymologiis' et in 'Natura rerum' pluriens in An II (rec-int) excerptus, Bedae fons p. 584 Prol XLII, Anonymi Sangallensis p. 597—598. 600
- ISIS Virgo An II 201, Isidi sacer Siritius apud Aegyptios Sch 366
- ISMAHEL dux Apulus p. 603 adn
- ITALIA hederæ similis Sch 381, Italiae finitimum mare gallicum Sch 413
- IVGVLA An II (rec-int) 246, vide ORIO
- IVLIANVS in Theonis epistula dedicata Sch 554—5
- IVLIVS mensis Epiphi Aegyptiorum Sch 425
- IVMENTA flumina permeantia meiunt Sch 519
- IVNIVS mensis Sch 386
- IVNO lacteum circulum effecit Ach 55 An I 95 An II 276—7 Sch 434, aer (II XV 18 sq.) An I 93, Draconem ad vesperum locavit in caelo An II 188—191, Cancrum in caelo locandum curavit An II 204 Sch 364, Bacchum odio persecuta Sch 389, vide IVPITER
- IUPITER epitheta varia Ach 84 Sch 336—9 Is 332, Olympius Ach 81—3, servator ib, creator An II 152a (prooemium Arati ficticium), *δημιουργός* Sch 334. 336, Musarum *ἀρχηγέτης* An II 176—7 Sch 334, *Φύξιος* Sch 378, *Ἄλσειος* in Creta Sch 346, *Βασιλεύς* Sch 335, fabulosus et physicus An II 176—7 Sch 335, genituram efficit An II 170, temperantiam efficit An II (rec-int) 274, Arateus in prooemio Ach 81—3 Sch 334—5 conivalis Ach 81
- Saturni filius Ach 83, in Creta educatus Sch 346, inde infans Naxum servatur quo reversus in Titanes decertat An II 243—4, connutricius Capricornus An II 237—8, infans Themidi dein Amaltheae traditus Caprae pelle tectus in Gigantes bellavit An II 209, in Saturnum pugnaturus in Sacratio cum ceteris diis coniuravit An II 263—4 Suppl I 1, 579, et Ganymedes An II 235. 243 cf Suppl I 1,

578, Apollinem Admeto tradidit servum et solvit (Eurip Alc 1 sqq.) An II 242, Mercurium et Herculem Iunoni supposuit An I 95 An II 276—7, Callisto et Cynosuram gravidas fecit An II 181a—186b, Helenam e Nemesi (vel e Leda) Rhamnunte genuit An II 233 Sch 394, cum tribus Pliadibus concubuit Electra Maea Taygeta An II 230 Sch 389, Virginis pater Sch 357, e Danae Persei pater An II 214. 226, Bacchum Dodonaeis nymphis (Hyadibus) nutriendum dedit Sch 389, vide LYCAEVUM

Aesculapium in caelo locavit Suppl I 1, 574 Aurigam An II 207 Arcturum An II 198 Suppl I 1, 574 Capram nutricem An II 156 (Sphaera) Capricornum An II 237—8 Chironem centaurum An II 265 Geminos An II 203 Herculem An II 191 Hyades Sch 386. 389 sqq. Leonem An II 206 Lyras An II 232 cf Sch 395, se Draconem fecit et nutrices Ursas Is 321. 330—1, Iovis nominis prima littera a Mercurio sideribus inlata Au II 223 Sch 380—1 Suppl I 1, 576, Orionem et Scorpionem in caelo locavit An II 196. 248 (vide ORIO), Pliades primum columbas fecit deinde in caelo locavit Sch 386—8, Sagittarium in caelo locavit An II 240 Taurum An II 211 Serpentarium An II 194, Pliadum cursum mutavit Sch 399, vide PHAETHO

'omnia signa quae fiunt a Iove fieri' An II 153 (Arati prooemium ficticium), Iuppiter pluit Sch 390

planeta *Φαίτων* Ach 42 An II 273, nomina et aegyptia et graeca Ach 43, itinera tempus Sch 427, ratio musica Ach 44, cingulum Ach 42. 64—5 An II 124. 132

caelum e Cratetis sententia (p. 82 W.) An II 176—7 Sch 490. 515, aer vel aether Ach 83 Sch 335—6, sol *πανόπτης* Ach 82. 84, spiritus materiam permeans stoice An II 178,

de Iovis natura scholium Is 332, etymologia Ach 82—3

IVSTITIA Virgo repraesentatur libram tenens Sch 355

IXIO Ingeniculus Sch 353. 394, rota Ixionis Sch 418

L

LACEDAEMO Iovis e Taygeta filius Sch 389

LACTEVS circulus vide CIRCULI, tractatur Ach 55—6 An I 95, fabula An II 276—7 Sch 434, iacet ad Canem parvum Sch 410, oculis percipitur aliter quam ceteri circuli Sch 433—4, de l. c. in sphaera non collocando Le 564, ab Hygino descriptus (cf Basileense Bedae 'De Signis' editionem) p. 594

LASVS Magnes 'Phaenomena' scripsit Ach 79, Hermionensis poeta ib

LATONA oravit ut Iuppiter Orionem et Scorpionem in caelo locaret An II 248

LEDA et Iuppiter Dioscurorum et Helenae parentes Sch 394

LEMNVS Vulcani et Cedalionis sedes An II 247 Sch 405

LENTISCVS vide ARBORES

LEO sidus, etymologia An II 164 (Sphaera), in cauda Leonis Crinis Ariadnae An II 193 Suppl I 1, 573, ibidem Crinis Berenicae An II 207, fabula et stellae An II 206—7 Sch 365, Cor Leonis stella Sch 338. 364, qui Basiliscus Sch 364 Prol XXVI, soli totus Leo sacer apud Aegyptios Sch 366

LEONTIVS mechanicus Byzantinus 'De sphaera Aratea' e certis materiis construenda et certis coloribus et titulis inscribenda libram nunc excerptum scripsit 561—7, Theodoro cuidam misit alteram libellum 'De zodiaco' nunc excerptum et ipsam p. 568—570 (cf Prol LXXI)

LEPVS sidus, fabula et stellae An II

- 254—5 Sch 409, prope Procyonem An II 271 Suppl I 1, 581
 plura parturit An II 254 Sch 409
- LETOPHILA** mater Arati Ach 76 An II 146 Is 323. 324 (Letodora)
- LEXICA** graeca in Arateis fere deficiunt Prol LXVI
- LIBETRII** montes Orphei sepulcretum An II 232 Suppl I 1, 576
- LIBRA** sidus Scorpionis brachia, etymologia et pictura An II 164 (Sphaera) An III 311 Sch 355
- LIBYA** Hyantis venatoris regio Sch 386
- LVCERNAE** oleo refertae, praesagia Sch 524—5. 537
- LVCIFER** idem Vesper (Ibycus fr 42 B.) Ach 43
- LVDENTES** stellae (Circenses) *Χορενταλ* p. 583. 605
- LYMEN** oculare varians Sch 493
- LYNA** planeta Ach 42 al, ordo inter planetas Ach 42 sq., currendi tempus Sch 428, ratio musica Ach 44, a terra intervallum ratione musica expressum ib, natura varie iudicata Ach 49, speculo similis Ach 50, figurae (*φάσεις*) ib An II 128 Sch 472 sqq., defectus menstruus Ach 49 sq., defectus dum Arbelis pugnatur Is 317, *γέννα* et *ἀνατολή* quatenus differant Ach ib, cingulus Ach 42 al, lunae praesagia causis firmata Sch 472 sqq. 481 sqq., somnum efficit An II 170 (Sphaera)
 Solis soror Sch 428, *ἀπόσπασμα* solis ab Empedocle (v. 154 St.) aliis dicta Ach 43. 49, in solis defectu Ach 46—7, a sole illuminatur proprio lumine destituta Ach 43. 49, Sch 428, lunae et solis congressio Sch 481 sqq. al scriptores de luna Ach 46, de luna tractatus integer Christianus ex Isidoro aliis compilatus An II (rec-int) 290—2
- LVPVS** cur Apollini sacer Sch 476, praesagia Sch 551
- LYCAEVM** Iovis templum An II 182 Suppl I 1, 574 Sch 344
 Comm. in Ar. rel. ed. Maass.
- LYCAO** Callistus filia An II 181 ab 198 Suppl I 1, 574 Sch 344
- LYCOPHRO** grammaticus Prol XVII
- LYOVRGVVS** Bacchum persecutus Sch 389
- LYCVS** Celaenus e Neptuno filius An II 230 Sch 390
- LYRA** nonum locum in sideribus tenebat secundum Eratosthenem An II 230 (p. 134), fabula et stellae An II 230—3 Suppl I 1, 577 Prol LXIV
- LYRES** Arati frater An II 146 (vide MYRES)

M

- MACEDONES**, clima Ach 57. 70 Sch 437, rex Antigonus Gonatas Arati hospes Ach 77, mensis Gorpiaeus cum Aegyptiorum mense Phamenoth exaequatus An I 94, reges Macedoniae post Alexandrum Magnum usque ad Antigonum Gonatam An II 147 (Theo), Aratus in M. cum Persaeo Is 325
- MAEA** Mercurii mater e Iove An II 230
- MAIVS** mensis Sch 386
- MANLIVS**, codicum titulus falsus quomodo ait natus Prol XXXI sq., M. et 'Sphaera' carmen indidem hauserit Prol XXXIII
- MARATHONIVS** taurus in caelo Sch 368
- MARE**, praesagia Sch 508 sqq.
- MARIA** stella Maris inclita in Heinrich pallio p. 603
- MARIVS** puer (?) An II 152 (Arati prooemium ficticium)
- MARS** planeta, nomina graeca et aegyptia Ach 43, *Πυρόεις* vel Herculis stella ib An II 274, ratio musica Ach 44, currendi tempus ib Sch 427, cingulus Ach 42. 64—5 An II 124. 132, iram efficit An II 170 (Sphaera) fervorem An II (rec-int) 275, e Steropa Pliade habuit Oenomaum An II 230 Sch 390, color in globo An II 274
- MARTIANVS** Vraniae personam describit VIII p. 301 Eyss. Prol XIX¹, fontis

- Aratei indicia continet XXIII—XXIV, stellarum index editus Prol XXVIII—XXX
- MARTIVS mensis apud Aegyptios Phamenoth Sch 430
- MASSILIA, litterae Graecae Prol XLII sq.
- MATHEMATICI in Arato criticam facientes Sch 342 al, de magno anno Sch 429, *θεώρημα* de circulo Sch 445, de solis magnitudine ib, de cometis Sch 545
- MEDICINALES VIRES, Arati liber Ach 78
- MEDUSA vide GORGO, Medusae filius Pegasus equus Pap 557
- MELANCHRIVS (sive MENANDER; an Maeandrius? 'Aratea' p. 323) Arati coaevus Is 325
- MELANIPPE Chironis filia ab Aeolo compressa in equam conversa An II 219—220
- MENANDER vide MELANCHRIVS
- MENOPHANTVS de Pliadum in Tauro positione (v. 254) Sch 387
- MENSIS lunaris et Graecorum et Aegyptiorum Sch 473, mensium certi dies praesagii apti Sch 553—4
- MERCVRIVS Maecae filius Sch 389 al, infans a Iunone nutritus Ach 55 An I 95 Sch 434, infans Apollinis boves rapuit Sch 393, Myrtili Aurigae pater An II 210 Prol LXVIII, Perseo commodavit calceos alatos et petasum An II 226 Sch 385, fecit Lyram An II 230—1 Suppl I 1, 577, Herculem infantem Iunoni portavit An II 277, Leporem (An II 254 Sch 409) et Deloton (An II 223 Suppl I 1, 576 Sch 380) in caelo locavit, *λόγον* efficit An II 170 (Sphaera) 275 (recint), vide ORIO
planeta, cingulus Ach 42. 64—5 An II 125. 133, ordo inter pl. Ach 42 sq., *Στιλβων* et apud Aegyptios Apollinis stella Ach 43 An II 275, ratio musica Ach 44, tempus currendi ib Sch 427
- poema Eratotheus Ach 43. 55 Sch 434
- MEROPA 1. Plias e Sisypho mater Glauci An 229—230 Sch 390. 392
2. filia Oenepionis Chii stuprata ab Orione An II 247—8 Sch 405
- MESORI Aegyptiorum mensis (Augustus) Sch 425
- METRO Atheniensis astroscopus de anno undevicennali Ach 47. 478, Aratiantor ib, ab astronomia profectus An I 89, Metonis successores tabulas calendarias in urbibus statuerunt Sch 478
- METRODORVS Epicuri discipulus multos mundos esse dixit Ach 37, de iride (Diels DG p. 231) Sch 516
- MIRVS Sophronis qui 'Nantius' inscribitur An II 176—7
- MINERVA a Vulcano amore petita An II 208—9, stellas condidit An II 162 (Sphaera), Cepheum inter sidera locandum curat An II 214, Andromedam in caelo locavit ob Perseum An II 216 Sch 375, Medusae caput in pectore affixit An II 227, Argo navem fecit An II 255—6 Sch 411
- MIROS Euryalae pater An II 247 Sch 405, canem (Sirium) et hastam accepit ab Europa An II 251, ad Minocem Bacchus pervenit Ariadnam compressurus Suppl I 1, 573
- MONNVS musivi Trevirensis artifex p. 173 adn Prol XLIV
- MUNDVS cum ovi partibus comparatus Ach 33, ovo similis secundum Orphicos Ach 37, dictus a Pythagora *παρὰ τὴν διακόσμησιν* Ach 35—6, Diodori stoici definitiones sex (ex Eudoro) ib, figurae variae secundum philosophos Ach 37, figura sphaerica sphaeris caeli aetheris aëris aquae terrae comprehensa Ach 50, *ὄσταισις τῶν ὄλων* Ach 50, *ὄστημα οὐρανῶ καὶ γῆς καὶ τῶν ἐν τούτοις φύσεων* An II 127, ridet sole An II 170 (Sphaera), mundum gubernari

apparet ex annorum mensium dierum horarum rationibus et ex orbitibus occasibusque lunae et solis et planetarum Is 324, mundi motus aeternus Sch 444 planetarum motui adversus Sch 428—9. 447 al, mundi interitus Sch 429. 478

MVSA cum Arato in picturis p. 172—4 a Musis cur Aratus non coeperit An II 176—7, cur *μειλιχία* Arato (v. 17) Sch 339, Musarum *ἀρχηγέτης* Iuppiter An II 176—7 Sch 334, lyra gaudent An II 230 Suppl I 1, 577, lyram post Orphei mortem Musaeo dederunt An II 230 sqq. Suppl I 1, 577—8 Sch 394, e Musarum numero novenario novem chordae lyrae Sch 394, Orpheum in Libethriis montibus sepelierunt An II 232, delphinum amant An II 246

MVSAEVS de Iovis infantia An II 209, de Hyadibus Sch 369, lyram post Orphei mortem accepit a Musis Sch 394 al

MVSCA, praesagia Sch 523—4. 551

MVSICI de signiferi et planetarum rationibus musicis Ach 43 sq.

MVSIVVM Pompeianum scholam representans Platoniam Prol XXXIII, Trevirense representans Aratum et alios poetas p. 173 Prol XLIV, hoc unde provenerit Prol XLIV

MYCENE Atrai regnum An I 89

MYRIS frater Arati Ach 76 Is 325, in M. Arati Epicedium Ach 78

MYRTILVS 1. scriptor, de Hyadibus (fr 6 M.) Sch 370

2. Mercurii filius auriga Oenomaï Aurigae sidus An II 210 Sch 368 Prol LXVI, at sine curru cf Germanici v. 161 (e globo) Hygin III 12 imaginem Vossianam apud Thiele p. 100

MYTHOLOGIA, in m. Iudit Aratus Sch 391 al

N

NATVPA, κόσμον τὸν δι' αἰῶνος δρόμον εὖ διαστάθησεν ἀντοργὸς φύσις An II 162 (Sphaera)

NAXIACA Aglaosthenis An II 243

NAXVS ab Ariadna et Baccho petita An II 193a Suppl I 1, 573, Iovis e Creta profugae refugium An II 244, similis pampino Sch 381

NAYPLIVS maiorem Ursam invenit Sch 343

NEMEA, Hercules Nemeae leonem iugulat An II 206

NEMESIS Iovi Rhamnunte Helenam et Dioscuros enixa An II 233—4 Suppl I 1, 578 Sch 394

eius stella planeta apud Aegyptios Ach 43

NEOPTOLEMVS Parianus ἐν τῇ Τριχθονίᾳ de Oceano ('Aratea' p. 205) Ach 51

NEPHELE An II 221

NEPTVNVS vide ORIO, misit cetum Aethiopiibus (Soph fr p. 157) An II 215 Sch 463, ex Hella genuit Paeona An II 222, Pegasi pater Sch 376 Pap 557, cum Alcyona et Celaeno Pliadibus concubuit An II 230 Sch 389—90, Amphitriten amat An II 245—6 Sch 403, Delphinum in caelo locavit An II 245, Neptuni stellae sunt eae quae tempestatem et serenitatem indicant Sch 479

NEREIDES in Cynosurae fabula An II 185 a (?), cum Cassiepia de pulchritudine certaverunt An II 215. 257, et Amphitrite An II 245

NESTIS aquae dea Empedoclea Ach 31

NICANDER Colophonius

1. poeta, Arati non coaevus neque astronomus Ach 78 Is 326, coaevus Arati Is 326, ab Arato 'Theriacae' accepisse fertur, Arato dedisse 'Phaenomena' Ach 78 Is 323. 326, de Capra (fr 114) Sch 368, de fulica (Alex 170) Sch 510, de hydro (Ther 416) Sch 517, de Lyra e testudine facta (Ther 700) Sch 393, de Pliadibus (Ther 121 sqq.) Sch 370. 387, de Scorpio (Ther 18) Sch 461

2. mathematicus Arati coeuvus
Is 323. 326
- NIOOCLES grammaticus Prol XVII
- NICOSTRATVS conditor urbis Creticae
'Ιστῶν An II 185
- NIGIDIVS de lunae signis (fr CV—CVI)
An II (rec-int) 292. 294
- NILVS An II 223 Suppl I 1, 576 (vide
DELTOIVM), Hydra caelestis Sch
424, Fluminis sidus An II 259 Sch
413, Nili ostia in stellis An II 260,
tumescit mense Mesori dum sol est
in Leone Sch 364. 425, Nilo tume-
scente fortius ranae coaxant Sch 517,
Pindari de Nili incrementis fabula
Sch 396—7
- NIX, e quibus praesagiis opperienda
Sch 544—5
- NOCTVA, praesagia Sch 528—9
- NONNVS Panopolitanus, catasterismi e
scoliis mythologicis Arateis et globo
hausti Prol LXIV sqq., I 465 emen-
datur Prol LXIV
- NOVEMBER mensis apud Aegyptios
Athyr Sch 392
- NOX, ἀρχὴ νυκτὸς ἡλλου δύοις Att 18,
horae computandae Att et Hi 18 Ach
57—8 An II 128 Sch 448. 475, signa
noctis sex Ach 53—4, diversitas in
diversis cingulis Ach 65—6. 70, e
sideribus noctem miles Homericus
metebatur (II X 252—3) An I 89,
persona Noctis Sch 420
- NVBES, praesagia Sch 511. 527. 533
- O
- OCEANVS vice horisontis fungitur Ach
51 Sch 343. 503, a philosophis et
geometris horizon vocatur Ach 52,
item a poetis An I 94—5, secundum
Homerum (Od III 1al) totam terram
circumdat Is 320, etymologia Sch 343,
pater Aethrae Sch 389, Clymenae
Sch 386 sqq., Pflonae Sch 388, si-
deribus 'coronatur' Sch 451
- OCTOBER Sch 386, Aegyptiorum mensis
Phaophi Sch 425. 431
- OENOMAVS Martis e Steropa filius An
II 230 Sch 390
- OENOPIDES Chius de lactei circuli fa-
bula Thyestea Ach 55
- OENOPIO Chius Orionem occaecavit ob
stupratam filiam Meropam An II
247—8 Sch 405, filius Bacchi et
Ariadnae Sch 461
- OLENVS pater Caprae Sch 368 Prol
LXV
- OLOR vide AVIS MAGNA
- OLYMPVS, 'qui Olympum habent' An
II 152 (Arati prooemium ficticium)
- OPHIVSSA Chii nomen antiquius Sch
461
- ORBIS totius descriptio latina Prol
XXXIX
- OROV8, Orphei introitus Suppl I 1,
578
- ORIO sidus, stellae An II 247—50
Sch 406, deerat in Aegyptiorum
sphaera Ach 75, splendidissimum
sidus australe Sch 401, positio accu-
rata Sch 404—5, Orione circa medium
caelum versante Taurus Gemini Can-
cer Canis Auriga al supra terram sunt
Sch 406, ex adverso est Scorpio Sch
461—2, sub pede eius Eridanus An
II 259
- heros Chius, tres patres habuit
An II 249, cur occisus sit scorpio
An 196. 247—50 Sch 354. 461, a Sole
sanatus a caecitate An II 247—50,
persequitur Pliades An II 229 Sch
386, Orionis canis Sirius An II 252—3
Procyo An II 270—1 Suppl I 1, 581
Sch 426, apud Homerum memoratus
(Od XI 310. 312) Sch 462, in libro
Hiob (IX 9) An II (rec-int) 286
- ORIO de defectu solis scripsit Ach 47
- ORPHEVS de Iove (fr 46, 2 Abel) Ach
81, lyram Mercurialem ab Apolline
accepit An II 231 Sch 394
- ORPHICI mundi sphaeram cum ovo
comparabant Ach 33, mundi figuram
ovo similem dixerunt Ach 37
- ORVS grammaticus Prol XVII
- OSIRIS planeta Ach 43

OSTOLOGIA liber Arateus Ach 78 (ubi vide adn)
 OVES, praesagia Sch 541. 543—4
 OVIDIVS, fastorum excerpta in libro Puteaneo Parisino cf adn ad An II 306

P

PAEO vide NEPTVNVS
 PALAMEDES, inventa secundum Sophoclem Ach 27—8
 PAN Arcadiae deus, hymnus Arati Ach 78 An II 148 (Theo), in capricornum mutatus dum petitur a Titanibus Sch 397, Panicus clamor ibi terror An II 237
 PANAETIVS Prol XI sq.
 PANATHENAEA ab Erichthonio inventa An II 209
 PANGAEVM mons Solis sacer ab Orpheo habitatus An II 232 Suppl I 1, 578
 PANTHERA sidus solummodo in Martiano VIII p. 309 et in imaginibus apparet Prol XXVIII
 PANYASIS in 'Heraclea' de Cancro (fr 3 K.) An II 204
 PAPPI (πάπποι) florum senecta Avieno interprete v. 1686 Sch 511—2, definitio (ὕμην κελυφανάδης) Sch 512
 PAPPYRVS Arati Berolinensis no 5865 p. 314. 556—8 Prol LXIX sq.
 PARALLELOGRAMMA Sch 402
 PARHELIA Sch 502 sqq.
 PARMENIDES Eleata de cingulis Ach 67, de stellarum multitudine (fr nov) Is 318 Prol II
 PARTHENO, fabula An II 208 cum adn
 PASIPHAE, taurus P. in caelo Sch 368
 PAVLVS Alexandrinus, astrologus s. IV Prol XVIII
 PEGASVS vide EQVVS
 PELEVS, nuptiarum signum Ara Sch 423
 PELIVM Chironis domicilium An II 264—5

PELOPS, fabula Prol LXVI al
 PERSAEVS stoicus apud Antigonum Arati sodalis An II 148 (Theo) Is 325, 'Perseus' scriptus An II ib, Arati Athenis magister Is 325
 PERSEPHONE raptā ab Orco Aegyptiis terram significat frugibus carentem Sch 365—6
 PERSEVS sidus, fabula et stellae An II 214—7 Suppl I 1, 577 An II 226—8. 257 Sch 374—5. 385, figura Sch 385, caput Medusae portans An II 227, in boreali semisphaerio Sch 384, de erat in Aegyptiorum sphaera Ach 75
 PETRVS, epistolae falsae Latinae Prol XLI
 PETRVS VICTORIVS editor Hipparchi Prol XIV—XV, Achillis XVI
 PHAENO planeta, *Νεμέσεως ἀστήρ* apud Aegyptios, Ach 43
 PHAENOMENA partis primae Arataeae titulus Sch 507 al, titulus totius poematis passim, titulus operis Eudoxei Ach 23—4, vide ENOPTRVM, scriptores omnes vicit Aratus An II 151 (Theo) Is 324, scriptores varii Is 324 ('Aratea' p. 140), *ἰδίως τὰ κατ' οὐρανὸν ἀστρα κατὰ τὸν ἀστρονομικὸν τὸπον τὰ μετάρσια* An II 140
 PHAEO Hyas Sch 386
 PHAESTYLE Hyas Sch 386. 389
 PHAETHO planeta Osiris apud Aegyptios Ach 43, fabula graeca Sch 412 Prol LXIV
 PHAMENOTH mensis Aegyptiorum (Martius) An I 94 Sch 430
 PHARMVTHI mensis Aegyptiorum (Aprilis) Sch 392
 PHAOPHI mensis Aegyptiorum (October) Sch 425. 430
 PHARVS turris, sidus p. 592 Prol XXVII 23 cum adn
 PHATNE vide PRAESEPE
 PHERECYDES 1. de principis (ex Hesiodo Theog 116 p. 39. 40 St.) Ach 31. 32
 2. de aureis malis Iunoni nubenti oblati (fr 30 St.) An II 188, de Hyadibus (fr 16) An II 212a Sch 369. 389

- bis (interpolatus), de Phrisci ariete :
(fr 40) An II 221
- PHILA** Seleuci et Stratonicæ filia uxor
Antigoni Gonatæ Ach 77 Is 325,
nuptiis Philæ et Antigoni interfuit
Aratus Is 325
- PHILEMO** Iovem ærem dixit (fr 91 K.)
Ach 83 An II 178
- PHILETAS** Arati cosevus Is 323
- PHILOLAUS** de sole triplici (p. 127 B.)
Ach 46
- PHILOPONUS** grammaticus Prol XVII
- PHILOSOPHI** de magno anno Sch 429
- PHOENICE** Europæ patria An II 211
- PHOENICES** utuntur Ursa minore Ach
29 (Callim fr 94) Sch 348
- PHORCIDES** Gorgonium custodes præ-
missæ An II 226
- PHRIXVS** Euripidis fabula (fr 820) An
II 211. 221—2 Sch 378
- PHRYGES** ὄρον τὸ ἄνω (Neoptolemus
ἐν ταῖς Φρυγίαις φωναῖς [‘Anal
Alex’ ed Meineke p. 360]) Ach 36
- PHYSICI** de solis natura Ach 46, de
magno anno Sch 429, phycus qui-
dam Aratum physice interpretatus
latet in Scholiis Sch 464
- PHYSIOLOGI** ab Ekkeharde IV citati
p. 605 adn
- PICTORES** antra pingentes prominentia
(προεχῆ corrigas cum Duebnero e
προεχῆ) alba faciunt, quæ retro
sunt nigra Sch 492
- PICTURÆ** (vel delineationes) Arati
ipsius p. 172—4 Prol XLIV, si-
derum Arateorum ad An II 181
—297 passim notatæ, item in præ-
scriptis ad Bedam ‘De Signis’
p. 582 sqq., codices Arati imagini-
bus illustrati Prol XXII al, Ciceronis
eclogæ ad picturas explicandas olim
selectæ Prol XXII adn, globus deli-
neatus sub textum Sch 342, σφαι-
ρογραφία Aratea Sch 384
    peculiaria, Iuppiter in aquila
sedens An II 274, Virgo cum Libra
Sch 355, Arcturus pedum gestans
ib, Cassiopeia Sch 374, Andromeda
375, Perseus Gorgonium tenens Sch
385, Delphinus Sch 403, Capricornus
Sch 397
- PINDARVS** ἄστρον solem dixit (Ol I 3
—6) Ach 42. 51, ἐξ Διός pro ἀπὸ
Διός (Nem II 3) Ach 82 Sch 334,
ætherem vacuum dixit (Ol I 6) Ach
51, solem sidus vocavit (fr 107 Ol I 6)
ib Sch 338, debeat (Ol II 64 sq.) Sch
358, de Nili incremento (fr 282) Sch
396—7
- PISANDER** Rhodius de leone Nemeæo
(fr 1 K.) An II 206
- PISCES** duo, sidus passim, etymologia
An II 168 (Sphaera), Pisce nati An
II 224—5 Sch 381. 416, fabula ib,
Stellæ Sch 382, Χελιδονίας borea-
lior dictus a Chaldaeis Sch 383
- PISCIS** sidus, vide **PISCES**, fabula et
stellæ An II 261—2, Aquarii Aquam
bibit An II 261 Suppl I 1, 579 Sch
416, in eius memoriam Syri pisces
non edebant, aureos et argenteos sa-
crabant An II 261 Suppl I 1, 579
Sch 382
- PLANETÆ** etymologia Ach 45, nomina
graeca et aegyptia Ach 43, enume-
rati et epithetis ornati An II 170
(Sphaera), numerus Sch 426, a sep-
tem pl. septem lyrae chordæ Suppl
I 1, 577, proprius motus Sch 426—7,
musica ratio Ach 42—4, congressio
ipsorum planetarum Ach 45, iter per
signiferum Ach 52—53, iter inordi-
natum Sch 426, tempus itineris Ach
43—4 Sch 427—8, zonæ Ach 42
Sch 427, sphaeræ propriae Ach 42,
et sol An II (rec-int) 273—4, affectu-
um auctores An II 170 (Sphaera)
272—5, apud genesialogos Ach 53,
commemorati vel tractati ab Euripide
(fr 861) Ach 29 ab Arato in
‘Canone’ Ach 42 sq. 46 Anonymo II
272—5 a Pythagoreis Ach 43 ab Era-
tosthene Hypsicte Thrasylo Adrasto
Ach 43 a multis Ach 46, omisai
praeter solem et lunam ab Arato in
‘Phaenomenis’ Ach 42 sq. 46 Is 328

- 9, signa graphica An II 275 b adn, absidum tabula p. 601 adn
- PLATO**, principia (Tim 29 E) Ach 31, mundus aeternus (Politic 274 D) Ach 35, sphaera siderum fixorum (Tim 28 B) Ach 36, caelum *αἰθέρος τὸ ἔσχατον* (Tim 32 B sqq.) ib, caelum ὁ κόσμος ὃ Διὸς οὐρανὸν λέγομεν (Phaedr 246 E) Ach 37, caelum aut de suo aut aliunde vertitur (Politic 269 C) Ach 51, sol igneus (Tim 39 B) Ach 46, stellae animantes (Tim 40 B) Ach 40, stellarum natura (Tim 32 C) Ach 40, septem planetas 'astra' dixit (Tim 40 B) Ach 41, planetarum sphaerae (Tim 38 C) Ach 45, de magno anno (Tim 39 D) Sch 429, deus omnium praeses (Leges IV 715 E) Sch 338—9, de medicorum cucurbitis (Tim 79 E) Ach 33
- PLIAS** vide VERGILIAE ATLANTIDES
- PLINIVS** de planetis excerptus An II 272—3
- PLIONE** Oceani filia Pliadum ex Atlante mater Sch 386 sqq., allegorice oceanus ib
- PLUTARCHVS** de Arati 'Diosemeis' de sole (fr 1 W.) Sch 490, (fr 2) Sch 493, (fr 3) Sch 536, (fr 4) Sch 538, (fr 5) Sch 539, (fr 6) Sch 540, (fr 8) Sch 547—8, prooemio Arati scholiis instructo utitur ('De exsilio' p. 601 AB) Prol L
- POETA** anonymus tragicus de Iove paenopta (fr ades p 43 N.) Ach 84
- POLVS**, definitio et etymologia Ach 61 An II 127 Is 316, interdum idem ac caelum p. 133 adn, οἱ περὶ τοῦ πόλου (caelo) συντάξαντες Prol II, *θηλυκῶς* idem atque horologium (Aristoph 'Daetal' fr nov) Ach 62, duo poli mundani Is 316. 322 Sch 341—2, parvae stellae An II 129 (videtur idem Germanicus v. 19—21 vel probasse vel sensisse), stella polaris An 186 a b, polus horizontalis An II 130, p. et horizon Ach 70, poli elevatio et altitudo Ach 70, in meridionali polo 'ortus et occasus misceri' putat Sch 351, apud Homerum An I 89—90
- POLYBIVS** in libro 'De aequatore' de cingulorum numero egit Ach 67
- POLYDECTES** Perseum contra Gorgones misit An II 226—7 Sch 385
- POLYXO** Hyas Sch 389
- POMPEIIVPOLIS** primitus Soli nominata Is 325
- PORPHYRIVS** grammaticus Prol XVII
- POSIDONIVS**, *ἀστέρως* definitio (p. 65 B.) a Diodoro recepta contra Epicureos de anima et corpore (p. 65) Ach 41, de cingulorum numero (p. 92) Ach 67, Aratum imperitum dixit astronomiae in 'Praedicatione Homeri et Arati de mathematicis' h e ἐν τῷ *Περὶ συγκρίσεως Ὁμήρου καὶ Ἀράτου περὶ τῶν μαθηματικῶν* (fr nov) An II 143. 150 Prol XI, de parheliis (p. 77) Sch 502, de cometis (p. 79) Diels DG p. 231) Sch 546
- PRAESEPE** sidus fabula stellae positio An II 297 Suppl I 1, 576 Sch 505. 528, est nubecula Sch 505, Arato (v. 892) aliis *νέφος πεφωτισμένον* Ach 69 An II 205
- PRAEVINDEMIATOR** stella in Virginis vicinia (*Προτραγγιτήρ*) An II 202 Sch 361 Suppl I 1, 574—5 Prol XXVI
- PRAXIPHANES**, ei a Callimacho liber inscriptus (*τὰ Πρὸς Πραξ.*) Ach 78
- PRISCIANVS**
1. grammaticus, eius 'Phaenomena' p. 312 adn, excerpta in codicibus Prol XXII
  2. Lydus latinus Prol XXXIX
- PROCRIS** sanato Minoe canem Sirius simul cum iaculo dono accepit An II 251, Cephali uxor ib
- PROCYO** (Antecanis) positio fabula stellae An II 270—1 Suppl I 1, 581 Sch 426
- PROMETHEVS** fabula An I 93, Ingeniculus sidus Sch 353, filius Caeli et Clymenae frater Epimethei et Atlantidis Sch 386

PROOEMIUM scholiorum Arateorum ter hodie redactum Prol II
 PROPVS stella in Geminis An II 204 (cf Prol XXVI)
 PROTEVS allegorice explicatus (Od III 458) Sch 335
 PRUDENTIVS 'Contra Symmachum' citatus (I 365—7) An II (rec-int) 291
 PTOLEMAEVS 1. Soter Antigoni Gonnatae fere aequalis Ach 78, et Eurydice parentes Pt. Cerauni An II 147 (Theo)
 2. Ceraunus filius Soteris et Eurydicae occidit Seleucum Nicatorem An II 147 (Theo), occisus a Gallis ib
 3. Pt. II Antigoni fere aequalis Ach 78
 4. Pt. III, ei Cono morem gerens Berenicae crimem sidus esse finxit Sch 361 Suppl I 1, 575 al
 PTOLEMAEVS astronomus de solis defectu Ach 47, Aratae sphaerae cum Ptolemaeo consensus Le 561, e Ptolemaei libro apparet non recte omnia Aratum scripsisse Le 562, de lacteo circulo (Magna Syntaxis VIII p. 202 Bas.) Le 564, de tropicorum ab aequatore distantia (? ib I p. 23 B.) Le 564, de circulorum incisione (II p. 25?) Le 566—7, siderum fixorum motus quidam (I p. 6 sq.) Le 568, Ptolemaei stellarum numeri ad Aratum translati Prol II, 'Magna Syntaxis' a Theone enarrata Prol LXIV
 PTOLEMAEVS (dubium qui sit putandus) 'Idiophnéσιν' Hegesianactis Hermippi Arati 'Phaenomena' laudavit, sed maxime Aratum Ach 79
 PYROEIS planeta 43 al, vide PLANETAE
 PYRRHVS geometra Arati interpres Sch 334 ('Aratea' p. 162)
 PYTHAGORAS mundum primus definiuit ἐκ τῆς διακοσμίσεως Ach 36, ab astronomia profectus ad philosophiam An I 89
 PYTHAGOREI elementorum figuras ad numeros et dimensiones redigebant Ach 37—8, ἀστέρας dicunt moveri

et fixas stellas et planetas Ach 39, de planetarum motu circulari primi egerunt Ach 43, de omnium stellarum motu proprio Ach 45—6, de stellarum defectu Ach 46, de cometis Sch 545, dextra borealia laeva australia dixerunt Ach 62, in quibusdam lunae apparentis numerum valere septenarium Sch 467—8

PYTHO draco ab Apolline necatus Sch 349

Q

QVADRATVS τὴν σφαῖραν et τὸ σφαιροειδές definiuit An 92

QVAESTIONES de sole et luna Ach 49, de stellis Ach 50, de signorum numero duodenario Ach 53, de noctis et diei aequalitate vel inaequalitate Ach 54 et longitudine Ach 58, quaestio HomERICA de Vrsa non occidente An I 94, cur a Iove et non a Camenis Aratus incohaverit An II 176—7 Sch 334, cuius Iovis Aratus meminert fabulosian naturalis An ib, cur ab Ursis Aratus carmen coeperit Is 321.330, cur calidissimos dies in Leone et non in Cancro esse dixerit Sch 364, cur a Cancro Aratus coeperit signiferum Sch 446, cur certis condicionibus tempestatem, aliis ventum luna significet Sch 465, de sole medium caelum tenente Sch 490, de Orionis positione Sch 404—5

R

RANAE in Aegypto aestate magis coaxant Sch 517, ranunculae ἀδιάπλαστοι τίκτονται καὶ ἀποδες Sch 517

RECENSIO INTERPOLATA interpretis Arati latini vide ANONYMVS II

RHAMNVS vide NEMESIS

RHODII litteris clari Prol XI sq.

ROMANI menses, vide sub singulis mensibus

S

SABIRIVS Pollo (?) Epistularum Arati scriptor Ach 79, Euripidis Epistulas confecit ib

- SACRARIVM sive ARA seu Turibulum, sidus fabula stellae An II 263—4 Suppl I 1, 579 sq.
- SAGITTA sidus Apollinis, qua Cyclopes interfecit An II 241, ab Hygino descripta in Bedae 'De Signis' éditione Basileensi p. 594
- SAGITTARIVS sidus et etymologia An II 166 (Sphaera), ortus Att et Hi 10—12, *μεσουράνημα* ib 12, Crotus An II 239—241, fabula et stellae ib, non Centaurus ut picturae volunt sed Satyrus ib 240
- SAIS 1. Aegypti urbs unde *Σαῖται*; 2. Thraciae unde *Σαίοι* Ach 76
- SATVRNVS planeta, cingulum Ach 42. 64—5 An II 124. 132, nomina graeca et aegyptia Ach 43, ratio musica Ach 44, currendi tempus ib Sch 427, commemoratur in Arati prooemio ficticio An II 152
- S. et dei contra Gigantes pugnarunt An II 209, cum Iove confixit An II 263—4 Suppl I 1, 579
- lacrimas efficit An II 170, tarditatem An II (rec-int) 274
- SATYRVS Sagittarius An II 239, in asinis contra Gigantes Satyri equitabant An II 297 Suppl I 1, 576
- SCHOLIA 1. Aratea Prol IL sqq., a Theone ex parte composita Prol LI sqq., aliunde hausta Prol L, fere desunt in Lexicis Prol LXVI, excerpta in Anecdoto Britannico Prol LXIX, a Tatiano (c. 9 et 10) Prol LXIX adn, in 'Catasterismorum' libellum interpolata Suppl I 1, 574—5
2. Homericæ ex Arateis pendent An II 368—390 Prol LXVI adn, vide DIDYMVS
- SCILLA praesagia Sch 540
- SCIRO ventus Ach 68
- SCIRONIDES rupes Ach 68
- SCORPIVS, etymologia An II 166 (Sphaera), stellae An II 196—7, ex adverso Orioni Sch 462, infra Serpentarium An II 194, maximum sidus ib, plus explet quam duodecimam signiferi partem Sch 447, duorum signorum spatium explet An II 195—6, in Chio insula ad percipiendum Orionem suscitatus ib Sch 461, a Iove ad caelum translatus hominum causa An ib Sch 461 idque *καθ' ὁμοίωσιν* Sch 315. 461—2, mortalitatem affert cf 'Pallium Heinrichi' II p. 602
- SELEVCVS 1. Macedoniae rex An II 147 (Theo)
2. Philae pater Stratonicae maritus Ach 77
3. Syriae rex vide ANTIOCHVS
- SEMICIROVLI passim Le 567
- SEMISPHAERIA passim, ut An II 145, figuris additis Prol XXX
- SEPTEMBER mensis Thoth Aegyptiorum Sch 425. 440
- SEPTISTELLIVM (*ἐπτάστερον*) An II 230
- SERGIVS 'recentior', grammaticus Byzantinus Prol XVII
- SERPENTARIVS, stellae Att et Hi 6—7 An II 195, descriptio et fabula An II 194 Suppl I 1, 573—4 Sch 353
- SIDERA, inventio Ach 28—9, a diis condita (a Iove Minerva Sole) An II 142. 162 al, nomina Sch 447 ab heroibus plerumque sumpta Sch 339, fabulae enarratae a peritis An II 142, distributio An II 130, sidus a stella discernitur Ach 51 An II 128 Sch 338, de siderum et stellarum fixarum proprio motu Sch 340—1, idem secundum Ptolemaeum Le 568—9, siderum occasus et ortus Ach 73—5, sidera fixa interdum crinita Sch 546, *ἀπλανεῖς* et *πλάνητες* Is 318 al, navigantium quae sidera potissima Sch 476, subito obscuratis his procella erit Sch 532, numerus omnium An II 134 sqq. Prol XXIV
- SIGNA 1. critica *χ διπλῆ ἀμφὶ ἀστήρ* in 'Phaenomenis' Arati adhibita An II 141 Sch 421 Prol XXX
2. astronomica (*σημεῖα*) definitio Is 315 al, (*ζώδια*) vide SIGNIFER
- SIGNIFER SIGNA definitiones An II 271—2 Le 568, positio et partitio Le

568—570, iter planetarum per signa Ach 52—3, enumeratur ordo Ach 53 al, signa *διορισμοῦ καὶ διδασκαλίας χάριν* locata Sch 345, signa apud genealogos Ach 53, de signorum moribus Prol XXXIV, cur solummodo XII sidera 'signa' dicantur Ach 53, solis per signa iter Sch 476 al, signa adversa (*ἀντιζῶγα*) An II 128, latitudo Ach 52, singula signa modo superant modo non explent duodenas signiferi partes Sch 447—8, aequatorem secat signifer et tres circulos complectitur Ach 53, *λοξίας* dictus a poetis An I 96, signiferi signis XII quae sidera coorientantur et cooccidant secundum Aratum (interpolatum) An II 114—122, haec cum Hygini l. IV comparanda ib, signa cum corpore humano composita ab Ekkehardo IV cf p. 605 adn
 'De signifero' Leontii libellus editur Le 568—70, tractatus christianus An II (rec-int) 285—7 e Plinii NH aliis excerptus

SIRIUS *ἀστὴρ* et *ἄστρον* Ach 41. 51, fabulae et stellae An II 251—3 Suppl I 1, 579, etymologia An II 252a—3 b, una stella ib, canis *κατὰ πάθος* inter sidera locatus Sch 345, Isidi sacer apud Aegyptios Sch 366, Sirio orientior Procyo Sch 426, pone Procyonem ib

SISYPHVS mortalis e Meropa Plidae filium Glaucum habuit unde pudore evanuit An II 230 Sch 390. 392

SMINTHES 'Phaenomenorum' scriptor Is 324 ('Aratea' p. 162)

SOCRATES de principiis Ach 31

SODALICIA (*κοινωνία θλασσι*) An II 264

SOL 1. astronomica: *Φαέθων* planeta Ach 44 An II 273, magnitudo Ach 48 Is 319 Sch 445, inter planetas ordo Ach 42, natura vel ignea vel alia Ach 46, *κισσηροειδής* vel *δισκοειδής* vel *σφαιροειδής* vel *σκαφοειδής* Ach 46, cingulus Ach 42,

signiferum permeans Sch 476, de sole scriptores Ach 46, tractatus christianus An II (rec-int) 292—5, in stellarum defectu Ach 46, defectus Ach 46—7, in defectu aliis visibilis aliis invisibilis Ach 47, de defectu scriptores ib, solis et lunae congressio (*σύνωδος*) Sch 481 sqq., solis iter mundo adversum Sch 428—9. 447, itineris tempus accurate computatum Ach 44 Sch 428. 447—8, ratio musica Ach 44, itineris regio Ach 48. 53—4 An II 128, solis praesagia argumentis physicis firmata Sch 472 sqq.

2. mythologica: Sol stellas condidit An II 162, equi et carrus Solis An II (rec-int) 295 Sch 412, Solis quadrigam Erichthonius imitatus An II 208, Phaethontis fabula Sch 412, Solem Orpheus Apollinem dixit et honoravit An II 231—2 Suppl I 1, 578, Sol Orionem sanavit An II 247—8

risum efficit An II 170 (Sphaera), cum formica comparatus Ach 49, solis spectandi nobis causa sunt boves aratores Sch 360

SOLI 1. Ciliciae urbs postea Pompeiopolis Ach 76. 7 An II 146 Is 323—5 unde *Σολεῖς*

2. Cypri, unde *Σόλοι* (a Solone commemorati fr 19 B.) Ach 76. 7

SOLO 1. Atheniensis Solios Cyprios commemoravit (fr 19 B.) Ach 77

2. Lindius Solos Ciliciae condidit An II 146 Is 325

SOLSTITIA Ach 54, apud Aegyptios sive lugubria sive laeta (cf ISUS) Ach 54—5, tempus Ach 54. 58 Sch 437—8

SOPHOCLES (fr inc 671) Ach 27, (Palam fr 399) ib, (fr 672) Ach 28, Iovem solem dixit (fr 1017) Ach 82, de Cassiopeia (Andromeda p. 157 N.) An II 215, de Ceto (ib) An II 257

SOPHRO a Iove incohavit in 'Nuntio' mimo (fr 51 Botzon) An II 177 Sch 334

SOSTHEVS de Croto (fr 5 N.) An II 239—240

- SOSTHENES** Macedonum rex An II 147 (Theo)
- SPECVLVM** Eudozi, vide **EVDOXVS**, speculi positiones variae cum lunae luce varia comparatae Ach 50
- SPHAERA** terrae sphaeris inclusa Ach 32, incolae Ach 65 An II 125 al, ordo sphaerarum secundum Archimedeos Ach 32, caelum quinta sphaera An I 92, sphaerae definitio Is 315. 330 cf Prol XLVII sq., positio Is 329, vide **GLOBVS**, dispositio Is 330, sphaera picta Sch 384, quomodo in picta sphaera nos figuras spectemus Sch 384—5 (vide **GLOBVS** *σφαιροθεσία σφαιρογραφία*)
de sphaera *ὡς πρὸς εἰσαγωγήν* scripsit An II 1 p. 102—124, 'Sphaera' carmen graecum cum versione latina et rec-int editur An II 154—171, eius fontes cf Prol XXXII—XXXVI, utitur haec Sphaera etiam Eratosthenis indice et 'etymologia' stellarum probabiliter Prol XXIV—XXV, a Demetrio Triclinio male habita Prol XXXII An II 154 adn, Empedoclis nomine instructa ib, haec 'Sphaera' Manilius Vitruvius indidem hauserunt Prol XXXII, item 'Sphaera' et Excerptum Ps.-Hipparcheum ('Anal Erat' p. 141 sq.) Prol XXXIV, item 'Sphaera' et Firmicus Maternus (II 10 p. 52) Prol XXXIV—XXXV
- SPICA** stella in Virginis manu An II 202 Sch 356 Prol XXVI, utra in manu Sch 357, cur Sch 356
- SPORVS** Arati interpres de dispositione 'Phaenomenorum' Arati et de boreali circulo Is 330 Prol XLVII, de v. 541 sqq. Sch 445—6, de parheliis Sch 503, de cometis (- Avien 1815—9) Sch 546—7, dixit Aratum non veritatem sed navigantium utilitatem spectasse Le 562, cf 'Analecta' mea 'Eratosth' p. 49
- STELLAE** nomine carentes Hi et Att 13—4, etymologia Ach 39, motus Ach 40, natura terrena vel ignea vel mixta utrimque vel alia ib, forma ib, animantes ib, motus omnium proprius Ach 45, vide **SIDERA**, defectus Ach 46, in defectu solis interdiu apparent Ach 50, etsi igneae ignem non efficiunt Ach 50, fixae cur subinde deferantur ib, cum carbonibus comparabiles Ach 51, discrimen a sideribus Ach 51 An II 128 Sch 338 al (vide *ἄστρον* et *ἀστήρ*), numerus secundum Hipparchum 128, non figuratae Sch 413. 417, a diis conditae (sive a Minerva seu Sole) An II 162 (Sphaera), stellae transvolantes (*διάττοντες*) Sch 513—4, earum natura ib, albicantes ib, 'De stellis fixis et stantibus' tractatus Prol XXII, 'De ordine ac positione stellarum' tractatus Prol XXII, stellarum indices An II 134—9 Prol XXIV—XXX
- STEROPE** e Marte mater Oenomai An II 230
- STILBON** planeta Ach 43, vide **MERCVRIVS**
- STOICI** de solis natura Ach 30, *πᾶν* et *ὄλον* discernabant Ach 36, de circumvolutione Ach 38, de inani ib, de mundi mansione ib, de ignea stellarum natura 40, de sphaerica stellarum et caeli forma 40, stellae animantes demonstrabant Ach 41, solem *σφαιροειδῆ* Ach 46, Iovem aerem Sch 335, Iovis oculus aer ib, de inani An I 92—3
- STRATONICA** uxor Seleuci mater Philae Ach 77
- STROZZIANA** scholiorum in Germanicum quae dicuntur recensio e Beda 'De Signis' hausit p. 582 sqq.
- SVBLIMIA** (*μετάρσια*) a caelestibus (*μετέωρα*) diversa Ach 68, enumerantur et exponuntur Ach 68—69 An II 126 sq.
- SVES**, praesagia Sch 541—2. 551
- SVETONIVS**, in S. reliquiis Reiff. Aratea insunt Prol XLIII adn

SVIDAS vix habet scholia Aratea Prol LXVI

SYENE, solis defectus Ach 47, umbrae Ach 67

SYRIA dea, vide DERCETO

SYRI inventores astronomiae Is 318, esu piscium abstinebant Sch 382

T

TANTALVS Ingeniculus Sch 353

TAVRVS, etymologia An II 164 (Sphaera), fabulae et stellae An II 211—3 Sch 368 Prol LXIV—LXVI, in Tauro Plias caudae (uvae) imaginem efficiens An II 230 Sch 385, *Τάυρειον διχοτόμημα* Sch 385. 388. 404, Taurum sidus cervici Aegyptii comparabant Sch 446—7

TAYGETE e Iove mater Lacedaemonis An II 230 Sch 369

TELCHINES in Cynosurae fabula An II 185a

TERRA *σῶμα τριχῆ διαστατόν* (unde ex gr fumi et fontes) Sch 520, *ἰποστάθμη* An I 90, stans in mundi medio Ach 34 Is 324, sphaera in sphaerarum medio Ach 33 An I 90, inter duo semisphaeria sita Sch 342, sublimis Ach 34, terrae a luna intervallum ratione musica expressum Ach 44, distantia a caelo Is 317—20, terrae et nubium exhalatione sol oritur Ach 46, prima post chaos orta An I 90, terrae stadia An II 126 Is 324, magnitudo cum sole comparata Is 319, utrum moveatur an non An I 91—2, axe percussa Ach 92 An II 124, rotunda An II 124 Is 317, terrae cinguli vide CINGVLI, terrae intestina vermes Sch 520—1

Terra aurea mala Iunoni obtulit nupturae (Pherecyd fr 30) An II 188, Erichthonii mater An II 208, Capram visu horribilem celavit in Creta An II 209, in Orionem scorpium emisit An II 248

TESTUDO, lyra vel cithara e t. a Mercurio facta Sch 393

THALES Phoenix de principiis Ach 31 Sch 343, de siderum natura e terra et igni mixta 40, de Hyadibus Sch 369, Ursam minorem invenit Ach 29 Sch 348

THAMYRIS Ingeniculus Sch 353

THEAGENES grammaticus Prol XVII

THERAE patria Orionis An II 248a—9a, Thebas Sirius delatus An II 251

THERAIS carmen Antagorae Rhodii An II 148 (Theo)

THEMIS Iovem infantem habuit prima An II 209

THEO Alexandrinus mathematicus s. IV, Vitam Arati scripsit quae servata est An II 146—51 Prol XXXI, eius Vitae Aratae initium in Germanici titulum inlatum Prol XXXI, codices Prol XXXI, Commentarius Sch 555 adn Prol XXXI. LI—LXIV, scholia cum Papyro conlata Prol LXX

THEOCRITVS (XVII 1) Ach 81

THEODOSIVS ὁ τοῦ Κακᾶ (?) grammaticus Prol XVII

THEOLOGIA Arato curae Sch 365

THEOPHRASTVS (De signis 55) Sch 539

THEOPROPVS, in Th. Arati epicedium An II 229 Sch 389. 391 ('Aratea' p. 233)

THESEVS Ingeniculus Sch 353, taurum Marathonium vicit qui in caelo locatus est Sch 368, coronae Ariadnaeae fulgore servatus e labyrintho An II 192 Suppl I 1, 573

THESPIA 1. urbs sub Heliconis radices sita Sch 377—8

2. filia Aesopi, fabula Sch 378

THOTH Aegyptiorum mensis (September) Sch 425. 440

THRASYLLVS grammaticus Prol XIII, de musico planetarum motu Ach 43, de sole peculiarem librum composuit Ach 46

THVLE insula Ach 71, dies et noctes ib

THYESTES, cena Thyestea planetas effecisse putabatur Ach 55 (Oenopides) An I 98

TIMAEVS de Hyadibus et Hyante (fr 25 M.) Sch 359

TIMOCHARIS astronomus octo Lyrae
stellas novit Sch 394

TIMOTHEVS Gazaeus grammaticus Prol
XVII

TITANES *προτέρη γενεή* Arati (v. 16)
Ach 85, apud Antimachum (fr 42 K.)
προτερηγενέες ib, Iovem impugna-
bant in Creta An II 237. 244 Sch
418—9, Capricorni clamore Panico
fugati Sch 397

TONITRVA, origo Ach 69 Sch 512 sqq.,
e diversis regionibus quid praenun-
tiant Sch 512

TRACTATVS anonymus 'De ordine et
positione stellarum in signis' cf 312
adn, de aliis vide **ANONYMVS**

TRAGICI lunam solis sororem dixerunt
Sch 428

TRAPEZVS Arcadiae urbs ex Arcadis
fabula denominata An II 198 Suppl
I 1, 574

TRITONIS lacus, ibi Gorgonis caput est
a Perseo abiectum An 226—7

TROCHILVS Callithyae filius Auriga
Sch 368

TRYPHO grammaticus Prol XVII

TYBI mensis aegyptius (Ianuarius) Sch
397. 420

U

VLIXES gubernator peritus caeli An
I 89

VLVLA (*δολογγών*) natura Sch 517—8

VRANIA et Aratus in picturis 172—4

VRNA Aquarii vide **CRATER**

VRSA 1. bestia sine pedibus nascitur
Sch 517

2. stellae Ursae maioret minor,
fabula Ursarum et Draconis Is 321.
333 Sch 462, dictae pro circulo bo-
reali (Aratus v. 27. 652) Ach 72 Is
321 Sch 462

Ursa maior, fabulae et stellae
An II 181a—183b Sch 344 Prol
LXVsq., inventio Sch 343, positio
borealis numeris expressa An II 183
—4, temo Sch 362. 391, Ursae maio-
ris partibus tria sidera subiecta Sch
363

Ursa minor, fabulae et stellae
An II 184a—186b Sch 344, inventio
Ach 29 Sch 344, positio borealis
numeris expressa An II 186—7, *με-
σουράνημα* Hi 12, Phoenice diceba-
tur An II 184ab, Callistus canis
Sch 343—4, a Callimacho memorata
(fr 94) Ach 29

VVA sidus (alibi Plias) Sch 390

V

VARRO de solis signis An II (rec-int)
294

VASA COQVINARIA, praesagia Sch 525
—6

VENATIO caelestis An II 254. 271 Sch
409. 426 Suppl I 1, 581

VENTI, definitiones diversae Ach 68 Sch
484, nomina et numerus Ach ib, origo
ib, scriptores de ventis ib, *πόσοι
γενικοί* Is 321, etesiae quando flent
Sch 366, flatus praevidendi e Sacra-
rio et Centauro Sch 422. 507, signa
ventorum Sch 509 sqq.

VENVS 1. dea Cypria a Solone invo-
cata (Solo fr 19 B) Ach 77, Dercae
(vel Dercetus) mater Suppl I 1, 579
Sch 381, cum Horis Ariadnae nup-
turae coronam donavit An II 192
Suppl I 1, 573

2. planeta Vesper et Lucifer
Ach 42—3 An II 274, nomina graeca
et aegyptia Ach 43, inter plane-
tas ordo Ach 43, tempus currendi
Ach 44 Sch 428, cingulus Ach 42.
64—5 An II 124. 133, cupiditatem
efficiens An II 170 (Sphaera) 275
(rec-int), ratio musica Ach 44, apud
Ibycum (fr 42 B.) Ach 43

VERGILIAE sive Plias, Dianae sociae
Sch 388, fabula et stellae An II 228
sqq., fabula Euripidea (Orest 1005—6)
Sch 391. 399, Pliadam una fulmine
Iovis icta Sch 387, vide **ELECTRA**

in Tauro sitae An II 212. 228—30
Sch 386—92, positio secundum Ni-
candrum (Ther 121) Sch 370 sqq., cau-
dae (uvae) similes Sch 385, non septem

- sed sex An II 212 Sch 387, obscurae quidem per se at sociatae visibiles Sch 388, quando oriuntur et occidunt Sch 361. 386—7. 390—2, arandi et metendi signa secundum Hesiodum (Opp 383—4) Sch 339, ortus vespertinus tempestatem fert Sch 541. 544, quando maturent sata An II 166 (Sphaera)
- VIRGILIANI**, scholiastae Vergilii nominati p. 596, ex iis excerptae in codice Phillippico 1832 fabulae astronomicae p. 312 adn
- VERGILIUS** 1. poeta (Aen IV 511) An II (rec-int) 291, (Georg I 432. 441 sqq.) An II (rec-int) 292—4, (Georg I 137) p. 312 adn
2. sidus falso excogitatum p. 229 adn
- VERMES** terreni (ἄνθρωποι, σκώληκες), praesagia Sch 520—1
- VERSIONES** Latinae et Graecis litteris Prol XXXVIII sqq.
- VESPA**, praesagia Sch 541
- VINOVLVM** Piscium caudinum An II 224 Suppl I 1, 577 Sch 382—3 Prol XXVI (Ἄλνοι καὶ Σύνδεσμος, alii Ἀρπεδόνας)
- VIRGINITAS** Mariae miro modo approbata p. 603
- VIRGO** dea Sch 357, Thespia Thespiarum eponyma Sch 378, filia Arcturi (Icarii) Sch 454, genealogiae diversae Sch 357, etymologia An II 164 (Sphaera), fabulae et stellae An II 201—2 Sch 356—7. 378, ἀκέφαλος An II 201, duabus alis instructa Sch 361, cur iuxta Bootem Sch 361, proxima Crateri sideri An II 270, libram tenet Sch 355, Libram sidus ad pedes habet ib, explet plus quam duodecimam partem signiferi Sch 447, Virginis caput in Leone oritur Sch 361
- VITRVVIUS** fonte Arateo utitur Prol V, V. et Sphaera et Manilius eodem fonte utuntur Prol XXXIII, varie adhibetur ad Aratea sive corrigenda sive explicanda Prol XXVI XXVII XXIX
- VOX** percussus aer An II 178
- VVLCANVS** coronam Ariadnae fecit An II 192 Suppl I 1, 573, Minervam cupide persecutus An II 208—9, Erichthonii pater ib, dedit Persae falcem An II 226 Sch 385, dominus Cedalionis Lemnius An II 247—8 Sch 405, in asino contra Gigantes equitavit An II 297 Suppl I 1, 576
- VVLPE** 1. bestia Thebana An II 251
2. stella Pliadum sub Urssae tonem regressa Sch 391

X

XENOPHANES de terrae intra mundum situ (p. 49. 154 K.) Ach 34, de stellarum natura (p. 165) Ach 40, stellas cum carbonibus comparavit ib, de solis natura (p. 165) Ach 46

Y

YLIDRIS pro HYDRA p. 612 al (vide adn p. 612)

Z

ZENO Citiensis principium dixit deum et materiam (fr 35 P.) Ach 31, caelum definiuit (fr 65 P.) Ach 36, Arati sodalis An II 148 (Theo), ad eum Arati epistula ib

ZENODOTVS 1. Aetolus de Iove Arateo An II 179

2. Mallota de dictamno et Dicto (v. 33 cf 'Aratea' p. 163) Sch 347

ZODIACVS vide SIGNIFER

ZOILVS Homeromastix Is 325 (Theo)

II 1 INDEX GRAECITATIS SELECTVS

- ἄβατος.** εἰς τὸ τοῦ Διὸς -ον ἱερὸν
 An II 182 b (Cat) omisso ἱερὸν Sch 344,
 πέλαγος . . -ον ὄν An II 256 b (Cat)
- ἄβροχος.** σπόγγος -οις Sch 515
- ἀγαθός.** πολλοὶ κάγαθοὶ ἄνδρες
 Ach 76
- ἀγανακτεῖν.** ἠγανάκτησε πρὸς τὴν
 κλοπὴν An I 95
- ἄγειν.** δια τοῦ κέντρον τῆς σφαίρας
 ἠγμένοι (οἱ δόλουροι) Ach 60, ἢ διὰ
 μέσον αὐτῶν ἀγομένη εὐθεία νοητὴ
 An II 129, -όμενος ὁ ἥλιος ὑπὸ τῆς
 τοῦ οὐρανοῦ περιφερείας sim Sch
 404, ἠγαγεν ἐπιμελῶς τὰ Παναθήναια
 An II 209 b (Cat), Ἀθηναῖα πομπὴν
 ἠγαγεν ἐν ἀκροπόλει An II 208 b
 (Cat)
- ἀγέννητος** Ach 30
- ἀγήρατος** διαμείνη (αὐτῆς ἢ δόξα)
 An II 256 b (Cat)
- ἄγιος.** ἠπρότερον μὲν -ιωτάτη (κρήνη)
 Suppl I 580 (Cat)
- ἀγκών.** μέσον -ῶνα An II 112 a,
 ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος An II 199 b (Cat) al
- ἀγνοεῖν.** τῶν ἠγνοημένων ἐν τοῖς
 φαινομένοις sim Hi 4. 15 (Hi 8. 9 al),
 περὶ τῆς Ἄρκτου Hi 7, ἐν τοῖς περὶ
 τὸν Κριδὸν ἀγνοεῖ λέγων οὕτως
 Hi 8 al passim
- ἀγνόημα.** ὀρθῶς συνῆρακε τὸ -α
 Hi 22, τούτῳ τῷ -ατι βοηθήσει καὶ
 τὸ περὶ τὸν ἀριστερόν πόδα Hi 5 al
- ἄγνοια.** διὰ τὴν -αν τοῦ παντὸς καὶ
 τῆς ἀληθείας Is 330
- ἀγνώσια.** ἐν -λαι τῆς μικρᾶς ὄντες
 Sch 348, δι' -λιαν Sch 499
- ἄγνωστος.** ἀθανασίας τοῖς ἀνθρώ-
 ποις -ου οὐσης An II 235 b (Cat),
 ἐκ τοῦ ἐγνώσμενου τὸ -ον ἔδειξεν
 Sch 353
- ἄγνος** (codex γὰρ γῆν) An I 93, νέφος
 -ον ὕδατος An II 126
- ἀγοραὶ** αἱ ἐκκλησίαι καὶ αἱ σύνοδοι
 Ach 84
- ἀγοραῖος** Ζεὺς Is 332
- ἄγρα.** ὁ ἐν τῇ -αι λαγῶς Sch 409
- ἄγριος.** τὴν τροφὴν ἀπὸ τῶν -λων
 ἔχειν An II 239 b (Cat)
- ἄγριοῦν.** ἠγρίωσεν αὐτὴν An II 184 b
 (Cat)
- ἄγυιαι** δι' ὧν τα γυῖα φέρομεν Ach 84
- ἄγχειν.** (ἢ σικύα) τῷ πυρὶ πρὸς
 ἑαυτὴν -ει τὰς φλέβας An I 91
- ἀγχιβαθής.** -ει καὶ ἐπιμήκει πέτραι
 Sch 527
- ἀγωγή.** τὴν περὶ τὰς θήρας -ῆν ἐν
 τοῖς ὄρεσι ποιῆσθαι An II 181 b
 (Cat) Sch 344, πρὸς τὴν τῶν πολιτι-
 κῶν ἡμερῶν -ῆν Sch 475, διὰ τὴν
 πολλὴν τοῦ ἀέρος -ῆν Sch 526
- ἀγωγός.** εἰς ὄρμας -οὺς ἐπὶ τὸ τῆς
 γενέσεως ἔργον Sch 541
- ἀγωνία** Sch 555
- ἀγωνιᾶν.** περὶ τοῦ θέρους -ῶσι
 Sch 547
- ἀγωνιστής** An II 208 b (Cat)
- ἀδάμας** vide ἄρηη
- ἄδεια.** ἴσως ἐκ ποιητικῆς ταύτης
 -είας Sch 336
- ἀδελφός.** τὰ τούτων -ά Sch 430
- ἀδιάκριτος.** -οι . . αἱ τοῦ ἔτους
 ὥραι Sch 525

- ἀδιαλείπτως κινεῖται* Sch 340. 409
ἀδιάλυτος Sch 485
ἀδιάπλαστος Sch 517. 519
ἀδιάφθρωτος Sch 518
ἀδιάφθαρτος. -ον *σῶμα* Ach 31,
 -ον (*Δίκη*) Sch 356
ἀδιαφορεῖν. ὡς -οῦσης *τῆς ἐκ τοῦ*
κέντρον πρὸς τὴν ἐκ τῆς ἐπιφανείας
τῆς γῆς ὄψιν Is 318
ἀδιόριστος. ἄτακτος καὶ -ος Sch 514
ἀδόκιμος. οὐ σφόδρα -ον καὶ πάρ-
 εργον Sch 449
ἀδράνεια. διὰ τὴν περιχειμένην τοῦ
 φωτὸς -αν Sch 474
ἀδρανίζεσθαι Sch 434
ἀδρός. *ψακὺς ἀδρά* An II 127
ἀδυναμία. ἐπιτιμῶσι τῷ Ἀράτῳ
 -*λαν* Sch 430
ἀδυνάτως Att 13, -ώτερον Att 14
ἄδυτος. τὰ λοιπὰ μέρη αὐτοῦ -α
 Sch 401, sim Sch 461. 465, -ος αὐτοῦ
 ἢ *χείρ* Sch 470
ἄεικλιντος ὁ κόσμος Sch 443
ἄειν. ἄῆρ ἀπὸ τοῦ ἄειν ἄειν γὰρ
 τὸ πνεῖν Ach 50
ἄεριος. -ῶι χρώματι Le 566
ἄερώδης Sch 497, οἱ ὑπὸ τὸν *Λα-*
γων -εις τέ εἰσι καὶ ἀνώνυμοι
 Sch 414
ἄήθης. ἐκ τῶν συνήθων ἐπὶ τοὺς
 -εις μετέρχονται τόπους Sch 543
ἄῆρ οὐσία κούφη ζοφερά An II 127
ἄθανασία. -ας τροφή An I 95
ἄθροος. -α φερομένη ἢ *ξηρὰ ἀναδυ-*
μασις An II 127, -ος πᾶς καταδύ-
 εται Sch 400
 -ως ἐμπέση τῆι γῆι Sch 411
αἴγειρος. εἰς -ονος μετεβάλλοντο
 Sch 412
ἄλδιος ὁ κόσμος Ach 35, -ον καὶ
ἄφθαρτον ib, τοῦ πόλου τὴν -ον
κίνησιν An I 89, κατὰ τὴν -ον τοῦ
κόσμον κίνησιν Sch 444
αἰθέριος. ἀπὸ τοῦ -ῖον πυρός Ach
 46 bis, ἐν -ῖωι τῷ καταστήματι
 Sch 471
αἰθέρεσθαι. αἰθῆρ ἀπὸ τοῦ -εσθαι
 Ach 50. 82
- αἰθῆρ*. αἰθέρος τὸ ἕξατον Ach 36,
αἰθῆρ οὐσίας χύμα τὸ λεπτότατον
θερμὸν φύσει καὶ λαμπρόν An II 127,
 ἢ *θερμὴ καὶ φωτεινὴ θεῶν (οὐσία)*
ἐξ αἰθέρος συνέστηκεν An II 127,
 ὅς ἐστι λαμπρὸς καὶ πυρώδης οὐδέ-
 ποτε στάσιν ἔχων ἀλλ' αἰε φερό-
 μενος κύκλωι ib al
αἰθρηγενέτης ὁ ἄνεμος (aquilo) Sch
 440 (epitheto Homeric)
αἰθρία An II 126
αἰθριος. αἰέρος -*λου* An II 126
αἰνιγματώδης. ποιητικῆ -ώδει
 ἔξουσαι Sch 356
αἰνίτεσθαι Sch 359. 541, τὸ τοῦ
 κατόπτερον παράδειγμα -ος Ach 50,
ἄγονον καὶ ἄκαρπον (τὸν αἰθέρα)
 -όμενος An I 93, κατὰ τὰς ἐπωνυ-
 μίας -εται αὐτόν (τὸν *Δία*) Is 332,
 -εται Ὀμηρος λέγων Sch 335, ἐπὶ
 τοῦ *Δράκοντος* -εται Sch 350, -εται
 εἰς τὸν εἰρημένον (*ἐναπτόν*) Sch
 429
αἰρεῖσθαι. ἐαυτοῖς -οῦνται *Μακε-*
δόνης Σωσθένην An II 147a, ἐλέ-
 σθαι τὴν περὶ τὰς θήρας ἀγωγὴν ἐν
 τοῖς ὄρεσι ποιεῖσθαι An II 181 b (Cat)
 Sch 344, τῆς δὲ . . τὴν παρθενίαν
μᾶλλον αἰρουμένης ἔν τινι τόπῳ
τῆς Ἀττικῆς κρίτεσθαι An II 208 b
 (Cat), οὐχ ἔλλετο τῷ πατρὶ συμμέ-
 νειν οὐδὲ τῆι μητρὶ An II 217 (Cat),
 οἱ κοινωνεῖν αὐτοῖς αἰρούμενοι Sch
 419
αἴρεισις. σημεῖον τῆς -εως Suppl I
 1, 573 (Cat)
αἰσθάνεσθαι. τῆς ψύξεως -όμεθα
 Sch 408, sim al
αἰσθησις. τῆι -ει δύσκριτον Hi 24,
 πρὸς -*ιν* An II 129, ὡς πρὸς -*ιν*
 Sch 340, *Σειρῶν τῆς ἀνατολῆς -*ιν**
λαμβάνομεν Sch 408, ὃ πάσχομεν
 αὐτοὶ τῆι -*ει* Sch 493, τῆς τοῦ αἰέρος
 κινήσεως -*ιν* λαμβάνειν Sch 509
αἰσθητικός. οἱ βόες -ώτεροι μᾶλ-
 λὸν εἰσιν Sch 519, πᾶν τετραπόδον
 τῶν ἀνθρώπων -ώτερόν ἐστιν ib
αἰσθητος κόσμος Ach 35, -οὺς κί-

- λους Ach 52 -ός κύκλος An II 130,
ὁ γαλαξίας -ός Ach 55 An II 127
αἴσιος. τὰ -ια καὶ πρὸς τὸν βίον
συνφέροντα Sch 336, -ίους οἰωνούς ib
αἰτιᾶσθαι. ἡτιῶσαντό τινες ὅτι
Ach 84
αἰτιολογεῖν. τὴν ἴριν -ῶν Sch
516
αἰτίος. τὸ -ον An I 97 An II 230
(Cat), θεῶν . . ὡς καὶ πάντων ἀν-
θρώποις τῶν καλῶν αἰτίων Sch 334
—5 vide ἀναπνοή
αἰττοντες Ach 69
αἰφνιδίως Sch 506
αἰώνιος. σημαίνει το -ιον τοῦ κόσ-
μου Sch 409
αἰωρεῖσθαι. ἄνω -οιμενος An I 90
ἀκαθαρσία Sch 394
ἀκαίρως ἦλθεν ἐπὶ τὸν Κρόνον Sch
378
ἀκανθα Sch 413, τῆς τοῦ Κήτους
-ης Sch 412, ἡ -α ἢ περὶ τὴν σύραν
οἷσα ἄκρως ἐπιπανάει ἀμφοτέρων
τῶν δεσμῶν Sch 412—3
ἀκαριατός. αἱ ἄτομοι ἀρχαὶ ἀκα-
ριαταί τινες Ach 31
ἀκαρπος An I 93
ἀκαταστέριστον τὸν οὐρανόν Ach
75
ἀκατονόμαστος Is 318 Sch 363
ἀκέραιος. διὰ -αῖον ἀέρος στίλβων
Sch 491
ἀκέρατος idem atque ἀδιάρρηκτος
Sch 367
ἀκέφαλος. -ον αὐτὴν σχηματίζου-
σιν An II 201 b (Cat), vide ἀναρχον
ἀκινητεῖν An I 92
ἀκίνητος. ἐστὼτα καὶ -α γράφοντες
(ringentes) αὐτά Ach 80, de terra
idem atque ἀτάλατος An I 91, -ον
ib, ἄξων κρατεῖ αὐτὴν -ον ἔχων . .
An II 124 a, ὁ ἄξων ἐστὶν -ος Is 320,
τὴν γῆν -ον ὑπάρχειν Is 324, δύνα-
μις -ος καθ' ἑαυτὴν Is 332, sim al
-ως ἐμπερονήσειεν An I 92
ἀκίς An II 240 b (Cat)
ἀκμάζειν. καθ' ὃν χρόνον ἤκμασεν
Ach 78
- ἄκμων (Hesiod Theog 722—5) Is 319.
338
ἀκνησταίς. ἡ ἕξθς λέγεται καὶ -ίς,
ἦν οὐκ ἔστι ξύσαι οὐδὲ ράϊδιον κνη-
σαι Sch 346
ἀκολουθεῖν Ach 50, τοῦτο -εῖ τῷ
μὴ μὴν ὀρόχοιεν' Sch 545
ἀκολουθία. κατ' -ίαν ἐκ τῶν φανε-
ρῶν ἐδείχθη Ach 71, σφοδρα καλῶς
τῆ -ίαι χρῆται Sch 335
ἀκόλουθος. -α ἕκαστα ποιήσαντες
τοῖς τοῦ ποιητοῦ γεγραμμένοις Att 3,
-όν ἐστὶν acc. c. inf. Ach 35, ἐξῆς τὰ
-α τούτων ἐροῦμεν An II 127, -όν
ἐστὶ τὸ νῦν εἰρημένον Sch 453
-ως τῆ τοῦ ποιητοῦ προαιρέσει
Att 3, -ως τοῖς φαινόμενοις Att 23,
-ως φησὶ Sch 540, -ως ταύτη λέγουσι
Ach 69, -ως καὶ τῷ ἔθει τῷ καλαι-
ῶ καὶ τῆ ὑποκειμένη ὑποθέσει
Ach 81, -ως ἢ γῆ ἐστὶ σφαιροειδής
An II 124 a, -ως καὶ ἀκριβῶς διδάσ-
κει Sch 489, λοιπὸν ἐξῆς διδασκαλίαν
ποιεῖται -ως Sch 435, ἐφεξῆς -ως
Le 566
ἀκοντίζειν. το -ειν ἴδιον μόνον ἐπὶ
δόρατος Sch 345
ἀκοπος. -ους τοὺς ἐντυγχάνοντας
παρασκευάζειν Le 563, -ως Sch 554
ἀκόσμως φερομένων An I 90, -ως
αὐτὴν ἐβιάσατο An II 196 b (Cat)
Sch 461
ἀκούειν. ἐπὶ τοῦ ὀρξζοντος -ουσι
sim Ach 71, οἱ Δία τὸν ἀέρα -σαν-
τες Ach 83, ἦγονεν (hoeddiens σταί)
αὐτοῦ An II 265 b (Cat), -σαντες τῆς
φανῆς An II 297 b (Cat), ἀκονστέον
τὸ νυχθημέρας Sch 340, sim Sch
347. 381. 382. 475 al, δύναιτο δ' ἂν
καὶ ἀπὸ μέρους ὄλον τὸ σκέλος
-εσθαι Sch 387, ἀμεινον οὕτως -σαι
Sch 424
ἀκρασια. ἐξ -ίας ἀέρος sim Sch
519 Sch 494, ἢ τῶν ἀέρων -ία Sch
528. 533
ἀκρατος. -ον ψύχους Ach 62, δι' ἀ-
κράτον (τοῦ ἀέρος ὀρώμενα) Sch 484,
πρὸς ἀκρα(το)ν ἀλήθειαν Le 562

- ἀκρεμων.* ἐπὶ τοῖς -όσι Sch 530
ἀκριβεια. νομίζων ἐπὶ τοσοῦτον τὴν -ειαν ὑπὸ τοῦ Ἄρατον διελήφθαι Hi 23, ἐπ' -είας Ach 34, ἐν πάσι τὴν -ειαν ἐνδειξάμενος Sch 404, οὐτως -εἶά τις τοῦ διχοτομήματος Sch 436, τὴν τῶν σημείων -ειαν μετέρχεσθαι Sch 479, vide θεωρεῖν
ἀκριβής. οἱ -εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ λόγον (προγοράφουσι τοῦ ποιήματος) Is 329, οἱ -έστεροι Sch 339, -έστεροι Φολνικες τὰ ναυτικά τῶν Ἑλλήνων Sch 348, ἐπ -ές Sch 448, λάβοι -ές Sch 448, -ῆ τὴν θέαν παρέχει Sch 485, -εστάτην ἔχουσι τὴν παρατήρησιν Sch 553, παρατήρησιν -ῆ καὶ ἔντεχρον Sch 553, πρὸς τὸ -ές Le 562 -ὤς, μὴ πάντα -ὤς καταλεξάμενος An II 110a, τὸ διοικοῦν τὸν κόσμον -ὤς Is 324, σφόδρα -ὤς φησι Sch 368. 416, -ὤς γῶναί Sch 385, κατηστέριστο -ὤς Sch 385, ὡς μὴ -ὤς προσσχόντι Sch 404, sim Sch 478, τοὺς ἐαντῆς ἀστέρας -έστερον ἐπιδείκνυται ἢ νύξ Sch 433—4
ἀκριβοῦν Sch 554, τότε -οὔται μάλιστὰ τὰ ἄστρα Sch 434
ἀκρισία. ἐπὶ τῇ τούτων συγχύσει καὶ -ίαι Sch 514
ἀκριτος. -α καὶ ἀόριστα Sch 512
ἄκρος. τὰ ἄκρα τοῦ ἄξονος Ach 61. 62, χειμῶνα ποιεῖ ἀκρότατον Ach 57, πρὸς τῷ ἄκρῳ τοῦ ἄξονος τῶν ὑψηλῶν An I 94, ποδὸς ἀριστεροῦ ἄκρον An II 122a, ἐπὶ τοῦ ἄκρον τῆς πτέρυγος An II 202b (Cat), ἄκρον ἐμπροσθίου ποδός An II 222b (Cat), ἐπ' ἄκρον ὀπισθίου ποδός ib, παρὰ τοῖς ἄκροις τοῦ ἄξονος Sch 341, ἐπ' ἄκρων τῆς ῥάχεως Sch 345, sim passim, ἐπ' ἄκροις τοῖς τοῦ ὠκεανοῦ ὕδασι Sch 351, ἄκρῳ τοῦ ὠκεανοῦ ib, τὸ -ον τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος Sch 370, sim al, χειμῶν ἐστιν ἄκρος Sch 467 -ὤς ἐπιπυάει Sch 380. 413 al
ἀκροστόλιον Sch 467, αὐτὸ τὸ τῆς πρύμνης -ιον Sch 411
ἀκροσφαλής Sch 509
ἀκρώρεια Sch 526, ἐπὶ ταῖς τῶν ὄρων -εἰας Sch 511
ἀκρωτήρ (Lyrae) An II 233b (Cat)
ἀκύμων Sch 532
ἀλαμπής Sch 441
ἀλδαίνειν τὸ αἰξεσθαι Sch 417
ἄλες. ἀλάσι λεπτοῖς καὶ πολλοῖς καταπάσσει Ach 55
ἄλη ἥλου Ach 53
ἀληθεια. τὰ γινόμενα κατ' -ειαν Hi 4, τὰς κατ' -ειαν γινόμενας συνατολάς ib, sim Hi 23 Sch 499, ἐπὶ τῆς -είας Sch 390, τῆ δὲ -εἰαι Sch 391, ὡς ἔχει -είας Le 562, πρὸς ἄκρα(τον) -ειαν Le 562
ἀληθής. τὸ δὲ -ές *reapse* An I 94. 95, κατὰ τὸ -ές Sch 381
ἀληθῶς. ὡς -ὤς Sch 385
ἄλγεις ἥλου Ach 39. 53
ἀλγτεύειν An II 247b (Cat) Sch 405
ἄλλα. -ίαν οἱ Ἄωριες τὴν ἐκκλησίαν Sch 386
ἀλλεπάλληλος. νήσας τὰς ὄρνις -ους θεάσει ἐρχομένης Sch 525
ἀλληγορικῶς τὸν Ἄτλαντα νόησον τὸν ὀρῶζοντα κτλ. Sch 386
ἄλλοιους. ἄλλον ζῶιον -ον Sch 425
ἄλλοιούν Sch 511
ἄλλ' οὖν γε Sch 401
ἄλλόχροος Sch 408
ἄλσος. παρὰ τὸ περικείμενον -ος Sch 346
ἄλυσις vide ὄχημα, τὸ πλῆθος τῶν βρόχων τῆς ἀλύσεως Sch 366
ἄλωος Ach 68. 69
ἀμάρτημα Hi 21 An II 268b (Cat) Sch 425, ὧν τὰ -ατα τῶν Ἄρατον θεωρημάτων ἐγκλήματα ποιοῦσιν Is 329—330
ἀμαρτία. συμβέβηκε πάσας τὰς σφαίρας ἐν -ίαι γράφεσθαι Ach 80, μνημόνευμα τῆς εἰς θεοὺς -ίας σαφὲς εἰκονίσας ἔθηκεν εἶναι . . An II 269b (Cat)
ἀμαρνή. -ὰς ἔχουσι καὶ παρέχουσι Sch 516
ἀμανρός. -ότατος Ach 43 An II 182b

- (Cat) al, ὄθεν -ότερον φαίνεται An II 222 b (Cat), -ότερον εἶναι An II 223 b (Cat), -όταται κατὰ τὸ φῶς Sch 387
- ἀμαυροῦν. -οῦνται (οἱ ἀστέρες ὑπὸ τοῦ ἡλίου) Ach 50 Sch 507, vide ἀναθυμίασις
- ἀμαύρωσις Sch 501 bis al
- ἀμβλύειν Sch 483. 532 al
- ἀμείβειν. ἀμείψασθαι τῷ λόγῳ τὸν Ἀράτου πόνον An I 89, πᾶσαν ἡμεῖβε μορφήν An II 233 b (Cat), ὅσα δὲ -ει τὰς τε ἀνατολάς καὶ τὰς ὄψεις ἐξ ἄλλων τόπων εἰς ἄλλους Is 318, εἰς πελειάδας ἡμείφθησαν Sch 386
- ἀμετάβολος Ach 30
- ἀμετακίνητος Sch 341. 467 -ως Sch 501
- ἀμετάληπτος. θεῖον καὶ καθαρὸν καὶ -ον (τὸν αἰθέρα) Ach 34
- ἀμιγῆς ἔσται τοῖς ἄλλοις Ach 61
- ἀμοιβή. τὴν εἰς φῶς (τῶν ἡμσφαιρίων) -ῆν An I 90
- ἀμοιρος. ζῶιων -ον Ach 41, οὐδὲν (στοιχείον) ἀμοιρον τῆς τῶν λοιπῶν μετοναίας An I 92
- ἀμυδρός Ach 51 Sch 348. 349. 379 al, κατὰ τὸ λάμπειν -οί Sch 417
- ἀμυδροῦν Sch 417
- ἀμύητος τοῦ μαθήματος An I 89
- ἀμύμων. οὐκ ἂν . . -ονας συνήρμοσε τοὺς κύκλους Sch 443
- ἀμφίβιος Sch 509
- ἀμφίβολος Ach 85
- ἀμφικυρτος Ach 49 Sch 472. 473. 474
- ἀμφιον vide σκέπειν
- ἀμφοβητήσιμος Sch 504
- ἀμφοβήτησις Sch 358
- ἀμφίσκιοι Ach 66, οἱ ὑπὸ τὸν ἰσημερινὸν κύκλον οἰκοῦντες Ach 67
- ἀμφιφανής. τινὰ τῶν ἐνταῦθα κειμένων ἀστρων, ἂ καλεῖται -ῆ Ach 74, ἀστρα -ῆ An II 128, τῶν -ῶν ἀστρων Sch 459
- ἀμφοδα Ach 84
- ἀναβαίνειν (de sole) Ach 55. 66 al
- ἀνάβασις ἡλιου (opp κατάβασις) An I 95, τὸ μεσαιτατον τῆς τοῦ Νείλου -εως Sch 425
- ἀναβιβάζειν. -εται ὁ τόνος Sch 370
- ἀνάβλεψις. διὰ ψιλῆς -εως Le 562
- ἀνάγειν. ἡ ψυχὴ ἀναχθῆναι ἐπιέγεται πρὸς τὸν οὐρανόν Ach 30, εἰς τὰ ἄστρα ἀνήγαγεν 251 b (Cat), sim An II 194 b 253 b (Cat) al passim, οὗς Διόνυσος ἀνήγαγεν εἰς (ἐπὶ) τὰ ἄστρα An II 297 b (Cat) Sch 364, εἰς Φοίνικας ἀνάγει το γένος Θαλῆς Sch 348, sim al
- ἀναγιγνώσκειν. ἐὰν μὲν 'ἀγαυός' ἀναγνώμεν Sch 353, sim al, ἀμεινον ὕφ' ἐν -ειν Sch 395, ἄχοι τοῦ 'ἐγώ' σικτέον εἶτα ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς ἀναγνωστέον Sch 429, τοῖς πρώτως μάλιστα -ουσι τὰ Ἀράτεια Le 561
- ἀναγκαῖος. -οτάτην αἰτίαν ἀποδιδόναι Hi 3, τοὺς -οτάτους κύκλους τῶν ἀπλανῶν τοὺς τέσσαρας λέγει Is 327, τοῦ -αίου ἐκτός Sch 555
- ἀνάγνωσις. διαστέλλειν τῆ -ει Sch 346
- ἀναγράφειν. τὴν ἐμπειρίαν τοῖς ἐξῆς ἐν στήλαις ἀναγράφαι Ach 27, αὐτὸν πατέρα καὶ δημιουργὸν -όμενοι Sch 336
- ἀναγραφὴ. περὶ τοῦ Περσέως διαφόρου τῆς -ῆς οὐσης Hi 24
- ἀναγωγή. τοῦ κατὰ βάθος αἵματος τὴν -ῆν ποιούμενα Ach 33, ἀναχθῆναι αὐτὸν εἰς τὰ ἄστρα κατὰ τὴν τοῦ Ὠρίωνος -ῆν An II 253 b (Cat)
- ἀναδέχεσθαι. τῆς κοινῆς ἔνεκεν ὠφελείας ἰδίαι πονεῖν -όμενοι Hi 4
- ἀναδιδόναι Sch 462. 490, τούτον ἐποίησεν Ἀρτεμῖς ἀναδοθῆναι ἐκ τῆς Κολώνης An II 196 b (Cat) Sch 461, ἐκ τῆς γῆς σκορπιον ἀνέδωκεν Sch 461, -ωσιν αὐτὰς εἰς τὸν οὐρανόν Sch 501
- ἀνάδοσις. ἐξ ὑγρασίας -εως Ach 69
- ἀναλίσθητος. -ου οὐσης τῆς θαλάσσης Sch 511
- ἀναθυμίασις Sch 483, ἐξ -άσεως γῆς καὶ νεφῶν (ἡλιος) Ach 46, -ιν

- ἀέρος τὸν ἀνεμον Ach 68, αἶραν
 -ιν γῆς Ib, μινύσθαι τὴν -ιν τῆς
 ψυχρότης πρὸς τὴν τῆς θερμο-
 ττος καῦσιν An I 97, γίνονται ἀσεις
 ἐκ τῶν ὑδάτων τῆς γῆς, ἢ μὲν ὑγρά
 καὶ ἀτμώδης ἢ δὲ ξηρὰ καὶ καπνο-
 δης An II 126, ἢ ξηρὰ -ις ἐκ τοῦ
 ὑδατος ὑπὸ ψύχους μὲν ὠσθεῖσ' ἀνέ-
 μους ἐμποιεῖ An II 127, ἢ τοῦ οὐ-
 ρανοῦ κίνησις γίνεται ἐκ τινῶν -εων
 Sch 340, αἱ τῆς γῆς -εις ἀναδιδόμε-
 ναι ἀμαυροῦσι τοὺς ἀστέρας Sch 413,
 ἐκ τῶν τῆς γῆς -εων Sch 417, αἱ
 τῆς γῆς περὶ ἀνατολὰς καὶ δύσεις
 -εις Sch 496—7, -ει τῆ περὶ τὸν κόσ-
 μον Ach 35, ἐξ-εως γῆς Ach 49, -εῶν
 τινῶν Sch 519, ἢ ξηρὰ -ις ξηρᾶς τῆς
 γῆς καὶ ἀύχμηρᾶς τυχανοῦσης ἀνα-
 διδόμενη Sch 546, vide ὄλκη
 ἀνακεῖσθαι. ἐκάστωι τῶν θεῶν
 ὄρεόν ἐστὶν ἀνακεῖμενον An II
 267 b (Cat), τὸν λίκον ἄ. τῶι Ἀπόλ-
 λωνι Sch 476
 ἀνακλᾶν Sch 489. 516, vide ὄψις
 ἀνάκλασις Sch 489 ter, τὴν -ιν τῶν
 ἀκλίτων ποιέσθαι Sch 502, τὴν ἐπὶ
 τὸν ἥλιον -ιν ἴσχειν (τὴν ὄψιν) Sch
 516, κατὰ -ιν Sch 546
 ἀνακλίνειν. ὡς ἐπὶ τὴν ἴξυν ἀνα-
 κεκλιμένα Sch 370
 ἀνακόπτειν. μένει τὸν κόσμον
 -όμενον ὑπὸ τοῦ ἀέρος τοῦ ἐν τοῖς
 μετακοσμοῖς Ach 39
 ἀναισθήτως ἔχειν An I 91
 ἀνακομιδὴ vide εὐχέρεια
 ἀνακομιζεῖν An II 235 b 242 b 277 b
 (Cat), ὁ Γανυμήδην -ίσας εἰς οὐρα-
 νὸν τῶι Ail 243 b (Cat)
 ἀνακρούειν. ἔσωθεν τὰ θυρώματα
 -ονται Sch 374
 ἀνακύκλῃσις. κατὰ μακρὰς -εις
 χρόνων Sch 545, -ιν ποιέσθαι Ach 35
 ἀναλαμβάνειν Sch 459, πάλιν περὶ
 τοῦ Στεφανῶν -ει Sch 452
 ἀναλίσκειν. πλείονα χρόνον -ει
 δυόμενος Sch 372, τελείως -εται
 χρόνος Sch 438, πολλὸν χρόνον -ει
 Sch 454 al
 ἀναλογεῖν. -οῦντες ἀλλήλοις Sch
 431, sim Ib 477, τῶι μεγέθει κατὰ
 ὁσάδα -οῦσιν Sch 433
 ἀναλογία. πρὸς -ίαν Sch 438, πάν-
 τα τὰ ζώδια λαμβάνοντες κατ' -ίαν
 τῶν μελῶν Sch 446
 ἀναλογίζεσθαι. ἀπὸ τοῦ τμήμα-
 τος τὸ ὄλον -όμενος Sch 376
 ἀνάλογον κέντρῳ κύκλου λαμβανό-
 μενος Is 316
 ἀναλόγως Ach 58. 59
 ἀνάμικτος Sch 427
 ἀναμίγειν Is 328
 ἀνανεύειν. ἢ ψυχῇ -ουσα εἰς συγγε-
 νῇ τὸν οὐρανόν Ach 30, φαίνονται
 -ουσαι αἱ κεφαλαί Sch 485
 ἀνανέωσις. -ιν καὶ κτίσιν ἄλλον
 κόσμον Sch 429
 ἀνάπαλιν vel τὸ -ιν Ach 41. 64. 65.
 66. 74 An II 128 Sch 384. 407. 426
 al passim, ἐπὶ τινῶν -ιν Ach 80,
 χειμερινῇ -ιν τῆι θερινῇ An II 133,
 sim al
 ἀνάπανσις. ἐπὶ τὴν -ιν χωρῶντες Sch
 530, -ιν τὴν ἀπὸ τῶν ἔργων Sch 549
 ἀναπέμπειν vide θλίβειν
 ἀναπεπταμένον θέρος καὶ πᾶν
 καθαρὸν Sch 525
 ἀναπλήρωμα vide προσαναπλή-
 ρωμα
 ἀναπνεῖν. σπῶντες τὸν ἀέρα -έομεν
 Ach 83
 ἀναπνοή. τὴν -ὴν τῆς θαλάσσης
 An I 97, ζωτικὸς (ὁ ἀήρ) καὶ τῆς
 -ῆς ἡμῶν αἷτιος Sch 336
 ἀναπόδεικτος. -οι φάσει χρώμενος
 Hi 19
 ἀναποδίξειν (retrogradi) de plane-
 tis Ach 39 An II 132, σιτηζονται
 καὶ -ουσιν (οἱ ἀπλανεῖς) Sch 340
 ἀναπόλησις. ὁ θέλων ποιεῖν -ιν
 Is 329
 ἀνάπτειν. ὑπὸ τῆς θερμοῦτος τοῦ
 αἰθέρος ἀναπτομένην Ach 40, καὶ
 σβέννυσθαι καὶ ἀνάπτεσθαι ὡσανεὶ
 ἄνθρακος Ib, εἴ τις θαλὸν ἀνάψας
 ὀρθὸν στήσειε Ach 66, ἀναπτομένον
 τοῦ πνεύματος Ach 69, φωτὸς ἀνα-

- ποτόμενον και σβεννημένον ib, όταν
 (τὸ περὶ τοὺς λύχνους φέγγος) μὴ
 εἰς ὕψος -ηται Sch 536, sim Sch
 536
 ἀναπτῆναι. τὸν εἰς τὰ ἄστρα -άντα
 An II 219 b (Cat), -ῆται εἰς τὸν οὐ-
 ρανόν An II 234 b (Cat)
 ἀναρριπίζειν. ἀνέμων μὴ -όντων
 Sch 527
 ἀναρχον και ἀκέφαλον ἔσται τὸ
 ποιῆμα Ach 61
 ἀνασπᾶν. -άσαι ἐπὶ τὴν ἰδίαν φύσιν
 Ach 40, -ᾶται (ἢ σκια τοῦ γνώμονος)
 Sch 438
 ἀναστέλλειν Sch 508, τὰς μικρὰς
 και ἑλαφρὰς -ει (τοῦ ἀέρος μετα-
 βολάς) Sch 490
 ἀναστερίζειν. σῶιος οὐκ ἀνηστέ-
 ρισται Sch 388
 ἀνάστερος Sch 394. 403
 ἀναστροφος. ἢ ἀρηη -ος οραται An
 II 228 b (Cat)
 ἀνάστημα. ἐν -ασιν ὑπομένη An
 I 92, τῷ ὄγκῳ τοῦ -ατος An I 92
 ἀναστρέφεσθαι Sch 518, περὶ τὰ
 ὕδατα -όμενος Sch 510, ἀδυνατός
 (ἀδυνατώτερον) ἀνέστραπται ἐν τού-
 τοις ὁ Ἄρατος Att 13. 14, ὄλοσχε-
 ρῶς ἀναστρέφεσθαι ἐν τιμῇ Hē 23,
 τοῦ φωτεινοῦ ἀναστραφέντος Ach
 49 al
 ἀνάτασις. τὴν -ιν τῶν ἀκτίνων
 ποιεῖσθαι Ach 46
 ἀνατείνειν. ἀνατεταμένας τὰς κη-
 μίδας Ach 46, τὸ ῥόπαλον ἀνατε-
 τακῶς An II 190 b (Cat)
 ἀνατιθέναί. Βήλων τὴν εὐρεσίαν
 ἀναθέντες et sim Ach 27, πάντα
 καιρὸν -ησι Διί Ach 81, Ἑρμοῦ ἀνα-
 θέντος An II 223 b (Cat)
 ἀνατινάσσειν Sch 522, τὰ πτερὰ
 αὐτῶν πάντα -όμενοι ib
 ἀνατολή. ἀπ' -ῶν Ach 48 alii passim,
 -ᾶς λαμβάνοντα τὴν κατὰ πρόσω-
 πον αὐτοῦ τοῦ κινουμένου φοράν An
 I 98, πρὸς τῇ -ῆι Ach 71 al, expli-
 catur Sch 361
 ἀνατολικός An II 102 a al
 ἀνατρέπειν Sch 496. 511
 ἀνατρέφειν Is 330 Sch 346. 367,
 -εσθαι (med) Sch 370
 ἀνατρέχειν Sch 355. 372. 397. 400
 ἀναυξής. -ῆ θάλλουσαι Sch 408
 ἀναφαίνειν Sch 451
 ἀναφέρειν τὴν μὲν θέσει τῶν ὄλων
 εἰς Δία, τὴν δὲ γέννησιν και ἔννοιαν
 εἰς Ἀστραῖον Ach 29, τὸ λήγουσα ἐπὶ
 τὴν ζώνην -εσθαι Hē 22, -ηται ὑπὲρ γῆς
 Ach 75, ἐν ταῖς εἰς αὐτὸν -ομέναις
 Ἐπιστολαῖς Ach 76, τὰς εἰς αὐτὸν
 -ομένας (Ἐπιστολάς) Ach 79, τὴν δὲ
 σκορπίον ἀνενεγκεῖν κατ' αὐτοῦ
 An II 249 b (Cat), εἰς θεὸν -οντες
 οἱ ἀρχαῖοι τὰ καλῶς γινόμενα Is
 332, ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ -ονται Sch
 340
 ἀναφορά. ἢ ἄμα τῷ ἡλίῳ ὑπὲρ
 τὸν ὄριζοντα -ά Ach 74, τὰς ἀρχὰς
 και -ᾶς ὄλων τῶν φαινομένων Is
 329
 ἀναφύειν. αἰ νῆσοι βροχόμεναι -οναι
 Sch 547, sim ib, -εσθαι Sch 538
 ἀνάφυσις. ἐκ τῆς τῶν καρπῶν αὐτῶν
 -εως Sch 538
 ἀναχωρεῖν. ἐκ τῶν Πλειάδων -ίσαν-
 τα Sch 391
 ἀνδρία An II 248 b (Cat)
 ἀνέγκλιτος. δύο τόποι εἰσὶν -οι Is
 317
 ἀνείργειν. -ει ἢ σελήνη τὰς πρὸς
 ἡμᾶς ἀγῆας τοῦ ἡλίου Ach 47
 ἀνέλκειν Ach 32
 ἀνεμώδης Sch 496
 ἀνεπαίσθητος Sch 506. 512. 535
 -ως Sch 532
 ἀνεπαχθής Sch 409
 ἀνεπιθόλωτος Sch 490, -ον νέφους
 Sch 498, καθαρὸι και -οι Sch 544
 ἀνέρχεσθαι. εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελ-
 θεῖν An II 201 b (Cat), ἀνέλθῃ εἰς
 ἀνατολήν Sch 458
 ἀνεσις. ἢ περὶ τὸν ἀέρα -ις και
 θηλύτης Sch 539
 ἀνεσφύνειν. ὕναν ἀπ' ἀλλήλων τὰ
 στοιχεῖα An I 90
 ἀνέφελος ἀήρ An II 126

- ἀνήκονστος Sch 391
 ἀνήμερος Sch 511
 ἀνήρ *τρία σημαίνει, τὸν γαμέτην, τὸν ἄρρενα, τὸν ἀνδρείον* Sch 335
 ἀνθ' ἑλέκειν An I 98
 ἀνθ' ἡλίου Sch 503, -ιον ἵπταται An II 243 b (Cat)
 ἀνθραξ Ach 40, οἱ -ες ῥικιζόμενοι ἢ κινούμενοι λαμπρότεροι γίνονται καὶ σπινθήρας ἀποπέμπονσι Ach 51
 ἀνθύνειν *vide διαυγεῖν*
 ἀνιέναι. ἀνεμένη (ἢ ξηρὰ ἀναθυμίασις) ἐκνεφίας ποιεῖ An II 127
 ἀνιερῶν. ὄλον τὸ ἄστρον -ώσασιν ἡλίω Sch 366
 ἀνιμᾶσθαι (*in altum trahere*) Ach 33 Sch 483 bis
 ἀνισότης ἢ τῶν κύκλων An I 97
 ἄνοδος ἢ ἀπὸ Αἰγύπτου ἐπὶ Καρκίνον Ach 57
 ἀνόητος Ach 83
 ἀνοιδάλειν Sch 509
 ἀνόμιχος ἀήρ An II 126
 ἀνταγωνίζεσθαι An II 190 b (Cat)
 ἀντανακλᾶν. -όμενον Ach 50
 ἀντανάκλασις. τὴν ἀπ' αὐτοῦ (τοῦ κατόπτρου) -ιν τοῦ εἰδώλου Ach 50
 ἀντέχειν. τὰ ἰσχυρὰ καὶ -οντα πρὸς τὸ καῦμα Sch 408, πρὸς τὰς τῶν καιρῶν ὑπερβολὰς -ειν Sch 534, ψυχὸς ὄλωσ οὐ δύναται -εσθαι (ὁ κέφρος) Sch 510
 ἀντηχεῖν Sch 539
 ἀντί. τῆς ἀντί προθέσεως τὸ ἴσον σημαίνουσης Ach 56
 ἀντιγράφειν. -άφαι πρὸς τὰς κατηγορίας An II 146 a, ἀντέγραψε δεικνύς Ach 47
 ἀντίγραφον Hi 22. 24, τινὰ τῶν ἀντιγράφων Ach 81, τὸ διὰ τῶν πλείστων -ων φερόμενον (προοίμιον) Ach 81
 ἀντιδιαίρεσις. πρὸς -ιν καὶ πρὸς σύγκρισιν τοῦ Ἄετος Sch 460
 ἀντιδιαστέλλειν πρὸς τι Sch 365. 424
 ἀντιδιαστολή. ὡς πρὸς -ην τῆς ἀνα-
- τολῆς Sch 396 *sim* Sch 424, ὡς πρὸς -ὴν τοῦ μικροῦ Κυνός Sch 410, ὡς πρὸς -ὴν τοῦ ζωδιακοῦ Sch 443, *sim* Sch 444
 ἀντιδοξεῖν. τοὺς ἀντιδοξοῦντας ἡμῶν περὶ τούτου Att 19
 ἀντίζυγος. -α ζωῖδια An II 128
 ἀντικαταλλάσσεσθαι Sch 462
 ἀντικεῖσθαι Ach 56 An I 94
 ἀντικνήμιον An II 227 b (Cat)
 ἀντικρὺς εἰπόντος Sch 342
 ἀντιλαμβάνεσθαι. τῆς βασιλείας — ἀβόμενος Is 321. 331, πλεόν -όμεθα τοῦ καύματος Sch 365, διὰ τὸ . . ἐκ τῶν τῆς γῆς ἀναθυμιάσεων εὐχερῶς -εσθαι καὶ ἀμύρουσθαι Sch 417, τῆς ξηρότητος τῆς ἐσομένης -όμενος Sch 482, τῆς ἐσομένης ὑγρότητος ὁ ἀήρ -όμενος Sch 483, -εται τοῦ κρῦνος Sch 518, δῆξέως τινος -ονται Sch 521, θάττον καὶ ῥᾶιον τοῦ ἀύχμηροῦ καταστήματος -ονται Sch 548
 ἀντιλάμπειν Sch 545
 ἀντίληψις. πρὸς -ιν τῶν εἰς τὸν βίον ἐπιτηθειῶν Sch 338, -ιν τῶν κατὰ σπόρον ἔργων Sch 392, πρὸς -ιν τῶν κατὰ τὴν γεωργίαν ἔργων Sch 476
 ἀντίμιμος. Ἕλιον -ον ἐποιήσατο διφρεῖαν An II 208 b (Cat)
 ἀντίος. -ίας ἔχοντα τὰς Ἄρκτους An II 102 a, ἐξ -ίας τῷ ἡλίω Sch 516
 ἀντιπαρᾶχωρεῖν ἀλλήλοις (τὰ στοιχεῖα) Ach 34
 ἀντιπεριστάναί. -αμένον τῷ θερμοῦ τοῦ ψυχροῦ Sch 521
 ἀντιπερίστασις Sch 549
 ἀντιπίπτειν. -ει τὸ ῥῆθ' ἐν τῷ . . Sch 437, *sim* Sch 545
 ἀντίποδες Ach 67 Is 317, οἱ ἐφ' ἐκάτερα τῶν ἡμισφαιρίων ὑπὲρ γῆς τε καὶ ὑπὸ γῆν Ach 65, *sim* ib bis An I 97 An II 125 a. 133
 ἀντιπρόσωπος Sch 510
 ἀντίσκιιοι Ach 66, -οι οἱ ἐν τῷ βορείω Ach 67

- ἀντισπᾶν. -άσαι Ach 55
 ἀντιστρέφειν. οὐκ εἰσὶν ἀλλήλαις
 ἀντεστραμμένα Sch 346
 ἀντιτέμνειν. διὰ τῶν πόλων -όμε-
 νος ὄλγα An II 131
 ἀντιτιθέσθαι An II 184 b (Cat)
 ἀντιτυπία. δι' -ίαν τῶν σωματῶν
 Sch 489
 ἀντιφαίνεσθαι Pap 557
 ἀντιφέρεσθαι. -ονται τῷ κόσμῳ
 Sch 428
 ἀντίφραξις. κατ' -ίαν τοῦ ἀέρος
 Sch 492
 ἀντίχθονες οἱ κατὰ διάμετρον ἐν
 ταῖς ὁμοίαις ζώναις οἰκοῦντες Ach
 65, οἱ -ες τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέ-
 ρας παραλλαγμένας ἔχουσι Ach 66,
 τοῖς ὑπὲρ γῆν -οσιν. . τοῖς δ' ὑπὸ
 γῆν ib, sim ib, γέγονε πολλή ταρα-
 χή καὶ περὶ -όνων καὶ ἀντιπόδων
 Ach 67, -ες οἱ ἐν τῷ κάτω ἡμι-
 σφαιρίῳ κατὰ κάθετον οἰκοῦντες
 τοῖς ἐν τῷ θερινῷ ἢ χειμερινῷ
 τροπικῷ οἰκοῦσιν An I 97, sim An
 II 125 a, οἱ -ες ἀλλήλων διαφέρουσι
 An ib, -οσι καταφανής Is 316
 ἀντοικεῖν. ἀντοικουμένη ἐστὶν ἡ
 βόρειος τῆ νοτιῶν καὶ ἡ νότιος
 τῆ βορειῶν Ach 65, τοῖς ἐν τῆ νο-
 τιῶν ζώνῃ ἀντοικοῦσι Ach 66
 ἀντοικοῖ οἱ τὴν νότιον τοῖς τὴν
 βόρειον οἰκοῦσι ζώνῃ Ach 65, sim
 ib Ach 66 bis, οἱ ἀντοικοῖ ἑτερό-
 σμοῖ εἰσὶν Ach 67, ἄ. οἱ τὴν ὑπ'
 Ἀργόκερω ζώνῃ τοῖς τὴν ὑπὸ τὸν
 Καρκίνον οἰκοῦσιν An I 97
 ἀντρώδης. οἱ ζωγράφοι -εις τόπους
 γράφοντες Sch 492
 ἀνύειν Sch 380. 448 al, -οντος τοῦ
 Κροῦ τὸ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον
 Sch 379, sim Sch 399 al, πάντα
 ἐφεξῆς καὶ κατὰ τάξιν κείμενα
 ἀνύει τὰς αὐτὰς ὁδοὺς Sch 414, -εν
 τὸν κύκλον (ζωδιακόν) Sch 427. 428
 ἀνυπεύθυνος. βέλτιον δὲ καὶ -ον
 ἀποῦεν ἐκείνος Sch 382
 ἀντωπεῖν Sch 494
 ἄνω. ἐν τοῖς ἄνω. . λέγει Sch 439,
 τὴν ἀνωτάτω ζώνῃ Ach 45, ἀνω-
 τέρω ἀνεῖσιν Ach 57, μέχρι τῆς τοῦ
 ἀνωτάτω οὐρανοῦ ἐπιφανείας Sch
 445
 ἀνωμαλία. τῆς -ίας τῶν ἡμερῶν
 καὶ νυκτῶν χάριν Ach 71
 ἀνώματος. -ον δείκνυσι τὴν ἐπι-
 φάνειαν An I 92, διὰ τὸ -ον Sch
 495
 ἀνώνυμος. -α ὄντα (τὰ ἄστρα) Ach
 75, -οι ἀστέρες Att 14
 ἀνωφερής Ach 33. 38, -ῆ ἴσχει τὴν
 ὁρμὴν Ach 33, ὁ δαλὸς -ὲς ἔχει τὸ
 πῦρ Ach 34
 ἀξιόλογος Sch 444, ἀνδρὶ -ω ὄμο
 καὶ φιλομαθεῖ Le 561
 ἀξιόπιστος Ach 76
 ἄξιος. -ιον κρίνας τὸν ἄθλον μνή-
 μης An II 190 b (Cat), -ιον κρίνας
 An II 251 b (Cat), -ιον κρινάντων
 αὐτὸν τῶν θεῶν An II 235 b (Cat),
 -ια μνήμης Is 323
 ἀξιοῦν *postulare et dignum habere*
 Ach 77 An II 209 b (Cat), ὡς ἡξί-
 ωθη γράψαι Ach 78, ἡξίωσθαι (cor-
 rigras ex ἀξίωσθαι) ὑπ' αὐτοῦ ὥστε
 τὴν Πλάδα διορθώσασθαι Ach 78,
 οὐδεμᾶς -οῦνται φροντίδος An II
 151, ἐν οὐρανοῖς τιμῆς ἀξιοθῆναι
 An II 185 b (Cat), τὸν Δία ἡξίωσαν
 καταστερῶσαι An II 232 b (Cat),
 ἡξίωσαν τὸν Δία ἐπιφανῆ αὐτὸν
 ποιῆσαι An II 240 b (Cat), τῆς ἐν
 οὐρανῷ τιμῆς ἀξιοθῆναι An II 244 b
 (Cat), ὑπὸ Ἀρτέμδος ἀξιοθεῖς An
 II 248 b (Cat), παρ' οὐ καὶ ἐπιγράμ-
 ματος ἡξίωθη Is 326, sim Sch 394
 ἄξων τὸ διὰ μέσον τῆς σφαίρας διη-
 κον πνεῦμα, ὅπερ ἐστὶν εὐθεία τις
 An II 127, sim An II 129 Is 316. 331,
 -ων λέγεται ἐπεὶ περὶ αὐτὸν στρέ-
 φεται ὁ οὐρανός Is 331, διήκει δι'
 ὄλου τοῦ οὐρανοῦ (ὁ -ων) Is 320,
 ἄ δὴ παρὰ τοῖς ἄκροις τοῦ -ονος
 ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν νοοῦνται
 Sch 341, vide ἀρχὴ ἀσάλευτος
 διάμετρος
 ἀοίκητος Ach 62. 63. 65 An I 96,

- ζώνην -ον An II 124 a. 125 a. 132.
133 Is 317 al
- ἀορασία Sch 505, τὴν ἐκ τῶν νεφῶν
-ιαν Sch 423, sim ib, νεφέλαι περι-
λημμένα αἰ τὴν ἀορασίαν ποιῶσαι
Sch 532
- ἀόριστος. ἐξ -ων σωματίων ὄχλος
Ach 42
- ἀπαγγέλλειν. πρῶτον -ει προοί-
μιον Is 326. 328, -ει ἕκαστον κατὰ
μήκος καὶ πλάτος Is 327, sim ib
bis
- ἀπαγορευτικός. τῶι -ῶι χερσά-
μενος Sch 491
- ἀπαθής. φῶς δι' ὄλου -ές Sch 482
- ἀπαιδευτός Sch 365
- ἀπαιωρεῖσθαι vide ὄχημα
- ἀπαλείφειν Le 566
- ἀπαλλάσσειν. πολλὰς -ει φάσεις
Sch 472
- ἀπαλός. τινὲς τῶν ἀκαλωτέρας
προσερχομένων ταῖς ἐξηγήσεσιν An
II 149 a
- ἀπανάλνεσθαι Is 327
- ἀπαντᾶν. ὄθεν -αῖ ἢ πύκνωσις Sch
485
- ἀπαξαπλῶς προθεμένωι περὶ τῶν
φαινομένων εἰπεῖν Sch 430
- ἀπαράλλακτος Sch 339
- ἀπαρτᾶν. ἀπηρημένως ἐξ αὐτοῦ (τοῦ
ζωδιακοῦ) ζώνας Sch 427, τὰ πολὺ
ἀπηρημένα Sch 502, sim Sch 506
- ἀπαρτίζειν. πανταχόθεν εἰς λειό-
τητα ἀπήρτισται An I 92, μέχρι τοῦ
βλέποντος -όμενοι An I 95-6, τὸν
ζωδιακὸν -ἀπηρτισμένον Sch 446
- ἀπάρχεσθαι (loco corrupto) Sch
334
- ἀπατᾶν Sch 319, -ηθεῖσαν φθαρῆναι
An II 219 b (Cat)
- ἀπεικάζειν. ὀράκοντι ποταμὸν
-ασεν Sch 349
- ἀπεικος. οὐκ -ός (acc. c. inf) Sch
395
- ἀπειλεῖν. δοκεῖ -ήσασθαι ὡς ἀν-
ελεῖν An II 248 b (Cat)
- ἀπειρος. κόσμους ἐν -ωι τῶι κε-
νωῖ Ach 38, -ον An I 93, -ων ἐπι-
νοεῖσθαι δυναμένων κύκλων An II
128, sim An II 129
- ἀπεκδέχεσθαι δοκεῖ ὑπολαμβάνων
Hi 9 Att 11, ἀπεκδέξάμενος τοῦ
ποιητοῦ τὸ βούλημα Hi 13
- ἀπελπίζειν. -ισας τὴν ἐκείνου ζή-
τησιν An II 248 b (Cat) Sch 405
- ἀπεργάζεσθαι. χειμῶνα -όμενος
Ach 66, τὴν ζωτικὴν δύναμιν. τοῖς
πᾶσιν ἔμμορον -όμενοι Sch 360,
εὐεπίγνωστον τὸ σχῆμα -όμενος
Sch 415
- ἀπεριέργως Sch 555
- ἀπερίληπτος Is 318
- ἀπενκτός. ἐμφαίνει τὸ -όν Sch 491
- ἀπηλιώτης Ach 68 Is 484 al
- ἀπίθανος Hi 5, αἰτοῖς -ον ἐδόκει
εἶναι An II 239 b (Cat), οὐκ -ως Sch
346
- ἄπιστος. ὅτε -ότερα ὀφθαλμῶν
τυγχάνει An I 89
- ἀπλανής. ὑπὸ τῆς -οῦς (scil. σφαι-
ρας) Ach 48, -ῶν σφαῖρα Ach 36
- ἀπλατής. ἢ γραμμὴ μήκος -ές Is
315
- ἄπληστος. -ότερον (πρὸς) τὴν νο-
μὴν προσφέρωνται Sch 549
- ἄπλοῦν Sch 489, -ώσαντες τὰς χει-
ρας Sch 372, τὰς πτέρυγας -ώσας
Sch 395, διὰ τὸ ἠπλώσθαι τὰς πτε-
ρυγας Sch 396, τὰς πτέρυγας -οῖ
Sch 401
- ἄπλοῦς τε καὶ σίντομός ἐστι ποιη-
τής, ἔτι δὲ σαφὴς τοῖς καὶ μετρίως
παρηκολουθηκόσιν (Aratus) Hi 4,
ζῶιον -οῦν Sch 519
- οὐ . . βληθεὶς ἀλλ' -ὡς κείμενος
Sch 401, τὸ δὲ 'ἀλωρεῖται' ἦτοι
-ὡς φέρεται ἢ τὸ κυριώτερον . .
Sch 416
- ἄπλωσις. πολλοὶ ἀστέρεις τὰς -ώσεις
τῶν περῶν ἀποτελοῦσι Sch 395
- ἀπὸ et ἐκ promiscue Sch 334
- ἀποβάλλεσθαι. -ονται τὸ βέλος
Sch 347
- ἀποβάτης. ἀπ' ἐκείνου δὲ κατα-
μνησιν ὁ καλούμενος -ης An II
209 b (Cat)

- ἀποβλέπειν. ὡς πρὸς τὴν θεῖν
-ει Sch 352, ὡς ἐπὶ τὴν ἴξιν ἐν τῷ
ἀνατρέχειν -ουσα Sch 400
- ἀπόγειος ἀνεμος ἀπὸ γῆς φερόμενος
Ach 68
- ἀπογράφεσθαι. τῷ λευκῷ -ονται
Sch 492, ἐν τινι τόμῳ -αφώμεθα
Le 563
- ἀπόδειξις. χρῶνται πρὸς -ιν τού-
τοις Ach 41, οὐδεμίαν -ιν περὶ αὐ-
τοῦ φέρει An II 259b (Cat)
- ἀποδεικνύειν. τοιοῦτον αὐτῆς -ει
τὸ φῶς Sch 482
- ἀποδέχεσθαι. οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ δημο-
ουργοῦ ἀπεδέξαντο Sch 336
- ἀποδιδόναι. περὶ οὗ τὴν ἱστορίαν
ἀποδώσομεν σαφέστερον An II 224b
(Cat), εἰ γὰρ ἀκίνητον αὐτὸν ἀπ-
εδώκαμεν Sch 342, μὴ ἐφ' ἐνὸς
ζωιδίου τὸ συμβαλῶν ἀποδεδακέ-
ναι Sch 364
- ἀποθῆν Ach 82, τοῖς ἄ. οὔσι Ach
49, ἄ. τοῦ νοῦ Sch 358
- ἀποθηριῶσαι An II 181b (Cat)
Suppl I 574 (Cat)
- ἀποθνήσκειν. οὐκ -ει θεός An I
90
- ἀποκινδυνεύειν Sch 398
- ἀποθύμιος Sch 420
- ἀποκαθιστάναί. ἀποκαταστήσει
εἰς τὴν ἀρχαίαν κίνησιν Ach 35,
ἀπὸ σημείου ἐπὶ σημείου -αται (ὁ
ἥλιος) Ach 44. 47. 81, ἐν πόσοις
χρόνοις ἕκαστος τῶν κληθέντων
-αται Ach 44, ἐν ταύτῳ -αται ὁ
στρόφιγξ καὶ τὸ ἀκρότατον μέρος
τῆς θύρας Sch 378—9
- ἀποκατάστασις. λέγεται ἐνιαυτός
ἢ ἀπὸ ζωιδίου ἐπὶ ζωιδίων -ις Ach
47, ἰσόχρονον τὴν -ιν Sch 378
- ἀποκαταστατικός. ἐννεακαιδεκα-
ετηρίδα -ῆν τοῦ ἡλλου Ach 81
- ἀποκλίνειν. πάλιν -ει εἰς δύοιν
Sch 350, ὅσον αὐτοῦ -ει Sch 481
- ἀπόκλισις Sch 491 sq.
- ἀποκρούειν Sch 536
- ἀποκρύπτειν Ach 47, -φασμένην An
II 209b (Cat)
- ἀπολαμβάνειν. (ἐν ταῖς παρὰ τοῖς
ιατροῖς σικταῖς) ὀρωμεν -όμενον τὸ
πῦρ Ach 33, τὴν βασιλείαν ἀπέλη-
φε An I 89, ὁ ἀρκτικός κύκλος αὐ-
τὸν -ει ἀπὸ ποδῶν ἕως στήθους
An II 213b (Cat), τοῦ Ἄετοῦ οὐκ
-ει τι Sch 441
- ἀπολείπειν (cedere) An II 253b
(Cat)
- ἀπολήγειν. κατ' ὀλίγον -ει (ἢ σε-
λήγη) Sch 428
- ἀπολιθῶν An II 251b (Cat)
- ἀπολογεῖσθαι Is 328 Sch 351
- ἀπολύειν. τοῦ φόνου αὐτὸν ὁ Ζεὺς
ἀπέλυσε An II 242b (Cat)
- ἀπομαραίνειν. οἱ κομῆται κατα-
μικρὸν -ανθῆντες ἀφανίζονται Sch
546
- ἀπομιμῆσθαι Sch 503, αἱ Ἰάδες
τοῦτο τὸ στοιχεῖον -οῦμεναι Sch
369, ὕδατος χύσιν -οῦμενοι Sch 417
- ἀπομισεῖν An II 201b (Cat)
- ἀπονέμειν. τῆς εὐεργεσίας μελίστην
δόξαν αὐτῷ -οντες An II 245b (Cat)
- ἀποπέμπειν. σπινθήρας -ουσι Ach
51
- ἀποπλανᾶν. -ῶσα τοῦ τόπον τὴν
θέαν Sch 349, -ᾶσθαι τῆς θεωρίας
Hi 4, πάντες ἀποπεπλάνηται νο-
μίζοντες Hi 19, vide πλανᾶσθαι
- ἀποπληροῦν. οὐράς τρόπον -ούσας
Sch 365, οἱ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ -οῦντες
σῶμα Sch 409, sim ib
- ἀποπνίγειν. τοῦτον . . . συμπλα-
κεῖς -ιξεν An II 206b (Cat)
- ἀπορεῖν. τούτου ἀπορομένου Hi 21
- ἀπορος Sch 514
- ἀπορρεῖν. φῶς τι ἀπορρεῖ (ἐκ τῶν
ἀστέρων) Ach 50, σπινθήρες -έωσι
Sch 525
- ἀπόρροια Sch 525, -α καὶ ἀπόσπασ-
μα Sch 349, θέμης -αν ἔχει βραχίλιαν
Sch 390
- ἀποσεῖειν An II 277b (Cat)
- ἀποσκευάζεσθαι. -εται τὸν μῦ-
θον Sch 892
- ἀποσοβεῖν. ὥσπερ -ῶν τὸ Κῆτος
φαίνεται Sch 460

- ἀποσπᾶν. τὴν θηλήν τοῦ στόματος ἀπέσπασε An I 95
- ἀπόσπασμα τοῦ ἡλλίου ἢ σελήνης Ach 43. 49, vide ἀπόρροια
- ἀπόστασις τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς Is 319
- ἀποστρέφεσθαι. διὰ τὰ Θυέστεια δειπνα ἀπεστράφη ὁ ἥλιος Ach 55, sim ib, ἀπεστράφη ταῦτα τὰ ἄστρα An I 98, τῆς δὲ -ομένης An II 208 b (Cat), τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πρὸς τὴν ἰδίαν ἰξὺν -εσθαι Sch 346
- ἀποσχοινίζεσθαι Sch 516
- ἀπότασις. ἢ δοκοῦσα εἶναι πρὸς τινα τοῦ λόγου -ις ἐπλαγίασε κτλ. Sch 472
- ἀποτελεῖν. κατὰ τὴν οὐρὰν ἀποτεταται ὁ Δράκων Sch 350
- ἀποτελεῖν. συμβαίνει τὰς μεσημβρίας -εἶσθαι An II 131, -εσθῆναι τὸν γαλαξίαν κύκλον An II 277 b (Cat), οἴτινες (πέντε ἀστέρες) -οῦσι τὸν Στέφανον Sch 353, sim Sch 354a, ἓνα λέγει τῶν τὸν ἑμὸν τῆς Ἄρκτου -οῦντων Sch 362, ἐκ τῶν τὸ πρόσωπον -οῦντων ἀστέρων Sch 369, sim ib 370. 377a, -εἰ ὄργιαν Sch 375, πολλοὶ ἀστέρες τὰς ἀπλώσεις τῶν πτερῶν -οῦσι Sch 395, ὥσπερ τραχὺ τοῦτο -εἰ (ὁ γαλαξίας) ib, τοὺς τὸ ζῶμα -οῦντας Sch 406, οἱ τὴν γαστέρα -οῦντες Sch 407, ἰδέας καὶ μορφώσεις -οίη Sch 415, ἐν πᾶσι τοῖς τὸ Ὑδωρ -οῦσιν ἀστράσι Sch 417, ἐπὶ τῷ Θυτηρίῳ τὰ προειρημένα σημεῖα -ῆμι ἢ νύξ Sch 423, οὔτω γὰρ -οῦσι τὸ ἐξάγωνον σχῆμα Sch 445
- ἀποτομή. πρὸς τῆι -ῆμι An II 212 b (Cat), ἐπὶ τῆς -ῆς τοῦ Ταύρου τῆς καλουμένης ῥάχεως An II 230 (Cat)
- ἀπορρεῖν. τὰ -οῦντα τῶν ὑποζυγίων Sch 519
- ἄπους Sch 519, ἄποδα τίκτονται Sch 517
- ἀποφαίνεσθαι Sch 440, συμφάνως τῷ φαινομένῳ Hi 5, -εται ἐλάττους Ὠρίωνος Sch 406
- ἀπόφασις vide φάσις. διαφορὸς ἀποφάσεις πεποιθῆναι Att 19, ποῖαι τις κατακολουθήσει ἀποφάσει Hi 24
- ἀποφέρειν. λέγεται ὑστερον ἀπενήνεχθαι An II 242 b (Cat)
- ἀπόφθισις. τὴν ἐν τῆι -ει δευτέραν διχότομον Sch 487
- ἀποφράσσειν Sch 499, τοῦ στομίῳ ἀποφραχθέντος Ach 49, -ειν ἡμῶν τὰς ὄψεις μὴ ὄραν Sch 500
- ἀποχή. τὴν ὄλιγον ἀπὸ τοῦ ὄρους -ῆν Sch 526
- ἀπρεπής. -ές καὶ ἀνάξιον Ach 81
- ἀπράγμων. τοῦ -ονα βλον μετιέναι Sch 361
- ἀπρόθυμος. -α πρὸς συνουσίαν Sch 542
- ἀπροοιμίαιστα φέρεται τὰ Φαινόμενα Ach 80, τὸ -ον φέρεσθαι το ποῖημα Ach 81
- ἀπροόρατος Sch 379
- ως Sch 480
- ἀπροσαγώρευτος Sch 335. 416
- ἀπροσδόκητος Sch 480
- ἄπταιστος Sch 532
- ἄπτειν (incendere) Ach 64 a, περὶ ἀπτόμενον λύχνον Sch 525, μδγίς ἀπτόμενον πῦρ Sch 535
- εσθαι passim, τῆς κατὰ τὸν Ἄρατον (σφαίρας) ἀψόμεθα Ach 70, -εται θεολογίας Sch 365
- ἀπώλεια. ἐπ' -εἶαι τοῦ παντός Sch 478
- ἄρα (post λέγει ὡς) Ach 55
- ἀραιός. τὸ μὴ σφόδρα πυκνὰ εἶναι τὰ νέφη ἀλλ' -ά Sch 498
- ἄραιοῦν Sch 512, ἡραιωμένους καὶ διαχάσκοντας ἔχοντες τοὺς μυκτῆρας Sch 519, ἡραιωμένου τοῦ δέρματος Sch 524
- ἀραιώμα. διὰ τινων ἀραιωμάτων Ach 46
- ἀραιώσεις. διὰ τὴν τῶν μυκτῆρων -ιν Sch 519
- ἀργέστης Sch 485
- ἀργώς Sch 477
- ἀρέσκειν Is 323, -ομένη Sch 359
- ἀρετή. τῆς του ποιητοῦ -ῆς Ach 81

- αρθρον προτακτικον ἀντι ὑποτακ-
τικῷ Ach 84
ἀριθμός. -ῶι ληπτῶν σωμάτων Ach
42
ἀριστεύειν Is 323
ἀρκεῖν. τοσαῦτα -έσει . . . εἰρή-
σθαι An II 127
Ἀρκτοι septentrio (vide VRSAE) Hi
22 al
ἀρκτώιος. ὅτι πρὸς τοῖς -ώιοις
ὑπάρχει (ὁ ἀρκτικός) An II 130
ἄρμα ζεύξαντα ἵππων An II 208 b
(Cat), -α ἡμιόχει An II 209 b (Cat)
ἀρμάτειος, περι -ειον ἄξονα Ach
61
ἄρμενον. τοῖς τοῦ -ον ποσί Sch
422, διαταράξει τὰ -α μὴ χαλασθέν-
τα Sch 422
ἀρμόδιος. -ιον ἐπίθετον Sch 336
ἀρμονία Ach 43 et passim, -ῖαι τιλ
καὶ συμφωνία μουσικῆ Ach 42, -ῖαι
καὶ τάξει Ach 43
ἀρμονικός. -ῆν τοῦ οὐρανοῦ τὴν
περιφορὰν Ach 35
ἀρμόττειν Sch 432. 435. 443, ἤρμο-
τε μεγάλῳ ποιητῆ περὶ μεγάλων
εἰπεῖν Ach 29, ἀρμόσωμεν αὐτοῦ
τὸ ῥητὸν πρὸς τὴν ἔκδοσιν οὕτως
Sch 354, τὸ ἐνδοθεν ἡρμοσμένην
εἶναι τὴν κλεῖν Sch 374, εἰδῶλοισ
ἡρμοσμένοι Sch 416, ἡρμοσμένην
οὐκ ἔχοντες τάξιν Sch 427, κατὰ τὸ
μῆκος καὶ δι' ὄλον ἡρμοσμένος φέ-
ρεται τῷ κύκλῳ Sch 441, ἀρμόττον
ἂν εἶη Ach 81, vide κατὰ κλισίαις
ἄρνα ἔλαβε τὴν χρυσὴν An I 89
ἀρόσιμος. ἡ -ῆ βῶλος Ach 84
ἀρότης βοῦς Sch 360
ἄροτος Sch 475
ἀροῦν. οὐ δύναται ματέλλῃ βῶλος
ἀροῦσθαι ἀλλὰ σκάπτεσθαι Sch 337
ἀρπαγμαῖος. -αῖα (ἡ σελήνη) Sch
474
ἄρπη. -ῆν ἐξ ἀδάμαντος An II 226 b
(Cat), sim Sch 385
ἀρρениκῶς λέγονται Ach 62
ἀρτᾶν. τῶν στοιχείων τὰ βαρύτερα
τοῦ ἀέρος ἡρημένα An I 93, ὥσπερ
ὀλίγον ἤρηται (ὁ ἀστὴρ) Sch 362,
ἀπαιωρεῖται καὶ ἤρηται καὶ φέρε-
ται Sch 418
ἄρτιος. πάλιν συμπλάσας ἔθηκεν
ἄρτιον An II 198 b (Cat)
ἀρχαῖκος. -ὸν ἔστι Sch 374
ἀρχαῖος. οἱ -οι Is 332, τοῖς -οις
φιλοθέοις οὖσιν ἐπικεικῶς ἅπασιν
Sch 334, -ον μαθηματικόν Sch 357,
ὃ καὶ ὑπὸ τῶν -ων Θηρίον προ-
σηγορεύθη Sch 424
ἀρχαῖσμός. τὰ ἀρχώμεσθα' μετὰ
τοῦ σίγματος Sch 334
ἄρχειν τῶν οὐρανῶν Sch 364, τὸ
ἀπὸ τοῦ Ἀγκλείδῃ' καὶ τῶν ἐξῆς
-εσθαι Ach 81
ἀρχή. τὰς δύο -ᾶς τοῦ ἄξονος Is
319, τὸ κατ' ἀρχάς Sch 365, λαμ-
βανόντων τὴν ἀρχὴν ἀπὸ . . Sch
446, ποιοῦνται τὴν ἀρχὴν ἀπὸ . .
Sch 446, ἀρχῆθεν ἐτεκτονήθη (πρω-
τῆ ναῦς) An II 256 b (Cat)
ἀρχηγέτης τῶν Μουσῶν Sch 334
ἀσάλευτος. μένει -ος ἔχων τὴν γῆν
μέσῃ καὶ ἰσόροπον Sch 341, εὐ-
θείαν τινα καὶ -ον γραμμὴν ib, -ον
αὐτὴν περιέχει τὴν θέσιν ib, -ον
ἔχοντες φύσιν Sch 431
ἀσαφής. τὸ τῆς φωνῆς -ές An II
240 b (Cat)
ἀσημελωτος (signo carens) Sch 458
ἀσθένεια. οἰκτόν τινα τῆς τῶν
ἀνθρώπων -είας Sch 547
ἄσκιοι οἱ κατὰ κορυφὴν ὄραι ἔκτι
τὸν ἥλιον ἔχοντες Ach 68, οἱ ὑπὸ
τὸν ἰσημερινὸν κύκλον οἰκοῦντες
Ach 67, φασὶν ἐν Σνήνῃ καὶ Ἐλε-
φαντίνῃ ἀσπίους γενέσθαι Ach 67,
sim ib
ἄσκος. εἴ τις ἀσκὸν πλήσειε πνεύ-
ματος καὶ ἀποσφίγξει θίψει δὲ
εἰς ὕδωρ, οὐδὲν ἦττον ἐπιπολάζει
ὁ ἀσκός Ach 33, ἦν τὸ πᾶν εἰς
ἑαυτὸ συντεθλιμμένον ἀσκοῦ τρό-
πον An I 90 al
ἀστατος. διὰ τὴν -ον καὶ ἀτακτον
φορὰν Sch 427

ἀστειεύειν. οἱ ποιηταὶ ὀνομαζόμενοι
Sch 520

ἀστείως. σφόδρα -ως αὐτὸ πεποι-
ηκεν Sch 461

ἀστερίζειν. πάντα τὰ ἄστρα ἡστέ-
ρισται πρὸς τὴν ἡμετέραν θεωρίαν
καὶ ὡς ἂν πρὸς ἡμᾶς ἐστραμμένα,
εἰ μὴ τι κατάγραφον αὐτῶν ἐστὶν
Hi 5, πρῶτον μὲν ἠριθμηταὶ τὰ
ἡστερισμένα Sch 432

ἀστερίσχος Sch 505

ἀστερισμός. ἡμίτομος κατὰ τὸν
-όν Sch 376

ἀστεροῦν (stellis replere) Sch 394

ἀστερώδης. τοῦ -ους Ποταμοῦ Sch
412

ἀστήρ et ἄστρον promissive Ach 41
αἱ, διαφέρει ἄστρον ἀστέρος· τὸ μὲν
γὰρ ἐστὶν εἶδωλον ἐκ πολλῶν ἀστέ-
ρων μεμορφωμένον, τὸ δὲ κατὰ
μίαν γραφὴν περιοριζόμενον An
II 128

ἀστικός. -αῖς διατριβαῖς ἀρεσκο-
μένη Sch 359

ἀστροθεσία. πέντε αἰτίας εὐλόγως
τῆς -ίας τίθενται Sch 345, ἕως ὧδε
τὰ τῆς ἀστροθεσίας Sch 426, vide
τριμερής

ἀστροθήσεις. (τῆς) -εως κατανο-
ήσας τὸ μέγεθος Sch 462

ἀστροθετεῖν Hi 6, vide ἀστερίζειν

ἀστρολογικῶς ἐξηγηνημένα An II
140a

ἀστρολόγος. λέγεται . . . ὑπὸ τι-
νων -ων Suppl I 573—4 (Cat)

ἄστρον. ἐν τοῖς ἀστροῖς ἔθηκε An
II 190b 204b (Cat) Sch 344, εἰς τὰ
ἄστρα ἀνήγαγεν An II 194 (Cat), sim
ib al, εἰς τὸ αὐτὸ ἀμφοτέρους ἔστη-
σεν ἐν τοῖς ἀστροῖς An II 203b
(Cat), αὐτὴν (τὴν Ἀλγα) ἄστρον οὐ-
ράνιον κατασκευάσαι An II 210b
(Cat), οὗτος λέγεται ἐν τοῖς ἀστροῖς
τεθῆναι An II 211b (Cat), ἐν τοῖς
ἀστροῖς ἐτέθη An II 214b (Cat),
αὕτη κεῖται ἐν τοῖς ἀστροῖς An II
216b (Cat), τὸν εἰς τὰ ἄστρα ἀνα-
πτάντα An II 219b (Cat), εἰς τὰ

ἄστρα τεθῆναι An II 220b (Cat), εἰς
τὰ ἄστρα ἀπῆλθεν An II 222b (Cat),
ὃς τὸν διάκοσμον τῶν ἄστρον ἐποι-
ήσατο An II 223b (Cat), ἐν τοῖς ἄ-
στροῖς ἐτέθη An II 226b (Cat), τῶν
δὲ Περσῶν ἐπεὶ περὶ τὰ ἄστρα θέσειν
ἐποίησεν An II 227b (Cat), αὕτη ἐνά-
τη κεῖται ἐν τοῖς ἀστροῖς An II
230b (Cat), ὅπως . . . τεθῆι ἐν τοῖς
ἀστροῖς An II 232b (Cat), τὸν τύπον
τοῦ κύκνου ἔθηκεν ἐν τοῖς ἀστροῖς
An II 234b (Cat), ἐν τοῖς ἀστροῖς
αὐτὸν ἔθηκε An II 238b (Cat), καὶ
οὕτως ἐν τοῖς ἀστροῖς ἐτέθη An II
240b (Cat), εἰς τὰ ἄστρα τέθεικε
An II 242b (Cat), ἐν τοῖς ἀστροῖς
λέγεται τεθῆναι An II 244b (Cat),
εἰς τὰ ἄστρα αὐτοῦ σύστημα ἔθηκεν
An II 245b (Cat), ἐν τοῖς ἀστροῖς
αὐτὸν ἔθηκεν An II 248b (Cat), εἰς
τὰ ἄστρα ἀνήγαγεν An II 251b (Cat),
ἀναχθῆναι εἰς τὰ ἄστρα An II 253b
(Cat), δοκεῖ θεῖναι ἐν τοῖς ἀστροῖς
An II 254b (Cat), ἐν τοῖς ἀστροῖς
ἐτάχθη An II 255b (Cat), εἰς τὰ
ἄστρα ὑπετέθη τὸ εἶδωλον An II
256b (Cat), εἰς τὰ ἄστρα ἐτέθη An
II 257b (Cat), πολλοῖς ἀστροῖς δια-
κεκόσμηται An II 259b (Cat), ἐν
τοῖς ἀστροῖς ἔθηκαν An II 261b
(Cat), ἐν τοῖς ἀστροῖς ἔθηκαν αὐτὸν
An II 265b (Cat), sim An II 269b
(Cat), ἀνήγαγεν εἰς (ἐκ) τὰ ἄστρα
An II 297b (Cat), sim Sch 364,
διὰ τῶν ἄστρον κατεστήριξεν
Sch 368, ἐν τοῖς ἀστροῖς αὐτὸν (τὸν
Στέφανον) θεθεκέναι Suppl I 573
(Cat), ἐν τοῖς ἀστροῖς ἐτέθησαν
Suppl I 576 (Cat)

ἐκ τοῦ ἐν τοῖς ἀστροῖς τριγώνου
An II 223b (Cat), τούτων (τῶν ἄ-
στρον) τὸν πατέρα καὶ δημιουργὸν
Δία ἐν πρώτῳ προσφωνεῖ Sch 334,
ἄστρον ἐστὶ τὸ κινούμενον ἤθη δὲ
καὶ τὸ ἐκ πλείστων ἀστέρων σύστη-
μα Sch 338

ἀστρονομικῶς εἰπόντα Sch 404,
sim 448

- ἀσύστατος. πάχος ἀέρος -ον An II 126
 ἀσφάλεια. -ειαν ποριζόμενον An II 223 b (Cat)
 ἀσφαλής. -έστερον ἰδεῖν Suppl I 580 (Cat)
 ἀσφαλίζεῖν. -σάμενος τὴν ναῦν Sch 480, sim Ib, -ισάμενοι τὴν σφαῖραν κηρῶι Le 567
 ἀσχημόνως. οὐκ -ως κείται Sch 373
 ἀσχολεῖσθαι. οἱ περὶ τοὺς βόας -ούμενοι Sch 549
 ἀσχολία. -λας τινὸς ἐγγενομένης Le 561
 ἄτακτος Sch 426, διὰ τὴν ἄστατον καὶ -ον φορὰν Sch 427, τῆι-ωι κτήσει Sch 509
 -ως κινοῦνται Ach 43, τῶν πάντων στοιχείων -ως ἐν ἀλλήλοις πλανωμένων An I 90, -ως φέρονται Sch 426, -ως κραυγάζει Sch 529
 ἀταρακτεῖν. -οῦντα τὰ ὄρνεα Sch 529
 ἀταράχως βοώσας Sch 528
 ἀτελής. εἶσεν -ῆ τὸν λόγον Sch 514
 ἀτενίζεῖν ἐν αἰθρῶι καὶ ἀσελήνωι νηκί Hi 10
 ἀτεχνῶς. φαίη δ' ἂν τις -ῶς εἶδαλα Sch 369
 ἀτμός. τοῖς ἐπὶ τῶν θερμότερων -ῶν τιθεμένοις λύχνους Sch 535
 ἀτμώδης ἀναθυμίασις An II 126
 ἄτομοι ἀρχαί Ach 31
 ἄτοπος Ach 41. 81 Sch 424, ἔστι τοῦτο τῶν -ωτάτων Sch 342, -ον τοῖς στοιχείοις πάθη διδόναι Sch 482
 ἀτρεμεῖν Ach 34
 ἀτρεπτος Sch 491
 ἀτρύγετος. τὸ -ον οὐ τὸ ἀκαρπον καὶ ἄγονον; An I 93
 ἄτρωτος. διὰ τὸ -ον αὐτῆς An II 209 b (Cat)
 ἀτυχία Sch 390
 ἀυγή. ἐπισκιάσει τὴν ἀυγὴν τοῦ ἡλίου Ach 46, ἔπο τὰς τοῦ ἡλίου ἀυγὰς γενομένη Sch 474, κέμπειν τὴν ἀυγὴν Ach 46
 ἀυθαίρετος ἀπῆλθε An II 217 b (Cat)
 ἀυλλίεσθαι Sch 530
 ἀυλίς. εἰς -ιν εἰσελαυνόμενοι Sch 549
 ἀυλός (σανετα, codices ἀυχμός) Sch 520
 ἀυξάνειν. μέχρι τοῦ ἡμίσεος -ῆθεισα Ach 49, -εσθαι (adolescere) An II 208 b 249 b (Cat)
 ἀυξεῖν. -ει τὰς ἡμέρας Ach 66, sim Ib
 ἀυξησις Sch 544, διὰ τὴν τῆς πονηρίας -εν Sch 356, -ιν τοῦ αὐτῆς φωτὸς ἐπιδεικνύται Sch 472, τῶν περὶ τὴν -ιν αὐτῆς (τῆς σελήνης) σημείων Sch 482, ἀπὸ πρώτης -εως Sch 484
 ἀυρα. ἄνεμον διαφέρειν ἀυρας Ach 68, ἀυραν ἀναθυμιασιν γῆς Ib
 ἀυτανδρος. -ον τὸ σκάφος Sch 483
 ἀυτοκίνητος. τὸ -ον (τὸν κόσμον) εἶναι καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ τὴν περιφορὰν αἰεὶ ποιεῖσθαι Ach 36, τῶι -οι εἶναι (ζωῖα εἰσιν οἱ ἑπτὰ πλάνητες) Ach 53, διὰ τὸ -ον An I 93
 ἀυτομολεῖν An I 93
 ἀυτός. αὐτὰ ἐπὶ τὸ αὐτὸ γινόμεναι (coniunctae) Ach 60, ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀθρόως συναγαγεῖν Sch 415, εἰς ταῦτο συνιόντων Sch 429, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐστήκασι Sch 340, ἐν τῶι αὐτῶι Sch 348. 349 al passim, θερμότερος αὐτὸς ἐαντοῦ Sch 519, παρ' αὐτὰ (statim) Sch 421
 ἀυτόχθονες καλοῦνται οἱ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἡμισφαιρίου βόρειοι τε καὶ νότιοι κατοικοῦντες Ach 65 An II 133
 ἀυχημρός. -ὰ τῆι κράσει Sch 539
 ἀυφάλλεσθαι. φῶς -όμενον καὶ τρομῶδες Sch 495
 ἀυφανές. τὰ ἐν τῶι -εῖ An I 96
 ἀυφανίζεῖν Ach 61
 ἀυφαντοῦν Sch 506
 ἀυφαρτος Ach 30. 31
 ἀυφαιτος ὢν An II 221 b (Cat)
 ἀυφαιτος. νομῆν -ον Sch 529
 ἀυφιέναι. οἶονεῖ σπινθῆρας ἀυφιέν-

- των Ach 69, πνεῦμα μετὰ φύμης
καὶ σφοδρᾶς ὀρμῆς ἀφείσαι ib,
ἀφῆκε τὴν ἐπιθυμίαν An II 208 b
(Cat), καπνὸν ἀφίᾳσι Sch 520 sim ib
ἀφίστασθαι. πόρρω ἡμῶν ἀφέ-
στηκε Ach 64, τοῦ κατὰ κορυφὴν
ἡμῶν τόπον ἀφειστώσας An II 130—1,
-ται αὐτῶν ἀπὸ Κριοῦ. εἰς Ταῦ-
ρον (ὁ ἥλιος) Ach 67, μακρότατα
ἀφίσταται αὐτῶν ὁ ἥλιος Is 317,
ζωόλιον μέγεθος ἀφειστώσα τοῦ ὀρ-
ζοντος (ἡ σελήνη ἐξέλιπεν) Is 317
ἀφομοιοῦν. εἰδωλὸν ἐστὶν ἀφω-
μοιωμένον ἀνθρώπων Sch 352
ἀφοροᾶν. τοῦ ἐτέρου τοῦ -ωντος
πρὸς τὸν Κριόν Sch 382, τὴν ὄψιν
ἐπὶ τὸ Κῆτος -ῶσαν ἔχει Sch 416,
εἰς ἄλλους καὶ τοὺς πλησίον -ῶν
Sch 428
ἀφορίζειν Le 565
ἀφορμή. τοῖς τραγικοῖς παρέσχεν
ἱστοριῶν ἀφορμᾶς Ὀμηρος Ach 30,
ἐξ Ὀμήρου τὴν -ῆν ἔχειν Ach 52,
ἐτέραν πάλιν δίδωσιν -ῆν Sch 383,
τεχνικῶς δέδωκεν -ῆν αὐτῷ Sch
362
ἀφοσιοῦσθαι. τὴν αἰτίαν -οῦται
Sch 461
ἀφρός. -ῶι χαίρων Sch 511
ἀχλὺς πάχος ἀέρος ἀσύστατον An II
126
ἀχλωδῆς Sch 416. 460. 508, -ώδης
νεφέλη Sch 526 sq.
ἄχρηστος. οὐκ -ον ἂν εἶη Hi 19
ἀψίς. πρὸς τὴν ἔξωθεν τῆς -ίδος
περιφορᾶν Ach 46
- βᾶδίζειν Ach 45 An I 96
βάθος οὐκ ἔχοντες (ἀστέρες) Ach 40
βαθύνεσθαι Sch 492
βαίνειν. ὁ ἐπὶ τοῦ Ὄφεις βεβηκῶς
An II 190 b (Cat) Sch 353
βαλανεῖον. τὰ -α πρώτως ἐκκαϊό-
μενα οὐκ εὐθὺς πυρώδη γίνεται
Sch 365
βαπτίζειν Sch 518
βαρεῖν. -οῦμεναι τῷ καρπῷ Sch
539
- βαρύτης. τὴν -ύτητα αὐτοῖς ὠνει-
διον An I 91
βασιλεία τὰ Is 326
βασιλεὺς τῶν ὄλων καὶ πατὴρ Sch
335
βάσις Sch 381. 367 Le 564. 567, (opp.
ἐσχαρίς) An II 264 b (Cat)
βδελύττεσθαι. τοὺς θεοὺς -ομέ-
νους τὴν μορφήν τῆς παιδός An
II 209 b (Cat)
βέβαιος. τὰ τοῦ ἡλίου σημεῖα -ότερα
τῆς σελήνης Sch 490
βιάζεσθαι. -ονται οὐ μετρίως An
II 150 a, ἀκόσμως αὐτὴν ἐβιάσατο
An II 196 b (Cat) Sch 461, Μερόπην
βιάσασθαι οἰνωθέντα An II 247 b
(Cat) Sch 405, (passive) ἐβιάζετο
Sch 461
βίαιος. πρὸς τὸ -όν φησιν Sch 410
βιβλιογράφος vide γραφεύς
βιβλίον. ἔρχεται ἐπὶ ἄλλο -ον σφόδρα
βιωφελές, ὃ καλεῖται Διοσημεῖαι
Sch 473, τὰ περιμηκέστερα -ια Sch
555
βελόνη Le 565, γράφωμεν αὐτὸν -η
τινί, περιφέροντες μὲν αὐτὴν καθ'
ὄλης τῆς τοῦ ὀρζζοντος περιφε-
ρείας, οὕτω δὲ αὐτὴν σχηματίζοντες
κτλ. Le 567
βίος. ἐν τῷ βίῳ λέγομεν (φαμέν)
Ach 41. 83, οἱ περὶ γεωργίαν καὶ
ναυτιλίαν τὸν βίον ἔχοντες Ach 75
βιωφελής. πρὸς τὸ τοῖς ἀνθρώποις
-ές Sch 336, sim Sch 479, -ῆς μῦθος
Sch 361 κύκλοι Sch 430, -εἰς εἰσάγει
καιροὺς τοῖς ἀνθρώποις Sch 397,
τὸ -ές φησιν Sch 420, -ῆ ἐκτιθέμενος
τὴν ἱστορίαν Sch 461, ἔρχεται ἐπὶ
ἄλλο βιβλίον -ές, ὃ καλεῖται Διοση-
μεῖαι Sch 473, πρὸς -εἰς χρείας
Sch 478, τῶν -ῆ χρείαν ἔχόντων
Sch 479
-ῶς. ἐπάγει -ῶς τὴν ἱστορίαν Sch
461
βλάβη. -ῆν τοῦ σιτικοῦ καρποῦ γενη-
σομένην ὑπὸ ἀχμοῦ Sch 538, τὴν
ἐκ τῆς χιόνος βλάβην Sch 543
βλάπτειν vide εἶδος

βλασφημεῖν. μὴ -ήσης ἀνθρώπε
An I 90
βλασφημία. ἐπειδὴ ἐκεῖνος καὶ -ιαν
τινὰ εἶχεν ὁ περὶ Ἄρκτων . . Sch 361
βλέμμα vide ἐπινεύειν
βλέπειν. -ων εἰς δυσμάς An II 269 b
(Cat)
βλέφαρον καταγαγόντες Sch 493
βόθρος. -ον ὄρξαι ἐν ᾧ τὰ φυτὰ
κατατίθενται Sch 337
βολίς. τῆς ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ -ίδος
Sch 445
βορά vide παρατιθέναι
βορέας. εἰς βορέαν ἄνεμον Ach 39
βότρως. -νος διακν Sch 385
βουθυρία. -ιας ἀγομένης Sch 360
βούκρανον. οἱ ἀστέρες αὐτοῦ -ον
ἀληθῶς διαγράφουσι Sch 369
βουλαῖος Ζεὺς Ach 84 Is 332
βούλευσις. τῆς τούτου -ει An II
240 b (Cat)
βούλημα. παρὰ τὸ -α Hi 6, ἀπεκ-
δέχσθαι τοῦ ποιητοῦ τὸ -α Hi 13,
λανθάνει τοὺς ἄλλους τὸ -α τοῦ
ποιητοῦ Hi 21—2, sim Hi 22, πρὸς
τὸ -α τὸ ἴδιον Ach 80
βούλησις. θεῶν -ήσει Sch 461
βραχύς. κατὰ -ύ Ach 49
βραχύσκιον οἱ τὸν ἥλιον ὀλίγον
ἀφροστῶτα ἔχοντες Ach 67
βρέφος Ach 55 Sch 344
βρέχειν. -ουσαι ἐναντὰς τῷ ὕδατι
Sch 518
βρονταῖος Ζεὺς Is 332
βροντή passim, -ὰς ποιούσι Ach 69
βρόχος. τὸ πλῆθος τῶν -ων τῆς
ἀλύσεως Sch 366
γαλαξίας passim, τοῦ -ίου τὸ ὄνομα
Ach 56
γαμεῖν. ὅτε ἐγαμεῖτο ἡ Ἥρα ὑπὸ
Διός An II 188 b (Cat), τὴν μητέρα
γῆμαι stuprari Suppl I 574 (Cat)
γαμετή. τῆς τούτου -ῆς Is 325
γάμος. ὅτε τοὺς -ους οἱ θεοὶ ἐν τῇ
καλουμένῃ Ἰδη ἐποίησαν An II 192 b
(Cat), παρελθῶν ἐς τὸν -ον Is 325 ab
γειντιᾶν. οὐδενὸς τῶν -ιώντων Sch

369, ἄτε τοῦ γαλαξίου κύκλου -ιών-
τος Sch 385, τῆς -ιώσης τῆς Ἰταλίας
θαλάσσης Sch 413
γειντιᾶσις Sch 509
γελοῖος. -ον ὑπονοεῖν Ach 75
γενεαλογεῖν Sch 367
γενεσιολόγος Ach 53
γένεσις An II 277 b (Cat), οἱ γενεσια-
λόγοι τὰς -εις τῶν ἀνθρώπων σκο-
ποῦσι Ach 53, λέγει περὶ τῆς -εως
αὐτοῦ An II 208 b (Cat), (ὁ ἀήρ) πρὸς
-ιν ἀνέμων ὀξύροπος Sch 494, παρα-
τρέψεως ἀέρος -ις Sch 513, εἰς τὸ τῆς
-εως ἔργον Sch 541, ἀρχὴν -εως
φησὶν ἴσχειν τοὺς κομήτας . . Sch
546
γενέτωρ Ζεὺς Is 332
γενητὸς καὶ φθαρτὸς (ὁ κόσμος)
Ach 35
γενικός. οἱ -ώτατοι ἄνεμοι Ach 68,
ἄνεμοι -οί Is 321, ἰδικὸν ἀντὶ -οῦ
Ach 84
γέννα σελήνης καὶ ἀνατολῆ διαφέρει
Ach 49, sim Sch 474, ἀπὸ -ης τρίτην
ἡμέραν ἄγουσα ἡ σελήνη Sch 473,
sim Sch 482
γεννάω. μετὰ τρεῖς τοῦ -ηθῆναι ἡμέ-
ρας φαίνεται (ἡ σελήνη) καὶ οὐχ
ἅμα τῷ -ηθῆναι Ach 49, ἀλλιν ὥσπερ
-ᾶται Sch 428, τέρας εἶναι τὸ -ώμε-
νον An I 95, μυχθεὶς ἐγέννησεν ἐξ
αὐτῆς παιδα An II 222 b (Cat), τῆ
Λανάη ὡς χουσὸς μυγεὶς ὁ Ζεὺς
ἐγέννησεν αὐτόν An II 226 b (Cat),
ἀπὸ τοῦ -ησαμένον ἀλέκτορος Sch
521
γέννημα. οἱ ἀστέρες -ατα τοῦ κόσμου
Ach 35, τὰ -ατα τῶν βατράχων
Sch 517
γεννήτωρ. οἱ καιροὶ τῶν καρπῶν
-ορες Sch 448
γένος. αὐτοῦ πρὸς -ους Sch 373
γεύεσθαι Sch 360
γεώδης. παντὸς τοῦ γεώδους συστρέ-
φοντος Ach 31, γεώδεις (ἀστέρας)
Ach 40
γεωμέτρης. ἀπὸ τῶν παρὰ τοῖς
-αῖς παραλλήλων γραμμῶν Ach 58

- γεωμετρικῶς Sch 445. 448
 γεωργική. ἐπεὶ εὐσεβεστάτη ἐστὶν ἢ -ή Sch 356
 γήϊνος (coni pro πτηνός) Ach 35. 40 Sch 496
 γήραμα Sch 511. 512
 γιγνώσκειν. πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι An II 220 b (Cat), πρὸς τὸ μὴ -εσθαι ib, ἀπὸ τῶν ἐγνωσμένων ἦδη τὰ μὴ ἐγνωσμένα διδάσκει Sch 352. 353. 372, sim passim, ἀπὸ τῶν ἐγνωσμένων Ἰχθύων ἐπάγει. . Sch 396, sim Sch 440
 γίνεσθαι. περὶ τὰς θήρας -ομέναι An II 252 b (Cat), ὅταν ἐπὶ μᾶς καθέτου τὰ τρία ἀστρα γενηθῆ Sch 499
 γλαυκίξειν χρῶμα οἶον -ον Sch 414
 γλήνη vide κόρη
 γλίχασθαι. τῆς τῶν θεῶν εὐσεβείας -όμενος (codd γινόμενος) Sch 461
 γνήσιος Ach 47. 79 al
 γνώμη. κατὰ τὴν ἐμὴν -ην An II 140 a, ταύτης τῆς -ης ἔχεται καὶ Ἰππαρχος An II 149 a, Ἀθηναῖς -η An II 214 b (Cat)
 γνώμων vide ἐπίτριτος, ἢ σκιὰ τοῦ -ονος Sch 438
 γνώσις. ἐκ τοῦ ἐγνωσμένου τὸ μῆπω ἡμῖν γνωσθὲν εἰς -ιν. φέρει Sch 353, τούτων τὴν -ιν Ach 75, οὐ μόνον ἕνεκα τῆς -εως τῶν φαινομένων γράφει ὁ Ἄρατος Sch 397, δεόμεθα πρὸς -ιν τῶν φαινομένων Sch 432
 γοερός. μετὰ -ωτέρας φωνῆς Sch 530
 γόνιμος. ἢ ὑγρότης -ος Sch 541, τὸ -ον τῆς ὑγρότητος ib
 γράμμα. εὐσημον τὸ -α An II 223 b (Cat)
 γραμματική. ἐν -ῆι στοιχεῖα καλοῦμεν An I 91
 γραμμῆ Sch 374, δοκοῦσι δι' αὐτοῦ φέρεσθαι. . ἐπὶ τριῶν γραμμῶν Ach 52, ἐπὶ μᾶς γραμμῆς Ach 53, ἢ -ῆ μῆκος ἀπλατὲς ὡσπερ ἐπιφάνεια μεγέθους διχῆ διαστατοῦ ἐπὶ τε μῆκος καὶ πλάτος Is 315—6, εὐθείαν τινα καὶ ἀσάλευτον γραμμὴν Sch 341, sim Sch 342, τὴν μέσῃ γραμμῆν τοῦ ζωδιακοῦ ὁ ἥλιος πορεύεται Sch 477, εὐθείαις γραμμαῖς κατὰ διάμετρον κειμέναις Le 565
 γράφειν. (τοῦ ἡλίου) παράλληλον -οντος An II 129, sim ib, οἱ γράφοντες αὐτὸν Κένταυρον An II 240 b (Cat), διὰ τῶν χηλῶν καὶ τῆς τοῦ Ὁρίωνος ζώνης -εται ὁ ἰσημερινός Sch 380, οὐ γὰρ δυνατόν αὐτὰ ἐν τῇ σφαίρᾳ γραφῆναι ὄντως ὡς ὁρῶμεν Sch 354, ἐκτός -εται (τὰ ζωῖδια) Sch 385, (οἱ) ἐφ' ἐκάστου τῶν ἀστέρων τῆ περιφορᾷ -όμενοι παράλληλοι Sch 435, sim Le 565—567 passim
 γραφεύς. ἐν εἶδος γραφῶν τῶν βιβλιογράφων Is 329, δύο (εἶδη) βιβλιογράφων τε καὶ ζωγράφων ib
 γραφή. ὡσπερ -ας εἶναι (τοὺς ἀστέρους) Ach 40, -ὰς ἀλλοίως ποιεῖν Sch 554, κατὰ μίαν -ῆν περιοριζόμενον An II 128, (lectio) Sch 342 al
 γυρός. πᾶν τὸ κυκλωτέρες -όν Ach 84
 γύψος Le 565
 γωνία. ἐπὶ ἐκάστης -ίας τοῦ πλινθίου An II 185 b (Cat), ἐπὶ ὀφθῶν ἐκάστης -ίας An II 216 b (Cat)
 ὄαις. οἱ τὰς δαΐδας ἄπτοντες Sch 536
 δάκτυλος. πέντε -ων ἔχει τὴν χεῖρα Ach 58
 δαλός. -ὸν εἴ τις ἐξάψας στρέψει Ach 33, τοῦ αἰθέρος τὴν σφαῖραν ἐχομένην ὡσπερ -όν Ach 34, ὁ -ὸς ἀνωφερὲς ἔχει τὸ πῦρ ib, εἴ τις -ὸν ἀνάψας ὀρθὸν στήσειε Ach 66
 δάμαλις Sch 550
 δασύνειν Sch 342 al
 δεῖγμα. -ατα τῶν σπόρων Sch 538
 δεικνύνα. ἐκ τῶν φανερῶν ἐδειχθη Ach 71, ἀπὸ ἐμπειρίας δεῖξαι ib, τῶν ὀπισθίων μὴ δεικνυμένων ὄλων φανερῶν An II 241 b (Cat), ἐπισημασίας καιρῶν δεῖξαι An II 275 b

- (Cat), πρώτη ναῦς (ἡ Ἀργώ) ἐδείχθη παρ' αὐτῆς Sch 411, δεικνύντες μαρτύριον εὐγνωμοσύνης τοῦτο Sch 419 δειλὴ ἐκλήθη ἐνδεῶς τῆς ἑλῆς ἔχουσα Sch 492
- δείξις. μετὰ τὴν τῶν Φαινομένων δείξιν Ach 45, sim An II 102 a, τὴν δὲ δείξιν ταύτην ἐπ' αὐτῆς τῆς σφαιρας ἔστιν ἰδεῖν Ach 48, εὐπαρακολούθητον ἡμῖν τὴν δείξιν γενέσθαι Ach 60
- δειπνον. διὰ τὰ Θυέστεια -α ἀπεστράφη ὁ ἥλιος Ach 55, sim An I 98 δεκανός ἐστι δύναμις τις δέκα μοίρας περιέχουσα ἐν τῷ ζωδιῷ Le 569 sq.
- δέον (scil. ἐστὶ) An II 102 a Sch 348, οὐκ εἰς δέον ἐστὶν αὐτῆς ὁ πλοῦς Sch 410
- δεότως εἰρηκέναι Hi 13, sim Sch 357
- δεσπότης. ἀπὸ Διὸς ὡς ποιητοῦ καὶ τῶν ὄλων -ου Ach 83
- δέχεσθαι τὸ ἄγχι ἀντὶ τοῦ ἐγγύς Hi 9, ἐδέξατο διδάξαι Sch 412
- δηλοῦν Ach 74 a), ἃ (χειμερινὰ πνεύματα) -οὶ χειμερινὸς ἀνατέλλων Sch 402, sim Sch 404. 479 (vide ἐπισημος)
- δηλωτικὸς Sch 482. 483. 491. 507. 533
- δημιουργεῖν Sch 336, τὸ -εἶσθαι ἡμῶς ὑπὸ φύσεως καὶ θεῶν διὰ τὴν πρόνοιαν Sch 336, ὁ τὰ πάντα -ῶν θεός Sch 338
- δημιουργός Sch 336 Le 569, ὁ τῶν ὄλων -ός An I 90, τοῦ παντὸς -όν An I 93, πεποιθε τοῦτο ὁ -ός An I 98, τὸν (τῶν ἀστρων) πατέρα καὶ -ὸν Δία Sch 334, αὐτὸν πατέρα καὶ -ὸν ἀναγραφόμενοι Sch 336, -ῶι τῷ Ἡρακλεῖται χρησάμενος τῆς Ἀχιλλέως ἀσπίδος Sch 343, μιμησθαι τὸν -ὸν Le 568, vide θαναμαστῶς
- δηξίς Sch 521 bis
- δήποτε. τί δ. Ach 49. 53 (bis)
- διὰ βραχέων (breviter) Hi 19
- διάβασις. ἐν ταῖς -εσι τῶν ποταμῶν Sch 519
- διαβεβαιουῖσθαι. ἱκανῶς -οῦται λέγων Hi 19
- διαβήτης. τοῦ -ου τοῦ λεγομένου καρκίνου Le 566
- διάγειν. περὶ τὰς θήρας διῆγε An II 248 b (Cat), (perducere) Sch 368
- διάγραμμα. γράφωμεν ἐπὶ τῶν ἡμικυκλίων τὰ -ατα Le 567
- διαγράφειν. -εται ἐν ἑκατέραι (Ἀμάξη) πλινθίον τι καὶ ὁ θυμός Sch 344, νῦν τὸν χειμερινὸν καιρὸν -ων φησὶν Sch 397, τὸν μέγιστον -οντες κύκλον Sch 431, τῷ σχηματι κυκλοτερῶς -ουσι Sch 488, πρὸς τὸ χρήσιμον τοῖς ναυτιλλομένοις ταῦτα οὕτω διαγράφεται Le 562
- διαδεικνύναι. ποικίλα-ύμενος χρώματα Sch 408
- διαδοῦναι vide θλίβειν
- διαδρομή. ἀστέρων -άς Sch 513
- διαδύεσθαι Sch 488
- διαζευγνύναι. δς -ουσι τῆς τε Ἀνδρομέδας τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν τοῦ Ἴππου ἡμίτομον γαστέρα Sch 376
- διαζωννύναι. διέζωκε τὰς Ἄρκτους Sch 349
- διάζωσμα ὧν τοῦ οὐρανοῦ ὁ ὀρίζων An I 95
- διάθεις. τὴν -ιν τῶν ἀπλανῶν Is 327, τὴν -ιν τοῦ λόγον Is 329, ἡ -ις διασαφεῖ τὸ ποίημα ib, τῆι -ει τῆς εἰς τὸ ὕδωρ μεταβολῆς Sch 494, τὴν ἐκ παντὸς σώματος ἐκ -εως κρῶζουσαν Sch 518
- διαίρειν. -ονται εἰς ὕψος Sch 531, sim Sch 535. 542
- διαίρειν passim, ἵνα σαφέστερον διελωμεν Ach 65, εἰς δύο -οῦντες Ach 67, sim An II 131, πρώτη (ναῦς) τὸ πέλαιος διεῖλεν ἄβατον ὃν An II 256 b (Cat), -εἰ τὴν σφαιραν εἰς . : Is 330, εἰς δύο αὐτὴν (τὴν γῆν) -ῶν (ὁ ἄξων) Sch 341, ὅταν εἰς ἡμικύκλιον ἦται Sch 472, εἰς ἴσας τῷ ἀριθμῷ μοίρας διηρημένοι εἰσὶν οἱ κύκλοι Le 569
- διαίρεις Le 566 bis

- διαίτα.* τῆς ὀρείου -ης φροντίζουσα Sch 360
διαιταῶσθαι. οἰκεῖν καὶ δ. An II 239 b (Cat)
διαιτητής Sch 504
διαίττοντες Ach 68. 69 Sch 338. 513al
διακρίειν Sch 516, τῶν νεφῶν ὥσπερ -ομένων ὑπ' αὐτοῦ καὶ διαλυμένων Sch 496
διακείσθαι Sch 416, οὕτω περὶ τὴν γῆν διάκειται (οὐρανός) Is 332
διακεκαυμένη (ζώνη) Ach 62. 63. 65. 67 An II 124 a 132 Is 317
διάκνυτρος. ὁ Ἰσημερινός καὶ ζωδιακός -οι τυγχάνοντες Sch 431
διακινεῖν. -οῦσι τὰς πτέρυγας Sch 531
διακομίζειν. ὁ Φοῖξον -ισας καὶ Ἑλλήν An II 221 b (Cat), -ῖζων αἰτόνους κατὰ τὸ στενότατον τοῦ πελάγους An II 221—2b (Cat), τὸν Φοῖξον εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον σωθέντα πρὸς Αἰήτην διεκόμισεν An II 222 b (Cat)
διακόπτειν Sch 498
διακοσμεῖν. ὁ -ήσας τὰ πάντα Ach 36, πολλοὶς ἀστροῖς διακεκόσμηται An II 259 b (Cat)
διακόσμησις τῶν συμπάντων Ach 35, ἐκ τῆς διακόσμήσεως (τοῦ παντός) Ach 36, κόσμον παρὰ τὴν -ιν Ach 50, 'de circa exornatione stellarum' An II 134, καὶ αὕτη μὲν ἡ τῶν πλανητῶν -ις Sch 428
διάκοσμος vide DEMOCRITVS, δς τὸν -ον τῶν ἀστρῶν ἐποίησατο An II 223 b (Cat), διὰ τὸ πρῶτον αὐτὸν τὴν -ον ὀρίσαι τοῦ οὐρανοῦ An II 275 b (Cat)
διακούειν. Ἀριστοθῆρον -οῦσαι Is 326
διακριβοῦν. ἴσως οὐπὼ διηκριβώσατο ταῦτα Sch 430, μὴ διηκριβώσθαι, ἐν πλάτει δὲ λέγεσθαι τὸν ἀριθμὸν τῆς διαιρέσεως Sch 438
διακρίνεσθαι (de elementis sociatis) Ach 31
διακρίσις. μετὰ τὴν πρώτην -ιν τῶν στοιχείων Ach 40, περὶ τῆς ἐν τυκτῶν ὥρων -εως Sch 475, -ιν καὶ ἰσχὺν λαβούση πόαι Sch 544
διακριτικός. οἱ Ἐριφοί -οί εἰσιν ἀστέρες Sch 466
διακρούειν Sch 489, τάχα ἂν κατὰ γε τοῦτο διακρούοιτο τὸ ἔγκλημα Hi 16
διαλαμβάνειν Hi 3, φενδάς διαλαμβάνουσι Hi 15, τὴν ἀκρίβειαν διεληφθαι Hi 23, -ει περὶ τοῦ Κήτους Sch 412, sim Sch 416 bis 417 bis 439 al, -ει τὰ περὶ τοῦ Ἰσημερινοῦ Sch 440, περὶ σελήνης διαλαβεῖν Sch 473, περὶ ἧς καὶ ἐξῆς -ει Sch 491, τούτων οὕτω διελημμένων ἡμῖν Le 564
διאלέγεσθαι. περὶ τῶν τῆς Παρθένου ἀστέρων -εται Sch 363, περὶ τῶν δεσμῶν τῶν Ἰχθύων -εται Sch 413, περὶ τῶν λοιπῶν -εται ἀστέρων Sch 414, -εχθεῖς ἡμῖν καὶ πληρώσας τὸν . . λόγον Sch 472
διλλάσσειν. τούτων ἑκάτερος κείται ἐν ἑκατέρῳ μέρει -ων An II 225 b (Cat)
διάλυσις. ταχέϊαν λαμβάνει τὴν -ιν Sch 502, κατὰ τὰς φάσεις αἰτῶν καὶ πάλιν -εις Sch 546, sim ib
διαμαρτάνειν Hi 4. 6. 11 An II 240 b (Cat)
διαμερίζεσθαι. ὅτε οἱ θεοὶ τὰ πτηνὰ -οντο An II 243 b (Cat)
διάμετρος An II 130 al, κατὰ -ον κείσθαι sim Att 18. 19 Ach 49. 65 Sch 368 al, κατὰ -ον τῷ Αἰγόκεραι Ach 64, -ος τοῦ κόσμον εὐθεία διὰ τῶν πόλων ἐπιξενυγμένη Sch 341, τὸ κατὰ -ον ἄνω Sch 363, κατὰ τὴν -ον Sch 390
διανθεῖν Sch 541
διάνοια. ἐξηγήσασθαι τὴν ἐν τοῖς ποιήμασι -αν Hi 4, ἐπὶ τὴν αὐτὴν -αν πολλάκις ἐπιφέρεισθαι Att 14, μὴ κεκρατηκένη τῆς τοῦ ποιητοῦ -ας sim Hi 14. 20, κεκρατημένως ἀποδεωκένη τὴν -αν Hi 14, ἦν

- προέθετο -αν τῶν στίχων ἀποδοῦ-
ναι μὴδὲ ταύτην σαφῶς ἀλλ' ἀσυν-
έτως ἐξηγητοῦναι ib, ἢ -α τοιαύτη
ἐστίν Sch 376, ὁμοία τῷ προοιμίῳ
ἢ -α Sch 475
- διανούειν Sch 340. 447. 448. 454 al,
ὥστε διὰ τριάκοντα ἡμερῶν τὰς
δύο ἀρχὰς τοῦ ἄξονος δύνασθαι
-ύσαι τὸν ἄκμονα Is 319. 333, ἤλιου
Τοξότην -ύοντος Sch 367, μελίζου
-ύει περιφερείας Sch 372, ὁ ἥλιος
-ων δρόμον Le 570
- διαπείρειν. τὴν γῆν περιέχει καὶ
-ει αὐτήν (ὁ ἄξων) Sch 341, -ει τοὺς
πάντας (κύκλους) Sch 442, sim ib
bis
- διαπεραιούσθαι Sch 399
- διαπερᾶν πολλὴν θάλασσαν Sch
397
- διαπεταννύναι vide σχηματίζειν
- διαπίπτειν (σπασε) Hi 3
- διαπλεῖν. διέπλεον καὶ πλέουσι
Sch 348
- διαπορεῖν -εἶσθαι. διαπορήσειεν
ἂν τις Hi 10, διαπορῶν ὁ Ἄρατος
Hi 24, δοκεῖ διαπορηθῆναι ὁ Ἄρατος
Hi 23
- διαπορεύεσθαι τὸν Τοξότην ὁ ἥλιος
ἄρξῃται Hi 10, (τὸν ζωδιακὸν κύκ-
λον) ὁ ἥλιος -εται ἐν ἰβ' μηνί An
II 271 b (Cat), sim Sch 431 al passim
- διαπρέπειν. διέπρεψε παρὰ Ἀντι-
γόνῳ An II 146a
- διάπτωμα (σπασ) Hi 10
- διάπυρος Sch 512 al, -ὰ ποιῆσαι
Ach 40, -ος γενομένη (ἢ ξηρὰ ἀνα-
θυμλασις) An II 127, vide τύμμα
- διάρμα. ἀκόλουθος ὁ χειμῶν γίνε-
ται τῷ τῶν γεράνων -ατι Sch 542
- διαρρηγνύναι Sch 489
- διαρριπίζειν. -ωνται (αἱ νεφέλαι)
Sch 532
- διαρρίπτειν vide διασπᾶν
- διασαφείν τὴν θέσιν αὐτῶν διὰ τῶν
τὸν αὐτὸν αὐτῷ κύκλον φερομένων
Att 9, sim Hi 21, (cum enuntiato
interrogativo) Hi 16, ἢ διάθεσις -εἶ
τὸ ποίημα Is 329, οὐ διεσάφησε
- ποῖαι χειρὶ Sch 357, ὡς -ῆθῆναι τὸν
Κένταυρον ἐπὶ τῷ λάμποντι Θυτη-
ρίῳ Sch 423
- διασελεῖν. -ουσι τὰς πτέρυγας Sch
531
- διασημαίνειν Sch 384, τοὺς δυνα-
μένους μετ' ἀλλήλων -ειν τι τῶν ἄ-
στρων Att 14
- διασκευῆ Suppl I 577 adn (Cat)
- διάσχεψις. οὐχ ἄμαρτήση τῆς -εως
Le 570
- διασκορπίζειν. -ισμὶ τὰ νέφη Sch
422
- διασπᾶν. αἵτινες αὐτὸν διέσπασαν
καὶ τὰ μέλη διέροισαν χωρὶς ἑκα-
στον An II 232b (Cat)
- διάσπασμα. τὸ -ατα ἔχον καὶ με-
λανίας λαμβάνον Sch 486
- διάστασις Is 318, περὶ τῆς πρὸς
ἀλλήλας τῶν ζωνῶν διαστάσεως
Ach 59, ἐπὶ τῆς τῶν μα' διαστάσεως
Le 565
- διαστατός. μεγέθους διχῆι -οῦ Is
316, τὸ δὲ στερεὸν μέγεθος τριχῆι
-όν ib, σῶμα τριχῆι -όν Sch 520
- διαστέλλειν. ἄμεινον -ειν τῇ ἀνα-
γνώσει . . καὶ ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς ἄρ-
χεσθαι . . καὶ νοεῖν Sch 346
- διάστημα Ach 44, -α συμφωνίας τῆς
παρὰ τοῖς μουσικοῖς λεγομένης διὰ
πασῶν ib, τὰ μεταξὺ τούτων -ατα
Ach 59, sim ib Ach 62, δύο ἄστρων
-ατα Is 317, ἴσον ἔχων τὸ -α Is 320,
ἴσην κατὰ -α Sch 341, ἐκ -ατος ἀλ-
λήλων κατ' εὐθείαν ὡς ἔγγιστα κει-
μένους Sch 374, τοῦ ἀπὸ γῆς ἐπὶ
τὸν οὐρανὸν -ατος Sch 445
- διασχιίζειν et σχίζειν Sch 497.
498 al
- διασώζειν An II 214 b (Cat), -εσθαι
Sch 480
- διατάσσειν. ὁ πρῶτος διατάξας τα
ἄστρα Att 14
- διατείνειν. διατεταμένη τὰς χειρας
An II 217 b (Cat), τὸ ἀπὸ τοῦ ταρ-
τάρου ἕως τοῦ ὑπὸ γῆν ἡμισφαιρίου
-ον μέγεθος Is 319. 333
- διατελεῖν. ἦσχοι -οὔντες Sch 530
43*

- διατηρεῖν vide παρθενία
- διατίθεσθαι. κακῶς (ἄν) διετίθετο Sch 510
- διατινάσσειν. -ουσι τὰς πτέρυγας Sch 523, τὴν ἐκ τοῦ ἀέρος -οντες ἱκμάδα Sch 531
- διατριβεῖν Ach 70
- διατυπῶν Sch 375, ἀκριβῶς διατυπωμένον τὸν Κριόν Att 9, ὡς ὑπὸ λαμπροτέρων ἀστέρων -οῦμενος Sch 382, οὐ διετυπώθησαν οὐδὲ εἰδωλοπεποιήνται Sch 413, τὰ μὲν οὖν πλείστα τῶν ἀστρων διετυπώθη Sch 414, τὰλλα πάντα διετύπωσε Sch 415
- διατύπωσις. τοὺς σημαίνοντας αὐτοῦ τὴν -ιν Sch 402, προσηγορίαν πάσῃ τῇ -ει δέδωκε Sch 415, sim ib, τῆς τοῦ κόσμου -εως Sch 420
- διανυεῖν. αὐτὸν δὲ τὸν κύκλον τὰ νέφη -οῦσι καὶ ἀνθύνουσι Sch 486
- διανυγῆς. πλῆμὰ τι ἀέρος -ές Ach 55, λευκὸς καὶ -ῆς Ach 56, τὸ -ές Ach 46, -έστερος Sch 382, -ὲς τὸ φῶς ἔχουσα Sch 483, -ῆ αὐτὴν φαινόμενην Sch 484, ταῖς -εῖσι νεφέλαις Sch 501
- διαφθείρειν. -εῖραι τὴν χάραν An II 215 (Cat)
- διαφορά An II 128 al, ἐν τρισὶ -αῖς An II 128, ποικίλλουσα τὴν φωνὴν αὐτῆς εἰς -ὰς φωνῶν Sch 529
- διαφορεῖν. εἰς νέφη -εῖται Sch 503
- διάφορος. ἐν -οις ἔθνεσι -α καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀστέρων Ach 75 -ως ποτὲ μὲν λέγει Ach 80
- διαφωνεῖν πρὸς τὰ φαινόμενα Hi 4. 6. 8. 12
- διαφωνία Ach 43 passim, συμβέβηκεν εἶναι -ιαν περὶ τῆς εὐρέσεως Ach 29, πολλὴν -ιαν ἔχουσι Ach 42, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν πολλή -ία γέγονεν Ach 67
- διάφωνος ἢ τᾶξίς Ach 44, sim al -ως Hi 11 al
- διαχάσκειν. -ουσαν λαμπρόνα Sch 406, -οντας τοὺς κνιτήρας Sch 519
- διαχεῖν Sch 484. 496, κνιμάτων . . . ὑπὸ φυσικῆς ἀνάγκης εἰς λειότητα -ομένων An I 92, διαχυθὲν (κύμα) Ib, -εῖαι τὴν πύκνωσιν Sch 496, διαχυθὲν τὸ σῶμα Sch 541
- διδασκαλία. τὴν -ιαν τῶν φαινομένων πεποιήται Ach 70, sim Sch 404. 508, -ίας χάριν Sch 345, ἐπειδὴ αὐτὸς τὴν -ιαν ἐποκίσατο τῶν φαινομένων, ἀπ' αὐτῶν αὐτὰ δίδασκει Sch 428, sim Sch 435, διδάξας τὰ περὶ τῶν φαινομένων ἦλθε πάλιν ἐπὶ τὴν τῶν κύκλων -ιαν Sch 430, τούτῳ πρὸς τὴν -ιαν τῆς θέσεως (ἐχρήσατο) Sch 459
- διδασκαλικῶς Sch 367, ἴαν -ίως Sch 351, -ώτατα πεποιήκεν Sch 362
- διδάσκειν. -άξει ἡμᾶς αὐτὸς Ἄρατος Ach 72 Sch 352. 362. 384. 401. 402. 412. 414. 417 al passim, ἅμα τῷ παραβάλλειν ἐδίδαξε Sch 362, διδάξας τὰ περὶ τοῦ Ταύρου ἀνέδραμεν ἐπὶ τὰ τοῦ βορείου λεπτόμενα Sch 372, πάλιν δὲ οὐδὲ τὸν Κηφέα ἀφ' ἑαυτοῦ -ει Ib, -ει περὶ τῆς πρὸς ἄλλα αὐτῶν θέσεως Le 562
- διδόναί. δεδώκασιν οἱ Ἀρχιμήδειοι Ach 32, δεδόσθω εἶναι Ach 43, οἱ ἀστρονόμοι δίδοσι ζώνας τῶν πλανήτων ἀστέρων Ach 45, δῶμεν ξ' μοιρῶν κύκλον τέμνοντα τὴν σφαιρᾶν Ach 70, sim Sch 354 al, τούτου τὸ μέγεθος δίδωσιν ἀπὸ τοῦ ἤδη ἔγνωσμένου κύκλου Sch 440, τὴν κατάληψιν αὐτοῦ δίδωσιν Ib
- διεργεῖν. αἰς (ταῖς ἰβ' τομαῖς) -εται ἕκαστον ζώιδιον Sch 405
- διεισδύνειν Le 565
- διελέγγειν Sch 359
- διεξέρχεσθαι. ταῦτα -εται Is 328, περὶ ἀοσημείων -εται Ib, sim Is 329 Sch 352. 432 al
- διεξιέναι. τὴν τῶν ἀστρων δ. μέλων θέσιν Sch 334

- διέξοδος. -ον οὐ δίδωσι τῆι πυκνό-
τητι τοῦ ἀέρος Sch 514
- διέπεσθαι. τὰ ἀποβαλλόμενα ἢ
ἐκπίπτοντα τῶν καρπῶν -όμενοι
Sch 534
- διερεῖδειν. τοῖς κέρασι -όμενος
Sch 548
- διερευνᾶν Sch 555
- διέρχεσθαι Att 17, -εται τὸν πόλον
ὁ ἥλιος Ach 45, sim Sch 481 al
- διηγείσθαι. ἀπ' αὐτῆς τὸν ζωιδι-
ακόν -εῖται Sch 363, sim Sch 383,
θέσεις -εῖσθαι κύκλων πολλῶν Sch
555
- διήκειν Att 17, ὁ ἀπὸ τῆς περιφε-
ρείας τῆς σφαίρας διὰ τοῦ κέντρον
αὐτῆς -ων ἐπὶ τὴν περιφέρειαν ἄξων
Ach 51, -ει ὁ ἄξων ἀπὸ τοῦ κέν-
τρον τοῦ ἀρκτικοῦ κύκλου διὰ τοῦ
κέντρον τῆς σφαίρας Ach 61, sim
ib An I 91 Sch 341, τὸ μεταξὺ -ον
πνεῦμα λέγουσιν ἄξωνα Ach 61, ἢ
γῆ . ἔχουσα μέσον ἄξωνα -οντα
An II 124a, -ει δι' ὅλον τοῦ οὐρα-
νοῦ Is 320, (ὁ) διὰ πάντων -ων
(Ζεὺς) Sch 335, τῶν μεταξὺ τοῦ πη-
δαλίου καὶ τοῦ Κήτους -όντων κατὰ
τῶν τοῦ Λαγωῦ πλευρῶν Sch 413
- διημαρτημένως Hi 3. 4. 11
- διημερεύειν Sch 438
- διηνεκῆς. πρὸς τὸ -ὲς τῆς φύσεως
τοῦ κόσμου Sch 409, ἐκ -οὺς ἐμπει-
ρίας Sch 547
-ῶς Sch 371. 437. 444
- δικνεῖσθαι Sch 489. 497. 515 Le
569
- δίπτασθαι Sch 529 Suppl I 578
(Cat)
- διστανάι Is 319. 333, τὸ πνεῦμα τὸ
θεῖον ἐμπροσθὸν αἰσιτόκησε τὸ πᾶν
διαστῆσαν An I 90, διστάς τῶν
ὄρωμένων τὰ μὴ ὄρωμενα τῆς σφαι-
ρας An II 127, διεστῶτας διὰ τῶν
Ἄρκτων An II 189b (Cat), sim Ach
42
- δικαιοσύνη. πρὸς -ην ἐπιστρέφειν
Sch 357
- δικαροπεῖν Sch 541
- δίκελλα ἢ διχόθεν κέλλουσα Sch
337
- διμοῖρος. τὸ -ον Ach 49, τὸ -ον
τῆς ῥάχεως Sch 439
- δινεῖν. περὶ τὰ ἄκρα αὐτοῦ (τοῦ
ἄξονος) -εῖται ὁ οὐρανός, ὥσπερ
περὶ ἀρμάτειον ἄξωνα -οῦνται οἱ
τροχοὶ Ach 61
- δινη. ὑπὸ τῆς ἑάντου -ης ὁ οὐρανός
κινεῖται Sch 341, τῆι τοῦ ἀέρος -η
ἐνδεθῆι Sch 546
- δινησις. οἱ μετὰ -εως ἄνεμοι Ach
68
- δινος. ἐπιγίνεται τις -ος Sch 511,
πρὸς πλείονα -ον φέρωνται Sch
546
- διοδεύειν Sch 459
- διοιδαινεῖν Sch 509
- διοικεῖν. τὸ -οῦν τὸν κόσμον ακρι-
βῶς Is 324
- διόπτρα. διὰ τῆς διόπτρας ἐπεσκεμ-
μένον αὐτὰ Att 17, πρὸς τὸ κατα-
νοῆσαι . . οὐ χρεῖα διόπτρας Hi 17
- διορθοῦν Att 3, τὴν Ὀδίσσειαν δι-
ώρθωσε Ach 78 An II 148a, ὥστε
τὴν Ἰλιάδα -ώσασθαι Ach 78, τα
Φαινόμενα Ἄρατον διορθωθέντα An
II 140a
- διορθώσις Ἄρατειος ὡς Ἀριστάρ-
χειος καὶ Ἀριστοφάνειος Ach 78,
τὴν -ιν τοῦ βιβλίου πεποιῆσθαι Att
3, οὐδέπω τῆς -εως ταύτης ἐκδεδο-
μένης An II 140a
- διορρίζειν Ach 52 An I 96 An II
127. 130 Is 316 Sch 390, διορρίσα-
σθαι τοῦ ἡλλου τὸν δρόμον καὶ τὰς
ῥάρας Ach 45
- διορισμός. -οῦ καὶ διδασκαλίας
χάριν Sch 345
- διοσημεῖ(ι)α. περὶ -εῖων διεξέρχεται
Is 328, -ίας καλούμεν Ach 83
- διόσον (quia) An II 243b (Cat)
- διότι (iuxta ὅτι) post δηλοῦν κατα-
νοεῖν al Att 14 Hi 16. 17. 21 alii
passim
- διπλασίων λόγος Le 569
- δίσκος (ἡλλου) Sch 496. 498 al
- δισταγμός. ὅπερ ἐστὶ -οῦ Sch 346

- διατάζειν Hi 24, ποτερον-ῆ Att 23
 διττ(σσο)ός. κίνησιν διττήν Ach 35,
 δισσην τὴν κίνησιν An II 128, ὥστε
 δισαῶς ἔχειν τιμάς An II 184 b (Cat)
 διφρεῖα. Ἠλίου ἀντίμιμον ἐποιήσα-
 το -αν An II 208 b (Cat)
 δίχα τέμνειν Ach 56. 59. 70, ἀντι-
 τεμνόμενος δίχα sim An II 131
 διχάζειν Sch 457, -ομένων τῶν λ'
 ἡμερῶν Ach 49
 δίχασμα Sch 486
 διχῆι An I 96 Is 316 al
 διχομηγία Sch 473
 διχόμηγισ Ach 49
 διχοτομεῖν Le 564. 565 al
 διχοτόμημα. τοῦ Ταυρέλου -ατος
 Sch 385, sim 388. 404. 436. 457. 458
 διχότομος σελήνη Ach 49 An II 128
 Sch 472. 473. 474 al, παρὰ τὸ -ον
 αὐτοῦ (τοῦ Ταύρου) ὡς ἐπὶ τὴν
 ἕξιν ἀνακεκλιμένοι Sch 370, τῶι
 -αι (τῆς σελήνης) Sch 473
 διχῶς γραφομένου καὶ ἐν οἷς μὲν —
 ἐν οἷς δὲ Hi 16, sim Hi 24 Is 328
 διωθεῖν. τὸν . . ἀέρα ἐπίπροσθεν
 ἑαπτῶν -οῦνται sim Sch 484, -οῦν-
 τος τὴν φαντασίαν Sch 492
 δόγμα. τὸ δ. διὰ τοιούτων λόγων
 κατασκευάζεται Ach 38
 δοκεῖν. καταφέρεται τῶι δ. ἐπὶ ὠ-
 κεανόν Is 320, sim ib
 δοκιμάζειν Sch 497, τὰς αποφάσεις
 δοκιμάζεις ἐν τούτοις Hi 4
 δόκιμος. -οις οὔσιν ἐναντιοῦσθαι
 Sch 354, ὧν ὁ -ώτερος ὁ Πλάτων
 Sch 429
 δοκίς Ach 68. 69.
 δόξα. τῆι τῶν πολλῶν δόξῃ Ach 42,
 ἥς δόξης ἐστὶ Ach 47, ταύτῃ τῇ
 δόξῃ ἔοικεν ἀκολουθεῖν Ach 50,
 ἀμφοτέραις ταῖς δόξαις κέχρηται
 Ach 51, ἐν τοῖς ἀστροῖς ἐτέθη διὰ
 τὴν δόξαν An II 226 b (Cat), μεγί-
 στην ἔχουσι δόξαν An II 228 b (Cat),
 δόξης χάριν ἔχουσαι An II 240 b
 (Cat), τῆς ἐνεργείας μεγίστην δό-
 ξαν αὐτῶι ἀπονέμοντες An II 245
 (Cat), αὐτῆς τε ἡ δόξα ἀγήρατος
- διαμείνη An II 256 b (Cat), κατὰ
 τὴν κοινὴν ἀπάντων δόξαν Is 332
 δοξάζειν. ἐν τοῖς ἀνθρώποις -όμε-
 νος οὕτως II 231 b (Cat) Sch 390
 δορὰν ἔχει ἐννεάστερον Sch 406
 δρόμος, -ον τρέχειν Ach 39, πρὸς
 τὸν τῆς σελήνης -ον Sch 473, sim
 500, τὸν αὐτὸν ἀνύουσι -ον Sch 531,
 λείον τινα καὶ τὸν αὐτὸν ἀποτε-
 λουσι -ον Sch 532, ὁ ἥλιος τὸν ἑαν-
 τοῦ διανίων -ον Le 570
 δρόσος ὑγρὸν ἐξ ἀέρος αἰθρίου κατα-
 σύστασιν λεπτὴν An II 126
 δυϊκῶς Sch 402 al
 δύναμις. τῆι τῶν κοσμηκῶν φιλοσό-
 φων -ει Is 324, κρείττων τις -ις καὶ
 ὑπερουράνιος καὶ ἀκίνητος καθ'
 ἑαυτὴν Is 332, τὴν τοῦ κεραυνοῦ -ιν
 Sch 419, vide ζωτικός
 δυναστεύειν. -ων (ὁ ἥλιος) ἡμέρας
 Sch 490
 δυσσασπάστως ἐστῆριχται ἐνή-
 ρισται Sch 424
 δύσις. plur. pro sing. Sch 453 al, εἰς
 τελείαν δύσιν ἔλθῃ Sch 454, vide
 δυσμή
 δυσκατάληπτος Ach 48 Sch 528
 -ως ἔχει Sch 380
 δυσκρασία. ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος -ίας
 Sch 493, ὑπ' ὀλλῆς ἀέρος -ίας ἀ-
 φανίζομένη Sch 528, οὐδ' ἡ τυχοῦσα
 ὑπόκειται -ια Sch 528
 δύσκριτος τῆι αἰσθήσει Hi 24
 δυσμή. ἐπὶ -άς Ach 48 al passim,
 βλέπων εἰς -άς An II 269 b, sim
 297 b (Cat)
 δυσπαθῆς. ἡ γέρανος -ἐς ἔχει τὸ
 σῶμα Sch 534
 δύσριγος. -στάτη ἡ μέλισσα Sch
 534
 δύσφημος. τὸ ἀπό -όν ἐστὶν Ach
 82
 δυσχερῶς Le 561, τῶν θεῶν δ. τοῦ-
 το φερόντων An II 194 b (Cat)
 δωδεκατημόριον Ach 54 al, -όν ἐστιν
 ἕκαστον τμήμα τῶν ἐν τῶι ζωιδι-
 ακῶι An II 127
 δωδεκάωρον ἔχειν Sch 438

- δωρεα. δοθῆναι αὐτῶι -ἂν ὥστε ἐπὶ τῶν κυμάτων πορεύεσθαι An II 247 b (Cat) Sch 405
- ἔαριναὶ τροπαί An I 94
- ἔβδομηκονταετηρίς Ach 81
- ἐγγιζεῖν. ὅς -ει τῶν πηδαλίων τῆς Ἀργοῦς An II 259 b (Cat)
- ἐγγίνεσθαι Sch 474 Le 561
- ἔγγιστα (*ferre*) Sch 433, ὡς ἔ. Hi 16
- ἔγγονος. τοῦ μεγάλου Ἰχθύος -οι An II 224 b (Cat)
- ἔγγραπτος. εἰ -ον ἐτίθει τὴν ἀπόδειξιν Hi 19
- ἐγγράφειν τῆι τοῦ Ἀχιλλεύος ἀσπίδι An I 89, τῆι -ομένη ἐν κύκλωι ἐξαγώνωι πλευραῖ Sch 445, τὸν δι' αὐτῆς -όμενον ἐν τῆι σφαίρῃ κυκλον Le 567
- ἐγκαθιέναι. -ιεῖσαι ἑαυτὰς τοῖς ἴδασι Sch 517
- ἐγκαλεῖν. -οῦσιν αὐτῶι ... παρεληφότι Ach 82
- ἐγκατακλᾶν Sch 488
- ἐγκεῖσθαι. -εῖται τὸ σ̄ τῶι 'ἀρχώμεσθα' Ach 84
- ἐγκέφαλον. ὑγρότητα τοῦ -ου Sch 549
- ἐγκλημα. διακρούειν τὸ -α κατὰ τι Hi 16, vide θεώρημα
- ἐγκλιμα Ach 47, ὡς πρὸς τὸ -α τοῦ κόσμου Sch 403
- ἐγκλίνειν. ἐγκεκλιμένος πρὸς τὰ γόνατα τῆς Παρθένου An II 270 b (Cat), ἐγκεκλιμένοι τόποι οἳ μὲν πρὸς ἄρκτον οἳ δὲ πρὸς μεσημβρίαν Is 317
- ἐγκλισις τοῦ κόσμου Hi 16, διὰ τὴν -ιν τοῦ κόσμου Sch 371, πρὸς τὸν πλαγισμὸν καὶ τὴν -ιν τοῦ κατόπτρου Ach 50, διὰ τὴν ὡς πρὸς τὸ τῆς Ἑλλάδος κλίμα τοῦ κόσμου -ιν An II 131
- ἐγνωσμένως Sch 368
- ἐγρήγορσις Sch 530
- ἐγγράφαξις. -εις τρεῖς ἄς οἱ μαθηματικοὶ ταινίας καλοῦσιν An I 95
- ἐγγχειρίδιον An II 250 b (Cat)
- ἐγγχειρίζειν An II 209 b (Cat), ἐπιμέλειαν αὐτῆς τῆι Ἀμαλθείῃ -λοσι An II 209 b (Cat)
- ἐγχερονίζειν Sch 455. 551
- ἐγχώριος. τὰ -ια Sch 358, καλεῖται ὑπὸ τῶν -λων Sch 413
- ἔθος. ἀκολούθως τῶι -ει τῶι παλαιῶι Ach 81, κατεχρήσατο τῶι ἔθει τούτῳ Ach 82, ἔθος ἐστὶ τῶι ποιητῆι Sch 374, sim passim
- εἶδος. τῶι εἶδει ὁμοῖος An II 237 b (Cat), Ὅμηρον ἔν εἶδος γραφῶν βλέπτει Is 329, εἶδει ἐχρήσατο ἀντὶ τοῦ γένους Sch 335, sim 381
- εἶδωλον Ach 50. 84 Sch 368, καλεῖται καὶ -α (τὰ ζώδια) Ach 53, τῶν -ων ἐξ ἀστέρων συγκεκλιμένων Ach 53, ζώδια τουτέστι ζώων -α Ach 53, σχήματα -ων Ach 75, ἄστρον ἐστὶν -ον ἐκ πολλῶν ἀστέρων μεμορφωμένον An II 128, ἀντιθεῖσαν ἔτερον -ον ἐν τοῖς ἄστροις An II 184 b (Cat), Ἡρακλέους -ον An II 188 b (Cat), ἐν τοῖς ἀστροῖς ἔθηκε τὸ -ον An II 190 b (Cat), τὸ ἐσηματίσθαι τὸ -ον οὕτως An II 235 b (Cat), φαίη δ' ἂν τις ἀτεχνῶς -α τοὺς περὶ θεῶν ταῦτα ληροῦντας Sch 368, τοῦ Περσέως τὸ -ον διασημαίνεωσάν σοι Sch 384, οὐδὲν -ον ἐξ αὐτοῦ μεμόρφωται Sch 414, ἐν τοῖς μέλεσι τῶν εἰς -ον βεβλημένων Sch 414, -οις ἡρμοσμένοι Sch 416, κατῆστερίσθη πάντων τὰ -α Sch 425
- εἶδωλοποιεῖν Sch 413. 414. 415
- εἰκάζειν Sch 380. 394, ὄν (Ὅρνιν) κύκλωι -οῦσιν An II 233 b (Cat), ἢ δὲ γινομένη ἔχουσις -εται τῶι νέκταρι An II 235 b (Cat) Sch 398, ποταμὸν -ασε δράκοντι Sch 349
- εἰκάς. -άδι τετάρτη An I 94, sim Sch 366
- εἰκασμός. οὐκ -οῦ ἀλλὰ θαύματος Sch 363
- εἰκονίζειν vide ἄμαρτια
- εἰκονισμός. τὸν -ὸν τοῦ Ἰηπου εὔσημον ποιοῦσι Sch 377

- εἰκός. κατὰ τὸ -ός Sch 390
 εἰκότως An II 253 b (Cat) Sch 341.
 382. 407. 458 al
 εἰκών. κυνός -όνα Sch 343
 εἰλεῖν. περὶ τὸν αὐτὸν τόπον εἰλου-
 μένου (τοῦ παντός) Ach 39
 εἰλικρινής αἰθήρ Ach 36, -ὲς πῦρ
 ib, τὸ οἰκειον ἑαυτοῦ χρῶμα -ὲς
 ἄμφαινει Sch 490, sim ib
 εἰς pro ἐν Is 321, εἰς ἰδικὸν κύκλον
 κεῖνται Sch 427, τὸν πάντα κύκλον
 ἀνείναι (τὸν Ἄρα) εἰς ἑνιαυτὸν καὶ
 μῆνας δ' ib, ὁ δὲ ἥλιος εἰς ἕκαστον
 ζώϊδιον ποιεῖ μῆνα καὶ τὸν κύκλον
 εἰς ἑνιαυτὸν πληροῖ Sch 428 al
 εἰσαγωγή. πρὸς -ῆν Ach 27. 75.
 85, ὡς πρὸς -ῆν An II 124a, περὶ
 τῆς τῶν Φαινομένων -ῆς An II 126a
 εἰσδιδόνα. ηὐτὸ ἑαυτὸν εἰσθεδακώς
 Sch 476
 εἰσορμίζεσθαι Sch 411, ὡσπερ δι'
 ὄλον -ομένη ib
 εἰσοχή opp. ἐξοχή An I 92
 ἐκ et ἀπό promiscue Sch 334
 ἐκότερος. ἐκ μὲν -έρων τῶν μερῶν
 τοῦ τε ἄνω καὶ τοῦ κάτω An I
 90
 -ως παραδίδοσθαι Hi 24
 ἐκβαίνειν. μὴ ἔλιπε τοῦτο ἕως
 τοῦ τέλους ἐκβῆναι Sch 487
 ἐκβάλλειν. ἀπὸ τοῦ μέσου κέντρον
 -ομένας εὐθείας εἰς τὴν ἐπιφανείαν
 Ach 37, sim Ach 59 Is 316 Sch 444,
 ἢ κρήνη εἰς θέσπειαν -ουσα Sch
 377
 ἔκγονος An II 281 b (Cat) Sch 381.
 416
 ἐκδέχεσθαι (putare) Hi 11 Ach
 82 al
 ἔκδηλος Att 23
 ἐκδιδόναι. οὐδέπω τῆς διορθώσεως
 ταύτης ἐκπεδομένης An II 140a
 ἔκδοσις Sch 354, τὸ περιττὸν τῆς
 συνταγματικῆς -εως Sch 555
 ἐκδρομή. οἱ τὰς -ὰς ποιῶντες ἐν
 τῷ αἰθέρι Sch 513
 ἐκδύειν. ὡς καὶ ἐκδύς ἔδωκε τὴν
 χρυσοῦν δοράν An II 222 b (Cat)
- ἐκείνως ἀλάσσαν Is 318
 ἐκείσε (pro ἐκεῖ) Is 321. 330 Sch
 347. 377. 550
 ἐκθαρσεῖν. -ησάντων τῇ καθαρό-
 τητι τοῦ ἀέρος (τῶν ὄρνεων) Sch
 529
 ἐκθλίβειν. -ομένου τοῦ πυρῶδους
 ἐκ τῆς ψυχόμενης νεφέλης Sch 519,
 τι τοῦ ἀέρος παχυμερέστερον εἰς
 τὸν ἀέρα -ἐν Sch 546
 ἐκθλιψίς. ἐκ τῆς τῶν νεφῶν -εως
 Sch 513, sim ib
 ἐκκαίειν Sch 365. 512
 ἔκκαυσις. ἡ τοῦ θέρους -ις ἐκκαί-
 ούσα τὸν παχὺν ἀέρα Sch 512
 ἐκκλέπτειν. ἐκείθεν ἐκκλαπῆναι
 An II 243 b (Cat)
 ἐκκολάπτειν. ἐξ ου (αἰοῦ) ἐκκο-
 λαφθῆναι καὶ γενέσθαι Ἐλένην An
 II 234 b (Cat)
 ἐκκοπή Sch 492
 ἐκκρέμασθαι. τῶν ἄνωθεν -αμένη
 An I 90
 ἔκκριτος Sch 369
 ἐκλαμβάνειν. οἱ δὲ οὕτως ἐξέλα-
 βον Sch 481
 ἔκλαμπος Sch 355. 369. 381
 ἔκλαμψις. περὶ τὴν τοῦ ἡλίου -ιν
 Sch 502, sim ib bis 514
 ἐκλέγειν. τοῦτο ἐκλεξάμενος παρὰ
 τοῦ Ἡσιόδου Ach 31
 ἐκλείπειν (desicce) Ach 47 An II
 130 Is 317 al
 ἐκλειπτικός κύκλος Ach 53 An II
 130 al
 ἐκλειψίς Is 317 al passim, ἐν ἐκλεί-
 ψει τοῦ ἡλίου Ach 50
 ἐκλιπής. εἰς τὸ -ὲς Sch 492
 ἐκμυζᾶν. -ῶντος ἔτι τοῦ παιδίου
 An I 95
 ἐκνεφίας. τοὺς μὲν ἐκ νεφῶν λέ-
 γουσι εἶναι ἀνέμους καὶ καλεῖσθαι
 ἐκνεφίας Ach 68, ἀνεμένη ἀκνεφίας
 ποιεῖ (ἢ ἕρηά ἀναθυμιάσις) An II
 127
 ἐκνικᾶν. τῆς παχύτητος καὶ ὑγρό-
 τητος -ώσης Sch 525
 ἐκπέμπειν. φῶς ἐξ αὐτῶν -οῦσιν

(οὐ ἀστέρες) Ach 51, ἡ σκιά πρὸς νότον -εται Ach 64, ἡ σκιά αὐτῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ μέρη -εται Ach 67, ἐκ πυρὸς μαρμαρυγῆς -ομένης Ach 69
 ἐκπηδᾶν Sch 513, ἐκ τῆς λίμνης -ήσας An II 204b (Cat)
 ἐκπίπτειν. ἐκ τῆς φαρέτρας βέλος ἐξέπεσεν εἰς τὸν πόδα An II 265b (Cat), τοῦ κύκλου Hi 22
 ἐκπληροῦν Sch 438
 ἐκπομπεύειν. -ει τὸ κατὰ τὴν δι-
 κην χρῆσιμον καὶ βιωφελές ἐκ τοῦ
 μύθου τοῖς ἀνθρώποις ἐνδεικνύμε-
 νος λαμπρῶς καὶ μεγαλοφώνως καὶ
 ὡς ἂν εἴποι τις Ὀμηρικῶι πλάσμα-
 τι χρῆσάμενος Sch 357
 ἐκπυροῦν Sch 365
 ἐκπύρωσις κόσμου Ach 38, κατὰ
 τὴν ἐπιπλέον -ιν Sch 495
 ἐκροή. τὸ σχῆμα τῆς -ῆς An I 95
 ἔκτασις. ἡ ἡμερῶν -ιν μᾶς ἡμέρας
 Ach 71, τῶν δύο χειρῶν -ις Sch 352,
 πῶς ἐπέχει ἐνενήκοντα μοιρῶν ..
 τὴν -ιν Sch 364, εἰς μῆκος τοῦ πυ-
 ρὸς ἐκτάσεις Sch 513
 ἐκτείνειν. τὴν δεξιᾶν χεῖρα -ων
 An II 191b (Cat)
 ἐκτελεῖν. τὴν σὴν προθυμίαν -έσων
 Le 561
 ἐκτίθεσθαι (proponere) Hi 3. 20
 Sch 465. 504
 ἐκτορνέειν Le 565
 ἐκτρέπελος Sch 406
 ἐκτρέπειν. -όμενοι τῆς ἴσης ὁδοῦ
 Sch 427
 ἐκτρέφειν. τὴν δ' ἐκτρέφαι Δία
 An II 209b (Cat), τὴν δὲ τῶι ἐκτέ-
 νης γάλακτι τὸν Δία ἐκθρέφαι ib,
 ἐκτραφέντα καὶ γενόμενον ἐν ἔλι-
 κία An II 243b (Cat)
 ἐκτυποῦν. ἐκτυπῶσαι τὸ σχῆμα τῆς
 ἐκροῆς An I 95
 ἐκτυφλοῦν An II 247b (Cat) Sch
 405
 ἐκφαίνειν ἀκτῖνα Sch 495
 ἐκφανῆς γίνεται Att 23, ἐν ἧι (νυ-
 κτὶ) μάλιστα ἐκφανῆς ὁ οὐρανός
 Sch 434

ἐκφέρειν τὴν διάνοιαν (τῶν στίχων)
 Hi 14, διὰ τὸ πληθυντικῶς -εσθαι
 Hi 24, τὰ ἀστρολογικῶς ἐξηγητη-
 μένα An II 140a
 ἐκφεύγειν. διὰ κακοζήλιαν ἐκφυ-
 γεῖν ταῦτα τὰ ἔπη τὸν Ἀράτειον
 χαρακτήρα Ach 81
 ἐκφοβεῖν Sch 461
 ἐκφορά (expressio). τὸ σχῆμα τοῦτο
 τῆς ἐκφορᾶς Hi 24
 ἔκφυσις. ἐφ' ἐκατέρων τῶν κερά-
 των ἐπὶ τῆς -εως α' An II 212b
 (Cat)
 ἐκχεῖν. ἐκχθέντος τοῦ περισσεύ-
 ματος An II 277b (Cat)
 ἔκχυσις. -ιν πολλὴν ποιεῖται ὑγροῦ
 An II 235b (Cat) Sch 396, ἡ δὲ γινο-
 μένη -ις εἰκάζεται τῶι νέκταρι An
 ib, ἡ -ις τοῦ ὕδατος An II 236b (Cat),
 τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ Ὑδροχόου -εως
 An II 261b (Cat) Sch 416
 ἐλάττων. τὰς νίκτας ἐλάττους
 ποιεῖ Ach 66
 ἐλεγεία An II 246b (Cat)
 ἐλικώδης. -ῆ πως τὴν οὐρὰν ἔχειν
 Sch 348
 ἔλιξι. παρὰ τὰς ἑλικὰς καὶ συστρο-
 φὰς Sch 348
 ἔλκειν. ἐφ' αὐτῆι -ει τὸ ὑγρόν (ἡ
 σελήνη) Sch 485
 ἐλλάμπειν. τῶι -εσθαι ὑπὸ τοῦ
 ἡλίου Sch 502
 ἐλλείπειν. ὕπως μὴδὲν -ῆι τῶν πρὸς
 τὴν θεωρίαν An II 110a
 ἐλληνισμός Sch 349, cetera vide
 Proleg p. LI cum adn
 ἐλλόγιμος. ἄνδρες -οι Ach 79
 ἐλλύχνιος. -ια φῶτα Sch 536, τοῦ
 -λου Sch 537
 ἐμβαίνειν (de Nilō) Sch 364. 366
 ἐμβάλλειν. πνεῦμα θεῖον -ει An I
 90
 ἐμβραδύνειν Sch 455. 543
 ἐμμένειν An II 181 (Cat) Sch 344,
 ἐνέμεινε τῆι φορᾷ πλανωμένα An
 I 98, vide μυθικός
 ἔμμετρος. ἐὰν -οι χωρῶσιν Sch
 547

- ἔμμονος *vide* ζῶτικός
- ἐμπείρειν. τὴν γῆν ἑαυτῶι ἐμπεπαρμένην ἔχει Is 320
- ἐμπειρία. τὴν -ίαν τοῖς ἐξῆς ἐν στήλαις ἀναγράφαι Ach 27, μαθηματικῆς ἴδιον -ίας Hi 4, ἣν τὸ εἰδέναι μεταφράσαι μαθηματικῆς -ίας An II 150 a
- ἐμπελάζειν Sch 478
- ἐμπεριέχειν Sch 494, ὃ ὤκεανός παῖσαν τὴν οἰκουμένην -ει Is 320
- ἐμπεριλαμβάνειν. -ειλημμένη ἐπὶ τοῦ ἄξονος An I 92, καὶ γὰρ τοῦ ζωδιακοῦ μᾶλλον -έλαβε τὸν οὐρανὸν (ὃ γαλαξίας) Sch 435
- ἐμπεριτιθέναι. -θεῖς τῶι ζύλωτροχοῦς κυκλοτερεῖς An I 92
- ἐμπεροῶν *vide* ἐνεῖρειν, εἴ τις ὀβελίσκωι ζύλον ἀκινήτως -ῆσειεν An I 92
- ἐμπηγνῶναι. ἐμπεπήγασι τῶι οὐρανῶι οἱ ἀστέρες Ach 50, *sim* Ach 39, χαλκός . . . διὰ τοῦ ἄξονος ἐμπέπηγεν An I 95, ἐμπέπηγεν ἐπ' ὄψιν τῶι οὐρανῶι τὰ ζῶδια καὶ τὰ νῶτα αὐτῶν ἡμεῖς ὁρῶμεν Sch 384, ἐπὶ πρόσωπον ἐμπεπηγῶς τῶι οὐρανῶι Sch 505
- ἐμπιπλάναι. ἐμπλησθῆναι βουλόμενοι τῆς τροφῆς Sch 549. 550
- ἐμπίπτειν. τὸ πνεῦμα τὸ θεῖον ἐμπεσόν Ach 90, *sim* Sch 491 al, -ουσα (ἢ ἔρηρ ἀναθυμιασις) An II 127
- ἐμπιστεύειν. ὅταν μέλλῃς πελαγίωι δρόμωι σεαντὸν -εῖν Sch 479
- ἐμποδίζειν. ἴσως διὰ τὸ μέτρον ὀμένοσ Sch 357, τῆς εὐθείας -εσθαί πτήσεωσ Sch 535
- ἐμποιεῖν. ἀνέμοσ (*sim*) -εῖ An II 127, δόξαν -εῖν τοῦ συνεχεῖς εἶναι τὰς ἐμφάσεις Sch 516, καὶ τὸν ἀνταρκτικὸν -ητέον Le 564
- ἐμπόριος. Ζεὺσ Ach 84
- ἐμπροσθεν c. gen. Ach 46 al, τὰ ἔ. An II 218 b (Cat)
- ἐμπρόσθοιοσ. -ιοι πόδεσ Hi 8 An II 120 a, -ια γόνατα An II 221 b (Cat) *sim passim*
- ἐμπρωσισ. κατ' -ιν ἀνέμων Sch 509
- ἐμπυροσ. -ον οὐσίαν Ach 40
- ἐμφαίνειν Ach 72 Sch 457. 490. 526, -ει τὸ ἀπευκτόν Sch 491, ἐμφασιν -ει Sch 395
- ἐμφανῆσ. οὐ πάνν -εῖσ (ἀστέρες) Sch 413, τούφανῆσ αὐτοῦ παρίστησιν Sch 425, τότε -ῆ εἰσι τὰ ἀστρα Sch 434
- ἐμφαντικῶσ Sch 457
- ἐμφασισ Sch 502. 503. 516, -ιν ἐμφαίνει Sch 395, ὡσ πρὸσ τὴν τῆσ πτήσεωσ -ιν Sch 396, αἴτη ἢ τοῦ ποιητοῦ λέξισ ἔχει τινα -ιν Sch 410, -ιν παρέχει τοῦ δέουσ Sch 412, *sim* 492, κατ' -ιν Sch 488, κατορικῆν -ιν Sch 516
- ἐμφέρειν. ἀθρόωσ -εται Sch 469
- ἐμφερῆσ. -εῖσ πλάστιγγι (αἱ Χηλαί) Sch 355, -ῖσ ἢ Αἴγυπτοσ τῶι δελτωτῶι σχήματι, ἢ Αἰλεξάνδρεια χλαμῦδι στρατιωτικῆι, ἢ Ἴταλλια κιττω, καὶ ἢ Νάξοσ φύλλωι ἀμπέλου Sch 381
- ἐμφορεῖν. -εῖσθαι βούλονται τροφῆσ Sch 549
- ἐμφωτίζειν. ἐξ ἀστέρων συνεχόμενων καλ -ομένων Ach 69
- ἐμψυκτικὸσ. -οῖσ τόποισ Sch 518
- ἐμψυξισ. δεόμενοι πλείονοσ -εωσ Sch 519
- ἐμψυχοσ οὐσία Ach 40, -ον αὐτήν καλ ἀθάνατον κατασκευάσαντοσ An II 210 b (Cat)
- ἐναλλάσσειν τὰ γένη Sch 347
- ἐναντιοσ. οὐ — ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἐναντίου Sch 449, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐναντίων Att 10 Hi 13, ἐξ -ίασ Ach 50 Sch 369. 404, -ίλοσ κεῖσθαι Ach 56, πάντα -ία καλ μαχόμενα Ach 66, τὴν -ίαν (φέρεται) An I 97, πρὸσ τὴν -ίαν φοράν An I 97—8
- ἐναντιοῦσθαι. αὐτόσ ἑαυτῶι -οῦμενοσ Ach 81

- ίως ἀλλήλοις . . . λελοξωμένοι An II 130
- ἐναντίωμα ἔχει Ach 81
- ἐναποκλείειν. τοῦ θερμοῦ -ομένου Sch 519
- ἐνάργεια. ἡ διὰ τῶν ὥρολογίων -εια Sch 438
- ἐναργής. σημειον -ές Ach 64 Sch 503, ὑπόμνημα τοῦ ἀγῶνος -έστατον τῆι σχηματοποιῶναι An II 189b (Cat), ἀπὸ πράξεως γεγονός ἐναργούς An II 267b (Cat)
- ὡς ἔσθηκε An II 190b (Cat), -ὡς ὄρασθαι Sch 390, -ὡς οὐ μέμνηται Le 564
- ἐναρρηρέναι Ach 42. 45, οἱ ἀπλανεῖς -ασι τῶι οὐρανῶι Ach 45
- ἐναρμόζειν Sch 424
- ἐναρμόμιος. περὶ -ίου κινήσεως Ach 43
- ἐναρτᾶν Sch 424
- ἐναταία ἡ σελήνη Sch 473
- ἐνατενίζειν. -οντες αὐτῶι τῶι κύκλωι Sch 493
- ἐνάψαι vide θλίβειν
- ἐνδεής. -ᾶ τοῦ φωτίζεσθαι Ach 50
- ἐνδεικνύναι *monstrare* Hi 19 (v. l.) *ἔδεικνυμεν*), -ύμενος τὸ μὴ ἀγνοεῖν Sch 357, τὸ κατὰ τὴν δικὴν χρήσιμον καὶ βιωφελές ἐκ τοῦ μύθου τοῖς ἀνθρώποις -ύμενος Sch 357, ἐν πᾶσι τὴν ἀκρίβειαν ἐνδειξάμενος Sch 404, διὰ τοῦ βλέμματος σπονδῆν -ύμενος Sch 405
- ἐνδεικτικός. ταῦτο -ὸν τῆς προνομίας Sch 336
- ἐνδεχόμενον Sch 509
- ἐνδιαθέτως βοῶντα Sch 522
- ἐνδιαυγεῖσθαι Sch 498
- ἔνδιος. περὶ τὸν -ον καιρόν Sch 438
- ἔνδοξος. ὡς -ον ἔργον πεποιηκώς An II 206b (Cat)
- ἐνδότατον. τὸ Ach 33
- ἐνδοτέρω Ach 32 bis
- ἐνεδρεύειν Sch 540
- ἐπεῖρειν. ἡ γῆ ἐνειρται καὶ ἐμπεπερόνηται An I 91
- ἐνέργεια. κατὰ τὰς -είας Sch 427, ἀπὸ τῆς τοῦ ἡλλου -είας Sch 478
- ἐνεργητικόν Sch 451, vide παθητικόν
- ἐνερείδειν Sch 424, ἔχων τὰ πέρατα ἐνηρησιμένα ἐν τε τῶι βορείωι πόλωι καὶ τῶι νοτίωι An II 124a
- ἐνθερμος. διὰ τὸ -ον εἶναι τὸν ἐνιαυτόν Sch 548
- ἐνθυμεῖσθαι. οὐκ -οῦντο πλεῖν Sch 358
- ἐνιαυσίως Sch 431
- ἐνικμος Sch 536
- ἐνικόν Sch 368
- ἐνίστασθαι. ὅταν ὁ καιρὸς αὐτῶν ἐνοτῆι Sch 366
- ἐννεακαιδεκαετηρίς Ach 47. 81 Sch 478. 479
- ἐννεακαιδεκαπλάσιων Ach 48
- ἐννεάστερος. δορᾶν ἔχει -ον Sch 406
- ἐννεάχυρδος Sch 394
- ἔννοια. τὴν -αν τῶν ὄλων εἰς Ἄστραῖον Ἄρατος ἔοικεν ἀναφέρειν Ach 29, τῆς αὐτῆς -ας ἔχεται Ach 39, -αν διδοῦς ἐφ' ἐκάστου Ach 35, -αν τῆς δόξης ταύτης ἔχειν τὸν ποιητῆν Ach 82
- ἐνοικεῖν. περὶ οἰκήσεων καὶ τῶν -οῦντων Ach 67, ἡμᾶς τοὺς -οῦντας (ἐν τῆι γῆι) An I 91
- ἐνόπιος ὄρχησις Sch 346
- ἐνοῦν. ὅσα ὑπὸ μᾶς ἕξεως ηνωμένα κρατεῖται Ach 41, (ἐξ ἀστέρων) ἡμῖν δοκούντων ἠρώσθαι Ach 55
- ἐνοχλεῖσθαι ὑπὸ καύματος Ach 62, ὅπως μὴ -ῆται ὁ Ἄρατος ὡς ἀγνοήσας Sch 438
- ἔνστασις. κατὰ τὴν -ιν τοῦ ἀέρος Sch 488
- ἐνστηρίζειν Sch 350, vide συμβαλεῖν
- ἐντάσσειν *passim*, ἕκαστον τῶν ζωιδῶν κατὰ πάντα συμφώνως ἐντάξαι Le 552, ἔξ ἐν ταῖς Ἀραταίαις σφαίραις κύκλους ἐντακτέον Le 563, *sic* Le 564

- ἐντείνειν. -ας (ε coni) τα παρ' αὐ-
τῷ κείμενα μέτρῳ Ach 77—8, ὅταν
.. ἐνταθῆ ὁ ἀήρ ἐπὶ ταῦτα Sch
489
- ἐντερον γῆς Sch 518. 521
- ἐντεχνος. παρατήρησιν ἀκριβῆ καὶ
-ον Sch 553
- ἐντιθέσθαι εἰς ποιήσιν Sch 430, ἐν-
τεθῆναι εἰς ἔπος Ach 56
- ἐντομή. διὰ τῶν ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος
-ῶν Le 566
- ἐντονος. τῆς ἐντόνου φορᾶς An I
99
- ἐντός. ἀρκτικός ἐ. ἔχων τὰς Ἄρκ-
τους Ach 56, sim ib
- ἐντροπή Sch 431
- ἐνυδρος. ζῶιον -ον Sch 518
- ἐνυπάρχειν. τῆν -οισαν κακίαν
διελέγχουσα Sch 359
- ἐξάγωνος Sch 444 bis. 445, ἡ τοῦ
-ου πλευρά Is 318, vide ἐγγράφειν
- ἐξαιρεῖν. διὰ τὸ κατὰ τὸ ὡς πρὸς
ἡμᾶς μέρος ἐξηρημένον τοῦ πόλου
Sch 433
- ἐξαίρειν. ἐξαρθεῖς καὶ ὑψωθείς
Sch 490
- ἐξαίρετος. διὰ τὸ ... μηδὲν -ον
περιέχειν σημεῖον Sch 392, ἔχειν -όν
τινα διαφορὰν πρὸς ... Sch 466
-ως Sch 385. 519
- ἐξανθεῖν Sch 511
- ἐξανίστασθαι An I 95
- ἐξαπίνης Sch 499
- ἐξαποστέλλειν Att 3
- ἐξάπτειν Sch 547, vide κανστός
- ἐξαρμα τοῦ πόλου Hi 16, ἀπὸ τοῦ
ὀρίζοντος ἐπὶ τὸν βόρειον πόλον
-α Ach 59, πρὸς τὸ γινόμενον -α
Ach 70, sim Sch 403, πρὸς τὴν τῶν
-άτων ἐπίγνωσιν Le 565
- ἐξαρκάζειν. -άσας τὸν ἐν τῇ
κρήνῃ ὕδρον ἔφερε σὺν τῷ κρα-
τῆρι An II 268 b (Cat)
- ἐξαρκᾶσθαι. ἐξηρτῆται τοῦ οὐρα-
νοῦ κυκλωτερώς ὁ αἰθήρ Ach 33,
ὁ πόλος ἐξήρτηται μοίρας ζ' καὶ
λ' Sch 437, vide ὄχημα
- ἐξασθενεῖν Sch 483. 492. 494, τὰ
-ήσαντα διαφθείρει Sch 408, -ή-
σαντος τοῦ σώματος Sch 493
- ἐξαχῶς Ach 35
- ἐξεγεγκεῖν εὐπεριγράφως Att 14
- ἐξεπίτηδες Sch 401
- ἐξεργάζεσθαι. τὸν δ' ἐπὶ τῆς Αἴ-
κης (μῦθον) μόνθν σχεδὸν ἐξείργα-
σται Sch 357
- ἐξετάζειν. τὰς παρ' Ὀμήρῳ ἀλλη-
γορίας -άσαι An I 89
- ἐξευμενίζεσθαι. -εται τὴν Ἄρτε-
μιν Sch 461
- ἐξευρίσκειν. τίνες πρῶτον ἐξεῦρον
ἀστρονομίαν Is 318
- ἐξηχοστόν An II 125 a 132 al
- ἐξέχειν Ach 62 bis
- ἐξηγεῖσθαι Ach 72, τὴν ἐν τοῖς ποι-
ήμασι διάνοιαν Hi 4 al, ἐμπείρως καὶ
ἀκριβῶς Hi 23, τὸν περὶ τῶν οὐ-
ρανίων -ούμενον Ach 81, -εῖσθαι
τὸ προοίμιον Ach 83, τὸν τῆν
σφαῖραν -ούμενον An I 98, τῷ
φυσικῶς -ουμένῳ Sch 464, κατὰ
τάξιν ταύτην ἦν νῦν -οῦμεθα Sch
466, *interpretem esse* Sch 358
- ἐξήγησις. τὴν τῶν Φαινομένων -ιν
Ach 80 An II 108 a, τινὲς τῶν ἀπα-
λωτέρως προσερχομένων ταῖς -εσιν
An II 149 a, ταῖς κατὰ καιρὸν -εσιν
Sch 555
- ἐξηγητικά. ὑπὲρ ὧν καὶ τὰ -ὰ πε-
πραγμάτευται An II 140 a
- ἐξηκοντάμοιρος Sch 462
- ἐξῆς. τὸν -ῆς τοῦ ποιήματος ... λό-
γον An II 126 a, τὸ -ῆς ἐπιφέρει
Sch 443 al
- ἐξικνεῖσθαι. κωλύονται μὲν ἐξ-
ικνεῖσθαι μέχρις ἡμῶν Sch 486
- ἐξίς vide ἐνοῦν. εἴη ἂν ἐξίς πνεῦ-
μα σώματος συνεκτικόν Ach 41,
σνημμένῳ ὅσα οὐχ ὑπὸ μᾶς ἔξως
δέδεται ib, κεκραμένην ὑγρότητι ἢ
ψυχρότητι τὴν ἐξίς Sch 540
- ἐξισοῦν. διὰ τὸ τὰς ἡμέρας ταῖς
νυκτίν -οῦσθαι An II 129
- ἐξοκέλλειν Sch 353
- ἐξολισθαίνειν. σφαῖραν -ουσαν
τῆδε κάκει Ach 38

- ἐξομαλλίζειν. ἐξωμάλιον (coni)*
ἄστρον καὶ ἀστέρος τὴν διαφορὰν
Ach 51
ἐξόρθιος Sch 368
ἐξορθοῦν. οὐκ ἐξωρθωμένος ἐστίν
ἀλλὰ . . ἐπισπεύδων κυνηγετεῖ Sch
405, οἱ δὲ ὡσπερ -οῦμενοὶ εἰσιν ἐπ'
αὐτῶι Sch 442, sim ib
ἐξορμαῖν. -ᾶντος ἐκ τῆς Νάξου ἐπι
τοῦς Τιτᾶνας An II 244b (Cat)
ἐξουσία. ποιητικῆ αἰνιγματώδει -λαι
Sch 356
ἐξοχή. -ὰς καὶ κοιλότητος Ach 37,
εἰσοχὰς καὶ -ὰς An I 92, κατὰ τὰς
τῶν οὐκηνμάτων -ὰς Sch 523, ὠνο-
μάσθη κατ' -ήν πάντων Sch 348
ἐξυδρίας ἄνεμος ἀπὸ ποταμῶν φε-
ρόμενος Ach 68
ἐξωθεῖν. -ουμένων ὑπὸ τῆς πνοῆς
τῶν ἀστέρων Sch 513
ἐπαγγελία Sch 554
ἐπάγειν Ach 83 Sch 342. 378. 419
al, πάντα εἰς ἕαντὰ ἐξωθεν -εται
(med) An I 91, -ονται καὶ τὸν ποι-
ητὴν μάρτυρα An II 235b (Cat), -ει
τὰ σημεῖα κατωτέρω Sch 432
ἐπαίρειν. -ων προσδρομῆν Sch
385, οἶον -εται μέρος τοῦ κύκλου
Sch 448, sim al
ἐπαιωρεῖσθαι. τοῖς κάτωθεν ἐπ-
αιωρουμένη (ἢ γῆ) An I 90
ἐπαιωρίζειν εἰς ὕψος An I 92
ἐπακολουθεῖν Hi 3
ἐπαναβαίνειν. τὰς νήσους ἐν μέ-
σῳι τῷ πελάγει ἐπαναβάσας τῷ
ὔδατι ὀρωμεν An I 92
ἐπαναδιπλοῦν. -οῦντες τὴν φωνήν
Sch 529
ἐπανακύνπτειν. τῷ ὄγκῳ τοῦ
ἀναστήματος -ουσαν An I 92
ἐπαναλαμβάνειν Sch 361
ἐπαλείφειν. βαθεῖ τινι χρώματι
-εἰραντες Le 565
ἐπανάστασις. διὰ τὰς συνεχεῖς -εις
Ach 29, ἢ ἐπιπεσόντος ὕδατος ἐν
ὑποκειμένῳ ὔδατι ὕδατος -ις Sch
524, vide μάλακη
ἐπανατέλλειν Sch 374 et passim
ἐπανάστημα. ἀπὸ τοῦ πυρὸς ὡσ-
περ τινὰ πυρώδη -ατα ὀρμαῖ καὶ
φαίνηται Sch 524
ἐπάνω passim, τῶν ἐπάνω (ἀστέρων)
Ach 45
ἐπαρτᾶν. τοσοῦτων ἐπηρητημένων
κινδύνων Sch 398
ἐπαφή Le 566 bis, κατὰ τὰς -ὰς συν-
έχουσι τὸν ζωδιακόν Sch 433,
ποιεῖται τὴν τῆς ἀκτίνος -ήν Sch
492
ἐπαφιέναι. Κῆτος ἐπαφήκαν τῆι
Αἰθιοπίαι Sch 372
ἐπεγείρειν An II 232b (Cat)
ἐπείγειν Ach 30, οἱ -όμενοι κατα
τάχος Sch 396
ἔπειμι. τῆι ἐπιούσῃ ἡμέραι vel sim
Sch 485. 491
ἔπειξις. μετὰ τίνος-εως ἐπὶ τὴν νομῆν
ἐρχομένου Sch 548, sim Sch 551
ἐπέκεινα (ultra) Καρκίνου Ach 54
ἐπεκτείνειν. οὐκέτι -εται ἀλλ'
ἀνασπᾶται (ἢ σκιά τοῦ γνώμονος)
Sch 438, τὰ πλατὺ τοῦ φωτὸς -ουσα
(ἢ σελήνη) Sch 474
ἐπελθεῖν. ὁ Ἄρατος ἐπελθὼν τὰ
λοιπὰ τῶν νοτιωτέρων ἄστρον τοῦ
ζωδιακοῦ Hi 13
ἐπεξελεθεῖν Sch 457
ἐπεξεργάζεσθαι. παλιν -εται Sch
355
ἐπεσθαι proprium esse. τοῦτο τοῖς
ζώοις ἐπεται Ach 41
ἐπέχειν Sch 370 al, ἢ κεφαλὴ τῆς
μικρᾶς Ἄρκτου ἐπέχει τὴν τελευτήν
τοῦ Σκορπίου Hi 12, τάξιν ἐπέχει
Ach 38, τῆς γῆς πρὸς αὐτὸν κέν-
τρον λόγον ἐπεχούτης An II 129,
τῷ τὴν γῆν σημεῖον καὶ κέντρον
λόγον ἐπέχειν Sch 446, τὸ μὲν (τῶν
δωδεκατημορίων) ἐπέχουσιν αἱ Χη-
λαὶ An II 195b (Cat), σφαιροειδοῦς
σημεῖον τάξιν ἐπέχειν Is 324, οὐκ
ἐπὶ πολὺν ἀντὰς χωρίον ἐπέχειν φη-
σιν Sch 387, δύο ζωιδίων ἐπέχει
τάξιν Sch 418, δ' ζωιδίων -ει χρό-
νον ἐν τῷ δύεσθαι Sch 454, -όμενα

- τῆς ἐπὶ τὸ ἄνω αὐξήσεως Sch 544, vide ἔκτασις
- ἐπιβαίνειν. ὁ ἐπιβεβηκώς αὐτῷ An II 191 b (Cat), τῷ ἐτέρῳ ποδὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν -ων An II 191 b (Cat)
- ἐπιβάλλειν. γηραιῷ τῷ Κυρηναίῳ ἐπεβάλετο Is 326, τοῖς πράγμασιν εὐκαίρως ἐπιβάλλομεν Sch 431
- ἐπιβάτης νεῶς Ach 39
- ἐπίγειος Sch 502. 521 a), τὰ τε μέτωρα καὶ τὰ -α Is 328
- ἐπιγίνεσθαι. οἱ -όμενοι ἄνθρωποι An II 196 b (Cat), ἐκ τοῦ -ομένου γένους Sch 360, -ομένων τῶν χρόνων Sch 414, ἕτεοῦ -ομένου Sch 483, γίνωσκε χειμῶνα ἐπιγενησόμενον Sch 490, vide παράδειγμα
- ἐπιγιγνώσκειν. διὰ τῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς δύσεως τῶν ἀστέρων ἐπιγνώσμεθα τὴν ὥραν αἴτης νυκτός Hi 18, sim ib, ἐπιγνούς τὰ γενόμενα An II 268 b (Cat)
- ἐπίγνωσις. τὴν -ιν αὐτῶν λαμβάνειν Att 14, σημειῶν τινῶν ἐδεήθημεν κατὰ τὴν -ιν Sch 433, πρὸς τὴν τῶν ἐξαράτων -ιν Le 565
- ἐπιγουνίς Sch 387
- ἐπιγράφειν Ach 79, ἐν τῷ -ομένῳ Κανόνι Ach 42. 46, Εὐδόξου -όμενον βιβλίον Κάτοπτρον Ach 77, -άψωμεν τὸν κύκλον δι' ὀλλῶν γραμμῶν Le 567
- ἐπιδεικνύειν Hi 23 An I 89, τὸν ἄντα τὰ φαινόμενα Is 318, αὐξῆσιν τοῦ αὐτῆς φωτός -νται Sch 472
- ἐπιδημία. τῆι τῶν ὀρνίθων -ία Sch 548
- ἐπιδιδόναί. οὐκέτι -ωσιν ἢ ἡμέρα ἀλλ' ὑφαίρει Sch 438, εἰς μῆκος -οῦσι Sch 511
- ἐπίδοξος Sch 392
- ἐπιεικῶς Sch 344, τοῖς ἀρχαίοις φιλοθέοις οὖσιν -ὼς ἅπασιν Sch 334
- ἐπιζητεῖν. εὐθεῖα -μένη ἀπὸ τοῦ πόλου ἐπὶ τὸ κέντρον τῆς σφαιρας Is 316, sim Sch 341
- ἐπιζητεῖν Sch 354. 355. 523
- ἐπιθαρσεῖν. -οῦσι τῷ ἀσπλήματι τῆς πτήσεως Sch 531
- ἐπιθετον ἀρμόδιον Sch 336
- ἐπιθέτως λέγεται Hi 20
- ἐπιθεωρεῖν Sch 477
- ἐπιθυμητικῶς ἔχουσι συνουσίας αἰσῶς Sch 542
- ἐπιθυμία. ἀφῆκε τὴν -ίαν An II 208 b (Cat)
- ἐπιθυσις. (ἔχουσι).. ὡς -ιν Sch 419
- ἐπικαλεῖσθαι (cognominati) Ach 77
- ἐπικαμπής. το τῆς πρόμνης -ές Sch 410, sim Sch 411. 484
- ἐπικάρπιος Ach 84
- ἐπικαταδύνειν Sch 374 passim
- ἐπικαταφέρεισθαι. τῷ Αἰγυπτίῳ -εται ὁ Δελφίς Sch 403, ὡσπερ -όμενός ἐστιν εἰς τὸν Δαγῶν ὁ Κῦων Sch 409
- ἐπίκλην Is 318
- ἐπίκλησις. κατ' -ιν Sch 344. 407
- ἐπικράτεια. διὰ τὴν τοῦ φωτός -αν Sch 488. 489
- ἐπικυλίεσθαι. δοκεῖ ὡσπερ ἐ. τῷ νῶται Sch 353
- ἐπιλαμβάνεσθαι τινος (aggredi) Hi 13, -ονται καὶ λέγουσι μὴ εἶναι Sch 351
- ἐπίλαμπρος Sch 367
- ἐπιλέγειν (addere) Ach 84
- ἐπιλείπειν. ἐπιλιπόντων αὐτῷ τῶν τοξενμάτων Sch 353
- ἐπιλογίζεσθαι (computare) Hi 6
- ἐπιμεαλίειν Sch 494
- ἐπιμέλεια. τῶν ναυτιλλομένων ποιεῖται -εῖαν Sch 449, ἐν -εῖαι ἔσο Sch 479
- ἐπιμελῶς Le 564, ἤγαγεν -ὼς τὰ Παναθήναια An II 209 b (Cat), -έστερον τὰ πλείστα ἐπιστάμενον An II 150a
- ἐπιμέμφεσθαι τινι Sch 361

- ἐπιμένειν. ἐπιμείνας πρὸς τῆ δύν-
σει δύνων Ach 74
- ἐπιμήκης. -ες τὸ φῶς Ach 69
- ἐπιμιμνήσκασθαι. ἐννά μόνων
ἐπεμνήσθη κύκλων An II 130, sim
Sch 380
- ἐπιμιξίς vel ἀναμίξις φερομένων τῶν
στοιχείων ὑπὸ τοῦ νείκους Ach 31
- ἐπινεύειν Sch 455, τοῦ δ' ἐπινεύ-
σαντος An II 232 b (Cat), ἔξ ἀνα-
τολῶν ὡς περ ἐπινενεκότα καὶ κε-
κυρωτάμενον ἄνω φέρεσθαι Sch 372,
ἐπινεύει διὰ τοῦ βλέμματος σπου-
δῆν ἐνδεικνύμενος Sch 405
- ἐπινήχασθαι Sch 518, ὡς περ -εται
Sch 351, -ομένην φέρεσθαι An I 92
- ἐπινοεῖν An II 277 b (Cat), ἀπειρῶν
-εῖσθαι δυναμένων κύκλων An II 128,
δι' ἧς τὸν ἥλιον -οῦμεν φερόμενον
Sch 427, -ῆθησαν αἱ τοιαῦται σφαί-
ραι πρὸς . . Le 561
- ἐπίνοια. οἱ ὀρῶζοντες -οῖαι μόνον
λαμβάνονται An II 129, καθ' ἐκά-
στην φάσιν αὐτῆς -οῖας λαμβάνομεν
τῶν τοῦ μηνὸς ἡμερῶν Sch 472
- ἐπίπεδον. ἐν τῷ αὐτῷ -ω Ach
58, ὧν (κύκλων) τὰ -α κέκλιται πρὸς
τοὺς λεγομένους ὀρθοῖς καὶ τοὺς
παραλλήλους An II 128, σχῆμα -ον
ἐπιφανείας Is 315, σχῆμα -ον ὑπὸ
μᾶς περιφερείας περιεχόμενον Is
315, ἐν τῷ αὐτῷ -ω γενομένη Le
567
- ἐπιπέμπειν An II 215 (Cat)
- ἐπιπλέκειν Sch 443, ἐν ταῖς ζητήσε-
σιν ἐπιπεπλέχθαι (τὴν φυσιολογίαν
καὶ τὴν μαθηματικὴν) Ach 30
- ἐπιπολάζειν Ach 33
- ἐπιπόλαιος. μῆ βαθεῖαι ἀλλ' -ω
οὔση Sch 544
- ἐπιπορεύεσθαι. ὁ ἥλιος ἕκαστον
(ζῳίδιον) -εται Ach 365
- ἐπίπροσθε γινόμενος Sch 427
- ἐπιπροσθεῖν Sch 499 bis 532, ὁ
κύκλος ὑπὸ τοῦ νέφους -ῆται Sch
495, τὸν ἥλιον -οῦμενον ὑπὸ τῆς
σελήνης Sch 499, ἀνιμῶν -οῦντος
τοῖς ἀστροῖς Sch 532
- ἐπιπρόσθησις Is 318 Sch 491. 492
- ἐπιρρεῖν. δένδρα .. πιόντα τὴν
-έουσαν τροφήν Sch 541, -εούσης
τῆς (σ)στροφῆς Sch 546
- ἐπισημαίνειν. -ουσαι καθ' ὄραν
An II 228 b, -εται τοῦτο ὁ Ἄρατος
λέγων Ach 53, sim Hi 9, ἀπλῶς
-όμενος Sch 357
- ἐπισημασία. -ίαν ἔχει An II 232 b
(Cat), -ίαις ἐπαινέσαι An II 240 b
(Cat), -ίας καιρῶν δεῖξαι An II 275 b
(Cat), αἱ τῶν ὥρῶν -ίαι Sch 390
- ἐπίσημος Ach 79 Sch 409 al, -ον ἐπ'
αὐτοῦ κείσθαι τὸ γράμμα Sch 380
sim 403, ἀπὸ β' ζῳιδίων ἐπισήμων
τά τε βόρεια καὶ τὰ νότια ἐδήλωσε
Sch 404, ἐκ τοῦ -οτέρου καὶ λαμ-
προτέρου ὑπὲρ πάντα τὰ νότια ἤρ-
ξατο Sch 404, -οτέρου ἐν τοῖς βο-
ρείοις Sch 446
- ἐπίσης ὑπ' ἀλλήλων ἀνθελκόμενα sim
Ach 33. 34
- ἐπισκέπειν. -ει τῷ ἰδίῳ φωτὶ
καὶ ἀμαυροῖ τοὺς ἀστέρας Sch
532
- ἐπισκέπτεσθαι Att 17 Le 570
- ἐπισκιάζειν. -η Ach 46 Sch 495.
532
- ἐπισκοπεῖν τὴν τῶν ἀστρῶν θέσιν
Le 562
- ἐπισκοτεῖν Sch 499
- ἐπισκότωσις. ἥλιω -ιν γίνεσθαι
Sch 499
- ἐπισπᾶσθαι (med). ἡ ψυχὴ πάντα
τὰ συνήθη ἐπισπᾶται Ach 30, τὸν
μαστὸν τῆς Ἥρας ἐπισπασαμένον
σφοδρότερον Ach 55, τοῦ μαστοῦ
ἐπασπασατο (v. l. ἐσπασατο) ib,
(τὸν ἀέρα) -ώμενοι ἔξ αὐτοῦ ζῶμεν
Sch 336, ἀστέρας τοὺς συρμὸν -ω-
μένους Sch 513
- ἐπίστασις. παρέχει τισιν -ιν Hi
21, περιεργότερας -εως δεομένη Le
564
- ἐπιστήμη. ἰατρὸν γεγρονάαι τῆ -η
Is 323
- ἐπιστήμων Ach 78, -αρες τῶν οὐ-
ρανίων Sch 508

ἐπιστρέφουσθαι. ἀντεστραμμένην τὴν κεφαλὴν τοῦ Δράκοντος καὶ οὐχὶ εἰς τὰ ἔντος τοῦ κόσμου ἐπεστραμμένην H1 5

ἐπιστροφή (admonitio). γράψαι εἰς -ὴν τῶν Ἑλλήνων διὰ τὰς συνεχεῖς ἐκπαστάσεις (omittas comma) Ach 29, (cura) μεγάλης -ῆς προσδεῖσθαι H1 4

ἐπισυνιστάναί. -ῆται νέφη Sch 496

ἐπισφαλῆς Sch 554

ἐπιταράττειν Sch 495

ἐπίτασις. -ιν ἔχουσι χειμῶνος Sch 501, -ιν τοῦ κρύου ἔχοντος Sch 529

ἐπιτάσσειν Ach 78

ἐπιτελεῖν. -εσθέντος τοῦ ἔργου μετὰ κινδύνου An II 190 b (Cat), τηλικαῦτα ἔργα Ἀσκληπιοῦ -οὔντος An II 194 b (Cat)

ἐπιτετευγμένως Ach 79

ἐπιτήδειος ἄριστος. τοῖς ναυτιλλομένοις -οτέρα Sch 349, καιρῶν -είων πρὸς γεωργίαν Sch 537

ἐπιτηρεῖν τὸν εὖρον Sch 423, sim Sch 449

ἐπιτιθῆναι. τιμωρίαν αὐτῶι ἐπιθήσων An II 248 b (Cat)

ἐπιτιμᾶν vide ἀδυναμία

ἐπιτίμιον ἔθηκεν . . . διψῆν An II 268 b (Cat)

ἐπιτοκος. φωραθῆναι -ον ἤδη οὔσαν An II 181 b (Cat) Sch 344

ἐπιτολή Sch 479, ἢ -ῆ τινος ἀστέρος Sch 338, explicatur Sch 361, τὰς -ὰς ποιεῖται (ὁ Κύων) Sch 366 al passim

ἐπιτομή. ὡς ἐν -ῆι εἰρησθαι An II 127

ἐπιτρέπειν Ἀττικῶς ἐστὶν αἰρεῖσθαι τινα διαιτητὴν διακρίνοντα τὸ ἀμφισβητήσιμον Sch 504

ἐπιτρέχειν (vox Aratea). ἠνίκα λεπτόν φῶς τοῖς κέρασιν -ει Sch 473

ἐπίτριτος. ὁ γνώμων ἐπίτριτός ἐστι τῆς Ἰσημερινῆς σκιᾶς H1 6, -ος λόγος Le 569

ἐπιτυγχάνειν. -υχόντες τῆς πράξεως An II 263 b (Cat), -υχόντες τῆ πράξει Sch 419

ἐπιφάνεια. εἰς τὴν -εῖαν τοῦ ὕδατος Ach 33, ἀπὸ τοῦ κέντρον ἐκβαλλομένας εὐθείας εἰς τὴν -εῖαν Ach 37, ὑπὲρ τὴν -εῖαν τῆς σφαίρας ἐξέχοντα Ach 62, συναποκαύεσθαι τῆ -εῖαι τοῦ οὐρανοῦ καὶ μὴ ἐξέχειν Ach 62, ἀνώμαλον δεικνῶσι τὴν -εῖαν An I 92, κατὰ τὴν -εῖαν τοῦ κόσμου An II 132, ἔχει -εῖαν ἰκανὴν An II 194 b (Cat), -εῖαν ἔσχον An II 202 b (Cat), σχῆμα στερεὸν ὑπὸ μαῶς -εῖας περιεχόμενον Is 330, σχῆμα ἐπίπεδον -εῖας Is 315, ὥσπερ -εῖα μεγέθους διχῆι διαστατοῦ ἐπὶ τε μήκος καὶ πλάτος Is 315—6, ἀπὸ τῆς -εῖας τῆς γῆς Is 317, ὡς ἀδιαφοροῦσης τῆς ἐκ τοῦ κέντρον πρὸς τὴν ἐκ τῆς -εῖας τῆς γῆς ὄψιν Is 318, ἐπὶ μιᾶς ὑποκειμένοι -εῖας Sch 340, ἢ περιεκειμένη -εῖα sim passim, ἀπὸ τινος τόπου τῶν ἐπὶ τῆς γῆς -εῖας κειμένων Sch 446, τὸ μεταξὺ τοῦ κέντρον καὶ τῆς -εῖας διάστημα Sch 446, ἀπὸ τῆς κοίτης -εῖας τοῦ τε ὀρίζοντος καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ Le 564, ὑπὸ τῆς ἀνωθεν τοῦ ὀρίζοντος -εῖας Le 564—5, idem Le 565. 567, πρὸς τὴν κυρτὴν καὶ κολλήν τοῦ ἡμικυκλιοῦ -εῖαν Ib 565, vide πόλος

ἐπιφανής. πολλῶν τῶν -εστέρων Ach 46, πόλις -εστάτη Ach 76, οὐτός ἐστι τῶν -ῶν ἀστρῶν An II 206 b (Cat), ἐποιήσατο -ῆ τὴν θυσίαν An 208 b (Cat), ἐν τοῖς -εστάτοις ἐστὶν ὑπὸ Διὸς τιμηθεῖς An II 211 b (Cat), -ῆ αὐτὸν ποιήσαι An II 240 b (Cat), γένους -οῦς Is 323, ἐστὶ τῶν -ῶν ἀστρῶν Sch 365, βουλόμενος -ῆς γενέσθαι Suppl I 573 (Cat)

ἐπίφασσις ἐκατέρωθεν γίνεται Sch 390

ἐπιφέρειν. πολλάκις ἐπὶ τὴν αὐτὴν διάνοιαν -όμενος καὶ οὐ δυνάμενος τὸν λόγον εὐπεριγράφως ἐξενεργεῖν Att 14, προεκθέμενος -εται H1 17,

- καὶ τοῖς προειρημένοις καὶ τοῖς
-ομένοις Ach 95, διὰ τοῦ -ομένου
ἐσήμανε τὸ ποῖον λέγει Sch 342,
ἀλλήλαις -ονται Sch 344, -ει ὅτι
Sch 349 al passim, τὴν δεξιὰν ὤσ-
περ ῥόπαλον -ουσαν Sch 405
- ἐπιχρωματίζειν Sch 482
- ἐπιψαύειν Is 320 Sch 351
- ἐπομβρία Sch 486. 539
- ἔπομβρος. χειμῶνα -ον Sch 507
- ἐπονομάζειν Sch 389 (vide ἐπώ-
νυμος)
- ἔπος (versus) Ach 81, ἐντεθῆναι εἰς
ἔπος Ach 56, κατὰ τὴν τῶν ἐπῶν
σύνθεσιν Is 324
- ἐποχεισθαι. ὁ -οῦμενος τοῦ Καρ-
κίνου τῆ κεφαλῇ An II 203 b (Cat)
- ἐπτάστερος An II 212 b (Cat), -ον
καλεῖται (ἢ Πλειάς) An II 230 b (Cat)
- ἐπτάχορδος Sch 394
- ἐπωμίς Sch 387
- ἐπωνυμία. ὁ ἰσημερινὸς ταύτην
ἔλαχε τὴν -ίαν Is 317, κατὰ τὰς
-ίας ἀνίπτεται αὐτόν (τὸν Δία) Is
332, ἐπὶ τὸν κατ' -ίαν Δία τὸν
φυσικόν Sch 335
- ἐπώνυμος. ὦν καὶ τὰ πολλὰ τῶν
ἄστρον -α Sch 339, -ον αὐτῆς πό-
λιν ἐπὶ γῆς Sch 378, sim al
-ως. Ὑάδας ἐπωνόμασεν -ως τοῦ
ἀδελφοῦ Sch 389
- ἐραῖν. ἐρασθέντα Ἀθηνᾶς An II 208 b
(Cat), sim An II 249 b (Cat)
- ἐργάζεσθαι. κεραυνὸν ἐργασαμέ-
νους An II 241 b (Cat), χειμερινὰς
-εταί τροπὰς Is 316, φόνον εἰργά-
ζετο Sch 462, τοιαύτην τινὰ σφαῖ-
ραν -όμενος Le 561
- ἐργαλεῖον. Δῆμητρος καρπῶν τὸ
-ον Sch 393
- ἐργασία. ὅπως θαρρῶσιν ἐπὶ τῇ
-ίαι An II 256 b (Cat)
- ἐργαστήριον. ἐν τῷ μηχανικῷ
-ίαι ἐργαζόμενοι Le 561
- ἐργάτης. τοὺς -ας βοῦς καθιερέυ-
ειν Sch 360
- ἐρημία passim, ὄρνεον τῇ -ίαι φι-
ληδοῦν Sch 518
- ἔρημος. ἐν ταῖς -οις Sch 509, sim 518
ἐρίζειν. ἐρίσαι περὶ κάλλους ταῖς
Νηρηΐσιν An II 215 b 257 b (Cat), sim
Sch 372
- ἔρπειν. ὅς δὴ ὑπεναντία ἔρπει An
II 212 b (Cat)
- ἔρπετά Sch 461
- ἐρυνθαίνεσθαι (med) Sch 502
- ἔρχομαι. . . ἐκτελέσων Le 561
- ἔσοπτρον Sch 488, καθάπερ -ων
ἀντιλαμπόντων Sch 545
- ἔσπερίζειν. -οντος τοῦ καιροῦ
Sch 533
- ἔσπεριος. ἀπὸ τοῦ -ίου ὠκεανοῦ
Sch 485
- ἔσπερος. -ον τὴν ἔσπεραν An I
97
- ἔστάναι (de terra) Ach 32, (de sphae-
ra) Ach 80, τοῦτο οὐχ ἔστηκεν An
II 110 a
- ἔσχάρα idem ac σποδιά Sch 526
- ἔσχαρίς opp. βάσις An II 264 b
(Cat)
- ἔταιριος Ζεὺς Ach 84 Is 332
- ἔταιρος. ἄλλοι τινὲς τῶν -ων Le
561
- ἔτεόν. παρὰ τὸ ἐ. (οἱ ἐτήσται) Sch
366
- ἔτεροκλινεῖν An I 98
- ἔτερόσκιος Ach 66. 67, οἱ ἐν ταύτῃ
τῇ οἰκουμένῃ οἰκοῦντες -οἱ Ach 67,
οἱ ἄντοικοι -οἱ εἰσιν Ach 67
- ἔτέρως. καὶ -ως. . . παραμυθῆσασθαι
Le 564
- ἐτήσιοι. αἱ -ιαὶ ὄραι Ach 65
- ἐτοιμάζειν. περὶ τὸν ὑπὸ τὴν τοῦ
Τόξου προβολὴν ἠτοιμασμένους Sch
401
- ἔτοιμος vide θεωρία, πρὸς τὸ
ἔτοιμον Le 563
- ἐτυμολογεῖν Ach 36. 84, οἱ -ήσαν-
τες Sch 402, 'πετρύσσειν' -εἰται
οἶονετ πετροσεῖν Sch 531
- ἐτυμολογία. 'de ethymologia de
quibus videntur' An II 134
- ἔτυχεν. τοὺς ὡς ἔτ. αἰτιωμένους
Ach 39, sim Sch 554 Pap 556
- εὐαίσθησις Sch 509

εὐάστερος. οὐ πάνυ -ον ὄντα Sch 414
 εὐαφόρμως Sch 383
 εὐγενής. -είς τι φρονήσασα An II 217 b (Cat)
 εὐγνωμοσύνη. μαρτίριον -ης τοῦτο ἡγοῦμενοι An II 264 b (Cat), sim Sch 419
 εὐγνωστος Le 570, vide εὐκατάληπτος
 εὐδηλος Sch 566
 εὐδοκιμεῖν. -ήσας ἔν τε τῇ ἄλλῃ πολυμαθεῖαι καὶ (τῇ) ποιητικῇ Ach 77, -ήσας τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου διέτριψεν ἐκεῖ Is 325 a b
 εὐδόκιμος. γένους ἐν πολλοῖς -ον Is 323
 εὐδοξος. -ότερον ποιεῖς Ach 77
 εὐδρομεῖν Sch 532
 εὐεπλυνωστος. -ον τὸ σχῆμα ἀπεργαζομένους Sch 415
 εὐεργής. -έστερα καὶ λαχρότερα ἐποίησεν Sch 409
 εὐετηρία Sch 545
 εὐζωία. δι' ἣν (τὴν πρόνοιαν) ἡ ζωὴ τε ἡμῖν καὶ ἡ -ία ἀπαντᾷ Sch 336
 εὐθαρσής εἰπεῖν Sch 429
 εὐθηνεῖν Sch 540
 εὐθρυπτος Sch 511
 εὐθυμία. -ιαν τοῖς πένθῃσι παρέχεται Sch 541—2, sim 542
 εὐθύνειν. ἵνα τὸν ἄρατον -ῃ Sch 382
 εὐθυπορεῖν Sch 535
 εὐθύς vide ἐπιζευγνύναι σημειῖον φῦναι, οἱ εὐθεῖς προγράφουσι τοῦ ποιήματος τὰ φαινόμενα Is 329, κατ' εὐθύ Sch 492
 εὐθεία τις An II 127, ἡ διὰ μέσον αὐτῶν ἀγομένη εὐθεία An II 129, κατ' -εῖαν ταῖς Χηλαῖς Sch 355, -εῖα γραμμὴ ἐξηνέχθη ἀπὸ τῆς ἀκρας κεφαλῆς κτλ. Sch 369, sim 341. 342. 369. 404, τὰς ἀκτῖνας μὴ κατ' εὐθείαν φερομένας Sch 492, sim Le 569, ἐπ' εὐθείας τῇ γλώσσῃ Hi 5
 εὐθεία nominativus Sch 354

εὐκαίρως. τοῖς πράγμασιν -ως ἐπιβάλλομεν Sch 431
 εὐκαρπία. -ιαν θελοῦσιν Sch 547
 εὐκατάληπτος ὄφει Sch 434, -ον ποιῆσαι Sch 380, sim 381, διὰ πολλῶν -ον αὐτὴν κειρᾶται δεικνύναι Sch 395, -α καὶ εὐγνωστα Ach 75
 εὐκλινητος Sch 485, τὸ -ον τοῦ σχήματος Le 568
 εὐκοσμία. οὐ φυλάττουσι τὴν προτέραν -ιαν Sch 533
 εὐκρασία Sch 541
 εὐκρατος ζώνη Ach 62. 64. 65 An II 124 a. 132 Is 317, ἐν ταῖς -οις ζώναις Ach 65
 εὐλαβεῖσθαι Ach 54 Sch 349, -θηῖσα An II 245 b (Cat)
 εὐλόγως Hi 4. 24 Is 327 Sch 345. 351, -άτατα ἡμᾶς διδάσκει Sch 352
 εὐμαρής. εἰς τὸν σπόρον -εστέραν ποιούμενον (τὴν χώραν) An II 224 b (Cat)
 -ῶς. οὐκ -ῶς ἐλκομένου (τοῦ ἀέρος) Sch 519
 εὐμεγέθης An II 248 b (Cat) Sch 356. 406
 εὐμενής. πρὸς πάντας καὶ καθόλου -εῖς (αἱ Μοῦσαι) Sch 339
 εὐόφθαλμος Sch 348
 εὐπαρακολούθητος. ὑπὲρ τοῦ -ον ἡμῖν τὴν δεξιὴν γενέσθαι Ach 60
 εὐπεριγράφως τὸν λόγον ἐξεργεῖν Att 14
 εὐπορεῖν ἐσθημάτων Sch 542
 εὐρεσις. ἀναθέντες c. dat Ach 27, ἀναφέρει εἰς Ach 28
 εὐρους. διαχυθὲν τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα εὐρον τῇ ἀνέσει γίνεται Sch 541
 εὐσαρκία. ἡ ἐφ' ὄλον τοῦ σώματος -ία Sch 387
 εὐσημειώτος. παρέχουσι αὐτὸν -ον Sch 353
 εὐσημος vide εἰκονισμός, -ωι τῷ τύπῳ φαινόμενος An II 194 b (Cat), -ον τὸ γράμμα An II 223 b (Cat), -ότατος δέ ἐστὶν ὁ εἰς An II 242 b (Cat)

- εὐσθενεῖν. τὰ δένδρα ἦσαντα δι-
 ανθεῖ καὶ δικαρπεῖ Sch 541
 εὐσταθής. -εστέραν τὴν ὁρμὴν An
 I 98
 εὐσύμβολος Sch 494
 εὐσύνοπτος Sch 413, μᾶλλον -ος
 Sch 348. 349, οὐ πάνν -α Sch 407,
 ὑπὲρ τοῦ -ους εἶναι Sch 414 sim
 416, ἀνέφελον καὶ -ον ἴδειν Sch
 421
 -ως θεάσῃ Sch 375
 εὐτακτεῖν Ach 43, -εῖ καὶ κατὰ τὰ
 αὐτὰ φέρεται Ach 35
 εὐταξία. ἡ τοιαύτη -ία Ach 37, κόσ-
 μον παρὰ τὴν διακόσμησιν καὶ -ίαν
 Ach 50
 εὐτελής. -ὲς ζύλον Sch 399
 εὐτοκία. δοκεῖ πρὸς -ίαν συμβάλ-
 λεσθαι αὐτό Sch 347
 εὐτρεπίζειν Sch 552
 εὐτροφία vide σύμβολον
 εὐφημος. λέγεται κατὰ τὸ εὐφημον
 Ach 43
 εὐφορεῖν. μὴ ὑπὲρ τὸ δέον -οῦσαι
 Sch 538. 540
 εὐφραίνειν Sch 517
 εὐχαριστεῖν Hi 4
 εὐχέρεια. εἰς τὴν τῶν καρπῶν ἀνα-
 κομδὴν -εῖαν παρεχόμενον An II
 224 b (Cat)
 εὐχέρης. -ὲς διαπεραιοῦσθαι Sch
 399
 -ὡς κινεῖν Sch 512
 εὐχεσθαι vide ἰκανός
 εὐχρηστος Sch 479, οἱ τὰ πρὸς γε-
 ωργίαν -α μὴνύοντες Sch 479
 ἐφάπτεσθαι Ach 54. 70. 71 passim,
 τῇ χειρὶ -ονται τῇ δεξιᾷ An II 264 b
 (Cat)
 ἐφαρμόζειν Sch 487, σημεῖα πᾶσιν
 αὐτοῖς ἐφήμοσται Sch 431
 ἐφεξής. ἐπὶ τὰ -ῆς κατὰ τάξιν ἤλθε
 λοιπὸν εἰς τὸ προκειμένον Sch 415
 —6, sim al, ἐφ. et ἐξῆς promiscue
 Hi 10. 13 al
 ἐφικνεῖσθαι Sch 550, ἵνα ἐφίκων-
 ται τοῦ αἵματος Sch 524, δυσχερῶς
 -εῖσθαι τῶν λεγομένων Le 561
- ἐφιστάναι *dubitationem mouere.*
 ἐπιστήσειεν ἂν τις πῶς φησὶν Hi
 7, vide ἐπίστασις
 ἐπισταθεις τῷ βασιλεῖ An II 149a,
 ἔστ' ἂν ἐπιστῆ πάλιν ὁ θεός Ach
 35
 ἔφοδος. ἐπὶ ταῖς -οῖς Le 563
 ἔχειν. οὐκ ἔχουσαι ὅτωι δώσειαν
 An II 232 b (Cat), οὐκ ἔχων ὅτι
 ποιῆσαι An II 251 b (Cat), οὗτος ἐκ
 τοῦ ποδὸς τοῦ Ὀριωνος τὴν ἀρχὴν
 ἔχει An II 259 b (Cat), ἀπὸ μεσημ-
 βρίας τὰς ἀρχὰς ἔχει An II 259 b
 (Cat), ἔχει ἐν ταῖς χερσὶ sim An II
 266 b (Cat), τὴν τῆς Ἰσημερίας τρο-
 πῆν ἔχει Is 320
 τῆς αὐτῆς ἐννοίας ἔχεται Ach 39,
 τὰ ἐχόμενα (*insequentia*) Att 18, ὁ
 ἐχόμενος (*insequens*) An II 203 b
 271 b (Cat) al
 ἐωθινός. τῆς νυκτὸς κατὰ τὴν -ῆν
 An II 232 b (Cat), ἐπιτολαὶ -αι Sch
 430
 ἔως. πρὸ ἡλλου ὑπὸ τὴν ἔω Ach 74
 ἔως ὡδε Sch 426
- ζάλη Sch 509
 ζέσις. παρὰ τὴν -ιν Ζῆνα Ach 82
 ζευγνύναι. ἄρμα ζεύξαντα ἵππων
 An II 208 b (Cat)
 ζηλωτής Ach 83, -ῆς ἐγένετο τοῦ
 Ὀμηρικοῦ χαρακτήρος Is 324, sim ib
 326 Sch 349
 ζῆν. ἀπὸ τοῦ ζῆν Ζῆνα Ach 82
 ζητεῖν passim, ἴσως ἂν -ῆσειέ τις Ach
 45, πάλιν -εῖται sim Ach 50, ἀξίον
 -ῆσαι Ach 53, -ῆσωμεν 64, λυθήσεται
 τὸ -ούμενον An I 94, κατὰ κράτος
 -ούμενον An II 243 b (Cat), -εῖται δὲ
 τί Sch 334, τὴν οὐσίαν -εῖσθαι τοῦ
 Διὸς Sch 335, -ῆτέον τί θῆποτε . .
 Sch 342 al, περὶ τοῦ -ουμένου
 ζωδίου Le 562, vide QUAESTIO
 ζήτησις. ἐν ταῖς -εσιν Ach 30, οὐ
 περιεργος ἤμιν ἢ -ις An I 92, ἐλθεῖν
 κατὰ -ιν An II 219 b—220 b (Cat),
 ἀπελπίσας τὴν ἐκείνου -ιν An II
 248 b (Cat), πολλῇ καὶ διάφορος ἐν-
 44*

- ταῦθα -ις περὶ τὴν γραφὴν ἐγένετο Sch 342
- ζοφερός Sch 492
- ζόφος ἢ δύσις κατὰ τοὺς ποιητὰς Ach 68, -ος νέφος μέλαν τε καὶ πεπληρωμένον An II 126
- ζοφώδης Sch 483 bis al
- ζυγόν (Lyrae) An II 233 b (Cat) al
- ζωγράφος Is 329 (vide γραφεύς)
- ζωή. -ὴν σημαίνειν ἢ ποιεῖν Le 568
- ζώδιον passim, ζώδια τουτέστι ζώων εἶδη Ach 53, τοὺς περὶ αὐτὰ τὰ ζώδια πλάνητας ib al
- ζωιογονεῖν. πρὸς τὸ πάντα ὑπ' αὐτοῦ εἶσθαι Sch 336, -εἰ ὁ κόσμος Ach 35, -οῦντα καὶ ζῶια ἔχοντα (τὸν αἰθέρα) An I 93, -εἶν ποιεῖ Sch 517
- ζῶιον Ach 40, idem ac ζώδιον Ach 53 An I 93 et passim
- ζῶμα. τοὺς τὸ -α ἀποτελοῦντας Sch 406, περὶ τὸ ἐν τοῖς μηροῖς ζῶμα Sch 457
- ζώνη. -ὴν τὴν παραθερινὸν τροπικὸν An I 96, τὴν διὰ ψυχρότητα ἀοικητον κατὰ βορρᾶν -ὴν ib, ἢ διακεκαυμένη -ὴ passim, τὴν ὑπὸ χειμερινὸν τροπικὸν -ὴν An I 96, ἢ πρὸς νότον κατεψυγμένη -ὴ ib
- ζωτικὸς ὁ αἶρ Sch 336, τὴν -ὴν δύναμιν .. ἔμμονον ἀπεργαζόμενοι Sch 360
- ἡγεῖσθαι. ὑπὸ τὸν ἕτερον τῶν ἡγούμενων An II 186 b (Cat), sim Hi 8, διὰ τὸ τῶν τετραπόδων ἡγεῖσθαι An II 206 b (Cat) Sch 365
- ἡγεμονία. ἔχει τὴν -ίαν ἀπάντων An II 243 b (Cat)
- ἡγεμονικός. τὸ -όν Sch 446
- ἡδονή. ἐπὶ τοῖς γινομένοις καθ' -ὴν ὕδασι Sch 518
- ἡθος. παρὰ τὸ Ὀμηρικὸν -ος Sch 464, -ος ἐγγίνεται τοῖς ὑποκειμένοις Sch 472
- ἡλεκτρον. τὸ δάκρυον (τῶν Ἡλιάδων) -ον ποιεῖ Sch 412
- ἡλιακὸς κύκλος Ach 53 An II 130.
- 132 al, -αι ἐκλείψει ib 130 Sch 500, ἐπὶ τὸν διὰ μέσου τὸν -ὸν κύκλον An II 132, -ὸν λογιζῆται τις κύκλον Sch 448, -ὸς ἐνιαυτός Sch 475, -αι ἀκτίνες Sch 496, -ὸν φέγγος Sch 516 ἡλικία. ἐλθόντος τοῦ παιδὸς εἰς -ίαν An II 209 b (Cat), γενόμενον ἐν -ίαι An II 244 b (Cat)
- ἡλιοειδής Sch 502. 503
- ἡλιοτρόπιον Ach 62
- ἡμεροσύκιον Ach 57
- ἡμίθεοι. τὴν τετάρτην ἀπὸ του χροσσοῦ γένους τὴν τῶν -έων Ach 85
- ἡμικρίκιον Le 565
- ἡμικύκλιον Le 565 al, διὰ τοῦ ἕτερον -ίου Ach 60
- ἡμικυκλος. ὕφ' -ων γραμμῶν An II 128
- ἡμίλαμπρος. -ον τοῦ φωτός Sch 473
- ἡμιόλιος λόγος Le 569
- ἡμιπαγῆς δρόσος An II 127
- ἡμίπυρος οὐσα (ἢ ἔρη ἀναθυμιασις) An II 127
- ἡμίτομος Sch 368. 376. 387. 457. 458, ἐπὶ τῆς -όμου πλευρᾶς Sch 389, αὐτὴ (ἢ Ἄργω) -ος φαίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ Sch 410
- ἡνιοχεῖν. ἡνιοχίας (ὁ θεός) Ach 35, ἄρμα ἡνιοχεῖ An II 209 b (Cat)
- ἡπαρ Sch 550
- ἡρέμα Sch 508, -α βαδίζοντος Ach 45
- ἡρεματος. -αιας ἀποτετάκε τὰς πτέρυγας Sch 396
- ἡρεμία. πρὸς -ίαν τε καὶ στάσι Sch 509
- ἡχος. διὰ τὸ τοῦ ἡχου Πανικὸν καλούμενον An II 237 b (Cat) Sch 397
- Θάλασσα. τῆς ἐκεῖ μεγάλης -ης An I 97, ἢ ἐκτός -α καὶ μεγάλη ὠκεανὸς καλεῖται Sch 343
- θάλλειν. τὰ φυτὰ μᾶλλον ὑπὸ τοῦ ὀμβρινοῦ (ὑδατος) -ουσι Sch 517
- θαμινῶς Sch 517
- θαρρεῖν An II 256 b (Cat), ἀπαγγέλ-

λειν ἀπαναίνεται καὶ οὐ -εἰ λέγειν Is 327, μὴ θαρρῆν λέγειν Is 328
 θάτερος Sch 466, ἐπὶ -α Is 316, ὄνειν -ον Is 332
 θαῦμα. οὐκ εἰκασμῷ ἀλλὰ -ατος Sch 363, τοῦτο ὡς ἐν θαύματι Sch 422
 θαυμάζειν. ἐθαυμάσθη ἀγωνιστῆς γενόμενος An II 208 b (Cat), σφόδρα -άσαι ἐστὶν αὐτόν Sch 383
 θαυμασμός. ἐν -ῶι λαμβάνει Sch 378
 θαυμαστικῶς φησιν Sch 354, sim Sch 369, θ. ἐδέξατο ἐκ τοῦ Κήτους διδάξαι τὸν παρακείμενον Ποταμόν Sch 412
 θαυμαστός. οὐδὲν -όν Ach 76
 -ὡς πάντα κατέταξεν ὁ δημιουργός An I 91
 θέα. ἀστέρων θέας Sch 476, ἀκριβῆ τὴν θεάν παρέχει Sch 485
 θεᾶσθαι. ὃν τρόπον ἔστιν ἐπὶ τῆς σφαίρας θεᾶσθαι An I 110 b
 θεατός Is 320
 θεῖν. αἰθῆρ ἀπὸ τοῦ αἰεθεῖν Ach 50
 θεῖον. ἡ πρόνοια τοῦ θεῖου Is 332
 θεῖος. τοὺς θεῖους εἰ λόγους τοὺς μουσικούς Le 569
 θεματίζειν. πρὸς τῶι νοτῶι τεθεματίζεται πόλις An II 131
 θεμέλιος. κατὰ τὸν τοῦ ποιητοῦ -ιον An II 126 a
 θεμιτόν. οὐδὲ λόγῳ -ὸν ταῦτα λέγειν μὴ ὅτι γε καὶ πράττειν Sch 461
 θεοί. ἡ θεορῆ καὶ φωτεινὴ θεῶν (οὐαία) ἐξ αἰθέρος συνέστηκεν An II 127
 θεολογία. ἀπεται πως -ίας ἐν ταῦθα ὁ Ἄρατος Sch 365
 θεραπεύειν. -ουσι ἀπὸ τοῦ κόπον τοὺς πόδας Sch 549, τὰς ἐν αὐτῇ βαγιάδας -εῦσαι Le 565, (colere) Is 326
 θεράπων. τὸν Κόρακα -οντα Ἀπόλλωνος ὄντα Sch 425
 θερίζειν vide κριθαί. τοῦ -ειν ὁ καιρός Sch 392
 θέρημη Sch 390, vide ἀπόρροια

θερμοτής. πρὸς τὴν τῆς -ότητος καύσιν An I 97
 θέσις. τὴν θέσιν τοῦ κατόπτρου ποιήσεται Ach 50, κατὰ τὴν θέσιν ἴσος Ach 56, sim 57 An II 130, περὶ τῆς θέσεως τῆς σφαίρας Ach 69, αἱ θέσεις τῆς σφαίρας Ach 69, θέσις τίς ἐστὶ κατὰ τὸ Ἑλλησποντιακὸν κλίμα Ach 70, πρὸς τῶι ὀρίζοντι τὴν θέσιν ἔχουσι Ach 70, ἡ κατὰ τα Φαινόμενα Ἄρατου τῆς σφαίρας θέσις Ach 71, πρὸς τὴν τῶν τόπων ἐκείνων θέσιν Ach 72, διὰ τὴν τάξιν τῆς θέσεως An I 94, ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς σφαίρας An I 96, ἡ φυσικὴ θέσις τῆς σφαίρας τοῦ κόσμου An II 102 a, ἡ κατὰ τὴν ἐξήγησιν θέσις τῶν Ἄρατου Φαινόμενων ib, παρά τὴν θέσιν ὀνομάσθησαν An II 131, τὴν τῆς Αἰγύπτου θέσιν An II 223 b (Cat) Sch 381, τῶι δὲ Περσῶι τὴν περὶ τὰ ἄστρα θέσιν ἐποίησεν An II 227 b (Cat), θέσιν ἔχουσι εὐ μάλα κείμενα τριγωνοειδοῦς σχήματος An II 228 b (Cat), ἐναντίος τῆι θέσει Is 320, ἐν τῆι τῆς σφαίρας θέσει ib, ὑπὸ τὴν θέσιν καὶ κίνησιν τῆς σφαίρας Is 329, ἡ κινήσις καὶ ἡ θέσις τῆς σφαίρας ib, τὴν τῶν ἀστέρων διεξίναται μέλλων θέσιν Sch 334, ἀσάλευτον αὐτὴν περιέχει τὴν θέσιν Sch 341, ἐπινώμασαν κατὰ τὴν θέσιν Sch 352, προσέχων τῶι ζωιδίῳ κατὰ θέσιν Sch 368, τῶν ὄψεων τῶν ἡμετέρων οὐδὲν . . διαφερουσῶν . . . κατὰ γε τὴν θέσιν πρὸς τὸ πᾶν Sch 446, παρὰ τὸ σχῆμα τῆς τῶν ἀστέρων θέσεως Sch 390, θέσιν ἔχειν σύμφωνον τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἄρατου λεγομένοις Le 561, αἰετομοχρόνως καὶ ἰσοπαλῶς αἱ σφαιροειδεῖς θέσεις τὰς κινήσεις ἔχουσι Sch 364, πάλιν τὴν θέσιν πρὸς τὴν συμφορὰν Sch 375, βορειοτέραν ἔχων τὴν θέσιν Sch 401, ὅταν ἔχουσι τὴν θέσιν Sch 402, sim 409, οὕτως ἔχουσα θέσεως Sch 410, τεμνήριον τῆς θέσεως τῆς ποιᾶς Sch 416, καλοῦσι

- τὸν Ἰχθὺν νότιον ἀπὸ τῆς θέσεως Sch 416, νότιον ἔχων τὴν -ιν Sch 439, ἐναντίον κατὰ τὴν θέσιν πέπονθεν Sch 440, περὶ τῆς πρόσ ἄλλα αὐτῶν θέσεως Le 562
- θεσμός. κατὰ τὸν ἴδιον -όν Sch 529
- θεσπίζειν Sch 378, -ισθῆναι αὐτῶι An II 209 b (Cat)
- θεωρεῖν Att 9 Ach 30 Sch 527 al, ἄπερ ἐπὶ τῆς σφαίρας -εῖται An II 110 a, ὄθεν ἔχων -εῖται καὶ τὴν Γοργόνος κεφαλὴν An II 227 b (Cat) Sch 385, -εῖται ἐν τῇ ἀριστερᾷ Sch 357, ἐπὶ τὴν τῶν -ουμένων ἀκρίβειαν ἔρχεται Sch 361, ἀπὸ τοῦ ὄμφαλου σὺν τοῖς ἐμπροσθίοις μέρεσι -εῖται Sch 377, sim Sch 400, πλησίον αὐτοῦ -εῖται Ὅρνις Sch 401, ἔχει αὐτοὺς ἐν παραλλήλωι σχήματι -ουμένους Sch 402, sim 404. 431 al, κατὰ διαμετρον -εῖσθαι τὸ θυτήριόν (φῆσι) Sch 469, vide ψυχὴ
- θεώρημα. τῶν Ἀράτου -άτων ἐγκλήματα Is 330, τὸ δὲ -α ὡς ἄρα . . Sch 445
- θεωρηματικῶς Sch 464
- θεωρία. ἀποπλανᾶσθαι τῆς περὶ τὰ φαινόμενα κατὰ τὸν κόσμον -ίας Hi 4, οὐδὲν παράδοξον ὑπ' ἀνθρώπων τοσαύτην εὑρεθῆναι -ίαν Ach 30, λόγῳ καὶ -ίαι Ach 71, τῶν πρὸς τὴν -ίαν An II 110 a, εἰς τὴν χρεῖαν τῆς -ίας An II 129, τῆς τῶν Φαινομένων -ίας An II 151, πᾶσαν ἐξῆς τὴν -ίαν σαφῆ καὶ ἐτοίμην παρέχουσι πάντως συνεπομένην Is 329, διὰ τὴν ἐπαγομένην -ίαν Sch 378, ἐκ τῆς προειρημένης -ίας Sch 526, ἐν τῇ αὐτῇ -ίαι χθαμαλὴ ἐπὶ πόντον νεφέλη φέρηται Sch 527
- θηλάζειν, εἰ μὴ τις αὐτῶν -άσειε τὸν τῆς Ἥρας μαστόν An II 277 b (Cat), sim ib Sch 368
- θηλή. τὴν θηλὴν τοῦ στόματος ἀπέσπασε An I 95
- θηλυκῶς Ach 62
- θηλύτης vide ἄνεσις
- θηριοῦν. τὴν Ἄρτεμιν -ιώσαι αὐτὴν Sch 344, vide ἀποθηριοῦν
- θλίβειν. θλιβομένην (τὴν γῆν) καὶ σφιγγομένην ἐνάψαι μὲν τὸ πῦρ, ἀναπέμφαι δὲ τὸ ὕδωρ, διαδοῦναι δὲ τὸν ἀέρα Ach 32
- θλίψις. ἐν τῇ θλίψει συμμεμικτός An I 90
- θόλην. -ην αὐτῶι προθεῖναι τὴν Ἄνδρομέδαν Sch 463
- θολερός. ἐν -ῶι καὶ παχεῖ τῶι ὕδατι Sch 482
- θορυβεῖν. τεθορυβημένος Sch 509
- θρυλεῖν. ὥστε καὶ -οῦμενον ἦν ὑπὸ τινῶν ὡς Is 326
- θύελλαι Ach 68
- θυμοῦσθαι. -ωθείς An II 204 b (Cat), sim An II 248 b (Cat) Sch 461
- θύρσος An II 266 b (Cat)
- θύρωμα. τὰ -ατα Sch 374
- θύσια. ἐποιήσατο ἐπιφανῆ τὴν -ίαν αὐτῆς An II 208 b (Cat), -ίας γινομένης τοῖς θεοῖς An II 268 b (Cat)
- ἱατρός. -οί Ach 43 et passim, τῆς παρὰ τοῖς ἱατροῖς σικύας An I 91
- ἰδέα. -ας καὶ μορφώσεις ἀποτελοῖη Sch 415
- ἰδικός. -ὸν ἀντι γενικοῦ Ach 84, εἰς -ὸν κύκλον κείνται Sch 427
- ἰδιός. ἰδίαν κίνησιν ἔχειν Ach 45 bis, κατὰ τὴν ἰδίαν κίνησιν sim Ach 48 et passim, ἐν ταῖς ἰδίαις Ἐπιστολαῖς Ach 78, ἐπὶ τὰ ἴδια τῆς τέχνης Ach 78, ἐξ ἰδίου μόνου προσώπου Ach 84, τὴν κατ' ἰδίαν (κίνησιν) An II 128, sim An II 272 b (Cat), ἴδια γράφαι (corruptum) Is 323, τὸ ἀκοντίζειν ἴδιον μόνον ἐπὶ δόρατος Sch 345, ὅπερ ἴδιον ποιητοῦ Sch 346
- ἰδία εἶπεν Ach 46 Sch 415
- ἰδίως Sch 338. 356. 407 al, ἰδίως καὶ κοινῶς Ach 41, sim 45, ἰδίως καὶ καθ' ἑνα σκοπεῖν Sch 415, ἰδίως φαινόμενα λέγεται An II 140
- ἰδιότης. τὴν -ητα τῆς ἀνατολῆς δηλῶν Sch 458

- ἰερός. -ὄν αὐτοῦ ποιήσασθαι An II 244 b (Cat), -ὄν αὐτὸν ὀνομάσας εἶναι An II 245 b (Cat), τῶν -ῶν λεόντων Sch 366
 ἰκανός Sch 475 bis, χρόνον -ὄν An II 149 a 265 b (Cat), ἔχει ἐπιφάνειαν -ήν An II 194 b (Cat), -ὄν σημείον An II 235 b (Cat), μεθ' -ὰς ἡμέρας An II 268 b (Cat), -ὄν τοῦτον τὸν χρόνον ib, τούτου -ὄν ἀπέχων ἀπὸ τῆς καμπῆς An II 270 b (Cat), εὐχεται -ὄς γενέσθαι Is 327, εὐχεται -ὄς γενέσθαι εἰπεῖν Is 328, -οὶ πρὸς τὸ κινήσαι χεμῶνα Sch 466
 -ὡς μέμφεται Sch 360
 ἰκέσιος Ζεὺς Is 332
 ἰκμαρώδης γῆ Sch 541
 ἰκμάς Sch 485. 531
 ἰκματώδης. -ῶδες φῶς Ach 69
 ἰκνούμενος δίκηει An I 91
 ἴλη. κατ' ἴλας καὶ συγγενείας Is 327
 ἴππειος. ἐπὶ μέσον τοῦ -ου στήθους An II 266 b (Cat), ἐπὶ τοῦ -ου ἰσχίον ib
 ἴπτασθαι Sch 535. 547 An II 234 b (Cat) Sch 510, ἀνθήλιον -αται An II 243 b (Cat)
 ἴρις Ach 68. 69 al
 ἰσάριθμος. τὰ ζῴδια τούτου -ά ἐστιν An II 271 b (Cat)
 ἰσημερία passim, τὴν ἐν ταῖς -λαις ὥραν Ach 45, -ῶν δισσοῶν οὐσῶν Ach 65, ἀπὸ τῆς τοῦ Κηριού -λας τῆς παρ' ἡμῖν ἑαρινῆς Ach 66, sim An II 129 al
 ἰσημερινός. -ῆς ἡμέρας Ach 58, τὰς ἄλλας δύο ὥρας τὰς -άς Ach 60
 ἰσοβαρές, τὸ Ach 32
 ἰσομεγέθης ὣν ὁ ἰσημερινός τῶι ζωδιακῶι An I 95
 ἰσόμετρος. τῶι γαλαξίαι οἱ δύο τῶν εἰρημένων -οὶ εἰσιν Sch 435
 ἰσομοιρεῖν. -εἶ κατὰ κάθετον Sch 500
 ἰσομοιρία Sch 474. 499. 500
 ἰσοπαλῶς Sch 364
 ἰσόπλευρος. τετράγωνον -ον Sch 377, vide τρίγωνον
 ἰσόρροπος vide ἀσάλευτος
 -ὡς ὠθεῖσθαι Ach 35, -ὡς ἔλκειν ib
 ἰσοσκελῆς vide τρίγωνον
 ἰσόσταθμα ποιήσσειε καὶ συνδήσειε Ach 32
 ἰσοταχῆς Ach 44, -εἰς Sch 340
 -ὡς vide ὁμοιοταχῶς
 ἰσοῦν Sch 440
 ἰσοχρόνως κινεῖται ἡ Κυνόσουρα Sch 379
 ἰστάναι. εἰς τὸ αὐτὸ ἀμφοτέροισι ἔστησεν ἐν τοῖς ἀστροῖς An II 203 b (Cat)
 ἰστορεῖν. τὸν Δία κοσμητὴν γεγενῆσθαι -εἶ τῶν ἀστέρων Ἄρατος Ach 29, περὶ τούτου -εἶται (ὄτι vel inf.) An II 226 b 251 b 261 b (Cat) al
 ἰστορία. τοῖς τραγοῖσι παρέσχευ -ῶν ἀφορμὰς Ὀμηρος Ach 30, περὶ ὧν φέρεται -λα μυθική Is 321, sim Is 330, παρὰ τούτου λαβὼν τὴν -λαν An II 201 b (Cat), ἡ δὲ τούτων -λα αὐτῆ An II 297 b (Cat), εἴληφε τὴν -λαν παρ' Ἡσιόδου Sch 376, ἡ -λα δίδωσιν αὐτῶι τὸν δρόμον Sch 385, ἡ -λα δέ, ὄτι Sch 393, ὡς συντρέχειν τῆι -λαι καὶ τὸν καταστερισμὸν Sch 405
 ἰστορικά συγγράμματα Ach 79
 ἰστοριογράφοι Ach 79
 ἰσχίον. ἐφ' ἑκατέρων -λων An II 195 b, sim 206 b (Cat) al, ἐπὶ τῶι -λωι τοῦ Κυνός Sch 546
 ἰσχυροπαθεῖν Sch 352
 ἴτυς. ἡ ἐπὶ τοῖς κλοσιν ἴτυς Le 564
 καθάπερ Ach 57 An I 92 An II 247 b 252 b (Cat)
 καθάπτεσθαι. μᾶλλον τοῦ αἵματος -ονται Sch 523
 καθαρεύειν. -οντα νεφῶν Sch 527
 καθαρός. τριάκοντα σταδίων -ὦν Ach 45

- καθέλκεσθαι κάτω εἰς τὸν βυθόν Ach 32
- καθεξῆς Ach 45
- καθετικός. μὴ οὔσας -άς (τὰς ἀκτίνας, opp. λοξάς) Sch 502
- κάθετος. ὅταν κατὰ κάθετον ἀλλήλων γίνωνται Ach 45, sim 46. 47, κατὰ κάθετον ἢ σελήνη γενομένη τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ γῆι Ach 47, κατὰ κάθετον τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ Ach 62, ζωΐδια τὰ κατὰ κάθετον ἀλλήλοις κείμενα An I 95, ὅταν ἐπὶ μᾶς καθέτον τὰ τρία ἄστρα γενηθῆι Sch 499
- καθηγεῖσθαι. οὐ ἤσατο τὰ μαθηματικά Is 323
- καθήκειν. οὐ μετέωρον εἶναι τὴν γῆν ἀλλὰ κάτω εἰς ἄπειρον -ειν Ach 34, τῆι νυκτὶ -οντα καὶ ὠφέλιμα δηλοῦσιν Sch 422
- καθιέναι. καθεικῶς τὸ ἐν γόνυ An II 191 b (Cat)
- καθιερεύειν τοὺς ἐργάτας βουῆς Sch 360
- καθιστάναι. ἢ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἐσπέρας φύλακα τῶν μῆλων An II 188 b (Cat), sim ib, γνώριμοι ἐκ τῆς συνόδου καθεστήκασιν Sch 386, αἵται ὄμβρων καὶ ὑετῶν καθίστανται Sch 388, vide σχηματίζειν
- κάθοδος. πανοάμενος τῆς -ου Ach 57
- καθόλου εἰπεῖν Ach 66
- καθοπλιζέειν An II 237 b (Cat)
- καθορμιζέσθαι. ἀνακρουομένη -εται τῆι ἡπείρῳ Sch 411
- κάθυγρος. πάντα τὰ -α πλατύτερα φαίνονται Sch 485
- καθυποβαίνω. καθυποβεβηκέναι τοὺς ἀστέρας τοὺς πλάγητας τῶν ἐπάνω Ach 45
- καθώς Ach 61 Sch 357. 458 Ls 561
- καλεῖν. πῶς οὐ καλεῖν ἡμᾶς φαίνονται (οἱ ἀστέρες) Ach 50
- καιρός. ἔστιν ὁ καιρός οὗτος τῶν καλουμένων Ἰσίων Ach 54, παντὶ καιρῷ καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν νυκτὶ Ach 75, τὸν καιρὸν τοῦ πλοῦ καὶ τοῦ τρυγητοῦ ἐσημειοῦντο Ach 75, κατὰ καιρὸν Sch 346, τοῦ θερίζειν (ἀροτριᾶν) ὁ καιρός Sch 392, πάλιν λαβὼν καιρὸν Sch 395, τὰ σημεῖα τοῦ καιροῦ δίδωσιν Sch 400, τεκμήρια ἡμῖν δίδονα περὶ καιρῶν ἐπιτηδείων πρὸς γεωργίαν κτλ. Sch 537
- καίτοι γε Hi 16
- κακοδαίμων Sch 374
- κακοζηλία. πρὸς τῷ διὰ -ίαν ἐκφυγεῖν ταῦτα τὰ ἔπη τὸν Ἄρατειον χαρακτηῖρα Ach 81
- κακοπάθεια. οἰκτεῖρας αὐτὰς ὁ Ζεὺς τῆς -είας Sch 386, μετὰ -είας Sch 536
- κακοπαθής. -εις φησι τὰς χεῖρας τῆς Ἀνδρομέδας διὰ τὰ δεσμᾶ, ἃ περικεῖται Sch 489
- ῶς καὶ μηδὲν βέβαιον ἔχοντες ἐν τῷ βίῳ Sch 547
- κακοῦν. ὥσπερ κακωθέντος τοῦ φωτός Sch 493
- καλαῦροψ Sch 355, -οπα κρατῶν Sch 406
- καλεῖν. ζωδιακὸν -οῦμεν ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῷ ἰβ' ζωιδίων Ach 53, ὅς ἐκ τούτου Ἐριχθόνιος ἐκλήθη An II 208 b (Cat), τοῦ ἀπ' ἐκείνης κληθέντος Ἐλλησπόντου An II 222 b (Cat), κεκλησθαι ἀπὸ τῆς πράξεως An II 235 b (Cat)
- κάλυμμα Sch 419 Suppl I 579 (Cat)
- καλύπτειν. τῆι ὑπερβολῇ τῆς λαμπρότητος τοῦ ἡλίου -όμενα Ach 75
- καματηρός Sch 548
- κάμνειν. ὑπὸ τοῦ θέρους κεκμηκότες Sch 365
- καμπή. ἐπὶ τῆι πρώτῃ -ῆι sim An II 260 b (Cat)
- καπνώδης ἀναθυμίασις An II 126
- κάπτειν τὸ ὕψος (coni) An II 261 b (Cat) Sch 416
- κάρβων. -ωνι ἠνθρακωμένῳ Sch 537
- καρηβαρής Sch 484

- καρκίνοσ. διαβήτου του λεγομένου
-ον Le 566
- καρπός. Δήμητροσ -ων το έργα-
λειον Sch 393
- καρποφορεῖν Sch 539. 540
- καρποφορία. μετρίαν τήν -ίαν
ὅταν ἔχωσιν Sch 538, ἡ τοῦ σχίνου
-ία Ib, ἐκάστη -ία Ib
- καρποφόροσ An II 242 b (Cat)
- κατὰ μεσημβρίαν sim An I 95 aI, τοῦ
ἡλιου κατὰ τοῦτον γινομένου τὸν
κύκλον An II 129, οἱ κατὰ τήν κε-
φαλὴν τοῦ Ὀφειωσ (ἀστέρεσ) An II
193 b (Cat), . . . ἐδίδοσαν κατὰ φι-
λακίην An II 226 b (Cat), κατὰ κρά-
τοσ ζητούμενον An II 243 b (Cat),
κατὰ μήκοσ (πλάτοσ) Is 321, κατὰ τὸν
χρόνον Is 321, ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον
Sch 489, κατὰ τὸ πλείστον Is 328,
καθ' ὃ Is 330 Sch 439, καθ' ὅσον
ἔξεστι Sch 449, εἰς τὸ κατὰ Κηφέα
Sch 383
- κατὰ τῆσ ἐσπέρασ Sch 393, εἰς τὸ
φανερὸν καὶ κατ' αὐτῶν ἐφορίτα
τοῖσ ἀνθρώποισ Sch 357
- καταβαίνειν (de sole) Ach 66, εὐ-
θὺσ μετὰ τοῦτον -οντί ἐστιν . . . An
I 94, (de signifero) -ει λοξοῦμενοσ
ὡσ πρὸσ τὰ κάτω An I 96
- καταβάλλειν. οἱ ἀνεμοὶ ἄλλοι μὲν
ἀπὸ τῆσ γῆσ εἰσ ἀέρα, ἄλλοι δὲ ἐπὶ
τὰ κάτω εἰσὶ καταβαλλόμενοι Ach
38, οὐδὲ πολλὴν περι αὐτῆσ -ει μνή-
μην Le 564
- κατάβασισ ἡλιου (opp. ἀνάβασισ)
An I 95
- κατάγραφοσ oblique positus (vide
GLOBVS et ἀστερίζειν)
- καταγωνίζεσθαι Sch 368. 418. 424
- καταδύεσθαι Ach 73 aI, τὸ πλείστον
αὐτοῦ καταδεδικόσ ἐστιν Sch 453
- κατάδυσισ. τήν παντελῆ -ιν Sch
455, sim Sch 456, μακροτάτην ποι-
εῖται τήν -ιν Sch 455, τῆσ τοῦ ἀέροσ
ὑγρασίας ὡσπερ -ίν τινα ζητούντεσ
Sch 552
- κατάθεσισ. λοιπον ἀπὸ τῶν ἐπιχει-
μένων ἀστρων τήν -ιν ποιεῖται Sch 435
- καταιγίδεσ Ach 68
- καταίρειν. τοῖσ ἤδη -ουσι Sch 412
- κατακαλύπτειν Sch 450
- κατακλᾶν Sch 516 (vide ὄψισ) 544
- κατακλίνειν. κατὰ τὰ δεξιὰ μέρη
-ιδῶσιν Sch 549
- κατάκλισισ. τήν -ιν συμβάλλονται
ἀρμόζουσαν Sch 549
- κατακολοθεῖν τινι Hi 16. 23. 24
Ach 42. 47. 67
- κατακόπτειν An II 198 b (Cat) Suppl
I 574 (Cat)
- κατακρατεῖν. -ηθέντα τῆ ἀναθυ-
μάσει Sch 504, -οῦμενον ὑπὸ τῆσ
ὕγρότητοσ Sch 516
- καταλαμβάνειν An II 220 b (Cat)
Sch 458, ὄμβροσ -ανον τήν γῆν Ach
38, τὰσ δ' ὄρασ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκά-
στον ραιδίωσ -ωμεν Ach 60, ἐψηφι-
σαν καὶ κατελάβοντο τοῦτο γίνεσ-
θαι Sch 429, αὐτοὶ δὲ -ονται ἐν
παρῆλλῆλοι θέσει ἀσάλευτον ἔχον-
τεσ φύσιν Sch 431, αἱ μὲν προηγου-
μεναι αἱ δὲ -ουσαι (νεφέλαι) Sch
533, τὰ λεγόμενα -ειν Le 561, vide
παιδεύειν
- καταλάμπειν. σφόδρα -εται Sch
441, sim Sch 457
- καταλέγειν (enumerare) An II 108 a,
μὴ πάντα ἀκριβῶσ καταλεξάμενοσ
An II 110 a, ἕκαστον τῶν ζωιδίων
-ει Is 327, τῶν ἐν τέλει καταλεχθέν-
των σημείων Is 329, ὅσοιπερ -ξαν
περὶ τῆσ Παρθένου Sch 356
- καταλείπειν. πόσα ἔτι ζωῖδια -εται
εἰσ τήν τοῦ ἡλιου ἀνατολήν Hi 18,
μὴ -ίπη αὐτοῦσ ὁ ἡλιοσ Ach 54
- καταληπτός. οὐ -ολ οἱ κύκλοι Sch
380, sim Sch 478
- κατάληψισ Sch 437. 498. 497, πρὸσ
τήν -ιν τῆσ Ἄρακτου Sch 362, εἴρηται
. . . πρὸσ τήν -ιν Sch 379, sim Sch
400, φανεράν ποιῆσαι τοῦ μηνόσ
τήν -ιν Sch 400, ἐκ τοῦ κύκλου ἤδη
προγνωσθέντεσ τήν -ιν τῶι Τοξό-
τη . . . ἰδῶσιν Sch 401, sim Sch 439.
440, διὰ τήν -ιν Sch 407, τεκμήριον
τῆσ -εωσ Sch 416, βραδείαν ἔχοντεσ

- τὴν -ιν Sch 417, ποιείται τὴν -ιν Sch 430, τῆς τῶν ἄστρον -εως Sch 473, τῶν μηνῶν αἱ -εις Sch 474, τὴν -ιν δέχεται Sch 504, -ιν ἡμῶν παρέχει χρησιμωτάτην Sch 509, πρὸς -ιν τῶν Ἀρατείων καὶ πάννυ χρήσιμος Le 562
 καταλλήλως. τῶι 'ἄν' συνδέσμοι τὸ 'πέλοιτο' -ως λέγεται Hi 24
 καταλογάδην. τὰ ἐν αὐτῶι κ. λεχθέντα Ach 77
 κατάλογος. τῶν ζ' ὀνομάτων λέγων τὸν -ον Sch 392
 καταλύειν. εἰ αἱ τιμαὶ -θήσονται αὐτῶν An II 194b (Cat)
 καταμαντεύεσθαι. τῆι τούτων ἀφορμῶν Sch 539
 καταμετρεῖν. τὸν οὐρανὸν ὡς καὶ τὴν γῆν -ῆσαι Ach 27
 καταμιγνύναι. -οσι τὸ μυθῶδες τῶι φυσικῶι An I 93
 κατανικᾶν. -ομένου τοῦ ἡλιου ὑπὸ τῆς περὶ τὰ νέφη παχύτητος Sch 495
 κατανοεῖν Att 9 Sch 434. 493, αὐτὸ τοῦτο -ῆσαι διότι Hi 17, κύκλων ἐν τῶι κόσμῳ -ομένων ἀπείρων An II 129, ἔστι -ῆσαντα ἰδεῖν Sch 385, (τῆς) ἀστροθέσεως -ῆσας τὸ μέγεθος Sch 462
 κατανόησις. πρὸς -ιν Sch 369
 κατανομή. ἐξίσαισι εἰς -ῆν Sch 533, ἀπὸ τῆς ἐν τῆι γῆι -ῆς Sch 534
 καταντᾶν Sch 429
 κατάξηρος. -ον ἔχουσι τὸ σῶμα Sch 518, δένδρον τῶν πάννυ -ων Sch 539, sim ib.
 καταπάσσειν (conspersere). ἀλάσι λεπτοῖς καὶ πολλοῖς -άσειε Ach 55
 καταπαύεσθαι Sch 488
 καταπίπτειν Ach 50
 καταπληκτικός Sch 362
 καταπολεύειν. τῶι βορείῳ κύκλωι -οντι βραδύτερω Sch 364
 καταπτῆναι An II 233b (Cat)
 κατάρα. -αν τοῖς στρατιώταις κατηράσατο An I 91
 καταριθμεῖν Sch 445, ἐν οὐδεν ἄ-
- στρακ -οῦνται Att 14, -ούμενος ἐν τοῖς ἰβ' ζωιδίοις An II 204b (Cat)
 καταρρηγνύναι. τοῦ -ῆζοντος προαισθανόμενοι ὄμβρον Sch 549
 κατασκευάζειν δόγμα Ach 38, τοῦ Διὸς ἔμπυρον καὶ ἀθάνατον -άσαντος αὐτὴν μὲν φασι ἀστρον οὐράνιον -άσαι An II 209b—210b (Cat), κατεσκευάσθη ἡ Δύρα ὑπὸ Ἐρμῶς ἐκ τῆς χελώνης καὶ τῶν Ἀπόλλωνος βοῶν An II 230b (Cat) Sch 394, πρώτη αὐτῆ ναῦς [κατεσκευάσθη καὶ] ἀρχῆθεν ἐτεκτονήθη An II 256b (Cat), σφαῖραν -άσαι Le 561, ἡ -αζομένη σφαῖρα Le 562
 κατασκευάσμα. ἔθηκαν καὶ εἰς οὐρανὸς τὸ αὐτὸ -α Sch 419
 κατασκευῆ. περὶ -ῆς Ἀρατείας σφαίρας Le 561
 κατασκήπτειν An II 127
 κατασκοπεῖν Sch 362
 καταστάζειν Sch 521
 κατάστασις. ὑπὸ τῆς χειμερινῆς -εως Sch 535
 καταστέλλειν. -ει τὸ κῆμα τὴν φρικτὴν Sch 510
 καταστερίζειν. ἐν οὐρανῶι καταστερίσαι An II 249b (Cat), τὸ σχῆμα κατηστέρισεν Is 331, Βερονίκης πλόκαμον ἐξ αὐτῶν κατηστέρισεν Sch 363, sim An II 104a. 106a. 131. 232b (Cat) 242b (Cat) 244b (Cat) Sch 352. 356. 372. 375. 385. 396. 399. 409. 413. 459 al
 καταστερισμός. τῶν πρὸς τὸν -όν An II 110a, ὡς συνιρέχουν τῆι ἱστορίαι καὶ τὸν -όν Sch 405
 κατάστημα Sch 488. 494 al, διὰ τὸ ποιοῦν -α Sch 368. 373, ἐν τοῖς βορείοις -ασι Sch 485, ἐν Θερωνῶι -ατι ἄερος Sch 512, sim Sch 527, ἐπὶ τῶι εἰδυνῶι -ατι Sch 530, τὸ κατὰ φύσιν σώζοντες -α Sch 544, τοῦ ἀχμηροῦ -ατος Sch 548
 καταστηρίζειν An II 103a al, κατ' ἄλλους ἄλλοι τόπους κατεστηριγμένοι (οἱ ἀπλανεῖς) Sch 340, ἐξ ἑκατέρου μέρους τοῦ βορείου πόλου

- Ἄρκτοι κατεστηριγμένοι Sch 341, δια τῶν ἀστρῶν κατεστήριξε Sch 388, βέλος κατεστήριχται δίχα Τόξου Sch 401, ἐν κυκλωτέρῃ σχήματι κατεστηριγμένοι εἰσὶν Sch 417, sim Sch 441, ὃν (τὸν τὴν Εὐρώπην) διαγαγόντα ταύρον) Ζεὺς κατεστήριξεν Pap 557 al
- κατάστικτος Sch 491, αἱ -οι μέλισσαι Sch 534
- κατάστρομα An II 256 b (Cat)
- καταταρταροῦν Sch 339
- κατατάσσειν vide Θανμασιτῶς
- κατατιθῆναι Le 565
- κατατομή. τὰς εἰς ξ' λεπτὰ -άς Sch 450
- κατατρέχειν. καταδραμεῖν εἰς τὸ Δύκαιον Suppl I 574 (Cat)
- κατάτρησις. αἱ μέλισσαι τὰς -εις τῶν κηρίων ἐξαγώνους ποιοῦσιν Sch 444
- καταυγάζειν. -ονται ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ ἀμυροῦνται (οἱ ἀστέρες) Ach 50, sim Sch 390, μὴ -όμενα ὑπὸ τοῦ σεληνιακοῦ φωτός Sch 434
- καταφαίνειν. οἱ ἀστέρες -ωνται τὴν αὐτὴν θέσιν ἔχοντες Sch 506—7
- καταφανής. ἀστέρων εὐ -ῶν Ach 41, πόλος ἀντίχθοσι -ῆς νότιος Is 316
- τοῦτο -ῶς ἐστι ψεύδος Is 326
- καταφάρεσθαι (de sideribus) ἀρτίως κατενηνεγμένοι ὡσιν Att 19, -όμενος ἀστέρας Ach 50, -εται τῷ δοκεῖν ἐπὶ ὠκεανόν Is 320. 333, εἰς δύσιν ἑσπέρως -εται Sch 393, πολλῶν . . ἕτεῶν -όμενων Sch 447
- καταφλέγειν Ach 61 Sch 412
- καταφορά. τῆς -ᾶς καὶ δύσεως τοῦ παντός Sch 447
- καταφυτεύσαι εἰς τὸν τῶν θεῶν κῆπον An II 188 b (Cat)
- καταχρησθαι. κατεχρήσατο τῷ ἔθει τούτῳ Ach 82
- καταχρηστικῶς Sch 375
- καταχρῆειν. ὁ -ισμένος ἐν τῇ σφαίρῃ κηρῶι μεμιλωμένῳ (κύκλος) An I 95, ὁ -ισμένος ἐν τῇ σφαίρῃ κηρῶι λευκῶι ib
- καταψεύδεσθαι. τὸ κατεψευσμένον προοίμιον Ach 81
- καταψύχειν. διὰ τὸ πᾶν κατεψύχθαι Ach 62, sim 64. 65, τῶν κατεψυγμένον ζωνῶν Ach 62, ζώνην κατεψυγμένην passim (An II 124 a. 125 a. 132. 133 Is 317. 331 al)
- κατέναντι τοῦ ἀρκτικοῦ Is 320
- κατεπέγειν (cupere) Ach 29
- κατέχειν Sch 385, τῇ ὑπὸ τοῦ ἡλλίου κατεχομένη μοίρῃ Att 18, τὴν τῶν θεῶν βασιλείαν κατασχεῖν An II 244 b (Cat), ὁ Τοξότης ὑπὸ τοῦ ἡλλίου τότε κατέχεται Sch 400, πυκνονεφῇ κατέχεται Sch 421
- κατηγορεῖν. τὸ συντρέχειν εἰς ταύτην τὰς ἀκτίνας ὑγρότητα -εἰ τοῦ ἀέρος Sch 495
- κατιέναι. κατιῶν ἐπὶ τὰ νότια ὁ ἥλιος Ach 54, κάτεισι νοτιώτερος ib, ἀπὸ Καρκίνου ἐπὶ Αἰγόκερω τὸν ἥλιον κατιόντα ib, sim Sch 435, ἀνέμου κατιόντος Sch 511
- κατοικεῖν Sch 344, οἱ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἡμισφαιρίου -οῦνται Ach 65 An II 133, διὰ τὸ ἐν μικρῶι μορίῳ τῆς γῆς -εἶν An I 91, ὁ ἐν τῷι σπηλαιῳ -ήσας Sch 424
- κατοικίδιος. τὰς -λους ὄρνιθας Sch 521
- κατολισθαίνειν. -οντα ἐπὶ τὰ ἴδια τῆς τέχνης Ach 78
- κατονομάζειν Att 14 Is 318 Sch 431
- κατόπιν. τοῖς κ. αὐτοῦ. . φαίνεται Ach 49
- κατοπτεύειν Sch 369. 377
- κατοπτρικός. -ῆν ἐποιήσατο ἔμψασιν Sch 516
- κάτοπτρον Ach 50, -ωι παραπλησίαν (τὴν σελήνην) Ach 50, -ον λαβῶν τις ib, τὴν θέσιν τοῦ -ον ποιῆσεται ib, πλαγιάσειε τὸ -ον ib, τὸν πλαγιασμὸν καὶ τὴν ἔγκλισιν τοῦ -ον ib, τοῦ -ον ἐγκλινομένου ib, (σελήνην) -όν τι Is 319

- κατορθοῦν. τὸν ἄθλον κατώρθωσε Sch 385
κατώτερος Ach 47 An II 259 b (Cat) Is 319
-ω Ach 47, ἐπάγει -ω Sch 432
κατωφερές Ach 33, ὁ αἰθέρ-ες ἔχει τὸ πῦρ Ach 34
καῦμα πολὺ Ach 64
καῦσις. πρὸς τὴν τῆς θερμότητος καῦσιν An I 97
καυστικός λόγος Sch 441, sim 482
καυστός. τὰ -ὰ βραδέως ἐξάπτεται Sch 536
καυσώδης λόγος Sch 441
κέγχρον βάλοι εἰς φῦσαν Ach 34
κεῖσθαι. δι' ἀμφοτέρων τῶν Ἄρκτων κείμενος An II 187 b (Cat), κίχλοι κείμενος An II 193 b (Cat), αὕτη κεῖται ἐν τοῖς ἄστροις διὰ τὴν Ἄθηνᾶν An II 216 b (Cat), ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τοῦ Κριοῦ κείμενον An II 223 b (Cat)
κεκρατημένως ἀποδεδωκέναι τὴν διάνοιαν Hi 14
κέλευθος. τῆς τοῦ ἡλίου -ου Sch 403. 404
κελυφανώδης Sch 512
κέντρον An II 130 Is 316 al, κέντρον τάξιν καὶ μέγεθος ἐπέχουσαν (τὴν γῆν) Ach 32, τῆς γῆς πρὸς αὐτὸν κέντρον λόγον ἐπεχούσης An II 129, ὅφ' οὐ τῶι κέντρῳ πληγείς An II 248 b (Cat), κέντρον τοῦ κόσμου Sch 341, vide σημειῶν
κερατίζειν Sch 367
κερατίζειν Sch 544
κερατοειδής Sch 482
κερατοποιεῖν Sch 482
κεραυνοβολῆσαι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ An II 194 b (Cat)
κεραυνοβολία Suppl I 574 (Cat)
κεραυνός. -οὺς ἐμποιεῖ An II 127
κεραυνοῦν. τὴν οἰκίαν αὐτοῦ -οῖ An II 198 b (Cat) Sch 387. 392. 412
κερῶνιος τοῖς ἐμποροῖς Ach 84
κέρκος An II 183 b (Cat), τὸν φαινόμενον ἐπὶ τῆς -ου τοῦ Λέοντος An II 193 b (Cat)
- κεφαλή. ὑπὲρ -ῆς ἡμῶν An II 130
κηλεῖν. καὶ τὰς πέτρας καὶ τὰ θηρία ἐκπλεῖ διὰ τῆς αἰδῆς An II 231 b (Cat)
κηρῖον vide κατάτρησις
κηρός Le 565. 567, vide καταχρῆ-ειν
κιθαριστής. ἐν -οῦ Ach 83
κινάρα Sch 511
κινδυνεύειν Sch 356, ἥς γνώμης -ει ... εἶναι An I 93
κινεῖν Sch 490, τὸν περὶ τῶν ζωνῶν ἐκίνησε λόγον Ach 67, ἀπὸ τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν κινήθentes Ach 72, τὴν σφαῖραν κινεῖν lb, -ουμένης τῆς σφαίρας Ach 80, ὕδωρ ὑπὸ τῶν ἀνέμων κινούμενον An I 92, τὴν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ κινούντος φοράν An I 98, ἐν τῶι τὸν οὐρανὸν κινεῖσθαι Sch 351, vide λόγος
κίνησις passim, ἰδίαν -ιν ἔχειν Ach 39, εὐσταθεστέραν τῆς -εως τὴν ὁρμὴν An I 98, ὥστε διασῆν αὐτοῦ (τοῦ ἡλίου) τὴν -ιν εἶναι, τὴν μὲν σὺν τῶι κόσμῳ, τὴν δὲ κατ' ἰδίαν An II 128, διὰ τὴν τῆς φλογός -ιν An II 253 b (Cat), πρὸς τὴν βραδυτέραν τοῦ ἡλίου -ιν Sch 366, ἀφ' οὗ τῆς -εως τῶν ποδῶν Sch 396, sim Sch 378 et passim, κινοῦνται ἰδίαν τινὰ καὶ προαιρετικῆν -ιν Sch 429, ποιὰν λαμβάνων -ιν Sch 496, τῆς ἐπὶ τὰ ἔξω -εως Sch 521, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ -ιν Le 568 bis, vide θέσις
κίνητικός. -ῆ σπερματικῆς δυνάμεως Sch 541
κινῶν. ἐν τοῖς συμποσίοις τρεῖς κρατῆρας ἐκίρων Ach 81
κίσηρις πλαγία Ach 40
κισηροειδής ἥμος Ach 46
κίλων. ἡ ἐπὶ τοῖς κλοσιν ἔτυς Le 564
κλάγξ Sch 522
κλέπτειν. ἵνα κλέψαιεν ὁ θεὸς τοῖς τέκνοις ἀθανασίας τροφήν An I 95, -ουσαν (λέγουσαν codices) τῆ Ἄρτέμει τὸ σύμπτωμα Sch 344
κλῆις Sch 366

κλήσις. ἀπὸ τῶν πρώτων βασιλευ-
σάντων πεποιήται τὴν -ιν Sch
339

κλίμα *passim*, κατὰ τὰ ἑπτὰ κλίματα
Ach 47, ὡς πρὸς τὸ ἡμέτερον κλί-
μα An I 96, πρὸς τὸ τῆς Ἑλλάδος
κλίμα An II 130. 131, ἐν τῷ δι'
Ἑλλάδος κλίματι Sch 426, κατὰ τὸ
κλίμα τοῦ Ἑλλησπόντου Ach 57,
κατὰ τὸ Ἑλλησποντιακὸν καὶ τῆς
Μακεδονίας κλίμα Ach 70 Sch 436
sq., πρὸς τὸ αὐτόθι κλ. ib, ὅποσα
τὰ κλίματα τῆς γῆς Ach 69, πρὸς
τὰ κλίματα τῆς γῆς ἕξει τὰ μεγέθη
τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν νυκτῶν διά-
φορα Ach 70, ἡ κατὰ τὰ κλίματα
διαφορά Ach 71, ἐν τῷ τοῦ Διὸς
κλίματι Ach 83, τὸ δι' Ἑλλησπον-
του κλίμα (ὡς) τὸ δι' Ἀθηνῶν γρά-
φας Sch 438, κατὰ τὸ κλίμα τοῦ
κόσμου Sch 512

κλίνειν. τὴν σιὰν ἡμῶν εἰς τὰ
δεξιὰ αὐτοῦ -ων Ach 64, κεκλιμένοι
τόποι Is 317

κλοπή An I 95

κλυδῶν. αἱ τοῦ -ῶνος ὄρμαί Sch
420—1

κνηκίς νεφέλη λεπτοτάτη κνηὴ ὕδα-
τος An II 126

κνημίς. ἀνατεταμέναι τὰς κνημίδας
Ach 46

κνησμώνης Sch 548

κοιλαινίεν Sch 493

κοιλία An II 207b (Cat), ἐπὶ τῶν
πρὸς τῇ -λαι πτερόγων An II 246b
(Cat), τὰ δ' ἔχει ἐν τῇ -λαι An II
254b (Cat)

κοῖλον. ἀπὸ κοίλου Ach 46

κοιλότης Ach 37, ἐν -ῆσι τε ταπει-
νομένη καὶ ἐν ἀναστήμασιν ὑφου-
μένη An I 92, vide λύχνος

κοιλοῦν Sch 493

κοινός. -ὰ πᾶσι γράφων Ach 84,
τοῦτο τὸ ἄστρον -ὄν ἐστίν An II
267b (Cat), κατὰ -οῦ (figura) Sch
436, ἀπο -οῦ Sch 510, μὴ ἔστω σοι
ἀπόβλητον κατὰ -ὄν τοῦτο τὸ σημεί-
ον Sch 525

ἰδίως καὶ -ῶς Ach 41, ἦν -ῶς λέ-
γομεν ἡμέραν Sch 433

κοινότης. μνήμην αὐτῶν θεσθαί
βουλόμενος τῆς -ητος An II 203b
(Cat)

κοινωνεῖν. οἱ κ. ἀλλήλοις προαι-
ρούμενοι An II 264b (Cat)

κοινωνία. ἔχουσιν οὖν τινα -ίαν
ἐκ τοῦ καιροῦ Sch 467

κόκκος φακοῦ Ach 34, συμβήσεται
μετεωρισθέντα τὸν -ον ἐν μέσῳ
τῆς κνύστεως στήναι ib

κολάπτειν. τὸν -άπαντα τὴν κρή-
νην ἐν τῷ Ἐλικῶνι Sch 376

κόλλα. ἡ κ. καὶ ἑαυτὴν καὶ τὰ ἐκ-
τὸς κρατεῖ Ach 41

κολοβός. -ωτέρας τὰς ἡμέρας An I
97, οἱ κόλουροι τὴν ὀνομασίαν ἔ-
χουσιν ἀπὸ τοῦ -οι καὶ μὴ ὀλοτε-
λεῖς φαίνεσθαι An II 129

κολούειν. (οἱ κόλουροι) δοκοῦσιν ἡμῶν
κεκολοῦσθαι ὡς περὶ (περὶ?) τὰς οὐράς
Ach 60, δοκεῖν κεκολοῦσθαι αὐτοὺς
κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ib, οἱ κό-
λουροι λέγονται μὲν, ὅτι τὸ κατα-
δύνον αὐτῶν . . ὀλόκληρον ἡμῶν
γενέσθαι κολοῦει τὴν θέαν An I 95

κολπίας ἀνεμος ἀπὸ κόλπου φερό-
μενος Ach 68

κολυμβᾶν ἐπ' ἄκρωι τοῦ ὠκεανοῦ
Sch 351

κόμη. τὰς ἀκτῖνας τοῦ παντὸς ἀστέ-
ρος κόμας εἶναι νομιζοῦσιν Sch 547

κοριορτώδης Sch 385

κόπος Sch 479

κορεστικῶς. λίαν -ῶς καὶ ἐξόχως
Sch 539

κόρη. ἡ -ῆ γλῆνῃ λέγεται διὰ το
στίλβειν Sch 402, sim Sch 403

κορυφή. τῶν ἰπέρ -ῆς ἐχόντων τὸν
ἥλιον μεσουρανοῦντα Ach 67, κατὰ
-ῆς αὐτῶν ἢ ὁ ἥλιος Ach 67, sim ib,
ὡς περ -ῆ τῆς πάσης (γῆς) An I 92,
οἱ κατὰ -ῆν τόποι τῆς σφαιρας An
II 127, τοῦ κατὰ -ῆν σημείου An
II 129, sim An II 130

κοσμεῖν. -εῖ τὰ φανυλότερα σεμνό-
τητι Is 328

κοσμητής τῶν ἀστέρων Ach 29
 κοσμικός. -ῆ κίνησις Ach 39, τῶν
 -ῶν φιλοσόφων Is 324
 κοσμίως Sch 524
 κόσμος. ἐντός τοῦ κόσμου Hi 5. 6.
 ἔξω τοῦ κόσμου στρέφων (figuras
 siderum) Hi 6, ἡ ἔγκλισις τοῦ κόσ-
 μου Hi 16, ὁ κόσμος ζῶιον Ach 35,
 σχήματος σφαιρικοῦ περὶ τὸν κόσ-
 μον ὄντος Ach 51, ἡ τοῦ κόσμου
 θέσις Ach 72, ἡ φυσικὴ θέσις τῆς
 σφαίρας τοῦ κόσμου An II 102 b,
 κόσμος ἐστὶ σίστημα οὐρανοῦ καὶ γῆς
 καὶ τῶν ἐν τούτοις φύσεων An II 127,
 τὴν σὺν τῷ κόσμῳ κίνησιν An II
 128, τοῦ κόσμου σφαιροειδοῦς ὑπο-
 κειμένου An II 129, τοὺς ἀντοὺς
 κόσμους ἔχοντες τῷ κόσμῳ An II
 130, sim ib, τοὺς τοῦ κόσμου πό-
 λους An II 130, τὸ διοικοῦν τὸν
 κόσμον ἀκριβῶς Is 324, ὁμοίως
 τῷ κόσμῳ θεῖναι τὴν σφαῖραν Is
 329, δι' ὅλου τοῦ κόσμου ἡ πρό-
 νοια χωρεῖ τοῦ θεοῦ Is 332, sim
 ib, ἄξων διάμετρος τοῦ κόσμου
 εὐθεῖα διὰ τῶν πόλων ἐπιξευγνυ-
 μένη Sch 341, κέντρον τοῦ κόσμου
 ib, πρὸς τὸ διηρηκὲς τῆς φύσεως
 τοῦ κόσμου Sch 409, τὸ αἰώνιον
 τοῦ κόσμου ib, ἀντιφέρονται τῷ
 κόσμῳ Sch 428, ἀεικίνητος ὁ κόσ-
 μος Sch 443, κατὰ τὴν αἰδίον τοῦ
 κόσμου κίνησιν Sch 444, τὸν κόσ-
 μον σφαιρικὸν συμβέβηκεν εἶναι
 Sch 444, τὰ περὶ τὸν κόσμον ση-
 μεῖα Sch 547, vide ἀνανέωσις
 διατύπωσις ἔγκλιμα ἔγκλισις
 ornamentum. κατητέριστα μετὰ
 παντὸς τοῦ γυναικείου κόσμου Sch
 375
 κούριον Sch 393
 κοῦφος. οἱ ὄτεροι Is 330
 κόχλος (κόχλαξ) An II 237 b (Cat),
 ὡς τοὺς συμμάχους καθώπλισεν ib,
 διὰ τὸν -ον τὸν θαλάσσιον An II
 238 b (Cat), εὔρε δὲ οὗτος τὸν κόχ-
 λακα ἐν τῇ θαλάσσει Sch 397
 κραδαίνειν (intr.) Sch 396

κράζειν. μέγα -οντες Sch 508
 κρᾶσις Sch 407, μεμυγμένη ἐκ πάν-
 των ἔχων τὴν κρᾶσιν (ὁ οὐρανός)
 An I 92, τὴν σύστασιν ἐκ τῆς κρᾶ-
 σεως βεβαίαν ἔχει ib, τῆς κρᾶσεως
 τοῦ ἀέρος An I 97, τῶν τὴν ὁμοίαν
 κρᾶσιν ἐχόντων Sch 540
 κρατεῖν τῆς τοῦ ποιητοῦ διανοίας
 Hi 14. 20, ὅσα ἐκὸ μᾶς ἔξεως
 ἠνωμένα κρατεῖται Ach 41, ζέλον
 ἐκὸ τοῦ κρατούντος στενοχωροῦ-
 μενον An I 92, ἄξων κρατεῖ (τὴν
 γῆν) ἀκίνητον An II 124 a, δόξας
 αὐτὴν κρατῆσειν An II 208 b, ἀμφο-
 τέρων αὐτῶν ἐκράτησε An II 251 b
 (Cat), σφαῖραν κρατεῖν Is 318, κα-
 λατρόπα κρατῶν Sch 406, vide
 κόλλα
 κρατήρ vide κίρνα
 κράτος. κατὰ -ος ζητούμενον An
 II 243 b (Cat)
 κραυγάζειν Sch 517. 522. 529 a1
 κρέμασθαι. ὁ -άμενος ἀήρ An I 93
 κρεοβορεῖν Sch 360
 κριθαί. ὅτε πρῶτον τὰς -ὰς θερί-
 ζουσι Sch 362
 κρίλος. φέρων τὴν σφαῖραν -ος Le
 564, κατὰ τὸν μεσημβρινὸν -ον Le
 568
 κρίνειν vide ἄξιος, κεκριμένοι εἰ-
 σὶν (a1) ὄραι Sch 512
 κρίσιν ἔχει Ach 41, ἀφ' ἑαυτοῦ
 κρίσιν περὶ τῶν τοιούτων προφε-
 ρόμενος γέγραπεν Hi 16
 κρότος. -ον ποιούonta An II 240 b
 (Cat)
 κρούειν. ἐφ' οὗ (τοῦ σκορπίου)
 κροσοθέντα An II 249 b (Cat)
 κρύος Sch 398. 402. 518. 529
 κρύπτειν An II 248 b (Cat), τὴν
 παρθενίαν μᾶλλον αἰρουμένης κρύ-
 πτεσθαι An II 208 b (Cat), κρύψαι
 αὐτὴν ἐν τῶν κατά Κρήτην
 ἄντρων An II 209 b (Cat), ἔκρουσε
 δ' αὐτὸ ἐν Ὑπερβορείοις An II 241 b
 (Cat), ὡς δὲ καὶ αἱ πλείοναι Νη-
 ρήιδες ἐκρύπτοτο κεκρυμμένης ἐ-

- κείνης An II 245 b (Cat), ὑπὸ γῆν ἐκρύβη Sch 405
 κρυσταλλώδης (ὁ οὐρανός) Ach 34
 κτείς. κτένης (Lyrae) An II 232 b (Cat)
 κτίσιμα Sch 388
 κυβερνήτης. ὑπὲρ τὸν Ἰθακήσιον -ην An I 89
 κύειν πλείονα An II 254 b (Cat) Sch 409
 κυκλείν. περὶ τὸν ἴδιον κυκλεῖσθαι κύκλον Ach 39
 κυκλικῶς φερόμενον Ach 39, -ῶς κινεῖται Ach 41, περὶ τὴν γῆν -ῶς ἄλλη ἐστὶν ἐπάνω σφαῖρα An I 91
 κυκλοειδής. φωτός -οῦς Sch 489
 κύκλος. μείζονα (ἐλάσσονα) -ον φέρεσθαι Sch 371 al, -όθεν περιλαβῶν πάντα τὰ βόρεια An II 108a, κυκλόθεν ὠικισμένην An II 124a
 κυκλοτερής Ach 84 An I 97 Is 319 Sch 431, τροχοῦς -εῖς An I 92, -εῖς τὸ σχῆμα Sch 503, -ῆς τοῦ ἕδατος φορά Sch 511
 -ῶς περικείμενον Ach 50, -ῶς πανταχόθεν εἰς λειότητα ἀπήρτιστα An I 92
 κύκλωσις. τὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ Δράκοντος -ιν Sch 373
 κυλλεῖν Sch 443, ἡλίου ἀπὸ ἀνατολῶν κυλιόμενον Ach 48
 κυλινδεῖν. τῶν πάντων στοιχείων . . . περὶ ἄλλα -ομένων An I 90, κάτω -ούμενος (ὁ οὐρανός ὁ ἔτερος) An I 90
 κυνῆ An II 226 b (Cat)
 κυνηγεῖν Sch 389. 461
 κυνηγεία. ἐν -ία An II 196 b (Cat)
 κυνηγετεῖν An II 248 b 252 b (Cat) Sch 405. 461
 κυνηγετικός. σχῆμα ἔχων -όν Sch 405
 κυνηγία An II 254 b (Cat)
 κυριλεκτεῖν. σφόδρα -ήσας Sch 424
 κύριος. αἱ τοῦ ἡλίου πρὸς τὸν ἀέρα διαφοραὶ -ώτεραι τῶν τῆς σελήνης εἰσὶν Sch 490, ἢ ἀπλῶς . . ἢ [τὸ] -ιώτερον Sch 416
 -ίως Sch 499, -ίως (λέγει) opp. κατ' ἐπικλησιν Sch 344, μήνα -ίως τὸν χρόνον τὸν ἀπὸ τῆς σεληνιακῆς συνόδου Sch 473
 κυρτός Le 565
 κυρτοῦν. κυρτουμένων κυμάτων An I 92, κεκρυτωμένον ἄνω φέρεσθαι Sch 372
 κύρτωμα ἀπὸ τῆς οὐρᾶς τοῦ -ατος An II 256 b (Cat)
 κύρτωσις. ὅταν τῶι διχοτόμωι -εῖς προσγένωνται τοῦ φωτός Sch 473
 κύστις Ach 34
 κυψέλη Sch 534
 κωνοειδής Sch 495, περὶ τὸ -εῖς τῆς γῆς Ach 49
 κῶνος. περὶ τὸν κῶνον τῆς γῆς Ach 49. 50, τὸν τῆς ὄψεως κῶνον Sch 493, τοῦ ἡλιακοῦ κῶνον καὶ τοῦ γῆνον Sch 498, ἐμπιπτούσης αὐτῆς εἰς τὸν σκιερὸν κῶνον Sch 499
 κωπηλασία Sch 411
 κωπηλατεῖν Sch 411
 λαγών. ἐφ' ἑκατέρας -όνος An II 191 b (Cat) al
 λαζούριον Le 565
 λαλιά. ἡ -ὰ τῶν ἀνθρώπων Sch 509
 λαμβάνειν. οἱ ὀρλζοντες ἐπινοοῖαι μόνον -ονται An II 129, λαβεῖν ὡς γυναῖκα An II 245 b (Cat), ἀνάλογον . . -όμενος Is 316, ἐπὶ τῶν δύο εἴληφεν Sch 345, ληπτέον (scil. τὴν σύνταξιν) Sch 393, -όντων τὴν ἀρχὴν Sch 416
 λαμπάδες Ach 68. 69
 λαμπηδών Sch 348 bis 351. 465 al, οὐ γὰρ ἐν ἑαυτῶι πεπυκνωμένην ἔχει ὁ ἀστὴρ τὴν -όνα ἀλλὰ διαχάσκουσαν καὶ ὡς ἐν παλμῶι οὔσαν Sch 408
 λαμπρός. πάντων -ότερον ὁ Ἄρατος ἔγραψεν Is 324
 λαμπρύνειν. οὐ πολλοὶ αὐτὴν -ουσιν ἀστέρες Sch 374
 λατρεία. ἐπαύσατο τῆς παρὰ Ἄδηται -εἰας An II 242 b (Cat)

λειος. λειοις και ὄμαλοις προσφε-
ρομένη (ἢ ὄμας) Sch 458
λειότης. εἰς -ητα διαχειόμενων An
I 92, εἰς -ητα ἀπήρτισται An I 92
λειπιν (intr.) Sch 391, -εσθαι τῆς
λαμπρότητι Hi 7
λειπόσαρκος Sch 510
λέπιθος. ἡ -ος τοῦ αἰοῦ Ach 33, τὸ
ἐνδοτάτον καὶ μεσαίτατον τῆς -ου
Ach 33, ἡ ἔξωθεν περιφορὰ τῆς
-ου ib
λέξις (dictum) Hi 11 Sch 360, αὐτῆ ἡ
τοῦ ποιητοῦ -ις Sch 410
λεοντῆ. τὴν -ῆν περιειλημένος An
II 190 b (Cat), τὴν -ῆν περιβεβλη-
μένος An II 191 b (Cat)
λεπίς Sch 510
λεπτομέρεια Sch 526
λεπτομερής Sch 526
λεπτόν Ach 44 *dicit particula, ἡ*
μοῖρα ἔχει -ὰ ἐξήκοντα Le 570, *vide*
χωρεῖν
λεπτός. ἀλάσι λεπτοῖς Ach 55, νε-
φέλη λεπτοτάτη κενὴ ὕδατος An II
126, κατὰ σύστασιν λεπτὴν An II 126,
χύμα τὸ λεπτότατον An II 127,
λεπτὸν φῶς Sch 473
-ως. ὕδωρ λεπτῶς διεσπασμένον
ἐπὶ τῆς γῆς An II 126—127, χιῶν
πίπτουσα λεπτῶς An II 127
λεπτότης Sch 494, εἰς -ητα στενο-
χωρομένη (ἢ γῆ) An I 90
λεπτύνειν Sch 512
λέπυρον. τοῦ -ου ὁ ὕμν (ἐν τῷ
αἰῶι) ἐξήρτηται Ach 33
λευκαίνειν. αὐτῆ ἡ πορεία -εται
Sch 514
λευκανθίζειν Sch 513
λευκότης An I 95, ἡ κατὰ τὴν ὁδὸν
-ης Sch 513
λευχειμονήσαντες Ach 55
λέων. τὸν λέοντα τὸν Νεμεαῖον Ach
49
ληπτός. σωμαίων ἀριθμῶι ληπτῶν
Ach 42
ληρεῖν Sch 356. 368. 444
ληστεύειν. διὰ τὸ -εσθαι Sch 358
λιβανῶτις Sch 418

λικμητήριον. ἐν τοῖς -λοις γεννώ-
μενα τὰ βρόφη ἐτίθεισαν εἰς σύμ-
βολον εὐτροφίας Sch 393, *vide*
λίχνον
λίχνον παρὰ τὸ λαν κινεῖσθαι Sch
393, λίκνον ἐστὶ σκευός, ἐν αἷ δια-
χωρῶνται ἀπὸ τοῦ πυροῦ τὴν
ἀκαθαρσίαν, τὸ λεγόμενον λικμη-
τήριον Sch 394
λιμένιος Ζεὺς Ach 94
λίνον. τὸ -ον αὐτῶν (τῶν Ἰχθύων)
αἷ συνέχονται An II 225 b (Cat)
λογίζεσθαι κύκλον Sch 448
λόγιος. τὸν πάντων τῶν Κενταύ-
ρων ἄτερον Sch 424, εἰς ἦν -ιον
ἦν An II 251 b (Cat)
λόγος. τὸν κατὰ μέρος λόγον παρα-
πέμπει Hi 17, χρώτων λόγων Ach
38, ἀκίνητοί εἰσι κατὰ τὸν ἕλιον
λόγον Ach 45, κατὰ τὸν αὐτὸν λό-
γον Ach 58, φυσικῶι τινι λόγῳ Sch
364, ὡς ὁ λόγος Sch 335, κατὰ λό-
γον Sch 438, οὐδένα λόγον ἔχει Sch
339, ὁ δὲ λόγος (sententia haecce)
Sch 342 al saepe, ὡς δὲ ὁ πολὺς λόγος
Sch 349, πολὺς καὶ διάφορος λόγος
τοῖς παλαιότεροις περὶ ταύτης τῆς
Παρθένου ἐκινήθη Sch 357, β' μέρος
λόγου Sch 383, τὸν πάντα λόγον τῆς
σφαίρας εἰς δ' διέλεν Sch 432, κατὰ
τοὺς λόγους τῶν Ἑλλήνων Sch 443,
σημεῖον καὶ κέντρον λόγον ἐπέχειν
Sch 446, τὸν περὶ τῶν τῆς σελήνης
τεκμηρίων λόγον Sch 489, κατὰ λό-
γον τῶν ἐ' πρὸς τοὺς θ' Le 566,
vide *τριμερής*
λοιπόν (adv.) An II 108 a Sch 359.
361. 416. 417. 435 bis. 439. 446.
497 al
λοξίας idem ac ζωδιακός An I 96,
cognomen Apollinis ib
λοξός. κύκλος -ός passim, τὰς ὁδοὺς
-άς (coni) An I 96, πόρον ὄνη -όν
An I 96, τὴν λεγομένην -ῆν An II
128, -οὺς (κύκλους) ἂν τὰ ἐπίπεδα
κέκλιται πρὸς τοὺς λεγομένους ὀρ-
θούς καὶ τοὺς παραλλήλους An II
128, sim An II 130

- λοξοῦν. καταβαίνει -ούμενος ὡς πρὸς τὰ κάτω (ὁ ζωδιακός) An I 96, ἐναντίως διὰ τῶν τροπικῶν λοξωμένοι An II 130, sim An II 131 Sch 434. 442, ἡ κεφαλὴ λελόξωται Sch 351
- λοῦεσθαι τουτέστι καταδύεσθαι An I 94, ὄφθεισαν . . λουομένην An II 181 (Cat) Sch 344
- λύειν. λυθήσεται τὸ ζητούμενον An I 94
- λύκος. αὐτὸν -ον ἐποίησε Suppl I 574 (Cat)
- λυκόφως λέγεται ὅταν ὁ λύκος θεάσῃται Sch 476
- λυμαίνειν. διὰ τὸ ὑπὸ πολλῶν λελυμάνθαι (τὴν Ἰλιάδα) Ach 78, ἐλυμνην πολλοὶ τοῦτο τὸ ποίημα Ach 80
- λυττᾶν Sch 345
- λύχνος. τοῦ ἐν τοῖς λύχνοις πυρός Ach 33, τὸ ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ λύχνου ἔλαιον ib, εἴ τις λύχνον ἄψας ἐν μέσῳ οὐκίματος θείῃ Ach 64, κατὰ τὸ ἐπὶ τοῦ λύχνου ἐπόδειγμα An I 91, τὸ περὶ τῷ -ωί φως Sch 524
- μαζός. προσετέθησαν τῷ μαζῶι An I 95
- μάθημα. -ατος ἐνχρήστον τῷ βίω An I 89, τοῦτο τὸ μ. κυβερνήτην μὲν ἐν καιρῷ πεποίηκεν Ὀδυσσεύς, Ἀτρέα δὲ βασιλέα An I 89, τοῦ -ατος ἀμύητος An I 89, τὸ περὶ τῶν ἀπλανῶν -α Sch 429, οἱ περὶ τὰ -ατα δεινοὶ Sch 545, vide φιλοσοφείν
- μάθησις. τὴν -ιν ἄμα τοῖς ὠσὶν ἐπιδείκνυσσι τοῖς ὄμμασι An I 89
- μακάριος Sch 374
- μάκελλα ἢ μονόθεν κέλλουσα Sch 337, -αῖς οὐκ ἀροῦται γῆ Ach 84 Sch 337
- μακρόσκιος οἱ πόρρω τὸν ἥλιον ἔχοντες Ach 67
- μαλακός. -ὰ πνεύματα Sch 481
- μάλκη ἐστὶν ἢ ἐκ ψύχους ἐπὶ ἄκρας Comm. in Ar. rel. ed. Maass.
- χειρας καὶ πόδας ἐπανάστασις τοῦ χεῖματος, τὰ λεγόμενα χεῖμετα Sch 398
- μαντεῖον. ἐν τοῖς -οις τὸ θεσπιζειν (δίδωκεν τῇ Θεσπείᾳ Ἀπόλλων) Sch 379
- μαραίνειν Sch 540, -εται τὰ τῆς θερμότητος Sch 492
- μαρμαρυγαί. τὰς -ὰς κάτω νενοῦσας Ach 69, ἐκ πυρός -ῆς ἐκπεπομένης ib, κατὰ τὰς τοῦ ἀστέρος -ὰς ὡς περὶ πορφυρίζουσας Sch 407
- μαρτυρεῖν An I 90, -εἰ τῷ λόγῳ τούτῳ Sch 438 al
- μαρτύριον. εἰς -ιον τῆς εἰρημένης πόσεως τῶν θεῶν An II 235 b (Cat), ἔστι καὶ πλοῖον αὐτοῦ -ιον An II 240 b (Cat), -ιον εὐγνώμοσύνης τοῦτο ἡγούμενοι An II 264 b (Cat), sim 419
- μάρτυς. φέρονσι -υν Ach 83, ἐπάγονται καὶ τὸν ποιητὴν -υρα An II 235 b (Cat)
- μαστήρ. πολλοὺς ἐξέπεμψε -ας An II 245 b (Cat)
- μαστός Ach 55, (ἡ γῆ) μαστός ἐστιν An I 92, ἐπὶ τῶν μαστῶν ἐκατέρωθεν An II 198—9 b (Cat), εἰ μὴ τις αὐτῶν θηλάσει τὸν τῆς Ἥρας μαστόν An II 277 b (Cat), προσσχεῖν αὐτὸν τῷ τῆς Ἥρας μαστῶι An II 277 b (Cat)
- μάταιος. τοῦτο . . -όν ἐστιν Sch 391
- μάτην φέρονται Sch 413
- μάχεσθαι. πάντα ἐναντία καὶ μαχόμενα Ach 66
- μεγαλοφῶνως ἐκπομπέει Sch 357
- μέγεθος ἡλίῳ μείζον γῆς Ach 48, κατὰ μέγεθος ἴσος Ach 51, μέγεθος μέγιστον Ach 53, μεγέθους διχῆ διαστατοῦ ἐπὶ τε μῆκος καὶ πλάτος Ib 316, τὸ δὲ στερεὸν μέγεθος τριχῆ διαστατὸν (ἐπὶ) πλάτος μῆκος βάθος ib
- μεθεκτικός Ach 37
- μεθίστασθαι Sch 417, μεταστάντων αὐτῶν καὶ μηκέτι τὸ δίκαιον συντηρούντων An II 201 b (Cat)

- μέθoδος. εἴ τις εἴη -ος, δι' ἧς δυ-
νατὸν . . . Le 561
- μειοῦν Ach 49. 50. 66 Sch 440. 472,
τῆς ἐντόνου φορᾶς -οῦμενον An I
98
- μελανεῖν. τῆς χροιάς αὐτοῦ -οῦσης
νοοῦμεν ὅτι Sch 425
- μελανία Sch 486
- μέλη. κατ' ἀναλογίαν τῶν μελῶν
Sch 446
- μένειν. -ει ὁ κόσμος τῶι ἴσον ἔχειν
το βαρῦ τῶι κούφωι Ach 32, sim
Ach 38, περὶ ἣν (εὐθείαν) -ουσαν ὁ
κόσμος στρέφεται An II 129 Sch
341
- μερίζειν Ach 45 Sch 437
- μερικός. -ῆ ἔκλειψις Sch 500
- μερός. ὑψηλοτέρων ὄντων καὶ τα-
πεινοτέρων τῶν μερῶν (τῆς γῆς)
Ach 47, ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν
ἐπὶ τὰ δυτικά Ach 48, ἐκ μέρους
Ach 50, Ἡριδανοῦ πρῶτα μέρη An
II 118 a, ὡς ἐν παραδειγματος μέρει
Is 327, ἐξ ἑκατέρου μέρους τοῦ ἰση-
μεροῦ An II 132, ἐξ ἑκατέρου
μέρους τοῦ βορείου πόλου Sch
341, sim passim, (ἢ ὄλων) ἢ ἀπὸ
μέρους τινός Sch 343, εἴ τινα λέ-
γονται . . . κατὰ μέρος Le 562, sim
Le 563
- μεσάζειν. οὗτοι -ουσι τὴν σφαῖραν
Sch 432
- μεσαίτατος passim, ἐν τῶι -ωι Ach
32, -άτην Ach 50, τὸ -ον ἔχει τοῦ
οὐρανοῦ Is 320
- μεσημβρία μεσημερία τις οὐσα Ach
52
- μεσημερία τις οὐσα (ἢ μεσημβρία)
Ach 52
- μεσόγαιον. τὰ -α δικαίους ζωσί
καμάτοις Sch 359
- μεσόδη Sch 458
- μεσολαβεῖν. αἱ ἀπίνες -οῦσαι τὴν
νεφέλην Sch 495
- μεσονύκτιον Sch 455, κατὰ τὸ -ον
Sch 434
- μέσος. κατὰ τὸ μέσον Ach 53, ὁ διὰ
μέσων τῶν ζωιδίων λεγόμενος με-
σαίτατος ὑπάρχων τοῦ ζωιδιακοῦ
ἡλιακός τε καὶ ἐκλειπτικός ἐπιχα-
λούμενος An II 130, τοῦ διὰ μέσον
αὐτῶν κύκλου ἐφαπτομένου τῶν
τροπικῶν An II 131, εἰς τὸ ἀνά
μέσον πίπτει τοῦ τε ἀρκτικοῦ καὶ
θερινοῦ τροπικοῦ An II 213 b (Cat)
- μεσουρανεῖν Hi 12 Ach 52 a1, τὸν
ἥλιον -οῦντα Ach 67, -οῦντος τοῦ
βορείου πόλου Ach 70, -οῦντα Καρ-
κίνου An II 102 a, sim An II 103 a
Sch 406 ter Sch 423 al
- μεσουράνιος. -ίαν τὴν θέσιν σχῆ
Ach 70
- μεταβαίνειν An II 108 a Sch 476,
τοῦ παντός μὴ -οντος ἐτέρωθι Ach
39, μεταβατέον ἐπὶ An II 108 a,
προειπῶν περὶ τῶν ἀπλανῶν -ει-
νῶν ἐπὶ τὸν τῶν πλανήτων λόγον
Sch 426
- μεταβάλλειν Sch 483, εἰς Is 321.
331 Sch 366. 506, εἰς ἀγείρους με-
τεβάλλοντο Sch 412, οἳ μὲν κατὰ
μέγεθος -ουσι Sch 432, εἰς ὕδωρ
-οῦσης (τῆς νεφέλης) Sch 519, sim
An II 130 a1
- μετάβασις. -ιν γινομένην Ach 48,
τόπων -εις ποιώνται ἀστέρες Sch
513, sim Sch 542. 543
- μεταβιβάζειν Att 20
- μεταβολή. κατὰ -ῆν An II 126. 127,
τὴν -ῆν λαμβάνει Sch 485, τῆς εἰς
τὸ ὕδωρ -ῆς Sch 494, sim 496
- μετάγειν. εἰς ἑαυτοὺς -ουσι Ach
27
- μετακινεῖν Sch 535
- μετακομίζειν Sch 347
- μετακονδύλιον Sch 506
- μετακόσμιον. -ια τὰ μεταξὺ τῶν
κόσμων διαστήματα Ach 39
- μεταλαμβάνειν Sch 539, τῆς αὐτῆς
μετεληφθῶς οὐσίας Ach 39, μετέλα-
βεν αὐτὴν (τὴν Δύραν) Ἀπόλλων
An II 231 b (Cat) Sch 394, ὁ -ων
τῶν τοῦ νότου πνευμάτων Sch 439
- μεταλλάσσειν εἰς Sch 517
- μεταμορφοῦν. τὴν δ' εὐξασθαι
πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι -ωθῆναι

- An II 220 b, sim 234 b (Cat) Sch 349. 387
- μετανοεῖν Sch 471
- μεταπέμπεσθαι. μεταπεμφθέντι ὑπ' Ἀντιγόνου Is 325 ab
- μεταπίπτειν. ἐν τοῖς μάλιστα -ουσι ζωϊδοῖς Sch 432
- μεταπλασμός. οὐ δεῖ τῶν -ῶν τὰς εὐθείας ἐπιζητεῖν Sch 354
- μετάρσια An II 126, τὰ μεταξὺ τοῦ αἰθέρος καὶ τῆς γῆς Ach 68, τῶν πάλα λεγομένων μεταρσίων An II 140a
- μετατιθέναι (immutare) Hi 22, τὸ ἡμιστίχιον Hi 6, τῶι εἰς ἡδονὰς μεταθεμένωι Is 323, *sententiam commutare* med Att 19
- μεταφέρειν Sch 452
- μεταφορά. ἢ -ὰ ἀπὸ τῶν χρωμάτων Sch 482
- (*circumvolutio*). ἴσον τῆι -αῖ τὸν κύκλον ἔχουσαι An I 96
- μεταφράζειν. τὸ εἰδέναι -άσαι An II 150a
- μεταχειρίζεσθαι Sch 548, ὅπερ ἴδιον ποιητοῦ τοῦτο -εται Sch 346
- μετέρχεσθαι. ἀπὸ τόπου εἰς τόπον -όμενοι Ach 69, τὴν τῶν σημείων ἀκριβειαν -εσθαι Sch 479
- μετέχειν. μετασχὼν τοῦ κεραυνοῦ τοῦ Φαέθοντος (ὁ Ποταμός) Sch 412
- μετεωρίζειν Sch 508. 526, -ισθέντα τὸν κύκλον Ach 34, -ίσω τὸν βόρειον κύκλον (πόλον) Ach 70 bis al, -ομένην ἔχει τὴν ὄψιν ὡς ἐπὶ τὸ Κῆτος Sch 416
- μετεωρολογεῖν Sch 335
- μετέωρος An II 129, τὰ -α ἐν οὐρανῶι καὶ αἰθέρι ἐστίν Ach 68, οἱ περὶ τὰ -α δεινοὶ Ach 42, ζώων βόρειον ὄλγν -ον An II 124a 132, -ον ἔχων τὴν κεφαλὴν An II 190 b (Cat), τὰ τε -α καὶ τὰ ἐπίγεια Is 328, δια τὸ -ον τοῦ πόλου Sch 372, τῶι Ἀρχτούρωι σφόδρα -οι καὶ μεγάλαι εἶσιν αἱ περιφοραὶ Sch 419, -ότερα Sch 460, τῶν ... ἐν τῶι -οι συνισταμένων Sch 488, οὐ -ους αἰρεσθαι Sch 535 al
- μετιέναι ἐπὶ An II 108a Sch 403, ἀπράγμονα βίον μ. Sch 361
- μετουσία. τῆς τῶν λοιπῶν -ίας An I 92
- μετοχή. τὸ πρῶτον φῶς καὶ μὴ κατὰ -ῆν ἕτερον γινόμενον An II 127, κατὰ -ῆν γινόμενον ib
- μετρεῖν. τοῖς ἀστροῖς τὴν νύκτα μετρεῖ An I 89, τὰς ὥρας μετῆσαι An II 275 b (Cat), ἐμέτρουν ... πρὸς τὸν τῆς σελήνης δρόμον τοὺς μῆνας Sch 473
- μετρικός. -ὰ εἶναι Ach 77
- μετρίως λέγειν Att 10, βιάζονται οὐ μετρίως An II 150a
- μέτρον. ἐντείνας τὰ παρ' αὐτῶι κείμενα μέτρα Ach 77—8, ἴσως διὰ τὸ μέτρον ἐμποδιζόμενος Sch 357, διὰ τὸ μέτρον ὄν ἐστίν Sch 421
- μῆκος. τὸ ἐν τῶι δωδεκατημορίωι μῆκος Hi 22 al
- μῆν. οὐ γε μῆν Is 320
- μῆνη Sch 473
- μηνοειδής Ach 49, ἡ σελήνη An II 128 Sch 472. 473. 474 al
- μηνύειν Sch 479. 502 al
- μῆποτε (*fortasse*) Ach 53 passim
- μηχανικός. ἐν τοῖς -οῖς ὥρολογίοις Ach 58, ἐν τῶι -ῶι ἐργαστηρίωι ἐργαζόμενοι Le 561, διὰ -ῶν ὀργάνων Le 562
- μιγνύναι vide ἀναθυμῖαισις, βούλεσθαι αὐτῆι μιγῆναι An II 208 b (Cat), sim passim
- μικρὸν ἔμπροσθεν Sch 401, κατὰ -ὸν ὑπονοστεῖ Sch 404
- μικρόψυχος καὶ κενός Hi 4
- μιλτοῦν. κηρῶι μεμιλωμένοι An I 95
- μιμῆσθαι Sch 522, τοὺς τὸ ξίφος -ομένους Sch 406, ἔστι γὰρ τι σύστημα νεφελῶδες ἐξ ἀστέρων ὕδατος ῥύσιν -ούμενον Sch 412, -εῖσθαι τὸν δημιουργόν Le 568

- μίμημα.** βοῦν Ἰούς -α An II 211 b (Cat), κόσμον -α Sch 343, -ά φασι εἶναι ἵππου τοῦ Πηγάσου Sch 376, -α ἐκ τοῦ δελτωτοῦ τριγώνου τοῦτο ἐν τοῖς ἀστροῖς ἐστίν Sch 381
- μίμησις.** -ιν δίδωσιν Sch 521
- μιμητής** Is 324
- μιμνήσκειν.** μέμνηται αὐτοῦ Ach 76 Sch 392. 416 et passim
- μίξις.** . γίνεται Sch 351, τῆι πρὸς τὸ φῶς μίξει Sch 494
- μνήμη.** -ην αὐτῶν θέσθαι βουλόμενος τῆς κοινότητος An II 203 b (Cat), ἐπὶ μνήμη τῆς Διονύσου φιλίας Sch 353, -ην ποιησάμενος Sch 404, sim Sch 475, οὐδὲ πολλὴν περι αὐτῆς καταβάλλει -ην Le 564
- μνημονεύειν** Ach 62, πρώτος ἄθλος ἦν εἰς τὸ -θῆναι An II 206 b (Cat), τοῦ ἀντικειμένου -ει Sch 404, οὐ -ει τοῦ ἀστέρος Sch 411, αὐτοὺς ψιλῶς -ει Sch 413, -ει αὐτῶν Sch 417, ἄκρας μόνης κεφαλῆς μνημονεῦσαι Sch 456, sim Sch 476
- μνημόνευμα** vide ἀμαρτία
- μνημόσυνον.** ὅπως -ον ἔχη An II 222 b (Cat), ὅπως ἐκείνου τε καὶ αὐτῶν -ον τεθῆι ἐν τοῖς ἀστροῖς An II 232 b (Cat), sim Sch 394, τοῦ εἶναι -ον καὶ τῆς πράξεως An II 248 b (Cat), εἰς -ον τῆς πράξεως An II 249 b (Cat), ὡς -ον An II 263 b (Cat), -ον τῆς ἐπὶ Ἀριάδῃ συμφορᾶς Sch 352
- μνησθῆναι.** περὶ τῶν ζωνῶν οὐκ ἐμνήσθη Ach 62, sim Sch 471 al
- μνί(ει)ον** An II 225 b (Cat) Suppl I 577 (Cat)
- μοῖρα.** ἐξήκοντα μοιρῶν ἐστὶ τὸ ζώδιον Sch 418 et ita saepissime, μοίρας φησὶ καὶ τὰς εἰς ἕξ λεπτά κατατομὰς καὶ τὰς ἡμέρας καὶ τὰ ζώδια Sch 450
- μόλιβδος** Ach 32. 33
- μονή.** ἡ τῶν τεσσάρων στοιχείων μονή Ach 32, τῆς στροφῆς τὴν -ῆν An I 97
- μόνιμος.** -ον τοῦ τόπου τηρεῖν τὴν στάσιν An I 91, βέβαιοι καὶ -οι Sch 432
- μόνος.** οἱ κόρακες κατὰ -ας ἐπιεικῶς φθεγγόμενοι Sch 529, sim Sch 551, -ον οὐκ ἐπιφανόντων Sch 382
- μονόχρως** Sch 515
- μόριον** vide χωρεῖν, τῆς γῆς μόριά τινα Ach 40, ἐν μικρῶι (μ)ορφῶι τῆς γῆς An I 91, ἐν ἡμέραις τξέ' καὶ ἐλαχίστωι μορφῶι Ach 47
- μορφή.** πᾶσαν ἡμειβε -ῆν An II 233 b (Cat)
- μορφοῦν** Sch 414. 415. 416, εἶδωλον ἐκ πολλῶν ἀστέρων μεμορφωμένον An II 128, vide εἶδωλον
- μουσικός** Sch 394. 395, τοὺς θεῖους ε' λόγους τοὺς -οὺς Sch 569
- μῦθος** ἤλιος Ach 40. 46 Is 319
- μυθικός.** -ώτερόν φησιν Ach 55, sim 61, Δία τὸν -όν Ach 82. 83, ἱστορία μυθική Is 321, πολλὺς ἐνέμεινε τῶι -ῶι Sch 361, ταῦτα μὲν τὰ -ά Sch 386, τὸ φυσικὸν ὡς -ὸν παρελήφθη Sch 399
- ὡς τι ἐπιφανῶν καὶ φυσικῶς ἄπτεται Sch 420, -ὡς ἐξηγούμενος Sch 434, sim Ach 35. 83 bis Sch 345 al
- μυθολογεῖν** Ach 49, ἐκ τοῦ φανεροῦ ἀπλῶς -οῦντες. . φασὶν Sch 391
- μυθολογία.** ὡς παρατείνονται τὴν -ίαν. . ἐν τῶι προτέρωι μύθῳ Sch 361, χαριεντιζόμενος τῆι -ίαι Sch 391
- μυθολόγος** Sch 368
- μῦθος.** ὁ -ος ὁ Προμηθεὺς An I 93, ὡς οἱ -οὶ φασι An I 95, ὡς οἱ -οὶ παίζουσιν An I 98, μεταχειρίζεται (παρεισάγει) τὸν -ον Sch 346, οὐ πάντῳ τῶι -ῶι συντρέχειν δοκεῖ ib, ὁ -ος βούλεται (acc. c. inf.) ib, φέρεται. . Κρητικὸς -ος Sch 349, τῶν μὲν ἄλλων -ων ἐπιφανῶι μὲν ἐνδοικνύμενος τὸ μὴ ἀγροεῖν, τὸν δὲ ἐπὶ τῆς Δίκης μόνον σχεδὸν ἐξείργασται Sch 357, ὁ δὲ -ος οὕτως ἔχει Sch 367, φασὶν οἱ -οὶ περὶ

τῶν Πλειάδων ὅτι Sch 386, sim ib, φασι τινες τοιοῦτον -ον Sch 391, ἀποσενάζεται τὸν -ον Sch 392, vide ἐνδεικνυσθαι
 μυθώδης. -ες καὶ ψεύδος Ach 55
 μυκτῆρ An II 212b (Cat) An II 222b (Cat) Sch 519
 μυρμηκία Sch 520, πυρουμένων τῶν -ιῶν Sch 521
 μύρμηξ Ach 48 An I 97
 μυσάζειν. τῆς ὀμότητος αὐτὸν μυσαχθεῖς An II 198b (Cat)
 μυστήρια vide τελεῖν
 ναρκᾶν Sch 398
 ναῦς. νηός An II 114a Sch 457, νηῶν Sch 398
 ναυτιλία Sch 476a, οἱ τῆι -λαι χρωμένοι An II 256b (Cat)
 ναυτίλλεσθαι Sch 349. 397. 449
 ter al, πρὸς τὸ χρήσιμον τοῖς -ομένοις ταῦτα οὕτω διαγέγραπται Le 562
 ναυτίλος Sch 476. 483
 νεῖκος· ἢ διάλυσις Ach 31, πνεῦμα θεῖον ὅπερ οἱ ποιηταὶ καλοῦσι -ος An I 90
 νέκταρ An II 235b (Cat) Sch 396
 νεύειν. πάντα (τοῦ κόσμου) τὰ μέρη ἐπὶ τὸ μέσον νένευκεν Ach 38, πάντα νέυει ἐπὶ τὸ μέσον ib, τὰς μαρμαρυγὰς κάτω νεύουσας et τὸ φῶς νενευκός Ach 69, εἰς ἀνατολὴν νεύσας Sch 350, νεύουσαν ἐπὶ τὸ μέσον τῆς σφαίρας Le 565
 νευστάζειν Sch 484
 νεφέλη. -ῶν ὑγρῶν Ach 69
 νεφεληγερέτης. -ην παρὰ τοῖς ποιηταῖς εὐρίσκομεν Ach 83
 νεφέλιον Sch 505, τὸ -όν ἐστὶν ἢ ἐν αὐτῷ ὀρωμένη Φάτιη An II 205b (Cat)
 νεφελώ(οε)δης Sch 423. 430. 535, διὰ -ους συστροφῆς An II 228b (Cat), sim Sch 385. 400, σύστημα -ῶδεις Sch 412, πιλῆσις -ῶδεις Sch 483, -ης τῆι συστροφῆι Sch 505
 νεφώδης Sch 506

νέφωσις ἀνώματος Sch 493
 νεωτερίζειν. ἢ ἐπιτολή τινος ἀστέρου -ουσα τι τῶν περιγελῶν Sch 338
 νεώτερος. οἱ -οι λέγονσι Sch 418
 νήπια. τὰ -α κατετίθεσαν (ἐν κοινῶι) Sch 393
 νήσοις. γῆν νήσου τρόπον ἐπέχειν An I 92
 νικᾶν. θρήνοι νικηθεῖσαι Sch 386
 νοεῖν. Sch 347 al, σώματα νοεῖται Ach 41, τὸν αὐτὸν τρόπον νόει καὶ ἐπὶ ἄλλων Ach 48, ἵνα νοῶμεν τὸ πλάτος τῆς πορείας Ach 52—3, χρῆ νοεῖν Ach 62, οἱ Δία τὸν ἥλιον νοήσαντες Ach 82, sim 83, πλὴν νοητέον τοῦθ' ὅτι An II 110a, νοητέον Ach 52 An II 128, νοεῖσθω ὁ μὲν θεινός τροπικός An II 129, sim An II 130, δύνατο δ' ἂν νοεῖν . . τὸ δημιουργεῖσθαι ἡμᾶς ὑπὸ φύσεως Sch 336, βέλτιον δὲ καὶ τοὺς ἥρωας τοὺς προτέρους ἡμῶν νοεῖσθαι Sch 339, ὁ νοούμενος ἄξων Sch 341, τὸν ἄξωνα συμβέβηκε νοεῖσθαι εὐθείαν τινα καὶ ἀσάλευτον γραμμὴν Sch 341, sim passim, ἀλληγορικῶς νόησον Sch 386, νοεῖσθω τολῶν τὸ 'βεβηκῶς' οἶον ὀρμών Sch 407, ἀφ' ὧν καὶ τὰ τῶν ἡμερῶν νοητέον Sch 448, πρὸς τὸ νοεῖν σαφῶς τὸν Ἄρατον Le 561, νοοῦμεν ὅτι τότε ἀφανῆς γίνεται ὁ Νεῖλος Sch 425, νοοῦνται δὲ καὶ ἄλλοι κύκλοι Sch 435, περὶ τῆς νοουμένης αὐτῶν ὑπὸ τῶν κύκλων τομῆς Le 562
 νόησις. ὅσον ἐπὶ τῆι τῶν ἀνθρώπων -ει καὶ σημειώσει Sch 514
 νοητός. σώματα νοητὰ σμικρότατα Ach 31, τὸν νοητὸν κόσμον Ach 35, νοητοὺς κύκλους Ach 52, sim Ach 55 An II 127. 129, ἢ διὰ μέσου αὐτῶν ἀγομένη εὐθεία νοητή An II 129, σημεία νοητὰ An II 129
 νομή. τὴν -ὴν ποιῶσαι Sch 534
 νομίζειν Sch 444, -όμενος ἢ ὀνομαζόμενος Ach 75

- νοτιζειν. -όμενα τα κέρατα κησ-
μάδη γίνεται Sch 518
- νότιος. ἐν τῇ -ίῳ ζώνῃ Ach 64 et
passim, ἐν τοῖς νοτίοις Sch 440
- νοῦς. νοῦν ἔχοντός ἐστι Ach 35,
ὁ δὲ νοῦς (*haecce sententia*) Sch 351
al passim
- νυκτομαχεῖν An I 89
- νυκτοπλοεῖν (*e πυκροπλοεῖν emen-*
datum) Hi 10
- νυμφλος aeolice γαμβρός Sch 383
- νύττειν. αἱ μῦται σφοδρότερον νύτ-
τουσιν Sch 523
- νυχθήμερον Sch 437. 447 Le 564.
568
- νυχθήμερος Sch 340
- νωτιαῖον An II 246 b (Cat) Sch 436.
505
- Ξενίζειν. ἐξένισε τὸν Δία παρα-
θεῖς τράπεζαν An II 198 b (Cat),
μὴ -όμεθα Sch 384, οἷδὲ -ει τῇ
καινότητι τῆς ὄψεως Sch 415
- ξένιος Ζεὺς Ach 84 Is 332
- ξένος. οὐδὲ -ον εἰπόντα τῶν Εὐ-
δόξου An II 150 a
- ξηρασία Sch 485
- ξηρός. -ὰ καὶ καπνώδης ἀναθυμιάσις
An II 126. 127 et passim, vide ἀ-
ναθυμιάσις, -ότεραι αἱ νῆσοι τῶν
ἡπείρων ὑπάρχουσαι Sch 547
- ξηρότης Sch 482. 539 al
- ξιφηφόρος (κομήτης) Sch 545
- ξύειν. ὡσπερ ξύοντος (coni) Ach 71
- ξύλινος. ἐπὶ τῆς σφαίρας τῆς ξυ-
λίνης Ach 62
- ὀβελίσκος. ὡσπερ -ον εἶπε (τὸν
ἄξονα) Ach 61, εἴ τις -ωι ξύλον ἀκι-
νήτως ἐμπερονήσειεν An I 92
- ὀγδοαῖα οὐσα (ἡ σελήνη) Sch 473
- ὀγκᾶσθαι. ὠγκήθησαν οἱ ὄνοι An
II 297 b (Cat)
- ὄγκος. τῷ ὄγκῳ τοῦ ἀναστήματος
An I 92, διὰ τὸν -ον τῆς γαστροῦς
An II 219 (Cat)
- ὄγκοῦν. πρὸς ὕψος -ουμένη An I
90
- ὀδηγεῖν. ὄπως -ῆ An II 247 b (Cat)
ὀδοιπόρος. φέρει τοὺς -ους ἢ ὁδὸς
Sch 342
- οἰκεῖν. οἰκουμένη ζώνῃ Ach 64. 65
al, ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένῃ
Ach 66, οἱ ἐν ταύτῃ τῇ οἰκουμένῃ
οἰκοῦντες Ach 67, ἡ καθ' ἡμᾶς οἰ-
κουμένη An II 132 Is 320, sim Is
330, τὴν πᾶσαν οἰκουμένην γῆν νῆ-
σου τρόπον ἐπέχειν An I 92, sim al,
(ὠκεανός) πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐμ-
περιέχει Is 320, οἱ ἐπὶ τοῦ αὐ-
τοῦ ἡμισφαιρίου οἰκοῦντες sim An
II 125 a, οἱ περὶ τοὺς τόπους οἰ-
κοῦντες An II 261 b (Cat), ὁ ἐν τῷ
Πηλῷ οἰκίας An II 264 b (Cat),
τοῖς ὑπὸ τῷ λημερινῷ οἰκοῦσιν
Is 317
- οἰκεῖος. -ότερον ἠγγίσαστο Sch 334,
-ότατα Ach 83, ἐκ τῶν -ων χρόνων
sim Sch 338 al, ὁ Κρατήρ -ον πη-
γῆ ἢ ποταμῷ Sch 425
-ως ἐσχημάτισται An II 215 b
(Cat)
- οἰκέτης. τὸν αὐτοῦ -ην An II 247 b
(Cat)
- οἰκημα. ἐν μέσῳ -ατος Ach 64
- οἰκῆσιμος. ζώνην κίκλωι -ιμῆν An
II 124 a al
- οἰκῆσις. τὰς -εις τῶν ἐθνῶν ἄλλας
ἀλλαχοῦ Ach 47, -ιν ἄλλην Ach 49,
-εις ἐναντίας Ach 66, περὶ διαφο-
ρᾶς τῶν ἐν ταῖς -εσι σκῶν Ach 66,
τῶν ἐν ταῖς -εσι ib, περὶ -εων καὶ
τῶν ἐνοικούντων Ach 67, κατὰ τὰς
διαφόρους -εις An II 129, πρὸς πᾶ-
σαν -ιν Is 317
- οἰκητήριον θεῶν (ὁ κόσμος) Ach
35. 37, ἐν τῷ τοῦ Διὸς -ίῳ Ach 83
- οἰκίζειν. κυκλόθεν ὠκισμένην (ζώ-
νῃ) An II 124 a
- οἰκτος. δι' -ον καταστερίσας Sch
389
- οἰνοῦν. -ωθέντα An II 247 b (Cat)
Sch 405
- οἰνοχοεῖν (?) An II 235 b (Cat)
- οἰνοχόη. ἔχων ἔστηκεν -ην An II
235 b (Cat) Sch 396

- οἰνοχόος. ὡπερ ἄν -ον χέειν An II 235 b (Cat), ὅπως ἔχηι -ον An II 243 b (Cat)
- οἰνώδες τὸ τῆς οἴνου οὐσίας μεθεκτικόν Ach 37
- οἰωνίζεσθαι An II 244 b (Cat)
- οκλάζειν. οκλάσας ἐστὶ καὶ ὡπερ καταπεσῶν ἀπὸ τινος καμάτου Sch 352, -ον ἐστὶ ib, sim Sch 368
- οκνηρῶς Sch 550
- οκνος. τὸν -ον εἰδῶς ἐκ τῶν βαρυτάτων ὄντα στοιχείων An I 91
- οκταετηρίς Ach 47
- οκταπλάσιον Ach 48
- οκτωκαιδεκαπλασίων Is 319 Sch 445
- ὀλίγος. ὡς ἐν -ωι Ach 69, παρ' -ον An II 116 a. 118 a, οὐδὲ κατ' -ον Sch 341
- ὀλι(υ)νθος Sch 425
- ὀλκή. τῆι τῶν πλανητῶν πρὸς τὸναντιον ὀλκήι An I 98, τὴν ὡς ἐπὶ τὸν ἥλιον ἀπὸ τῶν ὄψεων διὰ τὴν τῶν ἠγρῶν ἀναθυμιάσιν εἰς αὐτὸν ὀλκήν (sic) Sch 546
- ολκός Sch 513
- ὀλόκληρος. -ον τὴν θέαν An I 95, χώρας -ου Sch 445
- ὀλόκνυλος ἢ σελήνη Sch 474
- ὄλον πλὴν ὀλίγου συνατελλεῖν Hi 24, ἐντὸς τῆς σφαίρας τῶν ὄλων Ach 52, διαφέρειν τὸ ὄλον τοῦ παντός An I 92—3, βασιλεὺς τῶν ὄλων καὶ πατήρ Sch 335, δι' ὄλου Sch 354. 398. 411 (opp. κατὰ τινα καιρόν) al, ἢ αὐτὴ δι' ὄλου Sch 364, σφόδρα δι' ὄλου Sch 525, vide ῥύμη
- ὄλοσχερῶς Sch 454 al, ἀγνοεῖ λέγων Hi 15, -ὡς οὐ δυναμένων Att 17, -ὡς ἀναστρέφεσθαι (perverti) Hi 23, -ὡς ὄλος δύνεται Sch 460, -έστερον περὶ τούτων διαλαμβάνει Le 562
- ὄλοτελής An II 129 Sch 377
- ὀλότης. ἄστρον ἐστὶν -ης καὶ συναγωγή ἀστέρων Sch 338
- ὄλως. οὐδ' ὄλως Ach 49, μὴ φαίνεσθαι ὄλως Sch 354
- ὀμαλός Sch 488, γῆν μὴ εἶναι ὀμαλήν Ach 47
- ὀμβροὶ καταλαμβάνουσι τὴν γῆν Ach 38
- ὀμβροφόρος ὁ αἰθέρ Sch 554
- ὀμιλεῖν. -όντων αὐτῶν An II 265 b (Cat), προκατεγγυμένη ὀμιλοῦντος τῆι γῆι (τοῦ ἡλίου) Sch 395, ὠμίλησε Λήδαι Sch 394
- ὀμίχλη ἐστὶ νέφος ἀγονον ὕδατος ἢ ἀτμώδης ἀναθυμιάσις An II 126
- ὀμιχλώδης ζόφος Sch 532
- ὀμόγνιος Ζεὺς Is 332
- ὀμοῖος τῶι εἶδει τῶι Αἰγίπαι An II 237 b (Cat), τὸ χρῶμα -ος τῶι ἐν τῶι Αἰετῶι An II 274 b (Cat)
- ὀμοιοταχῶς μὲν οὐ μὴν ἰσοταχῶς Sch 340, -εἰς ib
- ὀμοιότης. διὰ τὴν τῆς οὐρᾶς -ητα Sch 348, ποιεῖ -ητα τοῦ Κυνός An II 271 b (Cat), καθ' -ητα Sch 345. 447, κατὰ τὴν -ητα Sch 372, διὰ τὴν πρὸς τὸ Υ στοιχείον -ητα Sch 388
- ὀμοιοῦν An II 233 b (Cat) Sch 403
- ὀμοίωσις. καθ' -ιν Sch 345
- ὀμολογομένως Att (Hi) 10. 11. 16. 20. 23 Sch 381
- ὀμόστοιχος An I 91
- ὀμοταγής Le 567, τὴν αὐτὴν τάξιν ἔχων καὶ -ῆ Le 565
- ὀμόφυλος. τοῦ ἀέρος περιχυθέντος πρὸς τὸ -ον Ach 31
- ὀμοχρόνως κινεῖται Sch 364. 379
- ὄνειδος. διὰ τοῦ -ους πειρώμενος πρὸς δικαιοσύνην ἐπιστρέφειν Sch 357
- ὄνομα. ταῦτα τὰ -ατα ἔθεντο τοῖς ἄστροις ἀπὸ . . . Ach 75, παῖδα -ατι Παλονα An II 222 b (Cat)
- ὄνομάζειν. ὀνομάσθη ἀπὸ τοῦ Ἥλιου An II 273 b (Cat), sim Is 325 ab
- ὄνομασία. οἱ κόλουροι τὴν -ίαν ἔχουσι ἀπὸ . . . An II 129, sim ib Sch 345. 426 al, τὴν τῶν ἄστρον -ίαν Sch 357, τὴν -ίαν δέδωκε τῶι ὀργάνωι Sch 394, -ίας ἔτυχεν Sch 416

- ὄξυδερκής. διὰ τὸ -ὲς αὐτοῦ Sch 476
ὄξύρροπος. διὰ λεπτότητα πρὸς
γένεσιν ἀνέμων -ος Sch 494
ὄξύς. μῆδὲν εἶναι ὀξύτερον εἰς κίνη-
σιν οὐρανοῦ Sch 340
ὄξύτης. ὅπως ἂν ὀξύτητός τις ἔχοι
βλέπειν Ach 37
ὄρανός (οὐρανός) Ach 37
ὄρατικός. ἢ -ῆ ὄψις Sch 445
ὄρατός ὁ γαλαξίας Ach 55
ὄραῖν. φωνὴν πρὸς συνοσίαν -ῶσαν
ἐπὶ τὴν θήλειαν Sch 518. 519
ὄργανον Sch 394, διὰ μηχανικῶν
-ων Le 562
ὄργια ἢ τῶν δύο χειρῶν ἔκτασις
Sch 352
ὄρεστίας ἄνεμος ἀπὸ ὀρῶν φερό-
μενος Ach 68
ὄρθοπύγιον An II 234 b 269 b (Cat)
Sch 395
ὄρίας ἄνεμος ἀπὸ ὀρῶν φερόμενος
Ach 68
ὄρίζειν. ὀρίζων λέγεται διστάς τῶν
ὀρωμένων τὰ μὴ ὀρώμενα τῆς
σφαίρας An II 127 a), ὀρίζοντες κύκ-
λοι An II 129. 130 a), ὠρισμένοι τό-
ποι Ach 34, sim Ach 38, ὠρισμένων
σωμάτων Ach 42, -ει τὸ ὑπὸ γῆν
καὶ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον (ὁ ὀρί-
ζων) Ach 51, μεγίστας τιμὰς ἐν τῇ
θαλάσῃ αὐτῷ ὠρισεν An II 245 b
(Cat), τὸν διάκοσμον ὀρῖσαι τοῦ
οὐρανοῦ καὶ τῶν ἀστρῶν τὰς τά-
ξεις An II 275 b (Cat), τινὲς δὲ ἄλ-
κιδῶντι τῷ ἐντός ἔχοντι τὰς χει-
ρας διὰ τὸ κρῖος ὠρισαν Sch 398
-εσθαι (med, *definite*) Ach 36. 39
Is 319
ὀριστικόν Sch 477
ὀρμαῖν Ach 50, ἐπ' ἐκείνην ὠρμησε
τὴν ὑπόθεσιν Ach 29, ὀρμήσασαν
(τῆκ γῆν) διὰ βαρῦτητα δύναι κάτω
An I 90
ὀρμή. vide ἀγωγός et φορά. ἀνω-
φερῆ ἴσχει τὴν ὁρμὴν Ach 33, ἀπὸ
ὀρμῆς ὠνομάσθησαν (ἀνεμοί τινες)
Ach 68, μετὰ ῥύμης καὶ σφοδραῖς
ορμῆς Ach 69, εὐσταθεστέραν τῆς
κινήσεως τὴν ὁρμὴν λαμβάνη An
I 98
ὀρνίθων γάλα Ach 33
ὄρος (idem ac τὸ ἄνω) glossa Phrygia
Ach 36
ὄρος. τὴν ἐν ταῖς λομηρίαις ὦραν
εἰς τριάκοντα ὄρους μερίζουσι,
ὥστε τὸ τριακοστὸν μέρος τῆς ὥρας
τῆς ἐν τῇ λομηρινῇ ἡμέραι ὄρον
λέγεσθαι τοῦ δρόμου τοῦ ἡλίου Ach
45, πάντες οἱ ὄρον φωνῆς γράφαν-
τες Sch 335, ὄρος παλαιός Ach 36
ὀρούειν Ach 36, ὠνόμασται (οὐρα-
νός) παρὰ τὸ ὀρούειν, ὃ ἔστιν ὀρ-
μῶν An I 92
ὄροφή. ὡς πρὸς τὴν τῆς σφαίρας
-ῆν οὐ γνωριζόμενος Is 320
ὄρτυξ. (ἐπὶ τὴν τοῦ Κυνῶς ἐπιτολήν)
καὶ τὸν -γα θύουσι Sch 366
ὄρυγμα. καὶ οἱ αὐλοὶ καὶ τὰ -ατα
Sch 520
ὄρχησις. -ιν ὀρχούμενοι Sch 346
ὄσημέραι καὶ ὦραι in *aeternum* An
I 97
ὄσιοις. ἐπιφανῆ αὐτὸν ποιῆσαι -ον
ὄντα An II 240 b (Cat)
ὄστρακον (Καρκίνου) An II 204 b
(Cat) Sch 505
ὄσφραίνεσθαι Sch 520
ὄσφραῖσθαι. -ᾶται τῆς τοῦ ἀέρος
παχτητος Sch 519
ὄσφρησις Sch 509. 519
οὐθετέρως καλεῖ An I 93
οὐραῖον An II 257 b (Cat)
οὐρανοθεσία vide σφαιρογρα-
φία
οὐρανός passim, τὰ κατ' -ὸν ἀστρα
An I 89, -ὸς τὸ περιέχον πάντα τὰ
ὄντα πλὴν αὐτοῦ An II 127, περὶ
τῶν κατ' -ὸν ἀστρῶν An II 140 a,
ἐν -οῖς τιμῆς ἀξιοθῆναι An II 165 b
(Cat)
οὐρεῖν (*servare*) Ach 36
οὐρός 1. (urina) ἐκ τῶν οὐρῶν καὶ ἐκ
τῶν σκυβάλων καπνὸν ἀφίεναι Sch
520
2. idem atque ἔσχατος ὄρος Ach
36

- οὐσία. ο ἥλιος πέμπτη οὐσία μηδενί των τεσσάρων στοιχείων ἐπικοινωνοῦσα ἀγέννητος τε καὶ ἀφθαρτος καὶ ἀμετάβολος Ach 30, οὐσίας χῆμα τὸ λεπτότατον θερμὸν φύσει καὶ λαμπρόν An II 127, οὐσία οὐρανοῦ Ach 34, οὐσία ἡλίου Ach 46, ἀήρ οὐσία κούφη ζοφερά, κατὰ μετοχὴν δὲ γινόμενον, ἢ δὲ θερμὴ καὶ φωτεινὴ θεῶν (οὐσία) ἐξ αἰθέρος συνέστηκεν An II 127, τὴν οὐσίαν ζητεῖσθαι τοῦ Διός Sch 335, φλογώδους οὐσίας κεκοινωνήκασι Sch 484, τὰς ὑγρὰς οὐσίας σιτοῦνται Sch 523, τὸ πῦρ ὡμολόγηται ξηρὰς οὐσίας Sch 524
- ὀφθαλμικός. ὡσπερ καὶ ἐπὶ τῶν -ῶν Sch 493
- ὀχεύειν Sch 541
- ὀχευσις. ὑπομείναντα τὴν -ιν τῶν ἀρρένων Sch 541
- ὀχημα. τοῦ -ατος (clavis) ἀλίσεις ἀπιώρηνται καρδίαν ἐξηρημέην ἔχουσαι Sch 366
- ὀχθη. παρὰ ταῖς τοῦ Ἡριδανοῦ -αις Sch 412
- ὄχλος Ach 42
- ὄψις. τὸ βλεπόμενον ἐν τῇ -ει Ach 36, κεῖται ἔξω τῆς σφαίρας ὡς πρὸς τὴν ἡμέτεραν -ιν An I 95, τὴν -ιν προσπίπτουσαν τοῖς λείοις σώμασι καὶ ἀνακλωμένην καὶ κατακλωμένην Sch 516, (τὴν -ιν) τὴν ἐπὶ τὸν ἥλιον ἀνάκλασιν ἴσχειν ib, vide ὀλκή
- Παγετώδης. ὁ οὐρανὸς κρυσταλλώδης ἐκ τοῦ παγετώδους συλλεγείς Ach 34
- πάγος ἐστὶν ὕδωρ πεπηγὸς An II 127
- παθητικός. -ῶι ἀντὶ ἐνεργητικοῦ Ach 85
- πάθος. κατὰ π. Sch 345. 447
- παιδεύω. πολλοὺς καὶ ἄλλους τῶν πεπαιδευμένων Ach 77, ἀκριβεῖς καὶ πεπαιδευμένοι εἰς τὸ καταλαμβάνεσθαι τὰ ἐν οὐρανῷ τεκμήρια Sch 508
- παιδίον. ἐκμυζῶντος ἔτι τοῦ παιδίου An I 95
- παιδοτριβής. ἐν -ου Ach 83
- παλεῖν. ὡς παίσων (τῷ ῥοπάλῳ) An II 191 b (Cat)
- παλζειν. ὡς οἱ μῦθοι -ουσιν An I 98
- παλαιός. οἱ -οί Ach 50, παρὰ τῶν παλαιωτέρων Sch 413, παρὰ τῶν παλαιῶν ἀστρονόμων ib, τὸ -όν (adv) Sch 374
- παλινδρομεῖν Sch 532
- παλμός. οἱ μετὰ παλμοῦ τινος καὶ πηδήματος (ἀνεμοί) Ach 68, τῷ -ῶι τοῦ ζώου σημαίνοντο τὸν καιρὸν τῆς ἐπιτολῆς τοῦ ἄστρου Ach 366, πορφυρίζων ἐκ τοῦ -οῦ τῆς λαμπρόδος Sch 407, sim Sch 408
- παμφαής. φθαρτικὸν καὶ οὐ παμφαές (πῦρ τὸ θεῖον) Ach 40
- πάν τὸ Ach 27 (adv 1) 39 Sch 446. 447 a1, διαφέρειν τὸ ὅλον τοῦ παντός An I 92—3, διὰ τὴν τάξιν τοῦ παντός καὶ τὴν φύσιν An I 93, τοῦ παντός δημιουργόν An I 93, συνδέεται τῷ αἰθέρι τὸ πᾶν An I 93, sim 97, ἵνα μὴ μετὰ ῥύμης φερόμενον τὸ πᾶν ἑτεροκλινῆι μίαν τὴν κίνησιν ἔχον σφοδράν An I 98, τῶν σὺν τῷ παντὶ περιεγομένων Is 318, διὰ τὴν ἄγνοίαν τοῦ παντός Is 330, πρὸς τὴν τοῦ παντός κίνησιν Sch 352
- παναφανής An II 230 b (Cat)
- πανδυσία. ὅταν ..-ιαν ποιήσῃ sim Sch 455
- πανόπτης. οἱ ποιηταὶ -ην καλοῦσι Ach 84
- πανσέληνος Ach 49 Sch 472. 473 a1, ἀπὸ τῆς -ήνου ib, ἐν νυκτὶ -ήνωι Sch 374, ἐν -ήνωι Hi 7
- παντελής. διὰ τὴν -ῆ αὐτῶν ἀδικίαν An II 201 b (Cat)
- ῶς ἀπείρους τῶν φαινομένων Att 19
- πάνν ἐπαινῶν Ach 78, vide συντρέχειν
- πάππος ἐστὶν ὑμῖν κελυφανώδης Sch 512

- παραβαίνειν. ὁ ἥλιος οὐ τοσοῦτον -ει ἐπὶ τὰ δεξιὰ καὶ ἐνώημα Ach 53
 παραβάλλειν Le 563, τὴν τῶν φαινομένων ἰσότησιν παρέβαλεν αὐτῶι ὁ Ἀντίγονος An II 149a, πάρεργον αὐτοῖς . . . τὸν γαλαξίαν παραβίβληται Is 327
 παραβάτης. ἔχων -ην ἀσπίδιον ἔχοντα καὶ τριλοφίαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς An II 209 b (Cat)
 παραβλητικῶς Sch 442
 παραγγελλία. -ίαν τινὰ εἰσάγει Sch 504
 παραγίνεσθαι ἀπὸ ζωίδιου ἐπὶ ζωίδιον Ach 44, ἐπὶ τὴν δῖσιν -εται Sch 409
 παράδειγμα. τὸ τοῦ κατόπτρου -α αἰνιττόμενος Ach 50, -ατος χάριν παρειλήφθω Ach 71. 74, -ατι χρῶνται τούτῳ Ach 34, διὰ τοῦ προκειμένου Καλλιμαχείου -ατος Ach 76, κατὰ τὸ ἐπὶ τοῦ φακοῦ καὶ τῆς φύσης -α An I 90, ἔν' ἢ τοῖς ἐπιγινόμενοις -α σαφέστατον An II 256 b (Cat), πάρεργον . . . ὡς ἐν -ατος μέρει Is 327
 παραδέχεσθαι. Ἡρόδοτος οὐ -εται τὸν ὠκεανόν Sch 343
 παράδοξος Ach 30, -ότερον λέγειν Hi 8, ὡς ἐν -ωι λαμβάνουσι Sch 370
 παράδοσις. τηρήσας . . . ἐν τῇ -ει An II 226 b (Cat)
 παραθαλάττιος. ἐν τοῖς -λοῖς χωρίοις Sch 511
 παραθεσις. διὰ τὴν πρὸς τὰ νέφη -ιν Sch 488 sq.
 παραινεῖν. διὰ τούτων -εῖ Sch 501, sim Sch 504 al
 παραιτιος. Δία ὄμβρων -ιον Ach 83, -ιοι γίνονται ἀσφαλείας Sch 479
 παραιτεῖσθαι Is 328 Sch 398. 526, τὸν τῶν πλανήτων λόγον παρητήσατο Ach 42, περὶ τῶν πέντε λέγειν παραιτησάμενος Ach 45, τὰ λοιπὰ προοίμια παραιτητέον Ach 83
 παραιωρεῖσθαι. παρηωρημένον τὸ πηδάλιον κείται Sch 411
 παρακαλεῖν Le 561
 παρακατατίθεσθαι Sch 389
 παρακεῖσθαι. ἐκάστωι τούτων (τῶν ἀνέμων) δύο (ἀνεμοὶ) παράκεινται Is 321
 παρακμή. ἐν τῇ -ῃ τοῦ φθινοπώρου Sch 543
 παρακολουθεῖν Hi 4 Sch 343. 367 Le 561, οἱ παρηκολουθηκότες (scriptori) sim Hi 4. 17, τοῖς φαινομένοις Att 19, ὑπὲρ τοῦ παρακολουθῆσαι ἡμᾶς Ach 52, ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος Ach 59, ἀπὸ τῶν παρακολουθούτων Sch 368
 παραλαμβάνειν ἀντί Ach 33, παρελήφθη -ῃ εἰκῶν Ach 37, ὁ μεσημβρινὸς παρελήφθη Ach 52, παρελήφθησαν Ach 60, παρελήφθηται Ach 61, οἱ δὲ πέντε ζώνας παρέλαβον Ach 67, παραδειγματος χάριν παρειλήφθω Ach 74, τὴν ἐκ πρόθεσιν ἀντί τῆς ἀπὸ παρειληφῆ Ach 82, οἱ Δία τὸν αἰθέρα παραλαβόντες Ach 82, ὡσαύτως παραλαβεῖν Ach 83, τῶι νῶι . . . δεῖ παραλαβεῖν An I 95, τοὺς . . . κύκλους παρειλήφθαι An II 129, τῶν τεσσάρων ἀστέρων ἀντί τροχῶν παραλαμβανομένων Sch 345, μετὰ τὸ παραλαβεῖν τὴν βασιλείαν Sch 350 al
 παραλείπειν. τινὰ -ιπῶν An II 110a, τὰ παραλελειμμένα ib, τὴν συνήθειαν παρέλειπεν Sch 401
 παράλειψις. κατὰ -ιν Ach 63
 παραλλάσσειν. παντελῶς -ει ἢ φάσις (sideris) Att 23, οἱ ἀντίχρονες τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας παρηλλαγμένως ἔχουσι Ach 66, μετὰ τὸ -άζαι τὸν ἥλιον τὴν ὁδόην μοῖραν Καρκίνου Sch 438, ἐπειδὴ τὴν Ἰσομορίαν -άζη Sch 474
 παραλληλόγραμμον ῥομβοειδές Sch 402
 παράλληλος An II 128 al, τὰ ἐπὶ διαφόρων -ων ἄστρα Sch 371, ἔχει

- αὐτοὺς ἐν -ωι σχήματι θεωρουμένους Sch 402, ὡς κατὰ -ον κύκλον Hi 8
 -ως. προανατέλλονται αὐτοῦ -ως τὰ ἄστρα Sch 409, -ως κείται An I 94
 παραλογίζεσθαι. τὸν ἑαυτοῦ πατέρα -ισάμενος Is 321. 330
 παραμελεῖν Sch 463
 παράμεσος. Λέοντα -ον An II 112a
 παραμυθεῖσθαι. ἐτέρως περὶ τῶν . . κύκλων ἐξ αὐτῶν πάλιν τῶν Ἀρατείων -ήσασθαι Le 564
 παραπέμπειν. παρέπεμψε καὶ τοῦτο τὸ διάπτωμα sim Hi 10. 15, τὸν κατὰ μέρος λόγον -ει Att Hi 17, τοῦτο τὸ τεκμήριον -ου Sch 524, μὴ -ψη Sch 525
 παραπλήσιος passim, καὶ ὅσα τούτοις -ια Is 328
 παραρρεῖν vide ταινία
 παρασημαίνεσθαι Ach 78
 παρασημειοῦσθαι Sch 471
 παράσημον ἔχει ἰχθύος An II 238b (Cat) Sch 397, ἔστι δὲ αὐτοῖς καὶ Φάτνη -ον An II 297b (Cat)
 παρατάττεσθαι (acie conflagere) Is 317
 παρατείνειν. τὰς αὐτὰς ὁδοὺς -οῦσαι Sch 534, ὡς -οντι τὴν μυθολογίαν Sch 361
 παρατηρεῖν Ach 41 Sch 416 al
 παρατήρησις An II 151 Sch 479. 547 553 al
 παρατιθέναι. τὴν δ' αὐτοῦ θυματέρα δοκεῖ παραθεῖναι τῷ κῆτει βορᾶν An II 214b (Cat), παρατεθῆναι τοῦτον αὐτῷ An II 270—1b (Cat), λέγεται . . ταῦτα αὐτῷ παρατεθῆναι τὰ σημεῖα Sch 426, ἐν τῷ τέλει τοῦ λόγον παραθήσομεν Le 563
 -έμενοι Πλάτωνα Ach 41, -ενται τον ποιητὴν λέγοντα Ach 82, sim ib
 παρατρέχειν. -ει ἡμῶν τὴν ὄψιν Ach 48
 παράτριψις. κατὰ -ιν τῶν ὀργυμένων νεφῶν Sch 512, -εως ἀέρος γένεσις Sch 513, ἐκ -εως Ach 69
 παρατυγχάνειν. ὧν τισι καὶ συ παρατέτευχας ἐλεγχόμενοις ὑφ' ἡμῶν Att 19, ἐκ τοῦ παρατυχόντος Sch 358
 παραυτά Sch 461
 παραφαίνειν. λύχνων φλόγες ἡρέμα -όμεναι Sch 535—6, ὥστε -εσθαι (πλανήτας καὶ κομήτας) Sch 546
 παραχρῆμα. ἐκ τοῦ π. Sch 480
 παρέγκλισις Ach 38
 παρεισάγειν. ὡς μὲν ποιητῆς -ει (τὸν μῦθον) Sch 346
 πατεκτείνειν. παρεξέτεινε (τὸν μῦθον) Sch 361, νεφέλη -ηται Sch 526
 παρεκτρέπειν. δοκεῖ παρεκτετραφῆαι Sch 361
 παρεμφερής Sch 503
 παρεναλλάσσειν τὰ γένη Sch 347
 παρένθεσις Sch 464
 παρειοικέναι Sch 503, νεφέλαι αἰ τῷ ἡλίῳ -ῦται Sch 502
 παρέπεσθαι. τὸ -όμενον τῷ Κριῶι διασαφῶν (quas propria sunt Arietis positioni) Hi 9, ἡ μαθηματικὴ τὰ -όμενα τῇ οὐσίαι ζητεῖ Ach 30
 πάρεργον αὐτοῖς . . τὸν γαλαξίαν παραβέβληται Is 327, οὐ σφόδρα ἀδόκιμον καὶ -ον Sch 449
 παρέρχεσθαι Sch 440. 444, παρελθούσης τῆς βασιλείας εἰς αὐτόν An II 147a
 παρετυμολογεῖν Ach 42 Sch 410
 παρενδοκιμεῖν. ὡς -ηθῆναι πάντας ὑπ' Ἀράτου Ach 79
 παρέχειν. πολλὴν παρέιχε ταραχὴν Ach 75, πάσαν ἐξῆς τὴν θεωρίαν σαφῆ καὶ ἐτοιμῆν -ονσι πάντως συνεπομένην Is 329, ἔμφρασι -ει τοῦ δέους Sch 412, τόπον χρῶμα -όμενον οἶον γλαυκίζον Sch 414, λόγους σφόδρα πιθανοὺς -ονται Sch 424, sim Sch 485, ταῦτα τὰ διὰ τῶν ἄστρον τεκμήρια θεὸς -ει Sch 471, sim Sch 472, vide εὐχέρεια

- παρθενί(ε)λα. τὴν -λαν μᾶλλον ἀ-
 ρουμένης ἔν τινι τόπωι τῆς Ἀττι-
 κῆς κρύπτεσθαι An II 208 b (Cat),
 ἵνα τὴν -λαν φυλάξῃ An II 233 b
 (Cat), ἔφυγε διατηρῆσαι τὴν -λαν
 σπεύδουσα An II 245 b (Cat), τὴν
 παρθενεῖαν ἀγαπήσασαι Sch 398
- παριέναι Att 17, παρεῖνται vel
 παρεῖται An II 112 a al, παρεϊκότες
 τὰ πτερά Sch 530
- παριέναι. παριούσης νυκτός Sch
 402
- παριστάναι vide ἐμφανής, λοιπὸν
 πειράται διὰ πολλῶν παραστήσαι
 ὅτι Sch 472
- παρό (quoniam) Ach 83
- παροδεύειν Sch 552
- παρολχεσθαι. παρωιχημένου χρό-
 νου ἀντὶ μέλλοντος Ach 85
- παρολκῆ. τὴν -ῆν τῶν γεωργιῶν
 Sch 543
- παροξύνειν Sch 395
- παρόραμα Hi 13
- παροραῖν (opp. ἀγνοεῖν vel διαμαρ-
 τάνειν) Hi 13, τί ἐπί τινος Hi 6
- παρορμαῖν. ὁ θεὸς -αῖ τοὺς ὄχλους
 πρὸς . . Sch 338
- παρόσον (si quidem) Sch 343. 407
- παρωθεῖν Sch 465
- παρωνύμως ἀπ' αὐτοῦ λέγονται
 (Ἀράταιοι σφαιραῖ) Le 561
- πᾶς vide σύμπας, το πᾶν passim,
 πᾶν et ὅλον Ach 36, ἐπὶ πᾶσι χρῆ
 εἶδέναι Ach 75
- πᾶσχειν. οὐ περὶ τὸ πάσχον An I
 92
- πᾶχνη ἡμπαγῆς δρόσος An II 127
- πᾶχος ἀέρος ἀσύστατον An II 126
- παχυμέρεια. εἰς ὑγρότητα ἀέρος
 καὶ -εῖαν ἐμπίπτων ὁ ἥμιος Sch 491,
 sim ib
- παχυμερῆς Sch 483 496. 507. 536.
 546 al passim
- ὄς Ach 44 Le 562
- παχύνειν Sch 495. 519, πάχος ἀέ-
 ρος ὑπὸ ὑγροῦ πεπαχυμένου Sch
 496
- παχύς. τὰ ὑποπίπτοντα παχέα Sch
 490
- παχύτης Sch 495, τὴν -ητα τοῦ ἀ-
 ἔρος ᾄθειν Sch 485, πλείονα τὴν
 ὑποκειμένην -ητα τοῦ ἀέρος δεικνύει
 Sch 489
- πέδιλα An II 226 b (Cat), sim Sch 385
- πέζα. ἐπὶ τῆς -ης τοῦ χιτῶνος An
 II 202 (Cat)
- πείρα. οὐ δεῖ λόγον τῆς πείρας δι-
 δασκούς Sch 33
- πείρειν. πεπαρμένον ἐν τοῖς ἀπεί-
 ροις (κύκλοι) Sch 435
- πελαγίζειν. ἡσυχάζειν καὶ μὴ π.
 Sch 399
- πελάγιος. -ῖαι δρόμοι Sch 479
- πέλαγος. ἐν μέσῳ τῶι -ει An I 92
- πέλημα Sch 351
- πεμπτημόριον Hi 16 al An II 128
 al
- πενθεῖν. ἐπένθουν οἱ Αἰγύπτιοι Ach
 54
- πεντεκαίδεκαταία Ach 49 Sch 473
 alibi
- πεπαίνειν An II 268 b (Cat) Sch 425
- πέπειρος Sch 408 bis
- περαιοῦν Sch 471
- πέρας. τὸ ἐντὸς τῆς σφαιρας πέρας
 Ach 52, τὰ πέρατα τοῦ ἀξονος Ach
 61 Is 331 Sch 341 bis 342, πρὸς τὰ
 πέρατα εἰς λεπτότητα στενοχωρου-
 μένη (ἢ γῆ) An I 90
- περατοποιεῖν. οἱ -οῦντες πόλοι
 δύο Sch 341
- περατοῦν Sch 342. 413
- περιάγειν Sch 342 al, τῶι ὑπὸ τοῦ
 κόσμον -εσθαι Ach 39, τῶν ἀπλα-
 νῶν τῶν σὺν τῶι παντὶ -ομένων
 Is 318, ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ -εται Sch
 410, εἰς κύκλον περιηγμένοι Sch
 418
- περιβάλλειν. τῇ εὐωνύμῳ χειρὶ
 τὴν λεοντῆν περιβεβλημένος An II
 191 b (Cat)
- περιγεις. τὰ -εῖα quae circa ter-
 ram accidunt Sch 338, τὸν -ειον
 κόσμον (opp. τὸν οὐρανό) Sch 356,
 ἀμυδροὶ διὰ τὸ εἶναι -ότεροι Sch

417, *sim* Sch 520, ο -ειος ἀήρ Sch 519, εἰς τὸν -ειον τόπον Sch 519
 περιγράφειν. -ει ὁ ζωδιακὸς περιφορὰν Ach 55, τὸν ἐλάχιστον -ουσα κύκλον Sch 378, -ει τὸν Ἀγρόκωρον Sch 439
 περιγραφή Sch 515, διὰ τοῦ κέντρον τῆς σφαίρας τὴν -ῆν ἔχων Ach 52, τομὴν τὴν -ῆν καὶ τὸ διαμεμετρομένον χωρίον Sch 405, ἐν κύκλῳ -ῆι Sch 418, διὰ τὸ λευκαῖς νεφέλαις σημαίνεσθαι τὴν -ῆν αὐτοῦ (τοῦ γαλαξίου) Sch 434
 περιδιεῖν Ach 32. 33. 35. 39. 46. 57. 61, ἐπὶ τὰ ἐναντία -εῖν τὴν σφαῖραν Ach 72, ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἐφ' ἑαυτὸν -ῆσει τὴν σφαῖραν Ach 72, περιφερομένης καὶ -ουμένης Ach 74
 περιεῖλειν. ὄλον τοῦ πυρώδους -ηθέντος εἰς τὸ αὐτό Ach 31, τὴν λεοντὴν περιελημένος An II 190 b (Cat)
 περιεκτικός Ach 36
 περιελαύνειν. τὸ πνεῦμα πανταχόθεν περιέλασαν (τὴν γῆν) An I 90
 περιέλλκειν. ἐπ' Ἰσης -όμενον (σῶμα) Ach 34
 περιέπειν. -ουσιτὸν οὐρανὸν κύκλοι τέσσαρες Sch 431
 περιεργάζεσθαι. περὶ τῶν . . . οὐ -εται Is 328
 περίεργος Ach 45, οὐ -ος ἡμῖν ἢ ζήτησις An I 92, -οτέρας ἐπιστάσεως θεομένης (ἢ τοῦ Γάλακτος ζώου) Le 564
 -ως φησὶν Ach 46
 περιέρχεσθαι de planetis Ach 44, ὅσον καὶ ὁ ἥλιος -εται Ach 63
 περιέχειν Sch 442 a1, αἱ Πλειάδες ἔξ μόνον ἀστέρας -ουσιν Hi 10, φαίνονται ἀστέρες ζ' ἐν αὐταῖς -όμεναι ib, ὡς τὸ ἕτερον τῶν συνταγμάτων -ει Hi 24, ὁ οὐρανὸς πάντα -ει πλὴν ἑαυτοῦ Ach 36, *sim* An II 127, ὁ -ων οὐρανός Ach 40 An I 92 Is 332 Sch 341, -ει τὸν νότιον πό-

λον (ὁ νότιος κύκλος) Ach 56, ὁ -ων αὐτὰ (τὰ ἄστρα) κύκλος Ach 73, το -ον τοῦ -ομένου μείζον εἶναι δεῖ An I 91, ἢ τοῦ (ἀέρος) σφαῖρα . . . τὸ ὕδωρ -ουσα An I 91, -εται ὑπὸ τοῦ ὀρλιζοντος An II 102a, ὅταν ὑπὸ γραμμῶν (μὴ ὄλων) περιφερῶν -ῆται ἢ σελήνῃ An II 128, τοῦ Ταύρου τὸ μέτωπον αἱ Ὑάδες καλούμεναι -ουσιν An II 211 b (Cat), σχῆμα στερεὸν ὑπὸ μιᾶς ἐπιφανείας -όμενον Is 330, σχῆμα ἐπίπεδον ὑπὸ μιᾶς περιφερείας -όμενον Is 315, καὶ ὁ μὲν ἀρκτικός τὰς Ἀρκτους -ει Is 320. 321. 330, ἢ κίνησις καὶ ἢ θέσις τῆς σφαίρας τὰς ἀρχὰς καὶ ἀναφοράς ὄλων τῶν φαινομένων -ουσι Is 329, ἀσάλευτον αὐτὴν -ει τὴν θέσιν Sch 341, τὴν γῆν -ει καὶ διαπεῖρει αὐτὴν Sch 341, διὰ τὸ . . . μηδὲν ἐξαιρετόν -ειν σημεῖον Sch 392, -εται εὐμεγέθης Sch 406, τὰ -οντα σώματα Sch 518, τὸ -ον ἰγρόν Sch 518, ἐκ τοῦ -οντος Sch 523, -ομένη τῷ κρύει Sch 529, σφόδρα νγρόν γίνεται τὸ -ον Sch 539, τὰ -όμενα ἐν αὐτῷ ἰβ' ζωῖδια Le 568, vide δεκανός
 περιθλίβειν Sch 493
 περιικνεῖσθαι Sch 500
 περιίσχειν Sch 486. 509
 περικατάληπτος Sch 388
 περικεῖσθαι. κύκλωι -είμενος An I 95, αἱ φρένες ἐν τῷι στήθει -εῖνται Sch 439
 περικλᾶν Sch 483
 περικλασις Sch 464. 467
 περικλύζειν. (ὁ ὠκεανός) ἔξωθεν -ει τὴν γῆν Ach 51
 περιλαμβάνειν. περιλαμβάνοντά τὰ βόρεια κυκλόθεν An II 108a, τὰ δὲ κατὰ Ἰλας καὶ συγγενείας καὶ ἄλλας τινὰς αἰτίας εὐλόγως -ων Is 327, τῆι σπεῖραι οὐ πάσῃ -ει τὴν Κυρόσουραν Sch 350, περιέλαβε τὸν Ἀρκτοῦρον Sch 419, κύκλωι τὸν οὐρανὸν -ει Sch 434, μὴ φθάνειν τὸν κύκλον -όμενον πάντως

- Sch 449, τὸ ὄλον ἡμυκίλιον διὰ τῆς νικτὸς -όντων Ib
 περιλαμπής. τὸ πρὸς εὐθλιαν καθαρὸν -ές ἐστι Sch 486
 περιλείχειν Sch 549
 περιλίχμησις Sch 550
 περίμετρον. τὸ ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα π. Ach 65, τὸ ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα π. τῆς γῆς An II 133
 περίοδος. πλανήτων -οι καὶ κινήσεις Ach 35, κατὰ -ους χρόνων Ach 69, τὰς τοῦ ἔτους περιτροπὰς καὶ -ους σκοποῦντι Sch 431, ἐκάστη τροπή -ος Ib, ἐν τῇ ἐνιαυσιαίαι -οι Sch 476, τῆς ἡλιακῆς -ου Sch 504
 περίοικοι. οἱ τὴν βόρειον οἰκοῦντες π. εἰσιν ἀλλήλοις Ach 65, π. οἱ τὴν αὐτὴν οἰκοῦντες ζώνῃ An I 97, οἱ π. τὰ αὐτὰ δι' ἑκατέρων ἀλλήλοις ἔχουσι Ib
 περιορίζειν. (εἰδωλὸν) κατὰ μίαν γραφὴν -όμενον An II 128
 περιοχή. τοιαύτην -ῆν ποιήσασθαι τῆς χώρας An II 223 b (Cat)
 περιπεταννύναι. -ασθέντες (circumvolantes) Sch 530
 περιπίπτειν. περιπεσῶν αὐτῇ An II 245 b (Cat)
 περιπλάσσειν. -άσαντες γύρω ἢ κηρῶι Le 565
 περιποιεῖσθαι Sch 462
 περιπολεῖσθαι καὶ στρέφασθαι Ach 61
 περιπόλησις. τὴν ὄλην τοῦ ζωιδίου -ιν μοῖραν ὠνόμασεν Sch 450
 περιρραίνειν. ὑετῶι -ονται Sch 500
 περισκάπτειν κύκλωι Ach 84
 περισκιοι. τινὲς -ους τοὺς περὶ αὐτοὺς κύκλωι ἔχοντας τὴν σκιάν εἶναι βούλονται Ach 67
 περισκοπεῖν Sch 528, -ήσας βλέψιας ἄν Sch 373. 423. 450
 περισιπᾶν (circumflectere) Sch 340, (turbare) Hi 24
 περισπείρειν. περισπειρέ τι...λέγων Ach 29
 περισσευμα vide ἐχρεῖν
 περιττός. τὸ -όν τῆς συνταγματικῆς ἐκδόσεως Sch 555
 -ῶς ἐστὶν ἔκλαμπρος Sch 381
 περιστασις. τὰς μελλούσας τοῦ ἀέρος -εις Sch 479, τῇ ἐκλειπτικῇ -ει Sch 499
 περιστολή. ψυχρότητος -ῆι Sch 509
 περιστρέφειν. -ψωμεν τὴν σφαῖραν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ το αὐτό Le 566
 περιστροφή. διὰ τὸ τάχος τῆς τοῦ κόσμου -ῆς An II 132
 περιτιθέσθαι. τὰς τῶν πλανήτων ὁδοὺς Ἀτρεῖ -εῖς Ach 29, κατὰ συστάσεις ὀνόματα (τοῖς ἀστροῖς) -εῖς Att 14, λέγετα δόξαν αὐτῇ περιθεῖναι An II 184 b (Cat), περιέθετο (τὸ δέγμα) Sch 367
 περιτρέπειν Sch 535
 περιτρέχειν Sch 494
 περιτροπή. τὰς τοῦ ἔτους -ὰς καὶ περιόδους Sch 431, τῶν ἀπλανῶν τὰς -ὰς Sch 430
 περιφαινέσθαι. τὸ -όμενον τῇ ἀγγῇ Sch 516
 περιφέρεια. ἀπὸ τῆς γῆς εἰκὸς ἔξω -αν γεγενῆσθαι Ach 38, ἐπὶ τῆς ἔξωθεν -εῖας Ach 48, ὁ ἀπὸ τῆς -εῖας τῆς σφαίρας διὰ τοῦ κέντρον αὐτῆς διήκων ἐπὶ τὴν -εῖαν ἄξων Ach 51, -εῖαν ἔχει μεγίστην (ὁ ζωδιακός) Ach 52, sim Ach 58, ἀπὸ -εῖας ἐπὶ -εῖαν Ach 58, κατὰ Κριδὸν καὶ Χηλὰς τὴν -εῖαν ἔχει Ach 60, οἱ ἐπὶ τῆς αὐτῆς -εῖας τοὺς τοῦ κόσμου πόλους ἔχοντες An II 130, ἀπτομένης αὐτοῦ (τοῦ ἀρκτικοῦ) τῆς κάτω -εῖας An II 131, σχῆμα ἐπίπεδον ὑπὸ μίας -εῖας περιεχόμενον Is 315, οἱ τὰς ὁμοίας (ἴσας) -εῖας ἐν ἴσῳ ἔχοντες χρόνωι Sch 340, ἐν πάσῃ τῇ -εῖαι Sch 364, μείζους κατὰ τὴν ὁμοιότητα διανύει -εῖας Sch 372, τὴν διὰ τῶν πόλων ἀγομένην -εῖαν τέμνον Sch 404, τὴν -εῖαν ποιεῖται Le 564, καθ'

- ὄλης τῆς τοῦ ὀρίζοντος -είας Le 567, vide ἄγειν ὑποτείνειν
 περιφέρειν. τὸ μεταξὺ τῶν δύο κύκλων πλάτος -εσθαι Ach 53, sim ib, -ομένης καὶ περιδινουμένης τῆς σφαιρας Ach 74, περιενεχθέντος τοῦ σφαιροῦ Sch 371 bis al, -οντες μὲν αὐτὴν καθ' ὄλης τῆς τοῦ ὀρίζοντος περιφερείας Le 567
 περιφερῆς. οὐχ ὅλον τὸ φῶς ἔχουσα -ές Ach 49, ὑπὸ γραμμῶν μὴ ὄλως -ῶν An II 128, -ῆ τροχία Sch 443
 περιφεύγειν εἰς τὸ ἐκλιπῆς Sch 492
 περιφορά Ach 35. 37 passim, τὴν ἔξωθεν -άν Ach 38, τῆς τῶν ὄλων -ᾶς ib, πρὸς τὴν ἔξωθεν τῆς ἀψίδος -άν Ach 46, ποιοῦνται τὴν -άν Ach 53, τὴν ἐναντίαν πεποιήται -άν Ach 55, sim Sch 349, ἐπὶ τῆς -ᾶς Ach 53, ἐπὶ τὴν κάτω -άν Ach 59, μείζους ἔχει τὰς -ᾶς Sch 348. 420, ἕκαστον αὐτῶν τὰς αὐτὰς ὁδοὺς καὶ -ᾶς ἔχει Sch 414, αὐτῶν κατὰ τὴν -άν συνερχομένων καὶ εἰς ταῦτὸ συνιόντων Sch 429, sim passim, αἱ -αὶ αἱ διὰ ἐννεακαίδεκα ἐτῶν γινόμεναι τοῦ ἡλίου Sch 478, vide πορεία
 περιφωτίζειν Ach 49, ἐκ νεφῶν -ισμένων sim Ach 69 al, -ομένη ὑπ' αὐτοῦ (τοῦ ἡλίου) Sch 472
 περιχεῖν vide ὁμόφυλος, κύκλωι περιχυθέν An I 95, περιχυθέντος τοῦ γάλακτος Ach 55
 περιψυξίς. ἡ ἄγουσα τὰ νέφη -ις Sch 492
 περιωθεῖν. εἰς τὸ βῆθος -ουμένης τῆς θερμότητος τοῖς ζώοις Sch 519, πανταχόθεν -ουμένην (τὴν γῆν) An II 91
 πέταλος. πετάλοις ἐκπύροις Ach 40
 πέσις Sch 549
 πηγνύναι. καγέντος τοῦ γάλακτος Ach 55, πρώτη μετὰ τὸ χάος πέπηγεν (ἡ γῆ) An I 90, χιῶν ὑετῶν
 ψακὰς ἐν νέφει πεπηγότι An II 127, χάλαζα ὄμβρος πεπηγώς ib, πάγος ἐστὶν ὕδωρ πεπηγός ib
 πηδάλιον. -ίοις (Argus) An II 256 b (Cat), -ίωι (Argus) ib, ὅς ἐγγίξει τῶν -ίων τῆς Ἀργούσ An II 259 b (Cat)
 πήδημα. οἱ μετὰ παλμοῦ τιнос καὶ -ατος (ἄνεμοι) Ach 68
 πῆξις τέφρας Sch 535
 πῆχυς (Lyrae) An II 233 b (Cat)
 πιέζειν. τὰ ἐν ὕψει αὐτοῦ ἀνωτέρω πεπιεσμένα καὶ ἐσκεπασμένα μέλανι καὶ δεινωῖ νέφει Sch 422, -όμεναι τῆι δῆξει Sch 521
 πιθανός Sch 437, μᾶλλον -όν Ach 47, λόγους σφόδρα -οὺς παρέχονται Sch 424
 εἶπε -ῶς πάνν Sch 467
 πίλημα ἀέρος διανγῆς κύκλου σχῆμα ἔχον Ach 55, αἰθέρος -ατα Sch 484
 πίλησις. διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ὡσερ νεφελώδη -ιν Sch 434, -εις νεφελώδεις Sch 483, συστροφή καὶ -ις νεφελώδης Sch 505, τῆς τοῦ ἀέρος -εως Sch 551
 πιλοῦ(εῖ)ν Sch 532, -ουμένον ἱκανῶς τοῦ ἀέρος Sch 496. 500. 501 al, τοῦ δέρματος μᾶλλον πεπιλημένον Sch 519, παχυμερῆς καὶ πεπιλημένος ὁ αἴθρ Sch 546
 πίναξ. -ακας ἔθηκαν Sch 478
 πίπτειν vide ὑποτείνειν
 πιστεύειν. ἐν τῷ ἡλίω ὁ Ἀπόλλων εἶναι -εταί An I 96, πεπιστευταὶ δὲ ὡς . . Sch 348, λαμπρὰ πεπιστευταὶ Sch 379, ὁ ἥλιος παρα τοῖς μαθηματικοῖς ἐπιστεῦθῆ τῆς πάσης οἰκουμένης ὀκτωκαίδεκαπλασίων ὦν Sch 445
 πιστοῦσθαι Sch 339
 πλαγιάζειν Sch 525, εἰ πλαγιάσειε τὸ κάτοπτρον Ach 50, ἐπλαγίασε πρὸς τὸ ἐνθῆναι τὸ εἰς Ἀγκλειδῆν προοίμιον Sch 472
 πλαγιασμός. πρὸς τὸν -ὸν καὶ τὴν ἔγκλισιν τοῦ κατόπτρου Ach 50

- πλάγιος.** *πλάγιοι φέρονται* Ach 39
πλανᾶν τὰς ὄψεις Ach 39 Sch 416
-ᾶσθαι (errare) Hi 11. 13. 20, *ἀπὸ*
τοῦ αὐτοῦς -ᾶσθαι καὶ μὴ τὴν αὐ-
τὴν πορείαν ποιεῖσθαι τοῖς ἀπλα-
νέοις (de planetis) Ach 39, *τῶν*
πάντων στοιχείων ἀτάκτως -ωμέ-
νων καὶ στρεφόμενων καὶ περὶ
ἄλληλα κυλινομένων An I 90,
-ώμενος κατὰ τὰς νήσους An II
 245 b (Cat)
- πλάνη ἧλλο** Ach 39.53
πλάνητες. *οἱ ἀστέρες οἱ πλ.* Ach
 45 et passim
- πλάσμα.** *τὸ . . . νοῆσαι ὄλον ἐστὶ*
-α Ach 83, *τὸ -α τῆς ποιήσεως*
μειζον· ἢ κατὰ Ἡσίοδον Is 324, *-α*
ποιητικόν Sch 343, *ὡς ἂν εἴποι τις*
Ῥωμακῶι -ατὶ χρησόμενος Sch 357
πλασματώδης ὑπόθεσις καὶ ἡμο-
σμένη Hi 5
- πλάστιγξ** Sch 355
- πλάτος.** *τὸ -ος τοῦ ζωδιακοῦ* Ach
 52, *-ος ἔχει τῆς θέσεως* ib, *τὸ -ος*
τις πορείας τῶν πλανήτων Ach
 52—3, *τὸ μεταξὺ τῶν δύο κύκλων*
-ος περιφέρονται Ach 53, *τῶν τριῶν*
τούτων κύκλων τῶν τὸ -ος τοῦ
ζωδιακοῦ δεικνύτων ib, *τοσοῦ-*
τον -ος ἔχει Ach 63, *κατὰ -ος*
τὸν λόγον πεπολιῆται An II 110 a,
μὴ διηκριβῶσθαι ἐν -ει δὲ λέγεσθαι
τὸν ἀριθμὸν τῆς διαιρέσεως Sch
 438
- πλατυκῶς** Ach 44 An I 95
- πλατύς.** *τὸν -ὺν κύκλον ζωδιακὸν*
καλοῦμεν Ach 53, *-ὺς ἐστὶν ὁ ζωι-*
διακός An I 95, *-είας ὁδούς* An I
 96
- πλεῖστον.** *ὡς ἐπὶ -ον* Sch 345
- πλειών** Sch 387. 390
- πλέκειν.** *ἢ φράσις πλέκεται* Sch
 430, *τὰς ἐξ αὐτῶν -εσθαι συλλαβάς*
 An I 91
- πλέον.** *ἀσθητοῦ καὶ κατὰ τὸ πλέον*
ἐνός An II 130
- πλεονάζειν.** *ἀπὸ τῶν -όντων ἐν*
τῷ κύκλῳ ζώων Ach 53, *ποτὲ μὲν*
- ειν ποτὲ δὲ λήγειν* An I 92, *ἢ -ουσα*
ὕγρα καὶ συνισταμένη ἀναθυμίασις
 An II 126, *ἐξ ὑγρότητος -ούσης* Sch
 542
- πλεονασμός.** *κατὰ -ὸν τοῦ θῆτα*
 Sch 396, *ὁ τοῦ ἐπιγελοῦ θερμοῦ -ός*
 Sch 521, *-ὸν ὑγρότητος* Sch 539
- πλήθειν.** *ὡσπερ ἐν -ούση σελήνη*
φαινόμενος Sch 379 al
- πλήθος.** *ὡς ἐπὶ -ος* Sch 519
- πληθυντικόν.** *-ῶι ἐχρήσατο ἀντι*
τοῦ ἐνικοῦ Sch 368
-ὡς εἶπε Sch 378
- πλήμνη** vide τροχός
- πλήν** (coni) An II 110 a
- πληροσέληνος σελήνη** Ach 49, *ἐν*
τῇ -ωι Pap 557
- πληροῦν.** *-ωθεῖσα σελήνη* Ach 49,
ὅτε -οὔται (σελήνη) ib, νέφος μέλαν
τε καὶ πεπληρωμένον An II 126, *ἴσοι*
οὖν (ἀστέρες) -οὔσι τὰ ἐν τοῖς φαι-
νομένοις ὁρώμενα An II 125, *πε-*
πληρωμένον ἀέρα Sch 335, *οὐδὲν*
ἐστὶν ὃ μὴ πεπλήρωται ἀέρος Sch
 335, *οἱ τρεῖς ἐπὶ μήκος τὸν ὁμῶν*
-οὔσιν Sch 345, *ἐπλήρωσε πάντα τὰ*
ἐν τῷ βορείῳ Sch 403, *sim* 404,
-ώσας τὸν περὶ τῶν ὠρῶν . . . λόγον
 Sch 472—3, *sim* Sch 489 al
- πλήρωμα** Ach 35
- πλησιάδες** Sch 390
- πλήσσειν.** *πληγείς ὑπ' αὐτῆς τῷ*
δόρατι An II 205 b (Cat), *ὑπὸ σκορ-*
πιου πληγείς Sch 406
- πλινθίον** (quadratum) Hi 8 Sch 344,
vide γωνία τετραγώνου
- πλοῖον** An II 211 b (Cat)
- πλουτοδοτεῖρα** Sch 369
- πλωτίζεσθαι** Sch 398 Le 562
- πνεῦμα θεῖον ἐμβάλλει ὅπερ οἱ ποι-**
ηται καλοῦσι νεκος An I 90, *-α*
θεῖον ἐμπροσθὸν ὠϊοτόχησε ib, *ἐκ τοῦ*
-ατος ὃ πόλος γίνεται An I 90, *τὸ*
-α πανταχόθεν περιέλασαν αὐτὴν
ἐν μέσῳ στήναι τοῦ παντός φυσή-
ματος συνέσχεεν ib, *τὸ διὰ μέσου*
τῆς σφαίρας δῆκον An II 127
- ποδηγέτης** Sch 405

ποδιαίτος Ach 48

ποιεῖν. ποιήσαντα κρήνην τῇ ὀπλῇ
An II 219 b (Cat), τῶι δὲ Περσεὶ τὴν
περὶ τὰ ἄστρα θέσιν ἐποίησεν An
II 227 b (Cat), ἐποίησε τὰς χορδὰς
ἐννέα ἀπὸ τοῦ τῶν Μουσῶν ἀριθ-
μοῦ An II 231 b (Cat), ὄν . . . τὴν
τροφὴν ἀπὸ τῶν ἀργίων ἔχειν ἐποί-
ησαν An II 239 b (Cat), ἐπιφανῆ
ποιῆσαι An II 240 b (Cat), ἐν τῇ
χειρὶ ποιοῦσιν ἔχοντα τὸν δελφίνα
An II 245 b (Cat), ἐν ταῖς ἐλε-
γείαις ταῖς περὶ Ἔρωτος αὐτῶι πε-
ποιημέναις An II 246 b (Cat), ποιεῖ
ὁμοιότητα τοῦ Κυνός An II 271 b
(Cat), ἰσημερίαν ποιεῖ Is 316, ἰ ὤ-
ρας ποιῆσαν δύνεται τὸ Θυτήριον
Sch 420, θέρος χεμῶνα ποιεῖν Sch
430. 431 a1, ποιεῖ τὴν θερινὴν τρο-
πικὴν ὥραν Sch 438, φροντίδα ποι-
ῶσι Sch 530, ἴδιον σημεῖον ποιεῖ
Sch 538, κατὰ μείζονα συστήματα
ποιῶσι τὴν πτῆσιν Sch 543, vide
φορὰ ἀναπόλησις

ποιεῖσθαι ἀνατολήν (-άς) Att 10. 18
Is 318 Sch 371. 392. 426 bis, τὴν
ἀρχὴν τῆς δύσεως Hi 19, διαφόρους
ἀποφάσεις πεποιήνται Att 19, τοῦ
κατὰ βάθους αἵματος τὴν ἀναγω-
γὴν ποιούμενα Ach 33, ἀνακύκλῃσιν
ποιησάμενος Ach 35, τὴν ἀνάτασιν
τῶν ἀκτίνων Ach 46, ποιούμενος
τὴν ἀρχὴν Ach 80, sim Ach 81 bis
Is 321. 330 Sch 334. 342—3. 446.
489. 502, τὴν περὶ τὰς θήρας ἀγω-
γὴν ἐν τοῖς ὄρεσι ποιεῖσθαι An II
181 b (Cat) Sch 344, περὶ πολλοῦ
μάλιστα τούτων τὴν γνῶσιν ἐποι-
οῦντο εἰδέναι Ach 75, γραφὰς καὶ
ἐξηγήσεις ἰδίας ποιούμενοι Ach 80,
τὴν διδασκαλίαν τῶν φαινομένων
πεποιήται Ach 70, sim Sch 404. 435,
τὴν δεῖξιν τῶν Φαινομένων δεόν
ποιεῖσθαι An II 102 a, τὸν διάκοσ-
μον τῶν ἀστρων ἐποίησατο An II
223 b (Cat), ποιουμένη ἐν τοῖς ὄρεσι
τὰς διατριβάς Sch 359, τὴν ἐώϊαν
ποιεῖται δύνειν Sch 367, sim Sch 393.

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

466, τῶι ἐξ ἀρχῆς τὴν διατύπωσιν ποι-
ησάμενοι Sch 415, ὄθλον ποιεῖται
ὅτι Le 564, τὴν τῶν Φαινομένων
ἐξήγησιν ἐποίησατο Ach 80, sim An
II 108 a, ἔχουσιν πολλὴν ποιεῖται
ύγρου An II 235 b (Cat), ἐποιεῖτο
τὴν ἐκκλησίαν Sch 359, τὰς ἐπιτολάς
ποιεῖται Sch 366, sim Sch 401, τῶν
ναυτιλλομένων ποιεῖται ἐπιμέλειαν
Sch 449, κατοπτρικὴν ἐποίησατο
ἐμφασιν Sch 516, ταχεῖαν πεποιή-
μεθα τὴν ἐπαγγελίαν Sch 554, τὴν
πρὸς τοὺς τροπικούς ἐπαφὴν ποιη-
σάμενοι Le 566, τὴν θέσιν τοῦ κατ-
όπτρον ποιήσεται Ach 50, ἐποιή-
σατο ἐπιφανῆ τὴν θυσίαν αὐτῆς An
II 208 a (Cat), ἱερὸν αὐτοῦ ποιήσα-
σαι κατηστερισμένον An II 244 b
(Cat), ποιεῖται ἰσημερίαν Is 320, sim
Sch 380. 446, τὰς καταδύσεις ποιεῖ-
σθαι Is 318, ἀπὸ . . . πεποιήται τὴν
κλῆσιν Sch 339, ἀπὸ . . . ποιεῖται τὴν
κατάληψιν Sch 430. 554, ἀπὸ . . . τὴν
κατάθεσιν ποιεῖται Sch 435, κοῦφα
πάντα τὰ ἐν τῇ νηὶ ποιήσονται καὶ
ἄρτια τὰ πρὸς σωτηρίαν τείνοντα
(vide Aratum) Sch 422, ἐναντίαν τῶι
παντὶ κίνησιν ποιεῖται ὁ ἥλιος Sch
447, τὸν περὶ τῶν Φαινομένων πε-
ποιήσθαι λόγον Hi 4, sim Att 15
Ach 81, τὸν περὶ αὐτῶν ποιούμενος
λόγον Ach 42, οὐ περὶ ἀστρολογίας
ἀλλὰ περὶ ἀστρονομίας τὸν λόγον
ποιούμεθα An I 89, κατὰ πλάτος
τὸν περὶ αὐτῶν λόγον πεποιήται
An II 110 a, sim Sch 430. 433. 437,
περὶ τῶν τεσσάρων πολὺν ποιεῖται
λόγον Le 564, μνήμην ποιησάμενος
Sch 404, sim Sch 475, τόπων μετα-
βάσεις ποιῶνται ἀστέρες Sch 513,
τῶν ἰβ' ζωιδίων ὀνομασίαν ποιεῖ-
ται Sch 446, τὰς ὀρμάς ποιῶνται
Sch 513, ἐπ' εὐθείας ποιούμεναι
τὴν πτῆσιν Sch 535, sim Sch 543,
ποιεῖσθαι τὴν πραγματείαν Att 17,
τὴν περιφορὰν ποιεῖται Ach 37, τὴν
περιφέρειαν ποιεῖται Le 564, τὴν κύ-
κλωι -ὰν ἐποιεῖτο Ach 37, sim Ach 53

- Sch 349 al, τὴν αὐτὴν πορείαν Ach 39, sim Ach 63 An II 130. 132. 226 b (Cat) Sch 341, περὶ πολλοῦ ἐποίησατο ἔχειν Ach 77, τὸν Νεῖλον τοιαύτην περιοχὴν ποιήσασθαι τῆς χώρας An II 223 b (Cat), τὸν πλοῖν ποιούμενος Sch 397, αἰεὶ δι' αὐτοῦ τὰς ῥήσεις ποιούμεθα Sch 335, τῶν ὠρῶν σημεῖα ἐποίησατο τοὺς ἀστέρους Sch 337, ταύτην ποιεῖται τὴν σύστασιν Sch 367, ἀπὸ τῆς ἐσπέρας σημεῖωσιν ποιούμενοι τοῦ μέλλοντος Sch 476, ὀρῶντος τάξιν ποιεῖται Le 564, τὰς τροπὰς ποιῆσθαι Att 16, sim Ach 54, θερινὰς τροπὰς ποιεῖται (iuxta ποιεῖ) An I 94, sim Is 316. 320 et passim, τὴν κύκλωι φορὰν ποιεῖται Ach 37, εἰς τὸν σπόρον εὐμαρεστέραν ποιούμενον τὴν χώραν An II 224 b (Cat)
- ποίημα.** ἀμφοτέρων (ἕδατος καὶ γῆς) -α ἢ ὁ ἄνθρωπος An I 93, -ατα (versus) Hl 4. 17 Att 10. 23 Sch 555
- ποίησις.** ὡς ἐν -ήσει εἶπεν Ach 61, τῆς -ήσεως ἀρχόμενος Is 324, τὸ πλάσμα τῆς -ήσεως μεῖζον ἢ κατὰ Ἡολόδοις Is 324, τῶι κατὰ τῆς Ὀμηρικῆς -ήσεως γράψαντι Is 325 ab
- ποιητῆς τῶν ἀστέρων** Ach 29
- ποιητικεὺς εἶσθαι.** ὡσπερ -όμενος φησιν Sch 361, sim 460, εἰς τὴν θέσιν -εται Sch 468
- ποιητικῆ.** περὶ -ῆν ἐσπουδακῶς Ach 77, ἔν τε τῇ ἄλλῃ πολυμαθεῖαι καὶ τῇ ποιητικῇ Ach 77
- ποιητικὸς.** ἡ χάρις φησὶν ἢ-ῆ An I 94, πλάσμα -όν Sch 343, τὸ ποίημα τὸ ἑαυτοῦ (ἐν) τοῖς -οῖς μᾶλλον εἶναι θελήσας Sch 346, κατὰ τὸ -όν Sch 398, εἶπε πρὸς τὸ -όν Sch 409, -όν ἐστὶν ἔθος Sch 472, ἕδατος -ῆ Sch 516, πνεύματα -ὰ χειμῶνος Sch 531
- ὡς ληπτέον Sch 533, λέγει -ὡς Sch 343. 361. 403. 464
- ποικιλία.** ἡ τῶν περὶ αὐτοὺς γινόμενων -ία Sch 430
- ποικίλος.** -ας κινήσεις Ach 41, -ῆν (τὴν τοῦ Γάλακτος ζώνην) Le 564, sim ib
- ποινή.** ἐπὶ -ῆι τῆς κλοπῆς Sch 393
- πολεῖν** vide πόλος, ἀπὸ τοῦ -εῖν ἐκ περιόδου καὶ συμπληροῦν τὸν ἐνιαυτὸν Sch 397
- πόλεμος.** τὸ Κῆτος -ον αὐτῆι φέρεται Sch 412
- πόλος ἢ idem atque ἡλιοτρόπιον** Ach 62
- idem ac globus mundi An I 90 bis 96 An II 186 b (Cat)
- polus An II 127. 128. 129. 186 b (Cat) Is 316 Sch 341. 342 al, οἱ δὲ τῶν πόλων (κύκλοι) An II 129. 130 Sch 435 al, πόλος ὀρῶντος An II 130, πόλος ἐστὶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς κινουμένης σφαίρας ἀνάλογον κέντρῳ κύκλου λαμβανόμενος Is 316, πόλοι (λέγονται) ἐπεὶ περὶ αὐτοὺς πολεῖται καὶ στρέφεται ὁ οὐρανός Is 331 Sch 342, πέρασ τοῦ ἄξονος ἐστὶν ὁ πόλος Is 316, περὶ τοὺς αὐτοὺς τῶι κόσμῳ πόλους κείμενοι Sch 435
- πολύστερος** Sch 464
- πολυγάλακτος.** -ον προσδοκῶσι τὸν ἐνιαυτὸν Sch 547
- πολύγηρα.** ἢ -α κορώνη Sch 533
- πολυγονία** Sch 409
- πολυγράματος σφόδρα** An II 149a
- πολύθηρος** Sch 461
- πολυῖστωρ.** -ορος ἀνδρὸς καὶ ἄξιόπιστου Ach 76
- πολυκαμπῆς.** πρὸς τὸ -ἔς τῶν ποταμίων ὑδάτων Sch 349
- πολυκαρπία** Sch 539
- πολυμάθεια.** ἄκαιρον ἐνδεικνύσθαι -εῖαν Sch 555, οὐ -εῖαν τὴν ἑαυτῶν εἰς μέσον τιθέντες ib
- πολυμαθῆς.** ὡς -ῆ καὶ ἄριστον ποιητὴν Ach 78
- πολυπλασίως** Sch 474
- πολυπραγμονεῖν.** -ῆσον τὴν παρατήρησιν τῶν . . ἀστέρων Sch 479
- πολύς.** περὶ πολλοῦ ἐποιούντο εἶδέναι Ach 75

πολυφερής. διὰ τὸ -ές Sch 348
 πολυφορεῖν Sch 538
 πολυχρονίως κινεῖται καὶ κκληκῶς
 Ach 41
 πολυχώρητος. τὸ -ον Le 568
 πομπή. Ἀθηναῖ -ῆν ἤγαγεν ἐν ἀκρο-
 πόλει An II 208 b (Cat)
 πονεῖν. ὄλος περὶ τὸν Ὀφιν -εῖ Sch
 453
 πόνοσ. πόνον ἐπόνησεν An I 89
 πόπανα κατέφαγε (βοῦς) Sch 360
 πορεία ἤλλου Ach 39, ἀνδρὸς -αν
 μήτε τρέχοντος μήτε ἡρέμα βαδί-
 ζοντος Ach 45, τὸ πλάτος τῆς
 -ας τῶν πλανήτων Ach 52—3, ἡ ἀπὸ
 ταπεινοτέρου ἐπὶ τὸ ὑψηλότερον
 Ach 54, τῆς τοῦ ἡλίου -ας Ach 62,
 τοῦ ἡλίου δι' αὐτῆς (τῆς διακεκαυ-
 μένης) τὴν -αν ποιούμενον Ach 63,
 sim An II 130. 132, διὰ τοῦ ἀέρος
 ἐποιεῖτο τὴν -αν An II 226 b (Cat),
 τὴν ἴσην -αν ποιοῦνται Sch 341, τῆ
 ἐν τῷ Δέοντι -αι τοῦ ἡλίου Sch
 365, ἀτακτοὶ ἐκείνοι καὶ οὐ τὴν
 αὐτὴν -αν ὠριμένην ἔχουσι καὶ
 περιφορὰν Sch 426, τὴν -αν αὐτοῦ
 (τοῦ ἡλίου) Sch 476
 πορεύεσθαι Sch 340. 420. 429 al
 passim, ἐπὶ τῶν κυμάτων π. κα-
 θάπερ ἐπὶ τῆς γῆς An II 247 b (Cat)
 Sch 405, ἐπὶ ὄνων π. An II 297 b
 (Cat), Κύων τῆς Ἀργουῶς ἔμπροσθεν
 -εται Sch 411
 πόρθησις. τὴν Ἰλίου -ιν Sch 388
 πορίζεσθαι. ἀσφάλειαν αὐτῆι -ό-
 μενον An II 223 b (Cat)
 ποριστικὸς. -οὶ ὄντες τροφῆς Sch
 360
 πόρος. τοῦτον τὸν -ον ὄντα λοξόν
 An I 96, ἐκ τῶν ἀσῆλων -ων Sch
 524, χαχνμεροῦς τοὺς -ους ἐπιφράτ-
 τοντος τοῦ ἀέρος Sch 536
 πορφυρίζειν Sch 407 bis
 πραγματεία. τὴν -αν ποιεῖσθαι ἐν
 τοῖς -τόποις Att 17, πολλοῖς περὶ
 τούτου -εῖαι γεγόνασιν Ach 46, τὴν
 -αν εἶναι τῷ Ἀράτῳ An II 110 a,
 λέγει ἐν τῆι Περὶ τῶν ζῴων -αι

An II 254 b (Cat), ἡ Φαινομένων
 αὐτοῦ -α Is 323, παρ' ὧν ἔλαβε
 καὶ τὴν τῶν Φαινομένων -αν Sch
 339, sim Sch 437
 πραγματεύεσθαι. οἱ ὕστερον περὶ
 τούτου -σάμενοι Ach 30, περὶ ἡλίου
 καὶ σελήνης ἐπραγματεύσαντο Ach
 46, sim Ach 47, ἐπραγματεύσατο
 περὶ ἀνέμων Ach 68, περὶ κομητῶν
 καὶ δοκίδων ἐπραγματεύσαντο πολ-
 λοὶ Ach 69, τὰ Φαινόμενα -σάμενος
 An II 130, τὰ ἐξηγητικὰ πεπραγ-
 μάτευται An II 140 a
 πράξις. κεκλήσθαι ἀπὸ τῆς πράξε-
 ως An II 235 b (Cat), ἡ ἐκείνου
 πράξις An II 240 b (Cat), τοῦ εἶναι
 μνημόσνον καὶ τῆς πράξεως An II
 248 b (Cat), sim An II 249 b 257 b
 (Cat), ἐπιτυχόντες τῆς πράξεως An
 II 263 b (Cat), ἀπὸ πράξεως γεγο-
 νὸς ἐναργουῶς An II 267 b (Cat), ἐφ'
 ἐκάστη πράξει Is 332, δοκεῖ κεκλή-
 σθαι ἀπὸ τῆς πράξεως Sch 396
 πρέπειν. -εῖ μάιστα Ach 81, κατὰ
 -ον γένηται Sch 538
 πρεπόντως. πάνν πρ. Sch 334,
 σφόδρα καλῶς καὶ πρ. Sch 355
 πρηνής Sch 486, -ῆ φέρεσθαι Sch 484
 πρηστήρ. ἐκπέμπειν τὸ φῶς ὡσπερ
 -α Ach 46, οἱ κάτωθεν εἰς ὕψος
 φερόμενοι (ἀνεμοὶ) λέγονται -ες Ach
 68, -ας ἐμποιεῖ An II 127
 προάγειν. πέμψαι σοι προήχθην
 An II 140 a, προήγαγεν ἐπὶ πλέον
 An II 231 b (Cat), (intr) προάγων
 οὐκέτι κινεῖται Sch 427
 προαιρεῖσθαι. οἱ κοινοῦναι ἀλλή-
 λους -οὔμενοι An II 264 b (Cat)
 προαίρεσις τοῦ ποιητοῦ Att 3
 πραιρετικὸς. ἴδιαν τιὰ -ῆν κίνη-
 σιν Sch 429
 προαισθάνεσθαι Sch 510. 549
 προαναστέλλειν. τὰ ἐπιόντα εἰς
 αὐτὸν νέφη -εῖ καὶ ἐπὶπροσθεν ἀνω-
 τέρω ἐπωθεῖται τὰ νέφη Sch 421,
 sim Sch 507, φιλεῖ -εῖν ὁ πνεῖν
 μέλλων ἀνεμος τὰ ὑπερκείμενα νέ-
 φη καὶ πυκνοῦν Sch 422

προανατολαί Is 317 al
 προαναφέρειν Sch 500
 προαπαγγέλλειν Sch 490
 προβάλλειν (intr) Sch 492
 προοιγνώσκειν Sch 531, ἀπὸ τῆς
 προγνωσθείσης τὰ ἀγνούμενα δι-
 δάσκει Sch 363, ἐκ τῶν προεγνω-
 σμένων (τα ὑπολειπόμενα) διδάσκει
 Sch 393, sim 401, ἐκ τοῦ κύκλου
 ἤδη προγνωσθέντος Sch 401, sim
 402. 412. 416. 417. 428
 πρόγνωσις Sch 552, -εις διὰ σημεί-
 ων Is 323, ἐκ τῆς περὶ τὰ μέλλοντα
 -εως Sch 480, εἰς -ιν εὐδίας τε καὶ
 χειμῶνος Sch 480, εἰς -ιν ἀγαγείν
 Sch 548
 προγράφειν. οἱ εὐθεῖς -ουσι τοῦ
 ποιήματος τὰ φαινόμενα Is 329
 προδεικνύειν. -ουσι καὶ προση-
 μαίνουσι Sch 534
 πρόδηλος. τοῖς ἐμπροσθίοις καὶ
 προδίλοις μάλλον Sch 407
 προδηλοῦν Sch 507
 προδιδάσκειν Sch 413
 προεκτίθεσθαι Sch 416, προεκ-
 θέμενος τὰ ποιήματα ἐπιφέρεται
 ταυτὶ Hi 17
 προεπισκέπτεσθαι ποιεῖ τὰ μέλ-
 λοντα Sch 420
 προευνμενίζεσθαι Sch 461
 προεχῆς. -ῆ (ita Duebner: codd προ-
 σεχῆ) δεικνύειν Sch 492
 προηγείσθαι. -εῖται ἐν αὐτοῖς πάν-
 των φαιδρότερος ὢν ὁ ἐπὶ τῆς βο-
 ρείας χηλῆς λαμπρὸς ἀστὴρ An II
 197 b (Cat), αἶ μὲν -ούμεναι (νεφέλαι)
 αἶ δὲ καταλαμβάνουσαι Sch 533
 προήγησις Sch 430
 προηγουμένως Is 326
 προηρεμεῖν Sch 512
 προθερμαίνειν. -όμενα καὶ ἐκ-
 πυρούμενα ὑπὸ τοῦ ἡλίου Sch 365,
 προθερμασμένη τῆ γῆ ἐντυγ-
 χάνοντος τοῦ ἡλίου Sch 365
 πρόθεσις Sch 553, τὴν ἐκ -ιν Ach
 82, sim passim
 προθεωρεῖν. ἀνατολικωτέρα -εῖται
 Sch 373

προθυμία. τὴν σὴν -ίαν ἐκτελέσων
 Le 561
 προΐεναί. προΐων (ita corrigas e
 προσιών) τρέπεται ἐπὶ τα νότια Ach
 54
 προῖστορεῖν (antea explorare) Att
 18
 προκαταδύνειν. τῶν σιν Καρκίνωι
 -δεθνκότων An II 116a
 προκαταδύσειν Is 317 al
 προκαταλάμπειν (acc.) Sch 390
 προκαταπύχειν. προκατεφυγμένη
 ὀμιλοῦντος τῆ γῆ Sch 365
 προκεῖσθαι. διὰ τοῦ προκειμένου
 Καλλιμαχείου παραδειγματος Ach
 76, πρόκειται . . παρασκευάζειν Le
 563, χρήσιμον πρὸς τὸ προκειμενον
 Le 563, ἤθε ἐπὶ τὸ -ον Sch 416,
 sim Le 564
 προλαμβάνειν. praemittere (v. l.
 προδιαλαμβάνειν) Hi 3, praecoecu-
 rase Ach 74, ὅταν μὴ -η τὴν μῆν
 ἀλλὰ βράδιον τοῦ εἰθισμένου ὀχέτη
 Sch 541, ἐπὶ τοὺς εἰθισμένους τόπους
 μετάβασιν προλάβωσιν Sch 542, sim
 Sch 542—3, ἔπερ τοῦ προλαβεῖν τὴν
 τοῦ ἀέρος ταραχὴν Sch 551, εἰ τοῖς
 προλαβοῦσιν ὅμοια γίνεται σημεῖα
 Sch 552
 προμηνύειν Sch 479
 προνεύειν. τὴν πρῶϊραν ἔχει προ-
 νενευκίαν καὶ προπλέουσαν Sch
 410, ἡ νεφέλη ὀλλγον προνενευκία
 τῆς θαλάσσης Sch 527
 προνοεῖσθαι Sch 508, διὰ πάντων
 -εῖται ἡμῶν ὁ θεός Sch 472
 πρόνοια Sch 336, ἡ -α χωρεῖ τοῦ
 θείου (δι' ὄλου τοῦ κόσμου) Is 332,
 vide ἐνδεικτικὸς
 πρόοδος. ἡγεμῶν καὶ -ος Sch 446
 προοίμιον Hi 3 Ach 81. 83, τὰ λοιπὰ
 -α Ach 83
 προορμᾶν. προώρμησεν ὁ οὐρανὸς
 τῶν ἄλλων στοιχείων An I 92
 προπάτωρ. τοὺς προγόνους καὶ
 -ορας ἡμῶν Sch 336
 προπετώσ Sch 554
 πρὸς τῆ ἀνατολῆι (δύσει) εἶναι γί-

- νεσθαι Att 10. 11. 19. 24 a1, πρὸς τῷ ἀνατέλλειν εἶναι Att 20, κείσθαι πρὸς τὸν πόλον Att 15, εἶναι πρὸς ἀνατολάς Att 19
- προσαγγέλλειν An II 245 b (Cat)
- προσαγορεύειν. προσηγορεύθη ὑπὸ τῶν πλείστων Φοινίκη An II 184 b (Cat), ἀπ' ἐκείνου -θῆναι An II 208 b (Cat), ὃν καὶ Ἀπόλλωνα προσηγόρευσεν An II 231—2 b (Cat), ὃν -εσθαι φασὶ Γαλαξίαν An II 276 b (Cat), sim Sch 424 a1
- προσανακλίθειν. ἐπὶ τὴν ἕξιν βότρυος δίκην προσανακεκλιμένης Sch 385
- προσαναπλήρωμα (*supplementum inane*) Att 20
- προσαποδιδόναι. τὰ παραλειμμένα ὑπ' αὐτοῦ προσαποδώσω An II 110 a, τὸν ἐξῆς τοῦ ποιήματος προσαποδώσω λόγον An II 126 a
- προσαρμόζειν Sch 441. 476
- προσβάλλειν. τῷ λύχνῳ τὴν ὄψιν -ωμεν Sch 493
- προσγειότερος Ach 46. 47 Sch 413
- προσγίγνεσθαι Sch 473
- προσδέχεσθαι. εἰ -χθείημεν τὸ προοίμιον Ach 81
- προσδοκία. κραναῖζοισι -λαι τῶν Νειλώων ὑδάτων Sch 517
- προσδρομή. ἐπαίρων -ήν Sch 385
- προσεγγίζειν. τὰ -οντα τῷ φανερωῖ πόλῳ Sch 372
- προσεοικέναι. νεφέλιον -ὸς τῷ γαλαξίᾳ Sch 505
- προσέρχεσθαι. τινὲς τῶν ἀπαλωτέως -ομένων ταῖς ἐξηγήσεσιν An II 149 a
- προσέχειν. (transitive) προσσχέιν αὐτὸν τῷ τῆς Ἥρας μαστῷ An II 277 b (Cat), (intransitive) γεωργίαι -οντα καὶ οὐκ ἐμπορίαις καὶ ἀδικίαις κέρδους Sch 359, σφόδρα ἀκριβῶς -ων τῷ ζωιδίῳ κατὰ θέσιν φησὶ Sch 368, ὡς μὴ ἀκριβῶς προσσχόντι τῆ τοῦ Ὠριωνος θέσει Sch 404, τῷ 'ὄσον τε μάλιστα' προσεκτέον ὡς ὀρθῶς ἔχει Sch 438
- προσεχής. λαμπρὰ ἡ -ῆς τοῦ ποιήματος ἀρχή Sch 340
- προσηγορία Ach 43, φερωνύμου -ίας ἔτυχεν An I 95
- προσήκειν. τῷ μαθηματικῷ εἰς δύο -ει τὸ τοῦ ποιητοῦ σύγγραμμα An II 140 a, οὐ -ει τὸ νῦν τὴν οὐσίαν ζητεῖσθαι τοῦ Διός Sch 335
- προσηκόντως. εὐ καὶ πρ. ἐστὶν ἔχουσα Sch 409
- προσημαίνειν Sch 507. 519. 529
- προσημασία Sch 509
- πρόσθεν. εἰς τὸ πρ. Is 327
- προσθήκη. -ην λαμβάνουσι αἱ ἡμέραι (νύκτες) Sch 430. 431
- προσῆσθαι (*admittere*) Ach 81
- προσιστορεῖν Sch 546
- προσκεῖσθαι. κενῶς πρόσκειται τῷ ἐσχάτῳ στίχῳ τὸ . . . Hi 20
- προσλαμβάνειν. -ουσαι τὸν ἀπὸ τῆς νομῆς κόρον Sch 551
- προσμένειν. προσέμενε τὰς ἀνατολάς An II 232 b (Cat)
- προσονομάζεσθαι An II 130
- προσόθριος. τρίζει τὰ -ια Sch 518
- προσορμίζειν ναῦν Sch 411, -εσθαι Sch 410
- προσπελάζειν Sch 521
- προσπίπτειν. εἰ δὲ προσπέσοι τὸ συνταξίδιον An II 126 a, οὐκ ἂν οὕτω ταῖς ὄψεσιν ἡμῶν προσέπιπτεν Sch 495, vide σημείον
- προσποιεῖσθαι. οὐ-ησάμενος Suppl I 574 (Cat)
- προστακτικόν Sch 477
- προστιθέναί. προσετέθησαν τῷ μαζῷ An I 95, οὐ καλῶς προσέθηκε Sch 409
- προσφέρειν. δ (Θηρίον) δοκεῖ -ειν θύσων An II 265 b (Cat), λειοὶς καὶ ὄμαλοις -ομένη (ἡ ὄψις) Sch 488
- προσφιλής. ταῖς αἰξὶ -ῆς ἡ βατάνη Sch 347
- πρόσφορος. πάντες οἱ -οι καρποὶ Sch 408
- προσφωνεῖν. τοῦτων τὸν πατέρα

- καλ δημιουργὸν *Δία* ἐν πρώτοις -εἰ Sch 334
- πρόσωπον Ach 50, ἐξ ἰδίου μόνου -ον Ach 84, τὴν κατὰ -ον φορὰν An 198, -ον ταῦτα τῆς *Δίκης* Sch 360, παρ' *Αἰγυπτίοις* αἱ κληίδες τῶν ἱερῶν λεόντων φέρονσι -α Sch 366, τὸ ἐν αὐτῇ -ον πλήρες τοῦ φωτὸς ἐχούσης (τῆς σελήνης) Sch 473
- προσωτέρω χωροῦσι (opp. ἀναποδίζουσι) Ach 39
- προτακτικὸν *vide* ἄρθρον
- προτείνειν Is 326
- προτενής Sch 509
- πρότερος ἀνατέλλει καὶ δύνει ἐκείνου An II 271 b (Cat)
- προτιθέσθαι Ach 80, ὡς προετέθη τῷ κῆτει Sch 376, προθεμένωι εἰπεῖν Sch 430
- προτρέπειν. προετραπή γράψαι Ach 77
- προτρίβειν Sch 536
- προτρύγῃσι Sch 365
- προφαίνειν. προδηλοῦσι καὶ -ουσι Sch 534, ἄλλοτε ἄλλη -ομένους Sch 545
- πρόφασις. ἐκ τούτων τὰς -εις ἔλαβον οἱ ὕστερον περὶ τούτων πραγματευσάμενοι Ach 30, πῶς εὐαφόρμως -εις ἑαυτῶι δίδωσιν Sch 383, σφόδρα πάλιν καθαρὰν ἑαυτῶι δέδωκε -ιν ὥστε ἔλθειν κτλ. Sch 396
- προφάτως Sch 554
- προφέρειν (ἢ ἐπιφέρειν Hi 8 al) Hi 10. 14. 16, δοκεῖ τριχῶς ὑπὸ τοῦ Ἄρατον -εσθαι Ach 83, ὡς καινότερα καὶ ἀδύνατα -ονται (med) Sch 370
- προφητεύειν Sch 509
- πρόφυλαξ. Φορκίδας εἶχον -ακας αἱ Γοργόνες An II 226 b (Cat)
- προωθεῖν. διώκει καὶ -εἰ Sch 463
- πρυμνήσια. τὰ -α δεσμοὶ εἰσιν Sch 411
- πρώτος. ἐν πρώτοις προσφωνεῖ Sch 334, ἐν τοῖς πρώτοις (*in prima parte*) Sch 459. 466
- ως Hi 19 Sch 365, -ως μάλιστα Le 561
- πτέρινοσ. ὁ ναὸς ὁ -ος An II 241 b (Cat)
- πτηνόν. ὅτε τὰ -ὰ διμερίζοντο An II 243 b (Cat)
- πτῆσις. ὅταν μακρὰν πτῆσιν ἀνίσωσι Sch 531, ἐπ' εὐθείας ποιούμεναι τὴν -ιν Sch 535, *sim* Sch 543, κατὰ μελίζονα συστήματα ποιῶσι τὴν πτῆσιν Sch 543, τῆς εὐθείας ἐμποδίζεσθαι -εως Sch 535
- πτύχιον Le 563
- πτῶσις. ὕστερον τῆς Βελλεροφόντου -εως An II 219 b (Cat), -ις ἀντὶ -εως Sch 349
- πυγῶν. διάστημα ὅσον -ῶνος Sch 505, definitur Sch 506
- πυθμῆν. ἔχει . . . παρὰ τῶι -ἐνι An II 270 b (Cat)
- πυκνονεφής. τὰ δὲ ἄνω πρὸς βορρῆαν αὐτοῦ -ῆ κατέχεται Sch 421
- πυκνός. -ὰς καὶ ἀλοχρόους ἀφίρσι λαμπηδόνας Sch 408, διὰ -οῦ τοῦ ἀέρος ὀρωμενα Sch 484
- πυκνοῦν. ἐκ μικρῶν πάνν καὶ πεπυκνωμένων (ἀστέρων) Ach 55, πεπυκνωμένην τὴν λαμπηδόνα Sch 408, *sim* Sch 422, πεπυκνωμένος ὁ ἀήρ Sch 494, *vide* προαναστέλλειν
- πύκνωσις. διὰ τὴν περὶ τὸν ἀέρα -ιν Sch 484, *sim* Sch 485 ter, διαλύεται ἢ -ις Sch 489, ἢ τῶν νεφῶν -ις Sch 496, ὑπὸ τῆς περὶ τὸν ἀέρα -εως Sch 498, τοῦ αἰθέρος ἐστὶ -ις Sch 513, δι' αὐτὴν τὴν τοῦ δέσματος -ιν Sch 524
- πυραμίς Ach 40
- πύρινοσ. -ουσ αὐτούς (stellas) Ach 40
- πυροστάτης. τοῖς -αις τρίποσι Sch 525
- πυροῦν Sch 498. 520, γῆν πεπυκνωμένην Ach 49, μὴ πεπυκνωμένη πικρὸς τυφῶνας ἐμποιεῖ (ἢ ξηρὰ ἀναθυμασις) An II 127

- πυρρίχη. -ην ἢ ἔστιν ἐνόπιος ὄρ-
 χησις Sch 346
 πυρώ(οει)δης. τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ
 πυρώδη Ach 41, τὸ πυρώδες καὶ
 διαυγές Ach 46, πυρώδεις οἱ ἀστέ-
 ρεις Ach 50, διὰ τὸ πυρώδη εἶναι
 τὸν αἰθέρα Ach 82, (αἰθήρ) ἔστι
 λαμπρὸς καὶ πυρώδης An II 127,
 ἐκ χρυσοῦ πυρώδους An II 192b
 (Cat), sim Sch 365 et passim, οὐ
 πυροειδής καὶ ἔκλαμπροι Sch 417
 πάγωνες Ach 68
 παγωνίας (κομήτης) Sch 545
 Φαβδοειδής Sch 493
 φάγας Le 565
 φάδατος. σταλαγμα μεγάλοι -οι
 Sch 502. 504, -ους ὄμβρους Sch 546
 φάλειν. -ονται τῷ ἀφρωῖ Sch 511
 φάμφος Sch 395
 φανίς Sch 516 (vide συνιστάναι),
 καθ' ἑκάστην -ίδα ib
 φάχις. ἕως ἐπὶ -ιν An II 116a, sim
 182b (Cat) al, δια τὸ εἰς μέσην τήν-ιν
 Γοργόνος πρόσωπον ἔχειν An II
 209b (Cat), πρὸς τῇ ἀποτομῇ τῆς
 -εως An II 212b (Cat), ἐπὶ τῆς ἀ-
 ποτομῆς τοῦ Ταύρου τῆς καλου-
 μένης -εως An II 230 (Cat)
 φεῖν. τὸ (ἐκ) τῆς θηλῆς φέον An I
 95, ἀῆρ φέων Sch 496, οὔτε τῷ
 ἀέρι φῆναι συγχωρεῖ . . . An I 91
 φέπειν. οὐδαμοῦ -ει ὁ κόσμος Ach
 39
 φηγνύναι. φαιγεῖσαι (αἰ νεφέλαι)
 Ach 69
 φῆξις. τήν -ιν λαμβάνει Sch 489,
 κατὰ -ιν τῶν νεφῶν Sch 512
 φῆσις. αἰεὶ δι' αὐτοῦ τὰς -εις ποιού-
 μεθα Sch 335
 φητόν. τὸ -όν Sch 354, τὸ ἐξῆς τοῦ
 -οῦ Sch 393
 φίζοῦν. -οὔται τὰ σπέρματα Sch
 544
 φιλίζειν. -όμενοι (οἱ ἀνδρακες) Ach
 51
 φοῖζος. μετὰ -ον φέρωνται Sch 522
 φομβοειδής Sch 402. 403
 ῥόπαλον. τὸ -ον ἀνατετακῶς An
 II 190b (Cat), τὴν δεξιὰν ὡσπερ -ον
 ἐπιφέρουσαν Sch 405
 ῥύακες Ach 68. 69
 ῥύγχος An II 220b 262b 269b (Cat)
 ῥυθμός. -ῶι τιμ (τὸν οὐρανὸν αἰ
 ἀναθνυμάσεις) κινουῖσιν Sch 340
 ῥύμη. πνεῦμα μετὰ ῥύμης καὶ σφο-
 δρᾶς ὀρμῆς ἀφείσαι Ach 69, διὰ
 τῆς ῥύμης ἀναπτομένον τοῦ πνεύ-
 ματος Ach 69, μετὰ ῥύμης φερό-
 μενον τὸ πᾶν An I 98, συμπερι-
 γονται τῇ τῶν ὄλων ῥύμη Sch
 338
 ῥυμοί Ach 68. 69
 ῥύσις. ῥύσιν ἀέρος τὸν ἄνεμον Ach
 68, ὕδατος ῥύσιν μμουμένον Sch
 412, sim Sch 484, διὰ τὴν τῶν ἀπὸ
 τῆς ἐσπέρας πνευμάτων ῥύσιν Sch
 455
 ῥωννύναι. οὐκέτι ὁ περὶ τῶν φαι-
 νομένων λόγος ἔρρωται Sch 379
 Σαίρω. ἔχει καὶ τὸ στόμα σεσηρός
 Sch 409
 σάλπιγξ. ὡς ἀπὸ σάλπιγγος ἐκπέμ-
 πειν τὸ φῶς Ach 46
 σαφήνεια. -εἰας ἔνεκα πιθανῆς Ach
 37, sim Ach 58, ὅλον -εἰας ἔνεκεν
 τῶν λεγομένων ὁ λόγος ἔστω Le
 563
 σαφηνίζειν Sch 342. 380
 σβεννύναι Ach 61
 σεληνιακός Sch 492, ἀπὸ τῆς -ῆς
 συνόδου Sch 473
 σεληνοειδής Sch 413
 σεμνός. τὰ μὲν -ότερα τὰ δὲ φαν-
 λότερα Is 328, ἀναμίλων τὰ -ό-
 τερα ib
 σεμνότης vide κοσμεῖν
 σεμνύναι An II 208b (Cat)
 σεσηρότως τὸ φῶς ἀφίγει Sch 408
 σημαίνειν Sch 392 al, τὸ τῆς φω-
 νῆς ἀσαφὲς ἦν ὑπὸ ἐνόου -όμενον
 An II 240b (Cat), -οντα τὰς ὁδοὺς
 An II 247b (Cat) Sch 405
 σημαντικός Sch 390. 400. 482

- σημάντρια. -ιαι καὶ θέρους καὶ σπόρου Sch 386
- σημασία. ἐπὶ πλείοι ὕδατι τὴν -λαν ἔχουσι Sch 501
- σημεῖον. -α ἰποδεῖται τοῦ καιροῦ Hi 10, ἀπὸ τῶν αὐτῶν -ων ἐπὶ τὰ αὐτὰ Ach 35, -ον ἀνέμων Ach 69 et sim passim, τοῦ κατὰ κορυφὴν -ου An II 129, -α νοητὰ ib, κατὰ (<α>) τι μόνον -ον An II 131, τεμνόμενος ὄλα κατὰ δύο -α An II 131 al, ἱκανὸν -ον An II 235 b (Cat), ὃ ἐστὶ μέγιστον -ον τῆς εὐσεβείας αὐτοῦ An II 265 b (Cat), ἀπὸ τινος -ον τῶν ἐντὸς τῆς σφαιρας κειμένων πᾶσαι αἱ προσπίπτουσαι εὐθείαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶ, τὸ δὲ -ον κέντρον καλεῖται τῆς σφαιρας Is 315, sim ib et Is 330 Sch 429, -όν ἐστιν οὗ μέρος οὐθέν, ταῦτόν τῆ σιγμηῇ, ἣν πέρας ἢ ἀρχὴν μεγέθους ὀρίζονται Is 315, σφαιροειδοῦς -ον Is 324, -α χειμῶνος καὶ εὐδίας Is 328, -α σύμμικτα ib, ἕτερα δίδωσι -α Sch 380, -α τοῦ ὀρίζοντος Sch 414, προγνώσεις διὰ -ων Is 323, πλείω δὲ ἐξεπίτηδες τὰ -α τοῦ χρόνου τίθεται Sch 401, τοῦ θαλαττίου χειμῶνος καὶ τῆς ζάλης -ον ἔθηκεν ἐκεῖνο τὸ Θυτήριον Sch 420, ἐπάγει τὰ -α κατωτέρω Sch 432 al, διὸ -ον ἔχει ὁ στίχος Sch 421, τὸ δὲ Θυτήριον τοῦ Πηλέως γάμου -ον Sch 423, idem atque sidus Sch 426, ἐκ τῶν περὶ οὐρανὸν -ων Sch 479, τὰ περὶ τὸν κόσμον -α Sch 547, -ον τῆς αἰρέσεως Suppl I 573 (Cat)
- signa critica editionis Arateae (ἀπλῆ ἀμφὶ ἀστῆρ) An II 141 a
- σημειοῦσθαι. οὐ δύο κύκλοι ἀλλὰ τρεῖς ἐσημειώσαντο ἐπὶ τῆς περιφορᾶς τὸν ζωδιακὸν κύκλον Ach 53, -οῦμενοι τὸν καιρὸν τῆς ἐπιτολῆς τοῦ ἄστρου Sch 366, διὰ μόνων αὐτῶν -οῦνται τὰς ἐώιας ἐπιτολὰς πρὸς θέρος καὶ τὰς ἐσπερίους πρὸς ἄροτον Sch 390, ὥστε οὐκ ἂν αὐτοὺς σημειωθῆναι ἐκ τινος τῶν ἀπλανῶν, ὥσπερ τῆ κεφαλῆ τῆς Ἀνδρομέδας τὸν Ἴππον -οῦμεθα 428, δύντος τοῦ σεσημειωμένου ἀστέρος Sch 471, χάλαζαν ἐσομένην δεῖ -οῦσθαι Sch 537, -ωσώμεθα χρώματι Le 566, τὰ ὄνομα κατὰ τὸν οἰκείον τόπον -ωσώμεθα Le 566
- σημειώδης Sch 446
- σημείωσις. ἀπὸ τῆς ἐσπέρας -ιν ποιούμενοι τοῦ μέλλοντος καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρθρου Sch 476, ὡς τῆς ἀπὸ τούτων -εως βεβαίον οὔσης Sch 502, sim 552, ὅσον ἐπὶ τῆ τῶν ἀνθρώπων νοήσει καὶ -ει Sch 514, τὰ ἀπὸ τῆς -εως ἀποβάνα Sch 548
- σηπεδών. ὑποψία -όνος Sch 521
- σιγαῶν An II 220 b (Cat)
- σικύα (sicurbia). ἐκ τῶν παρὰ τοῖς λατροῖς οἰκῶν Ach 33, sim An I 91
- σίμβλον Sch 534
- σιτεῖσθαι Sch 510. 517. 523
- σιτικός. -οῦ καρποῦ Sch 538. 543
- σίφων Sch 483
- σκαρθμός σημαίνει τὸν πόδα κατὰ πλεονασμὸν τοῦ θῆτα παρὰ τὸ σκαρτεῖν Sch 396
- σκεῖρων ἄνεμος Ach 68
- σκέλος An II 183 b (Cat) al
- σκεπάζειν. τὰ ἐσκεπασμένα μέλανι καὶ δεινώϊ νέφει Sch 422
- σκέπας. ἐπιζητοῦντες -ας Sch 523
- σκέπασμα. διὰ τὰ -ατα τοῦ ψύχους Sch 509
- σκέπειν Sch 510. 527, -ομένωι ὑπὸ ἀμφίων Sch 542
- σκέπη. τοῦ Διὸς τῆ -η φανέντος διπλασίονος An II 209 b (Cat), μὴ ἔχον -ην Sch 542, διὰ τὸ χρεῖαν αὐτοῖς εἶναι -ης Sch 551, -ης χρεῖαν ἔχειν Sch 495, sim 498 al
- σκέπτεσθαι τα Φαινόμενα Is 326
- σκέψις. οἱ ὠφέλιμοι διὰ τῆς σκέψεως αὐτῶν Sch 431
- σκηπτός. κεραννός καὶ προσητῆρ καὶ τυφῶς κατασκήψας -ὸς λέγεται An II 127

- σκιά. ἡ σκιά πρὸς νότον ἐκπέμ-
πεται Ach 64
- σκιιάζειν Sch 474. 499
- σκίασμα. τὸ -α τοῦ ἐστῶτος Ach
64
- σκιασμός. βραχὺς τις περὶ αὐτὰς
-ός Sch 501
- σκιερός. εἰς τὸν -ὸν κῶνον Sch
499
- σκιρτᾶν Sch 519
- σκιώδης. τὸ φέγγος ἀμαυρὸν καὶ
σκιῶδες ἐπιδεικνύσθαι Sch 499
- σκολοπένδρα Sch 521
- σκόμιον. τὰ λεγόμενα -ια Sch 523
- σκοπεῖν πρὸς τι Ach 53, τὸ αὐτὸ
καὶ ἐπὶ νυκτῶν σκόπει Ach 58, σκό-
πησαι ὅτι Sch 340
- σκορπίζειν Sch 367. 420, ἀκτῖνας
ἀφίησι λεπτὰς καὶ ἐσκορπισμένας
Sch 525
- σχύβαλον Sch 520
- σμικρύνειν. ἐκ μακροτέρων -οντα
(τὸν ἥλιον) τὰς ἡμέρας Ach 54
- σπᾶν. σπῶντες τὸν ἀέρα Ach 83
- σπείρωσις. κάτω τῆς τοῦ Δράκον-
τος -εως Sch 355, τὴν ἀπὸ τοῦ αὐ-
χένος -ιν Sch 468
- σπεύδειν. διατηρῆσαι τὴν παρθε-
νίαν -ουσα An II 245 b (Cat)
- σπινθήρ Sch 513 al, -ας ἀποπέμ-
πουσι Ach 51, ὀλονεῖ -ας ἀφιέντων
Ach 69
- σπινθηροπόμπος. φλόγας -ους
Sch 528
- σπόγγος. -οις ἀβρόχοις Sch 515
- σπονδή. -ῆν πεμφθεῖς ἐνέγκαι ἀπὸ
κρήνης τινός An II 268 b (Cat)
- σπορά. φερομένης εἰς τὴν γῆν τῆς
-ᾶς An II 208 b (Cat)
- σποράδην κεῖσθαι Att 14
- σποράς. πλάγαι καὶ -άδες αἱ ἀν-
γαί Sch 493
- σπόρος. εἰς τὸν -ον εὐμαρεστέραν
ποιούμενον (τὴν χώραν) An II 224 b
(Cat)
- σπονδάζειν. τοῖς περὶ ταῦτα -ον-
σιν Ach 75, περὶ ποιητικὴν ἔσπον-
δακῶς Ach 77
- στάδια. τὸ ἐξηκοστὸν σταδίων ἐστὶ
,δσ' An II 132
- στάσις Le 564, σῶμα οὐδέποτε
στάσιν ἔχον (ἀστήρ) sim Ach 39,
μόνιμον τοῦ τόπου τηρεῖν τὴν στά-
σιν An I 91, οὐδέποτε στάσιν ἔχων
ἀλλ' αἰεὶ φερόμενος κύκλωι An II
127, πρὸς ἠρεμίαν τε καὶ στάσιν
Sch 509, περὶ τῆς γενομένης αὐτῶν
πρὸς τὰ ἀνατέλλοντα μέρη τοῦ
ζωδιακοῦ στάσεως Le 562, *disSENSio*
τρισαὶ στάσεις An II 110 a
- στέλεχος Sch 530
- στενός. κατὰ τὸ -ότατον τοῦ πελά-
γους An II 222 b (Cat)
- στενοχωρεῖν. πρὸς τὰ πέρατα εἰς
λεπτότητα -ουμένη An I 90, ξύλον
ὑπὸ τοῦ κρατοῦντος -ούμενον An
I 92
- στερέμνιος (ὁ οὐρανός) Ach 34,
γῆν -ιον Ach 49
- στερεός. σχῆμα -ὸν ὑπὸ μιᾶς ἐπι-
φανείας περιεχόμενον Is 330
- στερεότης. ἐκ τῆς -ητος Sch 501
- στερνοκοπεῖν. ἐσχματίζεται ὤ-
σπερ -ουμένη Sch 375
- στερρός Sch 503
- στεφανηφορεῖν. ἐστεφανηφόρη-
σαν Ach 55
- στεφανοῦν. ὡι (στεφάνωι) πρώτῳι
ἢ νύμφη ἐστεφανώσατο An II 192 b
(Cat)
- στέφειν Sch 347
- στηριγμός Sch 430
- στηρίζειν An II 132, παρὰ τὸ ἐ-
στηρίζθαι ἠτιμολόγησε τῶν ἀστέ-
ρων τὸ ὄνομα Ach 84, διὰ τοῦ 'ἐ-
στήριξε' τὸ ἀκίνητον τῶν ἀπλανῶν
ἐδήλωσεν Ach 84, -ονται καὶ ἀνα-
ποδίζουσι (οἱ ἀπλανεῖς) Sch 340,
δυσασποσάτως ἐστήρικται Sch 424
- στιγμή. σημεῖον ταῦτόν τῆι -ῆι, ἣν
πέρας ἢ ἀρχὴν μεγέθους ὀρίζονται
Is 315
- στίζειν Sch 347. 429 al
- στίλβειν Sch 491, *vide κόρη*
- στιλβηδών. -όνας πυρώδεις ἀπο-
βάλλει ὁ αἰθήρ Sch 513

- στιλβόντως. σφόδρα -ως Sch 408
 στίχος (versus) Hi 14. 15, στίχαι
 παρακείμενον ἐν τι τῶν προειρη-
 μένων σημείων An II 141a
 στοιχείον *passim*, διάκρισις τῶν
 στοιχείων Ach 40, τέσσαρες σφαι-
 ραὶ ἃ στοιχεῖα καλοῦσιν οἱ παλαιοί
 An I 91, διὰ τὸ στοιχῶν καὶ τάξει
 ἕκαστον αὐτῶν ἵποκείσθαι ib, ἐν
 γραμματικῇ στοιχεῖα καλοῦμεν τὰ
 γράμματα An I 91, μέσα ἐστὶ τὰ
 βαρῆα στοιχεῖα An I 91, ἐκ τῶν
 βαρυντάτων ὄντα στοιχείων ib, ὑπὸ
 τῶν περὶ αὐτὴν στοιχείων ib, τῶν
 στοιχείων τὰ βαρύντατα An II 93,
 ἀπὸ τοῦ κρατίστου τῶν ἐπὶ γῆς στοι-
 χείων Sch 508
 στοίχος vide στοιχείον, στοιχῶν
 καὶ τάξει An I 91
 στόμιον. τοῦ στομίου τοῦ τροχοει-
 δοῦς ἀποφραχθέντος Ach 49
 στοχάζεσθαι Sch 462. 552
 στοχασμός. -οὺς ἀδήλους περὶ αὐτῶν
 οὐ διεξίχεται Is 329
 στοχαστικός. πράγματα ἀσαφῆ καὶ
 -ὰ καὶ ἀδηλα κατὰ τὸ πλείστον λέ-
 γοντες Is 328
 στρέφεσθαι. -εται το πᾶν αὐτὸ περὶ
 αὐτό An I 97
 στρόβιλος ἄνεμος Ach 68
 στρογγύλος. νέφος -ον Sch 502.
 503
 στροφή τοῦ κόσμου Ach 39, (περὶ
 τὸν ἄξονα) στρέφεται ἢ σφαῖρα
 Ach 51, ἐν ταῖς τοῦ πόλου στροφαῖς
 An I 96, τῆς στροφῆς τὴν μονὴν An
 I 97, κατὰ τῆς στροφῆς τῆς σφαίρας
 An II 129, ἐλάττονι στροφῆι χρῆται
 καὶ περιφορᾷ Sch 349
 στρόφιγξ Sch 378
 στυλῖς (Argus) An II 256 b (Cat)
 συγγένεια. κατὰ ἴλας καὶ -εἰας Is
 327, διὰ τὴν -εἰαν Sch 344 al
 συγγενής. εἰς τὴν -εστάτην αὐτοῦ
 φῶσιν τοῦ ὕδατος Sch 496
 σύγγραμμα Ach 47 An II 140 a
 149 a, εἰς τὸ -α θεῖναι An II
 149 a
 συγκαθιεροῦν. τὸν Διόνυσον τῆ
 Δήμητρι -ωσαν Sch 541
 συγκαταδύσεις An II 110 a al
 συγκαταλείπεσθαι Sch 469
 συγκαταριθμεῖν Sch 545
 συγκατασπᾶν An I 92
 συγκατατίθεσθαι τι (assentiri)
 Hi 18
 συγκαταφέρεισθαι Hi 19 Att 19 a1,
 -ονται καὶ ἀναφέρονται τῷ οὐρα-
 νῷ Sch 340, -ομένωι τῷ οὐρα-
 νῷ συμφέρεται Sch 352
 συγκεῖσθαι. ἐξ ἄστέρων σύγκειται
 ἐπτά Ach 41, ἐκ πολλῶν σανίδων
 ib, ἐκ πολλῶν λίθων ib, τῶν ἄλλων
 ἀστέρων ἐξ εἰδώλων συγκεϊμένων
 Ach 53
 συγκινεῖν. -εῖται τῷ οὐρανῷ ὁ
 ζωδιακός Le 568
 συγκλεισμός Sch 550. 551
 συγκλέπτειν Sch 506
 συγκοπή. κατὰ -ήν Sch 367
 σύγκρασις. ἢ -ις (elementorum) αἰτία
 τῆς τοῦ παντός τάξεως Ach 32
 σύγκριμα ἐκ πυρός καὶ ἀέρος Is
 319
 σύγκρισις. πρὸς -ιν Ach 39. 45 Sch
 355 al, ὡς πρὸς -ιν Sch 354. 375.
 460. 478
 συγκρούειν. -ονται αἱ νεφέλαι πρὸς
 ἀλλήλας Ach 69
 συγκρουσμός Ach 84
 συγχρονίζειν Ach 78
 συγκυνηγεῖν Sch 368
 συγκυνηγὸς ἦν τῆι Ἀρτέμει Sch
 344
 συγχρηθῆσθαι. -ῆται τῷ τὴν γῆν ση-
 μείον καὶ κέντρον λόγον ἐπέχειν
 πρὸς . . Sch 446
 σύγχυσις Sch 514. 515 al
 συγχωρεῖν (concedere) Hi 11 Ach 67,
 οὔτε τῷ ἀέρι ῥυθῆναι -εἰ οὔτε τῷ
 ὕδατι χρῆθῆναι An I 91
 συκῆ. -ῆν ὀλίθουτος ἔχουσαν An II
 268 b (Cat) Sch 425, φαγῶν τῶν συ-
 κῶν ib
 συλλαβή. διὰ τὸ . . . τὰς ἐξ αὐτῶν

(τῶν γραμμάτων) πλέκεσθαι -άς An I 91
 σύλλαμψις. κατὰ -ιν δύο πλανωμένων Sch 545
 συλλογιζέσθαι. ἀρκεῖ πρὸς τὸ -ισασθαι Hi 18, ἀκριβῶς -ισασθαι Hi 18
 συλλογισμός. ὁ τῷ προειρημένῳ ᾧ χρώμενος Hi 18
 συμβαίνειν (*accidere*) Hi 18 Att 19 Ach 32 bis 33 An II 128, συμβέβηκεν εἶναι διαφωνίαν περὶ τῆς εὐρέσεως τῶν ἄστρον Ach 29, sim Ach 38. 70. 71. 74. 80 An I 90. 92 bis, ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος τὸ ὄνομα ἔχει An II 129, sim ib, τῶν συμβεβηκότων Ὠρίωνι An II 253 b (Cat), τὸ συμβὰν ἔαντιῳ τε καὶ ταῖς τροφοῖς τῷ ἀρκτικῷ ἐνεστήριξε κύκλωι Sch 350, τὸ συμβαίνειν ἀποδεδοκέναί Sch 364, διὰ τὴν συμβᾶσαν συμφορὰν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ Sch 372, διὰ τὸ συμβεβηκὸς αὐτῆι σύμπωμα An II 182 b (Cat), σύνδηλός ἐστι -ων καὶ συντιθέμενος Sch 392, συμβεβηκότων ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς Sch 444
 συμβάλλειν (*computare*) Sch 451. 538, (*conferre*) Sch 552
 -εσθαι οὐκ ὀλίγα εἰς πρόγνωσιν εὐδίας τε καὶ χειμῶνος τὸν ἥλιον Sch 480, vide εὐτοκία κατὰ κλισις
 συμβολή. ἐκ τῆς -ῆς τῶν δύο ἡμισφαιρίων Ach 55, sim Ach 71
 σύμβολον Sch 497. 534 al, εἰς -ον εὐτροφίας Sch 393, -ον θήρας Sch 423, χειμῶνος -ον Sch 494. 533
 συμβουλεύειν. ὅς -ευθεῖς ἐπὶ Σόλωνος κτίσαι τὴν πόλιν Ach 77
 συμβουλή. ἀμοιβὴν νέμων τῆς -ῆς αὐτῷ Ach 77
 συμμένειν. οὐχ εἴλετο τῷ πατρὶ σ. οὐδὲ τῆι μητρὶ An II 217 b (Cat)
 συμμιγνύειν. συμμεμίχθαι τῷ ὕδατι τὴν γῆν An I 92, Ἑφαιστῶι συμμίξει An II 247 b (Cat) Sch 405, Ἥλιῳ συμμίξας An II 247 b (Cat) Sch 405

σύμμικτος. σημεῖα -α Is 328
 συμμίσειν. -οντα ταῖς Μούσαις An II 239 b (Cat)
 συμμύειν. ἐν τῇ θλίψει -υκός An I 90
 συμπάθεια Sch 540, πρὸς πάντα -αν ἔχων Sch 482
 σύμπαρ. τὸ -αν Sch 343, τα -αντα Ach 35
 συμπέρασμα. τότε γὰρ -α τῆς οὐκουμένης γίνεται Sch 429, ἐν τοῖς Διδύμοις τὸ τῆς νυκτὸς -α Sch 454
 συμπερατοῦν. τὸν χρόνον ὄλον -οῖ Le 570
 συμπεριάγειν. -ονται τῆι τῶν ὄλων φύμῃ Sch 338, ὁμοίως -ονται παντὶ μέρει τοῦ οὐρανοῦ Sch 340
 συμπεριστρέφεσθαι τῷ παντὶ An I 91, -όμενοι (οἱ πλανῆται) ὁμοίως δὴ τοῖς ἀπλανέσι ἀστροῖς An II 132
 συμπεριφέρεσθαι (*de stellis*). -ονται τῆι φύμῃ τοῦ οὐρανοῦ Ach 45 et passim, -ονται τῷ οὐρανῷ καθ' ἐκάστην ἡμέραν Sch 340, -ονται τῷ οὐρανῷ Sch 393, sim Sch 395. 435 al
 συμπίπτειν Sch 509 al, μὴ -ουσαι ἐπὶ μηδέτερα μέρη Ach 58
 συμπλάσσειν. πάλιν -άσας ἔθρηκεν ἄρτιον An II 198 b (Cat)
 συμπλέκειν. τούτον . . . -ακεις ἀπέπνιξεν An II 206 b (Cat)
 συμπληροῦν Hi 7, οὐδὲ -οῦνται εἰς τύπον ἐξ αὐτῶν Sch 363, ἐκάστου μέρους εἰς τρεῖς ὥρας -ουμένου Sch 437
 συμπόσιον vide κερνᾶν, ὃ καὶ εἰς τὰ -ια φέρονσιν An II 264 b (Cat)
 σύμπωμα Suppl I 579 (Cat), διὰ τὸ συμβεβηκὸς αὐτῆι -α An II 182 b (Cat) Sch 344, κλέπτουσαν τῆι Ἀρτέμιδι τὸ -α Sch 344, εἰσελθεῖν εἰς τὸ -α An II 215 b (Cat), ἐπὶ τῷ ἐκείνου -ατι An II 232 b (Cat), διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὸ -α An II 265 b (Cat)
 συμφάρεσθαι. τῷ παντὶ κύκλωι

- τοῦ τροχοῦ -εται ἢ χοιναίς Sch 379
- συμφορά. ὡσπερ ἐν -αίς οὔσης διὰ τὴν παιδα Sch 713, κάλιν τὴν θείαν πρὸς τὴν -άν Sch 375
- συμφωνῆαι Sch 435
- συμφωνεῖν. πάντων σχεδὸν -όντων Ach 79, -εῖται διότι Hi 16, ἄράτωι κατὰ τὸ πλείστον οὐ -οῦσιν Le 561
- συμφωνία. τὴν τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὰ φαινόμενα -ίαν Att 3, ἄρμονίαι τιλ καὶ -ίαι μουσικῆ Ach 42
- σύμφωνος. -α ποιεῖν Hi 3, φαινόμενα καὶ πᾶσι -α ἄστρα Ach 42, sim Sch 477
- ως τοῖς φαινομένοις λέγει καὶ οὐ διαφωνεῖ (-ως coni Manitiuus) Hi 12, sim Att 23, -ως ἐντάξει Le 562 al passim, -ως τῶι Ἄράτωι Le 564, sim Le 567
- συνάγειν An II 232 b (Cat), τὴν γῆν οὔσαν βαρυτάτην μέσην συνέβη συναχθῆναι An I 90, -ονται ἐπὶ τὸ αὐτὸ An II 126 a, συνηγμένης αὐτῆς (τῆς Πλειάδος) εἰς ἀστέρας ἑπτὰ An II 230 (Cat), μέγαν χειμῶνα -ει Sch 401, ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀθρόως ἔδοξεν αὐτῶι συναγαγεῖν πλείους ἀστέρας Sch 415, τὰ περὶ αὐτοῦ λεγόμενα εἰς ἓν συναγόντας ἓν τινι πτωχίωι . . πρὸς τὸ ἔτοιμον σχεδιάσαι Le 563, πάντα ταῦτα συναγόντες ἓν τινι τόμωι ἀπογραφόμεθα ib
- συναγορεύειν. -ει αὐτῶι An II 150 a
- συναγωγή vide ὀλότης, πλείους ὁμοῦ κατὰ μίαν -ήν Sch 390
- συναθροίζεῖν. κατὰ πλῆθος συνηθροισμέναι Sch 525, sim Sch 541, 547
- συνακμάζειν Ach 78 Is 323, 325 ab 326 Sch 540
- συνακολουθεῖν Sch 407
- συναμύνεσθαι An II 253 b (Cat)
- συναναβαίνειν Sch 464
- συνανατολαί An II 110 a al
- συναναφαίνεσθαι Sch 460
- συναναφέρεσθαι Sch 460, vide συγκαταφέρεσθαι
- συνάντησις. εἰς -ιν Sch 357
- συναπαρτίξειν. τῶι μὴ σ. τὸ ζώιδιον τῶι δωδεκάτωι μέρει τοῦ ζωδιακοῦ, ἀλλ' ἔνια μὲν ἐλλείπειν Sch 447
- συναποπαύεσθαι Ach 62
- συναποφαίνεσθαι τινι περὶ τινος Hi 3. 12. 15. 21
- συνάπτειν (cohaerere) Hi 11 Sch 383. 400. 487, -οὔσης ὅσον οὐδέπω τῆς δύσεως τῆ ἀνατολῆ Sch 351, τὴν κεφαλὴν -ουσαν τῶι Στεφάνωι Sch 355, (coniungere) Ach 41. 85 bis Sch 347. 421. 432 al passim, εἰς ἓν συνάψαντες Le 563
- συναριθμεῖν. τοῖς ἄστροις συνηριθμήθη Sch 358
- συναρμόζειν Sch 443, -οσάμενος αἰθῆν An II 231 b (Cat), πολλῶν ζωιδίων ἀλλήλοις συνηρμοσμένων Sch 431, sim Sch 432
- συναφή. εἰς -ὴν παραγινομένων τῶν οὔρων Sch 353
- συνδέειν. συνδέεται τῶι αἰθέρι τὸ πᾶν An I 93, ὁ ἰσημερινὸς κατὰ τομὰς συνδέεται τῶι ζωδιακῶι Sch 433
- σύνδεσμος. ὁ τε -ος Sch 530
- σύνδηλός ἐστι συμβαλῶν τῶι ἀριθμῶι τούτωι καὶ συντιθέμενος Sch 392
- συνδιώκειν Sch 389
- συνδοκεῖν Suppl I 573 (Cat)
- συνεγγίξειν. -ει καὶ ταῦτα τῆι ἀληθείαι Hi 17, -ων αὐτῶι κατὰ τοῖς χρόνονος An II 150 a, -ει μᾶλλον τοῖς βορείοις Sch 406
- σύνεγγυς Sch 352. 432 bis, ἐκ τοῦ -υς Sch 401
- συνείλησις. λαβὼν αὐτῆς τὸ δέρμα κατὰ τὴν -ιν περιέθετο Sch 367
- συνεῖναί τινι An II 265 b (Cat) Is 325 ab
- συνεκτικός. ἔξις πνεῦμα σώματος -όν Ach 41
- συνενοῦν Sch 506

συνέπεσθαι An II 252b (Cat), θεω-
ρίαν . . . πάντως -ομένην Is 329

συνεπιγράφεσθαι (consentire) Hi
3. 4. 8.

συνεργεῖν. αὐτοῦ συνήργησε τῷ
γάμῳ Sch 403

συνέρχεσθαι. ἐξ ἀστέρων -ομένων
καὶ ἐμφωτιζομένων Ach 69, ὅτε
-ονται οἱ ζ' οὗτοι ἀστέρες ἐν ἐνὶ
ζωιδίῳ ὑπὸ τὴν αὐτὴν μοῖραν Sch
429

συνέχεια. τῆι -εἶαι τῆς κραυγῆς Sch
522

συνέχειν An I 90 (cogere), ὑπὸ σω-
μάτων συνέχεται Ach 41, οὐ τὰ σώ-
ματα τὰς ψυχὰς συνέχει ἀλλ' αἱ
ψυχὰς τὰ σώματα ib, ὁ ἀήρ ὑπὸ
τοῦ πυρὸς συνέχεται, τὸ δὲ πῦρ
μετὰ τοῦ ἀέρος (συνέχει) τὰ πάν-
τα An I 91, ἔνθα συνέχει τὸν Καρ-
κίνον ὁ κύκλος An I 96, sim passim,
τὸ λίνον αὐτῶν ὡς συνέχονται An
II 225b (Cat), συνέχων (τὸν κόσμον
ὁ Ζεὺς) Is 332, τῆι δῆξει συνεχόμε-
νοι Sch 521

συνεχῆς. ἀνεισι πάλιν ἐπὶ τὰ -ῆ
καὶ βόρεια Sch 372, ἡ -ῆς κίνησις
Sch 396, -έστερον φθειροῦσονται Sch
521

συνήθεια Sch 484, κατὰ τὴν -εἶαν
Ach 42, τῆι -εἶαι ἐπόμενοι Is 318,
κατὰ τοῦτο μόνον τὴν -εἶαν παρέ-
λειψεν Sch 401, παρὰ τὴν -εἶαν Sch
517

συνήθης. -ες τὸ σχῆμα τοῦτο τῆς
ἐκφορᾶς Hi 24, ἡ ψυχὴ πάντα τὰ
-ῆ θεωρεῖ Ach 30, vide ἀήθης
-ως Sch 353 al

σύνθεσις. κατὰ τὴν τῶν ἐπῶν -ιν
Is 324

σύνθημα. καὶ τοῦτο -α πνεύματος
ἢ ἱεροῦ Sch 493, sim Sch 496

σύνθηρος Sch 405

συνθλαῖν. δοκεῖ τῷ ποδὶ -άσαι αὐ-
τόν An II 204a (Cat)

συνθλίβειν. ἦν τὸ πᾶν εἰς ἑαυτὸ
συντεθλιμμένον An I 90

συνιέναι. μὴ συνιέντες αὐτῶν τῆς
τάξεως Is 318

συνιστάναι Sch 488, τοῦ φαινομέ-
νου τοῦτο συνιστάντος Att 19, πάντα
ἐξ ἀριθμῶν καὶ γραμμῶν συνεστά-
ναι θέλουσι Ach 37, τοὺς ἀστέρας
ἐκ νεφῶν συνεστάναι ἐμπύρων Ach
40, ἐξ αἰθέρος συνεστήθη An II 127,
ὅταν περὶ τι ἄστρον νέφη συστήη
συνεχῆ καὶ κοῖλα Sch 489, ἡ . .
φαντασία φωτὸς κυκλοειδοῦς περὶ
τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην συνιστα-
μένη Sch 489, τὰ περὶ τὴν δύσιν . .
συνιστάμενα σημεῖα Sch 502, συν-
σταθῆι νέφος πετυκνωμένον Sch
516, νέφος συστήη συνεστὸς κατὰ
φανίδα Sch 516

συννεφῆς. ὅταν οὖν -ης ὁ ἀήρ ἢ
Sch 421

συννοεῖν. τὸ ἀμάρτημα -ήσαντα
(coni) Sch 425

συνοδεύειν. -ουσα τῷ ἡλίῳ (ἡ σε-
λήνῃ) Sch 472

συνοδικός. -ῆ ἢ σελήνη Sch 474

σύνοδος. ἄλλων τινῶν ἀστέρων -ον
Ach 45, -ους ποιοῦσιν (οἱ ἀστέρες)
ib, γνώριμοι ἐκ τῆς -ου καθεστή-
κασιν Sch 388, τὴν τῶν ἀδελφῶν
-ον Sch 389, τῆι νεωστὶ καὶ πρῶτον
ἐκ -ου φαινομένη Sch 434, τὰς ἐπὶ
-ου ἡμέρας Sch 472, ἀπὸ τῆς σελη-
νιακῆς -ου Sch 473, -οι σελήνης Sch
553, sim Sch 475 bis. 478. 481. 482.
484

συνορᾶν. (intelligere) κατὰ τοῦτο
ὀρθῶς συνεώρακε τὸ ἀγνόημα Hi
22, καὶ ἄλλα θηρία παρ' αὐτὸν
συνοράται An II 271 b (Cat) Sch 426.
ἔστιν οὕτω συνδεῖν Sch 437

συνουσιάζειν. βραδέως καὶ μὴ
συνεχῶς -οισι Sch 542, περὶ τὴν τοῦ
ὑπνον ὥραν -όμενοι Sch 530

συνουσία vide ἐπιθυμητικῶς,
ἐγείρει πρὸς -ίαν Sch 542, ἀπρό-
θυμα πρὸς -ίαν Sch 542, ὄψε δρωῖντα
τὴν -ίαν Sch 542 al

σύνταγμα Is 323, ἐν τῷ συντάγματι
τῷ περὶ . . Hi 24

συνταγματικός Sch 555
 συνταξίδιον vide προσπίπτειν
 σύνταξις. ἢ σ. οὕτως Sch 539
 συντάσσειν. συντάταξε τα Φαινόμενα Hl 3, ἐξήγησιν τῶν Φαινομένων συντετάχασιν Hl 4, -ων τὰ μὲν ἐξῆς καθ' ἓν Is 327, τὸ 'δεξιτεροῦ' συντακτικῶν τῶν 'Ἀράκοντος' Sch 352, ἐκ τε τῶν Ἰππάρχων καὶ Πτολεμαίων συντεταγμένων περὶ τούτων Le 562
 συντελεῖν Sch 447, -έσας τὴν διάθεσιν τῶν ἀπλανῶν Is 327, πάντα τὰ -οῦντα πρὸς τὸ σαφές Sch 555, θέσεις κύκλων πολλῶν μηδὲν εἰς τὸ ποίημα -οῦντων Ib
 συντηρεῖν. μηκέτι τὸ ἄκαιον -οῦντων An II 201 b (Cat)
 συντιθέναι. τὰ δύο ὀνόματα συντεθέντα Sch 336, σύνδηλός ἐστι τῶι ἀριθμῶι τούτῳ συμβαλῶν καὶ συντιθέμενος Sch 392
 συντομία. διὰ -ίας εἶπε τὰ διαστήματα τῶν νικτῶν Sch 448
 συντόμως εἰπεῖν (μνημονεύειν) An I 97 Sch 395
 συντρέχειν. οὐ πάντῳ τῶι μῦθῳ -ειν δοκεῖ Sch 346, ὡς -ειν τῇ ἱστορίᾳ καὶ τὸν καταστρεπισμὸν Sch 405
 σύντροφος. διὰ τὸ -ος εἶναι τῶι Λίλ An II 237 b (Cat) Sch 397
 συνυπακούειν. τῶι δὲ 'προτέρης' -ουστέον 'θαλάσσης' Sch 423
 συνωμοσία. οἱ θεοὶ τὴν -λαν ἔθεντο An II 263 b (Cat) Sch 418
 συρμός. ἀστέρας τοὺς -ὸν ἐπισπωμένους Sch 513
 συρρεῖν. τοῦ ὕδατος -έοντος εἰς τὸ ὅμοιον Ach 31
 σύσσημος. τὴν τοξείαν προσλαβῶν -ον An II 240 b (Cat)
 σύστασις. κατὰ συστάσεις ἐκάστοις (ἄστροις) ὄνομα περιτιθείς Att 14, τὴν σύστασιν τῶν ὄλων Ach 32, τὴν τῶν ὄλων σύστασιν Ach 38. 50, σ. ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν μεταξὺ φύσεων Ach 35, τὴν σύστασιν τῆς τῶν ὄλων περιφορᾶς πεποιθ-

σθαι Ach 38, τὴν -ιν ἐκ τῆς κράσεως βεβαίαν ἔχει An I 92, ταύτην ποιῆται τὴν σύστασιν Sch 367, συστάσεις νεφελώδεις Sch 400, ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος παχυμεροῦς συστάσεως Sch 496, sim Sch 507, ὕλης πυκνῆς δεῖται ἢ τούτων σύστασις καὶ πολλῆς Sch 503, ἄτε δὴ ἐν ἀέρι τῆς συστάσεως αὐτῶν γινομένης Sch 546

συστέλλειν. εἰς ἓν συνέστειλε Ach 43
 σύστημα ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώπων Ach 36, ἐκ πολλῶν ἀστέρων σ. Ach 41, ὄμβρος μικρὰ -ατα ὕδατος ἐκ νέφους An II 127, σ. οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν ἐν τούτοις φύσεων An II 127, εἰς τὰ ἄστρα αὐτοῦ σ. ἐξηκεν An II 245 b (Cat), τὸ ἐκ πλείστον ἀστέρων σ. Sch 338, ἵπεχώρησε τοῦ -ατος Sch 391, ἔστι γάρ τι σ. νεφελώδες ἐξ ἀστέρων Sch 412, τα -ατα τῶν κολοίων Sch 534, κατὰ μελίζονα -ατα Sch 543
 συστολή. εὐδίαν καὶ -ἠν τοῦ ἀέρος Sch 526

συστρέφειν. παντὸς τοῦ γεώδους -οντος Ach 31, κύκλῳ -εται Sch 377, -όμενα ἐν τῇ θαλάσῃ ἀνιμᾶται τὸ ὕδωρ Sch 483

συστροφή Sch 505. 510, διὰ νεφελώδους -ῆς An II 228 b (Cat), καὶ γὰρ νεφελοειδῆς εἶαι -αι καὶ κωνιορτώδεις Sch 385, ἐπιφρεούσης τῆς (συ)στροφῆς Sch 546, sim Ib

σφαῖρα. ἐλθὼν ἐπὶ τὴν τοῦ ὕδατος σφαῖραν Ach 61, τῇ τοῦ ὕδατος σφαῖραι Ach 35, ἢ τῶν ἀπλανῶν σφαῖρα Ach 36, ἢ τῶν πλανήτων σφαῖρα Ach 36, τὴν σφαῖραν παρεγκλίσεις τινὰς ὑπομένειν ἐξολισθαίνουσαν Ach 38, τῆς κατὰ τὸν Ἄρατον (σφαῖρας) Ach 70, τέσσαρες σφαῖραι, ἃ στοιχεῖα καλοῦσιν οἱ παλαιοὶ An I 91, ὁ βουλόμενος ὁμοίως τῶι κόσμῳ θεῖναι τὴν σφαῖραν τὸν πόλον τῆς σφαῖρας πρὸς βορέαν τρεπέτω Is 329, στρεφέτω ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς τὸναντικτὸν τὴν σφαῖ-

ραν *ib*, *sim ib*, ἡμεῖς τὰ νῶτα δρω-
μεν ἐν ταῖς σφαίραις, ἐκεῖνα δὲ
οὐκέτι οὕτως, ἀλλὰ τὰ νῶτα πρὸς
τὴν σφαῖραν ἔχουσι πρὸς τὸ δρᾶ-
σθαι τὴν ὄψιν *κτλ.* Sch 384, *vide*
γράφειν πόλος σχῆμα

σφαιρικός *vide* *σχῆμα*, -ὡς περι-
κείμενον ἔξωθεν τῆι γῆι (*caelum*)
Ach 32, τοῦ οὐρανοῦ -ὡς κινουμένου
Ach 38, -ὡς ὑπ' ἀλλήλων ἐχόμενα
Ach 50, τὸν κόσμον -ὄν συμβέβηκεν
εἶναι Sch 444 *al*

σφαιρογραφία. ὁ ἀριστερὸς ὤμος
. . . πλησιάζει τῷ Ἰγθύ ἐν τῆι -λαι,
ὁ δὲ δεξιὸς ἐν τῆι οὐρανοθεσίαι
Sch 384

σφαιροειδής *passim*, τὸ -ὲς *σχῆμα*
Ach 37, *sim* Sch 444, τὸ -ὲς κύκλος,
οὐ μὴν ἴσος, ἀλλ' ἔχων εἰσοχὰς καὶ
ἔξοχὰς An I 92, ἡ γῆ -ῆς ἐν κοιλό-
τησί τε ταπεινουμένη καὶ ἐν ἀνα-
στήμασιν ὑψουμένη An I 92, -οὗς
τῆς γῆς οὐσῆς Is 317, *sim ib*, -οὗς
σημείου Is 324, -ῆς ὁ οὐρανός Is
332, *sim* Sch 341

σφαιροθεσία. κατὰ τὴν -*λαν* Sch
364

σφαῖρος. -ον μὲν καλέσας τὴν σφαί-
ρον An I 97

σφαίρωμα Ach 33

σφάλλιν Ach 78, *γράφοντες* (*prin-*
gentes) σφάλλονται πολλά Ach 80,
κατὰ τοῦτο μόνον ἐσφάλῃ Sch 404.
σφάλλει ἡμῶν τὴν ὄψιν οὕτως ὁ-
ρᾶν *κτλ.* Sch 482

σφίγγειν *vide* θλίβειν

σφοδρός. ἐπισπασμένον -ότερον
Ach 55, μετὰ ὀύμης καὶ -ᾶς ὀυμῆς
Ach 69, ἐκ τοῦ -οτέρους εἶναι ἐκέισε
τοὺς ἐτησίας An I 97, μίαν τὴν κί-
νησιν ἔχον -άν An I 98, -οῦ γινο-
μένου τοῦ καίματος Sch 408
-ὡς. οἱ -ὡς ῥέοντες ἄνεμοι Ach
68

σφοδρότης. διὰ τὴν τοῦ πνεύματος
-ητα An I 92

σφυγγός (*pulsus*). τοὺς σφυγμοὺς

ἄρμονοι καὶ τάξει λέγουσι κινεί-
σθαι οἱ λατοῖ Ach 43

σχεδάριον Le 563

σχεδιάζειν Sch 554 Le 563

σχεδόν. ἐν πᾶσι *σχεδόν* τοῖς περι-
τὰς ἀνατολάς Hi 24 *al*

σχέσις. τὴν αὐτὴν -ιν πρὸς ἀλλή-
λους ἔχουσιν Sch 507, ὁποιασοῦν
αὐτῶν πρὸς τοὺς κύκλους σχέσεως
Le 562

σχῆμα τῆς ἐκφορᾶς (*expressionis*)
Hi 24, *σφαιρικόν* *vel* *σφαίρας* *σχῆ-*
μα Ach 32. 37. 40. 51, *σχῆμα* κόσμον
οἱ μὲν κωνοειδές, οἱ δὲ σφαιροειδές,
οἱ δὲ αἰοειδές Ach 37, *σχήματα* κυ-
βικόν πυραμοειδές ὀκτάεδρον εἰκο-
σάεδρον δωδεκάεδρον Ach 38, κωνο-
ειδές Ach 40, *σχῆμα* ἔχοντα τροχοῦ
(τὸν ἥλιον) Ach 46, *δισκοειδές* Ach
46. 49, *σκαφοειδές* Ach 46, *σφαιρο-*
ειδές Ach 46. 49, *πλλημά* τι ἄερος
διανυγές εἶναι κύκλον *σχῆμα* ἔχον
Ach 55, οἱ δὲ ἀπὸ σχήματος λέγον-
ται (ἄνεμοι) Ach 68, *σχήματα* εἰδώ-
λων Ach 75, *περὶ τῶν τῆς σελήνης*
σχημάτων An II 128, *θέσις* . . . *τρι-*
γωνοειδοῦς σχήματος An II 228 b
(Cat), οὗ ποιοῦσι τὸ *σχῆμα* τετρά-
γωνον An II 266 b (Cat), *σχῆμα* ἐπί-
πεδον ἐπιφανείας Is 315, *σχῆμα*
στερεὸν ὑπὸ μιᾶς ἐπιφανείας περιε-
χόμενον Is 330, *σχῆμα* ἐπίπεδον
ὑπὸ μιᾶς περιφερείας περιεχο-
μενον Is 315, τὸ *σχῆμα* κατη-
στέρισεν Is 331, διὰ τὸ ἔχειν *σχῆ-*
μα ἀμάξης Sch 345, *σχῆμα* οὐ-
ρᾶς ἀποτελοῦσιν (αἱ Πλειάδες) Sch
370, τὸ τῆς Λακωνικῆς δικλίδος
σχῆμα ποιοῦντες Sch 374, κλειδὸς
ἔχουσα ἀρχαίας *σχῆμα* Sch 374, τῷ
ποιῶι *σχῆματι* ὡσπερ ἐπανιᾶσθαι
Sch 375, τὸ *σχῆμα* τοῦ ἐν τοῖς
ἄστροις τριγώνου Sch 381, ἑλληνισ-
μός τὸ *σχῆμα* Sch 383, ἔχουσι *σχῆ-*
μα τρίγωνον Sch 387, παρὰ τὸ
σχῆμα τῆς τῶν ἄστρων θέσεως Sch
390, ἔχει αὐτοὺς ἐν παραλλήλωι
σχῆματι θεωρουμένους Sch 402,

- σχῆμα ἔχων κυνηγετικόν Sch 405, εὐεπίγνωστον τὸ σχῆμα ἀπεργαζομένον Sch 415, ἐν παραλλήλωι σχήματι κατεστηριγμένοι Sch 444, ἐξάγωνόν ἐστι τοῦτο τὸ σχῆμα καὶ φυσικώτατον Sch 444, κατὰ παράλληλον σχῆμα ἐτὸ ἐξάγωνον σχῆμα Sch 445, ἀπὸ τοῦ ποιουῦ τῆς σελήνης σχήματος Sch 473, περὶ τῶν τῆς σελήνης σχημάτων ib, μνησιδῆς κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ φωτὸς καλεῖται Sch 473, εἰ. . τὸ αὐτὸ τηρήσει σχῆμα Sch 484, ὑπερῶρον σχῆμα ποιούσι Sch 494, κωνοειδὲς τὸ σχῆμα ποιούσαι Sch 495, διὰ τὸ στερεὸν εἶναι τὸ τοῦ κύκλου σχῆμα ἢ διὰ τὸ εὐκίνητον τοῦ σχήματος ἢ διὰ τὸ πολυχώρητον αὐτοῦ Le 565
- σχηματίζειν. ἀκέφαλον αὐτὴν -ουσιν An II 201 b (Cat), ἐσχημάτισται ἐν τούτοις ἢ Αἰξ καὶ οἱ Ἑριφοὶ An II 209 b (Cat), οἰκείως ἐσχημάτισται ἔγγυς ἐπὶ δίφρου καθήμενῃ An II 215 (Cat), τὸ ἐσχηματίζεσθαι τὸ εἰδωλὸν οὕτως An II 235 b (Cat), ἐσχημάτισται δὲ διαπεπταμένους τὰς πτέρυγας ὡς ἄν καθιπτάμενος An II 243 b (Cat), ἐσχημάτισται ὡσπερ στερονοκοπομένη Sch 375, -ουσιν εἰς κεραίας Sch 452, οὕτω δ' αὐτὴν -οντες Le 567
- σχηματισμός. τῶν -ισμῶν τῆς σελήνης φωτεινοὶ εἰσιν οἷδε An II 128
- σχηματοποιία An II 189 b (Cat)
- σχολίον. -οῖς δῆσαι Ach 34
- σχολάζειν. λέγεται ἐσχολακέναι Διονυσίω Ach 78, καὶ ἐσχολάσσει Διονυσίω Is 325 ab, sim ib
- σχολαστικός. Ἐλπιδίω τῶι -ῶι Le 561
- σώιζειν. τα φαινόμενα σωθήσεται (recte se habebunt) Att 23
- σωματώδης Sch 501
- σωρεύειν. κύκλωι τῶν φνυτῶν τὴν γῆν σωρεῦσαι Sch 337, ἐν τοῖς ὄρεσι τοὺς ἀνθρώπους ἐσώρευε Sch 359
- τάδε ἢ τάδε Ach 74
- ταινία (vox mathematica, idem atque ἔγγραφξις) An I 95, εἴ ποτε παραρρηθῆ τι τῶν ταινιῶν ἢ τοῦ ἡλίον φορὰ ib
- τακτός. ταῖς -αῖς αὐτῶν ἡμέραις Sch 366
- ταλαιπωρία. ἢ νυξ ὀδυρομένη τῶν ἀνθρώπων -ιαν Sch 420
- ταλαντεύειν. -ομένη Ach 34 Sch 341, -ει τὰ ζυγά (Δίχη) Sch 355
- τάξις. τοῦ ἀέρος τάξιν ἐπέχον Ach 33, sim Ach 44, κέντρον καὶ σημειὸν τάξιν ἐπέχουσαν Ach 50. 51, τάξιν ἔχειν φθόγγου τοῦ τῆς χρωματικῆς διεzeugμένον sim Ach 43—4, προσαναπληρώματος ἔχει τάξιν Att 20, (ὁ ὀρίζων) περὶ τὴν σφαῖραν ἔσθαι ὡν τάξιν ἔχει τοῦ Ὠκεανοῦ Ach 51, οὐκ ἐτήρησε αὐτὴν τὴν τάξιν Ach 80, δια τὴν τάξιν τοῦ παντὸς καὶ τὴν φύσιν An I 93, διὰ τὴν τάξιν τῆς θέσεως An I 94, τὴν αὐτὴν ἔχοντα τάξιν πρὸς ἀλληλα An II 132, ὡι καὶ ἐν τοῖς ἀστροῖς τάξις ἐδόθη An II 189 b (Cat), οὗτος ἐν τάξει τέτακται τέταρτος An II 213 b (Cat), τῶν ἀστρον τὰς τάξεις (ὀρίσαι) An II 275 b (Cat), μὴ συνιέντες αὐτῶν τῆς τάξεως Is 318, σφαιροειδοῦς σημειὸν τάξιν ἐπέχει Is 324, δύο ζωιδίων ἐπέχει τάξιν Sch 418, ἡρμοσμένην οὐκ ἔχοντες τάξιν Sch 427, ὀρίζοντος τάξιν ποιεῖται Le 564, sim ib, vide ἐπέχειν ἐφεξῆς
- ταπεινός. -ότερον φέρεσθαι (opp. μετώρον) Ach 34, ἀπὸ τῶν -ῶν ἐπὶ τὰ ὑψηλότερα τρέπεται Ach 54, ἢ ἀπὸ -οτέρου ἐπὶ τὸ ὑψηλότερον πορεία Ach 54
- ταπεινοῦν. ταῖς ἀκτίων οὐ -όμενον An II 243 b (Cat), -ομένη ἐν κοιλότητι An I 92
- ταπεινώσις Sch 527
- ταραχή. γέγονε πολλή -ῆ Ach 67, πολλὴν παρεῖχε -ῆν Sch 75
- τάραχος τῶν ὑδάτων Sch 422

παραχωδῶς Sch 533
 ταρσός Sch 354
 τάσσειν. τὸν τεταγμένον φύλακα
 An II 190 b (Cat), ἦν δὲ ὑπὸ Ἡρας
 δι' αὐτὸ τοῦτο τεταγμένος, ὅπως ib,
 ἐν τοῖς ἀστροῖς ἐτάχθη An II 255 b
 (Cat), οὐδὲ τεταγμένη (ἢ τοῦ Γά-
 λατος ζώνη) Le 564 al, vide τὰξις
 τεκελεῖν Sch 530
 τεκμαίρεσθαι An I 96 Sch 480,
 -εται τοῦ καὶ χειμῶνα γενέσθαι Sch
 486, τῷ τῆς σκίλλης ἀνθεῖ -εσθαι
 περὶ τῶν ἐσομένων καρπῶν Sch
 540
 τεκμήριον Sch 450, ἕτερον -ιον δι-
 δῶσιν Sch 400. 416. 451 al, δια πολ-
 λῶν -λων πειράται . . βοηθεῖν Sch
 449, περὶ τῶν τῆς ἀνατολῆς τῆς
 Παρθένου -λων Sch 457, ταῦτα τὰ
 διὰ τῶν ἀστρον -ια Sch 471, -ον
 ἐκεῖνα αἱ ἡμέραι ἕτεροῦ εἰσι Sch
 496, τοῖς πρὸς τῇ δύσει -λοῖς Sch
 504
 τέκμωρ τέλος Ach 85 Sch 339
 τεκτονᾶν. πρώτη ναῦς ἀρχῆθεν ἐ-
 τεκτονήθη An II 256 b (Cat)
 τελεῖν. οἱ τὰ Ὀρφικὰ μυστήρια
 -οῦντες Ach 37, ἢ τῆς Κόρης ἀφ-
 παγῆ -εῖται Sch 366
 τελεσφορεῖν (opp. ἀνθεῖν) Sch 538
 τέμνειν. ζωγράφου -ουσι τῶν θεῶν
 τὴν κεφαλὴν εἰς ἴσον ἑκατέρωι τῶν
 τοῦ πόλου ἡμισφαιρίων An I 90
 τέρας τὸ γεννώμενον An I 95
 τεταγμένως φέρονται (τὰ πλανώ-
 μενα) Is 318, αἱ φλόγες -ως καὶ
 κατὰ φύσιν εἰς ὕψος αἴρωνται Sch
 525, -ως ἰπτάμενα Sch 547
 τεταρταλία ἢ σελήνη Sch 474
 τετραγῶνος vide σχῆμα ἰσό-
 πλευρος, πλινθίων λέγεται παρὰ
 τοῖς γεωμέτραις πᾶν -ον Sch 345,
 ἐν -ωι σχήματι Sch 402
 τετράμηνος Sch 476
 τετραπλασίον λόγος Le 569
 τετράποδα. διὰ τὸ τῶν -ων ἡγεῖ-
 σθαι An II 206 b (Cat) Sch 365,
 μόνον τῶν -ων An II 254 b (Cat)

Comm. in Ar. rel. ed. Maass.

τετρασκελής An II 239 b (Cat)
 τέχνη. (ἐς) τοῦτο -η ἱατρικῆι χρω-
 μενον An II 194 b (Cat)
 τεχνικός. ὁ -ώτατος . . μαθητῆς
 Sch 443
 -ῶς δέδωκεν ἀφορμὴν αὐτῷ Sch
 362, -ῶς πάνυ καὶ γεωμετρικῶς
 δῆριγκε τὸν ζωδιακὸν κύκλον Sch
 445, ἐπιμελῶς καὶ -ῶς Le 564
 τέως Sch 383
 τηρικαῦτα. τὸ τ. Sch 447. 458
 τηρεῖν. τηρεῖτον ὅτι Ach 62, ἐν
 τοῖς ἐξῆς οὐκ ἐτήρησε ταύτην τὴν
 τάξιν Ach 80, μόνιμον τοῦ τόπον
 τηρεῖν τὴν στάσιν An I 91, τηρήσας
 ἐν τῇ παραδόσει. An II 226 b (Cat),
 ὡς δικαιοτάτην πλῆσιν τηρεῖν Sch
 419 al
 τιθεῖναι. οὐ τίθεμεν αὐτὸν ἱατρον
 εἶναι οὐδὲ μαθηματικὸν θήσομεν
 An II 150 a, ἔθηκεν ἄρτιον An II
 198 b (Cat), θῶμεν τὰς τοῦ νυκθη-
 μέρου ὥρας Sch 437, ἦν (τῆς Με-
 δούσης τὴν κεφαλὴν) περὶ τὰ στήθη
 ἔθηκεν αὐτῆς An II 227 b (Cat),
 ὁμοίως τῷ κόσμῳ θεῖναι τὴν σφαί-
 ραν Is 329
 ἐν τοῖς ἀστροῖς ἔθηκε An II 190 b
 204 b (Cat) Sch 344, ἐν τοῖς λαμ-
 προῖς ἔθηκε τῶν ἀστέρων An II
 196 b (Cat), οὗτος λέγεται ἐν τοῖς
 ἀστροῖς τεθῆναι An II 211 b (Cat),
 ἐν τοῖς ἀστροῖς ἐτέθη An II 214 b
 (Cat), εἰς τὰ ἀστρα τεθῆναι An II
 220 b (Cat), ἐν τοῖς ἀστροῖς ἐτέθη
 An II 226 b (Cat), τῷ δὲ Περσεῖ
 τὴν περὶ τὰ ἀστρα θέσιν ἐποίησεν
 An II 227 b (Cat), ὅπως τεθῆι ἐν
 τοῖς ἀστροῖς An II 232 b (Cat), τὸν
 τύπον τοῦ κύκλου ἔθηκεν ἐν τοῖς
 ἀστροῖς An II 234 b (Cat), ἐν τοῖς
 ἀστροῖς αὐτὸν ἔθηκε An II 238 b
 (Cat), καὶ οὕτως ἐν τοῖς ἀστροῖς ἐ-
 τέθη An II 240 b (Cat), εἰς τὰ ἄ-
 στρα τέθεικε An II 242 b (Cat), ἐν
 τοῖς ἀστροῖς λέγεται τεθῆναι An II
 244 b (Cat), εἰς τὰ ἀστρα αὐτοῦ
 σύστημα ἔθηκεν An II 245 b (Cat),

47

- ἐν τοῖς ἀστροῖς αὐτὸν ἔθηκεν An II 248 b (Cat), δοκεῖ θεῖναι ἐν τοῖς ἀστροῖς An II 254 b (Cat), εἰς τα ἀστρα ἐτέθη An II 257 b (Cat), ἐτίμησαν καὶ ἐν τοῖς ἀστροῖς ἔθηκεν An II 261 b (Cat), ἔθηκεν . . . ἐν τῷ οὐρανῷ An II 263 b (Cat), ἐν τοῖς ἀστροῖς ἔθηκεν αὐτόν An II 265 b (Cat), sim An II 269 b (Cat) Sch 364, ἐπὶ τοῦ οἰστοῦ αὐτὸ ἔθηκεν ib, ἐν τοῖς ἀστροῖς αὐτὸν (τὸν Στέφανον) τεθεικέναι Suppl I 573 (Cat), ἐν τοῖς ἀστροῖς ἐτέθησαν Suppl I 576 (Cat)
- μνήμην αὐτῶν θέσθαι βουλόμενος τῆς κοινότητος An II 203 b (Cat), τὴν συνωμοσίαν ἔθεντο An II 263 b (Cat) Sch 418, <ἐτίθεντο> ἐπωνυμίας Is 332, πλείω τὰ σημεῖα τοῦ χρόνου τίθεται Sch 401, πέντε αἰτίας εὐλόγως τῆς ἀστροθεσίας τίθενται Sch 345
- τίκτειν. ἀποστᾶσα ἡ σελήνη ἤλιου δώδεκα μοίρας -εται Sch 473
- τιμᾶν. ἐτιμήθησαν τῷ ἐν Καρχίνοι εἶναι ἐπὶ θυμάς An II 297 b (Cat), ὡς ἱερῶς τιμῶσι τελείαν περὶ τοῦ συμπτώματος τιμῆν Suppl I 579 (Cat)
- τιμή passim, -ην ἔχει ὁ κόραξ παρὰ τῷ Ἀπόλλωνι An II 267 b (Cat), τῆς οὐρανιας -ῆς μετασχεῖν An II 277 b (Cat), πρὸς -ῆν τοῦ Διός Is 321, 330, sim Sch 424, κατὰ -ῆν Sch 345, εἰς -ῆν τῆς θεᾶς Sch 382, ἐπὶ Ἀπόλλωνος -ῆς Sch 403, εἰς -ῆν τοῦ Ποσειδῶνος ib
- τιμωρία. -αν αὐτῷ ἐπιθήσων An II 248 a (Cat)
- τινάσσειν. τῶν ἀστέρων ἰπὸ πνεύματος -ομένων Ach 69, -ουσι τὰς πτέρυγας Sch 522, -όμενοι τὰ πτερά Sch 522
- τμήμα Le 562 a1, ἐν τῷ αἰε φανερωῶ τμήματι Hi 21, ἐκ τοῦ ὑπὸ γῆν τμήματος Sch 371 a1, ὑπο τὸ τμήμα τοῦτο ἐστὶν ὁ Ὄριων Sch 405 a1
- τόκος. τριταῖος ἀπὸ τοῦ -ου Sch 393
- τολμᾶν. εἰπεῖν ἐτόλμησαν Ach 40, ἐτόλμησαν διορίσασθαι Ach 45, τινὲς τολμῶσι γράφειν Sch 365
- τομή passim, περὶ τῆς νοουμένης αὐτῶν ὑπὸ τῶν κύκλων τομῆς Le 562, διὰ τῆς βορείας . . τομῆς Le 564
- τόμος. ἐν τινι -οι ἀπογραφομέθα Le 563
- τόνος. 'συνεληλάμενοι' τῷ -οι ὡς 'οὐτάμενοι' ὑφαίρεθῆντος γὰρ τοῦ σ ἀναβιβάζεται ὁ τόνος Sch 370
- τοξεία. τὴν -είαν εὐράμενον An II 239 b (Cat), τὴν -είαν προσλαβὼν σύσσημον An II 240 b (Cat)
- τοξεύειν An II 239 b (Cat)
- τόξενμα, ἐπιλιπόντων αὐτῷ τῶν -άτων Sch 353
- τοξικός. τοῦτο τὸ βέλος ἐστὶ -όν An II 241 b (Cat)
- τόξον An II 239 b (Cat)
- τοπικῶς ὑπακούεσθαι Sch 378
- τορνευτός. -ῆν σφαῖραν Sch 442
- τραχύνειν. φωτὶ -ουσι τὴν ὄψιν Sch 492
- τραχύς. -έσι προσπεσοῦσα (ἡ ὄψιν) Sch 488
- τρήμα. διὰ τρημάτων τινῶν το φῶς ἐκπέμποντα (τὸν ἥλιον) Ach 46
- τρίβος. -ους τας τετριμμένας ὁδοὺς Sch 380
- τριγωνοειδής. -οὺς σχήματος An II 228 b (Cat)
- τρίγωνον. ὀρῶνται ὑπὲρ αὐτὸν ἐν -οι ἄμανροί . . . ἐπτά An II 207 b (Cat), ἐκ τοῦ ἐν τοῖς ἀστροῖς -ου An II 223 b (Cat), ὡς τὸ μέγεθος εἶναι -ον ἰσοπλευρον Sch 373, -ον ἰσοσκελές, οὐκ ἰσοπλευρον Sch 380, ἐκ τοῦ δελτωτοῦ -ου Sch 381, τὸ σχῆμα τοῦ ἐν τοῖς ἀστροῖς -ου ib
- τρικυμλία. τοῦ ἀνέμον -λα Sch 509
- τριλοφία An II 209 b (Cat)
- τριμερής. -ῆ τὸν τῆς ἀστροθεσίας ἐποιήσατο λόγον Sch 403
- τριλόδος Sch 548

- τριπλασιῶν λόγος Le 569
 τρισσός Ach 46 An II 110a
 τριταία ἢ σελήνη Sch 474
 τριχηί Is 316
 τριχῶς Ach 83 Is 323
 τρομώδης Sch 495
 τροπή. -ὰς ποιεῖται An I 94 a1, τοῦ ἄλλου ἐπὶ θερινῶν τροπῶν γινομένου An II 129, κατὰ -ήν τοῦ σ̄ εἰς δ̄ γίνεται (Δίκτη) Sch 347 a1
 τροπίς. Ἄργους -εως πρύμνα An II 116 a, ὑπὸ τροπίῳ An II 256 b (Cat)
 τροπός. κατὰ τὸν ἀστρονομικὸν τ(ρ)όπον An II 140 a, κατὰ δύο τρόπους ταῦτα διεξέρχεται Is 328
 τροφή. τροφήι χρῆται ὁ κόσμος παρ' ἑαυτοῦ Ach 35, μὴ δεῖσθαι τροφῆς ib, οὐδεμίαν τροφῆς (lege τροφῆς) ὠφέλειαν ἔχουσι Sch 430
 τροχίον Sch 443
 τροχοειδής Ach 49 Sch 431
 τροχός Ach 48, σχῆμα ἔχοντα τροχοῦ (τὸν ἥλιον) Ach 46, ἐν τῷ τροχῷ κοιλὴ ἐστὶν ἢ πλήμνη ib, περιὰρμάτειον ἄξονα δινοῦνται οἱ τροχοί Ach 61, ἐμπεριθεῖς τῷ ξύλῳ τροχὸς κυκλοτερεῖς An I 92, καθὰ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ καὶ μύρμηκος (cf Ach I c. 20) An I 97—8, ἔστιν ἰδεῖν καὶ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ τοῦτο καὶ χωνικίδος Sch 379
 τρύγητος Sch 361
 τρυγῶν Sch 518
 τρυμαλιά. ἐπὶ τῶν -ῶν . . . φαίνεται Ach 40
 τρύπανον Ach 45 sq.
 τυγχάνειν. οὕτως ἔχοντα -ει An II 126 a, μεγάλης τιμῆς τετύχηκε An II 204 b (Cat), τέτευχεν ἀθανασίας An II 235 b (Cat), τοῖς ἐπὶ τῷ ἰσημερινῷ οἰκοῦσιν οἱ δύο τροπικοὶ χειμερινοὶ -ουσι Is 317, λαμπηδὸνα οὐ τὴν τυχοῦσαν ἔχει Sch 356
 τύμμα. ἔνιοι σφόδρα διάπυρον ἔχουσι τοῦ κέντρον (τοῦ σκορπίου) τὸ -α Sch 418
 τύπος. εὐσήμεναι τῷ τύπῳ φαινόμενος An II 194 b (Cat), οἱ ἑπτα
- αὐτῆς ἀστέρης ἀμάξης τύπον ἔχουσιν Sch 345, ὁ Γάλακτος τύπος Sch 433, vide συμπληροῦν
 τυφῶν. -ῶνας ἐμποιεῖ (ἢ ξηρὰ ἀναθυμίασις) An II 127
 τυχόν (adv) An I 93
 ὕβρις. χαλεπῶς ἐνεγκόντα τὴν -ιν An II 247 b (Cat)
 ὑγιάζειν An II 247 b (Cat), -σθεις ἐκ νόσου An II 251 b (Cat) Sch 405
 ὑγραίνειν. τοῖς -ουσι σφόδρα φιληθοῦσιν Sch 518, -ει αὐτῶν τὰ περιέχοντα σώματα Sch 518, ἐὰν μὴ εἰς βάθος ὑγρανθῆι Sch 539
 ὑγρασία. ἐξ -ίας ἀναδόσεως Ach 69, τῆς -ίας μεταλαβοῦσα Sch 539
 ὑγρός. νεφελῶν -ῶν Ach 69, -ὰ καὶ ἀτμώδης ἀναθυμίασις An II 126, ἢ πλεονάζουσα -ὰ καὶ συνισταμένη ἀναθυμίασις An II 126, δρόσος -ὸν ἐξ ἀέρος αἰθροῖον ib, ἔκχουσι πολλὴν ποιεῖται -οῦ An II 235 b (Cat)
 ὑδατώδης vide συρρεῖν
 ὑδρεῖον. ὁ Ὑδροχόος ἔχει ὡσπερ -ον Sch 417
 ὑδρεύεσθαι Sch 425
 ὑδρολόγιον Ach 58
 ὕειν. τὸν Δία ὕειν Ach 83, οὓς (λίθους) αὐτῷ Ζεὺς ὕσεν εὐξαμένῳ Sch 353
 ὑελοειδής (ἥλιος) Ach 46
 ὕλη. τὴν ὕλην (τοῦ ἄξονος) οὐκ ἐδίδαξεν ἡμᾶς Ach 61, sim ib
 ὑμὴν κελυφανώδης Sch 512
 ὑμνεῖν. -εῖ λέγων Ach 85, -ῶν ἀπο Διὸς ἤρξατο Is 324
 ὑπακούειν. δύναται καὶ τοπικῶς τὸ 'αὐτοῦ' -εσθαι Sch 378
 ὑπανχένιον. τὸ ὕ. An II 112a
 ὑπεναντίος. ὅς δὴ -ία ἔρπει An II 212 b (Cat)
 -ίως τῷ παντὶ τὴν ἰδίαν ποιούμενος κίνησιν Sch 433
 ὑπεξαίρεισθαι. -οῦμενος ἥλιον καὶ σελήνην Sch 426
 ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς An II 266 b (Cat), πᾶν τὸ ὕ. βλεπόμενον Ach 36

- ὑπεράνωθεν τῆς κεφαλῆς Sch 352
- ὑπερβάλλειν. οὐχ -ονται τὸν ζωδιακὸν κύκλον Ach 53, δικαιοσύνη πάντας ἀνθρώπους -ων Sch 424, (opp. ἔλλείπειν) Sch 447, -ει τοῦ καρποῦ τὸ πλήθος Sch 539, -οντος τοῦ θερμοῦ τοῦ ψυχροῦ Sch 544
- υπερβατόν. τοῦτο -όν Sch 363, δύναιτο δ' ἄν καὶ -ὸν εἶναι Sch 391
- ὑπερβολή. τῆι -ῆι τῆς λαμπρότητος τοῦ ἥλιου καλυπτόμενα Ach 75, καθ' -ὴν λαμπρός Sch 349. 354, διὰ τὴν -ὴν Sch 356, -ῆι τοῦ φόβου καὶ τῆς δειλίας Sch 462, τὰς τῶν καιρῶν -άς Sch 529. 531. 534, οὔτε -ὴν χειμῶνος ... οὔτε αὐχμοῦ συμπεσόντος Sch 538
- ὑπέργειος. An II 125 a Sch 459 *passim*
- ὑπερκύπτειν Sch 527
- ὑπερμεγέθης An II 188 b 242 b (Cat)
- ὑπερουράνιος δύναμις Is 332
- ὑπεροχή. τὴν τοῦ φωτὸς αὐτῶν -ὴν Ach 51
- ὑπερπετής. -εἰς καὶ πλατείας ὁδοὺς βαδίξει τὰς ἄνω (ὁ ἥλιος) An I 96
- ὑπερπίπτειν. συμκρὸν -ων αὐτούς (τοὺς τροπικούς) Sch 434, *sim* 448
- ὑπερφέρειν. φιλαδελφία ὑπερήνευκαν πάντας An II 203 b (Cat), κάλλει ὑπερενέγκας An II 235 b (Cat), δικαιοσύνη ὑπερενέγκας πάντας ἀνθρώπους An II 265 b (Cat)
- ὑπισχνεῖσθαι. τὰ ὑπεσχημένα μοι περὶ . . . An II 126 a
- ὑπνοῦν. ἐπὶ τὰς Γοργόνας ὑπνωκυίας An II 227 b (Cat)
- υποβάλλειν. τὸν Ἄστραϊον ποιητὴν τῶν ἀστέρων υποβάλλει Ἄρατος Ach 29
- ὑπόγειος An II 125 a *passim*
- ὑπογράφειν. τὰ σημεῖα δοκεῖ -ειν ἡμῖν τῆς τοῦ Τοξότου ἀνατολῆς Hi 11, ἀπὸ τῶν λέξεων σφόδρα -ει τὸν Ὠρίωνα δεδοικότα Sch 462
- ὑπόγυιος. χειμῶνος -ῖον Sch 484
- ὑπόδειγμα. κατὰ το ἐπὶ τοῦ λύχ-
νου v. An I 91, δῶμεν καὶ εἰ. ib, ἐπὶ -ος Le 562
- ὑποδεικνύειν Att 18 Hi 22 Hi 18 a l
- ὑποδεικνύναι Sch 478
- ὑποδηλοῦν Sch 528
- ὑποδραμεῖν. εἰ συμβαίῃ κῆμα ὑψηλὸν ὑ. ναῦν An I 92
- ὑποζευγνύναι. -ξας ἵππους λευκοὺς An II 208 b (Cat)
- ὑποζύγια Sch 519
- ὑποθεῖν Sch 499, περὶ τῶν -εόντων πλανωμένων Is 328
- ὑπόθερος Sch 541
- ὑπόθεσις. -ις πλασματώδης Hi 5, ἐπ' ἐκείνην ὠρμησε τὴν -ιν Ὀμηρος Ach 29, -εις τοῖς περὶ ἀστρολογίας γραφασιν παρέσχεν Ὀμηρος Ach 30, ἀνάξιον τῆς τηλεαύτης -εως Ach 81, ἀκολούθως τῆι ὑποκειμένη -ει Ach 81, τὴν τῶν Φαινομένων -ιν παρέβαλεν αὐτῶι ὁ Ἄντιγονος An II 149 a, ἦν καθ' -ιν ἐν Καρχίνοι λαβωμεν τὸν ἥλιον Sch 454
- ὑποκαταβαίνειν. μετὰ τοῦτον ὑποκαταβάντι ἐστίν . . . An I 94
- ὑποκατιέναι. -ίων φησι Sch 378. 393
- ὑποκάτω Att 14
- ὑποκάτωθεν εἰσι τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου Sch 427
- ὑποκεῖσθαι. τὸ -εῖμενον γενέσει καὶ φθορᾷ Ach 31, τῆι -ειμένηι ὑποθέσει Ach 81, τοῦ κόσμου σφαιροειδοῦς -εῖμενον An II 129, -εῖται αὐτῶι An II 259 b (Cat), ἐπὶ μᾶς -εῖμενοι ἐπιφανείας Sch 340, ἔδει τὰ -εῖμενα δηλώσαι Sch 378, *sim* 472 a l, ὡς τὸ -εῖμενον ut *infra* (in *ima pagina*) *appositum est* Sch 342 (cum adn)
- ὑποκλίνειν. ὁ Κένταυρος δοσὶν ὑποκέκλιται ζωιδίους Sch 423
- ὑποκρούειν. μηδεὶς νῦν -έτω λέγων Ach 54
- ὑπολαμβάνειν Hi 11. 13 bis 15. 20. 23. 24 An II 149 a An II 235 b (Cat) a l
- ὑπολείπειν. μηδὲν ὑπολλίπωμεν τῶν

- πρὸς καταστερισμόν An II 110 a, τὰ
 -όμενα τῷ βορείῳ διδάσκει Sch
 393, μία δ' ἐστὶν ἣ ὑπολείπεται
 ὑπὲρ γῆς Sch 453
 μίαν ἔγγιστα μοῖραν ἐκάστης ἡ-
 μέρας -όμενος Sch 433
 ὑπόλειψις Sch 430
 ὑπόληψις. -ιν ἔχειν περὶ αὐτοῦ τοι-
 αῦτην, ὅτι . . An II 231 b (Cat)
 ὑπομήκης Sch 518
 ὑπομιμνήσκειν. -ονται τοῦ πά-
 θους Sch 519
 ὑπόμνημα τοῦ ἀγῶνος ἐναργέστα-
 τον τῆς σχηματοποιῆαι An II 189 b
 (Cat), τῶν Περόσως ἄθλων ὕ. An II
 216 b (Cat) Sch 375, εἰς ὕ. τῆς ἐαν-
 του μάχης καταστερίσας An II 242 b
 (Cat), ὕ. τῆς πράξεως αὐτοῦ An II
 257 b (Cat), ὡσπερ ὕ. τοῦ πάθους
 φέροντες Sch 372
 ὑπομνηματιστής Le 562
 ὑπονέφελος. αἱ ἀκτίνες -οι Sch 500
 ὑπονοεῖν Sch 506, γελοῖον -εῖν Ach
 75
 ὑπόνοια Sch 506, οὐκ ἀληθῶς ἀλλὰ
 πρὸς τὴν -αν Is 320, διὰ τὴν -αν
 τὴν προειρημένην τῆς σπουδῆς τοῦ
 δρόμου Sch 385
 ὑπονοστεῖν. εἰς τοῦπίσω κατὰ μι-
 κρόν -εῖ Sch 404
 ὑποπίπτειν An II 131, θερμὸς ἡ-
 μῖν -ει (ὁ ἥλιος) Ach 54, οὔτε ἀρ-
 χῆι -ει οὔτε τέλει Le 568
 ὑποποδίζειν. (de planetis) ἰσταμέ-
 νοι καὶ -οντες Sch 426, ἕως οὐ (ἄν)
 ὁ ἥλιος ἐπιπροσθε γενόμενος ποι-
 ῆσθαι αὐτὸν -ῖσαι Sch 427
 ὑποπτεύειν. τῆι τῶν ὀρνίθων ἐπι-
 δημίαι τὸν αὐχμὸν -ων Sch 548
 ὑποσημαίνειν Sch 509
 ὑποσκιάζειν Sch 492. 497
 ὑποστάθμη οὔσα (ἡ γῆ) An I 90
 ὑπόστασις Sch 502, καθ' -ιν Sch
 488
 ὑποστροφή. ἐξ -ῆς Sch 350
 ὑποτακτικόν vide ἄρθρον
 ὑποτείνειν. ἡ ἐκ τοῦ κέντρον πρὸς
 τὴν περιφέρειαν κλίπτοσα εὐθεία
 ἐξάκις -ει τὴν ὅλην περιφέρειαν Sch
 446, τὴν κάτωθεν -ουσαν Sch 380
 ὑποτιθέναί. τὴν δ' ἔχουσαν αἴγα
 ὑποθεῖναι An II 209 b (Cat), εἰς τὰ
 ἄστρα ὑπετέθη τὸ εἶδωλον οὐχ ὄλον
 αὐτῆς An II 256 b (Cat)
 -εσθαι Hi 5. 16 Ach 37. 49 Sch 451
 α1, οἱ ἀστρολόγοι -ενται Att 16,
 τῶν ζωιδίων τὰς ἀρχὰς ἐπὶ τῆς
 ἀνατολῆς -έμενος Hi 22, sim Hi 21, τὰ
 δωδεκατημόρια τοῦ ζωδιακοῦ -ε-
 ται ἀναφερόμενα Hi 22, ἀπείρους
 κόσμους -εται ἐν ἀπείρῳ τῷ κε-
 νῶι Ach 38, οἱ μουσικοὶ -ενται τὸν
 ζωδιακὸν κύκλον ὡς ἐν ἄρμονίαι
 τάξιν ἔχειν φθόγγον κτλ. Ach 43,
 γεωμέτραι αὐτὸν (τὸν ἄξονα) -εν-
 ται γραμμὴν τινα λεπτήν Ach 61,
 οἱ Στωϊκοὶ -ενται Sch 335, ταύτην
 (τὴν Ἀχιλλέως ἀσπίδα) ὑπέθετο κόσ-
 μον μίμημα Sch 343, τοῦ ποιητοῦ
 τὴν Δίκην ὡς ἀδιάφθαρτον -έμενον
 Sch 356
 ὑποφαίνεσθαι Sch 492
 ὑποχαλᾶν. -άσαι τοῖς τοῦ ἀρμένον
 ποσί Sch 422
 ὑποχωρεῖν Sch 511, εἰς τὰ δρη ὑπ-
 εχώρει An II 201 b (Cat)
 ὑποψία. -ῖαι σηπεδόνας Sch 521
 ὑπτιάζειν Sch 485, med Sch 483
 ὑπτιοῦσθαι Sch 484
 ὑπώρεια Sch 526. 527, ὑπὸ τὰς -ας
 Sch 377
 ὑστρερεῖν. -εῖ τῷ χρόνῳ τῆς δύσεως
 Sch 371
 ὑφαιρεῖν (*clam auferre*) An II 188 b
 (Cat), ὑφαιρεθέντος τοῦ σ Sch 370
 ὑφαλος πέτρα Sch 527
 ὑφ' ἔν (*figura grammatica*) Ach 85
 ὑφίστασθαι ἀρχὴν Ach 31
 ὑψηλός. -ότερον ποιήσωμεν Ach 70,
 sim ib
 ὕψος *passim*, καλεῖται θερινὴ τροπή
 τὸ ἐν τῷ Καρχηνοῦ ὕψος τοῦ ἡ-
 λίου Ach 54, πρὸς τὸ γινόμενον
 ἔξαρχα καὶ ὕψος Ach 70, δεξιά τε
 καὶ ἄνω ἐν ὕψει μᾶλλον ὑπάρχοντα
 An II 132

- ὑψοῦν. ἐπὶ τὰ βορειότερα ἀπὸ τῶν νοτιωτέρων ὑψοῦται ὁ ἥλιος Ach 54, sim ib, ἐν ἀναστήμασιν ὑψομένη An I 92, ἐξαρθεῖς καὶ ὑψωθεῖς Sch 490
- Φαιδρόε Ach 51 Sch 350. 418 al, πάντων -ότερος ὢν An II 197 b (Cat)
- φαίνειν. τὰ ἐμπρόσθια -ων Sch 376 -εσθαι οὕτως γίνεται ἐν τοῖς -ομένοις κύκλοις An II 276 b (Cat), τὰ ἐντὸς τοῦ ἀρκτικού -ομένου ἀεὶ ὑπὲρ γῆν Is 326—7, τῶν σημείων τὰ μὲν -όμενα λέγει Is 329, αὕτη ἡμίτομος -εται ἐν τῷ οὐρανῷ Sch 410, ἐπὶ ἐσομένον σφόδρα πολλοῦ ἕτοῦ -ονται Sch 514, -όμενα καὶ πᾶσι σύμφωνα ἄστρα Ach 42, τὰ ἐν τοῖς -ομένοις (ἄστροις) ὁρώμενα An II 128, τὰ μὲν . . . ἰδίως -όμενα λέγεται, τὰ δὲ . . . κατὰ τὸν ἀστρονομικὸν τέτακται τρόπον (ita corr τόπον) An II 140 a, τὸν ἐπιδεικνύτα τὰ -όμενα Is 318, προγράφουσι τοῦ ποιήματος τὰ -όμενα Is 329, τὸ ποιήμα δηλοῖ τὰ -όμενα Is 329, τὰς ἀρχὰς καὶ ἀναφορὰς ὅλων τῶν -ομένων Is 329, παρὰ τὸ -όμενον Sch 346, διὰ τὰ -όμενα καὶ συμβαίοντα αὐτῆς Sch 374
- φακοειδῆς ἡ γῆ An I 90
- φακός vide παράδειγμα
- φανερός. διὰ τούτου -ὸν ποιεῖ διότι Att 17, τὰ ἐν τοῖς -οῖς (opp. τὰ ἀφανῆ) Is 328
- φαντάζεσθαι. οὐ δεῖ σε νότον φ. ἀλλ' εὐρον Sch 423
- φαντασία. ἐκ τοῦ τοὺς ἄλλους ἐλέγχειν -ίαν ἀπενέγκασθαι προαιρούμενος Hi 4, -ίαν ἡμᾶς ἔχειν ἀνατολῆς Ach 40, διὰ τὸ -ίαν τοιαύτην αὐτὸν ποιεῖν An II 275 b (Cat), μεῖζων κατὰ -ίαν Sch 384 bis, πολλὰς -ίας ἔχει Sch 482, τὴν ὁμοίαν -ίαν . . . εἰ παρέχοιτο Sch 485, ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν -ίαν Sch 486, κοιλότητος -ίαν ὁ κύκλος ἐμφαίνῃ Sch 490, vide συνισταῖν
- φάρετρα An II 265 b (Cat)
- φάσις idem atque ἀπόφασις (dictum) Hi 4, ἀναποδείκται φάσει χρώμενος Hi 19
- idem atque τὸ φαίνεσθαι: περὶ τῆς τοῦ Λέοντος φάσεως Sch 456, τὰς τῆς σελήνης φάσεις ἐκτιθέναί Sch 472, sim passim
- φάσκειν Hi 11
- φασῶλος vide σεμνός σεμνότης, διὰ τὰ -α Sch 360 al
- φασίσις. ἑώϊας τὰς -εις παρέχει sim Sch 477, κατὰ τὰς φασίσεις αὐτῶν καὶ πάλιν διαλύσεις Sch 546
- φέγγος ποιούντος (τοῦ στεφάνου) An II 192 b (Cat)
- φελλός Ach 32. 33
- φέρειν. -ουσι μάρτυν Ach 83, χαλεπῶς ἐνεγκόντα τὴν ὕβριν An II 247 b (Cat), ἐπὶ τῶν ὤμων ἔφερε An II 247 b (Cat), οὐδεμίαν ἀπόδειξιν περὶ αὐτοῦ φέροι An II 259 b (Cat), ὃ καὶ εἰς τὰ συμποσία φέρουσιν An II 264 b (Cat), ἐπὶ τὰ βόρεια τὴν ὄψιν φέρουσα Sch 412, τὸ Κῆτος πόλεμον αὐτῆι φέροι ib, τὸ εἰς Ἀγκλείδην προσίμιον φερόμενον Sch 472
- εσθαι. οἱ τὴν ἐναντίαν -όμενοι Ach 39, εἰς βορέαν ἄνεμον φερομένης (νεώς) ib, -όμενον εἰς δυσμαῖς Ach 48, -ονται δι' αὐτοῦ (τοῦ ζωδιακοῦ) Ach 53, κύκλοι -ονται An I 96, sim An II 127, -εται ὁ ἥλιος τὴν ἐναντίαν φορὰν τῷ οὐρανῷ An II 128, -ομένης εἰς τὴν γῆν τῆς σπορᾶς An II 208 b (Cat), ἐλάσσονα (μεῖζονα) κύκλον -όμενον Sch 371
- φερώννυμος. -ύμον προσηγορίας ἔτυχεν An I 95
- φθάνειν. τὰ φθάσαντα Sch 372
- φθαρτικός Ach 40
- φθαρτός al Ach 35
- φθειρεῖν (stirpare) An II 181 b 234 b (Cat) Sch 344
- φθίρειν. ὅτε -ει τὸ θέρους Sch 440
- φθινοπωρινός. -αὶ τροπαί An I 94, ἐν -ῆι τοῦ ἔτους ὥραι Sch 541

φθόγγος ὁ τῆς χρωματικῆς διεξευγ-
μένος, τῆς ἑναρμονίου φθόγγος ὁ
καλούμενος διατόνου διεξευγμένος,
ὁ καλούμενος παράμεσος, τῆς μέ-
σης, μέσος διάτονος, μέσος λιχανός,
ὁ καλούμενος ὑπάτης μέσης, ὁ παρὰ
τοῖς μουσικοῖς ὑπάτων διάτονος
Ach 44, vide συμφωνία
φιλαδελφία. -ια ὑπερήνεγκαν πάν-
τας An II 203 b (Cat)
φιληθεῖν Sch 510. 516. 517. 518 ter.
522
φίλιος Ζεύς Ach 84 Is 332
φιλοδοξεῖν An II 206 b (Cat)
φιλόθεος Sch 334
φιλοκύνητος. διὰ τὸ -ον αὐτὸν εἴ-
ναι An II 270 b (Cat) Sch 426
φιλόλογος. πάνν (coni) φ. γενόμε-
νος Ach 77
φιλομάθεια Hi 4
φιλομαθεῖν. ἔδει χάριν τῶν -ούν-
των ὑποδείξειαι Hi 17, sim Hi 4
φιλομαθῆς vide αξιόλογος
φιλόμουσος. -ον τὸ ζῶιον An
II 246 b (Cat)
φίλον. εἴ τωι φ. ... ἐξετάσαι An
I 89
φιλονεικεῖν. μὴ φ. ἐναντίοις πνεύ-
μασιν Sch 422
φιλοσοφεῖν. ὡς ἀνδρὶ διὰ τῶν
μαθημάτων -οῦντι ἐξηγήσασθαι πρέ-
πον ἦν Sch 555
φιλόπυχρος Sch 517. 552
φίλυδρος Sch 517
φλογώ(οελ)δης Sch 503, -ους οὐσίας
κεκοινωνήκασι Sch 484
φλόξ. διὰ τὴν τῆς φλογὸς κίνησιν
An II 253 b (Cat)
φονεύειν An II 206 b (Cat)
φορά. τοῦ θυματηρίου τὴν ὑπὲρ γῆς
φορὰν Att 15, ἐπὶ τὴν ἄνω φορὰν
ἔχειν τὴν ὀρμὴν Ach 33, τὴν ἐναν-
τίαν φορὰν κινεῖται καὶ διαφθείρε-
ται Ach 35, τὴν κύκλωι φορὰν
ποιεῖται Ach 37, sim Ach 38, φέ-
ρεσθαι τὴν ἐναντίαν φορὰν Ach 48,
sim ib An I 97, ἡ τοῦ ἡλίου φορὰ
An I 95, τῆς ἐντόνου φορᾶς An

I 98, τοῦ κόσμου τὴν ἀπ ἀνατολῆς
ἐπὶ δύοσιν φορὰν στρεφομένου An
II 132, τὴν ὑπὲρ γῆς αὐτοῦ φαινο-
μένην ἀπὸ ἀνατολῆς ἐπὶ δύοσιν φο-
ρὰν Sch 433, ποιεῖν τὴν φορὰν τοῦ
οὐρανοῦ Is 329, τὴν ἐν κύκλωι φο-
ρὰν Sch 418, διὰ τὴν ἄστατον καὶ
ἄτακτον φορὰν Sch 427, μηκέτι
λαμβάνουσα ἑτέρας φορᾶς ἀρχῆν
Sch 488, τῆς κατ' εὐθείαν φορᾶς
Sch 498, κατὰ τὴν τῶν ἄστρον
φορὰν Sch 513, ἔχει ἐναντίαν τινὰ
τῶι κόσμωι φορὰν Le 568 al
φράσις. ἡ -ις πέπλεκται Sch 430
φράτριος Ζεύς Is 332
φρίκη Sch 510
φροντίζειν. σφόδρα -ει ὁ Ἄρατος
τῶν ναυτιλλομένων Sch 449 al, σφό-
δρα πεφρόντικε τοῦ ἐπιδείξειαι τεκ-
μήρια πολλὰ χεϊμῶνος Sch 508
φροντίς. οὐδεμιᾶς ἀξιοῦνται -ίδος
An II 151, -ίδα ποιῶσι Sch 530
φρόντισμα. τὰ τοῦ μέλιτος καὶ τῶν
ἔργων -ατα Sch 534
φῦναι. εὐθεϊάν τινὰ καὶ ἀσάλευτον
γραμμὴν διὰ μέσης πεφουκίαν τῆς
γῆς Sch 341
φῦσα. εἴ τις εἰς φῦσαν κέγχρον βά-
λοι ἢ κόκκον φακοῦ Ach 34, vide
παράδειγμα
φυσᾶν An I 93
φύσημα. ἐν μέσωι τοῦ -ατος An
I 90
φυσικεύεσθαι. ὁ Ἡσιόδος -όμενος
Is 319. 333
φυσικός. οἱ -οί Sch 340, κατὰ τοὺς
-ούς Sch 340, τινὲς τῶν -ῶν Ach 46,
οἱ -οὶ φιλόσοφοι Ach 61, ὑπὸ -ῆς
ἀνάγκης An I 92, Παρμενίδης ὁ -ός
Is 318, μετέβη ἐπὶ τὸν κατ' ἐπω-
νυμίαν Δία τὸν -όν Sch 335, ποίημα
-ώτατον Sch 346, -ῶι τιμι λόγωι
Sch 364, κατὰ -ῆν αἰτίαν Sch 370,
τὸ -όν ὡς μωθικὸν παρείληφε Sch
399, -ώτατα ἄπτεται Sch 420, ἐξά-
γωνόν ἐστι τοῦτο τὸ σχῆμα καὶ
-ώτατον Sch 444 al, τὸ -όν σχῆμα
Sch 550

- ῶς. -ῶς καὶ μυθικῶς ἐξηγήσασθαι Ach 83, (παρὰ) τῶι -ῶς ἐξηγονμένοι Sch 464, -ῶς τὸ 'δεξιτεροῦ' ἔστι 'τοῦ βορειοτεροῦ' Sch 352
 φύσις. κατὰ -ιν Ach 41 Sch 378, μεταβαλεῖν τὴν -ιν Sch 388, -ει ζῶσαι καὶ οὐ λόγῳ Sch 444
 φυτάλμιος Ach 84
 φυτεία Sch 475, ὁ μεταξὺ δύο -ῶν τόπος ἀργός Sch 477
 φωλεός. εἰς -οὺς καταδύομενα Sch 534
 φωνήεις An II 256 (Cat)
 φωρᾶν. -αθῆναι ἐπίτοκον ἤδη οὖσαν An II 181 b (Cat), τέμνων -ᾶται Sch 404
 φωτεινός. -ῆ οὐσία An II 127, -οι (σχηματισμοί) An II 128
 φωτίζειν Sch 473 bis, κύκλωι Ach 46, ἐνδεᾶ τοῦ -εσθαι Ach 50, νέφος πεφωτισμένον Ach 69, ἐκ παραπίπτει -εσθαι (τοὺς κομήτας) Ach 69, ὑπὸ τοῦ ἡλίου -ομένη (σελήνη) φανερὰ ἡμῖν γίνεται Sch 428
 φωτειδής. τοῦ -οὺς ἀναστραφέντος Ach 49
- Χαλεπῶς** vide φέρειν
 χάος. παρὰ τὸ χεῖσθαι τὸ ὕδωρ χάος ὠνόμασται Ach 31—2, χάος οἱ ποιεῖται καλοῦσι διὰ τὸ κεχρῆναι An I 90, διὰ τὸ βάρος πρώτῃ μετὰ τὸ χάος πέπηγεν ἡ γῆ An I 90
 χαρακτήρ. τοῦ Ὀμηρικοῦ -ος Is 324, τὸν Ἀράτειον -α Ach 81
 χαράσσειν. -άζωμεν τὸν θειρὸν τροπικόν Le 565
 χαριεντίζεσθαι. -όμενος ἐπὶ τῇ μυθολογίᾳ Sch 391, sim Sch 409
 χαριέντως εἶπε Sch 367. 378. 454
 χαρίζεσθαι. -όμενος Ἀπόλλωνι An II 194 b (Cat), τῶι Ποσειδῶνι χαρῖσασθαι An II 245 b (Cat), ποιητικῇ αἰνιγματῶδει ἐξουσία κεχαρισμένον Sch 356, τὴν . . ἀμπελον τοῖς ἀνθρώποις -όμεναι Sch 389
 χάρις. ὡς ἡ χάρις φησὶν ἡ ποιητικῇ An I 94, πρὸς χάριν Οἰνοπίωνος Sch 461
 χάσμα. (τοῦ πόλου) τὸ ἄνω χάσμα οὐρανὸς διπλοῦς An I 90
 χάσμημα Sch 366
 χαῦνος. τὰ ἄλλα χαυνότερα An I 92
 χεῖμετλα Sch 398, vide μάκκη
 χεῖν. οὔτε τῶι ὕδατι χρῆσθαι συχωρεῖ . . An I 91, καὶ ἄλλ' ἐν ἄλλοις κέχρηται τόποις (ἄστρα) Sch 403
 χελιδονίας ἰχθῆς Sch 393
 χέλυνον (corr) Sch 370
 χελώνη An II 230 b (Cat) Sch 394
 χερσαῖος (opp. θαλάττιος) Sch 518, οἱ -οι κύνες Sch 345
 χέρσος. οὐ μόνον τοῖς ἐν χέρσῳ ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν πελάγει An II 240 b (Cat)
 χηλή. ἐφ' ἑκατέρας -ῆς An II 196 b (Cat), ὁ ἐπὶ τῆς βορείας -ῆς An II 197 b (Cat)
 χήλωμα (Sagittae) An II 242 b (Cat)
 χθαμαλός. στενὰς καὶ -ᾶς ὁδοῦς An I 96
 χιτών. ἐπὶ τῆς πέξης τοῦ -ῶνος An II 202 b (Cat)
 χιῶν ὑετῶν ψακάς ἐν νέφει πεπηγότε An II 127, χ. πίπτοσα λεπτῶς An II 127
 χλαμύς. -ὐδί στρατιωτικῇ Sch 381
 χοινικίς. ἔστιν ἰδεῖν καὶ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ τοῦτο καὶ -ίδος Sch 379
 χορεύειν. τὰς ἐν τάξει -ούσας παρθένους An I 91
 χορός. ἐξ ὠρισμένων σωμάτων καὶ ἀριθμῶν ἡπιτῶν Ach 42
 χρεῖα Sch 479, εἰς τὴν χρεῖαν τῆς θεωρίας An II 129, τὴν χρεῖαν αὐτῶν ἀναγκαῖαν εἶναι λέγων Is 328, οὐκ ἄλλον τινὸς πρὸς τὴν κατάληψιν τῆς Ἀρκτου χρεῖαν σχολίης Sch 362, ὅποταν ἐνδύνης ἡμέρας εἰς χρεῖαν ἔλθῃς Sch 491, διὰ τὸ χρεῖαν αὐτοῖς εἶναι οὐκ ἐπὶ Sch 551, μετὰ τὴν χρεῖαν Le 566
 χρειώδης Sch 387. 503
 χρεῖσθαι. Διὸς κεχρήμεθα Ach 83,

- τῆς αἰγός τῆι δοραῖ ὄπλωι χρήσασθαι An II 209b (Cat), οἱ τῆι ναυτιλῆαι χρώμενοι An II 256b (Cat), ἐχρήσατο τῆι τῶν κοσμικῶν φιλοσόφων δυνάμει Is 324, χρώμενος τῶι τρόπῳ Is 327, ἴσῳ τάχει τῶν βοῶν χρωμένων ἐν τῆι πορείαι Sch 344
- χρησιμεύειν εἰς πολλά Sch 386
- χρῆσις. τῆι τῶν χειρῶν χρήσει An II 240b (Cat), ὅτι καὶ τῆς Ὀμηρικῆς -εως ἔτυχεν Sch 404
- χρυσία Ach 56, ὁ γαλαξίας καὶ παρὰ τὴν -ὰν ὠνόμασται An II 131
- χρῶμα. τὸ -α ὁμοῖος τῶι ἐν τῶι Αἰετώι An II 274b (Cat), λευκός τῶι -ατι ib, τὰ περὶ τὴν σφαῖραν -ατα Le 565, ἐτέρωι τινὶ παρὰ τὸ βαθὺν -ατι Le 566, γράψωμεν λευκῶι τινι εἰ τύχοι καὶ ἀερίωι -ατι Le 566
- χρωρνύναι. χρώσαντες τὴν σφαῖραν Le 565
- χύμα. οὐσίας χ. τὸ λεπτότατον θερμὸν φύσει καὶ λαμπρόν An II 127
- χυμός. διὰ μῆξιν τῶν χυμῶν Sch 509
- χύσις. ὕδατος -ιν ἀπομομούμενοι Sch 417
- χρυσίζεῖν. -οῦσαι αἱ νεφέλαι Sch 498, sim ib al
- χωρεῖν *capere* Ach 38, *ire* ἐχώρει γὰρ ἂν εἰς ἀριθμούς καὶ μέτρα καὶ λεπτά καὶ μόρια Sch 430, vide κόσμος
- χωρίζεῖν. τὸ πῦρ -όμενον Ach 40, ἀπὸ τῶν ἀναθυμιάσεων -όμενος Sch 497
- χωρίον. -ια (Συήνη Ἀλεξάνδρεια Ἐλεφαντίνη) Ach 47
- χωρὶς τῶν εἰρημένων Hl 21 al
- χωρισμός. τῶι -ῶι ἡμῶν Sch 445
- Ψακὰς ὕδωρ λεπτῶς διεσπασμένον ἐπὶ τῆς γῆς An II 126—7, ὑετός ψ. ἀθρὰ καὶ συνεχής An II 127
- ψηφίζεῖν vide καταλαμβάνειν ψιλός. διὰ -ῆς ἀναβλέψεως Le 562 ψιλοῦν Sch 342 al
- ψῦξις *passim*, τῆς περὶ τὸν ἀέρα αἰσθανόμενοι ψύξεως Sch 548
- ψύχειν Sch 521
- ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος κατελθοῦσα ἐξ οὐρανοῦ ἀνανεοῦσα ὡς ἐς συγγενῆ τὸν οὐρανόν Ach 30, πάντα τὰ συνήθη θεωρεῖ καὶ ἐπισπάται ib al
- ψυχίζεῖν. -ομένην τὴν χηλὴν τὴν ἐμπροσθίαν Sch 550
- ψυχρότης. τὴν ἀναθυμίασιν τῆς -ότητος An I 97
- ὠδίνεῖν An II 219b (Cat)
- ὠθεῖν Sch 513, τὴν γῆν πανταχόθεν ὑπὸ τοῦ ἀέρος ὠθουμένην ἰσορροπῶς Ach 34, ὑπὸ ψύχους ὡσθεῖσα (ἢ ξηρα ἀναθυμιάσις) An II 127
- ὠϊόν. τῆι ἐν τοῖς ὠίοις τάξει Ach 33, ὠϊόν τεκεῖν An II 234b (Cat), τὰ ὠία αὐτῶν μεταγόνουσι Sch 520
- ὠιοτοκεῖν vide πνεῦμα
- ὠκέως ρεῖ ὁ ὠκεανός Sch 343 (etymologia)
- ὠλέκρανον Sch 506
- ὠμοπλάτη An II 182b (Cat) Sch 344
- ὠμότης. τῆς -ητος αὐτὸν μυσάχθεις An II 198b (Cat)
- ὠνή ὠνος Sch 347
- ὠρολόγιον Sch 438, ἐν τοῖς μηχανικοῖς -λοῖς καὶ ὑδρολογοῖς Ach 58
- ὠσις τοῦ φωτός ἐπὶ τὰ κάτω Ach 69
- ὠσπερεῖ Ach 56
- ὠτιον An 162b 255b (Cat) al
- ὠφέλεια Sch 431, vide τροφή
- ὠχρός ἥλιος Sch 496
- ὠψ. πρὸς τὴν Ἑλλάκην ἔχουσι τοὺς ὠπας πλείοντες Sch 348, sim ib

II 2 SPHAERAE METRICAЕ INDEX SELECTVS

(supra p. 154—170*)

II ad alteram 'Sphaerae' particulam spectat (p. 170)

ἔγειν. εἰς ταῦτόν ἤχθη 144	αὐλαξ. -ακας σχίζων γέας 98
ἀγκάλῃ. γῆς ἐν -αις 127	αὔξεσθαι. καρπός -εται διπλοῦς 103, δισὰ φύλλων -εται βλαστῆματα 105, ὅπως τέλειος καρπός αὔξεται βροτοῖς 131
ἀθρεῖν. -ει ὡς 81 sq.	αὐτουργός φύσις 82
αἶα 112	ἄφθαρτος. -α γαίης πάντα τηρεῖται γένῃ 118
αἰγόπλαστος. τὰ πρόσθε -α δεικνυται 140	βαίνει ποδί 7
αἰθέριος. ἀπ' αἰθερίον πνεύματος II 8	βῆμα. ὀπισθίους ἐν -ασιν 15
αἰών. τὸν δι' -ῶνος δρόμον 81, κανονίζεται αἰών II 2	βίος. παρθένον -ος 120
ἀλλάσειν. ἀλλαγὴν στοιχείων ἀντιλαμβάνων 107	βλάστημα. δισὰ -ατα 105
ἀμήτωρ Παλλάς 77	βολή. ἡλίου -αῖς 113
ἀμφελλίσσεσθαι 54	βρότειος οὐκ ἂν ἐξεύροι νόος 80
ἀνταλλάσσεσθαι 89	βρύειν. τὰ πρὶν -οντα 114
ἀντιλαμβάνειν vide ἀλλάσειν	βυθός. τὰν -ῶι κεκρυμμένα 162, εἰς -ὄν πεσών 163
ἀντίτροφος 3, -ον δρόμοισιν ἐμφαινῶν τρόπον 157	γαμφός. -οῖς ἀρότροις 98
ἀπείρων κόσμος II 13	γέα. αὐλακας -ας 98
ἀπόστροφος. -ον πρόσωπον 159	γελᾶν. θνητῇ διάνοια γελᾶι καὶ κόσμος II 13
ἀριθμεῖν vide τροφή	γέλως II 9. 12
ἀριθμός (signiferi) 111	γένεσις II 9
ἄρματηλάτης (Ἡνίοχος) 18. 34	γένος. γαίης πάντα -ῆ 118
ἀρμόζειν. -ει ζυγόν 97	γεωμόρος 95, -οῖσι χερσίν 122
ἄροτρον vide γαμφός	γλαυκηπόρος. ἐν κλύδωνι -ῶι 143
ἀρχιγένεθλος II 5	δάκρυ II 9. 10
ἄσημος 133	δεινός. Ταύρου -ὄν πρὸς πόδα 68, -ὄν ὕδαρ 146
ἀστήρ. -έρων θέσιν 78	
ἄτακτος. χειμῶν' -ον 165	
αὐδᾶν 115	
αὐεῖν 114	

*) Dictionis tragicæ exempla ex hac 'Sphaera' nonnulla collegit Wieck p. XXXVIII dissertationis (vide 'Proleg' nostra p. XXXII²).

δέμας. Δελφίνος δέμας 39, Θηρίων
-ας 52
δεξιοῦσθαι 70
δέπας. λοξὸν ἐκχύσας -ας 147
διαιρεῖν. κριτηρίω ἐν διέλειτο 92
διάνοια. θνητὴ -α II 13
διαρπάζειν. ἐκ γῆς νοτίδα νάματος
διαρπάσας 149
διασταθμᾶν. ὡς ἐν διεστάθμησεν
.. φύσις 82
διείργειν. -ει μὴ πελάζεσθαι 4
δίμορφος. ἐκ -ον σώματος 137
δίνη. -αισι 154
δίνησις. τὴν ἐν κύκλωι -ιν 94
δινωτὸς ἀστρων Κύκλος 54
διοδῆ 153. 162
διπλοῦς. Ἄρκτους -ᾶς 2, ἐν -αῖς
χερσὶν κρατεῖ 44, καρπὸς αὐξεται
-οὺς 103, σχῆμα διπλοῦν 156
δισσός. -ὰ φύλλων βλαστήματα 105
δίγυρος. -ον πνεῦμα 145
δρόμος. οὐρίωι -ωι 94, ἀντίτρο-
πον -οισιν τρόπον 157, διπλοῖσι
χρῶμενοι καιροῦ -οις 168
δωρεῖσθαι. χάριν -ουμένων 76
ἐγκαθιδρύνειν. ἄστροις -σεν καλῶς
21
ἐγκυκλοῦσθαι. Ἄρκτου δ' ἐγκυ-
κλούμενος ὀπισθίοις ἐν βήμασι
14 sq.
εἰλεῖν. ὀρθὴν τάξιν -εῖται κύκλου
159, -εῦνται II 2
εἰλιγμός. -ὸν ἐκ γῆς ὑδασι προσ-
φέρων σφοδρόν 166
εἰσδύνειν 161
εἰσφορεῖν. σπέρμα -ούμενον (-ος
codd) 128
ἐκκομίζειν. -ει σπέρμα ἐκτός 127
sq.
ἐκπερᾶν. τήνδε τάξιν ἐκπερᾶ 48
ἐκτοξεύειν. (proferre) ἐκ γῆς καρ-
πὸς -εται 134
ἐκχεῖν. λοξὸν ἐκχύσας δέπας 147
ἐμπαλιν. δὲ τοῦμπαλιν 38
ἐμπρόσθιος. -λοιν Τοξότου χεροῖν
ὑπο 53
ἐμφαίνειν. καρπὸν τέλειον -ειν

βροτοῖς 109, ἀντίτροπον δρόμοι-
σιν -ων τρόπον 157
ἐναλλάξ 156
ἐνσωρεύειν. σῖτος πόνοισιν εἰς τὰ
δῶματ' -εται 123
ἐντείνειν 68
ἐξαθρολίζειν. σῖτος .. γεωμόροισι
χερσὶν ἐξηθροισμένους 122
ἐξαναστράπτειν. -ων φλογί 66
ἐξεργάζεσθαι. τριγώνον τάξιν
-ται 26
ἐξευρίσκειν 80
ἐξικνεῖσθαι 46, ὄδ' -εῖται .. τόπος
31, οὐρανὸν παρ' αὐτὴν -ούμενος 42
ἐπάγειν. -ει πολὺν χειμῶνα καὶ
πνοὰς βροτοῖς 150
ἐπιστροφῆ. ἐξ -ῆς 165
ἐπώνυμος. καλῶς εἰληγε καὶ τόδ' -ον
153
εὐδιεινός vide κατάστασις
εὐπτερος II 4
εὐσημος μάλα 60, -ος οὐκ ἀσημός
ἐστι Τοξότης 133
ζυγόν. τοῖον ἀρμόζει -όν 97
ἡγεῖσθαι. -εῖται κύκλον 83
ἡδύς Ἥλιος II 3
Ἠνιοστρόφος (= Ἠνίοχος) 24
Φαλάσσιος. ἰχθύος -λου 141
θέσις. τηλωπον ἀστέρων -ιν 78
θηρᾶσθαι. Ὀρνιθα χειρὶ δεξιᾷ
-όμενος 27
θρασύς II 4
θρόνος. -ων κρατήσας 22
θυμός II 11
ἰθύνειν. -ει πόδα 28
ἰκνεῖσθαι. παρ' οὗς -εῖται Κῆτος
73
καλύπτειν. κόσμον -ων οἴαπερ
λευκῶι πέπλωι 161
κανονίζειν. -εται αἰών II 2
κάριμος. ἐν χρόνοισι -οις 108
καρπός. -ὸν κατ' ἄκρας χειρός 24

- κατάστασις. πρὸς εὐδεινήν ἡέρος
-ιν 106
κατονομάζειν 120
κέλευθος. εἰς νότον -ον εἰσδύνων
βίαι 161
κέντρισμα. νέοις ὑπερθε φέται
-ασιν 136
κλήιζειν 100 (iuxta καλεῖν 101)
κλίμα. βορείου -ατι.. πόλου 160
κλύδων 143. 165
κόσμος. -ον τὸν δι' αἰῶνος δρόμον
81, ὄθεν -ον -ον ἀντηλλάξατο 89,
-ον καλύπτων 151, -ος ἀπειρων II
13
κρίνειν. -ων μὲν ξαρος χειματός
τε μεταβολάς, κρίνων δὲ μήκος
ἡμέρας νυκτός τ' ἴσον 87—8
κρίσις. κρίσει πάντα συγκρίνας ἔχει
84, κρίσει καὶ τοῖνον ὄρισαν θεοὶ
Κριόν 91—2
κριτήριον. -ῶν εὖ διελλετο 92
κυκλεῖν vide κύκλος
κύκλος. ἡγείται -ον 83, τὴν ἐν -ωι
δίνῃσιν 94, κυκλεῖται -ος 155, vide
εἰλεῖν
κυρεῖν. ποσὶν τοῦδε Παρθένος -εἰ 9
- λαμπρός. -ὸν ἀγαῖς Σείριον 64,
-ὸς Ὠρίων μέγας 69
λεαίνειν. -εταί αἶα 112
λόγος II 9. 10
λοξός 147. 158
- μέλαθρον. σῖτος.. εἰς -α συμφο-
ροῦμενος 124
μέλη φαίνων 137
μερίζειν. μεμερίσμεθα ἔλκειν II 8
μέρος. ἔχει δ' ἀριθμὸν ἐν μέρει
πέμπτωι 111
μέροψ. -όπων γένος II 6
μεταβολή. ξαρος χειματός τε -άς
87
μετρεῖν. τῶν οὐ -ουμένην 169
μέτωπον. ἐν -ωι Σκορπίου 7
μήκος ἡμέρας νυκτός τ' ἴσον 88
μηχάνημα. θεῶν τὸ -α 79
μόχθος. -ων ἐπ' ἄκρων εἰσφορού-
μενον (σπέγμα) 128
- ἄμα vide νοτίς
νέμειν. βροτοῖς ἔνειμε 90
νέρθε. τὰ νέρθε γαστρός 135
νεύειν. πρὸς νότα -ουσας 2
νήχεσθαι 143
νοτίς. -ίδα νάματος 149
νυκτιφαγής II 3
νώτος. πόδας τιθεὶς νώτοισιν . .
34
- ἔηρός. -ὰς τροφάς 145
- οἶχεσθαί. ὑπερθεν.. τότ' οἶχεται
129
ὀλλύειν. ὁ -ων.. Δέων 115
ὄνομα. τοῦτο.. ὄνομ' ἔσχεν βρο-
τοῖς 86
ὄρεξις II 9. 11
ὀρίζειν. τοῦτοις.. βόρειος ὄρισται
τόπος 47, Παλλὰς ὄρισεν βροτοῖς
.. ἀστέρων θέσιν 77—78
οὐδός. κατ' Ὀλύμπιον -ὸν II 1
οὐριος. -ῶν δρόμοι 94
οὐρός (Iaurus) 100
- πάγος 148
παστοφόρος II 4
πεῖρα. τὸ δ' οὐδέπω τὴν πεῖραν
εἰληφὸς φθορᾶς 119
πελάζεσθαι 4. 65
πέπλος. οἷαπερ λευκῶν -ωι 151
πληροῦν. πεπλήρωται τόπος 31. 67
πνεῦμα vide αἰθέριος
πνοή 150. 155. 162
πολυπλανής. ἐπὶ -έες ἀστέρες II 1
πολύστροφος. κύκλον φοραῖσι ταῖς
-οις 132
πρὸ τοῦ (c. inf. ut πρὶν) 117
προβάλλειν. -εἰ ἐκχύσας δέπας 147
πρόσθιος. ἔνερθε -ῶν κείνται πο-
δῶν 17
προσνεύειν. βορείου κλίματι -ων
πόλου 160
προσφέρειν 166
προτείνειν. -εἰ χεῖρα δεξιούμενος
70
πυρίφλογος. -οῖσιν ἡλίου βολαῖς
113

- Σαφής. τάξειςιν -εστάταις 102. 110
 σῆμα δηλοῦται κύκλου 153
 σκηπτουχία. οὐρανοῦ -ίας 22
 σκολιδὸς Δράκων 4
 σκορπίζειν. -εται (seritur) σίτος
   εἰς δόμους χθονός 130
 σπόρος vide ὠριος
 στερρός. -ῶι τένοντι 97
 στηρίζεσθαι 19
 στοιχεῖον vide ἀλλάσσειν
 στυγνός II 3
 συγκρίνειν vide κρίσις, συνῆλθε
   πρὸς αὐτὸ τοῦτο συγκριθεὶς 85
 συμφορεῖν vide μέλαθρον
 συναπτειν. Ἰππω -ουσ' Ἀνδρομέ-
   δα 35, Στεφάνωι -ει 46, μέλει -ει
   67
 συνταράσσειν. -ει χείματος κόσ-
   μον πάγοις 148
 σχῆμα τηλαυγῆς 156, δεικνυσι καιροῦ
   -α 167
 σχηματίζειν. τοιαῦδε τάξει -οντι'
   ἀστέρες 75
 σχίζειν vide ἀύλαξ, ἄρχεται -ειν
   φύσιν 104

 τάξις. ἄστρον τάξις 1, τριγώνου
   τάξιν ἐξεργάζεται 26, τήνδε τάξιν
   ἐκπεραῖ 48, τοιαῦδε τάξει σχηματί-
   ζοντι' ἀστέρες 75, ἡιδ' ἀστέρων ἢ
   τάξις 99, κείνται τάξεσιν σαφεστά-
   ταις 102, ἐξῆς τέτακται τάξεσιν σα-
   φεστάταις 110, τάξιν ἐκλιπών 146,
   δίναισιν εἰς τάξιν μολών 154, ὄρ-
   θὴν τάξιν εἰλείται κύκλου 159, ἀ-
   νέμων ἔχουσι τάξιν οὐ μετρομένην
   169 ¹⁶⁴
 ταράσσειν. ἄνεμος -ει κύμα 164
 τάσσειν 38. 110
 τέλειος καρπός 109. 131
 τένων. στερωῶι -οντι 97
 τέρωων. -όνων φύλαξ 101
 τεύχειν. ὠριον -ηι σπόρον 126
 τηλαυγῆς. σχῆμα -ές 156
 τηλαπός. -ὄν ἀστέρων θέσιν 78,
- τηλαπός ἄστρον Αἰγόκερος κεκλη-
   μένος 138
 τηρεῖν. ἀφθαρτα -εῖται 118
 τριγωνον. -ου τάξιν ἐξεργάζεται
   26
 τροφή. -ὰς παρέχει -αῖσι ταῖσιν
   ἡριθμημέναις 124 sq., ξηρὰς -ὰς
   145
 τυγχάνειν. καλῶς τετύχηκεν ὀνό-
   ματος τοῦδ' ἐν βροτοῖς 139
 τύπος 2. 96 (vide adn), Παρθένου
   -ος 116
 τυποῦν 96 (vide adn)

 ὕδωρ χέοντα 41
 ὕπνος II 9. 11

 φαίνειν. -ων μέλη 137
 φαντάζεσθαι. πλησίον -εται 40
 φέρβειν. ἐν γῆι -εται χλοηφόρῳι
   142
 φθορά. την πείραν φθορᾶς 119
 φλογμός. ἑλλών -οῖσιν (conh) 115
 πορά. κύκλου -αῖσι ταῖς πολυτρό-
   φοις 132
 φράζειν. ἐν βραχεὶ φράσαι 79 sq.
   φύσις ἀντουρογός 82, χλόη ἄρχεται
   σχίζειν -ιν 104, πᾶσα θνητὴ -ις 144,
   χειμῶνος -ιν 167, ἀφ' οὗ -ις ἐβλά-
   στησεν II 5

 χαράσσειν. αἶα -εται 112
 χάσμα. τοῦδ' ἀμφι -α 5
 χεῖμα. -ατος πάγοις 148
 χθών. εἰς δόμους χθονός 130
 χλόη . . ἄρχεται σχίζειν φύσιν 104
 χλοηφόρος. ἐν γῆι -αι 142
 χόλος II 9
 χορεία. πρῶτος -εἰας 83
 χρόνος. ἐν -οῖσι καρπίμοις 108
 χώρα. μέσαισι -αις Ἰχθύων δρω-
   μενος 29

 ὠκύπους Λαγώς 63
 ὠριος. -ον τεύχη σπόρον 126

*Imprimi liber coeptus est mense Nov. a. 1896, desitus praeter indices mense
Maio a. 1898*

Typis I. B. Hirschfeldt, Lipsiae.

Verlag der Weidmannschen Buchhandlung in Berlin.

AELII ARISTIDIS

SMYRNAEI

QUAE SUPERSUNT OMNIA

EDIDIT

BRUNO KEIL.

VOLUMEN II

ORATIONES XVII—LIII CONTINENS

gr. 8° (XVII u. 472 S.) M. 20.—

(Vol. I. Orationes I—XVI, erscheint später.)

Die Quellen

der

Kunstgeschichte des Plinius

von

A. Kalkmann.

gr. 8° (IV u. 260 S.) M. 9.—

Inhalt:

- I. Griechische Chronik.** 1. Zusammenstellung der Daten der Künstler-Chronologie in Buch 34, 35. 36. 2. Apollodors Chronik. 3. Chronologische Daten. 4. Chronologie des Malers Aristides und seiner Sippschaft. 5. Künstler-Chronologie bei Pausanias.
- II. Xenokrates. Antigonos.** 1. Xenokrates. 2. Antigonos. 3. Varro. 4. Quintilian.
- III. Mucian. Duris.** 1. Plinius' Nachrichten über Marmorbildner. 2. Mucian. 3. Duris.
- IV. Sammelwerke. Rhetorische Quellen. Künstler-Katalog.**

FLAVII IOSEPHI OPERA

EDIDIT ET APPARATV CRITICO INSTRVXIT

BENEDICTVS NIESE

Vol. I.	Antiquitatum Iudaicarum libri I—V	M. 14.
Vol. II.	Antiquitatum Iudaicarum libri VI—X	M. 12.
Vol. III.	Antiquitatum Iudaicarum libri XI—XV	M. 18.
Vol. IV.	Antiquitatum Iudaicarum libri XVI— XX et vita	M. 14.
Vol. V.	De Iudaeorum vetustate sive contra Apionem libri II	M. 5.
Vol. VI.	De bello Iudaico libros VII	M. 26.
Vol. VII.	Index	M. 4.

Flavii Iosephi Opera

Recognovit Benedictus Niese.

Editio minor.

6 Voll. 8°. M. 24.20.

Verlag der Weidmannschen Buchhandlung in Berlin.

ARATI PHAENOMENA.

Recensuit et fontium testimoniorumque notis prolegomenis indicibus
instruxit

ERNESTUS MAASS.

Adiecta est vetusta caeli tabula Basiliensis.
gr. 8°. (XXXVI u. 99 S.) M. 5.—.

A R A T E A.

Scriptit

ERNESTUS MAASS.

(Philologische Untersuchungen, herausgegeben von A. Kiessling
und U. v. Wilamowitz-Moellendorff. XII Heft).

gr. 8°. (414 S.) M. 16.—.

Antike Himmelsbilder.

Mit Forschungen zu Hipparchos, Aratos und seinen Fortsetzern und
Beiträgen zur Kunstgeschichte des Sternhimmels

von

Georg Thiele.

Mit 7 Tafeln und 72 in den Text gedruckten Abbildungen.

Unterstützt von der Königl. Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen.
gr. 4°. (VIII u. 184 S.) Kart. M. 20.—.

Leben und Werke des Dio von Prusa.

Mit einer Einleitung:

Sophistik, Rhetorik, Philosophie in ihrem Kampfe um die Jugendbildung

von

HANS VON ARNIM.

gr. 8°. (VII u. 524 S.) Kart. M. 15.—.

PLAUTINISCHE FORSCHUNGEN

ZUR KRITIK UND GESCHICHTE DER KOMÖDIE

von

FRIEDRICH LEO.

gr. 8°. (VII u. 346 S.) M. 13.—.

ARISTOTELES UND ATHEN

von

ULRICH VON WILAMOWITZ-MOELLENDORFF.

2 Bände gr. 8°. (VII u. 381, IV u. 428 S.) M. 20.—.

STIL UND TEXT DER

ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΑΘΗΝΑΙΩΝ DES ARISTOTELES

von

G. KAIBFL.

gr. 8°. (VII u. 277 S.) M. 8.—.

BAKCHYLIDES

von

ULRICH VON WILAMOWITZ-MOELLENDORFF.

8°. (34 S.) 80 Pfg.

Comm. in Ar. ed. Maass.

Weidmannsche Buchhandlung, Berlin.

PAPYRVS

Druck von A. Frisch, Berlin.

GENSIS No. 5865.

Comm. in Ar. ed. Maass.

II

VII

Weidmannsche Buchhandlung, Berlin.

PAPYRVS BEROI

VIII

III

Druck von A. Frisch, Berlin.

ISIS No. 5865.

X 824

Verlag der **Weidmannschen Buchhandlung** in Berlin.

Philologische Untersuchungen

Herausgegeben

von

A. Messling und **U. von Wilamowitz-Moellendorf**.

- Erstes Heft: **Aus Kydathen.** Mit einer Tafel. (VIII u. 236 S.)
gr. 8. geh. . . . . M. 4.—
- Zweites Heft: **Zu Augusteischen Dichtern.** (VI u. 122 S.)
gr. 8. geh. . . . . M. 2.40
- Drittes Heft: **De biographis Graecis quaestiones selectae.**
(169 S.) gr. 8. geh. . . . . M. 3.—
- Viertes Heft: **Antigonos von Karystos.** (VIII u. 356 S.) gr. 8.
geh. . . . . M. 6.—
- Fünftes Heft: **Bild und Lied.** Archacologische Beiträge zur Ge-
schichte der griechischen Heldensage von Carl Robert. (258 S.)
gr. 8. geh. . . . . M. 5.—
- Sechstes Heft: **Analecta Eratosthenica** scripsit Ernestus Maass.
(153 S.) gr. 8. geh. . . . . M. 3.—
- Siebentes Heft: **Homerische Untersuchungen.** (426 S.) gr. 8.
(vergriffen.)
- Achtes Heft: **Quaestiones Phaethontaeae** scripsit Georgius
Knaack. (VII u. 81 S.) gr. 8. geh. . . . . M. 2.—
- Neuntes Heft: **Isyllos von Epidauros.** (VII u. 201 S.) gr. 8.
geh. . . . . M. 4.—
- Zehntes Heft: **Archacologische Märchen aus alter und neuer
Zeit** von Carl Robert. Mit 5 Tafeln und 7 in den Text
gedruckten Abbildungen. (205 S.) gr. 8. geh. . . . M. 6.—
- Elftes Heft: **Quellenstudien zu Philo von Alexandria** von
Hans von Arnim (VII u. 142 S.) gr. 8. geh. M. 4.—
- Zwölftes Heft: **Aratea** scripsit Ernestus Maass. (416 S.) gr. 8.
geh. . . . . M. 16.—
- Dreizehntes Heft: **Timaios' Geographic des Westens** von
Johannes Geffcken. (VIII u. 207 S.) gr. 8. geh. M. 7.—
- Vierzehntes Heft: **Die pneumatische Schule bis auf Archigenes
in ihrer Entwicklung dargestellt** von Max Wellmann.
(239 S.) gr. 8. geh. . . . . M. 7.—

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN

~~DATE DUE~~

~~APR 28 1989~~
MAR 24 1989

SEP 05 1995
JUN 05 1989

OR
MUTILATE CARD